UNIVERSAL
LIBRARY
OU_170546
UNIVERSAL
LIBRARY

DICTIONARY

ENGLISH, PERSIAN, AND ARABIC.

BY JOHN RICHARDSON, ESQ. F. S. A.

OF THE MIDDLE TEMPLE, AND OF WADHAM COLLEGE, OXFORD.

A NEW EDITION,

WITH NUMEROUS ADDITIONS AND IMPROVEMENTS,

BY CHARLES WILKINS, L.L.D. F.R.S.

VOL. II.

LONDON:

PRINTED BY WILLIAM BULMER AND CO. CLEVELAND ROW, ST. JAMES'S.

FOR T. EGERTON, WHITEHALL; J. WALKER; J. CUTHELL; VERNOR, HOOD, AND SHARPE; J. DAVIES; LONGMAN, HURST, REES, ORME, AND CO.; J. RICHARDSON; CADELL AND DAVIES; AND KINGSBURY, PARBURY, AND ALLEN; W. MILLER; R. H. EVANS; R. SCHOLEY; AND J. BOHN.

had given these letters a place in many of the first sheets; but, from experience, I found the inconveniences so much to overbalance any advantage which could arise from a perseverance in the plan, that I struck them out, and I will submit my reasons to the reader. Of two arrangements, it became necessary to fix my choice on one. I must either have classed the Persian and Arabick words under their respective heads, or have marked every individual word with A or P, and there appeared strong objections to both. From various causes, more fully enlarged upon in the Dissertation prefixed to the former volume, (p. iv. et seq.) the Arabick has for many centuries been introduced into the Persian with a very liberal hand: two-thirds, at least, of what is now called the Persian language being pure Arabick.* In consequence of this mixture, some English words are most commonly expressed by the Persian, many more by the Arabick; and for numbers there are exceeding good words in both languages. Now, had it been made a rule to have inserted the Persian, for example, immediately after the English word, wherever custom had given a preference to the Arabick, the consulter's eye must have been led down many lines perhaps before he could find the word he should make use of. To every man this must have been inconvenient, but peculiarly perplexing to a person little conversant in the languages; as it must have doubled his difficuly of choice, and left him, like the ass between the bundles of hay, uncertain where to fix; whilst, on the present plan, as already observed, he may for the most part take the first word, till his progress in the languages may enable him to balance the merits of the rest. Had I, on the other hand, proceeded to mark every word with these characters, it must have been so tedious, it must have added so much labour to a work already sufficiently painful; and, from the multiplicity of marks, must have been so much exposed to error from my own inadvertencies, and from the mistakes of the press, that those who depended alone upon my authority, must, I am afraid, have been often misled; and a rule, unless generally accurate, had better, I think, be altogether dispensed with. But the whole, after all, is more an object of curiosity than use. The bulk of mankind care very little where a word originated, provided they understand its meaning; and the few who in the present case, may be solicitous to discover whether a word is Persian or Arabick, have only to turn to the first volume, where in general the distinguishing marks will be found I believe sufficiently accurate.†

* Since the general introduction of the Arabick, a great many Persian words, especially infinitives, are now rarely used; it being more fashionable to substitute Arabick verbals, or Persian participles, with the addition of the auxiliary verbs: امادن amaudan, for example, *to prepare*, is by no means so elegant as امادہ ساختن amaudeh saukhtun, حاضر ساختن hauzir saukhtun, تدارک کردن tudaurik kirdun, مہیا ساختن mahé-a saukhtun, &c. which literally signify *to make preparation*, *to make prepared* or *ready*.—نہفتن nuhuftun, خبیدن khubédun, تنہیدن tinhédun, denote *to abscond*, *lie hid*, &c. but مخفی شدن mukhfé shoodun, *or* پنہان شدن pinhaun shoodun, are more common. برسیدن bursédun implies *to abolish*, *eraze*, *abrogate*, &c. but موقوف کردن moukoof kirdun, محو ساختن muhoo saukhtun, and others of a similar formation, are reckoned much better. Indeed, even where the Persian infinitives are in common use, it may be considered as a general rule, with very few exceptions, that it is more elegant to use the participles with the auxiliary; بغل گیری کردن beghull gheeré kirdun *to embrace*, being preferable to بغل گرفتن beghull gooriftun. Where I knew the Persian infinitives to be obsolete or seldom used, I have placed them at the end, as the four last under *to accumulate*.

† I have already observed, that Meninski, in his Onomasticon, has not distinguished the Turkish from the Persian and Arabick: and if his work is considered merely as a *Turkish Dictionary*, such distinction was not necessary, upon the same principles which I have stated above; the Persian and Arabick

I have taken uncommon pains to make this volume correct, and hope my labour has not been altogether misapplied. To make any book entirely free from error I hold to be impossible; but where so many letters, as in the Persian alphabet, are entirely similar in sound, where others in shape are only distinguished by the various disposition of dots or points, it requires a keen eye and a steady attention even to approach to accuracy. Such mistakes as I have discovered since the sheets were printed off, I have placed by way of Appendix at the end of the book, together with some words and additional significations which had been omitted. These omissions consist almost entirely of participles past; and this arose from their having no place, a very few excepted, in our English dictionaries. Fatigued as I often was, after a stretch of study for fifteen or sixteen hours, it may easily be supposed that my recollection was not at all times equally alive; and as these participles were not presented to my eye, it will not I hope be thought very wonderful that some of them should escape translation. Whatever reasons may be assigned for almost universally refusing these words a place in English Dictionaries, it must have justly been considered as a very capital deficiency to have omitted them in the work which I now publish; there being no class of words whatever more various in their formation, or more generally adopted into the Persian language, than the Arabick participles past.*

In the arrangement of the various meanings of the English words I have endeavoured

being introduced into the Turkish, exactly as the Arabick is unto the Persian; and all three forming but one aggregate language. But, as the Turkish is not, *vice versa*, admitted into the Arabick or Persian, the want of that distinction becomes a very serious difficulty, when the Onomasticon is used as a *Persian Dictionary*; the student of that tongue being more liable, from the confused disposition of the whole, to choose a Turkish rather than a Persian or Arabick word. I have in four or five instances fallen into this mistake myself, which the reader will find corrected in the Appendix.

† There does not appear any good reason for the omission of the participles in our English Dictionaries, excepting perhaps that their insertion would swell the size of the volume. This might undoubtedly be an argument of force, in respect to an abridgment; but should not, I think, have weight in a complete system of the language. Few words perhaps occur so often. Many of them are derived from verbs now seldom used, and some of them have shades of meaning which their infinitives do not precisely convey. To explain my idea more clearly, I shall offer one or two examples.—*Interested* {as *he did it with an interested view*} expresses a sense, in which the infinitive, *to interest*, has never been used. *Superannuated* is a common word; whilst *to superannuate* is hardly to be met with. *Collected* or *recollected*, as implying *presence of mind*, or *the full possession of one's powers or faculties*, is a sense in which the infinitives are rarely, if at all, used. *Diseased*, *distempered*, are very common words; whilst their verbs are seldom to be found in our modern language. *Deformed* appears to have as good a claim to a place as *ugly*; *afflicted* or *dejected*, as *sorrowful* or *melancholy*; *indisposed* as *sick*; *emaciated* as *lean*, *determined* as *resolute*; *celebrated* as *celebrious*: and although the meanings of some of those participles may be more easily collected from their verbs, yet the frequency of their use seems to give them a better title to notice than even the infinitives themselves. I can, at the same time, conceive still less reason why *deformed*, *dejected*, *afflicted*, and similar words, should be omitted, only to make room for derivatives, whose use is more limited, and sense equally obvious; as *deformedly*, *deformedness*; *dejectedly*, *dejectedness*; *afflictedness*: with many others of the same formation. The participles are common and classical words, whilst the adverbs and substantives, formed from them, are so rarely to be met with, that in the standard Dictionary of our language, no authority whatever is given for one of them, if we except *dejectedly*, from Lord *Bacon*. If the true meaning of the participles, therefore, was of a nature so obvious, and so easily deducible from the infinitives, as to supersede the necessity of inserting them, with much stronger argument their derivates should have been omitted also. Either all ought to be admitted, if the Dictionary is meant to be complete, or all to be rejected, if the idea is to compress and abridge.

There is another class of words, a kind of compound participles or adjectives, which appear also entitled to some attention, because, as they have no single verb to which their derivation can be traced, we cannot without a precise definition,

to be clear. I have explained (*between hooks*) the particular senses in which they agree with the Persian or Arabick words which follow; and I have referred in general, at the same time, to other words of similar signification. By means of this chain of reference, which connects almost every word in the book of synonymous meaning, a great variety is obtained, different gradations of sense are traced, and various modes of expression pointed out, without the necessity of superfluous repetition; which, with more prolixity than information, must otherwise have swelled the volume to an immeasurable size.*

In the Onomasticon of Meninski, the Persian auxiliary verbs are almost entirely omitted; which, amongst other obscurities in that volume, contribute very much to perplex a learner. This defect I have laboured to remedy, by adapting such auxiliaries as appeared to give the most common, the clearest, and most forcible meaning. And these, I flatter myself, will answer for any ordinary occasion; though it will easily occur to good judges, that particular subjects will require particular auxiliaries, to which custom has given a preference; and that even the rhyme, cadence, or jingle which the Asiaticks in general affect, even in their prose compositions, will often point to one as more idiomatical or more elegant than another.†

discover from a Dictionary, what is their received sense; as *good-natured*, *ill-omened*, *self-interested*, and other words of a similar combination.

The participles present also deserve notice, as some of these seem likewise to possess meanings different from their roots. *To deserve* signifies to be *worthy of good or ill*: but *deserving* (as *a deserving man*) is always received in a good sense. *To forego*, in the sense of *preceding*, *being mentioned before*, is, I believe, obsolete; whilst *foregoing* (as *the foregoing text*, *section*, &c.) is common. *Promising* (in the sense of *hopeful*), *provoking* (as *a provoking creature*); *shocking* (as *a shocking fellow*) have meanings not quite conveyed, I think, by *promise*, *provoke*, or *shock*. *Planting* is not only used participially, but also denotes *a nursery* or *plantation of trees*—*Speaking* seems to have as good a right to a place as *reading*: and *pleasing*, *tempting*, *seducing*, *alluring*, as *charming* or *winning*. There are many participles present which are also used as nouns of action, and therefore appear to have an equal claim with other substantives; as the act or art of *singing*, *dancing*, *riding*, *running*, *walking*, *swimming*: and all, as well as *sparkling*, *glittering*, *flowing*, *raging*, with hundreds more, seem better intitled to notice, than *alluringly*, *alluringness*; *sparklingly*, *sparklingness*, *glitteringly*, *flowingly*, *ragingly*, &c.

I would not be supposed, by these observations, to have the most distant wish to depreciate the labours of those learned and ingenious authors. I am too sensible, by experience, of the impossibility of reaching perfection in this line of literature, indeed in any, to consider a few omissions or inadvertencies, as carrying with them the slightest imputation. A bricklayer's labourer may spy defects in the works of an Inigo Jones; but that would not deprive him of the reputation of a great architect. If the remarks I have hazarded are just, they may be thought worthy of attention, if trifling, they will be neglected. Should the publick ever call for a second edition of my book (and that cannot well be for many years) I should think myself obliged to any man who, with decency, and a knowledge of the subject, should point the way to improvement. I am an advocate for rational criticism, let who will be the object of it; but I hope ever will be an enemy to indiscriminate censure, petulant triumph, and illiberal abuse.

* In respect to the words most commonly used, I have been copious. Under those of less frequent occurrence, I have given a word or two, and a reference, whilst a reference only is inserted under such as are uncommon, or explained in some synonymous word a few lines above or below.—Under *Remit*, for example, in the sense of *to pardon*, two words are inserted, which will answer any common purpose, if a greater variety is wished for, v. *To pardon* and *forgive*.—Under *Pest* a reference to *Pestilence* only was thought necessary; as a reference to *computation*, *reckoning*, was judged sufficient under *Supputation*, I hope further explanation of this part of the plan is unnecessary.

† Meninski, in the place of auxiliaries, has sometimes substituted ا e, for the transitive sense, and او ol, for the intransitive; as فهم ا fehm e *to understand*, او حلال helaal ol *to be lawful*. It is not my object to enquire how far these characters may be satisfactory, in regard to the Turkish, but any man who does not know a single Oriental word, may easily see, that to the Persian student, they must be to the last degree nugatory, as they are made to represent a vast number of auxiliary verbs, which have very distant and sometimes opposite meanings: as کردن kirdun, ساختن saukhtun *to make*, *prepare*, &c. نمودن numoodun

And now, after a long series of unremitting labour, my painful work is brought to a period. I mention not regret; but I cannot hesitate to declare, that no reward in the power of any man or body of men to bestow, could induce me to tread over again the same unpleasing ground. It now only remains with me to offer my respectful acknowledgments to the East India Company for the patronage I have received from that honourable body; and also to the Court of Directors for the polite attention with which, upon many occasions, they have been pleased to honour me. To the learned University of Oxford I wish also to express the high sense I entertain of the Degree by Diploma * lately conferred upon me: and, as nothing on earth can be more free and unbiassed than the suffrages of this deservedly respected body, a degree rarely conferred, and ever conferred with much reserve, receives with me a high additional value, from the uncommon unanimity which appeared in a numerous and most respectable Convocation.

As my chief object in this volume has been to make it practically useful to those who visited India, I wished, before publication, to anticipate the opinions which possibly might be formed of it by those for whom it was principally designed. This was a natural wish; but curiosity was not my only motive. I expected information; and hoped in consequence, by explanation in the Preface, or emendation in the Appendix, to make my faults as harmless as possible. With this view I wrote some time ago to a gentleman of Gloucestershire, who for some years had filled, in the Persian line, an important and confidential office in India; † and as his answer,

to show, make, &c. داشتن daushtun *to have*, دادن dadun *to give*, پذیرفتن pizzeruftun *to receive*, بردن boordun *to bear, carry*; اوردن awardun *to bring*; آمدن aumudun *to come*; رفتن ruftun *to go*; گرفتن guriftun *to take*; زدن zudun *to strike*; دیدن deedun *to see*; خوردن khoreedun *to eat, devour*; فرمودن furmoodun *to order*; کشیدن kooshédun *to draw*; راندن raundun *to drive*; شمردن shamoordun *to reckon, estimate*; بستن bustun *to bind*; پرداختن purdaukhtun *to perform, complete*, &c. شدن shoodun, بودن boodun *to be*; گشتن gushtun, گردیدن girdedun *to become*; یافتن é-aftun *to find*; with many more which are occasionally used as auxiliaries with great elegance.

* Cancellarius, Magistri, et Scholares Universitatis Oxon. omnibus ad quas præsentes pervenerint, salutem in Domino sempiternam.

Cum Academiæ imprimis cordi sit, et in eum præcipuè finem instituti fuerint gradus academici, ut res literaria et publicum gentis commodum quam maximè proveheretur; cumque vir studiis orientalium reconditis plurimum et felicissimè versatus Johannes Richardson armiger, collegii Wadhamensis socio-commensalis, quo facilior in Indiam nostratibus per linguarum Persiæ et Arabiæ notitiam pateat aditus, Lexicon Persico-Arabico-Anglicanum, summâ eruditione miràque omninò industriâ contextum publici modo juris fecerit: Nos igitur Cancellarius, Magistri, et Scholares antedicti (quo minus tanti moliminis, antæ utilitatis opus sua apud nos gratia excidisse videatur) in frequenti Doctorum et Magistrorum senatu, die vicesimo octavo mensis Februarii annoque millesimo septingentesimo et octogesimo, præfatum Johannem Richardson in Artium Magistri gradum co-optavimus; eumque, virtute præsentis diplomatis, singulis juribus, privilegiis, ac honoribus, ad istum gradum quaqua pertinentibus frui ac gaudere jussimus. In cujus rei testimonium Sigillum Universitatis commune, quo in hac parte utimur, præsentibus apponi fecimus.

Datum in domo nostra Convocationis die annoque predictis.

† William Davy, Esq. formerly Persian Secretary to Sir Robert Barker, Commander in Chief of the East India Company's forces on the Bengal establishment. As Sir Robert, during his command, was stationed a great way up the country, chiefly in the Subahdary of Oude, at a time when negociations, of high importance to the Honourable Company, were on foot with several of the Country Powers, Mr. Davy in the course of these negociations, had occasion to conduct many conferences, and to carry on a very extensive Persian correspondence with most of the great men in those parts of Hindostan; which, joined to the very uncommon application he had previously given to his Persian studies, furnished him with opportunities, which possibly no European ever before enjoyed, of acquiring a very extensive and critical knowledge of that language; an accomplishment which forms but a small part of the merits of a most worthy and ingenious man.

whilst it is flattering to the Author may be informing to the Reader, I am persuaded I shall have his pardon for making it publick.

DEAR SIR,

FOR your favourable opinion of my Persian abilities, I may be more indebted to your good nature than to the exertion of your discernment. It is true that my application to the study of that language was at one time uncommonly severe; but it was the application of a young scholar who had innumerable and almost unsurmountable difficulties to encounter; difficulties unknown to students in the Greek, the Latin, or the living languages of Europe. I was an utter stranger to all the dialects of Hindostan; without a dictionary, without a grammar, without any medium whatever through which to receive or convey ideas; my only assistant a Mahommedan native, totally unacquainted with English, and of no great erudition. So circumstanced, such intense application alone could have enabled me to engage, and finally to vanquish, the host of obstacles which I had to encounter. Had the Dictionary upon which you have been so usefully employed then had a being, those obstacles and those difficulties would not have existed; nor should I of course have acquired with my friends that credit for application on which you ground my supposed familiar acquaintance with the Persian language. When in the department of Persian Secretary to the Commander in Chief of the Bengal forces, an uninterrupted series of important political service, for the space of almost four years, enlarged the circle of my acquaintance with natives of Hindostan and Persia; and doubtless afforded me ample opportunity to acquire a very considerable share of practical knowledge. As much of that knowledge as now remains to me, shall be exerted with great candour, freedom, and impartiality, in my reply to your enquiries.

If from those parts of your work, which I have found leisure to peruse, I could select numerous and glaring objects for censure, the task you have imposed upon me would be by no means agreeable: for I should certainly feel great pain in pointing out the defects of a work, attended throughout with such innumerable difficulties, and at length completed by almost unexampled labour and perseverance. But I will declare to you (and you may be assured you read my genuine sentiments) I have not found cause for apprehension on that account. The only difficulty I labour under is to express my sincere and high approbation of your performance, in such language as my judgment dictates, without making use of expressions which may lead you to suspect me of partiality or of flattery.

From the foregoing you will not, I know, be led to suppose, that I mean to pronounce your book immaculate. Such a declaration would justly contaminate all my observations. A perfect book has perhaps never yet been written, and Dictionaries, of all books, may for many reasons, be the least capable of absolute perfection. No nation on earth, I presume, can boast a perfect Dictionary of even their own mother-tongue. How absurd then must it be to expect, and how impossible to find that perfection in a Dictionary of languages, derived from such distant and dissonant origins, and differing so totally in genius and idiom as the English, the Persian, and the Arabick?

The merits of such a work as this now under consideration, can be fairly estimated by comparison alone. It is the only method by which a just opinion can be formed. In

proportion as you have exceeded or fallen short of your predecessors, you will be entitled to the applause or censure of the public. This is a fair and honest ground to go upon; and on this ground I can positively affirm, that your book will stand the test of the keenest criticism; and that the closer it is examined, and compared with the works of those who have gone before you, the more apparent will be its superiority.

Over and above the great advantage arising from the Persian and Arabick being turned immediately into English, in preference to the Latin, by which those languages are now laid open to the unlearned man of parts, as well as to the scholar; the most superficial comparison of your book with that of Meninski, the best of all your predecessors, will be sufficient to convince the discerning and judicious, that you have far exceeded that laborious author.* To discover how far you have excelled him, though requiring a more attentive examination of both, will be no difficult task to the Persian scholar, who will take the trouble to compare them with each other. He will see the difference in every page, he will see it in the general plan of your work, in the perspicuous arrangement of the whole (to the infinite benefit of the learner); in the omission and correction of numerous errors, and in the introduction of half a language, I may say, totally neglected by that author.*

Meninski fell into my possession a few months before I left India, at a period when I had little occasion for his assistance. Curiosity, and want of other employment, led me to look into him frequently in the course of my voyage to Europe: and I declare it appeared matter of astonishment to me, that a work, so exceedingly erroneous and defective, should be held in such high estimation; for so I supposed it was, from the enormous sum it cost me, one hundred guineas. But the true cause, I believe, that the reputation and price of this work was so much beyond its intrinsic worth, was the extreme scarcity of that and other similar books, and the great demand for something of the Dictionary kind at our India markets. But now that this scarcity, by the publication of your work, is converted into abundance, his fall, I doubt not, must be rapid and extreme. And for my part, I will not hesitate to declare, that did I find it necessary to prosecute my Persian studies, and had a Dictionary to procure, such is my opinion of the superior accuracy, copiousness, and utility of your work, in preference to Meninski, that I would rather buy the former for the sum which I paid for the latter, than purchase the latter at half the price of the former.*

You justly observe, that the first part of Meninski, or his Lexicon Oriental and Latin, is more correct and worthy of credit than the last, or the Latin and Oriental. Yet perfect, comparatively speaking, as his first four volumes may appear, they abound in errors from the first page to the last. You will please to observe that I do not mean the Turkish, under this observation. I speak only to the Persian and that part of the Arabick which is incorporated with that language. In the Turkish there is great reason to suppose that he had very extensive knowledge; but, in the Persian I suspect he had very little, possibly none at all. A master of

* *Note by the Editor of the quarto edition.* These observations of Major Davy can apply only to the 2nd vol. of the folio edition of Richardson's Dictionary, as compared with the *Onomasticon* of Meninski, the 1st vol. having been taken, almost verbatim, from the *Thesaurus*, and contains, comparatively, very few Oriental words, or even interpretations, not to be found in that excellent compilation. As to the second vol. it seems to have been formed chiefly upon the authority of the first volume of his own work.

the Turkish, acquainted in some degree with the Arabick, he aspired to the credit of writing a Dictionary of the three great Oriental languages. This he was enabled to perform in the manner we see, with the assistance of كتب ال لغات or Lexicons, Persian and Arabick, Arabick and Turkish, Turkish and Persian: thus, words in one language, bearing a variety of significations, through the medium of words in another, having also various meanings, and many directly contradictory, were translated by words in a third, which in many significations, differ totally from both. If these observations on Meninski's plan and Oriental knowledge are just, (and strong proofs in support of them may, I think, be collected from many parts of his work,) most of his errors are accounted for at once. Much reason as there is to complain of his Dictionary Oriental and European, there is undoubtedly much more room for censure in his volume European and Oriental. It is indeed nothing more than a most confused, incorrect, scanty, and every way execrable vocabulary. The former, it may be worth observing, fills four folio volumes, the latter only one. From this very circumstance, the narrow, confined, and unsatisfactory scale on which the last was framed, is evident without opening the book. The Gazophylacium of Angelo, which you once put into my hand, is still more concise than Meninski, full of obsolete and most uncommon words, and by no means free from error. To your other authorities I am a stranger, but as Meninski has hitherto been considered as the best Oriental Lexicographer, I presume that the information you could draw from them must be very trifling indeed. When I consider, therefore, the very great deficiencies and numerous errors of your Dictionary authorities, I cannot but congratulate you on the apparent success with which you have supplied the one, and steered clear of the other. But on these heads I speak generally. You have not, I believe, been uniformly and invariably fortunate; nor indeed do I think it possible you should. I remember to have met with some mistakes in your book, for which I know you are debtor to Meninski; but as I made no memorandum of them, they have escaped my recollection. One or two however which occur I shall just mention, سرانجام *suranjaum*, he says, is chiefly used to denote *quod alicui contigit accidítve, accidens, casus*, &c. Now it possibly may be used by the Turks to signify *an accident;* but I am morally certain it has no such meaning in Persia. I was well acquainted with several Persians of rank who spoke with correct elegance; but in this sense I never heard it in my life, nor have I ever met with it in any author. In your second volume you have very properly omitted it under *accident.* The word پیدا *pidau*, I observe too, he has used in a sense which in Persian I am satisfied it will not bear; and I find also that you have followed him, not only in your first volume, but also in your second, under *publish, put out, proclaim, divulge, manifest, display, exhibit.* Meninski, among other significations, makes it synonymous with اشکارہ *ashkaureh*, and interprets it *manifestare, publicare*, &c. That is undoubtedly the meaning of اشکارہ; but پیدا کردن implies to *discover* or *find out any thing lost, hidden*, or *obscure;* but never implies to communicate that discovery to another. Upon the whole, though you have been now and then misled by your authorities, which I think it was impossible for you, or indeed for any man, altogether to avoid, you have made ample amends by the numerous errors which you have either corrected or omitted.

I am sufficiently sensible of the extreme difficulties which you must have encountered in turning into Persian such numbers of English words expressive of complicated ideas. When I considered, indeed, how many idiomatical compounds and expressions there are in the Persian language corresponding in their collective senses with English words and phrases, though differing very much in the apparent literal sense of their component parts; and when I reflected that an acquaintance with these is hardly to be gained without great practical knowledge, which you never had any opportunity to acquire, I must confess I did expect to meet with frequent instances of your deficiency on this head. But I have been very satisfactorily disappointed. In your periphrasis you appear to have been remarkably successful; many words very difficult to express in Persian you have turned in the true spirit of the original idiom. There are some again, which though I do not altogether approve, I really do not know how they could be altered for the better: and there are others which no doubt might be mended: though even the most questionable, to the best of my recollection, will be very intelligible to any native of common understanding.

Your arrangements I think are uncommonly perspicuous, and must obviate every objection which might otherwise have been made to that copiousness which must have cost you so much time and labour. I think you have been extremely fortunate in your endeavours to fix the choice of young scholars upon proper words, by throwing those which are obsolete, or little used, towards the end. I have observed that the Persian or Arabick word immediately following the English is very frequently the best; and where it happens not to be so, it proves at least to be a word in use; and the best and most familiar is, with very few exceptions, never at a greater distance than the second, third, or at most the fourth, from the English; so that your redundance, I think, can in no shape perplex beginners, whilst to those who have made considerable progress it must be both curious and useful.

On your system of pronunciation I may possibly be more capable of forming a just opinion than on any other circumstance of your work. Purity of utterance was a qualification to which I paid particular attention when in the East, and by that means only perhaps obtained credit with the natives for a degree of knowledge in the language far beyond what I had really been able to acquire. How you have come by the power of succeeding so remarkably well in a particular so uncommonly difficult to one who has never been in the East I am utterly at a loss to conceive. But whatever may have been your ways and means, I can safely say, that though in some words your pronunciation may be capable of improvement, you have, upon the whole, not only far exceeded those who have gone before you, but put it out of the power of those who may come after you to mend it, unless to very extensive practical knowledge they have the fortune to join a very good ear. This I mean in regard to your second volume; your first does not approach so near to the pronunciation of Persia and Hindostan.

To sum up my opinion in a few words, you have very far exceeded every idea I had formed. Compared with the works of your predecessors, your book will, in every point of view, appear eminently superior; and unsupported by such comparison, it must still be esteemed an excellent and most useful book by those who are real judges. Some there may be, indeed, of little experience in

the languages, who may nevertheless be proud of displaying that little before those who have less or none at all. A small share of practical knowledge may enable such men to fall upon a trifling unidiomatical expression, or the omission of some common or barbarous word or phrase generally known and familiarly used by the natives of India, and on such grounds censors of this description may criticise and condemn; but from this kind of criticism and condemnation no book that ever was, or ever will be published, can be exempt.

To conclude: if your errors were double in number to what I conceive them to be, your Dictionary would nevertheless be a most respectable and valuable book; and if that number were quadrupled, still to the Persian student it would be preferable to the works of your predecessors. And those whose interest or inclinations led them to cultivate a knowledge of that language, would be under the highest obligations to the author; and for this plain reason, that there is not perhaps another man who either could or would have engaged and persevered in so laborious and difficult an undertaking. In the Latin, the Greek, the French, or any other of the European languages which are universally cultivated, numbers of able men can at all times be found adequate to any undertaking. Their sources of information are numerous, and their authorities good. But in the Arabick, and more particularly the Persian, the case is widely different. The former has not been much studied, and the latter has been almost entirely neglected by all the nations of Europe; and by our own perhaps more than by any, notwithstanding our extensive connections with the East hold forth to us stronger incentives to cultivate the Persian than to any other people. The little knowledge we have of that language, with two or three exceptions only, has been hitherto confined to a very small number of the numerous servants of the East India Company; and for them, I may venture to answer, that whatever may be their knowledge, they would not, even in an united body, have been prevailed upon to undertake, far less to persevere in a work of such extreme labour and difficulty. With many congratulations on the conclusion of your Herculean enterprize, I remain, with great regard,

Yours, &c.

W. DAVY.

Gloucester,
8th March, 1780.

A

TABLE

OF THE

CHRISTIAN AND MAHOMMEDAN ERAS,

From the beginning of the Hejra A. D. 622, to A. D. 1900.

EXTRACTED FROM

CANONS CALCULATED BY ORDER OF THE CELEBRATED EASTERN ASTRONOMER

SULTAN ULUG BEG, GRANDSON OF TAMERLANE.

FROM THE EDITION OF THE LEARNED GRAVIUS.

The Mahommedan Year is Lunar. The Months consist alternately of twenty-nine and thirty Days. To the last Month, an intercalary Day is added eleven times in a Period of thirty Years. These are called Abounding Years, and consist of 355 Days; the Common Year being 354. These Abounding Years are the 2d, 5th, 7th, 10th, 13th, 15th, 18th, 21st, 24th, 26th, 29th; and are distinguished in the Table by a little stroke or hyphen: the hyphen in the column of the Christian Era marking our Leap Years. Thirty-two of our Years are nearly equal to thirty-three Mahommedan Years.

A. D.	A. Hejr.	A. D.	A. H.	A.D.	A. H.	A.D.	A. H.
622	1. July 15	654	34. July 21	686	-67. July 27	718	-100. Aug. 2
623	-2. July 4	655	-35. July 10	687	68. July 17	719	101. July 23
-624	3. June 23	-656	36. June 29	-688	69. July 5	-720	102. July 11
625	4. June 12	657	-37. June 18	689	-70. June 24	721	-103. June 30
626	-5. June 1	658	38. June 8	690	71. June 14	722	104. June 20
627	6. May 22	659	39. May 28	691	72. June 3	723	-105. June 9
-628	-7. May 10	-660	-40. May 16	-692	-73. May 22	-724	106. May 29
629	8. Apr. 30	661	41. May 6	693	74. May 12	725	107. May 18
630	9. Apr. 19	662	42. Apr. 25	694	-75. May 1	726	-108. May 7
631	-10. Apr. 8	663	-43. Apr. 14	695	76. Apr. 21	727	109. Apr. 27
-632	11. Mar. 28	-664	44. Apr. 3	-696	77. Apr. 9	-728	110. Apr. 15
633	12. Mar. 17	665	-45. Mar. 23	697	-78. Mar. 29	729	-111. Apr. 4
634	-13. Mar. 6	666	46. Mar. 13	698	79. Mar. 19	730	112. Mar. 25
635	14. Feb. 24	667	47. Mar. 2	699	80. Mar. 8	731	113. Mar. 14
-636	-15. Feb. 13	-668	-48. Feb. 19	-700	-81. Feb. 25	-732	-114. Mar. 2
637	16. Feb. 2	669	49. Feb. 8	701	82. Feb. 14	733	115. Feb. 20
638	17. Jan. 22	670	50. Jan. 28	702	83. Feb. 3	734	-116. Feb. 9
639	-18. Jan. 11	671	-51. Jan. 17	703	-84. Jan. 23	735	117. Jan. 30
-640	19. Jan. 1	-672	52. Jan. 7	-704	85. Jan. 13	735	118. Jan. 19
-640	20. Dec. 20	-672	53. Dec. 26	705	-86. Jan. 1	-736	-119. Jan. 7
641	-21. Dec. 9	673	-54. Dec. 15	705	87. Dec. 22	737	120. Dec. 28
642	22. Nov. 29	674	55. Dec. 5	706	88. Dec. 11	738	121. Dec. 17
643	23. Nov. 18	675	-56. Nov. 24	707	-89. Nov. 30	739	-122. Dec. 6
-644	-24. Nov. 6	-676	57. Nov. 13	-708	90. Nov. 19	-740	123. Nov. 25
645	25. Oct. 27	677	58. Nov. 2	709	91. Nov. 8	741	124. Nov. 14
646	-26. Oct. 16	678	-59. Oct. 22	710	-92. Oct. 28	742	-125. Nov. 3
647	27. Oct. 6	679	60. Oct. 12	711	93. Oct. 18	743	126. Oct. 24
-648	28. Sept. 24	-680	61. Sept. 30	-712	94. Oct. 6	-744	-127. Oct. 12
649	-29. Sept. 13	681	-62. Sept. 19	713	-95. Sept. 25	745	128. Oct. 2
650	30. Sept. 3	682	63. Sept. 9	714	96. Sept. 15	746	129. Sept. 21
651	31. Aug. 23	683	64. Aug. 29	715	-97. Sept. 4	747	-130. Sept. 10
-652	-32. Aug. 11	-684	-65. Aug. 17	-716	98. Aug. 24	-748	131. Aug. 30
653	33. Aug. 1	685	66. Aug. 7	717	99. Aug. 13	749	132. Aug. 19

A. D.	A. H.
750	-133. Aug. 8
751	134. July 29
-752	-135. July 17
753	136. July 7
754	137. June 26
755	-138. June 15
756	139. June 4
757	140. May 24
758	-141. May 13
759	142. May 3
-760	143. Apr. 21
761	-144. Apr. 10
762	145. Mar. 31
763	-146. Mar. 20
-764	147. Mar. 9
765	148. Feb. 26
766	-149. Feb. 15
767	150. Feb. 5
-768	151. Jan. 25
769	-152. Jan. 13
770	153. Jan. 3
770	154. Dec. 23
771	-155. Dec. 12
-772	156. Dec. 1
773	157. Nov. 20
774	158. Nov. 10
775	159. Oct. 30
-776	-160. Oct. 18
777	161. Oct. 8
778	162. Sept. 27
779	-163. Sept. 16
-780	164 Sept. 5
781	-165. Aug. 25
782	166. Aug. 15
783	167. Aug. 4
-784	-168. July 23
785	169. July 13
786	170. July 2
787	-171. June 21
-788	172. June 10
789	173. May 30
790	-174. May 19
791	175. May 9
-792	-176. Apr. 27
793	177. Apr. 17
794	178. Apr. 6
795	-179. Mar. 26
-796	180. Mar. 15
797	181. Mar. 4
798	-182. Feb. 21
799	183. Feb. 11
-800	184. Jan. 31
881	-185. Jan. 19
802	186. Jan. 9
802	-187. Dec. 29
803	188. Dec. 19
-804	189. Dec. 7
805	-190. Nov. 26
806	191. Nov. 16
807	192. Nov. 5
-808	-193. Oct. 24
809	194. Oct. 14
810	-195. Oct. 3
811	196. Sept. 23
-812	197. Sept. 11
813	-198. Aug. 31
814	199. Aug. 21
815	200. Aug. 10
-816	-201. July 29
817	202. July 19
818	203. July 8
819	-204. June 27
-820	205. June 16
821	-206. June 5
822	207. May 26
823	208. May 15
-824	-209. May 3
825	210. Apr. 23
826	211. Apr. 12
827	-212. Apr. 1
-828	213. Mar. 21
829	214. Mar. 10
830	-215. Feb. 27
831	216. Feb. 17
-832	-217. Feb. 6
833	218. Jan. 26
834	219. Jan. 15
835	-220. Jan. 4
835	221. Dec. 25
-836	222. Dec. 13
837	-223 Dec. 2
838	224. Nov. 22
839	-225. Nov. 11
-840	226. Oct. 31
841	227. Oct. 20
842	-228. Oct. 9
843	229. Sept. 29
-844	230. Sept. 17
845	-231. Sept. 6
846	232. Aug. 27
847	233. Aug. 16
-848	-234. Aug. 4
849	235. July 25
850	-236. July 14
851	237. July 4
-852	238. June 22
853	-239. June 11
854	240. June 1
855	241. May 21
-856	-242. May 9
857	243. Apr. 29
858	244. Apr. 18
859	-245. Apr. 7
-860	246. Mar. 27
861	-247. Mar. 16
862	248. Mar. 6
863	249. Feb. 23
-864	-250. Feb. 12
865	251. Feb. 1
866	252. Jan. 21
867	-253. Jan. 10
867	254. Dec. 31
-868	-255. Dec. 19
869	256. Dec. 9
870	257. Nov. 28
871	-258. Nov. 17
-872	259. Nov. 6
873	260. Oct. 26
874	-261. Oct. 15
875	262. Oct. 5
-876	263. Sept. 23
877	-264. Sept. 12
878	265. Sept. 2
879	-266. Aug. 22
-880	267. Aug. 11
881	268. July 31
882	-269. July 20
883	270. July 10
-884	271 June 28
885	-272. June 17
886	273 June 7
887	274 May 27
-888	-275. May 15
889	276. May 5
890	-277. Apr. 24
891	278. Apr. 14
-892	279. Apr. 2
893	-280. Mar. 22
894	281. Mar. 12
895	282. Mar. 1
-896	-283. Feb. 18
897	284. Feb. 7
898	-285. Jan. 27
899	286. Jan. 17
-900	287. Jan. 6
-900	-288. Dec. 25
901	289. Dec. 15
902	290. Dec. 4
903	-291. Nov. 23
-904	292. Nov. 12
905	293. Nov. 1
906	-294. Oct. 21
907	295. Oct. 11
-908	-296, Sept. 29
909	297. Sept. 19
910	298. Sept. 8
911	-299. Aug. 28
-912	300. Aug. 17
913	301. Aug. 6
914	-302. July 26
915	303. July 16
-916	304. July 4
917	-305. June 23
918	306. June 13
919	-307. June 2
-920	308. May 22
921	309. May 11
922	-310. Apr. 30
923	311. Apr. 20
-924	312. Apr. 8
925	-313. Mar. 28
926	314. Mar. 18
927	315. Mar. 7
-928	316. Feb. 25
929	317. Feb. 13
930	-318. Feb. 2
931	319. Jan. 23
-932	320. Jan. 12
-932	-321. Dec. 31
933	322. Dec. 21
934	323. Dec. 10
935	-324. Nov. 29
-936	325. Nov. 18
937	-326. Nov. 7
938	327. Oct. 28
939	328. Oct. 17
-940	-329. Oct. 5
941	330, Sept. 25
942	331. Sept. 14
943	-332. Sept. 3
-944	333. Aug. 23
945	334. Aug. 12
946	-335. Aug. 1
947	336. July 22
-948	-337 July 10
949	338. June 30
950	339. June 19
951	-340. June 8
-952	341. May 28
953	342. May 17
954	-343. May 6
955	344. Apr. 26
-956	-345. Apr. 14
957	346. Apr. 4
958	347. Mar. 24
959	-348. Mar. 13
-960	349. Mar. 2
961	350. Feb. 19
962	-351. Feb. 8
963	352. Jan. 29
-964	353. Jan. 18
965	-354. Jan. 6
965	355. Dec. 27
966	-356. Dec. 16
967	357. Dec. 6
-968	358. Nov. 24
969	-359. Nov. 13
970	360. Nov. 3
971	361. Oct. 23
-972	-362. Oct. 11
973	363. Oct. 1
974	364. Sept. 20
975	-365. Sept. 9
-976	366. Aug. 29
977	-367. Aug. 18
978	368. Aug. 8
979	369. July 28
-980	-370. July 16
981	371. July 6
982	372. June 25
983	-373. June 14
-984	374. June 3
985	-375. May 23
986	376. May 13
987	377. May [illegible]
-988	-378. Apr. 20
989	379. Apr. 10
990	380. Mar. 30
991	-381. Mar. 19
-992	382. Mar. 8
993	383. Feb. 25
994	-384. Feb. 14
995	385. Feb. 4
-996	-386. Jan. 24
997	387. Jan. 13
998	388. Jan. 2
998	-389. Dec. 22
999	390. Dec. 12
-1000	391. Nov. 30
1001	-392. Nov. 19
1002	393. Nov. 9
1003	394. Oct. 29
-1004	-395. Oct. 17
1005	396. Oct. 7
1006	-397. Sept. 26
1007	398. Sept. 16
-1008	399. Sept. 4
1009	-400. Aug. 24

A.D.	A. H.
1010	401. Aug. 14
1011	402. Aug. 3
-1012	-403. July 22
1013	404. July 12
1014	-405. July 1
1015	406. June 21
-1016	407. June 9
1017	-408. May 29
1018	409. May 19
1019	410. May 8
-1020	-411. Apr. 26
1021	412. Apr. 16
1022	413. Apr. 5
1023	-414. Mar. 25
-1024	415. Mar. 14
1025	-416. Mar. 3
1026	417. Feb. 21
1027	418. Feb. 10
-1028	-419. Jan. 30
1029	420. Jan. 19
1030	421. Jan. 8
1030	-422. Dec. 28
1031	423. Dec. 18
-1032	424. Dec. 6
1033	-425. Nov. 25
1034	426. Nov. 15
1035	-427. Nov. 4
-1036	428. Oct. 24
1037	429. Oct. 13
1038	-430. Oct. 2
1039	431. Sept. 22
-1040	432. Sept. 10
1041	-433. Aug. 30
1042	434. Aug. 20
1043	-435. Aug. 9
-1044	436. July 29
1045	437. July 18
1046	-438. July 7
1047	439. June 27
-1048	440. June 15
1049	-441. June 4
1050	442. May 25
1051	443. May 14
-1052	-444. May 2
1053	445. Apr. 22
1054	-446. Apr. 11
1055	447. Apr. 1
-1056	448. Mar. 20
1057	-449. Mar. 9
1058	450. Feb. 27
1059	451. Feb. 16
-1060	-452. Feb. 5
1061	453. Jan. 25
1062	454. Jan. 14
1063	-455. Jan. 3
1063	456. Dec. 24
-1064	-457. Dec. 12
1065	458. Dec. 2
1066	459. Nov. 21
1067	-460. Nov. 10
-1068	461. Oct. 30
1069	462. Oct. 19
1070	-463. Oct. 8
1071	464. Sept. 28
-1072	-465. Sept. 16
1073	466. Sept. 6
1074	467. Aug. 26
1075	468. Aug. 15
-1076	469. Aug. 4
1077	470. July 24
1078	-471. July 13
1079	472. July 3
-1080	473. June 21
1081	-474. June 10
1082	475. May 31
1083	-476. May 20
-1084	477. May 9
1085	478. Apr. 28
1086	-479. Apr. 17
1087	480. Apr. 7
-1088	481. Mar. 26
1089	-482. Mar. 15
1090	483. Mar. 5
1091	484. Feb. 22
-1092	-485. Feb. 11
1093	486. Jan. 31
1094	-487. Jan. 20
1095	488. Jan. 10
1095	489. Dec. 30
-1096	-490. Dec. 18
1097	491. Dec. 8
1098	492. Nov. 27
1099	-493. Nov. 16
-1100	494. Nov. 5
1101	-495. Oct. 25
1102	496. Oct. 15
1103	497. Oct. 4
-1104	-498. Sept. 22
1105	499. Sept. 12
1106	500. Sept. 1
1107	-501. Aug. 21
-1108	502. Aug. 10
1109	503. July 30
1110	-504. July 19
1111	505. July 9
-1112	-506. June 27
1113	507. June 17
1114	508. June 6
1115	-509. May 26
-1116	510. May 15
1117	511. May 4
1118	-512. Apr. 23
1119	513. Apr. 13
-1120	514. Apr. 1
1121	-515. Mar. 21
1122	516. Mar. 11
1123	-517. Feb. 28
-1124	518. Feb. 18
1125	519. Feb. 6
1126	-520. Jan. 26
1127	521. Jan. 16
-1128	522. Jan. 5
-1128	-523. Dec. 24
1129	524. Dec. 14
1130	-525. Dec. 3
1131	526. Nov. 23
-1132	527. Nov. 11
1133	-528. Oct. 31
1134	529. Oct. 21
1135	530. Oct. 10
-1136	-531. Sept. 28
1137	532. Sept. 18
1138	533. Sept. 7
1139	-534. Aug. 27
-1140	535. Aug. 16
1141	-536. Aug. 5
1142	537. July 26
1143	538. July 15
-1144	-539. July 3
1145	540. June 23
1146	541. June 12
1147	-542. June 1
-1148	543. May 21
1149	544. May 10
1150	-545. Apr. 29
1151	546. Apr. 19
-1152	-547. Apr. 7
1153	548. Mar. 28
1154	549. Mar. 17
1155	-550. Mar. 6
-1156	551. Feb. 24
1157	552. Feb. 12
1158	-553. Feb. 1
1159	554. Jan. 22
-1160	-555. Jan. 11
-1160	556. Dec. 31
1161	557. Dec. 20
1162	-558. Dec. 9
1163	559. Nov. 29
-1164	560. Nov. 17
1165	-561. Nov. 6
1166	562. Oct. 27
1167	563. Oct. 16
-1168	-564. Oct. 4
1169	565. Sept. 24
1170	-566. Sept. 13
1171	567. Sept. 3
-1172	568. Aug. 22
1173	-569. Aug. 11
1174	570. Aug. 1
1175	571. July 21
-1176	-572. July 9
1177	573. June 29
1178	574. June 18
1179	-575. June 7
-1180	576. May 27
1181	-577. May 16
1182	578. May 6
1183	579. Apr. 25
-1184	-580. Apr. 13
1185	581. Apr. 3
1186	582. Mar. 23
1187	-583. Mar. 12
-1188	584. Mar. 1
1189	-585. Feb. 18
1190	586. Feb. 8
1191	587. Jan. 28
-1192	-588. Jan. 17
1193	589. Jan. 6
1193	590. Dec. 26
1194	-591. Dec. 15
1195	592. Dec. 5
-1196	593. Nov. 23
1197	-594. Nov. 12
1198	595. Nov. 2
1199	-596. Oct. 22
-1200	597. Oct. 11
1201	598. Sept. 30
1202	-599. Sept. 19
1203	600. Sept. 9
-1204	601. Aug. 28
1205	-602. Aug. 17
1206	603. Aug. 7
1207	604. July [illegible]
-1208	-605. July [illegible]
1209	606. July 5
1210	-607. June 24
1211	608. June 14
-1212	609. June 2
1213	-610. May 22
1214	611. May 12
1215	612. May 1
-1216	-613. Apr. 19
1217	614. Apr. 9
1218	-615. Mar. 29
1219	616. Mar. 19
-1220	617. Mar. 7
1221	-618. Feb. 24
1222	619. Feb. 14
1223	620. Feb. 3
-1224	-621. Jan. 23
1225	622. Jan. 12
1226	623. Jan. 1
1226	-624. Dec. 21
1227	625. Dec. 11
-1228	-626. Nov. 29
1229	627. Nov. 19
1230	628. Nov. 8
1231	-629. Oct. 28
-1232	630. Oct. 17
1233	631. Oct. 6
1234	-632. Sept. 25
1235	633. Sept. 15
-1236	634. Sept. 3
1237	-635. Aug. 23
1238	636. Aug. 13
1239	-637. Aug. 2
-1240	638. July 22
1241	639. July 11
1242	-640. June 30
1243	641. June 20
-1244	642. June 8
1245	-643. May 28
1246	644. May 18
1247	-645. May 7
-1248	646. Apr. 26
1249	647. Apr. 15
1250	-648. Apr. 4
1251	649. Mar. 25
-1252	650. Mar. 13
1253	-651. Mar. 2
1254	652. Feb. 20
1255	653. Feb. 9
-1256	-654. Jan. 29
1257	655. Jan. 18
1258	-656. Jan. 7
1258	657. Dec. 28
1259	658. Dec. 17
-1260	-659. Dec. 5
1261	660. Nov. 25
1262	661. Nov. 14
1263	-662. Nov. 3
-1264	663. Oct. 23
1265	664. Oct 12
1266	-665. Oct. 1
1267	666. Sept. 21
-1268	-667. Sept. 9
1269	668. Aug. 30

A. D.	A. H
1270	669. Aug. 19
1271	-670. Aug. 8
-1272	671. July 28
1273	672. July 17
1274	-673. July 6
1275	674. June 26
-1276	-675. June 14
1277	676. June 4
1278	677. May 24
1279	-678. May 13
-1280	679. May 2
1281	680. Apr. 21
1282	-681. Apr. 10
1283	682. Mar. 31
1284	683. Mar. 19
1285	-684. Mar. 8
1286	685. Feb. 26
1287	-686. Feb. 15
-1288	687. Feb. 5
1289	688. Jan. 24
1290	-689. Jan. 13
1291	690. Jan. 3
1291	691. Dec. 23
-1292	-692. Dec. 11
1293	693. Dec. 1
1294	694. Nov. 20
1295	-695. Nov. 9
1296	696. Oct. 29
1297	-697. Oct. 18
1298	698. Oct. 8
1299	699. Sept. 27
-1300	-700. Sept. 15
1301	701. Sept. 5
1302	702. Aug. 25
1303	-703. Aug. 14
1304	704. Aug. 3
-1305	-705. July 23
1306	706, July 13
1307	707. July 2
-1308	-708, June 20
1309	709, June 10
1310	710. May 30
1311	-711. May 19
-1312	712. May 8
1313	713. Apr. 27
1314	-714. Apr. 16
1315	715. Apr. 6
-1316	-716. Mar. 25
1317	717. Mar. 15
1318	718. Mar. 4
1319	-719. Feb. 21
-1320	720. Feb. 11
1321	721. Jan. 30
1322	-722. Jan. 19
1323	723. Jan. 9
1323	724. Dec. 29
-1324	-725. Dec. 17
1325	726. Dec. 7
1326	-727. Nov. 26
1327	728. Nov. 16
-1328	729. Nov. 4
1329	-730. Oct. 24
1330	731. Oct. 14
1331	732. Oct. 3
-1332	-733. Sept. 21
1333	734. Sept. 11
1334	-735. Aug. 31
1335	736. Aug. 21
-1336	737. Aug. 9
1337	-738. July 29
1338	739. July 19
1339	740. July 8
-1340	-741. June 26
1341	742. June 16
1342	743. June 5
1343	-744. May 25
-1344	745. May 14
1345	-746. May 3
1346	747. Apr. 23
1347	748. Apr. 12
-1348	-749. Mar. 31
1349	750. Mar. 21
1350	751. Mar. 10
1351	-752. Feb. 27
-1352	753. Feb. 17
1353	754. Feb. 5
1354	-755. Jan. 25
1355	756. Jan. 15
-1356	-757. Jan. 4
-1356	758. Dec. 24
1357	759. Dec. 13
1358	-760. Dec. 2
1359	761. Nov. 22
-1360	762. Nov. 10
1361	-763. Oct. 30
1362	764. Oct. 20
1363	-765. Oct. 9
-1364	766. Sept. 28
1365	767. Sept. 17
1366	-768. Sept. 6
1367	769. Aug. 27
-1368	770. Aug. 15
1369	-771. Aug. 4
1370	772. July 25
1371	773. July 14
-1372	-774. July 2
1373	775. June 22
1374	-776. June 11
1375	777. June 1
-1376	778. May 20
1377	-779. May 9
1378	780. Apr. 29
1379	781. Apr. 18
-1380	-782. Apr. 6
1381	783. Mar. 27
1382	784. Mar. 16
1383	785. Mar. 5
-1384	786. Feb. 23
1385	-787. Feb. 11
1386	788. Feb. 1
1387	789. Jan. 21
-1388	-790. Jan. 10
-1388	791. Dec. 30
1389	792. Dec. 19
1390	-793. Dec. 8
1391	794. Nov. 28
-1392	-795. Nov. 16
1393	796. Nov. 6
1394	797. Oct. 26
1395	-798. Oct. 15
-1396	799. Oct. 4
1397	800. Sept. 23
1398	801. Sept. 12
1399	802. Sept. 2
A.D.	A. H.
-1400	803. Aug. 21
1401	-804. Aug. 10
1402	805. July 31
1403	-806. July 20
-1404	807. July 9
1405	808. June 28
1406	-809. June 17
1407	810. June 7
-1408	811. May 26
1409	-812. May 15
1410	813. May 5
1411	814. Apr. 24
-1412	-815. Apr. 12
1413	816. Apr. 2
1414	-817. Mar. 22
1415	818. Mar. 12
-1416	819. Feb. 29
1417	-820. Feb. 17
1418	821. Feb. 7
1419	822. Jan. 27
-1420	-823. Jan. 16
1421	824. Jan. 5
1421	-825. Dec. 25
1422	826. Dec. 15
1423	827. Dec. 4
-1424	-828. Nov. 22
1425	829. Nov. 12
1426	830. Nov. 1
1427	-831. Oct. 21
-1428	832. Oct. 10
1429	833. Sept. 29
1430	-834. Sept. 18
1431	835. Sept. 8
-1432	-836. Aug. 27
1433	837. Aug. 17
1434	838. Aug. 6
1435	-839. July 26
-1436	840. July 15
1437	841. July 4
1438	-842. June 23
1439	843. June 13
-1440	844. June 1
1441	-845. May 21
1442	846. May 11
1443	-847. Apr. 30
-1444	848. Apr. 19
1445	849. Apr. 8
1446	-850. Mar. 28
1447	851. Mar. 18
-1448	852, Mar. 6
1449	-853. Feb. 23
1450	854. Feb. 13
1451	-855. Feb. 2
-1452	856. Jan. 23
1453	857. Jan. 11
1453	-858. Dec. 31
1454	859. Dec. 21
1455	860. Dec. 10
-1456	-861. Nov. 28
1457	862. Nov. 18
1458	863. Nov. 7
1459	-864. Oct. 27
-1460	865. Oct. 16
1461	-866. Oct. 5
1462	867. Sept. 25
1463	868. Sept. 14
-1464	-869. Sept. 2
A. D.	A. H.
1465	870. Aug. 23
1466	871. Aug. 12
1467	-872. Aug. 1
-1468	873. July 21
1469	874. July 10
1470	-875. June 29
1471	876. June 19
-1472	-877. June 7
1473	878. May 28
1474	879. May 17
1475	-880. May 6
-1476	881. Apr. 25
1477	882. Apr. 14
1478	-883. Apr. 3
1479	884. Mar. 24
-1480	-885. Mar. 12
1481	886. Mar. 2
1482	887. Feb. 19
1483	-888. Feb. 8
-1484	889. Jan. 29
1485	890. Jan. 17
1486	-891. Jan. 6
1486	892. Dec. 27
1487	893. Dec. 16
-1488	-894. Dec. 4
1489	895. Nov. 24
1490	-896. Nov. 13
1491	897. Nov. 3
-1492	898. Oct. 22
1493	-899. Oct. 11
1494	900. Oct. 1
1495	901. Sept. 20
-1496	-902. Sept. 8
1497	903. Aug. 29
1498	904. Aug. 18
1499	-905. Aug. 7
-1500	906. July 27
1501	-907. July 16
1502	908. July 6
1503	909. June 25
-1504	-910. June 13
1505	911. June 3
1506	912. May 23
1507	-913. May 12
-1508	914. May 1
1509	-915. Apr. 20
1510	916. Apr. 10
1511	917. Mar. 30
-1512	-918. Mar. 18
1513	919. Mar. 8
1514	920. Feb. 25
1515	-921. Feb. 14
-1516	922. Feb. 4
1517	923. Jan. 23
1518	-924. Jan. 12
1519	925. Jan. 2
1519	-926. Dec. 22
-1520	927. Dec. 11
1521	928. Nov. 30
1522	-929. Nov. 19
1523	930. Nov. 9
-1524	931. Oct. 28
1525	-932. Oct. 17
1526	933. Oct. 7
1527	934. Sept. 26
-1528	-935. Sept. 14
1529	936. Sept. 4

A. D.	A. H.
1530	-937. Aug. 24
1531	938. Aug. 14
-1532	939. Aug. 2
1533	-940. July 22
1534	941. July 12
1535	942. July 1
-1536	-943. June 19
1537	944. June 9
1538	-945. May 29
1539	946. May 19
-1540	947. May 7
1541	-948. Apr. 26
1542	949. Apr. 16
1543	950. Apr. 5
-1544	-951. Mar. 24
1545	952. Mar. 14
1546	953. Mar. 3
1547	-954. Feb. 20
-1548	955. Feb. 10
1549	-956. Jan. 29
1550	957. Jan. 19
1551	958. Jan. 8
1551	-959. Dec. 28
-1552	960. Dec. 17
1553	961. Dec. 6
1554	-962. Nov. 25
1555	963. Nov. 15
-1556	964 Nov. 3
1557	-965. Oct. 23
1558	966 Oct. 13
1559	-967. Oct. 2
-1560	968. Sept. 21
1561	969. Sept. 10
1562	-970. Aug. 30
1563	971. Aug. 20
-1564	972. Aug. 8
1565	-973. July 28
1566	974 July 18
1567	-975 July 7
-1568	976. June 26
1569	977. June 15
1570	-978. June 4
1571	979 May 25
-1572	980. May 13
1573	-981. May 4
1574	982 Apr. 22
1575	983. Apr. 11
-1576	-984. Mar. 30
1577	985. Mar. 20
1578	-986. Mar. 9
1579	987 Feb. 27
-1580	988. Feb. 16
1581	-989. Feb. 4
1582	990 Jan. 25
1583	991. Jan. 14
-1584	-992. Jan. 3
-1584	993 Dec. 23
1585	994 Dec. 12
1386	-995. Dec. 1
1587	996, Nov. 21
-1588	-997. Nov. 9
1589	998. Oct. 30
1590	999. Oct. 19
1591	-1000. Oct. 8
-1592	1001. Sept. 27
1593	1002. Sept. 16
1594	-1003. Sept. 5
1595	1004. Aug. 26
-1596	-1005. Aug. 14
1597	1006. Aug. 4
1598	1007. July 24
1599	-1008. July 13
-1600	1009. July 2
1601	1010. June 21
1602	-1011. June 10
1603	1012. May 31
-1604	1013. May 19
1605	-1014. May 8
1606	1015. Apr. 28
1607	-1016. Apr. 17
-1608	1017. Apr. 6
1609	1018. Mar. 26
1610	-1019. Mar. 15
1611	1020. Mar. 5
-1612	1021. Feb. 22
1613	-1022. Feb. 10
1614	1023. Jan. 31
1615	1024. Jan. 20
-1616	-1025. Jan. 9
-1616	1026. Dec. 29
1617	-1027. Dec. 18
1618	1028. Dec. 8
1619	1029. Nov. 27
-1620	-1030. Nov. 15
1621	1031. Nov. 5
1622	1032. Oct. 25
1623	-1033. Oct. 14
-1624	1034. Oct. 3
1625	-1035. Sept. 22
1626	1036. Sept. 12
1627	1037. Sept. 1
-1628	-1038 Aug. 20
1629	1039. Aug. 10
1630	1040. July 30
1631	-1041. July 19
-1632	1042. July 8
1633	1043. June 27
1634	-1044 June 16
1635	1045. June 6
-1636	-1046 May 25
1637	1047. May 15
1638	1048. May 4
1639	-1049. Apr. 23
-1640	1050. Apr. 12
1641	1051. Apr. 1
1642	-1052. Mar. 21
1643	1053. Mar. 11
-1644	1054. Feb. 28
1645	-1055. Feb. 16
1646	1056. Feb. 6
1647	-1057. Jan. 24
-1648	1058 Jan. 16
1649	1059. Jan. 4
1649	-1060. Dec. 24
1650	1061. Dec. 14
1651	1062. Dec. 3
-1652	-1063. Nov. 21
1653	1064. Nov. 11
1654	-1065. Oct. 31
1655	1066. Oct. 21
-1656	1067. Oct. 9
1657	-1068. Sept. 28
1658	1069. Sept. 18
1659	1070. Sept. 7
1660	-1071. Aug. 26
1661	1072. Aug. 16
1662	1073. Aug. 5
1663	-1074. July 25
-1664	1075. July 14
1665	-1076. July 3
1666	1077. June 23
1667	1078. June 12
-1668	-1079. May 31
1669	1080. May 21
1670	1081. May 10
1671	-1082. Apr. 29
-1672	1083. Apr. 18
1673	1084. Apr. 7
1674	-1085. Mar. 27
1675	1086. Mar. 17
-1676	-1087. Mar. 5
1677	1088. Feb. 23
1678	1089. Feb. 12
1679	-1090. Feb. 1
-1680	1091. Jan. 22
1681	1092. Jan. 10
1681	-1093. Dec. 30
1682	1094. Dec. 20
1683	-1095. Dec. 9
-1684	1096. Nov. 28
1685	1097. Nov. 17
1686	-1098. Nov. 6
1687	1099. Oct. 27
-1688	1100. Oct. 15
1689	-1101. Oct. 4
1690	1102. Sept. 24
1691	1103. Sept. 13
-1692	-1104. Sept. 1
1693	1105. Aug. 22
1694	-1106. Aug. 11
1695	1107. Aug. 1
-1696	1108. July 20
1697	-1109. July 9
1698	1110. June 29
1699	1111. June 18
-1700	-1112. June 6
1701	1113. May 27
1702	1114. May 16
1703	-1115. May 5
-1704	1116. Apr. 24
1705	-1117. Apr. 13
1706	1118. Apr. 3
1707	1119. Mar. 23
-1708	-1120. Mar. 11
1709	1121. Mar. 1
1710	1122. Feb. 28
1711	-1123. Feb. 7
-1712	1124. Jan. 28
1713	-1125. Jan. 16
1714	1126. Jan. 6
1714	1127. Dec. 26
1715	-1128. Dec. 15
-1716	1129. Dec. 4
1717	1130. Nov. 23
1718	-1131. Nov. 12
1719	1132. Nov. 2
-1720	1133. Oct. 21
1721	-1434. Oct. 10
1722	1135. Sept. 30
1723	-1136. Sept. 19
-1724	1137. Sept. 8
1725	1138. Aug. 28
1726	-1139. Aug. 17
1727	1140. Aug. 7
-1728	1141. July 26
1729	-1142. July 15
1730	1143. July 5
1731	1144. June 24
-1732	-1145. June 12
1733	1146. June 2
1734	-1147. May 22
1735	1148. May 12
-1736	1149. Apr. 30
1737	-1150. Apr. 19
1738	1151. Apr. 9
1739	1152. Mar. 29
-1740	-1153. Mar. 17
1741	1154. Mar. 7
1742	-1155. Feb. 24
1743	1156. Feb. 14
-1744	1157. Feb. 3
1745	-1158. Jan. 22
1746	1159. Jan. 12
1747	1160. Jan. 1
1747	-1161. Dec. 21
-1748	1162. Dec. 10
1749	1163. Nov. 29
1750	-1164. Nov. 18
1751	1165. Nov. 8

NEW STYLE.

-1752	-1166. Nov. 7
1753	1167. Oct. 28
1754	1168. Oct. 17
1755	-1169. Oct. 6
-1756	1170. Sept. 25
1757	1171. Sept. 14
1758	-1172. Sept. 3
1759	1173. Aug. 24
-1760	1174. Aug. 12
1761	-1175. Aug. 1
1762	1176 July 21
1763	-1177. July 10
-1764	1178. June 30
1765	1179 June 19
1766	-1180 June 8
1767	1181. May 29
-1768	1182. May 17
1769	-1183. May 6
1770	1184. Apr. 26
1771	-1185. Apr. 15
-1772	1186. Apr. 4
1773	1187 Mar. 24
1774	-1188. Mar. 13
1775	1189. Mar. 3
-1776	1190. Feb. 20
1777	-1191. Feb. 9
1778	1192. Jan. 29
1779	1193. Jan. 18
-1780	-1194. Jan. 7
1780	1195. Dec. 27
1781	-1196. Dec. 16
1782	1197. Dec. 6
1783	1198. Nov. 25
-1784	-1199 Nov. 13
1785	1200. Nov. 3

A. D.	A. H.
1786	1201. Oct. 23
1787	-1202. Oct. 12
-1788	1203. Oct. 1
1789	1204 Sept. 20
1790	-1205. Sept. 9
1791	1206. Aug. 30
-1792	-1207. Aug. 18
1793	1208. Aug. 8
1794	1209. July 28
1795	-1210. July 17
-1796	1211. July 6
1797	1212. June 25
1798	-1213. June 14
1799	1214. June 4
-1800	-1215. May 23
1801	1216. May 13
1802	1217 May 2
1803	-1218. Apr. 21
-1804	1219 Apr. 10
1805	1220. Mar. 30
1806	-1221. Mar. 19
1807	1222. Mar. 9
-1808	1223. Feb. 26
1809	-1224. Feb. 15
1810	1225 Feb. 5
1811	-1226 Jan. 24
-1812	1227 Jan. 13
1813	1228 Jan. 2
1813	-1229. Dec. 22
1814	1230 Dec. 12

A. D.	A. H.
1815	1231. Dec. 1
-1816	-1232. Nov. 19
1817	1233. Nov. 9
1818	1234. Oct. 29
1819	-1235. Oct. 18
-1820	1236. Oct. 7
1821	-1237. Sept. 26
1822	1238. Sept. 16
1823	1239. Sept. 5
-1824	-1240. Aug. 24
1825	1241. Aug. 14
1826	1242. Aug. 3
1827	-1243. July 23
-1828	1244. July 12
1829	-1245. July 1
1830	1246. June 21
1831	1247. June 10
-1832	-1248. May 29
1833	1249. May 19
1834	1250. May 8
1835	-1251. Apr. 27
-1836	1252. Apr. 16
1837	1253. Apr. 5
1838	-1254. Mar. 25
1839	1255. Mar. 15
-1840	-1256. Mar. 3
1841	1257. Feb. 21
1842	1258. Feb. 10
1843	-1259. Jan. 30
-1844	1260. Jan. 19

A. D.	A. H.
1845	1261. Jan. 8
1845	-1262. Dec. 28
1846	1263. Dec. 18
1847	1264. Dec. 7
-1848	-1265. Nov. 25
1849	1266. Nov. 15
1850	-1267. Nov. 4
-1851	1268. Oct. 25
1852	1269. Oct. 13
1853	-1270. Oct. 2
1854	1271. Sept. 22
1855	1272. Sept. 11
-1856	-1273. Aug. 30
1857	1274. Aug. 20
1858	-1275. Aug. 9
1859	1276. July 30
-1860	1277. July 18
1861	-1278. July 7
1862	1279. June 27
1863	1280. June 16
-1864	-1281. June 4
1865	1282. May 25
1866	1283. May 14
1867	-1284. May 3
-1868	1285. Apr. 22
1869	-1286. Apr. 11
1870	1287. Apr. 1
1871	1288. Mar. 21
-1872	-1289. Mar. 9
1873	1290. Feb. 27

A D.	A. D.
1874	1291. Feb. 16
1875	-1292. Feb. 5
-1876	1293. Jan. 25
1877	1294. Jan. 14
1878	-1295. Jan. 3
1878	1296. Dec. 24
1879	-1297. Dec. 13
-1880	1298. Dec. 2
1881	1299. Nov. 21
1882	-1300. Nov. 10
1883	1301. Oct. 31
-1884	1302. Oct. 19
1885	-1303. Oct. 8
1886	1304. Sept. 28
1887	-1305. Sept. 17
-1888	1306. Sept. 6
1889	1307. Aug. 26
1890	-1308. Aug. 15
1891	1309. Aug. 5
-1892	1310. July 24
1893	-1311. July 22
1894	1332. July 3
1895	1313. June 22
-1896	-1314. June 10
1897	1315. May 31
1898	-1316. May 20
1899	1317 May 21
-1900	1318. Apr. 29

ADVERTISEMENT

TOWARDS the conclusion of the Advertisement prefixed to the first volume of this Edition, an opinion was unwarily expressed, that it would be at least another year before the second could possibly appear. It is now nearly four years and a half since the first was published; I feel it therefore incumbent on me to offer an apology for the great excess of delay beyond what the Public had been taught to expect.

Until the first volume was completed, I had not sufficiently examined the second to be fully aware of its real state, and was not therefore competent to form an exact estimate of the time it would require to prepare the copy, and pass the work through the press; but when I began to investigate, and had made an experiment on a few sheets, I then found that I had been greatly deceived as to the extent of the labour I had undertaken to perform, and consequently of the period when it would cease.

The learned Author, in this part of his work, had attempted to explain not only all common English words, but even many of the unusual, obsolete, and even cant terms found in our popular dictionaries, in all their antiquated, as well as modern acceptations; in doing which he had brought together an immense number of Persian and Arabic terms, obsolete as well as current; and of the Arabic, thousands that never enter into Persian compositions, except in quotations. In cases where he was at a loss to render the sense of the English word by a single term, he attempted to explain it by a periphrase, too often composed not strictly according to the Oriental idiom. It was also part of the plan to repeat every Oriental word and phrase in Roman characters, professedly designed to convey to the learner their exact pronunciation. Unfortunately this was not executed according to any uniform scheme of orthography, and, in thousands of instances, was, upon any principle, at variance both with the spelling and the utterance of the original words. It often happened also that the same words were spelt differently in the second from what they had been in the first volume. As a minor consideration, all the discriminating marks, such as the *madd* (~), the *tashdid* (˜), and the *hamzah* (ʾ), were generally omitted, and no sign was used to distinguish the Arabic words from the Persian, as had been done in the first volume.

Among other alterations and improvements which this volume has received in passing through my hands, are the following:

A great many transpositions of Persian and Arabic words have been made for the purpose of placing the most eligible before others of less frequent occurrence.

Numerous Persian and Arabic words of general use have been added; to give room for which not a few have been expunged, either because they were absolutely wrong, superfluous, or ill-suited to the place in which they were found.

In English the participle present, the noun of action, and the adjective, are frequently of the same form, each ending in *ing*; as the word *running*, in such expressions as *a horse running*, the *running of the horse*, and *a running horse*. It happened unfortunately that in the interpretations words of this description were very often confounded, so that participles were made to correspond with substantives, and the contrary. Much of the confusion occasioned by this inadvertence has been obviated by substituting, when wrong, the proper form of the interpreting word, and, where necessary, inserting the contractions (*subs.*), (*part.*), or (*adj.*) immediately after the word to be interpreted, to denote the part of speech in which it is to be accepted.

It so happens that the Persian infinitives serve also as verbal nouns substantive corresponding exactly to the English substantives in *ing*. Thus رفتن means both *to go*, and *the going*. The Author has seldom if ever applied them in the latter sense, though so very frequently wanted. As I found it would be an endless labour to insert them generally where the sense appeared to require them, I have availed myself of their assistance occasionally only. This information, however, may be of use to the learner.

Some of the unusual, obsolete, and cant English words to be found in the first Edition, have been omitted in this; and the work would not have suffered much had a great many more been discarded.

The former Edition contained no mark to distinguish the Arabick from the Persian. In this a small capital (A) has very generally been prefixed to every pure Arabic word and phrase to distinguish them from Persian; which, with such Arabic words as have a Persian termination, are left without this sign. A few Turkish words are marked with a (T), and some of Indian origin with an (H). The useful marks (~), ("), and (') have been inserted where wanted; and in every Persian sentence the common sign of the genitive case has been added for the ease of the student, whenever the sense required it.

The repetition of the Persian and Arabick words in Roman characters has, very reluctantly, been omitted. Indeed the plan of orthography was so defective, that to have made it correspond with the one so successfully applied in the first volume of this Edition,

would have required the alteration of nearly every word; and nothing less than a fair manuscript of the whole would have rendered the copy intelligible to the compositors. An attempt was made to correct it according to that model, and several sheets were actually printed off so altered; but it having been found, upon a fair calculation, that to proceed in that way would increase the expense of the printing exceedingly, and, what was of greater consequence, retard the publication for at least another year, if not two, I thought it advisable to cancel those sheets, and abandon the design altogether, referring the Student, when at a loss, to the first volume.

At length my work is brought to a conclusion. It is seven years since the first volume of it went to press, of which period every disposable moment, and a very large proportion of those hours commonly dedicated to recreation or to rest, have been sacrificed to this performance; and such has been the unremitting labour attending it, that had I been aware of its extent, no consideration upon earth should have induced me to submit to it. I mention this with regret: and my only consolation arises from the consciousness of having done much for the advantage of those who may have occasion to consult either of the two volumes of this edition, however considerable may be the faults they still contain; but which, I trust, cannot fairly be attributed to me, whose undertaking was to improve an old, not make a new Dictionary.

THE EDITOR.

Dec. 1, 1810.

A

DICTIONARY

ENGLISH, PERSIAN, AND ARABIC.

A

A, THE first letter of our alphabet, is noted in such Arabic and Persian books as are written with the diacritical marks for the short vowels, &c. in the following manner: A, when short, at the beginning of a word, is *alif*, with the mark *hamzah* and *fatah* over it, thus [أَ]; as in the word أگر agar, *if;* and as a medial or final by the mark *fatah* only over the consonant: as in the Arabic word ضَرَبَ ẓaraba, *He struck.* A, when long, as an initial, is noted by *alif*, with the mark *madd* over it, thus [آ]; as in the Persian word آب āb, *water;* and when medial or final, by *alif* preceded by *fatah*, which being homogeneal characters, coalesce, and form one long vowel; as in the words آبَادَان ābādān, *populous, flourishing, in a state of cultivation,* آنجَا ānjā, *there.* As it is only in the *Kurān* and a few other works that the vowels are marked, practice alone can teach how to supply them. See Advertisement prefixed to Vol. I. of this edition.

A, considered as the article of unity, in Persian is expressed by ي subjoined to the noun; as مرد mard, *Man;* مردي mardī, *A man, a certain man.* But if the noun end in ه, it is common to note it by [ۀ or ۂ] subjoined; as فرشته farishtah, *Angel,* or فرشتهٔ farishtahi, *An angel.* See Persian Grammar, p. 23. In Arabic, the article of unity is noted by [ةٌ] subjoined to the word; as وقع waka', *Stone,* وقعة waka'at, *A stone, a single stone.* If, however, the word happen to terminate in ة or ن, the word expressive of *one*, namely وحدة waḥadah, is used for the same purpose. See Arabic Gramm. p. 11.

A B

A, in such expressions as *So much a yard, gone a hunting, &c.* may be translated by the particles في *in,* براي *for,* بعزم *for the purpose,* as پنج دينار في گز *five dinars a measure,* براي شكار رفته, or بعزم شكار رفته *gone a hunting.*

To ABANDON, گذاشتن, برطرف كردن, ترك نمودن, دست بردار شدن, هجر كردن. v. *To quit, leave, forsake.*

Abandoned, forsaken, relinquished, گذاشته, ترك كرده. بي حيا—(*Shameless*), نفي ا, مخذول ا, متروك ا شده. بي پروا, بي قيد, بي شرم, بي حرمت, آبرو.

To be abandoned (*relinquished, forsaken*), متروك شدن, گذاشته شدن.—(*to be shameless*), بي آبرو شدن.

Abandoning, or *abandonment*, گزاشتگي, ترك ا, هجر ا, هجران ا.

To ABASE, بخاك, زير كردن, فرو آوردن, پايين ساختن, حقير, سر فرو آوردن, خوار ساختن, ذليل كردن, برابر ساختن, فضيحت نمودن, كردن. v. *To humble, oppress, lower.*

Abased, زير كرده شده, فرو آورده شده, پايين كرده شده, بخاك برابر ساخته شده, حقير كرده شده. ذليل ا, محقر ا, خراب ا.

To be abased, زیر کرده شدن , پایین کرده شدن , فرو آورده شدن , ذلیل شدن , خراب شدن , محقّر شدن , شدن .

Abasement, تحقیر ʌ , سفل ʌ , وضع ʌ , تذلیل ʌ , حقارت ʌ , پستي ᵖ . تخریب ʌ , فضیحت ʌ .

To ABASH, خجل ساختن , شرمسار کردن , تشویر دادن .

Abashed, خجل ʌ , شرمناک , شرمنده , شرمسار .

To be abashed, خجل شدن , شرم خوردن , شرمنده شدن , v. *To blush, to be ashamed.*

To ABATE (*make less*), کاستن , تخفیف ساختن , کم کردن , کاهسته کم شدن , (*to become less*)—. ناقص نمودن , گراییدن , کمیدن , گشتن .

Abatement, نُقصان ʌ , نقص ʌ , کاه , کاهش , کاست , کمي .

An ABBESS, ریسه. دختران شالپوشان .

An Abbey, تکیه. رهبانان , خانهٔ پادریان .

An Abbot, رهبان ᵀ. , صاحب الدّیر ʌ , سرکرده. پادریان , ریس القسان ʌ , باشي .

To ABBREVIATE, کوتا کردن , اختصار نمودن , مختصر کردن . *To abridge, to shorten.*

Abbreviation, اختصار ʌ . v. *Abridgment. Abbreviations of words*, مختصرات ʌ , اختصارات ʌ .

To ABDICATE, عزلت کردن . v. *To resign. To abdicate a throne*, ترک خلافت کردن .

Abdication, عزلت ʌ , اعتزال ʌ , ترک ʌ .

The ABDOMEN (*lower belly*), پاي شقم , تهیگاه .

To be ABED, بر پلنگ بودن , بر بستر ارام کردن .

ABERRATION, غلال ʌ . v. *Deviation.*

To ABET, پستي کردن , یاري نمودن . v. *To befriend, support.*

To ABHOR, ویسه داشتن , نفرت داشتن , استکراه کردن , منکیدن , نفریدن , کراهیت کردن . *To detest, loathe, hate, abominate.*

Abhorred, نفرین کرده شده , مکروه دانسته , ناپسند , منکیده , منفور ʌ , مکروه ʌ . *Abhorrence*, نفرت ʌ , استکراه ʌ , نفرین ʌ , کره ʌ , عداوت ʌ .

Abhorrent, ویسه دار , نفرت نما .

To ABIDE, ساکن شدن , مکان داشتن , ماندن . *To abide by one's word* or *agreement*, بر قول خود ثابت بودن . *To abide by a promise*, بر واعدهٔ وفادار شدن . v. *To stay, wait, dwell, remain, endure.*

ABJECT, حقیر ʌ , خور , افگنده , فرومایه , ناکس ʌ , کمینه , دون ʌ , ذلیل ʌ . v. *Low, mean, despicable, base.*

ABILITY (*power*), تواناي , قدرت ʌ , اقتدار ʌ , تاب , دست , نیرومندي , دست رس . *Abilily* (*faculty of the mind*), قوت ادراک ʌ , فراست ʌ , کابلیت ʌ , عقل ʌ , مجال ʌ , جان , خاطر ʌ , قلب ʌ , مدرقت . v. *Capacity, genius.*

ABJURATION, ارتداد ʌ , امتنا ʌ .

To Abjure, ارتداد کردن . v. *To deny, apostatize, renounce.*

ABLE, توانا , قابل ʌ , قداور ʌ , قادر ʌ . v. *Capable, An able-bodied man*, مرد قوي هیکل , مرد قداور , پهلوان , بطل ʌ , یل . *Gymnick, champion.*

To be able, تواناي , قابلیت داشتن , قابل شدن , توانستن داشتن .

ABLUTION, وضو ʌ , اغتسال ʌ , غسل ʌ , شستگي , شستي .

ABOARD, بسفینه , برکشتي سوار , بر جهاز سوار . — *To go aboard*, بکشتي در آمدن . — *To come aboard*, بجهاز در رفتن . — *They went aboard*, نزلو في المرکب ʌ . v. Under *ship.*

An ABODE, منزل ʌ , مسکن ʌ , سکون ʌ , مکان ʌ , خانه , بیت ʌ . v. *Habitation, dwelling, residence, house, home.*

To ABOLISH, باطل کردن , ردّ کردن , منسوخ ساختن , ابطال نمودن , بطّال کردن , معدوم ساختن , نابود کردن , نسخ کردن . v. *Destroy.*

Abolished, باطل گردیده , ردّ کرده شده , منسوخ ساخته , معدوم ساخته . v. *Destroyed.*

Abolition, ابطال ʌ . باطل کردني , نسخ ʌ , محو ʌ . v. *Destruction.*

ABOMINABLE, منفور ʌ , مستکره ʌ , مکروه ʌ , کریه ʌ , نزند , کوخ . v. *Detestable,*

To ABOMINATE, استکراه کردن . v. *To abhor, detest, hate.*

Abomination, اکراه ʌ , مکروهت ʌ , نفرت ʌ , نفرین , ویسه , غرش , هرّه ʌ . v. *Abhorrence, hatred.*

An ABORTION, اسقاط ع, سقاط حمل, فکانه. v. *Miscarriage.*

Abortive, جهیض ع, مجهض ع, خداج ع. v. *Unsuccessful, imperfect.*

ABOVE (*over*), بالا, علی ع, فوق ع. (*Upon*), بر, ابر, فرا, علی فاق, بام, (*upwards*), زور, برسر, درزبر, زبر, زبر. (*high*), بلند, عالی ع. — *From above*, از بالا, عن ع. *Above mentioned*, مشار الیه ع, مومی ع, من فوق ع, عالی. مقول ع, سالف اذکر ع, مسفور ع, مزبور ع, مذکور ع, الیه. *Above all*, بالای همّه, برهمّه. *Above board* (*without deceit*), بی ریو و رنگ. — *Above ground*, بالای زمین, بی رنگ. (*living*), زنده, حیّ ع. — *Above measure*, (*excessive*), بی حدّ, بلا حدّ ع, فوق الحدّ ع. v. *Beyond, before, superior, redundant.*

To ABOUND. وافر شدن, بسیار بودن, کثیر شدن. v. *To increase, overflow.*

ABOUT (*around*), گردایش, گرداگرد, درگرد, درحوالی, نزدیک, نزد, (*Near*), پیرامن, حوال ع, دردور, دور ع, در, ز, از, (*Concerning*), عند ع, تقریباً ع, قریب ع, بابت ع, پیونه, منسوب ع, فی ع, من ع, عن ع, بهر, درباب.

To ABRIDGE, مختصر کردن, اختسار نمودن, کوتاه ساختن, v. *To contract, shorten.*

An abridgment, مختصر ع, اختصار ع, ایجاز ع, مجمّل ع, قطع ع, اقتصار ع. v. *Compendium, epitome, summary, abbreviation.*

ABREAST, صف صف, پهلو پهلو.

ABROACH (*as a barrel*), جاری شده, کشوده.

ABROAD (*without doors*), بیرون, خارج ع, بدر, خارجاً ع, ظاهراً ع.

To come abroad, بدر آمدن. — *To go abroad*, بیرون رفتن. (*To travel*), سیاحت کردن, مسافرت نمودن, سفرکردن, بدیار غربت رفتن.

To ABROGATE, رد کردن, موقوف کردن, محو ساختن, برطرف نمودن. v. *To rescind, repeal.*

Abrogation, ابطال ع, نسخ ع, محو ع.

ABRUPT, بی خبر, ناگاه, کسسته, مجزوم ع, منجزم ع, منقطع ع, مقطوع ع, ممنون ع. *Sudden, unawares, unconnected.*

Abruptly, منجزماً ع, بی خبرانه, با انفصام. v. *Suddenly.* (*without ceremony*), بی تقریب, بی تکلف.

Abruptness, کسش, کسستگی, انفصام ع, مقطع ع. v. *Haste, rudeness, suddenness.*

An ABSCESS, حباب ع.

To ABSCOND, فرار شدن ع, غیر حاضر شدن, پنهان شدن, مخفی شدن.

ABSENCE, غیوب ع, غایبی, غیبت ع, غیرحاضری, هجران ع.

Absent, غایب ع, لا موجود ع, نا حاضر, غیرحاضر, مغیوب ع, معتیت ع, منهلت ع, متزحزح ع, مبلّ ع.

To be absent, غایب شدن, لا موجود بودن, غیر حاضر شدن, v. also *To withdraw.* — *To be absent* (*in mind*), بفکر غرق شدن. — *Absent things*, غیبات ع.

An absentee, غایب ع.

To ABSOLVE, معاف کردن, گناه بخشیدن, عفو جریم نمودن. v. *To pardon, forgive.*

Absolved, معاف کرده شده, گناه بخشیده, معفو ع, مغفور ع.

Absolution, بخشش گناه, عفو ع, مغفرة ع.

ABSOLUTE (*despotic*), مطلق ع, مستقل ع, کامکار, کامران. — (*Complete*), تام ع, تمام ع, کامل ع. — *Absolute power, absoluteness*, حکم مطلق, قدرت مطلق, استقلال ع, حکم ع, حکم حکومت, قهر ع. — *Absoluteness.* v. *Completeness.*

Absolutely (*despotically*), مستقلاً ع, مطلقاً ع, با حکم. — (*perfectly*), کاملاً ع, قهراً ع.

To ABSORB, بلع کردن, نوشیدن, اوباشتن, نغت کردن, خزیدن, بخزیدن. v. *To swallow, drink, suck up.*

Absorpt, مبلع ع, اوباشته.

Absorption, بلع ع, اوبار, نوشیدگی, نغب ع.

To ABSTAIN (*to be temperate*), پرهیزکردن, خودرا بازداشتن, امتناع ساختن, اجتناب کردن, (*To shun, avoid*), پارسا شدن. — *To cause to abstain*, بازداشتن. احتذارکردن.

Abstemious, abstinent, پرهیزگار, اهل پرهیز, پارسا, زاهد ع, مجتنب ع, مرتدا ع.

Abstemiously, ازروی پرهیز, پارسنه.

Abstinence, احتراز ع , اجتناب ع , پرهيزگاري , پرهيز , امتناع . v. *Continence, sobriety.*

To ABSTRACT (*take away*), خلج كردن , برداشتن , واكردن , معل گرفتن . *An abstract*, اجمال . v. *Abridgment.* — *To make an abstract*, مجمّل كردن , مختصر ساختن . v. *To abridge.*

ABSTRUSE, *abstract*, مغلق ع . v. *Obscure.*

ABSURD, هرزه , ناسازگار , نا معقول , بيمعني , بيهوده , بيمال , غير مناسب . v. *Ridiculous.*

Absurdity, ناسازگاري , عبث ع , بيهودگي .

Absurdly, بيهودانه .

ABUNDANCE, كثرت ع , افزايش , فراواني , بسياري , غنيمت , برکت ع , وفرت ع , فرت ع , فره ع , فرط ع , صرفه .

Abundant, فايض ع , وافر ع , وفر ع , كثير ع , فراوان , بسيار , زاخر ع , عامر ع , مغتنم ع , فراخ ع .

Abundantly, وافر وافر , بسيارانه .

To ABUSE (*vilify*), عرض , دهن كشاي كردن , دشنام دادن , پايمال ساختن . — (*to make an ill use of*), بد استعمال كردن . — (*to ridicule*), ضحكت گفتن , مسخره كردن . (*to deceive*), فريب دادن , (*to speak obscenely*), فاحش گفتن .

Abuse (*rude reproach*), دشنام . (*ill use*), استعمال نا نيک . (*ridicule*), مسخره ع .

Abused, بداستعمال كرده شده , دشنام داده .

An abuser, بد استعمال كننده , دشنام دهنده .

Abusive, خلاف استعمال .

Abusively, مجازاً ع . بي اعتبار , با شتوم .

ABUTMENT. v. *Boundary, &c.*—*The abutments of a bridge*, حدود پول .

An ABYSS, غار ع , عمق ع , لجت ع , ورطه ع , غمره ع , جاي بي (plur. غمار), عاقول ع , باحت ع . — *A bottomless pit*, جاي بسيار عميق , ته .

An ACADEMY, جماعت , مدرسه ع , مكتب ع , درس خانه , علما . v. *College.*

An academic, طالب علم . v. *Scholar.* — *Academicians*, طالبان علم .

To ACCEDE (*approach*), نزديک آمدن . (*To be added*), زياده شدن , (*to acquiesce in, consent to*), قبول كردن , موافقت نمودن , قايل بودن , راضي شدن . *To accede to a treaty* or *alliance*, بمعهودت قول دادن , با عهد راضي شدن . *To accede to a throne*, جلوس كردن , بمسند افراخته شدن .

To ACCELERATE, تعجيل , شتاب ساختن , شتابانيدن , دادن . v. *To hasten.*

Accelerated, معجّل ع , زود كرده شده , شتابانيده .

Acceleration, عجال ع , شتابكاري , شتاب , زدگي , شتابي , اسراع ع . تنكيظ ع .

An ACCENT, اعراب ع , نشان . *To accent properly* (*to speak well*), خوب تلفظ نمودن . (*to point Arabick, &c.*) اعراب , نشان نهادن , كردن .

To ACCEPT (*take*), قبول نمودن , اجابت كردن , پذيرفتن , تلقّي كردن . v. *Receive.*

Acceptance, تلقي ع , گير , قبول ع , پذيرفتار , پذيرائي , ناش ع , نوش ع , تقبّل ع , اقلاب ع , قبوليت ع , اجابت ع , تسلّم ع , ضبط ع , تكفت ع , كفت ع , جزف ع , ندل ع , اقتنا ع , ولايت ع .

Acceptable (*agreeable*), خوش آينده , پسند , پسنديده , حسن قبول ع , نورده , نورد , مقبول ع , مطبوع ع , مبذول ع , مشكور ع , مدسّي ع , مستصوب ع , معقول ع , قرين القبول ع , موجّه ع , مرضي ع . v. also *Receivable.*

Acceptably, قبولاً ع , پسندانه .

Accepted (*received*), گرفته , پذيرفته , قبول كرده شده , منتزع ع , اجابت كرده شده ع .

An accepter (*receiver*), گيرنده , اجابت كننده .

Acceptation (*received sense of a word*), معني , معني عرف , فحوا كلام ع , سخن .

ACCESS (*way, approach*), راه , دخول ع , تقرب ع , قرب ع , دخول , تقرب يافتن , قدوم ع , تقريب ع . — *To have access*, داشتن . — *Easy of access*, دخولي آسان . — *Access* (*addition*), تزايد ع , زوادت ع , زياده ع , زيادة ع , زياد ع , افزوني , ارتقا ع , ترقي ع , برکت ع , ازدياد ع , مزيد ع , تزيّد ع . — امرت ع , رغص ع , شفّ ع , صرف ع , ضميمت ع . *The access* or *fit of a fever*, نوبت تپ , ورود الحمّا ع .

Accessary (*additional*), عرفي ع . زأيد ع , ضميم ع , — *Any thing accessary*, زايدت ع , ضميمت ع .

Accessible, ممكن ادخال , لايق دخول .

Accession to a throne, جلوس , مسند افرازي .

ACCESSORY (*assisting in a crime*), همگناه , جريم رفيق .

An ACCIDENT, حادثت A , اتّفاق A , شرگذشت , ناگاه , عارض A , وقعة A , وقوع A , موقع A , حدث A , قصه A , قضيّت A , قضا A , ماجرا A or ماجريل A , عارضت A , حدثي A . — *An unforeseen accident*, بديهت A . — *Accidents*, محدثات A , حوادث A , خادثات A , احداث A , سركذشتها , عوارض A , وقايع A , وقعات A .

Accidental, عرضي , عارض , عارض A , آمدني ; آمدانه .

Accidentally, عارضاً A , عرضاً A , ناكاهانه , اتّفاقاً . — *Accidents of the body*, عوارض جسمانيت , عروض الجسد A . — *Accidents of fortune* (*adversities*), عوايق A .

ACCLAMATION, بانگ , اواز بلند , اواز . v. *Shout*, *applause*.

ACCLIVITY, (*ascent of a hill*), فراز كوه , فراز حبل , پشته , راغ , عقبت A , فرعت A , ثنيت A , فراز , كريوه . v. *Declivity*.

To ACCOMODATE (*to adapt*), موافق كردن , الايق كردن , توفيق نمودن , مناسب كردن , موافقت كردن , متابق ساختن . v. *Fit*, *suit*, *adapt*, (*to entertain*), مهماني نمودن . (*to reconcile*), دشمني با محبت مايل ساختن , نفاق با اتّفاق باز گردانيدن . — *To accommodate one's self to another*, متابعت نمردن . v. *To agree*, *accord*.

Accommodated, مناسب , لايق كرده شده , موافق كرده شده , ساخته .

Accommodating, (*part.*) موافق كنان .

Accommodation (*fitness*), توفيق A , موافقت A , مناسبت A , (*Entertainment*), مهمانداري , مهمان پروري . (*reconciliation*), اتّفاق A , خشنودي .

To ACCOMPANY, رفاقت ساختن , رفيق شدن , همراه رفتن , صحبت كردن . v. *To associate*. *To accompany* (*voice* or *instrument*), سازگار كردن . v. *Voice*.

An ACCOMPLICE, هموثاق , رفيق A . v. *Companion*, *associate*, *partner*.

To ACCOMPLISH (*finish*), برآوردن , پرداختن , تمام كردن , انتظام دادن .

Accomplished (*completed*, *perfect*), پرداخته , تمام شده , كامل A . تمام A , اسپري , برآورده , به اتمام رسانيده *Accomplished* (*in mind* or *person*), صاحب ادب , اهل فضل و هنر , لطيف A , ظريف A , و اركان .

Accomplishment (*completion*), اسپري , تمامت A , اختلام A . — *Accomplishment* (*of mind or body*), فضل A , هنر , زينت , زينت A . — *Accomplishments*, فضايل A .

ACCOMPT, حساب A , شمار . v. *Account*.

An accomptant, محاسب A .

ACCORD, or *accordance*, رضا A , اتّفاق A , موافقت A , وفاق A . v. *Concord*, *agreement*, *symmetry*.—*Accord in music*, نوازش , سازكاري , هماهنكي . v. *Harmony*, *tune*, *unison*. — *With one accord*, رضاً A , اتّفاقاً A , باهمدلي . v. *Unanimously*. — *Of* (*his*) *own accord*, بآ حسن ارادة . v. *Voluntarily*.

To accord, قايل , اتّحاد نمودن , رضا ساختن , اتفاق كردن , نواز شدن . v. *To adjust*, *reconcile*, *consent*. — (*to tune*), هماهنك نمودن , سازكار كردن , ساختن .

Accordant, *according*, موافق A , وفاق نما , رضا دهنده . v. *Consenting*, *agreeing*, *concordant*.

According as, *according to*, *accordingly*, بحسب A , موافق A , حسب A , مثل A , بروفق A , بقدر A . v. *Agreeably*, *conformably*, *suitably*. — *According to custom*, بر وفق روش , موافق دستور , موافق قاعدت , حسب الرّسم A . v. *Custom*. — *According to his rank*, بقدر مرتبتش . — *According to the signal*, حسب الاشارت A .—*According to the occasion*, حسب حسب حال , الاقتضا . — *According to the emergency*, حسب اجازت , بقدر الاحتياج A . — *According to permission*, موافق فرمان , حسب الحكم A . — *According to order*,

To ACCOST, سلام دادن , درود كردن . v. *To address*, *salute*.

An ACCOUNT, حسبان A , حساب A , اعداد A , شمار , محتساب , احتساب A . v. *Numeration*. — *To settle accounts*, حساب انفصال كردن , حساب رفع كردن , محاسبت كردن , ديان نمودن , حسبان عداد كردن , حساب مقابل ساختن . — *The balance of an account*, حساب باقي , تتمهٔ حساب , باقي حساب . — *An auditor of accounts*, آمين حساب . — *To keep accounts*, حساب كردن . — *To call any one to an account for money*, كسي را جهت انفصال حساب طلب كردن . — *To call to an account for a fault*, جهت تقصير بحساب آوردن . — *To rectify an account*, تصحيح حساب كردن . — *To place to*

account, بحساب در آوردن. — *To take an account*, حساب گرفتن. — *An account* (*narrative*), A خبر, شمار گرفتن, عدّ کردن. — *To give an account*, تقریر A, نقل A, حکایت A, قصّه A. v. *History*. — *Account* (*value*), AP بها, A قیمت, A التفات, A اعتبار. *To make account of* (*to esteem*), التفات نمودن, اعتبار کردن. v. *Esteem honour*. — *Of no account*, نا چیز, ناکس. v. *Contemptible*, *mean*. — *Account* (*sake*), بهر, A باعث, A اجل. v. *Cause*. — *On account of*, A بابت, براي, A علي حسب. — *On your account*, من اجلك A, بهر شما, بهر تو. — *On his account*, براي او. — *On his own account*, از بهر خود. — *On this account*, من اجل ذلك A, از بهر این, از براي این. — *On that account*, از براي آن. — *On what account*, از براي چه, — *On account of the relationship*, از باعث قرابت. — *On account of gain*, از بهر سود.

Accountable, A واجب الحساب, A واجب الجواب. — *You are accountable*, بر ذمّه شما است. — *Every one who is accountable*, هرکه باید حساب دادن. v. *Responsible*, *answerable*.

An accountant, A محاسب, حساب کننده, شمارگیر, A محرّر.

An account-book, کتاب حساب, روزنامه, دفتر, دستور.

An accounting-house, دفترخانه, شمارخانه.

Accounts (*arithmetic*), A رقم, علم حساب, A علم عداد, A عدّ.

To ACCOUTRE, آماده ساختن, ارایش نمودن. v. *To equip*, *dress*, *prepare*. — *To accoutre for war*, الات جنگ مهیا الات رزم مهیا نمودن, ساز نبرد آماده کردن, ساختن. *To accoutre one's self*, سلاح پوشانیدن, سلاح پوشیدن, خودرا با سلاح پوشانیدن. *Warlike accoutrements*, الات جنگ, ساز نبرد, الات رزم, ساز جهاد.

Accoutred, آماده, آراسته. *Accoutred for war*, با سلاح پوشیده.

To ACCRUE (*to arise as profit*), بنفع برآمدن, زیاده گشتن, فایده آوردن. v. *To result*.

To ACCUMULATE, احتکار, جمع کردن, فراهم آوردن, غژیدن, چیدن, اذخار داشتن, تحصیل نمودن, ساختن, اغالشتن, چستن. v. *To heap*, *pile*, *collect*.

Accumulated, فراهم کرده شده, جمع کرده شده, A مجموع, A مستربع, A متراکم, A متدایم, مرتجم, A مرتظم, A محصّل, A عرفي, A محتکر.

Accumulating, جمع کنان, احتکارساز, چین, فراهم آور, اغالش نما, اذخاردار, تحصیل کنا.

Accumulation, فراهم, A جمع, A اجماع, A مجمع, تحصیل A, جملگي, جملت A, احتکار A, مجموعت A, حوز A, دکس A, کدس A, تکلید A, تکویم A, تکوید A, اغالش. v. *Collection*.

Accumulative, قابل الاحتکار A, لایق فراهم. v. also *Accumulating*.

An Accumulator, فراهم آورنده, جمع کننده.

ACCURACY, راستي, درستي, A صحّت. v. *Exactness*, *correctness*.

Accurate, راست, درست, A صحیح. v. *Correct*, *exact*.

To be accurate, راست شدن, درست شدن, صحیح شدن.

Accurately, بدرستي, بي غلطانه.

ACCURSED, A ملعون (plur. ملاعین), A لعین, A مردون, یزید A, بدایین, شیطاني, کریه A, مکروه A. *May he be accursed*, A لعنة الله علیه.

ACCUSATION, A شکوا, A ملام, A تهمت, A شکایت, لومي A or لوما A, (plur. الوایم), نمّ A, غمز A, شکوت A, توریک A, شنع A, لایمت A, *Impeachment*, *censure*, *slander*, *complaint*.

Accusable, A واجب التّهمت, لایق شکایت.

To accuse, تهمت نمودن, گله کردن, شکایت کردن, ذمّ و داد ساختن, ملامت زدن.

Accused, مدعي علیه A, شکوه کرده شده, تهمت زده, مذموم A, متهم A, مقترف A, ملیم A, ملوم A.

An accuser, A مدعي, داد خواه کننده, شکایت کننده, A مستمند, ملامت کنندهٔ. *Complainer*, *plaintiff*. — (*An informer*). تمیمه کار, غماز A, سخن چین.

Accusing, (*part. pres.*) تهمت کنان, شکایت کنان.

To ACCUSTOM, آموختن, عدات دادن, استعمال نمودن, پیش نهاد کردن, آموز ساختن. v. *To habituate*, *inure*, *practise*.

Accustomed, آموخته, A معتاد, A مالف. — *To be accustomed*, *to accustom one's self*, پیشنهاد کردن, عادت گرفتن, مستعمل شدن, استعمال داشتن, آموخته شدن.

An ACE, یک زره, A فرد.

ACEPHALOUS (*without a head*), بغیرِ راس , بي سر , بي فرق , بعدم کلّه .

ACERBITY (*sourness*), ترشي , زستي . (*sharpness of temper*), تندي , زستي . v. *Austerity, moroseness, peevishness.*

An ACHE, درد , رنج , رنجه , وجع ع , آزار . v. *Pain.* — *The head-ache*, دردِ سر , وجع الرّاس ع , سداع ع , کالیوه . *The head-ache from hard drinking*, خمار ع , خمرت ع . — *The belly-ache*, دردِ شکم , وجعِ بطن , کزاش . *The naval ache*, گدایش . *The tooth ache*, رنجِ دندان , شیص ع . *The ache, or disease of the liver*, کباد .

To ache, درد کردن . — (*suffer pain*), آزار , درد خوردن , داشتن . v. *To be in pain.*

To ACHIEVE, پرداختن , تکمیل ساختن , اتمام کردن . v. *To perform, accomplish.*

An achievement (*heroick action*), غزا ع , کارِ هماني , عجیبت ع . v. *Exploit.*

ACID, ترش , دزگیر , تیز , ناقس ع , زست , حامز ع , مضر ع , ماخر ع , مقر ع , مخیر ع , حمض ع , حریف ع , کامه ع , قاطع ع . v. *Sour, sharp.* — *To make acid, acidulate*, مخیر نمودن , ناقس ساختن , ترش کردن .

Acidity, acidness, ترشي , زستي , حموزت ع . v. *Sourness.*

ACME. v. *Height, crisis.* — *The acmé of a disease*, بحران ع , یومِ بحران .

To ACKNOWLEDGE, اعتراف , قبول کردن , اقرار کردن , مقرّر شدن , نمودن . *To acknowledge a fault*, گناه معترف , اقرارِ گناه نمودن , کردن .

Acknowledged, مقبول ع , قبول کرده شده , اقرارکرده شده , معترف ع , مقرّر ع .

Acknowledgment (*confession*), اقرار ع .— (*gratitude*), شکران ع , احسان ع , وفاداري , حقّ گذاري , شکرانه , اجازت ع . — (*concession*),

ACONITE (*woolfsbane*), خانق الذّیب ع .

An ACORN, بلوط ع , مازوِ راز .

To ACQUAINT, اخبار ساختن , خبرکردن , اطلاع دادن . v. *To inform, instruct, advise.*

Acquaintance (*knowledge*), شناسائي , معرفت ع , علم ع , شناخت , آگاهي . — (*familiarity*), مصاحبت ع , صحبت ع , دوستي , همدمي .

An Acquaintance, اشنا , همدم , مصاحب ع , مونس ع , ممنشین . v. *Comrade, friend.*

Acquainted (*familiar*), اشنا شده , یارانه ع مولف ع مالوف . — (*informed*), واقف شده , خبردار , مطّلع ع . *To be acquainted*, یارانه شدن , مطّلع شدن , واقف شدن , اشنا شدن . *To be known, informed, intimate.*

To ACQUIESCE, راضي شدن , قایل بودن , قبول کردن , v. *To submit, consent, agree.*

Acquiescence, رضا ع , قبول ع , اطاعت ع , انقیاد ع . v. *Obedience, consent.*

To ACQUIRE, یافتن , اندوختن , ورزیدن , تحصیل کردن , بتصرف آوردن , بهم رساندن , اقتنا ساختن , حاصل کردن , گوالیدن . *To acquire knowledge*, علم خوردن . *To acquire riches*, مال اندوختن . *To acquire strength*, قوت یافتن . v. *To gain, attain.*

Acquired, یافته , اندوخته , ورزیده , حاصل کرده , محصّل ع , *To be acquired*, حصول شدن .

Acquirable, قابل الحاصل ع , لایق الحصول ع .

An Acquirer, کننده , یابنده , ورزنده , کسب کننده , حاصل کننده , شیوه سازنده .

Acquisition, acquirement, یافتن , کسب ع , اکتساب ع , الفخت ع , اقتباس ع , تحصیل ع , حصول ع , سود .

To ACQUIT (*pardon*), معاف کردن , عفوي جریم نمودن . — (*to set free*), ازاد کردن , رها ساختن , ابرا . گناه بخشیدن . (*to discharge a debt*), قرض ادا نمودن , خلاص کردن , کردن . (*to do one's duty*), حقّ ادا کردن , اتمامِ , ابرا کاغذي کردن . *To acquit one's self of an obligation*, خودرا خدمت نمودن . *To acquit one's self handsomely*, از حقّ منّت خلاص ساختن . ادبانه حرکت کردن .

Acquitment, acquittal, عفو ع , مغفرت ع . — *An acquittance* (*receipt*), ابرا نامه .

An ACRE, جرب ع , جریب ع , کري ع , کریب ع , قفیزه ع (plur. قفزت).

ACRID, علقم ع , شور , کژ , مرّ , تیز , حرّیف ع . v. *Acid, corrosive, sharp, bitter.*

Acrimony, acritude, مرّت ع , تندي , عنف ع , درشت , دل آزاري . v. *Sharpness, severity, bitterness.*

ACROSS, عبوره , ازسر بسر , سراسر , ازاین تا آن جانب ,

تعرّض A . v. *Oblique.* — *Across a river,* عبورِ دریا . — *Laid across,* ازاین تا آن طرف نهادهٔ .

To ACT, اجرا ساختن , صنع کردن , نمودن , ساختن , کردن , فعل نمودن , جعل کردن , عمل نمودن . ادا ساختن . v. *To do, make, perform.* — *To act a play,* نقل گفتن , تماشا کردن .

Acted, کرده , ساخته . — *Acted as a play,* نقل گفته .

Acting, (part. pres.) کنان , سازان , عامل A , فاعل A . v. —(*noun of action,*) کردن , ساختن , &c. the same as the infinitive.

An Act or *action,* فعلت A , فعال A , فعل A , کردار , کرد , کار , وضع A , حالت A , حرکت A , امر A , عمل A , قضیت A , صنع A , اجرا A , طور A . v. *Agency, operation, performance, deed, exploit, motion, gesticulation.*—*An action, lawsuit, or cause,* نزاع A , داعي , دعوا A , مقدّمهٔ A . —*Actionable,* لایقِ داعي . *Actions,* حالات A , اوضاع A , امور A , اعمال A , افعال A , کارها , حرکات A . *A good action,* کردارِ , عملِ سزا , امرِ نیک , خوش حرکت , وضعِ معقول , کارِ پسندیده , مرغوب A , درّ . *An unworthy action,* امرِ نا مرغوب , فعلِ نا هموار , کارِ نا سزا , بدکار . — *A heroic action,* غزا A . v. *Achievement.* — *Actionable.* v. *Punishable.*

ACTIVE (*industrious*), تیز کار , تیز دست , دست درکار , کارگذار , کارساز , صنع A , حمرات A , حمارات A , کاران , چسپان , چست , صاحبِ دست برد , کارکن (*agile, nimble*), وساع A , وشیک A , شوخ , چالاک . v. *Clever, quick, ready, brisk, lively.* — *An active verb,* فعلِ معروف . *A participle active,* اسمِ فاعل . — *Actively,* حمراتاً A , چلاکانه , با شوخ , با چستي

Activity or *activeness,* سرعت A , چالاکي , چستي , تیز دستي . v. *Agility.*

An ACTOR (*agent*), عامل A , فاعل A , سازنده , کننده , کار , or گر gar, in a compound state only. *A stage player,* تماشا , تماشا گر , تماشا گو , نقل کننده . — *Actors* (*stage-players*), نقال A , گویان

A actress, زنِ تماشا گو .

ACTUAL, مستقل A , معنوي , عیني , یقیني , حقیقي , ذاتي , فعلي . v. *Real.*

Actuality, واقعیت A , حقیقت A , درستي A , راستي , حقّ A , معني A , معنیت A , یقین A . v. *Reality, certainty.* *Actually,* بالفعل A , في الواقع A , یقیناً A , بالمعني A , الحقّ A , مستقلاً A , حقّاً A , معناً A , بعنیه A .

To ACTUATE, اثاره ساختن , تحریک کردن , حرکت دادن , اطاره , جنبش ساختن , برداشتن , روان نمودن , ادرار کردن , جنبانیدن , جنبیدن , جولان نمودن , خلج ساختن , کردن , کنانیدن . v. *To move.*

To be actuated, لغزیدن , در جنبش شدن , متحرّک شدن , اداره کرده شدن . v. *To be put in motion.*

ACUMEN, تیزي . v. *Sharpness, intellect, acuteness.*

ACUTE, قاطع A , سنین , بران , تیز . v. *Sharp, pungent, cutting.* — (*Ingenious*), ذکي A , ستوه , عقل مند , تیز فهم , تیز طبع , ذیرک .

Acuteness, تیزي , جدّت A . v. *Ingenuity, genius, sharpness.*

An ADAGE, مثل A . v. *Proverb, maxim.*

ADAMANT, ماس or الماس , سامور .— (*Magnet*), اهن کش . v. *Magnet;* also *Diamond.*

Adamantean, or *adamantine,* ذوالماس A , سامورگون .

To ADAPT, منسوب , پیوستن , نسبت دادن , توفیق کردن , ساختن . v. *To join, fit, suit.*

Adapted, منسوب A , نسبت کرده شده .

Adapting, adaption, or *adaptation* (*noun of action*), نظم A , نسبت A , ترتیب A . v. *Fitting.*

To ADD, اضافه کردن , ازدیاد کردن , زیاده کردن , افزودن , ضمیمت کردن , جمله ساختن , افزایش نمودن , الحاق ساختن . — *To add accounts,* میزان کردن .

Added, میزان کرده , مضموم A , مضاف A , زیاده کرده , افزوده , مضموم شدن , افزایش شدن , افزوده شدن . *To be added,* شده .

Adding (*part. pres.*), افزایش کنان . — (*Noun of action*), the same as the infinitive.

An ADDER, قصقاص A , زعبل A , حنفش A , افعي A , وزل , عنده , مارِ افعي , تیرمار , حاریت A , عربد A , وارخ . — *Adders,* افاعي A . v. مفعاة and مفعج . See *Snake, serpent, viper.*

To ADDICT, v. *To be addicted to evil,* فساد , بد کردار بودن , بادهٔ پرست شدن , نزار شدن , نمودن . — *To be addicted to wine,*

ADDITION, الحاق A , ازدیاد A , اضافهٔ A , زیادهٔ A , افزایش , القا A , ضمیمت A , *Addition* (*in arithmetic*), میزان , حمله A . *Additions,* مضافات A , ملحقات A , ضمایم A .

Additional, جمله‌وار , افزا کننده , زاید A .

To ADDRESS (*speak to*), عرض کردن , التماس کردن . (*To write to, or petition*), درخواست کردن , عرضه کردن .

To pay addresses. v. *To court.*

Address (*salutation*), عرض A , التماس A , سلام A . (*Speech*); گفتار , قول A . — *Address of a letter*, کتابت نامه , سرنامه . *Address* (*skill*), عقل A , قابلیت A . — (*courtship*), اظهار محبّت , (*air*), سیما , وجه A . v. *Carriage, manner.* — *An address* (*petition*), عرضه A , عرضي , درخواست .

An addressor, عرض کننده , التماس کننده .

An ADEPT, ماهر A , کامل A , استاد , مرد پر معرفت A .

ADEQUATE, موافق A , مطابق A , یکسان , مانند , برابر , مثل A , بس . v. *Equal, proportionate, like.*

Adequately, بسویه , برابرانه , به اندازه . v. *Equally.*

To ADHERE, مواصلت شدن , التصاق کردن , چسپیدن , جوسیدن , پیوسته شدن , ملصق شدن . — *To adhere to the skirt of a garment*, دامن گیر شدن . — *To cause to adhere*, چسپانیدن , پیوستن , ابلاد نمودن , اصلاق کردن . v. *To stick, join, unite.*

Adherence, adherency, adhesion, لسوق A or لصوق A , مواصلت , پیوست or پیوستگي . v. *Conjunction, connection, attachment.*

Adherent, ملصق A , ملتصق A , پیوند , پیوسته , مقرون A , ملترق A , لازق A , لاسق A , مخلد A . v. *Joined, attached, connected.*

An adherent, رفیق A , همپشت , دستگیر . v. *Friend, companion, assistant, follower.*

Adhesive, پیوسته , صاحب لسوق . v. *Tenacious, sticking, adherent.*

ADJACENT. v. *Neighbourhood.*

Adjacent, متّصل A , پیوسته , نزدیک , مجاور A , متلازق A , مماسّ A . v. *Contiguous, neighbouring, bordering.*

An adjective noun, اسم صفت , نعت A , وصف A .

Adjectively, نعتاً A , نعتانه .

ADIEU, خدا حافض , یاهو A , والسّلام A , الوداع A , سلام A , علیک , الدّعا A , سلام . v. با خدا باشي , پناه خدا .

To bid adieu, یاهو کردن , الوداع گفتن . v. *Farewell.*

To ADJOIN, پیوستن , پیوسته کردن , اتصّال کردن , v. *To join.* — متّصل شدن , پیوسته شدن . v. *To be contiguous.*

To ADJOURN, تا فردا انداختن , موقوف کردن , تاخیر , امهال کردن , نمودن . *To adjourn an assembly*, مجلس موقوف داشتن .

An adjournment, تاخیر A , امهال A , تا روز دیگر موقوف کردني .

To ADJUDGE, or *adjudicate*, حکم کردن . v. *To decree, order.*

An ADJUNCT, or *adjunction*, پیوند , مودم A , اضافه A , ضمیمت A , الحاق A , اضافت A . v. *Addition, junction.*

Adjunctive, پیوسته , پیوند کننده , مودمي .

An ADJURATION, سوگند , کسم A . v. *Oath.*

To ADJURE, قسم دادن , سوگند دادن , مستیمن کردن . — (*I adjure you*) *by God the most high*, لله تعالي A .

To ADJUST, نظم کردن , ترتیب نمودن , بندوبست ساختن . v. *To arrange, methodize, regulate, accommodate, adapt.*

Adjusted, منظوم , نظم کرده شده , درست کرده , مرتّب A .

Adjustment, انتظام A , نظم A , ترتیب A . v. *Regulation.*

An adjuster, نظم کننده .

An ADJUTANT, نقیب A .

To ADMINISTER or *administrate* (*order, govern*), حکم کردن , فرمودن , فرمان دادن , سیاست کردن , حراست کردن , ضبط کردن , تدبیر نمودن , ساختن . v. *To rule, command.* — *To administer justice*, عدالت کردن , اجاراي حقّ ساختن , داد دادن , داوري کردن , شرع نمودن , حقّ دادن . *To administer an oath*, سوگند دادن . v. *To adjure.* — *To administer physic*, چاره نمودن , علاج دادن . — *To administer as guardian*, حامي الذمار بودن , حفظ شدن . *To administer as executor*, وصي نمودن .

Administration (*government*), حکم A , حکومت A , حکم , سیاست A , تدبیر A , ضبط A , حرس A , حراست A , حکومت A , ایال A . — (*executorship*), کار وصي . — (*guardianship*), حفظ A . (*distribution*), توضیع A .

An administrator (*governor*), حاکم A , حکومت کننده , وصي . — (*a guardian*), حافظ A . (*an executor*), فرمان روا , وکیل سلطنت , وزیر A , (*a minister of state*), فرمان روا , داور . (*an agent*), گماشته . v. *Factor.*

Administratorship, کار وصي .

An administratrix, زن وصي , حافظه A .

ADMIRABLE, عجيب A , عجب A , تحفه A , نادر A , باهر A , رعنا A , عبرتنما , عبرتنمون , غريب A , معجب A . v. *Strange, wonderful, remarkable, excellent.*

Admirably, باهرانه , با عبرت , عجيبانه .

An ADMIRAL, كپتان باشي T . اميرا لبحر A , مير عسكر دريا .

ADMIRATION, عجب A , تعجّب A , اعتبار A , سرگرداني , حيرت , خود بيني , خود پرستي , تهكّر A , هكر A , ابراج A , هولت A , تعظيم نفس . *Self-admiration*, استغراب كردن , تعجّب نمودن , *To Admire* (*wonder at*), عاشق شدن , محبّت نمودن , (*to love*), — . اعتبار ساختن , مودّت كردن .

An Admirer, عجب نماينده . (*a lover*), معجب A , محبّ A , عاشق A . *One beloved*, معشوق A , (fem. معشوقه A).

Admiringly, هكرا A , هكرانه , با عجب .

ADMISSIBLE, واجب الاجابت A , لايق قبول .

Admission (*entrance*), مداخلت A , دخول A , درآمد , مدخل A (plur. مداخل) — (*granting*), اجابت A . رضا A , قبول A . v. *Concession, acquiescing, allowing.*

To Admit (*give entrance*), دخل اجازت كردن , دخول دادن . (*To allow*), اجابت نمودن , قرين قبول شدن , قبول كردن , پذيرفتن . v. *To grant, allow.*

To admix, admixture. v. *Mix, mixture.*

To ADMONISH, تنبيه نمودن , نصيحت كردن , پند دادن , آگاه ساختن , آگاهيدن , عظت كردن . v. *To advise, counsel.*

An Admonisher, آگاه سازنده , پند دهنده , نصيحت دهنده , v. *Monitor, adviser.*

Admonishing, admonition, پند گوي , پند , نصيحت A , عظت A , تنبيه A , اندرز , تنبيه A . *Paternal admonition*, پند پدر . *Excellent admonition*, پند دلپسند .

Admonitory, نصيحت كننده .

ADO (*stir*), غوغا A , غلغل A . v. *Bustle, tumult, business, difficulty. With much ado, with difficulty*, با دشخواري , با دشواري . v. *Scarcely, hardly, with difficulty.* — *Without much ado*, آسان , بي جفا , بي صعوبت . v. *Easily.*

ADOLESCENCE, طفوليت A , طفولت A , طفلگي , كودكي , جواني A . v. *Youth, childhood.*

To ADOPT, تحسين كردن , اختيار نمودن , پسند داشتن . v. *To approve, assume, choose.*—*To adopt a son*, بجاي فرزند پسر خوانده , تبنّي كردن , بجاي پسر گرفتن , قبول نمودن ساختن .

Adoption, تبنّي A , پسر خواندگي . *A deed of adoption*, شرط پسر خواندني . — *An adoptive*, or *adopted son*, پسر خوانده زاده A , ابن المستليط A , ولد التبنّي A , بجاي فرزند گرفته متبنّي . *An adoptive father*, بجاي پدر , پدر خوانده . — *Adopted* (*as an opinion*), اختيار كرده , متّخذ A , ملحق A . v. *Approved.*

ADORABLE, لايق , واجب السجدت A , لايق پرستش , واجب العشق A , دلپسند , دلپزير . — (*lovely*), عبادت . v. *Beautiful, charming.*

Adoration, سجود A , سجده A , بندگي , پرستش , عبادت A , الهت A . v. *Worship, homage, esteem;* also *love, admiration.*—*A place of adoration*, عباد تگاه , پرستش خانه , سجده جا , مسجد A , معبد A . *Church, mosque, temple. With adoration*, با پرستش , عبدانه .

To Adore, عبادت , سجده نمودن , پرستش كردن , پرستيدن ساختن .

An Adorer, پرستنده , پرست , عابد A , ساجد A . *An adorer of the sun*, آفتاب پرست , خور پرست , عبادت A . *An adorer of fire*, زردسر , زردشت , آتش پرست , مجوس A , فليوان , آتش پرستان , مغ , گبر . *Adorers of fire*, الشمس .

To ADORN, آراسته , آرايش كردن , آراستن , پيراستن , زينت كردن , تزيين ساختن , نمودن . v. *To dress, deck, decorate, embellish.*

Adornment, v. *Ornament.*

Adorned, زينت كرده , آراسته , پيراسته , پيرايش كرده شده , مزيّن A , شده .

Adorning (*part. pres.*), آرا , آرايش كنا . *Adorning the world*, علم پيرا , جهان آرا .

Adrift. v. *Floating.*

ADROIT, تيزدست , تيزفهم . v. *Dextrous, skilful, clever.*

Adry. v. *Thirsty, dry.*

ADSTRICTION, قبض A , پيوست , بستگي , v. *Contraction, binding, joining.*

To ADVANCE (*go forward*), پیش رفتن , استمرار ساختن , سالک رفتن . v. *To go, move forward.* — (*to bring forward*), پیش آوردن . (*to come forward*), پیش آمدن . (*to promote*), ترقي نمودن , استحکام کردن , افراختن , افراشتن , برداشتن , تمشیت ساختن . v. *To prefer, aggrandize, exalt.* (*to give a lustre to*), عظمت کردن , فر نمودن , بزرگواري دادن , رونق ساختن . v. *To grace, heighten.* — (*to make improvement*), سرد داشتن . (*to become better or larger*), فیض یافتن , ازدیاد نمودن , بهترگردیدن , فایده داشتن . v. *To increase, improve, gain.* (*to be prominent*), ناشع شدن , افراختن . v. *To project, jet out. To advance money,* زر پیش دادن , پیشادست کردن , پیشگي دادن , دادني‌دادن . *To advance before,* (*become superior*), پیش دستي نمودن , غالب شدن , دست برد داشتن , دست بردن , پیش شدن . v. *To excel, overcome.* — (*to accelerate*), تعجیل , زود ساختن , راي دادن , سبب نمودن , کردن . *To advance in argument,* مکاهلت نمودن , ظن کردن . *To advance in years,* سال دیدن , سال دار شدن .

Advance, advancement, پیشگي , پیش رفتار , افراشتگي , تمشیت ع , ترقي ع , استدراج ع , ارتقا ع , استحکام ع . v. *Prosperity, progress, promotion.* — (*increase*), زیادة ع , ازدیاد ع , فایده ع , سود , منفعت ع , مکسب ع . v. *Advantage, gain, improvement.*

Advanced in years, سالخورده , سالدار , سالدیده , سالخواه , v. *Old, aged.* — *The advanced guard,* پیشلشکر , پیشرو . —*Advanced* (*promoted*), برداشته , افراشته , ساطع ع , مترفع ع . v. *Elevated.* — (*prominent*), ناشع ع , بارز ع , کابس ع , وریب ع . v. *Projecting.*

ADVANTAGE (*profit*), فایده ع , سود , نفع ع , نوا ع , منفعت ع , (plur. منافع), انتفاع ع , کسب ع , مکسب ع , ژبون , شفّ ع , ضرفه ع , ورزش , (plur. مکاسب), مکسبت ع , توز , پامزد , آنفخت ع , الفخت ع . v. *Gain, profit, acquisition* (*superiority*), — دست , ظفر ع , بزرگي , استعلا ع , اعتلا ع , غلبت ع , فوق ع — (*opportunity*), دست یافت , فرصت ع , محل ع , پیروز . v. *Occasion ;* also *overplus, preponderation.*

To advantage, نوا دادن , فایده کردن . v. *To benefit, promote.* — *To reap an advantage,* اندوختن , سود داشتن , بدست آوردن . v. *To gain.* — *To have the advantage,* ظفرگرفتن , دست یافتن , استعلا شدن , غلبت داشتن . v. *To be superior.*

Advantageous, سودمند , مفید ع , نافع ع , نفع دار , شایسته , اعود ع , نفّاع ع , ورنان , انفع ع , اهل منفعت , بسود آمدن , شایستن , سودمند شدن , مفید شدن . *To be advantageous,*

Advantageously, با فایده , با منفعت , مفیدانه .

Advantageousness. v. *Advantage.*

ADVENT, مقدمّه ع , مولود حضرت مسیح .

ADVENTITIOUS, *adventive,* آمدانه . v. *Accidental, extrinsic.*

An ADVENTURE (*enterprize*), مخاطرة ع , اجترا ع , غزا ع , قصّه ع , سرانجام , (pl. خطار ع), خطره ع , عارض ع , مخاطرة ع . v. *Risk, danger, hazard, chance.* — (*trade*), تجارت ع .

To Adventure, جسارت کردن , اقدام رفتن , اجترا نمودن , تصدّي ساختن . v. *To dare, hazard.* — (*to trade*), تجارت کردن .

An Adventurer, اجترا کننده . v. *Hero, champion.* — (*a merchant*), تاجر ع . — (*A vagabond*), اوقاش , نابکار . — (*A traveller*), مسافر ع , ابن سبیل .

Adventrous, adventuresome, غزوي , بي باگ , جگر دار , دلاور , جري , گستاخ . v. *Bold, heroic, fearless,*

Adventurously, گستاخانه , دلورانه , با جان . v. *Intrepidly, boldly.*

An ADVERB, ظرف ع , اسم ظرف .

Adverbially, ظرفاً ع , ظرفانه .

An ADVERSARY, دشمن , حریف ع , عدوّ ع , (fem. عدوّت , خصمان , (plur. خصما , and اعادي), (plur. اعدا , خصم ع , لدّ ع , (الدت plur), اهل کین , بد خواه , (خصوم and), موائي ع , زایر ع , عدوان ع , متخاصم ع , مدّعي ع . *A mortal adversary,* دشمن کینه خواه . *To be an adversary,* اظهار خصومت نمودن . v. *Enemy, antagonist.* — *To cite adversaries before a judge,* احضار خصما کردن .

Adverse, مخالف ع , نا موافق , نا سازکار , ازوم ع , آخشیج , مغایر ع , مخاصم ع . v. *Contrary, opposite, repugnant, calamitous, unfortunate. Adverse accidents,* نوایب ع , نوازل ع . *Adverse fortune,* ساعت سوعا , سیاه روز . v. *Misfortune.*

Adversely, مخالفانه , ازوماً ع , نا سازکارانه .

Adversity, مخالفت ع , بلا ع , بدبختي ع , شقاوت ع , بدطالع ,

فلاکت A , دبلت A , دبیلت A , نکبت A , سختي , شدّیل A , شدّت A , زمانت A , مشقّت A , مصیبت A , حالت شدیدت , ضمان A , ضمانت A , اتو A . v. *Misfortune, calamity, distress, affliction, misery.*

To ADVERT, اندیشه دادن , آگاه شدن , فکر نمودن , احساس کردن , نیکوداشتن . v. *To consider, observe, attend to.*

Advertence, آگاهي . v. *Attention.*

To ADVERTISE, اخباردادن , خبردادن , اشتهارکردن , اعلام نمودن , خبردار کردن . v. *To inform, advise, instruct.*

Advertisement (notice), خبر A , (plur. اخبار *and* اخابير), اعلام A . v. *Information, advice.* (*Written notice*), اشتهار نامه .

An advertiser, تعلیم دهنده , کبرکننده , اشتهار کننده , مشتهر A .

ADVICE (*counsel*), پند , نصیحت A , مصلحت A , مشورت A . *Good advice*, راي A , وعظ A , تدبیر A , اصلاح A فکر نا , راي فاسد . *Bad advice*, راي ثاقب , تدبیر زود تاثیر . *Agreeable advice*, پند دلپسند , نصیحت دلپذیر . *To give advice*, راي دادن , نصیحت دادن , پند گفتن . *To ask advice*, مشورت طلب کردن . v. *Admonition, instruction.* — (*news, message*), خبر A , پیام A , پیغام A , اثر A , اثار A , انها A . v. *Intelligence, information.* — *Good news, or advices*, بشارت A , مژده . *Bad advices*, خبر ریک , فنا خبر . *To send advice*, خبر فرستادن . v. *To advise. To bring good advices*, مژده آوردن .

Adviseable, عاقل A (plur. عقلا), عقلي , واجب A , لایق A , هوشمند . v. *Proper, prudent.* — *Adviseableness.* v. *Fitness, propriety.*

To advise, مشورت دادن , نصیحت کردن , پند نمودن . v. *To counsel.* — (*To send intelligence*), اطلاع کردن , مطلع , پیغام روان ساختن , خبر ارسال کردن , پیام فرستادن , کبردار کردن .

Advised, خبر دار , پندار , نصیحت کرده شده . *To be advised* (*counselled*), پندار شدن . (*to be informed*), خبردارشدن . *Advised* (*prudent*), عقل مند , صاحب تدبیر , دل آگاه .

Advisedness, عقل مندي , تدبیر A , دل آگاهي . v. *Prudence, deliberation.*

An adviser, پند دهنده , مشورت دهنده , نصیحت کننده .

ADULATION (*flattery*), چاپلوسي , لماني , ریشخند , تملّق A , تبصبص A . v. *Flattery.*

An Adulator, خوشامد کننده , سپیدکار , ریشخندگر . v. *Flatterer.*

Adulatory, صاحب لماني , اهل چاپلوس , صاحب شیرینکار , ریشخند سازنده , تملّق گوینده . v. *Flattering, cajoling.*

ADULT, رسیده , بالغ A , ببلوغ رسیده , بالغ شده . *An adult youth*, جوان بالغ .

Adultness, رسیدگي , بالغي , بلوغت A .

To ADULTER, or *commit adultery*, فسق کردن , زنا کردن .

To adulterate, ساختن , تزویر کردن , آلودن , مغشوش کردن , سته نمودن , ستوک کردن , غشّ کردن , تزییف نمودن . v. *To counterfeit, corrupt.*

Adulterated, مزوّر A , فسید A , آلوده , ساخته , مغشوش A , ممّوه A , قلب A , مغلوث A , غلیث A . *Adulterated money*, ستوک , سته , نقره زیوف , درهم قلب , زر قلب .

Adulteration, فساد A , (plur. فسادت), لوث A , آلودگي , تلوّث A , آلایش . v. *Corruption, contamination, falsification, debasement.*

An adulterer, مرد فاسق , زنوي , زاني A , زناي , زناکار , فاجر A (plur. فجار *and* فجرت).

An adultress, زن زناکار , زوجهٔ بدکار , زن زانیت , روسپي , بغیت A , خموع A , فرتا A , سبکتگین . v. *Courtezan, strumpet, whore.*

Adultery, زنا A , زناکاري , فسق A , بدکرداري . *To commit adultery*, با زن کس دیگر فعل حرام کردن , بحرام رفتن . v. *To adulterate.*

To ADUMBRATE (*shade*), سایه کردن . — (*to sketch*), رسم نمودن . v. *To delineate.* — *Adumbrant*, v. *Shady, sketching.*

An ADVOCATE, وکیل A , وکیل الدّعوا A , مباشر A , شفیع A , شافع A , متکلّم A , بلوس . v. *Patron.*

Advocating. v. *Pleading, plea, apology.*

Advolation. v. *Flying, running towards*

Adust. v. *Burnt up, dry, withered.*

AERIAL, هوادار , هوایي . v. *Etherial, high.*

Aerology (*science of the air*), علم هوا .

Aeromancy (divination by the air), عیاف، روزگار .

Aerometry (measuring the air), قیاس، هوا .

Aeroscopy (observing the air), روزگار بین ، نگاه، هوا .

ÆTHIOPIA, حبشت A ، ملک، حبش ، حبش A .

An Æthiopian, عبش A ، حبشي ، حبش A ، (fem. حبشت) ، زنگي .

AFAR, بعید A ، دور ، بري ، برغ . v. *Far off.* — *From afar*, از دور .

AFFABILITY, *affableness*, خوش صحبتي ، لُطف A ، ملایمت A ، مروّت A . v. *Gentleness, courteousness, civility, condescension.*

Affable, ملایم A ، لطیف A ، متواضع A . v. *Polite.* صاحب، مروّت .

Affably, بلطف ، با ملایمت ، با سخن شیرین .

An AFFAIR, معاملت A ، عمل A ، حاجت A ، امر A ، کار ، قصّه A ، کنش ، (pl. اشغال) ، شغل A ، مصلحت A ، آیفت A ، خطت A ، (pl. احوال) حال A ، سرور ، خصوص A ، باب A . v. *Work, business.*

To AFFECT, *to affect disdain, (to play the coquet or prude)*, شیوه باختن . — *(To move tenderly)*, عطوفت ساختن . — *To affect with grief*, زحمت دادن ، جفا ساختن ، رنجیده کردن ، آزردن ، آزرده نمودن . v. *To afflict, torment, vex.* — *To affect with joy*, شادي دادن ، شد کردن ، فرح آوردن ، تنهیج ساختن . v. *To make happy, joyful, gladden.* — *(To produce an effect)*, اثر کردن . *(to feign)*, تقلید کردن ، صورت ، نمودن ، تسویل کردن . — *(To imitate unnaturally)*, اقتدا ، استغنا شدن ، تقلید نا پسند نمودن ، بي ساماني کردن .

Affectation, affectedness, تقلید، نا پسند ، بي ساماني ، اقتدا .

Affected, (tenderly moved), عطوفت کرده شده ، عشیق A . — *(vexed)*, رنجیده ، *(conceited)*, مستغني ، تقلید، نا پسند نما . v. Also *influenced.*

Affectedly, با استغنا .

Affecting, (moving), دلازار . v. *Melancholy, afflicting.* v. *Effecting.*

Affection (love), مهر ، محبّت A ، دوستي ، عشق A . — *Paternal affection*, عطوفت، پدري . — *Mutual affection*, محبّت، مشارکت . v. *Friendship, inclination, tenderness, zeal, suffering, grief, feeling.*

Affectionate, مهربان ، عشیق A ، اهل، صاحب، محبّت ، عشق . v. *Loving, compassionate.*

Affectionately, با عشق ، مودّتانه ، مودّت اختسام .

Affectioned. v. *Affected, inclined.*

Affective. v. *Affecting, touching.*

AFFIANCE, املاک A . v. *Marriage, contract.* — *(Confidence)*, اعتقاد A ، اعتماد A ، اتکال A . v. *Trust, faith.*

To affiance, عقد، نکاح کردن . v. *To betroth*, املاک ساختن ، *(To give confidence)*, اعتماد دادن .

AFFIDATION, *(affidature)*, عهد وپیمان، جانبي .

An AFFIDAVIT, سوگند ، قسم A . v. *Oath.*

AFFIED, املاک ساخته . v. *Betrothed, contracted.*

AFFINITY, مصاهرت A ، دامادي ، مناسبت A . v. *Relationship.* سند A ، عقد A . v. *Relation, connexion.*

To AFFIRM, اقرار گفتن ، تعریف ساختن ، تحقیق کردن . v. *To certify, assert, declare.*

Affirmable, لایق، تعریف ، قابل، اقرار .

Affirmant. v. *Confirmation.*

An affirmant, (affirmer), اقرارکننده .

Affirmation, تعریف A ، اقرار A ، اثبات A .

Affirmative, تعریفي ، اقراري .

Affirmatively, اقرارانه .

To AFFIX, ملصق ، ملازم ساختن ، ملزوم کردن ، پیوستن ، متّصل کردن ، مستحکم نمودن ، قایم کردن ، نمودن .

An affix (particle), متّصله A .

Affixed, ملزوم کرده شده ، پیوسته ، ملصق A .

Affixing, (part.) ملازم کنان .

To AFFLICT, غمناک کردن ، غم دادن ، رنجیدن ، شدّت کردن ، زحمت دادن ، الم ساختن ، دلتنگ زدن ، رنجیده ورمیده کردن ، محزون ساختن ، جفا نمودن . v. *To torment, vex.*

Afflicted, رمیده ، رنجیده ، غمزده ، دلگیر ، غمناک ، ملول A ، پر ملال ، دردمند ، مظلوم ، ازارکشیده ، ستم کش ،

دردناک , مضطرب A , محنتزده , مصیبت زده , سودا زده , عشاق رنجور . — *Afflicted lovers*, الم زده , بلادیده , مکدر A v. *Distressed, grieved.*

To be afflicted, غم خوردن , غمناک گردیدن .

An afflicter, غم دهنده , سودا زننده .

Affliction, afflictedness, اندوه A , حزن , رنج , دردمندي , محنت A , درد , شکسته خاطر , دلگیري , پریشاني , غمخوري , قساوت A , بلا A , غصه A , الم A , غم , تاسه , مصیبت A , ساق A , اشیب A , اشوت A , مشقّت , شدّت A , انفال A , ملالت A , کربت A . v. *Sorrow, grief, pain.*

Afflictive. v. *Painful, tormenting.*

AFFLUENCE, *affluency, affluentness*, تونگري , فراغت A , خرفچ A , اموال A , مال A , غنا A , غنیمت A , دولت A v. *Riches, abundance, wealth, plenty.* — (*Concourse*), اجتمع A .

Affluent, تونگر , دولتمند , غني A , وافر A , موفور A , کثیر A , فایض A , فراوان , جاري , روان . *Rich, abundant, plentiful, copious,* — (*Flowing*),

To AFFORD, دادن , نیل کردن , نول نمودن , بخشیدن . عطا کردن . v. *To give, confer, grant, produce, yield.*

Afforded, داده , بخشیده , عطا نموده .

Afforder, دهنده , بخشنده , عطا نماینده

To AFFRANCHISE, فرج دادن .

To AFFRAY. v. *To frighten, terrify, affright.*

An affray, هجوم A . v. *Assault, tumult.*

To AFFRIGHT, ترسانیدن , بیم دادن , تخویف رساندن , تهدید آوردن , شوریده ساختن , هراس کردن , وهمناک نمودن . v. *To terrify, frighten.*

Affright, affrightment, هول A , ترس , خوف A , بیم , زلیفن , هیبت A , تهدید A , رعب A , هراس . v. *Terror, fright.*

Affrighted, ترسانیده . v. *Terrified.*

Affrightful. v. *Frightful, terrible.*

To AFFRONT, زلیل نمودن , بي عزتي کردن , بي حرمت کردن , خفیف ساختن , دشنام دادن , شتم کردن , ملامت گفتن , طنز کردن . *To insult, reproach, abuse, offend.*

An affront, دشنام , شتم (plur. شتوم), هجو A , ملامت A , طعنه A , طنز A , v. *Insult.*

An affronter, دشنام دهنده , شتوم نماینده , طعن کننده

Affronting (*part.*) دشنام کنا , ملامت کنان .

Affrontingly, بروجه دشنام , شتمانه , با ملامت , با طعنه

To affuse. v. *To pour, infuse.*

To affy. v. *To affiance, betroth, to confide, trust.*

AFIELD, در میدان .

AFLOAT, سبّاح A . v. *Floating, swimming.*

AFOOT, مشي , پیاده . — *To go afoot*, پیاده رفتن . — *To set on foot*, استحکام نمودن , پیش نهاد کردن , برپا کردن , v. *To promote, to put in motion.*

AFRAID, سهمناک , سهمگین , ترسان , خایف A , ترسناک , متحیّش A , متذعّر A , مذعور A , مهتول A , منحوش A , زعیق A , مخوف A , مزعوق A , مخنّث A . v. *Timid, pusillanimous, cowardly, frightened, terrified, fearful.*

AFRESH, ازسر نو , ازنو , باز , دیگربار . v. *Again, a-new.*

Afront. v. *In front, in opposition.*

AFTER, ازپي , درپي , پي , سپس , درپس , پس , وراء A , غب A , عقب A , من بعد A , بعد A v. *Behind, posterior, according to, in imitation of, following, in pursuit of.* — *After this*, بعد هذا , بعد ازاین , پس از این من A , — غبّ ذا A , بعد از آن , پس از آن — *After that*, الان . — *After which*, بعد ما A , غبّ ما A , بعد از آنکه . — *Never after this*, هیچ من بعد . — *The day after to-morrow*, پس فردا . — *After to-day*, پس ازاین بار , پس از این روز . بعد الیوم A — *After the first day*, من اوّل یوم A , بعد روز نخست . — *After many days*, پس از بسیار روز . — *After salutations, after compliments*, بعد السّلام A , بعد السّلام والکلام A , غبّ الدّعا A . *After death*, پس از وفات , بعد الممات A . — *After dinner*, بعد طعام . — *To come after*, در پس آمدن . — *One after another*, پس و پي درپي , پس از پس . — *Before and after*, پیش . — *Coming after* (*succeeding*) , خلف A . — *After desiring him to sit down*, بعد الجلاس A . — *After consultation*, بعد المشورت . — *After it happens*, بعد الوقوع A . v. بعد . — *To do after* (*imitate*), اقتدا کردن . — *After all*, آخراً or A آخر , آخر کار , من آخر A , آخر الامر A , عاقبت A محصّلاً A or A محصّل . v. *Finally, at length, in conclusion.*

After-birth, هتک A , حولا A , سلا A , مشیمت A .

Aftergame, لعب آخر A , نظام الثاني A .

Afternoon, ریاح A , رواح A , دشم A , بعد الظهر A , وقت سه پاس .

After-pains (*pains after birth*), درد بعد الولاد .

After-thought, *after-wit*, تأمل بعد از کار , فکر کاهل .

After-times, زمان آخر .

After to-morrow, بعد غدّ A , پس فردا .

Afterward, *afterwards*, پس , آخر A , بعد از آن , من بعد A , بعد ما A , بعداً A , غبّ نما A , في ما بعد A , زآنپس A , بعده A . v. *After*.

AGAIN, باز , واز , وا , بار دیگر , دیگربار , دیگر , دگر , از نو , دفعي , تکرار A , مجدّداً A , فرا , فراز , فا , واپس . (*Another time*), دیگر بار . — (*In the second place*), ثنیةً A . — (*As before*), ایضاً A . — *Again and again*, تکرار بتکرار . — *To come again*, واپس آمدن , باز آمدن . v. *On the other hand, in return, likewise, even, over, back, besides, twice as much.*

AGAINST, علی A .—(*Contrary*), خلاف A , ضدّ A , مخالف A , مغایر A , عکس A . — *Against or upon him*, براو . — *Against or upon him*, or *it*, علیه A . — *Against law*, خلاف شرع . — *Against treaty, peace*, or *agreement*, مخالف صلح , مغایر صلح , خلاف عهد . — *To go against*, مقابله رفتن . —*To come against*, مخالفت آمدن .— *Over against*, مقابل A . — *Against one's will, or from necessity*, بالضرورت A . v. *Contrary, opposite, from, to the prejudice of, inimical, unwillingly.*

Agape. v. *Staring, wondering.*

AGARIC, اغاریقن .

Agast. v. *Amazed, astonished.*

An AGATE, یشم , یشم , سنگ یشم , شبو , فرنگي رقم , یشیم .

AGE, عمر A , زاد , ساله , سنّ A . — *The infant age*, طفلیت A . — *The stripling age*, بلوغیت . — *The youthful age*, جواني , شباب A . — *Advanced in age*, سالدار , بزاد برآمده . — *Old age*, پیري , شیوخیت A . — *Decrepid age*, فرتوبي . — *A man a hundred years of age*, صد ساله پیر . — *From youth to age*, من شبّ الی دبّ A . — *The age of animals*, ساله حیوانها , *Of the same age*, هم ساله , همزاد , معاصر A . v. *Cotemporary, maturity, generation, old age.* — *An age*, ابد A , زمان , دیرند , دیري AP , دور A , قرن A , دور زمان , دهر A , عهد A , صد سال , (*an hundred years*). v. *Eternity, the world, time.* — *In the age of Haron*, در عهد هارون . — *Ages* (*duration of life*), سالها , سالیان , اعمار A . — (*Times*), زمانها , اباد A , آباض A , ادوار A , اعصار A , عصور A . — *After ages*, اباض آخریات . — *Through all ages* (*for ever*), ابد الاباد A . — *In no age* (*never*), دهر الداهرین A . — *The revolution of ages*, دور زمان .

Aged, قیسري A , بدن , قنسر A , سالدیده , پر سال , سالدار , پزاد برآمده , پزاد , پیر . *Old, ancient.*

Agedly, قنسراً A , پیرانه .

AGENCY, عمل A , فعل A , کردار , کار . v. *Action.*—(*Acting for another*), نیابت A , وکیلي , کارگذاري , گماشتگي .

An agent, عامل A , فاعل A , وکیل A , کارگذار , گماشته . v. *Substitute, deputy, factor.*

To aggerate. v. *To heap up.*

To agglomerate. v. *To conglomerate.*

To agglutinate. v. *To glue, unite.*

To AGGRANDIZE, تکبیر , اشراف کردن , بزرگ کردن , نمودن . v. *To promote, exalt, advance.*

Aggrandizement, بزرگي , عظمت A , ارتقا A , ترقّي A , تمشیت A . v. *Promotion, magnificence.*

An aggrandizer, عظمت کننده .

To AGGRAVATE, باهظ ساختن , زیاده کردن , ثقیل نمودن , بدتر کردن , v. *To make heavy, to make worse.*

Aggravation, ثقلت A , بهظ A .

AGGREGATE, مجموع A , الساق A , ضمیم A . v. *Collected, accumulated.*

To aggregate, ضمّ کردن , الساق نمودن . v. *To add, collect*, or *heap together.*

Aggregation, *aggregate*, فراهم آوردگي , تجمیع A , انضمام A , ضمّ A , مجموعت A , جمع A , جملت A , ضمیمت A .

To AGGRESS (*assault*), هجوم کردن , حمله ساختن .

Aggression, هجوم A , حملت A .

An aggressor, هجوم کننده , حملت گر .

To agrieve. v. *To injure, wrong, vex.*

AGHAST, A مهتول, A شهم. v. *Terrified.*

AGILITY, عجلت A, سرعت A, شتابي, جلدي, چالاکي, شهامت A. v. *Quickness, activity, nimbleness.*

Agile, A عاجل, چست, شتاب, جلد, چالاک. v. *Nimble, active.*

To AGITATE, جنبانيدن, حرکت دادن, اضطراب کردن, متحرک نمودن. v. *To move, actuate, shake, distract.*

Agitated (disturbed), اضطراب کرده شده.

Agitation, A حرکت, جنبش, A جولان, A خلجان. v. *Motion, action.* — *(Perturbation),* A اضطراب, اشفتگي, A حيرت, A تعجّب, A آسيب, A کدورت. — *(Deliberation),* A راي, A فکر, A تدبير, A مشاورت. v. *Debate, deliberation.*

Agitated, A مضطرب, جنبانيده, بي قرار, A متفعل, A محرّک. *To be agitated,* مضطرب شدن, جنبيدن, جنبانيده شدن.

An agitator, جولان کننده. v. also *Manager.*

An AGLET *(thin plate),* A صفيحت, تنکه, برگ. v. *Leaf.*

AGMINAL *(belonging to a troop),* فوجي, گروهي, انبوهي.

An AGNAIL, A داحس. v. *Whitlow.*

AGNATION *(relationship by the father),* A ابوة, بدن, پدري, A اسرت.

AGNUS CASTUS *(tree),* A پنجنگشت, نو خمسة اوراق.

AGO *(past),* ماضي A, سابقاً A, گذشته. — *Long ago,* من A, تول زمان, في أول الدّهر A, قبلاً A, قبل ذه, قبل. v. *Past, long since, before.*

To SET AGOG *(excite curiosity or desire),* سوداگري انگيختن, استقصا تيزکردن.

AGOING *(in motion or action),* روان, در حرکت, کنان.

AGONIST, *agonistes (prize fighter),* پهلوان. v. *Champion, hero.*

To AGONIZE, رنجيدن, رنج داشتن, در, درد کردن, حال نزع شدن.

Agony, رنج, درد, حال نزع, A سکرت. — *The agony of death,* وقت جان سپردن, سکرات موت, سياعت اجل. — *To be in the agony of death,* جان نزع شدن, جان کندن, ذمي شدن.

AGRARIAN, صحراي, مزرعي.

To AGREE, موافقت کردن, قايل شدن, راضي شدن, اتفاق کردن, بلي گفتن, تسليم نمون. v. *To be in concord, to suit with, compose, accord, consent, answer, yield to, be consistent, reconcile, bargain with.*

Agreeable, قرين قبول, مناسب A, پسند, پسنديده, لايق, سازگار, شايسته, موافق A, مشاکل A. v. *Suitable, pleasing, consistent.* *Agreeable to friends,* ياران پسند. — *Agreeable to the heart,* دل پسند. — *Agreeable to the great,* پسنديده کبار. — *Of agreeable manners,* پسنديده خصال. — *To be agreeable,* پسنديده شدن. — *To render agreeable,* پسنديده کردن. — *To be agreeable, (suited to),* مناسب شدن, لايق بودن.

Agreeably, درموافقت, با مناسبت, لايقانه, پسندانه, با شا يستگي.

Agreed, مقرّر, کارساز, سازگار, هم آواز, هم آهنگ, A صعهود, A موافق, A مطابق. v. *Settled, concordant.*

Agreement, معاهدت A, اتّحاد A, اتّفاق A, اهنگ, يکجهتي, سازگاري, يکدلي, عقد A, وفاق A, موافقت A, آشتي, ودّ والفت A, سلاح A, صلح A, متابعت A, امتزاج A, اصر A, عهد و قرار A, تعهّد و پيمان, شرط A, عهد A, قول A, وصر A, وثيقت A, طباق A. v. *Concord, harmony, union, friendship, bargain, compact.* — *(Resemblance),* مانندي, تشبيه A, سيما A, تمثيل A.

AGRICULTURE, A زراعت, کشتکاري, A مزارعت, دهکاني, فلاحت A. — *A treatise on agriculture,* فلاحت نامه, فن زرعت. v. *Husbandry, tillage.*

AGRIMONY *(plant),* A غافت, A غافث.

AGROUND, برزمين, بر کنارزده, برعرض کوفته. *Stranded.* — *(Prevented from proceeding),* ممنوع A, منع شده. v. *Hindered, obstructed.*

An AGUE, تب لرزه. — *A tertian ague,* حمّاي مثلثه. — *A quarten ague,* حماي مربع. — *The cold or trembling fit of an ague,* حمّاي البرد A, لرزه تب.

AH! اي A, ايها A, دريغ A, دريغا A, واي, واه, اه.

AHEAD *(further advanced),* پيش, قبل A, پيش رونده.

AID, ياري , مدد ع , ياوري , دستياري , دستگيري , مددكاري , امداد ع , عون ع , معاونت ع , عنايت ع , احسان ع . — *By the divine aid*, بنصرت الله , بعون الهي , بنصر رباني . v. *Assistance, subsidy.*

To aid, مدد نمودن , ياريدن , ياري كردن , نصرت دادن , عنايت آوردن . v. *To assist, help, succour.*

Aidance, aidant. v. *Help, helping.*

An aider, ياري دهنده , نصرت كننده . v. *Assistant.*

Aidless. v. *Helpless.*

To AIL, ملول , سودا زده شدن , رنجيده بودن , درد كردن , آزار ساختن , مصيبت نمودن , رنجيدن , شدن .

Ailment, درد , رنج , اندوه , وجع ع , زحمت ع , تيمار ع , ملال ع , تنگدلي , علّت ع , غم , غصّه ع , الم ع , مرض ع . — *Ailments*, رنجها , دردها , امراض ع , اسقام ع , علل ع , اوجاع ع , ادوا ع . v. *Disease, distemper, pain.—Ailing (part.)* مريض ع , وصب ع , خسته , زحمت زده . v. *Sickly, indisposed.*

AIM (*design*), آرزو , عزم ع , مراد ع , قصد ع , نيت ع , عمد ع , اهنگ , مقصود ع , مقصد ع , عزيمت ع , غرض ع , اجتهاد ع , جهد ع , جدّ ع , مدعي ع , خاطره ع , داعيت ع . — (*Mark*), آماج , نشانگه , نشانه , نشان , هدف ع , شست . v. *Intention, design, purpose, direction, butt.*

To aim, شست , مراد نمودن , قصد داشتن , نيّت كردن , بنشانگاه انداختن , كردن . v. *To endeavour, to mark* or *shoot at.*

Aimed, شست كرده شده , نيّت كرده شده , v. *Intended, designed, pointed at.*

Aiming (part.), شست كنان .

AIR ع, هوا , باد . — *The element of air*, عنصر هوا . v. *Atmosphere, climate, element, heaven, sky, wind, weather.* — *An air* (*in music*), نوا , ترانه , نغمت ع , غنا ع , اغنيت ع , خوش خوان . — *Airs*, نغمات ع , الحان ع , لحن ع , ترنّم , هزج ع , عشاث ع , خنيا , اغاني , غواني , — *Aghani* is the title of several Eastern *airs;* particularly of a very large collection of Arabian songs, called الاغاني كبير, compiled in the tenth century by Abulfaraj Ali of Isphahan. He presented it to Seifu' d'dowla, Sultan of Syria, who ordered him in return 1000 dinars (near 500*l.*), but the minister of this prince, Ebn Ebad, considering the recompense as too inadequate to the labour of fifty years, which Abulfaraj had employed in the work, gave him a thousand more. This vizier carried it with him in all his expeditions; and it was much in request among the great men of the East; copies of it being generally sold at Baghdad for 4000 drams of silver.—v. *Modulation, song, music, notes.* — *Air* (*mien*), وجه ع , نظر ع , سيما , روي . v. *Manner, carriage, appearance, affection.*

To air (*expose to the air*), به هوا نهادن , (*expose to the sun*), پيش آتش تعريض , (*To dry before the fire*), تشميس نمودن . — *To take the air*, سير كردن , تفرج گرفتن . — *To take the air* (*to be published*), اظهار شدن , آشكاره شدن .

Air-built. v. *Vain, visionary.*

An air-hole, منفس ع .

Airiness (*of a place*), نضارت ع , لطافت ع , هواداري , (*of a person*), نزهت ع . v. *Pleasantness, delightfulness.* —

Airing, تفرّج ع , سير ع . v. *Riding, walking.*

Airy, صفا دار , لطيف ع , هوادار , هوايي , هوايي , معمور ع , مفرّح ع . v. *High, light, pleasant, fluttering, unsubstantial, vain, gay, sprightly, lively.*

AKAKIA (*tree*), پژغم .

Akin. v. *Related to.*

ALABASTER, مرمر سفيد , ابياض , پشم .

Alack, alack-a-day. v. *Ah! alas!*

ALACRITY, نشاط ع , شوق ع . v. *Cheerfulness, briskness.*

Alamode. v. *Fashionable.*

An ALARM (*call to arms*), جنگ . — (*fright, surprize*), اشفتگي , خوف ع , باك .

To alarm (*rouse*), تنبيه كردن , انگيختن . — (*To frighten, disturb*), هراس ع , تخويف دادن , شوريده كردن , ترسانيدن , ساختن . — (*To call to arms*), هربي صدا كردن .

Alarmed. v. *Trembling, terrified, astonished.*

Alarming (part.), تنبيه كنان , هراس ساز , هربي صدا كنان . v. *Surprizing, terrifying, awakening.*

ALAS! آه , واه ع , دريغا ع , دريغ ع , ايها ع , واي ع .

Albeit. v. *Although, notwithstanding.*

An ALBUGO (*disease in the eye*), ع بياض العين .

An ALCAID (*governor*), ع القايد .

ALCAIRO (*capital of Egypt*), ع القاهرة . v. Vol. p. 713.

An ALCHYMIST, كيميّا گر , اهلِ كيميّا . v. *Chymist.*

Alchymy, ع الكيميّا , علمِ كيميّا ع , كيميّا وسيميا ع .

ALCORAN, ع قران , ع القران . v. Vol. I. p. 720.

An ALCOVE, ع قبّه , كمر , ع طاق , گنبد .

An ALEMBIC, ع انبيق , ع انبك .

ALENGTH, بدرازي , مطوّل ع , طولانه . v. *At full length.*

ALEPPO, ع حلب .

ALERT, ع حمارات , چست , چالاك , كارگذار , تيز , ع شمريت , شمّري , شوخ , صاحبِ دست برد , دست (*Active, vigilant*), بيدار , ع ساهر , ع اهلِ انتباه , ع قايم . v. *Brisk, active, vigilant, watchful.*

Alertness, ع شوهامت , ع شوق , چالاكي , چستي , بيداري , ع انتباه . v. *Activity, vigilance.*

ALEXANDER, اسكندر , سكندر . — *Alexander of Macedon*, اسكندرِ يوناني , اسكندرِ رومي . v. Vol. I. p. 1031.

ALEXANDRIA (*in Egypt*), اسكندريه . — *Alexandretta*, (*Scanderoon*), اسكندرون .

An ALEXIPHARMIC, or *alexeteric* (*antidote*), ع ترياق .

ALGEBRA, ع جبر , الجبر ع , الجبره ع , الجبر والمقابله .

Algebraical, اهل الجبر .

ALIAS, ورنه , ع الا , ع والا . v. *Otherwise.*

An ALIEN, بيگانه , ع غريب , مردِ غريب . v. *Foreigner, stranger.*

To alienate (*property*), از تصرّف خود , حوالهٔ ديگر كردن , از مفارقت ساختن , برون دادن . — *To alienate the mind*, تنفّر نمودن , خاطر راندن . v. *To estrange, transfer, separate, cut off.*

Alienable v. *Transferable.*

Alienation, ع مفارقت , ع حواله , ع تنفّر , ع الس . v. *Transferring, aversion, disorder of mind.*

To ALIGHT, نزول نمودن , پاين آمدن , فرود آمدن , از سوار , پيادهٔ شدن . — *To alight from a horse*, هبوط كردن . v. *To dismount, descend, come down.*

ALIKE, نظير ع , معادل ع , هم , مثل ع , يكسان , برابر , ع مماثل . v. *Equal, resembling.*

ALIMENT (*alimony*), ماكول ع , طعام ع , خوردني , خوراك , نوا ع , قوت ع , غذا ع . — *Without alimen* (*destitute*), بي نوا . v. *Meat, provision, nourishment.*

Alimental, alimentary, ماكولي , اهلِ طعام .

ALIVE, زنده , حيّ ع , وشتا , زنده . — *Keeping alive* (*existing*), نامنعدم . — *Making alive*, زنده ساز . v. *Enlivening.* زنده دار . v. *Living, unextinguished.* — (*Cheerful*), شاد , نا منطفي , خرّم ع , شوخ , ع مسرور . v. *Glad, brisk, merry.*

ALKALI, ع حرض , ع اشنان .

Alkaline, اهلِ اشنان , حرضي ع , ذو حرض .

ALL, همه, ع تمام, ع كلّ, كلّي ع , جميع ع , جماع ع , مجموع ع , ابصع ع , ابتع ع , جفّ ع , جمله ع , اجمعين ع , اجمع ع , اكتع ع , سنايهٔ ع . — *All men*, همه مردمان. (*every one*), هركس , كلّ احد ع , كلّ اناس ع , كلّ رجل ع , باسرهم ع , باسرها ع , هراهد ع . — *All kinds*, همه جنس . — *All things*, پش ازهمه چيز , همه شي , همه چيز .كلّي — *Before all things*, علام ع , همه دان , همه دان . — *Knowing all things, all knowing*, ادنا دنيا . — *From all these*, از اين جمله . — *Destitute of all*, بيكس . — *Complete in all*, ع مكمّل . — *All together*, ع جميعاً . — *In all, among all*, درميانِ همه , درهمه , في الجمله ع , بالكليه ع . *Universal, entire, whole, every thing, quite, completely, wholly.* — *All at once*, متصّلانه , دريك ساعت , يك بارگي , بارگي , دفعةً ع , غشاشاً ع , باتّصال ع , بي انفصال , بي اهمال , جفةً واحدةً ع . v. *Suddenly, altogether.* — *All along*, علي الدّوام ع , هميشه , دايمانه . v. *Always, continually* — *All along* (*prostrate*), برو درافتاده . — *At all times*, درهمه . — *On all sides*, هرجانبه , برهرطرف . — *At all events*, هرايينه . — *With all*, با همه . — *All conquering*, همه غالب . — *All-devouring*, همه خور , كلّ اكل .همه — *All-seeing*, همه بين .

To ALLAY, نوم ساختن , ساكن كردن . v. *To mitigate, quiet, pacify, modify, abate, lessen, soften;* also *alloy.*

ALLEGATION, ع ايراد , ع تقرير .

To allege, تعریف دادن , تقریر نمودن , ایراد کردن . v. *To affirm, assert.*

Allegeable, A واجب التّقریر , لایق ایراد .

ALLEGIANCE, فرمان برداري , A حقیقت , A وفا , A اعتقاد . v. *Loyalty, fidelity.*

ALLEGORICAL, A متشابه , A مجازي .

Allegorically, مجازانه , مجازاً A , با کنایه .

An allegory, A تمثیل , A مثال , معني مجازي , A مجاز , A کنایه .

To allegorize, تمثیل کردن , مجاز نمودن .

ALLELUJAH, هللویه .

To ALLEVIATE, تخفیف کردن . v. *To lighten, ease, relieve, soften.*

Alleviation, A تخفیف , A تسلیه , A اسوت .

An ALLEY, کشتگاه . — (*A narrow passage*), تنگ راه , A خانق , A زقاق . v. *Path, lane.*

ALLIANCE (*of states*), A اتّفاق , A عهد , A معاهده , A میثاق , A وثیقت , A معاکدت , A حبل . v. *Confederacy, league.* — *An alliance by marriage*, A مصاهرت , معاهدهٔ نکاح , همخانگی , دامادي . — *To contract an alliance by marriage*, دامادي کردن . — (*Consanguinity*), خویشي , خویشاوندي , A مقارنت , A تعلّق , A کرابت . v *Society, companionship.*

ALLIGATION, A قید , بند .

An ALLIGATOR, نهنگ , A تمساح . v. *Crocodile.*

ALLOCATION, نهاد . v. *Placing.*

ALLOCUTION, گفتار . v. *Speech.*

ALLODIAL, A مستقلّ . v. *Independent,*

To ALLOT, از نصیب دادن , قسمت دادن , حصّه دادن . بخش نمودن , توزیع کردن . v. *To distribute, dispense.*

Allotment, A حصّه , بخش , A قسمت , A نصیب , A توزیع , A توزّع . v. *Distribution, lot, share, portion.*

To ALLOW (*permit*), رخصت نمودن , دستوردادن , قایل شدن , اجازت کردن . v. *To admit, yield, grant, permit.* — (*To give*), عطا کردن , دادن , بخشیدن . — (*To abate*), ملایمت شدن , کاه نمودن , کم گشتن . v. *To mitigate.*

Allowable, A واجب الرخصت , لایق اجازت .

Allowance, A رخصت , دستور , A اذن , A اجازت , A تجویز . v. *Admission, concession, sanction, approbation, license, permission.*—(*Portion*), A بهره , A حصّه , A قسمت . v. *Allotment.*— (*Gift*), بخشایش بخشش , A عطا , دهش .—(*diminution, abatement*), A نقص , کاهش .—(*Mitigation*), A ملایمت .

Allowed (*lawful*), A جایز , A جواز , مجاز , مرخّص , A طلق . v. *Permitted.*

ALLOY, کاهش , کاست v. *Diminution, abatement.* — —(*Mixture*), A خلط , آمیزش .

To ALLUDE, کنایت کردن .

To ALLURE, فریب نمودن , جذب کردن , اغوا کردن , ازشیرین زباني فریب نمودن , ترغیب دادن . v. *To decoy, entice, ensnare, attract, tempt.*

Allure. v. *Lure, snare.*

Allurement, alluringness, A اغوا , A جذب , فریب , A ترغیب . v. *Enticement, temptation.*

An allurer, A جاذب , جذب کننده .

Alluringly, جاذبانه .

ALLUSION, *allusiveness*, A کنایت , A کنایه .

Allusive, بکنایت , بکنایه .

Allusively, A تشبیهاً , با نسبت , مماثلتانه .

ALLUVION, از آب کشیده .

To ALLY, جمع نمودن , پیوسته ساختن , متصل کردن . v. *To unite, confederate.*

An ally, A متّفق , A قریب , A حافد , قرن , A رفیق , یار , همدم , دوست , ناصر , A نصردهنده . v. *Friend, companion, associate, connexion.*

An ALMANAC, A تقویم , روزنامه .—*Almanacks*, A تقاویم .

Almightiness, almighty. v. *Omnipotence.*

The ALMIGHTY, الله تعالي , خداي تعالي . v. GOD.

An ALMOND, A لوز , بادام , بادام , بخرک . — *An almond-tree*, شجرهٔ لوز , درخت بادام .—*Sugared almonds*, دبله . — *Stuffed with almonds*, A ملوز .

An ALMONER, A مصدّق , زکات دهنده , صدقه کننده .

An almonry, تصدّق جا , صدقهٔ خانه , زکات گاه .

ALMOST (*near, nearly*), تقریبانه , عن قریب A , نزدیک , نزدیک است , قریب A , تقریباً A , عند A . — *It is almost*, عن قریت است . v. *Nearly, nigh.*

ALMS, *alms-deed*, صدقه A , زکات A , خیرات A , دهش , تصدّق . v. *Charity.*

Alms-house. v. *Almonry.*

An alms-giver, زکات دهندهٔ .

ALOES, عود A , صبر A , راد بوي , کبا , هشت دهان , الواه , یلنجوج , یلنجج , مندل A .

ALOFT, بالا , بلند , عالي A , رفیع A . v. *On high, above.*

ALONE, تنها , منفرد A , بتنها , یکانه , وحد A , بخود , مجرّد A , منحرد A , فرد A , منفرد A . v. *Solitary, only, single.* — *To leave alone*, ترک نمودن . v. *To forsake, abandon.* — *To let alone*, گذاشتن , برطرف کردن , تودّع ساختن . — *Let alone* (imperative), بگذار , دع A , تراک A , ذر A , بله A , بل A , بهل A .

ALONG (*at full length*), درازینه , بالطّول A , تولانه , بدرازي . — *Along with*, همراه , مع A , معاً A , با هم . — *Along the side of the river*, درکنار دریا . — *To go along*, رفتارکردن , استمرار نمودن .

ALOOF, دور , باعد A , بعید A .

ALOUD, بلند , بانوا , مهداج A , قراقاف A . v. *Loud, sonorous.*

ALOW, فرو . v. *Below, low.*

ALPHABET, حروف تهجّي , هجاء A , حروف الهجاء A .

Alphabetical, درترتیب هجاء . — *Alphabetically*, هجانه.

ALREADY, پیش از آن , پیش ازاین وقت , همین وقت , امحال A , ایدور A , الحالة هذه A , آلان A , ایسا A , محل A .

ALSO, نیز , هم , یضاً A .

An ALTAR (*the point towards which one turns in praying*), قبله گاه , محراب A .—(*Place of sacrifice*), مذبح A , قربان گاه , جاي قداس .

To ALTER, بدل کردن , تغیّر نمودن , از حال برگردانیدن , استبدال کردن , تحویل کردن , تبدیل کردن , مصروف ساختن , متغیّر گردانیدن . v. *To change.*

Alterable, قابل , لایق , مصروف شدن , واجب التبدیل A , تغیّر .

Alterably, تغیّراً A , تحویلانه .

Alterant, altering (*who alters*), تغیر نماینده , تبدیل کنندهٔ .

Alteration, تغییره , تغیّر حال , تغیّر A , تبدیل A , تبدّل A , صروف A , تحویل A , حرف A , غیر A , قلب A —*Alterations*, اصراف A , تلونات A , تبدیلات A . v. *Change.*

Altered, مضطرب A , منحرف A , متغیّر A , مغیّر , مبدّل A , متلون A . v. *Changed, disturbed, distracted.*

Altering (*part. pres.*), تحویل کنان . (*agent*), تبدیل کن , غیر ساز .

ALTERCATION, منازعت A , نزاع A , مناقشه A , مجادله A , لدّ A , بحث A , مباحثه A . v. *Controversy, dispute, litigation.*

Altern, alternate, alternately, با نوبت , نوبتنگاه , نوبتانه , عقبتاً A . v. *By turns, reciprocal, mutual.*

Alternacy, alternation, alternateness, تعویر A , نوبت A , عقبت A . v. *Vicissitude.*

To act alternately, نوبت کردن , درپي یکدیگر کارکردن , با عقبت ساختن , باردر بار نمودن .

An alternative, alternateness, alternity (*choice*), انتخاب A , اختیار A , خیار A . v. *Choice.*

ALTHEA (*marsh mallows*), انجل .

ALTHOUGH, ورچه , اگرچه , گرچه . v. *Notwithstanding, however.*

ALTITUDE, علویت A , اعتلا A , رفعت A , ارتفاع A , بلندي . v. *Height, elevation.*—*The altitude of the pole*, ارتفاع قطب . — *To measure an altitude*, ارتفاع پیمودن .

ALTOGETHER, کلّا A , هرجانب , جمیعاً A , بالکلّ A , بالجمله A , متلقانه A , بتةً A , بتمامها A , بالتّمام A , بالکلّیه A . v. *Entirely, completely, wholly, quite.*

ALUM, زاک , شب A , شاب A .

Aluminous, شاب دار .

ALWAYS, هربار . هروقت , هرزمان , مدام A , همیشه , علي‌لدوام A , دیمة A , دایماً A , دایم A , هرآینه , هردم , درجمیع زمان , همارا or همار , همواره , همور , همیدون , هرکرّة ,

الابد ع , ابداً ع , ابد ع , بردوام , برقرار , پالیال , پاینده ع , ابدي الظهور ع , واصباً ع . v. *Perpetually, constantly.*

AM (*I am*), ام , شوم , کنت ع .

AMANDATION, ارسال ع , ارفاد ع .

An AMANUENSIS, کاتب ع , نسخ کننده . v. *Secretray.*

AMARANTH, گل حلوا , عروس در پرده .

AMASSMENT (*accumulation*), فراهم آغالش , جمعیت ع , جملگي . v. *Collection, heap.*

To amass, اختکار ساختن , جمع کردن , فراهم آوردن , چیدن , چستن , انخار داشتن , غزیدن , آغالشتن . v. *To accumulate, heap, collect.*

Amassed, جمع کرده شده , فراهم آورده , v. *Accumulated.*

To AMAZE, متعجب نمودن , سراسمه ساختن , حیران کردن , شوریدن , حیرت دادن , متحیّر کردن , بي هوش ساختن , آشفتن , آلفتن . v. *To astonish, terrify.*

Amaze, amazedness, amazement. حیرت ع , آشفتگي . هکر ع , دهشت ع , حیراني , سرگرداني , تعجّب ع , عجب ع , تحیّر ع . v. *Wonder, astonishment.* — *To remain silent with amazement*, متعجّب ماندن .

Amazed, حیران ع , متحیّر ع , متعجّب ع . والله ع , متولّه ع , دمبسته , سرسام , والله وزار , سراسمه , مات ع , تیپ ع , آشفته , زارو سرگردان , سرگشته , مدهوش , شوریده . — *To be amazed*, متفکّر ع , دنگ , آلفته , عجبناگ شدن , متعجب بودن , حیران شدن . v. *Confused, perplexed.* — *Amazedly*, با حیرت , والهانه , عجباً ع .

Amazing (*adj.*) عجب ع , عجیب ع , غریب ع , بدیع ع , رایق ع , زول ع , عبرت نما , مستغرب ع . v. *Wonderful.*

Amazingly, با عجب , غریبانه .

An AMBASSADOR, ایلچي , رسول ع , مرسل ع , وکیل ع , جري , قاصد ع , جدر ع , پیام آور , پیغامبر , فرستاده , نذیر ع , سفیر ع , پریستار , شخنه , الوک , نشریفات . v. *An ambassadress*, زن ایلچي .

An ambassade, ambassage. v. *Embassy.*

Ambassadorial, فرستگاني .

AMBER, کاهربا , کهربا .

AMBERGRIS, عنبر ع , عبیر ع , شاه بوي . — *Of ambergris*, عنبرین . — *Perfumed with ambergris*, معنبر ع . — *Smelling like ambergris*, عنبربو , عنبرسا .

AMBIDEXTER, ذوالیدین ع .

Ambient. v. *Surrounding, encompassing.*

AMBIGUITY, *ambiguousness, ambilogy*, دو معني , شک , شبهت ع , تردّد ع , رایبه ع , مشابهت ع , شباهت ع , رمز ع , عبارت ع , پیچ , اشتباه ع .

Ambiguous, ambiloquens, مغلق ع , مبهم ع , شک دار . — *Ambiguous expression*, سخن پیچیده , گفتگوي مغلق .

Abiguously, ابهامانه , مغلقاً ع , باشک . — *To speak ambiguously*, تعریز گفتن .

Ambit, ambitude. v. *Compass, circuit.*

AMBITION, *ambitiousness*, سودا ع , هوا ع , حرص ع , طمع ع , دعوا ع or دعوي , هوس ع , تکبّر ع , حرص منصب , نظر بلند , طلب ع .

Ambitious, متکبّر ع , حریص منصب , جویا , جویان , هوسناگ , هوسي , صاحب تکبّر , اهل سودا , بلند نظر .

Ambitiously, بلند نظرانه , جویانه , با تکبّر , با حرص .

To AMBLE, خبّ رفتن , هرولت نمودن .

An amble, خبّ ع , خبب ع , هرولت ع .

An ambler, خبب کننده .

Amblingly, خبّانه , با هرولت ع .

Ambulation, ambulatory. v. *Walking, moveable.*

AMBUSCADE, *ambush, ambushment*, کمین ع , بخیز , در کمین نهاده . — *Lying in ambush*, مدغل ع , کمینگاه . — *To lay an ambush*, کمین ساختن .

AMEN, آمین . v. Vol. I. p. 113.

Amenable. v. *Responsible, subject.*

To AMEND (*correct*), راست کردن , درست کردن , صحیح کردن , تاعدیب ساختن , اصلاح نمودن , تصحیح کردن . — (*To become better*), صحیح شدن . v. *Mend.*

Amendment, تصحیح ع , اصطلاح ع , اصلاح ع . v. *Correction, improvement.*

Amender, اصلاح کننده . v. *Corrector.*

Amends, سزا , جزا , پاداش , پاداشت , مكافات ا , عوض ا , (pl. عواض). v. *Compensation.*

AMENITY, لطافت ا , فرح ا . v. *Pleasantness, agreeableness.*

To amerce. v. *To fine, mulct.*

An AMETHYST, جوهرِ مرطيس , سنگِ مرطيس , مرطيس ا , جبلّقوم ا , احلمه ا .

AMIABLE, هژير , مقبول ا , محبوب ا , نازنين , نازنده , ذو جمال ا , صاحبِ حسن , اهلِ رونق . v. *Lovely, pleasing, agreeable, beautiful.* — *An amiable woman*, زنِ نازنين .

Amiableness, زينت ا , رونق ا , حسن ا , جمال ا , بهجت ا , ظرافت ا , شكومندي , شكومت ا . v. *Beauty, grace, elegance.*

Amiably, جمالاً ا , با رونق , حسنانه .

AMICABLE, نيك انديش , نيك خواه , مهربان , دولتخواه , خيرخواه , خيراندیش , داعي ا . v. *Friendly, benevolent, kind.*

Amicableness, نيكخواهي , مهربانگي , دوستي , محبّت ا . v. *Benevolence, affection, friendship.*

Amicably, مهربانانه , خيرخواهانه , با محبّت , محبّانه .

AMID, *amidst*, ميانه , درون , اندرون , اندر , درميان , ميان , في ا , فيما بين ا , بين ا , مابين ا . v. *Among, in, between.*

AMISS, فساد ا , نا خوش , نا صواب , نا فرجام , كم , بد , سوء ا , بد نهاد , نا ستوده , بي سر وسامان , فاسد ا , دامق ا , دموق ا , ردّ ا , ردي ا , ذميم ا . v. *Bad, improper, unfit, wrong, faulty.*

Amission. v. *Loss.* — *To amit.* v. *Lose.*

AMITY, مهر , مهرباني , دوستي , مهبّت ا , مودّت ا . v. *Friendship.*

AMMONIAC (*sal*), نوشادر , نشادر , *or* نشاطر , اشق ا .

AMMUNITION, اسباب جنگ , مهمّاتِ جنگ , حربت ا . — *Ammunition bread*, رختِ نبرد , الاتِ رزم , نانِ حرب . — *An ammunition waggon*, عربهٔ حرب . v. *Military provisions, apparatus.*

AMNESTY. v. *Oblivion.*

AMNION (*the membrane enclosing the child in the womb*), سابيا ا .

AMOMUM (*a gum used in embalming*), حماما ا .

AMONG, *amongst*, درون , اندر , درميان , بين ا , مابين ا , في مابين ا , عند ا , علي ا , في ا . v. *In, amidst, between, mingled, surrounded.*

AMOROUS, عاشق ا , منسوب ا , شهوت پرست , غنج , شيوه , فاسك ا . v. *Libidinous.* — *Amorous gestures*, غنج , شيوه . *An amorous poem*, غزل ا .

Amorously, عاشقانه , با شهوت .

Amorousness, عشق ا , محبّت ا . v. *Fondness, affection, love.*

AMOUNT, حاصل ا , نتيجه ا , جمله ا , جمل ا , همگي , جمعِ حساب , محصّل ا , جمع ا , جماع ا . v. *Sum, total.*

To amount, ناشي نمودن , تعديد شدن . v. *To encrease, grow.*

An AMOUR, جماع ا , حرام رفتني , عشقِ حرام , زنا ا , باءة ا .

AMPHIBIOUS, هم آبي هم تابي .

AMPHITHEATRE, معركه‌گاه , تماشاگاه .

AMPLE, بساط ا , عريض ا , فسيح ا , واسع ا , بسيار , طويل و عريض , وغيش ا , پسيچ , بزرگ . v. *Large, extensive, broad, wide, liberal, unlimited, diffusive.*

Ampleness, amplitude, فسحت ا , عرض ا , فراخي , بسياري , وسعت ا . v. *Abundance, largeness.*

An amplifier, بزرگ كننده , وغيش ساز .

To amplify, طويل و عريض ساختن , فسيح نمودن , بسيار كردن . v. *To enlarge, exaggerate.*

Amply, وسعتاً ا , بزرگانه , فسحتانه , با عرض .

To AMPUTATE, قطع ساختن , جدا كردن , بريدن . *To cut off.*

Amputation, حذم ا , جزم ا , ابحا ا , خبل ا , انقطاع , جزر ا .

An AMULET, چشم , پنام , چشم پنام , بازوبند , تعويذ , معوذ ا , عزيمت ا , معقاد ا , تميمه ا , هيكل , حمايل ا , حرز ا , سلوانت ا , عنطفت ا , عطفت ا , قبله ا , عاذت ا , رعب ا , نشرت ا , قنخيس ا , منجس ا , عقرت ا , كحال ا , بريم ا , وجيهت ا , غزّ ا , قرزهلت ا . v. *Charm.*

To AMUSE (*delight*), تماشا نمودن , حظّ کردن , صفا دادن , فریفتن , فریبیدن , فریب کردن , (*To deceive*) . — لهو آوردن . — *To umuse one's self*, تفرّج نمودن , جهیدن , صفا کردن .

Amusement, تماشا , بازي , بازیچه , صفا ا , لهو ا , حظّ ا , فریب .

An amuser, تماشاگر , لهو کننده .

Amusing, *amusive*, تفرّج‌نما , لهودها , متمتّع ا , تلهي ا , متلاهي ا , متمرّج ا .

An ANACHRONISM, تزویر حساب زمان .

An ANAGRAM, مقلوب ا , تحریف ا , (pl. تحریفات).

An anagrammatist), تحریفات کننده .

To anagrammatize, تحریف کردن .

ANALOGICAL, *analogous*, قیاسي , مطابق ا , مناسب ا , موافق ا , مشابه ا .

Analogically, مناسبانه , با تشبیهت .

Analogy, مناسبت ا , تشبیهت ا , نسبت ا , موافقت ا . v. *Comparison*, *relation*, *resemblance*.

To analogize, نسبت کردن .

ANALYSIS, تفرّق ا , توزیع ا , قسم ا , تفصیل ا , تفریق ا , تقسیم ا . v. *Division*, *separation*.

To Analyse, تفرّق کردن .

ANARCHY, خلط ا , اختلال ا , اختلاط ا , تشویش ا . شورش . v. *Confusion*.

An ANATHEMA, لعنت ا , بهلة ا .

To anathemize, لعنت کردن .

Anathematized, ملعون ا .

ANATOMY, تشریح ا .

Anatomical, تشریحي .

An anatomist, تشریح کننده .

To anatomize, تشریح ساختن .

An ANCESTOR, اب ا , جد ا , پیشینه , سلف ا , سابق ا , باب . — *Ancestors*, ابا ا , اجداد ا , ابهات ا , بابایان , مهین ا , باستان , اسلاف ا , پیشینه‌گان , پیشینیان , مهل ا , متقدّمان , سباق ا , پیران . v. *Predecessors*.

— *Ancestry*, آل ا , نسل ا , نسب ا , مضرب، عصلت , نهاد . v. *Lineage*, *parentage*.

An ANCHOR, لنگر , انگر , مرسات ا , سکّان ا , هوجل ا . — *To be at anchor*, با لنگر بودن , *To cast anchor*, لنگرانداختن . لنگر برداشتن , *To weigh anchor*, لنگر براوردن . رسو شدن .

Anchored, رسو ا , از لنگر نشانده .

An ANCHORITE, گوشه نشین , ابطال ا , زاهد ا , اهل تصوّف .

ANCIENT, عتیق ا , کهنه , کهن , قدیمي , قدیم ا , پیشین , معتّق ا , قدام ا , مقدّم ا , سابق ا , دیرینه , دیر , عاتق ا , خنابس ا . (*Old man*), مستدام ا , مستدیم ا , قدموس ا , پیر . v. *Past*, *former*, *old*.

The ancients, پیشینگان , پیشینیان , اوّلیان , اوایل ا , اجداد، قدیم , اسلاف ا , سابقان , قدیمان , قدما ا , پیش رفتگان , اوّلین و آخرین , باستان , متقدمین ا . — *Ancients and moderns*,

An ancient (*flag of a ship*, &c.) رایت ا , علم ا , نشان , علم بردار , لوا ا , (*a standard bearer*),

Anciently, من‌قدیم ا , از قدیم , قدیمانه , قدماً ا , سابقانه , قبلاً ا , از قدیم الایام , مقدّماً ا .

Ancientness, ماتقدّم . v. *Antiquity*.

Ancientry, شرف ا .

AND, فهو ا , ثمّ ا , ف ا , هم , نیز , و , — *And so forth*, باسره ا , وغیره .

An ANECDOTE, معرف نهاني .

ANEW, از نو , ازسرنو .

ANFRACTUOUSNESS (*winding of a river*), پیچش دریا , عاقول ا , ضواجع ا , عرقوب ا .

An ANGEL, شاهد ا , سروش , ملاک ا , ملک ا , فرشته , جنّ , پري , کندزان , کانس ا , ملایک ا , فرشتگان , — *Angels*, سابقات ا , سابحات ا , مدبّرات ا , ملایکت ا , — *The angel Gabriel*, الناموس الاکبر ا , ناموس ا , قدس ا , جبریل ا , ملک الموت ا , اسرافیل , عزرایل ا , قابض الارواح ا . — *The angels supposed by the Muhammadans to examine the dead in the tomb*, نکیر و منکر , فتانان ا . v. Vol I. p. 733, معتبات , p. 833, ماه and p. 958, قعیدان .

Angelic, *angelical*, فرشتگاني , ملکي , ملکه منسوب . — (*Angel-faced*), پري روي , ملک منظر .

Angelica (*herb*), سنبل خطابي .

Angelina (*an herb*), انگلینه .

ANGER, ا غضب , ودوت ا , کین , قهر ا , خشم , غصّه ا , قوت ا , قمط ا , زمج ا , خدوک ا , غیظ ا , حرق ا , اسف ا , حسیفت ا , حفظت ا , خنوف ا , غضبیت , هایج ا , اضم ا , اجم ا , زخّت ا , رجس ا , حسیقت ا , غرم . تاقت ا , حنق ا , حمیت ا , قهر . وژ . — *Violent anger*, v. *Rage, fury, wrath.*—*A look mingled with anger*, نگاه غضب , غضوب ا , غضبناک , خشمناک . — *Prone to anger*, آلود . گرم , قهرناک , تیز میزاج . v. *Angry.*

To anger, آزار , آزردن , خشمناک ساختن , تغیّظ کردن , دادن .

Angry, آزار رسیده , خشمناک , پراز غصّه , غضب ناک , مزمهرّ ا , آتشي , آزرده , گرم , معض ا , تیز میزاج , غضوب ا , رخج ا , زیّر ا , محرور ا , غضبان ا , غضب ا , غضبت ا , ستزک , اضز ا , مضزّ ا , حارد ا , دژاهنگ , دژاگاه . v. *Furious, enraged, passionate, vexed.*

To be angry, قهر گرفتن , غضبناک شدن , غصّه شدن , بي حضوز بودن , آزار یافتن , خشمناک گشتن , غضب نمودن , تبرطم شدن , باهم آمدن , کین گرفتن .

Angrily, با گرما , با کین , خشمانه , غضبانه .

Provoked to anger, غضبناک گردیده , مغضوب ا , پر غیظ , خشم الوده , خشمناک .

Provoking to anger, (*part.*), خشم انگیز , مجنون کنا , کثیر ا , محنق ا , منهال ا , موکب , موسف ا , مغضب ا , الانهال .

In anger, angrily, غضبانه , خشمانه , با قهر , بالغضب ا .

An ANGLE, گوشه , زاویه ا , کنج , وادي .—*The angle of a fortification*, ا طبر . — *The angle of projection*, ا قرنه , طبز ا , رکح ا , طبز . — *The outward angle of the eye*, قرنت کوه , دنبال چشم , لحاظ ا , ذنب العین ا . — *The interior angle*, موق ا .

To ANGLE (*to fish*), با تشبیل , صید کردن , ماهي گرفتن , سمک بخطاطیف ماهي گرفتن .

An angler, ماهي گیر .

An angling-rod, قلم ماهي گیر .

ANGUISH, اضطراب ا , درن , اندوه , آزار , آزردگي , کرب ا , ثقلت ا , دلتنگي , تنگدلي , الم ا , انقباض خاطر , حزن ا , وجع ا , سوزو ساز , کدورت ا , شدّت ا , سوگ , ملال ا , ملالت ا , دمّ ا .—*The anguish of jealousy*, آزردي رشکین . v. *Pain, affliction, distress, torture, anxiety.*

ANGULAR, *angulous, angulated*, گوشه دار , اهل وادي , اهل زوایا , ذو طبر .

Angularly, طبرانه , با گوشه .

Angularity, angularness, angulosity, گوشه داري , زوایا حال , طبرواري ,

A-NIGHTS, ا لیلاً , شبي , درشب .

ANILITY (*old age of women*), شیوخیت ا , پیري زنان , النّسوان .

ANIMADVERSION (*censure*), تعزیر ا , تادیب ا . v. *Reproof, punishment.*—(*Observation*), اگاهي , فهم , وقوف ا .

To animadvert, اگاه شدن , تادیب نمودن , تعزیر کردن , متنبّه کردن . v. *To censure, reproach, punish, observe, advert.*

An animadverter, انتباه سازنده , تعزیر کننده .

An ANIMAL, جاندار , جانور , حیوان .—*The young of any animal*, جانه .—*An untamed animal*, وحشي ا (plur. وحوش). v. *Beast.*—*A rational animal*, حیوان صاحب , حیوان ناطق . — *An irrational animal*, جانور , حیوان غیرناطق . اختیار . — *A four-footed animal*, حیوان , صامت ا . v. *Beast, quadruped.* — *Animals*, حیوانات ا . چهارپاي . — *Animal spirits*, روح حیواني .

An animalcule, جانورک , جانور خورد .

To ANIMATE (*give life*), حیات دادن , جان دادن , نفس و حرکت بخشیدن (*To encourage*), انگیختن , شوق , تحریض ساختن , دلیر کردن , جراءت دادن , نمودن v. *To instigate, excite, quicken.*

Animate, حیوان , زیان , زي , زنده , جاندار . *Alive, living.*

Animated, انگیخته , چست , شوقي , جري , دلاور , دلیر . v. *Vigorous, lively, brisk, enlivened, instigated, excited.*

Animation, حیات ا , دلاوري , شوق ا . v. *Liveliness, spirit.*

Animating (*adj.*), روح افزا , شوق ساز , حیات ده .

An animator, روح دهنده , حیات کننده .

ANIMOSITY, عداوت A , عزض A , بغض A , کین , کینه , مخاصمت A , خصومت A , بد خواهي . v. *Hatred, rancour.*

ANISE, *herb* or *seeds*, انیسون , کمون حلو , باد یان رومي , نان خت , بادیانه , زنیان . v. Vol. I. p. 1041.

The ANKLE, A کعب , اشتالنگ or شتالنگ , پژده , پژول .—*The ankle or pastern of a deer*, کردمان . — *The ankle-bone of a sheep*, A قاب , A قبّ .

ANNALS, A اخبار , تواریخ A , اثار سنویه . v. *History.*

An annalist, A راوي , راوي الخبر A , اثار سنویه , نقل بند , طراز . v. *Historian.*

To ANNEAL (*to bake or temper in a furnace or oven*), بریان کردن .

To ANNEX, پیوستن , اضافت کردن , مضافات ساختن , تضیّف نمودن , وصل کردن . v. *To add, join, connect.*

Annexation, annexment, A اضافت , A مواصله , وصال , A وصل . — *Annexations*, A مضافات .

Annexed, A مضاف , A ملاحم . v. *Added.*

To ANNIHILATE, نابود کردن , معدوم کردن , فنا کردن , تبطیل ساختن , هبا کردن , فنا پزیر ساختن . v. *To ruin, destroy, deface.*

Annihilated, A معطّل , معدوم A , محو A , نابود کرده شده , ناپدید .

Annihilating (*adj.*), نابود کنان , فنا پذیر ساز .

Annihilation, A تکدیم , ناپدیدي , فناي , عدم A نیستي , A تبطیل .

ANNIVERSARY, هرساله , سنوي , سالیانه . v. *Annual, yearly.*

An anniversary, عید بشارت .

ANNOTATION, A تفسیر , A شرح , A تعبیر , بیان . v. *Explanation, exposition, note.*—*Annotations*, A شروح , A تفاسیر .

An annotator, بیان , برفرندار , تاویل سازنده , شرح کننده , A کشّاف , A مفسّر , شارح A , تفسیردهنده , نویس . v. *Commentator.*

To ANNOUNCE, مژده کردن , بشارت آوردن , خبردادن , صلا دادن .

To ANNOY, ستم کردن , ضرر دادن , خلل رسانیدن , تعب دادن , زحمت دادن . v. *To incommode, hurt, distress, vex.*

Annoy, annoyance, A تکلّف , A کره , ضرر A , زحمت A , A ستم , A تعب . v. *Injury, vexation.*

An annoyer, زحمت کننده , ستم دهنده , کره آور .

ANNUAL, سالیان , هرساله , سنوي , سالانه , هرسنه .

Annually, سال بسال , در هرسنه , هر سالانه .

An ANNUITANT, تیمار دار , اهل وظیفت , سالانه گیر . v. *Pensioner.*

An annuity, A وظیفت , تیمار A , سالیانه , سالانه .

To ANNUL, ابطال , برسیدن , برطرف نمودن , باطل کردن , محو زدن , نسخ ساختن , کردن . v. *To cancel, repeal.*

ANNULAR, دواري , دوار A , بشکل حلقه , حلقه سا . v. *Circular, round.*

Annularly, حلقه حلقه .

An annulet (*small ring*), خاتم صغیر , فتخت کوچک .

The ANNUNCIATION, A عید البشارت , عید مشتلق .

ANODYNE, A ملهم , ذونسکین , اهل تلیین . v. *Mitigating.*

To ANOINT, فرسوده کردن , فرسودن , اندودن , طلاکردن , طلي کردن , تدهین مالیدن , دهن نمودن , مسح ساختن .

Anointed, اندوده , فرسوده , دمیم A .—*To be anointed*, اندوده شدن .

An anointer, اندود دهنده , فرسود کننده .

Anointing (*adj.*), دهن نما , مندهن A , مسح ساز .

Anomalous. v. *Irregular.*

ANON, شتابانه , A في الحال , A في الوقت . v. *Soon, quickly, immediately, now and then.*

ANONYMOUS, بینام , غفل A , اسم نامعلوم , مخفي A الاسم .

Anonymously, غفلانه , با اسم نا معلوم .

ANOTHER, دیگر, دگر, A غیره , آخره , سایره , A سایرت .— *Another world*, A اخرات , الاخرا A .—*Another way*, راي دیگر , آخر دیار , ملک دیگر . — *Another country*, سمت آخر . — *Another year*, دیگر سال . — *One another*, یکدگر . — *From one*

another, از یکدگر . — *In one another*, دریکدگر .—*Another-guess kind*, از جنس دگر .

ANSATED (*having handles*), صاحب گوشه دار , دسته دار , اذ .

To ANSWER, جواب دادن , اجابت نمودن , رجعان . —*To answer for money, to be surety*, پیواریدن , فرستادن ضامن , کفیل مال شدن , ضامن زر شدن , مال ضامن شدن , نقد گردیدن . — *To answer for the appearance of another*, حاضر ضامن , ضامن شدن . — *To answer* or *be security for a person*, پایندانی کردن , تکفل دادن , شخص شدن . — *To answer a letter*, رجعت کردن , جواب نامه کردن , جواب خطّ نمودن . — *To answer* (*to oppose*), مقابله کردن , در مخالفت گفتن . — (*To defend, vindicate*). مظاهرت کردن , یاری نمودن .—(*To be equivalent*), بدل نمودن , معدّل شدن . — (*To bear proportion*), مناسبت داشتن . — (*To succeed*), راست افتادن . — (*To appear before a judge*), حاضر شدن .

An answer, پاسخ . جواب ع , بازخواست , ردّ جواب , پاژخ , قیل ع , اجابت ع , رد کلام , جیبت ع .—*An answer to a letter*, جواب نامه , جواب خطّ , رجعان ع , رجع ع , رجعت ع . — *A true* or *just answer*, جواب با صواب , رجوعت ع . — *A mild answer*, شکر پاسخ . — *An incongruous* or *impertinent answer*, جواب نا صواب , جواب صواب نصاب . *A categorical* or *definitive answer*, شافی جواب , قطع جواب . *Question and answer*, سوال و جواب , خطاب و جواب , سوال و قیل , قال و قیل .—*Answers*, جوابها , اجوبت ع .

Answerable, واجب الجواب ع , لایق رجعت . — (*Proportionable*), نسبت دار .—(*Suitable*), مطابق ع .—(*Accountable*), ضامن ع . *Answerable to* (*opposite*), محاذات ع . v. *Correspondent, equal, relative.*

Answerably, مطابقانه , با نسبت , نسبةً ع . v. *Suitable.*

Answerableness. v. *Suitableness.*

An answerer, جواب کننده , مجاوب ع . v. *Respondent.*

Answering (*adj.*), جواب کنا . *The day of answering* (i. e. *judgment*), بازخواست , بازخیز .

An ANT, مور , مورچه , مور (plur. مورها), نمل ع (plur. نمال), دنامت ع , مورچه . —*A white-ant*, دیوک , زمون . —*A small ant*, اشیانه مور . — *An ant-hill*, پر مور . — *Full of ants*, v. *Pismire.*

ANTAGONIST, دشمن , حریف ع , خصم ع (plur. خصما), قتل ع , درگور , معارض ع , مقاوم ع , خشار , عدوّ ع , نقیض ع . v. *Adversary, enemy.*

The ANTARCTIC POLE, قطب جنوبي .

To ANTECEDE, پیش رفتن .

Antecedent, پیش گذشته , سابق ع , بروجه پیشین , پیشینه . v. *Prior, former.* — *The antecedent*, ماقبل ع , مقدّمه ع . — *Antecedent and consequent.* مقدّم و تالي ع .

Antecedently, قبلانه , سابقانه , اوّل . v. *Before, formerly.*

An antecessor, سابق ع , سالف ع , سالف ع . v. *Predecessor.*

An ANTECHAMBER, پایگاه , بیشگاه , پیشطاق .

To ANTEDATE, پیش تاریخ نهادن .

ANTEDILUVIAN, قبل الطّوفان ع , پیش سیلاب .

ANTELOPE, اهوي سیاه .

ANTEMERIDIAN, قبل الظّهر ع , پیش از دو پاس روز .

ANTEMUNDANE, قبل الدّنیا ع , پیش زمان .

The ANTEPENULT, پیش نزدیک آخر .

ANTERIOR, متقدّم ع , پیشین . v. *Prior, former, antecedent.*

An ANTHEM, مزمور ع , تسبیح ع .—*Anthems*, تسبیحات ع .

St. ANTHONY'S FIRE, رشگین , حمرت , سرخباد , سرخباده .

ANTHROPOPHAGI, مردم خوران .

ANTICHRIST, دجّال ع .

To ANTICIPATE, قبل ; پیش شمردن , پیشین نمودن , مسبقات , اوّل آمدن , مقدّم گرفتن , ازوقت حساب نمودن کردن .

Anticipation, پیش کردار , بذاذ ع , بذاذت ع , بذوذت ع , مقدّمت , اسلاف ع , تسلیف ع .

ANTICK, عتیق ع , غریب ع , مضحک ع . v. *Droll, strange, odd, antique.*

An antick, مسخره . v. *Buffoon.* — *To play the antick*, مسخره کردن .

An ANTIDOTE, پاد زهر , تریاق ع , دافع الزهر ع . — *Antidotal*, اهل پاد زهر .

ANTIMONY, سرمه , اثمد ع , راسخت ع , حجرالراسخت ع , کحل ع , کحال ع .

Antimonial, ازسرمه , ذو راسخت .

ANTIOCHIA, انطاکیه ع , انطاکي ع .

ANTIPATHY, عربدت ع , ضدّ الطّبیعه ع .

The ANTIPODES, تحت الارض سکن ع .

An ANTIQUARY, کهنه زمان , قدم ساعي , ماتقدّم خواه , جاحد .

To antiquate, کهنه کردن , قدیم ساختن , دیرینه نمودن , ابطال کردن . v. *To make obsolete.*

Antiquated, کهنه کرده , درس نمودن , مسبوق ع .

Antique, کهنه , قدیم ع , عتیق ع , مقدّم ع , دیرینه , دیر . v. *Ancient, odd, old.*

Antiquity, کهنه زمان , ماتقدّم ع , تقدّم ع , قدیمي , پیشیني , بلود ع .

ANTISTROPHE, ردّ العجز علي الصّدر ع .

ANTITHESIS, اختلاف ع , مواجهت ع , معارضة ع , مضادات ع . v. *Opposition.*

An ANTLER, قرن آهو , شاخ غزال .

An ANVIL, سندان , سوهه , علات ع (plur. علا *and* علاوات), مسطبت ع (plur. مساطب) .

ANXIETY, *anxiousness*, تشویش ع , آشفتگي , پریشاني , شدّت ع , ثقلت ع , دلتنگي , اضطراب ع , رنج , الم ع , کشع ع , کدورت ع , شکالش ع , فکر ع , شکّ ع , شکّت ع . v. *Anguish, solicitude, care, doubt.*

Anxious, دلتنگ , دلبسته , مضطرب ع , پریشان , المزده , مکدّر ع . *To be anxious*, دلتنگ شدن , پریسان خاطر شدن .

Anxiously, مضطربانه , با دلبستگي , مکدّراً ع .

ANY, هیچ , شي ع , ارم ع , اریم ع , دبّي ع , دوي ع , دوري ع , عرب ع , عین ع , دیار , فرد . *Any thing*, هیچ چیز , چیزي . *Any person*, هیچ کس , شخصي , کسي . *Any where*, هیچ جا . *Any time*, هیچ وقت . *Any how*, هیچ وجه .

AORIST, غیر معهود , نامحصور . v. *Indefinite.*

APACE, سرعتاً ع , علي الفور ع , شتابان , تیزکار , زود , علي التّعجیل ع , بر وجه تعجیل , تعجیلانه . v. *Quickly, hastily. It rains apace*, شتاب باران میکند .

APART, تنها , من طرف ع , برطرف , جدا جدا , جداگانه , منفردانه , انفراداً ع , بجدا , درکنار , بخلوت , بتنها . v. *Separately.—Raillery apart*, لطیفه بر طرف .

An APARTMENT, خلوتخانه , حجرت ع , کمر , خوابگاه , مرقد ع , شبستان , خفتنجا . v. *Chamber.*

APATHY, بي غرض .

An APE, میمون , میمونه , بوزینه , قرد ع , هجرس ع , خنزوان ع , خنوس ع , اخنس ع , حمدونه , کبي , پهناله , دحیت ع , القة ع , طبوع ع , رباح ع , هوبر ع . *A she ape*, زنات , قردت , قشت ع , خنسا ع .

To ape, تمثّل کردن , تبعیت نمودن . v. *To imitate, mimic.*

APERTIVE, کشاینده , مکشوف کننده . v. *Opening.*

Aperture, فتح ع , کشایش , شکاف . v. *Opening, hole, crevice, breach.*

The APEX, اوج ع , تارک ع . v. *Summit, top, point.*

APHÆRESIS, حذف ع .

An APHORISM, حدیث ع . v. *Maxim.*

An APIARY, کندروج . v. *Bee-hive.*

A-piece. v. *Each.*

APISH, اهل متابعت , اقتدا کننده v. *Imitative, affective, trifling, playful.*

Apishly, با موافقت , اقتدانه . v. *Affectedly.*

Apishness, متابعت ع , تقلید ع . v. *Imitation, silliness, playfulness.*

APOCOPE, حذف ع .

APOCRYPHAL, مریب ع .

APOGEUM, *apogeon, apogee*, اوج سما , دروه .

APOLOGETIC, *apologetical*, معذرت , متعذر ع , معذر ع , بهانه سازنده , عذرکننده , کننده .

To Apologise, معذرت نمودن , بهانه کردن , عذر کردن , اعتذار دادن , تعذّر ساختن .

Apologizing, (*adj.*) معذرت نما , عذرساز , بهانه کنا , اعتذار خواه .

An apologizer, عذرکننده , بهانه فروش .

An APOLOGUE, ع مثل . v. *Fable.*

An APOLOGY, ع اعتذار , ع عذر , ع معذرت , بهانه . *A letter of apology*, اعتذار نامه ,

An APOTHEGM, اثر معلوم , قول مشهور , گفت گذیده .

An APOPLEXY, ع سکته , ع هبط , ع همدت , سکتت . —*Apoplectic*, همدتي , سکتت دار .

APOSTACY, ع ارتداد , ع ردّت , تلطّم , ترک دین , انکار دین .

An apostate, ع مرتدّ , اهل ردّت , ترک , منکر دین , کننده دین .

Apostatical, در وجه مرتدّ .

To apostatize, مرتد شدن , ارتداد کردن , ترک دین کردن .

An APOSTEME, ع جراحت , آماس , ریم , ع ورم , ع فرح . —*To apostemate.* v. *To suppurate.*

An APOSTLE, ع نبي , ع رسول , پیغامبر , فرشته , فرستاده , ع نذیر , الوک , ع وخشود , وخشور , بشیر . v. *Prophet.*— *An apostle of* JESUS CHRIST, ع حواري . — *The apostles*, ع حواریون .

Apostleship, ع رسالت , پیغام .

Apostolical, apostolick, رسولي , پیغامبری , فرستگاني .

Apostolically, ع وخشوراً , رسولانه .

An APOTHECARY, ع عطار , اجزا فروش , معجونگر , دوا شربتکار , سازنده .

An APOZEM, ع طبیخ . v. *Decoction.*

To APPAL, ترسانیدن , تهویل کردن . v. *To terrify, depress.*

Appalment, ترس , ع هراس , ع هول , تهویل . v. *To terrify, fright.*

APPARATUS, سرانجام , سامان , ع اسباب , رخت , الات , مهمّات , شیوه , اهبت , سازگاري , اهنگ , امادگي , اتات . *Apparatus for a journey*, الات سفر , ساز راه , بشنج , بشیج . *Warlike apparatus*, ساز جنگ , ساز نبرد , الات جهاد , ساز رزم , الات حرب , پلک , بلک , سلاح و الت جنگ , حربت ع , سفرمهماني . *Houshold apparatus*, رخت خانه . v. *Furniture, equipage, tools, instruments.*

APPAREL, پوشیدني , پوشش تن , پوشش , پوشاک , لبس ع (plur. البست , الباس , لباس , *and* البست) , رخت ع , صنع ع , کسوت ع , زي ع , تنجامه , کرته , کرتک , کرّه , کسا ع , پوشله , ثوب ع (plur. اثواب) , *Upper apparel*, جامه , پایزه , قفتان , دراعت ع , لبادت ع , شملت ع . v. *Coat, dress, habit, garment.*

To apparel, پوشیده , ملبس نمودن , پوشیدن . الباس کردن . v. *To dress, clothe, cover, deck.*

APPARENT, آشکار , معلوم ع , پدید , روشن , هویدا , واضح ع . فاش , علاني ع , عیان ع , باهر ع , ظاهر ع , آشکاره , منتّح ع , مضي ع , مبصر ع , حاصل ع , جالي ع , جلي ع , مبین ع , جهر . *More apparent*, اظهر ع , انیر ع . — *The apparent cause*, علّت مصاورت . v. *Manifest, plain, evident, visible, seeming, open.*

Apparently, آشکاره , ظاهرانه , بشکل , صورتا ع , ظاهراً ع , عیاناً ع , بدحاً ع , صراحةً ع . v. *Evidently, openly.*

An apparition, خیال ع , بیناره , صورت ع , نمایش , ردعت ع , ظلّ ع , طایف ع , طیف , صورت وهمي , عفریت ع , همانا , ردغت ع . v. *Spectre, ghost, phantom;* also *visibility, appearance.*

An APPARITOR, ع محضر , سرهنگ . v. *Mace-bearer, serjeant, officer of justice.*

To APPEAL, میدانه , دعوت ساختن , شکایت کردن , تفاتو ساختن , مرافعت کردن , دعوت نمودن , v. *To accuse, charge, summon;* also *refer to.*

An appeal, ع مرافعت , ع شکایت , ع دعوت , ع تفاتو , دعا , v. *Accusation, reference, summons.*

To APPEAR, ظهور کردن , پدید آمدن , ظاهر شدن , تجلي ساختن , حضورپذیر شدن , نمودن , نمایان شدن , منکشف , منظور شدن , رونما کردن , صورت پذیر شدن , وضوح شدن , بودن . v. *To seem, to be visible.* —*To cause or order to appear*, احضار گردانیدن , *To be summoned to appear*, احضار کرده شدن . *To appear above*, نوف شدن , بلند نمودن . *To appear (rise as the sun)*, تلوع کردن . — *To appear for (befriend)*, یاري کردن . v. *To favour.*—*To appear against (oppose)*, مقابل شدن . *To make appear,*

دلالت نمودن . v. *To demonstrate. It appears (it is evident)*, ظاهر است , معلوم است .

Appearance, صورت , صورت ا , ظهور ا , ظاهري , پيدائي , تمثيل ا . — (*similitude*), سيما , نمايش , ظاهرة . — (*shape*), شخص ا , تن . — (*probability*), احتمال ا , معقولت ا . — (*concourse*), اجتماع ا . — *To appearance*, بشكل , ظاهراً ا , صورتاً ا , صورتانه .

An appearer, ظهوركننده , ظاهر شونده .

Appearing (adj.), ظهوركنا , تجلّي ساز . — *Appearing probable*, صوابنما .

To APPEASE, رام ساختن , تسكين نمودن , اسكات كردن , ساكن نمودن , ملايم كردن . v. *To pacify, quiet, calm, reconcile.*

An APPELLANT, شكايت گر , دعوت كننده . v. *Challenger, accuser.*

APPELLATION, نام , اسم ا , لقب , سم ا . v. *Name.*

An appellative, اسم جنس .

Appellatively, بروجه اسم جنس .

Appellate, apellee, ملوم ا , مقترف ا . v. *Accused.*

To APPEND, آويز كردن , آويختن . v. *To hang, suspend.*

An appendage, ا ضميمت .

Appendant, آويخته , معلّق ا . v. *Suspended.*

An APPENDIX, ا ضميمت , ا تتمت (plur. تتمات), ا ملحقت , ا ذيل , ا فصلت .

To APPERTAIN, تابع شدن , دايربودن , انتساب داشتن , توابع بودن . تعلّق نمودن . v. *To belong.*

Appertainment, appertenance, ا علاقت , ا انتساب , سنودي , پيوست , ا انتما , ا لاحقت .

Appertinent, ا متعلق , پيوند , ا لاحق . v. *Belonging.*

APPETENCE, ا اشتها , ارزو , ا هوا , ا هوس . v. *Desire, lust.*

APPETITE, ارزو , ا شهوت , ا شوق , ا طمع , خواهش , ا توق , ا حرص , ا ميل , ا سودا , ا حسرت , ا شرة , قوت شهوانيت , هواي , نفساني , ارزوي نفس , ا توقان , قوت شهوتي . *An inordinate appetite*, ارزوي بد , حرص بحرام .

To APPLAUD, ستودن , ستايش دادن , مدح كردن , نعت آفرين , تحسين كردن , پسنديدن , وصف نمودن , ساختن , لنديدن , نواختن , استحسان دادن , حمد نمودن , كردن , مرحبا . v. *To praise.—To applaud with the hands*, اوازيدن , بدست نواختن , كردن . *To applaud by shouting*, درخروش آمدن , اواز زدن .

An applauder, ستايش دهنده , افرين كننده .

Applauding (adj.), افرين گوي , تحسين كنا , پسند ساز .

Applause, تحسين ا , افرين ا , حمد ا , ستايش , نوازش , وند , مدحت ا , شفه ا , وصف ا , مدح ا , سپاس , شكر ا , امدوحت ا , نعت ا , استا , است , اخيه . v. *Praise.*

An APPLE, سيب , تفّاح ا , سيو , شين . v. Vol. I. p. 584.—*The apple of the eye*, مردم چشم , چشملان . v. *Pupil.*

APPLIABLE, *applicable*, لايق , اتّصال , واجب القا , موافقت دار , شايسته . v. *Suitable, addible.*

Applicableness, applicability, شايستگي , ا موافقت , القا ا , اتّصال ا .

Applicably, با شايستگي , اتّصالانه , با موافقت .

Application, addition, ا اتّصال , الساق ا , القا ا . — (*study*) اجتهاد ا , جهد ا , تفكّر ا , مشغولت ا , اشتغال ا , شغل ا , قيد ا , تقيّد ا , اقدام ا , قيام ا , تعامل ا , دلبستگي , — (*petitioning*), طلب ا , سوال ا , خواهش .

Applicative, applicatory, خواهش , اشتغال سازنده , القا كننده , نماينده .

To apply (add), نهادن , متّصل كردن , القا نمودن . — (*to study*), خودرا , عزم ساختن , جهد دادن , تفكّركردن , مكبّد شدن , مشغول نمودن . اشتغال دادن . — (*to make use of as relative or suitable*), شايسته نمودن , موافقت كردن . *To apply medicines*, خاص كردن , علاج دادن . *To apply (to any particular use)*, خواهش دادن , سوال كردن , طلب نمودن . — (*to petition*), v. Also *to allot, assign.*

To APPOINT, تعيين نمودن , تصميم ساختن , مقرّر كردن . v. *To fix, settle, establish.* — *To appoint to an office*, نصب نمودن , نصب دادن . *To be appointed to an office*, نامزد شدن , (*to equip*), آراستن . حاضركردن , ترتيب نمودن .

An appointer, مقرّرنمابنده .

An appointment (office), جاه , ا منصب . — (*stipulation,*)

, شرط A , معاهدت A .—(*command*), امر A . — (*decree*), فرمان A .—(*assignation*), الات A , رخت A .—(*equipment*), حکم A , قضا A . — (*allowance*), تعیین A , مهلت A , بهره , حصّت A .

To APPORTION, بخش دادن , افراز نمودن , حصّه دارکردن v. *To distribute.*

APPOSITE, لایق A , واجب A , مناسب A , موافق A , شایسته , مستعد A , اهل A , ساخته . v. *Fit, proper, adapted.*

Appositely, مستعداً , با مناسبت , لایقانه .

Apositeness, شایستگي , سزاواري , موافقت A . v. *Fitness propriety.*

APPOSITION, زیادکي . v. *Addition.*

To APPRAISE, قیمت , تقدیر بها کردن , نرخ نهادن , تخمین ساختن , نمودن .

Appraisement, تخمین A , تقدیر بها , قیمت A .

An appraiser, تقدیر بها کننده , تخمین سازنده , قیمت نماینده , نرخ نهاننده , محتسب A , قیوم A .

To APPREHEND (*conceive*), ادراک نمودن , دریافتن , فهم کردن , فهمیدن . — (*to seize*), گرفتن , قبض کردن . — (*to dread*), ترسیدن , باک داشتن , مهتول شدن . — (*suspect*), شبهت نمودن .

An apprehender, ادراک نماینده .— (*a seizer*), گیرنده , قبض کننده .

Apprehensible, قابل الفهم A , لایق دریاب .

Apprehension (*conception*), فهم , عقل A , قوت وهم , طبع A . —(*terror*), هوش A , اذعان A , دریاب , ادراک A — قبض A , گیري , (*seizure*) — وحشت A , ورع A , هول A (*suspicion*), شبهت A , وهم A , گمان , ریب A .

Apprehensive (*fearful*), ترسناک , ترسان , خایف A , وهمگین — (*quick of understanding*), تیزطبع .

Apprehensively, باخوف , طرسانانه , دربیم .

AN APPRENTICE, شاگرد , تلمیذ A , مرید A .

Apprenticeship, شاگردي .

To apprentice, شاگرد ساختن .

To APPRIZE, اطّلاع کردن , اگاهي دادن , خبردارکردن , اعلام نمودن , اخبار دادن . v. *To inform.*

APPROACH, ورود A , نزدیکي , آمدن , قرب A , قروب A , زلفت A , زلف A , دناوت A , دنو A , آمدني , داني , تقریب A , کثم A , کنوع A , ودق A , قراب A , مکاثبت A , مشامت A , مزدلف A . محمّ A , مدني A , موامت A .

To approach, تقریب شدن , پیش آمدن , نزدیک رفتن , داني رفتن , کنوع آمدن . *To cause to approach*, نزدیک کردن , قریب گردانیدن , نزدیک آوردن .

An approacher, تقریب آینده , نزدیک رونده .

APPROBATION, رضا A , تحسین A , پسندیدگي , پسند , استصواب A , تنقّض A , تصویب A , صوابدید , قبول A , تجویز A . v. *Praise, applause, liking.*

To APPROPRIATE, تخصیص کردن , مخصوص نمودن , خاصّ ساختن . v. *To annex, allot.* — *To appropriate to one's self*, مخصوص خود کردن .

Appropriate, خاصّ A , تعیین A , ضنّ A . v. *Peculiar.*

Appropriation, خاصّت A , تخصیص A .

An appropriator, تخصیص سازنده , خاصّ کننده .

Approveable, لایق تحسین , واجب الرّضا A .

To APPROVE, نیکو داشتن , پسند کردن , پسندیدن , تصویب نمودن , قبول داشتن , تحسین کردن , راضي شدن , تجربه کردن — (*to experience*), وقوف داشتن , روا کردن — (*to prove, show*), امتحان ساختن , نمودن .

Approvement. v. *Approbation.*

An approver, تحسین کننده , نیکو دارنده , پسند کننده .

APPROXIMATION, نزدیکي , قرب A , جوار A . v. *Approach.*

Approximate, قریب A , تقریباً A . v. *Near to.*

APPULSE. لطس A . v. *Striking against,*

An APRICOT, *apricock*, زرد آلو AP , مشمش A , مشمشت , شیفته رنگ , برقوق A , تفّاح ارمني , مشلوز PA .

APRIL, اردیبهشت , نیسان , ابریل , اوّل ماه بهار .

An APRON, میزر V , ازار A , فوته A , نشیر A .

APT, قابل A , موافق A , مناسب A , مستعد A , اهل A , کارگذار , سزاوار , ساخته , واجب A , لایق A , موهّل A ,

حاضر A , مايل A . v. *Fit, qualified, tending, inclined, ready, quick.*

Aptitude, aptness, موافقت A , سزاواري , شايستگي , اهليت A . v. *Fitness, tendency, disposition.*

Aptly, با موافقت , لايقانه .

AQUARIUS (*the celestial sign*), آبي , دلو A , برج آبي .

AQUATIC, *aquatile, aqueous,* آبي , ماي A , مايي A .—*An aquatic bird,* مرغ آبي . *An aquatic herb,* ورتاج .

An AQUEDUCT, نهر A , ميزاب A , آبگذر , آبگور , ناو , طريق ما , ممرّ آب , رفتنگاه آب , آبراه , مزاب A , كمانه , قنات A , برښ A , كهريز , سوده كاريز , ناودان , نشج A . (plur. انشاج), رهو A , رهوت A , رهاو A , ردبت A . v. *Canal, conduit.*

AQUILINE, نسري .

ARABIA, عرب , عربستان . *Arabia Felix,* بلاد A القرظ . *Southern Arabia Felix,* تيمني A . *Arabia Petrea,* حجاز A . *Arabia Deserta,* جول , بري عربستان . *A civilized Arabian* (*one who dwells in cities*), عرب A , (fem. عربيت), ناري . *A wild or wandering Arab of the desert,* اعاريب A , اعراب A . *The genuine Arabians,* عرب عربا , عرب عربه , عرب محض , عرب عربيه . *The mixed Arabians* (*commonly called Mosarabians*), عرب مستعربه , عرب متعربه . *A black Arabian,* قره عرب , روسياه , الاسود A . *Arabic,* عربي , تعرب A , تازي . *The Arabic Language,* عربي , عربيت A , لسان العرب A , عرب دلي , زبان تازي . *Arabic books,* كتب عربي , عربيات A . *The Arabic language written in Syriac characters,* كرشوني . — *In Arabic,* بتازي . — *To mark Arabic with vowel points,* اعراب كردن , معرب نمودن . *An Arabian village or encampment,* شعب A , (plur. شعاب), حاضر A .

ARABLE, لايق زراعت , ممكن الزرّاعت A . *Arable ground,* زمين , ارض A , زراعت A .

ARANEOUS (*like spiders webs*), پرده عنكبوت اسا .

An ARBALIST, منجنيق A , قذاف A , كمانگره , زنبرك . v. *Cross-bow, balista.*

An ARBITER (*arbitrator*), ثالث A , ميانچي , مصلح A , شفير A , تور A , داور , يارغوچي , ميان دار , وسيط A , حكم دهنده , حاكم A , فيصل A , فيصلي A , فصيل A .

Arbitrable, ممكن داوري , قابل الحكم A , لايق ثالث .

Arbitrement, اختيار A , وراد A , ارادت A . راي . v. *Will, determination, choice.*

Arbitrarily, با عنف , قهرانه , حالمانه , ظالمانه , اختياراً A . — *To act arbitrarily,* ظلم نمودن .

Arbitrary, ظالم A , صاحب اختيار , كامران , كامبين , مطلق A , قهار A , قاهر A , عنيف A , عنفي A , مرادي , كامكار . v. *Imperious, despotic, absolute, tyrannical.*

To arbitrate, تدبير , فيصل كردن , حكم كردن , ثالث كردن , راي دادن , ساختن , حجّت كردن , ظن دادن , زعم نمودن . v. *To determine, decide, give judgment.*

Arbitrariness, ظلم A , عنف A , قهر A . v. *Despotism, violence.*

Arbitration, arbitrement, ثالث A , حكم A , فتوا A , داوري , فيصل A . v. *Decision, determination.*

ARBORARY (*belonging to trees*), شجرا A , شجر لاحق , درخت پيوند .

An arboret, درختك , شجيرت A . v *Shrub.*

An Aborist, باغبان , بستاني , درخت پسند . v. *Gardener.*

An arbour, كن , كادو A , كندو جا , مشجره A , درختستان , پيچه , حرجت A , دوح A , عيكه A . v. *Grove, thicket, bower.— A vine-arbour* or *prop,* پارود , خرك , پژغه .

ARC (*segment of a circle*), قطعت دايره . v. *Arch.*

ARCANUM, راز . v. *Secret.*

An ARCH, طاق A , رفرف A , رف A , محراب A , قبّت A , جنبدت A , حنيرت A , كمر , طيقان A , طاقات A , عرش A . v. *Vault.* — *A triumphal arch,* خوازه . *Arches,* رفوف A , قبّب A , قباب A . *Arch* (*facetious*), لطيف A , سبك روح , بذله گوي , لطيفه گوي . v. *Waggish:* also *chief.*

To arch, رفّ بنا ساختن , طاق كردن , محراب ساختن , كمر كردن .

Arched, بطاق كرده , مقبّب A , با محراب ساخته . v. *Bent, curved.* — *An arched building,* سغ A , برفرود , برفند . — *The arched covering of a cradle,* كژابه .

An ARCHANGEL. ملك عظيم , فرشته بزرگوار , سروش

The archangel Gabriel, جبرايل , سروش رحمت . روح الله
The archangel Michael, ميكايل , تشتي .

An ARCHBISHOP, مترپولت .

An ARCHER, كمانكش , كماندار , تيرانداز , قوس دار , نابل A , رامي A . — *A butt for archers*, خبكال , مدي A , تيماج . v. *Butt.*

Archery, تير اندازي , كمانكشي , نضل A , رمي A .

An ARCHETYPE, اصل A , رسم A , نسخت A , مسودة A . *The archetype*, or *plan of a building*, رسم بنا . *The archetype*, or *original of a book*, اصل كتاب .

Archetypal, اصلي . v. *Original.*

An ARCHITECT. بنآ A , بناگر , معمار A , نجار A , معمار هنرمند A , باني A .

Architecture, معماري . علم عمارت , بني A .

ARCHIVES, دفتر , دفاتر , روزنامه , سجل A , صورت A , دفترها . *A repository for archives*, دفترخانه .

ARCHWISE, كمروش , گنبد آسا , مثل محراب .

The ARCTIC (*north pole*), قطب شمالي .

Ardency. v. *Ardour*, *eagerness.*

ARDENT (*hot*), افروز , تابدار , سوزان , آتشي , گرم . v. *Fiery.* — (*vehement*, *fierce*), اكيد A , شديد A , سخت , تيز , تند , درشت . — (*affectionate*), دوستانه , محبّانه , صادقانه , مخلصانه . v. *Friendly*, *passionate.*

Ardently, شدة A , باحدّت , تابدارانه , با آتش , بگرمي .

Ardour (*heat*), سوز , افروزش , گرمي , گرما , سوختگي , لهاب A , تولش , تالاش , تاب , حرارت A , تابش , سوزش . v. *Warmth.* — (*zeal*, *fervor*), غيرت A , رشك , حميت A , دليري . v. *Courage.* — *The ardour of love*, صبابت A . v. *Desire.*

ARDUOUS, عسير A , مشكل A , دشخوار , دشوار , علوي A , سامي A , عسر A .

Arduousness, عسرت A , عسر A , مشكل , دشواري , اعتلا A . v. *Difficulty.*

Arduously, مشكلانه , با دشواري .

ARE, — *we are*, ايم , مايم , مي شويم , هستيم . *Ye are*, ايد , شمايد , مي شويد , هستيد . *They are*, اند , مي شوند , ايشانند , هستند .

An AREA (*open place* or *surface*), ساحت A , ميدان . — *An area* or *inclosure for cattle*, كمال , كمالا . — (*court*, *square*), عرا A , عرصة A , (plur. اعراص , اعرصات and اعراص), ساحة الدّار A , حيز A , حيطه A , ميان سراي , صحن A . — *An area before a house*, پيشگاه , پايگاه , فنا . *The area or ground which a house covers*, طوار A .

ARGENT, سيمين , بياض A . v. *Silver*, *white.*

ARGILL, گل , طين A . v. *Clay.*

Argillaceous, طيني , پر گل .

An ARGOSY (*a ship*), كشتي .

To ARGUE, برهان نمودن , قياس كردن , حجّت آوردن . v. *To reason*, *debate* — (*to accuse*), توبيخ كردن , دليل دادن . v. *To reproach*, *blame.* آزار نمودن , سرزنش دادن

An arguer, سبب دهنده , قياس كننده .

Argument (*reason*), دليل A , حجّت A , سبب A , قياس A , مرسم A , عادت A , برهان A , دلالت A . *A clear argument*, برهان ملزم , ادلّه واضحه . *Convincing arguments*, دليل اظهر . (*subject*), مضمون A , معني A , مدعي or مدعا A , منشا A . — (*an abstract*), مجمل A , اجمال A . v. *Contents.* (*argumentation*), منازعت A , اختلاف A , نزاع A , مجادلت A . v. *Controversy*, *debate.* — *Arguments*, منازع A , مواد A , براهين A , ادلّه A , دلايل A , اسباب A .

Argumental, *argumentative*, حجّتمند , اهل سبب , قياسي , برهان دار .

ARGUTE, عرفان A . v. *Knowing*, *subtile*, *witty*, *sharp*, *shrill.*

ARIES, (*the zodiacal sign*), برّه A , برج حمل , حمل A .

ARIGHT, راست , درست , بالصّواب A . v. *Right*, *rightly*, *justly.*

To ARISE (*as the sun*), ظهور نمودن , طلوع كردن , برآمدن , پديد آمدن . *To arise* (*from a seat*, *&c. to stand up*), قايم شدن , برخاستن , خيزيدن , استيده آمدن , استادن . v. *To rise*, *spring up.* — *To arise* (*proceed from*), ناشي نمودن , صدور كردن , درآمدن . v. *To happen.*

An ARISTOCRACY, جمهور A .

Aristocratical, جمهور پيوند , جمهوري .

ARITHMETIC, علم رقم , علم اعداد , علم حساب , حساب A , رقم A . علم محاسبت , شمرداري , شمردگي

Arithmetical, محاسبي , علم حساب پيوند .

Arithmetically, از حساب , با رقم .

An arithmetician, محاسب A , رقمچي , شمارگير , اهل رقم , حسابچي .

The ARK (*of Noah*), تابوت A , سفينهٔ نوح , كشتي نوح . — *An ark* (*chest*), تنكو , صندوق PA or صندوقه , پرندهٔ كنو . v. *Casket, coffer, press, repository.*

An ARM, بازو , باز , ساعد A , (plur. سواعد , ساعدان , *and* پشكنج , بال , (عضادي *and* اعضاد plur.) عضد A , (ساعدين يال , ذراع A . *A disproportioned arm*, نقيلت A , تياز , آرنج . *Plumpness of arm*, بازد , مضبعت A . *Strength of arm*, نيروي بازو . *Strong armed*, آهنين بازو . *A strong arm*, بازوي اضل . *To support in the arms*, اعتضاد كردن . — *An armful*. باز , آغوش . *The arm-pit*, پينه , ابط A , بغل .

To ARM (*one's self*), سلاح پوشيدن , كمربستن , كمربندي كردن , پوشاجيدن , پشاجيدن , الات جنگ گرفتن , تصلح كردن , سازيدن . *To arm* (*others*), بدن كردن , ساز جنگ موليدن , سلاح و الات جنگ اماده كردن , پوشانيدن .

An armada (*fleet*), ارمادا , عسكر بحري , لشكر درياي .

An armament, لشكر , هجم A , غزا A , پسيج , نفير عام , عسكر A .

Armed, كامي A , سالح A , مسلح A , سلاح دار , كمربسته . *Armed with a coat of mail*, زره پوش , جبّه پوش , زيج پوشيده , متدرّع A , مدجج A : *Armed with a sword*, سيف دار , شمشيربر , سياف A . *Armed with a bow*, كماندار . *Armed men*, اصحاب سيوف .

Armistice. v. *Truce.*

An amourer, سنور سازنده , سلاح شور , جبّه كننده , صيقلگر (*furbisher*) . جيشگر , جنّت كار , اوژنگ گر .

An armory, خزانت السّلاح A , زره خانه , جبّه خانه , طوپ خانه . v. *Arsenal.*

ARMOSINE (*silk*), پيلون , داريي .

ARMOUR, جبّه , پژوهش , پژه , سلاح پوشي , زره , جوشن , اوژنگ , بزّت A , بز A , جنّت A , سنور A , آوزند , آوژند , كبره . v. *Coat of mail, cuirass, helmet, arms.* — *The armour of a horse*, رخت آسپ , يراق توسن , اسباب فرس . v. *Harness.* *An armour-bearer*, جبّه بر , سلاح بردار . *Covered with armour*, جبّه پوش .

ARMPIT, بغل .

ARMS, آلات جنگ , آلات نبرد , سلاح A , ساز , آلات A , تالت A , آت A , بزّت A , پژه , بز , ادوات حرب , زعامت A , سنور A , پژوهش , بلك , برك , بسيج , شكشكت A , اقناع A , قنع A , يراق A , اسلحت A , بارهٔ , پيكان , ضالت A , وزر A , مونسان A , شوكت A . v. *Weapons, sword, shield, &c.* — (*war*), پيكار , جهاد A , حرب A , رزم , جنگ , نبرد . — *To sound to arms*, جنگ صدا كردن , حربي زدن . *Arms* (*armorial bearings*), نشان , علامت A .

An ARMY, جند A , جيش A , عسكر A , لشكر , فوج A , پيكار , نوا , بهمت A , كتيبت A , قشون A , عرض A , سني , ازور A , غار A , جحفل A , بريم A , بعث A , رداح A , لهام A , فيلق A , عرام A , هيضل A , خيل , غورهٔ , طهليس A , تهلس A , طلهيس A , طلهبس A , لهموم A , منسر A , تعبيت A , عشرم A , عشبت A , هطلّع A , مجر A , مورّم A . *A victorious army*, عسكر منصور , لشكر ظفر دستگاه , جيش ظفر رهبر , لشكر ظفر شعار , عساكر نصرت مآثر . *A raw undisciplined army*, لشكر تازه . *The army of the enemy laid waste the whole country*, فوج دشمن تمام ملكرا پايمال نمودند . *To encamp an army*, لشكرگاه , خيمه زدن . *To levy* or *embody an army*, تجييش , نمودن , معسكر كردن . *The leader of an army*, سردار سرهنگ , لشكركش , كيارنگي , قايد الجيش A . *The advanced guard* or *front of an army*, پيش لشكر . *The wing of an army*, اياد لشكر . *The two wings*, اياد A . *The right wing*, ميمنت A . *The left wing*, ميسرت A . *The rear*, پس عسكر . *A great army*, عسكر جرّار , لهموم A . *An army numerous as the ants*, لشكر مور شمار . *An army like a torrent*, لسكر سيل مانند . *The whole army*, عامت , سپاه . *The rest of the army*, بقيت سپاه . *Belonging to an army*, سپاهي , لشكري . *The review* or *rendezvous of an army*, جميعت عسكر . *Armies*, لشكرها A , عساكر A , ارجال A , بهمات A , بهم A , كتايب A , جنود A , جيوش A , كاليدن , لشكر منهزم كردن . *To rout an army*, لهاميم A , خيول A .

To be routed as an army, عسکر انهزام شدن , کالیده بودن . v. Also *troop, squadron, infantry, cavalry.*

AROMATIC, *aromatical*, عطرسا , صقباني , معطّر A , داري , بهاري ; آبزاري . v. *Fragrant, spicy.* — *Aromatics*, بهار , عطر A , آبزار . v. *Perfumes, spiceries.*

Arose, the preterite of *arise.*

AROUND, دور , اطراف و اکنافه , پیرامن , گرداگرد , بر هرجانبه , حوال A , برگرد . v. *Round, about.*

To AROUSE, تنبیه نمودن , انگیختن , بیدار کردن . v. *To wake, excite.*

Aroused, تنبیه نموده , انگیخته , بیدار کرده .

Arousing (adj.), تنبیه نما , انگیز , بیدار کنا .

An ARQUEBUSE, بندوق . v. *Musket.*

ARRACK, شراب A , مي اراک , باده .

To ARRAIGN, ملامت زدن , شکایت کردن . v. *To accuse*, also *to arrange.*

Arraignment, شکایت A , ملامت A , داد , غمز A .

To ARRANGE, آراستن , ترتیب ساختن , نظم کردن , برجا کردن , احکام نمودن , انتظام نهادن , تقویم نمودن . v. *To put in order, to regulate.*

To be arranged, آراسته شدن , ترتیب کرده شدن , انتظام , برجا شدن , شدن .

Arrangement, ترتیب A , انتظام A , نظم A , نظام A , صف سازگاري , ندبیر A , سانگبر . v. *Order.*

An arranger, ترتیب کننده , برجا کننده .

ARRANT, فنا A , بدترین . v. *Villainous, shameful.* — *An arrant knave*, نابکار , حرامزاده .

Arrantly, فحشاً A . v. *Shamefully.*

ARRAY, لبس A , لباس , پوشاک , جامه , v. *Apparel, dress, cloathing.* — *Military array*, صف صف .

To array (dress), آرایش کردن , پیراستن , انتظام نهادن . v. *To adorn, put in order.* — *To array in order of battle*, صف آراي نمودن .

ARREAR, *arrears, arrearage*, باقي A , باقیات A , تتمّه A , مانده .

ARREPTITIOUS (*snatched away*), مسلوب A , منهوب A , v. *Surreptitious.*

An ARREST, حبس A , گرفت , گرفتگي , گیرا , قبض A , اخذ A , تشبّث A .

To arrest, گرفت کردن , گرفتن , حبس کردن , گرفتار کردن , تشبّث ساختن , اخذ نمودن , قبض کردن , گرفتاریدن .

To be arrested, گرفتار شدن , مقبوض بودن .

ARRIERE-GUARD, پس عسکر .

ARRIVAL, رسیدگي , ورود A , وصول A , جیات A , قادم A , قدوم A , رسیدن , درآمد , آمدني , آمدن , دخول A , وفد A , قدوم A , اتیان A , اتیانه A , اقبال A , مقدم A , تقریب A , قرب A , وقب A , وفادت A , وفود A .

To arrive, رسیدن , داخل شدن , آمدن , در رسیدن , ورود ساختن , دخول نمودن , پیوسته شدن , وصول کردن , واصل شدن , اقبال شدن , واقع شدن , وقوع کردن . v. *To come, reach, gain, happen.*

Arrived, رسیده , پیوسته , آمده .

Arriving (part.), رسان . *Arriver*, رسنده , آي , آینده .

ARROGANCE, *arrogantness*, گستاخي , تکبّر A , عجب A , انانیت A , خال A , خیلا A , غرور A , خود بیني , مغروري , صلف A , کبرت A , کبرا A , استکبار القلب A . v. *Pride, presumption.*

Arrogant, گستاخ , خود بین , مغرور A , متکبّر A , مخیل A , انفان A , نفّاج A , نقّاع A , کلج , مختال A . v. *Proud, self-conceited.*

Arrogantly, تکبّرانه A , غروراً A , باگستاخي .

To ARROGATE, ادعا کردن , دعوي نمودن , تخصیص ساختن . v. *To presume, claim.*

Arrogation, ادّعا A , دعوي A , انتحال A , وغل A , تنحّل A .

An ARROW, سهم A , تیر , نشابت A , (plur. نشاب), پیکان , تیر خدنگ , خدنگ , دبوس تیر , پرتاو , پرتاب , نبلت A , ناوک , نرده . منزع A , کرد , قرن A , قران A , (plur. سروت A , جمّاح A , زمخرت A , زمجر A , انبال نبلان , نبل , حسبانه A , حسبان A , مرّیخ A , مرّیح A , پا سبک , مرسال A , شلط A , هذلول A , مرما A . — *A double-headed arrow*, تیر , فیلک , پیله , فیش . *The feathers* or *wings of an arrow*, تالش . *The notch of an arrow*, سفانه . *The invisible arrow (death)*. سهم الغیب A . *The arrow of destiny*, سهم قضا . *To shoot an arrow*, تیرانداختن ,

پرتاب کردن . *A barbed arrow,* نساب اندازي ساختن ، تیر خاردار .

ARSE, سُبّت A , سُتّه A , سُت A , اِست , دُبُر A , کُن , حمّا A , انجیره A , مقعد A . *The rectum,* سرم . *To hang an arse,* درنگ کردن ، تردّد نمودن .

An ARSENAL, طوپخانه ، زره خانه ، سلاح خانه ، جبه خانه . ترسخانه ، خزانة السّلاح A . v. *Magazine.*

ARSENIC, دیگ بردیگ ، تراب هالک ، مرگ موش ، سمّ الفاره A ، زرنیخي ، زرنیخ ، زرني ، زرنه . *Arsenical,* پر زرنه .

ART (*skill*), پیشه ، کسب A ، هنر ، حرفه ، کاریگري ، صنعت A ، صناعت A ، (افانین *and* افنان ، فنون plur.) فنّ A ، منقبت A ، کردار . دستکاري ، کار ، وقوف A ، معرفت A ، فرهنگ ، فرهنج ، زیرکي . v. *Dexterity, industry, science, profession, trade.* (*cunning*), حیله A ، آل A ، کیاست A , v. Also *ingenuity, address.*

An ARTERY, شریان A ، رگ ، راقزه A ، عرق A . *The beating of the artery, the pulse,* نبض A .

ARTFUL (*skilful*), مصنّع A ، اصناعي A ، صنعي A ، هنرمند ، عملي ، مصنوع A . (*cunning*), حیله باز .

Artfully (*skilfully*), صناعتاً A ، هنرمندانه ، پیشهانه . (*cunningly*), حیله بازانه .

Artfulness, حیله بازي . v. *Art, cunning, skill.*

ARTICHOKE, حرشف A ، کنگر .

The ARCTIC POLE, قطب شمالي .

An ARTICLE, مادّت A ، شرط A ، فصل A ، قید A . *An article of religion,* قانون مذهب ، قانون دین ، قانون اسلام . *Articles of faith,* قواعد دین . *Articles of peace,* شروط و قیاد صلح ، موادّ صلح ، شروط A ، شرایط A . — *Articles,* فصول A ، قیود A ، قواعد A ، موادّ A . v. *Term, stipulation, clause.* — *An article* (*in grammar*), المعرفت A .

To article, شرایط نمودن ، فصول ساختن ، قیود کردن ، مادّت بمادّت نهادن . v. *To stipulate, make terms.*

ARTICULAR (*belonging to joints*), بندي ، بند پیوند ، مفاصلي .

ARTICULATE, جدا ، ممتاز A . v. *Distinct* (*divided*), منقسم A ، مادّت بمادّت کرده .

To articulate, حرف زدن ، گفتن ، تلفّظ کردن . v. *To pronounce, speak.* شروط کردن ، قسمت نمودن ، بفصول کردن . v. *To divide into sections, to make terms.*

Articulately, جدا جدا ، مادّت بمادّت ، جدانه .

Articulateness in speech, لفظ A ، اشکار گفتار ، ظاهر گویا ، اصطلاح A .

Articulation, تلفّظ A ، گفتار ، گویا ، گوي . v. *Speech.* — (*juncture*), مفصل A . v. *Joint.*

ARTIFICE, غدر A ، غبن A . فریب ، مکر A ، روباه بازي ، کید A ، فنّ A . v. *Art, fraud, deceit, stratagem.*

An artificer, پیشه کار ، اهل حرفه ، کاریگر ، دستکار ، پیشهور ، رنجبر ، صنعت کار ، اهل صنعت ، عمال A ، بند ، زاو ، صانع A ، صاحب پیشه ، اوستاد or استاد ، استاگر . v. *Tradesman, contriver.* — *Artificers tools,* باسان .

Artificial (*in opposition to natural*). عملي ، صنعي ، کاسبي ، تندیسه ، صناعي ، مصنّع A . مصنوع A . v. Also *artful.* — (*fictitious*), ساخته ، قلب A ، مزوّر A . v. *Counterfeit.* — *An artificial fountain,* شاد روان ، زربیت A .

Artificially, مزوراً A ، ساختانه ، با صنعت .

Artificialness, صنعت A ، پیشه ، استادي ، فنّ A . v. *Artifice, art.*

ARTILLERY. ضربزن ، توپخانه ، طوپ . *The artillery for battering a castle.* طوپ قلعه کوب .

An artizan, artist. v. *Artificer, tradesman.*

ARTLESS (*unskilful*), نا شناس ، بي وقوف ، بي هنر ، خام دست ، نا ازموده . — (*simple guileless*), بي فریب ، معصوم A ، ساده ، پاک ، بي گناه . v. *Innocent, harmless.*

ARUNDINACEOUS (*of* or *like reeds*), نيسا ، قصبي . — *Arundineous* (*abounding with reeds*), پر نيي ، منقصبت A .

AS (*like*), چونانچه ، چونانکه ، چونکه ، چو ، چون ، کذلک A ، همچونان ، چونان ، کَ A . *As that,* همچو ، همچون *As this,* همچونین ، چونین . *As, like* (*in composition*), وار ، مانند ، سا ، آسا ، وش . v. *Like.* *As* (or *like*) *the sun,* آفتاب وار ، کالشّمس A . *As the moon,* قمروش . *As the bird,* کالطیّر A . *As before,* کالاوّل A ، في الاوّل A ، کاوّل A . *As the sea,* دریامانند . *As far as can be seen,* قدرمدي البصر A , *According as,* کنحو A . *As long as, as far as,* تاآن ، ما انّ A .

As a rose out, غنچه وش . *As above related*, کماذکر ا . *As it ought*, کما هو حقت ا . *As it was (in like manner)*, کما کان ا . *As it is said*, کما قیل ا . *As you would say*, گویا . *As above, as before*, ایضاً ا . *As if*, کانّ ا , کما ا , چون . *As often as*, کلّما ا . *So as not*, کیلا ا . *As long as*, ما آن ا . *As often as*, مهما ا . *As much as*, مقدر ا .

To ASCEND, طلوع کردن , صعود کردن , برشدن , برآمدن , بالا رفتن , اوج گرفتن , فراز نمودن , عروج کردن , v. *Rise.*

The ascendant, شرف ا , طالع ا , فوق ا , معزج ا . *The lord of the ascendant (in astrology)*, سالخداد . *A constellation of a happy ascendant*, طالع مسعود المطالع ا . v. *Superiority, ascent, height, elevation, horoscope.*

Ascendant. v. *Superior, predominant.*

Ascendency. v. *Influence, power.*

Ascension. v. *Ascent.* *The ascension of the Lord Jesus*, معراج حضرت عیسی . *The feast of ascension*, سلاق ا .

Ascending (part.) ascensive, طلوع کننده , برآینده .

Ascent, بالا روی , برآمد , کریوه ا , معراج ا , معرج ا , علو ا , تر , مصعد ا , فراز ا , صعود ا , ارتفاع ا , عروج ا . *Ascent and descent*, شیب و فراز .

To ASCERTAIN, تحقیق کردن , معهود کردن , مقرّر نمودن , معلوم ساختن , معیّن کردن , محقّق داشتن , ظاهر ساختن . v. *To fix, determine, confirm, establish.*

An ascertainer, معهود کننده .

Ascertainment, تحقیق ا , استقرار ا . v. *Confirmation.*

ASCITITIOUS, زاید ا , ملسق ا .

To ASCRIBE, مخصوص کردن , نسبت ساختن . v. *To attribute, impute.*

An ASH-TREE, وشیج .

ASHAMED, خجل ا , شرمناک , شرمسار , شرمنده , حیی . *To be ashamed*, خجلت کش شدن , شرمیدن , شرمنده شدن , عار داشتن , شرم داشتن .

ASHEN (*wood*), وشبجی .

ASHES, خاکستر , رماد ا , ضبح ا , ضابی ا , حُمّم ا , حمّمت ا , ورقا ا . *Of the colour of ashes*, ارمد ا , قهوت رنگی , v. *Ashy.* — *To reduce to ashes*, خاکستر کردن , ترمید ساختن . *Hot ashes*, ملّه ا , ملیل ا . *Ashes of alkali used by bleachers)*, اشنان ا , شخرور , شخار , بلس ا .

ASHLAR (*stone rough from the quarry*), سنگ نا تراشیده .

ASHORE, برکنار بحر , درلب دریا , برساحل , برکنار . *Getting ashore*, کنار رفتن , مساحلت ا . v. *Shore, coast.*

ASHY (*coloured*), سنجابی , خاکستری , برنگ خاکستر , ورقا ا , ادسم ا , رمادی , دیزک , دیزه , دیز , ارمد ا . v. *Grey, pale.*

ASIDE, برکنار , برطرف , نبذةً ا . v. *Apart, alone, separately.*—*To lay aside*, برطرف ساختن , درکنار نهادن . *To turn aside in order to sit down*, شبیدن . *To call aside*, برطرف خواندن , درکنار گفتن . *To speak to aside*, *To throw aside*, نفایت داشتن , ترک کردن , برطرف انداختن . *To set aside*, بتل کردن , قطع رسید نمودن . v. *To rescind.* — *To go aside*, درکنار رفتن . v. *To retire, secede.*

ASININE, خری , حماری .

To ASK, استفسار , استفهام کردن , پرسش کردن , پرسیدن , نویشه , خواستن , سوال نمودن , لابیدن , لابه ساختن , کردن , استرجا ساختن , استدعا نمودن , کردن . v. *To question, petition, implore, beg, demand, claim, enquire, require.*

ASKANCE, *askant*, عارضةً ا , ملتوی ا .—*Looking askance*, (*adj.*) کژ نظر , کژ بین . v. *Squinting, askew.*

An ASKER, خواستر , پرسش کننده , سوال نماینده , پرسنده , خواهنده . v. *Petitioner, enquirer.* — *Askers*, خواهان .—*An asker* (or *newt*), ورل , وژغ , وزغه , وزغ ا .

ASKEW (*obliquely*), کج , کژ , بر طرف . *Crookedly, askance, aside.*

Aslant. v. *Askance, askew, obliquely.*

ASLEEP, خوابناک , مغنود ا , درخواب , غنوده , خفته , نایم ا , خواب آلود . v. *Sleepy, drowsy.* *Lulling asleep*, (*subs.*), تهجید ا , تنویم ا . v. *Sleep, rest, lull.*

ASLOPE, مایل ا , حطوط ا .

An ASP, *aspic* (*serpent*), صاغر مار .—*The asp* (*aspen*, or *white poplar tree*), سپیدار .

ASPARAGUS, اسفراج .

ASPECT, وجاهت ا , وجه ا , چهره , پیکر , روی ,

قيافت A , لقا A , ديدار , سيما , منظر A , نظر A , شكل A , طلعت A , قيهل A . v. *Countenance, face, appearance.* — *An angelic aspect,* ملك منظر , پري روي . *A fortunate aspect of the planets,* A سعد , اوج شرف . *An unfortunate aspect,* حضيض نحوست . *Of a bad aspect,* A كريه المنظر . v. *Countenance, face, look, air, appearance.*

To asperate, asperation. v. *To make rough, &c.*

ASPERITY, خشونت A , غلظت A , عنف A , درشتي , سختي , سخت روي , A خرق . v. *Sternness, roughness, unfeelingness.*

To ASPERSE, طنز كردن , بهتان گفتن , افترا ساختن , اسناد نمودن . v *To calumniate, censure.*—(*to sprinkle*), پاشيدن , ترشاش كردن , افشاندن .

Aspersion, A افترا , بهتان , A اسناد , A طنز . v. *Calumny,* —(*sprinkling*), پاشيدگي , A رشاشت , ترشاش .

ASPHODEL (*day-lily*), A خنثي , پرواق , بروق .

To ASPIRATE (*to pronounce with full breath*), بدم سرشار , بنفس تمام كلام كردن , گفتن .

Aspiration (*an ardent wish*), A هوس , A قصد , غرض , A نفس , A دعوا , A نيّت . v. *Ambition, desire.* — (*in pronunciation*), با دم تمام گفتار .

To ASPIRE, جست و جو كردن , هوس نمودن , جان داشتن , حارص منصب شدن , طلب كردن . v. *Desire.*

ASQUINT, A شنف , A تشازر . v. *Obliquely, transversely.*

An ASS, خر , حمار A , درازگوش , وشك , دعلج A , عير A , كسعوم A , كسعت A , غيذار A , قعدت A , عكموس A , حمارت A , سكين A , قنفج A , قلح A . —*A she ass,* خرماده , سمحج A , مادیان , اتان A , وضحت A , امّ توأب A , امّ الهنبر A , حمار خر دشتي , گورد , گور , A عيرت . —*A wild ass* (*onager*), نحوص A , نحص A , صتع A , كعسم A , كندر , علج A , وحشي , مسحل A , ناعل A , فرا A , اخدر A , شحّاج A , مرن A , نوص A , حمر A , اعلاج A , خران , اسبجانه , قلهب A , خرگور , عيارات A , عيورت A , اعيار A , ماتونا A , جداد A , معيورا A . —*Wild asses,* A بيدانت , A علوج . —*A herd of asses,* A جربت . — *An ass's colt,* خرگرد . — *A little ass,* خرك , A كبيج , A كيج . —*An ass mill,* خراس . — (*a blockhead*), A ابله , A گند , احمق . v. *Fool, dolt.*—*Stupid as an ass,* خرطبع .

To ASSAIL, هجوم آوردن . v. *To assault.*

Assailable, ممكن هجوم شدن .

An assailant, assailer, هجوم كننده , مقاتل A .

ASSARABIC (*wild spikenard*), اسارون .

An ASSASSIN, قتلي , قتّال A , قاتل A , پروند , خوني , كشندگر , شقي , كوچ .

To assassinate, شقي , كشش نمودن , كش كردن , كشتن , كوچ شدن , نيست گردانيدن , خون كردن , قتل ساختن , گشتن . v. *To murder, kill, slay.*

Assassination, A قتل , مقتال A , كشندگي , كش , كش , قتال A .

An ASSAULT, A حمله , خروش , يوزش , هجوم A , افر A , مشاولت A , اغتيال A , غول A , مقاتلت A , برنگ , بزوان A , مغافصت A , مواقعت A . v. *Attack, storm, invasion, hostility, violence.*—*A night assault,* شبخوني , شبكن , A تبييت .

To assault, مقاتله , يوزس نمودن , حمله كردن , هجوم آوردن , سيل سيف كردن , كوس كردن , اغتيال نمودن . ساختن راه زن , راه زني كردن , غول دادن . *To assault on the highway,* شبگير كردن . *To assault in the night time,* شدن . v. *To attack, invade.*

An ASSAY (*of metals*), A عيار . v. Also *essay, proof, experiment, attempt.*

To assay, عيار كردن . v. *To prove, try, endeavour.*

An assayer, صاحب عيار , عيارگير .

An ASSEMBLAGE, A جمع , فراهم . v. *Collection, accumulation.*

To assemble (*bring together*), جمع كردن , فراهم آوردن , تحصيل نمودن , خوييدن . v. *To accumulate, collect.* — (*to meet together*), فراهم آمدن , جمع شدن . v. *To meet.*—(*to call together*), ندا ساختن , دعوت كردن , خواندن . v. *To convoke, summon, invite.*—*To assemble an army,* لشكر جمع اعداد اجناد ساختن , كردن .

Assembled, A جميع , جمع كرده شده , فراهم آورده , A مجمّع , A مجموع .

An assembly, اجماع A , مجلس A , جماعت A , گروه , جميعت A , مجمع A , جمع A , انجمن , هنگامه , محفل A , غند , ديوان . *An assembly of nobles,* مجمع امرا . *A place of assembly,* جمجا . *Gracing the assembly,* مجلس آرا .

ASSENT, وفاق A , اتّفاق A , رضا A , قبول A , پذيرائي , موافقت A , مطاوعت A , قول A . v. *Consent, agreement.*

To assent, اتّفاق نمودن , رضا كردن , قبول كردن , پذيرفتن , بلي گفتن . v. *To concede, yield to, consent, agree to.*

To ASSERT, تعريف نمودن , تقرير ساختن , اقرار كردن , مقرار ساختن . v. *To affirm, maintain.* — (*to claim*), تخصيص نمودن , تصرّف داشتن , دعوا , احتفاظ كردن , ساختن .

Assertion (*affirmation*), مدعي A or اقرار A , تقرير A , تصرّف A , تعريف A , مدعا A , تحقيق A .— (*claim of right*), دعوا A , ادعا A , تخصيص A .

An asserter, تصرّف نمايندهٔ , اقرار كنندهٔ .

To ASSESS, تفليچ , خراج نهادن , مالگذاري مقرّر كردن , خرج گذار ساختن , عوارض كردن , فلچ گماشتن , نشاندن . v. *To tax.*

Assessment, مالگذاري , خراج A . خرج A , جزيت A , گزين , خزينه , مكس A , گذارش , گزيد , ادامال . v. *Tax, rent, tribute.* — *A collector of assessment*, تحصيل دار , تواتير A , جزيت گيرندهٔ , باژستان . *Paying an assessment* (*adj.*), خراج گذار , گزيد دهندهٔ . *Assessments*, تكاليف A , عوارض .

An ASSESSOR (*to adjudge, &c.*), حاضر A , اهل عدالت , مشير , مجالس , جالس A , وزير , همنشين , في المجلس . قاضي .— (*a layer of taxes*), جزيت گذار سازندهٔ , خراج نهندهٔ .

ASSETS, جايداد .

ASSEVERATION, سوگند , قسم A , حلف A , يمين A , مدعي A or مدعا A , تحقيق A , تعريف A . v. *Affirmation.*

ASSIDUITY, شغل A , تقيّد A .—*Assiduousness*, مداومت A , كسب دركار , مواظبت A , ملازمت A , استدامت A . v. *Diligence, industry, persevcrance.*

Assiduous, دايم A , دوام در اشتغال , مشغول A , مقيّد دركار , مستدام A , مستديم A , مواظب A , قايم A , مقيم A , مداوم A , ملازم A , مدام A . *To be assiduous*, ملازمت , ملازم شدن , مدام بودن , مداومت ساختن , كردن .

Assiduously, مواظباً A , علي الدّوام A , با ملازمت , دايمانه .

To ASSIGN, غضر نمودن , سپارش دادن , تعيين كردن , تويسيح المال ساختن . *To give an assignment on the public revenues for the payment of troops*, تنخواه دادن . *To assign a reason*, سبب نمودن . *To appoint, mark out, fix, give, grant.*

Assignable, ممكن تعيين .

An assignation (*appointment to meet*), موعد ملاقات , ميعاد جماع , مهلت وصال . v. Also *assignment.*

An assignee, تعيين دار , وكيل A .

An assigner, تعيين كنندهٔ سپارش دهندهٔ .

Assignment, تنخواه , غضر A , سپارش , تعيين A .

To ASSIMILATE, تمثيل نمودن , تنظير كردن , برابر كردن , مانند كردن , مانيدن , تشبيه آوردن .

Assimilable, ممكن تمثيل .

Assimilation, تنظير A , تمثيل A , مشابهت A , تشبيه A , تماثلت A . v. *Resembling, likeness, similitude.*

To ASSIST, اعانت دادن , ياري كردن , مدد دادن , امداد ياري , ناصر بودن , معاونت نمودن , نصرت نمودن , عون آوردن , مدد كاري كردن , ياريدن , يار شدن , ساختن . v. *To help, benefit, serve.*

To be assisted, معاون شدن , احسان ديدن , مدد يافتن .

Assistance, عون A , پشتي , امداد A , مدد A , اعانت A , معاونت A , عنايت A , نصرت A , نصر A , ياردم , ياري , دست رس , رفق A , احسان A , مدد كاري , پاي مردي , كوچ , ياوري , دستياري , دستگيري . *Imploring assistance*, (*part.*), مدد جويان .

An assistant, ياور (Tartar), ياردمجي , يار , مدد دهندهٔ , معين A , معاون A , مدد كار , كيار , دستيار , دستگير , نصير A مصرخ A , نصرا A , ناصر A , مدد رس , مستعان A , فرياد رس , پامرد , همپشت , ضمندار , ظهير A . v. *Friend.* —*Assistants*, نصار A , انصار A , اعوان A , ياران .

Assistant, assisting, (*part.*), معاون A , نصور A , ياري كنان . v. *Auxiliary.*

Assisted, نصرت نمودهٔ , مدد كاري كردهٔ , ياريدهٔ .

ASSIZE, كيل A , حسب A . v. *Measure, rate.* — *An assize of provisions fixed by the magistrate*, نرخ . *An assize* (*court of justice*), عدالت A .

To assize (*fix the rate or price*), تقويم كردن A , نرخ نمودن , تسعير ساختن , بها كردن .

To ASSOCIATE, صحبت , رفاقت نمودن , همراهي كردن , مشاركت نمودن , مقارنت كردن , رفيق و همراه شدن , كردن , تشريك ساختن , شريك شدن .

An associate, انيس A , همراه , وفيق A , صاحب A , رفيق A , همسر , حصّه دار , دمساز , همنشين , همدم , مانوس A , همخانه , همحال , همزانو , همكن , يار , همپشت , همعنان , شريك A , دوست , قفادار , داش , همباز , همبار , همرا A , مشترك A , مشارك A . v. *Friend, companion, partner.*

Associate, associated, هموثاق , مقارن A .

Associable, لايق مقارنت .

Association, رفاق A , رفقت A , رفاقت A , همراهي , همسري , صحبت A , موانست A , همبازي , رفيقي A , اتّفاق A . v. *Partnership, confederacy, society, union, connection.*

To assort. v. *To arrange.*

Assortment of goods, مجمع اموال .

To ASSUAGE. تسكين كردن , ساكن ساختن , تليين نمودن , تليم آوردن , نرم كردن , آرام دادن . *To be assuaged*, آرام بودن , قرار داشتن , مسكون شدن . v. *To mitigate, ease, soften, appease, pacify, abate.*

Assuagement, تسكين A , اصلاح A , تليين A , تليم A .

An assuager, تسكين كننده , مصلح A .

Assuasive, تليين نما , ساكن ساز , تسكين كن .

To ASSUME, اختيار , اتّخاذ ساختن , اخذ كردن , گرفتن , نمودن . v. *To take, appropriate.* — *To assume the appearance*, صورت پذير كردن . (*to claim*), ادّعا كردن , دعوا نمودن , v. Also *to arrogate.*—(*to presume*), پنداشتن , ظن داشتن . v. *To suppose.*

An assumer (*arrogant man*), مرد مغرور , مرد متكبّر .

Assuming (*part.*), مغرور A , متكبّر A , مختال A , متخيل A , انان A , خود بين . v. *Arrogant, haughty.*

Assumption, اخذ A , اتّخاذ A , اختيار A , قياس A . v. *Taking, supposition, presumption.*

Assumptive, واجب الاخذ A , لاين اتّخاذ A , قابل قياس . v. *Presumptive.*

ASSURANCE (*certainty*), تحقيق A , يقين A , زوال A , اتّكال A , اعتماد A , اعتقاد A , علم A . — (*trust*), الشّك , بي ادب , دسته , بي شرمي (*impudence*), وثيقت A , توكّل A . مبصرت A , الزام A (*conviction*), گستاخي , شوخي (*intrepidity*), جراءت A , بي باگي , بي پرواي , بي هراسي (*testimony*), استشهاد , اشهاد A , گواهي , عهد A (*promise*), اميدوار (*hopeful*), تعهّد A , اقرار A , وعدت A , پيمان , امان A (*insurance*), متمنّي A , پر امل . v. Also *security, expectation, confidence.*

To assure (*promise*), تعهّد نمودن , اقرار كردن , پيمان دادن . (*to secure*), اميني كردن , عهد و امان دادن . (*to remove doubt or fear*), بي باگ ساختن , زوال الشّك كردن . v. Also *to betrothe.*

Assured (*indubitable, certain*), مقرّر A , محقّق A , بي گمان , بي اشتباه , معلوم A , معين A , معهود A , بي ريب و ريا , غير مشكوك . (*impudent*), شوخ , بي شرم .

Assuredly, تحقيقانه , بلي , يقيناً A , براستي , بدرستي , صحيحاً A , علي تحقيق A , في الحقيقة A . v. *Certainly, indubitably.*

Assuredness, تحقيق A . v. *Certainty.*

An assurer, عهد و امان كننده , پيمان دهنده .

An ASTERISK, نشان , اشارت A . v. *Mark.*

An ASTERISM, ستاره . v. *Constellation.*

ASTERN, پس كشتي , درپس جهاز .

ASTHMA, ضيق A , تك نفس , تنگ نفس , گرفته دم , دما , النّفس , قطع A , نحج A .

Asthmatical, asthmatic, دمابر , دماور , ضيق نفس A , خشا A , or خشلي .

To ASTONISH, سرگردان , بي دماغ ساختن , حيران كردن , عجب , حيرت انگيختن , آشفته ساختن , آشفتن , كردن , دادن .

Astonished, دنگ , آشفته , متعجّب A , حيران شده , عجبناگ , حير A , غش A , بابر A , سرگردان كرده شده , ارغده , كاتوره , كاتوار , هواگ .

To be astonished, متعجّب شدن , حيران شدن , آشفته , دنگ شدن , عجبناگ شدن , بودن . v. *To amaze, surprize.*

Astonishing (part.), سرسام کنا , حیرت انگیز . سرگردان کن .

Astonishingly, معجزانه .

Astonishment, شکوه , حیرت ا , اشفتگي , سرگردانی , استغراب ا , تحیّر ا , دهشت , عجاز ا , تعجب ا , عجب ا . v. *Amazement, wonder, perturbation.*

ASTRADDLE, ا افجاج , ا فج .

ASTRAL, کواکب منسوب , نجوم پیوند , نجومي .

ASTRAY, ضال ا , سرگردان , سرگشته , بي راه , گم راه , غوي ا . v. *Wandering.*

ASTRIDE, ا فج , ا افجاج .

ASTRINGENCY, *astriction*, ا قبض , ا عقل . *Astringent*, ا قابض . v. *Constipation, contraction, costive, drawing together.*

An astringent, ا قابض .

ASTROGRAPHY, تصویر کواکب , صفت نجوم .

An ASTROLABE, اسطرلاب, اصطرلاب or استرلاب, سطرلاب.

An ASTROLOGER, ا منجم, صاحب , اهل علم نجوم , نجّام ا , کاهن ا , ستاره دان , ستاره شناس , کواکب شناس , اختر گو , ا منتجم , فلک شناس .

Astrological, علم نجوم , متعلّق علم نجوم , نجومي , فن تنجیم متعلق , انتساب .

To astrologize, علم نجوم عمل کردن .

Astrology, فن تنجیم , معرفت فلک , علم نجوم , علم فلک , علم ریاضي .

An ASTRONOMER, ا منجّم , اهل هیئت , ا رصّاد . *An excellent astronomer*, ستاره شناس . *Astronomers*, ستاره شناسان, حذّاق فن تنجیم .

Astronomy, ا هیاءت , علم هیئت .

Astronomical, هلم هیئت پیوند .

An astronomical table, ا جدول , ا زیج , زیج .

Astronomically, بطور علم هیّت .

ASUNDER, جدا , برطرف , بتنها , تنها , بجدا , علحده ا , وتري ا , مازي ا . v. *Apart, separately.*

An ASYLUM, مخلص ا , پناهگاه , جاي پناه , پناه , ا الّجا , ملجا ا , ملاذ ا . ورز , گریزگاه , لنحشان , مباص ا , عوذ ا .

AT, لد ا , علي ا , به , ب , در , پیش , سوي , نزد , نحو ا , لدن ا , لدي ا , باخر , باري , عاقبت ا . *At length*, باري , تفصیلانه , علي تفصیل ا . *At full length*, تفصیلانه . *At least*, ولو ا . *At the river*, عندالنهر ا . *At hand*, حاضر ا . *At a nod (obedient)*, حکم بردار , اشارت مطیع , بایما رام . *At what time?* کدام وقت . *At four o'clock*, بوقت چهارگري . *At how much a yard?* في گز قیمت چند است . روز . *At four Arcot rupees*, في گز چهار روپیه ارکات . *At what price must I buy it?* بچه قیمت خریده آرم . *At twenty-five rupees*, براي بست و پنج روپیه . *To knock at the gate*, در زدن . *At that time*, آنگاه , آن وقت . v. *Then.* — *At all times*, همیشه , دایم الایام ا . v. *Always.* — *At no time*, طول الدّهر ا . *Not at all*, هیچ , هرگزنه , عمرا ا , لن ا , اصلاً ا . v. *Never.* — *Nothing at all*, هیچ نه . *He said nothing at all*, هیچ نگفت . *At no rate*, هیچ اصلاً . *At present*, اکنون , حالیاً ا , حالا ا . v. *Now.* — *At first*, اوّل , اولاً ا , بداءةً ا , مقدماً ا . *At home*, درخانه . *Abroad and at home*. بسفر و حضر . *At the time prescribed*, حدّ مامورت .

ATABAL (*a kind of Arabian drum or tabor*), ا اطبال .

ATE (preterite of *eat*), *I ate*, خوردم , &c.

ATHEISM, زندقت ا , الحاد ا , ناخداي , دهریه . v. *Impiety.*

An atheist, زندیق ا , ملحد ا , ناخدا , دهري .

Atheist, atheistical, الحادناگ , زندقت وار , ناخداور .

Atheistically. با زندقت , الحادانه .

A-THIRST, عطشان ا . v. *Thirsty.*

ATHLETIC, شجاع ا , عرک ا , کشتي , دلیر , پهلو . v. *Vigorous, robust, heroic.* — *An athletic man*, گندواره , یال , پهلوان .

ATHWART, عبوره , از این تا آن طرف نهاده . v. *Cross, through.*

ATLAS (*a rich silk*), اطلس. — (*a collection of maps*), جماع خارتي . *Mount Atlas*, ا الدّرن .

ATMOSPHERE, ا هوا . v. *Air.*

An ATOM, ذرّه A , ذرّ A , شمّه A . *Like an atom (very small)*, شمّه سا , ذرّه قدر , زرّه وار . v. *Particle.*

Atomical, شمّه وش , زرّه پیوند , ذرین .

To ATONE, معقلت دادن , دیت ساختن , تکفیرکردن , غورنمودن . v. *To expiate, apologise ;* also *To tune, agree, accord.*

Atonement, تکفیر A , کفّاره A , دیت A , معقلت A , غور A , غیار A , غیر A .

A-TOP, زبر , بر , بالا .

ATROCIOUS, شریر A , بسیار شریر , بسیاربد کردار , بي شفقت , شقي A , منکر A , منکره A .

Atrociousness, atrocity, شرارت A , فساد A , v. *Enormity, iniquity, cruelty, villainy.*

Atrociously, فاسداً A , با فساد .

To ATTACH (*join together*), چسپاندن , پیوستن , پیوسته , قبض , گرفتن , قرق کردن , (*arrest*), — . باهم پیوستن , کردن . *To be attached*, گرفتار شدن . v. *To seize, take, apprehend. — To attach to one's self, to be attached, to love*, یاران ساختن . خاطرگرفتن , دوست کردن . v. *To conciliate, gain over, enamour .*

Attachment, چسپیدگي , پیوستگي . A التصاق , A لصوق or , اعتبار A , رغبت A , محبّت A , خاطرگیر , (*affection*), لسوق . دوستي , یاري . v. *Regard, friendship.* — (*taking prisoner*), قبض A , گرفتاري .

An ATTACK, هجوم A, حمله A , یورش , بزوان , شدّت A , دقف A , برنگ , تاز , طردت A , صول A , هیج A , کبت A , مطاردت A , ثور A , دقوف A . v. *Assault, invasion.*

To attack, خستن , حمله کردن , هجوم آوردن , یورش آوردن .

To ATTAIN, یافتن , حاصل کردن , اندوختن , ورزیدن , نیل کردن , صاحب بودن , مالک شدن , کسب ساختن , کام یافتن , نایل بودن , واصل شدن . v. *To reach, overtake, come to, arrive at, obtain, acquire, gain, find.*

Attainable, یافتني , کسب , ممکن .

Attained, یافته , حاصل کرده شده , محصول A , اندوخته , مکسوب A . v. *Obtained, acquired.*

Attaining (*part.*), کسب کنا , نایل A , اندوز , منتجي A ,

یاب , یابا , مکتسب A , محصّل A . *Attaining one's wishes*, مراد دار , کامران .

Attainment, تحصیل A , کسب A , اکتساب A , حصول A , اقتباس A , شیوه , وصل A , علم A . v. *Acquisition, knowledge, gain.*

Attainder. v. *Forfeiture, taint.*

To attaint. v. *To taint, corrupt, forfeit.*

To attemper, attemperate. v. *To mingle, proportion, soften, mitigate. — To attemper wine with water*, آب بشراب امیختن .

An ATTEMPT, کوشش , سعي A , جدّ A , جهد A , عزم A , اهتمام A , اقدام A , قصد A , اجترا A , اجتهاد A . v. *Effort, essay, endeavour, enterprize, attack.*

To attempt, جرات , اجترا کردن , کوشش کردن , کوشیدن , حمله بردن , سعي دادن , جدّ وجهد نمودن , قصد ساختن , نمودن . v. *To endeavour, try, venture. — To give up an attempt*, دست ازمهمّ بازداشتن .

Attemptable, واجب السّعي A , لایق اجترا .

An attempter, سعي دهنده , اجترا کننده , کوشش کننده .

To ATTEND (*be present*), حاضر بودن . (*serve*), بندگی کردن , تیمارداشتن , مهن ساختن , خدمت دادن , ملازمت نمودن . — (*listen*), اصغا کردن , شنفتن , شنودن , استماع نمودن . — (*give attention*), متوجّه بودن , توجّه کردن , رو آوردن . — (*to be busied about*), بصیرت نمودن , مقیّد بودن , مشغول شدن . *To attend a summons*, بدعوت رام شدن . — (*to follow*), تابع شدن , متعلق بودن . — (*to be dependant on*) قایم شدن . v. *To accompany, conduct, expect.*

Attendance (*service*), مهنت A , بندگي , خدمت A .—(*train, retinue*), حشم A , طایفت A , اتات A , سواري . v. *Attendants.*

Attendant, attending, خدمت ده , منوط A , متفرّع A , مستعقب A . v. *Consequent, dependnt, accompanying.*

An attendant, خادم A , تابع A , پیرو , پسرو . *Attendants*, خدمتگاران , فیج A , توابع , اتباع A , خدم A , حواشي A , اشیاع A , خدم وحشم A , حشمت A , حشم A , لواحق A . v. *Dependents, equipage, servants.*

An attender, خدمتگار , خدمت کننده .

ATTENTION, اشتغال A , بصيرت A , اگاهي , توجه A , نيوس A , حظلان A , توهّث A , تقيّد A , جدّ A , امعان A , فكر A , نهوش . v. *Study, care.*

Attentive, متيقّظ A , مشغول A , آگاه , آگاه , متوجّه A , كادح A . v. *Studious, careful.* —*Attentive to worldly affairs*, جهان جوي .

Attentively, اشتغالانه , تقيّداً A , با اگاهي .

To ATTENUATE, رقيق كردن . v. *To extenuate, thin.*

To ATTEST, ثابت , اثبات رسانيدن , گواهي دادن , شاهد , تصديق نمودن , اقرار كردن , شهادت دادن , كردن , مهيمن بودن , شدن . v. *To witness, certify, prove, authenticate.* — (*to call to witness*), با محضر دعوت , دعوت كردن , ساختن . v. *To cite, summon.*

Attest, attestation, اقرار A , تصديق A , شهادت A , گواهي . *Attestations*, or *a register of attestations*, شهادت نامه . v. *Testimony, evidence.*

ATTIGUOUS, نزديك . v. *Hard by.*

To ATTIRE, ارايش كردن , پيراستن , آراستن , پوشيدن , اراستن , پيرايش نمودن , الباس دادن , تزيين ساختن . v. *To clothe, dress, adorn.*

Attire, زين A , پيرايش , آرايش , پوشش , پوشاك , اثواب A , جامه , پارچه , الباس A , لباس A , زينت A , اسباب A . v. *Dress, ornament, clothes.* — *The attire*, or *horns of a stag*, اهو شاخه .

An attirer, مشاطه A , طرازگر , طرازنده , مزيّن A , آرا A , ماشطه A . v. *Dresser.*

ATTITUDE, وضع A , وضعت A . v. *Posture.*

ATTOLENT, بالا آور , بلند نما , بردارنده , رفع كن , عالي ساز .

An ATTORNEY, مباشر A , مامور A , كارران , وكيل A , جري A . v. *Factor, procurator.* — *An attorney at law*, وكيل وكيل الدّعوا A , عدالت .

To act as an attorney, مناب شدن , نوب نمودن , وكيل بودن . *To appoint an attorney*, وكيل كردن , توكيل ساختن . v. *To depute, substitute.*

Attorneyship, وكالت A , نايبت A , مناب A . v. *Vicegerency, delegation.*

To ATTRACT (*draw to something*), بركشيدن , كشيدن , جاذب , جذب كردن , اندوختن , فراپيش كشيدن , دركشيدن , جالب القلوب نمودن , دلبردن , دلبستن , — (*to allure*), بودن . دلفريفتن .

Attracting, attrahent, اندوز , كشنده , كشان . *Attracting wonder*, عبرت اندوز .

Attraction, استجلاب A , جلب A , جذب A , كشش , كشان بر كشان , كشان كشان , انجذاب A . (*allurement*), دلبري A , دلاويزي , دلفريبي , دلبندي , كشاكيش , كشاكشي . *Attraction of straws*, جذب كياه . v. Also *Magnet.*

Attractive, جاذب A , جالب A , غنجه A , دلاويز , دلكش , دلبند , دلبر , جالب القلوب A , — (*alluring*), كشنده . v. *Lovely.*—*An attractive quality*, قوت جاذبه , جالبه A , دلفريب .

Attractively, دلربانه , با كشش , جلباً A , جذبانه .

An attractor, دلبر , جلب گر , جذب كننده , كشنده .

To ATTRIBUTE, اطلاق , حمل نمودن , نسبت كردن , صفت نمودن , اسناد كردن , ساختن . v. *To ascribe, impute.*

An attribute, اضافت A , وصف A , صفت A (plur. صفات), مصيف A , نحل A , اسناد A , نسبت A , اسم A (plur. اسما), خلق A . *The attributes of* God, اسماي , صفات الله تعالي , الله تعالي .

Attributed, نسبت كرده , ملحق A .

ATTRITION, انكسار A . v. *Repentance.* اندراس A . v. *Wearing.*

AVAIL, فايده A , نوا , سود , نفع A , حاصل A . v. *Profit, advantage.*

To avail, سود داشتن , نفع نمودن , نوا كردن .

Available, فايدهمند , قادر A . v. *Profitable, powerful.*

Availably, قادرانه , با فايده . *Availment.* v. *Usefulness, advantage.*

AVANT-GUARD, پيش لشكر . v. *Front, van.*

AVARICE, *avariciousness*, بخل A , آز , حرص A , خسيست A , خساست A , طمعكاري , بخيلي , امساك A , ناكسي , طمع A , مساكت A , لوم A , گوري , كزم A , كزاز A , زفتي , خسّت A , v. *Covetousness.*

Avaricious, A طامع, A طمعکار, بخیل, A ناکس, A باخل, شکع A, شدید A, شحیح A, شحاح A, شحّ A, خسیس A, حلقد A, لیّام A, لیئیم A, غلیظ A, پست, دنس, شبرم, قعبري A, ضرز A, خضاع A, خش, خنبق A, جحّام A, حصور A, حصر A, کلبث A, زمخک A, نکد A, قصعل A, مسک A, مزنّد A, مزغف A, الکن, ازغار, حصرم A, عکز A, هراعات A, اروز A, مستقفل A, مسکت A, جعد الید A, صوص A, صلود A, صنور A, صمور A, صمصم A, لامان A, فلحس A, قبز A, وجي A, حلجز A, جعد الانامل A, لکز A, نحانحت A, فاحش A, کنود A, قتور A, صفله A, زفت A, خاش, خسیس A, مندور A, سیه کاسه. v. *Miser.* *Avariciously.* باخلانه, با طمع.

AVAUNT, هیه A, هان از راه, ایها A, برو, دور باش, تقاً A, هیه.

AUBURN, می گون, اسمر A, سمرا A. v. *Brown, tawny.*

AUCTION, H نیلام, هراج A, مزاد A. v. *Sale.—To bid at an auction*, مساومت ساختن, مزاد کردن.

To auction, بمزاد فروختن.

An auctioneer, نیلا مچي, دلال A, مبرطش A. v. *Broker.*

AUDACIOUS, بي باک, بي شرم, گستاخ, جري A, حیا, v. *Bold, impudent.*

Audaciously, گستاخانه.

Audaciousness, audacity, بي شرمي, جسارت A, گستاخي, دلیري, جگرداري, بي باکي, جرات A, وقح A, شوخي. v. *Boldness, impudence.*

AUDIBLE (*hearable*), ممکن سمع, گوش زن, قابل استماع — (*loud*), بلند, مهداج A. *An audible voice*, بانگ بلند.

Audience (*sense of hearing*), شنوائي, سمع A, استماع A, حضار, قوت سامعت A, سامعت A, سماعت A. *An audience*, التقا A, مستمعون A, مستمعان A, مجلس. *The audience of an ambassador*, ملازمت ایلچي. *To give audience*, دربار مجرا حاصل کردن, فرمودن. *The hall of audience*, بارگاه.

An audit (*examination of accounts*), تفحص حساب.

To audit, امین حساب شدن, حساب تفحص کردن.

An auditor (*hearer*), سامع A, سمیع A, مستمع A. *An auditor of accounts*, امین دفتر, امین حساب.

An auditory, حصار مجلس, مستمعان A, مستمعون A.

To AVENGE, انتقام گرفتن, کین گذاردن. v. *To revenge.* سیاست نمودن, عقاب کردن. v. *To punish.*

An avenger, انتقام گیرنده, کین کننده, معاقب A, منتقم A, منتل A.

An AVENUE (*of trees*), زقاق, تنک راه درمیان درختها شجرا. v. Also *access, approach.*

To AVER, قرار نمودن, تعریف ساختن, مقرّر کردن, v. *To assert.*

Average. v. *Medium, proportion.*

An averment, تلخیص A, تعبیر A, بیان, دلیل A, برهان A, تعریف A, ایضاح A.

AVERSE (*abhorring*), متنفّر A, دلگیر, ابي A, معرض A, مخالف A, راغم داغم, ممتنع A, منتزع A, عیفان A, ضدید A, ضدّ A. v. Also *unwilling, contrary, unfavourable.*

To be averse, بیزار و نفور شدن. v. *To have an aversion.*

Aversely, کراهتاً A, راغم داغم, با اکراه, منتزعانه.

Averseness, غیرمقصد و اختیاري, بي اختیاري.

Aversion, کراهت A, استکراه A, اکراه A, کره A, اعراض A, ازرم A, ابا A, تخاشي A, تنفّر A, استنفار A, نفرت A, دفاع A, نود A, باتاب, ردّت A, اریغ A, نفرین. *To have an aversion*, بیزار شدن, اعراض نمودن, استکراه داشتن, دوري نمودن, معارضه شدن, نفرین نمودن, نفرت داشتن, معرض و نافر شدن. v. *To abhor, hate, detest.*

To AVERT, مدافعت, واداشتن, دافع کردن, گردانیدن, تعویق کردن, تعویر شدن, ندس ساختن A, پنامیدن, نمودن, اراحت ساختن, شجر دادن. v. *To turn aside, turn off, put by, divert, remove.* — *To avert the face*, روگردان شدن, قطع نظر دادن, انتکاف نمودن. *May God avert*, زکس, زکش, زکس.

An AUGER, شکفه, ماسه, مثقب A, پرماهه, برمه, پیچه, بیلم, بیرم, دراي, سنب A, کرده بر. v. *Wimble, and* میطدت.

AUGHT, چیز, شي A. v. *Any thing.*

AUGMENT, *augmentation*, افزایش, بیشي, زیاده A, مزید A, ترقي A, اضافت A, ازدیاد A, زیادتي, تزاید A,

فنع A , زوادت A , زيد A , فضلت A , فضل A , افزوني A , صرف A , شفّ A , كور A , ميط A , نزل A , نيوف A , نيف A , تكثير A , استزاد A , ريع A .

To augment, اضافت نمودن , زيادة كردن , بيشي كردن , افزايش نمودن , تكثير كردن , تضعيف ساختن , افزودن . v. *To increase, fill.*

An AUGUR, *augurer,* غايب گوينده , فالگير , آخترگو , فالگو , اهل A , طاغوت A , تارق A , رمال A , مولود گو , طالع نما القيافت . *Augurs,* طاغوت A , تواغت A , طوارق A .

To augur, augurate, فال گرفتن , آختر گفتن , فال گفتن , زجر نمودن . v. *To divine, prognosticate, foretel.*

Auguration, augury, عيافت A , عيفان A , رمل A , فال A , شمال A , ووا , مروا , قدم A , طير A , طيرت A , علامت A , v. *Omen, divination, prediction.*

AUGUST, سعادت اتصاف , سعادت عنوان , صاحب سعادت , همايون , مكرّم A , مكرم A , سعيد A , مسعود A , مبارك A , كريم A , ميمون A , روزافزون , مقرون , سعادت امتزاج , فيروز , دولتپناه , شاهانه , كامران , نيكبخت , سعادت نمود . v. *Illustrious, grand, fortunate.* —*Augustness.* v. *Dignity.*

The month of August, آب , اغوستوس .

Augustly, ملوكانه , با سعادت , پاد شاهانه , شاهانه .

An AVIARY, قفس طيور , قفس A , مرغزار , مرغستان . v. *Cage.*

AVIDITY, طماح A , طمع A , حرص A , طمعكاري , نهمت A , عجات A , هلع A , جعتبت A , شرة A , رغب A , هاع A , هوع A , رائع A , رئع A .

AULIC (*belonging to the court*), ديواني .

An AUNT (*by the father's side*), خواهر پدر , عمّة A . *An aunt* (*by the mother's side*), خواهر مادر , خالت A .

To AVOCATE (*call aside or away*), بر , غضن كردن A طرف خواندن .

Avocation (*calling aside*), غضن A — (*business*), پيشه , حاجت A , امر A , شغل A , كار , مصلحت A .

To AVOID, احتراز نمودن , اجتناب كردن , پرهيز كردن , فرار ورزيدن , نفرت داشتن , امتناع كردن , پرهيز داشتن , گريختن . هارب شدن . *To be avoided,* منفور شدن . v. *To shun, fly, abhor.* — (*to oppose*), اعتراض نمودن . v. Also *to make void, retire, evacuate, quit.*

Avoidable, لايق احتراز , ممكن اجتناب .

Avoidance, avoiding, اجتناب A , احترار A , حذر A , نفرين A , نفرت A , ابا A , امتناع A , گريز , احتذار A , فرار A , تقذّر A , اتقا A .

Avoided, اجتناب كرده , منفور A , مقذّر A .

An avoider, اجتناب كننده . v. *Shunner.*—(*carrier away*), مضوح گر , مجحف A , وا كننده , رفع برنده .

To avouch. v. *To avouch, affirm, prove.*

To AVOW, اشكاره كردن , اقرار كردن , تصديق نمودن , تركيت ساختن , تحقيق گرفتن . v. *To declare, confess, justify.*

Avowable, لايق تعريف , واجب الاقرار A .

Avowal, اقرار A , تعريف A , اعتراف A , تصديق A , تحقيق A . v. *Confession, profession.*

An avower, تصديق نماينده , اقرار كننده .

An AURELIA (*insect*), بادامه .

The AURICLE (*external ear, lob*), نرمه , آويزه , آويزه , وركوش , نقطت A , بناي كوش , كوش .

Auricular (*within hearing*), سماي , سامع A , كوش زن . (*secret, whispered*), بگوش گفته , باهستگي گفته .

AURORA, هنكام , سحرگاه , سحر A , صباح A , صبح A , فجر A , جلج A , تباشير صباح , بامداد , بام , عاطس A , سحر , شفق A . v. *Dawn, morning.*

AUSPICE, فال A , طير A . v. *Omen, augury.* — *Auspices* (*protection*), دستياري , پشتي , مظاهرت A , حمايت A . v. *Patronage, influence.*

Auspicial, بفال انتساب .

Auspicious, بختيار , نيك بخت , خجسته فال , نيك آختر , خجسته , دولتمند , صاحب طالع , برومند , ميمون A , مسود A , مبخوت A , فرّخ , همايون , همايي , سعيد A , مقبل A , لطيف A , موافق . v. *Fortunate, favourable.*

Auspiciously, مسعوداً A , بختيارانه , بالخير A .

Auspiciousness, دولت A , سعادت A , اقبال A , نيك بختي , طالع A , نصيب A , بختياري , ميسرت A . v. *Prosperity.*

AUSTERE, عنفي , عنيف A , درشت , ترش , زشت , نا ملايم . *Austere in countenance*, تند روي , عابس A سخت روي , *Leading an austere life*, اهل رياضت .

Austereness, austerity, رياضت A . صلابت , تندي , عنف A . v. *Severity, cruelty, strictness, harshness.*

Austerely, درشتانه , عنفاً A , با رياضت ,

AUSTRAL, جنوبي . v. *Southern.*

AUTHENTIC, راست , درست , صحيح A , مبرهن A , اصلي A , محقّق A , اصح A . v. *True, genuine.*

Authenticity, راستي , درستي , حقيقت A , حقّ A , صدق A , تسحيح A , سحّت A . v. *Truth, authority.*

Authentically, صدقانه , براستي , بدرستي , حقّاً A , علي A التحقيق . v. *Truly.*

An AUTHOR (*of a book*), مولّف A , نقلبند , مصنّف A , منشي A . *A classical author*, مولّف اعتبار .—(*an inventor*), پيدا كننده , بادي A , باعث A , موجب A , مستوجب A , مبتدي A , صاحب ايجاد , موجد A , مستلزم A , مورث A . *An author of evil*, اهل فساد , مفسد A , مورّج A . *Of the author* (*when quoting any author*), لمنشيه A , لمولفه A . v. *Writer, beginner.*

AUTHORITATIVE, صاحب قدرت , ذو اقتدار A , اهل وقار , مهابتدار , مكانت .

Authoritatively, مستقلانه , با استقلال .

Authority, قدرت A , اقتدار A , اختيار A , قوت A , مكانت A , جاهت A , جاه , وقار A , تمكين A , مكينت A , مهابت A , بطش A , ضبط A , كرامت A , كرام A , سلطنت A , عرض و وقار , بطشت A , تبع A . *Absolute authority*, استقلال كلي . *By my authority*, من عندي A , بقدرت من , بحكم من . *By your authority*, بقدرت تو . *By his authority*, بحكم او . *By their authority*, بقدرت شان . v. *Power, influence, credit.* — (*testimony*), شهادت A , گواهي . *To quote an authority*, شهادت نمودن , گواهي دادن .—(*support*), حمايت A . v. *Countenance.*

To authorize (*give power*), استقلال بخشيدن , قدرت دادن , (*to make legal*), مشروع كردن , تمليك كردن , ضبط دادن . (*to give credential letters*), شهادت نامه دادن . شرعي نمودن .

AUTOCRACY (*independent power*), تصرف مالكانه .

AUTOGRAPH (*a particular person's own writing*), دست خط . *The royal autograph*, خطّ شريف , خطّ همايون . *Autographical*, دست خطي .

AUTOMATICAL (*self moving*), خود روان , خود جنبش .

An automaton, آلت خود روان , لعبت خود روان . v. *Watch, clock.*

AUTUMN. برگ ريزان , خريف A , خزان , مهرجان , پاييز , پاييز , برگ ريز .

Autumnal, زمان برگ ريز , ايام خريف , فصل مهرجان , زمان خرمان . v. *Harvest.*—*The autumnal wind*, باد خزان . *Autumnal fruits*, خرفت A .

AVULSION (*pulling away*), جرد A , فتال .

AUXILIARY, معاون A , ناصر A .

An auxiliary. معين A , معاون A , ناصر A , يار , ياردم T , فرياد , پامرد , دستگير , ضمندار , مستعان A , ظهير A , دستيار , كيار , مدد دهنده , همپشت , مدد رس , مددكار , رس , مظاهر A , مشايع A , ظهرت A , تبيع A , ولي A , رفيق A , موالي A , زاور , رافد A . v. *Assistant, helper, friend.*

Auxiliaries, اعوان A . انصار A , نصرا A , ياران , تباع A , ردافي A , داجّ A , زافرت A , املت A , ولا A .

Auxiliation. v. *Assistance, aid, help.*

To AWAIT, توقّف نمودن , ماندن , قايم شدن , گراركردن , نشستن . v. *To expect, wait for, attend.*

To AWAKE, *awaken*, بيدار نمودن , تنبيه كردن , انباه , ايقاظ كردن , ساختن . v. *To rouse, excite.*—*To awake*, or *be awaked*, متنبّه شدن , بيدار شدن , متنبّه بودن , از خواب متنبّه بودن , مستيقظ گرديدن , باختن .

Awake, بيدار , بيدارشده , متنبه , متيقظ A , مستيقظ A , ميقوظ A . — *To lye awake*, بيدار ماندن , بيخواب بودن , احياي ليل كردن , هسپاس بودن , زنده دار شدن .

To AWARD, داوري , داوي فصل ساختن , شرع كردن , ملاعنت گفتن , تمييز نمودن , حكم دادن , حجّت گفتن , كردن . v. *To arbitrate, decide, determine, judge, decree.*

An award, حكم , حكم A , شريعت A , انفصال A , فيصله A ,

Awards, قضا ع, سجل حجت, حجت ع, داوري, شرع ع احكام. v. *Sentence, determination, judgment.*

AWARE, خبردار, آگاه, بيدار, ساهر ع. v. *Vigilant, attentive.*

AWAY (*absent*), مغيوب ع, نا موجود, غايب ع, غير حاضر, از اين جا, دور برويم (*Away!* (*come away! let us go!*). — بيا بيا, بيا هيه ع, هان از راه, دور باش (*Away! begone!*). — *To go away*, برد, هيهاه هيهاه or هيهاة هيهاة ع, ايها, هيه. v. *To go, depart.* — *To away with*, or *take away*, رفع كردن, رفع بردن. v. *To carry off*, also *to bear, suffer.* — *To be away*, غايب شدن, غير حاضر بودن. — *To drive away*, راندن, طرد كردن. — *To throw away*, انداختن, بر طرف كردن. *To get away* (*escape*), سلامت شدن, پاي گرفتن, زحوق كردن. v. *To withdraw, fly.* — *To fall or pine away*, لاغر شدن, پژمرده مرتد, ارتداد كردن, (*to apostatize*), نحيف گرديدن, بودن. *To send away*, فرستادن, ارسال كردن. *To stand away*, شتافتن, بشتاب رفتن, سرعت نمودن. — *To hie away*, بشتاب رفتن, شتافتن, سرعت نمودن. v. *To make haste.* — *I cannot away with*, مرا هرگز پسند نمي ايد.

AWE, بيم, هراس, سهم ع, ترس, خوف ع, هيبت ع, رعايت ع, تكريم ع, آزرم, وهم, باك, وحشت ع, پروا, عبودت ع, احترام ع, التفات ع, اعتبار ع, اعزاز ع. v. *Reverence, fear, dread, respect.*

To awe, حرمت دادن, هيبت دادن, هراسيدن, ترسانيدن, شوريده كردن, هراس دادن, منع ساختن. ضبط كردن. v. *To terrify, check.* — *To stand in awe*, آزرم, هيبت داشتن, تكريم نمودن, داشتن. v. *To revere.*

Awed, ترسانيده, هيبت زده.

An awe-band. v. *Check.*

Awful, امروغ, مخوف ع, ترسناك, هولناك, هيبتوار, سهمناك, هايل ع, سهمگين, مكرم ع, كريم ع, محترم ع. v. *Horrible, dreadful, terrible, venerable.*

Awfully, مخوفاً ع, هيبتوارانه, با حرمت.

Awfulness, وحشت ع, كراهت ع, نفرت ع, هيبت واري, تخاشي ع, فراشا, وزغ ع.

AWHILE, هبّة ع, ملوة ع, من الدّهر ع, يك زمان, مدّتي. v. *Some time.*

AWKWARD (*foolish*), بي, بيهوده, نا قابل, نا شناس, نا مناسب, مناسبت, بي نزاكت, عدم لطافت, نا موزون, غير مقبول, نا لطيف — (*unhandy*), نا ساز, نا اهنگ. — بي وقوف (*perverse*), فاسد ع, ميشوم ع. v. Also *Unpolite, clumsy.*

Awkwardly, بي وقوفانه, مهملاً ع, عدم لطفانه.

Awkwardness, نا, بي قابليت, بي لطف, نا مناسبت, بي استعداد, موزوني, بي سازي, فساد ع. v. *Inelegance.*

An AWL, دزينه, رفش ع, مخصف ع, مخرز ع, درفش, تلا, تيغ. v. *Bodkin.*

AWLESS, بي حرمت, بي هيبت, بي باك, بي پروا, عدم التفات, بي رعايت, بي تكريم. v. *Awe, irreverent, undignified.*

An AWN (*beard of corn*), كفه, داسه, اخكل, موي خوشه, تيغ خوشه جو.

An AWNING, سايبان, شاميانه, كلّت ع, عجارت ع, خدر ع, (plur. خدور), جلّ ع, حجاب ع. v. *Canopy.*

Awoke, the preterite of *awake.*

To set A-WORK, عمل دادن, كار فرمودن. v. *To employ.*

A-working, مكدّ ع, كاركنان, كارگر. v. *Labouring, working.*

AWRY, كج, نا درست, نا هموار, ناراست, معوج ع, غير مسوي ع, اعوج ع, ملتوي ع. v. *Crooked, distorted, oblique, askance, uneven, perverse.*

An AXE, كننده, فاس ع, كشتره, برت ع, تيشه, تبر, مكشخ ع, سكز, تش ع, كرتيم ع, كرزن ع. *A battle axe, pole-axe*, or تورزي ع, تورزين ع, ناجخ, تور, بخت, تبر, كلندر, كلندره. *A pick axe*, كلند, خشت.

AXILLARY, ابط انتساب.

An AXIOM, قاعده ع. (*evident proposition*), قضيه مبطلت ظاهر, مقدمة معلوم بنفسه ع, اشكاره.

An AXIS, *axle, axle-tree*, محور ع, پست, چرخه تير, تير عرابه, چوب عرابه, مرود ع, قعو ع, قطب ع. v. *Pole.*

AY, اجل ع, نعم ع, فرضا ع, آري, بله, بلي, بس, فبها و نعم ع. v. *Yes.*

The AZIMUTH, السمت ع.

AZURE, كبودي, ازرق, آسماني, لاجوردي, سماوي ع. v. نيلگون, ماهي, آبي, نيل فام, نيل اندود, نيل. *Blue, cerulean.*—*The azure vault of heaven*, نيلگون خرگاه.

B ب

BAAL (*the idol*), A بعل .

To BABBLE, دمدمه و زمزمه , پر گوي شدن , مكثير كردن , ابقاق شدن , سگالش كردن , سگاليدن , ساختن . v. *To chatter, prate, prattle, talk idly,*

Babble, babbling, گفت و , قيل و قال , كثرت كلام , بسگوى , گوي . v. *Loquacity, garrulity, prattle.*

A babbler, A فاهي , بسگوي , پرگوي , A كتكات . v. *Prater.*

A BABE. v. *Infant, child.*

Babery (childrens play-things), لخفتان , A دوحه .

Babish. v. *Childish.*

A baby (doll), A لعبت , لخفتان , A دوحه . v. also *babe, child, infant.*

A BABOON, A ميمون . v. *Ape.*

BABYLON (*in Chaldea*), بابل . — *Babylon (in Egypt),* بابليون . v. Vol. I. p. 148. *Babylonia,* عراق . — *A Babylonian,* بغدادي . — *A Babylonian of Egypt;* مصري .

BACCATED (*set with pearls*), با دُر مزين . — (*having berries*), دانه دار .

BACCHANALIAN, مستانه , مست مدام , A مسكور . v. *Drunken.* — *A Bacchanalian,* بكري . v. *Drunkard.*

BACCHUS, باخوس , جم .

BACCIFEROUS, دانه بر .

A BACHELOR (*unmarried man*), A عزب , A ارمل , تاكدخدا , مجرّد A , بكار A . *Bachelorship,* ناكدخداي , مجردي , تجرّد A , بكاري . v. *Celibacy.*

The BACK, پشت , A ظهر , A صلب , عمود البطن , A دبر , بريخ A , نوطه A , كول , قفّ A , ابهر A , مطا A , آزر . *The back of a horse ass, &c.* A سما , سغري , ساغري . *The back of a sword, knife, &c.* A كلّ , A سيلان . *A back tooth,* پشكز , A طاحنت . *The back of the hand,* پشت , ظهرالكف A , دست . *The back of the head* or *neck,* پس گردن . *Strong in the back,* A مظهّر , A معقود . *The vertebræ* or *joints of the back bone,* A سيسا , A شرخوب , خرز الظّهر A , سنور A , پشت مازه . *Crook-backed,* كوز , قوسا A , اقوس A , اقطن A , برا A , چنگ پشت , پشت اهتاء A . *Galled on the back,* A عقر , A معتقر . *Broken-backed,* A مفسّو . *A back burden,* كوكوار . *Turned on the back,* كفت . *Sleeping on the back,* A وستان . *A back door,* A فرج . v. *Rear, shoulders, loins.*

Back (again), دگر , وا , فرا , واپس , باز . v. *Backward,* — *To bring back,* باز آوردن . *To give back,* واپس دادن , — *To come back,* باز آمدن . v *To return.* — *To drive back,* بازراندن . — *To hold back,* باز داشتن . — *To go back,* بازرفتن . *To write back,* باز نوشتن , جواب خطّ نوشتن . v. *To answer.* — *To look back* or *behind,* پس نكرستن *To take back,* واپس كرفتن . — *To send back,* واپس فرستادن . v. *Again.*

To back (ride a horse), سوار شدن . — (*break a horse*), نصرت (*to assist*), اسپ ملايم نمودن , فرس رام كردن — . پشت دادن , نمودن . v. *To maintain, support, justify, second.*

To backbite, غيبت گفتن , ياد زشت نمودن , پيغاره كردن . v. *To calumniate, slander.*

A backbiter, غيبت كننده , بهتان گوينده .

The back-bone, مهره پشت , استخوان پشت , مورش , مهرهاي پشت . *The marrow of the back-bone,* A خرزالظّهر , مازه .

Backed (having a back), پشت دار . *Backed (assisted),* نصرت كرده شده , پشت داده .

Backing. v. *Riding ;* also *assistance.*

A back friend (enemy), دشمن . A عدوّ .

A back house, A خانه من ورا . *A back room (inner apartment),* درج , سراي خاص .

The backside (anus, podex), نشستگاه , انجيره , سورين , A حمّا , A سبّت , A سته , ست , است , كون , كنّ , A مقعد , A عضرط , A عفاقت , A عوّا , A عوث , A حذافت , A نباعت , A نبور , A نباجت , A نباج , A نشج , A عضارطي , A سحم , A نخوبت , A نخبت , A نخب , A دبر , A نباغت , بن , A ورطت , A ورانيت , A صوانت , سه , A سحما , A برعث , A ثوارت , A بعثوط , A بعثط , A بندودت , A غذامت ,

مقعدت ا , امالعزم ا , ام سويد ا , لخفت ا , صفارت ا , شقاح ا , محشت ا , مجعر ا , منتجت ا , منتجت ا , هلبا ا , طيبجت ا , مخذقت ا , مكوت ا , خوران ا , قراعت ا , حزبت ا , خفاقت ا , فنقعت ا , انجيره ا , فرقعت ا , رمازت ا , ريم .

To backslide, backslider, v. *To apostatize, apostate.*

A back or *private staircase*, درجهٔ خاص .

A backsword, شمشير ا سيف .

BACKWARD, *backwards* (*behind*), متعقب ا , پس , درپس , سپس , واز , باز , من ورا ا , فراز , فرا , فاهم , سرنگون , سپستر . *To retire backward*, سرنگون رفتن . — *Backward* (*averse to*), معرض ا , متنفر ا , دلگير , روگردان .—(*negligent*), كاهل ا , متكاسل ا , مهمل ا , غافل ا . v. *Slow, tardy, dull, perverse.* — (*past*), گذشته , رفته , ماض ا .

Backwardly, اكراهانه , شرا ا , اعراضانه , با نفرت . v. *Unwillingly, perversely.*

Backwardness (*aversion*), استكراه ا , اعراض ا , كشتگي , تنفر ا , اكراه ا , تنبلي , كاهلي . — (*slowness*), تخاشي ا , ابا ا , استنفار ا .

A BACK-YARD, ابشتگاه .

BACON, كوشت خوك نمك زده وخشك كرده .

BAD, اهل فساد , فاسد ا , شرير ا , زبون , ناكاره , بد , شكز ا , سكيز , خس , تباه , بد نفس , سي ا , سوء ا , تند وسخت , روش ا , فرتق ا , خالف ا , خبيث ا , زوش , زعقوق ا , عمرد ا , طملال ا , عسلق ا , شوم . تبع , دموق ا , نا سواب , بي سر وسامان , باذ ا , زعفوق ا , نا فرجام , طالح ا , ذميم ا , ردّ ا , دامق ا . *A bad heart*, بد دل . v. *Corrupted, depraved, wicked, villainous, ill, evil.* — *Whether good* or *bad*, اكر صالح و اكر طالح . — (*sick, ill*), خسته , مريض ا , ضعيف ا , نا خوش , بيماره , بيمار , دردمند , زبون . v. also *unfortunate, unwholesome, hurtful.*

Bad, bade, preterite of *bid.*

A BADGE, نشان , شعار ا , علامت ا . v. *Mark, token.*

A BADGER (*animal*), اشغار ا or اشغاره ا , شغور ا , فنك , واهم , قياوار , شغر ا , شغار ا , شغاره ا , سياه , عناق الارض ا , عنجل ا (pl. عناجيل), عنفط ا . (*a corn merchant*), غله فروش .

BADLY, ببدي , (*wickedly*), شرا ا , فنا , كم , منافقانه . (*difficultly*), كرها ا , علي كره ا . (*sickly*). دلبستانه , دلماندانه , درخسته حال .

Badness, شرارت ا , ناخوشي , زبوني , خرابي , بدي , عيب ا , فساد ا , خباثت ا , بساج ا , دعارت ا , زغلجه ا , زعلجه ا , عربدت ا , نقصان ا , قباحت ا . v. *Wickedness, depravity, malignity, vice, defect.*

To BAFFLE, دفع ساختن , محروم نمودن , تغويت كردن , خيبت , اعجاز دادن , آشفته كردن , آشفتن , حيرت دادن , كاليدن , اشفتن , اشفته حال شدن , ساختن . *To be baffled*, شوليدن . v. *To elude, confound, disconcert, vex, oppress, defeat.*

Baffled, اعجاز ساخته .

A BAG, خريطه ا , كيسه or كيس (*a purse*), چوال or غرارة ا (pl. غرايز), غرار ا , جوالق ا , جشير ا , جوال , واردان , توروه , همبان ا , جمعدان , جيب ا (*pocket*), قعيدت ا , گنجه , غنج , شاكره ا , تنگ , واردين , لدّ ا , باسنت ا , بيضا ا , پشك , انمي ا , تليسه ا , لبيد ا , كندوج , كندو , كرز ا , كرشمت ا , كوبين , گوال , شيرار , شيراد , وغب ا , وطيت ا , وليحت ا , وليچه , فنيقت ا , غيشه , ميدع ا , زكيبت ا , شظيظ ا , شلّاق ا , كرزت ا , قناعس ا , مبار , مقلد ا , حفص ا , تنبه , تكيسه . *Saddle-bags*, سفيحان , دعلج ا , اكمت ا . *A clothes-bag*, انبان , جامه دان . *A bag of musk*, نافه , نافجت ا . *A traveller's bag*, فخ . *A taylor's bag for needles*, تل . v. *Sack, pouch, pocket, purse, wallet.*

To bag, درچوال نهادن . (*to be inflated*), ورم شدن .

Bagatelle. v. *Trifle.*

BAGGAGE, رخت , اثاثه ا , سامان , اسباب ا , اثواب ا , باريغه ا , شراشر ا . شرشره ا , صلخف ا , سواد ا , اثقال ا , بارخانه . *Military baggage*, رخت جنگ . *Travelling baggage*, اسباب سفر . *Bag and baggage*, اسباب واثواب .

A BAGNIO (*hot bath*), گرمابه , تابخانه , حمّام ا . (*brothel*), تلّاك ا . — *A bagnio boy*, خرابات ا , بابل خانه .

A BAGPIPE, نيشه .

A bagpiper, نيشه باز .

BAIL (*bondsman*), ضمين ا , هميل ا , كفيل ا , ضامن ا , (*security*), ضماني , ضمندار , صبير ا , زعيم ا , پابند .

پابندي , كفالت A , ضمن A , متكفّل A , تكفّل A . *Bail for appearance*, حاضر ضامني , كفالت بالنفس A . *Bail for the debt*, مال ضامني , كفالت بالمال A . v. *Surety, sponsor.*

To give or *become bail*, كفالت , ضامن شدن , ضامني دادن , پايندي كردن , متكفّل بودن , كفيل شدن , دادن . *To take bail*, تعهّد اخذ كردن , ضمن پذيرفتن , كفالت گرفتن .

Bailable, لايق كفالت , واجب الضمن A .

A BAILIFF (*officer employed to cite before a judge*), محضر A , سرهنگ , چاوش . v. *Officer, lictor.* — (*a steward*), خرج بردار , وكيل . — (*chief of a village*), سردار ده .

BAIT (*meat* or *food*), A غذا , A طعام , A طعمه , قوت A , ماكول A , ماكلت A , اكل A , اكيلت A . (*allurement*), طعمه A , دانه , شست , A جذب , بنگ . چينه (or چنه). v. *Snare.*

To bait (*to ensnare*), چينه , جذب كردن , دانه نهادن . *To bait* (*at an inn*), مسافر شدن , نزول كردن , ازار كردن , حلول ساختن . — *To bait* (*provoke with reproaches*), شتوم گفتن , دشنام نمودن با سگان حمله گردن .

A baiting place (*inn, stage, &c.*), A منزل , A مثابت , محل A . (*amphitheatre for baiting wild beasts*), A ميدان , معريكه A .

To BAKE (*bread*), طبخ كردن , نان پختن , درتنور پختن , عجن كردن , غنجه ساختن , اشردن . *Baking* (*subs.*), نان پختگي , A طبخ . — (*to harden in the fire*), در آتش پختگي , سخت كردن , در آتش پختن . *To bake* or *be baked*, پخته , پختن , شدن .

A bake-house, تنور خانه , A مخبزت , A مطبخت .

A baker, A مخمّر , خبّاز , نانيا , نانبا , نان وا , نان پز , چوبه , ناو , چوب نان , موحق A . *A baker's rolling pin*, شكار اهنج , نان چين . *A baker's peel*, شوبج , وردان . *A cloth at the end of a pole with which bakers clean their ovens*, باردج , كاسو . *A baker's kneading-board*, تخته نان . *A baker's kneading-trough*, لكا , ناوده , ناوژه . v. *To knead.*

A BALANCE (*scales*), ترازو , A ميزان , A قبان , A من , A صنجت , A منا , A قسط , Ar قسطاس , A قذاف . *The scale* or *bason of a balance*, طاس ترازو , ساق ميزان , لسان ميزان , پلمه , ترازودان . *The tongue of the balance*, دل ترازو . *The handle* or *eye of the balance in which the tongue vibrates*, عين ميزان , A منجم . *The beam of the balance*, شاهن , چوب ترازو . *A troy balance*, A اصطور . معادلت A , عدل A , يزو , برسنگ . A اصطرد . (*equilibrium*), — (*comparison*), A تشبيه , A تمثيل . *A balance of accounts*, تمثيل حساب , حساب باقي . *A balance of debt, &c.* تلاوت باقي .

To balance (*weigh*), وزن كردن , ميزانه ساختن , سنجيدن , ترطيل نمودن . v. *To counterpoise.* — (*to hesitate*), شبهت نمودن , كردن . v. *To fluctuate, consider.* — *To balance accounts*, تمثيل حساب كردن . v. *To regulate, adjust.*

A balancer, ميزانه گر , وزن كننده .

A BALCONY, سرطاق , طاق A , شهنشين , شاهنشين , اشكوب , كاخ , بالاخانه , شرفه A .

BALD, قوبل , اسفاره , دغ سر , دغ , اصلع A , كل , جرد A , اطلس A , امعط A , اجرد A , اصلح A , كوسه , تويل , مجلي A , طلس A , ممسّس A , ملسي A , زهلول A , دلاص A . *To make bald*, اصلع كردن , كل كردن . *To be bald*, دغ سر شدن . (*inelegant*), بي نزاكت . v. *Unadorned, undignified.*

Baldness, تويل , زهل A , شرص A , صلع A , كلي , جلح A , جرد A , نزعت A , نزعا A , سقح A , سقحت A , قرعت A , اسفار A .

A BALE, بسته , تنگ , بار , پرونده , تنگبار , پستوار , رزمت A (pl. رزم) , علاوت A . v. *Bundle, package, load, sorrow.* — *A bale of linen*, طوي . — *A bale of silk*, كز .

To bale (*bundle up*), بسته كردن , تنگ كردن . — (*to throw out water from a ship*), آب از اندرون جهاز بيرون كردن , آب از اندرون جهاز بالا كشيدن .

BALEFUL (*sorrowful*), غمگين , غمناك , ملول A , بد انديش , دلتنگ . v. *Sad, afflicted.* — (*mischievous*), شرير A . v. *Malignant.*

Balefully, بد انديشانه , ملولاً A , باغم , شريراً A .

A BALISTA, منجنيق A , انداز , بلكن . زنبرك . *The sting of a balista*, عين , بلخم .

To BALK, تعويز نمودن , بي بهره كردن , محروم كردن , حرم ساختن . v. *To disappoint, frustrate.* — *Balked*, محروم A . *To be balked*, بي بهره شدن , محروم شدن .

A BALL, كوي , كو . v. *Sphere, globe.* — *A ball or bullet*, (*for fire-arms, cross-bows, &c.*), گرد , گوله , كره , غالوك , جلّه , غرباسنگ , برقيل A , توپه . گروهه (also *a*

play-ball), A قلاعت . — *A cannon ball*, تيرِ طوپ . *A musket ball*, تيرِ بندوق . *The eye-ball*, A حدقت , مردمِ , انكوركِ چشم , بوبو , انسان العين A , مردمك , چشم , چشمان , حندر . v. *Eye, pupil. A snow-ball*, گولهٔ برف , برف كوله .

A BALL (*balette, dance*), A رقص , رقاصي , زفن A , خروس , عرقصه A , خنج , طرب A , كسروز , فغند , فتريج , سماع A , خورز , دستبند . v. *Dance. A Ballad*, غنا . v. *Air, song.*

BALLAST, A صبرة , نيلام .

To ballast, صبرة نهادن , نيلام دادن .

A BALOON (*large ball*), گوي .

BALM (*balsam*), A بلسان . (*the herb*), بادرنگ , بادرنجويه , بادرنگبو . *Amaranth, mint.* — *The balm-tree*, باسان .

Balmy (*soothing*), A ملاينت , تليين , نرم . v. *To assuage, mitigate.* — (*odoriferous*), A مشمومم , بويا , بويان , معطر A . — (*like balm*), بلسان آسا . — (*producing* or *diffusing balm*), بادرنگبو انگيز .

BALSAM, A بلسان . v. *Unguent, gum.*

Balsamic, بلساني . v. *Balmy, unctuous, mitigating.*

A BAMBOO, خيزران , خيزرور , ني‌هندي .

To bamboozle. v. *To confound, deceive.*

A BAN (*edict*), A حكم , فرمان , امر A . v. *Decree.* — (*a curse*), A لعن , لعنت A . v. *Imprecation, interdiction.*

To ban, لعن كردن .

A BAND (*tie*), بند , A عقد , پيوند , A قيد , A اسار , كتيب A , كتاف A , ولم A , نكل A , رابطه A , اشكل A , صفد A , قلّ A , حبل A , حبوت A , غلّ A . v. *Bandage, chain.* — (*union*), A اتحاد , A وحدت , A اتفاق . v *Connexion.* — (*a company of people*, &c.), A خيل , A طايفت , طحون A , كتيبت A , بلوك A , گروه , جوق A , فوج A , رباط A , ابالت A , بوش AP , جريده , جيل , چيل , A عصابت , A رعلت , A كردوس or A كردوسه . *Bands* (*troops*), A صفوف . A رجال , A افواج , A خيول . *In bands*, بلوك بلوك , گروه گروه , جوق جوق , فوج فوج . v. *Squadrons, companies.* — *The band of a book*, A سحا . *A swaddling-band*, A قماط . *A head-band* or *hair-band*, سربند , A كلاخ , A مسيه , پيشاني بند , پنجه بند , A عصابت , كيسو بند . v. *Fillet.* — *A neck-band*, گريبان . v. *Collar.*

To band, اتفاق كردن , بستن . v. *To bind, unite.*

A BANDAGE, A رفادد , بند , بستگي , A طلي (pl. طليان) . — *A bandage for a wound*, عصابتِ زخم , ياره بند . *A bandage for a broken bone*, استخوان بند , جپيره , نيام . *A bandage for trussing a woman's breasts*, سماخچه , بارربگ . v. *Band.*

BANDIT, *banditto*, رهزن , A قاطع الطّريق . v. *Robber.* — *Banditti*, رهزنان , طايفهٔ دزدان , A قطاع , A قطع , لصاص A , لصوص A , لصوز A , لطات A , قطاع الطّريق A , قفش A , اشقيا A , زقل A .

A BANDROL (*banneral*), A رايت , A خالي , A علم , ازنخ . v. *Banner, flag, streamer.*

To bandy, v. *To toss about, agitate, contend.*

BANDY-LEGGED, A عصلج .

BANE (*poison*), زهر , A سمّ , شرنگ . v. also *venom.* — (*ruin*), A خراب , A انهدام , A تباه . *dition.*

To bane (*poison*), زهر دادن .

Baneful (*poisonous*), A سامّ , سمّ آلود , پرِ زهر , زهردار , A سمان . — (*destructive*), A مهلك , هالك A , سامت A , رمدد A , رمديد A . v. *Noxious.*

Banefulness, A خرابت , تباهي , سمّ داري , زهرناگي .

Banewort, انگورِ سگ . — *Ratsbane*, A سمّ الفار . — (*arsenick*), زرنيخ . — *Wolfsbane, dogsbane*, A خانق الذّيب , اندرهست , خانق النّمر A .

A BANG, A لطمه , A ضرب .

To bang, زد نمودن , كوفتن , زدن , ضرب كردن . v. *To strike, beat, thump.*

To BANISH, نفي بلد كردن , طرد ساختن , بدر كردن , اخراجِ بلد ساختن , بدر كردن , شهر بدر راندن , راندن , جلاي وطن كردن , راندهٔ شدن . *To be banished*, سردادن , ترکِ وطن نفي بودن .

Banished, رانده . *Banished men*, راندگان .

A banisher, نفي بلد كننده .

Banishment, A طرد , A نفي , A جلا , اخراجِ بلد .

A BANK (*of a river, sea, &c.*), لب, کنارهٔ دریا, کنار, شاطي A, شطوه A, سحیلت A, ساحل A, یالودِ دریا, دریا, خلیج A, ارغاب A, طرف A (plur. اطراف), طرّت A (plur. اطرار), شطّ A, شط, لیجور A, طفّ A, عبر A, عدان A, جدّ A, شرط A, صوح A, مکلاّ A, ارس A. *The two banks of a river*, A خافتان. *Shore, coast, side, margin.* — (*a dam*), حاجر A, آب بندي, خوراب, بندروغ, پشته, بند, قشوت A, عرم A, تنها A, کنده, مسنّات A, ورغ. v. *Mound, dike.*—(*a tumulus* or *heap*), تودهٔ, ربو A, ربوت A, نبجت A. v. *Heap.* — (*a place where money is laid up to be called for occasionally*), صرّاف خانه, دگانِ صرّاف.

To bank (*inclose with banks*), بندروغ ساختن, گنده کردن. (*to put money in a bank*), نقد در صرّاف خانه نهادن. *A bank bill*, خطِّ صرّاف, H هندوي, سفته.

A banker, صرّاف, A صیرف (plur. صیارف), دزگاه دار, نقّاد A, کسه دار, زرشناس, قسطار A, دستگاه.

A BANKRUPT, نادار, مفلس A, متلف A.

Bankrupt, مفلس, شکسته, بي نوا, نادار, پریشان. *To become bankrupt*, افلاس شدن. *To make bankrupt*, مفلس کردن. v. *To ruin.*

Bankruptcy, ناداري, افلاس A, شکسته حال, مفلسي, پریشاني.

A BANNER, نشان, علم A, رایت A, لوا A, آزنخ, خالي, عجوز A, درفش, مورق A, موخ, سبب A, علامت A, غایت A, خول A, ازیع A, نبیل A, امّ الرّمح A, امّ الجیش A, آختر کاویان, آختر, بیراق, بند A, عنقزت A, عقاب A, سومه, سامه. v. *Colours, ensign, flag, standard.*

A banneret, بهادر, میرِ علم, بیراقدار, علم بردار. v. *Knight.*

Bannian. v. *Nightgown.*

A BANQUET, مجلس A, بزم, مهماني, ضیافت A, سور AP. *A marriage banquet*, مهماني عروس, میزباني, میزد, عروسي, ولیمه A. *A private banquet*, مهماني خاص. *A public banquet*, مهماني عام. *A royal banquet*, مجلسِ پادشاهانه, مجلس, مهمانسرا, ضیافت گاه, شیلان. *A banqueting-house*, دار الضّیافت A, خانه. *To banquet* (*live deliciously*), عیش وعشرت کردن. *To give a banquet*, مهماني دادن. *A banqueter* (*the master of a banquet*), صاحبِ ضیافت, ضیافت, مهماني دهنده, دادن.

A BANTER, تسخّر A, خنبک, خنده, خندیش, مزه, فسوس. افسوس, لابه, خه, استهزا A, انیسان. v. *Irony, ridicule, jest, satire.*

To banter, مزه کردن, خندیش کردن, خه زدن, استهزا, خندیدن, افسوس دادن, نمودن.

A banterer, مزه کننده, افسوس دهنده, بهلول A, سخرهٔ A, ساخر A, مزخلب A, مضرط A.

A BANTLING (*little child*), عشاق A, بچه, پسرک. v. *Infant.*

BAPTISM, معمودیة A, صبغ A, صبغت, شستگي, غصل A.

Baptismal, معودیّي, صبغت پیوند. *A baptismal font*, شستگاه.

A baptist (*baptiser*), معمد A. (*the person baptized*), معموداني. *St. John the Baptist*, یحیا A, الحصور A, السّید A.

To baptize, غصل کردن, صبغ نمودن, تعمید کردن, شستن. *To be baptized*, شسته بودن, تعمّد شدن, شویندگي کردن, منصبغ بودن.

A BAR (*of a door*), تیرِ پسِ در, رزفین, مترس, مترس, فندل, بند کشه, ریزنان, زیرفین, پشِ در, پش, رزنین, غلق A (plur. اقفال), قفل A, کرد, پشتیبان, فدرنک, عرباض A, مزلاج A, شجار A, لزاز A, معنک A, زلاج, اغلاق, مزلاق A. v. *Bolt.* — (*an obstacle*), منع A, مانع, تعرّض A, ربیثت A, زجر A, سدّ, ممانعت A. v. *Impediment, delay.*—(*a lever* or *crow*), چوبِ بارکشي, دهوق A. — (*A starting place for horses*), مقبص A. *Bar-shot*, گوله بند کشه, — *A gold* or *silver bar* or *ingot*, چنگال.

To bar (*a door*), تقفّل کردن, سدِّ باب نمودن, زرفین, مانع نهادن. v. *To lock, bolt, fasten, shut.*— (*to obstruct*), سد کردن, ومعارض شدن. v. *To hinder, prevent, exclude, prohibit.*

A BARB (*horse*), اسپِ مغربي, سوار البربریه A.

The barb of an arrow, خارِ تیر. *The barb of a hook*, خارِ چنگل, شست.

A BARBACAN, ا برج . v. *Tower.* — (*an embrasure*), رخنهاي ديوار , كنگره .

A BARBARIAN (*foreigner*), تركي , اعجمي , ا اعجم , مرد بيادب , مرد ظال , مرد بي رحم (*cruel man*), ا غريب .— (*rustick*), روسته زاده , ا خويرات .—*Barbarians* (*foreigners*), ا رقاب المزاود . — *A native of Barbary*, ا البربر .

Barbarian. v. *Barbarous, foreign.*

Barbaric, ا غريب , ا مغرب . v. *Foreign, exotic, far-fetched.*

Barbarism, barbarousness (*in speech*), ا غلط , ا عجمت , ا لخلخانيت . — (*ignorance*), ا لحن , كدانت , نا داني , ا جهل , ا جهالت , ا ردا , ا نعامت . — *Gross barbarism*, جهل مركّب . *Notorious barbarism*, غلط مشهور , (*barbarity, cruelty*), ا ظلم , بي مروتي , عدم رحمت , ا مظلمت , ا صعبيت . v. *Inhumanity, incivility.*

Barbarous (*language*), ا مغلاط , ا مغلطه , ا عورا , ا اعجم , بي , نا شناس , نا دان , عجمي , الكن . — (*ignorant, rude*), ا جاهل , تركي , ادب , بي رحم , غنقره , غنقره . — (*cruel*), عفريت , بي شفقت , دل ازار , ظلمكار , ظالم , عدم امان (*foreign*), ا غريب , ا مغرب , ا اجنب .

Barbarously (*speaking*), با غلط , ا طبقاً . — (*rudely*), بي ادبانه , جهلانه .— (*cruelly*), ظالمانه , بي محابا .

BARBARY (*in Africa*), ا جزاير , الجزاير , بربريه , ا مغرب .

BARBED (*bearded*), ريشدار , خاردار . *A barbed arrow*, تيرخار چيني , تيرخاردار , چنگل خاردار . *A barbed hook*, چنگال خارچيني .

A BARBER, ا حجّام , موي سَتر , بربر سر , بربر , موتراش , حاجم , مالش گر , مزيّن , حلّاق , دلاك , سرتراش .

A barber's shop, دوكان حجام , بربرخانه .

A BARBITON (*musical instrument*), بربط , ششتا .

A BARD, ا شاعر . v. *Poet.*

BARE (*naked*), برهنه , عريان , رت , نا پوشيده , ا ملسي or ملسا , ا مجرّد , ا اجرد , جردت , املاس , شما , ا شمامه , ا عاري , ا معري or معرا . v. *Uncovered, barren.* — (*simple*), ساده , بي زينه . v. *Plain, unadorned.* — (*worn*), سوده , ماليده , ا مسحوق . — (*only*), ا فقد , v. *Mere.* — (*lean*), لاغر , عجفا .

To bare (*strip*), برهنه كردن , املاس ساختن , مجرّد نمودن .

Bare-bone (*lean*), ا لاغر , ا نحيف , ا عجفا .

Bare-faced (*impudent*), بي شرم , شوخ چشم , گستاخ . v. *Shameless.* — (*unmasked*), روي واز , بي روي بند , اشكار . v. *Unveiled.*

Barefacedly (*openly*), پيدا , اشكاره . — (*shamelessly*), بيشرمانه .

Barefacedness, ا بي شرمي , جسارت .

Barefoot, ا محفي , برهنه پاي , برهنه , ا حفوت , حفا , ا وطب . وقع . v.

Bareheaded, برهنه سر , سروا .

Barely (*poorly*), ا اجرداً , برهنانه , فقيرانه , ا مهلاكاً . v. *Nakedly.* — (*only*), ا مجرّد , همان . v. *Scarcely, hardly.*

Bareness, ا عجف , لاغري , فقيري , جرد , برهنگي . v *Nakedness, poverty, leanness, shabbiness.*

A BARGAIN, (*agreement*), ا عهد , قول , قرار , وعده , عهد و پيمان , ميثاق , اقرار , شرط , عقد , پيمان , اصر , وعده , وثيقت , معاهدت , تعهد , اتّفاق , عهد و قرار , وظيفت , فيمان , بازار , وصر , مواثيق , عهود , شرايط , شروط . v. *Contract, paction.* — *Bargains*, *A bargain* (*I am content*), خشنودام . *A bargain* (*cheap purchase*), كمبها .

To bargain, شرط ساختن , عهد نمودن , بازار كردن .

A bargainer, عهد كننده .

A BARGE, زورق , زنبر , سفينه , كشتي .

A bargeman, ا ملّاح .

BARK (*of a tree*), قشر , قشرت , پوست درخت , قشر , پوست شجره , باشين , هبايت , مازه , قشر درخت . — (*boat*), سفينه . v. *Barge, ship.*

To bark (*peel*), قشر , كندن , مسلوخ كردن , پوست كندن , عوا كردن , عف عف كردن , برگرفتن . *To bark* (*as a dog*), لغو ساختن , لاندن , گوليدن , درميدن , نابح شدن , نبح كردن , وهوهت زدن , وقوقت كردن .

Barked, bark-bared (*stript*), كنده .

A BARKER (*stripper*), پوست كننده . — (*as a dog, &c.*), نبح كننده , نابح , نباح , نوكفار .

Barking, subs. (*stripping*), قشر کندن. — (*as a dog*), عوّت A, غواء A, لغو A, وهوهت A, نبح A, صوت الکلب A, تعویه A, معتوي A.

BARLEY, جَو, شعیره A, سلت A, کشک, کشکک, قصیم A. — *A barley-corn*, جوي, شعیرت A. *Barley water* or *broth*, جوآب, جوین, حمزه A, کشک A, خاله بیني, بربور A, کشکک A.

A BARN, بیدر A, خرمن گاه, خرمن, مخزن A, انبار, خورزي, نهانخانه, نهاندان, تپنگو, تپنگه, گنجینه, خزینه A, دآیس A. v. *Granary, magazine.—A heap of grain in a barn*, تینوس.

A BARON, بگ, بگزاده, زعیم A, مرزا, میرزا.

BARRACKS, خانهٔ سپاهي.

A BARREL, جرّه A, دان, دنّ or A دن, برمیل A. *A barrel of wine*, خمره A, جرّهٔ شراب. — (*A cylinder*), اسطوانه, برج, ارغاد A, کیغره, لوغ, مسلفت A.

To barrel, در برمیل نهادن.

BARREN, عقیم A. قصیر A, بي بر, عاقر A, عقیر A, غیر مثمر, اسیف A, مجدب A, جدوب A, استرنگ, ممحلت A, ممحل A, ممحال A, نا منبت, هامد A, وذما A, کاحط A, کنود A, اشهب A, ازم A, محول A, ماحل A, شحاح A, رمشا A, تنگ, بالخ A, جرز A, جموش A. *A barren woman*, مراءت عاقر, زن عقیمه, ستروان, سترون, سال قحط, زن قصیرت, ستاغ, سترنگ. *A barren season*, جحد A, مقلف A, کلاحي or A کلاح, جحرت A, قحط سال, قاشور A, قشرت A, ضبع A, حصّا A, حمرا A, جرز A, قاشورت A. *Barren ground*, هلکون A, شوري بوم, ملیع A, سبروت A. *Partly barren, partly fruitful*, رنقا A, سنه A, بقعا A, ابقع A, مخرج A, مقها A. — (*dull*), بیبود A, احمق A, فدم. v. *Stupid, insipid.*

Barrenly, عقیرانه, عقیما A, بي حاصلانه.

Barrenness, بي حاصلي, عقرت A, عقر A, عقم A, ستروني, کلبت A, قحط A, جلیفت A, جدب A, عقیمي, عقارت A, حطمه A, تغب A. *Barrenness of a woman*, عقر المراءت A, قصیري زن, عقیمي زن.

A BARRICADE, *barricado*, سدّ A, چنبه, بنیان, مقبص A. v. *Bar, fortification.*

To barricade, مقبص کردن. v. *To stop up, obstruct, bar.*

A BARRIER, حدود A, حد A, سد A, میتا, دربند, سرحدّ. v. *Confines, boundary.* — (*mound*), بندروغ. v. *Bar, barricade, fortification, obstruction.*

BARTER, متجر A, تجارت A, مبادله A, معاوضه A, زنجبري, بازار. v. *Merchandize.*

To barter, تجارت کردن, مبادله کردن, معاوضه کردن.

A barterer, بازارگان A, مبادل A, معاوض A. v. *Merchant.*

BASE (*low, mean*), کمینه وفرومایه, دني, کمین, پاین, فنا A, بد نژاد, بي اصل, نامرد, ناکس, دون, افگنده, حقیر A, نا جنس, کالک A, ذلیل A, خور, خرار, قبیح, کاهل A, تنبل, لتنبر, روسهه, بي بها, رذل A, بي اعتبار, فرخ A (*fem.* فرخت, plur. افرخ), فراخ A, افرخت A, سفلي A, سفله A, فرخان A, فروخ A. v. *Vile, mean, shameful, cowardly, worthless, illiberal, low-born.—Base-born*, غرزاد, ولد زنا. v. *Bastard.* — *Base money*, ماخ PA, زیوف A, نشار A, ستوک or ستوق, سته, قلب A. — *Base minded*, فرومایه, نیهره, نیهرج A. v. *Pusillanimous.* — *The base court* (*of a house*), حولي A, درگاه, بارگا, توشمان, ابشتگاه. v. *Court-yard.* — *Base* (*bottom*), پایه, بنیاد. v. *Basis, foundation.* — *The base in music*, بم PA, نرم, ابم. v. *Bass.* — *The base of a column*, قاعدت عمود, بون ستون, پایهٔ ستون. — *To make base or vile*, حقیر کردن, فنا ساختن, قبیح نمودن.

Basely, حقیرانه, رذلاً A, نامردانه, با قبح, بد دلانه.

Baseness, سفل A, نامردي, ناکسي, حقارت A, شنع A, افاف A, اف A, بد دلي, کسل A, خساست A, ذلّت A, ذلّ A, خوري, مذلّت A, قبح A, شنعت A, دانت A, دوني. v. *Meanness, vileness, cowardice, knavery.*

A BASHAW, پاشا, باشا. *The bashaw of Mousel*, پاشاي موصل.

BASHFUL, مخجل A, خجل A, شرمناگ, شرمسار, شرمنده, حشم A, حیي A. v. *Modest, timorous, blushing.* — *To be bashful*, خجل شدن, شرمیدن, شرم داشتن.

Bashfully, خفراً A, خجلانه, با شرم.

Bashfulness, خجالت A, شرم, شرمساري, شرمندگي, عار A, خفر A, حیا A, خجلت A. v. *Modesty, shame.*

BASIL (*sweet herb*), ریحان A, نازبو, ضمیران, باد رو,

, حوک , بورنگ , بادروج , بادرویه , پادروم , بادامتره , شاه سپرم , ریحان الملک ع , سپرغم , سپرم , طباق .

A BASILICK (*palace*), پیت , سراي پادشاهي , سراي , برگاه , درگاه , قصر ع , شهریار .—(*a large temple* or *mosque*), ع جامع (plur. جوامع), *The great artery of the arm*, باسلیق .

A BASILISK (*serpent*), ع افعي , ع قهقها , صلت ع , شاه مهاران .

BASIS, پاي , پایه , بنیاد , بن , اساس ع , اسّ ع , مساس ع , قاعدت ع (plur. قواعد) , دستور , مقعدت ع , رکن ع , مبني ع , کروادہ , کروارہ , عنصر ع , آخیز , سامان , اصّ , بنلاد . v. *Base, foundation, pedestal.*

To BASK (*in the sun*), اصطحاد , ضحیان نمودن , ضحا کردن , ساختن .

A BASKET, سلّت ع , سله , غزوي ع , زنبیل , سبد , سپد , کندور , غزادان , طریان , طرنیان ع , کوار , کواره , کوفه , کانور , کابلیچ , کلج , کود بین , کوند , کندوخانه , کندوري , دیکپرگي , ساون , سابون , میغانت ع , سنگور , خنبسه ع , کنور , کندوله , برفند , دموژه , داموز , یکترکره , تنک , تریان ع . v. *Panier, hamper.*—*A basket-maker*, سله باف , سپدگر , سلّت گر . *A basket-bearer*, سپد دار .

A BASON, طشت ع , طست ع , طسّ ع , طاس ع , آبدان , تشت , تست , لقن ع , کاسه , لگن , طاسّات ع , اجانت ع. v. *Cup, dish*; also *pond, bay, dock.*—*A table bason*, تشت خوان . *A wash-hand bason*, چلمچي , دست شوي . *A bason-maker*, ع طساس , طسّگر . *The art of bason making*, ع طساست . *The bason of a fountain*, ع حوض , بازان , ع آبگاه . *An earthen bason*, کاسهٔ برکت ع (plur. برک), ترازودان , طاس ترازو , *The bason* or *scale of a balance*, سفالین . کفّت ع (plur. کفف , کفاف), قصعت ع (plur. قصع).

BASS (*in music*), بم , ابم , نرم . *A bass-viol*, ع رباب الابم , ع ابم . *A bass voice, string, or sound*, ع ابم .

A BASTARD, پسندره , بسندره , حرامي , ولدزنا , حرمزاده , ازیب ع , روسپي زاده , زنیم ع , پندره , بیندره , بیندر , دغول ع , دعي ع , حمیل ع , غرزاد , زادغر .

Bastard (*spurious*), ناپاک , دعي ع , حرامزاده , خشوک , نغیل ع (fem. نغیلت), مخضرم ع , سنید ع , سند ع , منبوذ ع , وضیعت ع . v. *False, illegitimate.*

To bastard or *bastardize*, حرامزاده نمودن , خشوک کردن , سندره ساختن .

Bastardy, حرامزادگي .

To BASTE (*beat*), عذاب , ضرب کردن , کوفتن , زدن , شمرجه , دوختن , ملّ کردن , (*to stitch*), — زد دادن , ساختن , کردن . v. *To sew.*

A BASTINADO, لحت ع , ضرب ع , حدّ ع , ضرب شلاق , لتّ ع . v. *Blow.*

To bastinado, چوب , تازیانه دادن , ضرب شلاق کردن , لحت ساختن , ضرب کردن , زدن . *To be bastinadoed*, پایهال با , چوب خوردن . — *To bastinado the soles of the feet*, چوب زدن .

A BASTION, برج ع (plur. بروج), سور ع , باسطیون , بخش , متن ع , بارو . v. *Bulwark, rampart, fortification.*

A BAT (*animal*), خیوز , خفّاش ع , شوپره , شپّره , شپره , خفدد ع , خشّاف ع , وطواط ع , چرهاواز (or چرهاوار) , خربنواز , اشرف ع , عجام ع , خویوز , طرموق ع , سحات ع , خندود ع , کدین , دست چوب , لحت , چوب , (*a club*), — شهله . v. *Mallet, beetle.*—*A butter bat*, ع طروان .—*A brick-bat*, کرتک , اجر پاره , خشت پاره .

To BATE (*abate*), هبوط نمودن , کمتر آمدن , کم شدن . v. *Diminish, remit.*

A BATH (*hot*), گرمابه , اب گرم , گرمایه , تابخانه , گرماوه , کدوخ , بلّان ع , غسلخانه , حمّام ع . — (*hot or cold*), حمیم ع , حمّت ع , ابدان , مغسل , شستگاه , وشک , صهارج ع , صهریج ع (plur. حمیمت , حمامات), صهري , صهریج ع (plur. صهاریج). *The keeper of a bath*, حمّامي , حمام دار .

To bathe, شستن , غسل کردن .

Bathing (*subs.*), غسل ع , اغتسال ع . — (*adj.*), شوي , شوینده . *Bathing in cold water*, در اب سرد , مقتّر ع , در آب گرم غسل کننده , شوینده . *Bathing in warm water*, محمّ ع . v. *To wash, swim, soften, moisten, soak.*

BATING (*excepting*), غیر ع .

A BATON, باهو , خزران , سردسته , عصا ع , ابیل , چوب . v. *Club, staff, stick, truncheon.*

BATTALIA, صفاراي , مصاف ع , صف صف . *To draw up an army in battalia*, اهنگ ستیز , لشکري صف بصف کردن , نمودن .

A battalion (*corruption of the English term*), كروه , پلتن , جند (pl. اجناد) A , بند A , جمع , بيراق , بلوك , صنتيت A , فرقت A , ورد A . v. *Band, troop, body, army.* — *The colonel* or *commander of a battalion*, كرنيل E , سكبان T , پيشاهنگ , باشي .

To BATTEN (*make fat*), فربه نمودن , سمين كردن . — (*to become fat*), چربي گشتن , پرورده شدن .

To BATTER, سحق كردن , دقّ ساختن . *To batter down*, بر خاك كوفتن , بر زمين نهادن , بر روي زمين انداختن . v. *To beat down, wear out.*

BATTER (*paste*). عجين A .

A BATTERY, مورچه , مورچه توپخانه , دمدمه .

A BATTLE, جنگ , جنگ و جدل , كارزار , جهاد , حرب A , مقاتلت A , وقيعت A , پيكار , رزم , نبرد , محارب A , محاربت A , قتال A , وغا A , وقعت A , ناورد , هيجا A . هيج A , نجدت A , معمعت A , واقعت A , گيردار , مغزي A , غزا A , پرخاش , فرخاش , كراغند , كابوس , يوم A , وعك A , وعكت A , حوبت A . — *A field of battle*, ميدان , حربگاه , آوردگاه , رزم جا , نبردگاه , ميدان جنگ , وغا A , مجال A , بونجار , بولجار . *The strength of the battle* (*an epithet*), جلادت جنگ . *Battles*, حروب A , محاربات A , مغازي A , معامع A , وقعات A , غزوات A , وقايع A . — *A battle of two, a duel*, وقيعت الاثنين A . — *To give battle*, جنگ كردن , مقابله كردن . v *To fight, engage.* — *To excite to battle*, غولانيدن . — *A sea battle*, قتال البحر A .

Battle array, صف آرائي . v. *Battalia.*

A battle axe, تبر , تبرزين , تبر تبشه سخت آويز , تور , فصيم A , فاس A (pl. افوس , فووس) , حداة A (pl. حدا) , ششپر .

BATTLEMENT, بدن , لشت , بارو , كنگره , فصيل A , كوّه , كاخ A , شرفت A (pl. اشراف , شرفات) . *The battlements of a castle*, رخنهاي بارو , فصيل قلعه . — *Any building with battlements*, كرخ .

A BAVIN, نبيته A . v. *Twig, stick.*

A BAUBLE, بازيچه , هرزه . *Baubles*, ترّهات A , عنديات A . v. *Trifle.* — *Baubling* (*contemptible*), نا چيز , ژاژ , هرزه , خور , مبتذل A , دني A .

A BAWD (*pimp*), شاور , دسفان , دلّال A , قرّمساق , دبيوب A , پرونده . v. *Pander.* — *A female bawd*, دلّاله A , قواده A , وذاح A . v. *Procuress.* — *To play the bawd*, دلاله شدن .

Bawdily, فحشاً A . v. *Obscenely.*

Bawdiness, bawdry, bawdy, فحش A , مغلظه A .

Bawdy (adject.), فاحش A , پوچ , زشت , مردار , بي شرم , بي حيا . v. *Obscene, unchaste.*

A bawdy-house, لولي خانه , بابل خانه , سكش خانه , خرابات A . *A haunter of bawdy-houses*, خراباتي .

To BAWL, بانگ بر زدن , آواز بلند كردن , نعره زدن , فرياد ساختن , آواز يدن , شخرليدن , غوغا دادن , شماته كردن , تنديدن , نادي زدن . v. *To clamour, exclaim, scream.*

A BAY (*of the sea*), شرم A , جو البحر A , خليج دريا , خليج A , خور A , خلجان A . v. *Gulph, frith, road, creek.* — *Bay* (*horse*), خطب A , مدبس A , ادبس A , سرخيرد , كميت A , كمت A , كمته A , كماته A , سرخاب , اطحم A , (*mare*), جاوا A , جووت A , تيرد . — *The bay-tree*, (*laurel?*), غار A , سرخم , سرخس , رند A , دهمشت A , دهمست A . *A bay window*, شاهنشين . — *Bay-salt*, ملح A , نمك سياه , نمك اسود .

To BAY, نبح كردن . v. *To bark.* — (*to shut in*), احاطه كردن . v. *To embay.* — *To hold at bay*, بتفاوت داشتن . *To be kept at bay*, باتفاوت داشته شدن .

BAYES (*cloth*), پشمنه .

BAYONET, سنگين .

BDELLIUM (*an eastern gum*), مقل , بهش , خشل .

To BE, شدن or شودن , بودن , هستن , شريدن , باشيدن , شاويدن , كون A . *To cause to be*, هستي دادن . *Not to be*, نابود شدن . *Let it be*, شود , باد , بادا , باش , كن A . *Let it be as it may*, هرچه بادا باد .

A BEACH, ساحل A (pl. سواحل), كناره دريا , ساحل بحر , لب دريا , كناره بحر . v. *Shore, coast, bank.*

A BEACON, فسان , علامت A , منارت A . *A beacon on a hill*, منارت بر كوه . *A beacon in the sea*, نشان در دريا .

A BEAD, دانه , مهره , خرمهره , مورش , شبه , سخ , جاجت , خربصبصت , بسرت , خرز . v. *Necklace; bracelet; amulet.* — *A glass bead-maker*, خرزي . *A string of beads* (*a rosary*), تسبيح , قداس A , هزار .

A BEADLE, محضر A , توثور , جلواز , شرطي , سرهنگ .

A BEAGLE, سيود . v. *Hound.*

A BEAK (*of a bird*), چنگ , پنجال , مرغ , نوک , منقار A , شده , نول , مرغ , شند , تک , مرغ , تک , تير , توير , مرغ خطم A , تبغوز , تبغور A , پوز , قلفت A , منقاف A .

Beaked, منقار دار , نوک دار . v. *Pointed.*

A Beaker, پياله , منقاردار .

A BEAM, نير , شه تير , تيژه , جايز A (pl. اجوزت , اجوزان) , هيزان . دمورد , كنگر , وارخ , واخ , مزوري , ساريت A . قابور , فرسيب *The main beam of a house*, شه تير خانه , سرشاخ , بندگير , شاه , ديوار , فروار , تيرخانه *A transverse beam* or *joist*, فرسب , سهم A , فرشت خانه . *The upper* or *roof beam*, پالار خانه , پالار , پالاري . v. *Joist, rafter.* — *The beam of a balance*, شاهن , چوب ترازو . *The crooked extremities of the beam of a balance*, پارد , منوال A , منول A . *The main beam of a water-mill* (*turned by the wheel*), ناوسار . — *A beam* or *ray of light*, پرتو , شعله A , رخش . *Sun-beams*, نيرت A , نيران A , تيغ شمس , شعاع آفتاب . v. *Ray.*

To beam, شعله زدن , درخشيدن , پرتو انداختن . v. *To shine.*

Beaming, beamy, لامع A , درار , شعله دار , پرتو انداز , منوّر A , منير A , درخشان , رخشان , رخشا . *Beaming like the sun*, آفتاب آسا رخشان .

A BEAN, لوبيا , لوبا , باقله , بخله , بقلت A , باقلا A , فوك , فولت A , ابلم A . — *A French* or *kidney-bean*, فول A , زن A , نخبوع A , دسمره , دجر , حنبل . *A bean-shell*, قشرت بقلت . *Bean pods*, AP خرنوب .

To BEAR, زفر بردن , بردن (*carry*) , سپوردن , برداشتن , حمل بردن , حامل شدن . v. *To bring, convey, support.* — (*to suffer*), تحمل داشتن , صبرنمودن , محنت كشيدن , جفا خوردن , طاقت داشتن . v. *To be patient, to undergo.* — *To bear indignantly*, بيخضور شدن , آيختن . *To bear a repulse*, دريغ پذيرفتن , محروم ماندن . *To bear a loss*, خسارت نمودن , نقصان كردن , ضرر يافتن , زيان كشيدن , واكردن , ستادن , دفع و رفع كردن , *To bear away*, صعود بردن . ارتفاع ساختن , *To bear arms*, سلاح داشتن , ساز برگرفتن , پر سلاح شدن , سيف برداشتن , پشنجيدن , *To bear a child*, وضع بارساختن , فرزندآوردن , ولادت نمودن , توليد كردن , زاييدن , زادن , زاستن , حمل گذاشتن . *To bear fruit*, ميوه نمودن , منصب داشتن , ثمر براوردن , حمل داشتن . *To bear an office*, جاه داشتن . دنه گرفتن . *To bear one's self highly* or *proudly*, مصرف كردن , خرج نمودن . *To bear the expence*, مرافقت ساختن , رفيق شدن , همراهي كردن . *To bear company*, ارخت نويس نمودن , تحريراً شدن , تاريخ داشتن . *To bear date*, ظلم نمودن , اذيت كردن , برباد ساختن . v. *To oppress, overturn.*—*To bear down in argument*, الزام كردن . غلّ آوردن , كين گرفتن . v. *To hate.* — *To bear a grudge*, تذكيركردن , ياد داشتن , ذكر ساختن . v. *To remember.* — *To bear in mind*, سر جهاز بسمت , منزل كردن . v. *To sail.* — *To bear for a harbour*, رواج شدن , نازيدن , رخصت نمودن . گران بها بودن . — *To bear a price*, محبّت داشتن , v. *To indulge, endure.*—*To bear with*, ميل شدن , عاشق شدن . v. *To love.* — *To bear an affection*, واپس رفتن , وا ماندن . v. *To keep aloof, retire.* — *To bear* or *lean upon*, اعتماد ساختن , اتكا كردن . — *To bear rule* or *sway*, مسلّط شدن , ضبط كردن , حكم نمودن , سلطنت كردن , v. *To govern.* — *To bear a resemblance*, هماثل شدن , مخالفت , مقاومت كردن . مانستن . — *To bear up against*, نمودن . v. *To resist.* — *To bear patiently*, صبرداشتن . v. *To brook, endure.* — *To bear witness*, شهادت كردن , شاهد شدن . حمايت , حفظ نمودن , حراست كردن , *To bear out*, دادن . v. *To support, protect.* — *To bear* (or *be situated with respect to other places*), موضوع شدن .

A BEAR, مختوم A , هجرس A , خرس , دبّ A . *she-bear*, دبّت A , قارت A . *The constellation of the Greater Bear*, هفتورنگ مهين , دبّ اكبر , *The Lesser Bear*, هفتورنگ كهين , دبّ اصغر .

A BEARD, خطّ A , (pl. لحي) لحيت , محاسن A , ريش , ذقن A , زبّ A , هلّوف A , نس , جرّه A . v. *Whiskers, mustachoes.* — *Having a large beard*, ذو هلّوف , مكنّف A , *Having a thin beard*, كوسج , كوسنج , كوسه , اهل مسلط . *Having the beard of a goat*, لحيت التيّس A , معنّز A . *The beards of corn*, غرش , غوش , خوشاي , خوشه , داز , غرشا or غرشي . v. *Ear.*

To beard (*take by the beard*), ريش گرفتن .

Bearded, اهل جرّه , ذولحيت A . صاحب ريش , ريش دار , محاسن دار . (*corn.*) خوشه دار . v. *Prickly, barbed, jagged.*

Beardless, بي ريش , شششخ , امرد A , متمرّد A , گرز , تازه , شششخ . v. *Youthful* and خطّ.

A BEARER (*porter*), غاشيه دار A , دارنده , باربردار , برنده , حمّال A . v. *Carrier*. — *The bearer of a letter*, بارکش , دارنده مکتوب , حامل مکتوب , خطّبر , نامه آور , قاصد A . *The bearer of the royal commands*, دارنده فرمان عاليشان . *The bearer of these presents*, حامل ورقت . *A bearer at funerals*, مزارجي , مقبرهجي . مردگان بارکش , موتا بردار . *A standard-bearer*, رأيت بر , علم بردار . N. B. *The bearer of any thing is generally expressed in composition by* بردار .

Bearing (*burdens*), زبي , وزر A , بارکشي , باربرداري . — (*situation of one place in respect to another*), موضع A , محلّ A . — (*suffering*), صبور , بردبار . — (*behaviour*), وضع A , حرکت A , جمبش .

A BEAST, حيوان A (pl. حيوانات), بهيمت A (pl. بهايم), ستور , جانور , جانوار , چرنده , چرند , چارپاي . v. *Quadruped*, *animal*. — *A wild beast*, وشي , وحش A (pl. وحوش), حيوان , شيرزه . *The claw of a wild beast*, چنگ . *Wild beasts for the chase*, حيوان شکار , طوارف A , نخچير . *A beast* (*brutal man*), اهل تعدي . — *Beasts*, دواب A . v. *Cattle*.

Beastliness, حيوانيت A , وحشت A , سبعيّت A , درشتي , عفريت A . v. *Fierceness*, *brutality* . — (*lewdness*), فحش A , نجاست A , فسق A , اغتلام A . — (*nastiness*), شپوت A , غلاظت A . v. *Filth*, *dirtiness*.

Beastly, بهيم A , وحشي , بهايم سيرت , حيوان خصلت . v. *Brutish*.—(*lascivious*), زشت , مردار , فاحش A . v. *Lewd*, *obscene*. — (*nasty*), نجس A , غايظ , گنده , پليد . v. *Filthy*, *dirty*.

To BEAT (*strike*), زدن , ضرب کردن , مضروب نمودن , بخشودن , شلّاق زدن , لايبدن , کوبيدن . کوفتن , زده ساختن . v. *To bruise*, *knock*, *thrash*.—*To be beaten*, مضروب , زده شدن , فتح کردن , تلابيدن , چوب خوردن , شدن , استيلا کردن , ظفر يافتن , مغلوب ساختن , غالب شدن . قهر نمردن . v. *To vanquish*, *overcome*, *subdue*. — *To beat* (*as the pulse*), رگ حرکت نمودن , نبضان کردن . — *To beat* or *dash against*, بيم زدن , بيم دگر کردن , مصادمت نمودن . *To beat to arms*, نقاره زدن , حربي زدن , جنگ زدن . *To beat on an anvil*, برسندان کوفتن . *To beat back*, دفع ساختن , رفع کردن , بازداشتن . v. *To repel*. — *To beat the breast*, سينه زدن . v. *To lament*. — *To beat a drum*, دبدب زدن . — *To beat down*, خراب , هدم کردن , زمين برابر نمودن , ساختن . v. *To demolish*. — *To beat down a price*, قيمت کوس کردن , بها کاهش ساختن . — *To beat the hoof* (*to walk on foot*), پاي گرفتن , پياده رفتن , هجوم , تاخت کردن . — *To beat up* (*attack suddenly*), سير کردن . ناگاه گير کردن , آوردن . *To beat up* (*as hunters for game*), تفحّص ساختن , خشکاناز کردن . — *To beat* (*mix ingredients*), توخيش زدن , خلاط کردن , سرشتن , اميختن . — (*to throb*), اليزيدن , برجستن , وجف کردن . v. *To palpitate*.

A beat, ضرب A . *A beat of the pulse*, خخ خخ , پنيوش . v. *Pulsation*.— *Beat of drum*, آواز طبل , دربله , دردبي .

Beaten, زده , ضرب کرده شده , مضروب A . *A beaten path*, ذلّ الطّريق A , راه راست , ممّرناس . v. *Path*.

A beater, زننده , ضرب کننده , ضارب A . *A gold-beater*, صفيحه ضرب کننده , تنکه زن , زرسايي .

Beating (*part*.), زنان , ضرب کنان .

BEATIFIC (*happy*), دولتمند , مبارک A , سعادت مند , مسعود A . v. *Blessed*.

Beatifically, مسعودا A , با سعادت , مبارکانه .

Beatification, *beatitude*, سعادت A , دولت A , دولتمندي , خلد A , فخرانيت A .

To beatify, مسعود کردن .

A BEAU, مرد نازنين .

A BEAVER, کلب ما , سگابي , سگ آب , شيم , شير خشک , خز . v. also *Hat*.

BEAUTEOUS, *beautiful*, خوب صورت , حسين A , حسن A , صاحب جمال , جملا A , جميله A , جميل A , بشير A , بهيج A , زهرا A *fem*. , لطيف A , ظريف A , حسنين A , ساده رو , مهوش , ماهپيکر , ماهرو , اقسما (pl.) قسيم A , شوخ , نيک منظر , متشکّل A , مشکّل A , مهلقا , پري پيکر , انور A , شيطي A , غري A , رعنا A , نبيل A , زيبا , زيب , بهلول A , غيساي A , مستحسن A , مليح A , آنيق A , هنير , ساس , قنوس A , لولي , وشت , قنجه A , هبرزي A , سبغ , شريق A , نغز , شمردل A , بهي A , افرنگ , همير , جميل الثّلا A , مبزّج A , مهپاردگان (pl.) مهپاره , هژير , هزير , عيطموس A , طآت A , ملّوز A , صيّرشير A , حسن المتجرّد A , بي تا , پرن A , ملاح A , عطلت A , مهجره A . عطموس A .

A بهلول . *Extremely beautiful*, A حسن الحبر والسّبر . v. *Handsome, lovely, graceful, pretty, charming.*

Beauteously, beautifully, با جمال , در حسن حال , جميلانه .

Beautifulness, beauty, جمال A , حُسن A , خوب صورتي , لطف A , لطافت A , ملاحت A , صباحت A , نزاكت A , بهجت A , نضارت A , نضرت A , نضره A , ظرافت A , طلاوت A , شكوه , شكوهه , زهرت A , زهره A , نخمت A , نامت A , بها A , زيب , رونق A , فسر , هنير , غرب A , زيبايي , فره , پكولك , ملح A , زهو A , فروغ , فر , رمق A , اثر A , ورق A , زخرف A , ركز A , سبر A , تراز , ميسم A , كنيسه A . — *A miracle of beauty*, A عجبا . v. *Beautiful.*

To beautify, پيراستن , تزيين كردن v. *To adorn, decorate.*

A beauty-spot, خال , شامت A , علطه A . v. *Mole (on the face).*

A BECAFICO, انجيرخور .

To BECALM, تسكين نمودن , ساكن كردن , فرو كردن , عناصير آرام كردن , ترفيه ساختن . v. *To still, quiet.*

BECAME, preterite of Become. *It became*, گشت , بود , شد , گرديد .

BECAUSE, ازجهت , ازبراي , براي , بنابر , زيراكه , زيرا , ازباعث , ازسبب . *Because of that*, or *on that account*, ازآن , ازآن سبب , ازآن جهت , ازبراي آن , بنابرآن , فلذلك A , من اجل ذلك A , لذلك A , باعث *Because of this*, or *on this account*, بنابراين , *&c.* A لهذا , *&c.* v. *For, as, on account of.*

To bechance, v. *To befal, happen.*

A BECK, *beckoning*, A اشارت , A ايما , كرشمه , تروميه A , غمزه A , غمزه A , ايبا A , امار A , وما A , لمز A , كلوچ , رمز A . v. *Sign, signal, nod, wink.*

To beck, beckon, اشارت كردن , رمز نمودن , ابرو زدن , تشويرساختن , اشاره كردن .

To BECOME (*fit* or *suit*), لايق شدن , اندر خوردن , مناسب شدن , فرزام نمودن , روا بودن , زيبيدن . شايستن , شدن , گرديدن , گشتن , — (*to be* or *be made*), هستيدن . صير شدن , هستن , بودن . v. *To grow.*

Become, گرديده , بوده , شده .

Becoming (*suitable*), A مناسب , A لايق , روا , اندرخور , فرزام , شايسته . v. *Elegant, graceful.*

Becomingly, ظريفانه , با نزاكت , ادبانه , لايقانه . v. *Elegantly.*

Becomingness, A ظرافت , A نزاكت , A لطافت , شكوه , زيباي . v. *Elegance, beauty, propriety.*

A BED, پلنگ , پستر , بستر , خفتخجا , خوابجا , خوابگاه , گستر , شبستان , مرقد A , منام A , فرش A , فراش A , مهاد A (pl. امهدت *and* مهد), كند خانه , گندانه , گستردني , خسپنجا , وثر A , وثبر A , شبرم , بالين . صفّه A , تخت AP . v. *Couch.* — *The marriage bed*, دست پيمان , جلوت A , منصّه A . v. *Chamber.* — *A bed of state*, تخت جلوه گاه , مسند A , سرير A , آراسته . v. *Throne.* — *A bed* (or *plot in a garden*), چمن , رفرف A . *The bed of a river*, رودخانه , تخت روان , v. *Litter.* — *To make a bed*, فراش گستردن , مهد ساختن , نمطي A , گستر , فرّاش A . — *A bed-maker*, بستر گر , نجّاد A . — *To go to bed*, بر بستر راحت , بر پلنگ بودن . بخواب رفتن . — *To be in bed*, صاحب فراش , بستر نشين . — *Lying in bed*, شدن . *To be brought to bed*, توليد كردن , ولادت نمودن , زاييدن , قبول ساختن , بار حمل گداشتن . وضع ساختن . *To bring to bed*, مامايي زبان كردن , فرزند آوردن .

A bed-chamber, خلوتسرا , مبيت A , سروقت , خوابخانه , شبستان , خفتخجا , خلوت خانه .

Bed-clothes, bedding, شادگونه , كرغند , گستر , كراغند , محبس A , احباس A , انشاد A , شبرم , جامه خواب . v. *Blanket, sheet, counterpane.*

Bed-sheet, چارشب , ردا A , چادر , چارشف .

A bed-fellow, همبستر , همخوابه .

Bedrid, خسته وصاحب فراش , صاحب فراش . v. *Sick.*

A beadstead, چارپايي , پلنگ .

Bed-time, وقت الهجوع A , ساعت خواب .

Bed-work (*easy work*), کار آسان.

To BEDABBLE, *bedaggle*, *bedawb*, آلودن, آلوده ساختن, پلید نمودن, تر کردن, نمگین کردن. v. *To defile*, *wet*, *sprinkle*, *stain*, *bespatter*. — *To bedawb with ink*, با مرکب آلوده کردن. *To bedawb with gold*, از زر اندودن, مطلّا کردن. *To bedawb a garment*, جامه مستقذر نمودن, جاموار آلودن.

Bedawbed, آلوده, مردار, ملوّث A, موسّخ A, مستقذر A, دمیم A.

To BEDAZZLE, چهر کردن, سدر ساختن. v. *To dazzle*.

To BEDEW, تلشیق کردن, ژولیدن, لحط نمودن.

To BEDIGHT, *bedizen*, آرایش کردن, پیراستن, زینت نمودن. v. *To adorn*, *dress*.

To BEDIM, تکسیف نمودن, کسف کردن. v. *To obscure*, *eclipse*, *darken*.

BEDLAM, دیوانه خانه. v. *Mad-house*.

A bedlamite, مرد دیوانه, دیودار, دیوستان. v. *Madman*, *demoniac*.

To bedraggle, v. *To bedaggle*.

To BEDRENCH, ترطیب, تشریب کردن, ازآب پر کردن, ساختن. v. *To drench*, *soak*.

To BEDROP, شنجیدن, چکیدن, تقطّر کردن. v. *To drop*, *sprinkle*.

To BEDUNG, دمال, عدن کردن, زبول کردن, شوردادن, نهادن. v. *To dung*.

To BEDUST, خاک افشان, غبار افشاندن, کرد آلود کردن, نمودن.

To BE-DWARF (*make little*), خورد کردن, کوتاه کردن, صغیر کردن.

A BEE, زنبور, آرو, آري, نحلت A (pl. نحل), مگس, کبسته, کبستو, کبست, کت, زنبور عسل, اذک, شهد, کیجال, کنت, منج, منج انگبین, نایب A (pl. نوب), ستوره, زلّه, غلغج A, جارسه A (pl. جوارس). v. لوب A. — *A bee-hive*, شان, کندو, کندوج, خشا, رصع, عسالت. — *A bee-master*, مشار A, عستار A, کوارت A, تنک عسل, کندوخانه, کندوج, معسلت A, قتع A, خلي A, خنیّت A (pl. خلایا). *Bees-wax*, موم, شمع A, شمع عسل. — *The king* (or *queen*) *bee*, A نحل. — *A bee's sting*, نیش, ابر, ناوک آري, لدّاع A, ژنه, عجوزه A, میبار A, ابرت زنبور, ابرت A شذام. *A swarm of bees*, جمع زنبور عسل. — *A drone-bee*, A آرو, تلنّي, — *A gad-bee*, نعرت. — *The bee-eater* (*a bird*), زنبورخور, خول, کاسکینه. *A bee master*, زنبوردار.

BEEF, لحم گاو. گوشت بقر, گوشت گاو, گاوگوشت.

BEEN, بوده, شده.

BEER, A جعه, بوزه.

BEESTINGS (*first milk after birth*), فله, A لب or لبا, دهنده, دهینده A, ملبي A, هرش, هرس, آباب A.

A BEET (*root*), سلق A, پاژو, غرمچ A.

BEETLE (*insect*), جُعَل A (plur. جعلان), ابو جعران, کرو, گندواله, کوزدو, کوژد, کوزد, خوزده, خنزد, خفز, خرزده, خنفسا A, خنفست A, خنفس A, دعسوقت A, جلعلع A, همجي A, کرود, خنزدو, خنزده, دعک A, فاست A, فاسیا A, جحل A, حلزون A. *Beetles*, کدین, میخ چوب, ازینه, ازیره, مدق A, کوزن or کوذن, کوزینه, کرتک, چنبه. v. *Mallet*. *A pavior's beetle*, میطدت A. *A fuller's beetle*, تخته جامه, چنبه, توبک. *A bleacher's beetle*, فندل, سبرخ, شنگینه.

BEETRAVE or *beet raddish*, A غرمچ.

BEEVES, مواشي, ابقور A, کسعت A, هامّت A. v. *Cattle*.

To BEFAL, بظهور, نازل شدن, عارض شدن, واقع شدن, آمدن, عروض کردن. v. *To happen*.

To BEFIT, واجب, لایق شدن, شایستن, مناسب شدن, فراخور آمدن, بودن. v. *To suit*, *to be suitable*.

Befitting, A لایق, مناسب A, واجب A, جدور A.

To BEFOOL. v. *To deride*, *ridicule*, *laugh at*, *infatuate*.

BEFORE, اوّلا A, اوّل A, درپیس, ازپیش, پیشتر, پیش, اقدام, قدام A, من قدام A, قبلا A, قبل A, سابق A, امام A, ابدا A, ابتدا A. *To be before or opposite*, روبرو شدن, مقابل شدن, وجاه شدن, فاداشتن. *Before this*, پیش از این, پیش, قبله A. *Before that*, پیش از آن, قبل هذا, سابقا A. *Before and after*, پس و پیش. *Right before*, از آنکه. *Before all things*, مقدّما A, من قبل A, ادنادني A, پیشا پیش. *Before the time*, قبل A, قبلا A, پیش زمان, بادي بدي A.

Before dawn, قبل الصّبح ا. *Before entering*, قبل الزمان . الدّخول ا. *Before the mark*, بقبل الهدف ا. *Before arrival*, قبل وصول ا. *Before some people*, قدام البعض ا. *Before God*, عند الله ا. *Before you (in your presence)*, در حضور، من كدامك ا. *Before him (in his presence)*, پيش او، شما ا، بالمواجهه ا، بحضرته ا، بحضره ا، در حضرش، بين يديه ا، بالمشا فهه ا. *Before the eyes*, پيش نظر. *To come before*, پيش آمدن. *To bring before*, پيش آوردن. *To go before (precede)*, پيش رفتن. *As before*, كالاوّل ا، كما في الاوّل ا. *Before-mentioned*, مشار اليه ا، سابق ا، مذكور ا، مزبور ا. *Before (sooner)*, زودتر. *(superior)*, برين، اعلي or ا اعلا ا. v. *Formerly, further on, in preference, in presence, preceding, prior, previously, hitherto. Before-hand*, اوّلا ا، قبلاً ا. v. *Previously, first of all. (opulent)*, مالدار، غني ا. v. *Wealthy, rich. Before time*, سابقا ا، ابتداً ا، اقدم ا، متقدّم ا، اسبق ا.

To BEFOUL, پليد، آلودن، ناپاك كردن، غليظ كردن، آلوده نمودن، كردن. v. *To stain, defile, soil.*

To BEFRIEND. v. *To support, favour.*

To BEFRINGE, علم كردن، طرازيدن، با طراز پيراستن، با زنجف آراستن. v. *To fringe.*

To BEG *(intreat)*, التماس، نيازكردن، درخواست كردن، رجا نمودن، لابه كردن، خواستن، تمنّا نمودن، نمودن، استدعا ساختن. v. *To ask, petition. — To beg alms*, سايل، جرا نمودن، دريوزه كردن، گدائي كردن، گدا بودن، شدن، دربدر رفتن.

To BEGET, پيداكرن، زادن، توليد كردن، تكوين كردن، نسل ساختن، تجل نمودن، مولد كردن، تناسل ساختن. v. *To generate, procreate.—(to produce)*, براوردن، ظهوركردن. *To beget esteem*, اعتبارجلب كردن، خاطرگرفتن. v. *To conciliate.*

A begetter, تناسل سازنده، ولاد كننده، پيدا كننده.

Begetting (part.), توليد كنان، پيدا كنان. *(subs.)*, توليد ا، پيدايش، ولودت ا، ولادت ا.

A BEGGAR, جرّار ا، جرا ا، دربدر، گداگر، گدا، فقير ا، ابدال ا، قلندر، درويش، مفلس ا، مسكين ا، سايل ا، زبابند، كشي، كشه، روان خواه، خواست، تلنگين، بيكار، شحّاز ا، توبره، يوزه، آيينه دار، زبانخواه. — *A beggar's wallet*, توبره. *A beggar in streets and markets*, جرّار كوچه و بازار. — *Beggars*, گدايان، سايلون ا، وطاءة ا، واطية ا، تركان.

To beggar, مفلس ساختن، فقير كردن، حاجتمند كردن، مجفّف نمودن. v. *To impoverish, deprive, exhaust.*

Beggarliness, فقيري. v. *Beggary.*

Beggarly, مسكين ا، فقيرانه، حاجتمند، گداي، گدا، مفلس بي، خسته، تنگدست، درويشانه، درويش، فقير ا، برك. v. *Poor, indigent.*

Beggary, ذلّت ا، گداگري، بينوائي، فلاكت ا، فقر ا، تنگ دستي، مسكيني، مضايقت ا، فقيري، حاجت ا، ضرورت ا، حوبت ا، تصعلك ا، درماندگي، افلاس ا، فلس ا. v. *Poverty, necessity.*

To BEGIN, از سر، شروع كردن، ابتدا كردن، آغازكردن، آغازيدن، دراستادن، مباشرت ساختن، گرفتن. v. *To commence, originate, arise.*

A beginner, آغازكننده، شروع كننده. — *(an inexpert man)*, مردِ بي وقوف، اهلِ ناشناسي، صاحبِ ناداني، نوآموز.

A beginning, شروع ا، ابتدا ا، آغاز ا، اوّل ا (plur. اوايل)، فاتحت ا (plur. فواتح)، ديباچه، سر، نخست، فيع ا، بداء ا، مباشرت ا، رياس ا، مبداء ا (plur. مبادي)، بذاءت ا. *Making a beginning (part.)*, آغاز كنان، مبتدي ا. *In the beginning*, في الاوّل ا، و مفاتحت كنان، اوّل و آخر، درابتدا، في قبل ا. *The beginning and the end*, از آغاز تا انجام، سراسر، ازاوّل تا آخر، *From beginning to end*, من اوّل الي آخرة ا. v. *Principal, origin, exordium, entrance, rudiments.*

To BEGIRD, محاصر، حصار ساختن، احاطه كردن، بستن، نمودن. v. *To surround, besiege, encircle.—To begird with a belt.* با ميانبند بستن. — *Begirt with a sword*, مسيف ا. *A town begirt*, حصار ا، جدير ا. v. *Gird.*

A BEGLERBEG, بگلربگ t.

To BEGNAW, لحس كردن، دندیدن، جليدن. v. *To gnaw.*

BEGONE, هيه هيه، هان از راه، برو، دور باش، دور، ايها ا.

BEGOTTEN, مولود ا، زاييده.

To BEGREASE, با شحم مسح کردن , با روغن اندودن . v. *To grease, dawb.*

To BEGRIME, سیه فام ساختن , تسوید کردن . v. *To blacken.*

To BEGUILE, غبن وحرمان کردن . فریب دادن , فریفتن , خدع ساختن , رنگ کردن , غدر ساختن . v. *To deceive, amuse.*

BEGUN, مشروع ع , مبتدي ع , آغازکرده شده , شروع کرده .

BEHALF, واسطه ع , خاطر ع , حقّ ع , اجل ع . v. *Right, cause, favour, vindication, support.—On thy behalf,* درحقّ تو , *In his own behalf,* درحقّ خود . *(for)* بهر , من اجلک ع . براي

To BEHAVE, عامل شدن , عمل نمودن , حرکت کردن . *To behave respectfully,* ادب بجا آوردن , ادبانه نمودن . *To behave elegantly,* تظرّف نمودن . *To behave carelessly,* غافل شدن . *To behave well,* نیکوکاري بجاآوردن , نیک کردار بودن , v. *To do, act.*

Behaviour, وضع ع , عمل ع , حرکت ع (plur. اوضاع), جنبش , آیین , طریق ع . v. *Action, carriage, conduct, gesture.— Good behaviour,* ادب ع , آزرم , احسن سمت , ملاطفت ع , مروت ع , لطف ع . v. *Politeness, civility.— Bad behaviour,* ترک ادب , زیفت ع . v. *Rusticity, rudeness.*

To BEHEAD, سر صاف کردن , گلاه بُردن , گردن زدن , عنق ضرب ساختن .

BEHELD, دیده , مشهود ع , معاین ع , منظور ع .

The BEHEMOTH (*hippopotamus* or *river-horse*), برنیق ع .

BEHEST, فرمان , امر ع , حکم ع . v. *Command, precept.*

BEHIND, من ع , بعد ع , من ورا ع , ورا ع , درپس , پس , من دبر ع , درعقب , پسپس , عن ع , عبّ ع , بعد درعقب , پس ماندن , متاخر ع , آخر ماندن . *To go* (or *retire*) *behind,* درپس رفتن . *To come behind,* عقب آمدن . *Behind the curtain,* در پس پرده , وراي پرده . *Behind the back,* بوراي ظهور . *Behind the wall,* پس دیوار . *Behind and before,* پس و پیش .—*(a little behind),* فاسترک . *Behind (remaining),* باقي ع .—*(out of sight),* نا پیدا , غایب ع .—*(inferior),* کمتر , فروتر . *To be behind hand (to be poor),* مفلس و فقیرشدن . v. *Following, back.*

To BEHOLD, نگاه کردن , نگریدن , نگریستن , نگرستن , نظر کردن , مراینت ساختن , مطالع شدن , نگران ساختن . *To behold attentively,* امعان نظر کردن , دقت نمودن . *To be beheld,* منظور شدن . v. *To view, see, look at.*

Behold! اذا ع , ذا ع , ها ع , نک , اینک , اینا ک , ها هذا ع , هاهانذه ع . *Behold me,* اینکم ع , هذا ع , لبّیک ع .

Beholden (bound in gratitude), ممنون ع , منّتدار , احسانمند . v. *Obliged.*

A beholder, نظرکنندة , ناظر ع (plur. نظار , نظارت). —*(witness),* شاهد ع , مشاهد ع . *(spectator),* متفرّج ع . v. *Spectator.*

Beholding (part.), نگران , مشاهد ع . — *A beholding, obligation,* منّت ع .

BEHOOF, نوا , فایده ع , نفع ع , سود . v. *Advantage, profit.*

To BEHOOVE, لایق بودن , واجب شدن , مناسب بودن , بایستن , روا شدن , شایستن . v. *To be fit, meet.— It behooves,* واجب است , رواست , شاید , مناسب است , *It does not behoove,* نه شاید , لایق است , درنایست , نالایق است , *&c.*

To BEHOWL, عوا کردن . v. *To howl.*

BEING *(existence),* کون ع , وجود ع , هست , هستي , بودي .—*(condition),* شان , حال ع . v. *State.—(a creature),* خلیقت ع , مخلوقت ع , کاینت ع , کاین ع , آفرین . — *Beings,* خلوق ع , خلایق ع , موجودات ع , آفرید گان , کاینات ع . — *Being (existing), part.* شونده , صاحب وجود , موجود ع , کاین ع .

Be it so, کن ع , باشد , باش .

To BELABOUR, زد , لتّ کردن , ضرب دادن , زدن , گوفتن , نمودن . v. *To beat.*

To belay. v. *To block-up, way-lay.*

To BELCH, آروغ کردن , فراخیدن .

Belch, belching, آرغ , واروغ ع , وروغ ع , اروغ , آروغ , تیرک , جشات ع , جشا ع , زروغ , پیشین , دمدمه , رغ .

A BELDAM, دردبیس , پیرزن , دردج . v. *Hag, old woman.*

To beleager. v. *To besiege.*

BELGRADE, بلغراد .

A BELFRY, دراي گاه , ناقوس خانه , منارت A .

To BELIE (*counterfeit*), صورت , تقليد كردن , ساختن , معامله نمودن . — (*to calumniate*), بهتان ساختن , افترا كردن , بركسي دروغ بستن .

BELIEF (*credit given to any thing*), باور , اعتماد A , اعتقاد A , ارتكا A , طويت A . v. *Confidence, dependence, trust.* — *Belief* (*in religious matters*), ايمان A , اسلام A , كيش , مذهب A , دين A , طريق A . v. *Faith, religion.*

To BELIEVE, باوريدن , اعتقاد كردن , ايمان داشتن , تقنيل نمودن , باور كردن . v. *To trust, credit.* — (*to imagine*), انديشيدن , انديشه نمودن , پنداشتن .

A believer (*one who gives credit*), اعتقاد كننده . *A believer* (*in religious matters*), اهل ايمان , ايماندار , ديندار , اهل راشد A , مسلمان A , مسلم A , اسلام , اسلام A , مومنين A . مومنون A , مسلمين A , اهل اتكا , ارباب ايمان .

BELIKE, شايد , شايد كه , مگر , لعلّ A , علّ A , بلكه . v. *Perhaps, likely, probably.*

A BELL, جرس A , ناقوس A (plur. نواقيس) , درا , دراي , زنگ , داري , زنگار , زنگير . *A small bell*, زنگوله , زنگل , زنگاله , زنگالچه . *Bell-metal*, طوج or توج , روي . — *Bells hung round the necks of cattle, &c.* جلاجل , طبّاله A . *A small bird's bell*, قريّه A . *To bear away the bell*, ظفر گرفتن , مظفّر و منصور شدن , گوي بردن . *Bell-fashioned*, ناقوس آسا , جرس وش , زنگسا .

A BELLE, خرام . v. *A beauty.*

BELLE LETTRES, علم و فصل , علم و هنر , تاديب A . v. *Literature.*

BELLIGERENT, *belligerous*, جنگ آور , جنگي , جنگ رزم كن , نبرد ساز , كنا .

To BELLOW, وهوهت زدن , خوار ساختن , جوار كردن , هدر دادن . v. *To bray, low, roar, vociferate.*

Bellowing (*part.*), جوار كنان . — *A bellowing*, جوار A , خوار A , جوور A , جار A , واد A , هدهدت A , هدر A , وهوهت A , قرقفت A , قرقرت A .

BELLOWS, دم دمه , منفاخ A , منفاخ A , تنور تاب , كير A (plur. اكيار , كيرت , اكيران) , حواصل A , ماسه , حملاج .

Belluine. v. *Beastly, brutal.*

BELLY, جوف A , فنه , شكمبه , بطن A , اشكم , شكم , كلچ , قبقب A , شكنب , قرقب A , پويگان , خيهبان A , پاي شكم , تهيگاه , درد . v. *Womb.* — *The lower belly*, مذاخر A , حاقنت A , خثلت A , ذاقنت A , مأنت A , شلّه A , پيچش , مبطرن A , قيص A , باد گنجي , باد كنج , قرلنج A , دردِ شكم . v. *Cholic.* — *A belly-god* (*glutton*), شكم بنده , بطن پرست - *Belly-timber.* v. *Food.* *Loosing the belly* (*adj.*), شكم ران , سلعام A , مبطن A , شكمدار , مسهل A . — *Having a large belly*, اكشم A , اعجر A , مجوف A , كبش , عذور A , ضفاطه A , حامله A , دحوه A , مناغت A , مناض A . — *Big bellied* (*pregnant*), والد A , عقوق A , آبست , باردار . *A belly-band*, ميانبند , سيري , بعيچ A , شبع A , شباعت A . v. *Stitch.* — *Burst in the belly*, شكم شكسته , مبعوج A . v. *Bowels, stomach, womb.*

To belly out, مينا شدن , نوف شدن , بارز نمودن . *To project, swell.*

Belly-bound, منقبض A , منقبض A . v. *Costive.*

A bellman, جرسبردار . v. *Crier.*

To BELONG, انتساب كردن , دايرشدن , متعلّق شدن , نسبت , عايد شدن , راجع بودن , پيوسته شدن , پيوستن , منسوب بودن , داشتن .

Belonging (*part.*), متعلّق A , نسبت دار , عايد A , متفرّع A , پيوند , لاحق A , راجع A , دايرA , منصوب A .

BELOVED, محبوب A , معشوق A (fem. محبوبه A , معشوقه , عزيز A .

BELOW, تحت A , فرود , فرو , درزير , زير , شيب A , شيو A . *Below the earth*, زيرِ زمين . *Below the castle*, تحت القلعه A . *From below*, از زير , از فرود , من تحت A . v. *under.* — (*inferior*), اسفل A (plur. اسافل , سفلى) , ادنا A , مزلّج A , زلوج A , شيبين , زيرين , كمتر , پست , كمينه , فروتر , بالا , زبر و زبر , دون دني . v. *Unworthy.* *Above and below*, و فرود .

A belswagger. v. *Braggadocio, whoremaster.*

A BELT, شكنه بند , ميانبند , كمر , كمربند , بند , كسبند , منطقت A , زنجب A , منطق A , برفند , زنار A ,

کمر بند . v. *Girdle.*—(*a girth or surcingle*), برشک , تنگ , کستي . *A sword-belt*, بند شمشیر , پشماگند , شکال A , اکّد A . *A belt* or *girdle adorned with gems, &c.* چشم , مجمل , حمایل A , دوال سیف A جمان .

To BE-MAD (*make mad*), دیوانه کردن , مجنون ساختن ,

To BEMIRE, تطیین کردن , با گل آلودن , در وحل پلید با طین آلوده نمودن , کردن .

To BEMOAN, تاسف , نالیدن , زاري کردن , افسوس کردن , تحسر ساختن , شفقت کردن , غم خوردن , کردن . v. *To deplore, lament, bewail.*

To bemoil. v. *To bemire, bedaggle.*

To BEMONSTER (*make monstrous*), مسیخ کردن , سمعمع نمودن .

A BENCH (*tribunal*), A محکمه , دیوان , دیوانخانه , A قضا , محفل , مجلس A , بارگاه , عدولت A or A عدالت . — (*a table*), پشخون . — (*a seat* or *reclining place*), مجکم . قضا , صفّه A , درگاه , مصطبت A , نشیمن .

To BEND, پیچیدن , مایل کردن , کج کردن , خم کردن , عطف نمودن , معوج نمودن , وریب ساختن , خرکش کردن v. *Bent.*— (*to subdue*), غالب شدن , قاهر شدن , فتح کردن , ضبط کردن . v. *To depress, crush.* — (*to be submissive*), خضوع شدن . v. *To incline, lean over, stoop, sink.* — *To bend or string a bow*, کمانرا زد کردن , قوس کشیدن . v. *Bow.* —*To bend the knee*, زانو زدن . *To bend the brow*, پرچین نمودن . *To bend one's endeavours*, اقدام کردن .

A bend, خم , کجي , پیچش , پیچ , تاب , میل A , اطر A , عطف A , عوج A , لي A , حنو A , تخمیث A , تعطیف A , قوس . v. *Curvature, contortion.* — *The bend of a river*, A محنیة . v. *Winding.*

Bendable, A قابل العوج , ممکن معوج .

A bender, عوج گر , کج سازنده , مایل کننده .

BENEATH, زیر , فرو , A شیب . v. *Below, under.*

A BENEDICTION, A دعا , نیایش , خیرعدا , A برکت , A مبارکت . v. *Blessing.*

A BENEFACTION, A بخشش , A کرامت , A احسان , A نعمت , A کرم , A انعام . v. *Benefit.*

A benefactor, A کریم , A مخیّر , نیکوکار , A منعم , ولي , مولي A . *A benefactress*, A کریمت , A خیّرت , زن نیکوکار , ولیت النعم A .

Benefice. v. *Benefit.*

Beneficence, A خیر , خوبي , نیکوکاري , خاطر نوازي , A جودت , A ملاطفت , A بذل , A مکرمت , A فضیلت , A رفاق , A شفقت , A نعمت , A کرم .

Beneficent, صاحب کرم , مکرمت گستر , جومرد , نیکو کار , خیررسان , (کرما , کرام plur.) A کریم , A منعم , A بذول , A کریم الاخلاق , A کریم الشان , A کریم النفس .—*Most beneficent*, A اکرم , A عمیم الاحسان . *A beneficent prince*, سلطان نفع رسان .

Beneficently, کریمانه .

Beneficial, نفع دار , نافع A , مفید , سودمند , فایده مند v. *Advantageous, profitable, useful, medicinal.*

Beneficially, با نفع , فایده مندانه .

A benefit, نیکوکاري , A نعمت , A منعّمت , A انعام , سود , A نفع , A کرم , A فید , A درّ , A حسنت , A احسان , A فایده . v. *Kindness, favour, advantage, profit, use.*

To benefit (*do good*), احسان نمودن , خیرکردن , نیکو کردن , بخشیدن , بخشش دادن , منعّمت دادن , انعام دادن منفعت , فایده رسانیدن , بخشنده شدن , مراد بخش بودن فید , ملایمت نمودن , صرفه نمودن , نافع شدن , ساختن , انتفاع کردن , (*to gain advantage*), غور شدن , ساختن . v. *To profit, succeed.*

BENEVOLENCE, نیکخواهي , خیراندیشي , خیرخواهي , A مروّت , A لطف , A شفقت , A کرامت , A کرم , نیکوئي . v. *Friendship, affection, kindness, charity, good will.*

Benevolent, لطیف A , خیراندیش , نیک اندیش , خیرخواه , A منعم . v. *Kind.*

Benevolently, A لطفاً وکرماً , با لطف , ازخیرخواهي .

BENGAL, A جنّت البلاد , بنگاله .

BENJAMIN, or *benzoin* (*a kind of gum*), انگو , انگوان , بارزد , بارزد , انگران , انگیان .

To BENIGHT, شب نیره , تاریک شدن , شب بودن , در ظلمت شب , تاریکي نمودن , کشتن *To be benighted*, بشب مسبوق شدن , اندود شدن .

BENIGN, A كريم , كريم النّفس A , مظلوم A , ملايم A , اهل انسانيت , صاحب شفقت , شفيق A , مكرّم A , مهربان , لطيف A , خوش طبع , مشفق A , صاحب مروّت v. *Kind, generous, benevolent, wholesome.*

Benignity, مهرباني , شفقت A , رأفت A , رفق A . رفاق A , فضل A , تلطّف A , ملايمت A , مكرمت A , كرم A , لطف A , جودت A , ملاطفت A , خاطر نوازي . v. *Kindness, mildness. humanity, benevolence, graciousness, salubrity.* — *Diffusing benignity*, مكرمت گستر .

Benignly, مظلوماً , بامهرباني , مشفقانه , با لطف , لطفانه .

A BENISON (*benediction*), خيرعدا .

BENT (participle of *bend*), مايل A , خم , كوژ , كژ , كج , معطّف A . v. *Crooked, distorted.*—*Bent* (*of the mind*), A منحني , حال , خاطر A , اقدام A , ميل A , رجوع A , قصد A , خاطر , ممال A , ميلان A . v. *Propensity, inclination.* (*addicted*), متعلّق A , مقيد A , دلبسته , منسوب A , مشغول A , v. *Attentive, devoted.* — (*declivity*), شيب A , حدور A , سيو . v. Also *tendency, flexure.*—*Bent like an arch* or *bow*, كمانسا , كمروش .

To BENUMB, بيهوش , هدا ساختن , واني كردن , افسردن نمودن . v. *To stupify, make torpid.*

To BEPAINT, رنگ سازي كردن , رنگ كردن . v. *To paint.*

To bepinch. v. *To pinch.*

To BEPISS, با شاش نم كردن . v. *To piss.*

To BEQUEATH, ميثاق ساختن , وصايت كردن , هبه كردن , تحبيس and وقف v. . اندرز كردن , وصيّت كردن , وثيق كردن

A bequest, A هبه , اندرز , A وصايت , وصيّت (plur. وصايا).—*A bequest for pious uses*, A وقف , A تحبيس , موقوف A , v. تركة .

To BERATTLE, عتاب زدن , سرزنش ساختن , غوغا كردن , لتاس گفتن . v. *To scold.*

A BERBERRY, انبربارس , سوبرج A .

To BEREAVE, فقد نمودن , محروم كردن , بزور گرفتن , اعدام كردن . دفع و رفع كردن , برداشتن , مفقود ساختن *To bereave of life*, قتل ساختن , كشتن , ازجان كشتن . v. *To kill.*—*To bereave of hope*, نا اميد كردن , تخييب ساختن .

To bereave of dignity, معزول نمودن . *To bereave of offspring*, متكل ساختن , اهبال كردن . *To bereave of a husband*, مويم كردن . v. *To deprive, strip, take away*, and نيتيم , حسر , ايم , تاييم .

BEREFT, A محروم , A فقيد , A مفقود . v. *Deprived, stript.*

To BERHYME, نظام كردن .

To BEROB, شقاوت ساختن , رهزني كردن , دزديدن . v. *To rob.*

A BERRY, دانه , A حبّ , A حبت (plur. حبوب , حبات), چام . v. *Grain.* — *A blackberry* or *mulberry*, ترمش . *Nightshade-berries*, A عنب . *Myrtle-berries*, A فطس . *The berries of grapes*, دانهٔ انگور . *To berry* or *bear berries*, دانه آوردن .

A BERYL, بلور , زبرجد P A , بزادي , A زرقا .

To BESCREEN, پوشيدن , حفظ كردن . v. *To screen, protect, shelter, conceal.*

To BESEECH, عرض كردن , استدعا نمودن , التماس كردن , درخواست نمودن , نيازيدن , نيازساختن , نيازمند بودن , لاود ساختن , تضرّع نمودن , نشد نمودن , رجا وتمنّا كردن . ابتهال كردن . v. *To intreat, implore, supplicate, beg, ask.*

Beseeching (*part.* and *adj.*), مبتهل A , ناز و نياز , نيازكار , افتقار ساز , استرجا كنا , راجي A , مرتغب A .

To BESEEM, موافق , شايستن , مناسب شدن , روا بودن , لازم شدن , نمودن , لايق بودن , واجب شدن . v. *To become, befit, be worthy.*

To BESET, محاصر ساختن , شامل نمودن , احاطه كردن . *Beset*, A مشمول , A محاط , A محصر . v. *To surround, besiege, embarrass, way-lay.*

To BESHREW, نفرين دادن , لعنت كردن , بد دعا گفتن . v. *To curse, imprecate.*

BESIDE, *besides* (*near*), انقريب A , قريب A , نزديك , نزد , بجز , جز , ماسوا A , سوا A , مگر , (*over and above, excess*), علاوه A , غير A , بغير , بدون , من دون A , الّا A , عدا A , بيد A , ميد A , بلهما A , حاش A , حاشا A , خلا A , ماعدا A . v. *Without, except, moreover, beyond.* — *Beside one's self*, مشعوف A , هذار , عتوه A , آشفته , حواس باخته , بي خود . v. *Delirious, foolish.*—*Beside the mark*, طيش .

To BESIEGE, محاصرہ کردن , احاطہ نمودن , گرد کردن , گرداگرد نمودن , محصور ساختن , حصر کردن .

A besieger, محاصرہ کنندہ , حصار کنندہ , محاصرہ کنندہ .

Besieging (*subs.*), حصار A , محاصرہ A , تکنیف A , تکنیف , تظبّط A , حصر A . v. *Siege.*

Besieged, منحصر A , محصور A , حصار کردہ شدہ .

To BESLUBBER, *besmear*, پلید کردن , آلودن . v. *To smear, dawb, soil.*

To BESMOKE, با دخنہ آلودہ , دخنہ کردن , با دود آلودن ساختن . v. *To smoke, fumigate.*

To BESMUT, لنگر ملوث , سواد پلید کردن , با دودہ آلودن نمودن .

A BESOM, رفتہ روب , خاک روب , جاروف , جاروب , مکنسہ A . *Besoms for granaries*, چوب پارہ , محوقت A , مصولت A . *Old besoms*, کلکزو , کلکوف . *Besoms of tamarisk branches*, کالکزو . v. *Brush. A besom-maker*, جاروب گر , مکنّس A . *Besoms*, مکنست A .

To BESOT, بیہوش کردن , سرشار کردن , مدھوش کردن , اتلاہ نمودن , مات ساختن . v. *To infatuate, stupify, doat.* — *To be besotted with drinking*, سرخوش شدن , خمّیر شدن , مست بودن .

BESOUGHT, لاوہ کردہ , نیازیدہ (part. passive of *beseech*, q. v.) .

To BESPANGLE, تنکہ افشاندن , با صفیحہ پیراستن .

To BESPATTER (*with mud*), ثرغط نضح , با ثرمط پاشیدن , گل افشاندن , کردن , افترا کردن , بہتان ساختن (*to defame*), اسناد نمودن . v. *To calumniate, traduce.*

To BESPEAK (*order any thing before-hand*), حکم نمودن , گفتن , فرمان ساختن , سپارش دادن , امر کردن (*to address*). — فال (*to forebode*), مکالمہ نمودن , خطاب کردن , سلام دادن . — تکھن گفتن , غایب نمودن , گفتن (*to betoken* or *shew*), نمودن , عرض ساختن , اظہار کردن .

A bespeaker, مکالمہ نمایندہ , امر کنندہ .

To BESPECKLE, نمرہ نمودن , منقّط کردن . v. *To speckle.*

To BESPICE, ابزار کردن .

To BESPIT, پیشین ساختن .

To BESPREAD, لبط نمودن , گستردن , فراش کردن . v. *To spread.*

To BESPRINKLE, پراگندہ کردن , افشاندن , پاشیدن , نثار نمودن , ریزان شدن . v. *To sprinkle.*

To BESPUTTER, بسق زدن . v. *To sputter.*

BEST, کامل A , نیکترین , خوشترین , خوبترین , بہترین , اخیر (plur. اخیار) , اشرف A (plur. اشراف) , صاحب کمال , اطیب A (fem. طوبا or طوبي , plur. اطایب) , اصلح A , اعلي or اعلا A . احسن A , آمن A , افضل A , اولا A or اولي , بسیار نیک , بسیار خوب , نسیج A . *The best of kings*, گزیدہ شاھان . *The best book*, کتاب مستطاب . *Of the best qualities* or *disposition*, نیک اوصاف . *The best precepts*, وصایاي حسنہ . *To have the best* (*to excel, overcome*), غالب شدن , ظفر داشتن . *To do the best*, بذل مقدور و سعي موفور , جدّ و جھد کردن , دادن , تقیّد و اقدام دادن . — *Best of all*, اعلا A , بي نظیر ما ایطبہ A .

BESTIAL, وحشي , وحوشي , بہایمہ مخصوص , حیوان سیرت , حیوانیت A . v. *Brutal, carnal. Bestiality*,

To BESTIR (*one's self*), اقدام و شغل , بذل ھمّت زدن , دادن .

To BESTOW, عنایت کردن , عطا کردن , بخشیدن , دادن , احسان دادن , مبذول ساختن , عطا بخش نمودن , تواضع کردن , اھدا , اتحاف نمودن , ھبہ کردن , ایتا ساختن , اعطا کردن , حلال ساختن , بخشیدن . v. *To give, present, confer.* — (*to expend*), منفق , خرچ نمودن , بذل ساختن , صرف کردن , تسکین کردن , نھادن . v. *To disburse.* — (*to place*), کردن , ازدواج , عقد نکاح کردن , واضع شدن . *To bestow in marriage*, اروسہ دادن , ساختن . — *To bestow attention* or *endeavour*, بذل مقدور و سعي , بذل ھمت کردن , بذل مجھود دادن , بذل سعي جمیل ساختن , بذل اقتدار زدن , موفور دادن , بذل سعي و دقّت داشتن , بذل اقدام و اھتمام نمودن .

BESTOWED, v. *Given.*

A BESTOWER, دھندہ , بخشندہ , عطا کنندہ , بخش .

To BESTRIDE, فج سوار شدن , انجاج راکب شدن .

A BET, قول A , رھن , گرو , بحث A , سبق A , شرط , v. *Wager, pawn, pledge.*

To bet, تخاصم کشیدن , گرو بستن , بحث کردن , شرط کردن , سبق نمودن , مراهنه نهادن , قول ساختن .

To BETAKE (*one's self to a place*), نزدیک رفتن , نزدیک رسیدن . *To betake one's self to a thing*, بذل سعي جميل دادن v. *To bestow attention.—To betake one's self to arms*, ساز وسلب نمودن , سلاح گرفتن . *To betake one's self for protection or flight*, گریختن , حمایت نیازکردن , گریز شدن . v. *To have recourse;* also *to take, remove.*

To BETHINK, ملاحظه ساختن , اندیشه کردن , فکر نمودن . v. *To reflect, think, consider.*

To BETIDE, واقع شدن . v. *To happen, befal, become.* — *Woe betide thee!* واي , هه , ويک , ويل .

BETIMES, بامداد , بام , بزودي , زود , بروقت , برمحل , تعجيلانه , باکر ع , علي الفور ع , سرعتاً ع , سحر ع , بامگاه , بروجه تعجيل , تيز بازار , سحرگاهي , تيزکار . v. *Soon, early, seasonably;* also *dawn, morning.* — *Betimes in the morning* هنگام سحر , در بامداد , تباشير صباح .

BETLE, (*areca nut*), فوفل . (*leaf*), تنبول .

To BETOKEN, آگاه ساختن , اشارت کردن , نمودن , دلالة نمودن . v. *To signify, indicate.*

Betook, preterite of *Betake.*

To BETRAY, اختيان ساختن , غدر کردن , بردست دادن , خائين بودن , نمک بحرام شدن , افشا کردن , خيانت نمودن .

A betrayer, غدرکننده , غدار ع , خائين ع , خائينتگر . v. *Traitor.*

To BETROTH, نشان نهادن , منسوب کردن , نامزد کردن , دست پيمان , مخطوب نمودن , املاک ساختن , ملاک کردن .

BETTER, افضل ع , بهين . خوبتر , نيکتر , خوشتر , بهتر , اطيب ع (fem. طوبي or طوبا , pl. اطايب), اصوب ع . v. *Superior.*

To (*make*) *better*, خوبتر نمودن , نيکترساختن , بهترکردن . — (*promote*), استحکام ساختن , ترقي کردن . — (*to surpass*), غالب شدن , مسابقت نمودن . v. *To improve, overcome, exceed, advance.*

A BETTOR, بحث , سبق نماينده , گروکننده , شرط کننده , سازنده .

BETWEEN, *betwixt*, ميان , درميان , در , درون , درميان يکديکر . *Between themselves*, بين ع , مابين ع , في ع . *Between the men*, درميان مردمان , في عرض الناس ع . *Between his hands*, بين يديه ع . (*in his presence*), در حضرش , *Between equals*, بين الاقران ع . *Between both the difference is great*, بينها بينهايت بعيد . *From between*, از ميان . *To place between*, درميان نهادن , توسيط کردن . *To interpose between*, ميدانت کردن , توسط نمودن . v. *To intercede.*

A BEVIL (*mason's rule*), هنجاره .

BEVERAGE, شراب ع (pl. اشربه), شرب ع , شربت ع , هنج ع , منهل ع . v. *Drink.*

A BEVY (*of people*), فوج , گروه . — (*of birds*), سيله , گنج , سيله مرغان , خفّالت ع , ابابيل ع , طيور , کنام ع , متاوي .

To BEWAIL, زاري ساختن , زاريدن , افسوس کردن , زار و بکا , ناليدن , حزين نمودن , کريان شدن , گريه کردن , نوح ساختن , نوحيدن , گريان و نالان نمودن , کردن . v. *To lament, deplore.*

Bewailing (*part.*), گريان , حزن ع , زاري کنان , گريه کنان , نحيب ع .

To BEWARE, مطلع شدن , آگاه بودن , خبردار بودن , حذر بودن , حذور شدن , پرهيزگار بودن , هوشيار بودن , احتذار ساختن , اجتناب کردن , پرهيختن , احتياط نمودن .

To BEWET, ترساختن , نم کردن . v. *To wet, moisten.*

To BEWILDER, آواره و , گمراه ساختن , پريشان نمودن , از راه بردن , بي راه کشيدن , سرگردان کردن . v. *To perplex.*

To BEWITCH, جادوگري نمودن , سحرکردن , جادو کردن . نيرنگ ساختن , افسون کردن . v. *To enchant, fascinate.* — (*to charm*), نوازش نمودن , ملايم کردن , نواختن . *Bewitchingness.* v. *Charm. Bewitched*, v. *Enchanted.*

To BEWRAY, غدر کردن . v. *To betray.* — (*to show*), ظاهر کردن , نمودن .

BEYOND (*the farther side*), آن سمت , آن سو , آن طرف , دورتر , دور , (*remote, distant, far, farther*), ورا ع , عبور ع , بعيد ع . (*before, farther, advanced*), گذشته , پيشتر , پيش . *Beyond bounds*, از حدّ گذشته . v. *Before, farther, remote, superior, exceed, excel, surpass.* — *Beyond measure*, فوق الحدّ ع . *Beyond the river* (*the ancient Transoxania*), ماورالنّهر ع . *Beyond hope*, فوق المامول ع , بلا اميد ,

The BEZIL (*of a ring*), نگین, نگین خاتم, فصّ A.

BEZOAR, پادزهر, پانزهر, بازبر, زهرمهره.

BIAS, گرایی, میل A, عطف A, رجحان A, ممال A, میلان A. v. *Inclination, propensity.*

To bias, تمییل ساختن, عطف نمودن, تافتن, مایل کردن. — *To be biassed*, مایل شدن. v. *To incline, seduce.* — *To go or run upon a bias*, عنود رفتن. — *To put one out of his bias*, اضطراب کردن. v. *To disturb, perplex.*

A BIB, دوشوان طفل.

A BIBBER, بکری. v. *Tippler.*

The BIBLE, کتاب مقدس, کتاب A تربیت A تورات. *The Muhammadan bible* or *Alcoran*, القرآن A, الفرقان A, قرآن عظیم.

BIBULOUS (*blotting-paper*), جاذب A, کاغذ نشاف.

BICIPITAL, دوسری, صاحب دوسر.

To BICKER, عنز کردن. v. *To skirmish, contend.* — *A bickerer*, عنز کننده. — *A bickering*, منازعت A, خانه جنگی. v. *Altercation, squabble. litigation.*

BICORNE, *bicornous*, دوشاخه, ذوالقرنین A.

BICORPORAL, اهل دو تن.

To BID (*order*), فرمان, امر کردن, حکم نمودن, فرمودن, ایجاب کردن. *To bid one go*, توعیز نمودن, ساختن, اذهاب کردن. *To bid one make haste*, ابشاط ساختن, وزف کردن, شتاب کنانیدن, شتابانیدن. v. *To commend.* — (*to invite*), تکلیف نمودن, دعوت کردن, تواضع کردن. v. *To desire, ask.* *To bid for*, سوام کردن, بییع نمودن, مساومت, تمکیس نمردن, تماکس کردن, تناجش ساختن کردن. v. *To out-bid, offer.* — *To bid adieu*, الوداع گفتن, یاهو کردن. v. *Adieu.* — *To bid good day*, سلام دادن, خیرباد گفتن. v. *To salute.*

Bidden, v. *Commanded, invited.*

A bidder, خواستگار, خریدار, سوام کننده.

Bidding (*subs.*), فرمان, فرمایش. v. *Command, order.*

To bide, v. *To endure, suffer, dwell.*

Biding, v. *Residence. habitation.*

BIENNIAL, دوساله, سنتین A.

A BIER, جنازه A (pl. جنایز), تابوت, اران A, ربع A, نعش A, شرجع A, سریر A. *To lay* (*a corpse*) *upon a bier*, تجنیز کردن, برجنازه نهادن.

BIFARIOUS, *bifold*, دوتا, مناصفة A, مضاعف A, دوقسم, بین اثنان A, بین اثنین A. v. *Two-fold, double.*

BIFEROUS (*bearing fruit twice a year*), هرسال دوبار میوه دار.

BIFID (*cleft into two parts*), شکاف دار. *A bifid* or *cloven foot*, ژنگله.

BIFORMED, صاحب دوصورت.

BIFURCATED, کاز, دوشاخه. v. *Two-pronged, two-headed.*

BIG, کلان, جسیم A, بزرگ, کبیر A, عظیم A, ستبر. v. *Corpulent, large, great.* — *Big with child*, حامله A, آبسته, باردار, کرشا A. v. *Pregnant.* — *Big with pride*, مغرور A, متکبّر A, ضاحب تکبّر, پنطر, صاحب نفخ. v. *Arrogant, proud.* — (*swoln*), ورم دار, منفوخ A, شاک. v. *Inflated, tumid.*

BIGAMY, دوعورت داری.

A bigamist, وسنی, صاحب دوعورت.

Big-bellied, حامله A. *Big* or *swoln-bellied* (*man*), اکثم A. v. under *belly* and *big.*

Bigger, اکبر A (*fem.* کبری), بزرگتر, اعظم A, کلانتر. *To grow bigger* (*as a boy*), شبیبت نمودن, انشباب شدن. *To grow bigger* (*as plants, &c.*), رستن, افزایش کردن. v. *To grow.* — *To make bigger*, تشکیر کردن. v. *To amplify, enlarge.*

Bigly, با کبرا. v. *Proudly.*

Bigness, جسامت A, بزرگی, وسعت A, فسحت A, فراخی, عرض A. v. *Largeness, amplitude, size.*

A BIGGIN (*child's cap*), کله پوش طفل.

A BIGOT, *bigoted*, متعصّب A, تعصّبی, مرد متوسوس, وسواسی, متوسوس A.

Bigotry, تعصّب A, عبادت باطل, وسواس A, وسوسه A, رقیت A, ایمان باطل, تکهّنات A. v. *Superstition, partiality, prejudice.*

Bigswoln, v. under *big*, *turgid*.

BILBOES, *stocks*, کنده .

BILE, صفرا A , زرد آب , زهره , کش زرد . v. *Gall*.— (*a sore*), دنبل , دمّل A , قرح A , قرحت A , ریش . v. *Ulcer*.

TO BILGE, غرق شدن v. *Shipwreck*, *leak*.

BILINGUOUS, صاحب دو زبان .

BILIOUS, صفراي , مولّد الصّفرا A , زرد آبي .

TO BILK. v. *To cheat*, *defraud*.

A BILL (*of a bird*), منقار A , شده , نول A , نوک . v. *Beak*.—(*kind of hook* or *hatchet*), داسه , داس , منجل A , دهره , عتلت A . (*an account*), حساب A . (*note of hand*), دستاویز . (*bond*), تمسک A . (*assignment or order for the payment of money*), تنخواه . *Bill of parcels or invoice*, سیاهه . *Bill of exchange*, حواله نامه , سفته , سفتجه , برات A , هُنڈي H or هُنڈوِي . *Bill of sale*, بیعنامه , قباله A .

To bill (*as doves*), منقار در منقار نهادن . v. also *to advertise*.

A BILLET, رقعه A , شقه A , ورقت A , خطّ A , نامه , کاغذ A , کتاب A . v. *Bill*, *letter*, *note*. *A billet of wood*, چوب پاره , پاروله , ساق A , تیرهٔ درخت , تیرد , کنده , پارهٔ پایه . v. *Log*, *faggot*.

A BILLOW, موجه A , موج A (pl. امواج), خیزاب . *The dashing of the billows*, تراکم امواج و تلاطم , تلاطم امواج , بحر مواج . v. *Wave*.

To billow, تموّج کردن , متلاطم نمودن , مضطرب شدن .

Billowy, مواج A , موج زن , موجدار , ملاطم A .

A BIN, کلبت A , انبار خانه , لارنگ , لاک , لاوک , ناود . *A wine-bin*, خمخانه .

To BIND, بستن , بند کردن , بسته نمودن , دربند , ربط کردن , مربوط نمودن , شدّ ساختن , قید کردن , ساختن , وابستن , عقد ساختن . v. *To tie*, *chain*, *gird*, *fasten*, *connect*, *compel*, *restrain*, *make costive*.— *To bind hard or firmly*, سخت بستن . *To bind and oblige*, بنده و بسته کردن . *To bind in chains*, پشگلبدن , بسته زنجیر کردن . *To unloose and then bind*, گاه حلّ گاه شدّ ساختن . *To bind a book*, سفارت کردن , جلد بندي کردن , جلد کردن , مجلّد کردن . *To bind round*, مصرور ساختن . *To bind over* (*as surety*), کفیل کردن . *To bind an apprentice*, شاگرد کردن , شاگرد , سپرد کردن .

A binder, بند کننده . *A binder of books*, جلدگر , سفارت گر . *A binder* or *fillet*, کلاخ .

Binding, (*subs.*) بستگي , بند . (*The act of binding a book*), شیرازه بندي , مغز بندي , جزبندي , جلد بندي . (*The employment of a book binder*, جلد گري . (*The binding or cover of a book*), دفتین , شیرازه , جلد A . *Binding* (*adj.*), v. *Valid*.

Bind-weed, بوغند , لبلاب , سرند .

BINOCULAR, اهل دوچشم .

A BIOGRAPHER, حاکي A , ناقل A , راوي A . v. *Historian*.

Biography, تاریخ A , تذکره A , روایت A , نقل A . v. *History*.

BIPARTITION, تنصیف A , مناصفه A .

BIPED, دوپایه , اهل دوپا .

BIPENNATED, اهل دو بال .

BIPETALOUS, دوبرگي , دو برگ دار .

BIRCH (*tree*), غوشه , غوش .

Birchen, غوشي .

A BIRD, طیر A (pl. طیران), مرغ (pl. مرغان), پرنده , طایر A , باشي , زرد , توبر , راسق A (طیور pl. and), بادخور also . v. *Fowl*; حلواچ A and . —*A rapacious bird*, طیر جارحت , مرغ ربایندهٔ . — *Birds of passage*, قواطع A , اوابد A . *The bird of paradise*, جوبینه , افسرگر , خاشتنشاب , همای , هما . *A singing bird*, گویا . *Abounding in birds*, مطاره A . *The morning bird* (*the nightingale*), مرغ سحر . *The elephant bird* (*the turkey*), مرغ پیل , فیل مرغ . *The camel bird* (*the ostrich*), اشتر مرغ , شتر مرغ . *The bird of night* (*the owl*). طیر اللیل . *A flock of birds*, چغاله , طیر متاوي , سیلهٔ . v. *Bevy*, *flock*. — *A dealer in birds*, طیر آوي , مرغان . *An aquatic bird*, مرغ آبي , جوبینه . *Belonging to birds*, طیراني . — *A bird's bill*, منقار A . v. *Bill*, *beak*.— *A bird-cage*, قفس A . — *A bird-call*, طیر ناي , طیور ناي , خروهه . — *A bird's comb*, تاجک , خول , خروّه . *A bird's talon*, چنگال , شنگل , چنگ . — *Bird's dung*, بیخال . — *A bird-catcher*, صیّاد الطّیور A , بادیار , بازدان , بازدار . v.

Falconer, fowler. — *Birdlime,* دبق A , دبن . — *A bird's nest,* آشيان , آشيانه . v. *Nest.*

BIRTH, پيدايس , مولود A , ولادت A , تولّد A , زائيدگي , نفاس A , ايلاد A , ميلاد A . *The pangs of child-birth,* مخاض A , هيلاج , وضع حمل . v. *Child-bed.* — *A birth-day,* روز ميلاد , روز ولادت A .—(*lineage*), اصل A , نژاد , خاندان , قبيله A , جنس A , نسب A , نسل A . v. *Genealogy, extraction, rank, parentage.* — *Noble birth,* اصل زادد . *Of noble birth,* انساب شريف , شرفيت A . v. *Blood, noble,* — *Of mean birth,* بد نژاد , مجهول النّسب A . قيّور A . *A Russian by birth,* روس الاصل A .

Birth-right, موروثي , ميراث , ارث A , ابائي , سلسلت A .

A birth-place, وطن اصلي , مولد A . v. *Native country.*

A BISCUIT, موخاري , بشماط A , كعكك , قرص A , كاك .

To BISSECT, مشاطرت نمودن , تنصيف كردن , دوپاره كردن , مناصفت ساختن .

Bissection, مشاطرت A , مناصفت A , تنصيف A .

A BISHOP, بسقپوس , اپسقپوس , امام A , مجتهد A , قسّ A , اسقوت , (اساقفه , اساقف pl.) سقف A , بشپيس A , قسيس A .

A bishoprick, پسقپوسي .

Bissextile, v. *Leap-year.*

A BIT (*small piece*), قطع A , ذرد A , ريزه , پارچه , پاره , جزوي , جزو , بازافگن , دربه , قطعت A . *A bit of gold,* قطعت , پاره , ساوه , پاره زر , ذهبت A . *A bit of bread,* نان پاره , پارچه جابر , خبز . *A bit of cloth,* رقعت A , پينه , خرقه A . v. *Clout, patch.*—*Bit by bit, in bits,* پاره پاره , پارچه پارچه , قطعه قطعه . *A bit* or *mouthful,* قطاعت A , نواله , لقمه A , اكلات A , حفنت (pl. حفنات), دبله , دبياه , دبنه (pl.لقم), *The bit of a bridle,* لگام , دهن , دهنه لگام , چماخ , قيتاب A , نكل A , رجيع A , حكمت A (pl. حكامت), سحال A , شكيمت A (pl. شكايم), مخ . *Bit, bitten,* گزيده . v. *To bite.*

A BITCH, ماچ , ماچه , ماجان , كلبت A , سگ ماده .

To BITE, عضّ كردن , با دندان گرفتن , خاييدن , گزيدن , لعس دادن , شكيم كردن , شكم ساختن . v. *To gnaw, to wound.* — (*to cheat*), فريفتن , غدر كردن , غبن ساختن . v. *defraud.* — *To bite* (*as frost*), بارد شدن . — *To bite* (*reproach*), طعن ساختن , گواره زدن , شتم كردن , سرزنش نمودن — (*to be pungent to the taste*) , تيز بودن , زبان گزيدن , حذي بودن , دندان گرفتن , كز بودن , حامز شدن . v. *Acrid, sharp.*

A bite, a biting, گزندگي , لكع A , همش A , ضرس A , لعس A , شكم A , شكيم A , سنّ A , رهص A , ضرزمت A , نسف A , همز A , ثعثغت A , عذم A , نخب A , كدي A , عجم A , عجوم A , تكديم A , كدم A , نجذ A , نهش A , نهس A , مزآرت A , ازم A , تصميم A , قطم A , ضغم A , انشاط A . — *The bite of a serpent,* گزيده مار . — (*a sharper*), فريبنده , حيله A , فريب , غابن A , غدر كننده . v. *Cheat.* — (*a trick*), رنگ , آل A , تلبيس A , غدر A , غبن A . v. *Fraud.*

A biter, گزنده , لكع كننده . — (*a sharper*), فريبنده , دغا باز .

Biting (*part.*), گزنده , گزان , گز , گزا , لكع كنان .

BITTER (*in taste*), تلخ or طلخ , تلخناگ , علقم A , مرّ A , خمط A , خموط A , مقر A , اعقا A . v. *Acrid, brackish, salt, pungent.* — *Bitter, salt* or *brackish water,* تلخاب , بي رحم , اجوج A , قعاع A , عقّ A , مرّت A — (*severe*), ظلمكار , تند , تيز , دل ازار , بي امان , ظالم A . v. *Severe.* — (*reproachful*), سرزنش كنا , شتم نما . *Bitter words,* اهل صاحب مصيبت , سخن طعن آميز . — (*calamitous*), آفتي , لحيص A , صاحب زمانت , مهنت . v. *Miserable, hurtful.*

Bitterly, با شرنگ , باعلقمت , تلخانه , مرارتانه . — (*severely*), ظالماً A , با دل ازاري , با طعنت , لحيصانه .

A BITTERN (*piscatory bird*), پلكك , بوتيمار , ماهي خواره .

BITTERNESS, شرنگ , علقمت A , مرارت A , تلخي , شدّت A , سختي , حرافت A , مرّ A , قعّ A , قعاع A .—(*severity*), سرزنش , شتم , بي رحمي , ظلم A . — (*reproach*), مصيبت A , بلا A , محنت A , زمانت A , آفت A , اسيب A . v. also *malice, satire, sorrow.* — *The father of bitterness* (*the devil*), ابو مرّه .

BITUMEN, قفر A , قير A , نفط A , نفطه , قيل , قفر A . *The bitumen of Judea,* قفر اليود A , حمر A .

Bituminous, قيري , نفطي .

To BLAB, مكثير , پرگوئي نمودن , فاش كردن , پرده دري كردن , سگاليدن , شدن , سگالش كردن , ابناق كردن , امراغ كردن , پوچ شدن , علن كردن . v. *To chatter, prate, tattle.*

A blab, blabber, پوچ , پرگوي , بسگوي , فاهي , پرده در , بذير A , كتكات , وطواطي .

Blabbing (*part.* and *adj.*), پرگوي , همّار A , هامر A , هندليق A , الخي A , بتاق A بسگوي , مكثير A , مكثار A , مهمر A . *A blabbing woman*, لخوي A , ثارت A , بهلق A , سليط A , سليطه A . *A blabbing tongue*, زبان سگال : v. *Loquacious, talkative, garrulous.*

BLACK (*in colour*), سياه , سيه , اسود A , تاريك , تيره , هندي فام , زاجي , شبگون , شب رنگ , دلام A , شوم A , اسحم A , حلكم A , قتام A , قاحم A , قاحم قاحم A , طحل A , زمّج A , سپوسا , زاور , جادو A , جون A , دهام A , اتحم A , ادعج A , اطلس A , حمحم A , حالگ A , حانك A , اسود دجدج A , روسياه , اسود غربيب A , اسود دجاجي A , خداري A , ملتجّه A , فاحم A , دحمس A , دبس A , خداريت A , اسود سالخ A , سخما A , حوّ A . v. *Dark*, also *Wicked, morose, mournful, dismal, gloomy.* — *Black in the face* (*confused, blushing*), سياه روي . — *A black man*, دمحسي , سيدي , حبشي . v. *Negro.* — *A black cup* (*a sordid* or *treacherous wretch*), سياه كاسه . — *A black horse*, اسپ سياه چرده , اسپ سياه . — *A black vest*, سيجت A . *Clad in black*, سياه پوش . *Black pepper*, بوغنج . — *Black coral*, شوه . — *A black ant*, دعاع A , دعاعت A , دعبوب A . — *A black cap* or *night-cap*, شبكلاه . — *Black and white*, اسود و ابيض A , رقاع A . *A black vine*, بوطانيت A . *A black mole on the face*, شامه . *A black crow*, غرس A , لحج A . *A black eagle*, ازدف A , خداريت . *Black gum-mastich*, تكت . *Black cattle*, بقر A , ابقور A , كسعت A . v. *Oxen, bulls, cows.* — *A blackguard*, مردام . v. *Scoundrel, vagabond.*—*Black lead* (*antimony?*), كحل A , كحال A , راسخت , — *A black-eyed nymph* or *virgin of Paradise*, حوري A , حور A , حورعين A . *A fine black eye*, حور A , حورا A .

Black (*sub.*), سياهي . v. *Blackness.*— (*mourning*), حداد A . *Clad in black*, سياه پوش . — *Shoe-maker's black*, قلقديس A , — *A black*, زنگي . v. *Negro.* —*A blackberry*, قرنبل , ترمش . — *The black of the eye*, سياهه چشم . — *The black-ear* (*a kind of lynx*), سياه گوش .

To blacken, اسود نمودن , تسويد ساختن , سياه كردن . — (*to become black*), اسود شدن , سياه فام گرديدن , سياه گشتن . — (*to darken*), تاريك كردن , كسوس كردن . — (*to defame*), غمز نمودن .

Blackish, سياهچه , سياهچه , كلف A , قاتم A .

Blacker, blackest, سياهتر , سياهترين , اسود A . سودا A .

Blackness, سياهي , سواد A , حلك A , حلكمت A , صحام A , سحم A , سحمت A , دهمت A , دلام A , دخنخ A , حمّت A , دلبت A . v. *Darkness, obscurity.*

A blacksmith, آهنگر , بقّار A , قين A (pl. قيون , اقيان), هالكي A , كالنگ , نعلبند , جلانگر , فيتق A , حدّاد A , هبرقي A . v. *Farrier.* — *A blacksmith's hammer*, سحم A , دراي , خايسك A .

A BLADDER, زهار , پوده , آبدان , كميزدان , مثانه A , شاشدان . *The bladder of an ox*, فوف A . *The bladder of a fish*, نفاخت A . *The gall-bladder*, مرارة A . v. *Gall*, also *blister, pustule.*

A BLADE (*of grass* or *corn*), ورق A , برگ , بن , ساق A . v. *Leaf.* *Blade of grass*, شاخچه گاه . *A sword blade*, تيغ , شمشير , صفيحت A , شرخ A . *The blade-bone* or *shoulder blade*, پشته , شانه , كتف A (plur. اكتاف , كتفت), ترقوت A . v. *Shoulders.*

A BLAIN, آبله , بشترم , درج A . v. *Blister, pustule.*

BLAMABLE, تقصيروار , جريم A , گناه گار , مذموم A , ذميم A (fem. ذميمت), لايق ملام , واجب اللومي A . v. *Culpable, guilty, shameful.*

Blamably, جريمانه , ذهيمانه .

Blame, fault, گناه , تقصير A , خطا A , الزام A , جرم A , بهتان A P , زباندرازي , (*censure*), — ذنب A , جريمت A , لوم و تبيخ كردن , لومي نمودن , الزام كردن , *To blame*, ملامت زده شدن , ذمّ دادن , ملامت زدن , مذموم بودن . v. *To censure, accuse, chide, rebuke.*

Blameful, پر جريمت . v. *Blamable.*

Blameless, بي جرم , آزاد , پاك , بي گناه , بي تقصير , لا جرم A , بري A , مبرّا A , مغفوز A , معصوم A , نا ذميم , بي لومي . v. *Innocent, guiltless.*

A blamer, غماز A , شعوت كننده , ذمام A , لومي نماينده , v. *Accuser, informer, censurer.*

Blame-worthy, واجب الذّميم A . v. *Blameable.*

To BLANCH, سپيد ساختن , تبييض نمودن , بياض كردن ,

سفید فام دادن . v. *To whiten;* also *to obliterate.* — *To blanch almonds,* بادام قشر کردن , مقشّر کردن . *To blanch (become white),* بیاض شدن , سپید گشتن . v. Also *to evade, shift.*

A blancher, بیاض کننده . v. *Bleacher, whitener.*

BLAND, نازنده , نازک , شیرینکار , ملایم A , شیرین . v. *Mild, gentle, delicate, sweet, soft.*

BLANDISHMENT, ناز , نوازش , شیوه , عشوت A , خاطر , نواخت , دلنوازي , گش , چنگال , کرشمه , تملق A نوازي . v. *Kindness, fondness.*

To blandish. v. *To caress, cajole, coax, soothe.*

BLANK (*white*), ابیض A , بیاض A , سپید , سفید , پژمرده . v. *White, pale.*—(*unwritten*), ساده , نا نوشته . — (*vacant*), خالي A , خلو A , تهي , نا مکتوب , محلول A .

A blank (*void space*), خوا A , فراغ A . v. *Vacancy.*—(*an un-written paper*), کاغذ بي نویس , کاغذ نا مکتوب .

A BLANKET, گلیم , عبا A , شادگونه .

Blankly, با اخلال , سفیدانه .

v. Also *Confusedly.*

To BLASPHEME, کفر گفتن .

A blasphemer, کفور A , کافر A .

Blasphemous, کفر گویان , کفور A .

Blasphemy, کفر A , کفرگوئي .

A BLAST (*of wind*), دررA , نفحت A (plur. نفحات), نعرت النجم A . v. *Wind, breath, gust, puff.* — *The blast of a trumpet,* نغمه , نفیر . *A contagious blast,* نفحت ساري . *The blast in corn, &c.* ارقان A , یرقان A , حسّ A , صرّ A , کوز . v. *Blight.*

To blast (*blight*), ارقان , میروق کردن , پژمرده کردن . *To blast a design,* قصد محروم کردن . v. *To disconcert.* — *To blast one's reputation,* رسواي نمودن . v. *To defame;* also *to confound, terrify, injure, infect.*

A BLAZE (*flame*), زبانه , آتش , زبان , سوزار , شعله A , تالاش , علو A , لهب A , خرپشته , سعر A , اشتعال A .—(*publication*), اشتهار A , A , علانیت A . v. *Flame.* — *A blaze or star on the forehead of a horse,* شداخت A .

To blaze, سعر , خرپشته نمودن , زبانه کشیدن , شعله زدن , ظاهر .—(*to publish*), اشتهار کردن .—(*to be conspicuous*), شدن .

A blazer (*spreader of reports,*) گفت و گو ظاهر کننده , پیغام گستر .

A blazing star, ستاره دمدار , جوزهر A . v. *Comet.*

A BLAZON (*coat of arms*), علامت A , نشان . — (*celebration*), اشتهار A , ناموري , شهرت A .

To blazon, علامت کردن .—(*to celebrate*), اشتهار ساختن . — (*to embellish*), آراستن , آرایش کردن , زینت نمودن . v. *To publish, blaze, display, deck.*

To BLEACH, مبیّض , سفید or سپید کردن , صاف کردن , ساختن . v. *To blanch.*

A bleacher, سفیدگر , بیاض نماینده , گازر , گازور , دهنده , مبیض A , غاسل A , جامه شوي .—*A bleacher's beetle,* پروار . v. *Beetle.*

BLEAK (*cold*), سرما , قرّ A , براد A , برد A , بارد A , سرد . v. *Cold, chill.*

Bleakness, سرم , سرما , سردي . v. *Chillness, coldness,*

To BLEAR, رمد کردن .

Blear-eyed, رمد A , کیلان , لخجه . *To be blear-eyed,* رمد شدن .

Bleariedness, عمش A , اخذ A , عایر A , رمص A , رمد .

To BLEAT, لبالب , لدس ساختن , ثاج کردن , ثواج کردن , نبح کردن , زدن .

A bleat, bleating, لبالب A , لدس A , ثاج A , ثواج A , نبح A , ظباظب A , هرهر A .

Bled, preterite of *bleed.*

To BLEED (*shed blood*), خون ریختن , خون افشاندن . — (*to open a vein*), رگ زدن , فصد کردن . — (*to lose blood*), منزف , مردن .—(*to die*), خون ریزان نمودن , دمّ جاري شدن , بودن .

Bleeding (*subs.*), (*shedding or spilling blood*), خون ریزي , نعار A , فوح A , خون جاري , (*flowing of blood*), خون افشاني . تعذیت A , نعر A , فصد کردني , فصد , (*letting blood*), جامت A , دم کشي , رگ زني . *Bleeding at the nose,* خون ترعیف A , رعاف A , جاري از بیني . *Bleeding* (*part.*), خون ریزان , خون ریز , ضري A , عاند A , منهر A , منزف A .

A bleeder, رگ زن, فصد کننده, کراء, کراگر, حاجم, حجّام. v. *Surgeon, phlebotomist.*

A BLEMISH, لکه, جرم, داغ, عیب, آهو, ندب (plur. انداب), جدره, قصعت, قضاءت. v. *Scar, stain.* — (*reproach*), رسواي, عیب, دشنام. v. *Vice, disgrace.*

To blemish, عیب, لکه کردن, داغ نهادن, داغدار کردن, ندب نشاندن, قضاءت نمودن, دار کردن. v. *To stain, hurt.* — (*to defame*), رسواي ساختن, دشنام دادن. v. *To tarnish, stigmatize, injure.*

To BLEND, سرشتن, آمیزش کردن, آمیز نمودن, آمیختن, مخلوط کردن, خلاط ساختن. v. *To mix, confound, compose.*

To BLESS (*wish happiness*), مبارکي, دعاي خیر گفتن, بالستن, خاصّ, تقدیس گفتن, تبریک ساختن, دادن — (*to consecrate*), ستایش کردن, تحسین دادن, فدا نمودن, کردن — (*to praise*), ستودن, افرین نمودن. v. *To applaud, approve.* — (*to bless God*), فیروز, شکر گفتن, الله شکر نمودن — (*to make prosper*), دولت اقتران نمودن, بختیار ساختن, کردن. v. *To make happy.*

Blessed, سعید, مبارک, مسعود, خجسته, قدسي, برخوردار, بختیار, سعادت مقرون, میمون. v. *Happy.*

The blessed, سعدا, اهل بهشت, اهل جنّت.

Blessedly, مسعودا, بالخیر, با سعادت, مبارکانه.

Blessedness, فخرانیت, سعادت, مبارکي, دولت, اقبال, میمنت, نصیب, بخت, برکت, برخورداري, سعودت. v. *Happiness, felicity, prosperity.* —*Eternal blessedness*, سعادت ابدیت, خلد — (*sanctity*), خطیرة, ولایت, طهارت, روحانیت, تقدیس. v. *Purity, holiness.*

A blesser, برکت دهنده, مبارکي کننده, خیر دعا گوینده.

A blessing, برکت, دعاي خیر, افرین, مبارکي, تبریک. v. *Benediction.*

Blest, خجسته. v. *Blessed.*

Blew, preterite from *blow*.

A BLIGHT, سرما برد, سرّ, حسّ, کوژ, تفت. v. *Blast, mildew.*

To blight, کوژ, میروق کردن, تفت زدن, پژمرده کردن, ارقان زدن, کردن. *Blighted* (*ears of corn, &c.*), تفت زدگان.

BLIND, کور, نا بینا, اعمي or اعما, ضریر, ضعیف, طلیس, (fem. عمیا), عمي (plur. عمیان, عمي), کمه, کلاژه, چشم گشته, یک چشم. *Purblind*, کلیک.

To blind, عمي نمودن, بي نور کردن, کورساختن. v. *To obscure, darken.* —*To be* or *become blind*, ضریر شدن, کور شدن, کراشیدن, ضعیف گشتن. *To be blind at night, or pur-blind*, شب کور شدن. — (*to deceive*), غبن کردن. v. *To cheat.*

A blind (*for a window*), پرده. v. *Curtain.*—(*a pretence*), بهانه. v. *Pretext, deceit.*

Blindfold, چشم پوشیده.

To blindfold, چشم, چشم پوشیدن, چشم نا بینا کردن, بستن. v. *To blind.*

Blindly, بینورانه, علي العمیا, کورانه.

Blindness, ضرارت, نا بیناي, عما or عمي, کوري. *Purblindness*, رمد, شبکرت, شبکوري, غشاوت, اخذ, رمص, غطش.

A blindside (*weakness*), زبوني, ضعف, عجز. v. *Foible.*

To BLINK, رمز, غمز عین نمودن, چشم زدن, رمز عیون کردن, اغماض ساختن.

A blinkard, اجهر. v. *Squint-eyed, purblind.*

BLISS, *blissfulness*, سعادت, مبارکي, عیش, عشرت, فخرانیت, سعادت ابدیت, خلد, فرخندگي. v. *Blessedness, felicity.*

Blissful, مسعود. v. *Blessed.*

Blissfully, مبارکانه. v. *Blessedly.*

A BLISTER, درج, غدنگ, آوله, آبله, نفطه, بثر, پشترم, حباب, قرحت. v. *Pustule.*

To blister, دمیدن, درج نمودن, غدنگ کردن, آبله کردن.

BLITHE, *blithsome*, شاد, خرمّ, خوش دل. v. *Gay, merry.*

Blithly, با نشاط, شادمانه.

Blitheness, blithsomness, شادي, نشاط. v. *Mirth, gaity, cheerfulness.*

To BLOAT, درج, حطاط نمودن, برآمهيدن, آموختن, داشتن.

Bloated, مهبّل A, درج دار, روبان A. v. *Turgid, pimpled, swoln.*

BLOBBER-LIPPED, حبركل, زغادب A, شفاهي, كبود بام, براطم A, برطام A. v. *Lip.*

A BLOCK (*of wood*), پوزه, كنده هيزم, تيره درخت, شجره. جذع A (plur. جذوع), جايز A, پايه, وشيج A, وشيجت A. v. *Trunk, mass.* — *A butcher's chopping block*, هيمه زفت, كفچول. *A block or pulley*, قحدت A. — (*an obstacle*), كظام A, مانع A (plur. موانع), پاي بند, پابند. v. *Obstruction, stop.*

To block up or *blockade*, محاصرة, بسته ساختن, سدّ كردن, گرداگرد ساختن, گرداگرد نمودن, احاطه كردن. v. *To besiege, surround.* — (*to obstruct*), مانع ساختن, سدّ كردن.

A blockade, حصر A, محاصره A, احاطه A. v. *Siege.*

A blockhead, احمق A, ابله A, بي وقوف, نادان, پندره, فرناز, لاده, ناشناس, هنراك, كنده, كند, كالك A, كول, جبنل A. v. *Dolt, dunce, fool.*

A block-house. v. *Fort.*

Blockish, ابله A, احمق A, فدم A, باحر A, كردن, كند. v. *Dull, stupid, foolish, blockhead.*

Blockishly, فدماً A, كندانه.

Blockishness, رباجت A, احمقي, بلادت A. v. *Stupidity.*

BLOOD, دما A, دمت A, دمي A, دم A, دمّ A, خون, شخب A, خوناب, كش سرخ, سرخابي, سرخاب, نفس A, نامور A, تامور A, فراز, طلّ A, طلّا A, دفعت A, درّت A, جاييت A, جسد A, قلع A, ناجود A, شلشل السّيف A, حليب A, شغه, نعمان A, فصيد A, نكرت A, صبيب A, رعاف A, اسحم A, مايرت A, مجدوح A, مهجت A, ذباح A, علق A. *Black blood*, دم باحر, خون سياه. v. *Gore, clotted pus. Blood* (*of the menses*), طمث A. v. *Courses. Dragon's blood* (*a gum*), مظّ, عندم. v. *Dragon.* — *To shed blood*, خون افشاندن, دم ريختن, خون كردن, قتل كردن. *The mulct paid for shedding blood*, بحاي خون or بحا خون. *A styptic gum for stopping blood*, خون جده. *Shedding blood*, اراقت دما, خون ريزي, خون افشاني. v. *Bleeding. To let blood*, فصد كردن, رگ زدن, حجامت ساختن. v. *To bleed. To besmear with blood*, ترميل كردن, با خون آلودن. *Stained with blood*, خون آلوده. *Blood* (*murder*), قتل A, كشتي. v. *Slaughter.* (*life*), قتال A, قتل نفس, حيات A, جان AP, نفس A, دما A. — (*kindred*), قرابت A, خويشي, خويشان, تعلّك A. v. *Family. Connected by blood*, متعالق A, خويشاوندي. (*offspring*), ولد A, زاد زواد, نسب A. v. *Progeny.* (*lineage*), اصل A, آل A, نسل A. v. *Descent.* — *Of noble blood*, پاك نهاد, نژاد, جنس A. v. *Birth, noble.* (*temperament of mind*), مزاج A, كش, عنصر A, سرشت. v. *Passions. Hot of blood* (*wanton*), شوخ, رندي. v. *Dissolute, lascivious.*

To blood (*stain*), با خون آلودن.

Blood-letter. v. *Bleeder, surgeon.*

Bloodshed, قتال A, قتل A, مقاتلت A, كشتي, خون ريزي. v. *Slaughter, murder.*

Blood-thirsty, خون خوار, ظالم A. v. *Bloody, cruel. A blood-thirsty tyrant*, خون ريز.

Bloodily, ظالمانه. v. *Cruelly.*

Bloodiness, خون آلودگي, خون آلودي.

Bloodless, بي خون, بي دما

A blood-sucker, زالو, زلو, زروق زرو, مكل, ديوچه. v. *Leach.* — (*murderer*), خوني.

Bloody, خون آلوده, دموي A, دمي A, دمّا A, خونين, مضرّج A, پر خون. — *Of a bloody colour*, خون رنگ. (*sanguinary*), خونريز, خونبار, خوني, خون خوار, خون اشام, قتول A, خونفشان. v. *Cruel.*

BLOOM or *blossom*, شگوفه, غنچه, زهر A, زهرت A (plur. نوار). — *The blossom of the pomegranate*, نوارت A (pl. نوار). — *The blossom of the palm-tree*, كاردو. — *The bloom of youth*, نوجواني, ريعان شباب, عنفوان A, عنفوت A. v. *Flower.*

To bloom or *blossom*, شگفتن, شگوفه كردن, طلوع نمودن, ايشاع كردن, تنوير ساختن, توريد زدن.

Blooming (*part.*), شگوفه كننده, زهر نما, تازه خندان شوا, تنوير زن. v. *Flourishing, youthful.*

Bloomy, اهل زهر . نوردار ، شگوفه دار ، پر گل ، گل دار . v. *Flowery.*

A BLOT (*obliteration*), رقم کش ، عفو A ، محو A ، طلس A ، حکوک A ، کواحص A . — (*stain*), داغ ، عیب A ، لکه ، طرفت A ، نمرت A ، نکته A ، نکطت A ، نقط A ، لکا ، کاخ A ، فلاکت A ، ردع A . v. *Spot.*—(*disgrace*), رسوايي ، ناموس A . *Blot of ink*, داغ سياهي .

To blot (*obliterate*), طسوم ، محو ساختن ، رقم کش کردن ، دروس نمودن ، نمودن . *To be blotted*, درس شدن . v. *To disfigure, deface, cancel, erase.* —(*to disgrace*), ملامت ، تشنيع نمودن ، رسوايي ساختن ، ناموس کردن ، زدن . v. *Stigmatize, darken.* — *Blotting-paper*, کاغذ نشاف .

A BLOTCH, داغ ، شخار ، پشترم . v. *Spot, pustule, blemish.*

A BLOW, زد ، ضربت A ، ضرب A ، مشت ، کاچ ، کوب ، طعنت A ، طرف A ، کروه ، لس ، لت A ، مصادمت A ، طپانچه ، لطمت A ، چپله ، صحنت A ، عذاب A ، وقع A . — *To strike a blow*, ضرب زدن .

To BLOW (*as wind*), بزيدن ، هبوب نمودن ، وزيدن ، جستن ، وژوليدن ، دردميدن ، دميدن ، نفخ کردن ، ورزيدن ، جهيدن ، معج نمودن ، خرق ساختن ، هب کردن . *The quarter from which the wind blows*, وزيدنگاه ، مهب A . *The quarter to which the wind blows*, مراد الريح A . *To blow* (*with the mouth*), نفخ ساختن ، تنفخ کردن ، پف دادن ، دميدن ، واپکيدن . — (*to breathe*), تنفس کردن ، دم زدن . v. *To pant, puff.* — (*to fill with wind*), منفوخ ساختن ، پر باد کردن ، پر هوا نمودن . *To blow the nose*, خليميدن ، خميدن . *To blow up* or *swell*, بر آماهيدن . *To blow* (*sound an instrument*), صدا کردن ، صافر شدن ، ناي زدن . — *To blow a horn*, نفخ صور کردن . *To blow upon* (or *heat with the breath*), با دم گرم کردن . *To blow upon* (*treat with contempt*), اهانت کردن ، تذليل نمودن ، حقارت ساختن . v. *To traduce ;* also *to make stale.* *To blow out a candle*, چراغ را پف کردن . *To blow* (*as flowers*), دميدن ، شگوفه کردن ، شگوفتن ، ابتسام کردن . v. *Blossom.*

A blower, نافخ A ، نفخ کننده . *A blower of glass*, قداح A . *A blower on the flute, &c.*, ني زن ، صافر A .

Blowing (*part.*), ورزان ، نافخ A ، دمان ، نفخ کنا . *Blowing* (*subs.*) وزيدگي ، شگوفتگي ، هبوب A ، ابتسام A .

To BLUBBER, ماق کردن . v. *To cry, weep.*

A BLUDGEON, ابيل A ، چوب ، بقاري A .

BLUE, نيلگون ، نيل فام ، نيلي ، نيل ، کبودي ، کبود ، نيله ، سماوي A ، لازوردي ، لازورد ، لاجوردي ، لاجورد ، نيل اندود ، اسماني رنگ زرقت A ، ازرق A ، آبي رنگ ، موي A ، ماي A . *Clothed in blue*, ازرق پوش . *The blue* or *black sea* (*the Euxine*), بحر نيلگون . *Of a deep blue*, کبود کبودي ، زرقم A . *The blue gem* (*turquoise*), پيروزه . (*the beryl*), ياقوت کبودي . *The blue flower* (*blue bell* or *blue bottle*), لخنيش . (*the hyacinth*), آبرود ، سنبل A . —*A hyacinthine blue*, سنبلي ، آبرودي . —*A blue fly*, عنتر A . —*Blue* or *grey-eyed*, ازرق (fem. زرقا) A ، مهق A . *A blue* or *livid mark*, انبسه . v. *Livid, grey.*

To blue or *make blue*, کبود ساختن ، نيل کردن .

Blued, نيلگون کرده شده .

Bluely, کبودانه ، با نيل گون .

Blueness, لاجوردي ، نيلفام ، کبودي .

BLUFF, وحشي ، درشت ، تند ، گستاخ ، متکبر A . v. *Big, surly, blustering, rude.*

A BLUNDER, زلت A ، خطا A ، سقط A ، غلط A ، سهو A ، ضلل A ، اغلوطه A ، تقصير A (plur. تقصيرات) ، قصور A ، ضلت A ، ضلال A ، ضلالت A ، خزده . v. *Mistake, error.* — *A common* or *vulgar blunder in speech*, غلط مشهور .

To blunder, سر بر ، سقط کردن ، قصور کردن ، غلط نمودن ، سنگ زدن . v. *To mistake, err, flounder, stumble.*

A blunderbuss, قراين .

A blunderer, blunderhead, ابله A ، کنده ، خطا کننده ، احمق A . v. *Blockhead, fool.*

BLUNT (*not sharp*), کهام A ، کليل A ، بي آب ، ناتيز ، کند ، نا شناس ، فدم A ، بي تميز ، نا فهم ، بي عقل ، نا دان ، نا مستعد ، کودن ، غابي A ، احمق A ، ابله A . v. *Stupid, awkward.* (*ill-bred*), عجمي ، ترکي ، نا لطيف ، لاشه ، بي نزاکت . v. *Rude, rough, rustic, inelegant.*

To blunt, کند ساختن ، کليل کردن . *To blunt* (*the appetite, &c.*), ضبط کردن . v. *To repress, weaken.*

Bluntly, با ترک ادب ، نا شناسانه ، کليلانه . *To behave*

bluntly, بي نزاكت شدن , ترک ادب نمودن . v. *Coarsely, plainly, rudely.* — *To speak bluntly*, دروجه گستاخ گفتن .

Bluntness, بي عقلي , ناداني , سرسامي , بلادت A , کندي , رباجت A , کودني , احمقي . v. *Rudeness, coarseness, plainness.*

A BLUR, داغ , عيب A , لکه . v. *Blot.*

To blur, عيب کردن , لکه ساختن . v. *To blot, stain, efface.*

To BLURT (*speak inconsiderately*), غافلانه , گستاخانه گفتن , کلام نمودن با سرسري خطاب کردن .

A BLUSH, آب شرم , خجالت A , خجلت A , عرق الانفعال , حجاب A , شرمساري , شرم , حمرت A , سرخ روي , سرخي , استنکاف A , خزايت A . *At the first blush* or *sight*, بنظر اوّل . *Overspread with blushes*, خجلت کش . *Raising blushes*, خجلت انگيز . v. *Shame, modesty.*

To blush, حجاب , انفعال خوردن , خجل شدن , خجلت کردن , ننگ داشتن , سرخ رو شدن , شرم داشتن , شرميدن , ساختن , رنگ نمودن , فرناخيدن . *To cause to blush*, خجلت انگيختن , شرمسار ساختن .

Blushing (*adj.*), سرخ روي دار , حجاب ساز , خجلت نما , شرم کنان , شرمسار , شرمناک , شرمنده .

Blushingly, با خجلت , خجلانه , با شرم .

BLUSTER (*noise*), نهيب A , نهات A , غوغا , هنگامه , غلغل . v. *Roar, boisterousness, tumult.* (*boasting*), خود فروشي , لاف , کب , فخر A . v. *Menace.*

To bluster (*roar*), نهات کردن , غلغل نمودن . *To bluster*, (*as the wind*), باد روزگار بريدن . *To bluster* (*as the sea*), لاف وگذاف کردن , لاف زدن , لحب ساختن . — (*to boast*), اظهار فخر وغرور کردن , باز نانه نمودن . v. *To bully, puff.*

A blusterer, بهلق , لاف زننده . v. *Boaster, bully, swaggerer.*

Blusterous, v. *Noisy, tumultuous, boisterous.*

A BOAR, خوک نر , خنزوان A , خنزير A (plur. خنازر , خنازير). v. *Hog.* — *A wild boar*, گراز or گرازه , خنزير A , خنزير الغاب A , جانور , جانور .

A boar-spear, حربه A , مطرد A .

A BOARD (*plank*), تخته , لوح A (plur. الواح , الاوح), خوان , بادبر , کراسته . v. *Table, lath, shingle.*—(*a court of jurisdiction*), عدالت A . *A shoe maker's cutting-board*, کراسه , فرزوم A .

To board (*ceil or roof with boards*), تخته بندي کردن , سقف خانه نهادن , سقف کردن . *To board a ship*, درجهاز محول کردن . v. *To attack.*

BOARISH, خنزيري , حيواني . — (*brutal*), بي رحم , بي شفقت , ظالم A . v. *Swinish, cruel.*

A BOAST, لاف , لاف و گذاف , بازنانه , خود فروشي , فخر A , کب , بازنانه , بارنامه , تصلّف A .

To boast, کب کردن , بازنانه کردن , لاويدن , لاف زدن , فخير شدن . *To boast of wealth*, نازيدن . v. *To brag, magnify, exalt, bluster.*

A boaster, باد بروت , خود کام , خود فروش , لاف زن , طرماذ A , انندد , زعيم A , پاروله , خود ستا , خود کامه , لهوق A , فشوش A , لعماظ A , مطرمذ A , طرمذان A , فايش A . v. *Bragger.*

Boastful, پر تصلف . v. *Ostentatious.* فخير A , فنخرت A . v. *Vain-glorious.*

Boasting (*part.*), فخر کنان , لاف زنان .

Boastingly, متکبّرانه , با لاف و گذاف . v. *Ostentatiously.*

A BOAT, سنبوق , زورق , قارب A , سفينه , کشتي . v. *Skiff, yawl.* — *A ferry boat*, کشتي زنبر , زنبل , خليج , گذاره , معبر A .

A boatman, ملّاح سفينه , ملّاح A .

A BOB (*a blow*), زخم , ضرب A . v. *Blow.* — (*flout*), وشيه , دعابت A , خنجرود , خنديش . v. *Sneer, ridicule, taunt, jest.* — (*ear-ring*), آويزه , گوش , آويزه گوش , گوشوار . — (*any thing pendulous*), آويز , آونگ .

To bob, ضرب کردن . v. *To beat, drub.* (*to cheat*), غدر ساختن . v. *To defraud.* — (*to hang loose*), آويخته شدن , آونگان بودن . — (*to ridicule*), خنده ريش کردن .

A BOBBIN, ماسوره A , ماسوره .

To BODE, دلالت , آخترگفتن , فال نمودن , شگون دادن , تفوّل ساختن , تکهّن نمودن , وعيد شدن . v. *To forebode, predict, presage.*

Boding, bodement, A فال , آختر , A تكهّن . v. *Omen, portent.*

BODILESS, بي تن , بلا جسد A , غيرِ متجسّد .

Bodily, مجسم A , متجسّم A , جسماني , جسدي , بدني , A متجسّد . *Bodily food*, غداي جسماني . — (*essential*), حقيقي , ذاتي . v. *Real, actual.*

A BODKIN, تلا , تيغ , رفش , دزينه , درفش , A مخصف , A مخرز . v. *Awl. A bodkin for the hair*, سرخاره .

The BODY, A بدن (pl. ابدان), تن (pl. تنها), A جسد (pl. اجاسد), A جسم (pl. اجسام), اندام , A وجود , طان A , كامت A , شخص A , تندیسه , A جسمان , A جرم (pl. اجرام), كالبدِ تن , كالبد , قالب A , ذات A . v. *Person, stature, matter.* — *A dead body*, لش , لاش , مردار , قالبِ بي جان , A جنازه , A ميت , A جيفه . *The body of the sun*, جرمِ شمس , كلاچه . v. *Disk.* — *A body corporate*, A عرفت , A حرفت . *The human body appearing indistinct and black at a distance*, A شبح (pl. اشباح), A شخص (pl. اشخص , شخوس), A سواد . — *A body like silver*, سيم تن . *To be one body and one soul with another*, با كسي هم جسم و هم جان شدن . *Natural bodies*, اجسامِ طبيعت . *To nourish the body*, تن پرورکردن . — *A collective body*, A جماغ , A جمع , A جمّت , جماعت A , نفر A , طايفه A . *A great body*, جمعِ كثير . v. *Company, society, collection.* — *To assemble a body of troops*, لشكري جمع كردن . *A body of armed men*, سپاه , A عامت , جبهت A , فيت A , غول . *A body of foot*, پياده , A رجال . *A body of horse*, سپاه , سوار . — *Any body*, كسي , كس , فرد . *Somebody*, فلان . يک نفر , *Nobody*, هيچكس . *There is nobody*, كسي نيست . — *Every body*, هركس , هر احد , A كلّ احد , هريكي , يک , هرفرد . — *A busy body*, فضولي . — *Strong of body*, قوي A , توانا , پهلوان , زورباز , زورمند , زورآور . v. *Robust.* — *Bigness of body*, A جسمات . v. *Corpulence.* — *Wine of a strong body*, شرابِ غمگسار , بادهٔ مست , A رحاق , A رحيق , A نسا . *To body*, v *Embody.*

A BOG, گلابه , A اجم (pl. اجام), كول . v. *Marsh, morass, fen.*

To BOGGLE (*hesitate*), شك نمودن , شبهت داشتن , ريب بردن . (*to start back*), جولان كردن , جهيدن .

A boggler, مردِ وهمناک , شك برنده , شبهت كننده .

Bog-house, v. *Privy.*

To BOIL, جوشان , غليان كردن , جوش كردن , جوشيدن , جوشانيدن , *To boil food*, پختن . — *To cause to boil*, تغليت ساختن . v. *To cook.* — *To boil* (*as the blood*), ثوران الدّم شدن , بيغ نمودن . v. *To be hot, fervent, to rage.*

Boiled (*cooked*), A مطبوخ , پخته . — *as water, &c.* جوش كرده شده .

A boiler, جوش كننده . — (*a kettle*), هركاره , ديگ , قزغان . v. *Cauldron, pan.*

Boiling (*part.*), پزان , جوشان . — (*subs.*), جوشش , A فوخ , فوح A , فروان A , غلي A , تپادر A , تغران A , تغرّر A , كنيت A , عكوب A , نفيط A . *Boiling* or *bubbling up*, A نضخ . *Boiling over*, A نفوت .

BOISTEROUS, ضربي , زور , شديد A , تند , تيز , سخت , فضولي , قاسر A , جبري , ستنبه , متهور A , شكنده , حربي , غضبي , اشدّ A , عاصف A , عصوف A . v. *Violent, loud, noisy, stormy, turbulent, furious, tumultuous, overbearing.*

Boisterously, جبرانه , حرباً A , باستم , ضربانه , از زور , جبر كردن , زور كردن , با قهر . *To behave boisterously*, جفا ساختن .

Boisterousness, A غضب , تندي , تيزي , سختي , A شدت , جبر A , زور , A جفا , ستم A , قهر A , حرب A , ضرب A , A فساد . v. *Violence, rage, anger, turbulence.*

BOLD, شيرمان , شيرمرد , جگردار , بهادر , بي باك , بي پروا , غيور A , غيران A , عندوا A , جان دار , شيرانه , شيري , دند , سحتب A , دلاور , دلير , غشارب A , جري A , شجاع A , صلهام A . v. *Brave, daring, intrepid, fearless.* — (*impudent*), ستبك , شوخ چشم , شوخ , بي حيا , بي شرم , گستاخ . v. *Confident, saucy, licentious, rude, rash.*

To make bold (*to inspire with courage*), بي باك كردن , التماس كردن , دلاور ساختن . *To make bold* (*speak freely*), سالمانه خطاب كردن , خضراً مضراً گفتن , عرض كردن . *To be bold*, جري الجنان شدن , شيرمرد شدن , بهادر بودن .

Bold-faced, بي شرم . v. *Impudent.*

Boldly, باغيرت , دليرانه , باجراءت , پهلوانانه , بهادرانه . — (*impudently*), با شوخ چشم , شوخانه , گستاخانه .

Boldness, جراءت A , غيرت A , دلاوري , دليري ,

v. اقدام ع , بي باكي , جان , جسارت ع , سجاعت ع *courage, valour, freedom.* — *Boldness and timidity,* اقدام و احجام . — (*impudence*), بي شرمي , شوخي , گستاخي . v. *Confidence.*

BOLE (*armoniac*), طين ارمني , گل سرخ , گل ارمني . v. also *trunk of a tree.*

A BOLSTER, تليه , نازبالش , بالين , بالش .

To bolster, تكيه كردن . v. also *to maintain, support.*

A BOLT (*of a door, &c.*), پشكله , بند كشه , دربند , غلق ع (pl. اغلاق) , شنگينه , چنبه , مزلاق ع , پشكله در , نرماده در , كره , سبوخ , مدروس ع , مترس ع . v. *Bar.* — (*an arrow*), تير , لب در , غلچ , غارتنگ . v. *Shaft, dart.* — (*a fetter*), زولانه , بند , پا بند , قيد و بند , قيد ع . v. *Chain.* — *A thunderbolt,* صاعقه ع , آدرخش . v. *Lightning, thunder.* — *Bolt-upright,* قايم ع , منتصب ع . v. *Erect.*

To bolt (*a door*), بند كشه نهادن , سدّ باب نمودن . v. *To bar, lock, fasten.* — (*to fetter*), درزنجير , قيد و بند كردن . — (*to sift*), نهادن . نخل نمودن , بيز كردن , پيختن . v. *To examine, try, purify.* — *To bolt out* (*sally forth*), خروج كردن . خروشان ساختن . *To bolt one out of doors,* كسي را از بيرون در كردن .

A bolter, غربال ع . v. *Sieve.*

A BOLUS, قرص ع , لقمه ع , حبّ ع . v. *Pill.*

A BOND (*for debt, &c.*), خطّ ع , تمسّك ع (pl. تمسّكات) , تذكرت ع , دست آويز , دست خط . v. *Contract, obligation.* — (*ligament*), بند , قيد ع , پيوند , بستگي . v. *Fetters, chains, rope, imprisonment.* — (*union*), رشته , سلسله ع , علاقه ع , سرشته , اتّحاد ع , وحدت ع , اتّفاق ع , يكانگي . v. *Connexion.*

Bond (*adj.*) گرفته , مقبوض ع . v. *Captive, servile.*

Bondage, گرفتاري , اسيري , قيد ع , غلامي , بند , بندگي , گيرا , گرفتگي , قبض ع . v. *Captivity, slavery.*

A bondman, غلام , عبد ع , برده , عبد مملوك , غلام گرفتار , بنده , مملوك . v. *Slave, servant, captive.*

A bondmaid, bondwoman, جاريه ع (pl. جواري) , كنيزك , كنيز , مملوكه ع . v. *Slave.*

Bondsman, ضامن ع , كفيل ع , امانت دار . v. *Cautioner, surety.*

A BONE, استخوان , عظم ع (pl. عظمت , عظام , اعظم) . *A small bone, piece of a bone,* استخوان پاره . *The jaw-bone,* لهزمت ع . *The two jaw-bones.* لهزمتان ع . *Joint-bones* (*of the heel*), كعب ع . — (*of the hands and feet*), سسع ع (pl. كعاس) . — (*of the elbow*), كعبرت ع . — (*of the back*), شرخوب ع , پشت ماره , سيسا ع , سنّور ع , خرز الظهر ع , جمشرك ع , مهره . *The bones of the arm,* انتا ع . *The bones of the fingers,* العا ع , سلامي ع . *The shank-bone,* شتالنگ , عصا ع , ظمبوب ع . *The hip-bone,* ورّ ع . *The neck-bones,* نقي ع . *The collar-bone,* ترقوت ع . *The knee bone or pan,* سر زانو , رضف ع . — *A broken bone,* استخوان شكسته , دشبد ع , منجزم ع . *A bandage for a broken bone,* استخوان بند . *A bone with meat upon it,* عرق ع . *A bone or die,* كعبت ع . *A carious bone,* رمّت ع , رميم ع (pl. رمام , رمم) . *Small boned,* رخود ع .

To bone (*strip the meat off*), تعرّق كردن , تحض ساختن ع .

Boneless, بي استخوان .

To bone-set, وعث وعي نمودن , مجبور كردن .

A bone-setter, شكسته بند , كمانگر , مجبور كننده , جابر ع , مجبّر ع , موجر ع . v. *Surgeon.*

A BONFIRE, آتش بازي , پروازه , نار ع .

BONITO (*fish*), بينيث ع .

A BON-MOT, مزه , بذله .

A BONNET, كلاه . v. *Cap, turban.*

Bonnily, v. *Handsomely, gaily.*

Bonny, v. *Handsome, beautiful, gay.*

BONY, استخواندار , پر استخوان .

A BOOBY, سر بيسامان . v. *Blockhead.*

A BOOK, كتاب ع (pl. كتب) , نامه , نسخه ع , دفتر ع , جريده ع (pl. جرايد) , جلد ع (pl. دساتير) , دستور ع (pl. دفاتر) , صحيفه ع , طومار ع , مودّت ع , سفر ع (pl. اسفار) , (جلود) , رقين ع , رقيم ع (pl. ارقام) , زبر ع (pl. صحايف , صحف) , وحي ع , رقّ ع , (طروس , اطراس) طرس ع , قطّ ع , مجلّدت ع , مصنّف ع (pl. مصنّفات) , مصحف ع (pl. مصاحف) ,

(pl. مجلدات), A مدرس. *The books of Moses*, كتب موسي. *The rabinical books (Old Testament)*, صحف ربانيت. — *The book*, A انكتاب. *The book of God*, A الكتاب الله, لمصحف. *The most excellent book*, كتاب مستطاب. *The glorious book*, A كتاب المجد. (These are applied by the Eastern Christians to the *Bible*, and by the Muhammadans to the *Alcoran*; v. also Vol. I. القران p. 103.) — *The books* or *psalms of David*, زبورخوان. *The books of Hafyz (a celebrated Persian poet)*, ديوان حافظ, مصنفات حافظ. *A book of roads (a map)*, راه نامه. *An account-book*, A دفتر, انگار, انگارش. انگره. *A day-book*, روزينه, روزيانه, روز نامه. *A cash-book*, آورجه, A فنداق. — *The book of life*, دفتر اعمال, اعمال نامه. A رق, A سجين. — (On these the Muhammadans suppose the actions of mankind to be written by the recording angels). — *Various books*, كتب كوناگون. *The title of a book*, A كتابت. *Without a book* (i. e. *a pagan*), غير كتاب. *A book interpreting dreams*, تعبير نامه. *My book*, كتابم, A كتابي. *Your book*, كتابت, A كتابك. *His book*, كتاب او, or كتابش, A كتابه. *Without book (by memory)*, A متذكر, خاطر نشان. *The original* or *first copy of a book*, اصل كتاب. *A book-case*, راف, رف.

To book, در كتاب نوشتن, در دفتر قيد كردن.

Book-keeping, حساب نويسي, شمردگي, علم رقم. — *A book-keeper*, شمارگير, A محاسب, حساب كننده.

A book binder, A مجلد, A محاق, جلدگر.

Bookish, ملانه, كتب خواه, مدرس A, طالب علم. v. *Studious.*

A bookman. v. *Learned man.*

A book-mate. v. *School-fellow.*

A bookseller, A صحاف, A سفار, كتب فروش. *A bookseller's shop*, or *book room*, كتب خانه. v. *Library.*

A boom, v. *Bar, pole.*

A BOON, v. *Gift, grant, favour, bounty.*

Boon, v. *Gay.*

A BOOR, v. *Clown, rustic.*

Boorish (rude), نا شناس, بي ادب, اهل قريه, صحراي. v. *Rude, clownish.*

Boorishness, بي ادبي, نا شناسي, روستايي, خوريادي.

Boorishly, بي ادبانه. v. *Rudely, clownishly.*

A BOOT, موزه, موزج, A خف (pl. خفاف), A تساخين, A كوث, (انخفت pl.) A نخاف, A هدم, A هبرزي, *Upper boots (for keeping the under ones clean)*, A موق, چاباتان, *A boot maker*, موزه دوز, A سكاف, A قواف, A اسكاف, A اسكاب, A خفاف, (اسكفت pl., سكيف). *The toe of a boot*, چنگ موزه, *The lining-leather of boots*, A صلال. *The upper leather of boots*, پشك سر موزه. *Old or patched boots*, A نقل (نقال pl.), A هدم. — (*to put on boots*, موزه پوشيدن, انعال كردن, تخفف شدن.

Boot (advantage), A كسب, سود, فايده. v. *Gain, profit.* — *To boot (over and above)*, A علاوه, با فايده. — *To boot (to benefit)*, سود دادن, فايده نمودن. v. *To profit. enrich.* — *Bootless*, بي فايده, بي معني. v. *In vain, useless,*

A BOOTH, A خيمه, خرگاه, سايبان, پيچه, آلاجق, A وشيع. v. *Tent.*

A BOOTY, A غنيمت (pl. غنايم), تالان, تاراج, A غارت, A نهبت, A نهيبي, A ساز وسلب, A سلب, A مغنم, A يغما, A بكيلت, A خباست, A خلست, A عرض, A نغارت, A غنب. v. *Plunder, spoil, pillage, theft.*

BORAX, تنكال, بورق, A بورق هندي, تنكار, ثمو, A لزاق الذهب, A ملح لصاغت.

A BORDER, A حاشيه, زه, دامن, كنارين, كناره, كنار, شفره, A لب, A جانب, A جنب (جنوب pl.), كرانه, كران. v. *Edge, extremity, margin, side.* — *The border of a country*, A حد (حدود pl.), سرحد, سرزمين. v. *Bounds, limits, confines, frontiers.* — *One living on the borders*, سرحد نشين. *Hostile borders*, A ثغور, ترفند. *A governor of the borders*, A مرزبان, A مرزباني (مرزبت pl.). *The border of a garment* or *cloth*, اهان, دامن, پيرامن, A كفت (كنف pl.), A حاشيه (حواشي pl.), رژه, رزه, كنار, نگارگرد, تير, فراويز, آويز. *An elegant embroidered border*, A مفروز, نگار علم, علم. v. *Fringe, edging.* — *A border of flowers*, گلزار. v. *Garden, parterre.*

To border upon (a country), قريب بودن, بر سرحد شدن. — (*to ornament with a border*), نگار علم نمودن, با رژه پيراستن. v. also *to touch, reach.*

A borderer, سرحد نشين .

To BORE, سفتن , سنپيدن , سفليدن , سوراخ ساختن , ثقب , مثقّب نمودن , تثقّب كردن , شمخه زدن , تبيدن ساختن . v. *To pierce, perforate.*

Bored, سفته , رخنه دار . *To be bored*, شمخه زده شدن . — *Bored full of holes*, سوراخ دار .

A bore, v. *Hole.*

Bore, preterite of *bear.*

BOREAL, شمالي . v. *Northern.*

Boreas, نسيم شمال , باد شمال .

A BORER, منقب ا , شمخه زننده , سوراخ گر .

BORN, متولّد ا , وليد ا , مولود ا , زاد , زاده , پيداشده , منفرس ا . *One born of an angel.* پري زاده . *Born to great fortune*, بلند كوكب . — *To be born*, متولّد , زاييدن , زادن از شكم , پيدا شدن , طلوع كردن , مولود گرديدن , شدن , ظهور كردن , برآمدن . *Born of a free father and a slave mother*, هجنت ا , هجانت ا , هجونت ا , هجين . *Base-born*, حرام زاده , ولد زنا .

BORNE, participle of *bear.*—*To be borne down (oppressed)*, پايمال شدن . *Not to be borne*, غير متحمّل . v. *Intolerable.* — *To be borne up*, اعتماد شدن . v. *To be supported.*

To BORROW, استعارت , عارت گرفتن , عاريت گرفتن , تاور نمودن , استقراض ساختن , وام گرفتن , قرض گرفتن , كردن . *A borrower*, استعارت كننده . *A borrower* or *debtor*, قرض دار .

The BOSOM, حضن ا , آگوش , آغوش , بغل , بر , سينه , جوش ا , جور ا , بلد ا , لبان ا , پهلو (plur. احضان), صدر ا , جوشوش ا , جوشن ا , بركت ا . v. *Breast.* — *The upper part of the bosom*, سر سينه . — *A bosom friend*, وفادار . *Jessamine-bosomed*, سمن بر . *Silver-bosomed*, سيم بر . *Upon the bosom*, بر بر . *In or on the bosom*, در بر . v. Also *intimacy, confidence, fondness.* — *A bosom torn (i. e. afflicted)*, سينه چاك دار . — *To bosom (embrace)*, در بغل گرفتن , در سينه نهادن . — (*to inclose in the bosom*), آغوش كردن .

A BOSS (*stud of gold, silver, &c.*), پشيزه , پافته , فلس ا , ميخ (*nail*). *The boss of a shield*, ناف سپر . *A boss-seller*, فلّاس ا .

BOTANIC, *botanical*, نبات منسوب , چمن پيوند .

A botanist, نبات دان , اهل چمن .

Botany, گياه , نبات داناي , اهليت چمن , علم نبات , علم چمن , داري .

A BOTCH (*mark*), داغ . (*sore*), دنبل . v. *Ulcer, eruption, swelling.* — (*a patch*), پينه , هملخت .

To botch (mark with botches), با دنبل آلودن . (*to patch clothes*), پينه دوختن , هملخت دوختن . (*to do unskillfully*), ناداني نمودن , بي ازمودگي كردن . v. *To bungle.*

Botched, پينه زده , v. *Patched, bungled.*

A botcher, پينه دوز , پينه دوز .

Botchy, پر ريش , با دنبل آلوده . v. *Ulcerated.*

BOTH, كلّان (fem. كلتان), كلا ا , همديگر , هردو . *Both hands*, هر دو دست , يدان ا . *Both worlds*, كونين ا , دارين ا , هر دو عالم . *Both the seas*, بحرين ا , مابين ا , هر دو طرف . *Both sides*, هر دو جانب , از جانبين , از هر دو طرف , دهيده . — *Both (as well as)*, با , ب , مع ا .—(*as well as him*), باو , به ا , مع او . v. *Together with.*

A BOTTLE, منوج ا , شيشه , كوژه , كوزه , صراحي , كربت ا , قارورت ا , بوگان , آبكش , كوزوره , كابوس ا , عجلت ا , عجوز ا , ضبحر ا , ظرف ا , خيك , خي , زفر ا , خيكچه , (plur. اسقيات , اساقي) سقا ا , ساب ا , محذوف ا . — (plur. وجاب) وجب ا , اوطاف ا , زق ا . *The stopple of a bottle*, وفاع ا .—*Sounding as a bottle when decanting*, بقبقت ا . v. Also *skin, flask, phial.* — *A bottle of hay*, ابالت ا , غمّار ا , جرزت ا . *A blue-bottle (flower)*, لخنيش . — (*fly*), عنتر .

To bottle, كابوس انباشتن , درشيشه نهادن .

BOTTOM, قرع ا , اصل ا , ته , پايين , تحت ا , زير , بنياد , منزع ا , غور ا , بون , بن , (plur. قعير) قعر ا , اسّ ا , اساس ا , تاسيس ا . v. *Foundation, ground-work, root.* — *The bottom of hell*, درك جحيم , قعر جهنّم . *The pavement at the bottom of a cistern, well, &c.* زمين . *The bottom of the sea, river, &c.* غيابت ا , شنار , رود خانه . *Having a bottom*, اصل آور , بندار . — *A bottom (ship)*, جهاز , انبار خهاز , انبار . — *The bottom or keel of a ship*, كشتي . — (*a valley*), نفنف ا , نفناف (plur. نفانف) , خور ا , واد ا ,

A, هلک . v. *Dale.*—(*profundity*), A عماق, A عمق, A غور. v. *Depth.*—(*limits*), A حدّ, سامان, سر زمین. v. *Bounds.* — *Bottom* (*last resort*), امید پسترین. — (*dregs*), درد, کنجال. v. *Sediment.* *The bottom of a mountain*, بن کوه. —*The bottom of a street*, پژن. — *A bottom or clew*, A وشیعت, کروهه. *To the bottom* (*completely*), تا بن, A با التّمام, A في الجمله. v. *entirely, totally.* — *At the bottom*, دربون, في القعر A, بپایین. *From top to bottom*, سراسر, سراپا, ازسرتا پا, از بالا تا پایین, من الرّاس الي الرّاس A, سرتا بقدم, من اوّله A, سرتا سر الي آخره.

To bottom (*found upon*), بنیاد نمودن, بنا کردن, نهادن. v. *To build, fix,* or *rest upon.*—(*to wind a clew*), توشیع کردن.

Bottomed. v. *Founded.*

Bottomless, بي ته, بي بون, بي پایین. *The bottomless abyss*, جاي بي ته, A غمر (plur. غمور). v. *Abyss, pit, whirlpool.*

A BOUGH, شاخ, شاخ درخت, شخ, فاچ, A فاخ, A فرع (plur. فروع), A شعبت, A عود, A فند, A فنن, شعاب), A شغب, A شنغاب, شنغاش, A عسلج, v. *Branch.*

BOUGHT (part. of *to buy*), خریده, A مبیع. v. *Purchased.*

A BOUNCE (*noise*), A عو, غوغا, تیژ, کوز, A ضرط, A رزمت, هنگامه, شماته, A صیحت, A طنین. v. *Crack.* — (*a sudden blow*), ضرب ناگهاني, A صرادحي. — (*a boast*), کب, لاف. v. *Threat.*

To bounce (*make a noise*), ضرط کردن. *To fly* or *strike against suddenly*, تیژکار کوفتن, تیژ زدن. — (*to boast*), لاف کب کردن, زدن.—(*to be bold*), بهادر شدن.

A bouncer (*boaster*), لاف زن, خود فروش. v. *Bully, braggart.*

BOUND, *bounds*, *boundary*, کران, A حدّ, سرحدّ, منزل, سرمنزل, A مصر (plur. مصور, امصار), A اقصي, ارفت A, سامان A, فرداشت, مدي A, موسم A, انتها A, نهانت A, منتهي A, قصاري A, مدیت A (plur. مدي, مدیات), A مدار, A مامود, مال A, اخیه, شاو A, شا A, تخوم (plur. تخوم), A تخومت, تخم A, خطّ A. v. *Limits, confines, marches, frontiers.* — *Hostile boundaries*, مرزوبوم, مرزبوم, مرز زمین, A فرج, ترفند, آخیر, ارفت A, عالمت A, ثغور A. — *A boundary stone*, A منارت, منارا A, آخیز, اخیسه. *Beyond bounds*, ازحدّ بیرون. *To go beyond bounds*, ازحدّ گذشتن. *To fix the boundaries*, حدود تعیین کردن. — *A bound* (*spring*), جستان, کسروز, ابازه, A قفیزي, A قفزي, A تفرت, نفزان, A قماص, پنچه. v. *Leap, jump, rebound.*

Bound (part. of *bind*), پیوسته, بسته, بند کرده شده.

Bound (*obliged*), A ممنون, منّت دارکرده شده.

To be bound, پیوسته شدن, بسته بودن, بند شدن. *To be bound in chains*, بسته زنجیر شدن. *With hands and neck bound*, با دست و گردن بسته. *Tongue-bound* (*stuttering*), بسته زبان. *Having the feet bound*, پا بسته, A محجوز.

To bound (*limit*), تحدید نمودن, حدّ کردن. *To be bounded*, A محدود شدن. — (*to spring*), جستن, نفزان کردن, ابازنمودن.

Boundary. v. *Bounds.*

Boundless, بي نهایت, بي پایان, ازحدّ بیرون. v. *Infinite, immense, unlimited, unconfined.*

Boundlessness, بي پایاني.

BOUNTEOUS, *bountiful*, جوانمرد, جومرد, فیض ریز, A کریم, A سخي, A سماح, عطا بخش, بخشنده, سخاگستر, A کریم (fem. کریمت plur. کرما), A کرم دار, کشاده دست, کرمکار, النّحاس, A لهم, A نزّ, A هشم, A باذل, A سموح, منحار A, ساحب عطا و نعم, A ندي الکفّ, A ندي, A اجود, A جاید, A فیّاض, A غمر الرّدا, A غمر الخلق, A قثم, A صفوح, A منعم, A جعد, A سبط الیدین, A جواد, خاتم طبع, عذبي A, معطا A, A غطمّ, تمقمان (plur. تماقم), A هضوم, A نال, A هشهاش, A قضفاض. v. *Liberal, generous, munificent, kind.*

Bountifully, bounteously, جوانمردانه, کریمانه, با سخاوت.

Bounty, bountifulness, بخشش, بخشندگي, A کرم, A عطا, A سماح, A جودت, A جود, A بذل, جوانمردي, A کرامت, A قنوّت, A مروّت, A سخا, A سخاوت, A سماحت, غمورت A, فجره A, پروان, انهال A, منهال A, مکرمت A, A رهشت, A رهشوشت. v. *Liberality, munificence, generosity.*

Bourn. v. *Bounds;* also *brook, torrent.*

To BOUSE. v. *To drink.*

Bousy. v. *Drunk, intoxicated.*

A BOUT (*turn*), کرّه, بار, نوبت PA, مرتبه A, دفع A, *At one bout*, یک کرّه, یک بارگي, دفعهً A, واحدهً A. v. *Time.*

BOUTEFEU. v. *Incendiary.*

A BOW, کمان, کپازه, شیز, شراع A, قوس A, قصیب A, مهوک A, نحات A, ورک A, عجوز A, نیم لنگ (plur. صریع A, فریج A, فروج A, جشو, جش A, فخت A, سرعي).—*The rainbow*, قوس قزح, کمان فلک, سام, ادینده, کمان بنام, سرگیش, شدکیس, گمان آسمان, ازفنداک, کمان رستم, مانناداب, کمان سام, تیرازه, تیراره, کمان مهره, کمان کره, کمان کرهه, کمان کروهه, قسطانت A.—*A cross-bow*, کمان گر.—*A bow-maker*, زین کوده, کوده.—*A saddle-bow*, قربوس A (plur. قرابیس), قربوت A. *A bow for a fiddle* or *other instrument*, زخمه, کمانه, کمانچه, شکافه, چکو. *A bow used in dressing cotton*, لرک, مندف A, درونه, کربال A, محبض A. *A bow-shot*, پرتاب, پرتاو, رشیق A. *To shoot with bow and arrow*, تیرانداختن, نازع کردن. *The horns of a bow*, مذروان A, خمگوش, خمگوشه, گوشه. *To bend a bow*, توتیرساختن, تاتیرکردن, کمان کشیدن. *A bow-case*, قربان A, کماندان, کماندار, کماندر. *A bow-string*, چله, رودا, زه, کتاب A, شراع A, تار, درجل A, وتر A, اوام A. *A bow* (*noose*), فخ, خم, کمند, فخت. *A bow used by turners*, واخ. *Having eye-brows arched like a bow*, ابروي کمانکش, ابروي کمان.

A BOW (*reverence*), رکوع A.—(*salutation*), سلام A, تکریم A (plur. تکریمات).

To bow (*bend*), کوژنمودن, خمیدن, خم کردن, کج کردن, دوتا ساختن, معطوف نمودن, اماله ساختن. *To bow* (*or be bent*), معوج شدن, منعطف شدن, خمیده بودن, لام گشتن. v. *To bend. To make a bow* or *reverence*, رکوع نمودن, رکعت کردن, سرنهادن, سلام دادن. *To bow the knee*, زانو زدن. *To bow* (*subdue*), تسخیر, ضبط نمودن, مغلوب کردن, فتح ساختن, کردن. v. *To bend, crush.*—(*to sink under pressure*), ظلم و تعدي کرده بودن, پایمال شدن, جور کرده شدن. v. *To be oppressed.*

Bow-bent (*crooked*), اعوج A, کوژ, کژ, معطوف A, کج, خم. v. *Bent, crooked.*

The bow-hand, دست راست. v. *Right-hand.*

Bow-legged, طرقا A, لام ساک.

BOWELS, معي A, معا A, رودهٔ (plur. رودها, رودگان), حشي A, حشوت A, روخ, درون, جگربند, (plur. امعا), حوايا (pl. حويت A, اخيخ, اصول A, خيم A, خشا A or رجب A, قتيبت A, قتبت A, قتب A, عفج A, (حواوي, گردهٔ, (اقصاب plur.) قصب A, مصير A, (ارجاب plur.), مهرباني A, شفقت A, گردگان. v. *Intestine, gut.*—(*tenderness*), مرحمت A. v. *Compassion, commiseration.*—*A pain in the bowels*, برنس. v. *Cholic.*—*Wind in the bowels*, جيف A.

To bowel, v. *To pierce, to embowel.*

A BOWER, مغيوث A, پيچه, گلگشت, گلستان. v. *Arbour;* also *anchor.*

A BOWL, طاس, کاسه, پيمانه, ساغر, جام, پياله, کاس A, اياغ A, (اقداح plur.), قدح A, (اهجام plur.), هجم A, (کاسات plur.), اکوس, کياس, کووس (plur.), زيغال, ژيغال, فنجان, تبن A. v. *Cup, goblet, bason.*—*A bowl* or *ball*, کرهٔ, گوي.

A BOWMAN, کماندار. v. *Archer.*

A bowyer or *bow-maker*, کمانگر.

A BOX, صندوق A, تپنگو, طرنيان A. *A small box*, صندوقچه, حقّه A, علبت A. v. *Chest, casket.*—*A box-maker*, صندوقگر, آتش, آتش زن, اتش بار, قداح A, حقاق A. *A tinder box*, زنه. *A sugar-box*, شکرستان. *A snuff-box* A مسعوط. *A drug-box*, قفدان. *An ointment-box*, قرز A. *A dice-box*, ناژ, ناز, شمشاد, بقش A, بقس A, پشک. *A box tree*, مشت, لطمت A, طرف A, طپانچه, کاچ, طپانچه, طماچه. *A box* or *blow*, چپله. *A box on the ear*, خبرد نامه. *The box* (or *mariner's compass*), سوق نمودن, مشت زدن. To BOX (*fight with fists*),

Boxen (*resembling* or *made of box-wood*), ناژ سا, نازي.

A boxer, سوق کننده, مشت زن.

A BOY, کاک, صبي A, طفل A, پسرک, پسر, کودک, جحوش A, جرا A, شباب A, نوخاسته, بچه, هبي A, شخل A, ولید A, تپنگ, سلیل A, رضیع A, کرز, فتي A.

v. *Son, youth, child.* — *A servant boy,* غلام A, خادم A, شاگرد بچه, عرّه A, پسر خدمتگار, رفیدک, حافد A, شاکار, ملازم A, همبنق A, فرفور A, داه, غرّت A. v. *Slave.* — *A mulatto boy,* خلاسي A. *Boys,* بچگان, اطفال A, غلمان A, صبیان A, اغلمت A, غلمت A, غلیمت A. *Wrappers for boys of cotton or woollen stuff,* ساوینهٔ بچه.

Boyhood, طفلگي, پسري, طفولیت A, طفولت A. v. *Infancy, childhood, youth.*

Boyish, طفل سا, بچه وش, پسراسا, صبوت A, پسري. v. Also *silly, trifling, puerile.* — *To play at boyish games,* بازیچه گذارکردن.

Boyishly, کودک اسا, طفلانه, پسرانه.

Boyishness, boyism, کودکي, طفولت A, صبا A, صباوت, پسري, بازیچه, طفلیت A. v. *Childishness, triflingness.*

To BRACE, قابض ساختن, بند کردن, بستن. v. *To bind, tie, close.*—(*to strain up*), کشیدن. v. *To stretch, draw.*

Brace (*bandage*), کشي, کشه, بستگي, بست, بند. v. *Ligament, belt.*—(*tension*), سختي, شدّت A, توتّر A. v. *Tightness.*—*A brace* or *pair,* اثناني, دو, جفت.

A BRACELET, دست بند, دست برنجن, بازوبند, دستینه, دستیاره, دست ابرنجین, معضد A, ابرنجین, سواره, سوار A, برنجن, یارق A, یارج A, یاره, بابره, کلاکل, دوحت A, دوح A, آبسان, سوذنیق A, سوذق A, سودق A, قلب A, دملج A, هبرزي A, ذبل A, اورنجن, جبارت A, مدلوج A, کسبره A, پیچیده, پاونجن. *A river with silver bracelets* (i. c. *limpid*), جویبار سیمین خلخال.

A bracer. v. *Brace, bandage, cincture.*

BRACHIAL, بازوي.

BRACKET, استاده.

BRACKISH, شور, نمکین, مملوح A, ملوح A. v. *Salt, saltish.*

To BRAG, لاف زدن, خود فروشي کردن, فخر و مباهات تناخر, تکبّرکردن, مستغني شدن, مباهرت ساختن, نمودن, بازنانه, مباهي بودن, افتخارنمودن, جمّاخ شدن, ساختن, مفتخرشدن, کردن. v. *To boast.*

A brag, کسب A, کب, لاف, خود فروشي, فخر A, مباهات A, تکبّر A, مفاخرت A, مباهرت A, قالب, فقع A, مباجحت A. v. *Boast.*

A braggadocio, braggart, bragger, کسب, لاف زن, پاروله, خود فروش, فشوش A, کننده. v. *Boaster.*

Bragging (*part.*), لاف کنان, متکبّر A, فخیر A, فاخرت A, مباهي A, مستغني A. v. *Vainglorious, boasting.*

Braggingly, با لاف, متکبّرانه.

To BRAID (*weave together*), بافتن, درپیچیدن, اسراکیدن, موبافتن, لفّ کردن. *To braid hair,* لفف کردن, نوض ساختن, زلف درپیچیدن, جعد بافتن, موي لف کردن. — *A braid.* v. *Texture, knot.*

The BRAIN, دماغ A (plur. ادمغت), مغز, مغز سر, مخّ A (plur. مخاخ, مخخت), بیني. *The brain of an elephant* (*esteemed poisonous*), هلل A, یرون A, ارون A. *The brain of a horse,* نعامت A. *The membrane of the brain,* ام الدّماغ A, نعامت A.

Brainless, بي دماغ.

The brain-pan, کاسهٔ سر. v. *Scull.*

Brainsick, سبکسر, بي قرار. v. *Giddy, inconstant, light-headed.*

Brainsickness, بي قراري, بي بصري. v. *Indiscretion, giddiness.*

Brake (preterite of *break*).

BRAKE or *bramble,* خار, ترمس, ترمش, وزگار, قژیل, تلو, تلي, شوک A. v. *Thorn, fern.*—*A red bramble,* وزگا. *Braky,* خاکشي. خارآور, خاردار, شوک. v. *Prickly, rough.*

BRAN, قطعت A, کاک, نخاله A, سبوس, سپوس A, ثفل A.

A BRANCH, شاخ, شخ, غصن A (plur. اغصاي, غصنت), فنن A (plur. افنان, افانین), فرع A (plur. فروع), فاخ, فاچ, شنغاب A, شعبت A (plur. شعاب, شعب), عود A, فند, قضیب A, هدب A (plur. اهداب), عسلج A, شفش, خنطول A, مازه, کاز, ستاخ, نارون, نرد, نوبک, قطیع A, نجات A, نجا A, هموم A, فرهانج, شوش, سعفت A, خرص A (plur. جرصان), شذب A, نبیتت A. v. *Twig, shoot, sucker, lopping.* — *Luxuriant* or *wide spreading branches,* شاخ راست, افنون A, شعوا A, جذله A. *A straight branch,* خاده A. *From branch to branch,* از شاخ تا شاخ, شاخ بشاخ.

In branches, branched, شاخ شاخ . *A branched candle-stick,* شمع دان شاخ دار . v. Under *candle.* — *Having two branches,* دو شاخه . *Shooting forth branches,* شاخ افرازي , *A branch of a river,* A طبع , A جدول (plur. جداول) , جويچه , جويک . v. *Rivulet.* — *A branch of a family,* A علامت , A نسب (plur. انساب) . v. *Offspring, descendant.*—*The branch* or *horn of a deer,* شاخ آهو .

To branch, غصن افراختن , شاخ داشتن , شاخ دار شدن . v. Also *to divide.*

Branchy, ميلا A , شعوا دار , شاخسار , پر شاخ , شاخ دار , فنوا A , مايلت A . *Branchiness,* شاخداري , شاخساري ,

A BRAND (*mark made by burning*), داغ , دغ , عذاره A , وسم A . v. *Stigma.* — *A fire-brand,* آسفته , آتشگيره , آتش افروز , آتشگاو , آتش پاره , اخگار A , جمرت A , ضرمت A .

To brand, داغ زدن , داغ نهادن , عذار کردن .—(*to render infamous*), رسواي ساختن .

Branded, داغ دار .— (*marked with infamy*), اهل رسوا , صاحب بدنام .

To BRANDISH *a sword,* سيف رشيق , تيغ افشاني نمودن , شمشير خطر کردن , زدن . v. *To flourish, shake, wave.*

Brandishing (*a sword, &c.*), تيغ افشاني , خطران A , خطره , تسمير A , تدويم A , تشهير A , زرق A , خلج A .

A brangle. v. *Brawl.*

BRANNY, تخله وش , پر سپوس , خشکر , سپوس دار .

A BRASIER (*worker in brass*), صفّار A , روي گر , مس گر . — (*a chafing dish*), آتشدان . *A brasier's hammer,* چکش .

BRASS, برنج , روي , طالقون , خارغان A , نحاس A , شبه . v. *Copper. Melted brass,* رويه , قطر A . *Thin brass plates,* شماته تنکه . *Rust of brass,* زنجار . *A melter of brass,* ريخته گر . A *grate of brass,* برن . — (*impudence*), شوخي , بي شرمي .

Brassy, رويين , روين , اهل نحاس , روي اسا , برنجي .

Brassiness, رويي .

A BRAT, A طفل , بچه . v. *Child.*

BRAVADO, لاف . v. *Boast, brag.*

BRAVE, دلير , دلاور , بهادر , پهلو , غزوي , A شجيع , مبارز A ,

شيرانه , جري الجنان A , جري A , فدايي , فداي , سر باز , A شجاع . v. *Bold, intrepid, magnanimous, valiant, warlike,* (*magnificent*), اهل عزت , عزيز A , عظيم A , بزرگانه , بزرگوار , شير , شيرمرد . *Brave soldiers,* شجعان A , باسل A , اوباش , غازي A , افگن , انصار جلادت شعار .

To brave (*challenge*), دعوت کردن , دعوت جنگ نمودن , اغضاب ساختن .

Bravely, شيرانه , بهادرانه , پهلوانانه , دلاورانه , با دليري , v. *Courageously, gallantly, boldly.*—(*magnificently*), بزرگانه .

Bravery, دليري , دلاوري , غيرت A , شجاعت A . v. *Boldness, courage.* — (*magnificence*), اجلال A , بزرگواري , انگشپه , دولت و اقبال , مجد و اجلال . v. *Grandeur, splendor, show, ostentation.*

A BRAVO, خوني , سفاک A . پروند , قاتل A . v. *Assassin, murderer.*—*Bravo* (*well done*), شاباش .

A BRAWL, دقرار A , فتنه A , غوغا , دوکت , خرخشه , خصومت A , هيط A , غريو , ارش A , دقرور A , دقرارت A (plur. خصومات) . v. *Quarrel, wrangle, squabble, tumult.*

To brawl, فتنه , دوکت ساختن , خرخشه کردن , غوغا کردن , شور کردن , انگيختن . v. *To quarrel, make a noise, squabble.*

A brawler, هيط کار , غوغا کننده . v. *Wrangler.*

BRAWN. v. *Boar.* — (*the arm*), بازو , ساعد A . *A brawny arm,* ساعد فعم , بازوي عضل .

Brawny, A عضل , فعم A , وزّام A , کيص A , ميزه , کثيره , العضل . v. *Muscular. To be brawny,* عضل شدن .

Brawniness, A فعامت , بازه , عضلي . v. *Strength.*

To BRAY. v. *To pound, rub, grind, bruise.*—*To bray* (*as an ass, &c.*), غرش کردن , غرميدن , غريدن , نهق کردن .

The bray (*of an ass, &c.*), A نهّات , غرش , A نهق , راغي A , جلاجل A , صعق A .

A brayer (*pounder*), سحق گر , دهک سازنده .—(*as an ass*) غرش کننده , نهق ساز .

Brayed glass, خرده مينا .

BRAZEN, نحاس A , صيدي , رويين , روين برنجي , نا شرمسار , گستاخ , شوخ , — (*impudent*), نحاسي A .

To brazen (*be impudent*), بي شوخ شدن, گستاخي كردن. v. *To bully.*

A brazenface, پيكر ناشرمسار, گستاخ روي.

Brazenfaced, گستاخ. v. *Impudent.*

Brazenness (*like brass*), روي آسا. — (*impudence*), شوخي, بي شرمي.

A BREACH (*aperture*), كشايش, شكستگي, شكاف, كاف, گراز, خصاصت A, فرجت A, ماز, رخنه. v. *Gap, crack, opening, chink.* — *To make a breach in a wall with ordnance*, ديوارارا با ضرب طوپ شكستن. *A breach of faith*, بي وفايي, غدر عهد. — *A breach of friendship*, مفارقت, آهنگ شكاف, ناسازگاري. v. *Quarrel, discord, infraction, injury.* — *A breach of peace*, شكستگي صلح و صلاح, پيمان.

BREAD, نان, خبز A, جابر A, ويري, جرزم A, جابرابن A, حبّت. *Thin bread*, نان تنك. *A baker's peel* or *other instrument for drawing bread from the oven*, نان چين. *Any thing eaten with bread*, نان خورش. *A slice of bread*, نان ريزه. *Bread and salt* (i. e. *hospitality*), نان و نمك. *A bread and salt traitor* (*a perfidious villain*), نان و نمك خايني, *Stale bread*, نان شبينه. *Bread twice baked* (*biscuit*), بشماط A, سلنج A, كلوچ, صوخاري. *Bread baked with sugar, butter, &c.* نان روغني, توبرتو, كليچه, سكارو, سكار, چنگالي, چنگال, پهناله. *Bread baked under the ashes*, اصطكمت A. *Bread baked upon the coals*, انكشتوا. *Unleavened bread*, نان بي مايه, نان بي خمير, نان كماش, نان خمير, خبز فطير, بيموس, كماج. *Leavened bread*, نان مخمّر, نان با خميرمايه. *Fine bread*, ميده. *Coarse bread*, خشكار. *Dry bread*, نان خشك. — *Bread of rice* or *millet*, زغاره. — *Bread-corn*, دانه. (*wheat*), گندم. v. *Corn.*

BREADTH, پهن, پهنا, پهنايي, عرض A, فسح A, دوكران, فراخنا, فراخناي, فراخي, كشادگي, وسعت A. *According to the breadth*, عرضاً A. *That has breadth*, پهندار, پهناور. v. *Width, wide, broad.*

To BREAK, شكستن, گسيختن, شكسته كردن, فسخ نمودن, اشكندن, شكاف كردن, شكافتن, هوس كردن, كسر كردن. v. *To burst, pierce, divide, crack.* — *The break of day*, صبح A. v. *Aurora, dawn.* — *To break faith*, شرط شكستن, غدر عهد, نكث عقد ساختن, كردن. v. *To violate.* — *To break the neck*, گردن مقط كردن. — *To break an oath*, قسم شكستن. *To break* (*tame* or *subdue*), رام كردن, مطيع كردن, دست, تسخير, جبرساختن, قهر كردن, دست برد كردن, آموختن, تنهير كردن, نمودن. v. *To overcome, make obedient.* — *To break in pieces*, ريزه ريزه گسيختن, پاره پاره شكستن, وطس كردن. *To break* (*ruin*), برباد ساختن. v. *To oppress, crush, disable, incapacitate.* — *To break the heart*, دل شكستن. — *To break the strength*, قوّت شكستن, زبون كردن. *To break the law*, خلاف شرع كردن. *To break an agreement*, عهد فسخ كردن. — *To break silence.* v. *To speak.* — *To break in upon* (*assault*), تك و, هجوم كردن. v. also *to interrupt.* — *To break loose.* v. *To escape.* — *To break up* (*dissolve*), كشتن, جدا كردن. v. *To separate.* — *To break up an assembly*, مجلس موقوف داشتن, — *To break up* (*open*), كشادن. — *To break wind*, تيزيدن, باز استادن. v. — *To break off*, قطع ساختن, كوژ كردن. v. *To desist.* — *To break off from any thing before finished*, قبل از اتمام قطع كردن. v. *Interrupt, intermit.* — *To break* (*melt as frost*), ذوب نمودن, گداختن. v. *To melt, thaw.* — *To break with* (*part, friendship*), محبّت شكستن. *To break out* (*in eruptions*), ريش داشتن, دميدگي نمودن. — *To break out* (*become known*), مشهور شدن, داميدن. — *To become dissolute*), نا بكار شدن, هوايي گشتن. — *To break away from suddenly*, منجزمانه رفتن. *To break a horse*, اسپ فرجام كردن, سلاخور شدن.

A break (*pause*), استراحت A, وقف A, فنود. v. *Interruption;* also *opening, breach.*

To make a break, وقف كردن, استراحت نمودن, فنودن.

A breaker, شكسته سازنده, شكننده. — (*a wave broken by rocks, &c.*) موج شكسته. *A breaker of horses*), سلاخور.

A breakfast, ناشتايي, صفراكش, حاضري, ناشتا, تغدّي A, لهنت A, قهوت A, نيم چاشت, چاشت, خورش صبح.

To breakfast, صفرا كشيدن, حاضري خوردن, ناشتا شكستن, پرهيز گسستن, سوم شكستن, قهوت كردن, روزي كشادن.

The BREAST, صدر A, بر, سينه, صدرت A (plur. صدور), كلكل A, كلاكل (plur. كلاكل), جوشن A, جشم A, جور A, قبّ A (plur. قصوص). v. *Bosom.* — *A woman's breast*, ثدي A, پستان, مهه, دبس A, خرك, كعب A, ضرع A (plur. ضروع). v. *Udder, nipple, teat, dugs.* — *Having full plump breasts*, دوشيده, پرول

, فرضاخت A , وطبا A , ضريعت A , ضريع A , پستان , منهّد A , ناهدت A , ناهد A , خنصرف A , فرضاخيت A , ناهيد A . *Having breasts shaped like a pomegranate*, نارپستان. *Bandages for trussing women's breasts*, سماچه , بارنگ . *Upon the breast*, بر بر . *In the breast or bosom*, دربر . *The breast of a garment*, A جيب .

The breast-bone, سر سينه . A زوْر , رهابت , A تريب .

A breast-plate چپراس , چارآينه . (*armour*), جبه . *Breast harness*, A عرقت . — *A breast-work*, A فصيل .

BREATH, دم , A نفس (plur. انفاس) , A نسيم , A تنفّس . — (*life*), A عمر , A حيات . *The sound of the breath*, هه. — (*an instant of time*), دم , A لحظه , A دقيقت . *In that breath* (*that instant*), آندم . *The last breath*, نفس آخر . *To draw breath*, نفس كشيدن , دم زدن , دميدن , تنفّس ساختن . *Shortness of breath*, ضيق النّفس A , دماور , دمابر , تنگ نفس , تك نفس , دم بسته . *A breath of air*, A موج , A باد , رمق , A نسيم , A نفحت , v. *Breeze*.

To breathe, نفس زدن , شخليدن . v. *To draw breath*. —*To breathe in the face of another*, هه كردن . — *To breathe odours*, عطرساي زدن , نفح كردن . — (*to exercise*), ادمان كردن , ارمان نمودن . — (*to move by the breath*), بدم جنبيدن .

A breather, دم زننده .

Breathing (*subs.*), دم زدگي , A تنفس . *Breathing forth the soul*, A تنفّظ . v. *Aspiration*; also *vent*.

Breathless, بي نفس , دم بسته . v. *Spent*, *dead*.

BRED, participle of *breed*. — *Well bred*, شيرين كار , خوش خصال , ادب گرفته . v. *Polite*, — *Ill bred*, بي ادب , چير . v. *Boorish*, *rude*. — *Homebred* (*ignorant*), خانه پرورده , بومي .

The breech, v. *Backside*.

BREECHES (*or trowsers*), چامه بادارون , ازار , پاجامه , شلوار , سراويل A , سروال A , زيرجامه . — *Short breeches* (*drawers*), تنبان , اسماط A , رغنين , وثر A , بادره . — *Long breeches* (*reaching to the heel*, *trowsers*), پايزه , تومان . *The waistband of the breeches*, ميان بند , حزّت A , سوزد , سوژه . *The fastnings of the breeches*, ازار بند , شلواربند , تكّت A (plur. تككث). *The holes in the waistband through which the strings pass*, فورة . *To breech* or *put on breeches*, تسرول كردن .

To BREED (*procreate*), توليد كردن , پيدا كردن , لدت , ولاد كردن , تكوين نمودن , شاختن . v. *To generate*. — (*to produce*), برآوردن , هست كردن , پيدا كردن , انگيختن , خلق ساختن , ابداع نمودن . v. *To create*, *occasion*, *cause*. — (*to contrive*), اختراع كردن , پيدا ساختن , تحالف كردن . v. *To hatch*, *plot*. — (*to bring up*), پروردن , پرورده كردن , تربيت كردن . v. *To educate*; also *to bring forth*, *to be produced*.

A breed, A ذات , نهاد , A نسل . v. *Offspring*, *progeny*. — (*species*), A اصل . v. *Kind*, *race*, *brood*.

A breeder (*prolific female*), A والدة , مولد A , *A breeder of horses*, سوار پرور . *A breeder of cattle*, گلبان .

Breeding (*education*), تعليم A , تربيت A , پروري , پرورش , A ابوة , غناث A . v. *Manners*, *politeness*. — (*nurture*), A تيمار . v. also *generation*.

The BREESE (*a stinging fly*), خرمگس , A نعرت .

A BREEZE, هواي خنگ , هوا , باد صبا , باد , A نسيم . v. *Gale*, *zephyr*.

Breezy, هوايي . v. *Windy*.

BRETHREN, برادران . v. *Brother*.

Brevet, v. *Diploma*, *letters-patent*.

Breviary, v. *Abridgment*, *epitome*.

BREVIAT, *breviature*, A اختصار , A مختصر . v. *Abridgment*, *compendium*.

BREVITY, اجمال A , اختصاره , قصيري , كوتاهي . v. *Shortness*.

To BREW (*beer*), بوزه كشيدن , جعه كردن , فقاع ساختن , مزر كردن . *To brew* or *mix*, سرشتن , آميختن .

A brewer, جعه كننده , بوزه كش , بوزه گر .

A BRIBE, A رشوت , پاره , A ارش , A اتوة , اتاوت , برطيل A , اسلال , بدگند , يادة , يادة , براگنده . *A broker employed to bribe a judge*, &c. A رايش .

To bribe, رشوت دادن , براگنده ساختن , پاره كردن . *To take a bribe*, رشوت گرفتن .

A briber, راشي A , رشوت دهنده .

Bribery, اتاوت ع , اتو A , رشوه A or رشوت A . ارتشا A . v. *Bribe.*

A BRICK (*for building*), خشت , خشت پخته , لبن A , شخار A , بلاط A , اجوره , آجور A , اجرون A , اجر A , آجرّ A , طوب A . *An unburnt brick*, آخيز , خشار , كلوخ . *Painted bricks* or *tiles* (*with which they ornament houses*), كاشي A . *A large brick* (*from three to five feet long*), باخته , باخه , پاخسه , پاخيزه . *A brick-bat*, خشت پاره . *A brick-maker*, خشتگر , اجرزن , لبان A , طواب A , موجر A . *A brick-layer*, استاد بنا , بناگر , بنا , راز . v. *Build*. — *A brick-kiln*, پزاوه , شاخورد . *Brick making*, تلبين A . *Brick dust*, سرخي , خشت كوفته .

A BRIDAL. v. *Marriage, espousals, nuptials, wedding.* — *To invite to a bridal*, خوريدن .

Bridal (*adj.*). v. *Nuptial.*

A bride, عروس A , عروسه A , عروسي A (plur. عرايس), نامزد , نامزن , خوازنده , پيوكان , پيوس , پيوك , پيو , بيو , نيوك , هدي A . v. *Wife.* *The bride-chamber*, دست پيمان , جلوت A , جلوه گاه A . *Who leads the bride*, عروس بر . *A bride-maid* or *bride-dresser*, پيو , زن پيرايي . *The presents carried by a bride to her husband*, شيربها , رخت عروس , سعف A . *The bride's portion* or *presents sent by the bride-groom to the bride*, اجر A , نقل A , كاوين , كابين , حلوان A (plur. اجار), نحلي A , صداق A . *The women who conduct the bride to her husband*, زنان خوانده .

A bridegroom, دلاد , عريس A , عروس A , نو كدخدا , داماد , شه , شاه عروس , گاه . v. *Husband.*

A BRIDGE, پل , پول , كمر , ناره , جسر A , چوب بند , قنطر A (plur. قناطر). *The bridge of a musical instrument*, خرك . *The bridge of the nose*, مرسن A , قصبه A .

A BRIDLE, لگام , عنان A , الجام A (plur. لجم , الجمت), سفار A , سحال A , پرس , برس , افسار , سفاير , سفر), پالهنگ , خيل A , نكل A , چماخ , اسفرت). *A bridle ornamented with gold, &c*, رخت , كمررخت , فرند . v. *Reins, curb, check.* — *The bit of a bridle*, فخ , دهنه لگام . v. *Reins, bit.*

To bridle, لگام دادن , تلجيم كردن , اكفاح ساختن , عذر كظم ساختن , ضبط كردن , نمودن . v. *To restrain, govern.* — *To bridle the passions*, نفس ضبط كردن , غضب كظم ساختن . *To bridle* (*hold up the head*), سر افراختن .

BRIEF, كوتاه , قصير A , مقتصر A , خورد . v. *Short, concise, contracted, narrow.*

A brief (*writing*), نوشته , رقم A , خطّ A . — (*epitome*), موجز A , ايجاز A , قطع A . v. *Compendium, abridgment*; also *Diploma.*

Briefly, بطريق , مقتصر A , مقتصراً A , القصه , اجمالانه , با الجمله A .

Briefness, كوتاهي A , اجمال , اختصار A , قصيري .

A BRIER, خار , ظميان . v. *Bramble, thorn.*

Briery, پر خار , ظميانانه , خارزار .

A BRIGADE, كشون .

Brigand, v. *Robber.*

Brigantine, v. *Ship*; *coat of mail.*

BRIGHT, *brilliant*, آبدار , تاب دار , روشن , جوهردار , شعله دار , شعله ور , شعله زن , جلي A , جالع A , نير , ضوي A , تابان , تابناگ , نوراني , نايرA , منيرA , منوّرA , لامع A , ابلج A , وقاد A , رخف A , سراجي A , مضي A , ساطع A , ساطع النّور A , ازهر A . v. *Light, lucid, shining, clear, serene.* — *A bright sword*, زهرابي , شمشير تابناگ .

To brighten (*make bright*), جلا دادن , روشن ساختن , زدودن , متشيب ساختن , تقويت كردن . v. *To illuminate, polish.* — (*to make gay*), لطيف ساختن , شوقي كردن , نشاط . — (*to make witty*), تيزفهم كردن , زيرك ساختن . — (*to make illustrious*), مشهور كردن , نامدار ساختن , جليل نمودن . (*to be* or *grow bright*), روشن گشتن , چراغ شدن .

Brightly, brilliantly, با روشنا , فرخانه , فرّاً A , بارونق , با ضيا . v. *Splendidly.*

Brightness, brilliancy, تاب داري , روشنا , روشنابي , ضيا A , ضوا A , رونق A . v. *Light, lustre, splendor*; also *wit, acuteness.*

A BRILLIANT DIAMOND, الماس آبدار .

BRIM, لب . v. *Lip, edge, bank, brink.* — *To fill to the brim*, پركردن , لبالب كردن , انباشتن . — (*to become full*), انباشته بودن , پرگشتن .

Brimful, لبالب , مالامال , پر , ممتلي ع , مملو ع . تا كنار آگنده , تا لب انباشته

Brimfullness, لبالبي , پري , ممتليت ع .

A brimmer, پر كاسه .

BRIMSTONE, گوگرد , كبريت ع , گوگرد زرد . v. *Sulphur.*

BRINDED, *brindle*, *brindled*, پلنگ رنگ , عارم ع , خرج . v. *Streaked, tabby, spotted.*

BRINE, تلخاب , آب نمكزار , آب شور . v. *Salt water.* — *A brine-pit*, نمكدار , نمكسار , نمكزار , ملاحت ع , خاكنمك , شورستان .

Briny, brinish, شور , نمكين , نوفلت ع . v. *Salt, bitter.*

To BRING, آوردن . *To bring about* (*effect, make, do*), عمل كردن , پرداختن , ساختن , كنانيدن , گردانيدن , كردن , اجرا نمودن . v. *To acheive.* — *To bring to bed*, دايگي كردن . *To bring forth children*, توليد كردن , زاييدن , زادن , وضيع حمل ساختن . v. *To bear a child.* — *To bring forth* (*produce*), پيدا نمودن , ظاهر كردن , ايراد ساختن . v. *To exhibit, show.* — *To bring forth flowers*, شگوفه كردن . v. *To flower, flourish.* — *To bring forth fruit.* ميوه نمودن . *To bring proof*, اقامت شهود , ثابت كردن , اثبات رسانيدن , آوردن , بيّنت اقامت ساختن . — *To bring in* (*reduce*), رجوع ساختن , اعادت كردن , در آوردن , باز آوردن . *To bring in* (*afford gain*), منفعت نمودن , سود آوردن . *To bring forward* (*promote*), ترقي ساختن , استحكام كردن . v. *To advance, prefer.* — *To bring off* (*disengage*), رها كردن , آزاد نمودن , خلاص ساختن . v. *To clear, set at liberty.* — *To bring off* (*dissuade*). مانع شدن , منع كردن . *To bring on* (*bring to action*), بكار آوردن . (*to begin*), آغاز كردن . *To bring over* (*persuade*), تحريك نمودن , نصيحت كردن . *To bring* or *draw out*, بيرون كردن , بر آوردن . *To bring up* (*educate*), تربيت , تاديب نمودن , پرورده ساختن , پروردن , كردن . *To bring down* (*lessen*), نقصان , كاستن , تصغير كردن , نمودن . *To bring down arrogance*, گستاخي زير كردن , خود بيني فرو آوردن . *To bring down from a high place*, زير آوردن . *To bring in Guilty*, باثبات رسانيدن . v. *To condemn.* — *To bring in Not guilty*, v. *To acquit.* — *To bring* or *accustom one's self to a thing*, v. *To practice.* — *To bring into question* (*to examine*), v. *To doubt, enquire into.* — *To bring upon the carpet*, درميان آوردن . — *To bring to an agreement*, به اتّفاق آوردن , همدل كردن . *To bring to destruction*, در مهالكت انداختن .

A bringer, آور .

Bringing (*subs.*), آوردگي .

A BRINK, جناب ع , طرف ع , كران , كناره , كنار , لب . — *The brink* or *bank of a river*, لب نهر . *The brink of a whirlpool*, كنارهٔ گرداب . *On the brink of destruction*, بخطر , در بيم جان , نفس .

BRISK (*quick, spirited*), زود , چالاك , چست , جلد , تيز , هقّاف ع , غشارب ع , فلتان ع , پشكول , زيرك . v. *Active, nimble; ingenious, clever.* — (*cheerful*), خوش , شادمان , شاد , نشيط ع , شوقي , شوخ , شادمان , شاد , مفروح ع , فرحناك , دلشاد , مسرور ع , خندان , خرّم ع , محظوظ ع . v. *Glad, gay, sprightly*; also *bright, vivid.*

Briskly, شادمانه , چستانه , با تيزي .

Briskness, تيزدستي , تيزي , چستي , زيرگي , چالاكي (*gayity*), شوق ع , نشاط ع , بهجت ع , شادي , شوخي , خرّمي ع , صفا ع , دلخوشي , سرور ع , فراح ع , فرح ع , مسرّت . حبور , خوشي , شادماني , شادكامي . v. *Liveliness, vigour, quickness.*

Brisket, v. *Breast.*

The BRISTLE (*of a hog, &c.*), كاسموي , هلب ع .

To bristle up, فراشيدن .

Bristly, اهلب ع .

BRITTLE, نازك , تنك , هشيم ع , منكسر ع , ضعيف ع , v. *Delicate, tender, fragil, frail, weak.*

Brittleness, نازكي , تنكي , ضعف ع .

To BROACH (*pierce*), تافتن , سفليدن , سفتن . — (*to split*), منشرح كردن . *To broach a vessel*, خم واكردن . — (*to utter* or *publish*), اشتهار كردن , شهرت دادن , اظهار گفت , آوازه گذتن . *To broach reports*, پيدا نمودن , كردن . *To broach* (*let run out*), تراوانيدن , صادر كردن , وگو زدن . — *A broach, broacher*, v. *Spit.*

BROAD, فراخ ع , واسع ع , اريض or عريض ع , پهنا , پهن , بلندي ع , انجل ع , بنجح , فسيح ع , وغيش ع , فرخا ع , رحب ع , رحرحان ع , رحرح ع , هريت ع , سلاطح ع , رحيب ع , رحاب ع , مستفرض ع . v. *Large, wide, open,*

clear; also *coarse, obscene, indelicate.*— *As broad as long,* برابر, عربع ا. — *Broad and long,* عرضاً و طولاً ا.

Broadness, v. *Breadth; coarseness.*

A broad-sword, شمشير.

Broadwise, عرضانه.

BROCADE, زربفت, كمخواب, سراسر.

Brock, v. *Badger.*

A BROIL, حجت ا, فتنه ا, تكرار ا, غوغا, خصومت ا, (plur. خصومات). v. *Dispute, tumult, squabble, quarrel, brawl, litigation.*

To broil (grill), رمض, خوشيدن, خميدن, بريان كردن, كباب ساختن, كردن.

BROKEN (part. of *break*), شكسته, كسير ا, مكسور ا, منكسر ا, منهد ا, هشيم ا, كرو ا. *Broken-hearted,* دلشكسته. *Broken backed,* مفقور ا, فقير ا. *Broken off* or *asunder,* منقطع ا. *Broken in pieces,* ريزه ريزه كرده شده, شكسته, منفوت ا. — *Broke* or *broken (tamed),* رام كرده, —*A horse which is broken,* اسپ فرجام. — *Broken (violated),* منتقض ا, منتكث ا.

A BROKER, دلال ا, سمسار ا, بياع ا, سفير ا, سفسير ا, مبرطش ا, گذا. *A broker employed to bribe judges and ministers,* رايش ا. *A broker's hire, brocage, brokerage,* دلالي, دلالت ا. *To act as broker,* دلالي كردن, بيع واشكافتن. — *A female broker,* دلاله. v. *Bawd, pimp, pander. A broker* or *vender of small wares,* سفاط ا, پيلور, خرده فروش. v. *Pedlar.*

BRONZE, v. *Brass.*

A BROOCH, گردن بند. v. also *jewel, ornament.*

A BROOD, نسل ا. v. *Offspring, progeny, generation.* — *A brood of chickens,* ايشانه. *To brood (as a hen),* مرخم ارخام كردن, تلبد ساختن, شدن. *To brood over any thing* اندوشمند شدن, انديشه نمودن, انديشيدن. v. *To consider, meditate, reflect.* — *A brood-hen,* كورك.

A BROOK, جدول ا, سعيد ا, جويك, جويچه, جوي (plur. جداول), فلج ا (plur. افلاج), طبع ا. v. *Rivulet.*

To BROOK, تحمل داشتن, صبر نمودن, برداشت كردن. v. *To bear, endure, suffer.*

BROOM, علقي ا, رتمت ا, رتم ا, بهار, ارجوان, ارغوان. *A broom,* مكنسه ا, خاك روب, جاروب. v. *Besom.* — *Old brooms,* كلكوف, كلكزو.

BROTH, شوبا, شوب, مرق ا, شورواه, شوربا. *Jelly of broth,* پخته, آب پخته, خاميز, سفيد با. *Rice-broth,* شيله.

Brothel, v. *Bawdyhouse, stews.*

A BROTHER, برادر (plur. برادران), [*obsolete,* دادر, برازد, برازر *or* برادر]. اخ ا (plur. اخا, اخون, *and* اخوت). *A brother-germain,* عين ا, صنو ا. *A brother uterine,* خيف ا, همشير, شقيف ا, برادر اندر. *A brother by the father,* پسندر. *The father's brother,* برادر پدر, عم ا. *A mother's brother,* برادر مادر, خالي. v. *Uncle.* — *A brother's son,* پسر برادر, برادرزاده. v. *Nephew.* — *The wife's brother,* برادر زن. *An adopted brother,* برادر خوانده, همعهد. *Brother's in the faith (religious fraternities),* برادران دين. *A brother in God,* اخ في الله ا. *A brother-in-law,* حم ا (plur. احما). *A foster brother,* همشير, خوس, لبان ا. اخ بلبان امّ ا. *My brother,* برادرم, برادر من.

Brotherhood, مواسا ا, مواخات ا, اخوّت ا, برادري. *A spiritual brotherhood,* حقانيت ا, اخوت ا, مواسات ا. v. *Society.*

Brotherly (like or *as a brother),* في منزلت اخي ا, برادري, برادر اسا.

BROUGHT (pret. and part. of *bring*), آورده. *I brought,* آوردم.

A BROW. v. *Forehead.* — *The eye-brow,* ابرو, برو, حاجب ا. — *The brow of a hill,* كوه, قله. *To brow-beat,* بي دماغ ساختن. v. *To confound.*

BROWN, اسمر ا, سمرا, قهوت رنگي, گندم گون, قمرت ا, دحمس ا, تاريك, اغبس ا, احوي ا. (*dark*), v. *Dusky, dark, dun, bay.*

Brownness, سمرت ا, گندم گوني,

To BROWSE, مرغ شدن, رعي كردن, چريدن. v. *To pasture, feed.*

A BRUISE, سحق ا, هرس ا, صدمه ا, آسيب ا, رض ا, دق ا, كفتگي. v. *Wound, blow.*

To bruise, كفتن, (*beat*), آسيب رسانيدن, صدمه دادن.

هوس گردن ، بخسودن ، زدن ، هرس ساختن ، دق کردن . v. *To pound, beat, bray. — To bruise with the fists,* مشت زدن. *To cause to bruise,* کوبانیدن . *To bruise black and blue,* انبسه نمودن . *To bruise (bray),* ساویدن ، اصر کردن .

Bruised, کوفته ، A هریس ، A رضیض ، A مسحوق. *Bruised in a mortar,* کنده ، A رهیک . *Bruised to powder,* ساویده ، A دکّ (plur. دکوک). *Bruised under foot,* پا خوست . *Bruised with a stone,* با سنگ زده ، A رضیح .

Bruising (in composition), هرس کنا ؛ زن ، کوب . *A bruising-match,* A لحمت ، مشت زني .

BRUIT, v. *Rumour, report, noise.*

BRUMAL. v. *Wintery.*

BRUNT. v. *Shock, violence, blow, stroke.*

A BRUSH. v. *Assault, shock, violence. A clothes brush,* A لیف . v. *Broom, besom.*

To brush (move with haste), شتابان روان شدن . v. *To skim* or *fly over, to scamper away. — To brush (clothes, &c.)* با لیف پاک کردن .

BRUTAL, v. *Inhuman, ferocious, irrational, rude, savage, wild, filthy, stupid. (belonging to the brute creation),* حیواني ، بهایم مخصوص ، A بهیم . *A brutal man,* اهل تعدي ، ذو درشتي ، صاحب مظلمت .

Brutality, بي رحمت ، A سبعیّت ، A مظلمت ، A ظلم ، روستایي ، ناشناسي ، تندي ، درشتي . v. *Cruelty, savageness, rudeness, moroseness, rusticity.*

To brutalize (grow savage), بي رحم شدن ، ظالم گشتن . — *(brutify* or *make savage),* بي امان کردن ، ظلمکار ساختن .

Brutally, ظالمانه ، A ظلماً ، درشتانه .

A brute, A بهیمه (plur. بهایم), A حیوان (plur. حیوانات).— *(a rude man),* A جهل . v. under *brutal.*

Brutish (resembling a beast), بهیمت آسا ، حیوان آسا . — *(carnal),* شهوت مایل ، نفساني ، نفسي . — *(ignorant),* جعظري ، نا دان ، کهیله ، نا شناس ، درشت ، تند ، درنده . v. *Ferocious, brutal.*

Brutishly, بطور بهیمت آسا ، بطریق حیوان ، حیوانانه ، بهیمه .

Brutishness, v. *Brutality.*

A BUBBLE *of water,* حبابه A ، حباب A ، آب سوار ، فقّاعت A ، حجي A . *Bubbles on wine,* فراش . *A bubble (trifle),* هرزه ، A ترهّت (plur. ترهات). — *(a fraud),* فریب ، مکر A ، ریو ، رنگ ، غدر A ، غبن A ، نیرنگ ، نیرنگ . — *A bubble, bubbler* or *cheat,* فرناس ، چپاني ، A غابن ، فریبنده . — *(the person cheated),* A ابله . v. *Dupe, fool.*

To bubble (cheat), غدر کردن ، فرناس کردن ، فریفتن . v. *To defraud, impose upon. — To bubble (blow as water from a fountain),* نفخ ساختن ، صدور کردن ، نبع نمودن . v. *To murmur.*

A BUBBY, v. *Breast.*

A BUBO *(venereal),* خیراق A ، خول ، پش ، خیرق A ، چرو . — *(pestilential),* A دبل ، دژه ، دژي ، دنبل .

A BUCK *(male deer),* آهوي نر . *A buck rabbit,* پژنگره . v. *Rabbit.*

To buck, v. *To wash clothes.*

A BUCKET, هرکاره ، دهوه ، گاروشه ، آبریز ، A دلو ، A کتعت (plur. کتاع), A منزحت ، A منزفت ، A ولغت ، A حرجت ، A جلم ، A ذنوب ، A سجیلت ، A سجل ، A فري ، استاخ . *A water-wheel with buckets,* A صعمور .

A BUCKLE, تقه ، A کسرت ، پاونجن ، دودر . *A belt-buckle,* کمرساز . — *(a curling lock of hair),* A جعد ، زلف . v. *Curl.*

To buckle (fasten), با تقه بستن ، اسر کردن . — *(to curl),* کاکل کردن ، با جعد آراستن ، زلف نمودن .

A BUCKLER, سپر ، A ترس . v. *Shield. He threw away his buckler* (i. e. *he yielded*), سپر انداخت . *Armed with a buckler,* سپردار .

A BUD, شگوفه ، غنچه ، A برعم ، A برعوم (plur. براعیم), A قمعولت . — *A rose-bud,* گلغنچه ، غنچه گل . *A vine-bud,* ستانه ، A عرجد . A وادخ . *Buds,* A برهمت ، A عیون . *Buds of palm-trees,* A غص ، A طلع .

To bud, دوح ساختن ، غنچه کردن ، شگوفه کردن ، طلوع کردن ، نفض نمودن . v. also *to inoculate.*

To BUDGE, v. *To move, stir.*

A BUDGET, جوال , چوال . v. *Bag; stores*

BUFF (*buffalo leather*), جلد جاموس .

To buff, کوفتن . v. *To strike.*

A BUFFALO or *buffle*, گاوبان , گاموس , جاموس , کاومیش , هرمیس ا . *An old buffalo*, کهب ا .

A BUFFET, مشت . v. *Box.*

To buffet, مشت زدن .

BUFFLE-HEADED, v. *Stupid, dull.*

A BUFFOON, مسخره ا , پاروله , بذبار ا , بذله باز , ژاژخاي , ابو الکنجل ا , هزات ا , مزخلب ا , مستهزي ا . v. *Jester.*

Buffoonry, مسخرگي , بذله , کذاف بیهوده . v. *Jesting, scurrility.*

A BUG, ساس , فسافس ا , سرخک , بقّ الحیطان ا . بقّ النخشف ا .

A BUG-BEAR, خیال ا , خیالت ا , هول ا (plur. هوال), دوال پا , افرنجه , هراک ا , هراس ا , تهویل ا (plur. تهاویل), منکل ا , مفزعت ا , فزع ا , داهل ا , ضبغطري ا .

Buggy (*full of bugs*), ساس دار , پر فسافس .

A BUGLE or *bugle-horn*, بورو , بوق ا . v. *Hunting-horn.* — (*a glass-bead*), خضض ا .

BUGLOSS (*herb*), گاوزبان , دیمهاج , شنجار , لسان الثور ا .

To BUILD, بنا کردن , عمارت کردن , تبنیت ساختن , مبني ساختن , بنیاد نمودن . — *To build cities*, تمدین کردن . — (*to depend on*), توکّل ساختن , اتکال کردن , اعتماد نمودن . v. *To trust to.*

A builder, بناگر , معمار ا , راز , بنّا ا , باني ا .

A building, بنا ا (plur. ابنیت), بنیان ا , مبني ا (plur. مباني). *A stone building*, کارگیر بنا . v. *Edifice, fabric, structure.* — *A public building*, مبرّت ا , رباط ا . *Public buildings*, ابنیت خیرت , رباطات ا , عمایر ا , حسنات ا , مبرّات ا .

Built, بنا کرده شده , مبني ا , معمور ا .

A BULB or *bulbous root*, بصل ا . *Bulbous* or *bulbaceous* بصلي .

To BULGE (*to founder as a ship*), غرق شدن . (*to jut out*), نشز شدن .

BULK (*magnitude*), قدر ا , کلاني , عظمت ا , بزرگي , بلمه . *The bulk* or *mould of the human body*, کالبد تن , قدّ ا , قامت ا . v. *Size, stature.*

Bulkiness, بزرگي , جسامت ا , سمن ا . v. *Corpulence, largeness.*

Bulky, عظیم الجسم ا , جسیم ا , عفضج ا , عفشج ا , تناور , ابلد ا , مبدّن ا . v. *Large, corpulent.*

A BULL, ثور ا (plur. ثورت , ثیران , ثیرت), *and* نرگاو , مکرّس ا , هنبر ا , هبرج ا , غضوب ا , غضب ا , اثوار), عوهق ا , بقر ا , عجوز ا , لیاح ا , ذبّ ا , *A wild bull*, رایح ا , هبرقي ا , اذبّ ا , ذبذب ا . *The constellation of the Bull*, برج ثور . *The star called Bull's eye* or *Aldebaran*, الدّبران ا . — *A place abounding in bulls*, مثور ا . — *A bull's pizzle*, سوط ا . — *A bull* or *blunder*, غلط ا .

A BULLET, گولا , گوله , کره . v. *Ball.*

BULLION, سومپاره , سیم وزر . v. *Gold, silver.*

A BULLOCK (*young bull*), جذع ا , بسنه , تاون , تاول ا , کواره , بد سرار , بد پشت .

A BULLY, لعاظ ا , کسب گر , لاف زن , پاروله . v. *Braggadocio.*

To bully, تهدید ساختن , وعد نمودن , تخویف کردن . v. *To insult, threaten, overbear.*

A BULRUSH, اسل ا , استوم , بردي ا , دوخ , دخ ا , غرواشه ا , فافیر , سواره , سوم , نمج , لوخ ا , دیس ا , همار , غیشه . v. *Rush, reed, cane.*

A BULWARK, بارو , بارو دیوار , بار , حصار ا , برج , نکل ا , نکلت ا , حواله ا , کندک , قلعه ا , باریار , پازه . v. *Castle, fortification.*

Bum, v. *Backside.*

A BUMP, ورم ا , نفخ ا , ببلس , آماس , آمور , سام , پچ . *A bump on the head*, سرسام . v. *Swelling, tumour.*

To bump (*make a noise by striking against*), تصلصل کردن , فدفد نمودن . تهزّم ساختن .

A BUMPER, قدح , پرکاسه , جام لبریز , پیاله لبالب

تمام . *A bumper health* (*to a mistress* or *friend*), دوستکانه, دوستکاني .

A bumpkin, v. *Rustic, peasant.*

A BUNCH, خوشه , دسته . — *A bunch of flowers*, گلدسته, سیرغ , جفت , خصلت A , *A bunch of grapes*, ازهار دسته . *A bunch of dates*, عسقبت, کشر A , عمشوش , عذق A , شمراخ , عطل A , کناز , قثول A , هنا A . *A bunch* or *handful of corn*, شمال A . — *A camel's bunch*, کوهان , مایلت A , کتر A . — (*a swelling*), دنا , جنا . v. *Bump, knob, lump, bundle, knot.*

Bunch-backed, احدب A , کنج , نیم گور , کوژپشت , کوژلک , اجنا A , کنک .

To bunch out, سام شدن , آماس گشتن . v. *To swell, project.*

Bunchy, v. *Protuberant.*

A BUNDLE, دسته , بسته , بار , اغوش , تنگ . *A bundle of papers*, دسته کاغذ . *A bundle of wood*, حزمت A . *A bundle of grass*, پوشتاره , ابالت A , جرزت A . — *A bundle of reeds*, طن A . *A bundle of rods*, برن .

To bundle, دسته کردن , بسته ساختن .

A BUNG, وفاع A , صمام A , سداد A . v. *Stopple.*

To bung, وفاع نهادن .

A bung-hole, منفس A .

To BUNGLE, ناداني , بي ظرافت ساختن , ناموزون کردن , بي , تعنق نمودن , بي وقوف شدن , جهالانه نمودن , کردن معرفت بودن .

A bungle, بي وقوفي , نا آزموده‌گي . v. *Blunder.*

A bungler, خام دست , بي وقوف کننده , نا آزموده‌کار , جاهل A , نا شناسي , مردم نادان .

Bunglingly, جاهلانه , نا آزمودانه , با جهل .

A BUNTER (*a low vulgar woman*), سقیطت A , مطریر A , فحش A , فاحش A , عاهر A , زنکه , سلیط A .

A BUOY, نشان لنگر , لنگر نما .

To buoy (*float*), برآب شنا شدن , شناورکردن . — (*to bear up*), برداشتن .

Buoyancy, شناوش , شناوي , شناب , شنا , شناع A , ضاربب A , سابح A , سباح A . *Buoyant*, شناو .

A BUR, دیو سپست .

A BURDEN, بار (plur. بارها), حمل A (plur. حمولت), ثقل A , باربار , باربغه , کوکوار , غاشیه A , تنگبار , تنگ , خبال A , رداء A , نیدل , اوق A , وزر A , طن A , بهره , عکم A , جشم A , کل A , پشتوار , زفر A . *A camel's burden*, مقعط A , وسق A , حدج A , اشتروار , شتربار , قرطلت A , وقر A , خروار , خربار , جزیت A , خراج A , عدیل A . — *A burden* (*tax*), همبار , v. *Tribute.* — *A collector of public burthens*, بارخیمه . — *Free from burdens* (*untaxed*), معاف A , پایزه , سبکبار . *A bearer of burdens*, باربردار , حامل A , بارکش , باربر , بردبار , غاشیه دار . v. *Porter.* — *A beast of burthen*, بارگیر , حمولت A . *A court in caravanseras, inns, &c. where they load beasts of burthen*, بارگاه .

To burden, حمل کردن , زیربار کردن . v. *To load.* — (*to oppress*), ظلم کردن , پایمال ساختن . v. *To injure, trample upon.* — *To lay down* or *unload a burden*, وضع حمل کردن .

Burdensome, ستم آمیز , رنج کنا , سنگین , گران . v. *Oppressive, troublesome.*

A BUREAU, حقه A , درج A .

A BURGESS (*burgher*), اهل شهر , شهري , همشهري , رئیس A . v. *Citizen.*

BURIAL, میت A , تکفین A , تجهیز A , تدفین A , دفن A , اگندن , زیر خاک نهادن , جنازه A . *A burial place*, دفن گاه , قبرگاه , گورخانه , گورجا , گورستان , قبرستان , مقبرت A .

A burier, دفن کننده .

A BURLESQUE, لاغ . v. *Ridicule.*

To BURN, سوخته کردن , سوزانیدن , افروختن , سوختن , ذکو کردن , ورکردن , پشنجیدن , احراق ساختن , سوزنمودن , افروزندن , سوزیدن , محروق گشتن , سوختن , — (*to be on fire*), فروزان بودن , سوزان بودن , تفتین شدن , افروزیدن . *A burning fever*, حرارت A . *To burn with thirst*, حرارت داشتن . *To burn with rage*, خشم گرفتن , خشمناک شدن ,

غضب آلود بودن . *To burn with love*, از عشق سوز و ساز نمودن , v. *To inflame, set on fire*.

A burner, افروزنده , سوزنده , سوز کننده .

Burning (*subs.*), سوختگي , سوزش , احراق A , ختگي , — *A burning-coal*, لخشه , زغار . افروختگي .

To BURNISH, افروزانیدن , افروختن , جلا دادن , صیقل کردن , ساییدن , زدودن , افروز کردن , افروزیدن .

A burnisher, مهره زن , هالکي , افروز , افروزنده , جلا دهنده , *A burnisher of arms*, تیغ افروز , سلاح شور , صیقلگر . مهره . v. *Polisher*.

BURNT, ممحق A , کوپاره , حریق A , افروخته , سوخته , ممتحق A . v. *Parched*. — *Burnt* (*as silver, &c.*), A فتین .

Burr. v. *Lob of the ear*.—*A burrel fly*. v. *Breeze*.

A BURROW, A قصبه, شهر. v. *City*.—*A rabbit's burrow*, نقب .

To burrow, سوراخ کردن . — (*as rabbits*), نقب زدن .

A BURSAR (*treasurer of a college*), خزینه دار مدرسه .

A BURSE, بازار . v. *Market*.

To BURST, کفیدن , چاک شدن , شکافته شدن , ترقیدن , ترقیده بودن , کفید نمودن . v. *To break, spring, fly asunder, come suddenly*.

To BURY, زیر خاک نهادن , مدفون کردن , دفن کردن , اگندن , در قبر نهادن , زیر زمین دفن کردن , اگنده کردن . *To be buried*, زیر خاک نهاده بودن , مدفون شدن .

Burying (*subs*). A رسّ , تلحید A , تکفین A , تدمیس A , رمس A , دمس A , تدافن A , انقاع A . v. *Burial*. — *A burying ground*, A رمس (plur. رموس), مزارستان . v. *Burial place*.

A BUSH (*of thorns, &c.*) خار . *A rose-bush*, گلبن .

BUSHY . v. *Thick*.

BUSINESS, امر A , معاملت A , عمل A , کاروبار , کار (plur. امور), A مصلحت (plur. مصالح), A شغل (plur. اشغال). خطّت A , (احوال plur.) حال A , قصّه A , خصوص A , کنش , ایفت A , آینده , بابت A , باب A , بشنج , سرور A , ولا A . *Important business*, A مهمّ , A مهام , مهمت A , امر خطیر . v. *Affair, employment, matter, thing*. — *The business of the nation*, مهام جمهور , کار سلطنت . *A necessary business*, لازمت A , ذالغ A , ربي A , حوایج (plur.) حاجت A . *An infamous business*, کار بد . اربت A . *Expert in business*, کارگذار , کارساز , کاردان , امور دیده . *A man conversant in business*, اهل کار . *To do business*, معاملت کاردور و دراز کردن . *To protract business*, کارگذار نمودن , کشیدن . *A contemptible business*, کار سفساف , امر رامق , مصلحت دقیق . *Business in which many are concerned*, وشکرده . *Intrusted with business*, علیه مهایات , امر متهایا . *Unrewarded business*, شاکار . *A manager of business*, کارگذار , حواله A , کارگیر , کارگر , مباشر A , کاهن A , وکیل A , کارروا , گذار . v. *Administrator, factor*. —*To appoint one to do business*, حواله ساختن , وکیل نشاندن , مباشر کردن . *To superintend business*, مصلحت مباشر و حواله شدن . *To finish business*, کار تمام کردن . *Public business*, امور , معاملت سرکار , معاملت سلطنت , امور دولت , مصالح ملکیت , عموم اشغال مملکت . *To settle busines*, کار را رفع کردن . *What business is it?* چه کار است . *The Company's business*, کار کمپنی . *On what business do you go to Houghly*, از براي بجهت کار . *On necessary business*, چه کار در مقام هوگلي میروي . *What business had the Nabob at that time?* نواب ضرور . صاحب را در آن وقت چه عمل بود . *What business has he at Azimabad*, چه کار در عظیم آباد مي دارد . *Perhaps it is private business*, شاید که معامله مخفي بوده باشد . *What business does Mr. Smith?* سمیت صاحب چه کار میکنند . *He transacts the Company's business*, کار سرکار کمپني مي نمایند . *He has given up the Company's business*, معامله کمپني را گذاشته است . *To do any one's business* (*to ruin him*), بربرد کردن . — (*to ease nature*), حاجت کردن . v. *Work, affair*.

A BUSKIN, A نعل . — *A buskin-maker*, نعل تراش .

A BUSS, بوسي , بوسه , بوس . — *To buss*, بوسیدن . v. *To kiss*.

A BUST, نیم قد . v. *Statue, image*.

A BUSTARD, جرز , کودن , اسفرود A .

A BUSTLE, شماتت A , شمات , هنگامه , دوادوش , قرش , غوغا , غلغل , ولوله A , دمدمه , گیرودار , دار و گیر , فتنه A , شورش , شور , شاد کامه , آشفتگي , آشوب , مرش , v. *Hurry, tumult, business*.

To bustle. مقیّد شدن , سعي نمودن . v. *To be busy, to stir*.

BUSY (*employed*), مشغول A, مشتغل A, مشغل A, شغيل A, مقيّد A, بزرور, حمرات A. v. *Active, attentive, industrious.* v. *Meddling, impertinent.*

To busy, شغل كردن, تشاغل كردن. *To be busy (employed)*, مشغول شدن, اشتغال داشتن.

A busy body, قضولي A, عفزر A, معن A, منفخ A.

Busily, مشغولانه, با شغل, حمراتانه.

BUT, ليكٌ, فاما A, بلكه, بل, امّا A, لكن, ليكن. —(*except*), بغير, الا A, ولي A, مگر, ان A, نهايت الامر A, امّاكه, اين A, خاصةً A, و ان A, وه A, ما A, و الا A. *There is no doubt but if* - - - لا شكّ انّ A. *But just now*, نوزاده. v. *Besides, except, yet, however, nevertheless, now, than, otherwise.*

But. v. *Bounds, boundary.*

A BUTCHER, قصّاب A, ذابح A, مشقّص A, هبهبي A, قراري A, قدار A, هسهاس A. *The trade of a butcher*, قصّابت A. *A butcher's shop*, قصّاب خانه. *A butcher's knife*, ساطور A.

To butcher, قصّب كردن, ذبح كردن. v. *To kill, murder.*

Butcherly, قصّاب اسا, ظالمانه.

Butchery, قضابت A, قتل A. v. *Murder, cruelty.*

A BUTLER, خانسامان, شيره چي, شرابدار.

A BUTT (*at which marksmen shoot*), هدف A, نشانه, نهايت A, پوتاب, چنگال, چنگال, خبكال, آماج, نشان, پوته, پكوك, تيماج. — (*a barrel*), برميل A. — *A but for ridicule*, سخرت A, هزات A.

To BUTT (*with the horns*), نح كردن.

BUTTER, روغن خالص, مسكه, زبد A, زبدة A, طرم A, روغن خوردني, ثمير A, ثميرت A, بشنت A, تنه درود, رغيدت A, مهاوت A, اثر A, لوقت A, الوقت A, سمن A (plur. سمنان, سمون), كعب A. — *Clarified butter, vulg.* GHEE, روغن زرد. — *Butter-milk*, دوغ, بينو, ثمير A. *A vessel in which they churn butter*, نيره. *Salted butter*, عجوز A. *Unpurified butter*, تندرود. *A butter* or *oil-merchant*, روغن فروش, سمّان A, بقّال A. *A butter-dish*, شيرزنه. *A butter-bat*, طروان A.

To butter, با روغن اندودن.

A BUTTERFLY, جربنواز, پاغوچه, واسه, پروانه, كوارته, زملج A. *A butterfly* or *moth flying round a candle*, پرنده شمع, قراش, چراغ پره, چراغ وره, چراغ واسه.

Buttery. v. *Pantry.*

BUTTOCKS, نشست, غنج, شنج, كن, كون, سورين, ورك A. v. *Backside.* — *The buttocks of a horse*, عزيزي.

A BUTTON, زرّ A (plur. زرور), تكمه, كوژگره, گوژ or كوژ, گره, بندينه, اوشندنه, تغه, تقه, دودر, كرست A. *A button-maker*, ابزيم A (plur. ابازيم), قمرساز, گره بند. *A button-hole*, كوژ گره, كوژ, جوشك. *The shank of a button*, زبان, وعلت A. تكمه گر.

To button, با گره بستن.

A BUTTRESS, پشته, عمود A, عمدت A, عماد A. v. *Prop, support.*

BUXOM (*lively*), خوش دل, شادمان, شاد, شوخ, خرّم, مستجنّ A, كشاده, نوشه, خنده, دلشاد, بسيم A. v. *Brisk, gay, cheerful, merry, jolly, wanton.* — *To be buxom*, خندان و بسيم شدن, بسيم بودن.

Buxomness, شوخي, شوق A. v. *Amorousness, jollity.*

To BUY, اشترا نمودن, واخريدن, خريد كردن, خريدن, خرا ساختن, خريار بودن, خريداري كردن, خريدار شدن, تجارت, بيع و شرا ساختن. *To buy to sell again (to trade)*, بيع و شرا ساختن. — *To buy* or *sell on credit*, مدين كردن, بازارساختن, كردن. — *To buy with ready money*, سلام نمودن. نسيت اشترا كردن. — *To buy dear*, ارهان خريدن.

A buyer, بازارگان, بيع A, مشتري A, خريار, خريدار.

Buying (subs.), تسوق A, اشترا A, شرا A, خريد, خريداري, داد و ستد, خريد فروخت, بووك A. *Buying and selling*, بيع و شرا A, داد ستاد, داد استاد. *Buying on condition of transferring to the seller the debt of a third person*, بيع A الكفايت.

To BUZZ (*as flies, &c.*), غنّت كردن, عنترت ساختن, غلغل, دندنت كردن, ريستن, رستن. *To buzz (as a crowd)*, غلغل, دندنت, آوازه, عنتر A, غنّت A, اويد A, ولوله. v. *Hum, whisper, talk.*

A buzzer. v. *Whisperer.*

BY, از, زَ, ب, با, لِ, A, في A, من A, عن A.—*By me,* منک A, از تو, زمن, از من, عني A, مني A. *By thee,* عنک A. *By him, her,* or *it,* ازش, زو, ازاو or ازو, عنها (fem. منها), عنه A, منه A. *By us,* منّا A, ازما, عنّا A. *By you,* عنکم A, منکم A, ازشما (fem. عنکنّ, منکنّ). *By another,* از دیگر. *By* (or *near*), *the river,* عند النّهر A, نزدِ جویبار. *By* (or *near*) *me,* نزدِ من. *By agreement,* بالاتفاق A. *By your authority,* بحکمِ شما. *By my father,* ازپدرِ من, بابي A. *By heaven,* بالله A, تالله A, لله A. *By chance,* ان A, علّ A, اتفاقاً A, عرضاً A. *By night and day,* بالعشي و الابکار A, بشب وروز, لیل و نهار A. *By dawn,* بکراً A. *By what,* ازچه, عمّا A. *By that which,* از آنچه که, بما A. *By force,* جبراً A, ضرباً A. *By degrees,* بسیراً A. *By all means,* البته A, بالجملة A, بالکلیة A. *By the by,* سرعةً A, تجلت A. *By much,* غالباً A, في الغالب A. *By how much,* فکیف A. *To be by* or *present,* همرو شدن, حاضرشدن, موجود بودن. *To set by* (*set aside*), نذیک نهادن. — (*to place near*), برطرف نهادن. *To sit by* (or *near*), مجالست کردن, همنشین شدن. *A by-stander,* ناظر A, مشاهد A, استادگان (plur. استادهٔ). v. *Spectator.*— *A by-word,* مثل A.—*A by-path,* راهِ تنها.

C

C sounds like ک before *a*, *o*, *u*; and generally like س before *e*, *i*, *y*. The compound CH has the power of چ.

CABA or *Kaba* (*temple of Mecca*), الکعبه A, کعبه A.

A CABAL (*private confederacy*), مصلحتِ مخفي, عهدِ خفي, اتّفاقِ مکتمن, معاهدتِ نهان. v. *Intrigue.*

To cabal, عهد خفي ساختن, معاهدتِ نهان کردن.

A CABALA (*cabalistic amulet*), خاتمِ مهرِ سلیمان, جم.

Cabalistic (*occult*), مخفي A, پوشیده, پنهان, نهان, نهفته. v. *Secret, private, hidden.*

A caballer, اتّفاقِ مکتمن کننده. v. *Intriguer.*

CABBAGE, کلم, کرم, کرم کلا A, کرنب A, بقلت الانصار A. *Cabbage dressed alone* or *with meat,* کرنبت A.

CABBIN (*of a ship*), دبوسه A, دبوس A. — (*a cottage*), دوده, اخبیه A, کیخان A, پنگاه, خرگاه, کوخ. *Cabbins,* رستاق A. v. *Hut, tent.*

A CABINET (*box, &c.*), حقّه A, حقّت A, درج A, خلوت سرا, خلوت خانه, حجرت (plur. حجرات), نهانخانه, سراچه, گوال, سروقت A, صندوق A. — (*a private apartment*), سراي خراج. *The cabinet* or *council-chamber,* حجرتِ خاص. *A cabinet-council,* دیوانِ خاص. *The secrets of the cabinet* or *of state,* اسرارِ مملکت, رازهاي دولت.

A cabinet-maker, نجّار A, درود گر, درج سا, حقّه گر. v. *Carpenter.*

A CABLE, جمل A, قلس A, لهاس A, قلوس (plur.), قطاج A.

To CACKLE (*as a fowl, &c.*), تلابیدن, نقنقه کردن. — (*to giggle*), قیقهه نمودن.

A cackle, قهقه A, نقنقه.

A cackler, نقنقه کننده. — (*a tell-tale*), نمینه کار.

CACOPHONY, لحون A, لحن A.

CADAVEROUS, لاش شبیه, میت اسا, مردار, متعفّن A, نبیلت قالب.

CADENCE (*of verses* or *periods*), اندازِ کلام, ترازوي, میزان A. — (*tone*), آواز, صدا A, لحان A. v. *Sound;* also *fall, decline, sinking.*

CADET (*younger brother*), برادرِ خورد, برادرِ کوچک. — (*a volunteer*), لوند, پیش افتاد, پیش اهنگ.

A CADI (*judge*), قاضي A.

A CAFTAN (*an eastern garment*), قفتان.

A CAGE, قفص A, پنجره. v. *Prison.*

To cage, در قفص محبوس ساختن, درقفص نهادن.

To CAJOLE, نواختن, نواخت کردن, دم بازي کردن, ملاطفت, ملایمت ساختن, خاطر نواز کردن, نوازش نمودن, دمدمه و زمزمه کردن, شیوه نمودن, کردن. v. *To coax, flatter, soothe.*

A cajoler, نوازش گر , نوازنده , دم باز . v. *Coaxer, wheedler.*

A CAITIFF, بدکار , شریر A . v. *Knave, scoundrel.*

A CAKE, شیرمال , باقرخاني , چپاتي , کلیچه , نان خطائي , رغیف A (plur. رغف and رغفان , ارغفت , کلوچ , کاک , تراغیف), حوّاري A . v. *Biscuit.* — *A kind of cheesecake or pancake*, ریز , رقاق A , تنک . — *A cake baked under the ashes*, کلوچ مملول , کاک مليل , کماج .

To cake, لازق کردن .

CALAMITOUS, آفت دار , بي نصیر , کم بخت , بد بخت , اهل مصیبت , صاحب مصیبت , بلا اور , منحوس A , آفت زده , پیخسته , هلک A . v. *Unfortunate.*

Calamity. آسیب A , کم بختي , بد بختي , آفت A , هلکا A , شمّر A , بلا A , صدمه A , زمانت A , مصیبت A , هلکت A , محنت A , نازلت A , شور . — *A fatal calamity*, هلکت هلکا . v. *Misfortune, distress.*

A CALASH (*carried by camels, &c.*), هودج A , گزابه , کجابه , عماري A . v. *Carriage, litter.*

To CALCINE, ترمید ساختن , کشته کردن , خاکستر کردن .

To CALCULATE, حساب کردن , شمردن , اندازه کردن , شمار ساختن , عدّ نمودن . v. *To count, compute, number, reckon.*

Calculation, calcule, شمردگي , شمار , براورد , اندازه , احتساب A , حسبان A , حسب A , حسّابت , حسّاب A , عدّ A , عداد A , تعداد . v. *Arithmetic, reckoning.*

Calculated, حسّاب ساخته , شمرده , اندازه کرده , حسیب A , *&c.*

A calculator, محاسب A , حسّاب سازنده , اندازه کننده , حاصر A , شمارگیر , محتسب A .

CALCULOUS (*stony, gritty*), پر سنگ ریزه , سنگین , ریگ امیز , ریگزار .

A calculus (*stone in the bladder*), سنگ ریزه , حسّات A .

A CALDRON, سطل A , قطانت A , هرکاره , دیگ , آوند , اژیر or آژبر , ناود , صاد A , اسطال and سطیل , سطول (plur.), v. *Kettle, pot.*

A CALENDAR (*almanac*), تقویم A (plur. تقاویم — (*a day book*), روز نامه .

To CALENDER (*smooth cloth, paper, &c.*), مهره کردن , مطرا کردن . — *A calenderer*, مهره زن , مطراگر .

A calender (*Muhammadan monk*), قلندر .

A CALENTURE (*fever peculiar to hot climates*), بیمار حرارت A , حماي حمي , سوز , سالب A , سیاد

A CALF, عجل A , گاوسالہ , گاوجانہ , عجلت (fem. , plur. غفر A , تاون A , تاول A , عجول , عجاجیل , عجال), حسیل A , شقیف A , برغوز A , برغاز A , برغز A . *The calf of a wild cow*, ذرع A . *A cow with a calf*, گاووگاوسالہ , معجل A . — *A sea-calf*, عجل ماهي . — *The calf of the leg*, لنگ , حمات A , کوشت ساق .

CALIF or KHALIF خالف A , خلیفہ A .

CALIGRAPHY (*beautiful writing*), حسن خط , خوش خط , خوب نوشي .

To CALL, خواندن , طلب کردن , طلبیدن . (*name*), تسمیت کردن , اسم نمودن , نام زدن , نامیدن , نام دادن , نام , جعل ساختن , مجتعل نمودن . *To call names* (*rail at*), بانگ زدن , بانگ برزدن , کشیدن . *To call out* or *aloud*, شغولیدن , آواز یدن , آواز دادن , غوغا ساختن , شماطه کردن , تکلیف , دعوت کردن , خواندن , غلغل نمودن . — (*to invite*), طلب کردن , صلا زدن , ساختن . v. *To vociferate.* — *To call before a judge*, محضر دعوت کردن , پیش قاضي طلب کردن , دعوت , جمع کردن , مرفعت ساختن . *To call together* (*convoke*), دیوان , جمعیت ساختن , جمیعت کردن . *To call a council*, اشتهار کردن , کردن , جمع کردن . — *To call* (*proclaim*), اعلان ساختن , ندا زدن , اشکارہ کردن . *To call* (*visit*), عازم الزّیارت نمودن , زیارت کردن , تشریف آوردن . *To call back* (*revoke*), منکر شدن , اعاده کردن . v. *To retract.* — *To call back to life*, انشار کردن , احیا نمودن . *To call to memory*, اخطار کردن , یاد کردن . *To call out* (*challenge*), میدان دعوت ساختن . *To call over a muster-roll*, دفتر خواندن . *To call in debts*, دیون گذار کردن , وام خواستن . *To call aloud for justice*, داد و فریاد کردن . *To call up*, or *out of bed* (*awaken*), افزاع ساختن , بیدار کردن . v. *To rouze, awake.* — *To call in question* (*to doubt*), شک بردن , در گمان شدن . *To call one in question* (*to interrogate him*), پرسش ساختن , سوال کردن . *To call to account for money*, جهت انفصال حسّاب محاسب کردن . *To call to account for a crime*, جهت تقصیر بحسّاب آوردن . *To call for help*, استمداد , طلب مدد کردن , فریاد کردن , معاونت طلب کردن

استعانت کردن . *To call upon* God, دعا ساختن ، شاهد استشهاد کردن ، *To call to witness*, مناجات کردن . *To call to arms*, براي جنگ طلب کردن حربي ، نمودن . اعداد اجناد کردن ، زدن .

A call, طلب A ، دعوت A ، ندا A ، هي A ، غوث A ، لابة A . — (*a demand*), رجا A ، نياز ، طلب A . — (*nomination*), تسميت A ، نام زد ، نام زدن . — (*an order*), حکم A ، امر A ، فرمان . *To beat a call on a drum*, دف زدن . *A bird-call*, اشارت ، طيرناي ، طيورناي ، *Obedient to a call*, بايما رام ، حکم بردار ، رضا نما ، مطيع .

Called, مطلوب A . (*named*), خوانده ، طلبيده ، طلب کرده ، منتسب A . — *To be called*, مسمّي A ، نامزد ، نامدار ، طلب شدن ، مطلوب شدن . (*to be named*), مسمّي ، نام داشتن ، دعوت ، مدعو بودن ، خوانده شدن (*to be invited*), شدن .

Calling, طلب A . — (*a naming*), نام زدگي ، جعل A . — *A calling* (*profession*), کارو بار ، کار ، کسب A ، شيوه ، پيشه ، صنعت A . v. *Vocation*. — *Calling aloud*, بانگ برزن ، فرياد .

CALLOSITY, سختي ، شغه A ، ناصور A .

Callous (*hard*), سخت ، عظب A ، ناصوري . — (*insensible*), بي جان ، بلا حسّ A ، غير محسوس . — (*hard hearted*), قسا A ، سنگدل . v. *Obdurate*, *unfeeling*.

Callousness, شغه A ، سختي . — (*unfeelingness*), سنگدلي ، بي حسّي ، بلا رحمي ، ظلم A ، درشتي . v. *Insensibility*.

CALLOW (*unfledged*), بي بال وپر ، افذّ A ، املط A .

CALM (*placid*), ساکن A ، ملايم A ، آسوده ، آرميده ، اهسته ، مطمين A ، مودوع A ، وادع A ، وديع A ، اين A ، آسوده و ازاده . — (*undisturbed*), نا مضطرب . — (*not stormy*), نا مواج ، بي هوا ، راکد A ، صاحي A . v. *Serene*. — *Calm weather*, کشاده هوا ، هرين هوا ، انجاد هوا .

Calm (*tranquillity*), آرام ، آسودگي ، رفاهت A ، ارمنده ، سکون A ، سکوت A ، راحت A ، آرميدگي ، فراغ ، هدو A . *Serenity*, *stillness*, *repose*, *quiet*.

A calm at sea, خواب دريا ، وعک A .

To calm, دلاسا کردن ، تسلّي دادن ، ساکن کردن ، آرام کردن ، آرمنده ، مطمين نمودن ، تسکين ساختن ، آسودن ، ساکت کردن دادن . *To be calm*, فراغ شدن ، آسوده شدن .

Calmed, مسکون A ، آسوده .

A calmer, ملايم کننده .

Calming (*part.*), آسوده کنان .

Calmly, ملايمانه ، با سکون ، وادعاً A .

Calmness, راحت A ، آرميدگي ، رفاهت A ، آسودگي ، ملايمت A ، سکونت A ، آرامي ، رفاهيت A ، رفاه A . *Calmness of mind*, آسوده حال ، ليان A ، اطمينان خاطر . v. *Calm* (*subs.*), *mildness*, *gentleness*, *tranquillity*.

A CALTROP *to keep off cavalry*), خشک خار ، خشک .

To CALVE (*as a cow*), وضع حمل کردن .

To CALUMNIATE, بهتان ساختن ، افترا کردن ، تهمت کردن ، بد نقس کردن ، نقل ناحق گفتن ، اسناد کردن ، طنز نمودن ، لجيدن ، دقّ و دقت گرفتن ، خمانيدن ، سگاليدن ، کواژه زدن ، کوژه زدن ، ساعت نمودن .

A calumniator, افتراکار ، مفتري A ، افتراجي ، تهمت کننده ، بهتان گوي ، نمّام A ، ناموس A ، بهّات A ، طنز نماينده ، نمّت (fem. نمّت, plur. انمّا).

Calumnious, مفتري ، بهتاني ، نمّ A ، بهتان کو .

Calumny, *calumniation*, افتراکاري A ، اتّهام A ، تهمت A ، نقل سگال ، غيبت A ، بهر A ، پيغاره ، بهتان A ، افترا A ، نمّاس A ، نموم A ، نمّام A ، سخن زمانه ، نمش A ، ناحق ، قفوت A ، انماش A ، بجل A ، وقيعت A ، مساءت A ، مساوي (plur.).

Came, preterite of *come*.

A He-CAMEL, اشتر ، شتر ، جمل A (plur. جمال ، اجمال ، لقوح A ، ابل A (plur. ابال) ، جمايل ، جمالات ، جمالت ، ابعرت ، بعران plur. and اباعر) ، بعير A ، مشمعل A ، يعملت A ، ناقت A ، شتر ماده ، *A she-camel*, زاملت A . — الافصح A ، خيل A ، نياق ، اينق ، اونق ، انوق ، انوق ، نوق ، ناق (plur.) ، جملت A ، حانت A ، شوشات A ، شوشا A ، علات A (pl. ﻻ and علاوات) ، دحوح A ، مشمعلت A ، مري A (plur. مريا) ، مدرار A ، دردم A . — *A camel for riding*, رکاب A ، رکوبت A (plur. رکبات and رکايب ، fem. رکبانت). (These words imply likewise *saddle horses*). *A large body of travellers riding on camels*, رکب A ، *A smaller body*, رکبت A . — *A camel-driver*, اشتربان ، ساربان ، شتربان ، شتردار . *A camel's load*, اشترار ، شترار ، اشترار ، ذيبان A ، *A camel-butcher*, شترکش . — *Camel's hair*, *Camel-hearted* (*timid*), شتردل .

CAMELION, A بوقلمون.

A CAMELO-PARD, زرنپا, زرناپا, گاو پلنگ, شترگاو, A زرافت, (plur. زرايف and زرافي).

CAMELOT, *camlet*, اشتربانه, صوف, A مخير.

A CAMP, اياد A, لشكر ميدان, معسكر A, لشگرگاه, معسكر غزات, لشكر مضرب, مضرب A, اوردو, جاواي اوردوي, لشكرگاه شاهي. *A royal camp*, منزلگاه لشكر. همايون. *To pitch a camp*, خيمه زدن, ضرب خيام كردن. *To move a camp (march)*, نزول ساختن, معسكر نمودن. كوچ كردن. *A camp-master (who directs the pitching of the tents)*, خيمه زن, A معسكر. *A trench round a camp*, A مترس.

A CAMPAIGN (*plain*), ميدان, بطحا A, دشت, فضا A, صحرا A, اصحر A, سلنطح A. v. *Champaign.* — *A military campaign*, A سفر, A غزا, هج. *To make a campaign*, عزم سفر كردن.

CAMPESTRAL (*belonging to fields*), صحرايي, بياني, دشتي. v. *Wild.*

CAMPHIRE. كافور. *A camphirated wax candle*, شمع كافوري.

A CAN, آبگينه, جام, كاس, قدح A, پيمانه. v. *Cup.*

CAN.—*I can*, مي توانم. v. *To be able.*

The CANAILLE, كميني, پواج, ارذال A, غثر A, سفل A, قماش A. v. *Mob, rabble.*

A CANAL, آبگذر, آبخيز, آبراهه, آبراه, آبريز, نهر A, آبگذل, بورو, برو, ناودان, ناوك, ناوه, ناو, آبگور, راهو, طريق آب, ناصفت (plur. نواصف), ناصر A (plur. نواصر), ممر, رهو A, زرب A, فركند, نقير A, فركن, هبيجه A, سطل A, نشج (plur. انشاج) A, رهوت (plur. رها) A, تلعت A, قصب A. v. *Aqueduct, channel, conduit, bason*

To CANCEL, خط بطلان نمودن, نابود كردن, نيست كردن, تراشيدن, حكّ ساختن, ماحي شدن, محو كردن, برسيدن, ناسخ بودن, نسخ نمودن, سترن, طلس كردن. v. *To efface, deface, erase.*

Cancellated (*cross-barred*), قفص اسا.

Cancelling, cancellation, خط خطّا, حكّ كردن, محو كردن, خط بطلان, خط نفخ, خط يزرزي, A طلس, A محو, A حكوك.

Cancelled, تراشيده, برسيده, خط بطلان شده, A معجي, A متعذر, A محكوك.

A CANCER (*disease*), سرطان A, اكله, خورا, هزارچشمه, قلاع A, قرح A. v. *Ulcer.* — (*a crab*), خرچنگ, سرطان A. — (*the celestial sign*), سرطان A.

Cancerous, اكل A, متاكل A, سرطاني.

CANDID, ابيض A, سفيد, سپيد, پاك, صاف A. v. *Pure, white.*—(*sincere*), صاف, پاك باز, راست گو, صادق A, صداقت گستر, خالص A, مخلص A, بي غرض, بي ريا, دل آزاد, كشاده. v. *True, pure, ingenious, fair, open.*

A CANDIDATE A طالب, خواستگار, خواهان, همخواه, رقيب A, هم طلب, هم مطلب. v. *Competitor, rival.*

Candidly, بالصّدق A, بي غرضانه, بي ريانه, مخلصانه, با صاف دل. v. *Candid.*

Candidness. v. *Candour.*

A CANDLE, شمع A (plur. شموع), شمعت, شمعت, موم, پينه, (نباريس plur.), نبراس A, برنس A, عسل, شمع افروخته. *A lighted candle*, قنديل A (plur. قناديل). *A candle maker*, شماع A, مومجي, شمع گر. —*A candle illuminating the night*, شمع شب افروز. *The wick of a candle*, فتيل A (plur. فتايل), پتيله, پليته, موم بيني, شمع بيني. *The snuff of a candle*, قراط A. *To snuff a candle*, گل تراشيدن, تقريط ساختن A, شمع بيني قطع كردن, موم بيني بريدن. *Candle-snuffers*, مقراض شمع, گل تراش, گل گير. *To light a candle*, كيبانيدن, شمع افروختن. *To put out a candle*, كيبانيدن, موم خسپانيدن, شمع نشاندن, شمع منتفي كردن. *A candlestick*, شمعدان, منار A, منارت A (plur. مناور, مناير), مشمعت A, حصكت A. *A travelling candlestick which serves also as a case for holding candles*), پيهسوز. v. *Lamp, lustre, lanthorn.*

CANDOUR, خلوص A, صاف‌دلي, راست بازي, صفائي, صدق A, استقامت A, حقيقت A, صداقت A, خلوص قلب, استخلاص A, اخلاص A, مصافات A, وفا A, امن A, امان A, مخالصت A. v. *Sincerity, openness, ingenuousness.*

To CANDY, مربّي, قندي كردن, با شكر تربيت ساختن, شكر, نبات شكر, شكرقند, قند, كردن. — *Sugar-candy*, طبرزد شكر, نبات ابلوج A. v. *Sugar, confection, conserve.* — *To candy* (*form into congelations*), تجميد كردن, افسرده افسردن, تقريس ساختن. — (*to grow congealed*), منجمد شدن, گشتن.

A CANE, قنات ا (plur. قنا), ني , فيلگون . v. *Reed.* — *An Indian cane;* also *a cane-spear,* خزران ا , خيزور , خيزران . *The sugar-cane,* ني شكر . — *A cane* or *walking-staff,* عصا ا , چوب , دستوار , دور باش . v. *Stick, reed.*

To cane, چوب زدن , با خزران ضرب كردن , لت زدن . — *To be caned,* چوب خوردن .

CANINE, سگ آسا . *A canine tooth,* سگدندان .

A CANISTER, جونت ا (plur. جون), جلّه ا , زنبيل ا . v. *Basket.*

A CANKER (*worm*), پندو , صد پايه , ششپا , چهارپا , ارقش ا , يسروع ا (plur. اساريع) . — (*blight*), اسروع ا , سرما برد . v. *Mildew.* — (*rust*), ژنگ , ژنگار . v. *Corrosion.* — (*corruption*), مواد فاسد , فنا , تباه . v. *Virulence;* also *cancer.*

To canker (*corrode*), ژنگ بستن , لحس كردن , تباه ساختن . v. *To corrupt, infect, pollute.* — (*to grow corrupt*), بوسيدن , ژنگ پذير شدن , بوسيده گشتن , تباه شدن .

A CANNIBAL, آدم خور , مردم اوبار .

A CANNON, توپ , مدفع ا , نفاط . *Two pieces of cannon,* دوضرب توپ . *A battery of cannon,* مورچه توپ . *To cannonade* or *fire cannon,* توپ رعد انداختن . *To cannonade a fort,* بطوپ قلع كوب كردن . — *A cannon ball,* گوله , كرة ا , توپه . *A cannoneer,* طوپچي , گول انداز .

CANNOT. — *It cannot be,* نميتواند شد , ممكن نيست , ممتنع است . *I cannot,* نا قابل است , متصوّر نيست , از من نمي شود , نمي توانم در , نميتوانم كرد . — *I cannot do,* قادرم نيست .

A CANON, قانون ا (plur. قوانين), طرق ا , طريق , ضابطه ا , ضابطه , فهرست , فهرس ا , وضع ا (plur. اوضاع), دستور العمل ا , دستور , رسم ا , قاعده ا (plur. قواعد), و قانون , بارنامه , آيين , ادب و اركان . v. *Institution, regulation, rule, custom, law.* — *To frame canons,* وضع , قانون كردن , ساختن . *A book of canons,* قانون نامه . *A writer of canons,* كانون نويس . *An expounder of the canons,* قانون گو .

Canonical, قانوني . v. *Legal.*

A canopy, سايبان , شاميانه , چتر , كنّ ا , تم , كلّت ا , زفن ا , جلبل .

To canopy, زفن گستردن , با سايبان پوشيدن .

Canorous. v. *Musical, tuneful.*

CANT (*barbarous language*), غلط ا . — (*auction*), مزاد ا . — (*hypocrisy*), مكر , ريا ا .

To cant (*talk barbarously*), غلط گفتن . — (*to play the hypocrite*), زرّاق شدن , رياكار شدن .

A canter, غاش , زرّاق ا , رياكار , مكّار ا . v. *Hypocrite.* — (*amble*), كربحت ا , متدحي ا . — *Gantingly,* زرّاقانه .

CANTHARIDES, عروسك , (ذراريح plur.) ذروح ا , ذراح ا , پاغوچه , كاغينه , كاغنو , كاغنه , بزك ا . — *To rub meat with cantharides* (*in order to poison*), مذرّح كردن .

A CANTICLE (*hymn*), تسبيح ا , مزمور ا , الهي ا , الهيت ا .

A CANTLE, پاره . v. *Segment.*

To cantle, بريدن . v. *To cut.*

A CANTO (*section of a poem*), قطعت ا .

A CANTON (*tribe*), قبيلت ا , قوم ا . — (*a parcel of land*), عقر ا , عقار (plur. عقارات) , قطيعت ا , قرن .

To canton, تقسيم كردن , درقبيلت نهادن , قطيعت ساختن . v. *To divide, parcel out.*

CANVAS (*cloth*), پارچه كنو . — (*enquiry*), پرسش , طلب ا , تفتيش ا , تفحّص ا , امتحان ا . — (*solicitation*), الحاح ا , مابرام ا , اقدام ا , خواهش .

To canvass (*to examine*), تفحص كردن , پرسيدن , كاويدن , تفتيش پذيرفتن . v. *To sift.* — (*to solicit*), طلب نمودن , اقدام كردن , خواستن .

A canvasser, طلب , تفحص كننده , پرسنده , تفتيشي , نماينده .

A CAP, ارسوست ا , كمه , كلاه سر , كله , پالاني , كلاه , بركي , كرات ا , كله پوش , تار پوش , سرپوش , رستّ ا , قلنسوت ا , برطله ا , برطل , صوفات ا , عمارت ا , گردن , فش , قبات ا . *Caps worn by Dervises and other Eastern religious orders,* بنداق , مولويانه , واشامه , كلاه مولوي , صومعت ا . *A Moorish cap,* برنس (called by the Spaniards *Albornoz*). *A Tartar cap,* برتله , كلاه تاتاري . *A cap of skins worn by the Circassians and Calmucks,* قرفه . *A Turkish cap,* قاوق . *A felt cap* or *hat,* كلاه نمدين , *A European cap* or *hat,* كلاه فرنگي . *A judge's cap,* كلاه قاضي . *A scull*

cap, سرپنگ , کلاه زره , پراکي . v. *Helmet.* — *A night-cap*, شبکلاه . *Gold caps worne by certain officers belonging to the Persian court*, زرين کلاها . *A cap maker*, کلاه گر , کلاه سازنده . *A cap seller*, کلاه فروش . *Armed cap-a-pie*, پر سلاح , جبه پوش .

To cap (*cover*), تارپوشيدن , سر پوش کردن . — (*to salute*), سلام دادن . *Cap-a-pie*, سراپا .

CAPABLE, قابل ا , قادر ا , مستعد ا , اهل ا , لايق ا , صالح ا . v. *Able, fit, equal to.* — (*Intelligent*), دانشخور , عارف ا . v. *Learned, wise, skilful.* — *Capable of business*, صاحب تدبير ا , مضطلع ا , عمل قادر , کارگذار , *Capable of learning*, ادبت , تعلّم قادر , براي تحصيل علوم مستعد . *To be capable*, قابل بودن , قادر شدن . *To render capable*, قابل کردن , قادرساختن , اتّصاف نمودن .

Capableness, capability, استعداد ا , قدرت ا , قابليت ا , اذعان ا , استحقاق ا .

Capacious, کشاده , پهناور , واسع ا , فسيح ا , عريض ا , فراخ . v. *Ample, large, wide, extensive.*

Capaciousness, کشادگي , وسعت ا , سعت ا , فراخي , عرض ا , فسحت ا . v. *Space, room.*

To capacitate. v. *To enable, render capable.*

Capacity. v. *Capableness, capaciousness.*—*The intellectual capacity*, قوت مدرکت , عقل ا , خاطر ا . v. *Ability, power, genius.* — *A good capacity*, تيزفهم , مهارت ا . — (*state*), حالت ا .

CAPARISON, رخت , تيار اسپ . *To caparison a horse*, اسپ تيار ساختن . — (*to adorn*), پيرايه نمودن .

A CAPE (*head land*), انف الجبل ا , راس جبل , تيغ کوه , طنف ا , راعف ا , حرف ا , شناخ ا , بيني کوه , سر کوه , حيد ا . v. *Promontory.* — (*collar of a garment*), گريبان , گريوان .

A CAPER (*jump*), رقص ا , زفن , شترغمزه , جست . — (*a pickle*), کبر ا , کبرت ا . *Meat dressed with capers*, کبروا , کبريت ا . *The caper-bush*, اصف ا .

To caper, رقص کردن , رقصيدن , شترغمزه کردن , جستن , پاي کوفتن , زفن نمودن . v. *Jump, dance.*

A caperer, پاي کوب .

CAPILLARY, موي آسا .

CAPITAL (*chief*), اصلي ا , مطلق ا , نخستين . v. *Great, principal.* (*criminal*), واجب القتل ا , لايق سياست , گناه گار .

A capital (*chief city*), دار السّلطنت ا , دار السّعادت ا , حکومتگاه , دار الحکومت ا , تختگاه , شهرستان , دار الخلافت ا , مقام ا . — *A capital stock*, راس المال ا , مايه ا , سرمايه . *A capital crime*, جرم لايق سياست , گناه واجب القتل , قباحت , عظمي . *The capital of a pillar*, سر عمود , تاج ستون .

Capitally, مطلقانه , بطور عظيم .

A CAPITATION (*poll-tax*), خراج سر , سرشماري , جزيت ا .

To CAPITULATE (*surrender on conditions*), برعهد و پيمان بشرط طاعت نمودن , مصالحت ساختن , تسليم کردن . — (*to divide into chapters*), فصل و باب ساختن .

Capitulation, شروط , عهد و پيمان , شرط و شروط , صلح بشرت . v. *Terms, conditions, stipulations.* عهودي , وقيودي .

A CAPON, خصي ا , ديک مخصي , خروس اخته .

CAPRICE, انديشه و راي بي , سبک مزاجي , بي قراري , سفه ا , خود سري , تدبير . v. *Whim, fancy, freak, obstinacy.*

Capricious, سفه , هرجايي , خود سر , خود انديش , بي قرار دار . v. *Inconstant, fanciful.*

Capriciously, خود سرانه .

CAPRICORN (*sign of the zodiack*), برج جدي , جدي ا , بزه .

A CAPTAIN, کپتان , سر گروه , جماعه دار , سردار , ريس . v. *Commmander.* — *The captain of a ship*, سردار , ريس جهاز , ناخدا , جهاز سپه سالار . — *A captain general*, امير الامرا ا .

CAPTION, گرفت , قبض ا .

CAPTIOUS, معترض ا , نکته چين , کج بحث , تنک مزاج , لجوج ا , سترک , سرکش , خيلت باز . v. *Quarrelsome.* — (*insidious*), با لجّ , سرکشانه .

Captiously, سترکي , سرکشي , تنک مزاجي , کج بحثي , لجّ ا , خيلت ا .

Captiousness, گرفتارساختن , گرفتن کردن , گرفتن , To CAPTIVATE,

,اخذ کردن , اسیر نمودن , بند کردن , قید کردن , برده بردن
. قبض ساختن

Captive, اسیر A , قیدي , مبتلا A , محبوس A , بندي , سبي A , دربند , گیرا , بردج A , برده , گرفته , گرفتار A سبیه (plur. سبایا), A اخیذ . — *To make captive and bind in chains*, اسیر و بسته زنجیر کردن . *To be made captive*, برده شدن , گرفتار شدن .

Captivity, گرفتاري , گرفتگي , حبس A , بند , قید A , اسیري , بندگي , بنده , گیرا , قبض A . v. *Slavery, servitude.*

A captor, اسیرسازنده , گیرنده , گیر .

Capture, گیر , تسخیر A , غارت A . v. *Prize, plunder.*

A CAR, عرابه A , عربه A . v. *Carriage.*

A CARABINE, قرابین , بندوق .

A CARACK, جهاز عظیم .

A CARAVAN, کاروان , راحلت A (plur. رواحل), قافله A (plur. قوافل), ارقش . *The chief of a caravan*, کاروان باشي , میر راحلت , قافله سالار .

A caravansera, سپنج , خان , کاروانسراي .

A CARBUNCLE (*gem*), شبچراغ , گوهر شبچراغ . — (*a pimple*), دنبل , دمال , بادژ .

Carbuncled (*set with carbuncles*), باشبچراغ مرصّع .—(*pimpled*), دنبل دار , با دمال آلود .

A CARCANET (or *collar of jewels*), پرگر .

A CARCASS, جنازه A , جیفت A , مردد , مردار , لاش , میت A . *A devourer of carcasses*, جیفت خوار , حلرج A .

CARD, ورق A , فرد A . *A pack of cards* (*or the game*), گنجیفه . *Different games at cards*, تاس A , سوخت , غلطي , ابتري کردن , رنگ , چکمه , نقش A . — (*misdeal*), ورق , ابتر کردن , درهم کردن . — (*cut*), کردن . — (*shuffle*), تراشیدن . — *The card of a mariner's compass*, خبره نامه , *A card for cotton, &c.* محلاج A .

To card, حلج کردن . *To card cotton*, پنبه زدن , ندف القطن کردن . *To play at cards*, باگنجیفه باختن .

CARDAMUMS شوشمشیر , شوشمیر , قاقله A .

Carded, مندوف A .

A carder (*of cotton*), حلج گر , پنبه زن , حلاج A .

CARDIALGY (*heart-burn*), کزاف A .

CARDINAL, اصلي A , مطلق A . v. *Chief, principal.*

CARE (*attention*), شغل A (plur. اشغال), فکر A (plur. افکار), همّت A (plur. مهمّات), جدّ A , اندیشه , آگاهي , احتیاط A , هوشیاري , خبرداري , بصیرت A . — (*caution*), حذر A , انتباه A . v. *Custody, charge.* — (*anxiety*), اندوه , غم A (plur. غمون), الم A (plur. الام), پروا , اضطراب A , انقباض خاطر A , دلتنگي , ثقلت A , کشع A . — (*regard*), معشق A , محبّت A , التفات A , اعتبار A , میل A .

To care or *be careful*, بصیرت , هوشیار بودن , خبردار بودن , اندیشه , فکر کردن , اهتمام داشتن , شیحان شدن , نمودن , محبّت نمودن . *To care for* (*regard*), مکلّل شدن , کردن , میل داشتن . — (*to provide for*, or *watch over*), اعتبار کردن , آخر , آگاهي نمودن , تهیت اسباب ساختن , تدارک کردن , حذر بودن , بین شدن . —*To have a care* (*to be cautious*), هوشیاري داشتن , انتباه نمودن . — *To be affected with care*, مغموم شدن , غمخوردن , المزده بودن , غمگین شدن .

Careful (*provident*), صاحب آگاهي , آگاه , هوشیار , خبردار , عاقبت اندیش , آخر بین , ذو بصیرت , بیدار . — (*cautious*), عاقل A , اهل انتباه , صاحب هشیاري . — (*full of anxiety*), محاذره A , پر الم , غمناک , مضطرب A .

Carefully, عاقلانه , احتیاطاً A , با بصیرت , از هوشیاري .

Carefulness, احتیاط A , بصیرت A , هوشیاري , خبرداري , انتباه A , بیداري , آگاهي . v. *Care, vigilance.*

Careless (*negligent*), بي , بي احتیاط , بي خبر , بیپروا , سهوان A , پرواش , متکاسل A , کاهل A , غافل A , اندیشه , مهمل A , متساهل A , فرناس , غبي A , نومت A , ساهی A , مساهل A , لانه . v. *Thoughtless, undisturbed.*

Carelessly, با , غفلتانه , اهمالا A , با اهمال , بي پروانه , مسامحت .

Carelessness, بي احتیاطي , غافلي , بي پروائي , بي خبري , مسامحت A , مساهلت A , تغافل A , غفلت A , اهمال A . v. *Negligence, inattention.*

To CAREEN (*clean a ship's bottom*), خرزانت پاک کردن , — (*to stop leaks*), قلفت کردن , شکاف انباشتن ,

A CAREER (*race ground*), میدانه A (plur. میادین), حضر A , تاز , شرف A , بطحا A , مطلق A . — (*a race*),

(*full speed*), چالاکي , رکض A , ربعة A , سبح A , کلّت A , متدخي A , تقريب A . v. *Gallop.* *The career* or *course* (*of any thing*), A رواج , روان . *To spur a horse to full career*, رکض , اسپ از پاشينه دوانيدن , پاشينه بر آسپ زدن کردن .

To career (*run with full speed*), چالاکي نمودن , تيز رفتن .

A CARESS, A شفقت, A عشوت, تملّق A , ناز , نوازش , شيوه , نيکخواهي , چنگال , کرشمه , دلنوازي , نواخت . *Flattering caresses.* ملاطفات خوش آيند . v. *Endearment.*

To caress, نازکردن , نوازش نمودن , نواختن محبّت , شفقت نمودن , حضانت کردن . v. *To endear*, *fondle*, *favour*, *love.*

A CARGO, حمل کشتي بار جهاز .

Carious, *cariosity.* v. *Rotten*, *&c.*

Cark. v. *Care*, *anxiety.*

A CARLE (*brutal man*), انسان درشت . — (*an old man*), فرتوت .

A CARMAN, عربه ران .

CARMINE, شنجار , سرخ .

CARNAGE, A قتل , A قتال , A مقاتلت . v. *Slaughter*, *havock.*

CARNAL, نفساني , نفسي , جسماني . — (*lecherous*), شهوتي , مست .

Carnality, A توقان , توقان نفس , نفس امّارت .

Carnally, از شهوت , نفسانه .

CARNATION (*colour*), عنابي . — (*flower*), گلنار .

CARNELION, A عقيق .

Carncous (*fleshy*), گوشتين , گوشتي , گوشتمند , گوشت وار , A ملحم , لحمي A .

Carnivorous, A لحم , کوشت خور .

A carnosity, دانه . v. *Pimple*, *wen.*

A CAROB (*plant*), A خروب , خرنوب A , ترمس .

Carol, v. *Song*, *hymn.*

A CAROUSAL, جشن , شادي , A ضيافت , A عيد . v. *Festival.*

To carouse, جشن کردن . (*drink*), شراب اشام ش ن , باده خوردن , v. *To drink*, *quaff.*

A carouser, A عياش , ميخور , باده نوش , بکري , پکروي , رند . v. *Toper.*

A CARP, ماهي کول , کول .

To CARP, نکته چيدن . v. *To cavil*, *censure.*

A CARPENTER, نجّار A , دروگر , درودگر , دعمي A . *The trade of a carpenter*, درودگري , A نجّارت . *A carpenter's ax*, رنده نجّار . *A ship-carpenter*, جهازکار , کشتي گر , A سفّان .

A CARPER, خورده گير , نکته چين .

A CARPET, قالين , قالي , خالي , جاجم , گليم , قلين , نخ , مقعد A , قالينچه , قاليگه , بساط A , خليگه , حالي A , بقيار , تنفسه , تنسه , طبه , طبسه , دواج A , گستردي , کليم , دوريشه , دوريسه , پوب , سجّادة A , سجّادة غبرا , شليخ A . — *Kissing the carpet* (*when introduced to great men*), بساط بوسي .

CARPING (*adj.*), نکته گير . v. *Censorious.*

CARRIAGE (*of loads*), بارگيري , باربرداري , بارکشي , عمل A , حرکت A , تحمّل A , حموات A . — (*conduct*), عادت A (plur. عادات) and (*air*), گونه , وضع A (plur. اوضاع) , جنبش , نظر A , روي , سيما , وجه A . *A carriage* (*coach*, *cart*, *&c.*), عجلت A , مرکب A , ارابه , or عرابه A , شعيع A , زيازيت A , گردون , چرخ . — *A carriage in which women travel on camels*, *&c.* A هودج , کدن A , قعش , فودج A , قعدت A , قرّ A .

A carrier, باربر , بارکش , دارنده , غاشيه دار , باربردار , حامل A , حمولة A , حمال A , باربار , بارگير , حامل مکتوب , کيسه دار , نامه آور , قاصد A , پيک , ساعي A , برید . v. *Courier*, *messenger.* — *A carrier pidgeon*, حمامه نامه بار , کبوتر بار .

CARRION, نايمت A . نايم A , لاش , ميتت A , مردار , *An animal which feeds upon carrion*, مردارخور .

A CARROT, غرمج A , جزر A , زردک , گزر , شوندر , صولط A . *A wild carrot*, A شقاقل .

Carrotty, v. *Red-haired.*

To CARRY, بردن , حمل کردن , زرن کردن , زري کردن , نقل کردن , ناقل شدن . *To carry on war*, جنگ کردن . *To carry* or *behave one's self*, حرکت نمودن , معامله ساختن , عامل شدن , عمل کردن . *To carry one's self honourably*, مردانه حرکت عاقلانه معامله کردن , ادبانه عمل کردن , نمودن . *To carry in competition* (*especially by violence*), دنه گرفتن . *To carry about*, صاير ودايربردن . *To carry off* or *away*, پيورداشتن , جنبانيدن , رفع کردن . *To carry off* (*murder*), کشتن . v. *To kill*. — *To carry with a high hand*, متکبّر , متکبّري نمودن شدن . *To carry on*, استحکام کردن . v. *To promote*. — *To carry all before one*, غالب شدن , قهرکردن . v. *To overcome*. *To carry a meaning*, معني داشتن . v. *To signify*. — *To carry one's self prudently*, بصيرت داشتن . *To carry one's self carelessly*. غافل شدن .

A CART, عجلت ا , گردون , ارابه ا , عربه ا , or عرابه ا (plur. عجل), چرخ , زيازيت ا , شعيع ا . *A corn-cart*, چرخ غلّه . *A child's go-cart*, گردون , گردنا . *A carter*, عربه ران , ارابه ران . *A cart-wright*, عجلت گر . *To carry in a cart*, درعرابه بردن . *To put on a cart*, برارابه نهادن .

A CARTILAGE, غضروف ا , گروچه . *The cartilage of the nose*, گروچه بيني , قصبت ا . v. *Gristle*.

Cartilaginous, غضروني .

To CARVE (*in stone*, *wood*, *&c.*). کندن , نقش ساختن , تراش کردن , تراشيدن , انگاريدن , تنقيش کردن , نگارکردن , قلمکاري نمودن . v. *To engrave*. — *To carve* (*meat*), قطع , صور ساختن , مصور شدن , بريدن , کردن , اجتبا کردن , گزيدن , خيارساختن .

Carved, کنده , براشيده , منتقش ا , بريده . *A carved image*, تراشش .

A carver, برنده , نقاش ا , نقش سازنده , قلمکار , کنده گر ا . مصور . — (*in stone*), سنگ تراش .

Carving (*part.*), نقش کنا . — (*sculpture*), کندگي , نقاشي , سنگ تراشي , قلمکاري , نقاشت ا .

A CARUNCLE (*small excrescence of flesh*), گوشت پاره , بثرت ا , بثره ا .

A CASCADE, چمن بند , خورآب , آبشيب , آبشار .

A CASE (*box*), صندوق , لي , تپنگو . — (*a sheath*), دان , اوعيت (plur. وعا ا), هرته , ميان , نيام , غلاف ا , رف , ضمامت ا . *A book-case*, کتب دان , سدبت ا . *A pen-case*, قلم دان , خامه دان . راف . *A bow-case*, تيرکش , تيردان , کماندان , کماندار (*quiver*). *A letter-case*, نامه دان , پيش تخته . *A comb-case*, شانه دان . *A needle-case*, سوزندان , ميبار ا , ميبارت ا . *A knife-case*, سکن دان . *A case for a musical instrument*, حصير ا . *A case* (*state of any matter*), قضيت ا , قصّه ا , امر ا , حال ا . *The truth of the case*, حقيقت حال . *The essence of the case*, نفس الامر ا . v. *Cause*, *condition*, *question*, *point*, *thing*. — *In case*, اگر . *In no case*, هيچ اصلا , هيچ . *In good case*, پروردة , سامن ا . v. *Fat*, *sleek*. — *Suppose the case*, فرضاکه , فرضا ا . *The statement of a case in writing*, محضر ا , صورت حال .

To case or *put in a case*, درصندوق کردن , درغلاف نهادن . *To case with gold*, زرندودن . *To case-harden*, سخت کردن , زرد چول ساختن .

A CASE-MATE, گنبد , کبّه , سغ ا , کمر , حنيرت ا . v. *Arch*, *vault*.

A CASEMENT, شباکت ا , پنجرة مشبّک , روزن , قنس . v. *Lattice*, *window*.

CASEUS, پنيرآسا , پنيري .

CASH, زر , نقد ا (plur. نقود), لکاش , درهم ا , دراهم , نقرة ا , اقچه , سکّه ا , دست بدست , دستادست , دنايرا , آورجه , کيسه , نمّات ا , نمي ا , قطاع ا . *A cash-book*, تحويلدار , فنداق . *A cash-keeper*, *cashier*, *or treasurer*, قسطار ا , نقّاد ا , کيسه دار , خزانچه , فوطه دار . v.

To CASHIER (*dismiss from an office*), از منصب برطرف کردن . — (*to disband*), برطرف کردن . — (*to stop a pension*), قطع وظيفت ساختن . v. *To discard*.

A CASK (*barrel*), خنبک , خنبه , دن , دان , برميل ا . *A cask of wine*, جرة شراب , حمرة ا . — *A cask* or *casque*, سرپنگ , پول , زرّة کلاه , بختاق , پراکي , خود . v. *Helmet*.

A CASKET, قصعت ا , کاله دان , حقه ا , درج , صندوقچه . *A jewel-casket*, گوهردان , جوهردان , تپنگو , لي (plur. قصع), درج , صندوقچه .

CASSIA, (*lig.*), سليخه ا . — (*fistul.*), خيارشنبر ا , خيارجنبر , مغزفلوس .

A CASSOCK, کرتک .

To CAST, پرتاب , ترميدن , فگندن , افگندن , انداختن , لتم نمودن , طرح ساختن , رمي كردن , اندازساختن , كردن , نجل ساختن , هطو كردن . v. *To fling, throw, hurl, dart, shoot.* — *To cast anchor,* لنگر انداختن . *To cast lots,* اقراع كردن . v. *Lot.* — *To cast (condemn),* قضا , حكم كردن . *To cast in one's mind,* انديشه كردن , فكر نمودن . v. *To consider.* — *To cast up,* حساب كردن . v. *To calculate, compute.* — *(to vomit),* استفراغ , رد كردن , قي كردن . *To cast down headlong,* تكرراندن , تقويس كردن . v. *To precipitate, ruin.* — *To cast down (deject),* پست كردن , ساختن . *To cast blame upon another,* نزول راندن , سرفرو ساختن . v. *To accuse.* — *To cast in one's teeth,* اسناد دادن سرزنش كردن . v. *To reproach.* — *To cast away,* طرح , هجر كردن , ساختن , فگندن , برطرف انداختن . v. *To abandon, reject.* — *To be cast away,* ترك كرده شدن . — *(to be wrecked),* غرق شدن . *To be cast on shore,* بر كنار انداخته شدن . *To cast stones,* سنگ افگندن . *To cast forth flames,* شعله افگندن . *To cast upon the ground,* بر زمين افگندن , كردن *To cast high,* بلند انداختن , كبكبت كردن . *To cast far,* دور انداختن . *To cast in a mould,* افراغ قالب كردن . *To cast the skin (as a serpent),* مسلاخ كردن , شيركوك گذاشتن . *To cast away care,* بي پروا شدن . *To cast the eyes towards,* نكرستن , نظر كردن . v. *To behold.* — *To cast (model),* تصوير نمودن , صورت بند كردن . *To cast the balance,* ترجيح ساختن , رجح كردن . *To cast feathers, hair, &c.* قرنست كردن , تنسيل ساختن . v. *To moult.* — *To cast a horoscope, (calculate a nativity),* طالع حساب كردن , بخت عدّ ساختن .

A cast, طرح ا , رميت ا , رمايت ا , رمي ا , اندازي , لدس ا , لشط ا . v. *Throw, stroke, touch.* — *A cast* or *glance of the eye,* رمز عين . *A cast* or *squint of the eye,* لوچ چشم . *A cast* or *tribe,* ذات ا , قوم ا . *A cast* or *mould,* قالب ا . *Having a cast of the rose-colour,* گل فام . *Cast (throw),* انداخته . — *Cast (air),* چهره , سيما , وجه ا . v. *Mien.* — *Cast-away,* بي فايده , نا فرجام . v. *Useless.* — *A cast-away (infidel),* كافر ا .

A caster, رمي كننده , انداز , اندازنده . *A caster of horoscopes,* حساب سازنده , طالع . v. *Fortune-teller.*

A CASTELLAIN, قلعه دار , سردار قلعه .

To CASTIGATE (*punish*), تعذيب , عقاب كردن , سزا دادن , ساختن . — *(to correct),* تاديب كردن , تعزير نمودن , ادب ساختن .

Castigation (chastisement), سزا , عقوبت ا , عقاب ا , حدّ ا .—*(emendation),* تاديب ا , تعذيب ا , قهر ا , تنقام ا , تعزير ا , اصلاح ا .

A CASTLE, قلعه ا (plur. قلع *and* قلاع), بخش , حصار ا , اطم ا , برج ا , صيصيت , صيصت ا , دژ , حصن ا , قسطل ا , مضانع ا . *The bastion of a castle,* برج قلعه . *Castles high as heaven,* قلاع سپهر ارتفاع . *A strong* or *impregnable castle,* قلعه , حصن حصين , دشوارگير . *A castle with walls like iron,* حصار اهنين ديوار . *To besiege a castle,* بقلعه چسپيدن , قلعه مفتوح ساختن , قلعه حصار كردن . *To take a castle,* حصن استيلا كردن . — *A moat round a castle,* مترس ا . *The garrison of a castle,* اهل حصار .

A CASTOR, شير خشك , شيم . v. *Beaver.* (*tree*), بيدا نجير , *Castor oil,* روغن بيد انجير .

Castoreum, قوندز , جند بادستر .

To CASTRATE, ساده كردن , خصي كردن , خايه كندن . (*applied to man*), خوجه كردن . (*to a horse*), آخته كردن .

Castrated, خايه كشيده , مخصي ا , مجبوب ا , ساده كرده , كنده , آخته , خصي ا , بي خايه . v. *Eunuch, gelding.*

Castration, اخصا ا , كندن خايه . جباب ا , جبّ ا .

A castrato, دقفانت ا .

CASUAL, بي قصد و اختيار , عارض ا , آمدانه , اتفاقي , v. *Accidental, fortuitous.*

Casually, اتّفاقاً ا , عارضانه , بي قصد و اختيار .

Casualness, صفت عارضيت .

A casualty, اتفاق ا , سرگذشت , قضا ا . v. *Accident.*

A CAT, گربه , سنّور ا , هرّه (plur. هررت), قط ا (plur. قطات). *A she-cat,* هرّت ا (plur. هرر). *A wild-cat,* گربه دشتي . *The mewing of a cat,* نعا ا .

A CATALOGUE, فهرست , فرد ا , فرد تفصيل . (*of men*), اسامي , اسم نويسي . *To make a catalogue,* فهرست كردن .

A CATAMITE, دقفانت ا . (*passive*), كوني , عادتي , لوطي , ضارب ا , مغلم ا , مفعول ا . (*active*), علتي .

A CATAMOUNTAIN (or *wild cat*), گربه دشتي .

A cataphract, v. *Cuirassier.*

A CATAPLASM, ضماد ا , مرهم ا .

A CATAPULTA, منجنيق ع , زنبرك , دور انداز .

A CATARACT, ع سيل (plur. سيول), سيلاب , آبشيب , رود , هين , ع نقيل , آبشار , حادر , خوراب , ع اهيمان . *A cataract in the eye*, ع ظفرة , ظفرهٔ چشم , ظفرهٔ چشم , ناخنهٔ چشم .

A CATARRH, سردي , زكام , ع نازلت , ع نزله .

A CATASTROPHE, ع عاقبت , ع بلا , آمد .

To CATCH, گرفتار . گرفت كردن , درگرفتن , گرفتن , ربودن , قبض كردن , اخذ كردن , نمودن . v. *To seize, take.* — *To catch cold*, نزلت , سردي گرفتن , سردي خوردن , داشتن . *To catch the pestilence*, وباعت شدن , وبا خوردن , غدّت گرفتن . *To catch (to be contagious)*, سرايت كردن , ساري شدن , معدي بودن , وبا نمودن . *To catch fire*, حدّت و , اتشين گشتن , آتش گرفتن . — *(to fly in a passion)*, غضب نمودن . *To catch with a trap* or *net*, با دام گرفتن . *To catch an opportunity*, فرصت گرفتن . *To catch hastily*, مختدف كردن , بزودي گرفتن .

A catch (seizure), گرفتگي , گرفت , ع قبض , — *(trick)*, ع تلبيس , ع سرايت . *The catch of a door*, بندكشي . v. *Latch, bolt.* — *A catch (hook)*, ع قلابهٔ , ع تشبيل , ع نشبيل . *To be upon the catch (to lay snares)*, محول , كمين ساختن , غدار شدن , كردن . *To be upon the catch for another's words*, سخن چيدن , غماز شدن . *A catch word*, ع ترك .

A catcher, قبض كنندهٔ, قابض , ع آخذ , گير , گيرندهٔ .

To CATECHISE بسوال تاديب كردن , سوال نمودن , محاسب ساختن .

CATEGORICAL, ع صاف , ع شافي , ع حملي . *A categorical answer*, جواب شافي , جواب قاطع . *To give a categorical answer*, قطع جواب دادن .

Categorically, ازصفائي , حمليانه . v. *Positively, expressly.* — *Category*, v. *Class, rank, predicament.*

CATENARIAN, زنجيري , ع متسلسل .

To catenate, درزنجير كردن . v. *Chain.*

Catenation, ع تسلسل , ع سلسله . v. *Link, chain.* — *(regular connexion)*, ع علاقه , ع ترتيب , مناسبت .

To CATER, باورچي شدن , طعام بازاركردن , اكل خريدن .

A caterer, باورچي , خانه دار , خانه سالار . — *A cateress*, فرنست .

A CATERPILLAR, صد پايه , ع يسروع , اسروع (plur. اساريع).

To CATERWAUL, نعا كردن .

Cates, v. *Viands, food, dish.*

CATHARTIC, ع مسهول . v. *Purgative.* — *A catharctic medicine*, ع جلّاب , شربت مسهل . *To take a catharctic*, جلاب گرفتن .

CATHEDRAL, اسقفّ منسوب . v. *Episcopal.* — *A cathedral*, ع مسجد جامع .

CATHOLICK *(universal)*, ع عمومي , ع عميم . v. *General* *A Roman Catholick*, لاطين , قاطولكي , پاپشته .

A catholican (universal remedy), علاج عمومي .

CATTLE *(of the larger kind)*, ع حيوان (plur. حيوانات), بقيرت , بقير , ع بقار , بقوره , بقرت , بقر , ستور , ع دآبه , ع دواب , سواف , ع ماشيت (plur. مواشي). — *(of the smaller kind, as sheep, goats, &c.)*, ع غنم (plur. غنايم), ناطقت , ع ناطق , ع حلام , حلان , تلوت , ضاين , ع اجفلت , فزره , جلم , مال ناطق . v. *Herd, flock, beasts, black cattle, oxen, camels, sheep, goats.*

A CAVALCADE, حشمت , ع قور , جلو , سواري , ع موكب , ركبت , ركاب , ركب , ركوب .

A CAVALIER *(horseman)*, سوار , اسپ سوار , شهسوار , بگ , ميرزاده , ميرزا , ع فارس . — *(a man of noble birth)*, بهادر , بگزاده .

CAVALIER *(gay)*, شاد , شوقي , شوخ . v. *Brisk, sprigthly.* — *(brave)*, جان آور , مبارز , غزوي , دلاور , دلير . v. *Brave, generous.* — *(haughty)*, گستاخ , مغرور , پر غرور , متكبّر . v. *Disdainful.*

Cavalierly, تكبّرانه , گستاخانه , با غرور . v. *Haughtily.*

CAVALRY, موكب , ع خيل , سپاهٔ سواران , سواران , v. *Horse.*

A caveat, v. *Caution, warning.*

A CAVE *(cavern)*, ع غار (plur. غيران , اغوار), مغارت , شكاف , (كهوف plur.) كهف , كدهٔ , وقنت , سرداوه , كارگير , شقب (plur. اشقاب), قعب , (plur. قعاب , قعبت , اقعب), سمج , دبوب , دهار , دولج , (شقوب , شقاب , شقبت , بكاز , كاز , اكنان , آهون , وصيده , هنك , فياح . *A com-*

panion in the cave (an intimate friend), يار غار . v. *Grotto, den.*

Caverned, cavernous, پر اغوار .

Caught, part. of *Catch*, گرفته , مقبوض A .

CAVIARE (*salted eggs of sturgeon* or *other fish*), خويار , اشپک .

A CAVIL (*frivolous objection*), نکته چيني , حرف گيري , تعرض , اعتراض بي معني , طعن ناساز , نکته بي اعتبار بيهوده .

To cavil, ملام , اعتراض بي معني کردن , نکته چيني کردن , نکته بي اعتبار ساختن , باطل گفتن .

A caviller, عرضت بي معني کننده , حرف گير , نکته چين , طعن ناساز گوي .

A CAVITY, جوف A , ميان کاواک , قلت A (plur. قلات), لجج A , نخوري A , نقر A , وقبت A , وقب A , هزمت A . v. *Hollow.*

A CAUL (*small net*), شبکت A , شبيک A . — (*a net, &c. in which women inclose their hair*), کيسو بند , گله پوش , باشامه . *The caul which envelopes the intestines*, جگر اگند . *The caul which encloses the child in the womb*, الرّدن الغرس A .

A CAULIFLOWER, القنبيط .

To CAULK (*a ship*), قلافت نمودن , دسر ساختن , نبج در زدن , قلف کردن .

A CAUSE, سبب A (plur. اسباب), جهت A , باعث A , واسطه , موجب A (plur. موجبات), اجل A (plur. اجال), وسيلت or وسيلت A (plur. اصول), اصل A , واسط , وسيل , وسايل), منعث A , مودّي A , فرصت A , داعي A , داع A , مستلزم A , سان , تقريب A , مستوجب A , مورث A , بادي A , علّت A (plur. علل), داعيت A , سببيت A . v. *Reason, motive, occasion, author, agent.* — (*a law-suit*), مقدّمه A , قضيه A , معامله A , دعوي or دعوا A , خصومت A , لجاج A , نزاع A , منازعت A , مرافعت A , اختصام A , مجادلت A . — *The cause of causes*, اصل اصول , مسبّب الاسباب A . *The cause and effect*, اصل وفرع A (plur. اصول وفروع) . *The particular cause*, سبب خاص . *The legal cause*, موجب شرعي . *The evident cause*, سبب ظاهر . *The material cause*, علّت مادیت . *The apparent cause*, سبب صوريت . *The efficient cause*, موجب فاعليت . *The final cause*, اصل غايت . *The first and second cause*, علّت اوّل و ثاني . *To carry on a cause at law*, منازعت ساختن , مرافعت کردن . *To decide a cause*, مقدمه داد دادن , نزاع قطع کردن , فيصل کردن . *Without cause*, بي تقريب , بلا موجب , بي سبب . *For this cause*, بهراين , *Cause (pretext)*, بهانه , علّت A , تعلل A . *To seek a cause*, بهانه جستن . *To be the cause*, سبب شدن , موجب بودن . *To give cause*, تقريب دادن , داعي کردن . *To examine into the true cause*, اکتناه سبب ساختن .

To cause, عمل نمودن , فعل کردن , ساختن , نمودن , کردن , اجعال ساختن . v. *To do, make, effect, procure, incite.* — *To cause sorrow*, الم دادن , زحمت کردن , دردناک ساختن . v. *To afflict.* — *To cause to do*, کنانيدن .

Causal, ساز , موجب A , فاعلي A , مجتعل A . v. *Efficient.*

Caused, کرده , نمودد , ساخته , مفعول A , معمول A . *To be caused*, کنانيده شدن , کرده شدن , مفعول بودن .

Causeless, causelessly, بي اصل , بلا موجب A . v. *Undeserved.*

A CAUSEWAY, شاد راه , سنگ راه . v. *Road, street, highway.*

CAUSTIC, مينا , کاويا , مقرح A , تيز , حاد A . v. *Cautery.*

To CAUTERIZE, داغ کردن , اباغ ساختن .

The cautery (or *the mark made by it*), داغ , اباغ , سوز , مهر , کي , کاويا , خشنک , صماحي , صماح A , نار A , سطاح A , مهر , مکوات A , داغينه , اخذ A , نورت A , سمّت A , دمّع A . — *Cauterizing instruments*, موسوم A .

Cauterized, موسوم A .

CAUTION (*prudence*), تامّل A , خبرداري , تدبير A , احتياط A , انديشه , نگاه , حذر A , بصيرت A , هوشياري , ملاحظه A , هشياري , انتباه A , اماني . v. *Circumspection, foresight.* — (*security*), ضمن A , کفيل A , کنالت A , ضامني . v. *Bail.* — (*warning*), پند , نصيحت A , تنبيه A . v. *Admonition.*

To caution, تنبيه نمودن , نصيحت کردن , پند دادن .

Cautionary, ضمنانه .

A cautioner, ضمندار , ضمين A , ضمير A . v. *Surety.*

Cautious, عاقبت , دوراندیش , آگاه , خبردار , هوشيار , اهل انتباه , صاحب احتياط , مدبّر A , انديش , محتذر A ,

A متيقظ . *To be cautious*, هوشيار بودن , خبردار شدن , بصيرت نمودن , صاحب احتياط بودن , حذور شدن .

Cautiously, با احتياط , با هوشياري , مجاذرتانه .

Cautiousness, v. *Caution.*

To CAW (*as a rook*), نعب زدن . v. *To croak.*

To CEASE (*leave off*), فراغت , فراغ شدن , موقوف كردن , دست , ترك كردن , اسايبدن , گوازيدن , وا استادن , كردن , استراحت كردن , بردارشتن . v. *To desist.* — (*to rest*), , راحت داشتن , آرامیدن , آرام كردن , در حضور بودن , منقطع بودن , منعدم شدن , اسايش داشتن . — (*to be extinct*), v. *To fail, be at an end, terminate.* — (*to put a stop to*), باز داشتن .

Cease, A فراغ , A فراغت . v. *Extinction, failure, cessation.*

Ceaseless (*perpetual*), A پاينده , مدام , پايدار , دايم , دايم الايام A . v. *Continual, incessant.*

The CEDAR (*tree*), سرو آزاد .

CEILING, بام , A سقف . v. *Roof.*

To CELEBRATE, مشهور , تعريف كردن , توصيف كردن , نيك نام دادن , ذكر كردن , تشهير ساختن , مدح كردن , كردن , تعظيم نمودن , شهرت عالم ساختن , شهرت افاق كردن . v. *To commend, praise, solemnize.* — *To celebrate a festival*, عيد عزيز و محكم داشتن .

Celebrated, مشهور A , معروف A , روشناس , نامور , نامدار , ممدوح A , ياد دار , شهرت عالم , شهرت افاق , مذكور A , صاحب شهرت , شهير A , نيك نام , مورد A , موصوف A , معلوم A , معظم . *To be celebrated*, نامدار , شهرة بند , مشهور بودن , شدن . *To become celebrated all over the world*, شهرت عالم گشتن .

Celebration (*solemn performance* or *remembrance*). ذكر , عيد شريف , عيد (plur. اعياد), A اذين . عظيم A . v. *Solemnity, commemoration, memorial.* — (*praise*), A تعريف , وصف A , حمد A , ذكر A , مدح A , توصيف A , ثنا A , ستايش , آفرين , استا . — (*celebrity*), نام , شهرت A , اشتهار A , ناموري , عظمت A . v. *Renown, fame.*

CELERITY, زودي , چالاكي , چابكي , جلدي , چستي , تيزي , شتاب كاري , مسارعت A , سرعت A , شتاب . v. *Speed, swiftness, velocity.*

CELESTIAL. آسماني , سماوي , بهشتي , فردوسي , جنّتي , قدسي , رباني , چرخي , فلكي , آسمان پيوند , آسمان منسوب . v. *Heavenly, blessed.* — *The celestial inhabitants*, اهل جنّت .

CELIBACY, مجرّدي , بكاري , تجرّد A .

A CELL, كوميجه , كلايي (plur. كلايت) A , كشانه , حجرة A , فدة . v. *Cellar, cave, dungeon.* — *The cell of a hermit* or *monk*, زاويت A , گرح A (plur. اكراح) , كورستان , گوشة , صومعت A . *A cell in a honey comb*, تكيت A (plur. نخارب) نخروب A .

A CELLAR, نوالت A . گرم خانه , ته خانه , مثلجت A . *An ice-cellar*, بوزخانه , برفدان , بوكان , يخ خانه , خمخانه , شراب خانه , مي كدة . *A wine-cellar*, كورخانه . *A cellar without a window*,

Cellular, حجرت آسا , خانه خانه دار .

CEMENT (*glue*), مهرة , ريخته , سريش , (*for building*), , انداو , اندروز , شهارو , ساروج , ملاط A , نواشه , ديوار , تركيب A , تلصيص A , آخيز . v. also *solder.* — (*union*), , پيوند , اتّحاد A , وحدت A , اتّفاق A , يكانگي . v. *Concord, cohesion.*

To cement (*unite*), وصل كردن , پيوسته كردن , پيوستن , ملحق شدن , تركيب كردن , تلصيص ساختن , ساروجبندي . — (*to cohere*), قرين گشتن , پيوسته بودن . *To cement* or *plaster*, با شهارو پيوستن , بملاط اندود ساختن , با نواشه اندودن , كردن . *Cemented*, پيوسته .

Cemetery, v. *Burying-ground.*

CENOBITICAL (*living in community*), تكيه نشين .

A CENOTAPH, مزار A . v. *Monument.*

A CENSE, خراج A . v. *Cess, tax.*

To cense, v. *To perfume.*

A censer (*for incense*), مجمر A , عود سوز , بخور دان , مجمرت A (plur. مجامر) , مباخرت A , كبوت A .

A CENSOR, تعزير نماينده , تاديب كننده , اهل خبرت , غمّاز A .

Censorious, غيبت كنا , زباندراز , عيب جو , عيب گو , غمزساز , دشنام گو , ملامت ساز , بهتان نما . v. *Slanderous, severe.*

Censoriously, با زباندرازي , با ملامت .

Censoriousness, زباندرازي , عيب جوئي , عيب گوئي , ملامت A . v. *Censure.*

Censurable, قابل الزام , واجب الذّم , ذميم A (fem. زميمت), جريم A , لايق ملام .

Censurably, ذميمانه .

Censure, طعن A , شكايت A , اطاله لسان , زباندرازي , الزام A , ملام A , ملامت A , لوم A , لومي A , غيبت A , طعنه A , ذمّ A , بهتان , غمز A , شتم A , قدح A , اسناد A , استرا A , شنع A . v. *Accusation, calumny, slander, reprimand, reproach.*

To censure, ملام كردن , طعن نمودن , ذمّ دادن , الزام دادن , لوم و توبيخ ساختن , ملامت زدن . v. *To condemn.*

Censured, ملامت زده شده , مذموم A . *To be censured*, مذموم بودن , ملامت زده شدن .

A censurer, ملامت , طعن گوينده , زبان بران , تعنه زن , ذمّ كننده , كننده . v. *Satirist.*

CENT, صد . *Per cent*, في صد . v. *Hundred.*

A centenary, صد , مايت A .

Centesimal, صدم , مايت A .

Centefolious, صد برگ .

A CENTIPED (*poisonous insect*), صد پايه , صدپا , بزك , تسبيح دود , چهل پا .

The CENTRE, وسط A , ميانگي , ميانه , ميان , مركز A , مدار A , ميانگين , مال A , ماب A . *The centre of the earth*, حضيض قعر زمين . *The centre of a circle*, مركز دايره . *The centre* or *axis of a pully*, مخور A .

To centre, درميان نهادن . *To be placed in the centre*, درميان نهاده شدن . *To centre* or *rest upon*, منحصر شدن , سنود شدن , براعتماد اتكا ساختن , قايم بودن .

Central, centrally, centric, درميانه , ميان پيوند , متوسط A .

Centrifugal (*receding from the centre*), از ميان گريز .

Centripetal (*having a tendency to the centre*), بميان نزديك كنا .

CENTRY, پاسبان , نوبت A , پيرواه , پيرواك . v. *Sentinel.*

CENTUPLE, مايه اضعاف A , صد تا , صد چندان .

A CENTURY, مايهٔ سنت A , صدي , صد سال , صد ساله .

CEPHALIC (*curing a head-ache*), بكاليوه علاج , مقوي دماغ , صعوط . كنا *A cephalic medicine*,

CERE-CLOTH, قيروطي , موم جامه .

CEREMONY, تكلّف A , تكليف A (plur. تكلّفات), ادب و اركان , اركان A , ادب A , نوازي , نوازش , تبجيلات A . v. *Form, civility, rite.* — *Religious ceremonies*, آداب دين , خدمت و عبادت الله , قاعدت و رسم الله , مناسك A . — *Without ceremony*, بي تكلّف .

Ceremonial, تكلّف منسوب . v. also *formal.* — *A ceremonial*, v. *Ceremony.*

Ceremonious, پر تكليف , صاحب تكلّفات , استغنا A , صاحب نوازش , اهل نوازي , نوازش نامه . v. *Civil, awful, formal, stiff.* — *To be ceremonious*, تكليف كردن , استغنا نمودن , ادبانه . *Ceremoniously*, با تكلّف ,

CERTAIN, يقين A , بندار , بي گمان , بي شبهت , تحقيقي , متحقّق A , محقّق A , معهود A , مقرّر A , معلوم A , روشن , ظاهر A , معين A , متيقن A , حقاني , واضح A . *A certain person*, عيان A , مسلّم A , صحيح A , فلانه A . *Certain intelligence*, خبر صحيح . *A thing certain*, چيز معهود . *Things certain*, مسلّمات A . *The thing is certain*, امر مسلّم است . *It is certain that*, ... مقرّر . *From certain knowledge*, از متيقن است كه , است كه . *For certain*, از علم اليقين , عين اليقين , علي التحقيق A . *To hold for certain*, تحقيق داشتن , مقرر گرفتن . *With certain persons*, با اشخاص معدود . *On a certain time, once*, ذات الزمين A , د رباري . *In a certain year*, ذات A العويم .

Certainly, لا شك A , علي اليقين A , يقينانه , البتّه A , بلي A , علي وجه التحقيق A , جبر A , قدّ A , حقانه , حقّاً A , علي A , صحيح A , في الحقيقت A , تحقيقاً A , ظاهرانه , عند التحقيق A , التحقيق . v. *Undoubtedly, without fail.*

Certainty, يقان A , يقن A , يقين A , زوال الشك A , تفرز A , صحّت A , تحقيق A , بي گماني , حقّت A , حقّ A , علم A .

A CERTIFICATE, گواهي , شهادت , راضي نامه , دستاويز . v. *Testimony.*

To certify, گواهي دادن , شهادت کردن , ثابت کردن , تحقیق ساختن , تعلم کردن , آگاهي نمودن .

Certified, تحقیق کرده , معهود کرده , بي شهبت ساخته . *To be certified*, مقرّر کرده شدن .

Certitude, v. *Certainty*.

CERULEAN, اسماني رنگ , کبودي , لاجوردي . v. *Azure, blue*. — *A cerulean appearance*, زبرجدي پیکر .

CERUSE, v. *White lead*.

CESS (*cessment*), A خراج , A محصول , باج . v. *Tax*.

To cess, خراج نهادن .

CESSATION, A توقف , مهلت A , فراغ A , فراغت A , سکنت A , سکون A , انقطاع A . v. *Stop, pause, rest, vacation*.

CESSION, A تسلیم , A تفویض . v. *Resignation, retreat, yielding*.

To CHAFE (*warm*), گرم کردن , حمّ ساختن . — (*to rub*), غضب کردن , رنجیدن , مالش کردن . — (*to vex*), مالیدن , پر غضب , بجوش آمدن , اغضاب ساختن A . — (*to rage*), کهرگرفتن , آتش مزاج بودن , خشمناک شدن , گشتن . — (*to be galled*), سودن , فرسودن , مبلي گشتن .

A CHAFER, A جعل . v. *Beetle*.

CHAFF, A سبوس , اهنج , A حثّي , A حثّ , A حثارت , A عصافت , A تبنت , A ثني , A رفّ , اخکل , A غفا (plur. اغفا).

To CHAFFER, بازارکردن . v. *To buy, bargain, haggle*.

A CHAFFINCH, موش , دارپره .

A CHAFING-DISH, A مجمر , A منقل , آتشدان , تاب , A طرم , A طرمت , A مجوت .

CHAGRIN, خفگي , آزردگي , رنجیدگي . غم , اندوه , A الم , A غصّه , A قساوت , A اضطراب . v. *Anguish, vexation, ill humour*.

To chagrin, آزرده کردن . v. *To anger, vex*.

A CHAIN, زنجیر , A سلسله (plur. سلاسل), A سلسال , A سلسبیل . — (*an iron chain*), زنجیر آهنین . *A gold chain*, زنجیر زرین . v. *Series, fetter*.

To chain, مسلسل ساختن , درزنجیربستن , زنجیرکردن .

Chained, درزنجیر بسته , A متسلسل , A مسلسل . *To be chained*, بسته زنجیر بودن .

Chain-shot, زنجیري گوله .

A CHAIR, A صندلي , چوکي , کرسي . *A chair of state*, تخت روان , پالکي , A مسند . (*travelling*), تخت .

A chairman, میر مجلس . v. *President*.

A CHAISE, A عربه , A عرابه , A ارابه .

A CHALICE, v. *Cup, bowl*.

CHALK, A کلس , A P کرس (plur. اکارس), A فهر . *To mark with chalk*, باگل سفید نشاندن .

Chalky, گل سفید دار , پر تباشیر , فهري .

To CHALLENGE *to fight* (*a general battle*), مبارزخواندن , بجنگ دعوت نمودن , میدانه دعوت کردن . — *To challenge* (*to a duel*), کسي بمبارزت طلب کردن , بوقیعت الاثنین . — (*to dispute* or *except against*), جدل ساختن , خواندن . — (*to arrogate*), دعوي کردن , منازعت کردن , احتفاظ ساختن . v. *To claim*; also *to accuse, call upon*.

A challenge, A دعوي , A دعوت . v. also *claim, accusation*.

A challenger, مدعي A , دعوي کننده . v. *Claimant*.

CHALYBEATE, با آهن آمیز .

A CHAMBER, A حجره , خانه , A حجرت , کمر , خوابگاه , A کوال , مرقد A , مبیت A , سروقت , خفتنجا , خوابخانه , شادروان , خلوت سرا , خلوت خانه . *The bride's chamber*, A منصّه , جلوه گاه , بیت العروس , A حجلت (plur. حجال). *A winter chamber*, کاشانه , شبستان . *A summer chamber*, تابخانه . *The chamber of justice*, A محکمت , دیوان خانه , خزینه , بیت المال A , مال میري , مالیت A , گنجینه . *The council chamber*, محفل قضا . *The treasury chamber*, سراي خراج , دیوان خانه . *The chamber of the archives*, دفترخانه .

A chamberlain, A حاجب (plur. حجاب and حجبت), خاصگي . (*The office of first chamberlain*), A حجبت . (*of the household*), A ناظر .

A CHAMELION, A حربا , A قلمون , A بوقلمون , بوقلم A .

To chamfer, v. *To groove*.

A CHAMOIS-GOAT, بز کوهي , رند .

CHAMOMILE, A بابونج . بابونه , کیکواش , کیکواشه ,

A قحوان ,اقحوان A ,قحوان A ,اقاح A ,اقاحي A ,قرّاص . — *Chamomile flowers*, بابونک . *An infusion of chamomile*, A مقحو , A مقحي .

To CHAMP, خيسيدن, علک ساختن , لوک کردن, گريدن, ضغضغت کردن , کويدن . v. *To chew, bite.* — *To champ the bit*, دهن گريدن .

CHAMPAIGN (*open flat country*), A صحرا , A اصحر , ميدان , A هيجه , A فضا . v. *Campaign.* — *An extensive champaign*, فضاي واسع , واسع صحرا .

Champignon, v. *Mushroom.*

A CHAMPION, A شجاع , شهسوار , بهادر , پهلوان , غضنفر A , مقاتل A , مغاور A , مبارز A , غازي A , اوباش A . v. *Hero.*—*The champion of the field of battle*, شهسوار مضمار, مغازي .

CHANCE (*fortune*), بخت , روزگار , روزي , ستارد , دور A , دهر A , زمانه A , زمان A , گردون , فلک A , بهره , گيتي , قسمت A , نصيب A , طالع A , دوّاري A , دوران A , اتّفاق , دولت A , شپهر , چرخ , ماجرا A , موقع (plur. مواقع), سرانجام, قضا A , سرگذشت (plur. مجاري) , وقوع A , وقيعت A , واقعت A , ماوقع A , وقعت A (plur. وقعات , وقايع) , حديث A (plur. حادثات), عارض A (plur. عوارض) , حوادث A , حادثت A , محدثات A , نوبت A (plur. نوايب) , نازلت A (plur. نوازل) , داهيت A . v. *Misfortune.* —— (*possibility*), A امکان , احتمال A , بقدرت A , اتّفاقاً A , ناگاه , A مقدور , استطاعت A , عارضانه , بقدرت الامکان A , الطّاقت .

To chance, جاري بودن , روي دادن , سر زدن , واقع شدن , ظهور کردن , به ظهور آمدن . v. *To happen.*

A CHANCEL, A حرم .

A CHANCELLOR, A صدرالصّدور . A قاضي القضات , ديوان, ريس کتاب , ريس الکتاب A . — (*of the Exchequer*), خالصه . — (*the office of*), A صدارت .

A CHANCERY (*chief court of justice*), صدرعدالت .

A CHANDELIER, چراغ پرد . v. *Branched candlestick.*

A CHANDLER, A شماع , شمع ساز .

A CHANGE, A ابدال , بدال A , بدل A , تغيير A , تغيير , A مسخ , A حواله , A تحويل , نوع A , بدلي , تبديل A , شجر A , قلب A , حرافت A , احاله A , تصريف A , صرف A , A انحراف , اختلال A , غير . v. *Alteration, conversion, revolution, substitution. Change of constitution*, اختلال مزاج . *A change (succession)*, A خلافت , خلفت , A عورت . v. *Vicissitude.*—(*novelty*), A سلسلت , A تعاقب , A بدع . v. *Variety. The change of the moon*, A تحت , هلال قمر, تحويل هلال, تحويل الشعاع .

To change, متغيير , تغيير نمودن , تبديل کردن , بدل کردن , گردانيدن . v. *To alter, convert.* — (*to be changed*), مبدل بحال ديگر گرديدن , متغير بودن , شدن آشفته , آشفتن, مضطرب گشتن, شدن . *To change clothes*, تبديل پوشاک کردن . *To change appearance*, تغير صورت نمودن . *To be desirous of change*, مستصرف شدن . *To change residence*, ترک ديار کردن . *To change one's mind*, تغير ضمير ساختن . *To change to jelly*, اقراس نمودن , پختي کشتن . *To change feathers* (or *moult as a bird*), انسال نمودن , قرنست کردن . *To change countenance*, چهره مبدل نمودن . *To change colour*, ژوليدن , رنگ تبديل کردن .

Changeable, ممکن تحويل , لايق تبديل , قابل تغيير . — (*inconstant*), نا استوار , دورو , نا پايدار , بي قرار , سبکپاي .

Changeableness, بوقلموني , هفت رنگي , بي قراري . v. *Inconstancy.*

Changed, A مصروف , مبدل A . v. *Altered.*

A changer (*of money*), A صرّاف . v. *Banker.*

A changeling (*suppositious child*), پسر وضيعت .—(*an ideot*), مرد بي قرار , سبک خرد . — (*a waverer*), نا دان , جاهل A .

A CHANNEL, راد , A مجرا (*of a river, &c.*), رود بار , سيلاب , بهره , A کوره , وادي A , ابشخور , آبکند , رود خانه , A مسفت , A نول , A هبيّخ , A هبيّج , A هذلول , A فجرت , A سد , A هضم . — (*a frith or strait of the sea*), A عتيق , A بحر الزقاق . — *To channel.* v. *To groove, hollow.*

To CHANT, سراييدن , سرود کردن . v. *To sing.*

Chanter, سراينده , سرود کننده .

CHAOS, انا بابا , قرش مرش , هرج مرج , هيولاي اوّلي , گوني . v. *Confusion.*

A CHAP (*fissure*), شقيقت ا , شقّ ا , شكاف , درز , شقيقه , شرم , رخنه . v. *Gap, chink, cleft.* — *A chap on the lip*), كلّه , فلحت ا . *A chap* (*purchaser*), خريدار , مشتري ا .

To chap, شقيقت نمودن , شقّ كردن , خوشيدن , شكافتن , رخنه داشتن .

Chaps (*fissures*), شقاق ا , شقوق ا . — (*jaws, mouth*), دهنه , دهن , حلقوم ا , حلق ا . — *To have chaps on the lips*, فلحا نمودن , فلحت داشتن , تسبيدن .

A CHAPEL (*place of worship*), عبادتگاه , معبد ا (plur. معابد), مسجد ا . v. *Church, mosque.*

A CHAPLET (*garland*), استفان ا , پساك .— (*a rosary*), قداس ا , تسبيح ا .

A CHAPMAN, خريدار , مساوم ا , بيع ا (plur. ابيعا), تاجر ا , (plur. تجّار), دهقان ا , مشتري ا . v. *Trader, pedlar.*

CHAPT (*chapped*), مشقوق ا , مفلوق ا , رخنه دار . v. *cracked, cleft.*

A CHAPTER, باب ا (plur. بابات , ابواب), فصل ا (plur. فصول), قطعه ا . (*A chapter of the Alcoran*), سورت ا , or سوره . *Through all the chapters* (*wholly*), بهمه ابواب .

CHARACTER (*mark*), حرف ا , خطّ ا , رقم ا (plur. ارقوم), قلم ا , رسم ا , نقطه ا , نشان , علامت ا , اشارت ا , v. *Letter, stamp, representation, inscription, writing* . — (*description*), تسطير ا , صورت ا , تصوير ا , كتابت ا . — (*quality*), صفت ا , اتّصاف ا , وصف ا . (plur. اوصاف), توصيف ا . — (*reputation*), شهرت ا , نيك نامي , نام نيك , ذكر جميل ا , ناموري . v. *Honour, renown.* — *To give a good character*, نيك نام دادن , *To give a bad character*, بد نام زدن . — *A beautiful character* (*in writing*), خوش خطّ , املا ا . *A public character*, or *office*, منصب ا (plur. مناصب), منزلت ا , جاه , خدمت ا .

To characterise (*describe*), تصوير كردن , اتّصاف نمودن . — (*inscribe*), خطّ كردن , رقم ساختن .

Characteristic, وصف كننده , اتّصاف دهنده .

CHARCOAL, زغال جوبي , فحم چوبي .

CHARGE (*custody*), امانت ا , حواله ا , محافظت ا , حفظ ا , نگاهباني , نگاه , حفاظت ا , سپرد , حراست ا . v. *Trust.* — (*mandate*), امر ا (plur. اوامر), حكم ا (plur. احكام), فرمان , v. *Command, precept.* — (*office*), منصب ا , بار , پايه , منزلت ا , گاه , جاه , خدمت ا . v. *Dignity, employment.* — (*agency*), وكالت ا , مباشرت ا . v. *Commission.* — (*accusation*), دعوي ا , تهمت ا . شكايت ا , غمز ا , ذمّ ا , v. *Imputation.* — (*expence*), خرج ا , افترا ا , اسناد ا . v. *Cost.* — (*an attack*), هجوم ا , خروش , حمله ا , بزوان ا . v. *Onset.* *To sound the charge to battle*, حربي زدن , به جنگ خواندن . *The charge of a gun*, توده بندوق .

To charge (*commission*), وكالت دادن , مباشرت نمودن . — (*impute*), اسناد كردن , بهتان ساختن , شكايت نمودن . v. *To accuse.* — *To impose a task or burden*, تحميل ساختن , — (*to challenge*), احمال نهادن , تكليف كردن ميدانه دعوت . — (*to command*), فرمودن , حكم دادن . كردن . — (*to attack*), حمله آوردن , خروش ساختن , منقض نمودن , هجوم كردن . — (*to fill*), انباشتن , پركردن . *To charge a gun*, بندوق تيار تفنگ تيارساختن , كردن .

Chargeable (*costly*), گران بها . v. *Dear, expensive.* — (*imputable*), واجب الغمز ا , لايق شكايت , ممكن ذمّ ,

Charged (*ordered*), فرموده . — (*commissioned*), وكلت دار . — (*accused*), ملوم ا . — (*attacked*), هجوم كرده شده . — (*filled*), انباشته .

A charger (*large dish*), طاس ا , طاسات ا . كاسه . — (*a war-horse*), اسپ جنگ .

Charily. v. *Frugally, warily.*

Chariness. v. *Caution, nicety.*

A CHARIOT, عجلت ا , عربه ا or ارابه ا , عراب ا , گردون , شعيع ا . v. *Carriage.* — *To be in a chariot*, در عربه نشستن .

A charioteer, عربه ران .

CHARITY (*tenderness*), اخلاص ا , دوستي , محبّت ا . v. *Affection, benevolence.* — (*alms*), صدقت ا , خيرات ا , زكوت ا (plur. زكوات), ذكات ا , دهش , دهشته , تصدّق ا , بذل ا . v. *Beneficence.*

Charitable (*liberal to the poor*), سخا گستر , صدقت بخش . — (*benevolent*), خيرخواه , نيك انديشه . v. *Friendly.*

Charitableness, نيك خواهي , صدقت بخشي . v. *Charity.*

Charitably, محبّانه , با مهرباني , با نيكخواهي .

A CHARLATAN, عيار A . v. *Juggler.*

CHARLES'S WAIN, دبّ اكبر , بنات النّعش A .

A CHARM (*amulet*), تعويذ A , حمايل A , دعوت A , جادوگري , جادو , طلسم A . — (*inchantment*), عزيمت A , سحر A , جادوي , سحربازي , افسون . v. *Amulet, fascination, spell.* — (*allurement*), كشاكيش , كشاكش , بنگ , نواز , شيوه , جذبات (plur. جذبت A , جذب A .

To charm (*bewitch*), سحرباز , سحرساختن , جادوگري كردن , نوازش , نواختن — (*to please highly*), تسخير نمودن , شدن ذوق و صفا , عيش و عشرت دادن , مفتون كردن , نمودن ساختن .

Charmed, دلاويخته , مسرور A .

A charmer (*enchanter*), ساحر A , سحرباز , جادوگر , جادو A , سحار A .—(*a beloved object*), سروناز , صنم A , محبوب نازنين , خوشچي , حسنا A .

Charming (*inchanting*), جادوي كنا . — (*delightful*), خوش , عيش ده , خوب , خوش آينده , خوشنما , شيرينكار , شيرين ذوق لا يعبرساز , صفا بي كاست , نازنده . *Having a charming face*, پري پيكر . *A charming form*, پاك سورت . *A charming voice*, خوب آواز . *A charming woman*, زن نازنين . *A charming mouth*, شيرين دهن .

Charmingly (*delightfully*), خوب , نازندانه , خوشانه , پذوق . *Singing charmingly*, شيرين ادا .

Charmingness, نوازش , ذوق و صفا , خوشدلي , خوبي , شيرينكاري .

A CHARNEL-HOUSE, ستودان , قبر A , تربت A . v. *Sepulchre.*

A CHART, نقشه A , خرطي . v. *Map.*

A CHARTER, اقرار نامه , عهد نامه , فرمان , سند A , برات (plur. بروات) A , امر A , حكم A , گذر نامه , نامه (plur. احكام) . v. *Diploma, patent, privilege.* — *A charter of immunity* (*from taxes*), مسلّم نامه , پايزه , يافته . *A charter of liberty*, برات آزادي . *Royal charters*, توقيع پادشاه , دستينه , حكم همايون , برات عاليشان , برات سلطان , دستينج (plur. مناشر) منشور A . — *Against the stipulation of the royal charter*, خلاف عهد نامه همايون .

Chartered, سربسته , ماف A , مسلّم A , سنددار , برات دار .

Chary. v. *Cautious, careful.*

The CHASE (*hunting*), نخچير , شكار , صيد A , صيدات A , فسرد A . *A forest*, or *other place for the chase*, شكارگاه , نخچيرگاه , شكارجا . *Belonging to the chase*, نخچيري , شكاري . v. *Hunting, game, pursuit.*

To chase, صيد كردن , شكردن , شكاريدن , شكاركردن , نخچير افگندن , راندن , تعاقب كردن . v. *To hunt, pursue.*

Chased (*hunted*), شكركرده شده . — (*put to flight*) شكريده . منهزم A , كنارگيرشده .

A CHASM, كور A , فرخت A , شكاف , رخنه , درز , خلل A (plur. خلال) . v. *Gap, cleft, vacuity.*

CHASTE, صاف A , پاكيزه . پاكبوي , پاك , پاكدامن , عاصم A , خالص A , عفيف A , اهل عفّت , پارسا , طاهر A , زن پارسا . *A chaste woman*, پرهيزگار , مجرّد A , بي فحش . v. *Pure, uncorrupt. The chaste tree*, v. *Agnus castus.*

To CHASTEN or *chastize*, سياست , سزا دادن , تنبيه كردن , تنبّه , تعذير نمودن , تعذيب ساختن , عقاب كردن , كردن . v. *To punish, correct, admonish.*

Chastised, تعذيب كرده شده , معاقب A , سزا داده شده , محدود A .

Chastisement, تعذيب A , تعزير A , عقاب A , تنبه A , سزا , تنقام A , قهر A , عقاب A , عزاب A , عقوبت A , سياست A . v. *Punishment.*

A chastiser, تعزير نماينده , عقاب كننده , سزا دهنده , &c.

CHASTITY, *chasteness*, عصمت A , عفّت A , پاك دامني , تهذيب A , پاكيزگي , صفائي , تقاوت A , پرهيزگاري , پارسائي , زهد A , پرهيز , طهارت A , پاكي .

Chastly, طاهرا A , زاهدانه , با پاكي .

CHAT (or *chit-chat*), گفت وگو , قيل وقول A , گپ . v. *To talk, prattle.*

To chat, گپ , گفتن , قيل وقول ساختن , گفت وگو كردن , كردن .

CHATTELS, اشيا A , روزي , چيزبست , اسباب A , مال و اشياوات A . *Goods and chattels*, مال واموال , متع .

To CHATTER, زبان سگال, ابقاق کردن, پر گوي شدن, زمزمه و دمدمه, غنشیدن, امراغ کردن, سگالیدن, داشتن کردن. *To chatter as the teeth*, جرستیدن, جرست کردن. *To chatter as an ape*, زقح کردن.

Chatter, chattering, پر گویا, امراغ ع, زمزمه و دمدمه, v. *Prate, chirping.*

A chatterer, بیهوده گوي, یافه گوي.

To chaw. v. *Chew.—Chaw*, v. *Chap.*

CHEAP, ارزان, سبکمایه, کم بها, کم قیمت, رخاصت ع, دون قیمت, رخوست ع, نزر.

To cheapen, مساومت ساختن, بیع کردن, قیمت کردن, دون قیمت کردن, بها کاست نمودن.

Cheaply, رخاصتانه, بکم بها, بکم قیمت.

Cheapness, ارزاني, کم قیمتي, کساد ع, رخص ع.

A CHEAT (*fraud*), دغا, دغابازي, غبن ع, مکر ع, مکادت ع, کید ع, رنگ, فریب, طلبیس ع, حیله ع, غدر ع (plur. اغدار), خدعت ع, (plur. مکاید), حیله بازي, ریو, نیرنگ, بیذاره, آل ع. v. *Deception, imposter, trick. A cheat* or *cheater*, دغا باز, فریبنده, فریب, غدّار ع, غابن ع, حیله کار, حیله باز, چپاني, خوّان ع, گیمیاگر.

To CHEAT, غبن و, غبن ساختن, غدر کردن, فریفتن, حیله کردن, رنگ آمیز شدن, فریب ساختن, حرمان کردن, غابن بودن, الات ساختن, حیله باز شدن. v. *To defraud.*

Cheated, مغبون ع, فریفته.

To be cheated, فریفته شدن.

A CHECK (*curb*), ضبط ع, منع ع, پشماگند, توریع ع, تحدید ع, حدّ ع, قرع ع. v. *Government, restraint.* — (*a reprimand*), طعن ع, طعنت ع, طنز ع, شتم ع, سرزنش, آزار ع, عتاب ع, عتبي ع, رژ, دروش. v. *Reproof, slight, rebuff.* — (*dislike*), کراهت ع. v. *Disgust.*

To check (*repress*), منع ساختن, ضبط کردن, قرع نمودن. v. *To curb, stop.*—(*to reprove*), سرزنش ساختن, عتاب کردن, تنجه کردن, آزار دادن. *To check when speaking*, تقوف ساختن. (*at chess*), کشت کردن, شه کردن.

Checked (*curbed*), ضبط کرده, محصر ع, ممتنع ع.—(*reprehended*), معاتب ع, آزار رسیده. *To be checked*, ممتنع شدن, ازار یافتن.

CHECKER, *checker-work*, دورنگي, تعیین ع.

To checker, chequer, تعیین کردن, دورنگ کردن. v. *To variegate.*

Checkered, معیّن ع, معینت ع, رنگین کرده. v. *Tessalated, mosaick.* — *A life checkered with pleasure and pain*, العیش فتنان ع.

CHECKMATE (*at chess*), شه مات, شاه مات. *To give checkmate*, مات کردن.

The CHEEK, عذار ع, عارض ع, رخساره, رخسار, رخ, لحی, جح, جح, جح, زم, زم, دیباچه, وجنت ع, عارضت ع, شریصت ع, دیباجت ع, دیباج ع, (plur. عذر), عارضان ع, دیباجتان ع, (plur. وجنات).—*The two cheeks*, خدود ع, عارضین ع. *The most prominent part of the cheek*, الوافد ع, حرالوجه ع, افراز رخ (plur. الوافدان). *Tulip cheeked*, لاله رخ. *Rosy cheeked*, گل عذار. *Ruby cheeked*, لعل رخسار. *Having the cheeks of an angel*, پري رخسار. *Plump cheeked*, رخساردار, معنب ع. *To paint the cheeks red*, توريد کردن. *To kiss the cheek*, بوس رخسار کردن. *A cheek tooth* or *grinder*, دندان اسیا.

CHEER (*entertainment*), خوان ع, نعمت ع, نفایس ع, سماط ع. v. *Dainties.*—(*gaiety*), عیش ع, عشرت ع, راحت ع, شادي, شوخي, طرب ع, مسرت ع, خرمي, خوشي, آرام, شوق ع. v. *Alacrity, jollity.*—*To be of good cheer* (*to be gay*), دلخوش بودن, خوش شدن.

To cheer, شاد ساختن, دل و جان دادن, خوش خاطر کردن. v. *To encourage, comfort, gladden.*—*To cheer up* (*become gay*), شوخ بودن, شادمان شدن, شاد گشتن.

A cheerer, شاد کننده.

Cheerful, شاد کام, شاد, شوخ, خرم, مسرور ع, خوش, شادمان, فرحناگ, دلفروز, دلشاد, شاد, شادناگ, فرحي (plur. فراحي), فارح ع, فروح ع, فروحت ع, خوش دم, پر حبور, پر بهجت, فرح وفخور ع, فرحان ع, مسرور ع, روح شادان, خندان, سبک روح ع, دلخوش, ناشط ع, نشیط ع, (fem. نشیطت, plur. نشاطي), جاذل ع, جذل ع, جذلان ع, مفروح ع, سرّ ع, هش, بشاش ع, بشّ ع, مستبهج ع, محبور ع, سربر, سرّا ع, مستجن ع, نبض نبض ع, اشران ع, بش. v. *Gay,*

glad, happy. — *To be cheerful,* خرم شدن , خوش شدن , مسرت کردن , مسرور شدن , شوق نمودن , شادمند بودن . *To make cheerful,* دلشاد ساختن .

Cheerfully, با شوخي , خرمانه , شادمانه .

Cheerfulness سرور A , شادماني , خوشي , خنده روئي , شادوان , شادکامي , شادي , بشارت A , نشاط A , انبساط A , خرمي , مسرت A , خوش دلي , شوخي , شوق A , شادي , گوري , گور , منش , خاطرکشاد , کشادگي , کشاد , بهجت A , دنه , دم , فراح A , فرح A , ابتهاج A , ابتسام A , حبور A , غبطه A , وا , عوف A , پرخو , بکه A , بشاش A , بسطت A , انست A , سرا A , سرّ A , کروز , کسروز . *To acquire cheerfulness,* فرح قلب حاصل کردن . *Promoting cheerfulness,* خنده آورد ومسرّت انگيز .

Cheerly, cheery. v. *Cheerful.*

CHEESE, پنير , پينير , جبن A , کريز A , عبيثت A . *Cream-cheese,* لورپنيري . *New cheese,* تازه پنير , پينو , اقط A . *In the shape of a cheese,* قالب پنير .

A cheesecake, رقاق A , تنک , ريز .

A cheese-monger, جبان A , پنيرفروش .

Cheese-rennet, مايه , مايه شير .

To CHERISH (*protect*), خفر , هفظ کردن , حمايت دادن , نمودن . v. *To defend, support, shelter.* — (*to nurse, &c.*), پرورده , پرورش کردن , نوازش کردن , نواختن , پروردن , تربية نمودن , ساختن . v. *To maintain, educate.*—(*to caress*), ناز ساختن , محبت نمودن , حضانت کردن . v. *To indulge, soothe, encourage.*

Cherished, نواخته .

A cherisher, پرورش نماينده , نواز , پرور , حمايت دهنده , ناز سازنده .

Cherishment, حضانت A , پرورش , حمايت A .

A CHERRY, کيراس A , شاه دانه . *An amarylla* or *sour cherry,* آلوبالو , وشنه , گلنار . *Wine made of cherries,* وشنه آب . *Cherry-coloured,* کيراس فام .

A CHERSONESE, جزيره .

CHERUB, *cherubin,* کروبين A , مقربين A . *The cherub angels,* ملايکه کروبين .

Cherubic, کروبيي .

CHESS, شطرنج A or شترنج , صدرنج , شترنج , شاه , صدرنج بازي , نرد , پخ , شترنگ , شطرنج بازي , رنج , کوبه . *A chess board,* بساط شترنج , تخته نرد , بساط A . *Chessman,* مهره . *The six colours* (i. e. *ranks of the pieces at chess*), شش رنگ , as *The king,* شاه پادشاه . *The queen,* وزير , فرزين , فرزان , فرزي , فرز . *The elephant* or *fool,* فيل . *The knight,* فرس , اسپ . *The tower* or *rook,* رخ or روخ . *A pawn,* پيدق , پياده . *The pawns,* پياده گان . *A chess player,* شطرنج باز , شاطر A .

A CHEST, صندوق , پرونده , قنو , کاله دان , برفنده , تپنگو , صوان A , صندوقه A , تنکو , حقّت A . v. *Box, coffer, casket, coffin.* — (*the breast*), سينه , بر .

A CHESTNUT, قسطل A , شاه بلوط .

A CHEVALIER, ميرزا , بهادر . v. *Cavalier, knight.*

To CHEW, خشاييدن , خياييدن , خويدن , خاييدن , خشانيدن , مفسغ کردن , لوک ساختن , علک کردن . — *To chew* or *meditate upon,* انديشه نمودن , فکرکردن .

CHICANE, *chicanery,* غبن A , حيله حواله , ليت ولعل , فن , کيد A , غدر A . v. *Deceit, sophistry.*

A CHICK or *chicken,* جوجه , چوزه , بچه , پيل , چواچه , فروج A (plur. فراريج), قرّه A , قوب A , افذ A . *A brood of chickens,* يشانه . *A hen with chickens,* کورک .

Chicken-hearted, استردل , سهمگين . v. *Cowardly, timorous.*

To CHIDE (*reprove*), چشم نمائي کردن , الزام دادن , ستيز , سرزنش کردن . v. *To blame, reproach.* — (*to quarrel*), ستيزيدن , کردن غوغا زدن , اختصام نمودن . v. *To clamour, scold.*

A chider, ملامت کننده , شتوم سازنده , الزام دهنده .

CHIEF, مقدم A , صدر A , صاحب عنوان , اوّل A , اولا A , شريف A , اصلي A , مطلق A , نخستين , نخست , اولي A , شارف A , شرفا A , اشرف A v. *First, eminent, principal. The chief seat,* محراب A , پيشکار , پيشگاه , پيشين . *The chief part* (*of any thing*), تر A , اوّل , امّ A , سر , اصل A . v. *Principle, origin.*

A chief, chieftain, پيشوا , پيش , سالار , سردار , کنخدا , شريف A , پيشاهنگ , پيشاونگ , پيشادنگ , پيش رو , ريس A , سلطان A , اميره , عين A , (plur. اشراف , شرفا),

گردبان . v. *Prince, commander, leader, general.* — *The chief of a village,* خان، ده , رستاق A , ده خدا .

Chiefly, حقّا که , حقّا A , بغایت , اوّلا A , غالبا A , اکثر A , با وجود , با خصوص , خصوصیاً A , خصوصاً A . v. *Principally.*

A CHILD, بچه (plur. بچگان), پسر , فرزند , پسرک , طفل A (plur. اطفال, fem. and plur. طفلت), کودکه , کودک , صبوان , اصبیت , صبیان , صبیت , اصبي (plur. صبي A), معصوم A , ولید A (plur. اولاد), شهدر A , لکع A , کاک , سلیل A. *A new-born child,* آبسته , شدیغ A . *A sucking-child,* بابوس , کودک، کهواره و طفل، شیر خواره , طفل رضیع . *A spurious child,* ابن نحست . *To bring up children,* مربّب کردن . *To be with child,* حامله شدن . *To be delivered of a child,* آبستن , وضع حمل کردن . *Child-bearing, child-birth, child-bed,* وضع A , وضع حمل , وضع بار , آبستني . *The childbed chamber,* آبستنگاه .

Childhood, طفلیت , طفل , کودگي , پسري , بچگي , طفولت A , طفولیت , صبا A , صباوت A .

Childish, نا شناس , نادان , پسري , کودگي , طفل آسا , یاوه A , باطل A , بي معني , مفردت A , ساده دلي , جهلت A . v. *Puerile, ignorant, simple, trifling.* — *Childishly,* پسریانه , جهالت A , جهل A , طفل مزاجي . — *Childishness,* نادانی .

Childless, بي ولاد , بي طفل , بي پسر .

CHILL, *chilly,* سرد, برد A , بارد A , سرما , افسرده . v. *Cold.*

Chill, chillness, chilliness, سردي , برد A , برودت A , سرما , افسردگي .

CHIME, اهنگ , وفاق A . v. *Harmony.*—(*suitableness*), نسبت A , مناسبت A , لایقت A . v. *Correspondence, relation.*

To chime, اهنگ کردن , وفاق ساختن . — (*to agree* or *fall in with*), هماهنگ شدن . v. *To suit, jingle, clutter.*

A CHIMERA, شجا A , خیال باطل , خیال A , وهم A , عنقا A .

Chimerical, بیمعني , بیهوده , باطل A , خیالي , وهمي , یاوه . v. *Fantastic, imaginary.*

Chimerically, ازوهم , ازخیال , باطلانه . v. *Vainly, wildly.*

A CHIMNEY, قمن A , بخاري , دود کش , دود دان , ارت A . v. *Fire-place.* آتشدان , آتش تاب , آتشلک , قمین A

The CHIN, لجي A , شجر A , چانه , زنج , زنخدان , حکمه A . *A dimple in the chin,* چاه، سرسینه , زنخدان , پوز , منه , لحي A .

CHINA (*empire*), چین , صین , قنا .—(*porcelain*), ظرف چیني , صواني , چیني ظروف , صیني , چیني , چین . *The emperor of China,* فغفور A (plur. فغانرت) , یفر . *China-root,* چوب چیني .

The CHINE, پشت مهره , خرز الظّهر A . v. *Back-bone.*

A CHINK, رخنه , بینرنت A , چاک , ترق , درز , کاف , شقّ A , شکاف , دهنه , فلق A , فرج A . v. *Fissure, crack;* also *money.*

To chink, تخشش کردن , طنن نمودن , طنین ساختن . v. *To rattle.*

Chinky, پر رخنه .

CHINTZ, H چیت , چیتز .

To CHIP, نجر ساختن , رندیدن , تراشیدن , تراش کردن , رنده بریدن . v. *To hew, cut small.*

A chip, chipping, چوب پاره , شقّت A , رنده , رند , تراشه , پاروله , خاشاک , کسار A . *A chipper* or *hewer of wood,* کسّار A , رنده گر .

CHIROGRAPHY, دست خط . v. *Hand-writing.*

CHIROMANCY (*fortune-telling by inspecting the hand*), علم الید A , علم کف .

To CHIRP, وقوقت نمودن , زقزاق ساختن , زقرقه کردن , صرّ کردن .

Chirurgeon. v. *Surgeon.*

A CHISEL, مبضع A , مبرا A .

To chisel, با مبرا بریدن .

Chit. v. *Baby, child; freckle.*

Chit-chat. v. *Chat, prattle.*

CHIVALRY, طبقهٔ شهسواران , سپاهي .

A CHOICE, انتخاب A , سنج , خیار A , اختیار A , پسند , اصطفا A , استحباب A , اصفا A , استصفا A , اتّخاذ A , اجتبا A , مواثرت A , اقتفا A , گزین . v. *Election, selection, variety.*

Choice, select, گزیده , پسندیده , سنج . v. *Exquisite.*

Choiceless, بي اختيار .

Choicely, باهرانه , کمال مرتبه , مفصلاً ع , با فضیلت . v. *Curiously, valuably.*

Choiceness, شرفیت ع , فضل ع , یکانگي , لطف ع . v. *Excellence, nicety.*

To CHOKE (*suffocate*), خبه ساختن , خفه کردن , دم بستن , تغریق , تسکیرکردن , خنق ساختن , تسبیدن , خفیدن , ساختن . — (*to obstruct*), سدّ کردن , مانع کردن . v. Also *to overpower, suppress.*

Choked, خفیده . *To be choked*, دم گرفتن , خفیده شدن , تنسیدن , تسبیده بودن .

A choker, خفه کننده .

CHOLER (*bile*), کش , زهره , صفرا ع , کش زرد . — (*anger*), کین , خشم ع , غضب ع . v. *Rage.*

Cholerick (*irascible*), تیز , تند , تیزمزاج , غضب ناک , غضوب ع . v. *Angry, peevish.*

To CHOOSE, گزید , برگزیدن , گزیدن , پسند کردن , اجتبا , اتّخاذ ساختن , اختیارکردن , مواثرت کردن , نمودن , نمودن , انتخاب کردن . v. *To constitute, elect, select.*

A chooser. v. *Elector.*

To CHOP, تقطیع نمودن , قطع ساختن , پاره پاره کردن , تغلید کردن , بریدن . v. *To cut, mince.* — (*to change*), استبدال ساختن , تبادل کردن . v. *To truck.* — (*to break into chinks*), رخنه نمودن . v. *To chap* — (*to chop* or *fall upon*), مصادف کردن . — *To chop about* (*as the wind*), سوم باد نمودن , باد گردان شدن .

A chop, پاره . *A chop* or *piece of meat*, گوشت پاره . v. Also *chap.*

A chopping-knife, ساطور ع . *A butcher's chopping-block*, کوتلان .

CHOPS, دهن . v. *Mouth.*

A CHORD (*string of a musical instrument*), تار , رودة . حبل ع . v. *String.* — *The deepest chord of a musical instrument*, بم , ابمّ ع . *The second chord of a lyre*, مسي .

CHOROGRAPHY (*description of countries*), تخطیط بلاد , اثر البلاد ع .

A CHORUS *of singers*, جماعت مطرب , طایفهٔ نواگران , جمع مغني . — (*of a song*), جوابي .

Chose, the preterite of *choose.*

CHOSEN, گزیده . v. *Select.*

To CHOUSE, غدر ساختن , غبن کردن . v. *To cheat.*

A chouse. v. *Fool*; also *trick.*

CHRIST, مسیحي ع , المسیح ع , مسیح ع , عیسي ع , کرستوس .

To christen. v. *To baptize.*

Christendom, افرنجیه , ملّت مسیحیه .

A Christian, مسیحي , عیسوي , نصران , نصراني . *The Christian people*, ارباب کلیسا , ملّت عیسویه . *Like Christians*, مسیحا وار .

Christianity, مذهب عیسوي .

Christmas, مولود عیسي .

A CHRONICLE, تاریخ (plur. تواریخ), اخبار ع , وقایع ع , حکایت ع , روز نامه , آثار سنویت . v. *History.*

To chronicle, اثرطراز شدن , نقل بستن , دردفتره قید کردن , v. *To register, record.*

A chronicler, مورخ ع , روز نامه نویس , اهل تواریخ , واقعات نویس , اخبارنوس . v. *Historian.*

Chronological (*belonging to chronology*), علم نظم زمن , پیوند .

Chronologically (*in chronological order*), درنظم زمان .

A chronologist, مورّخ ع , باسیره , درتاریخ دانشخوار .

Chronology, علم نظم زمان , علم تواریخ .

Chrysalis. v. *Aurelia.*

A CHRYSOLITE, زبرجد .

CHUBBY (*plump-faced*), کلشمه ع .

To chuck. v. *Cluck.*

To CHUCKLE (*laugh vehemently*), قهقهه زدن . v. Also *to cluck, fondle.*

A CHUFF, خوریاد . v. *Rustic.*

Chuffiness, خوریادي .

Chuffy. v. *Surly;* also *fat.*

A CHUM (*chamber* or *bed-fellow*), همخانه, همخوابه, همحجره.

A CHURCH, گرجا, كنيسا ع, كليسيا ع, كليسه ع, كليسا ع, بيعت ع, جامع ع, جماعت ع, (plur. كنايس).

A church-man, واعظ ع, خطيب ع, عليم (plur. علما).

A church-yard, مزارستان, مقابر ع, مقبرت ع, كورستان. v. *Burial-place.*

A CHURL (*clown*), خوريات, خوريان, روستا زاده, دهقان ع. — (*a rude morose fellow*), صاحب درشتي, گستاخ, لوس, صاحب طمع, شوم ع, بخيل ع, (*a miser*), اهل تندي.

Churlish, ظالم ع, وحشي, گستاخ, درشت, سخت, بي رحم, بي ادب, زشت ع. v. *Brutal, untractable, austere, rude.*—(*avaricious*), باخل ع, ناكس ع, طمعكار. v. *Avariciously.*

Churlishly, درشتانه. v. *Brutally, rudely.*—باخلانه.

Churlishness, مظلمت ع, گستاخي, درشتي, سختي, طمعكاري, تندي.

A CHURN, شيرزنه, شرشر ع, گاداش, صبخضت ع, حميت ع. — *A churn-staff,* غويه ع.

To churn, جنبانيدن, زبد كردن, غويه زدن, مسكه بر آوردن. — *Churned milk,* دوغ.

CHYLE, كش سپيد, كيلوس ع.

CHYMISTRY, كيميا گري, علم كيميا, كيميا ع.

A chymist, مهوّس ع, كيميا گر, اهل كيميا.

Chymical (*belonging to chymistry*), علم كيميا پيوند. — (*made by chymistry*), از كيميا ساخته.

Chymically, بطور كيميا, دروجه كيميا.

CICATRICE, *cicatrix,* داغ, ياره نشاني, اثر, جدرت ع, زخم, ندب ع. v. *Scar.*

To cicurate. v. *To tame.*

A CIMETER, شمشير, تيغ, سيف ع. v. *Sword.* — *A cimeter-belt,* بند شمشير.

A CINCTURE (*belt, sash, girdle, &c.*), كمر, ميانبند, كسبند, بند, منطقه ع.—(*an inclosure*), حصار, دار بذين, حيط ع, بنيان ع.

A CINDER, خاكستر, رماد ع.

Cineritious, خاكستر آسا.

Cinerulent (*full of ashes*), پر رماد.

CINNABAR, شنگرف, سنجرف ع, سنجرف, قنبار, شناه, زنجفره, زنجفر, سنگرف ع.

CINNAMON, دارچيني, دارصيني, ارمال ع, ارماك ع, قرفه ع.

CINQUEFOIL, پنج انگشت.

A CION, نهال. v. *Sprout, shoot, sucker.*

A CIPHER (*in arithmetic*), صفر ع (plur. صفرات), رقم ع. — (*an occult manner of writing*), رمز ع (plur. رموز), رمزنويسي; (This also implies abbreviation of words, or an intertexture of initial or other letters).—(*an insignificant man*), مردك.

To cipher (*practise arithmetic*), علم حساب, حساب كردن, رمز نويسي, رقم عمل ساختن, كردن. — (*to write in cipher*), كردن.

A CIRCLE, دوارت ع, (ادوار plur) دور ع, دايره ع, دايره, حوال ع, چنبر, حلقه ع, طواف ع, مدار ع, دوران ع, كنارگير, اطار ع. v. *Orb, globe, circuit.* — *A circle* or *halo round the sun,* سراچه آفتاب, شادورد, شادور. *A circle round the moon,* سراچه ماه, محجّر ع. *The centre of a circle,* مركز دايره. *A circle* (*of friends*), حلقه دوستان, مجلس ع, طايفه ع, هنگامه, محفل ع. v. *Assembly.* — *A circle* (*hoop* or *ring*), كنارگير. — *A circle* (*inclosure*), دار بزين, بنيان ع. — *A circle made by a pair of compasses,* پرگار, پرگاره. — *A mathematical circle,* شكل مستدير.

To circle, مدير, دايره نمودن, دور كردن, گرد ساختن. v. *To incircle.* — (*to move in a circle*), در دور روان كردن. — (*to inclose*), حصار ساختن, حيط كردن. v. *To environ.* — (*to keep together*), باهم داشتن. v. *To confine.*

Circled, مدّاور ع, دايره وار.

A circlet. v. *Circle, orb.*

Circling. v. *Circular, round.*

A circuit, دايره ع, نوبت ع, پيرامن, گرد, گرده, گردش, دايره ع, دوارت ع, دور ع, مداورت ع. v. *Circle, compass;* also *ring, diadem.* — *The circuit of a road,* كوفان ع, حوال,

گرد راه . *A circuit of country*, ناحیت ا , حوالي ا . *To make a circuit*, طواف کردن , پیرامني دور ساختن , گرد گشتن , دور نمودن , دوران ساختن .

Circular, دوارت ا , دواري ا , دوار ا , حلقه دار , مدوّر ا , مستدیر ا , گرداگرد , ملموم ا , مقشّر ا . *A circular motion*, حرکت استداره . *A circular shield*, گردش , چرخه . *A circular line*. خطّ مدوّر . *A circular encampment*, دوارت ا .

Circularity, a circular form, شکل دواري .

Circularly, با جنبش دوار , تدویرانه , در دوران .

To circulate, در گرد لاندن , گردش کردن , در دور رفتن , سوران , گرداگرد حوالي فرستادن , گردانیدن کردن . — (*as the blood*).

Circulation, جنبش در دایره , در دور رفتن , گردش . — (*of the blood*), سوران ا . v. *Circle*.—*The circulation of the glass*, مناقلت ا .

CIRCUMAMBIENCY, دواران ا , حوال ا , پیرامون .

Circumambient, دوارت ا , مدوّر ا , گرداگرد , محیط ا . v. *Encompassing, surrounding*.

To CIRCUMAMBULATE, گردیدن , گرداگرد سیر کردن .

To CIRCUMCISE, ختنه ساختن , ختن نمودن , سنّت کردن , بریدن .

Circumcised, بریده , مختون ا .

To be circumcised, سنّت , اختتان بودن , مختون شدن , یافتن . *The circumcised*, اهل سنّت .

Circumcision, سنّت ا , ختنه ا , ختانت ا .

CIRCUMFERENCE, دایر ا , گردپیش , گرد , محیط دایره , بغماز , دیوگندم , امن , پیرامن , دورا ا , دایره ا , مدار ا , وسو ا . *The circumference of the mouth*, فوز , فرنج , پیرامن دهن . v. Also *orb, circle*.

CIRCUMFLUENT, محیط ا , گرداگرد روان , در پیرامن سیلان .

CIRCUMFORANEOUS (*wandering from door to door*), دربدر روان .

To CIRCUMFUSE, پیرامن , منتشر کردن , گرداگرد ریختن , گستردن .

CIRCUMGYRATION, رفتن در دایره , گردش , طواف ا .

CIRCUMJACENT, جوار ا , متصل ا , قریب ا .—(*places*),

, اطراف و اکناف ا , اطراف و حوالي ا , حوالي ا , اطراف ا , سواد ا , پیرامون .

CIRCUMLOCUTION, عبارت ا , کلام , افاده .

To CIRCUMNAVIGATE, گرداگرد ابحار کردن , گرداگرد , در دریا رفتن .

To CIRCUMSCRIBE, حدّ کردن , تحدید ساختن . v. *To confine, limit, restrict*.

CIRCUMSPECT, اهل بصیرت , بیدار , مدبّر ا , هوشیار , متنبّه , v. *Cautious, attentive, watchful*.

Circumspection, هوشیاري , احتیاط ا , حزم ا , تدبیر ا , بیداري , بصیرت ا , انتباه ا .

Circumspectly, اختیاطاً ا , عقلانه , با انتباه , از هوشیاري .

CIRCUMSTANCE, کیفیت ا , حقیقت ا , سرگزشت , چگونگي . — (*something relative* or *dependant*), طور ا (plur. اطوار), متعلّق ا (plur. متعلّقات). — (*accident*), سرگذشت , وقوع ا , عاقبت ا , قصّه ا , سرانجام . v. *Incident, event*. — (*condition*), حال ا , حالت ا , شرط ا , شان , مقام ا , منزلت ا . v. *State*.

Circumstantial (*accidental*), آتفاقي ا , آمدانه , عارض ا , عارضي ا . v. *Incidental*.—(*full*), مفصّل ا , واضی ا , خردین , خرده . v. *Minute*.

Circumstantially (*according to circumstances*), بروفق متعلّقات . — (*exactly*), بعینه ا , کمال مرتبه , با دقّت , نقیر و قطمیر ا . v. *Minutely*. — (*accidentally*), اتفاقاً ا , عارضانه . — (*fully*), مفصّلاً ا , مشروحاً ا .

To circumstantiate, بتفصیل بیان نمودن , نقطه بنقطه بیان کردن .

To CIRCUMVALLATE, محاصره , مترسها تعبیت کردن , کردن .

Circumvallation, محاصره ا , مترس ا .

To CIRCUMVENT, عیاري , غبن کردن , فریفتن , دغا دادن , کردن . v. *To Cheat, deceive*.

Circumvention, عیاري , غبن ا , غدر ا , دغا , فریب , ختلان , خدیعت ا . v. *Fraud*.

A circumventor, مختال ا , فریبي , عیار ا , دغاباز , فریبنده , عیار ا . v. *Cheat, impostor*.

A CIRCUS (*an open area for sports*, میدانه, مضمار, عرصه.

A CISTERN, حوض, آبگیر, چه بچه, برکه, سارنج, صهرج (plur. صهاریج), صهریج, صهري, مصنع (plur. مصانع), مصنعت, ركوت, حجیر.

A cit. v. *Citizen.*

A CITADEL, قلعه, شهرپناه. v. *Castle.*

CITATION (*summons*), طلب, اعلام, دعوت, اقتباس. v. Also *Quotation.*

To cite, طلب كردن, اعلام كردن, دعوت كردن, استحضار, *To cite before a judge*, با محضر دعوت نمودن, مرافعت كردن, ساختن پیش قاضي طلبیدن.

A CITIZEN, شهري, اهل بلد, اهل شهر, ساكن شهر, مصري, مديني. *The city and citizens*, شهر و شهري. *A citizen of the world*, اهل عالم. *Citizens*, ساكنان شهر, مقیم وسكاني, سكان, اهلاي شهر, اهلاي مملكت.

A CITRON, ترنج, ليمون. *A preparation of citron* or *lemon-juice for seasoning victuals*, رب.

A CITY, شهر, مدينه (plur. مدن, مداين), بلد, بلده (plur. بلدان, بلاد), مصر (plur. امصار, مصور), كورت (plur. كور), حاضرت, فسطاط, فسّاط. — *A fine city*, بلده طیبت. *A celebrated city*, شهر شهیر, بلده. — *A small city*, شهر خورد, مدينه, قصبه. v. *Town.* — *A garrisoned city*, محروسه. — *The walls of a city*, شهربند. *To besiege a city*, بشهر چسپیدن. *It is published through the city*, شهره شهر شد. *Disturbing the city*, شهر آشوب. *The friend or chief of the city*, شهریار. *The city of the prophet*, مدينة النّبي, مدينه.

CIVET, زبّاد, غالیه, مسك, مضنون.

CIVIL, *polite, civilized*, خلیق, صاحب سلوك, صاحب ازرم, صاحب ادب وارکان, اهل ارکان, ادب, ملاطف, اهل مروّت, صاحب انسانیت, صاحب مودب, ظریف, بشّ, شیرینکار, شیرین, لطیف, لطفان, ظریفه. v. *Courteous, polite, complaisant.* — *Civil* or *political affairs*, احوال مملكت, امور دولت. — *Civilized men*, اصحاب اداب.

Civility, ادب, آزرم, سلوك, اخلاق, خلق, مدارات, لطف, لطافت, (plur. ادبا, اداب), فرهنج, (plur. ظرایف) ظرافت, شیرینکاري, ملایمت, انسانیت, مروّت, فرهنگ. v. *Politeness, urbanity.*

To civilize, رام, ملاطف نمودن, ادب دادن, آزرم كردن, ساختن.

Civilized, مليقه, مربّي, معلّم, مودّب.

A civilizer, رام سازنده, آزرم كننده.

Civilly, ملافطاً, با آزرم, با لطف ادبانه. *To behave civilly*, شیرین كار شدن, ادب نمودن.

CLACK, لقلق, قیل قال, قال مقال. *A clacking tongue*, زبان سكال.

To clack, لقلق كردن, قیل قال كردن, قال مقال نمودن, زبان سكال داشتن. v. *To chatter, prate.*

CLAD, پوشیده, ملبوس.—(*in composition*), پوش. v. *Clothed.*

A CLAIM, درخواست, خواهش, ادعا, دعوا, دعوي, مبتغا, مقتضي, اقتضا, پرسش, مطالبه, طلب, استبداد, احتفاظ, انتحال, تنحال.

To claim, در, طلب نمودن, ادعا ساختن, دعوي كردن, پرسیدن, خواست كردن. v. *To demand.*

Claimable, واجب درخواست, لایق طلب, ممكن دعوي.

A claimant, claimer, مدّعي, دعوي كننده, داد خواه, طلب نماينده.

To clamber. v. *To climb.*

CLAMMINESS, چسپیدگي, التصاق, لزوجت, چربي, التزاق.

Clammy, ملتزق, ملتصق, چرب. v. *Viscous.*

CLAMOR, زمجرت, زقیت, ژغار, زغار, فریاد, غلغل, غوغا, شور, آوازه, آواز, بانگ, ندا, تلاج, صیحت, (plur. ظباظب) ظبظاب, دمدمة, فغان, نعره, شماته, شمات. v. *Noise.* — *Loud clamor* (*of combatants, &c.*), هایعت, صیحت مجاز الحدّ, كشماكش. v. *Exclamation, noise.*

To clamor, فریاد وفغان كردن, شور كردن, غوغا كردن, نعره زدن, بانگیدن, آوازیدن, آواز دادن, بانگ برزدن, دق ولق كردن.

Clamorous, صخاب, بانگ ساز, آواز زن, غوغائي, شوري,

صیدح ٨ , صیداح ٨ , نعیر ٨ , نعور ٨ , نعار ٨ , صخابت ٨ , قهطم ٨ . v. *Noisy.*

A CLAN, ذات ٨ , قبیلت ٨ , برادري , خاندان , قوم ٨ , (plur. قبایل), تبار ٨ . v. *Tribe.*

CLANDESTINE, مخفي ٨ , خفي ٨ , پنهان , پوشیده , نهفته , مستتر ٨ , مستور ٨ , پنهاني , نهاني , نهان , خبي ٨ . v. *Concealed, hidden, occult, secret.*

Clandestinely, خفیةً ٨ , مخفي ٨ , نهفته , نهانیچه , نهاني , سرّاً ٨ . *Clandestinely and openly*, سرّاً و علانیةً ٨ , سرّاً و جهراً .

CLANG, *clangour (of a trumpet, &c.)*, تروعه ٨ , صفیر ٨ , نقیض ٨ .

CLANK (*of chains, &c.*), صدا ٨ , طنطنه ٨ , طنین ٨ , طنن ٨ .

A CLAP (*of thunder, &c.*), رعد ٨ , غرنبش , زمزمه . — (*a venereal infection*), سوزك , آتشک . — (*applauding with the hands*), تصدیت ٨ , دستک , دست افشاني , صفق ٨ . — (*a slight blow*), ضرب سبک . — (*a tap on the back*), مسح ٨ .

To clap (*strike together*), باهم زدن , باهم نهادن . *To clap the hands*, تصدیت , صفق ساختن , دست افشاندن , مرحبا کردن . — *To clap* (*venereally*), ابله فرنگ , اتشک دادن , نمردن . — (*to tap on the back*), مسح کردن , میسیدن , زدن .

CLARIFICATION, تصفیت ٨ , اخلاص ٨ , تهذیب ٨ , مطاهرت ٨ , تطهّر ٨ .

To clarify, تصفیت ساختن , صاف کردن , اخلاص نمودن , روشن نمودن , تطهّر کردن , تهذیب کردن . v. *To clear, purify.*

A CLARION, سورنا , بوق ٨ , بوري . v. *Trumpet.*

To CLASH (*dash against*), مصادمت , چسپیدن , بهم زدن , صریر کردن , تصادم کردن , نمردن , ضدّ , مخالفت کردن , تردد ساختن , تعرض نمودن , کردن . v. *To clatter, dash against, make a noise.* — (*to oppose*), مخالفت ٨ , ضدّ ٨ . v. *To disagree.*

Clash, clashing, (*dashing*), (*subs.*) تصادم ٨ . — (*rustling, jingling*), تهسس ٨ . — (*opposition*), مخالفت ٨ , ضدّ ٨ .

A CLASP, پاونجن , چپراس , دجت ٨ .

To clasp, با دجت بستن . — (*to embrace*), دربغل گرفتن , دراغوش گرفتن , اغوش کردن . *To clasp the hands*, دست بدست زدن .

A clasp knife, چاکو .

A CLASS, ذات ٨ , تفریق ٨ , نوع ٨ , قسم ٨ , درجه ٨ , رسته , صفّ ٨ , مرتبه ٨ , جنس ٨ , سلک , سلسله ٨ . v. *Order, rank, series, set.*

To class, در طبقت , قسم بقسم نهادن , ترتیب کردن , نظام کردن , نهادن . v. *To arrange.*

A classical author, مولّف اعتبار , حافظ ٨ .

CLATTER, ذق ولق , زق‌زق , بق‌بق , هنگامه , تصادم ٨ , غلغل , غوغا , دمدمه و زمزمه .

To clatter, هنگانه نمودن , تصادم کردن , زق زق کردن , غلغل زدن , غوغا ساختن . v. *To clamour, jar, babble.*

A CLAUSE, فصل ٨ (plur. فصول), شرط ٨ , سربند , دفعه ٨ , قطعه ٨ . v. *Article, section, sentence.*

A CLAW, ناخون , ناخن , چنگ , چنگال , چنگل , پنجه , ظفر ٨ (plur. اظفور , اطافیر), خلب ٨ ; چنگ درزدن . — *To fix the claws* (*in any thing*). مخلب ٨ .

To claw, خلب کردن , پنجه زدن , خیدن , خراشیدن . v. *To scratch, tear, tickle.* — *To claw off*, ملامت کردن , سرزنش نمودن . v. *To scold*

CLAY, ملاک ٨ , شید ٨ , خلاه , خلاب , طین ٨ , گِل , غضور ٨ , گلتنگ , شلکا , شلک , نوادشه , نواشه , لنج , عجل ٨ , خرء , وحنه ٨ , خلیس ٨ , صلصال ٨ , غنصرا ٨ , فخار ٨ . *Soft clay*, غریل ٨ , موحل ٨ , وحل ٨ , علق ٨ , ثرمط ٨ , رخفت ٨ , رخیخ ٨ , ثرغطط ٨ , ثرغط ٨ , خلان . *A kind of clay used as sealing-wax*, طبعان ٨ . *Clay or mud prepared with straw for plastering walls*, کاهگل , کهگل , آژنده , آژه , آزد , آخیز , ملاط ٨ . — *To patch or plaster over with clay*, تسفیط ساختن , تطیین کردن , با گل اندودن , طرّ کردن . *Bedawbed with clay*, گل آلوده , *Full of clay*, پر گل . *A clay-pit*, گل‌گاه . *A basket used in carrying clay*, باربچه .

CLEAN, *cleanly*, ساده ٨ , پاکچه , پاکیزه , پاک , صاف ٨ , اریض ٨ , قشیب ٨ , سبغ , صافي ٨ , مطاهر ٨ , طاهر ٨ , انقیا , نقوا) نقیه (plur. , نقي ٨ , نظیف ٨ .

To clean or *the act of cleansing*, پاکیزه کردن , پاک کردن ,

مطاهرت , صافي ساختن , طاهر نمودن , زدا كردن , صاف كردن , كردن .

Cleanliness, تنظّف ع , وضاءت ع , پاكيزگي , پاكي , صفائي , طهارت ع , طهر ع , طاهرت ع , نقاوت ع , نقا ع , نظافت ع .

Cleanly, v. *Clean, nice; elegant, neat.*

To cleanse, v. *To clean, purify, scour.*

CLEAR (*transparent*), شفاف ع . (*bright, light, shining*), نير ع , منير ع , تابدار , تابان , نوراني , روشنا , روشن , لامع ع , وقّاد ع , ابلج ع , ساطع النّور ع , ساطع ع , منور ع , مضيء ع , مضيء ع , مصرّح ع . v. *Pellucid, transparent, serene. A clear sky*, صحيت ع , فصح ع , هواي صاحي , كحل كشاده . — (*evident*), هويدا , روشن , ظاهر ع , آشكاره , آشكار , باهر ع , جلي ع , لايح ع , واضح ع , مبصر ع , مبيّن ع , بيّن ع , صريح ع , عيان ع . v. *Indisputable, perspicuous, apparent. A clear proof*, بيّنت ع (plur. بينات) , حجت واضحت , صحيح ع , نتيجت صريح , مبصوت ع . *A clear consequence*, العيار . — (*innocent*), پاك , بي جرم و گناه , بي گناه , معصوم ع , طاهر ع , آزاد . v. *Guiltless. — A clear character*, ذكر جميل ع , نام نيكو , نيك نامي . v. *Reputation.* — (*unmixed*), نا آميز , بي آميزش , صافي ع , صاف ع , ساده ع . — (*vacant*), محلول ع , نا مسدود ع . v. *Unobstructed.* — (*safe from danger*), بسلامت , سالم ع , امين ع . — (*sounding clear*), خوش آهنگ . *To make clear*, صاف كردن . (*bright*), روشن ساختن , منوّر كردن . — (*evident*), ظاهر , اشكاره نمودن , موضح ساختن . كردن . *To be clear* (*manifest*), هويدا شدن , تبيين بودن , معلوم شدن , ظاهر شدن .

Clear, entirely, (adv.), بتمام و كمال , تماماً و كمالاً ع , صحيحاً ع , بالكليت ع , مطلقانه , جمياً ع , هر جانب , بكمال . v. *Entirely, quite, altogether.*

To clear (*absolve*), عفوي جريم , گناه بخشيدن , معاف كردن , نمودن . v. *To acquit.* — (*to justify*), تبرير , تزكيت كردن , پاك , تصفيت ساختن , صاف كردن . — (*to cleanse*), صافي كردن , نمودن . v. *To clarify, clean, purge.* — (*to polish*), ساييدن , زدودن , پرداخت كردن , جلا دادن . *To clear from obscurity*, تاريكي واكردن , ظلمت برطرف ساختن . *To clear* (*gain*), حاصل كردن , كسب ساختن , اندوختن . v. *To acquire.* — *To clear* (*become bright*), روشن , تابان گشتن , جالي بودن , شدن .

Clearly, روشنانه , جهراً ع , فرضاً ع , ظاهرا ع , ظاهرانه , عين اليقين ع , عيناً ع , آشكاره , هويدا ع , بعينه ع , جدّا ع , مبصرت , بينت آوردن . *To demonstrate clearly*, ايضاحاً ع . حجّت واضحت نمودن , كردن . *Words clearly expressive*, كلام بين الانتاج ع . v. *Plainly evidently, brightly, clear* (adv.).

Clearness, رونق ع , روشنائي , روشنا , صفائي , شفافي , ضوا ع , ضيا ع , فرّ ع , رمق ع . v. *Splendor, transparency.* — (*distinctness*), تبيين ع , فصل ع , امتياز ع . v. *Perspicuity.* — *Clearness of discernment*, بينائي .

Clear-sighted, خرده بين , دوراندیش , تيزنظر , دوربين , بينا ع , اهل بصيرت . v. *Discerning, judicious.*

To CLEAVE (*split*), ذبح , ترقيدن , چاك كردن , شكافتن , شكليدن , فرج كردن , كافتن , فلق نمودن , شقّ زدن , ساختن . *To cleave in two*, شقيف نمودن , دونيم كردن . — (*to be divided*), شكافته بودن , چاك زده شدن . v. *To hew, divide.* — (*to adhere*), ملازمت كردن , پيوسته بودن , مواصلت شدن , اتّفاق كردن , يكانه شدن . — (*to unite in concord*), ملازم شدن , يكانگي نمودن , اتحاد ساختن .

A cleaver (*chopping-knife*), ساطور ع , كوشت كوب .

Cleft, مفلوق ع , چاك كرده شده , شقّ كرده شده , شكافته , منخرم ع , منشرج ع , منشق ع , مشقوق ع , مفروج ع . v. *Split, rent.*

A cleft, شقّ ♣ (plur. شقوق) , شكاف , چاك , (شقايق , ثغر ع , (فلوق , فلاق (plur. فلق ع , رخنه , فرج ع , ترق , عورت ع , صدع ع , دهنه , كاف , (ثغور , ثغاير (plur. ثغرت ع . v. *Fissure, crack, rent.*

CLEMENCY, شفقت ع , مرحمت ع , رحم ع , رحمت ع , آمرزش , نرم دلي , حلم ع , مكرمت ع , عاطفت ع , كرم ع , سمح ع . v. *Lenity, mercy.*

Clement, اهل شفقت , صاحب رحم , امرزگار , رحيم ع , مشفق ع , شفيق ع , حليم ع , كريم ع , صاحب مرحمت , رفيق ع , متر حّم ع , نرم دل , سمح ع . v. *Gentle, mild, merciful.*

Clergyman, v. *Churchman.*

A CLERK, نويسنده ع , متصدّي ع , محرّر ع . v. *Writer, secretary, scholar,*

CLEVER, چرب , چرب , كارساز , پخته , دست آموز , اهل ع , حمارات ع , چست , صاحب دست برد , دست , دانش‌مند , دانسخوار , دانشور , دانا , تاجز ع , اهل فراست

, کاردان , کارگر . کارگذار , وقوف دار , کارآموز , امور دیده , مصلحت گذار , آزموده , صنیع A . v. *Dexterous, skilful, fit, proper.*—(*well proportioned*), خوش اندام , خوش نما , خوب , صورت . v. *Handsome.*

Cleverly, با چستي , قادرانه , با قابلیت , کارسازانه , دانایانه . v. *Dexterously, properly, handsomely.*

Cleverness, چالاک دستي, قابلیت A, اهلیت A , کارسازي , دستبرد . دانش , کارگذاري . v. *Dexterity, skill.*

A CLEW, کلاو , کلوله , کنده , کندش , وشیعت A, دسته , کبّت A . دجاجت A . — *A clew of silk*, کرو . — *The clew of a silk-worm*, کرد . — *A clew* or *direction*, سررشته , دلالت A, رهبري , هدایت A . v. *Guide.*

A CLIENT, چراغ , چراغ A , اماني A , موکّل A , منیب A , تابع (plur. توابع , اتباع , تابعون), آویزکن , افروخته , اهل ذمت , ذمي A , اهل استیمان , شیع A (plur. اشیاع), خراج گذار , زنهاري , اختشام دار .

Clientship. ذمّت A , حشم A , حشمت .

A CLIFF, کوه , صخرت A (plur. صخور , صخر , صخرات), ردات A , رتاجت A (plur. رتاج , رتوج). v. *Rock, precipice.*

A CLIMATE, *clime*, اقلیم A (plur. اقالیم), سرزمین , هفت کشور , خطّه A , کشور . *The seven climates*, اقلیم .

To CLIMB, صعود کردن , سوار شدن , بالارفتن . v. *To mount, ascend.* — *To climb a wall*, بر دیوار , بالاي دیوار رفتن , سوار کردن .

To CLINCH *the fist*, مشت بند , دست جمع کردن , نمودن , دست بهم زدن . *To clinch a nail*, سر میخ , میخ باز پیچیدن , برچیدن . *To clinch a bargain*, شرط کردن , عهد و پیمان قرارساختن . *To clinch an argument* (*give unanswerable reasons*), دلیل , برهاني ملزم کردن , ثابت کردن , واضح نمودن .

A clinch, v. *Ambiguity, pun.*

The clinched fist, مشت , دست جمع .

A clincher, v. *Cramp, holdfast.*

To CLING *to* چسپیدن , پیوسته بودن , مواصلت شدن . *To adhere.* — *To cling together*, باهم چسپان بودن , بهم آمدن .

CLINICAL (*confined to bed*), خسته و , صاحب فراش , بستر نشین , صاحب فراش .

To CLINK, طنین کردن , طنین نمودن , طنطنه ساختن .

Clinquant, v. *Embroidery, spangles.*

To CLIP, قطع کردن , بخسودن , بریدن , تراشیدن , جزم نمودن , قصرساختن . v. *To cut, shear, shave, curtail.* — *To clip* or *shear sheep*, پشم کردن . *To clip the mane of a horse*, عرافت بریده کردن , عرف ساختن .

A CLOAK, بالا پوش , جوالق , بیرونه , باراني , لباده , فرغل , شملت A , ثوب A (plur. اثواب), نمد , دراعت A , جامه . — (*a concealment*), ستر , خفیت A , پنهاني , نهفتگي , پرده .

To cloak, مخفي داشتن , پنهان کردن , زیر پرده نهادن , در آوردن , پوشیدن , پوشیده ساختن , سترساختن , وا داشتن , با جامه پوشیدن . v. *To hide, dissemble.* — *To cover with a cloak*,

A cloak-bag, صوان , خورچین , حقیبت A , جامه دان .

A CLOCK, ساعت A , تشته , منبّه A . *An alarm clock*, کدام وقت . *A horizontal clock*, افاقي A . *What is it o'clock*, کدام ساعت است . *It is about four o'clock*, به وقت دو پاس . *At twelve o'clock*, قریب چهارگري روز . — *A clock-maker*, ساعت گر . — *Clock-work*, ساعتکاري .

A CLOD, مدرت A , مدر A , عزق A , عتلت A , کلوخ A , فلاعت A , سقط A . v. *Turf.*

A clod-pate, clod-poll, احمق A , کند , فرناز . v. *Block-head, dolt.*

Clod-pated, v. *Stupid.*

A CLOG (*obstruction*), زجر A , سدّ A , مانع A , منع A . v. *Impediment, hindrance, incumbrance.*

To CLOG, زجر , سدّ کردن , مانع نمودن , منع کردن , ساختن . v. *To obstruct.*

Clogged, ممتنع A , ممنوع A .

A CLOISTER (*piazza*), ستاوند , ستافند . —(*a monastery*), تکیه نشین . v. *Solitary.*

To CLOSE (*shut*), مسدود ساختن , بهم کردن , بند کردن , دروازه , سدّ کردن , غلق نمودن , بندیدن . *To close a door*, ختم , آخر کردن , تمام کردن , — (*to conclude*), بند کردن .

ساختن . v. *To end, finish.* — (*to inclose*), احاطه کردن , حبس کردن . *To close* or *unite fractures, &c.* اصر ساختن , پیوستن , وصل کردن . *To close* (or *be consolidated*), جبر ساختن . *To close with* (*come to an agreement*), شرط مجبور شدن , اتفاق نمودن , عهد ساختن , کردن . مقطوع کردن

Close (*shut*), منقفل ع , مغلوق ع , بهم , بسته , بند شده , وصید ع . — , مبهم ع , موصد ع , منصفق ع , مسدود ع (*near*), قریب ع , نزدیک , متصل ع . (*private*), خاصّ ع , مخصوص ع , محجوب ع . — (*without vent*), بي منفس . — (*stagnant*), برکه , برین . — (*compact*), متین ع , یکپاره . — (*concise*), مختصر ع , کوتاه , قصیر ع , خورد . — (*without interval*), موصول ع , پیوسته , عدم مسافت . بي بین . — (*joined*), مقرون ع . — (*narrow*), تنگ . — (*occult*), نهان , پوشیده , رازدار , ساکت ع , خاموش . — (*secret, silent*), مخفي ع . — (*attentive*), آگاه , مشغول ع , حیله کار , جنافي ع . — (*to the point, fully*), بالکلیه ع , بالکمال ع . — (*dusky*), اهل سحاب , خیره , قهوت رنگي . v. *Turbid, cloudy.*—(*thick, dense*), هنگفت , وثاجت ع , ستبر , وثیج ع , کثیف ع . v. also *Covetous, reserved.*

A close (*pause*), انقطاع ع , فراغ ع , استراحت ع , فنود ع . — (*conclusion*), خاتمه ع , انجام , آخر ع , انتها ع , تمامي , اتمام ع , ختم ع , حاصل ع . — (*an inclosure*), داربزین , وصیدت ع . — *A close-bodied coat*, قباي تنگ .— *Close handed*, طمعکار . v. *Avaricious.*

Closed, مسدود ع , بسته .

Closely (*adhering*), لبداً ع . —(*near*), قریب ع , نزدیک , تقریباً ع . — (*secretly*), خفیتاً ع , سرّاً ع , تنها , با حیله , رند آسا . — (*slily*), بي گمراهي . — (*without deviation*), ستبرانه . (*densely*),

Closeness (*narrowness*), ضیق ع . — (*nearness*), تنگي , نزدیکي , تقریب ع , بخل ع , طمع ع , زفتي . — (*parsimony*), احتیاط ع , انتباه ع , بصیرت ع , خسیست ع . — (*reservedness*), v. *Circumspection.* — (*retiredness*), تنهائي . —(*density*), ستبري , هنگفتي .

A CLOSET, درج ع , نیاتخانه , خلوتخانه , گوشه , خلوتگاه , حجرت , کاسانه , خلوت سرا , گوال , حجرت خاص , حجرت ع , ادبخانه . — *A water-closet*, سروقت , سراچه , خاص

To closet (*put in a closet*), خلوت کردن , دردرج نهادن . — (*to have a private conference*) مشاورت خاص داشتن .

To CLOT, منجمد گشتن , فسرده شدن . v. *To concrete, coagulate.* — *Clotted*, منجمّد ع , متجمّد ع . — *Clotted sour milk*, ترف .

CLOTH, پارچه . (*different kinds of*), خلخال ع , بز ع , رفرف ع , فوطه ع , فوته , کمخا , سجل ع , قصب ع , خزّ ع , زنیر , خال , زغیر , قماش ع , بالاس , حبرت ع , دمیقي , شال , عنایت ع . *Cloth of silk and gold*, رخامي , نسیج قطن , پارچه پنبه . زربفت , کیمخاب . *Cotton cloth*, پارچه صوف , لبد ع , پارچه پشمینه . *Broad cloth*, بانات , سقرلات . *Cloth with warp and woof of different colours*, دبود دبوذ , دو پوذ . *The warp of cloth*, پود , تارو پود , تارد . *White cloth*, قصه بیضا , پارچه سفید . *A species of white* or *black cloth with which the Persian throne was anciently covered*, تختدار , دخدار . *A piece* or *web of linen cloth*, کرباس قطعه , *A bit of cloth* (*a rag*), پرگاله . *A piece* or *patch of woollen cloth*, لبدت ع . *English cloth*, لندرینا , لندره . *A table cloth*, دستار خوان , سفره ع , نمد , فرش , *A floor cloth*, پشي , کندوري , کنده روي , قزاکند , زین پوش , *A saddle cloth*, مشکز , رفرف ع . (plur. البادا) لبد ع , بینوک , شال , بردعت ع , خوي خور . — *A cloth wrapped round the middle when bathing*, لنکونه , فوته حمام , فوته سرتراش . *A shaving cloth*, توشیع کردن . *To mark cloth*,

To clothe, پوش دادن , پوشانیدن , البلس کردن , پوشیدن , پوشیده بودن , ملبس نمودن . *To clothe one's self*, پوشیدن , البلس کردن , ملبس شدن . v. *To adorn, dress.*

Clothed, مکسوّ ع , ملبّس ع , پوشیده . *Clothed in green*, سبز پوش . *Clothed in red*, سرخ پوشیده .

Clothes, clothing, پوشاک , لباس ع , پوشش , پوشله , جامه , جامور , اکسیت ع , پوشتن . *Apparel.* — *A clothes press*, رخت خانه , برفند , بغلنده , صوان ع . — *A washer of clothes*, گازر or گازور . *Bed clothes*, جامه خواب , منامات ع . v. *Bed.*

A CLOUD, سحبت ع , سحاب ع , تار , غیم ع , ابر , میغ , ابر فیاض , (سحایب , سحب , سحاب plur.) سحابت ع , دمه ع , آوب ع , ناهوره , هر , ترم ع , غین ع , خره , عارض ع , (ادجنات , دجن plur.) دجنت ع , کهور ع , وقع ع , شیبان ع , خر , رباب ع , غندي , کرثیت ع , کرثي ع , سدّ ع , صبر ع , (ابراک plur.) ابرک ع , ابل ع , عصب ع , غایایت ع ,

برق A (plur. طها A ,طهاف A , نشاص A , شمراخ A , صبير A , جهام A , قشع A , قزع A , عراص A , برق الخلب A ,(بوارق , دالح A , بعاق A , لهموم A , صيب A , اعزل A , ساريت A , همار A , هامر A , قفّ A , رحي A , خافت A , صجوع A , نازيت A , مزنت A , حبير A , سما A , درقا A , نازيت A , عشيت A (plur. عشايا, عشيات), عنانت A (plur. عنان), حنطريرت A (plur. حنطرير), ارشن A , اسحم A , يعلول A , طخا A , خال A ,(نجا plur.) نجوء A , عين A , خنطول A , هامر A , سيق A , ثفاييد A , رباب A , طخرف A , طخاف A , مكتتم A , نمرقت A , نمرت A , نشي A , نشا A , هذلول A , طلّة A , طخاطخ A , طرمسا A , مخيلت A , معصرات A , سقي A , ركم A . *Clouds full of lightning*, سحاب صاعقه دار . *Clouds (fogs)*, A نوايب . — *(obscurity)*, A ظلمت , سياهي . v. *Darkness.* — *A cloud of people*, A غلبه , جمع كثير . v. *Multitude, crowd.*

To cloud, مغطل كردن , ظلمت نمودن , تكسيف ساختن , تاريك كردن , سياه كردن . v. *To obscure, darken, grow dark.*

Cloudily, مغطلانه , با ظلمت , ظلمانه , تاريكانه , با سياهي . v. *Darkly, obscurely.*

Cloudiness, ظلمت A , تاري , تار , تاريكي , ميغ داري , ظلما A , تيرگي , تير , سياهي . v. *Darknesss, obscurity.*

Cloudless, بي تاريكي , بي سحابت , بي ميغ , بي ابر , مجهي A , نا سياه , نا تاريك .

Cloudy, مدجن A , سحاب دار , ابرغلبظ , ميغ دار , ابرنما , مدجّج A , مدجي A . — *A cloudy or dark day*, نهار ظلما , يوم مدجن . *A cloudy or dark night*, شب تاريك , ليل مدجي . *Cloudy minded*, تيره ضمير , مرغي . *Cloudy coloured*, قهوت رنگي , سياه فام , ظلم رنگ , تيره گون . v. *Dark, gloomy.* — *(unintelligible)*, نا معلوم , نا معقول , نا هويدا . v. *Obscure.*

A CLOVE, A قرنفل , A قرفه .

A clove-gilliflower. قرنفل .

Clove the preterite of *cleave.*

Cloven, مفروج A , رخنه دار , مغلوق A , مشقوق A , شكافته , منشقّ A . v. *Cleft.*

A cloven foot, زنگاه , زنگاله .

CLOVER, A اسفت , اسپست , سپست , طرفيل , *Black clover*, قت ,كميزه , كركمان , نسترن , دمچه , اسپس , اسپرا ديو اسپست . *To live in clover (luxuriously)*, زندگاني بعيش بردن .

A CLOUT, خذفرت A , دروه , پينه , پاره , پيوند , رقعت A , جامه , كرنج , هملخت , پرگاله , دروش , دربه , ذعلوب A , طلاست A , وفيعت A , قرطعنت A , قرطعبت A , خرقه A . v. *Patch, rag.* — *A dish-clout*, ركوي , ركو , ربذت A , روبه A , صافي .

To clout (mend with patches), هملخت , پينه دوز كردن , تلبيد نمودن , ترديم كردن , ردم ساختن , پينه زدن , دوزيدن . — *Clouted*, پينه زده شده . v. also *coagulated.*

Clouterly, بي ادب , بيهوده . v. *Awkward.*

A CLOWN, A خوريا , روستا , دهكاني , روستائي , دهقاني A , كول , فرناز , روستازاده , دهقان A , همديي , خويرات A . بي ادب , نا شناس , كوي منسوب , اهل قريه . v. *Churl, peasant, rustic.*

Clownish, كوي منسوب , نا جنس , نا تراشيده , نا شناس , درشت , بي مروّت , بي ناموس و ننگ , گستاخ , بي ادب . v. *Clown, brutal, uncivil, ill-bred, rude, rough, clumsy, coarse.*

Clownishly, گستاخانه , درشتانه , بي ادبانه , خويرات آسا .

Clownishness, نا تراشيدگي , نا شناسي , روستايي , خوريادي , ترك ادب , گستاخي , زشتي , درشتي . v. *Rusticity, brutality.*

To CLOY, شبع , اشباع كردن , بي مزه كردن , سير كردن , كاويدن , افزوليدن , برغاليدن , اغاليدن , طعم نمودن , ساختن , فرج بودن , سيري داشتن , سير شدن , غوريدن . *To be cloyed*, سيري داشتن . v. *To satiate, surfeit.*

چوپ , چوب , دست چوب , چوب A , دورباش , عصا A , زردسته , دستواره , سردسته , دستي , هراوت A , قحزنت A , كوپال , قحزلت A , بازد , باهو , درباش , (دبابيس plur.) دبوس A , لخت A , گورزه , گره , گورز . گرز , چوگان , (صوالج plur.) صولجان A , صوالجت A , جوماق . v. *Mace, staff, bludgeon.* — *A club (assembly)*, A مجلس , A صحبت .

To club, شراكت كردن . *To club one's assistance* or *joint endeavour*, امداد كردن , متادي نمودن . *Club-footed*, A حنف , A احنف , A اعصل (plur. عصل , عصلج).

To CLUCK (*as a hen*), نقیقه کردن , تلابیدن , نقنقه کردن , صیي زدن , قیق ساختن .

A CLUMP (*a shapeless heavy piece of wood*), کنده, هیزم .

CLUMSINESS, نامناسبت ,بي لطف ,نا تراشیدگي , بداسلوبي , نا ازمودگي . v. *Awkwardness.*

Clumsy, ناتراشیده , بي ادب , بي مناسب , نا ازموده , بي وقوف , نا مستعد , نا قابل , نا لطیف , بي نزاکت . v. *Awkward, artless, heavy.*

Clumsily, نا قابلانه , بي ازمودگي , بي وقوفانه .

To CLUNG (*dry* or *shrink as wood, &c.*) قدید گشتن , افسردن . — (*to grow lean*), لاغرگشتن . — *Clung*, the preterite and participle of *cling.*

A CLUSTER, خوشه , قطف ع , دسته , ربیس ع . *A cluster of grapes*, عنقود , قنف ع , جفته , خصلت ع . *A cluster of dates*, شمرخ ع , شوشهٔ خرما . v. *Bunch.* — *A cluster ear-ring*, جلاب . — *A cluster* (*a heap*), جمع ع , اغالش , جماع ع . v. *Accumulation, multitude.*—*To grow in clusters* (*as grapes*), سیرغ نابت شدن . *To cluster* (*collect together*), فراهم آوردن , جمع کردن . v. *To accumulate.*

CLUTCH, چنگ , قبضه ع , گرفت . v. *Fist, grasp, claws.*

To clutch (*clinch the fist*), مشت نمودن , دست را جمع ساختن .—(*to grasp*), در قبضه گرفتن , در مشت گرفتن .

A CLUTTER, غلغل , غوغا , دمدمه , هنگامه , معمعت ع , ولوله ع , شمات ع , دار و گیر . v. *Bustle, hurry, noise.*

To clutter, غلغل کردن , غوغا زدن , هنگامه نمودن .

A CLYSTER, حقنه ع (plur. حقن). *To give a clyster*, حقنه دادن . *To receive a clyster*, احتقان اخذ کردن .

A COACH, ارابه ع or عربه . v. *Carriage.*

COACTION, ضرورت ع , جبر ع , اضطرار ع . v. *Compulsion.*

COADJUMENT, متادي ع .

Coadjutant, متادي ده , یاردم نما , همواثق . *A coadjutor*, متادي کننده , همکن , (شریکه fem.) شریک ع , رفیق ع , همپشت , یاردمجي . v. *Assistant, partner.*

To COAGULATE, منجمد شدن , بسته شدن , افسردن , مایه ساختن , اعقاد کردن .—*Coagulated*, منجمد ع , افسرده . — *Coagulation*, بستگي , انجماد ع , جمود ع , تجمید ع , تقریس ع , انفحت ع .

COAL (*charcoal*), انکشت , حمّم ع , فحیم ع . حمّمت ع , فحم ع , فحمت ع (plur. فحوم , فحام). *A live coal*, اخگر , جمرت ع (plur. جمر , جمرات), زلک ع , اخکار ع , زغال , ژغار , زغار , ژغال , زغال , ژغل , دالب ع , جذوت ع , نگال , ژگال , ملّ ع .

A coal-rake, تنور , خاده , آهنساي , آشوب , شوخ گیر , اتش کاو , آشوب .

To COALESCE, لازق شدن , پیوستن , آمیختن , ملتزق شدن . v. *To adhere, unite.*

Coalescence, coalition, آمیزش , پیوستگي , اتفاق ع , تجمید ع , جمود ع , انضمام ع , اتیام ع , امتزاج ع , اختلاط ع , انعقاد ع , v. *Concretion, union.*

COARSE, ستبر , نافج ع , استبر , هنگفت , گنده , ستیخ , جرعب ع , صلب ع , زفت , غلظ ع , غلیظ ع , جمعاظ ع , درعم ع , جرعیب . v. *Dense, gross, rude, inelegant, mean, vile.*

Coarsely, خوریاد آسا , بي ادبانه . v. *Inelegantly, rudely, meanly.*

Coarseness, ستبري , هنگفتي , گندگي , غلاظت ع , غلظت ع , v. *Roughness, inelegance.*

COAST, کرانه , کران , کنار , لب دریا , طرف ع (plur. اطراف), ساحل (plur. سواحل) ع , ساحل دریا , لب البحر ع , یالود دریا , یالود , سیف ع , عیق ع , عدان ع , ضفّت ع , طغیت ع , صفع ع . v. *Bank, shore, side, tract, quarter, margin.*

A COAT, قبا , قباي , جامه , قفتان , قرتک , قرته , کژاغند , کلیم ع , سرتاق , کردیه . v. *Apparel.* —*A waistcoat*, زیر قبا . *A great coat worn when raining*, باراني , لبادهٔ ع . *A coat button*, جوزگرد . v. *Button.* — *A coat of mail*, دگلا , زره , کومه , شلیل ع , گبر , قردمان , کچون , جبه , بکتر , جیش , جدلا . v. *Mail.* — *A maker of coats of mail*, جیش گر .

To coat. v. *To cover, invest.*

To COAX, نوازش کردن , چاپلوسي کردن , دم بازي کردن , خاطر نواختن , ریش خند ساختن , سپید کردن , ملاطفت ساختن , شیوه نمودن , دلاساي کردن . v. *To cajole.*

A couxer, خوش , ریش خند , سپید کار , دم باز , چاپلوس , مالق ا . v. *Flatterer.*

To COBBLE, کفش دوزي , تلبید ساختن , تردم کردن , کردن . v. *To mend.*

A cobbler, کفش دوز , هملخت دوز .

A COBWEB, فدس ا , نسج عنکبوت , پرده عنکبوت , کرتینه ا , ملقاط ا , هبور ا . (plur. فدست)

A COCK (*male bird*), مرغ ا .— (*dunghill*), دیش , خروس , طخمیل ا , عطرفان ا , خروه , لافظت ا , دیق ا , دیک ا , ابو دجاجت ا , ابو سلمان ا , ابو برایل ا , ابو الیقظان ا , کنک , صرصره , کلاش , بو سلیمان ا . *A cock's comb*, زین , خروه . — *The spur of a cock*, زعبت ا . — *The crowing of a cock*, زقو ا , بانگ خروس . *A turkey-cock*, فیل مرغ . *A cock-pheasant*, نذرو ا . —*The cock of a cistern*, قصابت ا , انبوب , انبب , دسام ا , سربند .

To cock (*sit upright*), منصوب نهادن , قایم نمودن . — (*to strut*), سر خرمیدن , خرامان شدن . — (*to hold up the head*), گردن افراشتن , افراختن .

A cockatrice, v. *Basilisk.*

Cock-crowing (*the time at which the cock crows*), وقت تمجید , غلس ا .

To COCKER. v. *Cherish.*

A COCKEREL, جوزه . v. *Chicken.*

COCOA NUT, نارجیل .

A COD (*pod*), قرّاط ا , خرنوب ap .

A CODE, کتاب ا . v. *Book.*

Co-efficiency. v. *Co-operation.*

CO-EQUAL, همسر , همقدر , همسر و هم عنان .

To coerce. v. *To restrain, check.*

COETANEOUS, همزاد .

COEVAL, همسال , همعهد , هم سن , هم عمر .

CO-EXISTENCE, اجتماع ا , همذاتي .

Co-existent, همذات .

COFFEE, بُن , قهوه ا .

Coffee-pot, ابریق القهوه ا , قهوه دان .

A COFFER, صندوق ا , صندوقه ا , صندق ا , درج . v. *Chest, treasure.*

To coffer, بدرج وضع کردن , درصندوق نهادن .

A COFFIN, تابوت ا , ستودان , خرپشته , قشع ا , کفن ا , صندوق ا .

To coffin, تکفین کردن , جیفت در تابوت نهادن .

To cog. v. *To cajole, coax, lye.*

COGENCY, زور , قوّت ا , قدرت ا , ضرورت ا . v. *Force, power, strength.*

Cogent, زوراور , قوي ا , ضرور ا . v. *Forcible, convincing.*

COGITATION, فکر ا , اندیشه . v. *Thought, meditation.*

To cogitate. v. *To think, meditate.*

Cognation. v. *Kindred, relation.*

Cognition. v. *Knowledge, conviction.*

COGNIZANCE, عرف ا , باز پرسي , باز خواست , فریادرسي .

COGNOMINAL, همنامه دار .

COGNOSCIBLE, ممکن عرف .

To COHABIT, همخانه بودن , همحجره شدن , همخوابه , بودن , هماغوش شدن .

A COHEIR, میراثه شریک , هم میراث .

To COHERE, چسپاندن , چسپیدن , ملحق بودن , پیوسته بودن , مواصلت شدن , چسپانیدن . v. *To adhere,* — (*to suit*), شایستن , لایق شدن . v. *To fit, agree.*

Coherence, cohesion, چسپیدگي , ملاصقت ا , پیوست , الحاق ا , پیوند , پیوستگي . v. *Consistency, connexion, union, dependence.*

Coherent, واجب ا , لایق ا , ملحق ا , چسپان , پیوسته . v. *Consistent, suitable.*

Coherently, علي الاتصال ا , لایقانه , با پیوست .

To cohibit. v. *To restrain.*

A COHORT, گروه , بلوک , بیراق ا , رساله ا , الوش .

Coif, coiffure. v. *Cap, head-dress.*

To COIL, وشیعت , توشیع کردن , پیچیدن , حلقه ساختن , گروهه نمودن , ساختن .

A coil (*of rope*), وشیعت ِجمل, گروهه, حبل, حلقه ِرسن. — (*bustle*), غوغا, هنگامه, شماتت A, خواف A. v. *Clatter, tumult,*

COIN, A سکّه, زر, ضرب A, درهم A, اقچه, نقره, نقد A, پول. v. *Money.* — *A die for coining*, A سکّه, میخ ِ, میخ. درهم. —*Adulterated coin*, قلب اقچه, زیوف سکّه, درهم ِ. *Leather coin*, شهروا. *A new gold coin*, هبرزي. طلبیس.

To coin, سکّه ضرب کردن, سکه زدن. (*invent*), ایجاد کردن. v. Also *to forge.*

Coined, سکّه زده, A مسکوک. *To be coined*, سکه زده شدن.

A coiner, ضرّاب A, ضارب الدرّهم A, پشیز نشان, سکّه زن. *An adulterer of coin*, زر ِزیوف زن, ضرّاب ِ سکّه, تلبیس.

Coining, coinage, ضرب ِ سکّه, زدن ِ سکّه. v. Also *forgery, invention.* — *Having the power of coinage* (i. e. *being an independent prince*), سکّه داري. *The place of coining* (*the mint*), دار الضّرب A, میخ کده, سکّه خانه.

To COINCIDE, موافق شدن, برابر شدن, راضي بودن. هم مطلب شدن, یک دل شدن. v. *To agree, concur.*

Coincidence, A موافقت. v. *Concurrence, agreement.*

Coincident, A موافق, برابر, مطابق A, یک سان. v. *Concurrent, consistent, equivalent.*

To COJOIN. v. *Conjoin.*

COITION, A جماع, A مباشرت, وصل A, کشني, A توضّم, عصد A, نکاح A, مجامعت A, اجتماع A. *Coitio absque emissione*, A کسل.

A COLANDER, پالونه, پالورگي, کوبین, A پیکن. v. *Sieve, strainer.* —*To strain through a colander*, پالودن, ساویدن.

COLD (*adj.*), بردان A, بارد A, برد A, سرما, سرم, سرد, قارس A, خصر A, قاصر A, نازیت A, سرّ A, برود A, مبرّد A, مقرور A, قرّ A, خنک A. *Cold in constitution*, بارد المزاج A, *A cold wind*, بلیلت, بلیل A, صرصر A, باد ِسرد, باد ِبرد, عریت A. *Hot and cold*, گرم وسرد. *Cold* (*hailing*) *clouds*, سحاب ِبرد. *Cold and wintry*, برد وستوي. *Cold water*, آب خنک, آب ِسرد, خصر A, بسر A, قارص A. v. Also *reserved, coy, unaffecting, unaffectionate, unconcerned.*

Cold (*subs.*), سرد, برودت A, برد, سرما, صرد A, وحصت A, قرت A. *Heat and cold*, حرّو برد, گرما وسرما. *Intense cold*, A زمهریر, A زمهري, A صرت. *To catch cold, to be affected by cold*, سردي یافتن, مبرّد شدن, برودت مبتلا. *The cold fit of an ague*, حماي البرد A, لرزه, تپ, لرزه. *To tremble with cold*, لرزیدن. v. *Coldness.*

Coldly, بي گرما, سرمانه. v. Also *indifferently, negligently.*

Coldness, سردي, برودت A, مسامحت A. v. *Cold* (*subs.*), *coolness*; also *chastity, frigidity, unconcern.*

A COLICK, وجع ِبطن, قولنج A or کولنج A, درد ِشکم, گدایش, برنس, کزاش. *An electuary for the cholick*, کلکلانج.

A COLLAR (*of a garment*), گریوان, گریب, گریبان, بادباز, بادوان, بادبان, بادبار, زیق, چرخ, جربان, بند ِگردن, گردبان, A جیب. — (*an ornament for the neck*), عقد A, زه خیار, زه بند, اربت A, متوم A, عصمت A, طوق A (plur. اطواق). — *A dog's collar*, فیقسیج, طمل A, ساجور AP. — *A horse-collar*, بربند. —*The collar-bone*, حلقه A, اعناق A. — ترقوت A.

To collar, گریبان گرفتن.

To COLLATE, برابر کردن, مقابله کردن, مواجهه کردن, روبرو ساختن, تطبیق کردن, وجاه ساختن. v. *To compare, confront.* — *To collate a book*, کتاب مقابله نمودن. v. Also *to bestow.*

A collater, مقابله نماینده, روبرو کننده.

Collation, A مقابله, A مواجهه, A تطبیق. v. *Comparison,* — *A collation* (*repast*), اکل و شرب, طعم A, مزه, تناقل A, احسان A, داد, (*a gift*). v. *Benefit.*

COLLATERAL, پهلو پهلو, بجانب, جانب, جانبي, متوازف A, مساوي A, سوي A, برابر برابر, برابر, پهلو به پهلو, متوازي A. v. *Parallel, concurrent, indirect.*

Collaterally, جنابیانه, جنبانه, بروجه ِجانب, از برابري, جنب بجنب. v. *Indirectly.*

A COLLEAGUE, هم, سهیم A, رفیق A, شریک A, همکن, همساز, همزانو, همخانه, همحال, همپایه, منصب همنشین.

To COLLECT, فراهم آوردن, اجماع ساختن, جمع کردن, گرد, بهم آوردن, کوز کردن, اجتنا ساختن, تحاوي کردن

چیدن , تحصیل نمودن , کردن . v. *To accumulate, amass, gather.* — *To collect rent,* مالگذاري تحصیل کردن . *To collect* or *meet together,* فراهم آمدن . — *To collect in a sum total* or *heap,* جمله کردن . — *To collect wealth or provisions,* اذخار ساختن , تجمّل نمودن , جمع مال کردن . *To collect arguments,* or *draw conclusions,* استدلال ساختن , نتایج کردن . — *To collect from observation,* نیکو داشتن , صیانت نمودن , رعایت کردن . v. *To observe, infer.* — *A place where water collects,* (*as a pool, &c.*) آبگیر , آبکند , آبکنده . — *To collect one's self* (*to recover from surprize, &c.*), بهوش آمدن , جمعیت خاطر نمودن , هوشیار شدن .

Collected, collective, مجتمع A , فراهم آورده , جمع کرده شده , ساخ , مجموع A , مجمّل A , منحوز A , محبوش A , مجمع A , ملموم A , متراکم A , مرتظم A , ململم A , مضفوف A , مرتجم A , لقیط A , متدایم A , عرمت A , عرفي A , ملتوط A , مستربع A , ملقوط A , جني A . — *To be collected,* خوبیدن , جمع کرده شدن .

Collectible, ممکن جمع .

A collection, A اجتماع , A جمع , A جماع , جمعیت A , مجموعات (plur. مجموعت A , اجماع A , مجمع A , جامعیت A , نعشلت A , تحصیل A , اغالش , فراهم , جملگي , جملت A , همش A , جما A , نتیجه A (plur. نتایج) , حفاصت A , فراز , تکلید A , تکویم A , تکوید A , تنج A , شمل A , ولمت A , گرد , کوز A . تحاوي A , اجتنا A , حوز A , دکس A , کدس A . *A collection* or *miscellany,* A مجمع , A مجموع , A مجموعت . — *A collection of things,* اتّفاق اشیا .

Collectively, در جمع .

A collector, جمعلیل A , جامع A , جمع کننده . گرد کنا , باژگیر , محصّل A , *A collector of revenue,* تحصیل دار , باژ , کنارنگ , عامل A , خراج جمعلیل , یاره گیر , باژدار , ستان , شاه‌بندر , میر بحر . (*of port duties*), ساعي A , ترتور A , جابي A .

A COLLEGE, مدرسه A (plur. مدارس) , جماعت علما , انجمن A . *Colleges of doctors, and habitations of learned men,* مساکن علما و مواطن فضلا .

Collegial, جماعت علما منسوب , مدرسه پیوند .

A collegian, اهل مدرسه .

A COLLIFLOWER, A القنبیط ,

COLLISION, A مصادمت , A تصادم , بهم زدگي .

To COLLOCATE, نهادن . v. *To place.*

Collocation, وضعیت A , وضع A , نهاده , نهاد .

To COLUDE (*conspire to defraud any one*), بفریفتن کسي , اتّفاق کردن , حیله ساختن , آل ساختن . v. *To conspire.*

Collusion, A اتّفاق , حیله سازي , بندش , سازش . v. *Fraud.*

Collusive, A غدار , A تلبیس , غابن , حیله ساز , هیله باز . v. *Fraudulent.*

Collusively, حیله بازانه , با حیله , غدارانه .

A COLLYRIUM (*ointment for the eyes*), توتیاي دیده , سرمه , داروي چشم . — (*a black powder of antimony, &c.*), A شیاف , A کحل , A جلا .

A COLONEL, پیشاهنگ , سرجنگ , سرخیل , سالار .

To COLONISE, نوآباد کردن , جاي ویران آباد ساختن , معمور ساختن , آباد کردن .

A colony, نو آباد .

A COLONNADE, سلک ستون , نظام عماد .

The COLOQUINTIDA (*bitter apple, a violent purgative*), علقم A , کیستو , صاب A , مرّه A , مرزهره , خنظل A , زهر زمین , پرند , حنطل A , مغل A , حدج A , فثّ A , شري A , الا A , عجاف A .

Coloration. v. *Colouring, dying.*

A COLOSSUS, بت عظیم , شکل کلان .

Colossian (*giant-like*), عفریت آسا , مثل شکل دیو , اهرمان سا .

COLOUR, رنگ . — (*in composition,* فام , گونه , گون), سحنا A , صبغ A , صباغ A , نقبب A , لیاط , لیط A , یون , نجار A , نجره A , جرم A , سن , بوص A , شرج A , سحنت A , *A white colour,* ابیض A (fem. بیضا , plur. بیض), لیاح A . *A black colour,* سیاه , اسود A . *A red colour,* احامرت , احامر , حمر , plur. حمرا , fem.) احمر A , سرخ . *A yellow colour,* زرد , زرباب , اصفر A (fem. صفرا) . *A green colour,* سرسبز , سبز , اخضر A (fem. خضري) . *A brown colour,* گندم گون , اسمر A (fem. سمرا) . *A blue colour,* آبي رنگ , سماوي A , نیل فام , کبودي . *A fine scarlet colour,* ارجواني , ارغواني , قاني A , اسقرلاط A . *A purple colour,* لعل گون . *A ruby colour,* باده رنگ . *A tulip colour,* لاله فام . *A rose colour,* گلگون , گل رنگي . *A gris-de-lin*

colour, کتان رنگي . *Of various colours*, رنگارنگ , گوناگون , گونه گونه . *A high* or *full colour*, رنگ بالا . *A weak* or *diluted colour*, رنگ کشاده . *Of one colour*, یکرنگ , همرنگ . *Of his, her*, or *its proper or natural colour*, خود رنگ . *Of a pleasing colour*, شوخ رنگ . *Mixing colours*, رنگ آمیز . *Of all colours*, AP بوقلمون . *Of a changing colour*, A متلوّن . (*Most of the above words are either used alone, or followed by* رنگي , رنگ , فام , گون , گونه , *and* جرده : *they often apply a tendency to those colours; and may be translated*, whitish, blackish, reddish, *&c.*) — *To change colour*, A متحمج کردن . *To change a colour*, دیگرگون کردن . — *The colour, complexion*, or *air of the countenance*, سیما , چهره . — *A colour* (*palliation, concealment*), بهانه , پوشش , پنهاني , A اخفا , A کتم , A ستر . — (*an appearance*), A صورت , وجه (plur. وجوه), A شکل , A ظاهر , بیرون .

To colour, رنگ کردن , رنگین نمودن , A ملوّن کردن . — (*to palliate, excuse*), معذور کردن . — (*to give an appearance*), گونه کردن , وجه ساختن , شکل نمودن , صورت دادن . — (*to blush*), رنگ شدن , خجلت ساختن , شرم داشتن .

Colourable. A معقول , صورت دار . v. *Plausible, specious.*

Colourably, معقولانه .

Coloured, رنگین , A ملوّن , A متلوّن .

Colouring (*adj.*), رنگ نما , گون ده .

Colourless, بي رنگ , A صاف , A ساده . — (*transparent*), A شفّاف , A شفاف .

Colours (*standard*), A علم , A نشان , A ازیع , A رأیت , A عجوز . v. *Banner, ensign, flag.*

A COLT, کرّه , آسپجانه , A راشح , A فریس .

Coltish (*wanton*), شوخ , A ابتر .

A colt's tooth (*wanton desire*), شوخي .

A COLUMN, A رکن (pl. ارکان), ستون , A عمود (plur. اعمد), A عمدت , A عمده , A دعام (plur. دعم , دعمت), درخت , A میل , A قاعدت (plur. قواعد), A عماد , A عمادت , A عنک , A اسي , A اسیت , تیر , A ساریت . v. *Pillar*, and چارطاق . — *A large column*, عمود معظم . *A strong column*, رکن رکین . *The base of a column*, پایه ستون . — *The column of a state*, A عمدت الدّوله . *The column of religion*, عمود الدّین (*these are titles conferred upon great men in the East.*)

Columnar, در وجه ستون .

A COMB مشقات A , مشقا A , مشط A , شامه , شانه , مسح A , سرخاره , مضط A , مکد A , مفروج A . — *A weaver's comb*, انگاژه , انگاز . *A cock's comb*, تاجک , گروهه , تاج . *A curry-comb*, قشاوه , کشاده , شانه آسپ . خول , فرجول A , فرجون A . — *A shepherd's comb*, A مشط الراعي . *A comb-maker*, برس , شانه گر . *A honey-comb*, خانه شان , سبع , هفّ A , زنبور .

To comb, مورا , مشط کردن , شانیدن , شاندن , شانه زدن , لرح کردن , مشاطه ساختن . *A comber* (*a lady's maid* or *tire-woman*), مشاطه . v. *Dresser.*

A COMBAT, جنگ , معارکه A , کارزار , آورد , نجدت A , ناورد , ستیز , زد و خورد , مبارزت A , جهاد A , رزم , نبرد . v. *Battle, conflict, contest, duel.*

To combat (*fight*), جنگ کردن , جنگیدن , زد و خورد , جنگ و جدل ساختن , کردن . — (*to oppose*), مقابله کردن , برابر کردن , تعریض ساختن .

A combatant, جنگ کننده , غازي A , مبارز A , محارب A , شجعان A , مقاتل A . v. *Champion, warrior.* — (*an antagonist*), معارض A , عدو A , دشمن , مقابل A , حریف A .

COMBINATION, اتّصال A , مواصلت A , رفاقت A , اتّفاق A , تعاهد A , توافق , پیوستگي A , ضم A , موافقت A , اتّحاد A , معاهدت A . v. *Conjunction, union*; also *conspiracy.*

To combine, پیوستن , پیوسته کردن , متصل ساختن , موافق , راضي بودن , موافقت کردن , شدن , قایل نمودن . v. *To join, link, agree, coalesce, unite, mix.*

Combined, پیوسته , آمیخته , A متّفق , A متصل , مخلوط A .

COMBUSTIBLE سوزنده , آتش انگیز , آتشگیر , قابل سوزش , ناري A , ممکن سوز , انبانک , آتشزنه , اتشگیره , برک .

Combustibleness, A قابلیت النّار .

Combustion, افروختگي , سوزش , سوختگي . v. *Conflagration, burning, consumption.* — (*tumult*), A شمات , هنگامه , غوغا . v. *Bustle, hurry.*

To COME, قدوم , اتو نمودن , رسیدن , آییدن , آمدن , خوالیدن , جاي ساختن , آمازان شدن , ساختن . *To come*

and go, آمدن ورفتن , آمد وشد کردن . *To come into the mind*, یاد آوردن , یاد آمدن , ذکرت کردن , درخاطر آمدن . *To come into the middle*, درمیان آمدن . *To cause to come*, رسانیدن , گردانیدن . *To come to misfortune*, از پای افتادن . *To come about* (*to happen*), روی دادن , سر زدن .—(*to change*), تغییر نمودن . *To come again*, باز آمدن , تبدیل کردن , رجوع کردن . *To come at*, or *come by* (*acquire*), اندوختن , حاصل کردن . *To come in* (*enter*), داخل شدن , در آمدن , دخول کردن .— (*to comply*), راضي بودن , مطیع شدن . v. *To agree, yield.* — *To come in to* (*to assist*), نصرت دادن , معاونت نمودن , مددکار شدن , تقریب کردن . *To come near*, نزدیک آمدن , *To come of* (*to be descended from a line of ancestors*), از نسل بودن , از اصل آمدن . *To come off* (*deviate*), خلال کردن , پي راه شدن , خلاص شدن . — (*to escape*), نجات یافتن , رستن .—(*to end an affair*), عاقبت الامر نمودن , امر تمام کردن . *To come off well*, عاقبت خیر داشتن . *To come off badly*, خیبت بودن , پي فروغ شدن . *To come off from* (*leave*), خودرا باز داشتن , پرهیز کردن . v. *To abstain, forbear.* — *To come on* (*make a progress*), پیش آمدن , استمرار کردن , نزدیک آمدن . — (*to rush to the attack*), مبارک , بختیار گشتن , هجوم کردن .—(*to thrive*), خروج ساختن , عبور ساختن , گذار کردن , گذاردن , شدن . *To come over* (*pass*), عاصي نمودن , عدول کردن . *To come over from a party*, بجوش آمدن . *To come or boil over*, غدر ساختن , فریفتن . *To come over* (*deceive*), بیرون آمدن . *To come out* (*or forth*), منشور , اشکارد گشتن , ظاهر شدن *To come out* (*become public*) مبروز شدن , مشهور بودن , بودن . *To come out with one's opinion*, راي ظاهر کردن . *To come to* (*consent, yield*), بلي , رام نمودن , مطیع کردن , راضي شدن , گفتن . *To come to*, (*come up to*, or *amount to*), تعدید شدن , جمع حساب کردن . *To come to one's self* (*from ebriety*), واهش , بهوش آمدن , عقل شنا , بهوش آمدن . — (*to recover one's senses*), یافتن . *To come to pass*, روي , جاري بودن , فراز رسیدن , سرزدن , دادن . *To come up* (*grow out of the ground*), ظهور ساختن , طلوع کردن , رستن , نشو نمودن , نابت شدن .— (*to ascend from below*), از فرو فراز رسیدن , برآمدن . *To come up to* (*equal, rise or reach to*), بسویت خیزیدن , برابر گشتن , *To come up with* (*overtake*), واصل بودن , نایل شدن . *To come upon* (*attack*), هجوم آوردن , حمله کردن . *All this comes of you*, این همه آورده تست . — *Any place to which one comes*, آمدنگاه . — *Come hither*, بیا , بیا بیا , آي ع. *Come* (*be quick*), بشتاب , شتاب , تبرکارنمای , زود بگن . *The time to come*, اتیت ع , وقت آینده , زمان مستقبل , اخرة ع.

To come or arrive (*in speaking of a person of consequence*), تشریف آوردن .

A COMEDIAN, تماشا , نقال ع , نقل کننده , اهل تقلید , چنگي , اسکند , سازنده , تماشاگو , گر .

A comedy, تماشا , تقلید ع , نقل ع .

COMELINESS, جمال ع , حسن ع , خرشنماي , خوبصورتي , رونق ع . v. *Beauty, elegance, grace, dignity.*

Comely, جمیل ع , حسین ع , خوبصورت , خوشنما . v. *Beautiful, &c.*

A COMER, آي , آینده (plur. ایان).

A COMET, دو , گوزچهره , گوزچهر , جوزهر , ستاره دم دار , ذوابه .

COMFORT (*consolation*), دلاسا , خوشي , خاطر جمعي , تسلّي قلب , تسلیت ع , نسلّي ع , خاطر نوازي , آرام , آسایش , تعزیت ع . v. *Consolation.* — (*assistance*), یاري , عون ع , نصرت ع . v. *Support, countenance.*

To comfort, تسلیت دادن , تسلّي کردن , دل اسا کردن , دل , دل فروز نمودن , دل شاد ساختن , دل خوشي دادن , ربط قلب ساختن , استمالت بخشیدن , نواختن . v. Also *to invigorate, enliven, strengthen.*

Comfortable, comforting, آسوده , تسکین بخش , فرح بخش , غمزدا , خاطرخوش کنا . تسلیت بخش , دل شاد ساز , حال , دل شاد , دل خوش .

Comforted, خشنود , خوشنود , محظوظ ع , متسلّي ع . — *To be comforted*, خاطر , متسلّي شدن , تسلیت یافتن ع , خوشنود بودن , جمع شدن .

Comfortably, با تسلّي , با خوشي . v. *Hopeful.*

A comforter, دل آرام دهنده , خاطرنواز , دل آسا کننده , متسلّي ع , معزي ع . *The Comforter* (*paraclete*), خفیر ع , فراقلیط .

Comfortless, بیچاره , نامراد , بي خرشي , بي تسایت , بي امید , خاطرشکسته , دلشکسته , دلتنگ , دلفکار , غمزده .

COMICAL (*exciting mirth*), ابتسام نما , شادي انگیز , خنده آورد و مسرّت , بهجت کنا , انبساط ساز , مضحک ع , عجیب ع , ظریف ع , مسخره ع , انگیز . *Comical, comic*, خوش طبع .

Comically, با سرور و نشاط , اضحاکاً ع , مضحکانه .

Comicalness, ضحکت ع , ظرافت ع , مسخرگي , خوشطبعي , ابتسام نماي , اضحاک .

COMING (*subs.*), آمدن , آمد , آمدني , اتيت ع , اتي ع , وفادت ع , وفد ع , وافد ع , ورود ع , متعال ع , قادمت ع , موتاب ع , جاي ع , جايي ع , مظبر ع . — *Coming and going*, آمد و شد .

A coming-in, درآمد . v. *Revenue.*

A COMMAND, فرمان , فرمايش , فرموده , حکم ع (plur. احکام), امر ع (plur. اوامر), ارشاد ع , امرت ع . v. *Mandate, order, precept, decree.* — *The command of* God, فرموده خدا . *By the command of* God, بامر الله تعالي . *The royal command*, امر شاهي , حکم سلطان , فرمان پادشاه . v. Phrases under مرسوم . Vol. I. — *A command under the king's sign manual*, خط شريف , خط همايون . *Who obeys commands*, حکم بردار . *To obey commands*, فرمان امتثال کردن . *To execute commands*, فرمان بردن . *Who issues commands*, فرمان ده . — *According to the king's commands*, بموجب فرمان پادشاه , حسب الامور شاهي . *Absolute commands*, تصارف ع .—*Command (supreme authority)*, فرمان , حکم , حکومت , حکومت ع , فرمان گذاري , فرمايي , امارت ع , امرت ع , سروري , دولت ع , حکم داري , دينپناهي , پناهي , شاهنشاهي , شاهي , پادشاهي , سلطنت ع , مملکت ع , ممالک ع , دعوت ع , داوري , خلافت ع , اشتلم ع , نفرت ع , شهرياري , قيصريت ع . v. *Dominion, despotism, power, sovereignty.* — (*government, regulation*), ضابطه ع , ضبط ع , تدبير ع .

To command, امر , حکم نمودن , فرمان دادن , فرمودن , ارشاد کردن , کردن .

Commanded, فرموده , مامور ع , محکوم ع .

A commander, فرمان گذار , فرمان دهنده , فرمان فرما , مرشد ع , حاکم ع , امير ع , حکومت ران , حکم کنا , کارفرما , والي ع , ضابط ع . *The commander of an army*, سالار , سردار , سپهبد , سپهده , پيشرو , پيشاهنگ , سپهدار , سپهسالار , يکلنخت , گريز , الجيش , امير ع , سپهکش . *The commander of a garrison*, ضابط حصار , قلعه دار , محافظ ع . *The commander of the faithful*, امير المومنين ع , پادشاه اسلام . v. *Emperor, khalif, king.*

Commandment, v. *Command, mandate, order, precept, authority.* — *The ten commandments*, وصاياي الله عشره ع , کليمت .

To COMMEMORATE, ذکر , يادگرفتن , يادداشت کردن , حکايت , تقرير کردن , تذکرداشتن , تذکير نمودن , ساختن , نقل بستن , نمودن .

Commemoration, ذکر ع (plur. اذکار), يادداشت , ياد , اندامد , حکايت ع , تذکره ع , تذکير ع .

Commemorable, ممکن تذکير , قابل ياد .

Commemorated, يادگرفته , مذکور ع .

Commemorative, ذکري , تذکرکنا , ياد نما .

To COMMENCE, مباشرت , شروع کردن , آغازکردن , ساختن . v. *To begin.*

Commencement, آغاز ع , شروع ع , ابتدا ع , اوايل ع . v. *Beginning, date.*

To COMMEND (*praise*), ستودن , ستاييدن , ستايش , تحسين , توصيف کردن , تعريف کردن , آفرين دادن , کردن , وصف کردن , کردن . v. *To praise, approve.* (*to recommend*, or *commit to*), تسليم کردن , سفارش دادن , سپردن , حواله کردن , سپارش دادن , مفوض ساختن , سپرد کردن .

Commendable, ممدوح ع , واجب المدح ع , قابل تحسين , پسنديده , مستحسن ع , لايق ستايش , موصوف ع , حميد ع , محمود ع , مرضي ع . v. *Laudable.* — *More commendable*, احمد ع .

Commendably, بوجه موصوف , بطور حميد و ممدوحانه .

Commendation, حمد ع , مدح ع , مدحت ع , ستايش , سپاس , تعريف ع , توصيف ع , وصف ع , تحسين ع , آفرين . v. *Approbation, praise.*

Commendatory, حمد نما , ستايش دار .

Commended, ستوده . v. *Praised.*

A commender, وصاف ع , مدّاح ع , مادح ع , ثناگو , آفرين گو , خود فروش , خود ستا . *A self commender*, واصف ع .

Commensuration, &c. v. *Mensuration, proportion.*

To COMMENT, شرح ساختن , تفسير نمودن , تاويل کردن .

A comment, commentary, تفسير ع (plur. تفاسير , تفسيرات), تاويل ع , حاشيه ع , تعبير ع , مدرس ع , شرح ع (plur. شروح), بيان . v. *Exposition, narrative.*

A commentator, commenter, شارح ع , شراح ع , اهل تفسير ,

posit), موضوع نمودن , وضع کردن , ودع ساختن .—(*to do, perpetrate*), رکوب ساختن , ارتکاب کردن , کردن . *To commit a crime*, ارتکاب معاصي نمودن , قباحت ساختن , گناه کردن . *To commit to prison*, حبس کردن , درزندان نهادن , مسجن . v. *Imprison.* — *To commit* or *intrust one's self*, خودرا اعتماد کردن .

A commitment to prison, تحبّس ا , حبس ا , نهادن درزندان , احتباس ا .

Committed to prison, محبوس ا , مسجون ا . *To be committted to prison*, محبوس شدن .

COMMODIOUS (*convenient*), موافق ا , مناسب ا , شایسته , معقول ا , لایق ا , سزاوار , قابل ا —. اهل ا , (*useful*), فایده‌مند , سودمند , مفید ا , نافع ا . v. *Suitable, advantageous.*

Commodiously, با منفعت , مناسبانه , لایقانه , با موافقت , فایده مندانه .

Commodiousness, مناسبت ا , موافقت ا , فایده ا . v. *Convenience, ease, advantage.*

Commodity (*advantage*), سود , فایده ا , کسب ا . v. *Interest.*—(*convenience*), مناسبت ا , سزاواري , شایستگي . —(*ware*), متاع ا , چیز , سودا ا , مال ا , رقم ا , جنس ا , (plur. امتعت), قماش ا (plur. اقمشت), اسباب ا . v. *Merchandise.*

A COMMODORE, سردار جهازها .

COMMON, عام ا , عموم ا , معروف ا , مشهور ا , شمل ا , جدي or جدا ا , مشترک ا , مشارک ا , شمول ا , مشمول ا . v. *General, universal.*—(*plenty*), وافر ا , کثیر ا . v. *Abundant, ordinary, usual.*—(*cheap*), کم بها , ارزان .—(*ignoble*), ناکس ا , زقاقي , فرومایه , کمینه , خورید , حقیر ا , بد اصل . v. *Mean, vulgar.*—(*without an owner*), معطل ا , غیر مالک , بي صاحب , لاوارث ا . —*Common property*, جدوي ; مالکیت عامه . *Common sense*, حس مشترک , حاسه عامّه . *A common* or *vulgar idiom*, زقاقي زبان , زقاقي دل . *In common*, جدي or ا , بالسویة ا , علي السّویة ا , برابر , جدا . *The plunder is in common*, شکار مشترکست . v. *Equally, indiscriminately. A common*, میدان .

Commonalty, common people, commons, commoners, عام ا , جاهل خلق , خلق ا , اهالي مملکت , اهالي ا , عامت ا ,

, کشاف ا , تأویل‌گر , برفندار , محشي ا , معبّر ا , مفسّر ا , بیان نویس .

COMMERCE (*trade*). سوداگري , اشترا ا , تجارت ا , آمد و رفت , (*intercourse*), —. کار , معاملت ا , داد و ستاد . صحبت ا , آمیزش , مخالطت ا , اختلاط ا , علاقت ا . *To have commerce* or *intercourse*, اختلاط داشتن , علاقه داشتن , صحبت کردن . v. *To converse, correspond, keep company*; also *to trade.*

Commercial, داد و ستد پیوند , بازاري , تجارت منسوب .

Commigration, &c. v. *Emigration.*

Commination. v. *Threat, denunciation.*

To commingle. v. *To mingle.*

To commiuute. v. *Grind, pulverise.*

To COMMISERATE, مرحمت , شفقت نمودن , رحم کردن , تعطّف داشتن , کردن . v. *To pity.*

Commisseration, رحم ا , شفقت ا , شفق ا (plur. اشناق), رقّت ا . v. *Compassion.*

A COMMISSARY, داروغه.—(*delegate*), وکیل ا , حواله ا , سرهنگ . — *To appoint a commissary*, وکیل , حواله ساختن , مباشر کردن , داروغه کردن , گماشته کردن , نصب نمودن .

A commissaryship, منصب وکیل , مباشرت ا , داروغگي , وکالت ا .

A COMMISSION (*warrant, patent*), سند ا , فرمان . —(*delegation, full power*), وکالت نامه , مباشرت ا , خدمت ا , تفویض ا , سپارش . v. *Order, trust, warrant.* —(*perpetration*), ارتکاب ا , رکوب ا . *The commission of a crime*, ارتکاب معاصي , ارتکاب گناه . *The commission of adultery*, ارتکاب زنا . —*Commission* (*office*), منصب ا , خدمت ا , مرتبه ا or مرتبت ا , پایه , جاه . *Commission on goods, &c.* حقّ السّعي ا , دستور ا , تحریر ا , رسوم ا .

To commission, منصب دادن , نصب کردن , سند دادن , نامزد نمودن .

A commissioner, امین ا , داروغه , وکالت نامه دار , موکّل ا . v. *Commissary.*

To COMMIT (*intrust*), سپردن , مباشرت دادن , سپارش —(*to de-*

قلمعت ع , رعیت ع , عامت ناس , عوام ناس , عوام ع , خاشر ع , ابغث ع , بغثا ع .

Commonly (*universally*), عموماً ع , علي وجه العموم ع . — (*frequently*), اکثراوقات , اکثر ع , بسیار بار , نوبت بسیار , کثیراً ع , تارةً ع , تارةً بعد تارةً ع , دفعةً ع . v. *Often, usually.*

Commonness, v. *Frequency.*

A common-place book, مسودت ع , سفینه ع , بیاض ع , روز نامه , مقابله ع , دستور ع , دفتر ع .

Commons, v. *Commonalty ;* also *food, diet.*

A common shore, آبخانه , آبریز , مزبله ع , نابدان , بدرو , سمج , کمانه , قنات ع , اوغن ع .

Common-weal, common-wealth, جمهور ع (plur. جماهیر). v. *The public, republic.*

COMMOTION, جنبش , حرکت ع .—(*tumult*), همرشت ع , هنگامه ع , غوغا pa , غلغل , شور , تحریک ع , فتنه ع . v. *Sedition.*—(*perturbation*), بغشرت ع , انزعاج ع , اضطراب ع , تذبذب ع , لشلاشت ع , تزلزل ع , تلواسه , تلوسه , بوهو , تبرعص ع , بعص ع , قلتلت ع , قلتال ع , قلق ع , تضجر ع . v. *Agitation, restlessness, disturbance.*

To commune. v. *To converse, confer.*

To COMMUNICATE (*impart, reveal*), ظاهر , بیان کردن , اظهار کردن , کشاده نمودن , افشا ساختن , اشکارد کردن , کردن . — (*to bestow a part*), حصّه , حصّه دار کردن , حصّه دادن . — (*to consort with*), بخش نمودن , نس داشتن , علاقه داشتن , مصاحبت داشتن , تشریک ساختن , اشتراک کردن . — (*to receive the sacrament*), تناول قدّاس پذیرفتن . *To communicate* (*as the pestilence, &c.*), سرایت کردن . *To communicate a secret*, ایداع کردن , اسرار نمودن . — (*join*), پیوستن .

Communicable, ممکن حصّه دار , لایق اشکار .

Communication (*revealing*), اظهار ع , افشا ع , اظهار ع . — (*participation*), تشریک ع , اشتراک ع , علاقت ع , حصّه داري , شرکت ع , تشارک ع , مشارکت ع . v. *Correspondence.* — (*conversation*), محاورت ع , مخالطه ع , اختلاط ع , مجالست ع .—(*inlet*), مدخل ع , معاشرت ع , جواب سوال .

Communicative, اشفا بخش , شمه فیض , فیاض ع , اسرار نما .

Communion (*intercourse*), صحبت ع , مساحبت ع , انس ع . v. *Society, fellowship.* — *The communion* (*sacrament*), تناول قداس .

Community, جمهور ع , رعایا ع , خلق ع , خلقت ع , اجماع امّت , جماعت ع .

COMMUTABLE, ممکن التّبدیل ع .

Commutation, مبادلت ع . v. *Alteration, change, substitution ;* also *expiation, ransom.*

To commute, تبدیل کردن . v. *To exchange, ransom, attone.*

A COMPACT, اتّفاق ع , زنهار , عقد ع , عهد ع , شرط ع , ترکیم or ترقیم ع , حبل ع , معاهدت ع , مناولت ع , قول ع . v. *Agreement, contract.*

COMPACT (*solid*), منجمد ع , سنگین , هنگفت , وثیج ع , تیاز , مندمج ع , برقرار , ستبر , کثیف ع , کسیف ع . v. *Close, dense, firm.* — *A compact discourse*, مختصر ع , سخن کوتاه .

To compact. v. *To consolidate, join together.*

Compactedness, compactness, انجماد ع , سنگینی , کسافت ع , هنگفتی , ستبری . v. *Density, firmness, closeness.*

Compactly, ستبرانه .

A COMPANION, رفیق ع , همدم , همال , همپشت , همعان , همدم و همراز , همراز , همخانه , همحال , همپهلو , قرین ع , همراه , همرو , همنشین , همکن , همتدم , همساز , یارغار , یار , دوست , شریک ع , صاحب ع (fem. صاحبت), مانوس ع , غمکسار , غمخور , اشنا یاران , یاروفادار , صدیق , صدیق ع , منادم ع , انیس ع , موانس ع , مونس ع , وفادار , لمّت ع , جلیس ع , جلس ع (plur. جلسا). v. *Associate, partner, friend.* —— *A pot-companion*, همبزم , ندمان ع (fem. ندمان), ندما ع , ندامي (plur.), ندمانت , همسفره , همکاسه , همقدح , همشراب . *A companion in affliction*, همبار .

Companionable, مالوف ع , یاران , همزانو . v. *Social.*

Companionship, رفقت ع , همسري , همشرابي , همدمي , رفیقي , رفاق ع , مقارنت ع , تشارک ع , همبازي . v. *Company, fellowship, association.*

Company (*society*), مصاحبت ع , صحبت ع , همخانگی , انجمن , خلطت ع , رفاقت ع , رفقت ع , رفیقي , غمکساري ,

, موانست A , محفل A , مواسات A , مواسا A , مجلس A . همراهي , ياوري , اتّفاق ادميان , معاشرت A , مرافقت A v. *Assembly, fellowship, conversation.*—(*a partnership*), انبازي, همحالي , تشارك A , شركت A , اشتراك A , شراكت A . *A company of soldiers*, فركه, سپاهيان . v. *Band.* — *To bear* or *keep company*, صحبت كردن , رفيق و همراه شدن . v. *To associate.*

COMPARABLE, A معادل , ممكن تمثيل , تشبيه لايق. .

Comparably, بر وجه تمثيل , معادلانه .

Comparative, تمثيل نما , نسبت دار , قابل مقابله . — *A comparative noun*, اسم تفضيل . *A comparative degree*, صيغه تفضيل .

Comparatively. تمثلانه , با نسبت , نسبةً A , رو با رو .

To compare, مثل نمودن , تمثيل كردن , مقابله ساختن , تنظير , رو برو نمودن , مناظره كردن , تشبيه نمودن , خابيدن , تطبيق آوردن , ساختن

Comparison, compare, A تشبيه (plur. تشبيهات), اشتباه A , متشابه A , تطبيق A , تقابل A , مقابله A , تمثيل A , مشابهت A (plur. متشابهات), باذنت A , قوس A , قيس A , قياس A . موازنت A , اعتبار A , مقاوست A . *Beyond comparison*, بي قياس , بلا تشبيه A .

To COMPART, جدا كردن . v. *To divide.*—*Compartment*, A قسم . v. *Division.*

Compartition (*separate part*), A همجران , A همجر . v. *Comparison, division.*

A COMPASS (*circle*), A احاطه , A دور , A دور , دايره , اطراف و A , حوال A , حلقت A , دايره A , گرد , گردش , پيرامن , بنيان , جوانب . v. *Circuit, circumference, enclosure, round.* — (*space*), مقدار , قرن A . v. *Room, boundary, limits.* — (*extent*), افرازي . A امتداد , A امد . — (*ability*), A قوّت , A قابليت , A عقل . v. *Grasp, power, reach.* — *A pair of compasses*, پرگار . — (*a small pair*), پرگاره , وانساز . *The mariner's compass*, قطب نما , قبله نما , خبره نامه . *The compass of the voice*, قوّت آواز . *Within compass* (*moderately*), A انصاف با , اعتدالانه . *To compass* (*encircle*), احاطه كردن , حصر ساختن , دوركردن . گرداگرد v. *To surround, environ.* — (*to walk round*, شمول ساختن , نمودن . — (*to besiege*), محاصره , دوررفتن , پيرامن روان شدن . گرده پيچ ساختن , كردن . *To compass* (or *grasp*) *in the arms*, در اغوش گرفتن , اغوشتن . v. *To embrace.* — (*to attain*), صاحب گشتن , ورزيدن , كسب ساختن , حاصل كردن v. *To obtain, procure.*

COMPASSSION, A شفقت , A شفق (plur. اشفاق) , رقّت A , مهرباني , دلنمودگي , امرزش , نرم دلي , بخشايش , رحمت A , رحم A , (plur. مراحم) مرحمت A , ترحم A , روح A , روفت A , روف A , رافت A , راف A , رحموت A . ايّاغ A , سلام A , ريحان A v. *Pity.* — *Without compassion*, غير رحمت , نا رحمان , بي مرحمت , بي شفقت . *Worthy of compassion*, لايق رحم .

Compassionate, مهربان , رحمن A , رحمان A , رحيم A , صاحب , اهل شفق , شفيق A , مشفق A , مترحم A , رقيق القلب A , امرزنده , امرزگار , نرم دل , مرحمت , راف A , رووف A , روف A , حنان A , غفير A , غفور A , or A رايف , A ريف . اوّاه A . *Compassionate people*, ارباب مراحم و اشفاق , آمرزندگان . *The most compassionate of the merciful*, A ارحم الرّاحمين .

To compassionate, مراحمت , مرافهت نمودن , رحم كردن , آمرزيدن , شنيق شدن , رحمان بودن , ترحّم ساختن , كردن , ترقّق شدن , آمرزنده كردن , آمرزش نمودن v. *To pity.*

Compassionately, با مهرباني , با لطف , با رحمت , شفيقانه .

COMPATIBLE, A مناسب , شايسته , لايق . v. *Suitable, consistent.*

Compatibly, با شايستگي , لايقانه .

Compatibleness, compatibility, v. *Consistency.*

A COMPATRIOT, هم ملك , هموطن , همجاي , همجايي, همديهي , همخواه , همشهري .

A COMPEER, همپهلو , ممپايه , همال , همدم , همسر . v. *Colleague, companion, equal.*

To COMPEL, زور نمودن , ضربي كردن , بزور كنانيدن , اقتسا ساختن , الجا كردن , گماريدن , فرسودن , زور آور كردن , اهراب كردن , مضايقت ساختن , اضطرار نمودن , لزوم كردن . v. *To constrain, force, oblige.*

Compellable, ممكن اضطرار .

Compelled, ملتزم A , جبري A , فرسوده , بزور كنانيده . v. *Constrained.* — *To be compelled*, بزبردستي كنانيده شدن , جبري بودن , ملتزم شدن .

COMPELLATION (*nomination*), A تسميت , A لقب (plur. القاب). v. *Style, title.*

COMPEND, *compendium*, A اقتصار , A مقتصر , A مجمل , اجمال , موجز A , ايجاز A , سردفتر , مجموعت A , اجمال A كلام. v. *Summary.* — *To make a compendium*, اقتصار كردن , طي ساختن . v. *To abridge.*

Compendious, A مختصر , A مجمل , A موجز . *A compendious discourse*, كلام موجز .

Compendiously, بروجه اجمال , اجمالانه , A ايجازاً , A القصه.

To COMPENSATE, عوض دادن , تلافي كردن و , مجازات كردن , جزا دادن , مجازات نمودن , مكافات ساختن , مكافات كردن . *To counterbalance, recompence.* — *To be compensated*, مجازات شدن , مكافات بودن.

Compensation, A عوض (plur. اعواض), A جزا , A تلافي , منعمت A , اجر A , اجرت A , مكافات A , مجازات A , قضا A , مقابله A , بدل A , پاداشت , پاداش . v. *Recompense, equivalent.* (*Fine, damage*), سزا , گناگاري , حريمانه .

COMPETENCE, *competency* (*of fortune, &c.*), A فراغت , A رماق , A قايت , A حسب *or* هسب , A كافيه , A علق . v. *A sufficiency.*—(*power, capacity*), A قدرت , A قابليت , مناسبت A , قوت A , لايقت A .

Competent, A قابل , A لايق , A مناسب , A قادر , A واجب , سزاوار , كافي A , بس , برابر , مطابق A . v. *Able, sufficient, enough, adequate, consistent, fit, proper, qualified, proportionable, suitable.* — *To be competent*, قابل بودن , *&c.* *To render competent*, مناسب كردن, *&c.*

Competently, لايقانه , بمناسبت . v. *Adequately, properly, reasonably, moderately, sufficiently.*

Competible, v. *Suitable, consistent.*

COMPETITION, A مقابلت , A نزاع , A منازعت (plur. منازع). (*contest*), A مباحثه , A غيرت . v. *Contest, rivalry.*

A competitor, A حريف , A مقابل , A رقيب , A خصم (plur. خصما , خصمان), هم مطلب . v. *Rival, opponent.*

COMPILATION, *compilement*, A تاليف , A جمع , مجموعه A , فراهم , مجموع . v. *Collection.*

To compile (*from various authors*), جمع كردن , تاليف , كتاب تصنيف كردن . *To compile a book*, ساختن . v. *To write, compose.*

A compiler, تاليف كننده , جمع كننده .

COMPLACENCE, *complacency*, خاطر جمعي , دلجوي , رضا A , شكران A , دلنوازي , دلخوشي , دلاويزي , دلاساي , رضامندي . v. *Content, pleasure, satisfaction.* — (*civility*), اركان و ادب . — *Self-complacency*, خود پسندي , لطافت A , ازرم A .

Complacent (*affable*), A مظلوم , A ملايم , لطيف A , اهل مروّت , صاحب ازرم , متواضع A . v. *Civil, soft, polite.*

To COMPLAIN, فرياد كردن , ناليدن , نالش كردن , فرياد , اشتكا ساختن , شكايت كردن , گله كردن , افسوس كردن , نوحت كردن , ناله زدن , زاريدن , زاري كردن , وفغان نمودن , گله ساختن . v. *To bewail, lament.* — *To complain or demand justice*, داد خواستن , داد و فرياد كردن . *To complain of an injury*, اظهار تظلم كردن . *To weep and complain*, گريان و نالان بودن .

A complainer, متشكي A , شاكي A , فرياد كننده .

A complainant (*plaintiff*), فريادي , داد خواه .

Complaining (*part*). شكوار , زاري كنان , شكايت كنان , گله‌مند .

A complaint, گله , شكوا A , شكايت A , فرياد , نالش , نوحت A , زنويه , افغان A , فرياد وفغان , زاري , زار , ناله , شمان , شغب A , غرنگ , نوبه A , ندبت , نياحت A , افسوس , نفرين , زاوه A , جزع A , خروش . v. *Lamentation.* — (*malady*), مرض A , رنج , زحمت A , درد , آزار , بيماري , علّت A , شكات A , شكي A , شكو A . v. *Disease.* — *A complaint* or *appeal to justice*, فرياد , نالش , داد خواهي , داد و فرياد . v. *Remonstrance.*

COMPLAISANCE, *complaisantness*, خلق A , اهليت A , ازرم A , ملايمت A , شيرينكاري , اخلاق A , مروّت A , ادب A . v. *Civility, politeness.* — (*adulation*), خوش آمدي , ريشخند .

Complaisant, A خليق , A اهل , ملايم A , صاحب مروّت , ازرم A , نرم , لطيف A , صاحب ادب . v. *Polite, civil, compliant.*

Complaisantly, با شيرين كاري , با لطف , ادبانه .

COMPLEMENT (*fullness, perfection, completion*), تمام ع, اسپري, صحاح ع, اختتام ع, اتمام ع, تمامت ع, تتمه ع. (*number*), شمار, تعداد ع. پرداخت. *The complement of a circle*, متمّم ع. — *Complement* (*adscitious circumstance, appendage*), ذيل ع, ملحقت ع, ضميمت ع.

Complete (*without defect*), كامل ع, تامّ ع, متمم ع, تمام ع, صحيح ع, درست, سپري, آگنده, سوي, برآورده, سابغ ع, وافي ع, وفي ع, وافر ع, موفور ع, صنابي ع, سباعي ع, مطهّم ع. v. *Perfect, full.* — (*finished*), پرداخته, سرآمد, تيار ع, منسلخ ع, منقطع ع, منتهي ع, منتضي ع, متناهي ع, محدّد ع, محدود ع. v. *Concluded.*

To complete, تكميل, كامل ساختن, پرداختن, تمام كردن, پرداخت كردن, پردازي نمودن, املا ساختن, بسرآوردن, متناهي ساختن. v. *To perfect, finish.*

Completed, كامل ع, تمام ع, تيار ع, پرداخته, متناهي ع. *To be completed*, بسرآمدن, پرداخته شدن, اسپري بودن.

Completely, كاملانه, تماماً ع, با اختتام ع, طبيتانه, وافرانه.

Completeness, completement, completion, پرداخت, انجام ع, تمام ع, منتها ع, اختتام ع, انتها ع, آخرت ع, تمامي, كماليت ع, كمال ع, اكمال ع, تكميل ع, اتمام ع. v. *Perfection, accomplishment, complement.*

COMPLEX, چام‌چام, مطبق ع, چند درچند, پيچ در پيچ, تة تة, هزار تو, افزون, لا برلا, لا بلا. v. *Manifold, intricate.* — *Complex affairs*, درج ع.

Complexedness, complexness, v. *Complication.*

Complexly, اريپچ, مطبّقانه.

COMPLEXION (*of the face*), چهر, چهره, سيما, رنگ. — (*constitution*), مزاج ع, جبلت ع, طبيعت ع, سرشت, طينت ع, عنصر ع. v. *Temperature ;* also *involution.* — *Of an adust complexion*, يابس مزاج.

Complexional, مزاج پيوند, طبيعت منسوب.

Complexionally, از مزاج.

COMPLIANCE, قبول ع, مرضي ع, رضامندي, استرضا ع, اتّحاد ع, مطاوعت ع, موافقت ع, رضا ع, اتّفاق ع, ايجاب ع, انقياد ع, اطاعت ع. v. *Submission.*

Compliant (*obedient*), بنده, فرمان, نرم, حليم ع, ملايم ع, خاضع ع, خضوع ع, ذلاله ع, متابع ع, مقتاد ع, مطيع ع. v. *Yielding, civil, obedient.*

To COMPLICATE, در پيچيدن, طي ساختن, درج كردن, پيچيدن, نورديدن, سكيزيدن, پيچ در پيچ كردن. v. *To intangle, perplex.*

Complicate, complicated, در پيچ, پيچ در پيچ, پيچا پيچ, مغتمض ع, متشّي ع, مطوي ع, فلغند, پيچيده, پيچان. v. *Complex, intricate, intangled.* — *To be complicated*, پيچ پيچ خشيدن, پيچيدن, پيچان شدن, پيچيده گشتن, شدن.

Complication, complicateness, پيچ, پيچش, التوا ع, خلط ع, ضفر ع.

A COMPLIMENT, تكلّف ع (plur. تكلفات), مدارا ع (plur. مدارات), سلام ع, تحيت ع, ادب ع, خوش آمدي, بندگي, تعظيم ع. v. *Civility.* — *After compliments*, بعد ع تمليق ع, بعد سلام, الّاتحيت.

To compliment, سلام, نواخت كردن, خوش آمدي نمودن, تحيت گفتن, دادن, زرد گوش شدن, ريش خند ساختن, ادب ساختن, تواضع نمودن, مزاج گفتن, مزاج گوي كردن, نوازش نمودن. v. *To coax, soothe, flatter, salute.*

Complimental, تحيت منسوب, پر تعظيم, تملّق پيوند, ادبانه. v. *Civil, respectful.*

A complimenter, نوازنده, زردگوش, ريش خند, سپيد كار, خوش آمدي, نوازش گر. v. *Coaxer, flatterer.*

Complot, v. *Confederacy, plot.*

To COMPLY, موافقت نمودن, راضي شدن, رضا مند شدن, وفق ساختن, اتّفاق كردن, قايل بودن ; قول دادن, قبول كردن. v. *To assent, be obsequious, yield to.*

COMPONENT, تركيب كنا, مولف ع, ترتيب ساز, انتظام, نما.

To COMPORT (*agree, suit*), مناسب بودن, لايق شدن. v. also *To bear, endure.*

Comport, comportment, comportance (*behaviour*), وضع ع. v. *Conduct.* — *Comportable*, v. *Consistent.*

To COMPOSE (*arrange*), تركّب ساختن, تركيب كردن, تربيت نمودن, ترتيب ساختن, نظم كردن, انتظام نمودن, مصالحت نمودن, صلاح كردن, ساختن. *To compose a difference*, اصلاح مابين نمودن. *To compose musical airs*, تورانه پرداختن,

نغمه ساز کردن . *To compose a book*, تصنیف , نقل بستن , کتاب نوشتن , کردن ایجاد ساختن . *To compose verses*, نظام نمودن , نظم ساختن . v. *To make, arrange, constitute, dispose, form, unite.* — *To compose (calm quiet)*, آسودن , ساکن کردن , تسلّی کردن , خاطر جمع کردن , دلاسا کردن , نرم نمودن , تسکین ساختن , ترفیه ساختن , اطمینان خاطر دادن , آرامانیدن . v. *To soothe pacify.*

Composed (arranged), ترتیب کرده شده .—(*formed*), مرکّب , ساخته ; مخلوق ع , مجبول ع , مصنوع ع , سرشته . — (*placid*), *calm*), ملایم ع , ساکن ع , لین ع . v. *Serious, sedate.*

Composedly, وادعانه , با ملایمت , با رفق , از استقلال . v. *Calmly, seriously.*

Composedness, v. *Composure.*

A COMPOSER, مصنّف کتاب , نقل بند . v. *Author.*

Composition (formation), خلقت ع , خلق ع , جبل ع , ترکیب ع , تشکیل ع . — (*compounding, mixing*), تربیت ع , ترکیب (plur. تراکیب), آمیزش . — (*union*), اتّحاد ع , تالیف ع , یکانگی , وحدت ع . v. *Conjunction, agreement, compact.* — *Composition (arrangement)*, انتظام , آرایش , ترتیب ع , تعبیت ع , تدبیر ع , سانگیر .—*Literary composition* انشا ع , منشا ع , تصنیف (plur. تصانیف , مصنّفات). — *Composition (consistency)*, شایستگي , مطابقت ع . v. *Congruity.*

Compost, v. *Manure,*

COMPOSURE (*of mind*), استقلال ع , آرام , ملایمت ع , اطمینان خاطر , التیام ع , آسایش , سلوت ع , ترفیه ع , مرفه الحال ع , آسودگي , رفاهیت ع , رفاهت . v. *Calmness, sedateness, tranquillity ; also composition, arrangement, combination, frame, make.*

COMPOTATION (*drinking together*), مشاربت ع .

To COMPOUND (*mix*), آمیختن , آمیزکردن , آمیزیدن , خلط کردن , ترکیب کردن , سرشتن , آمیزانیدن , امیزساختن , همزوج , درهم کردن , خیسیدن , مخلوط کردن , تخلیط نمودن , مخلوط کردن , اختلاط ساختن , نمودن . v. also *To agree, come to terms.*

Compound, compounded, آمیخته , سرشته , ترکیب یافته , مرکّب ع , مخلوط ع , همزوج . v. *Composed, formed.*

A compound, آمیزش , آمیخته , خلط ع , همزوج , ترکیب ع , لفظ مرکّب , — *A compound word*, وصف ترکیب . *A compound participle*, لفظ ترکیب

Compoundable, ممکن آمیزش .

A compounder (mingler), امیزش کننده . v. also *Mediator.*

To COMPREHEND (*conceive*), دریافت کردن , معلوم , دریافتن , اذعان نمودن , ادراک داشتن , فهم کردن , کردن , شناختن , اشناختن , پنداشتن , شناختن , فهمیدن , وایافتن , شناسیدن , شنابیدن , اژدن , تصوّر نمودن , چفتن , ساویدن . v. *To understand.* — (*to comprise*), شامل , اشتمال کردن , احاطه , اختوا ساختن , شمول نمودن , مشتمل شدن , کردن , کردن . v. *To contain, include.*

Comprehended, مرکوز ع , مدرک ع . *Comprehended and contained*, مدرک ومدرج ع .

Comprehensible, معقول ع , ممکن فهم ع , قابل دریافت , هویدا سخن , هویدا .

Comprehensibly, ماقولانه .

Comprehension (intellect), دریافت , فهم ع (plur. فهوم), ادراک ع , هوش , هش , عقل ع (plur. عقول), افهام , شمل ع , فرهنج , فرهنگ , هنگ , هرم ع , اذعان ع , فراست ع , ذهن ع , خرد , طبع ع , لبّ ع (plur. الباب). v. *Understanding, capacity, knowledge.* — (*containing*), شمول ع , حاوي ع , جامع ع , جمع ع , محتوي ع , احاطه ع , اشتمال , متضمن ع .

Comprehensive (conceiving), ذهین ع , صاحب طبع , مدرک ع , — (*containing*), شامل ع , مشتمل ع , محتوي ع . فهم دار *The comprehensive* or *intellectual power*, مدرکت ع , داراکت ع , قوت متصرفت , قوت مدرکت .

Comprehensively, ضمناً ع , با شمل .

Comprehensiveness, قوت مدرکت , ذکاوت ع , جولاني ع , داري .

To COMPRESS, پشخودن , شکنجه کردن , افشردن , فشردن , تنگ , بخسیدن , تضییق کردن , برندن , اشکندن , سفلیدن , همس کردن , اهتجاوغ نمودن , ساختن . v. *To press, squeeze, constrain, embrace.*

Compress (for a wound). v. *Bandage.*

Compressed, محصور ع , درشکنجه کشیده , پشخوده , افشرده ,

ارزب A , صعور A . v. *Pressed, squeezed.* — *Any thing compressed,* سفّت A .

Compressible, قابل التضييق , ممكن هس .

Compressibility, compressiblenes, قوت تضييق داري .

Compression, compressure, فشردگي , افشردگي , ضغط A , ضغطه A , افشرش , تضييق A , همس A , اعتراك A , حاش A . v. *Pressure.*

To COMPRISE, اشتمال كردن . v. *To contain, include, comprehend.*

A COMPROMISE, معاهده A , عهد A , شرط A , مصالحه A . *To compromise,* مصالحه كردن , شرط كردن , ترقيم نمودن , ترتيب كردن , نظم ساختن .

Comptrol, &c. v. *To control.*

COMPULSION, *compulsiveness,* زور , ظلم A , جبر A , الجا A , ضربي A , لزوم A , تعدي A , زورآوري , زبردستي , اقتضا A , طرد A , (plur. ضرورات) ضرورت A , ابرام A , اضطرار A , كسع A , الحاح A , آرّه , الب A , اهراب A . v. *Force.*

Compulsive, compulsatory, compulsory, ظالم A , زبردست , قهردار , ملتزم A , جابر A . v. *Forcible.*

Compulsively, بزور , از زبردستي , از ظلم , جبراً A , قهراً A , ضرباً A , بوجه الجا , بالضرورت A , ضرورتاً A , قهرانه , جبرانه .

COMPUNCTION (*contrition*), تاسّف A , افسوس , ندامت A , توبت A , توبه A , پشيماني , توبتكاري , ازمان A . v. *Repentance, remorse;* also *pricking, stimulation.*

COMPUTATION, اندازه , حساب A , محاسبت A , شمار , انگارش , عدّ A . v. *Account, calculation, reckoning.*

To compute, شمردن , حساب كردن , انگاريدن .

A computer, v. *Accountant.*

Comrade, v. *Companion.*

To CON, توز نمودن , شغل دادن , اهتمام كردن . v. *To study, know.*

To CONCAMERATE, طاق ساختن , كمر كردن . v. *To Arch.*

To CONCATENATE, سلسله كردن , زنجيربندي كردن . v. *To chain, link.*

Concatenation, سلسله A (plur. سلاسل) , زنجيربندي .

CONCAVE, مجوف A , اجوف A , جوفا , مقعر A , منهزم A . v. *Hollow.* — *To make concave,* تجويف كردن , ناويدن .

Concavity, كاواك A , هزمت A , غار A , قعر A , جوف A , نخوري A , دحل A , ميان كاواك , بهو A . *The concavity of the breast,* قلت , خانه چشم . *The concavity of the eye,* وقب A , عين . *The concavity* or *hollow of the hand,* روي دست . *The concavity* or *groove on the upper lip,* وفصت A .

To CONCEAL, پوشيده , پوشيدن , پنهان كردن , نهفتن , نهان ساختن , رو پوش كردن , مخفي كردن , خفيه كردن , ساختن , اخفا كردن , ستر نهادن , پرده كردن .

Concealable, ممكن پوشش .

Concealed, مكتمن A , مرهمص A , پنهان , نهفته , پوشيده , مخفي A , مكتن A . v. *Clandestine, private.*

A concealer, پنهان كننده .

Concealment, concealedness, پوشش , پوشيدگي , رو پوشي , نهفتگي , اهلاس A , اهماج A , نهاني , اختنا A , اخفا A , پنهاني , تعميت A , دسيسي , تستّر A , خب A , خفيت A . v. *Privacy, secrecy, hiding-place.*

To CONCEDE, اجازت كردن , قايل شدن , قبول كردن , قرين قبول شدن . v. *To yield, grant.*

CONCEIT (*conception*), ادراك A , فكر A , انديشه , لطيفت A , راي A , پنداري , سگالش . v. *Thought.* — (*fancy*). تصوّر A , تخيل A , توهّم A , وهم A , خيال A . v. *Imagination.* — (*favourable opinion*), مظنّت مسعود , پندار لطيف . — *Conceit* (*trifles*), كذاف بيهوده , ترهات A . *Out of conceit with,* منكر A . v. *Disapproving, disliking.*

To conceit, فكر ساختن , وهم نمودن , خيال كردن . v. *To Imagine, believe.*

Conceited, سردرهوا , پنطر , خود پسند , متكبّر A , خود بين , زخف A .

Conceitedly, زخفاً A , با خود بيني , پنطرانه .

Conceitedness, self-conceit, پنطري , خود پسندي , خود بيني , زخفي . v. *Pride, vanity.*

To CONCEIVE (*comprehend*), فهميدن , دريافت كردن , فهم كردن , معلوم شدن . v. *To think, understand.* — *To conceive in the womb,* حامله شدن , حمل گرفتن , بارنمودن . *To conceive resentment,* غضبه شدن .

Conceivable, ممكن فهم , متصوّر A ,

Concent, v. *Harmony, consistency.*

CONCENTRIC, هم مرکز.

CONCEPTION (*pregnancy*), حمل A, حبل A.—(*intellect*), خیال A, ادراک A, دریافت, ضمن A, فهم A. v. *Comprehension, apprehension, idea, notion, sentiment.*

To CONCERN (*belong to*), انتساب داشتن, متعلق شدن, راجع شدن. عاید بودن. دایر شدن, منسوب بودن. v. *To relate to.* — (*to interest, make solicitous*), مهم ولازم ساختن, غرض کردن, علاقه داشتن, عنایت دادن, معامله کردن. v. *To affect.* — (*to make uneasy*), دلبسته ساختن, مضطرب کردن, v. *To disturb.* — *To be concerned* (*interested*), بوشا نمودن. علاقه, من علاقه داشتن, عنایت داشتن. *It concerns me*, است.—*To concern* (*be vexed*), دلتنگ شدن, المزده بودن, گران جان نمودن.

Concern, concernment, کار, عمل A, علاقه A, معامله A, شغل A, امر, مصلحت A. v. *Business.* — (*care*), نقید A, اندیشه, تیمار A, فکر A, عنایت A, بوشا. v. *Interest, solicitude.* — (*affliction*), محنت A, درد, شخص, دلگیري, رنج, گرم, فرم. v. *Grief.* — *affection*), مهر, محبت A, دوستي. v. *Regard, passion.* — (*importance*), دشواري, گراني. *Of great concern*, مهم A, مستشري A. *An affair of great concern*, مصلحت مهم, مهام A, نندل A, قمقام A.

Concerning, عن A, براي بهر, در, ز, از, منسوب A, في A, من A.

CONCERT (*compact*), اتفاق A, عقد A, عهد A, شرط A, زنهار. v. *Agreement, union.* — (*symphony*), اهنگ, هم. v. *Concord.*— *A concert of vocal and instrumental music*, اهنگ سازنده و هم اهنگي سوز و ساز, خواننده.

To concert (*adjust*), ترتیب, بندوبست ساختن, نظم کردن, نمودن. *To concert secretely*, نهاني, بپنهاني تقویم کردن, معاهدت مکتمن کردن, انتظام ساختن.

CONCESSION, قبول A, اجازت A, مرضي A, استرضا A, احسان A. v. *Grant, yielding.*

Concessionary, concessive, در وجه اجازت.

To CONCILIATE (*gain*), حاصل کردن, پیدا کردن, ورزیدن, اندوختن. *To reconcile*, تصلیح کردن. *To conciliate affection*, محبت اندوختن, دلنواختن, دل گرفتن, استمالت ساختن.

Conciliation, صلح A, مصالحت A, استمالت A, دلگیري, دلکشي, دلفریبي, دلنوازي. v. *Reconciliation, gaining.*

A conciliator, صلح کننده, شفیع A, مصالحت ساز.

Conciliatory, صلح منسوب A, مصالحت کنا.

Concinnity, v. *Decency, fitness.*

Concinnous, v. *Becoming, pleasant.*

CONCISE, کوتاه, مختصر A, مجمل A, مقصور A, اقصر A, قصرا A (plur. قصایر), شبرم. v. *Short.*

Concisely, ازاختصار, القصه A, مقتصرانه. v. *Briefly, shortly.*

Conciseness, کوتاهي, اختصار A, اجمال A.

CONCLAVE (*private apartment*), نهانخانه. v. *Closet, cabinet.* — (*a cabinet council*), دیوان خاص.

To CONCLUDE (*terminate*), انجام, آخرکردن, تمام کردن, اتمام نمودن, ختم نمودن, قرار نمودن, قطع ساختن, کردن. — *To conclude an alliance*, عقدکردن, عهد ساختن. v. *To end, finish.*—(*to reason, form an opinion*), قیاس کردن, خیال کردن, وهم نمودن, جزم نمودن, برطرف ساختن, فیصل کردن. v. *To decide, determine.* — *To conclude* (*adv.*), القصه A, الغرض A, نهایت الامر A. v. *Finally.*

Conclusion (*close, end*), آخرت A, آخره A, عاقبت A (plur. عواقب), سرانجام A, انجام A, تمام A, انتها A, انصرام A, اختتام A, ختم A, جزم A, اتمام A, غایت A, نهایت A, فرداشت. — — (*result*), نتیجه A (plur. نتایج). *A conclusion from the premises*, نتیجه مقدمه. *An undeniable* or *necessary conclusion*, نتیجه لازم الاحتیاج. *An evident conclusion*, نتیجه صریحه. *True conclusions*, نتایج تحقیقه. v. *Consequence.*—(*decision*), قضیت A, فیصل A, حجت A. v. *Determination.*

Conclusive, قاطع A. شافي A, متوالي A. v. *Decisive, consequent.*

Conclusively, قاطعاً A.

CONCOCTION, هضم A, تحلیل A. v. *Digestion.* — *The first concoction*, هضم اول.

CONCOMITANCE, بزرم A, لحوق A, پیوستگي, اضافت A,

Concomitant, لازم A , لايق A , پيوسته .

A concomitant, اضافي A , پيوند . v. also *companion*.

Concomitantly, با اضافت , معاً A .

CONCORD, *concordance*, اتّفاق A , وفاق A , موافقت A , يكجهتي , ذات البين A , رضا A , معاهدت A , يكانگي , اتّحاد A , مهر و محبّت و ودّ و الفت , سازگاري , صلح A , صلح A , اشتي . v. *Agreement, union, compact, peace.* — (*harmony of sounds*), دمسازي , سالاتيت A , طنن A , ترانه , هم اهنگي , اهنگ , نوازش , اهنگ صدا , نغمه دمساز , ربط A . *Concord in grammar*,

Concordant, ملايم A , مطابق A , موافق A , وفاق , رضا نما , كارساز , سازگار , دمساز , هم آواز , هم اهنگ , كنا . v. *Agreeable*.

Concordate, v. *Compact*.

A CONCOURSE, اجتماع A , جماع A , جمع A , مجمع A , جمّ A . انبوهي , انبوه , هجوم A , كثرت A , جميعت A , تزاحم A , مزدحم A , مجلس A , غند A , خرنباز A , جمّت A , توفّر A , حشر A . v. *Assembly, crowd, multitude.* — *A great concourse*, جمع كثير .

To CONCRETE, بسته شدن , منجمد شدن , جمود كردن , حثر نمودن , فسردن , فسردن , انعقاد شدن . v. *To Coalesce, curdle*.

Concrete, جامد A , منجمد A , متجمد A , بسته , عقيد A , فسرده , فرسوده .

Concretion, انجماد A , بستگي , جمود A , انعقاد A .

CONCUBINAGE, زنشويي .

A concubine, هوسين A , زنشوي , مدخوله A , حرم A , وسني A , انباغ A , هوبت A , حظيت or A حضيت , سريت A (plur. سراري) , فريش A .

CONCUPISCENCE, نفس A , تمع A , شهوت A , مستي , توقان نفس , هواي نفساني A , ارزوي نفس , ارزو , نفس امّارت , مستهيات نفسانيت . v. *Desire, letchery*.

Concupiscent, نفسي , شهوت پرست , مست , شهوتي , شهرمند , مستهي A , طمعكار , ارزومند , نفساني .

To CONCUR, يكي بودن , موافق شدن , اتّحاد نمودن , اتّفاق كردن . v. *To agree, co-operate, unite, contribute, combine, meet.*

Concurrence, اتّفاق A , يكزباني , يكدلي , يكجهتي , اتّحاد A , سازكاري , مقرونيت A , موافقت A , وحدت A . v. *Conjunction, combination, union.*—(*help*), پشتي , مدد A , حمايت A , مرضي A , قبول A , (*consent*), عنايت A , نصر A , ياري , رضا مندي , استرضا A . v. *Assistance, aid, co-operation*.

Concurrent, متّحد A , يكدل , متّفق A , موافق A , متّصل A , مجتمع A , مقرون A , پيوسته , پيوند , متّحد A , معطوف A . v. *United, conjoined, co-operative*.

CONCUSSION, مصادرت A , جنبش , حركت A , رعدت A , رعش A . v. *Tremor, shaking*.

To CONDEMN (*sentence*), قضا , حكم كردن , فتوي دادن , جريمه فرمودن , پروز نمودن , ساختن . *To condemn to death*, حكم قتل فرمودن . *To condemn to an infamous punishment*, شكوه (*to blame*), — . حكم سياست نمودن , سياست كردن , لوم وتبيخ ساختن , لومي نمودن , ذمّ كردن , الزام كردن , كردن , ملامت زدن . v. *To censure*.

Condemnation, فتوي A , حكم A , قضا A , لوم A , ذمّ A , سياست A , شرعيت A .

CONDENSABLE, ممكن تكثيف .

To condensate, condense, منجمد كردن , ستبركردن , هنگفت , كثيف گشتن , تكثيف كردن , ساختي .

Condensation, condensity, condenseness, تكثيف A , هنگفتي , ستبري .

Condense, كثيف A , هنگفت , ستبر .

To CONDESCEND, متواضع , تواضع نمودن , فروتني كردن , قبول كردن , شدن . v. *To bend, concede, stoop, yield*.

Condescendingly, بروجه تواضع .

Condescendence, condescension, تواضع A , قبول A , فروتني . v. *Courtesy*.

CONDIGN, لايق A , لازم A , مناسب A , واجب A . روا , سزاوار , سزا . v. *Suitable, deserved, merited.* — *Condign punishment*, سزا , عذاب A , جزا A , هجازي A , مجازات A .

Condignly, لايقانه . v. *Deservedly*.

A CONDITION (*state*), حال A , حالت A , احوال A ,

A conductor, دلال A , تير , پيشرو , پيشوا , راهبر , راه نما , هاد (plur. هادون , هدات), هدو A , هادي A , ثكم A , راكس A , مرشد , مرشد راه , رشيد A . *The conductor of an army (a general)*, قايد الجيش A , لشكركش . v. *Commander, leader, chief.* — *The conductor to an army (a guide)*, رهنماي لشكر . — *A conductor (director)*, مرتّب , مقوم A . v. *Manager.*

A conductress, دلاله A .

A CONDUIT, سوه كاريز , آبگور , آبگذر , آب ريز , آبراه , مزاب (plur. مزاب A , ميزاب A , كاريزاب , مرزب A , مرزاب A , ميازيب , ميازب), كنك , منهر A . v. *Aqueduct, canal, pipe.*

A CONE, گاودم , مخروطت A (plur. مخروطتون).

A CONEY, پونكره .

To confabulate, v. *To chat.*

Confabulation, v. *Conversation.*

To CONFECT, مزه , با شكر تربيت ساختن , مربّه ساختن كردن .

A confect, confection, معجون A , حلوا A , شيريني , مربّه A , ريچار , رچل (plur. معاجين) . v. *Composition, mixture.*

A confectioner, ريچال گر , مربّي , حلواي , مربّه ساز .

CONFEDERACY, *confederation*, عهد A , معاهده A , اتّفاق A , تحالف A , حلف A , حبل A , عقد A , اتّحاد A . v. *League.*

To confederate, متعاهد شدن , معاهده كردن , هموثاق عقد كردن , تضافن نمودن , اتّفاق ساختن , كردن .

A confederate, رفيق A , شريك A , متّفق A (plur. متفقان), حليف (plur. حلفا , احلاف), تعاهد A , متعاهد A , معاهد A , عون A , ناصر . v. *Ally.*

Confederate, confederated, هموثاق , متاحد A , متّحد A , در اتّفاق پيوسته .

To CONFER (*upon any stated subject*), جواب سوال گردن , مطارحت , محاورت نمودن , مشاورت ساختن , مكالمه كردن , عقد مجلس كردن , مذاكره ساختن , كردن — (*to grant*), عطا كردن , احسان نمودن , عنايت ساختن , انعام كردن , دادن , بخشيدن . v. *To give, contribute, conduce; compare, collate.* —*To confer an office*, منصب تكليف كردن .

, شان), — (*rank*). وضع A , صورت A , عالم A , كيفيت A , هجير A , دبّ A , درجه A , مرتبه A , منزلت A , مقام A . v. *Rank, station, degree.*—(*stipulation*), شرط A , شريطه A (plur. شروط), عقد A , عهد A , مادّت A , قيد A . v. *Compact.*— (*attribute*), وصف A , صفت A , ماهيت A , كيفيت A . v. *Quality, property.* — (*temperament*), اعتدال A , مزاج A , سرشت , عنصر A . v. *Temper, disposition.*

To condition (*stipulate*), عهد ساختن , عقد نمودن , شرط كردن .

Conditional (*on terms*), بشروط , با شرط , شرطي . — (*uncertain*), نا معلوم , غير محقّق .

Conditionally, conditionary (*on terms*), با عهد , بشروط , بر عقد .

Conditioned (*endowed with qualities*), اهل , وصف دار اوصاف .

To CONDOLE, ماتم پرسي , تعزيت كردن , اشفاق نمودن كردن . v. *To lament, bewail.*

Condolement, condolance, عزا A , تعزيت A , اشفاق A , ماتم پرسي , شفقت A , ترقّق A , دلوله . *A letter of condolance*, تعزيت نامه , شفقت نامه . *The days of mourning or condolance*, ايام عزا .

A condoler, ماتم پرس , اشفاق گر , تعزيت گوينده .

To CONDUCE, امداد كردن , مدد كردن , قوّت دادن , نافع شدن , شايستن . v. *Contribute, promote, conduct.*

Conducible, conducive, معاون A , ممكن نافع , امداد كنا . *Conduciveness*, معاونت A .

CONDUCT (*guidance*), رهنموني , رهنماي , قيادت A , هدايت A , توفيق A , دلالت A , مقادت A , قيدودت A , دسفت A , دسفان A , حمايت A . v. *Auspices.* —(*administration*), تدبير A , مدار A , اهتمام A , اجرا A , سربراهي , ايال A . v. *Government.* — (*behaviour*), وضع A , حركت A , عمل A , جنبش . v. also *convoy, escort, guard.* — *A safe conduct*, راه داري , كرونامه , امان نامه , دين كاغذي .

To conduct (*lead*), دليل , هدايت ساختن , دلالت كردن , راهنمودن , راهنمائي كردن , شدن . v. *To direct, manage. To conduct an army*, قايد العسكر شدن , لشكركشيدن . *To conduct an affair*, فرمودن , عمل كردن , سربراهي كردن , بكار آوردن . *To conduct business well*, امر عقدا ساختن .

Conductitious, v. *Hired.*

A conference, مذاکرت A , مشورت A , جواب سوال , محاورت A , مطارحت A , مکالمت A .

To CONFESS, معترف شدن , اعتراف ساختن , اقرار کردن , ایمان ساختن , تعریف کردن , بخستو آمدن , مقر بودن . v. *To own, avow.*

Confessed, معترف A , مقرر A .

Confessedly, لا شک , بي شبهت , يقيناً A , قطعاً A , لا جرم A , لابد A , غير اشتباه , بي گمان , بلا ريب A , غالباً A .

Confession, اقرار A , اعتراف A , عرف A , عرفان A , تقرير A , شناء A , باذنت A , ذعل A , خستو , تصديق A , تحقيق A , شنات A , انصاع A , تشهّد A . v. *Profession.* — *Confession of sins*, اقرار گناه .

A confessor (*of his own faults*), اقرار کننده , اعتراف نماينده . — (*one who hears the confessions of others*), مستمع گناه . گناه ديگران .

Confest (*open, known*), کشاده , ظاهر A , معلوم A .

To CONFIDE, باور کردن , اعتبار کردن , اعتماد کردن , استناد نهادن , اعتقاد بردن , توکّل نمودن , اتّکال ساختن , توسّل نمودن , ايمان داشتن . v. *To trust in, believe.*

Confidence (*trust*), اعتبار A , اعتماد A , اعتقاد A , باور , وثيقت A , مرتکي A , پناود , استام A , توکّل A , اتّکال A , وثوق A , استناد A , عقيده A . v. *Credit.*—(*boldness*), غيرت A , بي باکي , دليري . — (*rashness*), بي تدبيري . — (*impudence*), بي شرمي , شوخي , گستاخي .

Confident (*trusting to, assured beyond doubt*), متوکّل A , بي شوخ , معتقد A , متوسّل A . — (*impudent*), اعتماد دار . گستاخ , شرم . (*rash*). بي تدبير . v. Also *positive, dogmatical.*

A confident or *confidant*, محرم A , همراز , دم ساز , راز دار , راز دان , هم دم .

Confidently (*with firm trust*), اعتمادا A , اعتقادانه . — (*without doubt*), بي شک , بلا گمان , عدم شبهت . — (*without fear*), بلا هراس , بلا بيم , بي باک . v. Also *dogmatically.*

CONFIGURATION, تشکيل A , ترتيب A , جبل A . v. *Formation.*

CONFINE *confines*, سرحدّ , حدّ A , مرز بوم , حدود A , حدود شرعيت , ترفند A , بين A , انتها A . v. *Bounds.*

To confine (*imprison*), درزندان کردن , حبس ساختن , بندي ساختن , بند کردن , محبوس کردن , تحبيس کردن , تضييق کردن , قصر نمودن , (*to restrain*)—. در سجن نهادن . v. *To constrain ;* also *to bound, border upon.* افتصار ساختن

Confined, محبوس A , درزندان کرده شده , مسجون A — *To be confined*, محبوس شدن , درزندان بودن , بسته شدن . — (*narrow*), تنگ . بسته , بنده , مقصور A , معفوس A

Confinement (*imprisonment*), حبس A , تحبس A , احتباس A , قيد A , اقتصار A , (*restraint*)—. گرفتگي , گرفتاري , اسيري

To CONFIRM, مقرّر ساختن , استقرار آوردن , قرار کردن , ثابت کردن , تصديق ساختن , تحقيق کردن , پايدار نمودن , اثبات کردن . v. *To establish, prove, fix, settle, strengthen, complete.*

Confirmable, قابل استقرار , ممکن اقرار .

Confirmation, اثبات A , ابقا A , اقرار A , استقرار A , تشييد A , رسوخ A , تاسيس A , تاکيد A , استحکام A , ثبوت A , تقويت A .

Confirmatory, confirmative, شهادت , موکّد A , مقوّي A , گواهي ده , کنا .

Confirmed, ابقا , موکد A , مقرّر A , قرار کرده , ثابت A , تايد A , داده . *To be confirmed*, مقرّر , قرار کرده شدن , تايد بودن , ثابت شدن , شدن

To CONFISCATE, قبض کردن , قرق کردن , ضبط کردن , ميريت گرفت , ميريت قبض نمودن , ميريت ضبط ساختن کردن .

Confiscable, لايق قبض , واجب القرق A , ضبط شونده , ممکن ميريت قبض , واجب الميريت ضبط .

Confiscate, confiscated, ميريت قبض , قرق کرده , ضبط کرده , کرده شده .

Confiscation, ميريت ضبط , ميريت قبض , قبض A .

A CONFLAGRATION, شهاب A , آتش زدگي . آتش عظيم , سعير A , اجّاج A , نار A , عشوت A . v. *Fire.*

A CONFLICT (*battle*), جنگ وجدال , جهاد A , حرب A , معرکه A , رزم , نبرد , زد وخرد , پيکار , وقيعت A .—(*a duel*), تضجّر A , سکرت A , درد , رنج , وقيعت الاثنين A .—(*a pang*),

v. *Agony.*—(*struggle*), ع دلاظ.—(*violent collision*), ع تصادم, ع صدمت, ع تلادم, مصادمات (plur. مصادمات), ع مقارعت (plur. مقارعات), ع آسیب, ع متاطم. v. *Opposition.*

To conflict. v. *To fight, strive, struggle.*

CONFLUENCE, *conflux* (*junction of several streams*), ع ملتقي or ملتقا. — (*a crowd*), ع مجمع النهرين, ع مسيل, ع دواست, مجمع, مزدحم, ع كثرت, ع جماع, انبوه. v. *Concourse, multitude.*

Confluent, جمع كنا, مجمّع, ع مجموع.

To CONFORM (*make conformable*), موافقت, موافق كردن, يكسانيدن, برابر كردن, ملايم ساختن, مطابقت نمودن, كردن, قبول كردن, (*to comply with*) — . مثل ساختن, يكساني كردن, ملايمت گشتن, مطابق بودن, راضي شدن, موافق شدن, يكسان بودن.

Conform, conformable, ع موافق, ع مطابق, يكسان, مماثل, ع مثل, همتا, مانند, هموار, برابر, ملايم, شايسته, ع لايق, ع واجب. v. *Similar, suitable, agreeable.*— (*obsequious*), بردبار, محمّل, ع حليم, فرما بردار, رام, ع مطيع, بنده, فرمان, ع متابع, ع مقتاد. v. *Obedient.*

Conformably, مثلانه, مطابقانه, ع ملايماً, با موافقت, بايقانه, ع نسق, ع تشابه, ع اوفق.

Conformation (*formation*), ع تشكّل, ع تشكيل, ع تركيب, خلقت, ع جبل. — (*producing conformity*), موافقت ساز, مطابقت كنا.

Conformity, ع مشابهت, ع تطابق, ع مطابقت, ع موافقت, مماثلت, ع تمثيل, ع تشبيه, شبه, هموارى, مناسبت, ع مناسبت. v. *Similitude, consistency.*

To CONFOUND, مخلوط كردن, درهم كردن, برهم زدن, قرش مرش كردن, تشويش نمودن, اخلاط ساختن, خلط كردن, شوريدن. v. *To mingle, jumble.* — (*to disturb*), آضطراب, اشفتن, رميده كردن, رنجيدن, بيحضور ساختن, كردن, آشفتگي نمودن. v. *To astonish, perplex, stupify;* — also *to destroy.* — *To confound by* (or *be confused in speech*), خلط, مشوّش كلامت ساختن, تشويش سخن نمودن, كلام كردن. *To confound business,* مصلحت مشوّش كردن.

Confounded (*confused*), برهم زده, ع مخلوط, سرگشته, ع ملعون, ع لعين, خيره. — (*detestable*), ع مشوّش, بايره, ع كريه, ع مكروه. *To be confounded* (*distracted*), پريشان خاطر شدن.

Confoundedly, مكروهانه, ع لعيناً. v. *Hatefully, shamefully.*

A confounder, مخلوط كننده, برهم زننده.

To CONFRONT, مواجهت, مقابله كردن, رو برو استادن, ساختن. v. *To face.*

To CONFUSE, تخليط كردن, پريشان ساختن, خلط ساختن, برهم زدن, تارمار كردن. v. *To confound, disperse, hurry, obscure, perplex, mix.*

Confused, خلل پذير, مختلط, ع مشوّش, برهم زده, پريشان, ملبّس, شوريده, بايره, متفرق, ابتر, افگار, درهم, برهم. v. *Confounded, perplexed, intricate.* — *Confused in mind,* ع حيران, دل افگار. *A confused, disordered pace,* همذاني. *Confused chattering,* ع حظلبف. *The confused murmur of a crowd,* آوازه. v. *Clamour.* — *Confused in countenance,* سياه روي. *Confused speech,* خرشفته, *Confused writing,* ع مشوّش الرّقوم. *Confused papers* or *leaves,* اوراق پريشان.

Confusedly, تارومار, با اشفتگي, با اخلال, ع مشوّشاً, جبور, قرش مرش. *To speak confusedly,* مشوّش كلمات كردن.

Confusion, confusedness (*irregular mixture*), ابتري, برهمي, اختلال, ع اخلال, ع اختلاط, ع اخلاط, ع خلط, ع خلل, قرش مرش, تشويش, ع سورش, پريشاني, همزجت, ع همزجت. v. *Medley.* — (*astonishment*), اشفتگي, سرگرداني. v. *Distraction.* — (*tumult*), شورش, آشوب, غوغا, غلغله, هنگامه, گير و دار.

CONFUTATION, ع بطلان, ع ابطال, ع ايراد, ردّ, ردّ كلام, ع نسخ. v. *Refutation.*

Confutable, قابل الرّد, ممكن نسخ.

To confute, مردود, ملزم كردن, لاكلام كردن, لاجواب كردن, مبصرت, الزام ساختن, منسوخ كردن, قايل كردن, كردن, ردّ كلام ساختن, ردّ كردن, مغلوب كردن, نمودن. *To confute one evidence by another,* نسخ الايت بالايت نمودن.

Confuted, مردود, ع منسوخ, ردّ كرده شده, لاجواب كرده.

A CONGÉ (*bow, salute*), ا سلام , ا ركعت , ا ركوع , ا تكريم . *To return a congé* or *salute*, سلام باز كردن . — (*leave*), ا رخصت , دستور , ا اجازت , ا رضا . — (*adieu*), ا الدّعا , ا ياهو . v. *Farewell.* — *To congé* (*take leave*), رخصت گرفتن , اجازت گرفتن . *To give a congé*, رخصت , اجازت دادن , دادن .

To CONGEAL, تجميد كردن , منجمد كردن , تقريس , يخ بستن . (v. n.), افسردن , فسردن . — (*freeze*), ساختن . v. *To freeze, curdle.*

Congealable, ا ممكن تجميد .

Congealed, ا منجمد , افسرده . — (*frozen*), يخ بسته .

Congealment, congelation, ا تجميد , ا انجماد , افسردگي , بستگي .

CONGENIAL, *congenerous*, ا موافق , همخوي , هماهنگ , ا همرنگ , هم جنس , هم زاد , ا اخت .

Congenialness, هماهنگي .

To CONGLOMERATE, توشيع كردن , گروهه ساختن .

To CONGLUTINATE. v. *To cement, coalesce.*

To CONGRATULATE, مباركي گفتن , مبارك باد گفتن , تهنيت كردن , سونج نمودن .

Congratulation, ا تهنيت , سونج , مباركي , مبارك بادي (plur. تهاني). *To receive congratulations*, تهاني پذيرفتن , مهنّا شدن . *Congratulatory letters*, تهنيت نامه .

To CONGREGATE, حشر , جمع كردن , غند نمودن , حشد نمودن , ساختن . v. *To collect, assemble, meet.*

A congregation, ا مجمع , جمعيت , جماعت , غند , ا مجامع (plur. مجامع), ا مجلس , حشر , انجمن , شيرزمه . v. *Assembly*; also *collection.*

A CONGRESS, ا مجلس , محفل , ديوان , انجمن , ا جميعت , هنگامه , ا ملاقت , ا تواصل . v. *Assembly, meeting, encounter.*

CONGRUENCE, *congruity*, ا موافقت , وفاق , اتّفاق , مطابقت , لياقت , مناسبت , شايستگي . v. *Agreement, suitableness,*

Congruent, congruous, ا لايق , سزا , سزاوار , هموار , ا متّفق , موافق , شايسته , مناسب , موجّه , چسپان , ا مشاكل . v. *Suitable, rational, fit.*

Congruously, ا مناسباً , با مناسبت , لايقانه , با موافقت .

CONIC, مخروطت منسوب , مخروطت آسا , گاودم .

CONJECTURE, گمان , ا قياس , اندازه , تخمين , ا وهم (plur. اوهام), ا ظنّ , ا حدس , واخ , راخ , قرينه , ا زهد , طماست , طموس , رجم , ا ازهاد , ججو , ا زكانت , منتهم . v. *Opinion, guess, notion, idea.*

To conjecture, قياس كردن , اندازه كردن , وهم كردن , در گمان داشتن , ظنّ ساختن , حدس كردن , تخمين نمودن , گمان شدن . v. *To guess.*

Conjecturable, ا ممكن تخمين .

Conjectural, گمان پيوند , وحمي , قياسي , قرينه منسوب .

Conjecturally, ا تخمينا , تخمينانه , با گمان .

A conjecturer, وهم گر , تخمين كننده .

To CONJOIN, پيوست كردن , پيوستن , پيوستگي ساختن , متّصل نمودن , وصل كردن , جمع كردن . v. *To join, unite, league, associate, connect.*

Conjoint, ا مشترك , ا متّفق , ا متصل , پيوند , پيوسته , قرين , مقرون , ا معطوف , ا مجتمع , توزي , ا متواصل .

Conjointly, ا معاً , با معيت , ا علي الاتّصال , ا متواصلاً , از شراكت .

CONJUGAL, سوري , عروس منسوب , زوجي , نكاحي , پيوند .

Conjugally, نكاحانه .

To CONJUGATE, پيوستن . v. *To join, unite.* — *To conjugate a verb*, تصريف كردن .

Conjugation, هم جفتي , همپيوستگي . — (*of a verb*), ا تصريف . v. Also *union, couple.*

Conjunct. v. *Conjoint, concurrent.*

CONJUNCTION, پيوستگي , پيوند , پيوست , هم جفتي , مقرانت , ا مقرونيت , ا اجتماع , جمع , ا اتّحاد , ا وصل , وصلت , ا اتّصال , ا مواصلت , قران , قرن , يكانگي , معيت , وصال , وصول , تزواج , تواصل , فراهم . v. *Union.* — *A conjunction* (*part of speech*), ا عطف . *A copulative conjunction*, عطف بيان . *An explicative conjunction* (*connecting explanatory or synonymous words*), عطف

تفسير . *A conjunction of the planets*, قران A , اقتران A , *The greatest conjunction*, قران اعظم . مقارنت A , قرن A *The conjunction of two beneficent planets (as Jupiter and Venus)*, قران سعدين . *The conjunction of two malignant planets (as Mars and Saturn)*, قران نحسين . *A fortunate conjunction*, مقام اتصالات سعد .

Conjunctive, وصلي . — *Conjunctively, conjunctly*, در اتحاد , اتفاقاً A .

CONJUNCTURE (*occasion*), A اتفاق , دست يافت , نوبت A . — (*a critical time* or *situation*), محل A , فرصت A , حال بحراني , يوم باحوري A مناسبت . v. Also *consistence*.

CONJURATION (*conspiracy*), A معاهدة , A تعاهد , A توافق , A اتفاق . v. *Confederacy, plot.*—(*inchanting, &c.*), جادوي , فسون , افسون گري , سحربازي , سحر A , جادوگري , پريداري , نيرنگ , ايينند , تعزيم A (plur. عزايم), عزيمت A , رقي A , مريرت A , نفث A (plur. نفثات), هست استا .

To conjure (*intreat with earnestness*), رجا و تمنا كردن , نياز نمودن , نشد ساختن . v. *To beseech.* — (*to conspire*), متفق ساختن , هموثاق كردن . v. *To confederate.*

To conjure (*practise inchantment*), جادوگري , جادوي كردن , تسحير نمودن , سحر كردن , افسون ساختن , جادوكردن , نمودن , سحربازي ساختن . v. *To enchant, fascinate.*

A conjurer, ساحر A , ساحار A , جادو , افسون گر , جادوگر , شعبد (plur. طراق , fem. طوارق) طارق A , راقي A , سحرباز , پريدار , باز . v. *Enchanter, sorcerer, witch.*—*A conjurer's hire*, هلوان .

CONNASCENCE (*community of birth,*) همزادي , هم ولاد .

CONNATURAL (*participating the same nature*), هم طبيعت . —(*suitable to nature*), بوجود شايسته .

To CONNECT, *connex*, الساق كردن , وصل كردن , پيوستن , معطوف كردن , مقرون ساختن , ربط نمودن . v. *To conjoin, link.* — *To connect* or *be connected*, ملحق بودن , پيوسته شدن . v. *To cohere.*—*To connect letters* (*in writing or spelling*), هجا تهجو نمودن , كردن .

Connected, پيوسته , متصل A , متعلق A , مرطبت A , وصلي A , سرد A , ملحق A , معطوف A , مقرون A .

Connected, connectively, in a connected series, در سند

علي الاتصال A , مقرونانه , با پيوستگي , مسلسل . *Connected by relationship*, بخويشاوندي پيوسته , وشيج A .

Connection, وصل A , اتصال , پيوند , پيوستگي , پيوست , عطف A , مناسبت A , نسبت A , عقد A , سند A . v. *Conjunction, union, relation.*

CONNIVANCE, جشم پوشي , اغماض عين , اغماض A , تغافل A , تجاهل A , غمض عين , غمز or غمض A . v. *Winking at, forbearance.*

To connive, اغماض , چشم پوشي كردن , اغماض نمودن , تجاهل كردن , غمض عين زدن , عين كردن . v. *To wink at, pretend ignorance.*

A CONNOISSEUR, بينا , علامه A , ماهر A , واقف كار , عارف A , دانشمند , شناسا , اهل خبرت .

CONNUBIAL, نكاحي , زوجي . v, *Conjugal, matrimonial, nuptial.*

To CONQUER, مغلوب كردن , غلبه كردن , فتح كردن , غالب شدن , ظفر اندوختن , مقهور ساختن , شكست دادن , پيروزي داشتن , پيروز شدن , كشادن , دست يافتن , قهر كردن . v. مسلط بودن , تقهير نمودن , ظهور ساختن , تغليج كردن . *To overcome, subdue, surmount.* —*To conquer or die*, يا تخت نفس ضبط . *To conquer one's passions*, يا تخت يافتن پرهيز , رياضت ساختن , هوا وهوس صيانت نمودن , كردن . *To conquer in argument*, در بحث غالب شدن , كردن . *To conquer one another*, يكديگر مقهور در مناظره ظهور كردن . *Accustomed to conquer*, مظفر A . تغالب كردن , ساختن

Conquered, مغلوب A , مفتوح A , مقهور A , منفور A , زبون , منكوب و مقهور A , منهزم A , مفضول A .

A conqueror, مظفر , مظفر A , غالب A , پيروز , پيروزه , ظافر A , ظفر A , ظاهر A , قاهر A , قهار A , و منصور , ظفريار , مسلط A , سرپنجه , محتظي A , شكنده . سابق A , غازي A , فريد A , جاهد A , سلاطه A , چيره , چير , يكاني , كامكار . *Conquerors*, ارباب تغلب . *A conqueror of regions*, كشور كشورگير , كشاي .

Conquest, فتح A , ظفر A , غلبه A , تسخير A , پيروزي , دستبرد , يكپندي , يكانگي , نصرت A . v. *Victory, subjection.*

CONSANGUINEOUS, خويشي دار , قريب A .

Consanguinity, خويشي , خويشاوندي , تعلق A , قرابت A .

CONSCIENCE, ضمير A , قلب A , دل , درون , اندرون ,

وهم A . *Remorse of conscience*, اضطراب قلب , دلازاري . v. *Repentance.* v. *Sentiment, veracity, reason, scruple.*

Conscientious (*scrupulous*), وهمناک , ايمان دار .—(*just*), بعدالت مقيد , بسيار عادل , خداترس , ديانت دار .

Conscientiously, موافق ضمير .

Conscientiousness, ديانت داري , ايمان داري , خداترسي , كمال شريعت , دقت عادل .

Conscionable, A معقول , راست باز . v. *Reasonable, just.*

Conscionably, معقولانه .

Conscious, A واقف , آگاه , آگاه , خبردار , خبير A , مطلع A , آگاه , اثردار , خود خبردار . *To be conscious*, آگاه , واقف بودن . خود خبردار شدن , خبردار شدن , مطلع شدن , بودن . *Conscious of a secret*, سردار , رازدار , A داخل السر .

Consciously, خبيرانه , از خبرداري , ازوقوف .

Consciousness, A وقوف , A علم , A اطلاع , A آگاهي , خود , خبرداري ,

To CONSECRATE, تقدس , تقديس گفتن , مخصوص كردن , اهدا كردن , فدا نمودن , خاص كردن , وقف نمودن , ساختن , اتحاف ساختن . v. *To dedicate.*

Consecrate, consecrated, A مقدس , A موقوف .

A consecrator, اهدا كننده .

Consecration, A تقديس , A فدا , A وقف . *Consecrations of temples*, A تكريسات جوامع .

CONSECUTIVE (*successive*), A متوالي , پي درپي , خلفي , A متواتر , A رديف , A متتابع , A متلاحق . v. *Following.*

Consecutively, A طبق عن طبق , A رديفاً , موآليانه .

CONSENT, رضامندي , رضا A , مرضي A , قبول A , پزيرائي , وفاق A , اتفاق A , اجازت A , اجابت A , خوشي , استرضا A , مطاوعت A , توفق A , موافقت A .

To consent, رضا دادن , اتفاق كردن , پزيرفتن , قبول كردن , موافقت ساختن , قول كردن , رضامند شدن , راضي شدن , يكدل ويكجهت بودن , مقرشدن , تطابق كردن , موافق شدن , يكي شدن . v. *To agree, allow, admit, yield, co-operate.*

Consentaneous, كارساز , A موافق , A معقول . v. *Consistent.*

Consentaneously, كارسازانه . v. *Agreeably, consistently, suitably.*

Consentient (*consenting*), اتفاق كنا , رضا مند , كارساز .

CONSEQUENCE (*effect of a cause*), A نتيجه , A اثر , پيروي , ولا A , تباع A , ثمرة A , ماحصل A . — (*consequences*), A نتايج , A متاليات , A خلفت . v. *Effect, fruit, conclusion, deduction.*—(*end*), A انجام , A آخرت .—(*concatenation*), A سلسله . v. *Chain.*—(*tendency*), A نيت , A غرض , A قصد . v. Also *influence.*—(*importance*), A لازمت , A مهمي , معتبري . v. *Moment.* — *A necessary or undeniable consequence*, A نتيجه لازم الاحتياج . *An evident consequence*, نتيجه صريح . *Certain consequences*, نتايج حقيقت .—*An affair of consequence*, مهم مصلحت , A ركن , A نبلت , مهمات (plur. A مهمت), *A matter of little consequence*, كار ناچيز , امر جزوي (plur. امور جزيات , امور جزويت , شي محقر). *It is of no consequence*, هيچ مضايقه نيست . *To be of great consequence*, مهم و لازم شدن .

Consequent, A متتالي , A مستعقب , A منتج , متتالي , A متالي , تالي A , ساتل A , مطراق A , موخر (fem. موخرت), v. *Consecutive.*—*The antecedent and consequent*, A مقدم و تالي , A مقدمت و موخرت .

Consequential. v. *Consequent, conclusive.*—*Consequentially.* v. *Consequently, eventually.*

Consequently, A لهذا , بنتيجه , A التزاماً , التزامانه , علي الاتصال A , كذا A , علا ولا A , فقس A , فلاجرم A , لاجرم A , علي غرار A . v. *Consecutive, necessarily, inevitably.*

CONSERVATION, حفظ A , حفاظت A , نگاهداشت , حفظ A , صيانت A , حراست A , حرامت A , محافظت A , حافظه A . v. *Protection, preservation.*

Conservative, A حافظ , A محافظ .

A conservator, A حافظ , A راعي .

A conservatory, حفظ گاه .

To conserve, حراست كردن , نگا داشتن , حفظ ساختن , استبقا ساختن , صيانت كردن , رعايت نمودن , مربه ساختن .—(*fruits, &c*), v. *To preserve.*

Conserve of roses, گل بشكر , گل شكر , گلقند .

CONSESSION (*sitting together*), هم نشيني .

To CONSIDER, فکرکردن , اندیشیدن , اندیشه کردن , ملاحظه , تطلّع نمودن , تامل کردن , پندار نمودن , پنداشتن , تلفت کردن . v. *To deliberate, doubt, hesitate, reflect, ponder, think.*—(*to reward*), مکافات ساختن , اعواض کردن .

Considerable (*worthy of consideration*), لایق , واجب , مهمي , معتبر A , مهم A , لازم A . v. *Important, valuable, respectable.*

Considerableness, مهمّي , معتبري , لازمت A , سزاواري , روائي . v. *Importance, dignity, moment, greatness.*

Considerably, بزیادت , با لازمت , مهمانه , معتبراً A .

Considerance. v. *Consideration, reflection.*

Considerate (*prudent*), صاحب امتیاز , صاحب تدبیر , متفکّر A , عاقل A , عقل مند , دلاگاه , هوشمند , هوشیار , متنبّه A . v. *Serious, calm, cool.*—(*having a respect for*), پر التفات , اعظام نما , حرمت دار , نا شدید . v. *Moderate.*

Considerately, با , وادعاً A , عاقلانه , بتامل , بتدبیر , ملایمانه , سکینت , عمداً A . v. *Calmly, cooly, deliberately.*

Considerateness, بصیرت A , عقل A , هشیاري . v. *Prudence.*

Consideration (*mature thought*), تفکّر A , فکر A , اندیشه , انتباه A , تامل A , عقل A , تدبیر A , تردّد A , فکرت A , ملاحظه A , مبالات A , مطالعت A , امعان A , بصیرت A , تاني A , رویت A , بغو A . v. *Contemplation, meditation, prudence.* — (*importance*), معتبري , مهمّي , لازمت A , لیاقت A . v. *Dignity.*—(*compensation*), عوض A (plur. اعواض), مکافات A , سزا . v. *Reward.*—(*motive*), سبب A , موجب A , باعث A , جهت A , مودي A . v. *Cause, influence, reason.* — *Worthy of consideration*, واجب الفکر A , لایق اندیشه . — *Without consideration*, بي فکر , بي تامل , بغیر رویت .

A considerer, اندیشه کننده , فکرکننده .

To CONSIGN (*give in charge*), حواله کردن , سپردن , تسلیم ساختن , امانت داشتن , تفویض کردن , مخصوص ساختن , تخصیص نمودن . v. *Assign, commit.*

Consignation, consignment, سپردگي , سپارش , سپرد , تفویض A , تسلیم A .—(*the writing*), هبه نامه . v. *Assignment.*

CONSIMILAR, منتمي A , همسر , همتا , مانند .

To CONSIST (or *be composed of*), مشتمل , مرکّب شدن , متشکّل , مصنوع بودن , مخلوق شدن , مجسّم شدن , شدن , ساخته بودن , شدن .

Consistence, consistency (*suitableness*), موافقت A , مناسبت A , شکوه , اتّفاق A , مطابقت A , وفاق A , سزاواري , شایستگي , جوهر , مایه , ذات A , وجود A , لایقت A . — (*existence*), کثافت A , بستگي , هستي . — (*density*), نتیجه A .

Consistent (*not contradictory, suitable*), نا خلاف , نا مناقض , شایسته , موافق A , مناسب A , لایق A . — (*firm, solid, not fluid*), منجمد A , کثیف A , سخت , بسته .

Consistently, با شایستگي , با مناسبت , لایقانه , ازلیاقت , نا متناقضانه , نا مناقضانه .

CONSOLABLE, لایق دلاسا , ممکن تسلّي .

Consolation, دلنوازي , دلاسائي , دلاسا , تسلیت A , تسلّي A , تعازي A , تعزي A , استمالت A , تسکین A , خاطرجمعي , عزا A . v. *Comfort.*

Consolatory, مطمین A , آرام بخش , تسکین بخش . *Consolatory letters*, عزا نامه , تعزیت نامه .

To console, دلاسا کردن , خاطر جمع کردن , تسلّي دادن , ربط قلب ساختن , تسلیت کردن , دل نواختن . v. *To comfort.*

To CONSOLIDATE (*make firm*), منجمد , سخت کردن , لحم نمودن , الحام کردن , استحکام ساختن , محکم کردن , کردن , منجمد شدن , بسته شدن , سخت گردیدن , ملتیم شدن , محکم گشتن . — (*to grow firm*),

Consolidated, منجمد شده , بسته شده , محکم کرده شده , مجبور A , متلایم A , ملتیم A .

Consolidation, انجماد A , همبستگي , لحم A , التیام A , ریمان A , لام A , دمال A , جبر A .

CONSONANCE (*of sound*), اهنگ , اهنگي , هماوازي , نغمه دمساز , صداي هموار , هماهنگي , وفاق A . — (*congruence*), سازکاري , شایستگي , مطابقت A . v. *Consistency, agreement, concord, friendship.*

Consonant (*agreeable to*), موافق A , مناسب A , شایسته , هماهنگ , هماواز .—(*according in sound*), لایق A , سازکار , مشاکل A . v. *Consistent.*

A consonant, حرف صحيح .

Consonantly, با هماهنگي , دمسازانه , مناسبانه , با شايستگي .

Consonous, هم آواز , موافق A .

A CONSORT, همحال , همدم , همسر , همپهلو , هموثاق , همال , همبار , همپايه , همباز , همپشت , همكن , همنان , همخانه , شريك A , رفيق A , محرم (plur. محارم) , پژه , مشترك A , حريم A , انباز , لمّت A . v. *Associate, companion, partner, husband, wife, spouse; assembly, consultation; concurrence, union, concert.*

To consort. تشريك , همپشت شدن , رفيق و همراه شدن . v. *To accompany, associate;* also *to marry, mix, join.*

Consortable, v. *Suitable.*

CONSPICUOUS, معلوم A , آشكاره , ظاهر A , هويدا , پديد , شيد , شيبا , معروف A , روشناس , روشن , مشهور A , رتل , جالع A , مستوي A , متعين A , سافر A , سارب A , جهرت A , منجلي A , منتعف A . v. *Eminent, distinguished, famous.* — *Conspicuous for excellence*, موجّه A . *Corspicuous for power and honour*, ذو القدر و الاحترام A , مجيد A , ماجد A . *To be* or *become conspicuous*, ظاهر شدن , پديد آمدن , خميدن , مشهور گشتن , هويدا شدن , ظاهر نمودن , روشن ساختن , منجلي كردن , *&c.*

Conspicuously, ظاهرانه , عين اليقين A , جهراً A , منجلياً A .

Conspicuousness, conspicuity, ظاهري . روداري , نموداري , نامورى , نام , اشتهار A , شهرت A . v. *Eminence, fame.* —(*brightness*), روشنائي , روشني , بيض A , نجل A .

CONSPIRACY, ملع A , سازش , بندش , برهم شدگي , اتفاق A , تحالف A , توافق A , تعاهد (plur. تعاهدات) , معاهده A , آل A . v. *Plot, confederacy.*

Conspirant, conspiring, هموثاق , متّفق A , مقاصد A , اتّفاق كنا .

A conspirator, conspirer. بندشي , مثيد A , بغي A , رفيق A , متفق A , تحالف گر , اتفاق كننده , قرين A .

To conspire, متّفق شدن , اتّفاق كردن , بندشي كردن , معاهده كردن , توافق ساختن , هموثاق كردن , راي يك بودن , يكدل و يكجهت شدن .—(*to agree with*),

CONSTANCY, استواري , قرار A , استمرار A , سبوت A , وقار A , عزم A , صبر و اقرار A , اصالت A , پايداري , ثبات A , سكونت A , سكون A , سكين A . *Constancy in religion*, دين داري . *Constancy* (*in love* or *friendship*), درمحبّت وفاداري . v. *Affection; resolution, steadiness; certainty, veracity.*

Constant, قايم A , مستحكم A , استوار , پايدار , برقرار , مستقرّ A , ثابت قدم و راسخ دم , راسخ A , ثابت A , مستقيم A , امين A , مامون A , موثوق A . متثبّه A , مستوثق A , مستمر A , وثيق A , مزمع A , رتوب A , راتيب A , اكيد A , اصيل A , ربيط A , رباط الجاش A . *A constant friend*, يار وفادار . *A constant lover*, معشوق وفادار . دوست وفادار . v. *Firm, faithful, unvaried, durable; resolute, determined; certain.*

Constantly, تشبيتاً A , علي الدّوام A , قايماً A , برقرار , دايماً A , هميشه , بردوام . v. *Perpetually, invariably, always, certainly, steadily.*

A CONSTELLATION, كوكب A , ستاره , آختر , برج A , كوكبه A . *The predominant constellation* or *star at any person's nativity*, طالع A . — *Born under a happy constellation* (*fortunate*), طالع مسعود مطالع . *Born under an unhappy constellation* (*unfortunate*), بد آختر , بد طالع .—*The constellation Aries*, حمل A , برّه , برج حمل . *Taurus*, ثور A , گو پيكار , الجوزا A , جوزا A , برج ثور . *Gemini*, سرطان A . *Leo*, اسد A . *Virgo*, سنبلت A , خوشه . *Libra*, ميزان A . *Scorpio*, عقرب A . *Sagittarius*, قوس A . *Capricorn*, جدي A . *Aquarius*. آبي , دلو A . *Pisces*, حوت A , سمك مين A . The above are used either simply or compounded with برج *burj;* as we say *Aries* or the *constellation Aries*. v. *Aries* and *Taurus* above.

CONSTERNATION, سرگرداني , حيراني , حيرت A , اشفتگي , پريشاني . v. *Astonishment, amazement, wonder.* — *To be in great consternation*, منقبض و دلبسته شدن .

To CONSTIPATE, منقبض كردن , قبض كردن , بند كردن , مقبوض ساختن .

Constipated, حبط A , مزريم A , مقبوض A , منقبض A . — *To be constipated*, منقبض شدن , *&c.*

Constipation, اكناب A , قبضيت A , انقباض A , قبض A .

CONSTITUENT (*elementary*), جوهري , اصلي , ذاتي , جبلي . v. *Essential.*

A constituent (*person or thing which constitutes somewhat*), حبلت A , نفس A , وجود A , اصل A , جوهر , گون , ذات A ,

طبیعت A. v. *Substance, essence.* —— (*one that deputes another*), منیب A, مباشر, نامزد, وکیل کننده, موکّل A سازنده.

To constitute, مقرّر نمودن, نصب ساختن, مجعل ساختن, تعیین کردن, ابقا ساختن, احکام نمودن. v. *To appoint, depute; erect, establish;* also *to produce.*

Constituted, مجعول A, متعین A, محکم A, منصوب A, معهود A, مامور. *One constituted or appointed to an office*, منصب دار, صاحب جا.

Constitution (*establishment*), تعیین A, نصب A, دستور, قانون A, تاسیس A. — (*law, institution*), دناج A, ابقا A, امر A (plur. اوامر), شرط A (plur. شروط), شریعت A, شرع A (plur. شرایع). — (*system of government*), تدبیر A (plur. تدبیرات), حراست, ملک و ملت.—(*natural qualities*), طبیعت A (plur. طبیعات), نفس A, کاینت A, جبلت A, کون A, وجود A, ذات A, جوهر. v. *Essence, substance.* — *The constitution of the body*, طاینت A, سرشت, عنصر A, جبلت A, نهاد, مزاج A, طبع A (plur. طباع), طبیعت A, نطش A. v. *Temper, temperament, nature.*

Constitutional (*inherent in constitution*), اصلي, خلقي, ذاتي, عنصرعلق, جوهرپیوند, مزاج منسوب, جبلي. v. *Radical.* — (*legal*), مشروع A, جایز A, شرعي. — *Constitutionally irascible or impatient*, تیزطبیعت.

Constitutive (*essential*), جوهري, جبلي, اصلي, ذاتي.

To CONSTRAIN (*compel*), زبردستي, ظلم کردن, جبرکردن, اضطرار, لزوم نمودن, گماریدن, الجا کردن, فرسودن, کردن, مضجّرساختن, غضب نمودن, ساختن. v. *To force, compel, necessitate, oblige, oppress.* — (*to restrain*), باز داشتن, قصر, بندکردن, قید کردن, منع ساختن, ضبط و ربط کردن, بستن, بندیدن, انجالیدن, حصرکردن, نمودن. v. *To confine, bind.* — (*to press*), افشاردن, پایداري کردن. v. Also *to violate, ravish.*

Constrainable, ممکن منع.

Constrained, مجبور A, ملتزم A, مقطضا A, مضبوط A, گماریده, فرسوده, مضطرّ A. *To be constrained*, مجبورشدن, مقطضا شدن, ملتزم بودن.

A constrainer, لزوم کننده.

Constraint (*compulsion*), زبردستي, زور, مزاحمت A, ابرام A, اضطرار A, الجا A, لزوم A, غضب A, جبر A, ظلم A, الحاح A, اقتضا A, کسع A, الب A, اهراب A, طرد A, آر A. v. *Violence.*—(*confinement*), حبس A, قید A, اقتصار A, گرفتاري. v. Also *check, restraint.*

CONSTRICTION, فشار. v. *Contraction.*

Constringent, فشارکننده, درهم گیر, فراهم کش.

To CONSTRUCT (*build*), بنیاد, تعمیرکردن, بنا کردن, تشکیل, تنظیم نمودن, ساختن.—(*to form, arrange*), ساختن, صورت بستن, ساختن.

Construction (*building*), تعمیر A, بنا A (plur. ابنیت), نهاد, بنیت A, بني A. v. *Structure.* — (*arrangement*), سانگیر, تدبیر A, نظم A, ترتیب A, آراستگي, آرایش. — *The construction of one noun with another*, اضافت A. — *Construction* (*meaning*), معني A (plur. معاني), فحوا or فحوي A, مفهوم A, مضمون A (plur. مضامن). v. *Sense, signification.* — (*explanation*), مفاوضت A, شرح A, تعبیر A, تفسیر, ذهن A, عقل A, هوش, فراست A, بیان, اذعان A.

To construe, اضافت کردن, مربوط کردن, ربط دادن. — (*to explain*). تعبیر, بیان ساختن, شرح نمودن, مفاوضت کردن. —(*to suppose*), پنداشتن. v. *To presume.* تقریرکردن, کردن.

CONSUBSTANTIAL, همذات, همطبیعت.

Consubstantiality, همذاتي.

To consubstantiate, همطبیعت کردن.

A CONSUL (*chief magistrate of a place*), مولّا A, ممالا A, نایب A, وکیل A. *A mercantile consul*, دهخان, خان ده, حاکم شهر.

To CONSULT (*ask advice*), نصیحت, مشورت طلب کردن, متنبه, راي طلبیدن, پند خواستن, استشاره ساختن, گرفتن, مشورت نمودن, شدن. *To consult together*, مصلحت کردن, باهم مشاورت کردن. v. *To deliberate.*—*To consult a book*, مطالعت کتاب نمودن, کتاب معاوده کردن. v. Also *to contrive, plan; regard.*

Consult, consultation, مصلحت A, مشورت A, مشاوره A, موارعت A. — (*an assembly* or *council*), دیوان, کناج A, مجلس A. *After consultation*, بعد المشورت.

A person consulted, مستشار A.

To CONSUME (*spend, waste, destroy*), صرف, خرج کردن

ضایع , معدوم کردن , تصرّف کردن , اصراف کردن , کردن افنا , اکل و بلع نمودن , تلف ساختن , اتلاف کردن , کردن ضعیف , برباد دادن , نا بود کردن , ساختن — (*to waste away*). مصروف گشتن , متلف بودن , ناتوان گردیدن , شدن . *To consume time*, تضییع اوقات کردن , ایام تلف کردن .

Consumed, مصروف ع , متاکل ع .

Consumable, ممکن اتلاف .

A consumer, مصرف ع , متلف ع , اتلاف کننده . v. *Prodigal.*

To CONSUMMATE, تمام کردن , تکمیل ساختن , انجامیدن , بسر بردن , ادا کردن . *To be consummated*, بسر آمدن . v. *To complete, perfect.* — *To consummate marriage*, نکاح کردن .

Consummate, مکمّل ع , کامل ع , پخته . v. *Perfect.*

Consummation, اتمام ع , تکمیل ع , آخرت ع , سرانجام , انصرام ع , عاقبت ع .

CONSUMPTION, اتلاف ع , صرف ع , خرج ع , اصراف ع . *The consumption* (*disease*), سحاف ع , سل ع , سلال ع , سلّي ع , نفث الدّم ع , هلاس ع .

Consumptive, اتلاف کنا , هلاک ساز . v. *Destructive, wasting.* — (*having a consumption*), سحاف دار , مسلول ع , مسحوف ع , مدقوق ع .

CONTACT, اتّصال ع , مسّ ع , لمس ع , مماسّت ع , لصوق ع , مسیس ع . v. *Touch.*

CONTAGION, اصابت ع , سرایت ع , تاثیر ع , وبا ع , طاعون ع , عدوي ع , تعدّي ع . v. *Pestilence, plague, infection.*

Contagious, معدّي ع , متعدي ع , منعدي ع , ساري ع . v. *Infectious.*

To CONTAIN, احتوا کردن , داشتن , اشتمال , احاطه کردن , گنجیدن , محیط شدن , شمول کردن , نمودن . *To contain or restrain one's self*, خودرا باز داشتن , پرهیز کردن . — (*to refrain*). v. *To comprise, restrain.*

Containable, ممکن احتوا .

Contained, داشته , مظروف ع , محاط ع , گنجیده , مضمون ع , بسته , مندرج ع , مشمول ع , مجموع ع , مضبوط ع . *To be contained*, گنجایش , محاط شدن , مظرف شدن , داشته شدن , بسته شدن , گنجیدن , پذیر بودن .

To CONTAMINATE, ناپاک کردن , غلیظ کردن , کثیف کردن , آلوده کردن , آلاییدن , آلودن , پلید کردن , کردن . تلّوث کردن . *To defile, stain.*

Contaminate, contaminated, آلوده , غلیظ ع , کثیف ع , ناپاک , ملوّث ع .

Contamination, آلودگي , آلایش , ناپاکي , مرداري , لوث ع , اهان , آلا , تلّوث ع .

To CONTEMN, اهانت نمودن , تذلیل کردن , حقارت ساختن , v. *To despise, neglect, slight.*

Contemned, بي اعتبار , ذلیل ع , دني , مهان ع , محقّر ع . v. *Contemptible.*

A contemner, تذلیل نماینده , مهین ع .

To CONTEMPLATE, غور کردن , فکر کردن , اندیشه کردن , ملاحظه ساختن ع , تصوّف نمودن , تأمّل کردن , تصوّر کردن , مشاهده کردن , مطالع شدن . v. *To meditate, muse, study, observe.*

Contemplation, اندیشه , غور ع , تصوّر ع , مشاهده ع , فکر ع , تفرّج ع , تصوّف ع , مطالع ع , ملاحظه ع , تأمّل ع . v. *Meditation, study.*

Contemplative, اهل , مراقب ع , متفکّر ع , متاءمّل ع , صوفي ع . *Contemplative science*, صاحب باطن , تصوّف , معارف معنویت , علم تصوّف . *The contemplative sciences*, بر وجه صوفي , با فکر , صوفیانه , &c.

CONTEMPORARY, همزاد , هم عهد , هم عمر , هم وقت , معاصر ع , یاشداش , قرن ع , (اقران plur.) قرین ع , همال , لدت ع (لدات plur.).

CONTEMPT (*scorn*), مذمّت ع , طنز ع , اهانت ع , جبهت ع , حقیریت ع , حقر ع , استهزا ع , طعن ع , احتقار ع , حقارت ع , مستهش ع , مذلّت ع . — (*vileness*), تحقیر ع . v. *Contemptibleness.* — *In contempt.* v. *Contemptuously.*

Contemptible, لایق تحقیر , واجب الاهانت ع , مذموم ع , اذلّت , اذلا , ذلال plur.) ذلیل ع , ذلان ع , مبتذل ع , اهانیت مستحق , دون ع , دني ع , خور , صغر ع , مغلاک ع , هملي ع , مذمّ ع , مدقع ع , حقیر ع , نکبتي , ارذل ع , فرومایه , سفله ع , نامرغرب , محتقر ع , حقیر المقدار . *A contemptible dwelling*, نکبت خانه .

Contemptibleness, احتقار A , ابتذال A , حقارت A , دوني A , اتضاع A , تذليل A , ذلّ وملام , ذلّ A , دناءت A , نكبت A .

Contemptibly, حقيراً A , با حقارت , ازحقارت , نكبتانه , با ذلّ وملام .

Contemptuous (*proud*), گستاخ , مغرور A , متكبر A , لنگاك , اهانت نما .

Contemptuously, تحقيرانه , ازحقارت , ازروي اهانت , با مذمّت , تخفيفانه .

Contemptuousness (*hautiness*), گستاخي , مغروري .

To CONTEND, ستيزكردن , مناقشت نمودن , خرخشه كردن , مناظرت , منازعت ساختن , معاندت كردن , اختلاف نمودن , مصارعت , ترادّ كردن , جدل ساختن , بحث كردن , كردن . مخاصمت نمودن , لدّ كردن , ممارات نمودن , ساختن . v. *To strive, struggle.* — (*to vie with*), برابري , هم چشمي كردن , حسرت , رشك بردن , غبطه نمودن , هم‌سري كردن , كردن , غيرت نمودن , كردن . v. *To imitate.*

CONTENT (*satisfaction*), رضا A , خوشنودي , رضامندي , قناعت A , خرسندي , خرسندگي , دلخوشي , خوشدلي , سرور A , وايه A , شادي , شادماني , خوشي , شادكامي , غنا A , صفا A , حضور A . v. *Cheerfulness, acquiescence.* — *Contents* (*whatever is contained*), مظروف A , مضمون A , ضمن , درون . *The contents of a book*, مضمون كتاب . *A table of contents*, فهرست . — *The contents of a letter*, مضمون خطّ , مفهوم نامه . *The substance of the contents of the letter*, خلاصه مضمون نامه .

Content, contented, راضي , خوشنود , خرسند , سير , قايل A , بي نياز , قانع A , شاد , شاد كام , شاد مان , آسوده , صابر A , مستغني A , متزجّي A . v. *Easy, satisfied.* — *To be content*, راضي شدن , خوشنود بودن , بي نياز بودن , &c. *To content*, راضي كردن , &c.

CONTENTION (*strife*), خرخشه , خصومت A , مناقشه A , مخاصمت A , جدل A , منازعت A , ستيز , قضيه A , مناظرت A , معانده A , لدّ A , ممارات A , اختلاف A , نزاع A , جدل و مكابرت , مكابرت و عناد , لجاج A , بحث A . — (*emulation*), غبطه A , برابري , هم‌چشمي , هم‌سري , قصد A , سعي A , جسد A , حسرت A , غيرت A , رشك A , اقدام A . v. *Endeavour, eagerness, ardour.*

Contentious, ستيزه گر , تند , خصيم A , مناقش , جنگجو , لجيج A . v. *Quarrelsome, perverse.*

Contentiously, ازروي خصومت , مناقشه A , منازعانه , با ستيز .

Contentiousness, v. *Perverseness, turbulence.*

Contentment, v. *Content.*

A CONTEST, v. *Contention, dispute, debate.*

To contest, v. *To contend, strive, dispute, debate, litigate, controvert.*

Contestable, ممكن بحث .

CONTEXT, متن A , متين A . v. *Text.*

CONTEXTURE, تركيب A , وصد A , شتن A . v. *Texture, formation, system.*

CONTIGUITY, *contiguousness*, پيوستگي , ملاصقت A , مماست A , اتّصال A , وصل A , قرب A .

Contiguous, پيوسته , ملاصق A , متّصل A , قريب A , متلازق A , مماسّ A . *A contiguous house*, كرس A (plur. اكاريس , اكراس , اكارس).

CONTINENCE, احتراز A , پرهيز , پاكدامني , پارسائي , زاهدي A , زهد A , عصمت A , عفّت , اجتناب A , ورع A , رياضت A . v. *Chastity, moderation.*

CONTINENT, پارسا , پاك دامن , پرهيزگار , زاهد A , پاك دامن , صاحب زهد , ذو رياضت , اهل عفت , مستمسك A , متورّع A , وريع A , عفيف A . *A continent man*, اهل پرهيز .

A continent, خوشكي , بر A .

Continently, با پرهيز , زاهدانه , با رياضت .

CONTINGENCE, *contingency*, عارضه A , اتّفاق A , واقعه A , عروض A , وقوع A , موقع A , عارضه A . v. *Accident.*

Contingent, جاري , حادثه A . v. *Accidental fortuitous.*

A contingent, v. *Contingence, share.*

Contingently, اتّفاقاً A , عرضاً A , عارضانه .

CONTINUAL, هميشه , مدام A , مداوم A , دايم , مترادف A , پاينده , پايدار , متولي A , مدمن A , دايمي A , ملازم A , مقيد A . *Continual motion*, ورد . *A continual*

motion of the tongue, ورد زبان. *A continual drinker of wine*, مدمن باده.

Continually, همیشه, مدام A, پیوسته, دایم A, دایماً A, همواره, همان, دمادم, هردم, بردوام, علي الدوام A, علي الاتصال A, علي الاستمرار A, دایم الایام A, متصلاً A, مواظباً A, واظباً A, علا ولا A. v. *Perpetually, always.*

Continuance, continuation, استقامت A, پایداري, همیشگي, مواظبت A, ملازمت A, مداومت A, استمرار A, دوام A, تدارف A, بقا A, ولا A, طوس A.

To continue, (v. n.), ماندن, پایدارشدن, (v. a.) بحال ملازم, ملازمت نمودن, استمرارساختن, مداومت کردن, داشتن, مواظبت کردن, موالت ساختن, مصر کردن, پیوستن, شدن.

Continued, سجین A, ملازم A, پیوسته, مقرون A, متابع A. v. *Continual.* *Continuedly* (*without interruption*), بي انقطاع, نا مقطوع. v. *Continually.*

Continuity, v. *Connection, cohesion.*

CONTORTION, تلوي, پیچ و تاب, پیچش, پیچ, شکنج. *Contortion of the bowels*, پیچش شکم, ذلال A, سحاف A, دلام A, لوي A. v. *Cholick.* — *A contortion of the navel*, پیچاي ناف.

Contra, v. *Against.*

CONTRABAND, حریم A, منهي A, ممنوع A. v. *Prohibited, illegal, illicit.*

Contraband trade, تجارت حرام, مبایعت منهي.

To CONTRACT (*draw together*), مختصر, فراهم کشیدن, طي کردن, انضمام نمودن, کوتاه کردن, جمع آوردن, کردن, مقصورکردن, اختصارساختن, ضم کردن, انقباض نمودن. v. also *to abridge, epitomize, shorten.* — (*to shrink up*), کوتاه, عقد نکاح ساختن, کمیص نمودن, گشتن. — (*to betrothe*), نشان نهادن, املاک ساختن, نامزد کردن. *To enter into a contract*, شرط نمودن, عهد و پیمان ساختن, پیمان کردن, معامله ساختن, مبایعت نمودن, معاهده کردن. *To contract the visage* (*frown*), روي کشیدن. *To contract the wings* (*as a bird*), ضم پر و بال کردن. *To contract acquaintance* or *friendship*, اشناي کردن, دوستي داشتن. *To contract a habit*, عادت اندوختن. *To contract a distemper*, بیماري, مریض شدن, خسته گشتن, گرفتن. *To contract debt*, مدین شدن, وام گرفتن, غرم بودن. صدا کردن.

A CONTRACT (*bargain*), عهد A, عقد A, قول A (plur. شرط A, عهد و پیمان, پیمان, اقرار A, قرار A. (عهود, شرایط, شروط). v. *Compact.* — *A contract of marriage*, املاک A. — عقد نکاح, معاهدت نکاح, عقد صلح. v. *Treaty.* — *A written contract*, اقرارنامه, عهد نامه.

By contract, بالمقطع A.

Contractedness, v. *Narrowness, contraction.*

Contractable, قابل انقباض, ممکن اختصار.

Contraction (*abridging*), اختصار A, اقتصار A, قطع A, کوتاهي. *Contraction* (*of the eye-brow, &c.*), طرمست A, ضم A, انضمام A, فراهم, انقباض A, قبو A. v. also *shrinking, shrivelling, drawing together.* — (*a spasm*), تعص A. v. *Cramp.*

Contracted (*drawn together*), منقبض A, مقبوض A, منضم A. — (*agreed upon*), منهود A, مشروط A. درهم گرفته. *Contracted in marriage*, در عقد نکاح کرده شده.

A contractor, متعهد A, عهد و پیمان کننده.

To CONTRADICT, مناقضت, برضد گفتن, برعکس گفتن, برخلاف, ردّ کلام کردن, تناقض ساختن, مناقض شدن, کردن, معارضت دادن, نقیضت نمودن, مخالفت کردن, گفتن.

A contradicter, مناقضت کننده. v. *Opponent.*

Contradiction, ردّ, مناقضت A, نقیضت A, تناقض A. v. باتاب A, تناقض A, معارضت A, تخالف A, کلام *Opposition.* — (*incongruity*), نا موافقت, نا مناسبت. v. *Inconsistency.*

Contradictory, مناقض A, مناقض A, برعکس, مخالف A, متناقض A, نا درست, نا ملایم, بي موافقت, نا مناسب, نا موافق, بي همواري. v. *Opposite, incongruous.*

CONTRADISTINCTION, تفصیل اوصاف مخالفات.

To contradistinguish, از اوصاف مخالفات تفصیل کردن. v. also *to distinguish.*

CONTRAPOSITION, مقابلت A.

CONTRARIETY, *contrariness*, مخالفت A, خلاف A, اختلاف A (plur. اختلافات), ضد A. v. *Opposition, repug-*

nance. — (*inconsistency*), ناهمواري , نا موافقت . v. *Incongruity.*

Contrarily, contrariously, contrariwise, برعکس , برخلاف , نقیضانه , ضدّاً A .

Contrary, A مخالف , A خلاف , A مخلاف , A مناقض , برعکس , واژگونه , ناهمتا , مقابل A , مغایر A , نقیض A , ضدّ A , درگور , ضدید A , اخشنج A , اخشیج (plur. اخشیجات). — *Contrary to friendship and good faith,* موالات و مصافات مغایر . *Contrary to the peace,* خلاف صلح و صلاح . *Contrary to justice,* خلاف حقّ . *Contrary to law,* خلاف شرع شریف . *Contrary to truth,* خلاف نفس الامر . *Contrary to nature,* خلاف طبیعت . *Contrary to custom,* خلاف معتاد . *A contrary wind,* باد مخالف . *To be contrary,* معاندت , مخالفت کردن , ضدّ بودن , مقابل شدن , نمودن . v. *Adverse, contradictory, opposite, inconsistent.*

A contrary. A خلاف , A ضدّ (plur. اضداد), امرِ عکس A , معکوس A , ضدّ . *Contraries do not meet* (*a proverb*), A التضدان لا یجتمعان . *On the contrary,* علی , وبرعکس , برعکس , طرینِ عکس القضیت , برخلاف .

CONTRAST, A مقابلت .

To contrast, مقابله کردن .

To CONTRAVENE, مانع و , باز داشتن , محروم داشتن , مخالف شدن , معارض بودن . v. *To oppose, obstruct, baffle.* — *Contravention,* v. *Opposition.*

To CONTRIBUTE (*pay tribute, &c.*), خراج , تکلیف نمودن , دادن . v. *To give.* — (*to assist* or *bear a part in any thing*), معونت نمودن , امداد ساختن , مدد کردن .

Contribution (*tribute*), A خراج , A تکلیف , باج و , باج , رسوم A , خراج . v. *Tribute.* — (*assistance*), یاری , دستگیری , نصر A , مددکاری , تعاون A , عون A , امداد A , مدد A . *Extraordinary contributions,* رسومِ عرفیت , تکلیفِ عرفیت .

Contributive, بخشنده , خراج ده , امداد کنا .

A contributor, A ممد , مددگار , بخش , تکلیف دهنده , عون نماینده .

CONTRITE (*much worn, bruised*), ساوده , کوفته , متاسف A , مسحوق A , دست زده . — (*worn with sorrow*), منکسر دل A , دلشکسته . v. *Sorrowful.*

Contrition, contriteness, A تاسّف , A ندامت , A انکسار , دل شکستگی , جزع A , کسر A . v, *Penitence;* also *grinding, rubbing.*

CONTRIVANCE, A اختراع , A ایجاد , پیدایش , حداث A , احساس A , ابداع A , ابتداع A , مبدع A , احداث A , وجود A , تدبیر A , تدبّر . v. *Invention, artifice, scheme, plot.*

Contrivable, ممکنِ پیدایش .

To contrive, اختراع کردن , ایجاد کردن , پیدا نمودن , اندیشیدن , فکر نمودن , احداث کردن , ابتداع ساختن . v. *To invent, plan, design, form.*

A contriver, A مبدي , A مبتدع , متبدّع , پیدا کننده , A موجد , واجد A , حداث گر , محدث A .

CONTROL, A مقابله *A book of control,* مقابله نامه , A منع , ضبط و ربط A , ضبط , ربط A , مقابلت A . — (*check*), v. *Restraint, reprehension.* — (*authority*), A صلطنت , A قدرت , A مکانت , جاه . v. *Power, superintendence.*

To control (*accounts*), مقابله نمودن , مقابله کردن . — (*to govern*), تدبیر نمودن , حکم ساختن , ضبط و ربط کردن . v. *To restrain, subject, over-rule, confute.*

Controllable, ممکن ضبط .

A controller (*of accounts*), A مستوفي , مقابله کننده . — *Superintendant,* امین A , کروڑا , داروغه , ناظم A , والي A , حاکم A , ضابط A , مدبّر A , عامل A . v. *Governor.*

Controllership, منصبِ مقابله . *Controlment,* v. *Control, opposition, resistance, government, confutation.*

CONTROVERSIAL, نزاع پیوند , بحث منسوب .

Controversy, A نزاع , A منازعت , A بحث (plur. ابحاث), مباحثت A , مجادلت A , جدل A , اختلاف A , مغایطه A , تناجم A , مناظرت A , ممارات A , ابتحاث A . v. *Dispute, debate, law-suit, enmity, quarrel, opposition.* — *A place of controversy,* نزاع گاه , مبحث .

To controvert, نزاع نمودن , مناظره ساختن , مباحثت کردن , تناظر کردن . v. *To dispute.*

Controvertible, ممکنِ نزاع .

Controvertist, controverter, v. *Disputant.*

CONTUMACIOUS, گردنکش , سرکش , مرید A , معاند A . v. *Obstinate, perverse, stubborn.*

Contumaciously, بگردن کشي , مريداً ع , با سرکشي .

Contumaciousness, *contumacy*, گردنکشي , سرکشي , بيشه , عدم اطاعت , عصيان ع , شکامت ع , تمرّد ع , عناد ع . v. *Obstinacy*, *perversness*, *inflexibility*, *stubborness*.

CONTUMELIOUS, اهانت , مذمت نما , شتّامت کننده , تخفيف کننده , کنا . v. *Reproachful*, *rude*, *sarcastic*.

Contumeliously, تحقيرانه , تخفيفانه , با مذمّت , استهزانه , با طنز .

Contumeliousness, *contumely*, ع مذمت , ع طعن , ع طنز , ع حقيريت , ع حقر , ع شتم , ع ملامت , دشنام , اهانت ع , ع تحقير , ع مستهش , ع استهزا .

A CONTUSION, ع هرس , ع مقارعت (plur. مقارعات), سحق ع , پنج , رض ع , کوفتگي . v. *Bruise*.

CONVALESCENCE, ع افاقت , شفا ع , دراوخ , براءت ع , نقه ع , براءت تام .

Convalescent, ع منتقه , ع ناقه , افاقت بخش , شفاساز , براءت تام رسان .

Convenable. v. *Consistent*, *suitable*.

To CONVENE (*bring together*), مجلس کردن , جمع کردن , فراهم آوردن . — (*to come together*), گرد آمدن , گرد کردن . — (*to call together*), دعوت , جمع شدن کردن . v. *To assemble*, *meet*.

CONVENIENCE (*fitness*, *propriety*), لايقت ع , سازواري , شايستگي , وفاق ع , موافقت ع , مناسبت ع , لياقت ع . — (*ease*), حضور ع , آسايش , آسودگي , سزاواري ع , شکوه ع , هيبت ع .

Convenient, سزاوار , سزا , لايق ع , واجب ع , سازوار , هموار , منبغي ع , روا , ارزاني , موافق ع , مناسب ع , شايسته , لازم ع , مجاري ع . v. *Fit*, *proper*, *suitable*.

Conveniently, موافقانه , لايقانه , با مناسبت .

CONVENT, ع خانقا , ع صومعت . v. *Abbey*, *monastery*. — *A convent of dervishes*, مولوي خانه .

Conventicle, v. *Assembly*, *meeting*.

A CONVENTION, ع مجلس , ع جماع , ع اجماع . v. *Assembly*. — (*contract*), ع اتّفاق , عهد و پيمان . v. *Agreement*, *treaty*.

CONVERSABLE, لايق صحبت , شيرين گفتار .

Conversant, ع واقف , مطلع ع , خبردار , اشنا , واقف کار , آزموده کار , تجربه کار . *Conversant with the world*, جهانديده . v. *Intelligent*, *familiar*, *conversing*.

Conversation, ع مکالمت , جواب سوال , خطاب وجواب ع , صحبت ع , مصاحبت ع , گفت و شنيد , گفتگو , گفت وگو , معارفت ع , معاشرت ع , خاطه ع , اختلاط ع , مخالطه ع , الفت ع , همصحبت , محاورت ع , مجلس ع , مجالست ع , عشرت ع . *Cheerful conversation*, مباسطه ع , الفتگري . *Obscene conversation*, ع عرابه , *A man agreeable in conversation*, مرد شيرين زبان , ياران , صاحب لطيفت , اهل شيرين گفتار . — *After meat conversation* (*Arabian proverb*), بعد الطّعم الكلام ع . v. *Intercourse*, *familiarity*, *commerce*, *behaviour*.

To converse, صحبت ساختن , مصاحبت کردن , گفت و گفت , سوال و جواب داشتن , جواب سوال کردن , گو نمودن ملابست , معاشرت نمودن , مخالطه ساختن , و شنيد کردن موانست ساختن , کردن . v. *To discourse*, *cohabit*. — *Converse*, v. *Conversation*, *acquaintance*, *cohabitation*, *familiarity*; *reciprocal*, *reverse*.

Conversely, v. *Reciprocally*, *reversely*.

CONVERSION, ع تقلّب , ع قلب , گردش , ع تقليب , ع تصريف , ع صرف , ع انقلاب , (تقلّبات , تقاليب plur.), تبديل ع , تعا کس ع , (تصاريف , تصارفات , تصارف plur.), ع توجيه . v. *Change*. — *Conversion* (*in a religious sense*), رجوع ع , انابت ع , توجّه ع , توبه ع , توبت ع .

To convert (*change*), بدل کردن , گردان کردن , گردانيدن , مصروف , صرف ساختن , برتافتن , تغير کردن , تبديل کردن متغير , منقلب کردن , عطف کردن , توجيه ساختن , نمودن . *To convert* (*to a new religion or better life*), گردانيدن , انابت , توبه نمودن , بدين دخل ساختن , به اسلام علج کردن کردن , ارشاد نمودن , رجوع کردن . — (*to appropriate to any use*), مخصوص کردن . — (*to be changed*), مبدل گشتن , مغير شدن .

A convert, ع علج (plur. علوج , علجت , العاج), ع معلوجا , ع دخل , ع دخيل . v. *Proselyte*.

A converter, ع مقلّب , علج کننده . *The converter of hearts*, ع مقلّب القلوب .

Converted, منقلب ع , مبدل ع , باز گشته , گرديده , علج کرده , منصرف ع , معطوف ع , مصروف ع , مقلوب ع

شده . *To be converted,* بدین علم بودن , دخیل شدن , رجوع کرده شدن .

Convertible, قابل القلب ع , ممکن گردش , لایق صرف . v. *Transmutable.* — *Convertibly,* v. *Reciprocally.*

CONVEX, خرپشته , محدّب ع , قوز , قوز , پیچ , قبه دار . *A convex mirror,* ع آیینه محدّب — کمروش , قبه آسا .

Convexity, کمرواري , قوزي , پچي , قبه داري .

Convexly, پچانه , بطور قوز .

To CONVEY, ناقل شدن , انتقال کردن , نقل کردن , بردن , گذرانیدن , رسانیدن . v. *To bring, carry, transmit, transport, transfer, impart, introduce.* — *To convey from one to another,* از یک تا دیگر تسلیم کردن . *To convey an estate,* تعیین نمودن , غصر کردن .

Conveyance (carrying), ع انتقال , ع نقل , تنقیل ع , برد . — *(passage),* عبور ع , گذار , راه گذار , رهگذار , گذر , گذارش , معبر ع , معدي ع , مرور ع , ممر ع , جواز ع , خیاط ع . — *(assigning),* ع تسلیم , تعیین , سپارش , غصر ع . *(deed of sale),* ع قباله , خط خریدگي .

To CONVICT *(of guilt),* مثبوت الجرم , گناه ثابت کردن , گناه نمودن , اثبات تقصیر آوردن , الزام کردن , نمودن , حجّت ساختن . — *(to confute),* ردّ کلام ساختن , الزام کردن , اشات نمودن .

Convict, convicted, ع ملتزم , ع ملزم , ع مغلوب , ع مثبوت الجرم .

A convict, تقصیروار , گناگار .

Conviction, ع الزام , ع اثبات , ع ثبوت , ع حجت , مبصرت . *Conviction of guilt,* ع الزام تقصیر , اثبات الجرم , مبصرت گناه ,

Convictive, قوت الزام دار .

To CONVINCE, حجّت واضحت نمودن , الزام کردن , اثبات نمودن , مغلوب ساختن . v. *To confute.*

Convincible, ممکن الزام .

Convincing, الزام آور , مبصرت نما . *A convincing proof,* حجّت واضحت , ع دلال الزام .

Convincingly, بطور الزام , بروجه واضح .

Convincingness, قوت الزام .

CONVIVIAL, مجلس , خمره , همشراب , همقدح , همبزم , مهماني منسوب , بزم پیوند , نشین .

A convivial entertainment, conviviality, مهماني , بزم , صحبت یاران — . ع مجلس , سور ap , ع ضیافت , میزباني *A convivial companion,* خوش احتلاط , همسفره , همبزم , بادہ پرست , بادہ نوش , همقدح , همشراب , همکاسه . v. *social, festal.*

Convivially, بوجه ضیافت .

A conundrum, v. *Jest, joke, quibble.*

To CONVOCATE, *convoke,* دعوت کردن , خواندن , ندا , مناداة نمودن , ساختن . *To convoke an assembly* or *council,* جماعت طلب ساختن , دیوان دعوت کردن , مجلس خواندن .

Convocation, دعوت جمیعت , خواندگي . *A convocation,* ع مجلس , ع جمیعت , ع جماعت , ع اجتماع , دیوان . *A place of convocation,* جمعیتگاه .

To convolve, convolution, &c. v. *To roll, &c.*

A CONVOY *(road-guide),* ع دلال , رهنما , راهگذار , رهبر , *(a travelling guard),* بدرقه ع . رهنمون , راه دان , فوج رهبان , راه سیانت گر , حافظ سبیل , راهوان .

To convoy, راهبان بودن , راهنماي کردن , محافظت کردن , ابناي سبیل حفظ نمودن . v. *To escort, guide.* — *To convoy by sea,* بر بحر حمایت کردن , بدریا صیانت نمودن .

To CONVULSE, تشنج کردن , پیچش نمودن .

Convulsed, ع متشنج , پیچان , فلک دار , معص ع , صاحب تشنج .

To be convulsed, تشنج داشتن , پیچان بودن .

Convulsion, ع تشنج . *Dying convulsions,* نزع روح , ع فواق . *The convulsions of a mad dog* or *of a person bit,* ع لقوت . v. also *commotion, disturbance, rebellion.*

Convulsive, ع متشنج , تشنج ده .

A CONY, پرنگره . — *A cony-burrow,* ع نقب , بهرت ع , لغز ع . v. *Rabbit.*

To COO *(as a dove),* قرقره کردن , سراییدن , کوکو کردن , قرقریر نمودن . *Cooing,* قرقره , قرقریر , ع هدهدت , هدر ع , تغني ع , رنم ع , هتف ع .

A COOK, ع طبّاخ , باورچي , عجاهن ع (plur. عجاهنت), عجاهن ع , قدار ع , آشپن , آشپل , آشپز , آشپز , خوالیگر . *The chief cook,* سردار باورچي . *A cook's shop,* کباب خانه , طبخ خانه . *A cook-room,* ع مطبخ , باورچي خانه . v. *Kitchen.*

To cook, طبخ کردن , پختن . v. *To dress, prepare.*

Cooked, A مطبوخ , طبیخ A, پخته , مطبّخ A.

Cookery, باورچي گري , طبخ A, طباخت A. *Any instrument or utensil used in cookery*, A مطبّخ.

COOL, سرد , خنک , A بارد . v. *Cold.* — *Constutionally cool*, A بارد المزاج . —(*unaffectionate*), غیرمودّت , بي محبّت, نا عشیق . v. *Indifferent, luke-warm.*—*a cool friend*, دوست . خنک . — (*deliberate*), A فکیر , فکور , فکر نما .

To cool or *make cool*, برد ساختن , بارد کردن , سرد کردن . *To cool the passions*, اطفاء نفس کردن . — (*to become cool*), جهیدن , جاهیدن , برود شدن , تقریس گشتن . *To become cool* or *indifferent in any thing*, بنش گشتن , فتور پذیر شدن , سست شدن . v. *To neglect.*

To cool (*in respect to anger or passion*), ساکت گشتن , فراغ شدن .

Cooled (*grown cold*), مبرد A, سرد گردیده , بارد شده . — (*become remiss*), غافل گشته , کاهل شده .

A cooler, بارد ساز , سرد کننده . — (*a vessel in which any thing is cooled*), دان مبرّد .

Coolly (*without heat*), بردانه , بي گرما . — (*without passion*), بي نفس , نا غضبانه , بي غضب .

Coolness, سردي , خنکي , A برودت , A مسامحت . — (*want of affection*), غیر مودّتي , بي محبّتي . v. *Indifference.* —(*freedom from passion*), نا غضبي , بي نفسي .

A COOP (*for fowls*), A خم , قفص مرغان .

To coop, در قفص نهادن . v. *To confine, straiten.*

A COOPER, دن کار , برمیل گر .

To CO-OPERATE, باهم دیگر کار نمودن , بهم کردن . v. *To concur.*

Co-operation, یک جهدي , بهم سازکاري , A اتفاق . v. *Concurrence, assistance.*

Co-operative, یکجهدي نما , بهم سازکاري کنا .

A co-operator, یکجهدي کننده , A شریک , A رفیق , همکن . v. *Assistant, friend.*

CO-ORDINATE, همسر , همقدر , هم مرتبه , همحال , همپایه .

Co-ordinately, همسرانه , درهم مرتبه .

Co-ordinateness, co-ordination, همسري .

Cop, v. *Head, top, crest.*

COPARCENARY, هم میراثي .

A coparcener, هم میراث . v. *Coheir.*

A COPARTNER, A شریک , A مشارک , انباز , پرو . v. *Partner.*

Copartnership, انبازي , A اشتراک , A شرکت .

A COPE (*any covering for the head*), سروز , سر پوش . v. *Cap, veil;* also *roof, awning, canopy, vault.* — *Under the cope of heaven* (*throughout the world*), اطراف و افاق . *The cope* or *coping of a wall*, سر دیوار .

To cope (*cover as with a cope*), سروز نمودن , سریدن . — (*enter into competition*), اختلاف نمودن , ستیز کردن , مصارعت کردن . v. *To oppose, contend, struggle.*

COPIED, منقول A منتسخ نموده , تنقل کرده شده .

A copier, copyist, نسخ گر , کاتب A, ناقل A, نقل کننده , مقتدي A, نسخت کننده , ناسخ A. v. also *imitator, plagiary.*

COPING (*of a wall*), کنکره , افریز A, تاج دیوار , علاوت A .

COPIOUS, کثیر الرحام A, کثیر بجیر , کثیر A, بسیار , غني A, مغتنم A, جزل A, جزیل A, فراوان , اکثر A, موفّر A, موفور A, وفر A, وافر A, وفرا A, اوفر A, بلیغ A, عامر A, زاخر A, فراخ A, فایض A, وافي , وفي A, متوفّر A, دبر A, عبر A, انبوي , انبه , انبوهناگ , انبوه , برکت دار , عربي A, کنافج A, نهیر A, عافي A, غزیره , غزیر A. v. *Plentiful.*

Copiously, کثیراً A , با برکت , وافر وافر , بسیارانه .

Copiousness, فراواني , کثرت A, زیادتي , افزایش , بسیاري , فضلت A. v. *Abundance, plenty, exuberance.*

COPPED, تارگ دار , صاحب تارم , تارسرخیز , باتار پوشیده . v. *Pointed.*

A COPPEL, تبنگ , بوته .

COPPER, صفرت A, صفر A, صاد A, نحاس A, مس , چارخانه , هرکاره , دیگ مسي ,

A copper (*cauldron*),

A CORD, رشتک , حبل ع , رسن , ریسمان , تاخته , طناب ع , طنب ع , رژه , تار , رشته . v. *Rope, thread, string.*

To cord, با حبل بستن .

Corded, رسن بند شده .

A cord-maker, رسن تاب .

Cordage, v. *Cord.*

CORDIAL (*sincere, hearty*), بي ريا , با دل و جان , صميمي ع . — (*invigorating, exhilirating*), صافي دل , مخلص ع , قوت بخش , قوت ده , قلب‌مهيج , جان مفرح , دلكشا . v. *Restorative.*

A cordial (*medicine*), مقرح قلب , علاج جان مفرح , شربب دلكشا . — (*any thing comforting*), جان كشا , دلاساي , قلب نواز , تسلت خاطر .

Cordially (*heartily*), با دل و جان , عن صميم القلت ع , مخلصانه , قلباً ع .

CORDWAIN, *Corduban* or *Morocco leather,* سختيان , ابيان .

Cordwainer, cordiner, v. *Shoemaker.*

CORE, درونه , درون . v. *Heart.*

CORIACEOUS (*made of leather*), از جلد ساخته . — (*like leather*), جلد آسا .

CORIANDER, شونيز , كشنج , نمشك , كشنيز , كشنش , كزبره ع . سياه بويا , شونيز . *Corianders confected with sugar,* شكر كشنش . *Coriander seed,* حبت السودا ع .

CORK (*tree*), اغار ع , اغاره ع , درخت منطر , شجره منطر . *The cork of a bottle, &c.* سداد اغار , صبار ع , صمام ع , وفيعت ع , وفاع ع , علهاص ع .

To cork, صمام زدن , سداد كردن , وفاع نهادن .

A CORMORANT (*bird*), اسفرود ع . v. also *Glutton.*

CORN, غلّه ع , دانه , حبوب ع . v. *Grain, wheat, barley, oats, rye, millet, &c.* — *The blight of corn.* v. *Blast, mildew.* — *A corn field,* مزرع ع , مزرعت ع , كشتزار . *A reaped field of corn,* صريمت ع . — *A corn-thresher,* خرمن كوب . — *A single corn* or *grain,* دانه , حبّت ع . — *A corn-mill,* اسياي غلّه . — *A corn-merchant* or *chandler,* غلّه فروش .

قدرت ع , قدر ع , جامعت ع , قزخان , قزغان , قزان (plur. قدور).

A coppersmith, مسگر , صادگر , صفار ع .

A copper or *ship-worm,* بريمت ع .

Copper mines, معدن مس , نحاس ع , نحاسي ع .

COPPERAS, زاج , زاج اخضر , قلقديس . v. *Vitriol.*

Coppery, مسين , مسي , صادار , پر صفرت , صفرآسا , از صاد كرده , نحاسي ع , نحاس ع .

A COPPICE, *copse,* جنگل , چنگلستان , هيمستان , غاب ع , خيس ع (plur. اخياس). v. *Thicket, underwood.*

A COPULA, حرف صله .

To COPULATE (*unite*), پيوستن , پيوند كردن , معطوف , مجامعت كردن , جماع ساختن , گاييدن , تزويج نمودن , ساختن , متّصل , عطف كردن , كادن , جفت نمودن , مباشرت كردن نمودن .

Copulation, وصل ع , اجتماع ع , مجامعت ع , جماع ع , جفتي , تزويج ع , توضّم ع , عصد ع , نكاح ع , پيوستگي , كشني .

Copulative, وصلي . *A copulative conjunction,* حرف صله , حرف عطف .

A COPY (*not an original*), نسخ ع , منقول ع , نقل ع , نسخه ع , منتسخ ع , مثل ع , تقليد ع , صورت ع . (*exemplar*), دستور ع , اصل ع . (*foul draft*), مسوده ع . v. *Archetype, model, original, imitation.*

A copyhold, اخاذت ع , قطيعت ع .

To copy, تمثل نمودن , نقل نويسي كردن , نقل كردن , اقتدا كردن , متابعت ساختن . v. *To imitate.*

To COQUET, گش , عشوه زدن , كرشمه كردن , نازيدن , لاعت شدن , شوخيدن , شوخ كردن , شيوه نمودن , ساختن .

Coquetry, گش , عشوه ع , غمزه ع , شيوه , ناز , كرشمه , دلفريبي , شوخي .

A coquette, لاعت ع , دلفريب , عشوه گر , نازنده .

Coquettish, گش كنا , عشوه زن , شوخ چشم , كرشمه نما , نازباز .

CORAL, مرجان ع , بسد ع , پستد , بسد . *A coral bead,* مرجان دانه , مهره ع . *Black coral,* شبه .

— *A corn-sack*, کندو , کوندہ . — *An ear of corn*, خوشہ , داسہ . — *A shock* or *stack of corn*, ا کدس (plur. اکداس). — *A corn-fork*, انگشتہ . — *A corn-sickle*, داسہ . — *A beard of corn*, داز . v. *Beard* — *A corn-floor*, خرمن , ذخیرہ خانہ . — *A pepper-corn*, فلفل , دانہ . — *A corn pipe*, سرغین . گاہ . *A corn on the feet*, ناصور , چرم سخت . — *To corn*, v. *To salt, to granulate.*

The CORNEL-TREE, زغال ا , سرخک , قرانیا , غیزوران .

A CORNELIAN, ا عقیق , عقیق ظفاري , یمني .

CORNEOUS (*resembling horn*), قرن آسا .

A CORNER, گوشہ , کنج , پیغولہ , وادي , زاویہ ا , پرواش . v. *Angle, extremity.* — *The corner of a house*, دہلیز ا , لحج ا , کویز . — *A retired corner* (*a cell*), زاویت ا (plur. زوایا), کلبہ ا , حجرت ا , تارہ . — *The corner of the eye*, گوشہ چشم , محجر ا . *The exterior corner of the eye*, دنبال چشم , لحاظ ا , ذنب العین ا , موخر ا . *The interior corner of the eye*, مقدم ا , امق ا , موق ا . *The interior corners*, مدامع ا . *The corner of the mouth*, گوشہ دہن . *A corner stone*, سنگ گوشہ , حجر کنار . — *From corner to corner, cornerwise*, گوشہ گوشہ . v. *Angular.* — *The corner of any thing*, گوشہ چیزي . — *Possessing a corner*, کنج دار . — *Sitting in a corner* (*retired*), گوشہ نشین . — *In a corner*, در گوشہ . v. *Secretly, privately.* — *The corner of a street* or *road*, گوشہ راہ , سر رہ , مشرعت ا (plur. مشارع).

A CORNET (*trumpet*), بوق , بوري , نفیر , قشع ا . *A cornet-blower*, بوري زن , — (*a standard-bearer*), علم بردار , میر علم , میر لوا , بیراق دار , رایت بردار . — (*a troop of horse*), سپاہ , سوار , کبکبت .

A CORNICE, افریز ا , کنگرہ ا , شرفت ا , طاقیت ا . تاج دیوار , علاوت ا

CORNIGEROUS (*horned*), ذوالقرنین , صاحب القرن ا , سردار .

To cornute, v. *To cuckold.*

A COROLLARY, نتیجہ ا , اتمام ا . v. *Conclusion, surplus.*

CORONAL, *coronary* (*belonging to the crown of the head*), نصلت پیوند . — (*relating to a crown*), تاج منسوب .

A CORONATION, جلوس ا , جلوس سعادت مانوس .

CORONET, تاج , کرجوان , خدمت ا . v. *Crown, diadem.*

CORPORAL (*relating to the body*), بدني , تن پیوند , هیولاني , جوهري , جسماني . — (*material*), جسّد منسوب . — *A corporal*, ده باشي , دفہ دار . v. *Serjeant.*

Corporally, جسّدي . v. *Bodily.*

CORPORATE, متجسّم ا , مضموم ا , ملحق , همونّاق .

A corporation, ا جماعت , غرفت ا , گروہ , فرقہ ا .

Corporeal, جسماني , تن دار .

A CORPS (*of troops*), رسالہ ا , گروہ , غول .

A CORPSE, میت ا , جنازہ ا , جیفہ ا , لاش , مردہ , ضریع ا , نبیلت ا , ظلیت ا , جثّت ا . *An interred corpse*, ا جیاف .

CORPULENCE, *corpulency*, تناوري , فربهي , جسامت ا , ربالت ا , ضاغط ا , هدافت ا , سمن ا .

Corpulent, ا مبدن , عظیم الجسم ا , جسیم ا , تجسیم ا , یله , یال , یل , مثّدن ا , ثدن ا , ابلد , فربہ , تناور , زخرب ا , جاشر ا , حشر ا , قناحر ا , قلهب ا , هرجاس ا , جرعوب ا , جواظ ا , جرهاس ا , ضیکل ا , ضرفطي ا , خلیجم ا , خلجم ا , بحصل ا , بهنس ا , شخیص ا , خدب ا , کبدا ا , اکبد ا , هدف ا , دخشوم ا , دخشم ا , نهبلت ا , سرهبت ا , سرهب ا , قذعمله ا , قذعمل ا , جاءر ا , قهمزت ا , قسحب ا . v. *Bulky, fat, gross, large, thick.*

Corpuscle, ا زرّہ , زرہ , ریزہ . v. *Atom.* — *Corpuscular*, زرّہ وار , ریزہ منسوب .

To CORRECT (*punish*), سیاست , تنبیہ کردن , سزا دادن , تعذیب , معاقبت نمودن , عقب کردن , تعزیر کردن , کردن , اصلاح و تربیت نمودن , ساختن . — (*to amend*), اصلاح کردن , تصحیح کردن , صحیح کردن . v. *To adjust, rectify.*

Correct (*finished with care*), به دقت , با شغل متمّم کردہ , مصحح , مصلح , اصلح ا , انجام براورده .

Correction (*punishment*), عقاب ا , عقب ا , سزا , سیاست ا , تنقام ا , تعذیب ا , عذاب ا , عقوبت ا . — *The sword of correction*, شمشیر یاساق ا , قهر ا , تعزیر ا . *The staff of correction*, چوب یاساق (*with which criminals are punished*). — (*emendation*), تصحیح ا , اصلاح ا , تادیب ا , اخلاص ا . v. *Reprehension.*

Corrective, تصحیح ساز.

Correctly, بادقّت, مصلحانه, با اصلاح, ازصحّت. *Exactly.*

Correctness, صحّت ع, دقّت ع, تقیّد ع.

A corrector (*punisher*), منتقم ع, معاقب ع, عقب کننده. —(*an amender*), تادیت, اصلاح نماینده, مودّب ع, مصلح ع, تصحیح کننده, کننده.

Correlative, نسبت دار, راجع ع. v. *Relative. Correlatively*, با نسبت, نسبة ع. *Correlativeness*, نسبت ع.

To CORRESPOND (*suit*), موافق, لایق شدن, فراخور آمدن. مطابق شدن, متابعت وموافقت داشتن, بودن. *To correspond by letter*, خط, نوشت خواند کردن, مکاتبه نمودن, توارد کردن, خطاب ساختن, مراسله کردن, کتابت کردن.

Correspondence (*suitableness*), مطابقت ع, موافقت ع, برابري, مطابقت ع. v. *Conformity.* — (*intercourse*), همصحبت, مشابهت ع. — *A literary correspondence*, مکاتبه ع, مراسله ع, خطاب ع, توارد ع.

Correspondent, *corresponsive* (*suitable*), لایق ع, موافق ع, مطابق ع. v. *Conform.*

A correspondent, جواب, جواب نامه نویس, مکاتبه ساز, خط کننده.

CORRIGIBLE (*amendable*), ممکن اصلاح. — (*punishable*), صاحب, واجب العقاب ع. — (*corrective*), واجب سزا, لایق سیاست, قوت تصحیح.

Corrival, v. *Rival, competitor.*

To CORROBORATE, استحکام, مضبوط کردن, زوردادن, تشیید, برگ بخشیدن, قوّت دادن, تقویت ساختن, کردن, تشدید ساختن, کردن, تایید نمودن. v. *To confirm, establish, strengthen.*

Corroborated, مقوّي ع, مویّد ع, موکّد ع, متاکد ع, مشدود ع, موجد ع.

Corroboration, استحکام ع, تقویت ع, قوّت ع, اشتداد, ایجاد ع, ایدا ع, برگ, تأیید ع, تشیید ع, تشدید ع, شدّ ع, عزّ ع.

Corroborative, *corroborant*, استحکام دهنده, مقوّي ع.

To CORRODE, اکل کردن, خوردن, متأکّل شدن, جلیدن, دندیدن, ساختن, تحس. v. *To knaw, eat, consume.*

Corroded, خورده, متأکّل ع. *To be corroded*, متأکّل شدن.

Corrodent, اکل کنا.

Corrodible, *corrosive*, قابل اکل, ممکن لحس.

Corrosion, اکل ع, لحس ع, لحست ع.

Corrosive, اکول ع, اکل ع, متأکّل ع.

Corrosively, با قوت لحس, اکلانه.

Corrosiveness, قوت اکل. v. *Corrosion.*

To CORRUPT, تباهي کردن, گنده کردن, بوسیده کردن, اضلال کردن, افساد ساختن, افنا نمودن. v. *To infect, seduce, vitiate, deprave.*—(*to grow corrupt*), گندیدن, بوسیدن, رشوت دادن, فاسد بودن, تباه شدن, فرسودن. *To corrupt* (*bribe*), ارتشا دادن, باره نمودن, دادن.

Corrupt, فناء, بوسیده, ناکاره, زبون, گنده, فاسد ع, خراب ع, تباه, بدخوي, پذیر. v. *Depraved, vitious.*

Corrupted, متفسّخ ع, بوسیده, گندیده, فرسوده.

A corrupter, مفسد ع, تباهي کننده, بوسیده سازنده, افسادگر.

Corruptible, فناء پذیر, ممکن افساد.

Corruptibly, فناء پذیرانه, بروجه فاسد.

Corruption, عفونت ع, تفسّخ ع, بوسیدگي, گندیدگي, خنبت ع, دغل ع, قضات ع, تباه فساد ع, افساد ع, فناء ع, تغب ع, لطث ع, هشملت ع, عتب ع, دخل ع, درب ع, نتر ع, خبل ع, اغایش ع, ثاي ع. v. *Depravity, wickedness: putrescence.* —*Corruption* (*matter in a sore*), ریم ع, هو, غثیثت ع, حضیرت ع, قیح ع, ریش. v. *Pustule.* — *The corruption of a dead carcase*, مهل ع, خبال ع.—(*bribery*), ارتشا ع, باره, براگنده, اتاوت ع, رشوت ع.

Corruptive, میل بفساد, متفسّخ ع.

Corruptly, با فنا, با قضات, فاسدانه. v. *Vitiously.*

Corruptness, قوت فساد. v. *Corruption, depravity.*

A corsair. v. *Pirate.*

A corse. v. *Corpse, dead body.*

A CORSELET, جوشن. v. *Mail.*

CORTICAL, قشرت منسوب .

CORUSCATION, فايض النّور ▲ , درخش , تابش . v. *Flash.*

COSMETIC, پاک ساز , خوب نما , حسن کنا .

COSMICAL (*relating to the world*), عالم , جهان پيوند , منسوب دنيوي .

Cosmogony. v. *Creation.*

A cosmographer, ▲ خطاط الدّنيا , هيئت دنيا نماينده .

Cosmographical, هيئت دنيا منسوب .

Cosmography, هيئت دنيا .

COST (*charge*), ▲ خرج , ▲ مصرف (plur. مصارف), ▲ بذل , ▲ هزينه , ▲ صرف . v. *Expence.* — (*price*), ▲ قيمت , بها , ▲ نقصان , ▲ نقص , زيان , ▲ مضرّت .—(*loss*), ارز .

To cost, قيمت داشتن .

COSTIVE, ▲ مقبض , ▲ منقبض . v. *Close.*

Costiveness, ▲ قبضيت , ▲ قبض , ▲ انقباض , گرفتگي .

COSTLINESS, ▲ غلا , گران بهاي , پيش قيمتي . v. *Expensiveness, sumptuousness.*

Costly, بيش قيمتي , گران بها .

COTEMPORARY, همعهد , همزاد , همرقت , ياشداش .

A COTTAGE, *cote* or *cot*, ▲ نوالت , كيخان , كاخ , خرگاه , بارانگير . v. *Hut.* — *A sheep cote*, صيرت .

A cottager, اهل خرگاه , دهقان . v. *Rustic.*

COTTON, كرفس ▲ , هيولا ▲ , قطنت ▲ , قطن ▲ , پنبه , ▲ ابر , جوزق ▲ , خرنف ▲ , طوط ▲ , يقق ▲ , بهار ▲ ,—(*from the papyrus*), ▲ برس , بردي . — *The seed of cotton*, پنبه دانه . *The cotton pod*, بيلم , ▲ مكمهل , غوزه , غوره . *A cotton plantation*, پنبه زار , ▲ مقطنت . *A cotton tree*, ▲ زعبل . — *To bow, teaze, or dress cotton*, قطن , فرناخيدن , پنبه زدن . *Carded or bowed cotton*, پنبه واچيدن , ملخودن , مزع كردن , پنبه زده , خرفع ▲ , باغند . *A cotton dresser*, پنبه زن , ▲ حلّاج . — *The art of dressing cotton*, ▲ حلاجت .—*Made of cotton*, قطني . — *A clew or hank of cotton*, كلوله , كندش , كاله .—*Any garment, counterpane, &c. quilted with cotton*, قزاكند . *Cotton put into an ink-holder*, ▲ كرسف , ▲ كرفس , ▲ ليقه , كاله , پارچه پنبه , پشنجه . — *Cotton cloth*, ليقه دوات , جامگي , اصحال ▲ (*also a cotton tunick*).—*A cotton reel*, كندش , كلوله , كنده پيچ , كاله , كندش لاشه , لاش . *The smell of burnt cotton*, ▲ شياط .

A COUCH, فراش ▲ , فرش ▲ , شفته , شفت , پلنگ , صفه ▲ , مهد ▲ (plur. مهود) , وساد ▲ , متّكا ▲ , بروز , دري . v. *Bed, cushion;* also *layer.* — *A travelling couch*, تخت روان . *An ornamented couch*, ▲ زربيت .

To couch (*to recline, as beasts, &c.*), هكوع كردن , مبترك , مضطجع نمودن , شدن . v. *To lie down, stoop, crouch.* — *To couch* (*comprize, imply*), تضمّن نمودن , محصّل كردن . v. *To involve, include.—To couch for the cataract*, ظفراز چشملان ظفرت از انسان العين برگرفتن , واكردن .

Couchant, خسپان , ▲ مضطجع .

A cove. v. *Creek, cover, shelter,*

A COVENANT, ▲ قول , ▲ اقرار , ▲ شرط , ▲ عقد , ▲ عهد , پيمان . — (*in writing*), عهد نامه . v. *Compact, contract.*

To covenant, عهد و پيمان نمودن , عقد كردن , شرط ساختن . v. *To bargain, stipulate.*

A covenanter, عقد كننده .

A COVER, ▲ ستر , ستر , ▲ مامونيت , پزش , پوشش . *Cover* (*of a dish, jar, &c.*), سرپوش , سرخم , تم .—*for the head*), پالاني , كله پوش , سرسر , سروز . v. *Cap.* — *A horse-covering*, ▲ شعار . — *The cover of a well*, ▲ كرامت . — *The cover of a letter*, ▲ لفافه .—(*of a book*), دفتي . — *A cover* (*pretext*), صورت , تعلل ▲ , علّت ▲ , حيله ▲ , عذر ▲ , بهانه , معامله , ستر ▲ , اخفا ▲ , كتم ▲ , نهاني , پنهاني . v. *Palliation, concealment, disguise.*—(*defence*), ▲ عصمت , صيانت ▲ , پناه گاه , جاي پناه , پناد , وقايت ▲ , حمايت ▲ . v. *Shelter, shade;* also *coverlet, awning, umbrella, veil.*

To cover, اخفا ساختن , سرپوش نهادن , بند كردن , پوشيدن , زيرپرده نهادن , مخفي كردن , پنهان كردن , مامونيت ساختن . v. *To conceal.* — (*make pretence*), علّت نمودن , بهانه كردن . v. *To disguise.* — (*to shelter*), پنها دادن , محفوظ داشتن , عصمت كردن , حمايت دادن .—*To cover* (*as a hen her eggs*), وكن نمودن , حضن ساختن , رخم كردن . *To cover* (*as a horse does a mare*), مجامعة كردن , عسب ساختن , كشني كردن , ضراب ساختن . *To cover the head* (*put on the hat, &c.*), سر كله پوش نهادن , پوشيدن . *To cove with carpets* or *mats*, رمل كردن , با خالي گستردن .

Covered, پوشیده. *To be covered*, پوشیده شدن.

A covering, پوشش, پوشله, پوشاک. v. *Dress, garment.*

A coverlet, بالاپوش, شب پوش, پلنگ پوش, لحاف A. v. *Bed clothes.*

A covert. v. *Cover, shelter, thicket.*

Covert. v. *Sheltered, secret, invidious.* *A feme covert*, زوجه A. v. *Wife.*—*A covert way*, کنجصنج.

Covertly. v. *Secretly.*

Covertness. v. *Secresy, privacy.*

Coverture. v. *Shelter, defence.*

To COVET, رغبت ساختن, حرص نمودن, طمع کردن, لوم داشتن, رغبوب بودن, ارزومند شدن.

Covetable, لایق ارزو, واجب الحرص A.

Coveted, مطموع A. v. *Desired.*

Covetous, ارزومند, شهرمند, باخل A, طامع A, طمعکار, ناکس A, هجرس A, لامان A, لیئیم A, حریص A, راغب A, مکرز A. v. *Avaricious, desirous.*

Covetously, باخلانه, با طمع.

Covetousness, طمع A, حرص A, بخن A, ناکسي, هاع A. v. *Avarice.*

A COVEY (*hatch of chickens, &c.*), ایشانه.—(*a flock of birds*, حفالت A, ابیل A, ابول A (plur. ابابیل, اباویل). v. *Bevy, flock.*

COUGH, سلفه, خفه, قحبت A, قحاب A, قحب A, نحم A, سرف A, سیرف A, سروف A, تقحیب A, سعال A, نحمت A, جشره A, مجشور A, عطان A, عفط A, عفیط A, نخاب A. *A violent cough*, سعال ساعل, جارز A.—*A slight cough*, سعرت A.

To cough, سلفیدن, خفیدن, خفندن, سعال کردن, تقحیب زدن, هکوع ساختن, قحب نمودن, مجشور شدن, ثائر بودن. *The noise made when coughing*, نحنحه A, تنحنح A.

Could, the preterite imperfect of *can*.

A COULTER, سنّت A. v. *Colter.*

A COUNCIL, مجلس A, جماعت, جماعت حکام, حفل A, ندي A, محفل A, دیوان A, جمیعت A, تجمّع A, حفلت A. v. *Assembly.*—*A general council* دیوان عام.—*A privy council*, دیوان خاص.—*To hold a council*, دیوان داشتن.

COUNSEL (*advice*), مصلحت A, صلاح A, مشورت A, پند, وعظ A, فکر A, مشاورت A, تدبیر A, راءي A, نصیحت A. v. *Deliberation, direction;* also *secresy; scheme, purpose, design; prudence, art, machination.*—*Good counsel*, پند, راءي, فکر نا صواب. *Bad counsel*, راءي ثاقب, دلپسند, مشورت طلب کردن. *To ask counsel*, فکر فاسد المال, فاسد تدبیر خواستن.

To counsel, نصیحت کردن, مشورت دادن, پند گفتن, راءي نمودن.

A counsellor of state, وزیر A (plur. وزرا), مدبر امور جمهور, اهل مشورت A, مشیر A, مشاور A (plur. مشاورین). *Counsellors of state*, ارباب دیوان, دستور, دیوان. *A counsellor at law*, مقرر دعوي, وکیل عدالت, اهل فقه, فقیه A, اهل شرع. v. *Advocate.*

Counsellorship, منصب وزیر.

To COUNT, حساب, شمارکردن, شماریدن, شمردن, معدود نمودن, تعداد کردن, عدّ ساختن, احصا کردن, تعدید نمودن, حصر کردن. v. *To number, reckon.*—*To count by the head*, سرمره کردن. *To count* (*esteem*), درگران اعتبار ساختن, التفات نمودن, بها داشتن. v. Also *to impute, charge.*

Count, عدّ A, شمار, حسّاب A. v. *Reckoning.*

Countable, ممکن شمار.

COUNTENANCE, چهره, سما, سیما, پیکر, روي, رو, وجه A (plur. صورت A, منظر A, منظره, نظره, دیدار, چهیر, سنت A, یاب, ادیم, باره, طلعت A, لقا A, قیهل A, وجوه), طلعت حسنا, پري روي, محي A. *A beautiful countenance*, کشاده روي, صبیح A (plur. صباح). *Cheerfulness of countenance*, ابرو فراخ, لبخنده, خندان و بسیم. *A sour austere countenance*, جوق A, ترش رو, سخت روي, روي درهم کشیده, اجوق A, جهب A. *An alteration of countenance* (*from grief, or rage*), پریشاني صورت, محمّج A. v. *Face, air, appearance, look, mien.*—(*favour, protection*, رویت A, روداري, عنایت A, شفقت A, توجّه A, دستگیري, مربّي گري, مهرباني, رفق A, یاري, همّت A, حمایت A. v. *Friendship, patronage.*—(*confidence, impudence*), شوخي, گستاخي,

بي شرمي . *To be out of countenance*, صرخ , شرمنده شدن , روي شدن . v. *To blush.*

To countenance, محربان , حمايت دادن , عنايت نمودن , مهرباني كردن , شدن . v. *To support, encourage, patronise, befriend.*

A countenancer, عنايت نماينده . v. *Patron.*

COUNTER, مخالف A . v. *Contrary.*

A COUNTER (*false coin*), ماخ P A , قلب A . *A counter* (or *board on which they shew goods*), تخته , دستگاه . *A banker's counter*, دستگاه صراف .

To COUNTERACT, مزاحمت كردن , مانع و معارض مخالفت ساختن , شدن . v. *To oppose, undermine.*

A COUNTERBALANCE, برابري , معادلت A , عدل A , برسنگ , رجازت A .

To counterbalance, برسنگ , سنجه ساختن , رجازت كردن , معادلت ساختن , عدل نمودن , برابر كردن , ترازو نمودن , زدن , سنجيده كردن , ميزان كردن .

COUNTER-EVIDENCE, شهادت خلاف .

A COUNTERFEIT (*counterfeiter, impostor*), فريب , دغل A , عيّار A , مداهن A , حيله‌گر , رياكار , مكّار A , تلبيسكار , شبّه A , غابن A , طرّار A , مقلّد A , ماخ , غدّار A , دغا باز A , خداع A . v. *Cheat, forger.—Counterfeit* (*imposture*), فريب , خشك , صورت معامله , رنگ , مداهنت A , تزوير A , خرد دست , رياA , مكر A , تلبيس A , حيله بازي , حيله A , غدر A , دغا A , تقليد A . v. *Forgery, resemblance.*

Counterfeit, counterfeited, قلب A , صاحب تلبيس , ساخته , غدير A , رنگ آميز , صورت نما , مزوّر A , مشبّه A , درايج A . v. *False, fictitious, deceitful.— Counterfeit money*, قلب A , سته , نبهرج A , نبهرهٔ A , نثار A , نا روان , ماخ , زر قلب ستوك .

To counterfeit, خلق , تزوير كردن , ساختن , نقل كردن , تمثّل كردن , تقليد ساختن , نمودن . v. *To copy, imitate, feign, forge, resemble.— To counterfeit coin*, زر قلب زدن , نبهره ساختن , ماخ كردن .

Counterfeitly, مزوّرانه , غدراً A , با حيله .

A COUNTERMAND, حكم , امر مخالف , فرمان خلاف , مناقض . v. *Repeal.*

To countermand, حكم , حكم را ردّ كردن , فرمان خلاف دادن , مناقض نمودن . v. *To forbid.*

A COUNTERMARCH, تراجع , بازرفتن لشكر , مرجعت A , سپاه . v. *Retreat.*

To countermarch, تراجع كردن , بازرفتن , مرجعت كردن , باز روان شدن .

A COUNTERMARK, نشان مشارك .

A COUNTERMINE, نغم زير نغم , سمج استقبال , نغم زير لغم , نقب بر نقب . v. Also *stratagem.*

To countermine, لغم استقبال , نقب زير نقب كافتن , ساختن .

COUNTERMOTION, حركت مخالف .

A COUNTERMURE (*wall behind wall*), ديوار پس ديوار .

COUNTERNATURAL, نا طبعي .

A COUNTEROPENING, كشايش استقبال , فتح برفتح , كشايش .

A COUNTERPANE, پلنك پوش . v. *Coverlet, quilt.*

A COUNTERPART (*corresponding part or copy*), نقل A , قطعهٔ موافق .

A COUNTERPLEA, ردّ جواب , گفت مناقض .

A COUNTERPLOT, ملع استقبال , تحالف علي تحالف A , ملع . *To counterplot*, ملع استقبال ملع كردن .

A COUNTERPOISE, بدل A , بارسنگ , برسنگ , سنجه , رجازت A , عدل A . *To counterpoise.* v. *Counterbalance.*

COUNTERPOISON, تريا ق A , باد زهر . v. *Antidote.*

COUNTER-PRESSURE, قدرت علي قدرت A , قوت تخلّف .

A COUNTER PROJECT (*corresponding project*), قصد موافق .

A COUNTERSCARP, فصيل A , پسته .

COUNTER-SECURITY, ضمن مشارك .

To countervail. v. *To be equivalent.*

To counterwork. v. *To counteract.*

A COUNTING-HOUSE, شمارخانه , دفترخانه .

COUNTLESS, بي شمار , بي حساب .

A COUNTRY (*region*), كشور , ولايت A , ملک A , اقليم , بوم , الکه , مملکت A , ديار A , بلد A (plur. بلاد), بحرت A . — ناحيت A , ارض A , بقعت A , ديجور AP . — (*native*), وطن A . v. *District, tract, quarter.* — (*opposed to town*), مفصّل A . — دهات A , سواد A , جوار A , اطراف A , (*rural parts*), قريت A (plur. قرا), کوي , کند , مبدو A , ده , ديه . — (*people*), اهل A , اهل ولايت . — *A native country*, مولد A , موطن A , وطن حقيقي , وطن اصلي . — *To scour* or *skirre the country round*, صحرا نورد کردن . *The law of the country* (i. e. *where a criminal is punished in a state of which he is not a subject*), باد هوا .

Country (*rustic*), روستائي , کوي منسوب , صحراي , بري . v. *Rural.*—(*ignorant*). بي ادب , نا شناس . v. *Clownish, rude.* — (*far from town*), دور از شهر , من بلد بعيد A .

A countryman, خوريار , خويرات A , انگشپه , ديهي , فلّاح A , روستا زاده , روستائي , دهقان , ديهستاني , دهستاني , زارع A , يازي , يازا A , اهل روستا , اهل قريت . v. *Husbandman, clown, rustic, peasant. A fellow countryman*, هم کويداش , هموليت , همجاي , همشهري , هم وطن , ملک همخواه , يک ولايت , همديهي .

A county. v. *Province, district.*

A COUPLE, اثنا A , اثنان A , ابا , زوج A , دو , جفت A . ثنا . *In couples*, دوگان , دو دو , اثنان اثنان A , ثنا ثنا A . v. *Two pair ;* also *chain.*

To couple, وصل کردن , پيوستن , جفت کردن , بندن , عقد , بستن , قيد و بند کردن . v. *To chain, join.* — (*marry*), بستن .

Coupled, وصل کرده شده , معطوف A , موصول A . *Coupled in matrimony*, منکوحه A , مزوّج A .

A COUPLET, بيت A .

COURAGE, غيرت A , بهادري , دلاوري , دليري , مردانگي , بي جان , جراءت A , تيزدلي , حمّت A , شجاعت A , باکي , اقدام A , مردي . v. *Spirit, valour.* — *A man of courage*, مرد دلاور , مبارز A . v. *Courageous, champion, hero.* — *Courage ! courage !* (*an animating cry in battle, &c.*), براکي براکي .

Courageous, دلاور , شجاع A , جرّي A , بهادر , مردانه , گمراه , بي هراس , بي پروا , بي باک , دلير , تيزدل , کندور , مستاصد A , اليس A , سترک , فاتک A . معاس A . v. *Bold, brave, intrepid, valiant.*

Courageously, باغيرت , بهادرانه , دليرانه , دلاورانه , بي باک , بي پروا , پهلوانانه , مردانه . v. *Intrepidly, valiantly.*

A COURIER, نامه بر , هرکاره , بريد A , قاصد A , پايک , آدم , نوند , فيشفيج , فرانک A or فرانق A , رسول A , اسکذار . v. *Messenger.*

A COURSE (*race*), شوط A (plur. اشواط).—(*race-ground*), ميدان A , ميدانه , تاختي , مطلق A . — (*progress*), بطحا A . روش , رواي , سير A , رفتار , مضمار A , — (*way*), مذهب A , سبيل A , طريق A , راسته , ره , راه , گذار , سمت A , مسلک A , سلوک A . v. *Passage.*—(*succession*), توالي A , ترادف A , پي درپي , خلفت A . v. *Series.* — (*custom*), خوي , عادت A , پيشه , پيشنهاد , سيرت A , طور A , نظام A , طريق A , اسلوب A . — (*method*), اين . v. *Regularity, mode.* — *A water-course*, آبگذر , کربت A . v. *Aqueduct, canal, conduit.* — *A ship's course*, سبيل کشتي , راه جهاز . *The sun's course*, طريق شمسيت .

To course (*hunt*), شکار کردن , شکردن , صيد نمودن , تاختن . v. *To pursue ;* also *to run, rove, pass.*

A courser (*a horse of noble breed*), توسن , سمند , باره , شديز , گلگون , باد پا .

Courses. v. *Menses.*

A COURT (*palace*), دولت خانه , دربار , بارگاه , درگاه , عتبت A , باب A , در , دار , قصر A , سراي پادشاهي , سراي , سدّت A , استانه دولت , استانه , استان , (plur. عتب), ايوان A , اون , اواوين (plur. اوان A , قصر قيصر , قصر شاهي , الخورنق A , رواق A , حيط A , (plur. ايونات), *The august court*, قصر , عتبهٔ عليا , استانه سعادت , باب همايون , سدّت عليشان , رفيع سلطنت . (*These are epithets given to the places of residence of eastern princes*).—*A court of justice*, عدولت A . — (*of public audience, &c.*), محکمه A , عدالت A , آوازه , اندروز , سراي خراج , ديوان همايون , ديوان خانه , رواق A , اوان A . v. *Assembly, council, tribunal.*—*A court before a house*, ساحت A , صحن خانه , صحن , پيش گاه , اولي A , حولي A , فنا A , پيشک , دهليز , پايگاه , پيشطاق , ساحت A , سحات A , ساحات A —*A court or quadrangle*,

حيز ع, (plur. ارکاح) رکحت ع, توشمان, ميان سراي, الدّار ع محلت (plur. محال). v. *Square.—A court yard or back yard (where rubbish, &c. is thrown)*, ابشتگاه, حوب ع, باعت ع. *A court in inns where they load caravans, &c.* بارگاه. *The court or retinue of a prince*, حشم و خدم, ملازملن سلطان, توابع پادشاه. — *Court (the art of pleasing)*, دلاويزي, ناز, نوازش.

A court-day (for hearing causes), روز دربار, روز عدالت. *A court or levee-day*, روز دربار عام, يوم الزينت ع.

Court favour, احسان شاه, لطف سلطان, نوازش خسروانه, عنايت پادشاه.

To court (flatter), خوش, خوش آمد کردن, نوازش کردن. *To court a woman*, به عورت, عشق نمودن, عشق بازي کردن. *To court or solicit*, طلب نسا کردن, اظهار محبت کردن, با الحاح طلب ساختن, ناز و نياز کردن, درخواست کردن, خواستن, ابرام کردن.

Courteous, لطيف ع, اهل ع, نيک نهاد, خليق ع, ملايم ع, مظلوم ع, نازک, نازنين ع, شيرين کار, خوشنما. v. *Affable, civil, polite, elegant, flattering, soft, gentle, kind, insinuating.*

Courteously, با, ادبانه, درحسن حال, با شيرين کاري, با سخن شيرين, نازکانه, لطف. v. *Civally, respectfully.*

A COURTESAN, *courtezan*, بيراد, روسپي, لولي, کسبي, قحبت ع, جلب ع, جاف جاف, فاحشه ع, شلافت ع. v. *Whore, scrumpet.*

COURTESY, *courteousness, courtliness*, اخلاق ع, خلق ع, بهجت ع, ظرافت ع, نزاکت, شرين کاري, اهليت ع, لطافت ع, ادب ع, ارکان ع, انسانيت ع, مردمي. v. *Civility, politeness.*

A courtier, ملازم سلطان, مجري ع, حضوري, درباري, نوازش گر, نوازنده, (plur. اغوات) اغا ع, ديواني, ملازم درگاه.

Court-like. v. *Courteous, elegant.*

Courtly (belonging to a court), درگاه, سراي منسوب. v. Also *courteous, courteously, elegantly.*

Courtship, طلب, خواهش زن, عشق بازي, ناز و نياز عورت. v. Also *solicitation.*

A COUSIN (*uncle's son*), پسر عمّ, ابن عمّ, عمّ زادة, پسر خاله, خاله زادة, دنيا ع. — (*aunt's son*), دنيت ع. — (*relation*), خويش (plur. خويشان), خويشاوند, قريب ع, مقرّب ع (plur. مقرّبون). v. *Kinsman,—Cousins*, ابن عمّ الکلالت.

A COW, بقرة ع, بکرة, مانه گاو, مادة گاو, گاوماده, گاو, خوزمت ع, حيرمت ع, حيرم ع, باقورت ع, دوشا ع, بلاجوز ع. — *A black cow*, بلاجود ع, وجيت ع, عجوزة ع. — *A wild cow*, طغيا ع, مهات ع, اخنس ع, خنسا ع, حاني ع, قفخ ع (plur. غياطل) غيطلت ع. *A cow desirous of the bull*, گاوبان. — *A cow's horn*, سخ ع. — *A cow-herd*, قفخة ع. — *A cow-keeper*, بکره دار. — *A cow-house*, آخور بکره, گاوخانه, صيرت ع.—*To cow*, ناکس کردن. v. *To intimidate.*

A COWARD, حيز ع, نامرد, بي دل, بزدل, شتردل, جبان ع. v. *Poltron.*

Cowardice, cowardliness, نامردي, بيدلي, بزدلي, شتردلي, جبن ع. v. *Timidity.*

Cowardly, ترسناگ, وهمناگ, بيهمّت, بيدل, بزدل, شتردل, ناکف ع, ناکل ع, نامرد, ناکس ع, هيّبان ع, فشل ع, واني ع, جبان ع, منخوب ع, رعرع ع, رعديد ع, هواهية ع, کسلان ع, کسل ع. v. *A coward, fearful, pusillanimous.*

Cowl. v. *Hood, cap; tub.*

A COXCOMB (*a vain boaster*), خود, خودبين, لاف زن, مرد بي معني, هرزه گوي, خودنما, فروش. v. *Fop, fool.* —(*the comb of a cock*), زين, خروهه, تاج خروس. — *Coxcomb (flower)*, تاج خروس.

Coxcomical, سردرهوا, پنطر, هواي, بيهوده, خود بين. v. *Coxcomb, foppish.*

COY, مظلوم ع, وقور ع, محجوب ع, شرمگين, شرمسار, v. *Modest, reserved.*

To be coy, محجوب شدن, وقار نمودن, برکرائيدن.

Coily, با, وقورانه, با مسکنت, باحجاب.

Coyness, وقار ع, مسکنت ع, حيا ع, شرم, شرمندگي, ارميدگي, سکينت ع, حجاب ع. v. *Modesty.*

TO COZEN, فريفتن, دغا دادن. v. *To cheat.*

Cozenage. v. *Cheat, fraud, trick.*

Cozener. v. *Cheat, sharper.*

A CRAB, سرطان ع, خرچنگ. — (*small*), روبيان.

Crabbed (*peevish*), ترش رو, تند, درشت, عفنقس ع, ثقيل ع, وعق ع. v. *Morose.* — (*difficult*), مشكل ع, دشوار. — (*unpleasing*), ناخوش, نا پسنديدة.

Crabbedly, درشتانه, مشكلاً ع, بي خوشي.

Crabbedness, ترش‌روئي, درشتي, تندي, دشواري. v. *Austerity, sourness, difficulty.*

A CRACK (*chink*), شگاف, شقّ ع (plur. شقوق, شتايق), فرج ع, كاف, شگان, بينونت ع, رخنه, چاك, تراك ع, ثغرت ع (plur. ثغور), ثغر ع, شقيقت ع, دهنه, (فلوق plur.) فلق ع, قدّ ع, (ثغارير, ثغور plur.). v. *Rent, slit, split, fissure, rupture, breach.* — *Full of cracks*, پر چاك, شاخ شاخ. *Having cracks*, رخنه دار. *Cracks in mountains*, ثغور ع, عورت ع. — *A crack* (*sudden, sharp sound*), تراك ع, صلصلت ع, تيزتيب, تيز, صيخت تيز, رزمت ع, طنين ع, عوناكهاني, نقص ع, نقصان ع, هدت ع. — (*a flaw, defect*), عيب ع (plur. عيوب), قصور ع, تقصير (plur. تقصيرات). — (*a boast*), لاف, لاف وكذاف, تصلّف ع. — (*a cracker or boaster*), لاف زن, خود فروش, ترفّع باز.

To crack (*split*), شكان, چاك كردن, تركيدن, شگافتن, كردن. v. *To break;* also *to craze.* — (*to boast*), لاف زدن. v. *To brag.* — (*to make a sharp sudden noise*), صداي تيززدن, تراك ساختن, تيزتيب كردن. v. *To bounce.*

Cracked, تركيده, شگافته, منفطر ع, منفرّج ع, منفرّج ع, خشك, بينونت دار, چاك زده. *Cracked* or *crack-brained*, مغز. v. *Crazy.* — *A cracked crust of clay.* ع قلفع.

A cracker (*of gunpowder, &c.*) مشك دواني, پتلانغچ, فشك. v. Also under *crack* and *boaster.* — *Nut-crackers*, فندق كران.

To CRACKLE (*as fire, &c.*), حرات كردن, زفرساختن.

A CRADLE, گهوارة, مهد ع (plur. مهود), مهّز ع, گاهوار, كاهوارة. *To rock a cradle*, گهوارة جنبانيدن.

CRAFT, *craftiness* (*fraud*), فطرت ع, فريب, مكر ع, دغا, غدر ع, غبن ع, رنگ, تلبيس ع, حيله بازي, حيله ع, ريو, گربزي, آل ع. v. *Cunning, stratagem.* — *Craft* (*trade, art*), پيشة, كسب ع, حرفه ع, هنر, فنّ ع, كردار, دستكاري, كار, صنعت ع. *Small craft* (*boats, &c.*), سنبوقها, قاربون.

Craftily, با حيله, غدراً ع, از روي فريب.

A craftsman, اهل صنعت, پيشه كار, اهل هنر, كاريگر, دستكار. v. *Artificer, tradesman.*

Crafty, حيله باز, فريبنده, دغاباز, مكار ع, غدار ع, سعتري ع, خادع ع, درامج ع, اهل غدر. v. *Cunning.*

A CRAG, وعر ع, غليظات ع, صمحا ع, ورطه ع. v. *Precipice.* — (*rocky protuberance*), صخرت افرازي. — (*the neck*), گردن, عنق ع, رقبه ع, قفا ع.

Cragged, craggy, پر افرازي, وعو ع, غليظ ع, نا هموار. v. *Rugged, rough, rocky.*

Craggedness, cragginess, ناهمواري, غليظت ع, صمحاي.

To CRAM, ملا كردن, پركردن, گنجانيدن, انباشتن, انجاليدن, سيرنمودن, مصمت ساختن, دعس كردن. v. *To fill, stuff.* — *To cram one's self*, الوان خوردن.

Crammed, انباشته, گنجانيده, پركرده, سيركرده, مصمت ع, محتشي ع.

A CRAMP (*spasm*), پيچش, تعص ع, فككٔ, تشنّج ع. — (*a shackle*), قيد ع, بند, سد ع. v. also *confinement, restriction.* — *A cramp-iron* or *ferule*, سني ع, زجّ ع. *A cramp-iron for joining stones, &c.* بيني در.

Cramp, مشكل ع. v. *Difficult, knotty.*

To cramp (*confine*), قصرساختن, تضييق كردن, قيد كردن. v. *To restrain, hamper.* — (*to pain with cramps*), فككٔ زدن, تعص دادن.

Cramped (*having spasms*), پيچان, معص ع, متشنّج ع. — (*restricted*), مقبوض ع, بسته, منع كرده, باز داشته. v. *Hampered.*

A CRANE (*bird*), كركي ع (plur. كراكي), كلنگ, فسام, غرنيق ع, كوشالنگ, كروان ع (fem. كروانت), گاژ, گاز, فرفه, فرفير, فرفر, رهو ع, خم, خرنق ع. — (*a machine for raising great weights*). ع منجنيق, منجنيقي ع, نعامت ع, منجنق (plur. منجانيق, منجانيقات). — (*a siphon*), مضخّت ع, قصّابت ع, انبوب, انبب.

CRANIUM, كاسه ع.

A cranny, v. *Chink, crack.*

To CRASH (*as things falling*), تراك نمودن, نقض زدن, فد فد ساختن, هدّت كردن. — (*to break*), مظرط كردن, مرفوت نمودن, هزع ساختن, هوس كردن, شكستن.

A crash, هزيز A , هزج A , فد فد , هدث A , نقض A . — *The crashing noise of walking among reeds, &c.* معمعت A .

To CRAVE, خواستن , در خواست كردن , خواهيدن , نكنكت كردن , لابه ساختن , طلب كردن , طلبيدن . v. *To ask, demand, importune, supplicate;* also *to long, wish for.*

Craving, v. *Covetous, importunate.*

Craven, v. *Coward, recreant.*

To CRAUNCH, خاييدن , مصغ كردن , در دهن هزع ساختن . v. *To chew.*

To CRAWL, مدبّ , خزيدن , عمج ساختن , دبّ كردن , نمودن . v. To *creep.*

A crawler, خزنده . *The noise of a serpent's skin when crawling*, كشكشه .

To CRAZE (*impair the intellect*), آشفته كردن , ديوانه كردن , شوريده كردن . v. also *To break, crush, weaken: powder.*

Craziness (*imbecility*), زبوني , نتاحت A , ناتواني , (*of mind*), سبكساري , عجز A , ضعف A , خرافت A , ديوانگي , سلاس A , انخراف A . v. *Decripitude, imbecility, weakness; insanity.*

Crazy, زبون , ضعيف A , نا توان , عاجز A . v. *Weak.* — (*broken witted*), مجنون A , ديوانه , تيره دماغ , منخرف A , دلخ A , سبكسار , هوايي , بوغا A , اشفته , آلفته , دلشده . v. *Insane.*

To CREAK (*as a pulley, &c.*), صريف كردن , مرّ نمودن .

CREAM, سرشير , لور A , زبد A , زبدت A , فسوس , دمايه , كثعت A , تور , دوايت A , طفرت A , توي شير , تو .

A CREASE (*fold*), شكن , شكفه , مطوي A (plur. مطاوي), چين , تا , پيچ . *A crease in a garment*, تاي جامه . v. *Plait, wrinkle, fold.*

To crease, شكن كردن , مطوي كردن .

To CREATE, آفريدن , سرشتن , پيدا كردن , وجود كردن , خلق نمودن , صنع ساختن , هست دادن . v. *To produce, make; procreate.* — (*to invest or appoint*), تنكّل ساختن , منصوب كردن , نصب نمودن . v. *To constitute.*

Created, سرشته , پيدا كرده , آفريده A , مخلوق A , مختلق A , منقدر A , ماروش A .

Creation, آفرينش , خلقت A , خلق A , پيدايش , سرشت , آفريدگي , تكوين A , صنع A . *The God of the creation*, خداوند افرينش . v. *Universe.*

Creative (*having the power of creation*), اهل خالقيت , صنع ساز , (*creating*), — قدرت آفرين دار , ذو قوت خلق . *A creative power*, قوت خلق , خالقيت A , وجود كنا . *Creating the soul*, جان افرين .

The CREATOR, واهب A , آفريننده , آفريدگار , خالق A , مبدي A , فاطر A , خليقه , خلاّق A , صانع A , الوجود A , مبتدع A . *The Creator of the universe*, خلاق الكاينات A . *The creator of the world*, خداوند جهان آفرين , صانع عالم . *The creator of men*, خالق البرايا A . *The creator of demons and men*, خلاق الجن و النّاس A . *The creator of the wonders of the world*, خلاق عجايب عالم .

A creature, مخلوق A , مخلوقه A (plur. آفريدگان), آفريده (plur. مخلوقات), خليقت A (plur. خلايق), كاينت A (plur. كاينات), ناميت A (plur. ناميات), موجود A (plur. موجودات), بريت A (plur. برايا), نشاءت A , امه A . v. *Man, animal.* — *Creatures* (*all things which god has created*), ماخلق الله A . — *A living creature*, جانور , حيوان . *A rational creature*, حيوان ناطق . *An irrational creature*, حيوان غير ناطق , حيوان مطلق .

CREDENCE (*belief*), اعتقاد A , اعتماد A , عمدت A , باور . v. *Belief, credit, confidence.* — *Letters of credence*, شهادت نامه .

Credential, گواهي ساز , شهادت آور , مشهّد A .

Credibility, credibleness, معقولت اعتقاد , احتمال اعتماد .

Credible, واجب A , واجب باور , معتمد A , معتبر A , قابل اعتبار , مستوجب الاعتماد A , الاعتقاد .

Credibly, تحقيقاً A , با اعتقاد , با اعتماد , اعتماداً A , بروجه صحيح .

CREDIT (*honour, reputation*), معتبري , عزّت A , حرمت A , عزّ ووقار , آبروي , عرض A , نيك نامي , نام , اعتبار A , آزرم , ارج , مكرمت A , كرم A , شرف A , سان , بزرگواري . v. *Esteem.*—*Of no credit*, بي اعتبار , ناكس A . v. *Infamous.* — (*testimony*), گواهي , شهادت A , مشاهدت A . v. *Faith.* — (*authority*), قدرت A , مكانت A , مهابت A . — (*con-*

fidence, belief), ارتکا A , اعتقاد A , اعتماد A , ایمان A , باور , ثقت A , ایمان A , اتّکال A , توکّل A , عماد A , استام A , وام , وثیقت A , وثوق A . — (*trust in money matters*), فنود A . *Dealing on credit*, مقارضت A , اقراض A , باور , دین A . *To sell upon credit*, دراقراز بیع , بدین فروختن , وام , نسیه اشترا کردن . — *To buy upon credit*, دین v. کردن . *To ask credit*, استدانت , تدین کردن , تکلو ساختن , گرفتن . — *Credit* (*promise*), اقرار A , پیمان , تعهد A , عهد A , وعدت A .

To credit (*believe*), تصدیق , تحقیق نمودن , اعتقاد بردن , اعتماد , ایمان کردن , باور کردن , کردن . — (*to trust, confide in*), ارتکا نمودن , استام داشتن , کردن . — (*to give credit*, or *lend*), اقراض نمودن , وام دادن , قرض دادن . — (*to give credit* or *do honour to any person or thing*), اعتبار , رعایت ساختن , التفات نمودن , کردن .

Creditable, معتبر A , واجب الاعتبار A , صاحب رعایت , معزّز A . v. *Honourable, reputable*.

Creditableness, اعتبار A , عرض A , نام , نیک نامي . v. *Estimation, reputation*.

Creditably, برعایة , بي طعنت , نجیبانه , با اعتبار , رعایتانه .

A creditor, دین A , وام ستان , وام خواه , قرض خواه , تبیع A , غریم A , مداین A .

CREDULITY, *credulousness*, اساني ایمان , زود اعتقادي , باور نماي , ساده دلي .

Credulous, ضعیف اعتقاد , سریع الاعتقاد A , صاحب ساده دل نما , اسان ایمان دهنده , باوردار , ایمان نما , ایمان .

A CREED, کلمه A , شهادت A .

To CREEK (*as a pulley, &c.*), صرّ ساختن , صریف کردن .

A CREEK (*of the sea, &c.*), خلیج A , کنج دریا , کول , رجل A , خور A , خلجان A .

Creeky (*full of creeks*), پر خلیج . v. *Unequal, winding*.

To CREEP, خیاطه , هممیم نمودن , عمج کردن , دبّ کردن , دجّ کردن , خزیدن , ساختن *children*, زحف کردن , فاخر آمدن , انفت الصبي نمودن , با عجز روان شدن , بالیدن , غلتیدن . — (*to move feebly*), با زبوني رفتن , مدبّ ساختن , ضعیفانه رفتن , نهفته لاندن , سرا روان شدن , نهاني رفتن , هیبان شدن , بزدلي نمودن , اشتر دل داشتن . — (*to come* or *steal upon unexpectedly*), علي الفور واقع شدن , ناگاه آمدن , خفي الدبت کردن , عنفاش , لکع شدن , ذلالت نمودن , تبصبص , ریش خند نمودن , خورگشتن , بودن , دادن . — (*to fawn*), (*to move timidly, to be pusillanimous*), (*to behave with servility*),

A creep-hole (*into which any animal retires*), دولج A , کنام , حیله A , کید A , زریبت . — (*a subterfuge*), گریزي , *Deceit*. *The place where any thing creeps*, مدبّ A .

Creeping, خزان , خزیندة , هممیم A , دبّ A . *Creeping things*, حشرات A .

Creepingly (*lik a reptitle*), خست , راشخ آسا , جنبندة سا , وش . v. *Slowly*.

Crenated, v. *Notched, indented*.

Crept, خزیدة .

CREPUSCLE, شفق A (plur. اشفاق), ملس A , غباشیر A , شفق , ملس الظّلام A , ثور A , ملث A , گلگون . v. *Twilight, dawn*.

CRESCENT (*new moon*), هلال A (plur. اهلّت), مادنو .

Crescent, cressive (*growing*), نابت A , ناشي A , ناعي , روي .

Cress, cresses (*herb*), حرف A , رشاد A , وندة , تردة تیزک , سپندان تلخ , رواس , پند , پندورة , پندو , کیکچ , کیکین , کیکیز , کیکیچ , کبین A , کبیکچ . *Water-cresses*, تلخ .

Cresset, v. *Light-house, pharos*.

A CREST, طُرّة , عرف A (plur. اعراف), تاج . — (*a plume*), سرقوج . *A bird's crest* or *comb*, خروة , شانه , پر , خوازة , خوژة , خوزة , قنبرت A , غوچه , تاج خروس , خروسه , حذریت A , زین A , خواجه , خوج . *The crest of a chameleon*, ازته , (*of a snake*), کفچه .

Crested, قنبریه A , قنبري A , اعرف A , عراییده , تاج دار .

Crest-fallen, دلتنگ , دلشکسته , دمبسته , مبلس A , نومید .

A CREVICE, فلق A , چاک , شگاف , درز , رخنه , ترق , عین A , شقّ A , قدّ A . v. *Crack, cleft, chink*.

A CREW, جماعت A , موانست A , مواسا A . *The crew*

of a ship, اهلِ جهاز , جهازنشين , كشتي ملاحانِ . — *Crew*, preterite of *crow*.

A CRIB, اري A , ادرون A , آگنده . v. *Rack, manger.*— (*ox-stall*), معلف A (plur. معالف). — (*a cottage*), خرگاه , كاخ A .

To crib (*put in a cage*), درقفس محبوس ساختن .

A CRICK (*in the neck*), عرِيماني , دردِ قفا , رنجِ گردن , قصر A .

A CRICKET (*insect*), ابو دردان , صرار A , سيدي , چورغد , جزد الليل A , جزد A . — *To chirp like a cricket*, صرّكردن . *Cricket* (*game of*), گوباري .

A CRIER, كارزه A , بانگ زن , دلّال A , منادي A , نادي A , موذّن A , جأف A , چارجي

A CRIME, تقصير A , گناه , جريمه A , جرم (plur. جرايم), خطأت A , خطا A , جريرت A , جنايت A , قباحت A , اثم A , ذنب A (plur. ذنوب , ذنوبات), عيب A (plur. عيوب), وزر A (plur. اوزار), خطيت A , مساءت (plur. مساوي), حرج A , سيّت A , توفت A , اصر A , دسته . *A capital crime*, فسادِ كبير , گناهِ عظيم . *Past crimes*, ذنوبِ گذشته , سابقه . *Guilty of a crime*, موزور A , اثم A , *To commit a crime*, قباحت كردن , تقصيركردن , گناه كردن , جنايت ساختن , سكيزيدن . *To accuse of a crime*, اسناد بهتان گفتن , شكايت كردن , ذمّ ساختن , نمودن .

Criminal, اهلِ گناه , ذوجريمه , تقصيروار , معيوب A , ناحق A , جريم A , جرمناگ , مجرم A , صاحبِ فساد , لام A , اثم A , اثمه A , اثوم A , اثيم A , اثيمه A . v. *Guilty.*

A criminal, صاحبِ بهتان , اهلِ جريمه , خطّاگر , گناهگار , اثوم A , اثم A , فاسق A , طامل A , مفسد A , روسيه , رو سياه , اثيم A . *To apprehend a criminal*, گناهگارگرفتن , الزام كردن [This last signifies also *to arraign a criminal*]. — *To condemn a criminal*, ضعف قضا , استجاب نمودن , گناهگارمحكوم كردن , دادن . *A sanctuary for criminals*, وعل A , معاف گاه .

Criminally, ازروي تقصير , جريمانه , مجرما A , ذميمانه , بوجهِ مجرم , گناهگارآسا .

Criminalness, كناهگاري , خطاگري . v. *Guilt.*

To criminate, شكايت ساختن , مساوي كردن , دق گرفتن , ملام زدن .

Crimination, شكايت A , بهتان A , بهت A , قذف A , سعايت A , مساوي A , شلتاق A , پيغاره , شغب A , خنعت A , الت A , ملام A . v. *Accusation.*

Crimp. v. *Brittle, friable.*

To crimple. v. *To contract, crinkle.*

CRIMSON, *crimosin*, ارغواني , سرخ , قرمزي , عباسي .

CRINGE. v. *Servility.*

To cringe (*be servile*), چاپلوسي كردن , خايه برداري كردن , ريش خند ساختن , (*to fawn*), — . لكع بودن , ذلّ نمودن , تبصبص كردن , خوش آمد كردن . v. *To flatter;* also *to contract, draw together.*

To CRINKLE, پيويا ساختن , چين نمودن , لوا كردن . v. *wrinkle, wind.*

CRIPPLE, عارج A , عرج A , اعرج A , لنگان , لنگا , لنگ , كبوش , كپوش , هرجع A , ضلع A , (plur. عرج , عرجان) , افگار . v. *Lame.*

A cripple, صاحبِ عرج , لنگي , مقعد A .

To cripple, اعرج ساختن , لنگ كردن .

Crippleness, خمال A , خماع A , لنگي , عرجان A , عرج A , خرعال A . v. *Lameness.*

CRISIS (*of a distemper*), &c. بحران A (plur. بحاري), يومِ بحران .

CRISP (*curled*), شكن , تابناگ , تاخته , پيچان , پيچ دار , خم اندرخم , اجعد A , جعد A , شكن دار . v. Also *indented, waving.*—(*friable*), ريز , ريز ناگ , هشيم A . v. *Brittle.*

To crisp, تجايد كردن , پيچ در پيچ نمودن , پيچيدن . v. *To curl, knot.*—(*to twist*), تاب دادن , تنبيدن , تافتن , تاختن .

A crisped lock, كيصو , دست شكن , زلف پرِ چين .

Crispness, شكنج . v. *Curledness.*—(*friableness*), ريزي .

A crisping-pin (*curling-iron*), كيسو ميلي , آهنج , اوتي .

Criterion, نشان , علامت A , اثر A .

A CRITIC, دقت گر , دقيقت شناس , اهلِ خبرت , نكته دان , نكته پرور , نكته چين , نكته سنج , برفندار , زبان بران , ذمّ گو , (*censurer*), — . خرده بين , صاحبِ تمييز , مهتجي A (plur. مهتجون) . v. *Satirist;* also *criticism.*

Critical (accurate), نطس ا . — نقاف ا , مكلّف ا , پركار , *(relating to criticism)*, دقيقت شناس , نكته سنجي پيوند , نكر ا . v. *Penetrating.* — *(captious)*, ملام نما , ذمّ گويان , طعن كنا . *A critical genius*, طبع نكته سنج .—*The critical day of a fever*, يوم بحران . — *Critically*, با دقّت , بوجه ا , نقافانه , دقيق , نطساً ا .

To criticise (judge accurately), نكته دان شدن , نكته شناسي — *(to correct)*, حكم سنجيده زدن , با دقّت راي دادن , نمودن — *(to comment upon)*, تعريز نمودن , تاديب كردن , تفسير نمودن , بيان ساختن , تعبير كردن — *(to censure)*, شرح نوشتن , لوم و تبيخ , ملام كردن , ذمّ دادن , كوژه زدن , ساختن .

Criticism, نكته دانش , نكته سنجي , تاديب ا , تعزير ا , تفسير ا , تعبير ا , شرح ا , بيان , نشان . v. *Remark.*

To CROAK *(as a raven)*, شجوب , نعيب زدن , نعب كردن , *(as a frog)*, نقيق كردن , نققة ساختن , نغيق نمودن , ساختن , چغزانيدن , نقض كردن .

Croaking, crocitation, (as ravens), نعب ا , كيد ا , *(as frogs)*, شجوب ا . — نعاب ا , نعبان ا , تنعاب ا , آواز چغز , نقض ا , نقيقت ا .

CROCEOUS, زعفراني . v. *Saffron.*

CROCKERY *(earthen ware)*, سفال , سفالون , سفالود , جزف ا .

A CROCODILE, نهنگ , تمساح ا , الفرعون ا , ضبّ ا , سوسمار , حرذون ا , ثعبان ا , ابوالحسل ا .

A CROISADE *(holy war)*, جهاد ا , اجتهاد ا , مجاهده ا , مغزي ا , غزا ا .

Crony. v. *Companion.*

CROOK *(shepherd's staff)*, چوبان , پاژو , پاهو , پاشو , عصاي , منسات ا . — *(a hook)*, نشبيل , تشبيل , شص ا .

To crook, مايل كردن , منحني نمودن , كج كردن , خم كردن , گو ساختن , پيچيدن , خيدن . v. *To bend, pervert.*

Crook-backed, منحني ا , لوز پشت , كوژ پشت , كوزه پشت , قوس ا , كنك پشت , كنك , كنج , احدب ا , نيم كور , قوسا ا , محدب ا , دنا ا , دناي ا , اجنا ا , اجثا ا , ادنا ا , ادن ا .

Crook-legged, لام ساق , طرقا ا .

Crooked, گوژ , معوج ا , كج , خميده , خم , خم دار , مايل ا , قوز , پيچيده , منحني ا , گژمژ , گژ , كوز , كوژه , اعقف (fem. عقفا), كبوش ا , كبوش , كپوش , عدال ا , كيوس , شفت , خركش , غند , حنو ا , خرگر , خواهل ا , خوهل ا , ضغن ا . v. *Bent, perverse.* — *(winding)*, پرچين . خيزه , پويان , پويا . *A crooked stick*, كيوس , چوكان , توق ا .

Crookedly, با عوج , پيچا پيچانه , معوجاً ا , كوژانه , ازكجي , نا در خط متوازي . v. Also *perversely, untowardly.* — *Going crookedly*, كوژ رفتار , كج رو .

Crookedness, عوج ا , پيچش , پيچ , اعوجاج ا . كج , خمي , قوس ا , قعنبت ا , قطن ا , درء ا , حنو ا .

A CROP *(of corn, &c.)*, محصول ا , خرمن , فصل ا , چينه . v. *Produce, harvest.*—*The crop of a bird*, پيدايش , فنه , علفدان , سنگدان , حوصلة ا (plur. حواصل), دان , زاغر ا (plur. ذور), ذورت ا , جريّت ا , غرغره ا , فه , مصايت ا . v. *Gizzard.*

To crop, خودن , خيدن , چين كردن , چيدن , تراشيدن , فرخميدن , چريدن , جلح ساختن , اعنا كردن , برخيدن . v. *To reap, mow, pull, cut, gather.* — *To crop* or *gather flowers*, گل چيدن .

Cropped, cropt, چيده , خوده , خيده , تراشيده .

Crop-ful, سير . v. *Satiated.*

Crop-sick, سرمست , مسكر ا , مخمور ا , خراب ا , اخمر ا . *A person crop-sick*, خمر ا .

Crop-sickness, خمرت ا .

A CRORE *(ten millions)*, صد لك . *A crore of rupees*, صد لك روپيه (equal in Bengal to 1,250,000 *l.*)

A CROSS, چليپا , صليب ا . *The Christian cross*, خاچ ا . *To make the sign of the cross*, خاچ نمودن . *To mark with a cross (cattle, &c.)*, توي كردن . *To make the sign of a cross*, تصليب ساختن . *A cross* or *gibbet*, چارميخ . *To nail on a cross*, بر صليب چسپاندن . v. *To crucify.* — *A cross (vexation)*, افسوس , اضطراب ا , جفا ا , آزار , تصديع ا . v. *Misfortune, opposition.*

Cross (transverse, joined cross-wise), معترض ا , مناسطه ا , *(adverse)*, ملتوي ا , مستاجز ا . v. *Oblique, lateral.* — *(perverse)*, مخالف ا , بي روزي , نا سازكار . v. *Unfortunate.*—

, تمرّد A , ستیزه , شیطان A , فاسد A , سادر A , بد آیین , مرود A , لفوت A , میشوم A . v. *Peevish, untractable.* — *(contradictory)*, مناقض A , متناقض A , مخالف A . v. *Opposite.*

Cross (adv.), ازجانب بجانب , عبور A . v. *Across.*

To cross (lay or draw across), مناسطه نمودن . — *(to move obliquely)*, ملتوي رفتن . — *(mark with a cross)*, تصليب كردن , خطّ بطلان نمودن , توي زدن . — *(to cancel)*, مصلّب ساختن , منتسخ نمودن , محو كردن . كتاب مناسطه ساختن . v. *To obliterate.* — *(to pass over)*, مرور ساختن , عبور كردن , گذر كردن , معبر مرور . — *To cross a ferry*, گذاردن , مرور و عبور كردن . گذر راه گذاردن , گذرگاه عبور ساختن , كردن . *To cross a river*, عبور دريا رفتن . — *To cross the sea*, مرور علي البحر كردن . — *(to counteract)*, مانع و , مخالفت كردن , مخالف شدن . مناقض بودن , معارضت نمودن , مزاحم بودن , معارض بودن . v. *To oppose, contradict, thwart, disappoint.* — *(to obstruct)*, ردّ كردن . *To cross (lie athwart)*, مناسطه شدن , ملتوي بودن . — *(to be inconsistent)*, بي مناسبت شدن , نا هموار بودن , نا موافق شدن .

A cross bar, عرقوت A . — *Cross-bar shot*, گله بند كشي .

A cross beam, عرقت A , سهم A , فرسب A , فرشته خانه .

A cross birth, باشگون .

A cross blow, صدمت A . v. *Misfortune.*

A cross-bow, كمان گروهه , قذّاف A , تخش . v. Under *bow.* *A cross-bow ball*, زوا , گروهه , سنگ رعد .

To cross examine, مقابله كردن , مقابل تفحّص ساختن .

Cross-grained. v. *Cross, perverse.*

To sit cross-legged, سرندیدن .

Crossly (athwart), عبور A . از اين تا آن طرف نهاده . — *(oppositely)*, مخالفانه , ضداً A , نقيضانه , برعكس . — *(unfortunately)*, نا مسعودانه , بيروزانه , با محنت .

Crossness (transverseness), تطرّق A , عرض A . v. *Intersection.* — *(perverseness)*, مرود A , ستيز , عناد A . v. *Peevishness, obstinacy.*

A cross-way (a place where cross ways meet), مشرع A , مشراعت A (plur. مشارع) . — *(a bye path)*, مشعب A . v. *Path.*

A cross wind, باد مخالف , باد نسيجت .

Crotchet. v. *Whim, fancy, trick.*

To crouch. v. *To stoop, fawn.*

CROUP *(buttocks of a horse)*, دم گرده , عزيزي . *Crupper.* — *(rump of a bird)*, دمغزه , دمچه , زمكي A , زمجّي A , قطن A , كارچال . v. *Rump.*

A CROW *(bird)*, كليل A , كلاغ , غراب A , زغ , زاغ , كاخوال , آلانه , حاتم A , غداف A , خرجال , بيسه , كليله . — غاق A , زغپينه , زاغينه , غلبه , امّ بريح A , پيهكيست , پيتكاني , بلكن , كدينه , پتلاد آهن *An iron crow*, ادا خروس , بانگ خروس *The crow of a cock*, عتلت A . — *A scare-crow*, لعين A , صعق A , صيح A , زقوه A , نعاب A . — *Crowfoot.* v. *Caltrop.* ضبغطري A , هراس , الرّجل لعين A

To crow (as a cock), صيح زدن , صعق كردن , بانگ زدن , صداح كردن . — *To crow (as a hen)*, نعاب ساختن , زكو كردن — *(to boast)*, زخف شدن , لاف زدن . v. *To bluster, bully.*

A CROWD, انبوه , جماعت A , جمع كثير , جمع A , عزون , عزي (plur. عزت A , طايفه A , گروه , غلبه A , هنگامه , ازدحام انام , ازدحام A , اباشت A , هطلّع A , (عزات , شعوب (plur. شعب A , كثرت خلايق , ميمان , ازدحام ناس , الهوش الهايش A , هواشت A , هوش A , خراب A , بوش AP , ربضت A , ربذت A , حباشت A , ضفف A , وبش A , اثيت A , قرمش A , قرميش A , خمرت A , تراكم A , جهرا A , جمّت A , زمرت A , هفيتت A , ملسعت A , هدالت A (plur. صتيت A , زحمت A , زحم A , دواست A , اهدال , نبوح A , هضا A . v. *Multitude, throng, mob; commons, populace, vulgar.* *The murmur of a crowd*, وعواع A , آوازه , بوش .

To crowd, مداغشت , تضاغت نمودن , اعتراك كردن , لزن كردن , ساختن . v. *To press, compress, squeeze; swarm.*

A CROWN, تيج A , كلاه , اكليل A , داهيم , اسفر , تاج A , كرن , كرجوان , اورند , تيجان A . v. *Diadem, garland.* — *Crowns richly adorned with jewels*, تاج مرصّع , تاج كياني , داهيم A , قنقل A , كرزن A , كرن , افسر شاهي , تاج هيدار . v. خرزة . — *A crown of glory*, تاج مفخرت . *A golden crown*, زرين كلاه . *Wearing a crown*, تاج دار , معمّم A . *A little crown*, تاجك . — *A cap of state, worn as a substitute for a crown*, افسرجاه كلاه . — *Crown (regal power)*, تاجداري ,

حکم، حکومت، ملکوت A، ملکي، شاهي. — *The crown of the head*, افسر سر، افسر، اهانه، راعث A. *The crown or top of a mountain*, سر کوه، شنخوب A. *An ornamental crown on the top of a building*, منجوق A. *Crown (accomplishment)*, اختتام A، تمام A، اسپري. v. *Completion; honour, decoration, ornament.*

To crown (a king), تکلیل کردن، تاج نهادن. — *(to dignify)*, اکرام نمودن، تشریف کردن. v. *To honour.* — *(to adorn)*, زینت دادن، رونق دادن، آرایش کردن، پیراستن. v. *To decorate.* — *(to complete)*, پرداختن، کامل ساختن، تمام کردن. v. *To finish, terminate.* — *(to reward)*, انجامیدن، بر طرف کردن، مجازات نمودن، مکافات کردن، جزا دادن. v. *To compensate, recompense.*

Crowned, تاجدار، تاجیک A، متوّج A، مکلّل A. *A crowned head*, شاه با افسر، تاجدار، سلطان تاجدار. *Crowned heads*, تاجداران، خاقاني. *To be crowned*, متوّج شدن.

A CRUCIBLE, بوته or بوطه، پوته، تنبک، نبنگ، گاه. *A maker of crucibles*, بوته گر، سنکدانه; (the last also his *workshop*.)

A CRUCIFIER, صلب سازنده، بردارگر.

A crucifix, صليب A. v. *Cross.*

Crucifixion, تصليب، صلب A.

Cruciform, خاچ آسا.

To crucify, بر خاچ، بر صليب چسپاندن، تصليب کردن، چار، صلب کردن، بردار کردن، مصلوب نمودن، کشیدن میخ نمودن.

Crucified, چار، برخاچ چسپانده، متصلّب A، مصلوب A، میخ کشیده، متاتب A.

CRUDE *(raw)*, خام، ناپخته، خاد A، کدوخ A، ملغوس A، نیوه A، نارسیده. v. *Immature, unripe.* — *(indigested, ill-arranged)*, بي نظم، غدنگ، بي اندام، بي ترتیب.

Crudely, بي محل، بي هنگام، ملغوساً، خامانه، غدنگانه.

Crudeness, crudity, کدوخي، خادي، ناپختگي، خامي، بي ترتیبي، غدنگي، عدم هضم، فجاجت A، نیا A.

CRUEL, عدم امان، بي شفقت، بي رحمت، بي رحم، فرعون، دل ازار، افریت A، ظلمکار A، ظالم A، سنگ دل، زشت، درشت، خونفشان، خونریز، خونخور، اهل تعدي، نا متبوع، اضلم A، جایر A، بي انسانیت، شوم چشم، بي مروت، جان ازار. v. *Inhuman, destructive, bloody.*

Cruelly, با صبعیت، ظالمانه، ازسنگ دلي، باستم، عفریتاً A.

Cruelness, cruelty, ظلم A، مظلمت A، ستم، سنگ دلي، بي مروّتي، درشتي، سبعیت A.

A CRUET *(for vinegar, &c.)*, حنجور A، حنجون A، موریه، شیشه. v. *Phial.* — *A cruise*, v. *Cup, pot, phial.*

A CRUISE *(at sea)*, صفر دریا.

To cruise, صفر دریا کردن.

A cruiser, جهاز جنگي که سیر دریا میکند در تلاش جهازهاي دشمن.

CRUMB, نثار A، خشار A، دقاق A، فتات A، پارچه، ریزه، فتات A، نان خرده، نان زیره، خشاره A. *Crumbs of bread*, فغا A، خرده نان، الخبز.

To crumble (break into small pieces), ریزه ریزه کردن، خرد مرد زدن، پاره پاره کردن، خرده ساختن، ابنجیدن. — *(to fall into small pieces)*, ریزه ریزه شدن، خرده خرده شدن، مفتوت گشتن.

Crumbled, مفتوت A، پاره پاره شده، ریزه ریزه زده.

Crummy, فتات ریزه دار. v. Also *soft.*

CRUMP *(crook-backed)*, گوژپشت.

To CRUMPLE, چین آفگندن، چین کردن، شکن دادن، پیچ پیچ شدن، اژند کردن، پیچ نمودن. v. *To wrinkle.*

CRUPPER *(of a horse)*, کاشو، عزیزي A، کفل A، ثفر A، پالدم، پاردم، کونسته. — *The crupper-leather*, اخکمر.

CRURAL, شتالنگ منسوب، ساک پیوند.

Crusade. v. *Croisade.*

To CRUSH *(bruise, squeese)*, کنده کردن، تقویب ساختن، پا خوست ساختن، هوس نمودن، هریس کردن، مسحوق ساختن دقّ، کوفتن، رضیض کردن، ینجیدن، ینجودن، حلّ کردن، هزم ساختن، پاي مال کردن، ذلیل ساختن، تنگا تنگ نمودن، سرفرو زدن، پست کردن، وضع کردن. v. *To overwhelm.* — *(to be condensed)*, هنگفت گشتن.

A crush, بهم زدگي . مقارعت A , هرس A . v. *Collision.*

Crushed, پا خوست , هريس A , كوفته , كنده , مسحوق A , پاي مال كرده , پا خاست . رضيض A . *Crushed by a stone*, با سنگ مسحوق , رضيخ A .

CRUST, خشك , قشره , قشرت A. *Crust of bread*, پوست , قرص A نان (plur. اقراص , قرصت). *The crust* or *scab of a wound*, خشك ريشه . *The crust* or *plastering of a wall*, والاد , اندود , اژند . *The crust on the surface of clay*, قشع A , قشعت A , قلاّع A , قلفع A . v. *Incrustation, shell.*

To crust, اندوده ساختن , قشركردن . v. *To invelope.—To gather a crust*, قشرت اندوختن .

Crusted, اندوده , قشردار .

Crustiness, قشري . — (*moroseness*), تندي , درشتي . v. *Peevishness.*

Crusty, اندوده , پوست دار , با قشرپوشيده . — (*peevish*), درشت , عنعنقس A , تند , وعق A , ثقيل A , لفوت A , v. *Snappish, sturdy, surly.*

A CRUTCH, سردسته , تكات A , وكايت A , باهر , عكازت A .

To CRY (*aloud*), شور كردن , شماته كردن , بانگ برزدن , وازينج , آوازيدن , جاويدن , تنديدن , شخوليدن , آوازدادن , رنين ساختن , انتحاب كردن , تعويل زدن , نحب كردن , زدن , عوهكت كردن , تعييق ساختن , غوغا كردن , غلغل نمودن , دهاز زدن . v. *To call, clamour, vociferate;* also *to bellow, howl, yelp.* — (*to lament*), زار و بكا , واويلا نمودن , ولوله زدن , فرياد وفغان زدن , شكايت كردن , كردن , نوييدن , زاري كردن . v. *To bewail, complain, exclaim.* — (*to weep, shed tears*), گريه كردن , گريان شدن , گريستن , دمعان , سوكيدن , گرانيدن , اشكباربودن , اشك ريختن , تلابيدن , نفيط كردن , خرجيدن , ساختن . v. *To squall.* — *To cry and beat the breast*, گريه كردن وسينه زدن . — (*to proclaim*), اشكاره كردن , اشتهاركردن , منادي ساختن , ندا زدن . v. *To publish.* — *To cry down* (*defame*), هتك , عرض كردن , رسواي نمودن , عرض پايمال ساختن . v. *To blame, decry, depreciate.* — (*to prohibit*), احرام ساختن , منع ودفع كردن , تنبيه نمودن , احصاركردن , تحذيرساختن , نهي نمودن . v. Also *to overbear.* — *To cry out for help*, معاونت طلب كردن , v. Under *call.*—v. Also *to blame, censure, complain, cry aloud.*

To cry up (*applaud*), ستودن , حمد نمودن , افرين گفتن , ستايش كردن . v. *To praise, extol, celebrate, exalt.*

A cry, فغان , نعره A , بانگ , ندا A , زاروبكا , فرياد , آواز , صيح A . v. *Clamour, outcry, voice.* — (*lamentation*), صيحت A , خروش , زار , ناله , نالش , شكوا A , شكايت A , نوحت A . v. *Scream, shriek.* — (*weeping*), دموع A , دمعان A , دمع A , اشكبار , گريه , ولوله , تحنّل A . — (*a squall*), عبرة A , تدميع A , تدمّع A , انتحاب A , تعويل A , نحيب A , نفيط A , غريو , واويلا . v. *Yell, howl.* — *A cry when rushing to battle*, خروش . *An uncommon cry* or *shriek*, صيحت مجاوز الحد A . — *The cry of a pack of dogs*, زغار كليب , نبح A , نباح A , وقوقه A , صوت سگان , وعوعت A . *The cry of a fox*, ضبح A , ضباح A .

CRYSTAL, بلور , مهات A . *A crystal cup*, جام بلور . — (*of salts, &c.*), قلم A .

Crystal, crystalline, كرش , جوهردار , بلوري , بلورين . v. *Bright, clear.*

To crystallize, قلم كردن . v. *To congeal, concrete.*

A CUB, يونك , يودك , بچه , قطرب A , معاويت A , يوزل or يوزل . v. *Whelp.* — *A fox's cub*, برّ , عنقص A .

A CUBE, كعب A .

CUBEBE (*drug*), قرفسيون , قرقسيا , بلفونسر , كبابت A , سوريج .

Cubical, cubic, كعب منسوب , كعب آسا , كعبي , مكعب A .

A CUBIT, ساعد A , مرفق A , بازو , دست , گز (plur. سواعد), آرن , رش , (اذرع plur.) ذراع A , ارش , قوس A , وارخ , وارنخ , ارنج , وارن . *Ten cubits long*, عشاري .

A CUCKOLD, دوني A , ديوث A , اليس A , القرطبان A , ركاك A , كيدي , قنذع A , قنذع A : — *A voluntary cuckold*, فغاك A . — *A cuckold maker*, زناكار , فاجر . v. *Adulterer.*

To cuckold, با زن كس ديگر فعل حرام كردن .

Cuckoldom, زناكاري . v. *Adultery.* — (*the state of being a cuckold*), حال اليس , القرطباني .

A CUCKOO, كبوك .

A CUCUMBER, خر , زه خيار , قشعر A , بادرنگ , خيار , پادرنجوي , وارنك , آبخست , آبخوست , آبخور , خيار ,

, گاویجک , گانجک , کلوند , نواش , کارجنگ , وارکار , فقوس ع . — باشنگ , جلویز , خیارزار *A cucumber bed*, غاوش ع , غاوشو ع . *Wild cucumbers*, اونادیا ع , کوست , کبست , ترفند .

CUD, زاژ , نشخوره , نشخور , نشخوار , جرّه .

To chew the cud, نشخورکردن , خویدن , جرّه خاییدن , زاژخوردن , زاژندن . v. *To ruminate.*

To cuddle. v. *To lie close, to squat.*

A CUDGEL, ابیل ع , چوب دستي , چوب , بقّاري ع , سکّ ع . v. *Baton, bludgeon, staff.*

To cudgel, چوب زدن , با بقاري زدن . *To be cudgelled*, چوب خوردن .

CUE (*hint*), ایما ع , اشاره ع , رمز , کنایه ع , اعلام ع . v. *Intimation.* — *Cue* (*tail*), دنبال , دم , زنب ع . — (*last word of a player's speech*), دنبال سخن .

A CUFF (*box*), طماچه , لطمت ع , طرف ع , مشت , کمّ ع (plur. اکمام), استیم , استین , کاچ , طپانچه . — (*a sleeve*), رطب ع , استي .

To cuff, طماچه زدن , طپانچه دادن , مشت زدن . v. *To box.*

A CUIRASS, بکتر , جوشن , کچون , جبه , چارآینا . v. *Coat* and *mail.* — *A double cuirass*, کرفگه .

A cuirassier, جوشندار , جبه پوش .

CULINARY, مطبخ منسوب .

To CULL, گزیدن , اختیارکردن , چیدن , انتخاب کردن , اصطفا کردن , اجتنا ساختن . v. *To select, choose, pick.*

A culler, انتخاب کننده , اجتنا سازنده .

A CULLY, کالک ع , کنده , غبین ع , مرد غبن , فریبنده , مردم فریب , پندره .

To cully, فریفتن , غدرکردن . v. *To cheat.*

To CULMINATE (*to be in the meridian*), تکبّد شدن , غورت تعالي بودن , تکبید ظهور نمودن .

Culmination, تکبّد ع , تکبید ع , غورت ع .

CULPABLE, ملزم ع , مجرم ع , گناهگار . v. *Blameable, criminal, faulty, guilty.*

Culpableness, culpability, خطاگري , گناه گاري . v. *Guilt.*

Culpably, جریمانه , ذمیمانه , گناه گارآسا , مجرماً ع . بوجه مجرم .

A CULPRIT, خطاگر , گناه گار .

A CULTER, سنّت ع . v. *Colter.*

To CULTIVATE (*the earth*), زراعت کردن , کشتکاري کردن , فلاحت , زمین تیمار ساختن , حرث نمودن , بزرگري کردن , آباد کردن , دهقان بودن , کردن . — (*to improve a country*), آبادانیدن , آبادان ساختن . — (*to meliorate any thing*), بهتر ازدیاد , استحکام کردن , اخیرساختن , خوبترنمودن , کردن , ترقّي کردن , ساختن . v. *To promote.*

Cultivated, زراعت کرده شده ع , مزروع ع , معمور ع , عامر ع , آبادان کرده شده , آباد , مملک آباد . *A cultivated country*, بهترشده , خوبترساخته , آباداني . — *Cultivated* (*meliorated*),

Cultivation, culture (*of a country*), بذرگري , کشتکاري , حرث ع , دهقاني , فلاحت ع , فن زراعت , زراعت ع , تعمیر ع , آراستگي , تربیت ع , ازدیاد ع , ترقّي ع , ارتقا ع . — (*improvement in general*), آبادانی , معموري , عمارت ع ,

A cultivator, تعمیرکننده , دهقان , حارث ع , زراعت کننده , خوبترسازنده , آباد کننده .

To cumber, v. *To incumber. Cumbersome, cumbrous*, v. *Burdensome, troublesome, embarrassing, unwieldy.*

CUMMIN, کمون , زیره , سنوت ع . *To dress with cummin seed*, تسنیت کردن .

To cumulate, v. *To accumulate.*

CUNEAL, *cuneated, cuniform* (*wedge like*), فانه , کاوه آسا , بخیه سا , وش .

CUNNING (*crafty*), حیله , حیله کار , حیله باز , فریبنده , مکّار ع , دراهج , اهل غدر , غدار ع , روبا باز , دغاباز , ساز , داهي ع (plur. دهاة , دهون), حول قلب , خداع ع , دهي ع , جنافي ع , با قعت , هتراهتر ع , نعار ع , سمط ع , نکاره ع , لحت ع . v. *Deceitful, sly.* — (*intelligent*), لاتح ع , لتاح ع , لتح ع , عالم ع , صاحب عرفان , عارف ع , هوشیار , هنرمند , گربر , خرّاج ع , صاحب فراست , اهل ادراک , زیرک , دانا , گربز . v. *Skilful, learned, artful.*

Cunning, cunningness (*artifice*), فریب , روبا بازي , نکارت ع , کید ع , فنّ ع , غدر ع , حیله بازي , حیله ع , آل ع , کیاست ع , رندي , خداع , خدعت ع . — (*art*), صناعت ع , پیشه , هنر , معرفت ع . v. *Skill, knowledge.*

Cunningly, باکید , غداراً A , حیله بازانه , ازروي فریب . v. *Slily*.

A cunning-man. v. *Conjurer*.

A CUP, قدح A (plur. قدوح) , جام , ساغر , پیاله , اقداح , کاسه A , (اکوس , کاست , کیاس , کووس plur.) کاس A , (قدحان , کوزة , کیزان plur.) کوز A , پیمانه , طاسات A , طاس A , پنگاره , پنگره , پنگان , پنگام , شیشه , کوزه , (اکواز , اکوزة , کشکول , قشکل , سقایت A , کوب A , (اهجام plur.) هجم A , ژیغال , زیغال , عسّ A , چشم , قمیز A , طنجهارت , تفاغ . *A silver cup*, زورا A , مصحات A , جام سیم , غرب . *A horn cup*, یالغ . *A wooden cup*, A چمچمت , چمچمه , قحف A . *A leather cup*, A قدت , *A glass cup*, A زجاجت . *A crystal cup*, ساغر بللور . *A porcelain* or *earthen cup*, کاسهٔ فنجان , فلجان , سفالین . *Cups fashioned like ships, animals, &c.* مکوک AP . — *A cup turned down*, سرنگون . — *A new cup* (*out of which nobody has drank*), کاس انف . *A cup-maker*, کاسه بند , جام گر . *A cup* (*the liquor it contains*). v. *Wine*. *The cup of a flower*, A قنجه . *The cup* or *husk of an acorn* or *nut*, بلوط کاسهٔ .

To cup (*bleed with the cupping-glass*), حجامت کردن .

A cup-bearer, A ساقي , شرابدار , A سقا (fem. سقایت , سقایون).

A cup-board, انبارخانه , پرخو , اقشته .

A CUPOLA, قبّة A or A قبه , گنبد , گنبذ , کتره A , گمر . v. *Dome*.

A CUPPER (*bleeder by cupping-glasses*), A حاجم , A محجم , گراگر , A کرّا . — *A cupping-glass*, A محجمت , A کتبه , کبّه A , شیشه .

A cur. v. *Dog*.

CURABLE, A قابل شفا , ممکن معالجه , A ممکن الشفا . علاج پذیر .

Curableness, علاج پذیري , امکان سفا , قابلیت معالجه .

A CURATE, A امام .

A CURATOR, A وکیل , راي , کارگذار . *A curator of minors or pupils*. v. *Guardian*, *tutor*.

CURB (*of a bridle*), A نکل , A حکمت (plur. حکمات) , توریع A , قرع A , منع A , ضبط A , مزاحمت — (*check*), A تنبیه (plur. تنبیهات) , A نهي , تحدید A , حدّ A , پشماگند A , صلنقح A , نفي A . v. *Restraint*.

To curb (*a horse*), اکفاح نمودن , تلجیم ساختن , الجام کردن . — (*to restrain*), ضبط و ربط , ضبط کردن , مزاحمت کردن , حکم ساختن , نمودن .

CURD, A مایهٔ شیر , دلمهٔ شیر , حالومت .

To curd, *curdle*, حالومت کردن , شیررا منجمد کردن , مسردن , اعناد نمودن , مایه کردن , بخیدن , دلمهٔ شیرساختن , انعناد شدن .

Curdy, *curdled*, A منجمد , A متجمد , فسرده , A منعقد . — *Rennet for curdling milk*, پنیرمایه , ماست مایه .

A CURE, A معالجت , A معالج , علاج A , چاره , شفا A , اسو A , دبید , شریت A , (ادویت plur.) داء A , دوا A , دارو , اسا A , اساوت A . v. *Remedy*, *restorative*, *medicine*. — *A cure for poison*, دواء زهر . v. *Antidote*.

To cure, تیمار , تندرست کردن , شفا کردن , چاره دادن , علاج نمودن , کردن , نمک مالیدن , ملح ساختن , نمکین کردن . v. *To preserve*, *salt*.

CURIOSITY (*inquisitiveness*), A تفحّص , A تجسس , رازجوي , خلجان A , سوداگري , هوس A , تلاش A , جویاي , طلب A , استقصا A . v. *Accuracy*, *exactness*; *delicacy*, *nicety*. — *A curiosity*, نادره , A ندرت , A تحفه , کم‌یابي , سوغات , نادره , پیرا . v. *Rarity*.

Curious (*inquisitive*), صاحب هوس , A متجسّس , رازجو , A مستقصي , سوداگر , A طالب . v. *Attentive*, *diligent*. — (*elegant*), خوشنما , A نازک , A ظریف . v. *Nice*, *accurate*, *exact* (*rare*), A نادر , A عجیب , A غریب .

Curiously, با هوس , مستقصیانه , با استقصا .

A CURL, *a curling lock*, جعد A , کاکل , کیسو , زلف , باد , تاب , پیچ , دست شکن , خم , حلقه A , جعودت A , ضفیرت A , غدیرت A , عقصت A , مسیحت A , شاهد , پیما , شکنج . *A curl hanging over the brow*, پرچم , کلاله , AP طرّه . v. also *undulation*, *flexure*.

To curl (*the hair*, *&c.*), زلف نمودن , موي‌را پیچیدن , مغتدرکردن , شکنج ساختن , تعجید کردن , پیچ دادن , پیچیدن , بازوشتن , تابیدن , تاب دادن , حلقه کردن , جعودت زدن , بخیدن , بخسیدن . v. *To twist*, *wave*.

Curmudgeon, v. *Miser*.

CURRANTS (*Corinthian grapes*), عجد ا, مویز, کالویان, زبیب ا.

CURRENCY (*of money, &c.*), رواني, رواج ا, ترویج ا, جریاني. v. *Currentness, fluency, continuance, general reception* or *esteem.*

Current, جاري ا, رایج ا, مروّج ا, روان, جریان, نقد جاري. *Current coin*, رایج الوقت ا, از دست بدست روان. — *To make current* (*as goods, money, &c.*), از دست بدست, رواني دادن, روان کردن, جاري کردن. — *The current price*, نرخ, نرخ روان. — *The current year*, امسال. — *Current* (*common*), عمومي ا. v. *General, universal.* — *To be current*, جاري شدن, روان گشتن, جریان, رایج شدن, روانیدن, بودن. v. also *popular, fashionable, passable, authoritative.*

A current (*stream*), سیل, سیل ا, آب جاري, آب روان, مسیل (plur. مسایل, مسل ا, مسلان ا, سیاله ا, آب امسلت ا).

Currently (*with incessant motion*), با روانگي دایم. — (*without opposition*), بي مخالفت. — (*generally*), عموماً ا, علي ا, عامةً کافةً ا, وجه العموم. v. *Popularly, fashionably.*

Currentness (*general reception*), رواج ا, قابلیت عمومي, اتخاذ عام, اخذ مشمول. — (*facility of pronunciation*), اسان تلفّظ. v. also *Currency.*

CURRIED (*as a horse*), حسّ کرده شده, یخشوده, تیمار شده.

A CURRIER (*leather dresser*), ادّام ا, دبّاغ ا, چرم ساز, پرنگر. *A currier's shop*, دباغ خانه. *The currier's art*, دبّاغت ا, چرم سازي.

Currish, v. *Brutal, sour, quarrelsome.*

To CURRY (*leather*), دباغت دادن, دبغ کردن, سختیان, پرنگر شدن, ساختن. *To curry a horse*, آسپ تیمار کردن, حسّ ساختن, یخشودن, یخشوردن. *To cause to be curried*, یخشانیدن. — *To curry favour*, نوازش نمودن, نوازنده شدن, نازیدن. v. *To coax, wheedle.*

A curry-comb, خرخره, شانهٔ آسپ, قشاده, قشاوه, برس, پرکن, فرجون, فرجول.

A CURSE (*malediction*), بد دعا, لعنت ا, لعانیت, بوه ا, بهلت ا, سنه ا, دهدله, سند, نفرین, لعن ا, طعنان ا, طعن ا, اهجار ا, قدح ا, هجا ا, نقاغ ا, سبّ ا. v. *Execration, imprecation.* — (*affliction*), رنج, تواقر, عذاب ا, درد ا, لعان ا, لعنات ا. v. *Torment, vexation.* — *Curses*, نفرین, لعن نمودن, لعنت کردن, بد دعا دادن, طعنان نمودن, اهجار کردن, قدح ساختن, نفریدن, دادن, تشریز ساختن. v. *To imprecate, reproach.* — (*to afflict*), رنج دادن, غمناک کردن, دلتنگ زدن. v. *To torment.*

Cursed (*detestible*), ملعون ا (plur ملاعین), لعین ا, کریه ا, دهري ا, زندیق ا, نا خدا, مکروه ا, یزید ا. — (*impious*), بي روحانیت, نا مقدس, فجور ا, ملحد ا. — (*vexatious*), زحمت دار, صعب ا, شاق ا, دل آزار. v. also *abominable, damned, devoted, execrated.* — *May he be cursed, may the curse of* God *be upon him*, لعنت الله علیه ا, لعنت علیه ا, علیه ال لعنة. — *A curse upon him* or *it*, بیرا ا. A *cursed villain*, دوزخ قرار, اهل دوزخ, فاجر ا, اهل فساد.

Cursedly (*shamefully*), فحشاً ا, فنانه, فاسدانه. v. *Miserably.*

Cursedness, لعیني, ملعون حالت.

CURSORILY (*hastily*), سرعتاً ا, با شتاب. — (*carelessly*), بي پروانه, غفلتانه.

Cursoriness, مسامحت ا, مساهلت ا, احمال ا, غفلت ا.

Cursory (*hasty*), با سرعت, شتابان. — (*careless*), غافل ا, نا مشغول, کاهل ا.

CURST. v. *Froward, peevish, malignant, malicious, snarling.*

Curstness. v. *Peevishness, frowardness, malignity.*

To CURTAIL, قصر کردن, تقصیر کردن, دم بریدن, خورد ساختن, کوتاه کردن, مقتصر کردن. v. *To shorten.*

A cur-tail dog, سگ دم بریده.

Curtailed, کوتاه کرده, دم بریده, مقتصر ا.

A CURTAIN, پرده, حجاب ا (plur. احجاب, حواجب), تاخ, شران ا, شراغ ا, سدافت ا, خدر ا (plur. خدور), چتر, کنیف ا, سترت ا, هودج ا, سجف ا, بلق ا, بیني در, سراپرده. *A curtain before the door of a house, tent, &c.* جلباب ا, سرادق ا, قسطاط ا. *Behind the curtain*, زیر پرده, در پس پرده, پرده. *A place of curtains* (*a theatre*), پرده گاه.

A room behind the curtains or *scenes*, سراپرده . *The keeper of the curtains* (*a chamberlain*), پرده دار , حاجب A (plur. حجبت, حجاب). *Sitting behind the curtain* (*modest women*), پرده نشين . *To draw the curtain*, پرده زدن , حجاب كردن . *To curtain* (*inclose with curtains*), با حواجب احاطه كردن .

CURVATED, *curve*, *curved*, A منحني , A مايل . v. *Bent.*

Curvature, *curve*, A محيد , A ميل , پيچ , قوس A , تاب . v. *Bend*, *crookedness*, *inflexion*. — *A curve line*, خطّ منحني .

To curve, مايل كردن , كج كردن , پيچيدن . v. *To bend. crook*, *inflect.*

A CURVET, جست , طفرت A , وكري A , قهمزه A , پنجه , قنزي , فغند , گنبد , قماص A . v. *Leap*, *frolick*, *prank.*

To curvet, طفرت نمودن , وكري كردن , جستن , كنبد , ساختن . v. *To jump*, *leap.*

CURVILINEAR, خطّ منحني آسا , با خطّ منحني .

A CUSHION, بالش , بالين , تكيه A , مسند A (plur. مساند), بالشت , وراك A , پشتي , مقعد A , وساد A , بروز , متّكا A , اسادت A , (وسايد , وسد) وسادت A (plur. پاتاود , جديت A , ناف , مصدغت A . *Saddle cushions*, سپوسبز , نمرق A , شبو , شبوي , ميركت A , حصّار A , غولين گواب . *A cushion on which they pray*, A سجاده , A تشليح . *A leather cushion*, A مسورت . *Cushions with which women bolster their petticoats behind.* A عظمت , A عظامت (plur. اعظامت), A مرفد , A رفاعت , A منطيق , A مناقج . *A cushion placed for a man to do him honour*, A تكرمت . *The stuffing of cushions*, مچغبوت.

CUSTODY (*care*), A حفاظت , امانت A , سپرد , حواله A , نگاه , نگاهباني , نگهداري , حفظ A , حرس A , حراست A , ذبذبت A . v. *Charge*, *trust*, *guardianship*, *security*, *preservation*. — (*confinement*), A معوّت , حجر A , حرامت A , گرفتاري , احتباس A , تحبس A , حبس A , بند , قيد A , عفس A , سجن A , زندانگي , گرفتگي , حبس كردن . v. *To confine*, *imprison*. — *To be in custody*, بسته زنجير بودن , در زندان شدن .

CUSTOM, دستور PA , رسم A (plur. رسوم), ضابطه A , روش , عادت A , داب A , قانون A , آيين , ورزش , قاعده A , رواج A , متعاد A , معتاد , خوي , پيش نهاد , پيشه , وضع A , طريق A , طور A , خصلت A , شيمت (plur. شيم). v. *Habit*, *fashion*. — *Ancient custom*, رسم قديم . *Contrary to ancient custom*, خلاف دستور قديم . *It is the custom*, دستور است . — (*impost*), A خراج , A محصول , A فطيعت , عشره A , كمرك , دخول A , باژ , باج , جزيت A , يارد , چوكي , چبوترد , *Revenue*, *tax*. — *A custom-house*, A ساير , كمرك خانه . *A collector of the customs*, محصيلدار , باج دار , يارد گير . *Custom* (*buying*), خريداري . — (*buying and selling*), خريد فروخت , داد ستاد , بيع و شرا .

Customable, *customary*, *customed*, A مروّج , موافق دستور , موافق , معتاد A , مالوف A , معهود A , رسمي , معموني , معتاد قديم . v. *Frequent*, *usual.*

Customably, *customarily*, اكثراوقات , برمعتاد , موافق , على المتعاد A , عادت ,

A customer (*purchaser*), A مشتري , خريدار , اسامي A .

To CUT, تراش كردن , قطع كردن , خودن , تراشيدن , بريدن , قاطع , تقطّع نمودن , خرم كردن , جزم كردن , جزل وجزم كردن , پنجيدن , پنجيدن , حذق كردن , شدن v. *To cleave*, *divide*, *crop*, *penetrate*, *intersect*; *carve*; *bleed*. — *To cut down* (*hew*), درو كردن , نجر كردن , زديدن . (*to reap*), چيدن , درويده شدن , درويدن , اختصار كردن . (*to overpower*), ظهور نمودن , غالب شدن , مغلوب كردن . — *To cut in pieces*, تقليظ , تقطيع ساختن , پاره پاره كردن , قطع قطع زدن , وجدا كردن , جدا كردن , نمودن . — *To cut off* (*separate*), استيصال , بركندن , برانگاختن , فرق نمودن . (*extirpate*), ميراندن , قتل ساختن , صاف كردن , كشتن . (*kill*), قطع طريق ساختن , گرفتن , منقطع كردن . (*intercept*), سرانجام , انجاميدن , قطع ساختن , انمام كردن , (*put an end to*), سدّ كردن , (*preclude*), نمودن . (*with-hold*), باز داشتن . v. *To anticipate* (*interrupt* or *silence*), مقدم گرفتن , پيشين ساختن . تسكيت كردن , خاموش ساختن , قطع كلام كردن , اختصار , تقصير ساختن , مقتصر كردن , كوتاد كردن , (*abbreviate*), عنق صاف , سروضع ساختن , نمودن . — *To cut off the head*, كردن — *To cut off an heir*, ميراث محروم كردن . — *To cut out* (*shape*, *form*), تصوير ساختن , شكل نمودن , صورت كردن , (*contrive*), اختراع ساختن , ابتداع نمودن , پيدا كردن . (*adapt*), محروم , (*debar*), توفيق ساختن , لايق كردن , مناسب نمودن , تفضل , باهر و ماهر , (*excel*), تردّد نمودن , رد ساختن , كردن , تعكيظ كردن , — *To cut short* (*interrupt*), فاضل بودن , نمودن . v. also *to abridge*, *retrench*.—*To cut up* (*as a butcher*), قصب ساختن , ذبح كردن . — (*to overcome in*

argument), الزام نمودن , دليل برهاني آوردن . v. also *to eradicate*. — *To cut across*, قطّ كردن . — *To cut* (*carve* or *engrave*), تنقيش كردن , نقش ساختن , كندن . (*circumcise*), ختن ساختن , سنّت كردن . (*castrate*), خادم , ساده كردن , تشذيب كردن , اوباريدن , (*lop, prune*). كنده نمودن , ساختن . دو نيم كردن , — *To cut in two*, ريش پيراستن , تقصّب ساختن . — *To cut in four parts*, چهارپاره نمودن . — *To cut* or *make a pen*, قلم تراشيدن .

Cut (participle past), بريده , تراشيده, منقطع A, مقطوع A, مخمّر A. — (*half-drunk*), نيم مست , محذوق A , مقطول A . سرگران . v. *Intoxicated*. — (*wounded, mangled*), زخم خورده , رنديده. — (*smoothed by a joiner's plane*), مجروح A , زخم زده . — (*pruned*), سريم A .

A cut (*piece, part*), قطع A , قطعت A , مقطع (plur. مقاطع), مقاطعت A , پاره , پارچه , كرچ . — (*a canal*), آبگذر , ناودان , آبگذل . — *A cut* or *chop of meat*, كوشت پاره , لحم قطع A , قطاب A . — *Cut* (*fashion*), صورت A , شكل A , تصوير A . v. *Figure, form, shape*; also *picture*. — *A cut* (*wound*), زخم A , خطّ A , جراحت A , كلم A , دروش. *A short cut* or *passage*, راه اقرب , رهگذر كوتاه .

CUTANEOUS, *cuticular*, بشره پيوند , قشرت منسوب . *A cutaneous eruption*, قوابي A , قوبا A , لشينه , پريون , بالو . v. *Ringworm, scab*.

Cuticle (*outermost skin*), پوست بيرون .

A CUTLAS, شمشير , سيف A .

A CUTLE FISH, سيبا .

A CUTLER, سكان , سكين گر . *A sword-cutler*, سياف , سيف گر , طباع A .

A CUT-PURSE, كنغال A , طرار A , خرده دستي , كيسه بر , قلّاش A , كنغل A .

A CUTTER, مقطعت A , قاطع A , قطع گر , برنده . v. also *boat*.

A CUT-THROAT, رهزن , قاطع الطّريق A , خونريز , سنّمار A , كلتبا A , كلتب A . v. *Robber, assassin*.

A CYCLE (*periodical space of time*), دور A (plur. ادوار), دور زمان , دورة A . *The cycle of the sun*, دور شمس . *The cycle of the moon*, دور قمر .

A CYGNET, چواچه, چوچه , جوينه , چوچه , گرند .

A CYLINDER, اسطوانه A . *A cylinder, windlas*, or *capstan for weighing anchor*, ارغاد A . — *A cylinder* or *rolling-stone*. مسلفت A , لوغ A , كيغره , زمنج .

Cylindric, cylindrical, اسطوانه منسوب .

A CYMBAL, زنتور , سنتور , رنگاله , زنگله . *To play on the cymbal*, زنگله زدن .

A cynic, v. *Snarler, misantrophe*.

Cynic, cynical, v. *Satirical, snarling*.

CYPRESS (*tree*), كنور , شنو , سرشك , ناز , ناژ , سرو , درخت ازاد , زهر زمين , عرعار A , كنوش . *Straight as a cypress*, سروسهي . *The shady cypress*, سروي سايه دار .

D

A DAB (*slap*), طپانچه . v. *Blow*. *A dab of clay*, لكه گل . *A dab of fat*, پارچه شحم .

To dab with mud, با گل آلودن .

To DABBLE (*smear*), پليد كردن , آلودن . v. *To bedabble*. — (*to play in water*), درآب بازي كردن . — (*to meddle unskilfully*), جاهلانه كار ساختن . (*to tamper with, solicit*), ابرام ساختن , اقدام كردن .

A dabbler (*superficial meddler*), كارگذار نا شناس . — (*a player in water*), آب باز .

A DAFFODIL, بروق A , خنثي A . v. *Asphodel, narcissus*.

A DAGGER, دهره , دشنو , دشنه , پيش قبض , خنجر , تشته , حربت A . *A sharp dagger*, خنجر تيز .

DAGGLE-TAILED, با ثرمط پاشيده , دامن با گل آلوده . — *To daggle*, v. *To bedabble, bedaggle*.

DAILY (*adj.*), يومي A , روزيانه , روزينه , هر روزه . — (*adv.*), يوما فيوما A , يوم يوم , كلّه يوم A , روز بروز , هر روز . *Increasing daily*, روز آفزون . *Daily pay*, روزانه , روزينه , روزگانه , يوميه A , يومي A .

DAINTILY, نفيساء A , دلكشانه , بذوق , با نزاكت . v. *Deliciously, elegantly*.

Daintiness, نفاست A , نزاكت A , لطافت A , ذوق A , صفا A . v. *Elegance, softness, delicacy*. — (*squeamishness*,

dislike), A نفرت, A ابا, A كرة, A كراهت. v. *Fastidiousness, aversion.*

Dainty (*delicate*), A نازك, A لطيف, A نفيس, A صافي. — (*fastidious*), A خانف, A مستغني. — (*squeamish*), ذو نفرت, A ابي. v. *Nice, costly.*

A dainty, A تحفة, A نفايس.

A DAIRY, شيرخانه, بينو. *A dairy-maid.* v. *Milk-maid.*

A DAISY, هزاردانه.

A DALE, A وادي, A نفنف, A نفناف (plur. نفانف), درة, A جوا, A خورة. v. *Valley.*

DALLIANCE (*amorous playfulness*), بوس و, عشق بازي, تملّق A, كرشمة, A عشوت, A نكاح, بوسه بازي, كنار, شيوة. v. *Blandishment, caress.* — (*procrastination*), A عوق, A توقّف, تاخير, درنگي, ديري, A چنگ جلاب, A نفست. v. *Delay.*

A dallier, عشوت زن. v. *Fondler, trifler.*

To dally (*fondle*), نازيدن, عشوت زدن, بوس و كنار كردن, عشق بازي نمودن, تملّق ساختن, نوازش كردن, شيوه باختن. v. *To caress, frolic, sport, toy.* — (*to trifle*), هرزه ساختن, ديري كردن, (*to delay*), غنشيدن, لاغيدن, بيهوده شدن, جنگ, عوق كردن, درنگي كردن, توقّف كردن, تاخير كردن, فريب, نفست نمودن, جلاب ساختن. (*to amuse or deceive*), حيله بستن, قريفتن, كردن.

DAM (*mother*), A امّ, مادر, A والدة. — (*a mole to confine water*), حاجر, A آب بندي, خورآب, A سدّ, بندروغ, A مسنات, كندة, قشوت, A تنها, A عرم, ورغ.

To dam, سدّ كردن, بندروغ ساختن.

DAMAGE (*detriment*), A عيب, A آسيب, زياني, زيان, A خسار, خسارت, A فناد, گزند, نقصان, A نقص, A ضرر, A ضرّ, A مضرّت, A خلل. v. *Loss.* — (*retribution, fine, reparation of damage*), A جريمانه, تاوان, گناهگاري, A مكافات, A مجازات, A مصادرة.

To damage, خسارت كردن, زيان كردن, ضرر رسانيدن. — (*to receive damage*), زيان يافتن, ضرر كشيدن.

Damageable, ممكن ضرر, قابل زيان. v. also *pernicious.*

A DAMASCENE (*damson, damasc plum*), آلوي بخارا, عين البقر, A انجاص, اجاص or A اجاس, الوي شام, آلو, عيون البقر.

DAMASCUS, A دمشق, شام, شام شريف, شهر, A دار السّلام, مدينه دمشق, شام, A دبيق.

DAMASK (*silk*), A مشجّر, دبيقي, كمخا, كمخاب, گلستاني, آگليون.

To damask (*flower*), پر نقش و نگار كردن. (*to variegate*), بقع نمودن, تنقيش ساختن. v. *To diversify.*

The damask rose, گل سرخ, گل سوري, گل ادنا.

DAME (*lady*), بيگم, A خاتون (plur. خواتين), بيبي, بانو, سيدة, A سيدت, A سادات (plur. سادات), A ستّي, صاحبه, A تكين. v. *Lady.*

To DAMN, ملعون كردن, لعنت كردن, اهل دوزخ كردن, در جهنّم حبس كردن, ذو جهنّم ساختن.

Damnable, لعنتي, A واجب الجهنم.

Damnably, v. *Excessively.*

Damnation, A لعنت, عقوبت دوزخ, حكم بعذاب جهنّم.

Damnatory, عقوبت دوزخ نما, قضا ساز.

Damned, A ملعون, اهل جهنّم, دوزخي, A جهنّمي. v. also *detestable, hateful.* — *The damned*, صحبان, اهل جهنّم, دوزخ قرار, دوزخ.

Damnific, v. *Mischievous.*

To damnify. v. *To damage, injure, impair.*

DAMP (*moist*), نمج, نمگين, نمناگ, نمدار, نم, تر, آبدار, آبي, مرطب, A مرطوب, راطب, A رطب, ابل, A اثري, A ندية, A ندي, A ضمد, بادر, طري, A بلّة. v. *Moist, wet, humid, fresh, green.* — (*dejected*), دلتنك. v. *Depressed, sunk.*

A damp (*vapour*), A بخار (plur. ابخرة), بخار آب, بخار, تف, الما. v. *Exhalation:* also *dampness.* — (*dejection of spirits*), غصّه, A تيره, تنگدلي. v. *Depression.*

To damp (*moisten*), مرطوب كردن, نم كردن, تر ساختن, آغاريدن, بلل كردن. v. *To wet.* — (*to become damp*), نم گشتن, خوسيدن, نمگين شدن. — (*to damp, deject*), تيره, دلشكستن, دلتنگ ساختن, كردن.

Dampishness, dampness, طراوت ع, ندي ع, نمي ع, نم ع, نداوت ع, رطوبت ع, نزيم ع. v. *Damp, moisture, fogginess.*

DAMSEL, كنيزك, كنيز. v. *Girl, maid.*

A DANCE, رقص ع, سماع ع, كسروز, فغند ع, زفن ع, طرب ع, پاكوبي, خنج ع, خروس. *A dance with joined hands*, دستبند, فترج, پنجه. *A dance to the clashing of arms*, جلاء, چلاء. — *A house for song and dance*, سماع خانه.

To dance, خروس, رقاص شدن, رقص كردن, رقصيدن. — *To dance attendance*, دستبند ساختن, فرخشيدن, شانجودن, جهيدن, نمودن, آويزكن بودن, چراغ افروخته شدن, خدمت دادن.

A dancer, رقصنده, سماع كننده, پاكوب, رقاص ع, راقص ع. — *A rope-dancer*, جانباز, ريسمان باز. *A rope-dancer's rope*, چارميخ.

A dancing-master, سماع معلّم ع, رقص آموز گار.

A dancing-school, سماع گاه, رقص خانه.

DANDELION (*herb*), رجل الغراب ع.

To DANDLE (*a child*), بچه جولان ساختن, زقزاق كردن. — (*to fondle*), نوازش نمودن, حضانت كردن. v. *To dally;* also *to delay.*

A dandler, نوازش گر.

The DANDRUFE (*scales on the head*), حشر ع, سبوخ ع, سبوسهٔ سر, وبغ ع, هبريت ع, ابريت ع, تبريت ع, تبّاغ ع.

DANGER, خطر ع, خطرة ع, مخاطرت ع, خوف ع, هول ع, بيم, مغلطه ع. احتمال ع, دجمة ع, داهيت ع, دهر ع, نهبرت ع (plur. نهابير), ندب ع, بجر ع, معطب ع, اغويت ع, بلغين ع, قحمت ع (plur. قحم). v. *Fear, dread, peril, hazard.* — *Dangers*, مخوفات ع, بيمها, خطّار ع, اخاطر ع. — *The danger of life*, بيم جان. *The danger of the waves*, بيم موج. *In danger of destruction*, در بيم. حلاك. *To expose one's self to danger*, خودرا درخطر مندب كردن, تغرر ساختن, انداختن. *A man who exposes himself fearlessly to danger*, مغامر ع. *To betray into danger*, صلي كردن. *To be in danger*, مخطر بودن, در بيم شدن. *To danger*, v. *To endanger.*

Dangerless, بي خطر.

Dangerous, مخوف ع, خطير, پر خطر, خطر ناك, مهلك ع, جانگاه, معطب ع, هولناك. v. *Perilous, hazardous.* — *A dangerous affair*, امر خطير, هرنكس. *Dangerous affairs*, مطمّرت. *A dangerous place*, مهلكت ع. *Dangerous places*, مهالك ع, مطاوح ع, مطاود ع. *A dangerous road*, راه پر خطر, دربند, مخوف ع. *A dangerous pit*, چاه جانگاه.

Dangerously, با بيم, بالخطر ع, مخوفانه, مهلكاً ع.

Dangerousness. v. *Danger.*

To DANGLE (*hang loose and quivering*), معلّق شدن, منهدل شدن, آويزيدن, آويختن, آويخته بودن. — (*to be a hanger on*), تابع شدن, چراغ افروخته بودن, متعلّق شدن, استطاعت كردن.

A dangler (*after women*), بازبزه, گنغال, زندوست, زنپاره.

Dank, dankish. v. *Damp.*

DAPPER, خرد و جست.

DAPPLE, برش, شبرنگ, پلنگ رنگ, دورنگي. v. *To streak, vary.*

To dapple. v. *To streak, vary.*

To DARE (*have courage*), بي باك شدن, دليري نمودن, اجترا داشتن, جسارت نمودن, جراءت داشتن, گستاخ بودن. — (*to defy*), مبارزت خواندن, دعا نمردن. v. *To challenge, provoke.*

Daring, dareful, مردانه, بهادر, دلير, شيري, بي باك. v. *Bold, courageous, audacious, intrepid.*

Daringly, با غيرت, دلاورانه, دليرانه, گستاخانه, مردانه. v. *Boldly, courageously.*

Daringness, شجاعت ع, جراءت ع, دليري, مردانگي. v. *Boldness, courage, audacity.*

DARK (*not light*), مظلم ع, متظلّم ع, تيره, تاريك, ظلام ع, ذوالظّلام ع, ظلماني ع, ظلما ع, ظلم ع, مظلمه ع, دجن ع, دلهم ع, دهمس ع, مردن ع, خيره, انجام, سجوه ع, لميا ع, مغلنلف ع, مغلندف ع, دجاج ع, انبخ ع, غسق ع. — (*opaque*), بي نور, نا بينا, كور (*blind*). — (*not perspicuous*), نا كرش, نا شفيف, مشتبه ع, نا اشكاره, ناظاهر. v. *Ambiguous, obscure, intricate.* — (*ignorant*),

نا شاد, نا دان, جاهل A, بي خبر, نا شناس, (*not cheerful*).—بي شوخي, نا مسرور, بي خرمي. v. *Gloomy.*—*A dark night*, شب, شب ديجور, شب ظلمت اندوز, شب تاريک, ليلة, ليل اليل, ليل لايل, ليل ظلما, ليل غير قمر, تيره. — *Dark days or nights*, دجان A. — *Dark coloured*, تيره. — *Having a dark mind*, تيره ضمير صاحب. *A dark corner*, گوشه تاريک, تاره. *Growing dark*, تطلّم A, غشاشا A. *To be in the dark*, طفل A, غسقان A, قصر A. — (*to be ignorant of any thing*), بي خبر شدن, نا شناس بودن. v. *To be perplexed.*—*To keep in the dark* (*to act clandestinely*), سرّاً کردن, در پنهاني ساختن, نهاني رفتن. v. *To conceal.*

To dark, darken (*make dark*), تاريکي نمودن, ظلم کردن, ظلمت پوشيدن, تيره ساختن. — (*to grow dark*), با ظلمت شدن, تيره شدن. — *To darken* (*perplex*), تاريک گشتن, اندوختن, متردّد کردن, مذبذب کردن, حايربايرساختن, مشوّش زدن, مردارساختن. — (*to sully*), آلوده نمودن, آلودن, پليد کردن.

Darkling, در تاريکي.

Darkly (*without light*), تاريکي, ظلمانه, بينورانه. (*blindly*), کورانه, علي العمياء A.

Darkness, تاريکي, ظلمت A, ظلام A, مظلم A, ظلما A (plur. ظلمات), داج A, لعام A, اظلمت A, تيرکي, تير, تار, تاري, دعلجت, طخاطخ A, طفل A, سمر A, دجو A, دجّت A, دياجير A, غسم A, شامة A, دجون A, دجنت A, دجن A, سدفت A, سدف A, غيهبان A, غيهب A, عيهم A, عشوا A, غيطول A, غياهب A, طنس A, غسق A, غلس A, هر, دجمت A, دجج A, كنرت A, دلست A, دلس A, نعامت A. v. *Obscurity, dimness*; also *ignorance, wickedness.* — *The kingdom of darkness* (or *of Satan*), ملکت شيطان. — *Darksome*, v. *Dark, gloomy.*

DARLING, محبوب A, معشوق A, دلپسند, دلاويز, جاني, دلکش, دلستان. v. *Dear, favourite.*

A darling, محبوب A (fem. محبوبه), معشوق (fem. معشوقه), دلدار, دلخواه, دلبر, دل آرام, نگار, جانانه, جانان, دلدار پري رخسار, دلنواز, دلکش, دلکشا. *The darling of human hearts*, محبوب قلوب عالميان.

To darn, رفو کردن. v. *To mend.*

DARNEL (*weed*), فوک, وغل A, جليف A, تلخ دانه, دنقت A, زوان A, زيان A (plur. اغفا), غفا A.

A DART, حربت A, خشت, منزع A, پيکان, تير, نيزه. — *A fire dart*, زوبين A, مزراق A, نيزک, مک, شل. مشک دواني.

To dart, پرتاب کردن, تيرانداختن. v. *To throw, emit.*

A darter, رامي A (plur. ارمات), تيرانداز, اندازنده, نبال A (plur. نبّل).

To DASH (*together*), تصادم, مصادمت کردن, بهم زدن, شخشيدن, چسپيدن, لطس ساختن, باهم واکوفتن, نمودن, موج مضخم کردن, واکوفته شدن. *To dash* (*as the waves*), صخب زدن, تلاطم امواج کردن, متموج شدن, زدن, تلاطخ خيزاب نمودن. v. *Billows.* — *To dash* (*bespatter*), اميزکردن, آميختن, پاشيده کردن, پاشيدن. — (*to mix*), افراغ ساختن, القا کردن, سرشتن. *To dash wine with water*, رقم آب با شراب آميختن. — *To dash* (*obliterate writing*), خطّ بطلان, خطّ خطا ساختن, نوشته نسخ زدن, بيزاري کردن, برسيدن, محو ساختن, نمودن. v. *To cancel.*—(*to abash*), اضطراب نمودن, شرمسار کردن, خجل ساختن. *To dash away* (*form in haste*), تيزکار ساختن, بزودي کردن. — (*to write rapidly*), زود نوشتن. *To dash one's hopes*, ناميد کردن, مخر کردن, حرمان ساختن. *To dash* or *rush through the water*, در آب عتل رفتن, بر آب برتميدن, مخور زدن.

A dash (*collision*), بهم زدگي, کوست, مصادمت A, صدمت A (plur. صدامت), تصادم A, صخ A, صخب A, ضرب A, وقع A. — (*a blow*), مقارعت A (plur. مقارعات). v. *Stroke.*—(*agitation*), *ebullition*), جوشان, جوش, کوب. — (*infusion*), القا A, افراغ A, آميزش. v. *Mixture.*—(*A line in writing*), خطّ. *A strait dash*, خطّ مستقيم, خط متوازي. *A curved* or *circular dash*, خط منحني, مستدير. — *The dashing of the waves*, تموّج A, تلاطم امواج.

Dashed, بهم زده.

A DASTARD. v. *Coward.*

To dastardise. v. *Terrify, intimidate.*

Dastardly. v. *Cowardly, mean.*

DATE (*account of time*), تاريخ A (plur. تواريخ). — (*epoch*), استمرار, دوام A, قيام A, ارخت A. — (*duration*), ارج A. v. *Continuance.*—(*end*), عاقبت A, اخر, سرانجام. v. *Conclusion.*—(*the fruit of the palm tree*), خرما, تمر A (plur.

ارطاب A. — *Out of date (antiquated)*, رطب A (plur. ارطاب), تمور, معطل A, بطال A, کهنه. v. *Obsolete.*

To date, تاریخ نوشتن, مورّخ کردن.

Dated, تاریخ کرده, مورّخ A. — *Dateless*, بی تاریخ.

To DAUB (*besmear*), آلودن, اندودن, اندوده کردن, پلید ساختن. v. *To smear, bedaub.* — (*to paint coarsely*), چاپلوسی کردن, —— (*to flatter grossly*), بی هنر نگریدن. *To play the hypocrite*, ریاکار شدن, منافق ریشخند نمودن. *To daub with gold*, زراندودن, مطلّا کردن.

A dauber (*coarse painter*), صورت بند, نقاش بی هنر, بی علم.

A DAUGHTER, دختر, دوخت, بنت A (plur. بنات), نافجت A, حرم A. v. *Virgin.* — *A daughter-in-law* (*son's wife*), زن فرزند, دیوک, کنت A. *A king's daughter*, بنت الملک A. دخترپادشاه, کریمت A. *A marriageable daughter*, دخترینه, دختینه, دختر بالغت. v. Also *woman.* — The Arabic بنت, and the plural بنات, are frequently used with much elegance in a variety of compound epithets; as — *The daughter of the sea* (*a syren, mermaid, or dolphin*), بنت البحر. *The daughter of the mountain* (*echo*), بنت الجبل. *The daughter of the lip* (*speech*), بنت الشفت, *The daughter of reflection* (*prudence*), بنت الفکر. *The daughter of the grape* (*wine*), بنت الکرم, بنت العنقاد. *The daughter of death* (*a fever*), بنت المنیت. *The daughter of fire* (*flame, hot water, or any fiery liquid,*) بنت نارین. *The daughters of the earth* (*rivulets*), بنات الارض. *The daughters of the eyes* (*tears*), بنات العین. *The daughters of pastime* (*strings of a musical instrument*), بنات اللهو. *The daughters of the night* (*dreams*), بنات اللیل. *The daughters of the deep* (*fish*), بنات الماء. *The daughters of the breast* (*cares*), بنات الصدر.

To DAUNT, ترسانیدن, بیم دادن, هراس کردن. v. *To frighten, discourage.*

Dauntless, بی پروا, بی باک.

A DAW, کلاغ پیشه, حذف A.

DAWN (*aurora*), فجر A, صبح A, صباح A, بام, بامداد, سحر A, تباشیر صباح, واخ A, شفق A, بکرت A, پگاه, جلج A, سپیده دم, سحر اعلی, هنگام سحر, سحرگاه, عاطس A. — (*the beginning of any thing*), اغاز, ابتدا A, شروع A. v. *Rise.* — *At dawn*, علی الصباح A, صبحانه, علی الضحر A, پگاه, بکرا A. *To rise* or *do any thing at dawn*, تسحّر کردن, بکرساختن. *To travel about dawn*, مبکّر سفر کردن.

To dawn, طلوع کردن, ظهور کردن, صبح نمودن, روشن فصح کردن, تنفس نمودن, اسداف زدن, افصاح کردن, گشتن. v. Also *to glimmer; to begin.*

DAY, روز, یوم A (plur. ایام), نهار A. *Night and day*, لیل و نهار A, شب و روز, بشب و روز. *By night and day*, شبا روزی. *The space of a day and night*, لیلا و نهارا. *From day to day*, روز روز, روز بروز, یوما فی یوما A. *One day, on a certain day*, روزی من الایام A, یوما A. *A bright* or *serene day*, روز کشاده, روز روشن نهار A. *A market day*, روز بازار. — *A festival day*, لامع الانوار. — یوم عید A, عید A, روز مبارک, روز جشن, جشن. *A festive day*, دم خرّم. *A fast day*, روزه. *A day's journey*, یک منزل, منزل A. — *Sunday*, یکشنبه, یوم الاحد A. *Monday*, دوشنبه, یوم الاثنین A, ثنی A, یوم اثنین, اوهد A (plur. اواهد). *Tuesday*, سه شنبه, یوم الثلاثا A, ثلاثا A. *Wednesday*, چهارشنبه, چارشنبه, یوم الاربعا A. *Thursday*, پنج شنبه, پشنبه, یوم الخمیس A. *Friday*, جمعه A, روز جمعه, اذینه, یوم الجمعه A. *Saturday*, شنبه, سبت A, یوم السّبت A. *The day of judgment*, روز رستخیز, روز قیامت, یوم القیام A, بازخاست, اجل مسمّی A. — *Good day!* (*a salutation*), صباح الخیر A. — (*answer*), یا صباح الخیر. *O! good day!* — *On that day*, در آن روز. *A day of battle*, یوم نبرد, یوم A, روز مصاف, روز رزم. *Some days*, چند روز. *Every day*, هرروز, کلّ یوم A. *To-day*, هذا الیوم A, الیوم A, امروز.

A day-book (*a book of accounts*, also *an almanac*), روزنامه, روزینه, روزیانه.

A day-bed. v. *Couch.*

Day-break, سپیده دم, صبح صادک. v. *Dawn.*

Day-labour, کار روزی, مزدوری, کار و کسب. — *A day labourer*, مزدور A, کارکون.

Day-light, روشنای روز, روز روشن, روشنی.

The day or *morning star*, زهره A, ستاره بام, فجر A.

Day-time, وقت روز, نهار A.

To DAZZLE or *daze*, سدر زدن , قمر ساختن , جهر کردن . *To dazzle* or *be dazzled*, قمر شدن , جهر یافتن .

A DEACON, ع شمّاس .

DEAD (*deprived of life*), متوفّي ع , فوت شده , مرده , مسبوت ع , مرحوم ع , موتي ع , ميت ع , ميتت ع , منتبل ع , بي جان , جنيس ع , نايمت ع , خامد ع . — (*inanimate*), بلا حسّ ع , غير محسوس , (plur. جمد) جامد ع , ناروان , غير , بلا جنبش , بي حركت . v. *Insensible.* — (*motionless*), حالت . v. *Inactive.* — (*vacant*), ع محلول . v. *Empty.* — (*languid*), هدا ع . واني ع , عاجز ع , زبون , سست , كاهل ع . v. *Torpid, dull, slow.* — (*gloomy*), تيره , نفام ع , نژند . — (*useless*), ناكاره , بي فايده , نا فرجام . v. *Unprofitable.* — (*vapid*), تارز ع , مسخ ع , بي مزه , نازيره . v. *Insipsd, tasteless. Dead wine*, عسيقت ع , فشفش . — (*frigid*), بي غيرت ع , بارد المزاج ع , برود ع , سرم , سرد . — (*not sprightly*), نا شوخ , بي شادي , نا خرم . — (*withered as a vegetable*), پژمرده , تارز ع , افسرده . — (*uninhabited*), نا مسكون , بي اباداني , نا معمور . — *Dead* (*as trade*), سست . *A dead market*, كساد ع , ضروح ع . — *Pretending to be dead*, متماوت ع , تماوت ع . — *The dead* (*dead men*), مردگان , موتي or موتا ع , اموات ع . v. *Defunct.* — *Dead* or *stagnant water*, ماء جامد , آب استاده . *Dead drunk*, مست خراب , مخمور ع . — *Half dead*, مست خراب و الوده . مي ناب في ع , نيم جان . *In the dead of winter*, در ميان زمستان , الوسط الشتا . *In the dead of night*, در نيمشب في نصف ع , الليل .

To dead or *deaden* (*deprive of force*), قوّت , كم زور كردن . — (*to render vapid*), مسخ , محروم كردن , عسيكت ساختن , كردن .

Deadly (*adj.*), مميت ع , مهلك ع , قاتل ع , هلاهل ع . v. *Destructive, mortal, fatal, murtherous.* — *The clashing of deadly weapons*, صدمات الات قتال . — *Deadly poison*, هلاهل , زهر قاتل . — *Deadly* (*implacable*), كينه , پر عداوت , كينور , خواه .

Deadly (*adv.*), مرده آسا , هلاهلانه , قاتلاً ع . — (*implacably*), با سينه پر كينه , با عداوت , غرضانه .

Deadness (*frigidity*), برودت ع , مسامحت ع . — (*want of ardour*), غير غيرت , بي دليري , عدم حميت . — (*weakness*), ضعت ع , عدم مقاومت , عجز ع , زبوني . v. *Languor, faintness.* — *Vapidness*). مسخي ع , بازيرگي . — *Deadness of trade*, كساد ع , ضروح ع , باور ع .

DEAF, صمّا ع , اصمّ ع , كر , درشت گوش , گران گوش , كر اعجم ع , صمم ع , مصمّ ع , اصلخ ع , اصلج ع . *To be* or *become deaf*, اصم شدن , كرگشتن , تصامّ . *To pretend to be deaf*, تطارش ساختن , تصالخ كردن , نمودن . *To relate any thing to a deaf person, or one who will not hear*, عيل كردن .

To deafen, وقر كردن , اصمّ زدن , كر ساختن , صخّ كردن .

Deafish, طرش ع , گران گوش , درشت گوش .

Deafly, اصمّانه , بي قوت سامعت , با كري .

Deafness, صلج ع , صلخ ع , صمم ع , گران گوشي , كري , وقر ع . *A slight deafness*, طرش ع , طرشت ع . *Feigned deafness*, تصالخ ع , تصامّ ع , تطارش ع . — (*unwillingness to hear*), معاندت استماع , اعراض شنيد .

DEAL (*fir-tree*), گيژ , صنوبر . *A deal board*, تخته گيژ , كراسته . *Deal* (*quantity*), قدر ع , سامان , صنوبر , چندي , كميت ع . *A great deal*, بسيار , قدر كثير , كثير ع , سامان گران , كميت عظيم . *He sells a great deal*, بسيار مي فروشد .

To deal (*to distribute*), توزيع , تقسيم كردن , حصّه كردن . — (*to scatter*), افراز نمودن , حصه بخشيدن , حصه دار ساختن , كردن , پاشيدن , افشاندن , افشان نمودن , نثار كردن , ريزان ساختن . — (*to traffick*), بازار كردن , تجارت كردن , شرط زدن , عهد نمودن , كاروكسب ساختن . v. *To trade*; also *to act; behave, interpose, intervene.* — *To deal by* or *with* (*to treat well*), مدارات نمودن , رعايت كردن . (*to treat ill*), ستم ساختن , مغادرت كردن . — *To treat* or *contend with*, مخاصمه ساختن , مناقشه نمودن , ستيزه كردن . *To deal in* (*practice* or *be engaged in any thing*), عمل كردن , اهل وقوف شدن , وقوفدار داشتن , بازار ساختن , معامله كردن . *To deal at cards*, در قمار بازي افراز , قمار كاغذي حصه دادن , ميانداري شدن , نمودن . *To deal between* (*act as mediator*), سفير بودن .

A dealer (*trader*), تاجر ع (plur. تجر , بازرگان , سوداگر , اهل , دكان دار , تجار). v. *Merchant.* — (*a shop-keeper*), بقّال ع , خرده فروش , دكان . — (*one that has to do with any thing*), معاملي ع , عامل ع , كاركون , كارگذار . *A dealer at cards*, ع قاسم , درقمار بازي حصّه كننده *A plain dealer*, اهل , صاحب حقيقت , مردم بي ريا . *A double dealer*, ريا كار , دروغ .

Dealing (*trade*), خريد فروخت , بازرگاني , تجارت ع , سوداگري .

(*business*), کار, کار و بار, کاربار, کردار, عمل A, معامله A. v. *Action, intercourse, treatment.* — *Plain dealing*, حقیقت, صداقت A. v. *Candour, sincerity.* — *Double dealing*, ریا A, غدر A, کج رفتاري. v. *Duplicity, hypocrisy.*

DEAR (*precious*), گران, گران قیمت, گران بها, گران, ارجمند, نادر A, عزیز A, پر بها و شرف, بها A, مایه دار, ذو قیمت, قیمت دار, عالي A, کرامت A, کرامي A. — (*beloved*), محبوب A, دلپسند, معشوق A, جاني. v. *Darling, favourite.*—*My dear, my dear life*, جانم, زندگاني من. *O my dear son*, اي جان پدر. — *Dear* (*scarce*), کم یاب. — (*painful*), ناپسند, نا فراوان, قطّ A, تنگ, نا کثیر. v. *Sad, grievous.* — *A dear*, v. *Darling.* — *Dear-bought*, بگران بها خریده. v. *Dear, precious.*

Dearly (*at an high price*), از قیمت عظیم, بگران بها. — (*fondly*), عاشقانه, با عشق.

Dearness (*fondness*), مهر, دوستي, محبّت A, عشق A. v. *Kindness, love.*—(*high price*), گراني.

Dearness, dearth (*scarcity*), تعب A, جلیفت A, جدب A, درماندگي, مضایقت A, قاشورت A. v. *Barrenness, famine, want.*—*A year of dearth*, هلکت A.

DEATH, مرگ, اجل A, فات A, وفات A, فوت A, قضا or قضي A, ممات A, موات A, میتت A, موت A, فیظان A, فیوظ A, فیظ A, حمام A, قضیت A, قاضیت A, اتو A, صاعقت A, علوق A, ام جموکرا A, رحلت A, حیاض, حیاض غشیم, منیت A, منا A, بعد A, ارتحال A, فوز A, کفت A, لزام A, وزوز A, هموذ A, نیط A, قتیم, حتف A, حلامي A, خزاع A, هوارت A, شعار A, طومت A. — *Universal death*, یمن A, سواف A, شعوب A, شجم A, جالف A, هلکت, هلکا. v. *Pestilence, epidemical disorder.* — *Sudden death*, قضاي اسمان, قضاي ناکهاني, مرگ مفاجان, موت مفاجت, موت الابیض A, هیمع A, موت الفوات A, قعص A, هبز A. *A violent death*, موت مایت, احمر A, زوام A, زاعط A, صهابي A. *Natural death*, اجل معلوم. *He narrowly escaped death* (literally, *his soul came to the lip*), جان برلب آمد. *At the point of death.* اجل گرفته, خون, نزع, مجزر A. — *The agonies of death*, گرفت, نشوع A, فواق A, طنا A. *To be worthy of death*, قتله مستحق شدن, واجب القتل شد. *The place* (or *cause*) *of death* مقتل A (plur. مقاتل). — *The feasts of death* (i. e. *mankind*), نقانع الموت A. — *Rest-giving death*, مرگ راحت. — *Predestined death*, اجل موعود A. — *Inheritance in consequence of death*, تناسخ A, مناسخت A. *When the hour of death approaches*, چون وقت ممات مي رسد. *To cause death*, قضا ساختن, قتل کردن, تمویت ساختن, افاظت کردن. v. *To murder.* — *To condemn to death*, حکم قتل فرمودن. — *After death*, بعد الموت A, پس مرگ. — *Death-bed*, بستر مرگ. — *Deathful*, v. *Deadly.* — *Deathless*, بي زوال. v. *Immortal.* — *Death-like*, موت آسا. — *Death's door*, نشوع A. — *A deathsman.* v. *Executioner.*

To DEBAR, تردّد, ردّ زدن, سدّ کردن, محروم نمودن, انسداد نمودن, ساختن. v. *To exclude.*

Debarred, مردود A, ممنوع A, محروم A, مسدود A.

To DEBASE, خور, حقیر کردن, فروتن ساختن, فرو کردن, ذلیل ساختن, سر فرو زدن, نمودن. v. *To abase, depress, adulterate, diminish.* — *To debase one's self*, پست دیدن. — *Debased*, مذّل A, محقّر A, مذموم A.

Debateable. v. *Disputable.*

DEBATE, نزاع A, قضیه A, مناظره A, مباحثه A, مجادلت A, منازعت A, اختلاف A, بحث A. v. *Controversy, dispute; contest, quarrel.*

To debate (*dispute*), نزاع کردن, قضیه کردن, بحث کردن, اختلاف ساختن A. v. *To contest.* — (*to deliberate*), مشورت, تدبیر ساختن, راي نمودن, کردن.

To DEBAUCH (*corrupt*), تباهي, ابتر کردن, خراب کردن, اضلال کردن. — (*to live intemperately*), بدراه نمودن, افساد ساختن, کردن, مرفش, ارفاش نمودن, شهوت پرست شدن, بحرام رفتن, آلوده کردن. — *To debauch a woman*, شدن. v. ایتام ساختن, انقاع کردن, بلوق ساختن, منترع کردن. *To defile, violate, seduce.*

A debauch, شهوت A, ارفاش A, هوس A, بدپرهیزي, شوخي, نفس A. v. *Excess, luxury, dissoluteness.*

Debauched (*dissipated*), صاحب, مرفش A, پریشان مشرب, بي سر و سامان, هواي نفساني نما, هوا و هوس باز, شوخي, مفترع کرده شده. — *Debauched* (*deflowered*), نفس اماره دار. *To be debauched* (*lewd*), توقان نفس داشتن, نفس غلبه کردن. —(*to be deflowered*), مفترع شدن.

A debauchee, رند, نفس شهوت پرست, فاسخ A, فاجر A,

زنپاري ع , فاسق ع , زاني ع , زنوي ع , سفاح ع , خانل ع . v. *Lecher, drunkard.*

A debaucher, مضلّ ع . v. *Seducer.*

Debauchery, رندي , شهوت ع , هوس ع . v. *Debauch.*

To DEBILITATE, ناتوان كردن , زبون كردن , كم زور كردن , ضعيف ساختن . v. *To weaken.*

Debilitated, نزيف ع , ضعيف , زبون , ناتوان , كم زور كرده , مضعف ع .

Debility, ضعيفي , ضعف ع , زبوني , ناتواني , كم زوري , فتور ع , عجز ع , سستي , فسخ ع . v. *Weakness.*

DEBONAIR. v. *Civil, polite, elegant.*

DEBT, قرض ع , وام , آوام , آبام , (plur. ديون) دين ع , ردا ع , بخش , ايام , غرم ع , غرام ع , افام , فام , كالي ع . v. *Duty, obligation.* — *To get into debt,* وام گرفتن , قرض مخوع . *To pay a debt,* قرض ادا كردن , دين ساختن , گرفتن . *To delay paying a debt,* توفيرساختن , اداي دين نمودن , كردن , لي كردن , معاومت ساختن , نسات كردن . *To demand a debt,* دين طلب , وام خواستن , اداي قرض طلب كردن , تبريت , ساختن , تجازي كردن . *To give a discharge for debt,* اخذ , قبض نوشتن , اخذ و قبض دين بخشيدن , وام دادن , دادن . *Debts proper,* or *necessary to be paid,* ديون واجب ع . — *Involved in debt,* مديون ع , مفرح ع , مغرم ع . — القضا . *A balance of debt,* صمد القرض ع , بقيت وام , تلاوت دين , حقوق سابقت ع .

A debtor, دين ع , داين ع , دين دار , وام دار , قرض دار , مدين ع , مديان ع , مدان ع , دان ع , مديون ع (fem. مديونت), غريم ع . *Debtors,* وعل ع , غراما ع , مداين ع .

A DECADE, دد , عشرة ع , عشر ع .

The DECALOGUE, دد كلمه , عشرة كلمات , واصاياي الله .

To DECAMP, رحلت كردن , كوچ كردن , روانه شدن , مضرب ساختن , v. *To march, to move off.*

Decampment, رحلت ع , كوچ , نهضت ع .

To DECANT, تصفيق كردن , نقل ساختن . *To decant wine,* شراب نقل نمودن .

A decanter, آبگينه , قنتت .

DECAY, عفا ع , نقص ع , تنزل ع , زوال ع , فرسودگي , تباه , هلكت ع , هلكا ع , هلاك ع , اتلاف ع , وعكت ع , خسس , بخس , هلس ع , اسراف ع , تلف ع . v. *Consumption, destruction, decline.* — (*fall from a prosperous state*), از داهيت ع , بد بختي , من اقبال سقوط ع , دولت افتادگي .

To decay, در اتلاف , عفا نمودن , بهلاك رفتن , فرسودن , كاستن , نقص نمودن , كاه گشتن , هلكي بودن , رسيدن , كاهيدن .

Decease, v. *Death.*—*Deceased,* v. *Defunct.*

DECEIT, *deceitfulness,* مكر ع , دغا , فريفتگي , فريب , غدر ع , غبن ع , تلبيس ع , بهانه , حيله بازي , حيله ع , كيد ع , روبه بازي , برفند , خاتوره , خاتوله , رنگ , سگالش , حيله بندي , خدعت ع , محال ع , خيانت بازي , مكادت ع , وشيمت ع , آل ع , نيرنگ , ريو ع , ريا ع . v. *Cheat, fraud, fallacy, imposture.*

Deceitful, حيله باز , فريبنده , غدير ع , رنگ آميز , دغا باز , غدار ع . v. *Fraudulent, dishonest.*

Deceitfully, بي صلاح , غدارانه , از دغابازي , از روي فريب , غديرا ع , با تلبيس , با حيله .

Deceivable, ممكن تلبيس .

To deceive, سگالش نمودن , حيله باختن , غدر كردن , فريفتن , گم راه كردن , غبن كردن . v. *To cheat.* — (*to cause to err*), مغالطه ساختن , اضلال كردن , تضليل ساختن , تغليط كردن . — (*to frustrate expectation*), انتظار شكست كردن , نا اميد كردن . v. *To fail, mock.* — *To deceive the eyes* (*as a juggler, &c.*), مسحر كردن , لعبتبازي نمودن . v. *To fascinate.*

A deceiver, غابن ع , ماكر ع , كيد كار , حيله باز , فريبنده , نظرباز , تضليل ساز , تغليط كننده , روبه باز . v. *Cheat, dissembler.*

DECEMBER, دي , كانون اوّل , الهرار ع . شب افزان .

DECENCY, سزاواري , ادب ع , لياقت ع , شايستگي , مناسبت ع , موافقت ع , وقار ع , تكليف ع . v. *Suitableness, propriety, modesty.*

Decent, واجب ع , سزا , سزاوار , لايق ع , شايسته , منبغي ع , موافق ع , مناسب ع .

Decently, مناسبا ع , با شايستگي , لايقانه , با ادب .

DECEPTIBILITY, مقدور فريب , امكان غدر .

Deceptible, ممكن غبن .

Deception, A وهم, خيال A, سگالش, غبن A, نظربازي, لعبتبازي. v. *Deceit.*

Deceptive, رنگ آميز, فريب پيوند.

To DECIDE, قضا, فتوي دادن, حجّت ساختن, حكم كردن, راي دادن, تدبير كردن, انفصال كردن, فيصل نمودن, گفتن. — *To decide a law-suit*, انفصال دعوي, قطع نزاع كردن. *To decide or fix an event*, عاقبت, وقوع تحديد كردن. الامر قطع نمودن.

Decided, مقدر, فيصل كرده. v. *Determined.*

A decider, حجّت كننده, قضا سازنده, حاكم A, حكم كننده.

DECIMAL, A عشار, A تعشيره.

To decimate, تعشير ساختن, ده يك كردن.

Decimation, ده يكي, A عشر, A تعشير. v. *Tithing.*

To DECIPHER (*explain ciphers*), رمز اشكاره كردن. — (*to interpret enigmas*), معمّا مبين ساختن, لغز تعبير نمودن. v. *To explain, unravel, describe.*

A decipherer, رمز اشگاره گر, تعبير كننده.

A DECISION, A فصل, A فيصل, A انفصال, A حجّت, A جزم, A قضا, A قضيت, حكم,

Decisive, A قاطع, A شافي, عاقبت الامر قطع نما. — *Decisively*, قاطعانه. — *Decisiveness*, وصف قاطع. v. *Decision.*

To DECK, آراستن, آرايش كردن, پيرايه, اراسته كردن, تزيين كردن, زيب دادن, زينت دادن, بخش كردن. v. *To dress, decorate, overspread.*

Deck (*of a ship*), تخته, A سقيفت. v. *Floor.*

Decked, آراسته, پيراسته, زيبنده, زيبا. v. *Dressed.*

Decker, v. *Dresser.*—*A table-decker*, خوانسالار, خوانسامان, سخولند.

To DECLAIM, سخن, مير كلام شدن, فصيح كلام كردن, متكلم بودن, تقرير كردن, راندن v. *To harangue.*

A declaimer, declamator, سخن, خوش تقرير, سخن پرداز, مير كلام, صاحب علم كلام, اهل كلام, سخن گذار, ران, A متكلّم. v. *Orator, speaker.*

Declamation, علم خطاب, علم كلام, A كلام, سخن گوي. v. *Oration, rhetorick.*

Declamatory, سخن شناس, سخن افرين, دل, فصيح كلام, كش بيان. v. *Rhetorical, eloquent.*

A DECLARATION, A شرح, بيان, اعلان, A اشتهار, A تاويل. v. *Proclamation, publication, explanation, affirmation.*

Declarative, declaratory, تعبير نما, شرح كنا, بيان ساز.

To declare, اشكاره, تعبير ساختن, بيان كردن, اشتهار كردن, غيان ساختن, مبين كردن, نمودن, تلخيص كردن, نمودن, تفسير نمودن.—(*affirm*), اقرار كردن. *To declare one heir to the crown.* ولي عهد كردن. v. *To publish, proclaim, explain, affirm.*

DECLENSION (*of nouns*), تصريف A, صرف A, بنا. *Declination, decline.* — *A declension*, A تصريف.

Declinable, تصريف دار, ممكن بنا, متصرّف A.

Declination (*descent*), A شيب, A تنزّل, A نزول, A هبوط, A انحراف, A ميل, كجي, A نشيب, A حدور. — (*bending*), زوال A. — (*variation, obliquity*), A تعمّج, عنود. v. Also *decay.*

To decline (*bend* or *lean downward*), مايل شدن, ميل كردن, اجتناب, پرهيز كردن, (*to shun*), — نزول نمودن, هبوط كردن, احتراز كردن, ابا ساختن, اعراض نمودن, كردن. v. *To avoid, refuse.*—*To decline* (*a noun*), اسم تصريف, صرف كردن, تصغير شدن, كاه گشتن, نقص نمودن, — (*to decay*), كردن.

Decline (*diminution*), تصغير A, كاست, نقص A, زوال A. v. *Decay.*

A DECLIVITY, حدور A, نشيب, شيو A, شيب, پستي, نشيبگاه. — *The declivity of a mountain*, دامن كوه, راغ, شخ, نعف A, دري, — *A steep declivity*, صبب A, تابش. — *Acclivity and declivity*, شيب و فراز, نسيب و فراز A اسناد. *A slippery declivity* (*down which boys slide*), نعاف نعف A, فراز, زحلوقت A, زلخت A, زلخ.

Declivous (*sloping*), A حطوط, مايل A, منصب A, مصبّ A.

To DECOCT, پختن, جوش كردن. v. *To boil, digest.*

DECOLLATION, گردن زني, صاف كردن سر.

To DECOMPOUND (*compose of things already compounded*), باز آميختن.

To DECORATE, زينت دادن, پيراستن, زيبيدن,

, آراییدن , آراستن , طرازکردن , طرازیدن , تزیین کردن پیرایه , پیراستن , زیبنده کردن , زیبا ساختن , آرایش نمودن بخش ساختن . v. *To ornament, embellish.*

Decorated, آراسته , پیراسته . v. *Dressed.*

Decoration, decorament, زین A , زینت A , تزیین A , طراز A , زهر A , زونت A , زیب , پیرایش , پیرایه , آرایش . v. *Ornament.*

A decorator, طرازگر , طرازنده , زینت ساز , زیبنده .

To DECORTICATE (*peel*), شطب , مقشّرکردن , قشرکردن , خرط کردن , ساختن .

DECORUM, مناسبت A , لیاقت A , شکوهمندي , ارکان A . v. *Decency.*

A DECOY, کشاکش , خروهت A , دانه , چینه , رامج A , جذب A , جذبت (plur. جذبات) , بنگ . *A decoy-bird,* دونه .

To decoy, دانه , رامج ساختن , جذب کردن , چینه نهادن , دونه بودن , کردن . v. *To allure, entrap.*

To DECREASE (*make less*), کاه نمودن , کاستن , کم کردن , کاه , مغاض ساختن , قصور کردن , تخفیف کردن , انتقاص کردن — (*to grow less*), کاه بودن , قصور گشتن , هبوط شدن , کم شدن , جزر نمودن .

Decrease, کاست , مغاض A , قصور A , هبوط A , کاه , کاهش . *The decrease of a river, rain, &c.* جزر . v. *Reflux.*

A DECREE, حکم A (plur. احکام) , امر A (plur. اوامر) , موقّع A , فرموده , فرمایش , فرمانیون , فرمان , انفصال A , توقیع A , قضا A , حجّت A , حتم A (plur. حتوم) . v. *Edict, law, decision.* — *The decrees of* God, فرموده خدا , قدر A , تقدیر A , قسمت A , قضا الله A . *The divine decrees,* تقادیر , تقدیرات A . *A judicial decree,* حجّت A , حکم شرع , دستینه .

To decree, فرموده , فرمان گذار ساختن , فرمودن , حکم کردن , امر نمودن , دادن , قضا ساختن , حجّت کردن .

Decreed, فرموده , مامور A , مصمّم A , مقدّر A .

Decreement. v. *Decrease.*

DECREPIT, علوف A , قلحم A , فاکّ A , فرناس , ضعیف , عشبة A , هرمي A , قعصم A , قحر A , *decrepit old man,* هم A , هرم A , هدم A , فرتوت , پیر زال . زرمان , خرف A , دهکم A , جلباب , قلعم A , قفت A . *An old decrepit woman,* فرتوته , همّت A , عجوزة A . زرفان .

Decrepitude, پیري , حال فرتوت , فرناسي , فرتوتي .

DECRESCENT, کاه , قصورنما .

DECRETAL, امردار , حکم پیوند . — *A decretal* (*book of decrees*), کتاب احکام .

Decretory. v. *Judicial, definitive.*

To DECRY, بانگ , ملام کردن , ذمّ دادن , عیب نهادن , برزدن .

DECUPLE (*tenfold*), ده تا , ده مرّه , عشر A , ده .

A DECURION (*serjeant* or *corporal*), دهمرده , میردها .

To DEDICATE (*consecrate*), تقدیس کردن , مخصوص ساختن , اهدا کردن , خاص ساختن , وقف نمودن . *To dedicate temples,* تکریسات کردن . *To dedicate a book,* مدح کردن . *Dedicated,* مقرّر A , موقوف A , مقدّس A .

Dedication, تقدیس A , وقف A . — (*of a book*), مدح A . *Dedications* (*of temples*), تکریسات .

To DEDUCE, نتیجه نمودن , حاصل کردن , برآوردن .

Deducement, deduction (*consequence*), نتیجه A , حاصل A . — *Deduction* (*subtraction*), مشنات A , تفریز A , وضیعت A , تباع A .

To DEDUCT, تفریزکردن , وضیعت ساختن , وضع کردن , مشنات ساختن . v. *To subtract.*

A DEED (*action*), فعل A (plur. افعال) , عمل A , کردار , کار , صنیعت A , صنیع A , صنع A , قضیت A , قصّة A — (*exploit*), عجیبت A , غزا A , کارهمامي — (*written evidence of a legal* , چک , تمسک A , دست خطّ , سند , دستاویز , ابراز A , احتجاج A , تذکرت A — *Deed of gift,* هبه نامه . — *Deed of sale,* قباله A . — (*reality*), حقیقت A , معني A , معنیت A . — *A sudden unpremeditated deed,* بدیهت A . *A villainous deed,* قضیت نا مرضیت . *Words and deeds,* قول و فعل , فعل و مقال . *Illustrious deeds,* افعال حسنه .

To DEEM, قیاس نمودن , پنداشتن . v. *To judge, think.*

DEEP, دژن A , تهدار , گود , دور فرود , دور فرو , عمیق A ,

مغاک , نغول ا , نغل ا , قعیر ا , قعور ا , ژرف , زورا ا , اخوق ا , خوقا ا , سهبت ا , نقیر ا , مقعّر ا , میغ ا , غموس ا , غضوض ا , مسهبت ا , لجود ا . — (*gloomy*), غامض ا , سیاه , خیره , تارو تیر , ظلماني ا , مشکل ا , مغلق ا , بلا عیان ا , نا آشکاره , غیر ظاهر , مشتبه ا . v. *Obscure, ambiguous, difficult.* — (*sagacious*), تیز فهم , باریک بین , اهل بصیرت , صاحب فراست , رنگ آمیز , حیله باز , پر کید , پخته , آل دار . v. *Cunning, insidious.* — (*mournful*), دلتنگ , جان آزار , غمخور . v. *Solemn.* — *A deep well or pit*, چاه , تکاور ا , هویت ا , فعور ا , جهنّام ا , بیر دورفرو , عمیق , غیابت ا , غیاب ا , مغاک ا . *A deep cavern*, اخوص ا , عمق ا , لجبت ا , نغل ا , جاي بي ته , غینف ا , قعب ا , قعر ا , هوت ا . v. *Abyss, gulph.* — *A deep or base sound*, نرم , ابم , بم . *A deep* or *dark colour*, قهوه , سیاه چرده . *A crime of a deep die*, گناه نکبیر . *Deep musing*, متامّل ا , اهل باطن . v. *Contemplative.* — *A deep wound*, زخم غمّاقت . — *A deep dish*. قعران ا . *To dig deep*, تغوّط ساختن . *To sink deep*, تغویط کردن .

The deep (*ocean*), دریاي ژرف , بحر محیط , دریاي شور , قاموس ا , قعر ا , لجبت ا .

To deepen, زورا کافتن , دور فروگندن , عمیق کردن . v. *To dig.* — (*to cloud*), سیاه نمودن , تاریک ساختن , ظلماني کردن . v. *To darken.* — *To deepen a colour*, سیاه , قهوه رنگي کردن , غم , دلتنگ ساختن , چرده نمودن .— (*to make gloomy* or *sad*), ملول کردن , دادن .

Deeply, ا عمیقاً , دورفرود , درنانه . v. *Deep.*—(*with great study* or *sagacity*), باگران فراست , با اشتغال عظیم . — —(*sorrowfully*), ملولانه , با جان آزاري , با قساوت , غمخورانه . v. Also *highly.* — *To be deeply in love*, بسیار عاشق شدن , مجنون گشتن . *To be deeply in debt*, بسیار قرض دار بودن , مدیون بودن . *To be deeply coloured*. قهوه رنگ داشتن , سیاه چرده بودن .

Deepness, ا عمق . v. *Depth.*

DEER, آهو , غزال ا (plur. غزلت , غزلان), ابن بریح ا , غرم , گاودشتي , مرغر , گوزن , گوزنه , شاهد وحوش , بازو , ریم ا , جوزر ا , ایّل ا , اراخ ا , اجل ا . *The covert of a deer*), خلم ا , مغار ا , کناس ا .

To DEFACE (*spoil, disfigure*), تخریب کردن , خراب کردن , اقباح ساختن , قبیح نمودن . v. *To deform* —(*to erase*), ستردن , محونمودن , منسوخ کردن , نسخ کردن , نا چیز ساختن . v. *To destroy.*

Defacement, ا محوت , سترش , تخریب . v. *Razure*; also *violation, injury.*

Defalcation. v. *Diminution.*

DEFAMATION, افتراکاري , عیب گوئي , بدگوئي , بد نام . رسواي , اتّهام ا . تهمت ا , بهتان , افترا ا . v. *Calumny.*

Defamatory, عیب جو , بهتان گو , بهتاني , بدنامي , مفتري ا .

A defamer, هامزه (fem. هامزت), ا هامز , همّاز ا , مفتري ا , طاعن کننده , نام کشي , بد نام دهنده , بهتان گو .

To defame, نام کشیدن , , بد نام دادن , عیب گفتن , افترا نمودن , قبیح کردن , هامز شدن , بهتان ساختن . v. *To calumniate.*

DEFAULT, تقصیر ا , کوتاهي , قصور ا , گناه , خطا ا , شین , علّت ا , عیب ا , ذنب ا . v. *Crime, fault.* — (*defect*), ا تقصیر , نقص ا , نقصان ا . v. *Failure.*

DEFEASANCE (*annulling*), ا ابطال ا , نسخ ا , محو ا .

Defeasible, ممکن ابطال .

A DEFEAT, انهزام ا , هزیمي ا , هزیمت ا , شکست , شکستگي , کال ا , کسر ا . v. *Rout, overthrow.* — *A feigned defeat* or *retreat*, انهزام صوري .

To defeat, هزم , شکسته نمودن , شکست کردن , شکستن , کسر ساختن , کالیدن , منهزم و تار و مار نمودن , گردن . v. *To overthrow, conquer, vanquish.* — (*to frustrate*), محروم کردن , حرمان ساختن . v. *To disappoint, abolish.*

Defeated, منهزم ا , منهزم ا , شکسته .

To be defeated, شکسته بودن , منهزم شدن .

To defecate. v. *To purge, purify, cleanse.*

DEFECT (*deficiency*), قصور ا , نقصان ا , نقص ا , زوال ا , تقصیر ا (plur. تقصیرات). v. *Failure, want.*—(*fault*), عیب ا (plur. عیوب), آهو , زلّت ا , خطا ا , غلط ا , سهو ا , ضلال ا , ضلالت ا . v. *Error, mistake, blemish, vice.* — *Without defect*, بي عیب , کامل ا , تمام ا , صهابي ا , موفور ا , اصهب ا .

Defection (*apostacy*), ترک, برگشتگي, ردت ع, ارتداد ع, عصيان ع, بغاوت ع, نافرماني, (*revolt*)—. انکار ايمان, دين, خلفان ع, طغيان ع. v. Also *defect*, *failure*.

Defective, مقصّر ع, ناقص ع, عيب دار, تقصيروار, ناتمام, کمين, کمينه, معيوب ع. v. *Deficient*, *blameable*, *faulty*, *imperfect*, *vicious*. — *To be defective*, ناتمام شدن, ناقص گشتن. عيب داشتن, معيوب شدن. *To render defective*, تقصيروارساختن, کم کردن, ناتمام کردن. — *Defectiveness*. v. *Defect*, *faultiness*.

DEFENCE (*protection*), پناه, ياري, پشتي, حمايت ع, مظاهرت ع, عصمت ع, صيانت ع, وقايت ع, نگاباني, کنف ع, حفاظت ع, دستگيري, دستياري, ذري ع. v. *Guard*, *security*. —— (*apology*), عذر ع, بهانه, اعتذار ع, معذرت ع. v. *Vindication*, *justification*. — (*prohibition*), حرم ع, تنبيه ع, منع ع. — (*resistance*), تعارض ع, ردّ ع, مقاومت ع, مزاحمت ع, معارضت ع.

Defenceless, بي, غير مظاهرت, نامحمي, بي حمايت صيانت. v. *Unarmed*, *helpless*.

To defend, صيانت کردن, نصرت کردن, حمايت دادن, تخفير, دستگيري بخشيدن, مظاهرت نمودن, عصمت ساختن, دست رس, پشتي دادن, نگاه کردن, نظرساختن, کردن, دستيارشدن, نمودن. v. *To protect*, *guard*, *support*, *vindicate*. — (*to uphold*), تحقيق, تعريف نمودن, اقرارکردن, ساختن. v. *To assert*, *affirm*. — (*to fortify*), احکام کردن, منع ودفع, تحصين کردن. — (*to prohibit*), استحکام ساختن, کردن, احصاردادن, احرام ساختن. v. *To forbid*. — *To defend a castle*, حفاظت قلعه کردن. — *To defend one's self*, نقص توقيت ساختن, مدافعت کردن, خودرا نگاه داشتن. — *To defend a cause* (*legally*), دعوا شرعا, مرافعت حصن کردن, حمايت نمودن.

Defendable. v. *Defensible*.

A defendant (*in a law-suit* or *criminal prosecution*), مدعي ع, مدعي عليه ع.

A defender (*of another*), پشتيبان, نگهبان, حامي ع, مظاهر ع, حمايت نماينده, دستگير, مدافع ع, محافظ ع, مناجد ع, فرياد رس, ناصر ع, مستحفظ ع. v. *Champion*, *patron*, *advocate*.—*The defender of the faith*, دين پناه, دين, غازي الدّين ع, پرور. *The defender of the kingdom*, مملکت پناه.

Defended, محروس ع, مصون ع, محفوظ ع, معصوم ع, منعصم ع, منصور ع, محمي ع.

Defensible, قابل تنقيح, ممکن عصمت. v. *Justifiable*, *right*.

Defensive (*affording defence*), عصمت بخش, حمايت ده, صيانت ساز, دستگيري نما. — (*in a posture* or *state of defence*), بحالت محروس, درحال مدافعت.

The defensive, حال مدافعت, صيانت ع. v. *Defence*.

Defensively, محروسانه, درحال مدافعت, بروجه عصمت;

To DEFER, اهمال کردن, درنگي کردن, ديري کردن, توقّف نمودن, امهال کردن. v. *To delay*, *withhold*; also *to refer*.

DEFERENCE (*respect*), ادب ع, باور, امتياز ع, اعتبار ع, حرمت ع, اعظام ع, التفات ع, ملاحظه ع. v. *Regard*, *veneration*.—(*complaisance*), شيرينکاري, ملايمت ع, ملاطفت ع. v. *Condescension*, *submission*.

DEFIANCE (*to fight*, *&c.*), دعوت جنگ. — (*challenge to produce proofs*), طلب ابراز, استبراز ع. — (*contempt*), طعن ع, مذمّت ع. v. *Insult*, *affront*.

DEFICIENCY, نقص ع, قصور ع, زوال ع, قلّت ع, کمي, باقي ع, درماندگي, عاجزي ع, نقصان ع. v. *Defect*, *want*.

Deficient, عاجز ع, زايل ع, ناتمام, قاصر ع, ناقص ع, کم, بمانده, فرومانده, بخس, عاجزانه. v. *Defective*, *wanting*.

A DEFIER (*contemner*), مهين ع, تذليل نماينده, طعن گو. (*challenger*), دعوت ميدانه کننده.

To DEFILE (*contaminate*), پليد کردن, ناپاک کردن, ملوّث کودن, آلوده نمودن, آلودن, مردارساختن, غليظ کردن, تکدّر نمودن, تنجنيس ساختن. v. *To pollute*, *soil*, *taint*, *corrupt*, *vitiate*. — (*to corrupt chastity*), زن بکارت گرفتن, پرده درشدن, مفترع کردن. v. *To debauch*, *violate*, *ravish*.— (*to go off file by file*), صف صف رفتن.

A defile (*narrow passage*), زقاق ع, تنگ راه, کوچه, کومجه, زتفت ع, خانق ع.

Defiled. جنب ع, ناپاک, ملوّث ع, آلوده, پليده.

Defilement, ناپاکي, غلاظت ع, مرداري, پليدي, آلايش, جنابت ع, اهار ع, الا ع, اهان ع, تلوّث ع, لوث ع, آلودگي. v. *Corruption*, *pollution*.

A defiler, پرده در , آلایش کننده , پلید گر , ناپاک کننده , *&c.* v. *Corruptor, ravisher.*

To DEFINE (*circumscribe or mark the limits*), جزم ساختن , حد ساختن , تقدیر نمودن , قطع کردن , فصل نمودن . *To define and mark the boundaries*, تحدید و ترسیم کردن . — (*to explain a thing by its qualities*), تعریف ساختن , وصف دادن . v. *To describe;* also *to decide.* — *To define logically*, تحدید کردن .

Defineable, قابل وصف , ممکن تعریف .

Defined (*limited*), محدود ا , مقدّر ا , مقطوع ا . — (*explained*), موصوف ا . — (*appointed*), مفروض ا .

A definer, موصوف کننده .

Definite (*certain*), متعین ا , معین ا , مقرّر ا , قاطع ا , مأموت ا . v. *Limited, defined, exact, precise.* — *A definite* or *fixed time*, ساعت مأموت . *Restricted to a definite time*, موقت ا , موقوت ا . — *A definite noun*, معرف ا .

Definiteness, یقین ا , تحقیق ا , مقرّری . v. *Certainly.*

Definition, وصف ا , تعریف ا . v. *Description, explication, decision.*

Definitive, قطعی ا , شافی ا , قاطع ا , محدود ا , معهود ا , متعین ا , معین ا . v. *Express, positive.* — *To give a definitive answer*, قطع جواب دادن .

Definitively, قطعاً ا , بطور معهود , بروجه معین ; قطع ا , قاطعانه , وصیف ا .

Definitiveness,

Deflection. v. *Deviation.*

To DEFLOWER, بکرشکستن , زفاف کردن , مفترع کردن , *To debauch, defile, violate.*

DEFLUXION, نزله ا , زکام ا , نازلت ا . v. *Catarrh.*

To DEFORM, بد شکل کردن , زبون کردن , قبیح کردن , زشت , کریه روی کردن , قبیح المنظر نمودن , اقباح ساختن , ناسازکردن , پیکر نمودن . v. *To deface, disfigure, destroy, dishonour.*

Deformed, زشت , شنیع ا , ناساز , زبون , قبیح ا . — *Deformed in countenance*, زشت رو , کریه المنظر ا .

Deformedly, زشتانه , بروجه ناساز , قبیحانه .

Deformedness, deformity, زشتی , شنیعت ا , قبح ا , زبونی . v. *Ugliness, irregularity, dishonour, disgrace.*

To DEFRAUD, غدر , فریب نمودن , فریبیدن , فریفتن , غابن , غبن و حرمان کردن , غبن ساختن , غدّار بودن , ساختن رنگ , حیله بازی نمودن , حیله باز بودن , حیله کردن , شدن , الات کردن , آل ساختن , آمیز شدن . *To defraud one another*, تغابن کردن . *Defrauded*, فریفته , *&c.*

A defrauder. v. *Cheat.*

To DEFRAY (*pay the expence*), خرج ادا کردن , بذل کردن , مصارف دادن , خرج ساختن . v. *To expend, pay.*

DEFUNCT, مرده , (plur. مردگان), مرحوم ا , فوت شده , رفته , برگشته , متوفی ا , معفور ا . v. *Dead.*

Defunct (*person deceased*), مرحوم ا , موتی ا or موتا (plur. اموات). — The following are applied to persons *defunct*, and imply, *of pious memory, residing in paradise, &c.* فردوس مغفورله , بهشت معاد , جنت مکان , جنت اشیان , اشیان اسودگان بقعت خاک , قدس خرام , حورخدم .

To DEFY (*to battle*), میدانه دعوت کردن , مبارزخواندن . v. *To challenge.*—(*to affront*), مذمّت کردن . v. *To slight, despise, insult.*

DEGENERACY (*from ancestorial virtue*), از نسب افتادگی , نامردی , بی اصلی , ابتذال ا , من اصل ضلال ا . — *meanness*), ناکسی , دونی . v. *Baseness.*

Degenerate, جفس ا , بی اصل , از اصل افتاده , نا خلف , خلاف ا , افگنده , ناکس ا , جفیس ا . v. *Base, mean.*

To degenerate, ناکس , از اصل افتادن , نا خلف شدن , ذلیل بودن , دون شدن , گشتن , وحشی گشتن . *To degenerate* (*grow wild as plants*),

DEGRADATION, از جاه , ازپایه عزل , عزل ا , معزولی . v. Also *degeneracy.*

To degrade, ازمرتبه , ازجاه معزول کردن , منعزل کردن , ذلیل نمودن , حقیرساختن , وضع کردن , عزل نمودن .

Degraded, معزول ا , منعزل ا .

DEGREE (*quality, rank, station*), شان , جاه , درجه ا , طبقت ا , قدر ا , پایه , مرتبه ا , رتبه ا , منزلت ا , سان , بامبره , مرهصت ا , (plur. طبقات). v. Also *step.* — *A*

high degree of dignity, جاه عالي , رتبت علیا , پایه برین . *The lowest degree*, مرتبه نزول , دراک اسفل , درکت A . *The higher and lower degrees of men*, عامّة و , شریف و وضیع . — *Degree* (*order of lineage*), نسب A (plur. انساب), برایا . — *Degree* (*proportion*), مناسبت A , اندام A , نسل A , اصل A (plur. اصول), علامت A . *The ascending and descending degrees of kindred*, اصول و فروع . — *To be advanced from the lowest to the highest degree*, شخشیدن , از فرو تا بالا برنشستن . — *Degree* (*proportion*), مناسبت A , اندام A , اندازه , مطابقت A , موافقت A . *An astronomical degree*, درکات , دقیقت A .— *Degrees of infernal punishments*, درجه A , دوزخ . — *By degrees*, قدم بقدم , پایه پایه , درجه بدرجه .

To DEJECT (*make sad*), رنج دادن , دلتنگ کردن , غمناک ساختن . v. *To afflict, grieve.*

Dejected, تیره ضمیر , تیره دل , غمگین , دلگیر , دلتنگ , غمناک , شیو , ازارکشیده . v. *Afflicted, depressed, sorrowful.*

Dejectedly, مضطر بانه , با غم , ملولانه , با درد .

Dejectedness, *dejection* (*lowness of spirits*), سودا A , افسردگي , غمّ , درد , رنج , سواد A . v. *Melancholy, affliction, weakness.*

To DEIGN (*condescend*), قبول کردن , تنزّل نمودن . v. *To grant, permit.*— (*think worthy*), مستحق , واجب پنداشتن , فکر کردن .

DEISM, تصوّف A .

DEIST, متصوّف A , اهل تصوّف .

A DEITY, الاه A , اله A (plur. الهت fem. الهت , الاهت), ربوبیت A , الوهیت A , الوهت A , الهیت A .— *The* DEITY, تگري , خدا , اللّه . v. GOD.

DELAY, درنگي , دیري , تاخیر A , توانی A , توقّف A , امان A , نظرت A , عوق A , عجوز A , جنگ جلاب , تراخي , مکیثي A , مکث A , مهالت A , مهال A , مهلت A , مهل A or مکیثا A , تافت A , نفست A , مکوث A , مکثان A , انات A , اناءت A , انا A , تسویف A , ثمل A , توفت A , نسات A , اجل A , طلوان A , طلوّ A , طلا A , اتم A , تانيُ A , نسیت A , فرغول A , فرغل A , لبیثت A , لبثة , لبث A , آرام , هنبتة A . v. *Hesitation, stay, stop, rest. Without delay*, بلا توانی , بي توقف .

To delay, توانی , توقّف کردن , تاخیر نمودن , دیري کردن , تثبّت نمودن , تمهل کردن , درنگیدن , درنگي کردن , ساختن , متباطي کردن , بجمم نمودن , تحرّي کردن , تلبّث ساختن , معکث نمودن , مماعکت ساختن . *To grant a delay*, ممهل کردن , درنگي بخشیدن , عوق دادن , کردن . *To ask a delay*, دیري خواستن , استمهال ساختن , مهلت طلب کردن . *Delayed*, دیري کرده , &c.

Delectable. v. *Delightful, pleasing.*

To DELEGATE, ارسال , گماشتن , فرستادن , روانه کردن , کردن . v. *To send.* — (*to send an envoy* or *appoint an agent*), حواله , وکیل نسب نمودن , وکیل فرستادن , ایلچي مرسل کردن , گماشته کردن , مباشر ساختن , کردن .

A delegate, وکیل A (plur. وکلا), موکّل A , نایب A , گماشته , سرهنگ A , حواله A , پیش دست , پیش کار , مباشر A .

Delegation, سپارش , وکالت A , نیابت A , مباشرت A , منصب وکیل . v. *Commission.*

To DELETE. v. *To blot, erase.*

Deletion. v. *Razure, destruction.*

Deleterious. v. *Deadly, destructive.*

To DELIBERATE, پنداشتن , فکر کردن , تامّل کردن , تدبیر , مشورت کردن , اندیشیدن , اندیشه کردن , راي ساختن , استشاره کردن , استیمار ساختن , موامرت کردن , ساختن . v. *To hesitate.*

Deliberate (*circumspect*), اهل , صاحب احتیاط , بیدار , مدبّر A , متنبه A , صاحب انتباه , بصیرت . v. *Cautious.* — (*slow*), بطي الحرکت A , کاهل A , آهسته .

Deliberately (*cautiously*), از تامّل , مدبرانه , با احتیاط , عمداً A , با غرض , با پیشدلي — (*with design*), محاذرتانه , با پیشدلي , اهسته رو , کاهلانه , بقصد A — (*slowly*), عن قصد A , قصدانه , نزراً A . — *To resolve deliberately*, تصمیم کردن .

Deliberation, غور A , اندیشه , تفکّر A , تامّل A , تدبیر A , راي A , فکر A , قصد A . v. *Consultation.* — *Deliberation, deliberateness* (*caution*), هوشیاري , خبرداري , پیشدلي , بیداري , احتیاط A , تدارک A . v. *Circumspection.*

Deliberative, راي نما , فکرکنا , تدبیرمنسوب , &c.

DELICACY (*in eating*, &c.), ذوق A , نعمت A , صفا A . v. *Luxury, daintiness.*—(*beauty*), جمال A , حسن A , زیبایي . v. *Gracefulness.*—(*tenderness, softness of manner*), ملایمت A , ملاطفت A , لطف A , ازرم A , ظرافت A , شیوه , ناز , نازکي . v. *Politeness.* — (*neatness*), طهارت A , طهر A , پاکلک , پاکیزگي , پاکي , نزاکت A , وضاءت A , نقا A . v. *Also*

neatness, accuracy.—(gentle treatment), رحمت A , شفقت A . v. Mercifulness, indulgence.—(elegance of dress), رخصت A . پیرایش، لباس , زینت، جامه . — (tenderness of constitution), نازکي وجود , ضعف، جسمان , عجز، جسد , ناز مزاج .

Delicacies, delicates (exquisite viands), نعم، ذوق و صفا , نفایس، نفایس A , طعام گوناگون و میوها بوقلمون , گوناگون بهیت . Enjoying delicacies, صاحب، ذوق و نعیم .

Delicate (to the palate), &c. خوش مزه , صفا بخش , نفیس A , نازنده , نازک A (fem. نازکت), — (soft, amiable). نفساني , ناز پرور , باک دامن , پاکیزه , پاک , ملایم A , ناعم A , نازنین , زن، نازنین , شیوه گر , سیاه پرور , پاکمال — A delicate woman. ربیل A , نازکه A , عورت، دلبند , دلبر , دلخواه , پاکیزه رویي v. Under beautiful. — Of a delicate constitution, نازنین مزاج , نازک وجود . Of a delicate temper, نازک خلق , حلیم A . — Of a delicate shape, نازنده صورت , نازک اندام . النفس Delicate fingered, رخصت A (plur. رخایص). — Having a delicate taste, اهل، ذوق و صفا . v. Also beautiful, elegant; polite, gentle; tender, effeminate; nice, dainty, choice, luxurious; pure, clear, fine.

Delicately, ملایمانه , نازکانه , با ملایمت . v. Beautifully, daintily, choicely, finely, politely, effeminately.

Delicateness. v. Delicacy.

Delicious, مرغوب A , لذیذ A , لطیف A , نفیس A , دلجو , دلکشا , دلکش , خوش ذایقه , مزه‌دار , خوشگوار . v. Delicate, agreeable, sweet, delightful.

Deliciously. v. Delightfully, sweetly.

DELIGHT, delightfulness, deliciousness, خوش مزگي , شادي , مزه‌داري , نفاست A , لطافت A , لطف A , لذت A , خوشي , دلخوشي , دلاویزي , خوشنودي , خرمي , شادماني , عیش A , تفرج A , دلشادي , سرور A , کامراني , خرسندي , نعمت A , صفاي بال , صفا A , ذوق A , حضور A , عشرت A , نوش , (ریاضان , روضات , روض plur) روضت A , نعیم A , انبسات A , خظ A , دم , خنخ A , عسیلت A , خراي . v. Joy, gladness, pleasure.—Sensual delight, نفس A , نفس، امّاره , ذوق، جسماني , توقان، نفس .

To delight (give pleasure), مسرور کردن , خوش کردن , پر، ذوق و خفا نمودن , عیش و عشرت دادن , دلاویز کردن , عیش و عشرت داشتن , سرور ساختن . — (to have pleasure in), سروریافتن , دلخوش بودن .

Delighted, شادمان , شاد , خرم , مسرور A , خوش , خوشنود .

Delightful, delightsome, دلخوش , پرعیش و عشرت , نوشین , نوشه , دلاویز , مرغوب A , مسرور A , دلفروز , جانستان , دلجو , دلپذیر , دلپسند , خوشنما A , محظوظ A , مفروح A , مفرّح A , لذیذ A , لطیف A , دلکشا , دلنواز , دلربا . ذوصفا , شبرینکار , مفراح A . A delightful place (as a garden, &c.), گلگشت , سیران گاه , نزهتگاه , تماشا گاه , تفرّج گاه , جاي دلستان و گلشن، جنت . مسیره A , گلشن سراي , کلشن نشان . v. Elysium, paradise.

Delightfully, مفروحاً A , با عیش و عشرت , مسرورانه , دلخوشانه . Singing delightfully, خوش خوان , با حضور خوشنوا .

To DELINEATE (design), نشاندن , رسم کردن , نقشه کردن , کتب , رقم کردن , مسطور نمودن , سطر کردن , نشان نمودن , ساختن . v. To describe.—(to paint), نگارساختن , نقش کردن .

Delineated, مقید A , نشانده , مسطور A , مرسوم A .

Delineation, تسطیر A , علامت A , نشان , خطّ A , رسم A , کتب A , رقم A , نقشه A . v. Picture.

DELINQUENCY, جریمه A , جرم A , خطا A , تقصیر A , گناه , v. Fault, failure, offence.

A delinquent, مجرم A , تقصیروار , گناه گار . v. Offender. criminal.

DELIRIOUS, هذو A , هذي A , مد هوش , بي هوش , عتوه A , هذّار A , مجنون A , اشفته , فرناس , هذیان A , معتوه A , عته A , کلب A . v. Raving. — Delirious in speech, بیهوده گو , هذر (fem. هذرت) A .

Delirium, سبه A , مد هوشي , بي حواسي , بي هوشي , هذر A , عتاهت A , هذیان A , هذي A , هجر A , هذیجان , مجنّت A , اشفتگي , تعته or تانه A . — The delirium of a fever, هذیان، محرور .

To DELIVER (give in charge), سپردن , حواله کردن , فراکسي , تسلیم کردن , رسانیدن , سپرد کردن , تفویض کردن , بدست رسانیدن , دادن . v. To give, offer, yield, surrender. — (to save, set at liberty), داشتن . — (give), آزاد کردن ,

رهانيدن , زهاندن , رها كردن , نجات ساختن , خلاص كردن . v. *To rescue.* — (*to relate*), فرج دادن , رسته گردانيدن , سخن پرداختن , خبر دادن , كلام كردن , گفتن , بيان كردن , نقل كردن . v. *To speak, tell, utter.* —*To deliver a woman with child,* ماماي زنان ساختن , دايگي كردن , وضع حمل گردانيدن . — *To deliver from hand to hand,* از دست بدست رسانيدن .

Deliverance (*from captivity, &c.*), رهائي , رها , نجات A , تقرير A , اثر A , خبر A , نقل A , سخن , كلام A , گوي , گفتار . v. *Utterance, speech.* —— (*giving* or *consigning to another*), تفويض A , تسليم A , سپارش , پراس , اطاعت A .—(*surrender*), استسلام A .

Delivered (*freed*), رهيده , رستگار , رسته , خلاص كرده , آزاد كرده , مفكوك A , مملق A or مملس A , منملس A or متخلي A . — *To be delivered* (*freed*), منقوذ A , منملق A , رهيده بودن , آزاد شدن , رستن . v. *To escape.* — *Delivered* (*consigned, given*), سپاريده , داده , متسلم A , مندفع A . v. *Surrendered.* — *To be delivered* (*consigned*), مندفع بودن , سپاريده شدن .

A deliverer (*rescuer*), آزادي دهنده , خلاص A , مخلص A , رهايي بخش , مخلي A , منقذ A . v. *Saver; preserver.* — (*a relator*), نقل كننده , مقرر A . — v. *Narrator.*

Delivery, v. *Deliverance.*—(*surrender*), سپارش , پراس , تسليم A . — (*child-birth*), وضع حمل , وضع بار , وضع , نفاس A , لدت A , ولاد A , ولادت A , مولد A , آبستاني .

Dell, v. *Dale, valley, pit.*

To DELUDE, مسخره , بازي دادن , فريفتن , گمراه كردن , خنده ريش كردن , رنگ ساختن , حيله بازي نمودن , كردن . v. *To beguile, cheat, deceive, frustrate.*

Deluded, فريفته , آلفته , مغبون A , مغرور A .

A deluder. v. *Deceiver, impostor.*

To DELVE. v. *To dig.*

A delver, بيل دار .

A DELUGE, سيلاب , نزيم A , طوفانه , طوفان A . v. *Inundation, storm.*

To deluge, سيلاب ساختن , غرق كردن , طوفان نمودن . v. *To drown, overflow, overwhelm.*

DELUSION (*deceit*), عبن A , فريب , حيله , رنگ A , كيد A , غدر A . v. *Cheat, guile, deceit, error, illusion.*

Delusive, delusory, فريب ساز , رنگ نما .

A DEMAGOGUE, مقتداي عامت , پيشرواي عوام .

Demain, demesne. v. *Estate, land.*

A DEMAND (*claim, requisition*), خواهش , درخواست , دعوي A , مطلوب A , طلاب A , طلب A , مستلزم A , خواست , مبتغا A , مقتضي A , اقتضا A , پرسش , ادعا A , دعوا A , تنحل A , انتحال A , استبداد , احتفاظ A , مسول A . *An absurd demand,* سوال بيمال . v. *Interrogation, question.*— *A demand for goods,* A ترويج .

To demand, مستلزم نمودن , طلب كردن , دعوي كردن , مبتغا نمودن , اقتضا ساختن , خواستن :

Demandable, واجب الدّعوي , لايق طلب

A demandant, demander, دعوي , طالب A , داعي A , طلب نماينده , داد خواه , كننده .—(*plaintiff*), مدعي A . v. Also *dun.*

Demanded, پرسيده , درخواسته , مطلوب A , طلبيده , خواسته .

To DEMEAN (*carry one's self*), حركت , وضع نمودن , خور ساختن , حقير نمودن , ذليل كردن .—(*to debase*), كردن .

Demeanour (*air, behaviour*), وجه A , سيما , چهره , وضع A , نظر A , روي .

To DEMENTATE, مجنون گشتن , ديوانه شدن . v. *To grow mad.*

DEMERIT, ناكسي , مذلت A , حقارت A . v. *Worthlessness.*

To demerit (*deserve blame* or *punishment*), سزاوار بودن , لايق عقوبت بودن , واجب بهتان شدن .

Demersion. v. *Drowning.*

DEMI, نيم , نصف A . v *Half.*

Demise. v. *Decease, death.*

To demise. v. *To bequeath.*

A DEMOCRACY, جمهور A .

To DEMOLISH, تخريب , پايمال كردن , خراب كردن ,

مدعات , هدم نمودن , ویران کردن , هدم ساختن , تهدیم , تعرطة کردن , ساختن .

A demolisher, مخرب ع , ویران کننده , خراب کننده , مدعثر ع .

Demolished, مهدوم ع , مخروب ع , خراب کرده شده , ویران ع . *To be demolished,* خراب شدن , ویران گردیدن , مخروب بودن .

Demolition, خرابات ع , خرابي , خراب ع , پایمالي , ویراني , انهدام ع , هدم ع , تخریب ع .

A DEMON, جنّ ع , جانّ ع (plur. جنّات , جنّان), دیو , اهرمان , ولهان ع , شیطان ع (plur. شیاطین), ابلیس ع , عفریت ع (plur. عفاریت), پتیاره , پتیار , خیثعور ع , زنده , عبقر ع , کعنکع ع , عکنکع , کنگوش , زابن ع , قراغوش , دیومرد , آرداو , عولق ع , قطرب ع , غول بیابان , (اغوال), صیدانت ع . *A good demon* or *fairy,* پري , فرسا .—*A sylvan demon,* غول ع (plur. دیو سپید . خربط ع , دیو ستنبه , ستنبه , شغوت ع .— *A demon supposed to preside over buried treasure,* موکل ع . — *Having a familiar demon,* پریدار , مخدوم ع , تابع دار . — *Haunted by demons,* دیو لاخ , عبقر ع , مجنّت ع , بلوقت ع . *The voice of demons,* عزیف ع , هدد ع . *The prince of demons,* اهرمان , شنقناق ع , جان بن جان . v. *Devil.*

A demoniac, جنّون ع , مجنون ع , مجنون , دیو دار , شغوت ع , دیو آباد , دیوستان , شیطاني .

Demoniacal, پري ساي , مخبّل ع , خبل ع , دیوانه , دیوي , سفعت ع .

DEMONSTRABLE, قابل برهان , ممکن دلالت .—*Clearly demonstrable,* مستحسن المدلول ع .

Demonstrably, بطور برهاني , عین الیقین ع , ظاهراً ع .

To demonstrate, اظهار نمودن , دلیل کردن , نماییدن , نمودن , بیّنت آوردن , استدلال کردن , برهان نمودن , اشکاره ساختن , مبصرت گردن , بینت اقامت نمودن . v. *To show, prove.*

Demonstrated, نموده , مدلول ع , مبرهن ع . *Excellently demonstrated,* مستحسن المدلول ع . *Badly demonstrated,* فاسد المدلول ع .

Demonstration, دلالت ع (plur. دلایل), دلیل ع , دلیلي , شعور ع , نمایش , اظهار ع , برهان ع (plur. براهین), استدلال ع , اثبات ع . *An evident demonstration,* بینت ع (plur. بینات). *Evident demonstrations,* حجات واضحت و براهین ساطعت . *Demonstration of affection,* دلنمودگي , دلداري , مخالت ع , ونوازش .

Demonstrative, demonstratory, برهاني ع , مبرهن , دلالت نما , *A demonstrative cause,* سبب ظاهر الدّلیل ع .

Demonstratively, بروجه برهاني , ظاهر ع , ظاهراً ع . v. *Clearly, plainly.*

A demonstrator, نماینده , دلالت کننده , دالّ ع .

Demulcent. v. *Softening, assuasive.*

To DEMUR, شک بردن , درگمان بودن , گمان بردن . v. *To doubt, hesitate.*

DEMURE, محجوب ع , شرمسار , وقور ع , صاحب ادب , خفرت ع , خجل ع . v. *Modest, bashful.* — (*grave, austere*), عنفي ع , تند , درشت . v. *Serious, sober, decent, silent.*

Demurely (*modestly*), خجلانه , با شرم , ادبانه , باسکینت , با عنف , درشتانه , با تندي .—(*gravely, austerely*), خفراً ع .

Demureness, وقار ع , خجلت ع , شرمساري , سکینت ع , خفر ع , خجاب ع . v. *Modesty, bashfulness.*—(*austerity, gravity*), عنف ع , درشتي , تندي .

A DEN (*cave of a wild beast*), غار ع , مغارت ع , کمین , زریبت ع , زرب ع , میران ع , دولج ع , کمینگاه , وحش , تامورت ع , زرا ع , خر ع . v. *Cave.* — *A lion's den,* تامور ع , *The den of a hyena,* رجمت ع . *The den* or *hole of a fox, &c.* مکا ع , مکو ع (plur. امکا), مکوت ع , جرّ ع , ختل , خور ع , نفنف ع , وادي ع , مخزت ع . v. *Hole.*—(*a valley*), غابت ع , بیشه , درختستان , جنگلستان . — (*a woody place*), خیر ع .

DENIABLE, ممکن انکار .

Denial, انکار ع , نفي ع , سلب ع , جحد ع , ردّ کلام , تشویح ع , تناکر ع , امتنع ع . v. *Refusal.*—*To give a flat denial,* (*to give the lie*), تکذیب کردن .

Denied, منفي ع , محروم ع , مُنکَر ع , منکور ع . v. *Rejected.*

A denier, نفي کننده , مُنکِر ع , انکار کننده .

To DENIGRATE, اسود کردن . v. *Blacken.*

Denizen. v. *Citizen.*

To DENOMINATE, نام دادن , نامیدن , اسم دادن , اسم زدن , نسب ساختن , مسمّي کردن . v. *To name.*

Denominated, مسمّي A , منسوب A , معتبر A , نامیده , منتسب A .

Denomination, نام , اسم A , سم A (plur. اسما , اسام , مسمات , اسماوات), لقب A , نسب A , v. *Name.*

Denominative, نام ساز , اسم ده .

A denominator, نسب نما .

To DENOTE, مرقوم زدن , علامت نمودن , دلالت ساختن , نشان کردن .

Denoted, معنون A , مرقوم A ,

To DENOUNCE, خبر دادن , اشعار ساختن , اعلام کردن , اظهار نمودن . *To denounce war,* جنگ , اظهار خصومت کردن . ندا ساختن . v. *To proclaim.*

Denouncement, اعلام A , اظهار A , اشعار A , انبا A .

DENSE, کثیف A , منجمد A , هنگفت , سنگین , وثیج A , ستبر . v. *Compact, thick.*

Densely, هنگفتانه , *&c.*

Density, انجماد A , کثافت A , ستبري , سنگیني , هنگفتي .

DENTAL, دندان منسوب , دندان پیوند , دنداني .

A dentifrice, مطهرت A , سنون A , قصمت A .

Dentition (getting teeth), مستسن A , مشغور A .

To denudate, &c. v. *To strip, divest.*

Denunciation. v. *Denouncement.*

To DENY, رد کلام , نفي نمودن , منکر شدن , انکار کردن , محروم , سلب نمودن , دریغ کردن , جحد ساختن , گفتن تناکر نمودن , تشویح کردن , ساختن . *To deny (speak or swear falsely),* کذب و انکار کردن . *To deny with an oath,* با سوگند . *To deny* God, کافر شدن . با قسم دریغ نمودن , انکار کردن v. *To contradict, refuse, disown, renounce.*

A deodand, خداداد .

To DEPART (*go away*), رفتن , کوچ کردن , روانه کردن , هجر , فراق کردن , انتقال کردن , رخلت ساختن , براه شدن خلع , مهاجرت نمودن , تهاجر کردن , هجران نمودن , کردن , مباینت ساختن , کردن , گذاشتن , ترک نمودن . v. Also *To desist, relinquish, quit, leave, retire.* — (*to apostatize,*

v. *To revolt, desert.*—(*to die*), مرتد شدن , ارتداد کردن , فوت شدن , تسلیم روح کردن , ارتحال ساختن , مردن . Also *to perish ;* and *to divide, separate.*

DEPARTMENT (*office*), خدمت A , عهده A , توضیع , نصیب عمل , حصه کار , معاملت .

DEPARTURE, کوچ , روانگي , رحلت A , انتقال A . — ذهاب A , جلا A , ارتحال A , فراق A , هجرت A . v. *Forsaking ; death.*

To DEPASTURE, اتلاف کردن .

To DEPAUPERATE, فقیر کردن . v. *To empoverish.*

To DEPEND (*have a relation to*), نسبت , متعلّق شدن موقوف , تعلیق نمودن , علاقه داشتن , منسوب بودن , داشتن , بودن متفرّع نمودن , منوط شدن . v. *To belong.* — (*to be in a dependent or servile state*), متعلّق بودن , متابع شدن , وغد بودن , بنده شدن , درحال بندگي بودن —(*to be in a state of expectation*), انتظار داشتن , منتظر بودن , امیدوار شدن , آویزان بودن , آویخته بودن , پرند نمودن — (*to hang from*), معلّق شدن . — *To depend upon* (*trust to*), اعتماد نمودن , اعتقاد بردن , اتکال ساختن . v. *To rely.*—(*to be in suspense*), تذبذب شدن .

Dependance, dependancy, dependence, dependency (*relation of one thing to another*), تعلّق A (plur. تعلقات), علاقه A , لحق A (plur. الحاق), سند A . v. *Connection.* — (*being subject to another*), تبعیت A , اطاعت A , انقیاد A , بندگي , فرمانبرداري , ذمّت A . v. *Obedience.* — (*trust*), اعتقاد A , اعتماد A , اتکال A . v. *Confidence, reliance.* — *Dependencies* (*persons or things over which any man has dominion*), توابع A , لواحق A , تعلّقات A , متفرّعات A , متعلقات A .

Dependant, dependent (*relative*), متعلق A , منسوب A , موقوف , منوط A , متفرّع A . — (*subject*), فرمان بردار , رام , منقاد A , مطیع A , بنده فرمان , متابع A . v. *Obedient.* — (*hanging from*), معلّق A (plur. معلقات), آویزان .

A dependant, dependent, depender (*upon another*), تابع A (fem. تابعت, plur. توابع , تبیع A , (fem. تبیعت , بنده , فرمان بردار , بنده فرمان , دامن گیر , (plur. اتوبع , مخضوع A , چراع , اماني . v. *Client.*

To depict. v. *To paint.*

DEPILATORY (*application to take away hair*), نورا, كلس A P, جموش A.

Depilous (*without hair*), بي موي.

DEPLORABLE, A مبكّي, مستوجب الشّكايت A, بلا آور, ناامید, دردمند, مستمند A. v. *Lamentable, calamitous, sad, hopeless.*—(*contemptible*), A واجب الاهانت, مذموم A, مبتذل A. — *Deplorable nonsense*, ترهات مبتذل.

Deplorableness, حال مبكّي, نا امیدواري, دردمندي.

Deplorably, A مستمندانه, دردمندانه, برگشته حالانه.

Deploration. v. *Lamentation*.

To deplore, گریان و, تاسف کردن, زار کردن, ناله زدن, زار و بکا کردن, نالیدن, گریستن, نالان بودن.

Deplored, A مبكي, گریسته, نالیده. v. *Lamented*.

A deplorer, زاري کننده, ناله زننده, بکا نماینده.

To DEPLUME (*pull off feathers*). v. *To pluck*.

A DEPONENT (*witness*), A شاهد, A شهید, گواه, گواه, A مهیمن, A قاریت.

To DEPOPULATE, تاخت و تاراج کردن, ویران کردن, یغما ساختن, غارت و حسارت کردن.

Depopulated, A مخروب, خراب کرده, ویران کرده شده.

Depopulation, خرابت A, خراب A, خرابي, ویراني (plur. [illegible] غارت [illegible]. v. *Havock, waste*.

[illegible] مخرب A, غارت کننده, ویران [illegible] مخرب معمور A, معاور A.

Deport, deportment. v. *Air, behaviour, demeanor*.

To DEPOSE (*from a throne*), از مسند وضع کردن. v. *To dethrone*. — *To depose*, موقوف کردن, خارج کردن, معزول, از منصب تنزل کردن, تغیر کردن, کردن.—(*from an office*), خلع کردن, از پایه دفع و رفع نمودن, ازجاه معزول ساختن. — (*to give testimony*), مشاهدت دادن, شهادت کردن, گواهي نمودن. *To depose upon oath*, شهادت دادن, سوگند, قسم کرده, گواهي نمودن, خورده. v Also *to deposit*.

Deposed, A معزول, *&c.*

A DEPOSITARY (*person with whom any thing is lodged*), مستودع A, امانتدار.

A deposite, A امانت, A وضع, A وضيع, A وضيعت, A رهينت, ودیعت A (plur. ودایع).— (*pledge*), گرو. *By way of deposite*, بطریق امانت. v. *Pawn, pledge*.

To deposite, وضع, رهین کردن, وضع کردن, امانت دادن, ایداع نمودن, تودیع ساختن, ساختن. *To deposite betts* (*at a horse race, &c.*), مباحثت, بحث نهادن, مواضعت کردن, ساختن. v. Also *to lay aside; to place at interest*.

Deposited, A موضوع, *&c.*

Deposition (*evidence*), A شهادت, مشاهدت, گواهي, A بینت. v. Also *dethronement*.

A depository (*place where any thing is lodged*), امانت گاه, وضیعتگاه. v. *Repositary*.

DEPRAVATION, *depravedness, depravement, depravity*, A اخلاف, A فساد, انقلاب A, خرابي, تباهي, ودش, A دخل, A دغل, A تغیر, A هیش. v. *Corruption, degeneracy*.

To deprave, اخلاف کردن, تباهي کردن, خراب کردن, تغیر کردن, مخلف ساختن, فساد نمودن. v. *To corrupt*.

Depraved, A خراب, A مخلف, A مستجرع, مفسد A, [illegible] مخبّل A.

A depraver, خراب [illegible], مفسد A, مخبّل A.

To DEPRECATE, استعفا کردن, استغفارساختن, عذر, نویشه نمودن, استعذارکردن, خواستن. v. *To implore*.— *To deprecate the wrath of* God, ازخدا استغفارکردن. *To deprecate* or *intercede for another*, شفاعت کردن.

Deprecation (*imploring forgiveness*), A استغفار, A استعفا, ابتهال A, معذرت خواهي, A اعتذار, A عذر.—(*intercession*), A شفاعت, خونش, خواهش, درخواست. *By way of deprecation*, عذرخواهانه.

Deprecative, deprecatory, استعفا کنا, استغفارساز.

A deprecator, معذرت خواه. — (*a mediator*), A شفیع (plur. شفعا), A شافع, ورنان.

To DEPRECIATE, مستکبر, مسترذل نمودن, کاسد کردن, تذلیل ساختن, خور و حقیر نمودن, حقارت کردن, پنداشن, کمبها خواندن, اهانت نمودن. v. *To undervalue*.

To DEPREDATE, تاخت و تاراج کردن, غارت کردن,

تالان , تاراج و یغما ساختن , نهب و غارت کردن , یغما گرفتن و ویران کردن . v. *To rob, spoil, plunder, lay waste.*

Depredation, تاراج , غارت ا , یغما ا , تاخت و تاراج , نهب ا , تالان .

A depredator, راهزن , یغمایي , تاخت و تاراج کننده , دزد . v. *Robber, plunderer.* قطاع الطّریق ا , قزاک

To deprehend. v. *To catch unawares, discover.*

To DEPRESS, فرود آوردن , پست کردن . — (*humble*), ذلیل نمودن , وضع نمودن , تحقیر ساختن , فروتن کردن , عاجز و فرومانده کردن , سر فرو زدن , اهانت کردن , بخاک نشاندن , بي اعتبار کردن , حقارت ساختن , نمودن . v. *To deject, discourage, sink ;* also *to press, thrust down ; let fall, let down.*

Depressed, سرنگون , پست , حقیر ا , تیره دل , فرو کرده , دني , خوار , غمگین , کند خانه , نهم زده , پادرگل , سرگردان , محقور ا , فرو نشسته , مخفوض ا , خایب ا . v. *Humbled, dismal, sorrowful, dejected.—Depressed* (*made hollow by pressure*), منهزم ا .

Depression (*abasement*), پستي , تذلیل ا , فروتني , تحقیر ا , تخریب ا , حقارت ا . v. *Dejection.—Depression of the head*, سر فرو . *Depression* or *falling of the voice, when singing*, تنزیل صدا . v. *Pressure, sinking, hollowness.*

A depressor, تذلیل کننده .

DEPRIVATION, عدم ا , حما ا , اعدام ا , تخییب ا , رفع ا , دفع ا , حرمان ا . v. *Privation.*

To deprive, اعدام , عدم نمودن , تخییب کردن , گرفتن , مفقود کردن , محروم ساختن , رفع و دفع کردن , ساختن , برداشتن , فقد نمودن . *To deprive of an office or dignity*, منصب عزل کردن . v. *To depose, degrade.—To deprive of victuals and sleep*, خواب و خورد عدم کردن . v. Also *to take away, to debar, hinder.*

Deprived, عدیم ا , محروم ا , منعزل ا , جدا . — *Deprived of reason*, دلشده . v. *Insane.* — *To be deprived*, منعزل بودن , بي نصیب شدن , جدا بودن , محروم شدن .

DEPTH, عمق ا , عماقت (plur. عمایق), ژرفا , وادي ا , سمک , معق ا , عوبط ا . v. *Deep, deepness,* also *obscurity.* — (*of the sea*), ا . v. *The deep, a deep cavern, abyss, gulph.* — *In the depth of winter*, درمیان زمستان , في الوسط الشتا .

To depurate, &c. v. *To clean, purify, purge.*

DEPUTATION (*vicegerency*), منصب وکیل , وکالت ا , ارسال ا . v. *Appointment, commission.* نیابت ا , مناب ا , مباشرت ا ,

To depute, فرستادن , روانه کردن , ارسال کردن . v. *To send away, dispatch.* — (*appoint*), نصب ساختن , تعیین کردن . v. *To appoint, constitute.* — (*to send a deputation*), وکیل وکیل نامزد , مباشر مرسل ساختن , ایلچي فرستادن , فرستادن کردن . v. *To delegate ;* also under *commissary.*

Deputed, مرسل ا , متعیّن ا .

A deputy, گماشته , موکّل ا , وکیل (plur. وکلا), نایب ا , مباشر ا , سرهنگ , حواله ا , فرستاده , مامور ا , جانشین , معیّن ا , قایم مقام . v. *Agent, factor, commissioner, assistant.* — *A deputy vested with full powers*, وکیل مطلق . — *The deputy of a judge*, نایب قاضي . v. Also *lieutenant, vicegerent.*

To DERACINATE (*tear up by the roots*), ازبیخ کندیدن , نزع کردن , برکندن .

DERELICTION (*abandoning*), هجران ا , هجر ا , ترک ا , v. *Forsaking, leaving.*

To DERIDE, سخري ساختن , استهزا نمودن , مسخره کردن , مزه کردن . v. *To laugh at, mock, ridicule, scoff.*

Derided, مضحک ا . *To be derided*, مسخره شدن .

A derider, ضحاک ا , ضاحک ا , سخرت ا , مسخره کننده , متمسخر ا , مستهزي ا . v. *Scoffer.* ضحکت ا ,

Derision, ضحک ا , مزه , تمسخر ا , استهزا ا , مسخرت ا , ضحکت ا , سخر ا , سخري ا . v. *Raillery, ridicule, scorn, contempt.*

Derisive, derisory, ضحکت کنا , استهزاساز , مسخره نما .

DERIVABLE, ممکن مخترع , قابل صادر .

Derivation, اشتقاق ا , اخراج ا , صدور ا , فرع ا , برآمدگي , اقتباس ا . v. *Source, origin.*

Derivative, فرعي ا . — *A derivative noun*, اسم مشتق . — *Derivatives*, متفرعات ا . — *Derivatively*, بطور فرعي .

To derive, مخترع , صادر نمودن , از مصدر آوردن , بر آوردن , اقتباس ساختن , نسب کردن , مخترج ساختن , کردن v. *To proceed from.* — *To derive descent*, نسب , از اصل آمدن

Descent, decension, فرود آمدگي , هبوط ع , نزول ع , تنزّل ع , نزلت ع , نزل ع , حلول ع , نشيب ع , شيب ع , هوي ع , سفال ع , تسفّل ع , افراع ع , تفريع ع , محل ع , هدور ع , مقل ع . *A sloping descent,* نشيب زمين . *A steep descent,* نشيبگاه . v. *Declivity.—Ascent and descent,* نشيب و فراز . *Ascent and descent of kindred,* اصول و فروع — (*lineage*), نسب ع (plur. انسال), نسل ع (plur. اصول), اصل ع , خاندان , نژاد , (plur. انساب), جنس ع . *The steps of descent* (*in consanguinity*), درجات نزول . — *Descent by inheritance,* ميراث ع , ارث ع , مخلفات ع , ترکت ع . v. *Heritage.* — *To make a hostile descent,* تلان و تاراج کردن , تغاور کردن . v. *To invade, revenge.*

To DESCRIBE, نقل کردن , بيان کردن , تقرير کردن , تحرير , تفسير کردن , تعبير کردن . تعريف کردن , تفصيل کردن , تنميق , املا ساختن , نوشتن , رسم کردن , تصوير ساختن , کردن , توصيف ساختن , استسناخ کردن , نمودن . — *To describe limits* or *boundaries,* تحديد کردن .

Described, تفسير , تعريف کرده , تفصيل کرده , بيان کرده , مزبور ع , متّصف ع , موصوف ع , مسطور ع , نوشته , کرده , مرقوم ع , مرسوم ع , مکتوب ع . — *To be described,* مسطور , نوشته بودن , شدن , *&c.*

A describer, راسم ع , ناسخ ع , صورت کننده , بيان کننده , کاتب ع , وصاف ع , واصف ع , رسام ع , *&c.*

Description, تعريف ع , تفصيل ع , نقل ع , تقرير ع , بيان ع , رسم ع , رقم ع , کتبت ع , کتابت ع , تفسير ع , تعبير ع , صورت ع , تسطير ع , صفت ع , وصف ع (plur. اوصاف), تصوير ع , شقور ع , نهاد , نعت ع , توصيف ع , اتّصاف ع , تخطيط ع . *Description of a country,* تخطيط بلاد . *Description of the world,* هيأت دنيا .

To DESCRY, ملاحظت , نگارشدن , نظر کردن , ديدن , اگاهانيدن , خبر کردن , اگاه دادن , (*to announce*), نمودن . v. *To discern, descover, detect.*

A DESERT, صحرا ع , جنگل , دشت , ويرانه , بيابان , وادي ع , يباب ع , يابان , وحش اصمت , وحشت ع , تيه ع , برّ بيابان , برّه , باديه , بريب بيابان , بريت ع , فلات ع (plur. افياد), دشت پهناور , پهن دشت , بوغ ع , بيدا ع , هيما ع , رقق ع , قوا ع , (فلي , فلا , فلوات , سلقع ع , هومت ع , معاقصت ع , مفازت ع , ميله ع , قفر ع (plur. کفار, قفور), ملا ع , بلاقع سلاقع ع , بلقع سلقع ع ,

Descendant, descending, نزول کنا , فرود اي . v. *Falling, sinking.*—(*proceeding from*), نسل اجداد نما , از اصل اي .

Descended, فرود آمده , نازل شده , منسل ع . *Well descended,* اصل مصول . *Meanly descended,* از پاک نژاد , بد نژاد .

Descendible, ممکن نزول . *Descendible by inheritance,* قابل ميراث خور .

Descendant, descendants, نسل ع (plur. انسال), نسب ع , عقب ع , آل ع , خلف ع (plur. اخلاف), (plur. انساب), عقبت ع (plur. اعقاب) . v. *Offspring, posterity.*

Descendant, descending, فرود آمده , نازل شده , منسل ع . *Well descended,* اصل مصول . *Meanly descended,* از پاک نژاد , بد نژاد .

Descendible, ممکن نزول . *Descendible by inheritance,* قابل ميراث خور .

Derived, مشتق ع , مصدور ع , برآورده , برآمده , متبادر ع , مشتاق ع , متفرع ع . *To be derived,* بر آورده مشتق بودن , مصدور شدن , شدن .

A deriver, از مصدر آور .

DERNIER, پسترين . v. *Last.*

To DEROGATE (*act contrary to some former law or custom*), ابطال کردن , مخالف ساختن , مغاير نمودن .—(*to disparage*), اوصاف , کمتر نمودن , بيقدر کردن , بيقدر کردن , حقير کردن , بهتان گوي ساختن , غيبت گفتن , کسي را ملامت کردن . v. *To calumniate.*

Derogation (*breaking* or *making void a law*), ابطال ع , نسخ ع , محو ع . v. *Repeal.* — (*disparaging*), استخفاف ع , بهتان ع , ملام ع . v. *Detraction.*

Derogative, derogatory, کمترساز , بهتان کنا , ملام نما .

A DERVIS (*eastern monk*), درويش . فقير ع .

Descant. v. *Discourse, commentary.*

To DESCEND, بزير آمدن , فرو رفتن , فرود آمدن , نازل شدن , نزول نمودن , حلول کردن , نشيب ساختن , غليدن , فنااليدن , ورود نمودن , هوي کردن , هبوط ساختن . — *To cause to descend,* انزال کردن , تنزيل ساختن , نازل کردن — *To descend* (*from ancestors*), از اصل آمدن . *To descend from a noble family,* نسل پاک نژاد بودن , خانواده شدن , شريف داشتن . *To descend from a mean* or *unknown race,* مجهول النّسب بودن , بد نژاد شدن . — *To descend by inheritance,* بتراث منتقل شدن , از ميراث رفتن .

A موما , A مومات (plur. مواسي). *The desert of the children of Israel*, A التّيهيت , A باديه , باديه تيه , تيه بن اسرايل . *A dreadful desert*, مفازت هولناک . *The wild beasts of the desert*, وحوش بيابان . *An inhabitant of the desert*, ويرانه نشين , صحرا نشين , بريت نشين .

Desert (*wild, solitary*), ويران , A بياباني , A بياب , بيابان , A اقفار , غير معمور , A مستوحش , A خالي , A بطّال , A خراب , A وحش . توحّش A , يهفوق A . وحشت A . v. *Waste.*

DESERT (*merit*), A استحقاق , A قدر , A فضل (plur. افضال), A استعداد , لياقت A , اندرخوري , نيک کاري .

To DESERT (*abandon*), هجران نمودن , هجرکردن , گزاشتن , روگردان ساختن , تارک شدن , عدول ساختن , ترک کردن , رفض ساختن , خالي کردن . *To desert one's country*, ترک جلاي وطن نمودن , ديار کردن . *To desert the world* (*retire to solitude*), ترک دار البوار ساختن , ترک دنيا کردن , —(*to die*). *To desert relations*, قطع رحم نمودن , تقاطع کردن . — (*run away*), گريختن , فرار شدن . *To desert one another*, تهاجر , تواکل کردن , نمودن . v. *To forsake, leave.*

Deserted, گذاشته , مهجور A , مفرط A , متروک A , نفي A , ترک کرده شده , مخذول A , مفروغ عنه A . *A deserted place* or *region*. ارض تيها , A متهيت , بلد اصمت , خرب A , *A deserted* or *ruined house*, تخويت خانه , خراب آباد .

A deserter, A منجوز , بلارغر , پلارغر , تارک A , مجلي A . *A deserter of relations* or *friends*, A قاطع الرحم , A خاذل , A خذلت , خذول A .

Desertion, A ترک , A جلا , A مهاجرت , A هجران , هجر A , عروه A , ريم A , گريختگي , فرار A , گزارش .

Desertless, بي استعداد .

To DESERVE (*good* or *ill*), سزاوار شدن , لايق شدن , A مستوجب بودن , واجب شدن , مستحقّ شدن , A مستاهل , واجب المثاب لازم گشتن , سزيدن , شدن . *To deserve reward*, مستوجب العوض بودن , شدن . *To deserve honour* or *respect*, رعايت و , مستوجب النّظر بودن , واجب الرّعايت شدن , حرمت مستحق شدن , لازم التّکريم گشتن . *To deserve rank* or *promotion*, سزاوار مرتبه بودن . *To deserve death*, واجب القتل شدن . *To deserve to be hanged*, مستوجب الصلب بودن . *To deserve compassion*, واجب ترحّم شدن . *To deserve to be loved*, سزاوار محبت بودن . *To deserve obedience*, واجب الاتباع بودن .

Deserved, A مستحق , سزاوار , لايق A , واجب A , مستوجب A .

Deservedly, مجازاً A , موافق عدالت , لايقانه , واجباً A . *A deserver*, سزاوار , A مستوجب الثواب , واجب الاجر .

Deserving. v. *Worthy, meritorious.*

To desiccate, &c. v. *To dry up.*

A DESIGN (*intention*), A عزم , A نيّت , A قصد , ارادت A , سعي A , (مرادات plur.) مراد A , کام A , آهنگ , آرزو , مرام A , مقصود A , مقصد (plur. مقاصد), A غرض (plur. مطلب A , طلب A , رضا A , نتيجه A , سوي A , (اغراض plur. مطالب), A مطلوب , A منتهي , همت A , شاکل A , طوّيت A , مدّعي or A مدّعا A , مشيت A , (شواکل plur. خي A , دخلت A , سر . v. *Purpose, study, endeavour, desire, scheme, plan. To a good design good success*, بنيّت خير عاقبت خير . — *With design*, بقصد , با غرض , عمداً A . v. *Designedly.* — *Without design*, بي غرض , غير مقصود , و اختيار . *According to the design*) A حسب المرام . *To have a design*, نيّي داشتن . *A design* (*of an artist*), A نقشه , رسم A . v. *Delineation, sketch.*—(*plot*), بندش , سازش .

To design (*purpose*), ارادت کردن , کام نمودن , نيّت ساختن , احتيال , مکر و حيله کردن , قصد داشتن , *&c.* — (*to plot*), رسم , نقشه کشيدن , ساختن , حيله باختن . — (*to delineate*), کارنامه ساختن , نشان نمودن , علامت ساختن , کردن . v. *To plan, project.*

Designable, ممکن اشارت , قابل رسم , ممکن فصل .

Designation (*marking out*), نشان , A اشارت , A علامت , A تعيين , A رسم . v. *Design, intention, appointment, direction.*

Designed (*proposed*), A مقصود , A معهود , A مأمور , A متعيّن , A معيّن . — (*delineated*), A مرسوم , A مقيّد , A مسطور .

Designedly, ديده , اختياراً A , با نيّت , قصداً , بقصد , ودانسته . v. *With design.*

A designer, کارنامه ساز , رسم کننده . — (*a plotter*), A ناسج , محيل , (مکارت fem.), A مکّار , ماکر A , هبّال A , الحيل محتال A .

Designing (*adj.*), رنگ آميز, محتال ع, غدير ع, مختلق ع. v. *Deceitful, insidious, treacherous.*

DESIRE (*passion, wish*), خواهش, آرزو, خاطر, خاطر ع, ارادت ع, مراد ع (plur. مرادات), آرزومندي, كام ع, خواه, هوس ع, هويّت ع, هوا or هوي ع (plur. اهويت), زار, شوق ع, توقان نفس, نفس امّاره, نفس ع, هواي نفساني, اميد, مقصود ع, رغبت ع, اشتياق ع (plur. اشواق), امل ع (plur. امال), تياست ع, هوش, دلخواه.—(*request*), خواسته, درخواست, داعيت ع, مطلب ع, طلب ع, پرسش, سؤال, خواد, خواهش. v. *Demand, petition.*— *A humble desire*, نياز, تمنّي ع, تضرّع ع. *A longing desire to see any person* or *thing*, اشتياق ع, حسرت, آب, هوا و, ترغيب كردن. *To excite desire*, تشويق ساختن, تنفيل كردن, هوس افروختن. *To have a strong desire*, حسرت, دلگرم شدن, با جان و دل راغب بودن, ارزومند بودن, اشتياق نمودن, داشتن. *To indulge one's desires*, حوس باختن, هوا و تابع هوس بودن.— *Carnal desires*, مشتهيات نفسانيت. *Agreeable to desire* (or *wish*), بحسب خاطرخواهي, موافق دلخواه, حسب المرام ع. *According to desire* (or *request*), موافق, حسب الطّلب ع, داعيت.

Desirable, مرغوب ع, دلپذير, دلپسند, نفسي, متمنّي ع. v. *Delightful, pleasing.*— *Any thing desirable*, دلخواه, خاطرخواه.

To desire (*wish for*), ارزومند شدن, آرزو داشتن, خواستن, راغب, مشتاق بودن, هوس كردن, مراد نمودن, اراده كردن, در (*to request*).— مترقّب ساختن, ميل داشتن, شدن, مطلب نمودن, طلب كردن, طلبيدن, خواست كردن, تمني كردن, نياز كردن, سؤال كردن, پرسش نمودن, پرسيدن, تضرع نمودن. v. *To ask, intreat.*

Desired (*asked for*), پرسيده, خواسته, مطلوب ع.—(*wished for*), مشتهي ع, مرغوب ع.

A desirer, طالب ع, زارخور, خواهنده. v. *Petitioner, suitor.*

Desirous, هوسناگ, هوس دار, آرزو دار, آرزومند, طمعكار, مشتاق ع, شايق ع, اهل شوق, پر هوي, هوسي.— ازمرده, راغب ع, حريص ع, دلگرم, شهوان ع, جويا. *Desirous of war*, خاشجو, راغب جهاد. *Desirous of peace*, صلاح انديش.

To be desirous, ارزو مند بودن, هوس ناگ شدن, مشتاق. *To render desirous*, ترغيب كردن, تحريص ساختن, هستن. *I am desirous of the favour*, ارزومند احسانم. اغرام نمودن.

Desirousness. v. *Desire, eagerness, fondness.*

Desirously. v. *Eagerly, fondly.*

To DESIST, باز استادن, موقوف كردن, توقّف كردن, فراغ كردن, فراغت كرن, دست بردار شدن, وا ماندن. v. *To cease, stop.*

Desistance, desisting, بازاستادگي, دست برداري, توقّف ع, وقف ع, نزاع ع, تلكّو ع, افتا ع, فراغت ع, فراغ ع, آرام.

A DESK, راف, پيشتخته.

DESOLATE (*laid waste*), خراب ع, جريده, ويران, مستوحش ع, وحش ع, محروب ع, يباب ع, خلا ع, خالي ع, ارما ع, مشقوق ع, جديب ع. v. *Uninhabited, solitary.*— *A desolate place*, خرب ع, وحشت ع, موحش ع, ويرانه, خراب آباد. *Quite desolate*, خلا ع.

To *desolate*, ويران, ويرانه ساختن, واكردن, خراب نمودن, خراب ويباب, پاي مال كردن, تاخت و تاراج كردن, كردن, توحيش كردن, نمودن.

Desolately, خرابا ع, وحشانه, بر وجه ويران.

A desolater, مخرب ع, ويران كننده, وحشت ساز, يابگر.

Desolation, خراب ع, خرابي, خرابت ع, ويراني, تاخت و تاراج, وحش ع, هدم ع. v. *Devastation, destruction.*

DESPAIR, نوميدي, نوميذي, نا اميدواري, نا اميدي, قنط ع, قنوط ع, اضطرار ع. انكسار ع, حرم ع, اوسو, ياس ع, درماندگي, قناطه ع.

To despair, نوميد بودن, بي اميد شدن, انكسار نمودن, نوميد ساختن, تقنيط كردن.—*To drive to despair*, مايوس گشتن. حرمان زدن, ايأست كردن.

A despairer, نا اميدي شونده.

Despairing (*adj.*), نا اميد. v. *Desperate.*

Despairingly, بي اميدانه, نوميدانه, قنطا ع.

Desperate (*hopeless*), مايوس ع, نوميذ, نا اميد, بي اميد, بي درمان, بي چاره, قنط ع. — (*irretrievable*), قانط ع, قنط ع, منهور ع, بي تدبير, گمراه, (*rash*) —. عدم دوا, غير علاج, عمّيت ع, بي رو, فرناس. v. *Furious.*

Desperately (*furiously*), متهوراً ع, ازتهوّر, تهالکانه, تیزدلانه ع, تکرانه ع. v. Also *madly*. — (*in a great degree*), بغایت, جدانه, بي نهایت, بشدّت.

Desperateness, تهوّر ع, بي باکي, گمراهي, بي تدبیري. v. *Fury, madness, precipitation.*

Desperation. v. *Despair.*

DESPICABLE, *despisable*, مبتذل ع, ذلیل ع, خور, خوار, واجب الاهانت ع, مذموم ع, نقبّي, حقیر ع, دني ع, هین ع (plur. اهونا), هوان ع, هون ع. v. *Contemptible, mean, sordid, vile, worthless.*

Despicableness, حقارت ع, ذلالت ع, خواري, حقیري, ذل وملام ع, نکبت ع, احتقار ع, دوني ع, دناءت ع.

Despicably, باحقارت, حقیرانه, باذلالت, نکبتاً ع, هیناً ع. v. *Meanly.*

To DESPISE, خوردیدن, خوارداشتن, سبک گرفتن, تحقیرداشتن, حقارت ساختن, اهانت نمودن, تذلیل کردن, وضع, استحقار نمودن, باحقرنظرکردن. v. *To abhor, scorn.*

Despised, محقّر ع, خوارداشته, خواردیده, حقیر ع, مبتذل ع, مهان ع.

To be despised, محقّربودن, منتذل شدن, خواردیده شده.

A despiser, مُحقّر ع, مهین ع, تذلیل کننده, باحقرنظرکننده.

DESPITE, *despitefulness* (*spite, malice*), فساد ع, عداوت ع, بغض ع, کینه ع, کین ع, حقد ع, بدخواهي, بداندیشي, مخالفت ع, شرس ع, ربادیت ع, خبث ع, شري ع, غرض ع. v. *Anger, malignity, defiance.*

To despite. v. *To vex, affront.*

Despiteful, بدخواه, فاساد ع, حقود ع, کینه خواه, کینور, صاحب اغراض, عیب جو. v. *Malicious, splenetic.*

Despitefully, باسینه پر کینه, فاسدانه, باغرض.

To DESPOIL, دزدیدن, یغما گرفتن, زستن, سلب کردن, دزدي کردن. v. *To rob, spoil.*

To DESPOND, دلفکارشدن, ناامید شدن. v. *To despair.*

Despondency, ناامیدي, دلفکاري, دلتنگي, غم, دلوله, جانسپاري. v. *Melancholy, despair.*

A DESPOT (*tyrant*), ظالم ع, جابر ع, جفاکار, دسپوت.

Despotic, مستقل ع, خودمختار ع, متسلّط ع. *Despotic power, despotism*, تسلّط ع, استقلال ع. v. *Tyranny.*

A DESSERT (*last course*), مزه, ابوبشر, نقل ع.—(*fruit*), میوه, میوهاي گوناگون.

DESTINATION (*appointment*), نامزدي, نیّت ع, مراد ع, قصد ع, غرض ع. v. *Purpose, intention.*—(*appointed place*), مقرّ ع, مرجع ع.

To destine, مقدرکردن, مقرّرکردن, معیّن, تعیین کردن, مراد, نیّت کردن, نصیب نمودن, تقدیرنمودن, ساختن, غرض ساختن, نمودن. v. *To doom, devote, appoint, fix, purpose, intend.*—*To destine to the succession*, ولي عهد کردن.

Destined, تعین کرده, متعیّن ع, معیّن ع, مقدّر ع, مقرّر ع. *To be destined*, مقدّرشدن, &c.

Destiny, بخت ع, طالع ع, نصیب ع, سرنوشت, قسمت ع, تقدیر ع, مقدرت ع, قدرت ع, فلک ع, قضا ع. v. *Doom, fortune, fate.* — *Inevitable destiny*, قضاي مبرم. *Cruel destiny*, جلّاد فلک.

DESTITUTE (*in want of*), بي نوا, بي چاره, لاچار, بي مقدور, دست وپا, بیکس, بي بهره, عاجز ع, مانده, فقید ع, خایب ع, عاري ع, فرومانده, درمانده, مفقود ع. — (*abandoned, left*), متروک ع, مخذول ع, گذاشته. v. *Deserted, forsaken.* — *Destitute of strength*, بي طاقت, عاجز ع. v. *Weak.*

To DESTROY, معدوم کردن, نیست کردن, شکستن, افنا کردن, اسراف ساختن, اکل و بلا نمودن, اتلاف کردن, پرداختن. v. *To deface.* — (*to lay waste*), یباب و, پایمال کردن, برباد دادن, تاخت و تاراج کردن, تعطیل ساختن, تخریب کردن, ویران ساختن, خراب نمودن. *To destroy buildings*, تخریب, بنیان کردن, مبني مهدوم کردن. *To destroy a city*, بلد خراب آباد, شهرّیباب وخراب نمودن, مدینه پایمال ساختن, کردن. — *To destroy* (*kill*), قتل کردن ع, نیست گردانیدن, هلاک کردن, کشتن.

Destroyed, معدوم ع, خراب ع, شکسته, مخروب ع, پایمال کرده, منهدم ع, برباد کرده, یباب ع, مهدوم ع, ویران شده. v. *Consumed, killed.*

A destroyer, مخرب ع, خراب کننده, پایمال سازنده, مفسد ع, هادم ع, تباهکار.

Destruction, تخریب ع, خرابي, شکستگي, اضلال حال,

هلاک ع, تباهي, قمع ع, هدم ع, انهدام ع, ويراني, پايمالي. v. *Perdition, ruin, murder.*

Destructive, مفسد ع, مضرّ ع, مهلک ع, انهدام ساز, تباه کن.

Destructively, بطور, بروجه, خراب, مفسدانه, مهلکاً, با خرابي, انهدام

Destructiveness, تخريب سازي, مفسدي, قوت, مفسد.

Disuetude. v. *Disuse.*

DESULTORY, بي سرشته, بي ضبط, بي ترتيب, بي ربط, خلاف, قاعدت, بي طريق, هرجايي, بي نظام. v. *Irregular, inconstant.*

To DETACH, افراز ساختن, واجدا کردن, جدا کردن, مفارقت نمودن. v. *To separate, disengage.* — *To detach troops,* فوج از افواج ارسال ساختن, فوج روانه کردن.

A detachment (a body of troops), فوج, فوج از افواج, جفّ ع, ضمّ, اجناد, غول, رساله, گروه, وضيمت ع.

A DETAIL (*minute account*), قصّه, نقير و قطمير, تفصيل ع, *In detail,* نقير و, مشروحاً ع, تفصيلانه, علي التّفصيل ع. — *To detail,* نقل دقت نمودن, تفصيل کردن. v. *To particularise.*

To DETAIN (*withhold*), توقيف, واپس داشتن, باز داشتن, وا داشتن, فا داشتن. کردن. v. *To retain, restrain.* — *To detain in custody,* محبوس, احتباس ساختن, درحبس داشتن, درزندان داشتن, در قيد داشتن, نمودن.

Detained, بند کرده, باز داشته, محتبس ع, محبوس ع, درزندان, درزندان داشته, گرفتار, گرفته. *Detained in prison,* محبوس داشته.

To DETECT, اشکاره کردن, معلوم کردن, دريافت کردن, اظهار ساختن, کشاده نمودن, افشا کردن, کشادن. v. *To discover.*—*To detect a crime,* گناه اشکاره کردن. *To detect a fraud,* غدر اظهار نمودن, *One who detects the faults of others,* منجش ع, عيب گو.

Detected, اشکاره کرده شده, دريافت کرده, معلوم کرده, منکشف ع, مشکوف ع, بي حجاب, کشاده.

A detecter, اشکاره کننده, کشاف ع, کاشف ع.

Detection, انکشاف ع, کشف ع, اظهار ع, دريافت, کشادگي, فاش ع. *Detection of a crime,* دريافت, جريمه. *Detection of a fraud,* اظهار غبن. v. *Discovery.*

DETENTION, گرفتگي, گرفت, توقيف ع, باز داشت, حصر ع, تحبّس ع, حبس ع. v. *Retention, restraint, confinement.*

To DETER, تخويف ساختن, چشم نمائي کردن, انذار کردن. v. *To discourage, frighten.*

DETERMINABLE, قابل, قضيت ع, ممکن, فصل.

Determinate, determined (limited), معهود ع, محدود ع, مقرّر ع, محموم ع, معيّن ع, متعين ع. — (*established*), مصمّم ع, مامور ع, محکم ع, منصوب ع. v. *Fixed.*—(*conclusive*), قاطع ع. v. *Decisive.*—(*determined, resolute*), دلير, تصميم دار, نيّت نما, جگردار. v. *Resolved.*

Determinately, مصمماً ع, جزمانه, با تصميم.

Determination (intention), عزيمت ع, عزم ع, قصد ع, ارادة ع. (*resolution*), استقلال ع. — (*decision*), جزم ع, حکم ع (plur. احکام), قضا ع, فصل ع, حجّت ع.—(*limitation*), تحديد ع. v. *Direction, definition.*—*Determinative,* حکم ساز, تحديد نما.

To determine (fix limits), تحديد نمودن, حدّ کردن. — (*to fix*), مقرّر کردن, ثابت کردن, برقرار ساختن. v. *To establish.*—(*to conclude finally*), ختم کردن, اتمام ساختن. v. *To end.*—(*to decide*), حکم نمودن, حجّت ساختن, فيصل کردن, —(*to define*), تدبير دادن, قضا نمودن, راي دادن, قطع کردن, —(*to adjust*), تعريف ساختن, جزم نمودن, ترتيب, نظم کردن. — (*to influence a choice*), اختيار گردانيدن. — (*to resolve*), نمودن, جزم ساختن, قرار کردن, نيّت نمودن, عزيمت کردن, تصميم کردن.

To DETEST, کراهيت, نفرت بردن, عداوت داشتن, منکيدن, کين گرفتن, استکراه نمودن, کينه داشتن, داشتن, ابا نمودن, دوري نمودن, فرسودن. v. *To abhor, have an aversion, hate.*

Detestable, نا خوشمش, نا مرضي, کريه ع, مکروه ع, منکيده, منفور ع, ملعون ع, لعين ع, نا خوشمنش. v. *Abominable, hateful.*—*A detestable man,* فغاک.

Detestably, مستکرهاً ع, مکروهانه. v. *Hatefully.*

Detestation, کراهت ع, کراهيت ع, استکراه ع, عداوت ع, قبح ع, تويل ع, رجم ع, نفرت ع, نفرين ع, کره ع, تکره ع, هرّ ع, هرير ع, شه. *Held in detestation,* مظهر عداوت. *To express detestation,* مهارت کردن. v. *To detest.*

A detester, استکراه نماینده , *&c.*

To DETHRONE از تخت دفع کردن , از مسند وضع کردن , عرش عزل نمودن , از پادشاهي معزول کردن .

Dethroned, از مسند معزول .

To DETRACT, اوصاف کسي , مضح نمودن , زاري کردن , ملامت کردن , بهتان گفتن , ذمّ کردن , افترا زدن , کم کردن , غیبت گفتن . v. *To calumniate.*

A detracter, هامز ع , افترا کننده , بهتان گوینده , عیب گو , نمیمت کننده . v. *Calumniator.* — *A detractress*, زن بهتان گو , هامزت ع .

Detraction, بهتان ع , ذم ع , تهمت ع , افترا ع , عیب گوئي , نمیمت ع , غیبت ع . v. *Calumny.*

DETRIMENT, ضرر ع , زياني , زیان , نقصان ع , نقص ع , خسار ع , خسارت ع , گزند , خلل ع , مضرت ع . v. *Damage, loss, mischief, injury.*

Detrimental, مضر ع , مخلّ ع , مفسد ع , نقص کنا , زیان , اهل مضرّت , صاحب ضرر , ساز . v. *Mischievous, injurious.*

DEVASTATION, تاخت و , پاي مالي , خرابي , ویراني , تخریب ع , تاراج , خرابات , خرابي (plur. خرابت ع) . v. *Waste, havock, desolation.*

DEUCE, دو , دوه . v. *Two.*

To DEVELOPE, نقب رفع کردن , واضح کردن . v. *Unveil, uncover.*

To DEVEST, عرّیت نمودن , برهنه کردن , خلع ساختن , v. *To strip. To divest of good qualities*, از اوصاف برهنه نمودن , بي خوش خصال کردن . *To divest of any thing bad*, از بدي آزاد ساختن , فنا رفع کردن .

To DEVIATE (*stray from the right road*), بي راه شدن , سرگردان بودن , ضال رفتن , ضلال کردن , گمراه بودن . — (*to err, sin*), بغي نمودن , اعتزال کردن , خطا ساختن , گناه کردن , غوي کردن . *To deviate from a purpose*, از قصد بي راه شدن , شادخ بودن .

Deviation, wandering, ضلالت ع , ضلال ع , گمراهي , بي راهي , بهرجت ع . — (*improper conduct*), فجور ع , فجر ع , تباهي , بغي ع , غوي ع , اعتزال ع , قذل ع .

DEVICE (*contrivance*), تدبر ع , تدبیر ع , حکمت ع , ملاحظه ع , تصوّر ع , مبتدع ع , مبدع ع , پیدایش , فطرت ع v. *Stratagem, scheme, invention.*—*A device* (*on a shield, &c.*) شعار ع , نشان , علامت ع .

DEVIL, ابلیس ع (plur. ابالیس) , شیطان ع (plur. شیاطین) , الوسواس ع , رجیم ع , غرازیل ع , خبیث ع , عزازیل ع , ابالسه , دیو , کیا , خنّاس ع , حنّاس ع , اجنان (plur. جانّ) , جن . v. *Demon.*—*The devil take you*, تعست ع , تعسا لک ع . — *The devil's castle* (*a species of fungus*), کلات دیوان . — *A devil* (*a wicked man* or *woman*), شریر ع (plur. اشرا) , اهل بد کردار , فساد .

Devilish, شیطاني , شیطان آسا . v. *Demoniacal.* — (*horrible*), مکروه ع , مخوّف ع , هولناگ . v. *Frightful.* — (*excessive*), نهایت ع , بي حدّ .

Devilishly, شیطان آسا .

DEVIOUS, ضالّ ع , بي راه , بدراه , گمراه . v. *Erring, wandering.*

To DEVISE, اختراع , ایجاد کردن , پیدا کردن , تدبیر کردن , نظر کردن , ابتداع ساختن , نمودن . v. *To invent, contrive, consider.*—(*to bequeath*), وصایت کردن , هبه کردن , عهد ساختن , اندرز نمودن .

A devise (*last will*), وصیت نامه , اندرز ع . v. *Testament, bequest;* also *contrivance, invention.*

Devised, پیدا کرده , متدبّر ع . v. *Contrived.*

A deviser, پیدا کننده , موجد ع , مخترع ع , باني ع . v. *Contriver.* — *A deviser by last will*, وصایت کننده , وصي ع , اندرز کننده .

DEVOID, بیدون , بي , خالي ع , مهلول ع , تهي . v. *Without, vacant, empty.*—*Devoid of good qualities*, بي خوش خصال , بي صفت مذموم . *Devoid of bad qualities*, بیدون نیکو صفت .

Devoir. v. *Civility, compliment, duty.*

To DEVOLVE, گذشتن ; ازدستي بدست دیگر گذشتن . v. Also *to roll down.*

To DEVOTE, نذر کردن , فدا ساختن , تقدّس کردن , نثار کردن , قربان کردن . v. *To consecrate, dedicate, execrate.*

Devoted (*appropriated*), معیّن ع , مقرّر ع , مشخّص ع . — (*addicted*), مایل ع , مصروف ع . — *Devoted servant*, ندوي ع , بنده . — (*to* God), نذیر ع , منذور ع . — (*affectionate*), مخلص ع , مخصوص ع , دلبسته .

Devotedly, با اختصاص

A DEVOTEE (*devout person*), شیخ ع, عابد ع, زاهد ع, اهل ریاضت, مرتاض ع, اهل وسواس, (*superstitious person*)—. اهل ریا, اهل رقیت, صاحب ایمان باطل.

DEVOTION (*piety*), اخلاص ع, تقوي or تقوا, قنوت ع, زهد ع, زهادت ع, عبادت ع, عبودیت ع, پرستش, بندگي, انقیاد ع, اعتباد ع, خصوصیت ع, اختصاص ع, عبودیت ع. v. *Religion, prayer.* —— (*submissive obedience, attachment*), v. *Affection, disposal, power.*

Devotional, قنوت منسوب, *&c.*

To DEVOUR, بلع کردن, خوردن, اوباریدن, او باشتن, تلهم, تجرّع کردن, التقام کردن, اکل ساختن, مبتلع نمودن ساختن. v. *To eat, consume, swallow, annihilate.*

Devoured, مبتلع ع, اوباشته, خورده, *&c.*

A devourer, اکول ع, مبتلع ع, خورنده, او باشنده.

Devout, عبادتکار, متورّع ع, پارسا, زاهد ع, اهل تقوي, صوفي ع. v. *Devotee, pious, religious.*

Devoutly, اخلاصاً ع, با تقوي, ازعبادت, زاهدانه.

DEUSE (*deuce*), دیو. v. *Demon, devil.*

DEW, نم, طلّ ع, لث ع, ژال, ژاله, لثا or لثي ع, نم, پشک, فریجاب. *Night dew*, شبنم, سدي ع, وسد ع. *Day dew*, ندي ع. *A dew drop*, قطرت شبنم.

To dew (*moisten with dew, &c.*) تلشیق کردن, نم کردن, طلّت نمودن دامع ساختن.

Dewy (*containing dew, sprinkled with dew*), شبنم, شبنمي, طلّت ع, دمّاع ع, دامع ع, دار ژاله سا, نم آسا.

A DEWLAP, بزّ ع, غبغب ع.

DEXTER, راست, یمین ع. v. *Right.*

DEXTERITY, صنعت ع, کاریگري, تیزدستي, دستکاري, صرف ع, تصرّف ع, ظرافت ع, قابلیت ع, کارسازي.

Dexterous, دیو, کارساز, تیزدست, دست قابل, دستکار, با شکوک, راسته, صاحب تصرّف, قابل ع, دست نخسند. v. *Clever, expert.*

Dexterously, راستانه, با ظرافت, از تیزدستي, از قابلیت.

A DIABETES, دیا ع, سلاست ع, سلس البول ع, سلس ع, نفاص ع, بیطس.

Diabolical. v. *Devilish.*

DIACRITICAL, معجم ع.

A DIADEM, تاج. v. *Crown.*

DIAGONAL, ازگوشه تا بگوشه. *Diagonally.* v. *Obliquely.*

A DIAL, دایره, بسیطه ع, ساعت شمس, آفتاب ساعتي, هندي. *The pin or style of a dial*, عقرب ع.

DIALECT, زبان, لسان ع, متحمّر ع. v. *Language, stile, speech.*—*The purer dialect, or court language of Persia*, زبان دري. *The ordinary dialect of Persia*, زبان فارسي. *The old dialect of Persia*, زبان پهلوي.

DIALECTICAL, منطقي ع.— *Dialectick*, علم منطق. v. *Logick.*

DIALOGUE, سوال وجواب, گفت و شنود, جواب سوال, مکالمت ع, مذاکرت ع, ذکرمذکور, گفتگو, گفت وگو, محاورت ع. v. *Conversation.*

DIAMETER, قطر ع. v. *Axis.*

A DIAMOND, سنگ الماس, ماس, الماس ع p, سامور ع.

DIAPHANOUS (*transparent*), شفّاف ع.

DIAPHRAGM (*midriff*), پرده, حجاب القلب ع, خلب ع.

A DIARRHOEA, رفتن شکم, جریان شکم, شکم جاري, اسهال ع, جحاف ع. v. *Flux.*

A DIARY, آوارجه, آورجه, روز نامه.

A DIBBLE, بیل, حداءت ع.

DICE (*game at*), ددن ع, ددّ ع, نرد, قماربازي, قمار ع, میسر ع, منگ, ششدربازي, ششدر, دباخ ع, ددّا ع, یسر ع.— (*a die*), کعبت ع.— *A dice table*, تخته نرد, کعب ع. *A dice box*, پشک. *To play at dice*, قمارباختن, تقمّر, قمرکردن. *To win at dice*, یسر نمودن, تقامر کردن. *To lose at dice*, باختن. بعو کردن, ساختن. *A lucky throw at dice*, قبیل ع. *Unfair play at dice*, مسنگ. *A player at dice*, یسور ع, داو, ششدرباز, قماربار, قمیر. *An antagonist at dice*,

To DICTATE (*prescribe*), امرکردن, حکم دادن, فرمودن,

v. *To command.* — *To dictate* (*a letter, &c.*), املال, عبارت گفتن, نهج کردن, مشق نمودن, رسم ساختن, تعیین کردن. *To write whatever is dictated,* مملا تملي نمودن, کردن.

A dictate, فرمان, امر A, حکم A, ارشاد A. *The dictates of the heart,* فرمان دل, اوامر قلب.

DICTION, کلمت A, سخن, گفتار, گفت وگو, گوي, لفظت A, لفظ A, لغت A, زبان, لسان A, (کلمات plur.), (الفاظ plur.), حرف A. v. *Language, stile.*

A dictionary, کتاب لغت, لغت A, فرهنگ.

Did, preterite of *do.*

DIDACTIC, معلّم A, مودّب A.

To DIE, جان تسليم کردن, مرده شدن, فوت شدن, مردن, وفات کردن, فات يافتن, تسليم روح نمودن, موت يافتن, شکردن, وشکردن, ترک دارالبوار ساختن, متوفي بودن, فيض ساختن, فوتا کردن, فود يافتن, اندرگذشتن, هوشيدن. v. *To expire,* and under *death.*—*To die a martyr,* شهيد شدن. *To die suddenly,* ابتر نمردن, مرگ مفاجات يافتن. *To die* (*as a criminal*), قتيل شدن, سياست يافتن. *To die* (*become languid*), عدم, عاجز گشتن, کاهل بودن, زبون گشتن, بيهوش شدن, فرو ماندن, اقتدار بودن. — (*to faint away*), سبت نمودن, غشيان بودن. —(*to perish*), هلاک, زايل شدن, برباد بودن, گشتن. — (*to wither as a vegetable*), افسردن, تارز شدن, تعشم گشتن. — (*to grow vapid as liquor*), غايب, عسيت بودن, فشفش گشتن, شدن, نا پيدا بودن, نا بود و نا پديد شدن.

To DIE (*tinge*), صبغ ساختن, رنگين کردن, رنگ زدن, ردع دادن, آژدن. *To die the beard, nails, &c. of a beautiful red,* تقفر نمودن, تخضيب ساختن, خضاب کردن. *To die grey hairs,* شيب وشع کردن. *To die yellow,* هرد ساختن, صفرا کردن, زرد ساختن, زرجون زدن. *To die the face yellow,* تقنيت. *To die red,* روبا ورس صبغ ساختن, تغمّر کردن, تمسيق کردن, احمر نمودن, سرخ زدن, دمّ ساختن, کردن. *To die black* (*the hair, &c.*), با زاج, با راسخت رنگ کردن, سياه نمودن, اسود زدن, اندودن. *To die green,* سبز رنگ, کبودي, نيل فام ساختن. *To die blue,* اخضر کردن, نمودن, کردن. *To die brown* or *coffee coloured,* قهوه رنگ ساختن, باده رنگ نمودن, ارغواني کردن. *To die purple,* اسمر کردن. *To die of many colours,* گوناگون کردن, کثيراللون زدن, ملون ساختن, رنگارنگ صبغ کردن.

Die, رنگ, گون, صبغ A. v. *Colour, tincture, stain. A die* (*cube*), کعب A (plur. کعاب, کعوب, اکعب), ششدر, کعبت A. v. *Dice, chance, hazard.* — *A die used in coining,* سکه A, ميخ, ميخ درم, دار.

A dier, رنگ زن, رنگ ريز, صبّاغ A.

DIET (*food*), اکل A, ماکول A, طعام A, خورد, خوراک, يم, نعمت A, غدا A. v. *Meat, victuals.* — (*an allowance of food by the rules of medicine* or *moderation*), پرهيز خورد, اعتدال اکل و شرب. — *A diet* or *general assembly of nobles,* مجمع امرا.

To diet (*give to eat*), نعمت بخشيدن, خوراک دادن. —(*to eat sparingly, or by rule*), اعتدال اکل و شرب نمودن, با پرهيز تعام خوردن. v. *To eat, feed.*

To DIFFER (*to be distinguished from*), فرق, تفاوت نمودن, تبيين, متفرّق شدن, منفصل بودن, متفاوت شدن, کردن, نا, (*to be at variance*), جدا بودن, مبيّن شدن, ساختن. —, بي اهنگ شدن, نا همساز بودن, نا ساز شدن, سازگاري نمودن, عدم رضا شدن, منازعت ساختن, نا لايق بودن, نا موافق بودن, مختلف شدن, مخالفت نمودن, اختلاف داشتن, مغاير بودن. v. *To contend, quarrel, disagree.*

Difference (*distinction*), فرق A, تفاوت A, اختلاف A, امتياز A, تفصيل, فصل A, افتراق A, تفرّق A, تفريق A, افراز A. تبيّن A. v. Also *disproportion.* — (*variance*), نا, منازعت A, مخالفت A, اختلاف A, بي اهنگي, سازگاري, آشوب. v. *Dispute, contest, quarrel.* — *To make a difference* (*distinguish*), تميز نمودن, فرق کردن. —— *To cause a difference* (*excite a quarrel*), آشوب کردن, فتنه انگيختن, شقاق ساختن.

Different (*distinct*), متفاوت A, علحده A, جدا, متفرّق A, متباين A, نا موافق, نا آهنگ, نا همتا, مختلف A, مغاير A. v. *Dissimilar.*—*Of different qualities,* صاحب اوصاف مختلف. *Different sorts,* اقسام A, انواع A. *In different manners,* باصناف مختلف.

Differently, فرقاً A, با تفاوت, بروجه متفرّق. v. *Diversely.*

DIFFICULT (*not easy*), مشکل A, سخت, دشوار, عسير A, دشخوار, نا ميسور, بي سهولت, نا آسان, صعب A, متعسّر A, متعذّر A, مغلق A. — *Conditions difficult to be observed,* شرايط عسير الرعايت A. *A difficult pass* (*through a*

country), دیارِ دشوارگذار , دربندِ عسیرالمرور . *A distemper difficult to be cured,* مرضِ عسیر العلاج . *A castle difficult to be taken,* حصارِ مشکل , حصنِ عسیرالتسخیر , قلعِ دشوارگیر , التسخیر . —— *A difficult affair,* امرِ مشکل . *Difficulties,* مشکلات A , اشکال A , معسورات A , معضلات A . *A request difficult to be obtained,* مامول متعذر , مسولِ متعذرالحصول الوصول . *With a thousand difficulties,* باهزارزوروزار . v. *Troublesome.*

Difficulty, مشکلانه A , باکره , کرهاً A , بادشواري , علي کره .

Difficultly, عسره , عسرت A , دشخواري , سختي , دشواري , تعسّر A , تعذّر A , صعوبت A , تعلّل A , معاسرت A (*distress*), پریشاني , مصیبت A , عنا A , اضطراب A , زحمت A , خلاط A , اضطرار A , ورطهٔ A , محنت A , غم , الم . v. *Affliction, perplexity.* — (*opposition*), اعتراض A , مخالفت A , مانع A , مطاردت A . v. *Objection, cavil.* — *Difficulty of breathing,* تنگ نفسي . v. *Asthma.*

DIFFIDENCE, گمان , وهم A , شبهت A , برودت A , بي اعتمادي , عدمِ اعتقاد , بي اعتقاد . v. *Suspicion, doubt;* also *timidity, bashfulness.*

Diffident, اندیشناک , وهّام A , وسواسي , وهمي , بي گمان نما , اهلِ برودت , غیرِ اعتقاد , اعتماد . v. *Suspicious, incredulous.*—(*uncertain*), نامقرّر , نامعلوم , بي یقین . v. Also *Bashful, timid.*—*To be diffident,* گمان , درشبهت بودن , نامقرّر شدن , برودت نمودن , داشتن .

Diffidently, بي اتکال , وهّاماً A , باگمان , باشبهت . *Uncertainly, modestly.*

To DIFFUSE, اساله کردن , گستردن , ریزیدن , پاشیدن , شایع , منتشرکردن , انشارساختن , تنشیرنمودن , نشرساختن , پراگندن . *To diffuse odours,* افاحت , اشاعتِ علوم کردن . *To diffuse science,* نفح زدن , کردن . *To diffuse light,* ضیا پاشیدن . *To diffuse rays* (*as the sun*), مصح زدن , امضاح کردن , پرتوانداز شدن . *To diffuse itself widely,* پهن واشدن . v. *To spread, extend, scatter, disperse.*

Diffuse, diffused, diffusive, نشري A , پراگنده , پاشیده , فاش , مفاض A , مسطوع A , شایع A , منشور A , منتشر A , مستفاض A , مستفاض A , کشفته , گستردهٔ , مفصّل A , کرده فیه . v. *Spread, extended, dispersed, scattered; copious.*— *To be diffused,* منتشرشدن , ریهیدن .

Diffusedly, diffusely, diffusively, بوجه , منتشرانه , بطول , پاشیده , مفصّلاً A . v. Also *copiously.*—*To explain or relate diffusively,* منتشرانه گفتن , تفصیل نمودن .

Diffusedness, diffusion, diffusiveness, پاشیدگي , انتشار A , پاشي , سطع A , اشاعت A , افاضت A . *Diffusiveness of speech,* تفصیل A . *Diffusion of light,* ضیاگستري , ضیا پاشي , فوح A , فیح A , التماع A . *Diffusion of odours,* نهار A , نفح A , فایحت A . v. *Dispersion, exuberance.*

To DIG, کافتن , کاویدن , کندن , درکندن , فرکندن , شگافتن . — *To dig a grave,* ضرح کردن . v. *To delve, pierce.*—*To dig up,* برکندن , واکردن .

To DIGEST (*in the stomach*), تحلیل , هضم کردن , گواریدن , ترتیب , نظم کردن , آراستن , کردن . — (*to reduce to order*), نمودن . v. *To arrange.*

Digested (*as meat, &c.*), مهضوم A , منهضم A , گواریده . — (*arranged*), مرتّب A , منظوم A .

A digester, هاظم A , گوارکننده . — (*arranger*), ناظم A .

Digestible, قابل A , ممکنِ گوار .—(*capable of being arranged*), الانتظام .

Digestion (*of food*), هضّام A , هضم A , گوارش , گوار , ناخوشگوار , دیرگوار . *Hard or slow of digestion,* هضوم A . *Easy of digestion,* خوشگوار . *Medicine, or any thing assisting digestion,* هضّام A , گوارش , جوارش . v. Also *arrangement.*

Digestive. v. *Digester.* *The digestive power,* هاضمهٔ A .

A digger, بیلدار , کاونده . — (*in composition*), کن ; *a grave digger,* گورکن .

To dight. v. *To deck, dress, adorn.*

DIGNIFIED, صاحبِ , شریف A , مشرف A , سرفراز شده , ذوالقدره , شان دار , مرتبه . v. *Eminent, exalted.*—*To be dignified,* شرف یاب شدن .

To dignify, منزلت دادن , بلند کردن , سرراز کردن , بمرتبه برداشتن , تکریم نمودن , مشرف کردن , شرف بخشیدن . v. *To advance, promote, ennoble, exalt.*

Dignity, سرفرازي , سان , شان A , دولت A , مرتبه A , جاه , حکومت A , شرف A , منصب A , قدرت A , قدر A , پایه , مکان A , منزلت A , جه , درجه A , رفعت A , رفع A ,

, جاه و جلال , جلال A , تمكين A , مقام A , مكانت A , داهيم A , جاهت A , عزّت A , عزّ A , اعلا A , اجلال A , اقبال A , جناب A , حضرت A , نصاب A , v. *Place, office, rank, power.* — (*of behaviour*), جلالت A , جلال A , لياقت A , شرفت A . —— *The royal dignity,* سلطنت A , پادشاهي , دينپناهي , تاجداري , شاهنشاهي , شاهي , شهرياري — . *Supreme dignity,* صدارت A . *Exalted dignity,* مكان رفيع . *The dignity of a magistrate,* نقابت A . *Of exalted dignity,* رفيع المقدار A , رفيع الشان A , رفيع القدر A . *Of the same dignity,* همقدر , همپايه . *High in dignity,* جليل القدر A , صاحب المجد A , معلّاجناب A , علي جناب A , اهل مقامات عالي , صاحب مقام عالي , آل نصاب ; والوقار , عاليجاه . — *Dignities,* ارباب جاه و تمكين , صاحب جاه , عاليشان تشريفات A .

To DIGRESS, از راه رفتن , فصول كردن , گريز كردن . v. *To expatiate, wander, deviate.—A digression,* فصول A .

Dike. v. *Bank, mound, ditch.*

To dilate. v. *To extend, spread out; relate diffusively, widen, grow wide.*

DILATORINESS, ديري , سستي , آهستگي , تواني A , رهيات A , لاي A , فرغل A , خمول A , كيار , درنگ , كاهلي , يتم A , اتم A , بطي A . v. *Slowness, sluggishness, delay.*

Dilatory, كاهل A , آهسته , دير , درنگ , سست , وقاف A , تنبل , گران سير , بطي المحركت A , خيره دست A , هدهل A , هدان A , هدب A , هيدب A , يتم A , لاي A , ملايس A , مهجل A , زهينت A , نكش , نكس , هدبل A . v. *Slow, sluggish, tardy.*

A DILEMMA, خلاط A , رطمه A , حيص بيص A , عصواد A . v. *Perplexity.*

DILIGENCE, تندهي , توجّه A , كوشش , اهتمام A , دقت A , شتاب كاري , كسب دركار , ملازمت A , تقيد A , جهيدي , خياروار , جلدي , سعي A , جدّ A , جهد A , استدامت A , مداومت A , استقصا A , اقدام A , همّت A , مشغلت A , شغل A , چابكي , مواظبت A , زمّاع A , قفّان A , حزاز A , وكد A , كدّ A , اضمار A , محازت A . v. *Industry, exactness.*

Diligent, متوجه A , مقيّد A , مقدم A , ملازم A , مجدّ , متقيد A , چابك , ساعي , جلد , صاحب جدّ و جهد , نخب A , مزمع A , شيحان A , شايح A , مجدّ A , جاد A , خضوع A . v. *Assiduous.* — *Diligent in business,* مقيّد دركار . *To be diligent,* ملازم , مقيّد بودن , ريستن , ژرو ليدن , مداومت كردن , ملازمت نمودن , شدن , مجدّ شدن , جاهد بودن , تنطّع نمودن , تقصي كردن . *Diligently,* عمد علي A , عمد عين A , با جد وجهد , با كوشش , مقيّدانه , بجدّ , با اقدام , عين .

To DILUCIDATE, شرح كردن , بيان نمودن . v. *To explain.*

To DILUTE, نسغ ساختن , حلّ كردن , رقيق كردن . *To dilute milk with water,* شير نسغ كردن , تضييح نمودن . *To dilute wine with water,* شراب ممزوج كردن , آب در شراب تقطّع كردن , تعريق ساختن , شعشعت كردن , نهادن .

A diluter, حلّ كننده , مرقّق A .

Diluted, خفيس A , مقطّع A , ممزوج A , مرقّق A . — *Diluted wine,* شراب مقطّع , شراب ممزوج , شجّ A . *Diluted milk,* شير مقطّع , ورقا A .

Dilution, امها A , امذا A , شعشعت A , حلّ A , ترقيق A , تقطّع A , تعريق A .

DILUVIAN, طوفان منسوب .

DIM (*obscure*), خيره , تاريك , تيره , تيره و تار , كند , ظلماني , ظلم A . v. *Dark, turbid, cloudy* (*not luminous*), خيره نور , نا روشن , بي نور . *Dim-sighted,* روزكور , چشم , ادوش A , دوشا A , نبو العين A , تاريگ چشم , قار , ادوش A , افتار A , روزكوري , ادوس A . *Dim-sightedness,* v. Also *dull.—To dim,* v. *To cloud, darken, obscure.*

DIMENSION, پيمايش , مقدار A , عرصه A , وسعت A , مساحت A . v. *Extent, bulk, capacity.* —— *To take dimensions,* پيمودن , اندازه گرفتن . v. *To measure.*

To DIMINISH (*make less*), كاستن , كوتاه كردن , كم كردن , نصغير ساختن , اصغار كردن , فرسودن , تقليل ساختن , قصر نمودن , كم شدن , نقص نمودن . v. *To impair, lessen.*—(*to grow less*). كاهسته شدن , كاهيدن , كميدن , كاستن , گمتر گشتن .

Diminished, مقصور A , منقوص A , كم كرده , كم شده , غضيض A , مرتري A , مجذوف A . *Diminished in price or value,* كوس شده , كم بها , منحطّ A . — *Not diminished,* نا كاسته .

Diminution, كاست , نقصان A , نقص , كمي , كوتاهي , تنقّص A , تقليل A , زوال A , تصغير A , مكاس , كاهش , تخوين A , تخويش A , ولت A , نهار , گراي , ويدا A . v. *Decrease, detriment, discredit, deprivation.*

Diminutive, قليل A , كه , كوچك , كم , كوتاه , خرد , خورد , صغير A , جعظارت A . v. *Small, little.—A diminutive noun*, اسم مصغّر , اسم تصغير .

Diminutively, A مصغرةً , بر وجه قليل .

Diminutiveness, كمتري , صغر A , اندكي , كوچكي . v. *Littleness.*

DIMISH, تيره , اندك تاريك .

Dimly, ظلمانه , روز كورانه . v. *Darkly, obscurely, dully.*

Dimness, ظلمت A , سياهي , تاريكي , تاري , تيرگي . *Dimness of sight.* تاريكي چشم , ظلمت البصر A , كلا پيشه , روز كوري , كلا بيسه . v. *Darkness*; also *dulness.*

A DIMPLE, چاه , كوزنخ , نونت A .—(*of the chin*), چاه زنخ دان , زنخ . — *Dimpled*, كوزنخ دار , نونت دار . — *Dimply*, پر كوزنخ .

DIN, ولوله , غلغل , غوغا , هنگامه , شماته , شور , آواز . v. *Noise, clamour.*

To din, شماته زدن , هنگامه كردن , شور كردن , آواز كردن . v. *To stun.—The din of drums and trumpets*, ولوله كوس و نفير .

To DINE, غديان كردن , تغدّي ساختن , چاشت خوردن , طعام خوردن .

To ding. v. *To dash, bluster, huff.*

A dining-room, طعام گاه , غرفت A , ايوان PA , چاشتگاه .

Dinner, چاشت , تغدي A , طعام A , غدا A , عصر A , ضحا A . — *Dinner and supper*, A عصران .

Dinner-time, چاشت , چاشته , وقت تعام , چاشتگاه , وقت تغدّي , ساعت طعام , چاشتي .

DINT (*impression*), نشانه . — (*contusion*), هرس A . — (*blow*), ضرب A .—(*force, power*), زور , قوّت A . v. *Force, strength.*

To dint, نشانه كردن .

To DIP, غطس , غوطه خوردن , غوط خوردن , غرق كردن , صبغ كردن , كردن . v. *To immerge, sink, wet, die.* — *To dip slightly into any thing*, جر بي كردن . *To dip* or *take by chance*, بنصيب گرفتن .

Dipped, dipt, درآب نهاده , زير آب زده , غرق كرده .

A DIPLOMA, دست آويز , سند .

DIRE, امروغ , هولناگ , مخوّف A , مخوف A . *Dreadful, dismal, mournful, horrible.*

DIRECT, راست , مدلول A , مستوي A , نا ملتوي , بي پيچ . v. *Straight.* — (*not ambiguous*), نا مشكوك , بي شبهت . v. *Open, plain, express.*

To direct (*instruct*), ادب , ترتيب ساختن , تربيت كردن , رهنماي كردن , دادن , رسم نمودن . — (*to point out the way*), دلالت ساختن , ارشاد كردن , راه نمودن , رهبر شدن . — (*to aim in a straight line*), نشانه كردن , در خطّ مستقيم زدن , مدلول نمودن , مستوي ساختن , شست كردن . — (*to prescribe*), حكم نمودن , امر كردن , فرمودن . v. *To command, order.* (*to adjust*), برجا نمودن , نظم كردن . v. *To arrange, regulate. To direct a letter*, سرنامه نوشتن .

Directed (*led*), راه نموده شده , مندلّ A , مهتدي A . — (*regulated*), مرتّب A , مسدّد A , نظم شده , منربّي A .— (*prescribed*), فرموده , امر شده .

DIRECTION, راه نماي , دلالت A , راه A . ارشاد A . — (*precept*), حكم A . — (*command*), فرمان , امر A , رسم A . مرسم A . — (*path*), راه . طريق A . — (*aim*), مراد A , قصد A , عزم A , كتابت A , سرنامه , نشان , غرض A . *The direction of a letter*, سر مكتوب . *A direction-word under the last line of a page, and repeated at the top of the following page, catch word*, رابط A ,

A director (*guide*), راه نما .—(*instructor*), مرشد A , مشير A , مقوّم A . v. *Counsellor, superintendant. A director in common affairs*, مدبّر تجارت , كارنما , كاركن , كارپرداز . *A director of state affairs*, صدر اعظم , وزير اعظم .

Directive, رهنما . v. *Director.*

Directly (*in a straight line*), مسطوياً A , در خطّ مستقيم . — (*immediately*), في الفور A , علي الفور A , في الحاد A , بوقتها A . — (*without ambiguity*), نا مشكوكانه بي دومعني .

Directness, راستي . — (*nearest way*), راهٔ اقرب . v. *Straightness.*

Direful, هولناک . v. *Dire.—Direness*, v. *Horror.*

A DIRGE. اغنيت ِ ميت .

A DIRK, خنجر . v. *Dagger.*

DIRT, چرک , آلايش , خلاب , زبالت ا . v. *Mud, filth, clay.—To throw dirt* (*scandalize*), تشنيع کردن , تخذيل ساختن . *To throw dirt at* (*disparaging one another*), تخاذل زدن .

To dirt, ناپاک , ناصاف کردن , غليظاکردن , چرکين کردن , پليد کردن , کردن . با گل آلودن . v. *To bemire.*

Dirtily, با نجاست , ملوثاً ا . v. *Filthily, nastily.* — (*meanly*), نا مردانه , حقيراً ا , رذلانه . v. *Shamefully, sordidly.*

Dirtiness, چرکناگي , آلودگي , ناپاکي , ناصافي , غلاظت ا , دسم ا , نجاست ا , لوث ا , آلايش , وسخ ا , پليدي . v. *Nastiness, foulness, filthiness, impurity.* v. Also *baseness, sordidness, meanness.*

Dirty, پليد , نجس ا , غليظ ا , چرکناگ , چرکين , ملوّث ا , آلوده , ناصاف , ناپاک . v. *Sullied, foul, nasty, filthy.* v. Also *mean, base, sordid.* —— *A dirty fellow*, سياه کاسه , زنيم ا *A dirty action*, کار ِ ناسزا , فعل ِ نا پسنديده .

To dirty, ناپاک , نجس کردن , چرکين ساختن , غليظ کردن , کردن , ملوّث ساختن , ناصاف کردن . v. *To foul, sully, soil, scandalize, disgrace.*

DIS, as a privative, is expressed in composition by بي , نا , نه , بغير , بدون , لا ا , ما ا , and the like.

DISABILITY, ناتواناي , بي مقدوري , بي قدرت . v. *Inability, weakness.*

To disable. بي قوت ساختن , بي قدر کردن , نا توان کردن , ضعيف ساختن , زبون کردن , لاچار کردن . v. *To weaken, impair, diminish, exclude.*

To DISABUSE, سگالش واکردن .

DISACCOMMODATION, نا سازي , تکلّف ا .

To disaccustom. v. *To disuse.*

DISADVANTAGE, *disadvantageousness*, نا فايده , زيان ا , مضرّت ا , خسارت ا , ضرر ا , گزند , نقصان ا . v. *Loss, detriment, damage, injury.*

Disadvantageous, بي فايده , بي کفايت , بي نفع , زيان , عدم ِ کسب , بي نوا , نا مفيد , غير ِ فايده , مضرّ ا , دار .

Disadvantageously, مزاحمانه , بروجه ِ مضر .

To disaffect. v. *To discontent; to dislike.*

Disaffected, معرّض ا , متنفّر ا . v. *Averse, discontented, disloyal.*

Disaffection, اعراض ا , تنفر ا . v. *Aversion.*

To DISAGREE (*to be at variance*), مخالف , نا موافق شدن , شقاق , بي رضا شدن , تعرّض کردن , مخالفت نمودن , شدن , نا سازکاري نمودن , بي اهنگي بودن , اختلاف کردن , نمودن , غوغا نمودن , آشوب کردن , بي لياقت شدن . v. *To differ, quarrel.*

Disagreeable, نا , ناگوار , مکروه ا , نا موافق , نا پسند , عدم ِ مرضي , غير ِ مطبوع , نا مقبول , نا پسنديده , خوش , مستکره ا , نکير ا , مسخوط ا , نا شيرين . v. *Unpleasing, offensive.* — (*contrary*), مخالف ا , مناقض ا , مغاير ا . v. *unsuitable.—A disagreeable countenance*, چهرهٔ بي , زشت رو , عبوس رو , بهره .

Disagreeableness (*unpleasantness*), نا خوشي , نا پسنديدگي , نا شيريني .—(*unsuitableness*), مخالفت ا , بي لياقت . v. *Contrariety.*

Disagreement, تفاوت ا , نا سازکاري , نا خوشي , نا موافقت , منازعت ا , بي اهنگي , اختلاف ا , فرق ا . v. *Difference, diversity.*

To DISALLOW, ردّ ساختن , انکار نمودن , نا قبول کردن , نا قايل شدن . v. *To reject, refuse.*

Disallowable, حرام ا , واجب الحرم ا , نا لايق ِ اجازت .

Disallowance, انکار ا , حرم ا , منع ا . v. *Prohibition.*

To disannul. v. *To annul, vacate.*

To DISAPPEAR, نا بود و نا , نا پديد بودن , غايب شدن , وا , زايل بودن , مضمحل شدن , غير حاضر شدن , پيدا گشتن , مستور بودن , شدن . v. *To vanish.*

To DISAPPOINT, محروم کردن , نا مراد کردن , نا اميد کردن ,

اعجاز ساختن ، خیبت کردن ، تعویر نمودن ، حرمان ساختن ، مخذول کردن ، بي بهرة نمودن . v. *To frustrate.*

Disappointed, مخذول ع . محروم ع ، نا امید کردة ، نا مراد ، بي بهرة .

To be disappointed, محروم ، نامراد شدن ، ناامید شدن ، بي نصیب شدن ، شدن .

Disappointment, یأس ع ، ناکامي ، نا مرادي ، ناامیدي ، اعجاز ع ، تعویر ع ، حرمان ع ، حرم ع ، مایوسي .

DISAPPROBATION, نا پسندگي ، نا پسندي ، نا پسند ، ذمّ ع ، طعنت ع ، طعن ع ، انکار ع ، نا قبولي .

To disapprove, انکار نمودن ، نا منظور کردن ، نا پسند کردن ، شکایت نمودن ، ذمّ ساختن ، طعن کردن ، ملامت زدن ، مکروة یافتن ، نفرت داشتن . v. *To condemn, dislike.*

To DISARM, حاسر ، عزل ساختن ، سلاح واکردن ، کمر کشادن ، اعزل کردن ، اجم ساختن ، کردن .

To disarray. v. *To disband, strip.*

A DISASTER, آسیب ع ، حادثه ع ، مصیبت ع ، آفت ع ، نحوست ع ، کم بختي ، شامت ع ، بلا ع ، داهیت ع ، خطا ع ، بد بختي . v. *Misfortune.*

Disastrous, منحوس ع ، بلا کش ، کم بخت ، بد بخت ، بداختر ، سیاه روز ، نا مسعود ، بي دولت ، بي روز ، بي بهرة ، حادثه ، مصیبت زدة ، آسیب زدة ، آفت رسیدة ، شامتي ، دیدة . v. *Unfortunate, calamitous.*

Disastrously, نا مسعودانه ، بر وجه بلاکش ، ازبداختر .

To DISAVOW, انکار نمودن ، منکر شدن ، جحد کردن . v. *To deny, disown.*

Disavowal, انکار ع ، نفي ع ، جحد ع ، سلت ع ، عبد ع . v. *Denial.*

To DISAUTHORISE, قدرت واکردن .

To DISBAND, پراگندة ساختن ، بر طرف کردن . *To disband an army*, لشکر بر طرف کردن .

Disbanded, بر طرف شدة .

DISBELIEF, کفر ع ، بي اعتقادي ، بي ایماني ، بي اعتباري . v. *Incredulity.*

To disbelieve, غیر ایمان ، بي اعتقاد بودن ، بي اعتبار شدن ، انکار کردن ، کفر شدن ، بودن .

A disbeliever, کافر ع ، بي اعتبار ، بي اعتقاد ، منکر ع . v. *Infidel.*

To DISBURDEN (*ease of a load*), بي بار ، حمل رفع کردن ، حمولت تخفیف ، بارها واکردن ، سبک بار کردن ، ساختن ، براسایانیدن ، مخفف کردن ، ساختن . v. *To ease, relieve, exonerate.* — (*to throw off a burden*), وضع حمل کردن . —(*to disburden the mind*), خاطر سبک کردن ، دلاسائي یافتن .

Disburdened, سبک بارگردیدة ، از حمل خلاص کردة شدة ، نا محمول ، مخفوف ع ، آزاد .

To DISBURSE, هزینه کردن ، صرف کردن ، خرج نمودن . v. *To expend.*

Disbursement, هزینه ع ، مصرف ع ، صرف ع ، خرج ع . v. *Expence.*

A disburser, خرج بردار ، صرف کنندة .

To discard, بر طرف کردن . v. *To dismiss, reject.*

To DISCERN (*see*), دیدن ، نظر کردن ، نگریستن . v. *To behold.*—(*to distinguish*), امتیاز ، تمیز نمودن ، امیاز کردن ، افراز ساختن ، فرق کردن ، فصل ساختن ، معلوم کردن ، کردن . v. *To judge, determine, perceive, decide. To discern the true from the false*, حقّ از باطل فرق کردن . *To discern perfectly*, کمال مرتبه تشخیص ، تشخیص کردن ، نیکو داشتن ، ساختن .

Discerned, دیدة ، منظور ع ، نگرسته . v. *Seen.*

A discerner (*observer*), دیدبان ، نظرساز ، بیننده ، ناظر ع . — (*a distinguisher*), امتیاز کننده ، ظاهر ع ، فرق کننده ، تمیز نما .

Discernible, هویدا ، اشکار ، منظور ع ، ممکن نظر . v. *Apparent, perceptible, distinguishable, visible.*

Discernibleness, ظهوري ، منظوري . v. *Visibleness.*

Discernibly, پیدا ، اشکاره ، ظاهرانه . v. *Perceptibly.*

Discerning (*adj.*), هوشیار ، عاقل ع ، اهل نظر ، دیدوار ، محصف ع ، صاحب عقل ، خردمند ، هوشمند . v. *Judicious, intelligent.*

Discerningly, با عقل و فراست ، عقلانه . v. با تیز طبع .

Discernment, فراست ع ، عقل ع ، دریافت ، امتیاز ع ، اذعان ع ، ذهن ع ، هوش ، ذهن ، *A judicious discernment*, عقل دوربین ، سدید ، اصالت ع . v. *Judgment, penetration.*

To DISCHARGE (*dismiss, release*), تغیر , برطرف کردن , رخصت , خلاص ساختن , آزاد کردن , اجازت دادن , کردن اطلاق , رهائي دادن , کسیل کردن , دستور بخشیدن , فرمودن کردن . v. *To exempt; put away;* also *to disburden, unload.* —(*to break up*), کشفتن , جدا شدن . v. *To dissolve, separate.*—(*to evacuate*), خلوت کردن . v. *To empty.*—(*to perform, execute*), عمل کردن , نمودن , ساختن , کردن , بجا آوردن , ادا کردن , اکمال ساختن . — *To discharge* (or *pay*) *a debt*), ادا اخذ , طبریت وام دادن , کردن . *To give a discharge for debt*, وقبض دین بخشیدن . *To discharge a soldier*, سپاه برطرف کردن . *To discharge humours*, تنزّه کردن . — *To discharge from an office*, ازمنصب عزل ساختن , منعزل کردن . *To discharge* or *acquit of a crime*, گناه , عفوي جریم نمودن بخشیدن . *To discharge fire-arms*, شلق کردن . v. *To give vent, let fly.* — *To discharge one's duty*, خدمت بجا آوردن .

A discharge (*dismission*), تغیر , رهائي , اطلاق , برطرفي , (*leave, license to depart*), رخصت , اجازت , دستور , ودع , اذن . — (*receipt for money, &c.*), فیصلنامه , صافي نامه , داخله , فارغخطي .—(*absolution from a crime*), گناه بخش , عفوي جریم . — (*an exemption* or *privilege*), کشاد نامه , بیزاري , برات (plur. بروات), اجرا , عمل , آزاد نامه , برات آزادي , ادا . v. *Execution.*—(*ransom*), فدا , خلاص . —*The discharge of a gun*, طرح تفنگ , رمي بندوق . v. Also *explosion, emission.*

Discharged, رسته , رهیده , خلاص کرده , مخلص , آزاد کرده , *&c.*

A DISCIPLE, معلّم , مرید , تلمیذ , شاکار , شاگرد , طالب علم . v. *Scholar.* — *A disciple of* CHRIST, حواري (plur. حواریون).

DISCIPLINE (*education*), ادب , تادیب , تربیت , آموزش , تعلیم .—(*regulation*), انتضام , آراستگي , ضبط , ربط . v. *Government, order, subjection.* — *Military discipline*, ضبط وربط لشکر . — (*chastisement*), تنقام , تعزیر , سیاست . v. *Punishment.* —— (*mortification*), تنبیه , زهد , ریاضت .

To discipline (*educate*), تادیب , تربیت کردن , آموزانیدن , تعلیم کردن , کردن . — (*to chastise*), سیاست , تعزیر نمودن , تنقام ساختن , تنبیه دادن , کردن . v. *To chastise, reform. redress.*—(*to hold in subjection*), ربط کردن , ضبط ساختن .—*To discipline an army*, سپه صف صف نمودن , لشکر ضبط و ربط کردن , تعبیت ساختن .

Disciplined, مربّي , مضبوط , *&c.*

To DISCLAIM, انکار کردن . v. *To disavow, disown, renounce.*

To DISCLOSE, گشادن , کشاد نمودن , کشف ساختن , رفع , اظهار ساختن , اشکاره نمودن , نقاب کردن . v. *Reveal, uncover, tell.*—*To disclose a secret*, کشف راز کردن .

Disclosed, کشاده , مکشوف , منکشف .

A discloser, اظهار کننده , کاشف , معلن .

Disclosure, کشادگي , اظهار . v. *Discovery.*

DISCOLORATION, تبدیل رنگ . v. *Stain, die.*

To discolour, رنگ خراب کردن , خاسف کردن , دیگر رنگ تبدیل کردن , گون دادن . — *Discoloured*, خاسف .

To DISCOMFIT, شکست دادن , مغلوب کردن . v. *To conquer, defeat.*

Discomfit, discomfiture, انهزام , شکستگي , هزیمت . v. *Defeat.*

DISCOMFORT, سودا , غم , غصّه . v. *Uneasiness, melancholy, sorrow.*

Discommendable. v. *Blameable.*

Discommendation. v. *Blame, censure.*

To discommode, &c. v. *Incommode.*

To DISCOMPOSE (*the mind*), حیران کردن , پریشان کردن , رنجیده و رمیده کردن , بیحضور ساختن , آشفتن , اضطراب کردن . v. *To ruffle, fret, offend, vex.* — (*to put out of order*), پي شوریده ساختن , شوریدن , اخلال کردن , ترتیب کردن , مشوش نمودن . v. *To perplex, displace, unsettle.*

Discomposed, مضطرب , آشفته , پریشان , حیران .

Discomposure, اضطراب , آشفتگي , حیراني , پریشاني , آسیب , وله , بوهه , حیر بیر , حیرت . v. *Perturbation, disorder, trouble.*

To DISCONCERT (*a design*), قصد شکستن , خلل دادن , راي اخلال ساختن , تدبیر مضطرب کردن . v. Also *to discompose.*

Disconcerted, مضطرب ع, محروم ع, مخذول ع. v. *Disappointed.*

DISCONFORMITY, نا سازكاري.

DISCONSOLATE, غمگين, دلگير, دلبسته, بيدل, غير, بي تسلي, خاطرمانده, دلشكسته, دلريش, دلتنگ, تسليت.

Disconsolately, بيدلانه, با دلشكستگي.

Disconsolateness, غمگيني, افسردگي, دلشكستگي, دلتنگي, خاطرماندگي.

DISCONTENT *discontented*, بي قناعت, نا خوشنود, بي, نا خرسند, خوشدلي, كينه كش, كينه خواه, نا راضي. v. *Uneasy, fretful, malevolent.*

Discontent, discontentedness, نا خوشنودي, نا رضامندي, عدم سروري, پريشاني, آزارش. v. *Uneasiness, dissatisfaction.*

To discontent, بي قناعت ساختن, نا راضي كردن. v. *To disgust, displease, dissatisfy.*

DISCONTINUANCE, فراغت ع, فراغ ع, توقف ع, اهمال ع. v. *Cessation, intermission.* —— (*Disrupture*), جدايي, انقطاع ع, انفصام ع. v. *Interruption.*

To discontinue, انقطاع كردن, فارغ شدن, توقف كردن, انفصام نمودن. v. *To cease, leave off, interrupt.*

Discontinuity, جدايي, عدم چسپيدگي, بي پيوستگي, فاصله ع.

DISCORD, شقاق ع, انشقاق العصا ع, اختلاف ع, نا موافقت, عداوت ع, بي اتفاق ع, مخالفت ع, فتنه ع, غوغا, آشوب, عدم اتفاق. v. *Disagreement, difference, dissension, opposition, animosity.*—*To excite discord*, اختلاف انگيختن. — *Discord (in music)*, اواز, عدم هماهنگي, بي هماوازي, نا اهنگي, بي اندازه.

To discord, مخالفت نمودن, نا سازكار شدن, نا موافق شدن v. *To disagree.*

Discordance, منازعت ع, بي اهنگي, نا سازكاري. v. *Discord, disagreement, opposition.*

Discordant, نا درست, تا هموار, بي اتفاق, نا ساز, نا موافق, بي وفاق, مخالف ع, نا مناسب —*Discordant in musick*, بي اهنگ, غير هماواز, نا همتا, دمساز.

Discordantly, نا, نا مناسبانه, نا ملايمانه, از نا موافقت, با مخالفت, سازكارانه. v. *Inconsistently.*

To DISCOVER (*publish*), كشادن, اظهار كردن, ظاهر كردن, فيض, كشف كردن, فاش كردن, اشكاره ساختن, كشاد نمودن, دليل, عرض كردن, نمايش ساختن, نماييدن, نمودن, ساختن, توزيدن, تبصير ساختن, نمودن. v. *To shew, reveal, explain, demonstrate.* — (*to find* or *spy out*), يافتن, پيدا كردن, جاسوسي كردن, استخبار ساختن, استطلاع كردن.

Discoverable, قابل الاظهار ع, ممكن استطلاع, يافتني.

Discovered (*revealed*), مكشوف ع, كشاده, ظاهر كرده شده. — (*found out*), يافته. منكشف ع.

A discoverer, اشكاره, يابنده, پيدا كننده, ظاهر كننده, كشاف ع, سازنده.

Discovery (*revealing*), ابثات, اسرار ع, انكشاف ع, اظهار ع, هتك ع, فيض ع, جهر ع, كشف ع, كشاد, فاش, آشكارا, استخبار ع, ياب, استطلاع ع. — (*finding out*), ايحا ع.

DISCOUNT (*abatement in a bargain*), وضيعت ع (plur. وضايع), تفريز ع, كاهش, نقصان ع, مشنات ع. —— (*substraction*), كاهش بخشيدن, نقصان دادن, وضيعت كردن. *To ask discount* (*in a bargain*), استنقاص كردن, كاهش طلب ساختن.

To DISCOUNTENANCE, شرمسار, رداد نمودن, منع كردن, ابا نمودن, ساختن.

To DISCOURAGE (*deter*), انذار نمودن, تخويف كردن, تهويل كردن, ترسانيدن, جدّ ساختن. v. *To frighten.* — (*to press*), سر فرو, پست كردن, تنگ دل ساختن, وضع كردن, دلشكستن, زدن.

Discouraged (*deterred*), ترسيده, تخويف كرده شده. — (*depressed*), دلشكسته, تنگدل, وضع كرده شده.

A discourager, تنگ دل سازنده, تخويف كننده.

Discouragement (*impediment*), مانع ع, منع ع, تعرض ع, سدّ ع, زجر ع, تخويف ع, هول ع, تهديد ع. v. *Check, opposition.*—(*deterring*),

DISCOURSE, سوال, گفت و شنيد, قيل قال, خطاب ع

, مسامرت ع , مذاکره ع , مکالمه ع , گفت وگوي , وجواب
ع تحادث . v. *Conversation, speech.*—(*a harangue*), ع کلام,
ع منطق . v. *Oration.*—(*a treatise*), ع نقل,
ع تاریخ , حکایت ع , رسالت ع , نشر , سخن , منطق ع .
. کلام وجیز — *Prolix in discourse*, سخن ران . *Idle discourse*,
ع سخن ببهوده , ترهّات , کتره پاتره . *To renew a discourse*,
. تکریر خطاب ساختن

To discourse (*converse*), جواب سوال کردن , مکالمه کردن ,
گفت وگوي ساختن , گفت وشنید کردن , قیل قال کردن ,
. مذاکره ساختن , باهم سخن نمودن . v. *To speak, relate, reason.*

DISCOURTEOUS, بي ادب وارکان , بي ادب , نا شیرینکار ,
غیر مروّت , بي مروّت , تند , گستاخ , درشت , سخت ,
. — (*Discourteously*), بي ادبانه , درشتانه . نا ساز

DISCREDIT, عیب ع , بي حرمتي , دشنام , بد نامي ,
ع ناموس , نکبت ع , رسوائي . v. *Disgrace, ignominy, reproach.*

To discredit (*not to believe*), نا باور کردن , غیر ایمان نمودن ,
. عدم ارتکا بودن —(*to deprive of credibility*), بي اعتقاد شدن
نا واجب الاعتماد , بي ارتکا ساختن , اعتقاد رفع ودفع کردن ,
بي حرمت کردن , —(*to disgrace*). ایمان اندفاع کردن , نمودن
. ناموس نمودن , نکبت ساختن , رسوائي کردن , بي آبرو کردن

Discredited, غیر اعتماد , نا اعتقاد کرده , نا باوریاب .

DISCREET (*prudent*), صاحب تدبیر , متمیز ع , صاحب ,
اهل بصیرت , عقلمند , عقلي ع , هوشیار , هوشمند , امتیاز ,
. v. *Cautious, circumspect, sober.*—(*modest*), ع وقور
ع مظلوم , صاحب ادب , محجوب ع .

Discreetly, عقلانه , با عقل و بصیرت , هوشیارانه .

Discreetness, هوشیاري , ع بصیرت , ع عقل . v. *Discretion.*

DISCREEPANCE, ع اختلاف , ع فرق , ع تفاوت . v. *Difference, contrariety.*

Discrepant, ع مخالف , ع مغایر , ع مناقض . v. *Contrary, different.*

Discrete. v. *Distinct, disjointed, disjunctive.*

DISCRETION (*prudence*), ع امتیاز , ع تمیز , بصیرت ع ,
ع هوشیاري , ع انصاف , ع احتیاط , ع انتباه . v. *Moderation, caution.*—*To act with discretion*, بصیرت نمودن , عقلانه کردن ,
. هوشیار شدن — (*liberty of acting at pleasure*), خود کامي ,
ع مرضي , ع اختیار , ع اباحت , ع ارادت , خود اختیاري ,
v. *Discretionary.* — *To surrender at discretion*, بي عهد وپیمان
. تسلیم کردن

Discretionary, غیر مقصور , ارادتانه , بي اقتصار , بي قید ,
. v. *Unlimited, unrestrained, unchecked.* کامگذار , نا بسته

To DISCRIMINATE, امتیاز , فرق نمودن , واجده کردن
. v. *To distinguish, separate.* — *Discriminateness*, v. ساختن *Distinctness.*

Discriminated, ع مفروق .

Discrimination, ع امتیاز , ع تمیز , ع تفریق , ع قرق , فصل ع ,
. v. *Distinction.* تفاوت

Discriminative, فرقي .

DISCURSIVE (*proceeding by gradation from premisses to consequences*), از مقدّم بنتیجه قدم بقدم رونده . — (*roving*),
. ع سایر , پویان , روان

To DISCUSS, پژوهش کردن , تجویز کردن , تحقیق کردن ,
. v. *To examine.*—*To discuss* (*medically*), تحلیل کردن . تفحّص نمودن , تفتیش ساختن

Discussed, پژوهش کرده شده , تجویز کرده شده , &c.

A discusser, پژوه , جست وجوکننده , تجویزکننده ,
. ع مفتّش , ع متفحّص , تفتیشي

Discussion, ع تفتیش , پژوهش , ع تحقیق , ع تجویز ,
. v. ع امتحان , ع استطلاع , ع ابتحاث , ع افتحاص , ع تفحّص
Investigation, examination.

DISDAIN, ع اهانت . ع تحقیر , ع حقارت , ع کراهیت , ع مذمت ,
ع استکراه , ع عبدت , ع عبد , ع استنکاف , ع انف , جبهت ع , تجالل ع , تکرّم ع , نکف ع , استغنا ع ,
ع ابا , ع تطرّس , رغم ع . v. *Indignation, contempt, scorn.* — *Feigned disdain*, ناز , نازش , شیوه . — (*generally applied to the affected scorn of lovers.*)

To disdain, اهانت نمودن , کراهیت کردن , حقارت کردن ,
نا لایق پنداشتن , سبک داشتن , استغنا کردن , مستغني شدن ,
. ابا داشتن , تکرّم کردن , ننگ داشتن , استکراه ساختن

Disdained, اهانت شده , &c.

Disdainful, ع مستغني , پر اهانت , ع متکبّر , معرور ع ,
. v. *Contemptuous.* تخفیف دار , خال , گستاخ

Disdainfully, استنكافانه , با مذمت . v. *Contemptuously.*

Disdainfulness. v. *Disdain.*

DISEASE, بيماري , آزار , بي آرامي , مرض ع (plur. امراض) , رنجوري , رنج , نصب ع , درد , زحمت ع , تيمار ع , دلخم ع , (وجاع , اوجاع (plur. وجع ع , علت ع (plur. علل) , سقام ع (plur. اسقام) . v. *Distemper. A disease inherent in the constitution*, مرض جبلي (plur. امراض جبليت) . *An accidental disease*, مرض عارض . *The French disease*, اتشك . — *A mortal disease*, موتان ع , سواف ع , ذعاق ع . *A severe or consuming disease*, طلاطل ع , اتو ع , دنف ع , دلخم ع , گدازش . *A disease which makes the nails drop off*, پريون , درد ناخن . *A disease occasioned by the wind (breaking out into bloody pimples)*, باد شم , باد دشام , باد دژنام , دژم . *A disease in the eye*, ناسور ع , سبل ع , شرناك ع , حلاق ع . — *A disease in the brain*, سرگلو . *A corroding disease*, اكله ع , خوران , خورا . v. *Gangrene, cancer.* — *An epidemical disease*, طاعون ع . *Pestilential diseases*, امراض مابيت . v. *Pestilence.* — *Phlegmatic diseases*, امراض بلغميت . *Various diseases*, امراض مختلفت . — *The disease of the wolf (hunger)*, داء الذيب ع . *A disease in the intestines*, غاشيت ع . *A disease occasioned by cold*, كولنج , ابردت ع , كزاز ع . v. *Cholic. The disease of the liver*, كباد , قبض . *The crisis of a disease*, بحران ع . *To contract a disease*, بيماري گرفتن . v. *Contract.* — *To feign a disease*, تمارض كردن . *To bring on a disease*, ايصاب ساختن , تمريض ساختن , بيمار كردن , تسقيم نمودن . *To recover from a disease*, تماثل كردن . — *To cure a disease*, مروسيدن , چاره پرداز نمودن , علاج كردن .

To disease, آزاردادن , &c. v. *To afflict, pain.*

Diseased, آزاري , بيمار , بي آرام , خسته , مريض ع , مغيوم ع , مدكوك ع , رنجور , موصب ع , معلول ع , عليل ع , داي . v. *Distempered.* — *Diseasedness*, v. *Sickness.*

To DISEMBARK (*to come to land*), از جهاز بساحل آمدن . — (*to bring on shore*), از جهاز بكنار آوردن .

DISEMBODIED (*as soldiers*), پراگنده , بر طرف شده .

To DISEMBOGUE (*as a river into the sea*), در بحر سيلان بدريا ريهيده بودن , شدن . v. *To flow.*

DISEMBOWELLED, رودة واگرده , پرداخته , از شكم گرفته شده .

To disembroil. v. *To disengage.*

To DISENABLE, بي قدرت كردن , بي مقدور كردن .

To DISENCHANT, از جادوگري آزاد كردن .

To DISENCUMBER, بارسبك ساختن , حمل رفع كردن .

To DISENGAGE (*separate*), مفارقت , فرق كردن , جدا كردن , خلاص كردن , آزاد نمود , رها كردن , ساختن . — (*to liberate*), حل مشكل , مشكل كشادن , تمليز كردن . — (*to extricate*), تراد نمودن . *To disengage from an obligation*, كردن . v. *To release.*

Disengaged, متخلي ع , آزاده , جدا كرده , فرق كرده , فارغ . — (*at leisure*), بي كار . v. *Free, vacant, at leisure, released.*

Disengagedness, disengagement, آزادي , فراغ ع , فراغت ع . v. *Release, vacancy.*

To disentangle, disenthral, فك كردن . v. *To disengage, loose, unravel.*

Disesteem. v. *Disregard, disrespect.*

To disfavour. v. *To discountenance.*

To DISFIGURE, قبيح كردن , بد صورت كردن . v. *To deform, deface, disguise, destroy, mangle.* — *Disfiguration, disfigurement.* v. *Defacement, deformity.*

To DISFRANCHISE, سند حقوق كسي را معدوم كردن , آزادگي شكستن .

Disfranchisement, نقصان حقوق , عدم آزادي .

To DISFURNISH. v. *To unfurnish, deprive, strip.*

To DISGARNISH (*strip of ornaments*), از زينت عدم كردن , از آرايش برهنه نمودن .

To DISGORGE, هراشيدن , استفراغ كردن , رد كردن . v. *To vomit.*

DISGRACE (*disgracefulness*), بي , بي عزتي , بي آبروئي , ننگ , نكبت ع , ناموس ع , فضيحت ع , رسوائي , حرمتي , بدنامي , طعنت ع , ملامت ع , عار ع , (عيوب (plur. عيب ع , منظورت ع , تنقص ع . v. *Dishonour, ignominy, infamy.* — *Disgrace* (*removal from place or favour*), عدم همت , عزل ع , عزل پايه .

To disgrace, طعن ساختن , رسوائي ساختن , ملامت كردن ,

هتک کردن . v. *To dishonour.—(to put out of office or favour)*, بي انعام شاهانه ونوازش , عدم همّت کردن , منعزل ساختن , خسروانه نمودن . — *To disgrace one another*, تخاذل کردن , يک ديگر ملامت زدن .

Disgraced, از پايه , رسوا , بي حرمت , بي عزّت , بي آبرو , روسياه , ملحي ع , منفضح ع , افتاده , منعزل ع , معزول ع . — *(turned out of favour or office)*.

Disgraceful, عيب دار , معيوب ع , فضيح ع , نکبتي . v. *Dishonourable, ignominious, shameful.—Disgracefully*, فضيحانه , با رسوائي .

A disgracer, طعان ع , ملامت کننده , بي حرمت کننده .

To DISGUISE, تبديل صورت , خال نمودن , صورت ساختن , خفا کردن , اخفا کردن , نهفتن , صورت معامله نمودن , کردن , پوشيده ساختن , پنهان کردن . v. *To conceal, dissemble.* — *(to make drunk)*, سرمست نمودن , افگار مي کردن , مست کردن .

Disguise, صورت , تبديل صورت , خال ع , صورت ع , اخفا ع , خفا ع , نهفتگي , حيله بازي , رنگ , تزوير ع , معامله , پوشيدگي . v. *Counterfeit, dissimulation, mask.*

Disguised, مبدل ع , مسخره ع , صاحب صورت .

A disguiser, حيله باز , مسخره , صورت نما .

DISGUST, اعراض ع , کرد ع , کراهيت ع , نفرت ع , ابا ع , استکراه ع , غرض ع , کين , خفگي , بيزاري , بدخواهي . v. *Aversion, dislike, displeasure, hatred.*

To disgust, خفه , بيزار کردن , نفرت انگيختن , متنفّر کردن , پريشاني ساختن , گستاخي نمودن , خاطرمانده ساختن , کردن , استکراه کردن , اعراض نمودن , نفرت دادن . v. *To offend, disoblige.*

Disgusted, بيحضور , خاطرمانده , بيزار , خفه , متنفّر ع , استکراه دار , نفرت پذير , معرض ع . v. *Averse, displeased.*

Disgustful, disgusting, برودت انگيز , مستکره ع , مکروه ع , نا پسند . v. *Nauseous, hateful, disobliging.*

Disgustfulness, بي حضوري , خاطرماندگي , مکروهي . v. *Disgust.*

A DISH, رکابي , صحنک ع , طبق ع (plur. اطباق) , صحفت ع (plur. صحاف , صحفات) , مصحنت ع , عجور ع , ماعون ع , قداف ع , زلح ع (plur. زلوح) , تفشي , شني ع , قعن ع . v. *Cup, plate. A wooden dish*, طبله ع , خليج ع . *A fruit or dessert-dish*, نقلدان . *A chaffing dish*, مقطره ع . v. *Chaffing.* — *A large dish or voider*, سني . — *A dishclout*, صافي , روبت ع .

To dish, درطبق نهادن . — *(to serve upon table)*, نشر , خوان کردن .

To DISHEARTEN, شکسته دل کردن , تنگ دل کردن , دلشکستن . v. *To discourage.*

To DISHEVEL *(hair)*, اشفته موي , زلف پريشان نمودن , کردن .

DISHONEST *(fraudulent)*, ناراست , بي ايمان , بد ديانت , بي , درامچ , حيله باز , غابن ع , مکّار ع , غدّار , بي صلاح , سامان , غير عدل , عدم اخلاص , شرّ ع . v. *Deceitful, disgraceful, ignominious, lewd.*

Dishonestly, با حيله , غدّارانه .

Dishonesty, قباحت ع , بد ديانتي , ناراستي , خيانت ع , فريب , خدعت ع , مکر ع , غبن ع , غدر ع , حيله ع , فجور ع . v. *Faithlessness, lewdness.*

DISHONOUR, بي , بي آبروئي , بي حرمتي , عدم حرمت , بد نامي , طعنت ع , ناموس ع , عيب ع , رسوائي , عزتي , معابت ع , معاب ع , بي ننگ , ننگ , سيه روي , ملامت ع . v. *Disgrace, reproach.*

To dishonour (disgrace), بي آبرو کردن , بي حرمت کردن , ملامت زدن , بد نامي دادن , روسيه کردن , بي عزت کردن , رسوائي , تشنيع کردن , عرض پايمال کردن , تخذيل ساختن , بحرام رفتن . v. *To debauch.*— *(to violate chastity)*, کردن . — *To dishonour one's self*, خودرا حقير ساختن . — *One who dishonours his family*, دغل خانه .

Dishonourable, نکبتي , معيوب ع , پررسوائي , اهل عيب , صاحب بد نامي , بي اعتبار , فضيح ع .

Dishonoured, رسوا &c. , بي حرمت کرده , رو , منفضح ع , سيه , عرض پايمال کرده شده .

A dishonourer, رسواي کننده , بي آبروکننده .

DISINCLINATION *(want of affection)*, عدم محبّت . — *(dislike)*, استکراه ع , نفرت ع . v. *Slight.*

To be disinclined, نا مايل شدن . — *(to be averse to)*, نفرت , استکراه داشتن , اعراض نمودن .

DISINGENUITY, *disingenuousness*, عدم اخلاص , توريت ع ,

برفند , غدر ع , فن ع , کید ع , ریاکاري , حیله بازي , نفاق ع . v. *Deceit, dissimulation.*

Disingenuous, غدیر ع , رنگ آمیز , حیله باز , بي اخلاص .

Disingenuously, با حیله , غدّارانه , بي اخلاص , با نفاق . *Deceitfully.*

DISINHERISON, عدم میراث .

To DISINHERIT, از میراث محروم کردن .

To DISINTER (*unbury*), از خاک کاویدن .

DISINTERESTED, نا خود پرست , بي طمع , بي غرض , خالص الجنان ع . v. *Impartial.* — *Disinterestedly*, خالصانه .

Disinterestedness, عدم خلوص ع , بي طمعي , بي غرضي , خماي خود پرستي , خود بیني , صلاح ع , صفا ع . v. *Impartiality, fairness, integrity.*

To DISJOIN, جدا کردن , علحده کردن , تفریق ساختن , تفصیل نمودن , فصل کردن . v. *To separate.*

Disjoined (*disjunct*), مفروق ع , نا پیوسته , جدا , علحده ع , منفکّ ع , منقطع ع , مفصّل ع , منفصل ع . v. *Separated.*

To disjoint, ایها کردن , پاره پاره نمودن . v. *To luxate.*

Disjunction, جدائي , افتراق ع , افتصال ع , انقطاع ع , فرقت ع , تفریق ع , هجران ع , هجر ع .

Disjunctive, جدائي نما , افتراق کنا , فصل ساز .

Disjunctively, با تفریق , جداگانه , جدا جدا . v. *Separately.*

DISK (*face of the sun, moon,* or *other planet*), گرده , قرص ع , کلیچا .

Diskindness. v. *Unkindness, injury.*

DISLIKE, نا پسندگي , کره ع , نفرت ع , اعراض ع , استکراه ع , کرهایت ع , ابا ع . v. *Aversion, discord.*

To dislike, بیزار و نفور شدن , استکراه داشتن , نا پسند کردن , ابا داشتن , نفرین نمودن , مأرضت کردن , نفرت داشتن , دوري نمودن , معرض و نافر بودن .—*Dislikeness.* v. *Dissimilitude.*

To DISLOCATE, ایها نمودن , تکنیع ساختن , فسخ کردن . *To dislocate the foot*, پاي فسخ ساختن , مخنب کردن . *To dislocate the shoulder*, [redacted] *To dislocate the arm*, بازو فسخ ساختن .

Dislocated, منخرع ع , منفکّ ع .

Dislocation, تکنیع ع , ایها ع , فسخ ع , انخلاع ع , تخلخل ع .

To DISLODGE (*expel*), راندن , دورکردن , اخراج ساختن , ردّ نمودن , بدر کردن .

DISLOYAL, سرکش , بي ایمان , بیوفا , نمک حرام , غدیر ع , مابون ع , نا استوار , خون ع , صاحب خیانت , ختیر ع , خاتر ع , همّلع ع , همّلط ع , غدّار ع , غدور ع . مغدر ع . v. *Perfidious.*—*A disloyal man*, خاین ع , اهل غدر , خیانتگر , کافر ع , ماخ , دحل ع , دحول ع , بد نهاد .

Disloyally, خاین آسا , با خیانت , غدارانه , ازنمک حرامي .

Disloyalty, خیانت ع , تمرّد ع , سرکشي , نمک حرامي , خسار ع , غسل ع , کیسان ع , غدر ع , خایني , خیانتگري , همّلط ع , خیسري , خسران ع . v. *Perfidy, treachery, treason, inconstancy.*

DISMAL (*horrible*), مخوف ع , هیبت ناک , هولناک , وحشت ع , غمبخش , سهمناک , هایل ع , مهوّل ع , مکروه ع , غمگین , مستمند ع , تیره . v. *Gloomy.* —— (*mournful*), مکروب ع , ملول ع , تیره دل , دلتنگ , اندوهگین , غمناک , مغموم ع . v. *Unhappy, afflicted, doleful.* — *A dismal night*, تیره شب . *A dismal mind*, تیره ضمیر . *A dismal place*, وحشت ع , وحش اصمت , وحش ع . *A dismal countenance*, ازب ع , پیکر شتیم , روي غمگین . *A dismal looking fellow*, حزب . *The dismal proclamation of the herald of death and perdition*, نداي مهیب الاداي دلال فنا و زوال .

Dismally (*horribly*), بروجه هولانه , مخوفاً ع , مکروهانه , مکروباً ع , ملولا , غمناگانه , با غم , هولناگ . — (*sorrowfully*),

Dismalness (*horror*), خوف ع , هول ع , نفرت و وحشت , الم ع , غصّه ع , غم , اندوه , سهم ع . — (*sorrow*), کراهت ع , تاسه , قساوت ع .

To DISMANTLE (*strip*), مجرّد نمودن , برهنه کردن . *To dismantle a town* or *castle*, حصون شهر هدم کردن , شهر شکستن , برج حصار قلع زدن , دیوار قلعت کندن . v. Also *to lose, unfold, throw open.*

To DISMASK, صورت برهنه ساختن , رفع نقاب کردن , خال برگرفتن .

To DISMAY, هراس زدن , شوریده کردن , ترسانیدن , تحدید کردن , تخویف نمودن , ترهیب ساختن . v. *To terrify, discourage.*

Dismay, وهشت A , هول A , دهشت A . هراس , ترس , دلتنگي , شکوه , آشيب , آشوب , نفرين , خطره A v. *Dejection, terror.*

Dismayed, منحوش A , مخوّف A , مهتول A , ترسناک , مزعوق A . v. *Terrified.*

To DISMEMBER, شرحه شرحه بريدن , پاره پاره زدن , فصل نمودن , تشريح ساختن , تفصيل کردن .

To DISMISS (*give liberty* or *leave of departure*), رخصت خلاص , وداع کردن , — (*send away*), اجازت دادن , کردن . اطلاق کردن , بگذاشتن , رها کردن , گماشتن , هشتن , ساختن — (*to discard*), معزول , عزل ساختن , دور کردن , برطرف کردن , تطليق نمودن , رفع و دفع ساختن , وا کردن , نمودن . v. *put away;* also *to repudiate, divorce.—To dismiss from an office*, معزول کردن , بيکار کردن , خارج کردن , تغيّر کردن , عزل ساختن . *To dismiss an army*, لشکررا برطرف کردن .

Dismissed, برطرف کرده , اجازت يافته , مرخص شده , معزول A , بگذاشته , گماشته , آزاد کرده شده —— (*deprived*), . محروم A . — *To be dismissed*, خلاص , آزاد شدن , مرخص شدن , رستن , رهيدن , بودن , &c.

Dismission, اخراج A , تغيّر A , برطرفي , وداع A , رخصت A , رهائي , خلاص A , اجازت A , رفع A , عزل A . اذن A .

To DISMOUNT (*throw down from an elevation*), از ارتفاع فرو انداختن . — (*to descend from an elevation*), فرود آمدن , از اسپ بزير رفتن , نازل شدن , نزول کردن — (*to unhorse*), . از فرس تکر ساختن , از اسب نازل کردن , بزير آوردن , از اسپ نزول کردن , افگندن . — *To dismount from a horse*, توپ از عرابه . *To dismount a cannon*, از اسپ فرود آمدن . فرود آوردن .

DISOBEDIENCE, نا فرماني , نا فرمابرداري , عدم اطاعت , مخالفت A , سرکشي , گردن کشي , استادگي , تقاعد A , تعارض A , عصي A , غوي A , معصيت A , عصيان A , عقوق A , ستيز , شکايت A , بيشه , عناد A , ابا A .

Disobedient, گردنکش , سرکش , نا فرمان , بي اطاعت , عاصي (plur. عصات), مريد A , عاند A , معاند A , جانکش , صعب A (plur. استيزه , ستيزه , مخالف A , متکبّر A , بدرام , صعاب fem. صعابات), لدّ A , اجنب A , عاق A . *A disobedient man*, طاغي A , صاحب مخالفت (plur. طاغيت , طاغون). — *A disobedient woman*, دلعس A , عورت گردنکش ,

منشاص A , دلعوس A , دلاعس A , دلعاس A . *A disobedient horse*, اسپ منخرط , فرس خروط , اسپ سرکش .

To disobey, بي اطاعت , گردنکشي نمودن , عدول حکم کردن , مخالف شدن , تمرّد کردن , معاند بودن , شدن .

DISOBLIGATION, آزارش , رنجش , بيحضوري . v. *offence, injury.*

To disoblige, بيزار کردن , خاطر مانده ساختن , بيحضور نمودن , پريشاني , گستاخي نمودن , رنجيده کردن , رنجيدن , آزاردن ساختن . v. *To disgust, offend.*

Disobliged. v. *Disgusted, displeased.*

Disobliging (*adj.*), آزارش کنا , بيحضوري نما , گستاخ , تند , رنجش ساز . v. *Disgustful.*

Disobligingly, بطور ناپسنديده , بروجه مستکره , گستاخانه .

Disobligingness, عدم ادب و ارکان , گستاخي , بيحضوري , تندي .

DISORDER (*irregularity*), پريشاني , بي ترتيبي , عدم نظام , خلل A , اختلال A , همزجت A , تشويش A . v. *Confusion.*— (*tumult*), گيرودار , غوغا , غلغله A , فتنه A , هنگامه , v. *Disturbance.*—(*perturbation*), سرگرداني , اشفتگي , آشفته حال , حيرت A , آسيب A , وله A , کدورت A , اضطراب A , زحمه A , رنج , مرض A , بيماري . — (*indisposition*), تضجّر A . v. *Disease.* — *To labour under a disorder*, پيدا , بيمار شدن , بودن .

To disorder (*confuse*), برهم , خلل ساختن , پريشان کردن , رميده کردن , رنج دادن , زدن . v. *To confound.*—(*to ruffle*), . v. *To disturb, distress.*— اضطراب نمودن , بيحضور ساختن . ايصاب کردن , تمريض ساختن , بيمار کردن , —(*to make sick*),

Disordered, disorderly, مشوّش A , برهم زده , بي ترتيب شده , مختلط A . v. *Confused, irregular.* — غير نظم , پريشان , گثير A , مثوّر A , فتنه انگيز , هنگامه گير (*tumultuous*), . — بي ضبط , غير دين , خلاف شرع , (*lawless*), . الرّحام (*vicious, disordinate*), فاسد A , معيوب A , بد خو , اهل عيب , مرفش A . v. *Debauched, inordinate.* *Disordered in his senses*, مجنون A , ديوانه , آشفته , آلغته , معنون A . v. *Insane.* — *Disordered papers*, اوراق پريشان . *A disorderly house*, بابل خانه . v. *Bawdy house, stews.*

To DISOWN, استنکار نمودن , منکر شدن , انکار کردن , نکر ساختن , جحد کردن . v. *To deny.*

Disowned, مخلوع A, مهجور A, مردود A, منكور A, منكر A.

To DISPARAGE, نام كشيدن, ملامت زدن, زري كردن, تعييب, قدح كردن, طعن ساختن, ذمّ نمودن, بهتان گفتن ساختن. v. *To calumniate, reproach, mock, slight, disgrace. To disparage by comparison*, تشبيه معيوب و غير مستوي كردن, تمثيل نكبت و نا يكسان ساختن. *To disparage by an unequal marriage*, نكاح معيوب و نا هموار ساختن.

Disparagement, ملامت A. طعن A, ذم A, بهتان AP, قدح A. v. *Disgrace, reproach.* — (*injurious comparison*), تشبيه معيوب و نا يكسان. — (*unequal marriage*), نكاح معيوب و نا هموار.

DISPARITY, تفاوت A, اختلاف A, ناموافقت, نا هموارى, فرق A. v. *Dissimilitude, inequality.*

DISPASSIONATE, سليم الطّبع A, حليم A, اهل اعتدال, منصف A. v. *Calm, moderate, temperate.*

To DISPATCH (*send*), روانه كردن, ارسال كردن, فرستادن, جلدي كردن, شتاب كردن (*to expedite*). — روان ساختن, شتابانيدن, تعجيل كردن, جريده كردن, زودي نمودن. v. *To hasten* — (*accomplish, finish*), شتافتن, پرداختن, كشتن (*to kill,*) — تكميل ساختن, اتمام كردن, تمام كردن, نفي, شهر بدر كردن (*to send out of the way*). — قتل ساختن, بلد ساختن. v. *To banish.* — *To dispatch an ambassador*, ارسال كردن, ايلچي فرستادن. *To dispatch with great expedition*, ديو دست بودن, خيش العمل كردن, تيزكار شدن.

Dispatch, پيغام A, رسالت A, ارسال A, روانگي. — (*expedition*), شتاب زدگي, تعجيل A, جلدي, زودي, شتاب, وشك A, عجلان A, شتاب كاري.

Dispatched (*sent*), مرسول A. فرستاده. — (*expedited*), معجل A, جريده, شتابانيده. —— (*finished*), تمام كرده. — (*killed*), مقتول A, كشته. منقضي A, مقضي A.

To DISPEL, دفع كردن, رفع كردن, دور كردن. v. *To dissipate, disperse.* — *To dispel grief*, صفا گداز كردن.

Dispelled, دفع كرده. *To be dispelled* (*as darkness*), وا شدن تاري. *Dispelled* (*as the clouds*), اسمان از ابر وا شدن.

A DISPENSARY, شربت خانه.

DISPENSATION (*distribution*), تقسيم A, انتشار A, تفريق A, تفصيل A, توزّع A, توزيع A, بخشش, براءت آزادي, معافي (*exemption*). —

To dispense, تقسيم كردن, بخشيدن, قسمت كردن, افراز نمودن, حصّه دار ساختن, توزيع كردن. v. *To distribute.* — *To dispense with*, معافي دادن, معاف نمودن, رخصت اجازت دادن, كردن.

To dispeople. v. *To depopulate.*

To DISPERSE, پريشان, كشفتن, انتشار كردن, پراگندن, برباد دادن, پاشيده كردن, پاشيدن, پراگنده ساختن, كردن منهزم, منهزم و تارومار كردن, هيس نمودن, نشر كردن, تنشير كردن, نثار نمودن, نثر ساختن, تارومار كردن, ساختن ترت و مرت ساختن, تند و خند نمودن. v. *To scatter, rout, defeat.*

Dispersed, برباد داده, كشفته, پاشيده, پراگنده, منفك A, متفرد A, متفرّك A, متفرّك A, انتشار كرده, منتشر A. ترت و مرت, تند و خند, تارمار, تارومار. *To be dispersed*, منتشر, پريشان بودن, ريخته شدن, پراگنده شدن, لشكر پاشيده شدن. *The Tartar army were dispersed*, تاتار تارومار بودند.

Dispersedly, بروجه پاشيده, منتشرانه, جا بجا, نشري A. *A disperser*, پراگنده, پاش كننده. — منهزماً A, بطور پريشان كننده.

Dispersion, dispersedness, پريشاني, انتشار A, پراگندگي, پاشي, پاش, تفرّق A, تفريق A. *Dispersedness* (*thinness*), حصّ A.

To DISPIRIT, دل, بيزار كردن, آزرده كردن, آزردن, دلتنگ كردن, شكستن. v. *To deject, depress, discourage. Dispiritedness*, عدم قوت ذاتيت, دلتنگي, آزردگي.

To DISPLACE (*put out of place*), نزع ساختن, بيجا نهادن, عزل, تغيّر كردن (*to remove from office*). — از جا رفع نمودن. v. *To disorder.* معزول ساختن, كردن.

To DISPLANT (*trees, &c.*), نشاندگي وا, غرس بركندن, نصب حفر ساختن, كردن (*to remove a people from a country*). — خلق از ولايت رفع و دفع كردن.

To DISPLAY (*spread wide*), گستردن, كشاد نمودن, كشادن, تسطيح, فراش ساختن, بسط كردن, خوالیدن, مفروش كردن, ظاهر كردن, نمودن, كردن. v. *To expand.* — (*to exhibit*), توزيدن, نمايان كردن, اظهار ساختن, اشكاره كردن, نمايدن

تبصیر کردن . v. Also *to declare.* — *To display ostentatiously,* با لاف اشکاره کردن .

A display, اظهار ع , نمایش , عرض ع , عرضت ع .

Displayed, کشاده , گسترانیده , کشاده و باز , مفروش ع , منبسط ع , مبسوط ع , متفرّش ع . — *To be displayed,* کشاده مفروش بودن , شدن .

To DISPLEASE, رنجیده , رنجیدن , آزردن , نا خوش کردن , پریشاني کردن , و رمیده کردن . v. *To disgust, offend.*

Displeased, بیحضور , آزرده , رنجیده , نا خوش کرده شده . v. *Disgusted, offended, irritated. To be displeased,* نا خوش بوتیمارداشتن , تیره شدن , شدن .

Displeasing (adj.), مستکروه ع , مکروه ع , نا پسند .

Displeasingness, بي حضوري , خاطرماندگي , مکروهي .

Displeasure, آزردگي , رنجش , رنجیدگي , رنج , نا خوشي , تکدیر خاطر , بیزاري , آشفتگي , پریشاني , بوتیمار , آزارش , زله ع . v. *Disgust.*

DISPOSAL (*arrangement*), ترتیب ع , آرایش , آراستگي , تفصیل ع . — (*distribution*), تفریق ع , توزیع ع , انتظام ع .— (*power*), اختیار ع . *At his own disposal,* خود , دراختیار خود , مختار . — (*government*), تدبیر ع , حراست ع , حفظ ع .

To dispose (*arrange*), نظم نمودن . ترتیب کردن , آراستن , نهادن , نشاندن , اعداد ساختن , تقویم کردن , انتظام نهادن . v. *To arrange, regulate, order.* — *To dispose of* (*bestow*), انعام دادن , عطا ساختن , مبذول کردن , بخشیدن , دادن . v. *To confer, grant.*—*To dispose of by legacy,* وقف کردن , وصایت ساختن . v. *To bequeath.*—*To dispose of in marriage,* نامزد کردن . *To dispose of* (*destine to any use*), تقدیر کردن , نصب , بر قرار کردن , مقرّر کردن , تعیین ساختن . — (*to settle*), ساختن . v. *To constitute.* — (*to sell*), فروخت , فروختن , فروشیدن , بیع ساختن , کردن . *To dispose of in the hands of another,* وضعت ساختن , وضع کردن . *To dispose the mind to any thing,* مراد دادن , خاطر میل کردن . v. *To incline.*— *To dispose to sleep,* خوابناک کردن , خوابانیدن . *To dispose of one's self* (*to spend one's time*), گذران احیان شدن . v. *To employ.*

A disposer (*bestower*), بخشنده , عطا کننده . v. *Distributor.* — (*a governor, regulator*), حاکم ع , مدبّر ع , ظابط ع , والي ع , حافظ ع .

Disposition (*order*), آراستگي , آرایش , انتظام ع , نظم ع , تدبیر ع , تهمید ع , استعداد ع , ترتیب ع , نظام ع , ساک ع , تهیت ع , سانگیر , صفوف ع . v. *Distribution, method, regulation, constitution.*—(*temper of mind*), مزاج ع , خاطر ع , منوال ع , مشرب ع , خوي , طبع ع , طبیعت ع , منش , سجیت ع , حالت خاطر . *An amiable disposition,* لطیف مشرب , خوش خوي . *A bad disposition,* بد خوي . v. *Inclination.*

To DISPOSSESS, راندن , خارج کردن , بي دخل کردن , افراز کردن , شغر نمودن , اطراد کردن , طرد ساختن , ردّ کردن , فزّ ساختن . v. *To deprive.*

Dispossessed, مردود ع , رانده , خارج کرده , بي دخل کرده , مطرود ع . v. *Deprived, ejected.*

Dispraise. v. *Blame, censure.*

DISPROPORTION, عدم موافقت , نا هموارى , بي اندازگي , عدم لیاقت , نا مستوي , نا یکساني .

To disproportion, بي , غیرمستوي کردن , بي اندازه کردن , عدم لیاقت کردن , نا هموار نمودن , موافقت ساختن .

Disproportionable, disproportional, disproportionate, بي , نا مناسب , بي مناسبت , نا هموار , غیر مستوي , اندازه , نا موافق , غیرمتساوي , نا یکسان , بي موافقت .

Disproportionably, disproportionally, disproportionately, بروجه ناهموار , بطور نامناسب , نالایقانه .

To DISPROVE, ردّ کلام , مخالفت نمودن , باطل کردن , دروغ الزام ساختن , نا حق نمودن , کردن . v. *To confute.*

DISPUTABLE, واجب , قابل مغایطه , ممکن بحث , لایق منازعت , النّزاع .

A disputant (*disputer*), مباحث ع , بحاث ع , بحث کننده . — *Disputing* (*adj.*), ابتحاث کنا , بحث ساز .

Disputation, محاورت , مباحثه ع , بحث ع , قضیّه ع , مجادلت ع , اختلاف ع , منازعت ع , نزاع ع , بحث وجدل . v. *Dispute.*

To dispute, منازعت نمودن , خصومت کردن , قضیه کردن , نزاع کردن , مباحثت ساختن , بحث کردن , خرخشه کردن , مناظرت , مجادلت نمودن , جدل کردن , تنازع ساختن , مزه ساختن . v. *To contend, cavil, discuss, oppose, question.* — *To dispute a point of right,* مجّاد کردن .

A dispute, منازعت ع , خصومت ع , خرخشه , قضيه . مجادلت ع , جدال ع , مباحثه ع , بحث ع , تنازع ع , پيكار ع , نزاع ع , ابتحاث ع . v. *Controversy, contest.*

DISQUALIFICATION, نا قابليت , عدم لياقت .

To disqualify, نا لايق , نا موافق گردانيدن , نا قابل كردن , غير مستعد نمودن , نا مناسب كردن , ناشايسته كردن , كردن , نا سزا نمودن .

DISQUIET, *disquietness, disquietude*, بي آرامي , عدم آرام , رنج , تشويش ع , تصديع ع , اضطراب ع , انباض خاطر , هم ع (plur. هموم), آشفتگي , بي حضوري . v. *Anxiety, restlessness, uneasiness, vexation.*

Disquiet (adj.), v. *Uneasy, restless.*

To disquiet, بي حضور كردن , مضطرب كردن , تصديع دادن , جفا كردن . رنجيده ورميده ساختن , رنجيدن . v. *To disturb. vex.*

DISQUISITION, نفتيش ع , تفحص ع , پرسش , امتحان ع . v. *Examination.*

DISREGARD (*neglect*), تغافل ع , غفلت ع , اهمال ع , مسامحت ع , تهاون ع , تكاسل ع , مذمّت ع . v. *Contempt.*

To disregard, بي التفات , بي ملاحظه بودن , تغافل كردن , بودن , اهانت كردن , اهمال نمودن , تهاون ساختن . v. *To despise, neglect.*

Disregardful. v. *Contemptuous, negligent.*

DISRELISH, ناذايقه , عدم لذّت , عدم مزه , نفرت ع , بد چاشني , بد خوشمنش , بي مزه , منش گر . v. *Distaste, nauseousness, dislike.*

To disrelish, نفرت داشتن , منش زدن , استكراه نمودن , بيزار و نفور شدن . v. *To dislike.*

DISREPUTE, رسوائي , بد نامي . v. *Dishonour, disgrace, infamy.*

DISRESPECT, بي , عدم اعزاز , بي تكريمي , عدم احترام , عدم التفات , ترك ادب , ادبي . v. *Incivility, rudeness,*

Disrespected, محقّر ع . v. *Despised.*

Disrespectful, نا لطيف , بي ازرم , غير احترام , بي ادب , بي لطافت ع .

Disrespectfully, بي رعايت , بلا تكريم ع , بي ادبانه .

To DISROBE, قبا ترك كردن , لباس منسرح ساختن . *To undress, uncover.*

DISSATISFACTION, بيحضوري , عدم رضا , نا رضامندي , آشفتگي , آزارش , پريشاني , نا خشنودي , عدم سروري , خاطرماندگي , تكدير خاطر .

Dissatisfactory, نا پسنديده .

Dissatisfied, بيحضور , ناخشنود , نا راضي .

To dissatisfy, رنجيدن , خاطر مانده ساختن , بي حضور كردن , پريشان ساختن , آزاردن . v. *To disgust, displease.*

To DISSECT (*cut in pieces*), تقطيع ساختن , بريدن , تشريح ساختن , تفصيل كردن . — (*to examine minutely*), انفصال كردن , با دقّت تفتيش كردن .

Dissected, بريده , مقطوع ع .

Dissection, تشريح ع , تقطيع ع , تفصيل ع , انفصال ع , تقنيف ع .

To disseize. v. *To dispossess.*

To DISSEMBLE, ريا كردن , صورت معامله كردن , تغافل , دلال وبي ورزيدن , مدارت ساختن , مدارا كردن , ساختن , نازيدن , منافق شدن , تجاهل نمودن .

Dissembled, مستور القلب ع , مستور ع , مكتتم ع .

A dissembler (*hypocrite*), منافق ع , مداراگر , مزوّر ع , صديق عين , مرائي ع , غاش , دلال ع , رياكار , اهل نفاق , صاحب شيوه ومدارا , عبد عين , عشوه زن , شيوه گر , نازنين . — (*a coquet*), قلّاش ع .

Dissemblingly, مستورانه , با مدارا . v. *Hypocritically.*

To DISSEMINATE, اشتهار كردن , مشهور كردن , ظاهر كردن , تبثيث ع . v. *To scatter, publish.*

Disseminated, مبثوث ع , مشهور ع , شايع ع , ظاهر ع .

Dissemination (*publication*), تبثيث ع , اعلام ع , اشتهار ع .

DISSENSION, اختلاف ع , خصومت ع , خرخشه , قضيه , منازعت ع , نا سازكاري , عدم اتّفاق , نا موافقت , شقاق ع , تفاوت ع , بي اهنگي , عدم رضا , مخالفت ع , مناقشت ع . v. *Disagreement, difference, contention, strife.* — *To cause dissension*, منازعت , اختلاف انگيزي كردن , باعث حقاق شدن , فتنه انگيختن , ساختن , &c.

DISSENT, پندار نا ,راي مخالف ,انکار ع , عدم، قبول . تدبیر نا سازگار , موافق

To dissent, راي مخالف دادن , تدبیر نا سازگار داشتن , پندار نا موافق نمودن .

A dissenter, راي , اهل پندار نا سازگار , راي مخالف نماینده مخالف گوینده .

A DISSERTATION, ع نقل . v. *Discourse.*

Disservice. v. *Injury, mischief.*

To dissever. v. *To break, divide, separate.*

DISSIMILAR, بي مماثلت ع , نا همتا , نابرابر ,ناموافق , مغایر ع , مختلف ع , متفاوت ع . v. *Unlike.*

Dissimilarity, dissimilitude, تفاوت ع ,نا برابري ,عدم موافقت , عدم تمثیل .

DISSIMULATION, ریا ع , ریاکاري , تزویر ع , دغا , قنج ع , فنج ع , مدارا ع , تغافل ع , صورت معامله , دغابازي , بي غمض عین , اغماض ع , نفاق ع . *The dissimulation of lovers* (*either in affection or anger*), ناز , نازش , شیوه ع , دلالت ع , دلّ ع , ترکتاز , کرشمه , عشوه ع , شیوه‌مندي , دلّت ع .

To DISSIPATE, پراگنده کردن , بر طرف ساختن , برباد دادن , ضایع و زایل نمودن . v. *To disperse, scatter.* — *To dissipate a fortune*, اسراف نمودن , دولت برباد دادن , مال صرف کردن . *To dissipate* or *distract the attention*, اشتغال پاشیدن , فکر پریشان کردن .

Dissipation, اسراف ع , تفرق ع , پراگندگي , تفریق ع , انتشار ع .

Dissipated (*scattered*), پراگنده , پاشیده , کشفته , برباد داده . v. *Dispersed;* also *debauched.* — *To be dissipated*, پراگنده شدن , پریشان شدن , بر باد شدن .

DISSOLVABLE, *dissoluble*, ممکن نقض , قابل گداز , آسان حل .

Dissolubility, امکان نقض , آساني حلّ .

To dissolve, گداختن , گداز کردن , گدازیدن , گدازانیدن , نقض ساختن , محلول نمودن , خیسیدن , اغاریدن , حل کردن , ذوب کردن , کشفتن , جدا کردن . *To dissolve* (*an assembly*), برطرف ساختن , برخاست کردن , موقوف کردن *a marriage*, نکاح فسخ ساختن . *To dissolve ice*, یخ گداز کردن , یخ ذوب کردن , جمد گدازیدن . *To dissolve an agreement*, نقض پیمان کردن . *To dissolve an enchantment*, سحر جدا کردن . *To dissolve in pleasure*, با ذوق گداز کردن . *To dissolve* or *separate two things*, تفریق کردن . *To dissolve* (*to be melted*), آب شدن , حلّ گشتن , گداخته شدن , بخسانیدن .

Dissolved, گداخته , حلّ کرده ع , محلول ع , متحلل ع , منتقض ع , منتکث ع , منفسخ ع , مفسوخ ع .

A dissolvent, dissolver, گداز کننده , گدازنده , فاسخ ع , حلّ کننده .

Dissolvent, dissolving (*in composition*), گداز . *Dissolving* (*the heart*), جگرگداز . *Burning and dissolving*, سوز و گداز .

DISSOLUTE, بي قید , آواره , اوباش , شوخ , مرفش ع , وابي نفساني نما , نا بکار , بي سر و سامان , صاحب شوخي , نفس v. *Debauched, luxurious, wanton.* — *A dissolute man*, شهوت پرست . v. *Debauchee.*

Dissolutely, با , فاجرا ع , شوخانه , با شهوت , از بیقیدي , فسق .

Dissoluteness, شهوت ع , آوارگي , اوباشي , بي قیدي , توقان نفس , نفس ع , فسق ع , فجر ع , شوخي , ارفاش ع , شقاوت ع . v. *Wantonness.*

DISSOLUTION (*demolition, breach*), نقض ع , نقیضت ع , تفت, گداخت, گداز , رخنه , فسخ ع . — (*melting*), حلّ ع , صهر ع .—(*destruction*), خرابي , تخریب ع , هدم ع .—(*death*), قضا ع , موت ع , مرگ . *The dissolution of an assembly*, برخاست مجلس , توقف مجلس . *A dissolution of marriage*, فسخ نکاح .

Dissonance, dissonant. v. *Discord, &c.*

To DISSUADE, منع کردن , با نصیحت بازداشتن , مانع , انذار نمودن , نذر دادن , شدن .

Dissuasion, بازداشت , امتناع ع , ممانعت ع , منع ع , منع سازه , مانع ع , انذار ع , نذره . — *Dissuasive* (*adj.*), نذر کنا .

A DISTAFF, دکران , دوکدان , ورقه ع , مداک ع , کرتلان . *The spindle of a distaff*, مبرم ع .

To distain. v. *To stain, blot, tinge.*

DISTANCE, دوري , مسافت ع , فاصله ع , مفاصله , تباعد ع , بعاد ع , بعدت ع , بعد ع (plur. ابعاد), تفاوت ع ,

هوب ع , نزهت ع , شقت ع , سحق ع , بين ع , غربت ع , بهره ع , قصا ع , جنابت ع , زورت ع , معق ع , مناط ع , مهجوري ع , فرق ع . v. *Interval, separation, remoteness.* — *The distance between the East and West,* بعد المشرقين ع . *In distance four parasangs* or *leagues,* در مسافت چهار فرسنگ . *From a distance,* از دور .—*Distance (of time),* مدّت , مدّت زمان . *Some distance of time,* مدّتها , مدّت چند . — *Distance (respect),* خضوع ع , اكرام ع , احترام ع , ادب ع . — *(reserve, caution, want of affection),* برودت ع , برودت و ع , احتياط ع , قطيعا ع , بي محبّي , عدم مودت , حذره , كدورت .

To distance (place at a distance), بعيد نهادن , دور كردن , *&c.*—*(to excell another),* استعلا , غالب شدن , افضال نمودن , داشتن . *To distance in a race,* در ميدانه مرور و عبور كردن .

Distant, بعيد (plur. بعدا , بعد , بعدان) , دور , باعد ع , سهدر ع , مغرب ع , متفرّق ع , متباين ع , متفاوت ع , بعد ع , منفرج ع , شاسع ع , مطلب ع , باسط ع , شاعي ع , بري ع , منضرح ع , منضرج ع , منتخع ع . v. *Remote.*—*Very distant,* دورا دور . *A distant place,* مناط ع , عدوا ع . *Distant as the Pleiades,* مناط الثّريا ع .—*(cold, cautious),* برود ع , حذره , اهل حذر , صاحب احتياط . v. *Reserved.*

DISTASTE, نفرت ع , اكراه ع , كراهيت ع , منشگر , ناخوشمنش , ابا ع . v. *Nauseousness, disgust, dislike.*—*(alienation of affection),* قطيعا ع .

To distaste (nauseate), نفرت , منشگر نمودن , اكراه داشتن , بيزار و نفور شدن , داشتن . v. *To dislike, loath.*

Distasteful, مستكره ع . مكروه ع , نا پسند . v. *Offensive.*

DISTEMPER, آزار , درد , دلخم , تيمار , بيماري , مرض ع , رنجوري , علّت ع , ريج , شكايت ع , وصب ع , دوي ع , كنا , زحمت ع , انكسار مزاج , خستگي , شكي , شكوه ع , ضني ع , نصب ع , هيضت ع , كفا , حوب ع , سواف ع , وذيت ع , وجع ع , ضمنت ع . v. *Disease, malady, sickness.*—*To cure a distemper,* تيمار كردن . v. *To cure.*

To distemper. v. *To disease, disorder, disturb.*

Distemperate, نا معتدل , بلا اعتدال ع . v. *Immoderate.*

Distemperature, بي اعتدالي . v. Also *tumultuousness, confusion, perturbation.*

Distempered, رنجور , رنجيده , خسته , بيماره , بيمار , معلول ع , عليل ع , رخته , موسب ع , خمناگ , مريض ع , بيمارژون , طلطل ع , طلا ع , مدكوك ع , داي ع , مغيوم ع , بياارام , بيمار بودن , ضنيه ع . ضني ع . *To be distempered,* خسته گشتن , پيدا شدن , شدن , *&c.*

To DISTEND, فريخ , بسط كردن , فراخ كردن , پهن كردن , بشخواده ساختن , نمودن . v. *To stretch.*

Distended, فريخ ع .

Distension, بسط ع , نشر ع , پراس . v. *Expansion.*

A DISTICH, بيت ع (plur. ابيات). *The last distich of an ode* or *amorous sonnet,* شاه بيت . v. مثنوي .

To DISTIL *(drop),* شوريدن , جنيدن , چكاندن , چكيدن , روشيدن , شنجودن , تراويدن , تقطير كردن , مقطّر ساختن , استقطار كردن , تقاطر كردن , كردن .—*(to distill spirits, &c.)* آبكاري .

Distillation, تقاطر ع , تقطير ع , استقطار ع , آبكاري , چكيدگي , رشخت ع , بذع ع , صعد ع . قطران ع , قطره , اقطار ع .

Distilled, مصعد ع , مقطوره ع , مقطّر . *Distilled water,* آب مقطر . *Distilled wine,* شراب مصعد . — *A distiller,* مقطّر ع , آبكار , عرق كش .

DISTINCT, جدا , علحده ع , متفرق ع , منفصل ع , مفصّل ع , متباين ع , باين ع , متشخص ع , ممتاز ع , واضع ع , هويدا , علاني ع , ظاهر ع , آشكار , پديد . — *(specified, marked out),* معيّن ع , نشانده . v. Also *variegated, spotted.*

Distinction, فصل ع , تشخيص ع , تميّز ع , امتياز ع , تفرقت ع , تفريق ع , تبيّن ع , فراز , افراز , فرق ع , تفصيل ع , تفاوت ع , تسريح ع . v. *Division, separation.* — *Without distinction,* بلا فرق ع . — *(a mark of distinction),* علامت ع , نشان . — *(discernment),* فراست ع , عقل ع . v. *Judgement.* —*To make a distinction (give the preference),* مقدّم كردن .

Distinctive, امتياز كننده , فصل كنا .

Distinctly, بيناً ع , مفصلانه , مشروحاً ع , با امتياز . v. *Clearly, plainly.*—*To relate distinctly,* مفصلاً حكايت كردن .

Distinctness. امتياز ع . v. *Distinction.*

To distinguish, تميّز كردن , امتياز كردن , امياز نمودن , تفريق , فرق كردن , تفصيل نمودن , فصل كردن , گذاردن , گذاريدن , تزييل كردن , واجده كردن , تشخيص نمودن , ساختن . v. *To divide, diversify, separate, judge.* — *(to make conspicuous,* ناموركردن , نام دادن , پديد ساختن , هويدا كردن .

Distinguishable (*capable of being distinguished*), ممکن امتیاز. —(*worthy of regard*), واجب الاحترام A.

Distinguished (*eminent*), نامدار, نامور, معروق, ممتاز A, معرف A. v. *Conspicuous, extraordinary.* — (*separated*), کشفته, جدا, مهجور A, مفروق A.

A distinguisher, امتیاز کننده, &c.

Distinguishing, فصل کنا.

Distinguishingly, امتیازانه.

To DISTORT, پیچیدن, خم کردن, کژ ساختن, کج کردن, تلویت ساختن, پیچاپیچ نمودن, پیچش کردن, پیچانیدن, مایل ساختن, تاختن, خرکش کردن. v. *To bend, writhe, twist, wrest.* — *To distort the countenance*, روي درهم کشیدن, اجوق نمودن.

Distorted, ناراست, پیچیده, خم کرده, کز, کژ, کج, معوج A, درهم, ناهموار, پیچ خورده, پیچان, پیچا پیچ, منعوي A, ملتوي A.

Distortion, پیچ, پیچش.

To DISTRACT, مضطرب کردن, آشفته کردن, آشفتن, تطرّق ساختن, کشاکش کردن, تشویش نمودن, پریشان کردن, آلفته, آلفتن, مات کردن, در شورش نمودن, شوریده کردن, خلاط کردن, سرگردان ساختن, نمودن. v. *To divide, separate, confound; perplex; make mad.*

Distracted, متحیّر A, حیران A, پریشان, مضطرب, آلفته, فکار A, شفته, شیدا, دیوانه, مجنون A, آشفته, مشوّش A, تنوند, کراشیده, سرگشته, سرگردان, شوریده, متشانک, متردد. v. *Disturbed, perplexed, frantic.*—*A distracted situation*, آشفته حال, پریشان حال. *One distracted with love*, عاشق دیوانه, عاشق مجنون, واله A (fem. والهت), شوریده و شیدا, مدلّه A. *To be distracted*, مضطرب شدن, مجنون, در شورش آمدن, آشفته شدن, فریختن, کراشیدن, پریشان خاطر شدن, پریشان بودن, گشتن.

Distractedly (*frantically*), در آشفته حال, بروجه مجنون, مشوشانه. *To speak distractedly*, مستوش کلمات کردن.

Distraction, distractedness, حیرت A, پریشاني, اضطراب A, کشاکش, مجنّت A, بیقراري, آشفتگي, آشفته حال, حیراني, تطرّق A, تشویش A, خلاط A, جنّت A, شیداي, شعاف A, کدورت A, خلل A (plur. خلال). v. *Confusion, perplexity: perturbation, madness, disturbance, tumult.*—*The father* or *cause of distraction* (*falling in love*), ابو المهوس A.

To distrain. v. *To distress*; also *to seize.*

DISTRESS (*misery*), محنت A, مسکنت A, رنجش, رنج, تنگ دستي, آزار, تصدیع A, اضطراب A, محنت کشي, شقاوت A (plur. شقاوات), پریشاني, فلاکت A, فلاکت فلک, قساوت A, غصّه A, مصیبت A, دل شکستگي, شدّت A. v. *Affliction, calamity, misfortune, poverty.*— (*in a law-sense, seizure*), گیر, گرفتگي.

To distress, اضطراب کردن, محنت زدن, پریشان ساختن, عاجز کردن, حیران کردن, حیرت دادن, تصدیع دادن, دلتنگ زدن, رنجیده و رمیده کردن, رنجانیدن, پست کردن, غم دادن, مات کردن, تنگ دست ساختن. v. *To afflict, perplex, harass.*—(*to seize*), قبض کردن, گرفتن.

Distressed, تنگ, مضطرب A, پریشان, محنت زده, مظلوم A, رنجیده, غمناک, دردکش, دست شکسته دل. v. *Afflicted, wretched, miserable.*—*Distressed in mind*, خاطر مانده, پریشان خاطر, شکسته بال.

Distressful, پر مسکنت, &c. v. *Distressed.*

To DISTRIBUTE, تقسیم کردن, حصّه دار, قسمت دادن, توزیع, تفصیل ساختن, افراز کردن, حصّه بخشیدن, کردن, بهره دار نمودن, بخش کردن, نمودن. v. *To divide.*

Distributed, حصّه کرده شده, تقسیم کرده شده, مقسوم A, بخشیده, موزّع A.

Distribution, قسمت A, تقسیم A, توزّع A, توزیع A, بخش, افرازه A, تفصیل A, تفریق A. v. *Division.*

Distributive, توزیع ساز, قاسم A. *Distributive justice*, عدالت قاسمه A.

Distributively (*by distribution*), بتقسیم, از توزیع, قاسمانه. —(*singly*), احداً A, انفرادانه, فرداً فرداً A, یکي یکي.

A distributor, مقسّم A, قاسم A, موزّع A, حسه بخش, بخشنده, بخشي, بخش, بخشا, مجتزي A.

A DISTRICT, دیار A, مجال A, سرکار, ضلع A, حذفار A, حذفور A, ارض A, زمین, ناحیت A (plur. حذافیر). *An extensive district*, وصیل A, الوصیلت من الارض A. v. *Province, region, country, territory.*

DISTRUST (*distrustfulness*), وهم A, شبهت A, گمان, بروت A, عدم اعتقاد, شک. v. *Suspicion.*

To distrust, شک داشتن , بروذت نمودن , گمان داشتن , بي اعتقاد بودن , وهم نمودن . در شبهت شدن . v. *To suspect.*

Distrustful, غیر اعتماد , وهام ع , گمان نما , بد گمان . اهل بروذت , بي اعتماد . v. *Diffident, suspicious.*

Distrustfully, بروجه وهام , با گمان .

To DISTURB, اضطراب ساختن , بیحضورکردن , آشفتن , پریشان , تشویش کردن , رنجیده ورمیده کردن , مضطرب کردن , شوریده کردن . v. *To confound, distract.* — (*to interrupt*), دخل و تعرض نمودن , مانع کردن . v. *To hinder, oppose.*

Disturbance, دخل ع , خلل ع , اضطراب ع , پریشاني , غلغله , فتنه ع , هنگامه , آشوب , اشفتگي , اختلال حال , دمدغت ع , قرش مرش , گیرودار , غوغا . v. *Confusion, perplexity, disorder, tumult.*—*To raise a disturbance*, هنگامه فتنه انگیختن , کردن .

Disturbed, خلل , آشفته , شوریده , پریشان , مضطرب ع , کراشیده , مکدر ع , پذیر آشفته , کیب ع . v. *Insane.* — *To be disturbed*, بهم , مضطرب بودن , خلل پذیرفتن , پریشان شدن , شدن بهم برآمدن , درشدن . *To be disturbed in mind*, دل بهم , تیرهٔ ضمیر داشتن , تیرهٔ خاطر بودن , تیرهٔ شدن , درآمدن , فریختن , کراشیدن .

A disturber, آشوب , مکدرساز , فسادي , فتنه انگیز , مخل ع .

To disvalue. v. *To undervalue.*

To DISVELOP. v. *To uncover, unveil.*

DISUNION (*separation*), افتراق ع , بي اتفاقي , جدائي , انفصال ع , هجران ع . v. *Disjunction.*—(*breach of concord*), بي اهنگي , اختلاف ع , عدم اتفاق ع . v. *Discord.*

To disunite (*separate*), افتراق , علحده کردن , جدا کردن . بي اتفاق کردن , مفارقت نمودن , کردن . v. *To divide, disjoin.* — (*to fall asunder, become separate*), جدا شدن , منفصل شدن , مفروق گشتن .

Disunited, جدا , مفروق ع . v. *Disjoined.*

DISUSAGE, *disuse*, بي استعمالي , بي دستوري , ترک خوي . قراغت قاعده , فراغ آیین , عدم عادت .

To disuse, خوي فراغ , عادت ترک کردن , استعمال ناکردن , ساختن .

A DITCH, مغاک , مغارت ع , کوهین , کنده , خندق ع , خدد (plur. اخدد), خدّت ع , مقرات ع , برفند , حفر ع , حفیر ع , منقع ع , کفّت ع , ژرف , قرمص ع , نهبرت ع (plur. نهابیر). — *A ditch* (*round fortifications, camps, &c.*), خندق ع (plur. خنادق), کندک , تو , آل , شه بارو , مترس ع , گواب , گو . مغاک هولناک , فند . *A deep ditch*, گور . *A ditch carried through fields or gardens*, چوغ , اکرت ع . v. *Trench, moat.*

To ditch, گو , کوهین ساختن , کنده کردن , خندق کاویدن , فرکندیدن , فرکندن , مترس کویدن , کندک کافتن , کردن .

A ditcher, کنده گر , بیلدار .

DITTO, ایضاً ع , هم , نیز .

A DITTY, غنا ع . v. *Song.*

DIVAN, دیوان ع . v. *Council.*

To DIVARICATE, افجاج کردن . v. *To divide in two.*—*Divarication*, فج ع .

To DIVE, غیاص , غوص کردن , غرق کردن , غوطه خوردن , ممتقل نمودن , غلیدن , ناغوش کردن , غیاصت ساختن , زدن . v. *To plunge.* — *To contend in diving*, مماقست نمودن . — *A place in the sea where they dive for pearls*, مغاص ع , مداص ع . *To dive deep* (*into any question or science*), غوص کردن , غورکردن .

A diver, قمّاس ع , غایص ع , غواص ع , غوطه خور .

DIVERS, اکثر ع , چند , بعضي ع . v. *Several.*

DIVERSE, گوناگون , رنگارنگ , متفرق ع . v. *Different, various.*

Diversification, تبدیل صورت , تغیر ع , تبدیل ع , تبدّل , بلق ع , پلنگ رنگي , نوع ع . v. *Diversity, variation, variegation, change.*

To diversify, صورت تبدیلي , تغیر کردن , تبدیل کردن , گوناگون ساختن , رنگارنگ کردن , نمودن . v. *To variegate*; also *to distinguish.*

DIVERSION (*amusement*), تفرّج ع , ضفا ع , شادي , تماشا , خوش حالي , نزهت ع . گشت , جیش , سیران ع , سیر ع , بازیچه , بازي , هیش ع . v. *Amusement, recreation.*—*To take diversion*, تماشا کردن , بازي کردن , گشت وگذارکردن , تلهیت پذیرفتن , لهو یافتن , تفرّج کردن , صفا گرفتن .—*Diversion* (*turning any thing from its course*), انحراف ع , عوق ع ,

Diversion (in war), تنکیب ع . حیود ع , تعویق ع , مغالطه ع .

Diversity, اختلاف ع , تفاوت ع , فرق ع , تغایر ع , فصل ع , رنگارنگی , تفصیل ع . v. *Variety, difference, dissimilitude, distinction, diversification.*— *A diversity of opinions*, اختلاف رای , پندار تغایر , امت ع .

Diversely, بطریق اکثر , از چند راه , اختلافانه , با اختلاف . v. *Differently.*

To divert (turn off from any direction), عوق , گردانیدن , صفا دادن , تنکیب ساختن , کردن , بیراه کردن .—(*to please*), شاد ساختن , مسرور کردن , مزهت نمودن .

Diverted (turned away), گردانیده , &c.—(*amuse*), مسرور ع , شاد کرده , &c.

A diverter, صفا کننده , &c.

Divertive, شاد ساز , &c.

To DIVEST, v. *To put off.*

To DIVIDE, قسمت دادن , تقسیم کردن , حصه کردن , قطعت , بریدن , توزیع کردن , بخش کردن , مقسوم نمودن , مفروق نمودن , فرق کردن , جدا ساختن , واجدا کردن , ساختن , تفصیل گردن , فصل کردن . v. *To separate, disunite.* — *To divide in two*, دو نیم کردن , بین اثنان ساختن .—(*to part from, or be divided*), مفروق بودن , منفصل شدن , جدا شدن .

Divided, منفرد ع , موزع ع , جدا , مفروق ع , مقتسم ع , مقطوع ع . v. *Separated, dissected.* — *Divided into different kinds*, متنوع ع .

A dividend, بخش , پاره , قسمت ع , حصه ع , مقسم ع , نصیب ع . v. *Portion, share, lot.*

A divider, بخش , موزع ع , مقسم ع , قاسم ع . v. *Distributor.*

DIVINATION, علم غیب , فالگیری , تفاول ع , فال ع , غیب گوی , غیب خوانی , عیافت ع , رمالی ع , رمل ع , زجر ع , زکن ع .

DIVINE (*partaking of the nature of* God), الهی or الهي , لاهوتی , یچون , یزدانی , ربّانی , رحمانی , سبحانی , خدائی , صمدی , صمدانی , غیبی , سرمدی , قدسی , نا متناهی . *The divine favour*, عنایت نا متناهی . *Divine knowledge (theology)*, علم الهی . *The divine tribunal*, بارگاه رحمت , جناب عزت . — *The divine prohibition*, زجر و منع الهی . *The divine inspiration*, الهام ربّانی . *Divine (most excellent)*, اعلا ع , افزونتر , فاضلترین , فاضلتر , افضل ع .

A divine (theologian), مولوی ع , اخون , علیم ع (plur. علما).

To divine, رمل کردن , غیب نمودن , فال گفتن . v. *To foretell, guess, conjecture.*

Divinely, بوجه الهی . v. *Excellently.*

Divineness, v. *Divinity, excellence.*

A diviner, نجومی , رمّال ع , فالی , فالگیر , فالگو .

Divinity, v. *Deity, Godhead;* also *theology.* — (*a false God*), بت , الاه ع , الله ع , الهت ع , صنم ع . v. *Idol.*— (*a beautiful woman*), نگار عالم .

DIVISIBLE, منقسم ع , قابل قسمت ع , حصه پزیر , قابل القسم ع , ممکن افتراق .

Divisibility, divisibleness, قسمت ع , قابلیّت ع , قوت توزیع .

Division, فرق ع , اقتسام ع , تقسیم ع , قسمت ع , قسم ع , نهبت ع , توزیع ع , افتراق ع , تفرقت ع , تفرق ع . *Division in arithmetick*, تقسیم ع , قانون قسمت , قسمت ع . *The division of an inheritance*, اقتسام میراث . — *Division (disunion)*, عداوت ع , عدم اتّفاق , اختلاف ع , جدائی . v. *Discord.* — (*distinction*), فصل ع , امتیاز ع .

DIVORCE, *divorcement*, تطلیق ع , اطلاق ع , طلاق ع , غرش , سراح ع , تخلیت ع , آلا . v. *Separation.* — *A bill of divorce*, طلاق نامه . — *A divorce at the desire of the wife (in consequence of which she renounces her marriage settlements and returns her presents)*, خلع ع . *A formula of divorce, which is thus pronounced by the Arabian husband*, علی ظهار امی , *To me thou art like my mother's back.* — *Another formula of divorce, in use before Muhammad*, اذهبی فلا اندہ سربک , *Go, for I care not for thee.*

To divorce a wife, زن طلاق کردن , عورت اطلاق کردن , اختلاع , مردود ساختن , هجر کردن , تطلق نمودن , ظهار گفتن نمودن . v. *To separate.*

Divorced, مطلوق ع , مردود ع , مهجور ع , مخلّی ع , مخلوع ع . *A divorced woman*, مطلقه ع , مردودت ع , خلیعت ع . *To receive back a divorced wife*, ترجیع کردن , ردّی ع . *A divorced woman living with her husband without a re-marriage (esteemed infamous)*, سبکتگین . *Marrying a thrice divorced*

woman), تحليل A . — *A dower paid to the wife, when divorced without a just cause*, كابين .

A divorcer, اطلاق كننده , طالق A .

DIURETIC, مدر البول A , ادرار كننده , مبولت A .

DIURNAL (*daily*), روزينه , يومية A , يومي A .—(*relating to the day*), نهار منسوب , روز پيوند , يوم منسوب . v. also *journal*.

Diuturnity. v. *Duration*.

To DIVULGE, اشكاره كردن , فاش كردن , ظاهر كردن , ندا , شايع نمودن , هويدا ساختن , پيدا كردن , اظهار ساختن افاضت , تبثيث ساختن , اذاعت زدن , تشهير ساختن , كردن , اسرار نمودن , كردن . v. *To discover, publish, proclaim*. — *One who divulges every thing*, بذور A , بذير A , مشياع A .

Divulged, ظاهر A , مشهور A , اشكاره , معلوم A , پيدا شده , منشور A , منتشر A , عيان وبيان , مشاع A , شايع كرده , فاش كرده , باهر A , مبسوط A , مستفاض A , معتلن A .

A divulger, ناشر A , شايع A , اشكاره كننده , ظاهر كننده , مسر A .

DIZZINESS, دوار A , سركچه , سرگرد , گردش سر , ثول A , اوام A , رنج دوار , دوارت A . *Dizziness from the motion of a ship*, هدام A . *Dizziness from intoxication*, خرکشي . *Dizziness from hunger*, خفع A .

Dizzy, سرگشته , سرسام , كيچ , سرگردان . v. *Giddy*.— *To become dizzy*, سرگردان گشتن .— *To make dizzy*, سرگردان دوار دادن , سركچه ساختن , كردن .

To DO, عمل كردن , صنع كردن , پرداختن , ساختن , كردن , جعل , اجرا ساختن , فعل نمودن , كار كردن , معامله كردن حركت , تمكيل ساختن , اتمام كردن , اجعال ساختن , كردن , نمودن , وجود كردن , ظهور ساختن . v. *To make, perform, execute, practice, produce, transact, conclude*, تهريت ساختن . —*To cause to do*, كنانيدن .

DOCIBLE, *docile*, قابل , قابل ادب وعلمه , تربيت پزير , تعالمه , ملايم A . *To be docile*, قابل ادب و تربيت وملايم قابلیت نمودن , شدن . v. *Tractable*.

Docility, قابلیت , قابلیت ادب و تربيت .

A DOCK (*for shipping*), سنار . — (*a short tail* or *stump*), دم بريده , ذنب كوتاه .

To dock (*cut off the tail*), ذنب كوتاه ساختن , دم بريدن , كلته كردن , بي دمبال نمودن . — (*to make any thing short*), كوتاه نمودن , مختصر كردن , اقتصار ساختن . *To dock a ship*, جهاز در سنار نهادن .

Docked, كلته A , كوتاه شده , مختصر A , بريده , مقطوع A . — *Having the tail docked*, دم بريده .

A DOCKET, فهرس , فهرست A .

A DOCTOR (*learned man*), دانا , دانشور , دانشمند , مدارس A , مدرّس A , معلّم A , فاضل A , حكيم A , عالم A , راي A . *A doctor of Physick*, عرّاف A , اهل طبّ , طبيب A , حكيم A . v. *Physician*. —*An academical doctor*, خواجه , مدرّس A . *A very learned doctor*, علامه A , محقّق A . *A doctor of laws*, فقيه A (plur. فقها), اهل فقه . *The first doctor of the Muhammadan law, the Mufti*, شيخ الشيوخ A , مفتي A , *To confer a doctor's degree*, تشييخ كردن , شيخ الاسلام A . *Doctors*, فضلا A , افاضل A , حكما A , علما A , بزرگان , دانشوران , مشيخت A , اطبا A , شعرا A , مشايخ A , اكابر A , كبرا A , ارباب الباب A , اساتذه . *Doctors learned in the laws*, ايمّه دين وعلماي مجتهدين .

To doctor, v. *To cure, physick*.

DOCTRINAL, علمه منسوب , علمي .

Doctrine, معرفت A (plur. معارف), علم A , دانش , عرفان A , فرزان A , هنر A , (فنون plur.) فنّ A .

A DOCUMENT, اثبات A , پند , نصيحت A , تعليم A . v. *Precept, instruction, proof, voucher*.—*To produce documents* or *proofs*, احتجاج و ابراز نمودن .

DODDER (*plant*), سركد , الثوث A , كشوث A , كشوثا A , افتمون .

To DODGE (*tergiverse, play fast and loose*), تردّد كردن , عوق و تاخير نمودن . v. *To shift*.

A DOE, شاهد وحوش , جايران , غزال ماده , آهو ماده , بنت بريح A , طلق A , گورن , گوزنه . *A young doe*, عزّت A . v. *Deer*.—*The doe* (*beautiful nymph*) *is gone*, آهو رگذشت .

A DOER (*in composition*), ساز , كنند , گر . گار , كار , عامل A , فاعل A .

Does, third person present of *do*.

To DOFF (*put off cloaths*), لباس , تبدیل جامه ساختن , ترک نمودن . پوشش اختلاع کردن . v. *To strip.*

A DOG, سگ , اکلیب , اکلب , کلب ا (plur. کلاب , اکلیب , درواس ا , اطلس ا , فلحس ا , عجور ا , کلبت ا (fem. کلبت ا), سامصون ا . v. *Bitch.* — *A hunting dog*, سگ شکاري , صروت , اضري , ضرو ا (plur. ضرا), صيود ا (plur. صيد), هجرع ا , عملّس ا , معلّمت ا , طلق ا . — (*a greyhound*), شيرسگ , سگ تازي , تازي , سگبستک , کيس سگ . — *A shagged long haired dog*, کلب موي دار , برق سگ . *A lap dog*, ماشي ا , سگچه , سگ انوس , کليب ا , کلبت ا .— *A tame gentle dog*, چپه . — *A biting dog*, کلب درباس . — *A mad dog*, سگ ديوانه , سگ کلب . *Like a mad dog*, سگ ديوانه آسا . — *A snarling dog*, سگ هرير . *A barking dog*, سگ نباج , عجوز عوا , کلب نبح , سگ وحوح . v. *Barking.* — *A wild dog*, ذيب ا . — *A sea dog*, سگ بحر , کنليزي . — *A water dog*, سگ آب , کلب الما ا , قصاعت ا . — *A shepherd's dog*, کلب کوي , سگ چوبان . — *A deep voiced dog*, سگ نباج . — *A dog lolling out his tongue*, سگ متلّث . — *A dog keeper*, سگبان , کلاب ا . *A pack of dogs*, کليب ا . *The cry of a pack of dogs*, زغار کليب , نباج سگان . v. under *cry.* — *A dog kennel*, سگخانه . *A dog's* (also *canine*) *teeth*, سگدندان . *Dogs-bane*, سگانگور . *Dogs dung*, سگاله . *A dog's nose*, پوز . *A dog's whiskers*, کلبت ا . *Having the head of a dog*, سگسر . — *To send to the dogs* (*throw away*), ترک , پراگنده کردن , بر باد دادن , برباد بودن , نمودن . *To go to the dogs* (*to be ruined*), نشاندن . —*To dog*, پراگنده و پريشان گشتن , پريشان شدن . —*The greater Dog-star* (*Sirius*), شعري اليماني ا , شعري ا , الکلب ا . *The little dog-star*, شعري الغموص ا , شعري ا , الغميصي . *Both the dog-stars*, شعريان ا . *The dog days*, ايام باحور . *Dog-cheap*, کساد ا , کم بها , بسيار ارزان , قصور ا . v. *Cheap.*

Dogged, v. *Sour, sullen, morose, gloomy.*

Doggerel, v. *Burlesque, despicable, mean.*

Doggish, dog-hearted. v. *Brutal, cruel.*

A DOG-HOLE (*mean habitation*), نکبتخانه .

A DOGMA, ا , تعليم ا , قانون ا , علم ا , حجّت ا , اثر ا (plur. اثار).

Dogmatical (*authoritative*), استاد آسا , صاحب حکم . — (*positive*), عنيد , عاند ا , لجوج ا , ستيزه . v. *Obstinate.* — (*magisterially*), مستبدّا ا , بروجه حاکم . — *Dogmatically*, تفرّدا ا , لجوجا ا , عاندانه , ستيزانه . v. *Obstinately.* — *Dogmaticalness* (*magisterialness*), حکومت ا . — (*obstinacy*), عناد ا , لجّ ا . — *A dogmatist*, قانون گو . — *To dogmatize* (*teach magisterially*), قانون گفتن , حکم کردن . — (*to teach new opinions*), ابتداع کردن .

DOING (participle pres. of *do*), کنان , فاعل ا , عامل ا .— *Doing, doings* (*action, actions, feats*), کار (plur. کارها), فعل ا (plur. افعال), عمل ا (plur. اعمال), قضيت ا (plur. قضص), قصّت ا (plur. قضايا), صنع ا , صنيع ا (plur. صنع). *Great doings*, حرکات , کارهاي ناسزا . *Unworthy doings*, افعال حميدت ا . *Saying and doing*, قول وفعل , قضاياي نا مرضايا , نا شايسته گفت و کار . *It is not my doing*, کار من نيست . v. also *bustle, tumult; festivity, merriment.*

To dole, v. *To deal, distribute.*

Dole, v. *Distribution, charity, grief.*

DOLEFU (*dolesome*), اندوه گين , دلگير , پر غم , ملول ا , دلتنگ , پر ملالت , تيره , غمناک , مستمند ا , حزين ا , مکروب ا , مستوجب الشکايت ا , مغموم ا , غصّه ناک . v. *Afflicted, sorrowful, melancholy, dismal.* — *Doleful weeds*, جامه سياه , لباس ماتم , حداد ا . v. *Mourning.*

Dolefully, بوجه ملول , حزينا ا , با اندوه , با غم .

Dolefulness, ملال ا , ملالت ا , غمناکي , غمگيني , غصّه ا , قساوت ا , الم ا , غم , رنج , تنگدلي , اندوه ا , خوف ا , تاسّه ا . v. *Affliction, sorrow, melancholy.*

A DOLL (*girl's baby*), تامور ا , لخفتان , دوح ا , دوحت ا .

Dolorous, v. *Doleful, painful.*

Dolour, v. *Grief, pain, lamentation.*

A DOLPHIN, دخس ا , سنگ ماهي , دلفين , دکفن ا , بنت البحر ا .

A DOLT, کنده , دغل ا , کند , پندره , فطاري ا , مهملات ا . v. *Blockhead.* — *Doltish*, v. *Blockish.*

Domain, v. *Dominion, estate.*

Dome, گنبذ . v. *Cupola, building, house,*

A DOMESTIC, خانگي , خانه پرورده , خانه منسوب , عيال ع , اهل الدّار ع , اهل البيت ع . *Domestics*, خوردار . اهل ع , خورنده , خانه دان , اهلِ خانه , اهالي ع , عيايل ع , الرّحل ثقيل ع . *Having many domestics*, حواشي ع , حشم ع , الظّهر . *Having few domestics*, خفيف الظّهر ع .

Domestic (*familiar, tame, not wild*), خانگي , نا وحشي , رام . — (*private*), خاص ع , تنها . — (*not foreign, intestine*), داخلي , ناغريب . — *A domestic animal*, ستورِ خانه , بقر البيت ع , بقور ع , حيوانِ رام , جانورِ خانگي . v. *Cattle.*— *A domestic bird*, مرغِ دست آموز . v. *Fowl.*— *A domestic war*, جنگِ درون . *Domestic economy*, خانه داري .

To domesticate, رام كردن , خانگي كردن .

Dominant, to dominate, v. *Predominant*, &c.

Domination, v. *Dominion, power, tyranny.*

To DOMINEER, جبار بودن , جور نمودن . v. *To tyrannize.*

DOMINION (*sovereign authority*), خلافت ع , شاهي , داوري , سلطان ع , سلطنت ع , پادشاهت , پادشاهي , شاهنشاهي , فرمانروائي , حكم داري , حكم ع , حكومت ع , سلاطت ع , ضبط ع , قدرت ع , مملكت ع , مملك ع , سرداري , فرمان گذاري , استعلا ع , قهر ع , سيادت ع , سادت ع , ربوبيت ع , دولت ع , شهر , امارت ع , امرت ع , دينِ پناهي , پناهي , خداوندكاري , نفوذ ت ع , نفرت ع , اشتلم ع , دعوت ع , قيصريت ع , ياري ع , ايالت ع . v. *Predominance, power, authority : territory, region, district.* — *Absolute dominion*, حكمِ فرمان فرمائي , تسلّط ع . — *To hold dominion, rule*, حكومت داوري , تمليك داشتن , پادشاهي كردن , حكومت داشتن كردن , &c. v. *To rule, govern, reign.*

DONATION (*donative*), بخشش , داد , دهش , انعام ع , صنيع ع , اتحاف ع , اهدا ع or اهدي , عطا ع , بخشايش . v. *Gift, present.*

Done (part. passive of *do*), كرده , ساخته , معمول ع , مفعول ع , منفعل ع , منعمل ع . v. *Made.*

A DONOR, دهنده , بخشنده , معطي ع , مانح ع , حابي ع , متحف ع , عطا كننده . v. *Giver.*

DOOM (*judicial sentence*), قضا ع , فتوي ع , فتوا ع , حجّت , سجل , حجّت ع , حكمِ شرعي , حكمِ شرع , حكم ع . v. *Judgment, condemnation.* — (*end, state to which one is destined*), قسمت ع , نصيب ع , آخرت ع , عاقبت ع , سرنوست , وضعِ متعيّن , حالِ تقدّر . v. *Destiny.*—(*ruin*), هلاك ع , تباهي ع , اتلاف ع . v. *Perdition.*

To doom, پروز نمودن , فتوي دادن , قضا دادن , حكم كردن , جريمه فرمودن . v. *To judge, destine.*

Dooms-day, روزِ قيامت . v. *Day of judgment.*

A DOOR, در , دروازه , باب ع , درگاه , ترعت ع . v. *Gate, port, entrance, passage.*—*The half of a folding door*, لتّ ع , مصراع ع , لبِ در . *The sound of folding doors when shutting*, جلن و بلق . *The upper lintel of a door-way*, فرسب . *The lower lintel* (also *the socket in which a turn-stile door revolves*, باشنه . *To bar* or *bolt a door*, سدّ باب كردن . v. under *bar* and *bolt.*—*The ring of a door*, حلقه ع , فلخم .—*To shut a door*, در بند كردن , صكّ ساختن . *To knock at the door*, حلقه زدن , در زدن . — *Out of doors*, بيرون , بدر . *To come out of doors*, بدر آمدن , بيرون آمدن . *To go out of doors*, بيرون رفتن , بدر رفتن . *It lies at his door*, ماثوم است , بارگير است . *Shutting the stable-door when the steed is stolen*, بعد الخراب بصيرت .

A door-keeper, حاجب ع (plur. حجاب). *The place* or *office of a door-keeper*, خدمتِ ع , بوابت ع , دروان .

DORMANT (*sleeping*), خفته , خوابنوش , درخواب , هاجل ع , هاجع ع , نايم ع , مهجد ع .

A DORMITARY, خفتنجا , خوابگاه , منام ع , منامت ع , مبيت ع . v. *Bed-chamber.*

A DORMOUSE, زبابت ع .

A DORSER (*pack-saddle*), سمر , بردعت ع (plur. برادع).

A DOSE (*of medicine, &c.*), شرب ع , شربت ع , نفسِ , شرب , علاج . v. also *proportion, portion, lot.*

To *dose*, شربت دادن .

Dost (second person prcs. of *do*).

A DOT, نقطه , نقط ع , محط ع . v. *Point.*

To dot, تنقيط نمودن , نقطه ريزي كردن , نقطه كردن , محط ساختن . v. *To point.*

DOTAGE (*from age*), سبه A, خرافت A, انخراف A, اشفتگي پيري, هجر A, هذر A. — (*on a mistress*), عشق.

DOTAL (*relating to a portion*), جهاز پيوند, شيربهامنسوب.

A DOTARD, *doter*, خرف A, پير ابله, پير معتوه. *A doter* (*one distractedly in love*), آشفته عشق, مجنون A.

DOTATION, جهازبخش.

To DOTE, سبه, آشفته شدن, منخرف شدن, ابله شدن. *To dote upon* (*to love with extreme fondness*), بسيار داشتن. لياغت شدن, مجنون عشق بودن, عشق نمودن.

Dotingly (*fondly*), مجنون آسا, با عشق نهايت.

DOUBLE (*two-fold*), دو, دوته, دوتو, دوتاي, دوتا, مضعف A, مثني A, دوچندان, دوبخشه, دوچند, تاه جفت. — *Double* (*as a letter*), مشدن A.

A double dealer, ذو A, دورنگه, رنگ آميز, دوروي, حيله كار, حيله باز, رياكار, منافق A, الوجهين A, مكار A, رند. v. *Hypocrite, cheat.*—*Double dealing*, رنگ, معصيت A, فسق A, نفاق A, مرايات A, مرا A, رياكاري. — *Double-headed*, صاحب دوسر. — *Double-tongued*, اهل دوسر. — *Double-minded.* v. *Deceitful.*

To double, دو زياده نمودن, دوچند كردن, دوتا كردن, تضعيف ساختن, مضاعفت كردن, مضعف نمودن, ثني ساختن, تاكيد ساختن, اضعاف كردن, تشديد نمودن. v. *To fold, repeat, add.* —— *To double* or *become double*, دوتا بودن, مضعف شدن, مثني گشتن. *To double* (*wind in running*), خبن و حرمان, پيش و باز آمدن, تكيدن. — (*to act deceitfully*, دورو نمودن, كردن. v. *To cheat.*

The double, دوتائي, ثني A, تضعيف A, مضاعفت A, اضعاف A.

Doubled, دوتا, مضعف A, مثني A, دوچند كرده شده. v. *Double.*—*To be doubled*, دوتا شدن, *&c.*

A doublet, زيرقبا. v. *Waistcoat.*—(*a pair*), جفت, دو, ثني A.

Doubly, چم چم, با مضاعفت A, مضعفاً A.

DOUBT, شبهه A, شبهت A (plur. شبهات), گمان, شك (plur. شكوك), وهم A (plur. اوهام), ريب A, وهميات A, شايبه A (plur شرايب), امت A, ترهم A, اشتباه A, رجس A. v. *Suspicion, suspence, uncertainty, scruple, perplexity, difficulty.*—*No doubt*, بلا شبهه A, گمان نيست. v. *Doubtless.* *To remove a doubt*, دفع شبهه كردن, گمان زايل, شك دور كردن. *To have doubts*, درگمان افتادن, ساختن. *The solution of a doubt*, دفع شبهه داشتن, متردد شدن. زوال شك, حل مشكل, شبهت. *To strip of all doubt*, از ريب و ريا معرا كردن. *The time* or *place of doubt*, جاي اشتباه.

To doubt, شبهه, شك بردن, گمانيدن, درگمان بودن, انديشه, ريب ساختن, توهم نمودن, تشكك كردن, داشتن كردن. v. *To question, suspect, fear.*—*You need not doubt it*, لا شك و گمان. *To cause one to doubt*, شبهه نيست, شبهه گردانيدن, گمان دادن, تشكيك كردن.

Doubted, مشكوك A. v. *Doubtful.*

A doubter, اهل شبهه, شكي, وسواسي.

Doubtful, درگمان, اهل شك, مشتبه A, شبهه دار, محكل A, وهمي, متوهم A, وهام A, مشكل A, مشكوك A, مريب A. v. *Ambiguous, equivocal, questionable, uncertain; irresolute, fearful, timid.* — *Any thing doubtful*, ملبس A, غير معلوم, مشتكل A, مهول A, مشكل A, شبهه A, ملتبس A, مشكلات A, متشابهات A, مبهم A, مزعم A. *Doubtful things*, مزاعم A, اشكال A. *A doubtful expression*, گفت مرجم. *A doubtful proposition*, مشكلات A.

Doubtfully, *doubtingly*, با گمان, از شك, مشكلانه, مريباً A, *&c.*

Doubtfulness. v. *Doubt.*

Doubtless, غير شك, بلا شبهه A, بي شك, لا ريب A, بي ريب, بي ريب, لابد A, بي اشتباه, لا جرم A, بلاگمان وگمان.

A DOVE, قمري A.—(*pigeon*), فاخت A, فاخته A, كبوتر, حمامه A, حمام A, هوهو, يمام A. *A turtle dove or wood pigeon*, ورشان, ورش. *A dove of a blue colour*, كبوتر بنا, ورنا. v. *Pigeon.*

A dove-cote, a dove-house, كبوترخانه, تمراد A.

DOVE-TAILED, قوام A.

DOUGH, خمير A, عجين A.

Dough-baked (*or doughy*) *bread*, نان كم پخته.

Doughty. v. *Brave, illustrious, noble.*

To DOUSE (*to plunge the head into water*), سر در آب تغریق ساختن , تکعنش کردن . v. *To duck.* — (*to fall into water*), در آب افتادن .—*A douse.* v. *Blow, box.*

A DOWAGER, شوي دیده , بیوه . v. *Widow.*

A DOWDY, زن ناموزون , عورت بي ظرافت .

DOWER, *dowery*, مهر ▲ , شیربها , کاوین , کابین , کابیني , صداق ▲ , سعف ▲ , رخت عروس , نقل ▲ , چهاز , جهاز ▲ , عقر ▲ . — *To give a dower*, تجهیز ساختن , کاوین کردن .

Dowered, ممهورت ▲ , مجهز ▲ , کابیني دار , جهازدار .

Dowerless, نامجهز , غیر مهر , بي کابین .

DOWN (*soft feathers on the wings, &c. of birds*), پرشهي , گندة موي , زغب ▲ , زغابت ▲ . *The down upon the chin*, مورچه خط , خط ▲ , سبزة . *The down* or *pile of velvet*, خاو . *The down* or *pile of cloth*, پوزة جامه . *The down upon the fruit and leaves of trees*, پوزة . — *The down* or *gossamer flying from thistles, &c.* نسال ▲ .

A down. v. *Dale, valley.*

Down (*downward*), زیر , بزیر , بفرود , فرود , فرو . *Up and down*, زیر و زبر , زیر و بالا . *To shake up and down*, دوسیدن . *To turn upside down*, زیر و زبر , زیر و بالا نمودن , تنکیس کردن , ساختن سرنگون ساختن . *To bring down*, زیر کردن , فرود آوردن . *To go down* (*as the sun, &c.*), حدور , زیر افتادن , غروب کردن , فرو رفتن . *To fall down*, کردن . *To throw one down*, زخ کردن . *To sit down*, نشستن , نشست کردن . *Sit down*, بنشین . *To come down*, فرود آمدن . *To search for up and down*, زیر و بالا تجسس کردن . *Down to this time*, تا این وقت , تا این زمان , الي ▲ , هذا الان , الي یومنا هذا ▲ . *The going down of the sun*, غروب شمس .—*To go down* (*to be received*), مقبول شدن , ماخوذ بودن . v. *To be current.* — (*to be digested*), منهظم شدن . — *With downcast eyes*, با چشم بخاک مایل . — *To down with* (*knock down*), ضرب کردن , فرو کوفتن .—(*to subdue*), غلبه کردن , ظهور ساختن . v. *To conquer.*

Downfal (*ruin*), انهدام ▲ , تباهي , خرابي .

Downfallen, منهدم ▲ , پریشان , زیر افتادة v. *Ruined.*

Down-hill (*declivity*), نشیبگاه , نشیب ▲ , شیب ▲ , شیو ▲ , حدور ▲ . — (*steep, sloping*), حطوط ▲ , مایل ▲ .—*To go down-hill* (*in age*), پیرشدن , سال دار شدن .

Downright (*perpendicularly*), در خط عمود . — (*in plain terms, without ambiguity*), بي دومعني , تفصلاً ▲ , عیاناً ▲ , با اختتام , تماماً ▲ , کاملانه , بیانانه .—(*completely*), لفظاً ▲ , صاف ▲ , اشکارة , ظاهر ▲ , ساده , راست , (*plain, open*), فاش ▲ , عیان ▲ , صریح ▲ . — (*without disguise or palliation*), غیر ستر , بي صورت معامله .—(*directly to the point*), مستویاً ▲ , غیر ادب , بي تکلف . — (*without ceremony*), در خط مستقیم . v. *Honest, surly.*

Downward (*towards the centre*), بمیان , بسوي مرکز , شیبین . — (*from a higher to a lower situation*), اززبر , ازبالا , علي ▲ , من علي ▲ , عن فوق ▲ .—(*in a course of lineal descent*), التوالي نسل . — (*depressed*), شیو . v. *Dejected.* — (*declivous*), مایل ▲ . v. Under *down* and *down-hill.*

Downy (*covered with down*), پرشهي دار , بازغابت پوشیده . (*stuffed with down*), باگندة موي اگنده , پر زغب شده . *A downy beard*, مورچه خط .

A doxy. v. *Courtesan.*

To DOZE (*slumber*), غنودن , نیم خواب شدن , سنت سمرگون کردن , اونیدن , کردن .

A DOZEN, دوازدة , دوازدهي , اثنا عشرة ▲ , اثنا عشرة . v. *Twelve.*

A drab. v. *Strumpet.*

A DRACHM, درهم ▲ , بندق ▲ . *A dram and a half*, v. Vol. I. حاما , استبر , and صاع .

DRAFF, درد . v. *Dregs.*

Draffy, پر درد . v. *Worthless.*

DRAFT (*for money*), برات ▲ , تنخواه , خط ▲ . v. *Draught.*

To DRAG, جرکردن , آهنجیدن , جذب کردن , کشیدن . v. *To draw, pull.* — *To drag with violence*, عتل کردن . — *To drag one another about*, ضرباً کشیدن . تجاذب کردن . *To drag one another by the hair*, تفاقس ساختن . *To drag by the hair*, از موي کشیدن , فقوس کردن . *To drag* (*trail as a garment, &c.*) مسحوب نمودن , سحب ساختن . *To drag the limbs from fatigue*, زحف کردن .—*A drag-net* (*an apparatus with hooks to catch any thing under water*), چهیوز .

Dragged, آهنجیده , منجذب ▲ , کشیده , منتشر ▲ . *To be dragged*, فرسودن , منجذب شدن , کشیده شدن .

To DRAGGLE, رفل نمودن , رفلان کردن , آلودن پلید

ساختن . v. *To bedraggle.* — (*to become dirty*), آلوده گشتن , پليد شدن .

Draggle-tailed, با ثرمط , نا پاک دامن , گل آلوده دامن پاشيده .

A DRAGON, اژدرها , اجدر , ازدر , اژدر , اژدها , هفت صلّ ع , وراناباد , قراز ع , (تنانين plur. تنين ع , ثعبان ع , سر *A dragon devouring men,* اژدهاي مردم اوبار .—*The constellation of the dragon,* هستنبرة , هستبر , تنين ع . *The head and tail of the dragon,* گوزهر , جوزهر . *The dragon's tail,* بازگير , ذنب تنين .—*Dragon-wort, dracunculus* (*an herb*), رعلول ع , انگريزي , ارنيز , ارنين , ايناي نوشت , نوشت .

Dragonish, dragon-like, اژدر آسا . v. Also *furious, fiery.*

Dragon's blood, خون مظّ ع , دم الاخوين ع , دم الصّبيان ع , سياوشان .

A DRAGOON, ترک سوار .

To DRAIN, قدم بقدم , منفد نمودن , گوازه کردن , پالودن , اب را آهسته , آب پالودن , مستنفد ساختن . — (*to drain water*), نضّ کردن . v. *To exhaust, empty.* — *To drain* or *make dry,* خشگ ساختن .

A drain, ابگزر , بدررو , آبراه . v. *Ditch, sink, canal.*

A DRAKE, بط , اوز ع . v. *Duck.*

DRAM (*weight*), v. *Drachm,*—*A dram* (*of strong liquors*), شرب , شراب .

Drank, pret. of *drink.*

A DRAPER, بزّاز ع , پارچه فروش .

Drapery. v. *Cloth.*

DRASTICK, مسهل ع .

A DRAUGHT (*of water, &c*) دم , شرب , دم , نوشش , تشراب ع , شربت ع , شرب ع , نوش , قرط ع , جرعة ع , نغمت ع , نفس ع , ناطل ع , خبطت ع , درد , اهنج , لعات ع , نفحت ع , مزعت ع , غرقت ع , غرفت ع , نغبت ع , عواست ع , طلّت ع . v. *Drench.*—*A great draught,* ع خب . v. *Bumper.* — *Draught* (*of carriages, &c.*) کشش , کش , جلب ع , جذب ع , جرّ ع , اهنج , کشي , کشيدگي . — *Any beast for draught,* مطيت ع (plur. مطي , مطايا , امطا .) — *Draught* (*sketch*), مسودة ع , نقشة ع , خطّ ع , رسم ع . v. *Delineation.* — *A draught of fishes,* ماهي کش .— *A draught* (*detachment*), وضيمت ع . — *The game of draughts,* دريش بازي .

To DRAW (*pull along*), کشيدن , جذب کردن , برکشيدن , آهنجيدن , آهيختن , جرّ کردن , مستجرّ ساختن , مستنتل نمودن , نتل کردن , درکشيدن , فراپيش کشيدن , — (*to attract*), جذب , انجا نمودن , دلکشيدن , — (*to allure*), تنفّض ساختن . — قبض و , اخذ کردن , اندوختن , — (*to gain, receive*), ساختن , نقش ساختن , عسف کردن , —— (*to extort*), قبول ساختن . درهم ساختن , تعويج کردن , — (*to distort*), مسيديدن . درخود چيدن , مشرب ساختن , متسقّي کردن , — (*to suck up*), استخراج , بدر آوردن , قلع کردن , — (*to draw, pull,* or *tear out*), بر آوردن , بيرون کردن , براهنجيدن , اخراج ساختن , کردن , واکردن , برکندن , برخيدن . v. *To eradicate, extract.*—*To draw out* (*protract*), دير واداشتن , تذييل کردن , واکشيدن , طول کردن . v. *To lengthen.* — *To draw out* (*by degrees*), سر وا ايشا کردن .—(*to draw* or *pump out a secret* or *confession*), اقرار بيرون کردن , کشيدن , — (*to call out to arms,* or *to action*), بکار دعوت کردن . *To draw out,* or *draw up in order of battle,* لشکررا صف صف کردن , صف آراي نمودن . *To draw up in writing,* مسطور نمودن , رقم ساختن , کتب کردن , طي کردن , قيد کردن . *To draw in* (*contract*), فراهم کشيدن , — (*to shrink*), کوناد گشتن , کميص شدن . — (*to inveigle*), اضلال نمودن , از سر کردن , از راه بردن , گمراه ساختن . *To draw in* or *draw back* (*withdraw from, break off*), قطع کردن , ضبط کردن , بازکشيدن , — (*to pull back*), تجنّب نمودن . v. *To check.*—*To draw one's self together,* خودرا درهم کشيدن . — *To draw in the head,* سر کشيدن . — *To draw off* (*by distillation*), مقطر ساختن , استقطار کردن , — (*to carry off*), خلج , بازکشيدن , پيورداشتن , رفع ساختن , کردن . — *To draw back,* تباعد نمودن , اجتناب کردن . v. *To withdraw.*—*To draw on* (*advance*), استمرار کردن , پيش رفتن . v. *To approach.* — (*to cause by degrees*), پايه پايه کردن , قدم بقدم ساختن . — (*to bring to action*), آغاز دادن , بکار آوردن . v. *To occasion.*—*To draw over* (*persuade to rebel*), خلفان , عصيان گردانيدن , انگيختن . v. Also *to induce.*—*To draw a sword,* تيغ آهيختن , شمشير آختن . *To draw* (*delineate*), نگار ساختن , نگاريدن , نقش کردن . v. *To paint.* — *To draw a curtain* (*close*), پرده بند کردن , حجاب کردن . — *To draw a curtain* (*open*), پرده واکردن , حجاب گشادن . — *To draw liquor from a vessel, jar,* or *cask,* خم واکشادن . *To draw bread from the oven,* نان از تنوره کشيدن . *To draw an*

argument or *conclusion*, استدلال نمودن , نتیجه کردن . — *To draw* or *embowel*, از شکم گرفتن , روده‌ها کشیدن , پرداختن . *To draw water*, آب کشیدن , نزع کردن . *To draw water up the nostrils*, مستنشر کردن . *To draw a dagger*, خنجر کشیدن . *To draw a bow*, کمان کش کردن , انصاب نمودن , تغریق . *To draw out a thorn*, خار نشتر کردن . *To draw* (*from its place*), تخلیع کردن . *To draw* or *stretch*, مشق کردن . *To draw a line*, خط کشیدن . *To draw lots*, اقراع کشیدن . *To draw the contrary way*, مجاذب کردن , مخالف کشیدن . — *Draw* or *pull thou*, کش . *Draw* or *delineate thou*, نگار . — *A draw bridge*, قلطار , پول حولي , قنطرت .

A drawer (*whatever has the power of attraction*), کشنده . — *A drawer of water*, آب کش . *A drawer* (*in a bureau*, *&c.*) برنده , پرونده . *Drawers* (or *breeches*), شلوار , پاي جامه , رغنین ʌ , وثر ʌ , اسماط ʌ , زیر جامه , تنبان , سروال , ازار .

Drawing (*delineation*), تسطیر ʌ , رسم ʌ , نگار , نقش . v. *Painting*, *picture*, *representation*. — (*pulling*), کشیدگي , جذب ʌ , جرّ ʌ , کشش .

Drawn, کشیده , اهنجیده , مجذوب ʌ , منجذب ʌ , مختلج ʌ , منهصر ʌ , منتثر ʌ . — (*equal*, *as in betting*), برابر , یکسان , مثل ʌ . *Draw open* (*as a curtain*), کشاده , واکرده , — *Drawn close* (*veiled*), حجاب کرده شده , زیر پرده شده . — *A drawn sword*, تیغ آهنجیده , سیف آهیخته , آخته . — *Drawn* (*embowelled*), رودها کشیده شده . *Drawn* (*extracted*), منقلع ʌ , منخلع ʌ , برآورده , متلخص ʌ , مخروج ʌ , منفصع ʌ , مقلوع ʌ . v. Also *induced*, *persuaded*.

A draw-well, چاه , چه , بیر ʌ (plur. ابار), حفیر ʌ . v. *Well*.

To DRAWL (*speak slow*), دیرگفتن , دورا دور مدعا کردن .

A DRAY, عربه ʌ . v. *Cart*.

DREAD, ترس , هراس , وحشت ʌ , دهشت ʌ , هول ʌ , خوف ʌ , شکوه ʌ , سهم ʌP , باک , خطره ʌ , بیم ʌ , هیبت ʌ , رعب ʌ , هیب ʌ . v. *Terror*, *fear*, *horror*, *awe*.

Dread, *dreaded*, صاحب هیب , هیبتوار ʌ , محترم ʌ , هایل ʌ , موحش ʌ , سهمناک , مخوف ʌ , هولناک , هیبان ʌ . v. *Terrible*, *awful*, *venerable*.

To dread, ترسیدن , هراسیدن , هراس داشتن , هراسان شدن , دروحشت بودن , هول داشتن , خطره داشتن , دهشت داشتن , خوف و , خیف یافتن , ترسان بودن , بیم داشتن , شکوهیدن , فراشیدن , خستن , نهیبیدن , نهادیدن , خشیت نمودن , جهشان نمودن , هروکیدن , نهاریدن , بالیدن . v. *To fear*, *be terrified*.

A dreader, ترسنده , صاحب بیم , هول کننده , اهل هراس , *&c.*

Dreadful, دهشت ناگ , مخوف ʌ , هولناگ , ترسناگ , مرهوب ʌ , سهمناگ , پر بیم , خطرناگ , هیبت دار , امروغ , هایل ʌ , دمان , وهمناگ , موحش ʌ , ژنده , ژیان , نژند , مخیف ʌ . *Most dreadful*, اهول ʌ . *A dreadful war*, سفر پر اهوال . *A dreadful accident*, هایلت ʌ . *Dreadful demons*, عفاریت الجن ʌ , عفاریت ʌ . *A dreadful monster*, شبشت , شبست . *A dreadful voice*, نوژان .

Dreadfulness, وحشت ʌ , خطرناگي , هولناگي , ترسناگي , هیبتواري , نفرت و وحشت , تخاشي ʌ , فراشا , وزغ ʌ . v. *Horror*, *frightfulness*.

Dreadfully, با وحشت , هیبانه , مخوفانه , بشدّت , *&c.*

Dreadless, بي باگ , *&c.* v. *Intrepid*.

A DREAM, خواب , رویا ʌ , رویت ʌ , واقعت ʌ , منام ʌ (plur. منامات), حلم ʌ . *Waked by a frightful dream* (*and crying out*), تعار ʌ . *An idle fancy*, خیل خیال باطل , *The interpretation of a dream*, تعبیر خواب , بیهوده , وهم ʌ . — *Dreams which cannot be interpreted*, هالج ʌ . — *A book teaching the interpretation of dreams*, تعبیر نامه . تعبیر رویا .

To dream, رویا دیدن , احلام کردن , خواب دیدن , واقعت , (*to imagine*, *think idly*), رویت داشتن , دیدن , منام دیدن , محلم ساختن , فکر بیهوده , خیال داشتن , وهم کردن , کاهل بودن , نا بکار شدن , (*to be sluggish* or *idle*), ساختن . — آواره و سرگردان شدن .

A dreamer, حالم ʌ , رویا و واقعت بین , خواب بین , (*an idler*), مهملات ʌ , آواره , نا بکار , بي کار . — (*a fanciful man*), اهل وهم , صاحب خیال , مرد بیهوده .

Dreaming (*subs.*), خواب بیني . — (*part.*), محلم ʌ , محتلم ʌ . — (*slothful*), نومت ʌ , نا بکار , محمل ʌ , سست .

Dreamless, بي رویا .

Dreamt, خواب دیده .

Drear, *dreary*. v. *Dismal*, *gloomy*, *horrid*.

DREGGISH, *dreggy*, کسبت ذار , پر درد .

Dregs, كسبت A , كسب A , بردين , دردي A , درد , كزب A , كربا A , كسبج A , خلاص A , خلوص A , ريم A , ثفل A . كنجاله , كنجال , كنجاره , كنجار , نهاد , داث A . *The dregs, lees,* or *tartar of wine*, سعيط A , دردِ شراب . *The dregs* or *mother of oil*, حتفل A , ريم A . سواد A .—*The dregs of camphire*, پالوش . *The dregs of any thing liquid at the bottom of a vessel*, جرعت A . *The dregs left after grapes or any thing is pressed*, عصارت A , عصيرت A . *The dregs of lak (used in fastening the hilts of swords)*, لكّ . *The dregs of the people*, غثر A , غثرت A , غثيرت A , قماش A , رثت A , وتش A , قلمعت A , حتفل A , سفل A . v. also *dross, lees, refuse.*

A DRENCH, شربت A (plur. اشربت) , ميسوس A , پالوده , پالونه . v. *Draught, swill, physic, potion.*

To drench (physic), با شربت , شربت دادن , جلّاب دادن , *(to soak)*, اغاريدن , خيسيدن , نمگين كردن . — سيركردن . v. *To wash, moisten, steep.* آب دادن

DRESS, پوشاك , پوشش , لباس A , لبس , پاجه , سروپا , خلعتِ فاخرت , خلعت A (plur. خلع) , قفتان , طراز , رخت , قابليتِ آرايش . *A man nice in dress*, نطسه A .

To dress (clothe), ملبّس ساختن , البّاس كردن , پوشيدن . — *(to adorn)*, طراز ساختن , طرازيدن , زينت كردن , آراستن , با خلعت , پيراي بخش كردن , تشريف نمودن , پيراستن , نارك ساختن , تزيين كردن , آرايش ساختن , پوشيدن . v. *To deck, embellish.* — *To dress a wound*, زخم تيمار كردن , با مرهم ريش پوشيدن , جراحت علاج ساختن . *To dress a horse*, اسپ تيمار كردن . v. *Curry.* — *To dress victuals*, جرشانيدن , جوشاندن , پزانيدن , طبخ كردن , پختن . *To overdress victuals*, تبريت كردن , اهرا ساختن . *To dress (adjust, trim)*, اصلاح و تربيت , اصلاح ساختن , تهذيب كردن , نظم كردن , نمودن . v. *To prepare, rectify.*

Dressed, drest (adorned), نگاريده , پيراسته , آراسته , زيبا , زيبنده , زينه پذير , نازك A , مزيّن A , زينت دار , نزهت پذير , متحلّي A , متزيي A , متزين A , آراييده , نگاشته , بازيور , مزخرف A , مشنّف A , مزبرج A , مزان A . v. *Ornamented.* — *Ill-dressed*, بي نزاكت .

A dresser, طرازگر , طرازنده , مزين , آرا , آرايندة , پيراي A , عجاهن A . *A dresser of victuals*, باورچي ; عجاهن A , پيراي v. *Cook.* *A hair dresser*, مشاطه A (plur. مشاطهكان) .

Dressing (part. and adj.), تهذيب كنان , نظم ساز . — *The dressing (of a wound)*, مرهم (plur. مراهم) A , مرهمت A , ضماد A , ضمادت A , . *A dressing glass*, آيينه , نامه .

DREW preterite of *draw*.—*To drew them into an ambush* or *snare*, پاي زاغ كرد .

To dribble, v. *To drip.*

DRIED, خوشك كرده شده , قديد A , متبس A , ترفيده . *Flesh dried in the sun*, خلع A . *Dried up (as a sore)*, منمدل A . v. *To dry.*

DRIFT (*purpose*), عمد A , غرض A , مراد A , نيت A , عزم A , مقصد A . v. *Aim, design, scope.*—*(a storm of rain, &c.)*, راضب A , قاعف A , ولل A , هما A . *A drift* or *heap of snow*, اجتماعِ برف . *A drift of sand*, كوده ريگ , رملت A . v. also *force, violence, impulse, course.*

To drift (drive along), راندن , دفع كردن , رفت ساختن . *To drift snow*, برف دراجتماع زدن . *To drift sand*, ريگ كردن .

To DRILL, سوراخ كردن , پر ثقب كردن , سفتن . v. *To bore;* also *to drain; draw; delay.*—*To drill (soldiers)*, صف صف نمودن , تعليم كردن , قواعد كردن .

A drill, مثقب A , سنب A , شگفه , برماهه . v. *Auger.*

DRINK, شراب A (plur. اشربت) , نوش , نوشندگي , شرب A , عذج A , اشاميدني , مشرب A , آهنج , شريب A , مثهل A , ارنت A . v. *Liquor.* — *Meat and drink*, شرب و اكل . *Abstinence from meat and drink*, پرهيزو ترك اكل و شرب . *A great drink*, عذجِ عاذج . v. *Bumper.*

To drink, اشاميدن , آشاميدن , نوش كردن , نوشيدن , تناول , آب خوردن , خمر نمودن , شرب كردن , اشام بودن , اهنجيدن , كردن . *To drink repeated bumpers*, نوشا نوش آشاميدن .—*To drink to a mistress or friend*, سانگين آشاميدن , دوستكانه آشام بودن , دوستكام نوش كردن . *To drink up or drink in*, بلع كردن , خريدن , نغب ساختن . v. *Absorb.* *To drink milk*, شيرخوردن .

Drinkable, قابلِ نوش , لايقِ شرب , واجب المشرب A . v. *Potable.*

[illegible], نوشنده , نوش کننده , ▲ (plur. شرب), [illegible], کیفي , آبکار . *A habitual drunkard.* v. *Drunkard.*

Drinking (*part.*), نوش ساز , نوشان . *Drinking the nectar of love,* نوشنده، شربت عشق . — *A drinking-glass,* پیاله , آبگینه .

To DRIP, چکیدن , چکانیدن , جنبیدن , شویدن . v. *To drop.* — *A drip,* v. *Drop.*

To DRIVE (*off* or *away*), راندن , وا راندن , دفع کردن , [illegible] v. *To force, compel, impel.* — *To drive away care,* دفع غم . *To drive out of doors,* شغر نمودن , طرد ساختن , اخراج کردن , بدر راندن . v. *To expel, banish.* — *To drive on* (*proceed rapidly*), شتاب زدن , سرعت کردن , تیز نمودن , تیز رفتن . *To drive to a conclusion,* بسرانجام شتابانیدن , در عاقبت تعجیل کردن . *To drive or rush with violence,* قحمت ساختن , برتمیدن , عتل کردن . *To drive nails or stakes,* وتد کردن . *To drive* (*be driven*), دفع شدن , دفع کرده شدن . *To drive a carriage,* عربه راندن . *To drive by in a carriage,* در عربه گذار کردن .

To DRIVEL, لعاب کردن , العاب کردن . v. *To slaver; also to dote.* — *Drivel,* ▲ لعاب , ▲ تلعیب . — *A drivel, driveller,* ▲ امّي , ▲ نا دان , جاهل , ▲ ابله . v. *Fool, ideot.*

DRIVEN, رانده , ▲ مدفّع , ▲ مدفوع .

A driver, راننده , ران , ▲ دافع . — *The driver of a carriage,* عربه ران . — *The driver of a plough,* قلبه ران .

DRIZZLE (*small rain*), ▲ هتل , سست باران . — *To drizzle,* سست باران کردن , ترشّح کردن , هتل ساز . — *Drizzly,* سست باران نما ,

DROLL, ▲ عجیب , شادي انگیز . v. *Comical.*

A droll (*buffoon*), ▲ مسخره , ▲ هزال , لعبتباز , پاروله . — (*a farce*), لعبتبازي .

To droll, لعبتبازي نمودن .

Drollery, مسخرگي , لعبتبازي , ▲ بذله , کذاف بیهوده .

A DROMEDARY, ▲ بختي , ▲ جمّازه , شتربان , گور .

A DRONE (*bee*), زنبار ارو . — (*a lazy fellow*), ▲ مجهول , ▲ افّت , جلندي , تلنگي , تلني , آواره , سست . v. *Sluggard, idler.*

To drone (*live idly*), نا بکار , آواره شدن , سست شدن , بودن .

Dronish, ▲ مهمل , نا بکار .

To DROOP, ضعیف بودن , فتور پذیر شدن , زبون گشتن , پژمرده شدن . v. *To languish, faint.*

A DROP (*of rain, &c.*), ▲ قطره , چکش , چکه , چکیدگي , چگال , چکه , حباب , ▲ حبّ السّماوات , ▲ وشمت , ▲ مقاطر , قابت , ▲ قطرات , ▲ قطر , *Drops,* ▲ قبقب . *Drops of dew,* قطرات نیسان , قطرات شبنم .

To drop (*as water, &c.*), تقطر کردن , قطره قطره افتادن , بارانیدن , باریدن , جنبیدن , چکانیدن , چکاندن , چکیدن , قطور ساختن , تراویدن , شنجودن , شویدن , خوچیدن , متشلشل شدن , تشلشل کردن , مصول نمودن , زوشیدن , واقع شدن , سقوط کردن , ساقط بودن , افتادن , — (*to fall*), افتایانیدن , افتانیدن , — (*to let fall*), وقع نمودن . — (*to intermit, cease*), ترک نمودن , وا استادن , فراغ شدن , v. *To desist.* — (*to vanish, sink into silence*), در , نا پدید بودن , وا شدن , — (*to suffer to vanish* or *come to nothing*), خاموشي آمدن . خاموش کردن , نا بود و نا پیدا مانده ساختن , نا پدید گردانیدن . *To drop a companion,* رفیق هجر نمودن , همدم ترک کردن . *To drop* or *utter casually,* بي قصد واختیار , عارضانه کلام کردن , گفتن . *To drop* or *die,* جان تسلیم کردن , مردن . *To drop* or *die suddenly,* مرگ مفاجان یافتن . *To drop in upon* (*come unexpectedly*), نا , غیر مترقّب در آمدن , ناگاه در آمدن , متوقع در افتادن . *The hole in the mill through which the corn drops,* ▲ خرّ .

Dropped, dropt, ▲ مقطور , چکیده , افتاده , *&c.* v. also *lost.*

Dropping (*part.*), متشلشل ▲ , افتان , چکان . *A dropping* ▲ قطرت , چگال . v. *Drop.*

DROPSICAL, *dropsied,* ▲ مستسقي , صاحب استسقا , ▲ محبون , (fem. حبنا) احبن ▲ , حبین ▲ , محتبن .

Dropsy, ▲ استسقا , ▲ حبن . *To have the dropsy,* استسقا مستسقي شدن , داشتن .

DROSS (*of iron, &c.*), ▲ فضله , ▲ فلزّ , فلز , اسقورون , ▲ صدا , کلند , ریم . v. *Dregs, rust, refuse.*

Drossy, فلزّ دار , اسقورون آمیز , *&c.* v. *Foul, rusty.*

DROVE, preterite of *drive.* — *A drove* (*of cattle*), رمه , گله , سیله . (*of elephants*), ▲ حلقه . (*of camels*), ▲ قطار . v. *Cattle, flock, herd.* — (*a body of people*), ▲ جماع , گروه , ▲ فرقت . v. *Crowd.*

A drover, اهلِ مواشي , رمه دار , گله بان , *&c.*

DROUGHT (*want of rain*), امساکِ باران , عدمِ باران , — (*thirst*), قسح ع . قحمت ع , قعط ع , خشکي , خشکسالي , لهثان ع , لهبت ع , لهبان ع , حرارت ع , جودت ع , تشنگي , نشاف ع , جذب ع . v. *Dryness.*

Droughty, بي باران , خشک , تشنه , *&c.* v. *Sultry, thirsty.*

To DROWN (*suffocate in water*), اغراق , غرق کردن , — (*to immerge*), غوطه خوردن , غوطه خوردن , مقل نمودن , ساختن . — (*to overflow*), سيلاب , سيل ساختن , ناغوش , در آب فرو کردن , زير آب راندن , غطس ساختن , کردن . v. *To plunge.* — (*to drown or be drowned*), غوطه , غرق شدن , نمودن . خوردن .

DROWSILY, با کرا , خواب گذرانه , انوم . بروجه . v. *Sleepily.* — (*sluggishly*), کاهلانه , مهملاً ع . v. *Lazily.*

Drowsiness, کرا ع , غدن ع , خواب گذاري , خواب آلودگي , کاهلي , سستي . — (*indolence*), نعاس ع , دکاس ع , وجم ع , نا بکاري , آواري .

Drowsy, خواب آلوده , خواب گذار , نوام ع , مستوسن ع , کريان ع , نومت ع , هيتکور , انوم ع . v. *Lethargic, sleepy, heavy.* — (*slothful*), سست , نا بکار , آواره , مهمل ع . v. *Stupid, dull.*

A DRUB, ع ضرب , کوب , مشت , طپانچه . v. *Blow, thump.*

To drub, زدن , کوفتن , ضرب کردن , مشت زدن . v. *To beat, thresh.*

A DRUDGE, *drudger*, ع مزدور , خدمتگارِ خاکسار , کارکونِ حقير .

To drudge, مصلِ غلام محنت کردن , کارِ حقير کردن , بي اعتبار و عرض عمل ساختن .

Drudgery, جد و ع , کارِ خور و ناکس , خدمتگاري حقير . جهد مبتذل . — *Drudgingly*, با جد و جهدِ بي انجام .

A DRUG, ع دوا (plur. ادويت), درمان , دارو , علاج ع , معجون ع . v. *Medicine.*—*A box for holding drugs*, اجزا ع , قندان .

A druggist, عطار ع , اجزا فروش , دارو فروش , بجشک . v. *Apothecary.*

A DRUM, ع طبل , دهل , زنج ع , دبداب ع , دبدب ع , دف ع , درب ع , شدف , شندف , دربله ع , طنبل , طاسا ع , خم , تبوراک , عرکل ع , کنارت ع (plur. کنانير), مرفا ع . *A kettle-drum*, نقاره , کوس , ستام , کوبه , تبير , تعليم , عرطب ع , طبلِ باز , طبلک , تبيره . *A small drum*, دردب . v. *Tabor.*— *To beat the retreat upon the drum*, کوسِ رحلت زدن , طبلِ آسايش کردن . *To drum, beat a drum*, طبل زدن , کوز باختن , نقاره زدن . *To beat a kettle-drum*, دف زدن , طبلخوانه , رويين خم زدن , کنکر نمودن . *The sound of drums*, دردبي , درداب , ولوله . *The drum and the standard*, الاشهران ع . کوس و نفير .

A drummer, دهل باز , دهل زن , طبل باز , دف زن , طبلچي , دفاف ع , طبالت ع , طبلي , مقلس ع .

A drum-stick, چوبِ دهل .

DRUNK, *drunken*, سرمست , آسيمه دماغ , سرشار , مست , سکران ع , نشوان ع , اخمر ع , اوگار , افگار , افگارمي , خوراب , مخمور ع , مسکور ع , مسکر ع , اسکر ع (plur. سکري), *Half drunk*, سرخوش , سرگران , مخمر ع , نيم مست , *Dead drunk*, مستانه . *Like a drunken man*, مستِ خراب . *Drunk with the wine of presumption (proud, conceited)*, مستِ شرابِ غرور .

A drunkard, مي خوار , باده نوش , باده پرست , بکري , سکير ع , مستِ مدمن , مستخمر ع , خمير ع , شربت ع , سکر ع , مسکير ع . *To be a habitual drunkard*, باده پيمان خورآب شدن , بودن .

Drunkenly, مستانه , باده پرست . بروجه .

Drunkenness, باده پيماني , سرمستي , مي خواري , مستي , تکک ع . v. *Intoxication.* — *To feign drunkenness*, ع تساکر ساختن .

DRY (*not moist*), صمبل ع , خش , يابس ع , خشک , رشت , کشت , ضمد ع , جاف ع , صامل ع , بي باران , عطش ع , عطشان , نطشان , تشنه , — (*thirsty*), غير باريدگي . — (*reserved, severe*), خشک و تر , تند , درشت , عنفي ع . —*Dry and moist*, خشک آبزار . *Dry sweet herbs for seasoning meat*, حاف ع . *Dry bread*, خشک نان , خطبِ يبس , هيزم , سوختني . *A dry withered branch*, کز ع , جماد ع . v. also *withered.*—(*without rain*), عطشان ع , صايم ع . v. *Dull, insipid, stupid.* — *A dry withered branch*,

خشکمازه , خشمازو . *The dry scab of a wound,* خشک ریشه . *Dry in constitution,* خشکاندام , خشکناج , خشک مزاج .

To dry (*free from moisture*), خشک کردن , خشکانیدن , ندي منفد نمودن . v. *To wither. To dry* (*garments, &c.*), تجفیف کردن , تجفّف ساختن , تفریدن , نم مستنفد ساختن , قدید نمودن . *To dry in the sun* (*flesh, &c.*), تشریق کردن , تعریص ساختن , یتجودن , ینجیدن , تشریر نمودن , شرّ ساختن , تعفیر کردن . *To dry in the smoke,* دخنت کردن , دود آلود ساختن . *To dry* or *wipe dry,* مال کردن , مسح ساختن , پاک نمودن . *To dry up* (*exhaust*), اغتراف ساختن , گوازه کردن , انزاح نمودن . v. *To drain.—To dry* or *grow dry,* خشک گشتن , ندي منفد , قدید شدن , تفریده بودن , کرده شدن .

Dry-eyed, بي اشک .

A dryer, خشک ساز , خشک کننده .

Dryly (*without moisture*), غیر ندي , بي نم . — (*frigidly, without affection* or *emotion*), غیر , بي دوستي , با برودت . — (*flatly*), نا لطیفانه , هلوفانه . کدورت .

Dryness, خشکي , شرارت ا , یبوست ا , یبس ا , قمقم ا , جروز ا , قسح ا , شررت ا . v. *Drought.—*(*want of embellishment, flatness*), نا شیریني , عدم لطافت , یخواني . v. *Insipidity.—*(*want of sensibility, frigidity*), برودت ا . *A dryness in friendship,* برودت و کدورت .

DUAL, مثنّي ا . *The dual number,* تثنیة ا .

Dubious, dubiously, &c. v. *Doubtful, doubtfully.*

A DUCAT, دینار ا , درهم ا , درم ا . *An Arabian golden ducat,* شریف ا .

A DUCK, بط ا , بتک , اوزّ ا (plur. اوزون), وزّ , اُمّ , حنصت . *A place abounding in ducks,* مأوز ا , موزت ا , *A duck* (*inclination of the head*), رکعت ا , سرمیلي . — *A ducker.* v. *Diver, cringer.*

To duck, تغریق کردن . v. *To dive, dowse, plunge.*

DUCT, v. *Guidance, direction, passage.* — *Ducts* (*in the bones, &c.*), سواعد ا .

DUCTILE, ملأیم ا , نرم , ذابل ا , خنث ا , منخنث ا , مانحي ا . v. *Flexible, pliable.* — (*tractable*), سلس ا , مستقید ا , قید ا , مقتاد ا . v. *Obsequious.*

Ductileness, ductility, (*softness, flexibility*), ملأیمت ا , خنث ا . — (*obsequiousness*), سلس ا , فتخ ا , نرمي ا . سلاست ا . v. *Compliance.*

DUDGEON, خنجر . v. *Dagger.* — (*indignation*), کین , غرض ا , غضب ا , خشم , خفگي . v. *Ill will, sullenness.*

DUE (*proper*), واجب ا , سزاوار , مناسب ا , لایق ا , لازم ا , مفروض ا . v. *Fit, suitable, exact.* — (*proper to be paid*), واجب القضا ا , لازم الادا ا , لایق گذار , دادني . *A debt due,* غرام , وام لایق گذار , دین واجب الادا . — *Debts due,* دیون واجب القضا ا .

A due (*right*), حقّ ا (plur. حقوق), داد , لازمت ا , ذمام ا , مبتغي or مبتغا ا , رسم ا , ادب ا , شرع ا , اسطم ا . v. *Title.—*(*custom, tribute*), دستور , مال واجب , خراج ا , قطیعت ا , باج ا , جزیت ا . v. *Toll, tax, impost.*

A DUEL, براز , وقیعت الاثنین ا . v. *Combat.—Dueller,* v. *Combatant.*

DUG (part. of *dig*), کنده , کاویده ا , محتفره ا , مجوف ا , لاحد ا , ومیده , نقیر ا .

Dug (subst.), ثدي ا , پستان . v. *Pap, nipple, teat.*

Dulcet, v. *Sweet, luscious, melodious.*

To DULCIFY, خوش نمودن , شیرین کردن , احلا ساختن . v. *To sweeten.*

A DULCIMER, قانون ا , گران , کندلاش , چنگ , زنتور , مزهر ا , سبوقه ا , کنّارت ا , کمانه , کمانچه , (قوانین plur.), عرطب ا .

DULL, *dull-brained,* (*stupid*), کودن , ابله ا , خیره , خیره , کوردل , کنگ , سرسام , کند , احمق ا , ناجد ا , سر , نا شناس , اسیمه , آسمه , دنگ , سمه , هدا ا , شیدا , بي تمییز , نا مستعد , غابي , نا فهم , فدم ا , نا دان , بي عقل . — (*sad*), منحمق ا , کهام ا , کلیل ا , کند , نانیز , — (*blunt*), رنجیده و رمیده , پر رنج , دلگیر , غمناک — (*sluggish*), مساهل ا , کاهل ا , مهمل ا , سست . — (*not exhilirating*), نا مفرّح , غیر ابتهاج , نا شادمان , بي شادي , نا دلکشا , غیر رونق , نا شعله دار , بي ضیا , نا روشن (*not bright*), خواب ناک , خواب آلود , سیاد , ظلم ا , تاریک , انوم ا . — *A dull-head, dullard,* v. *Blockhead.—A dull market,* بازار غرار . v. under *dead.— Dull of hearing,* گران گوش . v. *Deaf.*

To dull (*stupify*), کند ساختن , مات کردن , خیره زدن .

—(*to blunt*), رنج دادن, کند کردن. —(*to sadden*), کلیل کردن, کند, گنده, احمق ا, بیوقوف, نادان, A DUNCE, پارواه, پندره. v. *Dull, blockhead.*

زبون کردن, عنماگ کردن. — (*to weaken*), دلتنگ زدن. ضعیف نمودن, نا توان ساختن. v. *To damp, clog.* — (*to sully brightness*), روشنا الایش, رونق آلودن, نا جوهردار کردن, ظلم کردن, نمودن.

DUNG, شخاره, گه, گوه, گوي, زبل ا, سرقین ا, سرگین, سکاله, گوه خر, پلیدي, خشکي, سرجین, دبال ا, دمال ا, نجس ا, سلحت ا, سلح ا, سلاح ا, پیچال, نهاد, براز, کلیل ا, صفع ا, ارثة ا, دمن ا, روثت ا, تزک, دوژ, طوف ا, ذیار ا, عذرت ا, ثافل ا, رجیع ا, کلیله ا, خروة ا. *Dung and urine*, الاخبثاني ا. *A dunghill*, سرگین, شله, تزک, دمنت ا, دمن ا, دمال ا, زبلدان, دان, مزبلت ا (plur. مزابل). — *Dunghill*, v. *Mean low.* — *A dung-yard*, ابشتگاه, عذرت ا.

Dully (*stupidly*), کاهلانه, کندانه. — (*sluggishly*), کاهلانه, نا مسرورانه, بي شادي. — (*not gaily*), مهملا ا, ازسستي, بروجه, نا تندرستي. — (*without vigour*), غیر شوخي, باگران جان, نا روشنانه, ظلمانه. — (*not brightly*), غیر قوت, نا توانانه, غیر بیضانه. v. *Dimly, darkly.*

To dung (*land*), سلاح کردن, دمال نهادن, سرگین کردن. — (*to void excrement*), زبول ساختن, سرگین در زمین زدن, متح. — شوردادن, روث کردن, نشل ساختن, پشکلیدن, کردن. *Dunged*, سرگین شده, زبول یافته.

Dullness (*stupidity*), سرسامي, سستي, کندي, کندني, آواري, نا شناسي, خواب ناگي, خواب آلودگي, تهاون ا. — (*drowsiness*), کاهلي, عدم, تاریکي, غدن ا. (*dimness*), کرا ا, خواب گذاري, رونق ا, ظلمت ا, سیاهي. v. *Darkness. A dullness of sight*, کمنت ا, تاریکي چشم. — *Dullness of hearing*, گران گوشي. — (*sadness*), غمگیني, سودا ا, غم, الم ا, رنج. v. *Melancholy.*

Dungy, پر سرگین. v. a so *mean.*

A DUNGEON, سیاه چاه, زندان, حبس ا, مسجن ا. v. *Prison.*

DUMB (*silent*), گنگ, لال ا (plur. الالان), بکیم ا, ممبکم ا, خرسان, خرس (plur خرس اخرس ا, (بکمان, بکم (plur. ابکم ا, مبهوت ا, ابهم ا, اقطع ا, اعجم ا, واروں (خرسا fem.), بکمان, خامش, خاموش, غیر سخن, ساکت ا, بي زبان, بي قال, غیر مقال, غیر ناطي, عاجز الکلام ا. v. *Silent.* — *To be dumb*, گنگ شدن, &c. (*be silent*), بي زبان, خاموش شدن, خاموشیدن, بودن, &c.

DUPE, فریفته, ادم آسان فریب, غبین, مرد غبن, اسان ایمان دهنده, کالک ا, پندره, کنده, کند, ابله ا. *A woman's dupe*, مرید زن.

To dumbfound or *strike dumb* (*with astonishment*), مبهوت, سرگردان نمودن, اسکات ساختن, خاموش زدن, کردن. v. *To confound.*

To dupe, غدر کردن, فریفتن. v. *To cheat.*

Dumbly, اخرسانه, ابکما ا, با خاموشي.

A DUPLICATE (*copy* or *corresponding part*), مثني ا, نسخت ا, ثاني الاثنین ا, صورت ا, قطعه موافق, نقل ا, چم چم. v. *Copy, transcript.*

Dumbness (*silence*), بي زباني, خرس ا, بکم ا, لالي, کنگي, صمت ا, ساکتت ا, سکوت ا, خاموشي, عدم سخن, اخرنماس ا, صمات ا. v. *Silence.*

To duplicate, دوگونه نمودن, تشدید ساختن, دو تا کردن. v. *To double, fold, copy.*

Duplication, ثني ا, تضاعف ا, تاکید ا, دو تا سازي, دوگونه نمائي, تضعیف ا.

Dump, v. *Sorrow, melancholy, reverie.*

Duplicity (*deceit*), نفاق ا, دورنگي, دوروي, غدر ا, ریا ا, کژ رفتاري, منافقت ا, حیله بازي. v. *Hypocrisy.*

DUN (*colour*), تیره رنگ, سیاه چرده, سمند ا, شرغه ا, ادبس ا, اطخم ا, جاوا ا, کماتت ا, کمتت ا, کمت ا, مدبس ا. v. also *dark, gloomy.*

DURABILITY, *durableness*, پایندگي, قایمي, پایداري, ثبات ا, دوام ا, بقا ا, قیام ا, استواري, استقامت ا.

A DUN, تقاضي گر, وام خواه, محصل ا, متقاضي ا, توفیر ساز.

Durable, باقي ا, راهي, جاودان, استوار, پایدار, مستمر ا. v. *Lasting.* — *Not durable*, غیر جاوداني, فاني ا. v. *Frail, fading.*

To dun, تقاضي کردن, دین طلب کردن, وام خواستن, توفیر نمودن, محصلي نمودن.

Durably, بوجه دائم , با بقا , قايماً ع , جاودانه , پايدارانه , بردوام , علي الدّوام ع , پاينده .

Durance, duration, ع استمرار , بردوامي , ع بقا , ع دوام , درازي , ع طول , ع ثبات . v. *Continuance.—Duration of life*, عمر . — *Durance, duresse*, زندانگي . v. *Imprisonment, confinement.*

DURA MATER (*membrane of the brain*), اُمّ دماغ , ع اُمّ , الدماغ .

DURING, درميان , مادام , مادامكه , ع اثنا . *During the war*, در اثناي جنگ و حرب . *During the battle*, درهنگام . *During our administration*, در زمان , در اثناي رزم , نبرد وكالتما .

Durst, preterite of *dare*.

DUSK (*tendency to darkness* or *blackness*), سياه چردگي , غبس ع , تاريكي , سياهچه . v. *Darkness, blackness, obscurity.* —*The dusk of the evening*, ع شفق (plur. اشفاق), غباشير ع , ملس الظّلام ع , ملس or ع ملث , شبانگاه . v. *Twilight.* — *To dusk* (*make dusky*), ظلم كردن , ملس نمودن . v. *To darken.* — (*to grow dusky*), تيره گشتن , شفق شدن .

Duskily, ظلمانه , سياه چردانه .

Duskish, dusky, تاريك , تيره , سياه فام , سياه چرده , ع متظلم , آدم . v. *Dark, obscure, cloudy, gloomy.* — *A dusky evening*, شامگاه ظلمت آلود .

DUST, تربا ع , ترب ع , تراب ع , خاك , غبار ع , گرد , رغم ع , ريغ ع , غبرت ع , غبر ع , خرشا ع , (plur. تربان), هوزن ع , قسطان ع , قسطل ع , رمل ع , قترث ع , عفر ع , رغام ع , اجاك , عثن ع , كسطال ع , كسطل ع , كسطار ع , كلخم ع , عاكب ع , هبوت , رهج , دقاع ع , عجاجت ع , عجاج ع , طرمسا ع , قتاعت ع , قتاع ع , سفا ع , ذور ع , عكوب ع , صعيد ع , عصار ع , طيس ع . v. *Earth.* —*Dust in motion*, نحس ع , صيق ع , عور ع , كاهريز , نفي ع , نفام ع , دليك ع , الهابي , سرادي , سافيا ع . *Dust* or *motes in the eyes, in liquors, &c.* كاهريز , خاشك , خاشاك . *A heap of dust*, رملت ع , گرد پشته . *A heap of dust blown round the foot of a tree*, علجانت ع . *A gold dust with which they sprinkle writings*, زراسنگ , زراسك , زرريگ . *Covered or stained with dust*, غبار آلود . *Of the colour of dust*, غبار گونه , غبرا ع , غبرت ع . *The dust of vexation and sorrow*, غبار رنجش و آزار . *The dust of the feet*, خاك پاي . *Dust* or *sweepings*, خاكروبه . *A dust hole* (also *a sack for carrying dust*), خاك دان . *To raise dust*, گرد برخيزانيدن , غبر , تربت ريز كردن , كاهريز ساختن , نفام نمودن , مورزدن , كردن . *The dust* (*death*), مرگ , ع تربت , ع قبر . v. *Grave.* — (*a mean abject state*), افگنده حال , خاكساري . *The children of the dust* (*the poor*), بنوي غبرا .

To dust (*sprinkle with dust*), گرد ريختن , غبار آلودن . — (*to free from dust*), از غبار پاك كردن .

Dusty (*full of dust*), پر غبار . —(*covered with dust*), گرد آلود , غبر ع , غبار آلوده .

DUTIFUL, *duteous*, حكم بردار , مطيع ع , بنده فرمان , متابل ع , رام , منقاد ع , نمك حلال . v. *Obedient, obsequious, submissive.* — (*respectful*), پر احترام , با تكريم .

Dutifully, سعما وطاعة ع , با طاعت . v. *Obediently.* — (*respectfully*), علي وجه ع , با حرمت وعزّت ع , عبدانه , التّبجيل .

Dutifullness, ع طاعت, ع اطاعت , نمك حلالي , ع انقياد, امتثال ع , حكم برداري . v. *Obedience.*

Duty, ع حقّ (plur. حقوق), ع رسم (plur. مراسم), سربسته, ع مبتغا, ع منّت , ع ادب (plur. اداب). (*office*), خدمت ع. v. *Obligation;* also *dutifulness.* — (*an act of reverence, a respectful compliment*), ع تبجيل (plur. تبجيلات), ع انحنا , ع ركعت , ع سلام . *To do one's duty*, اداي خدمت كردن . *To fail in one's duty*, ضهوب شدن , اتمام خدمت ساختن . *The duty of an office*, ع منصب , ع خدمت . *To do the duty of an office*, منصبت كردن , خدمت نمودن . *To return to one's duty*, تهود نمودن , هايد شدن . *The duty of friendship* or *hospitality*, مهمانداري , ميزباني . *The duty of a soldier upon guard*, چوكي , پاسباني , ع نوبت . *The duties of a secretary*, اداب الكاتب ع . *The duties of a judge*, اداب القاضي ع . — *A duty* or *toll*, ع خراج , محصول ع , قطيعت ع , ترغان , ترغاق , باج , جزيت ع . v. *Custom, tax.*—*To lay a duty* or *assize upon commodities*, نرخ كردن . *A collector of duties*, تحصيلدار , شاهبندر , پاره گير , باج دار , ع رصّاد . v. *Collector.*

A DWARF, نغاشي ع , نغاش ع , مردم خورد اندام , كوتادقد , جوجه , تنتل ع , قصيرالقد ع , تيّاز ع , خنبس ع , قرنبضت ع , تنبول ع , تنبال ع , تنبل ع , طحن ع , خنثار ع , حنب ع , قنافر ع , هبركع ع , مقطّفت ع , هبنق ع , هبلّق ع , هبتر ع ,

ازب ع . *A female dwarf*, قلمزت ع , خنبرت ع , تنتالت ع , تنبالت ع .

Dwarfish, کوچک , صغار ع , ازب ع , خورد . v. *Short, little, low, small.*

Dwarfishly, کوچکانه , خوردانه .

Dwarfishness, کوچکي , صغر ع , صغرالقامت ع . v. *Littleness.*

To DWELL, ساکن , سکونت داشتن , باشیدن , ماندن , قرارساختن , استقرارکردن , متمکن شدن , مقیم بودن , شدن , تمکن نمودن , اقامت کردن . v. *To inhabit.* — *To go down to dwell (in any place)*, نزول کردن .

A dweller, ساکن ع . v. *Inhabitant.*

A dwelling, مسکن ع , مقام ع . مکان ع , بیت ع , خانه , دري , کدایاد , کده , عمارت ع , جایگاه .

To DWINDLE (*consume away*), کم شدن , کوتاه شدن , متلف بودن , اتلاف کردن , صغیرگشتن . v. *To shrink, grow feeble.*—(*to degenerate*), ناکس گشتن , ازاصل افتادن .

DYING (*subs.*), موت ع . —*The dying away of sound*, فروداشت . —(*tingeing*), رنگ , رنگ ریزي , صبغ سازي , سازي . *A red-dying weed* (*madder*), روناس .

A DYNASTY (*line of princes*), نژاد شاهان , نسل ملیک , آل سلطاني . v. Also *Sovereignty.*

A DYSENTERY, شکم جاري , جریان شکم , اسهال خون , سیل دم . *To labour under a dysentery*, اسهال داشتن . v. *Flux.*

E.

The open sound of this letter is not used in the Arabic language, but occurs frequently in the Persian; as in شیر *shēr*, a lion, دیر *dēr*, Slow, and the like, where it is represented by ي preceded by کسر, which ي is called ياي مهجول , or ياي فارسي , to distinguish it from the close power of that letter, as in the word شیر *shīr*, Milk, called ياي معروف .

EACH, هر , هریک , یک یک , کل واحد ع . *Each other.* v. یکدیگر . v. *Either, both.*

EAGER (*ardently wishing*), آرزومند , هوسناک , شوقین , تیز , تند , مشتاق ع . v. *Desirous.*—(*vehement, hot, choleric*), عنفي ع , غضوب ع , تند تیز , تیزمزاج , تیزطبیعت . v. *Severe;* also *biting, keen.* — (*quick, busy*), تیزکار , نیز , سریع ع . — (*sharp, sour*), ترش , حامض ع , زست . v. *Acid.*

Eagerly (*ardently*), بارشک , باحمیت , ازشوق , سریعاً ع . — (*quickly*), تیزانه , آرزومندانه . — (*impetuously*), هجمانه , باهجوم . v. *Keenly, sharply, hotly.*

Eagerness (*ardour*), غیرت ع , حمیت ع , آرزومندي , رشک , هوس ع .—(*vehemence, choler*), تیزطبیعتي , غضب ع . — (*severity*), تندي , درشتي . — (*impetuosity*), هجوم ع , کین . — (*violence*), عنف ع . v. *Violence.*

An EAGLE, خان ع , خانیه , دال , نسر ع , عقاب ع , اوله , ورک , شغوا ع , غزن ع , دلف ع , اژدن , ضریک ع , ام الطلیت ع , ام الهیثم ع , ام لوح , ام الشوء ع , ام حوار , صومعت ع . — ستل ع (plur. استال), لقحت ع , خداریت ع , کاسر ع (fem. کاسرت , plur. کواسر). —— *An eagle called the stone-eater*, سنگ خوار , *An eagle called the bone-eater*, باد خور , استخوان خوار . *A royal eagle, an eagle of the finest kind*, سیمرغ , جوبینه , حماي قوشي , هماي لامکان , هما . — *The eagle of the desert that feeds upon mice.* عقاب ملاع , موش خوار , موشگیره , موشگیر . *The eagle called the hare-catcher*, آلوه , آله , ازدف , اژدف . *Eagle-eyed*, صاحب نسر , النسر الطایر ع , امعان . — *The constellation of the eagle*, الهزار ع , النسر الواقع ع , طایر .

An eaglet, تلد ع , ضرم ع , تاو .

The EAR (*organ of hearing*), گوش , اُذن ع , سمع ع , سماح ع , زلف ع , سم ع , سماع خانه , (اسامع , اسماع plur.), صماح ع (plur. اصمحت), کریمت ع (plur. کرام , کرایم), مسمع ع (plur. مسامع).—*The outside or prominent part of the ear*, گوش , اذن ع , نقطت ع . *An ear beautifully shaped*, اذن شرفا , گوش دراز , اذن خشره مشره . *A long ear*, شرافیت ع , وافرت ع . *A large ear*, اذن وفرا . *The gristly part of the ear*, اور گوش . *The lob of the ear*, نرمه گوش , بناي گوش , لغد ع , آویزه , حجب ع . *The tip of the ear*, اذن ع . — *The root of the ear*, غضن ع (plur. غضون). *The cavity behind the ear*, بناي گوش . *The ears of the understanding*, گوش هوش . *Whatever strikes the ear*, گوش زن . *The two ears*, اذنان ع , حذتان ع . *To lend an ear*, گوش , مسمع واعیت کردن , سمع دادن , استماع ساختن , نمودن . *To prick up the ear*, گوش زدن . *It came to* التفات نمودن .

the ears of the king, بمسامع علي شاه رسيد. *To twist the ears*, گوشمال كردن. *To have the ear of a person (to be favoured)*, التفات, احسان ديده شدن, كسب تقرّب كردن, عنايت پذيرفتن, يافتن. — *To speak a word in the ear*, سخن در گوش گفتن. v. *To whisper.* — *The ear* or *handle*, اذن ا, دسته, قبضه ا. *An ear of corn*, خوشه, داسه. *To fall together by the ears*, مخالفت كردن. — *To take by the ear*, or *handle*, نكته گرفتن. *Earless*, بي گوش, غير اذن.

An ear-ring, گوشواره, ورگوش, گوشوار, حلقه گوش, آويزه گوش, آويزه, منگوش, خلدت (plur. خلد), خلدت ا, قرط ا (plur. قرات), قروط ا, قرطة ا, شنّره. *A cluster ear-ring*, جنگ جلاب, چلاب. *Ear-rings made of gems*, or *any thing similar*, شكل ا. *An ear-ring for the top of the ear*, شنف. *To adorn with ear-rings*, تنطّف, تقرّط نمودن, منطّفت نمودن, تشنيف كردن, ساختن.

Ear-wax, ليمه, چوك گوش, زهر گوش, ريم گوش, اف ا, شوخ گوش, گوش.

An ear-wig, گوشخيه, گوشخيا, گوشخينه. — (*a whisperer*), سخن چين, نمّام ا, نمّ ا, واشي ا. v. *Slanderer.*

An ear-witness, گوشچي, سامع ا.

To ear (*shoot into ears*), خوشه نمودن. — (*to plow*), زراعت, نطس ساختن, كردن.

Eared, صاحب اذن, اهل سمع, گوش دار. *Long-eared*, درازگوش. *Crop-eared*, بريده گوش, مقصوص ا, مقصي ا. *Slit-eared*, شرقا ا.

An EARL, امير ا. v. *Lord.*

EARLY (*in the morning*), علي الصّباح, فجر, وقت فجر ا, قايم الصبح ا, باكر ا, بكرا ا, بكر ا, سحرگاهي, سحري ا, مبكر ا. *An early collation* or *breakfast*, صبوح ا, غارج ا, *Early prayer*, نماز صباح. *Like the early rose-bud*, غنچه, سحرگاهي آسا. — *An early riser*, سحرخيز. *Early rising*, سحر خيزي. *Early* (*quickly*), زود, بزودي, تعجيلانه, بروجه, علي الفوز ا. *To rise early*, شبگيري كردن, سحرخيزي نمودن. *Early in the morning*, در هنگام سحر, تباشير صباح, بامداد. *Very early*, سحريا ا, سحرا ا. — *Early in the spring*, در اوّل فصل بهار. *Early fruits*, نوباوه, عجالت ا, گرمه.

Earliness. v. *Forwardness.*

To EARN, كسب, حاصل كردن, پيدا كردن. — (*wages*), كرا حاصل كردن, اجرت ورزيدن, اجراندوختن, كردن, وظيفه اقتنا ساختن. v. *To acquire, gain.*

EARNEST (*adj.*), ساعي, مستعد ا, بجدّ, دل نهاد, تنده, مشغول ا, مقيم ا, مقيّد ا, تيز, گرم, دل سوز, سرگرم, ارغده. v. *Attentive, diligent, eager.* — (*zealous*), صاحب غيرت, حميّت, وشكرده, غيران ا, غاير ا, غيور ا, اهل غيرت, صاحب اقدام, ابرام نما, ستهنده. v. *Warm.* — (*importunate*),

Earnest (*handsel*), پيشمزد, بيع سلم, سلم ا, بيعانه ا, گرو, سفته, ربون, عربون ا. v *Pawn, pledge.* — *To give earnest*, تعريب كردن, پيشمزد دادن, بيعانه دادن, تمسيك. — *Earnest.* v. *Earnestness, seriousness.* — *In earnest*, بجدّ, جدّانه, جدّا ا, لطيفه برطرف, با تاكيد, في الحقيقت ا, حقيقةً ا. — *To be in earnest*, جدّ و جهد نمودن.

Earnestly (*with attention*), با شغل, مشغولاً ا, مقيّدانه. — (*zealously*), با اهتمام, با تندهي, با دل گرمي, از شوق, با حميت, غايرانه, با غيرت. v. *Eagerly, warmly.* — (*importunately*), با ابرام, مبلطانه, با اقدام.

Earnestness (*fixed attention*), جدّ, اشتغال ا, شغل ا, وجهد. v. *Diligence.* — (*zeal*), گرمي, سرگرمي, تندهي, رشك, غيرت ا, حميت ا, دلسوزي, دلنهادي, اهتمام ا. v. *Eagerness.* — (*importunity*), ابرام ا, گستاخي, اقدام ا. v. اهتمام. v. *Solicitude.*

The EARTH, ارض ا (plur. ارضات), ارضون ا, برّ ا, عجوز ا, زمي, اراض ا, اروض ا, ارضين ا. v. *Land, world.* — (*the element earth*), خاك, اجاك, تراب ا, ديهار, ثري ا, قبا ا, دقعم, دقعا ا, دقاع ا, رغم ا, رمّ ا, حصلب ا, حصلم ا. *For the modifications of earth*, v. *Soil, clay, land, ground, dust.* — *An inhabitant of the earth*, اهل دنيا, جهاني. *The inhabitants of the earth*, جهانيان, سكون عالم, اهالي زمين. *The face of the earth*, روي زمين, سراهت ا, وجه الارض ا. *The globe of the earth*, گرهٔ ارض. *An earth or clay used as sealing-wax*, طين مختوم. *To bend the forehead to the earth* (*in token of respect*), جبين سا شدن. — *To earth* (*cover with earth*), با خاك پوشيدن. — (*to hide in the earth*), تلحيد ساختن, دفن كردن, زير خاك نهادن. v. *To bury.* — (*to retire* or *creep under ground*), زير زمين رفتن, نخت خاك هميم كردن. v. *Mean.*

Earth-born (*meanly born*), بي سر وسامان, ابن ارض, بي . *Earthen*, ازگل ساخته, گلي, صفالي, خاكي, ترابي. *An earthen vessel*, سفالين, فلجان, فنجان. *Earthen ware*, سفالينه, سفال, خزف A. *Earthiness*, تراب A, خاك. *Earthy* (*belonging to this world*), جهاني, زميني, ارضي, عالمي.—(*corporeal*), جسماني, جوهري. — (*not spiritual*), نا روحاني. v. Also *mean*, *sordid*, *vile*.

An earthquake, زلزلت A (plur. زلازل), تزلزل A, بومهن, زمين لرزه. *The explosion of an earthquake*, زمين جنبش, آواز تزلزل زمين, آواز تزلزل. *An earth-worm*, خراطين A, خرك, خركبوته, سند, حيت A. —(*a sordid wretch*), سياه كاسه.

Earthy, خاكي, ترابي. v. *Earthen*.—(*terrestrial*), اهل, خاك پيوند, زميني, ارضي, دنيا. — (*relating to earth*), تراب منسوب. v. Also *gross*.

EASE (*rest*), راحت A, آسودگي, آرام, آسايش, استراحت A, حضور A, فراغت A. v. *Quiet*, *tranquillity*. — (*freedom from pain*), بي رنجي, عدم وجع. *Ease of mind*, خوش دلي. v. *Cheerfulness*. — (*facility*), سلاست A. — (*carelessness*), سهولت A, اسانيت, آساني, اهمال A, غفلت A. — (*gracefulness*, *want of constraint*), لطافت A, ملاطفت A, ملايمت A, مساهلت A, ادب A, ادب واركان. v. *Politeness*.

To ease (*give rest*), آسايش دادن, آسايانيدن, حضور نمودن, آرام دادن. v. *To assuage*, *calm*. — (*to relieve from pain*), بي رنج كردن, درد واكردن, علاج نمودن. v. *To cure*.

Easily (*without difficulty*), بي دشواري, با آساني, آسانه, سهلانه. *Going easily* (*as a horse*), بوجه, آسان, غيرمعسور. — (*without pain*), بي رنج, بي درد. — (*without reluctance*), غير زحمت, نرم رو, بي كره, نا عنادانه. v. *Readily*.

Easiness (*facility*), آسانيت. — (*tractability*, *gentleness*), آهستگي, نازكي, نرمي, ملايمت A, يسر A. v. Also *ease*, *compliance*.

The EAST, مشرق A (plur. مشارق), شرق A, مطلع, صباحگاه, جابلقا, وارتگاه, شريق A, شرقت A, شمس باختر (*q. v.*), خاور, جابلسا, (the three last also imply the west). *The east and west*, مشرق ومغرب A (plur. مشارق و مغارب), شرق وغرب A. *Distant as the east from the west*, بعد المشرقين A. *The east wind*, ايور A, ايار, هواي مشرق, قبالت A, قبال A. *Blowing from the east*, باد شريقي.

EASTER, باعوث A, فصح A or فسح A, عيد شريف, اجي A.

EASTERLY, *eastern*, مشرقي, شرقي, شرقيه A. *Eastern countries*, مشارق A.

Eastward, بسوي مشرق.

EASY (*not difficult*), سهل A, نادشوار A, نا مشكل, آسان, ملاطف A, ملايم A, خوش خوي, اسهل A, ثلبث A. — (*gentle*), آهسته, نرم. v. *Graceful*, *polite*, *courteous*. *Of an easy pliant temper*, يسر A, ميسر A, ميسور A, نازك خلق. — (*at rest*), آرميده, آسوده و آزاده, آسوده حال, آسوده, مطمين الخاطر A, مطمين A, خوش دل. v. *Tranquil*. — (*without pain*), بلا زحمت A, غير وجع, بي رنج, نا غمزده, ساده, صاحب ايمان, نا رنجيده. — (*credulous*), نا مظلوم, غير نا سركش, دل نما. — (*not refractory*), آسان باورده. — (*contented*), شادمان, راضي A, خوشنود, خرسند, بي نياز. — (*wanting nothing*), تمرد. *To render easy*, آسان كردن. v. *To facilitate*.

To EAT, اطعام نمودن, طعم كردن, اكل كردن, خوردن, تناول كردن. v. *To devour*, *dine*, *sup*; *consume*, *corrode*. — *To give to eat*, بخوراندن, تاكيل كردن, بخورد دادن, ايكال نمودن. — *To eat and drink*, اكل وشرب ساختن. — *To eat and drink luxuriously* (*to live well*), نفايس وشراب بهيت تعجيف, عيش وعشرت كردن, خوردن. — *To eat to excess*, كم زار خوردن. *To eat little*, كردن.

Eatable, ممكن, لايق خورد, لايق طعم, لايق خورش, اكل, واجب التناول A. — *Eatables*. v. *Meat*, *food*.

Eaten, خورده, ماكول A. *To be eaten*, خورده شدن. — *Whatever is eaten with bread*, نان خورش, سباع A.

An eater, خورنده, آكل A, اكال A, اكول A (plur. اكلت), متاكل A, موكل A, متعم A. v. *Glutton*. — (*in composition*), خوار, خور. — *A man eater* (*cannibal*), ادم خور.

Eating (*part. pres.*) خوران, آكل A. — (*subs.*) خورش, اكل A. *Eating and drinking*, اكل و شرب A,

The EAVES (*of a house*), قابور, قابول A.

An eaves-dropper, سخن چين.

EBB, A جزر, A وزن. *Ebb tide*, آبجر, آب سرازير. — *The ebb and flow (of the tide)*, جزر و مدّ. *Ebb (decline)*, A ضوال, A نقص, كاست, A تصغير. v. *Decay.*

To ebb (flow back), جزر, آب سرازير شدن, آب جر شدن. — *(to decay)*, نقص ساختن, بهلاك رفتن. — نمودن.

EBONY, آبنوس, ساج, A ساسم.

EBRIETY, سكر A, سرشاري, سرمستي, مستي. v. *Intoxication.*

EBULLITION, غليت A, غليام A, جوشش, جوش.

ECCENTRICK *(deviating from the centre)*, از ميان گريز. — *(irregular)*, خلاف قاعده, نا برهندسه.

Eccentricity, از ميان گريزي. v. *Irregularity.*

An ECCLESIASTIC, A واعظ, خطيب A, فقيه, فقهي A, عليم A (plur. علما).

ECHO, ردّ صدا, صدا A, آواز, پژواك, آواز بازگشت, بنت الجبل A, آواه, آوا, صيت A, آهنگ, حاضر جواب, مانوس, مانو, توف, ركا A, روكت A, خنيده.

To echo, ردّ صدا كردن, آواز بازگشتن, نوفيدن. v. *To resound.*

Eclaircissement. v. *Explanation.*

ECLAT, A رونق, A شهرت, A روشنائي, A ضياء, A عظمت, فر. v. *Splendor, lustre.*

An ECLIPSE, A كشافت. v. *Darkness, obscuration.* — *An eclipse of the sun*, A انكساف, گرفتگي آفتاب, A خسوف. — *An eclipse of the moon*, A خسوف, گرفتگي ماهتاب, A انخساف.

To eclipse (the sun), كسف كردن, تكسيف ساختن. — *To eclipse (the moon)*, منخسف نمودن. v. Also *to cloud, obscure, disgrace.*

Eclipsed (as the sun), A منكسف, A كسوف. — *(as the moon)*, A منخسف, A خسوف. *To be eclipsed (sun)*, منكسف شدن. — *(moon)*, منخسف شدن.

The ecliptic, منطقت البروج A, طريق شمس, راه آفتاب.

ECONOMY *(frugality)*, خانه داري, A اعتدال. — *(arrangement)*, A انتظام, A نظم, A ترتيب, آراستگي. v. *Regulation.*

Economic, economical (frugal), خانه دار, A معتدل, A مقتر (fem. مقترت).

ECSTACY, A وجد, A توجّد, ضلّت A, بي خودي, ديوانه خدا. v. *Enthusiasm, rapture, madness, grief.*

Ecstatic, شفته, مجنون A, بوجد برداشته, آشفته, بي, خود, بي هوش, A مسبوت. v. *Rapturous.*

An EDDY, A نول, A غمرت, غرقاب, گرداب. v. *Whirlpool.* — *To be whirled in an eddy*, در متحير شدن, بغرقاب دايز بودن, گرداب گرداگرد رفتن. — *Eddy (adject. or part. pres.)*, دوروان, گردان, دايره. v. *Whirling.*

EDGE *(thin cutting part of a blade)*, حدّ A, حدّت A, دم, صبي A, طرف A, ذكر A, ذرابت A, لب, حرف A, تيز لب, دهن شمشير, ذباب السيف — *The edge of a sword*, جلبار A, شفرد A, شفر A, غرار A, سر دشنه, تبغ A, قاريت A, مكشح A, كنّت A, زرّه A, سطام A. — *The edge of a knife*, تيز ناي, دهن سكين, لب كارد. — *The edge of an ax*, غراب A (plur. اعربت). — *An edge (border)*, كناره, حاشيه A, طرف A, لب, جناب A, جانب, حدّ A, كرانه. v. *Brink, margin;* also *boundary, limit.* — *The edge of the eye-lid*, شفر عين. — *(border of a garment, &c.)*, كنار, دامن, حاشيه A, تير, نگار, كنّت A, گرد. v. *Hem, list.* — *Edge (acrimony)*, تيزي, تندي, زيرگي, تيزي طبع, عنف A. — *(keenness of wit)*, درشتي, حدّ عقل. *To set the teeth on edge*, دندان گير ساختن, دندانى حدّ كردن. *To take off the edge*, كند ساختن.

To edge (in), تملّق ساختن, در آوردن, ادخال كردن. v. *To introduce, insinuate).* — *(to give an edge to)*, تيز كردن, ذو ذكر ساختن, ذكر دادن, تحديد نمودن. v. *To sharpen.* — *(to border or fringe)*, طراز نمودن, تحشيت ساختن, ازار. — *(to exasperate)*, فراويز ساختن, رژه كردن, طرازيدن, تحريش نمودن, تخشين ساختن, كردن.

Edged, تيز, A سين, قاطع A, بران. v. *Sharp.* — *A sharp-edged sword*, تيغ بران. *A sharp edged dagger*, خنجر تيز. — *To be edged*, تيز شدن.

Edging (subs.), A طراز, اهان, رژه, فراويز. *An elegant*

embroidered edging, مفروز ع , نگارعلم , علم ع . *To adorn with edgings of different colours*, عبقري طراز کردن .

Edgeless, غیرذکر , بي حرف , نا تیز . v. *Blunt.*

An edge tool, آلت دم دار .

Edgewise, با تیز کنار پیش نهاده .

Edible. v. *Eatable.*

An EDICT, فرمان , غرز ع , حکم ع , امر ع , حجّت ع , تنبیهٔ ع . v. *Command.—The royal signature on public edicts*, توقیع ع .

EDIFICATION, تادیب ع , تأدب ع , تربیت ع , تعلیم ع . v. *Instruction, education.*

An EDIFICE, بني ع , بنیت ع , بنا ع , عمارت ع , اقنت ع , والاد ع , نهاد , مبني ع , بنیاد ع , بنیان ع . v. *Building, structure.—An edifice built on an eminence*, کلات ع , نعامت ع , نعمت ع .

To EDIFY, تادیب کردن , تعلیم نمودن . v. *To educate, instruct, teach.*

EDITION (*of a book*), تالیف ع , تصنیف ع .

An EDITOR, مؤلّف ع . v. *Author.*

To EDUCATE, پروردن , تربیت نمودن , پرورده کردن , پرورد ساختن , تعلیم کردن , آموزانیدن , ادب دادن . v. *To improve, instruct, teach.*

Educated, پرورده , آموزانیده , مربّي ع . *Tenderly* or *delicately educated*, ناز پرور , فاکه ع , شابل ع , ناعم ع .

Education, تعلیم ع , آموزش , پروري , پرورش , تربیت ع , ادب ع . v. *Manners.*

To eek. v. *To lengthen, add, supply.*

An EEL, سمک الحیات ع , شلق , یلان ماهي , مارماهي , انکلیس .

To efface. v. *To deface, eraze, obliterate.*

EFFECT (*that which is produced by an operating cause*), اثر ع , تاثیر ع , نتیجه ع , فرع (plur. فروع) , عمل ع , کار , فعل ع . v. *Consequence.— The cause and effect*, اصل و فرع (plur. اصول و فروع). *Effect* (*force, power*), قوّت ع , توانائي , دست , قدرت ع . — (*purpose*), غرض ع , نیت ع , قصد ع . v. *Intention.*— (*success*), وقوع ع , انجام , آخر , عاقبت ع . v. *Advantage, end.* —— (*completion*), تمام ع , تکمیل ع . v. *Perfection.—Whatever has an effect*, کارگر .

Effects, مال ع (plur. اموال) , رزق ع (plur. ارزاق) , عقار ع , نعمت ع . v. *Goods, moveables.* — *Private effects*, اموال خاصه . *Having valuable effects*, مالدار , متأثّث ع . v. *Rich. Effects* (*wherewith to pay*), جایداد .

To EFFECT (*effectuate*), بکار آوردن , پرداختن , بجا بردن , نتیجه بخش شدن , کار نمودن , اتمام ساختن , تکمیل کردن , عمله ساختن , فعله ساختن . v. *To perform, complete, fulfil.*

Effected, پرداخته , تمام کرده شده . *To be effected*, حصول کارگر شدن , بجا آمدن , صورت پذیر بودن , پذیر شدن .

Effectible, ممکن پرداز , قابل الاختتام ع . v. *Practicable.*

Effective, effectual, efficacious, efficient, کارگر , کارساز , کافي ع , قوي ع , محکم ع , موکّد ع , اهل قدرت , موثّر ع . v. *Active, operative, useful.*

Effectively, effectually, efficaciously, قادرانه , با قوت . v. *Powerfully.—*(*completely*), تماماً ع , با احتتام , کاملانه .

EFFEMINACY (*female softness*), ناز , ملایمت ع , نرمي , نازکي . — (*unmanliness*), نا مردي , نا کسي .—(*lasciviousness*), فجر ع , فسق ع , شوخي , شهوت ع .

Effeminate (*soft*), نرم , ملایم ع , نازک , ناعم ع . —(*unmanly*), زنانه , نا مرد , ناکس .—(*lascivious*), فاسق ع , شوخ , صاحب شهوت , فاجر ع .

To effeminate (*soften*), ملایم ساختن , نرم کردن .

To EFFERVESCE, غلیان شدن , جوشیدن .

Effervescence, غلیان ع , جوشیدگي , جوشش .

Efficacy, efficiency. v. *Effect; agency.*

Efficacious, efficient. v. *Effective.*

EFFIGY, صورت ع , شکل ع , شبیه ع , شبه , پیکر , تصویر ع (plur. تصاویر) , نگار , تمثیل ع (plur. تماثیل) , نقش ع , وجد ع . v. *Picture, statue, image, figure.*

EFFLORESCENCE (*flourishing*), شگوفي , شگفتگي .

EFFLUVIA, بخار ع , بوي , شم ع .

EFFLUX, *effluxion*, ریز , ریزش . v. *Effusion.*

EFFORT, جهد ع , جدّ ع , سعي ع , کوشش , اجتهاد ع ,

اقدام و اهتمام ع . v. *Endeavour, struggle.* —*A great effort,* اهتمام تام ، سعي موفور .

EFFRONTERY, دسته گستاخي ، بي شرمي ، شوخي ، بي ادبي . v. *Impudence.*

Effulgence. v. *Brightness, lustre.*

EFFUSION, اراقت ع ، صبّ ع ، سفک ع ، ريزش ، ريز ، خون ريزي ، ريزش خون ، سفک دم ، *The effusion of blood,* اراقت دما . *The effusion of water,* آب ريزي .

Effusive, ريزان .

EFT, خنّاز ع ، وارخ . v. *Lizard.*

E. G. (*exempli gratia, for example*), مثلاً ع .

An EGG, کيکت ع ، خايه ، مرغانه ، بيضه ع ، تخم مرغ ، کيکيت ع (plur. کياکي) ، قايبت ع ، قاية . *To sit upon eggs,* رنقا کردن ، وکن نمودن ، ترخّم ساختن ، رخم کردن . — *To lay eggs,* بيض ساختن ، بيضت وضع نمودن ، خايه کردن ، ورض کردن . *A fried egg,* ريزه ، ريخته ، خايه ريز ، خاکينه . *A poached egg,* کوارد ، کوازه . *A soft boiled egg,* نيم برش ، نيم برشت . *To boil* or *poach eggs,* کوازد کردن . *A stale* or *rotten egg,* سعطه ع ، ثنتل ع ، مرغانه مدر ، گنده خايه . — *Forsaken eggs,* ترک ع . *To form eggs* (*in the belly*), امکان کردن . *The eggs of fish,* صعقر ع ، خيبار . *The eggs of crocodiles,* شلقة ع . *The eggs of ants,* مازن ع . *Eggs piled one upon another,* رصيص ع . *The yolk of an egg,* زرد خايه ، زاجل ع ، ذهب ع . *The white of an egg,* سپيده ، ماح ع ، غرقد ع ، غرقي (*the last implying also the membrane or pellicle between the white and shell*). — *An egg-shell,* پوست خايه ، قشر البيضة ع . — *The egg of timidity* (*a virgin*), بيضت المخذر ع .

To egg. v. *To instigate, incite.*

The EGLANTINE (*a species of rose* or *sweet brier*), استرون ، جلنسرين ، گلنسرين .

EGOTISM, انانيت ع .

EGREGIOUS, سخت ، اشد ع ، مکمل ع ، کامل ع ، مکمّل . v. *Perfect, complete, consummate, excessive.*

Egregiously (*exceedingly*), بکمال ، بشدّت ، بسيار .

EGRESS, *egression,* خروج ع ، استخراج ع ، برآمد . v. *departure.*

To EJACULATE, انداختن ، رمي کردن . v. *To throw; to shoot out.*

An ejaculation (*short* or *sudden prayer*), دعوت ناگه . — (*throw*), اندازا ، رمي ع . — *Ejaculatory,* ناگهانه . v. Also *hasty, sudden.*

To EJECT (*drive out*), راندن ، بدرکردن ، شغرکردن ، اخراج ساختن . v. *To expel, banish.* — (*to cast away*), بر طرف ترک نمودن ، طرح کردن ، انداختن . — (*to void from the mouth, &c.*), قي کردن ، استفراغ ساختن ، رد کردن . v. *To void, vomit, spit.* — *To eject from a possession,* بي دخل کردن ، از خانمان منطرد ساختن ، از تصرف راندن . *To eject from an office,* منصب معزول کردن ، مرتبه عزل نمودن .

An ejectment (*from a possession*), ازخانمان بي دخلي ، اخراج ازميراث ، اطراد .

Ejection, اخراج ع . v. *Expulsion.*

EIGH (*interject.*), اه ، ايا ع .

EIGHT, هشت ، ثمانية (fem. ثمان ، ثماني). *Eight each, in eighths,* ثمان ثمان ، هشتگان . *The eight paradises,* هشت بهشت . — *The eighth,* هشتم ، ثامن ع ، ثامنة ع . — *An eighth* (*part*), هشتمي ، ثمن ع ، ثمين ع (plur. اثمان) . — *The eighth heaven,* چرخ ثماني . — *Eighteen,* هجده ، هشتده ، ديده ، ثمانية عشر ع (fem. ثمان عشرة). *The eighteenth,* هشدهم ، هجدهم ، هژدهم ، ثامن عشر ع (fem. ثامنة عشرة) . — *Eightfold,* ثمانية اضعاف . — *Eighthly,* هشت تا ، مثمن ع ، تثمين ع ، ثامناً ع . — *The eightieth,* هشتادم ، هشتاده ، ثمانون ع . — *Eight score,* صد و شصت ، مايه وستون ع . — *Eighty,* هشتاد ، ثمانين ع ، ثمانون ع . *An old man eighty years of age,* پير هشتاد ساله . *Eight hundred,* هشتصد ، ثمان مايه ع . *Eight thousand,* هشت هزار ، ثمان الاف ع .

EITHER, يا . *Either the one or the other,* يا يک يا ديگر ، يکي از شما ، احد ع . — *Either of you,* يا احد يا آخر ، آهد هما . — *Either side,* هرجانب ، جانبين ع . v. *Both, each.* — *Either a throne or a winding sheet,* يا تخت يا بخت . — *Either to heaven or to hell,* الي جنت ايما الي نار ع .

To eke. v. *To add, increase, lengthen, supply.*

ELABORATE, مکمّل ع ، مصنّع ع ، عملي ع ، پر کار ، مکلّف ع . *To elaborate,* مکمّل کردن . — *Elaborately,* پر کار ، با بصيرت ، مکملاً ع ، کارانه .

To elance. v. *To throw out, dart.*

To ELAPSE, منگري شدن, گزر كردن, گزشتن. v. *To glide, pass away.* — *The time which is elapsed,* وقت گزشته, زمان الماضي ع, الماضي ع.

ELASTICK (*springy, springing*), خيزان, جهان.

Elasticity, قوت جهيدن, جهيدگي. — (*of the air*), هوازد.

ELATE, نخوت, نخوت كش, متكبّر ع, مغرور ع, سردرهوا, پيشه. v. *Haughty.*

To elate, متكبر كردن, مغرور كردن. v. *To elevate, exult.*

Elation, مغروري, متكبري, غرور ع.

The ELBOW, مرفق ع, وارين, وارنج, واران, آرنج, زند ع (*q. v.*). ركبت ع. *The tip of the elbow,* النبيج ع. — (*a projection*), قرنت ع. v. *Angle, flexure.* — *To be at the elbow* (*to be near*), نزديك قريب شدن, بودن.

To elbow (*through a crowd, &c.*), هتعت كردن. v. *To push, jog, justle.*—(*to jut out*), قرنت نمودن.

ELDER, مهين ع, اوّل زاده, اوّل ع. *An elder brother,* اخ مهين, اوّل برادر, برادر كلان.

An elder (*a man whose age gives him authority*), شيخ ع, كهن پير, كهن, خواجه, پير, اشياخ ع, شيوخ ع. — *Elders,* مشيخت ع, مشايخ ع, شيخان, شيخة ع, مشوخا ع. v. Also *ancestors.*

Elderly, سالدار, سالخورده. v. *Old, advanced in years.*

Eldership, كهنگي, شيوخيت ع. v. *Seniority.*—(*primogeniture*), نخست زادي, بكوريت ع.

Eldest, بكر ع, نخست زاد, نخست زاده. **The eldest son,* فرزند بكر, فرزند اوّل.

The elder tree, اقطي ع, خمان ع.

ELECAMPANE (*herb*), فنس ع, راسن, النيون ع, زنجبيل شامي, جناح ع.

To ELECT, برگزيدن, گذيدن, اختيار كردن, انتخاب كردن, اصطفا كردن, اصفا نمودن, اقتفا ساختن, چيدن, پسند كردن, استصفا نمودن. v. *To choose.*

Elect, elected, مختار ع, برگزيده, پسند كرده, گزيده, نبرده, مقبول ع, مختص ع, مصطفى ع, منتخب ع, ممتاز ع.

Election, پسنديدگي, پسند, برگزيدگي, گزيدگي, اختيار ع, خيار ع, انتخاب ع. v. *Choice.*

Elective, قوت اختيار دار.

Electively, مقدمانه, با اختيار.

An elector, اختيار كننده, مُنتَخِب ع

ELECTRE (*amber*), كاه ربا.

ELECTRICAL, كشنده, جاذب ع. v. *Attractive.*

Electricity, كشش, كاه ربائي, جذب ع. v. *Attraction.*

An ELECTUARY, معجون ع (plur. معاجين), ريچال, ريچار, لحلحه, ربيد, رچل. — (*intoxicating*), هوشكش. *An electuary for the head-ach,* شبيار.

ELEEMOSYNARY (*living upon alms*), صدقت پذير, متزكي ع, بدهش بخشيده, مصدّق ع.—(*given in charity*).

ELEGANCE, زيبايش, زيبائي, زينت ع, ظرافت ع, شكوه, ناز, حسن ع, ملاحت ع, نزاكت ع, لطافت ع, حسن وبها, زهو ع, رونق ع, جمال ع, بها pa. v. *Beauty.* — *Elegance in speaking or writing,* بلاغت ع, فصاحت ع, اصطلاح ع. v. *Eloquence.*

Elegant, لطيف ع, نازك ع, ظريف ع, ملاح ع, مستطاب ع, بهي ع, جميل ع, مستحسن ع, حسن ع, زيبا, زيب, سندري, همبر, شيوه, ترفت ع, نيكو, خوشنما, نازنين, رعنا ع, نارين, مزيّن ع, مكلّف ع, برازد, مزي ع. v. *Gentle, delicate, soft.* — *Any thing elegant presented to a sweetheart,* ترفت ع. *An elegant woman,* زن نازنين. — *Elegant writing or language,* جوهر سخن, جوهر كلمات. — *Elegant writing or penmanship,* خوش خطّ. — *Most elegant,* براعت پرداز, اطيب ع, احسن ع (fem. حسنا), اظرف ع.

Elegantly, با نزاكت, خوش, خوب, با لطافت, ظريفانه, خوش خرام, خوش رفتار, نيكو. *Walking elegantly,*

ELEGIAC (*belonging to elegy*), قصيده منسوب.—(*mournful*) اندوه گين, مستمند ع. v. *Doleful, sorrowful.*

An elegy (*poem*), قصيده ع (plur. قصايد). — (*A mournful* or *funeral song*), مرثيت ع, مرثات ع, نحبات, مراثي (plur. مرثيت). *To recite an elegy* or *dirge,* مرثيت گفتن.

ELEMENT, عنصر ع (plur. عناصير). *The four elements,* چهار امّهات سفليت, كيا, عناصير اربع *The four elementary qualities of man,* امّهات طبايع چهار اركان, خلط ع.—

(*an ingredient* or *consistent part*), اسطقس , سرشت ا , بلد , کیان ا . v. *Essence, principle.* — *The elements* or *letters of a language*, حروف المجا ا . — *The elements* or *rudiments of science*, شروح علم . — *The proper element*, or *place of any thing*, جا , جاي , گاه ا , مکان ا , موضع ا , محلّ ا . *He is not in his element*, از جاي خود بيرون است , نا بجا است , بجاي خود نيست . —— *Euclid's elements*, تحرير اقليديس , اسطقسات اقليدس .

Elemental, elementary (*belonging to the elements*), عنصر . منسوب — (*uncompounded*), نا مخلوط , غير مرکّب , بي خلط .

An ELEPHANT, فيل , پيل , کلهوم ا , عيشم ا . *A she elephant*, طاخام ا . *A large elephant*, فيل منکلوس , فيل دمان , ژند پيل , زنده پيل . *An elephant keeper*, فيلبان , فيال ا . *The man who guides an elephant*, مهاوت ت . *An elephant rider*, فيل سوار , فيل نشين . *A castle or turret placed on an elephant*, حوده , عماري ا , حوضه . — *The elephantiasis* (*disease of the elephant*), جذام , داء الفيل ا . v. *Leprosy.* — *Elephantine*, فيل منسوب , پيل پيوند .

To ELEVATE, بلند ساختن , برداشتن , نصب نمودن , ارتفاع کردن , زوريدن , افراختن , تعليت کردن , اعلا نمودن , رفع نمودن , ترفيع ساختن . v. *To exalt, raise.*

Elevate, elevated, مرفوع ا , افراخته , برداشته . بلند کرده , عالي ا (fem. عاليت), مرتفع ا , معلّي ا , منتبر ا . v. *Exalted.*

Elevation, ارتفاع ا , افرازي , افراختگي , بلندي , سرفرازي , اعلا ا , رفع ا , نصّ ا , شولان ا . v. *Exaltation.* — *Elevation* or *sublimity of style*, اطناب ا .

An elevator, افرازنده , رفع کننده , برداره , برداشته .

ELEVEN, يازده , يانزده , احد عشر ا . *The eleventh*, يازدهم , حادي عشر ا .

An ELF (*a spirit supposed to be seen in wild places*), امّ , صبيان , غول ا , شيطان ا , جنّ ا , کيخ ا . v. *Hobgoblin, demon, dwarf.*

To ELICIT, کشيدن , جذب کردن , ايشا نمودن . v. *To draw out.*

ELIGIBILITY, *eligibleness*, لياقت ا , پسندگي .

Eligible, لايق ا , واجب ا , لايق اختيار , واجب ا , مستوجب الانتخاب ا , الخيار .

ELISION (*cutting off a letter or syllable, &c.*), حذف ا . v. *Separation.*

ELIXIR, اکسير ا . v. *Essence, cordial.*

An ELK, گوزن , گور .

An ELL, ارش , اندان , ذراع ا , شامان , گز , اندازه , اريش .

The ELM TREE, بوقيصار ا , نارون , سيخدار , ناغ .

ELOCUTION, سخنوري , فصاحت ا , بلاغت . *Eloquence.*

Elogy. v. *Encomium, praise, panegyrick.*

To ELOIGNE (*put at a distance*), دور نمودن , بعيد کردن .

To ELONGATE (*lengthen*), دراز ساختن , طول ساختن , تطويل کردن . v. *To stretch, prolong.* — (*to go at a distance*), بدوري رفتن .

Elongation (*lengthening*), تطويل ا , درازي , بسط ا . v. *Stretching.* — (*distance*), بعد ا , دوري . — (*departure*), فراق ا , هجر ا , ارتحال ا . v. *Removal.*

To ELOPE, فرار کردن , گريختن . v. *To flee, escape, run away.*

Elopement, فرار ا , گريز , فرارت ا .

ELOQUENCE, فصاحت ا , بلاغت ا , سخنوراني , زبان آوري , کلام ا , شيرين گفتاري , سخن پردازي , سخن گوي , سخنوري , علم خطابت , خطابت ا , علم معاني , علم کلام .

Eloquent, فصيح ا , بليغ ا , سخن , سخن ران , زبان آور , سخن سراي , سخن شناس , سخن گذار , سخن آفرين , آرا , صاحب علم خطابت , اهل علم بلاغت , شيوا زبان , دلباز , سخنور , اهل کلام , فصاحت پرداز , مير کلام , فصيح الکلام ا , فصيح اللسان و بليغ البيان ا , شيرين آدا , فصيح و بليغ , سخن آور , مصقع ا , لسن ا , السن ا , نکته گوي , مسلاق ا , سلّاق ا , نطق ا , نبّار ا , وغّ ا , جزيل ا , کلماني (fem. کلمانيت), کلماني ا , مسلق ا , مصقل ا , ذخذخان ا , شيظمي ا , قوّال ا . *An eloquent man*, ارباب , صاحب علم کلام , &c. *Eloquent men*, افصح الکلام ا , فصحا و بلغا ا , سخن . *Most eloquent*, افصح ا .

ELSE (pronoun, *other*), ساير ا . — غير ا , آخر ا , ديگر , ميد ا , ما عدا ا , بجز , جز , (adverb, *beside, except*), حاشي ا , حاشا ا , حاش ا , ديگرگون , بغير ا , الا ا , والا ا , وگرنه , (*otherwise*), — . فوق ا , خلا عن ا , ما خلا ا , خلا ا ,

ولانه . v. *Otherwise, more, beyond.—No one else,* هیچ دیگر, جز از آن . *There is nothing else,* هیچکس آخر , دگر نیست در . *Elsewhere,* خلا عن لا شي ا , غیر این هیچ , نیست . في محل آخر , جاي دیگر

To ELUCIDATE, اشکاره ساختن , ظاهر کردن , واضح نمودن , ایضاح , شرح نمودن , تبیّن ساختن , مبیّن کردن , روشن ساختن , آوردن , v. *To explain, illustrate.*

Elucidation, عرض ا , تبیّن ا , بیان ا , بینت ا , توضیح ا , اظهار ا , تعبیر ا , شرح ا . v. *Explanation.* — *Elucidator,* v. *Expositor.*

To ELUDE, کید , تغویت کردن , غبن بستن , حیله باختن , نمودن . v. *To deceive.* — *(to avoid),* احتذار کردن , هارب شدن .—*To elude a blow,* ضرب دفع کردن . v. *To escape, mock.*

Eludible, ممکن احتذار .

ELVES (plur. of *elf*), جنّان .

Elvish, جنان منسوب .

ELUSION (*artifice*), حیله , حیله بازي , کید ا , فنّ ا , تغویت ا . v. *Stratagem.*

Elusive, elusory, تغویت کنا , کید ساز , حیله بند .

ELYSIAN, جنّي , بهشتي . v. *Delightful, delicious.*

Elysium, بهشت ا , جنّت ا , عدن ا , گلستان ارم , محل عیش وحضوروجاي عشرت وسرور , مقام نزهت اتّسام , تفرّج گاه .

To EMACIATE (*make lean*), نحیف ساختن , لاغر کردن , لاغر گشتن , ایرار نمودن , اضنا کردن . — (*to be* or *become lean*), فتور پذیر شدن . v. *To pine, languish.*

Emaciated, کم , مدخول ا , نحیف ا , لاغر شده , لاغر ا , گوشت . v. *Lean, meagre, extenuated.*

Emaciation, هزال ا , عجف ا , نحافت ا , لاغري . v. *Leanness.*

EMANATION, صدور ا , بذع ا , زهش .

To EMANCIPATE, اعتاق , خلاص کردن , آزاد کردن , اطلاق نمودن , معتق کردن , ساختن .

Emancipated, معتق ا , ازاده شده . *An emancipated slave,* معتق ا .

Emancipation, اطلاق ا , اعتاق ا , آزادي , آزادگي .

To emasculate. v. *To castrate.*

EMAUS (*a town in Syria*), عمواس ا .

To EMBALM, مومیا ساختن .

Embalmed, مومیا ساخته .

EMBARCATION (*going on board ship*), رفتن درجهاز , نهادن درجهاز (*putting on board*), — . کشتي سواري

An EMBARGO, حرمان رهگذار دریا , منع ابحار , منهائي .

To EMBARK (*go on board*), بجهاز در , بالائي جهاز سوار شدن , بکشتي نشین بودن , رفتن درجهاز وضع (*to put on board*), — . بالائي کشتي نهادن , کردن بکار (*to engage in any affair*), — . ممارست کردن , خودرا معامله ساختن , درآمدن . — *To embark in the same design,* همبار , رفیق بودن , شریک بودن , همواثق کردن , شدن .

To EMBARRASS, مضطرب کردن , آشفته کردن , آشفتن , محنت , مأت کردن , الثتن , حیران کردن , پریشان کردن , مشوّش نمودن , ساختن . v. *To distress, entangle, perplex, confound.*

Embarrassed, مأت ا , مشوّش ا , متردد ا , آشفته , پریشان . *To be embarrassed,* مضطرب شدن , آشفته شدن , مأت گشتن , متردّد شدن .

Embarrassment, حلاط ا , اضطراب ا , آشفتگي , پریشاني , تطرّق ا , تشویش ا . v. *Perplexity.*

EMBASSADOR, ایلچي , رسول ا , فرستاده . v. *Ambassador.*

An embassy, افتراد ا , رسالت ا , ارسال ا , پیام , پیغام , ملاک ا , ملاث ا , الوکت ا , سفارت ا , افراد ا . *To send an embassy,* ایلچي فرستادن , افراد کردن , رسول نامزد , ساختن . v. *Delegate, depute.*—*To explain the purpose of an embassy,* عرض پیغام نمودن .

To embattle. v. *To array;* and under *battalia.*

To EMBAY (*inclose in a bay*), درخلیج دریا احاطه کردن .

To EMBELLISH, آرایش نمودن , زیبیدن , زیب کردن , زینت دادن . v. *To adorn, decorate.*—*Embellished,* زیبیده .

Embellishment, زین ا , زینت ا , زیبایش , زیب , فاهم , شارت ا , براند , آرایش . v. *Ornament, decoration.*

EMBERS (*hot ashes*), ا ملّت , ا شرر .

To EMBEZZLE (*to appropriate by breach of trust*), ازراه . خيانت كردن , پوشيدگي مال ديگر بتصرف خود آوردن — (*to waste in riot, &c.*), مال تلف , اتلاف ساختن , اسراف كردن , كردن .

Embezzlement, ا خيانت .

To emblaze, emblazon. v. *To blazon.*

An EMBLEM, نشان , ا اشاره , ا كنايه , ا علامت , عبار , نمودار . v. *Symbol.*

Emblematical, emblematic, علامتي , عبارت دار , كنايه دار , اشاره دار .

Emblematically, بطور عبارت .

To EMBOLDEN, دليرساختن , بي باك .

EMBOLISMAL, *ambolous* (*intercalary*), ا كبيسا , ا كبيظت . v. Vol. I. بيهرك , p. سال , p. 511, and *Prelim. Dissert.* p. lviii.

To EMBOSS, منبت ساختن , .

Embossment. v. *Boss.*

To EMBO , برداختن , رودة , بيرون كردن .

T CE (*fold in the arms*), اغوش , بغل گيري كردن , آغوشتن , آغيشتن , دربرگرفتن , دراغوش گرفتن , در , كنار كردن , معانقت ساختن , بغل گرفتن , انگوشيدن , خجوليدن , خجاليدن , كنار — *To embrace one another*, تعانق كردن , يكدگر دراغوش گرفتن . — (*to comprise*), احاطه نمودن , شمل ساختن , اشتمال كردن . v. *To contain, comprehend, inclose.* — (*to admit, receive*), قبول , پذيرفتن , اتخاذ كردن , كردن . *To embrace an opportunity*, فرصت مراصدت ساختن , گرفتن .

An embrace, بغل , آغوش , ا معانقه , ا كنار , ا حضانت . v. *Hug, squeeze, inclosure.* — *Conjugal embraces*, ا وصال , ا نكاح , ا جماع . v. *Coition.*

An embracer, در , حضانت كننده , بغل گير , بغل كننده آغوش گيرنده .

An EMBRASURE (*aperture in a wall*), كنگرهٔ ديوار . v. *Battlements.*—*An embrasure for cannon*, كنگرهٔ جهت توپ .

EMBROCATION, ا طلا .

To EMBROIDER, زردوزي كردن , چكن دوزي كردن . — *An embroiderer*, زردوز , چكن دوز .

Embroidery, زردوزي , چكن دوزي . — (*diversity of colours*), بوقلموني , گوناگوني .

To EMBROIL, خلط ساختن , اضطراب كردن , فتنه انگيختن , پريشان نمودن , برهم زدن . v. *To confound, disturb, distract, perplex.*

An EMBRYO, ا جنين , ا جنين (plur. اجنت), ا حبل , الحبلت , ا حمل . *An embryo of the mind*, خاطر زادهٔ .

EMENDABLE, ممكن اصلاح .

Emendation, ا صحت , ا اصلاح , تاديب ا , تصحيح , ا اخلاص .

An emendator, ا مصلح . v. *Corrector.*

An EMERALD, زمرّد .

To EMERGE, ظهوركردن , صدوريافتن , متبادر شدن , پيدا شدن , حادث بودن , حدوث كردن . v. *To issue, proceed, rise.*

Emergence, emergency (*sudden occasion*), ا حادثه , ا ضرورت . — (*the act of rising into view*), ا ظهور , طلوع ا , صدور ا .

Emergent (*sudden*), غيرمترقّب , نا متوقّع , ناگهاني . v. *Unexpected.* — (*rising into view*), ظهورنما , پيدا شونده , متبادر ا , صادر ا , ناشي ا .

The EMEROIDS *or emerods*, ا باسور , ا بوصير or بوصير (plur. بواسير). — *An herb which cures the emeroids* (*verbascum* or *mullein*), ا اذان الدّب , بوصير .

EMETICAL, *emetic*, ا مستفرغ , قيوساز , مقيّي .

An emetic, اشبخون , استفراغ ا , قيء ا , قيو ا , علاج قيء . v. *Vomit.*

Emetically, ا اقيانه .

To EMIGRATE, وطن گذاشتن . — (*quit one's native country*), هجرنمودن , جلاي وطن ساختن , ترك ديار كردن .

Emigration, ا هجرت , جلاي وطن , ا جلا , ترك وطن , ا مهاجرت . v. *Departure, travelling.*

EMINENCE, *eminency* (*exhaltation in rank*), سرفرازي , ا كرامت , جا و جلال ا , علا ا , بزرگي , بررگواري , سرافرازي

تقدّم ع , شرف ع , عين كمال , علوّ ع , سمو ع , رفعت ع , سطوع ع , فضل ع . v. *Exaltation, grandeur, reputation.* — *Eminence* (*height*), بلندي , ارتفاع ع . *An eminence* (*high ground*), مشرف ع (plur. مشارف), جاي نابك , پشته , جاي بلند , تلّ ع . v. *Hill.*

Eminent (*exalted in degree*), بالا , بلند , سرفراز , سربلند , صاحب رفعت , رفيع ع , رفيع وبالا , بزرگ , سرافراز , جلي ع , معلّي ع , عالي or علي ع , كرام ع , اهل كرامت , اشرافات plur.), اشرف ع , شرفا (fem. , ممتاز ع , اشراف ع , هباهي ع , متعل ع , باهر ع , وعل ع , منيف ع , شريف ع . v. *Exalted, high, lofty.* — *Very eminent*, صاحب دولت , مسند , صاحب عنوان , صاحب وجود , صاحب مقام عالي , عالي , عالي مكان , عالي جاه , عالي شان , عالي مقام , آرا عالي قدر وجلي الصدر , عالي قدر , عالي مقدار , حضرت . [the above are often used as royal and noble titles].—*Eminent men*, ارباب معالي , شرفا ع , اشراف ع , اطراف ع . *To render eminent*, جلي , رفيع ساختن , سربلند كردن , برداشتن , نمودن . *To be* or *become eminent*, رفيع بودن , تفضل شدن , پديد , هويدا , نامور , مشهور ع , معروف ع , ممتاز ع . v. *Famous remarkable.*

Eminently, جلالانه , شريفاً ع , بطور رفيع , بروجه عالي , بكمال مرتبه . v. *Conspicuously.*

An EMISSARY, خبر گير , هركاره , پايك , جاسوس , متجسّس ع , كوشجي , ديدبان , خبر پژوه , پژوه , خبر جو . v. *Spy.*

Emission (*sending out*), اخراج ع , فرط ع . v. *Mission*; also *vent.* — *Emissio seminis*, انزال ع , امنا ع , مشع ع .

To emit (*send forth*), اخراج كردن , اظهار نمودن . v. also *to dart, let fly.*—*Sperma emittere*, انزال كردن , مشع كردن , امنا ساختن .

Emmet, v. *Ant, pismire.*

EMOLLIENT, مليّن ع .

EMOLUMENT, پيد ايس , سود , ماحاصل ع , حاصل ع , منفعت ع (plur. منافع ع), رادت ع , نفع ع , فايده ع , افادت ع , كسب ع . v. *Advantage, profit.*

EMOTION, اضطراب ع , اشفتگي , كدورت ع , رجف ع . v. *Agitation.*

To EMPALE (*a man*), خوزقت كردن . v. Also *to fence, fortify, inclose.*

An EMPEROR (*or king*), شاهنشاه , شهنشاه , سلطان ع (plur. سلاطين). *The Emperour of Rome* (i. e. *Turkey*), پادشاه روم . *The Emperor of ancient Rome*, قيصر , or قيصر روم . *The Emperor of China*, فغفور , فغفور چين , or خاقان , *An Emperor of the house of Othman*, پادشاه آل عثمان ,

Emphatic, v. *Forcible, energetic.*

Empire (*command*), فرمان , حكم ع , امر ع .—(*the imperial dignity*), قيصري , شهرياري , فرمان فرماي , فرمان گذاري , حكومت ع , پادشاهي , سلطنت ع , دولت ع , امرت ع . *An empire* or *kingdom*, مملكت ع , پادشاهي , شاهي , سلطنت ع , دولت ع . v. *Kingdom, dominion.*

To EMPLOY (*keep another at work*), خدمت , كار سپردن , مشتغل , درگاري مشغلت دادن , مشغول كردن , دادن . v. *To exercise.* — *To employ one's self*, اشتغال داشتن , درگار مشغول بودن , خودرا مشغول كردن , كار گذاردن , كاربند شدن , كار كردن . — *To employ one another*, تشاغل ساختن . *To employ* (*use as an instrument* or *means*), درگار آوردن , تصرف ساختن , استعمال كردن . *To employ every endeavour*, بذل اقتدار ساختن , بذل همّت كردن , بذل مجهود , بذل سعي جميل زدن , بذل قدرت نمودن , دادن . v. under *bestow.*—*To employ* (*commission* or *intrust*). نامزد كردن , مباشر كردن , سپارش نمودن . v. *To appoint, delegate.*

Employable, ممكن , لايق تصرف , واجب الاستعمال ع , نفع .

Employed, مشغول ع , مشغل ع , مشتغل ع . v. *Busy.*

An employer (*of other people*), آقا , كارفرما .—(*one that uses*), مستعمل ع , تصرف ساز , استعمال كننده .

Employment, employ, عمل ع , امر ع , شغل ع , كاروبار , كار , منصب ع , عهده ع , معاملت ع . v. *Business.* — (*office*), منزلت ع , پايه , بار , جاه , خدمت ع , (plur. مناصب), (*service*), خدمت ع , روزي , روزگار , نوكري .

To empoison, &c. v. *To poison.*

An EMPORIUM (*mart*), كرمان , بازار , بندر .

To EMPOVERISH, خراب , مفلوك كردن , مفلس كردن , افلاس نمودن , حرب كردن , فقيرساختن , گدا كردن , كردن . *To impoverish* (*ground*), ناءنبت كردن , كم زور كردن , بركت ساختن .

Empoverishment, گداي , فقيري , فلاكت ع , افلاس ع . v. *Diminution, waste.*

To EMPOWER, مختار كردن , قدرت دادن . v. *To authorize, commission.*

An EMPRESS, خاسكي , خاتون، پادشاه , اميرت ع , ملكه ع , سلطان . v. *Queen.*

EMPTINESS, خلوت ع , خلو ع , خلا ع , تهيگي , تهي , عدم، ممتليت , خوا ع . v. *Folly, vanity; ignorance.*

Empty (void), معطل ع , محلول ع , خلوه ع , خالي ع , تهي , نا ممتلي . v. *Unfurnished.* v. *Vain, trifling, frivolous, ignorant.*—*(unburdened)*, سبكبار , بي بار , غير حمل . — *An empty house*, خانه، صفر . *Empty-handed*, تهي دست , صفر اليد . *Quite empty*, صفر صحر .

To empty, خلوت , صفر نمودن , خالي كردن , تهي كردن , تهيدن , تبيّض كردن , تخليت نمودن , تفريغ ساختن , كردن . v. *To exhaust.*

The EMPYREAN *(highest heaven)*, فلك ع , عرش ع , كرسي ع , الملكوت ع , عالم جبروت , الافلاك .

To EMULATE *(endeavour to equal* or *excel, without envy)*, حسرت كردن , رقيب شدن , غبطه كردن . — *(to emulate with envy)*, رشك بردن , غيرت نمودن , خصم بودن , حسد بردن . [The two last are also used in a good sense.] v. *To rival, imitate.*

Emulation, فهه , رشك , غيرت ع , حسرت ع , غبطه ع , حسد ع , خصم ع , هم چشمي , هم سري . v. *Envy.*

Emulative, emulous, حسد بر , غبطه نما , اهل غيرت .

Emulously, با غيرت , با حسرت , با غبطه .

To ENABLE, قوّت دادن , قدرت دادن , زور دادن , نيرومندي بخشيدن , دست دادن , قابل ساختن , توانا كردن , مقدور دادن .

To ENACT, حجت , حكم نمودن , امر نمودن , فرمان كردن , كردن . v. *To decree, establish; act, perform.*

ENAMEL, مينا .—*To enamel*, مينا كردن , ميناكاري كردن . — *An enameller*, ميناكار , مينا گر .

To ENAMOUR, فريفته كردن , عشق زدن , عاشق كردن , مفتون , شوريده ساختن , شيدا نمودن , آشفته گردن , آلفتن , كردن .

Enamoured, عاشق شده , عشق زده , آشفته , آلفته , شوريده . *To be deeply enamoured*, عاشق مجنون بودن .

To ENCAMP, ضرب , معسكر كردن , مقام كردن , خيمه زدن , نزول كردن , اقامت خيام نمودن , خيام ساختن .

An encampment, خيمه گاه , لشكر گاه . v. *Camp.*

To enchain, v. *To chain, bind.*

To ENCHANT, سحر ساختن , جادوي كردن , افسون كردن , رقي ساختن , تسخير كردن , سحربازي نمودن . v. *To conjure, fascinate.*—*(to delight)*, شاد كردن , دلاويز كردن , دلكشيدن , دلنوازه نمودن . دلفريب كردن , خاطر گرفتن , پر سرور ساختن v. *To charm.*

Enchanted, مسحر . — *(delighted)*, دلاويز شده , دلشاد , شادمان .

An enchanter, پريدار , سحرباز , سحار ع , ساحر ع , جادوگر , جادو , (طراق plur.) طارق ع , راقي ع , لعبتباز , افسون گر , بازور , شعبد باز . v. *Magician, sorcerer, conjurer.* — *An enchanter of serpents*, حوّا ع .

Enchanting (adj.), دلاويز , صفا بخش . v. *Charming, delightful.*

Enchantingly (delightfully), با دلاويزي , مسرورانه , دلخوشانه , مسحورانه . — *(by enchantment)*, با دل كشي , خاطر گيرانه .

Enchantment (magic charms), افسون گري , جادوگري , افسون , سحربازي , سحر ع , جادوي , جادوئي , اينند , نيرنگ , مريرت ع , رقي ع , تعزيم ع , عزيمت ع . *Enchantments*, هست استا , نقاثات ع , عزايم ع . v. *Incantation, spells.* — *(irresistable influence)*, دلستاني , دلاويزي , خاطر گيري , جان كشي , دلبندگي . v. *Delight.*— *To dissolve enchantment*, جادوگري , از سحر خلاص ساختن , سحر دفع كردن , باطل نمودن .

An enchantress (sorceress), طوارق ع , شحاره ع , ساحره ع , زن جادوگر , رقايت ع , زن نازنين , زن دلكش , دلنواز , دلكشا . v. *A beauty.*

To ENCHASE *(infix)*, نصب , انشاب كردن , درزدن , نمودن . v. also *to emboss.*

To ENCIRCLE, دور ساختن , گرداگرد نمودن , گرد ساختن , مدير ساختن , دايره كردن . v. *To environ, surround, enclose.*

To ENCLOSE *(surround)*, احاطه كردن , در دايره بستن , تحصين كردن , شمل ساختن , محاصره كردن . v. *To encircle,*

environ, fence, contain. — *(to confine)*, سدّ کردن , قید کردن , حبس ساختن . *To enclose with pales*, دار بزین کردن , تخته دیوار نصب ساختن . *To inclose with a wooden wall*, تخته دیوار ساختن . *To inclose (a letter, &c.)*, لفافه کردن , ملفوف کردن .

An enclosure, A احاطه , A حواطه , A حیطه , A حایطه , حصار A , سور A , سدّ A . *An enclosure of pales*, تخته دیوار , داربزین , منجیر A . *An enclosure for cattle*, حظیرت A , حظیر A , کمرا , کمر , کمالا , کمال , حظارت A , حیر A , زرب A , زریبت A . *(of a letter, &c.)*, لفافه A .

An ENCOMIAST, A مادح , A مدّاح , ثنا خوان , ستایش , ستا , ساز , وصاف A , واصف A , هاتف A .

Encomium, وصف A , ثنا A , تعریف A , مدح A , ستایش , تحسین A , آفرین , شکر A , حمد A . v. *Praise.*

To encompass, v. *To encircle, enclose.*

ENCORE, دیگر بار , باز , بار دیگر . v. *Again.*

ENCOUNTER *(battle)*, A جدل , جنگ , A جهاد , نبرد , کارزار , رزم . v. *Battle, fight, combat, duel.* —*(accidental meeting)*, A ملاقات , التقا عارض , A مصادفت , ملاقی , معرض A . — *(accosting)*, درود . —*(casual incident)*, A وقعت .

To encounter (combat), وقعت کردن , محاربه ساختن . v. *To attack, fight.* — *(to meet face to face)*, دو چار شدن , ملاقات , واقع بودن , مقابل شدن , مقابله کردن , رو برو کردن , مصادف شدن , کردن , استقبال کردن . —*(to oppose)*, مخالفت کردن , تعرّض ساختن , مانع شدن .

To ENCOURAGE *(animate)*, دلاور کردن , دلیر کردن , جان دادن , استمالت کردن , تسلي کردن , دلاسای دادن , جراءت دادن , انگیختن , تحریض ساختن , تیزدل کردن , غیرت انگیز کردن . v. *To embolden.* — *(to exhort, advise, incite)*, محرّک , تنبیه ساختن , پند گفتن , نصیحت کردن , براغالیدن , نمودن . v. *To stimulate;* also *to countenance, support.* —*To encourage to fight*, قتالت تحریض نمودن .—*To encourage an insurrection*, محرّک فساد شدن , فتنه تحریک کردن , تهیّج ساختن . v. *To excite.*

Encouraged (stimulated), براغالیده , A محرّک , A مغري .— *(favoured)*, عنایت پذیر , صاحب همّت .

Encouragement, A استمالت , A تسلّي , دلاسای , تقویت A , حثیثي , تحریض A , تحریک A . v. *Incitement.* — *(countenance)*, یاري , دستگیري , عنایت A , مهرباني , حمایت A , همّت A . v. *Favour, support.*

An encourager, محرّک A , حمایت دهنده , تحریک نماینده , متسلّي A , تسلّي کننده , دلاسا کننده .

To ENCROACH, ناحقّ , تطاول کردن , دست درازي کردن , دخل کردن .

Encroachment, دخل ناحقّ A , تطاول A , دست درازي .

To ENCUMBER, حمل نمودن . v. *To impede, load, clog, embarrass, entangle, obstruct.*—*To encumber with debts*, غرم , مدیون ساختن , کردن .

Encumbrance (impediment), A منع , A تعرّض , زجر A .— *(burden)*, بار , A حمل . v. *Baggage, load.*—*(debt)*, A قرض , غرام A , دین A , وام .

Encumbered, بار دار , A ممنوع . *An army encumbered with baggage*, لشکر گران بار . *A (light) troop, not encumbered*, فوج سبکبار .

END *(conclusion)*, A آخر (plur. اواخر), سرانجام , انجام , عقب A , عاقبت A , آخرت A , انجامن , فرجام A , سر , انتها A , نهایت A , اتمام A , تمام A , عقبي (plur. عواقب), A , جزم A , خاتمت A , اختتام A , ختم A , فروداشت , تم A , دم , آمد , سامان , پایان , غایت (plur. غایات), A تمامت , A منتهي , A مواخرت . v. *Extremity, termination, boundary, tail.* — *(of a book)*, A خاتمه . — *(aim, intention)*, A مبتا , غرض A , ارادة A , مراد A , مقصود A , قصد A , نیت A , میدا A , نتیجه (plur. نتایج). v. *Design, purpose, intention.*—*(an event)*, A وقوع , A وقیعت . v. *Issue, consequence.* —*(death)*, A موت . — *(abolition)*, A ابطال . v. *Destruction, total loss;* also *fragment.* — *The end of the world*, A انقراض الزّمان . *To the end of life*, تاآخر حیات .—*The signs of the end of time*, اشراط ساعت . *To the end of time*, A الي آخر الزّمان , A الي انتها الزّمان . *The end of a sentence* or *period*, A محطّ .—*The end of a verse*, A قافیه .—*The end of a period of the Alcoran*, A فاصلت .— *To contemplate the end*, عاقبت اندیشه کردن . *The end of a speech* or *letter*, ختم کلام . *Brought to an end*, A منتهي , A منقرض . *Near the end of his reign*, در آخر دولتش . *About the end of the book it is mentioned*, درخاتمه کتاب

ذكر كرده است . *At the end*, درآخر , بالاخرة ع . *Without end*, بي پايان , غير نهايت , بي حدّ وغايت ع , بي انجام . v. *Endless.—The end of the war was victory and triumph*, آخر جنگ فتح وظفربود . *A good end*, خوب فرجام . *A bad end*, بد فرجام , نا فرجام . *In the end*, في الجمله ع , عاقبت الامر ع , آخرالامر ع , آخر ع , عاقبت ع , درانجام . v. *Finally.—To what end?* چه معني , نيّت ع , نيت مفيد ع . *To the end that*, براي آنكه . *To gain one's ends*, مراد حاصل كردن . *To no end*, بي معني , باطلاً ع , بيهوده . *From beginning to end*, از ابتدا تا انتها , از اوّل تا آخر .

To end, (*bring to an end*), ختم , انجام كردن , آخر كردن , بفرجام آوردن , تمام كردن , تا آخر آوردن , نمودن . — (*to come to an end*), تمام , پيوسته , اختتام شدن , بانجام آمدن , آخر شدن , منتهي گشتن , شدن . v. *To cease, finish, conclude, terminate.—*(*to put to death*), قتل كردن , توميت ساختن , كشتن .

To ENDAMAGE, زيان كردن . v. *To damage, harm, prejudice.*

To ENDANGER, مخاطره كردن , در خطر انداختن . v. *To hazard.*

To ENDEAR, دلنواختن , عزيز كردن .—*Endearment*, دلخواه , دلنوازي , دلنمودگي , دلداري , دوستي , نوازش , خاطرگيري , محبّت ع . v. *Love. — In an endearing manner*, با نوازش , بروجه دلنواز , بطور جاني .

ENDEAVOUR, ع جهد , ع جدّ , جد وجهد , اجتهاد ع , همّت ع , اقدام و اهتمام , سعي ع , كوشش ع , محنت ع . —*A great endeavour*, سعي موفور , اهتمام تام , اقدام بليغ , جدّ موفور . *With a thousand endeavours*, با هزار جدّ و جهد . *By the noble endeavours of the army*, با مساعي جميلة لشكر . *With every endeavour*, با جمله , با اهتمام تام وسعي مالا كلام , با سعي جميل , قوّت .

To endeavour, سعي نمودن , جدّ وجهد كردن , محنت كردن , مجدّ شدن , اقدام آوردن , كوشش ساختن , كوشيدن , كاهيدن , ساعي بودن . v. under *employ.*

An endeavourer, سعي كننده , محنت كننده , &c.

ENDED, منتهي ع , متمّم ع , تمام ع , تمام كرده شده , منقطع ع , منقضي ع . *The book is ended* (*finis*), تمّ ع , تمت الكتاب ع .

To ENDITE, (*write*), نوشتن , تصنيف كردن , انشا كردن , *endict* (*charge, accuse*), الزام كردن , شكايت كردن .

An endictment, enditement, شكايت ع , غمز ع . v. *accusation, charge.*

ENDIVE, كاسني , هندبا , كرو .

ENDLESS (*not terminated*), بي انتها , بي حدّ , بي نهايت , بي , بي حدّ وشمار , نامتناهي .—(*infinite in space* or *number*, دايم الايام ع , دايم ع , مدام ع , گران . — (*infinite in time*), ابد الاباد ع , ابد پيوند , ابد ع , ابدي . v. *Continual, incessant, without end.*

Endlessly, هميشه , دايم الايام ع , بردوام , دايماً ع , عدم انتهانه , ابداً ع .

Endlessness, استمرار ع , دوام ع , هميشگي , بي نهايتي , ابد ع , ابديت ع , بقا ع , دهر ع . v. *Perpetuity, eternity.*

To ENDORSE, برنوشتن , رقم كردن , بر پشت نوشتن .

An endorsement, ظهر , لسان الكتاب ع , رقم ع , برنوشت , نويسي . v. *Superscription.*

To ENDOW (*with a portion*), تجهيز ساختن , جهيز دادن , مهر دادن , وقف كردن . v. Under *dower. — Endowment* (*portion*), كابين , مهر ع . v. *Dower. — Endowments* (*for pious uses*), اوقاف ع , خيرات ع , حسنات ع . *Endowment* (*quality*), وصف ع (plur. اوصاف). —*Of fine endowments*, صاحب اوصاف جميله . *A prince of noble endowments*, شاهزاده حميدت اوصاف .

To ENDUE (*with mental excellence*), عقل , فضيلت دادن , و هنر بخشيدن .

ENDURANCE, مداوم ع , بقا ع , استمرار ع . v. *Continuance, lastingness, delay.* (*sufferance, patience*), برداشت , صبر ع , تاب ع , طاقت ع , تحمّل .

To endure (*bear, suffer*), طاقت كردن , برداشت كردن , تحمّل نمودن , جفا خوردن , صبرداشتن . v. *To undergo, support, sustain.—*(*to last, remain*), استمرار نمودن , ماندن , قايم شدن , پايده شدن , پايدار بودن .

An ENEMY, عدو ع (fem. عدوت , plur. اعدا , دشمن , خصوم , خصما , خصم ع (plur. اعدات), عدي , اعداي , خصمان), مخالف ع , خشار , حريف ع , زايّر ع . *A mortal enemy*, خصم جان , دشمن كينه خواه . *A prudent enemy*

is better than a foolish friend, عدو عاقل خیرمن جاهل صدیق ʌ. v. Also *adversary, antagonist.*

ENERGETICK, اهل قدرت , قوت دار , متحرک ʌ, مستحکم ʌ. v. *Efficacious, forcible.*

Energy, قدرت ʌ , قوت ʌ , نفذ ʌ. *To give energy to a speech,* بسخن قوّت دادن . v. *Force, vigour.*

To ENERVATE, *enerve, enfeeble,* زبون کردن , ضعیف ساختن , ناتوان کردن , کم‌زور کردن , نزار کردن . v. *To weaken.* — *Enervation,* زبوني .

To ENFORCE, اضطرار نمودن . v. *To compel.*—*(to invigorate),* اقتدار کردن , قوّت دادن , زوردادن , قوي کردن . v. *To strengthen ;* also *to prove, evince.*

Enforcement, v. *Compulsion.*

To ENFRANCHISE (*manumit*), آزاد کردن , خلاص کردن , اطلاق ساختن . v. *To liberate.*

Enfranchisement, آزادي . v. *Liberty.*

To ENGAGE (*fight*), جنگ کردن , جنگیدن , میدان , مقاتله ساختن ʌ , قتال کردن , جنگ و جدال نمودن , کردن محاربه کردن , پشکدن . — (*to employ another in business*), مقرّر کردن , درکاري معیّن کردن . v. *To employ.*—(*to imbark in any affair*), کاربند , درامر مشغول گشتن , بکار در آمدن شدن . v. *To embark, employ.*—(*to bring over to a party*), اهل هموثاقي ساختن , بطرف کشیدن . v. *To enlist, attach.* —(*to engage the attention*), مشغول ساختن , توهّث کشیدن , اگاهي برکشیدن . *To engage* (*contract to do any thing*), شرط معاهده نمودن . عقد ساختن , عهد و پیمان کردن , کردن *To engage* (*be security for a debt*), ضامني , مال‌ضامن شدن , گرو نهادن , کفیل گشتن , دادن .—*To engage* (*impawn, stake*), خاطر مراهنه کردن , رهن دادن . *To engage the affections,* دلبستن , دلکش کردن , نوازش نمودن , نواختن , گرفتن .

An engagement (*conflict*), جنگ و جدال , جنگ , مقابله ʌ , محاربه ʌ , حرب ʌ , پیکار , رزم , نبرد , جهاد ʌ , قتال ʌ , کارزار , هیجا ʌ , وقیعت ʌ . v. *Battle.* — *An engagement* (*to pay debt*), کفالت ʌ , مالضامني , ضامني , متکفّل ʌ , تکفّل ʌ , ضمن ʌ . (*adherence to a party*), دامن گیري , هموثاقي . v. *Confederacy, partiality.*—*Engagement* or *contract,* عقد ʌ , عهد ʌ , قرار ʌ , قول ʌ , شرط ʌ , عهد و پیمان , پیمان , معاهدت ʌ . *To renew an engagement,* تکریر عهد کردن . *Engagement of the attention,* توهّث ʌ , فکر ʌ , شغل ʌ , اشتغال ʌ , مشغلت ʌ , بصیرت ʌ , اگاهي .

Engaged, مشغول ʌ . v. *Employed.*

To ENGENDER (*beget*), تولید کردن , تناسل ساختن . — (*to be generated*), مولود شدن , زاییده بودن .—(*to bring forth*), وضع حمل کردن , پیدا کردن , تولید ساختن . v. Also *to form, produce.*

An ENGINE (*for raising water from rivers, &c.*) دولاب , مجنین ʌ , مجنون ʌ (plur. مجانین), منجنون ʌ (plur. منجانیق , منجانیق , منجانیقات), منجنیق ʌ , پیتکاني , منجنیق ʌ , عرّادت ʌ . — (*a species of the ancient testudo, under cover of which besieging soldiers make their approaches*), پلکن , دبّابت ʌ . v. *Machine, instrument.* — *Warlike engines* (*in general*), الات حرب . — *An engine for raising weights,* عتلت ʌ . v. *Lever, crane.*—*An engine* (*device*), کید ʌ , دولاب , غرض , فنّ ʌ . v. *Artifice, means.*—(*an agent for another*), وکیل ʌ , کارگذار . v. *Spy.*

An engineer (*director of artillery*), توپچه , توپ انداز . — (*a director of buildings* or *works*), معمار ʌ . — (*a player of fire-works*), آتشباز . v. Also *miner.*

ENGLISH, انگریز . *An Englishman,* انگریزي . *The English East India Company,* کنپني انگریز . *To english* or *translate into English,* در زبان انگریز ترجمه کردن .

To ENGLUT (*swallow*), اوباشتن .

To engorge, v. *To swallow, devour, gorge.*

To ENGRAIN (*die deep and durable*), رنگ بالا و ثابت دادن .

To engrapple, engrasp, v. *Grapple, &c.*

To ENGRAVE, نقش , قلمکاري ساختن , کنده کردن , کندن منقش نمودن , تنقیش نمودن , کردن . v. *To impress, imprint.*

An engraver, کندد گر , قلمکار . *A seal engraver,* مهرکن .

An engraving, نقش .

To ENGROSS *attention,* توهّث کشیدن , مشغول ساختن . — *To engross commodities,* جمیع اجناس اندوختن .

To ENHANCE (*a price*), تناجش , قیمت زیاده کردن . — (*to raise in esteem*), در اعتبار پیش دستي کردن . ساختن . v. Also *to aggravate.*

ENHANCEMENT (*augmèntation of value*), زیادت قیمت. — (*aggravation*), ثقلت A , بهظ A .

An ENIGMA, رمز A, لغز A, معمّا A or معمّي , تعمیه A , چیستان .

Enigmatical, رمزآمیز , مرموز A . v. *Ambiguous, obscure.* — *In an enigmatical sense*, در زبان تعمیه . — *Enigmatically*, بطریق معما , با رمز . *Speaking enigmatically, an enigmatist*, رمّاز A , لغزگو .

To ENJOIN, فرمودن , امر کردن , حکم نمودن . v. *To command, order, prescribe.*

To ENJOY (*live in happiness*), عیش و , برخورداري گرفتن زندگاني بعیش ساختن , کامراني داشتن , عشرت کردن . *To enjoy the possession* or *property of any thing*, متصرف بودن , حایل شدن , استمتاع ساختن , امتاع کردن , متمتّع شدن . *To enjoy the possession of wealth*, مغتنم شدن . *To enjoy company*, صحبت کردن , رفیق و همراه شدن . *To enjoy the company of a mistress* or *intimate friend*, مواصلت معشوقه , داشتن , وصول یافتن , وصلت داشتن . *To enjoy an office*, متصرف منصب شدن . *To enjoy health*, در صحت شدن , تندرستي داشتن , تندرست بودن .

Enjoyment, حسن , عیش و عشرت , کامیابي , کامراني , وصل A , وصال A , تمتع A , تنعّم A , تصرّف A , زندگاني , وصلت A , وصول A , مواصلت A . v. *Happiness.*

To enkindle, v. *To kindle, excite, rouse.*

To ENLARGE, تکثیر کردن , بسیار ساختن , زیاده کردن , واسع , کلانتر کردن , وسیع کردن , فراخ کردن , کشاده کردن , توسیع نمودن , ساختن .—*To enlarge* or *make a place larger or more commodious.* v. *To augment, extend, expand, stretch.* —(*to amplify*), مبالغت , کلام تحشیت نمودن , عبارت کردن . تغلیظ کردن , تذییل نمودن , اطرا کردن , ساختن . v. *To Exaggerate.* — *To enlarge eloquently*, تطویل کلام کردن , تحشیت سخن نمودن . *To enlarge* or *set at liberty*, آزاد , رهاندن , رها کردن , خلاص کردن , کردن . v. *To release.*

Enlarged, v. *Extended, expanded, increased.*

Enlargement, توسیع A , فراخي , کشادگي , ترقّي A , زیادتي , تکثیر A , فضل A , افزوني , ازدیاد A . v. *Augmentation.* — (*magnifying representation*), مبالغه A , مغالبت A , تغلیظ A , کلام تحشیت , اطرا A , تفریط A , تغلیظ و تشدید A . v. *Exaggeration.*— (*release from confinement*), آزادي , نجات A , رهائي , رها , خلاص A .

To ENLIGHTEN, انوار کردن , نوراني کردن , روشن کردن , منوّر نمودن , نور کردن . v. *To illuminate.* — (*to instruct*), تعلیم نمودن , تادیب ساختن , تربیت کردن . v. Also *to cheer.*

Enlightened, منوّر A , نوراني کرده , روشن کرده .

To enlink, v. *To chain, bind.*

To ENLIVEN (*give life*), نفس و حرکت , حیات دادن , بخشیدن .—(*to rouse, give vigour, sprightliness*, or *activity*), تیز , تیزفهم کردن , شوخ ساختن , زیرک نمودن , انگیختن , حرکت نمودن .

To ENLIST, در دفتر , قید دفتر کردن , نگهداشت کردن , لشکري نوشتن .

ENMITY, مخالفت A , خصومت A , عداوت A , دشمني , نایرت A , کینه A , کین A , عدوان A , اختصام A , مخاصمت A , معادات A . v. *Hatred, malice, malevolence, opposition.*—*A breast full of enmity*, سینه پر کینه .—*To shew enmity*, اظهار خصومت کردن . *To be at enmity*, دشمن , کین توختن , عداوت کردن , خصومت نمودن , شدن .

To ENNOBLE, شرف بخش , بلند کردن , سرفراز کردن , تشریف کردن , مشرّف کردن , تکریم ساختن , کردن . v. *To aggrandize, dignify, exalt.* — *Ennobled*, سرفراز کرده , شرف یاب شدن . *To be ennobled*, مشرف بودن , مشرّف A .

ENORMITY (*depravity*), اخلاف A , شرارت A , شدّت A , ذنب عظیم و ظلم جسیم , فساد کبیر , فسود A . v. *Corruption, crime*; also *irregularity.* (*excess*), زیادتي .

Enormous, فاحش A , صاحب فساد , شریر A , شدید A , کبیر A , بي نهایت , بسیار , مفسد A .—(*excessive*), مخلف A . *To be enormous*, از حدّ گذشتن . v. also *disordered.*

Enormously, بشدّت , بي حدّ , فحشاء A .

ENOUGH (*adv.*), بس , وافراً A , غنیمتانه , (*noun*), کافي A . v. *Sufficiency.* — *It is enough*, کفایت است . — *It is enough for me*, اکتفا A , کفایت A , وافر A , حسب A ,

(*to bewilder*), لف ساختن , اسرافیدن , پیچش کردن , پریشان نمودن , اضطراب کردن , اواره و سرگردان ساختن . v. *To perplex, confound, distract, confuse, twist, involve.* — *Entangled*, v. *Confused.*

Entanglement, خلط A , همزجت A , پیچ , پیچش , برهمي . v. *Confusion.* — (*perplexity, puzzle*), سرگرداني , پریشاني , اشفتگي , اضطراب A .

To ENTER, دخول , دخل کردن , درون آمدن , در آمدن , درون رفتن , دررفتن , تدخّل ساختن , داخل شدن , کردن . حلول ساختن , خطور کردن , درشدن , وضع قدم ساختن . v. *To initiate, introduce, penetrate.* — *To enter in and go out*, ولوج و خروج کردن , در آمدن و بدر رفتن . *To enter without leave*, آمور , هجم در رفتن , بي اجازت در آمدن , درکردن , دخول کنانیدن , هجم کردن , تدخیل ساختن , درآوردن . *To wish to enter*, مستدخل شدن . *To enter upon business*, بکاردرآمدن . v. *To engage.* — *To enter one's head*, دردل سارع , درآب دخول کردن . *To enter into water*, آمدن , جبراً دررفتن , بزور دخل کردن , ساختن . *To enter by force*, تسرّب , متدوّت کردن , هجوم آوردن . *To enter by stealth*, ناگاه درآمدن , مخفي دخول ساختن , کردن , شرع شریف ساختن , دعوا کردن , جست , تسجیل نمودن . *To enter into the merits* (*of a cause*), وجوکردن . v. *To investigate.* — *To enter into conference* or *consultation*, باهم شوار ساختن , مشاورت کردن . v. *To consult.* — *To enter into partnership*, انبازي , مشارکت کردن , ساختن . *To enter into an agreement*, معاهدت کردن , عهد و پیمان ساختن , اتّفاق نمودن . *To enter into a treaty of peace*, مهادنت ساختن , عقد صلح کردن . *To enter into intimacy*, همدمي نمودن , مجاورت کردن , دوستي داشتن . *To enter upon office*, منصب گرفتن . *To enter in writing*, در دفتر قید کردن , مندرج کردن .

Entered, دررفته , درآمده , مدخول , داخل کرده . *Entered in a book* or *roll*, در کتاب نوشته , دفترقید شده , مندرج A .

ENTERPRIZE, بسیج , مهمّ A , کار همامي , اجتراي دشوار , غزا A , عجیبت A . v. *Achievement, exploit.* — *To enterprize*, v. *To attempt, undertake.*

To ENTERTAIN (*receive hospitably*), میزباني , مهماني کردن , مسافر , میزد نمودن , ضیافت کردن و مهمانداري نمودن , کردن , گفت وگري نمودن , (*to talk with*). — تنزیل ساختن , قبول کردن

To ENRAGE, تغیظ , اغضاب کردن , غضب ناگ کردن , ساختن . v. *To exasperate.*

Enraged, غضبان A , غضوب A , غضب ناگ . v. *Angry.* — *He was enraged at him*, از ودل برداشت .

To ENRAPTURE, *enravish*, وجد کردن . v. *To delight, transport.*

To ENRICH, مال , دولت مند کردن , تونگر کردن , غني گردا نیدن , مغتنم ساختن , اغنا کردن , بخشیدن . v. Also *to fertilize.*

Enriched, مغتنم A , دولتمند کرده , تونگر کرده .

To ENROL, قید دفتر , دفتر کردن , اسم نویسي کردن , ساختن . v. *To record, enlist.* — *To enrol a cause in a judge's book*, تسجیل کردن .

Enrolment, تسجیل A , دفتر A , اسم نویسي .

ENS, هستي , ذات A , کاین A . v. *Being, existence.*

An ENSIGN, رایت (plur. اعلام), علم A , نشان , علامت A , (الویت plur.) لوا A , عجوز A , ازیع A , (رایات , بیراق , بیرق , امّ الرمح A , امّ الجیش A . v. *Banner, standard,* also *badge.* — *The victorious ensign*, علم ظفر توام , لواي ظفر التوا , رایت دولت آیت , رأیت نصرت سرایت . *The imperial ensign*, رأیت , علم همایون , علم پادشاهي . *With inverted ensigns*, با اعلام منکوس . *An ensign* or *ensign-bearer*, میر علم , علم بردار , نشان بردار , رأیت بردار , میر لوا .

To ENSLAVE, استعبادکردن , بندي کردن , غلام کردن , تابع کردن , استرقاق نمودن , تذلیل کردن , ترقیق ساختن . — *Enslaved*, استعباد کرده شده .

To ENSUE, خلفي بودن , در پس آمدن , اتباع بودن . v. *To follow, succeed.*

To ENSURE, درسلامت , عهد وامان دادن , امیني کردن , سالم ساختن , نهادن . v. *To secure.*

To ENTAIL, اقطاع , مخصوص ساختن , تخصیص کردن , نمودن . v. Also *to fix, settle.*

To ENTANGLE, درپیچیدن , پریشان کردن , برهم زدن , پیچیدن , پیچانیدن , پیچان نمودن , پیچاپیچ زدن , پیچ کردن

ENTIRE, A كامل, A تمام, A تام, A مسلّم, بي كم وكاست, پر, يكپارة, يكدست, وفي A, وافي A, صحيح A, موفور A, سليم A, كافي A, ناسفته, پاك, سالم A, درست, كلّ A, اسپري, نموي A. v. *Complete, full, whole, solid.*

Entirely, سراسر A, باكّل, كاملانه, بيمه ابواب, بي كم و, بالكلّيت A, في الجمله A, بتماميها A, تماماً A, كاست, تمامي, اكمال A, تكميل A, قصور. v. *Completeness, fulness.* — *Entireness*, بالتّمام A.

To ENTITLE (*give right or claim*), مستحقّ, حقّدار كردن, دعوي تخصيص دادن, كردن — (*to confer titles of honour*), تسميت كردن, نام دادن — (*to name*), القاب بخشيدن, ناميدن — (*to superscribe a title to a book, &c.*), سرنامه نوشتن, عنوان نمودن.

ENTITY, A كاين (plur. كائنات). v. *Being.*

To entoil. v. *Ensnare, entangle.*

To ENTOMB, بتربت وضع كردن, در كورخانه نهادن — (*bury*), دفن كردن.

ENTRAILS, رودها (plur. رودة). v. *Bowels, intestines.*

ENTRANCE, A مداخلت, بار, رسائي A, دخل A, درآمد, شروع A. v. *Entry.*—(*commencement*), A ابتدا, A آغاز. v. *Beginning.*

To ENTRANCE (*throw into a trance*), غشيان گردانيدن, درغش انداختن. v. *Trance.*

To entrap. v. *To ensnare, involve.*

To ENTREAT, نيازمند شدن, درخواست كردن, نياز كردن, التجا كردن, عرض كردن, التماس كردن, اقدام ساختن, با الحاح طلب كردن, ابرام نمودن, خواهش كردن. v. *To beg, solicit, importune, petition.*

Entreaty, التجا A, درخواست, طلب A, نيازمندي, نياز, تضرّع A, رجا و نياز, رجا A, خواهش, استدعا A, عرض A, ابتهال A, تمنّي A, التماس A. v. *Prayer, solicitation.*

ENTRY, A مدخل, A دخول, A دخل. v. *Entrance.* — (*a passage to a house*), A قدوم, درگاه, درزن, در, باب A. — (*a portico, vestibule, &c.*), پيشطاق, پيشگاه. v. *Access, approach, door.*—*An entry in a register*, نويشته, دفتر. — *The public entry of a king, &c.* (also *the decorations of a city and the shouts of the people at such times*), آوازه. *Cloths of silk, &c.*

v. *To converse.*—(*to amuse*), تماشا نمودن, جواب سوال كردن. — حظّ كردن, لهو آوردن, خوش خاطر ساختن, صفا دادن — *To entertain as a servant*, بنوكري نگاه داشتن. — (*to admit, believe*), اعتقاد بردن, باور دادن, قرين قبول كردن. *To entertain* or *keep in mind*, درخاطر نشان داشتن, ياد كردن. v. *To remember.*

An entertainer (*host*), ميزبان, صاحب ضيافت, مهماندار. (*one who amuses*), خوش خاطر سازنده, صفا دهنده.

Entertainment (*hospitable reception*), ميزباني, غريب پروري, ميزبان گستري, ميزباني, مهمان نوازي, مهماني, مهمانداري. v. *Hospitality.*—*An entertainment*, ضيافت A, بزم. — *A marriage entertainment*, مهماني عروس. *A great* or *public entertainment*, ميزد, مهماني عام. — *A private entertainment*, مهماني خاص. *A circumcision entertainment*, مهماني ختنه. *A place of entertainment* (*as an inn, &c.*), مهمان سرا, كاروانسراي, خان, ميزبان, مسافرخانه, دارالضيافت A, خانه, منزل A, منزلگاه, سپنج. — *Entertainment* (*amusement*), تماشا A, صفا A, لهو A, لذّت A, حظّ A, بازي, تفرج A. v. *Diversion, delight.*

To ENTHRONE, تخت, برتخت سلطنت نشانيدن, جلوس نشين ساختن, برمسند نهادن.

ENTHUSIASM (*inspiration*), الهام A, وحي A. — (*vain confidence in divine favour*), توكّل بيهوده. — (*vain belief of divine inspiration*), اعتقاد باطل درالهام ربّاني. — (*foolish imagination*), وهم بي مال, خيال بيمعني — (*warmness of temper*), آتش مزاجي. — (*elevation of fancy*), ارتفاع خيال, وهم رفيع. — (*ecstacy*), وجد A. — اجلال فكر, غيرت A.

An enthusiast (*visionary*), ملهم A, اهل وحي, ديوانه خدا, صاحب خيال. — (*a man of elevated ideas*), اهل توكّل بيهوده. — (*a man of a warm temper*), آتش مزاج. — [The above may be also used to express *enthusiastick.*]

To ENTICE, اغوا, دل فريفتن, دل ربودن, دل آويختن, پشيرين زباني كشيدن, تهنيد كردن, ساختن. v. *To allure, attract.*

Enticement, اغوا A, دل فريبي, دل رباني, دل آويزي, نوازش, تهنيد, جذب A.

Enticing (*adj.*). دل فريب, دل ربا, دل آويز, جاذب, &c.. v. *Charming.* — *Enticingly*, خوشانه, جاذبانه, با تهنيد, با اغوا, نازندانه.

spread on the streets on those occasions, پاینداز . v. *Cavalcade, procession.*

To ENVELOPE, لفافه کردن , مغلوف کردن , پوشیدن , در پیچیدن , اسراکیدن . v. *To cover, hide, surround.*

An envelope, پوشش , مأمونیت A . v. *Cover, case.* — *The envelope* or *cover of a letter, &c.* لفافه A .—(*cover of a letter*), لفافهٔ نامه , لفافهٔ خطّ . —*The envelope of nutmeg* (*mace*), پرباز

To ENVENOM (*poison*), زهر آلوده , زهر آلودن , زهر دادن , زهر اشام نمودن , زهردار کردن , کردن .

ENVIABLE, واجب الحسد A , لایق رشک , مستوجب A غیرت

Envied, محسود A , رشک شده . —— *A person envied*, صاحب , حسد برنده , مأنوث A .—*An envier*, حاسد (plur. حسدت A), اهل رشک , حسد

Enviously, انه A , بدخواه , رشکین , حاسد , حسود A , حسودانه , با حسد . —*Enviously*, صاحب غیرت

To ENVIRON, حصار نمودن , محاصره کردن , احاطه کردن , گرداگرد ساختن . v. *To encircle, inclose, invest.*

The environs, اطراف A , گرد نواح , پیرامون , نواحي A , اطراف و حوالي , حوالي A . v. *Neighbourhood, vicinity.* — *The environs of a house*, اطراف و , قرب بیت , جناب A .

To ENUMERATE, شمردن , تعدّاد کردن , تعدد کردن , حسب , حسبان نمودن , احصا ساختن , عد نمودن , شماوکردن , حساب ساختن و کردن . v. *Count, number, reckon.*

Enumeration, تعدد A , تعداد A , احصا A , شمردگي , شمار , حساب A , عدّ A , حسب A , حسبان A .

Enunciation. v. *Declaration, information.*

Enunciative, لفظي

An ENVOY, ایلچي , وکیل A , پیغامبر . v. *Ambassador, delegate.*

To ENVY, نازیدن , پرهان بردن , رشک کردن , حسد بردن , یک منافست کردن , نال نمودن . *To envy one another*, تنافس ساختن , تحاسد نمودن , دیگررا حسد کردن

Envy, حسد A , رشک , حسادت A , غیرت A , حسرت A , نجات A , حقد A , فهه A , غرض A , غل A , غبط A , پرهان . v. *Malice, rivalry, competition.*

EPHEMERIS (*journal, almanac*), روز نامه , A تقویم (plur. روز ینه , روزیانه , (تقاویم .

EPHESUS (*city*), A فسوس .

EPIC, شعر حکایت گو .

EPICEDIUM (*funeral oration* or *poem*), A مرثات (plur. مراثي), A ندبت .

An EPICURE, عیش , شکم پرست , گلو بنده , A عیّاش و عشرت پرست .

Epicurean. v. *Luxurious. Epicurism*, v. *Luxury.*

EPIDEMICAL, *epidemic*, A عام , دایر وسایر , A ساري , A معدي , A منعدي . *An epidemical distemper*, A وبأت , وبأ , A ابا , اوباء , A طاعون , A دلعماظ , A دوغت , A قرات . *Contagion, plague.* — *Epidemical* or *universal diseases*, امراض مأبیت .

An EPIGRAM, A لطیفه , A مربّع , A غزل , ظریفت , غزل , اهل ظریفت , مربّع منسوب , نکته . —*Epigrammatic*, نکته پرداز , مربع بند , لطیفه گو , *An epigrammatist*, پیوند . غزل نویس

EPIGRAPH, A عنوان . v. *Inscription.*

The EPILEPSY, A انجوغ , A خبل , A صرع , A امّ الصّبیان , v. *Convulsions.* — *Epileptic*, A مصروع , A حوالة , مخبّل , دیو بخوریده , بخریده , پري رفت , پریساي , پریدار .

An EPILOGUE, A خاتمه , A موخرت .

The EPIPHANY, A تجلّي , هوشان , هوشاي , شب سده , A دنح , سب سده .

EPISCOPACY, پسقپوسي . *Episcopal*, پسقپوسي منسوب .

EPISTLE, A خطّ , نامه , A مکتوب , A رقعه v. *Letter.*

Epistolary, مکتوبي , واجب المکترب A , لایق نامه , رقعه منسوب , خطّي , خط پیوند . — (*transacted by letter*), بمعرفت نامه بانجام رسانیده . —— *Epistolary correspondence*, مکاتبت A , رسل و رسایل , خط کتابت .

An EPITAPH, A کتابه , میت تاریخي , مزارکتابي , کتابهٔ قبر .

An EPITHALAMIUM, A اعراسیت , عروس اداي .

An EPITHET, A صفت , A وصف (plur. اوصاف) , A نعت , A نعتت , A نعيت , A لقب (plur. القاب). *A compound epithet*, وصف ترکیب , صفت مرکّب . *Distinguished by an epithet*, A متّصف .

An EPITOME, A مختصر , A اختصار , A منتخب , ایجاز A , A موجز , وجز A . واجز A . وجیز A . v. *Compendium.* — *An epitome of the Evangelists*, بشک .

To epitomise, اختصارکردن , مختصرکردن , ایجازکردن . v. *To abridge, curtail.*

An epitomiser, اختصارکننده , موجزکننده .

EPOCH, *epocha*, A تاریخ (plur. تواریخ) , A سنه , A ارخت , A ارج .

EQUAL (*resembling, capable of comparison*), یکسان , برابر , مماثل , A مثل , مانا , مانند , متشاوي A , مساوي A , همتا , هماورد , همآورد , همال , نظیر A , ممکن تمثیل , تن A , حتّ A , وش , سا , آسا , زوج A , همعنان , همنبر , ندیدت A , ندید A , لیمت A , ناشتا , کفاف A , عدّ A , ضعف A . —— (*equable, even*), همواره , هموار , مستاوي , پیشاپیش . سوي A , بسیط , برابر , مساوي A , مستوي A , یکسان یکسو . v. *Level.*—(*uniform*), A مطابق , پرقرار . — (*unanimous*), یکدل , یکدل و یکجهد , A هامال .—(*impartial*), معتدل A . v. درست , غیرطرفدار , ناجانبدار , عادل A . v. *Equitable, neutral, moderate.* — (*quits*), بهم برابر , بي دین . — (*indifferent as to choice*), A مخیّر , برابر . — از یک دیگر . *Equal in quantity*, A عدیل . *Equal in age*, همزاد , همعهد . *Equal in height*, همسر , هماک . *Equal in weight*, همسنگ , هموزن . *Equal in price*, همقیمت , همقدر . *Bearing an equal burden*, همبار . *To divide into two equal parts*, تنصیف کردن .

An equal (*of the same age, rank, &c.*), همعهدي , همزادي , همپشت , قرین A , همقدم , همپایه , قرن A (plur. اقران) , عدل A , شرع A , همنشین , همپهلو , همال , همتا , همسان , بي نظیر , بلا مثال A , بي مثال , غیر معادل . v. *Unequalled.* — *Above the heads of his equals*, بالاي سرهمقدمانش , علي روس الاقران A .

To equal (*make equal*), مساوي کردن , واراندن , برابرکردن , موازنت کردن , عدل ساختن . v. *To level, even.* — (*to be* or *become equal*, تسویت بودن , فراخور آمدن , برابرشدن , مانستن , مثل گشتن .—*To be equal to*, or *fit for*, لایق شدن , قابل بودن . *To equal* or *compensate fully*, مجازات و مکافات کرد . *To equal* or *level with the ground*, برابر زمین کردن , بخاک کوفتن . *To equal, equalize* (*make even*), برابرکردن , عادل نمودن , بسیط کردن , هموارساختن .

Equality, تنّ A , مماثلت A , تمثیل A , مثل A , برابري , تسویت A , تسویا A , مساوات A , هماوري , تنین A , معادلت A , اعتدال A , سویت A , سوا A , استوا , استوا , استوي A , بوا A . v. سادگي , تکافو A , شملال A , شمال A , تعادّل A . *Similitude, likeness, evenness, levelness.* — (*of the same dignity, age, &c.*), موافقت A , مطابقت A , همزادگي , همسري , جفتي , یکساني . v. Also *uniformity.*

Equally, پیشا پیش , مستویاً A , سربسر , برابر , هم , عادلانه , با اعتدال , مثلانه , علي سوا A , علي السویة A , موازنت کردن , همواراته . — *To expend equally*, با یکساني .

EQUANIMITY, عدم برابري , صلاحیّت A , سنجیدگي , عدم غضب , صبر A , قرار A , وقار A , سودا . — *Equanimous*, دیرغضب , اهل صبر , اهل قرار , نادلتنگ .

EQUATION, مساوات A , برابري . v. *Equality.*

The EQUATOR, خطّ استوا .

Equatorial, خطّ استواي , خطّ استوا منسوب .

An EQUERRY, سردار سواران .

EQUESTRIAN (*belonging to horsemanship*), اسپ سواري , اهل فروسیت مخصوص , پیوند . — (*skilled in horsemanship*), فارس A , راکب A , سوار . — (*mounted on horseback*), فروسیت .

EQUIDISTANT, همفاصله .

EQUILATERAL, A متسویة الاضلاع , هرجانب برابر .

To EQUILIBRATE, عدل برابرساختن , دنکادنک کردن نمودن .

EQUILIBRIUM, *equilibration*, A اعتدال , A تعدیل , A موازنت , بزه A , معادلت A .

The EQUINOCTIAL or *equinox*, A اعتدال اللیل والنّهار .— *The equinoctial line*, خطّ اعتدال اللیل والنهار . — *The vernal equinox*, نوروز سلطاني , نوروز , اعتدال ربیعي . *The autumnal equinox*, مهرجان , نوروزمیزان , اعتدال خریفي , فصل مهرجان .

To EQUIP, سازکردن , آراستن , آماده کردن , تیارکردن , اهنگ , حاضرکردن , آمادن , اعداد کردن , سازوسامان دادن

کمر , مسلح کردن . *To equip or arm*, تیمار ساختن , نمودن . سلاح پوشانیدن , خیزه بودن , خبیزه شدن , بستن . *To equip a fleet*, جمیعت جهازها آراستن . v. *To accoutre, furnish, dress.*

EQUIPAGE (*train, retinue*), سواري , ارکاب ا , اتات ا , طایفت ا , حشم ا , تبع ا . v. *Retinue;* also *accoutrements, furniture.*

An equipage (*carriage*), عرابه ا .

Equipment, اعداد ا , تدارک ا , سازکاري , ساز , تياري . v. Under *accoutre;* also *preparation.*

Equipoise, equiponderance. v. *Equilibrium.*

EQUIPOLLENCE, قوت اعتدال , قدرت معادلت . — *Equipollent*, اهل قوت اعتدال .

EQUITABLE, اهل اعتدال , معدّل ا , عديل ا , عادل ا , لايق ا , درست , راست , دادگر , منصف ا , اهل انصاف , شراع ا , با داد , صالح ا , روا , جايز ا . v. *Just, candid, impartial.*

Equitably, بالصواب ا , بطريق حق , عادلانه , ازروي عدالت , ايمانه .

Equity, داد , حق ا , انصاف ا , عدل ا , عدالت ا , شرع ا ; معادلت ا , عدل و داد , دادگري , راي . v. *Justice, impartiality, honesty.*

Equivalence, v. *Equipollence.* — *Equivalent*, هم قيمت , هم قدر , هم پله , معادل ا , مساوي ا , حاوي ا . v. *Equal, equipollent.* — *An equivalent*, عوض ا , بدله ا . *To give an equivalent*, عوض دادن , بدله دادن .

EQUIVOCAL, شبهي , مبهم ا , مشکوک ا , دومعني دار , مغلق ا . v. *Doubtful.* — *An equivocal expression*, لغت مغلق , سخن پيچيده , گفتگوي مغلق , سخن دومعني , مشتبه .

Equivocally, با دومعني .

Equivocation, equivocalness, دو معني گوي , ابهام ا , اشتباد ا , ايهام ا , شک ا , شبهت ا , تجنيس ا , تذبذب , راي .

To equivocate, خدع کردن , با حيله گفتن , دومعني نمودن .

An equivocator, خدع کننده , دومعني گوينده .

ERA, تاريخ ا . v. *Epoch.*

ERADICATE, برانگيختن , نزع کردن , ازبيخ برکندن , تقويب , قعر کردن , لنجيدن , قلع نمودن , استيصال کردن ساختن . v. Also *to destroy, end.* — *To eradicate hair by a tincture*, موي انصال کردن .

Eradicated, مستاصل ا , منتزع ا , منزوع ا , ازبيخ برکنده , منقعر ا , منقاص ا , منخلع ا .

Eradication, بيخ کني , استيصال ا , تعترت ا , قعر , لنج , انصال ا , نزع ا , قلع ا , دفّ ا .

To ERAZE, رقمکش , تراش کردن , تراشيدن , برسيدن , محو , حک ساختن , نسخ کردن , اهنجيدن , سترن , نمودن , طلس کردن , بطّال ساختن , اماطه کردن , نمودن . v. *To destroy.*

ERAZED, محکوک ا , ممحي ا , برسيده , تراشيده , متعذر ا . *The space eraced*, عرصه , اندراس .

Erazement, محو ا , حکوک ا , نسخ ا , رقمکشي , حک ا , اندراس . , نسر ا , طلس ا .

ERE, پيش از آنکه . v. *Before, sooner.* — *Ere long*, زود , زمان . *Ere now*, پيش ازاين . علي الفور ا , عن قريب ا .

To ERECT, نصب , افراشتن , برداشتن , بلند کردن , برافراشتن , برپا کردن , قايم کردن , منصوب نمودن , کردن , بلند , برخيزانيدن , برداريدن , فراختن , فراشيدن , نشاندن . v. *To raise, build, elevate, exalt.* — *To erect a standard*, بيراق , رفع لوا کردن , علم برداشتن . *To erect a public building*, عمارت کردن , نصب نمودن .

Erect, منتصب ا , منصوب ا , قايم ا , استاده , افراشته , راست برپا شدن , سمي , مجشيل ا , منتض ا . *To be erect*, قايم شدن . v. *Upright.* — *Erected.* v. *Built.*

ERECTION, رفع ا , نصب ا , استادگي , افراختگي , اقامت ا . v. *Establishment, settlement.* — *Erectio penis*, استادگي , نغوض ا .

Erectness, قيامت ا .

An EREMITE, ويرانه نشين , گوشه نشين . v. *Hermit.* — *Eremetical*, v. *Solitary.*

The ERMINE, قاقم , زنجاب , سنجاب .

To erode, erosion. v. *Corrode, &c.*

To ERR (*make mistakes*), مانيدن , غلط نمودن , سهو کردن , خبط کردن , ضلّ ساختن , زلّ نمودن , گناه نمودن , خطا ساختن ,

v. *To blunder, sin.*—*(to wander)*, گمراه بودن , بي راه شدن , سرگردان گشتن . v. *To stray.*—*To cause to err*, اضل ساختن , سهو کنانيدن .

An ERRAND, پيغام , پيام . v. *Message.*

ERRANT, *erratick*, غوي ع , آوارة , گمراه , بي راه , ضايع ع . ضالّ ع v. *Wandering, uncertain, irregular.*

ERRONEOUS, بي , ناراست , اهل غلّت , غلط دار , پر سهو , حقّ گمراه , خلاف قاعده . v. *Mistaken, irregular, false.*

Erroneously, غلطاً ع , سهواً ع , بوجه بيهوده , غلطانه , با سقط . v. Also *falsely.*

Erroneousness, عدم حقيقت . v. *Error, falsity.*

Error, غلط ع , سهو ع , خطا ع (plur. خطايا), زلّت ع , زلل (pl. زلات), تقصير ع (pl. تقصيرات), قصور ع , سقط ع , خبط ع , ضلالت ع , ضلال ع , ضلّت ع , ضلله ع , ضلّ ع , خيس ع . v. *Blunder, mistake, fault, sin.*—*An error in writing (a slip of the pen)*, سهوي قلم .

Erst. v. *First, once, formerly, before, till.*

To ERUCT, فراخيدن , تجشّو کردن , آروغ کردن , وروغ زدن .

Eructation, رغ , وروغ , آروغ . v. *Belch.*

ERUDITION, دانش , علم ع , تعليم ع , تاديب ع , مأدبت ع , معرفت ع , عرفان ع , ادب ع , تربيت ع . *For erudition*, للتاديب ع . v. *Learning, knowledge.*

ERUPTION (*hostile excursion*), خروج ع , هجوم ع . *An eruption on the body*, دميدگي , حصب ع , حصبت ع .

Erysipelas, v. *St. Anthony's fire.*

ESCAPE, مخلصي , فوز و فلاح , فرار ع , گريز , رهائي , جايزة ع , هصب ع , هرب ع , مهاجرت ع , نجات ع , مفازت ع , منجات . v. *Flight;* also *mistake, oversight.*

To escape, رهائي , پاي گرفتن , گريز کردن , گريختن , رستن , فرار نمودن , نجات کردن , يافتن . v. *To fly.*—*To escape privately*, زحوف کردن , زحف ساختن . *To escape safe*, سلامت يافتن . *To escape from prison*, از , از زندان گريختن . *To escape from danger*, از خطرها شدن . *To escape with impunity*, حضراً مضراً , بي عقوبت رفتن . دلها آزاد شدن , بودن . *To escape the memory*, از خاطر رفتن . *To escape* (or *be exempted*), مسلّم شدن , سربستي يافتن , سربست بودن . *To escape unnoticed*, بي معرفت شدن .

Escaped, رسته , رهائي يافته , پاي گرفته . v. *Fled, saved.*

An ESCHAR (*crust of a wound*), خشک ريشه .

To eschew, v. *To avoid, fly, shun.*

An ESCUTCHEON, نشان , علامت ع .

An ESCORT, بدرقه ع . v. *Convoy.*—*To escort*, برهبران حمايت دادن , حفّاظ فوجي بودن , حفاظت کردن . v. *To convoy.*

An ESCRITOIR, پيشتخته .

Especial. v. *Principal, chief, special.*

ESPECIALLY, خصوصاً ع , علي الخصوص ع . v. *Principally, chiefly.*

ESPOUSALS, عروسي , شادي , نکاح ع . v. *Marriage.*

To espouse (*wed*), عقد نکاح ساختن , عروسي کردن , دامادي ساختن , زن کردن . v. *To betroth, contract, marry.*—(*to maintain, protect*), پشتي کردن , حمايت گيرشدن , حمايت دادن . v. *To countenance, defend.*

To ESPY (*see at a distance*), از دوردیدن , جاسوس ساختن , نظرکردن , نگريستن , اگاهي نمودن , نگران بودن . v. *To discover.*—(*to watch, look about*),

An ESQUIRE (*armour-bearer*), سلاح بردار , سلاح بردار , اشراف زاده , ميرزا , ترفاق . — (*a gentleman*),

To ESSAY, جدّ وجهد نمودن , اجترا کردن . v. *To attempt.* — (*to make an experiment*), آزمودن , آزمايش کردن , امتحان نمودن , تجربت ساختن .

An essay, قصد ع , جهد ع , جدّ ع , اجترا ع , امتحان ع , آزمايش , تجربت ع . v. *Attempt.*—(*experiment*), خبرت ع , وند . — (*of metals*), عيار ع . — (*treatise*), رساله ع

ESSENCE, ذات ع , وجود ع , نفس ع , جوهر ع , ماهيّت ع , هويّت ع , هستي , بودي , کون ع , معني ع . — (*of a compositi*ع , اصل ع , نهاد ع , عين ع , زبده ع . *Essences*, موجودات ع , خلاصه ع . *The essence of any business* or *thing*, نفس الامر ع , الامر . *Essence* (*perfume*), بوي , عطر ع , رايحه ع ,

The essence or *ottar of roses*, ا عطر .—*To essence*, معطّر کردن. v. *To perfume, scent.*

Essential, عيني , جبلي , اصلي , جوهري , ذاتي .— (*necessary*), ا ضرور . *The essential*, v. *Essence.*

Essentially, اصليانه , ا بالذّات .

ESSOINE or *essoign* (*legal excuse*), اعتذار , پوزش , مشروع شرعي .

To ESTABLISH (*settle firmly*), بر پا کردن , قايم کردن , تعيّن , ابقا کردن , نصب ساختن , پايدار کردن , مقرّر کردن , نشاختن , طرح ساختن , برقرار کردن , بسته ساختن , نمودن , رکن کردن . v. *To fix, settle, confirm, ratify, found, build.* — (*to make, form, model*), تشکيل نمودن , کردن , ساختن . — *To establish in office*, تمکين , در منصب نصب کردن . *To establish peace*, صلح و صلاحي منعقد ساختن , دادن .

Established, پايدار شده , قايم , ا مقرّر , بر پا ساخته , بسته , معقود , منعقد , ا منصوب , ا موقوف , برقرار . *To be established*, برقرار شدن , مقرر شدن , قرارداشتن , منصوب بودن .

Establishment, نصب , ا تقرّر , پايداري , ا قيام , استقرار , ا طرح , ا رکن , بندوبست , بقا , ا پيشنهاد , ا ثبات , رسوخ و اشتداد , ايستادگي , استواري . v. *Settlement, confirmation.* — (*form, model*), ا قانون , دستور , ا طريق . v. *Constitution, regulation.* — (*foundation*), بنياد , ا اصل , تاسيس , ا وضع , اساس . v. *Principle.* — (*allowance, appointment*), روزگاني , ماهبانه , سالگاني , سالياني , سالبانه , روزانه , ا طلب , يومي , ا رزق . v. *Salary.*

ESTATE (*state, the public*), ا عامت , سرکار , جمهور . — (*condition of life*), ا حال , ا وضع , ا شان , ا مقام .—(*fortune, possession*), ا مال (plur. اموال), ا مملکت (plur. ممالک). v. *Wealth.*—*A hereditary estate*, ا ميراث , ا ملک (plur املاک , خانمان , ميهن , ميمن . *A landed estate*, ا عقار (plur. عقارات), ا ضيعت (plur. ضيعات), ا ضياع , ارض . — *A landed estate held as a pension*, جاگير .—*Estate* (*rank, quality*), ا مرتبت , جاه , ا منزلت , ا درجه , پايه . v. *Degree.*

To ESTEEM (*prize, rate high*), اعتبار کردن , عزيز داشتن , رغبت ساختن , التفات نمودن , احترام کردن , تکريم ساختن , رعايت کردن . v. *To respect, honour*; also *to estimate.* —(*to think, imagine*), گمان نمودن , انديشه کردن , پنداشتن .

Esteem, ا عزّت , ا اعتبار , ا التفات , ا رعايت , ا تکريم . v. *Veneration, respect.*

Estimable, esteemed, ا عزيز , معزّز , صاحب اعتبار , اهل احترام , معتبر , صاحب تکريم , گران بها . v. *valuable.*

To ESTIMATE, اندازه کردن , تخمينه کردن , تشخيص , حساب نمودن , احتساب کردن , برآورد ساختن , کردن , شمردن , سرمره کردن , انگاريدن . v. *To rate.*

Estimate, estimation (*computation*), برآورد , اندازه , حسبان , ا حسب , ا حساب , ا تخمينه , ا تشخيص , شمار , عدّ , محاسبت , ا احتساب , ا حسابت , انگارش . (*value*), ا بها , ا قيمت .— *A conjectural estimate*, پندار , انديشه , اندازه , ادنگ . — *Estimation* (*opinion*), ا وهم , ا زعم . v. *Judgment.*— (*regard, honour*), ا اعتبار , ا مکرمت . v. *Esteem.*

Estimated, اندازه کرده , ا مشخّص , ا محسوب , شمرده , ا معدود , معتدّ .

An estimator, اندازه کننده , حساب کننده , ا محاسب , شمارگيرنده , ا ديان .

To ESTRANGE (*keep at a distance*), بيگانه . دور شدن , غايب بودن , شدن . v. *To withdraw.* — (*to alienate* or *divert from one's possession*), از تصرف خود گردانيدن . — (*to alienate the mind*), تنفّر نمودن , از خاطر راندن .

Estrangement, بيگانگي . v. *Alienation, distance.*

Etc. et cætera, باسره , وغيره ذالک , وغيره .

ETERNAL, همبشه , ا مدام , ا ابد , ابد پيوند , ابدي , صمد , جاوداني , جاودان , دايمي , ا دايم , ا مؤبّد , پايدار , قايم , ا باقي , سرمدي , ا سرمد , ا ازل , ا بي اغاز .—(*without end*), ا ابد , بي اخر . v. *Endless.*—*The Eternal*, ا قيوم . v. God.—*Life eternal*, ا آخرت , دار البقا .

Eternally, ابدا , ا ابد الابدين , ا ابد الاباد , ا ابد الدّهر , دايما , ا ابد الدّهرين , جاودانه , علي است الدّهر . v. *Perpetually, invariably.*

Eternity, ا مداومت .—(*without beginning*), ا ازليت , ا قدم , ا است , اس .—(*without*

end), دار بقا , کشور بقا , بقا ع , خلد ع , ابدیت ع , ابد ع , ابج ع , ابض ع . *From all eternity*, از ازل و ازال . *To all eternity*, ع ابد الاباد , درخلود .

To eternize or *eternalize*, دایم کردن , جاودان ساختن , قایم , دایم الایام ساختن , پایدارکردن , باقي ساختن , نمودن . v. *To perpetuate, immortalize, make famous.*

ETHER, ع هوا , ع هوات .

Ethereal, آسماني , هواي , سماوي . v. *Celestial, heavenly.*

Ethick, v. *Moral.*—*Ethicks*. v. *Morality.*

ETYMOLOGY, ع اصل , ع اشتقاق , ع النّحو , ع تصریف . —*Etymological*, ع اصلي .

To EVACUATE, خالي کردن , خلوت ساختن , تخلیت , تفریغ کردن , نمودن . v. *To empty, void, annul.* — *To evacuate* (*by a purgative*), قضاي حاجت ساختن , شکم جاري کردن . —(*by vomit*), استفراغ کردن . — *To evacuate* (*a town* or *castle*), قلعهرا خالي نمودن , شهررا رحلت کردن ,

An evacuant medicine, شکم ران , حلّاب .

Evacuation, ع تفریغ , ع تخلیت , ع تبیّض . —*Evacuation* (*by stool*), ع حاجت , قضا ع , قضاي حاجت , شکم جاري , —(*by vomit*), ع استفراغ , شکم راني .

To evade. v. *To elude, escape, avoid, deceive.*

EVANGELICAL, انجیلي . — *An evangelist*, انجیل . — *The evangelists* (*gospel*), کتاب انجیل . *Evangelism* (*the publication of the gospel*), ع بشري الانجیل .

EVANESCENT, *evanid*, ع فاني , ع زایل . v. *Fleeting, vanishing, weak, feeble.*

To evanish, غایب شدن . v. *To vanish.*

EVAPORABLE, ممکن نتح .

To evaporate, بخارشدن , نتح کردن , نتوح شدن .

Evaporation, ع نتح , بخار ع , بخیر ع , ع نتوح .

EVASION (*excuse*), بهانه , پوزش , عذر ع , ع اعتذار . —(*artifice*), حیله حواله , حیله سازي , ع حیله , پس وپیش . v. *Subterfuge.*

Evasive, حیله باز , &c. v. *Elusive.*

The EUCHARIST, ع قربان , ع قدّاس , ع عشا . *The bread of the Eucharist*, ع قداس .

EUCLID, اقلیدس . *Euclid's elements*, تحریر اقلیدس ,

EVE, *even*, v. *Evening.*—*The eve of a festival*, پریشاوي . —*Eve* (*proper name*), ع حوّا .

EVEN (*level*), بخجیده , بسیط ع , یکسان , برابر , هموار , ع مسطّي . v. *Plain.* — (*owing nothing ; quits*), برابر یک دگر , هم برابر . — (*placid, even tempered*), ع ملایم , آسوده و آزاده , ع ساکن . v. *Calm,* —(*straight, not leaning to either side*), سهي , راست . v. *Erect.*—(*alike*), معادل ع , زوج , برابر . v. *Equal.*—*Even ground*, ع هضم , دسکره ع , قوع ع . v. *A plain.*—*Even atop*, سرپهن . *Odds or evens*, تک جفت , تاق یا جفت . — *The act of playing at even or odd*, ع تخسیت . — *Even with the ground*, برابر زمین . — *To make an odd number even*, شفع کردن . *Even* (*not odd*), جفت , ع زوج .

To even (*make equal*), یکسان , هموار کردن , برابر کردن , زوج , جفت کردن , مستوي نمودن , بخجیدن , ساختن کردن . v. *To level, equal.* — (*to be equal*), برابر شدن , بسیط بودن , تسویت شدن , هموارشدن .

EVEN (*adverb*), ایضاً ع , نیز , هم . v. *Although, notwithstanding, verily, also.*

EVENING, ع شام , شامگاه , ع مسا , عشي (plur. اعشیت) , مقصر ع , قصرا ع , عشا ع , عشیت (plur. عشایا , عشیات) , سمر ع , ریاح ع , رواح ع . *In the evening, eventide*, بوقت شام , شامگاه , وقت المسا ع . *Morning and evening*, صبح و بالعشي والابتار ع , بالغدو والاصال ع , الابردان ع , مسا از طرهء مشک سای شام تا ازشام تاصبح غرهء بیضاي بام (literally, *from the musk-like locks of the evening to the bright star of the morning*). *Evening prayer*, نماز شام . *To wish a good evening*, تمسیه کردن . *Yesterday in the evening*, ع مسا امس , دیروز بوقت شام .

EVENLY (*equally*), با اعتدال , همورانه , سربسر , با یکساني , ع مستویاً . v. *Levelly, uniformly.* — (*without inclination to either side*), بلا ممال ع , غیر عطف , بي میل . v. *Impartially.*

Evenness, راستي , همواري , برابري , ع استوا , تسطح ع . v. *Equality, straightness.*—(*impartiality*), ع انصاف , عدالت ع , عدم عطف . —(*calmness*), ملایمت ع , آسودگي , عدل ع , عدم اضطراب , رفاهیت ع .

An EVENT (*incident*), سرگذشت , ع اتّفاق (plur. اتّفاقات) ,

عارض ع, موقع ع, وقوع ع, وقيعت ع, حادثه ع, واقعه ع, عارضه ع, ماجري or ماجرا ع, قصه ع, حدث ع, حدثي ع. — (*consequence*), انجام, آخرت ع, عاقبت ع, نتيجه ع, پيروي. *The events of former times*, ماجريات ع. *In such an event*, عندالوصول ع.

Eventful, پرِ اتفاقات.

To eventilate, v. *To ventilate, sift.*

Eventual, عارض ع, عارضي, اتّفاقي, آمداني, آمدانه.

Eventually, اتّفاقاً ع, عاقبت العاقبت ع, عند الوصول ع, در آن سرانجام.

EVER, *for ever* (*at all times*), هميشه, مدام ع, هرزمان, هر, درجميعِ زمان, دايماً ع, دايم الايام ع, هردايمانه, هرايّمنه, هرگز, هربار, هركره, هردم, همپدون, وقت, همواره. v. *Always, eternally.*

Evergreen, ميرِ عاشقان, حي العالم ع, هميشه تازه.

Everlasting, دايم ع, خالد ع, ازلي, ابدي, لازوال ع, لم يزلي ع, سرمد, قايم ع, خلد ع. v. *Eternal.* — *Everlasting bliss*, v. *Happiness.*

Everlastingly, دايماً ع, ابداً ع. v. *Eternally.*

Ever-living, حي و قيوم ع, حي لا يموت ع.

Evermore, هميشه. v. *Ever.*

EVERY, هر, كلّ ع, بهر. *Every one*, هريك, هرفرد, كلّ واحد ع, هراحد. *To every, to every one*, بهر. *Every one who, every thing that*, هرآنچه, هرآن كه. *In every shape*, درهرصورت, بهرحال. *Every time*, هر, هروقت. *On every part, in every part*, درهرجانب, من ع, بار. *Every kind*, هرجنس. *Every moment*, هر, لحظه, هردم. *Every day*, هر روز. *Every hour*, هر, ساعت. *Every year*, بهرسنه, هرسال. *Every month*, هرماه. *Every thing*, هرشي. *Every time that*, هرگاه كه. *Every person*, هركس. *Every bit*, هرفرد. *Every man*, كلّ رجل ع, هرمرد. *Every woman*, هرعورت, كلّ امراة ع. *Every cup*, هرجام. *He put every enemy to the sword*, قتل لعدا كلّهم ع. *From every quarter*, ازهرطرف, ازهر, زهر. *From every village they had brought two buffaloes*, ازهر قريه دو جاموس آورده بودند.

To EVICT (*dispossess legally*), الزام كردن, بي دخل كردن, ازحجت راندن.

EVIDENCE (*testimony*), گواهي, مشاهدت ع, شهادت ع. (*apparency, manifestation*), ظاهري, اظهار ع, بيان ع, عيان ع. — (*a witness*), بلوچ ع. — بيّنت ع, تصريح ع, وضوح ع, ايضاح ع, بيّنت ع, قاريت ع, شهيد ع, مهيمن ع, گوا, گواه, شاهد ع. —*Contradictory evidence*, تهاتر ع. *To give evidence*, شهادت گواهي دادن, دادن.

To evidence (*give testimony*), گواهي دادن, شهادت كردن. — (*shew*), بيّنت آوردن, نمايان ساختن, نمودن, اظاهركردن. v. *To demonstrate.*

Evident, صريح ع, واضح ع, ظاهر ع, آشكاره, آشكارا, باهر ع, لايح ع, عيان ع, مبيّن ع, بيّن ع, هويدا, روشن, ساطع ع, جلي ع, ازهر ع. v. *Plain, apparent, notorious.* — *Any thing evident*, امرِ مبيّن, پيشادست. — لايحت ع. *An evident reason, proof* or *demonstration*, بيّنت ع (plur. بينات), سبب ظاهر الدّليل ع. *To make evident*, ظاهر كردن, ايضاح نمودن, آشكاره كردن. *To be* or *become evident*, ظاهر شدن, روشن گشتن, &c.

Evidently, ايضاحاً ع, عيناً ع, آشكاره, ظاهراً ع, ظاهرانه, بلوجانه.

EVIL (*adj.*), بد, زبون, فاسد ع. v. *Bad, wicked, corrupt.*

Evil, (*sub.*) دوني, فساد ع, شرارت ع, زبوني, بدي. v. *Crime, wickedness, injury.* — *An evil* (*misfortune*), آفت ع, فلاكت ع, محنت ع, داهيت ع, قضا ع, خطا ع, بلا ع, بد بختي, آشوب. v. *Calamity.* — (*a disease*), مرض ع, ارقان ع, بخش, علّت ع, درد, بيماري. *The king's evil*, صراجه ع, سلعت ع, يرقان ع. *An evil spirit.* v. *Demon, devil.* — *Evil speaking*, افتراكاري, بد نام. v. *Calumny, defamation.* — *An evil doer*, بد كردار, اهلِ فساد, فاجر ع, مكّار ع, بلاد, زيان كار, خطاگر, گناه گار, كينه ور, بد انديش, بد خواه. v. *Criminal. Evil minded, wishing evil*, بد سگال, كينه خواه. v. *Malicious.* — *Evilly*, شرّاً ع, فناه. v. *Wickedly.* — *Evilness*, v. *Wickedness, badness.*

To evince, v. *To prove, show.*

Eulogy, v. *Encomiun, praise.*

A EUNUCH, خايه, بي خايه, خواجه سراي, خواجه, خصي ع (plur. خصيان), دقفانت ع, خادم ع, خايه كنده, كشيده, ساده كرده.

To EVOLVE, کشادن. v. *To unfold, disintangle, open.*—*Evolution*, v. *Unfolding, unrolling;* also *military exercise.*

EUPHORBIUM (*a gum*), فربیون, فربیون.

EUPHRATES, فراط.

European, اهل فرنگ, فرنگي. *A European, Europeans*, رومیان, افرنج, فرنگي, اهل ولایت فرنگ. *European troops*, افواج ولایت فرنگ. *European commodities*, اجناس ولایت فرنگ. *A European ship*, جهاز ولایت فرنگ.

EUXINE (*sea*), بحرالاسود ع.

A EWE, ام الاموال ع.—(literally *the mother of wealth*), میش ماده, شاهت ع, شات ع, نعجت ع (plur. نعاجات), دوشا. v. *Sheep.*

A EWER, آفتابه, آبدستان, آبگیر, آبدان, ابریق ع, آبتابه, خوالیگر, آبدستا, آبدسدان, آبدستدان, آبدست, آبخوره, آبخوره, آبشخور, آبخره. pa جرّه, قداف ع.

EXACT (*just, true, accurate*), صحیح ع, درست, راست, مکمّل ع, مکلّف ع, متقید ع, نا اهمال, بي غفلت. v. *Punctual, strict, honest.*

To EXACT, طلب کردن, تقاضا کردن, مستلزم ساختن, ایجاب کردن, الزام ساختن. v. *To demand, extort, enjoin.*—*To exact a debt*, تقاضي کردن, توفیرساختن, اداي قرض, کنانیدن.

Exacted, مقتضا ع, منقضي ع, مطلوب ع.

An exacter, متقاضي ع, طلب کننده, مستلزم ع. *An exacter of taxes*, تحصیل دار, عمل دار, باژگیر, تکالیف گیر, خراج جمعلیل. v. *Collector, receiver.*—*The exacter of souls (the angel of death)*, قابض ارواح.

Exaction, مطالبه ع, طلب ع, تکالیف (plur. تکالیف), حمایت ع. *Extraordindry or oppressive exactions*, تکالیف عرفیت, عنفیت. v. *Extortion, tribute.*

EXACTLY, با دقّت, راستانه, بدرستي, از صحّت, مقیّدانه, کاملاً ع, نقیر و قطمیر.

Exactness, تکمیل ع, صحت ع, برابري, راستي, درستي.

To EXAGGERATE, مبالغه کردن, تغلیظ و تشدید کردن, اطرا کردن, تفریط نمودن, مبالغه گفتن.

Exaggeration, تغلیظاً ع, اطرا ع, تفریط ع, مبالغه ع.

To EXALT, افراختن, سرافرازکردن, بلند, ترفیع ساختن, تعظیم, بلند برداشتن, شرف بخش شدن, برداشتن, نمودن, افرازیدن, افراشتن, تفضیل ساختن, تکریم نمودن, کردن, اجلال کردن. v. *To elevate, raise;* also *to extol, praise.*—*To cause to exalt*, افرازانیدن.

Exalted, مرفوع ع, برداشته, افراخته, مرتفع ع, سر بلند کرده, (عالیت fem.) عالي ع, مفخّم ع, مشرّف ع, سرفرازکرده. v. *Elevated.*—*Exalted in dignity*, عالي مقام, عالي قدر, عالي جاه, عالي حضرت, عالي جناب, صاحب نصاب, عالي منقبت, عالي شان, عالي مکان.

Exaltation, بلندي, ارتفاع ع, افرازي, رفعت ع, سرفرازي, استعلا ع, افراشتگي, ترقي ع. v. *Elevation, grandeur, dignity.*

EXAMEN, *examination*, تفتیش ع, فحص ع, افتحاص ع, تفحّص ع, معاودت ع, تجویز ع, تجسس ع, امتحان ع, پژوهش, آزمایش, باز پرس, ابتحاث ع, استطلاع ع, استخبار ع. v. *Enquiry, trial, investigation, interrogation, search.*

To examine, تجسّس کردن, تجویزکردن, تفتیش کردن, تالاش, جستن, گراییدن, گراییستن, کاویدن, تفحّص نمودن, استخبار, استطلاع ساختن, پژوهیدن, جست و جو کردن, کردن, معاوده نمودن, آزمودن, کردن. *To examine money, goods, &c.* تخمین ساختن, عبرکردن. v. *To try, enquire, search, sift.*—*To examine by interrogation*, پرسش, باز پرس کردن, استفهام نمودن, سوال کردن, پرسیدن, کردن. v. *To interrogate.*

Examined, گراییده, گراییسته, کاویده, تجویزکرده شده, آزموده, مجرّب ع, محقّق, مفتّش ع, تفتیش کرده شده, *&c.*

An examiner, examinator, تجویز کننده, مفتّش ع, فاحص ع, متفحّص ع, ذخذاخ ع.

An EXAMPLE, رسم ع, برنامه, بارنامه, کارنامه, نمونه, مثال ع, (امثلت plur.) مثل ع, مانند, نمودش, نمودار, طریقت ع, دستور العمل ع, تمثیل (تمثیلات plur.), نسخت ع, (نسخ plur.), صورت ع, اصل. v. *Copy, exemplar, model, specimen, pattern, instance, prototype.*—(*applied to punishment*), چشم نمائي, عبرت ع.—(*a precedent*), دستور قدیم, مثل سالف; تمثیل پیشین, کارنامه سابق, پیشینه.—(*a person proposed as a model*), قدوت ع, پیشوا, ادمت ع, اسوت ع, پیشنهاد, پیشرو, پیش, دستور ع.

An illustrious example, قدوت الاقران A. *To propose (any person) as an example*, پیش نهاد کردن. *To be punished as an example*, عبرت شدن. *To punish as an example*, عبرت تشهیر, سیاست شرعیت ساختن, سیاست کردن, نمودن. *For example*, مثلاً. نکلت کردن, تنکیل ساختن, کردن.

To EXASPERATE, غضه کردن, غضبناک کردن, اغضاب, آزار کردن, تحریض ساختن, رنجیده کردن, هنجیدن, نمودن. v. *To enrage, provoke, aggravate, irritate.* محارشت کردن, تحریش ساختن, خشین کردن.

Exasperation, تهریش A, خراش, تحریض A, ارش A, آزار or تحریش. v. *Irritation, provocation, aggravation.*

To EXCAVATE (*to make hollow*), کوي کردن, کاویدن, تجویف ساختن, ناویدن, خالي کردن, گو کردن, انجیدن, آژندن or ازندن. v. *To dig.* — *Excavated*, کاویده, گو کرده, اژنده, ازنده. v. *Dug.* رمیدن, احتفار کردن.

Excavation, تجویف A, حفرت A, حفر A, احتفار A, کاو (plur. تجاویف), جوف A, ثقر A, تقویب A, قوب A. v. *Cavity, hollow.*

To EXCEED (*go beyond bounds*), گذشتن, گذریدن, از حد گذشتن, تجاوز ساختن, درگذاشتن, مجاوزت کردن, اعتدا نمودن, بیرون شدن. v. To *excell, surpass.* — (*to be larger*), اعظم شدن, افزون ترشدن, اکبر بودن, کلانتر بودن, زیاده, بالاتر شدن, پیشتر بودن, بزرگتر شدن, اکرم گشتن, شدن.

Exceeding (*part.*), گذران, مفرط A. v. *Excessive.* — *An exceeding*, افروني, زیادتي. فضل A, فرط A, تجاوز A. v. *Excess.*

Exceeding, exceedingly, (*adv.*), بسیار, نهایت A, کثیراً A, بلک, بس, غایت الغایت A, غایت A, بغایت, فزون, جداً A. *Exceedingly noxious*, کثیر الضرر A. *Exceedingly good*, بسیارخوب, حسان A. v. *Excessively, extremely, very.*

To EXCELL, فضیلت داشتن, فضل نمودن, فاضل شدن, تنبل کردن, استیلا نمودن, غالب شدن, باهر و ماهر شدن, تسمک کردن, افضال ساختن, تفضل کردن.

Excelled, مغلوب A, مفضول A. v. *Surpassed.*

Excellence, excellency, فضل A, فضیلت (plur. فضایل), کمالیت A, کمال A, یکانگي, اورنگ, عزت A, بزرگواري, شرفیت A, اثر A, مهارت A. *Goodness, purity, dignity.* — *Pre-excellence*, دستبرد, اهل صاحب فضیلت, سرآمد, اعلا A, باهر A, شریف A, عزت, باکمال, مکلف A, بزرگوار, مکمل A, صاحب کمال, ممتاز A. v. *Exquisite.* — (*good in a great degree*), بسیار. ذات شریف. *Of an excellent disposition*, خرب. *Excellent in any art*, استاد, استاذ.

Excellently, کمال مرتبه, باهراً A, مفضلاً A, بافضل, اعلاً A. — *Words excellently arranged*, کلام باهر الانتظام A.

To EXCEPT, استثنا, فروگذاشتن کردن, فروگذاشت, محاشات ساختن, کردن. v. *To object, leave out, exclude, omit.*

Except, excepting, مگر, بغیر, غیرهٔ, بجز, جز, سوا A, حاشا A, حاش A, ما عدا A, الّا A, عداً A, بید A, میدهٔ A. v. *Unless.* فوق A.

Excepted, مستثني, فروگذاشته, ماعدا A. *Any thing excepted*, ماعدا A, ثنیت A, ثنیا A.

Exception, استثنا A, ثنیت A, ثنیا A, تحاشي A. — *Without exception*, بي استثنا, غیر ثنیت. v. *Exclusion, objection, cavil.* — *To take exceptions*, مزه کردن.

Exceptionable, لایق ثنیت, ممکن استثنا.

EXCESS (*superfluity*), زیادت A, زیادتي, فراواني, افراط A, فرط A, افزوني, فضل A, فضول A, مبالغه A, بد, عدم پرهیزي, نهایت A, کثرت A. — (*intemperance*), عدم اعتدال, پرهیزي, ارفاش A. — (*violence of passion*), تجاوز A, تاقت A, حنق A, حمیت A, قهر A, غضب A. v. *Rage.*

Excessive), متجاوز A, از حد بیرون, مجاوز الحدّ A, بي نهایت, مفرطه, بي حد, زاید A, ازحد زیاده, مستجاوز A, بي قیاس, شدید A. *Excessive love*, فرط محبت. *Excessive heat*, فوران.

Excessively, فوق العادت A, فوق الحدّ A, ازحد زیاده, بشدت, بي حدّ.

To EXCHANGE, استبدال, بدل دادن, تبدیل کردن, عوض دادن, معاوضه کردن, مبادلت نمودن, کردن, گوهریدن, تغیّر کردن. v. *To change.*

Exchange, تبدّل A, بدل A, کوهري, مبادلت A, تبدیل A, معاوضه A, عوض A. *Traffick by exchange*

[illegible] مبادلت A , [illegible] A . تجارت مبادلت . v. *Barter.*—*Exchange or di[illegible] of money*, A فرق, H بتا *or* بته, A قصور. —*An* [illegible] *where merchants meet*), H چوک , دروازه , [illegible] . *A bill* or *letter of exchange*, A هندوي , سفته , [illegible] , حواله برات .

Exchanged, تبديل كرده شده , A مبدل , *&c.*

An exchanger, مبادلت كننده .—(*a money changer*), A صرّاف. v. *Banker.*

The EHCHEQUER, A خالصه, A خلصه شريفه. v. *Treasury.*

EXCISE, A محصول .

To EXCITE, برخيزانيدن , انگيختن , انگيزيدن , برانگيختن , آغاليدن , برآغاليدن , افروليدن , اصب كردن . v. *To animate, instigate, rouse, encourage.* — *To excite desire*, ترغيب ساختن , برافروسيدن . *To excite a tumult* or *disturbance*, فتنه انگيختن , فتنه تحريك ساختن , فتنه وفساد , مدنقس ساختن , انگيزكردن , انگيزاندن . *To cause to excite*, انگيزانيدن .

Excitement, انگيزش , A بعث . *Exciting* (*adj.*), (*in composition*), انگير . *Exciting discord* or *commotions*, فتنه انگيز . *Exciting wonder*, عبرت انگيز , *Exciting blushes*, خجلت انگيز . *Exciting love*, عشق انگيز . *Exciting tumult* فتنه انگيز .

To EXCLAIM, غريو , فرياد وفغان نمودن , فرياد كردن , صوت زدن , شوركردن , بانگ زدن , صيحت ساختن , كردن , تصويت نمودن . v. *To cry out, lament, vociferate.*

An exclaimer, فرياد كننده, شوركننده , A صايت , A صارخ .

Exclamation, غريو , شور , بانگ , فرياد , A صيحت , گلبانگ , نالش , زاري , واويلا , فغان . v. *Clamour, vociferation.*

To EXCLUDE, محروم كردن , خارج كردن , بيرون كردن , طرد كردن , منع كردن , ردّ كردن , تردد ساختن , مردود نمودن . v. *To debar, shut out, banish, reject.*

Excluded, بيرون كرده شده , A مردود , A محروم .

Exclusion, A اخراج , A طرد , منع , بيروني , محرومي , A الغا , تردّد A , ردّ A .

Exclusive, exclusively, علاوه A , ماسوا A , بدون ; ناشامل , نا مسمول A ,

To EXCOMMUNICATE, احرام , از ذات خون بيرون كردن , لعنت گفتن , محروم كردن , ساختن .

Excommunication, A احرام . v. *Anathema.*

To EXCORIATE, چرم , تقشّر كردن , پوست برآوردن , جلد كردن , برگشيدن . v. *To slay, skin.*

Excoriation, A تقشّر , A سلخ , A تخديش , A توسّف , A مشقت . *Excoriation between the thighs*, A بذخ , A وذح , A مشقت .

Excoriated, A مسلوخ , A منسبي , A منقشر . *Having the nose excoriated with heat*, A قشرا .

EXCREMENT (*dung*), A نجس , A براز , A غايط , چرک , A عذرت .

An EXCRESCENCE, دره , ورغا , ورغن , تلد , پاوره , A دانه , پشترم , A جما . v. *Bump, pimple, wen, swelling, ganglion.*

To EXCRUCIATE, عذاب , شكنجيدن , شكنجه ساختن , آزاركردن , جفا ساختن . دادن . v. *To torture.*

Excruciating (*adj.*), شكنجه ساز . *Excruciating the soul*, جان آزار .

To EXCULPATE, از خطا آزاد نمودن , بي گناه كردن , عفوي جريم ساختن . v. *To excuse.*

EXCURSION (*for pleasure*), A سير .—(*digression*), A فصول . *A hostile excursion*, اغارت A , غارت A , ترک تاز , تاخت , A شعوا , تسويم A , تغاور A . *To make an hostile excursion*, اغارت ساختن , غارت وخسارت كردن , تاخت كردن .

Excursive (*rambling, wandering*), بي راه روان , سيركنان , ضلال كنا .

EXCUSABLE, مستوجب A , واجب العذر A , عذركردني , قابل عفو , لايق پوزش , اعتذار .

An excuse, A معذرت , A عذر , A اعتذار , معذرت , پاي , پوزش , بهانه , A تعلّل , معذرت خواهي , تعلّل , عذر نا معقول , عليل . *By way of excuse*, بطريق تعلّل . *To make a false excuse*, تعذير ساختن , معاذرت كردن . *Worthy of excuse*, A معذر , A معتذر . *Unworthy of excuse*, A معذّر . *Making mutual excuses* (*subs.*), A معاذرت .

To excuse, صفح نمودن , عذر قبول ساختن , مغذور كردن ,

— *To receive an excuse*, پوزش پذیرفتن . v. *To pardon.*— *To excuse one's self*, دامن بوسي , اعتذار خواستن , عذر کردن , باز آوردي ساختن , پوزش کردن , اعتذار بود , تعذیر ساختن , تعذّر کردن .

Excu[illegible] معذور . *Let it be excused*, معذور باد .

An excuser (*maker of apologies*), ا متعذّر , عذر کننده , حجت کننده , بهانه کننده . —(*a pardoner of offenees*), معاف کننده , بخش .

EXECRABLE, ا مکروه , ا کریه , ا ملعون (plur. لعین) , ا رجیم . v. *Cursed.* —*Execrably*, بجه مکروه , ا رجیماً .

To execrate, استکراه ساختن , نفرین کردن , نفریدن , استقباح ساختن , لعنت کردن , گفتن : v. *To curse.* —*One who execrates*, نفرین کننده .

Execration, نفرین , ا استکراه , ا مباهلت , [illegible] , ا لعنت , ا رجم . v. *Curse.*

To EXECUTE (*perform*), بپایان بسر بردن , بجا آوردن , ادا شدن , تمام کردن , ساختن , کردن , بکار آوردن , بردن , تتمیم نمودن , قضا ساختن , اجرا کردن , تکمیل کردن , نمودن , اکمال ساختن . *To execute a criminal*, کناه‌کار بجان کشتن , سیاست ساختن , قتل کردن .

Execution (*performance*), ا عمل , ادا , ا اجرا , کار , کاربار . *To put in execution*, جاري کردن . *To put the laws into execution*, اجراي حقّ کردن . *To put in execution the penal laws*, اجراي حدود ساختن . *The execution of a criminal*, قتل گناه‌کار , ا سیاست . *A place of execution*, قتلگاه , ا مقتل , عرصه سیاست , تحت القلع .

An executioner, ا جلاد , ا خیم , صماد , دژخیم , دژگاه , دژاهنگ .

Executive, عمل دار , کارگذار . *The executive power*, حکم , حکومت , فرمان دهنده , امر دهنده .

An executor, عامل , کارکن , کارروا . *The executor of commands*, فرمان بردار . *The executor of a last will*, ا وصي , ا قایم (plur. قومت) .—*Executorship* کار وصّي .—*An executrix*, زن وصي .

An EXEMPLAR, نمونه , ا اصل , کارنامه , بارنامه , دستور , العمل , ا عبرت . v. *Exumple, pattern.*

Exemplarily, ا جباً , موجب عبرت

Exemplariness, v. *Piety, probity.*

Exemplary, موجب عبرت , عبرت انگیز , عبرت نما .

Exemplification, v. *Copy, transcript, illustration.*

To exemplify (*illustrate by example*), تمثیل , مثال آوردن , از عبرت بیان نمودن , از مثل روشن کردن , کردن . v. Also *to transcribe.*

To EXEMPT, سربست ساختن , آزاد کردن , بیزار نمودن , مسلّم نمودن , معاف کردن , خلاص ساختن .

Exempt, exempted, ا معاف , بیزار , ا مسلّم , آزاد , ا مأمون , سربست , ا مستامن , ترخان ا , ا منزّه , ا مبرّي or مبرّا , ا مفروز القلم . v. *Privileged, free.* —*To be exempted from public burdens*, از تکالیف عرفیت بري شدن .

Exemption, امني , سربستي , آزادي , بیزاري , معافي , ا خراعت , پایزه .

Exequies, v. *Obsequies, funeral rites.*

EXERCISE, ا ریاضت , ا اشتغال , ا شغل , ا استعمال , تسابق , ا درب , تدریب , ا ارمان , ادمان , ورزش , ا اهتمام , تناظر , ا معاودت , مداومت , تعوید . v. *Practice, performance, use, habit*—(*work, labour, exertion*), صنعت , ا جهد , ا محنت , اعمال , ا عمل , کار , تفرّج , ا کوشش , سعي . v. *Employment.*—(*recreation*), ا تماشا , سیران , ا سیر , صفا , ا دراست , درست , درس , تخریج , تعلیم , ا تعبیت . *Military exercise*, ا قواعد , مشق , ا مدارست . *A place for gymnastick exercises*, میدان , ا (plur. میادین) جولان گاه , نبردگاه , عرصه مردگاني , کرّ .

To exercise, استعمال کردن , ورزش کردن , ورزیدن , ارمان ساختن , ادمان کردن , صنعت نمودن , تدریب کردن , شغیل بودن , عمل گردانیدن . v. *To employ, busy, discipline, train, perform, practise, exert.* — *To exercise a horse*, ایشا کردن , صنعت فرس کردن , اسپ ریاضت کردن . *To exercise or train a dog*, سگ تعوید کردن , کلب مضري , سگ ضاري کردن . *To exercise authority*, حکم ساختن , استلام ساختن , تسلّط نمودن , حکومت کردن , راندن . *To exercise jurisdiction*, داوري کردن . *To exercise in military art or manœuvres*, احوال جنگ تعلیم کردن , قواعد کردن , تعبیت ساختن . *To exercise one's self in any thing*, وزیدن . *To exercise or take exercise* (*on foot*), تفرّج کنان , سیر کردن ,

خرامان کردن . — (*on horseback*), سوار بودن . — *Exer* ورزیده شده , مدرب ع , مرتاض ع , مروض ع , ع , *&c.*

To EXERT (*endeavour*), کوشش ساختن , جد و جهد کردن , سعي نمودن , کاویدن .—(*to put forth*), اخراج کردن . v. *To perform.*

Exertion, کوشش , محنت ع , جدّ ع , جهد ع , سعي ع , اجتهاد ع . v. *Effort.*

EXHALATION, *exhalement*, هباء ع , بخار ع , ريح ع . *The exhalation from waterbogs, &c.* بخار الما ع , بخار آب .

To exhale, ريح , هبا کردن , بخار برآمدن , بخار نمودن ساختن .

To EXHAUST, خرج کردن , صرف کردن , خالي کردن , انفاد ساختن , کدّ نمودن , اغتراف ساختن , کوازه کردن . *To exhaust a well*, چاه انزاح کردن , نزح ساختن , بير نزف کردن . v. *To empty, void, spend. To exhaust the strength*, بي طاقت کردن . *To exhaust cattle by milking*, اهجام , امصال کردن , اغتراف ساز , کوازه کنا , ساختن .—*Exhausting* (*adj. and part.*), مهجم ع , مهتجم ع , مستنفد ع , منفد ع .

Exhausted, خالي شده , کوازه شده , *&c.* —(*poor penniless*), مفلس ع .

To EXHIBIT, ظاهر کردن , اظهار کردن , نمودن , نماييدن , عرض نمودن . v. *To display, show.*—*An exhibiter*, نماينده .

Exhibition, عرضت ع , عرض ع , اظهار ع , نمود , نمايش . v. *Show, display.*

To EXHILIRATE, شاد , خوش کردن , خوش خاطر کردن , کشاد نمودن , مسرور ساختن , شادمان کردن , ساختن . v. *To cheer.* — *Exhiliration*, فرحت ع , خوشي , شادي , بهجت ع , کشادگي ع , تفريح ع . v. *Cheerfulness, gladness.*

To EXHORT, تنبيه , وعظ کرن , نصيحت دادن , پند دادن , موعظت کردن , تنصيح نمودن , کردن . v. *To advise.*

Exhortation, وعظ ع , تنبيه ع , نصح ع , نصيحت ع , پند , عظت ع , موعظت ع (plur. مواعظ). *Paternal exhortation*, پند پدري .

EXIGENCE, *exigency*, ضرورت ع , حاجت ع , احتياج ع , لازمي , اقتضا ع , تقاضا ع , لازمت ع , مبتغي or مبتغا . v. *Demand, necessity, want, need.*—*The exigency of the occasion, time* or *place*, اقتضاي محل . *On account of the exigency of the affair*, حسب الاقتضا ع . *According to the exigency*, بقدر احتياج .

EXILE, اخراج بلد , جلا ع , نفي ع , طرد ع , شهربدري . *Banishment.*

An exile, صاحب نفي , مرد راننده , شهربدر . *Exiles*, ران .

To exile, طرد , سردادن , ازشهرراندن , شهربدر کردن , س . v. *To banish.* — *Exiled.* منفي ع .

EXIST, موجود شدن , هستن , بودن , شدن . v. *To be.*—*To cause to exist*, موجود کردن , هستي دادن , تکوين ساختن , هس . v. *To create.*

Existence, کون ع , بودي , وجود ع , هستي . *To give existence* . وجود دادن — *External existence*, ازليت ع .

Existent, existing, موجود ع , هست , شونده , وجود , صاحب وجود , ع *Not existing*, نا موجود , بي وجود ع , معدوم ع . *Self-existing* or *necessarily-existing* (*one of the attributes of omnip*), واجب الوجود ع .

Exit *Departure, recess.*

EXODUS, هجرة ع , هجرت ع .

To EXONERATE, حمل رفع ساختن , از بار خلاص کردن , آزاد نمودن . v. *To disburden, unload, discharge.*

Exoneration, آزادي , دور کردن حمل , خلاص کردن از بار .

EXORBITANCE, *exorbitancy*, فضولي , افزوني , زيادتي , غير قياسي , بي حدّي (*enormousness, extravagance*), بي نهايتي , تعدّي ع , اعتدا ع , عدم اندازه . — (*enormity, depravity*), عتو ع , تعسّف ع , تجاوز ع , طغوي ع , طغيان ع .

Exorbitant (*enormous in size*), بيرون از حدّ , بي حدّ , بي اندازه , بي قياس , بي نهايت . v. *Extravagant.* — (*viciously irregular*), کنيع ع , عاند ع , اهل طغيان . *Exorbitantly*, از حدّ بدر , از اندازه بيرون . v. *Extravagantly, enormously.*

To EXORCISE, عزيمت , مريرت نمودن , افسون کردن , عزم کردن , ساختن .

An exorcist, *exorcist*, جادوگر , نيرنج . v. *Enchanter, conjurer.* — *Exorcism*, مرير ع , مريرت ع , افسون ع , جادو , عزيمت ع . v. *Enchantment.*

EXORDIUM, سر دفتار, مقدمه A, دیباچه A, دیباچه, سر اغاز, منشأ A, مبدأ A, ابتدا A, نسم A. *A composer of exordiums*, دیباچه بند.

EXOTICK, A اجنب, A اجنبي, غریب A, یباني. v. *Foreign.*

To EXPAND (*open, spread*), کشاده کردن, گستردن, کشادن, کشادن, فراش ساختن, گستراندن, خوالیدن, بسط کردن, سرنگیدن, دحي ساختن, تصفیح کردن. v. *To dilate, stretch, spread.*—*To expand the wings* (*as a bird*), بسطِ جناح کردن, تطفیف, زفّ کردن. *To expand* (*as a flower*), نهض نمودن, ساختن, فغوم نمودن, کشاده شدن, شگفتن.

Expanded, کشاده, مبسط A, مبسط, مفروش A, منفرش.—(*as a flower*), شگفته. *The expanded hand*, کشاده دست, پنجه.

Expanse, expansion, گستري, بسط A, کشادگي, پراس, ادیم A, رقِ سپهر. *The expanse of heaven* (*the sky*), نشر A. *The expanse* or *space between heaven and earth*, السّما. جو A. v. *Extent, space.*

Expansibility, امکانِ بسط.

Expansible, ممکنِ بسط, قابل گستردگي.

Expansive, بسط پزیر.

To EXPATIATE, v. *To wander, range.* — *To expatiate upon*, بتفصیل گفتن, تفسیر کردن, تشریح کردن, بیان کردن, تفصیل کردن, منتشرانه گفتن, سخن ران نمودن.

To EXPECT, نظر کردن, منتظر شدن, انتظار کردن, توقّف, توقع کردن, نگران شدن, ترقب کردن, تنظر کردن, ترصد کردن, تطلع کردن, شفیدن, نمودن. v. *To stay.*—(*to hope for*), امیدوارشدن, امیدي بودن, امید داشتن, پایداري کردن, پاییدن, چشم داشتن, اونیدن, رجا داشتن. *To expect impatiently*, انتظار نمودن, با حسرت نگران شدن, منتظر بودن, مشتاق شدن.

Expectant, expecter, منتظر A; امیدوار, نگران, متوقف A, اهلِ انتظار, مترقّب A, مترصّد A.

Expectation, expectancy, انتظار A, تنظّر A, ترصد A, مول, امید, چشم داشت, توقّف A, ترقّب A, نگراني, طولش, طلو A, طلا A, طلوان A, پرند, پدوس, پدوش. v. *Hope.* — *Without expectation*, بدونِ انتظار.

Expected, منتظر A, انتظار کرده شده, شفیده, &c.

EXPEDIENCE, *expediency*, ضرورت A, لیاقت A, سزاواري, واجبي, لایقي, مناسبت A, وجوب A, لزوم A, شایستگي. v. *Fitness.*

Expedient, متوجب A, واجب A, لازم A, لایق A, مناسب A, سزاوار, شایسته, ضرور A. v. *Fit, proper, necessary, suitable.* *It is expedient*, لایق است. *It is not expedient*, ناواجب است, نالایق است. *An expedient*, چاره, تدارک A, علاج A, تدبیر A. v. *Shift.* — *To be expedient*, مناسب, لازم شدن, واجب شدن, لایق بودن, مستوجب گشتن, شدن.

Expediently, لایقانه, لازمانه, واجباً A, &c. v. *Fitly, suitably.*

To EXPEDITE, تعجیل کردن, زود ساختن, شتابانیدن, اسراع کردن, اعجال نمودن, شتابیدن. v. *To hasten, quicken.*—(*to dispatch*), فرستادن, ارسال کردن. v. *To send.*—(*to facilitate*), تسهیل ساختن, آسان کردن, تکمیت نمودن.

Expedition (*haste*), چالاکي, شتابي, زودي, جلدي, تعجیل A, وشک, عجال, عجلت A, عجل A, چستي. — شتاب کاري, شتاب زدگي, شتا, شتاب, استعجال A (*a journey*), سفر A, سلوک A. *A warlike expedition*, سفر A. — (*against infidels*), غزا A, هجّ A, عزیمت A. *A general expedition of the nobles*, نفیرِ عام. *A nocturnal expedition*, شبیگیر, شبیخون. بیات A. *To go on an expedition*, توجه وعزیمت کردن, عزمِ سفرگرفتن, اداي سفرکردن, عزیمت نمودن. [This last implies a term of military service, similar to knights service in feudal times].

Expeditious (*expedite*), چست, زود, شتاب, مستوفض A, شتابان, شتابنده, عجلان A, عجیل A, چالاک, تاجره A, تیز, تند. v. *Clever, nimble.* — (*disencumbered*), بي حمل, سبکبار. v. *Clear, easy.*

Expeditiously, expeditely, شتابان, وشکان A, بزودي, تعجیلانه, با شتابي, بروجه تعجیل, علي العجله A.

To EXPEL, ردّ کردن, دورکردن, دفع کردن, راندن, بدرکردن, اخراج ساختن. v. *To banish, eject, drive out.*

To EXPEND, مصروف کردن, صرف نمودن, خرج کردن, انفاق کردن, بذل کردن, تصرّف کردن. *To expend to the*

utmost of one's abilities, بذل مقدور کردن. *To expend profusely*, منفاق بودن, مبذري ساختن, بي اندازه خرج کردن, تلف ساختن.

Expended, خرج کرده شده, معذول A, مصروف A.

Expense, خرج A, اخراج A (plur. اخراجات), صرف A (plur. مصارف), بذل A.—(*price*), قیمت A. *Necessary expences*, اخراجات ضروریت. *To defray the expense of living*, طعامیت ساختن, نفقت کردن. *At his own expence*, از مال خود, از کیسهٔ خود.

Expensive (*extravagant*), مبذر A, صاحب تلف, مصرف A.—(*costly*), گران بها, قیمتي. v. Also *liberal*.

Expensively, مبذرانه, با تلف, با گران خرچ.

Expensiveness (*costliness*), گراني, بها, وافر خرج.—(*extravagance*), بذل بي اندازه, خرج گران, تلف A.

EXPERIENCE, آزمایش, آزمودگي, تجربت A (plur. تجارب), اروند, خبرت A, وقوفیت A, وقوف A, امتحان A. v. *Practice, knowledge. A man of experience*, صاحب وقوف.

To experience, تجربت کردن, آزمودن, خبرت داشتن. v. *To practise, try, know.*

Experienced (*skilful by practice*), عاقل A, آموزگار, کار آموز, وقوفدار, موقف A, متجد A, موقح A, آزموده, وشکرده. v. *Expert.*—*An experienced agent*, صاحب وقوف A, خبیر A, تجربت کار. *Men experienced in the affairs of the world*, تجربت کاران روزگار.

An experiment, آزماني, آزمایش, امتحان A, بلوي A, تجربت A, خبرت A. *To make an experiment*, تجرب A, آزمودن, امتحان ساختن, آزمایش کردن, بلو کردن, سخن نمودن.—*A maker of experiments*, اهل خبرت.

Experimental (*belonging to experiment*), امتحان منسوب, از خبرت کشاده.—(*discovered by experiment*), آزمایش پیوند.—(*built on experiment*), بخبرت متاسس, بر آزمایش موسس.

Experimentally, بوجه امتحان, از خبرت.

EXPERT, اهل وقوف, وقوفدار, چالاک, چست, مصلحت گذار, کارگذار, امور دیده, پخته, خبیر A, واقف A, امور آگاه, عمل دان, کار آموز, کار آموده, روزگار دیده, تجربت کار, موقف A, مجرب A, کارگر, کندار, جنگ آزموده. *Expert men*, تجربه کاران روزگار.

Expertly, با صرف, خبیرانه, واقفاً A, با ظرافت A.

Expertness, مهارت A, کارسازي, واقفکاري, هوشیاري, تصرف A, صرف A, ظرافت A. v. *Skill.*

EXPIABLE. ممکن تکفیر.

To expiate, تکفیر کردن, گناهگاري دادن, کفارت دادن, دیت کردن. v. *To atone.*

Expiation, غیار, غفیر, غور, کفارت A, تکفیر A, دیت A, معقلت A. *A penetential expiation*, کفارت ذنوب.

Expiatory, کفارت پیوند.

EXPIRATION (*conclusion of any limited time*), انقضا A, سرانجام, آخرت A, انجام, انتها A. v. *Cessation, conclusion.*—(*the last breath*), جان, تسلیم روح, نفس آخر, تسلیمي, اجل A, الاجل A. v. *Death.*—(*respiration*), تنفس A, نفس A. v. Also *evaporation, vapour.*

To expire (*breathe the last*), تسلیم روح, نفس آخر زدن, جان دادن, جان تسلیم نمودن, کردن. v. *To die, perish, fall.*—(*to breathe out*), تنفس کردن, دمیدن, دم زدن.—(*to exhale*), بخار نمودن.—(*to conclude, to be ended*), منقضي, تمام شدن, آخر شدن, درانجام آمدن, شدن. v. *To end.*

To EXPLAIN, شرح کردن, تفسیر کردن, بیان کردن, تعریف, تاویل کردن, ظاهر کردن, تفصیل کردن, تعبیر کردن, مبین نمودن, عیان ساختن, اشکارد کردن, کشادن, نمودن, کشف نمودن, روشن ساختن, هویدا نمودن, وضوح کردن, وا نمودن. v. *To illustrate.*—*To explain clearly*, افصاح کردن, مفصل نمودن.

Explained, مبین A, مشروح A, کشاده, بیان کرده شده, مفصل A, مفسر A, منشور A, &c. *In the manner explained*, برمنوال مشروح. —— *It cannot be explained*, ممکن تعبیر نیست. *A word difficult to be explained*, کلام متعسر, سخن تعسر. *Clearly explained*, تفصیلاً A, تفصیلانه, علي A, التفصیل.

Explanation, شرح, بیان A, تفسیر A (plur. شروح), عبارت A (plur. تعابیر), کشف A, تاویل A, تعبیر A, تفسیر A (plur. تفاصیل), تفصیل A, توضیح A, تعریف A (plur. عبارات), انتشار A, نبین A. v. *Illustration, demonstration,*

interpretation. — *The explanation of words,* افادهٔ کلام. — *The explanation of dreams,* تعبیر رویا.

Explanatory, explicative, شرح نما, تعبیرکنا, مجلّي ʌ, مبیّن ʌ, مفسّر ʌ, متأول ʌ.

An EXPLETIVE (*superfluous word*), کلام زاید.

EXPLICABLE, *explainable,* قابل شرح, ممکن تعبیر.

Explication. v. *Explanation.*

EXPLICIT, کشاده, صاف ʌ, ظاهر ʌ, صریح ʌ, واضح ʌ, مشروح ʌ, منتشر ʌ, منشور ʌ. v. Also *explained.*

Explicitly, عیاناً ʌ, ظاهراً ʌ, صریحاً ʌ, درکشادگي, بتفصیل ʌ, لفظاً معناً ʌ.

To EXPLODE (*drive out* or *throw aside with contempt, noise, or violence*), استهزانه رمي ساختن, با مذمّت بر طرف کردن, با زخار طرح زدن, با آواز رمي کردن, با طنز طرح نمودن. — (*to hiss*), هشت کردن, سفلیدن.

An EXPLOIT, مهم ʌ, کار همامه, غزا ʌ. v. *Achievement.*

To EXPLORE, تفتیش, تجسّس ساختن, استخبارکردن, جست و جو نمودن, گرانیدن, گرانیستن, کردن. v. *To try, examine, search into.*

Explored, v. *Examined.* — *Explorement, exploration,* v. *Search, trial.* — *An explorer, explorator,* v. *Examiner.*

An EXPLOSION, رمي با آواز, آواز, آوازه, تصادم ʌ. *The explosion of cannon,* آواز توپ, *The explosion of a mine,* آواز نقب. *The explosion of an earthquake,* آواز تزلزل, آواز تزلزل زمین.

Explosive, با آواز رمي کنا, آوازه زن.

To EXPORT, نقل انتال, نقل ساختن, از ملک بردن, از کشور اخراج کردن, کردن.

Exportation, نقل ʌ, روانه کردن اجناس تجارت بملک دیگر, اخراج از کشور, نقل انتقال.

To EXPOSE (*lay open*), عرض, اظهارکردن, ظاهرکردن, اصدارکردن, ابرازنمودن, اخراج ساختن, نمودن. v. Also *to publish, to explain.* — *To expose to the sun,* تشمیس کردن, بسوي آفتاب نمودن. — *To expose to danger,* بشمس اظهارساختن, مخاطرت ساختن, درخطر انداختن, خطرناک کردن. v. *To endanger.* — *To expose one's self to danger,* جانبازي, تغرّرنمودن, انصاع ساختن, خایض کردن, فرسودن, تمودن, مندب کردن. *To expose one's life in the service of God,* در راه خدا جان فدا کردن. *One who exposes his life boldly in battle,* فدائي. *To expose the face,* عرض دیدارکردن. *To expose a child,* بچهٔ منبوذ کردن, پسرسند نمودن. *To expose to infamy (to revile),* طعن نمودن, ملامت زدن, دشنام دادن, سگالیدن. v. *To censure, reproach.*

Exposed, عرضه, معرّض ʌ, معروض ʌ, اظهارکرده شده, متلخّص ʌ, مشروح ʌ, مفسر ʌ, داشت. *Exposed to the sun,* شرقي ʌ, درروي آفتاب, آفتابرو, متشمّس ʌ. *An exposed child,* بچهٔ منبوذ, پسر سند, لقیط ʌ.

Exposition (explanation), تعبیر ʌ, بیان ʌ, حکایت ʌ, عرض ʌ, تقریر ʌ, شرح ʌ, ایضاح ʌ. v. *Interpretation;* Also *exposure, situation.*

An expositor, بیان, شرح نماینده, مفسّر ʌ, شارح ʌ, کننده.

To EXPOSTULATE, منازعت, نزاع ساختن, مناقرت کردن, دعوا ساختن, گفت وگو نمودن, سگالش کردن, نمودن. *To expostulate* or *complain,* شکایت کردن, شکوا ساختن.

Expostulation, منازعت ʌ, نزاع ʌ, دعوي ʌ or دعوا ʌ, اختلاف ʌ, شکایت ʌ, شکوا ʌ, سگالش. v. *Debate, complaint, altercation.*

An expostulator, نزاع کننده.

Expostulatory, مناقرت ساز, دعوا نما.

EXPOSURE (*disclosure*), پرده دري, افشا ʌ, اظهار ʌ. — (*situation*), ازا ʌ, محل ʌ, وضعت ʌ, وضع ʌ, موضع ʌ. v. Also *exposition.*

To EXPOUND. v. *To explain, interpret.*

To EXPRESS (*by language, &c.*), حکا کردن, حرف زدن, تعبیر کردن, توصیف ساختن, گفتن, ادا نمودن. — (*to denote*), [illegible] ساختن, نصب نمودن, نشان کردن, مرقوم زدن, دلالت کردن. — (*to squeeze*), [illegible] فشردن, فشردن. v. *To press, to extort;* also *to resemble, [illegible] present, declare, utter.*

Express (clear, plain), مبیّن ʌ, هویدا, ظاهر [illegible] (*not doubtful*), [illegible] شکوک, غیر [illegible] بی شک.

Evident, explicit, certain.—(*for a particular purpose*), مشتمل, جا غرض, بقصد.

An express (*messenger*), حامل, نامه بر, پایک, قاصد A, ساعي A, آدم, بريده, مکتوب, رسالت A, پیام, پیغام. v *Courier.*—(*a message sent*),

Expressed (*pronounced*), لفظي, تلفظ کرده شده. v. *Pressed.*

Expressible (*that may be uttered*), ممکن تلفظ A.—(*that may be squeezed out*, ممکن, تعصیر.

Expression (*by language, &c.*), لفظ A, لفظت A, تلفظ A, گفت, کلام A, وصف A, تعبیر A. v. *Representation, description, pronunciation, speech.* — (*squeezing*), تعصیر A, اهنجلوغ, افشرش, فشردگي.—*The expression and signification*, لفظ و معني.

Expressive, لفظي, صاحب قوّت تلفظ. — (*descriptive*), وصف ده, اتصاف نما. *Expressive* (*as a countenance*), ملیح A.

Expressively, بطور وصف, بر وجه اتّصاف, لفظاً A, نمکین.

Expressiveness, اتّصاف A, قوّت وصف, قوّت کلام.

Expressly, بعینه A, بي دو معني, فرضانه, صریحاً A, جدّاً A, متلقاً A. v. *Plainly, directly.*

EXPULSION, راندگي, اخراج A, طرد A, ردّ A, دفع A.

Expulsive, قابل راندن, دافع A, دورکنان. *The expulsive power*, قوّت دفع.

To EXPUNGE, حکّ, برسیدن, قلم زدن, رقمکش کردن, محو کردن, ستردن, ناسخ شدن, ساختن, باطل ساختن. v. *To efface, annihilate.*

EXQUISITE, بسیارخوب, بهي A, نفیس A, لطیف A, اعلا A, خالص A, فاضع A, شري A, صمادح A, بدیع A. v. *Excellent, consummate, complete.*—*Of exquisite beauty*, بدیع الجمال. *Words exquisitely arranged*, کلام بدیع الانتظام.—*The most exquisite part of any thing*, خلاصت A, نقاوت A, زبده A, خنو A. *Exquisite things*, نفایس A.

Exquisitely, نفیسانه, خالصاً A, صمادحانه. v. *Excellently, completely.*

Exquisiteness, نفاست A, لطافت A, صفا A, ذوق A, مهارت A. v. *Excellence, delicacy, perfection.*

EXSUDATION, ترشّح A. v. *Sweating.*

EXTANT (*remaining, not annihilated*), موجود A, نامبطل, باقي A, ناني A. — (*projecting*), بارز A, میفا A, شونده. v. *Ecstatic.*

EXTEMPORE, *extemporal, extemporally, extemporaneous, extemporary*, بدیهي الظهور A, بدیهي A, في الفور A, ناگهاني, مبدده A, بداهت A, بدیهیان A. *An extempore speech*, اقتراح A, رجیل A, مقتضب A. *To extemporize* or *speak extempore*, بدیهي سخن کردن, بي اندیشه گفتن. *An extempore* (*sally of fancy*), بداهت A, بدیهت A.

To EXTEND, تطویل, کشیدن, طویل کردن, درازکردن, بسط نمودن, مدید کردن, مدّ ساختن, اطالت نمودن, کردن, حذق ساختن, حذاقت نمودن, تمدید ساختن, ممادت کردن, توسیع بلاد, جلز کردن. *To extend the limits* or *territory*, کردن. *To extend the hand towards any thing*, انگاریدن, اطالت دست کردن, دست درازي ساختن. *To extend the tongue*, اطالت زبان نمودن. v. *To lengthen, expand, stretch, diffuse, enlarge, continue.*

Extended, extensive, پهندار, پهناور, کشاده, کشیده, طویل A, ممتدّ A, مدید A, ممدود A, دراز, درازکشیده, عریض A, وسیع A, مطول A, منجرد A, مبسط A.

An extender, درازکننده, &c.

Extendible, extensible, ممکن استطاله.

Extensibility, extensibleness, قوّت استطاله, &c.

Extension, extensiveness, extent, درازي, طول A, وسعت A, پهنا, پهن, عرض A, مدّ A, امتداد A, استطاله A, فراخي, پهنائي, پهناور. *Extension of the hand*, دست درازي. *Extension of the foot*, پا درازي. *Extent* (*seisure, in a law sense*), قبض A, گرفت.

To EXTENUATE (*make thin, lean,* or *small*), کم کردن, لاغرساختن, قلیل کردن, تخفیف کردن, مخفّف کردن, نزارکردن, عجف نمودن. رقیق ساختن, نحیف کردن. — (*to palliate*), پوزش نمودن, معذورکردن.

Extenuated, ضوي A, قلیل کرده شده, کم کرده شده, مختل A,

لاغر , قديد A , خميص A , منتخص A . v. *Emaciated, lean, thin, palliated.*

Extenuation, كمي , رقت A . v. *Thinness, leanness.* — (*palliation*), پوزش , عذر A , تعلّل A , تقليل A . v. *Excuse, mitigation, palliation.*

EXTERIOR, بيرون , خارج A , ظاهر A , طرفاني A , صوري . *The exterior part*, ظاهر A , ظهر , صورت ظاهرت , وجه A , روي . *Considering or viewing the exterior*, ظاهر نظر , ظاهر بين . v. *Superficial, outward.*

To EXTERMINATE, استيصال كردن , افنا ساختن , اصل قطع كردن , معدوم كردن . v. *To extirpate, root out, destroy.*

Extermination, افنا A , استيصال A , قلع A . v. *Destruction.*

An exterminator, افنا كننده .

External. v. *exterior, outward.*

EXTERNALLY, صورتاً A , درظاهر , ظاهرانه , از بيرون , ظاهراً A .

EXTINCT, منعدم A , معدوم A , مطفي A , منطفي A , منقطع A .

Extinction, extinguishment, انقراز A , نا بودي , افنا A , خبو A . v. *Destruction, suppression.*

To extinguish, اطفا كردن A , انقطاع , خسپانيدن , نشاندن , تطفيت ساختن , اخبا كردن . *To extinguish a fire*, اطفاي آتش نشاندن , آتش كردن . *To extinguish a lamp or candle*, خاموش كردن , چراغرا پف كردن , شمع نشاندن , موم نابود كردن , كيبانيدن , خسپانيدن . *To extinguish (annihilate)*, معدوم كردن , محوساختن , نيست كردن , عدم نمودن , قطع كردن , كشتن . v. *To destroy, suppress;* also *to obscure.*

Extinguishable, ممكن اطفا , &c.

Extinguished, مطفي A , منطفي A , منقطع A , منعدم A , معدوم A , خبو A .

An extinguisher, مطفي A , مبيخ A .

To EXTIRPATE, برانگيختن , برکندن , استيصال كردن , مستاصل كردن , تجذير ساختن , طمس نمودن , قلع ساختن , استيصال ساختن . v. *To eradicate, exterminate.*—*To extirpate, heresy and rebellion*, تخريب بنيان شرك و طغيان كردن .

Extirpated, مستاصل A , برکنده , برانگيخته . — *To be extirpated*, برکنده آمدن .

Extirpating, مسطلم A , مختتم A , كن , مجذر A .

Extirpation, استيصال A , قلع A , اقصا A .

An extirpator, قلع كننده .

To EXTOL, حمد كردن , توصيف كردن , تعريف كردن , مدح , آفرين كردن , ستايش دادن , ستودن , تحسين كردن , مرحبا كردن , وصف نمودن , كردن . v. *To praise, celebrate, applaud.* — *To extol immoderately*, تمديح كردن , هرف ساختن , مرثات گفتن , تفريط كردن . *To extol in a funeral oration*, لاف , خود پسند شدن , مرثيت كردن . *To extol one's self*, زدن , تذكيت كردن , اكتوا ساختن . *To extol one another*, يک ديگر مدح ساختن , ممادحت كردن .

Extolled, متصف A , موصوف A , ستوده , وصف شده , مشكور A , مطبوع A , ممدّح A , حميد A , حمود A , مستحسن A .

An extoller, مادح A , مدّاح A , واصف A , ستاينده , وصّاف A , حامد A , هاتف A .

To EXTORT, ستم كردن , بزور گرفتن , اززبردستي گرفتن , گماشتن , مسيديدن , تعسّف كردن , عسف كردن , ظلم كردن . v. *To wrest.*—*To extort by torture*, پاهكيدن , اشكنجه كردن , تقرير كردن .

Extorted, مسيديده , اززاي زبردستي گرفته , بزور گرفته ,

Extortion, تعسّف A , درازدستي , زبردستي , گرفتن بزور , تكاليف عنفيت . *Oppressive extortions*, زور , ظلم A , ستم A .

An extortioner, exторter, تعسّف كننده , بزور گيرنده , باغي A , ظلوم A , درازدست , زبردست , ظالم A , عسوف A , (plur. بغات).

To EXTRACT, واكشيدن , برکشيدن , بيرون كشيدن , براهنجيدن , وا كردن , برخيدن , برکندن , بدر آوردن , كشيدن , استخراج ساختن , اخراج كردن . v. *To draw.* — *To extract, (select)*, اختيار , گزيدن , منتخب كردن , انتخاب كردن , اجتبا نمودن , كردن . *To extract by chymistry*, از كيميا كشيدن .

An extract, اجمال A , تلخيص A , تلجيص A . v. *Abstract, abridgment, compendium.*

Extracted, مخروج ع , بيرون كشيده , بر آورده , منزّع ع , منفصع ع , ملخّص ع , متلخّص ع , مستخرج ع , مقتلع ع . v. *Drawn.*

Extraction (*lineage*), ذات ع , نسب ع , نسل ع , اصل ع , نژاد , جنس ع . v. *Descent*; also *extract.*

An extractor, تلخيص نماينده , بيرون كشنده , اجمال كننده , برآرنده , اخراج كننده .

EXTRAJUDICIAL, خلاف ترتيب شريعت .

EXTRAMUNDANE, از جهان بيرون .

EXTRANEOUS, بيگانه , غريب ع , اجنب ع . v. *Foreign.*

EXTRAORDINARY, فوق العادت ع , نادر ع , غير معهود , غريب ع , عجيب ع , از حدّ معتاد متجاوز , غير معتاد , مستثني ع .

Extraordinarily, *extraordinary*, بروجه غير معهود , بطور غير معهود , عجيب . v. *Uncommonly*, *particulary*, *eminently.*

Extraordinariness, نادره ع , رفعت ع , كرامت ع . v. *Eminence*, *uncommonness*, *remarkableness.*

EXTRAVAGANCE, *extravagantness* (*superfluous expence*), تلف ع , بذل بلا حدّ , خرج بي اندازه , عدم ع , بي ترتيبي , بي قياسي , نا بهنجاري , خلاف قاعدتي , عدم عدل .—(*outrage*), بست درازي , زور , جبره , جوره . v. *Violence.* — (*bombast*), كلام بيهوده , سخن هرزه , يافه .

Extravagant (*in expence*), مبذره ع , بي اندازه خرچ كننده , مسرف ع . — (*irregular*), بذل بلا حدّ نما , صاحب تلف , بي راه , بلا راه , غير القياس , بي ترتيب , خلاف قاعدت , نا بهنجار , منعدل ع , گمراه v. *Fantastic*, *roving*, *wild*, *wandering.*—*Extravagantly* (*expensively*), مبذرانه , با تلف , —(*irregularly*), منعدلاً ع .

To EXTRAVAGATE, بلا حدّ رفتن , بي راه شدن . v. *To wander.*

EXTREME (*last*), آخر , آخري , اقصي ع or اقصا (plur. اقصو). — (*greatest*), اعظم ع (fem. عظمي), اكبر ع (fem. كبري), بزرگترين . — (*highest*), اعلي ع , بلندترين . — *Extreme misery* (*despair*), اضطرار ع . *To arrive at extreme old age*, عمر آخر شدن . *Extreme vehemence* or *violence*, انف الشدّه ع . *The extreme terms in numbers*, *extreme boundaries*, باب ع .

Extreme, *extremity*, آخر ع , آخرت ع , انجام , غايت ع , حدّ ع , كنار , سر , بن , منتهي ع , انتها ع , نهايت ع , امد ع , عاقبت ع , سرانجام , پايان , فرجام ع . v. *End*, *boundary*, *tip.*—*The extreme of any thing*, گوشه چيزي . — *From one extreme of the globe to the other*, از قاف تا قاف . v. Vol. I. p. 712.—*Reduced to extremity*, بي درمان و بي چاره . v. *Helpless.*

Extremely, بغايت ع , بنهايت , غايت الغايت ع , غايت ع

To EXTRICATE, رها كردن , آزاد كردن , خلاص كردن , حل مشكل كردن , رها نيدن — *Extricated*, خلاص كرده شده , رهانيده شده , آزاد كرده شده . *Extrication*, آزادگي , رهائي , خلاص ع .

EXTRINSIC, ظاهري , صوري ع . v. *External.* — *Extrinsically*, ظاهراً ع , صورتاً ع .

EXUBERANCE, فضلت ع , فضالت ع , افزوني , افضال ع , كثرت ع , نزل ع . v. *Luxuriance*, *abundance.* — *Exuberances*, مطمات ع .

Exuberant, وافر ع , افزون , فايض ع , مستغني ع , فاضل ع , لبريز , زياده , كثير ع . v. *Abundant*, *luxuriant.* *Exuberantly*, وافر وافر , فاضلانه .

To EXULT, فرحان شدن , شاد كام نمودن , شاد دل بودن , تهليل كردن , تهلّل كردن , اشر كردن , اهتزاز كردن , ابتهاج داشتن نمودن . v. *To rejoice*, *triumph.*

Exultation, تهليل ع , بهجت ع , ابتهاج ع , شادي , شادي , اهتزاز ع , برهان . v. *Triumph*, *rejoicing.*—*With exultation and festivity*, با ابتهاج و مباحات .

Exulting (*adj.*), مبتهج ع , مسرور ع , شادان , خوش , شاد , متحفي ع , مبتهج ع , ناشط ع , نشيط ع

Exultingly, مسروراً ع , با ابتهاج تام , شادانه .

EXUVIÆ (*cast skins*, *shells*, &c. *of animals*), خيك , خرز , مسلاخ ع .

The EYE, كابنه , چمش , چشم , عين ع (plur. عيون), بصر ع , ديده , نظر ع , كاينه , ناظره ع , ابد ع , برقا ع .—(*or sight*), باصرت ع (plur. بصر), بصاصت ع , نور ع (plur. نوران), نگاه , بينائي . — *The two eyes*, عينان ع . *The hollow* or *socket of the eye*, گواب , خجاخ ع , غاره ع , چشم خانه . — *Playing with the eyes* (*ogling*), نظربازي . *Deceiving the eye*

(*a juggler*), نظرباز . *To eye askance; to look from the corner of the eye*, از گوشهٔ چشم نظر کردن . *To turn* or *fix the eyes upon*, چشم داشتن , با دقّت ناظر شدن , نگرستن . *A wink, glance,* or *signal with the eye*, ع طرفت , ع غمزه , ع رمز , طرفت العين ع , رمزالعين ع , زغنگ . *In the twinkling of an eye*, ع في طرفت العين . *To wink with the eye*, رمز کردن , چشم زدن , عين پريد نمودن . *The eye of prudence* (*foresight*), چشم بصيرت , چشمِ بصيرت , ديدهٔ بصيرت . *To shut the eyes*, مژگان بسته نمودن , تسکير کردن , بند کردن . *As far as the eye can reach*, ع قدرِ مدّ البصر . *O light of my eyes!* اي مشتهورِ . نورِ چشمم . *It is clear to the eyes of men* (*it is evident*), ديدهٔ انام است . *To be all eye and ear* (*to be attentive*), همه چشم و گوش بودن . *To look attentively* or *amorously through half-shut eyes*, مراعت , تنوير کردن , جماش کردن نمودن . *To turn away the eyes*, قطعِ نظر کردن . *To place before the eyes* (*to make clear, evident*), عيان و بيان کردن , پيشدست نمودن , پيش نهاد ساختن . *A quick eye*, ع براشم . *A malignant eye*, ع نظرت , چشم شري . *To look at with a malignant eye*, چشم زدن . *To see badly from any infirmity in the eyes*, خوجيدن . *An eye-tincture* or *salve*, افرنج , چشمک , چشم زن , ع الابارت . v. *Collyrium*. *A little eye*, ع عيينت . *Fascination of the eyes*, چشم بند . *A charm against fascinating eyes*, چشم بنام , چشم پناه . v. *Amulet*.—*Having fine eyes* (*like a stag's*), آهو چشم . *Squint-eyed*, کژ نظر , لوچ or لوچ , کژ بين , کج بين . *One-eyed*, ع حشم کشته , ع ابخق , ع اعور (fem. عورا), يکچشم کور . *Kissing the eye* (*a friendly salutation*), چشم بوسي . *An eye for an eye* (*retaliation*), عين بدلِ عين . *An eye friend*, (*a sycophant, hypocrite*), صديقِ عين , عبدِ عين . *A hot iron*, or *hot water, with which they take away the eye-sight*, ع ميل .— *A mote in the eye*, ع عوار , ع خصم , کاهريز . *To take a mote out of the eye*, تقذيت کردن . *The corner of the eye*, ع خصم , گوشهٔ چشم . v. *Angle, corner*.—*Her eyes shedding a torrent of tears*, چشمش سيالت فشان . *The star called the Bull's eye* or *Aldebaran*, ع الدبران , ع مجدح . *The eye of a needle*, سوراخِ سوزن , چشمه , ع سمّ , ع سمّ الخياط , ع خرت , سوفانه .

To eye, نگرستن , ديدن , ديدباني کردن . v. *To look, see, view*.

The eye-ball or *pupil*, چشملان , ع حدقت , ع بوبو ,

انگورکِ چشم , انسان العين ع , مردمِ چشم , مردمک , ع حندر , ع رغاوت .

The eye-brow, ابرو , برو , ابرو , ع حاجب , ابروي , طاقِ ابرو , پيشکوهه , خالي , حجاج ع , باره , سنم . — *Having the eye-brows distant*, کشادهٔ ابرو . *A liniment for colouring the eye-brows* ع هدب . *The hair of the eye-brow*, موي ابرو , ع راستق . *An eyelet, eye* or *peep-hole*, چشمک , چشمِ فرنگي , ع عين .

An eye-glass, دوربين , چشمک .

Eyeless, نا بيني , کور , غيرِ عين , بي چشم . v. *Blind*.

Eye-lash, پلک .

An eye-lid, ع جفن (plur. اجفان), مژه (plur. مژگان), غمزه , ع عبره .

An eye-servant, عبدِ عين .

Eye-sight, ديدار , ديدهٔ چشم , نورِ چشم . — *Eye-shot*, v. *Sight, glance*.

An eye-sore, نا خوش نما .

An eye-witness, ع شاهد (plur. ع شهود , گواه , اهل شهود .

F.

A FABLE, ع قصّه , حکايت ع , افسانه , دستان , داستان , عنديات ع , مثلات ع , مثل ع , سروا , امثال ع . *Fables*, رطزات ع , خرافات ع , قصص ع , افسانه و افسون . v. *Fiction, romance, lie*. — *Entertaining fables*, تمثيلاتِ خوش طبع .

To fable, قصّه خوان شدن , افسانيدن , افسانه گفتن . v. *To romance, feign, lie*.

Fabled (*celebrated in fable*), درداستان , درحکايت معروف موصوف .

A fabler, fabulist, ناقل ع , نقل بند , سروا گذار , قصه خوان , باسره .

To FABRICATE (*construct*), ساختن , بنا کردن . v. *To build*. — (*to devise falsely*), حيله بستن , فنّ کردن , رنگ , آميختن , دولاب ساختن , آل باختن , کيد نمودن , v. *To forge*.

Fabrication (*constructing*), ساختن , تعمیر ع , بنا سازي , عمارت . v. Also *forgery*.

A fabrick, بنا ع , عمارت ع . v. *Building*, *edifice*.

FABULOUS, صاحب سرّ , ساخته , مزوّر ع , افسانه وار , وهمي . v. *Feigned*.

Fabulously, مزوّراً ع , بطور قصّه , بوجه ساخته , صورتانه .

The FACE, رو , چهره , رخ , وجه ع (plur. وجوه) , پیکر , لقا ع . طلعت ع , صورت ع , منظر ع , نظر ع , دیدار , سیما , جهت ع , قیافت ع , رخساره , رخسار , عذار ع , هیکل , سنّت ع , یاب , ادیم ع , باره , قیهل ع , چهر , چهیر , محیّ ع . v. *Front*, *cheek*, *side*, *surface*, *air*, *aspect*, *countenance*, *appearance*, *vizen*.—*The face of the earth*, روي زمین , وجه الارض ع , ادیم ع . *A beautiful face*, طلعت حسنا , بیناره ; صورت مکروهت , روي جمال . *A frightful face*, لقاي , چهرهٔ بي بهره , سیماي ملعون . — *An ill-omened face*, منحوس . — *One-faced*, یک روي . — *Two faced*, دو روي , [These sometimes signify, *paper smoothed or glazed upon one or upon both sides*.] *To uncover the face*, عرض دیدار , ساختن . —— *To unveil the face, and display its beauties*, عرض عذار نمودن . *To change the face* (*change countenance*), چهره کشادن و جلود نمودن , صورت تبدیل کردن , متلوّن شدن . v. *To change colour*.—*To turn the face*, روگردانیدن , روگردان و متجانب شدن . — *To distort the face*, سیما تاختن , روکشیدن , روکشیده نمودن . *A cheerful face*, روي خنده . *Having a face beautiful as the moon*, قمر , ماه پیکر , مهلقا , مهپاره , مهرو , روي . *Having the face of an angel*, پري روي , پري پیکر , ملک سیما . *A pale face*, چهرهٔ زرد . *Rosy-faced*, گل روي . *Having a refulgent face*, منوّر چهره . *To sun burn the face*, تلویح کردن . *Having a black face*, سیاه روي . *To rub the face on the ground* (*to make a profound reverence*), رومالیده شدن , رومال بودن . *Face to face* (*opposite*), متقابل ع , رو برو , مواجهت ع , با لمواجهه ع , مقابل ع . *To look at face to face*, مشاهده کردن . *The face* or *best side of cloth*, پیشان , آوارد . *The face* or *page of a book*, صحیفه ع . *Face* (*confidence*, *impudence*), گستاخي , شوخي . *He had not face for that*, روي آن نداشت .

To face (*meet face to face*), مقابله کردن , رو برو آمدن , روبرو شدن , مواجهت نمودن , پیشرو آمدن . — (*to oppose with boldness*), با دلیري مانع و , با غیرت مقابل شدن , با گستاخي تعریض , معارض بودن .—(*to oppose with impudence*), استاخانه خلاف شدن , بي ادب مقابله نمودن , کردن — (*to have a false appearance*), صورت معامله داشتن .

A face-painter, نگارنده . — *Face-painting*, صورت بندي . — *To be a face-painter*, صورت بند , نقاش ع , صورت بند شدن .

FACETIOUS, نازک , لطیف , لطیفه گو , خوش طبع , ظریف ع , شوخ , بذله باز , لطیف مشرب . v. *Cheerful*, *gay*, *lively*.—*Facetiously*, بوجه خوش , لطیفاً ع , با شوخي , دماغي , شوخي , ظریفت ع . — *Facetiousness*, لطافت ع , خوش طبعي , بذله بازي , بذله . v. *Wit*, *mirth*.—*A facetious man*, اهل خوش طبع , صاحب مزاج لطیف , بذله باز , مردم نازک , مزخلب ع , ابوالمخجل ع . v. Also *buffoon*.

Facile, آسان . v. *Easy*, *pliant*, *flexible*.

To FACILITATE, تسنیت , تیسیر ساختن , آسان کردن , تسهیل ساختن , تکمیت کردن , نمودن . *To facilitate the means*, تیسیر مسالک کردن .

Facilitated, میسّر ع , آسان کرده شده , میسور ع .

Facility, آساني , سهولت ع , مساهلت ع . — (*ductility*), ملایمت ع , هلاست ع , نرمي , نازکي , یسر ع . *Facility in disposing of merchandize*, رواج , روایش ع . — *With facility*, بالرّفق ع , یسراً ع , با سهولت و آساني , باساني , با سهولت . v. *Easily*.

FACING, رو برو , مقابل ع . v. *Opposite*. — *A facing*, v. *Edging*, *ornament*, *front*.

A FACT (*deed*), حرکت ع , امر ع , فعل ع , کردار , کار , صنیعت ع , صنع ع , صنیع ع , قضیت ع , قصّه ع . v. *Act*, *deed*, *effect*.—(*reality*), حقیقت ع , معني ع , معنیت ع . *In fact*, معناً ع or معنيً , بعینه ع , في الواقع ع , الحق ع , حقیقةً , في الحقیقت ع . v. *Really*.

FACTION (*confederacy*), معاهده ع , اتّفاق ع , اتّحاد ع , تشاور ع . v. *Party*. — (*machination*), حیله بازي , فساد ع , مکر ع . — (*tumult*), غلغله , غوغا , فتنه ع , هنگامه . v. *Dissension*, *discord*.

Factious, فتّان ع , اهل اغراض , فتنه انگیز , صاحب فتنه , غلغل ساز , حیله کار , هموثاق .

Factiously, حیله گرانه , بوجه مکر , بطور فتّان .

Factiousness, فتنه انگیزي .

FACTITIOUS, مصنّع ع , ساخته , عملي ع , تقلیدي .

FACTOR (*agent*), پیش کار , کارکن , کارگذار , گماشته . *To act as factor*, (*for half the gains*), مضارب شدن .

A FACTORY, تجارت‌خانه , H کوتهي .

A FACTOTUM, گماشته , هرکاره , هربابي .

FACULTY (*ability*), زور , اقتدار A , قدرت A , تواناي , زور , مقدور A . v. *Power, quality, dexterity, knack.*—(*powers of the mind, capacity*), A قابليت , فراست A , مجمل A , ادراک A , عقل A , علم A , قوّت A , داناي , فهم A , وقوف A , شعور A . v. *Knowledge, capacity, disposition.* — *The visible faculty*, قوت باصرت . v. Vol. I. p. 742, under A قوّت .

To faddle. v. *To play, toy, trifle.*

To FADE (*grow weak*), عاجز , ضعيف شدن , زبون گشتن , بژمرده شدن , پژمردن , بودن . — (*to wither as a vegetable*), تعشم گشتن , افسردن , تارز شدن . *To fade, lose colour*, زايل رنگ , بي رنگ شدن , بدررنگ شدن , بي گون شدن , گشتن . *To fade* or *wither gradually away*, قدم بقدم پژمردن , درجه بدرجه زايل گشتن . v. *To vanish.*

Faded, ضعيف A , تارز A , افسرده , بي گون شده , پژمرده , زايل A .

To FAG (*grow weary*), متعوب گشتن , مانده شدن .

A FAGGOT, بسته‌ء چوبان , حزمت A , ابالت A . *A fire of faggots*, اتش نهال .

To FAIL (*become deficient*), منقصور A , زايل گشتن , کم آمدن , ناقص بودن , قاصر شدن , نقصان نمودن . v. *To decay.*—(*to become extinct*), مطفي , منعدم شدن , معدوم شدن , منطفي بودن , منقطع آمدن , گشتن , برباد شدن . v. *To die, perish, sink, cease.*—*To fail of a promise*, بد عهد , بي وفا شدن , غدر وفا کردن , از اقرار عدول ساختن , باد فورگشتن , بودن , شرط شکستن . *To fail striking fire* (*as a flint*), کيل کردن , غلث ساختن . *To fail* (*not to succeed*), بي عاقبت خير شدن , ناميسّر شدن , ناخوشيدن .—(*to desert* or *withdraw assistance*), تنها گذاشتن , روگردان شدن , دست از حمايت باز داشتن . —(*to neglect an opportunity*) دست رس واکردن , عدول ساختن , غافل شدن , وقت فرصت از دست دادن . v. *To omit.* — *It did not fail to be*, ما انفک A .

Fail, failure (*want of success*), عدم عاقبت خير . — (*deficiency*), کمي , قلّت A , کوتاهي . — (*omission*), نقصان A , نقص A , عدم A , زوال A , غفل A , اطفا A , انقراز A , غفلت A , فوت A , نسي A . — (*extinction*), نابودي , خبو A . — *Without fail*, بي تقصير , بي قصور , غير .

A failing (*imperfection, deficiency*), قصور A , خطا A , سهو A , عدم , تقصير A , نقيصت A , نقص A , عيب A , نقصان A . v. *Fault.*

FAIN (*wishful*), ارزومند , صاحب شوق , هوسناک , شوخي . v. *Fond*; also *merry, cheerful.*—(*compelled*), مجبور A , آرزو مند شدن , خواستن , جبري . *To fain*, ملتزم A , بي اختيار . *To be fain* (*fond*), هوسناک شدن , هوس کردن , شوق نمودن . —(*to be forced*), مجبور بودن , بي اختيار شدن . — *Fain, fainly*, باهوس , شوخيانه , با شوخي .

FAINT (*feeble*), کم زور , بي زور , زبون , بي قوّت , هداب A , هيتخ A , بلوچ , فاتر A , ضعيف A , کاهل A , همتک A , هاضم A , سست اندام , سست , وهل A . v. *Languid, weak, feeble.* — (*not bright*), غير شعله , نا روشن , نا , نا جالي , نا بلند . — (*not active*), بي تابان . — (*not loud*), تيره , دلتنگ . — (*dejected*), بي شوخي , نا جلد , تيزدست , غمناک , ضمير . *A faint colour*, رنگ زايل . v. Also *faint-hearted.*

To faint (*become feeble*), ضعيف , کاهل بودن , زبون گشتن , غمناک گشتن , دلتنک شدن , شدن . — (*to grow dejected*), غنودن , بي هوش شدن , تيره ضمير نمودن . — (*to swoon*), رين کردن , نظر نمودن , بي هوشي شدن , واهوشي رفتن . *To faint* (*as a woman in child-birth*), انقراث , تفرّث نمودن , ياوتن .

Faint-hearted, کيار نما , جبن A , نامرد , بي دل , بزدل , ناکس . v. *Cowardly.*

Faint-heartedly, بد دلانه .

Faint-heartedness, بزدلي , بد دلي . v. *Cowardice.*

Fainting (*subs.*), جان , سبت A , غشيت A , بي هوشي , نظر A , انقراث A , تفرّث A , سپاري .

Faintishness, faintness, ضعيفي , کاهلي , نا تواني , زبوني , فسخ A , فتور A , سستي , عجز A . v. *Langour, inactivity.*

Faintly, کاهلانه , ضعيفاً A , فاترانه , با عجز . v. *Feebly, timorously.* — (*without light*), بي ضيا .

FAIR (*handsome*), خوب صورت , خوش نما , ظريف A . v. *beautiful, beauteous.* — (*clear*), روشن , صاف A , شفاف A , نوراني , صاطع A , تاب دار , آبدار , نا تاريک . — (*honest, just*), عادل A , صاحب عدالت , راست , معدّل A , صالح A , بي تلبيس , بي حيله , غير رنگ . v. *Equitable, candid, open.* — (*mild, not severe*), نا درشت , بي عنف , ملايم A , غير تندي . v. *Gentle.* — (*prosperous*), بختيار , فيروز , فرخنده , مبارک A , دولت مند , مناسب A , موافق A , سزاوار . — (*civil*), صاحب ادب , اهل ازرم . *Fair spoken,* شيرين گو , محلّل الكلام A . *A fair wind,* باد موافق , باد مراد , باد شرط . *A fair character,* ذکر , ذکر A , عرض A , نام نيکو , نيک نامي . *Of a fair character,* نيک نام . *Fair weather,* سرحت کحل , صاحي , صحيت A , کشاده هوا . *Fair dealing,* عدم رنگ , حقيقت A , صداقت A , راست بازي . *A fair dealer,* صاحب حقيقت , مردم بي ريا . *Fair demeanor,* انسانيت A , ادب A , اهل صداقت . v. *Civility, politeness.*—*To transcribe fair,* لطف A , ازرم A . v. *Civilly, politely.* — *Fair* (*adv.*), در خوش خطّ نقل کردن . — *Fair, fair-one,* (*subst.*), زن نازنين , زن خوب صورت . v. *A beauty.*

A FAIR (*stated meeting of buyers and sellers*), جمع کثير , موسم A , بيع وشرا , بازار .

FAIRLY (*beautifully*), خوشچه , جميلانه , خوب A . — (*commodiously*), لايقانه , باموافقت . v. *Fitly.* — (*honestly*), بالصواب A , با کشادگي , عادلانه , بي رنگ وريا , بي حيله . v. *Candidly, justly, ingeniously, openly, plainly.* — (*without a blot*), غير لکه , بي عيب , بي کاخچ . — (*not wrested or distorted*), بي پيچ , نا پيچيده . — (*completely*), با کاملانه , تماماً A , اختتام .

Fairness, حسن , جمال A , خوبي A , خوب صورتي , زيبائي . v. *Beautifulness.* — (*honesty*), راستي , راستبازي , عدل A , صلاح A , صفا A , خلوص A , صداقت A . v. *Candour, integrity.*

A FAIRY, پري , عاهر A . *A fairy supposed to give or cure diseases in the throat,* امّ حلنوم .—*Fairy* (*belonging to fairies*), پري پيوند .

FAITH (*in religion*), ايمان A , ملّت A , مذهب A , دين A , کيش , لباس التقوي . *The faith of Muhammad,* اسلام A . v. *Religion, tenet.*—(*trust*), اعتماد A , اعتبار A , اعتقاد A , استناد A , استام , اتکال A . v. *Confidence.* — (*fidelity*), وفاداري , وفا A , استقامت A , حقيقت A . v. *Veracity sincerity.* — (*promise*), قول A , قرار A , عهد A , اقرار A , وعد A , موعد A , پيمان .

Faithful (*orthodox*), مومن A , ديانت دار , ايمان دار , راشد A , ديندار , اهل هدا . —(*to the religion of Muhammad*), مسلمان A , مسلم A , اهل اسلام , —(*honest, true, loyal*), صادق A , معتقد A , اهل اعتقاد , اهل حقيقت , صداقت کيش , امانت دار , امين A , معتمد A , غير حيله , بي غدر , نزد , نزند , وفا گستر , وفادار . v. *Upright.*— *The faithful professors of the Muhammadan religion*), ارباب ايمان , اسلام , مسلمين A , مومنون A , مومنين A (fem. مومنات). *To be a faithful observer of religion,* ديندار شدن , ورزيدن .

Faithfully (*honestly, truly, loyally*), از ديانت , با حقيقت , با اعتقاد , با استقامت , بي رنگ و ريا . v. *Steadily, sincerely.*

Faithfulness, ديندارى , ايمان داري , وفاداري , نمک حلالي , صداقت A , حقيقت A , صداقت کاري . v. *Fidelity.*

Faithless, غير صداقت , نمک حرام , بي حقيقت , بي وفا , بي دين , بد نهاد , اهل غدر . v. *Perfidious.*— (*unbelieving*), کافر A , غير ايمان , مشرک A .

Faithlessness, نمک , بد ديانتي , بي ايماني , بي وفائي , غدره , خيانتگري , خيانت A , خايني , کفر A , حرامي , فريب , خسار A , کيسان A . v. *Perfidy, incredulity.*

A FALCHION, شمشير . v. *Sword.*

A FALCON, باز , زهدم A , الانه . *A large royal falcon,* شاهباز , شاهين A (plur. شواهين , شياهين). *A high-soaring falcon),* باز بلند پرواز . *A falcon trained for hunting,* باز , شکار , باديار . v. *Hawk.*

A falconer, باديار , بازدار , بازبان , بازبار , بازبام . *A falconer's glove,* پهله .

To FALL, ساقط , سقوط کردن , افتدن , فتادن , افتادن , زلت پذيرفتن , هابط شدن , مسقطه بودن , افراشتن , شدن — *To fall away* (*grow lean*), لاغر شدن , ضعيف گرديدن , عصيان , طغيان کردن , (*to revolt*), عجيف شدن , هلس نمودن . (*to perish*), مرتد بودن , ارتداد کردن , (*to apostatize*), نمودن , نا بود شدن , نيست گشتن , نا چيز شدن , زايل بودن , برباد شدن , باز , بازرفتن , *To fall back* (*recede, give way*), نزول کردن .—

تجانب کردن, استادن. v. *To retire.—To fall down* (*in adoration*), سجود کردن, رومال شدن, روي سوده ساختن. (*to slip* or *tumble down*), زلق ساختن, دحض کردن, خیزیدن. — *To fall in* (*coincide*), اتفاق نمودن, موافق شدن. v. *To concur.* (*to comply with*), قایل شدن, راضي بودن. *To fall in* or *inwards*, اندرون تهور نمودن, في داخل انهدام کردن. — *To fall off* (*separate, be broken*), منقطع شدن, جدا بودن. v. Also *to fall away, perish, apostatize.—To fall on* (*to begin eagerly to do any thing*), تشمیر ساق ساختن, با رشک اغاز, کردن, هجوم آوردن, (*to assault*), با حمیت ابتدا نمودن. خروش نمودن, حمله کردن, تازیدن, ستیزه, اختصام کردن, (*to quarrel*), بدر افتادن. *To fall out* (*of any place*), صادر, واقع شدن, (*to happen, befal*), غوغا نمودن, ساختن. ظهور نمودن, نازل شدن, وارد شدن, شدن. — *To fall to* (*begin to eat*), بخوردن آغاز کردن. (*to begin any thing*), شروع کردن, آغاز کرن. — *To fall under* (*to be subject to*), بنده, فرمان بودن, فرمان بردار شدن. (*to be ranged with*), بترتیب با چیزي شدن, در نظام نمودن. — *To fall upon* (*attempt*), قصد ساختن, سعي نمودن, اجترا کردن. (*to rush against*). هجوم کردن. v. *To attack, invade.* — *To fall* or *drop*, واقع آمدن, ساقط بودن, افتان شدن. *To let fall*, اسقاط کردن, هشتن, گزاشتن. *To fall in value* or *price*, سبکمایه, ارزان شدن, کم بها گشتن. *To fall* (*yean* or *bring forth young*), وضع حمل کردن, بودن.—*To fall from a high to a low station*, منعزل, از پایه افتادن. *To fall* or *move down a descent*, از جاه معزول بودن, شدن. *To fall* (*as water*), هبوط کردن, فرو آمدن, بزیر افتادن. *To fall* (*as a river*) *into the sea*, در بحر سیلان شدن, غلیدن. *To fall* (*die by violence*), مقتول شدن, بدریا ریهیده بودن.—(*to come to a sudden end*), ناگاه منتها, مرگ مفاجان یافتن. — *To fall* (*decrease*), کمتر, کاد شدن, قصور گشتن, بودن. (*to ebb* or *grow shallow*), جزر نمودن. (*to sink, not to be full*), گردیدن. (*to be rejected*), نا مقور بودن, نا پر شدن. (*to become calm in temper*), بر طرف شدن, مسکون گشتن. (*to become calm, as wind*), نا مضطرب شدن, سکور گشتن. (*to become dejected*), فرو تن آمدن, دلتنگ شدن. — *To fall below* (*in comparison*), نا لایق تشبیه بودن, نا معادل شدن. *To fall* (*come unexpectedly, happen by chance*), ناگاه رسیدن, نا متوقع آمدن. *To fall to one's lot*, حصه دار شدن. *To fall to one by inheritance*, بمیراث در تصرف, میراث خور شدن. *To fall in love*, عاشق بودن. *To fall asleep*, رسیدن. *To fall a sacrifice*, فدا بودن. *To fall into a passion*, غضب ناک گشتن, قهر گرفتن. *To fall into an error* (*in writing* or *speaking*), سقط کردن, سقوط نمودن. v. *To err.* *To fall a-laughing*, قهقهه کردن. *To fall into an ambush* or *snare*, در کمین افتادن, آلفته شدن.

A fall, سقوط ᴀ, افتادگي.—(*the injury received by a fall*), شکستگي, هرس ᴀ. v. *Bruise, fracture.* — (*ruin*), خرابي, هلاک ᴀ. v. *Destruction, desolation, death.*—(*degradation*), نقص ᴀ, (*diminution*), از پایه افتادگي, از جاد معزولي, معزولي. v. *Decrease,*—(*diminution of price*), ارزاني, کاست, قصور ᴀ. حدور, نشیب ᴀ, شیب ᴀ, (*declivity*), کم بهاي, کساد ᴀ. (*a cascade*), خوراب, آبشار. v. *Cataract.* — *The fall of the leaf*, برگ ریزان. v. *Autumn.* — *To give one a fall* (*in wrestling*), اوباریدن, لپط ساختن, مصارعت کردن.

Falling (*part.*), افتان, واقع ᴀ, ساقط ᴀ. — *Rising and falling*, افتان و خیزان. — *The falling sickness*, مرض ساقط.

FALLACIOUS, خداع ᴀ, مزوّر, حیله باز ᴀ. v. *Deceitful.*

Fallaciously, با حیله, بي صلاح, غدارانه.

Fallaciousness (*fallacy*), حیله بندي, حیله ᴀ, فریبي. v. *Deceit.*

FALLIBILITY, امکان غبن.

Fallible, ممکن غبن.

FALSE (*not true*), ناراست, دروغ, کاذب ᴀ, بي اصل, اهل ریا, نا صالح, باطل ᴀ, ناحقّ, حقیقت, طلیف ᴀ. (*deceitful*), فریبنده, مزوّر ᴀ, غدیر ᴀ. v. *Counterfeit, feigned, hypocritical.* — *False-hearted*, بد نهاد, بد ذات. v. *Treacherous, perfidious.* *False testimony*, گواهي ناحقّ, شهادت دروغ. *A false appearance*, صورت معامله. *A false report*, خبر دروغ, سروا. *A false reporter*, ناقل کاذب. *False* (*or borrowed*) *hair*, موي عاریتي. *A false syllogism*, قیاس کاذب.

Falsehood, falseness, falsity, دروغ, عدم حقیقت, کذب ᴀ, کاذبت ᴀ, تزویر ᴀ, ناحقّ, نفاق ᴀ. v. *Duplicity, deceit, treachery, perfidy.* — *A falsehood*, دروغ. v. *Lie.*

Falsely, بدروغ, بر عکس. v. *Feignedly.* — *To accuse falsely*, افتراساختن, اسناد کردن, تهمت کردن, بهتان نمودن.

Falsification, تمویه ᴀ, تقلید ᴀ, تغلب ᴀ, تزییف ᴀ, تلبیس ᴀ, زور ᴀ, تزویر ᴀ. v. *Counterfeit, confutation*

Falsified, مزوّر ᴀ.

A falsifier, مزوّر A , تلبیس کننده , فریبنده . v. *Counterfeit, liar, forger.*

To falsify, مزوّر ساختن , تزییف نمودن , تزویرکردن . v. *To adulterate, counterfeit, confute, violate, lye.* — *To falsify intelligence*, خبرتمویه کردن .

To faulter, v. *To hesitate, stammer.*

FAME, نام , شهرت A , اشتهار A , ناموري , نیکْ نامي , ذکرِ جمیل , ذکر A , ناموس A , طنتنه A , طنین A , عرض A . v. *Renown, reputation.*—(*report*), خبر A , آواز , آوازه , صوت A , صیت A . v. *Rumour.*

Famed, نامور , مشهور A , نامدار . v. *Famous, celebrated.*

FAMILIAR (*domestic*), عیال پیوند , اهلِ بیت , خانگي , خانمان منسوب . — (*intimate*), مؤلّف A , آشنا , همدم , صاحبِ , دوستاني , همدل , همراز , مهربانگو , خوش اخلاق , خلیق A , ملایم A , حلیم A , مروّت , بي تکلّف , غیرِ تجیلات . v. *Easy, free.* — (*accustomed*), معتاد A , مألوف A , آموخته . v. *Known.*

A familiar (*acquaintance*), دوست , مشارک A , آشنا , همدم . v. *Companion, friend.* — *A familiar spirit*, تابع A . *To render familiar*, رام نمودن , تانیس ساختن , مصاحب کردن . v. *To tame.*—*To be familiar* or *intimate*, مصاحب , اشنا شدن , همحال شدن , بودن .

Familiarity (*intimacy*), آشنائي , انس A , الفت A , انس A , قربت A , مقارنت A , همدمي , مصاحبت A , معاشرت A , استیناس A , مجاورت A , الفتگري , موانست A . v. *Friendship, affability.*

To familiarize (*render easy*), مولف نمودن , آسان کردن , متأنّس کردن , از عادت تسنیت ساختن . v. *To facilitate, render familiar.*

Familiarized, مولف A , متأنّس A , آسان کرده شده .

Familiarly (*unceremoniously*), بي تکلّف , غیرِ تجیلات . — (*commonly*), بسیار بار , چند بار . (*easily*), بي , آسانه , غیرِ معسرت , سهلانه , دشواري .

A FAMILY (*those who live under the same roof*), اهل A , خورنده , عیال , قبیله A , اهل الدّار A , اهلِ بیت A , اولاد و اتباع A . (*those who descend from one common ancestor*), نسل A , نسب A , اصل A , خانواده , خانمان , خاندان , آل A , نژاد , قوم A , طایفه A , دودمان , ابوّت A , بیت A , تبار A . v. *Tribe, race, generation, class, species.* — *The family of a deceased friend*, توابعِ یارِ متوفي . — *The chief of a family*), فایش A . — *The father* or *master of a family*, صاحبِ خانه . v. Under *father*.—*The mistress of a family*, امّ المنزل A , عوان A , امّ المثوي . — *In a family way*, *en famille*, بوجهِ خانگي . — *Of a good family*, شریف انساب . — *Of a mean family*, بد نژاد . v. Under *birth.*

FAMINE, قحط A , قحط سالي , جوع A , جوعت A , جلیفت A , جدب A . v. *Dearth, scarcity, hunger.*—*Famine and pestilence*, قحط و طاعون A . *A year of famine*, قحط سالي , از قحط مردن . — *To perish by famine*, هلکت A .

To FAMISH (*kill with hunger*), تغریث , تجویع کردن , از گرسنگي کشتن , ساختن . — (*to die of hunger*), سغبان شدن , جایع بودن , مردن . v. *To starve.*

Famishment, گرسنگي , مجاعب A , فاقه A , جوع A . v. *Hunger.*

FAMOUS, نامدار , نامور , مشهور A , معروف A , آوازه , دار . v. *Celebrated, renowned.*

Famously, مشهورانه , معروفاً A , با شهرت A .

A FAN, باد کش , باد زن , مروحت A (plur. مراوح), باد وردة , باد ربیه , باد فر , باد بار , باد ویز , باد پیز , وارف A . v. *Ventilator.*

To fan, تروّح ساختن , تروّح کردن , باد کشي کردن .

Fanaticism, fanatick, &c. v. *Enthusiasm, &c.*

FANCIFUL (*imaginative*), متخیل A , متصوّر A , خیالي , بي قرار , خود سر , وسواسي , واهم A , وهمي , صاحبِ سفه , خود خو . — (*capricious*), v. *Inconstant, whimsical, fantastical.* — *A fanciful humourist*, خود راي .

Fancifully, متخیلاً A , واهمانه , با خیال , بر وجهِ وهمي . v. *Fantastically.*

Fancifulness, قوتِ خیال , اندیشه و راي بي تدبیر . v. *Caprice, whim, fancy.*

Fancy (*imagination*), تخیل A , خیل A , خیال A , تصوّر A , توهّم A , وهم A , مخیلت A , متخیلت A , ظنّ A , فکر A , ملاحظت A . — (*conception, opinion, thought*), مانا A , قیاس A , زعم A , خاطرت A , فهم , پنداري . v.

Idea.—(*caprice*), سفه ع , طيرت ع , عدم قرار , خود سري . v. *Whim.*—*Following his own fancy*, خود كام . — (*inclination, liking*), عطف ع , ميل ع , رغبت ع , شوق ع , خواهش . مودّت ع , محبّت ع , ممال ع , هوادت ع , ازرم ع . *The power of fancy*, متخيلت ع , قوّت واهمت , قوّت خيال . *Fancies*, تخيلات ع , خيالات ع , مخايل ع , اوهام ع , وهوم ع . *A sally of fancy*, بداهت ع , بديهت ع .

To fancy (*imagine*), ظنّ داشتن , وهم داشتن , خيال نمودن , مودّت , خاطرت نمودن , — (*to like*), پنداشتن . تصوّر كردن , مايل شدن , محبت داشتن , جفتن .

A FANE, معبد ع . v. *Temple.*

Fanfaron, v. *Bully.* — *Fanfaronade*, v. *Bluster.*

FANG, *fangs* (*tusks of a wild boar, &c.*), دندان جانور , سگدندان , دندان ناب . v. *Teeth.* — (*talons*), چنگ , ناخن , چنگال . v. *Claw, nail.*—*To fang*, چنگ در زدن , صاحب دندان , چنگ دار . با چنگال گرفتن . *Fanged*, غير چنگال , بي دندان . *Fangless*, نو آموز .

FANGLED or *new-fangled*,

A FANTASM, طايف ع , خيال ع . v. *Phantom.*

FANTASTICAL, *fantastick*, متخيل ع , خام خيال , دورو , سبكپاي , سبكسر , هرجائي , بي قرار , خودرائي , غير ثابت , طايش ع . v. *Fanciful, capricious, irrational.*

Fantastically, بر وجه وهمي , از قوت خيال .

Fantasticalness, v. *Caprice, fancifulness.*

Fantasy. v. *Fancy, idea, imagination.*

FAR, دور , باعد ع , بري , قاصي ع , مبعد ع , بعيد ع , برغ ع . v. *Distant, remote.*—*To remove far off*, دور كردن , بعيد كردن . *To be far off*, بعيد بودن , دور شدن . *To go far off*, دور رفتن , بعيد رفتن . *Not far off*, غير بعيد . *Very far off*, دورا دور . *From afar*, از دور , من البعيد ع . *Far from us*, دور از مايان . *Far from right*, بعيد عن ع , الصواب . *Far more*, غالباً ع , في لغالب ع . *Far-fetched* (*brought from a remote place*), از دوري كشيده , از دور آورده . *A far-fetched comparison*, تمثيل بعيد فهم , تشليد نا پسنديده , تشبيه نا تشبّه , مثل بي تمثيل , دور رس . *Shooting far*, دور انداز .

Farce, farcical. v. *Comedy, comical.*

To FARE (*feed*), طعم كردن , اكل كردن , خوردن . v. *To eat.*—*To fare or live well*, عيش و عشرت كردن , نزل خوردن . *How fare you?* v. *How do you do.*

Fare (*food*), قوت , خورد , خوردني , گذران , خوراك , اكل ع . v. *victuals, meat.*—*Delicate fare*, معيشت ع , غدا ع , يم , طعم ذوق و صفا , نزل ع . v. *Delicacies.* — *Scanty fare* (*just enough to preserve life*), قوت لايموت ع . *A bill of fare*, طعام نامه , خطّ خوردني . *A fare* (*for crossing a river, &c.*) باج عبور , نولون ع , نول ع .

FAREWELL, پناه خدا , خدا حافظ , وداع ع , الوداع , ياهو ع, *q. v.* والسّلام ع , والدّعا ع , سلام عليك ع . — *To bid farewell*, درود , سلام دادن , ياهو كردن , الوداع گفتن , — (*leave to depart*), توديع نمودن , دعا گفتن , پدرود ساختن , كردن , دستور ع , اذن ع , اجازت ع , رخصت ع . *To take leave or farewell*, اجازت گرفتن . — *And with this farewell*, باقي والدّعا ع , باقي والسّلام ع .—[used at the end of letters].

A FARM, اجاره ع , مزرع ع , مزرعت ع . — (*A great landed estate*), زميندارى .

To farm (*let a farm*), التزام , بكرايه دادن , اجارد دادن , استجاره , اجارد گرفتن , — (*to take or hire a farm*), ساختن . زراعت كردن , — (*to cultivate the ground*), كرايه كردن , كردن .

A farmer (*one who rents lands, &c.*), مستأجر ع , اجارد دار , يازي , انگشپه , بزرگر , دهقان , فلاح ع , (*husbandman*), ملتزم ع , اريس ع (plur. ارارست). — *A farmer of tolls, &c.* خراج گير .—(*a great land-holder*), زميندار .

FARMOST (*most distant*), ابعد ع , دورترين .

FARNESS, دوري , بعد ع . v. *Distance,*

A FARRAGO, خلط ع , همزجت ع , قرش مرش . v. *Medley.*

A FARRIER, خربخشد , خربخسك , خربشك , نعلبند , بيطره ع , بيطار ع , بيطر ع , — (*a horse doctor*), حكيم اسپ , كالنگ , بتيال . *A farrier's paring-knife*, كالنگ .

FARROW, خنوص ع . v. *Pig.*

A FART, ضراط ع , تيزتيب , باد , تيز , تيز , كوز , كوژ , ضرط ع , ضورط ع , فرقاع ع .

To fart, تيزيدن , تيزدادن , باد زدن , تيزدادن , كوزيدن , ضرط ساختن , ضراط زدن .

FARTHER (*more remote*), دورتر , سوتر , متباعد ع , پيشتر , قصوا ع , اقصي ع .

To farther. v. *To advance, facilitate, promote.*

Fartherance. v. *Encouragement, promotion.*

Farthermore, farther, پس , نیز پس , هم , دگر , دیگر , غیر ذا ع , ماعدا ع , آنجا . v. Also *moreover, besides.*

Farthest, دورترین , ابعد ع .

To FASCINATE, جادو کردن , شیفته کردن , مفتون کردن , چشم زدن , چشم بستن , چشم بند نمودن , افسون کردن , فرهست , نیرنگ زدن , نظرت ساختن , ضرب العین نمودن , رقي ساختن , لعطه کردن , سحر ساختن , نمودن . v. *To bewitch, enchant.*

Fascination, زخم چشم , چشم زخم , جادو , افسون , نیرنگ , لعطه ع , فرهست , رقي , نظرت ع , زبان بند , سحر ع , ریو , شید , آیند , ضرب العین ع . v. *Enchantment, amulet, spell.*

Fascinated, مرقي ع , مسحور ع , مفتون ع , مظبوب ع , &c.

Fascinating (adj.), چشم بند , سحرساز . — *A fascinator,* چشم زننده , زبان بند .

FASHION (*form*), صورت ع , وجهت ع , وجه ع , روس , شکل ع , خلقت ع , ظاهرت ع , سفت ع , اسلوب ع , رسم ع , گونه , سحنا ع , سحنت . v. *Form, shape, figure.* — (*custom*), طور ع , پیشه , طریق ع , آیین , عادت ع , دستور ع , منوال ع , اصول ع , قاعده ع , طرز ع , طرع ع . v. *Mode, manner, way, habit, practice.*—*A fashion of dress,* کسوت ع .— (*rank*), شان , شرافت ع , نجابت ع , مرتبه ع . — *According to the fashion,* موافق دستور , علي وجه ع . v. *Fashionable.*

To fashion, تصویر ساختن , شکل نمودن , صورت کردن , لایق , موافق کردن , ساختن , صورت بند شدن , تشکیل کردن , بطریق نمودن , ساختن . v. *To form, adapt, fit, mould.*

Fashionable (*established by mode* or *custom*), موافق دستور , مناسب ع , لایق قاعدت ظریف , موافق العادت ع , رایج ع , الطریق . — (*not vulgar*), شریف ع , کریم ع , نجیب ع , ظریف ع . v. *Dignified, elegant.* — *To become fashionable,* در عادت آمدن . v. *To prevail, flourish.*

Fashionableness, ظرافت ع . v. *Elegance.*

Fashionably, بوجه ظریف .

Fashioned, ساختن , متشکل ع , منصوع ع , &c. v. *Formed.*

To FAST, روزه داشتن , روزه دار شدن , صوم کردن , فاقه کردن , فاقه کشي کردن , پرهیز کردن , صایم بودن .

A fast, غرف ع , پرهیزگاري , پرهیزي , صوم ع , روزه , ناشتایي . *A fast day,* روز روزه , روز صوم .

FAST (*firm, fixed, immoveable*), مضبوط ع , مستحکم ع , ثابت ع , مقرر ع , استوار ع , پایدار , برقرار , محکم ع , قایم ع , متثبت ع , ثبیت ع , منقرد ع . v. *Fixed, steady.*—(*swift, quick*), عجل ع , چالاک , چست , شتاب , جلد , زود , مسرع ع , سریع ع , جلد رو , تند , تیزرو , تیز , شتابنده . — *To run fast,* تازیدن , زود رفتن . *To stand fast,* پا ماندن . *Fast and loose,* نا پایدار , هرجایي , بي قرار . — *Fast by,* نزدیک , قریب ع .

To fasten or *make fast,* مضبوط کردن , استحکام کردن , بند , مقرر کردن , ثابت ساختن , برقرار کردن , کردن . v. *To fix, shut.* — (*to cement, conjoin*), پیوستن , بهم , بهم نمودن , جمع کردن , مقرون ساختن , متصل نمودن , زدن .

Fastened, مقرون ع , بند کرده شده , مضبوط کرده , مستحکم ع , برقرار , مکبن ع , مقرر ع . v. *Fixed.*

FASTIDIOUS (*disdainful*), خانف ع , پر مستغني ع , گستاخ , متکبر ع , مغرور ع , اهانت . v. *Squeamish.* — *Fastidiosity.* v. *Disdain.*—*Fastidiously,* بامذمت , استهزاً ع , استنکافاً ع , با اهانت , استکراهاً ع .

FASTING (*subs*). روزه داري , صوم ع . v. *Fast.*

FASTNESS, قرار ع , رسوخ ع , استواري , استحکام ع , مضبوطي , پایداري , ثبات ع . v. *Firmness, fixedness, stability.* — (*security*), امان ع , امیني . v. Also *strength.*—(*a strong place*), حصار استوار , حصار , حصن حصین , محصن ع , دربند . v. *Castle, fortification, pass.*

FAT (*adj.*), سامن ع , سمین ع , پي دار , چرب , فربه , غندر ع , کبز , دحسم ع , جسیم ع , دخیس ع , مسمن ع , دیاصت ع , دیّاص ع , قلحزّ ع , شنون ع , غمیدر ع , ضمخر ع , لدیس ع , لنبه , رخودت ع , رخود ع , بلز ع , بادن ع , بدع ع , ذاخر ع , عجنت ع , عجنا ع , جحدل ع , نبیل ع , مسمنت , وریهت ع , وري ع , زهلوق ع , جامد ع , ربل ع , دلخ , دلوخ . v. *Plump, corpulent, gross, coarse, fleshy;* also *wealthy.* — (*greasy, oily*), روغن دار , چرب , دهن ع , دهین ع , شحیم ع . — *Fat and lean,* چربنزار . *Fat meat,* وري .

To fat. v. *To fatten.*

Fat (*subst.*), پيد , شحم A*, دهن A , پيه , پي , چربي , سمنت A , سمن A , روغن , ندي A , سعن A , مكال A . v. *Fatness, grease, tallow, oil.* — *A bit of fat,* A شحمت . — *The fat on broth, &c.* چربو , چربش . چربه , آب روغن , زريقا A .

A fat (*vessel*), A حوض , چه بچه , دن , دان . v. *Vat.*

FATAL (*deadly*), A هلاهل , A مهلك , A قاتل , ممييت A , ممية A , A مخرب . v. *Mortal.* — (*inevitable, destined*), لا محالي A , غير مكتلي , غيبي , مقدر A , قضائي .

Fatality, fatalness, قضاي , داعيت A , تقدير A , قضا A , قضاي وطر , مبرم . v. *Fate, predestination;* also *danger.*

Fatally (*by the decree of fate*), با تقدير , ازتقدير , با قضا . — (*mortally, destructively*), مهلكانه , از حكم خدا , قدير , مخربانه , هلاهلانه , قاتلا A .

Fate, A قضا , A قاضيت , تقدير A (plur. تقادير), A نصيب , فلك A , نوشت خدا , سرنوشت , طالع A , قسمت A , منيA , A منيت (plur. منايا). v. *Fatality.*—(*death*), A موت , A فات , الاجل A , أجل A , مرگ , وفات A . v. Also *destruction.*—*Cruel fate,* جلاد فلك .

Fated, A مقدر , A منقدر , سرنوشت , A موعود . v. *Predestined.*

A FATHER, پدر , پذر , اب A , ابو A , ابا A , بو A , باب , بابا , والد A , جدّ A . v. *Ancestor, sire.*—*Father and mother,* پدر ومادر , والدين A . v. *Parents.*—*My father,* or *O my father!* پدرم , ابي A , ابت A , ابات . *The father of a family* (*the master of a house*), صاحب , صاحب خانه , خديو , هيله , كدير , كدينه , كتخداي , خاندار , بيت . *His illustrious father,* والد ماجدش . *The Almighty father,* پدر علي قدر . v. God.—*A deceased father,* (literally *a father whose nest is in paradise*), والد بهشت اشياني . —*A step-father* (*mother's husband*), بد , پدراندر , خسو , خسرك , خسر , بخت , A راب . *A father-in-law* (*wife's father*), پدر زن , خسرينه . *The father of the king* (*a royal title*), باب خان . — *Fathers,* پدران , بابايان , A اجداد . v. *Ancestors.* — ابو *abu* is often used metynomically in the formation of Arabic compound epithets; which are applied as proper names to rational and irrational beings, as well as to things inanimate; as *The father of desires* (*a lover*), ابو اطلاب . *The father of the wife* (*a husband*), ابو المرءت . *The father of sorrow* (*the devil*), ابو مرّه . - *The father of the watch* (*the cock*), ابو اليقظان . *The father of the curled hair* (*the wolf;* also *the fox*), ابو جعد . *The father of stratagems* (*the fox*), ابوحنبس . — *The father of defence* (*a fortified town*), ابو منمور . *The father of life* (*rain*), ابو الحيات . *The father of health* (*sugar*), ابو شنا . — *The father of excellence,* ابو الفضل . *The father of beneficence,* ابو الجود . *The father of perfection,* ابو الكمال . *The father of redemption,* ابو الفدا . *The father of beauty,* ابو الحسن . *The father of the servant of God,* ابو عبد الله . [The proper names formed, in this manner, by the Arabians, are very numerous.]

To father (*own as a child*), بجاي فرزند قبول كردن . v. *To adopt.*—(*to supply with a father*), پدر دادن , والد بخشيدن . —(*to impute any thing to another*), اسناد كردن , حمل ساختن . — (*to adopt* or *own any thing*), اعتراف كردن , اتخاذ نمودن . v. *To adopt; ascribe, impute; assume, acknowledge.*

Fatherhood, ابوّت A , پدري .

Fatherless, بيكس , يتيم A , غير والد , بي پدر .

Fatherly, بطور والد , بوجه پدر , ابوي , پدرانه , پدري .

A FATHOM, A بوع (plur. ابواع), ياز . v. Also *reach, penetration.*

To fathom (*measure with a fathom*), با بوع پيمودن . —(*embrace*), در آغوش گرفتن . — (*to take the depth*), عمق پيمودن , رسيدن , يافتن , وادي قياس كردن . —(*to master, acquire, reach*), ظهور كردن , اندوختن , غالب شدن , بتصرف آوردن . v. *To acquire, overcome.* — (*to penetrate, find out*), دريافت كردن , متلع شدن , ننان يافتن , دررفتن .

Fathomless (*bottomless*), غير بون , بي ته . — (*embraceless*), بلا آغوش .

To FATIGUE, *fatigate,* مانده كردن , اويده ساختن , اويدن , نهك , نهاكت كردن , انجاليدن , افكار نمودن , اتعاب كردن , كد دادن , كردن . v. *To tire, weary.*

Fatigue, مانده گي , A تعب , A كدّ , A اتعاب , A خبال , عناء , A نهاكت , A نهك .

Fatiguing (*part.*), مانده كنان , A منتهك , A موجب الاتعاب .

Fatigued, اويده , تعب A , A متعوب , افكار , مانده . —

To be fatigued, متعوب بودن , افگار شدن , مانده شدن , متعوب بودن . *A mind fatigued and full of cares*, دل افگار نصب نمودن . پر افکار .

A FATNER, فربه کننده , سامن کننده .

Fatness, اقتراره , بُدُن ▲ , سمن ▲ , سمانت ▲ , فربهي , قدنت ▲ , ودک ▲ . v. *Corpulence, plumpness, fat*; also *fertility*.

Fatted, فربه کرده شده , چرب کرده شده , &c. v. *Fat*.— پرواري , پرواي , پرورده . *A fatted sheep*, اکولت ▲ . *A fatted ox*, گاو پرواري .

To fatten (*make fat*), پروردن , فربه کردن , چرب کردن , &c. — (*to be* or *become fat*) مستوفر نمودن , تسمین ساختن , پرورده کردن سامن , پرورده شدن , چرب گردیدن , فربه شدن چرب , فربه کرده شده , مستوفر بودن , گشتن . — *Fattened*, مسمنت ▲ , مستوفر ▲ , پرورده , کرده شده .

Fatuous. v. *Foolish, stupid, impotent*.

A FAULT, قصور ▲ , غلط ▲ , خطا ▲ , تقصیر ▲ , عیب ▲ , قباحت ▲ , جریمت ▲ , زلّت ▲ , سقط ▲ , گناه , سهو ▲ , صلّ ▲ , خیس ▲ . v. *Error, offence, crime*. — (*defect*), نقصان ▲ , نقص ▲ , قصور ▲ . v. *Blemish, want*.

Faultily, ازخطا , ازعیب , دروجه .

Faultiness, گناگاري , خطاداري , تقصیرواري , عیب داري . v. *Badness, viciousness, delinquency, wickedness, sinfulness*.

Faultless, بي غلط , بلا تقصیر , غیر خطا , بي عیب , لاجرم ▲ , بي نقصان . v. *Blameless, perfect*.

Faulty, جرمناگ , جریم ▲ , خطادار , تقصیروار , عیب دار , پر سهو , اهل گناه , گناگار , ذمیم ▲ , مذموم ▲ . v. *Erroneous, defective, guilty, criminal*.

FAVOUR, مهرباني , ملاطفت ▲ , لطف ▲ , توجّه ▲ , حمایت ▲ , عنایت ▲ , شفقت ▲ , تفضّل ▲ , کرم ▲ , فضل ▲ , رافت ▲ , دوستي , یاري , مدد ▲ , مساعدت ▲ , همّت ▲ , رفق ▲ , نصرت ▲ , اسعاد ▲ , اهتمام ▲ . v. *Countenance, aid, help, assistance, support, kindness, friendship*. — (*benefit*), انعام ▲ , احسان ▲ , منعمت ▲ , نعمت ▲ , حسنت ▲ . v. *Gift*.— *Favours*, تلطّفات ▲ , اعطاف ▲ , عواطف ▲ , همم ▲ . — (*vindication*), اعتذار ▲ , معذرت ▲ , عذر ▲ . — (*lenity, mildness*), التیام ▲ , آهستگي , ملایمت , نرمي . v. *Gentleness, mitigation*; also *feature*; *leave, pardon*. — *By favour*, ازروي مهرباني , از لطف , تلطّفاً ▲ .— *By the favour of God*, از لطف خدا . — *In favour*, ازبراي خاطر . — *To curry favour*, نوازش نمودن , استعطاف کردن .

To favour, لطف کردن , توجه کردن , عنایت نمودن , فیض , معین کردن , ملاطفت کردن , مهرباني کردن , بخشیدن , مدد , مؤدکار شدن , نازیدن , ارزاني کردن , حمایت دادن , نصرت , یاري کردن , دوست بودن , احسان ساختن , نمودن , منتصر نمودن , ناصر بودن , امداد و یاري ساختن , نمودن , نوازش نمودن , نواخت کردن , نواختن , مساعدت کردن , هواداري آوردن . v. *To support, assist*.

Favourable (*kind*), مهربان . v. *Kind*. — (*propitious*), معین , امداد کنا , لطیف ▲ , موافق ▲ , مسعد ▲ , مسعود ▲ , ساز . *A favourable wind*, باد مراد , باد موافق .

Favourableness, مهرباني , رافت ▲ , شفقت ▲ . v. *Benignity, kindness*.

Favourably, با لطف , مشفقانه ▲ , لطیفانه ▲ , بوجه مهربان , با مساعدت , دوستانه .

Favoured, مهرباني کرده شده , نوازیده , نواخته , مسجمي ▲ , منصور ▲ , مستجن ▲ . v. *Protected*.—*Well-favoured*, خوب , پري پیکر , نیک منظر , پاک رو , رو . v. *Beautiful*. — *Ill favoured*, کریه المنظر ▲ , زشت رو , ترش چهره . v. *Ugly*. — *Well-favouredly*, بوجه جمیل . — *Ill-favouredly*, بوجه مکروه .

A favourer, *fautor*, مهرباني , احسان نماینده , عنایت فرماینده , نوازش نماینده , مساعده کننده , مشفق ▲ , مهربان , کننده . v. *Friend*.

A favourite, جانان , هوادار , دلخواه , دلبر , مصاحب ▲ , خاطرخواه , مرغوب ▲ . v. *Friend, mistress, sweetheart*. — *A royal favourite*, یار پادشاه , ندیم شاهي , ملازم سلطان .

A FAWN (*young deer*), غزال , بره , آهو بره . v. *Deer*.

To FAWN (*court servilely*), خایه برداري , چاپلوسي کردن , ریش خند ساختن , تبصبص دادن . v. *To flatter*. —*A fawner*, خایه بردار , چاپلوس , حمدت , ریشخند , سپیدکار , خوش آمدي . v. *Flatterer*.

Fawningly, حمدت اسا , با خوش آمدي , ازروي چاپلوسي , با ریشخند .

FEALTY, نمک حلالي , نمک داري , وفاداري . v. *Fidelity*. *An oath of fealty*, سوگند وفاداري . v. *Homage*.

FEAR, ترس , بيم , باک , وحشت ا , دهشت ا , هول ا , هراس , خوف ا , خيف ا , خيفت ا , روعت ا , تخاشي ا , نهيب , وجل ا , هراک , نفرين , ستوه , کشمکش , سک , رهبا or رهبي ا , رهبوت ا , افکل ا , گيار , ورع ا , خشيت ا , وله ا , تراد , وجل ا , شکفت ا , شکوه ا , مهابت ا , هيبت ا , هيب ا , ياس . v. *Dread, horror, terror, awe.* — *The fear of God,* ترس خدا , تقوا ا , تقات ا , تقي ا , ورع ا . v. *Piety.*—*The fear of death,* بيم جان . *In fear of ruin,* در بيم هلاک . *From fear of his power,* از بيم سطوتش .

To fear, ترسيدن , خوف وهراس داشتن , دهشت داشتن , نهاديدن , هراسيدن , خوف و خشيت نمودن , در بيم بودن , خستن , نهاريدن , نهيبيدن , شکوهيدن , هروکيدن , باليدن . v. *To dread.*—(*to make afraid*), ترسانيدن . v. *To frighten, terrify.*—(*to be anxious*), دلتنگ , مکدر بودن , مضطرب شدن , گشتن .

Feared, ترسيده شده , &c. v. *Dreaded.*

Fearful, ترسان , ترس ناک , بيم , دهشت ناک , خايف ا , هايب ا , اشتردل , بزدل , سهمگين , وجر ا (fem. وجرت , وجرا). v. *Afraid, timorous, timid.* — (*awful*), مخوف ا . v. *Dreadful, terrible.*

Fearfully (*timorously*), با خوف , از ترس , از دهشت , مخوفا , هيبتوارانه , با حرمت , هايبانه , وجرانه .—(*awfully*), با هيبت . v. *Dreadfully, terribly.*

Fearfulness, ترسناکي , هول ناکي ا , هيبت ا , هراسه , ورع , تراد . v. *Fear, terror, timidity.*

Fearless, بي باک , بي پروا , بلا ترس , غير هراس . v. *Courageous.*

Fearlessly, از بي پرواي , از بي باکي .

Fearlessness, بي باکي , عدم پروا . v. *Courage, intrepidity.*

Feasible. v. *Practicable, plausible.*

A FEAST (*great entertainment*), مهماني , ضيافت ا , جشن , بزم , ميزد .—(*holiday*), عيد ا . v. *Entertainment, banquet;* also *festival.*

To make a feast (*entertain sumptuously*), مهماني دادن , ميزد نمودن , ضيافت کردن , بزم ساختن . — (*to fare sumptuously*), عيش و عشرت کردن .

A feaster (*entertainer*), ضيافت کننده , مهماندار . — (*an epicure*), شکم پرست .

A FEAT, کار , کردار , عمل ا , غزا ا . v. *Action, deed, exploit, trick.*

Feat. v. *Neat, nice, skilful.*

A FEATHER, پر , ريش ا , ريشت ا , بزير , عجوز ا , شکيز ا , دخل ا , *Fine feathers,* صمعا ا . v. *Plumage.* —*The feathers of an arrow,* پرگيري , تالش , قذت ا (plur. قذان).—*Feather and wing,* پرو بال . — *Feathers of ostriches,* زف ا . — *Feathers of herons* (*as worn on the head*), زلف , کرتک . *A plume of feathers,* سرقوچ . *The long feathers in the wing,* ريش جناح , شهپر , پر بال , تيرپر . *The first feathers on young birds,* پرشهي , گندامويه , موي . — *To change feathers* or *moult,* تنسيل کردن , قرنست ساختن . — *Feathers falling from birds when moulting,* نسال ا . *Feathers flying through the air,* هفو ا . *Tips of feathers,* زيزي ا , زيزا ا , زازيت ا (plur. زيازي). *To bristle up the feathers* (*as a cock, &c*), تنفش ساختن . *Feathered on the legs* (*as a dove*), مسرول ا . *To begin to have feathers,* تشويک کردن .

To feather (*adorn with feathers*), با قشع , با سرقوچ اراستن , زينت کردن . *To put a feather to an arrow,* قذ کردن , معبر ساختن . — *To feather one's nest* (*accumulate wealth*), مال فراهم آوردن .

Feathered (*covered with feathers*), با پر پوشيده . — (*adorned with feathers*), با سرقوچ آراسته . *Feathered* (*as an arrow*), تالش دار , معبر ا .

Featherless, بي پر , بي پر و بال .

Featly, v. *Neatly.*—*Featness,* v. *Dexterity.*

FEATURE, چهر , چهره , سيما , روي . v. *Countenance, face.* — *A feature* or *lineament of the face,* سر ا (plur. اسرار , اساريد), اثر ا (plur. آثار). v. *Form.*

FEBRUARY, سپندارمز , اسفندارمز , سباط ا .

Feces, feculence. v. *Dregs, lees, excrement.*

Fecundity. v. *Fruitfulness.*

FED, معلوف ا , پرورده .

FEDERAL, عقد منسوب .

A FEE (*reward*), اجر ا , محنتانه , صله ا , عوض ا , مزد , ثواب ا . v. *Perquisite, hire.—The fee to a judge for deciding a partition of inheritance,* رسم قسمت . *A broker's fee,* دلالة ا , دلالي , دستوري . — *Fee of office,* رسوم ا . — *To fee,* عوض دادن , *&c.* v. *To reward, pay, bribe, hire.*

FEEBLE, ضعيف ا (plur. ضعفا) , بي قوت , نا توان , كم زور , زبون , سست , عاجز ا , خور , زبيل ا , نحيف ا . v. *Weak, debilitated, sickly. — To make feeble,* نا توان كردن , ضعيف , كم زور شدن *To be* or *become feeble,* بي قوّت كردن . گشتن .

Feebleness, خور ا , سستي , ناقوتي , ناتواناي , كم زوري , ناتواني , فتور ا , عدم قوّت , ضعف ا , عجز ا . v. *Weakness, imbecility. Feebly,* ضعيفانه , عاجزانه , ازنا تواني .

To FEED (*supply with food*), پرورش كردن , پروردن , خوراندن , خورانيدن , طعام دادن , ماكول نمودن , خورش دادن — (*to take food*), اكل ساختن , تطعيم كردن , خوردن . — (*to pasture*), مهل ساختن , رعي كردن , چريدن . *To feed cattle on hay* or *grass,* علف كردن . v. *To pasture, graze;* also *to supply, furnish, nourish, cherish. — To feed with hope,* اميد دادن , اميدوار كردن .

A feeder (*giver of food*), خوراننده , خوراك دهنده , آكل ا , خورده , خورنده , ماكول بخش , پرورنده , مطعم ا . — (*in composition*), خور , خوار ; as خوش خور *A nice feeder,* مفت خوار *Who feeds for nothing.*

To FEEL (*touch*), مسل كردن , لمس كردن , لامسه ساختن , پرواسيدن , پرواس كردن , مماس ساختن , بشليدن , برسيدن , مسح كردن . v. *To handle. — To perceive,* معلوم كردن , تفهم , حسي كردن , احساس نمودن , ادراك ساختن , دريافتن , ساختن . *To feel the pulse,* نبض ديدن . *To feel* (*to have sensibility, to be gentle, merciful*), ملايمت , نرم دل بودن . رحمت نمودن , داشتن .—*To feel pleasure,* ذوق و صفا داشتن . *To feel pain,* رنجيده بودن , درد داشتن .

Feel (*feeling, touch*), لمس ا , لامسه ا , مسح ا , مس ا , مماست ا , مماس ا . *The power of feeling,* قوت لامسه . — *Feeling* (*perception*), احساس ا , ادراك ا , تفهم ا , فهم ا , دريافت , دريابي , حس ا . (*sensibility, tenderness*), نرم دلي , ملايمت ا , رحمت ا , شفقت ا . v. *Compassion.* — (*mild, gentle*), لطيف طبيعت , ملايم ا , نرم . *Feeling one another,* لمس كردن يك ديگر , تماس ا .

FEET (plur. of *foot*), حوافر ا , اقدام ا , پايان . *The two feet,* رجلان , دو پايان . *A man maimed in the feet,* غير اقدام , بي پايان , بي پا .—*Feetless,* چنگلول , چنگلوك .

To FEIGN (*dissemble*), حيله كردن , صورت معامله كردن , ستر ساختن , مدارا كردن , ساختن , تغافل كردن , بهانه كردن , ريا كردن . v. *To pretend.—To feign ignorance,* تجاهل كردن . *To feign sickness,* تمارض كردن . *To feign* (*anger, as lovers*), دلالت ساختن , شيوه نمودن , نازيدن .—(*make a false show of*), اظهار كردن . v. Also *to forge, invent, counterfeit. — To feign a defeat and take flight,* اظهار هزيمت و فرارت عزيمت كردن .

Feigned, مزوّر ا , ساخته . v. *False, fictitious, pretended. A feigned retreat,* انهزام صوري .

Feignedly, صورتا ا , با صورت معامله , از بهانه , با ريا , صورتي , با تجاهل , بوجه ريا گونه . v. *Falsely, hypocritically.*

A feigner, مزوّر ا , سورت نما , ريا كار , سازكار , حيله باز .

A FEINT (*false appearance*), مغالطه ا , حيله , بهانه , حمله ساخته , هجوم صوري . — (*a mock assault*), صورت معامله . —*Feint,* v. *False.—To make a feint retreat,* اظهار فرار كردن .

To FELICITATE, باد , مباركي گفتن , مبارك باد كردن , استسعاد كردن , آمدن . v. *To congratulate. — (to render happy),* بهره‌مند نمودن , خوش كردن .

Felicitation, تهنيت ا , مباركي , استسعاد ا . v. *Congratulation.*

Felicity, آرام , فرحت ا , خرمي , بشاشت ا , خوشي , سعد ا , سعودت ا , سعود ا , سعادت ا , بركت ا , مباركي , فخرانيت , طالع ا , اقبال ا , ميمنت ا , بخت , نيك بخت , گر , فيروزي , كامكاري , كامراني , برخورداري . v. *Prosperity, happiness.—Eternal felicity,* خلد ا , سعادت ابديت . *Worldly felicity,* دولت دنيا .

FELINE (*belonging to a cat*), گربه منسوب . — (*like a cat*), هر آسا .

FELL (*cruel, &c.*), بي مروت , بي رحم , سنگ دل , بي , خونخوار , دريغ , ظالم ا , بي رحمت . v. *Cruel, bloody, ravenous.*

A FELL, جلد ا . v. *Skin, hide.—A fell-monger,* جلد فروش .

To FELL (*cut down*), قطع کردن , بریدن .— (*to knock down, level with the ground*), بخاک زدن , بزمین انداختن . *Fell.* pret. of *fall*—*A feller*, برنده , A قاطع .—*A feller of timber*, تبردار .

Fellness, خونخواري , &c. v. *Cruelty.*

A FELLOE (*circumference of a wheel*), گرد , دایر عجلت گردون .

A FELLOW (*companion*), A رفیق , A مصاحب , همتدم , همال , همنشین , همپشت , همسر , همپهلو . N. B. Fellow, in composition, is generally expressed by هم ; *as*—*A fellow traveller*, همراه . *A fellow student*, هم درس . *A fellow creature*, هم‌خلق , &c. v. *Associate, equal, peer, colleague.* —(*one thing suited to another, one of a pair*), A زوج , جفت . —*He has not his fellow*, بي نظیر است , بي همتا است . — *A fellow* (*sorry rascal*), حرامزاده , غیر معادل است . *A fine fellow* (*in commendation*), مردم نامدار , A فغاک . *A jolly fellow* (*a pot companion*), اهل ذات شریف , صاحب فضل , همتدح , همشراب , همبزم , یارباش , عیاس , A ندیم , A ندمان . —*A slavering fellow*, بفچ . — *A bed fellow*, همخوابه , A کمیع , همبستر . *A fellow-citizen*, همشهر . *A school fellow*, همتلمیذ . *A fellow artist*, همپیشه . *A fellow soldier*, همجنگ . *A fellow-servant*, همخدمتکار . *A fellow commoner* or *boarder*, همسفره , همکاسه . *A fellow lodger*, همخانه . *A play-fellow*, همبازي . *A fellow-labourer*, همبار , همساز , همکن . *Fellow-feeling*, همحس , A حسّ , همبازي , هماهنگي . v. *Sympathy.*

To fellow, موافق ساختن , هموار کردن , جفت کردن . v. *To pair.*

Fellowship (*equality*), برابري , هم چشمي . (*companionship*, &c.), رفیقي , همدمي , A معاشرت , A شراکت , اشتراک , A موانست . v. *Society, partnership, equality.* — *Good fellowship*, اشنايي , یارباشي . — (*festivity*), عیش و عشرت .

FELO-DE-SE, قتل نفس .

A FELON, گناه گار , A مجرم . v. *Criminal ;* also *cruel, traitorous.* — (*a whitlow*), A داحس , A داحرس .

Felonious (*wicked*, &c.), زبون , بد , A فاسد , شریر , A جریم , A فاجر . v. *Criminal, villainous.*

Feloniously, A فاجراً , بوجه مجرم , جریمانه , A شرارتاً , خبیثانه .

Felony, فساد کبیر , خطاگري , گناه کاري , گناه عظیم .

FELT (participle of *feel*), پرواسیده , A ممسوس , مسّ . v. *Touched, perceived.*

FELT (*cloth*), نمد . (*skin*), پوست , A جلد .— (*perceived*), v. *Feel.*

A FELUCCA (*small ship*), فلوقه .

FEMALE (*opposed to male*), ماده , مادینه , مادین . v. *Feminine.* *A female* (*of the human species*), زن , A عورت , A مرآت , A نسا , A انثي . v. *Woman.* *The female sex*, عالم نسا , A مستورات . *Female* (*apartments*, &c.), زنانه .

A feme covert, A زوجت , شوهردار , A تکین , منکوحت , AP خاتون . *A feme sole*, A بکر , دوشیزه . v. *Virgin, widow.*

Feminine (*soft, tender*), A نازک , نازنین , A ملایم , A ناعم , پاک مال , نرم . v. *Delicate*, also *female.* — (*unmanly, effeminate*), ناکس , نامرد . — *Feminine* (*in grammar*), A مونث . *The feminine gender*, A تانیث .

A FEN, گلابه , شورستان , A اجم (plur. اجام), کول , چرا , خرد . v. *Marsh, bog.*

FENCE (*guard, protection*), A حمایت , A صیانت , A حفظ . v. *Defence.*—(*an enclosure*), A احاطه , A محافظت , بندروغ , پرده , بنیان , A سدّت , A سدّ , حصار , AP سور . *A fence or lettice work*, درابزین , داربزین . v. *Mound, hedge, dam, dike.*

To fence, حمایت دادن . v. *To defend.* — (*to enclose*), پرده نمودن , درابزون کردن , داربزین ساختن , احاطه کردن , حصار دیوار نصب کردن . *To fence* (*with thorns*), برخیدن . — *To fence* (*with swords or foils*), مجالدت ساختن , با سیف , مضاربت ساختن , زد و خورد کردن .

Fenceless, بي حمایت . v. *Defenceless.*

Fenced (*defended*), A مصون , A محروس , A محفوظ .—(*enclosed*), با بندروغ , احاطه کرده شده , A محاط , A مشمول , A منحصر , سدّ شده .

A fencer (*swordsman*), A سیاف .

Fencible, ممکن صیانت .

To fend, v. *To defend, keep off, exclude.*

FENNEL, شمرت A , بسباس , شمار A , رازیانه , شبت . *Fennel seed*, برهلیا . — *Hogs fennel*, بخورمریم , بخور الاکرد A .

FENNY, اجم دار , اجمي . v. *Marshy.*

FENUGREEK, A حلبت , کارتنه , A شمبلید . *A preparation of fenugreek and dates given to women in labour*, A حلبت , A فیرت .

A FEOD (*land held by military tenure*), جاگیر , مدد معاش, سیورغال , قطیعت A , اخاذت A , زعامت A , بلوک .

Feodal, بلوک پیوند , قطیعت منسوب .

A feodal lord, feodary or *feodatory*, زعیم A , جاگیردار , بلوکدار .

To FERMENT (*be in agitation*), بجوش آمدن . (*as liquors*), مضر کردن , ترشیدن , آشودن , جوش خوردن . — (*to leaven*), مایه , تخمیرساختن , خمیرکردن , پشتجیدن . — (*to be fermented*), ترشیده شدن , آشورده شدن , نمودن . مختمرگشتن , مخمر بودن , ماصرگشتن .

Ferment, مایه , A خمیرت , خمیر مایه . — (*intestine commotion*), هنگامه , فتنه , غوغا , غلغله , خاستگي . v. *Tumult.*

Fermentable, ممکن خمیرت .

Fermentation (*of wine, &c.*), آشور , جوشش . (*leavening*), A تخمیر , A خمیر . — *Fermentative*, A مخمّر , خمیرساز .

FERN, سرخس , سرخم . — *Ferny*, پر سرخس .

FEROCIOUS, A وحشي , A وحشیه , درنده , خون خوار , تند , اهل حدّت , بدرام , A ظالم , درشت , سنگدل , A سکیز . v. *Fierce, wild, savage, rapacious, ravenous.*

Ferocity, A وحشت , درندگي , خونخواري , سنگدلي , درشتي , A ظلم , تندي , حدّت .

FERREOUS, *ferruginous* (*composed of iron*), آهني , آهنین , حدیدي .

A FERRET, گربه دله .

To ferret, v. *To discover, drive* or *hunt out.*

A FERRULE (*of a cane, sword-sheath, &c.*), نعل , پرازوان , A زج , سنیب , سني .

To FERRY (*cross over a river, &c.*), عبور رفتن , گذر کردن . — (*to carry over*), عبورکردن , عبورگذرانیدن . — (*to bring over*), عبور آوردن .

A ferry, معبر A (plur. معابر), راه گذار , گذرراه , گذرگاه , عبورگاه , گذاره , A مقطع (plur. مقاطع). *A ferry boat*, کشتي گذاره , A معبر . *The fare for crossing a ferry*, باج معبر . *A ferry man*, A ملّاح , ملّاح معبر .

FERTILE, A خصیب , A منبت , برومند , زرخیز , زرریز , A عشقت . v. *Abundant, fruitful, plenteous, rich.*

Fertileness, fertility, برومندگي , زرخیزي , زرریزي , A وطف , A غنیمت , برکت داري .

To fertilize, برومند کردن , سیرحاصل کردن , محصولدار برکت دادن , منبت ساختن , کردن .

FERVENCY, *fervour*, گرمي , گرما , A حرارت , A شوق . v. *Heat, eagerness, zeal, glow, warmth.*

Fervent, fervid, گرم , A حریر , A محرّ , سوزان , حارّ A , سرگرم , تاب دار , شوقدار , A حمي . v. *Hot, zealous, vehement.*

Fervently, از حرارت , گرمانه , A محرّاً , باگرمي , از شوق , با رشک . v. *Eagerly.*

To FESTER (*trans.*), تقرّح کردن , قرحه کردن . (*intrans.*) قرحه شدن . v. *To rankle, suppurate, corrupt.*

A FESTIVAL, A عید (plur. اعیاد), روز جشن , یوم عید , باعوث A , عید شریف . *The festival of Easter*, سعانین A , عیدالزیتون A , پاسقلیه . *The festival of palms*, A البابیت , عید قربان . *The festival of sacrifices at Mecca*, A اضحات , A اضحا , عید اضحا , یوم القربان A . *A joyful festival*, عید مسرّت .

Festival (*pertaining to feasts*), عیدي , عید منسوب . *Festival, festive, festivous*, شاد , خوش , خوش حال , دلفروز , شوخ طبیعت , شوخ , مسرور A , دلشاد , شادمان , فرحناک , خرّم A , فکه A , فارح A , فروح A . v. *Gay, joyous, cheerful.*

Festivity, نشاط A , عیش وعشرت , خوشحالي , خوشي , شادي , A مباح (plur. مباحات), A طرب , A خنخ , بنوک A . v. *gaiety, joyfulness, cheerfulness.*

To FETCH (*go and bring*), رفته آوردن.—(*to derive*), از مصدر مخترع کردن , صادر نمودن , آوردن . v. *To draw; reach, arrive.—To fetch a great price,* گران شدن , بگران بها فروخته *To fetch a low price,* ارزان , بگران مایه خریده شدن , شدن شایکیني مشترع شدن , بسبکمایه مبیع شدن , شدن *To fetch breath,* دم برآوردن .

A fetch, حیله ا . دغا , پیچ , فریب , بهانه . v. *Artifice, trick, stratagem.*

Fetched, آورده . v. *Brought.*

FETID, گنده , گندیده , متعفن ا , بد رایح , دم گرفته , شمعت , بخر ا , زهمه ا , ادفره , رایح ا , خنز ا , منتن ا , شمغنده , شمغندان , شمغند .

Fetidness, غشیه , گند , تعفن ا , عفونت ا , بدبوئ , نتن ا , غنده , رایحت بد , رایحت قبیحت , بد رایحت , کوژ , خموم ا . v. *Stink, smell.* *To render fetid,* بد رایح کردن , متعفن کردن , کنده کردن , تنتین ساختن , اجن ساختن , گنده بوي کردن . *To be or become fetid,* گندیدن , گنده بوي شدن , گنده گردیدن , تفرینیدن , شمغت بودن , شمغیدن , شمغندیدن , دم گرفتن .

A FETTER, *fetters,* زولانه , بندپا , زنجیر پاي , پاي بند , کرّ ا (plur. کرور). v. *Chains.—To fetter,* قید و بند , قید ا , بنده , جولانه , در زنجیر بستن , مقید کردن . —*Fettered,* با قید بسته , پابزنجیر .

A FETUS, جنین ا , نتیجه ا , لقیطت ا , سلالت ا , تامور ا .

Feud, v. *Feod, quarrel, contention.*

Feudal, feudatory, v. *Feodal, &c.*

A FEVER, تب , ح تپ , ا حما or حمي (plur. حمیات), حمّاي حمّي , ورد ا , حمّاي , حمّت ا . *A burning fever,* حمّي حرارت ا . *The cold fit of a fever* or *ague,* ام الکلبت ا , بیمار سیاه , سوز , راجف ا , حمّاي نافض , حمّي البرد ا , تبلرزه , لرزه , لرزه تب , حمّي وبات , وبا ا . v. *Plague.—A hectic fever,* تب دق , حمّي دق . *An intermitting fever,* تب نوبت , حمّي غبّ . *An unintermitting fever,* حمّاي دایم , حمّي مطبقت , سونو , حمّاي محرقت . *A malignant fever,* خوش . *The black fever,* بیمار سیاه . *To fever (catch a fever),* تب گرفتن , تاب , تب دار کردن , محموم شدن .—(*to throw into a fever*), درحمّي انداختن , حمیم کردن , زدن .

Feverish, feverous, گرم , محموم ا , حمیم ا , تاب زده , تب گرفته , گرما و سرما , حرّ و برد .

Feverishness, محمومي .

FEW, قلیل ا , اندک , کم عدد , کم , جزوي , لخت , غیر کثیر , نا بسیار , زهید ا , نا عدید .

FEWEL, or *fuel,* هیزم , هیزم سوختني , قیت ا , ارثت ا , اراث ا , حراقت ا , وقود ا , بیقه , حطب ا , آتشزنه , آتش انگیز , آتش افروز , محروقت ا , حروق ا , حصب ا , حصب ا , انبانک , زنده , آتش گیره , آتشزن , پود , پوک . v. *Coal.*

FEWNESS, قلّت ا , زهیدي , کمي , اندکي . v. *Scarcity.*

Fib, v. *Lie, falsehood.—To fib,* v. *To lie.*

A FIBRE, ریشه , لیف ا , لیفت ا , عیر ا . *Fibres of the palm tree (of which they make ropes),* ریشه , وشیجه , مسد ا , ریشه , لیف ا , لیفت ا . *A brush made of those fibres (used in gluing, &c.),* ماله . —*Fibrous,* ریشه دار ,

FICKLE, نا پایدار , بي قرار , متلون طبع , سبک مزاج , دورو , هرجایي , سبکپا , نا استوار . v. *Inconstant, irresolute, wavering.*

Fickleness, هیعرت ا , بي قراري , تلوّن ا , سبک مزاجي , غیر , بوحه , بي قرار , نجره ا . —*Fickly,* فرفره , بي قرارانه , استواري .

FICTION, غیراصلي , ساخت , اختراع ا , ایجاد ا , رنگ , فریب , صورت , صورت معامله , صورت ا , ناراستگي , تسویل ا , اژگن , مبدع ا , حیله ا (plur. حیالات), مدارا ا (plur. تسویلات). v. *Lie, falsehood, dissimulation, fable, invention.*

Fictitious, لباسي , تغلبي , غیراصل , تقلیدي , ساخته , بي حقیقت , نا حقّ , قلب ا , مزوّر ا , رنگ امیز , عملي . v. *False, counterfeit, imaginary,*

Fictitiously, بدروغ , با حیله , مزوّرانه , &c. v. *Falsely.*

A FIDDLE, کمانچه , ساز , چکاره , رباب . —*A fiddler,* چنگي , سازنده , ساز باز . v. *Performer.—A fiddlestick,* آکیچ , تار , شکافه , کمانه , چکو , زخمه . *A fiddle string,*

Fiddle faddle, لاطایل ا , واهیات ا . v. *Trifles, trifling.*

FIDELITY, حقيقت A , نمک حلالي , وفاداري , استقامت A , اعتقاد A , وفا A , صداقت کاري , صداقت A , صلاحت A , صلاح A , راستي . v. *Honesty, veracity, attachment.*

To FIDGET (*move quick and irregular*), تيز و پي ترتيب لاندن .

FIDUCIARY, *fiducial*, امانتدار , اميدوار . v. *Confident, undoubting, steady.* — *A fiduciary*, v. *Trustee.*

A FIEF, التمغا , زميندارې , تعلقه A , جاگير , قطيعت A , سيورغال A , اخاذات , بلوک .

A FIELD (*indefinitely*), ميدان , فضا A . *A cultivated or sown field*, کشت , کشت زار , مزرعه A , مزرع A , باسبره , *A barren field*, ريفت A , ريف A , خويد , ورز , خوې , *An uncultivated field*, A جرد , زمين باطل . *A large field*, فضاي واسع . *A pasture field*, چراگاه , مرعي A . *A field of battle*, ميدان , کينه گاه , نبرد گاه , هجنگ , کرّ A . v. Under *battle.* — *A field-marshal* (also *field-officer*), سردار , سرهنگ . v. *General, commander, colonel, major.* — *To challenge to the field*, ميدانه دعوت کردن . v. *Challenge.* — *To take the field*, ميدان گرفتن , لشکر جمع کردن .

A field-mouse, موش صحرايي , موش دشتي , نافق A , ودع A .

A fiend, v. *Devil, demon.*

FIERCE, شرزه , صايل A , درشت , جادّ A , تيز , تند , اکيد و شديد , شديد A , تند تيز , تيزمزاج , تيز طبيعت . v. *Ferocious, fiery, cruel, savage, ravenous, violent, outrageous.*

Fiercely, بتيزي , بتندي , ظالمانه , از تندي , قهراً A , با شدّت , وحشانه , &c. v. *Furiously, violently.*

Fierceness, تندي , تيزي , صولت A , وحشت A , ظلم A , قهر A , درشتي . v. *Savageness, fury, violence.*

FIERINESS, اتش مزاجي , گرمي , حرارت A , انشناگي , قوت اتشناگ . v. *Acrimony, heat.*

Fiery, آتش بار , آتشين , آتشي , آتشناگ , آتش منسوب , ناري A . (*cholerick*), آتش مزاج , آتش نهاد , آتش ريز , تند تيز , آتشي , اهل تيزمزاج , نقطه A . v. *Vehement, ardent, active.*

A FIFE, ني , ناي , الغوزه A .

FIFTEEN, پانزده , خمسة عشر A .

Fifteenth, پانزدهم , خامس عشر A .

Fifth, پنجم , خامس A .

Fifthly, پنجمانه , خامسا A .

Fiftieth, پنجاهم , خمسونة A .

Fifty, پنجاه , خمسون A .

A FIG, انجير , تين A , تينت A . *A fig-tree*, درخت انجير , مثانت A , شجر التين A . *A place where figs grow*, انجير . *A fig-apple* or *Adam's fig*, انجيري ادم .

To FIGHT, مبارزت ساختن , جنگيدن , جنگ کردن , قتال , محاربه پاختن , پيکار کردن , جنگ و جدال نمودن , جهاد کردن , رزم ساختن , نبرد نمودن , مقاتلت ساختن , کردن , شمشير , پشکردن , حراب کردن . *To fight with swords*, مضاربت نمودن , تيغ زدن , مجالدت ساختن , زدن . *To fight with fists*, مشت زدن . v. *To box.* — *To fight without weapons*, غشغث کردن . *To fight a duel*, وقيعت الاثنين بارز نمودن , کردن .

A fight, ستيز , جهاد A , زد و خورد , رزم , نبرد , جنگ , محاربه A , معرکه A , کارزار , پيکار , بارز . v. *Battle.*

A fighter, جنگ آور , محارب A , مبارز A . v. *Champion, combatant, warrior.* — *A prize-fighter*, اوباش .

A figment, v. *Fiction, invention.*

FIGURABLE, ممکن شکل .

Figurate, figural, صاحب تشکيل . v. ***Figured.*** — ***Figuration***, تشکيل A . v. *Formation.*

Figurative (*typical*), حکمت اميز , عبرت نمون . (*not literal*), مجازي , مرادي , رنگين . v. *Metaphorical.* — (*full of tropes and figures*), عبارات اميز , پرکنايات . — *Figuratively*, مجازاً A .

FIGURE, نقشه A , پيکر , هيکل , صورت A , شکل A , شورت A , شارت A , خيال A , اندام , تصوير A , هيئت A , نيرک , گونه , شوار A — (*idol*), بت . v. *Shape, form, image.* — (*arrangement*), ترتيب A , انتظام A , نظم A . v. *Disposition, modification, order.* — (*distinguished appearance*), شهرت A , شوکت A , دبدبه , شکوه , نمايش , نمود , کرامت A , جلال A , شرف A . v. *Eminence, distinction.* — *A figure in arithmetic*, رقم A , عدد A , هندسه A , صفر A . v. *Cipher.* — *A geometrical figure*, جدول (plur. جداول) . *A rhetorical figure*, مراد A , مثال A , کنايت A (plur. کنايات) , عبرت A (plur. عبارات) . v.

Metaphor, trope. — *Adorned with figures and paintings*, پر نقش و نگار , A ممرجل . *A parallel figure*, شکل متوازي . *A circular figure*. شکل دواري , *A square figure* شکل تربیع . *A figure (in astrology)*, A رمل , زایچه . v. *Horoscope.* — *A figure (mystick type)*, A عبرت , عبرت نما , معناي مصطلحي , A نکته . *A discourse full of mystic figures*, خطاب نکته آمیز .

To figure, مشاکلت ساختن , صورت نمودن , شکل کردن . v. *To form, fashion.* — *To figure to one's self*, اخطار کردن , خیال نمودن , تصوّر کردن . v. *To imagine.* — *To figure (in painting, embroidery, &c.)*, پر نقش , نگار ساختن , نقش کردن , تنقیش کردن , و نگار نمودن . v. *To diversify, variegate.* (*to represent, mystically*), معناي , خطاب نکته آمیز نمودن , مصطلحي گفتن , نکته پیوستن . v. Also *to foreshew.*—(*to use in a sense not literal*), بروجه استعاره , معناي نا لغوي نمودن , توجّز ساختن , گفتن .

Figured, A مشکّل , A منقّش , A مصوّر .

A FILAMENT, ریشه , تار , رشته . v. *Thread, fibre.* — *Filaments like spiders webs, floating in the air in hot weather*, A خیثعور , A زیق الشّیطان .

A FILBERT (*nut*), فندق . بندق .

To filch, v. *To pilfer, steal.*

A FILE (*for polishing*), A سوهان , A مسحل , آهنساي . — (*small*), ازینه , اژینه , پیه . — *A file of soldiers*, A قطار . — *A file for papers*, کاغذ رشته . — *A file* or *catalogue*, A دفتر , A طبلف . v. *Roll, series.*

A file-cutter, سوهان گر .

To file (metals, &c.), سوهان کردن , ساي کردن , سایدن , ساویدن , مسحل نمودن . v. *To polish.* — *To file papers*, کاغذ رشته کردن . v. Also *to defile, foul, pollute.*

Filings, سونش , سومه , ساوا , ساو , ساوه , A سفن , برادد , سونهش , سوهش . *Filings of iron*, ساوي آهن .

FILIAL, بنوي , پسري , فرزندي .

Filiation, A بنوّت ,

To FILL, انباشتن , انگیدن , آغندن , آگندن , پرکردن , اکنا , کشم ساختن , مملو نمودن , ملا کردن , گلودن , انبارید ن , نمودن , الزا کردن , زعب ساختن . *To fill (a vessel) to the brim*, لب در , لبالب پرکردن , پراپر نمودن , لب ریز کردن , افاضت , کعوب ساختن , غرض کردن , طحل کردن , لب ساختن , تعریق نمودن , اکثام کردن , تطبیع ساختن , افرام کردن , نمودن , آعالیدن , سیر کردن , دعدعت کردن . — *To fill (satiate)*, برغلیدن . v. *To glut.* — *To fill an office*, منصبدار شدن . *To fill* or *be filled*, امتلا بودن , پر شدن . *To fill* or *swell (as a bladder)*, بسط شدن , دمیده بودن , انپاض گشتن .

Fill, filling up (completing), وفا A , بدر A , پري , کشم A , ملأ A , A امتلیت . v. Also *fullness, satiety, repletion, completion.*

Filled, انباشته , آغنده , مشحون A , آگنده , پر شده , انباریده , A مرصوص , A مزکوت , مملو A , ممتلي A , A منعبي . v. *Full.* — *Filled with ambergris*, عنبر آگین . *Filled with water (as the channel of a river)*, A محتفل . *Filled to the brim*, پراپر , A طفّان , A حفّان , لب ریز , لبالب . v. *Full.*

A FILLET, بند , A عصابه (*round the head*), پیچند , پیشاني , کلاح A , چنبر , اخکم , پنچه بند , کیسو بند , سر بند , A ضمادت . *A fillet which covers the tip of the nose*, A لفام , بیني بند . *A golden fillet*, زرین کلاه , کلاه زر .

To fillet or *bind with a fillet*, تصمید کردن , سربند بستن .

A FILLY, فریس ماده , کرّه ماده , اسبجه ماده , اسبجانه ماده .

A FILM, پرده , A فوف , وتیرد A . v. *Membrane.* — *Filmy*, فوف دار .

To FILTER, *filtrate*, پالودن , پالونیدن , بزل ساختن , رواي کردن , ساویدن . v. *To strain.* — *A filter*, پالونه , بالورگي . v. *Strainer.* — *Any thing filtered* or *purified*, رواک . — *Filtration*, A بزل , A زهاب .

FILTH, *filthiness*, A نجاست , آلایش , کیش , چرکاب , چرک , انجاس , A نجاست , A لوث , A تلوث , شرخي , نا پاکي , غلاظت A , وسخ A , فرنج , طنس , A طفش , شوشه , ساوین , شوخ , A وکب , پروین . v. *Dirt, nastiness, corruption, pollution.*

Filthily, A ملوّثاً , با چرک , از نجاست .

Filthy, شوخ گین , شوخ ناک , A غلیظ , آلوده , چرکین , A ملوّث , خسوک , ریمناک . v. *Foul, nasty, polluted.*

A FIN, جناح A , غشاوه A , جناح الحوت A , پر ماهي , گلمچ .

FINABLE (*mulctable*), ممكن غرم , واجب التاوان .

FINAL, آخر A , آخرين , پسين , آخري , آخير A , بافدم , پسترين , متوالي A . v. *Last, ultimate.*—(*conclusive*), قاطع A ,

Finally, آخراً A , آخرةً A , آخر الامر A , آخر كار , آخر A , محصّل كلام , محصّل A , الحاصل A , عاقبت A , آخر يا A , الغرض A , القصّه A , آول آخر , نتيجه كلام , حاصل الكلام A .

FINANCE, ماحصل A , مال واجب سركار , مالگذاري . v *Revenue, income, profit.* — *A financier*, عامل پيشه , رشا , تحصيلدار , باژگير . v. *Collector of revenue.*

A FINCH or *chaffinch*, دالين , دالينز , دار پرد , دار پو , سوش . *A goldfinch*, سنا قوشي .

To FIND, ميسّر كردن , پيدا ساختن , ياب كردن , يافتن , مصادف شدن , احساس كردن , وجدان ساختن , جدّت كردن . v. *To discover.* — (*to perceive*), ادراك نمودن , ديدن , نگريستن , چشم داشتن , نظر كردن . v. *To observe, remark.* —(*to acquire*), حاصل كردن , اندوختن . v. *To attain, reach.* —*To find one in meat and drink*, اكل و شرب دادن . v. *To supply, maintain, furnish.* — *To find a verdict*, فتوي دادي , فصل خصومت نمودن , قضا ساختن , حكم شرع كردن . *To find out*, احداث , كروهيدن , پيدا ساختن , دريافت كردن , ايجاد كردن , نمودن . v. *To invent, discover, investigate, solve.*—*To find the way*, راه ياب كردن . *To find an occasion or opportunity*, فرصت يافتن , دست يافتن . *To find fault with*, ملامت زدن . v. *To blame, censure, accuse.*—*To find difficulties, to be averse*, اظهار تعلّل و عناد كردن . *To find an excuse*, بهانه يافتن . *To find asleep*, در خواب يافتن , انامت ساختن , اهمجاد كردن .

A finder, واجد A . يابنده , ياب كننده . v. *Discoverer, inventor*

FINE (*not coarse*), نازك , باريك . — (*free from dregs, dross, &c.*), صاف A , خالص A , پاكيزه , پاك , ناب , غير ريم , بي دردي , ساده A , خاصّ A . v. *Pure, refined.*—(*elegant*), جميل A , لطيف A , نازنين , نازنده , ظريف A , رهيف A , مذروب A , مذرب A , هندواني , *Having a fine edge*, صاحب تصرّف A , قابل A , كارساز , حيله باز , غدّار A , غدير A . — (*fraudulent, sly*), صنعي .

A FINE, غرم A , تاوان , گناهگاري , جريمانه , جريمه A , غرامت A , غرام A . v. *Mulct, forfeit, penalty;* also *end, conclusion.* — *In fine*, آخر الامر A . v. *Finally.*

To fine (*take a fine*), جريمه , توان گرفتن , گناكاري گرفتن . *To fine* (*pay a fine*), استخلاص كردن , تجريم ساختن , كردن , توان دادن , اداي جريمه كردن . — (*to refine*), صاف , صافي , خاص نمودن , ناب كردن , پاك كردن , كردن , ساختن .

Fined, جريمه شده . v. *Mulcted;* also *refined, purified.*

Finely (*beautifully*), با لطافت , خوش , خوب , جميلانه , با نزاكت , نيكو , ظريفانه , با ظرافت .

Fineness, ملاحت A , جمال A , حسن A , نزاكت A , خوبي . v. *Goodness, beautifulness, elegance, delicacy.* — (*splendor*), اجلال A , بزرگواري , عظمت A . v. *Magnificence.*—(*purity*), نابي , سادگي , صفاي A , پاكي , پاكيزگي . — (*without coarseness*), باريكي . v. Also *subtility, artfullness.*

Finery, زينت A , طراز A , زيبائي , آرايش , زيبايش .

FINESSE, بهانه , مكر A , فطرت A , حيله بازي , رنگ , آل A , فنّ A . v. *Artifice, stratagem.*

A FINGER, انگشت , بنان , اصبع A , اصبوع A (plur. اصابيع , اصابع), انمّلت A (plur. انامل). *The fore-finger*, خداخوان , سبابه , انگشت دشنام , انگشت شهادت , مسبحت A . *The middle finger*, انگشت الله خوان , خداوان , انگشت دراز , وسطي A , انگشت ميانه . *The ring-finger*, بنصر A (plur. بناصر). *The little-finger*, خنصر A , كهين , انگشت خردين , انگشت كهترين , انگشت كوچك , پنج انگشت , كمين , كهبل , كهبر , كالوج , خمسين A . *To make the finger joints crack by pulling them*, انگشت شكستن . *The tip of the finger*, بنانت A (plur. بنانات , بنان), انملت A (plur. انامل). *The joint of a finger, &c.* مفصل A (plur. مفاصلات , مفاصل), كالبد , براجم A . *The first joint of the finger*, راجبت A (plur. رواجب). *The middle joint of the finger*, برجمت A (plur.

(براجم). *The finger joint next the hand,* اشجع ا (plur. اشاجع). *To put the finger on the mouth* (*an Eastern manner of expressing surprise*), انگشت بردهن نهادن; (the *finger* so employed being called), انگشت حیرت, *The finger of surprise.*—*To smack the fingers* (especially in contempt), زنجیر زنجیر کردن, نمودن.

To finger, دغدغه, برمسیدن, برمجیدن, چنگال کردن, دزدي کردن. v. *To touch, tickle.* — (*to steal*), اسلال ساختن, دزدیدن, نواختن. *To finger* (*a musical instrument*).

FINICAL (*effeminate*), زنانه, عورت آسا. (*nice,* ظریف ا, نازک. —*Finically,* ظریفانه, بوجه زنانه. —*Finicalness,* نازکه, شیوه, ناز.

To FINISH, تمام کردن, انجام کردن, انعرام کردن, انقراض, ختم نمودن, انجامیدن, اختتام نمودن, پرداختن, قطع کردن, کاستن, قضا ساختن, آخرکردن, ساختن. v. *To complete, terminate.*—*To finish a thing properly,* بصلاح آوردن کاري.

Finished, تمام کرده شده, پرداخته, انجامیده, متمم ا, منسلخ ا, تمام ا, منقطع ا, منقضي ا, متناهي ا. *The book is finished* (*finis*), تم ا, تمت الکتاب ا. *To be finished,* اختتام بودن, پرداخته شدن, بسرآمدن, تمام شدن.

A finisher, تمام کننده, متمم ا.

FINITE (*limited*), محدود ا, محدّد ا, متحدد ا.

Finitely, محدودانه.

Finiteness, حدّ ا. v. *Limitation.*

FINNY, جناح دار. v. *Fin.*

A FIR-TREE, صنوبر ا, گیژ.

FIRE, آتش, نار ا, آذر, نایرت ا (plur. انوار, نیران, نیار, نیرت, نور, سعار ا, وابصت ا, تش, ام الفري ا, وقود ا, وقد ا, حرقت ا, خرق ا, باب, سقط ا, قبس ا, وقدان ا. v. *Conflagration.* — *The angel of fire,* نار, آتش جهنم. *Hell fire,* اردیهشت, آذرشب, آذر آتش, حجیم ا, غاشیت ا, حطمت ا. —*The fire of heaven,* اسمان. v. *Lightning.* — *Kindling fire* (*adj.*), اتش افروز, آتش افشان, آتش انداز, *Casting out fire,* آتش پاره. *A spark of fire,* آتشلک, آتش تاب, آتش دان, *A fire grate, fire-hearth, fire-side, fire-place,* آتش ریز. کلاته, گور, ارت ا, نایرت ا, پرکین. *To strike fire,* آتش زدن.—*Any thing used in striking fire* (*as steel, flint, &c.*), آتشگاو, قداح, آتش زن, آتش زنه. *A large fire* (*a funeral pile*), آتش ستان. *A temple of fire,* آتش گاه, آتش شب, آتشخانه, آتشکده. *A worshipper of fire,* آذر کیش, آذر کشب, آتش پرست. *A fire of faggots,* نفت ا, پروازه. *Fire works,* آتش بازي, آتش نهال. *A maker of fire-works,* نفت انداز, آتش باز. *A fire lighted at marriage ceremonies,* پروازه, آتش بازي. *A flaming fire,* آذر برزین, آتش سوزان. — *A fire burning fiercely,* آتش گرم التهاب. *St. Anthony's fire,* اتش پارسي, غیرت ا, رشک, حمیت ا. — *Fire* (*ardour*), سرخباد. — *Fire* (*the ardour of love*), تاب, دلیري, تاب, گرمیت, گرمي. خیال ا, سوز وساز, عشق. — (*imagination*), صبابت ا. — *The fire of Tamerlane's wrath,* نایرت غیظ, قوت وهم. v. *Cannon, musket, &c.*—*A fire drake* or *dragon,* ازدر آتشفشان. —*Fire arms* (*cannon*), توپ. (*musket*), بندوق. —*A fire-pan,* آتشدان. — *A fire-shovel,* آتشگاو. اژدر آذر. —*Firestone,* روشنا, سنگ آتشي. —*Firewood, firing,* هیزم, آتش انگیز, آتش افروز, آتش گیره, آتش نهال, سوختني. v. *Fewel.* — *A fire-brand,* سوخته, آتشگاو, تیر, قبس ا. — *To crackle as fire,* کلجبت ساختن, کلجبت کردن. v. *To Crackle.*

To fire (*set on fire*), آتش دادن, آتش زدن, آتش نهادن, افروزانیدن, سوزي ساختن, سوزان کردن, آتش افروختن, مضطرم, آتش مشعل کردن, ملتهب گردانیدن, افروختن, تافتن, ایقاد النار کردن, افروز زدن, برافروختن, نمودن. v. *To inflame, kindle.* — (*to take fire*), احراق بالنار کردن. — (*to*) توقد شدن, برافروخته بودن, سوختن, سوزان شدن, تحریض, انگیختن, جراءت دادن, دلیر کردن, غضب ناگ, (*to be fired or inflamed with passion*), ساختن. خشمناگ گشتن, بخسیدن, قبرگرفتن, غضب نمودن, شدن. *Full of fire and ardour,* پر تاب و تب. *To fire cannon,* ضربزن, توپ رعد انداختن, توپ اندازي کردن. توپ سر کردن. *To fire a musket,* بندوق سردادن, بندوق انداز, سردادن, نمودن.

FIRM (*fixed*), مستقل ا, قایم ا, صلیب ا, پایدار, برقرار, استوار, اصیل ا, مضبوط ا, واثق ا, راسخ ا, مستقیم ا, مکین ا, ثابت ا, مستحکم ا, محکم ا, ساکن ا, مقرر ا, متین ا. v. *Constant, steady, unshaken, resolute.* — (*solid*), مجسّم ا, بروک, قوي ا, یکپاره, منجمد ا, سنگین,

استوان . v. *Impenetrable.— Firm-fleshed,* دپنک . v. *plump.—To make firm,* مستحکم کردن , استوار ساختن , پایدار نمودن , *&c.* v. *To confirm, settle, establish.*

FIRMAMENT, آسمان , فلکA , برپژ . v. *Sky, heavens.*

FIRMLY, پایدارانه , با استواري , محکماً A . v. *Strongly, impenetrably, constantly, steadily.*

Firmness, استواري , استحکام A , قرارA , پایداري , صلابت A , سکون A , بقا A , بردوامي , رصانت A , ثبات A , رسوخ A . v. *Stability, compactness, steadiness, resolution, certainty.*

FIRST, نخست , نخستین , اوّل A (fem. اوّلي , plur. اول , اولون , اولي , اولین), مقدّم A , یکم . *At the first onset,* صدر اعظم . *The first place* or *chief station,* اوّل وهلهٔ A . *First fruits, (the first of any thing),* نخستین , نخستگي , باکورد , نوباوه . — *First, firstly, in the first place,* اوّل A , اوّلاً A , مقدما A , بداءةً A , في بدیهة A . *The first step,* درجهٔ اوّلي . *First dinner, then conversation,* اوّل طعام پس کلام . *From first to last,* ازاوّل تا آخر , اوّلاً و آخراً A . —*Making the first last (transposing),* تقدیم و تاخیر .

The firstlings of flocks, برفنج .

Fiscal. v. *Exchequer, revenue.*

A FISH, ماهي , حوتA , سمکA (plur. سموک), نونA (plur. انوان , نینان), نونتA . *A large fish,* حوتA . — *Dried fish,* ماهیانت . *The scale of a fish,* شیم , فلسA (plur. افلس), پشیزه . *The jelly of fish,* ماهیابه , ماهیاوه . *Fish smoaked* or *dried in the sun,* قاقA . *The roe, spawn,* or *eggs of fish,* ماهیزاد .—*A fish-hook,* شست , تشبیل , شصّA . —*A fishing-net,* نسبیل , بیاحت . *A fish-spear,* قلّابA . v. *Fizgig.* — *A fish-pond,* آبگیر , تالاب ماهي دار , دست . v. *Pond.*

To fish, ماهي گرفتن , صید سمک کردن . *To fish out a secret,* سرّواگشیدن , اقرار بیرون کردن .

A fisher, fisherman, ماهي گیر , ماهي چین , صیاد السمکA .

A fishery, ماهي گیري .

Fishing (adj.), ماهي گیر , صید سمک کنا . ماهي چین . *A pearl-fishing,* مداصA , دُرّ چین .

A fish-monger, ماهي فروش .

Fishy (having the qualities of fish), صاحب اوصاف ماهي , *(consisting of fish),* از سمک ساخته .

FISSILE *(capable of being split),* ممکن انشقاق .

FISSURE, فرجتA , فرجA , شگاف , ترق , چاک , شقّA , درّه , دهنه , جوبتA . v. *Chasm, crack, chink, crevice.* — *To have fissures, or chaps on the lips,* خوشیدن , تفسیده لبان نمودن . v. *To chap, chaps.—To break into fissures,* منسلع کردن , رخنه دار شاخ شاخ نمودن , شدن . v. *To split, cleave, crack.* — *Fissures in mountains,* عورتA , ثغورA . *A fissure in the ground,* صحراي , چاک زمین .

The FIST, مشت , لکمهA , لکمA , جمعA , چنگ . *A blow with the fist,* مشتا , مشت . *To clench the fist,* مشت دست بهم زدن , دست جمع کردن نمودن . *To strike with the fist,* مشت زدن . *Fisty cuffs,* مشت زني . *To fight at fisty cuffs,* مشت زني کردن . *Close-fisted,* تنگ دست , یاداشي , یادامشي .

FISTULA, ناسور , نواصیرA .

Fistula lachrymalis, دمعهA , دموع العینA , سیلان چشم , قمعA , سیلان اشک .

A FIT *(paroxysm of a fever),* اقتراب الحمّاA , نوبت تب , *(a sudden start* or *effort),* هجومA , سنخA , معتريA , رسّ . *A fainting fit,* غشیانA , غشA , ضعفA , خیز , خروش . v. *Swoon.* — *A fit of anger,* غضبA , غیظA , شقّتA , سرمستي , خمرتA , خمارA , نشا , همرتA . *A drunken fit,* فواقA , نزع روح . *Fits (convulsions).*

FIT *(proper),* لایقA , رواA , واجبA , مناسبA , موافقA , ورنان , جدارA , هموار , لازمA , شایسته , سزاوار , سزا . v. *Apt, convenient, suitable, useful, worthy, qualified.* — *(prepared,)* آماده , حاضرA , مهیاA , تیّار . v. *Ready.—It is fit,* واجب است , لایق است . *Fit for the yoke,* لایق اغلال .— *A fit witness,* شاهد سزاوار .

To fit, سزاوار , تاهّیل کردن , موافق ساختن , لایق کردن , ساختن , *&c.* v. *To accommodate, adapt.* — *(to be adapted),* لازم گشتن , موافق بودن , لایق شدن . v. *To suit, agree, equip.—To fit up a house,* خانه تیار کردن . v. *furnish.*

A FITCH, کشني . v. *Vetch.*

FITLY, بالصّواب ع, عدلانه, لازمانه, با موافقت, لايقانه, با سزاواري, قابلانه. v. *Properly, conveniently.*

Fitness, قابليت ع, لياقت ع, سزاواري, موافقت ع, شايستگي, مناسبت ع, مجال ع. v. *Propriety, convenience.*

FIVE, پنج, خمسة ع, خمس ع. *The five fingers,* پنج انگشت, خمسين ع. *The space of five years (a lustrum),* پنج سالگي. *One of five,* پنج يک.

To FIX, محکم کردن, ثابت کردن, قايم کردن, مقرّر کردن, اقامت کردن, نشانده کردن, نشاندن, مستحکم کردن, تثبيت, آجستن, ارسا کردن, نصب ساختن, بندوبست نمودن کردن. v. *To fasten, settle, rest.* — *To fix the foot,* قدم پاي نهادن, وضع کردن. *To fix one's habitation,* تمکّن کردن. *To fix the eyes,* شخيدن, نظر نشاندن, قرار گرفتن.

Fixed, مقرّر ع, مستحکم ع, قايم ع, برقرار, نشانده, وقيظ ع, دايم ع, مصمّم ع, ثبيت ع, متثبّت ع, ثابت ع, منقرد ع. v. *Firm.*—*Fixed in a place,* مقيم ع. *A place where any thing is fixed,* مضرب ع. *A fixed habitation,* قرار, مکان ع, گاه. — *Fixed upon,* مختار ع, گزيده. v. *Elected, selected, chosen.*

Fixedly, با استواري. v. *Firmly.*

Fixedness, fixation, fixure, استواري, پايداري, قرار ه, ثبوت ع. v. *Firmness, stability, solidity, steadiness, position.*

A FIZGIG, دست, شل, زوبين, گوشت اهنج.

FLABBY, مسترخي ع, رخو ع, نرم, ژوليده. v. *Soft.*

FLACCID, ذابل ع (plur. ذبول), خنث ع, منخنث ع, افسرده, فرک ع, ضعيف ع, منهشم ع, هشيم ع. v. *Limber.*—*Flaccidity, flabbiness,* نرمي, ژوليدگي, نرم اندامي, طرشحت ع, خرع ع, ثملط ع, استرخا ع.

To FLAG, (*grow feeble, flaccid*), زبون گشتن, کم زور شدن, سست اندام بودن, ضعيف شدن, ذابل گشتن, افسردن, مسترخي نمودن. — (*to hang loose, as the long ears of dogs, asses, or other animals*), ختلا شدن, غضف بودن, تخثّر شدن. — (*to become dejected*), فروتن آمدن, تيره دل نمودن, دلتنگ گشتن. v. *To droop.*

A FLAG (*colours*), نشان, علم ع, رايت, بيرق ع, لوا ع, عجوز ع, ازيع ع, سبب ع. v. *Ensign, banner, standard.* —*A flag-staff,* تاغ. *A small flag* or *pennant,* بادنما, ازنخ. *To hoist a flag,* رايت افراز کردن, علم نصب نمودن. — *To strike a flag,* نشان برداشتن. — *A flag* or *reed,* قصبا ع, ني, سواره. —*A place where flags grow,* نيستان, پيچه.

A FLAGELET, ناي کوچک.

FLAGELLATION, تازيانه ع, مضروبيت ع, مسن ع, شلّاق ع, شلّق ع.

Flagginess, v. *Flaccidity.* — *Flagging-eared (ass, &c.),* خذوا ع. — *Flaggy,* v. *Flabby, flaccid, insipid.*

FLAGITIOUS, بد, شديد ع, اشر ع, اشد ع, اهل فساد, شقي ع, فاسد ع, شرير ع, زبون. v. *Wicked, villainous.*

Flagitiousness, شرارت ع, شدّت ع, فساد ع, فجور ع, شقاوت ع, قباحت ع, شرّ ع.

A FLAGGON, کوزه, کوز, کوژ, اجانت ع, صراحي ع, بلبله, بچکله, اسيل ع, قمقمه ع (plur. قمقام), کوژه. v. *Decanter, flask.*—*A large flaggon,* قرابه.

FLAGRANT (*notorious*), مشهور ع, معروف ع, ظاهر ع, آشکار, آشکاره, علاني ع. v. Also *ardent, glowing, flaming.*

A FLAIL, مدوس ع, مرضت ع.

A FLAKE, طبق ع, ته, تنکه, صفيحه ع. v. *Lamina, layer, stratum.*

Flam, v. *Falsehood, pretext, lie.*

A FLAMBEAU, مشعل ع, مشکات ع, مصباح ع. v. *Torch.*

FLAME, شعله ع, زبان, زبانه, برزين, آذرشب, خرپشته, سوزار, لهب ع, علو ع. v. *Fire, passion, ardour, love.* — *Flame without smoke,* لسان النّار, صواط ع, مارج ع.

To flame, التهاب مشتعل شدن, تلظّي کردن, شعله زدن, ايقاد نمودن, آتش بار شدن, مشاعل نمودن, ساختن, پشخيدن.

Flame-coloured, شعله گون, آذرگون, آذريون, آذررنگ. *A flaming fire,* آذر برزين.

Flaming, flamy, شعله ور, شعله زن, شاعل ع, شعله دار, مشتعل ع, برزين. *A flaming sword,* تيغ شعله دار.

FLANK, سو, کناره, کنار, طرف ع, جانب ع, پهلو, بغل لشکر, قطر ع, نزد. v. *Side.* — *The flank of an army,* ايدان لشکر, پهلو. *Both the flanks,* ايادِ لشکر. *The right*

flank, ا ميمنت . *The left flank*, ا ميسرت .—*To flank* or *attack the flank of an army*, بپهلو ، بر ايار لشكر هجوم آوردن . عسكر حمله نمودن

A FLAP (*any thing dangling*), آويز ، آويزه . *The flap* or *lappet of a garment*, دامن . *The flap* or *lob of the ear*, , آويزه . v. Under *Ear*; also *slap*.—*A fly-flap*, مگس ران .

To flap away flies, مگس ران كردن ، ذباب راندن . *To flap* or *move the wings*, &c. صفق ، بال ركض ساختن ، بال زدن كردن . v. *To flutter*; also *to dangle*.—*Flap* or *long-eared*, دراز گوش .

To flare. v. *To flash*, *glitter*, *glance*, *show away*.

A FLASH (*of fire* or *lightning*), درخش ، درخشندگي ، (plur. بريق ا ، برق ا ، آتش باز ، آذرشب ، آذر ، برق ا ، پژ ، صاعقت ا ، صلد ا ، رخش ، ابروق ، بوارق . v. *Blaze*.—*A flash of water*, آب پاشي . *A flash of wit*, مزه ، بذله . *A flash* (*transitory state*), حالت ، يكساعت ، حال ، تيزگذار ، شان ، فاني . (*a sudden impulse*), حمله علي ا ، هجوم ، ناگهانه . الفورا .

To flash, بشناجيدن ، برق زدن ، درخشان شدن ، درخشيدن ، بروق كردن ، پخشيدن ، ابراق ساختن ، ضحك نمودن . v. *To shine*, *glitter*.—*To flash with wit* or *merriment*, بذله گفتن ، شوخ بودن ، مزه نمودن . *To flash* (*make an impetuous effort*), خروش كردن ، حمله بردن ، هجوم آوردن . *To flash* (*dash up*) *water*, آب بجوش آوردن . v. *To dash*, *as the waves*, &c.

A flasher, *a flashy fellow*, لاف زن ، خود فروش ، پاروله ، باد بروت ، پر تصلف ، زعيم ا . v. *Boaster*, *fop*.

Flashing (*part.*), درخشان ، لامع ا . v. *Glancing*.

Flashy (*not solid*), باطل ا ، بيهوده ، بي رسوخ ، نا اصيل ، بي معني . v. *Empty*, *showy*, *insipid*.

A FLASK, كوزوارد ، قنوج ، شيشه ، قرابه ا ، صراحي ا ، پلواژه ، كوژه ، كوژ ، كوزه ، قنينت ا ، قناني ا . v. *Bottle*.—*A leathern flask*, متاره . *An earthen flask*, دستي ، كماس . *A stone flask*, اجانت ا . *A long necked flask*, قنوج ، صراخي ا ، صراحي ا . *A bottle made of a gourd*, گودنيمه . v. Also *powder-horn*.—*The stopple of a flask*, وفاع ا ، سداد ا .

FLAT (*level*), مستوي ا ، متساوي ا ، هموار ، برابر ، يكسان ، بسيط ا .— (*not elevated*), بي ، غير ارتفاع ، نا بلند ، مساوي ا . افرازي .—(*without protuberance*), غير كوه ، بي شرف ، بي اصحا ، ملسي ، دستمال . v. *Smooth*.—(*level with the ground*), با زمين برابر . (*prostrate*), مطلول ا ، صريع ا . (*insipid*), تفه ا ، تافيه ا ، بازيره ، نا شيرين ، بي مزه ، بي نمك ، بي . *Tasteless*.—(*unanimated*), بي جان ، ضعيف ا ، برود ا ، غمناگ . (*dejected*), جامد ا ، قوت ا . *The flat side of any thing*; (also *any thin lamina*, *plate*, *blade*), صفحه ا ، صفيحت ا ، صفحت ا . *A flat plate of iron*, اهن تخته . v. Also *downright*, *peremptory*.—*Flat-nosed*, بوچ بيني ، افطس ا . موطا الاكتاف ا .—*Flat-shouldered*, اخنس ا ، خنسا ا ، اقعم ا .—*A flat roof*, سطح ا ، طراد ا . *A flat discourse*, سخن ، نا فرجام ، گفتار بي مزه .

A flat (*even ground*), جوا ا ، ميدان ، بسيطه ا . v. *Plain*.—(*a shallow place in the sea*), آبخو ، اداك . v. *Shallow*.—*A flat roof*, ا طايت .

To flat. v. *To flatten*.

Flatly (*horizontally*), همواراته ، مستويا ا .—(*without prominence*), دستمالانه ، ملسيا ا . (*insipidly*), بي قوت ، بي تجنيس ردكلام دادن . *To deny flatly*, با برودت ، ضعيفانه .

Flatness (*levelness*), يكساني ، برابري ، تسويا ا ، هموارى . (*deadness*), بازيرگي ، مسخي ا ، برودت ا ، عدم قوت ، . v. *Insipidity*, *frigidity*, *vapidness*.—(*dejectedness*), دلتنگي ، سودا ، غم . v. *Dullness*.—*Flatness of sound*, عدم تيزصداي .

To flatten (*make flat*), همواركردن ، بخجيدن . *To make flat* or *level with the ground*, بزمين برابركردن . —(*to make vapid*), بازيره ساختن ، مسخ كردن ، بي مزگي كردن ، غمناگ ، دلتنگ كردن (*to depress*), بي قوت نمودن . طستيخ ، همواركردن ، ساختن . — *To flatten* (*grow flat* or *level*), مسخ بودن ، بازيره گشتن .—(*to grow vapid*), گشتن .

To FLATTER, خوش آمدي كردن ، خوش آمد كردن ، تملق كردن ، ريشخند شدن ، ريشخندي نمودن ، چاپلوسي كردن ، سپيد كردن ، شوخيدن ، تبصبص ساختن . v. *To cajole*, *coax*, *praise*, *wheedle*.

A flatterer, متبصبص ا ، ريشخند ، سپيد كار ، خوش آمد ، گربز ، زردگوش ، لاماني ، گردكار ، مالق ا ، متملق ا ، چاپلوس ، ايشه ، دحل ا ، حمدت ا ، گربز ، گربز .

Flattery, سپيد كاري ، ريشخندي ، ريشخندگي ، خوش آمدي ، ملق ا ، تملق ا ، چاپلوسي ، تملاق ا ، لاماني ، تبصبص ا .

FLATULENCY, باد در شكم ، نفخ ا ، ريح ا ، ريحت ا . v. Also *windiness*; *vanity*.

Flatulent, بادي, A نفاخ, A هلّاب. v. *Windy; vain, turgid. A flatulent tumour*, A نفخت, A فرصت.

FEAVOUR (*odour*), بو, خوش بو, A رايحه. — (*agreeableness of taste*), A لذّت, مزه, A ذوق, چرش, چاشنی.

A FLAW (*crack*), شگاف, چاک, رخنه, درز. — (*defect*), A خطا, نقص, A زوال, A عيب, (*a blast of wind*), A نفحت, A نعرت النجم. v. Also *tumult.* — *To flaw.* v. *To crack, break.*

FLAX, A کتان, A کتّن. v. *Lint.* — *Flaxen*, کناني. v. Also *fair.*—*Flax-seed*, برزک. *Refuse of flax* (*which falls in dressing*), A هبر.

To FLAY, جلد برگرفتن, کوازه کردن, پوست برکشیدن, پوست کندن, حمر ساختن, سلخ کردن, رشتن, تقشير نمودن.

A FLEA, کیک, پره, شبگز, کوپاره, A قذذ, A قذّت, گزرنه. *Fleas.* A ابار.

FLED (participle of *flee*), گریخته, فرارشده; (also the preterite, as) *I fled*, گریختم; *thou fledst*; گریختي; *he fled*, گریخت.

FLEDGED, اهل عجوز, با پرپوشيده, پُر پرّشده.

To FLEE (*run away*), گریختن, گریز کردن, فرار شدن, هارب شدن. v. Also *to avoid, shun.* — *To flee in terror*, رميدن. *To flee from one another*, ازیکدیگر تنافرکردن. *To flee from or shun sin*, از گناه اجتناب کردن. — *To flee in disorder*, تنفر کردن, تناديد کردن. *Any place to which one flees*, گریزگاه, A مناص. v. *Asylum.* — *Fleeing* (*part.*), فارّ, A فرور, فراري, گریزنده, گریز, گریزان, A رايغ, A شارد, A منتصف, A ينفور, A متولي, A منحوش. v. *To fly, abscond, flight.*

A FLEECE, A صوف, پشم. *A lamb's fleece*, برفان.

To fleece (*shear sheep*), پشم بریدن. (*to strip, plunder*), تاراج و یغما نمودن, زشتن, سلب ساختن, برهنه کردن.

Fleeced (*robbed, stripped*), برهنه شده, رشته, A مسلوب, A محروب. *Fleeced* or *fleecy*, پشم دار, اهل صوف.

To FLEER (*deride*), مسخرت نمودن, استهزا کردن. v. *To mock, gibe.*—*Fleer*, v. *Mockery, derision.*

A FLEET, جميعت جهاز. *To fit out a fleet*, جميعت جهاز تيار کردن.—*Fleet.* v. Also *bay, creek.*

Fleet. v. *Swift, nimble, quick, speedy.*

To fleet. v. *To vanish, disappear, flow, skim.*

Fleeting (*adj.*), A زايل, A عارضي, A فاني, A مصمحل. v. *Momentary.*

Fleetly, زودانه, A سريعاً.

Fleetness, سرعت A, چالاکي, چستي, زودي, جلدي, باد رفتاري. v. *Swiftness.*

FLESH, گوشت, A لحم (plur. لحام, لحمان, لحوم), A هبر. *To sell flesh*, گوشت فروختن, لحم کردن. *Flesh roasted*, گوشت پوخته, لحم پخته, A کباب, A کوداب. *Boiled flesh*, A يخني. v. *Meat.*—*Muscular sinewy flesh, flesh without bone*, A مضيغت, پيامبغ. *Fat flesh*, لحم سمين. *Lean flesh*, A هزهار. *Flesh dry and black*, A طخيم, A اطخم. *Flesh dried in the air*, A فاق, A قديد, A خلع. *A flesh-hook*, A کلّاب, چنگاله, گوشت آهنج. *A flesh market*, گوشت آویز. *Full of flesh*, گوشت دار. v. *Fleshy, corpulent, fat.* — *A flesh pie*, گوشت اگنده. *A piece of flesh*, گوشت پاره, A هبرت, پيامبغ. *The flesh-stealer* (*a kite*), گوشت ربا. — *Living on flesh* (*carnivorous*), گوشت خوار, A لاحم, لحمم A. *To get into flesh* (*grow fat*), پروره بودن, سامن گشتن. *To fall away in flesh*, لاغر شدن, کم گوشت شدن. *Flesh-broth*, گوشتابه. — *Flesh* (*carnal desire*), A نفس, A شهوت. v. *Concupiscence.*—*Following the lusts of the flesh*, شهوات نفسانيت متابعت.—*One flesh* (*as husband and wife*), زوج.—*To mortify the flesh*, کسر نفس کردن.

To flesh. v. *To glut, satiate; accustom.*

Fleshy, گوشت دار, A ملحم, A لحيم, جسيم A, گوشتين, A کثيرالّلحم, گوشتمند.

A FLETCHER (*bow or arrow maker*), تيرکار, کمانگر.

FLEW. (pret. of *Fly*).

FLEXIBILITY, *flexibleness*, نرمي, A ملايمت, دمداري, A قابليت العوج, A امکان معوج. v. Also *facility, compliance.*—*Flexibleness of the joints*, A فتخ.

Flexible, flexile, نرم. A ملايم, دمدار, A سليم, A ذابل, آسان معطوف, منحني, A منخنث, A خنث.

Flexion, flexure, A عوج, پيچ, A ميل, پيچش, پيچ و تاب, A محيد, A خنث (plur. اخناث, خناث), A حنايت, A خوع, A ثني.

Flexuous, پر چین , پیچان .

A FLIER, فراري , گریزنده . v. *Fugitive, run-away.*—(*in the air*), طایر A , پرنده .

The flier (*of a jack* or *other engine*), معادلت A .

FLIGHT (*from danger*, &c.), فرار A , گریزش , گریز , هصب A , هرب A , مهاجرت A , جابزه A , فرارت A . (*the general flight* or *rout of an army*), هزیمت A , هزیما A , گریز , گریختن . کال , دابرت A , کسرت A . *To take flight*, فرارشدن , کردن . v. *To flee, fly.—To put to flight* (*defeat*), هزم , براغالیدن , اغالیدن , برانیدن , گریزانیدن , افرارکردن , تهریب کردن , غولیدن , غوریدن , هزیمت ساختن , کردن , اطارت کردن , منهزم ساختن . *To feign a flight* or *retreat*, اظارر صورت فرار ساختن , اظهار صوري نمودن , اظهار فرار کردن . — *Flight* (*flying through the air*), پرواز , طیران A , هذابت A . *An omen from the flight of birds*, طیر A , *A flight* or *covey of birds*, غول , طیراوي , سیلهٔ مرغان , طیرمتاوي , چغاله , *A flight of arrows*, تیرباراني . *A flight of fancy*, طیرت خیال , متخیلت A . *A falcon of a rapid flight*, شهباز تند پرواز .

Flightiness, آیندهٔ , طوش A , طیش A , طیرت A . v. *Levity.—Flighty*, اهل طیرت , صاحب آیندهٔ , هردم خیالي , وهمي , خیالي , متخیل A , پرخیال .

Flimsy. v. *Frivolous, spiritless, trifling.*

To FLINCH, متردد شدن , تردد نمودن , تجاوز کردن , اظهار تعلل وعناد کردن . v. *To shrink.*

A flincher, تعلل علیل نما , تردد کننده .

To FLING, د ور انداختن , آهنجیدن , افگندن , انداختن . v. *To cast, throw, shoot, dart, hurl; flounce, wince. A fling*, v. *Cast, throw, gibe, sneer.* — *To fling* (*as a horse*), پستک رفاس کردن , لکد زدن , زدن . v. *To kick.*

FLINT, خوار A , سنگ زیره , قداحت A , قدّاح A , وقعت A , وقع A , مصبوحت A , یهما A , ایهم A , اطشي . — *A flint for a musket*, *tinder-box*, &c. سنگ چقماق , آتش زن .

Flinty, قداحت آسا , قداحي . *Flinty hearted*, سنگ دل . v. Also *cruel, inexorable.*

Flippant. v. *Pert, talkative.*

To FLIRT (*move about with quickness*), جا بجا زود رفتن . — (*to throw with quickness*), بشتابي انداختن . v. Also *to gibe, jeer.*

A flirt, زن عشوت زن . — *Flirtation*, کرشمه , شیوه , عشوت A .

To FLIT (*migrate, remove*), انتقال , ازمنزل نقل کردن ساختن . v. Also *to rove, flutter, fly away.*

To FLOAT (*swim*), آهنگیدن , بالا رفتن , بالاي آب رفتن , طفو نمودن , غفو کردن . سباحت ساختن . v. *To fluctuate, flow.* — (*to overflow*), سیلاب کردن , متموّج کردن . — *Ground floated with rain*, عوانت A .

A float or *raft*, رمث A , عمد A . *Reeds, bladders*, &c. *used in making floats*, طوف A .

A FLOCK, رم , سیله , رمه , قطیع A , حلته A , گله , وقرت A , رعیت A , سواف A . *A flock of sheep*, رمهٔ علبطه , علبط A , غنم A , عرجله A , فرق A , گوسفند , میشینه , وقیر A , صدیع A , قوط A , افات A , رمق A , *A flock of people*, شیرزمه , جماعت A . v. *Crowd.—A flock of birds*, غول . v. Under *flight.* — *Flocks*, بواضع A , رموان , اقاطیع A , اکلت A , مغنمت A . v. Also *herd, cattle.* — *The firstlings of flocks*, برفتخ . — *A keeper of flocks*, گله بان , رموان , شوبان , چوبان . v. *Shepherd.* — *An inclosure for flocks*, اصیدت A , وصیدت A . v. *Fold.* — *To feed flocks*, چریدن . v. *To pasture, feed.* — *A flock* or *lock of wool*, هبریت A , هباریت A . *Flocks of wool for stuffing cushions*, &c. اگنبالین , اگنج .

To flock together, فراهم آمدن , جمع شدن .

To FLOG, چابگ زدن . v. *To lash, whip, scourge.*

FLOOD (*deluge*), نزیم , نزم , سیلاب , طوفانه , طوفان . — *The flood of Noah*, طوفان نوح . (*a body of water*), جوار A . v. *Sea, river.*—(*high water*), مد A . *The flood and ebb of the tide*, مدّ و جزر A .

To flood, سیلاب کردن , غرق کردن . v. *To overflow.*

A floodgate, دردازهٔ , قفس A .

The FLOOK (*of an anchor*), چنگل لنگر , دندان لنگر .

FLOOR, صحن A , ساحت A . — (*boarded*), تخته . — (*ground*), زمین . *The ornamental floor of a palace*, ستام . *A stone*,

brick or earthen floor, A بلاط ; — *A floor or story*, A طبق, (plur. طبقت A) طباق, اطباق, اطبقت, بام, آسماني. *The upper and lower floors*, طبق فوقاني و تحتاني. *A barn or threshing floor*, خرمن, خرمن گاه. *Flooring.* v. *Floor.*—*To floor (with planks)*, بندي كردن.—(*with bricks, &c.*) بلاط كردن. v. *To pave.*

FLORAL, گل منسوب, گلي.

FLORID, رنگين, گل رنگ, تازه رنگ, سرخ, گل فام, زاهر A, زهرا A, زيان A, ناضر A, مبنصور A. v. *Bright, embellished, splendid. A florid orator*, سخن ران, سخن آرا. *A florid complexion*, گلعذار.

Floridness, floridity, سرخي, رنگيني, زهر A, نضر A. v. *Embellishment.*

A FLORIST, گل چين.

To FLOUNCE, طپيدن. — (*plunge about in water*), درآب غلتيدن. *To flounce, robes, &c.* با تير آراستن, تير كردن. *A flounce (to a garment)*, تير, دامن. v. *Fringe.*

To FLOURISH (*as a plant*), سيراب شدن, تر و تازه شده, تنوير كردن, توريد نمودن. *To flourish in esteem (to be prosperous)*, معتبر شدن, مبارك بودن, دولت يافتن, صاحب دولت شدن. v. *To prosper.*—*To flourish in discourse*, سخن آراي نمودن, سخن ران بودن, كلام تحيشه.—(*to boast*), لاف زدن, بادفره نمودن, بازنانه كردن. v. *To brag, vaunt.* — (*to figure in needle-work*), نگار كردن, طراز يدن, نگاريدن. v. *To embroider.*—(*to adorn*), آراستن, زينت ساختن, آرايش كردن. v. *To embellish.*—*To flourish (play a prelude)*, پيشرو نمودن. *To flourish a sword*, شمشير افشاني كردن.

To flout. v. *To gibe, mock, insult.*

To FLOW (*as water, &c.*), جريان كردن, جاري شدن, درت, تغوّر كردن, سيلان شدن, روان شدن, جويان شدن, تفصّد نمودن, تسايل كردن, تسلسل كردن, *To flow from a source*, صدور كردن, صادر شدن. v. *To issue, proceed.* —*To flow (as tears)*, عينان كردن, انهمال كردن, انهلال كردن, رمع كردن, تهلّل كردن, هتلان كردن, همي كردن, همل كردن. *To flow (as blood or matter from a wound)*, فزير كردن, غسوق, نجبج كردن, افاحت كردن, فوح كردن, نمودن. *To flow (through a fissure in a rock, &c.)*, تفري كردن. *To flow (as water from a cistern, &c.)* رشح كردن, چكيدن, ريهيدن, — سيل نمودن, سيلان شدن. *To flow rapidly*, ترشح ساختن. *To flow softly*, تهمّش كردن, تشعيث كردن. *To flow as sweat*, عرق ريختن. *To flow or melt*, گداختن.—*To flow as the tide*, مدّ كردن. *To ebb and flow*, جزر و مدّ نمودن. *To flow as the waves*, بجوش آمدن, موج زدن, تموّج كردن. — *To flow or wave as hair*, زلف نمودن. *To flow or be fluent in speech*, زبان آوري نمودن. *To flow (abound)*, وافر شدن, فيض نمودن, كثير شدن, بسيار بودن. *To flow round*, احاطه جاري شدن, اطراف جاري شدن. *To flow back (ebb)*, باز رفتن, جزر كردن. *To flow over*, فيضوضت, متموّج شدن, تسييل كردن. v. *To overflow. To cause to flow*, جاري كنانيدن.

A flow (of tide), مدّ A. — (*abundance*), افراط A, زيادتي, بسياري, بركت A, وفرت A, كثرت A. v. *Plenty.*—(*fluency of diction*), سخن راني, زبان آوري, آمد.

A FLOWER, گل, نور A, شگوفه, زهر A, سنبل A, زهرت A, (plur. نوار) نوّارت A, (plur. زهرات) فتوع A. *The flower of the pomegranate*, گلنار, نارخو, انحفطينا A. *The sun-flower*, آفتاب پرست, كاسني, كسني. *The clove jilly-flower*, قرنفل A. *The flower of the palm tree*, كاردو. *Saffron in flower*, عصفر A. *The willow flower*, مشك بيد. *The flower of youth*, ريعان A, عنفوت A, عنفوان A, عنوان شباب. *A bunch of flowers*, گلدسته. *A cauliflower*, گل لحنه, التنبيط A. *Strowing flowers*, گلشان, گلفشان. — *Flower (meal)*, آرد, ميده, دقيق A, طحن A, پزيره, درمك A, درمكه A. *The flower or best of any thing*, بهار A, زبدت A, زهر A. *The flower de lys*, سوسن, سوسام, گلشن, گلگشت, گلزار, گلستان, هوبر A.—*A flower garden*, چمن.

To flower, شگفته شدن, شگوفه كردن, شگفتن. v. *To bloom, blossom.* — (*to adorn with flowers*), نگار كردن. v. *To embroider.*

Floweriness (of speech), سخن آراي, رنگيني.

Flowery, رنگين. v. *Florid.*

FLOWING (*adj.*), جويان, جريان, روان, جاري. v. *Fluent.*—*Flowing rapidly*, سيلان. *Flowing water*, آب جاري, ماء جاري, آب روان. *The murmuring noise of flowing water*, گلخرجه. *Mandates flowing like fate (irresistible commands)*, فرمان قضا جريان. *Flowing poetry*, نظم آبدار.

Flowingly, جاريانه .—(*with volubility*), با زبان آوري .—(*in abundance*), با بسياري .

Flown (part. of *fly*), پريده شده , پرواز شده .

To FLUCTUATE (*to be in an uncertain state, irresolute*), شكّ بردن , تذبذب نمودن , بي ثبات شدن , بي قرار شدن v. *To doubt, hesitate.* — (*to roll as the waves*), تموّج ساختن , متموّج شدن . — *Fluctuating, fluctuant* (*uncertain*), بي قرار , بي ثبات .—*Fluctuation of the waves*, A تموّج . (*uncertainty*), عدم قرار , بي ثباتي , بي قراري .

A FLUE (*vent*), A منفس , دود كش . — (*down* or *fur*), A نسال , پرشمي , گنده موي .

FLUENCY (*in speech* or *writing*), تند زباني , گوياي , مناقلت A , سخن آراي , زبان آوري , فصاحت A . v. *Eloquence.*

Fluent, تند زبان , سخن آرا , چرب زبان , زبان آور , مهتصب A , جزل , سخنشناس , سخندان , زبان دراز . *To be fluent in speech*, تند زبان شدن , زبان آور شدن . v. *eloquent, verbose;* also *liquid.*

FLUID, A سيّال , آبي , A منفصد , A هموع . — *A fluid*, آب , نم . v. *Juice.*

Fluidity, fluidness, سيّالي , A رقّت .

Flung, انداخته , آفكنده , A مرتمي .

Flurry. v. *Hurry, flutter; gust, storm.*

To FLUSH (*redden*), سرخ رو شدن , رنگ نمودن . v. *To blush* (*glow*).—*To flush* (*elate with success*), دل شاد كردن , خاطرگير نمودن , دل فروز ساختن v. Also *to flow.*

Flush, بسيار , A كثير . v. *Copious.* — *Flush of money.* v. *Rich.*

A flush (*in the face*), ميل بسرخي , سرخ روي . v. Also *flow, impulse.*

To FLUSTER (*intoxicate slightly*), نيم مست كردن .

A FLUTE, ني , ناي , نايه , نيدل , نيدلان , نيشه , صور ناي , شيه A , شين A (plur. قصّاب), قصّابت A , بوق *The Babylonish flute*, ناي عراقي .—*To play the flute*, ناي زدن , نايباز , ني زن *A player on the flute*, ناي سفليدن . صافر A . *The art of playing the flute*, قصّابت .

To FLUTTER (*the wings*), بال زدن , پرافشاندن . — (*to vibrate*), لرزيدن , جنبيدن . v. *To move, tremble.* — (*to hurry the mind*), پريشان خاطر ساختن , پريشان كردن . — (*to be hurried in mind*), پريشان خاطر شدن , مضطرب شدن .

Flutter, fluttering (*vibration*), جنبش , A حركت , لرزه , A رغده , A زلزال . v. *Trembling.*—(*hurry of mind*), A اضطراب , پريشان خاطري . v. Also *disorder, confusion.*—*Fluttering the wings* (*subs.*), A هفت , بال زني , هفو .

FLUX (*flowing*), A سيلان , روانگي , جريت A , جريان A , سيل A . v. *Passage.*—*Flux and reflux of the tide*, مدّ و جزر . —(*a dysentery*), اسهال A , لينت A , اطلاق A , جريان شكم , اسهال شكم , جحاف A . *A bloody flux*, اسهال خون . — *To have a flux*, مجحوف شدن , اسهال داشتن , جحاف يافتن , ساد بودن . لينت داشتن . v. Also *excrement.* *A flux of blood or matter from a wound*, اسهال دموي , اسهال خون , A افاحت , فوح A , غسوق A , فزير A . — *Flux* (*liquifaction*), A تفت , صهر , اذابت A , گداز , مسيل A , مجمع A . v. *Concourse.*

Flux (*not durable*), بي قرار , هرجايي , نا پايدار , نا قايم . v. *Inconstant.*

To flux, گداختن . v. *To melt.*

Fluxion. v. *Flux, flowing.*

To FLY, طيرساختن , طيران كردن , پرواز ساختن , پريدن , مهارات كردن , طيرورت نمودن . *To fly* or *dart down like a hawk on her prey*, دفيف كردن . *To cause to fly*, اطاره كردن , طيران كنانيدن . — *To fly or run away*, گريختن . v. *Flee.* —*To fly* (*move* or *pass*), *swiftly*, شتابان روان شدن , پرودي , هجوم . *To fly at*, با سرعت لاندن , تند پروازي نمودن , گذشتن . v. *To assault, attack.*—*To fly asunder* or *in pieces*, ريزه ريزه شكسته شدن , ريزيدن , پاره پاره شدن . v. *Shiver.*—*To fly in the face* (*to insult*), شقي بودن , طنز كردن , طعنه زدن . v. *To affront, fly out.*—*To fly in a passion*, گرم شدن , تند تيز شدن , قهر و حميت نمودن , نفرين نمودن . *To fly out* or *commit excesses*, اهل هوا , غير ضبط و ربط گشتن , هواي گشتن . *To fly* (*to avoid punishment*), فرار كردن , بودن , از راه پرواز كردن , *To fly out of the direction*, برداشته شدن . *To fly off* (*revolt, desert*), عصيان , طغيان كردن , از طريق رفتن

غدول ساختن , نمودن . — *To let fly (discharge)*, رمي كردن , سردادن . v. *To shoot, throw, fire cannon, &c.* — *To fly abroad*, ظاهر شدن , اشكارة شدن , عيان گشتن . v. *To be published.* — *To fly a hawk*, شاهباز پرواز كنانيدن . *To fly (abandon)*, اجتناب , براح ساختن , هجر كردن , ترك كردن , برداشتن . *To avoid, shun.*—*To fly for refuge*, كردن . *A person who flies for refuge*, برداشته . *To fly to any person for refuge*, در پناه كسي رفتن .

A FLY, مگس , ذباب ا ذبابت (plur. ذبّ , اذبت , لقاع ا , مندور ا , قدوح ا , ابو جعفر ا , پالو , پشه , (ذباب , نير ا , مكل ا . *A dog fly*, شذاب ا (plur. شذا). *A fly infesting camels, dogs, &c.* قمعت ا , شعرا ا. *A black fly*, نقير ا . *A blue fly*, عنّر ا . *A gad fly*, خرپشه , يخمور ا , خرمگس , نعرت ا . *A small fly*, همجت ا. v. *Gnat.* — *Small flies*, همج , ذقط ا , زنانير ا . — *The humming of flies*, خازباز , مغن ا . *Stung by flies*, همّيج ا. *Fly-blown*, مذقوط ا. *A fly-flap (any thing for driving away flies)*, مگس ران , باد , مروحت ا , بادبار , آورده .

A FLYER (*through the air*), طيران , پرواز كننده , پرنده , گريزنده , كننده.—(*fugitive*), گريزان .

Flying (part.), پران , پرواز كنان , طاير ا . (*running away*), گريزان .

A FOAL, فريس ا , كرّه , اسپچه , اسپجانه . *To foal*, اسپجانه نتج كردن .

FOAM, كف , لعاب ا , كره , ازغ , اژوغ , چكره , لخف ا , كلشكر , تفش , كفسك , خرشا ا , اور , رخف ا , تفل ا , زبد ا , فوارت ا , زغايت ا , رغاوت ا , غراوي ا . v. *Froth, scum.*—*The foam of the sea*, زبد دريا , كف دريا .

To foam, كف براوردن , لعاب برآوردن , كف زدن , الجاج , تزبّد شدن , تزبيد ساختن , ترغو كردن , كفيدن , نمودن , مزبّد بودن .—(*to be in a rage*), بجوش آمدن . v. *To chafe.*

Foamy, foaming, پر كف , كفزن , كفدار .

A FOB, وعا ا , ظرف ا , پش , گيسه , جيب خورد , دجوب ا . v. *Purse, pocket.*

To fob, حيله بستن , فريفتن . v. *Cheat, elude, put off.*

FODDER (*dry food stored for cattle*), علف ا , رعي ا , هشيم ا , دمدم ا , حشيش ا , واش , كلا ا , مرعي ا , همق ا . *Fed with fodder*, معلوف ا .—*To fodder*, با علف پروردن .

A FOE, دشمن , حريف ا , عدو . v. *Enemy, antagonist.*

A FOETUS, حنين ا , حمل ا , حبل ا , المحبلت ا . v. *Embryo.*—*The place in the uterus which contains the fœtus*, متبوّا ا .

A FOG, نزم , هر , هور , ضبابت ا , نزم , پزم . v. *Mist, cloud.*

Foggily, ضبا بتانه , با ضبابت . v. *Darkly cloudily.*

Fogginess, نزماور , نزماوري . v. *Cloudiness.*

Foggy, ضبابت دار . v. *Cloudy.*

FOH, هيه هيه , واي , آ , هاي , واه . v. *Fy.*

A FOIBLE, ركاكت ا , قصور ا , عيب ا . v. *Fault.*

To FOIL (*frustrate*), شكست دادن , محروم ساختن , حرمان كردن . v. *To defeat, disappoint, worst, repulse.*

A foil (miscarriage), هزيمت ا , حرمان ا , حرم ا , انهزام ا , شكستگي . —(*whatever illustrates* or *renders another thing brighter*), منور ا . *A foil for fencing*, تيغ , سيف كند , كليل .

To FOIST *in (insert fraudulently)*, از تزوير در بردن .

FOLD (*for sheep*), انگرو , انگروا , انگژوا , صيرت ا , حظير ا , كمرا , زيرت ا . v. Also *flock*; and *boundary.*—(*a plait*), نورده , نورد , چين , تو , تاه , تا , ته . *The fold of a garment*, تاي جامه . *A fold* or *leaf in a book*, مطوي ا (plur. مطاوي). *Two-fold*, دوتا , مضاعف ا . — *Three-fold*, سه تا , ثلاثة اضعاف ا .—*Four-fold*, چهار تا , اربعة اضعاف ا . v. *Double, triple, quadruple, &c.*

To fold (sheep), اغنام بكمرا بستن , غنم در صيرت نهادن . v. *To inclose, include.*—*To fold (cloth, &c.)* ته كردن , تا كردن , طي ساختن , درج نمودن , آژندن , آزندن . *To fold up*, پيچيدن . *To fold up a letter*, لفافه كردن . v. *To double.*

Folded, آژنده شده , مطوي ا .

FOLIACEOUS, اوراق دار .

Foliage (leaves), اوراق ا .

FOLK, قوم ا , خلق ا , طايفه ا , امّت ا , تبار , قبيله ا . v. *People, nation.*

To FOLLOW (*go after*), تعاقب , دنبال رفتن , پس رفتن , — (*to imitate*), درپي رفتن , ازپي رفتن , پيروي كردن , كردن . v. *To copy.* — (*to attend upon as a dependant*), تقصص ساختن , موافقت نمودن تابيع , متعقب شدن , پس‌رو شدن , تباعت , تبعيت آوردن , متابعت كردن , اتّباع كردن , شدن , انقياد , امتثال كردن , اطاعت نمودن , — (*to obey*), نمودن . *To follow as a consequence*, اذعان نمودن , ساختن نتيجه . — *To follow* (*be busied about*), مشغول پيروي نمودن , بودن . *To follow a trade* or *profession*, مقيّد بودن , بصيرت نمودن , شدن پيشه كردن .

A follower, دنبال رو , متعقب ع , پس رونده , پس‌رو , متابع ع , محتذي ع , مقتدي ع , تابع ع .

Following (*going after*), متتابع ع , متابع ع , پس روان , متتالي ع . v. *Consequent.*—*Following one another*, پي درپي . *Following as a necessary consequence*, ملتزم ع .

FOLLY, حماقت ع , ناداني , بيعقلي , ابلهي , بيقرفي , شيدائي , قلّت فهم , سفيهي ع , سفاهت ع , سرسري , حمق ع , نوك ع , دهين ع , حمق و غباوت , لغابت ع , لغوبت ع , غرين ع , نواكت ع . v. *Foolishness, ignorance, stupidity.*

To FOMENT (*cherish with heat*), تكميد كردن , كماد كردن . (*to bathe with warm lotions*), با شست گرم غسل كردن . (*to support, encourage, excite*), تحريض كردن , حمايت دادن , هنكامه , فتنه انگيختن انگيختن . *To foment disturbance*, غلغله تحريض ساختن , خاستن , نغل ساختن , كردن .

Fomentation, كماد ع , تكميد ع , كماد ع .

A fomenter, v. *Encourager, supporter.*

FOND, مايل ع , شايق ع , عشق نما , عاشق ع . *Fond of the company of women*, خلب النّسا ع , بازبزه , كسروز , كنغالك ع , كنغال ع , كنغاله ع , كنغاله ع . *Fond of himself*, خود پسند . v. Also *foolish.*

To fondle, نواخت , نواختن , ناز نمودن , حضانت كردن , دراغوش گرفتن , كردن . v. *To caress, embrace.*

A fondler, دراغوش , ناز سازنده , نوازش كننده , نوازنده , گيرنده .

A fondling (*person much admired* or *caressed*), زن نازنين , محبوب نازنين .

Fondly, عاشقانه , با عشق , با نوازش , از شوق . v. Also *foolishly.*

Fondness, نوازش , عشق ع , شوق ع . v. *Love, tenderness;* Also *foolishness.*

FOOD, خوردني , طعام ع , قوت ع , خوراك , خورش , نعمت ع (plur. نعم) , غذا ع . v. *Meat, provisions, victuals.* —*Food for the mind*, قوت روح .

A FOOL, گول , نادان , ابله ع , احمق ع , بيوقوف , كره , پندره , خيره كش , مجنون ع , ديوانه , بيراي , بيهوده , طهيلت ع (*lunatic*). ماهي , كالك , هزاك , فرناز , سلغده ع , قباع ع , هوهات ع , طغامت ع , لكوپك , فسل ع , لاده , ليوه . v. *Idiot, madman.* — (*a jester*), مسخره ع , نديم ع . v. *Buffoon.* — *To play the fool* (*act foolishly*), ياوه كردن , مساخفت ساختن , شوريدن (*to act the buffoon*), نديم بودن , مسخرت نمودن .

To fool (*trifle*), ترهات گفتن , هرزه كردن , بيهوده شدن . (*to toy*), شيوه ساختن , نازكردن . (*to make a fool of*), استهزا . v. *To deride;* also *to disappoint, defeat.* (*to bubble*), حيله باختن , غدر ساختن , غبن كردن , فريفتن . v. *To cheat;* also *to infatuate.*

Foolery, گزاف , هرزه , بيهودگي . v. *Folly, nonsense, trifling.*

Foolhardiness, تهوّر ع , عدم تدبير , سرسري , گستاخي . v. *Rashness.* — *Foolhardy*, متهوّر ع , غير تدبير , بي فكر . *Rash.*

Foolish, ديوانه , بي معني , بيوقوف , نادان , بيهوده , آشفته , بادفره , شوريده , غرچه , بي عقل , ابله ع , احمق ع , سفيه ع , فغاك , مجنون ع , كالوس , حمق ع , شيدا , هرزه , سلنطع ع , خويله , دمرغ ع , هجاجت ع , طرط ع , سرسر , لكع ع , دميغ ع , هجرع ع , مدمّغ ع . v. *Ignorant, stupid.* —*A foolish prating fellow*, هرزه جاي , هرزه خوار , هرزه گو . *The foolish fellows of the age*, هرزه گويان زمان . *A foolish expression*, ياوه , ترّهت ع (plur. ترّهات) , گزاف , گزافه , هرزه برفند .

Foolishly, سفاهة ع , از حماقت , بي عقلانه .

Foolishness, سرگشتگي , حماقت ع , بيعقلي , ابلهي , بيوقوفي . v. *Folly.*

A FOOT, پا , قدم ع , رجل ع , پاي , پي . v. *Step, footing.* v. *Paw.* — *The foot of the throne*, پاي تخت , بن كوه , دامن كوه , — *The foot of a mountain*, پايه سرير . *The foot of* جرّ ع , عطن ع , شخ , سفح ع , حضيض ع .

any thing, پايه , پايين .—*The foot of a deer*, ا رجل الغراب . *To kiss the foot*, پا بوسيدن , پا بوسي كردن . *To strike with the foot*, ترگيل كردن . v. *To kick.*—*To fix the foot*, وضع قدم كردن . *To stand on foot*, قيام بودن , برپا استادن , *To go on foot*, پياده رفتن , پاجلاً مشي كردن , *To be on foot* (*in a posture of action ready for any thing*), روبكار شدن . *To tread under foot*, پايمال كردن , پاييدن , پايه زدن , پاي خوست نمودن . *To be trodden under foot by cavalry*, پايمال خيول شدن , پا خوست بودن . *A noose* or *fetter for the foot*, پابند , پايڈامّه , پا بند , *The sole of the foot*, پاپيال , كف پا , پاپوند , پاد بان . *Swift of foot*, سبك پا . *The foot of a door*, پاشنه در .— *A foot in verse*, ا جزء , وتد . *The foot of a lamp*, پاي چراغ , چراغ پايه . *The foot* or *stalk of a flower*, ساق گشوفه , پاي گل . *The foot of a pot*, ديگ پايه .—*To have the foot in the mud* (*to be in difficulties*), پا در گل داشتن . *Foot.* v. *Infantry.*

To foot, v. *To dance, go on foot, walk; spurn, kick; tread.*

A foot ball, باد كوي .

A foot-boy, غلام . v. *Footman.*

Footed, اهل پايه , پايدار , پايه دار . *Two-footed*, دو پايه , *Three-footed*, سه پايه . *Four-footed*, چهار پايه .

Footing, پاي , پايداري . v. *Basis, support, root;* also *footstep.* — (*condition*), ا حال , ا شان , ا وضع . v. *State, settlement, beginning, entrance.* — *To get footing*, موطي قدم برقرار شدن , نصب كردن , پايدار گشتن , شدن . v. *To Establish.*

A (*out door*) *footman*, پياده . (*in door*), خدمتگار . v. *Servant, attendant.* — *A running footman* (also *foot-post*), پرواك , پيشادنگ , بريد ا , پيك . v. *Courier.* — *An armed footman* or *footsoldier*, پياده .

A foot-sock, ا موطي or موطاء .

A foot-way, ا زنقت , بدرمش , كوميجه , تنگ راه .

A footstep, ا موطي , گام , وطات ا , قدم ا , نشان پاي , موطاء . v. *Vestige, track, trace, mark.* — *To follow his footsteps*, در پاي او رفتن . v. Also *example.* — *A footstool*, ا موطي or موطاء , نشيمن , پايه .

A FOP, مرد هواي , هوادار , نطست ا , طاوس , خود بين , بلتعاني ا . v. *Coxcomb, fool.*

Foppery (*vanity, foppishness*), هوا , هوا داري , بيهودگي , (*trifles*), كار بيهوده , پرستي , كتره پاتره , كلبتره , ياوه , هرزه , قرش مرش . v. *Folly, impertinence.*

Foppish, هوا پرست , هواي , هواخواه , رزكاري , بيهوده , نابرجا , باطل ا , بي معني . v. *Foolish, vain, ostentatious.*

Foppishly, هوايانه , باطلاً ا , با روزگار , بر وجه روزگاري . v. *Ostentatiously.*

FOR (*on account of*), ازبراي خاطر , از براي , بهر , براي , لاجل ا , ل ا , ازسبب , بجهت , ازجهت , جهت ا . v. *Because.*—*For what? wherefore?* از براي چه , براي چه . —*For the love of God, for God's sake*, لله ا , از براي خدا . *For you, for him, &c.* v. Under *account.* — *For nothing*, مفت , رايگان . v. *Gratis.* —*One who eats for nothing* (*a parasite*), مفت خوار . — *For ever, for ever and for ever*, ابد الاباد ا , دايماً ا . v. *Eternally, always.* *Forasmuch as* (*whereas*), ازآنجاكه . *For the sake*, پاس خاطر .

FORAGE, ذخيره ا , زاد و زواد , واشد , علف ا , كاه , قوت ا , پود , حشيش ا , مرعي ا , خوردني . v. *Provisions, fodder.*—*A forage* (*search for provisions*), جست وجو براي زاد و زواد , بجهت افتحاص ذخيره .

To forage, براي زاد و زواد جست و جو كردن , بجهت حشيش جستن , خوردني افتحاص ساختن . v. Also *to wander, rove, ravage, plunder.*

A forager, ا مرع , ا حشايش (plur. حشاش).

To FORBEAR (*intermit*), دستبر دار , وا استادن , فراغ شدن , توقّف كردن , دست برداشتن , شدن , باز , خودرا بازداشتن , پرهيزكردن , (*to abstain*), استادن . v. *To decline.* — (*to delay*), واپس افگندن , دير . صبور شدن . (*to be patient*), صبر داشتن , وا داشتن . (*to be merciful*), مرحمت نمودن , رحمت داشتن , مشفق شدن . v. *To spare.*

Forbearance (*abstinence*), احتراز ا , اجتناب ا , پرهيزي , وتيرت ا , فراغت ا , توقّف ا , امتناع ا .— (*intermission*), اهمال ا , فترت ا . v. *Delay.*—(*patience*), بردباري , صبر ا , مرحمت , شكيبائي , تحمّل ا . (*lenity, mercy*), رحم ا , رحمت ا , شفقت , ترحّم ا , رحمت ا . v. *Mildness.*

To FORBID, احرام دادن , بازداشتن , منع كردن , بنااميدن , احصار بردن , منع و تحذير آوردن , حرمان نمودن ,

قاسر ع , قهري , عنيف ع , متهوّر ع , جبري , حربي , عصوف ع . v. *Impetuous, vehement.* — (*done by violence*), بزور کرده شده . v. *Valid.* — *A forcible* or *clear argument*, دليل اظهر .

Forcibly, بوجه قوي , با قوّت , حرباً ع , زوراورانه . v. *By force.*

A FORD, معبر ع , کذرکاه , کذر , اداک , پایاب . *A dangerous ford*, معبر پر خطر .

To ford, معبر کذشتن , کذر کذار کردن , پایاب رفتن .

Fordable, ممکن کذار .

FORE, پیش . v. *Former, formerly, before.*

To FOREBODE, غایب کفتن , فال کفتن , پیش کفتن . v. *To prognosticate.*

A foreboder, فال کو , فال کوینده .

FORECAST, عاقبت اندیشي , دوراندیشي , پیش بندي , عاقبت اندیشي کردن , بصیرت ع . *To forecast*, بینش بصیرت نمودن . v. *To foresee, adjust, contrive.*

FORECASTLE (*of a ship*). مرنجبت ع , صدر جهاز .

FORECITED, مشارالیه ع , مسطور ع , مذکور ع , مذبور ع , ماسبق ع , صالف الذکر ع , مقول ع . v. *Abovementioned, aforesaid.*

To foreclose, v. *To preclude, prevent, shut up.*

To FOREDOOM, قضا وقدر نمودن . v. *To predestinate.*

A FOREFATHER, جدّ ع (plur. اجداد), مهل ع (plur. پیشینکان), پیشینه . v. *Ancestor.*

The forefinger, v. Under *finger.*

The FOREFOOT, پاي پیشین , قدم ع .

To FOREGO (*quit, resign*), دست بردارشدن , کذاشتن , ترک نمودن .

The FOREHEAD, پیشاني , جبین ع , جبهه ع , مقدمت ع , پنچه , نویل , ناصیت ع . v. *Brow, front, forelocks.* — *Having a large forehead*, اجبه ع . *Lines on the forehead*, اسارير ع , سرار ع , سرر ع , سرّ ع , اسرار ع . *Bald from the forehead to the crown*, چکاد . —*Any ornament for the forehead*, پانچه .

تنبیه و ناکید کردن , تنبیه کفتن , پنامیدن . v. *To interdict, prohibit, oppose, threaten.*

Forbidden, ممتنع ع , منع کرده شده , باز داشته شده , محصر ع , منهي ع , حریم ع , ممنوع ع .

Forbidder, منع کننده , مانع ع , معي ع .

Forbidding (*prohibiting*) (*part.*), منع , مانع ع , محرّم ع , نفرین انکیز , (*raising abhorrence*), حاصر ع . ناهي ع , کنان , منفور ع , مستکره ع . v. *Hideous, ugly.*

FORCE (*strength*), اقتدار ع , قدرت ع , قوّت ع , زور , تاو , تاب ع , دستکاه , دست , نیرومندي ع , طاقت ع , مجال ع . v. *Strength, power, ability, vigour.*— (*violence*), شدّت ع , ستم ع , جبر ع , جور ع , ظلم ع , زبردستي , تعدي ع , فساد ع , جفا ع , درازدستي , قهر ع , عنف ع , غضب ع , رغم ع , اضطرار ع , فجس ع , فضول ع , تهور ع , حیف ع , بلا ع , پرتک , قسر ع , عشمرت ع . (*necessity, destiny*), سرنوشت , قضا ع , مقتضا ع , اقتضا ع , ضرورت ع , نصیب ع . (*an armament*), عسکر ع , لشکر , فوج ع , مقدّر ع . v. *Army, fleet.*—*By force*, جبراً ع , بضرورت , از زور , بزور , ملتزمانه , لزور , ضرورانه , اضطراراً ع , بي اختیار , ازستم , بظلم , مقتضاً ع , حرباً ع . v. *Forcibly, violently.* — *The force* or *spring of the air*, هوا زد .

To use force, زبردستي کردن , قوّت نمودن , زور کردن , تعدي کردن , جور آوردن , جبر ساختن , قهر نمودن . v. *To compel, constrain.*— (*to impel, drive*), دفع کردن , راندن , سوق ساختن , دور کردن . v. *To push, drag.* — (*to extort*), بزور کرفتن . v. also *to distort, press.*—(*to gain* or *carry off by violence*), بزور اندوختن , از جبر برداشتن . — (*to overpower*), بحرام رفتن , مفترع شدن , غلبه ساختن .—(*to ravish a woman*), v. *To debauch, violate.*—(*to storm*), هجوم آوردن , حمله بردن , بزور دخل کردن .

Forced (*compelled*), جبري ع , مجبور ع , زور کرده شده , قهري ع . (*driven*), رانده شده . (*violated*), اتوم ع , شروم ع . (*overpowered*), مغلوب ع .

Forcedly, بي اختیار . v. *By force, compulsively.*

Forceless, غیر قوّت , بي قدرت , بي زور . v. *Weak, feeble.*

FORCEPS, کلوب ع , کلابت ع , کاز , آهنج .

FORCIBLE, *forceful* (*strong*), صاحب , مضبوط ع , زورآور , توانا , قوي ع , اهل قوت , قدرت

FOREIGN (*of a different country, not domestic*), بیگانه, مغرّب A, ساکع A, سکع A, اجنب A, غربت A, غریب A, نقیل A (fem. نقیلت). *Any thing foreign or strange*, غرابت A, دهشت A, مغربت A, مستغرب A, جنابت A, ابدت A. *Foreign or contrary to established custom*, خلاف عادت. — *Foreign (adventitious)*, آمداني, آمدانه. — *(excluded)*, محروم A, مردود A. — *(not analogous)*, نا مناسب, بي موافقت, نا موافق.

A foreigner, بیگانه, غریب A (plur. غربا, غرب), اجنب A (plur. اجانب), اجنبي A, جنب A, بیواره, ناشتا, مغرّب A, مرد غریب A, مسافر A, سیاح A, بیواره, شصیب A, ابن ارض. v. *Foreign, strange, stranger* — *To become a foreigner (to travel)*, بیگانه شدن, مسافر شدن. *To pretend to be a foreigner*, تغرّب نمودن. *Having a foreign air, or behaving in a foreign manner*, غریبي کردن. *To speak like a foreigner*, استعجام کردن, مستغرب A. *Foreigners (barbarians)*, اعجم A, رقاب A. ابده گفتن المزاود.

Foreigness, بیگانگي, غربت A, اجنبیت A. — *(without analogy)*, عدم موافقت.

To FOREJUDGE, قضا پیشین کردن. v. *To prejudice.*

To FOREKNOW, ازپیش دانستن, تعقل کردن, اوّل دانستن. v. *To foresee, foretell.* — *Foreknowledge*, علم, تعقل A, غیب. v. *Prescience.*

A FORELAND, v. *Cape, headland.*

The FORELEG, منکب A, ذراع A.

A FORELOCK, موي پیشاني, ناصیه A (plur. نواصي), شعفت A (plur. شعاف, شعافات), پرچم, طرّه A, بربلندین, ذوابت A (plur. ذوایب), شکایر A, کیسو, کشّت, قصت A. — *The forelocks of a horse*, صلصل A, عصفور A.

A FOREMAN, رایس A, پیشوا.

A FOREMAST, اوّل تیر جهاز.

Forementioned, v. *Forecited, beforementioned.*

FOREMOST, اوّل A, نخست, اقدم A, پیشترین. v. *First, chief, principal.* — *First and foremost*, اولا A, قبلا A. *To go foremost*, تقدّم گرفتن, ازهمه پیش رفتن. v. *To precede.* *To desire one to go foremost*, تقدمیت دادن, تقدیم کردن.

Forenamed, v. *Forecited, abovementioned.*

FORENOON, پیشین, وقت ضحی, پیش از دوپاس روز, ازصباح تا دوپاس روز, پیش ظهیرت A.

FORENSICK (*belonging to courts of justice*), عدالت محکمت پیوند, منسوب.

To fore-ordain, v. *To pre-ordain, predestinate.*

FOREPART, پیش, مقدمت A. — *The forepart of the saddle* (also *fore part of the eye-brow*), پیشکوده. *In the forepart*, درقدیم, من قبل A, درپیش. v. *Front.*

Fore-cited, v. *Forecited, abovementioned.*

To FORERUN, پیش رفتن, سبقت کردن.

A forerunner, فرانک, پیشادنگ, پیشرو, پیش رونده, پروانک. *The forerunner of good news*, مبشر A, مژده رسان, مژده جي. v. Also *prognostic, presage.*

To forsay, v. *To foretel.*

To FORESEE, پیش بیني کردن, پیش دیدن, عاقبت تعقل, سبقت کردن, دوراندیشي کردن, اندیشي کردن, غیبت بیني کردن, ساختن. *Foreseen*, پیش دیده.

To foreshow. v. *To foretel, prognosticate.*

FORESIGHT (*prudence*), عاقبت اندیشي, بصیرت A, دور, پیش بیني, احتیاط A. (*prescience*), عقل A, بینش, غیبت بیني, تعقل A, سبقت A, دوراندیشي, بیني. *Without foresight*, بي بصیرت.

The FORESKIN, غلف A, قلفت A, رعلت A, رغلت A. v. *Prepuce.*

The FORESKIRT, پیش دامن.

A FOREST, بیشه, درختستان, جنگلستان, جنگل, غیل (plur. غیول, اغیال), غیضت A, غرین, غابت A, مغرفت A, تیماس, غیطل A, چیلان, دهل A, دیست A, اجمت A, اجام (plur. اجم A, عرینت A, عرین A, هیمغ A.

To FORESTAL, پیش بندي کردن. v. *To anticipate, preoccupy.*

A FORESTER (*officer of a forest*), امین صیدگاه. — (*an inhabitant of a forest*), اهل درختستان, ساکن جنگل.

To FORETEL, پیش گفتن, عاقبت گفتن, فال گفتن,

Forgetful, فراموشگار, ناسي ع, ذاهل ع. v. *Careless, negligent.*

Forgetfulness, فرامش, فراموسگاري, فراموشي, امه ع, منسيت ع, ذهول ع, نسيان ع, فراميشي.

Forgetfully, منسيانه, از فراموشي, نسيا ع.

To FORGIVE, معاف كردن, عفو كردن, معذور داشتن, — *To forgive sins*, تقسير, غفر ساختن, مغفور كردن, خطا بخشيدن. v. *To pardon.*

Forgiven, بخشيده شده, مغفور ع, معفو ع, معاف ع, آمرزيده شدن, معذور ع. *To be forgiven*, معاف شدن, بخشيده شدن.

Forgiveness, بخشش, عفو ع, مغفرت ع, آمرزش, صفح ع, عذر ع.

A forgiver, غفار ع, غفور ع, آمرزنده, بخشنده, رمضان ع.

FORGOT, *forgotten*, فراموش شده, مذهول ع, منسي ع.

A FORK, گز.—*The prong of a fork*, شاخه. — *A two prong fork*, دوشاخه, كاز. *A corn, hay* or *dung fork*, ارجن, هيزة, انگشته, شنه, شانه, افسو, شلفه, شلغه. — *A fork with five prongs*, بنجگشت. *A fork with three prongs*, سه انگشت, سه شاخه, شل, هيج, دست. v. *Trident.* — *A fork for the table*, چنگاله صفره, چنگاله.

To fork up, با شلغه برگرفتن. *To fork* or *shoot into blades* (*as corn*), تخريش نمودن.

Forked, دوشاخه دار, گردار, شاخه دار. — *Any thing forked*, كاز. *Forkedly*, شاخانه.

FORLORN, ترك كرده شده, مخذول ع, بي كس, تنها, پالو, مفروغ عنه ع, نفي ع, گذاشته, متروك ع. v. *Abandoned, deserted, destitute, helpless, wretched.* — *The forlorn hope*, پيشاونگ PT, پيشادنگ PT, پيش روي لشكر, پيشرو PT, طليعت ع. v. *Van.*

FORM (*figure, shape*), صورت ع, (اشكال plur.) شكل ع, شارت ع, شبه ع, نقشه ع, هيكل, پيكر, تصوير ع, (صور plur.) طبع ع, طباع ع, لقا ع, كالبد, گوهر, اندام, اندازه, صنف ع, تاپال, هيت ع, هياءت ع, قالب ع, سرشت, كسوت ع, كميت ع, فام, جبلت ع, سن ع, خلقت ع

To foretoken, v. *To prognosticate, presage.*

A FORETOOTH, اژنه, دندان خنده, دندان گير.

To FOREWARN, نصيحت, آگاه كردن, خبردار كردن, نمودن. v. *To admonish, caution.*

A FORFEIT, غرام ع, كفارت ع, گناكاري, تاوان, جريمه ع, غرم ع, غرامت ع. v. *Fine, mulct, penalty.*

To forfeit, جريمه يافتن, تاوان انداز بودن, تاوان دادن. v. *To confiscate.*

Forfeitable, ممكن تاوان.

Forfeiture, تاوان, جريمه ع. v. *Forfeit.*

Forgave, preterite of *forgive.*

A FORGE (*for iron work*), آهنگرخانه, تنور آهنگر. v. *Furnace.*

To forge (*with a hammer*), با سحم كوفته, برسندان كوفتن, ساختن, — (*to falsify*), با دراي زدن, با خايسك كردن, ساختن. v. *To counterfeit.* — (*to make*), كار, عمل ساختن, ساختن, كردن. — *To forge a lie*, خلق ساختن, دروغ بافتن. *To forge a deed*, دست خط تقليد كردن, تمسك مزور كردن. — *To forge intelligence*, خبر تمويه كردن,

Forged, ساخته, مصنوع ع. v. *Counterfeited. Any thing forged*, جعلي, تغلبي, تقليدي, لباسي.

A forger, سازنده, سازگار, مزور ع, متغلب ع. v. *Counterfeiter, falsifier.*

Forgery (*falsification*), تغلب ع, جعل ع, تلبيس ع, تزييف ع, تزوير ع, زور ع, تمويه ع, لباس ع, تقليد ع. v. *Fraud.* — (*smith's work*), كار آهنگر.

To FORGET, نسيان نمودن, فراموشيدن, فراموش كردن, وهل, سهو ساختن, ضلال كردن, ذهول كردن, ناسي شدن, نمودن. v. *To neglect.*

توز ع. v. *Figure, shape, model, fashion, mould, symmetry.* — (*order, stated method*), آراستگي , پيشنهاد , منوال ع , قاعده ع , ضابطه ع , دستور , رسم ع , روش , طرز ع , طور ع , انتظام ع , نظام ع , قانون , صفت ع , اسلوب ع , اصول ع , ترتيب ع , آئين . v. *Regularity, order.—Exterior form,* صورت ظاهره , خلقت ع , سحنت ع , سيحنا ع , ارش . *The interior form,* صورت باطنه , باطن ع , سيرت ع . *The exterior and interior form,* ظاهر و باطن , صورت و سيرت . *The form* or *essential modification of man,* صفت بشريت . *The form of any thing delineated on paper, &c.* رسم ع , كارنامه . *A form (mould),* قالب ع , كالبد , قالب . v. *Model. The form* or *last of a shoe,* قالب پاپوش .—*To cast in a form* or *mould,* در قالب افراغ كردن , افراغ قالب ساختن . *To assume the form,* صورت پذير كردن . *Having an angelick form,* پري پيكر , ملك سيما . *The form* or *seat of a hare,* ختل ع . *A form* or *long seat,* نشيمن , مصطبت ع , تخته .— *For form's sake,* براي بيت .

To form (make), شكل دادن , سرشتن , كردن , ساختن . (*shape*), قين ساختن , تشكيل كردن , صورت بند نمودن . — (*to model by education*), تربيت نمودن , تاديب كردن . v. *To instruct, train, discipline.*—(*to arrange*), آراستن , ترتيب كردن , نظم , انتظام ساختن , كردن . v. *To frame, modify, adjust, model.* —(*to contrive*), فكر كردن , انديشيدن , انديشه كردن . v. *To plan, scheme.* — *To form a circle,* دايره كردن .

FORMAL (*precise*), صاحب تكلّفات , اهل استغنا . v. *Ceremonious, stiff, exact, grave.* — (*methodical*), موافق رسم , موافق قانون , برابر قاعده , مطابق دستور . v. *Regular.*

Formality, تكلّف ع , استغنا ع (plur.), تبجيلات . v. *Ceremony, gravity, stiffness.*

Formally (*according to established rules*), مطابق دستور , بروجه . — (*ceremoniously*), لايق منوال , موافق قانون , تكلّف . v. *Gravely, stiffly.*

FORMATION, ترتيب ع , تكوين ع , سرشت , ساخت , تشكيل ع , تشكّل ع , خلقت ع , جبلّ ع . v. *Creation, form.* — *Formative,* صورت بند , تشكيل ساز .

Formed, مجبول ع , مشكل ع , متشكّل ع , سرشته , ساخته , مخلوق ع , مصنوع ع , مسنون ع , مصوّر . v. *Made.* — *A former,* مصوّر ع , مشكّل ع , صورت بند , سازنده . v. *Maker, contriver.*

قديم ع , مقدم ع , سابق ع , پيشينه , پيشين , زمان سابق , ايام قديم , قبل ع . v. *Past.—Former times,* اين پيشينگي , قدم ع . *This was the custom of former times,* دستور سابق بود . *Formerly* (*in former times*), پيشتر , مقدماً ع , قبل از اين , پيش از اين , درايام گزشته , دروقت پيشين , قدماً ع , قديمانه , ازقديم الايام , ازقديم , من قديم ع , من قبل ع , قبلا ع , اوّلا ع , اوّل ع , سابقانه .

FORMIDABLE, هيبت , مخوف ع , مهيب ع , سهمگين , ژيان , نزند , هولناگ , ناگ . v. *Terrible, dreadful, tremendous, powerful.* — *Formidable-looking warriors,* دلاوران قوي هيكل .

Formidableness, صلابت ع , هيبت ع , سهمگيني , مهابت ع , سطوت ع , صولت ع .

Formidably, بروجه , باهيبت , مخوفانه , ازسهمناگي , هولناگ .

FORMLESS, نامتشكل , غير شكل , بي شكل , بي صورت .

A FORMULARY (*book of models, regulations, laws, &c.*), قانون نامه , دستورالعمل ع .

FORNICATION, زنا ع , زناكاري , حرام ع , حرام كاري , بحرام رفتن , زناكردن , باه .—*To fornicate, commit fornication,* رنپاره , زاني ع , زناكار , بحرام جماع ساختن .—*A fornicator,* فجرت , فجار (plur.) فاجر ع , فاجل ع , زنوي ع , زناي .—*A fornicatress,* زانيه ع , فاحشه ع , فاجره ع , فاسقه ع . v. *Concubine.*

To FORSAKE, گذاشتن , ترك كردن , هجران , هجرساختن , بازاستادن , روگردان شدن , نمودن . v. *To desert, leave, fail.—To forsake a habit,* ترك عادت كردن , منابت ساختن . *Forsaken,* v. *Deserted.* — *Forsaker,* v. *Deserter.*

FORSOOTH, v. *Certainly.*

To FORSWEAR, قسم دروغ كردن (*renounce* or *deny upon oath*), با سوگند انكار حق كردن . v. *To perjure.—Forsworn,* v. *Perjured,* v. also *perjury.*

A FORT, *fortress,* بارو , بخش , دژ , حصار ع , قلعه ع , اجم ع , اطم ع , پنام , حصين ع , حصن (plur. حصون) , بار , ابام ع , حواله ع , بض ع , متانت ع , متن ع , (plur. اجام) , دژغاله , اياد ع . v. *Castle, tower, garrison.—A fort upon a hill,* كلّات ع , صهوت ع . —*To retire to a fort,* تحصّن كردن , متحصّن بودن . *The gate of a fort,* دروازه قلعه .

FORTH (*abroad*), الي ع , خارج ع , بدر , برون , بيرون . —(*to go forth*, بدر رفتن , بيرون رفتن . ظاهراً ع , الخارج . *To come forth* (*out of doors*), بدر آمدن , برون آمدن . (*to be published*), ظهور شدن . *To bring forth* (or *out of any place*), اشكارة , ظهور كردن . (*to publish*), بدر كشيدن , بيرون آوردن . *To bring forth children* or *young*, وضع حمل كردن , نمودن . v. Under *bring*. — *To hold forth* (*harangue*), رمع ساختن . كلام نمودن , سخن راني كردن . *To set forth* (*describe*), اظهار . وصف نمودن , كتب كردن , كردن . *To sally forth*, خروج بيرون , بدر رد كردن . *To cast forth*, هجوم نمودن , ساختن . *Forthcoming*, تيار , حاضر ع , آماده . بيرون راندن , انداختن . *To be forthcoming*, حاضر شدن , آماده شدن . *From this time forth*, من ع , في ما بعد ع , من الان ع , باز , ازاين پس . *And so forth*, وغيرة , غيرذالك ع , باسرة , بعد اليوم ع , بعد . v. *et cætera*. *Forthright* (*in a right line*), وقس علي هذا ع . بخطّ متوازي . *Forthwith*, علي الفور ع , في الحال ع , بلا ع . بلا توانى ع , توقّف . v. *Immediately*; also *forward*.

The FORTIETH, چهلم , چلم ع , اربعون .

FORTIFICATION (*the science of fortifying*), تحصين ع , علم تحصين . *A fortification* (*rampart*, &c.), بنيان ع , سدّ ع , كانفت ع , عمارت ع , سور ع , حصّار ع , حصن ع , حرز ع . *A strong fortification*, حصن حصين , حصّار استوار . *The fortifications of a city*, شهربند , پاپس , پامس . v. Also *castle*, *fort*, *rampart*, *battery*.

To fortify (*make strong*), محكم كردن , مستحكم كردن , استوار كردن , قوي كردن , مضبوط كردن . —(*with ramparts*, &c.), سدّ , برج بنا ساختن , شهر محصون نمودن , تحصين كردن , حصار ساختن , حصم ساختن , كردن . (*to defend*, *protect*), حمايت دادن , تخفير ساختن , محكم نمودن , احكام كردن . (*to confirm*, *fix*), تقويت ساختن , برقرار كردن .

Fortified, محصون ع , محكم ع , تحصين شده .

FORTITUDE, جسارت ع , جرات ع , دلاوري , مردانگي , صلابت ع , دليري , بهادري , شجاعت ع . v. *Courage*.

A FORTNIGHT, دوهفته , دوسبعه .

A fortress. v. *Fort*, *fortification*.

FORTUITOUS, عارض ع , آمداني , آمداله , عارضي , اتّفاقاً ع , اتّفاقي , عرضي , فجاي , فجائي . — *Fortuitously*, از سرانجام ع , عارضاً ع , عرضانه . *Fortuitousness*, v. *Accident*, *chance*.

FORTUNATE, نيك بخت , بختاور , بختيار , مسعود ع , سعيد ع , سعدتمند , دولتمند , اهل دولت , آختر خجسته فال , خجسته , ميمون ع , صاحب طالع , برومند , مبخوت ع , فروخ , فرّخ , مقبل ع , كامبين , كامران , سالخداه , همايون , همائي . v. *Happy*, *successful*. — *The fortunate islands*, الجزاير الخالدات ع . *The most fortunate prince*, شاه باهر الاقبال .

Fortunately, بختيارانه , با دولت واقبال , از نصيب , با طالع , با سعدت , بالخير ع , سعيداً ع .

Fortune, ستاره , بخت , نصيب ع , روز , روزي , روزگار , گردون , دهر ع , فلك , بهره , قسمت ع , دولت ع , طالع ع , زمانه ع , گيتي , چرخ , دواري ع , دور ع , دوران ع , نشمن , سپهر , زمان ع . سهم ع , اثلث ع , v. *Portion*, *lot*. — *Good fortune*, سعادت ع , بركت ع , نيك اختري , نيك بختي , بختاوري , بختياري , برخورداري , اقبال ع , دولة , مباركي , ستاره , طالع ع . v. *Prosperity*. — *Bad fortune*, بد بختي , زمانه ع , درماندگي , ادبار ع , بلا ع , عدم دولت , كم بختي , دبرت ع . v. *Misfortune*. — *Inconstant fortune*, چرخ دوار . *Fortune the favourer of the worthless*, چرخ دني پرور . *A man favoured by fortune*, بختيار , سالخداه , صاحب طالع . — *Fortune* (*possessions*), رزق ع , دولت ع , (plur. اموال) مال ع (plur. ارزاق) , توانگري . v. *Riches*, *estate*, *wealth*; also *dower*, *portion*. *To tell fortunes*, ستارد نمودن , طالع گفتن , فال گفتن , آختر گو شدن . *A fortune-teller*, فال گو , منجّم ع , رمّال ع , آخترگو , كاهن ع . v. *Astrologer*. — *To fortune*, v. *To befal*, *happen*.

FORTY, چهل , چل , اربعون ع . *Unleavened bread dried forty days in the sun*, بودة نان .

A FORUM (*publick place*), تخت ع , تيم ع , بازار , دروازة , اندروز , ميدان ع , القلعت . v. *Square*, *court*, *market*.

FORWARD, پيش , درپيش . *To go straight forward*, درخطّ متوازي رفتن . *To bring forward*, پيش آوردن . *To come forward*, پيش آمدن . *To come forward* (*as a wound to suppuration*), پيدا آمدن . *Forward* (*zealous*, *warm*), صاحب رشكين , حميت . v. *Earnest*, *eager*. — (*presumptuous*), فرناس , متهوّر ع , گستاخ . v. *Hot*, *rash*, *confident*. — (*impudent*), بي حيا , شوخ , بي شرم . — (*premature*), ناپخته , بكور ع , بكر ع , عجيل ع , عجول ع , خام . *Forward fruits*,

شتابان ,شتاب نما ,(*hasty*) .— کرمه ,عجالت ع , نوباد
v. *Quick, ready.*—(*anterior*), ع , قدیم ع , مقدّم . اوّل

To forward, تعجیل کردن , شتابانیدن , زود ساختن . v. *To hasten, quicken.* — (*dispatch as a letter,*) *&c.* ارصال کردن , فرستادن ;روانه کردن —(*to patronise*), دستگیرکردن , صیانت تخفیر نمودن , کردن . v. *To promote.*

Forwardly. علي العجلت ع , تیزانه , با حمیت . v. *Hastily, eagerly.*

Forwardness (*ardor*), تیزي , حمیت ع , غیرت ع , رشک . v. *Eagerness.* — (*quickness*), ع , زودي , سرعت ع , شتاب . v. *Haste, readiness.* — (*earliness*), ع , تعجیل ع , عجلت ,گستاخي , عدم شرم , شوخي ع .—(*impudence*), مقدمت

A FOSSE (*ditch*), ع , خندق ع , مترس , شه بارو . v. *Moat.*

A FOSSIL (*mineral*), جامد ع , معدنیه , معدني , کاني (plur. اجمد), ع , رکاز ع , رکیزت .

To FOSTER, پرورش ساختن , پروردن کردن , پروردن , تقویت کردن , مواجات کردن , تربیت نمودن . v. *To nurse, feed, support, encourage, educate. A fosterer*, پرورنده , پرور .

A foster-father, اتکه , پدر پرورنده . *A foster-mother, foster-dam*, اتکه , دایه , زن پرورنده , شیرده ع (plur. اظار), ماریده . v. *Nurse. A foster brother*, کوکلتاس , پسر — (*sister*), همشیره . — *A foster child*, کوکل همشیره , پرورده , پروره , ربیب ع . — *Fostered*, پرورده , رضاعي , مغتذي ع .

FOUL (*dirty*), آلوده , نا پاک , ناصاف , غلیظ ع , چرکین , ریمناک , بالوش , پژوین , ملوّث ع , نجس ع , گنده , مدرن ع , مدران ع , قذر ع , خسوک , نصف . v. *Nasty, unclean, impure, polluted.*—(*abominable*), ع , مکروه ع , کریه , ملعون ع . v. *Detestible, odious.*—(*wicked*), ع , فاسد ع , شقي , معیوب ع , پر رسوائي , فسید ع , شریر ع , شاطین ع , قبیح ع , فضیح ع , عیب دار . v. *Disgraceful, villainous, shameful, fraudulent.* — (*not legal*), غیر مشروع , نا شرعي . — (*gross, corrupted*), ع , فاسد (plur. فسدي , فسید), ستبر . v. *Gross.* — (*full of gross humours*), پر اخلاط فسید . — (*not bright*), بي ضیا , سیاه , تاریک , ناکشاده , نا روشن .—*Foul water*, چرکاب . *Foul play*, رنگ , تلبیس کاري , حیله بازي , کار شنیع , عمل قبیح , آمیزي . v. *Fraud, deceit.*—*A foul action*, زشت رو , کریه المنظر ع , کار نا سزا , فعل فنا .

Foul-mouthed, عیب گو , اهل بد زبان , طعنان ع . v. *Scurrilous.* — *To fall foul* (*to reproach*), آزار کردن , دشنام دادن , ضرب کردن , مشت زدن , (*to come to blows*) . — شتوم نمودن . *To run foul* (*to dash together, as ships, &c.*), بهم زدن , مصادمت کردن .

To foul, نجس ساختن , آلودن , ناپاک کردن , *&c.* v. *To defile, stain.*—*To be* or *grow foul*, آلوده بودن , غلیظ شدن , چرکین گشتن .

Fouled, ملوّث ع , ناپاک گشته , چرکین شده .

Foully (*nastily*), ع , ناپاکانه , ملوّثاً .—(*infamously*), با رسوائي , رسوانه . v. *Odiously.*

Foulness, آلودگي , آلایش , چرکیني , ناپاکي , ناصافي , گندگي , وسخ ع , نجاست ع , لوث ع , عفونت ع , کره . v. *Impurity, dirtiness, nastiness, pollution, corruption.*—(*villainy*), ع , فساد ع , شرّ ع , شرارت ع , قباحت ع , فجور , شقاوت ع , حیله . v. *Infamy, shamefulness.*—(*dishonesty*), ع , قشف ع , کره , قبح روي , مکروهي , زشتي . v. *Uglincss.*—*Foulness of teeth*, ع , قلح .

FOUND (part. of *find*), یافته , ع , موجود . (also pret.) *I found*, یافتم , *&c.*

To FOUND (*lay a foundation, &c.*), بنیان وضع , بنیاد کردن , مبني , اساس نهادن , تکریس ساختن , نمودن — (*to build*), عمارت نمودن , تعمیرکردن , بنا کردن , ساختن (*to establish*), منصوب نمودن , نصب ساختن , پایدار کردن , برپا کردن . v. *To erect, fix.*—*To found colleges, hospitals, or other publick works*, ابنیت خیرات ساختن , وضع حسنات کردن . *To found* or *invent an art*, هنر ایجاد نمودن , صنعت پیدا کردن . *To found* or *cast in a mould*, کالیدن , افراغ قالب کردن , ریختن , کردن .

A foundation, اصل ع , پایه , پاي , بنیان ع , بن , بنیاد , مقعدت ع , قاعدت ع , اسّ ع , مساس ع , اساس ع , تاسیس ع , بي بست , بنیاد بنا , بي اصل , بي سبب , بیبقا , بي اصل , بي بنیاد . *Without foundation*, از , از بنیاد . *From the foundation*, غیر مساس , نا حقّ , ساختن من اصل ع , مساس . *Making* or *laying a foundation*, وضع اساس , تاسیس ع , بنیاد , بنیادها . *Foundations*, اصول ع , قواعد ع , اساسات ع , اساس ع . *The foundations of the temple*, وضع بناء جامع . *Charitable* or *eleemosynary*

foundations (as colleges, hospitals, &c.), حسنات ع , اوقاف ع , عمایر ع . — *Foundation (origin)*, مبرّات ع , ابنیت، خیرات , خیرات ع , بنگ , سر , ابتدا ع , اصل ع , آغاز ع . v. *Principal, rise, beginning, cause;* also *establishment, settlement.*

Founded, بنیاد کرده شده , مبني ع , معمور ع , موسّس ع , بنا کرده شده . *Well founded (true)*, راسخ ع , راسخ الاساس ع , راسخ البنیان ع , الارکان .

A founder (builder), موجد ع , بنیاد ساز , بناگر , بنا ع , معمار ع , باني ع , مؤسّس ع . — *(one from whom any thing originates)*, منشا ع , اصل ع , نصاب ع , پیدا کننده , مبدع ع , غرّت این دولت، روز افزون . *A founder or caster in brass or other metals*, صفّار ع , مفرّغ ع , کالیدگر , لاحک ع .

To FOUNDER *(sink as a ship)*, زیر آب فرو , غرق شدن , رفتن . *To founder or stumble (as a horse)*, سگرفیدن . v. Also *to fail, miscarry.*

A FOUNDERY, دکان، مفرّغ , لحک خانه , کالید خانه , صفار خانه .

A FOUNDLING, لنیط ع , پسر سند , بچه، منبوذ , منبوذ ع (plur. لقطا).

A FOUNTAIN, چشمه , عین ع (plur. عیون), منبع ع , شمس ع , خانچه , خاني , زاب , ینبوع ع (plur. ینابیع), آبراه , راهاب . v. *Spring, bason of a fountain.* — *(a jet or spout of water)*, فواره , چمن بند , شادروان , شادربان , زرابیت ع (plur. زرابي , زهاب ع . *(original, first cause)*, منشا ع , اصل ع , مبدا ع .—*A fountain-head*, سر چشمه . *A place abounding in fountains*, چشمه سار . *A hot spring or fountain*, عین انیت , حمّت ع . *The fountain of life*, آب، حیات , آب حیوان , عین الحیات ع , سر چشمه، حیوان . — *The fountain of darkness*, چشمه، ظلمت .

FOUR, چهار , چار , اربع ع , اربعة ع . *The space of four years*, چهارساله . *The space of four months*, چهارماه . *The space of four days*, چهارروزه . *One of four*, چهاریک . *Consisting of four parts;* also *four-square*, چهارپاره , مربّع ع . *A four-square figure*, چهارگوشه , شکل تربیع . *Four-fold*, چهارتا , اربعة اضعاف ع . *Four and four*, چهارگان . *Of four forms or colours*, چهارگانه . *A team of four horses*, چهاراسپ . *Four-wheeled*, چهارگردون , اربع عجل ع . *Four-footed*, چهارپا , چهارپایه . v. *Quadruped. The four elements*, چهاربالش . *The four quarters of the world*, ربع مسکون . — *Four sides of a solid* (also *four quantities* or *qualities*), چهار جهت . *Four times*, چهاربار , چهار دفعه , چهاربارباز . — *The four sides (the whole of any thing)*, چهار , چارجهت طرف . *To divide in four*, چهارپاره کردن , تربیع کردن . — *Fourscore*, هشتاد , ثمانون ع . *Four hundred*, چهارصد , اربعة مایة ع . *Four thousand*, چهارهزار . اربعة الاف ع .

Fourteen, چهارده , چارده , اربعة عشر ع , اربع عشرة ع . *Fourteenth*, چهاردهم , چاردهم , رابع عشر ع , رابعة عشرة ع , اربعة عشرة ع , اربعة عشر ع .

The fourth چهارم , چارم , رابع ع , رابعة ع . *A fourth part*, چهاري , ربع ع .

Fourthly, چهارانه , رابعاً ع .

A FOWL, مرغ (plur. مرغان). *(domestic)*, مرغ خانگي , ماکي , ماکیان , دجاجت ع (plur. دجاج). *A wild fowl*, ماکیان بیاباني . v. *Bird.*

To fowl, صید طیور کردن .

A fowler, صیاد ع , صیاد الطّیور ع . v. *Falconer.*—*A fowler's net*, طرقت ع . *A fowling-piece*, بندوق طیور , بندوق .

A FOX, ثعلب ع , دمنه , رباه , روبه , روباه (plur. ثعالیب), ضواع ع , ابو جعد ع , ابو حنبص ع , هقلّس ع , عقف ع , دقاریس ع , غشتل , صیدناني ع , صیدن ع , هیطل ع , هجرس ع , قعنب ع , خنثعت ع , روس ع , دران ع , سمسم ع . *A place abounding in foxes*, مثعلب ع . — *(a sly fellow)*, روباه , روبهانه . —*A fox chase*, شکار روباه , صید ع . — *(fox-like)*, باز . *A fox-hunter*, صیاد الثعلب ع . الثّعلب .

FRACTION, کسر ع . v. *Breach, fracture, rupture.* — *Fractions of integral numbers*, کسور عدد , خردها . —*To reduce fractions to integral numbers*, جبر کردن . *Fractional number*, عدد مسکور .

A fracture, شکست , انکسار ع , کسرت ع , کسر ع , رخنه , گسستگي , شکستگي . — *A bandage for a fracture*, استخوان بند . —*To set or consolidate a fracture*, جابر مجبور ساختن , کردن . v. *Split, crack, rupture, breach.*

To fracture, کسر کردن , شکستن . — *To fracture a bone*, استخوان منجزم کردن . v. *To break.*

FRAGILE, نازک ع , تنک , منکسر ع . v. *Frail, brittle, weak.*

Fragility, نزاکت ا, نازکي , تنکي . v. *Frailty.*

A FRAGMENT, کسرت ا, پرزه , پارچه , ریزه , پاره (plur. قصدت ا, (قصد , شکنج , هتامت ا, (plur. کسار), فضاض ا. v. *Piece, particle.—Fragments of victuals*, خورپاره , کاردو , خشارت ا, خشار ا. v. *Crumbs.*

FRAGRANCE, رایحت ا, تعطر ا, طیب ا, خوش بوي , فوحان ا, فایحت ا, ریح طیبت , ریح ا (plur. ریاح), نفحت ا (plur. نفحات), عطرت ا, عطر ا, فنع ا, فوح ا, خمرت ا, نقیص ا, فغمت ا, ذفر ا. *To diffuse fragrance*, بوي دادن , نفح کردن. *Aromatick fragrance*, بوي بوغا ا, عطرسا.

Fragrant, خوش بو , نفح ا, معطّرساز , معطّر ا, پر عبیر , مقتّر ا, پهناله , فایح ا, عطرسا , عنبربار , خوب رایحت , ذفر ا. *The fragrant air of the meads*, نفحات نسایم , چمن . *Fragrant as ambergris*, عنبر , عبیر تاثیر , عبیر تعطیر . — *A rose fragrant as ambergris*, گل عنبرشمیم . v. Also under *gale.*

Fragrantly, با خوش بوي , فایحا ا, نفحانه .

FRAIL, نازک ا, کم زور , فاني ا, ناتوان , نا پاي دار , عاجز ا, زبون , منکسر ا, ضعیف ا, سریع الزّوال ا, تنک , اسان اضلال , بیبقا . v. *Weak. The region of frailty (this world)*, کشور فنا , دار فنا . — *A frail*, زنبیل ا, زبّیل ا. v. *Basket, pannier.*

Frailness, نزاکت ا, نا تواني , کم زوري , نا پاي داري , زبوني , ضعف ا, فنا ا, (*frailty*), تنکي , نازکي . v. *Weakness, instability.* — *Human frailty*, طبیعت بشریت . — *From the frailty of human nature*, از بحکم البشریت ا, مزلقت بشریت .

To FRAME (*make*), ساختن . — (*join, adapt, fit*), پیوستن , انتظام نمودن , نظام کردن , توفیق نمودن , قوام ساختن . v. Also *to make, compose, form, settle, contrive, plan, fabricate, invent.—To frame a lie*, دروغ بافتن . v. *To forge.*

A frame, قوام ا. *The frame of a building*, قوام عمارت , تواصلات بنیاد . v. *Contignation.* — *Frame of mind*, حال خاطر . *To be in an excellent frame*, خوش حال شدن . *To be in bad frame*, منحوس المحال بودن . v. *Situation, state.*— *A frame (case)*, دان .—(*a mould*), کالبد , قالب ا.—(*a border*), حاشیه ا. v. *Model, shape, form, order;* also *contrivance.*

Framed. v. *Formed, made.* — (*as a picture*), حاشیه دار .

A framer, بانی ا, سازنده , جاعل ا. v. *Contriver, maker.*

FRANCE, فرانسه , فرانچه . *The king of France*, ردفرنس .

FRANCHISE, امیني , آزادي , بیزاري , معفي . v. *Exemption, immunity, privilege.* — *To franchise*, v. *To enfranchise.*

Frangible. v. *Fragile, brittle.*

FRANK (*liberal*), صاحب عطو , سخي ا, کریم ا, جوانمرد , غمرالرّدا ا, غمرالخلق ا. v. *Generous).* — (*open, sincere*), بخشنده , و نعم بي , مخلص ا, بي ریا , کشاده دل , بي رنگ , تکلّف نا حیله باز , بلا غدره ا. *A Frank (European)*, فرنگي . *The country of the Franks*, فرنگستان , افرنجیه . — *Frank*, v. Also *hogsty. To frank.* v. *To fatten, cram.*

FRANKINCENSE, بستج , نشواره , نشوار , کندر ا, لبان , ونبژه , نیژه , کندرود , لبنی .

FRANKLY (*liberally*), کریما ا, آزادانه . — (*sincerely*), با حقیقت , مخلصا ا.

Frankness (*generosity*), سخاوت ا, کرم ا, جوانمردي , بذل ا. v. *Liberality.* — (*sincerity*), اخلاص ا, مروّت ا, صداقت ا, کشاده دلي , عدم ریا . v. *Candour.*

FRANTICK, شیدا , آشفته , آلفته , دیوانه , مجنون ا, دله ا. v. *Insane, mad.* — (*enraged*), غضبناک , شوریده , بطور *Frantickly*, تاقّت ا, غضوب ا, شري ا, پر غضب . — غضبا ا. *Frantickness*, دیوانگي , مجنون , شیدانه . v. *Frenzy, madnses, fury, rage.*

FRATERNAL, برادراسا , اخوي , برادري , برادرانه , اخوة ا, في ا, برادران منسوب . — *Fraternally*, برادرانه , منزلت اخ .

Fraternity, برادري , اخوّت ا. مواخات ا. *A religious fraternity*, اخون بالله ا, برادران دین , اخوّت حقانیت . — *Men of the same fraternity*, ابناي جنس . v. Also *society corporation.*

Fratricide, قتل برادر .

FRAUD (*fradulence*), دغا بازي , تلبیس ا, دغا , فریب , حیله , تزویر ا, خدیعت ا, خدعت ا, روباه بازي , مکر ا, کید , رنگ , غبن ا, آل , (اغدار plur.) غدر ا, حیله بازي

A free-booter. v. *Robber, plunderer.*

Free-born, حرّالاصل ع , آزاد , اصل زاده .

Free-cost, عدم بدل , غير مصرف , بي خرج .

A freedman, عتيق ع (fem. عتيقت, plur. عتقا ع), رقيق ع (fem. رقيقت, plur. موالي ع), مولي ع (plur. موالي), معتق ع , عتاقت ع . *A freedman who purchases his freedom,* مكاتب ع .

Freedom, حريّت ع , آزادگي , آزادي , آسوده حالي , خلاص ع , نجات ع , اختيار ع , اميني ع , آزاد مردي , امان ع , عتق ع , اعتاق ع , حرريت ع , حروريت ع , شدحت ع , سلامت ع , طلق ع , فراغ ع , عتاقت ع , امن ع , ردحت ع , فصيت ع . v. *Liberty, exemption; ease, leave.* — *To obtain freedom,* آزادي يافتن , نجات شدن . — *Free-hearted.* v. *Frank, liberal.*

Freely (*at liberty*), حرّاً ع , سالماً ع , با اختيار , با آزادي — (*without fear*), بي باك , بي پروا . — (*without restraint*), بي تكلّف , ارادتانه , رضاً ع , بالطوع والرّضا ع . v. *Voluntarily.*—(*with impunity*), فرغاً ع , حضراً مضراً ع , ظلفاً ع . v. Also *frankly, liberally, spontaneously.*

A freeman, مردم , صاحب اصل زادگي , مرد آزاد , آزاد , اصلي . v. Also *freedman.*—*Freemen,* مردمان آزاد . — *Free-minded,* v. *Unconstrained; frank.*—*Freeness.* v. *Freedom, liberality, candour.* — *Freespoken,* صاف گو . —*A free-thinker,* v. دهريه . v. *Athcist, deist, libertine.*—*Freewill,* مختاري , اختيار جزي .

To FREEZE, جمد ساختن , يخ بستن , منجمد كردن , فسرده شدن , يخ بسته شدن , (*to be frozen*) — . فسرده كردن , منجمد شدن , فسردن .

To FREIGHT (*load a ship*), حمل , محموله بر جهاز نهادن (*to let out a ship for hire*) — . جهاز بكرايه گرفتن , (*to hire a ship*) — . بر كشتي نهادن . جهاز بكرايه دادن

Freight (*cargo*), حمل كشتي , بار جهاز , پربار , محمورة ع , نولون ع , نول ع , آمد . — (*the price paid for shipping goods*), اجارة دار جهاز . — *A freighter,* التزام كشتي , كرايه جهاز *Freighted* (*put on board*), حمل , محمول ع , بر جهاز نهاده , بكرايه گرفته , كرة شده , در كشتي وضع شده . v. *Loaded.*—(*hired*), مكري ع . — *A freighted ship,* جهاز بكرايه گرفته .

FRENCH or *a Frenchman,* vulg. فرانسس , افرنج (plur.

, خاتوره , سگالش , نيرنگ , نيرك , ريا ع , ريوه ع , مكروخدوع , (مكايد plur.) مكادت ع , محال ع , ترفند , برفند , خالوره , حول ع , احتيال ع , خيانت بندي , خيانت ع , وشيمت ع . غلول ع , دخل ع , هملع ع , همّلط ع , غشّ ع , زرق ع , بيذاره

Fraudful, fraudulent, اهل غدر , حيله باز , پر ريا , دغاباز , خاين ع , مكار ع , بد ديانت , بي ايمان , فريبنده , غدير ع , درامج ع , درامج ع , محوّل ع , پر نيرنگ , غدّار ع , مزوّر ع .

Fraudulently, غديراً ع , با حيله , ازدغابازي , غدّارانه , از تلبيس .

FRAUGHT (*full, stored*), مشحون ع , آگنده , انباشته , پر . v. *Filled.* — (*laden*), محمول ع , اوبار , موقر ع . v. Also *freight.*

Fray. v. *Brawl, broil, battle, duel, fight.*

FREAK, *freakishness,* خيال ع , وهم . v. *Fancy, humour, whim.*

Freakish, خيالي , وهمي . v. *Capricious, whimsical.*

A FRECKLE, سيس , آبله , اوله . چل , پشنجه , پشنج , نمش ع , كلف ع , گندمه , پر آبله , چلدار , پشنجه دار .

FREE (*not a slave, at liberty*), رسته , وارسته , آزادد , آزاد , حرّ ع (plur. احرار , fem. حرّت), رها , عتيق ع , عاتق ع , رقيق ع , بري , ايم ع , ايمن ع , امين ع , معتق ع , مبري ع , متبرّي ع , مسلّم ع , مطلق ع , مأمون ع , معاف ع . v. *Exempt.* — (*guiltless*), آزاد , بي گناه , غير خطا , بري ع (plur. برايا). v. *Innocent.* — (*clear from distress*), نا غمناك , بي رنج , دلخوش . — (*not compelled*), غير اضطرار , نا ملتزم . — (*permitted*), جواز ع , مجاز ع , حلال ع , مرخّص ع . — (*open, ingenuous*), بي ريا , اهل حقيقت , صادق ع , نا غدار . v. *Frank.* — (*common, publick*), مشارك ع , عام ع , عموم ع . — *Free and easy,* آسوده و آزاده . *Free from the fetters of love,* آزاده , قيد عشق .

To free (*set at liberty*), اطلاق , خلاص كردن , آزاد كردن , اعتاق ساختن , استخلاص نمودن , رهانيدن , رها كردن , ساختن , رسته , فرج دادن , نجات كردن , تنجيت ساختن , انجا كردن , صاف , رهاندن , گردانيدن — (*to clear from impediments*), تعرّض برطرف نمودن , زجر دور ساختن , كردن . v. *To rid.* — (*to grant immunity*), پراونه دادن . v. *To exempt.*

زحمت, *The French disease*, افرنجي, فرنگي, (افرنجيون فرنگي.

FRENZY, ا جنون, مجنّت ا, ديوانگي, شيدائي, مجنوني. v. *Insanity, rage.* — *The frenzy of love*, ديوانگي عشق. — *Frenetick.* v. *Frantick.*

FREQUENCY (*often happening*), ا اكثريت, كثرت ا, تكرار ا. v. *Repetition.* — *Frequency, frequence* (*concourse*), بارگي, بارگي, آمد شد, آمدورفت. v. *Crowd, assembly.*

Frequent, مقوّل ا, كثير ا, باربار, چند بار, اكثريه, مكرّر ا, شركي ا. v. *Repeated.*

To frequent, visit often, آمد ورفت كردن, آمد شد ساختن, باربار رفتن, انباغ كردن, باربار رفتن. *To be frequent* (*happen often*), كثير بودن, بسيار بودن, بسيار بار شدن, شدن. — (*to be numerous*), شدن. *A place which one frequents*, ا مالف, جاي آمد.

A frequenter, آمد شد كننده.

Frequently, بدفعات, اكثر اوقات ا, باربارانه, بسيار بار, اونةً ا, عرقاتٍ ا, تارةً بعد تارةً ا, كرّاةً ا, دفعةً ا. v. *Often.*

FRESH (*cool*), خنك, سرد, ا بارد, ا برد. — (*not salt*), غير ملح, بي نمك. — (*green, unfaded*), سرسبز, تر و تازه, تازه, نارين, نورسته, سبز, آبدار, ترين, شادآب, طري ا, نوزاده, نورسيده, نورس, نو, نو, رطب ا, بادر ا, جديد ا, طارف ا, طريف ا. — (*vigorous*), مضبوط ا, تنومند, توانا, قادر ا, بي تعب, تندرست, زوراور. v. Also *brisk, strong.* — (*florid, ruddy faced*), سرخ, گلرو, گلرخسار. — (*unfaded*), نا افسرده, نا تارز. — (*sweet, not stinking*), شيرين, ناگنده, ناگنديده, نا غاب, نا معفون. — (*fasting*), روزه دار, صايم ا. — غير ممتن, بي بد رايحت. — *Fresh air*, خنك هوا. — *Fresh water*, آب خنك. — (*not salt*), آب شيرين. *A fresh egg*, تازه بيضه. *A fresh* or *raw youth*, تازه جوان. *A fresh old age*, ا خلد.

To freshen (*make fresh*), خنك, طري ساختن, تازه كردن. — (*to grow fresh*), خنك شدن, تازه گشتن.

Freshly (*coolly*), بردانه, سردانه. — (*newly*), ا طارفاً, از, طارفاً. — (*unfadingly*), بتازگي, از سبزي. — (*with a ruddy look*), با گلعذاري, با سرخ روي.

Freshness, طراوت ا, خنكي, سرسبزي, تر و تازي, تازگي. — (*coolness*), برودت ا, سردي. — (*freedom from saltness*, سرخ روي, (*ruddiness of countenance*). — عدم ملح, بي نمكي, گلروي.

A FRET (*on the finger-board of a guitar, &c.*), پرده. — (*fermentation of liquors*), ا مخل, مضر ا. تبكوب ا. (*agitation of mind*), ا اضطراب, پريشاني, آشفتگي. v. *Passion, anger*; also *frith.*

To fret (*make angry*), آزردن, آزار دادن, غضوب كردن, خشمناگ گشتن, قهرگرفتن. (*to be angry*), اضطراب كردن. (*to rub against, wear*), آزار يافتن, غصه شدن, خفا شدن. (*to be worn*), مبلي, ابلا كردن, فرسودن, سودن, ساييدن, لحس ساختن, اكل كردن, شدن. v. *To gall.* (*to eat away*), محل كردن, ترشيدن. *To fret* (*as liquors*), متاكل نمودن. v. *To ferment.*

Fretful, تيز, اضطراب رسيده, آزارياب, غضب ناگ, تيزمزاج, طبيعت. v. *Peevish.* — *To be fretful*, تيزشدن, غضب ناگ بودن, تيزمزاج شدن.

Fretfully, بوجه تيز, با آزار, غضباً ا, با اضطراب طبيعت.

Fretfulness, تيز, پريشاني, اضطراب ا, غضب ا, آزار, خفگي, تيزمزاجي, طبيعتي. v. *Anger, peevishness.*

FRIABLE, آسان مفتوت, ريزناگ, كشت. *Friable earth*, ا بوغا. *Any thing friable*, ريز. *Friability*, ريزگاني, كشتي, امكن ريزناگ.

A friar, v. *Monk.* — *Friary*, v. *Monastery.*

FRICTION, تحكيك ا, حكّ ا, سورش, مالش, مشّ ا, سحن ا, مداعكت ا, دعك ا, تحكّك ا.

FRIDAY, آدينه, يوم الجمعت ا, روز جمعه, جمعه ا, حربت ا, آدينه.

Fried, تفريده, در تابه پخته, برشته, بريان كرده شده, مطجن ا, مقلي ا, مقلو ا, جفت. v. *To fry.*

A FRIEND, حبيب ا, محبّ ا, ياران, يار, دوست, دلدار ا, مهربان, رفيق ا, دوستدار, عزيز ا, آشنا, عزّت, دولتخواه, خليل ا, خيرخواه, مخلص ا, صديق ا, همخواه, همدم, يكسره, يكجهد, دمساز, نيك خواه, خواه, همعنان, همساز, همراز, همپهلو, همپشت, همال, همار, وديد ا, ودّ ا, خدن ا, ترب ا, خلّم ا, خلّت ا, حافد ا, والا ا, ولي ا, دمج ا, متاخي ا, غمگسار, دادر ا, ودود ا,

وجم A, قتل A, ویر A, حواري A, خدیو A, شغل A, مولا A v. *Companion, acquaintance.* — *Friends and strangers,* اشنا و . — *A sincere friend,* محبّ, محبّ, صادق, یار وفادار . بیگانه — *An intimate friend,* یار غار, خترّ A, یار جان, مخلص . — *An old friend,* دوست قدیم . *A dear friend,* دوست عزیز . *O friend,* اي یار, اي دوست . *A meeting of friends,* صحبت یاران . *A false friend,* عبد عین, زباني دوست, صدیق عین .

To friend. v. *To befriend, favour.*

Friendless, حاجتمند, محتاج A, بي چاره, بي کس, بي یار, مفلس A . v. *Destitute, helpless, poor, wretched.*

Friendliness, مهرباني, خیرخواهي . v. *Benevolence.*

Friendly, دوست پرور, دوستانه, مهربانه, محبّانه; خیرخواه, یارانه . v. *Benevolent, kind, favourable.*

Friendship, مودّت A, محبت A, آشنائي, یاري, دوستي, خلولت A, خلّت A, تعلق A, خلول A, مهرباني, مهر, صداقت A, موالات A, ولایت A, ولا A, حباب A, خلیلت A, عنوت A, خسرنگري, دلداري, وداد A, ودّ A, ذات البین A . v. *Affection, love, benevolence; assistance.* — *Intimate friendship,* عمخوري, همدمي, اتّحاد A, الفت A . *Mutual and sincere friendship,* محبت, A مخالصت A, مصادقت A, محبّت, مصافات A, اختصاص A, خلوص A, مشارکت حقیقت . *To cultivate, have,* or *shew friendship,* دوستي داشتن, تخالل, تصادق نمودن, رعایت کردن, یار بودن, یاري کردن, مخالت کردن, دوستي نمودن, محابّت کردن, ساختن .

A FRIGATE, T فرقته, A قایق . v. *Ship.*

FRIGHT, هول A, وحشت A, بیم, ترس, دهشت A, خوف A, باک, هراس A . v. *Fear, terror.*

To frighten, ترس ناک کردن, ترسانیدن, هول کردن, خوف, تخویف کردن, هراس ساختن, نفرت و وحشت دادن, توهیل کردن, تهدید ساختن, شوریده کردن, رسانیدن . v. *To terrify. Frightened,* ترسانیده, هیبان, وهمناک, مخوف A, مهتول A .

Frightful, ترسناک, مخوف A, هیبتوار, هولناک, خطرناک . v. *Terrible, dreadful, horrible, formidable.* — *A frightful figure,* گریا لقا . *A frightful sound,* فوزان .

Frightfully, با وحشت, هیبانه, هایلانه, مخوفانه .

Frightfulness, هیبتواري, وحشت A, هولناکي . v. *Dreadfulness,*

FRIGID (*without warmth*), قرّ A, سرم, برد A, سرد . v. *Cold.* — (*unaffectionate*) اهل, غیر مودّت, بي محبّت . v. *Indifferent.* — *Frigid in constitution,* مسامح A, برودت و کدورت, عنین A, سست اندام, بارد المزاج A . v. *Impotent.* — (*without fancy*), غیر متخیلت, بي قوّت خیال . v. *Dull, stupid.*

Frigidity, frigidness (*want of heat*), برودت A, سردي, بي گرما, عدم حرارت, بي تابي, سرما . v. *Coldness.* — (*want of affection*), مسامحت A, عدم محبّت . v. *Indifference.* — (*frigidity of constitution*), برودت المزاج A . v. *Impotency.* — (*dulness of genius*), خلا متخیلت, عدم قوت خیال .

Frigidly (*coldly*), بي گرما, سرمانه, از برودت, بسردي . — (*unaffectionately*), بي محبّت, با مسامحت . — (*dully*), بوجه نا توان . — (*impotently*), بي متخیلت, غیر قوت وهم . v. *Coldly.* — *Frigorifick,* برد کنا .

FRINGE, پرزه, پرژه, زه, فراویز, طراز, ریشه . v. *Border, embroidery.* — *A fringe round a shirt,* نورده پیراهن . *The fringes of a head-dress* (also *round garments*), هدب A .

To fringe, تحشیت, طراز یدن, طراز کردن, ریشه دادن, پیراي دادن, ساختن . v. Also *to decorate.* — *Fringed,* ریشیده, طرازیده . *Fringed with various colours,* عبقري طراز, تبسته . *A fringed carpet* or *cushion,*

FRIPPERY (*old clothes*), چپاره, جامه مخلوق, لباس کونه, مدروس A, ثوب شباریق, سحق A, ژنده, طمر A (plur. اطمار), مشقت A, جامه رثیث, رثیث A, لدیم A, ماري A .

To FRISK, کسروز نمودن, جستن, تک و تاز کردن, مغیزیدن, نقز کردن, نقزان نمودن, جهیدن, رقصیدن v. *To bound, leap, skip, dance.* — *A frisk,* v. *Skip, leap, also frolick.*

Friskiness, ابتسام A, خرّمي, شوخي, شادي, کسروزي, باد پایي, فرح A, ابتهاج A . v. *Gaity, liveliness.*

Frisky, خرّم A, خوش دل, شاد, شوخ, کسروز, هواي, هوادار, بادپا, رقصان, جهان, مسرور A . v. *Airy, gay, lively.*

A frith (*of the sea*), دریاي تنگ, حلق البحر A, سدّت A . v. *Straits.*

A FRITTER, روغن جوش.

To fritter. v. *To mince, crumble.*

FRIVOLOUS, هرزه, بي معني, صغير ع, سبک, هرزه, بيهوده, مهمر ع, بيهرج ع, باطل ع, بادرام, ياوه, هواخواه, بيهوده, يايه, ياژه. v. *Light, trifling, vain.*—*Frivolousness,* سبکي, هذر ع, هرزه گويي, آينده, هوا, گزاف, بطلان ع. v. *Vanity.* — *Frivolously,* باطلانه, بر وجه بيهوده, بي معني, بطور هرزه. v. *Triflingly.*

To FRIZZLE, پيچ دادن, زلف پرچين کردن. v. *To crisp, curl.*

A FROCK, ع v. *Coat.*

A FROG, غوک, وزغ, ضفدع ع (plur. ضفادع, ضفادي), لجا ع, فدادت ع, رنن ع, نقاقت ع, جاز, وطواط ع, پک (fem. لجات), عدمول ع, قرّ ع, وزاغه, وژاغه, هجات ع, علجم ع, چغز, جزغ, شرغ, شرغوف ع, چيش, بزغ, لجم ع. — *Frogs,* ام هيرت (fem. ابو هيرت) ع, عينوم ع, مقعادات ع, احلم ع, قوافز ع, هکارس ع. *The boy's game leap-frog,* مزيده, مزيد, مزيد.

A FROLICK, رنگ, بذله, تماشا, طنازش, شوخي. v. *Play, sport, whim, prank.*—(*frolicksome*), شوخ, بذله باز, خوش دل, بسيم ع, خنده, بهيج, خرّم ع, شادمان. v. *Gay, joyous.*—*Frolicksomeness,* شوخي, بذله بازي, شادي, خوش دلي.

To frolick, بذله بازي کردن, *&c.*

FROM, از. — (*or contracted*), ز, عن ع, من ع. *From me,* ازمن, زمن, عني, منّي. — *From thee,* ازتو, زتو, عنک ع, منک ع. *From him,* ازاو or ازو, زو, عنه ع, منه ع. *From her,* عنها ع, منها ع. *From us,* ازما, عنا ع, منّا ع. *From you,* ازشما, عنکم ع, منکم ع. *From them,* ازايشان or ازيشان, عنهن (fem. منکنّ, عنکنّ). *From another,* از ديگر, عن هم ع, من هم (fem. من هنّ, عن هنّ).—*From youth,* ازعنفوان جواني, من الشّباب ع. *From youth to age,* من شبّ الي دبّ ع. *From all antiquity,* ازازل, ازازل ع. *From all eternity,* ازازل, من متقدّم ع, ازپيشيني. *From the beginning,* ازابتدا, من ابتدا, ازسر, ازنو, مجدّدا ع. *From top to bottom,* سراپا, سرتاسر, سراسر, ازبالا تا پايين, من الرّاس الي ع, من ابتدا الي انتها ع, سرتا قدم, سرتاپا.

From infancy, ازپسري, من اوّل الي آخره ع, الرّاس. *From the cradle,* من المهد ع, من الرّضاعت ع, من الطّفوليت ع, کهوار. *From that time,* من ذلک الزّمان ع, ازان زمان, ازآن وقت. — *From morning till evening,* ازبامداد تا هنگام, ازصباح تا شام. *From remote ancestry,* من الصّباح الي الرّواح ع, شام. *From day to day,* روز بروز, روز روز. *From father to son,* ابا عن جدّ ع, پيشينان. *From above,* من فوق ع, ازبالا. يوم في يوم ع, روز. *From below,* من تحت ع, ازفرو, اززير. *From without,* من داخل ع, ازدرون. *From within,* من الخارج ع, بيرون. *From afar,* من البعيد ع, ازدور.

The FRONT (*forehead,* q. v.), جبهه ع, جبين ع, پيشاني, جهره. *The front* or *fore part* (*of any thing*), وجه ع (plur. وجوه), رو, پيشک, پيشگاه, پيشگار, پيشاني, قدام ع, پيش. *The front of an army,* مقدمت ع (plur. مقدّمات), قبل ع. *The front of a building,* روي بنا, وجه عمارت. *A front seat,* پيشکار, پيشگاه, پيشي. *An apartment open to the front,* ايوان, سروا, سرطاق, پيشطاق, پيش خانه. *A front-room,* پيشگاه, پيشکار. *In front,* قبلا ع, في قدام ع, مقابل ع, درپيش. — *In front and rear,* علي قدم وخلف, پس وپيش. *From front to rear of an army,* ازمقدّمت تا دمدار, ازپيش تا پس لشکر. *Having a bold front* (*impudent*), عشکوه, سخت, پيشانيدار. — *He had not front for that,* اهل وقيح, گستاخ, اخشب ع, پيشاني نداشت. *Front to front,* برابر, روبرو, مقابل ع.

To front, (*confront, oppose*), مقابلت کردن, مقابل شدن, مواجهت کردن, روبرو نمودن. v. *To be opposite.*—*To fight front to front,* روبرو محاربه کردن. *To stand in front,* پيش, مقدمت نما, وجه دار. — *Fronted,* درپيش شدن, استادن, با قدام ساخته.

A FRONTIER, مرزبوم, بات ع, ترفند, سرحّد, سرزمين. v. *Bounds, borders, confines.* — *A frontier town,* شهر سرحّد. *Living on the frontiers,* سرحّد نشين. *Beyond the frontiers,* ازسرحّد بيرون.

A FRONTISPIECE, پيشگاه, پيشک, پيش در, پيشانه, وجه عمارت, قدام الباب ع, پيشگه. *The frontispiece, title, &c. to a book* or *letter* [which in the East are in general highly ornamented], ديباچه, سردفتر, سرنوشت, عنوان ع.

A FRONTLET, پیشاني بند . v. *Fillet;* also *forehead.*—*A frontstall* (*of a bridle*), پاچه . v. *Headstall.*

FROST, بجليد A , اورغ , جمد A , قرس A , بستگي يخ , ضريب A . v. *Ice.* — *Hoar frost*, ژاله , جليد , بشم AP , برده , اورغ , ارزيز A . v. *Hoar.*

Frosty, ضريبي , جمد نما , يخ ساز , آب بند .

FROTH, رغايت A , رغاوت A , اور , اژوغ , کفک , کف , اسليم A . v. *Foam, scum.*—*The froth* or *scum which runs over a boiling pot*, طفاحت A . — *The froth of milk*, زباد A , کف , رغوت (plur. ارغي). v. Also *frivolousness.*—*To froth*, کف دار شدن . v. *To foam.* —*Frothily*, v. *Frivolously.*—*Frothy*, کف دار . v. *Frivolous.*

Frouzy, v. *Fetid, musty, dim.*

FROWARD, جموح A , تيزمزاج , گستاک , خودراي , شرير A , مسا A , آتشي , غضبي . v. *Angry, peevish, perverse, refractory.*

Frowardness, گستاکي , شوخي , خودرائي , تيزمزاجي , شرّ A , شراً A , گشتگي , جموحي , عناد A . — *Frowardly*, با تيزمزاجي , از خود رائي . v. *Perversely.*

To FROWN, چين , چين بجبين کردن , چين ابرو کردن , سخت روي داشتن , جبين پر چين کردن , کردن .

A frown, جبين , چين بجبين , چين ابرو , شکن , چين , تبسل A , قطبا A , چيني .

FROZEN, منجمّد A , فسرده , افسرده , يخ بسته .

FRUCTIFEROUS, *fructuous, frugiferous*, ميوه دار , باردار , ثامر A . v. *Fruitful.* — *To fructify*, تثمير کردن . v. *To fertilize.* — (*to bear fruit*), ميوه دار شدن , ثامر بودن . — *Fructification*, v. *Fertility.*

FRUGAL, معتدل A , کفايت شعار , جزرس , کفايتي , مقترّ A , قتور A , خانه دار , مقتراً A , با خانه داري . — *Frugally*, معتدلانه . — *Frugality*, کفايت شعاري , جزرسي , خانه داري , اعتدال A , سلامت روي .

FRUIT (*product of a tree, &c.*), ميوه A , ثمر , ثمره , بر , بار , فاکهت A (plur. فواکه). — (*advantage*), نفع A , فايده , منفعت A (plur. منافع), سود A , سواد A , استفاده A . v. *Emolument, profit;* also *effect, consequence, production.* — *The fruit of the womb*, بار , حمل A . *Sour* or *unripe fruit*, کنشتو , کالبد , کال , حصرم A , ثمر خام , ميوه نيم رس , مشمر A , ميوه پخته . *Ripe fruit*, اخکور , اخکوش , غنجال , ناضج A , مجني A . *Late fruits*, سرده , ميوه مبطيت . — *First fruits*, نوباوه , نوبار , باکورت A . *Preserved fruits*, برفنده , گواره , تبرّک , ابر , مربّي A . *A fruit basket*, شکيکه A , مخرف A . *Fruits*, ميوها , ميوه جات , ثمار A , اثمار A , بارها , فواکت A , ثمرات A . *Abounding in fruits*, حامل A , مشمر A , ميوه دار . *To reap the fruit* (*of any thing*), فايده يافتن , استفاده کردن . — *Fruit-bearing;* (also *a fruit-bearing tree*), باردار , ميوه بر .

Fruitage, ميوه جات .—(*fruits of various kinds*), ميواهاي , بارهاي بوقلمون , گوناگون .

A fruiterer, ميوه فروش .

Fruitful, مشمر A , ثمرا A , ثامر A , زايگر , باردار , ميوه دار , برومند . v. *Productive, profitable. Fruitful fields*, مزارع پر منافع . v. *Fertile, plenteous.*—(*prolifick, as a female*), زايگر , ابلت A , ابد A , نفوض A , بچه کش .

Fruitfully, بافراط , ثامراً A , باردارانه . v. *Plentifully.*

Fruitfulness, برومندي , اثمار A , ميوداري , بارداري , وطف A , غنيمت A , برکت A . v. *Fertility.*

FRUITION, وصال A , تمتّع A , تنعّم A , تصرّف A , کام يابي , کام راني , مواصلت A , وصول A , وصلت A , وصل A . v. *Enjoyment, possession.*

FRUITLESS, نا باردار , غير ثمر . (*without advantage*), بي , غير کسب , بي معني , بيهوده , باطل A , بلا فايده , منفعت , لاحاصل A , بي نوا . v. *Vain, unprofitable.* — *Fruitlessly*, بطور بي نوا , بوجه بيهوده , باطلاً .

Fruit-time, مهرجان , ايام ميوه . v. *Autumn.*

A fruit-tree, درخت ميوه بر .

To FRUSTRATE, غير نصيب , حرمان ساختن , محروم کردن , بي بهره کردن , نمودن . v. *To disappoint, defeat, balk.* — *Frustrated*, بي بهره , مخذول A , محروم A . *To be frustrated*, بي بهره گشتن , محروم شدن .

To FRY, در , تفريدن , ميچودن , برشتن , بريان کردن , قلي کردن , تابه پختن .

FRYING (*subs.*), تقليه A , برشتي , بريان , برشت , تشويه A .

A frying-pan, تابا , تاوه , تاوا , تابه or طابه , طابق A , مقلي A , مقلات A , طيجن A , طاجن A , طبق A .

To FUDDLE (*make drunk*), اسيمه دماغ , مست كردن . (*to be drunk*), مست شدن . ساختن

Fuddled, مست , منهرج A . v. *Drunk.*

FUEL (*for fire*), حراقت A , چوب , سوختني , هيزم , هيمه , اراث A , پوده , پود , محروقت A , حرق A , حروق A , ارثت A .

FUGH, وي , واي . v. *Fy, foh.*

FUGITIVE, بي , بي قرار , حادث A , چند روزه , عارضي . مستنفر A , نفران A , نافر A , نفور A , رمان , شارد A , قيام . v. Also *volatile, unsteady, wandering.*

A fugitive, ملّاخ A , گريزپا , گريزنده , مفرورة A , فراري , فارّ A (fem. فرور) . v. *Deserter.*

Fugitiveness. v. *Volatility, instability, uncertainty.*

To FULFIL (*accomplish*), بسر , بجا آوردن , تمام كردن , اتمام ساختن , ادا كردن , انجام كردن , سرانجام كردن , بردن , تمام كردن . v. *To complete.*—(*to fill full*), لبالب , پر كردن . ساختن . v. *Fill* and *full.*

Fulfilled (*completed*), انجام , سرانجام كرده شده , بسر برده , تمام كرده شده . — (*filled full, full fraught*), بكار آورده , كرده شده , پر كرده , اگنده , ممتلي A .

Fulfilling, part. اداكنان . *Fulfilling desires* or *wishes*, كامران , مراد بخش .

FULGENCY, *fulgidity, fulgour.* v. *Splendor.*—*Fulgent, fulgid.* v. *Shining, glittering.*

FULL, پر , آموده , مملو A , ملاء A , ملان A , منعم A , وسنا , وفي A , موفور A , مشحون A , ممتلي A , سرشار , زاخر A , مطحول A , برژ , طحمت A , هك , سكارون , وسناد , برزغ A . v. *Filled, replete, perfect, complete.*—*Full, full-fed* (*saturated with meat* or *drink*), سير , انجاليده , اكتم A , اكشم A , شبعان A , پر معني , طفح A . — (*expressing much*), اوتل A , آتل A . — (*containing much*), كثير دار , بسيار دار . — (*not faint, in colour*), مترح A . *Full weight*, تمام عيار , كامل A الوزن . *Half full*, نصفي , نصفان . *Full to the brim*, لبريز , لبالب . *A full bumper*, كلاجود , جامه لبالب . *Thread full of knots and ravelings*, رشته پر پيچ و تاب . *To be too full and overflowing*, طفح شدن , نسفان بودن , سرشار و لبريز شدن .

Full of flesh, كوشت دار , گوشتين , پر گوشت , گوشت اژنده , سمين A , ملحم A . v. *Corpulent, fat, plump.* — *Full-faced*, كلثوم A , كلثمت A . — *Full of wisdom*, پر دان . v. *Wise.* *A heart full of envy*, دل حسد اعتياد . *A heart full of sincerity*, دل صفا مشحون . — *The full* (*freedom from deficiency*), كليت A , كلّ A , بي نقصان , عدم مقصور . — (*the whole*), پرداخت , كمال A , اتمام A , تمام A . y. *Total, completion.*—*The full moon*, مه بدر , بدر تام , قمر A , قمر تمام , قمر تمام . —*The full of the moon*, پرشدن قمر , تمام قمر . ابدار A . *To fill full*, تمليت كردن , پر كردن . v. *To fill.*—*Full blown*, گلرعنا , شگوفته , شگوفته A . *A bed of roses in full blow*, گشاده . — *Full of fragrance*, پر عبير . — *A full-feathered arrow*, تير عبير . *Full speed*, حرق A , تيز رو .

To FULL (*cloth*), جامه قصارت كردن .

A fuller, قصّار A , مقصّر A . *The fuller's art*, قصّارت A . —*A fuller's hammer*, چكابه , مقصرت A . v. *Beetle.*—*A fullery, fulling-mill*, قصّار خانه .

FULLY, بالتّمام A , تماماً A , جملةً A , بالكليت A , في A , طبيقاً A . بي كاست , غير نقصان , بالجمله A , الجمله . v. *Wholly, totally, entirely, directly, exactly.*

To FULMINATE, برق كردن , بخنويدن . v. *To thunder, lighten;* also *to terrify.*—*Fulmination*, اذر , برقان A , بخنو . v. *Thunder;* also *anathema.*

Fulminatory, fulminant, بروق نما , بخنويان . v. *Thundering.*

FULNESS, طفّاح A , باتاوه , ممتليت A , آگندگي , پري , شبع A , طلاع A . v. *Completeness.* — (*repletion*), سيري , وسنا A , املا A , امتلا A . كزاز A . ممتليت A . v. *Satiety.* — (*largeness*), پهناي , فراخي , وسعت A . v. *Extent.*—(*abundance*), وفرت A , فراواني , بسياري . v. *Plenty, wealth.*—*Fulness of heart*, دلبستگي . v. *Perturbation.* — *Fulness of flesh*, جسامت A , سمن A . v. *Corpulence, plumpness.*

FULSOME (*nauseous*), نامرضي , ناگوار , نا پسند , منكر A , بدرايحه , بخر A , نامقبول , مكروه A , منفور A .—(*stinking*), دم گرفته . (*obscene*), زشت , فاحش A . — *Fulsome discourse*, كلام نا پسند .—*Fulsome flattery*, ريشخند , خوش آمد نا پسنديده .

Fulsomeness (*nauseousness*), ناخوشمنش , ناگواري , اكراه A . (*stink*), غنده , گند , بد ريحه . (*obscenity*), زشتي , فحش A .

To FUMBLE (*attempt* or *manage awkwardly*), نا سزا کردن, بیهوده نمودن. — (*to be impotent*), سست بی معنی ساختن, سستی نمودن, اندام بودن.

A fumbler, مرد نا قابل.

Fumbling (*adj.*), نا قابل.

Fumblingly, بطور نا قابل.

Fume. v. *Fumigation, smoke, vapour; rage.*

To fume. v. *To fumigate, smoke, dry in smoke; to rage.*

To FUMIGATE, دود آلود نمودن, دود ساختن, دخنه کردن, مجمر کردن, بخار دادن. v. *To smoke, perfume.* — *Fumigated*, مبخر A. v. *Perfumed.*

Fumigation, بخارسازی, دخان نمائی. *A censer for fumigations*, مجمر A, مجمرت A, مدخنت A. v. *Censer.*

FUMITORY (*herb*), شهترج, پنیسه, پنیزه.

Fun. v. *Sport, merriment, jest, joke.*

FUNCTION (*office*), جاه, منصب A, خدمت A. — (*performance*), ادا, عمل A, اجرا A. (*power*), قوت A, قابلیت A, قدرت A. v. *Faculty, duty.*

FUND (*stock, capital*), راس A, سرمایه, مایه, اصل A. *A fund of knowledge*, مایه علم وهنر.

[redacted]AMENT, اساس A. v. *Foundation.* — (*backside*), اسب A (plur. اسابه), مقعد A, سفره A, دبر A, است. v. *Arse, buttocks.*

Fundamental, اهل بنلاد, اساس دار, بنیادی, اصلی A, ذاتی, موسس A. v. *Founded, essential.*

Fundamentally, بوجه بنیادی, بطور موسس, اصلیانه A. v. *Essentially, originally.* — *To err fundamentally*, خطا اصلی نمودن.

A FUNERAL, جماعت میت, تجنیز A, جنازه A. — (*burial*) تکفین A, تدفین A, دفن A. v. *Burial, interment.* — *Funeral, funereal*, جنازه, هضیمی, میت متعلق. جماعت میت, میت منسوب, پیونه. v. *Also dark, dismal.* — *A funeral entertainment*, طعام المیت A, هضیمت A (plur. هضایم). *A funeral pile*, آتشستان. — *A funeral oration, funeral dirge*, مرثیت A. — *A female mourner hired to sing or cry at funerals*, رثایت A, رثات A.

FUNGOUS, کما سار. v. Also *Spongy.*

A fungus, گل گورستان, کم A, کما A, سماروغ, چتر مار, غوشه, شحمت A. v. *Mushroom, excrescence.*

FUNICULAR (*like a rope*), رشتک آسا. *Funk*. v. *Stink, fear, tremor.*

A FUNNEL, خوهن, قمع A, جره A. v. *Tunnel, pipe.*

FUR, پوستین. *The fur of the martin*, سمور A. *The fur of the ermine*, سنجاب, زنجاب, آس. *To fur or line with fur*, با سنجاب بطانت کردن, با سمور مبطن ساختن.

A FURBELOW, زنجف A, ریشه. v. *Fringe.*

To FURBISH (*polish*), صیقل کردن, جلا دادن, افروختن. v. *To burnish, polish.* — *Furbished*, صیقل کرده شده, افروخته. *A furbisher*, جلاگر, صیقل گر, مجلی A, مجلو A. v. *Burnisher.*

Furfuraneous. v. *Branny, husky, scaly.*

FURIOUS (*mad*), مجنون A, دیوانه, مشفوع A. — (*fierce*), مسعور A, فرناس, لد, متهور A, تند, تیز, خشمناک, غضبناک, غضوب A. v. *Frantic, mad, raging, violent.*

Furiously, بظور دیوانه, بوجه مجنون, از دیوانگی, مسعوراً A, غضوبانه, &c. v. *Furious.*

Furiousness (*madness*), مجنت A, جنون A, دیوانگی. — (*fierceness*), تیزی, تندی. — (*rage*), غصه A, خشم, قهر A, غضب A. v. *Fury, frenzy.*

To FURL *a sail*, بادبان فراهم کشیدن.

A FURLOUGH (*leave of absence from the army*), رخصت A, اجازت A. — (*leave in writing*), اجازت نامه.

A FURNACE, کوره A, گلخن, فرون, فرن, آتش دان, وطیس A, دم, داش, اتون (plur. اتونات), تون A, برسان A, تنور, ساعور A. *The furnace of a glass-house or bath*, تون, گلخن. *A baker's furnace* or *oven*, تنور. v. *Oven.* — *A lime-furnace* or *kiln*, داش, فرن نورت, تون اهک. *A potter's furnace*, داشت, داش.

To FURNISH (*give, supply, provide*), دادن, سر براه کردن, (*assist*), مدد دادن, یاري کردن, امداد کردن, رسانیدن. — آمادن, تیارکردن, آماده کردن, (*to prepare*), معاونت کردن.— (*to adorn*), آراستن, پیراستن, آرایش کردن. v. *To decorate.*

Furnished (*given, supplied, provided*), داده, سر براه کرده, (*assisted*), مدد کرده, یاري داده, امداد کرده, رسانیده. — (*prepared*), تیار, آماده, آماده کرده, تیارشده, معاونت کرده.— (*adorned*), پیراسته, آراسته. — (*as a house*), آزاسباب آراسته.

A furnisher, مدد دهنده, رساننده, سر براه کننده, دهنده, تیار کننده, آماده کننده, معاونت کننده, یاري کننده, پیرایش کننده, آرایش کننده.

Furniture, لوازمه ا, رخت ا, سامان, اسباب ا. v. *Moveables, apparatus, decoration. Household furniture*, اثاث ا عقار ا (plur. عقارت). v. *Household.*

A FURRIER, سمور فروش.

A FURROW, شیار, وتیرت ا (plur. وتایر), اخدود ا, خدّت ا (plur. خدد), سیخ, عنفت ا, پشنج, شنج, سینج, رهو ا (plur. رها), تلم ا (plur. اتلام), عق ا, نغل ا. v. *Trench. A furrow* or *rut on the highway*, نیر ا.

To furrow, شیارکردن, خطّ کشیدن, شنج, سیخ نمودن, ساختن.

FURTHER, *furthermore, &c.* v. *Farther.*

A FURUNCLE, هودر, دمّل, دنبل, دمّال. v. *Pustule, pimple, bile.*

FURY (*madness*), دیوانگي, مجنّت ا, مجنوني, جنون ا, علوز ا, تسعر ا, ذبّ ا, شیدائي, شغفت ا, دعوج ا.— (*rage*), قهر ا, تهوّر, خشم, غضب ا, غصّه ا. v. *Insanity, frenzy, anger.*

FURZE, رتم ا, رتمت ا.

To FUSE, گداختن.

Fusee, fusil. v. *Musket, firelock.*

FUSIBLE, *fusile*, گداختني, ممکن ریزش.

Fusibility, امکان ریزش.

Fusion, گداز, گداختگي, ریزش.

Fuss. v. *Bustle, tumult.*

FUSTIAN (*bombast*), سخن بیهوده, کلام هرزه, یافه.

Fustiness. v. *Mouldiness, stink.*

FUTILE, بیهوده, بي معني, یاوه. v. *Frivolous, trifling.*

FUTURE, آینده, مستقبل ا. *For the future*, v. *Hereafter. A future state*, عالم غیب. *Future events*, مستقبلیات ا. *The future tense of a verb*, زمان مستقبل ا, مضارع ا. *The future, futurity*, استقبال, زمان مستقبل, استقبال ا, آخرت ا, عاقبت ا, وقت آینده, آینده. *Belonging to futurity*, استقبالي. *One meditating on futurity*, عاقبت اندیش.

FY, طوبه ا, اف, استغفرالله ا, واي, هاي, ا, ایواه, هه, ویل, اخ, واه.

G

G, in the English language, has two sounds; those of گ and ج. The hard sound it generally retains before *a, o, u;* as *garment, governor, gum.* It is rarely soft; as *gaol.* Before *e* and *i* is often soft; as in *gem, ginger;* and often hard, as in *get, give.* When combined with *h*, it has sometimes the irregular sound of *ff;* as in *rough, tough* (*ruff, tuff*), the sound being at other times entirely lost; as in *though, through,* (*tho', thro'*).

To GABBLE, قیل وقال بیهوده کردن, یاوه گوئي کردن, دمدمه و زمزمه کردن.

Gabble, دمدمه و زمزمه, یاوه گوئي, هرزه گوئي,

A gabbler, یاوه گو, هرزه گو. v. *Babbler, prater, chatterer.*

Gabbling. v. *Loquacity, garrulity.*

A GABION (*basket filled with earth*), زنبیل با خاک آگنده.

GABRIEL, جبرایل ا. v. *Angel.*

To GAD, پویان بودن, آواره گردیدن, هرزه گردي کردن, v. *To ramble, roam.—A gad-fly*, v. *Breeze.*

To GAG, با صمام دهن بستن.

A gag, دهن بستگي.

A GAGE, رهن, پیمان, گروگان, گرو. v. *Pledge, pawn.*

—*To gage*, v. *To pledge, wager.* — *To gage a cask, &c.* v. *To gauge.*

Gaiety, gaily. v. *Gayety, gayly.*

GAIN, A نفع, A منفعت (plur. منافع), A انتفاع, A کسب, إلفنج, ربح A, پیدایش, حاصل A, سود, فایده A, الفنجت, ورز, صرفه, اکتساب A, ترقّي A, مکسب A, بلک, توز, دست. v. *Profit, advantage, acquisition.* — *For the sake of gain*, از باري سود.

To gain, نفع یافتن, سود یافتن, حاصل کردن, یافتن, توختن, اندوختن, کسب کردن, پیدا کردن, فایده یافتن, اندوزیدن, انتفاع کردن, تحصیل کردن, بدست آوردن, الفنجیدن, تکسیب کردن, آهنجیدن, منفعت کردن, الفنجتن, انجوختن, گوالیدن, ورزیدن, لفندیدن, الفندن, انفنجیدن, انفنجتن, الفغدن, الغنجیدن. v. *To acquire, win, obtain, procure, attain, reach. To gain over (to a party)*, گرویده کردن. *To gain over (to an opinion)*, افحام ساختن. v. Also *to bring over.* — *To gain the heart*, جان گیرشدن, دل رباي نمودن, خاطر گرفتن, ربط القلب کردن. *To gain a suit at law*, لّد کردن, معاکت کردن, عوک ساختن. *To gain force*, زهوز, مشتد شدن, تشدید یافتن, قوّت یافتن, شدن. v. *To prevail, flourish; encroach, get a-head.* — *To gain ground (as a disease)*, تبالغ نمودن. — *To gain credit*, باور یافتن, اعتقاد اندوختن. *To gain one's ends* or *desires*, خاطرخواه, بهره مند شدن, مراد حاصل کردن, بمراد رسیدن یافتن.

Gained, یافته شده, میسّر A, توخته, اندوخته, مکسوب A, v. *Obtained, got.*

A gainer, یابنده, سود یابنده, مستید A, منتفع A, کسوب A, کسّاب A. *A great gainer*, مکاسیب, کاسب.

Gainful, سودمند, مفید A, رابح A, نافع A, فایده دار, اهل منفعت. v. *Profitable, advantageous, lucrative.* — *Gainfully.* v. *Advantageously.*—*Gainfulness.* v. *Advantage.*

Gainless, بي فایده, *&c.* v. *Unprofitable, unprofitableness.*

GAINLY, تیزدست, دیو دست. v. *Handy, ready, clever.*

To GAINSAY. رّد کردن, رّد کلام دادن, خلاف نمودن. v. *To contradict, oppose.*

A gainsayer. v. *Adversary, opponent.*

GAINST. v. *Against.*

GAIT (*walk, air in walking*), مشي, روش, رفتار, خرام, *A graceful gait*, خوش رفتار. v. *Walk.*

GALANGAL (*a medicinal root*), A خولنجان, خلنجان. سرمه, ورز.

The GALAXY (*milky way*), امّ النّجوم, امّ السّما A, راه حاجیین, مجرّت A, کهکشان.

GALBANUM (*gum*), قنّه, بارزد, بارزد, پیرزد, پیرزه, اشق.

A GALE (*of wind*), نسم A, نفس نسیم, هوا, باد, نفحت A (plur. نفحات). *The gale of the spring*, باد بهار. *A gentle gale*, A صبا, صباي لطیف, باد صبا. *A strong gale*, A نسیم. *A violent gale or storm*, طوفان. — *The fragrance of the gales from the meads*, نفحات نسایم چمن. *A gale fragrant as ambergris*, نسیم عنبرشمیم. *A gale sweet as jessamine*, نسیم عبهرشمیم.

A GALIOT (*a kind of swift sailing ship*), دونیج, دوني, نهبوع.

GALL (*bile*), A صفرا, تلخه, A مرّت, A مرارت, زهره, — *Galls, gall-nuts* (or *oak-apples*), A مازي, A مازو.

To GALL (*the backs, thighs, &c. of men* or *cattle*), وشت, مشقت ساختن, مشح کردن, وذح نمودن, دبرکردن, ساختن, — (*to wear or rub*), سائیدن, سودن, رشتن, کوازه کردن, ابلا کردن, فرسودن. v. *To excoriate;* also *to be galled.*—(*to vex*), ازار دادن, اضطراب ساختن, غضوب کردن. v. *To teaze, harass. To gall with reproaches*, رمي, دشنام دادن, کلام استهزا نمودن, کردن.

GALLANT (*gay, showy, well dressed*), A ظریف, A مکلّف, ترفه A, زیبنده, زیب و تر, صاحب نزاکت, A نازک, زینت دار. v. *Elegant, fine.* — (*magnificent*), دولتمندانه, صاحب عظمت, بزرگوار, شاهانه. v. *Splendid.* — (*polite*), صاحب ادب, اهل ادرم, مردانه, — (*high-spirited, courageous, generous*), ظرافت, مرانداز, جوانمرد, شجاع A, بهادر, صفدر, دلاور, دلیر, جنگي, جان آور, رزم ازما, بي پروا. v. *Brave, daring.*—*A brave man and a gallant commander*, مرد دلاور و امیر صفدر.

A gallant (*gay, splendid man*), صاحب, اهل ظرافت

&c. — (*a whoremaster*), زنپاره , زناکار , روسپي پاره , نراکت
. v. *Fornicator.* — (*a lover*), عشق باز . — (*a paramour*), يار , آشنا .

Gallantly (*gaily, splendidly*), ازتکلف , شاهانه , دولتمندانه ,
(*bravely*), دليرانه , ظريفانه , جوانانه , با عظمت , با ظرافت
. — (*generously*), کريمانه , جومردانه , بهادرانه , مردانه‌وار

Gallantry (*splendour of appearance*), ظرافت A , نراکت A ,
. v. *Magnificence.* — (*nobleness of mind*), بزرگواري , زيبائي
. v. *Magnanimity, bravery, intrepidity, generosity.* — (*courtship*), غيرت A , دليري , دلاوري , مردانگي , جوانمردي
. — (*debauchery*), عشقبازي , شوخي , شهوت A , نفس A . v. *Lewdness.*

GALLED (*excoriated*), مرتهش A , موقّع . *To be galled,* دبرت يافتن , موقع بودن , مرتهش شدن *Galled* (*vexed*), مضطرب A , مغضوب A , غضوب A . v. *Angry.*

A GALLERY, رَوَق A , دهليز AP , کاشانه , ايوان A (plur. طاقات A , طاقيت A , طيقان A , طاق A , شهنشين , (ايوين
. v. *Portico, piazza.* اسطوانه A (plur. اساطين) , سباط A , شرفت A , پيشطاق

GALIMATIA, سخن بي معني , کلام بيهوده . v. *Nonsense.*—*Galli maufry.* v. *Medley.*

A GALLIPOT, مرتبان , لخا A .

To GALLOP, لوک لوک رويدن , شتافتن , دويدن , تاختن , تقريب کردن , چالاک کردن , عنان ريز کردن , سکيزيدن , ربعت کردن . *To gallop a horse,* اسپ تاختن .

A gallop, تاز , تازش , دوش , تقريب A , ربعت A , استاب A .

A galloper, دونده , تازنده .

GALLOWS, دار, صليب A (plur. صلبان, صلبان), چارميخ. *Deserving the gallows,* واجب الصّلب A .

Gambler. v. *Gamester, cheat.*

To gambol. v. *To dance, frisk, frolick.*

GAME (*sport*), بازي , لعب A , لعبت , لعبتبازي , قمر A , قمف A . v. *Play, dice, cards.* (*animals hunted*), شکار , صيد , حشرت A (plur. حشر), نخچير. *To kill, hunt,* or *catch game,* حشرت , صيد کردن , شکار کردن , شکردن , نخچيرانگندن , حشرگشتن , گرفتن . v. *To hunt, fowl. To make game of,* استهزا کردن , بذله نمودن , مزه ساختن . v. *To deride, mock, insult.*

To game, باختن , بازي کردن , قمرساختن . *To game at dice,* قمارباختن , ششدربازي کردن .

A GAME COCK, خروس جنگي .

A GAME KEEPER, شکاربان , حشرت امين .

Gamesome. v. *Frolicksome, gay, sportive.*

A GAMESTER, قماربار , ششدربار , داو , يسور .

Gaming (*subs.*), قمار A , ميسر A , قماربازي .

GAMUT, درّ مفصّل . v. Vol. I. p. 428, and Prelim. Dissert. p. 66, with note.

A GANDER, اوز , بطّ نر . v. *Goose.*

A GANG, طايفه A , حلقه A , زمره A , گروه , غول , جماعت A , موانست A . v. *Tribe, company, troop.* — *To gang.* v. *To go.*

A GANGLION (*tumour*), بخش , سلعت A , مغند , ضوات A , دامغول A , ورغاره , ورغا , ورغن , کيلان , مغنده , لوک , غدّت A .

A GANGRENE, اکله A , خوره , خورا , خوران . v. *Cancer, mortification.* — *To gangrene,* خوران نمودن . — *Gangrenous,* خورا نما .

A GAOL, سجن A , حبس A , محبس A , قيدخانه , زندان , (plur. سجون), حصين A , هرزوکي . v. *Prison.* — *Confined to a gaol,* زنداني , محبوس A , درحبس قيد کرده , اهل زندان . *To put in gaol.* v. *To imprison.*

A gaoler, حداد A , سجّان A , زندانبان , زندانچي .

A GAP, جوبت A , شگاف , فرجت A , فرج A , چاک , مهوا or مهوي A , (plur. مهوات , مهاوي), شقّ A , دره , صديع A . v. *Fissure, rent, crack, breach, hole.*—*To stop a gap* or *hole,* چاک پر کردن . — (*to make shift, use a succedaneum*). بدلا يافتن , بدل نمودن .

To gape (*yawn*), تثاوب کردن , فاژيدت , خميازه کردن , فاژيدن , فازيدن , ياز کردن , يازيدن , دهن دره نمودن , چاک , فسار کردن , ترقيدن , ترکيدن . — (*to open in fissures*), شگاف کرده شدن , درشق کشادن , نمودن .—(*to stare foolishly*

or *with wonder*), از حیرت نظر کردن . — (*to stare with hope*), امید نگران شدن .

A gaper (*one who opens his mouth*), دهن کشاینده .—(*yawner*), خمیازه کننده . v. *Starer*.

GARB, لبست ع . لبس ع , لباس ع , پوشش , پوشاک . v. *Dress, habit, clothes, garment; air, mien.*

GARBAGE, روده . v. *Bowels.* — (*offals*), خشار ع , خشارت ع , خشل ع , کناست ع , کساحت ع . v. *Rubbish, refuse, offal.*

To GARBLE, غربال زدن , استخراج کردن , ندل ساختن , بیزیدن , نقر نمودن . v. *To sift, cull.*

A garbler, ندل سازنده , استخراج کننده , غربال کننده .

A GARDEN, روضت ع (plur. ریاض) , جنّت ع , باغچه , باغ , حدیقت ع (plur. حدایق) , چمنزار , چمن , خضلت ع , مسدت ع , حشّ ع , خشاوه , محجر ع , لدیدت ع , خضلیت ع . *A flower garden*, گلدار , گلزار , گلستان , بستان , بوستان , گللک , گلشن , دقرت ع , دقر ع , دقرا ع . *A fruit garden*, باغچه , دوحت ع . — *A kitchen garden*, وارگار , پالیز . *The garden of Eden* or *paradise*, روضهٔ جنّت عدن , عدن ع . *Pleasant gardens*, ریاض بساتین خوشنما . فردوس , رضوان , ارم ع , دلکشا ع . *A pomegranate garden*, انارستان . *To garden* or *cultivate a garden*, بوستان , تزویض کردن , خشاوه ساختن , باغ تیمار کردن , آراستن . *A garden-seat*, چمن صفه . *A fountain in a garden*, چمن بند . v. *Fountain.* *A garden house* or *villa*, باغ خانه , بادخون . v. Under *house, palace.*

A gardener, تاحي , برسناچي , بستاني , بوستاني , باغبان .

Gardening (*subs.*), باغ تیماري , علم بستاني , باغباني .

A GARGARISM or *gargle*, غرغره ع , غرور ع , غرغره . *To gargarize* or *gargle* (*wash the mouth with medicated liquors*), غرغره تغرغر کردن , کردن .

A GARLAND, گل بسر , پسانک , استفان ع , تاج گل , اکلیل ع , اکلیلت المحسنات .

GARLICK, سیر , ثوم ع , فوم ع , بلبوس , *A clove of garlick*, حبّت الثوم ع . *A confection made of cloves, garlick, nuts, &c.* تبکوب ع . *Dressed with garlick*, سیران .

GARMENT, جامه , لباس ع , پوش , پوشش , پوشاک , ملبس ع (plur. ملابس , ملبوسات) , ثوب ع , لبس ع , جامگي (plur. الباس) , کسوت ع , کسا ع (plur. اکسیت) , قبا ع , حلیت ع . خالي , نیم ع , قباي . v. *Clothes, dress, apparel, vest.* — *An upper or outside garment*, بیرونه , شاره , ثوب ع (plur. اثواب) , لحاف ع , لحافت ع , دثار , فراجه , کرکه ع , درّاجه , ریش , لبادهٔ . v. *Cloak, coat.* — *An upper garment of China silk*, لحاف پرنیان . *The outside of a garment*, روي . *The inside* or *lining of a garment*, ابره , اوره , اواره , جامه . — *The collar of a garment*, گریبان , استر , بطانه , ثنافید . *A white* or *thin transparent garment*, بادوان , بادبان , گریب , ولیخ , ساده , گوهرتاو , گوهرتاب . *A silk garment embroidered with gold*, جیم ع . *A brocade garment edged with gold*, دیباج ع . *A short garment* (*a kind of shirt* or *shift*), شاماک , نیم تنه , نیم تن . — *A striped garment*, حبرت ع , سیّدیت ع , مرجل ع , برد , لباس مخطّط . — *Every-day garments worne by working people*, بادروزد , جامهٔ مضرج ع , بازرو , مبذل ع , مفضل ع , فضل ع , بادرون . — *An old* or *tattered garment*, چپاره , جامهٔ منقطع , شبارق ع , طمر ع , ثوب خبایب , لبس مخلوق , لبس نوم , سحق ع , مشقت ع (plur. مشق) . *A patched garment*), مدروس ع , عاري ع , ژنده , لدیم ع . *A patch on a garment*, جامه , خرقت ع (plur. خرق) . *A garment worne under armour*, شلیل ع . *Cloth sufficient for a garment*, جامگي . *A coarse woollen garment* (*worne by dervishes* or *monks*), نمد ع , پلاس , خرقت ع . *To put on a garment*, پوشیدن , لبیس نمودن . *Mourning garments*, حداد ع . *Any place where garments are kept*, اصونت ع , برفنده , جامکن , جامکان , جامه دان . — *He there left his garments* (i. c. *he died there*), جامه در آنجا نهاد . — *To stake one's garments at play*, جامه بحث کردن .

A GARNER, انبار . v. *Granary.*

A GARNET, لعل ع , v. *Ruby.*

To GARNISH, آراستن . v. *To decorate, adorn, embellish*; also *to fetter.*—*Garnish, garniture.* v. *Ornament, decoration.*—*Garniture.* v. Also *furniture.*

A GARRET, طبق فوقاني . — *A garreteer*, اهل طبق فوقاني .

A GARRISON (*fortification*), حصن ع , حصّار ع , قلعه , بارو , برج ع , اسیت ع . v. *Fort, castle.* *Garrison soldiers, the garrison of any fortified place*, حافظان قلعه , مستحفظان , نگهبان قلعه , اهل قلعه , حفظت ع , حفاظ ع

قلعه , فرعت ع . *The commander of a garrison*, قلعه دار , ضابط قلعه . v. *Commander.*

To garrison, لشکر در قلعه تعین کردن , بحفاظت قلعه تعین کردن .

Garrulity. v. *Loquacity, prate.*

Garrulous. v. *Talkative, loquacious.*

A GARTER, زانوبند , بافرجن , برّت ع , خلخال ع . *To garter*, زانوبند بستن , برّت بسته کردن . خلخل ع .

GASCONADE, لاف . v. *Boast, bravado.*

A GASH, زخم , زخمکاري , کلم ع , جراحت ع , ریش , شخنود . v. *Wound, scar, cicatrice.*

To gash, زخم کردن , جرح ساختن . v. *To wound, cut.*

A GASP, دم کشي , تنفّس ع , نفس ع , دم . v. *Breath, breathing.*—*The last gasp*, نفس آخر . *To gasp*, دم کشیدن . v. *To breathe.*

A GATE, در , دروازه , باب ع , درب ع . — (*gate, gateway*, or *court*), فنک . — (*a great gate with a wicket*), ع راتج , رتاج ع . *The gates and walls*, در و دیوار . *The gate of a castle or town*, درب شهر , باب قلعه , دروازه قلعه . *The cross bar of a gate*, فندل . *A cross-barred* or *latticed gate*, غلبکن . *An open gate*, باب مفتوح , در کشاده . *A shut gate*, باب موجوج , در بسته . *The Caspian gates*, ع باب الابواب . v. Vol. I. p. 148. *The folding doors* (also *side-posts*) *of a gate*, لت ع , مصراع ع , لب در . *One half of a folding gate*, دریچه ع . *A wicket in a great gate*, ع

To knock at a gate, دربند . *To shut a gate*, باب موجوج نمودن , درب مبهم زدن , کردن . *To open a gate*, باب مفتوح ساختن , در کشادن .

To GATHER (*accumulate*), فراهم آوردن , جمع کردن , تحصیل کردن , احتکار ساختن . v. *To collect.* (*to crop* or *pluck*), فرخمیدن , برخیدن , خیدن , چیدن , چین کردن . —(*to come together, to be accumulated*), فراهم , جمع شدن . — (*to be gathered* or *plucked*), چیدد شدن . — (*to call* or *bring together*), فراهم کردن , ندا ساختن , دعوت کردن , بدست آوردن , سود داشتن , اندوختن , خواندن . —(*to gain*), غلیظ گشتن , کثافت یافتن . (*to generate pus*), ریم کردن . (*to pucker* or *sew in plaits*), پرچین دوختن , در تو خیاطت کردن . *To gather* or *contract into wrinkles*, پر چین کردن , چین افگندن . *To gather* or *collect logically*, سبب کشیدن , قیاس کردن . *To gather flowers*, گل چیدن , شگوفه چین کردن . *To gather* (*glean*), چیندن . — *A gather*, شکن , تا , تو , پیچ , چین . v. *Plait.*

A gatherer, چیننده , فراهم آورنده , جمع کننده . v. *Collector.*

GAUDILY, با زینت , نازکانه , با ظرافت , بوجه شاهانه , تابانانه .

Gaudiness, زیبائي , تابش , زینت ع , ظرافت ع , نزاکت ع . v. *Showiness.*

Gaudy, ظریف ع , تابدار , زیبا , زیب و تر , شاهانه , روشن , با ظرافت , با زینت , با زیور , صاحب نزاکت . v. *Showy.*

Gave, preterite of *give.*

To GAUGE (*a barrel, &c*). بپیمایل قیاس , دان پیمودن . — *A gauge*, اندازه , پیمان , قیاس ع . v. *Measure, standard.*—*A gauger*, اندازه نما , پیمان گر . کردن .

GAUNT, لاغر . v. *Thin, meagre, lean.*

A GAUNTLET, دستبانه , دستوانه آهن , دستانه آهني .

GAWZE, گوهرتاب .

GAY (*merry*), خرّم ع , خرسند , خوش , شادمان , شاد , دلشاد , شاد کام . v. *Cheerful.*—(*showy*), ع , تابان , ظریف , روشن , تابدار .

Gayety, gayness, خرّمي , خوشي , شادماني , شادي , خرسندي , شوخي . v. *Cheerfulness, sprightliness.* —— (*finery, show*), ظرافت ع , زینت ع , تابش , زیبائي , نزاکت ع .

Gayly, شادمانه , خرمانه , از خوشي . v. *Merrily.* — —(*showily*), با ظرافت . v. *Gaudily.*

To GAZE, نظر کردن , نگران شدن , نگرستن . — *A gaze*, نظر ع , نظارت ع , نگراني . *A gazer*, نظر نماینده .

Gear. v. *Furniture, harness, stuff.*

GEESE, اوزون ع . v. *Goose.*—*Abounding in geese*, موزّت ع .

To GELD, خصي ساختن , مخصي کردن , آخته کردن , خایه کشیدن , مجبوب نمودن , ساده کردن . v. *To castrate.*

A gelding, فرس مجبوب, اسپ مخصي, خصي ع, آخته.

Gelt, مخصي ع, خايه كشيده, خصي ع, ساده كرده, مجبوب ع, مملوس ع. v. *Castrated.*

A GEM, جوهر ع (plur. جواهر), سنگ بيش قيمت, پيچاد, گهر, گوهر. v. *Jewel*; also *bud*.—*A brilliant gem*, گوهر تابدار, جوهر آبدار.—*A polisher of gems*, جوهري, نگين ساي. *Adorned with gems*, مجوهر ع, مرصّع ع. *To gem*, or *adorn with gems*, مجوهر كردن, مرصّع كردن, با جوهر آراستن. *The gem* or *bud of a tree*, عين ع (plur. عيون). v. *Bud.*

To geminate. v. *To double.*

GEMINI (*constellation*), جوزا ع, الجوزا ع, دو پيكر, برج جوزا.

GEMMEOUS, جوهر آسا, گوهر پيوند.

GENDER, جنس ع, نوع ع, قسم ع. v. *Kind, sort, sex.*—*Gender in grammar*, الجنس ع.—*of the masculine gender*, مذكّر ع. *Of the feminine gender*, مؤنّث ع.

To gender. v. *To engender, produce, cause.*

GENEALOGICAL, نسب منسوب, رسم سلسله پيوند.

A genealogist, نساب ع, رسم سلسله نماينده.

Genealogy, نسل ع, نسب ع (plur. انساب), سلسله ع, رسم سلسله, اصل ع (plur. اصول), آل ع. v. *Family.*

GENERAL (*common*), عموم ع, عام ع, عميم ع, اعمّ ع, شامل ع, شمول ع, مطلق ع, جامع ع, جماع ع, جميع ع, كلّي, طبق ع. v. *Publick; common, usual; extensive.*—(*summary*), مجمل ع.—*A general mortality*, جاف ع.—*The general.* v. *Generality, whole.*

A general, سالار, ريس الجنود ع, سردار, سردار لشكر, لشكر, سرهنگ, سرور, سرخيل, سر جنگ, سپهسالار, پرواله, كيارنگي, امير الجيش ع, قايد الجيش ع, كش پيشاهنگ. v. *Commander of an army.* [In the East India Company's settlements, however, they often use the European word جنرال *general.*]—*A receiver-general*, ديوان خالصه.

Generalship (*office*), سپاسالاري, سالاري, سرداري.

A generalissimo, سردار اكرم, مير بخشي, امير الامرا ع.

Generality, عموم ع, عمومية ع. *The generality*, or *bulk of the people*, عام ع, عامت, رعيت, عامت ع, عوام ع, عوام, ناس, خلق ع. v. *Populace, vulgar.*

Generally (*universally*), بالكلّيت ع, عامةً, عموماً ع, كافّةً ع, بوجه, عموم, علي اطلاق ع, جملةً ع, بالجمله ع.—(*frequently*), بدفعت, دفعةً ع, چند گره, بسيار بار, چند بار. v. *Commonly, extensively.*—(*without exception* or *specification*), غير تعيين, بي استثنا.

Generalness, بسياري, كثرت ع. v. *Frequency.*—(*generality*), كلّيت ع. v. *Generality, the whole.*

To GENERATE, توليد كردن. v. *To beget.*—(*to produce*), وجود كردن, پيدا كردن, زادن. v. *To cause, create, propagate.*

Generated, مولود ع, مولّد ع, مفعل ع, پيدا كرده شده, موجود ع. v. *Produced.*

Generation (*begetting*), توليد ع, زائيدگي, پيدايش. v. *Production.*—(*race*), اصل ع, تولّد ع, ولادت ع. v. *Production.*—(*race*), اصل ع, دودمان, انساب (plur.), نسب ع, آل ع, اصول (plur.), قبيلت ع, خاندان, ابوّت ع (plur. قبايل). v. *Family.*—(*progeny*), نسل ع (plur. اسال), مفعل ع, توالد ع, ذرّي ع, ذرّيت ع (plur. ذرّيات), كنل ع, نافلت ع. v. *Offspring, succession.*—(*an age*), عصر ع (plur. اعصار, عصور), دهر ع (plur. ادوار), دور ع, ديرند, ديري, دور زمان, (دهور plur.), ابد ع (plur. اباد). *From generation to generation*, جد بجد, أباً عن جدّ ع.—(*a single succession*), پشت. v. Also *succession.*

Generative, generant, مولّد ع. v. *Prolifick. Generator*, مولّد ع, والد ع, پيدا كننده.

Genereticك, generical, جنسي.—*A generick noun* or *name*, اسم جنس.

Generically, از جنس, جنسيانه.

GENEROSITY, (*generousness*), جوانمردي, جومردي, شهامت ع, كرم ع, مكرمت ع, فيض ع, كرامت ع, جودت ع, جود ع, سخاوت ع, سخا ع, بذل ع, غيرت ع, مروّت ع, فتوّت ع, سماح ع, سموحت ع, سمح ع, پروان, منهال ع, انهال ع. v. *Liberality, munificence, nobleness, magnanimity.*

Generous (*munificent*), كشاده, كريم ع, جواد ع, جوانمرد, عطا, سخاگستر, سخي ع, صاحب بذل, فياض ع, دل

دلگرم , متکرم A , سموح , سامح A , باذل A , بذول A , بخش A . v. *Liberal.*—*Generous actions,* بلند همّت , جري الجنان A , کريمانه , از سخاوت , از جوانمردي , مکارم A . — *Generously,* با بذل , شموحاً A , باذلانه , جوانمردانه , *&c.*

GENESIS, مولود A . v. *Generation.* (*the first book of Moses*), کتاب اوّل موسي . v. *Pentateuch.*

GENITIVE (*case, sign of*), اضافت A . *A noun in the genitive case.* مضاف اليه A . *A noun governing a genitive case,* مضاف A . *N. B.* The sign of the genitive case in Persian is the mark کسر (ِ) expressed or understood after the preceding noun; as کتاب زيد *kitāb-i-zayd, The book of Zayd.*

Genial. v. *Jovial, cheerful; native.*

Genitals. v. *Privy parts.*

GENIUS, خُلق A , خوي , مزاج A , سيرت A , خصلت A . v. *Disposition, nature, temper,*—(*mental faculties*), فهميد , فهم , قوّت خيال , قوّت وهم , قوّت مدرکت , ذهن A , ادراک A , علم A , زکاوت A . — *A genius* (*man of superior abilities*), ذکي A , ذهين A , صاحب ادراک , صاحب لطيف مشرب , اهل طبيعت کريم , طبع نکته پرداز , خافيت A , ديو , پري , جنّ A . —(*a spirit*), صاحب خلق A خفيت . v. *Angel, demon.*

GENTEEL, نازک A , شايسته , لطيف A , خليق A , ظريف A , اهل ادبا A , صاحب ادب , نازنين , نازنده , خاطر نواز , نيکو , اهل ظرافت , لطفان A , صاحب انسانيت , ازرم . v. *Civil, complaisant, polite, elegant, graceful.*

Genteelly, ظريفانه , نيکو , با لطافت , *&c.* v. *Elegantly, politely, gracefully.*

Genteelness, نزاکت A , لطافت A , ظرافت , شايستگي , ادب A . v. *Elegance.*

GENTIAN (*plant*), کوشاد , جنطيانا A .

GENTILE (*pagan*), شعب A (plur. شعوب), بت پرست . — *Gentilism,* بت پرستي . v. *Paganism.*

GENTILITY (*of birth*), اصل زادگي , شرف A , شرافت A , پاک نژادگي , شرفيت A , نجابت A . v. Also *gentleness, gentry; paganism. Gentlefolks,* v. *Gentry.*

Gentle (*soft, tame, mild*), غريب A , سليم A , لطيف A , بهنانه , حليم A , مظلوم A , نرم دل , نرم , ملايم A , رام , طويل الانات A . v. *Tame;* also *pacific.* (*well-born*), اصل , نجيب A , اصيل A , شريف A , پاک شان , پاک نژاد , زاده . (*soothing*), دلنواز , دلپذير . — *A gentle rain,* دست باران .

A gentleman, شريف A , بيگزاده , ميرزا , مردآدمي , نجبت A , مردم زاده , مرد اصلي . — *Gentlemanly, gentleman-like,* واجب A , مرد اصلي مانند , بروجه شريف , ميرزا آسا , الشّرف .

Gentleness (*of birth*), v. *Gentility.*—(*softness of manners*), ادب A , نرمي , التيام , آهستگي , غربت A , ملايمت A , مدارا A , ناز , نوازي , نزاکت A . v. *Mildness, politeness.*

A gentlewoman, خاتون , امّ الصّبور A , زن پاک نيزاد , تکين A .

Gently (*tenderly, meekly*), نرم نرم , مشفقانه , با ملايمت , — (*smoothly, without violence*), رويدانه , آهسته , حليماً A . *To do any thing gently,* با علي مهله A , مهلاً A , آهسته . *Going gently,* رهو , آهسته روان . *A horse going gently,* اسپ نرم رو . *Gently! gently!* (*go softly! take care!*) آهستگي کردن . رويدک A , آهيز , نرم نرم , آهسته آهسته

Gentry, اعيان واشراف A , اشراف A , اصحاب دولت , اهل پاک نژاد .

Genuflexion. v. *Kneeling, adoration.*

GENUINE, صاف A , عيني A , ناب , خالص A , اصيل A , صالح A , صحيح A . v. *Pure, neat, true.* — *Genuinely,* بعينه A , صحاح A , صحّت A , خلوص A , بوجه صافي . — *Genuineness,* عدم قصور .

GENUS, جنس A , نوع A . v. *Kind.*

GEODÆSIA (*measuring surfaces*), علم مساحت , مساحت .

A GEOGRAPHER, صاحب تخطيط بلاد , خطاط البلاد A .

Geographical, رسم ارض پيوند , تخطيط بلاد منسوب .

Geography, رسم ارض , تخطيط بلاد .

A GEOMANCER, رمّال A . v. *Fortune-teller.*—*Geomancy,* رمّالي , علم رمل , رمل A .

A GEOMETER, *geometrician,* مهندس , هندسه شناس , مسّاح A , مسّاح الارض A , اهل هندسه .

Geometral, geometrical, geometrick, هندسي A , هندسيه . *1*

geometrical canon, مساطر ا (plur. مساطرت). *Geometrical precepts*, اداب هندسيان. *Geometrically, according to geometrical rules*, بطور هندسي, موافق اداب هندسيان.

Geometry, علم ا, علم هندسه, علم زمين, هندسه ا, المساحت.

GEORGE, جرجيس.

GEORGIA (*province*), گورجستان.

A Georgian, گورجي.

To germinate. v. *To sprout, bud, shoot.*

To GESTICULATE, مسخره كردن. — حقه بازي نمودن, *Gesticulation*, مسخره ا, حقه بازي.

GESTURE, حركت ا (plur. حركات), جنبش, وضع ا (plur. اوضاع). v. *Posture.* — *An amorous gesture*, كرشمه, غنج ا. *With gesture and speech*, با سخن وجنبش, وضعاً وقولاً ا.

To GET (*acquire*), اقتنا, حاصل كردن, اندوختن, يافتن. v. *To gain, obtain, win.* — (*to beget*), توليد كردن, تناسل ساختن. v. *To procreate.* — *To get off* (*escape*), گريز كردن, پاي گرفتن, رهائي يافتن. — *To get over* (*overcome*), ظهور, مغلوب كردن, غالب شدن. *To get* (or *cross*) *over*, عبور كردن, گذار نمودن. *To get up* (*from a seat*), مرور ساختن, قايم شدن, قيام كردن, در استادن, برپا شدن, برخاستن, از بستر برخاستن, (*from bed*). — استيده آمدن, برپا قيام بودن, ازخواب خيزيدن. *To get acquainted*, معرفت كردن, استيناس گرفتن, اشنائي ساختن, ياران گشتن, شناختي ساختن. *To get before*, متقدم شدن, پيس شدن, پيش رفتن, مسابقت كردن. v. *To anticipate.* — *To get by heart*, ياد گرفتن, آموختن, استظهار نمودن, استحفاظ كردن, حفظ ساختن, خاطر نشان كردن. *Get you gone!* دور باش, برو برو. v. *Be gone.*

A getter, يابنده, &c. v. *Gainer, begetter.*

Getting (*part.*), حاصل كنان, يابان, ياب. v. Also *acquisition, gain, profit.*

A gewgaw. v. *Bauble, toy, trifle.*

GHASTLINESS (*paleness*), پژمردگي, بيماروني, بيمارگوني. — (*resemblance of a ghost*), طيفساري, خيال مانندگي. (*horror of countenance*), وحشت روي.

Ghastly (*pale*), زرد, پژمرده, بيمارگون.

A GHOST, خيال ا (plur. خيالات), صورت وهمي, طيف ا, طايف ا, هما, ظل ا. v. *Apparition, spectre, spirit, soul.* *The Holy Ghost*, روح القدس ا. — *To give up the Ghost*, تسليم روح نمودن, جان تسليم دادن. v. *To die.*

Ghostliness, روحانيت ا. — *Ghostly*, روحاني, نفساني. v. *Spiritual.*

A GIANT, جبّار ا, ديو, عفريت ا (plur. عفاريت); زنده پيل, پتياره, بتيار, اهرمان, كي, مفرد الاعضا ا.

GIBBERISH, غلط ا. v. *Jargon.*

A GIBBET, دار, صليب ا. چارميخ. v. *Gallows.* — *To gibbet*, صلب كردن, بدار آويختن, برچارميخ چسپاندن.

Gibbosity, gibboussness. v. *Convexity, protuberance.*

Gibbous. v. *Convex, protuberant, crook backed.*

A GIBE, افسوس ا, فسوس ا, استهزا ا, كلام استهزا, طنز ا, نقاست ا, قارصت ا. v. *Sneer, ridicule.*

To gibe, فسوس كردن, تعنه زدن, تعن تشنيع كردن, رمي كردن, كلام استهزا نمودن, افسوس زدن. — *A giber*, طنزگو, فسوس كننده, ظريف ا, تعنه زننده. *Gibing, gibingly.* v. *Contemptuous, contemptuously.*

GIDDILY (*carelessly*), غفلتانه, بي اهمال, بي پروانه. — (*having a vertigo*), با دوار, با سرگرد.

Giddiness (*vertigo*), سرگرد, سركيجه, دوار ا, دوران سر, بي, عدم قراري (*inconstancy*), دوام ا. v. *Dizziness.* (*carelessness*), غفلت ا, اهمال ا. (*frolicksomeness*), استواري, خوش دلي, شادي, شوخي. *To be seized with a giddiness*, سركيجه در آمدن.

Giddy, giddy-brained, giddy-headed, سرگردان, سراچه ماه, سرسام, سراچه افتاب, بي قرار, بي خبر, بي پروا, بي فكر, نا پايدار, هرجائي. — (*careless*), كاهل ا, غافل ا. v. *Negligent, heedless, thoughtless, wild.* — (*light-headed*), سبكسر, سردرهوا. v. Also *tottering.*

A GIFT, انعام ا, عطا ا, دادني, داد, دهش, بخشش, داشن, داشت, داشاد, داش, تحفت ا, برگذار, نذر ا, موهب ا, هديّت ا, احسان ا, ارمغان ا, رزقت ا, هبت ا, غربون, بشخواده, موهبت ا (plur. مواهب). — (*tribute, first fruits*), پيشكش. *A magnificent present*, بلك.

A small gift, تحفۂ خفیف , دست آویز . v. آوردني . *Present, donation;* also *bribe. Gift* (*faculty, power*), ع قوّت, ع قابلیت . ع اقتدار , ع قدرت

Gifted, بخشیده . v. *Given.*—(*endowed with great powers*), قابلیت دار , اهلِ ادراک , صاحبِ قوّت .

A GIG (*thing whirled round in play*), ع دوامت , فرفر , بادفر , فرفره . (*a quick musical air*), ع سماعي .

GIGANTICK, زنده پیل , عفریت آسا , دیوي , قوي هیکل , مانند ع واجب الجبار , لایقِ اهرمان . v. Also *big, bulky, enormous.*

To GIGGLE, قهقهه زدن , تخ تخ کردن . v. *To laugh.*

A giggler, قهقهه زن .

A giglet (*a wanton*), زنِ شوخ چشم , کنیزِ شوخ .

To GILD, مذهّب , طلاکاري کردن , زرنداودن , بزر اندودن , تمویه کردن , زرگون ساختن , زرنشاندن , تذهیب کردن , ساختن . v. Also *to adorn, brighten.*

Gilded, مطلّا ع , زرنگار , ذهب اندود شده , زراندود شده , ع مذهب . ع ملمّع . *A gilded crescent at the top of a banner*, زرچه .

A gilder, طلاکار , زر اندود گر , ع مذهب .

Gilding (*part.*), ع مذهب , زراندود , کنان . *Gilding* (*subs*). طلاکاري , زرنگاري .

A GILLYFLOWER, قرنفل .

Gilt, v. *Gilded; gold.*

A GIMLET, پرما , پرماهه . ع مثقب , ع سنب . v. *Auger.*

A GIN (*trap*), دام , دامِ داهل , جوزه , چوژه , بیضا ع , خامي ع , سرند , شبیکه . *To catch in a gin*, در دام گرفتن , v. *Trap, snare, noose.*

GINGER, ع زنجبیل , زنجفیل .

Gingerly. v. *Cautiously, nicely.*

To GINGLE, رنم , تلابیدن , طنن نمودن , طنطنه کردن , کردن .

A gingle, ع تهزّج , ع رنم , ع طنن , ع طنین , ع طنطنه .

To GIRD (*surround*), احاطه کردن , گرد کردن , حصار ساختن , محاصره نمودن . v. *To begird, enclose, encircle.* — (*to bind, fasten*), بند کردن , بستن . *To gird with a sword*, شمشیر بستن . *To gird the loins*, کمر بستن . v. Also *to furnish, equip, dress, invest.*

A gird. v. *Twitch, pang.*

Girded, girt, بسته , احاطه کرده شده , گرد کرده شده , ع محاط , ع منحصر , ع مشمول , بند شده . v. *Surrounded.*

A girder. v. *Beam, joist.*

A GIRDLE, شکته , کسبند , میان بند , کمر , کمر بند , زنار (q. v. Vol. I.), ع منطقه , ع نطاق , ع منطق , بند , ع زنجب , میزر ع , نشیر ع . *A girdle worn by the Guebres*, کستي . v. *Belt, girth, sash. A girdle adorned with gems, gold, &c.* دوشاخ , جمانه or جمان ع , ردا ع , کمرِ زرین , ع منطق البروج , بدن ع . *The celestial girdle* (*the zodiac*), ع منطقت ذات البروج . v. Also *the equator.* — *The girdle* or *middle*, کمر , میان , ع زهاب . v. *Waist.*

A GIRL, دخت , دوخت , دخترک , دختر , دوشیزه , آزاد , عرّا ع , بنت ع , بکر ع , هبیّت ع , صبیّت ع , سربه , بتول (q. v.), ع الدت , ع قشّت , ضونت , v. *Virgin, maid, maiden, daughter. A marriageable girl*, دخترینه , کنیز , ع زوبعت . *A slave girl*, دخترِ بالغت , دختینه , کنیزک , ع جاریه (plur. قیان), ع قینت (plur. غلامت , کنیزک , ع فرتنا . *A female surgeon who circumcises girls*, ع اسیت . جواري), ع ترّت (plur. تراتیر),

Girlish, دخترک آسا , لایقِ صبیت . v. *Youthful.*

To girt. v. *To gird, encircle.*—*Girt*, v. *Girded.*

A GIRTH, *girt*, تنگ , پشتنگ , پشماگند , پرشک , ع شکال , ع اکد , نتک . v. *Surcingle, belt.*

To GIVE, بخشودن , عطا کردن , بخشیدن , دادن , ارزاني , احسان دادن , بذل کردن , مبذول ساختن , کردن , هدي نمودن , اهدا کردن , اعطا نمودن , ایتا ساختن , کردن , هبت کردن , وهب ساختن . v. *To grant, confer, consign, pay, afford.* — *To give a present*, انعام دادن , تحفه کردن , بخشش کردن . *To give advice*, نصیحت نمودن , پند دادن , آگاهي نمودن . *To give warning*, راي بخش کردن . *To give interest* (*for money*), سود دادن . *To give up* (*abandon*), عدول ساختن , ترک نمودن , دست بردار شدن , گذاشتن , روگردان شدن . *To give up, give over* (*resign, deliver*),

تسليم ساختن . v. *To yield, quit.—To give up, think no more of,* قطع نظر دادن . *To give up a town* or *castle,* شهر تسليم قلعه مندفع نمودن ,کردن . v. *To surrender.—To give up the ghost,* جان تسليم کردن . — *To give up to be plundered,* تمليک انهاب کردن , بغارت دادن . *To give possession,* کردن . *To give away,* بخشيدن , از تصرف خود واکردن . v. *To alienate.* — *To give back,* v. *To restore. To give out* (*proclaim, publish*), بيان نمودن , ندا کردن , اشتهار کردن , عيان ساختن . *To give out orders,* حکم دادن , فرمان دادن , امر کردن . *To give out* (*pretend*), صورت معامله نمودن , اظهار تعلّل ساختن , بهانه کردن . *To give out, give over, give up* (*desist*), دست کشيدن , باز استادن , وا ماندن . v. Also *to give away, yield.* — *To give out* (*distribute*), حصّه دادن , قسمت ساختن . *To give an assault,* هجوم کردن , حمله نمودن , مقابله ساختن . *To give* (*melt as ice, &c*) گداختن , گداخته شدن , آب شدن , حلّ شدن . v. *To thaw.* — *To give way,* تن فرو , گردن نهادن , رام گشتن , تواضع نمودن , راه دادن نمودن . v. *To yield, submit.* — *To give place* or *precedence,* پيش تسليم کردن , پيش دستي دادن , تقديم نمودن . *To give into* (*adopt*), اختيار نمودن , پسند داشتن , راضي شدن . v. *To approve.* — *To give an advantage* (*superiority*), غلبت دادن .—(*to allow profit*), افاد کردن , نفع دادن , فايده دادن , سود دادن . *To give an answer,* جواب دادن . v. *To answer. To give a call,* v. *To visit;* also *to call.* — *To give a denial,* انکار دادن . v. *To refuse.—To give credit* (*believe*), اعتقاد بردن . — (*to trust to*), اعتماد کردن . (*to lend*), قرض دادن , وام دادن . v. *To credit.* — *To give a blow,* ضرب کردن . *To give in charge,* حواله کردن . *To give ill language,* دشنام دادن . v. *To revile.—To give* (or *make*) *laws,* شرايع کردن . *To give law* (*command*), حکم گذاري کردن , فرمان رواي نمودن . *To give leave,* اجازت دادن , دستور نمودن . v. *To permit;* also *to empower.—To give the slip,* v. *To elude.—To give suck,* شير دادن . v. *To suckle.—To give strength,* قوّت دادن . v. *To strengthen.—To give judgment,* حکم دادن , قضا دادن . *To give charity,* صدقت عطا کردن , خيرات دادن , بنياز دادن , زکات بخشيدن . *To give to understand,* آگاهي دادن , خبر دار کردن . v. *To inform.* — *To give thanks,* شکر کردن , سپاس گذاشتن , ستايش کردن , تشکّر کردن . *To give an edge,* تيز ساختن , تاب کردن . v. *To sharpen, edge.* — *To give a categorical answer,* قطع جواب دادن . *To give up an argument,* از منازعت باز ماندن . *To give up one's right,* حقّ قطع علاقه کردن ,گذاشتن . *To give bond,* تمسک دادن .

Given, داده , بخشيده , معطي ع , مندفع ع . v. Also *dated.* — *Given as a hostage,* عايض ع . — *To be given,* داده معطي بودن , بخشيده شدن , شدن .

A giver, وهّاب ع , بخشا , بخش , بخشنده , دهنده , عطا کننده . v. *Donor. The giver of existence,* واهب الوجود ع . *The giver of necessaries,* واهب الحاجات ع . *The giver of life,* جان , حيات بخش . *The giver of light,* نور بخش . *The giver of benefits,* وهاب العطايا ع .

A GIZZARD, حوصلت ع , جؤبه ع , سنگدان , سنگدانه (plur. حواصل.) v. *Crop of a bird.*

GLAD, *gladsome,* خوشنود , خوش , شادمان , شاد , فروح ع , دلخوش , دل شاد , مسرور ع , خرسند , خرّم ع , مفروح ع , سبک روح , فرحناک . v. *Cheerful, exulting, contented, happy. To be glad,* خرّم شدن , شادمان شدن , مسرور شدن . *To glad, make glad, gladden,* دلشاد کردن , شادمان ساختن .

A GLADIATOR, سياف ع , شمشير زن .

GLADLY, با خوش دلي , ازخوشي , شادمانه , ازشادماني , مسرورا ع .

Gladness, gladsomeness, خرّمي , خوشي , شادماني , شادي , خوش دلي , خرسندي , مسرّت ع , نشاط ع , عشرت ع . انبساط ع , ابتسام ع , بهجت ع , فرحت ع , صفا . v. *Cheerfulness.*

A GLANCE (*of the eye*), نگاه . نظر ع , نظرت ع , رمق ع , لمحت ع (plur. لماحت), لمح البصر ع , رمز العين ع . *The first glance,* نظرت الاوّلي ع , نظرت اوّلي , يکره . *At one glance,* v. Also *gleam, blaze, flash, glimpse.*

To glance (*shine*), شعله نمودن , ملتمع کردن , درخشيدن . v. *To glitter, shine.—To glance* (*with the eye*), نظرت زدن , رمق , رامق شدن , الماح ساختن , لمح کردن , رمز العين نمودن , عرضتانه ضرب , نا راست زدن , کردن . — (*to strike obliquely*), ابروزدن , ايما کردن , نمودن . *To glance at,* v. *To hint, insinuate.*

Glancing (*part.*), درخشان , &c. v. *Flashing, glittering.*

A GLAND, غدّت ع (plur. غدد), غدد , دژي , دژه , شها , دژهم , صوات ع , صوّت ع . *A swollen gland,* سلعت ع , مغنده ع , غرد ع .

Glandulous, دژه پيوند , شها منسوب .

GLANS PENIS, سرِ ذکر, سرِ ایر, حشفت A, فرقم A, کمرت A (plur. کمر). — *Glans penis crassior*, فلطیس A, فلطوس A, فلطاس A, قلهب A, قلهبف A, قنفا A, کنشر A, قناف A.

To GLARE (*shine dazzlingly*), روشن شدن, تابان شدن, ضیا گستري ساختن, جهر کردن, تجلي کردن. v. *To shine.*

Glare, تاب, روشني, جهر A, سدر A, ضیا A. v. *Light.*

Glaring, تابان, روشن کنان. — (*atrocious*), ظالم A. — *A glaring crime*, گناهِ عظیم. v. *Crime.*

GLASS, شیشه, زجاج A, آبگون, آبگینه, پلواژه, اسر A, زجّاج A, جام فروش, شیشه گر, تکوک, ششله. *A glass maker*, زجاجي. *Brayed glass*, خردهٔ مینا. *A bit of glass*, زجاجت A. *A building* or *frame work of glass*, قصرِ زجاجي. *A glass cup*, پیاله, جام A, شیشه, زجاجت A, پلواژه, آبگینه, نهات A (plur. نها), قنینت A (plur. قناني). v. *Cup.* *A looking glass*, آئینه, مرءد A. v. *Mirror.* — *The smyris with which they cut glass*, سنباده. *A glass bead* or *globule*, مورش, مینا. *A glass* (*of wine*, &c.), شیشهٔ, پیاله, شراب. *A full glass* or *bumper*, شرب, شراب, کلاجرد. *Glass after glass*, نوشانوش, دوستکام, دوستکانه. *An hour-glass*, شیشهٔ ساعت. *A perspective-glass*, شیشه. دوربین. — *A cupping glass*, کوّه, کبّه. v. *Cupping.* — *A glass urinal in which physicians examine their patients water*, پیشیار.

Glass, *made of glass*, *glassy*, زجاجي.

A glass-grinder, جلاگر. *A glass-blower*, قدّاح A. — *A glass house*, زجاج خانه, قدّاحت خانه.

To glaze (*windows*, &c.), با زجاج آراستن. *To glaze* (*paper*, *cloth*, &c.), مطرا ساختن, جلا کردن, مهره کردن. *A machine for glazing paper and cloth*, مهره, صقال A. *To glaze paper*, کاغذ مهره کردن. *A shell*, &c. *used in glazing paper*, مهره, قبقاب. *A glazer of paper*, مهره گر. *A glazer of linens*, مطراگر.

Glazed (*with glass*), با زجاج آراسته, شیشه دار. (*as linens*, *paper*, &c.), مطرا A or مطري A. *Paper glazed on one side*, یک رو مهره دار. *Glazed on two sides*, دو رو مهره کرده. v. Also *glossy.*

A glazier, زجّاجي.

A GLEAM, درخش, لمع A, شعله A, پرتو, شعاع A, ضیا A, تاب. v. *Flash*, *lustre*, *splendor.*

To gleam, درخشان, لمع زدن, تابان شدن, پرتوانداختن, درخشیدن, بودن. v. *To shine.*

Gleamy, *gleaming* (*part.*) خوشه, تابان, درخشان, رخشان, چیني کردن.

To GLEAN, خورچین, خوشه چیدن, چیدن, چیندن, کردن. *A gleaner*, خورچین گر, غوشاي چین, خوشه چین. *Gleanings*, غوشاي, بساروب.

Glebe. v. *Ground*, *soil*, *turf.*

Glee. v. *Gaiety*, *joy*, *merriment.*

A GLEET, آبسردن, وداف A, جریانِ مني. v. *Gonorrhœa.*

A glen. v. *Dale*, *den*, *valley.*

Glib. v. *Voluble*, *slippery*, *smooth.*

To GLIDE, جاري شدن. v. *Flow.*

To GLIMMER, لامع شدن, لمع نمودن, کم روشن شدن. v. *To glitter*, *shine.*

A GLIMPSE (*quick flashing light*), روشنائي تیز رو. — (*a faint light*), روشنائي کم زور. — (*a transitory view*), نظرِ سبک, لمح A.

Glister. v. *Clyster.* — *A glister bag* or *pipe*, محقن.

To GLITTER, *glister*, *glisten*, لمع, تابیدن, درخشیدن, برق نمودن, اشراق کردن, تابان شدن, پرتوانداختن, کردن, رخشیدن, پشنجیدن, تافتن, پشنجیدن. v. *To shine*, *flash.*

Glitter, *a glittering*, تابش, تاب, درخش, درخشیدگي, لمعان A, شعشعت A, الاق A, ولاف A, وهض A. v. *Light*, *splendor*, *lustre*, *brightness.*

Glittering (*part. and adj.*), رخشان, تابان, درخشان, لمع کنان, لامع A, ملتمع A, ضیا گستر, اذرنگ, تابدار. v. *Bright*, *shining*, *glancing.* v. *A glittering gem* or *star*, دري A.

Glitteringly, لامعاً A, تابانه, از درخشیدگي.

A GLOBE, کره A, گو, گوي, جرم A. *The terrestrial globe*, کرهٔ ارضي. *The celestial globe*, کرهٔ فلکي, کرهٔ سما,

The globe or *orb of the moon*, جرم، قمر. v. *Sphere, orb, ball.*

Globular, globose, كري، كروي. *Any thing globular*, كروهه.

A globule, كرّه، خرد كروهه.

To GLOMERATE (*gather into a ball*), توشيع، گنده ساختن، كب ساختن، كردن.

GLOOM, *gloominess*, ظلمت ع، كم نوري، تيرگي، تاريكي. v. *Darkness, obscurity.* — *Gloominess of mind*, تيره ضميري، خاطر ماندگي، دلشكستگي، دلتنگي، تيره دماغي. — *Gloominess of countenance*, شتيم پيكري، سخت روي. v. *Dismalness, sullenness, melancholy.*

Gloomily (*obscurely*), بينورانه، با تاري، ظليمانه، تاريكانه. (*with a cloudy mind* or *aspect*), با سخت روي، تيره ضميرانه.

Gloomy (*obscure*), متظلّم ع، كم نور، ظليم ع، تيره، تاريك. v. *Dark, dismal.* — *Gloomy minded*, تيره ضمير، تيره دماغ، خاطر مانده، دلشكسته، دلتنگ. *Gloomy of look*, سخت، ترش رو، شتيم ع، رو. v. Also *sullen, melancholy.*

GLORIFICATION, تسبيح ع، تمجيد ع، ستايش، اجلال ع. v. *Praise.*

Glorified, ستوده، مفخّر ع، ممجّد ع.

To glorify, حمد، ستوده ساختن، ستايش دادن، ستودن، سبحان، تمجيد ساختن، تعظيم نمودن، اجلال كردن، كردن، تسبيح، ذكر كردن، تهليل ساختن، تقديس كردن، نمودن، گفتن. v. *To praise, honour, extol.*

Glorious, عزيز ع، مفخّر ع، مناخر ع، ذو الجلال ع، جليل ع، ممجد ع، ماجد ع، عزّت قرار، عزّت مدار، عزّت مآب، عزّت سمات، شوكت مقرون، فخم ع، مفخم ع، مباهي ع، سعادت آيات. v. *Noble, splendid, illustrious, excellent.* — (*proud*), متقبّر ع، فخّير. v. *Vain-glorious, boastful.* — *Most glorious*, اعزّ ع (fem. عزّي)، اجلّ ع، اجلل ع، شريف ماجد، صاحب مجد و افتخار، اماجد (plur. ماجد ع)، عزّت موفور. *The most glorious God*, حق جلّ و علا ع، الله جلّ و علي ع. — *The most glorious of the most honoured and most noble* [used in addressing great men], افتخار الاماجد و الاكارم ع. *To render glorious*, اجلال كردن، مباهي ساختن.

Gloriously, با افتخار، با عزّت، عزيزانه، شريفانه، با اجلال، جليلاً ع.

Glory (*praise, adoration*), تحميد ع، حمد ع، ستايش، سپاس. — (*grandeur, honour*), جلال ع، مدح ع، مجد ع، مكرمت ع، فخرانيت ع، افتخار ع، فخر ع، اجلال ع، جلالت ع، سرفرازي، عزّت ع، عزّ ع، فخار ع، مفخرت ع (plur. مفاخر)، نام، اورند، فر، مجد ع، كبر ع، برخورداري، بزرگواري، مباهات ع، اثال ع، علا ع، ابهت ع، نبوح ع، شرف ع، آبرو. v. Also *renown, fame: splendor, magnificence, lustre, brightness*; also *pride, arrogance.*—*Honour and glory*, مجد ع و احتشام. *True glory*, مجد اصيل. *False glory*, تكبّر ع، عبيت ع. v. *Vain-glory.*—*The heighth of glory*, تكبرانيت ع. *The glory of his cotemporaries*, فخر الاقران ع. *Glory to* God, الحمد لله ع. *Ambitious of glory*, عزّت خواه. *To reach the summit of glory*, سرمايه مفاخرت يافتن. *Conferring glory*, زينت فزا، شرف بخش. *The glory of religion* (*a title*), جلال الدين. — *The merchant* (*places*) *his glory in his purse, the learned man his glory in his writings*, (Arab. proverb.), التّاجر مجده في كيسه و العالم مجده في كراريسه ع. *To contend for glory*, مفاخرت كردن، مباهجت ساختن، مماجدت نمودن، تماجد ساختن، بزج كردن. *Contending for glory* (*adj. and part.*) متبازج ع، متفاخر ع، متناضل ع، منتضل ع. *Endowed with glory* (*adj. and part.*), صاحب مجد و استخام، اهل عزّت و تمكين، متاثل ع. v. *Glorious.*

To glory in (*boast or be proud of*), فخير بودن، افتخار كردن، لاف زدن، فخار نمودن، اظهار فخر و غرور كردن. v. *To boast.*

A GLOSS (*commentary*), مدرس ع، شرح ع، تفسير ع، ترجمه، بيان، تعبير ع، تاويل ع (*a specious interpretation*), تفسير ظاهر، تاويل سطح، مجازي. v. Also *glossiness.*

To gloss (*comment*), تعبير، شرح ساختن، تاويل كردن. (*to make a specious representation*), ترجمه مجازي نمودن. v. *To palliate.*—(*to embellish with superficial lustre*), مهره كردن، جلود دادن، جلا دادن.

A GLOSSARY (*interpretation of words*), كتاب لغت، فرهنگ.

GLOSSINESS, جلا ع، جلوه ع، صفائي، مهره. v. *Polish. To give a glossiness to paper*, كاغذ مهره ساختن. *To give a glossiness to cloth*, جامه را مطرا كردن، پارچه را جلا دادن. — *To give a glossiness to leather*, جلد را تمعين كردن.

A glossographer, glosser, glossator, اهل تفسير. v. *Commentator.*—*A glosser*, مطراگر، مهره زن، جلاگر. v. *Polisher.*

Glossy, مطري or مصقول A, مصفا A, مهره دار, صاف A, جلوه دار. v. *Polished, smooth, shining.—Glossy hair*, زلف پرتاب.

A GLOVE, دستانه, دستوانه, دستوان, موزه دست, دستانه, دستينه, دستبانه, دستكش, دستنج, دستنجن, خرک. — *To put on gloves*, دستانه پوشيدن. *A falconer's glove (on which the hawk perches)*, پهله.

A glover, دستانه فروش.

To GLOUT (*look sullen*), روي سخت روي نمودن, ترش رويي داشتن, كشيدن.

To GLOW (*be hot*), تاب دار, تاب داشتن, گرم شدن, حرّ بودن, حارّ شدن, شدن. v. *To burn.* — (*to be bright*), تابان بودن, جوهردار شدن, روشن شدن. v. *To shine.* — *To glow with anger*, از غضب گرم شدن, تاب نمودن. v. *To rage.* — *To glow with zeal* or *courage*, از غيرت گرم شدن. *To glow with ardor*, حرارت داشتن. *To glow with fancy*, تاب خيال نمودن. *To glow with natural heat*, حرارت طبعيت داشتن. *To glow with colour*, رنگ جوهردار نمودن, اذريون بودن, روشن گون شدن.

Glow (*shining heat*), افروزش, اذريوني, تابش, تاب. — (*vehemence of passion*), قهر A, گرما, گرمي, حميت A, غضب A. v. *Rage, anger.* — (*ardour, zeal*), حرارت A, غيرت A, حميت. (*brightness of colour*), رشک, حرّ A, رنگ جوهرداري, پرتابي, اذرنگي, ازذريوني, اذرگوني, شقرت A. *A glowing coal*, ژغال, زغال, روشن گوني A جمر (plur. جمرات). v. *Live coal* (under *coal*).

A glow-worm, حباحب A, سركه, كرم شبتاب, شبتاب.

To gloze. v. *To flatter, gloss, comment.*

GLUE, سريش, انفنج, يلم, تول, غرا A, كبد A, لزاق A. v. *Isinglass, cement, size.*

To glue, باسريش وصل كردن, باسريش چسپانيدن, با يلم بند كردن, با انفنج پيوستن, دوسيدن, غروساختن, ترصيص كردن.

Glued, باسريش پيوسته شده, مغري A, مغرو A, ملصق A, ملصقت A, ملصوق A.

A gluer, با سريش بند كننده, *&c.*

To GLUT (*saturate, satiate*), اشباع, آغاليدن, سيركردن, انجاليدن, ساختن. v. *To cloy.* — (*to swallow*), اوباشتن, v. *To devour.* — (*to overstock*), زايد كردن, فيضان نمودن, سرنثار و لبريز نمودن, ريع ساختن.

A glut (*redundancy*), فيضان A, فيض A, افزوني, زيادتي, شباعت A, شبع A, سيري, استغاضه A, نزل A. — (*satiety*), كظام A, سدّت A, سدّ A, آغال, آغالش. — (*obstruction*).

Glutted, سيركرده شده, *&c.*

GLUTINOUS, *gluey*, غرو A, چرب, اشقر A, سريش آسا, كبدي, انفنجي, يلمي. v. *Viscous, tenacious.*

Glutinously, اشقراً A, چربانه.

Glutinousness, اشقري, چربي.

A GLUTTON, شكم, گاوبنده, بسيارخوار, بسيارخور, سرهبت A, سرهب A, ماكول A, اكّال A, پريت, رس, دعلج A, بلع A, جعذاره A, جعنظر A, جعظري A, هبلع A, هبلاع A, اهبر, آهين, اوبار, لهم A, هقّم A, ربوس A, عصوم A, ماحش, مبلع A, بلعت A, هلقّم A, سلغد A, رهوس A, مغتذم A.

To gluttonise, گلو بنده بودن, بسيارخوردن. v. *To devour.*

Gluttonous, صاحب شراهت, لهوم A, ملهم A, بسيارخور, لعمظ A, حريض A, اكول A, طمعكار, شردان A, شره A, لعموظ A, نهم A. v. *A glutton.*

Gluttonously, با A, ملهماً A, با شراهت, بسيارخورانه, طمع.

Gluttony, طمع A, جوع البقر A, بسيارخواري, بسيارخوري, لعص A, حرص A, شراهت A, شرد A, نهامت A, طمعكاري.

To GNASH (*the teeth*), صرّ كردن, گماريدن.

A GNAT (*small fly*), پشه, بعوض A, بعوضت A, سارخاله, قرقس A, رمد A, برغش A, بقّت A, بقّ A. (*any thing proverbially small*), مخّ بعوضت [literally *the marrow of a gnat*], جناح بعوضت [literally *the wing of a gnat*]. — *A cloth for keeping off gnats*, كلّت A.

To GNAW, انجيدن, جليدن, دنديدن, خائيدن, لرك ساختن, معرق كردن, مشاجرت ساختن, لحس كردن, عرق نمودن. *The noise made by gnawing*, خشت خشت, *To gnaw the end of a bone*, تمشش كردن. — *Gnawn*, خائيده شده, متاكل A, *&c.*

GNOMON (*hand* or *pin of a watch* or *dial*), عقرب ع, مقياس.

To GO, رفتن, رويدن, روان شدن, روانه شدن, مشي, سير, شلو بودن, هنجاريدن, هنجار كردن, شاويدن, ساختن نمودن. v. *To move, walk, travel, proceed; pass, reach, spread. To go a walking for recreation,* براي سير رفتن, سير كردن. *To go on foot,* پياده رفتن. *To go on horseback,* راكب بودن, بر اسپ سوار رفتن, سوار شدن. *To go amblingly,* راهوار فارس شدن, راكب سفر كردن. *To go a hunting,* براي شكار رفتن. *To go fast,* نرم رو رفتن, كردن, جريان ساختن, پوشيدن, عجله كردن, زود رفتن, تازيدن. v. *To run, make haste.—To go slow,* آهسته رفتن, ديير رو شدن. *To go one after another,* پس يك ديگر رفتن, اطراد كردن. *To go away,* ذاهب شدن, از حضور دور رفتن, سالك بودن, رحلت كردن, برانيدن, گشتن, گذشتن, سلوك ساختن. v. *To depart. — To go before,* پيش رفتن, مقدم شدن. v. *To precede.—To go before* or *into the presence,* در حضور رفتن, پذيرد شدن. *To go behind,* پس رفتن. *To go back,* باز رفتن. *To go backward,* بازپس رفتن. *To go to the necessary,* بجاي ضرور رفتن. *To go on shore,* از جهاز بساحل رفتن. *To go round,* در دور رفتن, گرديدن. *To go about* (*saunter*), گرديدن. v. *To walk, go here and there. — (to attempt),* جد و جهد ساختن, سعي كردن, قصد نمودن. v. *To endeavour. — To go aside* (*deviate from the right way*), بي راه, گمراه شدن, از راه رفتن, ضلال كردن, بودن. v. *To err. — To go between* (*mediate*), واسط گشتن, ميانچي شدن, ميانداربودن, درميان رفتن. v. *To interpose. — To go* or *pass by,* عبور نمودن, ذهاب كردن, گذشتن. *To go by* (*observe as a rule*), از قاعده رفتن, قانون داشتن. *To go down* (*to the bottom*), فرو رفتن. *To go in and out* (*to be at liberty*), آزاد شدن, بي قيد رفتن. *To go off* (*breathe the last*), تسليم, ارتحال ساختن, نفس آخر زدن, روح كردن. v. *To die, expire.—*(*to desert*), عدول, گزاشتن. *To go on* (*make an attack*), هجوم, منجوز بودن, ساختن. (*to proceed*), استمرار نمودن, پيش رفتن. حمله كردن, آوردن. — *To go out* (*upon an expedition*), عزيمت, عزم سفر كردن, كردن. *To go out* (*of doors*), بيرون رفتن, بدر رفتن. — (*to be extinguished*), منطفي گرديدن, مطفي, نشانده بودن. *To go through* (*execute*), بجا آوردن, بسر بردن. — (*to suffer, undergo*), تحمّل نمودن. *To go mad,* مجنون بودن, ديوانه گشتن.

A GO-CART, گردون, مدحات ع, درجت ع.

A GOAD, خرگر, رخين, براز, غاوشنگ, مهمزه ع. *To goad,* با براز راندن, مهمزه زدن. v. Also *to incite; stimulate.*

A GOAL (*starting-post at a race*), مقوس ع, مقبض ع. — (*the winning post*), ميدا ع, ميتا ع, نشان. — (*any place of destination*), نشانگاه, منزل ع (plur. منازل), سر منزل, منتهي ع or منتها ع, مدار ع, مديت ع, مدي ع, مصير ع, نهايت ع. v. Also *butt, boundary. — The end to which a design tends,* مقصود ع, غرض ع, نيت ع, مامود ع. v. *Aim, purpose,*

A GOAR (*of a shift* or *other garment*), بنيقت ع, بنقت ع, فرهانج, شون, شوژه.

A GOAT (*the goat species*), بز, معز ع. *A he goat,* بزنر, تيس ع (plur. تيوس, اتياس, تياست, متيوساء), راسخ ع, شافع ع, قهقر, توشتر, استخ ع, گشنبز, گشنبز. *A she-goat,* ام التخالي ع. *Goats hair,* معز ماده, بز ماده, جدي. *The bleating of a goat,* ثواج ع, ماء. *A mountain-goat,* بز جبلي, رند, بز كوهي. *A goat herd,* راعي المعز ع, نباس ع, گله دار معز, بز چوبان. *Goat's leather,* تيماج. *A rampant he goat,* عريض (plur. اعرضان). — *Goatish,* عريض آسا, تيسوسيه ع, شبي ع. v. *Libidinous. — Goat-beard* (*a plant*), ريش بز. *A goat-hart* (*species of deer*), گور.

A GOBBET, *gob,* لقمه ع (plur. لقم), حفنت ع (plur. حفنات), قمحت ع. v. *Mouthful. — To gobbet, gobble,* اوبار, لكم گر. اوباريدن, لكم كردن. v. *Swallow.—A gobler,*

A GO-BETWEEN, ميانچي, مشاطه ع, دلاله ع. v. *Mediator, broker, pimp.*

A GOBLET, طاس, جام, قدح ع, پياله, ساغر, كاسه, لهجم ع, مرفد ع (plur. مراقد), صحن ع, ژيغال, زيغال, طاجهارت ع. v. *Bowl, cup.*

A GOBLIN, جن, ديو, پري, طايف ع. v. *Demon, fairy, elf, phantom.*

GOD, بارء, باري, اله ع, ايزدان, ايزد, خداي, خدا, تگري, مولا ع, حق ع, رب ع, الاه ع, الله ع (*a Tartar word*). — The following are among his numerous attributes: رب, داور, الرحيم ع, الرحمان ع, رحمان ع, خداوندگار, العالمين رب ع, جناب العزت ع, جناب عزت, قاضي الحاجات ع

واهب الاموال A , واهب الوجود A , العباد A . *God the most high, most blessed, most glorious, &c.* حقّ A , اللّه تعالي A , حقّ سبحانه و A , اللّه تبارك و تعالي A , خداي تعالي , تعالي حضرت اللّه جلّ A , اللّه تقدّس و تعالي , حقّ جلّ وعلا A , تعالي , رب الارباب A , حضرت حقّ , اللّه جلّ جلاله A , شانه و تعالي , مسبّب الاسباب A , مهيمن الاعلا A , حضرت باري تعالي عزّ شانه , خداوند , اللّه كريم , باسط الرزق A , پروردگار . *God the creator,* باري , خلّاق A , خالق الخلق A , خالق A , افريننش . *God the most beneficent,* حضرت حقّ و جواد مطلق . *The immortal God,* حضرت خداي بي زوال . *God the omnipotent,* قادر علي كلّ شي A , جهانمان , عزيز مقتدر , قادر مطلق . *The just God,* دادار , دادار كرد كار , عادل A . *God the supreme avenger,* عزيز الانتقام A . *God the glorious protector of mankind,* حضرت مددرس عالميان جلّ شانه . *God the most high king,* ملكث ذو A , الملك الاعلا A , ملكث متعال , الجلال . *The God of worlds,* ربّ العالمين , *&c. Blessed God!* بارك اللّه A . *Blessed be God!* or *Good God!* سبحان اللّه . *God be merciful* or *propitious,* صلّي اللّه A . *O God!* خدايا , اي خدا , يارب A , يا اللّه , اللّهم A , الهي A . *O God! O God!* اللّه اللّه . *May the blessing of God be upon them all,* رضوان اللّه عليهم اجمعين A . *God is most powerful,* اللّه اكبر A . *Ah! God help me!* اي مدد اللّه A . *God knows,* يعلم اللّه A , اللّه اعلم A , خدا داند . *There is no God but God,* لا اله الا اللّه A . *God willing,* انشا اللّه تعالي A . *The attributes of God,* اصفات خدا . *A worshipper of God,* خدا پرست , عابد A . *Worshippers of God,* ارباب طاعات , اتقيا A . *To worship God,* عبادت كردن , پرستش خدا كردن , *By God's grace* or *assistance,* با , با عنايت اللّه , با توفيق خدا , عنايت حقّ . *By the permission* or *command of God,* بحكم خدا . *To beg the grace and assistance of God,* توفيق و معاونت خدا طلب كردن . *Praised be God, thanks to God,* الحمد للّه A . *God preserve you,* خدا شمارا نگه دارد , خدا حافظ شما باد . *To swear by God,* قسم باللّه كردن . *By God!* باللّه A , واللّه A , تاللّه , تاللّه وثمّ تاللّه A , برب A . *God forbid,* خدا نخواسته , خدا نكند , استغفر اللّه A , العباد . — عياذا باللّه , العياذ باللّه A , نعوذ باللّه , حاشا ثمّ حاشا A . *Saying,* "*May God avert it,*" العياذ گويان . *God forbid that,* حاشا كه . *Good God! (in admiration),* سبحان اللّه A , بارك

اللّهم A , الهي A , يا اللّه , اي خدا , اللّه اللّه . *O God!* خدايا . *For God's sake,* از براي خدا , للّه A , في سبيل A . *Given by God (a deodand),* خدا داد . *A false God,* الاد A or اله A , لاهت A or الهت (plur. الهت). *The god of the worshippers of fire,* آذر . v. *Idol.*

A goddess, الهت A .

Godhead. v. *Deity, divinity.*

Godless, بي خدا . v. *Impious.*

Godlike, خدائي . v. *Divine.*

Godliness, تقوي A , تقوا A . v. *Piety.* — *Godly,* اهل تقوا , متّقي A . v. *Pious, piously.*

A GOER, رونده . *Comers and goers,* آينده و رونده‌گان , آمد و شدان , واردين و صادرين A .

GOG and MAGOG, ياجوج وماجوج .

To GOGGLE (*look asquint*), تشازر نمودن , شنف كردن . v. *To squint.*

GOING (*part.*) روان , سالك A , وارد A , مجتوز A . v. Under *go*. (*in composition*), رو , as راست رو *Straight going.*

GOLD, زر , طلا A , ذهب A (plur. ذهبان) . زرباب , صفره A , زخرف A , عين A , (plur. نضار) نضر A , شمس A , عقيان A (q. v.) , صيدان A , شيبا , عسجد A , صفرا A , بهاره A , خاني , هبرزي A , دجّال A . *Pure gold,* طلاي , ذهب آبريز , آبريز , هبرزي A , طلاي پاك , خالص , پاخ or باخ , زر جعفري , زردهي . *Unrefined or base gold,* نضّ A , هريوه , زر مسكوك , زر . *Gold coin,* طلاي خام . *Gold or (silver) thread,* كلابتون , زر رشته , پناغ . *Gold wire,* شنشه , تار طلائي . *A perforated plate of steel, through which ingots of gold are drawn into wire,* شنتادنج , سرتخته . — *Gold leaf,* ورق طلائي . *A gold wire-drawer,* زركش . *Made of* or *covered with gold wire,* مزركش . *A mass, bar,* or *ingot of gold,* سبيكت A (plur. سبايك) , شمشه , كليچه , چنگال . *A bit* or *particle of gold,* زرساو , زردسا , ساو , زرپاره , تبرت A , (شذر , plur شذور) شذرت A , زرسان , ذهبت A , (plur. تبر) , ركاز A , ركيزت A . *Liquid gold,* انغدد or انقدد , سوفچه . *An ounce of gold,* نوات A . *A talent of gold,* قنطار A . *Gold and silver,* زروسيم , نسيك A , نسيكت A , حجرتان A . *An estate in gold and silver,* مال صامت . *The*

region of gold (the gold coast in Africa), A بلاد التبر. *A stone containing gold ore*, A جذاذ. *Gold dust with which they sprinkle paper or writings*, زرريگ, زراسنگ, زراسگ. *A throne of gold*, سرير الذهب A, زرندرزر, تخت طلائي. *Cloth of gold*, سراسر, زردوزي, زربفت. *A vest embroidered with gold*, A دبّاج. *Gold lace*, زده زر, طراز ذهب. — *Any thing embroidered* or *covered with gold*, زركش. *Interwoven with gold*, پشار, بشار. *Adorning with gold and gems*, ترصيع A. *Adorned with gold and gems*, A مرصّع, با زرو. *A bead of pure gold*, زر و زيور مستغرق, جواهر مزين A نضار. *Written in letters of gold*, ازده, اژده. *To gild with gold*, زراندودن. v. *To gild — Of the colour of gold*, زرگون. *Inlaid with gold*, زرنگار. *Figures of gold inlaid in steel, &c.* زرنشان. *A refiner of gold*, زرساو, زرشناس. *A gold-beater*, زرساي, زر كوب. *A gold bodkin* or *hair-pin*, سرخاره. *A golden bracelet*, دستياره. — *A gold-wrought girdle*, دوشاخ.

Golden, زرينه, مذهب A, مطلّا A, طلائي, زرين, زرچون, زرجون (the two last signify also *whatever tinges of a golden colour*). *A golden ducat*, پرپره. *A golden tiara* or *cap*, زرين كلاه. *A golden crescent*, زرمچه. *A balcony supported by golden arches*, شهنشين زرينه طاق. *Golden (yellow)*, زرد, زردفام, زردكي. v. Also *bright, happy.*

A goldsmith, زرگر, طلاكار, ساده كار, پش. *Goldsmiths*, صواغ A.

GOLGOTHA, كاغولتا.

GOMORRA, غمورة.

GONE, رفته, گذشته, ماضي A, سابق A, بران, غابر A. v. *Past;* Also under *go.* v. Also *lost undone;* also *dead.* — *Far gone in years*, سالديده. v. *Advanced.* — *Gone with child*, حامله A. v. *Pregnant.*

A GONORRHOEA, وداف A, سوزك, آتشك, آبسردن.

GOOD (*adject.*), خوب, خير A, خوش, نيك, نيكو, طيب A, مليح, بهبود, به, حسن A, نكو, نيكوكار, وليس, هنير, صالح A, مستطاب A, طوبي A, طايب A, ترين, سيغ, ادخ, آباد, پرن, بر, نبيل A, نغز, وليسه, ظريف A, نازك A, طيّاب A, طاب A, همنبر, ويسه, وهشت, نافي A, نقي A, هجان A. *Whether good or bad*, خواه نيك خواه بد.—*Good morning*, صباح الخير A. *Good evening*, مسا A الخير; (to which they answer), *O! good morning*, يا صباح A الخير. *O! good evening*, يا مسا الخير A. *With good faith*, با اعتقاد. *With good fortune*, با طالع. *With good manners*, با ادرم, با ادب. v. *Politely.*—*Good humoured*, محبور A, شيرين طينت, لطيف مشرب, الخاطر. *Good natured*, خوش مزاج, نيك طبع. *A good natured man*, مردم. *A good natured woman*, زن شيرين طينت, خوش طبع. — *A good genius (familiar spirit)*, پري, فرسا. *A good work*, فعل نيك, حسنت A, طيبت A, خيرت A, خير A, طيبات A, أفعال پسنديده, خيرات A. *Good works*, حسنات A. *Good qualities*, اوصاف جميله. *With good words*, با كلمة طيبة. *Good news*, خوش خبر, بشارت A, نويد. *In good time*, بروقت, برمحل. — *To make good, (to perform, confirm)*, بجاه آوردن, پرداختن, پرداز كردن, ثابت كردن.—*(to prove by argument)* استقرار نمودن, برآوردن. v. *To demonstrate.* — *(to supply deficiency)*, نقصان پر كردن, خوب زوال كامل ساختن, قصور تام نمودن. *To be good*, نافع اصلاح گشتن, خوش شدن, بودن, احسان نمودن, كردن. v. *To benefit.*

Good, goodness, (subs.), خوبي, خير A, خيريت A, نيكي, بهي, بهتري, خوشي, نكوئي, نيكوئي. v. *Advantage, benefit; morality, virtue.* — *The good and the bad*, خيار و A شرار. *The chief good (summum bonum)*, خير مطلق. *Good cheer*, حسنت و شيت A, خطا و صواب A, ليام, نثايس A. v. *Cheer.*—*A common good (free* or *beneficial to all)*, A جدوي or جدا A جدوي.

Good (adv.), خوب, خوشا خوشا, خوش. —*Good!* خير A. v. *Well, very well.* — *Good conditioned.* با اوصاف جميله. — *Goodliness.* v. *Beauty, grace, elegance.* — *Goodly*, v. *Beautiful, graceful, fine.*

Goodness, v. *Good (subs.)*, خوبي, &c.

Goods, A مال (plur. اموال), A اشيا, A جنس (plur. اجناس), A قماش (plur. اقمشت), A متاع (plur. امتعات), A اسباب, A مملك (plur. املاك), A مامملك, A خاصّه, A ارزاق.

A GOOSE, A بطّ. A قاز, A اوزّ (plur. اوزون), امّ, شلقت A, وزّ A, نخكلوي, حفصت.

A GOOSEBERRY, كريا.

GORBELLIED, *a gorbelly*, شكمدار, A مبطن. v. Under *belly*; also *glutton.*

GORE, خون, خون منجمد, خون سیاه, دمّ A, دم. v. *Blood.*

To GORE (*with the horns*), شاخ زدن, سروزدن, نطح کردن. v. Also *to pierce, stab.*

Gorge, v. *Throat.*—*To gorge*, v. *To glut.*

GORGEOUS, عظیم الشّان, شاهانه, بزرگوار, دولتمندانه. v. *Splendid.* — *Gorgeously*, شاهانه, با عظمت. — *Gorgeousness*, عظمت A, بزرگواري. v. *Splendour, magnificence.*

A GORGET, جبهٔ سینه.

To GORMANDIZE, گلو بنده بودن. v. *Gluttonize.* — *Gormandizer*, v. *Glutton.*

GORY, خونین. v. *Bloody.*

A GOSLING, بچهٔ قاز, بچه, بط بچه.

The GOSPEL, انجیل, کتاب الانجیل A.

GOSSAMER, نسال A.

A GOSSIP, لخوي A, زلزت A, هرزه گو, بیهوده گو. — *To gossip*, گفت وگوي کردن, بیهوده. v. *To chat, prate.*

GOT, *gotten* (pret. pass. *of get*), یافته, اندوخته, ورزیده, تحصّل A, مکسوب A, مستفاد A, توخته A, مقتني A, مهبوش, مابول A. v. *Gained;* also *begot.*

To GOVERN, فرمودن, داوري کردن, فرمان روائي کردن, ضبط وربط کردن, حکم راني کردن, حاکم شدن, حکومت کردن, حراست کردن, ایالت ساختن, تدبیرکردن, حکم نمودن, قود ساختن, ضابط شدن, سیاست نمودن. v. *To reign, rule, regulate, command, direct, manage, restrain.*—*To govern a province*, والي بودن, ولایت را حکم نمودن.

Governable, A مطیع, A معبد, حکم بردار, متواضع, ممکن ضبط. v. *Submissive, obedient.*

A governess, زن وصي.

Governed, A مضبوط, A محکوم.

Government, A عمل, A حکم راني, حکومت A, ریاست, داوري, فرمان روائي, فرمان گذاري, فرماندهي, حکم A, ایالت A, سرکار, (*state*), —. حراست ملک وملّت. v. *Empire.*—*Just government*, حسن ایالت. — *Tyrannical government*, ظلم A, جور واذیت A, چور A, ستم, جبّاري A, قهر A. v. *Tyranny.* — *Exemplary justice necessary for government*, سیاست لازمت ریاست. — *To appoint to a government*, توجیت کردن.

A governor, A حاکم (plur. حکّام), A عامل, A ناظم, سردار, ویوده A, حافظ A (plur. حفظت), مدبّر A, والي A, فرمان روا, قاید A, القاید A, داور. v. Also *chief, commander, manager.* —*The governor of a castle*, قلعدار. *The governor of Carmania*, والي فرمان. —*The governor of a large province*, صوبه دار. v. *Viceroy.*—*The governor of a district*, چکله دار, فوجدار. *A governor* or *preceptor*, A اتالیق. In regard to the Governors of the India Company's Presidencies in the East, the natives often use the term گورنر *governor.*

A GOURD, دبّا A, کشنگ, قرعت A, قرع A, کدو, سفچ A, یقطین A, دبّت A, دبادت A. *An unripe gourd*, A سفجت. *A dry gourd*, A قنّت. *A flask made of a gourd.* گودنیمه. *A gourd filled with wine*, کاله. *A wild gourd*, A هبد, A علقم.

GOUT, A لذّت, A بنّت. v. *Taste.*

The GOUT, A نقرس, A رثیه.

Gouty, نقرس منسوب, نقرس دار, صاحب نقرس.

A GOWN (*woman's*), تلک, پیشواز. —(*man's*), جامه, فستان, شکّ A, موهودي, خلعت A, قنطان, نیمه. — *A judge's gown*, دراج, لباجه, لباده, فرغل, حلّه A, زنّار A. — *A priest's gown*, پیراهن.

GRACE (*favour*), A عنایت, A عطف, حمایت A, یاري, مهرباني. v. *Assistance, help, aid, kindness.* — (*a benefit*), بخشش, کرم A, فضل A, نعمت A, احسان A. — (*virtue, excellence*), هنر, فضیلت A, منت A. بخشایش. — (*pardon*), عفو A; آمرزش, مغفرت A, صلاح A, خاصیت A. — (*a privilege*), برات A, منشور A, بیزاري, دستور. v. *Exemption.* — (*beauty, elegance*), جمال A, حسن A, خوبي, خوشي, نزاکت A, لطافت A, ظرافت A, رونق A, جاذبت A. v. *Gracefulness*; also *dignity, ornament, perfection.*—*A grace said at meals*, مرازمت A, دعا A, خیردعا A. *To say grace*, شکرگفتن. *The grace of God*, توفیق A, تائید A. *By the grace of God*, از توفیق الله تعالي, با عنایت یزداني, با فضل الهي, باذن الله تعالي. *By the royal grace and favour*, با انعام شاهانه ونوازش خسروانه.

To grace, لطافت نمودن, ظرافت دادن, آرایش دادن,

. آراستن , پیراستن , زینت نمودن , زیب ساختن , رونق دادن
To adorn, decorate.

Graceful, زیبا , ظریف A , لطیف A , جمیل A . v. *Beautiful, dignified.* — *Gracefully,* بانزاکت , با لطف , ظریفانه . — *Walking gracefully (adj.),* خوش خرام , خوش رفتار . *To walk gracefully,* سروجان بودن , خوش رفتن , خوش خرامیدن .

Gracefulness, زیبائي , ظرافت A , لطف A , ملاطفت A , خوش کرداري , خوش رفتاري , حسن A , جمال A , ملاحت A , v. *Grace.*

Graceless, ناخلف , شریر A , کم بخت , ابتر A , مرفش A , نا بکار , بي سروسامان . v. *Wicked, dissolute.*

CRACIOUS, شیرین , شیرینکار , لطیف A , ملاطف A , کرم , کثیر الاحسان A , خاطر نواز , مکرّم A , کریم A , لطفان A , جوهرد , مهربان , خیرخواه , ملایم A , نرم دل , نرم , گستر , مشفق A , رحیم A , رحمان A . v. *Merciful, benevolent, kind, good, excellent.* — *Most gracious,* اکرم A , کثیر النوال A , عالي همّت A .

Graciously, کرماً A , لطفاً A , ملاطفانه , با ملایمت , &c.

Graciousness, شیرینکاري , ملایمت A , نرمي , لطف A , مهرباني , خاطرنوازي , مکرمت A .

GRADATION, قدم بقدم رفتن , تدرج A , تدرّج A , درجه A , بامبرد , پایه پایه استمرارساختن , درجه بدرجه کردن . v. *Step, degree.*

Gradual, درجه دار .

Gradually, دروجانه , درجه بدرجه , پایه پایه , قدم بقدم .

A GRAFF, *graft,* or *graff stock,* ریباج A , قلم A .

To graff, پیوستن , پیوند کردن , غرس بر ریباج در کردن . v. *To ingraff.*

GRAIN (*corn*), خرمن , برز , فوم A , دانه , رسد , غلّه A . *To sow grain,* زرع کردن , برزیدن , ورزیدن , کاریدن , تحبیب ساختن . v. *To sow.* — *To bring forth grain,* دانه تحبیب نمودن , الحام کردن , آوردن . *To gather in* or *lay up grain,* غله در انبار نهادن , احتکارساختن , ذخرکردن . — *A heap of grain in a barn,* سنوس A , تینرس A . — *An ear full of grain,* شکع , خوشه , مدحس , داسه , مستغلظ . *A grain of barley,* شعیرت A , جو , دانه , لهمت A . *Grain thrown out to catch birds,* دانه , چنه , یم . — *A grain (berry, &c.),* دانه , حبّت A , حبّ A (plur. حبوب , حبات). *A grain weight,* شعیرت A , جو . *Two grains,* غراما A , چام , تو . *Three grains,* سه جو . *Four grains,* تسو , طسوج A (plur. طساسیج). *Eight grains,* ترسه . *Grain by grain,* جو بجو . *A grain of flower,* سفّت A . *A grain of gold,* جوي زر , ذهبت A . *A grain* or *bead of a coral,* مرجان دانه . *A pomegranate grain,* ناردانه , فرنب A . *A black grain growing amongst corn,* ورگا , شیلم A , مویزک , مویزه , دیو , اسپست . *A grain used to curdle milk,* ارنت A , ایراني A . — *A knave in grain.* v. *Scoundrel.*

GRAMMAR, علم صرف , النّحو A , علم صرف , صرف A . — *A grammar,* کتاب علم صرف ونحو . — *A grammarian,* نحوي , صرفي , اهل علم صرف ونحو . — *Grammatical,* صرفي , نحوي . — *Grammatically,* بطور صرف ونحو . *To inflect, conjugate* or *decline grammatically,* تصریف کردن .

A GRANARY, گنج , خرمن گاه , ذخیره خانه , انبارخانه , مخزن A , پرخو , هري A (plur اهرا). *The superintendant of publick granaries,* انباردار , داراي , داري .

GRAND, بزرگ , شریف A , کبیر A , کریم A , عظیم A , شوکت مقرون , مفخّم A , عزیز A . بزرگانه , بزرگوار , کلان . v. *Great, illustrious, magnificent, splendid, noble, sublime.*

A GRANDCHILD, حافد A . — (*by a son*), پسرزاده . — (*by a daughter*), نبیرة A . *Grand children,* بنون A , ابنا A , احناد A , حفدت A عقب A . *A grand daughter,* حافدت A , بنت A .

A GRANDEE, شریف A , عمده A , راس A , رکن A , امیر A , نظوت A , نظور A , بگزاده , بگ , خان , میرزا , میر A , ارکان سلطنت , ارباب دولت , نظیرت A . — *Grandees,* شرفا A , اشراف A , رووس A , امرا A , اعیان مملکت , روشناسان , نظایر A , صنادید A , اعصاب A , عصب A , اماثل A , عظما A . v. *Grand.*

GRANDEUR, اجلال A , بزرگي , بزرگواري , عظمت A , عظم , حشمت A , شکوه A , دولت و اقبال A , مجد و اجلال A , کبریا A , کبر A , کرم A , جاه و جلال , دبدبه A , شوکت A , ابیت A , ابهت A , عزّت A , عزّ A , ملکوت A , تعظم A , هیبت A , فرّ A , شفاد A , شوکت A , شگفت , انگشپه , احتشام A , جاه , منش , اعزاز A , فجر A . v. *Magnificence, state, sublimity.*

A GRANDFATHER, *grandsire*, جد ع, نیا. — (*paternal*), جدّ فاسد, پدرِ مادر. — (*maternal*), جدّ صحیح, پدرِ پدر.

A grandmother, جدّه ع.

A grandson, نواده, حافد ع, نبیره, ابن ع, بنو ع. — (*a son's son*), پسرزاده, فرزند زاده, نواده, پسرینه, ورا ع. — (*a daughter's son*), دوخترزاده, نواده, دخترینه, ورایت ع.

A GRANGE, ضیعت ع. v. *Farm.*

To GRANT (*admit*), موافق, اجابت نمودن, قبول کردن, رضا کردن, شدن. v. *To allow, confess, yield.*—(*to bestow*), عطا کردن, دادن, بخشیدن. v. *To give.*—*To grant permission*, دستور نمودن, رخصت کردن, اجازت فرمودن.

A grant, بخشش, دادنی, احسان ع, عطا ع, دهش, انعام ع. v. *Gift.* — (*concession*), اجابت ع, موافقت ع. v. *Permission. A grant in writing*, or *patent*, سند ع, فرمان, پروانه, هبه نامه.

Grantable, واجب الاجابت ع, ممکنِ دهش, لایقِ بخشش, مستوجب الرّضا ع.

Granted, بخشیده, داده, معطی ع, مندفع ع. (*allowed*), مقبول ع, موافق شده, مرخص ع, مجاز ع.

A grantee, مظهرِ احسان و الطاف ع, احسان دیده.

A granter, عطا, احسان دهنده, بخشا, بخش, بخشنده, ساز. v. *Giver.*

GRANULARY, *granulated, granulous*, دانه دار, دانه وار, دانه آسا. — *To granulate* (*form into the resemblance of small grains*), حبوب مانستن, دانه دانه کردن, دانه دار کردن, دانه سا شدن.

A granule, دانه, حبّ ع.

A GRAPE, عنبت ع, عنما ع, عنب ع, فرشک, انگور (plur. عنابت), قطف ع (plur. قطوف), رعثا ع. *A black grape*, وین ع, وینت ع, دالیت ع, دوالی. *The large royal black grape*, عنبِ شاهانی, انگورِ شاهانی. *A white grape*, عنبِ ریش بابا, انگورِ ریش بابا, ناهر ع.—*A bunch* or *cluster of grapes*, غوشای ع, بریع ع, وتنگ, عناد ع, خوشه انگور, اهنوبن, اهنوبر. *Small grapes*, انگورک. *Sour* or *unripe grapes*, کحبت ع, کحب ع, حصرم ع, غوره ع, انگورِ خام. *A late grape*, فرسک, فرشنگ. *A withered grape*, ضمیر ع. *Fresh grapes*, میغخت. *Grapes hung up to dry*, هونگ, اونگ. *Dried grapes, raisins*, or *corinths*, زبیبت ع, زبیب ع, کالیان, عنجد ع, عجد ع, مویز ع, عنبِ کشمش, کشمش, کشمشک. *A liquor made by an infusion of dried grapes, &c.* خوشاب, مویزاب. *The stalk of a grape*, بنخرشه. *A grape-stone*, دانهٔ انگور, فرصاد ع, غرب, تکره, تکسل, عجد ع; (the three last signify also the *skin* or *husk.*) *A grape-seller*, انگور فروش, عنّاب ع. — *Foxes grapes* (*nightshade*), عنب ع, حرّه ع, انگورِ روباه, الثّعلب.

A GRAPNEL (*small anchor*), لنگرِ خورد.

A GRAPPLE, *grapnel or grapling iron*, چنگل, چنگال, خطاف ع (plur. خطاطیف). v. *hook*; also *contest, fight, conflict.*

To grapple (*seize*), گرفتن. (*to seize with a hook*), با خطاف, اختلاف نمودن. — (*to contend*), با قلابِ آهنین گیر کردن, گرفتن. v. Also *to fasten, fix.*—*To grapple a ship*, جهاز با چنگل گرفتن.

A GRASHOPPER, جزد ع, جراد ع, مغزِ خورد, صرّار ع.

To GRASP, درمشت داشتن, بدست گرفتن, گرفتن, بچنگل گیر کردن. v. *To catch, seize*; also *to strive, encroach.*

Grasp (*of the hand*), پنجه, دست گیر, قبضه ع, قبض ع. — (*possession, hold*), گرفت, تصرّف ع. جمع گیر, مشت. *Grasped*, بدست گرفته. *A grasper*, گیرا, گیر, گیرنده.

GRASS, نجم ع, عشب ع, گیاه, گیاهِ اخضر, کاه, ماغ, کلاء ع, بناتِ نبات, نجم النّبات, نبات ع, نجل ع, اغرسطس ع, ثیل ع, اثّ ع, شاداب, علف ع. v. *Herbage.* — *Grass just sprouting above ground*, خوی. — *Under-grass*, اغمرا ع. *Dry grass*, حشیش ع, ثلثلات ع. v. *Hay.*—*Green grass* (*cut for cattle*), خوید. *A grass-plot*, علفزار, سبززار. — *Grassiness*, گیاهی, پرگیاهی. *Grassy*, با گیاه پوشیده, پرگیاه, کاه‌دار. *A grassy meadow*, مرغ ع.

A GRATE (*lattice*), قفص ع or ف. — *A fire-grate*, آتشلک, آتش دان, آتش تاب, عطیمت, موقد ع, عجوز ع. v. Under *fire.*

To grate (*rub* or *wear*), مالیدن, رندیدن, سودن, ساییدن, طرکیدن, خراشیدن, حکّ ساختن. (*to make a harsh noise*), خشت خشت کردن, صریف ساختن. — (*to offend*), صرّ نمودن,

گوکن, *A grave-digger*, قبر کاویدن, تلحید کردن, کندن. *One who digs up graves to rob the dead*, کفن دزد

To GRAVE (*engrave*), قلمکاري کردن, کندن. v. *To carve, engrave.*

GRAVE (*solemn*), سنگین, اهل وقار, شکوهمند, هیبتوار, رزانت A, دژم A. v. *Serious, sedate, sober; important, heavy, weighty.*—(*deep in sound*), بم, ابم, نرم. (*not showy*), نا روشن, نا تابدار, نا شاهانه.

Graved, graven, کنده, منتقش A. v. *Carved.*—*A graven image*, تراشش.

GRAVEL, حصباء, رمل A, ریگ, خرسنگ, سنگ ریزه, حصیم A, قضّت A, قضّ A, حصّي or حصّا A, حصّات A, جمرت A (plur. جمار), زنانیر A, کوهیج, ارم A. v. *Sand.*—*Gravel-pits*, رملي, A *sieve for skreeping gravel*, کوزر.—*Gravel and clay ground*, خشا. *The gravel* or *stone in the bladder*, ریگ مثانه, سنگ مثانه, حصات A.

To gravel (*strew* or *cover with gravel*), سنگ ریزه گستردن, با حصبا پوشیدن.—(*to puzzle*), مشوّش کردن, مات ساختن, پریشان کردن. v. *To perplex.*

Gravelly, سنگ ریزه دار, پرریگ, حصبت or حسب A

GRAVELY, با وقار, با شکوه, ازسنجیدگي بوجه شکوهمند, نا تابدار, نا تابان, نا شاهانه.—(*not showily*), با هیبت

Graveness, v. *Gravity.*

A GRAVER, کنده گر, نقاش, نقشبند, قلمکار. *Carver.*—(*an engraving instrument*), قلم A.

Graving (*sculpture*), قلمکاري, نقاشت A, کندگي.

GRAVITATION, میلان A, استرجاع A.

GRAVITY (*seriousness, solemnity*), شکوه‌مندي, سنجیدگي, اذرم A, سکینت A, وقار A, هیبتواري, هیبت A, شکوه A, اموغ A, منش, نفس A, حمیت A, سهم A, ازرم or, مهابت A, حلم A, غرم A. v. *Venerableness.*—(*weight*), ثقلت A, ثقل A, گران باري, گراني, سنگیني.

GRAVY, افشر گوشت, اشک لحم, اشک گوشت, آب گوشت, شربا.

GRAY (*or ash colour*), غبارگونه, خاکستري, سنجابي, آسپ, خنگ, ادسم A, اشهب A, ارمد A

A GRAVE, مقبره A, تربت A, مزار A, قبر A, گور, مرقد A, منهل A, انهال A, مثال A, رمس A (plur. رموس), حفرت A, وتیرت A (plur. وتایر). v. *Sepulchre, tomb.*—*A grave-stone*, لوح قبر, مزارسنگ.—*To dig a grave*, گور کندن

Grated (*rubbed*), مالیده, رندیده, سوده, ساییده.—(*latticed*), مشبّک A, با قفس احاطه شده. *A grated door* or *window*, غلبکن, شباکت A.—(*offended*), آزارده, مضطرب A.

GRATEFUL, ذاکر A, شاکرالنعم A, منّتدار, وفادار, شکران A, شکور A, حقشناس, مقبول A, مرغوب A, دلخوش, خوش, قرین قبول, پسندیده, دلجو, دلپذیر. v. *Delightful.*—*Grateful to the taste*, خوش مزه.—*Gratefully*, با حقشناسي, شاکرانه, با شکر.—*Gratefulness*, v. *Gratitude.*—(*pleasantness*), دلخوشي, پسندیدگي, دلشادي. v. *Delight.*

A GRATER, کزلک or کذلک, رنده. v. *File.*

Grating to the ear, صریف ساز. v. *Harsh.*

GRATIFICATION, عیش A, فرحت A, خوشي, تفریح, دلخوشي, دلاویزي, کامراني, دلاسایي, خاطرنوازش, عشرت A. v. *Delight, pleasure.*—(*reward*), انعام A, عوض A, جزا A, پاداشت, اجر A, احسان A

To gratify, دلخوشي دادن, کامران ساختن, خاطرنواز کردن, دل آویختن. v. *To delight, please, indulge, satisfy.*

Gratingly, صریف ساز, بطور نا پسندیده, بوجه نا خوش. v. *Offensively, harshly.*

GRATIS, مجاناً A, بلا عوض A, رایگان, باد هوا, مفت, تبرّعاً A, سرسري, طلیفا A, قبیطاً A. *One who eats gratis* (*a parasite*), مفتخور. *To give gratis*, جبا دادن.

GRATITUDE, شکر A, شکرانه, وفاداري, شکرگذاري, حق گذاري, حق شناسي.

Gratuitous, مفت, رایگان, باد هوا, مجّان A.—*Gratuitously*, v. *Gratis.*—*Any thing one is compelled to do gratuitously* (*especially for the king*), سخره, شاکار, شایگان.—*Gratuitously* (*without proof*), بي دلیل, بي اثبات.

Gratuity, اجر A, بخشش, انعام A, صلا A.

اسپ سنجابي , سرخا , ميدخ , خنک . v. *Horse.—A greyhound*, سگ تازي . v. *Dog.— Gray-eyed*, ا ازرق (fem. زرقا).—*Growing gray (becoming old)*, ا شيب , ا مشيب , *A gray-haired man*, دومو , پوخته مو , ا تبليغ , ا تلوخ . *A gray-haired woman*, ا اشيب (plur. شيب), ا مشيب . — *A gray-haired woman*, ا شيبا . *Gray-haired*, دومو , ا شايب , ا مجهد , ا اشهب . *Gray hair, grayness*, سفيد , شهب ا , دوموي , پوخته موي , اشتعال ا , شعرت ا , مشيب ا , شيبت ا , شيب ا , موي , ا رجه , ا وضح , ا اوضاح , ا ذرات . v. *Hoariness.— The first appearance of gray hairs*, ا ملهوز . *Half gray haired*, خلاسيت ا , خليس ا , خلسا ا , خلس ا , دوموي , دومو , ا شمطا , ا اشمط . *Quite gray-haired*, ا اشيب .—*A graybeard*, ا شيخ . v. *Old man.*

A GRAY, ا شغور . v. *Badger.*

To GRAZE (*feed as cattle on grass*), چريدن , گيا خوردن , ترعي کردن , مرعي شدن .—(*to feed cattle on pasture grounds*), سوم کردن , مهل ساختن , رعي کردن , ضرب سبک زدن . v. *To pasture.— (to touch slightly)*,

A grazier (*feeder of cattle*), رعاي ا , شوبان , گوارد بان , چوبان .—(*a seller of cattle*), حيوان فروش .

GREASE, شحم ا , قمت ا , پي , پيه , روغن , چربي , ا مکال . v. *Fat, tallow.—Bear's grease*, ا شحم الخنزير .

To grease, با پيه سودن , با روغن اندودن , با شحم آلودن , تدهين کردن . v. Also *to bribe.*

Greasiness. v. *Grease, fatness, oiliness.*

Greasy, دهن ا , رهم ا , چربي دار , چرب , روغني , ا شحيم . v. *Fat, oily.— (smeared with grease)*, با روغن , با شحم آلوده , اندوده .

GREAT (*illustrious, distinguished*), ا عظيم , کبير ا , کلان , بنام , ممتاز ا , بزرج ا , بزرگانه , بزرگ , بزرگوار , جليل ا , اعلي ا , عالي ا , کبّار ا (plur. کبّاران), مشهور ا , کابي ا , کرام ا , کريم ا , جلال ا . v. *Grand, noble, magnanimous, eminent, glorious.— (powerful)*, جبّار , صاحب , قادر ا , توانا , قدرت . v. *Omnipotent.—(large of size)* کلان , بزرج ا , منگلوس , جسيم ا , کثير ا , کبير ا , عظيم ا , بزرگ , زنده , ژنده , سترک . v. *Large, big, corpulent, immense.—(principal)*, ا مطلق , نخست , اصلي ا , اول ا . v. *Chief.*

(*intimate*), آشنا , همدم ا , همدل , دوستاني . — (*great bellied*), باردار , ا حامله . v. *Pregnant.—(vehement, violent)*, ا شديد , حربي , ضربي , ا متهور . *A great man*, صاحب , کي , (plur. امرا) ا امير , (plur. بزرگان) بزرگوار , کلان . v. *Grandee, noble.—Having a great name*, نامدار , نامي . — *An affair of great moment*, ا عظيمت , ا مهم , ا مهمت (plur. مهمات), امر مهم . *To be of great moment*, لازم شدن . اهم بودن , الزم شدن , مهم بودن . — *Great in number*, بسيار , ا عديد . v. *Numerous.— A great deal*, بسيار . — *Of great value*, بهي , گران بها . v. *Precious, valuable.—A great ship*, قرقور , چنگ , پريون , بارجت , مرزاف . v. *Ship.— A great effort*, جدّ موفور . *A great misfortune*, فساد عظيم . —*To become great*, بزرگ شدن , کبيرگشتن . *To make great*, اشراف نمودن , تکبيرساختن , تعظيم کردن . *To assume great airs*, تعظّم کردن . *Causing great loss*, کثيرالضرار . *With great care*, با اهتمام تام . — *How great?* ا چند , کمّي , چندين . *So great*, چندان , چندين .

Greater, greatest, ا اکبر , ا کبري or کبرا , ا اعظم or ا عظمي , بزرگتر , اعظما , اکرم ا , افخم ا , اتمّ ا , امجدّ ا . — *Greater*, کلانتر , کلانترين , بزرگترين . *Greatest*, فريدون . *With the greatest honour*, با تعظيم تام و تکريم تمام . *The greatest admiration*, ا استغراب . *The greatest blasphemy*, اشدّ کفر .

Greatly (*in a great degree, extremely*), نهايت ا , بسيار , بلک , غايت الغايت ا , بغايت ا , غايت ا , بشدّت ا , کريما ا , خيلي , جدّانه , جدا ا , بس . — (*illustriously*), مشهورانه , جليلا ا , بزرگانه . v. *Nobly, magnanimously, generously.— (bravely)*, دليرانه , با غيرت , بهادرانه . v. *Courageously.*

Greatness (*illustriousness*), کلاني , بزرگواري , بزرگي , کرم ا , اجلال ا , شرف ا , مجد واجلال , دولت واقبال , عزّت ا , کبريا ا . v. *Grandeur, state.—(Largeness of quantity, extent, number, &c.)*, پهناي , کثرت ا , بزرگي , کلاني , جاه , مکانت ا , حکومت ا , منصب ا , دولت ا , مرتبه ا , وسعت ا , عرض ا , فسحت ا , فراخي , — (*dignity*), قدرت ا , توانائي , قدرت , قوّت ا , — (*power, potency*), جبر ا . — (*a comparative quantity*), مقدار نسبت دار . — (*swelling pride, affected pomp*), ا کبر , ا تکبّر , غرور ا , آشنائي , همدمي , مصاحبت ا , خودبيني , — (*familiarity*), ا مقارنت .

GREECE, يونان , روم , رومیت . *the emperor of Greece*, پادشاي روم . *Grecian*, يوناني , رومي , رومیانه .

GREEDILY (*eagerly*), باحرص , باطمع , حریصانه , ارزومندانه , با حمیت , با رشک . v. *Ravenously; voraciously.*

Greediness, آز , رغب A , طمعکاري , طمع A , حرص A , شرح A , شراهت A , هبرمت A , کرم A . v. *Voraciousness, gluttony.*

Greedy, آزمند , حریص A , طمّاح A , طمعکار , طامع A , تیز ناخن , تنگ چشم , راغب A , ارزومند , متجعم A , شهرمند . v. *Voracious, rapacious, ravenous, hungry, covetous.* — *Greedy of presents*, ارزومند عطیت .

GREEN (*in colour*), سبز , اخضر A , خضري A , خضاري A , وارف A , مخضّر A , علف رنگ , خضرا A , خضر A , خضور A , گاژ , گاژ . *Very green*, سرسبز . — (*fresh*), تازه , تر و تازه , نا , غیر صمیل , نا خشک .—(*not dry*), شاداب , تازه ظهور . — (*pale, sickly*), زرد , بیمارگون , پژمرده . — (*young, unripe*), نا , نارسیده , جواني , بي تجربت , کار آمو . — *A light green*, اشهب اخضر . *A dark green*, اغنیا A اغین (plur. اغین). *Green scum on the face of water*, سبز آب , ثور A . *Green* (*mouldy*), سبزنگ . *Green or mouldy bread*, سبز نان . *A green plot in a garden*, سبزه زار , مرغزار , فرا A , &c. v. *Grass-plot.*—*Clothed in green*, سبز پوش . *Of a yellowish green*, سبزک . *A green meadow*, سبزه زار . *A green herb*, سبزه , فرزه , خضرت A . *Greens, green herbs*, ترة , خضر A , خضرات A . *Green herbage* (*just appeared above ground*), تیژ , خضار A , خوي . *A green field of corn*, کشتزار , شیلان . *Green grass or corn* (*cut for cattle*), *A green old age*, خلد A . *A green magpie*, خضر , کاسانه , *To make green*, سبز کردن , تخضیر کردن , ساختن . *To become green*, سبزگشتن , اخضر شدن .

A green (*grassy plain*), چمن , سبزه زار , چمن زار , سبزستان , زار . *Meadow.* — (*a green colour*), سبزونگي , اخضرگون .

Greenish, سبز , سبزفام , سبززار , مایل بسبزي .

Greenly, سبزانه , اخض . — (*freshly*), بوجه تازه و تر , شاداپانه . — (*immatur* , خامانه . — (*without experience*), بي تجربت . (*wanly*),

Greenness, سبزي , ; A خضرت (plur. خضر). — (*immaturity*), خامي . (*want of experience*), نا آزموده کاري , . طراوت , تري , تازگي , (*freshness*), عدم عقل بالغ . v. *Vigour.*

To GREET, سلام دادن , خطاب کردن , باد , مبارکه گفتن , مبارکه گویان , آمدن . v. *To salute, congratulate.—Greeting*, سلام نمایان . *A greeting*, سلام A , مبارکه A . v. *Salute, congratulation.*

GREGARIOUS, ابابیله A .

Grew, preterite of *grow.*

Grey, v. *Gray.*

A GREYHOUND, سگ تازي , هجرع A , تازي , شیر , سگ .

GRIEF, غم A , الم A , اندوه , ملال A , مللت A , تأسّف A , ازردگي , آزار , درد , زحمت A , رنج , کدورت A , تنگدلي , تألّم A , حزن A , انقباض خاطر A , اضطراب A , دلبستگي , خاطرماندگي , دلتنگي , تبمار A , انفعال A , شدّت A , وجع A , هم A , سوز و ساز , دلفکاري , دلشکستگي , ثلث A , پژه , سوک , کرب A . v. *Sorrow.—Grief for the absence of any person*, حسرت A , فرقت A . *To cause grief*, آزار , دردناک ساختن , بیزار کردن , غم دادن , غمگین کردن , زحمت دادن , دادن . v. *To grieve.*

A grievance, شدّت A , جبر A , سختي , آزار , ظلم A , تعرّض A , مظلم A , ستم , تعدي A , جفا A , جور A , حیف A , زبردستي , درازدستي , ناحق , مضرّت A , ضرر A , زیان , غدر A , اذي A . v. *Oppression.*

To grieve (*vex*), بیزارکردن , آزردن , رنج دادن , آزار دادن , هچیدن , معادت کردن , غم دادن , جورساختن , ظلم کردن . v. *To afflict.*—(*to mourn*), افسوس , غمگین شدن , غم خوردن , آزار یافتن , المزده بودن , درد ناک شدن , بیزار شدن , کردن , نالیدن , رنجیدن .

Grieved, غمخورده , ملوک A , رنجیده , غمناک , غمگین , ستم دیده , دردمند , دردزده . v. *Afflicted.*

Grieving (*part.*), نالان , غم خوران , &c.

Grievingly, با غم , با رنج , &c.

Grievous, دلگیر , غمناک , الم ده , دردناک , آزارساز , متألم A . v. *Painful, oppressive.*

Grievously, بطور دردناک , با ظلم , با حدت و تهور . v. *Painfully, oppressively.*

A GRIFFIN, *griffon*, سرنگ , سیمرغ , عنقا ع.

To GRILL (*broil*), بریان کردن .

GRIM, هیبت ناک , مهیب ع , سخت رو , عبوس ع , مخوف ع , ترش , ترش رو , درشت , عبس ع , عابس ع , کالح ع , کنابد , کموس . *A grim countenance*, روي عبوس , روي ترش , روي سخت .

Grimace, روکښي , لهج ع .

GRIMALKIN, گربه . v. *Cat.*

To grime, v. *To begrime.*

Grimly, عبوساً ع , با درشتي , ترشانه . v. *Horribly, hideously;* also *grim.*

Grimness, ع عبوست , زشتروئي , سخت روئي , هیبت ناکی , درشتي . v. *Hideously.*

A GRIN, ع کلحت . *A sour grinning countenance*, ع کلاح , روي سخت , روي ترش .

To grin, دندان , کلح کردن , کلوح ساختن , روي درهم کشیدن , خنده نمودن . v. *To laugh.*

To GRIND, طحن کردن , سحق کردن , سائیدن . — (*to pulverise*), مدائ کردن , دوک ساختن , سحق کردن . *To grind colours*, رنگها صلانه ساختن , رنگها سحن کردن . — (*to sharpen*), مالیدن , سن ساختن , حد دادن , تیز کردن . — (*to smoothe*), نسو ساختن , دوس کردن , پرداختن , ساییده کردن . — (*to oppress*), قهر نمودن , ظلم ساختن , جور کردن . — *To grind or be grinding*, طحان بودن , ساینده شدن . *Any place where they grind*, ع مطحنت .

A grinder, ساینده , طحان ع , آسیا بان . v. *Miller.*— (*a grinding instrument*), طحن گر . — (*a back tooth*), دندان , آژنه . *The grinders*, پشکز , ضرس ع , ناب ع , آسیا , ضروس ع , اضراس ع , نیوب ع . *A glass-grinder*, ع جلاب .

A grind-stone, سنگ آسیان , آسیانه , سنگ فسان .

To GRIPE, بدست گرفتن , درقبض گرفتن , گرفتن . v. *To grasp, seize.*—(*to give the belly-ach*), درد شکم دادن , پیچش , برنیش ساختن , کردن . v. Also *to pinch, squeeze.*

GRIPE (*grasp*), گیر , قبض ع , دست گیر . v. Also *Squeeze, pressure, oppression, affliction.* —*Gripes*, درد شکم , دلام . v. *Belly-ach, colick.*

Grisly. v. *Dreadful, horrible, hideous.*

GRIST, آرد , دقیق ع .

GRISTLE, ع غضروف , گورچه . *The gristle of the nose*, قصبت ع , گروچه بیني , دیوار بیني .—*Gristly*, غضروني .

GRIT, ریگ , رمل ع , حصبا ع . v. *Gravel, sand.*—*Gritty*, ریگ آمیز , ع حصبت .

Grittiness, ریگي , ریگ آمیزي .

Grizzle, grizzly, v. *Gray.*

To GROAN, ناله زدن , نالیدن , انانت کردن , آه زدن , آه گفتن , فغان زدن , زار و بکا کردن , زاریدن , نالش کردن , نوحت کردن , باد فراد زدن , زاري کردن .

A groan, نالش , ناله , زاري , زار , انانت ع , انان ع , آه , نوحت ع , نوح ع , فریاد وفغان , باد فراد , بادافراد , اه , فغان (plur. زفرت ع , تنشغ ع , غریو , انین ع , یوسف ع , هر الیل ع , زخ , ازفرات .

A GROCER, بخورجي , عطار ع , شکرفروش , بقال ع , آبزار فروش .

Grocery, آبزار .

The GROIN, مغبن ع (plur. مغابن), خاصیره ع , تهي گاه ع , رفغ ع , زهار .

A GROOM, سیس , سراخور , سراچ ع , نفر ع , سائیس , آهل اصطبل , یدکجي , غلام اخور . *A groom of the bedchamber*, ع حاجب , خاصگي . v. *Chamberlain.*

A GROOVE, ع نقیر , کاو , ناو , جوف ع , [illegible] ع . v. *Excavation, hollow.*—*A groove* (*made by the wind, [illegible], &c.*) ع عجرور (plur. عجاریر).—(*a deep hollow*), [illegible] ثغرت . v. *Channel, cavern, cleft.*

To groove, ناویدن , ناوکردن , نقیرساختن , کاویدن .

To GROPE, برمسیدن , برمجیدن , تهمم کردن , تناویدن , تعییث ساختن , بشلیدن , لمس کردن , ضغث کردن .

A groper, تهمم کننده .

GROSS (*thick, bulky*), ع عظیم , عظیم الجسم , جسیم , ابلد ع , تناور , حریج , کلان . *Large, corpulent, fat.* —

—(*coarse*), درشت , غليظ A , غلاظ A , هنگفت , گنده , كثيف A . v. *Thick, dense.* — (*not pure*), ناخالص , ناصافي , غير خاص , ناصفا پذير , نا پاك (*indelicate*), فاحش A , ناطاهر . v. *Obscene.* — (*inelegant*), ناتازنده , غير ظرافت , بي نزاكت — (*rude, ill mannered*), بي ازرم , ناملايم , بي ادب — (*dull, stupid*), سرسام , خيره , هلباجت A , احمق A , كند .

The gross (*bulk* or *chief part*), مجموع A , كثرت A , عظم A , معظم A , بنك . — (*a collective body*), جمع A , لباكت , جماع A .

Grossly (*bulkily*), جسيمانه , عظيماً A . — (*without delicacy* or *good manners*), بطور بي , فاحشانه , خوريا آسا , بي ادبانه , بنهايت . — (*exceedingly*), بروجه بي نزاكت , ظرافت .

Grossness (*coarseness*), غلظت A , درشتي , ستبري , هنگفتي , مستغلظا A . — (*unwieldy fatness*), جسامت A , بدن , سمن A . v. *Corpulence.* — (*want of delicacy*), ناپاكي , فحش A , عدم ظرافت , ادب , عدم نزاكت , حما

A GROT, *grotto*, كنج , سرداب , سرداوه , مغاره A , دولچ A , كهف A (plur. كهوف). v. *Cave.*

A GROVE, غاب AP , باغ , درختستان , درختزار , غابت A . v. *Arbour, thicket.*—*A grove of oaks*, تيماس A .

To GROVEL (*creep*), خيانه نمودن , خزيدن , همميم كردن . (*to fall* or *be prostrate*), افگنده , تراب بودن , برو در افتادن . — (*to behave meanly*), ذلالت اختيار , خوار شدن , فرومايه بودن , لكع گشتن , كردن .

GROUND, غبرا A , بر A , بلد A , ارض A , زمي , زمين , تراب A , ترب A , تربت A , خاك . v. *Earth, land, country, region, territory.*—*Low-lying grounds*, هضم A (plur. اهضام), رهو A . *Coarse stony ground*, برق A , رهو A . —*The surface of the ground*, وجه ارض , سطح زمين , روي زمين . — *Kissing the ground* (*subs*). (*making a low obeisance*), زمين بوسي . *A race ground*, مطلق A , مقوس A , ميدان . v. Under *course.* — (*a land estate* or *farm*), عقار A , ضيعت A , مزرع A , زراعت A . v. *Field.*—*To go under ground*, زير زمين رفتن . —*To level with the ground*, زمين برابر كردن . — *The ground* or *foundation of any thing*, بنلاد , بنياد , آغاز A , ابتدا A , سر , شروع A , بنك . v. *Origin.* — (*cause*), باعث A , سبب A , جهت A , موجب A , واسطه A . v. *Reason, motive.*—*The ground* or *field of battle*, ميدان , نبردگاه , وغا A . v. Under *battle.*—*To break ground*, خاك كاويدن , زمين در كندن . v. *To dig.* — *To fall upon the ground*, بر زمين افتادن . *To gain ground* (*get nearer*), قدم پيش بردن , تقريب شدن , قدوم نمودن , نزديك آمدن . v. *To approach.* — (*to get the better*), غالب شدن , فضيلت يافتن , ظفر اندوختن . v. *To excel, conquer.* — *To lose ground*, مقهور بودن , مغلوب شدن . *The ground plan of a building*, رسم A (also *the vestiges of a ruined house on the ground*). — *Anchoring ground for shipping*, مينا A . *Barren ground*, ام درين . *Ground beat by the feet*, خاك پايه . *Ground overflowed*, عوانت A . *To ground* (*fix on the ground*), برزمين نشاندن , بر تراب نصب كردن , نشاختن — (*to lay upon the ground*), بخاك وضع ساختن , بر زمين نهادن . *To ground upon* (*consider as a principle*), اصل انديشيدن , بچيزي اعتماد . *To ground* or *lay the foundations of knowledge*, بنياد دانش نهادن , طرح اساس علم كردن , اعتقاد نمودن , داشتن .

Ground (part. of *grind*), ماليده , ساييده , خرد خام ساخته .

A ground-plot (*space which a building occupies*), طوار A , رسم بنا .

Grounded, متأسس A , موسس A . v. *Founded.* — *Well grounded*, راسخ الاركان A , راسخ البنيان , راسخ الاساس , اصل .

Groundedly, بوجه اصل .

Groundless, بي , بلادليل , ناحق , بي سبب , بيباعث . — *Groundlessly*, بطور ناحق . — *Groundlessness*, عدم سبب , غير مساس , بيبنا , اصل .

Groundwork, اصل A , اساس A , بنياد , قاعدت A . v. *Foundation, principle, origin.*

A GROUP, مجمع A , جمع A , جماعت A , ازدهام , انبوه . v. *Crowd, cluster.*—*To group*, جمع آوردن , جماعت نمودن .—*Grouped*, جمع آورده .

To GROW (*vegetate*), نابت شدن , روئيدن , رستن , نشو ساختن , نبت كردن , نمي شدن , ناشي بودن . — (*increase*), ترقي يافتن , كبير گشتن , زياده شدن , ازدياد نمودن , بالبدن . v. *To increase, improve, augment, advance, gain ground, proceed, become, arise, rise.* — *To cause to grow*, تنشيت , تنميت كردن , رويانيدن , رستانيدن , تنميت كنانيدن , ساختن . *To grow* (or *come*) *by degrees*, پايه پايه آمدن , قدم بقدم رسيدن . *To grow* (*accrue*), بنفع زياده شدن , فايده آوردن , بر آمدن . *To grow together*,

جفسیدن , چسپیدن , پیوسته شدن . v. *To adhere.* — *To grow in years,* سالدیده شدن , سالدار بودن .

Growing (*part.*) رویان . — *Growing as a tooth,* A شقوٗ .

To GROWL, وهوهت , خراش کردن , غرش کردن , غریدن , تمزّع ساختن , نمزدن . v. *To snarl, grumble.* — *A growling cur,* کلب خراش .

GROWN, رسته , روئیده , A منبوت . v. *Adult.*

Growth, ترقّي A , ازدیاد A , زیادت A , رست , روئیدگي , بالیدگي . v. *Vegetation; increase, advancement, improvement.*

To GRUB, برکندن . v. *To eradicate.*

A GRUB (*worm*), A حیت , خرک , خرکبوته , شجاع , الجوع , A دود (plur. دواد). v. *Maw-worm;* also *dwarf.*

To GRUDGE, لندش کردن . v. *To grumble, murmur, repine.*—(*to be envious*), حسد بردن . v. *To envy.* — (*to be reluctant*), تردد , عناد نمودن , امتناع داشتن , دریغ داشتن ساختن .

A grudge, غرض A , بغض A , کینه , کین , عداوت A , غلّ A , حسد A , رشک . v. *Rancour, enmity, envy, malice.* —(*censure*), ملام A , طعن , شکایت A , زبان درازي . — (*reluctance*), عناد A , امتناع A , تردّد A , حسرت , افسوس . *To entertain a grudge,* کینه داشتن , کین توختن .

Grudging (*adj.*), کینه خواه . v. *Malevolent, reluctant, envious.* — *Grudgingly,* بطور کینه خواه , A عناداً , از رشک , با حسد .

GRUEL, آش , سرداغ , زغزغیت , شوبا , شوربا .

GRUFF (*grum*), سخت , سخت رو , تند , درشت , ناخوش , بي ادب , تلخ , ترش . v. *Austere, harsh, sour, morose.* — *Gruffly, grumly,* بطور بوجه نا آزرم , بي ادبانه . — *Gruffness,* تلخي , ترشي , سخت روي , عدم آزرم , ناخوش , تندي , درشتي , سخت روي کشیدن , روي نمودن , &c.

To GRUMBLE, بلمیدن , پلمیدن , لندش کردن , لندیدن , تمزّع کردن , دژاگاه نمودن , بمنگیدن , متکیدن , تندیدن , غوغا کردن , دمدمه وزمزمه نمودن , دمدمه کردن , غلغل ساختن . v. *To mutter, murmur.*

A grumbler, غلغل زن , لندش ساز , دمدمه گر .

Grumbling (*subs.*), A تمزّع , لندش , دمدمه , زمزمه , غریو , غوغا , غلغل , دژاهنگ , دژاگه , دژاگاه .

To GRUNT, *gruntle,* قبع زدن , شنه کردن , باربارکردن , قبوع نمودن . — *A grunt,* A قبع , شنه . — *A grunter,* قبع گر , شنه زن .

A GUARANTEE, A کفیل (plur. کفل), ضامن A , پایندان , حمیل A , زعیم A , صیر A , ضمندار , ضمین A .

To guaranty, کفیل شدن , ضامن بودن , پایندانی کردن , حافظ شدن . v. *To guard, protect, defend, secure.*

A GUARD (*sentinel, watch*), پاس , بان , پاسبان , نگاهبان , A حافظ (plur. حفظت), محافظ A , ناظر A , نگاهدار , دیدبان , پرواه , پرواک , قراول , A حارس (plur. حراس) , حرسي , دیدوان , دیده بان , نوبت . v. *Guardian; garrison. To relieve guard,* نوبت کردن . *An advanced* or *picket guard,* A طلیعت , هرکش , A مقدمت (plur. مقدمات). *Horse guards* (*attending a king, &c.*), A مترقت . v. *Life guard.* — *A guard at a city gate, pass, &c.* دربان , دروازبان . — *Guard* (*state of caution*), نگاهباني , نگاه , دیدباني , خبرداري , هوشياري , A احتیاط , A اماني . v. *Caution, vigilance.*—*The guard of a sword,* دست پناه شمشیر . — *A guard* or *border,* A طراز . v. *Lace, fringe.*

To guard (*defend*), حفاظت , صیانت کردن , حمایت دادن , محافظت نمودن , حفظ کردن , حراست کردن . (*to watch*), دیدباني , نگاهداشتن , پاسباني کردن , نگاهباني کردن , خبردار شدن , هوشیار بودن , نمودن . *To guard against,* حذر شدن , اگاه بودن , نگاه داشتن , احتیاط نمودن . *To mount guard,* قراول کردن , پاسباني کردن .

Guarded, نگاه داشته , A محفوظ . v. *Defended.*—(*attended*), A مصحوب .

A guardian, نگاه , A حفیظ , A حفظ (plur. حفّاظ), A امین , راعي , A محافظ , A ناظر , A حارس , نگاه دار , بان , حامي الذّمار A . *A guardian of the roads,* راهبان , راهدار . *A guardian to orphans,* A وصّي . *A guardian angel,* تابع A , قعیدان .

Guardianship, guardship, A محافظت , A حراست , کنف A , وکایت A , حمایت , نگاه باني .

Guarding (*part.*), صیانت کنان , حمایت کنان , &c. — *Toll paid for guarding the roads,* راهداري .

Guardless, غيرو قايت ، بي نگاه بان ، بي حمايت . v. *Defenceless.*

GUESS, اندازه ، گمان ، وهم ا ، خيال ا ، قياس ا ، راخ ، تخمين ا ، خمن ا ، قرينه ، حدس ا ، فراست ا . v. *Conjecture.—By guess.* تخمينا ، حدسا ا. *To buy or sell by guess*, حدس كردن . *To guess*, خيال گردن ، قياس كردن ، فراست ، خمن ساختن ، اندازه كردن ، گمان داشتن ، وهم كردن . v. *To conjecture.*

A GUEST, مهمان ، مسافر ا ، ضيف ا (plur. اضياف ، نزيل ا ، ميز ، اتاوي ا ، غريب ا ، (ضيفت ، ضيوف ، ضيفان (plur. نزل) ، جنب ا ، ثوي ا . *The friend of a guest (who accompanies him, though uninvited, to a feast)*, ضيفان ا . *To receive or accommodate a guest*, مسافر قبول كردن . *Courteous to guests*, مهمان دار ، غريب نواز .

To GUGGLE (*as a bottle when decanting, or water from a pipe*), غلغل ساختن ، بتبقت كردن ، قلقل كردن .

Guidance, راه برداري ، ره بري ، رهنموني ، رهنمايي ، پيشوائي ا ، دلالت ا ، توفيق ا ، قيادت ا ، مقادت ا . v. *government, direction.*

A guide (for the road), راهدن ، رهنمون ، رهنما ، راهنما ، بدرقه ، بدرقه ، دليل ا ، دلال ا ، رهور ، رهبر ، راهبر ، راهگذار ، طريق ، برت ا ، مرشد راه ، مرشد ا ، بذق ا . *An army guide*, رهنماي لشكر . *A guide to the road of salvation*, مرشد ا ، هادي الطّريق ا ، هادي السّبيل ا ، هادي ا . *The guide to truth and the director to salvation*, هادي حقّ و رهنماي سبيل . v. Also *leader, director, regulator.*

To guide, راهنما شدن ، راهنماي كردن ، دلالت كردن ، دليل بودن ، هدايت كردن . v. *To direct, instruct, regulate, govern.*

Guideless, بي راهنما ، بي رهنمون ، &c.

Guided, رهنموده ، مندلّ ا ، مهتدي ا .

GUILE, حيله ا ، حيله بازي ، فريب ، مكر ا ، دغا ، تلبيس ا ، غدر ا ، غبن ا ، لحيج ا . v. *Cunning, fraud, treachery.*

Guileful, دغا باز ، حيله باز ، حيله بند ، فريبنده ، مكّار ا ، غدار ا . v. *Cunning, deceitful.*

Guileless, نا ، بي مكر ، بي فريب ، غير غدر ، بي حيله ، بي غبن ، فريبنده .

Guilt, گناه ، تقصير ا ، خطا ا ، خطاكري ، جرم ا ، جريمه ا ، جناح ا . v. *Crime.*

Guiltily, باگنا ، جريمانه . v. *Criminally.*

Guiltiness, گناه گاري ، تقصيرواري . v. *Guilt.*

Guiltless, بي معصوم ا ، مبرّا ا ، بي تقصير ، بي گناه ، جرم وگناه . v. *Innocent.*

Guiltlessly, v. *Innocently.—Guiltlessness*, v. *Innocence.*

Guilty, اهل ، مجرم ا ، جرمناگ ، تقصيروار ، گناه گار ، قباحت . v. *Criminal, corrupt, wicked.* — *To plead guilty*, الزام گنتن .

GUINEY-PEPPER (*plant*), شهنيز .

GUISE, صورت ا ، شكل ا ، وجه ا ، رسم ا . v. *Appearance, fashion, manner, mien, dress, custom.*

A GUITAR, ستار ، قيتار ا .

A GULF, خليج دريا ، خليج ا . v. *Bay, frith.* — (*abyss*), لجت ا . — (*a whirlpool*), عاقول ا ، گرداب ، غمر ا (plur. غمور) ، باحت ا .

Gulfy, پر گرداب .

To GULL, حيله بند ، غدر كردن ، بازي دادن ، فريفتن ، ساختن . v. *To deceive, cheat.* — *A gull (trick)*, حيله ا ، غبن ا ، غدر ا ، v. *Fraud.* — (*a dupe*), ابله ، ساده دل ، مرد آسان فريب . v. *Fool.* — *A gull-catcher, guller*, حيله باز . v. *Cheat.*

The GULLET, زردمن ، زردمه ، ناي گلو ، حلقوم ا ، حنجر ا ، حنجور ا ، حنجير ا ، حنجود ا .

A GULLY-HOLE, كاريز .

To GULP, بلع كردن ، الوان خوردن . v. *To devour, swallow.*

A gulp, جرعت ا ، شرب ا . v. *Draught.*

GUM (*fleshy covering of the teeth*), بن دندان ، عمر ا (plur. عمور) ، لثي ا ، لثت ا (plur. لثا ، لثات).

GUM (*vegetable substance*), صمغ ا ، شهين ، صعرور ا ، كثره ، صرب ا ، تول ، يهير ا ، ژه ، كماشير ا ، مغل ، شلم ، پتره . *Gum arabick*, صمغ عربي ، سكبينج ، سكبينه . *Gum ammoniack*, لزاق ا ، اشق ، وشق ، وشه . *A Persian gum used in dressing wounds, &c. (sarcocolla)*, كحل فارس ،

عنزروت, کنجدہ. *The gum or resin of a pine* or *juniper-tree*, علک. *Gum tragacanth*, کتیرہ, A نکعت. *Gum sandaracha*, سندروس. *One lump of gum, a gum-drop*, A صمغت.

To gum (*close* or *fasten with gum*), با صمغ پیوستن, با صمغ بستن, وصل کردن.

Gummy, صمغ دار, شبہ آسا, با مثل پوشیدہ. — *Gummy-eyed*, A حذل, پیچ دار.

A GUN (*cannon*), A مدفع, توپ. — (*musquet*), A تفاط, ششخانہ, تفنگ, بندق, بندوق, *To fire a gun*, سر دادن, توپ, *&c.* v. Under *to fire*.

A gun-rope, آهنج.

A gunner, توپچہ, توپ انداز, گول انداز.

Gunnery, علم توپ اندازی, گول اندازی.

Gun-powder, داروی بندوق, دارو, بارود, باروت. *To blow up with gun-powder*, از باروت پرانیدن. *The explosion of a gun*, آواز توپ, ولولہ بندوق. v. *Explosion*.

A gun-shot, توپ اندازی, ضرب توپ. *A gun-shot wound*, زخم از توپ اندازی.

To GURGLE (*as water from a pipe, or a bottle when decanting*), بقبقہ کردن. v. *To giggle*.

To GUSH, تیز جاری کردن, انہلال نمودن. v. *To flow*.

A GUST (*of wind*), A نفحت, A دررہ, نعرت النّحم.

Gust, gusto. v. *Taste; liking, relish.*

GUT, رودہ, A معی or معا (plur. امعا), A قصب (plur. اقصاب), A غدد, A حویت (plur. حوایا, حواوی), A P اکیخ, حشوت A, قتبت A, قتیبت A, روخ. *The small guts*, A عصل (plur. اعصال), A ارجاب. v. *Intestines*. — *The fourth gut* (*intestinum coecum*), A ممرخت. *The arse-gut*, (*intestinum rectum*), A سرم (plur. اسرام).

To gut, رودہا برآوردن.

A GUTTER, آبریز, آبخانہ, کمانہ, اوغن, میزاب, A ناله, سمج, قنات A.

To guttle, guzzle. v. *Gormandize, drink, swallow.*

A guttler, guzzler, v. *Glutton, epicure, drunkard.*

GUTTURAL (*pronounced in the throat*), در حلقوم تلفظ ساختہ. — (*belonging to the throat*), حلق, حلقوم منسوب. — *A guttural letter*, حرف حلقی, پیوند.

GYMNASTICK (*exercise*), A عرک, کشتی. *A gymnasium* (*place for athletick exercises*), A مواجب, کشتی گاہ, کشتی گیر, پہلوان, میدان. *A gymnick* (*athletic man*), A عرک (plur. عرکون), شجعان, کندوارہ, یال.

GYRATION (*turning round*), گردش, دور, دوران. — *A gyre.* v. *Circle.*

Gyves. v. *Fetters.* — *To gyve.* v. *To fetter.*

H

H is expressed, in Persian and Arabick, by ح and ه. The English alphabet having no simple character to express the powers of چ, خ, غ, and ش, *h* is subjoined to others to represent them; as *ch* for چ, *kh* for خ, *gh* for غ, and *sh* for ش.

HA! (interjection of surprise), هیهای, وادواد, به, الله, بارک الله, سبحان الله A, الله اکبر.

A HABERDASHER (*vender of small wares*), خوردہ فروش, دست فروش, بساطی.

Habiliment. v. *Dress, clothes, garment.*

HABIT, طریق A, وضع A خوی, استعمال A, دستور, آیین, رسم A, قاعدہ A, عادت A, قیافت A. v. *Usage, custom.* — (*apparel*), پوشاک, لباس A, جامہ, کسوت A. لبس A, پوشش, رخت, (plur. کسی). *Rich habits*, البست فاخرت, خلعت A. v. *Robes.* — *Habit of body*, طبیعت A, طینت A, مزاج A, نہاد, سرشت, طبع A, عنصر A, جبلت A, نطش A. — *To habit.* v. *To dress, accoutre, array.* — *To acquire a habit*, استعمال, پیشنہاد گرفتن, خو کردن, یافتن, *&c.*

HABITABLE, قابل سکون, قابل استقامت. *The four habitable quarters of the globe*, A ربع مسکون. — *Habitableness*, قابلیت سکونت, مسکونی.

Habitation (*dwelling in a place*), A سکون, A سکونت, A تسکین, A استقامت, A تمکن. — (*a place of abode*), خانہ, مکان A, مکام A, وطن A, حویلی A, بود باش, مسکن A,

, کدایاں , کدہ , دری , بلاد A , عمارت A , ابادانی , جایگاہ , بیت A . v. *House, residence.—A winter habitation*, کاشانہ . *A country habitation*, بدارت A , روستاق , روستایي . *A pleasant habitation*, جایگاہ لطیف . *To fix a habitation*, تمکن ساختن , متوطن بودن , جایگیر شدن , توطن کردن .

Habitual, مستعمل A , دستورانہ .

To habituate one's self, استعمال کردن , پیشنہاد گرفتن .

Habitude. v. *Habit, respect, relation.*

To HACK, قطعت قطعت کردن , پارہ پارہ زدن . v. *To chop.—Hacked*, متقطوع A .

To HACKLE (*dress flax*), زیرواخیدن , کتان زدن .

A HACKNEY (*pacing horse*), اسپ , اسپ خوش راہ , نیک رو , نوند , رهوار , فرس خبب , رقص . (*a hired horse*), مرد عتیل , کارافزول , اجیر A . —(*a hireling*), اسپ کرایہ . —(*a prostitute*), روسپي , جاف جاف , فاحشہ A . *Hackney* (*common, vulgar*), عام A , مانوس الاستعمال . *Hacknied in vice*, معیوب A , صاحب عیب .

HAD (participle of *have*), داشتہ . — (also the preterite), *I had*, داشتم . *Thou hadst*, داشتي . *He had*, داشت, *&c.*

Haft. v. *Handle.*

HAG, شهام A , ساحرہ A , سحارہ A , زن جادوگر . v. *Witch, enchantress.* — (*a hideous-looking old woman*), عجوز , کهله , فندفیر , قلعم A , دردبیس A , علکدہ A , بد نما , کهت A . — *To hag*, شکنجیدن , تعذیب کردن . v. *To torment, harass.* — *To be hagged* or *harassed by frightful dreams*, برسام داشتن , پریرفت شدن . v. *Night-mare.*

HAGGARD, *haggish*, لاغر , کم گوشت . v. *Lean.*—(*ugly*), چرکین , قاق , باسرت A , زشت , بد شکل , قبیح A . v. *Deformed, rugged.* —— *Haggard* (*untamed*), نا رام , وحشي . v. *Wild.* —— *Haggardly* (*deformedly*), قبیحانہ , زشتانہ .

To HAGGLE (*in making a bargain*), مسخت بازاري کردن , با بسیار کلام بیع ساختن . — v. Also *to cut, chop, mangle.*

A haggler, با گفت وگو بازارکنندہ .

HAIL, *hailstone*, ژاله , زاله , بردہ , تگرگ , بخچہ , حبّت القرہ , حبّت الغمام A , عضرس A , سنگک , سنگچ , حبّت المزن A . *Small hail*, ارزیز A . *Struck with hail*, مبرّد A . *Hailing clouds*, سحاب برد . — *To hail*, ژاله افتادن , سنگ باران زدن , تگرگ باریدن , ابرد نمودن , برد باریدن .

HAIL (*a term of salutation*), سلام A , مبارک , سلام A , مرحبا A , علیک .

To hail, مرحبا گفتن , مبارک گوفتن , سلام دادن . v. *To salute.*

HAIR, حفاف A , هلب A , شعر A , مو , موي . *One hair*, شعرت A هلبت A . *The point of a hair*, سر موي . *Hair smelling of musk and ambergris*, موي مشک وعنبر بوي . *Having hair fragrant as the hyacinth*, سنبل مو . *With hair odoriferous as musk*, مشکین مو . *Long flowing glossy hair*, موي دراز پرتاب .—*A curling lock of hair*, زلف , کیسو , زلف , تاب , جعد A , جعدت A . *Dishevelled hair*, زلف پشک , هاز , اشفته موي , پریشان . *Hair hanging down the back*, موي میان . *Hair hanging over the forehead*, طرّہ , پرچم , ناصیت A , شعفت A , شعاف A , غسنات A , دخال A , سبیبت A , سبیب A , کشت A . *Hair hanging over the forehead of a horse*, غسن (plur.). *Horse hair*, هلب A . *Hair on a horse's lip*, فید A . *White hairs in the tail* or *forelocks*, شعل A . *White* or *gray hairs*, سفید موي . *The hair of a lion's mane*, زبرہ A , عفرات A , عفریت A . *Red* or *brown hair*, اشقر A . *Hair on the breast*, مسربت A . *Hair of the pubes*, موي نهاني , هلبا A , شعرت A , رمکان , زمکان , کاسموي . *The hair upon a new-hatched bird*, گندا مویہ , گندہ موي , رغابت A . *The hair of an Ethiopian*, زنگي موي . *A hair sieve*, پرویزن . — *A maker of horse-hair ropes*, موتاب , موي تاب , موتاو . — *Tweezers for plucking out hairs*, موچینہ , آهنج . *Eradicating hairs*, تسبید A . *An unguent* (*of quick-lime, arsenick, &c.*) *for eradicating hairs*, اهک , نورت A , ساروج , کلس , جیار A . *To pull hairs from the face*, حفّ کردن .—*A splitter of hairs* (*a subtile reasoner*), استاد مو شگاف . *To stand on end* (*as the hair of a cat, &c. when frightened*), فراشیدن , قشاریرت کردن , کالیف شدن , کالیف نمودن .

HAIR-BRAINED, گستاخ , بي تدبیر , متهور A , وحشي . v. *Wild, rash.*

A HAIR-BREADTH, برابر سر موي , موي پهني , سر موي .

HAIRCLOTH, لبد A .

A HAIR-LACE, زرمانقه , سربند , کیسو بند , موي بند . v. *Fillet.*

HAIRLESS, غیر شعر , بي موي . — *Hairiness,* شعرت ا , هلب ا.

Hairy, صاحب شعر , موي دار , شعرا ا , هلّوف ا . *Very hairy,* شعراني , شعر ا , هلّوف . — *Hairy (made of hair),* موئین.

A HALBERD, شل , خشت , حربت ا , تور , ششپر , تیشه . v. *Battle axe.*

A halberdier, شلبر , ششپردار .

Halcyon v. *Placid, quiet, still.*

Hale. v. *Healthy, sound, hearty.*

To hale. v. *To haul, pull.*

HALF, نیم , نیمه , نصف ا (plur. انصاف , (نصفون , شطر ا . *The other half,* نصف دیگر . *Half-eaten (remains of victuals),* نیم خورد . *Half a span,* نیم بدست , نیم بدست . *A half-shirt,* نیم تنه , نیم تن . *Half-shining (giving a faint light),* نیم پرتو . *A half-staughtered animal,* نیم بسمل . — *Half a sheep,* طابق ا . *Having half male, half female children,* شطرت ا . *Half a horse* or *camel-load,* عکم ا , عکوم ا , شقّ ا , تنگبار , (عدال , اعدال , عدول (plur. عدل ا . *The half of any thing split,* شقّت ا . *Half-faced,* نیم چهر , نیم رو نما . — *Half-blood,* نیم خون . v. *Brother-uterine.* — *Half-full,* نصفان ا , نصفي . *Half-moon,* هلال ا . *Half a pound,* نصیف ا , فلج ا (plur. فلوج). *A half-pike,* نیم نیزه . v. *Javelin.*—*Half seas over, half drunk,* نیم مست , شیرگیر . v. Under *drunk.* — *Half way,* نیم راه . *A half-way town,* واسط ا . *A half wit,* هرزه گوي . v. *Fool.* — *Half-alive,* با نیم جان . *Half-dead,* نیم کشته . — *Half white haired,* دو موي. v. Under *gray.* — *Half-boiled,* نیم پخته . — *Half-roasted,* نیم کباب . *Half-burnt,* نیم سوز , نیم سوخت , نیم سوخته , اسفته . *Half-roasted* or *fried,* نیم برش , نیم برشته , نیم برشت . —*Half-raw (ill-dressed meat),* بریان , نها ا , ني ا , نیوه ا . تنیت ا , نیوت ا — *Half-ignorant,* جاهل منصف . — *Half-ripe,* نیم پخته , نیم رس . —*Half-salt half-fresh (brackish water),* مسوس ا . — *Half-bruised,* نیم جریش . — *Half a dozen,* شش , سته ا , ست ا . — *Half a man,* نیم تن , نصف آدم . — *He is half-learned,* نصف علم .

VOL. II.

شزر , بروق کردن . *To look through half-shut eyes,* است . تنویر ساختن , دلال کردن , دلّ نمودن , ساختن

A HALL, دالان , ایوان . — (*of audience*), دیوان خانه , دیوان همایون , دیوان عام . v. *Court, palace.* — (*a court of justice*), محکمت ا , محفل قضا , عدولت ا or عدالت ا , رواق ا , آوازه , اندروز . v. *Tribunal.* — (*the principal room in a house*), اوان ا (plur. ایاوان), چارطاق , ایوان , دالان , کاشانه , پیشطاق , رواق ا , طنبي .

HALLELUJAH, هللویه .

To HALLOO, بانگ برزدن , v. *To hollow, shout.* — (*to encourage hunting dogs*), سگ شکاري تحریض کردن . — *A halloo,* بانگ , بلند آواز . v. *Cry.*

To HALLOW, مقدّس کردن , تقدیس کردن . v. *To consecrate.*—*Hallowed,* مقدّس ا , مقدوس ا .

A HALO (*circle round the sun* or *moon*), سراچه شمس , هالت ا , ندات ا , عجوز ا , شایرد ا , زردي , سراچه ماه or هاله (plur. هالات), ا طفاوت .

A HALSER (*small cable*), گر .

To HALT (*limp*), لنگیدن , لنگان شدن , لنگ بودن , اقزل کردن , عرج نمودن , جنب ساختن . *To cause to halt,* قایم بودن , استقامت کردن . *To halt* (*stop*), اعرج کردن , مقام کردن . — *To halt on a march,* وقف کردن , وا استادن . — (*to hesitate, to be irresolute*), اقامت کردن پس و پیش , شبه داشتن , تردّد نمودن , درگمان بودن , کردن حایر بایر , زبان گرفته شدن , ترتره , شکّ نمودن , بودن . کردن

A halt, halting, عرج ا , عرجان ا , جنب ا , لنگي . v. *Lameness.* — *The halt of an army, &c.* مقام کردن لشکر , وقف عسکر , سکونیت ا , استقامت ا , اقامت ا . — *Halt!* آهیز .

A HALTER, ریسمان , تاخته , حبل ا , سرافراز , رشته . v. *Cord, rope.*—*To halter,* حبل بستن , کردن .

To HALVE, نصف کردن , نیم کردن , نصفا نصف کردن , تنصیف کردن , تقسیم نمودن .

HAM, ران , داعص ا , الو . v. *Thigh.*—(*the salted leg of a hog*), . v. *House, farm.*

A HAME (*horse collar*), بربند .

A HAMLET, ده , (قرا plur.) قريت A , كفر A , روستا . v. *Village.—The lord or chief man of a hamlet*, ده خدا , دهقان .

A HAMMER, آزينه , چنچه , چكچ , مشت , چاكوچ , چنبه , چندة , آژينه . v. *Mallet, beetle.—A smith's hammer*, مطرقه A , دراي , سحم A , خايسك , پتك , بتك . *A brazier's hammer*, چكش . *To bruise with a hammer*, موقع توقيع كردن , نمودن .

To hammer, مطل ساختن , كوبيدن , كرفتن , چا كوچ زدن , مضروب نمودن , ضرب كردن . v. *To forge.— To hammer out (express with difficulty)*, با عسرت تلفظ , بدشواري گفتن كردن . *To hammer (stammer)*, زبان بودن , گرفتار , ردّ داشتن . v. *To hesitate.*

A HAMPER, زنبيل A , زبيل (زنابيل plur.), جلّت A (جلال plur.), قفّت A , كندور , سپد , سپت , كوفه , قرطلّت A , غزوي A , قفعت A , سفط A , مخرف A , شكيكت . v. *Basket, panier.*

To HAMPER (*embarrass*), اضطراب كردن , آزاردادن , آواره و سرگردان كردن , پيچ ساختن , پريشان كردن , آشفتن متشابك نمودن . v. *To perplex, entangle.— (to ensnare)*, در زنجير . — (*to enchain*), در كمند گرفتار كردن , در دام گرفتن , قيد و بند ساختن , بستن .

To HAMSTRING, عصب داغصت قطع كردن .

The HAND, دست , يد A (ايدي , يدي plur.), يدوي A , پنجه , چنگل , اشكنج , جناح A , چنگ , يال . *The right hand*, دست راست , يد يمني , عجوز A . *The left hand*, دست يسار , دست چپ . v. *Side.— The two hands*, ايادي A , يدي A , يدين A , يدان A , دو دست . *Hand and foot*, دست و پا . *Bound hand and foot*, دست و پا بسته . *Wanting hands and feet*, بي دست و پا . *A little hand*, يدية A , دستك . *The palm of the hand*, روي دست , كف دست , كف . *A tendon of the hand*, A حبل الذراع .— *Accustomed to the hand (tame)*, دست آموز . *To give the hand*, دست دادن . *To take the hand*, دست گرفتن . *To strike with the hand*, با دست زدن . — (or *fist*), مشت زدن . *A wash-hand bason*, دست شوي . *To wash the hands*, دست شستن . *To kiss hands*, تقبيل اليد كردن , دست بوسيدن . — *To shake the hand in a threatening manner*, كاويدن . *To stretch out the hand (towards any thing)*, دراز كردن , ... — *A strong or nimble hand*, دست , جرب . — *To make a sign with the hand*, تشويرنمودن , با دست إشارت كردن . *To be at hand*, (i. e. *before the face, present*), سر , بين يدان شدن — . حاضر شدن , موجود شدن , بدست بودن , دست بودن *To consign or deliver into one's hands*, بدست وضع كردن , — تصديت كردن , بدست تسليم ساختن . *To clap the hands*, *Hand writing*, دست خطّ . *To write a fine hand*, خوش خطّ , بي تدبير , غافلانه , *Hand over head*, — . حسن خطّ كردن , نوشتن گستاخانه . v. *Carelessly, rashly.— Hand in hand*, دست يد دريد , بدست . *Walking hand in hand*, A تخاصر .— *From hand to hand*, ميادات A , از دست بدست . *From hand to mouth*, از دست بدهن . v. *Poor.— To be hand and glove (to be intimate)*, همدم بودن , خلا ملا شدن , لازم وملزوم شدن , همدل شدن , دست و دستينه بودن . *Hand to hand (close combat)*, كارزار , كناح A , كفح A . *Having long hands*, دراز دست . *To come to hand*, بدست آمدن . *Contracted, mutilated*, or *lame in the hands*, چنگلوك , چنگلول . *Using both hands (ambidexter)*, A اعسر و يسر , A ذواليدين . *One who gains his living by his hands*, دستكار . v. *Labourer.— The hand of a watch, clock*, or *dial*, A عقرب , A مقياس . — *The lines on the palm of the hand*, A اساريز . — *Before hand*, A اولا , A كبلاً . v. *Before.— To be before hand (to finish early)*, پيش دست بودن . — (*to be rich*), دستمال شدن . — *Behind hand (poor, ruined)*, مفلس وفقر , تنگ دست , *To be behind hand (in any business)*, A ياداشي , A ياداشت , كاهل بودن , آهسته رو نمودن . *Out of hand (presently)*, A علي الفور , في الحال . v. *Immediately.—Underhand*, صاحب غدار A , حيله باز , دسنان . v. *Fraudulent.—At hand (near)*, قريب A , نزديك , سر دست .

To hand (give from hand to hand), از دست بدست دادن . *To hand down (traditionally)*, سينه بسينه كردن . v. *To transmit.— (to guide or lead by the hand)*, از دست كشيدن . v. *To conduct.— (to lay hands on)*, گرفتن , گرفتار كردن , دستگير كردن . v. *To seize.*

A HAND-BASKET, زنبيلك .

A HAND BELL, حرس , زنگله . v. *Small bell.*

A HAND-BREADTH, ارش .

A HAND-CUFF, جولانه , دست بند . v. *Manacle,*

HANDED (*from one to another*), از دست بدست رسانده , راسته , راست دست . *Right handed*, از يك تا ديكر رسانيده .

Left handed, چپ دست . *Clever handed*, صاحب , دستکار , يدي . *Empty handed*, تہ دست .

A HANDFUL, مستاناک , قبضہ , دستہ , پرمشت , مشت . *A handful of flowers*, دستہ , کلالہ , گلدستہ . *A handful of corn*, دستہ , شمال A . *A handful of sticks*, بستہ , چوبان , دستہ , خشّت A . v. *Faggot*.—*A handful of papers*, دستہ , کاغذ . — *A handful of hair*, سبيبت A , موي دستہ . *By handfuls*, دستہ دستہ . — *A handful* (*small quantity*), جزوي A , چند , قليل A , متعدد A , هنيت A .

A HAND-GALLOP, متدحّي A , وكري A , وكوكت A , خبب A , خبّ A , نرم رو , راهواري , كربحت A .

A HAND GUN, بندوق . v *Musket*.

HANDICRAFT, كارگري , حرفت A , پيشہ وري , دستكاري . *A handicraftsman*, اهل حرفت , كارگر , پيشہ ور , دستكار .

HANDILY, با قابليت , با ظرافت , راستكارانہ , دستكارانہ . —*Handiness*, دستكاري , ظرافت A , قابليت A .

HANDIWORK, دستكاري , كارگري , صنعت A . v. *Manufacture*.

A HANDKERCHIEF, دستارچہ , دستار , رومال , دستمال , ميلات A , عرق چين , چنبر . *A small handkerchief*, دستمالچہ .—(*neckcloth*), گلوبند .

A HANDLE, جل , دستيچ , دستيچہ , قبضہ A , دستہ , سپاري , فعال A , نصاب (plur. نصب), خرك , حكك A , جرات A . v. *Hilt*.— *The handle of a saw*, دستاگرد . *The handle of a plough*, دستاهنگ , دستانہ , دستك . *The handle of a spade*, عترت A . *A drinking cup with two handles*, دستي . —— *A handle* (*cause, pretence*), بہانہ , سببيت A , موجب A , بابث A , تقريب A .—*Without a handle* (*pretence*), بي تقريب , بلا موجب A .

To handle, استعمال كردن , دست نہادن , بدست گرفتن , برگشيدن , لامسہ ساختن , لمس كردن . v. *To feel, touch*.—(*to deal with*), اقراف نمودن , معالجہ ساختن , معامله كردن , تعميل كردن . v. Under *deal*, and *to manage, practise, treat*. —*To handle in discourse*, مذاكرہ نمودن , مكالمہ كردن .

Handled, بسودہ , برسيدہ , لمسوس A , سودہ , پرواسيدہ , برگشيدہ , بشليدہ .

Handless, بي دست

A HANDMAID, كنيز , اصيل A , جاريہ A , سنرك , امميت A , امہ A , مذال A .

A HANDMILL, دست آسيا , دست آس , رحي A . *The handle of a hand-mill*, ميخ , رايد A .

HANDS OFF, دور باش .

A HAND SAW, دستہ , دست رنجہ . v. *Saw*.

HANDSEL (*the first money a seller receives in a morning ; earnest*), گرو , رنون , عربون A , سفتہ , پيشمز . *To handsel*, پيشمزد كردن .

HANDSOME, خوش نما , خوب صورت , خوب روي , رعنا A , زيب , زيبا , جميل A , حسين A , نازنده , نازنين , مهپارہ . v. *Beautiful, graceful, elegant*.—*A handsome fortune*, غنيمت A , توانگري , مال گران . *A handsome* or *generous action*, كار كريم , كار جوانمرد .

Handsomely (*beautifully*), بوجہ , درحسن حال , جميلانہ . v. *Elegantly, gracefully*. — (*liberally*), خوش , بازيبايي . v. *Generously*. كريمانہ , جوانمردانہ .

Handsomeness, خوش نمائي , خوب صورتي , جمال A , زيبائي A , حسن A . v. *Beauty, grace*.

HAND WRITING, دست خط .

HANDY, ديو دست , كارساز , دستكار , كارگر , دست قابل , معقول A , مناسب A , لايق , شايسته , سزاوار , سزا , موجود A , بدست حاضر .—(*at hand*), بدست ساخته .—(*performed by the hand*), قريب A , نزديك .

To HANG (*up*), آويزان نمودن , آويزكردن , آويختن , سمط كردن , آهيختن , آغستن , معلّق نمودن , تعليق ساختن , نوط كردن , براويختن , دراويختن , درواي ساختن , دروا نمودن — (*to kill by suspending by the neck*), صلب , بردار كشيدن , شنق كردن , مصلوب نمودن , كردن . v. *To strangle*. — (*to be suspended*), معلّق شدن , درواي بودن , نشاليدن , آويزيدن , براويخته بودن , آويخته شدن , متعلّق بودن . v. *To dangle*. —(*to be strangled*), مصلوب بودن , بردار كش شدن . — (*to be delayed or suspended, to drag or linger*), واپس , موقوف شدن , عوق و تاخير نمودن , تعويق بودن , تاخير شدن , انداز بودن . — (*to be in a dependant state*), تابع بودن , آويزان شدن . v. Under *depend*.—(*to impend*), مشرف بودن , اشرف شدن . v. *To hang* — (*to display*), تعليق و پيدا , آويزش و اظهار كردن — *To cause to hang up*, تعليق كنانيدن , آويزانيدن .

To hang up meat, گوشت آویز کردن. *To hang up a sheep by the feet*, رجل کردن. *To hang round the neck*, درگردن. *To hang together*, مواصلت شدن, ترتیق کردن, آویخته ساختن. v. *To adhere, be united.*—(*to be firm, compact*), یکجهد نمودن, پیوسته بودن. *To hang* (*be in suspense with doubt*), برقرار شدن, شبهت داشتن, غیر محقق شدن, درگمان بودن, شک نمودن. *To hang upon* (*be suspended by delight* or *attention*), اندیشه, مشغول بودن, اشتغال نمودن, دلاویزه بودن, قایم شدن, کردن.—*To hang upon the neck*, معانق کردن, معانقت ساختن. v. *To embrace.*—*To hang the head upon the bosom*, سر بجیب نمودن, سر بسینه نهادن. *To hang a wall with tapestry*, جدرجاب ساختن, دیوار پرده کردن. *To hang* or *tend downward*, شیب, بنشیب رفتن, فرومایل بودن, داشتن.

Hanged (*strangled*), بردار, مصلوب ا. *Deserving to be hanged*, مستوجب بردار, واجب الصلب ا. *To be hanged*, مصلوب شدن, بردار بودن. v. *Hang.*

A hanger (*one who suspends*), آویز, آویزنده, آویزکننده, تعلیق سازنده, گر, تیغ, شمشیر, نیمچه (*a kind of sword*), سیف ا. *A hanger on*, متعلق ا, آویزکن, تابع ا, کاسه, مفت خوار, لیس. v. *Dependant, parasite.*—*A pot-hanger*, کلاب ا.

Hanging (*suspending*) (*part. and adj.*), آویزان, آویز, معلق ا, آویخته, نشل, براویز, دراویز. *Hanging loose*, آویزش. *Hanging up* (*subs.*), اونگان, دروا, متعلق ا. *Hanging from the neck* (*part.*), ازگردن آویزان, ازگردن آویخته. *Hanging* (*strangulation*), صلب ا, برداری. *A hanging* or *gallows look*, صلب روی.

Hanging, hangings (*tapestry*), پرده, پیشیان, پیشیا, دیوار پرده, پیشیار, حجاب ا (plur. احجاب, حواجب). v. *Curtain.*

A hangman, جلاد ا, سفاک ا, جاندار, سایس ا, دژخیم, بردارگر. v. *Executioner.*

A HANK (*of thread*), وشیعت ا, کندش, کلاب, دسته. v. *Clew.*

To HANKER (*have an inclination for*), ارزومند, میل داشتن, هوسناک شدن, هوس نمودن, شدن. v. *To desire.*—*A hankering*, هوس ا, میل ا, رغبت ا, شوق ا, خواهش, ارزومندی, خاطرخواه. v. *Desire.*

HAP, *hap-hazard*, سرگذشت, قضا ا, وقعت ا, عارض ا, اتفاق ا, حادثه ا, قسمت ا, موقع ا. v. *Chance, accident, fortune.*—*To hap.* v. *To happen.*

Haply (*by chance*), اتفاقا ا, اتفاقا ا. (*perhaps*), شاید که, لعل ا, مگر.

HAPLESS, بی, بد بخت, کم بخت, تنگا تنگ, بیچاره. v. صاحب بد طالع, بلا نصیب, بی نصیب, بهره. *Unfortunate, unhappy.*

To HAPPEN, نازل, وارد شدن, بظهور آمدن, واقع شدن, سرزدن, حادث بودن, عارض شدن, صادر شدن, شد, عروض, ظاری شدن, کینونت کردن, کون یافتن, کرایستن, عنین بودن. *To happen well*, اهداف نمودن, ساختن, نجاح بودن, سنوح نمود, بادباز بودن, نکو آمدن, خوشبدن, بوق شدن. v. *To succeed.*—*To happen unluckily*, نزول کردن, بر وجه بی نصیب افتادن.

HAPPILY (*fortunately*), بالخیر ا, بخیر و خوبی, با سعادت, سعیدا ا, با دولت و اقبال.—(*in a state of felicity*), بختیارانه, در حال دولتمندی. v. *Happy.*—(*with address*), ظریفانه, با لطف. v. *Gracefully.*—(*not laboured*), بی رنج و سعی, بلا جد و جهد ا.

Happiness, اقبال ا, سعادتمندی, سعادت ا, خوشی, کامرانی, برخورداری, نصیب ا, برکت ا, مبارکی, میسرت ا, میمنت ا, طالع ا, فخرانیت ا, کامکاری, فلاح ا, یمنت ا, یمن ا, یسرت ا, یسارت ا, یسر ا, جاه, فرجام ا, فلح ا. v. *Felicity, prosperity.*

Happy, فیروز, فیروزی, بختیار, سعادتمند, خیر ا, خوش, اهل سعادت, سعادت مقرون, خجسته, مبارک ا, بخت آور, سعادت نمود, برخوردار, میمون ا, مسعود ا, سعید ا, فرخنده, برومند, کامکار, کامیاب, کامبین, کامران, نیک آختر, نیک بخت, سعادت عنوان, روزافزون, فال. v. صاحب اقبال, صاحب بخت, بابات ا, خدایکان. *Prosperous. Happy tidings*, خبر خوش, مژد, بشارت ا, مژده. *A happy omen*, فال مبارک. *A happy omen conceived from a name*, افتیال ا. *May he* (or *she*) *be happy*, مبارک باد. *Happiness attend you*, مبارکی. *Having a happy conclusion*, خجسته فرجام. *The happy beginning of the new year*, نوروز خجسته بروز, *Having a happy manner or address*, صاحب لطافت, ظریف ا, صاحب ظرافت, لطیف ا. *Having a happy imagination*, باد پای وهم.

A HARANGUE, خطاب ا, نثره ا, مکالمه ا, کلام ا,

To harangue, كلام, نفس A, كلمت A, سخن, خطبه A. — *A haranguer*, سخن پرداز, كلام گذار, نثرگو, متكلّم A. *To harangue*, سخن ران شدن, سخن پرداختن, كلام گذاردن, كردن, گفتن.

To HARASS, اذيّت رسانيدن, تكليف دادن, ايذا دادن, افكار, بيزاركردن, ماندهٔ كردن, رنج دادن, تضديع دادن, اضطراب نمودن, ساختن. v. *To fatigue, vex.*

A HARBINGER, مقدمه A, پيشرو, فرانك. v. *Forerunner.*

A HARBOUR (*for shipping*), بندر, بندرگاه, مينا A (plur. مواني), دريابند, كلّا البصرت A. (*asylum*), ماءمن A, ملجا A, پناه. v. *Shelter.* *To arrive in harbour*, در بندر رسيدن. *Harbour* (*place of entertainment*), مهمان خانه. v. *Entertainment*; also *lodging, asylum, shelter.*

To harbour (*shelter*), پناهگاه دادن, پناه دادن. (*to take shelter*), پناه گرفتن, نزول كردن. v. *To house, sojourn.* — (*receive hospitably*), مهماني دادن, مهمانداري نمودن. v. *To entertain.*

HARD (*firm, solid*), سخت, صلب A, قرّاع A, اجلد A. (*oppressive*), درشت, ظالم A, ظلمكار, شديد A. v. *Hard-hearted, cruel, rigorous, severe.* — (*difficult*), سخت, نا آسان, صعب A, عسير A, دشوار, مشكل A. v. *Arduous.* — (*distressful, laborious*), تعقاع A, ناصب A, زحمت دار, پر مسكنت, رنجبر. (*callous, as hands from labour*), عظب A. (*unfeeling*), غير, بي جان, بي درد, بي رحم. v. *Insensible.* — (*stingy*), تنگ چشم, جزرس, محسوس. v. *Avaricious.* — *Hard to the taste*, ناكس A, طمعكار, باخل A, نا رسيده, خام, زست, تند. v. *Harsh*; also *stiff, rough, rigid, austere, morose*; *vexatious, painful.* — *Breathing hard*, حارحار. — *Hard conditions*, شرايط عسير الرعايت. *To be hard at work*, در كار مقيد شدن, بكار مشغول بودن, وشكردن. — *A hard mouthed horse*, اسپ سركش. *A hard winter*, ستاي شدّت. *A hard* or *barren season*, سال تنگ, تنگسال, ازام A. — *Hard to get*, نا ياب, كم ياب. v. *Rare.* — *Hard to be understood*, معقّده A, مشكل, صاحب لغز. — *Hard of digestion*, ديرگوار, نا خوشگوار. *Hard of hearing*, گران گوش. — *Hard laboured*, v. *Elaborate.* — *Hard bound*, منقبض A, مقبوض A. v. *Costive.* — *To run hard*, تند دويدن, سبك پا نمودن, شتاب رفتن, تيز رفتن. — *Hard, hard by*, بر, دركوي, درقرب, قريب A, نزد, نزديك, عند A, ابر.

To harden, سخت كردن, تصليب ساختن, مترز كردن. *To harden the heart*, دل اقسا كردن, متاتب گشتن. *To harden in impudence*, بي ادب كردن, شوخ ساختن, گستاخ. *To harden in eniquity*, مكّار كردن, بد آموز ساختن, كردن. *To harden to insensibility*, بي جان كردن, حرامزاده كردن. *To harden into firmness* or *constancy*, غير محسوس ساختن, پايداري دادن, برقرار كردن.

Hard-favoured, زشت رو, كريه المنظر.

Hard-handed, عظب دست.

Hard-hearted, سخت دل, بي رحمت, بي, نا رحمان, غليظ القلب A, غير شفقت, نرم دلي. v. *Cruel, merciless.*

Hard-heartedness, سخت دلي, عدم رحمت, ظلم A. v. *Cruelty.*

Hardiness, مضبوطي, مردانگي, دليري, تيز دلي. v. *Bravery, courage.* — (*vigour*), تواني, تندرستي, قوّت A. (*effrontery*), شوخي, گستاخي. v. *Impudence.*

Hardly (*with difficulty*), مشكلانه, كرها, با دشواري. v. *Scarcely.* — (*with severity*), با تندي, با عنف, اكيد و شديد, با درشتي. v. *Rigorously, unfavourably, harshly.* — *To treat hardly*, درشتي كردن.

Hardness, سختي, صلابت A. (*rigidness*), درشتي, شدّت A, عنف A. (*severity of countenance*), سخت روي. (*callosity*), اشكال A, دشواري, سختي, ناصور A. (*difficulty*), شغه A, عسرت A, سعوبت A.

Hardship, پايمالي, جور A, تعدّي A, ظلم A, سختي, ستم. v. *Oppression, injury.* — (*difficulty, inconvenience*), مانده‌گي, اضطراب A, دشخواري, نا هموارى. v. *Fatigue.*

Hardy (*bold, brave*), بي باك, تيز دل, دلير. — (*stout*), قوي A, توانا, شديد A, سخت, استوار, مضبوط A. v. *Firm, strong.* — *Hardy veterans*, سپاهي جهاد پيشه.

A HARE, ارنب A, درازگوش, خرگوش, (plur. ارناب), مقطعت الاسحور A, مقطع الاسحار A, قنّت A, عجوز A, خراز A (plur. قواع A (fem. قواعت), زموع A, دراست A, سجلت A, خزّان, اخزّت). *A young hare*, بليت A. — *The crying of a hare*, خرنق A (plur. خرانق). — *To hare*, v. *To frighten.* — *Hare-brained*, v. *Hair-brained.*

To HARK (*harken*), استماع كردن, سرگوشي كردن, اصغا.

HARNESS (*for horses, &c.*), ساز , رخت , سامان , سرانجام , برزبند , براز , رسایع A . *To harness*, ساز نهادن , رخت نهادن . v. Also *to arm.*

A HARP, چنگ , بربط , کمانچه , کمانجه , کمانه , عرطب A , کنّارت A , کران A , ابو الهو A . *To play upon a harp*, چنگ نواز کردن , نواختن , بربطنواز . *A harper*, چنگي , بربطسراي .

A HARPOON, چنگال , چنگل . *To harpoon*, با چنگل زدن . *A harpooneer*, چنگل زن .

A HARQUEBUSS, بندوق . v. *Gun.*

A HARRIDAN, روسپي . v. *Strumpet, hag.*

A HARROW, مازو , ملاق A , خاک کش , پنکن , شوف A , بزن , مکمّت A , مسلفت A .

To harrow, مازو کردن , ملاق کردن , با پنکن شکستن , مسلفت زدن , با مکمّت کوفتن . v. Also *to harass, tear, rip up.—To harrow up the soul* (*disturb the mind*), جان آزار کردن . v. *To terrify.*

HARSH (*to the taste*), ترش , ترشي , تيز , تلخ , حامز A , علقم A , شور , کژ , حرّيف A , صرّ A , سخت , ناخوش آواز , بي آهنگ , اهل ازيز , نادمساز . (*in disposition*), صريف A , تند , تيز , ترش , زشت , شديد A , درشت , عنفي A . v. *Austere, morose.* — (*violent*), قهري , ضربي , جبري , عنفي A . v. *Rigorous, severe.*

Harshly (*sourly*), ترشانه , حامزاً A . (*discordantly*), با ازيز , زشتانه , شديداً A . (*morosely*), با درشتي , صريفاً A . (*violently*), با قهر , جبرانه , با ستم , ضرباً A .

Harshness (*of taste*), تلخي , مرارت A , علقمت A . v. *Bitterness, sourness.* — (*of sound*), ازيز , صريت A , عدم اهل ازيز . (*of disposition*), تندي , زشتي , درشتي . آهنگ . (*violence*), زور , جور , قهر A , ضرب A , جبر A , عنف A . *To treat with harshness*, درشتي کردن .

A HART, گاودشته , ابن بريح , شاهد وحوش , آهو , بازو . v. *Buck, deer.—A goat-hart* (*a kind of deer*), گور . *Hartshorn*, شاخ آهو .

HARVEST, خرمن , محصول A , حاصل A . *The harvest season*, زمان خرمن , هنگام درو . *In harvest* (*or reaping time*, درموسم درو , درونت حصّاد .—*A harvest* (*opportunity*

v. *To listen.—Hark!* هلا , الا , اي , ايا , هي , هيا .

A HARLOT, روسپي , لوني , زانيه A , فاحشه A , فاسقه A , فاجر A , شلاّنت A , شتاح A , جلب A , جاف جاف , ببراد , قحبت A . v. *Whore.—Harlotry*, v. *Fornication, whoredom.*

To HARM, تکليف دادن , گزند رسانيدن , ضرر رسانيدن , آسيب دادن , آزار دادن , ايذا کردن , نقصان رسانيدن , زيان , آزار رسانيدن , ظلم کردن , ستم کردن , خسارت کردن , غدر کردن , مظلمت نمودن , تظالم ساختن , جفا کردن , نمودن , زور ساختن . v. *To injure, oppress, damage.*

Harm, ضرر A , گزند , تکليف A , جفا A , اذيّت A , نقصان A , مضرّت A , تعرض A , زيان , آزار , آسيب A , ايذا A , نقص A , فساد A , خسارت A . v. *Injury, hurt, damage.* (*oppression*), ظلم A , تعدي A , ستم , جور A . — (*fault, crime*), تقصير A , گناه . v. *Crime, wickedness.—To receive harm*, جور يافتن , زيان يافتن , آزار يافتن , جفا پذيرفتن , جور و آذيت مشاهده کردن , &c. v. *To harm.*

Harmful, مضرّ A , زيان رسان , جاني , جفاکار , نقصان , &c. مضرانه , با زيان , با نقصان , ازضرر . — *Harmfully*, مستوضم A , مختط A , پيوند . v. *Hurtful, injurious.* — *Harmfulness.* v. *Harm.*

Harmless, معصوم A , ناضرّ , بي جرم و گناه , بي گناه , آزاد , طاهر A , پاک , ازگناه معصوم , &c. غير ضرر , بي گزند , بي نقصان , بي زيان , &c. *Harmlessly*, بي گناه , معصوماً , طاهرانه , &c.— *Harmlessness.* بي عيبي , بي نقصاني , عدم گناه , &c. v. *Innocence.*

HARMONIOUS, *harmonical, harmonick* (*concordant*), هم آهنگ , ساز , خوشخوان , آهنگي , هم ترانه , دمساز , سازگار , اهل ترانه , صاحب نغمت . (*sweet sounding*), خوش آواز , نرم , شيرين , ملايم A , صاحب اهل مناسبت , موافق A , هموار , منسوب A , شوخ , اندام , اهل نسبت , منظوم A , پيوسته .—*Harmoniously* (*musically*), با نغمت , با اهنگ .

Harmoniousness, harmony, هم آهنگي , هم سازي , طبق A , نغمت دم ساز , سازگاري , ساز , ترانه , هم ترانه . *Instrumental and vocal harmony*, سازنده و خواننده .—*Harmony* (*proportion*), مناسبت , موافقت A , برابري , نسبت , اندازه , هموازي , اندام , اتّفاق A , (*concord of sentiment*), وفاق A , يگدلي , يگانگي , يکجهدي , صلاح A .

or *season of gain*), وقت فايدة , فرصت سود .—*A most plentiful harvest*, محصول عميم البركات ا .

To HASH, تقطيع , تفليذ ساختن , قطع كردن , پاره پاره كردن . *To hash meat*, قيمه كردن . v. *To mince*. *A hash*, قيمه ا . — *A hash of meat and herbs*, شبارق .

A HASP, توقه , بند , چپراس . v. *Clasp*.

A HASSOCK, مصلّا ا , سجّادة ا .

HAST—*thou hast, or possessest*, مي داري .

HASTE, چستي , تندي , جالاكي , شتابي , جلدي , زودي , استعجال ا , تعجيل ا , عجل ا , عجلت ا , شتاب ا , ام الندامت ا (literally *the mother of repentance*). v. *Hurry, speed, quickness, celerity, nimbleness, precipitation*.—*Making haste*, شتابان , عاجل ا , شتاب كنان . —*Make haste*, تكث و , هين ا , دار ا , شاب , شتاب كن , تك تار , تاز , غيد ا .

To haste, hasten, make haste, زودي كردن , جلدي كردن , عجلت , عجل كردن , شتافتن , شتاب كردن , شتابيدن , معاجلت نمودن , استعجال كردن , سرعت ساختن , تشنيع ساختن , تعجيل كردن . — *To haste, hasten, cause to make haste*, شتابانيدن , تعجيل كنانيدن , اعجال ساختن .— *A hastener*, شتابنده , شتاب كننده , &c.

Hastily (*in a hurry*), باشتابي , زودانه , ازجلدي , شتابان , سريعاً , سرعتانه , تكراً مكراً , تعجلانه , تعجلاً , علي العجله ا , (*rashly*), غافلانه , گستاخانه , بي تدبير . (*with vehemence or passion*), سخت , با حدّت , شدّة ا , اكيد وشديد , با عنف .

Hastiness (*passion, vehemence*), شدّت ا , تيز مزاجي , تندي , درشتي , سختي , حدّت ا . v. Also *haste, precipitation*.

Hasty, شريع ا , عجيل ا , شتاب , زود , جلد . v. *Quick, speedy*.—(*vehement, passionate*), تيزطبيعت , تيز مزاج , اكيد وشديد , تند , تيز , صاحب حدت , شديد ا . (*rash, precipitate*), گستاخ , بي تدبير , متهوّر ا .

A HAT, سرانداز , تارپوش . كله پوش , كلاه فرنگي , رستّ ا . *A hatband*, كلاه بند . *A hat-case*, كلاه دان . *A hat-maker*, رستّ گر , كلاه فرنگي كننده , كلاه كننده .

To HATCH (*eggs*), مرغ بچه از بيضه برآوردن , تفريخ كردن , ايراض , وكن بودن , حضن ساختن , رخم كردن , ايشانه كردن , پيدا نمودن , مرخمت نمودن , تلبّد كردن , كردن (*to contrive*). انديشيدن , ابتداع ساختن , اختراع كردن , افترا كردن . *To hatch a conspiracy*, هموثاق كردن . v. *To conspire*.—*To hatch or be hatched*, ايشانه كرده شدن , از بيضه برآمدن , پيداشدن .

A hatch (*brood of chickens*), ايشانه . (*a half-door*), نيم باب , بابها درسقيفت جهاز . — *The hatches of a ship*, نصف در . *To be under the hatches* (*to be in a state of poverty or disgrace*), رسوا بودن , از پايه افتادن , تهي دست شدن , مسكين كشتن , كينت يافتن .

To HATCHEL (*beat flax*), كتان زدن . v. *To card*.

A HATCHET (*or axe*), تبر , برت ا , تيشه , فاس ا , كستره , بيرم , قدوم ا . v. *Axe*. — *To hew with a hatchet*, رنديدن .

To HATE, كينه داشتن , مكروه داشتن , كراهيت كردن , خصومت ساختن , عداوت نمودن , كينه گرفتن , كين توختن , ابغاض ساختن , دشمن شدن , بغض نمودن , دوخت كردن , شنا داشتن . v. *To abhor, detest*. — *To hate one another*, تباغض داشتن , تقاض نمودن , تشانو كردن .

Hate, hatred, استكراه ا , كراهيت ا , كين , كينه , غضومت ا , غرض ا , بدخواهي , بغض ا , دشمني , حقد ا (plur ا احقاد , حقود ا , عداوت ا , حقايد ا). v. *Hatred, malignity, detestation, enmity*.

Hateful, مكروه ا , كريهه ا , مغضوب ا , مغبوض , مسخوطه , نا معقول , غير مقبول , نا پسنديده , نا پسند . v. Also *malignant, malevolent*. — *Hatefully*, مغضوبانه , مسخوطاً ا .— *Hatefulness*, مغضوبي , مسخوطي .

A hater, دشمن كينه خواه , كين گذار , كينه توز .

Hatred, كين . v. *Hate*. — *To conceive hatred against any person*, براي كسي كينه گرفتن . v. *To hate*. *To return hatred for hatred*, كين توختن . v. *To hate one another*.—*A breast full of hatred*, سينه پركينه .

To HAVE (*possess*), تصرف نمودن , داشتن . v. *To hold, possess, enjoy, obtain, receive, contain*.—*To have confidence*, اعتقاد بردن , درگمان بودن , شك بردن , شبهه داشتن . *To have doubts*, حسد بردن . *To have malice*, تصرّف داشتن . *To have possession*, دورباش , كش , لكث ا , مي داري , مي دارم , لي ا . *Thou hast*, هي .—*I have*, له (fem. لها). *He has*, مي دارد , ا (fem. لكث). *We have*, مي داريم , لنا ا . *Ye have*, مي داريد , لكم ا (fem. لكن).

They have, لهم ع (fem. لهن). *To have at*, اجترا کردن. v. *To attempt.*

A HAVEN, بندر. v. *Harbour.*

HAUGHTILY, متکبّرانه, گستاخانه, با تعظّم, با عظمت, مغروراً, با خودبیني. *To behave haughtily*, تکبّر, تعظّم کردن, نخوت پیشه بودن, نمودن.

Haughtiness, تکبّر ع, گستاخي, خود بیني, غرور ع, مغروري, تعظّم ع, استکبار ع, کبریا ع, کبر ع, متکبّري. v. *Arrogance, pride.*

Haughty, متکبّر ع, مغرور ع, سردرهوا, باد بروت, گستاخ, صاحب تکبر, نخوت پیشه, نخوت کش, پر غرور, خود بین. v. *Proud, contemptuous.*

HAVING (*part.*), داران.

To haul, v. *To pull, drag, draw.*

A HAUNCH, شکلت ع, شکلک (plur. شواکل).

To HAUNT (*frequent*), انباغ کردن, آمد و رفت کردن, آمد شد بودن.

A haunt, ماب ع, جاي معتاد ع, اعتیاد ع, جاي آمدورفت (q. v.). *The haunt of a wild beast*, سپیخ, سنب ع. v. *Den.* — *A haunter of taverns and brothels*, روسپي, خراباتي, پاره. v. *Drunkard, whoremaster.*—*A place haunted by hobgoblins*, عمّار ع, مجنّت, دیولاخ. *Spirits haunting a house*, عمّار ع.

HAVOCK, یغما, تخریب ع, ویراني, خرابي. v. *Waste, devastation.* — *To make havock*, ویران کردن, خراب کردن, تخریب ساختن. v. *To waste, spoil, destroy, injure.*

A HAUTBOY, زرنا, شهناي, سرناي, ناي, نې.

A HAW (*web* or *cataract in the eye*), ظفر ع, ناخنه, ارغامن ع.

A HAWK, باز, بازه, سرناف ع, کرنج, شکره, بوتّ ع, صقر ع, نهشل (fem. نهشلت), زهدم ع, بوهت ع. *A sparrow hawk*, زرّق ع, بازک, باشه, بازک ترکي, مشگیر. *A hawk when moulting*, کرز ع.

To hawk or *hunt with hawks*, با باز صید, بباز شکار کردن. *To hawk* or *spit up*, تنحیت, پیشین ساختن, طیور کردن. *To hawk* or *cry wares for sales*, پیلور بودن, پیله فروشیدن, دربدر رفته فروختن.

A hawker, پیلور.

Hawking (*hunting with hawks*), با باز صید طیور. (*spitting*), نخمت ع, نحم ع, نخم ع, تنحیت ع, پیشین. — *Hawking small wares*, پیله فروشي.

HAY, غلف ع, حشیش ع, گیاه خشک (plur احشایش), ثنّ ع, کوم ع, ثلثلات ع. v. *Grass.*—*A species of Burgundian hay*, اسپست, قتّ ع. — *A truss or bundle of hay*, حشیشجي. — *A hay maker*, ابالت ع, جرزت ع, چاچ.

HAZARD (*accident*), سرانجام, سرگذشت, وقعت ع, مغلطه ع, بیم, هول ع, (*danger*), خطر ع, خطره ع, قمار, کعبتین ع, (*a game at dice*), داهیت ع, بازي. v. *To dice.*

To hazard, روزگار آزمودن, در خطر انداختن. v. *To risk.*

Hazardous, هولناگ, مخوف ع, خطرناگ, پر خطار, جانگاه, معطب ع, مهلک ع.

Haze, v. *Fog, mist.* — *Hazy*, v. *Foggy.*

HE, او, و, هو ع, وي, ذاک ع. *He himself*, اوخود, خویش. — *He is*, است, اوست, هو ع. v. *Male.*

The HEAD, کلّه, قادم ع, راس ع, فرق ع, سر. *The head* or *chief part of any thing*, سرات ع. — *A crowned head*, سلطان, تاجدار, تاج دار. *Crowned heads*, تاجداران.—*The head when cut off*, کلّه ع. — *A head-shaver*, سرتراش. v. *Barber.*— *Exalting the head*, سرافراز. *Humbling the head* (*submissive*), سرفرونما. — *A plume of feathers with which Eastern people of rank adorn their heads*, سرقوچ.—*Striking the head*, سرکوب.—*To bow the head*, گردن نهادن, سرنهادن. v. *To bow, submit.* — *A wound in the head*, سرینه. *The hind head*, کلّه ع, چکاد. *The middle of the hindhead*, حلاوا ع, حلاوت ع. *The forehead*, پیشاني. *The crown of the head*, افسر سر, ام الرّاس ع, چکاد, نصله ع. v. *Crown.* —*The iron head of a spear*, چپور. — *Having the head of a dog*, سگسر. *Having the head of a fish*, ماهي سر. — *By your head* (*I swear*), بسر تو, بسرت.—*A head* or *head man*, خان, شریف ع, میر ع, امیر ع, راس ع, سردار, سرور, ام القومي ع, سرعسکر, سپه سالار, سرجنگ, نظر ع. *The head of a party* or *sect*, سردار, پیشوا. v. *Chief.*—*Headmen* (*grandees*), اعیان, امرا ع, ارکان دولت, نظایر, اشراف ع, شرفا ع, ارباب مملکت, سلطنت

وجوہ A ,سروان A ,سرات A ,رووس A . *The head man of a town or village*, دهقان , کلنتر . *Head (intellect)*, عقل A , فراست A . *v. Understanding*, طبع A , ادراک A , هوش , فهم A *brain.*—(*source*), اصل A , منشا A , مبدا A . *v. Spring.*—*A fountain head*, سرچشمه . — *To get a-head* (*get before in travelling*, &c.), قدم نمودن , پیش رفتن . *v. To gain ground.* —(*to become superior*), سرافراز شدن ,دست یافتن , باهرگشتن , قدم یافتن , پیش گرفتن , استعلا پذیرفتن . *To come to a head* (*as a suppurating wound*), پیدا آمدن . *To make head against*, تعرض ساختن , مخالفت نمودن , مقاومت کردن . *v. To resist, expose.*—*To be head and ears in debt*, غرم بودن , مدیون شدن . *To be head and ears in love*, مجنون بودن , عشق داشتن . *Head and shoulders*, A قهرا , ضربانه , با جبر . *v. By force.*—*To hit the nail upon the head*, اصابت کردن , تحقیق نمودن .—*A head of hair*, کاکل , کیسو . *v. Hair.*— *From head to foot*, سراپا , سرتاپا , ازسرتاپا , سراپاي , سراسر , سرتاسر . — *A hundred head of cattle*, صد راس حیوان ; *One who sells heads of cattle.* سرفروش .— *The heads of a discourse*, فصول خطاب .—*To be at the head, to take the head of a table or other place of honour*, سرجا , پیشي گرفتن , پیشگاه داشتن — . مقدمت پذیرفتن , تقدم گرفتن , درپیشي بودن , یافتن . *A dizziness in the head*, A نزیرت , سرگرد , سراچه , سرگیجه . —*It came into his head*, دردل آمد . *It went out of his head*, از سر وا کرد . — *To nod the head*, سردوان کردن . *To carry the head erect*, سر راست بردن . *To recline the head*, سرزیر کردن . *To draw back the head*, سرباز کشیدن , سرکش . *To strike the head*, سرکوب کردن , کنخ ساختن . کردن .—*To number by the head*, سرشمرد کردن . *To have the head confused with drink*, سرمست بودن , سرگران شدن . *To hang the head*, سرنگون نمودن . *To move the head up and down*, رامع شدن . *Hand over head*, غافلانه , بي تدبیر . *v. Rashly.*

To head (*to be a chief*), سرور بودن , سالار شدن , سردار بودن , پیشوا بودن , قدام شدن . *v. To lead, direct, influence, govern.*— (*to behead*), سرصاف کردن , گردن زدن , کله بردن , کردن . — (*to fit any thing with a head*), تنصیل کردن .

A HEADACH, بیضت A , کالیوه , صداع A , درد سر , وجع الرأس A , نزیرت A . *A head-ach from hard-drinking*, A خمارت . *To have a head-ach*, درد سر داشتن , کالیوه داشتن , صدا داشتن , سر بار شدن .

A HEAD-BAND, سربند . *v. Fillet.*

HEAD-DRESS, سراغوش , سروز , سراغوج , کله پوش . — *To put on a head dress*, تقنیع کردن .

HEADED (*having a head*), راس دار , سردار , صاحب سر , صاحب قادم , اهل کله .—(*having a chief*), فرق دار , صاحب قادم , سرپهنجه , سرور دار , سالاردار , راس دار . *Bare headed*, سروا . *High headed*, سردرهوا , سربلند . *v. Lofty, proud, vain-glorious.*—*Giddy headed*, سراچه , سرگرد . *Light headed*, سبکسر , سبکسار , سردرهوا . *To be heavy headed*, سربار شدن .

HEADINESS, سرسري , بي تدبیري , گستاخي . *v. Rashness, stubbornness.*

A HEAD LAND, انف الجبل , راس جبل , سر زمین , بیني کوه , دربحر افراز . *v. Cape.*

HEADLESS, بي سر , غیر راس . — (*beheaded*), سربریده , سرصاف کرده , گردن زده . — (*without a chief*), بي سالار , غیر بلا , غیر تامل , بي تدبیر . — (*inconsiderate*), بلا نظور , سردار , بي رو , فکر .

HEADLONG (*head foremost*), سرنگون , گستاخ , متهور A , علي الفور A , متتابع A , طبورفبور , تیزمزاج , ناگاه , ناگهانه , للوقت A . *v.* Also *rashly, hastily.*

A HEAD-PIECE, سرپایان , سرپنگ . *v. Helmet*; also *understanding.*

HEAD QUARTERS (*of an army*, &c.), مرجع A , مقر A , کوران , عرضگاه .

HEADSHIP, سروري , سالاري , سرداري . *v. Dignity, authority.*

A HEADSMAN. *v. Executioner.*

A HEADSTAL (*of a bridle*), سردوال , سرافراز .

HEADSTRONG, *heady* (*ungovernable*), بي قید , سرکش , غیر ضبت وربط , خود بین , خود پسند , شوخ , گستاخ , متهور A . *v. Headlong, violent.*—*Heady* (*intoxicating*), نسیلا A , هوش کش , مسکر A , نشوه بخش , نشه دار .

To HEAL (*intrans.*), التیام شدن , اندمال شدن .—(*trans.*), معالجت نمودن , خوش کردن , شفا دادن , چاره دادن , علاج , اسو نمودن , دوا بخشیدن , ایشا ساختن , تیمار کردن , اصلاح ذات البین , رفع کردن , دادن . *To heal dissensions*, کردن . *v. Reconcile.*

Healed, معالجت ع, چارہ یاب, موتشي ع.

A healer, شفا کنندہ, چارہ ساز, شافي ع, شفابخش, تیمارگر.

Healing (part.), شافي ع, شفا ساز, چارہ کنان. اسو ع. v. Also *assuasive, gentle, mild, mollifying.*

Health (of body), عافیت ع, صحّت ع, تندرستي, *(of mind)*, صفاي بال, سادگي, پاکي, بهبودي, خوشي, سلامت ع, اریکت ع, عجوز ع, شفا ع. — *To recover health*, افاقت یافتن, شفا یافتن, صحّت یافتن, تندرست شدن. *Hurtful to health*, مخالف مزاج. *To wish a restoration of health*, مستشفي کردن. *To wish health*, سلام دادن. v. *To salute.—Health to you, here is your health (when drinking)*, صحّت و عافیت. *A bumper health, drank to a mistress or friend*, دوستکام, دوستکان. — *Health (purity of mind)*, تقدیس ع. *(salvation)*, خلاص ع, نجات ع. — *Healthful.* v. *Healthy, wholesome.—Healthfulness of climate*, خوشي هوا, اعتدال هوا. v. *Salubrity, health.* — *Healthless*, نا خوش, غیر بهبود. — *Healthily*, صحیحاً ع, بهبودانه, با تندرستي, با خوشي.

Healthy, صاحب تنومند, تندرست, خوش, بهبود. *To be healthy*, خوش, تندرست شدن, صحیح ع, عافیت, درصحّت بودن, شدن.

A HEAP, جماع ع, پشته, انبار, خرہ, تودہ, غازت ع, لباکت ع, اجتماع ع, جماعت ع, مجمع ع, اهانه. v. *Pile, hillock, accumulation, cluster, crowd.* — *A heap of corn*, انبس ع, فدا ع, چاش, چاچ, خانه, صرت ع, (عرمتان, عرم) عرمت ع (plur. عرم), راژن, راژ, انبش ع, سرت. *A heap of earth*, ند ع, تودہ خاک, کمرت ع. *A heap of sand*, خامه, خانه, خامي, کوذہ ریگ, رملت ع, شوشه, قوز ع, دعص ع, عجوز ع, تلا ع, قعیدت ع, رقوت ع, مقاعدت ع. *Heaps of sand*, دعص ع, جمهور ع, دعصت ع. *A heap of money*, صوبت ع. *A heap of dry herbage*, عدامس ع. *A heap of stones*, خرہ سنگ. *A heap or pile of bricks or tiles*, خرہ خشت. *A heap of books*, اضمامت کتب. v. *Pile.*

To heap, جمع کردن, انبار کردن, خرہ کردن, تودہ کردن, فراهم آوردن, اجتماع کردن, احتکار ساختن. v. *To accumulate, pile.*

Heaped, مجتمع ع, خرہ کردہ شدہ, تودہ کردہ شدہ, مرتظم ع, مرتجم ع, جماعت شدہ. v. *Accumulated, piled.* — *A heaped measure of corn*, جمم ع.

To HEAR *(with the ears)*, شنیدن, سماعت کردن, مستمع, اشنافتن, نیوشیدن, گوشیدن, گوش دادن, شنودن, شنفتن, بودن, سماع نمودن, بشولیدن, شناییدن, اشنیدن. v. *To listen, hearken. To hear judicially (to try causes)*, عدالت کردن, داد دادن, قضا کردن, دعوائی حکم نمودن, قطع نزاع ساختن. *To hear with pleasure*, خوش شنیدن. *To hear with attention*, گوش زدن, متوجّه شدن, لحاظ کردن. *One who remembers all he hears*, گوش سراي, قفلت ع. *One who hears well*, ندس ع. — *To pretend not to hear*, تصامّ کردن. *To cause to hear*, شنوانیدن. *To force one to hear what he does not like*, هذّا کردن, موجّر ساختن, وجر کردن. *Whatever one hears or strikes the ear*, گوش زن, کوش گذار, شنید. گوش زن. *In order to hear*, مستمعاً ع.

Heard (part.) شنیدہ شدہ, مسموع ع. *Heard (pret.), as in the following examples: The king of Tabristan heard his words*, شاہ طبرستان سخنان اورا شنید. *For several nights I heard this noise*, از چند شب این آوازرا شنیدم. *When he heard these words*, وقتکه این سخن سماعت کرد. *When he heard these good tidings he was overjoyed*, وقتکه این مژدہ شنید بسیار مسرت و نشاط و فراوان عشرت و انبساط یافت. [The above is from the *Tooté nameh*, or *Tales of a Parrot*; and shows, in one short instance, the verbose style of some Persian writers. It may be literally translated. — *When he heard these good tidings he found much joy and exultation, and abundant pleasure and delight*].— *It is heard but not confirmed (when news is doubtful)*, سمعاً ولا بلغاً ع.

A hearer, سمیع ع, سامع ع, کوشي, گوش گذار, شنونده (plur. سمعا), مستمع ع (plur. مستمعون), مستمعان ع.

Hearing (part.), شنون, مستمع ع, سامع ع. *The sense*; also *the organs of hearing*, شنوائي, شنیدگي, سمع ع, سامعت, قوت سامعت ع, استماع ع, سماع ع, شنید. سماع خانه. *A hearing* or *audience*, التقا ع, حضار مجلس, قضا ع, حکم شرع, حجّت سجل, حجّت ع. *Hard of hearing*, گران گوش. v. *Deaf.—Within hearing (near)*, نزدیک, قریب ع, عند ع. v. *near.*

To hearken, v. *To hear, listen.*

Hearsay, گفت وگو, شهرت ع, آوازہ, سخن سماعي.

The HEART, دل, ضمیر ع, قلب ع (plur. قلوب), خاطر ع,

كبد A (plur. كبود), فواد A (plur. افايد), لبّ A, بال A, دروں, چنانه, چنين, جنانه, جنان, اكبد, اكباد, خلد A. v. *Mind, soul, affection, love, secret, thought.* — *Alluring, deceiving, ravishing, captivating the heart,* دلكش, دلربا, دلبر, دلدار, دلفريب, دلاويز, دلستان, دلسوز. *Inflaming the heart, Tormenting the heart,* دلگذار, دلدوز, دلخراش, دلآزار. *Rejoicing the heart,* خاطرکشا, دلپسند, دلپذير, دلفروز, مفرّح قلب. *That which the heart desires,* دلجو, دلخواه. *Pure of heart,* صافي دل, خالص الجنان A. *A pure heart,* فواد صفا اعتياد, خاطر خالص, قلب پاک, دل صاف. *Binding* or *enslaving the heart,* دلبند, خاطرگير. *Heart-break,* دلشکستگي, دلتنگي. v. *Grief.* — *Heart-broken,* دلافگار پر افکار, خاطرمانده, دلتنگ, دلريش, دلشکسته, دلفگار, دل مانده, دلخسته, مغموم قلب. *A heart prone to joy,* فواد مسرّت اعتياد. *With heart and soul,* با دل وجان. *Soothing the heart,* دلنواز, دلشاد, دلارام, دلاسا. *From the bottom (inside) of the heart,* از درون دل, عن A. *It came from the heart,* از دل آمد. *The wish of the heart,* صميم القلب. — *Heart (courage),* نتيجه فواد, دليري, قلبي, جان, تيزدلي, دلاوري. *Belonging to the heart,* خاطر منسوب, دل پيوند. — *By heart,* خاطر نشان. v. *Memory.* — *To recite by heart,* ظاهرا قرائت کردن. *Black at the heart,* سواد القلب A, سويداء القلب A, سويدا A, سيه درون, نقطه سويداي بال. v. *Infamous, treacherous.* — *Hard-hearted,* غليظ القلب A, جان آزار, دل آزار. v. *Cruel.* — *Light-hearted,* خوش خاطر, خوش دل. *Faint-hearted,* بد دل. v. *Timid.* — *Tender-hearted,* نرم دل. v. *Gentle, benevolent.* — *Without a heart,* بي دل. v. *Cowardly; inhuman.* — *Warm-hearted,* دلگرم, صاحب دل, دلير. v. *Brave, friendly.* — *Heart-ach,* دلتنگي, دلفکاري, دلريشي, دلازاري, دلبستگي. v. *Anguish, sorrow.* — *Heart-burnt,* جگرسوز, دلسوخته. *The heart-burn (disease),* جگر فسادي. *Heart-burning (discontent),* کينه A, نا خوشنودي. *Heart-dear, dear-heart,* دل آرام. *Heart-ease,* دلاسايي, دلخوشي. *Heart-easing,* دلاسا. *Heart-felt,* دلگير. *Heart-sick,* دلازار. *Heart-struck,* دلگرفته. v. *Terrified.* — *(infixed in the mind),* درخاطر نشانده. *Heart swelling (resentful),* کينور, کين توز, سينه پر کينه. *Heart-whole,* دل خوش, صافي دل. v. *Cheerful, contented.* — *Heart-wounded,* دلازار, دلريش.

To hearten, دلاسا کردن, دليرکردن. v. *To animate, encourage.*

A HEARTH, *fire-hearth,* آتشدان, اتشلک.

HEARTILY (*sincerely*), بدل, قلباً A, بحقيقت, با نيت صادقت, بالصّدق A, خالصاً A, بي ريا. v. *Cordially.* — (*Eagerly*), ازدل وجان, ازشوق, دليرانه, با رشک, با حميّت, ارزومندانه.

Heartiness (*sincerity*), حقيقت A, صداقت A, بي رياييْ, غيرت A, حميّت A, دليري, شوق A (*ardour*). عدم ريا. رشک.

Heartless, بد دل, اشتردل, بيچاره, بيجان, بي دل. v. *Timid,*

Heartlessness, بد دلي, عدم دليري, بي دلي, اشتردلي. v. *Dejection.*

Hearty (*sincere*), صادق A, اهل صداقت, صاف دل, بي ريا, مخلص A, اهل حقيقت. (*in full health*), خوش, بهبود, تندرست. v. *Healthy, strong, vigorous.*

HEAT, تابش, حرّ A, حرارت A, تاب, گرما, گرمي, سوختگي, افروختگي, افروزش, تالاش, لهاب A, کيل A. (*passion*), خشم, قهر A, غضب A, شووبت A. (*ardour, zeal*), حميّت A, رشک, شوق A, غيرت A. v. *Rage.* — *A heat at a race,* کبت A, شوط A, حضر A, شرف A, تاز, وهله A. *Heats* (*factions, animosity*), بد خواهي A, طغيان A, هنگامه, غلغل, غوغا.

To heat, گرمي دادن, حارّ نمودن, تابدار کردن, گرم کردن. — (*to cause to ferment*), بجوش آوردن, جوش گردانيدن, حميم, محموم کردن. (*to make feverish*), جووش خروش ساختن. (*to enrage*), تاب زدن, ساختن غضوب, حميّت انگيز کردن, ساختن.

Heated (*warmed*), گرم کرده شده, محموم A, محرّ A. (*enraged*), غضوب A, مغضوب A.

HEATH (*plant*), علقات A, علقي A, نخج, کنخج. — *A heath,* وحشت A. — *Heathy,* پر علقي.

A HEATHEN, کافر A, مغ, گور, ملحده A, گبر, بتپرست, مشرک A, کفر A (plur. کفرت, کفّار). *Heathen* (*adj.*), کافر A. — *Heathenish* (*belonging to heathens*), کم ايمان, کم اعتقاد. — *Heathenism,* کفر A, بتپرستي, گورمنسوب, بتپرست پيوند. v. *Paganism.*

To HEAVE (*lift, raise*), رفع کردن, برداريدن, برداشتن,

, تنگ نفس کردن, (*to pant for breath*) . — از زمین برداشتن خیزان و, (*to swell and fall*)—. ضیق النفس شدن , دمابر بودن , بیزار و نفور شدن, (*to feel a tendency to vomit*) , — . افتان شدن منش گشتن . *To heave overboard*, اوبارکردن .

A heave (*lift*), بردار . — (*an effort to vomit*), منش گر .

HEAVEN (*paradise*), بهشت , جنّت ع.—(*sky*), آسمان , میدا , سپهر , گردون , فلک ع , چرخ , سما ع , آسمانه , عجوز ع , اطلس ع , جربا ع , عالم بالا , چرخ برین , جلد ع , کرزبان , برپژ , دیپور , جوّ ع , سقف میدا , سقف ع , کحل ع , اثیر ع , رقیع ع . *The heavens*, سماوات ع , اسمیت , افلاک ع , سموکات ع , سمایا ع , سمایی ع , سموات ع , طرایق ع . *The highest heaven* (*the residence of Omnipotence*), کرسی , فلک الافلاک ع , عالم عظما , الملکوت ع , وثاب الملایکت ع , عالم جبروت , عرش ع . *The nine heavens*, نه طاق , نه ابای علویت . *The eighth heaven*, چرخ ثمانی . *The seventh heaven*, غرفت ع , رقع ع , برقع ع . *The sixth heaven*, چرخ ششم . *The fifth heaven*, چرخ پنجم . *The fourth heaven* (*the region of the sun*), طارم ع , طارم چارم , حقورت ع , برقع ع . *The third heaven*, چرخ سیوم . *The second heaven*, چرخ دوم . *The heaven or sphere of the moon*, فلک القمر ع , چرخ مهر , فلک اطلس , فلک الدّنیا ع . *The starry heavens*, ام النّجوم ع . *The azure vault of heaven*, کنبد لاجورد . *The revolutions of the heavens*, چرخ دوار , گردش آسمان . *Heaven-born*, آسمان پرور , آسمان زاده . *Heaven built*, از پری معمور , ازچین مبنی . *Heaven-directed* (*raised towards the sky*), بسوی فلک برداشته , مسدد ع , مهتدی ع , —(*guided by heaven*). بسوی آسمان . *Heavenward*, با رهنموئی توفیق . *The assistance of heaven*, امداد غیبی .

Heavenly, اسمانی , سماوی ع , چرخی , فلکی , ربّانی ع , آسمان مانند , آسمان منسوب , قدسی . *The heavenly luminaries*. مجادیح السّما ع . *Heavenly* (*excellent*), صاحب , بوجه , اعلا ع , اهل عزّت , فضیلت , بطور مفضل , آسمانی .

HEAVILY (*ponderously*), ثقیلاً ع , با سنگینی , باگرانی , با ثقالت . *Going heavily* (*adj.*), گران سیر , دیر , آهسته رو . *Flying* or *moving heavily*, دیر پرواز . *Raining heavily*, سیّال ع , سیّال باران . — *Heavily* (*with sadness*), غمخورانه , باگرانجانی , با دشخوارانه , بد شواری , با دلتنگی . — (*with difficulty*), دشوارانه , دشخواری .

Heaviness (*ponderousness*), ثقل ع , وزن ع , سنگینی , گرانی , رنج , درد , غم , گرانجانی , ثقالت ع , دلبستگی , دلتنگی , تثقیل ع . v. *Sadness, oppression*. — (*dulness, stupidity*), سرسامی , عدم عقل , حماقت ع , دیرروی , گران سیری , حمق ع . — (*slowness of motion*), گران حرکت , آهستگی , ازمردگی .

Heavy, ثقیل ع (plur. ثقال), وزندار , وزنی , سنگین , گران , مدموم ع , محمول ع , رزین ع , (ثقلا). *Heavy laden*, گران بار , افگار . *A heavy sailing ship*, جهاز گران سیر . *A heavy atmosphere*, ثقیل هوا . — *Meat heavy on the stomach*, طعام نا , غمناک , غمگین , اندوهگین , گرانجان , گوارنده . *Heavy* (*sad*), دلتنگ , ملول ع . v. *Afflicted, sorrowful, dejected*.—(*oppressive*), جان آزار , اهل تعدی , ظلمکار , ظالم ع .—(*drowsy*), مستوسن ع . — (*lazy, slow*), خواب آلود , گریان , سرگران , مانده , سست , هدر ع , مهمل ع , کاهل ع . — (*dull in understanding*), احمق ع , سرسام , خیره سر , نا زیرک , — . غیرمسرّت , بی شادکامی , نا دلخوش , نا شوخ , (*not sprightly*), وزندار . *Heavy money* (*of just weight*),

HEBDOMADAL, هرهفته . v. *Weekly*.—*To hebetate*, &c. v. *To dull, blunt*.

HEBREW, عمراني , عبری , عبراني . *Hebrew writing*, خطّ عمراني .—*A Hebrew* (*Jew*), یهودی , عبران , عمران .

HECTICK, صاحب دقّ , مدقوق ع . — *A hectick fever*, حمای دقّ , تب دق , دقّ ع .

A hector. v. *Braggadocio, bully*.

A HEDGE, زرب ع , منقبت ع , احاطه ع , خاربند , پرده , جفلق ع , دارابزین , درابزون , زریبت ع . v. *Fence*. — *To hedge*. v. *To fence*; also *to shift off*. — *Hedge-born*, بد نژاد .

A hedger, دارابزین گر .

A HEDGE-HOG, خدنگ , شکاسه , انقد ع , خارپشت , چگاشه , جیژو , جیژور , جیزا , سکارون , سکر , سنگه , ریکاسه , عساعس ع .

To heed. v. *To attend, mind, regard*. — *Heed*. v. *Care, attention, caution, observation, notice, regard*.—*Heedful*. v. *Attentive, watchful, careful, cautious*. — *Heedfully*. v. *Attentively*, &c —*Heedfulness*. v. *Vigilance, caution*.—*Heedless*, v. *Incautious, careless*. — *Heedlessness*. v. *Inattention, negligence*.

The HEEL, عقيب ا , عقب ا , پاشته , پاشينه , باشنه , پژول , پوده , كعب ا . عرقوب ا . *The tendon of the heel*, —*Cow heel*, پاچه , پايچه . *A cook who sells cow-heel*, or *the feet of cattle in general*, پايچه فروش . *To follow close at one's heels*, در پاي كسي رفتن . *To lay by the heels*, پاپس ساختن , پاي بند كردن . v. *To fetter.* — *To heel* (*as a ship*), بجانب مايل شدن .

The HEJRA (*Muhammadan era*), هجره ا , الهجره ا , الهجره ا . *The year of the hejra*, سنه هجره , سنت هجره . النبويت

A HEIEER, عجل ا , عجلت ا , ارخت ا .

HEIGH HO! ويل ا , هاي , اوهو , آداه , الله الله .

HEIGHT, رفعت ا , ارتفاع ا , اعتلا ا , بالاي , بلندي , فوق ا , سمو ا , افزنگ , افرنگ , اروند , فرازي , علو ا , ادخ . v. *Elevation, ascent, dignity.* — *The height of glory and magnificence*, ارتفاع فر و شوكت . *Buildings of a conspicuous height*, ابنيت ظاهرت الارتفاع ا . *The height of the tide*, مد ا . *Equal in height*, همسر . *The height* (*full completion*), پرداخت , اسپري , تمامت ا , كمال ا , اتمام ا . — *The height of excellence*, كمال تمام , فضل كامل . *The height of exertion*, جد و جهد تمام . *To throw, thrust*, or *let any thing down from a height*, فرو انداختن , فروشتن , فتاليدن .

To heighten, افرازيدن , افراختن , بلند كردن , برداشتن , برآوردن . v. *To elevate.* — (*to meliorate*), نيكتر نمودن , خوبتر ساختن , بهتر كردن , رفيع كردن , بالاتر ساختن . v. *To improve.*—(*to aggravate*), زياده ساختن , ثقيل نمودن , بدتر كردن . — (*to embellish by decorations*), آرايش نمودن , زينت كردن , زيبا ساختن .

HEINOUS, زبون , معيوب ا , عظيم ا , كبيره , شديد , خشوك , شقي ا , فجر ا , اهل فساد , سخت , شرير ا . v. *Atrocious, wicked.* — *A heinous crime*, گناه كبير . — *Heinously*, ظالمانه , فجرانه , شرآ ا .

Heinousness, شدت ا , زبوني , فساد ا , شرارت ا . v. *Wickedness.*

An HEIR, وارث ا (plur. ورثت), ميراث خور , ميراث گير . *Heir apparent*, ولي عهد . *To nominate an heir to a kingdom*, ولي عهد نمودن . *To appoint an heir*, وارث كردن , توريث , ميراث خور , مورث كردن , ايراث نمودن , ساختن , شدن . *To be heir*, ميراث خوردن , ميراث زدن , ميراثيدن . v. *To inherit.*

An heiress, وارثه ا .

Heirless, لاوارث ا , بي وارث .

Heirship, وراثت ا , ميراث ا .

HELD (participle of *hold*), گرفته , داشته , مقبوض ا , مضبوط ا . — (preterite) *I held*, گرفتم , داشتم . *Thou heldest*, داشتي , گرفتي . *He held*, گرفت , داشت .

HELIOTROPE (*sun-flower*), آفتاب پرست , خور پرست , كاسني , كسني .

HELL, سقر ا , دار البوار ا , دوزخ , جحيم ا , جهنم ا , زرند , حطمه ا , هاويت ا , نهبرت ا (plur. نهابر). *Hell-fire*, آتش جهنم , نار جهنم , نار سقر , آتش دوزخ , غاشيت ا , لظي ا . *The lowest pit of hell*, اصفل السافلين ا , درك اسفل (plur. دركات اسفل), سجين ا . *His mansion is hell*, ماواش جهنم است . *The inhabitants of hell* (*the damned, the infernal powers*), اصحاب ا , دوزخ قرار , اهل جهنم , صحبان دوزخ , النار . *Go to hell*, دوزخ برو . *Confined in hell*, در جهنم محبوس . *A hell hound*, مرد خبيث , اهل جهنم . v. *Villain.* — *The dog of hell* (*cerberus*), سگسار . — *Hellward*, بسوي جهنم .

Hellish, دوزخ قرار , جهنمي , اهل جهنم , دوزخي . — *Hellishly*, v. *Infernally, wickedly.*—*Hellishness*, v. *Wickedness.*

HELLEBORE, خربق ا . *White hellebore*, خربق سپيد . *Black hellebore*, خربق سياه .

HELM (*of a ship*), خله , خلاشه , خله كشتي . *To helm* (or *steer the helm*), خلاش داشتن , خله گرفتن . v. *To conduct, guide.*

A HELMET, *helm*, سرپايان , پراگي , مغفره ا , خود , خوي , بصل ا , بيضت ا , بختاق , پول , ترك , سرپنگ , غفار , دوعص ا . *A texture of iron rings hanging from the back of a helmet*, زره كلاه . *The plume of a helmet*, سرقوج .

HELP, مددكاري , مدد , امداد ا , ياري , معاونت ا , نصرت ا , پشتي , اعانت ا , استعانت ا , عون ا , ياردم . v. *Assistance, succour, support, remedy.*—*Oh! help*, هاي مدد . *By God's help*, با عون الهي , با نصرت الله , با امداد رباني . *To beg for help*, معاونت طلب كردن , استعانت ساختن , استمداد ساختن , اعتضاد كردن . *To call out for help*, فرياد , فرياد و فغان زدن , كردن .

To help, امداد , مدد دادن , نصرت دادن , ياري كردن

,امداد و یاري نمودن ,دست دادن ,دست رس کردن ,کردن معاونت ,عنایت بردن ,دستیارگشتن ,مدد کارشدن ,یاربودن .مساعدت آوردن ,معاضدت ساختن ,مظاهرت کردن ,نمودن v. *To assist, succour, cure, remedy.*

A helper, ناصر ع ,مددکار ,مدد کننده . v. *Assistant.*

Helpful, مدد ,امداد آور ,یار ,پشتي بان ,معاون ع .بخش . v. *Useful, salutary.*

Helpless, غیر امداد ,ستوه ,لاچاره ,بي چار ,بي مدد .بي بهره

Helplessly, بوجه بي چاره .

Helplessness, عدم امداد .

HELTER-SKELTER, ابور جبور ,قرش مرش ,با اخلال .v. *Pell-mell, confusedly.*

A HELVE (*handle of an ax*), دسته تبر ,دسته برت v. *Handle.—To helve*, دسته سزاوار کردن .

HEM (*of a garment*), حاشیه ع ,مغزي ,دوخت کنار ,کفّت ع ,حذل ع ,تیر ,دامن ,کنار ,نگار گرد ,درز ع (plur. کنف). *Hem* (*interjection*), زهي ,آوه ,هي هي ,

To hem (*a garment*), دامن ساختن ,کنارکردن ,کنارد وختن .v. Also *to border, edge, fringe.* — *To hem in*, دایره بستن ,اقتصارساختن ,احاطه کردن . v. *To surround, confine.* — *To cry, hem!* هي هي زدن .

A HEMISPHERE, نصف الارض ع ,نصف الدّایره ع .— *Hemispherical*, نصف دایره دار .

A HEMISTICH, مصراع ع .— *The first part of the first hemistich of a poem*, صدر ع .— *The last part of the hemistich*, عروض ع . v. Also Vol. I. تصریع ع.

HEMLOCK, شیکران ع ,شوکران ع .

A HEMORRHAGE, اسهال خون ,خون جاري ,سیل الدّم ,رعاف ع . v. *Flux.*

Hemorrhoids, بواسیر ع . v. *Emroids.*

HEMP, ابق ع ,کنبت ع ,کنب ,قنّب ع ,کنو ,کند . *Hemp-seed*, شهدانه ,کنبدانه ,کنودانه ,شدانق ع .

Hempen, ازکنو ,کنب منسوب .

A HEN (*domestick*), ماکیان ,دجاجه ع (plur. دجاج). ماکي ,ضعدرت ع (plur. ضعادر) ,بایض ع . v. *Fowl.*—*A hen with chickens, a clucking hen*, کورک .—*A hen-roost*, دجاجه خانه . *Hen-hearted*, v. *Cowardly, dastardly. Hen* (*female bird*), انثي ع ,طیرمادة ,مرغ مادة ,مادة .

HENCE (*from this place*), از ,از این طرف ,از این جا .من هنا ع ,من هناك ع . فیما ع ,این جانب —(*in another place, absent*), غیرحاظر ,غایب ع ,دردیگرجا ,درجاي دیگر —(*for this reason*). من اصل ذلك ع ,براي این .نا موجود (*from this source*), از این مصدر .— *Hence!* (*away! begone!*) برو ,هیه هیه ,هان ازراه ,دور باش .— *Henceforth, henceforward*, من الان ع ,از این پس ,ثانیاً حال ع ,بعد از این .بعد الیوم ع . *Hence* (*from this time*), من بعد ع ,فیما بعد ع از این زمان ,از این وقت .

A HEPTAGON, هفت پهلو ,هفت گوشه .

HER, مسبع ع . v. *She*, and *Persian Grammar.*

A HERALD, چارجي ,منادي ع . v. Also *harbinger, fore-runner.*

HERB, *herbage*, رستني ,نبات ع ,گیاه .—*Green herbage*, نبات تازه ,سبزه ,گیاه اخضر ,خضیمت ع . *Fresh herbage*, شادآب . v. *Grass, pasturage. Ground covered with herbage*, بشرت ع .

Herbaceous, گیاه منسوب ,نباتي ,نبات پیوند .

An herbalist, herborist, نبات دان .

An herb-woman, نبات فروش .

A HERD, سیله ,رمه ,رم ,جماعت ع ,گروه ,گلّه ,صیار ع (plur. صوار ع ,عرجول ع ,عرجله ع ,فسیله ,جول ع ,رعیت ع ,ابالت ع ,خنطولت ع ,صدعات ع ,(اصواره ,صیران ع ,صدیع ع ,فصلت ع ,مواشي . v. *Flock, troop, crowd.*— *Herds of cattle*, اقاطیع بقر . *A herd of camels*, قطار ع . *A herd of elephants*, حلقه ع .

To herd, با یک دیگرجمع کردن ,جلقه کردن ,گروه کردن ,غول غول رفتن ,جماعت نمودن .

A herdsman, گلّه بان .

HERE, هاهنا ع ,هنا ع ,این مکان ,دراینجا ,اینجا .— *Here and there*, پک ,اخول اخول ,من هنا وهنا ع ,اینجا آنجا *To run here and there*, انجا اینجا دویدن . *Here within*, اینجاست . *Here it is*, بهذا الداخلیت ع ,اینجا اندرون *Here I am*, اینکم ,لبیک ع . *Here we are*, اینکیم .—

Here comes Peter, اینک پطرس. *Here comes Paul*, ها A هذا بولس.

HEREABOUTS, در اینجا, عنقریب, اینجا, نزدیک, نزدیک A هنا تقریب.

HEREAFTER (*a future state*), زمان, وقت, آینده A, آینده, عالم, غیب, مستقبل. —(*from this time forward*), از این باز, من الان A, از این جا, پس آنگاه, ازاین پس, بعد از این, ثمّ A, وبعد A, في ما بعد A, اثر ذا A, بعده A, غبّ ذا A. *Never hereafter*, هیچ, هیچ از این باز, هیچ من بعد.

HEREAT, دراین. v. *Hereon.*

HEREBY, من ذلک A, زین میان, زین, ازاین.

HEREDITABLE, لایق, ملکي, ممکن, موروث.

Hereditament, میراث A. تملیک A. v. *Heritage.*

Hereditary, صاحب, میراث منسوب, موروث A, موروثي, تملیکي, ملکي, میراث, مال, میهمن, مان, ملک A, اتلاد A, تملیک A, موروث. v. *Heritage.*—*A hereditary sword*, سیف, ماثور. *By hereditary right, hereditarily*, بطریق, از تملیکیت, ارثانه, میراث.

HEREIN, بهذا A, درین.

HEREOF or *herefrom*, من هذا, ازاین.

HEREON, برین, علي هذا A, لاجل هذا A.

HEREOUT, از این جا.

HEREMETICAL, تنها. v. *Solitary.*

HERESY, خارجت A, بدعت A, رفض A, خروج A, ضلال A, الحاد A, رافضیت A, [illegible]. *A heresiarch*, مبدع A, خارجي, رافضي (plur. روافض), هراطقي (plur. هراطقات), اهل بدعت A (plur. خوارج). *A heretick*, ملحد A (plur. ملاحدت). *Heretical*, مشاحن, صاحب, اهل بدعت, رفض. *Heretically*, بطور مشاحن, بارفض.

HERETO, *hereunto*, تا اینجا, الي ذلک A, باین, بدین.

HERETOFORE, در وقت, پیشین, پیش ازاین, پیشتر, من A, ما تقدّم A, مقدماً A, قبل ازاین, درایام, قدیم, قدماً A, قبلاً A, اوّل A, اوّلا A, سابقانه, سابقاً A, قدیم. *As heretofore*, چنان در وقت, پیشین, کما في الاوّل A, کالاوّل A.

HEREWITH, باین.

HERITABLE, مقدور ارث, قابل, موروث, ممکن, یراث.

Heritage, ورث A, وارث A, میراث A, ارث A, وراثت A, توریث A (plur. مواریث), تراث A, رثت A, ملک A, مخلفات A, مان, ترکت A, میراث. *To leave in heritage*, میراث نمودن. *To take by heritage*, ایراث کردن. v. *To inherit.*

A HERMAPHRODITE, خنثي A, ننگ, نرماده (plur. خناث, خناثي), مخنث A. *Hermaphroditical*, ماده, خنثي منسوب, ننگي, پیوند.

HERMES, هرمیس, هرمس.

Hermetical. v. *Chymical.*

A HERMIT, خلوت, بریت نشین, گوشه نشین, صحرا نشین, اهل صومعت, ابطال A, زاهد A, عبد A, بیابان نشین, نشین, گوشه, حجره A, خلوت خانه, اهل تصوّف. *A hermitage*, کورستان, صومعت A, زاویت A, زاهد خانه. *Hermitess*, دختر شالپوش, زن گوشه نشین. *Hermitical*, صحرا نشین, منسوب. v. Also *solitary.*—*The life a hermit*, انزوا A, زاهدي.

A HERNIA, قروه A, دبه, باد کندي, باد خایه, فتق A. v. *Rupture.*

A HERO (*brave man*), شجاع A, بهادر, دلاور, دلیر, یکه سوار, یک سوار, پهلوان, نجیب A, غازي A, جرّار A, مرد, مبارز A, همام A, بهمن, قهرمان, شهسوار, کنغال A, یانجیک, یامجیک, یالونیک, یل, یال, الب, باسل A, شهاب A. v. *Brave, champion.*—*The hero of the age*, بهمن زمان وتهمن, قهرمان زمان و نریمان دوران, بهادران دوران. *Heroes*, مبارزان, دلاوران, پهلوانان, کمات A, غزات A. *Heroic, heroical*, دلیرانه, مردان, پهلوانانه, غزوي A, کثیر الجهاد A, همامي A. v. *Brave, courageous, magnanimous.*—*A heroic atchievement*, کار همامي, مردي, بهادرانه, دلیرانه, غزا A (plur. غزوات). *Heroically*, مردانه وار, مردانه. *A heroine*, زن دلیرانه.

Heroism, جرات A, پهلواني, شجاعت A, بهادري, دلاوري, دلیري, مردانگي, &c. v. *Bravery.*

A HERON, هوقار, ماهي خوار, کیلان, بوتیمار.

HERPES (*a cutaneous disorder*), ریش, قلاع A, نمل A, دهن

HERS, ازوي , ازاو , ازآن او . *This is her's,* اين ازآن او . — *Herself,* او خود , نفسها A . *An admirer of herself,* اوست خود پرست . *Pleased with herself,* خود پسند . *Mistress of herself (patient),* خود دار . *She adorned her own beautiful face,* ماه روي خودرا آراستن گرد .

A HERSE (*funeral carriage*), جنازه خر پشته دار .

To HESITATE, گمان , پس و پيش كردن , وسواس كردن , دودلي بودن , شبهه داشتن , شك كردن , وهم داشتن , كردد , اقدام و احجام نمودن , در راي خود متردد شدن , تردد نمودن , گرفتار زباني نمودن , درگمان بودن . v. *To doubt.*—(*to stammer*), ردد داشتن , عي نمودن , فافا كردن , خطل كردن . v. *To stutter.*

Hesitation, اقدام و تردد A , پس و پيش , وسواس A , تربيت A , وهم A , دودلي , شك , گمان , شبهه A , احجام , *Doubt, irresolution.*—(*stammering*), ردد , عي A , خطل , تلجلج A , فافا A . *Without hesitation,* بي تمتمه A , زعوم A , بلا شبهه , غير اقدام و احجام , تردد , &c.

Heteroclite. v. *Irregular.*

HETERODOX, غير مومن , نا مسلمان , كافر دين . v. *Heretical.*

HETEROGENEOUS, *heterogeneal,* مخالف A , نا موافق , نا برابر , نا مطابق , نا هموار , بي نسبت , غير انتساب . v. *Dissimilar.*

To HEW, نجر ساختن , تراشيدن , بريدن , رنديدن , رنديده كردن . v. *To cut, fell, plane.* — *A hewer,* رنده گر , تراشنده , نجار A . *A hewer of wood,* هيمه كش . *A hewer of stone,* سنگ تراش . *A hewn stone,* سنگ تراشيده .

A HEXAGON, شش , مسدس A , شش پهلو , شش گوشه , جانب , تسديس . — *Hexagonal, hexangular,* مسدس A , شش جانب دار , &c.

A HEXAPED (*animal with six feet*), شش پا .

HEY! *heydey!* ايا , الله الله A , اها , اهو , هاي . — *A heyday,* v. *Frolic.*

Hiatus. v. *Aperture, gap, breach.*

HIBERNAL, شتوي منسوب .

HICCUP, *hiccough,* هكهك , زروغ , فواق A .—*To hiccup,* زرويدن , زروغ زدن , فواق كردن , هكهك كردن .

HID, *hidden,* مخفي A , نهفته , پنهان شده , پوشيده , مكتتم A , مستور A , نهان شده , رو پوش شده , مختفي A , متابق A , مخبو A . v. *Concealed.*

To hide (*conceal*), پوشيده ساختن , پنهان كردن , پوشيدن , ستر ساختن , واداشتن , شوخيدن , مخفي كردن . (*to conceal one's self, or be concealed*), خودرا پنهان كردن , رو پوش شدن , مستور , خبيدن , تنهيدن , نهفتن , نهان شدن , مخفي شدن , شدن .

A HIDE, جلد (plur. جلود). *A raw hide,* خامسوز , پوست , اداب A . *A hide of fine leather* (*morocco*), كوزكاني , سختيان , *A hide of coarse leather,* كول . v. *Leather, skin.*

HIDEOUS, مكره A , ملعون A , شنيع A , قبيح A , زشت , مهيب A , هايل A , مهول A , مخوف A , هولناك , كريه A , عفرجع A , سهمناك . v. *Ugly, deformed, horrible, dreadful.* — *Hideous in countenance,* قبيح المنظر A , كريه الصورت A , كنابذ A , كنابد A .—*A hideous voice,* دلخراش ادا . *A hideous monster,* شپشت , شبشت , شپست , شبست , بيتاره , عفريت A .

Hideously, مخوفا A , مكروهانه , زشتانه , قبيحانه , &c.

Hideousness, هيبت A , شنيعت A , زشتي قبح A , هولناكي . v. *Ugliness, deformity, frightfulness.*

A HIDER (*one who conceals any thing*), پنهان كننده . — (*one who conceals himself*), خود پنهان , رو پوش كننده . v. *Hide.*

HIGGLEDY-PIGGLEDY, قرش مرش , ابتر A , درهم برهم , ابورجبور . v. *Confusedly.*

To hie, v. *To hasten.* —*To higgle,* v. *To haggle.*

HIGH, عالي A , بلند , فراز , مرتفع A , بالا , شامخ A (plur. شوامخ), اوج , رفيع A , علوي A , برز , زبر , (ابواذخ) , برين , معلا A , امروغ , طامح A , طامي , صعود , صعد A , اكوم A , اسما A , بار , ترا , كيهان , كيهاني . v. *Exalted, elevated; loud.* — *Most High,* حق A , بلند ترين , اعلى A . — *The Most High,* تعالي , خداوند , آزاده , شريف A , *High born,* — *High-minded,* عاليشان , مغرور A , متكبر A , v. *Arrogant, proud.*—*High in price,* گران , گران بها . *A high wall,* شهديوار , ديوار بلند , ارجمند , مايه . *A high wind,* باد تند , تند باد , باد شديد , باد سخت . v. *Wind.* — *A high mountain,* جبل شامخ A . — *On high,* بالا ,

بلند . v. *Above.* — *High-sounding,* جهوري .—*High-spirited,* دلاور , دلير , جان دار . v. *Bold, brave.* — *A high apartment surrounded with windows,* A بسغ . — *Higher,* بالاتر , بلندتر , A ارفع , A اعلي . *Highest,* بلندترين , بالاترين , A ارفع , A اعلي . *Selling to the highest bidder (by auction),* A مزاد .— *The higher lintel of a door* or *gateway,* درگهن . — *High-water,* A مدّ .

HIGHLAND, جبلي , كوهي , كوهستان . v. *Mountainous.* —*A highlander,* باشندهٔ كوهستان , صاحب جبل , اهل كوه .

HIGHLY, بلندانه , A رفيعاً , بطور عليه .—(*in a high degree*), A نهايت , A بشدّت , A غايت , بغايت . v. *Greatly.* — (*proudly*), متكبّرانه , مغروراً , گستاخانه . — (*with esteem*), با التفات , با اعتبار .

Highness (*elevation*), ارتفاع A , رفعت A , برتري , بلندي , A رفع .—(*a royal title*), حضرت A , خداوند , قبلهٔ گاه , A اعلا , عالي جناب , عالي جاه , والا جاه . v. *Exalted in dignity.*

A HIGHWAY, راهٔ كبير , شارع A , شهراه , شاهراه , A عيتا , A نجل , جمپور , جاده , ام الطّريق A , طريق عام , A معبّت , A مسح (plur. مسوح , A اصباح), A نعامت , A موردت , A مطاردت . A عشق . v. *Road, way.* — *A highwayman,* راهدار , راهبان , راه زن , رهزن . v. *Robber.*—*A toll paid for guarding the roads against highwaymen,* راهداري . —*Hilarity.* v. *Gaiety, mirth.*

A HILL, كوه , كه , A جبل , A تلّ (plur. تلال), پشته , A ربيع . v. *Mountain.*—*The top of a hill,* قلّهٔ كوه , قلّهٔ كريوه . *From hill to hill,* كوه بكوه . *A castle* or *building on a hill,* A نعامت .—*A place* or *pass between two hills,* A قلاع , كلات , A قنعت (plur. قنا , قنعان), A نصب (plur. نصاب , نصوب), A لهب , A شعب . v. *Pass, valley.* — *A sand hill,* ريگ , مفاعدت A , قوز A , اهاست A , پشته . — *A hillock,* تپه , A قوعات . — *Hilly,* كوهسار , كهسار , نشيب , فراز و , A اياد , A حدب , پر كوه , كوهي .

A HILT, A قبضه , دسته , A يد . v. *Handle.*—*A sword-hilt,* قبيعت A , دسته , تيغ , قبضهٔ سيف , دستهٔ شمشير . — *The silver hilt of a sword, dagger,* or *knife,* زلنجانه . *A stud* or *knob in a sword hilt,* A عجوز , A كلب .

HIM (*preceded by a preposition or the sign of the genitive case*), او or و . — (*in the oblique case*), اورا . — (*in composition subjoined to a verb or noun*), ش . *For him,* از براي او . *Himself,* او خود , خود , A نفسه . *An admirer of himself,* خود پرست . *Pleased with himself,* خود بين , خود پسند . *Master of himself,* خود دار . *Boasting of himself,* خود فروش . *He himself,* او خود , A بنفسه , A بالذات . *The boy threw himself into the river,* A صبي رمي نفسه في نهر .

A HIND (*female of a stag*), آهو ماده , آهو برد , A غزال . v. *Deer, fawn.* — (*a servant for rustick work*), دهقان , همديهي , رُوستائي , A وليد .— *Hind.* v. *Back, backward.*

HINDER, پسين , A آخر . v. *Posterior.. The hinder part,* آخر , پس . *On the hinder part,* در پس , A من وراء . *The hinder part of the head,* پس گردن . — *Hindermost, hindmost,* آخير A , پسترين . v. *Last.*

To hinder, مزاحمت , معارض شدن , مانع بودن , منع كردن , ممانعت , عايق شدن , تعرّض كردن , مزاحم شدن , كردن , زجر , تعويق ساختن , عوق ساختن , معارضت نمودن , كردن , گردن . v. *To obstruct, prevent.*

Hinderance, A مزاحمت , A ممانعت , A معارضت , A منع , A بركم , كف , زجر A , A سدّ , A مانع , A تعرّض . v. *Impediment, stop.*—*A hinderer,* منع كننده , *&c.*

HINDOO, اهل هند , هندو .

HINDOSTAN, مملكت هند , هندوستان .

A HINGE, A قبضه , جارور , نرماده .

To hinge (*fit with hinges*), با قبضه , جارور نهادن , آراستن .

To HINT (*give a signal*), غمز , رمز كردن , اشاره كردن , علي باب , ايماء ساختن , زدن . —*To hint at* (*mention slightly*), خفّه گفتن , الله كلام كردن . v. *To suggest.*

A hint (*signal*), A ايماء , A غمز , رمز , كنايه A , اشاره A , A خبر . v. *Suggestion, intimation.*

The HIP, A شكلك , A شاكله , شكلا A , الور , سرين , پشت , A زرّ , داغسه A , A جبت . *The hips,* پشت ماره , مازو , پشت مهره , A شواكل . *The hip bone,* A وِرّ , A ورّت , A ورك , اورك A . *The two hip bones,* A المكحلان .

HIP (*dejection of spirits*), دلتنگي . *Hippish, hipped,* دلتنگ . v. *Dejected.*

HIPPOPOTAMUS (*river horse*), فرس البحر A , برنيق A , اسپ ِ نيلاب .

To HIRE (*take on hire*), كرايه كردن , بكرايه گرفتن .—(*rent*), بكرايه دادن , اجاره كردن , استجاره كردن . *To let on hire*, اجاره دادن . *To hire* or *bribe*, التزام كردن .—(*let in farm*), براگنده كردن , رشوت دادن . *To hire one's self*, خودرا التزام كردن . *To hire a stallion*, فحل عسب كردن .

Hire, كرايه , كرا A , التزام A , اجاره A , استجارت A , اجوره A , اجر A . v. *Wages, recompense, reward.—A broker's hire* or *commission*, دلالت A , حلوان A .— *The hire for a stallion* (also *of prostitution*), شبره A , عسب . *On hire*, بكرايه , التزامانه .

Hired, بكرايه گرفته , مكري A , موتجيره A , ملتزم A . *Any thing hired*, كري A .

A hireling, كراجي , كارافزول , اجيره A , كراجي , اجوره دار , عضروط A , عضارط A , عضرط A , مزدور (plur. مزدوران), اسيف A (plur. عضاريط , عضارطت). v. *Mercenary*; also *prostitute*.

A hirer, اجاره دار , كراجي , كرايه دار , كرايه كننده . *A hirer of horses, mules, &c.* كري A . *Horse hirers*, داج A . *A camel hirer*, صفّاط A .

HIS, in Persian is expressed by اش , وي , و , او or ش , preceded by the sign of the genitive case expressed or understood; as *his heart*, دل ِ او . *His sword*, شمشيرش . *His house*, خانه ِ اش . *His head*, سر ِ وي . In Arabic it is denoted by ه subjoined to the preceding word, as *his boy*, فتيه A or فتاه . v. *Grammar*.

To HISS, صفير , صفار زدن , شبليدن , حشت كردن , قرير ساختن , نيح كردن , مكازدن , فح ساختن , كردن . v. Also *to explode*.

A hiss, هشت , صفار A , صفير A , قرير A , فحّ A , نيحه , مكا A , مكو A . *Making a hissing* or *tingling noise in the ear*, هوي . *Hissing* or *whistling as the wind*, هفّ A , هفيف A , نييج A .

Hist! هيا A , ايا A , اي A , باش , خاموش .

A HISTORIAN, *historiographer*, تواريخ , صاحب ِ تاريخ , ناقل ِ احوال , نيرنج , حاكي A , راوي , مورّخ A , نويس . *A faithful historian*, راوي صحيح الخبره A .— *Historians*, اصحاب ِ , روّات , مورخين A , مورخون A , اصحاب ِ روايات , تواريخ . راست گويان ِ خبر , اصحاب ِ قصص . راويان ِ اخبارو حاويان ِ اثار , *The writers of history and collectors of annals*.

Historical, نقل پيوند , حكايت منسوب , تاريخ منسوب .— *Historically*, بطريق ِ , بطور ِ قصه گذار , ازروي حكايت , تاريخ .

History, روايت A , حكايت A , تاريخ A (plur. تواريخ), خبر (pl. اخبار), قصّه گذاري , قصّه A , قضيت A , (pl. قصص) قصّه A , حديث A , مأثر A , (pl. اثار) اثر A , دستان , داستان , نامه , نيرنجات (plur. نيرنج A , فسله , فسانه , فسان , حديثي A , نوا , انگار , مرداش . v. *Story, tale, narration, narrative, relation. One who recites histories*, نيرنج , قصّه خوان . *A true history*, حكايت صحيح الرّوايت A . *Wonderful histories*, اخبار ِ معجز اثار . *A poetical* or *fabulous history*, حكايت A , حمزه , (اساطير plur.) اسطوره A , افسانه , داستان , روايت A , نامه , مثل A . v. *Fable*.

To HIT, لتم ساختن , ضرب كردن , زدن . v. *To strike, beat.—To hit a blow*, ضرب زدن , مشت زدن . *To hit the mark or but*, اصابت كردن , علامت زدن , هدف زدن . *To hit the fancy*, مقبول بودن , پسنديده شدن , خوش آمدن .— v. *To please.—To hit upon*, مصادف كردن , راست افتادن .— *To hit* or *chance luckily*, خوشيدن , بادبار شدن , نكو آمدن , سنوح نمودن . v. *To succeed.—To hit* or *agree in opinion*, يكدل و يكجهد بودن , يك راي شدن . *To hit one in the teeth* (*to upbraid*), ملامت , خبر ِ طعن آميز گفتن , گواره كردن , زدن . v. *To revile, reproach.—To hit off* (*conceive happily*), خيال ِ ظرف نمودن , بالخير پنداشتن .

A hit, كوب , ضرب A , مصادمت A . v. *Blow, stroke. A hit* (*chance*), اتّفاق A .

To HITCH (*move along by jerks*), غريدن , فرسودن . v. Also *to catch*.

HITHER, *hitherward*, تا اينجا , اينجا , اينسو , اين طرف , اخول اخول A , آن سو اين سو . *Hither and thither*, الي هنا A . *To search for hither and thither*, پويان شدن , انجا اينجا جستن . *Hithermost*, براين جانب نزديكترين , ازهمه نزديكتر .

HITHERTO, تا , تا اين زمان , تاهنوز , هنوز , تا حال , الي هذا الان A , الي الان A , اين وقت .

A HIVE (*swarm of bees*), جمع ِ زنبور , خشرم A , غنينه

کندو , تنگ عسل , کندروج , دبر , عسل .—*A bee-hive*, کندروج .—(*honey-comb*). شان . v. Under *bee*; Also *company*.

HO! *hoa!* یا , ایا ا , ایها ا , الا ا .

HOAR. v. *Hoary*.—*Hoar-frost*, قرس ا , اورغ , پژ , پژه , بشک , ارزیز ا , جلید ا . *Covered with hoar frost*, مجلود ا , مصقوعت ا . *Rain freezing into hoar frost*, هجرس ا .

A HOARD, جمع ا , جزانه ا , گنجینه , گنجباد , گنج , پشته ا , انبار ا . v. *Treasure*.—*To hoard*, جمع کردن , در نهادن , گنجباد کردن . v. *To store, lay up*.

HOARINESS, شبیت ا , مشیب ا , شیب ا , پخته موي , اشتعال ا , ژغار , زغار , ذروت ا , اژوع , شعرت ا , رجه ا . v. *Gray-hairs*.

HOARSE, بحّ ا , بحّ , سداگرفته , گلوگرفته , آواز گرفته , اجشر ا . — *The hoarse barking of a dog*, نباح ا . — *Hoarsely*, بحانه , با گرفتگي گلو , گرفتگي آواز , فحوحاء ا . — *Hoarseness*, گرفتگي آواز , بحّت ا , بحوحت ا , تژ , بحّت صوت , کریر ا . *To make a hoarse noise*, ایحاح ساختن , وحوحة کردن . *To grow hoarse*, بحّ شدن , بحوحت گرفتن , گرفتگي آواز داشتن .

HOARY, اشیب ا , مشیب ا , پخته مو , سفید مو (fem. اشیبا), شایب ا , اشهب ا , مجهد ا . v. *White, gray, mouldy. Hoary hairs*. v. *Gray hairs*.

To HOBBLE, لنگیدن , اقزل نمودن . v. *To halt, limp*.

Hobblingly. v. *Awkwardly, unskilfully*.

A HOBBY (*small horse*), مدلي .

A HOBGOBLIN, کیخ , جنّ ا , امّ الصّبیان ا . v. *Elf, fairy, demon*.

A HOBNAIL, میخ .

A HODGE-PODGE, هلیم ا , خلط ا , قرش مرش , مجمع ا . v. *Medley*.

HODIERNAL, امروزینه , امروزي .

A HOE, توشت ا , ترشت ا , کندو , کنند , بیل .

A HOG, خوک , وراز , بدعت ا , گراز , خنزیر ا , خنازیر ا , خنازره ا , بدعت ا . وراز . *Hogs*, *A hog driver or herd*, خوک بان . *Hog's lard*, شحم خنزیر . *Hog's bristles*, هلب ا . *The grunting of hogs*, قبیعت ا , شنه . *A hog's stye*, خنزیري . — *Hoggish*, خنزیري , گراز آسا , خوکي . v. Also *brutal, selfish, clownish*. — *Hoggishly*, بطور خنزیري . v. *Selfishly, greedily*.—*Hoggishness*, کیفیت خاصیت خوک , خنزیر . v Also *selfishness, rusticity, brutality, greediness*.—*A hogshead*. v. *Barrel*.

To HOIST, *hoise*, برداشتن , بلند کردن , افراختن , زوروبدن , برافراشتن , بالا کشیدن . v. *To raise*. *To hoist sail*, بادبان برداشتن .

To HOLD (*contain*), کنجیدن , کنجایش داشتن .—(*possess, keep*), داشتن , تصرّف داشتن . v. *To grasp; seize; retain; possess, enjoy*. *To hold fast*, سخت گرفتن , ضابط کردن , مسک ساختن , تشبث نمودن . *To catch hold of the skirt of another's garment*, تشبّث دامن کردن , دامن گیر شدن , دامن گرفتن . *To hold back*, باز داشتن , وا داشتن , منع کردن . v. *To restrain, check*; also *to hold off*.—*To cause one to hold or grasp*, درانیدن , گرایدن , گیراندن , گیرانیدن . *To hold in* (*a horse, &c.*), منع , ضبط کردن , انجکیدن , انجسکیدن , ساختن . v. *To restrain, stop, check*. *To hold in* (*restrain one's self*), نفس ضبط کردن , خودرا باز داشتن . *To hold forth* (*show*), پیدا ساختن , نمودن . v. *To exhibit*.—(*to harangue*), سخن ران شدن , سخن راندن . *To hold off* (*keep one at a distance*), منع ساختن , دفع کردن , باز داشتن . —(*to procrastinate, delay coming to an agreement*), واپس , واپس انداختن , دیر وا داشتن . *To hold on* (*continue*), مداومت , افکندن , واکشیدن , کشیدن , استمرار کردن , نمودن . v. *To protract*. —(*to proceed, go forward*), پیش رفتن , گذشتن . *To hold out* (*stretch out the hand, &c.*) انگاریدن , دست درازي ساختن . — (*to continue to bear* or *suffer*), بردباري نمودن , تحمّل کشیدن , معروض کردن , (*to offer, propose*), با سامان بودن , صبور شدن . —(*to last*), ماندن , دوام نمودن , عرض نمودن , منوي ساختن . — (*not to yield* or *be subdued*), قایم بودن , غیر مغلوب شدن , نا مقهور شدن , صاحب آزادي بودن . *To hold together*, درهم , واهم پیوند نمودن , پیوسته ساختن , گرفته کردن . —(*to be joined*), دایما , مواصلت بودن , پیوسته شدن . — (*to remain in union*), اتّفاقاً مداومت نمودن , مواصلت شدن . *To hold up* (*raise aloft*), بلند افراز کردن , برافراشتن , برداشتن . — (*to support, sustain*), بردار بودن , برداریدن , برداشتن . —(*to continue fair weather, not to rain*), بي باران شدن , نا پوش هوا بودن . —(*to continue at full speed*), سرعت کردن , زود رفتن , تیز رو شدن . *To hold one's peace*, سکوت نمودن , خاموش بودن . *To hold*

a council, دیوان داشتن , دربار فرمودن . *To hold a conference*, عقد مجلس داشتن .

Hold! (interjection), بس , بگذر , تراک ا , بل ا , بله ا , بهل ا , دا ا or دع , ذر ا .

Hold (imperat.) گیر , بگیر . *Take and hold*, گیردار , دارگیر , گیرودار .

Hold (*grasp*), گرفت , گیر , گرفتگي , قبض ا , قبضت ا .— (*something to be held* or *grasped at*), آویزي , چیزي ممکن گیر . —(*a support*), سند ا , دستگیري , اعتماد ا . — (*the power of seizing*), قوّت گیر , امکان گرفت . — (*a prison*), حصین ا , حبس ا , محبس ا , سجّین ا , سجن ا , هرزوکي , زندان . — (*custody*), گرفتاري , تحبّس ا , زندانگي . — (*power, influence*), قدرت ا , مقدور ا , مقدرت ا , قوّت ا . — (*a lurking place*), کمین , کمینگاه , کمینگه .—(*a strong hold* or *fortress*), حصار ا , حصن ا , قلعه ا , بارو . v. *Fort, castle.* — *The hold of a ship*, بطن کشتي , درون کشتي , جهاز .

A holder, بردار , دار , گیرا , گیر , گیرنده , دارنده . *A great landholder*, زمین دار . *A holder forth*, سخن ران . v. *Declaimer.*

A hold-fast, آویز , جنگل . v. *Hook.*—(*a cramp-iron*), بیني در .

Holding (*part.*) گیران , داران , ماسک ا , ممسّک .— (*in composition*), گیر , گیرا , دار .

A HOLE, سوراخ , ثقب ا , ثلمت ا , سولاخ . v. *Chink, crack.* — *A button-hole*, اخکوزه , اخکور , اخکوجه , اخکوبه , کوژگره , کوژ , جوشک , اخکون , خرب ا , خربت ا . *A round hole*, خرب ا , رخنه , غرور . *A hole in a garment*, مشکات ا , کاف , سوراخ دیوار . *A hole in a wall*, پش . *A key-hole*, اوق ا , بوالع ا . *The top hole of a drain* or *common shore*, غار ا , مغاره ا , کیف ا . v. *Cave.*— *A hole under ground*, نقب ا , ورب ا (plur. اوراب), قصعت ا , قاصعا ا , قاصعت ا (plur. قواصع), عانقا ا . *A scorpion's hole*, سک , کمین عقرب . *A fox's hole*, مکا ا . v. *Den, lurking-place, nest.* — (*anus*), اخجیره , فنتوره ا , فنتوره ا , نقرت ا , کوسرون , فوارت ا .— *The hole in the head of a hatchet, &c. in which the handle is fixed*, زبطانت ا . *Full of holes*, سوراخدار , رخنه دار , ازده , اژده , متعین ا . *To make a hole*, سوراخ کردن , ثقب کردن . v. *To bore, dig.*—*To stop up a hole*, سوراخ سدّ کردن .

HOLILY, با طهارت . مبارکانه , مقدساً ا , با روحانیت ا .

Holiness, طهارت ا , روحانیت ا , پارسائي , پاکي , ولایت ا , خطیرت القدس ا , تقدّس ا , تقدیس ا , قدس ا , قنوت ا , تقوا ا , صفاء ا . v. *Purity, piety, sanctity.*

HOLLA, هیا , آ , ایها ا , اي , ایا ا , یا , الا ا . — *To holla*, بانگ برزدن . v. *To hollow, shout.*

HOLLOW, مجوّف ا , میان خالي , خالي , میان تهي , سندین , سرّا ا , اسرّ ا , جوفا or جوفي ا , اجوف ا , جوف ا , قبور ا , رث . *Made hollow by pressure*, منهزم ا . *Worn hollow*, ناخر ا . — *Hollow* (*insincere*), بي وفا , بي حقیقت , مترنّن , مصوات ا . — *A hollow tooth*, کرو .

A hollow (*cavity*), احتفال ا , کاو , میان کاواک , کاواک , تقویب ا , تجویف ا (plur. تجاویف), قوب ا , غور ا , قلّت ا , نخوري ا , دحل ا , کویز , جوف ا , نقر ا , حفر ا , وجحت ا , اصاد ا , نوف ا , بارکین , لجج ا , وهدت ا (plur. قلات) . *The hollow of the hand*, روي دست . *The hollow of the eye*, قلّت عین , نجاج ا , گواب , غار ا , چشم خانه . *A hollow reed*, قلح ا . *Any thing hollow*, جفّ ا , کاواک , صهري ا , صهارج ا , صهریج ا , صیرنج ا , صهري ا . *Any hollow made by pressure*, هزمت ا . *Any hollow where water collects*, وقب ا , وقر ا . v. *Cave, den, hole, pit*; also *canal, passage.*

To hollow or *make hollow*, ناویدن , کاویدن , میان تهي کردن , لنجیدن , آژدن , تجویف ساختن , ومیدن , احتفار کردن . (*to shout*), آواز دادن , آوازیدن , بانگ برزدن . — *Hollowed*, نقیر ا , آژنده , مجوّف ا , محتفر ا , ناویده , کاویده .

Hollowness, تهي میاني , تجویف ا , جوف ا . v. *A hollow.* —(*insincerity*), ریا کاري ا , ریا ا , رنگ , عدم حقیقت , عدم وفا . v. *Deceit.*

HOLME (*tree*), بلخ , بلاخ , سندیان .

A HOLOCAUST, صعیدت ا (plur. صواعد), وقود ا , محرقت ا .

HOLY, مقدّس ا , مقدوس ا , اهل صفا , پارسا , پاک , قدوس ا , قدس ا , مطهّر ا , مطاهر ا , طاهر ا , روحاني ا . v. *Pure, good, pious, sacred.*

A HOLYDAY, روز عید , روز , یوم الزینت , عید ا .

روز بشارت ، عيد مسرت ، آوازه ، چشن . v. *Festival.* — *Holyday clothes*, نهادگي .

The HOLY GHOST, روح القدس ا ، روح الله ا ، شخص مقدس ، اقنوم ثالث ، تثليث المقدس ، سيوم ثالوث المقدس .

HOMAGE, اطاعت ا ، فرمانبرداري ، اظهار اطاعت ، اظهار اطاعت نمودن . v. *Obeisance.* — *To do homage*, بيعت ا ، بيع ا .

HOME, خانه ، سراي خاص ، سراي ، سرا ، دار ، بيت ا ، وطن ا . v. *House, residence, situation.* — *At home*, در خانه . — *Abroad and at home*, در سفر و حضر . *Driven from house and home*, گم گشته ، دارودیار . *To go home*, درخانه رفتن . *To come home*, درخانه آمدن . *Home-bred*, خانگي ، سياه پرور ، خانه پرورده . *A home-bred slave*, زر خانه زاد ، كوآزاد ، وليد ا ، معلّد ا ، قن ا ، انقس ا . — *A home argument*, دليل اظهر . *Home-felt*, دلگير .

HOMELINESS, روستايي ، خلاف ادب ، عدم آزرم ، عدم نزاكت ، خوريادي . v. *Rudeness, inelegance, rusticity.* — *Homely*, بي آزرم ، غيرادب ، بي نزاكت ، قريه منسوب ، *Homelily*, بطور بي ادب ، بوجه بي نزاكت . اهل خوريادي . *Homely in countenance*, قبيح المنظر ا ، صاحب پيكركريه .

HOME-MADE, *home-spun*, درخانه ساخته ، خانگي . v. Also *homely, coarse.*

A HOMESTAL, *homestead*, خانه ، قرارگاه ، جاي قرار .

HOMEWARD, *homewards*, بسوي خانه ، سوي مكان ، بجانب وطن .

A HOMICIDE, قتّال ا ، مردم كُش ، خوني . v. *Murderer.* — *Homicide*, قتل ، خون ، مردم كشي ، مردم خوني . v. *Murder.* — *Homicidal*, v. *Bloody.*

HOMOGENEAL, *homogeneous* (*of the same kind*), يك مطابق ا ، موافق ا ، يكسان ، يك گونه ، هم جنس ، جنس يگ انداز ، برابر . *To make homogeneous*, تجنيس كردن . — *Homogeneousness*, موافقت ا ، مطابقت ا ، برابري ، يكساني ، تمثيل گونه ، مماثلت جنس .

HOMOLOGOUS, مناسب ا ، منسوب ا ، موافق ا . v. *Congruous, conform.*

A HONE, سنگ اسيان .

HONEST, راست ، راست باز ، ديانت دار ، صالح ا (fem. صالحت) ، معدّل ا ، صافي ا ، صداقتكار ، صادق ا ، پاك ، پارسا ، عادل ا . v. *Upright, just, sincere, chaste.* — *Honestly*, صالحانه ، باصلاح ا ، باصدقا ا ، باعدل ، باپاكي .

Honesty, ديانت داري ، راست بازي ، راستي ، ديانت ا ، عدل ا ، اخلاص ا ، ساماني ، صداقتكاري ، صدق ا ، صلاح ا . v. *Virtue, justice, truth, purity.*

HONIED (*covered with honey*), با عسل پوشيده ، شهد آميز . v. *Sweet, luscious.*

Honey, شهد ، عسل ا (plur. عسول ، عسلان ، عسل) ، ظلّي ، سنوت ا ، طرم ا ، طريم ا ، نوش ، ضيح ا ، انگبين ، لواص ا ، ابليم ا ، ضحك ا ، شوب ا ، سلوا ا ، ظيان ا ، سحران ا ، ذوب ا . *A little honey*, عسلت . *Purified honey*, طرم فايق ، شهد صاف ، عسل مصفّا ، عسل رواك . *Honey or sugar from dates*, دوشاب ا ، دبس . *Honey in the comb* (*or a bee-hive*), گوارة ، شكر شان ، شكر شاد ، شكر سان ، كوارت ، سحران ا ، شان ، شغان ، شهلات . — *A honey-comb*, شان ، *The flowing of honey from the comb*, ا طرم . *Mixed with honey*, شهد آميز . *Rose-honey* (*conserve of roses*), گلنگبين ، كالبد معسّل ، جلنجبين ، گل انگبين . *Preserved in honey*, يارانه . *Honey easy of digestion*, انگبين شيرين گوار . *Cells in a honey-comb*, غنينه .

HONORARY, عزّو ، مكرمت ساز ، عزّت بخش ، فاخرد ا ، وقار آور .

Honour, عزّ ا ، عزّت ا ، اعزاز ا ، حرمت ا ، آبرو ، شرفت ا ، شرف ا ، بزرگواري ، جلال ا ، عزّ و وقار ، مكرمت ا ، افتخار ا ، اورنگ ، اورند ، كرم ا ، ارج ا ، شريفيت ا ، فجر ا ، فخر ا ، عهد ا ، رفعت ا ، سان . v. *Dignity, glory.* — (*magnanimity*), غيرت ا ، مردانگي ، دلاوري ، دليري ، پرهيز ، طهارت ا ، پاكي ، عصمت ا ، جوانمردي . — (*chastity*), احترام ا ، حرمت ا ، عفّت ا . — (*reverence*), زهد ا ، خلوص و عبوديت ا ، شكوه ، اعزاز ا ، اعتبار ا ، تكريم ا ، رعايت ا ، تعظيم ا ، حشمت ا ، هيبت ا ، آذرم or آزرم ، التفات ا . v. *Respect, veneration.* — (*reputation, good name*), ناموس ا (plur. نواميس) ، ناموري ، نيك نامي ، نام ، ننگ ، ذكر جميل ، اشتهار ا ، شهرت ا . v. *Fame, renown.* — *To defend one's honour*, حفظ نام و ننگ كردن . *Held in honour*, صاحب عزّت ، واجب التكريم ا ، مكرّم ا . v. *Honourable, honoured.* — *With great honour and extraordinary magnificence*, با مزيد اعزاز و اكرام تعظيم . *Void of honour*, غير اعتبار ، بي ننگ ، بي حرمت .

tation, تکریمت ع , نبردت ع , بي ناموس و ننگ .—*Honours*, اعراض ع .

To honour, حرمت دادن , تکریم ساختن , تعظیم کردن , تبجیل ساختن , احترام نمودن , اکرام کردن , عزّت نمودن آزرم , کرامیدن , رعایت و التفات نمودن , تشریف کردن تفخیم , اعظام ساختن , توقیر نمودن , اعزاز کردن , داشتن نمودن . v. *To dignify, reverence.*

Honourable, آبرودار , اهل حرمت , صاحب عزّت , صاحب رعایت , اهل رعایت , معتبر ع , محترم ع , معزز ع , نامور , لازم التعظیم ع , واجب الرعایت ع , کریم ع , کرامي , اعتبار , خطیر ع , قرین عزّت , قرین عزّت و التفات , با احترام نجیب ع .

Honourableness, کرم ع , کرامت ع , جلال ع , رفعت ع . v. *Honour, eminence, magnificence, generosity.*

Honourably, کریمانه , با کرم , از آبرو , ازحرمت , &c. , با اعزاز و اکرام , بي عیب , با احترام , با اعتبار , با عزّت , با بلند همّت . v. *Magnanimously, reputably.*

Honoured, ممنکرم ع , مکرّم ع , مفخّم ع , معظّم ع , معزز ع , مرجّب ع , موقّر ع , مقروم ع , مرفوع ع , محسّب ع , قرین التفات , مرجوب ع .

An honourer, رعایت بخش , التفات نما , التفات کننده , معزّ ع , مکرام ع , اعتبارکننده .

A HOOD, کلاه , سراغوچ , سرانداز . v. *Veil, cap.* — *To hood* or *hoodwink the eyes*, عین کورساختن , چشم بند کردن , عین پوشا نمودن , چشم پوشیدن . v. *To cover;* also *to deceive.*

HOOF, سم , حافر ع (plur. حوافر), نعل ع , سنب ع , مخلب ع . — *A cloven hoof*, ظلف ع (plur. اظلاف, ظلوف), وقاح ع , اسب , مرما ع , زلم ع . *The fore part of a bullock's hoof*, سنبک ع . *The hoof of a camel or sheep*, فرنس . — *The hoof of a camel or elephant*, رحي ع . *The hoof of a camel or ostrich*, خفّ ع . *The interior part of the hoof*, حصن ع . *A broad flat hoof*, فرشاح . *Having a broad solid hoof*, منعل ع , مصرور ع , رحا ع , ارّح ع , صموح ع , لکّام ع . — *Hoof-bound*, *An instrument for cutting the hoofs of cattle*, سمتراش .

A HOOK, قلاب ع , قلابه ع , قولاب ع , خطّاف ع (plur. خطاطیف), کندو , کندوج . *An iron hook*, قلاب آهنین . — *A fish-hook*, نشبیل ع , تشبیل , شصت , شست . — شص ع . *A hook on which meat is hung*, آویزه , گوشت آویز , کچه . *A hook for taking meat out of a pot*, گوشت اهنج , چنگاله . *A tenter-hook*, کلّاب ع . *A reaping hook*, نشل , نشبیل , میخ . *A vine-dresser's hook*, داس رز , داسکاله , منجل ع , مجزّ ع , داسه , داس , داس درو . *A pruning-hook*, دستکاله . *A weeding-hook*, داسکاله , ترشت , کلند , کلندره , داسکاله . *A sheep-hook*, چوبان عصا , باهو , پاهو , پاژه , پا شو . *A hook for drawing ice from rivers*, کبج , کچ . *A hook used in driving elephants*, کجک . *A hook for drawing bread from ovens*, غرنج . *A baited hook for catching wild beasts*, عودفه ع , عودق ع . *A machine with hooks for catching hold of any thing under water*, چهیوز , چاه یوز , عودق ع . *A hook for hanging any thing to a saddle*, کلب ع . *Strongly* or *firmly hooked*, سخت آویز . *By hook or crook*, بهرحال . v. *Any how.*

To hook (*catch* or *draw with a hook*), با قلاب , با قلابه گرفتن , کشیدن . *To hook* or *join together*, پیوستن , مقرون ساختن , کمین , گرفتارکردن , دردام گرفتن , — (*to intrap*), پیوسته کردن . دولاب نمودن , محل بستن , درکمند ساختن , کردن .

Hooked (*catched with a hook*), قلابه گرفته . — (*suspended by a hook*), از قلاب کشیده . — (*drawn with a hook*), آونخته . — (*fastened with a hook*), با کندو بسته . — (*joined*), پیوسته , پیچیده , مایل ع , کج , کژ , — (*curvated*), مقرون ع . v. *Bent.* — *The hooked talons of eagles.* پنجه عقاب . *The hooked claws of wild beasts*, مخاطیف ع . *Having hooked talons*, قعنبت ع . *A hooked* or *Roman nose*, قعنب ع , شرف ع . *The hooked beak of a hawk, or other bird of prey*, پوز .

A HOOP. v. *Ring, circle.* — (*of a barrel, &c.*), چنبر , کناوگیر , آهنچه , آهنج .—*A hoop used by women to extend their petticoats*, عظمت ع (plur. اعظامت). *A hoop made of an osier twig*, حلقه قندرق .

To hoop (*a barrel*), با چنبرگرد کردن , آهنج گرداگرد کردن . v. *To encircle.*—*A hooper*, چنبرجي . v. *Cooper.*

The HOOPING-COUGH, جارزه , سعال ساعل .

To HOOP or *hoot*, بانگ برزدن , غل کردن , شورکردن , غریو کردن , شماته ساختن , تندیدن , آواز کردن . v. *To shout.* — *To hoot as an owl*, جاویدن . *To hoot* (*drive with noise and shouts*), با شماته و آواز راندن . *A hoot*, غل , آواز , تالاش , تالاج , شماته ع , شور , بانگ . v. *Clamour.*

A HOP, فغند , قفزي , رقص , بو , تک . v. *Skip, jump. A hop or place for a dance,* رقص خانه . *The hop (plant),* ازبغ .

To hop (skip), قفزي نمودن , رقص کردن . *To hop (as a bird),* تکیدن , تک کردن . *To hop on one foot,* بر یک پا جست کردن . v. Also *to halt, limp.—To hop or put hops in beer,* ازبغ با جعت آمیز کردن .

HOPE, امید , امیدواري , امیذ , توقّع A , امل A (plur. امال), املت A , رجا A , رجوت A , مول , مولش , طلو A , طلا A , پدوش , توقّف A , پدوس , تنظّر , انتظار A , فواق A , پرند , طلوان A . v. پرند , اند , بوّا A , بوي , بو , پلوس , *Expectation, desire, confidence.—A place of hope,* امیدگاه .— *The forlorn hope,* پیش افتاد . v. *Forlorn.— To lose hope,* نومیذ بودن , نا امید شدن . *To give hope,* امیدوار کردن , امید دادن , تعجیل ساختن . *To cut off,* or *blast one's hopes,* حرمان ساختن , امید قطع کردن .

To hope, در امید بودن , امید داشتن , امیدوار شدن , متر قّب شدن , پایداري کردن , چشم داشتن , امل گرفتن , امیدوارم . . . *I hope that* . . . v. *To expect.*— پیوسیدن , پاییدن , که . *To hope for a remedy,* امیدوار چاره شدن .

Hoped, A مامول , A مرجو .

Hopeful, متر جّي A , راجي A , مومّک A , متوقّع A , امیدوار , A متمنّي . v. Also *promising.* — *Hopefully,* از امیدوارانه , — *Hopefulness,* امیدواري . با امید , مومّلا A , امید واري , (*probability of success*), اختمال عاقبت خیر .

Hopeless (*having no hope*), بي توقع A , بي , نا امید , نا خیر (*promising nothing good*), غیر امل , نومید , امیذ عاقبت نما .

A hoper. اهل رجا , املدار , صاحب امید , امید کننده .

Hoping (*part. and adj.*), امید نما , متوقّع A , مومّل A . v. *Hopeful.—Hopingly,* با امید . v. *Hopefully.*

HOPPER (*of a mill*), دلو , بي مند .

HORAL, *horary,* ساعت منسوب , وقت پیوند .

A HORDE, اوردي , اوردو . v. *Tribe.*

HORIZON, افق A (plur. افاق), کناره آسمان , خافق . — *The two horizons* (*the east and west*), A خافقان , A خافقین .—*To set below the horizon,* بمنگیدن . *A cloud obscuring the horizon,* A عرض .—*Horizontal,* A افاقي , بخافق , برابر افق , مساوي . *Horizontally,* درطریق مساوي .

A HORN, شاخ , A قرن (plur. قرون), سرو , قرنت A , مدریت A , مدرات A , مدري A , اسحم A , قتل A , سرون (plur. مداري), روق A , مبغ , سبغ , شبغ , (plur. رواق).— *Two-horned,* دو شاخه , A ذوالقرنین . — *The vein of a horn,* A دلعت . *To butt with the horns,* سرو زدن , شاخ زدن , نطح نمودن , نطاح کردن . *Butting one another with their horns,* A معتکل , یک دیگررا شاخ زدن . *Butted or killed by the horns of a bull, ram, &c.* A منطوح , A نطیح . *A cup made in the shape of a horn,* شاخ . *Any thing of gold* or *silver made in the shape of a horn,* خشوک . *The horn of the moon,* نوک . *The horns of a bow,* کمان , گوشه , A ذرو , A سیت . — *A horn* (*musical instrument*), کرناي , برق , بورو , A قشع . v. *Trumpet.* — *To sound a horn,* نفخ صور کردن . — *An ink-horn,* A دوات , A دویت , A نون , A محبرت , A محبر .

Horned, سرو دار , صاحب القرن A , شاخ دار .

Horny (*made of horn*), شاخي , از قرن ساخته .— (*belonging to horn*), شاخ منسوب . v. Also *callous.*

A HORNET, خرگیز , زنبور .

An HOROLOGE, A ساعت , تشته .

HOROSCOPE, (*configuration of planets at the hour of birth*), برج طالع , (plur. طوالع) طالع A , ستاره , آختر , کمي , روز , بخت , کتخداي , زایچه .

HORRIBLE, هولناک , هیبت ناک , مخوف A , مکروه A , ترسناک , سهمناک , مهیب A , مهوّل A , هایل A . v. *Dreadful, terrible, frightful.*

Horribleness, وحشت A , هیبتواري , هولناکي . v. *Dreadfulness.*

Horribly, هیبانه , باوحشت , مخوفانه , ازهولناک , با کراهت .

Horrid, A شنیع , زشت , قبیح A , مستکره A , مکروه A . v. *Horrible, hideous, enormous.* — *Horridness,* A قبح , A اخلاف , A فسود , A شنیعت . v *Hideousness.*—(*enormity*),

Horrifick, کراهت کنا , نفرت ساز , دلگیر . v. *Horrible.*

Horrour, A عبرت , A خطره , A هول , A هیبت ,

برگستوان, (plur. تجفاف) A. *To arm a horse,* اسپ تجفیف کردن. *A horse curvetting when touched by the spur,* جیاش. *The neighing of a horse,* A جلبدت. *A herd of horses,* هرگله, کود باره. *To mount* or *ride on horseback,* سوار شدن, برنشستن. v. *Horseback.* — *To alight from a horse,* ازاسپ نازل شدن, ازاسپ فرود آمدن. — *A galloping horse,* اسپ راکض. *To put a horse to full speed,* اسپ اعدا کردن. v. *To gallop, run a race.*—*To drive a horse,* اسپ راندن.—*To break* or *exercise a horse,* سلاخور شدن, اسپ صنع بساختن, اسپ فرجام کردن, اسپ رام کردن, تنبیس ساختن, اسپ جولان کردن. *To dress* or *curry a horse,* اسپ تیمار کردن, فرهختن. *To clip the mane of a horse,* یخشانیدن, یخشودن, فرس حسّ ساختن. *To comb the mane of a horse,* عرافت کردن. *The mane of a horse,* یال. v. *Mane.*—*The master of the horse,* امیر اخور, سردار سواران, مراخور. *A groom who leads horses of state,* یدکجي. *To champ the bit* (*as a horse*), الک وشغدار جنبب A. *To kick* (*as a horse*), لگد زدن, نفح نمودن.—*Horse* (*cavalry*), خیول A, اخیال A, خیل A, سپاه سوار, A رکوب. *A great body of horse,* A ملحا. *A troop of horse,* A بیمت, A بیم. *A troop of about twelve horse,* A رکب, کود بار, A رساله. *A smaller troop,* A رکبت. *Horse and foot,* سوار و پیاده.—*A wooden horse* (*an instrument of torture*), تخته جامه. *A set of horses* (*for a carriage, &c.*), A طوله. *The fetlock of a horse,* A ثنت. *The jugular vein of a horse, where they bleed him,* A ودج.

To horse (*mount a horse*), کسي را براسپ راکب کردن.—(*to carry one upon the back*), کسي را بر پشت کردن. (*to ride*), راکب شدن, سوار شدن. v. *Horseback.*—(*to cover a mare*), کشني کردن. v. Under *cover.*

HORSEBACK, *mounted on horseback,* برنشسته, A راکب. *To mount* or *ride on horseback,* سوار شدن, راکبا ذهاب ساختن, راکب کردن, راکب بودن, سوار رفتن, بفرس رفتن, فارس شدن, برنشستن. v. *To ride.*

A HORSE-BOAT, اسپ معبري.

A HORSE-BOY, غلام اخور.

A HORSE-BREAKER, سلاخور, سوار کار, چابک سوار. *The art of breaking horses,* چابک سواري, سلاح شور, A رایض. *A horse colt,* A کرّج. v. *Colt.*

نفرت و وحشت, نفرت A, نفرین A, فراشا, وحشت A, کراهت A, قشعریرت A. v. Also *dreariness, gloom.*—*The horrour* or *shuddering of an ague fit,* A نفض, لرزه, A وزغ. v. *Fever.*—*To conceive horrour,* نفرت, منفور شدن. v. *To abhor.*—*To be seized with horrour,* استکراه کردن, اکراه یافتن, داشتن, رمیدن, فراشیدن. نفرت گرفتن. *Horrour-struck,* رمیده, A مقشعر. *Held in horrour,* A مکروه, منفور A.

A HORSE, اسپ, فرس A (plur. افراس, افراس), مرکب A, عجوز A, سنب A (plur. سنوب), اُمّ سوید, سما A, (اعطا, عطایا, plur. عطي) A عطیت. *A blood horse, a horse of noble pedigree,* اسپ نجیب, اسپ اصیل, بداوي اسب, رهوار, باره, توسن, سمند, بداوي اسب. *A roan or sorrel horse,* رخش. *A horse spotted like a leopard,* اسپ پلنگ رنگ. *A piebald horse,* ابرق, ابرش. *A partridge coloured horse,* چوغري. *A gray or white horse,* خنک, اسپ سنجاب, شولنگ, جرمه فرس خنک. *A bay horse,* سرخیزد, کمیذ, A کمیت. v. Under *bay.* — *An Arabian horse,* بداوي اسب, اسپ تازي, اسپ عرب. *A Persian horse,* اسپ فارسي. *A Turkish horse,* اسپ ترکي. *A barb horse,* اسپ بربریه, اسپ مغربي. *A draught* or *baggage-horse,* اسپ پالان کش, اسپ بارکش, هجین A.—*A fleet horse,* بالاد, ماغجي, بارگیر, بارکي, اسپ پلنگ رفتار, سمند براق رفتار, اسپ شبرو, باد عنان, خنک رهوار, اسپ چابک, پمکاو, دیو باد, فرس چالاک, فرس لهیم, اسپ لهم, شیظمي, شیداخ, شیدخ, اسپ سکب, اسپ رخش, اسپ طیار, اسپ یدک, نزیج, اسپ یدک, ازخ, اسپ نجیب, فرس مجنّب, اسپ مجنوب, اسپ اصل. *An unbroke, restive,* or *unmanageable horse,* بد سوار, اسپ نا فرجام, بدرام, توسن, اسپ سرکش, اسپ شماس, خالغ A, هیدخ. *A well broke, gentle going horse,* شبشب, رهوار, اسپ نرم رو. *A saddle-horse,* رکوب A, پالان, فرس رکاب, اسپ سواري. *A stumbling horse,* سگرفند. *A lame horse,* اسپ لنگ. *A stone horse,* اسپ کراض, ایعر, بد سوار. v. *Stallion;* also *gelding.*—*A post-horse,* پامجیک, یامه, یام. *Post horses,* also *relays of horses,* A خیل البرید. *A place where they furnish post horses,* منزل خانه. v. *Post.* — *Fleet as a horse,* اسپ تک. *The trappings* or *clothes of a horse,* پرکستان, برّاز, جناغ, رخت اسپ. *A horse collar,* بربند. *Horse harness,* A طرف. v. *Harness.* — *Horse armour,* شقه بند,

A HORSE-DEALER, اسپ فروش, سوداگر اسپان, فرس فروش. *Horse-courser*, جانباز.

The HORSE EMMET (*a large winged ant*), ا رمّت (plur. ارمام, رمم).

HORSEFLESH, گوشت اسپ.

A HORSE FLY, نعرت ا, خرمگس, اسپ مگس, خرپشه, یخمور ه.

HORSE GUARDS, ا متفرّقت, اسپ موکب.

HORSE HAIR, ا هلب.

A HORSE LAUGH, ا قهقهه.

A HORSE LEACH, ا علق, ا علقت. v. Also *farrier.*

A HORSE LITTER (*for travelling*), تخت روان.

A HORSEMAN, سوار, سواره, ا فارس, ا راکب. — (*good rider*), شهسوار. *One horseman* (also *a knight* or *hero*), یکه سوار, یکسوار. v. *Cavalier.* — *Horsemanship*, سواري, سلاح شوري, سوارکاري, شهسواري. — *Horsemen*, سواران, ا خیول, ا خیل, فرسان. v. *Equestrian.*

HORSE-MEAT, ا علف. v. *Hay, grass, bean.*

A HORSE-MILL, اسیاب بارگیر.

A HORSE POND, ابگیر آسپ, ا غدیر. v. *Pond.*

A HORSE-RACE, اسپ دوري, تاز, ا شرف, حضر, ا شوط (plur. اشواط). v. *Course, race, race-ground.* — *A wager at a horse-race*, ا قرع. v. *Wager, bet.*

A HORSE SHOE, ا نعل, نعل اسپ. *The nail of a horse-shoe*, ا ستام. *Sparks of fire struck by a horse's shoe*, ا حباحب.

A HORSE-STEALER, اسپ دزد.

A HORSEWAY, شاهراه. v. *Highway.*

HOSE, موزه, ا جورب. *A kind of hose worn over boots* (*to keep them clean*), سرموزه. v. Also *breeches.*—*A hosier*, جورب گر.

HOSPITABLE, سیاح, غریب نواز, مهمان پرور, مهماندار, ا مطعام, مسافر نواز, صاحب ضیافت, اهل مدارا, دوست. *The hospitable cup* (*with which strangers are presented*), ا مقرات, جام مقرات. *A hospitable man*, میزبان, مهماندار, صاحب ضیافت, ا مضیف. — *Hospitably*, مهمانداراته, با ا, بامیزباني, مطعاماً ا, با مهماندارى, از مهمانداري, صیافت.

An HOSPITAL (*for the sick*), بیمارخانه, تیمارخانه, هروانه, دار شفا, دار الشّفاء ا, دار المرض ا. (*a public building for the reception of the poor and travellers*), ا عمارت, خانقاه, پول, کروانسراي, مبسوط السّماط. v. *Caravansera, inn, hostel.*

Hospitality, غریب پروري, مهمان پروري, مهماندارى, مهماني, مسافرت ا, میزباني گستري, میزباني, ضیافت ا, نوید ا, نزل ا, توفیق ا, مدارا ا.

An hospitaller, مهماندار. v. *Host.* — *The knights Hospitallers* (*or knights of Malta*), الاسبتار.

A HOST (*landlord*), میزبان, صاحب ضیافت, مهماندار. — (*of a tavern, &c.*), کدیور, کدینه, هیله, کتخدا, مضیف ا. v. Also *army, multitude.* پیر مغان.

A HOSTAGE, یرغمال, ا کفیل. *To give a hostage*, کفیل دادن.

HOSTEL or *hôtel*, سپنج, کاروانسراي, سراي, خان, پول, مصطبت ا, رباط ا, منزل ا, مهمانسرا, مهمانخانه. —*A maître d'hôtel*, خانسمان, خرج بردار.

A HOSTESS, ا کدبانو, کذبانو, کذبا, کدبا, ام المنزل.

HOSTILE, ا مخالف. v. *Adverse.* دشمن, حربي. *A hostile excursion*, هجوم حربي, عدو متعلق, منسوب. *Hostile troops*, کروه دشمن. *Hostile manner*, دشمني حملت, ترک تاز. *In a hostile manner*, ا حربا, دشمن آسا.

Hostility, دشمني, ا عداوت, ا خصومت, ا مخالفت, تناکر ا, ا ابلت, ا معادات, ا عدوان, ا حرب, جنگ, ا تناقظ, ا تناکث.

To commit hostilities, عداوت کردن, شقاوت, جنگ کردن, آتصال مقت کردن, اهانت نمودن, ساختن.

A HOSTLER, اهل اصطبل, اهل آخور, سایس. v. *Groom.*

HOT, حریر ا, محرّ ا, حارّ, حرّ ا, تابدار, گرم, دفي ا, صایف ا, صاف ا, وازیخ ا, حمي ا, سوزنده, آب حار, محرور ا, امج ا, سخون ا. v. *Warm.* — *Hot water*, فاتور ا, تابدار, آب گرم, حمیم ا. *Water somewhat hot*, گرمابه, گرمایه, خلیش, فاتر ا. *A hot bath*, حمیت (plur. حمامات), حمّت ا, حمّام ا. (*Hot vehe-*

محرور ع , دژاگاه , گرم , آتشي , تيز , (*mad, furious*), حارّ ع . v. *Fierce, vehement, violent, eager, keen, precipitate.* — (*lascivious*), صاحب شهوت , شوخ . (*acrid*), تيز , حريف ع . *A hot-house*, كاشانه . *A hot day*, حمّت ع , نهار گرم . *A very hot place*, گرمگاه ع , جاحم . *Hot bread*, انبجاني , نان گرمه , گرمه . *Somewhat hot*, نيم گرم , معتدل ع . *Hot words*, الفاظ تابدار . *In hot blood*, با تيز , با گرما . *A hot wind*, عجوز ع . *Hot winds*, بروارح . غضبانه , مزاج — .

Hot-brained, hot-headed, تيزمزاج , گستاخ , بي انديشه , بي تدبير , گمراه , متهور ع . v. *Rash, violent, passionate.*

To be hot, گرم شدن .

A hot-house, تابخانه , كاشانه , گرم خانه . v. Also *bagnio.*

Hotly, گرمانه , محرّاً ع . (*violently*), بشدّت , با گرمي , شوخانه , جبراً ع . (*lewdly*), حربانه , با تهور , ضرباً ع , قهرانه , با شهوت .

Hotness, گرمي , گرما , حرارت ع . v. *Heat, fury.*

Hotch-potch, v. *Hodge-podge, farrago.*

A HOVEL, كيخان , خرگاه , كاخ , بارانگير , توارة ع . خصّ ع . v. *Cottage, hut, shed.*

To HOVER (*over head, as a bird, &c.*), تفرّش كردن , شك و شبهه , درگمان استادن (*to hesitate*), بسر آويز شدن داشتن .

The HOUGH, الور ع , داغصت . — *To hough*, داغصت قطع كردن . — *Houlet*, v. *Owl.* — *Hoult*, v. *Wood.*

A HOUND, سگ شكار , صيود ع . v. *Dog.*

An HOUR, ساعت ع , باژيره , بازيره , مطوت ع , ان ع , دهل ع , فرسخ ع , توّت ع , سهوا ع , فنّت ع , فينت ع , دم . *From hour to hour*, ساعت بساعت . *In a happy hour*, بوقت سعيدت , درساعت مسعودت . *Every hour* (*hourly*), ساعت بساعت , هرساعت . *An hour-glass*, شيشه ساعت , رمل ساعتي .

A HOUSE, خانه , حويلي , بيت ع (plur. بيوت), دار ع , كاشانه , منزل ع , وثاق ع , مسكن ع , مكان ع , سراي , سرا . v. *Habitation, home, building, edifice, structure.*— (*descendents from one ancestor*), خاندان , خانواده , خانمان , نسل ع , آل ع , ملن , دودمان , تبار , اصل ع . v. *Family, race.* — *A winter-house*, كاشان , كاشانه , شبستان . *A summer, country, or garden house*, باغ خانه , بادخون , ايوان , كنج , آفتابخانه , تزر ع , بادگير , مصيف ع . *A royal house*, بيت سراي پادشاه , محل ع , بارگاه , درگاه , دولت خانه , شهريار ع , دارالملك ع . v. *Palace.* — *A banquetting-house*, دارالضيافت ع . *A house built or roofed with reeds or straw*, خانه لبان , خانه ني , كزوني . v. *Hovel.* — *The inner part of a house*, جوّ ع , خيري , سراي خاص . *The space within the walls of a house*, خيري . — *The master of the house*, كدخدا , هيله , صاحب خانه . *A court before a house*, پيشگاه . v. Under *court.* — *The top* or *roof of a house*, اسمانه , كزوني . v. *Roof.* — *A building, window, gallery, &c. on the top of a house, for the benefit of air or prospect*, بالاخانه , بادخور , بسغ , سرطاق , بادهنج . v. *Battlements, balcony, cupola.* — *Pleasant houses*, منازل فراغ . *A toll house*, جزيت خانه . v. *custom house.* — *A store-house*, انبار خانه , شونه ع , مقلدت ع . v. *Magazine, warehouse.* — *A counting-house*, بيت , ادب خانه , دفتر خانه . *A house of office*, آبريز , دارالفراغ ع , ماء . v. *Privy.* — *A work-house*, (*workshop*), دكان ع , دكان p . — (*shop*), پيشه گاه , دستگاه , كارخانه . *A house of correction*, زندان . v. *Prison.* — *A coffee-house*, مجبزت ع , قهوه خانه . *A bake-house*, تنورستان , تنورخانه , مجبزت ع . *A milk-house*, شيرخانه , ملبن ع . *The side of a house*, پيغوله . *The middle, square* or *court of a house*, ميان سرا , ميان سراي . v. *Court.* — *The house of the sun* (*in astronomy*), خانه افتاب . *The house or station of a planet*, برج ع , منزل ع , برج كوكب . v. *Constellation*, and قمر, Vol. I. — *The house of God*, خانه خدا , بيت , بيت الحرام ع , معمور . *The house of delight* (*heaven*), دارالبوار ع . *The house of pride and wretchedness* (*this world*), دار غرور و محنت . *The house of perdition* (*hell*), دارالبوار . v. Vol. I. دار , بيت . *A religious house*, خانقاه , دير . v. *Abbey, monastery.* — *A pent-house*, طاقيت ع , قفع ع . — *A ruinous or empty house*, خانه خراب , دار خاوي , شوليده .

To house (*harbour*), درخانه پناه دادن , پناهگاه نمودن , مخلص دادن . (*to take shelter*), درخانه پناه گرفتن , مخلص , پناه گاه داشتن , ياقتن . v. *To harbour, sojourn.*

A house-breaker, خانه دزد . v. *Thief, robber.* — *House-breaking*, خانه دزدي . v. *Robbery, theft.*

A HOUSE-DOG, وازع ع .

A HOUSHOLD, خانمان , خان , خاندان , اهل بيت . v. *Family, domestick.* — *Household furniture, household stuff,*

باردان, بادخون, رخت خانه, اساس البيت A, اسباب خانه, کالا, کالسه, زلزل A, (عقارت plur.) عقار A, خانمان A. اهرت. *A house-holder, house-keeper*, خانه دار, خاندان, خانه داري, *House-keeping*, کاوه, صاحب خانه, کتخدا, طعاميت A, نفقت A. v. Also *hospitality*.

HOUSELESS, بي خانه, غيربيت, بي دار.

A HOUSE-MAID, A خدن, بغيت A, مذال A.

HOUSE-ROOM, جايگاه در خانه.

A HOUSE-WARMING, A حتر.

A HOUSEWIFE, A امّ المنزل, امّ المشوي A, زن خانه دار, خديش, عوان A. v. *Hostess.* — *Housewifery*, خانه داري.

HOUSING (*houses*), A ادوار, خانها, ديار A, بيوت A. — *Housings for horses*, جلال A, رخت اسپ, زين پوش, جناغ. v. *Saddle-cloth*.

HOW (*in what manner*), چون, چه گونه, چکونه, بچه, ما A, مپما A, چه وجه, بچه وجه, کيفما A, کيف A, طور, تا بکي, تاکي, ادنگ. *How long?* بيا A, بما A, بم A. *How often?* چندبار. *How can it be helped?* چه چاره. *How many?* چند. v. *How much.* — *How many persons?* چند کس, چند تن. *How many soever*, چندان, بسا. *How then?* A فکيف. *How do you do? how d'ye?* کيف, مزاج شريف, مزاج A, چوني, خيرعافيت A, حالک, مهيم A. *How many children*, چند فرزند. *At how much a yard?* چه قدر في گز. *How many quires for a rupee?* روپيه چند دسته. *How much? how great?* چند, کم A, چه مقدار, چه قدر, کيت.

HOWEVER, A لکن, ولکن A, مگر, ولي A, مع هذا A, ما کل A. v. *But, nevertheless.*—(*in whatever manner*), هذا, وليک. بهرحال, بهروجه, بهرحال, بهروجه کان A, کيفما A, من کل وجوه A. (*at least*), باري, ولو.

To HOWL, ولوله کردن, وحوح بودن, غريو ساختن, ولوليدن, زنوييدن, زنويدن, زنويت نمودن, زوا کردن, زازيدن, زاژيدن.

A howl, A ولوله, غريو, واويله A, ولوال A, عول. *A howling dog*, A وحوح, عويل A, عوا A, تعويت A, عوّت. *Howsoever*, v. *However, though*.

HUBUB, غوغا, غلغل, خرخشه, هنگامه A, فتنه A, برخاش, ولوله A.

HUCKLE-BACKED, کوژ. v. *Crookbacked.*—*Huckle-bone*, در. v. *Hip-bone*.

A HUCKSTER, بازارجي, خرده فروش. v. *Pedlar*.

To HUDDLE (*do any thing precipitately*), سراسري کردن, سرعت نمودن. *To huddle on clothes*, علي التعجيل ساختن, تکرمکر کردن, عجيلانه و اهمالانه, بالتعجيل واهمال لباس کردن. *To huddle together* (*bring or throw in confusion*), خودرا پوشيدن, تقحيم, ابرجبور بهم انداختن, دراخلاط بهم آوردن, قرش مرش بهم نمودن, کردن (*to move hastily, in a crowd*), درجمع شتابان روان شدن.

A huddle, v. *Crowd, tumult, confusion*.

HUE, گونه, گون, رنگ. v. *Colour, dye.* — (*legal pursuit*), بانگ, آواز, داد و فرياد. v. *Cry.*— *To make hue and cry*, آواز دادن, بانگ بر زدن, داد و فرياد کردن.

To HUFF, لاف زدن. v. *To boast, bluster.*—(*to treat with insolence*), طاغي و متکبر شدن, گستاخي نمودن. v. *To bully* — (*to swell with self-importance*), خود بيني نمودن, تعظّم کردن, مغروري داشتن. *A huff* (*sudden swell of arrogance or anger*), حمله خودبيني, هجوم مغرور, خفگي, قهر A, غضب A. *A huff, huffer*, پاروله, لاف زن. v. *Bully*. — *Huffish*, متکبّر A, خود بين, پر غرور, مغرور A, گستاخ. *Huffishly*, باگستاخي, تکبّرانه, غروراً. *Huffishness*, خفگي, متکبّري, غرور A, گستاخي. v. *Arrogance*.

To HUG, آغوش کردن, بغل گرفتن. v. *To embrace, fondle.*—(*to hold fast*), سخت گرفتن. v. *To hold.*—*A hug*, آغوش. v. *Embrace.*—*To hug one's self*, خوش خاطرداشتن. v. *To be pleased*.

HUGE, بي قياس, بي اندازه, بزرگ, عظيم A, کلان, بطورنا, بسيار. v. *Immense, vast.*—*Hugely*, غير حدّ و شمار. بي اندازگي, بزرگي, کلاني.—*Hugeness*, محدود.

HULK (*hull or body of a ship*), جهاز بي تير, جرم جهاز. *A hulk* (*any thing bulky*), چيز عظيم الجرم. — *A hull*, v. Also *husk*.

To HUM (*as bees, &c.*), دندنه کردن, ريستن, رستن, گرفتار, ريس کردن, رسيدن. v. *To buzz.*—*To hum and haw*, خطل کردن, زباني نمودن. v. *To hesitate.*—*To hum an air*,

Humbled, ناکس , مخضوع ا , فروتن گردهٔ شده , متواضع ا , سرفرو , مختشع ا . v. *Humble.*—*To be humbled*, فروتن گشتن , مخضوع بودن , تخشّع شدن .

A humbler, فروتن کننده , متواضع کننده .

Humbly, با تواضع ا , بي غرور , از غريبي , از فروتني , با فروتني . *To beg humbly*, با ابتهال وضراعت , حقيرانه , نياز کردن .

HUMID, نمج , نمدار , نمناک , آبدار , آبي , تر , نم , شاداب , رطوب ا , رطيب ا , رطب ا , طري ا , نمگين , مرطب ا , بلّت ا . v. *Wet, moist, watery.*

Humidity, رطوبت ا , نمناکي , نم , تري , نمي , بللت ا , بلل ا , بلّت ا , نداوت ا , ندي ا , طراوت ا . v. *Moisture, wetness.*

HUMILIATION, تضرّع ا , ضراعت ا , وضاعت ا , تواضع ا , اتّضاع ا .

Humility, مسکنت ا , انکسار ا , غربت ا , فروتني , ضراعت ا , بي غروري , عدم تکبّر , خشوع ا , مسکيني , افتکار ا , استکانت ا , پيوس , تواضع ا , لوسانه , خضوع ا , خضع ا , خنوع ا , وضاعت ا , مدارا ا , نالش .

HUMORAL, صاحب رشحت .

A HUMORIST, هوا پرست , مرد خود سر , خودراي , صاحب هواداري .

Humourous (*capricious*), اهل سفه , خود انديش , خود سر , بي قرار . v. *Irregular.* — (*jocular*), بذله گو , لطيفه گو , لطيف مشرب , مزاح ا , مسخره ا

Humourously (*capriciously*), با خود سري , هوادارانه . — (*jocosely*), با مسخره , بالطيفه , بابذله .

Humourousness, بي قراري , خود سري , شقا ا . v. *Caprice, fickleness.*

Humoursome, شوخ طبيعت , بي قرار , شوخ , خود سر , شقي , هوادار . v. *Peevish, humourous.*

Humour (*moisture*), رشحت ا , نم , آب , نمي , تري , ندي ا , رطوبت ا , حقيلت ا , حقالت ا . *The four humours in the human body*, خلط ا (plur. اخلاط), کش. v. Vol. I. p. 765. —*The humour or temper of the mind*, خو , خوي , مزاج ا , سجيعت ا , منوال ا , مشـ حال , خاطر , خاطر . هزل ا , مسخره ا , لطيفـ (*jocularit*— . منش

HUMBLE (*submissive, low, depressed*), مسکين ا , فروتن , خاضع ا , اهل تواضع , متواضع ا , حقير ا , غريب ا , غير تکبّر , بي غرور , هيمه , خاشع ا , خضوع ا , اخضع ا , دون ا , مختشع ا , ضرع ا , کندخانه , کمينه , ناکس , اهل مسکنت , خور , طريح ا , پست , دوني . v. *Low, base, poor, abject, mean.* — *A humble petition*, عرضه داشت .

To humble, حقارت کردن , فروتن ساختن , تحقير کردن , سرفرو آوردن , پست ساختن , ذليل ساختن , پيوسانيدن , مسکين کردن , خوار ساختن , فصيحت نمودن , بخاک نشاندن . v. *To crush, subdue, tame.* — *To humble one's self*, تواضع , تکفير کردن , افتقار کردن , پيوشيدن , پيوسيدن , نمودن , تضرّع , مودح کردن , خشوع ساختن , تذلّل کردن , وضع ساختن , تقريد نمودن , ضراعت ساختن , خضوع کردن , نمودن , عبادت , پيش خدا سجده کردن , اسلام ساختن , نمودن . — *Humbleness*, v. *Humility.*

A hum of applause, آهسته سرود کردن , زمزمه پيراي کردن . — *A hum*, زمزمه ا , دندنه ا , دمدمه ا , زمزمه ستايش . v. *Buzz.* — *The humming noise of a number of people*, اويد ا , آوازه ا , دودات ا , همزجان ا .

HUMAN, بشري , انساني , ادمي , ادميان , بشري . *Human nature*, بشريت ا , انسانيت ا , آدميت ا , طمع بشريت . *The human race, humankind*, انسان ا , نوع انسان , انس ا , آدم زاد . *A human being*, انسان ا , بشر ا .

Humane, حليم ا , ملايم ا , مترحم ا , دردمند , نرم دل , اهل مروّت , صاحب التفات , نرم , لطيف ا , ملاطف ا , هشيش ا , کرم گستر , اورنگ , سفط ا . v. *Benevolent, kind.*

Humanely, ملاطفا ا , ملايمانه , از ملاطفت , با ملايمت , با نرم دلي .

Humanity, نرم دلي , ملايمت ا , حلم ا , دردمندي , مدارا ا , مروّت ا , ملاطفت ا , رحمت ا , رحم ا , التفات ا , لطف ا . v. *Benevolence, kindness*; also *human nature.*

To humanize, ملايم کردن , آدميت دادن , انسان کردن , لطيف ساختن , نرم دل کردن .

Humanly, با انسانيت , بشريانه , آدميانه . v. *Humanely.*

v. *Pleasantry.*—*A man of humour,* بذله باز , لطيفه گو , مسخره ا, مزخاب ا.—*Humour* (*caprice*), خود راي, خود سري, شقاوت ا . v. *Petulance, peevishness, whim,*—*Morbid humours,* اخلاط فسادت , اخلاط ردیت .

To humour, نواخت , نواختن , خاطرداشتن , مرضي داشتن , دست دادن , نوازش نمودن , کردن . v. *To gratify, soothe, comply, fit.*

A HUMP, نیم کور , سنام ا , کوز , کوژ , کوهان , کوهه .—*Hump-backed* or *hunch-backed,* خمیده پشت , کوزه پشت , کوژ پشت ا , جدب ا , حدبا . v. *Crook-backed.* — *To hunch* or *crook the back,* پشت کوژکردن .

A HUNDRED, صد or سد , مایة ا , موون ا , میون . *A hundred thousand,* مایة الف ا , لک , صد هزار ا . *About a hundred, a hundred more* or *less,* صد چندان , هند ا . *A hundred camels,* ندهت ا , امامت ا . *A hundred fold,* مایة اضعاف ا , صد بار , صد تو , صد تا . *A man a hundred years old,* پیر صد ساله . *The hundred-leaf rose,* گل صد برگ , ورد مضاعف ا . *The hundredth,* صدم , مایة ا . *One thousand seven hundred eighty-two,* یک هزار هفتصد هشتاد ودو , اثنتان ثمانون سبع مایة والف ا [*or in the oblique case*], اثنتان وثمانین وسبع مایة والف ا . (v. *Arab. Gr.* p. 48.).

HUNG, آویخته , معلّق ا , متعلّق ا , منوط ا , منتیط ا , معتلق ا , درواي , درو . v. Also *hanged.* — *A hook on which meat is hung,* آویز , گوشت آویز . *Any thing hung up* (*as fruit, &c. to dry*), آونک , معلاق ا , معلوق ا . *A provender sack hung round a horse's neck,* معلف ا . *One hung from the saddle,* تغّار ا .

HUNGER, گرسنگي , ناشتائي , جوع ا , جوعت ا , توش , صفرت ا , خمصت ا , عجوز ا , قحط ا , اشتها ا , نوع ا , داء الذیب ا , طوي ا , مجاعت ا , مخمصت ا , وبنت ا , لکهن , تقع ا , لح ا , جلبت ا , همج ا , محاح ا , نکص ا , هفو ا , تقع تقع ا , همج هامج ا . *Extreme hunger,* خنتار ا , ضور ا , مجیع ا , لباس الجوع ا , هنبع ا , واج ا . —*Hungered,* v. *Starved, hungry.*—*To hunger,* گرسنه شدن , تجویع ساختن , تغریث کردن . v. *To starve, to be hungry.*

Hungrily, علي ریق ا , جایعاً ا , ناشتانه , با گرسنگي , علي الخسف ا , علي الریق ا .

Hungry, گرسنه , جیعان ا , مجیع ا , جایع ا , جوعان ا , لیعت ا , ضرم ا , لحان ا , لح ا , سغبان ا , سغب ا , هفو ا . v. *Starving.*—*To be hungry,* گرسنه شدن , گرسنگي , کشیدن , جوعان بودن , جایع گشتن , جوع کشیدن . —*Hungry* or *barren ground,* هلکون ا , سنه ا . v. *Barren.*

To HUNT, نخچیر , صید کردن , شکار کردن , اقتناص نمودن , قنص ساختن , خلع کردن , ماریدن , افگندن , تقنّص کردن . v. Also *to search for, pursue.*

A hunt, hunting, شکار , صید ا , نخچیر , اصطیاد , فسرد , صیادت ا , صیدات ا , کلیب ا . *A hunt* or *pack of hounds,* اشکره . v. *Chase, pursuit.* — *Any thing belonging to hunting* (*as hawks, dogs, horses, &c.*), صیدي , شکاري , نخچیري , عزم شکار کردن , سمي ساختن , وتصید رفتن , مستمي شدن . — *A hunting horn,* اشکره , بوق شکار , بوري .

Hunted, شکرده , مصید ا , مقتنص ا . *To be hunted,* نخچیرشدن , شکرده شدن , شکارکرده شدن .

A hunter, huntsman, شکاري , صیّاد ا , شکارباز , شکارجي , قانص ا , قنیص ا , قناص ا , پیرانه , نخچیرگیر , نخچیروان , ماري ا , خلیع ا , هبال ا , قسور ا , نجیش ا , نجّاش ا , معلّمت ا , صیود ا , سگ شکاري , *A hunter* or *hunting dog,* عملس ا , طلق ا . v. *Dog.*—*The lurking place of a hunter,* قترت الصّاید ا , سمیع , سمیچه , کمینگاه . *A hunter's net* or *other implement,* مصید ا .

A huntress, زن شکارباز .

Huntsmanship, اوصاف شکار .

HURDS (*refuse of hemp, &c.*), هبره ا .

To HURL, بازنانه , رمي ساختن , انداختن , انداز کردن , لتم ساختن , ترمیدن , کردن . v. *To throw, shoot, fling.*

Hurled, انداخته , رمي ا , مرمي ا , مرتمي ا . v. *Thrown.*

HURLY-BURLY, هرج مرج , غدر ا , غلغل ا , غوغا , هنگامه . v. *Tumult, commotion.*

A HURRICANE, تند باد , دیواباد , باد گرد , گردباد , آم زوبعت ا , طوفان ا , باد شدید , باد سخت . v. *Whirlwind, wind.*

To HURRY, شتابیدن , شتاب کردن , جلدي کردن . v.

To haste, hasten.—Hurry, شتابي , جلدي , عجلت A . v. *Tumult, commotion, haste, precipitation.*

To HURT, آزردن , آزار دادن , رنجيدن کردن , رنجيده , زيان کردن , ايذا نمودن , زخم کردن , آزردن , ساختن , اصابت ساختن * , ضرر کردن , آسيب دادن . v. *To harm, pain, injure, wound.—To hurt one another*, يکديگررا رنجيده و *Superfluity hurts, a little does good* (Arabick proverb), مضارت ساختن , رميده کردن . الکثير ضرّ و القليل نفع

Hurt (*injured* or *wounded*), زخم خورده , زيان رسيده , آزار رسيده , رنجيده , زخم دار , ضرر يافته , زخم زده , آزارده , متاذي A , منعقر A .

To be hurt, زيان کشيدن , زخم خوردن , ضرر يافتن .

A hurt, آزارش , آزار , زيان , ضرر A , آسيب A , زياني , ستم , اصابت A , ايذا A , اذيت A . v. *Wound, harm, injury.*

Hurtful, مفسد A , رنج ساز , زيان دار , آزارکن , مضرّ A , زياندار , فيرون , جاني A , مظلمت کار . v. *Harmful, pernicious.—Very hurtful*, کثيرالضّرر . *Hurtfully*, با آزار , مفسداً A , مضرانه .—*Hurtfulness*, مضرّي A , زيان کاري , زياندار , هلکا A , آفت A .

Hurtless, بي ضرر , نامضرّ , بي زيان . v. *Harmless, innocent.*

HUSBAND, شوهر , شوي , خاوند , زوج A (plur. ازواج) , بعل A , ابو المرءت A , حلال A , کتخدا , حليل A , (زوجت , عشير A , رقع A , جفت . *Husband and wife*, زوج , جفت . v. *Spouse.*

To husband, زوج دادن . v. *To marry.—(to manage frugally)*, خرج قليل کردن , امساک نمودن , خانه دار شدن . —*Husbandly*, v. *Thrifty.*

Husbandless, بي شوهر .

A HUSBANDMAN, مزارع A , کشتکار , خداوند کشت , دهقان A , زارع A , کشاور , کشاورز , بزرگر , کديور . v. *Farmer.*

Husbandry, کشتکاري , بزرگري , زراعت A , فلاحت A , امساک A , خانه داري . v. *Tillage.—(frugality)*, دهقاني .

HUSH! (*interjection*), خب باش , صرّ A . (*silent*), صموت A . — *To hush* (*make still* or *silent*), خاموش کردن , اسکات ساختن . — (*to be still* or *silent*), ساکت بودن , خاموشيدن , خاموش شدن . *To hush a child asleep*, همهمه کردن .

A HUSK, قشر A , پوست , قراط A , وتيرت (plur. وتاير) , ترپس , خروب , خرنوب .

To husk (*strip off the outward integument*), پوست برداشتن , قراط واکردن , مقشر کردن . v. *To peel.*

Husked (*covered with a husk*), با قراط پوشيده , پوست دار . —*Husky*, پر قراط .

A HUSSY, زن شوخ چشم , کنيز شوخ , جاف جاف . v. *Baggage, impudent woman, bunter.*

To HUSTLE, باهم لاندن .

A HUT, نکبتخانه , خرگاه , خانه کوچک . v. *Hovel, cottage.*

A HUTCH (*corn chest*), لارنگ , تپنگه , تپنکو . v. *Granary.*

A HUZZA, غوغا , شوروشغب , شماته . *To huzza*, غوغا کردن , شور کردن , بانگ برزدن .

A HYACINTH, (*flower*), سنبل A , آبرود . (*gem*), چمانه , سمانجوني , اسمانجونه , آسمان گون , اسمانجوني . —*Hyacinthine*, سنبولي , آبرودي .

HYADES (*constellation*), الدبران A .

A HYDRA, مار بسيارسر .

HYDRAULICKS, آب شناسي . *A hydraulick musical instrument*, طولمبه .

HYDROCELE, (*watery rupture*), باد خايه , قيلة الماء A , نزول آب .

HYDROMEL, ماء العسل A , شدابه , شهدآب .

HYDROPHOBIA, نفرين آب .

Hydropical, v. *Dropsical.*

A HYENA, کفتار , ضبع A (plur. مضبعت) , عرجا A , امّ العامر A , امّ الطريق A , امّ حثور , عجوز A , هيبرت A , هنبر A , خطل A , امّ النوفل A , امّ النشعم A , امّ القبور A , خفوف A , تيسي جعار A , نوول A , جيالت A , جيال A , خامعت A , عرفا A , عيتم A , جلعلع A , حضاجز A , غثار A , صيدن A , قشاح A , عشوا A , جماليله A , نقاث A , خنوز A ,

نوفل A, غنافر A, قثم A, حيال A, عيلان A, عيلام A, قثام A, ضبعت A, ضبعان A, ذيخ A (fem. ذيخت (plur. ذيوخ, اذياخ), عشيان A. *A mongrel between hyena and wolf*, عسابر (plur. عسبارت A),

HYMEN (*membrane*), پرده. v. *Marriage, virginity.*— — *Hymeneal* (*pertaining to marriage*), عرس, نکاح پیوند. v. *Matrimonial; epithalamium.*

A HYMN, الاهي A, الهيت A. *Hymns*, تسبيحات. *To hymn*, الاهي ادا کردن, تسبيحات خواندن.

To HYP, سوداوي کردن.

A HYPERBOLE, مبالغت A, اطرا A. — *Hyperbolical, hyperbolick*, صاحب مبالغت. *To speak hyperbolically*, مبالغت گفتن.

HYPERBOREAN, شمالي.

A HYPERCRITICK, دقاق A, نکته سنج بلا حدّ. v. *Critic.*

HYPOCHONDRIACAL, *hypocondriack*, سودازده, سوداي, سوداوي. v. *Melancholy, insane.*

HYPOCRISY, ريا A, مرا A, مرات A, مرايات A, جسبوسي, سالوس A, دوروي, رياکاري, دورنگي, مداهنت A, نفاق A. v. *Dissimulation.*

A hypocrite, hypocritical, hypocritick, مکار A, دورو, رياکار, سازگار, مراي A, منافق A, رنگ آميز, اهل نفاق, دورنگ, غاش, بان, ابلوک, ملاحد (plur. ملاحدت), مداهن A, زرد گوش, متماوت A, فاجر A, الناش A. — *Hypocritically*, مداهنتاً A, با نفاق, بادورو, ازريا, ازمکر.

Hypothetical, v. *Conditional.*

HYSSOP, زوفا A, زوفي A.

I J

I in English has two powers, as in the words *bit* and *bite*, the former of which, in Arabic and Persian, is noted by کسر (ـِ), and the latter by ي, preceded by فتح (ـَ), expressed or understood; as in the words بستر *bistar*, a bed, and بيت *bait*, a house. J is uniformly expressed by ج, as in جان *jān*, life.

I (personal pronoun), من, انا A. v. ايا. — *I myself*, من خود. نفسي A.

To JABBER, هرزه گفتن, يافه نمودن, بي معني گفتن, دندنه ساختن, کذاف بيهوده کردن. v. *To chatter.*

A jabberer, هرزه گو, يافه گر, دندنه ساز.

JACENT, خفته, خسپيده, منسطح A. v. *Lying, supine.*

A JACK (*leathern cup*), قدّت A. (*a coat of mail*), جبه. v. *Coat.* — (*a fish*), بلمت A. (*colours of a ship*), علم A. v. *Flag.*

A JACK-PUDDING, v. *Buffoon.*

A JACKALL, شغبر, چقال, سيال, شکال, شغال, نيولان, دمنه.

Jackanapes, v. *Coxcomb, ape.*

A JACKDAW, کلاغ پيشه.

A JACKET, قفتان, لابت A, کرته, کرتک.

JACOB'S STAFF, صلاب A. v. *Astrolabe.*—(*a pilgrim's staff*), چوب حاجي.

JACULATION (*throwing, darting*), اندازي, ندب A.

A JADE (*sorry horse*), بارگير, بدسوار, چرخا. (*a mean sorry woman*), روسپه, سقيطت A, مطريه A, جاف جاف. v. *Bunter, whore.*

To JADE, مانده کردن, عاجز کردن, بيزار ساختن. v. *To fatigue, harass, tire; degrade; tyrannise.* — (*to grow fatigued, lose spirit*), مانده شدن, تنگ دل گشتن, خاطر. — *Jaded*, مانده, تنگ دل. v. *Fatigued, dejected.* — *Jadish* (*vicious as a horse*), بدسواري. (*incontinent*), بي پرهيز, شبوت پرست.

To JAG (*make like teeth*), دندانه دار, دندان آسا کردن, ساختن. v. *To notch.*—*A jagg, jaggedness*, رندگي, دندانگي. *Jaggy*, پر دندانها. دندانه دار.

A JAIL, زندان, قيد خانه. — *A jail-bird*, اهل زندان. *A jailer*, v. *Goal, goaler, &c.*

JAKES, آبريز, چشمه, ادبخانه, جاي ضرور, پاي خانه. v. *House of office.* بيت الفراغ A.

JALAP, شهدابه, شهداب, بيخ گل عباس.

A JAMB (*post of a door*), الخي , لب در , بازوي در .

To JANGLE. v. *To dispute, quarrel, wrangle.*—(*to make a discordant sound*), صداي نا سازگار كردن , آواز بي اهنگ زدن . v. *Wrangler.*

JANTY. v. *Gaudy.*

JANUARY, ذي القعده ع , ذوالقعده ع , كانون آخر , بهمن , ينارس , ينار . v. Vol. I. p. 835.

A JAR (*vessel*), خم , وعا ع , ظرف ع , آوند , سبو , نهره , حبّ ع , دستي , (جرار , plur. جرّه) , اختلاف ع , انجانت , اجانت , آپيز , تغاري , تغار —(*discord*), هنگامه , شقاق ع . v. *Dissension, debate.* — (*jar or jarring noise*), صرّ ع , صريف ع .

To JAR (*make a harsh sound*), صرّ كردن , صريف ساختن .— (*to be discordant*), نا هموار شدن , نا موافق شدن , بي سازگاري .—(*to be out of tune*), اختلاف نمودن , بودن , بي اهنگ شدن , نا هماواز بودن .

JARGON, غلط ع , لحن ع , لخلخانيت ع , كدانت ع .

JASMINE, سمن , ياسم , يسمون , ياسمن , ياسمين , سمنستق ع , سجلاط ع , زنبق ع , غرنف ع . *A jasmine grove*, سمنزار . *Like the jasmine*, سمنسا , سمنا .—*Jasmine-bosomed*, سمنبر .

JASPER, يشيم , سنگ يشم , يشف , يشب ع , زبرجد , دهنه , دهنج , بوقلمون , زبرجود .

A JAVELIN, رمح ع , حربت ع , نيزك , نيزه , نيم نيزه , مكّ , كتاره , شل , خشت , شني ع , زوبين . *To dart a javelin*, نيزه انداختن . v. *To dart.*—*To strike with a javelin*, نيزك زدن .

JAUNDICE, يرقان ع , اراقان ع , زريره ع , مرض زهره . — *Jaundiced*, زيردار .

To JAUNT (*wander about*), آواره گرديدن , سير كردن , پويان شدن , آواريدن , پوييدن . v. *To wander, ramble.*—*A jaunt*, سير ع .

JAUNTINESS. v. *Genteelness.*

A JAW, زم , زور , زفر , كله , حنك ع , فكّ ع , چانه , ثم , بج , بچ , پوژ . v. *Cheek.*—*The upper jaw*, فكّ اعلي , دماغ ع . *The lower jaw*, فكّ اسفل , كنجه ع . *The joint of the under jaw*, نصيل ع . *Lantern-jawed*, معرّق الخدين ع . *The jaw-teeth*, عرض ع . *The root of the jaws*, راد ع , رادة ع . *Pained in the jaws*, محجوف ع .

A jaw-bone, ماضغت ع . *The two jaw-bones*, ماضغتان ع , افكاك ع .

JAY, كلاژه , كلاغچه , غراب اليين ع . v. *Magpie.*

ICE, يخ , جليد ع , پستم , پژ , آبگون , جمد ع , سقيط ع , صبيب ع , ضريب ع , هسه ع , هسير ع , هسر ع , هر , خسار ع . *N. B.* برف properly *snow*, is often used in India for the ice procured there by artificial means. *Water cooled with ice*, يخاو , برف آب , يخاب , يخچال , يخدان , مثلجت ع , جمد خانه , سرداب , برفدان , بوگان . *An ice-house*, خشيف ع , يخ پاره . *A bit of ice*, v. *To begin.* —*To ice.* v. *To freeze.*

The ICHNEUMON, نمس ع .

ICHNOGRAPHY, رسم بنا , رسم ع .

ICHOR, ريش , ريم , وعي ع , زرداب . v. *Pus, serum.* *Ichorus*, تقصع ع , غثّ ع , غثيث ع .

An ICICLE, قلم ع , كلفخشنگ , كلفشنگ , كلفهشنگ , كلفهشند , دمه ع , دنگاله , خب .

Iciness, يخي , جمدي .

ICY (*full of ice*), يخدار , پر يخ . v. *Frigid.*

An IDEA, وهم ع , همانا , (خيالات plur.) , خيال ع , تصوّر ع , ضمن ع . v. *Imagination.*—*An absurd idea*, خيال باطل . — *Foolish ideas*, خيالات بي معني . *To entertain an idea*, تصوّر , خيال كردن , ضمن داشتي .

Ideal, متخيل ع , واهم ع , وهمي , خيالي , متصوّر ع . v. *Intellectual.* — *Ideally*, از تصوّر , خياليانه , وهماً ع , بوجه . خيالي .

IDENTICAL (*the same*), همان , همانا .

Identity, هماني .

IDIOCY, *idiotism*, عدم عقل , حمق ع , جهل , ديوانگي . v. *Folly, stupidity.*

An IDIOM, لسان ع , زبان , اصطلاح ع , روش زبان , مجازي ع , اصطلاحي , مصطلح ع , لغت ع . — *Idiomatical*, مضروب ع .

An IDIOT, جاهل ع , گاودي , احمق ع , ابله ع , بيوقوف ,

باطل ع , باقل ع , امّان ع , لاده , گاوريش , كهيلت ع , امي ع , نادان . v. *Fool.*

IDLE (*lazy*), سست , باطل ع , بطّال ع , لانه , كاهل ع , هوشا , آواره , اژهن , سنگ , شاركار , مبطل ع , مياط ع . — (*unemployed*), بي كار , معطلي ع , عاطل ع , سبهال ع . v. *Indolent, lazy, inactive, useless, worthless.* — (*trifling*), هرزه , هواي . v. *vain.* — *An idle promise*, ترفند . *To idle* or *be idle*, هوشا شدن , بي كار شدن . v. *To trifle.*

Idleness, تعطيل ع , بطلان ع , بطالت ع , آواري , بي كاري , عطل ع . v. *Laziness, indolence, sloth, triflingness, uselessness.*

An idler, شفك , انگوي , انگول , اوباش , آواره , نا بكار , بي كار , تفتاف ع , مياط ع .

Idly (*inactively*), كاهلانه , غفلتانه , بي كارانه . — (*triflingly*), باطلاً ع . بوجه بي معني , بطور هرزه . v. *Lazily, carelessly.*

An IDOL, بت , نگار , شمن , صنم ع (plur. اصنام), وثن ع (plur. اوثان , وثن), طاغوت ع , عندد ع , شمست ع , ندّ ع (plur. اندداد), فغ ع . v. *Image, sweetheart.*

An idolater, idolist, ملحد ع , بخارا , وثني ع , بت پرست , گور , كافر ع . v. *Infidel, pagan.*

Idolatrous, عبادت نماي صنم , بت پرست . — *Idolatrously*, بوجه بت پرست .

Idolatry, عبادت صنم , بت پرستي .

To idolize, v. *To love, adore, reverence.*

JEALOUS, غيور ع , غار ع , رشكن ع , غيرت دار , غيران ع (plur. غياري), غاير ع , صاحب غيرت (plur. غير), مغيار ع (plur. مغاير), شندارت ع , fem. غيري (plur. غياري), شندير ع , شحشح ع , مغارّت ع . v. *Emulous, suspicious.* *A jealous man*, صاحب پژهان , صاحب رشك , اهل غيرت , شايح ع . *A jealous woman*, عورت غيري ع , نغره , باسوني . — *To be jealous*, رشك داشتن , رشكين شدن , غيرت بردن , پژهان بردن .

Jealously, با غيورا ع , غايرانه , از غيرت , با رشك , پژهان .

Jealousy, jealousness, غيرت ع , رشك ع , پژهان , شايح ع , امو , فهه . v. *Suspicion.* — *To cause jealousy*, غيرت انگيختن , رشگين ساختن , رشك كردن .

To jeer, jeerer, &c. v. *To gibe, scoff, mock, jest, &c.*

JEHOVAH, ياهو ع . v. God.

JELLIED, منجمد ع , افسرده . v. *Congealed.*

Jelly, منجمد ع . — (*of meats*), آبسرد , منجمد پختي , آبسر , صحنا ع , صحناءات ع , هلام . *Jelly of fish*, ماهي آبه , ماهي آود , قريس ع , قارس ع .

A JENNET, اسپ اندلس .

JEOPARDY, v. *Hazard, danger, peril.*

To JERK (*move quick*), تند جنبش نمودن , تيز جنبانيدن . — (*to strike with a quick smart blow*), تند كوفتن , تيز زدن . v. *To lash.* — (*to strike up*), بالا زدن .

A jerk (*a smart quick lash*), ضرب تيز , كوب تند . — (*a sudden spring*), ابوز ناگهانه , طفرت تند , خيز تيز . — (*a sudden jolt*), جنبش تند و تيز , جنبش نگهاني .

A JERKEN, لابت ع . كرته , كرتك , كواغند .

Jessamine. v. *Jasmine.*

JERICHO (*city*), اريحا ع .

JERUSALEM ع بيت المقدس , قدس ع , قدس شريف , ايليا ع , ارشليم ع , شلم ع , كعبه قدس , قدس مبارك . — *An inhabitant of Jerusalem*, مقدسي , قدسي . *The temple of Jerusalem*, قبله ع . *The temples of Jerusalem and Mecca*, قبلتين ع .

A JEST, استهزا ع , بذله or بزله , هزل ع (plur. هزليات), شوخي , مسخره ع , لطيفه ع (plur. لطايف), ياوه , يافه , فسوس ع , هزالت ع , لعبتبازي , لعب ع , بازي , مشمعت ع , دعابت ع , وشيت ع , طنز ع , فكاهت ع , افسوس ع , لاغ . — (*a laughing stock*), ريشخند , تلعيب ع , مشمعت ع , لكوپك , هزات ع , شخرت ع , دعبوب ع . v. *Fool.* — *In jest*, غيرجدا , ناجدانه , با صورت معامله , با لطيفت . v. *Feignedly.*

To jest, يافه كردن , لطيفه گفتن , بذله باختن , استهزا كردن , ممازحت , مهازلت كردن , مفاكهت نمودن , لاغيدن , خوشيدن , غنجيدن , شمع نمودن , ساختن .

A jester, لطيفه گو , مسخره , بذبار , لعبتباز , بذله باز , طنّاز ع , دعبوب ع , دعاب ع , دعابت ع , هزيل ع .

Jesting (*subs.*), مزاح A, لطيفه گوي, بردي, بذله سازي. v. *Merriment.* — *Without jesting, jesting apart,* لطيفه برطرف. *Jestingly,* با لطيفت. v. *In jest.*

JET (*fossile*), شوه, شبه, سنگ موسي. — *A jet* or *jet d'eau,* فوّاره A, زربيت A, چمن بند, شادروان, زهاب A. — *To jet.* v. *To jut; strut; jolt.* — *Jetty.* v. *Black.*

A JEW, مقدّس A, يهودي, جهودي, جهود, يهوذي. — *A Jewess,* كتابيت A, عورت جهود. *Jews,* يهوديان, اصحاب, اهل توريت, اهل كتاب, جهوديان, جهودان, سبت.

A JEWEL, جوهر, گوهر, سنگ بيش قيمت. v. *Gem. A girdle ornamented with jewels,* حقاب A. v. *Girdle.* — *My jewel!* (*my dear! my soul!*) جانم.

A jeweller, جواهرجي, گوهري, جوهري. حكّاك A. *A skilful jeweller.* صرّاف جوهر شناس.

IF, اگر, گر, ان A, ما A, لو A. *And if,* ور, واگر. *But if,* ولو A, وگر. والا A, امّاكه, امّا A, ليي A, انّ A. *If not,* اگرنه, ان لم A.

IGNEOUS, آتشي, ناري. v. *Fiery.* — *Ignivomous,* آتش انداز.

IGNOBLE, كمينه, ناجنس, بي اصل, بد نژاد, بد اصل, دون, مشوم آختر, شوم آختر, رذل A, ارذل A, فرومايه, ناستوده, ناخلف, خوريات A, روسيه, دني, ملطّم A, لييم A, لامان A, زنّح A, وضيع A, حقير A. v. *Mean, worthless.*

IGNOMINIOUS, ناشايسته, رسوا, رسوانه, رسواي, نا نامدار, معيوب A, اهل عيب, فصيح A, رذل A, قبح A, خوار, منفضح A, نكبتي, فارغ از نام و ننگ, روسياه. v. *Base, mean.* — *Ignominiously,* با رسوايي, فصيحاً A, با طعنت A.

Ignominy, رسوائي, عيب A, قبح A, تفضيح A, فضيحت A, افتضاح A, فضوح A, فضاح A, عاره A, سيه روبي, طعنت A, خاري, تهمت A, ذلّ و ملام A. v. *Disgrace, reproach, shame, baseness, meanness.* — *To brand with ignominy,* رسوائي عرض پايمال كردن, تشميت ساختن, ملامت زدن, كردن, فوضح نمودن. *To be branded with ignominy,* رسوائي شدن, تشمّت يافتن, منفضح بودن.

An IGNORAMUS. v. *Fool.*

IGNORANCE, جاهلي, نا داني, نا شناسي, جهل A. *Gross ignorance,* نعامت A. *Pretended ignorance,* تجاهل A, جهل مركّب.

Ignorant, بي خبر, نا خوانده, نا دان, نا شناس, بي, وقوف A, جاهل A. — *Ignorantly,* بوجه نا شناس, جاهلانه, بطور نا دان.

A JIG (*dance* or *tune*), سماعي.

A JILT, عشوت, در عشق فريفتن. — *To jilt,* زن هرجايي دلفريفتن, زدن.

To JINGLE, طنطنة كردن, طنن ساختن, اهنگ كردن. *A jingle.* طنين A. — (*a bell*), طنن, طنطنت A, اهنگ, زنگوله. *A jingle of bells,* طنن زنگوله.

ILIAC PASSION. باد كنج, كولنج, قولنج A, رينج, ذات الجنب A, كنجي.

ILL (*bad*), فاسد A, فنا, شرّه A, زشت, قبيح A, زبون, بد. — (*indisposed*), خسته, معلول A, مريض A, بي آرام, بيمار. v. *Sick.* — *Ill* (*not well, not right*), نا, غير خير, نا خوش. — (*not easily*), دشوارانه, نا آسانه. — *Ill-got gain,* نيك. سود و زيان, سوزيان.

ILLATION, نتيجه A. v. *Inference.*

ILLAUDABLE, نا ستوده.

ILL-BRED, بد, بي نزاكت, گستاخ, بد خلق, بد اخلاق, بي ادب, آيين. *An ill-bred fellow,* ديوستنبه.

ILLEGAL, *illicit,* نا, نا حقّ, نا شرعي, خلاف شرع, غيرواجب, مدخّل A, حرام A, حرم A, غير حلال, مشرع. — *Illegality,* عدم شريعت, حرم A. — *Illegally,* مدخلاً A, بطور نا شرعي, حرامانه.

ILLEGIBLE (*writing*), نا, كتابت آشفته, نا خواندني, مكرو.

ILLEGITIMACY, بد اصلي, حرامزادگي.

Illegitimate, بداصل, ولد الزّنا A, حرامزاده. v. *Spurious. Illegitimately,* بطور حرامزاده.

ILL-FAVOURED, زشت رو, بد صورت, قبيح A. v. *Deformed.* — *Ill favouredly,* قبيحانه. *Ill favouredness,* زشت, بد صورتي, قبح A, روئ.

ILLIBERAL, بد اصل. v. *Ignoble.* — (*parsimonious*), ناكريم, طمعكار, تنگ دست, بخيل A. v. *Avaricious.*

—(*disingenuous*), حیله باز , رنگ امیز . v. *Mean.* — *Illiberality*, طمعکاري , نا کسي . v. *Avarice.*—*Illiberally*, با رنگ , بطورِ حیله باز . v. *Meanly, disingenuously.*

ILLICIT, نادرست , ناروا , منع A .

ILLIMITABLE, بلا امکانِ حدّ . — *Illimited*, از حدّ بیرون . *Illimitedness*, از حدّ بیروني .

ILLITERATE, ناخواندهٔ , نا دان , نا شناس , بي علم , جاهل A . — *Illiterateness, illiterature*, غیرِ معرفت , امّي A , عدمِ علم , نا شناسي , نا داني .

ILLNESS, مرض A , تیمار A , آزار , بي آرامي , بیماري , رنج . v. *Disease, sickness.* — (*badness*), بدي A , فساد A , شرارت A , قباحت A . v. *Wickedness.*

ILL NATURE, زودرنجي , بد نهادي , بد باطني , بدخوئي , حقد A , عربدت A , شراست A , شرس A , تنگ مزاجي , غرض A . v. *Malevolence.* — *Ill-natured*, بد با طن , بد خو , بد اندیش , بد خواه , تنگ مزاج , زود رنج , بد نهاد , شکس A . — *Ill-naturedly*, بطورِ بد خواه , با کینه , از بد نهادي , &c. v. *Malignantly.*—*Ill-omened.* v. *Inauspicious.*

ILL-TIMED, بي تقریب , بي هنگام , بي وقت , بي زمان , غیرِ محل , بي گاه , و بي وقت . v. *Unseasonable.*

To ILLUMINATE, *illume, illumine*, افروختن , روشن کردن , نور ساختن , منوّر کردن , ضیا گستردن , انارة کردن , انوار ساختن , تابیدن , تابان ساختن , تاب دادن , ضیا پاشیدن , تنویر کردن , افروز کردن , تابناک نمودن , تابش کردن , تابدار نمودن , تجلّي ساختن , مضي کردن , فروز ساختن . v. *To enlighten, decorate, illustrate.*

Illuminated, ساطعِ النور A , منوّر A , نوراني A , منیر A , تابدار , تابناک , ضیا پذیر , سنان A , پر نور , روشن , صاحبِ نور .

Illumination, تابداري , تاب , افروختگي , افروزش , انوار , نیران (plur. نور A , تنویر A , انارت A , ضیا A , تابش A , تجلّي A . — *An illumination of lamps*, چراغ افروزي .

Illuminating (*subs.*) v. *Illumination.* — *Illuminating the world*, جهان افروز , عالم افروز .

An illuminator, نور بخش , ضیا پاش , منوّر A , منیر A , افروز , افروزنده .

ILLUSION (*false appearance*), خیال A , تصور A , مراقبه A , تسویل A , حیله A , رنگ , صورت معامله . v. *Deception, error, mockery.* — *The illusions of dreams*, خیالاتِ رویا . — *The illusions of the devil*, تسویلاتِ شیطانیت .

Illusive, متخیّل A , متصوّر A , مراقب A , رنگ امیز , خیالي , خیالاتِ صنع ساز .

To ILLUSTRATE (*elucidate*). منکشف کردن , واضح کردن , اشکارد ساختن , بیان کردن , تعریف نمودن , مبیّن کردن , ظهور نمودن , اظهار کردن , تفسیر ساختن , اشتهار نمودن . v. *To explain;* also *to illuminate, brighten.* —— *Illustrated*, مشروح A .

Illustration, بیان A , بیّنت A , انکشاف A , توضیح A , عبارت A , تفسیر A , عرض A , شرح A , تعبیر A , اظهار A , تبیّن A , تفصیل A , توصیف A , تعریف A , تاویل A , انتشار A . v. *Explanation, exposition.*

Illustrative, منکشف A , بیّنت ساز , تعبیر کن . *Illustratively*, بطورِ شرح , بوجهِ بیان .

Illustrious, صاحبِ شهرت , نامي , نامدار , بزرگوار , اهلِ ظهور , جلیل A , صاحبِ جلال , نام آور , نامور , عزّت , حذفار A , حذفور A , غرّا A , اغرّ , صاحبِ وجود , اماجد A . *His illustrious ancestors*, اجدادِ عظامش .

Illustriously, جلیلانه , مشهوراً A , نامدارانه , از بزرگواري . —*Illustriousness.* v. *Grandeur, eminence, nobility.*

An IMAGE, پیکر , تصویر A , شکل A , نگار , صورت A , شبه A , دمیت A , نقش A , تمثال A , بت , صنم A , هیکل , ایقونت A . v. *Idol, statue, picture; copy, likeness; idea. The image upon coin*, سومه . — *To image.* v. *To imagine, paint.* — *Images, imagery* (*statues, pictures, &c.*), صور A , دمي A , مشابه A , اشباه A , تماثیل A , تصویرات A . v. Also *imaginations.*

IMAGINABLE, قابل الفکر A , ممکنِ وهم , متصوّر A .

Imaginary, imaginative, وهمي , متخیل A , خیالي , قیاسي , واهم A . v. *Ideal.* — *The imaginative powers*, قوّتِ خیال , قوّتِ واهمت , متخیلت A .

Imagination, وهم A , تخیّل A , تصوّر A , قیاس A , خیال A , متخیلیت A , زعم A , ظنّ A , ملاحظت A , فکر A , فهم A , توهم A ,

مخيلت A , خيل A , مانا . *Imaginations*, A تخيلات , وهوم A . v. *Conception, idea, fancy, contrivance.*

To imagine, تصوّر كردن , قياس كردن , خيال كردن , وهم , پنداشتن , ظن كردن , زعم داشتن , ساختن . v. *To fancy, figure, contrive, think.*

Imagined, A متصوّر , پنداشته .

An imaginer, A خايل , A مخيّل , A متصوّر , A متخيّل .

IMBECILE, زبون , ضعيف A , نا توان , سست اندام , بي قوّت , كم زور . v. *Feeble, weak.*

Imbecillity, عجز A , عدم قوّت , نا تواني , ضعف A , زبوني , ضعيفي . v. *Feebleness, weakness.* — *Imbecillity of mind*, كم فيالت A , ضجعت A , ركاكت A , قلّت العقل A , عقلي .

To IMBIBE, منجذب , جذب كردن , نوشيدن , نوش كردن , شرب , تنشّف نمودن , تشرب ساختن , مشرب كردن , كردن , مستقي نمودن , نغب كردن , نشف ساختن , كردن . *Imbibing*, *an imbiber*, A مستقي . *Ground which does not imbibe rain*, ارض وقيعت .

To IMBITTER (*make bitter*), مرّ ساختن , تلخ كردن . — (*to render unhappy*), مسكين , مستمند ساختن , دردمند كردن , نمودن . v. Also *to exasperate.*

To IMBODY (*bring together into one mass*), جمع كردن . v. *To incorporate.* — (*to invest with matter*), وجود دادن , مجسّم كردن , جسم نمودن . — (*to coalesce*), مجمّع شدن , لازق بودن A .

To IMBOLDEN, دليركردن . تيزدل ساختن . v. *To encourage.*

To IMBOSOM, در برگرفتن . v. *To embrace.*—(*to admit to the heart*), درخاطر پذيرفتن .

To imbound. v. *To inclose.*—*To imbow.* v. *To arch.*

To IMBOWER (*shelter with trees*), با درختها پوشيدن .

To IMBROWN, اسمر كردن . v. *To darken, obscure.*

To IMBRUE (*in blood*), خون آلود كردن , درخون غرق كردن . *To steep, soak.*

To IMBUE, رنگ زدن . v. *To die.*

IMITABLE (*possible to be imitated*), مقتدا A , ممكن اقتدا , تقليدي آسان , مقلّد A , قابل تقليد (*worthy of imitation*), لايق اقتدا , واجب المتابعت A .

To imitate (*copy*), موافقت , متابعت نمودن , نقل كردن — . تقدّي كردن , متابع شدن , گرويدن , اقتدا ساختن , كردن (*to counterfeit*), تزوير , تمثّل ساختن , صورت معامله كردن . *To imitate the voice of another*, خمانيدن . *To imitate another's hand*, دست خطّ ديگر را تمثّل , تقليد كردن . —*Imitated*, A مقتدا or مقتدي , مقلّد A , گرويده , ساختن .

Imitation (*copying*), A تقليد , A تنقيل , A اقتدا , A متابعت , A قيافت , ورهين , بوي A . v. *Counterfeit.*

Imitative, A متتبّع .

An imitator, مقاد , A مقتدي , A متابع , A متحذّي , پس رو .

IMMACULATE, مجرّد A , غير مادي , بي جرم , بي عيب , طاهر A , پاك , پاكيزه . v. *Pure, spotless.*

IMMATERIAL, *immaterialized*, *immateriate*, بي جوهري , غيرمتجسّد , نا هيولاني , بلا جسد v. *Incorporeal.* — *Immaterial* (*unimportant*), نا ضرور , بي مناسبت . v. *Impertinent.*—*Immateriality, immaterialness*, بي جوهري , عدم جسد . —*Immaterially*, بلا جوهر , بي جسمانه .

IMMATURE (*not ripe*), نا رسيده , نارسي , خام , نا پوخته — : نا تمام , غير كمال , نا كامل , كدوخ — (*not perfect*), بي وقت , بي هنگام , پيش زمان (*unseasonable*), v. *Premature.* — *Immaturely*, پيش , بي هنگامانه , بطور بي وقت , نا , خامي , نا رسيدگي , زمان . — *Immatureness, immaturity*, عدم تمام , حال نا كامل , تمامي .

Immeasurable, بي انتها , بي پايان , بي حدّ , بي اندازه . v. *Immense.*

IMMEDIATE, حاضر A , بي ميانه , بي بانت . v. *Instant, present.*

Immediately, A حالا , در حال , دريك لمل , يكايك , علي الفور A , في الحال A , في الفور A . *Immediately following*, مقترن A , پيوسته .

IMMEMORIAL, قديم A , سابق A , بلا ذكر , بلا ياد , مديد , قديم الايام A . v. *Ancient.*

IMMENSE, *immensurable*, بي نهايت , غير حدّ , بي اندازه , غير انتها , بي پايان , بلا حدّ وشمار , بيگران , بلا قياس

v. . نا محصور ، بي غايت ، نا محدود ، ما لا كلام ع ، بي حساب *Excessive, unbounded, infinite, huge.—Immense wealth,* اموال ، تا محصور . *Immense places,* ع امكنت ما لا نهايت .

Immensely, بطور بي اندازه ، ازحدّ بيرون . v. *Immense.* *Immensity, immensurability,* بيكراني ، بي پاياني ، عدم ، اندازه ، بلا قياسي .

To IMMERGE, *immerse* (*put under water*), زير آب نهادن ، غطس ، غوطه كردن ، غوطه خوردن ، صبغ نمودن ، غرق ساختن ، ساختن . v. *To sink.*

Immersed, منصبغ ع ، مستغرق ع ، غريق ع ، غرق شده . — *Immersed in wickedness,* مستغرق فسق و فجور .

Immersion, غرق ع ، غوطه ع ، غوط ع ، غطس ع ، دخس ع ، ناغوش ، صبغ ع .

IMMETHODICAL, بي ربط ، نامربوط ، غير طريق ، بي نظام ، بلا اصول ع ، بي اسلوب . v. *Confused.—Immethodically,* بطور بي نظام

IMMINENT, حاضر ع ، مشرف ع ، مطلّ ع ، مطلّق ع ، نزديك ، قريب ع ، حاجم ع . *Imminent danger,* خطر تخويف .

IMMISSION, دخول ع ، ادخال ع ، القا ع .

To immit, در ، القا ساختن ، ادخال كردن ، دخول كردن ، آوردن .

IMMOBILITY, سكون ع ، عدم حركت .

IMMODERATE, متجاوز ع ، منتهز ع ، بي اعتدال ، بي اندازه . v. *Excessive, immense.* — *Immoderately,* بطور منتهز . v. *Excessively.* — *Immoderation,* عدم اعتدال ، بي اندازگي . v. *Excess.*

IMMODEST, قليل الحيا ع ، بي حيا ، بي شرم ، بي حجاب ، دژاگاه ، دژاگاه ، بادسار ، بادسار ، فاحش ع ، غير عار ، دژهنگ . v. *Obscene, impudent.* — *Immodesty,* بي شرمي ، بي حيائي ، بي حجابي . v. *Impudence, obscenity.*

To IMMOLATE, فدا كردن ، ذبح كردن ، قرباني كردن .

Immolation, ذبح ع ، فدا ع . v. *Sacrifice.*

IMMORAL, بد كردار ، بد معاش ، بد قماش ، زبون ، شوخ ، فاسد ع ، فاحش ع . v. *Bad, wicked, dishonest.*

Immorality, بد كرداري ، بد معاشي ، زبوني ، فحش ع ، ار ع ، بدي ، فسق ع ، نفاق ع ، فجور ع ، شرّ ع ، شرّت ع v. *Dishonesty, wickedness.*

IMMORTAL, لا يموت ع ، بي زوال ، باقي ع ، بي مرگ ، حي ع ، از موت متأفي ، مرگ نا پذير ، لا يفوت ع ، لا يزال ع ، بلا موت ع ، غير وفات ، حي و قيوم ع ، مطلق . v. *Eternal.*

Immortality, حيات باقي ، حيات جاوداني ، عدم مرگ ، زندگاني بي زوال ، بقا ع .

To immortalize, باقي ، بي مرگ كردن ، بي زوال كردن . v. *To eternalize, celebrate.*— (*to become immortal*), از مرگ خلاص ساختن ، باقي گشتن .

Immortally, بطور بي زوال ، باقيانه ، هميشه . v. *Eternally.*

IMMOVEABLE, غير ، بلا حركت ، مستقيم ع ، قايم ع ، نا روان ، متحرك . *Immoveable effects* (*real estates*), عقارات ع ، املاك ع ، مال صامت ، رميده . — *Moveables and immoveables,* املاك ع . و ارميده . — *Immoveably,* در حال بلا حركت .

IMMUNITY, نجات ع ، درگذر ، رهائي ، مخلصي ، معافي ، مسلّمي ، آزادي ، بيزاري ، مستأميني ، اميني ، سربستي ، آزاري ، پايزه ، خراعت ع . *A privilege* or *charter of immunity,* برات آزادي ، معاف نامه . v. *Freedom, privilege.*

To IMMURE, درميان ديوارها حبس كردن . v. *To confine.*

IMMUTABILITY, ثبات ع ، بي تبديلي ، عدم تغيّر ع . — *Immutable,* بي تبديل ، بلا تغيّر ع . — *Immutably,* بوجه بلا تغير .

An IMP, ع جنّ ، ديو . v. *Demon, elf;* also *son.*—*To imp* v. *To lengthen.*

To IMPAIR (*diminish* or *wear*), قصر ، كم كردن ، كاستن ، خراب كردن ، نقص كردن ، نقصان كردن ، سودن ، ساختن ، زيان آوردن ، ساييدن ، سحق ساختن . v. *To injure, hurt, spoil.*

Impair, impairment, نقص ع ، نقصان ع ، كاست ، كاهش ، سحق ع ، قصور ع ، زيان ، كمي . v. *Diminution, decrease.* — *Impaired,* كم ، پاييده ، ساييده ، مقصور ع ، ناقص ع ، كاسته ، كمتر شده . v. *Diminished.* — *To be impaired,* كم شدن ، بدتر گشتن ، مخ بودن ، فرسودن ، گشتن .

IMPALPABLE, نا قابل ، ممتنع لمس ، ناممكن لمس ، برمچيدن .

Imparity. v. *Disproportion, inequality.*

To IMPART (*communicate*), واقف كردن ، آگاهانيدن ،

خبردارکردن, آگاه کردن. v. *To reveal, inform.—(to grant)*, دادن, عطا ساختن, حصّه بخش نمودن, حصّه دارکردن. v. *To give.*

IMPARTIAL, عادل A, عديل A, منصف A, بي غرض, بي جانبداري, نا جانب دار, درست, صاحب عادلت, معدّل A, راست, اهل عدل وداد, بي ميل, روا A, صادق A. v. *Equitable, just, disinterested.*

Impartiality, عدم معدّلت A, عدل وداد, عدالت A, درستي, راستي, بي طرفداري, جانبداري. v. *Justice, equity.*

Impartially, با عدالت, عادلانه, ازروي اعتدال, بالصّواب A, با حقّ.

Impartible. v. *Communicable.*

IMPASSABLE, ناگذشتني, بي طريق, نا ممكن عبور. *An impassable street (without a thoroughfare)*, بي گذر, باريار.

IMPASSIONED. v. *Passionate.*

IMPATIENCE, بي صبري, عدم صبر, بي تحمّلي, غير تحمّلي, تيز طبيعتي, تيز مزاجي. v. *Vehemence, eagerness.*

Impatient, بي صبر, بي شكيب, غير تحمّل, بي استقلال, جزوع A, هالع A, هلوع A.

Impatiently, بوجه بي صبر, بطور بي صبر, از بي صبري, بي صبرانه, نا شكيبا.

To IMPAWN. v. *To pledge, pawn.*

To IMPEACH, فريادكردن, نالش كردن, برآمد كردن, دعوي كردن, شكايت كردن, غمز نمودن, ملامت ساختن, ذمّ آوردن. v. *Accuse*; also *to impede, hinder.*

Impeachable, قابل الذّم A, لايق شكايت, واجب الغمز A. — *Impeached.* v. *Indicted, accused.—Impeacher*, v. *Accuser.*

Impeachment, شكوه A, دعوي A, فرياد, نالش, برآمد, اسناد A, ذمّ A, افترا A, غمز A, شكايت A. v. *Complaint, accusation*; also *impediment, hindrance.*

To IMPEDE, تعرّض, مانع ومعارض شدن, منع كردن, عروض ساختن, مزاحمت كردن, كردن. v. *To hinder, obstruct.*

Impediment, مانع (plur. موانع), تعرّض A, منع A, كفّ A, زجر A, انا A, سدّ A, مزاحمت A, ممانعت A, بار, عرضت A, حصر A, ريبشت A, بركم. v. *Obstruction, opposition.* — *An impediment in speech*, لكنت A, عقدت A, عجمت A, ردّ زبان, ردّ A, لغزش, گرفتگي زبان, فهاهت A, فهه A.

To IMPEL, اغرا ساختن, سوق كردن, تسويق كردن, راندن, ايزاع, همز نمودن, تحدّب ساختن, تودير كردن, القا نمودن, ازساختن, كردن. v. *To drive, compel, urge, press.*

Impelled, راننده, منقصف A, مغري A, متزحلف A.

An impellent or impelling power, قدرت, قوّت, ركست, دفعت. v. *Impulsive.*

To IMPEND (*to be at hand*), نزديك بودن, قريب شدن, اشراف شدن, مشرف بودن. *Impendent.* v. *Imminent.*

IMPENETRABLE, ممتنع, نا دخل پزير, نا دخول پزير, مستحيل, لا متاثر A, نا دخول نما, نا ممكن در رفتن, مطلع نفاذ. v. Also *dull, stupid.—An impenetrable thicket*, حرج A. *An impenetrable coat of mail*, اسرت A.

IMPENITENCE, عدم پشيماني, عدم توبه.

Impenitent, غير متأسّف, بي پشيماني, بي توبه, بي توبه كاري, ندامت.

Impenitently, بوجه بي توبه.

IMPERATIVE, فرمان فرما, فرماينده, فرما, فرمان ده, حكومت ران. *The affirmative imperative of a verb*, امر A. — *The negative imperative*, نهي.

IMPERCEPTIBLE, غير محسوس, غير نمود, بيرون از نظر, نا منظور A, دروجان A, دروج A, نا آشكار, نا ممكن استطلاع. *Imperceptibleness*, عدم اشكاري, نا منظوري. — *Imperceptibly*, بوجه نا اشكار, بطور نا منظور. v. *Gradually.*

IMPERFECT, عيب, ناقص A, قاصر A, نا تمام, نا كامل, دار.

Imperfection, عيب A, نا تمامي, قصور A, نقصان A, نقص A, عدم كمال, تقصير A, زوال A, نقيصت A. v. *Defect, fault.*

Imperfectly, بأ عيب, بطور نا كامل, نا تمام, بلا كمال A.

IMPERFORATE, غير منثقب, نا سوراخدار.

IMPERIAL, چاساري, شاهي, پادشاهي, پادشاهانه,

جهانداري , قيصري , شاهنشاهي , خسرواني , خاقاني , سلطاني , دين پناهي , عاليشان , شوكتمقرون , شهرياري . v. *Royal.*

IMPERIOUS, متكبّر A , عنيف A , جابر A , انفان A , ستمكار , ظالم A , مغرور A , قهار A , قاهر A , قاهرانه A , عنيفانه , با عنف . v. *Haughty, arrogant, tyrannical.—Imperiously*, با عنف , عنيفانه , قاهرانه , زور , ظلم , قهر A , عنف A . — *Imperiousness*, ستمكاري , زيردستي , جباري , جور A .

IMPERTINENCE, شوخي , بي ادبي , بيهودگي , گستاخي , طفلنين A , هواهي , نا سازكاري , ترهات A , ياوه , ابلهي . v. *Folly.*

Impertinent, بيمعني , بي امتياز , شوخ , گستاخ , بيهوده , نالايق , نا بكار , نا برجا , نا مربوط , نا مناسب , ياوه , هرزه , باطل A . v. *Foolish, trifling, importunate, troublesome, intrusive.—An impertinent* or *impertinent fellow*, يافه , هرزه خوار . *An impertinent action*, وضع نا , خربا تشديد , ابله A , گو . مرغوب . *An impertinent speech*, يافه , هفت A . *Impertinently*, بطور بيمعني , بي اد بانه , از بي ادبي , گستاخانه , بي مناسبت , بوجه بيهوده .

Impervious. v. *Impassable, impenetrable.*

IMPETUOSITY, *impetuousness*, جلدي , گرمي , تيزي , حدّت A , شدّت A , غلبه A , هجوم A , چالاكي , تندي , قهر A , جبر A , جور A . زور , سختي , تيزروي , جفا A , تهوّر A . v. *Violence, fury, rapidity, force, precipitation.*

Impetuous, شديد A , چلاك , گرم , تند , جلد , تيز , سخت , عنيف A , حربي , اكيد و شديد , صاحب حدّت , خشمناك , غضبناك , قهري , جبري , متهوّر A , تيزمزاج . v. *Violent, furious, rapid, precipitate.*

Impetuously, با عنف , باهجوم , از شدّت , بشدّت , حدّت . v. *Violently.*

IMPETUS, قوّت A , زور .

IMPIETY, منافقت A , فجور A , الحاد A , فسق A , نفاق A , كفور A , فساد A , كفر A , زندقت A

Impious, بي دين , فجّار A , زنديق A , منافق A , ملحد A , بد كيش , كافر A , دهري A . v. *Wicked, profane.* — *Impiously*, كافرانه , ملحدانه .

IMPLACABLE, سنگ دل , بي مرحمت , سخت دل , از سنگ دلي , سختدلانه , شرتا A , بي مرحمت . v. *Inexorable, malicious, irreconcileable.* — *Implacably*, بطور

To IMPLANT, نشاندن , درنشاندن , نصب كردن , نهادن , ادخال كردن . v. *To plant, insert, place.*

An IMPLEMENT, آلت A , ادات A , افزار , دست , دست افزار , سازگاري , افراز . v. *Instrument, tool, utensil.* — *Implement, impletion.* v. *Complement, completion.* — *To make great provision of the implements of war*, توفير اسباب جنگ كردن .

Implex. v. *Complex, entangled.*

Implication, اشاره A , كنايه A , ايما A , نتيجه A . v. *Inference; entanglement.*

IMPLICIT. كامل A , تام A , بي قصور . v. *Complicated.* — *Implicit confidence*, اعتماد تمام , اعتقاد كامل . — *Implicit obedience*, اطاعت متواضع , امتثال معبّد . — *Implicitly*, با اطاعت متواضع , اعتماد تمام .

To IMPLORE, امداد طلب , استمداد ساختن , تمنّا كردن , مناجات , دعا كردن , نياز مند شدن , نياز كردن , فرياد زدن , كردن . v. *To beseech, ask, beg, solicit.—To implore the divine assistance*, استعباد كردن , مناجات نمودن . *To implore the intercession of another*, استشفاع كردن . *Imploring* (participle), مستدادي A , فرياد كنان . (subst.) فرياد , تمنا A , تمنّي A , مناجات A , دعا A , نياز , نيازمندي , استمداد . *An implorer*, مستدعي A , نيازمند , داعي A , مدد خواه , اوّاه A , فرياد كننده , مستمند A . v. *Solicitor.*

To IMPLY (*comprize as a consequence*), نتيجه اشتمال كردن , دلالت نمودن . v. Also *to denote, signify: infold, involve.*

To IMPOISON, با زهر آلودن .

IMPOLITICK, *impolitical*, نا , بي بصيرت , نا سعتري , غير عقل , نا هوشيار , نالايق , نامناسب , شايسته . v. *Imprudent.*

To IMPORT (*bring into any country*), نقل كردن , درآوردن . *To import goods*, نقل امتعات درآوردن , نقل اسباب كردن , معني داشتن , اثتال ساختن . — *To import* (*infer, signify*), دلالت كردن , فحوا نمودن , اهم شدن , (*to be of moment*), مهم و لازم شدن . *What does that import?* چه منتج .

Import, *importance* (*consequence*), لازمت A , گراني , مضايقه A , ضرورت A , مرتبه A , قدر A , معتبري , مهمي A , دلالت A , معني A , لازمت A . v. *Moment.—Import* (*sense*),

فحوا ع. v. Also *tendency.* — *Import* (*merchandize imported from abroad*), تجارت درآورده, آمدني.—*A thing of great importance*, نبلت ع, امر مهم, مصلحت مهم, کار ضرور, رکن ع, عظیمت ع, مهمت ع, مهم ع, قمقام ع, نندل ع, حوبت ع. *To be of importance*, ضرور شدن, لازم شدن, لاشي ع, نا چیز. — *A thing of no importance*, مهم بودن. — *Self-importance*, خود پرستي, خود بیني. (*egotism*), امر نقیر. انانیت ع.

Important (*momentous*), گران, اهم ع, مهم ع, مستشري ع. v. *Weighty.* — *Self-important*, خود کامل.—*To render important*, مهم ولازم کردن.

IMPORTATION, درآورد, متجر درآوري, نقل تجارت. — *An importer*, نقل کننده.

IMPORTUNATE, ع مقتضي, ع مقید, متقاضي ع, ابرام, ثاقل ع, ستهنده, مبرم ع, مبلط ع, الحاده, اقدام کنا, تاز. — *Importunately*, با ابرام, مبلطانه, ثاقلا ع. یحضور.

To importune, تصدیع کردن, تقاضا کردن. ابرام ساختن. v. *To harass, teize, molest.* اکتداد کردن, اقدام ساختن, الحاح نمودن.

Importune, v. *Vexatious.*— (*unseasonable*), بي وقت, بي زمان, محل غیر مناسبت.

Importunity, ع تقاضا, ع مساکات, ع تصدیع, ابرام ع, ع الحاح, ع اقدام, استئقال ع, نازش.

To IMPOSE, نهادن. (*taxes or other burthens*), خراج گذار. *To impose* (*command as a duty, &c.*), حکم دادن, فرمان گذار کردن, امر ساختن. v. *To order, enjoin.*—*To impose upon*, فریفتن, غبن بستن, حیله ساختن, غدر کردن. v. *To cheat, deceive.*

Imposed upon, فریفته, ع مغبون, ع محرود, ع مغرور, الفته.

Imposition (*laying one thing on another*), ع وضع, نهاد, ع طرح. *Imposition of taxes, &c.*, باز, باج, تکلیف ع, خراج ع. *Impositions or public burdens*, تکالیف, رسم عرفي. *An imposition* (*command*), تکالیف ع, رسوم عرفیت, عرفیت ع, حکم, فرمان, امر, قضا ع. v. *Injunction.*—(*deceit*), حیله ع, غبن ع, غدر ع, خیانت ع, فریب. v. *Cheat, fallacy, imposture.*

IMPOSSIBLE, بي امکان, ع محال, نا ممکن, ع ممتنع, ع متعذر, مستحیل ع, نا میسر, نا متصور. *It is impossible*, ممتنع و محال است, نا ممکن است. *Impossible things*, محالات.

Impossibility, عدم امکان, امتناع ع, ناممکني.

IMPOST, خراج ع, باز, باج, تکلیف ع, قطیعت ع, مقاطعت ع, رسم ع. v. *Tax, toll, custom.*

An imposthume, اماس, ورم ع, قرح ع, دنبل, دمل ع.

An IMPOSTOR, ع مکار, ع ملبس, فریبي, حیله باز, غابن ع, غدار ع, تلبیسکار, حیله بند, حیله کار, مزور ع, خداع ع, دجاج, دجال ع, دغا باز, طرار ع, عیار ع, چپاني, خوان ع, خداب ع.

Imposture, حیله بازي, حیله ع, تلبیس ع, فریب, ارو ع, اورند, دغا, تزویر ع, مکر ع. v. *Deceit, fraud, cheat.*

IMPOTENCE, *impotency* (*want of power*), عدم قدرت, کم زوري, ناقوتي, عجز ع, بي مقدوري, نا تواني, عدم قوت, (*incapacity of propagation*), نامردي, اشتلم ع, کلال ع, عنینت ع, سستي.

Impotent, زبون, ضعیف ع, غیر قدرت, بي قوت, نا توان, ضعیف ع, آبدندان, پخسته, عجوز ع, عاجز ع, صفر الید ع, جهوم ع, چنگلول, کلیل القفره, الذرع. v. *Feeble, weak, powerless.*—(*without power of propagation*), نامرد, عني ع, سریش ع, سرسا ع, سرپ ع, معن ع, سست اندام, پخسته.

Impotently, بطور عجز ع, با زبوني, ضعیفانه, از ناتواني, بوجه سست, نا توان.

To IMPOUND, احاطه کردن.

Impracticable, v. *Impossible, untractable.*

To IMPRECATE, لعنت کردن, بد دعا گفتن, نفرین کردن, شه زدن, رمي کردن, تلاعن ساختن. لنجیدن, اقنات نمودن. v. *To curse.*

Imprecation, لعن ع, نفرین ع, لعنت ع, بد دعا. v. *Curse.*

IMPREGNABLE, دشوار گیر, نا ممکن تسخیر, منیع ع, ممتنع, اخذي, حصین. *An impregnable fortress*, قلعه دشوار گیر. v. Under *castle.* — *Impregnably*, منیعانه, بطور دشوار گیر.

To IMPREGNATE (*with young*), حبلي ساختن, حامله کردن,

والد نمودن ، آبستن ، باردار کردن . v. Also *to fill, saturate.*

Impregnated (with young), حامله شده ، آبسته . *To be impregnated*, حامله شدن ، بارگرفتن . *Imgregnated (filled)*, پر شده ، A سیر . v. *Saturated.*

Impregnation, حاملگي . v. *Pregnancy.* — *(making fruitful)*, برکت بخشي ، باردارسازي . v. *Filling, saturating.*

To IMPRESS (*imprint*), اثر کردن ، نشان کردن ، نشاندن ، (*to force into the service of government*), سخره تاثیر نمودن . گرم ساختن ، گرفتن ، عسف کردن ، بزور گرفتن . *To impress upon the mind*, خاطر نشان کردن ، مضبوط ساختن .

Impress, impression, impressure, نشان ، A علامت ، A اثر (pl. آثار), A نقش . v. *Stamp.* — *Impression (image fixed in the mind)*, A شکل ، A خیل ، A ضمن . v. *Idea.*

Impressed, نشانده . v. *Marked.* — *A ship, horses, or any thing impressed into the king's service*, سخره . — *Impressible*, ممکن نشان . — *To imprint*, v. *To impress.*

To IMPRISON, در سجن ، حبس کردن ، در زندان نهادن ، تحبیس کردن ، ساختن قید ، محبوس کردن ، احتباس ساختن ، مسجون نمودن ، کردن ، بند کردن ، فسر ساختن ، عفس کردن ، ابس کردن .

Imprisonment, A حبس ، A بند ، A قید ، A تحبّس ، A احتباس ، A عفس ، A قصر ، A ابس ، A سجن .

Imprisoned, A محبس ، A محبوس ، A مسجون ، A معقوس ، مقصور A ، قید کرده ، بند کرده ، A مهرزق . *An imprisoned man*, اهل زندان ، زنداني . v. *Prisoner.* — *To be imprisoned*, در زندان بودن ، قید شدن .

IMPROBABILITY, غیر احتمال ، عدم معقولت

Improbable, نا محتمل ، غیر معقول ، دور از عقل ، بي احتمال . v. *Incredible.* — *Improbably*, بوجه نا معقول .

IMPROBITY, A شر . v. *Dishonestly.*

IMPROPER, بي مناسبت ، نا شایسته ، نامناسب ، نا لایق (*unseasonable*) ، بي تقریب و بي وقت ، بیجا ، بي زمان ، هوازه . — *Improperly*, بوجه نا مناسب ، نا لایقانه . — *Impropriety*, نا شایستگي ، عدم مناسبت .

IMPROVEABLE, ممکن نفع . *Improveableness*, امکان نفع (*as a country*), قابل معموري ، قابل آباد . *Improveably*, بطور ممکن نفع .

To improve (make better), خوشتر ، بهتر کردن ، خوبتر کردن ، بهین ساختن ، اصلح کردن ، آخیر ساختن ، ساختن (*to edify*), مودب کردن ، تعلیم نمودن . v. *To instruct.* — *To improve a country or estate*, معمور کردن ، آباد ساختن . — *To improve (become better)*, بهتر گشتن ، خوبتر شدن .

Improvement, بهتري ، ازدیاد A ، ترقي A ، ارتقا A ، خوبتري . *Improvement of an estate*, معمور و آباداني . v. *Cultivation.* — *(edification)*, A تعلیم ، A تربیت ، A تأدیب . v. *Instruction.*

Improved, معمور A ، آباد کرده ، خوبتر شده ، بهتر ساخته .

An improver, بهتر سازنده ، خوبتر کننده .

IMPROVIDENT, بي بصیرت ، نا آخربین ، کوتاه اندیش ، غافل A . — *Improvidently*, غافلانه ، غیر تدارک ، بي تدبیر . — *Improvidence*, عدم بصیرت ، کوته اندیشي ، بوجه نا آخربین .

IMPRUDENCE, عدم ، بي پرهیزي ، بي تمیزي ، بي امتیازي ، غفلت A ، هشیاري ، عدم عقل ، سهو A ، سفه A ، عدم بصیرت .

Imprudent, غیر وقوف ، بي بصیرت ، بي امتیاز ، بي تمیز ، نا آگاه ، بي تدبیر ، بلا عقل A ، بي هوشیاري ، بي راي ، غافل A ، سفیه A (*fem.* سفیهت , *plur.* سفیهات), جاهل A ، بي خبر ، نادان ، فرناس ، سهوان A .

Imprudently, غفلتانه ، A غافلانه ، A بلا تامل ، A بلا تعقل ، A علي الغفلت ، A سهوا .

IMPUDENCE, بي حیائي ، بي شرمي ، گستاخي ، شوخي ، وقاحت A ، دسته ، عدم ادب ، A فسق .

Impudent, بي شرم ، بي ادب ، شوخ چشم ، شوخ ، گستاخ ، حریف A ، چیره ، چیر ، استاخ ، جالع A ، بي آزرم ، بي حیا ، اخشب A ، ماجن A ، بي ، سترک ، سفیق A .

Impudently, ازگستاخي ، شوخانه ، گستاخانه .

To impugn, v. *To attack, assault.*

IMPULSE (*effect of one body acting upon another*), قوت ، رکضت A ، طحمت A ، دعز ، منساق A ، تسویق A ، دفعت ، ازّ A ، ایزاع A ، همز A ، ندب A ، اغراء A ، بحل A ، زفت A ، حض A . v. *Incentive, instigation.*

Impulsive, سایق A ، محرّک A ، صاحب قوت دفعت ، قاصف A . مدلّظ A . *Impulsive force*, قوت محرکه .

IMPUNITY, عدم ، بي عقوبتي ، بي سزائي ، بي سیاستي ، بي عذاب ، بي سزا . *With impunity*, عدم عقوبت ، عذاب ،

خصراً مضراً, بظراً, بطراً, هدراً, بي سياست, ظلفاً, فرغاً, ضلّةً, دلهاً. *Their blood is shed with impunity*, ذهب دمّهم هدراً.

IMPURE, غليظ, پليذ, پلشت, نا صاف, نا پاک, نا طاهر, خبيث, چركين, شوخ, مردار, نجس, شمغندان, شمغت, داعر, ملوّث, متكدّر, لكود, نصف, نطف, فز, كرز, بالوش, قذر, شمغنده, نصيف. v. *Nasty, filthy.*

Impurely, از نجاست, از غلاظت, با ناپاكي, &c.

Impurity, impureness, غلاظت, پليدگي, ناصافي, نا پاكي, نجاست, نجس, خبث, آلايش, شوخي, مرداري, غذامت, دعارت, كدرت, كدر, قذر, قذع, رجز, ركس, رجس. v. *Filthiness, nastiness.*

IMPUTABLE, محتمل, ممكن اسناد. v. *Accusable, chargeable.*

Imputation, اسناد, اتهام, تهمت, احتمال, بهتان, افترا, بير, بجل. v. *Accusation, charge, calumny, reproach, slander.*

To impute, تهمت كردن, حمل كردن, احتمال كردن, بهتان ساختن, افترا زدن. v. *To accuse, censure, reproach, slander.*

An imputer, تهمت كننده, &c.

IN, در, اندر, درون, اندرون, ميان, درميان, في. v. *Within.* — *In that place*, در آنجا. *In the mean time*, در اين ميان. *In the day time*, در نهار, في غضون ذلك. *In fact*, في الحقيقة. v. Under *fact.* — *In no shape*, جداً, جدّانه. *To go in*, اندرون رفتن. (*on* for *in*), بر, علي; as *In the manner above mentioned*, بر منوال, علي المشروح. *In a continued series*, علي التوالي. *In order*, علي حسب ترتيب. *In case it happens*, علي تقدير الوقوع. *In this case*, علي هذا التقدير. *In the morning*, علي صباح. *In the evening*, علي مساء. — *In as much*, چونكه, چون. v. *Since.* — *In debt*, قرضدار. v. Under *debt.* — *In* (*after*) *two or three days*, بعد دو سه روز. *In* (*after*) *two years he will return*, بعد دوسال بازخواهد آمد. *In hand, in readiness*, در دست. *In the secret*, داخل السّر.

INABILITY, عدم, عدم قدرت, ناتوانستگي, ناتوانائي, تنگ دستي, درماندگي, نا تواني, قوّت. v. *Impotency* — *Inability of resistance*, عدم مقاومت.

INACCESSIBLE, ممتنع الوصول, بي گذار, نايات. *An inaccessible mountain*, هضبت. *An inaccessible fortress*, مناعت. v. *Impregnable.* — *An inaccessible man*, صاحب مهابت. — *Inaccessibility*, مناعت, تمنع.

INACCURACY, عدم تقيّد, عدم اصلاح, نا صحّت, بي سازكاري, عدم دقّت. v. *Incorrectness.*

Inaccurate, بي اصلاح, نا درست, غلطي, نا صحيح, بي اصلاح, نا نطس, نا مكلّف, بي دقّت, نا سازكار, تقيّد. v. *Incorrect, imperfect.* — *Inaccurately*, v. *Incorrectly, imperfectly.*

INACTION, *inactivity*, سكون, بي شغلي, نا حركت, آواري, پروا, فراغ, فراغت, آرام, سستي. v. *Idleness, rest, cessation.*

Inactive, كاهل, مجهول, بي شغل, سست, بي حركت, باطل, آواره, نا كارساز, شاركار, نا بكار. v. *Idle, indolent, lazy, sluggish.* — *Inactively*, شاركارانه, بطّالاً, كاهلانه, بطريق كاهل.

INADEQUATE, بي موافقت, نا موافق, نا برابر, نا لايق, ناقص, غير كافي, غير مناسبت, نا مناسب. v. *Defective.*

To be inadequate, ناقص شدن, نا كافي شدن, نا لايق شدن, نا موافق بودن, كم شدن.

Inadequately, با تقصير, بطور نا لايق, از قصور, ناقصانه.

INADVERTENCY, سهو, غلت, غفل, خطا, اهمال, غباوت, بي خبري, فراموشي, غافلي, بي التفاتي, مساهلت, مسامحت. v. *Negligence.* — *Inadvertent*, غافل, كاهل. v. *Careless, negligent.* — *Inadvertently*, با سهو, سهواً, كاهلانه, با خطا, غافلانه.

INALIENABLE, از تصرف خود بيرون ممتنع دادن.

INANIMATE, جامد, بي روان, غير حيات, بي جان (plur. جمد).

INAPPLICABLE, نا شايسته, نا مطابق, نا مناسب, نا لايق, بي موافقت.

Inapplication, v. *Indolence.*

INARTICULATE, لكنت, هزمجت آواز, نا صاف تلفّظ. *An inarticulate sound, inarticulateness*, صداي نا, آواز نا اشكار

Inarticulately, ظاهر , هزمجت A , هزمل A , تخاخه A , ثعثعت . با آواز نا صاف , با حزمجت .

INARTIFICIAL, بي صناعت , بي هنر . v. *Artificial.*

INATTENTION, نا آگاهي , تغافل A , غافلي , غفلت , عدم اشتغال , اهمال A , بي پرواي , بي التفاتي , بي خبري , مسامحت A , خطا . v. *Inadvertency.*

Inattentive, كاهل A , بي پروا , بي التفات , بي خبر , غافل , فرناس , مساهل A , ساهي A , غفلن A , سهوان A , نا مشغول , بي اشتغال , غافل A . v. *Careless, negligent.*

INAUDIBLE, نا ممكن استماع .

To INAUGURATE, تقديس كردن . v. *To consecrate.* — *Inauguration*, بيعت A , تقديس A . v. *Consecration.*—*The inauguration of a king*, جلوس A . v. *Coronation.*

INAUSPICIOUS, بي طالع , نا مسعود , بد بخت , بد آختر , نا مبارك , بد ساعت , منحوس A , نحس A , شوم AP . بد فال . v. *Unfortunate.*

INBORN, مطبوع A . v. *Innate.*

To INCAGE, در قفس نهادن . v. *To confine, imprison.*

Incantation, v. *Enchantment.*

Incapableness, incapability, v. *Inability.*

INCAPABLE (*unfit*), نا اهل , بي قابليت , نا قابل , (*without power*), غير اقتدار , بي قوّت , بي قدرت . نا لايق (*without understanding*), غير استعداد , بي عقل . بي توانى . بي هنر , بي علم .

INCAPACIOUS, تنگ , نا فراخ , نا واسع . v. *Narrow.* —*Incapaciousness*, عدم فراخي , تنگي , عدم وسعت .

INCAPACITY, عدم , عدم عقل , نا رسائي , نا قابليت استعداد . v. *Inability.*

To incarcerate, v. *To imprison.*

INCARNATE, متجسّم A , متجسّد A , مجسم , كوشت مند .

To incase, v. *To enclose, cover, invelope.*

INCAUTIOUS, بي , بي تدبير , غافل , بي بصيرت , بي , نا مقيد , پرواش , بلا ملاحظه A , بي خبرداري , تأمل , هنبي or هنبا A , كاهل A , غير احتياط , قيد . v. *Careless.* —*Incautiously*, غافلا A , با غفلت , كاهلانه , با اهمال .

An INCENDIARY (*one who sets houses, &c. on fire*), آتش , حرّاق A , مشعل A , آتش انگيز , آفروز . (*a seditious man*), محرك فتنه , مرد فتّان , اهل طغيان , فتنه جوي , فتنه انگيز , عاصي A , مفسد A , محرك فساد .

INCENSE, ونيزه , نيزه , كندر , بخور , لوبان A . v. *Frankincense.*

To INCENSE, آزار , آزردن , اغضاب كردن , خفا كردن , خشمناك , هنجيدن , انجيدن , رنجيده و رميده كردن , دادن , كردن . v. *To exasperate, irritate.* — *Incensed*, آزرده , رنجيده . v. *Angry.*—*To be incensed*, قهر گرفتن , غضوب A , آزار يافتن , گرم شدن .

An INCENTIVE, اغوا كننده , محرّك A . v. *Impulse, instigation.*— *Incentive* (*stimulating*), محرّض A , محاثث A , محرق A , محرّك A .

INCEPTIVE (*beginning*), ابتدا ساز , آغاز نما .

INCESSANT, بي توقف A , متواتر A , مداوم A , دايم A , بي فتره , هميشه , مدمن A , متوالي A . دايمي . — *Incessantly*, دايم الايام A , با مداومت A , دايماً A .

INCEST, فجور القرابه A . زناكاري با خويشان . — *Incestuous*, فجور القرابه ساز .

INCHOATION, آغاز A . v. *Beginning.* — *Inchoative*, آغاز نما . v. *Inceptive.*

An INCIDENT, سرگذشت , ماجرا A , اتّفاق A , حادثه A , حدثي A , وقوع A , افتادگي , قضيه A , قضا A , وقعه A , حدث A . v. *Accident.*

Incidental, incident, عارض A , آمدنه , نا گهاني , اتّفاقي , فجاي . v. *Fortuitous.* — *Incidentally*, عارضانه , با اتّفاقاً A , قضا .

INCIPIENT, متّخذ A , مستأنف A , بادي .

An INCISION, *incisure*, زخم , برش , جراحت A , كلم A , شگاف A , قطع , دروش , فصل A , فرض A . v. *Wound.* — *Incisive*, قطع ساز , زخم نما , كلم كنا .

To INCITE, تحريض , تحريك ساختن , كام انگيختن , اغرا , بر آغاليدن , آنرولیدن , وژولیدن , غوريدن , نمودن , ترغيب نمودن , اغوا كردن , تيز كردن , اغوا ساختن , كردن . v. *To excite, animate.*

Incitement, تحريک A , بعث A , انگيختگي , انگيزش , تحريض , حثّ A . v. *Incentive, impulse.*

INCIVILITY, بي ادبي , بي مروتي .

INCLEMENCY, عدم رحمت , بي دردي , بي رحمي , عدم شفقت , درشتي , ظلم A , مظلمت . v. *Cruelty, severity, roughness.*

Inclement, غير شفقت , ظالم A , بي درد , بي رحم , عاصف . v. *Cruel, harsh, severe, merciless, boisterous.*

INCLINABLE, مايل A , راغب A , خواهان , خواه , مهربان , عطوف A , اهل هوا , آرزومند . v. *Willing, favourable.*

Inclination (*propension of mind*), ارادهٔ A , ميلان A , ميل A , هوا A , آرزو , آرزومندي , خواهش , غرض A , رغبت A , عطف (plur. اعطاف) A , آزرم , ودّ والفت A , همّت A , هوادت A , ميولت A , ممال A , عطوفت A , عواطف A , انجذاب A , حذل A . v. *Affection, love, propensity.*—(*disposition of mind*), خاطر A , مشرب A , خاطر , خوي , منوال A . v. *Temper.*—(*tendency downward*), ميل A , زور , ممال A . *Inclination of a vessel to pour off liquor*, اقناع A , اصغا A .

To incline (*to be favourably disposed*), ميل , مايل شدن , عطف داشتن , هوا نمودن , آرزو داشتن , التفات کردن , ميدن , گرائيدن , گرايستن , چميدن , منازعت , بکشتن , مايل شدن , ميل کردن , صور نمودن , معوج کردن , جفتن , ناحي کردن , نمودن , خم ساختن , لم نمودن , صغو زدن , رکوع کردن , تدميج شدن . v. *To bow.*—*To incline to an opinion*, گراستن . —*To incline to the west* (*as the sun, stars, &c.*), تصيّف , خضوع کردن , تدنيق ساختن , ضيف نمودن , کردن . v. *To set.*—*To cause to incline*, تمييل کردن , اماله ساختن , دايق کردن .

Inclined, مايل A , منعطف A , عاطف A , معطوف . v. *Bent.*

Inclining, مايل A , ميلان A , عايل A , گراي , ناحي A , منحني A , زاغي A , اميل A . *Inclining to black*, مايل بسيالي .

To INCLOSE (*with pales*), چقيدن . *An inclosure of pales*, جفلق . v. *To enclose, &c.*

To INCLUDE (*comprise*), شامل کردن , داخل کردن , احاطه ساختن , شمول نمودن , اشتمال کردن , درج کردن , احتوا کردن . v. *To contain*; also *to enclose.*

Included, inclusive, مشتمل A , شامل A , داخل A , محاط A , مشمول A , مجموع A , مندرج A . v. *Contained.*—*Inclusively*, محاطاً A , مجموعانه .

INCOG, *incognito*, نا معلوم , پوشيده , مخفي . v. *unknown.*—*To be incognito, concealed* or *disguised*, پوشيده تبديل صورت نمودن , مخفي شدن , شدن .

INCOHERENCE, *incoherency*, غير مطابقت , عدم الحاق , عدم مناسبت , نا قريني .

Incoherent, نا مناسب , بي معني , بيهوده , نا ملحق , غير قرين , نا هموار , نا ملايم , نا موافق . *Incoherently*, نا موافق بوجه نا ملحق , بطور نا موافق , مناسبانه .

INCOMBUSTIBLE, نا سوختني , ممتنع سوزش .

INCOME, وصول A , مداخل A , حاصل A , آمدني , درآمد , رادت A , ريع A . v. *Produce, revenue.*

INCOMMENSURABLE, نا مکيول , ممتنع قياس .

To INCOMMODE, *incommodate*, تصديع دادن , ايذا دادن , تعب شاختن , مزاحمت کردن , زحمت دادن , تکليف دادن , سقم نمودن . v. *To hinder, embarrass.*

Incommodious, نالايق , نا معقول , نا مناسب , متصدّع A . *Incommodiously*, مزاحمانه , با زحمت , با تکلّف . v. *Inconvenient. Incommodiousness*, زحمت A , تکلّف A . v. *Inconvenience.*

INCOMMUNICABLE, نا ممکن بيان . v. *Communicate.*

INCOMPACT, نا ملحق , نا چسپان , نا پيوسته .

INCOMPARABLE, بي اقران , لاثاني , بي مثال , بي نظير , بي بدل , غير معادل , بي مانند , يکانه , بي همتا , غير عديل , عزيز A , بي برابر , واحد دهره A , بيهمان , بيهمال , فريد A , لا شبيه A , نادره A , نادر A , عديم المثل A , فرد الدهر A , يتيم A , منيف A , نسيج A , لالا A , بوالعجب A , بهيم A , يتيمه A . —*Incomparably*, بلا نظير A , بلا تشبيه , بي مثالانه .

INCOMPASSIONATE, بي رحمت , بي شفقت . v. *Pitiless.*

Incompatible, v. *Inconsistent.*

INCOMPETENT, بي موافقت , نا لايق , نا مناسب . *Incompetently*, نا مناسب بوجه .—*Incompetency*, v. *Inability.*

INCOMPLETE, کمين , کم , ناقص A , ناکامل , نا تمام . v. *Defective, imperfect.*—*Incompleteness*, نقص A , نا تمامي , قصور A . v. *Imperfection, defect.*

INCOMPLIANCE, درشتي , عدمِ موافقت .

INCOMPREHENSIBLE, *inconceivable (not to be conceived)*, نا هويدا , نا ممكنِ فهم . بلا ادراك A , بي وهم , بي قياس , بلا قابلِ عقل . — *Incomprehensible (not to be contained)*, نا قابلِ عقل . از حد بيرون , قياس . *Incomprehensibly, inconceivably*, از بي قياسي , بي‌قياسانه . *Incomprehensibleness, incomprehensibility*, عدمِ ادراك , عدمِ دريافت .

INCOMPRESSIBLE, نا , ممتنعِ فشار , نا قابلِ افشرش , ممكنِ تضييق .

INCONCEALABLE, ناممكن , ممتنعِ نهفتگي , ناپوشيدني , پنهان .

INCONCLUSIVE, نا قاطع , ناتمام , قاصر A , ناقص A , بي نتيجه . *Inconclusively*, بلا نتيجه A . — *Inconclusiveness*, عدمِ قاطع , ناتمامي , قصور A , عدمِ نتيجه .

INCONDITIONAL, غيرِ ثنيت , بي استثنا , بي شرط ,

INCONFORMITY, [illegible] موافقت

INCONGRUITY, *incongruence*, عدمِ , عدمِ مناسبت , ناهمواري , موافقت .

Incongruous, غيرِ ملايم , نا هموار , نا مناسب , نا موافق , بطريقِ نا , بي مناسبانه . — *Incongruously*, نا درست , نا برجا , بطورِ نا هموار , موافق .

INCONSIDERABLE, كم بها , لاشي A , ناچيز , بي اعتبار , دون A . *v. Trifling*. — *Inconsiderableness*, ناچيزي , عدمِ اعتبار .

INCONSIDERATE, بي , بي تدبير , بي پروا , بي انديشه , متهور A , بي تامّل , غافل A , بي فكر , بي بصيرت , بصر . *v. Imprudent, negligent, careless*. — *An inconsiderate speech*, كلامِ غافل , سخنِ بي بصر , گذاف , سخنِ بيهوده . — *Inconsiderately*, بي تامّل A , بلا ملاحظه A , بلا بصيرت A , علي . غير تكلّف , با تهوّر , الغفلت . *v. Carelessly, rashly*. — *Inconsiderateness, inconsideration*, عدمِ فكر , غفلت A , عجرفت A , عدمِ بصيرت , عجرفيت A .

INCONSISTENCE, *inconsistency*, نا سازگاري , بيهودگي , مخالفت A , عدمِ مناسبت , عدمِ مطابقت , عدمِ موافقت , تعلّل A , وتنت A , معاندت A , اختلاف A (plur. اختلافات) . *v. Incongruity*.

Inconsistent, غيرِ موافق , نا لايق , بيمعني , بيهوده , مغاير A , مخالف A , نا سازگار , نا مطابق , نا مناسب , مناقض A , مناني A , معاند A . *v. Contrary, absurd, repugnant*. — *Inconsistently*, بطور نا , بوجهِ نا سازگار , بيهودانه , نا لايقانه , مناسب .

INCONSOLEABLE, اندوه‌گين , غمخور , نا قابلِ تسليت , تيره دل , دلتنگ . *v. Sorrowful*.

INCONSTANCY, عدمِ , سبكساري , پايداري , بي قراري , استواري , استقلالي , بي زواب A . *v. Fickleness*. — *The inconstancy of fortune*, چرخ دوار , بوقلمونِ گردون , صرف A .

Inconstant, سبكپاي , سبكسار , هرجائي , نا پايدار , بي قرار , عاتك A , عفيف A , عفك A , غيرثابت , نا استوار , طايش A , غملج A . *Inconstantly*, نا استورانه , بي قرارانه .

INCONSUMABLE, مستحيلِ اكل وبلع , ممتنعِ اتلاف .

INCONTESTABLE, قاطع A , شافي A , مستحيلِ منازعت , تام A , قطعي . *An incontestable proof*, دليلِ شافي . *v. indisputable*.

INCONTINENCE, بي , بي عصمتي , عدمِ عصمت , شوخي , توقانِ نفس , نفس اماره , شهوت پرستي , پرهيزي , عدمِ عفّت .

Incontinent, شوخ , بي عصمت , شهوت پرست , بي پرهيز , غيرِ ضبط , زنپاره , غيرِ عفّت . — *Incontinently*, از بي پرهيزي , بي پرهيزانه .

INCONTROVERTIBLE, ناممكنِ نزاع . *v. Indisputable*.

INCONVENIENCE, نا , عدمِ لياقت , عدمِ موافقت , عنف A , تعنيف A , تكلّف A , بي حضوري , شايستگي , عدمِ آسودگي , آشوب , زحمت A . *v. Difficulty, trouble*. — *(unfitness)*, عدمِ موافقت , ناهمواري , ناسازگاري .

Inconvenient (incommodious), بيحضور , صاحبِ تكلّف , نا موافق , نا لايق , *(unfit)*, عنفي A , زحمت دار , مزاحم A , نا برجا , نا شايسته , نا معقول , نا مناسب . *v. Inexpedient*. — *Inconveniently*, با تكلّف , مزاحمانه , با زحمت , &c.

Inconversable, v. *Unsociable, incommunicative*.

INCONVINCIBLE, نا مبصرت پذير , نا ممكنِ الزام .

INCORPORAL, *incorporate, incorporeal*, نا تن دار , بي جسم , بلا جسد A , بي تن , غيرمتجسّد , مجرّد A . *v. Immaterial*. — *Incorporality*, بي جوهري , عدمِ جسد . — *Incorporally, incorporeally*, ازنا , نا جسمانه , بلا جوهري , جسدي .

To INCORPORATE (*mingle*), مخلوط کردن , خلط کردن , آمیزش کردن , آمیختن , سرشتن , امتزاج نمودن — v. *To mix.* , الحاق ساختن , الحام کردن , ضمیمت آوردن , ضمّ ساختن , جمع کردن , جمع کردن طایفه بریک دیگر v. *To associate, join, unite.—To incorporate cities,* ملحقات کردن .

Incorporation, خلط A , آمیزش , الحاق A , الحام A , ضمیمت A , ضمّ A , امتزاج A . v. *Mixture, union.—An incorporation (a college, body of artisans, &c.)* عرفت A . v. *Association.*

INCORRECT, بي اصلاح , نا درست , نا مربوط , نا صحیح , با اهمال , نا اصلح , نا املا . v. *Inaccurate.* — *Incorrectly,* بطور بي اصلاح , از عدم اصلاح .

Incorrectness, عدم , نا درستي , نا مربوطي , عدم صحّت , عدم اهمال , اصلاح . v. *Inaccuracy.*

INCORRIGIBLE, لاعلاج A , شدید A , نا اصلاح پزیر , شریر A . v. *Profligate.* — *Incorrigibleness,* عدم اصلاح , شرارت A , شدّت A . v. *Depravity, wickedness.* — *Incorrigibly,* از شرارت , باعدم اصلاح .

INCORRUPT, *incorrupted.* پاک , طاهر A , ساده , خالص A , صالح A , صاف A , پاکیزه . v. *Pure, good, honest.—Incorruptibility, incorruptness (purity of manners),* طهارت A , صلاح A , اخلاص A , پاکیزگي , پاکي , سادگي . v. *Honesty, integrity, chastity.* — (*freedom from decay*), عدم اتلاف , عدم فنا , بي تباهي , عدم اسراف — *Incorruptible,* نا ممکن , نا فنا پذیر , نا قابل تباه , اتلاف .

To INCRASSATE, ستبر کردن .

To INCREASE (*make more or greater*), ازدیاد , افزودن , افروني دادن , ترقّي ساختن , مزید کردن , زیاده کردن , کردن , تضعیف کردن , اضافت نمودن , برکت کردن — (*to grow more or greater*), ازدیاد , تکثیر شدن , افزودن , زیاده شدن , اعظم گشتن , ترقّي داشتن , یافتن .

Increase, زیاده A , ترقّي A , افروني , برکت A , تزاید A , استزاد A , زوادت A , زید A , ازدیاد A , زیادتي , تکثیر A , اضافه A , فصلت A , فصل A , ترقّي A , زیادگي , میط , کور A , نیوف A , نیف A , فنع A , نزل A , ارتقا A , نامي , رغس A , برخ A , شفّ A , ریع A , صرف A . v. *Produce,* also *progeny.*

Increased, افزوده , مزاد A , زیاده کرده شده .

An increaser, افزاینده , زیاده کننده , برکت کننده , &c.

INCREATED, نا افریده .

INCREDIBILITY, *incredibleness,* عدم , عدم اعتبار , نالایق , نا واجب , احتمال اعتقاد . — *Incredible,* اعتبار اعتقاد , لا مستوجب الارتکا A , نا لایق باور , اعتماد .

INCREDULITY, *incredulousness,* عدم , بي اعتقادي , بطي الاعتقاد A — *Incredulous,* عدم اعتقاد , کفر A , ایمان , کافر A , کم اعتقاد , بي ایمان .

Increment. v. *Increase, produce.*

To INCRUST (*with plaster, paint, &c.*), اندودن , اندودن , انداویدن , تطیین ساختن , کردن — (*to cover with a husk, shell, &c.*) قشرت کردن , با قشر پوشیدن .

Incrustation (on walls, &c.), اندود , انداوش , اندودگي , والاد , مهره دیوار , انداز , آخیز , آژنده , تطلیه A , (*husk, cuticle, &c.*), قشر A , قشرت A .

To INCUBATE, بر بیضه نشستن , حضن کردن , ایراض , رخم A , حضن A , ساختن . v. *To sit upon eggs.—Incubation,* وکن A , ایراض A .

INCUBUS (*night-mare*), کابوس A (plur. کوابیس), ضاغوط , نیدل , جاثوم A , جثام A , برخنج , برخفج , برسام , سکاچه , دیثان A , کرنجو , فرنجو .

To INCULCATE . v. *To instruct, teach.*

INCULT. v. *Uncultivated.*

INCULPABLE, نا گناگار , بي الزام , بي تقصیر , بي گناه , معصومانه , از بي گناهي , بي خطا . v. *Blameless.—Inculpably,*

INCUMBENT (*lying upon*), متکي A , واکن A . — (*imposed as a duty*) لازم A , مقتضا A , واجب A , ضروري . v. *Proper, necessary.—It is incumbent on me,* مرا لازم است .

To INCUR, یافتن , دردویدن .

INCURABLE, بي چاره , بي دوا , لاعلاج A , بي علاج , عقام A , عیا A , نجیس A , ناجس A , ممتنع العلاج A .—*Incurableness, incurability,* امتناع العلاج A , بي علاجي . — *Incurably,* بلا علاج A .

Incurious. v. *Negligent, inattentive.*

An INCURSION, حمله A , هجوم A , برنگ , تاخت A . v. *Invasion, attack.*

Incurvation, incurvity. v. *Curvature.*

To incurvate. v. *To bend, crook.*

INDEBTED (*being in debt*), مديون ع, قرض دار, مقروض ع —(*having obligations*), مرهون ع, متدار, مقترض ع. دين دار, ممنون ع.

INDECENCY, عدم شايستگي, ترک ادب, عدم ادب, بي حيائي, شوخي.

Indecent, نا پسنديده, نالايق, نا شايسته, نا سزا, بي ادب, كوژ, كاليو.

Indecently, باناشايستگي, بي ادبانه.

INDECLINABLE, غير متصرف, بي تصريف, نا ممكن تصريف.

Indecorum, indecorous. v. *Indecency, indecent.*

INDEED (*in reality, in truth*), البته ع, في الواقع ع, يقيناً ع, في الحقيقت ع, تحقيقاً ع, حقيقتاً ع. v. *Certainly.—Indeed! (is it possible! wonderful!)* عجباً ع.

INDEFATIGABLE, نا, محنتي, ساعي ع, ممتنع ماندگي. — *Indefatigably*, بي ماندگي, بي اتعاب, افكار غير تعب. بلا اتعاب ع.

INDEFEASIBLE, ممتنع ابطال. v. *Irrevocable.*

INDEFENSIBLE (*incapable of resistance*), ممتنع مقاومت. —(*admitting no apology*), ممتنع العذر ع. v. *Inexcusable.*

INDEFINITE, نا قاطع, نا مقرر, غير معهود, نا محصور, غير, نا محدود نا معرف, غير محقق, نا متعين, غير معين, مقطوع. *An indefinite number*, ادنک.—*To take or buy any indefinite quantity*, بكزاف ستاندن

Indefinitely, بطريق, بطور غير معهود, بوجه نا محصور نا مقرر.

INDELIBLE, ممتنع ابطال, مستحيل الاندراس ع.

INDELICACY, فحش ع, شوخي, با شايستگي, نا پاكيزگي, عدم ظرافت, بي لطفي, نا ملايمت, عدم ادب و اركان.

Indelicate, بي ادب, شوخ, نا ملايم, نا شايسته, نا پاك, نا, بي آزرم, غير ظرافت, بي نزاكت, نا طاهر, فاحش ع, بي لطف, نازنين.

INDEMNIFICATION, امن ع, تاوان ع, تضمين ع.

To indemnify, تضمين كردن, محفوظ داشتن, تاوان دادن.

INDEMNITY (*exemption from punishment*), سلامت از عقوبت, آزادي از تعذيب.

To INDENT, دندانه دار كردن, كنده كردن.—(*to covenant*), عهد و پيمان ساختن, عقد كردن, شرط كردن. *An indenture*, قول نامه, عهد نامه, اقرار نامه. v. *Co tract, bargain.*

INDEPENDENCE (*freedom from control*), آزادي, استقلال ع, اختيار ع, اميني, عدم تعلق, بي نيازي, استغنا ع, مختاري, عدم ضبط و ربط. v. *Liberty, freedom.*

Independent (*uncontrolled*), مستقل ع, خود مختار, مطلق ع, آزاد, بي ضبط و ربط. v. *Free.* — (*without reference or connexion*), بي تعلق, غير متعلق, غير مناسبت, بي نسبت, غير انتساب. —*Independently* (*freely*), مستقلاً ع, —(*without relativeness*), بطريق بي تعلق, بي نسبتانه.

INDETERMINABLE (*not to be defined or fixed*), ممتنع نا ممكن قرار, مستحيل قطع, ممتنع ع, فصل.

INDETERMINATE, *indetermined* (*not defined or fixed*), نا مقرر, نا محدود, غير معين. v. *Indefinite, unsettled.* — *Indeterminately*, بطريق نا مقرر, بطور نا محدود.

Indetermination, بي استقلالي, عدم تعين.

INDEVOUT, بي قنوت, بي تقوي.

An INDEX (*whatever points to any thing*), نمود, نمون, نما, نمونه, دليل ع, دالّ ع. v. Also *fore-finger.* — *The index to a book*, سر دفتر, فهرست ع, فهرس (plur. فهارس).

INDIA, هندوستان, ولايت هند, هند. *An Indian*, هندو. —*Indian*, هندي, هندكي ع (plur. هنادكت). اهل هندوستان. *The Indian language*, هندي, زبان هند, هندووي, هندوي.

To INDICATE, آگاهي, اشاره ساختن, اظهار كردن, نمودن, مشعر كردن, دلالت كردن, دادن. v. *To show, point out.*

Indicated, مشعار ع, دلالت كرده شده, متأدّن ع, نموده, مومي اليه ع, اليه.

Indication, نمايش, استدلال ع, دليلي, دلالت ع, اشاره ع, اظهار ع, برهان ع, ايما ع, اعلام ع, علامت ع, كنايه ع, شعور ع. v. *Mark, sign, token; symptom: information, intelligence.*

Indicating, indicant, نما, نمایان, نماینده, مشعر A, دالّ.

To INDICT (*accuse of a crime*), ملامت, تهمت نهادن, دعوي کردن, شکوه کردن, شکایت کردن, اسناد کردن, کردن v. *To accuse.*

Indictable, قابل اسناد, واجب الشکایت A. — *Indicted*, مذموم A, مقترف A, ملوم A, متهم A, مغموز A.

Indictment, اسناد A, شکایت A, افترا A. v. *Accusation.*

INDIFFERENCE, *indifferency* (*coldness, want of affection*), مسامحت A. — (*carelessness*), عدم محبّت, برودت A, بي پروائي, بي غرضي, اهمال A, غفلت A, مساهلت A. v. *Negligence.* — (*equipoise, suspension of judgment*), اعتدال A, سوي A, تذبذب A, موازنت A, برابري, معادلت A. v. *Impartiality.*

Indifferent (*cold, unaffectionate*), بي, صاحب برودت, محبّت, اهل برودت و قدورت. — (*careless*), غافل A, کاهل A, سهوان A. — (*left to free choice*), [redacted] — (*disinterested*), خالص A, خالص الجنان A. v. *Impartial.* — *An indifferent action* (*neither good nor bad*), امر عادت, مباح A, شي بين بين A. — (*in a state of mediocrity*), جايز A, جواز A, در حال ميانه, سوا A, متوسّط A, معتدل A.

Indifferently (*coldly*), با برودت. — (*indiscriminately*), بلا, توسّطاً A. — (*tolerably, passably*), معتدلانه, با مخير, فرق.

INDIGENCE, افلاس A, تهي دستي, بي نوائي, گدائي, نيازمندي, حاجت A, احتياج A, فلاکت A, مفلسي, فقر A, فقيري, ضرورت A. v. *Poverty, want, necessity.*

INDIGENOUS, ملکي.

INDIGENT, گدا, بي نوا, تهي دست, مفلس A, محتاج A, فقير A, نيازمند, حاجتمند, خليل A, مختل A. v. *Poor, needy.*

INDIGESTED (*not arranged, rude*), نا مرتّب, بي ترتيب, بي فرق, غدنگ, بي اندام, نامنتظم, نا برجا, غير منظوم, غير فصل. — (*not concocted in the stomach*), بي, ناگوارنده. *Indigestible*, ممتنع گوار, ممتنع A, نا هضيم, تحليل مستحيل هضم, ناگوارنده الهضم.

Indigestion, تخمة A, عدم گوارش, عدم هضم, بد هضمي, تخم A (plur. تخامت), وخامت A (plur. اوخام, وخام), اسفيوش A, بردت A.

INDIGNANT, پر قهر, غصبالوده, خشم ناک, غضبناک, محنق A, عابد A, غضوب A, خشمگين, قهرناک v. *Angry.*

Indignation, قهر A, حميت A, خشم A, غضب A, رژ, تاقت A, حنق A. v. *Anger, disdain.* — *To excite indignation*, رنجيده ساختن, آزرده خاطر کردن, غضب انگيختن, تغيّظ نمودن. v. *To exasperate.* — *To be fired with indignation*, خشم گرفتن, آتشي گشتن. v. *To be angry.* — *With indignation and hatred*, با غضب وکين, با غيظ وعدوان.

INDIGNITY, بي حرمتي, استخفاف A, سبکي, خفّت A, اهانت A, فضاحت. v. *Contumely, insult.*

INDIGO, نيل, نيلج, وسمت A.

INDIRECT (*not straight*), نا درست, نا زاست, نا درخط, نا درخط عمود, متوازي A, ملتوي A, معوج A. v. *Crooked, curved.* (*not honest*), حيله باز, بي اخلاص, نا صادق, نا صالح. — (*not in express terms*), نا درسخن مبين, نا در کلام ظاهر. — *Indirectly*, [redacted] نا راست, بوجه کنايتاً A, اشارتاً A. — (*dishonestly*), با حيله بازي, غدرانه, بي صالحانه. — (*not clearly*), نا جداً A, نا بعينه. — *Indirectness*, نا راستي, پيچش, اعوجاج A, عوج A, تعمّج A, درستي. — (*unfairness*), غبن A, قباحت A, حيله A, نا صفائي. v. *Dishonesty.*

INDISCERNIBLE, غير اشکار, نا ظاهر, بي نمود, نا منظور, فا ; نا ظاهرا A, نا منظور, نا هويدا, نا بيّن. — *Indiscernibly*, اشکارانه.

INDISCREET, بي تدبير, بي انديشه, بي تميز, بي امتياز, غافل A, بي بصيرت, بي لحاظ, بي احتياط v. *Imprudent.* — *Indiscreetly*, غافلانه, غفلةً A, بلا تعقّل A. — *Indiscretion*, بي تدبيري, عدم بصيرت, [redacted] عدم [redacted] شياري, گستاخي, عدم امتياز, بي انديشگي, لحاظي *Rashness, imprudence.*

INDISCRIMINATE, بي فصل, نا مفروق, بي فرق. — *Indiscriminately*, نا مفروقانه, بلا فرق.

INDISPENSABLE, ضرور A, مقتضي A, ملتزم A, لازم A, اقتضا A, لازمت A, لاجرم A, ضرورتاً A, فرضاً A, بالضرورت A, لابد A, التزاماً A, لازمانه A, حزاقاً A. v. *Necessary.* — *Indispensableness*, ضرورت A. — *Indispensably*, بالضرورت A, لابد A, التزاماً A, لازمانه A, حزاقاً A. v. *Necessarily.*

To INDISPOSE (*in point of health*), مزج ناخوش کردن,

, نا لایق کردن, (*to render unfit*).—تمریض کردن , بیمار ساختن , نا قابل نمودن , نا موافق کردن , نا مناسب ساختن (*to make averse*),— مخالف کردن , معرض ساختن , متنفّر کردن .

Indisposed, بیمار , مریض ع , معلول ع , خسته . v. *Infirm, sick.—Indisposedness, indisposition.* v. *Sickness.*

INDISPUTABLE. ممتنع بحث , لاکلام ع , نا قابل اعتراض , مستحیل منازعت — *Indisputableness*, یقین ع , عدم گمان . v. *Certainty.* — *Indisputably*, لا شک , تحقیقاً ع , لا کلام , بالیقین ع , یقیناً ع . v. *Certainly.*

INDISSOLVABEE, *indissoluble*, نا گداخت , ممتنع گداز , مستحیل نقض , ممتنع منقطع , نا قابل تفریق , پزیر . v. *Inseparable, firm, obligatory, everlasting.—Indissolubility, indissolubleness.* پایداري , امتناع گداز , عدم انفکاک , استواري . v. *Firmness.* — *Indissolubly*, بطور ممتنع گداز , بوجه نا منکسر .

INDISTINCT, نا هویدا , نا صاف , نا متفرق , نا منفصل , مشوّش ع . v. *Confused.* — *Indistinctly* (*not clearly*), نا بین , غیر متباین , نا هویدا , نا آشکار ع , بلا فرق ع , مشوّشاً ع . v. *Confusedly.*—(*not clearly*), نا ظاهرانه , نا بیناً . *An object seen indistinctly at a distance*, شبح ع (plur. اشباح), سواد ع , شخص ع . — *Indistinctness*, عدم فصل , خلط ع , عدم فرق , تشویش ع , امتیاز . v. *Confusion.*—(*want of clearness*), عدم تبیّن .

To INDITE (*dictate a letter, &c.*), تملي کردن .

INDIVIDUAL, مفرد ع , واحد ع . — (*an individual*), تن , سواد ع , نفس ع , (plur. اشخاص), شخص ع , (plur. افراد), فرد ع . — *Individuality, individuation*, فردیت ع , [illegible] ع . — *Individually*, یک یک , فرداً فرداً , [illegible] , جدا جدا , واحداً واحداً ع , یگان یگان [illegible] ع . v. *Singly.*

INDOCIBLE, *indocil*, بي , ممتنع معرفت , نا قابل تعلّم , قابلیت , — *Indocility*, عدم قابلیت , امتناع علم .

INDOLENCE, *indolency*, کاهلي , مجهولي , سستي , اهمال ع , مساهلت ع , کسل ع , غفلت . v. *Sloth, laziness.*—(*freedom from pain*), عدم رنج , بي زحمتي , عدم درد , عدم وجع .

Indolent, سست , مهمل ع , مجهول ع , کاهل ع , غافل ع , لاشه , شنک , شارکار , فرناس , تنبل , پرواش , مساهل ع , هوشا , مکسال ع , کسول ع . v. *Lazy, slothful, slow.*—(*free from pain*), بلا درد , بي رنج , نا زحمت دار . — *Indolently*, مساهلاً ع , کاهلانه . v. *Carelessly, slothfully.*

INDUBITABLE, *indubitably*, بلا , بي شبهه , بي شک , بي گمان , شک . v. *Undoubted.*

To INDUCE, ترغیب , مخطر کردن , انگیز نمودن , انگیختن , تحریک کردن , ساختن . v. *To excite, incite, persuade; infer, introduce.*

Induced, مغري ع , برخیزانیده , برانگیخته , انگاخته , کشیده . v. *Persuaded, prevailed upon.*

Inducement, تحریک ع , تحریض ع , محرکت ع , ترغیب ع , . v. *Incentive, motive.*

Induction. v. *Entrance, inference.*

Inductive. v. *Persuasive, inferring.*

To INDULGE (*grant*), اجازت دادن , عنایت کردن , . — (*show kindness*), مهرباني کردن , شفقت نمودن , استمالت , نوازش نمودن , ساختن . v. *To favour, fondle, gratify.*

Indulgence, نوازش . — (*shew of kindness*), مهرباني , مغفرت ع , تسامح ع , عفو ع , شفقت ع , استمالت ع , عنایت ع , (*grant*).—نازکي , ناز , اغماض عین , اغماض ع , اجازت ع .

Indulgent (*kind*), نوازش نما , کریم ع , شفیق ع , مهربان . v. *Kind, gentle, favourable.—Indulgently*, از مهرباني , با نوازش , از عنایت , بي درشتي , بي عنف , با شفقت .

To INDURATE (*make hard*), تصلیب , سخت کردن , مترز شدن , سخت گشتن , ساختن . — (*to grow hard*), . v. *Hard.* — *Induration* (*growing hard*), سختي , تصلیب ع . — (*obduracy*), مکابدت ع , مقاست ع , اقسا ع .

INDUSTRIOUS, ساعي ع , محنتي , جاهد ع , سرگرم , لبیب ع , (فریفت .fem), ظریف ع , چرب دست , چالاک , حاذق ع , ارب ع . v. *Diligent, laborious.* — *Industriously*, با , ظریفانه , با کوشش , با جهد , با سعي . — (*on purpose*), عن قصد ع , بقصد ع , قصداً ع , غرض . v. *Intentionally, designedly.*

Industry, کوشش , شغل ع , محنت ع , جهد ع , سعي ع , ظرافت ع , ارب ع , محال ع . v. *Diligence, assiduity.*

To INEBRIATE, سرمست , مد هوش کردن , مست کردن ,

سرخوش نمودن , سگران کردن , کردن . v. *To intoxicate.*— مست , سگران شدن , مدهوش گردیدن , (*to be intoxicated*), مدهوشي , مستي , سرخوش بودن , گشتن . — *Inebriation*, سرمستي , سکر ع , سکري . v. *Drunkenness, intoxication.*— *Inebriated*, سرخوش , تشه ع , مدهوش , سرمست , مست , سگران ع . v. *Drunk.*

INEFFABLE, نا گفتني .

INEFFECTIVE, *ineffectual, inefficacious*), بي تاثير , بي اثر , بلا کيفيت ع , نا کافي , بي قدرت , نا قوي , بي قوّت , با طل ع — . نا موکّد , غير موثر , نا کارگر , نا کارساز , کاهل ع . غير عمل *Ineffectually, ineffectively, inefficaciously*, بي اثرانه , بلا قوّت ع , باطلانه .—*Ineffectualness, inefficacy*, عدم قوّت , عدم تاثير , عدم موکّد , عدم قدرت , بي تواني .

INELEGANCE, عدم , عدم لطافت , عدم زيبايش , عدم ظرافت , نزاکت . — *Inelegance of writing* or *composition*, عدم انشا پردازي , عدم اصطلاح . — *Inelegant*, نا بي ادب . غير ظرافت , بي نزاکت , بي لطافت , شايسته . نا ظريف , نا پاکمال , نا لطيف , غير آدرم *Inelegant* (*composition in prose* or *verse*), نا موزون . v. Also *contemptible, mean.* — *Inelegantly*, بطريق , بطور بي ظرافت , با لطيفانه , پاکمال .

INELOQUENT, نا زبان آور , بي علم قلام . v. *Eloquent.*

INEPT, بي معني , بي موافقت , نا قابل , بي مناسبت . v. *Unfit, useless, foolish, trifling.*

INEQUALITY, عدم اعتدال , عدم برابري , نا هموارى .

INERRABLE, بلاسهو , بى ضل , ازخطا آزاد . — *Inerrably*, لابد . v. *Infallibly.*—*Inerringly*, بي خطا , بلا سهو ع .

INERT, نا , کاهل ع , سست , غير متحرّک , بي حرکت , خام دست , بکار . v. *Motionless, sluggish, dull.* — *Inertly*, کاهلانه . v. *Dully, sluggishly.* — *Inertness*, عدم حرکت , کاهلي , سستي . v. *Dullness, sluggishness.*

INESTIMABLE, گران مايه , گران بها , بلا قيمت , بي بها .

INEVIDENT, نا اشکار .

INEVITABLE, ممتنع , غير مکتلي , اجتناب ناشدني , خواه مخواه , مستحيل احتذار ع , اجتناب . —— *Inevitably*, بي امکان اجتناب , غير مکتلي , چار نا چار .

INEXCUSABLE, بي پوزش , بي تعلّل , نا واجب العذر , بي بهانه , معذور نا کردني .

Inexcusableness, خلاف واجب العذر , نامعذوري . — *Inexcusably*, نا معذورانه , بوجه بي تعلل , بطور نا واجب العذر .

INEXHAUSTED, نا خالي کرده شده , نا معطّل , نا گوازه , ممتنع *Inexhaustible*, نا محلول , نا مصفر , نا مصروف . مستحيل محلول , گوازه .

INEXISTENT, *inexisting*, لا , نا پيدا , نا پديد , نا بود , بي کون , بي تارو بود , نا کاين , نا وجود , عديم ع , مکان نا موجود .

Inexistence, عدم , عدم ع , معدومي , نا بودي , نيستي , عدم تارو بود , موجود .

INEXORABLE, سخت دل , ستيزه , بي رحم , بي مهر , با متانت . v. *Stubborn, merciless.*—*Inexorably*, بي مرحمت . v. *Inflexibly.*

INEXPEDIENCE, *Inexpediency*, عدم , عدم مناسبت , نا لايقي , نا واجبي , موافقت . v. *Impropriety.*—*Inexpedient*, بي , نا موافق , ناشايسته , نا بجا , نا مناسب , نا واجب , موافقت نا لازم , نا لايق . v. *Improper.*—*It is inexpedient*, نا لايق است .

INEXPERIENCE, نا آزموده , عدم استعمال , عدم وقوف , کاري , نا ديده , غير تجربت , نا واقف , بي وقوف , نا آزموده کار . — *Inexperienced, inexpert*, غمارت ع , عدم تجربت , غتقره , غتقره , غريره ع , مغمّر ع , نا دان .

INEXPIABLE, نا ممکن ديت , ممتنع تکفير , بي عفو , بوجه ممتنع تکفير , — *Inexpiably*, مستحيل کفار .

INEXPLICA[redacted], نا ممکن تفسير , لا بيان , نا قابل بي مستحيل , ممتنع شرح , ازحدّ تعبير بيرون , بلا تعبير ع , بيان .

Inexplicably, بلا تعبيرانه .

INEXPRESSIBLE, نا ممکن , نا ممکن گفته شدن , ناگفتني , بي امکان تلفظانه , بي گفتارانه .—*Inexpressibly*, تلفظ .

INEXTINGUISHABLE, نا ممکن نشان , ممتنع اتفا .

INEXTRICABLE, ازمشکلات , ممتنع رها , نا ممکن حلّ , مشوّش ع . v. *Perplexed, intricate.* , مستحيل حلّ

Inextricably, مشوّشانه , بي امکان حلّانه .

INFALLIBILITY, *infallibleness*, يقين ع , بي خطائي . v. آزادي از خطا , تحقيق ع , علم اليقين ع , يقينيت ع *Certainty.* — *Infallible*, محقق ع , مقرر ع , يقيني , بي خطا . v. *Certain.*—*Infallibly*, ع بلا خطا , ع يقيناً , ع بالبقين , تحقيقاً ع . v. *Certainly.*

INFAMOUS, رسوا , بد نام , بي حرمت , بي آبرو , رو سياه , فضيح ع , معيوب ع , بلا اعتبار , بي عرض , رسواي . v. *Ignominious.*—*The most infamous*, اسفل السافلين ع . — *Infamously*, با بد نامي , فضيحانه , معيوباً ع , با رسوائي .

Infamy, infamousness, بد نامي , بي حرمتي , بي آبروئي , هتك ع , بد نامي , ننگ , سيه روئي , عيب ع , رسوائي , العرض ع , هزلان ع . اثر قبيح , نقصان العرض ع . v. *Ignominy.*

INFANCY, طفوليت ع , تفلي , طفولت ع , كودكي , بچگي , طفليت ع , صباوت ع , صبا ع , پسري . v. Also *beginning, original.*

An infant, صبي ع , طفل ع , كوچك , بچه , كودك , مخدوم ع . v. *Child.* — *Infantile, infantine*, صبي , طفل آسا , پسري , منسوب . v. *Childish.*

INFANTRY, رجال ع , رجالي ع , رجلان ع , پيادگان , راجل ع , رجيل ع . *An army of infantry*, لشكر پيادگان .

To INFATUATE, بي وقوف , بي هوش كردن , ديوانه كردن , فريفته كردن , فريفتن , بي فهم كردن , بي عقل ساختن , شيفته كردن , شيفتن .

Infatuation. بي هوشي , فريفتگي , شيفتگي , ديوانگي .

To INFECT, آلايش ساختن , سرايت كردن , اصابت كردن , آلاييدن , وبا گستردن , عفونت پاشيدن .—*Infected*, آلاييده . سرايت زده ع . *Infected with the pestilence*, مطعون ع .

Infection, infectiousness, طاعون ع , سرايت ع , اصابت ع , عفونت ع , تعفن ع , آلايش , وبا ع , عدوي ع . v. *Contagion.*—*Infection of the air*, عفونت هوا .

Infectious, infective, ساري , معدي ع , منعدي ع , عفونت , بطور ساريانه , وباگستر , پاش , اصابت ريز . — *Infectiously*, منعدياً ع , معدي .

INFELICITY, شامت ع , زوال ع , ادبار ع , بد بختي , حرف ع , نحس ع , دبرت ع , زمانه ع , گرانجاني , سياه بختي , حساس ع , شقا ع . v. *Calamity, misery, unhappiness.*

To INFER (*draw a conclusion from premises*), استدلال كردن , سبب قياس كشيدن , نتيجه نمودن , برآوردن , دلالت كردن , وهم كردن , آوردن . v. *To bring, offer, produce.* — *Inferred*, بر آورده .

An inference, قياس ع , نتيجه , نتيجه لازم الاحتياج , نتيجه ع , سبب ع , برآورد , حاصل ع . *By inference, inferible*, از علي القياس ع , نتيجه . v. *Deducible.*

INFERIORITY, دوني , پستي , كهتري , كمتري , فروتري , دانت ع , سفل ع , سفلت ع , زيريني . v. *Baseness.*

Inferiour, پست , كوچكتر , پاينتر , كهتر , كمتر , فروتر , سفلي ع , سفل ع , ادناء ع , دون ع , زيرين , پائين , زلوج ع , شيبين , تحتاني ع , سفلاني ع , (plur. اسافل) اسفل ع , مزلج ع . *The inferior part (of any thing)*, تحت ع , سافل ع , شيب ع . *An inferior degree*, سفالت ع , سافلت ع , دون ع , دراك اسفل . v. Under *degree.*

To be inferior, دون , پست شدن , كمتر شدن , فروتر شدن , ادنا شدن , دني گشتن , اسفل بودن , شدن . *The inferior planets (Venus and Mercury)*, السفلان ع . *The inferior elements*, عنصر سفليت . — *An inferior*, مرد , صاحب دوني , اسفل .

INFERNAL, دوزخ قرار , جهنمي , اهل جهنم , دوزخي . *The infernal spirits*, ارواح خبيثه , زبانيت ع , زبانيان .

INFERRING (*adj.*), قياس نما , نتيجه كش .

INFERTILE, نا محصولدار , شور , نا حصيب , بي بركت , نا منبت . —*Infertility*, بي محصولداري , عدم بركت .

To INFEST, تعرض , آزاردن , تعدي ساختن , رنجيده كردن , جورساختن , اضرار كردن , رميده نمودن , تعجيزساختن , كردن . v. *To disturb, harass, plague.* — *To infest the roads*, راه زني , قطوع كردن , تبع ساختن , قطع الطريق كردن , راه زدن , كردن . v. *To rob.*

Infested, آزارده , رميده , رنجيده .

An INFIDEL, مشرك ع , بي دين , گور , گبر , كافر ع , بد آيين , بد كيش , بد راه , زينهاري , زنديق ع , مشركي , مشركين ع , كفره ع , كفار ع , ترسا , مغ , ناگرويده . *Infidels*, اصحاب نفاق , اهل نفاق , فجرت ع , گوران , ضلال ع , مغان . *Like an infidel*, كافرانه .

Infidelity, عدم , شرك ع , كفر ع , عدم دين , بي ديني , ايمان . v. *Impiety.*—(*treachery*), عدم وفا , خيانت ع . v. *Perfidy, deceit.*

INFINITE, غير نهايت , بي نهايت , بي انجام , بي انتها , بي پايان , غير حساب , بي قياس , لامتناهي , نا متناهي , نا محصور , ما لا كلام A , ما لا نهايت A , بي اندازه . v. *Boundless, endless, immense.*

Infinitely, بطريق بي حد و شمار , بطور بي انجام , بلا نهايت , بي انتهائي , بي آخري .

Infiniteness, infinety, infinitude, بي , بي نهائي , شماري , بي نهايتي , عدم نهايت , عدم حدّ و شمار , بي عدم غايت , پاياني .

INFINITIVE (*of a verb*), اسم مصدر , مصدر A .

INFIRM, كم زور , نا قوّت , سست , ضعيف A , زبون , سقيم A , مريض A , معلول A , عليل A , بيمار , نا توان , خسته . v. *Weak, feeble.—Infirm* (plur.), ضعفا A , مرضي A , عجزه A , سخّل A .

An infirmary, بيمار , تيمارخانه , دارالمرض A , دارالشفا A , خانه .

Infirmity, infirmness, كم , نا تواني , زبوني , ضعيفي , ضعف A , مرض A , فتار A , سستي , بي استقلالي , فتوره , نا قوّتي , زوري . v. *Weakness, sickness, disease. — Bodily infirmities*, عوارض جسمانيت . *Infirmity of mind*, غباوت A .

To INFIX, سپوزيدن , سپوختن , در كردن , در زدن , رز نمودن , تنشيب كردن , انشاب ساختن , غرز كردن , سودن در , نشانيدن , نشاندن , نشاختن , چقيدن , نصب كردن , نشاندن . — *To infix* or *drive in pales*, اوتاد راندن , وتد كردن . *To infix the nails* or *claws*, چنگ در زدن . — *Infixed*, نشانده , نشاخته , در زده , سپوخته , منصوب A . v. *Fix.*

To INFLAME (*set on fire*), افروخته نمودن , افروختن , آتش , تابناگ نمودن , تابدار ساختن , تابان كردن , تاب دادن , تلهيب كردن , الهاب ساختن , آتش انگيختن , افروز كردن , اشتعل ساختن , شاعل كردن , حرارت كردن , تاجيج نمودن . v. *To kindle.* — (*to kindle desire*), هواي , هوا و هوس افروختن , ترغيب كردن , تنفيل ساختن , تشويق كردن , نفساني انگيختن . — (*to exaggerate*), بدتر , مبالغت ساختن , تغليظ و تشديد كردن , كردن . v. *To aggravate.*—(*to fire with rage*), آتشمزاج كردن , قهر انگيز شدن , حميت انگيختن , آتشي ساختن . v. *To exasperate, irritate.—To inflame with love* or *any violent passion*, سوزاسوز كردن . — (*to heat the body morbidly with obstructed matter*), تن را با اخلاط فسادت تاب كردن . *To inflame* (*become morbidly inflamed*), سوزان شدن , سوزا گشتن . — *Inflamed*, ملهوب A , ملتهب A , مشتعل A , تابداده , افروخته — *Inflamed with love* or *passion*, سوزا سوز , اهل لهيب . *An inflamed pimple*, سوزاك .

An inflamer, افروز , آتش زن , افروزنده .

Inflaming (*part.*), تابان , افروزان . — (*in composition*), كيتي افروز , عالم تاب ; as *Inflaming the world*, تاب , افروز .

Inflammability, inflammableness, امكان افروز , قوّت سوز , ممكن , آسان تاب , سوز پزير . — *Inflammable*, آساني تاب افروز .

Inflammation, تپش , تابش , احتراق A , سوزش , افروزش , اشتعال A , لهيب A , لهاب A , تلهب A , التهاب A , تبش A , حرارت A , نايرت . *An inflammation in the throat*, تعل A . *Inflammation of the eyes* (*from weeping*), سخنت A .—*Inflammatory*, محرق A . v. *Inflaming.*

To INFLATE, با , دردميدن , منفوخ نمودن , نفخ كردن , ذاج ساختن , نفث كردن , دم انباشتن . v. *To blow.* — *Inflated*, منفوخ A , با دم پر كرده . v. *Haughty, pompous, swoln.* — *Inflation*, انتفاخ A , نفخ A , آمو , آماس A , ببلس , ببلك . v Also *flatulency.*

To INFLECT, معطوف A , اماله كردن , پيچيدن , تافتن , مايل كردن , ساختن . v. *To bend, turn, change.—To inflect* (*a noun or verb*), تصريف كردن .

Inflected, معطوف A , منعطف A , پيچ كرده , پيچيده , مايل كرده شده , معوج A , عصل A . v. *Bent.*

Inflection, تاب , ميل A , عطف A , پيچش , تمايل A . v. *Bend.* — (*modulation of the voice*), نغم A , ترانه , نغمت . — (*of a noun*), صرف A , تصرف A , تصريف A ,

Inflective, اهل قوت تمايل .

INFLEXIBILITY, *inflexibleness*, متأنت A , كرختگي , سختي , مرود A , عناد A . v. *Stubbornness, obstinacy ;* also *stiffness.*

Inflexible, متمرّد A , سركش , كرخت , سخت , اهل عناد . v. *Immoveable, stubborn, stiff.*

Inflexibly, سركشانه , با عناد , با متأنت A .

To INFLICT (*punishment*), تعذيب كردن , سياست ساختن , سزا دادن , عقاب نمودن . v. *To punish.*

Infliction. v. *Punishment.*

INFLUENCE, اغوا A , ايزاع A , اغراء A , تاثير A , اثر A ,

ندب A. v. *Impulse, incentive.* — *Influence (over others)*, قدرت A, قوّت A. v. *Authority.* — *Influences of the stars*, تاثيرات A, احكام A, اسباب سماويت, اتّصالات كواكب. *A happy influence of the stars*, سعد A. *An unhappy influence*, فلاكت A, نحس A.

To influence, باعث شدن, تاثيركردن, تاثّركردن, محرّك قدرت, ندب كردن, ايزاع ساختن, اغرا كردن, شدن مغري A. قوّت داشتن, حكم كردن, نمودن. *Influenced*,

Influx, جويان, جاري A, مداخلت A, وصول A, درآمد, سيل A, درروان, جريان A. v. Also *infusion, influence.*

To INFOLD, لفافه كردن, در پيچيدن, اسراكيدن, پوشيدن. v. *To involve.*

To INFOLIATE (*cover with leaves*), با اوراق پوشيدن.

To INFORM, خبر دادن, آگاهي دادن, اطلاع كردن, تعليم, تاديب كردن, اخبارنمودن, اعلام دادن, فهمانيدن, آگاهانيدن, آگاه كردن, خبردارساختن, تفهيم كردن, ساختن. v. *To instruct, form, animate.*

Information, وقوف A, آگاهي, اطلاع A, اعلام A, خبره, تفهيم A, تعليم A, تاديب A. v. *Instruction, intelligence, accusation.*—*To have information*, خبردارشدن, اطلاع داشتن, اعلام داشتن, واقف شدن, مطلع شدن, آگاهي داشتن, خبر يافتن.

Informed, معلّم A, واقف A, خبردار, مطلع A. *To be informed*, واقف شدن, مطلع شدن, خبردارشدن, وقوفدارگشتن.

An informer (*one who gives intelligence*), اطلاع, خبردهنده, خبرجو, خبرگير, خبر پرو, آگاه آور, كننده, (*an accuser*), نميمه كار, نمّام A, غمّاز A, ملام آور, ناموس A, شكايت نما, عيب گو, ساعي A, سخن چين.

INFRACTION, شكستگي A, فسخ A, نقض A, شگاف. (*the infraction of a treaty*), اهد شكني. *An infraction of the peace*, شكستگي صلح و صلاح v. *Breach, violation.*—*Infrangible*, ناشكستني, شگاف, ممتنع.

Infrequent, v. *Rare, uncommon*

To INFRINGE (*compact*), تناقض, نقض ساختن, فسخ كردن, تفاسد نمودن, كردن. v. *To violate, destroy, hinder.*

Infringement, فسخ A. v. *Infraction.*

To INFUSE, ريختن, ريختن, v. *To pour, instill.* نقع, خيسيدن, خيسانيدن, اغاريدن, (*to steep, macerate*), ترطيب, تفصيد كردن, مستنقع نمودن, انقاع كردن, كردن, ساختن. v. *To dissolve*; also *to tincture, impregnate.*

Infused (*poured*), ريخته. (*macerated*), اغاريده, مستنقع A.

Infusible (*possible to be infused*), انقاع, ممكن, ممكن انقاع, ممتنع گذاز, (*not fusible* or *dissolveable*), اغارش. نقض.

Infusion (*pouring*), ريزش, القا A, سلسله A, افراغ A. (*steeping, macerating*), انقاع A, اغارش, تفصيد A, ترطيب A. *A cold infusion*, خيسانده.

Infusive, ريزان, قوّت انقاع دار.

INGENIOUS, ذكي A, اهل فراست, ظريف A, لطيف A, خردمند, هنرمند A, عارف A, صاحب كياست, زيرك A, بصره, داهي, هوشمند, كيوس A, كيّس A, هوشيار, هشيار, فلّاش A, نبيل A, شهيم A, ماهر, لبيب A, ذهين A, اژ, اوزه, خراج ولاج A, خرّاج A, ثقيف A. v. *Witty.*— *An ingenious man.* مرد اهل كياست, صاحب عقل, ظريف, *&c.* v. *Genius.* — *Ingeniously*, ظريفانه, با عقل, عارفانه, با كياست, با فراست.

Ingeniousness, ingenuity, عقل A (plur. عقول), فراست A, ادراك A, زيركي A, كياست A, ظرافت A (plur. ظرايف), ذهن A, نبل A, هوشياري, هشياري, هنر, ذكات A, هوش, منش, الباب A, لبّ A, خرد (plur. اذهان). v. *Genius, wit, invention, subtilty*; also *ingenuousness.*

INGENUOUS (*candid*), ساف دل, راست, راست باز, خالص A, مخلص A, صديق A, صادق A, بي غدر, بي ريا, زكي A. v. *Open, free, generous, noble.* — *Ingenuously*, بالصّدق A, صادقانه, صديقاً A, با صاف دل, مخلصانه, شريفانه.

Ingenuousness, خلوص A, راست بازي, صاف دلي, راستي, صفا A, صلاح A, عدل A, حقيقت A, صداقت A. v. *Candour.*

INGLORIOUS, بي A, بي غيرت A, بي ننگ, بي نام, حقيره, نا همايون, نا نامدار, قبيح A, نا مردانه, رسوا, عزّت نا شريف. v. *Base, ignominious, mean.* — *Ingloriously*, فضيحانه, قبيحاً A, با قبح, با حقارت, حقيرانه.

An INGOT (*of gold or silver*), شمش , خشت زر , خفچه , کلیچه , چنگال , سومپاره , سبیکت ا (plur. سبایک).

To INGRAFF, (*trees, &c.*), غرس بر ریباج در , تطعیم ساختن , پیوسته کردن , پیوستن , کردن در , درنشاندن , نشاندن , درآوردن . v. *To plant, insert, fix.* — *To ingraff a piece of cloth into a garment*, شعبت کردن در .

Ingraftment, ingrafting, ا تطعیم , پیوند , پیوستگي , نشاندگي . *Ingrafted*, پیوسته , نشانده , درنشانده , درکرده .

INGRATEFUL, v. *Ungrateful.*

To INGRATIATE, (*one's self*), استعطاف کردن , محبّت نوازش , خاطرنواختن , استمالت ساختن , دل گرفتن , اندوختن , نمودن .

INGRATITUDE, کفران نعمت , نمک حرامي , بي وفائي , عدم وفا , کفران النّعم ا , کفر نعمت , کفر ا , کفرت ا , غدر ا , پاخ , فند .

An INGREDIENT, ا جزء .

INGRESS, *ingression*, ا دخول , مداخلت ا , درآمد . v. *Entrance.* — *Ingress and egress*, دخول وخروج , آمد شد .

To INGULF (*swallow up in an abyss*), درجاي بي ته خوردن , (*to throw into a gulf*), درعمق انداختن , درگرداب انباشتن . درجاي بسيار عميق انداختن .

To INHABIT, تمکين , استقامت داشتن , سکونت داشتن , سکون , ساکن بودن , متمکّن شدن , تمکّن نمودن , کردن مقام داشتن , مقيم بودن , کردن . *To come to inhabit*, درمقام آمدن , نزول کردن . — *Inhabitable*, v. *Habitable.*

An inhabitant, مکين ا , سکّان ا , ساکن ا , با شنده , مستقرّ ا , مستوطن ا , متوطّن ا , مقيم ا , متمکّن ا .

Inhabited, آباد , عامر ا , معمور ا , مسکون ا . *To be inhabited*, آبادان شدن .

To INHALE (*draw in with air*), با هوا کشيدن .

INHARMONIOUS, نا دمساز , بي اهنگ , بي سازگار , نا خوش خوان , نا خوب آواز .

To INHERE, متعلّق شدن ا , مادرزاد بودن , ذاتي شدن , پيوسته بودن , ملازم شدن , منشوب بودن . v. *To adhere.*

Inherent (*inborn*), اصلي , جبلي , خلقي , ناشب ا , طبيعي , مطبوع ا , مادرزاد , ذاتي . v. *Innate.*

To INHERIT, وارث , وارثت داشتن , ميراث خوردن , ورث , ايراث کردن , وراثت داشتن , ارث داشتن , شدن , ارث ا , ميراث , توارث کردن . — *Inheritance*, خوردن , مناسخت ا , ترکه ا , وارث ا , وراثت ا . v. *Heritage.* — *Inheritor*, v. *Heir.* — *Inheritress*, v. *Heiress.*

To INHIBIT, منع کردن . v. *To prohibit, forbid, restrain, check.*

Inhibition, ا منع , ممانعت ا , مزاحمت ا . v. *Prohibition, embargo.*

INHOSPITABLE, بي ميزباني , بي ضيافت , نا مهماندار , بي توفيق , بي مدارا , نا غريب نواز , غيرمسافرت بي تواضع . — *Inhospitably*, بطور بي , بلا مهمانداري , بروجه نا ضيافت . — *Inhospitableness, inhospitality*, عدم , عدم ضيافت , ميزباني . عدم تواضع , بي مداراي , عدم توفيق , مهماني .

INHUMAN, غير , بي شفقت , سنگ دل , بي رحم , بي انسانيت , نا مرد , درشت , بي مرحمت , مروّت شوم , ظالم ا , چشم , تند ومسخت طبع , روش . v. *Merciless, pitiless, cruel, savage.*

Inhumanity, عدم انسانيت , سنگ دلي , بي رحمي , سبعيت ا , درشتي , عدم شفقت , ظلم ا , مظلمت ا , ظالمانه , جان ازاري , از روي بي رحمي . — *Inhumanely*, با سبعيت , با مظلمت .

To INJECT, اوباريدن , ادخال کردن , درزدن , درانداختن , طرح ساختن , القا کردن .

Injection (*throwing in*), درزدگي , درانداختگي , درانداري , شاف ا , حقنت ا , طرح ا , القا ا , ادخال ا . — *An injection*, فرزجه . v. *Clyster.* — *To give an injection*, حقنه دادن , شاف دادن , حقن کردن

INIMITABLE, غير , نا ممکن اقتدا , ممتنع تقليد , بلا ورهين ا , مقتدا .

Inimitably, بوجه بلا ورهين , بطور ممتنع تقليد .

INIQUITOUS, غير انصاف , بي داد , بي عدالت , ستمکار , ظالم ا , منکر ا , اهل فساد , نا حقّ ا , متعدّي ا , معيوب ا , نا راست , جفاکار . v. *Unjust, wicked.*

Iniquity, عدم , خلاف حقّ , غيرواجبي , بي انصافي , عمل نا حقّ , جفا ا , جور ا , ظلم ا , تعدّي ا , عدالت , عدوان ا , قهر ا , زور , عدم داد , مظلمت ا , فساد ا , غشم ا . v. *Injustice, wickedness.*

INITIAL, مقدم A, اوّلا A, نخستين, ابتداي. v. *Incipient.* — *An initial letter*, حرف ابتداي.

To initiate, داخل كردن, شروع كنانيدن, آغاز كنانيدن. — *To initiate in the rudiments of an art*, در صنعت داخل نمودن. — *Initiated*, مشروع A, مدخول A. — *Initiation*, ادخال A, شروع A, دخول A, آغاز A, مداخلت A.

INJUDICIOUS, بي تأمّل, بي بصيرت. v. *Imprudent.* — *Judiciously*, بلا تأمّل A. v. *Imprudently.*

INJUNCTION, امر A, قضا A, فرمان, حكم A. v. *Command.*

To INJURE, جفا, زيان كردن, ضرر رساندن, آزار دادن, ستم نمودن, جور ساختن, ظلم كردن, نقصان رساندن, كردن, پايداري كردن, غدر آوردن. v. *To hurt.* — *An injurer*, جفاكار, جافي A, دراز دست, اهل غدر, ستم كار.

Injurious, مضرّ A, رنج ساز, ظالم A, آزار كنا, ستم آميز. v. *Hurtful.* — *(unjust)*, بي انصاف, اهل اعتدا, غير حقّ, بي داد, بي عدالت. *(reproachful)*, مذمت نما, طنز گو, طعن كنا, اهانت ساز. v. *Contumelious.* — *Injuriously*, با طعن, با طنز, بلا عدالت, مضرا A, با ستم, ظالمانه. — *Injuriousness*, قوّت ظالم. v. *Injury.*

Injury, زيان A, نقصان A, ظلم A, مظلمت, اعتدا A, غدر A, حيف A, جور A, تعدّي A, تعرّض A, ستم, جفا A, دست درازي, خلاف حقّ, ناحقّ, مضرّت A, ضرر A, اذا A or اذي, وضيعت A, هضيمت A, غشم A, قهر A, اذيّت A, بوند A, بايقت A, صغار A, صغر A. v. *Damage, contumely, reproach, detriment, harm, injustice.*

INJUSTICE, اعتدا A, ظلم, بي انصافي, غير واجبي, ستم, حيف A, ناعدل و داد, خلاف حقّ, عدم عدالت. v. *Iniquity, injury, wrong.*

INK, سواد A, حبر A, مداد A, مركّب A, روشنائي, سياهي, *Red ink*, شنكرف, سرخي. — *To ink*, با مركّب اندودن. *An ink-horn*, دوات A (plur. دوي, دوايات), دويت A, نون A, محبر A, محبرت A. *Inkstand.* — *Cotton, lint, &c. put into an ink-horn*, سوف, لاخ, لقا.

Inkling, v. *Hint, whisper, intimation.*

Inky, مانند مركّب, هداد آسا, روشنائي آلود, سياهي آميز.

INLAID, معيّن, مرصّع A. *Inlaid or tesselated work*, تعيين (*tesselate*), ترصيع كردن, تصبيه كردن. v. *To variegate.*

INLAND (*remote from the sea*), بعيد از بحر, دور از دريا. v. *Interiour.*

To INLAY, معيّن ساختن, كردن.

INLET, مدخل A, دخول A. v. *Entry, passage, creek, bay.*

Inly, v. *Internal, internally.*

An INMATE, همخانه.

INMOST, دخيل A, دروني.

An INN, منزل A (plur. منازل), منزلگاه, منزلخانه, خان, سراي, خماخانه, تيم, ميخانه, كاروان سراي, مهمان خانه, فندق A. v. *Caravansera, hostel or hotel, tavern.* — *To inn*, در كاروان سراي رفتن, در منزل رفتن, در خان رفتن, در مهمان, در خانه دخل كردن. v. *To house, harbour.*

Inn-holder, inn-keeper, مالك سراي, مهماندار, مع, پير مغان.

INNATE, جبلّي A, اصلي A, خلقي A, ذاتي, طبعي, غريزي A, طيني A, مجبول A, طبيعي A, مطبوع A, مادرزاد. *Innateness*, ذات A, مادرزادگي, طبيعت A, قوّت ذاتي. — *Innate ideas*, جبلّت A, عقل اوّل. *An innate quality*, خاصيت A.

INNER, اندروني, اندرون, درون. v. *Interior.* — *An inner garment*, اندرونه. — *Innermost.* v. *Inmost.*

INNOCENCE, (*freedom from guilt*), معصومي, عدم گناه, عدم ذنب, عدم جرم, بي گناهي, معصوميت A. — *Purity*, سادگي, پاكيزگي, صفائي, پاكي, طهارت A. v. خلوص A, اخلاص A, عصمت A, زكاوت A, عفّت A. v. *Purity, harmlessness.*

Innocent (not guilty), از, معصوم A, بي خطا, بي گناه, بي ذنب, غير خطا, بي جرم, غير جرم, گناه معصوم. *(pure)*, زكي, ساده دل, طاهر A, پاكيزه, پاك, بارّ A, ساده A, صاف A, خالص A, مطاهر A. v. *Harmless.*

Innocently (not guiltily), بلا گناه, معصوما A, طاهرانه, با سادگي, پاكانه.

To INNOVATE, ابتداع كردن, دستور نو در كاري آوردن, ايجاد كردن, پيدا ساختن, احداث نمودن. v. *To invent.*

Innovation, پیدایش , احداثیه , ابتداع ع , دستور نو درکاري , بدأت ع , ایجاد ع . v. *Invention.*

An innovator, مبتدع ع , مجدث ع , دستور نو کنندهٔ درکاري .

Innoxious, innocuous, v. *Innocent.*

An INNUENDO, تعریض , عارض , کنایه ع , ایما ع , اشارهٔ ع , خبر ملتوي .

INNUMERABLE, بي حساب , غیر عدّ , بي حدّ , بي شمار , بي مرّ , ازحدّ عدّ زیادهٔ ازروي . v. *Infinite.* — *Innumerable as the ants*, مور شمار . — *Innumerably*, ازروي بي شمار , بي حساب .

Inoffensive, v. *Innocent, harmless.*

Inordinate, v. *Irregular.*

Inquietude, v. *Disquietude.*

To INQUIRE (*ask about*), استفسا , پرسش کردن , پرسیدن , استخبار کردن . v. *To ask, question.* — (*seek, search after*), جستن , لابه ساختن , تفتیش , تفحّص کردن , تجسّس کردن , جست وجو کردن , تکاپو , پژوهیدن , برماسیدن , تالاش کردن , تجویز کردن , کردن , افتحاص کردن , فحص نمودن , استنبا کردن , فتش کردن , ساختن , مبیث بودن , تعرّف کردن . v. *To ask, seek, search, examine.* — *To enquire after news*, براي خبر , استخبار کردن , جست و جوي کردن .

An enquirer, متلاشي ع , مستفسر ع , جویندهٔ , پرسندهٔ , مستنبي ع , مجتسس ع , مفتّش ع , متفحّص ع , متجسّس ع , فتّاش ع . v. *Examiner, inquisitor.*

Inquiry, inquisition, پرسش , استفسار ع , استفهام ع , تجسّس ع , تفحّص ع , تفتیش ع , استخبار ع , استعلام ع , تک و پو , پژوهش , پو , فتش ع , جست وجو , تجویز ع . v. *Question, search, examination.*

Inquisitive, جویا , مستقصي ع , متجسّس ع , مبیث , صاحب هوس . v. *Inquirer, curious.* — *Inquisitively*, با جست وجوي , مستقصیاً ع , با هوس , استقصا .

Inquisitiveness, تجسّس ع , جست وجو , استقصا ع . v. *Curiosity.*

An inquisitor, نجث ع , تفتیش کنندهٔ , مفتّش ع , نجّاث ع . v. *Inquirer.*

To INRAIL (*surround with rails*), با دارزین احاطه کردن .

INROAD, برنگ , تاخت . v. *Incursion, invasion.*

INSANE, سودازده , مجنون ع , معنون ع , دیوانه , آشفته , مالوق , دله ع , آلفته , بي عقل ع , سوداي . v. *Mad.* — *Insanity*, جنون ع , سودا ع , دیوانگي . v. *Madness.*

INSATIABLE, *insatiate*, تنگ چشم , تمعکار , ناسیر کردني , v. *Avaricious, greedy.*

Insatiableness, طمعکاري . v. *Avarice.*

Insatiably, حرصانه , با طمع .

To INSCRIBE, ثبت کردن , نوشتن , رقم کردن , نگاشتن , مرقوم کردن , کتب ساختن . v. *To write, enrol.*

Inscribed, مکتوب ع , مقیّد ع , نگاشته , ثبت کردهٔ , مرقوم , مسطور ع , محرّر ع , نوشته , معنون ع , مرسوم ع . *A table or monument on which any thing is inscribed*, لوحت ع , لوح ع (plur. الواح , الویح) .

An inscription, رقم ع , کتابت ع , نگارش , رقوم (plur. رقوم , ارقام) , قید ع , رسم (plur. رسوم) . *The inscription or title of a book*, کتابت ع , عنوان ع , نام .

INSCRUTABLE, مستحیل تفحص , ممتنع تفتیش .

An INSECT, خست , حشرت ع (plur. حشرات) , کرم , دد , خشاشت ع , خشاش ع , هامت ع (plur. هوام) , خسترهٔ , ددودام , ددهٔ . *The insects of the earth*, هوام الارض ع , حشرات الارض ع .

INSECURE, بي امن , نا مهیمن , نا مسلّم , نا امین , بي سکینت , نا استوان . v. *Secure, safe.*

Insecurity, عدم امنیت , عدم , نا استواني , بي اميني , سکینت , خطر ع , مخاطر ع . v. *Security, safety, danger.*

INSENSIBILITY (*inability to perceive or feel*), عدم , عدم جان , خلاف حسّ , بي حسّي , احساس . — (*stupidity*), حماقت ع . — (*dulness of corporal sense*), عدم عقل , سرسامي , بي وقوفي . (*want of affection*), سستي , ناتواني , برودت المزاج ع , خلاف نرم دلي , عدم محبّت ع , برودت ع . v. *Sensibility.*

Insensible (*unable to perceive or feel*), بي جان , بلا حسّ ع . (*stupid*), پلید , اخمق ع , بي عقل , سرسام , سست اذعان , سست اندام , برود المزاج ع , شیدا . (*cold in constitution*), غیر محبّت , بي نرم دلي . (*without affection*), نا توان . (*gradual*), دروجان ع , دروج ع . v. *Sensible.*

Insensibly (*imperceptibly, by degrees*), بتدريج , تدريجاً A , *(without mental or corporal sense)*, قدم بقدم , پايه پايه , از درجه بدرجه . سرسامانه , بي خبرانه , از بي حسي . v. *Stupidly, frigidly;* also *sensibly.*

INSEPARABLE, ممتنع , نا مفروق شدني , نا ممكن جدائي , ملازم A , غيرمنفصل , مستحيل الانفصال A , مفروق . v. *Separable.* — *Inseparably*, بطور ممتنع مفروق , ملازمانه .

To INSERT, درج كردن , مندرج كردن , درميان نهادن , مدخل , ادخال كردن , داخل كردن , نشاندن , درنشانيدن , ايلاج , تدميق نمودن , تدكيم كردن , سلك ساختن , نمودن در , درگرده , مدخول A , درميان نهاده , مندرج كرده , نشانده . —*Inserted*, كردن .

Insertion, سلك A , اندراج A , ادخال A , درنشاندگي , ايلاج A , تدميق A , تدكيم A .

INSIDE, درون , اندرون , درميان . *The inside*, بطن A , ضمن A .

INSIDIOUS, غدّار A , رياكار , رنگ آميز , قابوچي , حيله باز , غديرA . v. *Deceitful, sly, treacherous.* — *Insidiously*, با حيله بازي , غدّارانه . v. *Deceitfully.*

INSIGHT (*inspection*), مباشرت A , نظر A , بصيرت A , علم A , اهليت A , معرفت A , وقوف A , بينش A .—(*skill*),

INSIGNIFICANCE, *insignificancy*, بي معنيت , عدم معني , بي سازي , نا فرجامي , خلاف فايده , بي قدري , بيهودگي .

Insignificant, غير مفيد , نا فرجام , بلا فايده A , بي معني , ما لا يعني A , بي قدر , نا چيز , نا بكار , بيهوده , بي منفعت , كاسموي , بادرم , گذاف , فند , فلاد , عقيم A . *Insignificant talk*, هذيان , كلام بيهوده , سخن نا فرجام , بلا معني . *Insignificantly*, بطريق كاسموي , از بيهودگي , بلا فرجام , بلا معني .

INSINCERE, نا خالص , نا صادق , نا صاف , نا راست , رنگ آميز , دورنگ , دورو , بي حقيقت , بي وفا , نا مخلص , مجازي A . v. *Sincere.*—*Insincerely*, بلا حقيقت , مجازاً A , *&c.* v. *Deceitfully.*

Insincerity, عدم , عدم صداقت , ناصافي , عدم صفائي , مدارا A , رنگ , رياء , خلاف وفا , عدم حقيقت , اخلاص . v. *Dissimulation, deceit;* also *sincerity.*

To INSINUATE, اشاره كردن . v. *To hint, suggest.*— (*to introduce gently*), پايه پايه ادخال كردن , قدم بقدم در آوردن . *To insinuate one's self* (*into another's favour*), استعطاف كسب تقرب ساختن , ربط القلب كردن , تملّق نمودن , ساختن , نوازش نمودن , دل گرفتن , خاطر نواختن .

Insinuation (*hint*), اشاره A , ايما A , كنايه A , آوازه , دل , نوازي , نوازش , استعطاف A , (*into favour*), تعريض A . خوش آمدي , تملّق A , خاطر نوازي , گيري . *A villainous insinuation*, البت A , طايف A , وسوست A .

Insinuating, insinuative, دل , دلربا , دم كر , نوازش كنان , جان نواز , كش . *An insinuator*, نوازش كننده .

INSIPID, بازيره , تفه A , تافيه A , بي لذّت A , بي مزه , ملاخت A , باژيره , v. *Tasteless, dull.*

Insipidity, بي لذّتي , عدم لذت , بي مزگي , عدم مزه , تفاهت A . v. *Tastelessness, dulness.*

Insipidly, بلا مزه . v. *Dully.*

To INSIST, مصر , اصرار كردن , قايم ماندن , براستادن , بپاي داشتن , فنوك بودن , قيام كردن , شدن , نمودن .

To INSNARE, كمند , در كمند گرفتار كردن , در دام گرفتن , انداختن .—*Insnared*, در دام گرفته . *To be insnared*, در كمند , در دام گرفته شدن , گرفتار شدن .

Insociable, v. *Unsociable.*

INSOLENCE, بي امتيازي , بي ادبي , گستاخي , شوخي , طغوي A , عدم ادب , سفيهي , شقاوت A , متكبري , اهانت A , طنزA , بغي A , مذمّت A , طاغيت A , طغيان A . v. *Contempt.*

Insolent, صاحب طغيان , متكبّرA , بي ادب , گستاخ , شوخ , بطر A , بغي A , بي حيا , اهانت نما , هوادار , شقي A , مارد A , فرناس .

Insolently, گستاخانه , متكبّرانه , با شوخ , با شقاوت , استهزاً A .

INSOLVABLE, *insoluble* (*not to be solved* or *explained*), ممتنع تعبير , نا ممكن شرح , مستحيل بيان , ممتنع حل . — *Insolvable* (*impossible to be paid*), نا ممكن , ممتنع ادا گذار .

INSOLVENT, مفلس A , نا قابل گذار , بي قابليت ادا . v. *Bankrupt.*— *Insolvency*, شكستگي حال , عدم قابليت ادا , مفلسي . v. *Bankruptcy.*

INSOMUCH, بنابرين , آنچنان كه , چنانكه , چنانچه , علي ان A , تا حدّي كه , حتّي A .

To INSPECT, نگاه کردن , نظر کردن , با دقت نظر کردن , مباشر شدن , مباشرت نمودن , تحقیق کردن , ملاحظه کردن . *v. To examine.*

Inspection, A نظر, A مباشرت , A ملاحظه , A نگاه, نظارت . *v. Superintendence.*

An inspector, A ناظر, A مباشر , نگاه بان , کار آگاه , سرکار, پروانه , کارگذار . *v. Overseer, superintendant.*

INSPIRATION, A القا , A الهام , وحي . (*breathing*), دم کشي , نفس گيري . *Divine inspiration*, الهام الهي , وحي قلب , وحي رباني , الهام رباني .

To inspire (*draw breath*), دم کشيدن , دم گرفتن . (*animate by supernatural infusion*), ملهم , وحي ساختن , الهام کردن . (*to breathe into*), شخليدن , نفخ کردن .

Inspired, A مُلهَم .

An inspirer, A مُلهِم , الهام کننده .

To INSPIRIT, دلفروز ساختن, دلگرم کردن . *v. To animate, encourage.*

To INSPISSATE, تغليظ کردن , بيشه نمودن , تأديت ساختن . *v. To thicken, coagulate.* — *Inspissation*, A تغليظ , A تأديت .

INSTABILITY, بي , نا پايداري , بي دوامي , عدم قرار . *v. Inconstancy, fickleness.*

Instable, بي دوام , بي ثبات , نا ثابت , بي بقا , بي قرار , هرجايي , نا شكيبا , نا پايدار , هيكپاي . *v. Inconstant*

To INSTAL, نصب کردن . *To instal in an office or dignity*, منصب تكليف کردن , فرخدمت نصب کردن , بمرتبه برداشتن , منصبدار ساختن . (*invest with a robe of honour*), خلعت دادن . — *Installed*, A منصوب .

Installation, instalment, کار قايم کردن در منصب . — (*a stipulated payment*), A قسط .

INSTANCE (*example*), A مثال , A تمثيل , مثل , نسخت , A رسم , A عبرت , نمونه , A صورت , مثلث , A دليل , A اثبات (*proof, document*), A تمثيل , پيشانگي . *v. Demonstration.* — (*intreaty*), درخواست , A برهان , A حجت . (*importunity*), A تقاضا , A رجا , A استدعا , A تمنّي or تمنّا . A. *Urgency.* — *For instance*, A مثلاً .

To instance (*give as an example*), مثل نمودن , تمثيل کردن , نمودار ساختن .

Instant (*intreating*), خواهان , A متمني . (*importunate*), A مبلط , A مبرم , ابرام نما , ستهنده , الحاح ساز , ثاقل , اقدام ساز . (*immediate, present*), A حاضر , A موجود .— *Instant, instantaneous* (*without interval*), بي ميانه , بي بانت . (*quick, without delay*), A بلا توقف , بلا توانى , زود , تيزكار , تيز .

An instant (*of time*), A آن , A لمحه , A لحظه , دم , A طحوم , A دفعت , A دقيقت . — *Instantly, instantaneously, at this instant*, A في الفور , همين دم , بزودي , زود , A في الحال , A علي التعجيل , A علي الفور , ذاك الان .

INSTEAD, A بجاي , A مكانات , A بعوض , عوض , بدل , جاي , A بدل . *Instead of which*, بدل آن , A بمنزلت .

The INSTEP (*upper part of the foot*), پشت پا .

To INSTIGATE, برانگيخته کردن , برانگيختن , انگيختن , تحريض کردن , براغاليدن , افزوليدن , اغوا کردن , اغرا ساختن , انگيزيدن , خضوع کردن , ارش انگيختن , تحريك ساختن , تحريش ساختن , تورش کردن , غوريدن , غاليدن , وزوليدن , اعجال نمودن . *To instigate to fight*, غولانيدن .

Instigation, A تحريض , A اغوا , A اغرا , برانگيختگي , A اعجال , A تحريك , A تورش , A حث , A حض , A ندب , A همز , A توزيع , A ايزاع , A تحريش , A تحريب , A شمط , A اج , A از , A محاضت . *The instigations of the devil*, A طايف , A وسوست , A وسوس , A وسواس , A همزات , مغوي , A محرك , A اغوا سازنده , ارش انگيز , A محرّض .

To INSTIL, تقطير کردن . *v. To distill.* — *To instil into the mind*, درخاطر قديم نشاندن . *v. To teach, instruct.*

Instillation, A تقطير , A استقطار . *v. Distillation.* — *Instillation into the mind*, A القا . *v. Instruction.*

INSTINCT, مراد يا اعراض بي اختيار , عقل حيواني , جبلّت , A خلقت , A مزاج , ميل طبع , A هجس , A اغرا , ازعقل , A حض . — *Instinctive, instinctively*, A القا , A اغوا , از جبلّت , طبعي , از ميل طبع , از هجس , حيواني , از القا , من اغرا .

To INSTITUTE (*establish*), نصب کردن , برپا کردن , وضع کردن , نشاندن , مجتعل کردن , قايم کردن , مقرّر کردن ,

نظام ساختن , طریق کردن , تعیین ساختن . v. *To constitute.* —(*to instruct*), تربیت ساختن , تادیب نمودن, تعلیم ساختن.

An institute, institution (establishment), A تقرّر , A نصب , مجتعل A , سراغاز , تعیین , وضع A . v. *Settlement.* — (*precept, maxim, regulation*), A قانون , A آیین , A عادت , A قاعدت , پیش نهاد , طریقت A , طریق A , (plur. قوانین), سبیل A , اذین A , مسلک A , سلوک A , روش A , سنت A , تادیب A , تربیت A (*education*), — اهنگ (plur. سبل). — *An institutor*, واضع القانون A , نصب کننده . v. *Instructor.*

To INSTRUCT, تربیت , فهمانیدن , آموختن , آموزانیدن , اطّلاع , تفهیم کردن , تادیب کردن , تعلیم نمودن , کردن . v. فرهیزیدن , فرهیختن , فرهختن , تلقین کردن , کردن *To teach.*

An instructor, آموزنده , معلّم A , مودّب A , تربیت کننده.

Instruction, آموزش , تادیب A , تعلیم A , تربیت A , اطلاع A . v. Also *mandate.*

Instructive, تعلیم ساز , تأدّب بخش , علم نما , تعلیم پیوند.

An INSTRUMENT (*tool*), آدات A (plur. آلات), آلت A , هدات , سازکاري , سبب A (plur. اسباب), (plur. اداوات), A نیو . *Warlike instrument*, اداوت جنگ , آلت حرب . v. *Arms.* — *A currier's instrument for scraping skins*, کروني . *An instrument for pulling up trees, &c, by the roots*, پیکن . *A tooth drawing instrument*, کلبستان . *A musical instrument*, ملهي A (plur. ملاهي). *A performer on a musical instrument*, نوازنده , سازنده . *To tune* or *perform on a musical instrument*, نواختن , نواخت , ساز زدن , نوازش ساختن , کردن . *bridge of a musical instrument*, خرک . *The string of a musical instrument*, تار , شراع A . *An instrument or written contract*, A قباله , A قبولیت , سند A , عهد نوشته , A تمسّک . *An instrument (agent)*, کارگذار , وکیل A , عامل A . (*the cause* or *mean of any thing*), A موجب , A سبب , A بایث , A اجل , A اصل , A فاعل . — *A case for an instrument*, A داعی , A بادي , بوریا دان . v. *Case.* — *A maker of instrument cases*, بوریا باف . *A wire drawing instrument*, سرتخته . v. Under *iron.*

Instrumental (causing), کنان , فاعلي , سازنده , ساز . (*helpful, aiding*), A معین , A مبد , مدد کار , مدد ده , امداد آور ,

عون ساز . *Vocal and instrumental music*, سازنده وخواننده , رامشک , رامشگر , سوزو ساز .

Instrumentality, instrumentalness (the power of causing), امداد آوري , قدرت فاعلي , قوّت ساز .

Instrumentally, با قوّت ساز .

INSUFFERABLE, نا تحمّل , نا برداشتني . v. *Intolerable, detestible.*

INSUFFICIENCY, عدم , عدم کفایت , نا بسندگي , عدم موافقت , عدم اهلیت , عدم قابلیت , نا لایقي , قوّت .

Insufficient, بي , نا لایق , نا قابل , بي کفایت , ناکافي , نابس , بي کفاف , غیر قوّت , بي اهلیت , موافقت . v. *Inadequate, ignorant.*—*Insufficiently*, بي کفافانه , بلا کفایت .

INSULAR, بندابي , بندآب پیوند , جزیره منسوب .

Insulated, v. *Surrounded.*

INSULT, ملامت A , طعنت A , طنز A , شتم A , دشنام .

To insult, افسوس زدن , طعنت ساختن , دشنام دادن , شتم دادن , طنز کردن , ملامت گفتن .

An insulter, A طنّاز , دشنام دهنده , شتم کننده . — *Insultingly*, با دشنام , با طنز .

Insuperable, insurmountable, v. *Invincible.*

Insupportable, v. *Intolerable.*

To INSURE, پایندانی کردن . v. *To ensure.*

A INSURGENT, A بغي , فتنه انگیز .

Insurrection, A بلوا , هنگامه , برخیزش , خاستگي , فتنه A . v. *Rebellion, sedition.*

An INTEGER, *integral*, عدد صحیح , A کلّیت , A کمالیت .

v. *Whole.*

Integral, A صحیح , A کامل . v. *Entire.*

INTEGRITY, A صفا , A خلوص , A صلاح , استقامت . *Sincerity, honesty, purity.*

Integument, v. *Cover, envelope, shell, husk.*

INTELLECT, خرد , فراست A , فهم A , هوش , A عقل , A ادراک , A اذعان , طبع A . v. *Understanding.*

Intellectual, intellective (having the power of understanding), اهل هوش , قوّت مدرکت دار .—*Intellectual (relating to the understanding)*, عقل منسوب , هوش پیوند . v. *Ideal, mental.*

Intelligence (information, news), خبر A, اطلاع A , خبرداري , هوشياري , هوش , (*understanding*), —. وقوف A , اثار A , آگاهي . v. *Knowledge;* Also *spirit, soul.* —*To give intelligence*, خبر دار کردن , فهمانيدن , اگاهيدن , آگاه ساختن , خبردادن . — *An intelligencer*, اگاهسازنده , خبردهنده .

Intelligent (knowing), عاقل A , عالم A , عارف A , دانا , صاحب عرفان , هوشمند , دراک A , هوشيار , دانشمند , صاحب فراست , ثقيف A , زيرک A , هشيار , کاردان , فهيم A , بخرد , ذهين A , خردمند , واقف A , صرّاف A , اهل ادراک , تيزفهم , عقول A , صاحب معرفت , درياب , پندار , اريب A , ارب A , ارطيون A , باقعت , خنيده , مبصر A , لبّ A , البيق A , لبيب A , مستنقه A , نيومرد , برز A , دهات (plur. داهي A , دهي A , لقس A , لاتح A , لتحت A , دناج A (plur. ذناج A , اژير , ازير , فرهمند , فرهمن , (دهون . v. *Skilful, learned, wise.*

To be intelligent, صالم شدن , زيرک و عاقل بودن . *To render intelligent*, تبصير ساختن , تعقيل کردن . *An intelligent man*, صاحب فراست , اهل ادراک , صاحب عرفان . *Intelligent men*, اصحاب بصيرت , اصحاب فهوم , عرفا A , انها A , نهي A , عقلا A .

Intelligible, ممکن فهم , هويدا , فهميدني .

—*Intelligibleness, intelligibility*, معقولي , امکان الفهم . *Intelligibly*, بطور معقول , هويدا A . v. *Clearly, plainly, distinctly.*

INTEMPERANCE, *intemperateness*, عدم بي پرهيزي , اعتدال , خلاف پرهيزي , ارفاش A . v. *Excess.*

Intemperate, نفساني , مرفش A , غير اعتدال , بي پرهيز . — *To be intemperate*, نفس غلبه کردن , بي ضبط نفس . v. Also *passionate.* — *Intemperately*, با بي پرهيز بودن , بلااعتدال A , پرهيزي .

To INTEND, غرض , نيّت کردن , ارادهٔ کردن , عزم کردن , ارزو داشتن , قصد داشتن , مراد کردن , کام نمودن , نمودن , مقصد بردن . v. *To design*, also *to regard, attend to, enforce.*

An INTENDANT, مباشر A , ناظر A , دارونه , امين A , جري A , کاران , مامور , وکيل A , متولي A . *An intendant general*, وکيل مطلق .

INTENSE, عصيب A , اترع A , سخت , شديد A , عظيم A , قوي A , عصيصب A , وافر A . *Intense cold*, صابر A , صبارت A , شدّت شتا , *Intense heat*, متّهم A , سخنت عصيب , سخت گرمي . *Intense application*, شدّت تعلّق و تمسّک . *An intense look*, امعان A . v. Also *vehement.*—*Intensely*, با شدّت , بغايت A , غايت A , با سختي . v. *Excessively.*—*Intenseness*, شدّت A , سختي .

INTENSION, کشش , بسط A . v. *Stretching.* —*Intensive*, کشيده . v. *Stretched.*

INTENT (*adj.*), مقيّد A , مطلع A , تنده , مشغول A , ساعي A . v. *Diligent.*—*To be intent*, مشغول بودن , تنده , مطلع بودن , بودن .

Intent, intention, مراد A (plur. مرادات), ارادهٔ A , عزم A , سوي A , سعي A , غرض A , کام A , نيّت A , مقصود A , قصد A , خواست , خواه , منتهاي طلب . v. *Design, purpose.* — *Intentional*, نيّت پيوند . v. *Designed.* — *Intentionally*, با ديده و دانسته , عمداً A , اختيارانه , با غرض , بقصد , نيّت . v. *Diligently.*

Intently, با جدّ و جهد , مقيّداً A , مشغولانه A . *Intentness*, سعي A , شغل A , اهتمام A , تندهي , تقيّد A , کوشش . v. *Diligence, intention, study.*

To INTER, زير خاک نهادن , دفن کردن . v. *To bury.*

INTERCALARY, کبيسا A , کبيسه A . v. *Embolismal.* — *An intercalary day*, روز کبيسه . *An intercalary month*, ماه کبيسه . *An intercalary year*, سال کبيسه . *To intercalate (insert an extraordinary day)*, روز کبيسه در نشاندن .

Intercalation, کبيساي .

To INTERCEDE (*mediate between two parties*), شفاعت ميان دار , متوسّط شدن , توسّط کردن , وساطت کردن , کردن استدعا , شفاعت کردن , رجا ساختن , ميانه کردن , شدن , ساختن . v. *To interpose.*—*An intercedor, intercessor*, A شاني , شفيع A , ميانجي . v. *Mediator.*—*Intercedent*, v. *Intervenient, interposed.*

To INTERCEPT (*stop or seize by the way*), دراثناي راه مزاحمت کردن , گرفتن , دراثنا ضبط کردن . — (*prevent*),

Interception, گرفتن درمیان راه ، مزاحمت ع.

Intercepted, براه گرفته ، مقطوع ع ، مسدود ع ، ممنوع ع.

INTERCESSION, رجا ع ، شفاعت ع ، توسّط ع ، وساطت ع ، خواهش ، خوانش ، خونش ، حجب ع. v. *Mediation, deprecation.—To beg the intercession (of another)*, استشفاع کردن ع. *To admit the intercession of one for another*, تشفیع ساختن.

To INTERCHAIN, یکدیگرا سلسله کردن ، با سلسال پیوستن. v. *To chain.*

INTERCHANGE, مبادله ع ، معاوضه ع. v *Change, exchange commerce.*

To interchange, عرض معوضه کردن ، مبادله کردن. v. *To change, exchange.*

Interchangeable (capable of being interchanged), ممکن بدل ، قابل تبدیل ، ممکن معاوضه ، لایق مبادلت. v. *Changeable, unchangeable. — Interchangeably*, از معوضه ، با مبادله.

Interchanged, یک بجاي دیگر نهاده ، معوض ع مبادل ع. v. *Changed, exchanged.*

INTERCOURSE, صحبت ع ، علاقه ع ، معامله ع ، مساحبت ، انس ع ، آمدورفت ، رازونیاز ، آمدوشد ، سروکار ، کاروبار ، همنشیني ، همقدمي ، همصحبت ، اختلاط ع ، همسازي ، اشتراک ع ، تشارک ع. v. *Communication, commerce. — To carry on an amicable intercourse*, حسن معامله کردن.

INTERCURRENT, درمیان روان.

To INTERDICT, حرام ساختن ، احرام نمودن ، منع کردن ، محروم نمودن ، تحریم کردن ، نهي نمودن. v. *To forbid, prohibit.*

An interdict, interdiction, منع ع ، ممانعت ع ، نهي ع ، نهیت ع ، ناهیت ع ، تحریم ع ، احرام ع. v. *Prohibition.*

Interdicted, حرام ع ، ممنوع ع ، محروم ع ، منتهي ع ، متبر ع.

Interdictory, احرام ساز ، نهي نما ، مانع ع.

To INTEREST (*to render necessary* or *important*), لازم ، مهم ، مصلحت نمودن ، مهم و لازم ساختن ، کردن. v. *To concern.—(to give a participation)*, اشتراک ، تشریک کردن ، حصّه دار نمودن ، بهره دادن ، ساختن. — (*to affect, move the passions*), غرض ، دلکشیدن ، دل آویختن ، خاطرگرفتن ، دلتنگ ساختن ، انگیختن. *To interest one's self (in any thing)*, مدخل کردن.

INTEREST (*advantage*), نفع ع ، سود ، نوا ، فایده ع ، اشتراک ، کسب ع. v. *Gain, profit, good.—(participation)*, غرض ع ، علاقه ع ، ربیت ع ، ربح ع ، معامله ، ربا ع ، سود ، بهره ع ، حصّه داري. v. *Share.—(concern)*, سود حرام. v. *Usury. — To lend upon interest*, تضمین کردن. — *To make interest for an office*, وسیله پیدا کردن ، حارص منصب بودن. *Interest of money*, ربوان ع ، ربون ع. *Unlawful interest*, ربوان ع.

Interested (concerned, participating), اشتراک ، شریک ع ، مضطرب ع ، دلتنگ ، دلبسته ، اهل تشریک ، دار. (*moved*), دلفکار. *Interested (self-interested)*, خودغرض ، غرضي ، غرضمند. v. *Selfish. — Interesting*, v. *Affecting, moving.*

To INTERFERE (*clash with*), مانع و معارض شدن ، مخالفت نمودن ، مخالف بودن ، مانع و مزاحم شدن. v. *To oppose.* Also *to intermeddle, interpose.*

INTERFLUENT (*flowing between*), درمیان جریان.

INTERFUSED (*poured between*), درمیان ریخته.

INTERJACENCY (*lying between*), درمیان ، توسّط ع ، نهادگي.

Interjacent, درمیان شده ، متوسط ع ، في الوسط موضوع ع. v. *Intervening.*

An INTERJECTION, حرف ع. *An interjection of calling*, حرف ندا.

INTERIM, درمیان ، اثناي وقت ، بینا ع. v. *Mean time.*

INTERIOR, متبطّن ع ، اندروني ، باطن ع ، دروني ، درون ، میخاط ع. *Interior and exterior*, درون و باطن وظاهر ع. *The interior part of any thing*, بیرون ، ضمن ع ، بطن ع ، داخلت ع ، دخلت ع ، دخل ع ، درون. *The interior part of the thigh*, لبدت ع. *The interior part of the cheek*, لپوت ، لپوس ، پچ. *The interior part of a house*, جو ع ، میان سرا.

To interlace, v. *To intermingle.*

To INTERLARD (*mix meat with lard*), شحم خنزیر آمیز کردن. v. Also *to intermix, interpose, diversify.*

To INTERLINE, در میان خطهاي کتاب الفاظ نوشتن. *Interlineation*, در میان سطرهاي کتاب الفاظ نویسي.

INTERLOCUTION, A تکلّم, مکالمت. v. *Dialogue.*— *An interlocutor*, A متکلّم, سخن ران.— *Interlocutory*, تکلّمي, مکالمت منسوب.

An INTERLUDE, تماشا, A نقل. v. *Play.*

INTERLUNAR, حلول قمر منسوب, حلول قمري.

INTERMARRIAGE, A شغار.—*To intermarry*, شغار کردن. v. *To marry.*

To INTERMEDDLE, مداخلت, دست اندازي کردن, معن شدن, فضولي بودن, نمودن. *An intermeddler* (*busy body*), معن A (fem. معنت), فضولي, دخيل A, دست انداز, عفزر A, منفخ A.

INTERMEDIACY, میانه, A توسط, A بین. v. *Interposition, intervention.* — *Intermedial, intermediate*, A متوسّط, وسطي, نصف A, منتصف A, میان دار, درمیان. *Intermediately*, A في الوسط, A نصفانه, A بینا, درمیان.

INTERMENT, A دفن, A تدفین, A میت. v. *Burial.*

To INTERMINGLE, *intermix*, آمیختن, آمیزیدن, سرشتن, خلط کردن. v. *To mix, mingle, incorporate.*

INTERMISSION, A فترت, A اهمال, A فراغت, A توقف. v. *Cessation, pause.* — *The intermission of the pulse*, A فتر. *Intermission from labour*, A وتیرت. *The intermission of a fever*, A قلع, A اقلاع. *Without intermission*, A غیر وتیرت, بي اهمال, بي فراغت, بلاتوقف A, علي الاتّصال A, التّوالي A.

To intermit, اهمال ساختن, توقّف کردن, فراغت نمودن, فترت کردن.

Intermitting, intermittent, intermissive, A مهمل, فراغت نما. *An intermitting fever*, حماي غبّ, تبِ نوبت. v. *Fever.*

To intermix, v. *To intermingle.*

INTERNAL, A باطن, درون. v. *Interior*: also *intrinsic, real.* — *Internally*, A باطناً, A داخلاً.

INTERNUNCIO, A دسفان, رسول صغیر, درمیاني, میانجي, (plur. دساي), A سفیر (plur. سفرا), A عجاهن (plur. عجاهنت), A الکت. v. *Ambassador.*

To INTERPOLATE, تلدّم کردن, پینه زدن. v. *To insert.*

To INTERPOSE, وساطت کردن, درمیان آمدن (*mediate between parties*), درج ساختن, میانجي شدن, میاندار بودن, واسط بودن, بازنانه کردن. v. Also *to interrupt.*—*Interposed* (*placed between*), درمیان موضوع, در بین نهاده.—*Interposer*, v. *Mediator.*

Interposition, interposal, تاویل, وساطت A, میانداري, واسطت A کردن. v. *Mediation, intervention.*

To INTERPRET, شرح دادن, تعبیر کردن, ترجمه کردن, فسر ساختن, تسفیر کردن, تشریح کردن. v. *To translate, explain, decypher, expound.*

Interpretable, ممکن تشریح, ممکن تعبیر, ممکن ترجمه.

Interpreted, A مترجم, A مشروح. v. *Explained.*

Interpretation, A ترجمه, A تعبیر, A شرح, بیان A, A تفسیر. v. *Explanation, translation* — *The interpretation of dreams*, تعبیر رویا, تعبیر خواب. *A book teaching the interpretation of dreams*, تعبیر نامه.

An interpreter, A مترجم, ترجمان A (plur. تراجم), A معبّر, A مفسّر, ماوّل A. *An interpreter of dreams*, معبر رویا. *An interpreter of the law*, A مفتي, وجرگر, وچرگر.

An INTERREGNUM, *interreign*, حلول مملکت, A فترت.

To INTERROGATE, سوال کردن, پرسش کردن, پرسیدن, تفقد کردن, استخبار کردن, استفهام نمودن, استفسار کردن, تطلّب کردن. v. *To examine, ask, enquire, question.*—*Interrogated*, متفحّص A, مسؤل A, مستفهم A, پرسیده.— *An interrogation, interrogatory*, پرسش, A استفسار, A استفهام, لفظ استفهام, تطلّب A, تفقد A, سوال A, وير. v. *Question.*—*A negative interrogation*, استفهام انکار.

Interrogative, interrogatory, استفهامي, پرسشي.— *An interrogatory pronoun*, حرف استفهام.— *Interrogatively*, بطریق استخبار, بطور سوال, از استفهام, استفهاماً A.

An interrogator, سایل A, مسؤل A, سوال کننده, پرسنده, مفحص A, مستخبر A, مستفهم A.

To INTERRUPT (*the speech of another*), گفتار دیگررا مقطع

To interrupt (business), سخن قطع کردن , ژژره ساختن , عرم نمودن , ساختن اهمال , مزاحمت کردن , تعرض کردن , فاگرفتن , قصب ساختن , نعقیظ کردن , نمودن . v. *To break off, divide, separate, intermit.*

Interrupted, ناواضي , شکسته , کسسته , مقطوع A . v. *Broken.—Interruptedly*, بطور مقطوع , بروجه نا واضي .

An interrupter, قطع کننده کلام , گفتار مقطع سازنده , متعارض A , مزاحم A .

Interruption (of speech), کسستگي , انقطاع A , مقطع A , تعرض A , مزاحمت A . — (*in business*), قصب A , شکستگي . v. *Breach, hindrance, opposition, obstruction.*

To INTERSECT, میان بریدن , قطع میان کردن . v. *To cut.* — *Intersecant*, قطع میان کنان , میان بران . *Intersected*, درمیان قطع کرده شده .

An intersection, قطع میان .

To INTERSPERSE, اینجا آنجا نثار کردن , درمیان افشاندن . *Interspersed*, درمیان افشانده شده , اینجا آنجا منتشر کرده , افشانده شده .

Interspersion, اینجا آنجا پاشي , مابین نثار , درمیان افشاني , درمیان ریزش .

To INTERTWINE, باهم پیچ کردن , درپیچیدن . *Intertwined*, درمیان پیچیده . v. *Twisted, entwined.*

INTERVAL, اثنا A , مسافت A (plur. مسافات), بین A , شقّت A , میانگي , میانه , میان , مابین A , بینونت A , انفراج A , وساع A , فرسنگ , فرسخ , جنابت A , تفرقت A , بون A , جوبت A , فناد A , فجوت A , فراخنا , فراخناي , فرق A , مقدار A , خلل (plur. خلال), شبر A , حلجت A , فلج A , بانت A , بالان , بعد A . v. *Space, distance, division, pass;* also اضعاف .

To INTERVENE, مابین آمدن , درآمدن , میان آمدن , توسّط کردن . v. *To interpose.* — (*to happen*), در آفتادن , واقع شدن .

Intervenient (placed or *passing between)*, در , درین نهاده , مابین گذار , میانه موضوع افتاد , واقع . — (*happening*),

Intervention. توسّط A , وساطت A , درمیان آمدگي . v. *Mediation, intercession, agency.* — (*accident*), واقعت A , سرگذشت .

An INTERVIEW, تلاقي A , التقا A , مواصلت A , ملاقات A , دوچار , تواصل A . v. *Meeting.*

To INTERWEAVE, میان بافتن . v. *To intertwine.*

INTESTATE (*dying without a will*), بي , بلا تصویت A وصیت .

INTESTINAL (*belonging to the guts,*) معيي .

An intestine, رودة , معي A . معا A . v. *Gut.* — *The intestines*, رودها , امعا A , گردگان , رودگان , گرده , مصارA , مذاخر A , چرب روده . *The envelope of the intestines*, جگر پوگان , گواژ , گواژه , گواز , آگند . — *The intestines of sheep*, اشکنبه . — (*of beasts*), سختو . *The intestines of a bird*,

INTESTINE (*domestick, not foreign*), ناغریب , دروني . *Intestine war*, جنگ دروني . v. Also *interior.*

To INTHRALL, استعباد کردن . v. *To enslave, shackle. Inthralment.* v. *Slavery.*

INTIMACY, مصاحبت A , همدلي , همرازي , همدمي , موانست A , اختلاط A , خلطه A . v. *Familiarity.*

Intimate, مرطبت A , مونس A , موانس A , مصاحب A , همراز , همدل , همدم , دخیل A . v. *Familiar.* متألّف A .

To intimate, اطلاع , یما دادن , کنایه دادن , اشاره کردن , آگاه کردن , کردن . v. *To mention, hint, inform.*

Intimation. اگاهي , اطلاع A , یما A , کنایه A , اشاره A . v. *Hint, information.*

To INTIMIDATE, سهمگین ساختن , ترسان کردن , ترسانیدن , تهیب ساختن , هراسان کردن , با خوف زدن . v. *To frighten, terrify.*

INTO. در , اندر , درون , اندرون , درمیان , في A . v. *In.*

INTOLERABLE, غیرمتحمّل , ممتنع تحمّل . *Intollerableness*, ممتنع تحمّلي . *Intollerably*, بطور ممتنع تحمّل .

Intollerant, غیرتحمّل , بي صبر , نا شکیبا .

To INTOXICATE, سکران , مدهوش کردن , مست کردن , تخشیم , مسکور نمودن , اخمر ساختن , سرخوش نمودن , کردن , آسیمه دماغ کردن , مخمور ساختن , تکوّث آوردن , کردن , مست , خوراب زدن . — *Intoxicated*, مسلّت خراب نمودن

سکران ع , مسکور ع , سرخوش , سرشاد , مخمور ع , مدهوش ع . سرمست , نشوان ع . v. *Drunk.*

To be intoxicated, مست شدن , مدهوش شدن , سکران شدن , سرخوش گشتن , سرمست بودن , &c. — *Intoxicating,* مسکر ع . *Wine* or *any liquor which intoxicates,* سکران ساز , نشوه بخش , بادهٔ هوشبر , هوشکش , مسکر ع . v. *Wine.*

Intoxication, مخموري , نشاء ع , مدهوشي , مستي , سکر ع . v. بادهٔ پیمائي , تکوک ع , سرمستي , هوشي *Drunkenness. To return to one's senses after intoxication,* بهوش آمدن .

To INTRENCH (*fortify with a trench*), مورچل ساختن , کندک کندن , مترس کردن ع , با خندق تحصین کردن , مورچال ساختن , با شه بارو تحصین نمودن , ساختن . v. Also *to trench, invade, encroach.*

An intrenchment, کندک , خندق , مورچال , آل , حصار و کندک , شه بارو . حصن و مترس , مترس ع , عمارت و خندق .

INTREPID, بي پروا , مردانه , دلاور , دلیر , بي باک , معاس ع , مستأسد ع , رابط الجاس ع , نا پروا , غیر هراس ع , لدّ ع , الیس ع . v. *Brave, bold, courageous.*

Intrepidity, مردانگي , دلاوري , بي پرواي , بهادري , دلیري . v. *Courage, bravery.*

Intrepidly, بي , با مردانگي , مردانه , بلا باک , دلاورانه , پروا . v. *Courageously.*

INTRICACY, *intricateness,* پیچ , پیچش , شکنج , پیچ داري , تشویش ع , تعقید ع , اختلال , خلل ع , خلط ع , پیچ و تاب , عندوا ع , عندوات ع , نهجیز ع , نهجیر ع . v. *Perplexity, confusion, difficulty.—With a thousand intricacies,* با هزار پیچ و تاب .

Intricate, پیچ , پیچا پیچ , پیچان , پیچدار , در پیچ , آشفته , تابناک , برهم , درهم , مشوش ع , پیچ و تاب , مرتبک ع , مشرز ع , نهجیز ع , نهجیر ع , مختلف ع , مختلط ع , ملبس ع , (plur. عشازن) عشوزن ع , متعسر ع , ملتبک ع , ملتبس ع . v. *Difficult. To make intricate,* پیچ و تاب دار , پیچا پیچانه , با پیچش , پیچانیدن , کردن . — *Intricately,* با خلط .

An INTRIGUE, اتّفاق , درساختگي , کارسازي , سازش , ملع , پوشیده , توافق , نهفته , پنهان . v. *Plot;* also *intricacy.* — *An amorous intrigue,* اتّفاق نهفته در عشق بازي ; *To intrigue,* درساختگي کردن , کارسازي کردن , سازش کردن , ملع کردن . v. *Plot, conspire.* — *To intrigue with women,* با زنان اتّفاق نهفته ساختن . — *An intriguer,* اتّفاق , ملع کننده , نهفته سازنده . v. *Conspirator, plotter.* — (*a follower of women*), زیر ع , زاني ع , زنپاره , زنا کار .

INTRINSICAL, معنوي ع , حقیقي ع , اصلي ع , ذاتي ع . —*intrinsic* (*real, internal*). v. *Solid, natural, true.* — *Intrinsically,* في الحقیقت ع , بالاصالت ع , بالذّاته ع .

To INTRODUCE (*to a place*), ادخال کردن , در آوردن , داخل کردن , در بردن . — (*to a person*), ملاقات کنانیدن . — *Introduced,* مدخل ع . — *An introducer,* ادخال سازنده , در آور , مدخل ع . — (*to a person*), ملاقات کناندهٔ .

Introduction, درآوردگي , ادخال ع , دخول ع .—(*to a book*), تمهید ع , دیباچه .

Introductive, introductory, پیشرو , در آور . v. *Previous, prefatory.*

To INTRUDE, بي طلب ادخال کردن , نا خوانده آمدن , گستاخانه در آمدن , بي اجازت دخل کردن , نا خواسته دخل کردن . — *An intruder,* نا خوانده آیندهٔ , &c. *Intrusion,* در آمد , بي , هجم ع , بي خواندگي , بي دعوتي , ادخال , نا خواسته , استدعا . v. *Encroachment.* — *Intrusive.* هجمي .

To INTRUST, ودیعت کردن , تفویض کردن , سپرد کردن , امانت ساختن . v. *To trust.*

INTUITION, انش , علم یکره , معرفت بنظرت الاوّلي ع , الهام . v. Also *sight.* —— *Intuitive,* بلا نتیجت هوش , ادراک بلا نتیجت , یکره بین , بنظرت الاوّلي ع .—*Intuitively,* یکره ازالهام , نظرت اوّلي , از نظرت الاوّلي .

To intwine. v. *To intertwine.*

To INVADE هجوم آوردن , حمله کردن . v. *To attack, infest, assault.* — *To invade a country,* سیل صیف کردن . — *To invade an enemy's country,* کشور حربي را سیل سیف کردن . — *To invade in the night-time,* شبخوني کردن , تبییت ساختن , اغتیال ساختن , غول کردن . *To invade suddenly,* مبیت شدن . —*An invader,* هجوم کننده , حمله سازنده , غایل بودن .

INVALID (*of no force or advantage*), ناتوان , بي قوّت ,

ضعيف ع, باطل ع, بطّال ع, عقيم ع.—(*weak, sick*), بي فايده, بيمار ع, مريض ع.—*An invalid*, معذور ع.

To invalidate, باطل كردن, منسوخ كردن, زبون ساختن. v. *To weaken.*

Invalidity, بطلان ع, فسخ ع, عدم فايده, عدم قوّت, زبوني.

Invaluable, بي بها, بلا قيمت ع.

INVARIABLE, نا متغيّر, نا متلوّن, ناممكن تغير و تبديل, بي تبديل. v. *Constant.*

Invariableness, عدم تبدّل, عدم تغيّر ع, عدم تلوّنات, ازعدم نا متغيّرانه, عدم تبديل. v. *Constancy.*—*Invariably*, تلوّنات. v. *Constantly.*

INVASION, حمله ع, هجوم ع, سيل سيف, برنك, مبيّت ع, شبخوني, شبگيري, غلو ع *A nocturnal invasion*, بيات ع. — *Invasive*, هجوم آور, حمله ساز.

An INVECTIVE, دشنام ع, طعنه زني, زباندرازي, شتم ع, شكايت ع, ملامت ع, طنز ع, بهتان ع, طعن ع, غمز ع. v. *Censure.* — *Invective* (*satirical*), طعن, زباندراز, دشنام ده, بهتان نما, گو.

To inveigh, طنز, بهتان گفتن, دشنام دادن, طعنه زدن, زبان درازي نمودن, كردن. v. *To abuse, censure.*

An inveigher, طعنه زن, زبان درازي كننده, طعنه زننده, بهتان گو, طنز نما, شكايت كننده, ملامت گو.

To INVEIGLE, از شيرين زباني, اغوا كردن, اضلال كردن, فريفتن, اضلال ساختن. v. *To allure, entice, seduce.*

Inveigler. v. *Seducer.*

To INVENT (*find out*), اختراع, ايجاد كردن, پيدا كردن, كروهيدن, برخيدن, ابداع كردن, احداث كردن, كردن. v. *To discover, forge, fulsify.*—*Invented*, موجود ع.

Invention, ايجاد ع, احداث ع, نو آورد, پيدايش, اختراع ع, ابداع ع. *The inventions of poets*, تلاش, آورد, مولّدت ع. v. *Fiction, forgery, discovery.*

Inventive, مبدع نما, وجود كنا, پيدا ساز.

An inventor, مخترع ع, مبدع ع, موجد ع, پيدا كننده, ايجاد, مبدي ع, متبدّع ع, مبتدع ع, محدّث ع, محدث ع, كننده. v. *Forger.*

An INVENTORY. v. *List.*

INVERSE, *inverted*, واژگونه, واژگون, نگونسر, نگونه, شگونه, سرنگون, اشگونه, باشگون, منقلب ع, معكوس ع, منعكس ع, مرتكس ع, محروف ع. v. *Contrary*; also *reciprocal.* — *To be inverted*, واژگون شدن, منقلب شدن, منعكس شدن, سرزير شدن, بگرديدن, سرنگون شدن.

Inversion, انحراف ع, انعكاس ع, تعاكس ع, عكس ع, تقالب ع (plur. تقاليب), انقلاب ع, قلب ع, صميان, نگونساري, سرنگوني, واژگوني.

To invert, بازگونه, سرنگون كردن, نگون سار كردن, واژگردن, قلب, زير و زبر نمودن, گردانيدن, سر زير نمودن, كردن. — برخيدن, منعكس كردن, اقلاب كردن, ساختن. — *Inverting*, (*part.*), گردان, سرنگون كنان, واژگون كنان.

Inverted. v. *Inverse.* — *Invertedly, inversely*, بر عكس, اژ, منقلبانه, گونه.

To INVEST (*in an office*), تقلّد ساختن, تقليد كردن, تكليف كردن. *To invest with possession*, ضبط, تصرّف دادن, گير ساختن. v. *To give, grant.* — *To invest with a robe of honour*, خلعت فاخرت پوشانيدن, خلعت دادن, خلع كردن. v. *To dress, adorn, decorate.* — *To invest* (*surround*), احاطه, محاصره كردن, كردن. v. *To besiege, surround.*

INVESTIGABLE, قابل تفحص, ممكن تفتيش.

To investigate, تفحص كردن, تلاش كردن, تفتيش كردن, افتحاص كردن, پژوهش كردن, تحقيق كردن, تجويز كردن, ابتحاث كردن, سبر نمودن, تجسّس ساختن. v. *To examine, enquire, search.*

Investigation, تلاش ع, افتحاص ع, تفحّص ع, تفتيش ع, استطلاع ع, ابتحاث ع, پژوهش, تحقيق ع, تجويز ع, سبر ع. v. *Examination, inquiry, search.*

INVESTITURE (*in office*), تقلّد ع, تقليد. (*in possession*), خلعت, خلع ع, تصرّف دهي. — (*with robes of honour*), پوشي.

Investment. v. *Dress, garment; cargo.*

INVETERACY (*oldness*), كهنگي, فرسودگي, تعتيق ع. — (*obstinacy*), سختي, شدّت ع, اشتداد ع. — *Inveterate* (*old*),

سخت , معتق ا (*obstinate, severe*), کهنه , مرسوده , شدید ا .

INVIDIOUS, بغض انگیز , کینه انگیز , عداوت انگیز , بد گمان , بد فرجام , حسودانه , از عداوت انگیزی , بطور بد فرجام , از بد خواهی , حاسداً ا . — *Invidiously*, بد خواهی , بغض انگیزی , کینه انگیزی , عداوت انگیزی , بد فرجامی . v. *Envious, malignant, hateful.* — *Invidiousness*, بد خواهی , بغض انگیزی , کینه انگیزی , عداوت انگیزی , بد فرجامی . v. *Envy, malignity.*

To INVIGORATE, قوی کردن , زورآور کردن , قوّت دادن , قوّت ذاتیت , تندرست ساختن , توانا کردن , مضبوط کردن , بخشیدن . v. *To strengthen, animate.* —*Invigorating (adj.)*, قوّت بخش , تقویت , مقوّی ا .—*Invigoration*, قوّت بخشی , قوت بخش .

INVINCIBLE, نا مقهور ا , دایماً المظفر ا , غیرمغلوب , نا مقهورانه . — *Invincibleness*, نا مغلوبی . *Invincibly*, قاهرمان , غیرمنفور , ممتنع المفضول .

INVIOLABLE, مستحیل فسخ , ممتنع نقض . — *Inviolably*, غیرمخلف , بی غدر عهد .

Inviolate, تمام , بلا نقصان , بی نقص , بی زیان , نا منتقض , بی فنا , غیر خسار , بی مضرّت , غیر ضرّ , ناکم . *An inviolate or inviolable agreement*, عهد و پیمان نا منتقض .

INVISIBILITY, نا پیدائی , غیوبت ا , عدم احساس , نا پدیدی , غمیس ا , غیب ا .

Invisible, غیبی , غایب ا , نادیدنی , نا پدید , نا پیدا , مختفی ا , مغیوب ا . *The invisible world (the world to come)*, عالم غیب : *An army of invisible spirits*, جنود و رجال الغیب . *To render invisible*, نا پدید گردانیدن , غیبی , نا پیدا ساختن , بلع کردن , ساختن . *To be or become invisible*, نا پیدا , نا پدید شدن , غایب شدن , غیبی شدن , غیاب بودن , گشتن . *The art of becoming invisible*, علم اخفا , اختفا , علم اختفا . *Invisible things*, غیوب ا , غیبات ا . — *Invisibly*, بطریق غایب , غایباً ا , غایبانه . نا پدیدانه .

INVITATION, تواضع ا , دعوت ا , استدعا ا , طلب ا , خوانندگی , دعا ا , صلا ا . *An invitation to an entertainment*, طعمت ا .

To invite (ask to any place), تکلیف نمودن , دعوت کردن , صلا دادن , خواندن , طلب کردن . v. *To ask, call, bid.* — *To invite to nuptials*, در عروسی خواندن , خوریدن . *To invite to an entertainment*, طعمت دادن . *To invite to supper*, بطعام شام دعوت کردن . *To invite to any thing bad*, اغوا کردن . v. *To instigate;* also *to allure.*—*An inviter*, دعوت خواننده , داعی ا , کننده .

Inviting (adj.), جاذب ا , دل ربا , دلکش .—*Invitingly*, جاذباً ا .

INUNDATION, سیلاب ا , سیل ا . v. *Deluge, flood.*—*Raising a mound to prevent inundations*, تنجیت ا .

INVOICE, فهرست ارسال , فرد ارسال , یجک .

INVOCATION, خوانندگی , مناجات , دعوت ا , دعا ا , تسمیت ا , نعت ا .

To invoke, مناجات کردن , دعا کردن , خواندن . *To invoke the name of God when beginning any thing*, بسم الله گفتن , تسمیت کردن . v. *To call, implore.*

To INVOLVE (*inwrap, intwist*), لفافه کردن , درپیچیدن , پیچا پیچ نمودن , پیچ کردن , پیچانیدن , ورهم زدن , پیچاندن , پیچیده نمودن , پیچش کردن , پیچیدن , پیچان ساختن , تلفیف , با ستر پوشیدن , سترساختن , جلز کردن , اسراکیدن , اژدن , لفّ کردن , پوشیدن , تزمیل کردن , ساختن . v. *To complicate, blend, entangle, confuse.* — (*to imply, comprize*), تباع داشتن , نتیجه نمودن , نتیجه اشتمال کردن — (*to make unintelligible*), تلجیج ساختن , لجوجت کردن . *To involve in darkness*, در ظلمت وسق , تعمیه نمودن , تغطیت کردن , اضطراب دادن , ساختن *To involve in difficulties*, زوشیدن , پریشان ساختن . v. *To perplex.*—*Involved*, ملفّف ا , ملفوف ا , در پیچیده , پیچا پیچ , ملتف ا . v. *Confused, dark, obscure.*

INVOLUNTARY, بی , بی قصد , بی خواست , بی آراده , بی اختیار , رضای خاطر , بی اختیارانه , نا رضاً ا . — *Involuntarily*, بی قصد و اختیار .

INVOLUTION, خلط ا , التوا ا , تلفیف ا , پیچش .

To INURE, عادت دادن , خوگر کردن . v. *To accustom.* —*Inurement.* v. *Habit.*

To inurn. v. *To intomb, bury.*

INUTILITY, بی , نا فرجامی , عدم معنی , عدم فایده , سازی . — *Inutile.* v. *Useless, unprofitable.*

INVULNERABLE, نا ممکن زخم , ممتنع الجرح ا .

INWARD, باطن ا , درون , دروی , اندرون , در , اندر ,

بدل , درخاطر , من‌داخل , درون . v. *Within, privately.*—(*concavely*), منهزماً , مجوفانه .

To inweave. v. *To interweave.*

To inwrap, v. *To involve : wrap.*

To inwreathe, v. *To intertwine, wreathe.*

A JOB (*petty work*), عمل صغير , کار داخر . v. Also *stab.*—*To job,* کار صغير کردن . v. Also *to stab.*

A JOCKEY, اسپ فروش , جانبار , چابک سوار . v. *Horse dealer : groom ;* also *cheat.*

To Jockey. v. *To justle, cheat.*

JOCOSE (*jocular*), بذله , لطيفه گو , ظريف ا , خوش‌طبع , خنده رو , ساز , دعب ا . هزل ا , شوخ , لطيف مشرب , طناز ا , صاحب مسخره , گوري , فکه ا .—*Jocosely, jocularly,* با بذله , طنازاً ا , هزلانه , با لطيفت .

Jocoseness, jocosity, jocularity, ظرافت ا , خوش طبعي , هزل ا , مسخره ا , بذله بازي , خنده روئي , لطيفه گوئي , شوخي . v. *Merriment.*

JOCUND, شاد , خوش . خندان , خوشنما , لطيف ا . v. *Merry, gay, lively, cheerful, pleasant.* —*Jocundly,* با شادي , درخوشي , لطيفانه .

To jog. v. *To push, shake.*—*To joggle.* v. *To shake.*

JOHN NOKES *and Tom Stiles,* زيد وعمرو [fictitious names used by lawyers and others].

To JOIN, اتّصال کردن , وصل کردن , پيوند کردن , پيوستن , پيوسته وچسپاندن , چسپانيدن , چسپيدن , وصال کردن , ملاحمت , تاليف نمودن , قرن کردن , الحام ساختن , کردن , الحاق کردن , السا‌ق نمودن , پيوندن , منظوم نمودن , کردن . حوص نمودن , مزاوجت ساختن . ترصيص کردن , رص ساختن . v. *To add, subjoin; unite, associate.* — *To join* (*as man and wife*), جفت کردن . v. *To marry.*

Joined, موصول ا , متّصل ا , وصل کرده شده , پيوسته شده , مجموع ا , مقرون ا , متألف ا , متّصل ا , منظوم ا , چسپيده , چسپانيده , چسپانده . —*To join or be joined,* موصول بودن , مقرون شدن , پيوسته شدن . v. *To adhere.*—*To join hands,* تصافح نمودن , دست بدست نهادن , مصافحت کردن .

A joiner. v. *Carpenter.*

A JOINT, بند , دخال ا , مَفْصِل ا , عقد ا , گره , پيوند , شلو ا , سهوت ا , دروز , درز , بنداب , قرام ا . *Joints,* اشلا ا . سلامي ا , تواصلات ا , مفاصلات ا . *The space between two joints,* انبب ا , انبوب ا , مَفْصِل ا . *The junctures of the joints,* مفاصلات اشلا . v. Also *hinge.* — *The joint of a reed* or *other plant,* گره , عقد ا , انبب ا (plur. انابيب). *The joints of the back,* پشت مازه . *The joints of the jaw,* فنيک ا . *Out of joint,* منفکّ ا , منخرع ا , وثيت ا . *To pull the fingers till the joints crack,* فرقعت انگشت شکستن , کردن . *The finger joints,* v. *Finger.* — *The joint of a slaughtered animal, a joint of meat,* عضو ا (plur. اعضا), شلو ا (plur. اشلا).

Joint, v. *Joined, united.* — *A joint tenant,* v. *Cohetr.* — *Joint consent,* توافق ا.

To joint (*divide into joints*), تفصيل کردن . v. *To dissect ;* also *to join.*—*Jointed,* مفصل دار , گره دار .

Jointly, باهم , شراکتاً ا , درحال اتّحاد , متّحد ا , متاحّد ا . v. *Together.*

A JOINTURE, مهر ا . v. *Dower.*

A JOIST, تير , بالان , جايز ا . v. *Beam.* — *The joists of the roof.* هموره .

Joke, v. *Jest.*—*Jole,* v. *Face, cheek.*

JOLLITY, *jolliness,* شادي , خوشي , عيش ا , عشرت ا , بشارط ا , برزخ ا , بردي , بشاشت ا , خرّمي ا , نشاط ا . v. *Mirth, festivity.*

Jolly (*gay*), دلشاد , خوش , خرّم ا , شاد . v. *Jovial, cheerful, merry.*—*A jolly toper,* عياش ا , سامد ا , ياران . —*Jollily.* خرّمانه , با شادي .

To JOLT, جنبش ناگهانه , جنبيدن , خلجان ناگهانه کردن , نمودن . v. *To shake.*

A jolt, جنبش ناگه , خلجان ناگهانه . v. *Shock.* —*A jolt-head.* v. *Blockhead, dolt.*

To jostle. v. *To justle, rush against.*

A JOT, سرِ مو , ذرّه ا , نکته . v. *Point, tittle, particle.*

JOVIAL, سبکروح , بسيم ا , شاد , گوري , مسرور ا ,

خرّم ع , خوش , مفروح ع , دلشاد . v. *Merry.* — *A jovial fellow,* عياش ع . — *Jovially,* با شادي . v. *Merrily.* — *Jovialness,* شادي . v. *Merriment.*

A JOURNAL, روزنامه , روزينه , روزيانه , دفتر ع , آورجه .

A JOURNEY, سفر ع (plur. اسفار), مسافرت ع , سلوك ع . رحيل ع , مستار ع , مسيرت ع , سبر ع , ره , راه , طريق ع , توچه , ترحال ع , قلعت ع , آوذر , نزالت ع . *A day's journey,* يك منزل , مرحلت ع , مرحل (plur. مراحل), منقلت ع . *A nocturnal journey,* مسافت ع , منزل ع , قرب الليل ع , قرب ع , مسري ع , سريت ع , سوامد الليل ع , سير ع , قرب هذهاذ المقاب . *A journey of a day and night,* دلج ع . *A journey by post,* سير في البريد . *A long journey,* راه دور , سلوك بعيد , شقت ع , مقطع بعيد , عزم , طراحي ع , مرزح ع . *To undertake* or *begin a journey,* راه كردن , تسفّر كردن , عزم خرام نمودن , عزم طريق ساختن , كوچ متوجه شدن . v. *To travel.*—*To set off upon a journey,* پياده رحلت نمودن ع , كردن . *To make a journey on foot,* راجلاً مشي كردن , رفتن معتشي كردن , شبكن زدن .

A JOURNEYMAN, كارنده , كار روزيگر . v. *Day-labourer,* —*Journey-work,* كار روزي .

JOY, خوشي , خوش دلي , شادماني , شادي , صفا ع , ابتسام ع , ابتهاج ع , شاد كامي , خرمي , دلخوشي , خاطر , مسرّت ع , فراح ع , فرح ع , بهجت ع , سرور ع , اشر ع , انبساط ع . عشرت ع , برهان ع , نشاط ع , كشادگي , هلّي ع , سرّا ع , حسن طرب , طرب ع , انشراح ع , بشر ع , انق ع . v. *Cheerfulness, merriment.* — *To give* or *wish joy,* مباركه گفتن , مبارك باد گفتن . v. *To congratulate.*—*To give joy* or *delight,* خرّم ساختن , خندان كردن , شادي دادن , خوشي دادن , مسرور كردن , &c. v. *To exhilirate, gladden, rejoice.* — *To show great demonstrations of joy,* تبشبش , ابتهاج تام نمودن كردن .

Joyful, شادمان , شادان , شادمان , شاد , خوش , خندان , فرحناك , مفروح ع , خرّم ع , شادكام , دلشاد , خوش خاطر , خوش حال , دلخوش , خوش دل , مسرور ع , بهج ع , مستبج ع , مسرور البال ع , محبور ع , دلفروز , مستوجب ع , خوش دم , ابرنشاق ع , بهيج ع , پر بهجت , السّرور . v. *Cheerful, merry.*—*Joyful news,* مژده , مژدگاني ,

شاباش , شاد باش . *To be joyful,* بشارت ع .—*Be joyful,* مسرور بودن , شاد شدن , خندان شدن , خرّم بودن , &c. — *To make joyful,* دل شاد ساختن , شاد كردن . v. *To give joy.*

Joyfully, مسرورا ع , با ابتهاج , خرّمانه , شادمانه , مفروحا ع , شادي .

Joyfulness, شادماني . v. *Joy.*

Joyless, غير بهجت , بي فرح , غير مسرّت , بي شادي .

Joyous, مسرّت ده , پر شادي . v. *Joyful, jovial.* — *joyous company,* مجلس مسرّت التيام .

IRASCIBLE, گرم , آتشي , تيز مزاج , غضوب ع , زود رنج , غضبت ع . v. *Angry.* — *Ire,* v. *Anger.*—*Ireful,* v. *Angry, furious.*

IRIS, كمان فلكي , v *Rain-bow,* under *bow.*—(*the flower de lys*), پيلغوش , پيلگوش , سوسن , سوسام , هوبر . *The purple iris,* ايرسيا , ايريا , اورسيا . *The root of the iris,*

IRK : — *It irks me,* مرا بيزار ميكند . *Irksome,* تاسه دار , مستملّ ع . v. *Tedious, troublesome.* — *Irksomely,* با تاسه , خار , بيزار , ملّت ع , تاسه , بيزارانه , مستملاً ع .—*Irksomeness,* خار . v. *Tediousness, wearisomeness.*

IRON, آهن , حديد ع . *Hard iron,* v. *Steel. An iron mine, iron ore,* معدن آهن . *Attracting iron* (*as a loadstone*), آهن ربا , آهنكش . *A taylor's iron* or *goose,* اوتي , تلّه . — *Iron heels to boots, &c.* تنبه . *An iron* (*weapon or tool*), حديده ع . v. *Tool, instrument.* — *Having claws* or *hooks of iron,* پيتكاني , پتلاد آهن , آهنين پنجه . — *An iron bar* or *crow,* عتلت ع , كدينه , بلكن . *Burning, roasting, boiling, with a hot iron,* رضف ع . *A hot iron for those uses,* رضف , رضفت ع . *A mark made by a hot iron,* داغ . v. *Cautery:* ميل *and* بوكان .

Iron (*made of iron*), آهني , حديدي ع , آهنين . — (*resembling iron* (*iron-coloured*), آهن , حديد سا , آهن آسا , حديد فام , گون . v. Also *harsh, severe, rigid, hard.*

To iron (*smooth with an iron*), با اوتي مطري , با تله پرداختن , در زنجير بند كردن . — (*to put in irons*), كردن .

An ironmonger or *smith,* آهنگر .

IRONICAL, نكوه گو , زغزغت نما , طنز آميز . *Ironically,* با طنز , طنزانه .

Irony, تسخر A , استهزا A , زغزغت A , نکوه , طنز A , هزو A , هزا A , نقاست A .

IRRADIANCE, *irradiancy*, *irradiation*, پرتو , تنویر A , شعاع A , شعله زني , شعله A , اندازي . v. *Radiance*, *ray*, *illumination*.

To irradiate, پرتو انداز شدن , شعاع نمودن , پرتو انداختن , شعله زدن , رونق دادن .

IRRATIONAL, غیر ادراک , بي عقل , صامت A , غیر ناطق , بلا سبب . v. *Absurd*.—*An irrational animal*, حیوان کاسد A , حیوان غیر ناطق , الاذعان .

Irrationality, بي عقلي , بي ناطقي , عدم عقل , عدم ناطقت .

Irrationally, بطور بي عقل , از بي ناطقي .

IRRECLAIMABLE, ممتنع , بلا اصلاح A , نا ممکن تهذیب , بي چاره , تادیب . v. *Desperate*, *hopeless*.

IRRECONCILEABLE (*implacable*), صلح , آشتي نا پذیر — (*inconsistent*), کینور , کینه کش , کینه خوار , ممتنع الاصلاح A , نا پذیر — *Irreconcileableness*, بي قابلیت , غیر موافق , بیهوده , نا لایق . v. *Enmity*. — *Irreconcileably*, آشتي ناپذیري . v. Also *inconsistently*.

IRRECOVERABLE, ممتنع , لاعلاج , ممتنع الحصول A , بي چاره , نا ممکن وجدان , وجد . v. *Irremediable*, *irreparable*.—*Irrecoverably*, بوجه بي چاره , فوق الانجا A , بلا وجد A .

IRREDUCIBLE, نا ممکن مغلوب , ممتنع تملک . v. *Invincible*.

IRREFRAGABLE, *irrefutable*, نا ممکن , ممتنع مردود , مخالفت . — *Irrefragably*, بوجه ممتنع مردود .

IRREGULAR, بي قاعده , خلاف قاعده , بي ترتیب , خلاف قیاس , نا برهندسه , بي دستور , بي آئین , بي قانون , عدم قاعده , بي نظام , نا قانوني , نا قیاسي — *Irregularity*, غیر A , خلاف قیاسي , بي آئیني , عدم قانون , بي ترتیب , بلا نظام A , بروي ناقیاسي , بطور نا قانوني , القیاس .

IRRELATIVE, بي علاقه , غیر انتساب , بي نسبت .

IRRELIGION, کفر A , منافقت A , بي دیني , عدم دین , غیر امان , بي دین , زندقت A . v. *Impiety*. — *Irreligious*, ملحد A , کافر A , منافق A . v. *Impious*. — *Irreligiously*, ملحدانه A , منافقانه , کافرانه .

IRREMEABLE, ممتنع باز آور .

IRREMEDIABLE, بي علاج , لاعلاج A , بي چاره , غیر دوا , چاره . v. *Incurable*.—*Irremediably*, بروجه بي چاره , بطور ممتنع علاج .

IRREMISSIBLE, ممتنع عفو .

IRREMOVEABLE, نا ممکن , نا ممکن برطرف کردن , نا قابل جنبش , دفعه .

IRREPARABLE, مستحیل , ممتنع مرمّت , مرمّت ناپذیر , بي چاره , بلا کفارت A , ادا . *Irrecoverable*. — *Irreparably*, بطور بي چاره , بوجه ممتنع مرمّت .

IRREPREHENSIBLE, *irreproachable*, بي جرم وگناه . v. *Blameless*. — *Irreprehensibly*, *irreproachably*, بوجه بي گناه . v. *Innocently*.

IRREPRESENSIBLE, مستحیل قیافت , ممتنع تقلید .

IRRESISTIBILITY, قوّت بلا مخالفت . *Irresistible*, بلا مستحیل تعارض , ممتنع مقاومت , مخالفت . *Irresistibly*, بطور ممتنع مقاومت , بوجه بلا مخالفت .

Irresoluble. v. *Indissoluble*.

IRRESOLUTE, متردد A , دودل , بي استقلال , بي قرار , مریب A , وهّام A , درگمان , سبکسار , نا پایدار , حایر بایر , مشکوک A . — *Irresolutely*, بي قرار , بي قرارانه , ازسبکساري . — *Irresolution*, تردد A , بي قراري , بي استقلالي , اقدام و A , ارتیاب A , عدم استوار خاطر , جزرو مدّ اقدام واحجام , حجام . v. *Doubt*.

Irretrievable. v. *Irrecoverable*.

IRREVERENCE, بي تکریمي , عدم رعایت , عدم احترام , عدم اکرام , عدم التفات , ترک ادب , بي عزّتي — *Irreverent*, غیر , بي حرمت , بي امتیاز , بي عزّت , بي ادب , خلاف , بي تکریم A , بلا خضوع A , خلاف اکرام , مکرومت . *Irreverently*, بلا تکریم بي ادبانه . بي شیرینکار , ادب

IRREVERSIBLE, ممتنع تغیّر , نا ممکن تبدیل — *Irreversibly*, بلا تغیّر .

IRREVOCABLE, ممتنع تغیّر , مقرّر .—*Irrevocably*, بلا تغیّر , بروجه قرار .

To IRRIGATE, تبلیل , نم کردن , آب پاشي کردن , آب دادن

ساختن . v. *To wet, moisten, water.—Irrigation*, v. *Watering.—Irriguous*, نم, آبي . v. *Watery, moist, dewy.*

To IRRITATE, غضبناک , مغضوب کردن , اغضاب کردن , رنجیده کردن , خشمناک ساختن , آزاردادن , آزردن , کردن , تحریض ساختن , تحریش کردن , تغیّظ نمودن , رنجانیدن , آزرده شده , غضبناک , خشمناک . — *Irritated*, رنجیدن , رنجیده , مغضوب ا . v. *To exasperate, provoke, fret.*

Irritation, آزار , اضطراب ا , تحریض ا , تحریش ا , تهریش ا , هراش , خراش , ارش ا , نزوان ا . *An irritation or tickling in the throat*, ا جشره . v. *Provocation, stimulation. (anger)*, خشم , غضب ا , رنج , آزردگي , خشمناگي , غضبناگي .

IRRUPTION, ا هجوم , ا حمله . v. *Incursion.—(forcing an entrance)*, ا دخول , درآمد . *To make an irruption*, دخول کردن , بزور درآمدن , حمله کردن , هجوم آوردن .

IS (third pers. sing. of *to be*), هست , است . v. *Grammar.*

ISCHURY, ا اسر . v. *Retention of urine.*

ISINGLASS, سریش , سریش , کبد ا , یلم ا , غرا ا . *Fossil isinglass* or *talk*, ا ابرق .

An ISLAND, *isle*, آبخو , آبجو , جزیره ا (plur. جزایر) , بندآب , انبوست , اداک , سماهیج . *An islander*, اهل جزیره .

ISSUE (*egress*), برآمد , صدور ا , استخراج ا , خروج ا . — (*termination*). انصرام ا , آخر کار , سرانجام , انجام ا , نهایت ا , عقب ا , عقبت ا , عاقبت ا . v. *Conclusion.—(event)*, سرگذشت , وقیعت ا , نتیجه ا . v. *Consequence.—(progeny)*, اولاد ا , نسل ا , آل ا , خاندان , اصل ا . v. *Family, offspring.—To join issue (in law)*, احتجاج کردن .

To ISSUE (*as water from a fountain*), جاري , صدورکردن , از مصدر جریان بودن , صادرشدن , شدن . *To issue* or *sally forth*, خروج کردن , هجوم ساختن . *To issue out money*, زر مستنفق کردن , نقد منفق ساختن , خرج کردن . *To issue out a decree*, حجّت , حکم جاري نمودن , فرمان اصدارکردن , ساختن .

Issueless (without offspring), بي نسل , بي فرزند , بي اولاد , غیر آل .

An ISTHMUS (*neck of land*), گردن زمین , عنق ارض .

IT, و

The ITCH, گرگن , خرک , جرب ا , گر , گري , خارش , خشک , خرگر , خرکبوته , هودش , هودر , آیر , حکه ا , گرگاو , رنده . v. *Scab. An itch (longing)*, آرزو , آرزومندي , آرزوميدي , رنده . v. *Desire.*

To itch, خاریدن . — (*have the itch*), خارش داشتن . v. *The noun.—(to long for)*, آرزو نمودن , هوس داشتن , آرزومند شدن . v. *To desire.*

Itchy, حکه , اهل خارش , اهل جرب , پرگر , خارش دار , دار .

ITEM, کذلک ا , نیز , هم , غبّ ذا ا , ایضاً ا . v. *Also.—An item*, ا قید , ا نکته . v. *Article; hint.*

To ITERATE, رجوع ساختن , مکرّرکردن . v. *To repeat.—Iteration*, ا اعادت , بازیور , تکرار ا , تکریر ا . v. *Repetition.*

ITINERANT, *itinerary*, خانه بدوش , مسافر ا , سفرساز , بي قرار , بویا , پویان . v. *Wandering, unsettled. An itinerary (book of travels)*, سفرنامه .

ITSELF, خود , اوخود , هو ا , ذا ا . *The thing itself*, نفس الامر .

A JUBILEE, حسن طرب , طرب ا , شادماني , جشن , ما ا , مسرّت ا , انبساط ا , بهجت ا , شادي , شادکامي . v. *Festivity.*

JUCUNDITY, ا لطافت , خوشي , شادي . v. *Pleasantness, cheerfulness.*

A JUDGE, اهل داور , منصف ا , حاکم ا , قاضي ا , حاتم ا , فصیلي ا , فصیل ا , ولي ا , مولي ا , والي ا , شرع ا , فتاح ا . ا موبد , خدک ا , منلا ا , دیّان ا . *Judges*, الموالي العظام ا . *My lord judge*, مولانا قاضي . *The judge of a city*, قاضي شهر , ا مولا (plur. موالي) . *The judge of a village*, ریس القریت ا , دهقان , خان ده . *The judge of the army*, قاضي لشکر , قاضي العسکر ا . *A judge of the Parsis, or worshippers of fire*, هربد , موبد . *The decree of a judge*, حکم شرع , فضاء ا , فتوا ا , دستینج , دستینه , فصیل ا , حجّت ا , ترزوده , ترزوده . v. *Judgment. The signature of a judge to any decree, deed, &c.* حسنگ . *The actuary who writes the sentence of a judge*, دواج ا , جامه قاضي , صکاک ا , صکّ ا . *A judge's robe*, لباچه . *The chief judge*, ا قاضي القضات . *The greatest judge of his age*, اعظم قضات زمان . *To appoint a judge*, تقضیت

کردن . *To go or appear before a judge,* مفاتحت نمودن . *To cite before a judge,* محضر دعوت ، پیش قاضي طلب کردن ، محاکمت ساختن ، نمودن ، مناحبت نمودن . *Belonging to a judge,* A مولوي . *A bribe to corrupt a judge,* A رشوت ، ارش ، بولکند ، بوالکفند ، براکنده ، باره ، یاده ، یاده ، بدکند ، A جعل . *A broker employed to bribe a judge,* A رایش . — *A judge (a person capable of deciding on the merit of any thing),* صاحب عقل ، اهل خبرت ، اهل علم ، واقف کار . v. *Critick.*

To judge (do justice), عدالت کردن ، انصاف کردن . — *(decide law-suits),* حجّت ساختن A ، قضا کردن ، حکم نمودن ، فصل خصومت کردن ، ملاعنت گفتن . *To judge (form an opinion),* قیاس کردن ، راي نمودن ظنّ کردن ، فراست نمودن ، تمیز نمودن ، پنداشتن ، فکر کردن . v. *To criticise, discern, distinguish.*

Judgment (opinion), ظنّ A ، مظنّت A ، تمیز A ، راي A ، وهم ، پندار ، تدبیر A ، مخیلت A ، قیاس A . *(understanding),* عقل A ، طبع A . — *(the sentence of a judge),* قضا A ، حکم شرع ، (plur. احکام) حکم A ، فتوي A ، داوري A ، دین A ، فتاحت A ، حجت سجلّ ، سجلّ A . v. *Doom, condemnation, sentence, decision.* — *A judgment (punishment from heaven),* قضاء اللّه . — *The day of judgment or resurrection),* روز قیامت ، قیام A ، قیامت A ، یوم القیام A ، غاشیت A ، روز واپسین ، روز شمار ، روز بازخواست ، رستخیز ، روز حشر ، الواقعت A ، القارعت A ، رجاف A . — *The judgment seat,* کرسي ، محکمه A . v. *Court of justice (tribunal).* — *To pronounce judgment,* حکم دادن ، فتوي دادن ، داوري کردن . v. *To judge.* — *Sound judgment,* ذهن سدید ، عقل دوربین ، عقل بالغ . *Soundness of judgment,* اصالت A ، قوّت عقل ، *A man of sound judgment,* صاحب عقل ، اهل خرد ، خردمند ، مرد [illegible] . *Men of sound judgment,* اصحاب عقول ، ارباب تمیز ، *Without judgment,* بي عقل ، غیر اصول .

A judicatory (court of justice), محفل قضا ، عدالت A ، محکمت A . v. Under *court.* — *(distribution of justice),* داد ، عدل قضي ، شریعت نمائي ، دهي ، قضا A ، حکم A ، فتاحت A . — *Judicature,* v. *Jurisdiction.*

Judicial, judiciary, A شرعي — *Judicially,* بطاویل شرعي ، حاکمانه ، بر وفق شرع ، شرعاً A ، با شرع . *Demanding payment judicially,* A استقضا .

JUDICIOUS, عقلمند ، عاقل A ، صاحب عقل ، هوشیار ، حصافت دار ، صاحب فراست ، هوشمند . v. *Prudent, skilful, wise.*

Judiciously, با هوش ، هوشیارانه ، با عقل و فراست ، عاقلانه v. *Wisely.*

A JUG, A کوزه ، کاسه . v. *Cup, pot, tankard.*

To JUGGLE. بازیگري ، نظربندي کردن ، حقّه بازي نمودن ، شعبدت باختن ، شعبدت ساختن ، شعوذت A ، ایبند ، شعبد کردن ، کردن ، نمودن . v. *To deceive.*

A juggle, juggling, شعبذ A ، بازیگري ، حقّه باري ، مسحّر A ، تسحیر A ، سحر A ، ایبند ، شعوذت A ، شعوذت A ، فسانه و فسون ، عقلت A ، غضین A . v. *Imposture, deception, trick.* — *Juggling* (part.), شعبد سازان ، حقّه بازي نمایان . *Jugglingly,* شعبدانه ، با حقّه بازي .

A juggler, شعبد باز ، لعبتباز ، نظربند ، بازیگر ، حقّه باز ، سحرباز ، نورت ساحر ، سحار A ، پریدار ، عیار A ، مشعوذ A ، عضه A ، عاضه A ، افسونگر .

JUGULAR, گلو پیوند ، حلقوم منسوب ، حلقومي . *The jugular vein,* A حبل الورید .

JUICE, A عرق ، شیره ، A رطوبت ، A رشحت (plur. رشحات). *The pressed juice of grapes or other fruits,* A عصیر ، A عصارت . *The juice of sour grapes, crab-apples, or any thing similar,* A انفاق ، آب غوره ، اوینا ، شیره ، اونیا . — *Juice which flows from grapes before pressure,* A سلاف ، سلافت A ، *Syrup of the juice of grapes,* کوناب . *The juice of wormwood,* A عصارت . *Juices of styptic plants,* A اقاقیا . *The juice of dates with sugar,* شیر خرما ، شیره خرما . *Lemon juice,* لیمونا . *Inspissated juice for seasoning victuals &c.* A رب . — *Juiceless,* بي آب ، بي رطوبت ، بي شیره ، بي عرق ، غیر رطوبت ، عرق داري ، سیرابي ، آبداري . — *Juiciness,* ناآبدار ، رشحت ، عرق دار ، داري . *Juicy, full of juice (as a plant &c.),* ندیان A ، بلال A ، فرزد ، ریان A ، سیراب ، آبدار ، پر رطوبت v. *Moist, humid, succulent.*

JUJUBE (*fruit*), A عناب ، سنجد . (*tree*), درخت پستنک ، چیلان ، پستنک ، شیزفون ، سنجد . *The white jujube tree,* A زفزوف . *The red jujube tree,* A زفیزف ، سنج ، همسود . *The barren jujube tree,* A زیزفون .

JULAP, جلّاب , گلاب , کشکاب , شهداب . *Julap with sugar*, جلّاب شکرین .

JULY, مرداد , یولیوس , تموز , جماد الاوّل ع .

To JUMBLE, آمیزش خلاف قاعده , خلط کردن , برهم زدن امیزش خلاف قاعده . v. *To confound.—A jumble*, خلط ع , کردن .

A JUMENT (*beast of burthen*), بارگیر .

To JUMP, جهد کردن , جست کردن , جهیدن , جستن , ضفر ساختن , طفر نمودن , طمر کردن , یوزیدن , موافق شدن . v. *To bound, spring.* — (*to agree with*), v. *To tally.—Jump* (*adv.*), v. *Exactly, nicely.*

A jump, طمر ع , طفرت ع , یوز , جهد , جست , فغند , کسروز , زفن ع , عرقصت ع , جست کننده , جهنده .

JUNCTION, پیوستگی , اتّصال ع , وصل ع , پیوست , پیوند . v. *Coalition.*

JUNCTURE, مفصل ع (plur. مفاصل , مفاصلات), عضو ع . v. *Junction, joint, articulation.* — (*time*), وقت ع , زمان ع , دم , زمانه ع , ایام ع , ضمن ع , حالت ع .

JUNE, تیر , حزیران ع , ربیع الثّاني ع , ربیع الاخر ع .

JUNIOR, کهتر , خوردتر , کوچکتر . v. *Younger.*

JUNIPER, سروي‌کوهي , اورین , اورمن , اورن , ارس , اردج , عرعار ع , ناژو , راسن .

JUNK (*old cable*), جمل کهنه . (*a Chinese ship*), جهاز چین .

A junto, v. *Cabal.*

IVORY, دندان فیل , ناب الفیل ع , عاج ع , پیلاسته , خضن ع . *Ivory* (*made of ivory*), عاجي , از دندان فیل , ساخته . (*like ivory*), عاج آسا , مثل دندان فیل .

JUPITER (*planet*), مشتري ع , فرزد .

JURIDICAL, شرعي ع . v. *Judicial.*

Juridically, شرعاً ع .—*Jurisconsult*, v. *Lawyer.*

JURISDICTION, حکومت ع , قضا ع , حکم ع , ختم ع , حکم . — *Absolute juri* ولایت ع , ولات ع , قلمرو حکومت . —*Exercising jurisdiction*, والي ع .

JURISPSRUDENCE, فقه ع , علم فقه , شرع ع , شرع .

JUST, صادق ع , صالح ع , عدیل ع , معدل ع , عادل ع , برّ ع , اهل انصاف , روا , درست , راست , داور , باداد , صدیق (plur. صدقا) , صفي ع (plur. اصفیا) , ابرار) (plur. مقسط ع , وسط ع , نیکوکار , عدل آیین , (اصدقا , صدقان , دبیه ع , دب ع , جایز ع , سنخ , حفور ع , دروا , v. *Equitable, honest, good, virtuous.* — (*accurate*), صحیح ع . v. *Exact, full, complete, regular.* — *Just weight*, وزن وافي . *A just price*, قیمت واجب . سنجه وافیه . صبغ الثّمن . *To do what is just*, عدل نمودن , احقاق حقّ کردن . *To distinguish the just from the unjust*, حقّ از باطل فرق کردن . *To oppose what is just*, حقّرا مخالفت نمودن . *To be just*, معدل بودن .

Just (*adv.*), با دقت , کاملانه . v. *Exactly.* — (*alike*), عدیل ع . v. *Equally* : also *nearly, merely.*

A JUST (*tournament*), رمّاح ع . *To just*, رمّاح نمودن , جریده اندازي کردن . v. *To tilt.*

JUSTICE, عدل و داد , داد , عدالت ع , عدل ع , حقّ ع , شرع ع , شریعت ع , انصاف ع , معدلت ع , نصفت ع , نصف ع , آزرم , قسط ع , راستي , حقیقه ع , برّ ع . v. Also *right, punishment.* —— *Public justice*, سیاست ع . *Distributive justice*, عدالت قاسمت . *Commutative justice*, قسط مبادلت . *An administrator of justice*, دادگر . *According to justice*, بر مقتضاي , بحسب شرع . *Contrary to justice*, خلاف الشّرع ع . شرع شریف . *To administer justice, to do justice*, شریعت نمودن , عدالت کردن , کیفتن , داد کردن , حقّ دادن , عدل و انصاف نمودن . *To implore justice*, فریاد کردن , داد خواستن . *A petitioner for justice*, داد خواه .—— *A justice*, v. *Judge.* — *The lord chief justice*, قاضي القضات ع , احکم الحاکمین ع .

JUSTIFIABLE, بحسب شرع , حقیقي ع , صالح ع , معذور . v. *Right, defensible.* — *Justifiableness*, راستي , صلاح ع . v. *Rectitude.* — *Justifiably*, با حقیقت , بوجه صلاح . v. *Rightly.*

Justification, اعتذار ع , تبریر ع , بهانه , عذر ع , پوزش , تنصّح ع , معذرت ع , تزکیت ع . v. *Vindication.*—(*purgation from sin*), استبرا ع , v. *Pardon.*

A justifier, justificator, محافظ A, پوزش کننده, عذر کننده, تزکیت سازنده, بیانه گوینده. v. *Defender.*

To justify, تبریر, بیانه کردن, عذر نمودن, پوزش کردن, خلاص ساختن, تزکیت کردن, ساختن. v. *To absolve, defend, vindicate.*

To JUSTLE, تناهض کردن, تصادم کردن, بهم زدن, تاختن. v. *To clash, encounter.*—(*to push, drive*), راندن, حفز کردن

JUSTLY, بالصّواب A, با عدالت, با حقّ, بحسب, عدلانه, شرع. v. *Honestly, uprightly*, also *just, exactly.*

Justness (*accuracy*), کمال A, سازکاري, دقّت A. v. *Exactness*, also *justice.*

To JUT (*to shoot into prominences*), نشوز, اشراف نمودن, عجز نمودن, نشیز ساختن, بودن. v. *To project.*

JUVENILE, جواني. *The juvenile age*, عهد شباب, فتا A. v. *Youthful, young.* — *Juvenility*, جواني. v. *Youthfulness.*

JUXTA POSITION, نزدیکي.

IVY, برشن, لبلاب A, سیرند, سرند, عشق پیچه, ارغج, خو, مویزه, پرش, برش, ویشه, پچه, پیچیده, بقلت الباردة A.

K

K, in English, has one invariable sound before all the vowels; and is expressed in Persian and Arabick by ک, as کردن *to make;* and (with a stronger effort in the throat), by ق, as قدرت *power*, مقدّس *holy*, برق *lightning.* — Before *n* it is silent, as in *knife, knee*, pronounced *nife, nee.*

Kalendar, تقویم A. v. *Calender.*

KALI, قلي A.—*Alkali*, القلي A.

KAW (*as a crow*), تقیق کردن.

To KECK (*reach at vomiting*), بیزار و نفور, منش زدن, پیشین کردن, شدن.

KEEL (*of a ship*), خیزراند, خیزرانت.

KEEN (*eager*), تیز, تیزطبع, تیزمزاج, ارزومند. v. *Vehement;* also *clever.*—(*sharp-edged*), تیز, برّان, آبدار, قاطع A, سنین A. v. *Piercing.*—(*severe*). درشت, شدید A, بي حلم, عنفي A, تند. v. *Acrimonious.*—*A keen edged sword*, تیغ تیز. — *Keenly*, تیزانه, با تیزي, تندانه. v. *Sharply, vehemently.* — *Keenness* (*eagerness*), تیزمزاجي, شدّت A, غیرت A. v. *Ardor, zeal, vehemence.*—(*sharpness of edge*), تیزي, براني, سنیني. — (*severity*), درشتي, عنف A, بي حلمي, تندي. v *Asperity.* — (*rigour of weather*), شدّت برد, صرّت A, زمهریر A.

To KEEP, داشتن. (*take care of, preserve*), نگاهداشتن, حفظ کردن, محافظت کردن, نگاهباني ساختن, پاسباني کردن, احتباس کردن, نوشتن, مصون نمودن, صیانت ساختن, احتفاظ ساختن. v. *To guard, protect.* — (*to detain*), فا داشتن, وا داشتن, باز داشتن. v. *To stop.*— (*to last*), قایم شدن, پایدار بودن, برقرار شدن. v. *To remain.* — (*not to consume, spoil*, or *be wasted*), بي اتلاف, نا مسروف شدن, غیر متلف ماندن, شدن. — (*to maintain, support with the necessaries of life*), پرورش دادن, پروردن, پرورده کردن. v. *To feed.* — *To keep back* (*with-hold*), فا داشتن, وا داشتن, باز داشتن. v. *To reserve, retain.* —(*to restrain*), ضبط و ربط کردن, منع ساختن, ضبط کردن, مدخخ کردن. *To keep company* (*with any one*), صحبت نمودن. *To keep in* or *keep close*, (*conceal*), پنهان کردن, پوشیده ساختن, خاموش بودن. v. *To be silent:* also *to keep back, restrain.* — *To keep off, keep aloof*, واپس, وا ماندن, دور استادن, بعید بودن, رفتن. — (*to hinder*), منع کردن. معانّت ساختن, معارضت نمودن. — *To keep up* (*maintain without abatement*), بي کاهت درآنیدن, بي نقص برداشتن, غیر نقصان بر پاي داشتن. — (*to hinder from ceasing*), بي. پاینده ساختن, پایدار کردن, فراغت نمودن. v. *To continue.* —(*to remain undismayed*), مردانگي, تیزدل بودن, دلیر شدن, قهر ساختق, ظلم نمودن. *To keep under* (*oppress*), قیزر ساختن, جور کردن. *To keep on* (*advance, go forward*), پیش رفتن, استمرار کردن. *To keep in mind*, استظهار کردن, ذکرت داشتن, استحفاظ ساختن. v. *To remember.*—*To keep one's bed*, بر پلنک, بسترنشین شدن, صاحب فراش بودن, ماندن. *To keep* or *dwell* (*in any place*), ساکن شدن, مقیم شدن. *To keep house* (*maintain a family*), متمکّن بودن, خانمان پروردن, خاندان بودن. *To keep the house* (*to be at home*), درخانه ماندن, درخانه بودن. *To keep out* (*prevent entrance*), تعرّض فراز, مخالفت دخول نمودن, کردن. v. Also *to dispel.* — *To keep a promise*, عهد وفا

عهد و پیمان مرعي بودن ، وفا دارشدن ، وفا نمودن ، کردن . —*To keep guard* (*as a centinel*), نوبت کردن ، پاسبان بودن ، نگاه داشتن ، نگاه بان شدن .

Keep, keeping, v. *Custody, guardianship.*

A keeper, حارس A ، حافظ A ، نگاهدارنده ، دارنده ، ناظر A .—The following particles also, when added to words, often signify *a keeper*; بان ، وان . — *The keeper of the seals*, مهردار . *A door keeper*, حاجب A . v. *Porter.* —*A dog keeper*, سگبان ، کلّاب A . *A house keeper*, خانه دار ، خاندان ، کتخدا ، صاحب خانه ، کاوه . *A shop keeper*, دکان دار . *The keeper of a garden*, رزبان ، رضوان ، باغبان . v. *Gardener.* — *A keeper of sown fields*, دشتبیان ، دشتوان ، *A cow keeper*, گاوبان . *The keeper of a prison*, زندان بان . v. *Gaoler.*

A keep-sake, خاطر نشان ، یاد کار ، یاد کاد .

To KEN, نگریستن ، نظر کردن ، دور دیدن . v. *To descry.* —(*to know*), دانستن ، آگاه بودن . — *Ken*, نظر A ، دیدار ، نگران . v. *View, sight.*

A KENNEL (*for dogs*), سگخانه ، تازي خانه . (*a pack of dogs*), کالب A ، کلیب A . (*the hole of a fox, &c.*), مکا A . v. *Den* —(*a gutter*), آبریز .—*To kennel*, در سگخانه خسپیدن . v. Also *to lie, dwell.*

KEPT (*guarded*), نگاهداشته ، محفوظ ، محروس A ، مصون A . v. *Preserved.* — (*detained*), باز داشته ؛ محصور A . — (*maintained*), پرورده .

KERMES, قرمز A .

A KERNEL (*of a nut, &c.*), مغز ، آسته ، خسته ، مخّ ، قلبت A ، قلب A ، لبّ A ، نوي A ، حب A ، وجبي ، غرم . v. Also *grain.*—*A kernel in the flesh*, دژه . v. *Gland.* —*Kernelly*, پر مغز ، مغز دار ، پر نوي .

A KETCH, قسم چهاز . v. *Ship.*

A KETTLE, دیگ ، دیگچه ، هرکاره ، آبتابه ، پنگره ، قدر A ، قزخان ، قزغان ، قزان ، طنجیر . v. *Caldron, pot.* — *Stone kettles*, صیدان . *A brass kettle*, دیگ مسین . *The lid of a kettle*, سرپوش دیگ ، دیگ افزار .—*A kettle drum*, کوس A . v. Under *drum.*

A KEY, کلید ، اقلید A ، مقلد A ، مقلاد A (plur. مقالید) ، مفتاح A (plur. مفاتیح) ، رزفین ، رزنین ، قناحت A . *The teeth* or *work of a key*, کوده ، کوذه . *A key* or *peg of a musical instrument*, دستان ، لابد .—*A key hole*, پش . — *key* (*or quay*) *for landing goods*, پسته ، فرودگاه .

A KEYSTONE (*middle stone of an arch*), سنگ درمیان ، کمر عمارت .

A KIBE (*chap in the heel*), شق در کعب .

To KICK, لگد زدن ، پا زدن ، سپردن ، سپردن ، ورتادتن ، حاقزت کردن ، کج نمودن ، لج دادن ، زمر کردن ، فرسودن ، لطع کردن . — *To kick the backside*, نفح کردن ؛ رفس ساختن . v. شغلقت .

A kick, رفس A ، حاقزت A ، نفح A ، زمر ، کج ، لج ، لگد ، ضراح A ، ضرح A ، رمح A ، اقراع A ، رفاس A . *A kicker*, رفّاس A ، لگد زننده . *A kicking horse*, اسپ لگد زن ، رموح A .

A KID, هلّع A ، یعره (fem. یعرت) ، برّه ، بزغاله ، غاله ، حلّام A ، عتود A ، طمیل A ، یعمور A ، (هلعت fem.) ، مقفت A . *Kid skins*, اقدّ A .—*To kid*, غاله حمل کردن .

To KIDNAP (*steal children* or *any human beings*), بچگان ، رجال دیصان ساختن ، التماع کردن .

A KIDNEY, گرده ، کلیه A (plur. کلي) ، کلیات A (plur. کلاوي) . *Having a pain in the kidneys*, مکلي A . — (*race, species*), جنس . v. *Kind.*

A KIDNEY (*or French*) BEAN, دسمره A ، لوبیا ، لوبیه ، لوبا ، حنبل A ، زن A ، دجره A .

To KILL, اهلاک کردن ، قتل کردن ، کشتن ، جانستاي ساختن ، مقتول نمودن ، مقتال کردن ، هلاک ساختن ، خونکاري کردن ، خونفشاندن ، خونبار نمودن ، خون کردن میر ، میرانیدن ، میراندن ، میزانیدن ، میزاندن ، خوي بودن زدن . *To kill animals for food*, ذبح کردن ، حلال کردن . v. *To slay, butcher, slaughter, murder.*—*One who kills himself*, هلاک کرده شده ، مهلک A ، برکشته ، کشته ، میرتن .—*Killed*, مقتول A ، منقتل A . *Killed by poison*, مسموم A . v. *Poisoned.*—*Half killed*, نیم کشته .—*To be killed*, کشته شدن ، مقتول شدن ، هلاک شدن .

A killer, خونکار ، قتلي A ، قتال A ، قاتل A ، کشنده ، خصمکش ، خوني . v. *Murderer.*

Killing (*part.*), مثرد A ، قاتل A ، جانربا ، جانستان ، کشان .

A KILN, تنور, فرون. *A brick kiln*, پرايا, پراوا. v. *Furnace, stove.—To kiln-dry*, در فرون خشک کردن.

KIMBO, کوژ, گنبد آسا. v. *Arched, crooked, bent.*

KIN, خويشان. v. *Kindred.*

KIND (*benevolent*), مهربان, خيرخواه, شفيق A, کريم A, لطيف A, محبّ A. v. *Beneficent, friendly, favourable.*

KIND (*race, sort, species*), جنس A, نوع A (plur. انواع), قبيلت A, نسبت A, نسب A, نسل A, اصل A, قسم A, ضرب A (plur. اضراب), مضرب, عسلت, گون, گونه. v. *Sort, manner, way.* — *Human kind*, نوع انسان, انس A. *Of all kinds*, از هرجنس, از هرقسم. *Of the same kind*, از يک گونه. *Another kind*, نوع ديگر, اصناف, کونه گونه, گوناگون, گونه گون. *Of different kinds*, از دو, انواع A, اجناس A, الوان A, مختلفت. *Of two kinds*, از چه قسم, گونه. *Of what kind*,

To KINDLE, احراق کردن, برافروختن, افروختن, بالنار نمودن, اشعال ساختن, الهاب کردن. v. *To inflame; set on fire; exasperate, animate.* — *To kindle a fire*, آتش افروختن. v. Under *fire.* — *To kindle* (*catch fire*), افروخته, سوزان گشتن, افروز بودن, شدن, آتش گرفتن.

Kindled, افروخته, برافروخته, ملهوب A, مشعل A, محرّق A, مشتعل A. v. *Inflamed.—A kindler*, افروزنده.

Kindling (*part.*) افروز, افروزان, مضطرم A. *Kindling fire*, آتش افروز, آتش انگيز. *Kindling rage*, غضب انگيز, قهر فروزان.

KINDLY, v. با مهرباني, با نرم دلي, با لطف, محبّانه, با خيرخواهي. v. *Benevolently, favourably;* also *congenial, homogeneal: mild, softening.*

Kindness, مهرباني, خيرخواهي, نيکوکاري, خاطرنوازي, عطوفت A, لطف A, ملاطفت A, نرم دلي, نيک خواهي, راءفت A. v. *Benevolence, beneficence, favour, love.*

KINDRED (*by blood*), خويشان, خويشي, خويشاوندي, دودمان, قربا A, اقربا A, قرب A, قريبت A, قرابت A, قوم و قبيلت A, متعلقات A, نسب A (plur. انساب), خواب A, دامادي, — (*by affinity*), عشايره A, عشيرت A, مقربين A, خويشاوندي, خويشي, وسيلت A, همخانگي, مصاهرت A, دتاوت A, ختن A, ختونت A, خسرانگري, خسرانگيري, اصرت A, دتو A. v. Also *relation, relative, sort.*

Kindred (*adj.*) خويش, خويشاوند, قريب A, متعلق A, منسوب A. v. *Congenial.*

KINE (plur. *of cow*), بقران, بقر, مواشي, گاوان.

A KING, ملک A, شهنشاه, پادشاه, شه or شاه, خاقان A, خان, قرال A, سلطان A, مليک A. *The following are some of the common epithets bestowed on kings:* شهريار, خسرو, خداوند, صاحب سرير, صاحب قران, خوداوندگار, دين پرور, جهانگير, جهانبان, جهاندار, اورنگ نشين, مسند نشين, تاجدار, صدرنشين, مملکت پناه, دينپناه, پادشاه بلند اقتدار, فرمان گذار, فرمان ده, دولتمند, خونکار, پادشاه انجام سپاه, پادشاه يکتا, پادشاه روي زمين, والي A, مولا A, کيا, کيو, کي, شه نيکوسير, پادشاه زمان, قدام A, اعظم A, عصفور A, حصير A, حصور A, کسري, عجوز A, اتابگ, اصيد A, عاقل A, وازع A, حزمر A, صندد A, صيدن A, مشوذ A, مشواذ A, قبّ A, فيتق A, شاه باهر, شاه کريم يم شيم, همام A, قرال نيک فعال, کيهان, کيخم, بارخداي, دادگر, شاه با معدلت, الاقبال, کاوس, قهرمان, جم, حصرت A, يفر A, عاهل A, خليفه A. v. *Emperor.—A king of kings, a great king*, سلطان, شاهنشاه, خاقان خواقين, پادشاه. *A certain king*, يک شهي. *Belonging to the king*, پادشاه مخصوص, پادشاهرا, شاهي. v. *Royal.—Any thing worthy of a king*, شاهانه, ميري. *O king!* شها, اي پادشاه. *O king of the world, and best of the sons of men!* اي شاه عالم و گزيد بن آدم. *Kings*, ملک A, املوک A, ملوک A, پادشاهان, شاهان, صناديد A, کيانا, کيان, خلفا A, خواقين A, سلاطين A, ملکا A.

A kingdom, دولت A, مملکت A, پادشاهي, شاهي, ملکة A, ملک A, خسروي, شهرياري, سلطاني, سلطنت A, ولا A, مملکت پناهي, مملوکت A, ممالک A, ملکوت A, دين A. v. *Dominion, empire.*

King-ship. v. *Royalty, monarchy.*

King like, kingly, خسروانه, پادشاهانه, شاهسار, شاهانه, همايون, سلطاني, پادشاهي, شاهي. v. *Royal, sovereign, august.*

The king's evil, غدّت A, غدد A, دمغول A, جخش, ديرينه, ديزينه, سلعت A, صراجه A (plur. غدد). v. *Scrophula.*

Kinsfolk. v. *Kindred.—A kinsman*, خويشاوند, رشته دار, قريب A, خويش, قريبت A, خويشي. *A kinswoman*, زن خويشاوند, عورته.

A KISS, بوس , بوسه , بوسي , قبله ع , التثام ع , شفتالو , شفتالود , شفتالوچ . *A little kiss*, بوسک . *The smack or sound of a kiss*, چکچاک .

To kiss, بوسيدن , بوسه زدن , بوسه دادن , التثام کردن , *To cause to kiss*, تقبيل و التثام نمودن , تقغيم کردن . *To kiss the cheek*, رخسار بوسيدن . *To kiss the mouth*, دهن بوسي کردن . *To kiss the ground*, زمين بوسي نمودن , *To kiss hands*, دست بوسي کردن . *To kiss the foot*, پا بوسي ساختن . *To kiss the hem of a garment*, دامن بوسي کردن . *To kiss the carpet (when introduced to great men)*. بساط بوسي کردن . *To kiss one another*, خفتيدن , يک ديگررا بوسه دادن .

Kissed, بوسيده شده , ملتثم ع . *A person or thing kissed*, مقبّل ع . — *Kissing (subs.)* بوس , بوسي , تقبيل ع , لثم ع , تقغيم ع , تلثم ع , کعم ع , قعوم ع , مکاعمت ع , رفّ ع . *Kissing and embracing*, بوس و کنار—(part. بوسان.)— *The place of kissing (the mouth, &c.)*, بوسه گاه , جاي بوسه , مقبل ع . *A kisser*, بوسنده .

A KITCHEN, اشپز , طبخ خانه , مطبخ ع , باورچي خانه . *Kitchen furniture*, اسباب باورچي خانه , آوند . — *A kitchen garden*, فاليز , پاليز , وارکار . v. *Garden*.

A KITE, هيدلت ع , خدات ع , خاد ع , زغن , گوشت ربا , جلجان , کراک , پند , غلبواچ , خليواچ , دغذ بان , چنگ .

A KITTEN, هرّ کوچک . *To kitten*, حمل بچه گربه وضع کردن .

To KLICK (*make a sharp sound*), صداي تيز زدن .

KNACK (*dexterity*), لياقت ع , ملکه ع , سليقه ع , قابليت ع , حکمت ع . v. Also *toy; trick*.—*To have the knack*, سليقه داشتن , قابليت داشتن . *To knack, knap (break with a sharp quick noise)*, با صداي تيز شکستن .—*Knap*, v. *Bite*.

A knag, v. *Knot in wood*.

A KNAPSACK, جمعدان , جامدان , جامه دان , مزود ع (plur. مزاود), راويت ع , رتمت ع .

KNAVE, دغاباز , حيله ساز , حرام زاده , غابن ع , سگار , بدارام , چپاني , غدّار ع , فريبنده . v. *Rascal, scoundrel*.

Knavery, دغابازي , حيله , غبن ع , غدر ع , فريب , تلبيس ع , بازي . v. *Fraud, dishonesty*.

Knavish, دغاباز , حيله باز , غدّار ع , غابن ع . v. *Knave*; also *dishonest, fraudulent, mischievous, waggish*. *Knavishly*, با حيله بازي , غدّارانه , با تلبيس . v. *Fraudulently; waggishly*.

To KNEAD, عجين ساختن , تخميرکردن , خميرساختن , آشردن , غنجه ساختن , غنبه کردن . v. *To bake*. — *A kneading trough*, لکا ع , ناوژه , ناو , ناوه , بندروغ , تغار ع , لاک .

A KNEE, زانو , رکبت ع . *The knee-pan*, سر زانو , *Knee to knee*, زانو بزانو , دنکادنک . *Having large knees*, جلهوب ع , ارکب ع . *On bended knees*, زانو زده .

To KNEEL, رکعت نمودن , زانو زدن , بر زانو نشستن , برکبت نشستن .

Knew (preterite of *know*; as) *I knew*, دانستم . *He knew*, دانست , *&c.*

A KNIFE, سکّين ع , کارد . *A large butcher's knife*, گوشت گوب , ساطور ع .— *A shoemaker's paring-knife*, بندرز . *A sharp knife*, سکين تيز , لنجز ع , حذاقي ع . *A pen-knife*, قلم تراش , کذلک or کزلک , مبرات ع , مبرا ع , مبضع ع .

A KNIGHT, ميرزا , شهسوار , سوار , بهادر . v. *Cavalier, hero, champion*. — *A knight-errant*, يکه سوار , يکسوار , رزم خواه . — *The knights Templars*, دويت ع , الدّاويت ع . *The knights Hospitallers (now knights of Malta)*, الاسبتار . — *Knight errantry*, يکسواري , رزم خواهي . — *To knight*, بهادر کردن .—*Knighthood*, بهادري . *Knight's-service*, آداي سفر .

To KNIT (*unite by knots*), تعقيد ساختن , گره کردن . (*to unite by texture*), بافتن . v. *To weave, tye, join, unite, contract*. — *To knit the brows*, جبين پر چين نمودن , پيشاني چين ساختن . — *Knit*, v. *Texture*.

A knitter, تعقيد کننده , بافنده . — (*in composition*), باف ; as جوراب باف , *A knitter or weaver of socks*.

A KNOB, افراز , گره , دره . *A knob of gold, silver, &c.* پافته . v. *Boss*.—*A knob on a tree*, لک . *A knob behind the ear*, افراز پس گوش .—*The joint knob on a stalk of corn*, کعبرت ع . — *Knobbed, knobby*, پرافرازها , گره دار . v. *knotty*.

To KNOCK, يکوبيدن , کوفتن , زدن , يکجودن , کفتن ,

, ضرب ساختن , دق كردن , مصادمت ساختن , صدم نمودن , لطس نمودن , بنجيدن , لت زدن . v. *To beat, strike, clash.—To knock at a door*, دقّ باب كردن , حلقه بردرزدن , *To knock down*, بخاك ضرب كردن , بزمين زدن , درزدن . *To knock on the head (kill)*, با خاك برابر نمودن , لهط ساختن , از ضرب كشتن , قتل كردن , كشتن . v. *To kill.* — *To knock under*, مطيع گشتن , تذليل نمودن , گردن نهادن . v. *To yield, submit.*

A knock, ضرب ا , زني , زن , كوب , مصادمت ا . v. *Blow.—A knock at a door*, دقّ باب , ضرب بردر — *A knocker (one who beats)*, ضارب ا , ضرب كننده , زننده , كوبنده . *The knocker or ring of a door*, حلقه ا , حلقهٔ در , آهندیک , آهنه , آهنچه , آهنجه .

A KNOT, گره , عقد ا , عقدت ا , اربت (plur. ارب) , ارفت ا . v. Also *difficulty, intricacy, association, cluster, collection.—A knot in wood*, عجرت ا . *The matrimonial knot*, عقدهٔ نكاح , عقدهٔ اعراس . *Solomon's knot (or seal)*, مهر سليمان . *Thread full of knots*, رشته پر عقد . *An unlooser of knots*, گره كشا يندهٔ . *The knot* or *joint of a reed*, كريب ا . *To knot* or *make a knot*, گره ساختن , عقد كردن , مورب نمودن . v. *To entangle, perplex.* — *To unloose a knot*, گره كشادن .

Knotty, گره دار , عقد دار . *Knotty as the tails of animals*, اعقد ا , اعقدا ا . v. Also *intricate, difficult.*

To KNOW, آگاه بودن , خبردار شدن , شناختن , دانستن , دانيدن , مطلع شدن , واقف شدن , معلوم كردن , عرفان بودن , شناسيدن , شناسائي داشتن , معرفت نمودن , علم داشتن , بشوليدن , شنافتن . v. *To comprehend, understand, distinguish.* — *Knowable*, ممكن عرف . — *A knower*, داننده , اهل دانش .

Knowing, (*part* and *adj*), شناس , شناسان , دانا , دانان , شعري ا , عرفان ا , آگاه , آگاه , خبردار , واقف ا , دانشمند صاحب , عارف ا , حكيم ا , عالم ا ; خبير ا , دانشخوار , علام ا . v. *Skilful, learned, conscious, intelligent.* — *Knowingly*, با دانش , خبيرانه , آگاهانه .

Knowledge, شناسائي , دانائي , دانه , دانستگي , دانش , فن ا , عرفان ا , (معارف plur.) معرفت ا , فهم ا , علم ا , زمستان , وائي ا , رقوف ا , هنر , ادب ا , (فنون plur.) , بصر ا , حكمت ا , حكم ا , فرزان , فرنان , شعور ا . v. رويت ا , خرهنگ , فهنج , يقين ا , شان , بصيرت ا

Science, learning, skill, cognizance, understanding, acquaintance, information.—Certain knowledge, علم اليقين ا , يقين زوال ا . *A knowledge of laws*, علم فقه . *Desirous of knowledge*, طالب علم , طلّب ا . *Without knowledge*, غير معرفت , بي دانش . *Belonging to knowledge*, علم , معرفت پيوند , علمي , منسوب .

Known, معلوم ا , معروف , فهميده , شناخته , دانسته . عرف ا .

A KNUCKLE, كالبد , مفصل ا , بند سلامي , بند انگشت , اشجع ا , بند كشاد . v. *Joint.* — *Knuckled*, v. *Jointed.*— *To knuckle*, v. *To submit.*

L.

L preserves always the same sound in English; and is expressed, in Persian and Arabic, by ل ; *as* ليل *a night*, طلب ا *a call.*

LA! اينك . v. *Behold.*

LABDANUM, لادن ا , قيسوس .

A LABEL (*title to a book, &c.*) سرنامه , لسان الكتاب ا , عنوان ا , عنيان ا . *A label affixed to a piece of cloth, marking the price*, بطاقت ا , رقم ا . *To label (put a title on a book, &c.)*, لسان كتاب , تعنيت نمودن , تعنين كردن , نوشتن .

LABIAL (*pronounced by the lips*), شفهي ا , شفي ا , شفهيت ا . *Labial letters*, حروف شفهيه .

A LABORATORY (*chymist's work-room*), كارخانهٔ كيميا گر , كيميا دستگاهي .

LABORIOUS, محنتي , محنت كننده , مجدّ ا , مقدم ا , جپون ا . v. *Industrious, diligent, assiduous.* — (*not easy*), بي سهولت , مشكل ا , دشوار , نا آسان . v. *Tiresome.*— *Laboriously*, با دشواري , با جدّ و جهد , با محنت , ماندگي .

Labour (*hard work*), مزدوري , محنت ا , كاربار , كاروار , كاروبار , فعل ا , عمل ا , كار , شغل ا , جدّ ا , جهد ا , سعي بليغ , سعي ا , كوشش , ارمان , پنيوش , خياروز , خياروار , كسم ا , كهد ا . v. *Industry, endeavour.* — (*pain, trouble*), شقّ ا , تعب ا ,

وند , جفا A , زحمت A , بلا A , آزار , رنج وعنا , درد , رنج کوشش , کوشش بیهوده , لاوار . v. *Toil.* — *Labour in vain,* سعي وکوشش بي طايل , بي فايده . *Labour and industry,* سعي وکوشش بي طايل , بي فايده . *He was at labour,* درکار بود . کاروکسب , کاروجهد . *A companion in labour,* همکار , همبار . *To be an associate in labour and gain,* انبازيدن , انباز شدن . — *Oppressed with labour,* محنت کشيده , وامانده . v. *Fatigued.* — *To oppress with labour,* متعب نمودن , اکداد ساختن , اتعاب کردن . *Without labour,* با آساني , بلا تعب A , بي کوشش , بي محنت , رايگان A . v. *Easily, gratis.* — *With great labour,* با محنت , مساعي A , اواها , کارها . *Labours,* با تعب ومشقت , بسيار اعمال A . — *Labour (child-birth),* درد زه , وضع A , وضع حمل , وضع بار نفاس A .

To labour (toil), جهد کردن , سعي نمودن , محنت کردن , ورزيدن , کار کردن , کوشش نمودن , جدّ و جهد ساختن , تجاهد ساختن , کدّ کردن , نواشتن , کوشيدن , وشکردن . — *To labour the ground,* کاشتن . v. *To plough.* — *To labour under difficulty, disease,* &c. رنجيده و , رنج خوردن , درد داشتن مريض , بلا يافتن , مبتلا بودن , توجع شدن , رميده بودن , گشتن . v. *To suffer.* — *To labour in mind,* گرانجان شدن , رقع بودن , آشفتگي يافتن , آشفته بودن , گرانجاني يافتن عقده شدن . v. *To be distracted, mad, foolish.* — *To cause to labour,* جد و جهد کنانيدن , کنانيدن . *To labour (to be in childbirth),* نفاس , وضع حمل کردن , دردزه بودن , دردزه کردن . v. also *to beat, belabour.*

A labourer (for hire), مزدور A . — *(workman, &c.),* کارگر , ورزگر , جاهد A , عامل A , کارکسب ساز , کاربا , کارافزول , بازيار .

Labouring (part. and *adj.),* جد و , کارکنان , سعي دار . جهد کنان .

Laboursome, با بذل همّت , باگران سعي .

A LABYRINTH, مغلطه A , دولاب , تعريج A , پيچ , ورطه A , لغز A . *A road winding like a labyrinth,* کوره راه .

LAC, لک .

LACE, زنجف , زه , فرآويز , طراز A , رژه . v. *Fringe, edging.* — *Gold or silver lace,* کلابتون . — *(a cord),* ريسمان , رشتک . v. *String.*

To lace (adorn with lace), با طراز , با کلابتون آراستن , با زه زر زيب کردن , مطرز نمودن , با رژه آراستن , پيراستن , تطريز کردن , تطرّز ساختن , با فراويز سيم زين نمودن *To fasten with a lace,* بين نمودن , وضن ساختن

A laceman, مطرّز A , کلابتون فروش , طرّزفروش .

To LACERATE, خرق نمودن , چاک کردن , دريدن , خراش کردن . v. *To rend, tear.* — *Lacerable,* ممکن دريدن .

Laceration, خرق A , چاک , دريدگي . *(with the nails,* &c.), هتو A , شخنود , شخا , خشود , خراشه , خراش . — *Lacerated,* چاک کرده , خراشيده , مانخرق A , دريده . v. *Torn.*

LACHRYMAL, عبرت ساز , عبران A , عابر A , اشکبار .

To LACK, کم شدن . v. *To want, need. Lack,* v. *Need, want.*

A LACK *(of rupees),* لک روپيه .

LACKER, هباگ , رنگ لاک , لوک , لاک , لک , روغن , دوش , دوژ . با رنگ لاک اندودن — *To lacker,*

A LACKEY, پيک , خدمت گار , رکابدار , پس رو . *Footman, servant.*

Laconick, مختصر A , کوتاه . v. *Brief, concise, short.*

A LAD, امرد , بي ريشه . v. *Boy.*

A LADDER, معرج A , نردوان , نردبان , سلّم A , زينه , معراج A (plur. معاريج , معارج), مصعد A .

To lade (load), حمل کردن , بارکردن . *(throw out, lade),* آب انداختن . — *Lading,* بار , حمل A . v. *Weight, burden, cargo.* — *Laden,* بارگرده , حمل کرده , محمول A . v. *Loaded.*

A LADLE, مسوط A , مرغات A , کفچه , کبجه , کفگير , چمچه کلان , نباج A , مجدح A , مسواط A . *A ladle full of holes (for taking rice out of a pot),* کفچلير .

A LADY, خاتون A (plur. خواتين), بانو , صاحبه A , بيبي , عوان A , ستّي A , سيدت A , سادت A (plur. سادات), بيگم . تکين . *A young married lady,* ديوک . *The lady* or *princess of a district,* حاکمه A . *The Lady (Virgin) Mary,* خاتونم . — ستّي A . — *My lady,* بيبي مريم , حضرت مريم *Lady like,* سادت آسا . v. *Delicate, elegant.* — *A lady's maid,* مشاطه A (plur. P مشاطهگان), آينه دار .

To LAG, پسترين , پسين شدن , آخر شدن , درپس ماندن , مهمل شدن , کاهل شدن , دير شدن , شدن — *The lag (fag end*

rear guard), دوندار , دمدار . *A lag, lagger*, دير آي . v *Loiterer.*

LAID (part. preter. of *lay*), نهاده , داشته , موضوع A , متدحي A , منعجل A . v. *Lay, spread.*

LAIN (part. preter. of *lie*), استراحت كرده , آرام كرده , خسپيده , خوابيده , خفته .

A LAKE, استخره , درياچه , آبكنده , آبكند , آبدان , آبگير , تالاب , يكك , قضيت A , ثغبّ A .

A LAMB, حمل A , برّه , بره , بچه ميش , ميش بچه , بهيمت A , طلي A , برّق A , خروف A , عمروس A . *A sucking lamb, a lambkin*, فراهيد A , بيام A , بهم A , خرفان A . — *Lambs*, آرغ .

LAME, لنگ , مقطوع العضو A , فكار A , افكار A , اعرج A , سقط A , ساقط A , سقطي A . v. *Cripple;* also *imperfect, unsatisfactory.*—*To lame*, لنگ كردن , اعرج ساختن , سقط نمودن . v. *To maim.* — *Lamely*, بطور , عرجاً A , سقطاً A , لنگانه , لنگان . v. *Limpingly;* also *imperfectly.* — *Lameness*, لنگي , عرج A , عرجان A . v. *Crippleness: imperfection.*

To LAMENT, زاري , زاريدن , متاسف شدن , ناليدن , اشتكا ساختن , شكوا نمودن , گريه كردن , افسوس كردن , ساختن افغان , فغان ساختن , نالش نمودن , ناله زدن , شكايت كردن , غريو زدن , كردن . v. *To bewail, deplore, bemoan, mourn.*

Lament, lamentation, نالش , ناله , شكوا A , شكايت A , فرياد , زاري , زار , بكا A , گريه , غريو , افسوس , ناليدگي , تاء سف A , نوحت A , افغان A , فغان A , فرياد و فغان , داد , زاوه A , ندبت A , نياحت A , نفرين , زنويه , شمان , گله , اشتكا A , جزع A , خروش , غرنگ , شغب A .

Lamentable, ناله , مستوجب الشّكايت A , واجب الشّكوا A , ساز . v. *Mournful, sorrowful; pitiful, miserable.*

Lamentably, با شكايت , با نالش .

A lamenter, شاكي A , فريادي , فرياد كننده , شكايت كننده , متشكّي A , نوّاح A .

LAMINA (*thin plate*), صفيحت A , طبق A , تنكه , قونت A , تيغ . — *Laminated*, صفيحت دار .

A LAMP, چراغ , چراغدان , سراج A , مسرجت A , فتيله سوز , قنديل A (plur. قناديل), مصباح A (plur. مصابح), مشكات A , مشعله A , صمج A , صمجت A , هلّت A . *The lamp of the state*, سراج الدّوله . v. *Lustre;* also Vol. I. پينه , فتيله , پيهسوز and تريا . — *The wick* or *match of a lamp*, پيته , ريشته , چراغ . v. *Match. Lamp-black*, دوده , سياهي چراغ , دوده , چراغ .

A LAMPOON, هجو A . v. *Satire.*

A LANCE, نيزه , رمح A (plur. رماح), مدعس A (plur. مداعس), پيكان , پاره , پيكان . *A demi-lance*, نيم نيزه . v. *javelin, spear.*

To lance (*chirurgically*), نشطر زدن , نشتر زدن . v. *To cut, pierce, scarify;* also *to dart.*

A LANCET, مبراي A , قلم جراح , يشك , نشتر or نشطر , مبضع A , حجّام .

LAND (*region*), ملك A , كشور , ولايت A . v. *Country.* — (*earth*), خاك , مرز , بوم , ارض A , زمين , عجوزه A , گورنين , ضيعت A , عقار A , برّ A . — (*immoveable possession*). v. *Estate.* — (*the surface of the ground*), روي زمين , وجه , ارض . — (*nation*), ملّت A . v. *People.*— *Ploughed land*, كريب A . *By sea and land*, بحراً و براً A .

To land (*set on shore*), ازكشتي بر , ازجهاز بساحل بردن , ازجهاز بساحل آمدن , كنار وضع كردن . — (*to come on shore*), ازمركب پاين , ازكشتي فرود آمدن , ازكشتي بر كنار رسيدن آمدن .

Land forces, لشكر . v. *Army.*

Landed (*brought to land*), بساحل آورده . — (*come to land*), بر كنار آمده . — (*possessed of an estate in land*), صاحب عقار , اهل ضيعت .

A land flood, سيل A . v. *Inundation.*

A landholder, زميندار . *Landless*, بي زمين , بي عقار .

A landing place, فرودگاه , درجه A .

A landlord. v. *Landholder; inkeeper, host.*

Landlady. v. *Hostess.*

A landmark, نشان سرزمين , نشان سرحد , نشان حدّ A . v. *Bounds, marches.*

A landscape, تخطيط بلاد .

Landward, بسوي زمين .

A LANE, تنگ , كوچه , خانق A , شكه A , برزن , كوچه

راه , زقاق A , زنقت A . v. *Alley, street.* — *A turn-again lane,* گریوه . *A bye-lane,* گوره راه .

LANGUAGE (*speech*), زبان , لسان A (plur. السنه), گفتار, سخن, لغت A (plur. لغات, لغي). v. *Tongue.*—*The Arabick language,* زبان عربي , لسان تازي , زبان تازي . *The Persian language,* زبان فارسي , زبان دري , زبان عجمي . — *The language of the moderns,* لسان متاخرين . *Expressive language,* لسان عذب البيان A . *Vernacular language,* لغت . *Metaphorical language,* مجاز A , مجازت A . *Language* or *stile,* وجه A , خلال A , تربيت A . *The Persian language* or *stile,* خلال فارسي . *Languaged* (*having various languages*), صاحب بسيار زبان .—*A language master,* خواجه A , معلّم A .

LANGUID, سست , ماندہ , مجهول A , ضعيف A , كاهل A , نقيح A , ملول A , زبون , فاتر A , مردي , سست اندام , عجزہ A , رعنا A , نا توان . v. *Faint, feeble.* — (*dull, heartless*), زميل A , زمل A . — *To make languid,* ملول ساختن , افتاركردن , سست اندام كردن . — *To become languid,* ضعيف شدن , كاهل شدن , ملول گشتن , بيزار شدن , سست شدن .

Languidness, نقاهت A , كاهلي , ضعيفي , ماندگي , سستي , تعب A , تبع A , خرع A , ضعف A , زبوني , ناتواني , ملولي , بيزار , فتور A , حكوف A . v. *Feebleness, weakness.*

To languish, سست اندام شدن , سست بودن , زبون گشتن , عجز داشتن . — *Languishing* (*part.*), عاجز A , فاتر A . v. *Languid.* — *To languish* (*look with tenderness* or *softness*), نظر رعنا نمودن .

Languishingly, كاهلانه , فاتراً A , ضعيفانه , باسستي . — (*looking tenderly*), با نظر رعنا .

Languishment. v. *Languidness.*

Languor. v. *Languidness, lassitude.*

LANK, خنث A , نا گوشت دار , نا سمين , لاغر A . v. *Lean, thin, limber; languid.* — *Lankness,* عدم , لاغري , ناگرشتاداري , سمنت .

A LANTERN, *lanthorn,* فانوس A , فنوس , بادبان ; چراغدہ , چراغپرہ . —(*a light-house*), فانوس A , فنوس A . *Lantern-jaw'd,* معرّق الخدين A , كله خوشك .

The LAP, آغوش, حجر A , حضن A , كنار A . *The lap of a garment,* دامن , ذيل A , تاي جامه .

To LAP, پيچ كردن , پيچيدن , درج كردن , لفافه كردن , آزندن , تا ساختن . v. *Involve, wrap, fold.*—(*to be involved*), پيچان بودن , پيچيده شدن . — *Lapped,* آزنده , پيچيده . *To lap* (*as a dog*), *&c.* ليسيدن , لحس كردن . v. *To lick.*

A LAPDOG, سگچه , كليب A , ماستي .

A LAPIDARY, حكّاك A , حجّار A , سنگ تراش . — *To lapidate, lapidation.* v. *To stone, &c.*

LAPIS LAZULI, لاجورد , لازورد , لاژورد , مينا .

A LAPPER (*a wrapper up*), پيچنده , پيچ كننده . — (*a licker*), ليسنده , لحس كننده .

A LAPPET, زيل A , دامن . *A lappet of a head dress,* ذيل سراغوش , دامن سروز .

LAPSE (*fall*), افتادگي , سقوط A . — (*flow*), سيل A , سهو A , زلّ A , تقصير A , غلط A , خطا A , جاري . — (*error*), سقط A .

To lapse (*glide*), جاري شدن , سيل كردن , جريان شدن . v. *To flow.* — (*to make an inadvertant slip*), غلط , سهو كردن , خطا نمودن , كردن از . — (*to fall from truth* or *perfection*), حق سقوط يافتن , از شدق افتادن . — (*to pass away*), گذشتن . v. *To elapse.*

A LAPWING, بوسليمان , شانه بسر .

LARBOARD, (*left hand side of a ship, when you stand with your face to the head*), جانب شامت , طرف چپ جهاز , جهاز .

LARCENY, دزدي . v. *Theft.*

LARCH (*tree*), شربين , ارث A .

LARD, سمن خوك , سحم خنزير . v. Also *bacon.* — *To lard,* باگوشت خوك نمك زده , با سحم خنزير آميختن . v. *To fatten, interlard.*—*Larded,* با سمن خوك انباشتن , آميخته .

A lardon (*bit of bacon*), پاره گوشت خوك نمك زده .

A LARDER, كنجينه لحمان , خزانه گوشت , مخزن لحم .

LARGE (*wide*), عريض A , كشاده , فراخ , وغيش A , واسع A , مستوسع A , فسيح A , پهندار , پهناور , فسيح A . v. *Broad, extended.* — (*big*), كلان , كبير A , بزرگ , عظيم A , جسيم A , فايض A , فراوان , كثير A , بسيار , مبذّن A . — (*abundant*), بلمه A . وفر A , وافر A . v. *Copious, plentiful, liberal, diffuse.*

At large (without restraint), بي قيد , غير ضبط و ربط . — *Largely, at large (diffusively)*, مفصلانه , بطول , با وسعت . v. *Extensively, widely.* — *(copiously)*, كثيرانه , با فراواني , وافروافر , با برکت , با افزايش , بسياراته , بذولاً A , با بذل , با سخاوت , با کرم , کريمانه . v. *Liberally.*

Largeness (wideness), فسحت A , کشادگي , فراخي , وسعت A . v. *Extension.*—*(bulk, bigness)*, پهناوري , پهن , عرض A . *Largeness of body*, کبيري , کلاني , بزرگي , عظمت A . v. Also *elevation, greatness.*

A largess, انعام A , بخشش . v. *Gift, bounty, present,*

A LARK, قبر A , قنبرت A , قنبار A , قبرت A , چکاف , سفانه A , خول , ژوله , سرخار , هوژه , هوزه , چکاوک , چکاو .

LARYNX *(top of the wind-pipe)*, ناي گلو , غلصمت A (plur. غلاصم), ثاهت A , کلاوت A , ابنت . *Having a narrow larynx*, ثخگلوي .

LASCIVIOUS, مست , هوسي , شهوتي , اهل شهوت , اهل توقان نفس , نفساني , صاحب هواي , شوخ , فاسق A . v. *Lustful, wanton.* —*A lascivious person*, صاحب نفس امارة , صاحب توقان نفس , نفس پرست شهوت . *Lascivious amusements*, ملاهي A .

Lasciviously, فاسقانه A , با شهوت , فاجراً A , با هوا وهوس , شوخانه .

Lasciviousness, شهوت A , مستي , فجور A , فسق A , نفس A , شوخي , توقان نفس , نفس امارة . v. *Concupiscence, lust, wantonness.*

A LASH, لت A , سوط A , جلد A , امشاق A , صحنت A , لبنت A , مضروبت A , ضرب A , مسن A , شلق A , شلاّق A *(the mark of a stripe on the skin)*, توف A , مضربت , نشان , مقرعت A , تازيانه , چابک , قره A . *(a thong, whip)*, ضرب , سوط A (plur. اسواط), قفيل A , عرفاص A , ربذي A . v. *Scourge;* also *leash, string.*—*(stroke of satire)*, هجو A , نکوه . v. *Sarcasm.*—*The eye-lashes*, جفن A , مژگان , مژه , پلک .

To lash, سوط , شلاق زدن , چابک زدن , تازيانه دادن . شلق ساختن , امشاق نمودن , جلد کردن , لت ساختن , کردن v. *To beat.*—*(to satirize)*, تهجا نمودن , طعن ساختن , هجا کردن , طنز دادن , نکوه کردن . *To lash (make fast)*, بستن , بند کردن .

A lasher, شلاق زننده , چابک زننده , تازيانه دهنده , سوط کننده , صماد A . v. *Satirist.*

A LASS, دوشيزه A , بکر A , صبيت A . v. *Girl, maid.*

LASSITUDE, اتعاب A , تعب A , ضعيفي , سستي , ماندگي . v. *Fatigue, weariness.*

LAST, آخري , آخرين , آخرت A , آخيرة A , آخر , پسترين , دابر A , مرجوه , بافدم , پسين . v. *Day of judgment.*—*To draw one's last breath*, نفس آخر زدن , v. *To die, expire.*—*The last work*, کار آخر . *The last war or battle*, جنگ پسين . *The last born*, نضاضت الولد A . *The last*, آخر A , آخرت A , آخريت A . *The last night of the moon or month*, فلتت A , سرار A . v. دادا .—*The last horse in a race*, فسکل A . v. تدارک , ستايشگاه , روي . *Last week*, هفته پسين . *Last month*, ماه آخر , ماه گذشته . *Last year*, سال گذشته . *Last night*, ديشب .

A LAST *(on which shoes are made)*, قالب کفش , قالب پاپوش .

To LAST, دايم , قايم شدن , پايدار شدن , پاينده شدن , بقا واستواري داشتن , شدن , قراريافتن , ثابت شدن , دايم بودن , مداومت کردن .

Lasting (adj.), دايم A , پايدار , پاينده , قايم A . v. *Durable.*—*Lastingly*, جاودانه , پايدارانه , قايماً A . v. *Durably, perpetually.* — *Lastingness*, پايداري , پايندگي , قرار A , ثبات A , دوام A , استمرار A .

LASTLY, *in the last place, at last*, آخر , بالاخره A , بالاخرة A , عند العاقبت A , عاقبت A , عاقبت الامر A , آخر الامر A , آخريا A , اولاً وآخراً A , نهايت الامر A , في الجمله A , باخره A , هله A آخر کار .

A LATCH *(of a door)*, زيرفين , قفل A . *To latch*, با قفل بند کردن .

LATCHETS *(of a shoe)*, دوال نعلين , زمام A , شراک A , قبال A .

LATE, مبطي A , بطي الحرکت A , بطي A , درنگ , دير , آهسته رو , عتم A , نا سرعتاً , نا تعجيلانه , نا زود . v. *Tardy, slow.* — *Late (in the day)*, پسين . *Very late*, ديري . *The late*, مرحوم A . v. *Defunct.* — *Late fruits*, فرشنگ . — *Late (adv.)*. نزراً A . v. *Slowly.*—*Lately*, اندک پيش , اندک قبل ازاين . *Lately born*, نوزاده .

Lateness, آهستگي , کيار , بطو A , درنگي , ديري . v. *Slowness.*

LATENT, عايب ع , مخفي ف , پوشيده , نهفته , پنهان . v. *Concealed, hidden, secret.*

Later, دبري ع , آخرت ع , آخيره ع , موخر ع , پستر , ديرتر . v. *Posterior.*

LATERAL, طرفي , پهلوي , جنب منسوب , جانبي , جنبي . v. *Collateral.—Laterally*, با جانب , برابر جانب , بجانب . v. *Collaterally.*

Latest, از همه پس , آخيره ع , پسترين .

A LATH, شقت ع , بارله , تراشه . *To lath*, با تراشه پوش كردن .

A LATHE, خراد ع .

LATHER (*froth of soap and water*), كف صابون . *To lather* or *make lather*, كف صابون كردن . — (*to cover with lather*), باكف صابون پوشيدن .

LATIN, لاطين or لطين .

LATISH, اندك دير . v. *Late.*

LATITUDE, دوكران , عرض ع , پهنا , پهنائي . v. *Breadth, width; room, extent, space.*—(*freedom from settled rules*), آزادي از قانون , متاني از قاعدت . v. *Laxity, liberty.* — *A degree of latitude*, درجه پهنائي , درجه عرض .

Latitudinarian (*unrestrained*), بي قيد .

A latitudinarian, ملحد ع . v. *Unbeliever.*

LATTER, آخر ع , آخري , پسين . v. *Modern, late.* —*The latter part*, دابرت ع , دبر ع , آخر ع , ورا ع . *Latterly*, در زمان آخر . v. *Lately.*

A LATTICE, شبك ع , مشبكت ع , دربزين , درابزون . *A latticed door* or *window*, غلبكن .

To lattice, با شبك پوشيدن , مشبك كردن . — *Latticed*, با قفس ساخته , مشبك ع .

Lavation. v. *Washing.*—*Laud.* v. *Praise.*

LAUDABLE, لايق ستوده شدن , ستودني , لايق تعريف , لايق ستايش , واجب المدح ع , مستحسن ع , حميد ع . *A laudable action*, مدايح ع , مكارم ع , محامد ع , ممدوحات ع . *Laudable qualities*, مدايح ع , مكارم ع , محامد ع . *Laudable qualities*, اوصاف حميدت , اخلاق حميدت . *A prince of laudable qualities*, شهزاده خجسته صفات . *Laudable endeavours*, مساعي ع . *Of laudable morals*, ستوده اخلاق . *More laudable*, احمد ع .

Laudableness, ستوده ي , ستاوري , تعريف , لياقت ستايش , وصف ع , حميدي ع .

Laudably, حميدانه , با لياقت ستايش , بوجه ممدوح , ممدوحانه .

To LAVE, غسل كردن . v. *To wash, bathe.*—*To lave* or *throw up water*, آب بر انداختن . v. *To exhaust.*

LAVENDER, نردين , نرد or ناردين .

A LAVER (*washing vessel*), آبدان , آبخور , آبجامه , مركن ع , لگن , آبزن .

To LAUGH, لبخنده , خندان شدن , خنده كردن , خنديدن , كشر ساختن , نمودن . v. *To smile.*—*To laugh at*, خنديدن , ضحك كردن , مسخره ساختن , خنده ريش كردن , كهر نمودن , تضحك نمودن , انتاغ كردن , خمانيدن , سخر ساختن , ادلاس كردن . v. *To deride, scorn, ridicule.*—*To laugh immoderately*, زهرقه نمودن , كتكته ساختن , قهقهه كردن . *To cause to laugh*, خندانيدن .

A laugh, خند , خنده , ضحك ع , كشر ع . *A loud laugh*, قهقهه ع . v. *Laughter.* — *A gentle laugh*, هنبصت . — *Laughable*, واجب الكشر ع , لايق خنده .

A laugher, سخرت ع , بهلول ع , خنده كننده .

Laughing (*part.*), خندان , خنده كنان . — *Laughingly*, باخنده , خندانه . v. *Merrily.*

A laughing-stock, سخرت ع , هزات ع , دعبوب ع . v. *Fool.*

Laughter, خنده , خنديدگي , ضحك ع , قهقهه , زهرقه , هرهار , كدكاد , كتكته , زقرقه ع . *Promoting laughter and mirth*, خنده آورد و مسرت انگيز .

LAVISH, معذل ع , متلف ع , مسرف ع , مبذر ع . v. *Prodigal, profuse.*

To lavish, اسراف كردن , بسيار خرج كردن , مبذر شدن , با مسرفي گستردن , معذل شدن , متلف بودن .

A lavisher, متلف ع , بسيار خرج كننده . v. *Lavish, prodigal.*

Lavishly, بوجه معذل , بطور مسرف , مبذرانه .

Lavishness, اسراف ع , مسرفي ع , مبذري ع . v. *Prodigality.*

To LAUNCH (*a ship into the sea*), جهاز بدريا راندن . v. Also *to dart: expatiate.*

A LAUNDRESS, گازر, گازور. — *A laundry*, گازورخانه, شستگاه.

LAUREATE, *laurelled* (*crowned* or *adorned with laurel*), بادهمشت مزيّن, بادفنه آراسته, بادهمست مكلّل. *A poet laureate*, شاعر ديواني, مصنّف ديوان.

A laurel, سرخس, غاره, رند, دهمست, دهشغت, دفنه.

LAW, فقه. — (*divine*), شريعت, حكم شرع, شرع. — (*rule, custom*), ظابطه, قانون, قاعده, دستور. شرط, رسم, رواج, روش, سنّه, آيين, ناموس, فذالك, فدالك, فدانك, فداك, دعامت, دعام, فداك. — (*right, equity, justice*), حق, عدالت, انصاف. v. *Edict, decree, statute, custom, process.* — *A rule of law*, قاعده مسئولت. *The law of retaliation*, قود, پاداش, امثلت. v. *Retaliation.* — *The holy law*, سنّت سنيت, شريعت شريفه. *The Mosaical law*, قانون توارت, عبراني. *Learned in the law*, اهل شرع, اهل فقه. *Agreeable to law, according to law*, شرعي, موافق شرع. v. *Lawful.* — *Contrary to law*, حرام, خلاف شرع. v. *Illegal.* — *Laws*, شرايع, قوانون, اداب, تحريمي. v. *Illegal.* — *Laws*, قيود, حقوق, مراسم, رسوم, شروط, حدود. *Penal laws*, حدود. *The divine laws*, حقوق الهيت. *To obey the laws of God*, اجراي فرمان خدا كردن. *To observe the laws of friendship*, مراسم دوستي, اجراي حقوق دوستي نمودن, ادا كردن. *To put the laws in execution*, اجراي شرع كردن, اجراي حقّ كردن. *To put in execution the penal laws*, اجراي حدود كردن. *To obey the laws*, ايفاء مراسم نمودن.

Lawful, حلال, محلول, شرعي, مباح, مسنون, جايز, سنّي, موافق شرع شريفه, عدل, حقّ, روا, راجح, طيب. — *A lawful wife*, حلال, منكوحت. — *A lawful son*, حلال زاده, پارسا. *A lawful witness*, شاهد عادل. *To be lawful*, حلال شدن. *To make lawful*, حلال كردن, استحلال ساختن. v. *To legalize.* — *To consider as lawful*, حلال پنداشتن.

Lawfully, بالحلال, با شريعت, شرعاً. *Riches lawfully acquired*, مال حلال.

Lawfulness, عدالت, اجازت مشروع, شريعت, حلال, محلولي, جواز, داد. v. *Justice.*

A law-giver or *maker*, شارع, واضع الناموس, واضع قانون.

Lawless, بي شرع, بي قاعده, بي عدالت, بي ناموس, بي. *Lawlessly*, بلا آيين, بي قانون, غير شرع, دين بعدم. *Lawlessness*, شرع.

A LAWN (*open space between woods*), جاي كشاده درميان, مرغ زار, درختستان, ميدان. — (*fine linen*), كرباس, شريع, پارچه خاص.

A LAW SUIT, دعوي or دعوا, قضيه, واقعت, خصومت, منازعت (plur. منازعات), نزاع, داوري, احتجاج, خصومت (plur. خصومات). *To carry on a law suit*, خصومت نمودن, خصام آوردن, مماحكت ساختن, كردن. — *To protract a law-suit*, تردّم كردن. *To decide a law-suit*, داد دادن, كردن. v. Under *decide*. ميقت. *An adversary in a law-suit*, مدعي. *An assistant in a law-suit*, نستوه.

A lawyer, وكيل, فقيه, صاحب شرع, اهل فقه, الدعوا.

LAX, سست, رخو, رخا, رخ, مسترخي, بلغث. v. *Loose, slack.* — (*not tense*), كشاده, فروهشته, نا دميده, نا بشخواده, نا تنگ. v. *Slack.* (*vague, no exact*), نا پركار, بي دقّت.

Laxation, اسهال, استرخا, مسترخي سازي.

Laxative, مسهل. *A laxative*, مسترخي, ماهودانه. *Laxativeness*, مسهلي.

Laxity, laxness, رخاوت, رخوت, رخا, كسل, لخع, بلغشت, كربله, خفن, خفغان, خفع, رهوكت. v. *Looseness slacknsss. Laxness in the joints*, v. *Looseness.*

To LAY (*place*), ودع, طرح ساختن, وضع كردن, نهادن, نصب ساختن, موضوع نمودن, توديع كردن, نمودن. (*to still, settle*), ساكت كردن, تسكين كردن. v. *To calm. To lay or spread carpets, &c.* گستردن, مبسوط نمودن, بسط كردن. *To lay about* (*strike on all sides*), افراشتن, فرش كردن. *To lay aside, apart, away*, برطرف نهادن, بهر جانب كوفتن. v. *To reject, dismiss. To lay before* (*show*), بكنار وضع كردن. v. *To display, exhibit, represent. To lay by*, اظار ساختن, اشكارد كردن, نمودن, پيش نهادن, پس انداز شدن. v. *To reserve, save. To lay down* (*deposit as a pledge*), تبقيت نمودن, پاسيدن, استبقا كردن. رهين وضع كردن. (*to quit, resign*), هجر ساختن, فراغت كردن, ترك نمودن. (*to advance as a proposition*), راي دادن, قضيت نمودن,

مدعي ساختن. *To lay hold of*, گرفتن. v. *To seize, catch.* —*To lay in*, كنز نمودن, درخزانه وضع كردن, درانبار نهادن. v. *To store, treasure.* — *To lay in wait for*, كمين ساختن, بخيز آمادن, كيد كردن. *To lay on (taxes, &c.)*, خراج مقرر كردن. v. *To impose.*—*To lay on, lay at (beat)*, ضرب كوفتن, مشت زدن, كردن. v. *To strike.*—*To lay open*, نمودن, كشاده ساختن, كشادن, اظهار كردن. v. *To expose, shew.*— *To lay over*, اندودن. v. *To incrust.*—*To lay out (expend)*, خرج ساختن, بذل كردن, صرف كردن. *(to display)*, اشكاره نمودن, كشادن, اظهار كردن. v. *To discover.* —— *(to plan, arrange)*, تقويم ساختن, ترتيب كردن, منتظم كردن. v. *To dispose, contrive.* — *To lay one's self out (make an exertion)*, سعي نمودن, جدّ و جهد كردن. v. *To endeavour.*—*To lay to one's charge (accuse)*, شكايت گردن, افترا ساختن, غمز نمودن. *To lay to (apply with vigour)*, جهد تمام نمودن, سعي جميل ساختن. v. Also *to harass, attack.*—*To lay together*, بهم نهادن, بهم كردن, جمع كردن. v. *To collect.*—*To lay under*, ضبط كردن. v. *To subject.*—*To lay under contribution*, تكليف عرفيت قبض, خراج گرفتن, كردن.—*To lay up*, v. *To lay in.*—*To lay a woman*, حمل عورت وضع كردن. v. *To bring to bed.*—*To lay eggs*, بيضه خايه كردن, نهادن. v. Under *egg.*—*To lay a wager*, شرط گرو نمودن, بحث كردن, سرنگيدن, كردن. v. *To wager, bet.* — *To lay a spirit*, v. *To exorcise.* — *A laystall*, v. *Dunghill.*

Lay, v. *Layer*; *song*; *bet*, *meadow.*

A layer (stratum), بساط ا, طبق ا, تة. v. *Stratum.*—*(row)*, صف, نظام ا. — *(a sprig)*, غصنت ا. v. *Graff.* *(person who lays)*, نهندة.

A LAYMAN. دنيادار.

A LAZAR, جذام ا, اهل برص. v. *Leper.* — *A lazaretto*, جذام خانه, برص خانه. v. *Hospital.*

LAZILY, كاهلانه, بوجهٔ آواره, بطور نا بكار.

Laziness, سستي, كاهلي, آواري, بيكاري, بطالت ا, كسل ا, تهوان ا, غفلت ا, مساهلت ا, اهمال ا. v. *Idleness, sluggishness.*

Lazy, سست, نا بكار, آواره, كاهل ا, غافل ا, لانه, خالي ا, معطّل ا, عاطل ا, مردري. v. *Idle, indolent, sluggish, slow, tedious.* — *A lazy fellow*, ليوه, نابكار, آوار. v. *Sluggard.*

LEAD, كيشن, صرفان ا, علابي, رصاص اسود, اسرب, سُرب, سرب گداخته, اسرف ا, انكث ا, آبار متاع ا. *Melted lead*, ترصيص, ازسرب پوشيدة كردن, آبار. *To lead*, or *cover with lead*, با سرب پوشيدن, مرصّص نمودن, كردن. *Leaden*, سربي, اسفذاج, اسفيداج, استوباج, استوبج, اسرب. *White lead*, سپيدآب, سفيدة. *Red lead*, سرنج, اسرنج.

To LEAD, بردن, بركشيدن, كشيدن. v. *To draw, carry.*—*(to guide)*, دليل شدن, دلالت كردن, راه نماي كردن, انگيختن, القا ساختن, رهنمودن, هدايت ساختن. *(to induce)*, مخطر كردن, باشيرين. v. *To persuade, prevail.*—*(to entice)*, نازيدن, زباني كشيدن. v. *To allure.* — *To lead about* or *round*, دوركشيدن, تدوير ساختن, اداره كردن, گردانيدن. *To lead an army*, لشكركش, قايد العسكر شدن, لشكر كشيدن. *To lead along*, بسبيل, بطريق كشيدن, براه كشيدن, بودن. *To lead against*, علي كشيدن. *To lead astray*, دليل شدن. بازي, از سر كردن, گمراه ساختن. اضلال كردن, از راه بردن. *To lead back*, اعادت, بازكشيدن, دادن. v. *To seduce.*—*To lead down a dance*, پيش رقص, رجع نمودن, كردن. *To lead one a dance*, از, رقصيدن, خروس نمودن, كردن. v. *To deceive.*—*To lead the way, take the lead*, تقادم, در پيش شدن, پيش رفتن, كردن. v. *To precede.* — *To lead a life*, زندگاني كشيدن. *To lead an agreeable life*, زندگاني بعيش بردن, عيشت يافتن, نازيدن, عيش و عشرت يافتن.

Lead (first place), مقدّمت ا, پيشي, پيشكار. *To give the lead*, پيشواي دادن, تقديم كردن.—*Lead (guidance)*, قيادت ا, دلالت ا, رهنمايي.

A leader, سرهنگ, سر, سردار, هادي ا, راهنما, كشندة, پيشاهنگ, پيش رو, وجه ا, قايد ا, پيشوا, امير ا, سرور, اهلم ا, منكب ا, مقدّم ا, قدام ا, زيش ا, سالار, زوير ا, سام سوار, قبّ ا, طرخان ا, نقيب ا (plur. نقبا), *The leader of an army*, لشلركش. v. *Commander, chief, general, head.*

Leading (showing the way) (adj.), آور, كش, رهنما. *(principal)*, اصلي ا, مطلق ا. v. *Chief.* — *Leading or catch word*, خراجه ا.

A LEAF *(of a tree)*, برگ, ورق ا, ورقت ا (plur. اوراق),

, تودّه ساختن , لغزیدن , رگون بودن , اعتماد کردن , ساختن
v. *To recline.—To lean upon* تساند کردن , استناد نمودن .
a staff, عشزان , تعکز نمودن , تعکیز کردن , بر عصا اتکا نمودن
. ساختن — *To lean against a wall*, آتکای دیوار کردن . *To*
lean or be in a bending posture, ضلع , پیچ نمودن , مایل شدن
v. *To stoop.* — *To lean to an opinion*, لام بودن , شدن .
To lean to a side (to be partial), گراستن , برای مایل شدن
. عول شدن

LEAN (*not fat*), مدخول ا , نحیف ا , نا سمین , لاغر ,
, رعوم ا , ژفت , کم گوشت , عجفا ا , ناگوشت دار ,
, معجوف ا , منخوش ا (fem. منخوشت), منعجف ا ,
ا ممصوص (fem. ممصوصت). v. Also *thin, hungry, low,*
poor.—Lean faced, لاغر روی , نزند .—*Lean cattle*, ا هزیمت ,
. حیوان گم گوشت

The lean (of meat), لحم بی شحم , گوشت بی دهن . *Fat*
and lean, چربنزار .

To be or *grow lean*, لاغر شدن , نحیف گشتن , کم گوشت
بودن . *To make lean*, لاغر کردن , نحیف ساختن .—*Leanly*,
v. *Meagerly.* — *Leanness*, لاغرانه , نحیفاً ا . کم , لاغری
, ضر ا , ضمر ا , عجف ا , نحیفی , نحافت ا , گوشتی
. ضوی ا , هزال ا , وهط ا , سفا ا

To LEAP, جهیدن , خیزیدن , جست کردن , جستن ,
v. *To jump; over leap: fly;* پرتاب بردن , پرواز نمودن .
start.—To leap (as a horse does a mare). کشنی کردن . v.
To cover.

A leap, قفزی ا , پنجه , رقص , پرتاب , خیز , جست ,
v. *Jump, spring. A* قماص ا , قهمزت ا , قفیزی ا .
great leap, مزیده , مژید , مزید , رکض و عیب .—*Leap-frog*,
مزیده .

LEAP YEAR, سال کبیسه . v. Vol. I. p. 511 and کبیسه ,
p. 752.

To LEARN (*gain the knowledge of*), تحصیل , آموزیدن , آموختن ,
, دانش گرفتن , علم یافتن , متعلّم شدن , تعلّم کردن , علم کردن
. استفاده کردن , تلقّن بودن , تلقّی یافتن . معرفت پذیرفتن
—(*to teach*), تعلیم کردن , آموزانیدن , آموزیدن , آموختن ,
, تفهیم ساختن , تعریف کردن , افاده نمودن , تنبیه ساختن
. تلقین نمودن , تخبیر کردن , تدریس دادن *To teach and*
learn, تعلیم و تعلم ساختن , افاده و استفاده کردن .
. خاطر نشان نمودن , حفظ کردن , یاد گرفتن *To learn by heart*,

Learned, صاحب علم , عالم ا , علیم ا , آموخته , دانه ,

, مشرت ا . *A leaf, sheet,* or *thin plate*, طبق ا , فرمایج
ورق , طبق کاغذ , صفیحت ا . v. *Lamina.—A leaf of paper*,
ا ذبر , سحا ا , طلحیت ا , کاغذ . v. *Sheet.—The leaf of*
a book, ا ورق , ا مطوی (plur. مطاوی), ا صحیفه (plur.
صحایف), ا قایمت . *Falling leaves*, also *loose leaves of*
writing, اوراق پریشان . *Leaves blown about by the wind*,
ا نفیان , نفی ا . *Leaves and fruit*, برگ و بار . *Fallen*
leaves and fruit, ا نفض . *A green leaf*, برگ سبز ,
برگ , برگ تر , سبزک . *To be in leaf (as a tree)*, برگ تازه ,
از درخت اوراق *To strip a tree of its leaves*, برگدار شدن .
. گرفتن *To cover with leaves*, برگدار گردن . *The leaves of*
the camomile, آذاکو . *The leaves of senna*, سنّا . *Betle-*
leaf, بتله , تابول . v. *Betle.* — *To turn a leaf*, ورق
. برگرد انیدن *The leaf of a door*, ا مصراع , لت , لب در ,
چکاله , چکاکه .

To leaf or *put forth leaves*, تصنیف نمودن , وهیف شدن ,
. ندرزدن , وهف کردن

Leafless, امرد ا , امرد ا , غیر اوراق , بی برگ .

Leafy, برگ دار , ورق ا , پر اوراق . *A leafy shade*,
پیچه .

A LEAGUE, ا عهد , شرط ا , پیمان , هموثاقی , همعهدی ,
(*combination*), ا معاهده , ا اتّفاق , ا اتّحاد , ا حبل .
v. *Confederacy, combination.—To league* or سازش بندش .
enter into a league, معاهده کردن , پیمان بستن , هموثاق
. تحالف کردن , مواثقت نمودن , معاقده ساختن ا , شدن
v. *To confederate.* — *To observe a league*, عهد , ایفا کردن
, پیمان شکستن .—*To break a league*, و پیمان را رعایت نمودن
. ناقص العهد بودن , فاسخ العقد شدن *A written league*, عهد
. میاثیق ا , مواثیق ا , عهود ا , عهدت ا , نامه
—*Leagued*, متّحد ا , متاحّد ا , معهود ا , هموثاق شده ,
. در اتّفاق پیوسته , همعهد شده

A LEAGUE (*parasang, three miles*), فرسخ , فرسنگ ,
. — *A leaguer.* v. *Siege, blockade.* میل ا , سه میول

A LEAK, ا شکاف , شقّ , رخنه , ا فرج .—*A leak in a ship*,
. رخنه جهاز , شق کشتی , شکاف جهاز

To leak, شقّ داشتن , شگاف نمودن , رخنه دار شدن ,
. از فرج چکیدن

Leaky, رخنه دار , پر شکاف , ا فروج .

To LEAN (*incline against*), سنود , اتّکا نمودن , تکیه کردن

دانشور , اهل معرفت , معلّم ا , فهيم ا , عارف ا , نادره دان , اهل فنون , صاحب فضيلت , فاضل ا , دانشور , پردانش , حكيم ا . v. *Skilful, knowing.—A learned man,* صاحب معرفت , كتّاب ا , عليم ا , حكيم ا , دانشمند , علما ا , اصحاب معرفت — *Learned men,* صاحب ادب , ارباب , اصحاب اداب , اهالي علم , حكما ا , اهل كتاب . با علم , عالمانه , بادانش , دانشمندانه — *Learnedly,* فهوم .

Learning (*skill*), فهم ا , معرفت ا , علم ا , دانش , فرزان , فنّ ا , عرفان ا , حكم ا , فضيلت ا , فضل ا , ادب ا , هنر , شان . v. *Knowledge, science, skill.* — *Desirous of learning,* طالب علم , طلّب ا .

A learner, شاگرد , طالب علم , آموزنده , شاگوي , نوآموز , مريد ا , معلّم ا , متعلّم ا , تلميذ ا , شاكار , مبتدي ا . v. *Scholar.*

A LEASE (*of a farm, &c.*), اجاره نامه .— *To lease,* اجاره كردن , بكرايه دادن . v. Also *to glean.—To take on lease,* اجاره گرفتن , بكرايه پذيرفتن .

A LEASH, قيد ا , بند , دوال ا , پالهنگ , پوستكاله , اندز . v. *Band, thong, strap.—A leash* or *tierce,* سه . *A leash of pheasants,* سه تدرج .— *A leash of hounds,* سه سگ .— *To leash* (*bind*), بستن . v. *To bind.*

LEAST (*adj.*), كهترين , كوچكين , كوچكترين , كمترين , خردين , خوردترين , خردترين , صغري ا , اصغر ا , كهين , اقلّ ا , ادنا ا .—(*adv.— in the lowest degree*), درمرتبه ا , بدرجه كهترين , ادنا . v. Also *certainly.* *At least,* ولو , باري .

LEATHER, چرم , پوست , جلد ا (plur. جلود), نصاحت ا (plur. نصاحات). *Morocco* or *Cordova leather,* انبان , كوزكاني , سختيان . *Russia leather,* چرم بلغار . *Cow* or *ox leather* (*for soling shoes, &c.*), كول , شغور , صرم ا , چرم . *Thin leather for lining boots, shoes, &c.* صلال ا (plur. اصلبت), مصلال ا , كودر , كوذر , سلفت ا . *The leather of the back of a horse, ass, &c.* صغري or صغري , كيمخت , پرّينان . *Goat-leather,* ماغر , اديم ا , سختيان . *Kid* or *lamb leather,* مسك ا (plur. مسوك). *Black leather,* اردنج , رنده , ياردنج . *Red leather,* خانط ا , چكي , حور ا . *Tanned leather,* پوستپاره , پوستپاري . *Untanned leather,* پوستكاله . *A leather garment,* پوستين , پالود . *A leather purse,* خردمان . *A leather strap,* دوال ا , پوستكاله . *A small leather strap,* عفاص ا , دواله , دوالكث . *A stirrup leather,* دوال ا . *A leather sword-belt,* دوال شمشير . *A leather bucket,* دول , دولچه . *A leather-dresser,* چرم كار , پوستپاره , سختيانجي , پيراه , پونكر , دبّاغ ا . v. *Tanner, currier.—To dress leather,* پيراهيدن . v. *To curry, tan.—A leather seller,* جلد فروشنده , سختيان فروش , چرم فروش — . *A board on which a shoe-maker cuts his leather,* تخته نگش , جبات ا , دوز .

Leathern, چرمين . پوستين .

LEAVE, اذن ا , دستور , تجويز ا , اجازت ا , پروانگي , اباحت ا . *Leave to depart,* رخصت ا , دستور . v. *Permission, allowance.—To ask leave,* دستور , اجازت خواستن , اجازت گرفتن , بدرود كردن .— *To take leave,* طلب كردن . v. *Farewell.—To give leave,* اجازت دادن , رخصت گرفتن . v. *To permit.* دستور فرمودن , رخصت فرمودن .

To LEAVE, هجران , هجر كردن , ترك كردن , گذاشتن , مودوع كردن , متروك نمودن , نمودن . v. *To desert, forsake, relinquish.—* (*to bequeath or leave at death*), هبه كردن , ابقا ساختن , عهد نمودن , وصايت كردن . *To leave off* (*desist*), باز استادن , دست بردار شدن , دست كشيدن , وا ماندن , فراغت كردن . v. *To cease, stop.— To leave out* (*omit*), قصور كردن , در كردن غافل شدن , در نشاندن فراموش نمودن , سهو كرد , نسيان نمودن , نسي ساختن . *To leave a remainder of any thing* (*to suffer to remain*), باقي نمودن , بقوي ساختن , بقيت مودوع كردن . *To leave one behind,* درپي گذاشتن . v. *To pass.— To leave one's affairs to another's care,* معاجزت كردن .

LEAVED (*having foliage*), برگدار , اوراق دار .

LEAVEN, خمر ا , خميرمايه , مايه , خميرت ا , خمير . — *To leaven,* تخمير كردن , مايه نمودن , پشنجيدن . v. *To Ferment. Leavened,* مخمّر ا .

LEAVES (plur. of *leaf*), برگها , اوراق ا .—*To bring forth leaves,* برگ بر آوردن .

LEAVINGS, بقايا ا , بقيت ا , باقيات ا , باقيات ا . — (*of food*), خورپاره , پس خورده . v. *Remnant, offal, relicks.*

A LECHER, زنپاره , زاني . v. *Whoremaster.* — *Lecherous,* شهوت پرست , فاسق ا . v. *Lascivious, lustful.* — *Lecherously,* شهوت پرستانه , با شهوت , فاسقاً ا . —

Lechery, lecherousness, فجور A, نفس A, مستي, شهوت A, قواي نفساني, هوس A, هوا A. v. *Lewdness, lasciviousness.*

LECTION, خونش or خوانش, نوان A. v. *Reading.*

A lecture, درس A, سبق A, نوان A. v. Also *reprimand.* — *A public lecture,* درس عام. — *To lecture,* درس دادن, نوان گفتن, سبق كردن. — *A lecturer,* مدرس A, مدارس A, درس دهنده, خواننده, نوان A.

LED (part. of *lead*), كشيده, برده, رسانيده, ساييده, مهتدي A.

A LEDGE (*or shelf*), تختي, تخته.

A LED HORSE, يدك, جنب A (plur. جنايب). v. *Horse.*

A LEECH, علق A, علقت A, زالو, زلو, زله, زرو, ديو, ديوچه, مكل, زروق. v. Also *horse-doctor, physician.*

A LEEK, گندنا, گندانه, ذعلوق A, كرّاث A, ركل A. — (*wild*), طيطان A. *Leek-seed,* كرّاثي A. — *The herb house-leek,* ميرِ عاشقان.

A LEER, كج نگاهش, كج نگاهي.

To leer, از گوشهٔ چشم نگريستن, كج نگاهي كردن.

LEES, درد. v. *Dregs.*

LEEWARD, بسوي باد.

LEFT (part. of *leave*), گذاشته شده, متروك A, مانده, پالو, مودوع A, مهجور A, باقي مانده A.

LEFT (*not right*), چپ, ناراست, يسار A (plur. يسر), ايسر A, (ايسرت), شوم A, شوما A, شام A. *The left hand,* دستِ يسار, (اشمال plur.) شمال A, ايسر A, دستِ چپ. *The left side,* يسري A (pl. يسريات), طرفِ چپ, يسار A, جانبِ يسار, شامه A. *To the left,* بسوي طرفِ چپ, يسارةً A. *Going to the left,* چپ رو. *The left wing of an army,* ميسره A, جنابِ يساره. *To the right and left,* بسوي چپ و راست, ميمنت ميسرت A. *Left-handed,* چپ دست, شمالي A. *Left-handedness,* چپ دستي.

A LEG, ساق A, پا, ساقِ پا, شتالنگ, اشتالنگ, پوز, پوژ, پوزه, عضلت A, نفول A. *Calf of the leg,* گوشتِ ساق. *To entangle the legs* (*as wrestlers*), سرند كردن.

A LEGACY, بهره وصيه, موصّي له A, وصايت A. v. *Bequest.* — *Legacies,* تركت A, ركات A.

LEGAL, موافقِ شرع, مشروع A, شرعي A. v. *Lawful.*

Legality, جواز A, شريعت A. v. *Lawfulness.*

To legalize, حلال نمودن, شرعي ساختن, مشروع كردن, استحلال كردن.

Legally, بالحلال A, با شريعت, حلالانه, شرعاً A.

A LEGATARY, *legatee* (*one who receives a legacy*), وصايت گير, موصّي له A.

A legator, موصّي A, ولي A. v. *Testator.*

Legate, legation, v. *Delegate, &c.*

A LEGEND (*inscription*), رقم A, رسم A. (*memorial, relation*), نقل A, حكايت A, تذكرت الاوليا A. v. *History, chronicle.* — *An incredible legend,* نقلِ خلافِ باور, حكايت بلا اعتقاد.

A LEGER, دفتر A. v. *Account book.*

LEGERDEMAIN. حقه بازي. v. *Juggle.* — *Legerity, lightness, nimbleness.*

LEGGED, ساق دار. *To sit cross-legged,* سرنديدن. v. حبوة.

LEGIBLE, ممكنِ خوانده شدن, خوانا, خوانده شدني, مقروء A, مقروت A, مقريت (fem. مقري), آسان خونش, ممكنِ خوانش.

A LEGION, جند A (plur. اجناد), فريق A, فيلق A, تمن, گروه, بند, ورد A, صنتيت A.

LEGISLATION, قانون سازي, وضعِ قانون, تشريع A, حقوق, قانون ساز, شرايع گذار. — *Legislative,* تشرّع A. — *A legislator,* شارع, واضع القانون. v. *Lawgiver.* — *Legislature,* قدرتِ فرمان فرمائي, قوّتِ شرايع گذاري.

LEGITIMACY, مولودِ محلول, حلال زادگي.

Legitimate, پارسا, حلال زاده. — *To legitimate,* پارسا كردن, استحلال نمودن, حلال زاده ساختن. *Legitimacy,* پارسانه, دادنِ حلال زادگي. — *Legitimation,* بالحلال A, از حلال زادگي, پارسا سازي. v. Also *legitimacy.*

LEGUME, حبّ A, قطنيت A. v. *Pulse.* *Leguminous,* حبّي A, قطنيت منسوب.

LEISURE, فرصت A , فراغت A , سبادرت A , فراغ A , آزادي , آواري , بطالان A . *Leisurable, leisurely*, موافق فرصت , بي عجلت , نا شتابان , بي شتاب . *Leisurely, at leisure, leisurably*, فرصتانه , با فرصت , با فراغت .

A LEMON, ليمو , ترنج , ليمون . *Lemon juice*, عرق ليمو , آب ليمون , شربت A , رب A , ليمونا , آب ليمون با شكر .

To LEND (*money*), عاريت دادن , قرض دادن , وام دادن , — (*goods*), تاوان دادن , اعارت ساختن . v. *To afford, grant.* — *To lend upon interest*, مقارضت كردن , ربا خوردن , بمعامله قرض دادن . *To lend without interest*, سلف نمودن , اسلاف كردن . *To lend horses* or *other cattle*, مخيل كردن . *To lend an ear*, گوش دادن . v. Under *ear*. *To lend assistance*, عون دادن , ياري دادن . v. *To assist*.

A lender, ربا خور , مقرض A , وام ستان , وام دهنده , عاريت دهنده . v. *Usurer, creditor.*—(*of goods*), دين , ربحي A .

LENGTH, درازي , طول A , طوال A , قود A , قاد A , قيد A , شعبا A . *Length of neck*, عنق A , بتع A , قدي A , شعب A , قمد A , عنط A , خيط A , نصل A . *Length of nails* or *claws*, ظفر A . *Length of teeth*, روق A . *Length of head*, شنق A . *Length of time*, مدّت A , امتداد A , دوري , ديري , كثرت , وفا A , زمان . v. *Duration.*—*Length of life*, درازي عمر , طول A . *Length and breadth*, طول وعرض . *In length and breadth*, هجراً A , طولاً و عرضاً A . *Extended in length*, دراز كرده شده , مطوّل A , طويل A . *According to the length*, بدرازي . *At length*, بطول , طولاً A , بالطّول A . — *At length.* v. *Lastly, at last.*

To lengthen (*make long*), دراز كردن , طول كردن , طويل , مبسوع كردن , مستطيل نمودن , ساختن . v. *To extend, protract.* — (*to grow long*), دراز گشتن , طويل شدن .

Lengthwise, از درازي , طولاً A .

LENIENT, *lenitive* (*mitigating, softening*), نرم , ملايم A , ساكن A , مليّن A . v. *Mild: laxative.* — *A lenient, lenitive*, نرمي , مليّن A . v. *Palliative.*

To lenify. v. *To mitigate, assuage.*

Lenity, آهستگي , نرمي , ملايمت A , نرم دلي , التيام A , استمالت A , سكينت A . v. *Mildness, mercy, indulgence.*

LENT (part. of *lend*), وام داده شده , قرض داده شده . — (*a time of abstinence*), رمضان A , جلّه A . مقروض A .

A LENTIL, عدس A , ميژو , نسك , نرسنگ , تفشي , دانزده , دانيزه , دانچه , ميجو , منجو , مجو , بلسن .

LETNSICK or *mastich tree*, وكشك , خنجك , وكمشك .

LEO (*sign*), برج اسد , اسد A . v. *Constellation, lion.*

LEONINE, شيرانه , شيري , اسدي A .

A LEOPARD, سبندي A , سبنتي A , پلنگ , پارس , يوز A , سبنتاد A , سبنداد A . *A young leopard*, يوزك . — (*or lion*), ببر A . v. *Lion.*

A LEPER, مبروص A , بريص A , مرد ابرص , اهل برص , جذام A .

Leprosy, پيسي , پيس , جذام A , برص A , پيسي , وضح A , ويذي , ويري , لرّي , لره , پالو , بياض A , پيسگي (plur. اوضاح), خوره , سلع A .

Leprous, پيسي , برص دار , بريص A , برص A , جذام A , مجذوم (fem. مجذومت , جذما . plur. جذمي) A , اسلع (plur. سلع) A . v. *A leper.*

LESS, كهينه , كهتر , خردتر , خوردتر , كمتر , كوچكتر , اصغر A , صغرا A , اقلّ A , نهك . *More or less*, كم بيش . *To do less than one could or ought to do*, تقصيركردن , اقصار , الو كردن , تضجيع ساختن , تعذير كردن , قصوركردن , ساختن . *So much the less*, فكيف A .—*Less* (*in a lower* or *smaller degree*). اصغراً A , كهترانه , بدرجه كمتر .

A LESSEE (*one who takes the lease of a farm*), اجاره دار , كراجي .

To LESSEN, كم كردن , كاستن . v. *To diminish, degrade.*

A LESSON (*admonition*), تنبيه , پند , نصيحت A , موعظت A . *A scholar's lesson*, درس A , سبق A . *To receive a lesson*, سبق يافتن , درس گرفتن . *To lesson* or *give a lesson*, سبق گفتن , درس دادن .

A LESSOR (*one who gives the lease of a farm*), اجاره ده , بكرايه دهنده .

LEST, كيلا A , ليلا A , تا كه , مبادا A .

To LET (*allow*), دستور , رخصت نمودن , اجازت دادن

قایل شدن , اذن کردن , دادن . v. *To permit, suffer.* — *(to hinder)*, مخالفت نمودن , معارض شدن , منع کردن . v. *To oppose, obstruct, forbear.* —*To let*, or *let out for hire*, کرایه الترام کردن , باجاره دادن , اجاره نمودن , بکرایه دادن , دادن کرآ , حجامت ساختن , فصد کردن , رگ زدن *To let blood*, بودن . *To let down*, فروشتن . *To let in*, دخول دادن , درون نمودن . v. *To admit.* — *To let out (allow to go out)*, اجازت خرج دادن . *To let off a gun*, بندوق رمي کردن , توپ سردادن . v. Under *discharge* and *gun.* — *To let loose*, پراگنده ساختن , کشاده کردن . v. *To dismiss.*—*To let slip an opportunity*, کم فرصت شدن , فوت فرصت کردن . *Let alone*, بگذار . v. Under *alone.*—*Let.* v. *Obstacle, hindrance, interruption.* *Let*, بکرایه داده شده , مکري ٨ . v. *Hired.*

LETHARGIC, غشي ٨ , غشیان ٨ , سبات دار , سباتي . *Lethargy*, ٨سبات , مرض السّبات ٨ , غشیت ٨.—*Lethargied*, درغشیت انداخته .

LETHE, فرامشي . v. *Oblivion.*

A LETTER (*of the alphabet*), ٨حرف (plur. حروف , احرف). *The letters of the alphabet*, حروف الهجا .—(*written character*), ٨رقم (plur. رقوم). *To repeat the letters of the alphabet*, تهجي کردن . *Letter by letter*, حرف بحرف . v. *Literally.* *A letter (epistle)*, ٨خطّ , ٨مکاتبت , ٨مکتوب , ٨رساله , ٨کتاب , وثیقت٨ , مرسلت ٨ , شقه٨ , نامه , رقعه ٨ . *Friendly letters*, مکتوب محبّت , نامه دوستي , نوازش نامه , مکتوب محبّت محصوب , مودّت اسلوب , مکتوب مودّت نما , ورقت دار . *Royal* or *imperial letters*, *letters patent*, نامه سعادت , نامه همایون , فرمان جهان مطاع , حکم حکم شاه , رقوم شاه , نامه همایون میمنت , مقرون ولینعمت . *Letters superscribed by the king's own hand*, خطّ خطّ همایون , شریف . *Letters of safe conduct*, راه داري , خطّ راه . v. *Passport.* *Letters of agreement*, عهد نامه .— *Agreeable letters*, نامه دلکشا , مکتوب ملاطفت اسلوب , نامه مسکین ختام . *Judicial letters (deeds signed by a judge)*, حجّت قاضي , کاغذ قاضي , ٨قباله . *Consolatory letters*, مکاتیب تهنیت , تسلیت نامه . *Congratulatory letters*, تهنیت اسالیب . *Letters of attestation, notorial letters*, شهادت نامه . *Submissive* or *supplicatory letters*, مکتوب ضراعت اسلوب . *Letters of apology*, اعتذار نامه . *Letters of recommendation* or *intercession*, سفارش نامه , شفاعت نامه . *Threatening letters*, مکتوب ستم , مکتوب تهدید مصحوب , مکتوب سرکوب , آمیز . *Letters of capitulation* or *surrender*, عهد نامه , اطاعت نامه . *Letters announcing the taking of a town*, فتح نامه . *A letter* or *bill of exchange*, هندوي . v. Under *exchange.* — *A letter-carrier*, ٨قاصد , پیک , مکتوب , حامل الورقه ٨ , آور . v. *Carrier.* — *Sending letters to one another*, ٨مراسلت , ٨مکاتبت . *A letter sent by a pigeon*, کتاب کتب , خطّ خطوط نوشتن , ٨بطاقت . *To write letters*, مکتوب مسطور نمودن , کردن . *To break the seal of a letter, to burst it open*, تفضّض کردن . — *The forms of letter writing, a collection of letters*, ٨انشا . *The cover of a letter*, ٨لفافه .

A LETTER (*one who permits*), اجازت نماینده . — (*one who opposes*), مخالفت کننده . — *A blood-letter*, رگ زن . v. *Bleeder.*

To letter (stamp with letters), با حروف نشان کردن .

Lettered, صاحب علم . v. *Learned.*

LETTUCE, ٨خسّ , کوکه , کبو , کیپو , کیبو , گیو , کاهو , بادر , کما , کبک .

Levant. v. *East, eastern.*

LEVEE, دربار .

LEVEL (*adj.*), ٨مسطّح , یکسان , برابر , هموار , ٨بسیط . v. *Even, flat.*—*To level*, هموار ساختن , برابر کردن , تسطیح نمودن , سالف کردن , بسیط نمودن , مسطّح کردن . *To be level*, مسطّح , هموارشدن , برابر شدن , یکسان کردن . v. *Even, flat.*—*To level ground*, زمین , تملیق کردن , شدن . *To level with the ground*, بزمین برابر کردن . *To level* or *bring to equality of condition*, همقدر , همسر کردن , تصحیح کردن , همحال نمودن , ساختن . *To level* or *take aim*, نشانگاه نظر کردن , نشان را درخطّ مستقیم نگرستن . v. *To aim, point, direct.* — *To level a cannon*, طوپ برابر نشانه کردن .

A level (a plain), جاي بسیط , میدان ٨ , جاي هموار , ٨صحصح , ٨صحصاح , ٨صحصحان , ٨جبابت , ٨جوف , دشت وهامون , ٨سرحد . — *Level (rate, standard)*, ٨میزان , ٨وزن , رسم , جفتي , همپسري , (*equality of rank, &c.*) — . ٨مسلک , دستور , ٨مناسبت , (*proportion*), همزادگي , همقدري , یکساني , ٨مطابقت , ٨تساوي , هموازي , ٨موافقت , اندازه , ٨عمینه , ٨سهل , هامون , ٨بسیطه , فرز ٨ . v. *Plain.*—*An extensive track of level ground*, ٨صحصح , ٨صحصاح , ٨صحصحان , *Soft level ground*, ٨سرحد . — *Level (rate, standard)*, ٨میزان , ٨وزن , رسم , جفتي , همپسري , (*equality of rank, &c.*) — . ٨مسلک , دستور , ٨مناسبت , (*proportion*), همزادگي , همقدري , یکساني , ٨مطابقت , ٨تساوي , هموازي , ٨موافقت , اندازه . *A*

mason's level, شاهول , هنجار , هنجاره , هنجا . v. *Rule.* — *The level of a gun*, نشان طوپ , بندوق , نشانه . *The level of the sight*, خطّ ديدار . *To be upon a level* (*with any person*,) يكسان شدن , جفتي داشتن , همقدر بودن , همسر شدن . — *To put upon a level*, يكسان , همقدر كردن , همسري دادن , ساختن .

Levelled, مسطّح A , برابر ساخته , هموار شده .

A leveller, همسر نماينده , يكسان سازنده , برابر كننده , همقدر كننده .

Levelness, هموارى , برابري , استوا A , تسويا A . v. *Equality, evenness.*

A LEVER, عتلت A , بتلاد A , بلكن , پيتكاني .

A LEVERET, خرنق A (plur. خرانق), سلحت A .

Leviathan. v. *Crocodile, whale.*

To LEVIGATE, سحق كردن , ساييدن . v. *To rub, grind, smoothe, polish.*

Levigation, سحق A , دوك A , مداك A .

A LEVITE, *levitical*, لاوي A .

LEVITY, سبكي , سبكبارى , خفّت A , همزجت A , بختكاره , وزوزت A , عنفق A . *Levity of behaviour*, خفّت A , نزق A , سبكساري , سبكسري , بي استقلالي , بي ثباتي , فرفرت A , ترش A , طيرورت A , طيرت A , بي قراري . v. *Inconstancy.*

To LEVY (*troops*), لشكر جمع كردن , عسكر جمعيت ساختن . *To levy* (*collect*) *tribute* or *taxes*, باج وخراج , خراج اخذ كردن , تحصيل كردن . *To levy war*, جنگ كردن . v. *To fight.*

Levy (*of men*), جمعيت عسكر . — (*of money*), رسوم A , باج , جزيه A , خراج A , عرفيت A .

Lewd, &c. v. *Lascivious, lustful; wicked.*

A LEXICOGRAPHER, اهل لغت A .

Lexicography, علم لغت . — *A lexicon*, لغت (plur. لغات), كتاب لغت .

LIABLE (*not exempt*), معرض A , نا مسلّم , نا معاف , نا مبرّي , بيزار . v. *Obnoxious.* — *Liable to indisposition*, موصب A . *Liable to hostile inroads*, (*a place*), مغراض A , عورت A . *Liable to trip or stumble*, شكوخ . *Liable to miscarriage* (*a camel when pregnant*), سلوب A . *Liable to suspicion* (*in point of truth*), مرجّم A . *Liable to error or mistake*, اغلوطه A . — *To make liable*, معرّض , تعريض كردن , ساختن .

A LIAR. كذّاب A , كاذب A , دروغ گو , (كاذبت fem.), كذبي A , كذبان A , كذبت A , مكذبانت A , مكذبان A , خلوب A (plur. خلبت), كذوب A , خلّاب A , خداب A , دجّال A , سدّاج A , صبّاغ A , كذبذب A , بهتانگو , ملسون A , هلّوف A , فاجر A , مين A , مانين A , منون A , ميان A , مان A , تمساح A , بشّاك A , مداهن A , ماسح A , ملّاذ A , هشباث A , اثم A , اثيم A , قلّاع A , قبقاب A , خصّاف A , نسّاج A , اثوم A , ارّاج A . — *To prove one a liar*, مكذب كردن , اكذاب نمودن . v. *To give the lie.*

LIBATION, باده ريزي .

A libel. v. *Satire, defamation; accusation, charge.* — *To libel.* v. *To satirize, defame.* — *A libeller.* v. *Satirist.* — *Libellous*, v. *Defamatory.*

LIBERAL (*munificent*), سخي A , جايد A , جواد A , سامح A , كشاده دست , كريم A , واهب A , كشاده دل , سموح A , بذول A , باذل A , فياض A , بخشنده , جوانمرد , جومرد , ندي الكف A , ندي A , هشام A , عطا بخش , صاحب بذل , غمر الخلق A , غمر الردا , نزّ A , راد A , قشم A , لهم A , منحار A , جعد A , منعم A , سبط اليدين A , معطا A , كشاده , غمار A . *Of liberal extraction*, اصل زاده , پاك نژاد . شريف A , آهل آزرم , صاحب ادب , كريم العصره . *Liberal* (*polite*), اديب A (plur. ادبا), ظريف A .

Liberality, كوم A , مكرمت A , كشاده دستي , كشاده دلي , سخاوت A , سخا A , جوانمردي , جومردي , كرامت A , غمورت A , پروان , سماح A , جودت A , جود A , بذل A , فتوت A , سماحت A , سمح A , انهال A , منهال A . v. *Generosity.*

Liberally, كريمانه , باذلانه , با جوانمردي , جومردانه , فياضاً A .

A LIBERTINE (*dissolute*), رند , بد كار , خراباتي , بي قيد , روسپي پاره , صاحب هوس , اهل هوا , صاحب شهوت , شوخ , فاسق A , كافر A , فاجر A , زاني , زنپاره . v. *Licentious.* — (*irreligious*), نا خدا , كافر A , فجّار A , منافق A , بي دين , زنديق A . v. *Impious.* — *Libertinism* (*dissoluteness*),

هوا , شهوت A , هواي نفساني , زندي , بد كاري , بي قيدي , فجور A , كفر A , فساد A , شوخي , وهوس . — (*impiety*), الحاد A , نفاق A , فسق A , زندقت A .

LIBERTY, رهائي , بي قيدي , آزاد مردي , آزادي , حرّيت A , خلاصي A , مخلصي , رستگاري . v. *Freedom.* —(*exemption*), پايزه , سربستي , معافي , بيزاري . v. *Privilege, immunity.* — (*relaxation of restraint*), اطلاق A , دستور A , رخصت A , اجازت A , وداع A , كشادگي . — (*leave*), v. *Permission.* *To set at liberty*, رهانيدن , آزاد كردن , خلاص كردن , رستگاري دادن , رها كردن . v. *To free.*

LIBIDINOUS, مست , هوس دار , شوخ . v. *Lascivious, lustful.*—*Libidinously*, v. *Lasciviously.*

LIBRA, ميزان , برج ميزان . v. *Constellation.*

A LIBRARIAN صحاف A , داروغه كتب خانه , سفّار A .

A LIBRARY, كتب خانه , كتاب خانه , قمطرت A , قمطر A .

LIBRATION, معادلت A .

LICE (plur. of *louse*), قمع A , بنات الدّروز . v. *Louse.*

LICENSE, خود كامي . v. *Liberty, licentiousness.*—(*permission*), باره , اذن A , دستور A , رخصت A , اجازت A . v. *Liberty.* A *license* or *letter of license*, فرمان , حكم نامه , پروانه . *To license* (*permit*), اجازت دادن , پروانه دادن . *A licenser*, اجازت دهنده , پروانه دهنده .

LICENTIOUS, شقي A , گستاخي , اهل شقاوت , شوخ , هوائي , غير ضبط و ربط , بي ضبط . v. *Insolent, presumptuous.*

Licentiously, شوخانه , ازگستاخي , با شقاوت , بي ضبطانه .

Licentiousness, شوخي , شقاوت A , بي قيدي , بي ضبطي , عدم ضبط و ربط .

To LICK (*with the tongue*), ليسيدن , لسيدن , لحس كردن , لطع , لسب ساختن , لحك كردن , لعق نمودن , لجذ ساختن . — (*to beat*), كوفتن , زدن , ضرب كردن . *To lick up*, شدن , او باريدن , خوردن , بلع كردن . v. *To devour.*

A lick or *licking* (*with the tongue*), ليسش , ليسدگي , لجذ A , لحست A , لدس A , لطع A , لعقت A , لحك A . — (*a blow*), لسب A , لسد A , لطز A , لجن A , ضرب , كوب . — *Licked with the tongue*, ليسيده شده , كوفته , زده شده . — (*beat*), ملحوس A , لعوق A , ليسيده شده , مضروب A , شده . *Any thing licked* or (*that may be licked*), لسوب A . *A licker*, لاعي A , لاحس A , ليسنده . — (*in composition*), ليس , كوبنده , ضارب A .

LICKERISH (*nice in eating*), نفيس A , صاحب ذوق وصفا , طمعكار , شره A . v. Also *delicate, squeamish, greedy, glutonous. Lickerishness*, ذوق A , صفا A , شره A , شراهت A , طمع A .

LICORICE, عرق السّوس , سوست A , سوس A .

A LICTOR, محضر A , سرهنگ A , عسس A , v. *Beadle.*

A LID (*of a vessel*), تم , سرخم , سرپوش . v. *Cover. The eye-lid*, جفن A (plur. اجفان), برگ چشم , پرده چشم , مژگان , مژه , غمزه A , عير A .—*The hair of the eye-lids*, مژه , ارمش A , رمش A . *Redness of the eye-lids*, جفن A , مژگان . *Having a pain in the eye-lids*, مرسّع A , وارسع A , الخص A .

LIE (*to wash with, lixivium*), رماد A , شخانه , شخار .

A LIE, خلاف A , بهتان A , كذبان A , كذب A , دروغ , بنات غير , مكذوبت A , اكذوبت A , فترا A , شروا , زور A , شطط A , قتّ , هتر , مين (plur. ميون), افك A , فند A , نمش A , زهو A , خلابيس A , خرمان A , خيس A , طحز A , طجر A , سهناج A , تمساح A , مداهنت A , فنك A , بطيط A , شقر A , فنديلان , بتاري A , بقر A , افيكه A , طحزه A , طغانين A , ولع A . *A great lie*, ولع والع A . *A lie told to promote mirth* (*a white lie*), ترزيق A . *To give the lie*, تكذيب كردن . *To invent a lie*, افترا كردن . *To blend truth with lies*, متمني ساختن . — *To lie* or *tell a lie*, بياراستن , بهتان ساختن , كذب كردن , دروغ گفتن , تكذّب نمودن , تزوير بستن , خلاف بافتن , افترا نمودن , تخلّف ساختن .

To LIE (*recline*), خسپيدن , استراحت كردن , آرام كردن , هكوع كردن , خوابيدن , خفتن . v. *To lean, rest.*—*To lie on the back*, انسداح شدن , منبطح كردن , منزرق شدن . *To lie* (*remain fixed*), ثابت , نشانده بودن , برقرار شدن , مقيم بودن , ساكن شدن , نشست كردن , ماندن .—(*to reside*), مكان داشتن . (*to be situated*), موضوع بودن , نهاده شدن , مخفي , نيفته بودن , بپنهان شدن , وضعت داشتن . *To lie hid*, بنهاني ماندن , شدن . — *To lie in prison*, درزندان بودن , مسجون بودن , محبس شدن . *To lie* or *consist in*, متشكّل بودن , ساخته شدن , مخلوق بودن , شدن . *To lie in one's power*, بدست آمدن , در قدرت بودن . *To lie* or *cost*, قيمت داشتن . *To lie by*, وا ماندن , آراميدن , ماندن , اقامت نمودن . v. *To remain, rest.*—*To lie down*

(*take repose*), بخواب رفتن , آرام کردن , استراحت کردن
وضع حمل (*to be in childbed*), هکوع کردن . — *To lie in*
فرمان بردار بودن , *To lie under* (*to be subject to*),
کردن . مخضوع شدن . *To lie upon* (*become an obligation* or *duty*),
وجوب بودن , لازم گشتن , حق شدن , *To lie with* (*as man with woman*),
عصد داشتن , جماع کردن , نکاح کردن .

Lief. v. *Willingly; dear beloved.*

Liege. v. *Sovereign, lord.—Liege, liegeman,* v. *Subject.*

A LIER (*one who lies down*), خوابنده , حکوع ساز .

Lieu. v. *Place, room.—In lieu,* v. *Instead.*

A LIEUTENANT, قایم مقام , جا نشین , نایب ع (plur.
نواب), خلیفه ع (plur. خلفا), وکیل ع (plur. وکلا).
v. *Deputy.*—(*in the army*), جمع دار .—*A lord lieutenant,* سردار
صدر اعظم , وزیر اعظم , اکرم . v. *Viceroy, vizir.*

Lieutenancy, lieutenantship, جانشیني , نیابت ع ,
وزارت , خلافت ع , وکالت ع , وکیلي , قایم مقامي , عظمي .

LIFE, حیات ع , عمر ع , زیست , زي , زندگاني , زندگي ,
روان , وشتا , روح ع , دما ع , عیش ع , جان , حیوت ع ,
محیا ع , مهجت ع , مهج ع , نشر ع , رتب ع , هستي , v.
Existence. *The present life* (*this world*), این جهان ,
عالم آخري , حیات عاجلت . *The life to come,* سپنج , حیات
دار ع , حیات اجلت , اجل ع , حیات باقیث , غیب
البقا , دار بقا , کشور بقا , سراي سرور . v. *World.* *The*
present and future life, این و آن جهان , الدارین ع , دارین ع ,
دو جهان . *An agreeable life,* کوري , زندگاني بعیش و عشرت ,
جان شیرین است , *Life is sweet,* جیش ع , رابغ ع , میزد ,
عمر عزیز است . *A long life,* عمر دراز , عمر طویل , هرمان ع ,
Possessing life, جاندار . *The possession of life,* جانداري . —
Restoring life, زنده ساز . *To restore life,* زنده کردن , زنده
گردانیدن . *To lead a life,* زندگاني گذران کردن , زندگاني
کردن . v. Under *to lead.* *To dedicate one's whole life to any*
thing, اعمار کردن . *To expose one's life,* جانبازي کردن ,
ترکش سر نمودن . *Increasing life,* روح افزا . *Giving spirits*
and lengthening life, روح بخش و حیوت افزا . — *To the life,*
بعینه ع . *Life* (*vivacity*), شوق ع , تیزي , زیرگي , زنده دلي ,
دلیري . v. *Briskness, spirit, resolution.—Life-blood,* دم ع ,
خون .—*Life-giving,* (*adj.*), روح بخش , عمرده .

A life-guard, متفرقت ع , شرطي .

Lifeless (*inanimate*), نا روان , بي حیات , بي جان , فیپد ع ,
جامد ع , مفود ع . v. *Dead.* — (*without power* or *force,* بي
بطور بي , بلا جان , نا توان , بي قدرت , قوت
بي جاني , *Lifelessness,* . نا توانانه , *Lifelessly,* (*powerlessly*), . حیات
عدم توانایي , عدم قوت .

Lifelike, زیان سا , زندگاني آسا . v. *Alive.*

Lifetime, حین ال حیات ع , تمام عمر , وقت زندگاني ,
طول زندگاني , طول ع , ایام زندگي .

To LIFT, *lift up,* بر آوردن , برداشتن , وا برون کردن ,
نصب کردن , رفع کردن , افراشتن , افراختن , بلند ساختن ,
اعلا نمودن . v. *To elevate, raise, exalt.* *To lift up one's*
voice, اواز بلند زدن . v. *To cry aloud.*

A lift, بر آور , بردار , برداشت .

Lifted, liftsd up, افراشته , برداشته شده , براورده شده ,
مرفوع ع , افراخته شده , شده . v. *Elevated.—Lifted up with*
pride, متکبر ع , مغرور ع . v. *Arrogant.* — *A lifter,*
براور نده , بردار نده .

A LIGAMENT, مقید ع (plur. , بند کشاد , بند , بي
مقاییل), قید ع , پیوند , بستگي , اشکل , اشکک . v.
Bond, chain.

Litigation, ligature, عقد ع , ربط ع , پیوند , بستگي
طلي . v. *Ligament.*

LIGHT (*by which we see*), روشنا , روشنائي , روشني ,
شع ع , شعاع ع , ضیا ع , جلوه ع , تجلّي ع , نوراني ع , نور ع ,
ضو ع (plur. اضوا), شعله ع , (اشعت , شعاع , شعع plur.
قروغ ع , سنا ع , بلجت ع , وضح ع (plur. اوضاح), بزر ,
یندو . v. *Illumination.* — *The light of the sun,* نور آفتاب ,
غبب ع , غزالت ع , ضح ع , زنک , یندو , شعاع شمس .
ماهه , مهتاب , ماه تاب , روشنائي ماه , *The light of the moon,*
بلجت ع , بکرت ع , سدف ع , فجر ع , *The dawning light,*
v. *Dawn.* — *The ruddy light of the evening crepuscle,* شفق ع ,
شفق گلگون . *Light shining through a crevice,* شرق ع ,
شوط باطل . *Reflected light,* کرشن . — *Diffusing light,* ضیا
اشکاره , بظهور آوردن , اظهار کردن , *To bring to light,* پاش
ظاهر کردن , ظهور نمودن , ساختن , *To come to light,* وجود
پیدا شدن , بظهور آمدن , پذیر شدن . *To ask for light,*
نبراس ع , قندیل ع , چراغ , شمع ع , *A light,* مستنیر کردن .
(plur. نباریس). v. *Candle, lamp.—A sky-light,* کره .—*Light,*
(*instruction*), تربیت ع , تعلیم ع , تادیب ع . v. *Knowledge.*

Light (lucid), روشن , منور A , شعله دار , ضیاور , شعاع . v. *Clear, bright.* — *Light (not heavy)*, سبک , سبکبار , خفیف A , ناتیره , ناتاریک , تابناک , زن نضوي A . *Light money*, زر زیوف . *Somewhat light*, سبکچه . *Light (active, nimble)*, جهیز A , سبکپاي , سملج A , موقع الوطء A , طرف العنان A , چالاک , چست , نهسر A , عنبان A , وحوح A , نزیز A , شمشاع A , سمیط A , هذلول A , رشیق A , هفّ A , احوذي A or احوزي A , حوزي A . — (*light-minded, unsteady*), سبک خرد , هرجائي , بي قرار . v. *Inconstant, trifling.* — *A light coxcomb*, انفده . — *Light (easy of digestion)*, گوار آسان , خوش گوار , هني A . — (*not chaste*), بي پرهیز , ناپارسا , ناطاهر , ناپاک . v. *Incontinent.* — *A light giddy female*, زلزت A . v. *Gossip.* — *Light (slight, not gross)*, ناسخت , ناکثیف , غیروثیج , ناستبر , پو , هنگفت نا . (*of little value*), سبکمایه . — (*unencumbered*), سبکبار , ناگران بار . *A light armed body of men*, فوج سبکبار . *Light horse*, خیل سبکبار . — *Light (not difficult)*, نامشکل , نا دشوار , آسان . (*not painful*), نا دردمند , بي رنج . غم آور

To LIGHT (*set on fire*), افروختن , آتش افروز کردن , تاب دادن . v. *To inflame, kindle.* — *To light a candle* or *lamp*, پرتو , نور نمودن , ضیا پاشیدن , روشني دادن , شمع افروز ساختن (*to give light*), انداختن . v. *To illumiate.* — *To light (from a horse* or *carriage)*, فرود آمدن , پایین آمدن , نازل شدن , نزول نمودن . v. *To alight, dismount.* — *To light (as a bird on a tree, &c.)*, وقع کردن , نمودن , شبیدن . — *To light* or *fall upon by chance*, موافقت نمودن , مصادف شدن , از اتّفاق یافتن , واقع شدن , عارضانه افتادن , راست افتادن . v. Also *to fall, settle, rest.*

Lighted (as fire, &c.), آتش زده , آتش داده شده , افروخته .

To LIGHTEN (*flash with thunder*), درخشیدن , آذر زدن , بخنویدن , برق کردن , درخشان شدن , نمودن (*to shine like lightning*), برق ساختن , ابراق کردن , روشن (*to illuminate*), اندرسا روشن بردن , آسا ضیا پاشیدن , نور پاشیدن , منوّر کردن , ضیاگستردن , تاب دادن , کردن . v. *To enlighten.* (*to exonerate*), سبکبار ساختن , حمل رفع , خوش خاطر ساختن , دلشاد کردن , (*to exhilerate*), مسرور کردن , نمودن . v. *To cheer.*

LIGHT-FOOTED, سبکپا .

Light-headed, سبکسر , سردرهوا , گیج , سراچه . (*delirious*), بي هوش , بي حواس , بي خود . — *Light-headedness*, بي خودي , بي هوشي , بي حواسي . v. *Delirium.*

Light-hearted, دلشاد , دلخوش , سبکروح . v. *Cheerful, gay, merry.*

Light-fingered, v. *Thievish.*

A LIGHT-HOUSE, منار A , منارت A (plur. مناور , منایر), فنور A , فانوس .

LIGHTLY (*without weight*), سبکانه , خفیفاً A , بلاگراني . (*without difficulty*), آسانه , نامشکلانه , نادشوارانه . — (*without cause*), بي سبب , بلاموجب A , بي تقریب . (*cheerfully*), دلشادانه , باخوش خاطر , خرّمانه , شادمانه . (*not chastly*), بي پاکي , بلا طهارت A , غیر پرهیز . (*nimbly*), باسبکپاي , جهیزانه A , زهفاً . (*without steadiness*), بلا قراري , باد سرانه , بطور هرجایي .

Light-minded, سبک خرد . v. *Light.*

Lightness (*want of weight*), خفت A , سبکباري , سبکي , بختکاره , چستي , ورزت A — (*agility*), عنفق A , همزجت A , شهامت A , سبحت , سرسبحت , چالاکي . (*want of chastity*), عدم طهارت , بي پرهیزي , عدم پاکي . v. *Levity.*

LIGHTNING, آذرشب , آذر , درخش , تاب , برق A , بیر , صلد A , بصیص A , پرتاب , براق A , آتش اسمان . *Lightning darting along in the form of a chain*, سلسله A . آتشک , آتش باز .

The LIGHTS, رفه A , فواد (plur. افیدت), شنجار . v. *Lungs.*

LIGHTSOME (*exhilerating*), دلنواز , فرح بخش , شادساز . v. *Gay, cheerful.* — (*not dark*), روشن , منوّر A . v. *Luminous.* — *Lightsomeness*, خرّمي , خوش دلي , شادي . v. *Cheerfulness.* — (*luminousness*), بي تاریکي , عدم ظلما , روشني .

LIKE (*adj.*), مانند , مثل A , مماثل A , مثیل A , مشابه A , همتا , مطابق A , موافق A , یک سان , برابر , آشیا , همال , مانا , مناظر A , باستار , عدیل A , معادل A , همتا , همتبر , همسر , هماک , هماورد , همارد , لبیس A , ضدّ , عدّ A , تنّ A , تاي , باتاب A , مال , مشاکل A , کراه , کفل A , ضدید A . v. *Equal, resembling, likely.* — *To*

be like, مانستن , مشابه شدن . v. *To resemble.—To make like*, تمثيل نمودن , تشبيه ساختن , تنظير كردن .

Like, v. *Likeness, similitude, resemblance.*

Like (*adv.*), سان , مانند , وش , وار , سار , سا , آسا , بسان , صفت A , مثال A ; [the above are placed after the noun in a compound state ; those which follow precede it.] مثل A , چو , چنانى , همچون , همچون , چون , كمثل A , امثلت A .—*Like a man* (*manly, manlike*), مرد آسا . *Like ambergris* (*odoriferous*), عنبرسا . *Like a king* (*royal*), شاه سار . *Like an atom* (*minute*), ذره سوا . *Like the moon*, قمر وش . *Like the sea*, دريا مانند . *Like wax*, شمع سان . *Like a mountain*, كوه بسان . *Like the full moon*, بدر صفت . *Like the sun*, شمس مثال . *Like the first*, كالاول A . *Like a bird in a cage*, كالطير في القفس A . *Like writing on the water* (*leaving no trace behind*), كالنقش A على الما .—*In like manner*, آنچنان , كما A , كذلك A .

To LIKE, ميل , پسند يدن , پسند كردن , دوست داشتن , تصويب , راضي شدن , تحسين كردن , نيكو داشتن , داشتن كردن . v. *To approve, choose, love.*

LIKELIHOOD, معقولت A (plur. معقولات), احتمال A . v. *Probability, appearance.*

LIKELY (*probable*), معقول A , محتمل A , صواب نما , متحقق A . v. Also *agreeable, handsome, pleasing.* —(*probably*), قريب العقل A , معقولاً A .

To liken, v. *To compare, represent.*

LIKENESS, مانندگي , برابري , تمثيل A , مماثلت A , مثال A (plur. امثلت), تشبيه A , شبيه , اشتباه A , خمانائي , نقيش A , فسله A , موافقت A , مشابهت A , حتل A . v. *Similitude, appearance, form.*

LIKEWISE, نيز , هم , ايضاً A , بله A , انّ A , انه A , كذلك A . v. *In like manner.*

LIKING (*approbation*), پسندگي , تحسين , نيكو داري . v. *Inclination.*

A LILY, سوسن , سمن , بهمتان , رفيف A , سرن , سوسام .

A LIMB, عضو A (plur. اعضا), جزتن , ورب A (plur. ارب), شلو A (plur. اشلا), وربت A , جدل A (plur. جدول), ورب A , بتيلت A (جداول).—*Disabled in the limbs*, مقطوع العضو , v. *Lame.—A limb* (*edge, border*), لب , كناره , جانب A , حاشيه A .

Limbed, عضو دار .

A LIMBECK, انبيق A . v. *Still.*

LIMBER, ذابل A , خنث A , لدن A , لدنت A (plur. لدن). v. *Flexible, pliant.—Limberness*, v. *Flexibility.*

LIME, آهك , آزه , پاخ , لياط A , نوره A , كوهيج , *Burnt lime*, جيار A , تفته , ساروج , كلس A , مكلس A . *Lime or birdlime*, دبق A , دبن , دبوقا A . *Lime* (*a sort of lemon*), ليموي كاغذي , كاغذي ليمو .

To lime, v. *Cement, plaster.* —(*to ensnare with birdlime*), تدبيق كردن , تدبّق كردن , با دبق گرفتن . —*A lime-kiln*, داش . —*Lime water*, كلس آب .

The LIME TREE, اغاره .

LIMIT, كران , حدّ A , سرزمين . v. *Bounds, border, marches.—To limit*, تحديد نمودن , حدّ كردن , حدود بستن . v. *To restrain.—Limitation*, تحديد A , حدّ A . —*Limited*, متحدّد A , محدّد A , محدود A .

To limn, v. *To paint.—A limner*, مصوّر A . v. *Painter.*

To LIMP, افكارشدن , فكارشدن , لنگان رفتن , لنگيندن , ساقط بودن . v. *To halt.*

LIMPID, ناب , مصنّا A , شفّاف A , صاف A , پاك , مزمهل A , زلال A , ابه A , قراح A (plur. اقرحت), v. *Clear, pure, transparent.* — *Limpid water*, آب زلال , اب زلال , نابي , پاكي , شفافي , صفائي , صفا A . —*Limpidness*, سلسال , زلالي .

Limping (*part.*), لنگان . v. *Halting.—Limpingly*, لنگانه , عرجاً A , سقطا A , فكارانه .

The LINDEN TREE, اغاره . v. سمي .

A LINE, خطّ A (plur. خطوط), جيب A , سطر A , طناب A , حبل A , ردء , غيل A . (*a small cord*), رسن A , سمط A (plur. ريسمان or رسمان , رشتك , رشته , توي , خيط , بزوم A , بزيم A , v. *Twine, thread, string, cord;* also *row, series, rank, rule.—The line, the equator*, خطّ استوا . *The equinoctial line*, خطّ اعتدال . *A right line*, خطّ راست , نظام A , خطّ مستقيم . *A parallel line*,

خطّ متوازي . *A curved line*, خطّ منحني . *A crooked line*, خطّ معوج , خطّ کج . *A circular line*, خطّ مستدير . *A perpendicular line*, خطّ عمود . *A diameter line*, خطّ استوا , خطوط شعاعيت . *Radial lines, radii*, خطّ مستدير , قطر A . *Any line or mark in writing which points to an interlineation or error*, خطّ بيزاري , خطّ نسخ , خطّ بطلان , خطّ خطا . *The foundation lines of a house (marked on the ground)*, خطّت , خطّ رسم . v. Also *delineation*. — *A plumb-line*, بخيه , هنجار , هنجاره , هنجا . *Black lines*, A رملت . *Lines on the palm of the hand*, A سرّ , A سرار , A اساريز . *Lines on the face*, A نظار . v. *Feature*. — *A fishing line*, رشته ماهي . *A line of a book*, A سطر . — *A line, verse*, or *hemistich*, A مصراع . *In one line*, يکرده . *A line, lines (military trenches)*, A محاصر , A خندق (plur. خنادق) , کندک , کور , گواب , گو , آل , شاه بارو , A مترس . v. *Camp, intrenchment*. — *A line of battle*, صف , صف جنگ , A مصاف . v. *Battalia*. — *A family line, lineage*, A نسل , A نسب , سلسله , رسم سلسله , اصل A , آل , خاندان . v. under *family*.

To LINE (*a garment*), مثافيد , استر نهادن , تبطين کردن . — *Lined*, A مبطّن . — *To line with fortification*, تحصين دادن . *To line with soldiers*, يا سپاه حفظ ساختن . *To line* (*as a dog does the female*), کشني کردن . v. *To impregnate, cover*; also *to double strengthen*.

Lineage, v. Under *line*.

LINEAL, *linear* (*composed of lines*), خطوطي , A مرسوم , A مسطور . — *Lineal* (*genealogical*), اصلي , خانداني , نسلي . — *Lineally* (*in a direct line*, درخطّ مستقيم , نظامانه .

LINEAMENT, v. نظار , سرّ , سرار , اساريز . v. *Feature*.

LINEN, کتان , A کتن , بزّ A , شرب A , زغير , دوريشه . v. *Flax*. — *Fine linen*, کرباسه , کرباس , بستر آهنک , A شريع . *Linen* (*made of linen*), کرباسي , کتن خاص , بزي , کتني , ازبز . — *A linen cloth wrapped round the middle when bathing*, لنگونه , دوتا جامه . *A linen thread*, نخ . *Linen tinder*, خف . — *A linen-draper*, A بزاز , پارچه فروش , کرباسه فروش .

To LINGER (*to remain long in pain*), بزمان طويل درد , تردّد نمودن , دودل شدن , (*to be in suspense*) , کشيدن . v. *To vacillate*. — (*to protract*), دير , واکشيدن , واپس افکندن , درنگ کردن , واداشتن . v. *To delay*. — *To linger behind*, پس استادن , بازاستادن , درعقب ماندن . *To linger in expectation* or *uncertainty*, بمدّت مديد اميد , بزمان کثير در انتظار بودن . *To linger long without action*, برعهد بعيد درشک شدن , داشين , بزمان کثيربي کار بودن .

Lingering, (*adj.*), واکش , دير رو , تواني نما , درنگ , v. *Tedious*. — *Lingeringly*, با تواني , بديري , با درنگي . v. *Tediously*.

A LINGOT, v. *Ingot*.

A LINGUIST, لسان , زبان دان , اهل زبان , اهل لغت , لغت آزمرده , آموز .

Liniment, A مرهم , A طلا . v. *Balsam, ointment*.

LINING (*of a garment, &c.*), استر , A بطانه , A ثفافيد , A مبطّن . *Having an elegant lining*, A بطن , مثافيد .

A LINK (*of a chain*), حلقهٔ زنجير , A غلّ . — *The links or rings of a coat of mail*, A حبک , A سرد . — (*a torch*), مشعل A , مصباح A , مشکات A . — *A link-boy*, مشغلچي ,

To link (*concatenate*), پيوستن , مسلسل کردن , سلسله کردن , متقرون نمودن . v. *To connect, join, unite*.

LINSEED (*lintseed*), پرک , بزرالکتان A , تخم کتان , زحموک A (plur. زحاميک) , بزرک , اکشوت A .

A LINT-STOCK (*for firing cannon*). سوخته , فليته , رشته , ريشته , فتيل , پيته , بيته , پينه .

LINT, v. *Flax*. — *Refuse of lint*, لاس .

A LINTEL (*over a door*), بردر , سر در , سر آستانه , لجاف A , عارضت A , درگون , فروردين , فرسب A .

A LION, شير , A اسد , A ببر ; also, *less used*, — ارسلان , همام A , غضنفر A , هزبر A , هبرزي A ; حيدر A , اصلان A , هنبع A , هجماس A , هترک A , الهواس A , هواست A , هروت A , هرّ A , الهرت A , هلقم A , اليث A , اليس A , حيدرت A , الدهوس A , هرثم A , هراثم A , هرّات A , نهد A , الهضام A , عرصام A , شاکي A , رصد A , خيثعور A , سلقم A , ابو فراس A , فروس A , فراس A , ريبال الهرت A , الهبات A , فدولس A , رياض A , حلابس A , حلبس A , جحثم A , شجعم A , ضرداخ A , فرانق A , ضموزت A , الناج A , دلهث A , دهاث A , اسامت A , نهامت A , عروت A ,

عيوث A ,اجنس A .غضوب A ,دلهام A ,دلاهث A ,ارقب A ,غميثل A ,حمارس A ,لحم A ,حادر A ,ضرغم A ,الكريت A ,غشاشت A ,غشث A ,الحشعم A ,مضرج A ,ضرغام A ,ضرغم A ,الاغلب A ,الدّاهي A ,زمجر A ,مصهد A ابو A ,خوّان A ,نهوس A ,عمّت A ,صلدام A ,ضرغامت A ,شدقام A ,هدقم A ,الودي A ,ملبد ,باسل A ,اللبد ,هيصم A ,الهصم A ,زفر A ,غطمش A ,مخشعم A ,اللابد A ,خنوس A ,ضمرز A ,قشعم A ,صهصم A ,هصمصم A ,هصام A ,ضيغمي A ,ضغر A ,خنابس A ,مبيخ A ,عضمز A ,راهب A ,عيوث A ,عايث A ,الهواس A ,قسورت A ,قسور A ,غضور A ,المفاجي A ,المنهت A ,عروف A ,عجوز A ,عياث A ,مرثد A ,نهام A ,مصدّر A ,سبع A ,قعانب A ,قعنب A ,مهوب A ,شدخا A ,درناس A ,غشرت A ,بيهس A ,نهز A ,ضبارمت A ,ضبارم A ,عرهم A ,مهيب A ,الاصبح A ,مطحر A ,غضب A ,بهور A ,دواس A ,رماحش A ,اقوش A ,عسرب A ,فرافصت A ,الرّادي A ,نهاس A ,عيار A ,عزّام A ,عنبست A ,عنابس A ,عنبس A ,الافصح A ,هوام A ,دماحث A ,فارس A ,غيال A ,قعاص A ,معتزم A ,مقعص A ,هلقام A ,سيد A ,حنجل A ,مقبقب A ,المخيف A ,صلقم A ,بسور A ,رزم A ,عرس A ,مقعاص A ,توش A ,كهمس A ,درباس A ,درواس A ,درياس A ,اخشم A ,عطاط A ,التّجيد A ,هسد A ,هيزم A ,صمداح A ,جهجهت A ,ضراك A ,كعنت A ,هماهيم A ,همهوم A ,حارث A ,النّهاب A ,عراهم A ,صبثم A ,طلثار A ,طثيار A ,غرزال A ,متبهنس A ,بهينس A ,بهانس A ,عثمثم A ,عرندس A ,مورج A ,ضمرز A ,ضبيطر A ,ضبطر A ,قفصل A ,فرناس A ,طحطاح A ,مهراع A ,مهرع A ,قداحس A ,هزبران ,شيران .—*Lions*, دهلاث A ,دلهمس A ,فرانس A ,سلاقم A ,هزابل A ,ليس A ,ليوث A ,اسود A ,آساد A .نرانست A ,رابل A ,بسّل A ,لواحم A ,عري A ,هزبر A .شيرِ غرين ,شيرِ غران ,شيرِ ژيان ,شيرِ شرزه ,شيرِ .—*A roaring lion*, برزج .—*A furious lion*, شيرِ .—*The roaring of a lion*, شيرمست ,زيان ,شيرافگن .*An overthrower of lions*, شيراوزن ,شيراوژن .*Hunting lions*, شكارِ شير .*Seizing a lion*, شيرگير .*Bold as a lion*, شيرانه .*Lion-like*, شيري ,شيرانه ,متاسّد A ,هزبرانه .—*The lion of the faith*, اسد الدّين .*The lion of the state*, اسد الدّوله .*The lion of God*, اسدالله .[These are often conferred as titles of honour.] —*The region of lions*, شيرستان .*A lion's den* or *haunt*, عرين ,غرين .v. *Den*.—*A tawny lion*, اسدِ زرد .*A lion's whelp*, هفس A .*The lion's nose* (*two stars so called*), انف الاسد A ,النشرت A .*The lions of the field of battle* (*brave warriors*), هزبران ,هزبران ,وغل ,شيرانِ عرصه ,دارگير ,كارزار .

A lioness, عرس A ,اسدّت A ,شيرماده ,ماده شير ,لحاست A ,(لباات ,لبوات ,لبو .plur) لبوت A .هرمت A

The LIP, لب ,شفه A ,شفهت (plur. شفوات ,لبج ,بام ,لبوت ,كشين ,كشن ,(شفاه .(plur) مشفر A .v. شفر.—*The two lips*, الوذرتان A .*A contraction of the lips*, همس A .*Sealing the lips*, پود بند .*Thick lipped*, ابطر A .*Blood flowing from the lips*, ضب A .*To have chapt lips*, تبسيدن ,ريش ,تفسيدن ,هواسيدن .*Pimples on the lips or mouth*, پريدار ,جان فرسا ,انجوغ ,ديو فرساي ,سلنج ,دهن .—*The lip* or *edge of any thing*, كنار ,لب .v. پريرفت .*Brim*—*Full to the lip*, لبريز ,لبالب .*To be full to the lip*, هادل شدن .—*Lipped*, لبريز شدن .*To hang the lip*, لب دار ,شفاه دار .*Large lipped*, سفاهي .*Blubber-lipped*, حبركل A .

LIQUEFACTION, گداز ,گداختگي ,گدازش ,گداخت ,صهر A .تفت A ,اذابت A

Liquefiable, قابلِ گداز ,ممكنِ گداز .

To liquefy, ابدار ,ذوب كردن ,گداز گردن ,گداختن ,گداخته شدن .(*to become liquid*) — تمويه نمودن ,ساختن .v. *To melt*, *dissolve*. ضوبان شدن ,ذايب گشتن ,گداز شدن .

Liquescent, ضوبان A ,گدازنده ,بخسان ,ذايب A ,گداز ,مذيب A ,هيع A .

Liquid, گداخته ,صهير A ,مذاب A ,آبگون A ,آبدار ,آبي .—*The liquid ruby* (*red wine*), مايع A ,ذايب A ,هايع A .v. تمويه كردن .*To render liquid*, لعلِ مذاب ,لعل .*To liquefy*.

A liquid, آب ,ما A ,مايع A .v. *Liquor*, تولا ,and افتافيا .

To LIQUIDATE (*pay debts*), ادا كردن .

LIQUIDNESS, بخسائي ,گدازي ,آبداري .

Liquor, آب ,ما A ,مايع A .v. *Water*.—*To macerate*, *soak*, or *dissolve any thing in liquor*, متّدن كردن .—(*strong*

drink, spirituous liquors), بداه, هوشبر, اتش تر, شراب A, مسكر A, هوشكش.

LIQUORICE, سوس A, اصل السّوس A, بيخ مهك.

To LISP, سبق لسان نمودن, مثل طفلان ناصاف گفتن, زبان بدندان گفتن, لكنة نمودن, زعوم كردن, استعجا گفتن, اليغ گفتن, جبش ساختن, تمتامه گفتن, تطرّم ساختن, تعتع كردن. v. *To stutter, stammer.*

A lisp, lisping, سبق لساني, زبان گرفتگي, لكنت A, تعتع A. *A lisper*, استعجام A. زعوم A, تطرّم A, تمتامه A, استعجام كننده, زعوم كننده. v. *Stammerer.*

A LIST (*catalogue*), فهرست, فرد A, دفتر A. *A list of names*, اسم نويسي. v. *Roll.*—(*enclosed ground for combats or tilts*), ميدان A (plur. ميادين), گر, گشتي گاه, مواجب A. — (*border of cloth*), كنار, دامن, رزه, رزه. v. Under *border*: also *strip*: *desire, choice, willingness.*— *To list*, v. *To enlist; desire, choose: enclose.*

To LISTEN, گوش دادن, استماع كردن, تسمّع نمودن, نيوشه, پنيوشيدن, بنيوشدن, فراگوش داشتن, اصغا نمودن, نواله نمودن, نغوشه كردن, رنين ساختن, كردن. v. *To hear.*—*To desire one to listen*, تسميع كردن. *To listen or pay attention to any person*, مطيع شدن.

A listener, گوش گذار, گوش دهنده, سامع A, مستمع A. v. *Hearer.*

Listening (*subs.*), نيوشه, نيوش, نيوس, استماع A, نغوشه, سماع A, نواله. *Listening favourably to any thing*, رغن A. *Listening attentively* (*to musick, &c.*), رنو A. *Listening attentively to any low sound*, توجّس A. *Listening* (*part.*), گوش نهان, مستمع A.

LISTLESS, سست, غافل A, كاهل A, مساهل A, مسامح A, نا مشغول, مهمل A. v. *Careless.* —*Listlessly*, غفلتانه, سستي, با اهمال, اهمالانه, با مسامحت, مسامحت A, مساهلت A, اهمال A, غفلت A, كاهلي, عدم اشتغال.

Lit (pret. of *light*). *I lit*, افروختم. *He lit*, افروخت.

LITERAL, حرفي, لغوي, اصلي, لفظي, نا مجازي. *The literal meaning*, معني لغوي. — *Literally*, بطور لغوي, حرف بحرف, بلا مجازي A.

LITERATI, علما A, فضلا A, اصحاب معرفت, اهالي, علم. v. *Learned men.*

Literature, علم A, علميت A, فضيلت A, معرفت A, دانش, فهم A. v. *Learning.*

LITHARGE (*of gold or silver*), شخت A, مرد ارسنك, مردا سنگ, مرده سنگ, مرتك.

A LITIGANT (*one engaged in a law suit*), متخاصم A, محجاج A, حجّاج A, مماحك A, منازع A, مداعي A. *Litigant, litigating*, مداعي A, خصيم A, منازع A (plur. منازعان), ملادت A, معتلط A.

To litigate, منازعت نمودن, خصومت ساختن, دعوي كردن, تخاصم, چقيدن, تجادل ساختن, ستيزيدن, نزاع كردن, مماحك شدن, مماحكت نمودن, اختصام كردن, لج كردن, منافحت كردن, تنازع كردن.

Litigation, اختصام A, منازعت A, دعوا A or دعوي A, لجاج A, نزع A, قضيه A, خصومت A, ثقاف A. v. *Lawsuit.*

Litigious, لجوج A, قضيه جو, جنگ جو, منازع A, ستركّ, صاحب نزاع. v. *Quarrelsome.* — *Litigiousness*, ستركي, عنادي, لجّ A, قضيه جوئي, جنگ جوئي.

LITTER (*carried by men*), محفه A, ميانه, پالكي, محمل A. (*carried by camels or elephants*), فوديج A, هوديج A, كدن A, كجاوه, كراوه, قرّ A, قعده A, عماري A, هوده A, رفت A, كويه, آخور, قعش A. — (*straw laid under cattle*), كاه. (*a brood of young*), وليدت A, نتيجه A (plur. نتايج). *A litter* (*things thrown about in confusion*), حس وخاشاك.

To litter (*bring forth as beasts*), وليدت, نتيجه كردن. (*to spread straw*), آخور گستردن, كاه نهادن, نمودن. (*to strow about*), گستردن, پراگنده كردن, پريشان نمودن. v. *To confuse.*

LITTLE (*in quantity*), اقلا A, قليل A, كم, اندك, (*small*), خورد, كوچك, تنك, دقيق A, صغير A, قليل A. قملي A, كاك, حطمط A, حبتك A, كه, باريك. *Diminutive, minute, small; short; mean.* — *To eat little*, كم خوردن. *To be or become little*, كم شدن, اندك كشتن. *A little boy*, پسرك. *Little* (*of meat*), خورپاره. *Little matters*, خرد مرده. *The little finger*, انگشت خورد. v. *Merchandize, &c. of little value*, متاع بايق.

A little (small part), بهمي , يكچند , اندكي , جزوي , *(a small space of time)*, يكچندي , سهل ع , سهلت ع . — لحظي ع , دم , دقيقت ع v. *Moment.* — *By little and little*, پايه پايه , آهسته آهسته , درجه بدرجه , اندك اندك .

Littleness, قلاشت ع . صغر ع , اندكي , كمي , كوچكي v. *Smallness, meanness.*

The LITURGY, لتوريا , آداب نماز . *The liturgy of the temple of Mecca*, مشعر ع (plur. مشاعر), شعارت ع (plur. شعاير).

To LIVE (*to be alive*), زيستن , زستن , زنده شدن , حي بودن , عمر كشيدن , زندگاني كردن , زندگي گذراندن , سال ديدن , سال خوردن , خوييدن , هستن . *To live long*, سال خواه شدن . *To live in a place*, خانه گير شدن . v. *To dwell.* — *To live well* (*voluptuously*), صفا , اهل صفا بودن , زندگاني بعيش , برخورداري گرفتن , ذوق و صفا ساختن , كردن . *To live* or *cohabit with*, همخوابه داشتن , هم حجره شدن , همخانه بودن . *To live poorly*, مفلس بودن , حاجتمند شدن .

Live, v. *Alive, quick, active*

LIVELIHOOD, زندگاني , روزگار , گذران , رزق ع , روزي , معيشت ع (plur. معايش), عيش ع , معاش ع , خوردني , راتب ع , زي , نوا , آورنگ , آورند .

Liveliness, زيركي , تيزي , خوش طبعي , خرّمي , شادي , شوخي , دلشادي , زندگي . v. *Vivacity, sprightliness.*

Livelong, v. *Tedious, durable, lasting.*

Lively, شوخ , زندد , زيرك , خوش طبع , خرّم , شاد , چست , تيز , تيزحركت , دلشاد . v. *Brisk, cheerful, sprightly.* — *Lively, livelily*, بازيركي , با فرح , شادانه , بي كيار , نبض نبض , چستانه .

A liver (*one who lives*), زندگاني كشنده . *The liver* (*jecur*), جگر , كبد ع . *Inflaming the liver*, جگرسوز . *The disease of the liver*, سدهٔ جگر , زيادت الكبد ع , رعامي ع , رعامت ع , مرنجار .

L[illegible] v. *Bulge.*

LIVES [illegible] *life*), اعمار .

LIVID, زرد , [illegible] نيل اندود , نيلي . — *Lividity, lividness*, انبسه ,

LIVING (*alive*), زيان , زنده , حي ع , زي , كيان ع . — *Ever living*, حي لا يموت ع . *Living and eternal*, حي و ع . — *Living in tents* (*subs.*), بداوت ع . قيام . *A living*, v. *Livelihood.*

LIXIVIAL, شخاري . — *A lixivium* (*to wash with*), شخار , رمّاد ع . v. *Lie.*

A LIZARD, كرباسه , كرباس , كرباسو , خنّاز , چلپاسه , كريشه ع , كريش ع , كلوچ , (ورلان plur.) ورل ع , عنده ع , برق ع , فرخو , ضبّ ع , وزك , وزغ , غربون , كربش , سوسمار , چلچاسه , روله , مولوس ع , الابرض ع .

LO ! اينك . v. *Behold.*

A LOAD, بار , حمل ع , باربغه , نيدل . v. *Burden, freight.* — *A court-yard in inns, &c. where they load and unload beasts of burthen*, بارگاه . *Carrying loads* (*subs.*), باركشي , حامل ع , بارگير , باربردار , باربر داري . *A bearer of loads*, محمّل ع , حمّال ع . *To lay down a load*, وضع حمل كردن . *An ass load*, خروار . *Horse or camel loads*, حمولت ع . — *A load on the spirits*, سودا , رنج , دلتنگي , دلبستكي , دلشكستگي . v. *Grief, dejection.*

To load, حمل كردن , بار نهادن , تعزير , كرب ساختن , تحميل كردن , تطبيع نمودن , نمودن . *To load with chains*, در زنجير بستن . *To load a cannon*, توپ تيار كردن . — (*a musket*), بندوق تيار ساختن . — *To load* (*make heavy*), پربار , سنگين ساختن , گران كردن .

Loaded, محمول ع , موقر ع , گران بار , پربار , هشقل ع , دالف ع , اوبار , افگار , مدموم ع (plur. مواقر), مثقلت ع . — *Loaded with fruit*, ميوه دار . *Loaded with debt*, مستارب ع . *Loaded with chains*, در زنجير قيد شده . *Loaded with plunder*, غانم ع .

A loader, محمل ع , بار نهنده , حمل كننده .

The LOADSTONE, آهن ربا , آهن كش , سنگ مقناطيس , مغناطيس , حجر الشياطين . v. *Magnet.*

A LOAF, نان , كماچ , خبز ع . v. *Bread.*

LOAM, خاك , خلاد , خلاب , گل , وحل ع . v. *Earth, clay.* — *Loamy*, پر خلاد , گلي .

A LOAN (*of goods*), عاريت ع . — (*of money*), وام , دين ع , اقراض ع , قرض ع .

LOATH (*adj.*), v. *Unwilling.*

To loathe, کراهیت داشتن , نفرت داشتن , کره داشتن , ستوهیدن , غیشیدن , فرسودن , ابا نمودن . v. *To hate, detest.*

Loathful, نفرت انگیز , مکروه A . v. *Hateful, detestable.*

Loathing (subs.), نفرت A , کراهیت A , تنفّر A , استکراه A .

Loathsome, مکروه A , نفرت انگیز , ناخوشمش . v. *Detestable.*

Loathsomeness, مکروهي , کراهیت A , کراهت A , نفرت A

LOAVES, نانها .

A LOBBY, پایه‌گاه , پیشطاق , پیشگاه .

LOBE (*of the liver, &c.*), زیادت الکبد A , جگرگوشه , رطامي A , رعامت A , ریکت A . *The lobe of the ear*, نرمهٔ گوش , بنای گوش , حجّت A .

A LOBSTER, کشغیر .

LOCAL, محل , جاي پیوند , مقامي , محلي , مکاني , منسوب .

Locality, مکان A , مقام A , جاي , جا , گاه , محلّ A , موضع A .

Locally, بالمکان A .

Location, v. *Placing, situation.*

A LOCK (*of a door, &c.*), قفل A , کفره , علق A , غلج , مغلاق A , مغلوق A . *A wooden lock*, مزنگ or قفلها , چنده , چنبه , کماس , کام , مزنگ , اقفال A . *A lock of hair*, زلف , طره A , جعد A , جعدت A , پرچم , فرخال , فرخار , پشک , تاب , هاز , کاکل , کیسو , کلاله .

To LOCK, قفل بستن , مقفّل کردن , با قفل بند کردن . v. *To shut up, confine; unite, join.*

Locked, مقفّل A , منقفل A , بسته , باقفل بند کرده .

A locker (place), پرونده , برفنده .

LOCOMOTION, حرکت ازجا بجا , سیر A .

A LOCUST, جراد A , جرادة , گفتان , ملخ A , ملخ A , خیفن A (plur. خیفان), جزد , ابو نجود , ام عوف , حسبان A , ترز , عرادت A , جابي A , جندب A , خرک , جندخ A . *Young locusts before their wings grow*, دبي A , حرجوان A . *A swarm of locusts*, ثوالث A , دلجان A , مطنب A , مشعل A .

Like ants and locusts, مور و ملخ آسا . *Ground covered with or eaten up by locusts*, مسروت A , مدبي A , (*fem.*), مدبیت A .

To LODGE (*afford one a tempory dwelling*), شب باشي , منزل دادن , مسافر قبول کردن , بود و باش دادن , دادن , موتوي ساختن , مستنزل نمودن . v. *To harbour, cover.* — (*to place, fix*), نشاندن , نصب کردن , نهادن . v. *To plant, settle.* — (*to reside*), ماندن , قرار کردن , نشستن , منزل گرفتن , متمکّن شدن . v. *To dwell.* — *To lodge at an inn*, درخان , درکاروان سراي ساکن شدن , در منزلگاه نشستن , درمسافرخانه استقامت کردن , بودن . *To lodge with any person*, همسفره شدن , همخانه بودن , باکسي نزول کردن . *To lodge in the memory*, در خاطر نشاندن . *To lodge (lay flat)*, برابر زمین نهادن . (*to be flat*), برابر زمین شدن .

A lodge, خانه . v. *House.* — (*a small house*), خرگاه , آنکبّتخانه . v. *Hut. Lodged*, نهاده , نشانده , مقیم A , درمنزلگاه مقیم .

LODGMENT (*accumulation, or collocation*), جمع A , وضیعت A . (*possession of an enemy's work*), حصن عدوگیر , نصب درحصار دشمن .

A lodger, جنب A , مهمان , مسافر , مقیم A , باشنده , نزیل A , میز , هم حجره , همخانه , همسفره .

A lodging, نزل A , بودوباش , اقامت A , جاي قرار , مکان A , مهمان سرا , مهمان خانه , منزلگاه , منزل A , مقام A .

A LOFT, طبق A , سقف A , بام , سقف . v. *Floor.* — *A cock-loft*, طبق فوقاني . *A hay-loft*, کاهدان . *A corn-loft*, خرمن گاه . v. *Granary.*

LOFTILY (*haughtily*), با عظمت , با کبر , متکبّرانه . v. *Proudly.* — (*on high*), بالا , بلند , بجاي مرتفع , بمکان رفیع . v. Also *sublimely.*

Loftiness (hautiness), تکبّر A , مغروري . v. *Pride.* — (*height*), بلندي , ارتفاع A . v. Also *sublimity.*

Lofty (haughty), مغرور A , متکبر A , سردرهوا . v. *Proud.* (*high*), بلند , رفیع A , علي A , بالا .

A LOG, کنده , جایز A . v. *Trunk.*

A LOGGERHEAD, احمق A , [illegible] , کند , پندره . v. *Blockhead, dunce.* — *To fall to loggerheads*, مشت غتغث کردن , زدن .

LOGICK, A منطق , علم منطق . *Logical*, منطقي , اهل علم منطق , منطق پيوند , علم منطق منسوب . *Logically*, از روي منطق . *A logician*, صاحب منطق , اهل علم , منطقي , منطق .

The LOIN, *loins*, كمر , ميان . A نطاق , A صلب (plur. پشت , پشت مازه , پشت ماره , اصلبت , اصلاب , اصلب , مازو , A حقو , تاره , ازره .

To LOITER, اهمال كردن , درنگي كردن , ديري كردن , هوشا , مكث نمودن , درپس ماندن , پس افتادن , ابطا كردن , بودن . v. *To linger, to be idle.*

A loiterer, اهمال كننده , ديري كننده , درنگي كننده , مرد هوشا , آواره . v. *Idler.*

Loitering, ديري , درنگي , A اهمال . v. *Lingering.*

To LOLL (*lean lazily*), كاهلانه اتكا نمودن , بي كارانه تكيه مدلع كردن , دلع ساختن , زدن . — *To loll out the tongue*, ملتهث نمودن .

LONE, *loncsome, lonely*, يكانه , تنها , A منفرد . v. *Alone, solitary, single.* — *Loneliness, loneness*, A خلوت , تنهائي , يكانگي . v. *Solitude.*

LONG (*not short*), دراز , A طويل , A طول , A طوال , مستطيل A , متماحل A , (fem. متماحلت) , ديرباز , مديد A , هيتماي A , طاط A , طوط A , عطّاس A , عنشط A , شبحان A , طرموح A , سمنطيل A , اسنع A , ازيب A , شمق A , شعموم A , سمرود A , معجّل A , ماتع A , مرطال A , شحشار A , ازب A , اعط A , شنظب A , شطّ , شطوط A , شرعب A , سقب A , مسبكر A , هرجب A , مسرب A , وارف A . v. *Tall; dilatory, protracted. Long and broad*, طويل و عريض . *Long-necked*, گردن افراز , دراز گردن , A عسلق (plur. عسالق , fem. عسالقت). *A long time*, A مدّت , مدّت مديد , زمان مديد , عهد بعيد , آمد مديد , ديري , طول زمان , كثير . *A long rope*, A طول , A تولت . *To be* or *become long*, دراز شدن , بالايانيدن , پيوشيدن , تطويل شدن . *To make long*, تذييل كردن , تشذيب نمودن , طويل ساختن , كردن . v. Also *Dilatory, protracted.* — *How long?* بتا . *Long ago*, از ديرمرد . *Long since dead*, ديرمرد . *A long way off*, بعيد A , دور , قاصي A , قاصيت A , قصي A , تذييف A , تذف A , نا تيز *Long* (*not soon*), [illegible] *unt.* [illegible] التعجيل , نا زود , كار Also *all along.*

To LONG, ارزو داشتن . v. *To desire, wish for.*

A LONG-BOAT, A قارب . v. *Boat.*

LONGEVITY, عمر درازي , A طول , A عمارت , A هرمان .

LONGIMANUS (*long-handed*), دراز دست .

LONGING (*subs.*) اشتياق A , شوق A , رغبت A , خواهش . v. *Desire. Longingly*, با خواهش .

LONGITUDE, A طول , درازي , A قيب , A قاب . v. *Length. A degree of longitude*, درجه طول . *Longitudinal*, بادرازي منسوب .

Long-suffering. v. *Patient;* also *clemency.*

LONGWAYS, *longwise*, بدرازي , A طولاً , A بطول , A بالطّول .

LONG WINDED (*making long speeches*), سخن ران . v. *Diffusive, tedious.*

Looby. v. *Clown.*

To LOOK, نگران , نگريدن , نگرستن , ديدن , مبصر شدن , نگاه كردن , ملاحظه كردن , نظر كردن , شدن تنظّر , مطلع بودن , بصير شدن , بصر نمودن , مشاهدت كردن , نمايش , نمايان بودن , صورت پذير شدن , (*to seem*), ساختن . — ظاهر بودن , داشتن . *To look about one* (*throw the eyes around*), ديده باز كردن . — (*to be circumspect, vigilant*), بيدار شدن , مقيد شدن , انتباه نمودن , بصيرت داشتن . *To look after*, بصيرت نمودن , اشتغال داشتن . v. *To attend.* — (*to look back*, باز نگرستن . *To look for* (*expect*), منتظر , انتظار كردن , شدن . — (*search for*), تلاش كردن , تجسّس كردن . — *To look into*, تفحص نمودن , گرايستن , تفتيش كردن . v. *To examine.* — *To look on* (*respect, regard*), اعتبار كردن , التفات نمودن , تكريم ساختن . v. *To esteem.* — (*to be a spectator*), ناظر بودن , مشاهد بودن . — *To look out* (*seek, search*), جستن , راي شدن , معلوم , (*to discover*), جست و جوي كردن , نكّ و پو نمودن . كشاده نمودن , استطلاع كردن , دريافت كردن , كردن *To keep a bad look-out*, بصر بي بصارت نمودن . *To look to* (*take care of*), بصيرت , آگاه بودن , خبرداري كردن , نگاه داشتن , نگرستن , ديدن , (*to behold*), بذل همّت كردن , نمودن . نظر انداختن . *To look through half-shut eyes*, جماش كردن , لحظ نمودن . *Look!* اينك . v. *Behold.*

Look, A نظره , نگاه , بيننش , بيناي , نگراني . v. *Sight.*

—(*appearance*), روي , چهره , وجه ع . سيما , ديدار , صورت ع , منظر ع . ☞ *v. Countenance.*

A looker, looker on, ناظر ع , نظركننده . *v. Spectator.*

A looking-glass, مرود ع , آبگينه , آينه , مرات ع , آيينه . *v. Mirror.*

A LOOM, منسج ع , محاكه ع . *The yarn beam of a loom,* شفشه , منوال ع .

A LOOP (*for a coat-button*), رز , جوشك , كوز . *The loop of a curtain,* مخيطفت ع . *A loop at the saddle-bow,* كپيز . — *Looped,* رز دار , جوشك دار . *A loop-hole* (*aperture*), شگاف , فتح ع , كشايش , كنكره . *A loop hole in fortifications, &c.* تيركش , روزن , روزنه . — *A loop-hole* (*shift, evasion*), بهانه , حيله ع , فن ع , كيد ع . *Loop-holed,* كنكره پر فتح ع , دار .

A LOORY (*bird*), لوري , لور .

To LOOSE (*untie*), حلّ , كشا ساختن , كشودن , كشادن , (*to disengage, set free*), خلاص كردن , كشف نمودن , كردن . *v. To free.—To loose a knot,* گره رها كردن , آزاد ساختن . *To loose the belly,* اسهال كردن . *v.* Under *looseness. To loose a belt,* ميانبند كشادن , كمربند تافتن . *To loose and tie,* حلّ و ربط كردن .

Loose (*unbound, untied*), نابسته , بي , نابند كرده شده . هزء , بي قيد , كشاده , محلول ع , بلا بند , بستگي (*relaxed*), مسترخي ع , استرخاء , سست , رخ ع , همّال ع . (*not fixed,* بي ثبات , بي پايداري , نا مقرر , نا پايدار .—(*hanging down*), آونگان , دروا , معلّق ع , آويخته , آويزان , فروهشته , متعلّق ع . (*not close* or *compressed*), نا افشرده , بي تراكم . (*not chaste*), بي پرهيزي , نا طاهر , نا پاك و پاكيزه , شوقين , با هواي نفساني . *v. Wanton, dissolute.* — (*indeterminate*), نا پيوسته , نا پيوستگي , نا منقبض , بي اتّصال , نا مقرون .—(*not costive*), نا محدود ع , غير معين . *v. Vague.*—(*unconnected*), نا ع , ودق ع . (*not enslaved*), سربست , رها , آزاد , منتهر ع , حرّ ع . *v. Free.* (*not attentive*), نا مشغول , بي آگاهي , متفكر . *To break loose* (*gain liberty*), رهايي يافتن , پاي گرفتن , رهائي , رسته نمودن , آزاد كردن , آزادي گرفتن . *To let loose,* رهانيدن , رهاندن , رها كردن , دادن . *v. To free.*

A loose, خلاص ع , رهائي , ازادگي , آزادي .

Loosed, كشوده , كشاده , تافته , بي قيد , محلول ع .

Loosely (*not fast*), غير ثبات , بي قرار , بلا پايداري . (*without bondage*), بي قيد , بي بند , بلا بستگي . (*irregularly*), —— (*carelessly*), غافلانه , كاهلانه , بلا ترتيب , بي نظام . *v. Negligently.* — (*dissolutely*), با , شوخانه , بلا- ع , از بي پاكي . — (*unchastely*). با هواي نفساني , شهوت . خورانه , ذليلاً ع , حقيرانه . (*meanly*), غير پرهيز , طهارت . *To sew loosely,* ملّ ساختن , شلّ كردن . *v. To baste.*

To loosen, محلول نمودن , حلّ كردن , كشادن . *v. To loose, relax, part.*

Looseness (*unfixedness*), عدم قراري , بي قراري , كشادگي , (*flabbiness, laxity*), رخا ع , عدم استواري , بي پايداري . صهطلت ع , خراعت ع , خرع ع , سستي , رخوت ع , رخاوت ع . (*irregularity*), — عدم نظام , عدم ترتيب , بي ترتيبي , (*want of chastity*), بي پرهيزي , عدم طهارت , عدم پاكي , شوخي , شهوت ع . *v. Dissoluteness, lasciviousness.* — (*a diarrhœa*), اسهال شكم , اسهال ع , جريان شكم , شكم جاري , تأر ع , جهاف ع , لينت ع , لين ع , رفتن شكم . *To have a looseness,* فراگرفتن , اسهال شكم داشتن . *v. Flux.* — *To give a looseness,* امشا , مشو آوردن , مشي كردن , اسهال دادن , تخريط ساختن , كردن .

To LOP (*trees*), تقضب , تشذيب كردن , حطاب كردن , قصر ساختن , قطع كردن , صرم نمودن , شمر ساختن , بخسودن . *v. To cut.*

A lop, lopping, فرخو , قطاع ع , جداد ع , حطاب ع . — *A lopper,* جداد كننده , حطاب كننده .

LOQUACIOUS, قوّال ع , كلماني , پرگوي , گويا , زياده گو , همار ع , مكثير ع , مكثار ع , مفوّه ع , قؤول ع , مقوال ع , خزرافت ع , فيهت ع , فيه ع , فاهي ع , تثريج ع , هندليق ع . *v. Blabbing. Loquacity,* زياده گوئي , پرگوي , كثرت كلام , لغا ع , همرت ع , قيل و قال ع .

A LORD, والي ع , بيگ , خان , ميرزا , امير ع , مير ع , آغا , پاشا , بگ , مولي , مولا or ع , ولي ع , سيّد ع , مولانا ع , حضرت ع , خداوند . *My lord,* . *v. Sovereign, governor, ruler, master, noble.*

To lord, سلطنت نمودن , صاحبي كردن , حكم , حاكم شدن , حكومت كردن . *v. To do[illegible]ern, rule*

Lordliness, v. *Dignity, pri[illegible]dly,* v. *Proud; proudly; imperiously.—Lo[illegible] Dominion, estate.*

To LOSE (opposed to *find*), گم کردن, غایب کردن, یواکردن, یهیدن, ضایع کردن, اضاعت کردن, —(opposed *to gain*), تضییع کردن, ویدیدن, ویدن, یاوه کردن, گرایش یافتن, خسارت یافتن, نقصان کشیدن, زیان کردن, تباه کردن. *To lose one's self* (*be lost*), گم شدن. *To lose one's labour*, عبث جفا کشیدن بي فایده, باطلا آزار وزحمت کشیدن, تعب بردن. *To lose at play*, نقصان در قمار کردن. v. *Game*. *To lose the remembrance of any one's services*, گم کردن نعمت کسي را. *To lose house and home* (*to be driven from one's country and friends*), گم گشتن دار ودیار. *To lose the way*, راه گم کردن, گمراه شدن, یوا بودن, ضال نمودن, بي راه گشتن, آواره وسرگردان بودن. v. *To wander*. *To lose hope*, آمید خاسر بودن, خسر شدن. *To loose courage*, دلشگستگي یافتن, نا امید شدن, گم کردن. *To lose an opportunity*, فرصتي گم کردن. *To lose time*, تلف اوقات کردن. *To lose idly the precious hours of life*, تضییع اوقات عمر عزیز کردن. *To lose* (*be conquered*), شکستگي یافتن, شکست خوردن, مغلوب شدن. *Loseable*, ممکن ضایع, گم شدني.

A loser, نا کاسب, گم کننده, ضایع کننده.

Loss, اتلاف A, گرایش, نقصان A, نقص A, زیاني, زیان, خسر A, خسارت A, خسارا A, ضرر A, ضر A, تلف A, گزند, مضرت A, خسران A. v. *Deprivation*, *destruction*, *miss*. *To suffer a loss*, زیاني, گرایش یافتن, نقصان کشیدن یافتن. v. *To lose*. *To be at a loss*, حیران شدن.

LOST, گم شده, یاوه, غایب A, ضایع A, مفقون A, ضیاع A, ضیع A. *To be lost*, گم شدن, غایب شدن, یاوه ضیاع گشتن, بودن.

A LOT, نصیب A, بهره, حصه A, بخت, قسمت A, کعبت, قرعه. v. *Luck*, *fortune*, *portion*. *To cast* or *draw lots*, قرعه دادن, محارضت نمودن, بخت کشیدن, بشک زد.

LOTE (*tree*), حندقوقا A, حندقوق A, دوم A. *The wild mount in lote-tree*, اشکلت A, اشکل A, ضیال A. *The Egyptian lote tree*, جلجان مصري, بشنین A.

LOTION, شستشو, شست, شستگي. v. *Washing*.

A LOTTERY, حصه بخشي, شرطي, قرعه بازي.

LOUD, بلند آواز, جهور A. v. *Noisy*, *clamorous*, *turbulent*. — *A loud wind*, باد [illegible] A. v. *Wind*. *A loud voice*, آواز بلند, بانگ *To cry with a loud voice*, بانگ بلند آواز دادن, هنگامه کردن, زدن.

Loudly, با شماته, با هنگامه, با بلند آواز. v. *Noisily*.

Loudness, بلند آوازي.—(*shout*, *noise*), بانگ, شماته A. شوغ, فریاد, ندا A, غوغا, غلغل A, هنگامه. v. *Clamour*, *noise*, *turbulence*.

LOVE, عشق A, معشق A, محبت A, مودت A, مهرباني, مهر, اشناي, دوستي, یاري, اخلاص A, صبابت A, ضمانت A, شوریدگي, علق A, حب A, میلان, عطوفت A, رنو A, وتق A, موضعت A, زمانت A, وجد A, تیوا, ود A. v. *Desire*, *affection*, *fondness*, *kindness*, *friendship*.—*Sincere love*, محبت بي غرضانه. *The love of one's country*, حب A الوطن. *Paternal love*, عطوفت پدري. *To love* (*as a friend*), محب بودن, یاري نمودن, دوست داشتن, دوستي داشتن. عطوفت نمودن, عزیز داشتن, مودت بردن. *To be in love*, عشق داشتن, عاشق شدن. v. *To like*, *esteem*, *value*. — *Distractedly in love*, عاشق, شیدا, شوریده, مجنون عشق, مدله A, الفته, عاشق مفتون, دیوانه. — *To make love*, تعشق, اظهار محبت کردن, عاشقي نمودن, عشق کردن, معاشقت نمودن. v. *To court*. *To love one another*, ساختن. *The harmony of love and musick*, اهنگ وجد وسماع. *For the love of God*, از براي خدا, في سبیل الله A, حسبة لله A. *A love-letter*, عشق نامه.

Loved, معشوق A, محبوب A; also *a beloved object*, *a mistress*.

Loveliness, عشق انگیزي, دلکشي, دلبري, (*beauty*), —. شکوهه A, ظرافت A, رونق A, جمال A, حسن A, لطافت A. v. *Gracefulness*,

Lovely, شیرین, نازنده, نازنین, عشق انگیز, دلکش, دلبر, لطیف A, جمیل A, حسین A, کار. v. *Graceful*, *beautiful*.

A LOVER, محب A, حبیب A, عاشق A (plur. عشاق), ود A (plur. ودا, اود). *A lover and his beloved*, دوست یار, طلب A, محبوب ومعشوق, حبیب. — *The soothing expressions of lovers*, ناز, نازونیاز, نواز. *To toy as lovers*, نازیدن, ناز نمودن, عشق بازي کردن, شیوه باختن, عشوت زدن.

Lovesick, شیدا, مجنون A, شوریده, دلخسته, الفته, مدله A.

Loving (part.), عاشق A, محب A, عشق نمایان. v. *Friendly.*

Loving-kindness, مرحمت, ملایمت A, شفقت A. v. *Mercy, tenderness.*

Lovingly, با عشق, با محبّت, عاشقانه.

To LOUNGE, آواري, آواره گردیدن, هرزه گردي کردن, بي کار شدن, خوردن.

A lounger, هرزگرد, آواره. v. *Idler.*

A LOUSE, شپش, شپش, شپس, اسپس, سپش, حطو A, حطا A, حمک A, قملت A, قمل A, اشپس, هرنعت A, هرنوع A, هرنع A, امّ طلحت, حطاءت A. *A wall* or *paper louse*, فسافس A.

Lousily. v. *Meanly.*

Lousiness, قملداري, شپشيني.

Lousy, قمل دار, سپشين. v. Also *mean.*

Lout. v. *Clown, rustick.*

LOW (*not high*), فرود, فرو, زير, نشيب, پست, دون A, شيو. — (*mean, abject*), حقير A, كمينه, فرومايه, طرحي (plur. طرحي). v. *Dishonourable, depressed, humble.* — (*deep*), عميق A, زورا A, دون A, غور A. — (*not loud*), نا بلند آواز. *To be low in the world*, تنگدست بودن, تنگ شدن. v. *To be poor.*—*Low ground*, وجت A, زمين پست, زمين نشيب. v. *Lowland.*

To low. v. *To lower.* — *To low as a cow*, با نگ گاو زدن, جوور, جوار نمودن, جارساختن, خوار كردن, آواز گاو كردن.

To lower (*bring* or *let down*), زير كردن, فرود آوردن, فروشتن. *To lower the head*, سر فرو كردن. *To lower* or *cause to submit*, فروتن ساختن. *To lower* (*fall, grow less*), كمتر گشتن, افتادن, كبين شدن. v. *To sink.*—*To lower* (*to appear dark, stormy gloomy*), تاريكي نمودن, با ظلمت, تيره گشتن. — (*to look sullen*), ظلمت اندوختن, پوشيده شدن, نگاه ظلمت آلود نمودن, جبين پرچين نمودن. v. *To frown.*

A lower, lowering (*cloudiness*), تاريكي, ظلمت, سياهي. — (*gloominess of countenance*), روي غضب, نگاه ظلمت آلود, آلود.

LOWER (*comparative of low*), فروتر, پستر, اسفل A, زير تر. v. *Inferior. The lower part of any thing*, فروداشت, پايين. *Lowest, lowermost*, فروترين, پسترين, كمترين, فروديد, زيرترين, اسفل A.

Low-land, زمين نشيب, زمين پست, رهو A, ميطا A, وجت A, دلصت A, ماوت A, هضم (plur. هضام) A.

Lowlily (*without pride*), غير تكبّر, بي غرور, متواضعانه, با خوري, حقيرانه (*meanly*).—با فروتني.

Lowliness (*humility*), بي عدم تكبّر, تواضع A, فروتني, خشوع A, غروري. v. *Submissiveness* (*meanness*), فرومايگي, حقيريت A, ذلّ A, خوري, پايپني, كميني, پستي, عدم عظمت, عدم كرم (*want of dignity*). — دوني.

Lowly (*humble*), متواضع A, بي غرور, بي تكبّر, فروتن. v *Submissive.*—(*mean*), حقير A, دون A, ذليل A, خور. — (*without dignity*), غير عظمت, بي كرم.

Lowness (*want of height*), پستي, عدم بلندي, عدم ارتفاع. —(*meanness*), خوري. v. *Lowliness.*—(*dejection*), سودا A, صنوكت A, كش سياه, دلشكستگي, تنگدلي.

Low-spirited, تيره دل, دلشكسته, دلتنگ. v. *Dejected.*

LOYAL, مستقيم A, وفادار, مطيع A, فرمانروا, فرمانبردار, نمک حلال.

A loyalist, صداقت, وفا دار, فرمان بردار, اهل صداقت, صاحب وفا, كار.

Loyally, از, با صداقت, از اطاعت A, از فرمان برداري, با وفا, با حقيقت, صادقانه, وفاداري.

Loyalty, وفا A, نمک حلالي, اطاعت A, فرمان برداري. v. *Fidelity.*

To LUBRICATE, نسو كردن, ملص ساختن. v. *To smoothe, make slippery.* — *Lubricity*, مزلقت A, دسومت A, ملص A.

LUCID, *lucent*, لامع A, درخشان, نوراني, منير A, روشن, وقّاد A, شعله دار, تابان, برّاق A. v. *Bright, light, glittering, transparent. A lucid interval* (*in madness*), افاقت A, نوبت هوشياري درديوانگي, وقت هوشياري.

LUCK, بهره, طالع A, قسمت A, نصيب A, بخت, روزي. *Good luck, luckiness*, نيک آختري, نيک بختي, بختياري, بختاوري, خوش نصيبي, اقبال A. *Bad luck*,

بد آختري , بد بختي , بد اقبالي . v. *Fortune, chance, accident.* *O what luck!* حيذا طالع A .

Luckily, ازدولت واقبال , ازقسمت , ازنيک بختي , بختيارانه . v. *Fortunately.*

Luckiness. v. *Luck.*

Luckless, بي طالع , کم بخت , بي نصيب , بي بهره . v. *Unhappy, unfortunate.*

Lucky, اقبال , نيک آختر , خوش نصيب , بختاور , بختيار , مند , نيک بخت , قوي بخت , طالع A . v. *Fortunate.*

LUCRATIVE, سودمند , مفيد A , نافع A , رابح A , فايده بخش , منافي A , فايداور . v. *Advantageous profitable.*

Lucre, فايده A , نفع A , سود A , منفعت A , اندوخش , کسب A . v. *Gain.*

To LUCUBRATE (*study in the night-time*), احياي ليل کردن , تبييت ساختن .—*Lucubration,* تبييت A , احياي ليل .

LUDICROUS, مسخري , لعبي , طناز A , ساماد A , لاغ ساز . *Any thing ludicrous,* العبت A . — *Ludicrously,* ازمسخرگي , لعب A , لاغ , مسخرگي , طنازانه . سامداً A . — *Ludicrousness,* ملعبت A , ملعب A , طنز .

To lug. v. *To draw, drag, pull.*

LUGGAGE, اسباب A . v. *Baggage.*

LUKEWARM (*moderately warm*), نيم گرم , شيرگرم , فاتر A , معتدل A . *Lukewarm water,* خليش A , فاتر A , فاتور A .—(*indifferent, not zealous*), فاتر A , صاحب برودت , بي غيرت , بي گرم دلي , سردمهر . *Lukewarmly,* نيم گرمانه , معتدلاً A .—(*coldly, indifferently*), ازسرد مهري , با برودت . *Lukewarmness,* شيرگرمي , نيم گرمي , معتدلي . — (*indifference*), عدم غيرت , برودت A , سرد مهري .

To LULL, تهجيد , تنويم کردن , آراميدن , آراميده کردن , خواب آلود ساختن , خوابانيدن , انامت کردن , ساختن . v. *To calm, quiet.*

A lullaby, اوازه خواب ساز .

LUMBER, اسباب گران , اثقال A , ثقال A . *To lumber* (*to throw about goods, &c. in confusion*), اسباب برهم زدن , اثقال درخلط انداختن .

A LUMINARY, چراغ , شعله A , ضيا A , نور A , روشني , شمع A . v. *Light.* — *The greater and lesser luminaries* (*the sun and moon*), نيرين A . *The greater luminary,* نير اعظم , سراج A . v. *Sun.* *The lesser luminary,* نير اصغر . *Moon.*

Luminous, روشن , منور A , منير A , شعله دار , نوراني , ساطع النور A , لامع A , سنان A . v. *Bright, light, shining.*

A LUMP (*mass*), کنده A , فصلت . v. *Fragment, piece;* also *heap.* — *A lump of dough* or *paste,* کنده خمير , زوا A , خبزت A . *A lump of gold or silver,* سوپاره , سبيکه A .— *A lump of clay,* ضرغاطت گل , کتلت A .—*The lump* (*gross*), مجموع A , کل A . v. *Mass.*—*To lump,* مخلوط کردن .—*Lumping, lumpish,* گران , عظيم الجسم A , جسيم A . v. *Heavy, large.* —(*dull*), خيره , احمق A . v. *Stupid.*—*Lumpishly,* باگراني , با خيره سري , کندانه . v. *Heavily.*—(*stupidly*), *Lumpishness,* نا شناسي , سر سامي . v. *Dullness, stupidity.*—*Lumpy* (*full of lumps*), کنده دار .

LUNACY, ديوانگي , سودا A . v. *Madness.*

LUNAR, قمري , ماهي .

Lunated (*like a crescent* or *half moon*), هلال آسا .

LUNATICK, سودائي , ديوانه . v. *Mad.*

A lunation (*revolution of the moon*), سير قمر , دور قمر , تقمير A .—(*month*), ماه , شهر A . v. *Month.*

A LUNCHEON (*a piece*), پاره , قطعت A .

A LUNETTE, ماهچه .

The LUNGS ريه A , شش , شخار A , فواد A , عصيب A (plur. اعصبت), سحر A (plur. سحور , اسحار). — *Lunged,* مسحرت A . *Lung-grown,* لسق A .

A LUPINE, ترمس .

To LURCH, حيله کردن . v. *To deceive.* — (*to devour*), بلع کردن . — (*to disappoint*), محروم ساختن . — (*to pilfer*), استراق کردن ; also *to lurk.* *To leave in the lurch,* دربلا گذاشتن . — *A lurcher.* v. *Lurker, glutton.*

A LURE, جذبت A , بنگ , کشاکش , طعمه A , آزمايش , يم , نوازش . v. *Enticement.*—*To lure,* طعمه نمودن , آزمايش کردن , بنگ کردن , کشاکش نمودن . v. *To attract, entice.* *A lure for a hawk,* بفتره . *To lure a hawk,* بفتره نمودن .

To LURK, پوشيده شدن , نهفته شدن , پنهان شدن ,

کمیندار , کمین کننده . *A lurker*, دری کردن , کمین کردن . — *A lurking place*, میرا ا , کمین , کمی , کمینگه , کمینگاه , سمج , سمجه , سمج* , مأرز ا . v. *Den, hunter.*

LUSCIOUS, بسیار شیرین , مزه دار , لذیذ ا . v. *Sweet, delicious.*—(*too sweet*), شرین با تشدید , کثیراللذیذ ا . — *Lusciously*, با زیادت شیرینی . — *Lusciousness*, زیادت شیرینی , کثیراللذیذی .

LUST, هوس ا , مستی , شهوت ا (plur. شهوات), هوا ا , هوای نفسانی , فسق ا , فجور ا , رغبت ا , حرص ا , توقان ا , توقان نفس , نفس امارہ , نفس ا , وهوس , غلم ا , اغتلام ا* , آرزوی نفس , طمع ا , سودا ا , شوخی , قسح ا . *To be a slave to lust*, شهوت پرستی کردن . *To restrain lust*, نفس را هوای , هوس نمودن , شهوت داشتن . *To lust*, ضبط کردن . آتش توقان داشتن , هبیب شدن , نفسانی داشتن .

Lustful, شهی ا . شهوت دار , شهوت پرست , مست , هبیب ا , نفسانی ا , نفسی ا , هواس ا , فاسق ا , شهوان ا , قسح ا , شبق ا , جرمان ا , هدیم ا . *A lustful man*, زانی ا , اهل نفس , پرست .

Lustfully, با فجور , شهیانه , ازمستی , با شهوت , هواسا ا .

Lustfulness, شهوت پرستی . v. *Lust.*

LUSTILY, با قوت ذاتیت , با تندرستی , با زور . v. *Vigorously.*

Lustiness, lustihood, زور , مضبوطی , قوت ا , زورآوری , توان , توانائی , قوت ذاتیت . v. *Vigour.*

LUSTRATION (*water for*), وضو ا , آبدست . v. *Ablution.*

LUSTRE (*brightness*), جلوہ ا , خلا ا , روشنی , روشنائی , فر , رونق ا , آب , شعله داری , ضیا ا , روشنا , شعاع ا , تاب . v. *Splendor, glitter.* — (*renown*), نام , نامداری , بزرگواری , عظمت ا , کرامت ا . v. *Eminence.* *A lustre or sconce with lights*, چراغدان , تریا . *A lustre* (*lustrum*), (*space of five years*), پنج سالگی .

Lustrous. v. *Bright, luminous.*

LUSTY, قوی ا , توانا , تندرست , زورآور , مضبوط ا . v. *Vigorous.*

A LUTE, بربط ا . v. *Harp.*

To LUXATE (*disjoint*), ایها کردن , منخرع , منفک ساختن , وثیت نمودن , فسخ کردن , نمودن . v. *To dislocate.* — *Luxation*, ایها ا , انخلاع ا , فسخ ا .

LUXURIANCE, *luxuriancy*, زیادتی , افراط ا , کثرت ا , وفرت وکثرت , وفرت ا , فضالت ا , فصالت ا , افصال ا , زخور ا , زخره ا , فراوانی .

Luxuriant, فراوان , وافر ا , موفور ا , کثیر ا , زیاده ا , وبص ا , هدور ا , فایض ا , کثیر و وافر .

Luxuriantly, کثیرا ا , بکثیره ا , وافرانه , گثیر و وافرانه .

To luxuriate or *grow luxuriant*, تکثیت , تروح نمودن , ایساب نمودن , جنون شدن , بودن .

Luxurious, شلم پرور , خوش معاش , شوقین , عیاش ا , صاحب عیش وعشرت , اهل ذوق وصفا , صاحب ذوق و نعیم . v. *Delicious, voluptuous, lustful, luxuriant.*

Luxuriously, دلخوشانه , با ذوق و صفا , با عیش و عشرت .

Luxury, luxuriousness, صفا ا , شلم پروری , ععاشی , ذوق ا , ذوق و نعمت , ذوق وصفا , عیش وعشرت , دلخوشی . v. *Voluptuousness, lust, luxuriance, delicacies.*

LYCANTHROPY (*a kind of madness in which men have the quality of wild beasts*), قطرب ا , غول ا , خلیع ا , خیلع ا .

LYING *sub.* (*telling a lie*), کذب زنی , دروغ گوئی , خلاف بندی , بهتان گوئی . — (*reclining*), هکوع ا . — *Lying in bed*, بستر نشینی , آرام کردن بر بستر . — *Lying hid* (*part.*), پنهان شده , نهفته شده . v. *Hid.*

LYMPH, آب . v. *Water.*

A LYNX, شایه ا , ابو معاویت ا , وشق ا , پلنگ , یوز , پارس .

A LYRE, بربط ا . v. *Harp.*

M

M has in English one unvaried sound and is expressed in Arabic and Persian by م ; as ماه , قمر , جلم *The moon.*

MACCARONI (*thin paste*), چنگال .

A MACE (*of metal*), گرز , گوپال . — (*sceptre*), اشتلحونا ,

(*a club*), پلانگین , تبرزین .—(*a club or staff plated with silver or gold carried before great men*), ع عصا , چوب .—(*a spice*), گل هندي , گل جوز بوا , چارگون , بزباز , بزبازه , بسباسة . — *A mace-bearer*, چوبدار , عصا بردار , گرزبردار , پیشادنگ , محضر ع .

To MACERATE (*make lean*), نحیف ساختن , لاغر کردن , اهلاک نفس کردن (*to mortify the flesh*) . انضا نمودن , کسر نفس ساختن , ریاضت نمودن (*to steep almost to solution*) . تمییث , مشّ کردن , ترطیب کردن , اغارساختن , اغاریدن , خیسیدن , کردن .

Macerated, اغاریده .

Maceration (*making lean*), لاغرسازي . — (*mortification of the flesh*), ع ریاضت , اهلاک نفس . (*steeping*), ع ترطیب , مشّ ع , انقاع ع , تمییث ع , اغار .

To MACHINATE, سازش , بندش کردن , کارسازي کردن , مکر و حیله کردن , احتیال بستن , منصوبه کردن , کردن , دولاب نمودن , غرض بافتن . v. *To contrive, plan.*

Machination, منصوبه ع , سازش , بندش , کارسازي , کید ع , احتیال ع , آل , حیله بازي , حیله ع , غرض ع , دولاب , قصد ع , غبن ع , غدر ع , فنّ ع . v. *Contrivance, fraud.*

A MACHINE, آله ع or آلت ع (plur. الات), دولاب , پیتکاني , بلکن , منجنیق ع . v. *Engine.*

Machinery, پیتکانگي , دولابي , منجنیقي , آلتي .

MAD, آشفته , آلفته , مجنون ع , شوریده , دیوانه , مسلوم ع , شیدا , از عقل رفته , بیهوش , بیخود . معنون ع (fem. ملموسة), دفناس ع , دفنس ع , مشغوف ع , مسلوس ع , اثول ع , مشغوع ع , الق ع , الفي ع , مفتّن ع , مشعوف ع (fem. ثولا). v. *Furious.—To be mad with love*, مجنون عشق شدن . v. *Love.*

To mad, madden (*make mad*), مجنون ساختن , دیوانه کردن , *&c.* (*to be* or *become mad*), آشفته شدن , آلفتن , دیوانه شدن , شوریدن , مجنون گشتن , شوریده شدن , آشفتن .

MADAM, ع صاحبه , بیبي .

MAD-BRAINED, *mad-cap*, شوریده سر , آتشي , مجرور ع , دژاگاه . v. *Mad.*

MADDER, رو نیاس , عرق الصباغ ع .

A MAD DOG, سگ دیوانه .

MADE (participle of *make*), ساخته , کرده , معمول ع , منفعل ع , منعمل ع , معمول ع , مصنوع ع . — *Finely made*, مجدول الخلق ع , ممسود ع .

A MAD HOUSE, بیت المجنون , دیوانه خانه .

Madly, از بیهوشي , مثل مجنون , دیوانه سا , دیوانه وار .

A madman, ع مجنون , اهل مجنّت , دیوستان , دیودار . v. *Mad.*

Madness, ع جنون , مجنوني , شیفتگي , شوریدگي , دیوانگي , ع ذبّ , شعاف ع , یهم ع , شیدائي , مجنّت ع , مجنّت ع *The madness of youth*, ع جنون الشّباب .

A MADRIGAL (*pastoral song*), ادا شوبان .

A MAGAZINE, گنج , ع مخزن , خزینه , گنجینه , ع مخدع , حورصلا , انبارخانه , نبر ع (plur. انبار), گنجا , ع مقلدت , مفتح ع . — (*of arms*), ع سلاح خانه .

A MAGGOT, کرم , ع حیت , ع دود . v. *Grub*; also *caprice, whim.—Maggoty*, کرم دار , پر دواد .

MAGI (*worshippers of fire*), ع مجوس , آتش پرستان , اهالي آتش پرست , آذرگشان , گبران , مغان , آتش , آذرکش , آذرکشب , مغ , موبد ع , مجوسي , گبر , پرست . *One of the Magi*, ع موبذ , موبذ (plur. موبذان , ع موابذت). *The religion of the Magi*, ع مجوسیت . *A priest of the Magi*, ع موبذ , موبذ . *To initiate one into the religion of the Magi*, ع تمجیس کردن . *To be initiated into the religion of the Magi*, تمجّس بودن . *A festival of the Magi*, ژواگر , ژواغر .

MAGICAL, *magick*, جادویت مخصوص , سحاري , افسوني , سحریانه , جادوگري منسوب , جادوي منسوب . — *Magically*, بطور جادوگري , مسحورانه , با سحر , از جادوي .

Magick, افسون , جادوگري , ع سحر , جادو vulg. جادوي , سحربازي . v. *Enchantment.*

A magician, ع ساحر , جادو , جادوگر , ع سحار , سحرباز , نیرنگ نما , نیرک ساز . v. *Enchanter, necromancer.—Magicians*, ع بطله , جادوگران , سحرت , نیرک سازان .

MAGISTERIAL, ع متکبّر , مغرور ع , عنفي ع , انفان ع . v. *Arrogant, lofty, proud.* — (*such as suits a lord or master*), مالکي , صاحبي , حاکمي .

Magisterially, متکبّرانه, مغرورانه A. v. *Proudly*.—(*suitably to a master*), حاکمانه, مالکانه.

Magisterialness, تکبّر A, غرور, مغروري. v. *Pride*.

MAGISTRACY, ریاست A, عاملي, حکومت A.

A magistrate, حاکم A, عامل A, رئيس A, وازع A, ضابط (plur. ضوابط) A, خدک A.

MAGNANIMITY, همّت A, شجاعت A, دلاوري, دليري, نجدت A, منش, جراءت A, تيزدلي, مردانگي, جوانمردي, نجادت A.

Magnanimous, علي همّت, اولي العزم A, صاحب همّت, جري A, بهادر, دلير, اهل شکوه, صاحب شوکت, شجاع A, قدوم A, جسور A, دلاور, بالا همّت, بلند همّت, الجنان—. *Magnanimously*, دليرانه, از جوانمردي, دلاورانه, ازهمّت, با شجاعت, با منش, با غيرت.

MAGNET, حجر A, سنگ آهن کش, آهن کش, آهن ربا, مقنطس, مغنطيس A, الشّيطان. v. *Loadstone*.

Magnetical, magnetick, آهن ربا پيوند, آهن کش منسوب. v. *Attractive*.—*The magnetick needle*, قبله نامه, خيره نامه.

Magnetism, کشش, قدرت مغنطيس, قوّت آهن کش. v. *Attraction*.

MAGNIFICENCE, شوکت A, بزرگي, بزرگواري, اجلال A, جلال A, دبدبه A, عظمت A, حشمت A, کبريا A, شرف A, دولت و اقبال, مجد و اجلال, جلالت A, شکفت A, شفاد A, کرم A, ملکوت A, شوکت A, عزّت A. v. *Grandeur, splendour*.

Magnificent, اهل, صاحب شکوه, بزرگوار, بزرگ, صاحب عزّت, صاحب جلال, محتشم A, حشمت شوکت, جليل A, جلول A, عزيز A, کبير A, عظيم A, فخم A, عزّت سمات سعادت ايات, شريف A, مقرون, صاحب هيبت, کو, محتشم A, وسطا A, همامي, مفخم A, ذوالرفعت A, عزّت مآب. v. *Grand, pompous, splendid*.—*Most magnificent*, بزرگترين, اکرم A, اعظم A.

Magnificently, کريمانه, بزرگانه, از بزرگي, با عظمت, استعظام, تعظّم کردن, گيرا A.—*To act magnificently*, با عزّت, تعاظم نمودن, ساختن.

Magnified, تعظيم کرده, بزرگ کرده شده, کلان کرده شده, مفخّم A, معزّز A, معظّم A, شده.

A magnifier, تعظيم کننده, بزرگ کننده, کلان کننده, معزّ A.

To magnify, تکريم, تعظيم کردن, بزرگ کردن, کلان کردن, تعزيز ساختن, اجلال کردن, اعزاز نمودن, تکبير ساختن, کردن, مبالغت نمودن, تفخيم ساختن, توقير کردن, اعظام نمودن. v. Also *to extol, exaggerate, exalt, elevate*.

Magnitude, کلاني, قدر A, عظمت A, فسحت A, کبره, شيد, شفاد A, نفس A, سربر, سري, ورج A, کندير A, شدّت A. v. *Size, largeness, bigness*.

A MAGPIE, کجلک, کجله, کلاژه, کلاغچه, غراب البين A, قچل, عقوق A, کلچه, غلبه A, کشکرت A, کندس, کچله, قلاوژون A, قزله A. *A green magpie*, کرباسه, کرباسو, اخطب A, شقّراق A.

A MAID, *maiden*, دختر, دخترينه, دوشيزه, آزاد, باکره A, سربه, بيضة الخدر A, بنت A, دوخت, دوخت, عذري A. البتول A. *The Virgin Mary*; also *Fatima*. v. *Virgin, girl*; also *maid servant*.—*A bride maid*, واسطت A. v. Under *bride*.

Maiden (*adj.*) دختري, دوشيزه منسوب, آزاد پيوند, بکري.

Maidenhead, maidenhood, عذرت A, دوشيزگي, بکارت A, مهر, کعبت A, قصّت A. v. *Virginity*.—*To take a maidenhead*, ابتکار کردن, مفترع ساختن, بکارت گرفتن, بکار نمودن. v. *To violate*.

Maidenhair (*a plant*), کزبرالبير A, پرسياوشان, شعرالارض A.

Maidenly, آزاد آسا, مانند باکره, بکرآسا. v. Also *modest, gentle, timorous*.

A maid servant, کهدا, پرستار, جاريه, کنيزک, کنيز, رقيقه A, بردة, داد, قيمت A (plur. قيان) A, ابد A, مزالت A, امت A, اجيرت A, غلامت A, خلايق A, خدن A, عقدا A. v. *Slave girl*.

MAJESTICK, ذو A, خسروي, سلطاني, پادشاهي, شاهي, ذو الجلال A, شوکت مقرون, همايون, اهل وقار, الجناب, صاحب مهابت, اهل هيبت, ذوالجلالت A. v. *August, imperial, pompous, splendid, magnificent, lofty, sublime*.—*Majestically*, با جلالت, ازشوکت, شادوار, شاهانه, با عظمت, با هيبت.

Majesty (*dignity*), سلطنت A, هيبت A, وقار A, جلالت A, شکوت A, شوکت A, تمکين A, جناب A, مهابت A,

Majesty (king's address), سعودت A, مباحات A, کوکبه. *The divine Majesty*, حضرت A, جناب عالي, قبلهٔ عالم. v. Also *dignity, grandeur, sovereignty, power.*

MAIL (*armour*), جبهٔ A, چار آینه, بکتر, زره, جوشن. (plur. نقیذت A, لبوس A, خفّان, خفتان, کچون, قردمان, نقایذ), درع A (plur. ادرع, ادراع, دروع), نیم A, نجث A, (plur. انجاث), یلبه A, لامت A, مترست A, مضاعفت A, زنجیر A, کبز, نشرت A, زغفت A, سابغت A, سابري A, زرد A, سرد A, جدلا A, نشلت A, سکّ A, دلاص A. v. *Armour. A double coat of mail*, کرکنگه A, مضاعفت. *An impenetrable coat of mail*, اسرت A, جدلا A. *Mail with which they arm horses*, شقه بند. *Armed with a coat of mail*, زره پوش, زنجیر پوشیده. — *A ring of a coat of mail*, حبک A. *The intertexture of the rings of a coat of mail*, زرد A, سرد A. *A short coat of mail*, جبهٔ چک, دریع A, دریعت A, بدن. *A short coat of mail worne under the clothes*; also *a garment worne under coats of mail*, شلیل A, خفتان. *A maker of coats of mail*, جبه گر.

A mail (*bag, letter-bag*), خریطه. — (*cloak-bag*), جامه دان, حقیبت A, خورچین. v. *Bag.*

To MAIM, تجذیم, خمش ساختن, سقط کردن, زخم کردن. v. *To lame, wound.*

A maim, زخم, صدمهٔ A, آسیب A, خمش A, سقطي, لنگي, تجذیم A. v. *Wound, lameness, defect.*

Maimed, زخم خورده, زخمي, مجروح, مصلّم A, جذیم A, منقطع A, اجدع A, مخبّل A.

MAIN (*adj.*) اوّل A, مقدّم A, نخست, مطلق A. v. *Chief, principal.* — (*important*), مهمّ A, گران. — (*forcible, violent*), توانا, شدید A, قوي A, ضربي. *The main* (*chief part*), اسطمّت A, معظم A, کثرت A, مجموع A. v. *Sum, total.* — *Main* or *main force*, توان, شدّت A, زور, قدرت A. v. *Violence. The main* or *ocean*, بحر محیط, دریاي محیط, دریاي شور, قاموس A, عمان A, افسانوس A. — *A main* (*hamper*), زنبیل. v. *Basket. The main body of an army*, جمعوع لشکر, عامهٔ سپاه. — *The main chance*, نفس الامر A. *The mainland, main*, or *continent*, بر A, بهما A. v. *Earth. The main land and main ocean*, بر و بحر A.

Mainly, اوّلا A, غالبا A. v. *Chiefly.* — (*powerfully*), با تدبیرانه, با قوّت, شدّت.

A main-mast, قیر کلان جهاز. — *The main-sail* or *main-sheet*, بادبان کلان, قلع اعظم, کدرت A. v. *Sail.*

To MAINTAIN (*affirm*), اقرار کردن, مدعا, تعریف کردن. v. *To assert.* — (*to defend by argument* or *proof*), ساختن, تبریر ساختن, تزکیت کردن, دلیل اظهار نمودن. v. *To justify, vindicate.* — (*to support with the conveniences of life*), پرورش کردن, پرورده نمودن, پروردن, خبرگیري کردن, عول ساختن, خوراک دادن, خوردني دادن, تعییش ساختن, رزق دادن. *To maintain a family*, خانمان پروردن. — (*to bear up*), برپاي نصب کردن, برداشتن. v. *To support, preserve.* — (*to continue*), مداومت کردن. — (*to preserve from failure*), ازنقص نگاه, اززوال مصون کردن, داشتن. v. *To keep up.*

Maintainable (*justifiable*), واجب التعریف A, ممکن مبرّر, لایق اقرار.

A maintainer, پرور, پروردگار, پرورنده, پرورش دهنده. v. *Cherisher, supporter.*

Maintenance, خوراک, روزي, پروري, پرورد, پرورش, گزران, معیشت A, قوت A, پرداخت, خبرگیري, خوردني. v. *Living, food, sustenance, livelihood.* — (*support, defence*), حمایت A, پشتي, محافظت A. v. *Continuance, defence, support, protection.*

The main-top-mast, سر درخت اعظم.

MAJOR, اکثر A, اکبر A, اعظم A. v. *Greater.*

A MAJOR (*military officer*), الش دار. *A majordomo*, سربراه کار, خانسامان. *The major* (*first proposition of a syllogism*), تقدمت A, مقدّم A, کبري A, کبرا A. (*of full age*), بلوغ A.

Majority, اولویت A, اعظمي, اکبري, اکثریت A, کثرت A, اصتمّت or A اصطمّت A. — (*the office of major*), خدمت الشدّار. — (*full age, end of minority*), بلوغ A, بالغي, بلوغیت A. — *To arrive at majority*, بالغ شدن, بلوغ آمدن.

To MAKE, ساختن, کردن. v. *To act, do, practise, perform, execute, form, construct, compose, create, commit, compel, force, cause.* N. B. The application of کردن and ساختن, in the sense of *to make*, as must be observed in this work, is exceedingly extensive. افریدن, سرشتن, پیدا کردن (*to compel, cause*), کنانیدن. v. *To gain.* — *To make away, make away with* (*kill*), هلاکش, قتل کردن, کشتن, نمودن. v. *To kill, destroy.* — *To make account* (*reckon*), حساب کردن. v. *To compute.*—(*to believe*), اعتقاد بردن, اعتبار کردن, باور کردن. *To make account of*, بایمان داشتن. *To esteem.* — *To make free with* (*treat without ceremony*), تکریم ساختن, التفات نمودن. بی تکلیف و تکلّف شدن. *To make good* (*prove*), تبریر ساختن, ثابت کردن, تزکیت کردن, دلیل اظهار نمودن. v. Under *good*. — *To make light of* (*consider as trifling*), بیهوده پنداشتن, هرزه اندیش کردن. — *To make love*, عشق نمودن, تعشّقی ساختن, عشق کردن. v. *To court*, and under *love*. — *To make merry*, عیش و عشرت کردن, شاد شدن. *To make of*, or *make much of*, عزیز نوازش, نواختن, محبّت نمودن, دوست داشتن, داشتن کردن. v. *To cherish, caress.* — *To make of* (*produce, effect*), بکار آوردن, پرداختن. —(*to understand*), دریافتن, فهم کردن. v. *To comprehend;* also *to make profit of.* — *To make over*, سپارش کردن, تعیین کردن. v. *To assign, alienate, transfer. To make over an estate*, تولیهٔ المال نمودن. *To make out* (*explain*), کشادن, تعریف نمودن, اشکاره کردن. v. *To prove.* — (*to make clear to one's self*), عقل, ادراک یافتن, زیرک گشتن, گرفتن. *To make sure of* (*consider as certain*), یقینی پنداشتن, مقرّر گرفتن, بی شبهت اندیشه کردن. — (*to secure to one's possession*), در تصرف خود گرفتن. *To make up* (*reconcile*), اصلاح ذات البین نمودن, اصلاح مابین ساختن. — (*to repair*), مرمّت ساختن. — (*to compound*), ترکیب کردن, خلط کردن. — (*to put together*), بهم نهادن. — (*to shape*), ساختن, تشکیل کردن, صورت بستن. — (*to complete*), کامل ساختن, تمام کردن, پرداختن. *To make up to any person* (*to go towards him*), بسوی کسی رفتن. *To make towards the city*, بسوی شهر روانه شدن. *To make for* (*advantage*). منفعت کردن, فایده نمودن, نوا دادن. — (*to operate as a proof*), سبب, دلال بودن, تقویت ساختن, برقرار کردن, آوردن. v. *To confirm.*

Make (*form, stature*), ساخت, ترکیب ع, صورت ع. v. *Figure, shape.*

A maker, صانع ع, فاعل ع, عامل ع, کننده, سازنده, جاعل ع —(*in composition*), کار, گر, ساز. v. Also *Creator.*

A MALADY, مرض ع, آزار, خستگی, بیماری, بی آرامی. v. *Disease.*

Malapert, malapertness, &c. v. *Saucy.*

MALE, ذکر ع (plur. ذکور), نر, مذکّر ع (ذکارت, ذکران). *Male and female*, مذکّر و مونّث ع. *A male animal*, فحل ع (plur. افحول, فحّال ع, افحال ع). گشن. v. *Stallion.*—*The male sex*, ذکورت ع. *To give the male* (*to any she animal*), نر دادن, گشن دادن. *To take the male*, گشن گرفتن.

MALEADMINISTRATION, بد عملی, بدانتظامی. v. *Mismanagement.*

MALECONTENT (*dissatisfied*), ناراضی, بیزار, نا خوش, نا خشنود, نا قنع. v. *Discontented.*

A MALEDICTION, لعنت ع, بد دعا. v. *Curse.*

A MALEFACTION, گناه. v. *Crime.* — *A malefactor*, مجرم ع. v. *Criminal.*

MALEPRACTICE, بدکاری, بد عملی, بد طریقی, بد فعالی ع, فساد ع, وضعی.

MALEVOLENCE, *malice, maliciousness, malignity*, بد تفه, کینه, کین, عداوت ع, بدگمانی, بداندیشی, خواهی, شرارت ع, شرّة ع, شرّ ع, غدر ع, حقد ع (plur. احقاد), زرد گوشی, وژ, فساد ع, شرّرت ع, شرّر ع, شرّی ع, غلّ ع, وغم ع, نقمت ع (plur. نعام), سخمه ع, سخیمت ع, غمر ع, خصومت ع, بغض ع, غرض ع, مضد ع, وتر ع, اژنگ, ضمد ع.

Malevolent, malicious, malignant, بد اندیش, بد خواه, کینور, خیره, کینه خواه, کینه کش, بدگمان, بد ظن, بد, حقود ع, خبیث ع, زردگوش, سیه درون, شریر ع, بد فرجام, صاحب اغراض, عیب جو, بد کردار, سگال. *The malevolent* (*men*), ارباب حقد, بد اندیشان, خیره.

Malevolently, maliciously, malignity, malignly, بد خواهانه, با بدقصد, حقوداً ع, با کین, ازکینه, ازبد خواهی.

Malign, v. *Unfavourable, infectious.*

A MALL, *mallet*, میخ چوبه, گزینه, کوزن or کوزن,

چنبه ، چاکوچ ، چکچ ، کوبین ، کودهیان ، کودینه ، جنبه ، ازیره ، کرتک ، ازمیل A ، اژینه ، ازینه ، چنده ، میجنت A ، میتدت A ، مقراع A ، میقعت A ، مدق A ، ملکد A ، صیت A ، مرزبت A ، چک .

To mall, malleate, با چکچ کوفتن ، با گرینه زدن . v. *To beat, hammer.— Malleable*, ممکن کوفته شدن ، کوفته شدنی ، امکان کوفته شدن ، نرم ، ملایم A . *Malleableness, malleability*, نرمی ، ملایمی .

MALLOWS (*plant*), خبّازی A ، خبّاز A ، پنیرک ، خطمی A ، ورتاج ، ملکل ، ملکک ، خباری ، خروا ، خجند .

MALVERSATION, حیله حواله A ، حیله بازی ، حیله A ، کید A ، غبن A ، غدر A . v. *Knavery, artifice.*

MAM, *mamma*, مام . v. *Mother.*

MAMMIFORM, پستان مانند . — *Mamillary*, پستان ، پستابی ، منسوب .

MAMMON, دولت A ، مال A . v. *Riches.*

MAN (*mankind*), ناس A ، انسان A ، جنس آدم ، آدم ، حیوان ناطق ، بشره A ، بشر A ، ترخوم A ، ترخم A . *A man (a male of the human species)*, آدمی ، رجل A ، مردم ، مرد ، شخص A ، کس ، (ایسین plur.) ایسان A ، کاک ، آدمی زاد ، نفر A ، نسمت A ، نفس A ، فرد A ، عین A . — *A man or servant*, تابع A ، خدمتگار ، چاکر ، نوکر . v. *Servant, attendant, footman.—A man (in a contemptible sense)*, حریف A . *A common man*, نفر A ، بی A . v. *Plebian, vulgar. A man of war*, جهاز جنگ ، مرزاب AP ، بارجت A . v. *Ship.* — *Every man*, هرکس ، هرفرد . *No man*, هیچکس . v. *Nobody.* — *A little man*, مردمک . v. *Dwarf.*

To man (supply with men), مردمان تعین کردن ، مردمان ، پرازمردمان کردن ، نهادن .

MANACLES, بند ، دستبند ، اسر A . *To manacle*, بند دست بند نمودن ، کردن . *Manacled*, دست بسته .

To MANAGE, مباشرت ، سرپراهی کردن ، تدبیر کردن ، کار ، معامله کردن ، معالجه ساختن ، کارگذاری نمودن ، کردن حفظ ، ایالی کردن ، حکم ساختن ، کارساز شدن ، بند نمودن ، نمودن ، ضبط ساختن . v. *To govern, conduct, treat.—To manage well an estate* or *money matters*, کاروان مال بودن ، فهفاه کردن ، ترشیح نمودن ، ترقیح کردن ، کارگر مملکت شدن ، خول بودن ، وصوب ساختن . v. *To administer, husband.— To manage (make tractable)*, رام ساختن ، دست آموز نمودن ، حکم بردار کردن . v. *To break, tame.—To manage a horse* تتییس ساختن ، اسپ جولان کردن ، اسپ رام نمودن ، تیز کار ، تیز دستی نمودن ، بی دشواری کردن ، با آسانی ساختن ، کردن . — (*to treat with address*), بالیاقت حسن معامله ، قابلیت وآزرم نمودن ، ادب نمودن ، با آذرم حرکت کردن ، ساختن .

Manageable, لایق مباشرت ، آسان معامله ، دست آموز ، سزاء کارگذاری ، بکارشایسته . v. *Tractable, governable.* — *Manageableness*, دست آموزی ، لیاقت مباشرت ، سزاواری .

Management, مباشرت A ، کارگذاری ، سرپراهی ، تدبیر A ، کارازمودگی ، فعل A ، وقوف A ، گیری ، عمل A ، معامله A ، کارسازی ، کارمندی ، کاربندی . v. *Administration, conduct, dexterity, practice.* — *The manage* or *government of a horse*, جولان فرس ، تتییس A ، صنع اسپ .

A manager, داروغه ، پیش کار ، سرپراه کار ، کارگذار ، کاروان ، عامل A ، راعی A ، وصی A ، وکیل A ، مباشر A ، کارگر ، کارفرما . v. *Conductor, governor, administrator.* — (*a good economist*), اهل ، صاحب مقتر ، خانه دار ، کفایت شعار ، صاحب امساک ، خرج قلیل .

A MANDATE, وصیت A ، فرمان ، امر A ، حکم A ، بارنامه ، قضا A . v. *Command, commission.*

Mandatory, امر فرما ، حکم گذار ، فرمان ده .

The MANDRAKE, مردم گیاه ، بیروج A ، بیروج ، سترنگ ، سایبرج ، لفاحه A ، لفاح A ، بیروج الصنم A ، ابروی ، ابروصنام ، ابوسلام A ، استرنگ ، ستروان ، سترون ، چراغ القطرب A ، صنم .

The MANE (*of a horse*), عرف A ، پش ، یال (plur. اعراف) ، کاکل اسپ ، سبیبت A ، پر . *The mane of a lion*, یال — *Maned*, لبدت A ، عفرات A ، عفریت A ، عفرت A . *Long maned*, معرف A ، عفرت دار ، دار .

MANES, خیال A ، همزاد ، سایه . v. *Ghost.*

MANFUL, دلاور ، دلیر ، مردانه . v. *Bold, courageous.* — *Manfully*, دلیرانه ، مردانه وار . *Manfulness*, دلیری ، دلاوری ، مردانگی .

The MANGE, *manginess*, خارش ، جرب A ، گری ، خوک ، خرک A ، نقب A . v. *Scab.*

A MANGER, معلف A (plur. معالف) ، اکنده ، ادرون ،

To MANGLE, پرزي پرزي كردن , بي ازمودگي پاره پاره زدن . v. *To lacerate, tear, maim.*

A mangler, پرزي پرزي كننده .

MANGO (*fruit*), انبه .

MANGY, پر خارش , گري دار . v. *Scabby.*

Man-hater, v. *Misanthrope.*

MANHOOD (*in opposition to womanhood*), رجولت A , رجوليت A , رجلت A .—(*in opposition to childhood*), شباب A , جواني .—(*prowess*), مردانگي , جوانمردي . (*puberty*), بلوغت A , رسيدگي . v. *Virility.*

MANIACAL, ديوانه . v. *Mad.*

MANIFEST, هويدا , ظاهر A , آشكارا , آشكار , آشكاره , منجلي A , علاني A , پيدا , عيان A , باهر A , روشن A , راضح A , جالي A , جلي A , مبصر A , لائح A , پديد , فاش , مبين A , بينا (plur. بين A , بايين A , متعين A , مستبين A , متضح A , منصوص A , اعم A , جهر A , متبين A . *Manifest and notorious to all*, منصوص و معروف اهل حال . *To be manifest*, خنبيدن , روشن گشتن , واضح شدن , هويدا شدن , ظاهر شدن , آشكار شدن , خميدن .

To manifest, عيان و , ظاهر كردن , نمودن , نمايان كردن , آشكاره , بيان ساختن , كشادن , هويدا نمودن , و بيان ساختن , تصريح ساختن . v. *To show, discover, explain.*

Manifestation, manifestness, اظهار A , ظهور A , توضيح A , كشف A , تبيين A , تصريح A , وضوح A , سنوح (plur. سوانح) . v. *Discovery, publication, clearness.*

Manifestable, آسان اظهار .

Manifestly, ظاهرا A , ظاهرانه , آشكاره . v. *Evidently, clearly.*

A manifesto, بيان نامه , تبيان A , صورت حال , اظهار نامه .

MANIFOLD, گوناگون , اقسام اقسام A , چم , چام چام , متكاثر A , مطبق A .—*Manifoldly*, باگوناگوني , لابلا , لابلا , چم .

A MANIKIN, مردمك , مردك . v. *Dwarf.*

A MANIPLE, دسته . v. *Handful.*—(*a small party*), چندنفر .

A man-killer, مردم گش . v. *Killer, murderer.*

MANKIND, خلقت A , جنس بشر , بني آدم , نوع انسان , جنس آدم .

MANLINESS; مردانگي , مردمي , جوانمردي , دلاوري , دليري . v. *Bravery.*

Manly, manlike, مردانه , مردم آسا , مردانه وار , دلير . v. *Brave, undaunted.*

MANNA, قدرت , قدرت حلوا , من سلوا , سلوا A , من A , گزنجبين , طلنجبين , ترنگبين , طرنجبين or ترنجبين , بالي , قنبيل A , قنبير A , گزبي , گزنبو , گزنگو , گزنبو , گزنگبين , بصرت بالي .

MANNER, روش , وجه A , وضع A , طور A , طرح A , رسم A , سلوك A , سبيل A , منوال A , راه , طريق A , طرز A , دستور A , عادت A , پيش نهاد , نهاد , وطيره A , ضابطه A , حسب A , نظام A , آيين A , گونه , قايده A , متعاد A , هجير A , ينك , ديدن A , عراض A , نمط A , خلال A , ورزش , قانون A . v. *Habit, custom, way, mode.*—(*disposition of the mind*), خلق A , مشرب A , خاطر A , خو , خوي , سجيت A , جان , دل , منش , امتزاج A , مزاج A . (*sort*), گونه , نوع A , جنس A , قسم A . v. *Kind.*—(*air, cast of the look*), نظر A . v. *Mien.*—*In what manner?* چطور , چون , چه گونه . v. *How?*—*Manners*, آداب A , اخلاق A , سير A , خلال A , ظرايف A , خصال A , نزاكت A . v. *Morals, politeness, civility, ceremony.*

Mannerly (*polite*), صاحب خليق A , مهذب A , خوش اخلاق , صاحب انسانيت , اهل ادب و اركان , آدرم نما , ادب A , مودب A . v. *Civil, ceremonious.*—(*politely*), با ادبانه , با آدرم , با لطف , نزاكت .

A MANSION, جايگاه , دار A , بيت A , خانه , حويلي A , مكان A , مقام A , مقعد A , مقرر A , منزل A , قرارگاه , مسكن A , نشيمن . v. *Abode, house, residence.*

Manslaughter, مردم كشي . v. *Homicide, murder.*

A MANTLE, رضائي , بالا پوش , الفا . v. *Cloak.*

To MANTLE (*froth*), كف برآوردن . v. *To foam;* also *to expand: revel.*

MANUEL, دستي , يدي . (*performed by the hand*), از كتاب , *A manuel* (*small book*), از يد مصنوع , دست ساخته كوچك .

MANUFACTURE, A صنعت, حرفت A, دستكاري, عمل A, كاريگري, كاربار, كردار, كار.

To manufacture, دستكاري كردن, ساختن, ازدست ساختن.

A manufacturer, اهل حرفت, پيشكار, دستكار, كاريگر, صانع A. v. *Maker, artist, artificer.*

MANUMISSION, عتاقت A, عتق A, آزادي, آزادگي, فكاك A, فك A, ولث A, تحرير A. *The manumission of a slave after the death of his master*, عتق العبد عن دبر A. v. ولث *and* سايبت.—*An Arabian formula of manumission*, انت سايبت A (i. c. *You are free*).

To manumit, آزاد كردن, تحرير كردن A, اعتاق ساختن, اطلاق نمودن, تدبر نمودن. v. *To free.*—*Manumitted*, آزاد كرده شده, عتيق A.

MANURABLE (*capable of cultivation*), لايق زراعت, ممكن تعمير, واجب الفلاحت A.

Manure, سرگين, زبل A, سلاح A, دمال A. *To manure land*, سرگين دادن, زبل دادن. v. *To dung, cultivate.*—*Manurement*, A زراعت, زمين تيماري. v. *Cultivation.*—*A manurer*, زراعت گر. v. *Cultivator.*

MANUSCRIPT, دست خط.

MANY (*a great many*), بسيار, فراوان, كثير A, بس, بسا, شبيع A, ريز A, مستوفي A, موفور A, بسي, عبر A, معكي A, كثيف A, دخاس A, وفي A, كثاب A, عروض A, ثور A, (*several*), چند. v. *Much, copious, numerous*, also *multitude.*—*How many?* چند, كاين A, كم A, چه قدر, چه مقدار. *How many people?* چند نفر, چند كس. *So many* (*as many as this*), چند خلق, چند تن, چند شخص. (*as many as that*), چندان, اين قدر, چندين. *Many times*, بسيار بار, بسيار وقت, چند, يارها, آنقدر. *A hundred times as many*, صد چندان. *Many-coloured*, A بدفعة, مرات كثيرت, چند بار, گاه, زنگارنگ, كثير الالوان A. *Many words*, كثرت كلام. *Many favours*, بوقلمون, گوناگون, الطاف وافيت.

A MAP, هيت الارض A, نقشه زمين, صورت دنيا, خارطي, خرطي, تخطيط بلاد, رسم اقليم.

To MAR, خسارت كردن, زيان كردن, ضرر رساندن. v. *To harm, hurt, injure, spoil.*

MARBLE, رخام A, بلق A, سنگ مرمر, مرمر. *White marble*, رخام سفيد, مرو A. *Marble* (*made of marble*), مرمري, از مرمر, رخامي.—*Marble-hearted*, سنگ دل. v. *Hard-hearted.*

MARCASITE, بوريطش, مارقشيطا, مارقشينا, روشنا.

MARCH (*month*), فروردين, محرم A, اذار A, مرت.

To MARCH, مشي, خراميدن, خراميدن شدن, رفتن, گام نهادن, سلوك ساختن, سير كردن, ساختن. v. *To go, walk.* *To march on foot*, راجلا مشي ساختن, پياده رفتن. *To set off upon a march*, رحلت, نهضت كردن, كوچ كردن, ارتحال كردن.

A march, خرام, سير A, مشيت A, مشي A, روش, رفتار, قدميت A. v. *Movement, walk, journey. Setting off on a march*, نهضت A, ارتحال A, رحلت A, كوچ.

MARCHES, v. *Borders, confines, limits.*

A march-stone, آخيز, آخير.

MARCHPANE, اشكك, حلوا A (plur. حلويات), نقايس A.

A MARE, اسپ ماده, مادیان, فرسه A, جر A (plur. جور, چورت, حجار), شقا A, رماق A.—*The mare or nightmare*, ضاغوت A. v. *Incubus.*

A MARGARITE, دُرّ A, مروارید, لولو A. v. *Pearl.*

MARGIN, كرانه, كران, آگوش, كناره, كنار, حاشيه A, لب, جناب A. v. *Border, brink, edge.*—*The margin of a page*, حاشيه A (plur. حواشي). *On the margin*, درحاشيه, درگنار. v. اعناب.

Marginal, كناري, كراني.—*A marginal note*, مجشي A, تحشيت حاشيه A. *To write marginal notes on a book*, كردن.

A MARGRAVE, مرزبان.

MARIGOLD, گل صدبرگ.

MARINE, دريايي, بحري A. *A marine* (*soldier*), سپاهي جهاز.

A mariner, كشتيبان, جهاز بان, اهل جهاز, ملاح A, صاري A (plur. صرا), فلاح A, عدولي A, عدار A, غادف A, ناخدا A, ناخداي A, ناخداة A, نوتي A (plur. نواتي),

عرك , داري , اردم , (plur. ناخذات) ناخذا , ناخذاء A . *The mariner's compass*, خبرة نامه .

MARJORUM (*a fragrant plant*), مرزنجوش , حبق الفيل , آويش , عقعق A , حشيشت المريميت A , مرزنگوش .

MARITIME (*belonging to the sea*), دريا , بحري , دريائي , بلب دريا , برکنار بحر , منسوب . (*bordering on the sea*), v. *Marine*.

A MARK, نشان , اشارت A , (plur. اعلومت) علامت A , دلالت A , اثر A (plur. آثار) , شعار A , رسم , تقطة A , داغ , شوزب A . *A publick mark of infamy*, سياست A .—*A mark on cattle*, سومت A , سيمت A , دلو A , شعب A . *A mark or price on a piece of cloth*, رقم A . *A mark for shooting at*, نشانه , هدف A , خبکال , طبله A , تيماج A . v. *Butt*.—*A mark or proof*, عيار A , شهادت A , گواهي , دلالت A . v. *Evidence*.—*An officer of the mint who assays and marks the gold and silver*, عيار گير , صاحب عيار . *The stamp-master's mark on gold or silver*, التمغا A .

To mark, اشارت , داغ کردن , علامت نمودن , نشان کردن , نشاندن , رسم کردن , ساختن . *To mark* (*Arabick or Persian*) *with orthographical points*, اعراب نوشتن , نقطه نوشتن . *To mark any thing with white or black dots*, ترقيش کردن . *To mark or take notice of*, نظر کردن , ملاحظه کردن , غور کردن , بصيرت نمودن . v. *To note*, *notice*, *mind*.—*To mark weights or measures*, عيار کردن .

A marker, اشارت کننده , علامت سازنده , نشان کننده .

A MARKET, or *market-place*, چوک , خان , بازار , کوچه , تيم , سوق A , موسم A . (*buying and selling*), خريد , بيع و شرا A , بازار , فروخت , محابا A , محابات A . *A market for small wares*, روز بازار . *A market-day*, مردمان بازار . *The market people*, قيمت بازار , ارز بازار , نرخ بازار , نرخ A . *The market or current price*, بازاري . *Belonging to a market*, بازار . v. *Mercantile*.—*A dull market*, شوژ , غرار , کساد A , بوار A , ضروح A . *A horse-market*, شورة A .

To market, بازارکردن , تسوق نمودن . v. *To deal*, *traffick*.

Marketable, لايق بازار , بازاري , واجب الشرا A , لايق فروش .

A MARKSMAN, نشانه انداز .

A MARMOSET, v. *Ape*.

A MARRER, زيان سازنده .

MARRIAGE, ازدواج A , (plur. انکحت , مناکحات) نکاح A , شادي , سوري A , عرس A , عروس A , عروسي A (plur. عرسات) . *A marriage contract*, نکاح , معاهدت نکاح , اعراس) , کيش , ضر A . *A marriage contract signed by a judge*, عقد نکاح , نکاح نامه , عقد نامه . *The ratification of a marriage before a judge*, حجت نکاح . *A marriage-portion*, کابين , کابيني , کاوين , کابين , کابين , حلوان A , سيربها , عقر A . *A marriage-settlement*, صداق A , زن , مهماني عروس . *A marriage entertainment*, سور A , عروسي , عرس A . *A dish of meat sent from a marriage entertainment to an absent friend*, خونچه . *To ask in marriage*, بنکاح طلب کردن . *To contract marriage*, عقد نکاح کردن . v. *To marry*,—*To give away in marriage*, بحلالي دادن .

Marriageable, واجب العروس A , قابل عرس , لايق نکاح , (*arrived at the age of puberty*), رسيده , بالغ A , بالغه A .

Married, نکاح کرده شده , منکوح A , محصن A (fem. محصنت , plur. محصنات) , حلال A . — *A married man*, عروس A , شوهر , خصم A , زوج A , کدخدا , شوهردار , منکوحت A , زوج A , زوجه A , عروسه A (plur. عرايس) , تکين , بهوله . v. *Husband*.—*A married woman*, v. *Wife*.

MARROW, هشو , مخ A , مخ العظم A , مغز , مغز استخان , کلاچه , انگله , کنده , صهارت A , صليب A , قلب A , نخ A , هنت A , قصيد A , دل , رم A , مکاکت A , مکاک A , حرام , خيط الرقبه A , مغز پشت . *The spinal marrow*, دمش . *Marrowless*, بي مخ , غير مغز , نخاع A , نخط A , مغز . *A marrowless bone*, رشرش .

To MARRY (*take a wife* or *a husband*, ازدواج , نکاح کردن , عروس , داماد شدن , تزوج کردن , زوج گرفتن , کردن , تاهل ساختن , بردن , زوجات , تزويج ساختن , عقد نکاح بستن , نکاح کردن , کدخدا ساختن , داماد کردن , زن دادن , مزوج ساختن , کردن , بحلالي وصل کردن , در نکاح پيوستن , عروس کردن , بحلالي دادن .—(*to join a man and a women in matrimony*), (*to give away in marriage*),

MARS (*planet*), پهلوان سپهر , القاهر A , بهرام , مريخ A , باقو . *The two malignant planets, Mars and Saturn*, نحسان A , نحسين A .

A MARSH, ورطت A , خلاب A , وحل A , گلابه , گلاب ,

چرا ، خره ، برين ، کول ، ورغ ، (plur. اجام) اجم ع
salt marsh, شورستان . — *Marshy*, گلابي ، اجمي ، شوره .

A MARSHAL, سالار ، سپاه سالار . v. *General*. — (*a harbinger*), پيشادنک ، فرانق ، پيشرو .

To marshal, صف آراستن ، صف صف کردن ، صف آراي . v. *To arrange*. *To marshal* or *lead the way*, نظم کردن ، کردن . پيشرو بودن ، راه نمودن .

A marshaller, صف آرا ، ناظم ع . — *Marshalship*, صف پيشروي ، سرداري ، سپاه سالاري ، آرائي .

A MART (*city of traffic*), بندر ، بندرگاه ، کرمان . v. Also *market*.

MARTIAL, جنگي ، سپاهانه ، لشکري ، لشکر منسوب . v. *Warlike*.

A MARTIN, *martinet*, *martlet*, ابابيل ع ، وطواط ع (fem. وطاوطت ، plur. (وطاوط) ، وطايط ع ، خطّاف ع ، فرستوع ، پرستو ، چغنه . v. *Swallow*.

MARTINGALE, زيربند ، پيش بند .

A MARTYR, شهيد ع (plur. شهدا) . — *To martyr*, قتل کردن ، شهيد کردن . v. *To murder*, *destroy*. — *Martyrdom*, شهادت ع . *A place of martyrdom*, مشهد ع ، موطن ع . *To be martyred*, شهيد کرده شدن .

To MARVEL, تعجّب کردن ، متعجّب شدن ، عجبناک ، شکوفتن ، شکفتن ، آشفته شدن ، حيران شدن ، ماندن . v. *To wonder*.

A marvel, عجب ع ، استغراب ع ، عبرت ع ، عجاب ع ، عجيبت ع ، زول ع . v. *Wonder*.

Marvellous, عجايب ع ، غريب ع ، عجبناک ، عجيب ع ، عبرت آميز ، بديع ع . v. *Wonderful*. — *Marvellously*, عجبانه . — *Marvellousness*, عجبناگي ، غريبي ، عجيبي .

MASCULINE, مذکّر ع ، نر ، مردانه . v. *Male*. — *The masculine gender*, مذکّر ع . *To put in the masculine gender*, تذکير کردن . — *A masculine woman*, زن ، عورت ، فحلت . — *Masculinely*, مردانه ، مذکّر ع . — *Masculineness*, فحالت . مردانگي ، مذکري .

A MASH, *confused mixture*, خلط ع ، آميزش ، مشوش ، سرشت ، مختلط ع ، همزجت ع ، خلوط ع ، تشويش ع . v. Also *mesh*. — *To mash*, خلط باهم زدن ، آميزش ، مشوش کردن ، سرشت ، مختلط ساختن .

A MASK (*visor*), صورت ع ، خال ع ، برقعه ع ، برقع ع ، علّت ع ، بهانه ع ، حيله ع ، تبديل ، صورت . — (*a subterfuge*), v. *Pretence*. — (*a revel*), مسخره ع . v. *Masquerade*.

To mask (*conceal with a visor*), با خال روي ، برقع نهادن ، پوشيدن . — (*to cover*), پوشيدن ، پوشيدن ، پنهان کردن . v. *To conceal*, *disguise*, *hide*.

A masker, بذله باز ، اهل ، خال ، مسخره ع ، برقع پوش .

Masked, پوشيده ، مسخره ع ، خال دار ، برقع دار ، پنهان .

A MASON (*stone-cutter*), سنگ تراشنده ، سنگ تراش ، باحجر ، معمار ع ، راز ، مرخّم ع . — (*a builder with stone*, &c), v. *Architect*, *builder*. معمار .

Masonry, سنگ ، سنگ معماري ، معماري ، سنگتراشي ، سازي . v. *Architect*.

A mason's rule, هنجا ، هنجاره ، زيگ ، زيج ع ، تيره ، مطمره ، مطماره ، ترّ ع ، دماک ع ، رزه ، رژه ، هنجار . *A mason's trowel*, ماله ، مالج ع ، چنگاله . v. *Rule*, *trowel*.

MASQUERADE, مسخره ع ، تبديل ، صورت و بذله بازي ، بردي . v. *Disguise*. — *To masquerade*, تبديل ، صورت وبذله مسخره کردن ، بازي نمودن .

A MASS (*large quantity*), کثرت ع ، کمّيت ، کثير ، انبار ع ، جماعت ع ، جماع ع ، مقدار ، عظيم ، کمّ متّصل . — (*assemblage*). v. *Heap*, *assemblage*.

A MASSACRE, هلاک ع ، قتل ع ، قتال ع ، مقاتلت ع ، کشتگي ، کشش ، خونشاني ، خونباري ، خونريزي ، خون ريزي ساختن ، قتل کردن ، مقاتلت کردن . — *To massacre*, دمار آوردن ، سفک دمّ نمودن ، خون ريختن . v. *To murder*. *Massacred*, کشته ، مقتول ع . v. *Murdered*.

MASSINESS, *massiveness*, وزيني ، سنگيني ، گراني ، کلاني ، ثقيلت ع . v. *Weight*.

Massive, *massy*, وزين ع ، گران ، سنگين ، کلان ، عظيم ع . v. *Large*, *weighty*.

A MAST, تير ، ستون ، سفينه ، درخت ، تير جهاز ، تير

درخت , تیردار , نصبت ا . — *Masted*, ساریت ا , کشتي دار . *Oak mast*, مازودراز , بلوط ا .

A MASTER, صاحب ا , خداوند , اهل ا , مالک ا , بعل ا , ذو ا , خدیو , سردار , سرور , مولي or مولا ا , خواجه ا . v. *Lord, chief, possessor, proprietor.* — *The master of a house* or *family*, صاحب خانه , خداوند خانه , سنور ا , کدیور , خاندار , خاندان , کدینه , سرادار , کتخدا ولي , سرور مجلس , هیله , گاوه . *The master of a feast*, میزبان , مهماندار , صاحب ضیافت , نعمت . *A master or teacher*, استاد ا , معلّم ا , مودّب ا , استاذ ا (plur. اساتیذ). *A master of any art or trade*, استاد ا , استاذ ا (plur. اساتیذ , اساتذت), پیشه وار , آموزگار , راستکار , استاگر , ماهر ا (plur. مهرت) . v. *Artificer.* — *Master, mister*, or *sir*, صاحب ا , خداوند , آغا , آقا , آق . *The master of a ship*, ریس گشتي , ربّان جهاز , مالک کشتي , سردار جهاز , کشتیبان , ربّاني ا , سفّان ا . v. *Mariner.* — *The master of the horse*, سر سواران , سراخور , امیر اخور . *The master of a tavern, &c.* سرادار . v. *Inkeeper. A fencing master*, سلاح شور , سیاف ا . *A dancing master*, رقص آموزگار . *A master cook*, سردار باورچیان , امین مطبخ . *A riding master*, چابک سوار , سراخور , رایض ا (plur. رواض , راضت), سلاح شور . *A young gentleman*, صاحب زاده .

To master (*conquer*), ضبط , غالب شدن , مغلوب کردن , دست یافتن , کردن . v. *To overpower: govern, rule.* — *A master-hand*, دست آموخته , دیودستي .

Masterly (*adj.*) استادي , استادانه , واقف ا , دانا ا , دانشور , علمي ا . v. *Skilful.*

A master-piece, کار گزیده , کار استاد . v. *Excellence.* — *Mastership, mastery.* v. *Dominion, rule, power, superiority, skill.*

To masticate. v. *To chew.*

MASTICATION (*chewing*), علک ا , هرمزت ا , مضغ ا .

MASTICH (*a gum*), کنه , گیه , مصطکي ا , مصطکا ا , بناسیب , بناست , بناسب , بهش ا , شهدانه .

A MASTIFF, درواس . v. *Dog.*

A MAT, حامر ا , حصیر , بوریه , بوري , بوریا , طلّت ا , فحل ا , سمّت ا , نوالت ا , زیغ , حصور ا , مسطح ا . v. شاطه . — *A mat on which they kneel at prayer*, سجاده ا , شلیخ . *A maker of mats*, بوریابان , بوریا باف , با حصیر پوشیدن , حصیرجي , حاصر ا , باري . — *To mat*, با بوریا پوش کردن . v. *To twist, weave, entangle.* v. Also رمل and ترویق .

A MATCH (*of a gun*), فلیته , سوخته . — (*a match of brimstone, &c. for lighting a fire*), کبریت ا . — (*a contest at any athletick exercise*), جنگ , کشتي , پیکار , مقابلت ا , لعبت ا . — (*an equal*), نبرد ا , رزم ا . — (*game*), قرن ا , معادلت ا , مفاوضت ا , همقدم , همپایه , همال (*any thing resembling* or *tallying with another*), مانند , موارنت ا , جفت , زوجان ا , زوج ا , یکساني , مشابه ا , ابا . v. *A fellow, pair.* — (*in marriage*), نکاح ا , عروسي ا , شادي . *A match-lock*, تفنگ . *A match-lock man*, تفنگچي , برق انداز .

To match (*to be equal to*), همپایه , همقدم شدن , برابر شدن , مفاوضت نمودن , بودن . — (*to show an equal, make equal*), برابر کردن , همقدم نمودن , معادلت کردن . — (*to confront*), مواجهت ساختن , مقابله نمودن , رو برو آوردن . v. *To oppose.* — (*to suit, resemble*), مانستن , معادل , فراخور آمدن , یکساني نمودن , موافق کردن , کردن . — (*to suit, proportion*), موازي ساختن , زوجي , نکاح کردن . — (*to join in marriage*), زوجات ساختن , نمودن , زوجي شدن , نکاح کرده شدن .

Matchable. v *Suitable, correspondent.*

Matchless, غیر , بي نظیر , بي همتا , لاثاني ا , بي مثال , غیر مثل , بي همان , همال . — *Matchlessly*, بلا تشبیه ا . — *Matchlessness*, بي همالانه , بي نظیرانه , بي مثالي , بي نظیري , عدم تشبیه , عدم همتا .

A match-maker (*marriage-broker*), مشاطه ا , درمیاني , دلاله , نکاح , (واسطت fem. واسط ا) . — (*a maker of matches to burn*), پینه کار , کبریت ساز .

A MATE (*husband* or *wife*), زوج ا (plur. زوجات , dual, ازوجان). — (*companion*), همزانو , همقدم , همخوابه , همخانه . — (*assistant*), یار , رفیق ا . — *The male mate of an animal*, نر . — *The female mate*, ماده . — *A ship-mate*, هم , هم جهاز . — *Check-mate* (*at chess*), شاه مات , کشتي .

MATERIAL (*consisting of matter*), جسمي ا , جسماني , تن دار , هیولاني ا , مادّي ا , مادیت ا , جوهري , مجسّم ا . v. *Corporal.* — (*important*), مهم ا , ضرور ا , لازم ا , مستشري ا . — *A material cause*, علت مادّیت .

Materials, سازوسامان , اسباب A , سرانجام , سامان , مواد A . *Materials for building*, کراسته .

Materiality, جسمانیت A , جسمیت A .

Materially, جسمانتاً A . — (*importantly*), با ضرورت , لازمانه , مهمانه . — *Materialness*, ضرورت A . v. Also *importance*.

MATERNAL, مادري , امّي A . — *Maternity*, امومت A .

MATHEMATICAL, هندسه منسوب , منسوب بعلم ریاضي , هندسي , هندسیت A . v. *Geometrical*. — *Mathematically*, ازروي هندسه , هندسیانه . v. *Geometrically*. — *A mathematician*, ریاضي دان , مهندس A , مهندز A . v. *Geometrician*. —*Mathematicks*, علم هندسه , علم ریاضي , ریاضي , هندسه A , علم غایت , ریاضت A , علم ریاضت . *Axioms in mathematicks*, علوم ریاضیت , اداب هندسیان .

MATINS (*morning prayers*), صلوت A , نماز صباح , نماز فجر , نماز بامداد , الفجر .

MATRICE. *matrix*. v. *Womb*. — (*a mould*), قالب A , تتنگ

MATRICIDE, قتل مادر .

MATRIMONIAL, زوجي , نکاحي . v. *Conjugal, nuptial*. *Matrimonially*, موافق اداب نکاح , نکاحیانه . — *Matrimony*. v. *Marriage*.

A MATRON, خاتون A (plur. خواتین), تکین , فنج A . — *An illustrious matron*, خاتون بزرگ , تبرم , بلاخیت A , کذبانو , کدبانو , کذبا , کدبا . v. Also *old woman*.—*A chaste matron*, عفیفه A (plur. عفایف), مخدّرت A , محصنت A . — *Matronal*, تکیني , خاتوني .

MATTER, جسم A , تن , جسد A , هیولي A or هیولا A , برنگ , یبرنگ , ردا A , (plur. مواد) مادّت A , جوهر , v. *Substance*. — (*affair*), کار , کاروبار , باب A , خصوص . امر A , حاجت A . v. *Thing, business, subject*.—*Purulent matter*, ریم , ریش , خثیثت A . v. *Pus*.

To matter (*be of importance*), مضایقه شدن , مهم و لازم شدن . — (*suppurate*), ریم ساختن , تقرح کردن .

MATTHEW, متّي .

MATTOCK, تیشه , کلند .

A MATTRESS, بستر , توشک .

Mature, پخته , رسیده , رس , ناضج A , نضیج A . v. *Ripe*.

To mature, پختہ کردن , رسیدن , بالیدن , ادواگشتن . v. *To ripen*.

Maturely (*ripely*), ازپختگي , ازرسیدگي , نضیجاً A . — (*in good time*), بگاه , بازمان . v. *Early, soon*. — (*with counsel well digested*), با عقل بالغ , با راي نضیج , بناء مل , حکمت . v. *Wisely*.

Maturity, پختگي , رسیدگي , بالیدگي , ینع A , ینوع A , نضج A . v. *Completion, ripeness*.—(*puberty*), بلوغیت A .

MAUDLIN (*half drunk*), نیم مست .

Maugre. v. *Notwithstanding, in spight*.

To MAUL, ضرب کردن , زدن , کوفت وکوب کردن , کوفتن , مشت زدن . v. *To beat, bruise, box*.—*A mall*. v. *Mallet*.

A MAUND, سنکور . v. *Basket*.—(*an Indian weight*), من .

MAUSOLEUM, مزار A , مقبره A , روضه A .

MAW, معده A , چینه دان . v. *Crop, stomach*.

MAWKISH, یزار , ابي ساز , نا لذ , بي لذت , نا خوشمش , کنا . — *Mawkishness*, عدم لذت , نا خوشمشي .

A MAW-WORM, دود بطن , کرم شکم . v. *Worm*.

MAXILLARY, عذار , چانه منسوب , عذاري , لحوي , پیوند .

A MAXIM, آیین , قانون A , قاعده A , مسئله A , مقوله A . v. *Axiom, rule, precept*.

MAY (*month*), مایس , ماء ایار , خورداد , ربیع الاوّل A , مایویس . v. صیف .

MAY (*verb*.) v. *Grammar*.

A MAY-BUG, جعل A . v. *Beetle*.

MAYOR. v. *Magistrate*.

A MAZE, دولاب . v. *Labyrinth*.—(*confusion of thought*), سرگرداني , حیراني , حیرت A . v. *Amazement, irresolution, perplexity*. — *To maze*, حیران کردن , سرگردان کردن , گمراه , آواره و ساختن . v. *To amaze, bewilder*. — *To be in a maze*, حیران شدن , سرگردان بودن . v. *To be astonished*. — *Mazy*, پیچ دار , مشوّش A , متردّد A . v. *Confused, perplexed*.

ME (oblique case of I), مرا, A ي.— *Do you know what he said to me?* داني چه گفت مرا. *She said, make the experiment on me,* A قال تجعل التجربة في.

MEAD (*liquor*), آب عسل.

MEAD (*meadow*), چمنگاه, گیادزار, چرا, چمنزار, چمن, علفزار, چراگاه, مرغزار, A مرتع, A مربع, A مرج (plur. مروج), A روضت (plur. ودیفت), A ودفت, A مرغ, A ابّوت, A اب, (رایضان, روضات, ریاض, روض, A بنانت, A مسربت.

MEAGER, لاغر, کم گوشت, A نهبرت. v. *Lean, poor, bare.*

Meagerness, لاغري, گم گوشتي. v. *Leanness, barenness.*

MEAL (*ground corn*), آرد, A طحن, A دقیق. v. *Flour. To meal* or *sprinkle with meal,* تندیغ کردن. — *A meal* or *repast,* طعشّي, A طعام, خوردني, خورش, خوراک. v. v. *Dinner, supper.*—*A meal-man,* آرد فروش.—*Mealy* (*full of meal*), پر آرد. — (*sprinkled with meal*), با دقیق پاشیده. — *Mealy-mouthed,* شرمسار, A خجل. v. *Bashful.*—*Mealy mouthedness,* شرمساري. v. *Bashfulness.*

MEAN (*despicable*), خور, پست, کمین, کمینه, فرومایه, افگنده, ذلیل, A دون, A دني, A حقیر, پست و خور, A مذمون, A کست, A مدفّع, A قنوع. *Contemptible, base, poor, humble, pitiful.*—(*middling, moderate*), میانه, A معتدل, A متوسّط, A مستوي, A مقارب. v. Also *intermediate.* — (*niggardly*), A بخیل. v. *Sodrid, avaricious.* — *Of mean birth,* بد اصل, بد نژاد, بي نسب, A مجهول النّسب, بي اصل. *In a mean condition,* کمپایه.

A mean (*mediocrity*), میان, A اعتدال, A اوسط, وساطت, A سوي or سوا. v. *Medium.* — (*the instrument* or *measure used to any end*), A وساطت, A معرفت, A وسیلت, A موجب, A سبب (plur. اسباب). v. *Cause*; also *interval.* — *Mean time, mean while, in the mean time,* دراین اثنا, دراین میان, A فیما, A عندما, A بینما, A بینا.

To MEAN (*signify*), معني داشتن. — (*intend*), مقصود, مدعي کردن, کام نمودن, داشتن. v. *To design, purpose, intend.*

MEANDER (*winding of a river*), پیچش, پیچ, A ظبیت, A ضوج, A تصوّج, A تثنّي, A مثنات (plur. مثانیت). v. Also *labyrinth.* — *To meander,* تصوّج نمودن, پیچیدن, ظبیت داشتن.

MEANEST, پستان, A اسفل.

MEANING (*design*), A عزم, کام, A مراد, A قصد, A مقصود, A مقصد, A غرض, A ارادة, A نیت, A سوي. v. *Design, intention.* — (*signification*), A معني, A معنیت (plur. معاني), A نتیجه, A فحوي or فحوا, A دلالت. v. *Sense.*—*A mysterious meaning,* A لطیفه.

MEANLY, مذموماً, با ذلّ وملام, حقیرانه, بافرومایه, هونً, A نکبتانه, خورانه, با دوني, بي شرف, بلا بزرگواري, کرم. v. Also *poorly, ungenerously.*

Meanness, A حقارت, ناکسي, خوري, پستي, نامردي, عدم فضیلت, خساست, A قبح, A ذلّ, A ذلّت, دوني, عدم بزرگواري, کمي, عدم شرفیت. v. *Baseness*—(*want of liberality*), A خسیست, عدم سخا, بخیلي, عدم مکرمت. v. *Avarice, sordidness, niggardliness.*

MEANS (*revenue*), A رزق (plur. ارزاق), A مال (plur. اموال). v. *Fortune, wealth, riches.*—*By all means,* بهرصورت, یقیمانه, بهروجه, A من کلا وجوه. v. *Doubtless, certainly. By no means,* هرگزنه, بهیچ وجهنه, A اصلاً, اصلاً وقطعاً, A وجها من الوجوه, هیچ اصلا, A کلّا. v. *Never.*

MEANT, A مقصود, A معهود. v. *Designed, signified.*

MEASLES, حصبت, A سرخچه, سرخک, سرخره, سرخچه, سرخوه.

MEASURABLE, ممکن پیمان, لایق اندازه, قابل القیاس, v. Also *moderate.* — *Measurableness,* امکان, قابلیت قیاس, لیاقت اندازه, پیمان. *Measurably.* v. *Moderately.*

Measure, میزان, A وزن, اندازه, پیمود, پیمایش, سنجحت, A حسب, A قیاس, A اموغ, سامان, نهماز, قیلت, A قیمت, مقدار, مایه, سنجحت, A قدر. v. *Proportion, mean, portion, allotment; measurement; quantity; moderation.*—*A measure,* پیمانه, پیمان, کویر, سرکچه, کونیز, کلنده, هنداز, اندازه, مقیاس, A مقیاس.— *A measure for corn or other dry goods,* کیل (plur. اکیال), جریب, A کلیجت, A کیلت, A مکیل (plur. مکایل), داري, (اصواع, اصوع plur. صیاع, A صواع, منا, من, A مدّ, A ذهب, A مقلد, مکوک (plur. مکاکیک),

اردب A , كباع A , قنقل A , نغنغ , تغتغ . *Measures for dry goods, sealed by authority,* مخاتيم A . *To stamp measures with standard marks,* تعويركردن . *A wine measure,* ناطل A . *A small measure of wine (about an ounce),* وقيت شراب . *Full measure,* الوافيت A , وافيت A , واني A , اوقيت بادة . *His measure was full (he is dead),* پيمانه اش پر شد . *An oil measure,* كوبين . *A measure of six feet,* باراغوش , قامت A . v. *Fathom.—A measure of three feet,* شامان , اندان . v. *Yard. Whatever overflows a measure,* ناطل A , طفشت A . — *Poetic measure,* وزن A , ميزان A . — *(verse), without just measure,* ناموزون . — *A measure (tune),* ترانه . v. *Air.—Above measure,* بي حدّ , بلا قياس , بي سروسامان , نهمهر , نهمير , نهمهره . v. *Immense.* — *To buy without weight or measure,* بكزاف ستاندن . *As you measure it will be measured to you,* كما تدين تدان A .

To measure, پميودن , پيمايش كردن , قياس كردن , قوس . آهيختن , اندازه كردن , كيل كردن , قاس ساختن , نمودن . مكايلت نمودن . *To measure ground,* مساحت كردن , مساحت زمين نمودن . *To measure by the cubit,* تذرّع كردن .

Measured, پيموده شده , مكيل A , مكال , مكيل . *To be measured,* پيموده شدن .

Measurement, پيمانگي , قياس , پيمايش . *Measurement of ground,* مساحت A . *The science of measurement (geometry),* علم المساحت A .

A measurer, پيما , پيماينده , پيماي , كيال A , مسّاح A . *A land measurer,* مسّاح الارض A , مسّاح A . *A measurer of words (a translator),* سخن پيما . *A measurer of the ways (a traveller),* رهرو پيما .

MEAT (*flesh*), گوشت , لحم A . v. *Food.—(food),* خوراك , طعام A , غذا A . — *Roast meat,* كوذاب , كوداب , كباب , شراخي , شراحي . v. *Roast. Hashed meat,* كوشت آوا , كوفته . *The sound made by meat broiling,* نضيضت A .

MECHANICAL, *mechanick (skilled in mechanicks),* منجنيق , شناس , اهل علم ادات . *(belonging to an art or trade),* پيشه پيوند , اهل صنعت , صنعت پيوند . v. Also *mean, servile.—Mechanically,* موافق علم ادات .

A mechanick, اهل , اهل حرفه , دستكار , اهل پيشه , پيشگر , رنجبر , صنعت . v. *Artificer.*

Mechanism, mechanicks, علم منجنيق , علم ادات .

A MEDAL, سكه A . v. *Coin.*

To MEDLLE, معامله كردن , مداخلت كردن , دخل كردن , معالجت ساختن . v *To intermeddle, deal, busy.*

A meddler, فضولي A , معن A (fem. معنت), دخيل A , عفرر A , منفح A .

To MEDIATE, ميانداركردن , توسّط كردن , وساطت كردن , بازنانه , سمسارشدن , ازمياندارى صلح كردن , منتصف كردن , نمودن . v. *To interpose.*

Mediate, مطوسّط A .—*(interposed),* مابين , درميان نهاده , درميانه نصب ساخته , دربين مضوع , نشسته . — *Mediately,* ازموجب ثنيان , بوساطت .—*(by a secondary cause),*

Mediation, شفاعت A , ميانجيگري , مياندارى , ميانه , وساطت A , توسّط A , درج A . v. *Intercession.*

A mediator, شفيع A , واسط A , وسيط A , ميانجي , مياندار , تور , منتصف A , ارمنده , مصلح A . *Mediatorial,* مياندارى , واسط منسوب . *Mediatorship,* منصب مياندار . *A mediatrix,* زن مياندار , واسطت A .

MEDICAL, چاره پيوند , علاج منسوب , طبّي *A medical composition,* بنيت الدّوا A . *The medical art,* اساوت A , معرفت ادويت , طبابت A , طبّت A , علم طبّ , طبّ A .

Medicinal, شافي A , طبّي , دوائي , داروي . v. *Healing, salutary.—Medicinally, medically,* شافيا A , ازروي طبّ .

Medicine, معالجت A , اساوت A , دارو , دوا A , علاج A , طبّ A , شفا A . كيس A . *Students of medicine,* كيّان A , كيّانا A . *A medicine chest,* دارودان . *To profess medicine,* بزشكي نمودن . *To administer medicine,* دوا دادن , مروسيدن . *To make medicines,* تطنيت كردن , علاج نمودن . v. موجل . — تداوي ساختن . v. ضياق .

MEDIOCRITY, ميانگي , اعتدال A , اوساط A , وساطت A , سوي or سوا A . v. *Moderation; medium.*

To MEDITATE, انديشه كردن , انديشيدن , فكر نمودن , تدبير كردن , تصوّر ساختن , انجاييدن , تفكّر كردن , غوركردن , پنداريدن , تأمّل نمودن , پنداشتن , تدبّر نمودن , متدبّر ساختن . حرث كردن , تأنّق كردن , تلاوت كردن . v. *To consider, reflect, contemplate, think: contrive, plan.—To meditate on the issue of any thing,* عاقبت انديشيدن . *To meditate flight,*

اهنگ گریز کردن . *To meditate any thing good*, خیر اندیشیدن . *To meditate any thing bad*, بد اندیشیدن .

Meditation, اندیشه , فکر A , تفکر A , تلاوت A , تردّد A , تدبیر A , تدبّر A , غور A , تأمل A , تصوّر A . v. *Thought*.

Meditative, متأمّل A , متفکّر A .

The MEDITERRANEAN SEA, بحر الرّوم A .

MEDIUM, بین A , میانگي , میان , درمیان , میانه , اثنا A , اوسط A , وسط A . v. *Middle*.

A MEDLAR, اژگیل , زعرور A , زعر A , کندسه , کندس , ازدف , اژدف , کوژ . *The medlar-tree*, درخت کندس .

A MEDLEY, A خلط , آمیزش . v. *Mixture*. — *Medley* (*adject.*) آمیخته , مخلوط A , شکسته بسته . v. *Confused, mingled*.

MEDULLARY, مغزي .

Meed. v. *Reward; present, gift*.

MEEK, غریب A , ملایم A , نرم , نرم دل , حلیم A , سلیم A , مظلوم A . v. *Gentle, mild*.

To meeken, ملایم کردن , نرم دل ساختن , غریب , سلیم کردن , حلیم نمودن , کردن . v. *To soften*.

Meekly, ملایمانه , با نرم دلي , حلیماً A , مظلومانه .

Meekness, ملایمت A , نرم دلي , نرمي , التیام A , حلم A . v. *Mildness, gentleness*.

Meer, v. *Mere*; also *lake; boundary*.

Meet. v. *Fit, proper, qualified, suitable*.

To MEET (*encounter*), دو , روبرو شدن , ملاقات کردن , لقا کردن , واقع بودن , مقابل شدن , پیش آمدن , چار شدن . v. *To encounter*.—(*to assemble* or *meet together*), جمع شدن , فراهم آمدن . *To meet with* (*obtain, find*), حاصل , یافتن . وقعت کردن , محاربه ساختن , کردن .—(*to engage, encounter*), v. *To fight*.—*To meet* (*join, unite*). انّصال یافتن , وصال کردن . *To go out to meet a person on the road*, استقبال کردن . *To meet on the road*, دراثناي راه ملاقات کردن .—*Meeting* (*part.*), ملاقات کنان .

A meeting (*assembly*), مجلس A , جماعت A , جماع A , اجماع A , محفل A , انجمن . v. *Assembly*. — (*encounter*), ملاقات A , وصل A , وصال A , مواصلت A . *The meeting* or *conflux of streams*, مسیل A , مجمع النّهرین A , ملتقي or ملتقا . —*A meeting-house*, مجلس A . *A meeting on business*, خرانبار .

Meetly, meetness. v. *Fitly, fitness*.

MEGRIM, سرگرداني , درد سر . v. *Head-ach*.

MELANCHOLY (*subs.*), دلگیري , مدل A , ملالت A , دلبستگي , دلتنگي , دلشکستگي , دلماندگي , دلفکاري , سودا A , ملنخولیه A P . v. *Grief*.

Melancholy, melancholick, دلگیر , ملول A , حزین A , غمگین , ماتم زده , غم زده , سودازده , سوداوي , محزون A , کدر , دلفکار , خاطرمانده , دل شکسته , دلبسته , دلتنگ , صاحب قساوت , محزون A , حزین A , اهل تاسه , پذیر , روب A (plur. روبي) . v. *Gloomy-minded, dismal*. *To make melancholy*, دلفکار , سودا کردن , ملول کردن , دلگیر کردن , دلتنگ ساختن , دلمانده کردن , ساختن . *To dispel melancholy*, دفع غم کردن . *Wine which dispels melancholy*, باده ملول , دلگیر شدن . — *To be or become melancholy*, غمکسار , تاسیدن , غمگین شدن , شدن , &c.

MELILOT (*plant*), شنجار , اکلیل الملک A , شاخک A , شنکار , شنکال , موفلون . *Melilolot root*, غنجار .

To meliorate. v. *To better, improve*.

MELLIFEROUS (*producing honey*), شکر بار , عسال A , مُوري A , مُوتري A .—*Mellification* (*making honey*), عسل سازي . — *Mellifluence* (*a flow of honey or sweetness*), شکر , عاسلي A — *Mellifluent, mellifluous* (*flowing with honey*), ریزي .—عاسل A , شکر ریز . عاسلت A .

MELLOW, رسیده , پخته , ناضیج A , ناضج A . v. *Ripe*; also *unctuous*.—(*soft*), نرم , ملایم A . — (*intoxicated*), اسیمه , مست , دماغ . v. *Drunk*.

To mellow (*become mature*), نرم , رسیده شدن , پخته شدن , ملایم شدن , شدن . v. *To ripen, soften*.—(*to make mature*), ملایم کردن , نرم کردن , پخته کردن .

Mellowness, رسیدگي , پختگي , تصج A , ینع A . v. *Ripeness*. (*softness*), نرمي , ملایمت A .

MELODIOUS, خوش آهنگ , خوش نوا , خوش الحان . v. *Musical*.—(*melodiously*), با خوش الحان , با آهنگ وصدا .

Melodiousness, melody, آهنگ , ترانه A , لحن A (plur.

v. طنن ع , نوايي , نوا , (plur. نغمات) نغمه ع , (الحان , لحون *Musick*; also *softness, sweetness,*

A MELON, خربزه , خربوزه , طبيخ ع , بطيخ ع , بطيخت ع , انكاره , لواش , نواش , وركار , وارکار , کفه , پوله *A small odoriferous melon*, شمام ع , شمامت ع , دستنبويه ع . *A bad or unripe melon*, فقوس ع , کالیا , کالیار , کلک , باشنگ . *A water melon*, هندوانه , تربز , بطيخ زقّي , آبدان سفنجه , *A musk melon*, خربزه , آبجوست , آبجور , آبجو , آبدن بطيخ ع . *A melon-ground*, فالیز , بطيخ باغ , وارکار , ورگار , باشنکان , مبطخت ع .

To MELT (*make liquid*), گدازانیدن , گداختن , گدازکردن , تذويب ساختن , تموّيه کردن , آبدارکردن , ذوب ساختن , تفت کردن , اصهار نمودن , استلا کردن v. *To dissolve.* — *To melt gold*, ذهب سبک ساختن , زر تسبیک کردن . — *To melt silver*, فضت تسبیک ساختن , سیم سبک کردن . — *To melt* (*become liquid*), گداز , گداخته شدن , گدازیدن , گداختن , بخسانیدن , بخسیدن , آب شدن , ذایب بودن , شدن , هیع شدن , میع بودن . *To melt* or *soften to tenderness*, خاطر , جان گداختن , نرم دل ساختن , نرم کردن , ملایم کردن , نواز کردن . *To melt* or *be softened*, نرم گشتن , ملایم شدن , نرم دلي یافتن . — *To melt as a candle*, موم کردن .

Melted, گداخته , گداخته شده , مذاب ع , صهیر ع . — *Melted fat*, منهم ع .

A melter, گدازنده .—(*in comp.*), گداز .

Melting (*subs.*), اذابت ع , تذویب ع , گداختگي , گدازش , ذوبان ع , ذوب ع . *Melting butter*, سلو ع . *Melting lead*, هیع ع . *Melting gold* or *silver*, تسبیک ع , سبک ع . — (*part.*), گدازان , ذایب ع , مذیب ع .

A MEMBER, بطیلت ع , جدل ع , شلو ع , ارب ع , عضو ع . v. *Limb.* (*a clause* or *head of discourse*), قطعت , فصل خطاب , سخن . — (*one of an assembly* or *community*), یکي از صاحبان , مجلس . *A member of a college*, پروردهٔ مدرسه . *A member of a corporation of artisans*, شخص , عرفت ,

A MEMBRANE, پرده , حجاب ع , ادمت ع , فوف ع . *The membrane of the brain*, سحاءت ع , غشاء ع , ام دماغ , پردهٔ مغز , *The membrane which envelopes a child in the womb*, تامور ع , مشیمت ع (plur. مشیم) , شاهد ع , حولاء ع , هتک ع , دواج ع , فقو ع , فقات ع . *The membrane which incloses the intestines*, جگر آگند . *The membrane of the heart*, پرده دل , خلب ع , تامورت ع , تامور ع . — *Membranous*, فو , پر پرده .

Memento, کنایه ع , ایما ع , اشارهٔ ع . *Memorial*, *notice, hint.*

MEMOIR, سرگذشت , تذکرهٔ ع . v. *History, notice.*

MEMORABLE, یاد داشتني , یاد کار , قابل الحفظ ع , لایق یاد , واجب الذکر , مشهور ع . *Any thing memorable*, اثر ع (plur. اثار , ماثر) , مذکرت ع .

A memorandum, ذکرت ع , یاد آور , یاد داشت . *A memorandum-book*, کتاب یاد آور , ذکره نامه .

A memorial, یاد کرد , یاد کار . v. *Monument.*—*A memorial* (*case* or *petition*), عرضه ع , عرضي ع , عرضداشت .

Memory (*the recollective faculty*), یاد , حفظ ع , حافظت , — (*remembrance*), یاد , قوّت حافظت , قوّت محافظت ع . — , ذکر ع , خاطر نشان . *To commit to memory*, استظهار کردن , در خاطر نشاندن , استحفاظ کردن , مضبوط کردن , حفظ ساختن . *To occur to the memory*, بیاد آمدن , در خاطر رسیدن . *To preserve in memory*, ذکرت نمودن , یاد گرفتن , یاد داشتن . *To recall to memory*, بیاد آوردن , مستحضر نمودن , تذکیر کردن , تذکّر یافتن .

MEN (plur. of *man*), مردمان , آدمیان , رجال ع . — , برنسا ع , برناما ع , اناسي ع , اناسم ع . v. *Mankind, people.* —*Men and devils*, انس و جن ع , الثقلان ع , الثقلین .

To MENACE, ایعاد کردن , تهدید کردن , تخویف ساختن , وعد زدن . v. *To threaten.*

A menace, تخویف ع , تهدید ع , ایعاد ع . v. *Threat.* — *An answer mixed with menaces*, جواب تهدید آمیز . — *A menacer*, تهدید کننده .

A MENAGE (*collection of animals*), خوش خانه .

To MEND (*repair*), مرمّت کردن . — (*improve*), خوبتر برآوردن , تصحیح ساختن , اصلاح کردن , بهتر کردن , کردن . v. *To amend, repair, correct, improve, increase.* — (*to become better*), خوبتر شدن , بهتر گشتن , اصلح شدن . *To mend a garment*, ترقیع کردن , رفو کردن . *To mend in health*, افاقت یافتن . v. Under *health.*—*To mend one's fortune*, مال متنبه شدن , ترقّي کردن .

Mendable, قابل تصحیح , ممکن اصلاح , ممکن مرمّت .

A mender, مرمّت کننده , *&c.*

Mendicant, گدا , فقیر ع , درویش . v. *Beggar*; also *poor.*

MENIAL. v. *Low, mean. A menial servant*, چاکر, خادم A, خدمتگار, نوکر.

MENSES, حیض A, طمث A, جار, جدیل A. ثمول A. *Menstruous*, حیض دار. *A menstruous woman*, حایض A, دیستانا, دیستانه.

Menstrual. v. *Monthly. A menstruum.* v. *Dissolvent.*

MENSURATION, جریب کشي, مساحت A, پیمایش. v. *Measure.—Mensurable, &c.* v. *Measurable, &c.*

MENTAL, خاطر منسوب, ضمیري. v. *Intellectual, ideal.—Mental prayer*, ذکر حامل. *Mentally*, در ضمیر, از خاطر, خیالانه. v. *Ideally.*

MENTION, ذکر A, تذکر A, تذکره A. *Favourable or honourable mention*, ذکر خیر, ذکر جمیل. *To mention*, تذکر نمودن, ذکر کردن, یاد کردن. *Mentioned*, مذکور A.

MERCANTILE, تجارت پیوند, بازاري, تجارتي. *A mercantile agent*, گماشته. *A mercantile agreement*, بیعت A. *A writing signed by a judge confirming a mercantile agreement*, خله A.

Mercenary. v. *Hired, venal.—Mercenariness*, v. *Venality. A mercenary.* v. *Hireling.*

A MERCER, حریر فروش, حریري A, ابریشمینه فروش. *Mercery*, حریر A, حریرت A, دمقس A or دمقس.

MERCHANDISE, تجارت A, بازرگاني, سوداگري, خرید فروخت, داد وستد, اشترا A, زنجبري. v. *Trade.—(wares)*, مال A (plur. اموال), جنس A (plur. اجناس), بیاعت A, متاع A (plur. امتعت), قماش A (plur. اقمشت), سلعت A (plur سلع), عرض A, اثاث A. — (plur. بیاعات). — *Rich merchandize*, امتعت گران بها. *Low priced merchandize*, متاع بایق. *One who sells merchandize for others*, دلال A, مبرطش A. v. *Broker.—To barter merchandize for merchandize*, مبادلت کردن. v. *To barter, exchange.—To merchandize*, تجارت کردن, سوداگري کردن, خرید فروخت, بازار کردن, &c. v. *To trade, deal.*

A merchant, زنجبر, (plur. تجار) تاجر A, بازرگان, سوداگر, دهقان, بیع A, ضیطار A, رقاحي A. *A rich merchant*, خواجه. *A poor merchant*, قلیل البضاعت A. *A merchant's capital in trade*, بضاعت A. — *Merchants*, اصحاب تجارت, زنجبران, طوایف تجار A.

A merchant-man (trading vessel), جهاز تجارت. — *(large)*, ماوصه A.

Merchantable. لایق تجارت.

MERCIFUL, مترحم A, رحمن A, رحمان A, رحیم A, صاحب شفقت, مشفق A, نرم دل, آمرزگار, شفیق A. v. *Compassionate. Mercifully*, مشفقانه, با مرحمت, با نرم دلي, شفقت با. *Mercifulness*, مرحمت A, رحیمي, نرم دلي. v. *Mercy.*

Merciless, بي رحم, بي شفقت. v. *Inhuman, hard hearted. Mercilessly*, ظالمانه, از بي رحم. v. *Inhumanely, cruelly. Mercilessness*, بي رحمي, عدم مرحمت. v. *Inhumanity, hard-heartedness.*

MERCURIAL, ازژیوه, ابق آمیز, عطاردي, سیمابي, ساخته. v. Also *sprightly.*

Mercury, ابق A or آبک, ژیوه, عطارد A, زیبق A, سیماب. *The planet Mercury*, عطارد A, تیر, دبیر, زادوس. v. Also *Sprightliness.*

MERCY, رحم A, مرحمت A, رحمت A, شفقت A, نرم, دلي, ملایمت A. v. *Compassion, tenderness.* — *(pardon)*, غفرت A, غفران A, مغفرت A, عفو A, آمرزش. *May he have mercy and pardon and the blessing of God*, علیه الرحمت A و الغفران و الرضوان.

MERE, صرف A, محض A, فقط A, عیني A, صریح A. *The mere truth*, حق صریح. *Mere corruption and error*, عیني تباهي و محض گمراهي. *Merely*, فقط A, عیناً A, محضاً A, بعینه A.

A MERE, آبدان, بحیرت A. v. *Lake, pool;* also *boundary, marches.*

Meretricious, &c. v. *Whorish.*

MERIDIAN, ظهري A. *The meridian*, ظهر A, زمان, نیمروز, نصف النهار A, قایم الظهیرت A, ظهري. v. *Mid-day. The prince of the meridian (the sun)*, سلطان نیمروز. — *The meridian of glory and power*, ارتفاع فر و شوکت. *The meridian line*, خط نصف النهار. *Meridional.* v. *Southern.*

MERIT, استحقاق A, فضل A, قدر A, لیاقت A, سزاواري, قدم A, مسعات A, اندرخوري, نیک کاري, استعداد A, قدمت A, عرف A. v. *Excellence;* also *claim right.* —

Merit or *merited reward*, A ثواب, A مثاب, A مكافات, A اجر. *Merited reward* or *punishment*, جزا A, سزا, A مزد, A قناوت. *To merit.* v. *To deserve.*

Meritorious, واجب المكافات A, مستوجب الثّواب A, سزاوار, واجب الاجر A. *Meritoriously*, ازسزاواري, نيكو, مجمّل A. *Meritoriousness*, سزاواري, مجمّلي A. v. *Merit.*

A MERMAID, A بنت الماء, بنت البحر A.

MERRILY, با, باخوشي, شادمانه, با شادي, شادان, با, مسروراً A, خرّمانه, با صفا, فرحاً A, سرور و نشاط, خوش دلي.

To merrimake. v. *To make merry, feast.*

Merriment, merriness. v. *Mirth.*

Merry, خوش, خوش دل, خوش, شادمان, شاد, شاد, بسيم A, كشاده, بهيج A, خرم A, مسرور A, خنده, حال, جذل A, فروح A, فرحناك, سبك روح, دلشاد, شادان, جذال A, جذلان A, شوخ. v. *Glad, cheerful, gay, laughing.* *To make merry*, عيش و عشرت كردن. *To be merry*, شاد, خرمي نمودن, نازيدن, خوش دل شدن, بودن.

A merry-andrew. v. *Jack-pudding.*

MESH (*interstice of a net*), A شبكه, خانه, A دامه, A قنص. شباكت (plur. شبابيك),

A MESS (*dish of meat*), A طعام, A سفره, A طعام, A نعمت. — *To mess*, v. *To eat, feed.*

A MESSAGE, پيام, پيغام, A خبره, A انها, A رسالت.

A messenger, قاصد A, فرستاده, رسول A, پيامبر, پيغامبر, الوك A, نوند, كيسه دار, بريد A, نامه بر, پيك, اسكدار. v. دراي; also *courier.* — *The messenger of good news*, مبشّر A, مژده رسان. v. Under *news.*—*The messenger of death*, A ناعي. *A special messenger from a king*, A عهدي.

MESSIAH, A المسيح, A مسيحا.

A MESSMATE, همسفره, همكاسه.

A MESSUAGE, خانه, A ضيعت, A بيت, A عقار. v. *House.*

MET (part. pret. of *meet*), رو برو مصادف, ملاقات شده, باهم شده, دوچار شده, شده. v. *To meet.*

METAL, معدني, A مهل. *The dross of metal* (*scoria*), A فلز, A نخجد. v. *Dross* — *Metal of which they make cannon, bells, &c.* روي, توج.

Metallick, metalline, معدنيه, مهليه, مهل منسوب.

To METAMORPHOSE, تبديل, تبديل صورت كردن, مسخ كردن, شكل نمودن. *Metamorphose, metamorphosis*, تبديل صورت, تبديل شكل.

A METAPHOR, A كنايت, A استعاره (plur. استعارات), مجازت A, مجاز A, ابارت رنگين, رنگيني, رنگ, سلع A. *Metaphorical, metaphoric*, رنگين, رنگ آور, مصطلح A, مستعار A, مجازي A. *Metaphorical expressions*, مصطلحات A. *Metaphorically*, مجازانه, از روي استعاره, سلعاً A, بالا ستعاره A. *To speak metaphorically*, توجز كردن, استعاره گفتن.

METAPHYSICKS, علم كلام, A الهيات. *Metaphysical*, علم كلامي.

To mete, meter, &c. v. *To measure, measurer, &c.*

METEMPSYCHOSIS (*transmigration of souls*), A التّناسخ.

A METEOR, A شهاب. *Meteors*, A شهب, شهبان, اثار علويت.

METHINKS, مرا قياس مي كنم, دراندیشه من مي آيد معلوم است.

METHOD, A طرح, A وضع, A اسلوب, A ترتيب, قاعده A, دستور, اصول A, طريق A, نظم A, سليقه A, رسم A. v. *Manner, mode, order.* —*Methodical*, A مرتّب, A منتظم. — (*person*), اهل طريق, صاحب نظام.—*Methodically*, بانتظام, بترتيب.

To methodise, انتظام ساختن, نظام كردن, مرتّب كردن, اصول نمودن, انظام كردن. v. *To arrange, regulate.*

METHOUGHT, مرا, پنداشتم, دراندیشه من برآمد, فكر كردم, قياس كردم, معلوم بود.

METONYMY (*rhetorical allusion*), A كنيت, A كنايت, ذكر حال و ارادت محلّ, A كنوت (plur. كنيا). *To use the figure metonymy*, تكنيت كردن, واخواندن.—*Metonymical*, A كنايت منسوب. — *Metonymically*, بكنايت.

METRE, A نظم, A ميزان, A وزن (plur. اوزان), شعر A,

موزون A , مسجع A . *Metrical*, بحر A , قافیه A , عروض A , منظومت A , منظوم A .

A METROPOLIS, دار السّلطنت A , دار الحکومت A , قاعدت A , دار الخلافة A , دار السّلامت , تختگاه A , شهرستان , شهر پایه , تخت , محروسه A . *Metropolitan*, شهرستاني , مطران , مترپولت . *A metropolitan*, تختگاه منسوب .

Mettle, v. *Spirit, courage.—Mettled*, v. *Sprightly, courageous. — Mettlesome*, v. *Gay, brisk.*

A MEW (*cage*), قفص A .—*To mew*, در قفص نهادن . *To cage.—To mew as a cat*, مو غ کردن , نعا ساختن .

MEZEREON, مازریون A .

MICE (plur. of *mouse*), فیران , فیرت A .

MID, میان , درمیان . v. *Middle.* — (*in composition*), نصف A , نیم .

MID-COURSE, نیم راه .

MID-DAY, نیم روز , وقت دوپاس روز , نصف A , ظهر A , منتصف A , غایرت A , هجیر A , ظهیرت A , النّهار . *Mid-day heat*, هاجرت A . *At mid-day*, در نیمروز , بوقت دوپاس , قایلة v. تیمن A , ملسا A , في نصف النّهار A , روز .

MIDDLE, وسیط A , وسطي A , واسط A . (*intermediate*), منتصف A , میان دار . v. *Intervenient.—The middle finger*, انگشت وسطي . v. Under *finger.—Middle aged*, نیم جوان , نیم سال , نیم زال , نصف A (plur. نصف , (fem. نصفت), انصاف A . *The middle place*, قلبگاه . v. *Center.—Of middle stature*, مقذذ A , میانه قد , نصف A , اوسط A , ربعت A , ربع A , اوسط القامت A , مقذوذ A , (fem. مقذذت), صدع A .

The middle, میان , میانه , میانگي , اوسط A , وسط A (pl. اوساط), وساطت), بین A , مابین A , اثنا A , نیم , نصف A (pl. انصاف), متوسّط A , جوز A (plur. اجواز), معتدل A , منصف A , قلب A , بطن A (plur. بطنان), خلال A , خصر A , مقارب A , قلبگاه , ثبج A , کتر A , ضمن A , جفرت A , اسطمت A , اسطم A . v. *Midst, centre (waist)*, کمر . — *The middle of a house*, میان سراي , میان , ساحت A , صحن A , بدحت A , عقر A , عقار A . v. *Court, square.* — *Keeping the middle (adj.)*, میاندار , منتصف A . *To penetrate into the middle*, بمیان در رفتن , وسط ساختن . *To pierce through the middle*, توسّط کردن , متبطّن کردن . *To cut* or *break through the middle*, توسیط کردن , بدو نیم کردن , منخرع کردن , تنصیف ساختن , کردن . v. *To divide, halve.—To bring into the middle*, درمیان آوردن . *To hold the middle path*, انصاف کردن . *The middle of the sea*, میان بحر , قاموس A , لجّ A . *The middle of a pond*, وسط , میان یشت , ثبت A . *The middle of the back*, ظهر , صلا A , ملحا A . *The groove in the middle of the upper lip*, نبرت A . *In the middle*, درمیان , في A , في بین A . *In the middle of the day*, درنیم روز , درنصف النّهار . *In the middle of the night*, درنصف اللیل , در نیمشب , *In the middle of winter*, في الوسط الشّتا A . *In the middle of the city*, در میان شهر .

Middling, میانکي , وسطي . v. *Middle;* also *moderate.—Any thing of a middling sort*, وسط A .

MIDLAND, درحوزت , درمیان زمین , دور از کنار دریا .

MID-HEAVEN, گنبد لاجورد , کبد A .

MID-LEG, لنگ , حمات A , میان ساق , نیم ساق .

MIDMOST, وسطي A .

MIDNIGHT, نیم شب , نصف اللیل A , وسط لیل , هتک , وقت , درنیم شب , یافوخ A , قسورت A . *At mid-night*, تا نیم شب , في وسط اللیل , دوپاس شب . *Till midnight*, تا نصف اللیل .

The midriff, پرده . v. *Diaphragm.*

Mid-sea, v. *Middle of the sea, Mediterranean.*

MIDST, میان . v. *Middle.—In the midst of the people*, درمیان خلق . *In the midst of the conversation*, درمیان , درخلال مصاحبت , گفت وگو . در اثناي گفت و شنود . *From the midst*, از میان . *In the midst of them*, درمیان , ایشان . *In the midst of the journey*, در اثناي سفر . *In the midst of the crowd*, درمیان هنگامه , در نبغت .

MIDSTREAM, نصف سیلاب , وسط رود بار , میان رود خانه , شلیل A .

MIDSUMMER, نیم تابستان , وسط الصّیف A , راس السّرطان , قیظ A (plur. اقیاظ , قیوظ).

MIDWAY (*middle between two places*), نصف , نیم راه , طریق اوسط , طریق , واسط A . (*in the middle of the way* or *passage*), بلقات A , في وسط الطریق A , درمیان راه گذار , في نقم A .

A MIDWIFE, ا قابله (pl. قوابل), دايكي, پيشكاره, پيشياره, باراج ا, قلاب ا, قبيلات ا, قبيل ا, مولّدت ا, پيشبار, زمنج, ژم, زم.

Midwifery, دايگري, پيشكارگي, توليد ا, قبول ا.

MIDWINTER, ا راس الجدا, ا وسط الشّتا, ميان زمستان, ا صبرت.

MIEN, ا وضع, چهره, ا وجه, سيما, ا منظر. v. *Look, aspect, countenance.*

MIGHT (pret. of *may*). v. *Grammar.*

MIGHT (*power*), توانائي, اقتدار ا, قوّت ا, قدرت ا, زور, ا مقدور, ا طاقت. v. *Power, force, strength, greatness.*

Mightily, با قوّت, با قدرت, ا بشدّت, ا نهايت, از زور. v. *Powerfully, vigorously, greatly, violently, vehemently.*

Mightiness, ا قدرت, زورآوري, بزرگي, ا صلابت. v. *Might, greatness, majesty.*

Mighty, ا قوي, ا قدير, توانا, زورآور, قادر, ذوالقدر, ا مقتدر, صاحب قوّت, ا ذوالصلابت. v. *Powerful, strong.*—*Mighty* (*in a great degree*), ا جدّاً, غايت الغايت, جدانه.

MIGRATION, ا انتقال, تبديل مكان, نقل مكان, ا ظعن. v. *Emigration.*

A MILCH COW, گاو شيرده.

MILD, ا ملايم, نرم, ا مظلوم, حليم, ا حليم النّفس, وديع ا (pl. ودعا), پشكوك, ساكن ا, لطيف ا, لين ا, حمول ا. v. *Soft, hind, tender, gentle, compassionate.*

MILDEW, هذلول ا, سرما برد, كوژ. *To mildew*, با سرما برد زدن, كوژ آلودن. *Mildewed*, ا ماروق.

MILDLY, حليمانه, با لطف, ا مظلوماً, با نرمي, ملايمانه.

Mildness, ا ملايمت, نرم دلي, نرمي, ا لطف, ليان ا, سكون ا, عدم درشتي, هونت ا, هون ا, حلم ا. v. *Gentleness, clemency, compassion, tenderness.*

A MILE, ا ميل, رتوت. *A mile-stone*, ا علامت, ا نصب, منار ا.

MILFOIL, هزاردانه.

MILITARY, جنگي, جنگ منسوب, رزم پيوند, سپاهي, غزوي, لشكري, عسكري. *Military affairs*, احوال جنگي. *Skilled in military affairs*, اهل احوال جنگي, رزم ازما. *A military cloak*, ا دواج. *A military pass word*, (*the parole*), ا شعار.—*Military, milice, militia*, نفير عام, لشكر, عسكر. v. *Army.*

MILK, شير, ا لبان, ا لبن; also ا حليب, ابو ا, دهين, كازه, رسل ا, ضهل ا, شحاف ا, الابيض, معس ا, نشيل ا, (اوضاح plur.) وضح ا, خيس ا, دهيندة ا. *Milk in the udder*, ا شمه. *To give milk*, شير دادن. *To suck milk*, شير مكيدن. *New milk*, ا دهين, ا دهيندة. *Coagulated or curdled milk*, ا حالومت, دلمه, دلمه شير. *Sour milk*, ماست ا, كشك, شير ژرش, پينو, بينو, ا ترف.

To milk, دوشيدن, شير كشيدن, گريدن, مويبدن, خنيا ساختن, نوحت كردن, ميسيدن.

A milker, دوشندة ا, حالب (plur. حلبت), كازه.

Milkiness, خاصيّت شير. v. *Softness.*

Milking (*subs.*), شيردوشي, شيركشي, ا هدب, ا احلاب, ا احلابت, پلوغ, لوغ, حلوب ا, حلب ا, خنيا, مري ا, مشع ا.

A milkmaid, عورت شيركش, زن شيردوش. v. *Milker.*

A milkman, ا لبّان, شيرفروش.

A milk-pail, دول, حلب ا. *A milk-pan*, شيردان, بدره. v. نهره.

A milksop, زنانه, نا مرد. v. *Coxcomb, fop, coward.*

Milk white, ا بيض, بياض ا, بيضا ا. v. *White.*

Milky (*consisting of* or *abounding in milk*), شيردار, شيري, (*resembling milk*), شير مانند, پر شير, غريزت ا, لهموم ا. (*giving milk*), شير ريز, لبن بخش, شيرده. *The milky way*, كهكشان, ا مجرّة. v. *Galaxy.*

A MILL, آسيا, آس, آسياب, مطحنت ا, مطحان ا, مالت ا, لافظت ا, قصيع ا, قصع ا, رحي (plur. ارحا), طحانت ا. *A horse-mill*, باركير آسيا, خرسنگ. *An ass-mill*, آسياي باد, خرآس, طحانت ا. *A windmill*, پر آسيا, پد آسيا. *The sails of a windmill*, آسياي باروت. *A powder-mill*, آسياي كاغذ. *A paper-mill*, آسياي آب, ناعورت ا, ناعور ا, طاحون ا, طاحونت ا. *A water-mill*, مردآس, دست آسيا, دست آس, ا مجشّ.

Any thing spread below a hand-mill to receive the flour, A ثفل. *The handle of a hand-mill,* A راید. *An oil-mill,* A ملظاط, A دنک, A عنک. *Any thing forced by water which turns a mill,* A عنفت. *A mill without water,* آسیاي بي آب. *A mill-hopper,* A دلو. v. نقار. *The hole in the mill-hopper through which the flour drops,* A خرّ, تزده. *The ark of the mill into which it falls,* تزده. *The mill-clapper,* بیمند. *The sound of the machinery of a mill,* A اوید, ازیز, A سحیف, A جعجعت. *The cramp-iron of a mill,* پست.

To mill, v. *To grind, coin.*

A mill-cog (tooth of a mill wheel), دندان آسیا, پره آسیا, پد آسیا

A mill-dam, دردازه, تزده.

A mill-horse, بارگیر آسیا.

MILLEPEDES, صد پاي, چهل پاي, هزار پا, چهل پاي. v. *Centiped.*

A MILLER, آسیاب دار, آسیابان. A طحّان (fem طحانت), طحانت, A آسیابي, اهل آسیاب. *The trade of a miller,* A طحانت, پیشه آسیا بان. *The miller's hire,* تزده.

MILLESIMAL (*the thousandth*), هزارم, A الف.

MILLET, ارزن.

A MILLION, عشرت مایهٔ الف A, ده صد هزار. — *The millionth,* ده صد هزارم, A عاشر مایه الف.

A MILL-STONE, سنگ آسیا, A رحي (plur. ارحا), پدآسیا, آرده, مالت A, لافظت A, پست: *The upper mill-stone,* ثفل A, ثفل A. *The lower mill-stone,* A ثفل. *The iron axle of a mill-stone,* تزره.

A mill-wheel. چرخ, چرخ آسیا, A دمبوب, مردي A, مردات A.

A mill-wright, آسیا زن, آسیا زان, آسیا ساز, آسیاگر.

The MILT, A طحال (plur. طحل), سپرز. v. *Spleen.*

A MIMICK, *mime, mimer,* نقلباز, A مقلّد, اهل تقلید, ابو الکنجل A, پارولہ, بذلہ باز, بدباز, بذبار, ملهي A. v. *Imitator, buffoon.*

Mimick, mimical, A نقّال, A مقلّد, تقلید نما, مقلّد آسا. —*Mimically,* بطور بدباز, نقلبا زانہ, بوجہ مقلّد.

To mimick, تقلید کردن, نقلبازي کردن, نقل کردن, مقلّد شدن. v. *To imitate.*

Mimickry, بذبازي, بدبازي, A تقلید, نقل بازي. v. *Imitation.*

Minatory, v. *Threatening.*

To MINCE (*cut small*), قطعه قطعه کردن, قیمه کردن, فوم کردن, تغلیظ نمودن, تقطیع ساختن, پاره پاره کردن (*to mention with hesitation by little at a time*), با تردّد گفتن, با شبهه وانتباد اندک اندک کلام کردن. v. Also *to palliate.* —(*to walk with short steps*), با گام دقیق خرامان کردن, شمر شمر (*to speak small and imperfectly*), با جزد گفتن, نمودن. ترسیل کردن, مخافتت نمودن.

Minced, قطعه قطعه ساخته, پاره پاره زده, قیمه کرده شده, کوفته, شبارق A, خفیعت A, ورز, قیمه. *Minced meat,* گوشت آوا.

Mincing (*part.*) (*cutting small*), قطعه قطعه, پاره پاره کنان, ساز. *Mincingly,* پاره پاره.

The MIND, قلب A, جان, دل, بال, ضمیر, خاطر A, همّت A, فکر A, فراست A, ادراک A, بصر A, عقل A (plur. هم), وهم A, ذهن A, هوش, راي, وایه, یاد. v. *Opinion, heart, thought, sense, understanding, memory.*—(*wish, desire*), غیرت A. v. *Inclination, choice, liking.*—*To dwell on the mind,* یاد بودن. —*To come into one's mind,* دریاد آمدن. *To recall to mind,* دریاد آوردن. *Having an enlightened* or *enlarged mind* (*adj.*). منور القلب A, روشن ضمیر, دل اگاه, روشن دل.

To mind (*mark, attend to*), غور کردن, مستبصر کردن, ضمیر مشغول شدن, فکرداشتن, آگاهي نمودن, متنبّه بودن, بصیرت نمودن, بصر ساختن. v. *To mark;* also *to remind.*—*Weak in mind and body,* A خفتل, خفاتل A.

Minded (*inclinable*), A مایل, آرزومند, خواه. *Desirous.*

Mindful, مستبصر A, هوشیار, خبردار, یاد دار, یاد آور, آگاه, A متنبّه. v. *Attentive.*

Mindfulness, بصیرت A, هوشیاري, خبرداري, یادآوري, اشتغال A, اگاهي. v. *Attention, regard.*

Mindless, کاهل A, نا آگاه, غافل A, بي خبر. v. *Inattentive, careless.*

MINE (possessive pronoun), منې ا, ازمن, ازآن من, or مني.—*It is mine*, ازآن من است.

A MINE (*of metals*), ا معدن (plur. معادن), کان. *A mine rich in ŏre*, معدن انالت.—*A mine dug under fortifications*, ا نقب, ا نغم, ا لغم, کنجشنج, ا سمج, سمجت, ا جفره, سمچه.

To mine, نغم کافتن, نقب کاویدن, معدن درکندن. v. *To dig, sap, undermine.*

A miner, نقب کننده, معدن کاونده, معدني, کان‌کن, مهندز ا, مهندس ا, کمانه.

Mineral, کاني, معدني.—*Mineral juice*, عصیر معدني.—*A mineral*, معدني. v. *Metal.*—*A mineralist*, معدني.

Mineralogy, علم معدن.

To MINGLE, آمیختن. آمیزکردن, آمیزیدن, سرشتن, اختلاط نمودن, خلاط کردن, خلط کردن, آمیخته شدن, مخلوط شدن, آمیختگی, خلط شدن.—*Mingle*, v. *Mixture.*—*Mingled*, v. *Mixed.*

Minion, پرداخته ساخته. v. *Favourite, darling.*

A MINISTER (*of state*), ا وزیر (plur. ا وزرا), ا والي (plur. اولیا). *The prime minister*, وزیر اعظم, دیوان, صدر, صدر اعظم, وکیل سلطنت علیه, وکیل مطلق, اعلي نشین. v. Also *delegate, envoy.*—(*an agent*), گماشته, کارگذار, وصي ا, نایب ا, وکیل ا, شمّاس ا (plur. شمامست), وقیفي ا. *The ministers of state*, وکلاي دولت, اعیان دولت و ارکان سلطنت.—*The ministers* or *plenipotentiaries of both sides*, وکلاي طرفین. *To minister*, خدمت کردن. v. *To administer, attend, serve.*

Ministerial, ministrant, فرمان بردار, خدمت ده, حکم بردار, فرموده خور. v. *Attendant.*—*Ministerial* (*pertaining to ministers of state*), وزرا پیوند, وزیرمنسوب, وزیري.

Ministry, ministration, ا خدمت. v. *Service, office.*—*Ministry* (*dignity* or *office of ministers of state*), ا وزارت.—(*dignity of prime minister*), صدرت عظمي, وزارت عظمي, صدر اعظم ا. *The ministry*, ارکان دولت, ارکان سلطنت.

MINIUM, زنجفره. v. *Red lead.*

MINOR, کمتر, ا اصغر. v. *Less.*—(*petty*), ا صغیر, کوچک, خرد, که.—(*under age*), نا بالغ.

A minor (*one under age*), صغیرالسّن ا, کم سن, خورد سال. v. *Boy.*—*The minor proposition of a syllogism*, صغري, قیاس آخرمقدمین.

Minority (*the smaller number*), ا قلّت, کمتري, کهتري, حساب کهینه, عدد اصغر, خردتري. (*being under age*), نا بالغي, صغرا لسّن ا, خورد سالي.

Minstrel, v. *Musician.*—*Minstrelsy*, v. *Musick.*

MINT (*plant*), نعنع ا, نعناع ا, پودنه, پودینه.—(*a place where money is coined*), پدوز, راقوته, نعانع ا, سکّه خانه, میخ کده, دار الضّرب ا, ضرب خانه. *The master of the mint*, داروغه دار الضّرب. v. *Coiner*: and under صاحب. *To mint* (*coin*), سکّه زدن, سکّه ضرب کردن. v. Also *to forge, invent.*—*Mintage*, v. *Coinage.*

A MINUM (*in musick*), شعبان.

MINUTE, دقیقه ا, دقیق ا, رقیق. v. *Little, small, slender.*—*Minute by to, minutes*, ا دقیقه دقیقه.—*Most minute*, لحظه ا.—*A minute* (*of time*), ا لمحه, ا ذره.—*A minute* (*memorandum*), یاد داشت, یاد گار, یاد آور.—*To minute*, یاد داشت نوشتن, یاد آور کردن. *A minute book*, کتاب یاد آور, ذکرنامه. *Minutely*, تفصیلانه, بادقّت, علي التّفصیل, نقیروقطمیر. v. *Exactly. Minuteness*, ا دقّت. v. *Exactness.*—(*smallness*), کوچکي, صغره ا, باریکي, خوردي, ا قلّت.

A minx, زن شوخ چشم.

A MIRACLE, ا تعجب, ا معجزه, ا معجز, ا کرامت, نیرنگ, شگفت, صنعت ا, ایات ا, اعجوبه ا, عجب ا, اعاجیب ا, عجایب ا, مکارم ا, معجزات ا. *Miracles*, ا صنایع, ا اثار. v. *Sign, wonder.*

Miraculous, معجز نما, عبرت آمیز, عجوبه ا, عجیب ا. v. *Wonderful.*—*Miraculously*, ا بالاعجاز, از کرامت.—*Micuraculousness*, کرامت پیوند, مکارم نشان, عبرت نما, مکارم نشاني, عبرت آمیزي.

Mire, miriness, ا خلاب. v. *Mud, clay dirt.*

A MIRROR, مرات ا (plur. مرایا, مرا), آیینه, آینه, سجنجل ا, کش, آبگینه, مرود ا, مجلّی. *A convex mirror*, آیینه محدّب. *A concave mirror*, آیینه مقعر, آینه مجوف ا. v. Also *pattern.*

MIRTH, خوشدلي , دلخوشي , شادماني , شادي , خوشي , عشرت A , انبساط A , سرور A , خرمي , خاطرکشادگي , نشاط A , صفا A , مسرّت A , خورسندي , بشاشت A , بهجت A , فراح A , ابتهاج A , ابتسام A , حبور A . v. *Merriment, gaiety, cheerfulness, gladness, joy.—Mirthful,* شاد , بشاش , مفروح A , دلشاد , خرّم A , پُر بهجت , شادمان , خورسند , مسرور A . v. *Merry.*

Mirthless, بي شادي . v. *Joyless.*

Miry, پر وحل . v. *Muddy, dirty.*

MISACCEPTATION, ادراک , خيال , خيال باطل , فکر نا سازگار , راي بيمعني , بيهوده انديشه , هرزه .—*Misadventure,* v. *Misfortune.*

MISAPPLICATION, بي , عدم موافقت , بيوجهي , شايستگي .

To misapply, بي موافقت , بيجا خرج کردن , بيوجهي کردن , بي شايستگي ساختن , کردن .

To MISAPPREHEND, خلاف , نا فهميدن , نا دريافتن , معني دريافت کردن .

Misapprehension, خلاف فهميدگي . v. *Mistake, misconception.*

To MISASCRIBE, *misassign,* موجب , بد سبب دادن , ناسزا نمودن .

To MISBECOME, نا واجب , نا لايق بودن , نا شايسته شدن , بي سزاواري شدن , نا سزيدن , نا سزا بودن , شدن .

MISBEGOTTEN, غرزاد , ولد زنا , حرام زاده .

To MISBEHAVE, بي ادب کار ساختن , بد سلوکي نمودن , بوجه نا سزا حرکت , بي لياقت عمل کردن , بد خويي نمودن , نمودن .

Misbehaviour, نا , نا شايستگي , بد معاملي , بد سلوکي , زيفت A , بد وضع , ترک ادب و آذرم , عدم ادب , مناسبي , بد آموزي , بد حرکت .

MISBELIEF, بد ديني , عدم دين , الحاد A , بي اعتقادي , کفر A . v. *Impiety, incredulity.—A misbeliever,* زنديق A , کافر A . v. *Infidel.*

To MISCALCULATE, شمار , خلاف حساب کردن , سقط کردن , غلط در حساب کردن , ناراست نمودن .

To MISCALL (*call by a wrong name*), بي موافقت ناميدن , اسم نا سزا , نام ناراست دادن , بي سزاواري تسميت کردن , بد نام دادن , نام کشيدن , دشنام دادن (*to rail at*).—. دادن

MISCARRIAGE (*the unhappy event of an undertaking*), حرمان A , حرم A , عدم فروغ بد انجام , عدم عاقبت خير , بد بختي . v. *Misfortune.* —(*abortion*), اسقاط A , اسقاط , اسقاط جنين , حمل , اسقاط , مسلس A , فگامه , فگانه , اماليص A . —*A woman liable to miscarriage,* عورت مملاص .

To miscarry, بد , عدم عاقبت خير شدن , نامراد شدن , عدم فروغ بودن , حرمان داشتن , انجام يافتن . v. *To fail.* —(*to have an abortion*), اسقاط حمل داشتن , بچه بيوقت غصّن , املاط کردن , انبودن , اسقاط جنين ساختن , افتادن , اماليص نمودن , ساختن .

MISCELLANEOUS, مخلوط A , متفرق A , مجموع A .—*A miscellaneous multitude,* اوباش A , جماع A , اشابت A , وشيظت (plur. وشايظ), وشيظ A , وشب A (plur. اوشاب), خلاط A , اوقاس A , وقس A , اوفاض A , وفض A , طخرور A , بغشا A , خليطي A . v. *Crowd.—A miscellaneous dish of meat,* سبارق A , بکيلت A , لبيقت A , مجموعه A .

A miscellany, مجمع A , مجموعه A , ادمت A , خلط A . v. *Mixture.*

To MISCAST, ناراست شمار کردن . v. *To miscalculate.*

MISCHANCE, کم بختي , ادبار A , شامت A , صدمه A , داهيت A , خطا A , قضا A , بلا A , بد بختي , آسيب A , فلاکت A . v. *Misfortune.*

MISCHIEF, ضرر A , ظلم A , آسيب A , آزار , زيان , خسارت A , فتنه A , خرابي , گزند , مضرّت A , فناد A , ضرّ A , داس , خسار A . v. *Injury, hurt, harm, evil.*—(*a vexatious affair*), عمل نا , امر اضطراب ساز , مصلحت جان آزار .—*To mischief,* v. *To hurt, harm, injure.—A mischief-maker,* آشوب , طغيان آفروز , فتنه انگيز , آزار رسان . v. *Incendiary.*

Mischievous, مفسد A , مضرّ A , آزاررسان , رنج ساز , شديد A , شرّ A , شرير A , خرابت ساز , فتنه انگيز , فسادي , اضطراب آميز , انهدام نما . v. *Hurtful, pernicious.* —(*malicious*), بد انديش , کينور , بد خواه . v. *Malevolent, spiteful.* —*Mischievously,* شرا A , مضرّانه , ازشرارت , انگيز . v. *Noxiously, wickedly.—Mischievousness*

شرارت A, فتنه انگيزي, اضطراب کاري, زيانکاري, آزار آور A شري. v. *Hurtfulness, wickedness.*

MISCONCEPTION, سهو A, خلاف فهمي, فهم ناراست, فکر بيهوده, ضمن بيمعني, ادراک بينور, غلط A, خطا A. v. *Mistake, misconstruction.*

To misconceive, خطا ساختن, خلاف معني فهميدن, فکر بيمعني, فهم ناراست داشتن, سهوکردن, شخوليدن, ضمن بيهوده گرفتن, نمودن.

MISCONDUCT, عدم هوشياري, بد کرداري, بد معملي, غفلت A, سهو A, سفه A, عدم بصيرت. v. *Misbehaviour.*

To misconduct, بد معملي کردن. v. *To mismanage.*

MISCONSTRUCTION, شرح, تعبير خلاف, تعبير بيهوده, عبارت هرزه, بيمعني. v. *Misconception.—Any thing liable to misconstruction*, A غميزت.

To misconstrue, خلاف معني تعبيرکردن, تعبير بيهوده کردن, مخالف بيان کردن. v. *To misconceive.*

Miscreant, v. *Scoundrel; infidel.*

MISDEED, *misdemeanor*, جريمه A, خطا A, بد کرداري, قباحت A, گناه. v. *Crime.*

To misdo, گناه کردن, خطا کردن. *A misdoer*, بد کردار, بدکار. v. *Criminal.*

To misdoubt, &c. v. *To doubt, suspect.*

To misemploy, &c. v. *To misapply.*

A MISER, A ممسک, لئيم A, بخيل A, صاحب طمع, بد نفس, ناکس A, وزغ A, طمعکار, باخل A, مندور A, دني A, نفس خسيس A, خسيس A, اهل ناکسي, سيه کاسه, طحما A, سمچه, سمچه, سمج, خاش.

MISERABLE (*wretched*), A ذليل, خوار, شکسته حال, فقير A, مسکين A, مستمند A, پريشان حال, خراب, بد حال, سياه روز, سياه بخت, ذو, بي چاره, سقي A, مغلاک A, مغلاک A, انکد A, نکد A, شالهنگ, ناچار, پيخسته. v. *Unhappy;* also *avaricious.—To make miserable*, مسکين شدن, مستمند زدن, ذليل, سياه بختي کشيدن. *To be miserable*, در بابا, فقيرانه, با مسکنت, مستمندانه. *Miserably, happily, wretchedly.*

Misery, miserableness, (wretchedness), خواري, خرابي, ذلت A, ذل A, افلاس A, بيچارگي, خسته حالي, شکسته حالي, زوال A, بلا A (plur. بليات), محنت A, مسکنت A, فقر A, درماندگي, دردمندي, فلالت A, شقاوت A, مخالفت A, شدت A, مذلت و تنگدستي. v. *Adversity, misfortune.*

MISFORTUNE, A کم بختي, شقاوت A, حادثه A, آفت A, بد بختي, قضا A, خطا A, بلا A, آسيب A, زيان A, مخالفت A, نکبت A, سختي, مشقت A, هلکا A, شدت A, شدي, حالت شديد, زمانت A, غوايل (plur. غايلت A), آشوب, آشيب, هلکت A, نوايب (plur. نايبت A), مصيبت A, فلاکت A, محنت A, حدث A, عطب A, ادبار A, واقعت A, نازلت A (plur. نوازل), دهيم A, امّ صبون, ملمّت A, صمّا A, بيضا A, عجوز A, هنات A, رزيت A, بايجة A, امّ دهيم, دهيما A, هتر A, لمّات (plur. لمّت A), عوبط, کريبت, ضمانت A, ضمان A, دهکلت A, فوادح (plur. فادحت A), فاقرت A, دامکت A, بقر A, نجادت A, نجدت A, اتو A, تولت A, حولت A, عقر A, صرام A, لامت A, صمام A, باقعت A, امرّ A, ضواضيت A, کديت A, طوامت A, اذرنگ, ريس A, بجر A, دبلت A, دبول A, روسب A, امّ قشعم, امّ عمور, امّ الطبتي A, امّ خفاش, ادّ A, قنطر A. *An inevitable misfortune*, قضاي مبرم, قضاي وطر.

To MISGIVE (*to take a bad presage*), بد فال گرفتن. *To omen.*

Misgovernment, v. *Mal-administration.*

MISGUIDANCE, دلالت غدير, گمراهي.

To misguide, تنکيب کردن, بيراه زدن, گمراه کردن. v. Also *to deceive, betray.*

Misguided, بيراه کرده شده, گمراه کرده شده.

Mishap, v. *Misfortune.*

To MISINFORM, آگاهي نا حق نمودن, خبر نا راست دادن. اعلام بي حقيقت دادن. v. *To misrepresent.*

Misinformation, اعلام بي آگاهي نا حق, خبر نا راست, تعليم کاذب, حقيقت.

To misinterpret, v. *To misconstrue.*

To MISJUDGE, بد گماني کردن, فکر فاسد گرفتن.

To MISLAY, نا درجاي عادت نهادن .

To mislead, v. *To Misguide.*

To mislike, v. *To dislike, disapprove.*

To MISMANAGE, معامله، فساد كردن ، بي تد بيري كردن ، بي معني كار ، بيهوده عمل ساختن ، مباشرت ناخير نمودن ، كردن .

Mismanagement, معامله، فساد ، نا آراستگي ، بي تد بيري ، كار بي معني ، عمل بيهوده ، مباشرت ناخير .

To MISMATCH, بي مثل كردن ، بي جفت كردن ، بي موافقت پيوستن ، مانند كردن . v. *To misproportion.*

To MISNAME, نام را سهو ، اسم مانيدن ، نام نا راست دادن كردن . v. *To miscall.*

A MISNOMER, سقط اسم ، سهو نام ، خلاف نام .

To MISOBSERVE, بي دقت ديدن . — *Misorder, &c.* v. *Disorder.*

To MISPEND (*money*), اصراف كردن ، بيمعني صرف كردن ، بي اندازه خوج ساختن . v. *To waste, dissipate.—To mispend time*, بيمعني اوقات گذرانيدن .

To misplace, v. *To mislay.*

MISPRISON, v. *Contempt, scorn.* — *Misprision of treason*, پوشش خيانت .

To MISPROPORTION, غير مناسبت ، بي اندازه كردن ، بلا اندام نمودن ، ساختن . v. *To mismatch.*

To MISQUOTE, خلاف عبارت بيان كردن .—*To misreckon*, v. *To miscalculate.*

To MISRELATE, *misrecite, misreport* (*relate inaccurately and falsely*), بي دقت گفتن ، نا راست بيان كردن . v. *To misrepresent.*

Misrelation, v. *Misrepresentation.*

To MISREPRESENT, بي صداقت ، غيرحق نقل كردن ، بلا حقيقت راوي ، تلبيس كردن ، منقلب كردن ، گفتن ، نمودن ، نا راست محاكات ساختن . *To misrepresent intelligence*, خبر تمويه كردن .

Misrepresented, نا راست گفته شده ، غيرحق نقل كرده شده ، بي حقيقت منقول ، بلا صداقت مروي ع

Misrepresentation, ع انقلاب ، تلبيس ع ، نقل بي حق ، خبر بي صداقت ، محاكات بلا حقيقت ، تمويه ع . v. *Misinformation.*

Misrule, v. *Tumult, confusion, revel.*

MISS (*term of honour to a young girl*), بيبي . v. Also *mistress, concubine.*

To MISS (*the mark*), خطا كردن ، نه زدن . v. مرجي and برجي .—(*to fail of obtaining*), گم كردن ، نا يافتن ، ناخوشيدن ، v. *To miscarry.*—(*to omit*), قصور كردن ، از غفلت گزاشتن ، در نشاندن فراموش كردن . v. *To leave out, mistake.* — (*to feel the absence* or *want of any person* or *thing*), حسرت داشتن ، مشتاق بودن . (*to be lost* or *missing*), گم شدن ، ياوه بودن ، ضيع گشتن ، غايب شدن .

A miss (*loss*), غيب ع . v. *Want*, also *error, mistake.*

To MISHAPE, صورت قبيح ، بي اندام ساختن ، بد قطع كردن . v. *To deform.* — *Mishapen*, بي اندام ساخته شده .

MISSAL (*mass-book*), ليتوريه ، قداس ع ، مسّا .

MISSILE, رمي ، دور اندازي . *A missile weapon*, سلاح دور اندازي . v. *Dart, javelin.*

MISSION, فرستادگي ، رسالت ع ، ارسال ع ، ترسيل ع ، توجيه ع ، بعثت ع ، انبعاث ع ، الوكت ع ، افراد ع . v. *Commission.*

Missive, فرستادني ، قابل الارسال ع . *A missive*, رساله ع ، مرسلت ع . v. *Letter.*

MIST, بخار ع ، دخان ع ، دود ، نزيم ع ، هر ، هور ، هو ، نزم ، پزم ، دمه ، حر ، خره ، خر . *To mist*, v. *To cloud.*

To MISTAKE, زلّ ، قصور كردن ، سهو زدن ، خطا كردن ، سقط ساختن ، مانيدن ، خبط كردن ، ساختن . v. *To err, blunder, to be mistaken.*

A mistake, زلّ ع ، سقط ع ، غلط ع ، قصور ع ، سهو ع ، خطا ع . v. *Error, blunder, misconception.*

Mistaken, سهو كرده ، درخطا شده ، درسهو شده ، فريفته شدن ، درخطا بودن ، حقّ . *To be mistaken*, سهو ماندن . v. *To mistake.*

Mistaking (*adj.*), خطا ساز ، سقط . *Mistakingly*, از سهو ، با خطا .

To MISTAKE, غلط کردن, سهو کردن, خطا کردن. v. *To miscalculate, misrepresent.*

To mistell, v. *To misrepresent.*

To MISTIME, بي گاه, بي هنگام ساختن, بي وقت کردن, بي زمان کردن, غير محل ساختن, نمودن.

MISTINESS, هوري, تيرگي, تارميغي, دخي. v. *Cloudiness.* — *Mistlike,* تارميغ مانند, هور آسا.

Mistold, v. *Misrepresented.* — *Mistook,* v. *Mistaken.*

A MISTRESS, سادت A, خاتون, مالکه A, صاحبه A, کدبانو, کذبا, کدبانو, بيبي. v. *Lady.*—*The mistress of a family,* خديش, تعاوين A, عوان A, کذبانو, (*a sweetheart* also *concubine*), دلدار, جانانه, جانان, نگار, حبيبت A, محبوبه A, معشوقه A, دوستکام, خاطر نواز, دلنواز, دلکشا, دلستان, دلخواه, دلبر, دلارام, مژيد, دلبند, شاهد, فنج, طلبت A, بت, بست. v. *Lover.*—(*a woman teacher*), آتون A.

Mistrust, v. *Distrust, diffidence, suspicion.*

MISTY, مضبّ A, ميغناک, بخاردار. v. *Foggy, cloudy.*

To MISUNDERSTAND, خلاف فهميدن, شخوليدن. v. *To misconceive, mistake.*

A misunderstanding, مخالفت A, منازعت A, عدم, عدم اتّفاق, عدم موافقت, اختلاف A, هماهنگ, تفاوت A. v. *Difference, quarrel, misconception, error.*

Misusage, v. *Abuse.* — *To misuse,* v. *To abuse.*

MISY (*a preparation of copper*), مسي, زاج, زاج اشفر.

A MITE (*insect*), سوس A, ديوک, قمّلت A, ديوچه, سبسه, سرسه A. v. *Weevil.*—*A cheese-mite,* پنير ديوچه, قمّلت جبن. (*a small particle*), ذرّه A, ذرّه, شمّه. (*any thing proverbially small*), مخ ديوچه. (literally, *the marrow of a mite*), جنّاح بعوضت. (literally *the wing of a gnat*).

MITHRIDATE (*medicine*), معجون, مثروديطس A, مثروديطس.

To MITIGATE, نرم کردن, تخفيف کردن, ساکن کردن, تسکين کردن, ملايم ساختن, آرام, تليين کردن, [illegible] تسليت دادن, دادن. v. *To soften, mollify; moderate.* *Mitigant, mitigating,* v. *Lenient.*

Mitigation, ملايمت A, نرمي, تسکين A, تخفيف A.

A MITRE, تاج, کلاه A, طبلک, صومعت. v. *Cap.* —*A bishop's mitre,* کلاه اسقف, تاج مطران. *A Tartarian mitre or cap,* کلاه تتري.—*Mitred,* تاج دار, کلاه بر, صاحب صومعت.

A mittimus, v. *Commitment.*

To MIX, سرشتن, آميزيدن, آميزش کردن, آميختن, تخليط کردن, آلاييدن, خلاط کردن, شورش کردن, شوريدن, وشع زدن, توخيش نمودن, تشويش کردن, خلط ساختن, اختلاط, مزاج نمودن, خيسانيدن, خيسانيدن, خيسيدن, لبک ساختن, کردن. *To mix in conversation.* سرنگيدن. v. *To converse.* — *To mix milk with water,* سمهج کردن, آب در شير نهادن. *To mix severe with soft words,* سمهجيم ساختن, کلام متم آميز گفتن, شمط کردن. *To mix falsehoods in one's discourse,* شمرجت ساختن.

Mixed, مشوّش A, مخلوط A, آميز, آميزه, آميخته شده, سرشته شده, شوريده, مدوف or مدوف A, آغشته A, اميغ, ملّبس A, مشرّب A, مشتوب A, مرکب A, ملتبک A. (*an animal*) *of a mixed breed,* مرکّب A. *Words mixed with threats,* کلام ستم آميز. *A speech mixed with intreaties,* سخن نياز آميز. *Advice mixed with wisdom,* پند حکمت آميز. *An answer mixed with or conveying happy tidings,* جواب مژده آميز. *Mixed with honey,* شهد آميز. *Mixed with colour* (*deceitful*), رنگ آميز.

Mixen, دماميل A. v. *Dunghill.*

Mixture, mixtion, خلطت A, خلط A, امتزاج A, آميزش, اخلاط A, مخلوطي, مخالطت A, خليط A, اختلاط A, بکل A, قطاب A, شعشعت A, مزاج A, تشويش A, شميط A, انباغ A, ميزک, التباس A.

To MOAN, زاري کردن, زاريدن, ناله کردن, ناليدن, فغان زدن. v. *To groan, grieve, mourn.*

A moaning, گريه, نوحت A, فرياد و فغان, زار, ناله, v. *Lamentation, groan.*

A MOAT (*ditch round a town, castle, &c.*), خندق A, شهبارو, مترس A. v. *Ditch.*

A MOB, ازدحام A , انبوه , جماع A , مجمع A , هجوم A (*a tumultuous rout*), هنگامه, اوباش A , غوغا A , غلغل , فتنه. v. *Crowd, riot.* — *To mob*, فتنه انگیختن , هنگامه کردن , غلغل نمودن , غوغا ساختن.—*Mobbish*, ازدحام آسا.

Mobile, mobility. عوام A , عوام النّاس A . v. *Mob.*

To MOCK (*deride*), مسخره کردن , طعن تشنیع کردن , خنده ریش ساختن , مزه کردن , استهزا نمودن , سخري ساختن , ضحک کردن . v. *To laugh at, ridicule, mimick.*—(*to elude*), غبن ساختن , فریفتن , تغویت کردن , حیله بازي نمودن , غدر کردن .

Mock (*not real*), غدیر A , مزوّر A , ساخته , تقلیدي , نقلي , قلب A . v. *Counterfeit.*

Mock, mockery (*derision*), تضحّک A , سخریه A , تسخّر A , مسخرت A , سخري , ضحکت A , مضحکه A , تضحیک A , استهزا A , مستهزي A , مزه , طنز A , مجاعت A , فسوس , نقاست A , مذمّت A . v. *Ridicule, scorn.*

Mocked, مسخره کرده A , مضحک , استهزا یاب .

A mocker, مسخره گر A , ضاحک A , مستهزي A , طعنه زن, طنز گو , افسوس کننده , ضحکه A .

Mocking (*part.*), مسخره سازان , استهزاکنان , مرد بازان , طنززنان . *Mockingly*, تحقیراً A , با مذمت , استهزانه , با مسخره , ازفسوس .

MODE, صورت A , وجهت A , وجه A , طور A , ترح A , نوال A , قیافت A , پیشنهاد, (اسالیب plur.) اسلوب A , دستور A , (اشکال plur.) شکل A , طریق A , منوال A , روش , قاعده A , آئین A , عادت A , طرز A , اندازه , حسب A , رسم A , وضع A , ضابطه A , رواج A , جنس A . v. *Manner, method, fashion, habit, custom, form, appearance; gradation.* —*According to the mode*, بطور , علي وجه , درروش .—*A mode of expression*, ضرب, مثل . *A musical mode*, مقام A , پرده, نوا . v. *Musical.*

A MODEL, نقشه A , نقل A , نمونه , انموزج , قالب A , بارنامه , قدوت A , ادم A , قدوه A , نسخه A . v. *Copy, pattern, example, standard, mould.*

To model, نقشه ساختن , تشکیل کردن , شکل ساختن , قالب صورت بند کردن , ساختن , ساختن . v. *To plan, shape, form, mould, delienate, arrange.*

Modelled, متشکّل A , ساخته .

A modeller, تشکیل کننده , نقشه کننده , سازنده .

MODERATE (*not excessive*), معتدل A , اهل, اعتدال , میاندار , میانه , مقارب A , متوسّط A , سوي A , مستوي A . *Moderate in temper*, ملایم A , حلیم A , مودّب A , میانگیر , منصف A , v. *Temperate, mild.* — *Moderate weather*, هواي معتدل .

To moderate, بازداشتن , ضبط کردن . v. *To govern, rule, restrain.*—(*to pacify, still, quiet*), تسکین ساختن , ساکن کردن , اعتدال , معتدل کردن . خاموش کردن (*to make temperate*), خنک ساختن , کم کردن , دادن ,

Moderately (*mildly*), حلیمانه , با لطف , ملایمانه . (*with temperature*), با خنکي , معتدلاً A , با اعتدال . (*in a middle degree*), بدرجه, وسطي , درمیانه .

Moderateness, اعتدال A , خنکي . v. *Temperateness.*

Moderation (*calmness of temper*), سکونت A , ملایمت A , قناعت A , انصاف A , اطمینان, خاطر , فراغ بال . (*forbearance, lenity*), تحمّل و , صبر و مرحمت , بردباري , شفقت . *Moderation in expense*, عدم, تلف , اعتدال, خرج , خانه داري .

A moderator, عادل A , مودّب A , حاکم A , ضابط A , مدبّر A . *To appoint a moderator*, تسویس کردن , مدبرساختن , ضابط . *To preside as a mederator*, تسویس کردن , مدبّر بودن .

MODERN, نو خاسته , نو پیدا , جدید A , متأخّر A , نو , نا پیشین , نا قدیم . v. *Late, recent, new.* — *The moderns*, ابناي زمان , متأخّرین A . *The language of the moderns*, لسان, متأخّرین . — *Modernness*, حالت, نو , نو پیدایش . v. *Novelty.*

MODEST (*bashful*), شرمسار , شرمناگ , شرمگین , خجل A . (*not arrogant nor impudent*), صاحب, حیا , محجوب A , نا گستاخ , نا شوخ , مظلوم A , نا مغرور , نا متکبر , صاحب, آذرم , خاشع A , مودّب A , نا خود بین , غریب A , پاک , اهل, مسکنت . v. *Humble.* — (*not unchaste*), پرهیزگار , زاهد A , پارسا , طاهر A , پاکدامن . v. *Chaste.*

Modestly (*not presumptuously*), مظلوماً A , با آذرم , ادبانه , بي گستاخي , غریبانه , بلا شوخي , بي تکبّر , خجلانه A . (*chastely*), بي هوا و , بي شهوت A , زاهداً A , طاهرانه A , با پرهیزگاري , برکرایییدن , هوس . v. Also *moderately.*—*To behave modestly*, ادب و آذرم نمودن , با ادب حرکت کردن .

Modesty, حیا A , شرمساري , شرمناگي , شرمگیني , شرم , آزرم or آذرم A , وقار A , رزانت A , خجالت A , حجاب A , تیقار A , ارمیدگي , مسکنت A , مظلومي A , سکینت A , تهارت A , پاکي , عفّت A , عصمت A , زهد A , زاهدي , پرهیز , عدم شبوت , تواضع A .—(*chastity*), ترمّت A , مودوع A .

v. Also *moderation*, *decency*.

MODIFICATION, تشکیل A , ترکیب A .

To modify (*form*), شکل , تشکیل ساختن , صورت دادن , ساختن , بند نمودن . v. *To shape*, *form*. — (*to moderate*), اعتدال دادن , معتدل کردن . v. *To temper*.

Modifiable, *modificable*, ممکن صورت پذیر , قابل التّشکیل A , لایق شکل گیر .

Modish, *modishly*, موافق دستور . v. *Fashionable*, *fashionably*.

To MODULATE, نغمه سرا شدن , ترنّم کردن , آواز گردانیدن , رنم ساختن , نصب کردن , تلحین ساختن , خوش الحان زدن , تغرّد کردن , اغراد زدن .

Modulation, اغنیت A , خوش خواني , نوا A , نغمه A , لحن A , ترنّم A , نغمات A , غواني A , غنا A , غانیت A , الحان A , اغاني A . v. *Song*, *melody*.

A modulator, خوش خواننده , سراینده , مطرب A , خواننده , زمزمه پیراي , نواگر , ترانه پرداز , نغمه پرداز , نغمه سنج . v. *Singer*.—*A modulator of words* (*an orator*), سخنسرا .

MOHAMMED, properly *Mŭhămmăd* (*the founder of the Muhammadan religion*), محمّد . — He is also called حضرت A محمّد (*the lord Muhammad*) ; محمّد المصطفي A (*Muhammad the chosen*) ; الرسول A (*the prophet*) ; رسول الله (*the prophet of God*) ; سید المرسلین A (*the prince of prophets*) ; سید سادات (*the prince of princes*) ; ابو عبد الله A , ابو قاسم A , وخشود A , الروح A , الم A , احمد A , محمود A , وخشور A : [for the literal significations of which v. Vol. I] *The posterity of Muhammad*, آل محمّد . Each descendant of Muhammad is distinguished by the title of امیر A (plur. امرا), سید A (plur. سادات), or شریف A (plur. شرفا) ; [which imply *lord*, *prince*, *noble*]. — *Muhammadan*, اسلامي , محمّدي , مسلمان A , متسلم A . *The Muhammadan people*, امّت محمّد . *The Muhammadan religion*, اسلام A , توحید A , کوثر A .

A MOIETY, نیم , نصف A . v. *Half*.

To moil, v. *To toil*, *labour* ; *weary* ; *dawb*.

MOIST (*humid*), طري A , سیراب , تر , نمگین , نم , خوشاب , شاداب , مرطب A , رطب A . v. *Wet*, *damp*, *juicy*. *A moist atmosphere*, بلیله A , بلیل A .

To moisten, سیراب , نمگین کردن , ترساختن , نم کردن , آغاریدن , خیسیدن , مرطوب کردن , رطب ساختن , کردن , خیسانیدن . v. *To wet*.—*To cause to moisten*, تبلیل کردن .

Moistened, سیراب , مرطوب A , ترکرده شده , نم کرده شده , آغاریده , نمناک کرده شده , نمگین ساخته شده , کرده شده , مبلول A , ودین A , متبلّل A , آغشته شده , فرغار , شده — . *To be moistened*, نمگین کرده , نم کرده شدن , ترکرده شدن , فرغاریده شدن , آغاریده شدن , نمناک کرده شدن , شدن , خوسیده شدن .

A moistener, اغارنده , ترکننده , نم کننده , &c.

Moistness, *moisture*, ندي A , رطوبت A , تري , نم , نمگیني , آغار , بلل A , بلّت A , نزیم A . v. *Humidity*.

A MOLE (*animal*), موش کور , کرموش , کورشبک , زبابت A (plur. زباب), خلد A (plur. خلدان), جلد A (plur. جلدان), جلذ A (plur. ملاجذ). *A mole on the skin*, خال A , توته (plur. شام), شامت A (plur. خالات, خیلان), خالي A , لکهٔ بدن , قرمت A , شخار . *Marked with a black mole*, اشیم A , عشیم A , مشوم A , مشیوم A . *Marked with many moles*, مخیل A , اخیل A , خیلا A , رخش . — *A mole* (*dike*), کنده , قشوت A , ورغ , آب بند , بندروغ , پشته , حاجر A , تنها A .

A mole-catcher, کورسبک گیر .

A mole-hill, تودهٔ کرموش .

To MOLEST, تکلیف دادن , آزردن , رنجانیدن , رنجیدن , دل آزار ساختن , تصدیع دادن , اضطراب کردن , جفا زدن , هچیدن , رنجیده و رمیده کردن . v. *To disturb*, *trouble*, *vex*.

Molestation, تکلیف A , تصدیع A , آزردگي , رنجش , آزارش , آزار , اضطراب A , آسیب , زحمّت A , ایذا A , رنج , جفا A , ستم , الم A , غم . v. *Vexation*.

A molester, آزاررسان , مضطرب A , موذي A , مزاحم A , جفا زن .

To MOLLIFY, تلیین کردن , ملایم ساختن , نرم کردن , [illegible] . v. *To mitigate*, *soften*, *assuage*, *pacify* —

Mollification, v. *Mitigation, softening.* — *A mollifier*, ا ملين . مسكون ا , نرم كرده شده , نرم كننده , مليم كننده .—*Mollified*,

Molten (pret. pass. of *melt*), گداخته شده , ا مذاب .

MOMENT (*importance*), ضرورت ا , غرض ا , مزايقه ا , معتبري , لازمت ا , مهمي ا . v. *Consequence, weight, value.* *A moment of time*, دم , يكدم , لمحه , لحظي ا , دقيقت ا , دفعت ا , ساعت ا , ترفة العين ا , چشمكي , پلك زدن , باد خور , غمزه ا , مطوت ا , زغنگ , طحوم ا , دهل ا . *In a moment*, در يك نفس , في الطرفة العين ا , در يكدم , دمادم , هردم . *Every moment*, همانم . *At that very moment*, از اين لمحه , از اين دم , من الان ا .

Momentary, عارضي ا , فاني ا , نا پايدار , يكدمه , يكدمي . v. *Fleeting.*—*A momentary or transient acquaintance*, مقارنت يك دم .

MOMENTOUS, ضرور ا , مهمه ا , مهم ا , سنگين , گران , مستشري ا , ثقيل ا . *A momentous affair*, امر مهم , كار ضرور , مسلحت گران , ركن ا , نبلت ا .

A MONAD, يك , يكانگي , فرد ا , احد ا , واحد ا , احدي , واحدت ا . v. *Individual.*

A MONARCH, خاقان , سلطان , ملك ا , پادشاد , شاه , سلطان دوران , جهاندار , جهانبان , شهنشاه , شاهنشاه , شهريار , فرمان ده , شاه دينپناه , خسرو , قيصر ا , خليفه ا , بهمن زمان و تهمن دوران . v. *Emperor, king.*

Monarchal, monarchical, شاهي , پادشاهي , شهنشاهي , خسرواني , دينپناهي , جهانداري , جهانباني . v. *Regal, imperial.*

A monarchy, مملكت ا , سلطنت ا , پادشاهي , پادشاهت , دولت ا , شاهي , ملك ا , ملكيت ا . v. *Kingdom.*

A MONASTERY, خانقاد , زاويت ا , دايره ا , ديره , تكيه ا , بقعت ا (plur. بقاع), صومع ا , صومعت ا , مناسطر ا . *The head of a monastery*, راس الدير ا , ريس ا , القسيس . v. *Abbot.*

Monastick, monastical, تكيه منسوب , ديرپيوند , ديرنشين . *A monastick life*, رهبانيت ا , زهد ا , كشيشي , زاهدي ا , —*Monastically*, بطرز ديرنشين , زاهدانه . v. *Reclusely.*

MONDAY, دوشنبه , يوم الاثنين ا , ثني , يوم اثنين , اوهد ا (plur. اوهاد).

MONEY, زر , زروسيم , نقد ا (plur. نقود), عين ا , مايه , قطاع ا , لكاش ا , نمي ا , سكه ا , نص ا , تنكه , سخته . v. *Coin, specie; wealth, riches.* *Ready money*, نقد , نقد دستا دست , دست بدست , دستادست , زر حاضر , معدود ا , نقود ا , پيشادست , نقدينه , زر نقد , سحل ا . *To buy with ready money*, با نقد اشترا كردن , با زر نقد خريدن . *Money paid in advance*, پيشگي , تقاوي ا , سلف ا , پسلف ا . *To lend money*, وام دادن , قرض دادن . v. *To lend.* — *To lend much money*, مديان شدن .—*To pay money*, ادا كردن . v. *To pay.* — *A sum of money*, مبلغ ا (plur. مبالغ). *Any place where money is spent*, مصرف ا . *Tribute money*, طبلبت ا . *Unstamped money*, كهل ا , كهلت ا . *Earnest money*, زبون . *Money thrown amongst the populace at marriages* or *rejoicing days*, نثار ا , بفجم , پفجم , بفنجم , قلب ا , نبهرد , نبهرج ا . *Money and goods*, نقد و جنس . *Drink-money*, شاگردي , شاگرد , اقچه , شراب , بخشش . *To change money*, تصريف كردن . *A money-changer*, صيرف ا , صراف ا , زرشناس , نقاد ا . v. *Banker.* — *A money-bag*, كيسه , صره ا , همياني , همياني . v. *Purse.*

Moneyed, مالدار , تدنير , زردار . v. *Rich.* — *A moneyed man*, صاحب زر , اهل درهم , نقد دار , وراق ا .

Moneyless, مفلس ا , خسته , تهي دست , بي زر , بي نقد , مفلوك ا . v. *Poor.*

MONGER. v. *Dealer, seller.*—*Fishmonger*, ماهي فروش .

Mongrel. v. *Mungrel.*

A MONITOR, ناصح ا (plur. نصاح, نصّح), نصيحت دهنده , واعظ ا , منذر ا , پند بخش , تنبيه نما , اهل مشورت .

Monitory (*giving admonition*), مشورت نما , نصيحت ده . *A monitory, monition.* v. *Admonition.*

A MONK, زاهد ا , راهب ا (plur. رهبان , راهبان), كشيش , درويش , تكه نشين , گوشه نشين , صاحب الدير ا , (plur. زهاد), ابطال ا , ابدال ا , متقدس ا , صوفي ا , قلندر ا , فقير ا . ربيط ا . *To make a monk*, ترهيب كردن . *To become a monk*, كشيش شدن , رهبت شدن , گشتن . *Monkish.* v. *Monastick.*

A MONKEY, ميمون , بوزنه , بوزنيه . v. *Ape.*—*The chattering of monkies*, ا زقم .

MONOCULAR, *monoculous (one eyed)*, یک چشم, یکچشم کور. عورا A, اعوره, عوره, ابخق A.

MONODY, A مرسیه.

A MONOGRAM, A رمز. v. *Cipher.*

MONOMACHY, A مسایفت. v. *Duel.*

A MONOPOLIST, A محتمر, بندار. — *To monopolize*, بندار بودن.

A MONOSYLLABLE, یک هجا.

MONOTONY, یک صدا, بی تبدیل آواز, A لحن.

A MONSOON, *probably an European corruption of* A موسم, *A season.*

A MONSTER, A مسیخ, سگسار, غول, دهیما, دهیم A, ام الدّهیم A, ازب حزب A, خنفقیق A, سلتم A, صلّ A, شبست, عفریت A, ویرانا باد, صحام A, رکشه.

Monstrous A ممسوخ, هولناگ, هایل A, ترسناگ, سهمناگ, سمعمع A, عجیب A. v. *Strange, wonderful; irregular, enormous: shocking, hateful.—A monstrous appearance*, ازب حزب A, شبست, گریا لقا. *An old woman of a monstrous figure*, عجوز بدنما, عضهرت A, سمعمعت. v. *Hag.* — *Monstrous, monstruously (very much)*, نهایت A, بغایت, غایت الغایت A. v. *Exceedingly.—Monstrously*, هایلانه, مخوفانه, بطور سمعمع, مسخ آسا.—*Monstroussness*, ازحدّ بیروني, گریا لقا, سهمناگي, هولناگي.

MONTH, ماه, شهر A (plur. شهور), (اشهر), نماص A (plur. انمصت, نمص), غرّت A. *The space of one month*, ماهي, شهري. *The end of the month*, آخر ماه, عقب A, عقبان ماه, عقب شهر, عقبان A. *The first ten days of a month*, اوایل A. *The second ten days of a month*, اواسط A. *The last ten days of a month*, اواخر A. *From month to month*, ماه بماه, *To bargain, engage, or do any thing by the month*, مداهرت ساختن, مشاهرت ساختن, شهارکردن, دهارکردن. *Every month*, هر ماه. *At the end of every month*, عقبت A القمر. *During a whole month*, نماصاً A. v. شهر. — *A month's mind*, حسرت A, استظاره A. v. *Longing desire.*

Monthly (adj.), ماهواره, ماه بماه, هرماه, شهري, ماهي. *Monthly pay*, درماه, مشاهره A, ماهیانه.

A MONUMENT *(memorial)*, نشان, یادکرد, یادگار, علامت A. *A monument for the dead*, مرقد A (plur. مراقد), دخمه, دخم, گور, قبر A, مقبرت A, تربة A. v. *Tomb*, and *inscribed.*

Monumental (memorial), علامتي, یاد کردي, یادگاري — *belonging to a tomb*, مرقدي, مقبري, تربه منسوب, گوري.

MOOD *(state)*, حال A, حالت A. *(state of mind)*, خاطر. v. *Mode, state, style.* — *(anger)*, غضب A, قهر A. — *(a stile of musick)*, مقام A (plur. رنّو A, رهاو, رهاوي, نپفت A, لبینا, کوچک, مقامات, خجست.

Moody, آزرده, غضوب A, غضبت آلود. v. *Angry, sullen.*

The MOON, ماه, مه, ماهتاب, قمر A, شب تاب, نیّر A, جم, شیب A, غاسق A, شب افروز, شهر A, اورنگ, مانک, ساهور, هوز, هور, نیّر اصغر, نیّرت A. *The new moon*, ماه نو, هلالي, هلال A, شهر A, مه نو. *The new moon when just appearing*, طلع A, استهلال A, مستهلّ A, ابن مزنت.— *The full moon*, بدر A, بدرت A, ماه بدر, ماه چارده روز. — *The moon's disk*, قرص ماه, ماه ناکاسته, نخشب. — *The change of the moon*, تحویل هلال, تحویل ماه, حلول ماه. *Like the moon*, ماهرو, ماه دیس, ماه وش, مهوار, ماهپیکر. *Resembling the new moon*, هلالي, هلال مانند. *Like the full moon*, بدرمثال. *Round the moon*, بگرد, اطراف ماه. *The full moon of religion (a proper name)*, بدر A الدّین. v. Also *month.* تاش, ماه, هلال, اقمار, قمر.

A moon beam, شعله ماه, رخش شب افروز, پرتوي بدر A. *Moon-calf.* v. *Monster: dolt. Moon eyed*, v. *Purblind, dimsighted.* — *Moonless*, بي ماه, بي بدر, غمّي A.

Moonlight, moonshine, ماهتاب, مهتاب, روشني ماه, اورنگ, چمشاد, ضیا القمر A, نور ماه, روشناي قمر, ماهه, قمرت A.

Moonshine, moonshiny, ماهناگ, ماهتابي, مقمر A. — بیض A, اواضح A, اقمار A, قمرا, قمرت A, مقمرت A. *Moon-stone*, حجر القمر A. — *Moonstruck*, ماهي. v. *Lunatick.*

A MOOR, امّ درین A, کول, اجم A. v. *Fen, morass, bog, marsh.*—*(a negro)*, زنگي, حبشي, حبش A, حبشه A.

To MOOR *(a ship)*, مرفا ساختن, جهاز درمینا نصب کردن.

— (*to be fixed* or *stationed*), نصب بودن , نشانده شدن , مرفاگشتن . *The mooring place of a ship*, A مکلا , مینا . v. مرفا .

A MOOT POINT (*doubtful case*), امرد , قضیه , مشکل مشکول .

A MOP, خاک روب .

To MOPE (*to become stupid, dull, sad*), غمگین شدن , سیاه روز نمودن , خیره سر شدن , مهمل بودن , غم خوردن , دلتنگ شدن , غمناک گشتن . v. Also *to dull, stupify, sadden.*

MOORISH, *moory*, اجمي . v. *Marshy.*—*Moorish*, حبشي , زنگي .

MORAL, پندانه , اهل آزرم , ذوالادب A , نصایح A , حقیق A , حقاني A , اخلاق نما , ادبي , آداب آموز .

Moral, morality, morals, A اخلاق , A سلوک , آداب , مدارا A , مدارات A , آزرم or آذرم , حقیقت A , حق A , انسانیت A , لطافت A . v. *Manners.* — *The science of morality*, علم اخلاق . *A moral*, پند , A نصیحت .

To moral, moralize, اخلاق فهمانیدن , فکر حسن کردن , خیر اندیشي کردن , تأمّل خوش نمودن .

A moralist, A اتالیق , A ناصح , واعظ A , اهل , آدیب A , اخلاق .

A moralizer, خیر , تأمّل خوش نماینده , فکر حسن کننده , اندیشي کننده .

A MORASS, خره , پرین , ورطت A , گلاب , خلاب , کول , اجم A . v. *Marsh.*

MORBID, *morbose*, A مریض , مرض منسوب , خسته . v. *Distempered, diseased.* — *Morbidness, morbosity*, A مرض , وصب A , خستگي , بیماري , حال مریض . v. *Disease.* — *Morbifick* (*causing distemper*), بیماري ساز , مرض ده .

MORE, A زیاده , بیش , افزونتر , افزون , فزون , تندیسه , دگر , دیگرباز , بیشترک , فزا , فزاي , بیشتر , اکثر A , اژند , اژنده , فریدون , فضلاً A . v. *Greater.* — *Two or more things*, دو چیز یا بیشتر . *More than enough*, افراط A . *To ask more than enough*, افراط , افزوني خواستن . *More or less*, کم بیش . *Neither more nor less*, همین . *To add more*, زیاده کردن . v. *To augment.* *To give more*, زیاده دادن . *More necessary*, A أوجب , A الزم . *More than*, زیاده از , A فوق . *More behind*, پستر , فراتر . — *More before*, پیشتر . — (*a greater quantity*), A کثیر , A کثرت , A زیاده .

MORELAND, کوهستان .

MOREOVER, جزاز آن , علاوه A , جزآن , سواي آن , وبر A , غبّ ذا A .

A MORION, سرپایان . v. *Helmet.*

MORIGEROUS, رام . v. *Obedient.*

MORNING (*adject.*), بکر A , صباحي , سحرگاهي , سحري , باکر A , مبکّر A .

The morn, the morning, A فجر , A صبح , A صباحت , وقت , سحر اعلي , سحرگاه , سحر A , الصّباحت A , صباح A , صبح , تباشیر صباح A , بامداد , بام , بکرت A , هنگام سحر , سپیده دم , صبح دم , واخ , جلج A , عاطس A , شفق A . — *Early in the morning*, سحري , سحرگاهي , سحرا A , سحریا A , بکرا A . *To rise early in the morning*, سحرخیزي کردن , شبگیر . قایم الصّبح بودن , علي الصباح برخاستن , شدن . *One morning*, یک صباحدم , سحري . *Like the morning sun*, مثل مهر . *In the morning*, صباحاً A , ذا صبوحاً A , صباحگاه . — صباحانه . — *The first dawn of the morning*, صبح نخست , صبح صادق . — *Morning and evening*, سحر و شام , صبح و مسا . v. *Evening.* *To-morrow morning*, فردا بوقت صباح . *Good morning*, A صباح الخیر . v. Under *good.* — *Morning prayer*, نماز صباح . *Wine drunk in a morning, a morning collation*, A صبوح , غارج , شراب سحر . *One who drinks wine in a morning*, غارجي . — *The first money received for goods in a morning*, A عربون , ربون . v. *Handsel.* *Towards morning*, علي السحّر A . *Like the leaves of the morning rose*, غنچه سحرگاهي آسا . *The morning star*, زهره A , کوکب الصّبح A , ستاره جبوحي .

MOROSE, عفنقس A , وحق A , ثقیل A , تند مزاج , درشت , ترش رو , خشن A , سخت , بهلق A , لغوت A . v. *Peevish, sullen.* *To be morose*, ترش , ثقیل شدن , درشت شدن , &c. — *Morosely*, ثقیلاً A , درشتانه , روشدن . —*Moroseness*, درشتي , ثغلت A , تند مزاجي , ترش روي . v. *Sullenness, peevishness.*

MORPHEW, عارضت A , نمش A , بهق A .

TO-MORROW, فردا , غداً A , غد A . *To-morrow-night*,

فردا شب . *The business of to-morrow*, مصلحت غدوي ، معاملت فرد .

MORSE (*sea-horse*), شنگ ماهي .

A MORSEL (*mouthful*), لقمه ع , لقمت ع (plur. لقم), نواله . *In morsels*, لقمه لقمه . — (*a small quantity*), زره ع , پارچه , پاره . v. *Bit*; also *meal*. — *To cut into morsels*, پاره پاره زدن , الغاف كردن .

MORTAL (*deadly*), كشنده , قاتل ع , مهلك ع , هلاهل ع , مميت ع , قاضي ع . v. *Deadly, destructive*. — (*subject to death*), بمرگ معرّض , اهل فنا , فاني , موتي , فوتي , ميرنده . — (*bringing death*), مرگ آور , اجل ساز , وفات بر , كشنده . — (*human*), بشري , انساني . (*extreme, violent*), متهوّر ع , سخت , درشت , تند , شديد ع . v. *Vehement*.

A mortal, انسان ع , آدم . v. *Man*.—*Mortals*, آدميان , خلق عالم , جهانيان , عالميان . v. *Men*. — *No mortal*, نه هيچ آفريده .

Mortality, ميرندگي , وفات ع , اجل ع , مرگ , فنا ع , هلكت ع , هلاكت ع , هلكا ع , موتي , موت ع , فات ع , فوت ع . v. *Death, destruction*. —— *A great mortality*, هلكت هلكا , جالف ع , دلعماظ . v. *Epidemical distemper*.—(*human nature*), آدميت ع , انسانيت ع , بشريت ع .

Mortally, مرگانه , قتلاً ع , قاتلانه , هلاهلانه , مهلكانه . v. Also *extremely*.

A MORTAR (*for pounding*), هاون , مهراس ع (plur. مهارس), كد , اونگ , كابيله , كابيله , غنگ , غن , مهراش , جوازه , جواز . *A large mortar in which they bruise grain*, هوان دستي . *The pestle of a mortar*, اندروز , نواشه , ريخته , گچ . v. *Cement, plaster*.—*A maker of mortar*, گچيز , گچير .

Mortgage. v. *Pledge*.

MORTIFICATION (*gangrene*), اكله ع , خوره , خورا , عفونت ع . (*self-denial*), پرهيزي , ضبط نفس , كسر نفس , پرهيزگاري , زهد ع , رياضت ع . v. *Abstinence, humiliation*. —(*vexation, affront*), آزار , اضطراب ع , جفا ع , افسوس , شتم , طنز , هلامت ع , طعنت ع .

To mortify (*become gangrenous*), خوران گشتن , خورا نمودن , كسر نفس (*to be abstemious*), پرهيز داشتن , رياضت رسانيدن , نفس ضبط كردن , نمودن , اكل شدن . v. *To corrupt*. — (*to discourage, affront*), دشنام , آزار دادن , پرهيزگار شدن . — پست , كسر نفس كردن , تحقير ساختن , طنز كردن , دادن , رنج دادن , سر فرو زدن , كردن . v. *To depress, humble*.

Mortified (*gangrenous*), اكله دار , خورا دار , خوره شوند . — (*humbled, affronted*), افسوس پذير , طنز ياب . v. *Depressed, humbled*.

MOSAIC (*tessalated*), معين ع , معينه ع . *To make Mosaic work*, تعيين كردن .

A MOSQUE (*Muhammadan temple*), مسجد ع , مسجد گاه , مشكوي ع , مشكوة ع , پرستشخانه , معبد ع , عبادتگاه , نمازگاه , مسجد جامع , مسجد الحمد ع , عجوز ع . *The great mosque*, جامع ع . *A small mosque*, مزكت . *The two mosques of Mecca and Medina*, المسجدان ع . v. *Temple*.

MOSS (*of any kind*), اشنه ع . *Water-moss*, طحلب ع , غلنق ع , چغزواره , چغواره , چغزاوه , چغزابه , جامه خوك . *Moss upon a tree*, پوژه درخت . *Mossiness*, كتان , ناضره ع . *Mossy*, اشنه دار , اشنگي .

MOST, اكثر ع , بيشترين , افزونترين , ازهمه زياده , مبالغه ع , زياده ترين . v. *Greatest*. — *For the most part, mostly*, بغايت ع . v. *Chiefly*.—*Most noxious*, كثير الضرر . *A most beneficent prince*, شاه كثير النوال .

A MOTE, ذرّه ع , ذره , شمه . — *A mote in the eye*, زايده العين ع .

A MOTH, پروانه , بيو , فراش , سپشه , حشرت ع , كرم , دود الصوف ع , شاهد ع , زيو ع , سوست ع , سوس ع , عثّ ع , بيد , قول , ديوك , پشم . *Like a moth with burnt wings*, پروانه آسا با پر سوخته . — *Mothy*, پر بيو , پروانه دار . *Moth-eaten*, حشرت خورده , بيو زده , ماروض ع .

A MOTHER, مادر , والده ع , امّ ع , امّت , مادر (plur. امّهات), ملقوحت ع , حوبت ع , مام ع , *The queen mother*, والده سلطان . *A wife's mother*, مادر زن . *A step-mother* (*father's wife*), مادر , مادر اندر , رابّت ع , خوشدامن , زوجه پدر , ندر . *A brother or sister by the mother* (*half blood*), مادر زاده , مادر زاد . *The mother of a family*, امّ ع , امّ المنزل , امّ المثوي . v. *Mistress*. — *A mother in law*, خوش مادر , مادر اندر , رابّت ع . *Mother of pearl*, صدف ع , دامن , زيتان , حتفل ع , ريم . *The mother of oil, &c.*

مهل A .— *To mother* (*gather concretion as oil, &c.*), عگر A , دوغینت , دوغو مهل کردن , زیتان نمودن , ریم اندوختن . — *Motherhood*, حال مادر , امیّت A , مادري . دوغو داشتن . — *Motherless*, بي مادر , غیر امّ , بي مادر مانند , مادر آسا , *Motherly*, بطور امّ , بوجه مادر , والده .

MOTELY, رنگارنگ , گوناگون v. *Various.*

MOTION, جنبش , حرکت A , جولان A , خلجان A , نبض A . (*a proposition in a publick assembly*), تقریر A , مقدّمت A , قضیت A , مسئلت A , مدعي A , مطلب A . *To make a motion*, مقدمت نمودن , محرک شدن , قضیت کردن , مسئلت ساختن . *The motion of the pulse*, نبضان A , نبض A .

Motionless, غیر خلجان , نا جنبان , بي جنبش , بي حرکت , ساکن A .

Motive (*giving motion*), محرّک A , جنبش ده , حرکت بخش . *The motive powers*, قواي متحرّکه .

A MOTIVE, سبب A , واسطه A , باعث A , موجب A , وجه A , مطلب A , مراد A , تقریب A , مودّي A , علّت A . ذریعت (plur. ذریعات) A , داعیت A . v. *Cause.*

A MOTTO, سجع A , نقش A , نقیش A , علامت A , نمودار , نشان , شعار A . *The motto on a seal* or *ring*, نقش خاتم .

To move (*give motion to any thing*), حرکت جنبانیدن , ادرار , اطاره کردن , تحریک ساختن , متحرّک کردن , دادن , توقش نمودن , خلجان دادن , خلج کردن , ساختن . *To move* (*intrans.*), جنبان , حرکت کردن , جنبیدن , متحرّک شدن , متخش شدن , جنبش نمودن , جولان شدن , رفتن , بودن , نویدن , لغشیدن . v. *To go, walk.* — *Unable to move*, لا حراک له A , بي قوّت حرکت , معضوب A . *To move* (*propose*), مقدمه کردن . v. *To make a motion.* — (*to make angry*), قهر انگیختن , غضبناک ساختن , خشم انگیز کردن . v. *To provoke.* — (*to touch pathetically*), دلاویز , دل نواختن , جگر گداختن , نرم دل ساختن , نرم کردن , ساختن , نرمي . — میلان دادن , ملایم ساختن , عطوفت انگیختن , انگیزي کردن سودا , دلتنگ کردن , دلفکار ساختن , (*to make melancholy*), اغرا ساختن , انگیزش کردن , انگیختن , نمودن . — (*to excite*), v. *To instigate, persuade.* — (*to move in a circle*), گردیدن , دور کردن , چرخ نمودن , جرج ساختن . — (*to go from one place to another*), سعرت ساختن , آمد و شد کردن , جا بجا رفتن , جا بجا سیر کردن , بشولیدن . — *To move to mutiny* or *sedition*,

محرّک فساد شدن , هنگامه تحریک کردن , فتنه انگیختن , طغیان انگیز بودن , محرک فتنه بودن . *To move* (*one's self*), *forward*, پیش رفتن , پیش روان شدن , استمرار کردن , رفتن . v. *To advance, proceed.* — *To move* (*any thing*) *forward*, پیش جولان نمودن , راندن .

MOVEABLE, ممکن جنبش , متحرّک A , ممکن حرکت , زایل A , ذلق A , زهق A . v. *Removable. Not moveable*, بي قوّت جنبش , نا متحرّک , نا ممکن حرّکت . *Moveable. ness*, بي قراري , قابلیت جنبش , امکان حرکت . — *Moveably*, متحرکانه , متحرکا A , با جنبش , *Movement*, A حرکت , جنبش , تحریک A , توقش . v. *Motion.*

Moved, متحرّک A , جنبیده , محروک A , منتک A , مقتعف A . v. Also *disturbed.* — *To be moved*, جنبانیده شدن , خلجان یافتن , جولان شدن , لغزیدن , لغزیدن . — (*to be disturbed*), آزرده شدن , مضطرب شدن , اضطراب داشتن . *To be tenderly affected*, خاطر نواخته شدن , نرم دلي یافتن . (*to be put in a passion*), غضبناک شدن , خشمناک گشتن , قهر گرفتن .

A mover, محرّک A , جولان کننده , جنبش کننده , جنبنده , مقدمه کننده , انگیزنده . (*a proposer, persuader*), A محرّک , محرّک فساد , محرّک فتنه , *A mover of mischief* or *sedition*, فتنه انگیز .

Moving, movent (*part.*), جنبان , جولان کنان , محرّک A , جنبش نمایان , حرکت سازان , مدر A . *Moving slowly*, مدب A . *Moving quick*, مطرب , تیز حرکت نماینده . — *Moving* (*pathetic*), جگرسوز , دل سوز . *Movingly*, از دل سوزي , از جگرسوزي .

A MOULD A قالب , کالبد , تبنگ . v. *Form, model; matter.* — *To cast in a mould*, در قالب افراغ کردن , *Mould* (*soil*), خاک , در تبنگ ساختن , افراغ قالب کردن . v. *Earth;* also *mouldiness.* گل , رمّ , تراب A .

To mould (*form*), تشکیل کردن , صورت بند نمودن . *To model, shape;* also *to become mouldy.*

Mouldable, قابل صورت پذیرفتن , ممکن تشکیل .

Moulded, ساخته . v. *Formed.*

A moulder, تشکیل گر , صورت بند . v. *Maker.*

To MOULDER (*turn to dust*), تراب شدن , خاک شدن , افسردن , گرد شدن , غبار شدن . v. *To perish.*

Mouldiness, زغار , کلوچ , کلاشکره , گلاش , گلاژ , ژنگ ,

سبزی, اثروغ, ازغ, ازغ, زغار, پرنان. *Mouldiness of bread*,

MOULDY, ژنگ گرفته, متسنّه A, چرکین, سبزنگ, کلاش پذیر, کلاشي. باکلاژپوشیده, زغارآلود, کلوچ بسته, نان متسنّه, *Mouldy bread*, نان سبزنگ. *Green mouldy bread*, سبزنگ شدن, ژنگ گرفته شدن, *To become mouldy*, کلوچ بسته شدن, کلاش پذیرفتن. *To become mouldy as bread*, با ژنگ متسنّه شدن پرنان یافتن. *To make mouldy*, با زغارپوشیدن, با کلاش آلودن. *To make mouldy*, نان را متسنه ساختن, نان را سبزنگ کردن.

To MOULT (*shed* or *lose feathers*), پرفشردن, کریز کردن, قرنست کردن.

A MOUND, پشته, سدّ A, بندروغ, متارس A, عسنات A, قشوت A, ورغ, سداد A, کنده, آب بندي, خورآب, عرم A, حاجر A, تنها A. *To mound* or *fortify with a mound*, با بندروغ ساختن, سدّ کردن, پشته بندي کردن, متارس سدّ کردن, تحصین ساختن. v. *To fortify*.

To MOUNT (*go up*), طلوع کردن, صعود کردن, بالا رفتن, فراز گرفتن, برآمدن, بر شدن. v. *To rise*. (*to raise up*), برنهادن, اعلا نمودن, بلند ساختن, بالا کردن, برداشتن, زوریدن, ترفیع ساختن, رفع نمودن, تعلیت کردن, افراختن. (*to tower*, *to be built high*), بالا سحبت, بر افلاک مبني شدن. *To mount on horseback*, سوار صعود شدن, برداشته بودن, رفتن. v. *Horseback*.—*To mount* or *rise in price*, گران بها گران مایه شدن, بقیمت عظیم برآمدن, گردیدن. *To mount by degrees*, دروجان ساختن, دورج کردن. *To mount in the scale*, کمیدن. *To mount* (*embellish clothes*, &c. *with ornaments*), طراز ساختن, نقش کردن, آرایش نمودن, زیبیدن. *To mount guard*, پاسباني ساختن, قراول کردن, نگاه بان شدن. *To mount a cannon*, توپ بر عربه نصب کردن.

A MOUNTAIN, *mount*, کوه, که, جبل A (plur. جبال); also حواله A, صدّ A (plur. صدود), سدّ A, سبّ A (plur. الواد), لوذ A (plur. اوعار), طور A, وصید A, ضلع A, اسدت, خوع A, لجمت A, مقوّد A, قرن A, وزر A, اویان, لاهز A, راسخ A, ذریحت A (plur. ذرایح, ذریح), اقود A. *A great*, *steep*, or *inaccessible mountain*, کوه صلخم, کوه اخشب, کوه مصلخم, جبل شاهقت, ایهم A, طود A (plur. اطواد), جبل مصلخم, مشمخر A, شنظوف A, شنظاف A, قاعلت A, بهما A, هضبت A. *A mountain shading the clouds and a hill high as the heavens*, جبل سحاب سایه و کوه فلک فرسا, کوهاموني, کوهامون, *steep mountain with a plain at top*, کوهاماني. *The top of a mountain*, سر کوه, اهانه, قلّه. v. *Summit*, *top*. —*The foot of a mountain*, دامن کوه, عرض جبل, پاي کوه. *To climb a mountain*, بالاي کوه رفتن, صعود کردن. *The highest and most inaccessible part of a mountain*, صعود A, خضیض A. *From mountain to mountain*, کوه بکوه. *Two mountains almost meeting leaving only a narrow pass*, لاهزان A. v. لاهز A. — *A path* or *pass between mountains*, بندر, درة, ریّع A, نقب A, منقب A, عرقوب A, دروازه, دربند, سره, درغاله. v. *Pass*. — *To march through the defiles of mountains*, مدرب کردن. *Clefts in mountains*, عورت A, ثغور A. *Any projection from the side of a mountain*, طنف A, کرعان A, قرناس A, قرن A, سند A, ثلاثة الاثافي A, عرناس A, صنديد A. *Mountains covered with snow*, شیب A (plur. اشیب).—*A mount* (*little hill*), تلّ A (plur. تلال), قارت A (plur. عفارت A, ضلع A, قوعلت A, اهانه, اقیران, قور, قارات, قار A, فرط A, ربع A, مقاعدت A. v. *Hill*, *bank*; also Vol. I. —کاف. —*Mount Sion*, صیهون A. کوه—اطواد—عرفات—خزاز—فیق. *Mount Sinai*, طور A, طور سینا, جبل طور, طور موسي. *Mount Tabor*, کوه طبور. *Mount Calpe* (*Gibraltar*), جبل الطارق A, بطار.

Mountain (*found on* or *belonging to mountains*), کوهي, وحشي, طوري. v. *Wild*. — *A mountaineer*, اهل کوه, صاحب جبل, ساکن کوه.

Mountainous, طوري, جبلي, کوهي, کوهستان, کوهسار, طوراني, کوهستان, حدب A. *A mountainous country*, کوجبلوج, کهسار, کوهسار. *A country partly mountainous*, *partly plain*, ضخما A.

A MOUNTEBANK, طاسباز, حقه باز, جان باز, حیله باز, شعبده باز.

To MOURN, غمناک شدن, غمگین شدن, غم خوردن, زاري کردن, ناله کردن, نالیدن, گریستن, افسوس کردن, ناله, سوکیدن, جزع و فزع کردن, تأسّف خوردن, زاریدن, تدمیع ساختن, دمع نمودن, زار و بکا کردن, بکا ساختن, زدن, شکوا, تحیب کردن, تحب کردن, نوحیدن, نوحت کردن, منتحب شدن, نمودن. v. *To lament*, *grieve*.—*To mourn for the dead*, ماتم کردن.—(*wear mourning*), جامه در نیل زدن, حداد بردن, تسلّب ساختن, سیاه پوش شدن.

Mourned, گریسته, نالیده, A مبکي الیه. v. *Regretted.*

A mourner, ماتم کننده, A نوحت زن, افسوس کننده, شکایت کننده, نالش کننده, A شاکي, ماتم زده. v. *Lamenter.* —*A company of female mourners*, ماتم.

Mournful, دلفکار, غمخور, غمناک, غمگین, غم والم زده, A ملول ودلتنگ, سوداوي, ۷. *Melancholy; sorrowful.* —*Mournfully, mourningly*, با زاري, باغم, ازماتم, أزغم. —*Mournfulness*, غمناگي, غمگيني, دلفکاري, با نالش. v. Also *mournful, sorrowful: mournfulness, sorrowfulness.* —*Mourning habits*, جامه سیاه, خرقه ماتم, لباس ماتم, A سیاه پوشي, حداد. *Beating the breast and cloathed in mourning*, سینه زنان وماتم کنان.

A MOUSE, موش, موشچه, A فار (fem. فارت), فرنب A, قفّت A, قطرب A, دثیمت A, فنقع A, ام راشد, قرنب A, مرزه, A رکن. *The field mouse*, موش دشتي. v. *Field.* —*A mouse hole*, A ورب, نافقت A, قصعت A, نفقت A (plur. نوافق). —*A mouser*, موش گیر. *A mouse trap*, موش گیره, دام موش.

The MOUTH, دهان, دهن, دهنه, فم A, فو A, فود A, فه A, فوهة A (gen. فمّ, في, accus. فما, A فا, dual. فمان, فموان pl. شله, ژفره, زفر, زفره, گام, فحّ, افاویه, افواد, انمام, A لثغت, فرار A, نول A, ثغر A, شجر A, کلحت A. *To open the mouth*, دهان کشادن. v. *To yawn.*—*To open the mouth wide when eating*, دهادت نمودن. *With open mouth, open mouthed*, کشاده دهان. *To have ever in one's mouth (to speak of incessantly)*, وردِ زبان داشتن. *To make a noise with the mouth (by wind, &c.)*, تیزیدن. *To sputter out whatever is in the mouth* (also *to blab*), دهان دریده کردن, *To put in the mouth* (also *to spurt out water, &c. in contempt*), واپیکیدن, واپکیدن. *To put words into another's mouth (suggest to him what to say)*, نشوع, نشع کردن. *Putting medicine into the mouth of a child*, A وجر, A وجور, A فکّ, A لحک. *Putting (a bridle, hay, &c.) into the mouth of a horse*, A مخلق. *The mouth of a vessel*, ساختن. *The mouth of a bull* or *any beast dividing the hoof*, A مقمّت. *Belonging to the mouth*, فمّي, دهاني. *The space between the nose and the mouth*, کام. *The mouth of a river*, خورشط, A پایاب, دهنه رودخانه. *To put the finger on the mouth*, انگشت بر دهان نهادن. *To make mouths at any one (in derision)*, تیزدادن, تیزکردن کسیرا, تیزیدن, تیزنمودن, تیزآوردن. *The mouth or orifice of the stomach*, A المري, سر معده, A فم المعده. —*Down in the mouth*, دلتنگ. v. *Dejected;* also فرنج, بول.

To mouth (speak big or *loud)*, آواز کردن, آوازیدن, بانگ برزدن. —*(to chew)*, خاییدن, خویدن, مضغ کردن. —*(to form by the mouth)*, ازدهن ساختن.

Mouthed (having a mouth), دهن دار. ذوالفم A, اهل دهان.

A mouthful, A لقمه, نواله, A اکلت, A حفنت, A زنفت, A دبلت, A دبنت. v. *Morsel* and الغاف.

Mouthless, بي دهن.

To MOW (*cut down*), دروکردن, دروئیدن, حصّاد کردن, بخسودن, دروئدن, برخیدن.

A mow (of hay, corn, &c.), خرمن, خانه چاچ. v. Under *heap.*

A mower, دروئنده, دروینده, حاصد A, دروکننده, برخنده, بخسونده.

MUCH, کثیر A, بثیرکثیر A, بثیر A, کثیر A, بسا, بسیار, وفي A, مستوفي A, فراوان, موفور A, وفر A, وافر A. بجیر, ثور A, کاثر A, کثرت A, کوثر A, متثر A, بسي, بس, دشناد, داوي A, انّیث A, قعشبان A, قعشب A, متداکس A, انبه, انبوه, نمر A, نمیز A, جبل A, وغیش A, نهیر A, وسنا, غزیرت A, غزیر A, دخاس A, دخیس A, انبوي, بلیغ A, عریض A, کنافج A, کند A, هفل A, وسناد, معن A, منفس A, نزّ A, جزیل A, جثل A, جایر A, لبد A, کثیف A, هوع A, هي A, هیبان A, معجنب A, زمان وقت بسیار. *Much time*, ازمل A, عافي A, لابد A. *Little* or *much*, قلیل وکثیر, کم بیش. *Much water*, کثیر. ضحضاح A, هزهز A, هره A, هرهور A, هرهاره A, بسیارآب, مصاب A, تسلّج A, ماء دهاق A, عرب A. *Drinking much*, کرزم, زفرافیدن, زفرافیدن, بسیار خوردن. *To eat much*, کردن. *Much addicted to wine*, A کثري. *Much clay*, سواخیت A. *Bearing much fruit* or *other produce*, موقر A,

موقرت A . *Losing much blood*, A نزيف . *Much money*, بسيار نقد , زر كثير . *Lending much money*, مديان . *Boasting of much*, A تفضّل . *Raining much*, A سيال . *Much rain*, مطر كثير , بسيا باران . *Gaining much*, A كسّاب . *How much?* چه قدر , A كم , A كاين . *Very much*, A بغايت , A غايت , A جدّاً , جدّانه , A خيلي . *To make much of*, نوازش نمودن , نواختن . v. *To fondle*. — *Much the same* (*equal in quantity, value, influence, &c.*), A همقدر , A عديل , همنبر , همخوي , همسر , همپهلو , همقوّت , همسنگ . v. *Equal*.

MUCID, *mucilaginous*, لعابدار , لعابي . v. *Slimy, viscous: musty*. — *Mucidness, mucilage, mucilagenousness*, A لعاب , شتيره . v. *Sliminess, viscosity, mustiness*.

Muck, v. *Dung*: also *moist*. — *To muck*, v. *To dung, manure*. — *To run a muck* (*run mad and attack all we meet*), احمق شدن , خيره كش بودن . — *A muck-sweat*, عرقناگي . — *A muck-worm*, v. *Miser, worm*. — *Mucky*, v. *Nasty, filthy*.

Mucous, muculent, v. *Slimy, viscous*. — *Mucousness*, v. *Slime, viscosity*.

MUCUS (*snot of the nose*), A مخاط , A خلم , A خلّ , زفک بيني , زفک , ثفک , نفج , A خيم , A خلب , A رعام , A رغام , A قرفت .

MUD, گل , A طين , A ردغت , A كثعت , A كدرت (plur. ردغ , ارداغ , A خلان , A ردعت , A طميل , وخل , A موحل , A وحل , A ولخت , A ثرغط , A علق , ثرغطط , A رخيخ , A رخفت , A ثرمط , A غريل , A ورطه .

To mud (*bury in the mud*), درطين , درگل منغس زدن . v. Also *to muddy*.

Muddily, متكدرانه , تكدرا A , با تيرر نگي , تارانه , تيرانه . v. *Turbidly*.

Muddiness, تيرگي , تيره گوني , تيررنگي , تيري , تاري , گل آلودگي , كدور A , كدرت A , كدر A , كدورت A , مرداري . v. *Foulness, turbidness*.

To muddle, v. *To muddy, cloud, stupify*. — (*to make half drunk*), شيرگيرساختن , نيم مست كردن .

Muddy (*turbid*), متكدّر , مكدّر A , آلوده , تار , تيره , تير , پر گلاوه , نقام , نقام , نرند , A ملوّث . (*full of mud*), گلي , طين دار , كدرت , پرگل , A ردغ , A طاحل . *Muddy wine*, باده تيره رنگ , شراب اطحل . *Muddy water*, آب تيره , خيره , تيره دماغ , A نزح , A رنقت . *Muddy brained*, تيرگون , تيره رنگ . *Muddy coloured*, كش . — *To become muddy*, تكدر , تيرشدن , تيره گشتن , شوريدن , باليدن , تيره گردن , آلودن . *To muddy* or *make muddy*, شدن . متكدّر , مكدّر كردن , تكدير كردن , تيره رنگ ساختن , كردن , نمودن , ملوّث كردن , تعكير ساختن . v. Also *to disturb, cloud*.

A mud wall, ديوار گل .

To MUFFLE (*cover from the weather*), از آب و هوا پوشيدن . — (*to blindfold*), چشم پوش كردن . v. Also *to conceal, involve*. — (*to speak inarticulately*), تخته گفتن , آواز نا آشكاره زدن .

A muffler, دهن بند , چشم بند , رويبند . v. *Veil*.

The MUFTI (*the first law officer among the Muhammadans*), A مفتي .

A MUG, كوز A (plur. كوزت) , A بطّ , دستكي , آب خوره . v. *Cup*.

Muggy, muggish, v. *Moist, damp*.

A MULATTO, دوغله , داغول , دونسله , A ملس .

A MULBERRY, توت , شهتوت , A فرصاد , A فرصيد , توت حامض , قويل , خاكشي . *A wild mulberry*, توت وحشي . *A mulberry tree*, درخت توت , تود .

A MULCT, غرم A , تاوان , جريمه , گنهگاري , A غرامت , A غرام , خفجه . *A mulct for murder* or *bloodshed*, معرت A , ارش A , ديت A , ديته A , معقلة A , خونبها , A اشناق , A دعربت , A شنق , A اشناق , A دعربت , A غير . — (*for mal-administration*), A شنق , A قصاص , احمقانه .

To mulct, تاوان انداختن , گنهگاري گرفتن , جريمانه گرفتن , استقصاص كردن , تجريم ساختن , جريمه كردن .

A MULE, ابو A , توده , A عدس , استار , A بغل , استر , بنات الشحاج A , الاخطل , شبها . — *Mules*, استرها , A بغال , مطايا A .

A muleteer, خربنده , كري , A بغال , استربان .

MULIEBRITY, عورتي .

A MULLAR (*for grinding*), آسيا سنگ .

MULLEIN (*plant*), بومبير A , اذان الدب A .

A MULLET (*fish*), كفچاليز , چناغ , جناغ .

MULTANGULAR, بسيار گوشه دار , كثير الاطراف A . — *Multangularly*, با بسيار گوشه .

MULTIFARIOUS, *multiform*, گوناگون , رنگارنگ , كثير A . بسيار صورت , انواع A , اجناس A , اصناف A , الاشكال A v. *Various*. — *Multifariously*, با گوناگوني , رنگا رنگانه , اصنافانه .— *Multifariousness*, *multiformity*, گوناگوني , رنگارنگي . v. *Variety*.

MULTILATERAL, بسيار جناب , كثير الجنوب .

Multiloquous, v. *Loquacious*.

MULTINOMINAL, بسيار نام , كثير الاسما A .

A MULTIPEDE, چپل پا , صد پا , هزار پا , ششپا .

MULTIPLIABLE, *multiplicable*, قابل ضرب , ممكن ضرب . — *Multiplicableness*, امكان ضرب .

Multiplicand, مضروب فيه A .

Multiplication, توفير A , اكثار A , تكثير A , افزايش , تكاثر A , اغزار A , اضعاف A . v. *Increase*.— *Multiplication in arithmetick*, ضرب A .

Multiplicity, بسياري , افزوني , كثرت A , افراط A , توب , زيادت A .

Multiplied, افزوده , افزاييده , مضاعف A , مثمر A , بسيار كرده شده , مضعف A , در ترقي , متزايد A — (*in arithmetic*), مضروب A .

A multiplier, توفيرگر , مثمر A , افزاينده .— (*in arithmetic*), ضرب كننده .

To multiply (*cause to increase*), زيادة كردن , افزاييدن , مضاعفت كردن , تكثير نمودن , توفير ساختن , بسيار كردن — *To multiply arithmetically*, ضرب كردن . — (*to multiply* or *be multiplied*), كثير شدن , الفنجيدن , بسيار شدن , افزودن , مضاعفت بودن .

MULTITUDE, بسياري , وفور A , وفرت A , كثرت A , فزون , توافر A . v. *Number*, *many*. —*A multitude*, جمع A , انبوه , جميعت A , جميعت خلق A , جماعت A , جماع A , جم A , زغر A , ازدحام A , عجينت A , پوش , انبوهي , جاهل خلق . (*the vulgar*), غلبه A , كثف A , عفاشت A v. *Mob*, *crowd*. *A great multitude*, جمع كثير .—*A multitude just convened*, حاجشت A , هابشت A .

Multitudinous, v. *Numerous*, *manifold*.

MUM, خاموش , خب باش , صه . v. *Hush*.

To MUMBLE, معتوي گفتن , زمزمه ساختن , تهسهس كردن , صوت دتّين كردن , دمدمه ساختن , آواز نا ظاهر كردن , ترمرم نمودن , خفي نمودن . v. *To mutter*, *grumble*. — (*to chew* or *bite softly*), با آهستگي دنديدن , نرم نرم خاييدن . v. *To gnaw*.

A mumbler, تهسهس سازنده , زمزمه گو , مترمرم A . v. *Mutterer*, *grumbler*.

Mumbling (*mutteration*), آواز نا آشكارد سازي , هسيست A , صوت خفي , زمزمه , دمدمه , دتّين A , تهسيس A , وسواس A . — *Mumblingly*, با صوت خفي , هسيسانه .

To MUM, تبديل صورت و بذله بازي كردن . v. *Masquerade*.—*A mummer*, مسخره A , بدباز , بذبار , بذله باز . v. *Masker*. — *Mummery*, تبديل صورت و بذله بازي , بدبازي , بذباري .

A MUMMY, مومياي انساني , مومياي , مومياي .

To MUMP, دنديدن , جليدن . v. *To nibble*, *gnaw*; *beg*. — *A mumper*, در بدر . v. *Beggar*. — *Mumps*, v. *sullenness*.

To munch, v. *To chew*, *eat*.

MUNDANE (*belonging to the world*), عالم اهلي , عالمي , دهري , دني , جهاني , دنياوي , دنيوي , روزگاري , زماني .

To mundify, v. *To clean*, *purify*.

A MUNGREL, خيهفعي A , ملس A , دونسله , دوغلد , or خيهفعا , دروان A , كثعم A . v. Also *degenerate*, *base-born*.

MUNICIPAL, شهري .

MUNIFICENCE, سخاوت A , بذل A , جود A , دادودهش , منهل A , سخا A , جوان مردي , كشاده دلي , بخشندگي , قذم A , سماح A , منهال A . v. *Liberality*.

Munificent, جوان مرد , صاحب بذل , جواد A , سخي A , عطا بخش , بخشنده , سخاوت گستر , كشاده دست . v. *Liberal*, *generous*.

Munificently, ع با سخاوت, جوانمردانه, &c. v. *Liberally, generously.*

Muniment, v. *Fortification, support.*

Munition, v. *Fortification, ammunition.*

MURAL, ديوار منسوب.

MURDER, ع قتل, خون, خون ريزي, كشش, كشندگي, خونفشاني, خونباري, جانستاني, مقاتلت ع, قتال ع, هرج ع, اهلاك ع, تقتيل ع, خوف ع, جرز ع. *A place of murder*, ع مهلك, قتلگاه. *Self-murder*, قتل نفس, ميرتني, خود هلاكي. *A mulct for murder*, ع ثار, خونبها. v. *Mulct. Battle and murder*, جنگ و جدال, حرب و قتال.

To murder, قتل كردن, هلاك كردن, كشتن, خون كردن, دم فشاندن, خون خوردن, خونبار ساختن, خون ريختن, جانستاني نمودن, ميراندن, اهلاك كردن, نيست كردن, ميزاندن, تقتيل نمودن, مقتال ساختن, دفع زندگاني كردن, آدم كشي كردن. v. *To kill.*

Murdered, ع مقتول, كشته شده, خون كرده شده, ع منقتل, قتيل (fem. قتيلت, plur. قتلا).

A murderer, مردم, كشنده, قتلي, قتّال, ع قاتل, خوني, قاتل, خصمكش, كش نفس. *A self-murderer*, خودخوني, ميرتن, قاتل.

A murderess, قاتله ع, قاتل ساز, عورت قتل.

Murdering (*part.*), ع مقتال, ع قاتل, كش, كشان, خونريز, خونفشان, خونبار, جانستان, جانربا.

Murderous, خونين, خونخور, دمي, ع قتول, خون ريز. *Bloody, cruel.*

Murky, v. *Dark, cloudy.*

MURMUR (*complaint*), ع شكايت, نالش, گله. (*confused noise*), ع مرمر, ع وعوعت, ع ازمل, ع اليل, ع غاب, لندش, ارزام ع, صخت ع, صتيت ع, حرات ع, هنگامه, ع غلغل, ع غلغله, ع وعواع, دمدمه, زمزمه, هزمل ع, اويد ع, هزّت ع, غوغا, ع ضجت, دودات ع. *The murmur of flowing water*, شران, شرات ع, ازيز ع. *The murmur of thunder*, ع هزيم, هزيز ع, هزّت ع, ازيز ع. *The murmur of a boiling pot*, ع هزّت, ازيز ع. v. Also *complaint, grumbling, muttering.*

To murmur (*complain*), شكايت كردن, گله كردن, نالىدن, زمزمه ساختن, وعوعت كردن, مرمر زدن, نالش كردن, تنديدن, لنديدن, لندش نمودن, غلغله كردن, دمدمه زدن, ازمل ساختن, ارزام كردن, خرفتن, غوشيدن, مبسيدن, شرات ساختن, شران كردن, شريدن, منكيدن, بلمليدن, ازيز كردن. *To murmur discontentedly*, بربار زدن, ميوك كردن. v. *To mutter.*

A murmurer, ع شاكي, شكايت كننده, لندش كننده, ميوك زننده, &c. v. *Mutterer.*

Murmuring (*part.*), مرمر زنان, وعوعت كنان, لندا, ازيز, شرات كنان, شران, لندان. — *Murmuring* (*as water*), لندان كنان. *The murmuring of a dove*, عرين, وكواك.

A MURRAIN, ع وبا, طاعون حيوان, خستگي غنم.

A MUSCLE (*of the human body*), ع عضلت (plur. عضلات), ع مضيغت (plur. مضيغ, مضايغ), ع فار, فتره.

Muscular, musculous, ع عضل. ع وزام, ع ملز. *Very muscular*, ع كثير العضل, ع كيص, ع ميزه. *A muscular arm*, بازوي عضل. v. *Brawny.*

MUSE, انديشه, ع فكر, ع خاطر. v. *Thought.*

To muse, انديشه كردن, انديشيدن, فكر كردن. v. *To ponder, think, reflect.* — (*to be absent in mind*), در انديشه تيره ضمير و نا حاضر, در فكر غايب شدن, مستغرق بودن. — *A muser*, ع مفكّر, ع متفكّر, انديشه كننده.

A MUSEUM, نادره خانه.

A MUSHROOM, ع كما, چتر مار, سماروغ, ديو (plur. ديوه, غوشه, غوشنه, شحمت ع, گل گورستان, ديوان), هگل, عرهون ع, كشح, كشج, كشيخ ع, فقع ع, جبء ع, فطر ع, سنمه ع. (*an upstart*), فطاري, نودول, نودولت.

MUSICK, ع لحن, علم موسقي, موسقي, علم الادوار ع. *Vocal musick*, ع سماع, سرود, خواننده, گوينده, ع رنم, ع رنيم. v. *Song, air.* — *Instrumental musick*, سازنده. — *Vocal and instrumental musick*, سازنده و خواننده, سوز و ساز. *Skilled in musick*, اهل علم الادوار, موسقي دان, اهل. *Warlike musick*, طبل خانه, مهتر خانه, موسقار, مقامات. — *The harmony of love and musick*, اهنگ وجد و سماع. — *The musick of the spheres*, ادوار ملكوت, زنگله, موسقي لشكر, ادوار جنگ, ترنگلاله. v. Also *harmony, melody.*

Musical, موسقي, موسقاري, خوشخوان, اهل ادوار, اهنگي, سازكار, ادوار پيوند, منسوب. v. *Harmonious, melodious.* —

A musical instrument, ساز, رامشگر, ملهي A (plur. ملاهي). *A performer on musical instruments*, نوازنده, رامشک. v. *Musician.* — *A musical tone, note, or mode*, مقام A, پرده, نوا, نامت A. *Musical notes*, ادوار A, مقامات A. v. *Mode.* — *The bridge of a musical instrument*, خرک. *The key of a musical instrument* (as *of an organ, &c.*), پرده. *The string of a musical instrument*, شراع A, تار. *To tune, or perform on, a musical instrument*, پرداختن, اهنگ ساختن, نوازش, نواختن کردن. v. *Instrument.* — *A musical prelude or symphony*, پیشرو. *A musical air*, هوا A, نوا, ترانه, نغمت A, رنم A. v. *Air, song.* — *The most acute tones of a musical instrument*, ایار A. *The base tones of a musical instrument*, بم, ابم. *To write or prick a musical air*, مشق موسقي کردن, مقام و ترنّم داشتن. *A book of written musical airs*, کتاب مشق موسقي. *The belly and other swelling parts of musical instruments*, اضلاع A.

Musically, با اهنگ, با ساز و سوز.

A musician, اهل علم الادوار, مغنّي A, قوال A, مطرب A, صاحب اصول, صاحب علم موسقي, موسقار, موسقدان, پرده باز, خنیاگره, نغمه سنج, نغمه پرداز, اهل نوائي, زوبین, برفندار, خواننده, گوینده, بارید. *Musicians*, اصحاب موسقار, ارباب علم الادوار.

MUSK, مشک, مسک A, شذو A, اناب A, لطیم A. *The finest musk* (*brought from Tibet and other places in Tartary*), مشک ختن, مشک تبتي, مشک تبت, مشک ترکماني, مشموم A. *Turcoman musk*, مشک ازفر. *Dry musk*, دشت. *Adulterated musk*, ناک. *A bag of musk*, نافه مشک, لیخت A. *Of the colour of musk* (*dark*), مشکي فام, مشک فام. *Perfumed with musk*, ممسک A. *Having the odour of musk*, مشک بو, مشذي A. *A dealer in musk*, مشک فروش, مسکجي. *A place abounding in musk*, مشکسار, مشکمار.

A MUSKET, تفنگ, بندق, بندوق, دوراندار. v. *Gun.* — *The explosion of a musket*, ولوله بندق, آواز بندوق.

A musketeer, بندق دار, بندوقچه, بندوق بند. *A musketoon*, بندوق عظیم.

MUSKINESS, مشکیني, مشک بوئي.

Musk melon, خربزه.

Musky, مشکین, مشکي, مسک بوي, مشکبار, مشذي A.

MUSLIN, ململ, تن زیب, پریان, کیش. *Fine muslin*, ململ خاص, شب نم, ململ باریک. *A muslin veil*, سراغوش, سریش, سرش. *The muslin of a turban*, دستار بست, دستارچه, دستار.

A MUSSULMAN (*Muhammadan believer*), مسلمان A, اهل اسلام, (مسلمان, مسلمین, مسلمون) مسلم A (plur. مسلمین), حنفي, حنف A, اهل سنّة.

MUST (*to be necessary, obliged*), لازم شدن, ضرور شدن. *I must*, مرا ضرور است. *He must*, اورا ضرور است. *We must*, مایان را لازم است. *You must*, شمارا لازم است. *They must*, ایشانرا لازم است. *It must be*, لایق است, لازم است, ضرور است.

MUST (*new wine*), شیره, شراب, شیرا, شیرد, باده نو, شیره انگور.

To musk. v. *To make* or *grow musty.*

MUSTACHES, لحیت A, طاره A, سبال A, خطّ A, بروت (plur. لحي).

MUSTARD, سپندان خرد, تخم سپید, خردل, سپید دان, چکري, سپندان خوش. *Mustard seed*, تخم سپید, خردل.

To MUSTER *an army*, عرض لشکر, موجودات گرفتن, نمودن, سان ساختن. v. *To review.* — (*to bring together*), بهم آوردن, جمعیت ساختن, جمع کردن.

A muster, شمار, تصحیحه A, جایزه A موجودات, قرنجور لشکر, سان, عرض لشکر, عرض A, حاضري. — *To pass muster* (*to be allowed* or *approved of*), تحسین, پسند شدن, پسندیده شدن, یافتن. *A muster* or *pay-book*, کتابت عسکر, کتابت A, دیوان, دفتر A, دفتر لشکر, فرد A. *A muster-roll*, دفتر لشکر. *To enter in a muster-roll*, قید دفتر ساختن. *A muster-master*, عارض A.

MUSTILY, تسنّها A, با کلاش, سبزنگانه, از بوسیدگي.

Mustiness, کلاش, سبزنگي, سبزه, بوگرفتگي, بوسیدگي. v. *Mouldiness.* — *Mustiness of bread*, سبز نان, کلاشگره. پرنان.

Musty, تسنّه A, کلاشي, سبزنگ, بوگرفته, بوسیده. *Musty bread*, نان متسنّه, نان سبزنگ. *To* متعفن A.

become musty, سبزنگ کشتن , کلاش پذیرفتن , بوسیده شدن , سبزه گرفتن . To become musty (as bread), کلاشگره یافتن , پرنان یافتن , متسنه شدن . v. Also fetid, stale, corrupted, vapid; dull, stupid, heavy.

MUTABILITY, mutableness, نا , بي ثباتي , بي قراري . زوال A , زواب A , تبديل A , تغير A , عدم استواري , پايداري . v. Uncertainty.

Mutable, متبدّل , متغير A , نا پايدار , غير ثبات , بي قرار , نا استوار , زايل A . v. Inconstant, changeable. — Mutation, v. Change.

MUTE, ساكن A , لال , ساكت A , خاموش , بي زبان , بي آواز , ناگويا , حكل A , بكيم A , اخرس A . v. Dumb, silent. — Mute property (in opposition to live stock), مال , A mute, آدم ساكت , مرد بي آواز , اهل خاموشي . صامت . Mute as a letter, ساكن A , منجزم A , موقوف A . آدم بي زبان . — Mutely, اخراسانه , با خاموشي , از بي زباني , خاموشانه .

To MUTE (dung as a bird), منخرق كردن .

To MUTILATE, مقطوع نمودن , خراب كردن , نقصان كردن , تجديع كردن , تجذيم نمودن , خمش ساختن , سقط كردن , مخدّرق كردن , مجزم ساختن , ابتر كردن , تصليم ساختن . v. Also to lame.

Mutilated, مخبّل A , مقطوع A , مخضرم A , خراب كرده شده , مجدّع A , جذيم A . To be mutilated, مقطوع , خراب شدن , ناسيدن , شدن .

Mutilation, تجذيم A , سقط A , خمش A , خرابي , نقصان A , تجديع A , تصليم A , ابتر . Having an unsightly mutilation of the nose, جدع موعب .

A MUTINEER, فتنه , منحرف A , نافرمان , باغي A , فتّان A , صاحب اغراض , طغيان افروز , انگيز .

Mutinous, فتنه , بي ضبط , سركش , سرپيچيده , باغي A , شماته , اهل طغيان , هنگامه گير , آتش افروز , فتّان A , جو , مصيان A , عصي A , عاصي A , نعار A , نعور A , مفسد A , انگيز . v. Turbulent, seditious. — Mutinously, بطور فتنه انگيز , با طغيان , شعبانه , مفسداً A .

Mutiny, سرپيچيدگي , انحراف A , بغي A , بغاوت A , فساد A , نعرت A , عصيان A , عصي A , طغيان A , فتنه A , هرج و , هرج مرج , هرج , شماته A , خاستگي , هنگامه , مرج , هيشه , اشيب A , دغدغه . v. Sedition.

To mutiny, فتنه , سرپيچيدن , انحراف كردن , بغي كردن , طغيان افروز كردن , فتنه تحريك كردن , انگيختن , عاصي , خاستگي كردن , فساد انگيزي نمودن , شدن . To quell a mutiny, دفع فتنه كردن . v. Under to move.

To MUTTER, ميژك كردن , بلميدن , منكيدن , لنديدن , دژاكه , تهسهس كردن , دمدمه و زمزمه ساختن , بربار زدن . To murmur, grumble.—(to utter indistinctly), دواهنگ كردن , زدن , آواز نا اشكاره ساختن , كلامت مشوش كردن , ودص گفتن , هرهجت كردن .

A mutter, لندش , ميژك , زمزمه , دمدمه . v. Murmur.

A mutterer, لندش كننده , ميژك كننده , زمزمه كننده , بربار كوبنده , دمدمه كننده .

Muttering (part.), لندا , لندان , لندش كنان , ميژك كنان . —Mutteringly, با لندش , با ميژك .

MUTTON, لحم شات , گوشت ميش , گوشت گوسفند , غنم A , گوسفند .

MUTUAL, طرفين A , جانبين A , مابين , دوطرفي . — Mutual consent, توافق A . Giving mutual assistance, متادّي A . Mutual persecution, مباغض A . v. Reciprocal. Mutually, بمشاركت , مشاركانه , ازهردوطرف , ازطرفين , بعض لبعض A . Taking hands mutually, مصافحت A , تصافح A . — Mutuality.

A MUZZLE, دهن , دهان . v. Mouth. A muzzle (for a dog, hog, &c. دهن بند , كعم A , افسار .—To muzzle the mouth, كعم ساختن , دهان بند كردن , دهن بستن .

Muzzled, دهن بسته , كعيم A .

MY, من (preceded by the sign of the genitive case expressed or understood), م , ام ; as My boy, پسر من , پسرم . My house, خانه ام . My face, رويم . v. Grammar.

A MYRIAD, هزار , سيور , تومان , ربت A , ربي A (plur. ربب).—(a large number indefinitely), هزارها .

MYRABOLAN (tree or fruit), ابلج , آمله , هليله A , پليلج , پليله , بليله , (اهليلجات plur.) اهليلج A , هليلج A . صيني هليله . The black myrabolan, هليله كابلي , هليله سلج , هليلج ابلج , هليله اسود . The yellow myrabolan, اهليلج اصفر . Myrabolans macerated in milk, سيرآمله , شيرملج .

A MYRAPOLIST (*a seller of unguents* or *drugs*,) معجونجي, عطّار ع, اجزا فروش, بجشک.

MYRRH, مرّ ع, مقل, مقل, مرّ صافي. *Oil of myrrh*, مايعيت ع.

The MYRTLE (*tree* or *fruit*), آس, مورد, موردانه, آس, اذريون, هدس ع. *The wild* or *mountain myrtle*, کوهي. *The dwarf myrtle*, سنسق ع. *A myrtle basket*, کنشت ع.

MYSELF, من خود, نفسي ع.

MYSTERIOUS, *mystick*, *mystical*, رموز, رازدار, رازانه, حکمت, پوشيده, مخفي ع, بعيد الفهم ع, غيبي, پيوند من علام ع, عبرت نما, عبرت نمون, عبرت آميز, آميز, الغيوب, v. *Obscure*, *secret*.—*A mystical signification*, معني, معني اصطلاح, مصطلحي.

Mysteriously, *mystically*, از عبرت آميزي, با عبرت, بالرّمز ع, بالمعني.

Mystery, *mysteriousness*, *mysticalness*, راز, رمز ع, سرّ ع, سريرت ع, علامت ع, غيب ع, غياب ع, حکمت ع, عبرت ع. *Mysteries*, اسرار ع, سرایر ع, احکام ع, حکم ع, خفايا ع. *Divine mysteries*, اسرار, اسرار ايزد دادار, خدا. *Diving into mysteries* (*sagacious penetrating*), نکته بين, نادره دان, معني اشنا, عبرت بين. *A mystery* (*calling*), پيشه, استادي, استادگي. v. *Trade*.

N.

N, in English, has an invariable sound, excepting before *g*, where the sound is nasal; as in *king*: and after *m*, where it is almost silent; as in *condemn*.—In Persian and Arabick it is expressed by ن; as نان *bread*, بند *a bond*. In Persian it generally takes a guttural sound when it precedes and combines with گ, as جنگ *war*. It has also a similar sound before some letters in Arabick. v. *Arabick Grammar*, p. 10.

To NAB (*catch unexpectedly*), ناگاه گرفتن.

NADIR (*the point of the lower hemisphere, in opposition to the vertical point Zenith*), نظير, نظير, نظير السّمت ع.

A NAG, اسپ. v. *Horse*.

A NAIL (*of the finger* or *toe*), ناخن, ناخون, ناخنه, ظفر ع, اظفور (plur. اظفار, اظفور, اظافير), خلب ع, مخلب ع. *The nail* or *nails of birds* or *beasts*. v. *Claw*, *talon*. *To strike the nails*, *claws*, *or talons into any thing*, اعلاق, تظفيرکردن, چنگ درزدن, پنجه زدن, ناخن زدن, ساختن. *Expanding the nails* (*as a beast when stretching himself*), کعطل ع. *Having long nails*, اظفر ع, دراز ناخن, اهل ظفر. *To tear* or *scratch with the nails*, خراشيدن, تقطيف کردن, خلب زدن, تظفير ساختن, خراش کردن. v. *To scratch*, *tear*. *A nail*, *spike of iron*, *&c.* مسمار ع, ميخ (plur. مسامير). v. Also *stud*, *boss*. *To pay on the nail*, نقد ادا کردن, نقد کردن.

To nail, ميخ زدن, تسميرکردن. *Nailed*, ميخ زده, تسميرکرده شده.—*A nailer*, ميخ گر, مسمارسازنده.

NAKED, طميل ع, معرّي ع, عاري ع, عريان ع, برهنه, شمله, شما, ضيکل ع, اصکل ع, رت, تهک, اجرد ع, مجرّد ع, سريح ع, نا پوشيده, اعلاس ع. v. *Bare*.—(*plain*, *clear*, *not hidden*), روشن, بيّن ع, ظاهر ع, آشکاره. v. *Evident*.—(*simple*, *mere*), صرف ع, مطلق ع.

Nakedly (*without covering*), بيدون پوشاک, بلا پوشش, عريانه, برهنه, غير پوشتن.—(*plainly*), ظاهراً ع, آشکاره.—(*simply*, *merely*), مطلقاً ع, بي پيچش, ظاهرانه.

Nakedness, برهنگي, عدم پوشتن, عريت ع, جردات ع. v. Also *plainness*, *evidence*.

NAME, نام, اسم ع, سم ع.—(*title*), لقب ع (plur. القاب). *A celebrated name*, اسم سامي, نام نامي. *A good name*, نام نيکو, نيک نامي, نام نيک, عرض ع, v. *Reputation*, *fame*.—*A bad name*, بد نامي, نام بد. v. *Infamy*.—*A name-day*, تسميت ع. *To give a name* (*to a child*), مسمّي ساختن, تسميت کردن, نام دادن. v. *To name*.—*Having a good*, *great*, or *illustrious name*, اهل عرض, صاحب نام, جليل الاعتبار ع, مشهور ع, نام آور, نيک نام و ننگ. *Having a bad name*, بد نام. *To substitute one name for another*, واخواندن. *In the name of God*, بنام خدا, بسم الله ع. v. Vol. I. بسم.—*Names*, نامها, اسما ع, لازبان, دشنام دادن, نام کشيدن. v. *To revile*.—*A nick-name*, نبز ع, نزب ع. *A surname* (also *a title of honour*), لقب ع, ورنامه, نبزه, القاب (plur. قري ع, نزب ع, نبز ع,

To name, نام دادن , نام نهادن , تسمیت کردن , نامیدن , جعل , مجتعل کردن , نامزد ساختن (*to appoint*), اسم نمودن —. ساختن . v. *To nominate, specify: mention, utter.*—*Named*, مسمّي ع , منتسب ع , بنام , نامدار , موسوم ع , نامزد .

Nameless, بي نام , غیر اسم . — (*not famous*), بي ناموري . بي عظمت , نا معروف ع , نا نامدار .

A namesake, اهل همنام , سمّي ع , هم اسم , هم نام .

Namely, ع يعني , با اسم و رسم .—(*particularly*), خصوصاً ع , مطلقاً ع , مستقلاً ع , علي الخصوص ع , بالخصوص ع .

A namer, نام ده , نام دهنده .

A NAP, خواب . ع نوم . v. *Sleep, slumber. Afternoon's nap*, ع قیلوله . *The nap of cloth*, پرزه , پرزهٔ جامه , پوزهٔ جامه , خاو , زیبر , غفار ع , غفر ع .

To nap, نوم , اونیدن , غنودن , خوابیدن , خواب کردن , خوابنوش گرفتن . v. *To sleep, slumber. To catch napping*, غافل گیر شدن , در حال نا آمادگي گرفتن , یافتن .

NAPE (*of the neck*), قفا ع (plur. اقفي , قفي , پس گردن , اقفا or اقفیت , قافیت ع , درداقس ع or درداقص .

NAPTHA (*a bituminous substance*), ع نفط , ع ناط , نفطِ , نفّاط ع , کحیل ع , عجم , اهرن ع . *A place abounding in naptha*, نفّاط ع . *Anointed with naptha*, ع نفطي . *Any thing containing naptha*, ع نفاطه .

NAPPINESS (*of cloth*), خاوي ع , پرزهي , پوزهٔ جامه . v. *Nap.*

A NAPKIN, پشکر , رومال . v. *Towel.*

NAPLESS, بي پوزهٔ جامه , بي پرزه . v. *Threadbare.*

Nappy (*sleepy*), خواب آلود . — (*having a nap*), پرزه دار . — (*frothy*), کف دار , کره نما , اژوغ ساز . — (*half drunk*), شیرگیر , نیم مست .

NARCISSUS, نرگس , ع نرجس , مرهفت , عبهر ع , زرین قدح , موزان , نسرین . *An unblown narcissus*, ع قهد . *Belonging to the narcissus*, نرگسي .

NARCOTICK (*producing stupefaction*), ع مسکر , حیرت انگیز .

NARD (*an odoriferous herb*), نارد , نردین , نردین .

A NARRATION, *narrative*, ع نقل , ع قصّه , ع حکایت , تاریخ , تقریر ع , کیفیت ع , روایت ع , احوال ع , داستان , مردآش , وصف ع , ع ملحمت , ع سمر , قصه گذاري , قضیت ع , کالیوه , کالیو . v. *History, story, tale, relation.*

Narrative (*relating*), قصّه خوان , نقل بند , نقل گو . بطورِ نقل , ازروي , حکایت .—*Narratively*, حکایت گو .

A narrator, ع محدث , ناقل ع , حاکي ع , راوي ع , مقرّر ع . v. *Historian, story-teller.*

NARROW (*not broad or wide*), نا پهن , چست , تنگ , لحیص ع , ضوقي ع , ضیقي ع , اضیق ع , غیر عرض , بي وسعت , ضجره , مستازق ع , حرج ع , لاح ع , افجیج , وصید ع , تنگ (*covetous*), — . ملتصب ع , عضوض ع , لحلح , ضبن ع , ارزومند , حریص ع , نا کریم , طمعکار , تنگ دل , دست باخل ع . v. *Avaricious:*—*A narrow pass*, ربیع ع , درواز , عرقوب ع , بندر , دربند , درد , مقیض ع , نقب ع , سرّه ع , درغاله , مطربت ع , مطرب ع , زقلیت ع , زنقت ع , راهٔ تنگ زقبت ع (plur. زقب). *A narrow and dark passage*, راهٔ رود خانه بشاعت , کنج , تنگ و تاریک . *A narrow channel*, رود و سیلاب تنگ . *The narrowest part of a channel*, ع لهسم . *Narrow circumstances*, دست , تنگ دستي , تهي دستي , مضایقت ع , عیش یدي , درویشي , لزن ع , تنگي , تنگي صنوکت ع , ضناکت ع , (plur. مضایق ع , ملاحک ع , قشف ع , منغّص ع , ضنیک ع , ازق ع , ظفّ ع , محفف ع . v. *Poverty, indigence.* — *A narrow hole*, سوراخِ تنگ , اوذاً رهائي یافتن . *To make a narrow escape*, ع مستحصف .

To narrow, تنگ کردن , ع اضیق ساختن , بي وسعت نمودن . v. *To contract, confine, limit.*

Narrowly (*without extent*), بطورِ تنگ , باتنگي , تنگانه . —(*closely, vigilantly*), آگاهانه , با انتباه , با بیداري , بیدارانه . —(*nearly*), ع عوذاً , کود ع . v. *Hardly, scarcely.*—*Narrowly* (*avariciously*), ع شدیداً , بي کرم , باخلانه , با طمعکاري .

Narrowness, ع قلّت العرض , عدم پهنائي , کم پهنائي , تنگي , بخل ع , طمعکاري (*avarice*), — . ع حرج , عدمِ وسعت , عدمِ عقل , ع حرص , عدمِ کرم (*want of capacity*).—. ع طمع , عدمِ قوّتِ مدرکت . v. Also *narrow circumstances, meanness, poverty.*

NASAL (*belonging to the nose*), بیني منسوب .—(*spoken through the nose*), ع غنّه , از بیني گفته .

NASTY, چرکین, کسیف A, غلیظ A, نا پاک, نا صاف, خسوک A, ریمناک, شوخناک, شوخ, ملوث A, مردار, آلوده, پروین, لکود A, عارور A, فهول A. v. *Sordid; Also obscene.*

Nastily, شوخانه, ملوثاً A, از نا صافي, مردارانه, چرکانه. v. *Obscenely.*

Nastiness, آلایش, کسافت A, غلاظت A, نا پاکي, نا صافي, آلودگي A, لوث A, نجاست A, شوخي, چرک, خلاء A. v. *Dirt, filth; obscenity.*

NATAL, ولاد منسوب, مولودي. v. *Native.—The natal day*, مولود A. v. *Birth-day, nativity.*

A NATION, ملّت A, عامّت A, قوم A, گروه, فرقه A, طایفه A, قبیله A, تبار A. v. *People.—(country)*, مملکت A, ملک.

National (publick, general), عمومي A, عام A, مطلق A. — *(attached to one's country)* قوم پیوند, ملّت منسوب, شامل A, وطن دوست, محب الوطن A).

Nationally, عموماً. v. *Generally.*

Native, خلقي, مادرزاد, جبلّي, طبعي, ذاتي, اصلي, طیني, مجبول A. *Native country*, وطن A. v. *Natural, original.*

A native, اهل ولایت, ملکي, بومي, متوطّن A.

Nativity, مولود A, تولید A, مولد A, میلاد A, ولاد A, ولادت A, طولوع A, طالع A. v. *Birth.— The nativity of Jesus Christ*, مولود عیسي.

Natural (according to nature), طبیعي, طبعي A, ذاتي, نا صنعي, مطبوع A, جوهري, طیني, مجبول A, جبلي A. — *(easy, unaffected)*, لطیف A, ظریف A, نا مصنوع. — *(illegitimate)*, حرام A. *A natural death*, اجل معلوم. *Natural instinct*, طبیعت A. *A natural turn for any thing*, قریحت A. *A natural inclination*, میل طبع.

A natural, جاهل A, احمق A, ابله A, امّي A. v. *Ideot, Fool.*

Naturally, بذاته A, بذات, ذاتیاً A, بعادت A, شوخانه, از ذات, از طبیعت.

Naturalness, طبیعت A, ذات A. v. *Nature.—(easiness, unaffectedness)*, لطیفت A, نزاکت A, ظرافت A, ادب A, شوخي.

Nature, طبع A (plur. طبایع), طبیعت A, سرشت, ذات A, جوهر, جبلّت A, خلّت A, وجود A, طینت A, سیرت A, منش, فطرت A, نهاد, شیم (plur. شیمت A), خلق A (plur. اخلاق), خلقت A, خوي, مشرب A, سیر (plur. سجیت A), مزاج A. v. *Constitution, disposition.—(sort)*, قسم A, جنس A, نوع A. v. *Kind.—Divine nature*, طبیعت الهي. *Human nature*, بشریت A, آتش, آتشي, آتش نهاد. *Of a fiery nature*, بشریت. *Against nature*, خلاف طبیعت. *Of a jovial nature*, مزاج شوخ طبع. v. *Jovial. Good natured*, نیک نهاد, لطیف طبیعت, خوش طبع. v. *Benevolent. Ill-natured*, شمغندان, شمغنده, شمغند, شمغت, بدخو, بد نهاد, عقام A, مدعن A, دعن A. v. *Malignant.*

NAVAL, کشتي پیوند, جهازي, جهاز منسوب. *A naval battle*, قتال البحر A, جنگ جهازي.

A NAVEL, ناف, سرّت A, پشیزه, بعشط A, بعشوط A, دواخ, غش A, منقب A, مانت A. *Any distemper affecting the navel*, بجر A. *The navel* or *middle of the city*, ناف شهر. *The navel* or *middle boss of a shield*, ناف سپر.

NAUGHT, *naughty*, بد, شریر A. v. *Bad, corrupt, worthless.—Naught.* v. *Nothing.—Naughtily*, ببدي, شریرانه, شرّاً.

Naughtiness, بدي, شرارت A. v. *Badness, wickedness.*

NAVIGABLE, لایق اکلاع, قابل ابحار.

Navigableness, لیاقت اقلاع, قابلیت ابحار.

To navigate, اقلاع کردن, ابحارساختن, ملّاحي کردن. v. *To cruise, sail.*

Navigation, اقلاع A, ابحار A, ملّاحت A, ملّاحي. v. *Shipping.*

A navigator, ملّاح A. v. *Mariner.*

To NAUSEATE, منش, بیزار و نفور شدن, نفرت داشتن, تخمت, اجم کردن, بهم آمدن, طنخ نمودن, منشیدن, زدن, ساختن. v. *To loathe.*

Nauseous, نا خوشمنش, مکروه A, نا خوشمش.

Nauseously, نا, با ابا, از کراهیت, مکروهانه, بانفرت, خوشمشانه.

Nauseousness, A نفرت , ناخوشمشي , كراهيت , اجم A , تخمت A , اكراد A , ابي or ابا A , خوشمنشي , طنخ A .

NAUTICAL, *nautic*, ملّاحي , ملّاح منسوب . *The nautical art*, A ملّاحت . *Skilled in nautical affairs*, ملّاح سفينه گذار .

A navy, جمعيت جهازها . v. *Fleet.*

NAY, نه , هيچ , A لا , A اصلا . v. *No.*

NEAP (*tide*), جزر A .

NEAR (*not far off, at the side*), نزد , نزديک , قريب A , مجتور A , مقارب A , داني A , لاصق A , به پهلو , پهلوي , v. *Neighbouring.* — (*related as kindred*), A قريب , خويش , ياداشي , تنگ دست (*parsimonious*), —— . خويشاوند , ناکس , يادامشي , طمعکار , کفّاع A . v. *Niggardly.*—*To draw near*, نزديک آمدن . v. *To approach. Far and near*, A قرباً وبعداً , A دور ونزديک .

Near, nearly (*almost*), A في , غالبانه , تقريبانه , A انقريب , الغالب .

Nearer, نزديکتر . *Nearest*, A اقرب , نزديکترين .

Nearness (*closeness*), A قرب , نزديکي , A تقريب , قرابت نسبيّت , قرب A , مقرونيت A . — (*relationship*), خويشي . v. *Kindred.*— (*parsimony*), تنگ دستي .

NEAT, A لطيف , ظريف , نازک A , نفيس , خوشنما . v. *Elegant.* — (*clean, cleanly*), A صاف , پاک , پاکيزه , ناساخته , خالص A , ناب , پاکمال . — (*unadulterated*), ناسيد , غيرقلب , صافي , ناآميخته . v. *Pure, unmixed, genuine.*

NEAT (*black-cattle*), A بقر , بقرت A , بتور A , بتار A , بقيرت A , بقير A . v. *Cattle, cow, bull, ox. Neat's leather*, چرم , A صرم , شغور A , کول .

A neat-herd, بقربان .

NEATLY, ظريفاً A , لطيفانه , با لطف , از نزاست , پاکمالانه , با طاهرت . — *Neatness*, A لطافت , نزاست A , ظرافت A — (*cleanliness*), A لطف , A لطيفت , A نزاکت , A نقا , طاهرت A , پاکي , صفائي , پاکيزگي .

Nebulous. v. *Misty, foggy, cloudy.*

NECESSARIES, A اسباب , A ضروريات , لوازمات A , احتياجات A , حوايج A , حاجات A , ابواب A , اجنبات A , مهمّات A , ضرايرA , ضرورات A , لوازمت A , لوازم A , مهام A , ادوات A . *Necessaries for food*, ضروريات معاشي , سرانجام , سامان , مطعم A . *Necessaries for war*, اسباب سفر و نبرد , اهبت سفر و نبرد .

Necessarily, A لابد , التزاماً A , لاجرم A , لازمانه , لزوماً A , حسب , بالواجب A , حزاقاً A , ضرورةً , بالضرورت A , غالباً A , لامحاله , البته A , الاضطرار . *Happening necessarily*, A ضروري الوقوع . *Necessarily connected*, A ملزوم . *Necessarily existing*, A لازم الوجود .

Necessariness, لازمي , واجبي , A مهمّه . v. *Urgency.*

Necessary, A ضروري , A لازم , A واجب , مهمّ A , مقتضي A , A واقع , معتکد A , ملتزم A , ضروري A . v. *Requisite. Necessary consequences*, A مقتضيات . *Necessary to be performed or paid*, A لازم الادا , A واجب الامتثال . *Necessary to be done over again*, or *made up for, when not done right at first*, A واجب القضا . *Necessary to be preserved*, A لازم الوقا . *Necessary to be obeyed*, A واجب الاتباع , A لازم الانقياد *Commands necessary to be obeyed*, A فرمان واجب الامتثال . *Necessary to be esteemed, honoured*, or *respected*, A لازم التکريم , A لازم الرعايت , A واجب النظر . *Any thing necessary to be done* or *procured*, A لازمت , حاجت A , (pl. ضرورات) ضرورت A , مهمّات A , مهمّت A , (pl. شجن) شجون , لدنت A , اربت A , عارضت A , رويت A , (اشجان , شجون) , شکلا A , داعيت A , (صوار , صرايرA , (plur. صأرّت) صأرّت A , امر مقتضي A , (plur. مأرب) مأربت A , شقره , وطيرA . *It is necessary*, واجب است , لايق است , لازم است , ضروراست , ضرور است . *Very necessary, most necessary*, A الزم , مهمترين , اوجب , A اهمّ . *Things necessary for all men*, ضروريات بشريت . *To be necessary*, لازم , ضرور شدن , مهم شدن . *To judge necessary*, استيجاب کردن .

To necessitate or *make necessary*, لازم کردن , ضرور کردن , توجيب کردن , ايجاب ساختن , التزام کردن . v. *To force, compel.*

Necessitated, A ملزوم . v. *Compelled.*

Necessitous, A مسکين , حاجتمند , درمانده , محتاج A , فقير , گدا , نيازمند , تنگ دست . v. *Indigent, poor. Necessitously*, بطور مسکين , نيازمندانه , حاجتمندانه . v. *Poorly, needily.*

Necessity, necessitousness, درماندگي, ضروري, ضرورت A, نيازمندي, نياز, احتياج A, تنگ دستي, حاجت A. فقر A, فقيري, مسكنت A, گدائي, رويت A, حوجا A. v. *Need, poverty, indigence.* — *Necessity* (*fatality, cogency*), داعيت A, تنديز A, قضا و قدر, قضاي مبرم, قضا A. v. *Fate.* — (*indispensableness, pressing occasion*), لزوم A, ضرورت A, اقتضا A, لازمت A, اضطرار A. v. *Compulsion, force.*

The NECK, گلو, رقبه A, جيد A, گردن, عنق A, كوفجيان, كرد, قصرت A, يال A, عنيق A (plur. اعناق), طلّت A, طليت A, طلات (plur. طلل, طلي). *Having the neck bound, and a broken heart,* گردن بسته و دل شكسته. — *Stretching out the neck* (*lofty, haughty*), گردن فراز, گردن افراز, گردن كش. v. Vol. I. انتما. *Stretching out the neck to look at any thing.* تطاول A. *To seize by the neck,* بگردن گرفتن, تعنيق ساختن, عنيق كردن. *Long-necked,* دراز گردن, اهنق A, جيدا A, اجيد A, اسطون A, اتلع A, بتع A. *Having a short neck,* كوتاه گردن, مودون A. *A pain in the neck,* قصر A, قصرا A. *An ornament for the neck,* گردن بند, كلادة A. v. *Necklace.*—*To lay down* or *bow the neck* (*to yield*). تسليم ساختن, انقياد نمودن, گردن نهادن. v. *To submit.*—*To throw the arms about the neck,* معانق كردن, معانقت نمودن, تعانق ساختن. v. *To embrace.*—*The neck* or *orifice of the uterus,* مهبل A (plur. مهابل). — *On the neck* (*at the heels*), علي قفا A, پيوسته, مقترن. v. *Immediately.*

A neckerchief, چنبر گردن, گلوبند.

A necklace, زه چنبر گردن, چنبر, گلوبند, گردن بند, عقد A (plur. عقود), قلادت A, زد خيار, بند تقصار A, كلانه, طمل A, رناق A, علطت A, (تقاصير plur.) تقصارة A, وضح A (plur. اوضاح). كرم A, مشخلبت A, مرسله A, بازيج, دوشاخه, فقره A, فقرت A (plur. فقرات), طوق A (plur. اطواق), خبلت A, شمس A, طرف A, متجد A. v. *Collar* and *Adorned with a necklace.* — مقلّد A, با قلادت آراسته, بزيم. *To ornament with a necklace,* متحلّي ساختن, محلّي ساختن, تطرّق كردن, با گلوبند تزيين نمودن.

A NECROMANCER, ساحر A, جادوگر, نيرنج, سحرباز, طارق A, فالگير, فالگو, فالي, شعبذ باز, بازور, جادو, جاذو (plur. طراق, طوارق). v. *Enchanter, sorcerer.* — *A female necromancer,* نيرّت A. v. *Sorceress.*

Necromancy, سحر A, جادو, جادوگري, ساحري, نيرنگ, فالگيري, فالگوئي, فال A (plur. فول, افول). v. *Enchantment.*

NECTAR, شراب طهور, آب كوثر, لعل A, تسنيم A. — *Nectarious,* تسنيم شيرين, لعل آسا, كوثر مانند.

A NECTARINE, شفتالو, شفتالود, شفتالوچ, تفاح فارسي, فرسق.

NEED, ضرورت A, درکار, احتياج A, حاجت A, مضايقت. v. *Poverty, necessity, want, indigence.* (*exigence, pressing occasion*), لزوم A, ضرورت A, لازمت A, اقتضا A, تقاضي A.

To NEED, درکار شدن, حاجت داشتن, احتياج كردن, محتاج شدن, خواستن, ضرور شدن, احتياج داشتن. v. *To want.*

Needful, ضرور A, لازم A, واجب A, ملتزم A, مقتضي A. v. *Necessary.* — *Needfully,* لازمانه, التزاماً A. v. *Necessarily.*—*Needfulness,* لازمت A. v. *Necessity.*

Needily, از درماندگي, فقيرانه, حاجتمندانه, نيازانه, مسكيناً A, با احتياج, ملتسانه. *Neediness,* مسكنت A, درماندگي. v. *Need.*

A NEEDLE, سوزن, خياط A, درزن, ابرت A (plur. ابر). *A packing needle,* گندوزه, گندوز, مسلّت A, سراد A. v. توشيم and مسرد. — *A needle-maker* or *seller,* سوزنگر, ابّاره, ابري A. *Sharp as a needle,* ابري A. *A needle-case,* ميبار A (plur. ميبارت), زنيله, ابرت دان, تل A. — *The eye of a needle,* سوراخ سوزن, سنار A. v. Under *eye.* *A puncture with a needle,* ابر A. *The magnetic needle,* خبره, نامه. *Needle-work,* نقش, نقشبندي, طراز A. v. *Embroidery.*

NEEDLESS, غير, نا لازم, بي احتياج, نادركار, ناضرور, نا مقتضي, بي ضرورت, ملتزم. v. *Unnecessary.*

Needlessly, كشيده, بلا لازمت, نا لازمانه. v. *Unnecessarily.*—*Needlessness,* عدم لازمت, عدم اقتضا.

Needs, لازمانه, لا جرم A. v. *Necessarily.*—*It needs must* (*it is necessary* or *proper*). لازمست, واجب است, لايق است.

NEEDY, محتاج A, حاجتمند, گدا, تنگ دست. *Indigent, necessitous, poor.*

Nefarious. v. *Wicked, detestable.*

NEGATION, نفيان ا , نفي ا , نهي ا , انكار ا . v. *Denial.*

Negative (adj.), نافيه ا , منفي ا , سالبه ا . *The negative imperative*; also *the negative attribute in logick*, نهي ا , نفي ا . — *A negative*, نفي ا , انكار ا . *A negative particle*, ادات منفي , حرف نفي .

Negatived, محروم ا , منكور ا , منكر ا , منفي ا .

Negatively, بي , بوجه نافي , منفيانه , با انكار , با نفي تعاريف .

To NEGLECT, اغفال ساختن , غفلت كردن , غافل شدن , تكاهل نمودن , اهمال نمودن , مساهل شدن , خطا كردن , تغابن ساختن . v. *To forget.*

Neglect, negligence, كاهلي , خطا ا , اهمال ا , غفلت ا , تساهل ا , تكاهل ا , مسامحت ا , مساهلت ا , غفل ا , عدم تقيّد , تهاون ا , تغافل ا . v. *Carelessness, forgetfulness; contempt, scorn.*

Neglected, مغفول ا , منسي ا , ناسي ا .

Neglectful, negligent, نا مشغول ا , غافل ا , مهمل ا , كاهل ا , پرواش , مساهل ا , ساهي ا , متسامح ا , متساهل ا , متكاسل ا , غبي ا , سهوان ا , لانه , فرناس , مرجل ا . v. *Careless, forgetful*; also *contemptuous, scornful.* — *To be* or *become negligent*, غافل شدن , كاهل گشتن , متكاسل شدن , &c. v. *To neglect.*

Negligently, بي اشتغال , با اهمال , كاهلانه , غافلانه , اهمالاً ا , غفلةً ا . v. *Scornfully.*

To NEGOCIATE, مصلحت كاربار كردن , معامله كردن , كارو بازارساختن , تجارت كردن — (*as a merchant*), كسب كردن . v. *To treat, traffick. To negociate a treaty*, عقد نمودن , معاهده ساختن , عهد و پيمان جانبين آراستن . *To negociate a treaty of peace*, مصالحت , عقد صلح و صلاح مقرر كردن , ملايمت كردن , ساختن .

Negociated, ازعهد و پيمان آراسته , مصالحت ساخته .

Negociation, معامله ا , مصلحت ا , كاربار , جواب سوال .

Negociating (part.), عهد و پيمان نصب كنان , معامله كنان .

A negociator, ميانجه , معامل ا , كارباري , ميانداري . v. *Ambassador.*

A NEGRO, حبشت ا , حبشي , روسيه , روسياه , زنگي , عطلس ا . *Negroes*, لوبي ا , لوبت ا , حامي ا , عبش ا , سودان , حبشان , احابش ا .

To NEIGH, زنويدن , شخوليدن , صهيل كردن , صهال كردن , جلبدت زدن , تحمحم كردن , زنوييدن .

Neigh, neighing, وشنه , جلبدت ا , صهال ا , صهيل ا , شيهه ا , شيه ا , داعيت ا , هطهطه ا , شنه , تحمحم ا , ردم ا .

A NEIGHBOUR, جار ا , همجوار , همديوار , همسايه , خليط ا . *Neighbours*, مولي ا (plur. موالي) , مجاور ا , اجوار ا , جيران , همديواران , همسايگان .

To neighbour (be contiguous), متصل شدن , نزديك بودن , ملاصق شدن , قريب بودن .

Neighbourhood, قرب ا , جوار ا , مجاورت ا , همسايگي , همجواري , همديواري , تجاور ا . قريبت ا , نزديكي , نواحي ا . — *A stranger in the neighbourhood*, جار جنب . — *Neighbouring houses*, خانه همسايه .

Neighbourly. v. *Kind, friendly, social.*

NEITHER, نه اين نه آن . *Neither one nor the other*, نه يك نه ديگر . *Neither long nor short*, وسطي . *Neither more nor less*, همين .

NENUPHAR (*water-lily*), نيروفر .

NEPHEW (*a brother's son*), پسر برادر , برادرزاده . — (*a sister's son*), مولي ا , همشيرهٔ زاده , پسر خواهر , خواهرزاده (plur. موالي) .

A NERVE عصبت ا , (plur. عصب) , پي , حبل ا , اكيخ ا , عقبت ا , حبل العتق ا . v. *Sinew. To strain every nerve*, پوشكردن , كرسيدن , تافتن , كاويدن . v. *To employ every endeavour.*—*Nerveless (without strength)*, نا توان , بي قوّت , بي قدرت .

Nervous (strong in the nerves), معصوب ا , پهلوان . — (*having weak nerves*), صاحب ضعيف عصب .

A NEST, وكر ا , نشيمن , نشيم , لانه ا , آشيان ا , آشيانه ا , وكنت ا , بخجح ا , وكن ا , (وكور , اوكار plur.) وكرت ا , تمرّد ا , افحوص ا , عشعش ا , عشّ ا , كابوك , آلانه , قرمس ا , وقنت ا . *A hen's nest*, كابوك . *A dove's nest*, آشيانه . *A scorpion's nest*, كابليج ا . *To build a nest*, مدثّر نمودن , توكر كردن , لانه ساختن , كردن .

To NESTLE, در آشیانه رفتن . v. Also *to cherish*. — *A nestling (bird taken from the nest)*, بچهٔ مرغ از آشیانه گرفته ، طیرچه .

A NET, دام ، شبکه A ، رباط A ، شاصرت A ، حبالت A ، هزارخانه ، کصیصت ، ملموت A ، (plur. حبایل) . *A fishing net*, شبکه A ، نشبیل A ، شصّ A ، شصت A ، مجزفت A ، طرقت A ، شرگت A ، بیاحت A . *A fowler's net*, مصلات A ، کابول A ، شرعت A ، کفّت A ، (plur. مصالي) مصید A (plur. مصاید) . *A net for holding grass*, شبکان A . *To catch in a net*, محتبل ، دردام گرفتن . — *The netting of a ship*, قفس ، قفس جهاز A ، ساختن المرکت .

Nether, v. *Lower*.—*Nethermost*, v. *Lowermost*.

A NETTLE, استفان A ، انجره A ، گزنه ، گزنه .

To nettle (irritate), آزار زدن ، آزردن ، اغضاب کردن ، جفا ساختن . v. Also *to sting*.

NET-WORK, شباکت A . *Made of net-work*, شبک A . *A net-work veil (worn by Eastern women)*, شبکت ، کلوته A . *A pavillion, curtains, &c. of net-work for keeping off flies*, جلباب .

NEVER, هرگز ، هرگزنه ، اصلا A . *Never hereafter*, هرگز بعد از این . *Never ending*, ابد الاباد A .

Nevertheless, باوجود آن ، تاهم ، مع کلّ هذا A .

NEUTER, *neutral (indifferent, of no side* or *party)*, درحال میانه ، بي ميل ، بي جانبداري ، ناجانبدار ، مساوي A . —*A neuter, neutral*, اهل نا جانبداري .

Neutrality, حال میانه ، عدم جانبداري ، توقّف A .

Neutrally, درحال میانه ، بلا جانبداري .

NEW, تازه ، جدید A ، نو ، نو زاده ، نو رسیده ، نو رس ، حدیث A ، طارف A ، طري A ، طریف A ، نو خاسته ، نو پیدا ، حادث A ، ورث A ، بدیع A ، بدع A . v. *Fresh, rare, wonderful* — *The new moon*, ماه نو ، هلال A . v. Under *moon*.—*The new year*, نو بهار ، خرزان ، نوروز حمل ، نوروز . *New wine*, شیره انگور ، شیره شراب ، بادهٔ نو ، نوباده ، *A new invention* or *publication, any thing new, rare, wonderful*, مبدع A ، نوبر ، نوباوه ، نوپیدایش ، نواحداث ، نو آورد ، مستحدث A ، احداث A ، حدث A ، تندّع A ، متبدع A ، بدع A ، بدیعت A ، مهتجل A ، چرنگ ، نادره A (plur. نوادر) ، ربان A . v. *Novelty*.—*Saying* or *doing any thing new*, تحدیث A . *The being produced* or *related as new*, تحدّث A . *Considering as new (part.)*, مستطرف A . *To say any thing new*, مجدّد کردن ، نویدن . *To give any thing new*, اطراف کردن . *To make new*, نو ساختن ، تجدید کردن . v. *To renew, repair*. — *To put on new clothes*, لباس نو پوشیدن .

New blown, نو شگفته . *A new blown rose*, غنچهٔ نو شگفته .

Newfangled. v. *New, novel*.—*Newfangledness*. v. *Newness, novelty*.

Newly, ازنو ، طارفاً A ، مجدّدا A . *Newly acquired, discovered*, or *produced*, نوپیدا ، طارف A ، طریف A . *Newly planted*, نوجسته ، نو آجسته . *Newly made*, نو ساخته ، نو آیین ، حدیث A . *Newly born*, نو زاده . *Newly sprang up*, نو رس ، نو رسته ، نو رسیده ، نو خیز ، نو خواسته .

Newness, طراوت A ، نورسیدگي ، نو پیدایش ، تازگي ، نوي .

News, خبر A ، اخبار A ، خبور A ، اوازهٔ جدید ، حدیث A ، حادثات A ، حادثت A ، احادیث A ، حوادث A ، مژدها ، مژده ، خبر خوش ، حوادیث روزگار . *Good news*, نوید A ، بشاشت A ، بشارات A ، بشارت A ، مژده آوردن ، مژدها دادن ، بشارت کردن ، تبشیر نمودن . *To bring* or *anuounce good news*, مژده فرماي ، مژدهي ، مشتجي A ، بشیر A ، بشارت رسان . *The messenger of good news*, نوید A .—*Bad news*, خبر ناخوش ، حوادث نا احادیث شوم ، خبر وحشت اثر ، خبر فنا ، چاو چاو ، مسعود . *The first relators of bad news*, سروا A ، خبر فریبنده ، ارجاف A . *False news*, آور . *A news paper*, کاغذ اخبار ، اخبار A ، اخبار نویس . *A news monger*, خبرجو ، باشیر A ، خبرگیر ، خبرپژوه . *A news writer*, اخبار شنیدن . *To hear the news*, اخبار گفتن ، حوادث نمودن ، احادیث بردن ، خبر آوردن .

A NEWT, خنار A ، وارغ A . v. *Lizard*.

NEXT (*adjoining*), ملاصق A ، متصل A ، پیوسته . v. *Neighbouring*. — *The next house*, خانهٔ همدیوار . *The next of kin*, خویشان ، مقربون A ، مقربین A . *Next* (*then, after which*), ازآن پس ، پس ، ازاین پس ، پس ازآن ، بعدازآن ، من الان A ، بعد الیوم A ، من بعد A ، بعده A ، بعد ازاین ، عن قریب A ، وبعد A ، غبّ ذا A — (*immediately following*), .

, مقتزن ع , بلا تواني ع , عن قريب الزمان ع , علي الفور , سال ِ آينده ,—*Next year*, دگر , ديگر , آخر ع , دراين نزديک سال ِ ديگر , ديگرسال . وقت ِ ديگر . — *Next time*,

NIB (*beak of a bird*), ع منقار . v. *Point, bill.*— *The nib of a pen*, سر ِ قلم , نوک ِ خامه , نوک ِ قلم .—*Nibbed* (*having a nib*), نوک دار .

To NIBBLE, پايه پايه دنديدن , درجه بدرجه جايدن , قرض , قرمان كردن , لس ساختن , اندک اندک اكل كردن ساختن . v. Also *to cavil, censure.*—*A nibbler*, اندک اندک اكل كننده .

NICE (*accurate*), نكته دان , دقيقه سنج , باريک بين , نكته پيوند . v. *Particular, exact.* — (*squeamish*), بيزار و نفور , سر , مستغني ع , خائف ع , منش زن , نما . — (*supercilious*), خود راي , خود سر , خود بين , درهوا . v. *Fastidious.* — (*exquisite, delicious*), بديع ع , نفيس ع , صافي ع , نازک ع , شري ع . v. *Refined, delicate.*—(*minute*), باريک , دقيق ع , ركيک ع . v. *Small, fine.*

To be nice (*accurate*), نكته پرداز شدن .—(*to be fastidious*), صافي بودن , مستغني شدن .—(*to be exquisite*), بيزار , ظريف شدن , نازک بودن , نفيس شدن .—(*to nauseate*), منشيدن , منش زدن , و نفور شدن .

Nicely (*accurately*). v. *Exactly.* — (*fastidiously*), خانه . —(*exquisitely*), صافيانه . — (*squeamishly*), با بيزار و نفور .

Niceness, nicety (*accuracy*), ع دقت . v. *Exactness.* — (*squeamishness*), منش , ع نفرين , ع استكراه , ع ابا , كره .— (*exquisiteness*), ع صفا , ع ذوق , ع نزاكت , ع ظرافت . v. *Delicacy.* — *Niceties* (*exquisite dishes*), ع نفايس , نفايس ِ بها , ع طعوم . — *To hunt after niceties*, طعم كردن .

A NICHE, ع طاق , طاقچه . (*place for a statue*), بت گاه , صنم جا . v. شرفات .

A NICK, گز . v. *Notch.* — *The nick of time*, ع عين , ع عين الوقت .

To nick, گز كردن . v. *To notch.*—*To nick the time*, وقت درعين ِ وقت آمدن , گرفتن .

A NICKNAME, ع عرف , ع نزب (plur. انباز), ع لقب , نام . *To nickname*, نام گشيدن , انباز دادن .

A NIECE (*brother's daughter*), دختر ِ برادر , ع بنت الاخ . —(*a sister's daughter*), دختر ِ خواهر , ع بنت الاخت .

NIGGARD, *niggardly*, ع بخيل , طمعكار , تنگ دست , ع لئيم , ع خسيس , ع كفّاع , ع لوع , ع هجرس , ع لامان , ع لوم , ع مكرز . v. *Avaricious.*—*Niggardliness, niggardness*, تنگ , عدم ِ بذل , ناكسي , لوم ع , بخل ع , طمعكاري , دستي , ع خسيست . v. *Avarice.*

NIGH, قريب ع , نزد , نزديک . v. *Near.* — *To draw nigh*, داني رفتن , قريب رفتن , نزديک آمدن . v. *To approach.* — *Nigh, nighly*, v. *Near, nearly.*

NIGHT, شب , ع ليل , ليلت (plur. ليال , ليايل , الياني), شب و روز , ع حجاب . شو , طفل ع , ع ملوان , دايبان , ع عقبت , ليل و نهار ع , شبا روز , ع اصرمان , اجدّان ع , عصران , آردان . *A day and night's rain*, باران ِ شبا روز . *Last night*, ديشب , دوشينه . پرندون , پرندوشه , پرندوش , دوش , شب . *To night*, شب ِ ديجور و شب ِ تاريک , امشب . *A dark night*, ع ليلة , ليل الايل ع , ع ليل الآيل , ظلمت اندود , شب ِ روشن , شب ِ ماهتاب , ع مقمرة , مقمرت , قمرا ع , قمرت , بدرشب , ماهه , مقمرت , آليلا . *A moon-light night*, ليلت ِ زفاف , ليل ِ تعريس , ابن ِ ثمير . *The wedding night*, يكشبه , يكچبه . *Of one night's duration, sufficient for one night*, بعض الليالي ع . *One night, on a certain night*, شبي , دورگردون , طور ِ ليل و نهار . *The vicissitude of day and night*, جوش . v. *Mid-night.*—*A festival* or *rejoicing night*, شبچه , شبچک , سده , سذق , سذه . *A watch of the night*, جوشوش , ع هزيع , دلجه ع , دهل ع , كسا ع , وهن ع , عنک , هدو ع , هدا ع , مهدا ع . *The first watch of the night*, ع عتمت , عشي ع , ع سواع , شبانگاه , شبانگام , عشا ع . *The first and last watches of the night*, ع سقط . *The third watch of the night*, ثلث ِ ليل . *The last part of the night, just before dawn*, ع طليق , ع بلجت , بلجت الصّبح ع . *An hour of the night*, ملا . v. هنا ع , ع ثني . — *The night-time*, وقت ِ شب , شاشب , وقت ِ شب . *In the night time*, شبچراغ . *The lamp of the night* (*a carbuncle*), سبكرت , شپشت , سبست , شب كور . *Seeing badly at night*, شبگاه . *A place for penning sheep by night*, شبگير , شبرو . *Working* or *travelling in the night time*, بيات ع , شبگيري , شبخوني , شب خون كردن . *An invasion, attack*, or *surprise by night*, بيات نمودن . *To attack by night*, يک شبه , شبه . *One night* (*the space of one night*), *Two nights*,

دو شبه. *Three nights*, سه شبه, *&c.* — *The nightingale* or *any animal that sings* or *chirps by night*, شبگير.

A NIGHTCAP, شبکلاه.

NIGHT-DEW, شبنم. v. *Dew.*

NIGHT-DRESS, لباس شب, پارچه شب, شبرم, جامه خواب, شب پوش, شبي, شبانه.

NIGHTED, با ظلمت اندوده. v. *Benighted, dark, black.*

NIGHT-FARING, شبرو.

NIGHT FIRE, شب تاب.

A NIGHT FLY, چراغ پره, چراغ واسه. v. *Moth, butterfly.*

A NIGHTGOWN, جامه شب, عطاف A.

A NIGHTINGALE, بلبل, عندليب A, عندليل A (plur. عنادل), هزارآوا, هزارداستان, هزارآواز, هزارآواز, صفرد A, نغر A (plur. نغران), ببغا A, فتّال, افتاده بلبل, صفرد A, بلبل سحري, زهرابي, زهراب, زندواف, زندوان, ابو المليح A. *The sweet-singing nightingale*, ببغاي شيرين, بلبل هزارداستان, عندليب خوش الحان, ادا.

NIGHTLY (*by night*), ليلاً A, در شب, بوقت شب. (*every night*), شب بشب, هرشب. (*adj.*), شبينه.

NIGHTMARE, ضاغوط A, فرنجو, فرنج, كابوس A. v. *Incubus.*

NIGHTSHADE, انگور سگ, عنب الثعلب A, سگنگور, داردوست, داربزين, سپنگور, انگور روباه, حردب A, حرة A, حيهلت A, حيكلت A, ثلثلات A, جوز المرج A, كاكنه, كاكنج, افانيت A, زغار A, ربزق A.

NIGHT-SHINING, شب تابان, شب تاب.

The NIGHT-TIME, شبگاه, شبگاه, وقت شب, شنگا. *To rise in the night-time*, شبگير شدن, شباخيزي نمودن. *To make an attack in the night-time*, شبكن زدن, شباخوني كردن, شبگير شدن, شباخون كردن.

NIGHT-WALK, شبگردي, شبروي, مشي الليل A. — *A night-walker*, شبرو, شبگرد.

NIGHT-WARBLING, شب [illegible].

NIGHTWARD, نزد شب, عند الليل A.

A NIGHT-WATCH (or *guard*), پاسبان شب, حارس A. v. Also *a watch of the night.*

To NIM, دزديدن. v. *To steal.*

NIMBLE, چالاك, چست, تيزكار, جلد, تند, تيز, زود, رشيق A, لامان, بادپا, زودرو, تيزرو, تيزگام, تيزدست, معوج A, ملسي A, روح A, زريز A, خيفان A, خفيد A, حوزي A. v. *Swift, quick, active, clever, expeditious.*

Nimbleness, تيزكاري, جلدي, تندي, تيزي, زودي, تندروي. v. *quickness, activity, speed.*

Nimbly, سريعاً, با تندي, زود, تيزانه, تيز. *Quickly*, v. *Actively, speedily, swiftly.*

NINCOMPOOP, احمق A. v. *Fool.*

NINE, نه, تسع A, تسعة A. *The nine heavens*, نه طاق. — *Ninefold*, نه تا, نه چند, تسعة اضعاف A. — *Ninescore*, تسعة A, نوزده. — *Nineteen*, ثمانون و ماية A, يک صد هشتاد. — *The nineteenth*, تاسع عشر A. — *The ninetieth*, عشر. — *Ninety*, نود, تسعون A. — *The ninth*, نودم, تاسع A, تاسعت A, نهم.

A NINNY, *ninny-hammer*, احمق A, هرزه گو, بيراي. v. *Fool.*

To NIP (*pinch with the nails*), با ناخن گرفتن, با چنگ, بزيدن, بخسيدن, مدغدغ كردن, چنگال زدن, گرفتن. (*to bite*), گزيدن. (*to blast*), با سرما كشتن, باسردي زدن, با صر اتلاف كردن, برود زدن.

A nip (*with teeth* or *fingers*), چنگال, با چنگ گير, نشكنج, مدغدغ A, دندان گير, چنگل. (*a blast* or *blight*), صر A. — *Nippers*, اهنج, موچين, سرما برد. v. *Pincers.*

The NIPPLE, پستان, سر پستان, كدد, حلمت A, خرك A, اسحم A, سعدانت A. v. *Breast, teat, dug.* — *To suck the nipple*, پستان جم كردن, سر پستان مكيدن.

A NIT, شپش, سپشه, سپشجه, سركه, حمك A, صيباب A, بنات الدرور A, صواب A. — *Nits*, صغاب A, رشكه, رشت.

NITRE, شوره, ابقر A, نطرون. — *Nitrous*, شوره دار, نطروني.

NITTY, پرسرکه, صغاب دار.

NO, نه, ني, لا ع, لالا ع, ما ع, ابدا ع. v. *Not, none, never.* — *Of no account*, ناچيز, ناکاره.

NOBILITY, نجابت ع, شرافت ع, اميرزادگي, بزرگي, بزرگواري, شرفيت ع, شرفت ع, شرف ع, مکرمت ع, کرم ع, رفعت ع, رفاعت ع, نباهت ع, ملا ع, کعب ع, علا ع or علي ع, اصل ع, فخيمت ع, ذکر ع, اثال ع, بيت ع, حسب ع, رتوق ع, کسا ع, ذوابت ع (plur. ذوايب), فخر ع. v. *Dignity, grandeur.* — *Superior in nobility*, علو شان وسطوع ع, قدميت ع. v. *Nobler.*

Noble, شريف ع (plur. اشراف), عمده ع, اشرف ع, نجيب (plur. نجب), کبير ع, اصيل ع, بزرگوار, بزرگ پاک, شريف انساب, اصل زاده, خان واده, (نجاب, نجبا (fem. حراره ع, اثول ع, نضده, بيت ع, کابر ع, شارف ع, نزاد, عالي ع, علي ع, (کريمت fem.) کريم ع, مکرم ع, فخم ع, (حرت, خاص ع, اصلي ع, آزاده, آزاد, عاليجناب, عاليشان (plur. نخوار ع, يک, رفيع ع, دون ع, کوچي, گران, نباه ع, عتيق ع, عاتک ع, عاطر ع, بهزر ع, (نخوارت, عطرت ع, فرزانه, (وعول, اوعال plur.) وعل ع, عريق ع, غيدقان ع, غيداق ع, غيدق ع, حذفار ع, حذفرر ع, (plur. گوهري, گوهرني, هجان ع, عطود ع, (غياديق. v. Also *great, grand, magnificent, illustrious, exalted, free, liberal, generous.* — *A noble horse*, اسب اصيل, (فرست المتربت fem.) فرس المقرب ع. v. *Horse.* — *Noble on both sides (by father and mother)*, کريم الطرفين ع. *A noble disposition*, مزاج شريف. *Of a noble disposition*, شريف مزاج. *To be or become noble*, نجيب شدن, بزرگوار شدن, بزرگ شدن, شرافت, اشراف شدن, شرف ياب شدن, شريف شدن, نباهت, کريم شدن, رفعت يافتن, رفاعت يافتن, داشتن, ياوتن. *To make noble*, شريف کردن, شرفيت دادن, تنبيه کردن. v. *To ennoble.* — *A noble house (or constellation)*, برج شرف. *Of a noble house or race*, کريم ع, کريم العصر ع, النقر.

A nobleman, noble, سيّد ع, ميرزاد, ميرزا, مير, اميره ع, شريف ع, فخم ع, عبره ع, خوان, خانزاده, بگزاده, اصل زاده, مردازاده, اصلي ع. v. *Noble (adj.). Nobles*, امرا ع, شرفا ع, اعيان دولت, ارکان دولت, اصليان, کرام ع, اشراف ع, ارکان سلطنت, برايا ع, عتاق ع, خواص ع. v. *Chiefs.* — *A noble lady*, خاتون, بانو, حاکمه ع, بلاخيه ع, سيّده ع, کذبا, کدبا, عورت هجاي, عيره ع, سلطانه, سنّي ع, کذبانو, کدبانو.

Nobler, اشرف ع, شرفا ع (plur. اشراف), اکرم ع, پيشتر, اقدم ع, اعظم ع, افضل ع, اسطم ع, اقشع ع, احسب ع, &c. v. *Noble.*

Nobleness, v. *Nobility, worth, excellence.*

Nobly, آزادانه, اصيلاً ع, اميرانه, نجيبانه, شريفانه, دليرانه, مکرماً ع. v. *Greatly, grandly, illustriously, splendidly, excellently.*

NOBODY, هيچ, هيچکدام نه, هيچ فرد نه, هيچکس نه از هيچ افريده. — *By nobody*, هيچ آدمي نه, شخص نه. *There is nobody*, کسي نيست. *There is nobody at home*, ما في الداردیار ع, کسي درخانه نيست. (*figurat.*), ناکس, لاشي ع, ناچيز.

NOCTURNAL, ليلي, شبي ع, شبينه. *A nocturnal traveller*, طارق (fem. طارقت, plur. طوارق), مدلج ع.

A NOD (*with the head*), سردوان, رمز ع, ايما ع, فشّ ع, تنغّض ع, مضطرب ع, وعز ع, وما ع, تومیت ع, اشارت ع, سمرطال, نغضان ع, نغض ع, نغشان ع, نغش ع, تنغّش ع, تهوّم ع, نودان ع, نواد ع, نود ع, *Nodding from drowsiness*, غلث ع.

To nod (make a sign with the head), رمز, سردوان کردن, تومیت دادن, ايما واشارت زدن, ايما کردن, کردن. *To nod from drowsiness*, نواد ساختن, نودان نمودن, نود کردن, خواب سبک گرفتن, تهوّم کردن.

A nodder, نود کننده, ايما کننده, رمز کننده, سردوان کننده.

A NODDLE, سر. v. *Head.*

A NODDY, احمق ع. v. *Simpleton.*

A node, v. *Knot, knob, intersection.*

NOISE (*sound*), نعره ع, صوت ع, بانگ, صدا ع, آواز, هنگامه, شمات ع, شماته ع, غوغا, شور, — (*clamour*), وعواع ع, فرياد, غلغله, غلغل ع, صتيت ع, ولوله ع, ضوت ع, ظأب ع, تالاج, تالاش, وحي ع, وعوعت ع, صرّ ع, صرت ع, (ظباظب plur.) ظبظاب ع. v. Also *fame, rumour.* — *The noise of a drum, or of horses' heels over stones*, حبطخطق ع, دبدبه. *The noise of any thing falling*, فدند. *The noise of a bird flying* or *flapping its wings*,

A حفّ , A خوات , A صفق . *The noise of thunder, the machinery of a mill, &c.* A ازیز , A رعد , A جعجعت , A سحیف , A اوید . *The noise of the clashing of arms, rustling of silks, papers, leaves, &c.* A شخشاخه , A همهمه , A وسواس , A قعقع . *Noise of falling water,* A طنطنه , A ازیز . *Noise of liquor decanting,* A غلغل . *Noise of drums and trumpets,* ولوله کوس و نفیر . *Noise of fire-arms,* آواز ولوله بندوق , و رعد توپ . *Noise of the chirping of birds,* چاوچاو . *Noise of a boiling pot,* ازیر , اژیر . *Noise made by cattle eating,* A حرت . *The noise of a crowd,* آوازه , A غیطل . v. *Clamour, murmur.*—*The noise of the feet when walking,* شکه , A همیس , سلبوي , A حلالش , A هرمسه , A حفّ , A حفیف . *Making a noise (part.),* آواز کنان , غلغل کنان , هنگامه کنان . *To noise* or *make a noise,* آواز ولوله ساختن , آوازیدن , هنگامه کردن , شور کردن , کردن صدا , غوغا ساختن , بانگ برزدن , غلغل کردن , شماته کردن , صوت برزدن , زدن , *&c.* v. *Noun. To noise (spread by report),* چنگ کردن , هوا کردن , شهره کردن .

Noisiness, ولوله , هنگامه , بلند آوازي . v. *Noise.*

A noise-maker, هنگامه کننده , ولوله کننده , آوازکننده , غلغله کننده , *&c.*

Noised abroad, مشهور عالم . v. *Divulged.*

NOISOME, گنده , بد رایحت , دم گرفته . v. *Fetid, unwholesome.* — *(mischievous),* A مفسد , زیانکار , A مضرّ . v. *Noxious, hurtful.* —*(disgusting),* A مستکره , نفرت , ناگوار , انگیز . v. *Offensive.* — *Noisomely (fetidly),* از دم گرفتگي , کندانه , با رایحت قباحت . v. Also *Noxiously, disgustingly.* — *Noisomeness,* رایحت قباحت , دم گرفتگي , A غشیت . v. *Fetidness.* — *(noxiousness),* زیانکاري , A مضرّت . *(disgustfulness),* مکروهي .

NOISY, *noiseful,* آواززن , هنگامه ساز , پر آواز , آوازي , صعت زن , صداکن , صدائي , بانگ بر زن , اهل شماته . v. *Clamorous.*

NOMINAL, نامي , A سموي , اسم منسوب , نام پیوند . —*(not real),* وضعي , خیالي , فرضي . — *Nominally,* از نام , من اسم A , از لقب .

To nominate, نشاندن , تسمیت کردن , نامزد کردن , مجعل ساختن , مجعل کردن .

Nomination, نامزدگي , A تسمیت , A جعل .

NONAGE (*minority*), نا بالغي .

Nonce. v. *Design, purpose, intention.*

NONCONFORMITY, عدم موافقت .

NONE, نه یک , هیچ نه , کسي نه , چیزي نه , لا شي و غیر احد . v. *Nobody, nothing.*

NONENTITY, *non-existence,* نابودي , نیستي , A عدم . v. *Inexistence.*

A NONPAREIL, A عجبا , یکتا , یکانه , A لاثاني , بي نظیر .

A NONPLUS, A حیراني , تشویش , مات , لاجوابي , حیران کردن , لاجواب کردن , — *To nonplus,* A تضییق . تضییق کردن , مات کردن , لاچار کردن , تشویش کردن .

NON-RESISTANCE, عدم مقاومت , عدم تردّد .

NONSENSE, A لغو , A عبث , بیهوده گوئي , بیهودگي , A ترّهات , گزاف بیهوده , عدم معني , گزاف , هرزه , یاوه , بي معني گفتن , یاوه گفتن , *To speak nonsense,* هواهي . هذیان پاش کردن , حرزه گوئي کردن , *Nonsensical,* بیهوده , نا مناسب , نا بکار , A باطل , بیمعني . v. *Futile, trifling.* —*Noodle,* v. *Simpleton.* — *Nook.* v. *Corner.*

NOON, *noon-day, noon tide,* نیم روز , دوپاس روز , A نصف , A منتصف , پیشین , هجر النّهار , A هجیره , A ظهیرت , A النّهار , A ملسا , A غایرت , A تیمن . — *Noon-day, noon-tide (meridional),* ظهري , نیمروزي .

A NOOSE, پابند , بند , جوژه , جوزه , دام , کمند , با دام , پالهنگ , فخّت A , فخ , منشب A . — *To noose,* در فخ گرفتن , درکمند گرفتن , گرفتن . *To throw a noose (in order to catch any animal),* کمند انداختن . — *Noosed,* با دام , درکمند بند کرده , گرفته .

NOR, نه , ونه . *Neither this nor that,* نه این نه آن . *Neither too fat nor too lean,* نه سمین نه لاغر . *Neither long nor short,* نه دراز نه کوتاه . v. *Neither.*

NORTH *wind,* بادِ شمال , نسیمِ شمال , A شامل , ایر A , اور A , A مسیع , A نسع , A شمول , A شمال , شامل , A امّ المرزم . *The north quarter,* A شمال , قطبِ شمالي , A قطب , طرفِ شمال . *The north pole,* A التّجم .

North, northern, شمالي , A نسیعت . — *The northern regions,* بلادِ شمال *The northern nations,* A صقالیب .

Blowing from the north, A اشمال. v. *Wind.—Northerly, northward*, بسوي شمال, دراطراف شمال.

NOSE, بيني, A انف, A خشام, A خيشيم, A قبّي, A مارن, مرسن A, معطس A, مخطم A, منشق A, مرغم A, مخنّت A, مراعف A, كريمت A (plur. كرايم, كرام), عرنين A (plur. عرانين), A شامّت, A رغامي, عرعرت A, عرتبت A, عرتمت A, دواست A. *An aqueline* or *roman nose*, بيني كج, قعنب A, شرف A. *Aqueline* or *roman nosed*, بيني كج, چنگ بيني, A اجن, ذو الشرف A. *Having a long* or *large nose*, دراز بيني, عظيم الانف A, اناني A. اهل كرناف, قفس A, سلّعام A, قبّي A, خشام A, انفان A. *Having a flat, short*, or *snub nose*, پهن بيني, A اخنس (fem. خنسا), مكرنف A, كرزم A. *The tip of the nose*, نوك, ارنبت A, عرتمت A, عرتبت A, مارن A, بن بيني, بيني, كنفرت A. *To look at the tip of the nose*, بسوي قبل كردن. *The two sides of the nose*, A مرقيا الانف. *Having a pain in the nose* (*part.*), A انيف, مانوف A, انف A. *Mutilated in the nose*, A اجدع, جدع موعب A. v. مستوعب. *An obstruction in the nose*, A خشام. *Bleeding at the nose*, A مسترعق. *Pimply nosed*, A نفيط. *The division of the mustachoes under the nose*, A نشرت. *The snot of the nose*. A مخاط. v. *Mucus.—To blow the nose*, خميدن, خليميدن, خلميدن, خيزيدن. — *To speak* or *make a noise through the nose*, از بيني گفتن, منكيدن, من قبل انف گفتن, خفخافت, اخن ساختن, شخيركردن, ادغم بودن, خمخم نمودن, كردن. *One who speaks through his nose*, A ادغم, خمخيم A. *The cartilage of the nose*, A خيشيم, از بيني گوينده. *The nose of a dog*, or *any other animal of a similar shape*, A عرعرت, مرسن A, پوز. *To lead by the nose*, با آساني اغرا, بي معسور فريفتن, آسانه اغوا نمودن, كردن. *To thrust one's nose into the affairs of others*, عفزر, فضولي بودن, معن شدن, منفخ بودن, شدن. *To put one's nose out of joint* (*to injure him in the esteem of another*), كسيرا در التفات ديگر زيان كردن.

To NOSE, بوي يافتن, تنشّي كردن. v. *To scent, smell.—To nose one* (*to oppose or vex him*), آزاررسانيدن, آزاررسان, مخالفت نمودن, بودن. v. Also *to bluster, boast.*

A NOSEGAY, گل دسته, ازهاردسته, A رعلت, A استفان, پساك.

NOSELESS, بي بيني, غير انف.

A NOSEL, بن, سر. v. *Nose, end, extremity. The nosel of an alembick*, A لبب, A لولت, A لوله. *The nosel of a pair of bellows*, بن منفاخ.

A NOSTRIL, منخره, پيله بيني, ناي بيني, پره بيني, A منخار (plur. مناخر), منخور A, منشق A, مخنت A, خنابت A.

NOT, نه, نا, A لا, A ما, غير, A ني, A ثم, A لن, A ليس, A ان. *It is not*, نيست, A ليس, A لا, A ما. *It is not bad*, بد نيست, A لا باس. *Not at all*, A لالا. *Not known*, نا معلوم, A مجهول. *Not existing*, A معدوم. *Not agreeable* or *acceptable*, نا مقبول, نا مرضي. v. *Disagreeable.—Not accurate*, نا بهنجار. v. *Irregular.— Not friendly*, نادوست, نا مهربان. *Not durable*, نا بقا, A فاني. *Not sweet*, نا شيرين. *Not entire*, نا تمام. *Not right*, نا راست, نا صواب. *Not suitable*, نا شايسته. v. The words beginning with *dis, il, im, in, ir*, and *un*; as *Discontented* (*not content*), نا خشنود. *Improper* (*not proper*), نا لايق. *Inattentive* (*not attentive*), نا مشغول. *Irregular* (*not regular*), نا برهندسه. *Unwholesome* (*not wholesome*), ناگوار. *I do not care*, A لا ابال, A لاهمام. *If not*, A ان لم. *I am not*, نيستم. *Thou art not*, نيستي. *He is not*, نيست. *We are not*, نيستيم. *You are not*, نيستيد. *They are not*, نيستند.

NOTABLE, A مشهور. v. *Famous, memorable, remarkable.—*(*careful, bustliag*), مشغول, جدّ وجهد ساز, آگاه وكارگذار, اظهار وعاقبت انديش. — *Notableness* (*show of business*), نمايش جدّ وجهد, شغل وكارگذاري. — *Notably*, مشهورانه. v. *Memorably.* — (*with a show of business*), باظهار جدّ وجهد, با نمايش شغل وكارگذاري.

NOTARIAL (*done by a notary*), از شرطي, ازصكاك كرده ساخته.

A notary, A شرطي, A صكّ, A صكاك. *The attestation of a notary*, A سجّل.

NOTATION, A رقم, نشان, A اشارت. v. Also *Signification.*

A NOTCH, شقّه A, راخنه, رخنه, دندانه, گز, دهنه, A سيت (plur. سيات), A نهيت. *The notch in the end of an arrow*, سوفار, A فلّ, A فلول, A فرضت (plur. فرض), A فاق, فوق A, سفانه, دهن تير (plur. افواق). — *The notch in the top of a spindle*, جوزه دوك.

To notch, رخنه نمودن , گز ساختن , شقّه کردن , دهنه کردن . *Notched*, رخنه دار , دندانه دار , محزّز A , عِلب A , مفروض A , مفرِیض A , مفقر A .

NOTE, A علامت , نشانه , رقم A , اشارت A , رسم A . v. *Mark, token.* — (*attention, heed*), آگاهي , بصیرت A , اشتغال A . v. *Notice, observation.* — (*reputation*), نام , ناموري , عظمت A , عرض A , اشتهار A , شهرت A . — (*a memorandum*), یادداشت , یاد کاري , ذکرت A .—(*a short letter*), رقعه A . — (*a bill* or *acknowledgment of a debt*), تمسّک A (pl. تمسکات), دست آویز , چک , چک . *A note in musick*, پرده , مقام A , نامت A , لحن A . *Musical notes*, الحان A , ادوار A . *The nightingale with the melodious notes*, بلبل نازک ادا . *The harmony of the birds, with delightful notes*, نواي مرغان خوش الحان . *A marginal note*, حاشیه A . v. *Marginal; annotation, commentary.* — *Men of note*, ارباب مالي , اشراف A . v. *Nobles.*

To note (*observe*), ملاحظه کردن , غور کردن . v. *To remark*; also *to denote, express.* — *To note down*, درج کردن , مندرج کردن , داخل کردن .

Noted, مشهور A , معروف A , نام دار , نامدار , نامور . v. *Celebrated, eminent, illustrious.*—(*marked*), A مقیّد , نشانده , با علامت زده .

NOTHING, هیچ نه , هیچ چیز نه , چیزي نه . *There is nothing*, چیزي نیست , هیچ نیست . — (*a trifle*), نا چیز , لاشي A .

Nothingness, نا چیزي , عدم A , نیستي , تباهي . v. *Inexistence, insignificance.*

NOTICE (*observation*), نگاه , نظر A , غور A , تأمّل A , التفات A , توجّه A , بصیرت A , اظهار A , ملاحظه A , شوهیز A . v. *Remark.* — *Notice, notification* (*intelligence*), آگاهي , خبر A , اطلاع A , وقوف A , اعلام A , اشعار A . v. *Information.* —*Worthy of notice*, واجب الملاحظه A . *To notify or give notice*, اظهار کردن , واقف کردن , اطلاع کردن , خبر دادن , اعلام , آگاهانیدن , آگاهي دادن , تعرف کردن , ظاهر کردن , تعریف دادن , اشعار کردن , کردن . v. *To declare.*

NOTION, A خیال , تصوّف A , ظنّ A , فکر A , پندار , مظنّت A , تدبیر A , قیاس A , گمان , وهم A , راي A , اندیشه . v. *Imagination, opinion, thought.*—*Notional*, خیالي , وهمي . v. *Imaginary, ideal.*—*Notionally*, از خیال , واهمانه .

NOTORIETY, *notoriousness*, A شهرت , انگشت نمائي , ظهوري , اظهار A , علانیت A , مشهوري .

Notorious, A مشهور , معروف A , محقّق A , آشکاره , آشکار , علاني , هویدا , عرفي , منصوص A . *Manifest and notorious to all*, منصوص و معروف اهل حال . *Notoriously*, بشهرت , معروفاً A , بطور عرفي , مشهورانه , آشکاره , علانیة A . v. *Manifestly.*

NOTWITHSTANDING, با وجود , با وجودي که . v. *Nevertheless.*

NOVEL, نو . v. *New.*—*A novel*, A قصّه , افسانه , مثل A . v. *Tale, story, fable.* — *A novelist*, قصّه خوان , قصّه نویس , افسانه گو . v. *Fabler, innovator.*

Novelty, A تجدّد , نورسیدگي , نورسي , مستحدث A , حدث A , احداث A , مبتدع A , مبتدع A , مبدع A , نو پیدائي , تبدّع A .

NOVEMBER, تشرین , برگ رزان , رمضان , اذر , ادر الاخر .

NOUGHT, نا چیز , هیچ نه . v. *Nothing. To set at nought*, نا چیز اندیشیدن , سبک گرفتن . v. *To despise, slight. To come to nought*, نا بود شدن .

A NOVICE, تلمیذ A , شاگرد , نا آزموده کار , نوآموز , عجمي , مرید A , تلمید A . *Noviciate* (*state of a novice*), شاگردي , حالت نوآموز , نا آزموده کاري , نو آموزي .

A NOUN, A اسم (plur. اسما). *A noun of substance*, اسم جامد . *A noun substantive*, اسم ذات . *An adjective or attributive noun*, اسم صفت . *A generic noun*, اسم جنس . *A recipient noun, or noun of time and place*, اسم ظرف . *A noun of place*, اسم مکان . *A noun of time*, اسم زمان . *A noun of instrument*, اسم آله . *A noun denoting the agent and active participle*, اسم فاعل . *A noun denoting the patient and passive participle*, اسم مفعول . *A noun of number*, اسم عدد . *A diminutive noun*, اسم مصغّر . *A noun of excess* (*comparative or superlative degree*), اسم مبالغه . *A radical noun*, اسم مصدر . *A derivative noun*, اسم مشتق . *A noun of unity*, اسم مرّه .

To NOURISH, تغذي نمودن , علف ساختن , تربیت کردن , ساختن , پرورش کردن , پروردن , تمزیز . v. *To maintain, support; encourage, foment: educate.*

Nourishable, لايق تنزيز ,قابل پرورش

A nourisher, پرورش دهنده , پرور , پرورنده . *The nourisher (God)*, پروردگار .

Nourishing (adj.), A مقوي , پرورش ده , اكل بخش . v. *Wholesome.*

Nourishment, پرورش , A غذايت, A تغذيه, كثيرالكيلوس A, طعمت A (plur. طعوم), A اكل , A غذا , پروري , A ماكل , A ماكلات . v. *Food, sustenance. Feeding with poor* or *unwholesome nourishment*, A تعميل , A مجحن , A محثل . *The nourishment or regimen of the sick*, A تيمار .

NOW, اكنون , كنون , A حالا , A في الحال , A الحال , في الحال , هذا A , هنوز , بالفعل A , الان A , نون , امحال , دراين ولا , اين گره , ايرون , اچ , ايسا , دراين زمان , اين وقت , اليوم , همينك . *May I go now?* حالا رخصت بشوم . *Look ye now! behold now!* اينك , همينك . *Now and then*, وقت بوقت A احيانا , A زمانا , گاه بگاه , گاه گاه , گاهي . v. *Sometimes.* As a particle of connection, it is often expressed by و.—*Now, who is the man, that is not so, in this city?* وانكس كه چنين نيست دراين شهركدامست .

Now-a-days, دراين وقت , دراين ولا , دراين زمان .

NOWHERE, هيچگاه نه , درهيچ جايه , درهيچ مكان نه .

NOWISE, هيچ , به هيچ وجه نه , هيچ اصلاً . v. *By no means.*

NOXIOUS, A مفسد , A مضرّ , A فاسد , زيانكار , زيان , كثيرالضّرر A , سامّ A , زهرآلود , زهرناگ , موذي A , زياندار , مهلك A , ضرردار , A ضارّ , ناگوار , ناصواب , بيد A . v. *Baneful, hurtful, pernicious, unwholesome : criminal.*

Noxiousness, A مضرّره , زيانكاري , سمّ داري , زهرناگي . A مفسدت , عدم گواري , ايذا A زياندارى , مضرّت . *Hurtfulness.*

Noxiously, A مضرّا , بطور زهرناگ , مفسدانه , ناصوابانه .

NUBILE, A بالغه , لايق نكاح . v. *Marriageable.*—*A nubile girl*, دختر بالغه , دوشيزه , دوختينه , دختر ينه .

A NUCLEUS, A قلب , A لبّ , A اصل , مغز . v. *Kernel.*

NUDITY, برهنگي . v. *Nakedness.*

NUGATORY, ياوه , بيهوده , بي فايده , بي اثر , بيمعني . v. *Frivolous, trifling.*

A NUISANCE, A وبال , A آزار , آزارش , رنجش , A مخلّ —(*in law*), بيحضوري .

NULL, A باطل , بي قوّت , ردي A , غيرقدرت . v. *Void, ineffectual.*

To null, nullify, برطرف كردن , باطل كردن , ابطال كردن , بي قوّت ساختن , ناچيزساختن , برسيدن . ردّ كردن . v. *To annul, cancel.*

NULLITY, A بطلان , ناچيزي , عدم A , نيستي , عدم , قوّت .

NUMB, (*cold*), A برد .—(*motionless*), نا , غيرحس وجنبش , واني A , بي مسّ , بي حسّ —(*torpid*), بي حركت , جنبان . A كاهل . —*Numbedness*, عدم , خدر A , بي مسّي , بي حسّي , واني ساختن , بي حسّ كردن . *To numb*, حسّ و حركت , بي حسّ وحركت نمودن .

NUMBER, A عدّ , A حسب , A حساب , A عدد , شمار , A عدّت , A عديدت , A عديد , A تعدّد , A تعداد , A عداد , A ثفنت . —*A great and uncertain number*, A تكثير , كثرت A , عدد كثير , A مرّه , A مرّ , بول A , حسبان A , A حصي , A لهوم . v. *Multitude.* —*A small number*, A خفّي , عدد قليل . *An even number (a pair)*, A زوج , جفت . *An odd number*, تك . *To make an odd number even*, شفع كردن . *Without number*, بي , بي شمار . v. *Innumerable.*— *In grammar*, A صيغه . *The singular number*, A مفرد , A واحد . *The plural number*, A جمع . *A noun of the dual number*, اسم مثني . *Numbers*, A اعداد , A شمارها , حساب . *Fractions of numbers*, خردها . *Number (in poetry)*, A وزن , A سجع , قافيه شعر , A قافيه , ساوند , A منظومه (plur. منظومات) , پساوند . v. *Rhyme;* also *harmony.*

To number, شمردن , شمار كردن , اعداد كردن , عدّ , حصر گير , شماريدن , حساب كردن , تعديد نمودن , ساختن احصا , معدود نمودن , حسبان شدن , حسب ساختن , كردن ساختن . v. *To reckon.*

Numbered, A معدود , شمرده شده , شماريده , A معتد , A محسوب , معدّ .

A numberer, A محاسب , شمارنده , شمارگير , عدد كننده .

Numbering (part). حساب کنان , شماران .

Numberless, غیرحساب , بي عدد , بي شمار . v. *Innumerable.*

Numbness. v. *Numbedness, torpor.*

Numerable, لایق حساب , قابل تعدید , ممکن شمار . — *(many),* بسیار .

Numeral, numerical, عدد منسوب , حسابي , شماري , عداد پیوند . *A numeral character,* ا رقم , هندسه .

Numerally, بحسب عدد , حسب شمار , موافق حساب .

Numerary, شمار منسوب .

Numeration, انگارش , احصا ا , تعداد ا , شمردگي , شمار . دین ا , نواد ا , ایند ا , عداد ا , رقم ا , عدّ ا , حسبان ا , محاسبت ا . v. *Arithmetick.*

Numerator, شمارکننده .

Numerous, کثیر ا , عدیده ا , عدید ا , وافر ا , بسیار , رهام ا . *Numerous as the stars,* انجام شمار , ستاره شمار .

Numerousness, ا کثرت , شمارداري , بسیاري . v. *Multitude.*

NUMMARY, نقد منسوب .

A numskull. v. *Blockhead, dunce.*

A NUN, زن گوشه نشین , دختر شالپوش .

Nuncio. v. *Legate, messenger.*

A NUNNERY, صومعت ا , خانه دختران شالپوشان .

NUPTIAL, عروس متعلق , نکاحي , نکاح منسوب , زوجي , عروسي . *The nuptial torch,* شمع عروسي .

Nuptials, ا نکاح , شادي , ا شوري . ا عروس , v. *Marriage.*

A NURSE *(to a child),* دایه , ا ضیر , ا اظار , ا حاضنه , ماریده , ماریره , ا مربیت . *A nurse for a sick person,* تیماردار , بیمارپرست , بیماردار .

To nurse (a child), شیر , شیرریز شدن , معاجات کردن , عجوساختن , ارضاع کردن , دادن . v. *To suckle.*—*(to attend upon a sick person),* تیمارداشتن , بیمارپرسي کردن . v. Also *to nourish, maintain.*

A nursery (for children), بچه خانه , دایه خانه . *A nursery of trees,* درختستان , شجرگاه .

A nursling, پروورده .

Nurture (food), خوردني , پرورش . v. *Nourishment.* — *(education),* پروري , ا تربیت . *To nurture.* v. *To educate.*

A NUT, ا جوز , جوزت ا , کوز , گردوي , گردگان , کفه , سکاونه , چارمغز , شعضور , شلوکه . *A nut hard to crack,* بخکلون , نخکله , نخکلون , شکوله , بخکلول , بخکلون . *A rotten nut,* کاواک , ا ازخ , کوز ارغ , ارغ , جوز خنیز . *A large species of Indian nut,* جوز , کردوي هندي , نارگیل , ادراقي , جوزاهنج , هندي . *An Indian medicinal nut,* ا مدعت . *A filbert nut,* جلوز ا , بندق , فندق . *A pistacho-nut,* پست , جلوز ا , چنغوزه .

Nut-crackers, فندق قران .

NUTGALLS *(excrescences on oaks),* مازه , مازو .

A NUTMEG, ا جوزبوا , جوزالطیب , هندجوزي .

A NUT-SHELL, پوست جوز .

A nut-tree, درخت کردو , بخکلیون , بخکلون , بخکله , ا شجرت الجوز .

NUTRIMENT, *nutriture,* ا غذا , غذایت , پرورش , خوردني . v. *Food. Nutrimental, nutritious, nutritive,* طعم بخش , پرورش ده , مقوي ا , معتذي ا . v. *Wholesome.*

A NYMPH, ا حور , حوري ا (plur. حواري), پري . *A nymph of paradise,* حور عین , حور بهشت .

O.

O has, in English, a long sound; as *stone:* and short, as in *got, shot,* neither of which is common to the Arabick. In Persian, however, the long sound frequently occurs, and is expressed by و, distinguished by the term مجهول or پارسي as in روز *Day,* and روشن *Light.* Vol. I. *Advertisement,* p. xcii.

O (sign of the vocative case), ا یا , اي .

Oaf, v. *Blockhead.*—*Oafish,* v. *Stupid.*

An OAK, ا بلوط , درخت سندیان , سندیان . *The royal oak* (also *a chesnut tree*), شاه بلوط . *The ground oak (the*

herb germander), A بلوط الارض . *A grove of oaks*, تیماس , درختستان بلوط . *Oak-apple*, مازو , مازو . — *Oaken*, بلوطي .

An OAR, مجذاف , پهه , کشتي , هلیسه , جنداق , خادة , غادوفة A , غادوف A , مردي A , مقذف A , مقذاف A .

An OATH, سوگند , قسم A (plur. اقسام), یمین A (plur. ایمن), عهد A , حلیفت A , حلف A , اقتسام A , مقسم A , الیت A (plur. الایا), اند . *To exact* or *administer an oath*, توزي ساختن , تحلیف کردن , قسم کنانیدن , سوگند دادن , مبتلا کردن , محلف ساختن , مرعدد کردن , مستیمن کردن . *To bind one another by oath*, ازسوگند یک دیگر را , تقاسم کردن . *To take an oath*, قسم گرفتن , سوگند خوردن . v. *To swear*.

OATS, سلت A , هرتمان or هرطمان A , زن A , خرطال A , علف A . *Oatmeal*, آرد زن . *The herb oatmeal*, خود رو .

OBDURACY, *obdurateness*, سخت دلي , سنگ دلي , تمرد A , عدم پشیماني , عدم توبه , عدم شفقت , سختي , فساد A , عناد A . v. *Wickedness, stubbornness, inhumanity*.

Obdurate, obdured, سخت , سخت دل , سنگ دل , بي , غیر پشیماني , بي توبه , بي شفقت , ستیزه , فاسد A , متمرد A , رحمت . v. *Wicked, stubborn, inhuman*.

Obdurately, فاسدانه , با سخت دلي , بي , بلا رحمت A , بلا پشیماني , با فساد , با عناد , توبه .

OBEDIENCE, طاعت A , اطاعت A , فرمان برداري , انقیاد A , اتباع A , امتثال A , اذعان A , حکم برداري , التیام A , قاه A , اقها A , جابت A , اسلام A , دین A , طواعیت A , عبودیت A , عبودت A . v. *Submission*.

Obedient, مطیع A , رام , حکم بردار , فرمان بردار , تابع A , مواتات A , اجند A , قانت A , ممتثل A , منقاد A , متابع A , ذلول A , ملند A . v. *Obsequious, tractable*.

Obediently, باطاعت , سمعاً و طاعةً A , فرمان بردارانه , منقاداً A , بطور حکم بردار , از فرمان بردار .

OBEISANCE, سلام A , تسلیم A , کونش A , تکریم (plur. تکریمات), رکعت A .

An OBELISK, میل (plur. امیل , میول).

To OBEY, [illegible] , فرمان بردن , مطیع طاعت , امتثال کردن , اطاعت نمودن , شدن التیام , تابع شد[illegible] شدن , اذعان کردن , نمودن , تسلیم کردن , نمودن . *Necessary* or *proper to be obeyed*, لایق الانقیاد A , واجب الاتباع A , لازم الامتثال A . *Commands necessary to be obeyed*, حکم لازم A , فرمان واجب الامتثال A . *Orders obeyed by all the world* (*royal edicts*), نرمان , عنوان عالم مطاع و فرمان واجب الاتباع , جهان مطاع .

An OBJECT (*any thing seen* or *presented to the senses*), مظهر A (plur. مظاهر), مظهریت A , منظر A (plur. مناظر), موقر A . نسب A , مضوع A . *Any object which the mind has in view*, مراد A , خاطرخواه , غرض A , مقصود A , قصد A , مدعا or مدعي A . *The enjoyment of any beloved object*, وصلت A , وصل A , مواصلت A .

To OBJECT, اعراض کردن , اعتراض کردن , ردّ کلام نمودن , مخالف بودن , تعریض ساختن , عرضت کردن . v. *To oppose*. *Objected*, مردود A , معروض A .

An objection, ردّ کلام , ایراد A , اعتراض A , اعراض A , تطرق , تعریض A , تعرّض A , عرضت A , عرض A , ردّ A .

An objector, معترض A , ردّ کلام کننده , تعرض کننده .

OBLATION, عرض A , نیاز A , نذر A , قربان A , صدقه A , اتحاف A , تکلیف A , اعلام A , برخین A , ضحیت A . v. *offering, sacrifice*.

OBLIGATION (*any thing by which a man is bound to some performance*), فرض A (plur. فرایض), فرضیت A , سربسته , ضمّت A , عهدت A , عهد A , قید A , وجوب A . v. *Debt*. also *obligatory writing*. — (*a favour*), احسان A , منّت A , حسنت A , منعمت A , نعمت A , انعام (plur. انعم), A .

Obligatory, قادر A , ضابط A , قابض A , قید نما , بند ساز . —*An obligatory writing*, اقرار نامه , مچلکه , عهد نامه , وثیقت A , تمسک (plur. تمسکات), A . v. *Bond*.

To oblige (*bind*), بندو بست , بند کردن , بستن , قید کردن , اقتضا , وابسته ساختن , الزام نمودن , عقد کردن , نمودن . — (*compel*), مجبور کردن . — الجا کردن , لازم ساختن , کردن , منّت دار , ممنون نمودن , منّت نهادن (*to confer favours*), انعام دادن , امتنان کردن , مرهون منّت کردن , کردن خاطر , نواختن , عنایت کردن , احسان کردن , نعمت نمودن , نواز کردن . v. *To gratify, please*.

Obliged (*bound*), ملتزم , عقید A , بسته , قید کرده شده , ممنون A , — (*compelled*), مجبور A . — (*favoured*), فرسوده , نعمت گیر , امتنان پذیر , احسان مند , احسان دیده , منّت دار ,

عنایت اخذ . *To be obliged (to be bound)*, قید کردہ شدن . — *(to be compelled)*, مجبور شدن . — *(to be favoured)*, منت دار بودن , *&c.*

Obliging, adj. (civil), خلیق ع , نوازش نما , عمیم ع صاحب , لطفان , لطیف ع , صاحب مروّت , الاحسان , ظریف ع , نرم دل , ملایم ع , ادب و آذرم نما , ادب , شیرینکار , خوش آیندہ , ملاطف ع . v. *Courteous, polite, kind.*

Obligingly, از لطف , از خلق , از مروّت , با نوازش , ملایماً ع , با ادب و آذرم , لطیفانه .

Obligingness, نوازش , خلق ع , لطف ع , ملایمت ع , آذرم , ظرافت ع , نزاکت ع , شیرین کاري , ادب و آذرم , ادب ع , لطافت ع . v. *Civility, courtesy, complaisance, politeness.*

OBLIQUE, ملتوي ع , وریب , کج , خم , ناراست , نا بخطّ , معترض ع , نا درخط مستقیم , غیرعمود , محرّف ع , غیر نظام . v. *Crooked, indirect.* — *An oblique* or *side wind*, نکبا ع . *An oblique look*, اغیل ع . v. *Squint.* — *Obliquely*, بطور نا مستقیم , باکجي , نا عمودانه , عرضةً ع , نا مستقیماً ع . v. *Crookedly, indirectly.*—*Going obliquely*, کجرو , جهندہ , غمود ع . *Wind blowing obliquely*, نکب ع .

Obliqueness, obliquity, کجي , ناراستي , تعمّج ع , عوج ع , اعوجاج ع , لوا ع , عدم نظامي , عدم عمودي . v. *Crookedness, indirectness.*

To OBLITERATE, محو کردن , حکّ کردن , ستردن , برسیدن , لمق کردن , درس ساختن , نسخ کردن , منسوخ کردن , طلس , طسوم نمودن , طمس کردن , کحص کردن , عفو نمودن , غبرا ساختن , منعدم کردن , بطّال ساختن , ماحي بودن , کردن . v. *To eraze.*

Obliterated, ستردہ , برسیدہ , مندرس ع , منسوخ ع , نا پدید , جادس ع , غبرا ع , منطمس ع , منعدم ع , مدروس ع .

Obliteration, ستردگي , محو ع , نسخ , عفو ع , عفا ع , کحص ع , لمق ع , طمس ع , طسوم ع , دروس ع , درس ع , کحوص ع , رمج ع , تعفیت ع , نسخ ع .

OBLIVION, فراموشي , نسیان ع , ذهول ع , امہ ع , منسیت ع . *Consigned to oblivion*, فرامش , منبہ ع , منسي ع , ناسي ع .

Oblivious, فرامشي ساز , ناسي ع , نسیان ع .

OBLONG, مطر ع , مربع مستطیل , کفّت ع , مصنبع ع . v. *Long.* — *Oblongly*, بطور مطر . *Oblongness*, مطري .

OBLOQUY, طعن ع , طنز ع , زبان درازي , طعنت ع , تهمت ع , ملامت ع , ملام ع , شکایت ع , اثم ع , بهتان ع , شتم ع . v. *Censure, reproach, disgrace.*

OBNOXIOUS, معروض ع , معرّض ع . v. *Liable, subject. Obnoxious to punishment*, بتعذیب معروض , بزہگار , لام ع , گناگار , سزاوار , بزہمند . v. *Criminal. Obnoxious to censure*, بطنز معرّض , بطعن معرّض . *Rendering obnoxious*, محرج ع .

Obnoxiousness, معروضي , انقیاد ع . v. *Subjection.*—*Obnoxiousness to punishment*, خطاگري , بزہمندي , بزہکاري . v. *Guilt.*—*Obnoxiously*, معرّضانه , معروضاً ع , در تعریض , زتعریض , حال انقیاد .

OBSCENE, غنظیان ع , نا پاک , زشت , پوچ , فاحش ع , خنذیان ع , گستاخ , باغز ع , غذوان ع (fem. غذوانت), حفنس ع , ملوغت ع , ملتعت ع , لاغیه ع , املغ ع , بذي ع . v. *Immodest, impudent, offensive, disgusting.* — *Obscene discourse*, مهجرت ع , مجالعت ع , فحشیات ع , عرابه ع , اهجار ع . *An obscene woman*, فاحشه ع , ملقاع ع , عورت , زن ملوغت , ملتعت .

Obscenely, بلغ ع , بلغ بلغ ع , فاحشانه , فحشاً ع . *To speak obscenely*, زشت گوي کردن , فحشیات گفتن , وافشادن , اهجار نمودن , مجالعت کردن , افشاردن .

Obscenity, obsceneness, فحش ع , فحشیات ع , گستاخي , طملال ع , دقرور ع , دقرارت ع , دقرار ع , بدا , زشتي , طملیل ع , ذرب ع , قذع ع . v. *Lasciviousness.*

OBSCURATION, ظلمت اندوزي , تکسیف ع , کسافت ع .

Obscure, ظلام , ظلم ع , خیرہ , تار , تیر , تیرہ , تاریک , عماص ع , غبس ع , متظلّم ع , نزند , کدرا , انجام or ع , مدجن ع . v. *Dark, cloudy.* — *(abstruse, difficult to understand)*, مغلق ع , مشکل ع , شکلا ع , مشتبه ع . v. *Ambiguous.*—*(mean, low)*, مغمور ع , خور , حقیر ع , خامل ع , نا , نا معروف , بي نام و نشان , گم نام , فرناز . — *(not known)*, پنهان , تنها , غمیس ع . — *(being private)*, غیر عرف , معلوم , پوشیدہ .

To obscure (darken), تاریک کردن , ظلم کردن , با ظلمت , کسف , تکسیف کردن , تیرو تار نمودن , تیرہ ساختن , پوشیدن

مشکل ساختن , مغلق کردن , (*to render abstruse*) — . ساختن مشتبه کردن .

Obscured, تیره , منکسف ع , ظلم ساخته , تاریک کرده شده . با ظلمت پوشیده , ساخته

Obscurely (*not brightly*), با , تیرانه , ظلمانه , نا روشنانه , نا ظاهرانه , نا بینا , نا مفصلانه (*not distinctly*) — . تاریکي , سرّاً ع , تنها , بپنهاني (*privately*) — . مغلقانه , مشکلانه

Obscureness, obscurity, تیرگي , تاري , ظلمت ع , تاریکي , ظلما ع , کدر ع , غمیس ع , غبست ع , غبس ع , سیاهي , دجیت ع , غملول ع . v. *Darkness.*—(*darkness of meaning*), لبست ع , اشتباه ع , مسامحه ع , تسامح ع , تعقید ع , اغلاق ع , تردّد ع , شبهت ع , شکّ ع . v. *Doubt, puzzle.* — (*privacy*), پنهاني , حال تنها , تنهایي .

OBSEQUIES, تجهیز و تکفین ع . v. *Funeral.*

OBSEQUIOUS, طیع ع , مطیع ع , تعبدار , فرمان بردار , منقاد ع , رام , ممتثل ع , متابع ع , بنده فرمان , مقتاد ع , موتمره , دروب ع , اجند ع , متطوع ع , مستفید ع . v. *Obedient, compliant.*

Obsequiously, قیدانه , منقاداً ع , با اطاعت . v. *Obediently.*

Obsequiousness, تبعیت ع , انقیاد ع , امتثال ع , اطاعت ع , اتّباع ع . v. *Obedience, compliance.*

OBSERVABLE, واجب الملاحظه ع , ظاهر ع , مشهور ع . v. *Remarkable.*—*Observably*, ظاهراً ع , مشهورانه .

Observance (*respect*), اطاعت ع , رعایت ع , ادب ع , اعظام ع , احترام ع , اکرام ع , حرمت ع , اعتبار ع , التفات ع . v. *Veneration, reverence: observation, obedience, attention.*

Observant (*respectful*), اهل اعتبار , صاحب التفات , متوجّه ع , ملتفت ع , (*attentive*) — . حرمت آور , رعایت , مشغول ع , آگاه , اهل بصیرت , متنبّر ع . v. *Submissive.*

Observation, ملاحظه ع , بیناي , بینش , نظارت ع , مشاهده ع , مراقبت ع , صیانت ع , رعایت ع , بصیرت ع , آگاهي , نگاهداني , نگاهباني , نگهداري , نگاهي , نگاه , ترصّد ع , شوهیز . v. *Remark.* — *Any place from which observation is made*, دیده گاه , مرصد ع . *Observation of the stars*, ستاره بیني , تنجّم ع , ارصاد ع . *A prediction from observations of the stars*, نجم ع . — *An observator*, چوکول , ضاغط ع . v. *Observer.*

An observatory, رصد ع , مرصد ع , مرصد نجومي .

To observe (*look attentively*), نگرستن , نگاهي , نگاه کردن , ملاحظه کردن , نظر کردن , چشم داشتن , نگاهیدن , کردن مراقب , ترصّد کردن , ترقّب ساختن , ترسّم کردن , بصر ساختن . مراقبت ساختن , کردن , نظیرت دادن , اندیشیدن , صیانت نمودن , رعایت بردن . مشغول بودن , بسیرت نمودن , نگاه داشتن , پنداشتن v. *To remark*; also *to obey, follow, reverence.*—*To observe a regimen*, پرهیز داشتن . *To observe a fast*, روزه داشتن . *To observe religiously* or *attentively*, با , با دقّت رعایت کردن . اشتغال صیانت نمودن *To observe with a malignant eye*, تنجو ساختن , با نجو نظر کردن , نظرت نمودن , چشم زدن — . *Th observe the stars*, ارصاد کردن , تنجم کردن . *To observe the stars with a telescope*, با دور بین تنجم کردن . *To observe the flight of birds*, عیاف کردن , از طایر فال گرفتن — . *To observe a promise*, وفا نمودن , وفاداري داشتن , وفا دار بودن , ایفا ساختن , عهد وفا کردن .

Observed, نگاه کرده , نگرسته , ملحوظ ع , دیده , منظور ع , بصر شده , مرعي ع , نگاهیده .

An observer, ملاحظه کننده , بیننده , ناظر ع , نظر کننده , ضاغط ع , عین ع , حارس ع , مراعي ع , راعي ع , نگاه کننده , رقیب ع , مراقب ع . v. *Beholder.* — *An observer of engagements*, ضیزن ع , مرعي عهد و پیمان , وفادار . *An observer of the stars*, رصاد ع , ناظر نجوم , اهل هیئت . v. *Astronomer.*

Observing (*part.*) نگاه کنان , نظر کنان , رعایت کنان , با نگاه , با بصیرت , بینان , نگران — . *Observingly* (*carefully*), با انتباه , عنکلانه , احتیاطانه .

OBSOLETE. غیر , بي رواج , منسوخ ع , متروک ع , معطّل ع , بطّال ع , باطل ع , مهمل ع , بلا استعمال , مستعمل ع , هامد ع , عویص ع , عنمي . *To render obsolete*, ابطال کردن . *To grow obsolete*, باطل شدن , مبطّل شدن , بطّال گشتن — . *An obsolete word*, سخن باطل , کلمت عویص , کلام مهمل . *Obsoleteness*, بطلان ع , مهجور الاستعمال ع , مبطلي , باطلي , هامدي , بطّالي , ابطال ع .

An OBSTACLE, سدّ ع , (موانع plur.) منع ع , مانع ع ,

پاي بند , عدوا A , حد A , عرضت A , اعتراض A , تعرض A . v. *Impediment.*

OBSTINACY, *obstinateness*, مرادت A , مرود A , تمرد A , خود , خود كامي , خود سري , سركشي , كردنكشي , عناد A , لجاج A , لج A , عصيان A , شكاست A , خود رايي , بيني , متانت A . v. *Stubbornness.*

Obstinate, متمرّد A , معاند A , خود راي , خود سر , سركش , جانكش , ستيزه , ستيز , گردنكش , برمخيد , مريد A , ستيزگر , لگاره , تيب A . v. *Stubborn.*—*An obstinate man*, اهل , صاحب عناد , خود راي , اهل خود بيني , خودسر سركش . *To be obstinate*, متمرد شدن , معاند شدن , ستيزيدن , خودرائي شدن , ستيزه شدن , شدن .

Obstinately, معانداً A , با عناد , ازخود سري , ستيزانه , تمرداً A , با سركشي .

Obstreperous. v. *Clamorous, turbulent.*

To OBSTRUCT, تعرّض , مزاحمت كردن , ممانعت كردن , انسداد نمودن , سدّ كردن , مزاحم شدن , بازداشتن , كردن , كظم كردن , مانع ومعارض شدن , منع كردن . v. *To hinder.*

Obstructed, مسدود A , منسّد A , بسته , بند كرده شده , منغّم A .

Obstruction, ممانعت A , مزاحمت A , تعرّض A , عارضه A , سد A , منع A , تعرض A , مانع A , ممانعت A , كظام A , كظم A , سدّت A , سداد A . v. *Impediment, obstacle.*—*An obstruction in the nose*, سداد A , سدّت A , خشام A . *An obstruction in the ear*, صمم A . v. *Deafness.*—*An obstruction in the liver*, طباق A .

An obstructor, متعرّض A , مزاحم A , مانع A , هارج A , منع كننده , هايل A .

Obstructive, obstructing, مانع ومعارض , منع كنا , سد ساز , كظام نما , آور .

To OBTAIN, يافتن , حاصل كردن , ميسّر كردن , اندوختن , انتفاع ساختن , فراز اندوختن , نيل ساختن , نايل كردن , ورزيدن , حصول پذيرفتن . v. *To find, get, attain, acquire, gain.* — *To obtain what one desires*, كامبين شدن , كام يافتن , وصال يافتن , وصل گرفتن , كامراني داشتن , گامران شدن , حصول مرام كردن , مقصود داشتن , نايل شدن , مراد يافتن *To obtain* (*come* or *continue in use*), مروّج شدن , رايج شدن , آيين گشتن , در استعمال آمدن , رواج گرفتن , جاري شدن . v. *To prevail, succeed.*

Obtainable, ميسّر A , ممكن الحصول A , قابل اندوز .

Obtained, يافته شده , اندوخته شده , فراز اندوخته شده , ورزيده , محصّل A .

An obtainer, يابنده , (*in composition*, ياب) , نايل شونده , حاصل كننده . *An obtainer of his wishes*, كام ياب , مراد دار , صاحب كامراني .

To obtrude, v. *To intrude, force.*

OBTUSE (*not acute nor pointed*), كليل A , كند , نا تيز , غيرسر و ذلق , بي سر , بي نوك زاديه منفرجه . v. *Blunt.*

Obtusely, كليلاً A , كندانه , بانا تيزي .

Obtuseness, عدم سر و ذلق , بي نوكي , كندي . v. *Bluntness, stupidity.*

To OBVIATE, مانع شدن , فا گرفتن , استقبال كردن . v. *To prevent, meet.* — *To obviate an objection*, ردّ كلام كردن . v. *To refute.*

OBVIOUS (*clear*), آشكار , ظاهر A , واضح A , هويدا , مبين A , روشن , عيان A . v. *Evident.* — (*opposite, front to front*), مقابل A , دوچاره خور .

Obviously, ظاهراً A , صريحاً A , ظاهرانه , آشكارانه . v. *Apparently, evidently.*

Obviousness, اشكارا , صراحت A , توضيح A , تبيين A , روشنا , اظهار A , بينت A .

OCCASION (*convenience*), دست , قابو , فرصت A , محّل A . v. *Leisure, time, opportunity.* — (*cause*), يافت , موجب A , سبب A , واسطه , جهت A , باعث A , غرض A .— *Pressing occasion*, تقريب A . — (*need*), درکار , احتياج A , تقاضي A , اقتضا A , لزوم A , لازمت A . — *Without occasion*, بي تقريب , بلاموجب , بي سبب , بي باعث . *Seeking an occasion*, فرصت جو .

To occasion, موجب شدن , واسطه شدن , باعث بودن , سببيت آوردن , تقريب دادن , سبب بودن , كنانيدن . v. *To cause, influence.*

Occasional (*casual*), فرصت , اتفاقي , عارضي A , آمدانه , ازسرگذشت . v. *Incidental.*— (*producing by accident*), ياب

گاه, *Occasionally*.—سبب اتفاقي نما, موجب عارض دة, آور بطور, با فرصت, با تقريب, اتفاقاً A, عارضانه, گاه بگاه, گاه آمدانه. — *An occasioner*, A باعث, كنانندة.

OCCIDENTAL, A غربي, A مغربي. v. *Western.*

OCCULT, نهاني, نهان, A مخفي, نهفته, پوشيدة, مختفي A, مكتتم A, A مخبو, A مستور, A خافي, پنهان, مكتن A, باطن A, خبا or A خبي, A مكنون, A متأبق, A مدهمس, A مدغمر, A مختبي, A مستتر, A مكتمن. v. *Hidden, private, secret, unknown.*

Occultness, A خفيت, پنهاني, A اختفا, نهفتگي, پوشيدگي, A اخفا, A تستّر, A خبا. v. *Secretness.*

OCCUPANCY (*taking* or *holding possession*), A تصرّف, ضبط گيري, تطاول داري, A قبض.

An occupant, occupier, A متصرّف, تصرّف كنندة, A قابض, A مالك, ضبط گير و دار. v. *Possessor.*

Occupation (*employment*), A عمل, كاربار, كار و بار, كار, كنش, A شغل, A امر, پيشه, كارگذاري, A معاملت.— (*trade*), پيشه, A كسب, A حرفه, A صيغه. v. *Business, trade:* also *occupancy.*

To occupy (*seize, possess*), تصرّف, عمل كردن, گرفتن, ضبط كردن, متصرّف شدن, بتصرّف خود آوردن, كردن, مستولي, تطاول كردن, تسخير كردن, اخذ كردن, قبض ساختن كردن. v. *To take, keep, use.* — (*to keep another busy*), مشغول كردن, مشغول داشتن. v. *To employ.* — (*to follow business*), معامله كردن, عمل كردن, پيشه كردن, كار كردن, استادي كردن, پيشه كار شدن.

To OCCUR, عنين, بظهور آمدن, افتادن, واقع شدن, رويداد شدن, شدن. v. *To happen.* — (*to occur to the mind*), بياد, درياد آمدن, ذكرت يافتن, درخاطر آمدن, آمدن.

An occurrence, افتادگي, وقعت A, رويداد, سرگذشت, حدث A, قضيت A, قضا A, عارض A, اتّفاق A, وقوع A, ماجرا A, حدثي A. v. *Accident, event.* — *Occurrent.* v. *Incidental.*

OCEAN, قاموس A, دريايي كلان, دريايي محيط, بحر محيط, A منقع, عمان A, افسانوس A, اقيانوس A. *The Indian ocean*, A بحر الهند, بحر الاخضر A, بحراخضر. *The endless ocean*, دريايي بينهايت. *An ocean of blood*, دريايي خون. v. *Sea.*

OCELLATED (*resembling the eye*), چشم مانند.

An OCTAGON (*a building consisting of eight sides and angles*), تثمين A, مثمّن A, عمارت هشت گوشة دار.

Octangular, octagonal, مثمّن A, هشت گوشة دار.

An OCTAVE, ثامن A, ثامنت A, ثماني A, هشتم.

OCTENNIAL (*every eight years*), هر هشت ساله. (*lasting eight years*), هشت سالي, A سنت ثمان باقي.

OCTOBER, تشرين A, تشرين A, شعبان A, ابان الاوّل.

OCTUPLE, هشت تا. v. *Eightfold.*

OCULAR (*belonging to the eye*), چشم, بصري A, چشمي, بصر متعلق, عين منسوب, پيوند. *Ocular demonstration*, A مشاهده. — *An ocular witness*, A شاهد, اهل شهود. — *Ocularly*, از چشم, مشاهدانه, از بصر, از نگاه چشم, بملاحظت العين A.

Oculate (*having eyes*), باصر A, چشم دار, اهل عيون.

An oculist, A كحّال.

ODD (*not even*), وتر A, طاق A, فرد A, تگ, يكه, تاق يا جفت, تگ جفت, A خسا. *To make an odd number even*, تك را شفع كردن. *Odds or evens*, جفت نمودن. *Odd* (*strange, uncommon*), A عجيب, مستغرب A, غير معتاد, فوق العادت A, بلا قاعده A, غيرمستعمل A, نادره A, نادر A, مهمل A, غريب A. v. *Singular, extraordinary.* — (*fantastical*), A تخيل, خود سر, خودراي, هوادار. v. *Whimsical:* also *unlucky.*

Oddly (*not evenly*), A فرداً, A طاقاً. (*strangely*), بلا قاعده, مهملانه, مستغرباً A, غريبانه.

Oddness (*uncommonness*), A ندرت, غريبي, A نادره. v. *Singularity.* — *Oddness of temper*, خودسري, هواداري.

Odds (*strife*), فساد A, ناسازگاري, جدال A, ستيز, A اختلاف, A منازعت. v. *Contention, dispute, quarrel.*— (*advantage, superiority*), A غلبت, A استعلا, A اعتلا, برد, A فرق, A فصل, A امتياز, دست, A تفريق. (*difference*), ظفر A, تفاوت A. v. *Distinction.*

An ODE, A غزل, A سرواد.

ODIOUS (*abominable*), A كريه, نا مقبول, مستكره A, غير مرغوب, نا پسنديدة, ملعون A, مكروه A.

v. *Hateful, detestable.* —(*causing hate*), بد, بد خواهي كننده, كينه آور, عداوت انگيز, كين افروز, خواه. v. *Invidious.*

Odiously (*hatefully*), مكروهانه, ملعوناً, نا پسند, بوجه. (*invidiously*), بتوز بدخواه, حسودانه.

Odiousness (*hatefulness*), كره A, كراهيت A, استكراه A, هرء A, غرش, اكراه A, نفرين A, نفرت A, مكروهت A, ويسه.

Odium (*invidiousness*), غرض افروزي, بد فرجام, بد خواهي, عداوت انگيزي, كينه آوري, كين توزي.

ODORIFEROUS, *odorous*, خوش بو, شميمي, ذفري, نفح A, مشموم A, معطّر A, بويان, بويا, خوب رايحت. v. *Fragrant, perfumed.* — *Odoriferousness*, خوش بوئي, فايحت A, اشتمام A, نفحت A, عطر A, رايحت A, شميم A. v. *Fragrance.*

Odour (*scent, whether good or bad*), بو, شمّ A, رايحه A, طيّب A, بخور A, بنّت A, خنجير, عرف A, نشف A, طيّبت A, نشيّت A, نشوت A. v. *Smell.*—*A good odour*, شمّه A, شمّت A, شميم A, رايحت طيبت, خوش بو, نفح A, زاهري, خمرت A. v. *Perfume, odoriferousness, fragrance.*

ŒCONOMICS, خانه داري.

ŒSOPHAGUS, حلق A, حلقوم A, سرخه, ناي گلو, ابو عضرط A, (امريت, مرو plur.) مري A, مري A, بلعم A, حنجور A, حنجر A, حنجود A, زردمت A, زردمن, حشيشه, حنجرت A, برفدان. v. *Gullet, wind, pipe.*

OF, as the proper sign of the genitive case, in Persian is expressed, though seldom written, by the power of كسر or short *i*, called اضافت, subjoined to the preceding word; as كتاب زيد *Kitáb-i Zayd*, the book of *Zayd*; رنگ سرخ *rang-i surkh*, the colour of red; درسماع رندان *dar samá'i-randán*, in the hearing of jovial fellows; گردش فلك *Gardish-i falák*, the revolution of the sphere, &c. The idiom of the Persian, however, often requires the use of the particle از *from*, where we use *of*, and of the Arabic من. Examples: One *of* the kings, يكي از ملوك. One *of* them, يكي از ايشان. None *of* them came to me, ما جاءني من احد A. v. *Grammars.*

OFF, or *far off*, دور, بعيد A. *Very far off*, دورا دور. *Not far off*, نا دور, غير بعيد. v. *Distant;* and under *far.* — *To cut off*, وابريدن. — *To come off* (*escape*), خلاص, عاقبت خير, رستن, رها شدن, شدن. *To come off well*, داشتن. *To come off ill*, پي فروغ شدن. v. Under *come.* — *To go off* (*as grief, a fever, rain, &c.*), افصام, وا شدن, نمودن. v. *To cease.*—*To go* or *fly off*, گريختن, دور, از حضور. وارفتن, رفتن. v. *To depart, fly.* — *To go off* (*give up the ghost*), فيض كردن, مردن, تسليم روح كردن. v. *To die.* —*To fall off* (*revolt*), طغيان كردن. (*to apostatize*), ارتداد, قدم بقدم ائتلاف يافتن. (*to decline gradually*), ساختن. *To fall off when cut*, بريده افتادن. *To carry off* or *away*, واكردن, برداشتن, رفع كردن. *To carry off* (*assassinate*), كشتن, قتل ساختن, نيست گردانيدن. v. *To murder.* —*To rack off*, پرداختن. *To put off* (*clothes, &c.*), برطرف. *To put* or *fob off*, نضو نمودن, نهادن. *To drive off*, وارانده, انداختن. *The affair is off* or *at an end*, امر وابريده است. *Off hand* (*not studied*), بلا انديشه, بي تأمّل, من قبل, قبلاً A.

Off! (*interject.*), برد, هيه هيه, دور از ما, دور باش, ده ده برو, برو برو.

OFFALS (*remains not eaten at table*), پس خورده, فضله A, خشار A, بزيم A, خورده سماط, خردوات, خور پارد, كاردو, خشارت A. v. Also *carrion, refuse.*

An OFFENCE, خطا A, جريمه A, جرم A, تقصير A, گناه, قباحت A, زلّت A, سقط A, سهو A, عيب A, زيان, ظلم A, نقصان A, دست, ستم, ضرر A, تعدّي A, دقّت A, ايذا A, آزار, ازردگي, رنجش, بيزاري, (*displeasure*), جفا A. درازي, رنج, اضطراب A. v. *Anger, offensiveness.* — *To take offence*, قهر گرفتن, غضب خوردن, آزاريافتن, بيزار شدن. v. *To be angry.*

Offenceful. v. *Injurious.* — *Offenceless.* v. *Guiltless.*

To offend (*injure, make angry*), آزردن, بيزار كردن, اضطراب كردن, آزار دادن, خاطر مانده ساختن, آزرده كردن, قهر انگيختن, تغييظ ساختن, اغضاب كردن, خشمناك ساختن. v. *To provoke.*—(*to be criminal*), تعدي واضرار ساختن, زيان كردن, جرم كردن, خطا كردن, گناه كردن, تقصير كردن, خلاف شرع حركت كردن, اهل گناه شدن, كناهگار شدن. v *To transgress, violate;* also *to attack.*

Offended, آزرده خاطر, آزرده, بيزار, رنجيده, متأذي A. v. خاطر مانده, مضطرب A, رميده و رنجيده.

Disgusted. — *To be offended,* غضب خوردن , قهر گرفتن . v. *To be angry.*

An offender, عاصي A , مجرم A , گناهگار , تقصيروار , مفسد A , فاسق A . v. *Criminal.*—(*one who injures*), خطاگر , ضرّرسازنده , زيان كار , اهلِ تعدّي , صاحبِ مظلمت , آزاررسان .

Offensive (*disgusting*), ناپسند , مكروه A , زشت , زبون , اضطراب آور , آزارساز , (*displeasing*), نا خوش , كريه A , دلخراش , دل آزار , جان آزار , رنج رسان , قهرانگيز , مضرّ A . v. *Disagreeable, injurious, mischievous.*—(*assailant*), حمله ساز , هجوم آور , الاتِ حرب . *Offensive weapons,* حربه A . *Arms offensive and defensive,* الات و سلاحِ ضرب و دفع . v. *Arms, weapons.*

Offensively (*injuriously, mischievously*), بوجهِ آزار رسان , شرّاً A , مضرّاً A , مكروهانه , بطورِ نا پسنديده . (*by way of attack*), بطريقِ خرش , بطورِ حمله , بوجهِ هجوم .

Offensiveness, آزاري , آزارش , آزار , خاطرماندگي , كره , رنجش , رنجيش , رنج , بيحضوري , رنجشِ خاطر , سازي , نفرت A , پريشاني , آشفتگي . فناد A , زيان , ضرّ A . v. *Disgust, injury, mischief.*

To OFFER (*as a gift, &c.*), درپيش كردن , تقديم كردن , الپان كردن , هدايا كشيدن , اهدا كردن , تكليف ساختن , اتحاف , پيشكش نمودن , اعارت دادن , مناوات ساختن , ساختن . v. *To present.*—(*to make a proposal*), عرض كردن , قضيت ساختن . *To offer as a sacrifice,* مقدمت كردن , ذبح ساختن , تقريب كردن , قربان نمودن , فدا كردن , مقاربت نمودن , اباعت ساختن , مكس كردن , سوام كردن . v. *To bid for.* — *To offer* or *present itself,* عنين شدن , عروض ساختن , اعراض كردن , ظهور شدن . v. *To occur.* — *To offer* or *aim at,* اجترا كردن , مقصود , تصميم , سعي كردن , هوس نمودن , قصد كردن , نمودن , مراد داشتن , نيّت نمودن , ساختن . v. *To propose, attempt, endeavour.* — *To offer to sale,* مبيع كردن , مباع نمودن . *To offer proof,* شهادت اظهار , گواهي نمودن , شور ساختن . *To offer any thing to eat,* بينت آوردن , كردن , ايكال كردن , موكل كردن , طعمه نمودن , بخورد دادن . *To offer presents to one another,* يكْ ديگررا اهدا ساختن , تهادي كردن . *To desire one to offer,* مستعرض كردن .

An offer (*any thing offered*), عرض A , تقديم A , اقدام A , هديت A , ارمغان A , اتحاف A , تكليف A , اهدا A , عرضه A (plur. هدايا). v. *Present, proposal.*—(*a price bid*), قيمت A , مساومت A , v. *Price.* — (*attempt*), سوام A , تمكيس A , مكس A , بيع A , مقصود A , قصد A , ازمايش , اجترا A , اهتمام A , اجتهاد A , سعي A . v. *Endeavour.*

Offered, معروض A , مهدي A , متحف A , متقدّم A , داده , بخشيده , برداشته , موقوف A , مقدّس A , قربان كرده , مذبوح A .

An offerer, عرض كننده , تقديم سازنده , اقدام كننده , اهدا آورنده , تكليف نماينده . v. Also *sacrificer.*

An offering (*offertory*), عرض A , تكليف A , اتحاف A , برخين A . v. *Gift.*—*An offering* (*sacrifice*), قربان A , فدا A , ذبح A , تقريب A , ضحيت A , بدنه .

An OFFICE (*publick charge*), منصبداري , عمل A , جاه , گاد , عهده A , خدمت A , منزلت A . v. Also *business, agency.* — *A good office,* منعمت A , نعمت A , احسان A , سلوك A , خيرخواهي , نيكوكاري , نفع A , حسنت A . v. *Benefit, favour, kindness.*—*An ill office,* بد سلوكي , زيان , بد خواهي , ضرّ A , مضلمت A . v. *Injury.* — *An office* (*place where business is transacted*), دفترخانه . v. *Shop, workhouse.* — *To solicit an office,* طالبِ منصب شدن , حريصِ جاه بودن . *To confer an office,* خدمت دادن , عهده دادن , منصب . *To resign an office,* تكليف كردن , نامزد نمودن . *To remove from an office,* فراغت نمودن , عزل منصب . *To remove from an office,* خلع , از پايه رفع و دفع كردن , جاه معزول ساختن , كردن , نمودن .

An officer (*one who holds a public office*), عهده دار , اهلِ خدمت , عملدار , اهلِ منصب , منصبدار . v. *Minister, magistrate.*—*A military officer,* سپه سالار , جماعت سالار , سالار , پيشاهنگ , سردارِ جنگ , سردار , دار جنگ . v. *General, commander, colonel, &c. The officer of a court, a tipstaff,* الوصيل A [hence the Spanish *Alguazil*], جلواز A , شرطي , عسس A , محضر A , سرهنگ , حواله A , توثور A .

Official (*belonging to a public office*), منصب , جاه منسوب , خدمت متعلق , پيوند .

To officiate, عملدار , اهلِ منصب بودن , خدمت كردن

ادا کردن ، سرانجام کردن . v. *To execute, discharge.* —*To officiate for another,* نیابت کردن ، عوضی کردن . v. *To perform.*

OFFICIOUS (*kind*), نیکوکار ، خیرخواه ، احسان بخش . v. *Obliging.* — (*importunely forward*), بی طلب مدّد کننده . v. *Impertinent.*

OFFSPRING, نسل A ، فرع A ، فرزند ، ولد A ، اولاد A (plur. انساب), نسب A ، متسل A ، توالد A ، تناسل (plur. انسال), ذریت A ، زه زواد ، اصل A (plur. اصول), ذریات A ، کفل A ، نافلت . v. *Progeny ; propagation, production.*

OFT, *oft-times, often, oftentimes,* بسیار بار ، اکثر A ، تارة بعد ، کرّاةً A ، اکثراوقات ، بدفعات ، دفعاً ، چند بار ، مرات کثیرت A . *How often?* عرقاةً A ، اونةً A ، تارة ، چند بار . *As often as,* هرچند که ، هر بار ، چند دفعه . *Not often,* غبّاً A ، مهما A ، هرگز ، هر دم که ، هر بارکه نا بسیار بار . v. *Seldom.*

To OGLE, رمز العین ، لالا ساختن ، شیود نمودن ، نظر باختن ، دلّ نمودن ، الماح ساختن ، لمح کردن ، شوخ چشم شدن ، زدن دلال کردن .

An ogle, نظربازی ، شیود ، رمز العین A ، لمح A ، الماح A ، دلّ A ، دلال A . *An ogler,* نظری ، شیود نما ، نظر باز ، صاحب شوخ چشمی .

OH! اهی ، ایها ، ایا ، واها ، واه ، واویلا ، های ، وای . v. *Ah!*

OIL, روغن ، دهن A (plur. ادهان), زیت A ، عسلق A ، دغو A ، حتفل A ، ریم ، مهل A ، زیتان ، درد ، دوغو A ، زیت A ، روغن زیت ، سلط A ، سلیط A ، روغن زیتون ، دهن زیتون . v. *Olive.*—*Lintseed oil,* روغن بزرک ، بزر . *Oil of sesamé* (*a kind of Indian grain*), دهن سمسم ، شراج ، شیرخشت ، روغن شیر ، روغن کنجد ، حلّ A . *Balsamic oil* (*oil of balm*), روغن بلسان . *Oil of cinnamon,* روغن دارچینی ، روغن نارپوست . *Oil of myrrh,* مایعت A . *Oil of roses,* عطر ، روغن گلاب . *Oil extracted from stones of fruit,* نفط عجم . *A quantity of oil,* دهنت A . *An oil bottle,* مدهن A (plur. مداهن), روغن دان . *An oil mill* or *press,* مدهنه A ، بزرخانه ، ملطاط A ، دنک ، عنک ، چرخشت . *A fritter* or *any thing dressed in oil,* روغن جوش . v. روغن

To oil, با دهن نسو کردن ، با روغن اندودن ، روغن مالیدن ، صعصعت نمودن ، تمرّغ ساختن ، ترطیل کردن ، تمطیع ساختن ، متدهّن کردن .

Oiliness, ماهیت زیتی ، صفت دهنی ، دهنیت A .

An oilman, زیات A ، بقّال A ، بزرجی ، روغن فروش ، عطّار A .

An oil-shop, دهکان روغن .

Oily, چرب ، روغن آسا ، روغن آلود ، روغنی . *Smooth.*

Oiled, با روغن اندوده ، مدهنه A ، مریخ A .

OINTMENT, طیب A (plur. اطیاب), ملغم A ، مرهم A ، دهن A (plur. ادهان), روغن . v. *Unguent.*

OLD (*aged*), کهن ، کهنه ، روزدیده ، سالخورده ، سالدیده ، قیسری ، پرّاد برآمده ، پرّاد ، بزاد ، بزاد برآمده ، پیر ، سالدار ، عدمل A ، مسنّت (fem.), مسن A ، قنسر A ، قنسری A ، قنسرة A ، یفین (plur.) A ، قهقر A ، کهکم A ، کندواله ، فلحم A ، عدمول A ، مفهوض A ، تسنه A ، قحب A ، دهری A ، بادن A ، یغن ، فارض A ، مقصر A ، شهبرت (fem.), شهبر A ، کهیم A ، کهام A ، قیعم A ، زمزم A ، قشعم A ، لهم (plur. لهوم), فارضت (fem.) . *Old* (*ancient, begun long ago*), قدیم A ، قدیمی ، سابق A ، مقدّم A ، سنها A ، دیرینه ، دیر ، عاتق A ، عتیق A ، پیشین ، کهن ، مستدیم A ، مستدام A ، قدموس A ، معتق A ، قدام A ، خنابس A ، اوّل A ، کهنه . v. Also *obsolete.*—*Old* (*not new* or *fresh*), ناطریف ، ناتازه ، کهن ، کهنه . — (*worn or rotten*), متسّی A ، متسّنه A ، آرمان ، شنّت A ، شنّ A ، بلا A . *Any thing old and worn,* قیدحور . *An old* or *tattered garment,* جامهٔ کهنه ، سمول A . v. Under *garment.* — — *Old clothes,* پوشاک کهنه ، جامواز کهنه . *Old age,* ذکا A ، مالک A ، کهنگی ، کهن سالی ، پیری ، شیوخیت A ، هدّ A ، حال فرتوت ، حطمت A . *A green old age,* خلد A . *Enjoying a green old age,* A خلد *An old man,* سالخورده ، سالدیده ، شیخ A ، بیراد ، زال ، پیرزال ، پیر ، هرم A ، پرّاد ، نهبل A ، قیسری A ، کهن پیر ، پیر فانی ، بدن A ، عشمت A ، کنده ، تذکیت A ، فرتوت A ، یغن A ، عاتی A ، ریبال A . *Old men,* پیران ، سالدیده ، شیوخ A ، جفّ A ، رطل A ، زرمان ، دیرپای ، قلعم A ، زاد ، زر ، نهفل A ، علوف A ، دردج ، اسیف A ، سرناز ، سرناس ، کنکاله . v. *Decrepit man.* بجال A ، منودل A ، نوند ، دردبیس

شیخان , شیخ ا , وجول ا . *An old man of a hundred years*, پیر صد سال . *A wise old man*, محکّم ا . *A little old man*, شییخ ا , شییب ا . *An old man of authority*, خواجه , نرند , شیخ ا . *Like an old man*, پیرانه . *An old woman*, پیرهٔ زال , زال , شیخت ا , پیرهٔ زن , پیرزن , عجوزت ا , عجوز ا , کنده , دردبیس , نهبلت ا , شهپرهٔ , قلعم ا , قحبت ا , دردج ا , هرسفت , هرشبت . *A hideous looking old woman*, عجوز بد نما . *An old friend*, دوست قدیم , یار کهنه . *Old and young*, پیر و جوان . *To grow old*, شیب , تشییخ کردن , شیخ شدن , پیرانه گشتن , کهنه شدن گشتن . *One year old*, یکساله . *An old horse*, اسپ عود . — *An old ass*, قاح ا . *An old bull*, ثور لهم . *An old ox*, قراهب ا , *An old sheep or she camel*, هرط ا (plur. هروط , اهراط , هرط). *An old camel*, شتر عود , ناب ا , هرمل ا , خدلب ا , شارف ا , هرط ا , درتع ا , درعث ا , هیّصل ا , بلعک ا . v. مخلف . *Of old*, سابقانه , قدیماً ا , مقدماً ا , از زمان پیشین , از قدیم , از قدیم الایام , قدیمانه , قبلاً ا , قدماً ا . *Old fashioned*, بر ایین پیشین . — *Oldness*, بلود ا , قدامت ا , پیشینگي , کهنگي . v. *Old age, antiquity.*

Oleaginous, oleose. v. *Oily, unctuous.*

OLEANDER (*plant*), خر زهره .

OLEASTER (*wild olive*), زیتون بیابان , عتم or اتم , ارجان , هرجان .

OLFACTORY (*having the sense of smelling*), صاحب قوت شامه , اشتمام , اهل قوت شامه .

An OLIVE, زیت ا , زیتون ا . *An olive tree*, درخت زیتون , زیتونت ا . *An olive garden*, زیتوني . *Meat dressed with olive oil*, مزیت ا . v. Under *oil.*

An OMLET, عجّت ا . v. *Pancake.*

An OMEN, فال ا (pur. فول , افول). *A good omen*, فال خجسته , آختر نیک , نیک آختر , ووا ا . *A bad omen*, فال بد , مرغوا , طایر , طیرت ا , طیر ا , نحوست ا , داکس ا , است الکلبت ا . *A bad omen from the flight of birds*, تبرّکاً ا , *With a good omen*, شوم and کادس . v. قدم . *Happy omened*, خجسته فال , نیک آختر . *Ill omened*, شرّفال , بد آختر , لوس . و تیمناً .

The OMENTUM (*caul of the intestines*), باشامه , جگراگند .

To OMINATE, فال گرفتن . *To ominate happily*, تفوّل ا , فال خجسته اندیشیدن , متفایل ساختن , کردن . تطیر کردن ا , فال بد گرفتن , پذیرفتن . *To ominate badly*,

Ominous, بد فال . v. *Ill omened, portentous, inauspicious*; also *happy omened.*—*Ominously* (*with an ill omen*), بد فالانه , با فال خجسته , نیک آختر انه , لوساً ا . — (*with a good omen*), *Ominousness*, قوّت فال ده .

OMISSION, *omittance*, سهو ا , ترک ا , فروگذاشت , غفلت ا , خطا ا , فوت ا , اهمال ا , قصور ا , گذاشتگي , مساهلت ا , نسیان ا , نسي ا . v. *Neglect.*

To omit, سهو کردن , فروگذاشت کردن . ترک کردن , دریغ , نسیان نمودن , نسي ساختن , فوت کردن , غافل شدن , خطا نمودن , کردن . v. *To neglect.*

OMNIPOTENCE, قدرت ا , قدرت مطلق , جبروت ا , مقیت ا , جبار ا , قهار ا , علي کلّ شي قدیر , قادر هر شي را , قادر بي ریب خلاف , ملکوت ا . *Omnipotent*, گردگار , دادگر , توان , مطلق ا . v. God.

OMNIPRESENCE, حیثیت ا , درهمه جایي . *Omnipresent*, درهمه گاه , درهرجا .

OMNISCIENCE, علام ا , علم غیب , همه شناسي . — *Omniscient, omniscious*, عالم ا , عالم الغیب ا , عالم الغیب ا , علیم ا , حکیم ا , والشهاده .

ON, فرق ا , بالا , بر , فرا , علي ا . *On* (*in*) *that day*, درآن روز . *On the contrary*, برخلاف , برعکس . *On account of* (*for*), بزاي . v. Under *account.*—*On this*, برین . *On that*, برآن . *To be on foot*, پیاده شدن . *To be on horseback*, براسپ سوار شدن . *To go on*, پیش رفتن , استمرار نمودن . (*to make an attack*), حمله ساختن , هجوم کردن . *To put on clothes*, پوشیدن , البابس کردن , لباس پوشیدن . *To come on* (*advance*), پیش آمدن . — (*to assault*), هجوم آوردن . — (*to thrive*), بختیارگشتن , سود داشتن . *Come on!* اي ا , بیا بیا . *Go on*, برو برو .

ONCE, یک وقت , یک مرتبه , یک دفعه , یک بار , الوقعة ا , تارة ا , تارة ا , یک نوبت , باري , باره , مرّة ا , مرّة . *Once more*, یک , یک دو بار , بازیک دفعه , دیگر باز . *Once or twice*, دوکره . *At once*, یکباره , یکره , یکه , یکبارگي , هبّة ا . — *Once* (*at a former time*), دروقت پیشین , سابق ا , پیشتر , مقدماً ا , قبل از این , پیش از این . v. *Formerly.*

ONE, يک , A احد , A واحد (fem. احدي , وحدة , plur. واحدون , وحدان) , A فرد , A فريد , A فضّا . *One by one,* فردا فردا A , واحداً واحداً A , يکايک , يک يک . *From one to another,* ازيک تاديگر . *One another,* يکديگر , يکدگر . *One after another,* واحد بعد واحد , پس از پس . *From one another,* ازيکديگر . *One for one, one opposed to another,* يکايک . *In one another,* دريکديگر . *One time,* يکبار , وقتي , يک وقت , يک مرتبه . v. *Once.* — *One part* or *segment,* يکپاره . *One atom* or *particle,* يک ذره . *In one place,* يکدل , دريکجا . *One year old,* يکساله . *All one,* يکسان . *All of one kind,* يکون , يکونه . *All one appearance,* يکروي . *All one colour,* يک رنگان , يک رنگي , يکگونه . *Under one head, in one body,* يکسره , يکسر . *One man (a certain person),* يکي , شخصي , کسي . *One horseman,* يکسوار . *One of the kings,* يکي ازملوک . *One or two,* يک , دو A , واحد و اثنين A . *In one and the same place,* دريک جا . *One of them is fit for employment,* يکي قابل روزگار است . *Every one,* هريک , هريکي , هر فرد , هر احد , کل واحد A . *At one glance, once,* يکره . *With one voice,* يکزبان . *To approve with one voice,* يکزبان شدن . *To be* or *become one,* يک شدن . *To come one by one,* يک يک رسيدن . *One eyed,* يکچشم کور , يک چشم . v. *Eye. Such a one,* فلان A .

ONE'S-SELF, خود , نفس A . *Pleased with one's self,* خود پسند , خود بين , خود پرست . *Master of one's self,* خود دار . *Boasting of one's self,* خود فروش . *To restrain one's self,* خودرا ضبط کردن .

An ONION, پياز , بصل A , کورنه , سعتين , فجا A . *A wild onion,* پياز دشتي , زيزA , زيزت A , بصل الفار A , بلبوس . *Wild onion vinegar,* حلّ زيزي .

ONLY (*single, one and no more*), يگانه , فرد A , فريد A , يکه , يکتا , مفرّد A , وحد A , تنها . v. *Alone.*—(*singly, simply, merely*), فقد A , خالي A , صرف A , محض A , کيت A , خاصّة A , خاصّه A , انما A .

An ONSET, هجوم A , حمله A , خروش . v. *Assault, attack.*—*To make an onset,* هجوم آوردن , مقدم کردن . v. *To assault.*

ONWARD, پيش , مقدّم A , تقدّم A , پيشين , پيشتر , اقدام A , تقديم A . *To proceed onward,* پيشتر , پيش رفتن . v. *To advance, proceed.*

ONYCHA (*onyx-shell*), جزع A .

An ONYX, عقيق A , مهره سنگ , سنگ سليماني , عقيق ظفاري , جزع A , سليماني .

OOZE, کدرت A , طين A , وحل A , ثرغط A , ثرمط A , گلگوي , گل . v. *Mud.*

To ooze (*flow slowly*), رويداً جاري بودن , ريهيدن , رشح نمودن , چکيدن , ترشّح کردن .

Oozy, پر ردغت , وحل دار , پر کدرت . v. *Slimy.*

OPACITY, غير شفّافي .

OPAQUE (*not transparent*), نا شفّاف , انبخ A , نا کرش .

To OPEN, *ope* (*unlock, unclose*), کشادن , بازکشادن , واکردن , فرازکردن , فتح کردن , کشاده کردن , کشودن , ظاهر کردن , زهيدن . — (*to disclose, explain, show*), فرازدن , اعلام دادن , کشف کردن , نمودن , آشکاره ساختن . اظهارکردن . v. *To discover, reveal.* — (*to divide, break, separate*), چاک , دو نيم زدن , شکستن , شکافتن , فرج کردن , کشتن , کردن . — *To open the mouth,* دهن کشادن . *To open the eyes,* چشم وا کردن . *To open a door,* درکشادن . *To open one's mind* (*to disclose a secret*), اباحت , افشا نمودن , کشف رازکردن , کردن . v. Under *secret.*—*To open* or *begin,* شروع کردن . — *To open the heart,* دل کشادن . *To cause to open,* کشايانيدن . — *To open* or *expand, as a flower,* شگفتن . v. *To blow, blossom.*

Open (*not closed*), فرازده , وا , باز , وازه , واز , کشاده , وا کرده , کشوده , زهيده , محلول A , مکشوف A , مفتوح A , نا , باز , روشن , منشرح A , بلوع A . — (*clear, shining*), شعله زن , کشاده , نا تيره , غير صحبت , بي ابر , تاريک , تاب دار . v. *Serene, bright.* — (*apparent, patent*), آشکاره , باهر A , شايع A , نمايان , بين A , هويدا , ظاهر A , کشاده , واز , باز , مصارح A , منصرح A , معلّق A . v. *Evident.* — (*not gloomy*), غير وحشان , نا تيره دماغ , نا تيره ضمير , کشاده . — (*not fortified*), بي حصّار , غير حصن , بي سدّ . — (*not denied, restrained, nor withheld; common to all*), غير , نا واداشته , عميم A , غير محصّر , نا بازداشته , ممنوع . *With open mouth,* گشاده دهن . *An open market,* بازار کشاده . *Open handed,* کشاده دست . v. *Liberal. Of an open countenance,* مکشوف القلب A , کشاده رو . *Of an open temper,* کشاده مشرب . *Open or loose in the belly,* کشوده شکم . *In the open air,* در

كشادگي . *An open place (for exercises, &c.)*, ميدان A . v. *Gymnasium.—An apartment open to the front*, سروا .

Opened, كشاده , كشاده شده , باز كشاده , مفتوح A , وا كرده .

An opener, فاتح A , فتح كننده , كشا كننده , كشا , كشاينده .

An opening, فتح A, كشف A , كشايش , كشاد , (plur. فتوح), فرجا A , راه , شگافتگي , شگاف , چاك , فرج A , ثغر A . v. *Breach, orifice.* — (*an exordium*), ابتدا A , شروع A , مبدا A . v. *Beginning.* — *Opening* (participle), بازكشان , وا كنان , فاتح A , كشان .

Openly (*publickly*), ظاهراً A , ظاهرانه , هويدا , درکشادگي , جهرةً A , جهراً A , علانيةً A , عياناً A , آشكاره , مصارحتاً A , صراحةً A , كشاده , بواحاً A , كفةً A . v. *Plainly, evidently.*

Openness, كشادگي , كشايش . v. *Candour, sincerity.*

To OPERATE, كار , تاثيركردن , اثركردن , كارگرشدن , عمل كردن , معامله نمودن , كردن . v. *To effect, act, make.*

An operation (*work*), فعل A , عمل A , دستكاري , كار , (*effect*), اثر A , تاثير A . — (*movement*), حركت A . v. *Action, agency, influence, effect.—The operations of an army*, حركت لشكر .

Operative, موثر A , كارگر .

An operator, سربراي كار , عامل A , فاعل A , كننده , كار , كاربند , كاران , كارگر , دستكار , كاركن , كارگذار , سركار , رنجبر , سازنده , افزول . v. Also *artificer.*

Operose (*full of trouble*), دشوار , رنج آور , زحمت دار . v. *Laborious, difficult, arduous.*

OPHTHALMY, آشوب چشم .

An OPIATE (*a medicine causing sleep*), دواي خواب , معجون افيوني , بخش خواب . — *Opiate* (*soporiferous*), خواب آور , خواب بخش .

To opine. v. *To think, hold an opinion.*

OPINIATIVE (*positive in an opinion*), خود , خود بين , خود راي , خودكام , خود سر , پسند A . — (*imaginary*), قياسي , خيالي , وهمي . — *An opiniative man*, صاحب مغروري . اهل مخالت , خود سر , اهل خودكامي , خودبين , خودبيني .

Opiniatre, سركش , اهل عناد , ستيز . v. *Obstinate.—Opiniatrety.* v. *Obstinacy.*

Opinion, وهم A , (plur. افكار) فكر A , (plur. ظنون) ظنّ A , گمان , پندار , مظنّت A , راي , (plur. اوهام , وهوم) خيل A , تخمين A , قياس A , انديشه , زعم A , تدبير A , ريبت A , توقيع A , راخ , رامش , مخيلت A , خيال A , واي A , رجم A , مانا , انگارش , انگار , مريت A , رويت A , صوابديد , صوآب A , وهم حقّ , فكر خوب , مظنّت , بدگماني , فكر فاسد . *An unjust opinion*, راي صادق , پندار ناراست , فيالت . *To form an opinion*, قياس كردن , تدبيركردن , پندارگرفتن , پنداشتن , فكركردن , ظنّ كردن , راي پذيرفتن , درگمان بودن , گمان داشتن , وهم كردن , انديشيدن , انديشه گرفتن .

Opinionative. v. *Opiniative.—Opiniatively.* v. *Obstinately. Opinionativeness*, v. *Obstinacy.*

OPIUM, ذوالارياق A , ذرياق , ترياق , ابيون , افيون A .

OPPONENT, مخالف A , حريف A , مقابل A , رقيب A , معارض A . v. *Antagonist, adversary.—Opponents*, اصحاب مخالفت , اهل منازعت , صاحب مخالفت , منازعان .

OPPORTUNE, موافق A , مناسب A , لايق A , بروقت . v. *Convenient, seasonable.*

Opportunely, للوقت A , زماناً A , بروقت و زمان , موافقاً A , بامناسبت , لايقانه , بوقتها A , لوقته A . v. *Seasonably.*

OPPORTUNITY, دست , قابو , وقت A , فرصت A , وقت شايسته , سعت A , نهزت A , وسع A , پيروز , محلّ A , اين A , سزاواري , شايستگي . v. *Convenience, time, season. To give an opportunity*, فرصت دادن , محلّ نمودن . *To find an opportunity*, وقت يافتن , دست گرفتن , فرصت يافتن , فرصت شمردن , پيروز يافتن , محلّ پذيرفتن .

To OPPOSE, مقاومت , مخالف شدن , مخالفت نمودن , مزاحم شدن , معارضت ساختن , مقاوم بودن , كردن , اعتراض ساختن , مانع كردن , ضدّ شدن , مزاحمت كردن , روي نمودن . v. *To resist.* — (*to put one in opposition to another*), يك , رو بروي يكدگر آوردن , رو برو نمودن , ديگررا درمقابلت نهادن — (*to place as an*

obstacle), مانع نهادن , سد نشاندن , منع نصب کردن .—(*to place in front*), مقابله کردن , درپیش نهادن .

An opposer. v. *Opponent.*

Opposite (*facing each other*), روبرو , مقابل A , موازي A , وجاه A , متقابل A , حذا A , برعکس , معکوس A , عکس A , أمم A . — (*adverse, repugnant*), مخالف A , متردّد A , متعارض A , متقاوم A , مناقض A , ضدّ A , مغاير A , خلاف A , متنافي A , مخاصم A . v. *Contrary.* — *Opposite to the wind*, سفالت A . *Opposite to any thing*, نظير الشي A .

Oppositely (*facingly*), تناظرانه , بوجه روبرو , مقابلانه , درمقابلات . — (*adversely*), مخالفانه , بطور برابر , تناحراً A , مناقضاً A , خلافانه .

Opposition, oppositeness (*of situation*), مقابلت A , مواجهت A , روبروي , تناظري A . *Opposition* (*contrariety*), اعتراض A , تعرّض A , تردّد A , خلاف A , تخالف A , مخالفت A , مقاومت A , اختلاف A , ممانعت A , تعارض A , معارضت A , زجر A , تطرق A , ممارات A , معاندت A , مطاردت A . v. *Resistance, impediment. Without opposition*, بي تردّد , بي ممانعت , غير تعرّض , بي مخالفت , مزاحمت

To OPPRESS, زور , جورکردن , تعدّي نمودن , ظلم کردن , تهوّرکردن , ستم رساندن , جفا کردن , زبردستي کردن , کردن , اذيت دادن , تعجيزکردن . v. *To crush, overpower, subdue.*

Oppressed, مظلوم A , مجبور A , ستم ديده .

Oppression, ظلم A , زبردستي , جبر A , تعدّي A , حور A , اذيت A , تهوّر A , ستم , مظلمت A , ظلامت A , مضايقت A , مظلمت A , اذي A , اذا A , پرتک , (plur. ضيوم) ضيم A , تغلّب A , اذات A . v. *Cruelty, injury, hardship, calamity, misery.*— —*Oppression of spirits*, خاطر , دلبستگي , تنگدلي , دلتنگي , ماندگي , دلگيري , الم A , درد , غم , سودا A . v. *Melancholy.*

Oppressive, ظلم نما , قاهر A , قهر آور , تعدّي ساز , ستم بر , ظلوم A , ظليم A , ظلام A , سنگين , سخت , دشوار . v. *Cruel, tyrannical, inhuman, hard, heavy, burthensome.*

An oppressor, ظالم A (plur. ظلمت) , متعدّي A , ستم گر , قهّار A , ستمکار , جبّار A , اهل تعدي , مردم آزار , جفاکار , جابر A , فرعون A . v. *Tyrant.*—*Oppressors*, جورت A .

OPPROBRIOUS, عيب انداز , دشنام زن , ملامت پيما , طعن گستر , فضيحت پاش , رسواي ساز , بهتان گو , معيوب A , طانزنما . v. *Reproachful, scurrilous. Opprobriously*, با بهتان , با طنز , ملامت . *Opprobrium, opprobriousness*, عيب A , طنز A , طعن A , ملام A , ملامت A , بهتان , دشنام , ننگ , ناموس A , پيغاره , پيغار , رسوايي , فضيحت A , عار A . v. *Reproach, scurrility.*

OPTATIVE, طلب A . خواه , ارزومند , مراد نما

OPTICAL, *optick* (*relating to vision*), بصري A , متّراي A , بصر متعلق , قوّت باصرت پيوند , بينش منسوب .

An optick (*instrument of sight*), دوربين . v. *Eye.*—*The science of opticks*, علم بصر , علم مناظره و مرايه . *The power of opticks*, قوّت باصرت .

An optician, دور , اهل قوّت باصرت , صاحب علم بصر , بين سازنده .

OPTION, مرضي A , پسند , تخييرA , خيار A , اختيار A , انتخاب A . v. *Choice.*

OPULENCE, کثرت , فراغت A , تونگري , دولت A , فراخدستي , کثرت المال A , غنيمت A , غنا A , مال , خرفاج A , خرفيج A , اموال A , حسب A , ميسرت A , فجر A , نضرت A , وجد A , نوا , ملأ A , وفر A , کرّه , سامان , خرفيج A , يسار A , يسر A , وشا A , ثروت A , ثرا A , سرغوت A , اقعاس A , يسارت A . v. *Wealth, riches.*

Opulent, فراخدست , دولت مند , تونگر , غني A , مالدار , وسع A , وسط A , وافر A , فراخ , فراوان , نيرومند , برومند , وجد A , ثري A . v *Rich. Opulently*, دولتمندانه , با فراخدستي , بطور تونگر , با دولت , بوجه مالدار , باتونگري . v. *Splendidly.*

OR, يا , او A , ايما A . v. *Either;* also *gold.*

An ORACLE (*the word of God*), خطاب الهي , خطاب , آيت A (plur. ايات) , سخن خداي , کلام رباني , رحماني , نص کريمت , نص A , سخن حق تباري و تعالي , آيت کريمه , سخن . *A pagan oracle*, خطاب ايزد , قدر A , فرمان خداي . v. Also *wise man.* — *To deliver oracles*, کلام شيطان از افواه اصنام , خطاب اصنام , بتها , آيات , خطاب الهي دادن . *To deliver a false oracle*, آيت کريمت نمودن , گفتن کلام . —*Oracular, oraculous*, شيطان از افواه اصنام نمودن . — *Oraculously*, بوجه آيت گو . نص مانند .

ORAGE (*herb*), سرمه , سرمج .

ORAISON, A نماز . v. *Prayer.*

ORAL, غير مكتوب , نا نوشته , از زبان , زباني , گفته . —

An ORANGE, اترنج A , ترنج A , نارنگ , نارنج , نارنگي , شمسه , وارنگ , بارنگ , ترنج A , اترج A . *Orange-coloured,* ترنجي , نارنجي . *An orangery,* نارنجستان , ترنجزار . *A seller of oranges,* نارنج فروش .

An ORATION, سخن , منطق A , نشر A , گفتار , گفت , نفس A , تقرير A . كلمت A , كلام A , خطبه A , خطاب A , سخن , سخن پرداز شدن , سخن گفتن *To make an oration,* در نثار بودن , نثر كردن , راندن . *To begin an oration,* كلام شروع كردن , سخن آغاز كردن . *A funeral oration.* مرثيت A , مراثات A , مديت A , ندب A . *To make a funeral oration,* مرثيت گفتن . *Celebrated in a funeral oration,* مندوب A .

Oratorical, سخن راني پيوند , علم كلام منسوب . v. *Eloquent.* — *Oratorically,* بليغانه , از سخن پردازي . v. *Rhetorically.*

An orator, سخن گو , سخن گذار , سخن پرداز , سخن ران , سخن سرا , سخن آرا , سخن دان , سخن شناس , سخن ور , كلام پيما , نثرگو , مير كلام , صاحب علم كلام , اهل كلام , سلّاق A , بليغ . *A female orator,* A شدقا , (plur. شدق).

Oratory, علم خطابت , علم كلام , سخن راني , زبان آوري , فصاحت A , بلاغت A . v. *Eloquence, rhetoric.* — (*a private chapel*), خلوتخانه , نمازگاه , پادام . v. *Chapel.*

An ORB, چرخ , دايره A , دايره A , دوّاره A , دور A (plur. ادوار), A جرم , كره , حلقه A . v. *Sphere*; also *ring, circle, wheel.*—*The celestial orb,* چرخ فلك , كره سما , چرخ فلك , آسمان , كرزبان , سپهر , گردون , (plur. افلاك) فلك A . v. *Heaven, universe.* — *The orb of the moon,* جرم قمر , چنگال . *The sun's orb,* جرم شمس , چنگال .

Orbed, orbicular, مدوّر A , مستديره , دايره A , دواره A . v. *Circular, round, spherical.* — *Orbicularly* بوجه دوار , در دواري , در دايره . v. *Circularly* —*Orbicularness,* دواري . v *Roundness.*

An orbit, دور , گردش , دوران A , دور A , دايره A , دايره A , گردون . v. *Orb.*

An ORCHARD, باغ , باغچه , دوحت A .

An ORCHESTRE, نوبت خانه .

To ORDAIN (*appoint*), معين , مقرر كردن , قايم كردن , مشخّص كردن , تعيين كردن , كردن (*to decree*), حكم نمودن , فرمودن , فرمان كردن — (*to establish, institute*), وضع كردن , مقرّر كردن . — (*to appoint to an office*), منصب تكليف كردن .

Ordained (*appointed*), نامزد كرده , فرموده , مقرّر A , متعين A , معين A , مصمّم A , منصوب A . v. *Established, ordered.*

An ordainer, فرمان گذار , نامزد كننده , تعيين كننده , مقرّر سازنده .

ORDER (*method, regular disposition*), ترتيب A , آرايش , سلك A , انتظام A , نظم A , نظام A , اسلوب A , تدبير A , رده , بچم , سانگير , اندام , مسلك A . *My affairs are in excellent order,* كار بچم گرفت . — *Order* (*rule, regulation*), رسم A , اسلوب A , اصول A , طريق A , دستور A , قاعده A , قانون A , فرمايش , حكم A , پيشنهاد , قاعده A —(*mandate*), قضا A , امر A , فرمان . v. *Command.* — (*a rank* or *class*), مرتبت A , رتبت A , درجه A , ذات A , جنس A , قسم A , سلك A , وست , رشته , طبقت A , (plur. مراتب), مسلك A , سلسله A . v. *Degree*; also *means, measure.*— (*fraternity, society*), گروه , طايفه A , حلقه A , طبقه A , مراتب , مراتب فرشتگان , برادري . *The orders of angels,* ملايكت . *A religious order,* A مذهب , طايفه A . *The order of the Carmelite friars,* مذهب طايفه پدريان كرمليط . —*Of an inferior order,* A رذالت , وضيع A . v. *Plebeian.* — *The equestrian order,* طبقه شهسواران . v. *Nobility.*—*Of the same order,* همسر , همدرجه , هم مذهب . *Of one order,* يكسان . *The chief of an order,* A رستاق . *In alphabetical order,* بترتيب حروف هجا , در ترتيب هجا , برجا نهاده , منزّق A , منظوم A , آراسته . *Arranged in order,* منتسق A , نسيق A . *Following in order,* طبق پس طبق . v. *Consecutive. Without order,* بلا ترتيب . v. *Irregular.* — (*without command from a superior*), بلا فرمان , بي حكم . — *Orders* (*ranks of men, &c.*), A اصناف , A اجناق . —صفوف A , وصّايا A , رسوم A , اوامر A , فرمانها , احكام A (*commands*), A اشاره , A طنبيهات . *It is my order,* حكم من است .

To order (*regulate, arrange*), ترتيب , نظم كردن , آراستن , پيراستن , آرايش كردن , تنظيم كردن , انتظام نمودن , كردن , مباشرت كردن , (*to manage*), منظوم نمودن , تنسيق كردن . v. Also *to procure.* —(*to*

direct), امر کردن , حکم کردن , فرمان دادن , فرمودن , حجّت دادن , قضا نمودن . v. *To prescribe. To arrange in alphabetical order*, تعجي کردن .

Ordered (*commanded*), امر کرده شده , فرموده , A محکوم . — (*arranged*), A منظوم , A منتظم , A مرتّب , A متدبّر , منتسق A , آراسته , پیراسته . v. *Ordained.*

An orderer (*arranger*), ناظم A , برجا کننده , آرایش کننده , ترتیب کننده , مرتب A , نظام کننده (*commander*), امر A , حاکم A , فرما , فرمایّنده .

Orderless, بلا ترتیب .

Orderliness, منظومي , ترتیب A , نظام A , آرایش , آراستگي . v. *Regularity.*

Orderly (*adj.*), بترتیب , منظّم A , برجا نهاده , منتسق A . v. *Regular.*—(*according to custom*). موافق دستور , با قاعده , نا هنگامه گیر , موافق قاعده . — (*not tumultuous*), با عادت . v. *Quiet.* ساکن A , ملایم A , نا فتنه انگیز , غیر مشور

Orderly (*adv.*), با ترتیب , با نظام , با آرایش , از آراستگي , علي حسن ترتیب , بطور اصول , منظمانه , بوجه منتسق .

ORDINAL (*noting order* or *series*), نظام نما .

An ORDINANCE, A شرع , A قانون , آئین , A سنّت , ناموس A , شریعت A , رسم A , روش , A قاعدت . v. *Law, precept, rule, appointment.*

ORDINARILY (*according to custom*), موافق , بروفق , روش , — (*usually*), عموماً A , اکثر A , بیشتر , با عادت , قاعدت , بسیار بار , معتادانه . v. *Commonly, frequently.*

Ordinary (*usual*), معمولي , عملي , رسمي , مترسم A , معتاد A , با قاعده , حسب القانون A , رایج A , مروج A . — (*vulgar*), A عام . v. *Common.*—(*mean, of inferior rank*), فرومایه , دون A , حقیر A , پست , خور , وضیع A . v. *Indifferent.* — (*not handsome*), نا خوب رو , قبیح A , نا جمیل , نا حسن , زشت , بي رونق , نازیبا , حجاب A . v. *Ugly:* also *orderly.*

To ordinate. v. *To ordain.* — *Ordinate.* v. *Orderly.*

Ordination. v. *Order, appointment, investiture.*

ORDNANCE (*cannon*), توپ , توپخانه . v. *Cannon.* — *The explosion of ordnance*, ولوله و رعد توپ , آواز توپ .

Ordure, گوه , گه , چرکین , سرگین . v. *Dung, filth.*

ORE (*of any metal*), معدني خام , فلز خام .

An ORGAN (*musical instrument*), چغانه , ارغن , ارغنون . —*The key of an organ*, پرده .—(*instrument, member*), A آلت , عضو —*The organ of hearing*, قوّت سامعت . v. *Hearing, ear.* — *The organ of speech*, آلت گفتار . v. *Tongue.* — *The organ of taste*, آلت ذایقت . v. *Palate.*—*The organ of touch*, آلت لامست . v. *Feeling.*— *The organ of smell*, آلت شامه . v. *Nose.*—*The organ of sight*, آلت باصرت . v. *Eye.*

An organist, ارغنون نواز .

To organize, پیوستن , ترکیب کردن , پیراستن , آراستن . v. *To form, frame.*

ORGANY, *origan* (*herb*), A صعتر or A ندغ , A ندغ , اپار , آویش , حلندر , نفط A , سعتر , فودنج .

ORICHALC (*a kind of brass*), A ایار , شبه , برنج , A تبر .

ORIENT (*bright*), ضیرگستر , جوهردار , روشن , آب دار , تابان . v. *Glittering, sparkling.* — (*rising as the sun*), A مطلع . v. *Rising*; also *the east.*

ORIENTAL, A مشرقي , A شرقي (fem. شرقیت). — *Oriental countries*, A مشارق . *An oriental*, شارقي (fem. شارقیت), اهل مشارق , خاوري .

An ORIFICE (*mouth*), دهن , دهنه , A ثغر , (*opening*), A فتح , خانباز , کشاد , سوراخ . v. *Mouth, hole, opening, fissure, perforation.* — *The orifice of the uterus*, A مهبل , A کراض .

ORIGIN, *original* (*source*), A اصل , بنیاد , A مصدر , بیخ , A منشا , A ابتدا , A مبدا , A اوّل , A آغاز , شروع A , عرق A , پیرنگ , A نصاب , سر , A نجر , A منصب , A جذر , خمیره , خمیر A , A عکر , A نجم , A ماورک , A اروهت , A شلخ , A کرس (plur. اکراس), A جدن , A جدر , A تقیر , A قرق , A عتر , A سوس , A بوح , A تر , A اروم , جذمور A . v. *Beginning.* — (*descent*), A اصل , A نسل , A نسب , نژاد , جنس A , A ضنا . v. *Root, stock, derivation.* — *Of an illustrious origin*, اصل زاده , پاک نژاد , بد نژاد , بد اصل , اصلي , خانواده . *Of a mean origin*, بد تبار , بد گوهر .—*An original* (*first copy, archetype*), A اصل , A نسخت , A مسوده . *An original author*, A مؤلف الاصل , A مصنف الاصل .

Original (adj.), A اصيل, A اصلي, A ذاتي, A عيني, A جبلّي, A نخست, اوّل A. v. *First, primitive, pristine, essential.*

Originally, A ابتدأً, A اصالةً, A بالاصالة, دراصل, مقدّمانه A, اول وهلة A, وهلةٍ A, اوّلا A, اوّل A, نخست, A في بدية, A بداءً.

Originalness, A اصالت.

Originary, v. *Original, productive.*

To originate (spring from), وجود, صدور يافتن, صادر شدن, شروع شدن, اصل گرفتن, بنياد گرفتن, گرفتن — *(to bring into existence)*, موجود كردن, در هستي آوردن, وجود دادن.

Origination, A ايجاد.

ORISONS, نماز. v. *Prayer.*

An ORNAMENT, زيب, پيرايش, زيبايش, آرايش, طراز A, زهر A, زونت A, زون A, پيرايه, زين, زينت A, فر, فاهم, شارت A, براه, برازد, زه, شكوهي, شكوه, كلان. *An ornament set with gems*, زيبِ جوهرا گين. *An ornament of gold, silver, &c. worne by women round their ancles*, خلخال, بافرنجن, بافرجن. *An ornament for the wrists*, دستينه, ابرنجين. v. *Bracelet.* — *An ornament of fringe, &c. round a garment*, A طراز, نكارِ علم. v. *Embroidery.* — *The ornaments of a wall (as painting, stucco, &c.)*, مهرهٔ ديوار.

Ornamental, زيباور, زينت بخش, A مُزَيّن.

Ornamentally, زيبانه, با آرايش, زيباورانه.

Ornamented, ornate, آراسته, آراييده, پيراسته, مزيّن A, متزيّن A, مزيّن A, متحلّي A, مزبرج, متألّق A, نگاشته, مشنّف A, مزخرف A. *Ornamented with gold and jewels*, مرصّع A. *A diadem ornamented with jewels*, كرجوان. *A scymitar ornamented with gold and jewels*, شمشيرِ مرصّع. *An apartment ornamented with paintings, tapestry, &c.* شاد روان. *The ornamented title of a book* (also, *the ornamented front of a palace, &c.*), A عنوان. *An ornate style*, كلامِ فصيح. *A transparent summer robe ornamented with gold, &c.*, گوهر تاب.

Ornateness, ornature. v. *Decoration, finery.*

An ORPHAN, يتيم A (fem. يتيمت, plur. ايتام, يتامي), لطيم A, عجمي A, كلال A, كلّ A, بي كس, بي پدرو مادر.

Orphan (adj.), A يتم, A دبل, دبل دابل (fem. عجيت). — *To make one an orphan*, تتييم كردن.

Orphanage, orphanism, يتيمي, حالِ بي پدرو مادر. *An orphan hospital*, يتامي خانه.

ORPIMENT, زرنيخ.

ORTHODOX, مسلمان A, مسلم A, دين دار, مومن A, متديّن A, اهلِ هدي, اهلِ سنّه, اهلِ ايمان, اهلِ اسلام, راشد A, ملكي A, سنّي A, حنيفي A, حنفي A. *Orthodox believers*, مسلمين A. — *Orthodoxy*, مسلماني A, مسلمي A, دين داري, دين A, اسلام A, با ايمان, با اسلام, ايمان A, هدي A, سنّه A. — *Orthodoxly*, بطريقِ مسلمان, بادين داري.

ORTHOGRAPHY, A املا, رسمِ خطّ. — *Orthographical*, املا نما. *To mark Arabick* or *Persian with orthographical points*, اعراب نوشتن, رقم كردن. *To write orthographically*, املا كردن.

OSCILLATION, جنبشِ باد پيچ آسا. v. *Vibration.*

OSIER, قندرق.

OSSIFRAGE (*a kind of eagle, the bone eater*) *ossivorous*, استخوان خور.

OSPREY (*sea eagle*), نسرِ بحر.

OSSIFICATION (*becomivg bone*), or *to ossify*, استخوان, عظم كشتن, استخوان شدن, گرديدن. *Ossified*, استخوان, استخوان شده, گرديده.

OSTENSIBLE or *ostensive*, A ظاهر, نمايان.

Ostent, v. *Mien, air, show, prodigy.*

Ostentation, ostentatiousness, خود نمائي, نش ونما, نمايش, هوا, لاف وكذاف, لاف, كاليو, خودفروشي, تصنّع A, اظهار A. v. *Boast, display, vanity.*

Ostentatious, خودنما, خودستا, خودفروش, تصنّع نما, هوا دار, هوا خواه, هوا پرست, لاف وكذاف ساز, لاف زن. v. *Vain, pompous, boastful.* — *Ostentatiously*, ازخود نمائي, با لاف, با كاليو, با لاف وتصنّع. *To display ostentatiously*, اظهار كردن. v. *Vainly, pompously.*

OSTLER, A سائيس. v. *Groom.*

An OSTRICH, شترمرغ , اشترمرغ , امّ البیض ع , خار , هرد ع , (fem. رعلت) رعل ع , رفراف ع , سنگ خور , ماهي هزروف ع , هیقم ع , هیق ع , استرمم , استرموک , حفّان ع , نقنق ع , علهان ع , صعون ع , هودع ع , سیرنگ , هزارف ع , جورق ع , ظلیم ع , هزراف ع , مصکّ ع , نعامت ع , نعام ع , سفنّج ع , اجفیل ع , رمدا ع .

OTHER, غیر ع , سایرت ع , سایر ع , آخر ع , دگر , دیگر . v. *Another, different.* —*The other day,* دیگر روز . *The other night,* دیگرشب . *The other year,* دیگرسال . *The other world,* الاخرا ع , دارالقرار ع . *The other way,* سمت آخر . *In the other country,* در دیار دیگر . *Each other,* یک دیگر . *The one and the other,* یک و دیگر . v. *Both.* — *The one or the other,* یک یادیگر . *One after the other,* پیاپي , پي در پي . *From each other,* از یکدیگر . *The other thing,* چیز دیگر . *Others,* دیگران , غیرهما ع , غیرهم ع , غیرها ع , اخرون ع , اخر ع . *The three other children are young,* سه فرزند دیگرکوچک اند . *What other gentlemen?* دیگر کدام صاحب . *Five or six other gentlemen,* پنج شش صاحب دیگر . *Is there no other person proper to send?* کس دیگرلایق فرستادن نیست . *Other-guise,* دیگرگون . *Otherwhere,* دیگرجا , جاي دیگر . v. *Else-where.* —*Otherwhile, at other times,* في ع , درزمان دیگر , وقت دیگر , محل آخر .

Otherwise, else (if not), ورنه , اگرنه , والانه , وگرنه . *(in another manner, in other respects),* دگرطریق , دیگرگون , *(by other causes),* از , به دگرسبب , بغیر , ازوجه آخر . موجب دیگر .

An OTTER, ماهي گیر , سگ آبي .

OVAL *(in the shape of an egg),* بادامي , بیضاوي , بیضابي . *An oval,* شکل بیضه .

An OVEN, تنور ع , تنور , فرن ع , سرنهین , سرنهین , تون نان , تنور نانبا .

OVER *(above, superiour),* بالا , علیا ع , اعلي ع , اغلب ع , *(across),* عبور ع , پیروز , بر , زبر , فایق ع , فوقاني , غلبا ع , بالاي سر , *(above the top),* از کنار بکنار , ازجانب بجانب — *(too much),* زور , درزبر , برسر , ابر , زبر , بر , علي ع , فوق ع , ازحدّ , بي حدّ , بسیارافزون , خیلي ع , زیاده ع , ازحدّ زیاده , بیرون . v. *Beyond.* — *Over and above,* بلا ع , فوق ع , بلا آن . — *Over against,* روبرو , مقابل ع , برابر , v. *Opposite.* — *To cross over,* از این طرف , گزرکردن , عبور رفتن , عبور , دریا . *To pass over a river,* تا آن طرف گذر کردن . از این طرف تا آن طرف دریا گذشتن , کردن . *To make over (assign),* سپارش کردن . *To bring over* (or *across*), از آن , القا نمودن , نصیحت کردن , *(to persuade),* تا این طرف آوردن . — *To do over again,* باز کردن , دیگر بار ساختن , تکرارکردن , تکریر نمودن .

To OVER-ABOUND, بسیار , افزون شدن , زیاده شدن , شدن .

To OVER-ACT, افزون کردن , زیاده کردن .

To OVER-AWE, ترسانیدن , ترس ناگ کردن , تنبیه کردن . v. *To awe, check.*

To OVERBALANCE, وزن , رجح کردن , مرجوح شدن , زیاده نمودن .

To OVERBEAR, حبر , زبردستي کردن , ظلم و قهر نمودن , تعدّي و اضرارکردن , و اذیت کردن .

To OVERBID, مداحلت , مساومت ساختن , تناجش کردن , تقاوي نمودن , دحل کردن , سوام شدن , نمودن .

OVERBOARD, ازکشتي , ازتخته جهاز افتاده , بیرون جهاز بیرون افتاده .

To OVERBOIL, خیلي پختن , زیاده جوش کردن .

To OVERBURDEN, بزیادتي بار نهادن , کثرالحمل کردن , ثقل ثقالت نشان ساختن . *Overburdened.* v. *Oppressed.*

To OVERBUY *(buy too dear),* بقیمت , بافزوني خریدن , زیاده بیع کردن .

To OVERCAST, *overcloud,* سیاه کشتن , باظلمت پوشیدن , تنگ دل ساختن , *(to make gloomy in mind),* تار یک شدن . تیره ضمیر کردن .

To OVERCHARGE *(surcharge the stomach),* کبرالممتلیت , اشباع کردن , سیرکردن , نمودن . v. *To cloy.* — *(to rate too high),* قیمت زیاده خواستن . *(to fill too full),* سرنشارو , نسفاً ساختن . v. Also *to overburden, load, crowd.*

To OVERCOME, فتح کردن , غالب شدن , مغلوب کردن , ظفرگرفتن , غلبه کردن . v. *To conquer, overpower, vanquish ;* also *to overcharge.*

To OVER-DO, *over-dress (meat),* زیاده پختن , اهرا کردن , کثرالزینت , تهریت ساختن .—*To over-dress (adorn too much),* نمودن . v. Also *to over-roast.*

To over-eye. v. *To observe, superintend.*

Overfall. v. *Cataract.* — *To overfloat.* v. *Swim.*

To OVERFLOW (*deluge*), سيل روان بودن , سيلاب كردن , طوفان نمودن , سيلان شدن . v. *To drown.* — *To overflow the brim*, سرشار ولبريز شدن, لبريز شدن. *To overflow* or *cause to run over*, لبريزي , كثر الممتليت ساختن , سرشار و لبريز كردن . — *Overflow, overflowing.* v. *Inundation, exuberance.* — *Overflowingly.* v. *Exuberantly.*

OVERFORWARDNESS, تعجيل خيلي , زودي افزون .

To overgorge. v. *To overcharge.*

To OVERGROW (*as vegetation*), بسبب طول و افزون نمودن , طويل و بالا رستن (*to become too big* or *tall*), عظيم الجسم . سر بلند و افراز زدن , گرديدن .

Overgrowth, افزوني ناشي , زيادت نبات , رست خيلي . *To cover with overgrowth*, با افزوني ناشي وغيرها پوشيدن .

To OVERHALE, ديگر بار تفتيش كردن , بازنظر كردن . v. *To re-examine.*

To OVERHANG, اشراف نمودن , بالاي سر آويز شدن , مشرف بودن .

To OVERHARDEN, بزيادت سختي دادن .

OVERHEAD, في ا , فوق ا , علي ا , بالا , بالاي سر . سمت الرّاس .

To OVERHEAR, گوش بودن , سخن چين شدن . v. *To hear.*

To OVERJOY, بسيار دلشاد ساختن , ازحّد شادمان كردن , بافزوني , بزيادت خاطر خرم كردن , بنهايت خوش دلي دادن . جان فروح ساختن . — *Overjoy*, v. *Transport.*

To OVER-RIPEN, تنضيج , نضج خيلي نمودن , زياده پختن . وافزون شدن .

To OVERLABOUR (*bestow too much pains*), محنت بي , زيادت جدّ وجهد نمودن , كثر السعي دادن , حدّ كردن (*to harass*), بيزار زدن , افكار ساختن , وا ماندة كردن . v. *To fatigue.* — *Over laboured*, با زيادت جدّ وجهد ساخته (*harassed*), واماندة .

OVER LARGE, خيلي ا , زيادت ا , بسيار كلان , افزون , فزون .

To OVERLAY (*smother*), تسكير كردن , خفديدن , خبه . ساختن . v. *To suffocate;* also *to crush, oppress.* — (*to cover superficially*), اندودن . *To overlay with gold*, زر اندودن . *To overlay with silver*, سيم اندودن , تفضيض كردن .

To OVERLEAP, عبور و بلا جستن .

To overlive. v. *To outlive, survive.*

To overload. v. *To overburden.*

OVER LONG, بسيار دراز , كثر الطّول ا .

To OVERLOOK (*view from a higher place*), از بالا نظر ازديدة , از نابك جا ديدن , از مشرف نگريستن . كردن با اشتغال و آگاهي , كاه نگران بودن . (*to examine carefully*), با شغل تفتيش ساختن , تفحص كردن . v. *To review.* — (*to superintend*), مباشر بودن , كارگذار شدن . v. *To oversee.* — (*to neglect*), مساهل شدن , اهمال كردن , غفلت نمودن . v. *To slight.* — (*to connive*), چشم پوشي كردن , اغماض كردن , درگذر كردن . v. *To wink at.*

To OVERMATCH, *overmaster.* v. *To overcome.* *An overmatch*, اهل , قهار ا , زبردست , غالب ا , مظفّر ا , پيروز , رجوح .

OVERMUCH, ازحدّ زيادة , فايض ا , افزون , زيادة , ازحد بيرون , بسيار بسيار , بغايت , بسيار , كثير ا . v. *Superabundant.* — *Overmuchness*, زيادكي . v. *Exuberance.*

OVER NIGHT (*before bed-time*), پيش از , اوّل شب , قبل الوقت الهجوع , ساعت خواب .

OVER OFFICIOUS, از لطف , از نوازش بيهودة آزار رسان , بيگاه زحمت و ثقلت دة . v. *Officious.*

To OVERPAY, قيمت زيادة دادن , زيادة ادا كردن .

OVERPLUS, زيادكي , حرمت ا , زيادتي , افزوني , باقي , فضلت ا . v. *Surplus.* — *To give an overplus*, افزوني دادن , جرب دادن .

To OVERPOISE, رجح كردن . v. *To outweigh.* — *Overpoise*, رجح .

To OVERPOWER, استيلا , مغلوب كردن , افزون ماندن , قاهر , ظفر گرفتن , مستولي كردن , زبردست شدن , يافتن , غالب بودن , جرب دادن , شدن . v. *To overcome.*

To over press. v. *To overwhelm, crush.*

To OVER-PRIZE, *over-rate*, از بها بلا معدلت پنداشتن , دراعتبار خيلي داشتن , بقيمت زيادة انديشه كردن .

To OVER-REACH, فریفتن , دغا کردن , غدر ساختن , حیله بازي کردن . v. *To deceive, cheat.*

To OVER-ROAST, تهریت , اهرا کردن ,بافزوني کباب کردن ساختن .

To OVER-RULE, قهر و تعدي ساختن , ضبط و ربط نمودن . v. *To govern, check.*

To OVER-RUN, پایمال , تاراج کردن , تاخت کردن , تاز کردن , تازیدن , خراب کردن , ویران کردن , کردن , یغمان و خراب نمودن , هدم کردن , برنگ ساختن . v. *To ravage, harass, pester ;* also *to overspread, overflow.*

To OVERSEE, ناظر بودن , مباشرت نمودن , مباشر شدن , نگاهبان شدن , کارگزار گشتن , کارگذار بودن , کارآگاه شدن . v. *To inspect :* also *to overlook.*

Overseen, فریفته , مغرور ع , مغبون ع . v. *Deceived, mistaken.*

An overseer, مهتمم ع , اهتمام دار , داروغه , پیشکار , کار , کارآگاه , کار افزول , کارگیر , کارگذار , ورکار , مباشر ع , ناظر ع , گماشته , وهبن ع , کارفرما , کارژول , اوژول .

To OVERSET, بازگونه کردن , نگون کرد , وازگون کردن . v. *To overthrow,*

To OVERSHADE, *overshadow* (*throw a shade over*), سایه گستردن ; تظلیل کردن . اظلال ساختن . (*to cover with darkness*), تیره ساختن , تاریکي پاشیدن , با ظلمت پوشیدن . (*to shelter, protect*), پوشیدن , حمایت دادن , صیانت نمودن .

To OVERSHOOT (*shoot beyond the mark*), بلا نشانگاه انداختن , دورتر از نشان انداختن . *To overshoot one's self* (*to assert too much*), زیاده گفتن , بي حقیقت و بي حدّ گفتن .

OVERSIGHT (*error*), زلّ ع , سهو ع , غلط ع , خطاء ع , امهال ع , کاهلي , غفلت ع , سقط ع . v. *Mistake, neglect.*

To overskip. v. *To overleap.*

To OVERSLEEP, در کثر النّوم گرفتن , زیاده خوابیدن , در خواب بسیار زمان بودن .

To overslip. v. *To neglect.*

To OVERSNOW (*cover with snow*), با برف پوشیدن .

OVERSOLD (*sold too high*), بقیمت زاید فروخته .

OVERSOON, پیش از زمان , قبل الوقت ع . v. *Too soon.*

OVERSPENT, وامانده .

To OVERSPREAD, پوشیدن . v. *To cover.*—(*to scatter or spread over*), گستردن , پاشیدن .

To OVERSTOCK, بسیار و زیاده , بي حدّ افزون کردن , پر و بالا نمودن , ساختن . v. *To crowd.*

To OVERSTRAIN (*stretch too far*), بي حدّ کشیدن , جدّ (*to make too violent efforts*), از حدّ بیرون تطویل نمودن . اقدام و اهتمام بلا حدّ و قوّت ساختن , وجهد از حدّ قدرت کردن .

To oversway. v. *To over-rule.*

Overt, &c. v. *Open, publick, apparent.*

To OVERTAKE. دریاي رفتن , برالتوآمدن , ملحق شدن , دریي رفتن وگرفتن , در پس آمدن و نایل بودن , و واصل شدن . v. Also *to surprize.*

To overtask. v. *To harass, oppress.*

To OVERTAX, خراج بي , تکلیف عرفیت گرفتن , باج و خراج زاید طلب کردن , حدّ طلب کردن .

To OVERTHROW (*turn upside down*), سر زیر نمودن , زیر و زبر کردن , زیر و بالا نمودن , سرنگون ساختن , منقلب نمودن . —— (*to throw down, ruin*), تنکس کردن , خراب کردن , پایمال نمودن , ویران کردن . v. *To destroy, demolish.* — (*to defeat*), مغلوب کردن , شکستن , منجور کردن , هزیم و تار و مارساختن , شکست دادن . v. *To conquer, subdue.*

An overthrow (*defeat*), انهزام ع , شکستگي , شکست , هلاک ع , هدم ع , انهدام ع , خرابي , هزیمت ع . (*destruction*), v. *Ruin.* — *An overthrower,* شکننده , انهدام کننده . v. *Conqueror, destroyer.*

Overthrown (*turned upside down*), زیرو , سرنگون گردانیده , منکس ع , منقلب ع , زبر شده . (*destroyed*), مخروب ع , پایمال شده , برباد داده , مهدوم ع . (*defeated*), شکسته , مغلوب ع , منجور ع , منهزم ع .

To OVERTOP (*to rise or appear above*), بالا خیزیدن , فضیلت , بلند پدید آمدن , بالاي سر ظاهر شدن . (*to surpass*), افزوني , پیشي گرفتن , فرقیت یافتن , ترجیح داشتن , داشتن , تشرّف یافتن , امتیاز داشتن , اقتدار داشتن , یافتن . v. *To excel.*

OVERTURE, اظهار ع , کشف ع , کشاد . v. *Discovery, opening.* — (*a proposal*), عرض ع , اظهار مطلب ع .

To OVERTURN, سرنگون کردن ,وارگون کردن , واژگون کردن , سر زیر نمودن . v. *To overthrow.—To be overturned,* سر زیر گردیدن , واژگون شدن , سرنگون شدن .—*Overturned.* v. *Overthrown.*

To overvalue. v. *To overprise.*

OVERWEAK, بسیار زبون , ازحدّ ضعیف .

To overweigh. v. *To preponderate.*

To OVERWHELM, غلبه کردن , غرق کردن .

OVERWROUGHT (*too much laboured*), با محنت زاید , باسعي بليغ ساخته , ساخته .

OVERWORN (*fatigued with toil*), با افکار و وا مانده , کدّ و تعب شکسته . (*spoiled by time, old as clothes, &c*), کهنه, مسحوق A , کهن . v. *Ragged.*

OUGHT (*any thing*), چيز , چيزي , شي A .

OUGHT, لايق A , لازم A , ضرور A , بايد , واجب A , مناسب A .—as, *I ought,* مرا لايق است . *Thou oughtest,* ترا ضرور است . *He ought,* اورا لازم است . *We ought,* مايان را بايد . *Ye ought,* شمايان را واجب است . *They ought,* ايشانرا مناسب است .

OVIPAROUS, بيضه دار , بيضه دهنده , بايض A .

An OUNCE, A مثقال , A وقيت (plur. وقي , اواقي), A درم , چهل .

OUR, ما , or مايان , *we,* with the sign of the genitive case prefixed; as *our home,* خانهٔ ما, *our father,* پدر مايان , A نا ; as *Our books,* کتب نا. *Our selves* (*lit.* we *self*), ما خود, A نفسنا. *Ours,* از مايان , از ما , ازآن ما , ازآن مايان . v. *Grammar.*

To oust. v. *To eject, vacate, take away.*

OUT (*not within*), بدر , برى , برا , از بيرون , برون , بيرون, A خارج . *To go out* (*of doors*), بدر رفتن , بيرون رفتن . (*to be extinguished*), منتفي گرديدن , خاموش شدن , نشانده شدن , منقطع گشتن . (*to go upon an expedition*), عزم سفر گرفتن , عزيمت کردن . *To come out* (*of doors*), از , بيرون آمدن , خانه خارج شدن . (*to become publick*), هويدا شدن , پيدا شدن , علاني گشتن , مشهور شدن , آشکاره گشتن , ظاهر شدن , فکر , راي ظاهر کردن , *To come out with* (*speak one's sentiments*), عزم راه کردن , و پندار خودرا نمودن . *To set out on a journey.* کوچ کردن , تسفّر ساختن , *To set out on foot,* پياده رفتن , راجلاً مشي کردن . *To bring out,* برآوردن , بيرون آوردن . *To draw out,* بيرون کشيدن . v. Under *draw.* — *To drive out,* بدر راندن . v. Under *drive.* — *To send out,* بيرون فرستادن . *To let out of the hand* (*as a bird, &c.*) گذاشتن , رهاندن , رهانيدن , رهان کردن , رهاي دادن . *To let out for hire,* بکرايه دادن . v. *To hire,* and under *let.*— *To be out* (*to be in an error*), درخطا بودن , سهو کردن , v. *To deviate.*— (*to be at a loss*), حيران شدن , عاجز شدن , لاچار , ازريب وريا , لا شک کردن , شدن . *To put out of all doubt,* شکّ دورراندن , دفع شبهه ساختن , معرّا کردن . *To be out of countenance,* سرخ رو شدن , شرمنده شدن . v. *To blush.* —*Out at the elbows,* با جامهٔ کهنه و مرقّع . v. *Ragged.*— (*in debt*), قرض دار , A غرم , وام گير . *Out of hand,* زود , بزودي , A بلا توقّف , A بتعجيل . v. *Instantly, immediately.* — *To turn out of office,* از منصب معزول کردن . *To copy out,* نقل کردن . *Out of time* or *tune* (*in musick*), نا هماهنگ, بي سازکاري , نا دمساز , نا هماواز . *Out of time* (*unseasonably*), بي تقريب , بيگاه , غير محل , بي هنگام , بي زمان , بي وقت . *To jut out,* اشراف نمودن .

To OUTBALANCE, ترجيح کردن , رجحان , رجح ساختن , نمودن .

To outbid. v. *To overbid.*

To OUTBRAVE, باظهار هشمت و دلاوري غالب شدن . v. *To overbear, insult.*

To OUTBRAZEN (*bear down by impudence*), ازگستاخي الزام کردن .

OUTCAST (*exiled, expelled*), A مردود , A منفي . رانده . — *An outcast,* رانده . v. *Exile.*

OUTCRY, شور , شور شر , فرياد و فغان , زارو بکا , A ندا , A نعره , بانگ , آواز بلند , غريو , اشتکا A . v. *Clamour, exclamation, lamentation.* — (*an auction*), A مزاد . PORT. نيلام . — *To make an outcry,* شور کردن . فرياد و فغان , زدن , فرياد کردن , *&c.* v. *To cry, exclaim, lament.*

To OUTDARE (*venture beyond*), بزيادت دليري کردن . v. *To dare, brave.*

To OUTDO, زياده ازديگري کردن , زياده کردن , افزون . v, *To excell, surpass.*

OUTER, خارج A , ظاهري , بروني , بيروني . v. *Exterior.*

Outermost (*most remote from the centre*), از همه بیرون .

To OUTFACE, بنهایت گستاخی غلبه کردن . v. *To outbrazen.*

To OUTFLY (*run away faster*), زودتر گریختن .

To OUTGIVE (*give more than another*), از کسی زیاده دادن .

To OUTGO (*go faster*), زودتر رفتن . v. Also *to outdo, surpass ; cheat.*

To OUTGROW, بالاتر خیزیدن , بلندتر رستن , زودتر رویدن .

An OUTGUARD, طلایه A , قراول A , هرکش , طلیعت A , پیشلشکر , پیشرو , مقدمت A .

OUTLANDISH, اجنبي , بیروني , غریب A . v. *Foreign.*

To OUTLAST, زیاده استوار شدن .

To OUTLAW, بیرون صیانت شریعت نمودن , مردود , خارج کردن , کردن . *An outlaw*, مرد بلا حمایت شرع , شقي A , بلا ضبط A , بي دین , شخصي بیرون صیانت داد . v. *Exile.—Outlawed*, از صیانت ناموس , از حمایت شرع رانده , شهر بدر کرده , خارج A , مردود A , محروم . *—Outlawry*, حال مردي بلا حمایت شرع .

To OUTLEAP, دورتر جستن .

An OUTLET, مخرج A , خروج A , جاي برآمد , برآمد .

An OUTLINE, نقشه A , خطّ A , رسم A .

To OUTLIVE, دیرتر زیستن . v. *To survive.—An outliver*, v. *Surviver.*

To outlook. v. *To outface, outbrazen.*

To OUTMEASURE, در پیمایش افزوني داشتن .

To OUTNUMBER, بشمار افزون شدن .

To OUTMARCH, زودتر رفتن .

Outmost. v. *Outermost.*

To outprize. v. *To over-rate.*

An OUTRAGE, ظلم A , ستم A , جور A , جفا A , جبر A , دراز دستي , زبردستي . v. Also *tumult, outrageousness.—To outrage, commit an outrage*, ظلم کردن , &c. by adding کردن to the noun.

Outrageous, ستم و تعدي نما , جفاکار , ستمگر , غضب ناک , جفا و خشم آلود , بي لگام , بیحضور A . v. *Violent, tumultuous, turbulent, enormous.*

Outrageously, با ظلم و قهر , بیحضوراته .

Outrageousness, غضب و , زور و جبر , ظلم و قهر , غضبناکي , فتنه A , جبر A , جور A , تعدّي A , ستم A , جفا A , تبور , فساد A , فضول A . v. *Outrage, violence.*

To outreach. v. *To exceed; over-reach.*

To OUTRIDE, سوار شده زودتر از دیگري رفتن .

Outright. v. *Immediately, completely.*

To outroot. v. *To eradicate, extirpate.*

To OUTRUN, در تسبیق غالب شدن , زودتر دویدن .

To OUTSAIL, از تیز ابحار در پیش , بر دریا زودتر رفتن گذاشتن .

To OUTSHINE (*excel in lustre*), بشعله , زیاده روشن شدن وضیا روشنتر بودن .

To OUTSHOOT, دورتر انداختن .

The OUTSIDE, بیروني , ظاهري , طرف بیرون , بسیطت A . v. *Surface, superficies.*

To outspread, outstretch. v. *To extend, diffuse.*

To outstand. v. *To jut, withstand.*

To outstare. v. *To out-face.*

To OUTSTRIP, پیشتر بودن . در پیش شدن , پیش رفتن , در پس گذاشتن , تبادر شدن , تقدّم کردن . v. *To outrun, excell.*

To OUTSWEAR, از زیاده سوگند غالب شدن .

To OUT-TALK, از کثرت , از بسیار گفت وگو غالب شدن کلام ظفر یافتن .—*To outvie.* v. *To exceed, surpass.*

To OUTVOTE, از کثرت , از تعدّد آوازها استیلا یافتن قول غالب شدن .

To OUTWALK, در مشي کردن غالب شدن . v. *To outgo.*

An OUTWALL, دیوار بیرون .

OUTWARD, صوري , خارج , ظاهري , از بیرون , بیرون . *—The outward appearance*, صورت ظاهره , رو , وجه A , ظاهر , ظهر A .

Outwardly (*externally*), در, ظاهراً ع, از بیرون, صورتانه, ظاهر.

Outwards (*towards the outside*), بسوي کنار, بطرف بیرون, ظاهر.

To OUTWEIGH, رجحان بردن, مرجوح نمودن, رجحان کردن, رجوح شدن.

To OUTWIT (*deceive*), غدر, حیله بازي کردن, فریفتن, ساختن. v. *To cheat.*

An OUTWORK, برج و کندک, دیوار و باره بیرون قلعه, بیرون شهر.

To OWE (*be in debt*), وام, قرض دارشدن, قرض داشتن, مقترض گشتن, مدیون بودن, دین داشتن, گرفتن. *To be bound by obligation*, ممنون بودن, منت دار شدن. *To pay what one owes*, اداي دین, وام گذاشدن, اداي قرض کردن, کردن. *All this is owing to you*, این همه آورده توست.

An OWL (*owlet*), بوم, بومت, بوه ع (fem. بوهت), خفج ع, خنیه, طیر شیطان, کوف ع, چغنه, چغدان, چغد, کنکر, کوچ, کلاژ, کلاشگره, کلاش.

OWN, خود, خویشتن, خویش, خودش, خوي (oblique case خویشتنرا, خودرا), نفس ع. *Following one's own fancy*, خود راي, خود کام. *With her own colour* (*not painted*), خود رو, رنگ خود.

To OWN (*acknowledge*), اعتراف, اقرارکردن, قبول کردن, مقرّشدن, نمودن. v. *To confess.* — *To own a fault*, خطا گناه بخستو آمدن, قبول کردن. *To own* or *possess*, مالک, ملک, متصرّف شدن, ضبط نمودن, تصرّف داشتن, شدن, دعواکردن, (*claim*), ربّ بودن, میراثیدن, نمودن.

Ownership, مالکیّت ع, اهلیت ع. v. *Possession.*

An owner, متصرّف ع, مالک ع, خاوند, صاحب ع, خداوند, ضابط ع, بعل ع, اهل ع. v. *Possessor, master, lord.*

An OX, نرگاو, بلازور ع, بلاحوز ع, بلاجود ع, گاو, بقر ع, کلیل ع, حیرم ع, قهد ع, ارخ ع, قرهب ع, کلیله ع. *A wild ox*, گاو دشتي, فنات ع, کانس ع, بترالوحش ع, اراخ ع, ثیتل ع, ثیتل ع, جوزر ع, عین ع. *A ploughing ox*, نرگاوي. *An ox-goad*, گاو شنگ. *An ox's head*, گاوارد. *An ox's dewlap*, غبغب ع. *An ox placed in the centre of a barn* [round which other oxen move when treading out the grain], راکس ع, الهادي ع, هادي ع. *Oxen*, نرگاوها, بقر ع, ابقور ع, کسعت ع, اقاطع بقر, بقرت ع. v. *Cattle* — *A yoke of oxen*, جفت نرگاو, ایمد ع, ایمسه ع, ایمید ع, ابا ع. *A castrated bull*, گاو اخته.

OX-EYE (*plant*), گاو چشم.

An OX-FLY, نعرت ع, یخمور, خرپشه, بقرمگس.

An OX-STAL, صیرت ع, اخور بقر, بقرخانه.

OXYMEL, سکنجبین.

OYSTER, دُر, صدف ع, استردیا, بادلان ع. *An oyster-woman*, بادلان فروش.

P.

P has an uniform sound in English, excepting before *h*, where it sounds like *f*; as *philosopher*. At the beginning of some words, when followed by *t*, the sound is not perceptible, as *Ptolomy*. In Persian it is expressed by پ; as پدر *father*, سپر *a shield*, چوب *a staff*. The Arabians have no character for this letter; on which account they substitute, in general, ف, when they adopt words, where it occurs, from foreign languages; as فیل for پیل *an elephant*; فارس for پارس *Persia*. Sometimes they use ب; as بولس for *Paulus*, *Paul*.

PABULAR, *pabulous* (*alimentary*), پروري, پرورش ده, مأکولي.

A PACE, گام, قدم ع, پاي, خطوت ع (plur. خطوات, خطي), شحوت ع, جدّ ع, حجوت ع. v. *Step; measure.* — *The ambling pace of a horse*, رجع ع, خبّ ع. *Pace by pace*, پایه پایه, قدم بقدم.

To pace (*as a horse*), رجع نمودن, خبّ ساختن. — (*to go gently*), آهسته آهسته رفتن, نرم نرم رفتن. v. *To move.* — (*to measure by steps*), پایه پایه پیمودن, قدم بقدم پیمایش کردن.

PACIFICATION, اصلاح ع, صلح ع, مصالحت ع, تسلّي ع, تسکین ع, استمالت ع. *A pacificator, pacifier*, مسلّي ع, صلح کننده, مصلح ع.

Pacifick, صلح ساز, صلح اندیش, سلیم ع, سکني ع, ملایم ع. *Pacifically*, صلحاً ع, با صلاح. v. *Mildly.*

To pacify (make peace), چين كردن , صلح و صلاح كردن , مصالح شدن . — *(tranquilize)*, استمالت نمودن , تسلّي كردن , تسكين كردن , سليم كردن . v. *To reconcile, appease.*

A PACK, *package (load)*, بار .—*(bale)*, بسته , تنگ . v. *Load, bundle; confederacy.—A little pack*, آغوش , دسته . *A pack of hounds*, كليب ا . *The cry of a pack of hounds*, نباح سگان , زغار كليب . *A pack of cards*, گنجيفه .

To pack (bind up), تنگ وبارساختن , تنگ كردن , بستن . *To pack off (drive away)*, دور , بسته ساختن , بسته كردن . *To pack off (run away)*, گريزانيدن , دفع كردن , راندن , گريختن , فرار شدن . v. *To flee.*

A packer, بسته بند , تنگ سازنده , بند كننده .

A PACKET *(mail)*, خريطه . — *(a small parcel)*, بسته , دسته .

A PACKHORSE, حموله ا , بارگير , بارگش , آسپ بارگي , بالاد .

A pack-saddle, خوگير , پالان .

PACKTHREAD, ريسمان . v. *Cord.—A packing-needle*, جوالدوز . v. *Needle.*

PACT, *paction*, عقد ا , عهد ا , پيمان , شرط ا . v. *Contract, bargain.*

PAD *(road, path, q. v.)*, راه . — *(an easy going horse)*, اسپ رهواج , رهوار , فرس آهسته رو , اسپ نرم رو . *A foot pad, padder*, راهزن . *(a low soft-saddle)*, پالان , خوگير . — *To pad (travel gently)*, نرم نرم روان شدن , آهسته آهسته رفتن . — *(to rob)*, قطع الطريق كردن , راهزدن , رازبي كردن . v. *To infest.*

To PADDLE *(play in the water)*, آب بازي , در آب باختن , آب روي نمودن . v. Also *to row.—A paddle*, آب روي . v. *Oar.*

A PADDOCK *(park)*, شكارگاه , آهوستان . v. Also *frog.*

A PADLOCK, قفل ا .—*To padlock*, با قفل بستن .

A PAGAN, كافر ا , گور , گبر , آتش پرست , بت پرست , مشرك ا . v. *Heathen.—Pagan (heathenish)*, بت پرست , گور , گبرآسا , بت پرستي منسوب , عبادت صنم نما , آسا , شرك ا , عبادت صنم , بت پرستي , پيوند . *Paganism*, جاهليت ا .

A PAGE *(of a book)*, صفحه ا (plur. صفحات), صحيفه ا (plur. صحف , صحايف), دفّ ا , دفّت ا , طلس ا , عجوز ا . *The sacred pages*, صحوف ربّانيت . *The two opposite pages of a book*, دفتا الكتاب ا . *A page (boy)*, غلام ا , ساقي ا , پسر خزينه , پسر ساده . v. *Attendant, cupbearer.*

To page (a book), ورق داغي كردن .

A PAGEANT, تماشا , پروازه , پروان , رنا , منظر ا , مظهر ا (plur. مظاهر). v. *Show, spectacle.* — *(a statue in a show)*, صنم پروازه , بت تماشا . — *Pageant (adj.)*. v. *Showy, pompous, ostentatious.* — *To pageant*, تماشا نمودن , خوشبدن . — *Pageantry*, حشمت ا , تماشا , نمايش . v. *Pageant, show, pomp.*

PAGED, *paginal*, با صفحات شمرده , صحفي ا , با صفحات , رقم دار .

A PAGOD *(idol)*, بت . v. *Idol* — *(an idol temple* or *pagoda)*, probably a corruption of بت كده , بت خانه , كنك ,

PAID, قضا ساخته , توخته , ادا شده .

A PAIL *(for milk)*, حلب ا , دول , شيردان , ملبن ا . *A pailful*, دول ابريز , حلب لبالب , حلبت ا , حلابي .

PAIN, آزردگي , آزار , رنجش , رنجه , رنج , درد , انفعال ا , افت , تيمار ا , وجع ا , زحمت ا , اضطراب ا , دلتنگي , تنگدلي , اندوه , ملالت ا , ملال ا , غم , الم ا , تألّم ا , ضم ا , حزن ا . v. *Anguish, grief, trouble, torment.* —*(punishment)*. سياست ا , عقاب ا , عذاب ا , عقوبت ا , صاعقت ا . *Pains*, محنت ا , سعي ا , مشقت ا , جدّ ا . v. *Labour, toil.—The pains of child-bearing*, هيلاج ا , مخاض ا , دردزه .

To pain, رنجانيدن , رنج دادن , درد كردن , رنجيده و غم و الم , اضطراب كردن , آزردن , آزاردادن , رميده كردن , زدن . v. *To afflict, torment;* also *ache.*

Painful, pained (full of pain), دردناك , دردمند , المزده , وجيع ا , زحمت دار , غمخور , متألّم ا , غمناك , دلگير , مشتكي ا . v. *Miserable, wretched.* — *Painful, paining (giving pain), adj.* آزار , الم زن , رنج آور , درد كنان , سخت , دشوار , مشكل ا . — *(difficult)*. اضطراب بر , رسان . — *(industrious)*, محنتي , جد وجهد نما , زوركار . v. كارگذار . *Laborious.*

Painfully (with great affliction), دردمندانه , با رنج وغم ,

,سبغ ,صرح A , بلاط ,مشكو ,مشكوي ,الخورنق A ,داري ,تره ,توه ,كاخ.

A PALANQUIN, تخت ِ روان ,پالكي H.

PALATABLE (*agreeable to the taste*), مزه دار ,لذيذ A ,صنا بخش ,خوش مزه ,نفيس A ,خوش ذايقه.

The palate, كام ,حنك A ,مذاق A ,مشام A.

PALATINE (*possessed of regal rights*), صاحب ِ سكه و خطبه ,صاحب ِ استقلال ِ كلّي. v. *Sovereign*, and Vol. I. صاحب.

PALE (*in colour*), بيمارون ,بيمارگون ,زرد رو ,زرد ,بيمارگوني دادن ,زرد كردن. *To make pale*, اصفرا A ,صفرا A.

A PALE (*for making inclosures*), ميخ ,وتد A ,وتد A (plur. اوتاد), مسمار A ,خالنه A. *An inclosure* or *fence of pales*, *a palisade*, *palisado*, باره ,داربزين ,داربزون ,جفلق ,حلتس A ,تخته ديوار ,داربرين. *To pale*, *palisade*, or *inclose with pales*, با تخته ,داربزين كردن ,چقيدن ديواري احاطه ساختن.

PALEFACED, زرد رنگ ,زرد رو.

Paleness, پژمردگي ,زرد رنگي ,بيمارگري ,زردي.

Pall. v. *Cloak*, *mantle*.

To PALL (*become insipid* or *vapid*), غير ,بي مزه گشتن بي مزه ,نا شيرين بودن ,لذّت شدن. — (*to make insipid*), بي لذّت ساختن ,كردن. v. Also *to cloy: weaken*, *impair*, *despirit*.

A PALLET (*mean* or *small bed*), بسترك ,بستر ِ حقير.

To PALLIATE, با تعلّل پوشيدن ,باعذرخفيف كردن ,با عذر و بهانه پوشيدن ,تلوين كردن ,ستر ساختن. v. *To excuse*. — (*to mitigate pain*, &c.), تسكين ,تخفيف كردن ,كردن.

Palliation, *palliative*, تخفيف ِ گناه. v. *Excuse*, *apology*. — (*mitigation of pain*, &c.), تسكين A ,تخفيف A.

Palliative, *adj.* (*mitigating pain*, &c.), تسكين بخش ,مسكّن A.

PALLID, زرد. v. *Pale*.

A PALM-TREE, خصب A ,عجوزه A ,درخت ِ خرما ,رجبيت A ,بهزر A ,دقل A ,كتيلت A ,نخل A ,خصبت A ,خنوصت A ,كنيف A ,علبّت A ,جعل A ,رمل A ,رعلت A

,با محنت (*laboriously*). — با الم و وجع ,بوجه ء رنجيده و رميده .با سعي ,با جدّ و جهد

Painfulness, دردمندي. v. *Pain*. — (*industry*), محنت A.

Painless, بي رنج ,بي درد. — (*without labour*, بي جدّ و .بي سعي ,بي محنت ,جهد

A pains-taker or *pains taking*, محنت كننده. v. *Industrious*, *laborious*.

To PAINT (*represent by delineation and colour*), نقش كردن ,نگارساختن ,نگاشتن ,نگاريدن ,نقشبند شدن ,نقاش بودن ,طرار كردن ,طرازيدن ,انگاريدن ,تصوير كشيدن ,شبه كردن ,منقوش كردن ,تنقيش كردن ,رقش نمودن ,رقم ساختن رنگ ,رنگين كردن ,رنگ كردن (*to colour*). — تخطيط ساختن ,دادن ,رنگين ساختن ,ملوّن كردن. v. Also *to describe*, *represent*. — *To paint the face*, روي را رنگ كردن.

Paint, رنگ. — (*for the face*), بلغونه ,سپيده ,غاجاره ,غاجار ,غازه ,هرهنت ,سپيده زنان ,سفيده ,موزه.

Painted, رنگ كرده. — (*as a picture*), نگاشته ,نگاريده ,منقوش A ,منقّش A ,مصوّر A.

A painter, مصوّر A ,تصويركش ,رنگ آميز ,زواق A ,مستنقش A ,نگارنده ,صورت بند ,نقاش A ,نقشبند. v. مانى ,رنگ زن.

Painting (*part.*) صورت بند نمايان ,نگاران ,نقش سازان. — *Painting* (*subs.*), تصوير A ,صورت A ,نگار ,تنقيش A ,نقش A, v. *Picture*. — *The art of painting*, علم ِ تصوير ,نقشبندي. — *Full of paintings*, پر نقش و نگار. *A gallery of paintings*, نگارستان ,نگارخانه.

A PAIR, زوج A ,ابا ,جفت. v. *Couple*. — *A pair of gloves*, دستينه ,جفت ِ دستينه. v. *Glove*. — *A pair of compasses*, پركار ,وانساز. *A married pair* (*husband and wife*), زوج A ,زوجان A. *A pair of oxen*, دوال ِ خوار ,جفت ,ابا.

To pair (*join in couples*), جفت كردن. — (*to be joined in couples*, پيوسته ,زوجي شدن ,زوجان گشتن ,جفت شدن .شدن v. Also *to match*, *suit*, *adapt*, *fit*. — *Paired*, جفت زوجان ساخته ,كرده شده.

A PALACE, سراي ,كوشك ,ايوان A ,بارگاه ,درگاه ,شاد روان ,(قصور plur.) قصر A ,استانه ,استان ,گلشن سراي

رفه A . طريقت A , دعاع A . *The fibres of the palm tree (of which they make ropes, &c.)*, ريشه . *The pith of the palm-tree*, عنقره A . *A row of palm trees*, سگت A . v. جريده , دباكة , خصلاف . — *The palm (victory)*, نصرت A , ظفر A , پيروزي , غلبه A . v. *Triumph.* — *The palm of the hand*, كف دست , راحت A (plur. راح), بلده A , فقحت A (plur. كيفه, (فتاح .

To palm, فريفتن , حيله بازي كردن . v. *To cheat.*—(*to stroak*), سودن , بسودن , لمس كردن . v. *To handle.*

PALMA-CHRISTI, بيدانجير , خروع A .

A PALMER, حاجي A . v. *Pilgrim.*

A PALMER-WORM, صد پايه , يسروع A , اسروع A (plur. اساريع).

Palmistry, دست شناسي . v. *Chiromancy.*

PALPABLE (*perceptible by the touch*), ممكن پرواس , قابل اللمس A .—(*manifest*), روشن , آشكاره , بين A . *Palpableness* (*to the touch*), قابليت لمس , امكان پرواس . (*manifestness*), روشنايي , ظاهري , تبيين A .—*Palpably* (*by the touch*), از پرواس , از لمس , از لامسه .—(*manifestly*), ظاهرانه , بوجه روشن . *Palpation*, لمس A , پرواس . v. *Feeling, touch.*

To PALPITATE, تپيدن , طپيدن , طبيدن , لرجستن , وجب كردن , الينزيدن , الندن , جستن دل داشتن , جستن , خفقان ساختن , خنق كردن , خلجان شدن , وجبان ساختن , وجف كردن . v. *To tremble.*

Palpitation, زخ A , جستن دل , تپيدن دل , تپش , خناق A , خلجان A , خفقان زحمتي , خفقان A , وجب A , وجبان A , وجف A , قلت A , انبض A , تضبضب A , لجاجت A , سلاف .

The PALSY, شل A , فالج A , فلج A , نيمه . *The palsy in the hands*, شل دست . — (*hemiplegia*), نيمه , فالج A . — (*paralysis*), رعشه A , لقود A .

Palsied, زمن A , زمني , مزمن A , فلج دار , فالج دار . v. شلا , شل .

PALTRY, فرومايه , دني , حقير A , خور , پست , ناكاره , ذليل A . v. *Mean, contemptible, pitiful.*—*Paltriness*, ناكارگي , پستي , خوري , حقارت A . v. *Meanness.*

To PAMPER, پروره نمودن , با ناز و نعامت پروردن , با خوردني وغدا پرساختن , تسمين كردن .

A PAMPHLET, رساله A .—*A pamphleteer*, رساله نويس .

A PAN (*for frying, stewing, &c.*), تاس , طبق A , طست , طاجن A , طابجن A , شني , طابق A , تاوه , تاوا , طابه or تابه A , مقلي A , مقلات (plur. مقالي , dual. مقالين), مسطح A , ناو , آتشگاه بندوق , پياله بندوق , پنگره . *The fire-pan of a gun*, گردبا , آينه . *The knee-pan*, v. *Knee.*

A PANACEA (*universal remedy*), علاج مطلق .

PANADO, نان و شكر در آب پخته .

A PANCAKE, تنگ , زلبيا , توبرتو , رقاق A , خامسوز , لالنگ , لانگ , وزلابيت A , عجمت A , خرمن , روغن جوش , لالنغه .

A pander. v. *Pimp.*

A PANE, مربع A , مربعت A . *A pane of glass*, مربع زجاجت A , زجاج .

A PANEGYRICK, مدح A , تعريف A , ستايش , ثنا A , وصف A .

A panegyrist, مدّاح A , ثناخوان , مدح خوان . v. *Encomiast.*

A PANG, انقباض خاطر , الم A , غم , رنج , درد , آزار , اضطراب A . v. *Anguish, pain.*

To pang. v. *To pain, torment.*

A PANICK, باك , بيم , هراس , هول A , هيبت A , ترس , شكوه A . v. *Terror, fright.*

A PANEL (*square of wainscot*), تخته , تخته مربع , چارپاره .

A PANNEL (*pack-saddle*), بردعت A , سمر , پالان , خوگر (plur. برادع).

A PANNIER, غزوي A , سپد , زنبيل , جوالق A , تنگي , شكيكت A , كوفه , فقت A , جلت A , طرنيان A , قرطلت A . v. *Hamper, basket.*

To PANT, آليزيدن , جستن دل داشتن , تپيدن . v. *To palpitate.* — (*to breathe quick*), نفس به تيزي , تيز دم زدن . *To pant after*, آرزو داشتن , هوس داشتن . v. *To desire.*—*A pant.* v. *Palpitation.*

A PANTHER, پلنگ , پرس , پارس , وشق ع , وشاق ع . *A panther trained to hunt*, یوز . *A young panther*, یوزک .— *The keeper of the panthers*, یوزبان . *The cry of a panther*, یوز غند .

Panting (part.), تپان , نفس تیززنان , تیزدم کشان .

A PANTRY, نهانخانه , خورصلا , کلبت ع , انبارخانه , کنو .

A PANTOFLE, پاپوش , پارواز . v. *Slipper.*

PAP, پستان سر , v. *Nipple, dug.* — (*bread boiled in water*), نان در آب پخته , فالوده . v. Also *pulp.*

PAPA, پاپا , بابا , باب . v. *Father.*

PAPAVEROUS (*resembling poppy*), کوکنار مانند , هیشر آسا .

PAPER, کاغذ , بیاض ع , رجل (plur. ارجال), ع قرطاس (plur. قراطیس). *Glazed paper*, مهره دار . *A shell used for glazing paper*, مهره , قبقاب . *Paper glazed on one side*, یک روي . *Paper glazed on both sides*, دو روي . *To glaze paper*, کاغذ مهره کردن . *A glazer of paper*, مهره گر . *Blotting-paper*, کاغذ نشاف , کاغذ حلرا . *To commit to paper*, رقم زدن . v. *To write.* — *A sheet or leaf of paper*, ع ورق , ورقه ع , ورق کاغذ . *A piece or strip of paper*, ع فرد . *A quire of paper*, دسته , دسته کاغذ . *A bundle of papers*, تخه , بسته کاغذ . *Folded paper, a roll of paper*, ع طومار . *A case for carrying rolls of paper*, ع مقوي .

A paper-maker, کاغذي , کاغذ گر .

PAR (*equality*), برابري , ع مساوات , ع عدل , تعادل ع , معادلت ع , مطابقت ع , سويت ع . *At par*, درحال , برابر . *To be at par*, برابر شدن , عدل .

A PARABLE, ع مثل , ع مثال , ع تمثيل , ع متشابه , مانند , افسانه , ع سلخ . *Parables*, ع مثلات , ع تمثيلات , ع متشابهات . *To speak parables*, مثل گو , افسانه گفتي بودن .

Parabolical, تمثيل وار , مثل آسا , متشابه آسا .

Parabolically, ع تمثيلا , بطور تمثيل , از متشابه .

PARADE, ع حشمت , ع احتشام , شوکت ع , فر , کروفر , ع عظم , عظمت . v. *Pomp, magnificence, show.* — *Military parade or array*, صف آرائي . *A parade or place for military exercise*, جولانگاه , میدان , صف گاه , قوايدگاه .

A PARADIGM, ع مثال (plur. امثلت), بارنامه , ع رسم , نمودار . v. *Example.*

PARADISE, ع فردوس (plur. فراديس), ع جنّت (plur. ع رضوان , بهشت , جنّت عدن , ع عدن , ع جنان , جنّات دار ع , دار السّلام ع , دار سلامت ع , (plur رياض) روضت دار نعيم ع , روضت رضوان , دار الخلد ع , الامان , ع خلد , ميني , مينه , مينو , ميمنا , حسني ع , عين ع , باغ ارم , جنت مكان , اهل جنّت , بهشتي , فردوسي , قدسي , بهشت نشين , جنّتي . *A virgin of paradise*, ع حور , حور بهشت , حور عين , حوري ع . *The envy of the virgins of paradise (very beautiful)*, رشک حور العين ع . *The prince who walks in paradise (the deceased prince)*, شاهزاده بهشت . *A region like paradise, and a pleasant country*, بقعت خرام , بهشت آسا و کشور خوشنما . *The space between paradise and hell*, ع بالان . *The boundary between paradise and hell*, ع ارف . v. Also Vol. I. جنّت فروردين , and اردبهشت .

A PARADOX (*a tenet contrary to received opinion*), فکري , مبدع ع , ابتداع ع , خلاف فکر مطلق .—(*an assertion contrary to appearance*), ع مغالطه , نغز , اقرار بوجه مغير , تعريف خلاف ظاهري . *Paradoxical*, بعيد عقل , مبتدع نما . — *Paradoxically*, از مغالطه , بطور مبتدع , ابتداع آسا .

A PARAGON (*model, pattern*), نمونه , پيش , پيشرو , پيشوا . — (*supremely excellent*), دستور العمل ع , دستور , ادم , بي مثال , بي نظير , ثاني .

A PARAGRAPH, ع فقره , ع فصل , ع قطعه . v. *Section. Paragraphically*, فصل به فصل , قطعه قطعه , ع علي التّفصيل .

PARALLEL, ع متوازي , ع توازي , ع مساوي , برابر , موازات ع , موازي ع .

A parallel or parallel line, خطّ استوا , خطّ متوازي . *A parallel figure*, شکل متوازي . *A parallel (comparison)*, ع شبه , موازنت ع , مثل ع , تمثيل ع , متشابه ع , تشبيه ع , مطابقت ع , موافقت ع , قياس ع , مماثلت ع .—(*conformity*), v. Also *similitude.*

To parallel (place in parallel lines), درخطّ متوازي نشاندن , —(*to be equal to*), برابر شدن , موازي شدن , همسر بردن , مماثلت داشتن , تمثيل داشتن , همدرت نمودن . v. *To*

resemble, correspond. — (*to compare*), مقابله , تشبيه كردن , موازنت كردن , رو برو نمودن , كردن .

Parallelism, برابري , تساوي A , استوا A .

A PARALOGISM, *parology*, (*false argument*), سبب بي دليل , نا برهاني , برهان نا راست , حقيقت .

Paralysis. v. *Palsy*,—*Paralytick*, v. *Palsied.*

PARAMOUNT, صدر نشين , جلي الصّدر A , اعلي A , اكبر A , اعظم A , اكرم A . v. *Supreme; eminent.*—*A paramount* or *lord paramount*, شاهنشاه , پادشاه , سلطان A , فرمان گذار مطلق . v. *Sovereign, chief.*

A PARAMOUR, يار , آشنا , عاشق A . v. *Lover, mistress.*

A PARAPET (*wall breast high*), ديوار به رفعت , فصل A , سينه پناه , سينه , كنگره . *A parapet of lattice work*, درابزون .

PARAPHERNALIA (*goods in the disposal of a wife*), جهاز A , امهار A , صداق A , مهر A , شيربها , چهاز .

A PARAPHRASE, تعبير A , تفسير A , شرح مجازي . v. *Commentary, interpretation.* — *To paraphrase*, شرح كردن , تفصيل كردن , تفسير ساختن . *A paraphrast*, اهل تفسير , شرّاح A . v. *Commentator.* — *Paraphrastical*, بوجه شرح , نا بحسب معني لغيت , نا حرف بحرف , نا لغوي , مجازي .

A PARAPLUYE, باران گير , چتر . v. *Umbrella.*

A PARASANG (*a Persian league*), فرسخ , فرسنگ . *Eight parasangs* (*a day's journey with loaded camels*), مسافت A . v. *League.*

A PARASITE (*feast-hunter, flatterer*), طعام , مفت خور , كفته خور , طفيله A , طفيلي A , ركابي مذهب , تلاش , اهل نفس خسيس , خوش آمد , كاسه ليس , ريشخند نما , چاپلوسي , خوش آمد آميز , خايه بردار , صاحب نفس خسيس , كاري زن . v. *Adulatory.*

A PARASOL, شراغ , سراپرده , آفتابي , سايبان , چتر , شادروان , شران .

To PARBOIL, نيم جوش كردن , نيم پختن .

A PARCEL (*small bundle*), تنگ , دسته , بقچه , بسته , پاره , پارچه , حصّه A , قطعه A , بتكه . — (*a part*), كوچك .— (*a number*), شمار , عدد A , حصّي A . v. *Quantity, mass.*— *To parcel* (*divide*), تقسيم , قطعه قطعه ساختن , حصّه كردن , كردن .

To PARCH, خوشيدن , خبيدن , تصهيب ساختن A , رمض كردن , قديد نمودن , محرق شاختن . v. *To scorch.*

Parched, خوشيده , نيم سوخته , خبيده . *Parched grain* (*which they eat before meals*), پيشخورده .

PARCHMENT, ترشه , رقّ A .

A PARD, *pardale*, پارس . v. *Leopard.*

PARDON, درگذر , عفو A , بخشايش , آمرزش , معافي , صفح A , غفران A , مغفرت A , درگذشت , عفو نامه , غفرت A . — *To ask pardon*, معذرت , استغفار ساختن , مستغفر شدن , عفو طلب كردن , عذر ساختن , خواهي نمودن . *To ask pardon, or make an apology for past offences*, عذر تقصير ما سلف كردن .

To pardon, بخشيدن , آمرزيدن , درگذشتن , معاف كردن , صفح كردن , غفران بخش شدن , مغفرت دادن , عفو كردن , ازسر , ازسر تقصير گذشتن , مرحمت نمودن , شفقت نمودن , خطا درگذشتن . v. *To forgive. To pardon a fault* or *crime*, جريمه مغفور نمودن , خطا عفو كردن , گناه بخشيدن . *Pardon!* معذور باد .

Pardonable, لايق معاف , واجب العفو A , معاف كردني , لازم العفو A , مستوجب الغفران A . — *Pardonableness*, لازمت مغفوري , لياقت العفو A , معذوري . *Pardonably*, معذورانه , بطور معذور .

Pardoned, آمرزيده , معفو A , معذور A , مغفور A , معاف A , مرحوم گرديده , بخشيده , بخشوده . *To be pardoned*, معاف , مغفور , بخشايش يافتن , آمرزيده شدن , معذور شدن , شدن , معفو بودن , شدن .

A pardoner, آمرزش كننده , معاف كننده , عفو كننده , پوزش پذير , غفور A , غفّار A , آمرزگار , آمرزنده , بخشنده .

Pardoning (*adj.*), خطا بخش , عفو ساز , مغفرت نما .

To PARE, حسم كردن , تراش كردن , تراشيدن . *To pare off the skin or rind*, مسلوخ ساختن , پوست كردن .

Pared, تراشيده .

A PARENT, والد A , ناجل A . *Parents*, پدر و مادر , والدان (oblique case ابوين) , ابان A , ابوان A , امّان A . v. *Father, mother.*

Parentage (*extraction*), آل , نسب A , نسل A , اصل A , خاندان , سلسله A , نژاد . v. *Descent, genealogy.*

Parental, والدين منسوب , پدر و مادر پيوند .

A PARER, تراشنده . — (*in composition*), تراش ; as ناخن تراش , *A nail-parer.* v. *Paring instrument.*

PARGET, صاروج , ساروج , داز , اندود . v. *Plaster.*—*To parget*, اندودن . *A pargeter*, اندود زن . v. *Plasterer.*

A PARHELION (*mock sun*), سراچهٔ شمس , سراچهٔ افتاب , زردي , حربا A , خرمن , شادروان . v. *Halo.*

A PARING, تراشش , تراشه . v. *Rind.* — *A cheese-paring*, تراشهٔ پنير . *A paring of the nail*, تراشهٔ ناخن . *A knife* or *scissars for paring the nails*, ناخن تراش , الت تراش , ناخن براه . v. *Nail.*—*Any paring instrument*; تراش . *A shoe-maker's paring knife*, بندرز , نشگرد . *A farrier's paring-knife*, كالنگ .

PARITY, برابري , تشابه A , اعتدال A , مشابهت A , مماثلت A , مثل A , تعدل A , عدل A . v. *Equality, resemblance.*

A PARK, صيدگاه , شكارگاه , رمنه .

To PARLEY, گفت و , مكالمه كردن , جواب سوال كردن , گفت و شنود نمودن , گو كردن . — *A parley*, مخاطبه داشتن , گفت وشنود , گفت وگو , مكالمه A , جواب سوال , مخاطبه A . v. *Conversation.*

A PARODY, مثل A , تمثيل A , تشبيه A , ورهين A , اقتدا A , تقليد A .

PAROLE, قول A , كلمه A . v. *Word.*—(*promise*), قول A , عهد A , سربسته . *A military parole* or *watch word*, شعار A .

A PAROQUET, طوطي .

A PAROXYISM, نوبت A , حالت A , وقت A . — (*of a fever &c.*), سنخ A (plur. اسناخ), حالت آزار , نوبت تب , يوم باحوري , اقتراب الحما A . v. *Fit.*

PARRICIDE (*murder of a parent*), تقتيل A , قتل پدر , قاتل الوالد A , كشندهٔ پدر يا مادر . ***A parricide***, الوالد .

A PARROT, نوا , پروان , طوطي .

To PARRY (*the thrust* or *blow of a sword*), سيف دفع كردن , ضرب تيغ را باز داشتن .

PARSIMONIOUS, بخيل A , ممسك A , تنگ , جزرس , مقتور A , دست , مقتر A . v. *Frugal.*—*Parsimoniously* (*covetously*), بخيلاً A . — (*frugally*), طمعكارانه , با تنگ دستي , مقتراً A . — *Parsimoniousness, parsimony* (*frugality*), بخل A , تنگ دستي , جزرسي , امساك A . v. Also *avarice, covetousness.*

PARSLEY, كرفس بستاني , كروز , براجيل , تراجل , اسطفين , اسطون , گزر , جزر , كرسب , اجمود A , بويانك A .

A PARSNEP *or carrot*, جزر , گزر , اسطفين , اسطون , مشا A .

A PART (*piece, portion*), قطعه A , پرزه , پارچه , پاره , جزيي A , جزء A , حذقت A , باره , صنف A , بهره , جزلت A , شي A , جزب A , بتكه A , قبل A , جزوي A , لت , (فلوج plur.) فلج A , فقرت A , فلقت A , عدفت A , (كسوف plur.) كسفت A , وجهت A , وجه A , صرع A , (اكساف plur.) لخت A , فدرت A . v. *Share, portion, lot.* — (*share, lot, portion*), حصّه A , قسمت A . — (*business, duty*), مصلحت A , امر A , معاملت A , عمل A , خدمت A , كار . v. Also *action, conduct.* — (*side, party*), طرف A , جانب A , سو , سمت A , پهلو . *The best part of any thing*, خلاصت A , اكثري . — *The greatest part of any thing*, كثاف A , نقاوت A . *The third part* (*of any thing*), ثلث A , سه يك . *The fourth part*, ربع A , چهاريك . *The fifth part*, خمس A , پنج يك . *From this part*, از اين جانب . *That part* (*or side*), آنسو . *From every part*, من كلّ جانب A , از هر طرف . *The fore-part*, صدر A , پيشگاه , قبل A v. *Fore, front, first.*—*The latter part*, آخر A , پاي . v. *Latter, hinder.* *In whole and in part*, كلّي و جزيي . — *To take in good part*, نيكو داشتن , احسن دانستن , مستحسن دانستن , دانستن . v. *To approve.* *To take in ill part*, زبون دانستن . *To take a part*, طرفداري كردن , جانبداري كردن . *Parts* (*faculties, abilities*), قابليت A , قوّت , مجال A , فراست A , عقل A , ادراك A , قوّت A , مدركت , قدرت خيال , طبيات A . — (*quarters, regions*), اقاليم A , اطوار A , حذفار A , حذفوز A , اجناب A , اطراف A , ممالك A . ولايت A , ولايا A , ولايات A , اكناف A . v. *Country, district.* — *In every part*, در اطراف و , بهرجانب , پاره پاره , جدا جدا , سوبسو , در هر طرف , اكناف , قطعه قطعه . *To divide into two equal parts*, تصنيف كردن .

To part (*divide, share*), قسمت , تقسيم كردن , حصّه كردن , حدا , پاره بخشيدن , بهره زدن , كردن —(*to separate, disunite*),

فصل , مفارقت نمودن , فرق ساختن , قطع کردن , کردن . کشفته کردن , تفریق نمودن , افراز ساختن , بنجیدن , کردن v. *To break.*—(*to keep asunder*), علحده داشتن , تفاوت داشتن , منفردانه داشتن . *To part* (*be separated*), مهجور , منفصل شدن , مفروق شدن , جدا شدن , مرخص , رخصت گرفتن , وداع گفتن , یاهو گفته رفتن , شدن . v. Also *to depart, set out.* — *To part with*, دادن , هجر ساختن , ترک کردن , گذاشتن , *To relinquish, give, leave.* —*Partable* (*divisible*), ممکن افتراق , لایق تقسیم . *Partage*, ا اقسام . v. *Division.*

To PARTAKE (*to have share in any thing*), حصّه گیر شدن , مشارکت بودن , شریک شدن , بهره مند بودن , حصّه دار شدن v. *To participate.*—*Partaking.* v. *Participant.*

A partaker, بهره مند , حصّه دار , حصّه گیر , شریک ا , مشارک ا , همال ا . v. *Partner.*

PARTED, جدا کرده , منقسوم ا , مفروق ا , موزّع ا . v. *Divided, separated.*

A PARTERRE, رفرف , چمن , گلزار .

PARTIAL (*inclined to favour one side*), طرفدار , جانبدار , پله کش , غیرعمیم , نا عمومي , خاص ا . — (*not universal*), غیرشامل , نا جامع , نا مطلق .

Partiality, میل نا , پله کشي , طرفداري , جانبداري , عدم راستي , عدم عدالت , میلان بي عدالت , عادل .

Partially, با میلان بي , با میل نا عادل , با جانبداري , نا سراپا , نا جمله ا , نا تمامانه , عدالت .—(*not totally*),

Participible (*capable of being shared* or *participated*), ممکن لایق حصّه داري , قابل مشارکت , مشارکت .

To participate, بهره داشتن , حصّه دار شدن , حصّه گرفتن , وایه گرفتن , مشارکت کردن , بهره مند شدن , شریک شدن v. *To share.*

Participation, شراکت ا , بهره داري , حصّه داري , اشتراک ا . *To give a participation*, حصّه دار , حصّه دادن , اشراک کردن , تشریک کردن , بهره دادن , کردن v. Also *Distribution.*

A PARTICIPLE *active*, اسم فاعل . *A participle passive*, اسم معفول . *A compound participle*, وصف ترکیب . v. *Grammar.*

A PARTICLE, ا نثارت , جزو ا , شمه ا , ریزه , ذره ا , جذاذ ا . *A particle of gold*, زرساو , زرد سا , ذهبت ا . v. *Gold. A particle of gold, silver*, or *lead*, بلد .—*A particle* (*part of speech*), ا حرف (plur. حروف), ا ادات . *A conjunctive particle*, حرف عطف , ادات توصّل , حرف صلت , ادات عطف , عطف تفسیر , عطف بیان . *An accessory particle*, ادات جمع ; as ان (*a particle added to form the plural number for beings have life*), مردان *men*, from مرد *a man* : or ها (*for things inanimate*), گلها *roses*, from گل *a rose.* — *A particle of relation* or *possession*, ادات نسبت ; as مند , دار , *&c.* آرزو مند *desirous*, from آرزو *desire* ; آبدار *watery*, from آب *water.* — *A particle of action*, ادات فاعل ; as گر , کار , *&c.* آهنگر *a blacksmith*, from آهن *iron* ; حیله کار *a deceiver*, from حیله *deceit.*—*A vocative particle*, ادات ندا , حرف ندا . v. *Grammar.*

PARTICULAR (*not general*), ا مخصوص , ا خاص , نامطلق , یکانه , مفصّل ا , مفرده ا , غیرعمومي . (*single, individual*), عجیب ا , یکه , یکتا , نا مفروق . (*odd, whimsical*), هوادار , متخیّل ا , غیر معتاد , بلا قاعده , تحفه ا , مستغرب ا . v. *Singular, strange.*—*To apply to any particular use*, خاص کردن . *To do any thing particular*, خصوص ساختن .

A particular (*any thing belonging to an individual*), ا خصوص , یکنفر , یکي , ا مخصوصیت , ا خصوصیت .—(*an individual*), شخص ا , فرد ا , نفس ا , سواد ا . v. *Person.* — (*a single point, thing*, or *instance*), یک نقطه , نقطه ا , فرد ا , یکي , نکته ا . — (*a minute detail*), ا تفصیل .

Particularity (*something peculiar*), ا خاصّت , خصوص داري , یکانگي , ا خصوصیت . —— (*individuality*), ا مخصوصیت , هواداري , خودسري , ا فردانیت .—(*oddness*),

To particularize, particulate (*mention distinctly*), تفصیل کردن , با امتیاز حکایت کردن , بتفصیل گفتن .

Particularly (*distinctly*), ا تفصیلا , تفصیلانه , ا بالتفصیل , با فرق , فرقانه , مفروقا , با امتیاز , مفصلانه , — (*peculiarly*), ا خاصّة , ا خصوصا . —(*extremely*), بغایت , ا غایت الغایت , ا غایت .

A PARTISAN, ا حربت , شل , نیم نیزه . v. *Halberd, javelin, pike.*—(*an adherent*), ا رفیق , همپشت , دامن گیر , دستگیر . (*a commander of a party*), رساله دار .

PARTITION (*division*), تقسّم A , تقسيم A , قسمت A , اقتسام A , تفريق A , حصّه بخشي , توزيع A . v. *Distribution. The partition of an inheritance*, اقتسام ميراث . — *The fee to a judge for determining a partition of inheritance*, رسم قسمت . — (*separation*), فراق A , برزخ , جداي , انفصال A . افتصال A , افتراق A . *A partition* (*wall, &c.*), پرده ديوار , جدار جداي , سراپرده , پرده , حجاب A , فارق A . *A partition of boards*, تخته ديوار . *A partition of stone*, سنگ ديوار . v. *Wall.*—(*a part divided from the rest*), احاطه A , حصّار A . v. *Enclosure. A chest, bureau, &c. with many partitions*, كنو .

To partition (*divide by a wall, &c.*) جدا كردن , پرده كردن , برزخ نمودن , ساختن . v. Also *to divide.*

PARTLET, ماكيان . v. *Hen.*

PARTLY (*in some measure*), عند A . نزديك , تقريبانه . v. *Partially. Partly one, partly another*, يكچند يك يكچند ديگر . *Partly mountainous, partly level*, صخما A .

A PARTNER, شريك A , مشارك A , انباز , پرخور , رفيق A . بهره دار , حصّه گير , حصّه دار . *A partner in wealth*, هم مال . *A partner in situation*, هم حال . — *A partner at play*, همباز . *A partner in a dance*, همرقاص . — *To partner.* v. *To join, associate.*

Partnership, اشتراك A , شركت A , شراكت A , مشاركت A , مقارنت A . همالي , حصّه داري , پرخوري , انبازي . *To be in partnership*, انباز , شريك شدن . اشتراك داشتن , بودن .

A PARTRIDGE, كبك , فرفر , قبجت A , تيهو , قبج A , تيهور , قبج A , فرفور , سلف A (plur. سلفان) , حجل A . *A young partridge*, پرپرم . *A small partridge*, چكاف .

PARTY (*faction*), اهل تشاور , اهالي هموثاق . *A party in a law-suit*, فريق A (plur. فريقين) , *A party* or *select assembly*, مجلس خاص , مجلس گريده . v. Also *person, individual.* — (*side*), طرف A , جانب A . *A party of soldiers*, v. *Detachment.*

PARTY-COLOURED, بوقلمون , گوناگون , رنگارنگ .

A PARTY-MAN, مرد تشاور , جانبدار , طرفدار .

A PARTY WALL, ديواري كه دو خانه از آن جدا ميشوند .

PAS, پيش . v. *Precedency.*

PASCHAL, فسح منسوب , عيدي , احي متعلق .

Pasquin, pasquinade, مذمّت A . v. *Lampoon.*

To PASS (*go forward, by, or through*), گذريدن , گذشتن , درج , نفاذ يافتن , ذهاب كردن , ذاهب شدن , گذر كردن , حولان ساختن , كردن . (*to cross over* or *through a river, &c.*), مرور كردن , گذريدن , گذر كردن , عبور كردن . *To pass away*, نفدان نمودن , دبركردن , احاله نمودن , گذشتن . v. *To vanish, die; be lost;* also *To spend, waste. To pass* (*make a transition*) *from one thing to another*, از چيزي به چيزي گذشتن , تعدّي كردن . (*to be at an end*), آخرشدن , فرجام داشتن , منتهي شدن , سرانجام يافتن , تمام شدن . — (*To depart this life*), ارتحال ساختن , مردن , فوت شدن , الاجل يافتن , بدار آخرت رفتن , دار الابتلا ترك كردن . v. *To die.*—*To pass a law*, شرع ساختن , حكم و فرمان گذاري كردن , قانون شايع نمودن . *To pass* or *be passed into a law*, شرع رسم مامور بودن , حقّت فرموده شدن , گشتن , روان گشتن , روانيدن , از دست بدست رفتن , حكم شرع گفتن , حكم كردن . *To pass sentence*, رواج شدن , قضاي گذار نمودن , جريمه فرمودن . *To pass* or *push in fencing*, با سيف زد كردن . v. *To fence. To pass, pass by, pass over* (*omit*), نسيان بودن , غافل شدن , نسي كردن , ترك كردن , درگذشتن . v. *To neglect. To pass by, pass over* (*excuse*), پوزش پذيرفتن , معذور داشتن . v. *To forgive.*—*To pass through a strainer*, گذاردن , پالوده كردن , پالائيدن . v. *To strain.*—*To pass* or *surpass*, گذشتن , گذريدن , افزون آمدن , فضل نمودن , غالب شدن . v. *To excell, transcend.*—*To pass*, (*to allow, admit, approve*), قرين , تحسين كردن , پسنديدن , تحسين يافتن , پسنديده شدن . (*to be approved*), قبول شدن . *To pass upon*, حيله , فريفتن , مقبول شدن , صوابديد شدن . v. *To deceive, cheat. To pass* or *send from one place to another*, فرستادن , جابجا روانه كردن , ضامن شدن . *To pass one's word for another*, كفيل بودن , ضمندار شدن , پايندائي كردن . *To pass one's time*, زندگاني كردن , گذران احيان شدن , اوقات گذرانيدن , v. *To live; dwell, reside. To pass for* (*personate another*), اسم و صورت ديگر را گرفته فريفتن . *To pass under examination*, تجويز يافتن , آزموده شدن , واقع شدن . *To come to pass*, ظهور نمودن , افتادن . v. *To happen. To let pass*, اجازت رخصت كردن , گذارش دادن , دادن . v. *To dismiss. To*

cause to pass, گذرانيدن. *To be well to pass* (*to be rich*), تونگر بودن, مالدار شدن.

A pass (*narrow road* or *passage*), تنگ راه, راه تنگ. —(*of a mountain*), نقب A, معبر A, عرقوب A, درّه A, منفذ A, منقب A, سره, درغاله, ربيع A. v. Also *road, street, passage, passport.*—*A dangerous pass*, معبر خطرناک. *To advance through a narrow pass into an enemy's country*, مدرّب کردن. —*A pass, passado* (*in fencing*), هجوم و ضرب در, ضرب با تيغ, ضرب شمشير, مجادلت.

Passable (*possible to be passed*), قابل, ممکن عبور شدن, لايق گذر, عبور, مقارب A, قابل تحمّل (*supportable*). v. *Tolerable; allowable: popular.*

Passage (*road, &c.*), راه, ره, راهگذار, گذاره or گزاره, معبرجا, جواز A, طريق A, گذرگاه, گذر. v. *Way, ferry.* —(*journey*), سلوک A, سفر A, سير A, رحيل A, روي, روانه. *A passage in a book*, مقالت A, مقال A, امثول A, قول A. *One who discovers an unknown passage*, راهياب.

PASSED (*gone through* or *over*), گذشته, رفته. v. *Past.* —*Passed over* (*neglected*), منسي A, معطّل A, ناسي A, فراموش کرده. (*forgiven*), درگذشت کرده, معاف شده, معفو A, مغفور A, معذور A.

A passenger, مسافر A, روندهٔ, عابر A, راهرو, رهرو, راهور, گذرنده, صادر وارد A. راحل A, ابن سبيل, رهگذار, ره آور, رهاو, رهگذاري, راهگذار, آيندهٔ و روندهٔ, سالک A, سافر A, راهبان, کدينه, عابر السبيل A. v. *Traveller.*

Passing (*part.*), عبورکنان, گذرکنان, عابر A. (*going through* or *over*), گذرکنان, گذران. (*exceeding*), نهايت A, بغايت, افزونتر, زياده A. v. *Exceeding, eminent.*

PASSION (*opposed to action*), انفعال A, آثرپذيري, قوّت منفعله. See under *grief, sorrow, anger, rage, love, lust, desire, hatred, malice, &c. &c.* — *Without passion* (or *anger*), بلا قهر, بي غرضانه, بي غرض, بي خشم, بي غضب. (*without, love, desire*, or *strong sensation*), بي عشق, بي, غيررشک, بي ارزومندي, هوا و هوس.—*The passions of the mind*, اغراض, حرکت باطني, هواي نفساني, هوا و هوس, جنبش خاطر, اتواق دل, جان.—*To restrain the passions*, نفس را ضبط کردن. *To give way to the passions*, تابع هوا و هوس شدن, *The passsion of love*, هواي عشق.

Passionate (*prone to anger*), آتش مزاج, زودرنج, با حميت, گرم, قهرناک, تيزمزاج, غضبناک, خشمناک. v. Under *anger.* — (*earnest, eager*), ارزو نما, ارزومند, گرم, هوسناک, پر غيرت. v. *Pathetick.*

Passionately (*angrily*), غضبانه, با قهر, با حميت. (*with strong desire*), با هوس, ارزومندانه, با عشق و ارزومندي, با گرمي, با رشک وغيرت و هوا. v. Also *pathetically.*

Passionateness (*proneness to anger*), غضبناکي, خشمناکي. (*vehemence of mind, keenness of desire*), عشق و, ارزومندي, هوس و هوا, ارزو, رشک و غيرت. v. *Passion;* also *pathetickalness.*

PASSOVER, پاسقاليه, فصح A or فسح, عيد A, اجي.

PASSIVE (*unresisting*), متحمّل A, بي مخالفت, غير, بلا تردّد, مقاومت, مساهل A. v. *Patient.* — *A passive verb*, مفعول A, مجهول. v. *Grammar.*

Passively, بطور بي مقاومت, متحمّلانه, با تحمّل. v *Patiently.*

Passiveness, تحمّل A, شکيب A, صبر A, صبوري, تدم, مقاومت. v. *Patience, submission.*

A PASSPORT, رواني, پروانه, راهداري, راهداري, گذر نامه, راهداري.

PAST (*not present, gone*), ماضي A, رفته, گذشته, سابقه A, متقدم A, ما تقدّم A, بران, سلف A, سالف A, متهور A, متجرّم A, اسبق A, سابق A.

The past, الماضي A, سابق A, ايام گذشته, زمان گذشته, دهور دهاريز, خالي A, سلف A. — *A past event*, سال گذشته, پارسال. *The past* or *last year*, قصّه کسوم. *The remembrance of past affliction*, اندمه. *Things that are past*, سالف A, سوابق A, سوابق A, سابقت. *Past ages*, است A, ايام متقدّم, زمان متقدّم, قدم A. *Those who are past* (*predecessors*), [redacted], متقدمين A. *Knowing the past, present and future*, عالم الغيب و الشّهادة A. v. *Omniscient.*

Past (*beyond, above*), فوق A, بلا A. *Past hope*, بلا اميد. *Past ability* (*of doing any thing*), بلا ناابليت, فوق المامول A. *Past all danger*, بلا خطر. *Past the prime of life*, سالدار. بلا شباب, بزاد برامده. *The participle past*, اسم مفعول.

PASTE, A خمير. v. *Leaven.*—(*flour and water for pasting*), A عجين, شوبا.—*To make paste*, خمير كردن. v. *To bake.*—*To make paste for fastening paper, &c.* عجين. *To paste* or *fasten with paste*, با شوبا عجين ساختن, كردن. با عجين چسپانيدن, بند كردن. v. *To glue.*

PASTEBOARD, كاغذ وصلي, كاغذ دفتين.

PASTERN (*of a horse*), A وظيف (plur. اوظفت, اوظف).

PASTIME, لعبتبازي, بازي, تفرّج A, صفا A, تماشا, بيدار, بازيچه, قصف A. v. *Amusement, diversion, play.*

A PASTOR, مرعي A, شوبان, چوبان, گله بان (fem. مرعيت), راعي A, گواره بان, خايل A (plur. خول). v. *Shepherd, grazier.*

Pastoral, راعي آسا, صحاري, شوباني, چوبان منسوب. v. *Rural, rustick.*

PASTRY, گوشت آگنده, توبرتو, بوره, سنبوسه. (*confectionary*), A شكّار, پهناله, روغني, نان روغني, حلواي. *A pastry cook* (*or confectioner*), مخمر سنبوسه, بوره گر, حلوائي. *A pastry cook's shop*, بوره خانه.

PASTURABLE (*proper for pasture*), قابل رعيت, لايق چرا.

Pasture, pasturage (*grounds*), A رعيت, چراگاه, علفزار, گذار, مرتع A, مرعي A, چرش, چرند, علاف A, چرارار, كنام A, كونام A, مرغ A, اب A. *Pasture, pasturing*, رعي, چرا, چرند, مرتعي A, علف خور, موكّل A.

To pasture (*feed as cattle*), علف, مرعي شدن, چريدن. (*to feed cattle on pasture grounds*), رعي, چرانيدن. خوردن, نقسيس, قس, ملح v. سوم كردن, مهمل شاختن, كردن, مرازعة, تلزيه, ابل, ضحو.

A PASTY, گوشت آكنده, بوره, سمبوسه. v. *Pie.*

PAT (*exact, suitable*), A لايق, شايسته, سزا, سزاوار. v. *Fit, opportune.*

To PAT (*strike gently*), كوب سبك و, ضرب سبك زدن. v. *To tap.*—*A pat*, ضرب سبك و نازك. نوازش نمودن.

A PATCH (*on a garment, &c.*), پاره, پينه, پيوند, پرگاله, دروش, پارچه, باز افگن, رقعه A, دروه, هملخت, لبدت A, دربه, خدفرت A. v. Also *particle, parcel.*—*To patch* (*a garment*), پيوند, پينه دوز كردن. پينه زدن, ترقيع كردن, درگردن, هملخت دوختن, كردن.—(*to mend any thing clumsily*). v. *To bungle.*

A patcher, پينه دوز, پاره زن, هملخت دوز.

Patch-work, A مرقّعه, پينه دوزي گونا گون, هملخت دوزي. معيّن.

PATE, سر, A راس. v. *Head.*

PATENT (*open, publick*), آشكار, شايع A, هويدا, كشاده, ظاهر A, معلن A. *A patent road*, شاهراه, دلّي A, دليع A, فارز A. v. *Highway.*

A patent, برات, پروانه A, فرمان, سند A, منشور A (plur. مناشير), عاليشان برات سلطان, يافته, پاينده, خطّ شريف, دستينج A, دستينه, اجازت نامه, يزاري, التمغا A, تمغا A, يرليغ A, يرلغ T, معاف نامه, معافي, برات آزادي, مسلّم نامه, امان نامه, مهر. *The royal sygnet on letters patent*, توقيع رقيع, توقيع پادشاه. v. *The several words in* Vol. I.

A patentee, برات دار, پروانه دار, فرماندار, سنددار, &c.

PATERNAL, ابائي A, ابوي A, پدري, پدرانه. *Paternal succession*, A ميراث, A مورث. v. *Heritage.*—*By paternal succession*, A موروث, A ملكي. v. *Hereditary.*—*Paternity*, A ابوت, پدري.

A PATH, راه, ره, سنبيل A, طريق A, جاده, سمت A, مبقوت A, نحوه A, منسم A, گزرگاه, نبي A, وتيرت A, زراط A, صراط A or سراط A, شعب A. *A path which has no thorough-fare*, گريوه. v. *Road, street, tract.*

PATHETICK, جان كا, دلنواز, دلستان, دلگير, جان گداز, جگرسوز, درد انگيز, دردخيز, دلاويز, دلسوز, جان كش.

Pathetically, دلنوازانه, از جان گدازي. *To touch pathetically*, خاطر كشيدن, جان گداختن, دلنواختن, دلاويز كردن, نرم دل و ملايم ساختن.

Patheticalness, خاطر كشي, دلگيري, جان گدازي, دلنوازي, &c. v. *Pathetick.*

PATHLESS, بي راه, بي طريق, بي سبيل, بي سمت, نا پاخوست, غير طريق.

A PATH-WAY, تنگ راه. v. *Path.*

PATIENCE, شكيبائي, شكيب, تحمّل A, صبوري, صبر A,

, انات ع , اصطبار ع , سامان , طاقت ع , برداشت , بردباري , تدريب ع , نجاحت ع , مول ع , عرف ع , بذم ع , تدرّب ع . *To have patience*, صبر داشتن , صبر کردن . v. *To be patient.*

Patient, ع صابر , صبور ع , صبير , شکيبا , بردبار , اهل صبر , عارف ع , وجيع ع , طويل الانات ع , اني ع , خود بار ع ممرث (plur. ممارث). — (*in Grammar*), ع مفعول — *To be patient*, صبور , صبر و تحمّل نمودن , صبير شدن , صابر شدن , شکيب داشتن , شکيبيدن , شدن .

A patient (*person indisposed*), ع مريض , ع عليل .

Patiently, ع صبرا , با شکيب , شکيبانه , بردبارانه , با صبر , صبورانه .

PATLY, لايقانه , با مناسبت , با شايستگي , با سزاواري . v. *Fitly, opportunely.*

PATRIARCH, ع بطريق (plur. بطارقت و بطاريق), پطريق , پطريکي . — *A patriarchate*, ع بطراکه , بطريقيت ع .

Patrimonial, ع موروث , ملکي , تمليکي . *Patrimonial possessions*, ع موروث , ع مال . v. *Hereditary* and *heritage.*

A PATRIOT, اهل حبّ الوطن , وطن دوست . — *Patriotism*, ع حبّ الوطن .

A PATROL (*night watch*), حارس الليل ع , شبرو , شبگرد , رصّاد ع , عاسّ ع , عسس ع , پاسبان شب . *A military patrol*, ع طايه , ع طايع . — *To patrol*, شب گردي کردن , پاسباني کردن .

A PATRON, ع حمايتگر , مسقطت ع , دستگير , مربّي , پشتيبان , حمايتي , حارس ع , صيانت ده , بخشنده . v. *Protector.* — *A patroness*, ع ولي , حارسه , زن دستگير . — *Patronage*, ع حمايت , پشتي , دستگيري , نعمت . v. ع صيانت , ع خفر , پشت پناي , مربّي گري , دستياري . *Protection, guardianship.* — *To crave patronage*, تحفر کردن , حمايت , دستگيري نمودن . — *To patronise*, تخفير نمودن , مربّي شدن , صيانت بخشيدن , دادن .

To PATTER (*make a noise as hail, rain, &c.*), قطر و تکرک و فدفد زدن , طنطنه کردن .

A PATTERN, ع قدوه , پيشوا , نمودار , انمودج q. v. نمونه . v. *Model; specimen.* — *To pattern.* v. *To imitate; to be a model.*

PAUCITY, ع کمي , ع قلّت , اندگي , زهيدي . v. *Scarcity.*

To PAVE, بلط کردن , فرش بندي کردن , فرش کردن . *To pave the way* (*remove difficulties*), افراش کردن , تفريش نمودن , وطد ساختن , گوفتن , دشواري , راه ساختن , زاه کشادن , راه آسان و کشاده ساختن , واکردن .

A pavement, ع بلاط , ع بلطت . *A mosaick pavement*, زمين معيّن . *The ornamented pavement of a palace*, ستام .

A PAVER, *pavier*, بلاطگر , فرش بند . *A pavier's beetle*, ع ميطدت .

A PAVILION, ع خيمه (plur. خيم , خيام , خيمان), فسّاط ع , مضرب ع , عجوز ع , سراپرده , بارخانه , بارگاه , فسطاط or ع فستاط . v. *Tent.* — *An open pavilion* (*or awning*), سايبانه , سايبان , شاميانه .

The PAUNCH, ع فشح , تهيگاه , پاي شکم , شکنبه , شکم (plur. افناء). v. *Belly.* — *To paunch.* v. *To pierce, rip, tap.*

A PAUPER, ع مسکين , اهل مسکنت , دربدر , ع فقير . v. *Poor man, beggar.*

PAUSE (*stop*), ع فنود , ع وقفه , ع توقّف , استادگي , ع وقف , ع استراحت . v *Interval, intermission, delay.* — (*suspense*), ع تردّد , شک , شبهه . v. *Hesitation, doubt.* — *To pause* (*make a stop*), فنودن , وقف کردن , توقّف کردن , فکر کردن , — (*to hesitate*), استراحت کردن , فنود کردن . پس و پيشي کردن , دودل بودن , تردّد نمودن , تأمّل کردن .

A PAW, چنگال , چنگل , چنگ , پاي , پا , پنجه . ع ظفر , خزره . v. *Foot, hand.*

To paw (*draw the foot along the ground*), پاي برزمين کشيدن . — (*to handle*), لمس کردن , سودن .

A PAWN, ع رهن , گرو , ارمون , نوا , فکاک ع , سبق ع , ع سبقت , ع بحث v. *Pledge.* — *A pawn at chess*, پياده , رهن کردن , ع بيذق , ع بيذق — *To pawn* or *give in pawn*, استمال ساختن , گرو کردن , رهين دادن , مرهون نمودن . *To demand a pawn*, رهن خواستن , مسترهن کردن . *To redeem a pawn*, فکّ رهين کردن . *To receive a pawn*, رهن گرفتن . — *A pawn-broker*, گروگير , رهن گير .

Pawned, ع مرتهن , برهن داده , درگرو نهاده , برهين موضوع . *A pawner*, رهن کننده , گرو کننده .

To PAY, گذاردن , اجرا کردن , عاید کردن , ادا کردن , حلول کردن , قضا ساختن , توفیر کردن , توختن , گذاریدن , اجرا دادن , کرا نمودن , اجارت دادن , تخامص ساختن . v. Also *to reward.*—*To pay debt*, اداي دين , قرض ادا کردن . وام وفا کردن , نمودن . — *To pay tribute*, خراج گذار کردن . — *To pay* or *atone for*, عقل نمودن , تکفیر کردن , جریمه دادن , وظیفه دادن , دیت ساختن . v. *To expiate. To pay wages*, علوفه دادن . *To pay or beat*, ضرب کردن , طلب دادن , زدن , گوفتن . v. *To drub.*

Pay, علوفه A , وجیبت A , وظیفت A , طلب A , رزق A , ورستاد A . v. *Wages, pension, stipend, hire.*—*Daily pay, wages*, روزیانه , روزگانه , روزانه , روزینه . *Monthly pay*, ماهیانه , ماهینه , ماهانه . *Yearly pay*, سالیانه , سالیاني , سالیان .

Payable, ممکن وفا , واجب القضا A , واجب الادا A , قابل الادا A

Pay-day, روز گذار , روز ادا , یوم الادا A .

A payer (*of debts, &c.*), قضا سازنده , ادا کننده , گذارنده , توفیر کننده , توزنده . *A payer* or *pay-master* (*of pensions, &c.*), خزانچي , بخشي .

Payment, ادا A , گذارش , عاید A , اجرا A , قضا A , توز , وفا A , جزا A , عوض A , اجرت A . v. *Reward.*—(*a beating*), ضرب A , کوب A , مضرب A .

A PEA, *peas*, گلوک , کشني , کشنه , مشنک , کرسنه , ماش , بلسن , حمّص A , نخود , مشو , میشو , میجو , نکل , سلک , خلّره A , جلبان .

PEACE, آشتي , صلح , صلح وصلاح A , برار , سازکاري , آسایش , آرام , (*rest*) — هدانت A . هدنت A , امان A , اسودگي . v. *Quiet, content, amity, silence.*—*A treaty of peace*, معاهدت مصالحت A , عهد و پیمان صلح , عقد صلح و صلاح . *Articles of peace*, صلح نامه , عهد نامه . *The peace of* God, سلام الله A . *Peace be with him*, سلام علیه A . v. Vol. I. صلح وصلاح . *To make peace*, صلح آراستن , آشتي کردن , باقي . ملایمت , معاهدت کردن , مصالحت ساختن , منعقد نمودن , عهد و پیمان صلح و صلاح بند و بسته نمودن , ساختن . *To make peace between two parties*, اصلاح مابین کردن . *To renew peace*, مستصلح شدن , صلح تجدید ساختن . *To sue for peace*, خلاس صلح , صلح و صلاح طلب کردن . *To infringe the peace*, مغایر صلح شدن , وصلاح کردن . *To observe the articles of peace*, شرایط صلح ضیانت کردن . *To enjoy peace of mind*, آرامیدن , مرفّه الخاطر داشتن , آسوده حال و مرفّه البال شدن دل آرام , آرام دادن . *To give peace* or *quietness*, آرمیدن . v. *To pacify.*

Peace! خاموش , خب باش , صرّه A . v. *Silence.*

Peaceable, صلح جو , صلاح اندیش . v. *Quiet, pacifick, safe. A peaceable dwelling*, آرامگاه . *Peaceable times*, صلح جویي , صلاح اندیشي . ایام صلح وآشتي . — *Peaceableness*, صلح کاري .

Peaceably (*without war* or *disturbance*), بي جنگ وشماته , نا فتنه مضرب , بي حرب ر هنگامه . v. *Quietly.*—*Peaceful*, v. *Pacifick, quiet, mild.* — *Peacefully*, v. *Pacifically, mildly, quietly.* — *Peacefulness*, v *Quiet, peaceableness.*

A peace-maker, آرمنده , صلح وصلاح‌ساز , صلح کار , مصلح A . v. *Mediator.*

A PEACH, شفتالو , شفتالوج , شفتالود , تفاح فارسي , قلیق A , زلیق A , فرسق A , شبترنگ , شفترنگ , شفتلک . — *Peach-coloured*, شفتالو رنگ . — *To peach*, v. *To impeach.*

A PEACOCK, طاوس A or طاووس (plur. طواویس) , مرغ , طاوس , طیر الطاوس A , صراخ A . *A green peacock*, چمیدن , چمان شدن , اخضر . *To strut like a peacock*, خرامان بودن , خرامیدن , خزیدن . — *A pea-hen*, طاوس ماده . *A pea-chick*, طاوسچه .

A PEAK (*top of a hill*), راس A , قلّه , تل , سر کوه , الجبل . v. *Summit, point.*

A PEAL (*of thunder*), رعد A , ازیز A . — (*of bells*), طنطنه , زنکبارها .

A PEAR, کمثرات A , کثري A , ارمود , امرود (plur. کمثریات) , انبرد , انبرود . *A wild pear*, اخگور . *A pear-tree*, درخت امرود .

A PEARL, گوهر , جوهر A , لولو A , دُرّ A , مروارید , سالح A , سفّانت A , توموت A , خوضت A , ونات A , نطفت A , ضیب A , خضل A , جمانت A , جمان A , مروارید یکدانه , درّ شهوار , لولو شاهوار , گوشوار , گوشواره , لولو لاله , شهدانه , درّ یکتا , درّة التّاج A , دررA , لآلي A , جواهر A . *Pearls*, فریدت A , فرید A , خرزات الملک A , عقیلت البحر A , مروارید ها *A pearl*

of a fine water, درّ خوش آب. *Pearls of great price*, لالئ گران بها. *Piercing pearls* (*subs.*), تثقیب, سفتن مروارید. *An unpierced pearl*, درّ ناسفته. *Scattering pearls*, جوهر افشان. *Bearing pearls*, درّ بار. *Small* or *false pearls* (*worne by inferior women in necklaces, &c.*), مهره, پستد, خصل ا, بسد, خرز, شذر. *A pearl* or *speck on the eye*, ا ظفر, ظفر چشم, ناخن العین. *A bead of silver resembling a pearl*, مورش سیمین, ا جمان, ا جمانت. — *Pearled* (*set with pearls*), با جواهر آراسته, ا مرصّع. *Mother of pearl*, کوهر پرور, ام تومت. *Diving for fish pearls*, ا غیاص.

Pearly, گوهروار, درّ آسا.

A PEASANT, خوریاد, اهل روستا, روستائی, دهقانی, ا خویرات, ا فلّاح, ا زارع. v. *Countryman.*—*Peasantry*, روستاپ, اهالی کس, اهالی قریت, اهالی روسته.

A PEASCOD, *peashell*, پوست کشهٔ. — *Pease*. v. *Pea.*

A PEBBLE, ا حصا, ا حصی, ا حصات, سنگ پاره, سنگ ریزه, مدوّر. *A place abounding in pebbles*, ا محصات.

A PECCADILLO. v. *Fault.*

PECCANCY (*bad quality*), ا فساد, بدی, ا ماهیت, کیفیت فنا, ا شرّ.

Peccant (*corrupt*), بد, شرّ, ا فاسد. v. *Bad, deficient.*—(*criminal*), ا مجرم, گناکار, جرمناک. *Peccant humours*, اخلاط فاسده.

To PECK (*as a bird*), منقار زدن, شده زدن. v. Also *to strike.*

PECTORAL (*belonging to the breast*), ا صدری, صدریه, سینه مخصوص. *A pectoral* (*stomacher, breast-plate, &c.*), سماچه, بروان, سینه پوش, جبه شاک. — *A pectoral medicine*, داروی سینه.

PECULATION (*on the public treasury*), دوزدی خاصه فریب بیت المال, شریفه.

PECULIAR (*appropriate, not common to all*), ا خاصّ, غیر عمومی, نه عام, ا مخصوص, غیر.

Peculiarity, ا خاصّت, ا خاصّیت, ا خصوصیت, ا مخصوصیت.

Peculiarly, ا خاصّةً, ا خصوصیانه, ا خصوصیاً, ا خصوصاً.

PECUNIARY (*relating to money*), نقدی, زر منسوب, نقد پیوند. (*consisting of money*), از زر, در نقد. *A pecuniary consideration*, عوض در نقد, از زر سزای. *A pecuniary payment*, ادا کردن بزر حاضر, گذار بنقد.

A PEDAGOGUE, خواجه مکتب, اخوند, اوستاد. v. *Schoolmaster.*

PEDAL, پای منسوب.

A PEDANT, بوغت گو, عالم مغرور, علم خود فروش.

A PEDESTAL (*base of a pillar*), بن ستون, پای عمود. (*basis of a statue*), پای صنم.

A PEDICLE, ا ساق. v. *Stalk.*

PEDIGREE, ا نسب (plur. انساب), ا اصل (plur. اصول), نسل ا (plur. انسال), ا آل, رسم سلسله, بشت به پشت, سلسله ا.

A PEDLAR, پیلور, خرده فروش, دست فروش.

Pedlary, متاع, اسباب کمینا, خرد مرد, خردهات, فرومایه.

Peddling (*the business of a pedlar*), خرده, دست فروشی, متاع فرومایه فروشی, فروشی.

To PEEL, مقشّر ساختن, منشور نمودن, پوست برداشتن, شرع کردن, شطب ساختن, قشر کردن.

Peel (*rind*), پوست, ا جلد, قشره, ا قشرت. *A baker's peel*, شکار اهنج, نان چین.

To PEEP, نظر, چشم داشتن, لوص دیدن, لمح زدن, لحظ ساختن, جماش کردن, نگرستن, ساختن. v. *To look, glance, inspect.*—(*look at privately*), پنهان نگرستن. *To peep* (*make the first appearance*), به ظهور آمدن. v. *To dawn.*

A peep (*sly look*), لوص ا, لمحان ا, لمحه ا, لمح ا, نظرت ا. v. *Glance.*—*The peep of day*, بکرت ا, صبح دم, هنگام سحر, تباشیر صباح. v. *Dawn.*

A peep-hole, چشمک.

A PEER (*equal*), همحال, همبشت, همقدر, همسر, همنشین. v. *Companion; nobleman.* — *To peer*, v. *To peep.*

Peerage, ا امارت. v. *Nobility.* — *Peeress*, v. *Lady.*

Peerless (*unequalled*), بلا, بی همتا, بی مثال, بی نظیر, غیر معادل, افران.

Peerlessness, بي نظيري ,بي مثالي ,بي همتائي ,عدم‌مثال ,وعق A ,تند ,زود رنج . تيزمزاج ,تيزطبيعت PEEVISH, . عبس A ,بهلق A ,لغوط A ,عفنقس A ,غضوب A ,ثنيل A . —*Peevishly*, با تيزمزاجي ,ثقيلاً A ,تندانه ,از زودرنجي . —*Peevishness*, ثقلت A ,تندي ,تيزطبيعتي ,زود رنجي .

A PEG, ميخ, A وتد, A (plur. اوتاد) وتد, A فانه, A خيطت, تسمير ,بميخ بند كردن ,(plur. مساميير) مسمار A . — *To peg*, ساختن . *To take a peg lower*, فروتر ساختن . v. *To depress, humble, mortify.*

PELF, A مال . v. *Wealth, riches.*

A PELICAN, ماهي خور, A رخم, A امّ‌ِ جعران, A امّ‌ِ رسال .

A PELLET, غليله, گوله, فندق . v. *Bullet, ball.*

PELLICLE (*thin skin* or *film*), (جهلي H) ,پوست‌ِ بار يک ,وتيره A ,فوف A ,پرده A ليط . —*The pellicle enveloping the white of an egg*, A غرقي ,A قيقات ,قيقا A ,خرشا A . *The pellicle upon milk, blood*, or *other liquids*, A طلاوت ,A دوايت ,A ظهارت ,A طهافت .

PELLITORY (*herb*), A عاقرقرحا ,بلنجاسف .

PELLUCID, A شفّاف ,كرش . v. *Bright, clear, transparent.* — *A pellucid pearl*, دُرِّ خوشاب . — *Pellucidness*, A شفّافت ,شفّافي ,كرشي . v. *Brightness.*

A PELT, خامسوز . v. *Hide, skin.* — *A pelt-monger*, خامسوز فروش .

To PELT, چيزي را انداخته ,از اندازي گوفتن . v. *To cast, throw, strike.*

PELVIS (*abdomen*), تهيگاه ,پاي شكم .

A PEN, A قلم, A خامه, A قصب, A خلب, كلك. v. *Feather. The nib of a pen*, نوك‌ِ قلم. *To make* or *mend a pen*, قلم تحريف ساختن ,تراش كردن . *An uncut pen*, A غروا . *An enchanting pen* (*elegant writing*), خامه‌ِ سحرساز . — *Having a happy pen* (*writing well*), قلم‌ِ سعادت رقم . *A pearl-scattering pen*, خامه‌ِ درّ نثار . *A careless pen*, قلم‌ِ جاهل . *A pen for cattle*, انگور ,نگروا ,زريبت A ,شبگاه ,گريوه .

To pen (*write*), مسطور ساختن ,رقم كردن ,نوشتن . v. *To write.* — *To shut up in a pen*, درشبگاه ,درگريوه نهادن ,تحصين كردن .

سياست ,تعذيب كن ,تواني ,عقاب نما ,سزائي PENAL, حدود A ,حدودِ شرعيت A ,حدودِ A ,ساز . *Penal laws*, A حدود ,الشّرع A ,محدودات . *To put in execution the penal laws*, اجراي حدود كردن . v. *To punish.*

A penalty, A غرم ,A جريمه ,تاوان ,جرمانه ,جريمانه ,A عذاب . v. *Fine, mulct, punishment.*

Penance (*chastisement*), A عذاب ,A عقاب ,عقوبت A ,قهره ,تنقام A ,تعزير A ,تعذيب A ,جزاي شرّ ,باد افرا ,باد افرا .

A PENCIL, A منقشت ,A قلم . — (*hair*), قلمِ ,مو قلم ,قلّ قلم ,نقاش .

To pencil, نقش كردن . v. *To paint.*

A PENDANT, ورغوش ,آويزه . v. *Ear-ring* : *pennant.*

PENDENCY, A تعليق ,A نشل ,آويختگي ,اويزش . (*suspence* or *delay of legal decision*), تراخي فصل ,تأخيرِ حكم ,درنگِ قطعِ نزاع ,توقّفِ قضا و حجّت ,وقضيت .

Pending (*not yet decided*), غيرِ ,بي قطعِ نازع ,نا محكم ,قضا وحجّت .

PENDENT, *pendulous*, فروهشته ,درآويز ,آويخته ,آويزان ,A نوّاس . — ,پلمرده ,A سدل ,آونگان ,A متعلّق ,A معلّق *Pendulousness*, آويزش ,برآويزي ,آويزي ,آويختگي ,فروهشتگي .

PENETRABLE, قابلِ تاثيرو گذار ,ممكنِ نفاذ . — *Penetrability*, امكانِ نفاذ .

Penetrant, penetrating, penetrative, (*piercing, entering into*), تاثيركنان ,نفاذ نما ,گذرنده ,داخل A ,دررو ان ,نافذ A ,هذام A ,موثر A ,منشيم A ,تند ,تيز . v. Also *sharp, acute, subtil.* —*Penetrating* (*inspecting*), A مطّلع ,بصيرت نما ,اطلاع نما . — *Penetrating, penetrative* (*acute*), اهلِ بصيرت ,ذهين A ,سريع النهم A ,تيز فهم ,زيرك ,نكته بين . v. *Discerning.*

To penetrate (*pierce*), نفذ ,نفاذ يافتن ,سفتن ,دررفتن ,گذر كردن ,تاثيرساختن ,شمخه زدن ,نفوذ ساختن ,نمودن ,تصميم كردن ,دخل كردن ,داخل شدن ,خفيدن ,گذاردن ,رسب نمودن . v. *To bore, enter.*—(*to reach the meaning, inspect narrowly*), خرده بين شدن ,دريافتن ,دريافت كردن ,

, اطلاع کردن , استطلاع گرفتن , مطلع شدن , بینائی داشتن , فهم نمودن , ادراک داشتن , فراست نمودن , امعان نمودن . ذهن سدید داشتن . v. *To comprehend, conceive, understand.* — (*to make an impression on the mind, to be understood*), زیرک , درخاطر نشانده شدن , مدرک شدن , دریافته شدن , مفهوم بودن , شدن . (*to affect* or *pierce the heart*), جان خاطرگیر , دلگرفتن , دلریش کردن , دلدوز بودن , گذاردن شدن . *To cause to penetrate* or *pierce*, تنفیذ کردن , انفاذ ساختن .

Penetrated, موثر A , مدخول A , درررفته , تمنّي A , گذارده .

Penetration (*into any thing*), نفاذ A , درآمد , دخل A , (plur. تاثیرات) تاثیره A , گذار , نفوذ A — (*acuteness*), جزالت A , زیرگي , تیزفهمي , تندي , تیزي , دل آگاهي , ادراک A , فهم , عقل A , فراست A , بصیرت A , ضمیر منیر , استطلاع A , اطلاع A . v. *Sagacity.*

A PENINSULA, جزیره A . *The peninsula of Arabia*, جزیرت العرب A .

PENITENCE, پشیماني , توبه A , توبه کاري , ندامت A , آرمان , ازمان , انابت A , افسوس A , تأسف A , استغفار A , ندم A , فکنت A , تفکّن A , سدم A , بتینا , پتیا , بتیا , توبه نصوح . v. *Repentance.*

Penitent, *penctential*, پشیمان , مستغفر A , متأسّف A , نادمان A . *To be penitent*, مستغفر شدن , نادم شدن , ستوهیدن , پشیمان شدن , فرسودن . v. *To repent.*

A penitent, متأسّف A , توبه‌کار , پشیمان , نادم A , ابومان , اهل انابت , صاحب ندامت , ابوبات , ابوبان , ابویان .

Penitently, نادماً A , توبه‌کارانه , ازتأسّف , با پشیماني , تندمانه .

A PENKNIFE, کزلک or کذلک , چاقو , قلمتراش , مبضع A , مبرا A , مبرات A , برابه .

A penner or *pen-case*, خامه دان , قلمدان .

A PENMAN (*fine writer*), خوش نویس , خوش قلم A . — (*author*), مصنّف A , منشي A , کاتب A , راقم الحروف A , نگارنده , نقشبند , خطّ گذار , نویسنده . v. *Writer.*

A PENNANT, *pennon*, باد نما , ازنخ . v. *Flag.*

PENNY-ROYAL (*herb*), فودنج , پودنه , پودنج , بودنگ , سعتر , علجن , حبق , فودنج بری , پوتنگ , فولنج , فوتنج , جلتجویه .

Penniless. v. *Moneyless, poor.*—*An earnest penny*, مسکان . v. *Earnest.* — *Pensile.* v. *Pendulous.*

A PENSION, مدد معاش , وجه گذران , علوفه A , وظیفه A , تیمار A , جاگیر .

To pension, جاگیر دادن , وجه گذران دادن , وظیفه دادن , علوفه بخشیدن .

A pensioner, *pensionary*, موظف A , وظیفه دار , علوفه دار , تیماردار , اهل معاش , جاگیردار .

PENSIVE, متأمّل A , اندیشه ناک , فکرمند , دلتنگ , متفکّر A . v. *Thoughtful, melancholy, mournful.*

Pensively, بافکرو , باندیشه , فکرانه , بفکر , دلتنگارانه . تأسّه . v. *Mournfully.*

Pensiveness, اندیشه , تأمّل A , فکرمندي , فکر A , دلتنگي , ناگي . v. *Thoughtfulness, melancholy.*

PENT, *pent up*, منجمّد A , منسدّ A , مسدود A , مشدود A , منغلق A . v. *Shut.*

PENTÆDROUS (*having five sides*), پنج جنب دار .

A PENTAGON, پنج جنب , پنج کنار , پنج گوشه , مخمّس A . *To make a pentagon*, تخمیس کردن .

Pentagonal, *pentangular* (*having five sides and angles*), مخمّس A , پنج گوشه دار .

The PENTATEUCH, توریت A , کتب موسي .

PENTECOST, عید الخمسین A , عید خمسیة .

A PENT-HOUSE, قابول A , قفع A , طاقیت A , قابور , قابولا A .

PENURIOUS, ناکس , بخیل A , طمعکار , تنگ دست , لیم A , بي مکرمت . v. *Niggardly.*

Penuriously, بخیلاً A , از تنگ دستي , بلاجومردي , بي بذلانه , با طمعکاري .

Penuriousness, لوم A , ناکسي , طمعکاري , تنگ دستي , عدم بذل , بخل A .

PENURY, احتیاج A , دست تنگي , تنگ دستي ,

فقر ع . v. گدايي , مضايقت ع , قلّت ع , مسكنت ع
Poverty, want, indigence.

PEOPLE, خلق ع (plur. اخلاق , اخلايق), قوم ع (plur. اقوام), ملّت ع , امّت ع (plur. امم), طايفه ع (plur. طوايف), شعب ع (plur. شعوب), تبار ع , بريت ع (plur. ملل), طفل ع , امّتان ع , املا ع , اورم ع , دهدن ع , اوغاد ع , دوده , آل ع , رني ع , الرّني , ديجوار , بلتم ع , طبل . *A concourse of people,* جميعت خلق . v. *Crowd, multitude — People of various nations,* طوايف مختلفه . *The common people,* عوام , عوام النّاس ع , خلق عالم , شعب جمهور , عامّ ع , عامّت ع . v. *Commonalty, populace.—People of a higher class,* برايا ع , ارباب دولت , اشراف ع . v. *Grandees, nobles. — The Christian people,* ملّت , فرقه نصار مسيحه . *The market people,* مردمان بازار .

To people, آباد كردن , معمور كردن , آبادان ساختن , آباد و معمور نمودن , آبادانيدن . *To people a new colony,* جاي ويران را آباد ساختن .

Peopled, معمور ع , آباد كرده شده , آبادانيده , معمور و آباد گردانيده . *To be peopled,* آباد شدن , آبادان شدن , معمور و آبادان گرديدن .

PEPPER, فلفل ع , پلپل , دار فلفل گرم . — (*long*), فلفل دراز . — *To pepper,* فلفل سود كردن , با فلفل پاشيدن . v. Also *to beat.* — *A pepper-box,* فلفل دان , ابزاردان , ابزازدان . *A pepper-corn,* فلفل دانه , حبّت الفلفل ع . — *Peppermint,* نعنع ع . v. *Mint.*

PERADVENTURE, شايد , شايد كه , مگر . v. *Perhaps;* also *doubt, question.*

To PERAMBULATE (*walk through*), سير , عبور كردن , سير كردن .

Perambulation, سير و نظر , عبور و نگران , سير ع , عبور . v. *Survey.*

To PERCEIVE, ادراك كردن , دريافتن , معلوم كردن , فهم , تفهم كردن , شناختن , ادراك يافتن , احساس داشتن , ديدن , دريافت كردن , استماع كردن , اذعان يافتن , گرفتن , برانگيختن , آگاه شدن . v. *To understand, see, hear, know, observe.*

Perceived, مدرك ع , منفهم ع , مفهوم ع , معلوم ع , دريافته , ديده .

Perceiving, درياب . v. *Percipient.*

Perceptibility, قابليت ادراك , امكان مفهوم شدن .

Perceptible, perceivable, قابل ادراك , ممكن دريافت .

Perceptibly, perceivably, ظاهرا .

Perception, تفهم ع , فهم ع , ادراك ع , دريافت , احساس , استطلاع ع , اطلاع ع , شعر ع , استماع ع , اذعان ع , علم ع , هوش , بينايي , بصيرت ع , بصر ع , آگاهي . v. *Knowledge; notion, idea.*

Perceptive, اهل قدرت دريافتن , قوت احساس دار .

A PERCH (*pole*), معصال ع , سمرقند , بازو , چلس . *To perch* (*as a bird on a tree*), لبود كردن .

PERCHANCE, شايد , اتّفاقا ع . v. *Perhaps.*

To percolate, percolation. v. *To strain, &c.*

PERCUSSION, زدگي , ضرب ع , كوب , صدمه ع , لتّ ع , لسّ ع , تلوّس ع , كوبست . v. *Blow, stroke.*

PERDITION, هلكت ع , هلكا ع , هلاكي , هلاكت ع , اضلال حال , نتره , ودش ع , اهلاك ع , تباهي ع , تباه ع , ضياع ع , دمار ع , خسران ع , خسر ع , تعس ع , تدمير ع , تخريب ع , خرابي , ضيعت ع , ضيع ع . v. *Ruin, death,— Perdition catch thee!* تعست ع , تعسا لك ع .

PERDUE, پنهان , درگمين نهان , نهفته , نهان . v. *Lying in ambush, concealed.*

PEREGRINATION, سفر ع , مسافرت ع , سياحت ع , زيارت ع , طهبلت ع , غربت ع . v. *Travel.*

PEREMPTORILY, بوجه فيصلانه , بلا منازعت , با قطيعت , قاطعانه , قاطع . v. *Positively. To decide peremptorily,* فيصل كردن . — *Peremptoriness,* قطيعت ع , استحكام ع , قاطعي , فيصل ع , عدم منازعت . v. *Positiveness.—Peremptory,* شافي ع , دافع شبهه و اختلاف , ناطق ع , قاطع ع . v. *Dogmatical, positive.*

PERENNIAL, پاينده , پايدار , بردوام , دوم ع , دايم ع , ابيد ع , ابدي ع , اوابد ع , غيرممنون , لا يزال , پايدان , خالد ع . v. *Perpetual.* — *A perennial fountain,* پايدان . — *Perennity,* دوم ع , بردوامي . v. *Perpetuity.*

PERFECT, مكمّل ع , كامل ع , تام ع , تمام ع , درست , متمّم ع , فاضل ع , صادق ع , سليم ع , سالم ع , بركمال ,

مقضي A ,سپري ,اسپري ,عبقريه A ,عبقري A ,صحيح A ,
منعمل A .موفور A ,كافي A ,اژور ,هوشا ,برز
v. *Complete.*—(*pure, immaculate*), پاك ,طاهر A ,پاكيزه
,بي عيب ,پاكيزه
نا مقصور ,غيرنقصان .v. *Blameless, innocent. To make perfect,* صحيح كردن ,درست كردن ,تمام كردن ,كامل كردن, *&c.*

A perfecter, تمام سازنده ,كامل كننده .

Perfection, perfectness, تكميل A ,اكمال A ,اتمام A ,
,اسپري ,تمامت A ,تمام A .تتمّت A ,كماليت A ,كمال A
,رسيدگي ,فضل A ,فضيلت A ,تمّ A .صحاح A ,احتتام A
اسوت A .v. *Goodness, excellence.—Perfections,* كمالات A ,
فضايل A .*To bring any work to perfection,* بصلاح آوردن
كاري .*The pink of perfection,* صاحب كمال .

Perfective, perfecting, فضل بخش ,تمام كنان ,كامل كنان
از كامل سازي .—*Perfectively;* فضيلت دة

Perfectly, با احتتام ,فاضلانه ,كمال مرتبه ,بكمال ,كاملانه
بعينه A .v. *Exactly, completely.*

PERFIDIOUS, اهل خيانت ,خاين A ,نمك حرام
,هملع A ,اهل فريب ,ختير A ,خاتر A ,بد نهاد ,غدّار A
غدور A ,غدير A ,مغدر A ,نا استوار ,هملط A .*A perfidious villain,* نان و نمك خاين ,كافر A ,دغل زن و خوّان A
v. *Villain, traitor.*

Perfidiously, بوجه بد ,بطور خاين ,غدّارانه ,با خيانت
نهاد .*To act perfidiously,* خاين ,خيانت نمودن ,غدر كردن
بعو كردن ,شدن .

Perfidiousness, perfidy, خيانتگري ,نمك حرامي ,خيانت A
,خسارت A ,خسران A ,خيسري A ,خسر A ,(اغدار .plur) غدر A
,كيسان A ,ظلميت A ,غدنگ ,غسل A ,آل A ,فريب
,كيد A ,نمي A ,ولسان A ,ولس A ,معرت A ,ضغو A ,ضغا A
v. *Fraud, deceit, treachery.—To accuse of perfidy,* تخوين كردن .

To PERFORATE, سفتن ,سنبيدن ,سفتيدن ,سوراخ
,رخنه ساختن ,شمخه زدن ,حك كردن ,ثقب كردن ,كردن
v. *To bore, pierce.* مثقب كردن .

Perforated, سفته ,رخنه دار ,منثقب A ,منقوب A ,
اخرم A ,منفخت A ,اژنده ,اژندژ ,سوراخدار .

Perforation, خرب A ,ثقب A ,رخنه ,حكّ A ,تثقّب A ,
,قفص A ,رخنه داري ,سوراخ سازي ,خزم A ,خرم A
حزاز A .

A perforation, سوراخ . v. *Hole.*

A perforator (*boring instrument*), پرماهه ,سنب A ,
مثقب A . v. *Anger.*

PERFORCE, حرباً A ,جبرانه ,ضرباً A ,قهرانه ,بزور
v. *By force, violently. To seize perforce,* بزور گرفتن .

To PERFORM, اجرا كردن ,بجاآوردن ,ساختن ,كردن
,بر آوردن ,پردختن ,ادا نمودن ,بكار آوردن ,بسر بردن
قضا كردن ,اكمال ساختن .v. *To execute, do, complete, finish. To perform on a musical instrument,* نواخت بردن
,ساز نوازش نمودن ,سازي نواختن .*To perform on the harp,* بربط نواز ساختن . *Performable,* قابل ادا ,ممكن پرداز .

Performance, ادا A ,فعل A ,عمل A ,كردار ,كردگي
,ساز ,كاربار ,كار ,اجرا A .v. *Action.—A performance* (*literary composition*), تصنيف A ,انشاء A ,منشا A .*A finished performance,* تصنيف اعتبار ,انشاء پردازي .*Performance of a promise,* ايفا A .

Performed, بجا ,شده ,برده ,كرده ,پرداخته ,ساخته
,مصنوع A ,مفعول A ,معمل A ,ادا كرده شده ,آورده
منفعل A .

A performer, صانع A ,فاعل A ,عامل ,كننده ,سازنده
جاعل A .—(*in composition*). گر ,گار ,ساز ,پرداز .*A musical performer,* نواز ,سازنده ,پرداز .

Performing (*part.*), پردازان ,سازان ,كنان .*Performing on an instrument,* نوازان ,پردازان .

PERFUME, ريحت A ,عطر A ,بخور A ,خوش بوئي
,تفحت A ,نفح A ,شمّه A ,شميم A ,رايحت طيبت ,ريح A
,فوح A ,فرايح A ,فايحت A ,خمرت A ,زاهري ,عبير A
,ذفر A ,نقيس A ,فغمت A ,مجمرت A ,مجمر A ,فوحان A
فنع A ,عطرت A .*A wicker basket in which they put perfumes,* قشوت A . v. *Censer.*

To perfume, معطّر كردن ,خوش بو كردن ,خوش بوي دادن
تبخير ,اناحت كردن ,نفح زدن ,تشميم كردن ,معنبر كردن
شمبم ريزي كردن ,رايحت پاشيدن ,ساختن .*To perfume one's self,* تبخر كردن .*To perfume clothes,* جامه تكبيت ساختن .

Perfumed, مبخور A ,معطّر A ,خوش بو كرده شده ,مبخور
مشموم A .*Hair perfumed with musk,* موي مشك بوي ,
طيب A .*Smelling of perfumed unguents,* زلف مشك سا ي .

معطّر , خوش بو کردهٔ شدن *To be perfumed*, المدهنت . عنبر بوي يافتن , معنبر شدن , شدن .

A perfumer, عطر فروش , عطّار ا , مجمر ا . *The trade of a perfumer*, عطّارت ا .

PERHAPS, شاید , ربّما ا , علّ ا , لعلّ ا , اتفاقاً ا , عارضانه , آنه ا , عسي ا . *Perhaps it may be that*, . . . شاید که . . .

The PERICARDIUM (*the envelope of the heart*), پردهٔ دل , شغاف ا , تأمور ا , غاشیت ا , حجاب القلب ا , خلب ا , قنع ا .

The PERICRANIUM (*membrane which covers the skull*), پردهٔ کاسهٔ سر , پردهٔ مغز , لبس ا , مسحاق ا (plur. مساحیق), سمحق ا , البّس ا .

PERIL, خطر ا , خطرهٔ ا , مخاطرت ا , بیم , مغلطه ا , احتمال ا , داهیت ا , دجمت ا . v. *Danger, hazard;* and Vol. I. مطمرت , مطاوح , مطاود .

Perilous, خطرناک , مخاطره ا , بیم آور , پر خطر , مهلک ا , جانگاه , هولناک , مخوف ا , مخوّف ا , معطب . v. *Dangerous.* *Perilously*, مخوفانه , با خطر , مهلکاً ا . — *Perilousness*, هولناکي . v. *Peril.*

A PERIOD (*round of time, circle of years, days, &c.*), دور ا (plur. ادوار), دور زمان , عقبت ا , نوبت ا , گردش . — (*time*), وقت ا , زمان ا , هنگام , عهد ا , زمانه ا , عمر ا . — (*a full sentence*), جمله ا , فقره ا , محطّ ا . — *Rythmical periods* or *rhymes*, مقفات ا . *Period* (*conclusion*), آخرت ا , انصرام ا , انجام ا , عاقبت ا , عقبي , سرانجام , تمام ا , آخر ا , نهایت ا . v. *End.* *Periods* or *cycles of years*, ادوار و اکوار ا . — *A period of a hundred years*, صد سال .

Periodical, دوّاره ا , دوّاري . v. *Circular.* — *According to the seasons*, فصلي , ایامي , موسمي . v. *Regular.* — *Periodically*, دوّاریانه , با عقبت , نوبةً ا , &c. v. *Alternately, successively, regularly.*

The PERIOSTIUM (*membrane that covers the bones*), ضریع ا .

PERIPHERY, دایره ا . v. *Circumference.*

PERIPHRASIS (*circumlocution*), افادهٔ کلام . *Periphrastick*, افادهٔ کلام نما .

PERIPNEUMONY (*inflammation of the lungs*), ذات الرّیت ا .

To PERISH, نیست گشتن , زایل شدن , هلاک شدن , ضایع کردن , معدوم شدن , فوت شدن , مردن , نابود شدن , تدمّر ا , دمارداشتن , هالک شدن , فنا پذیرفتن , تباه یافتن , کردن . v. *To die, rot, decay.*

Perishable, بي بقا , فاني ا , مبیره ا , قابل الزّوال ا , زایل ا , سریع الزّوال ا , عاجل ا , ساقط ا , نا پایدار , ضعیف ا . v. *Frail.* *Perishableness*, نا پایداري , عدم بقا , فنا ا , ضعف ا .

PERISTERION, *peristyle* (*a circular range of pillars*). ستاوند , ستافند ,

PERITONEUM (*a membrane which encloses the bowels*), صناق ا (plur. صفق), جگر اگند .

PERJURY, سوگند , قسم خلاف نفس الامر , سوگند کاذب , التت ا , قسم ساخته , سوگند دروغ , خلاف حقّ , لتلتت ا .

To perjure one's self, کذب , قسم خلاف نفس الامر خوردن , سوگند دروغ خوردن , و انکار کردن , قسم خلاف حق کردن , حنیث بودن .

Perjured, محنث ا , حنیث , قسم ساخته . *A perjured man, a perjurer*, صاحب قسم ساخته , محنث ا , اهل التت , سوگند خلاف حق گوینده , اهل کذوب , ابل ا .

To PERK (*hold up the head*), سرافراز نمودن . v. Also *to dress.*

PERMANENCE, *permanency*, قیام ا , پایندگي , پایداري , استواري , ثبات ا , دام ا , بقا ا .

Permanent, مستحکم ا , قایم ا , استوار , پایندهٔ , پایدار , مستمرّ ا , ثابت ا , اصیل ا , پایدان , دایم ا , مخلّد ا , صمد ا , راهي ا , جاوید ا , چاودان ا . v. *Perpetual.*

Permanently, بدوام ا , بطور استوار , قایماً ا , پایدارانه , دایماً ا .

PERMEABLE (*possible to be passed through*), ممکن گذار , قابل نفاذ .

PERMISSIBLE, مستوجب ا , لایق دستور , واجب الاجازت ا , الرّخصت .

Permission, تجاویز ا , رخصت ا , اجازت ا , پروانگي ,

اذن A ,اباحت A ,رضا A ,طبق A . *By the divine permission,* باذن الله تعالي A ,بامر الله تعالي A .

Permissive, اجازت دہ ,رخصت نما . *Permissively,* با اجازت .

To permit, اجازت دادن ,پروانگي دادن ,رخصت ,جواز ساختن ,جايز كردن ,پيوازيدن ,اذن دادن ,فرمودن ,ترخيص ساختن ,تسويغ كردن ,قايل شدن ,تجويز نمودن .

A permit, دستك ,دستك راه داري .

Permutation. v. *Exchange.*

PERNICIOUS, مضرّ A ,زبون ,ضرررسان ,مفسد A ,هلاك ريز ,تخريب ساز ,تباه آور ,زيان ساز ,فيرون ,مهلك A ,مستهلك A .

Perniciously, مضراً A ,بفساد ,مفسدانه .

Perniciousness, ضرر A ,مضرّت A ,زيان ,فساد A ,زبوني .

PERORATION (*conclusion of an oration*), ختم سخن ,سرانجام خطاب ,عاقبت كلام .

A PERPENDICULAR LINE, خطّ عمود ,خطّ مستقيم . *Perpendicular,* معمّد A . *Perpendicularly,* عموداً A .

To PERPETRATE (*a crime*), مرتكب ,ارتكاب كردن ,سكيزيدن ,جنايت ساختن ,گناه كردن ,ركوب ساختن ,شدن ,جريمه نمودن ,قباحب كردن .

Perpetration, ارتكاب A ,ركوب A ,گناه سازي .

PERPETUAL, جاويدان A ,جاودان A ,مدام A ,دايم A ,جاويد A ,جاوداني ,جاودانه ,پايدار . پايدان ,پاينده ,سرمد A ,پاليال ,مستديم A ,مستدام A ,دايم الايام A ,سرمدي ,مؤبّد A ,ابدي A ,صمد A ,راتب A ,سرمدي . v. *Eternal, continual, permanent, perennial.—The perpetual motion,* دور مدام .

Perpetually, علي الدّوام A ,بردوام ,دايماً A ,هميشه ,سرمداً A ,صمداً A ,جاويدانه ,ابداً A ,واصباً A ,دايم الايام A ,پاليال ,ابدي الظّهور A . v. *Always, constantly, continually, incessantly.*

To perpetuate, ابدي كردن ,تابيد ساختن ,مداومت كردن ,استمرار دادن ,بي فراغت واهمال نمودن ,دايم و پاينده ساختن ,مستدام ساختن ,جاويدان كردن .

Perpetuation, perpetuating, دايم سازي ,استمرار A .

Perpetuity, هميشگي ,مداومت A ,دايميت A ,دوام A ,ابديت A ,ابد A ,استمرار A ,پايداري ,دايمي ,دوم A ,بقا A ,برد واعي ,ثبات A ,عدم فراغت . *To give any thing in perpetuity,* تدويم كردن .

To PERPLEX (*distract the mind*), اضطراب ,حيران كردن ,آلفتن ,درگمان انداختن ,آشفتن ,پريشان كردن ,كردن ,شوريده نمودن ,آزردن ,آزار دادن ,سرگردان ساختن . v. *To puzzle, plague, torment, vex.—(to make intricate, confound),* مشوش ,خلط ساختن ,برهم زدن ,پيچ در پيچ كردن ,پيچاندن ,تشويش ساختن ,نمودن . v. *To involve, confuse.*

Perplexed (*intricate*), مشوّش A ,دشوار ,مشكل A ,پيچ پيچ ,معسّر A ,مختلط A ,تابناگ . *Perplexed in mind,* تيره ,پريشان خاطر ,مضطرب A ,حيران A ,آزرده ,سرگردان ,آلفته ,آشفته ,تيره ضمير ,تيره دماغ ,دل شوريده . v. *Irresolute, doubtful. To be perplexed,* حيران آزار ,مضطرب شدن ,سرگردان شدن ,پريشان شدن ,شدن ,آشفته شدن ,يافتن ,&c.

Perplexedly, از اضطراب ,از پريشاني . v. *Intricately.*

Perplexedness, perplexity, خلط A ,دشخواري ,پيچ و تاب ,معاسرت A . —*Perplexity* or *distraction of mind,* تشويش A ,دشواري ,آلفتگي ,پريشاني ,آشفتگي ,اضطراب A ,حيراني ,شيدايي ,شوريدگي ,آزاري ,سرگرداني ,كشع A . v. *Also doubt, irresolution.*

Perplexing (*adj.*) مشكل A ,دشوار ,دشخوار ,درگمان و شك . v. *Difficult, obscure, dubious.*

A PERQUISITE (*something beyond the wages of office*), دستور ,دستوري .

To PERSECUTE, تصديع دادن ,ايزارساندن ,ظلم و آزار دادن ,اضطراب زدن ,آزردن ,تعدّي رسانيدن ,كسا كردن ,ساختن . v. *To torment; importune.*

Persecution, ايزا A ,جفا A ,ستم ,تصديع A ,ظلم A ,اضطراب A ,كسا ,كرد A ,طرد A ,تعدّي A ,آزردگي ,كشمكش ,آزاري ,آزارش .

Persecuted, فرسوده ,مضطرب A ,آزاررسيده ,ستم ديده ,طرد شده ,آزرده شده .

A persecutor, طارد A ,مردم آزار ,ظالم A ,ستم گر ,جفا كار ,اضطراب سازنده ,آزاررسان .

PERSEVERANCE, *persistence,* مداومت A ,مواظبت A ,

استمرار A , ملازمت A , استدامت A , بقا A . v. *Assiduity.*—*Perseverence in any thing bad,* اصرار A .

Perseverant, persevering, persisting, persistive (*part.*), مواظب A , مستمر A , مصرّ A , مداوم A , مقيم A , ملازم A , مستقد A , دايم A , مستدام A , متمادي A , مستقيم A . v. *Assiduous.*

Perseveringly, با استمرار , مواظبانه , مداوماً A .

To persevere, persist, استمرار كردن , مواظبت كردن , ثابت قدم و راسخ دم شدن , اقامت كردن , مواظب شدن , مداوم شدن , قايم بودن . *To persevere in any thing bad,* اصرار كردن . *To persevere in sin* or *disobedience,* اصرار بمعصيت كردن .

PERSIA, پارس , فارس A . *Persian* (*adj.*), پارسي , عجمي , فارسي A . *The modern Persian language,* زبان فارسي , لسان فارسي . *The ancient Persian language,* زبان عجم , لسان دري , پهلوي .

A PERSON, آدم , شخص A , كس , تن , نفر A , حوبا A , اجلانه A , انسان A , فرد A , سواد A . v. *Man, woman, individual.*—(*self*), خود , نفس A , ذات A . —*Person* (*exterior appearance*), صورت A , صورت ظاهر , كالبد , سيما , ظاهري , شارت A , پيكر , هيكل A , خيال A , تصوير A , اندام , شكل A . v. *Figure, form.*—*A person in the Trinity,* اقنوم A (plur. اقانيم). *Persons,* كسان , اشخاص A , افراد A , ايات A . *In person,* بالذّات A . *A person endowed with excellent qualities,* ذات برگزيده . ذات جامع الكمالات , ذات مكرّم صفات , صفات . *A certain person,* فلان A , فلانه A , شخصي , كسي . *With certain persons,* با اشخاص معدود . *A person unknown,* بيگانه . v. *Stranger.*—*The situation of a person unknown,* بيگانگي .—(*in grammar*), *The first person or speaker,* متكلم A . *The second person,* or *person spoken to,* مخاطب A . *The third person,* or *the person or thing absent or spoken of,* غايب A .

Personable, صاحب جمال , خوب صورت , خوش اندام . v. *Handsome, beautiful.*

A personage (*person of distinction*), ذات شريف , عمده A , سيد A , اصل زاده , اصلي , بزرگوار , كابر آدم , امير , عيرزا . v. *Nobleman, prince.*

Personal, مخصوص A , خاص A , كسي , ذاتي , شخصي , آدم پيوند , خود متعلق , نفس منسوب . *A personal property,* اموال , اموال A , مال A , نقد وجنس , مال ومتاع , عروض A , مال ناطق و صامت , تجملات A , خير , روزي , خاص . v. *Money, cattle.*—*Personal reflections,* طعن A , ذمّ A , لومي A . مغمظي A , ملام A , طنز A , تهمت A , محمظي A . v. *Reproach.*

Personality, شخصيت A , خاصّت A , آدميت . v. *Person.*

Personally, بالذّات A , بنفسه A , بذاته A , بشخصه A , خود بخود , بعينه A , اصالةً A , بالاصالت A .

To personate, نقل كردن , صورت شخصي گرفتن . v. Also *to counterfeit, feign, resemble.*

Personated, منقول A , نقل كرده شده .

PERSPECTIVE (*glass*), دوربين . v. Also *view. The science of perspective,* علم بصر , علم تنظر . v. *Opticks.*—*Perspective* (*in painting*), دورنما .

PERSPICACIOUS (*sharp of sight, acute of discernment*), ذو ريزك , بينا , صاحب بصيرت , تيزفهم , تيزچشم , حذاق A , تحريرA , تيزبين , دوربين , خرده بين , ادراك . v. *Quick-sighted, intelligent.*

Perspicaciousness, perspicacity, بصيرت A , خرد بيني , تدبير A , دوربين , عقل A , فطنت A , دور بيني , زيركي , حذاقت A , وقوف A .

PERSPICUITY, *perspicuousness,* سلاست , صفائي , تبيين A , روشني , ظاهري , مبصرت A , عيان A , بينت A . v. *Clearness;* also *transparency.*

Perspicuous, روشن , ظاهر A , آشكار , هويدا , صاف A , ناطق A , محكم A , مبصّر A , مبيّن A , بيّن A . v. *Clear, evident.*

Perspicuously, بسلاست , ظاهراً A , آشكاره , هويدا , عياناً A , ظاهرانه . v. *Clearly.*

PERSPIRATION, خوي , عرق A (plur. اعراق), بخار A , فضيح A , نجد A , عصيم A , نسيم A , رشحت A , بصيع A . *Any thing which absorbs perspiration* (*as a shirt,* or *any under garment*), خوي چين , عرق , رشحت خورد , خورد .

Perspirative, perspiring, رشحت , عرق ريز , خوي نما , خوي كرده , عرقناك , عرق كرده , افشان .

To perspire, عرقناک شدن , عرق کردن , خوي کردن , نم کردن , رشح ساختن , نسیم نمودن , رشحت کردن .

PERSUADIBLE, *persuasible*, قابل الفا , نصیحت پذیر , قابل پند و تدبیر . v. *Pliable.*

To persuade, ترغیب کردن , دلنشین کردن , مایل کردن , انگیختن , پند گفتن , نصیحت دادن , الفا کردن , اعتقاد دادن , تحریک ساختن , تحریض کردن , زغلمت کردن , راي دادن , اغرا نمودن . v. *To advise, incite, influence, inculcate.—To persuade one's self*, خودرا اعتقاد آوردن , باور , اعتماد یافتن , باوریدن , داشتن . v. *To believe.*

A persuader, پند گو , الفا سازنده , ناصح ع , صاحب پند , محرّک ع , مرغب ع , اهل نصیحت , صلاحکار .

Persuasion (endeavour to influence), الفا ع , نصایحت , تحریک ع , تحریض ع .—*(opinion, belief)*, اعتماد ع , اعتقاد ع , باور . *A vain persuasion*, خیال ع .

Persuasive, persuasory, دلنواز , ناصح ع , پند افشان , خاطرنشین , دلنشین , نصیحت ده .

Persuasively, با پند دلپسند , بطور دلنواز , بوجه ناصح .

PERT *(brisk, lively)*, خرّم ع , فرحناک , زیبک , شوخ , هوادار . — *(saucy)*, گستاک .

To pertain, v. *To appertain, belong.*

Pertinacious, v. *Obstinate, stubborn, resolute.*

PERTINENCY, شایستگي , سزاواري , لیاقت ع , مناسبت ع , موافقت ع .

Pertinent, شایسته , سزاوار , موافق ع , لایق ع , واجب ع , مستوجب ع , مناسب ع , مستعد ع .

Pertinently, با شایستگي , سزاوارانه , لایقانه , با مناسبت , موافقانه .

PERTLY, شوخانه , با گستاکي , با هواداري , v. *Petulently.*

Pertness, گستاکي , شوخي , هواداري . v. *Petulance.*

PERTURBATION, اضطراب ع , تشویش , پریشاني , آشفتگي , آسیب , کدورت ع , حیریره ع , حیربیره ع , حیرت ع , دلگیري , تضجّر ع , شیداي , بوهه , وله ع , تصجّر ع .

To perturbate, تشویش رسانیدن , اضطراب کردن . v. *To disturb. A perturbator*, فتنه انگیز .

Pertused, پر سوراخ . v. *Bored, pierced.*

To PERVADE, درآمدن , داخل شدن , دخل کردن , سراسر رفتن . v. *To penetrate, permeate, enter.*

PERVERSE, عنید ع , بدآیین , ضدّي , کجرفتار , کجرو , شرّ ع , خود سر , سرکش , ستیزه ع , معاند ع , گمراه , فاسد ع , زلنخ ع , ملتوي ع , میشوم ع , گردنکش , شریر (plur. اشرار), طغموس ع , لئوت ع , مردود ع , سادر ع , ضالّ ع . v. *Obstinate, peevish, stubborn.—Of a perverse heart*, مقلوب القلب .

Perversely, شرّاً ع , سادرانه , فاسدانه , بوجه بد آیین , تمرّداً ع , بطور ستیزه , مردودانه .

Perverseness, perversity, کجرفتاري , کجروي , عناد ع , خود سري , سرکشي , ستیزه ع , گشتگي , گردنکشي , فساد ع , شرّت , شرارت ع . v. *Obstinacy, peevishness, stubborness.*

PERVERSION, گشتگي , تعویج ع , اضلال ع , انقلاب ع , برخلاف سازي .

To pervert, برگشته نمودن , تعویج ساختن , اضلال کردن , مخلّ ع , منکوس کردن , برعکس کردن , برخلاف کردن , ساختن . v. *To corrupt, seduce.*

Perverted, برخلاف کرده , برعکس ساخته , برگشته , فاسد ع , مضلّ ع , منقلب ع .

A perverter, افساد کننده , مضلّ ع , اضلال کننده , مفسد ع , فتنه انشان .

PERVIOUS, ممکن نفاذ , قابل گذار , قابل دخول .

PERUSAL, خونش , خوانش , ملاحظه ع , مطالعه ع , تلاوت ع , درس ع . v. *Lecture.*

To peruse, ملاحظه کردن , مطالعه کردن , مطالع شدن , تلاوت ساختن . v. *To read.*

Pest, وبا ع . v. *Pestilence, plague.—A pest-house*, طاعون خانه , بیت الفرت ع .

To PESTER, رنجیده و رمیده , اضطراب کردن , آزار دادن , ساختن . v. *To disturb, vex.*

A pesterer, آزار رسان .

A PESTILENCE, سرایت ع , اصابت ع , طاعون ع ,

عفونت ع ,آلايش ,(اوبيت ,plur. اوبا) وبا ع , عدوي ع , رماح الجنّ ع , دبل ع , جالف ع , قرارت ع , قرت ع .

Pestilent, pestilential, pestiferous, ع مفسد , ع فاسد , مضرّ ع , اصابت , سرايت افشان ,قرت انگيز , طاعوني , مابي ع ,زبون , آفروز , وبا پاش , ساري , منعدي ع . v. *Infectious, malignant, destructive, pernicious.—Infected by a pestilential disorder*, ع مغدّ , آلاييده , سرايت زده , مطعون ع , مستوبي ع .

A PESTLE (*of a mortar*), منحاز ع , دسته , دسته هاون , مداق ع , دقاقه ع , مهزع ع , مدقّ ع , هاون دسته .

A PET (*fit of passion* or *anger*), خفگي , يحضوري , آزارش , رنجش , اضطراب ع . v. *Favourite.*

A PETITION, ع عرض , عرض حال , در خواست , جوبي , آرزومندي , ع طلب , ع مطلب (plur. مطالب), التماس ع , داعيت ع , استدعا ع , نياز , مسالت ع , سؤال ع , لابه , رجا ع , جس , توژ , توز , اند , ايفت ع , استرحه , عريضه ع , عرضي , نوع ع , يابه , استيذان ع , لاب عرضداشت .—(*written*).

To petition, در خواستن , التماس كردن , عرض كردن , خواهي كردن , خواهش نمودن , خواهيدن , خواست نمودن , نيازنمودن , نيازيدن , نيازمند شدن , طلب ساختن , طلبيدن , لابيدن , رجا كردن , سوال نمودن , يابه ساختن , لابه كردن , استرجا كردن , داعيت ساختن , استدعا نمودن , پرسيدن , نويشه نمودن , خوستن , بغي كردن , تمنّي ساختن . v. *To Supplicate.*

A petitioner, ع معرض , ملتمس ع , داد خواه (plur. داد خواهان), خواهنده , طالب ع , نيازمند , سايل ع .

Petitioned, خواسته , مطلوب ع , نيازيده , مسول ع .

PETRE, بوره . v. *Salt-petre.*

PETRIFACTION, ع تحجر .—*To petrify* (*change to stone*), درسنگ , سنگ كردن , تحجر ساختن , درحجر گردانيدن , حجر شدن , سنگ گرديدن, (*to become stone*).—گردانيدن

Petrol, petroleum. v. *Bitumen.*

A PETTICOAT, ع فرجي , فرجيت ع , فستان , زبون , ع ارخالق .

PETTINESS. كوچكي, كمي, اندكي , ع صغره . v. *Smallness, meanness.* — *Pettish.* v. *Fretful, peevish.*

PETTO (*by stealth*), ع دبارا .

PETTY, كوچك , كم , خرد , خورد , ع صغير . v. *Little, inconsiderable.*

PETULANCE, شقاوت ع , گستاخي , شوخي , هواداري , اشاشت ع , اشاش ع , اش ع , عدم ادب , شغب ع , شقا ع , جعتبت ع , غترفت ع , مباسطه ع , بطر ع , هشرت ع . v. *Pertness, sauciness, insolence, peevishness, wantonness.*

Petulant, بي ادب , گستاخ , شقي ع , شوخ , هوادار , عرام ع , غاش , دنه گرفته , شوخ طبيعت . v. *Peevish, saucy, pert, insolent, wanton, perverse.* — *Petulantly*, بطور بي ادبانه , با شقاوت , شقيانه , بطرا ع . با شوخي , هوادار شوخانه . v. *Pertly, peevishly, saucily.*

PEWTER, ارزير , رصاص ابيض , رصاص , قلعي ع , رصّاص ع .—*A pewterer*, قلعيگر , ارزير .

A PHALANX, ع عساكر .

PHANTASM, *phantasma* (*a vain imagination*), خيال باطل , خيالات بي , خيالات ع , متخيلت ع , واهمه ع .—*Phantasmas*, معني .

Phantastical, phantastic, خيالي , متخيل ع , خود راي , بيهوده , خود كام , خود سر , خود خو , هوادار . v. *Capricious, whimsical.*

A PHANTOM, نمايش , خيال ع , صورت وهيمه , مانا , طايف ع , طيف ع , ريو , كوشاسب , كوشاست , همانا . v. *Ghost, spectre.*

PHAROAH, ع فرعون . *The people of Pharoah* (*the Egyptians*), قوم فرعون .

PHARMACOPEIA (*treatise on drugs*), معجون نامه .

Pharmacopolist, بجشك , اجزا فروش, معجونگر, معجونچي . v. *Apothecary.*

Pharmacy, عطاري , علم ادويت , معجونگري , دواسازي , اجزا پيشه كاري .

A PHAROS, ع مشعل , منّار ع , فنوس , فانوس ع . v. *Light-house.*

A PHEASANT, تذرو , تدرو , تدرج ع , تدروج ع , تذرج (plur. تدارج , تذارج).

A PHENIX, ع عنقا , عنقا مرغ , قوفنس ع , قفنس ع , فوقنس ع , واحدالاحد ع , تقنس ع . *The phenix of his age,*

نادرت A , بي همتا , يكانه, دور زمان , واحد دهر , يكانه عصر . فريد اواخر واوايل , العصر

PHENOMENON, نمايش نادر , A نادره .

A PHIAL. شيشه , كاسه , A مزرق .—*The end of a glass phial*, A كنعت .

PHILANTHROPY (*good nature*), خيرخواهي , نيك نهادي , مهرباني , مشرب لطيف , خوش مزاجي , نيك طبعي . v. *Benevolence*.

A PHILOLOGER, *philologist*, A مجوّد . v. *Grammarian, critick*.—*Philology*. v. *Criticism*.—*Philological*. v. *Grammatical*.

PHILOMELA, بلبل . v. *Nightingale*.

A PHILOSOPHER, A حكيم (plur. حكما), A فيلسوف (plur. فلاسفت), A عالم , اهل علم , A ربيط , صاحب دانش , A موبد , كنداي , كندا , دانشمند . *The philosopher's stone*, A كيميا اكبر , كيميا , اكثير .

Philosophick, philosophical, حكيم منسوب , حكمت پيوند , دانشخور , P رد , A ردّ , حكيمانه . v. Also *continent, frugal, abstemious*.

Philosophically, حكيمانه , ردانه . v. *Wisely*.

Philosophy, علم حكمت , A فلسفه , دانش . v. *Wisdom*.

To philosophize, فلسفه نمودن . v. *To reason*.

A PHILTER (*love potion*), A عنفطه , A قبلت , A اخذت , A تولت . *One who uses philters*, A عنظوان .—*To philter*, عنظوان بودن , عنفطه دادن .

PHIZ, پيكر . v. *Face*.

A PHLEBOTOMIST, فصد كننده , رگ زن , نشترزن , كراگر , كرا .—*To phlebotomize* (*bleed*), رگ زدن , نشتر زدن , فصد گري , رگ زني .—*Phlebotomy*, حجامت ساختن , فصد كردن .

PHLEGM, خرشا , كش سپيد , كف , بلجم , بلغم , A تشيعت , A قشاعت , A نخامت , A نخمت , A نخاعت .

Phlegmatick (*abounding in phlegm*), كف دار , بلغمي , بارد A , سرد , برد A , اهل برودت , المزاج . v. *Frigid, dull*.

PHOSPHOROUS (*morning star*), ستاره بامداد , A كوكب , صباح A , زهره A , فجره A , طارق A , الفجر .

A PHRASE, A اصطلاح (plur. اصطلاحت), A عبارت (plur. عبارات), سخن , A لغت , A كلام . v. *Expression*.—*A proverbial phrase*, ضرب مثل .—*Persian phrases*, ضروب عجم . — *To phrase*, v. *To call, stile, term*.

Phraseology, طرز كلام , A عبارت , A لغت , گفتار , A لسان , زبان . v. *Diction, style*.

PHRENSY, *phrenetics*, A جنون , سرسام , حمائي محركت , شيدايي . v. *Madness*. — *Phrenetick*, v. *Frantick, mad*.—*Phtisick*, v. *Consumption*.

PHYSICAL (*relating to nature*), A طبيعي , ذاتي . v. *Natural*.—(*relating to medicine*), علاج متعلق . v. *Medicinal*. —*Physically* (*according to nature*)) A طبيعتاً , از روي طبيعت , بطور ذاتي .

A physician, A طبيب (plur. اطبا), A حكيم (plur. حكما), A عرّاف , A اسّي (fem. اسيت , plur. اسات), بزشك , بجشك , A نطّيس . *An universal physician*, حكيم اطلاقي .

Physick (*the science of healing*), A طبّ , علم طبّ , A طبّت . — معرفت ادويه , علم امراض , طبابت , A دوا , دارو , معالجت A , معالج , A علاج (*medicine*), A مسهل , شربت مسهل , A جلّاب , چاره . (*a purge*), A معجون , معجون تصفيت . *Students of physick*, A كيان , A كيانا .— *To physick*, جلّاب دادن , علاج دادن . v. *To cure, purge*.

A PHYSIOGNOMIST, قيافه دان , صاحب فراست , A قايف , اهل تفرّس .

Physiognomy, (*science of*), علم وجه , علم قيافه , فراست . (*countenance*), A وجه , A قيافه , چهره , A نظار . v. Also *face, look*.

PIA MATER (*membrane which covers the brain*), پرده مغز , A غشا , ام دماغ , A سحاءت .

PIANO, آهسته آهسته .

PIAZZA, A استوان . v. *Portico*.

To PICK, اختيار كردن , برگزيدن , گزيدن , چيدن , A انتخاب ساختن . v. *To cull, choose, select*.—(*to cleanse*), واچيدن , طاهر ساختن , صاف كردن . *To pick cotton, wool, &c.*

مزعت کردن ، مزع ساختن . *To pick up (glean)*, چین کردن ، چیندن . v. *To gather.* v. Also *to peck ; pierce.—To pick a quarrel*, قضیه انگیختن .—*To pick a hole in one's coat (to censure him)*, طعن وطنز دادن ، ذم وملامت زدن .

A PICK, *pick-axe*, بیل ، کلند ، کلندار ، کنند ، کننده ، خنزرت ، تو .

PICKED (*chosen*), گزیده ، برگزیده ، منتخب A. (*gathered*), چیده . — (*gleaned*), چیندہ .

A picker (*one who culls*), گزنده ، منتخب A ، چیننده ، مزع گر .

PICKLE or *pickles*, اچار . — *pickled* (*salted*), مملوح A. *Pickled meats* (*in salt*), مملوحات A. *To pickle*, اچارساختن . (*with salt*), مملوح کردن ، مملوحات ساختن .

A PICKLOCK, قفل کشا .

A PICKPOCKET, چرب ، خرده دستي ، گره بر ، کیسه بر ، دغل A ، دست . v. *Cutpurse, thief.*

A PICKTOOTH, (*toothpick*), خلال A ، آهنج .

A PICKTHANK, خایه بردار ، فضولي ، قلاع A .

PICQUET, طلایه A .

A PICTURE, تصویر A ، نقش A (plur. نقوش) ، شبیه A ، صورت A (plur. صور) ، نگار ، کتابه A . *The first sketch of a picture*, هیولا A . *Full of pictures and paintings*, پرنقش و نگار . v. *Painting ;* also *resemblance, representation.*

To picture, v. *To paint, represent.*

To piddle, v. *To trifle.— A piddler*, v. *Trifler.— A piddler at table*, لاپس A .

A PIE, سنبوسه ، پرده ، بورد ، توبرتو . *A meat pie*, گوشت آگنده . v. *Pasty, pastry, magpie.*

PIEBALD, ابلق A ، ابرق A . *A piebald horse*, اسپ ابرق ، ابلق ، چوغري ، ارش ، اسپ ابرق .

A PIECE (*bit*), ریزه ، پاره ، پارچه ، قطع A ، قطعه A ، جزي A ، جزیي A ، جزوي A ، فرد A ، دربه . v. *Part, patch, fragment.—A piece of cloth* or *paper*, رقعه A . *A piece* (*literary composition*), انشاء A ، منشا A ، تصنیف A . v. Also *picture.—A piece of ordnance*, توپ ، ترپ ، ضرب . *A musquet*, بندوق A ، تفنگ .—*A piece of money*, عدد A . *One piece of gold*, یک عدد زر .—*A-piece* (*to each*), هریک ، بکل احد ، هرواحد ، فرد فرد ، یک یک . *One to each*, — بکّل احد احد A ، به هرکس یک . — *Of a piece with*, همتا ، نظیر A ، مانند ، همانا ، همجنس ، همال ، همرنگ ، مثل A . v. *Like.*

To piece (*unite*), جمع نمودن ، پیوند کردن ، پیوستن ، وفا کردن . v. *To mend, patch.*— (*to become united*), پیوسته ، جمع شدن ، شدن . v. *To join.* —*To piece out* (*enlarge by addition*), از پیوستگي زیاده کردن .

Piecemeal, in pieces, قطعه قطعه ، پارچه پارچه ، پارد پارد ، پاش پاش .

PIED, ابلق A ، بوقلمون A . v. *Piebald.*

A PIER (*upon which an arch rests*), پایه ، عمود گنبد ، ستون رف .—(*a buttress of stone at the entrance of a harbour, &c.*), بندروغ ، سدّ A ، ورغ A . v. *Mound.*

To PIERCE, تولیدن ، سودن ، سپوزیدن ، سپوختن ، سفتن ، شمخه ، نفاذ یافتن ، دررفتن ، نفوذ کردن ، آژندن ، خستن ، گذاریدن ، گذاردن ، متعین کردن ، رخمه زدن ، دوختن ، زدن ، رسب ، تثقّب ساختن ، سوراخ کردن ، خفیدن ، گذارکردن ، درعي کردن ، سنبیدن ، سفلیدن ، کردن . v. *To prick, penetrate, bore, perforate, enter.*

Pierced, اژنده ، رخنه زده ، سپوزیده ، سپوخته ، سفته ، منثقب A ، متعین A . v. *Perforated.* — *Pierced in the ear*, اخرق A ، اخوم A ، اخرب A .

A piercer (*boring instrument*), عتلت A ، پرماهه ، ماهه ، مثقب A ، سنب ، شکفه . v. *Augur, gimlet, wimble.* —(*one who perforates*), شمخه زننده ، کفاذ کننده ، درونده ، گزنده ، سوراخ کننده .

Piercing (*part.*), نفاذ نمایان ، دوزان ، درروان ، نافذ A ، موثّر A ، تبان ، سفلان . v. *Perforating ; sharp ; painful.*— *A piercing cold wind*, شفوف A . — *A marble piercing spear*, پیکان خاره گذار . — *Heart-piercing*, دلدوز ، جان گذار . v. Also *pathetick, painful.— Piercingly*, به وجه انفاذ ، موثّراً A . *Heart-piercingly*, بطور دلدوز ، ازجان گذاري . v. Also *Pathetically, painfully — Piercingness*, قدرت قوّت نفاذ ، سنب .—*Heart-piercingness*, جانگذاري ، دلدوزي . v. *Painfulness, pathetickalness.*

PIETY, قنوت A ، دیّانت A ، تقوی A ، تقاوت A ، تعوا A ، بر A ، رافت A ، راف A ، اخلاص A ، ابوّت A ، اشفاق A .

A PIG, خنوص (plur. خنانيص), بچهٔ خوک . — *To pig*, خنانيص وضع کردن .

A PIGEON, کبوتر, حمام ا, حمامه ا, هوهو . *The domestick pigeon*, يمام ا, يمامه ا . *The carrier pigeon*, حمامهٔ نامه بر, کبوترِ بار . *The wood pigeon*, ورش ا, گوگو, يمامه ا, (وراشين, ورشان (plur. ورشان ا . *A blue* or *lead-coloured pigeon*, ورنا, کبوترِ بنا . *A pigeon house*, کبوتر خانه, تمراد ا . *To bill as pigeons*, منقار در منقار نهادن . *A pigeon's tail*, دفيه . *Different kinds of pigeons*, ا لفا, پر پا, پاموز, گل خال, گوي, شراري, گولا, گره باز .

A PIGMY, مردِ خورد اندام .

A PIKE, نيزه, سنان ا (plur. اسنان), اسنّت ا, حربه ا, رمح ا (plur. ارماح, ارماح). v. *Spear*. — *A half pike*, نيم نيزه . v. *Javelin*.—*A pike fish*, بلمت ا .—*Piked*, v. *Pointed*. — *A pikeman*, سنان بر, نيزه باز, نيزه دار, حربه دار . — *A pikestaff*, چوبِ نيزه .

A PILASTER, عمودِ صغير, ستونچه .

A PILE, لباکت ا, پشته, اجتماع ا, انبار, خره, توده, وضيمت ا . v. *Heap*.—(*a piece of wood driven into the ground*), ا وتد, (plur. اوتاد), مسماک, عقارت ا, اهانه ا, خالنت ا . v. *Stake*.—*A machine for driving piles*, ا مبتدت . —*The pile* or *nap of cloth*, پوزهٔ جامه . v. *Nap*. — *A pile of bulidings*, ا بنا, ا بنيت . v. *Edifice*.—*A pile of stones*, خردهٔ سنگ . *A pile of bricks*, خردهٔ خشت . — *The piles*, ا بوسير or ا بواسير (plur. بواسير). v. *Emeroids*.

To pile, انبار کردن, توده کردن, خره کردن, ته برته کردن, غيرديدن, مرتجم نمودن, جمع ساختن, اجتماع کردن . v. *To heap, accumulate*.

Piled, خره کرده, توده کرده, مجتمع ا, مرتجم ا .

A piler, خره ساز, جمع سازنده, توده کننده, خره کننده .

To pilfer. v. *To steal*. — *Pilferer*. v. *Thief*.

A PILGRIM, طايف ا, زايرِ, زيارتي, سيّاح ا . — (*to Mecca*), حاجي, حاج ا (fem. حاجّت).

A pilgrimage, زيارت ا, سيّاحت ا . *A voluntary pilgrimage*, تطوعِ حجّ . *The pilgrimage to Mecca*, حجّ ا, حجِّ مکّه و کعبه, عمره ا, طواف ا, طوف ا, حجّت ا . — *To go on a pilgrimage*, سياحت کردن, زيارتِ بيت الحرام بعتبت, بزيارت گاه سفر نمودن, بزيارت رفتن, زيارت کردن . — (*to Mecca*, &c.), حجّ کردن, &c. بوسي رفتن .

A PILL, حبّ ا, حبّه ا .—*To pill*. v. *To pillage: peel*.

PILLAGE, تاراج, تاخت و تاراج, يغما ا, غارت ا, غنيمت ا (plur. غنايم), تالان, سلب ا, نهبت ا, نهب ا (plur. نهاب). v. *Booty, plunder*.

To pillage, يغما گرفتن, تاخت و تاراج کردن, زشتن, استلاب ساختن, سلب کردن, زستن . v. *To plunder*. —*Pillaged*, v. *Plundered*.—*A pillager*, سلب گير, غارت گر . v. *Plunderer*.

A PILLAR, ستون, عمود ا, ركن ا, ساريت ا, قاعدت ا, استام or اوستام . v. *Column*. — *The pillars of the state*, ارکانِ دولت . — *Pillared* (*supported by pillars*), ازعمد برداشته, منعمد ا . *A canopy supported by pillars*, فازت ا .—*An edifice enclosed or supported by pillars*, ستافند . — *The capital of a pillar*, سرِ عمود . *The base of a pillar*, پايهٔ ستون .

PILLORY, غل ا, پالهنگ, چنبرِ گردن, دوشاخه . — *To pillory*, در دوشاخه نهادن .

A PILLOW, وساد ا, بالشت, بالش, بالين, تکيه, وساده ا (plur. وسد, وسايد) . v. *Cushion*. — *A pillow-beer* or *pillow-case*, غلافِ تکيه, بالين پوش . — *To pillow* (*prop with a pillow*), تکيه کردن . *To lean on a pillow*, توسّد کردن .

A PILOT, معلّم ا, معلّمِ دريا, قايدِ جهاز, کشتيبان . — *To pilot*, جهازگذار کردن . v. *To steer*.—*Pilotage* (*skill in steering*), علمِ جهازگذاري .

APILSER (*moth flying round a candle*), پرندهٔ چراغ .

PIMENTO, فلفل . v. *Pepper*.

A PIMP, شاور, دلّال ا, ميرِ شکار, قلتبان, قرم ساق, پرونده (q. v.), پرونده, دبيوث ا, پاي زن, پروند شاور . — v. *Bawd*.—*A pimp to his own wife*, قرباس, کشخان AP, کشخان AP, فعاک, دبيوث ا .

To pimp, دلال بودن . تدّيث کردن, قرم ساقي کردن, امذا ساختن .

Pimping (*playing the pimp*), part. تديث کنان . v. Also *little, mean*.

A PIMPLE, بثر, آبله, اوله, شري ا, شرا ا, طرمت ا, کزم, عارضت ا . v. *Pustule*.

A PIN, وتد A (plur. اوتاد), میخ. v. *Peg.* — *A pin or web in the eye*, ظفرِ چشم. v. *Cataract.* *A pin for fastening clothes*, سوزن, کنجل, صنجق. *A rolling-pin*, چوبه, شوئیج, بوکرده, مسطح A, چوبِ نان. v. Under *baker.* *To pin*, با میخ پیوستن. v. *To fasten.*

PINCERS, ملزام A, کلوب A, کاز, انبر, آهنج, منقش A, منقاش A, منتاخ A. v. *Tweezers.*

To PINCH, بسرِ انگشت گرفتنِ بدن بنوعي که درد کند, بخیه کردن, نشکنجیدن, نشکنج کردن, تعریک کردن, بشگلیدن, انبر گرفتن. v. *To nip, squeeze.*—(*to gall, fret*), غضوب ساختن, اضطراب کردن, آزار دادن, قهر نمودن, جور کردن. v. *To distress;* also *to puzzle, pain, hurt.* — (*to be frugal*), تنگ دستي نمودن, تعریکِ اذن کردن. — *To pinch the ears*, اعتدال داشتن, مقتّر شدن

A pinch, نشکنج, تعریک A, بخیه. v. *Squeeze.* — (*oppression*), ستم, ظلم A, قهر A, جور A, تعدّي A.—(*difficulty, distress*), بلا A, سختي, پریشاني, درد, رنج, اضطراب A. *A pinch-penny*, طمعکار. v. *Miser.*

Pinched, نشکنجیده, تعریک کرده, بسرِ انگشت گرفته, نشکنج کرده, بزیده. v. *Squeezed.* — (*galled, fretted*), بااانبر گرفته, آزارده, مضطرب A.—(*oppressed*), مظلوم A, مقهور A, فرومانده. *Pinched with hunger*, گرسنه, مجاعت یاب, جوعات خور.

A PINCUSHION, صنجق دان, کنجل دان, سوزن دان.

A PINE (*tree*), نوج, دیو آورد, صنوب A, صنوبر A, ناز, نوز, نوژ, ارز A. *Pine-apple*, عین الناس A, اناالنّاس A.

To PINE (*languish*), سست, زبون گشتن, افسرده شدن, مسلول گشتن, فتور پذیر شدن, ضعیف گردیدن, اندام شدن, مسحوف شدن, سحاف داشتن. v. Also *to grieve, bemoan.*

A PINHOLE, چشمک, عین A. — *A pinfold*, v. *Pen* (*for cattle.*)

A PINION, بازو, بال, جناح A. v. *Arm, wing.*— *Pinions* (*manacles*), دستبند, اسر A.

To pinion, بند کردن, بستن. v. *To bind, shackle.*—*To pinion to the ground*, بخاک نصب کردن, بزمین نشاندن. — *Pinioned*, بسته, بال بسته, دستبند شده.

A PINK (*flower*), گلِ منچک, گلِ قرنفل. *A pink colour*, عنابي, شنجار, سرخ. v. Also *eye.*—*To pink* (*pierce in eyelet holes*), سوراخ دار, پرِ سوراخ کردن, عینِ ساختن. *To pink with the eye*, چشم زدن, غمز العین کردن. v. *To wink.*

A PINNACE, بوصي A, نهبوع A, دونیج, دونگي, دوني.

A PINNACLE, کنگره, شرفه A, قذف A (plur. قذاف).

A PIONEER, مترسجي, نقبزن, کلند بردار, بیلدار.

PIOUS, زاهد A, اهلِ تقوا, متّقي A, صالح A (plur. صلحا), اهلِ باطن, پرهیزگار, راستکار, (اصفیا plur.) صوفي A, دیندار, زکي A, متورّع, صاحبِ اتّقا, اهلِ زهد و ورع, اهلِ هدا, زاکي A (fem. زاکیت, plur. ازکیا, زاکیات), بارّ A (plur. ابرار).

Piously, بروجهِ زاهد, صالحانه, ازتقاوت, با تقوا, با قنوت, بتورِ متقي.

To PIP (*cry as a bird*), مبنج زدن, زقزقه کردن. v. *To chirp.*

A PIPE (*tube*), نایه, نایژه, نایزه, بورو, لوله, زیش, آب, آبریز, مرزاب A, ناوک, قصب A. *A water-pipe*, راه. *An earthen water-pipe*, کنک, موري. v. *Conduit.* *The wind-pipe*, نايِ گلو, قصب A. v. *Oesophagus.* — *A tobacco-pipe*, امامه A, لوله. *A glister-pipe*, محقن A.—*A musical pipe*, ني, نای. v. *Flute.* *A bagpipe*, نیشه. *To pipe* (*play on the pipe*), نای زدن, سفلیدن. *A wine pipe*, vulg. پیپه, مي دان.

A piper, نای زن, صافر A, نایي, قاصب A, قصّاب A, ني باز.

Piping, v. *Weak.* — (*hot*), گرم, تابدار. — *Piping as a bird*, مبنج A.

A PIPKIN, پاتله.

A PIPPIN, v. *Apple.*

PIQUANT, تیز, زست, ترش, مضر A. v. *Pungent, acid, tart.*—(*severe*), تند, درشت, عنفي A.—*A piquant air*, رخسارِ خاکرگداز, رویِ جان ستان, چهرهِ دلفریب.

Piquancy, تندي, ترشي, زستي, تیزي, درشتي.

Piquantly, بطورِ عنفي, تندانه, با زستي.

A PIQUE, کینه A, بد خواهي, بغض A. v. *Ill will, malevolence;* also *punctilio.*

To pique, آزار دادن , آزردن . v. *To fret, irritate, offend. To pique* or *value one's self on any thing*, از براي چيزي مغرور شدن .

PIRACY, تاراج , قرساني , قورساني , دزدي بر روي دريا , تالان بروي بحر , بدريا .

A pirate, تالانچئ دريا , قرصان , قورسان , دزد بردريا .

To pirate, تاراج بروي , قورساني كردن , بردريا دزدي كردن , تالانچي بحر بودن , دريا كردن .

Piratical, قرسان منسوب , قورساني ساز .— *A piratical ship*, شونهٔ ا , جهاز قورسان .

PISCATORY, نون پيوند , سمكٔ متعلق , ماهي منسوب . *A piscatory bird* (also *piscivorous*), ماهي خوار , ماهي خوارهٔ , ماهيچين .

PISH ! اخ , تفو . v. *Fy! pho!*

A PISMIRE, مور , نمل ا , زمون . v. *Ant.* — *A winged pismire*, رمت ا (plur. رمم) , رمام . *An army numerous as the pismires*, عسكر مور شمار . *Like the feeble pismire*, موربي زور آسا .

To PISS, تبوّل , شاشيدن , بول كردن , پيشاب كردن غبار , نذيذ ساختن , نذ كردن , كميزيدن , ميزيدن , كردن افشاندن .

PISS, پيشار , كميز , شاش , شاشه , بول ا , پيشاب . v. *Urine.*

A PISTACHIO-NUT. چنغوزه , پسته , جلّوز ا .

Piste. v. *Track, tread.*

A PISTOL, تفنگ , تبانچه , تبنچه , بندوقچه .

A PIT, بير ا , چه , چاه , وهده ا , مغاك ا , گو , غار ا , عجوز ا , حفير ا , دحل ا , دحله ا , دحلا ا , بود ا . v. *Well, ditch, abyss, gulph. A little pit*, چاهك . *A pit* or *dimple in the chin*, چاهك , گاه , چاه زنخدان . *A deep and dangerous pit*, چاه جانگاه . *To dig a pit*, غارساختن , بيركردن , چاه كاويدن .

PITAPAT, تپش , دل جستن , جنبش خاطر , خفقان ا , زنج . v. *Palpitation, trip, step.*

PITCH (*inspissated resin*), زفت , زفت شامي , زفت ا , دجيل ا , سفت ا , قير ا , قار ا , رومي , قار خشك , شاماكه , كفر ا . *Liquid pitch*, قار سيال , خضخاض ا , مهلت ا , كرف ا , كتران , دجالت ا . *Pitch* (*measure, degree, extent*), اندازه , نهايت ا , حدّ ا , مطابقت ا , پيمانه . v. *Proportion, rate.*—(*stature*), ارتفاع ا , اندام , بلندي , اعلا ا , افرازي . (*height, elevation*),

To pitch (*smear with pitch*), تقييركردن , قيرماليدن , قطركردن , با زفت اندودن , تعبيد ساختن . v. Also *to darken.*—(*to fix, plant*), استاده كردن , قايم كردن , برپا كردن , نشاختن , نشاندن , نصب كردن . v. Also *to pave.* —*To pitch a camp*, خيام كردن , خيمه زدن . v. *Camp. To pitch* (*throw headlong*), تكرساختن , تخميم كردن , پيش انداختن , سرنگون , سر پيش افتادن , (*to fall headlong*), — . توريط نمودن تهالك , تقطّر نمودن , هاوي افتادن , سقوط يافتن , افتادن — . لبود كردن , ورود كردن , شدن . *To pitch* (or *light*) *upon*, انتخاب , اختيار كردن , گزيدن , پسند كردن , (*to choose*), نمودن .

Pitched (*bedawbed*), با قار اندوده . — (*fixed*), قايم كرده , — . پيش انداخته , (*thrown headlong*), — . نشانده , برپا ساخته (*fallen headlong*), هاوي افتاده , سرنگون افتاده . *Pitched upon* (*chosen*), پسند كرده , گزيده .

A PITCHER, قمقمه ا , اجانت ا , بطّ ا , سبو , سبوچه , اندو , كوز , كوزه , كوزت (plur. كوز) ا , (plur. قماقم) .

A PITCHFORK, هيزه , شنه , شانه , شلغه , شلغه . v. *Fork.*

PITCHINESS, داج , تاري , تاريكي , ظلمت ا . v. *Darkness, blackness.*

Pitchy, تاريك , سياه , متظلّم ا . v. *Dark, black, dismal.* (*smeared with pitch*), با قير پوشيده . v. *Pitched.*—(*like pitch*), مانند زفت , قيرآسا .

PITCOAL, انگشت مادني . v. *Coal.*

PITEOUS, *pitiful* (*exciting pity*), شفقت انگيز , دردانگيز , مترحّم ا , رحيم ا , دردمند , مرحمت آور .—(*compassionate*), دلنگار , ملايم ا , مشفق ا , نرم دل .—(*sorrowful*), . v. *Mournful.* —(*paltry*), خور , مبتذل ا , مذموم ا . v. *Contemptible, wretched.*

Piteously, pitifully, با نرم دلي , ازشفقت انگيزي , ملايماً ا , مشفقانه . v. *Compassionately; sorrowfully:* also *contemptibly, wretchedly.*

Piteousness, pitifulness, A شفقت , ملايمت A , نرم دلي . مرحمت A . v. *Compassion, tenderness; sorrowfulness*; also *wretchedness, paltriness.*

A PITFAL, غار پوشيده .

PITH (*chief strength of any thing*), مغز , قلب A , مخ , توان , قوّت A , قدرت A . v. *Heart, marrow, force, strength. The pith of plants,* مغز, دل , لب , مغز درخت , عنقر A , پنه .

Pithily, با قدرت , بزور , با قوّت .

Pithiness, تواناي , زورآوري . v. *Energy, strength.*

Pithless, غير قدرت , نا توان , بي قوّت , زبون , كم زور , سست . v. *Feeble.*

Pithy, زورآور , پر مغز . v. *Strong. forcible, energetick.*

PITIABLE (*deserving pity*), مستوجب A , واجب الرّحمت A الشّفقت .

Pitiful. v. *Piteous, paltry.—Pitifully,* v. *Piteously, meanly. Pitifulness,* v. *Piteousness, meanness.*

Pitiless, درشت , نامليم , بي شفقت , بي درد , بي رحم . v. *Inhuman, cruel.* — *Pitilessness,* درشتي , عدم شفقت , عدم انسانيت . v. *Inhumanity.*— *Pitilessly,* بلا , ظالمانه , بروجه نا مليم , شفقت .

A PITTANCE, A وظيفه , A كفاف , نواله , اندك , مقدار , كلّت A , بهمي , كليل .

PITY, A رحم , A ترحم , A شفقت , A شفق , A مرحمت , A نرم دلي , A ملايمت , A رقّت . v. *Compassion. What a pity!* A حيف .

To pity, شفقت , رحمت نمودن , ترحّم كردن , رحم كردن , مترحم شدن , نمودن . v. *To compassionate.*

A PIX (*vase*), A ظرف .

PLACABLE, A مليم , حليم , نرم دل , خوش خاطر , خوشنود . v. *Mild, gentle, pacifick.*

Placableness, A ملايمت , نرم دلي . v. *Mildness.*

A PLACARD (*manifesto* or *edict posted up in a public place*), اشتهارنامه دربازار نصب زده . *To placard,* اشتهار نامه دربازار نصب كردن .

PLACE, جا , جاي , جايگاه , مكان , A مقام , A محل , موضع A (plur. مواضع), نشيمن , گنجار , حيّز A , معابد A , خطت A , بقعت A , سراچه , A مسكن (plur. مساكن), A بلود , A شاه . v. *Space, room, mansion, seat, residence, repository.* (*in forming compounds*), استان , ستان , گه , گاه . — *Place* (*priority of rank*), پيشي , تقدّم A , تصدّر A , صدر A , صدارت A . v. *Precedence.*—(*publick character* or *employment*), جاه , خدمت A , پايه , منصب A , منصبداري , عهده A . v. *Office, degree.—A market-place,* بازار.—*A place of destination, a halting place,* A منزل , منزلگاه , محل نزول , حلول A , بات A . v. *Inn.* — *A place before a gate,* پيشگاه , درگاه , جناب A . v. *Court, square.—A place for gymnastick exercises,* A ميدان . v. *Gymnasium.—A place of worship,* عبادتگاه , نمازگاه . v. *Temple, church, mosque. A subterraneous place,* زير زمين . *A place of recreation,* عشرت , A مسرت , A مسيرت , تماشاگاه , تفرج جا , سيرانگاه , آباد . *A place of meeting* or *assembly,* جمع گاه , هنگامه , A مجلس . *A lurking place,* كمينگاه , كمين . *A warm place,* گرمسير , گرمگاه . *A cold place,* سردگاه . *A hilly place,* كوهستان . *A place of refuge,* پناد گاد , پناه , جاي پناه , گريزگاه . v. *Asylum.— A place where any show is exhibited,* ملعبت A , ملعب A * , تماشاگاه . — *Any place where one stands,* مقام A , ماوا A . *Any place where one sits,* جايگاه , مكان A , نشيمن , جاي نشست , نشست گاه , جاي باشش ; [The above imply also *places of residence.*]—*A place where one trips* or *falls down,* A مسقط (plur مساقط). *The place where any creature sleeps,* خواب گاه , منام A , گندانه , هكوع گاه . v. Also *bed.—Any place to which one returns,* A مرجع , A معاد , A مأب (q. v.). *A stony place,* A محجر , كندروش , سنگستان , سنگبار , سنگلاخ . *A high lying place,* جاي بلند , A منجا , بلنجا * , A عليا . *A pleasant well cultivated place,* جاي معمور و آباداني . *Belonging to the same place, country, town, village, &c.* همجاي , همجايي , همشهري , همخانه , همديهي , همقريه . *To give place* (*make room for any person in a public assembly*), تفاسح كردن . *To give place* or *precedence,* گنجايش نمودن , پيشي دادن . *A place of honour,* پيشگاه , تقديم كردن , پيشگاه دادن . *Whatever is substituted in the place of another,* A بدل , A عوض , A عياض . *From place to place,* فرسخ فرسخ , ازجا بجا , جا بجا . *In the same place,* يكجا , درهمان جا . *In his, her* or *it's proper place,* مسافه بمسافه .

A PLAIN (*level ground*), میدان A , فضا A , هموار , زمین بسیط , بسیطه A , هامون , زمین هموار , همواره , وطا A , عمینه A , فرزه A , سهلت A , سهل A , ارض سهولت , دشت وهامون , *An extensive plain*, سردح A . مصحت A , جبابت A , جوف A , صحصاح A , صحصح A .

Plain (*smooth, even, level*), مسطح A , یکسان , برابر , هموار , مستوي A , وجید A , دستمال , متساوي A , پیشاپیش , بي زینت , ساده , بسیط A . — (*void of ornament*), مساوي A — (*artless, of simple understanding*), یکگونه , یکرنگ , نا آراسته , بي آرایش . — (*open, honestly, blunt*), راست کردار , بي ساخته , ساده دل صلب , ساده دل بي نزاکت , کشاده مشرب , آشکاره , نا , نا مغلق , عیان A , باهره , روشن , هویدا , ظاهره A . گویان بي ادب و ظرافت — (*clear, evident, not obscure*), مشکل , آسان . v. *Discernible : mere, bare.*

To plain (*make even*), یکسان , برابر کردن , هموار ساختن , ساختن .

A plain-dealer or *plain-dealing*, (*adj.*), راست , راست باز , اهل عدل , صداقتکار , عادل A , بي ریا , صالح A , معامله A صادق . v. *Honest, artless.*

Plain dealing (*subs.*), صلاح A , عدم ریا و حیله , راست بازي . v. *Honesty.*

Plainly (*levelly*), دستمالانه , مستویاً A , هموارانه . — (*without ornament*), بطور نا آراسته , بلا زینت , ازیکرنگي . — (*sincerely*), بي غرضانه , بي ریا , بالصدق A , با اخلاص . — (*in earnest*), جدانه , حقیقةً A , لطیفه برطرف . — (*evidently*), نا مغلقاً A , بطور هویدا , آشکاره , ظاهرانه .

Plainness (*levelness*), یکساني , برابري , هموار . — (*want of ornament*), عدم آرایش , یکرنگي , عدم زینت , سادگي . — (*openness, blunt freedom*), عدم نزاکت , کشادگي , مشرب کشاده — (*artlessness, simplicity*), صفائي , سادگي , بسطت A , ساده دلي , آزادگي , اخلاص A . v. *Sincerity.*

PLAINT, گریه , زاري , نالش , ناله , شکایت A , فریاد , نوحه A , بکا A . v *Complaint, lamentation.*

Plaintful, plaintive, زاري کنان , شکایت کنان , نالان , ناله کنان بکا کنان .

A PLAINTIFF, خاشجو , مدّعي A , فریادي , داد خواه .

A PLAIT, شکنج , پیچ , چین , توب , تو , تا , ته ,

برجا . *In the first place*, اوّل A , في ماتقدّم , نخستین , *In the second place*, ثانیاً A , درمرتبه دویم , در — *In every place*, در همه جا , هرجا . *From another place*, من , ازدیگرجا , نا برجا . — *Not in place*, مقامات A , جاها , *Places*, محل آخر , مطارح A , اماکن A , امکنت A , مواضع A , محلات A , بقاع A . *Sacred places*, اماکن متبرکه , بقاع خیرت .

To place, نشانده نمودن , نشاندن , وضع کردن , نهادن , جعل , تودیع نمودن , طرح کردن , ودع ساختن , نصب کردن , برنشاندن , صکّ ساختن , موضوع نمودن , کردن . *To place the foot*, قدم نه شدن , پاي نهادن , وضع قدم کردن .

Placed, نهاده , موضوع A , منجعل , نشانده .

A placer, واضع A , نهنده .

Placing (*part.*), نهان , واضع A , مجتعل A , نصب کنان , طرح نمایان , وضع کنان .

PLACID, سلیم A , مسلیم A , حلم A , نرم , نرم دل , لین A (fem. لینت , plur. الینا), مظلوم A , ودیع A , وادع A , مودوع A , ساکن الطبع A , ساکن A , دیر غضب . v. *Gentle, quiet, mild.*

Placidly, مظلومانه , وادعاً A , با لیان , با ملایمت , حلیماً A .

Placidness, التیام A , لیان A , نرمي , حلم A , ملایمت A , سکینت A .

PLAGIARISM, سرقي , سارق A , تنحل A , انتحال A . — *A plagiary*, اهل انتحال , صاحب تنحل .

The PLAGUE, طاعون A , وبا A , سرایت A . v. *Pestilence.*—(*any thing troublesome*), تصدیع A , ایذا A , تکلیف A , افسوس , جفا , اضطراب A , آزار .

To plague (*infest with pestilence*), مطعون , وبادت ساختن , تصدیع کردن , — (*to vex, teaze*), سرایت افشاندن , کردن , جفا , اضطراب کردن , آزار دادن , تکلیف دادن , ایذا دادن , افسوس زدن , بیزار کردن , هچیدن , ساختن . v. *To torment, irritate.*

Plagued, آزرده , مضطرب A , آزار رسیده .

Plaguily (*vexatiously*), با اضطراب , با آزار .

Plaguy (*vexatious*), افسوس زن , جفا ساز , آزار رسان , اضطراب آور . v. *Troublesome.*

لو , لاّ , نودد , نورده , نورد , کلج , شکفه , شکان , شکن , خم A , خنث A , طرق A (plur. اطراق).

To plait, پیچیدن , پیچ کردن , تاي جامه ساختن , تا زدن , چین افگندن .—*To plait* or *flounce the hem of a garment*, کنش کردن . *A plaiter*, تا زن , پیچ کننده . v. *Fold, layer, twist.*

A PLAN (*scheme*), A نیّت , A قصد , A غرض , سوي . v. *Design.*—(*form* or *model*), نقشه , A صورت , طرح A , تحریرت A . *The plan of a building*, رسم مبني , نقشه عمارت .

To plan (*scheme*), سوي , نیّت گرفتن , غرض ساختن , نقشه عمارت , رسم مبني کردن . *To plan a building*, داشتن . بنیاد نشاندن , بستن .

A PLANE, هامون . v. *Plain, level.* — *A joiner's plane*, یک دسته , دستریک , سفن A , رنده نجّار , رنده . — *To plane*, رنده کردن .—(*make even*), هموارکردن .

A PLANE-TREE, دلب A , ارس A , صنار A , چنار .

A PLANET, A کانس , نجم سایر , سیّاره A , سایر A , آختر , نجم A (plur. نجوم , نجم). v. دوره .—*Planetary*, سیّاره منسوب , سایر متعلق . *Planet-struck*, v. *Blasted, confounded.*

A PLANK, تخته , A لوح (plur. الواح , الویح). *Planks, &c. for a house building*, کاراسته . *A plank of a ship*, تخته با الواح آراسته , جهاز A , امسوح . *To plank*, تخته وضع کردن کردن . v. *To board.*

A PLANT, A نبات , شجر A , درخت , نهال , رستني , خب A , شجرا A , شلک , اشخوان , A غرس (plur. اغراس), خمیره , الارض .

To plant, نشاختن , آجستن , نشاندن , نصب کردن , اغراس کردن , تنبیت ساختن , غرس کردن , نشانیدن , توجیه کردن , تغریس زدن . *To plant a colony*, جاي ویران نو آباد کردن . *To plant a cannon*, v. *To level, point.*

PLANTAIN (*herb*), زبان , لسان الحمل A , سپندان تلخ , اذان الجدي A , ذنب الفرارت A , برة , موزه A , طلح A . — (*fruit*),

PLANTATION, *planting*, A نصب , غرس A , نشاندگی . *A plantation of trees*, درختستان , A حایش . *A plantation of canes or reeds*, وادي . *A plantation* or *colony*, آبادي , نو آبادي .

Planted, نشانده , نصب کرده , منصوب A , نشاخته , آجسته , نوآجسته . *Planted in a row*, مغروس A , بنظام نصب , درصف آجسته , درسلک نشانده , رکیب A , ساخته .

A planter, ناصب A , غارس A , غرّاس A , نشاننده , غرس کننده .

Plash. v. *Puddle.*—*Plashy.* v. *Watery.*

PLASTER (*for walls*), باخته , پاخ , باخ , گچ , گچ , داز , شید A . اندود , جص A , ساروج , صاروج , آخیر , آخیز , ملاط A , نواشه , آژه or آزه , آژ , آژند , اهک , زیره , جبسین A , جبس A , اندروز , شهارو , لیاط A , قصت A , قرمد A , طباشیر or تباشیر A , طبیخ A , ترکیب A , تلصیص A , کلس .

A plaster (or *dressing for a wound*), A مرهم (plur. مراهم), لازوق A , لزوق A , ضماده A , ضماد A , مرهمه A .

To plaster (*a wall*), اندودن , دوسیدن , گچ گري کردن , مشیّد نمودن , تلصیص ساختن تجصیص کردن , اندوده کردن —(*to apply a plaster to a wound*), تضمید کردن , مرهم نهادن , ضمد ساختن .

Plastered (*as a wall*), اندوده , مشیّد A . *A plastered wall*, دیوار اندوده . — (*plastered as a wound*), مرهم کرده , تضمید کرده شده , نا مرهم اندوده .

A plasterer, دوشگر , دوسگر , داز , گچ گر , پیش راز , تجصیص گر . *One who prepares plaster*, A رهاص , طیان . *A plasterer's trowel*, A مالج . *A plasterer's trough*, ناوه . *The art of preparing or using plaster*, A طیانیت .

To PLAT, نسج ساختن , بهم بافتن , بافتن . v. *To braid, weave, twist.*

A plat, v. *Plot* (*of ground*).—*Platane*, v. *Plane-tree.*

A PLATE, طبق A , طبقچه A , رکابي , طبن A (plur. اطباق , اطباق), صحفت A (plur. صحاف), پنگره , عجوزه A , صحن A , جفنت , جرغا , لنگري , بسُتاب , پنکاره , مصحنت A , (صحفات), غاتو . v. *Dish, trencher, mason. Silver plate*, سیم , مصحنت A . — *A large plate*, صحن بزرگ , فصّت A .

A large plate or *table upon which other plates are set*, طبسخوان. *A voider in which they carry plates, &c. to and from table*, سني.—*Two plates struck against one another as a musical accompaniment*, صنجان A.—*A cuirass made of plates*, كومه.—*A thin plate of any metal*, صفيحه A, تنكه, قونت A, تيغ A.

To plate (*with silver*), تفضيض كردن, با سيم پوشيدن.—(*to arm* or *cover with lamina* or *plates*), ملمّع كردن, با تنكه آراستن, با قونت پوش نمودن, صفيحه پوشيدن.—(*to beat into lamina*), قونت, در تنكه كرفتن, شفيحه كردن, ساختن.

PLATFORM (*on the tops of houses, &c.*), چبوتره, سقف A, اشجار A, اشجار A, سطح A, تمود, طايت A. v. Also *ichnography, plan.*

A PLATOON (*small body of soldiers*), حضيرت A (plur. حضاير), قنبلت A (plur. قنابل), كبّت A, عدفت A.

PLATTER, تشت A, تبق A, پنگارد. v. *Plate.*

Plaudit. v. *Applause, clap, with the hands.*

PLAUSIBILITY, نمايش راستي.

Plausible, راستي نما, نمايشي.

To PLAY, لعبت زدن, بازي كردن, بازيدن, باختن, تلهي شدن, شمق كردن, آختن, لعب ساختن, تلعب كردن. v. *To sport, frolick, trifle.*—(*to game*), قماربازي, باختن, قمر ساختن, كردن. *To play at dice*, ششدر بازي ساختن, مقامرت ساختن, يسر نمودن, تقامر كردن, قمار باختن.—*To lose at play*, بازيدن. v. Under *lose.*—*To win at play*, قمر كردن.—*To play on a musical instrument*, نواخت, نواختن, اهنگ كردن, ساززدن, نوازش ساختن, كردن. *To play or jest with any one*, مشمعت, خوشيدن, با كسي كنكل كردن, بذله, مداعبت كردن, دعب ساختن, شمع كردن, نمودن, باختن. v. *To jest.*—*To play* (*represent on a theatre*), نقل كردن. *To play* or *toy*, لهو ساختن, تدليل كردن, غنجيدن, عشوت زدن, شبوه بازي كردن, ناز و نواز نمودن, نازيدن, تلعب كردن. *To play at children's pastimes*, بازيچه كردن. *To play the child*, صبوت نمودن. *To play with life* (*to expose one's self to danger*), جان سپاري نمودن, جانبازي كردن. *To play odds* or *evens*, تك وجفت بازي, زوج و فرد بازي, مخاشات بازيدن, تخسيت ساختن, كردن. *To play upon* (*ridicule*), مزه كردن, استهزا نمودن, افسوس زدن. v. *To deride, gibe, laugh at.*

Play, بازي, لعب A, لعبت A, بازيچه, قصف A, قصفان A, بيدار, لعبتبازي, تلعاب A. v. *Sport, amusement.*—*A stage-play*, تماشا, تمثيل A, نقل A.—*Play* (*at cards, dice, &c.*), قمار بازي, قمار A, لعبت A, لعب A, بازي, قمر A. v. *Cards, dice.*—*Belonging to play*, لعبي.—*A place for play or sport*, هنگامه, ميدانه. v. *Gymnasium.*

A player, بازنده, لاعب A. *A stage player*, نقّال A. v. *Mimick.*—*A player on an instrument*, سازنده, نوازنده.—(*in composition*), پرداز, نواز, ساز, باز. *A chess-player*, شطرنج باز.

Play-fellow, همباز, سبادرت A.

Playful, playsome, شبوه نما, عشوت باز, لعوب A, لعبان A, لعب A, دعب A.—*Playfulness, playsomeness*, رنگ, لعبتبازي, دعبت بازي, شيوه, عشوت A.

Play-game, children's play, plaything, بازيچه, لعبت A.—*A playhouse*, نقل خانه, تماشا گاه. v. *Theatre.*

PLEA, دليل A, معاذات A, دعوي A, عذر A, حجّت A, بحث A, احتجاج A. v. *Lawsuit, allegation, apology, excuse.*

To plead (*a cause*), دعوي, محتجج شدن, احتجاج كردن, دليل, حجّت كردن, معاذرت نمودن, دعوا كردن, بحث A, داد خواستن. v. *To defend, discuss, allege, excuse.*

Pleadable, ممكن احتجاج.

A pleader, وكيل الدّعوا A, بحّاث A, محتجج A, داد خواه. v. *Advocate, counsellor, lawyer.*

Pleading (*subs.*), احتجاج A, مباحثه A.

PLEASANT, خوشنما, دلاويز, مفرّح A, لطيف A, خوش, دلپذير, دلستان A, نفيس, دلفروز. *A pleasant place*, جاي خوشنما, نزهتگاه A, مسيره, تفرجگاه. v. *Delightful.*—*Pleasant* (*gay, lively*), مسرور A, شادمان, دلشاد, شاد. v. *Cheerful, merry*: also *light, ludicrous.*

Pleasantly (*delightfully*), با تفرّج, با صفا, لطيفانه, با دل, مسروراً A, دلاويزي. (*gaily*), خرّمانه, شادمانه, شادي. v. *Merrily*: also *lightly, ludicrously.*

Pleasantness (*delightfulness*), خوشنمائي , دلاويزي , خوشي , دلخوشي , صفا ع , عيش وعشرت , تفرّج ع , دلفروزي . *Pleasantry* (*gaiety*), خاطرکشادگي , خرّمي , دلشادي , شادي , بذله ع , لطافت ع , لطف ع , مزه و مذمت گوئي , مسخره و لطيفت .

To PLEASE (*delight*), شاد , خوشنود کردن , خوش کردن , عيش وعشرت دادن , دلاويز کردن , شاد مان کردن , کردن , دلخوشي دادن , دلپسند کردن , دلاسا ساختن , خاط نواختن , دلشاد ساختن , دلکشا کردن . v. *To gratify, humour ; satisfy, content.*

Pleased (*delighted*), خوشنود . *To be pleased*, خوشنود شدن *Glad, content.*

Pleasing (*adj.*), دلاويز , دلشاد کنا , خاطر نواز , دلفروز , جان پسند , پسنديده . v. *Pleasant, delightful, agreeable.* — *Pleasingly*, ازخاطر نوازي , دلاويزانه , &c. — *Pleasingness*, خاطر نوازي , دلاويزي , دلخوشي .

Pleasure, خرسندي , شادي , خرّمي , خورمي , خوشي , دلاويزي , دلشادي , سرور ع , نشاط ع , عشرت ع , عيش ع , تفرّج ع , عيش و عشرت , ذوق وصفا , صفا ع , ذوق ع , دم , نعيم ع , ذوق جسماني , صفاي بال , کامراني , لذّت ع , حضور ع , روضت ع . v. *Delight, gratification, voluptuousness.*—(*choice, will*), اختيار ع , مراد ع , ارادت , خواهش , مرغي ع , مقصود ع , خواست . *To pleasure*, v. *To please.*

PLEBEIAN, فرومايه , حقير ع , وضيع ع , کمينه . v. *Common, vulgar, low, mean.*—*A plebeian*, مرد عام , مرد کمينه , &c. — *Plebeians*, عوام النّاس ع . v. *Commonalty, vulgar.*

A PLEDGE, گرو , رهن ع , امنت ع , دعربت ع , سبق ع . v. *Pawn, gage, surety.* —*To pledge one's word*, اقرار کردن . v. *To promise.*— *To pledge* (*give in surety*), کفالت دادن . v. *To give bail* or *security ; to pawn.*—*To give a pledge for the performance of any contract, &c.* بيعت دادن . *To receive a pledge*, بيعت يافتن .—*Pledged*, مرهون ع , مرتهن ع . v. *Pawned.*

A PLEDGET, مرهم , دسام ع . v. *Dressing* (*of a wound*), *plaster.*

The PLEIADES (*constellation*), پروين , جوزه ثريّا , ثريّا ع , عقد پروين , نظم ع , پرنا , پرو , النّجم ع .

Plenary. v. *Full, complete.*

PLENIPOTENCE, *plenipotentiary powers*, استقلال ع , استقلال کلّي , مباشرت ع . *A plenipotentiary* (*negociator invested with full powers*), ايلچئ مباشرت دار , وکيل مطلق , *A plenipotentiary commission*, وکالت نامه .

PLENITUDE, ممتليت ع , زيادتي , سيري , پري , بدر ع . v. *Fullness, completeness.*

PLENTEOUS, *plentiful*, بسيار , فراوان , وافر ع , فايض ع , وفي ع , عامر ع , مغتنم ع , فزون , افزون , کثير ع , فراخ . v. *Copious, exuberant, fruitful.*

Plenteously, plentifully, بسيارانه , بافراط , بافراواني , بافروافر , کثيراً ع , با برکت .

Plenty, بسياري , فراواني , وفرت ع , کثرت ع , زيادکي , زيادتي , برکت ع , افراط ع , فرت ع , غنيمت ع , فضلت ع , افزايش , فزوني , افزوني , فره ع , صرفه ع . v. *Fruitfulness, exuberance.*

PLETHORA, *plethory*, پري , افراط اخلاط , افراط خون , ممتليت خلط , کش .

Plethorick (*full of blood or humours*), پر خون , دموي ع , پر کش .

The PLEURISY, ذات الجنب ع , درد پهلو , بلسام ع , جرسام ع , جلسام ع , برسام ع , کشح ع , موم ع .

Pleuretical, pleuretick, مبرسم ع , مموم ع , هل ذات الجنب , جنب ع .

PLIABLE, *pliant* (*easy to be bent*), قابل خميدن , خميدني , ذابل ع , طوي , آسان پيچ , آسان مايل ع , آسان معطوف , قابل للعوج ع , ممکن معوج , منحني ع , خنث ع . v. *Limber, flexible.*

Pliableness, pliancy, pliantness, امکان خم کرده شدن , قابليت العوج ع , قنخ ع , ملايمت ع , قابليت القا , سلاست ع , يسر ع , نرمي , نرم , ملايم ع , سليم ع . *Pliancy of temper*, v. *Persuadible.*

PLIERS, آهنج . v. *Forceps, tweezers.*

To PLIGHT (*faith*), اقرار کردن , عهد دادن . v. *To pledge, pawn.*

Plight, وضع ع , حالت ع , حال ع . v. *Condition,*

state; also *pawn*. — *In good plight*, پرورده, سامن ع. v. *Fat, sleek.*

To PLOD (*give intense application*), محنت کردن, شغل کردن, جد وجهد کردن. v. Also *to drudge, labour, toil.*

A plodder (*laborious man*), محنتي. v. *Drudge.*

A PLOT (*conspiracy*), اتّفاق ع, ملع ع, سازش, بندش, تحالف ع, مواثقت ع, تعاهد ع (plur. تعاهدات), معاهده ع. توافق ع. (*a scheme, plan*), غرض ع, نيّت ع, قصد ع, سوي. v. *Design, contrivance, intrigue.*—(*stratagem*), دغا, فطرت ع, رنگ, آل, فنّ ع, حيله بازي, حيله ع. *A plot* or *piece of ground*, عرصه ع, حيّز ع, قطعهٔ ارض, قطعهٔ زمين, ساحت ع, صحن ع. *A plot* or *bed in a garden*, چمن, رفرف ع. *The ground-plot of a building*, ساحت الدّار, طوار ع.

To plot (*conspire*), معاهده, سازش کردن, بندش کردن, اتّفاق ساختن, کردن, توافق کردن, همو ثاق بودن. (*to machinate*), آل کردن, فنّ ساختن, غرض بافتن, حيله بستن. v. *To contrive, plan, scheme.* — *To plot destruction*, قصد دمار کردن.

A plotter, اهل معاهده, مرد تشاور, سازشي, بندشي, قرين ع, اهل همو ثاق, مواثقت سازنده, صاحب اتّفاق, رفيق ع. v. *Conspirator.* — (*a contriver of mischief*), فتنه, فنّ سازنده, غرض باف, حيله باز, طغيان افروز, انگيز. آل ياب. v. *Contriver.*

A plover. v. *Lapwing.*

A PLOUGH, فدان ع, سولي, غبارد, غبازه, قلبه, شيار. *The plough handle*, مقوم ع. *Plough harness*, براز.

To plough, زرعات کردن, قلبه راني کردن, قلبه راندن, زمين تيمار کردن, بسار دادن, شخم زدن, حرث, فلاحت کردن, وارادن, شيار کردن, شياريدن, ساختن. v. *To cultivate, till.*

A ploughman, ploughboy, plougher, زارع ع, قلبه ران, روستايي, يازي, فلاح ع, انگشپه, بزرگر, اريس, حراث ع, دهقان. v. *Rustick, peasant, countryman.*

Ploughed, بسارده, شخم زده, کاشته, کشته, قلبه رانده, کلهون, کاويده, شياريده, زرعات شده, بسار داده. *Ploughed land*, زمين کشته, زراعت ع, شد کار.

Ploughing (*subs.*), شيار, قلبه راني. *The second ploughing*, ترکز ع. *A ploughing ox*, فداد. *Ploughing oxen*, فدادون ع, فدان ع, ابميق, جفت فرگاو, جفت. *The plough-team to which they are fastened*, هش.

A ploughshare, سنت ع, سكّت ع, آهن قلبه, سپار, ابميق, اتميد, باسنه ع, رنجين, كليد, ميكع ع, غبازه. *The wooden socket of the ploughshare*, وبج. *The plough-tail*, نيام.

To PLUCK, واكردن, فركردن, بزودي گرفتن, بزور گرفتن, ازبيخ كشيدن, نخس ساختن. *To pluck up by the roots*, ازبيخ كندن, چين, چيدن, برخيدن. *To pluck or gather*, خيدن, برخيدن, مخيدن, كردن. v. *To pull, eradicate.* — *To pluck a rose*, گل چيدن. *To pluck flowers*, شگوفه چيدن. *To pluck feathers, &c.* پر وُ بال نتف, پرداختن. *To pluck up courage*, دلير شدن, دلاور گرديدن, حمّت گرفتن. *To pluck hairs from the face with tweezers*, تنمّص کردن, بمنتاخ موي از روي چيدن. *Tweezers for plucking out hairs*, منتاخ ع, موچين. v. *Tweezers.*

A plucker, كشنده, گيرنده, چيننده.

A PLUG, سداد ع, صمام ع, صمّ ع, دسام ع. v. *Stopple, cork.* — *To plug*, بسداد بند کردن, صمام زدن, بدسام سدّ کردن.

A PLUM, آلو, آلوچه. v. *Damascene*; also *raisin.*

PLUMAGE, پر و بال, صمعا ع (plur. صمعان), زلف ع, زف ع, خميلت ع, خمالت ع, خمل ع, قشع ع, كرتك. v. *Feather, plume.*

To PLUMB, بلد اندازي نمودن. *Plumb*, v. *Plummet*; also *perpendicular.*

A PLUMBER, سرب گر, اسرب گداز.

Plumbery (*manufacture of lead*), سربگري, سرب دستكاري.

PLUMCAKE, خرمن.

A PLUME (*feather worne as an ornament*), طرّه ع, سرقوچ, تلّ ع, كنكره. v. *Plumage, feather.*—*To plume* (*adorn with plumes*), با سرقوچ آراستن, با كنكره زينت نمودن. v. Also *to pluck, peel, strip.* *Plumigerous.* v. *Feathered.*

A PLUMMET, بلد ع, بخیه, هنجا, هنجار, هنجاره ع.—(*for drawing lines*), قلم سرب.

PLUMP, فربه, مسمن ع, سامن ع, سمین ع, حسیم ع, برسام, عکوک ع, کاذان ع, تر ع, گوشتین, گوشتدار. v. *Fat, corpulent.* — *Plump-faced* (*and handsome*), کلثوم ع. — *A plump boy*, دپنگ, تپنگ, فرهد ع. *A plump girl*, کهدل ع, ربیل ع. v. خدلجة.

To plump (*make fat*), فربه کردن, تسمین ساختن.—(*to fall in a direct line*), راست افتادن.

Plumpness, فربهی, سمن ع, سمنت ع, جسامت ع, بدن, ربیلت ع, نسا or نسء ع. v. *Corpulence.*

Plumy, plumous. v. *Feathered.*

PLUNDER, یغما, مغنم ع. غنیمت ع (plur. غنایم), نفلت ع, نفل ع, تاراش, تاراج, تالان, عارت ع (plur. نفال, انفال), نهبت ع, نهب ع, نهیب ع, (plur. نهاب), بکیلت ع, خباست ع, نغارت ع. v. *Spoil.* —*Any plunder which cannot be divided* (*as a horse, &c.*), فضول ع. *An inroad to carry off plunder*, ترکتاز.

To plunder, بغارت, غارت کردن, خسارت و غارت ساختن, سلب گرفتن, تاراج کردن, یغما کردن, تالان گرفتن, بردن سالب, حرب ساختن, غنیمت بردن, استلاب کردن, زفتن, دزدی کردن, شدن. v. *To rob, depredate.*

Plundered, غارت کرده, تاراج کرده, مسلوب ع, منسلب ع, محروب ع, دزدیده.

A plunderer, غارت گر, تاراج کننده, یغمائی, سالب ع, نهاب ع, دزد. v. *Robber, depredator.*

To PLUNGE (*any thing into water*), زیر آب انداختن, غوطه دادن, غوطه کردن, غرق کردن, تغریق کردن, در آب فروزدن.—(*to plunge one's self into water*), غطس ساختن, غوطه خوردن, خودرا در آب انداختن, ناغوش نمودن, غرق کردن. v. *To dive, sink.*—*To plunge headlong into any business*, تودر کردن, تدهکم کردن, منقحم شدن, تربیع ساختن. v. *To precipitate.*—(*to plunge one's self into danger*), خودرا درخطر انداختن, تخویض کردن. — (*to plunge any one into difficulties*), تودیر ساختن, کسیرا ناگهانه در اضطراب انداختن, فرکندن, فرکندیدن.

To plunge into difficulty or danger without design, فرکندن, فرکندیدن.

A plunge, تغریق ع, غطس ع, غوص ع, غوط ع, غوطه ع, ناغوش ع.

Plunged, غوص, غوطه خورده, غرق زده, زیر آب نهاده ساخته.

A plunger, قماس ع, غواص ع, غایص ع, غوطه خورنده, غرق کننده.

Plunging (*part.*), غرق کنان, در آب فروروان.

PLURAL, جمع ع. *Plurality*), تعدد ع, جمعیت ع, عظم ع, کثرت ع. v. *Majority.*—*Plurally*, جمعاً ع.

To PLY (*keep one busy*), مشغول داشتن. — (*to practise diligently*), با جدّ و جهد, با اهتمام کارگذار شدن, محنت کردن, کارساختن. v. *To employ ;* also *to labour.*—(*to solicit importunately*), ابرام و الحاح ساختن, آزار دادن, تصدیع کردن. — (*to offer service*), خدمت نمودن.—(*to bend*), کج, خم کردن, مایل کردن, ساختن.

A PLY, توب, چین, شکن, توی, توه, تو, تا, ته. v. *Fold, plait.* — (*bent, bias*), مایلی ع, میل ع, میلان ع, ممال ع. v. *Form, turn, cast.*

PNEUMATICAL (*relative to wind*), ازباد, باد منسوب, از باد محروک.—(*moved by wind*), هوا متعلق, هوائی.

Pneumaticks, pneumatology, علم روح, علم هوا.

To POACH (*parboil*), نیم جوش کردن, نیم پختن. *To poach eggs*, گوارده ساختن, گوازه کردن. *To pouch* (*steal game*), حشرت را دیصان ساختن, نخچیررا التماع کردن. — *A poacher* (*stealer of game*), نخچیردزد. v. *To steal.*

A POCK, آبله. v. *Small pox.*

A POCKET, جیب, کیسه ع (plur. اکیاس), خریطه ع, وعا ع, تأمور ع, صرّت ع (plur. صرر), دجیب نانبان (plur. اوعیت), ظرف ع. v. *Purse.* *To pocket*, درجیب نهادن. *To pocket up* (*to bear*), برداشت کردن. *A pocket or memorandum book*, دستگی.

POCKHOLE, داغ آبله, آبله.—*Pockiness*, آبله داری.—*Pocky*, آبله دار. v. *Pox.*

A POD, قشر ع, پوست, قرّاط ع. v. *Husk.*

A POEM, شعر A , قصیدهٔ A , قصید A , جامه , چغامه , اشیعار A , قصاید A , قصید A , غزل A . v. *Ode.—Poems.* ابیات A .

POESY, v. *Poetry. A poesy on a ring,* نقش خاتم .

A POET, شاعر A , خنذیذ A , سازگار , ناظم A , ساحر A . *A perfect poet, a poet laureate,* حافظ A , صاحب دیوان , دیوانی . —*Poets,* شعرا A .

A poetess, شاعرهٔ A .

Poetick, poetical, شعري . *A poetical work,* دیوان . — *Poetick licence,* ضرورت شعر . *Poetically,* شعرانه .

To poetize, عروض نوشتن , شعرساختن .

POETRY, شعر A , نظم A , سجع A , علم شعر , عروض A , سرواد , سحر حلال , سحر A , جامه , چغامه , علم عروض , سرباز , سرواز , مشاعرهٔ A .

POIGNANCY (*sharpness*), زستي , تندي , تيزي , گري , ترشي , حدّت A . v. *Pungency.* — (*severity*), سختي , خشنت A , تندي , شدّت A , حدّ A , درشتي . v. *Asperity.*

Poignant, ترش , زست , زوش , حادّ A , تند , تيز , مضر A , گزنده . v. *Sharp, acid, pungent.*—(*severe*), شديد A , صاحب عنف , تند , درشت , سخت .

A POINT, سر , نوک . —(*of a sword*), سنان A . —(*period*), محطّ A , وکته A .—(*dot*), نقطه A .—(*nicety*), نکته A , دقيقه A . —(*sting*), شبات A . *A point of time,* دقيقه A , يک دم , لحظه A , لحظي A . v. *Moment.* — *A point* or *head-land,* بيخ کوه , راس جبل . v. *Promontory* —*The point* (*chief circumstance of the subject in hand*), نفس A , الامر A , مدعي or مدعا , اصل A . *A material point,* امر مهمّ , نبل A , v. Under *importance.—The point of a spear,* پيکان . *The point of a hair,* سر موي . *The equinoctial point,* نقطهٔ اعتدال . *A point, aim* or *mark,* غرض A , نشانگاه , نشان . *The point of a pen,* نوک قلم , نوک خامه . *An orthographical point,* نقطه A . *From point to point,* نقطه بنقطه . — *Pointblank,* راست به نشان , راست در خطّ مستقيم . *To the point,* عيناً A , بعين A , بعينهٔ A . v. *Exactly. At the point of death,* جان بلب .

To point (*sharpen*), تيزکردن , نوک ساختن , حد دادن , طرور ساختن , تحديد کردن . *To point* or *point out,* نمودن , دلالت کردن , اظهار کردن . v. *To show, indicate.* — (*aim*), با انگشت دلالت شست کردن .— *To point with the finger,* سبع نمودن , شکر ساختن , کردن . *To point out the way,* راه دلالت کردن , رهنما بودن , رهنمودن . *To point the eye,* نظر کردن , چشم زدن . *To point orthographically,* تنقيط نقطه زدن , نقط کردن , ساختن . — (*mark with vowel points*), حرکات دادن , اعراب دادن . *To make a full point,* محطّ کردن .

Pointed, تيز , حادّ A , سنين A , نوک دار . v. *Sharp.* — (*epigrammatical*), نکته پيوند , نکته آميز , ظريفت دار .

Pointedly (*exactly*), عيناً A , بهنجارانه , با دقّت , بعين A , بعينهٔ A .—(*epigrammatically*), با ظريفت , با نکته , نکته آميزانه .

A pointer, نماينده . (*in composition*), نما , نمون .—*A pointer dog,* معلّمه .

Pointless, بلا نکته , غير نقطه , بي سر , بي نوک .

POISON, زهر , سمّ (plur. سمام), شرنگ A , شکيمه A , کبسته , کبستو , کبست , مهل A , هرش A , قشب A , حمال A . *Mortal poison,* ارون A (plur. ارن), عنقزت A , ذعاف A (plur. اذعف), ذفوف A , ذفاف A , زهر قاتل , زهر هلاهل , سمّ آشام شدن , زهر آشاميدن . *To drink poison,* قشب اوباشتن . *The expeller of poison* (*the bezoar stone*), پاد زهر , باد زهر .

To poison, سمّ دادن , زهر دادن , زهر آلودن , زهرناگ نمودن , ساختن . v. Also *to corrupt, taint.* — *To poison a dog,* درزن دادن .

Poisoned (*killed by poison*), مسموم A , از زهر کشته , مذعوف A .—(*containing poison*), v. *Poisonous. A poisoned dagger,* خنجر زهرآلوده . *Poisoned water,* زهرآبه , زهرآب . *The poisoned cup of death,* زهراب اجل .

Poison-tree (*a plant*), آزاد درخت , زهرزمين .

A poisoner, زهرآشام سازنده , سمّ ده , زهردهنده . v. Also *a corrupter.*

Poisonous, زهرور , زهري , زهرناگ , زهرآلود , زهردار , سامّه A , سموم A , سمّان A , سامّ A .

Poisonously, با زهر , بطور سمان , سمّاً A , زهردارانه , زهرآلودگي , زهرناگي , زهرداري , از سمّ . — *Poisonousness*, ماهيت سمّ .

A POITREL (*armour for the breast of a horse*), وربند , تجفاف A , شته بند , برکستوان . برکستانه , بربند .

POISE (*equilibrium*), ترازو , برابري , اعتدال A , وزن A . v. *Weight*.

To poise (*weigh*), ميزاندن , سنجيدن , وزن کردن , ترطيل ساختن , کيل کردن , سختن , آهيختن . v. *To weigh*. —(*to hold* or *place in equilibrium*), معتدل کردن , برابر کردن , موازنت گرفتن , معادات نمودن , در ترازو داشتن . — *Poised*, سخته , موزون A , ميزانده , سنجيده .

To POKE (*feel about with a stick*), با عصا جست و جوي کردن . *To poke with the finger*, برمچيدن . v. Also *to grope ; thrust*. — *A poke*, v. *Pocket, bag : thrust*.

A POKER, آتشکاو , مسعار A .

POLAR, قريب القطب A , قطب منسوب , قطبي . *The polar star*, جدي A , النّجم A .

Pole (*of the heavens*), قطب A . *The north or arctick pole*, قطب شمالي , النّجم A . *The south* or *antarctick pole*, قطب جنوبي . *The two poles*, قطبين A . *A pole* (*long stick*), وتيرد A , عماد A , باردان , چوب دراز . *A tent-pole*, مسماك A , سقب A (plur. اسقب). *A long pole* (*for measuring*), بازو , سمرقند , معصال A . *A pole for pulling down branches of trees, &c.* معصال A .

A POLE-AXE, بيلچه , ششپر . v. *Battle-axe*.

POLICE, ضبط و ربط شهر , بندوبست ملّت .

Policy (*art of government*), علم حکومت . v. *Potiticks*. —(*art, stratagem, prudence*), حکمت A , هنر و تدبير A , فنّ A , حيله A , آل A , کياست A , زيرکي .

To POLISH (*smooth, make bright*), زدودن , صيقل کردن , شوف , صقل کردن , رندين , ازدودن , مهره زدن , جلا دادن , صقال نمودن , تجيله کردن , پالودن , تشويف نمودن , ساختن , ادب و آزرم کردن , نزاکت دادن , نازک ساختن , ظرافت دادن , ظرف ساختن , لطف دادن , لطيفت ساختن , پردازي نمودن , ملاطف کردن , خوش خوي کردن , شيرين کاري نمودن , خوشنما ساختن . Also *to be polished : become polite*.

Polish (*gloss, brightness*), زدودگي , جلا A , جلوه A , تجيله A , تجلّي A , دوس A , تشويف A , شوف A , صقل A — (*elegance of manners*), ظرافت A , ادب A , ادب و آزرم , شيرين کاري , لطافت A , نزاکت A .

Polishable, قابل صيقل , ممکن تجلّي .

Polished, زدوده , صيقل کرده , جلا داده , مجلّي A , جالي A . v. ادوس A , مجلو A , مصيقل A , معقول A , صقيل A . v. *Polite*. — *To be polished*, جلا يافتن , زدوده شدن .

A polisher, صقيل A , صقل گر , صيقل گر , صقّال A , هالکي A , جلاگر , جالي A . *A polisher of gems*, حکاک A . *A polisher of arms*, سلّاح شور , صقّال A , صيقل گر , سيقل A (plur. صقلت). v. *Armorer*. — (*a polishing instrument*), صقّال A . — (*for paper*), مهره .

POLITE. خوش , خليق A , صاحب ادب , ادبب A , لطيف A , ظريف A , اهل مروّت , خوش اخلاق , اطوار ملاطف A . v. *Elegant*. — *To be or become polite*, ادبب , لطيف گرديدن , ظريف شدن , خوش اخلاق شدن , ادب و آزرم يافتن , &c.

Politely, با لطافت , ظريفانه , با ادب , باابرو , ازادب , با آزرم , با شيرينکاري .

Politeness, خوش , مروّت A , آزرم or آذرم , ادب A , نزاکت A , ظرافت A , تعظيم A , اخلاق A , اخلاقي , لطافت A , لطف A , شيرينکاري . v. *Elegance*.

POLITICAL (*relating to a country*), ملکي .—(*versed in the administration of publick affairs*), واقف امور دولت , مدبّر A , سعتري A , امورديده , سليقه , هشيار , هوشيار , ذهين A , هنرمند , زيرک , سعتر A , عقلمند , شعار .—(*cunning, skilful*), امور عموم منسوب .

Politically, با فنّ , با عقل , بالتدبير , زيرکانه , مدبرانه , سعترانه .

A politician (*one versed in the arts of government*), صاحب واقف در امور دولت , مدبّر A , تدبير . — (*an artful man*), حيله باز .

Politicks (*science of government*), علم , علم سياست

, تدابیر سلطنت , امور مملکت (*publick affairs*), — . تدبیر . امور عموم , امور دولت , معاملت ملکي

POLITURE . v. *Polish.*

POLITY (*form of government*), بندوبست , نظام ملک , دستور العمل مملکت , وجه داوري و حکومت , سلطنت . حراست ملک و ملّت , طور تدبیر v. *Government.*

A POLL (*head*), سر , راس ع , کله . v. *Head.*—*A poll-book*, اسم نویسي . v. *List, catalogue.* *A poll-tax*, سر . جزیه ع , خراجي

To poll (*enter in a register*), در دفتر قید کردن . v. *To register.*—(*to lop*), سر بریدن , مشذّب کردن , حطاب کردن . v. also *to prune, shear, shave, mow, crop, plunder.*

A pollard (*tree lopped*), درخت سر بریده , درخت مشذّب .

Polled (*lopped*), مشذّب ع , مقطوع ع , حطاب ساخته . —

Pollen. v. *Flower, bran, powder.*—*A poller*, v. *Voter; plunderer, robber.*

To POLLUTE, آلودن , آلاییدن , آلوده کردن , پلیدن , . تنجیس کردن , ملوّث کردن , مردار کردن , پلید ساختن v. *To defile, corrupt, taint,*

Polluted, آلوده , پلید , ملوّث ع , مردار , نا پاک , ریمناک , محدث ع (q. v.) خسوک . v. *Nasty, filthy.*—*To be polluted*, آلوده شدن , پلید شدن , نا پاک شدن .—*Polluted water*, آب نا پاک , آب پلید , منجلاب . *Polluted-with crimes*, مجاز آلود . — *A polluter.* آلایش کننده , نا پاک کننده , &c.

Pollution, pollutedness, آلایش , آلودگي , نا پاکي , پلیدي , اهارع , تلوّث ع , لوث ع , جنابت ع . *Nocturnal pollution*, احتلام ع .

A POLTROON, شتر دل , نامرد , بزدل . v. *Coward, scoundrel.*

POLYEDROUS (*having many sides*), بسیار جانب دار

A POLYGAMIST, نکّاح ع , نکح ع .

Polygamy, نکاح ع (plur. انکحت).

Polygonal, بسیار جانب و کنار , کثرت الاجناب ع .

POLYPODY (*plant*), بسفایج , بسفایج , اضراس الکلب ع .

POMATUM, روغن خوش بوي .

POMECITRON, لیمون . v. *Citron.*

A POMEGRANATE, انار , نار , رمّان ع . *A large species of pomegranate*, انار ملسي . *A wild pomegranate*, مظّ ع .— *The flower of the pomegranate*, گل انار , نارخو , نارخوي . — *The grains, the juice*, also *a syrup of pomegranates*, ناردان , نارنک . *Victuals dressed with pomegranate juice* or *seeds*, رمانیت , ناردنک , ناربا . *The pomegranate tree*, درخت انار . *Belonging to the pomegranate*, رماني . *A breast like a pomegranate*, نار پستان .

A POMMEL (*of a sword*), دسته سیف , قبضه شمشیر , دسته سیم , زلفجانه . قبیعت ع .—*A silver pommel*, قبضه تیغ *The pommel of a saddle*, پیشکوهه , کرده .

To pommel, مشت زدن , کوفتن , زدن . v. *To beat.*

POMP, *pompousness*, عظمت ع , احتشام ع , حشمت ع , طنطنه ع , کروفر , اتات ع , جاه و جلال , شان ع , شوکت ع v. *Magnificence, splendor, cavalcade.*

POMPION, پاشیده . v. *Pumkin.*

POMPOUS, اهل شوکت , متحشم ع , صاحب احتشام , اهل کر و فر , بزرگوار , بزرگانه , عظیم ع . v. *Magnificent, splendid, grand.* *Pompous in speech*, رنگ آور .

Pompously, بزرگانه , عظیمانه , با اتات , با احتشام , با شوکت , با حشمت .

A POND, آبدان , آبگیر , برکه , حوض ع , تالاب , غدران , غدر (plur. غدیر ع , دریاچه , آبکنده , آبکند , استخر , زلفت ع . رزنه ع , رزن ع , آخور , اغدرت), مستنقع ع , متوجل ع , ورگاه , مأجل ع , خبّت ع , ثغب ع (q. v.), صهاریج (plur. صهریج , صهرج , صهرنج , صهري , رکوات ع , رکا ع , رکوت ع , الما , یکک , قضیت ع , ضهوت ع , دسق ع , جابیت (plur. جوابي). *A fish-pond*, برکه ماهي , هریصت ع . *The bottom of a pond*, پایاب . *The middle of a pond*, مثابت ع , مثاب ع .

To PONDER, فکر , اندیشه کردن , پنداشتن , پندار کردن . v. *To consider; think, muse.*—*A ponderer*, اندیشنده , فکر کننده , اندیشه گر .

Ponderous, وزین ع , ثقیل ع , گران بار , گران , سنگین , رزین ع . v. *Heavy, weighty: momentous.* — *Ponderously*, از سنگیني , با ثقالت , ثقیلانه .

Ponderousness, ponderosity, سنگيني , گراني باري , ثقلت ع , ثقل ع , ثقالت ع .

A PONIARD, دهره , دشنو , دشنه , خنجر , پيش قبض , تشته , حربت ع . *A sharp poniard,* خنجر تيز . *A poisoned poniard,* خنجر زهردار . *To poniard,* خنجر زدن .

PONTIFF, متبوع امّت , امام ع . *The Roman pontiff,* ريم پاپا , پاپا . *The Muhammadan pontiff,* رئيس المسلمين , شيخ الاسلام ع , مفتي . *The Jewish pontiff,* خخم ع .

Pontifical, امامي , امام منسوب .

A PONTON (*for passing rivers*), معبر ع , چوب بند , اسپلاتا .

A PONEY, اسپچه , يابو .

A POOL, خره , كنداب , اجمت ع , اجم ع , آب استاده , چرا . v. *Fen, marsh, pond.*

POOR, تنگ , غريب ع , مفلوك ع , مسكين ع , مفلس ع , نيازمند , سكون ع , فقير ع , احتياجي , گدا , تهي دست , دست مختّل ع , خليل ع , مستمند ع , بي نصيب , حاجتمند , سبروت , مغلاك , شالهنگ , منهلاك ع , مفرح ع , مبلد ع , اعقف ع , مقلّ ع , قليل البضاعت ع , سبريت , صعلوك ع , تلا , املج ع , جحد ع , رامق ع , رموق ع , ارمل ع , طملال ع , خلّ ع , خليل ع , شقي ع , هاژه , هاژ . v. *Indigent, mean, contemptible; barren; lean; trifling; unhappy; spiritless —A poor man, mendicant,* فقير ع , درويش , قلندر , منلاك , زبانخواه , گدا , روان خواه , دربدر , ابدال ع , شفك , مستبيت ع . v. *Beggar. — The poor,* فقرا ع , مساكين ع , ذوع ع , بنو غبرا ع , اشقيا ع , عقفا ع , فقيره ع . *A poor woman,* كنداور . *A poor proud man,* غريب شدن , مسكين شدن , فقير شدن , افغا بودن , ركوع گشتن , سكون گرديدن , افتاده شدن . *To be or become poor,* افقار , فقيرساختن , اسكان كردن , مسكين كردن , مبلد كردن , &c. *Poor as Job,* افقر ع من وح .

Poorly, بطور ننگ , درويشانه , مستمندانه , فقيرانه , بي دولت , دست . v. Also *meanly, unfortunately.*

Poorness, افلاس ع , فلاكت ع , مفلسي , تنگ دستي , &c. v. *Poverty; meanness; barrenness.*

Poor-spirited, بي دل . v. *Cowardly. — Poor spiritedness,* بي دلي .

A POP (*sharp sound*), صداي تيز .

To pop (*enter with a quick and sudden motion*), با جنبش , تيز و ناگاه در آمدن . v. Also *to shift.*

The POPE, ريم پاپا .

POPINJAY, طوطي . v. *Parrot; fop.*

The POPLAR (*tree*), چنار or جنار , حوّر ع , شاشدان , تاغ , اسپيد , پده , پره , سپيدار , ديودال . *The white poplar,* حور رومي . *The black poplar,* پوش , شاشدان .

POPPY, كوكنار , خشخاش ع , هيشر ع , منثور ع . *Poppy-seed,* خشخاش ع , جلجان حبشي , بابلس , پوست دانا , رمّان ع , رمان السعّال ع . *The heads of poppies,* پوست الخشخاش .

POPULACE, عوام , عامّ ع , عوام ع , عامّت ع , عوام النّاس , خلق ع , ملّت ع , جمهور ع . v. *People, comonalty, vulgar, multitude.*

Popular (*vulgar*), عام ع , عموم ع , مروّج ع . v. *Plebeian.* —(*suitable to the people*), لايق ملّت , واجب العامت ع , مستوجب القوم ع . — (*esteemed by the people*), هردل عزيز , محبوب القلوب ع . *A popular disease,* وبا . از ملّت معتبر . v. *Epidemick.*

Popularity, محبّت الامّت ع , اعتبار خلق .

Popularly (*having the love of the people*), با اعتبار خلق , علي ع , عموماً ع , — (*vulgarly*), با دوستي و محبّت ملّت . العموم

Population, آبادي , آباداني , معموري . v. *Populousness.*

Populous, آبادان ع , معمور ع . *A populous well cultivated country,* ملك معمور و آبادان .

Populousness, آباداني , معموري , كثرت الخلق ع .

PORCELAIN, ظروف چيني , صيني ع , چيني . v. *China.*

A PORCH, دهليز ع , پيش گاه , (plur. دهاليز) , سازاك , ايوان ع . v. *Portico, port, entrance.*

A PORCUPINE, سنگه , سنگر , سكر , شبهم , خارپشت , تسي ع .

A PORE (*of the body*), مسام ع . *The pores,* مسامات ع

A منافذ . — (*any narrow passage or spiracle*), سوراخ , محبّ A , منفذ A . v. *Hole.*

PORK, گوشت خوک , لحم الخنزير A . — *A pork eater,* گوشت خوک خور , خوک خور . *A porket, porkling,* v. *Pig.*

POROUS, منفذ دار , پر محبّ , مسام دار . *Porosity, porousness, poriness,* منفذ داري .

PORPHYRY, سنگ سماق .

The PORPOISE, سنگ ماهي , خوک دريائي .

A PORT, دريابند , سنار , مينا A , بندرگاه , بندر . v. *Harbour.*—(*a gate*), فنک , درگاه , دروازه , در , باب A . — *A port-hole,* کنکرهٔ جهت توپ . — *Port* (*air, mien, carriage*), سيما , وجه A , برخاست نشست , خرام , روش , رفتار , منظر A , روي , رخساره , نظر A , گونه , چهره .

PORTABLE, لايق بارگير , قابل حمولت . *Portableness,* قابليت حمولت .

A PORTCULLIS, باب آويز , مغلق A , موجوج A .

To PORTEND (*foreshow*), دال ساختن , دلالت کردن , وعيد نمودن , دليل شدن . v. *To prognosticate, foretel, omen.*

A portent (*bad omen*), فال بد , داکس A , نحوست A , است الکلبت A . v. *Omen.*

Portentous, نحس A , بدفالي , منحوس A , هيبتوار , وحشي A , ذو الجلال A .

A PORTER (*to a gate*), دربان , بوّاب A , ستّار A . *The porter of the inner apartments,* حاجب A (plur. حجاب , پرده دار , حجبت) . *The office of porter,* بوابي , بوابت A . *The office of chief porter,* حجبت A , حجبه A . *The porter of Paradise,* رضوان , اردبهشت . — *A porter's lodge,* دربان خانه . *A porter* (*carrier of burdens*), باربردار , باربر , بربر , باربار , بارگير , حامل A , حمّال A , غاشيه دار , بست . *A porter's knot* or *pannel on which he rests his burden,* بست .

Porterage, عوض بارگير , بارگشي , مزدوري .

A PORTICO, اسطوانه A , پيش طاق , پيش گاه , دهليز (plur. دهاليز), A ايوان (plur. ايواوين), A (plur. اساطين), سطح A , طاق A , رواق A , سباط A . طاقته , شهنشين , پيشک , سازاک , سحسحت A .

A PORTION, حصّه A (plur. حصص), بهره , بخش , قسمت A (plur. قسمت) , قسم A , بخشه , تير , نصيب A , نصب A , بذيذت A , بذّت A , سهم A (plur. سهمان , اسهم), اقسام), شصب A , ذنوب A (pl. ذنايب), جذب A , جزلت A , بدّت A , رجل A . v. *Part, particle, lot.*—*The portion of a wife,* مهر A , کابين , جهاز , جهيز , *The portion of a child,* بخش پسر , نحلي A . v. *Dower.*— اقتسام ميراث , نصب بچه . *A portion of meat, corn, &c.* چيزي , برخين , کلتت A . — *A small portion,* راتب A , شي A . v. *A little, somewhat.*

To portion (*divide into portions*), بخش کردن , اقتسام کردن , تقسيم کردن , حصّه کردن . v. *To divide.*

PORTLINESS (*dignity of mien*), تمکنت A , صورت شاهانه , قدميت A , عظمت A , بزرگواري .

Portly, شاهانه , بزرگوار . v. Also *bulky, swelling.*

A PORTMANTEAU, حقيبت A , خورجي , جامه دان , خورچين , صوان A .

A PORTRAIT, شبيه A , تصوير A , صورت A (plur. صور). — *A portrait painter,* مصوّر A . v. *Picture. To draw portraits,* تصوير کردن , شبيه کشيدن . — *To portray.* v. *To paint.*

PORY (*full of pores*), پر سوراخ , بسيار محب دار , مسام دار .

To pose. v. *To puzzle; interrogate.*

POSITION, نهاد , موضع A (plur. مواضع), وضع A (plur. اوضاع), مطرح A , طرح A , ازا A , محلّ A , وضعت A . v. *Situation.* — (*a principle laid down, or assertion*), دعوا A , مصدر A , سبب اصلي , اصل A , مقدمه A , قضيه A .

POSITIVE (*not negative*), موجبه A , ايجابي , غير نفي , متحقّق A , بندار , يقيني , مقرر A (*certain*), نا منفي . غير شک وگمان , بي شبهه , نا محکوک , معهود A , واضح A (*direct*), صاف A , شافي A , قاطع A . (*dogmatical*), خود سر , خود راي , خود کام , معاند A , عناد A , قاطع A . v. *Obstinate, peremptory.*

Positively (*not negatively*). ايجابا A , بالاستقلال . (*certainly*), معني A , مقررانه , بلا شک , باليقين , يقينا A , معانداً A , از خود راي , از خود سري , تفرّدانه (*dogmatically*),

A possessor, صاحب A, ملکدار, خداوند, مالک A, متصرّف A, قابض A. v. *Lord, master, owner.*

POSSIBILITY, امکان A, احتمال A, استطاعت A. *In the power of possibility*, بقدر الامکان. *Possibilities* ممکنات A.

Possible, قابل A, شدني, بودني, ممکن A, ودق A. *Possible things*, ممکنات A, محتملات A. *To be possible*, ممکن شدن, مقدور داشتن, قابل گردیدن.

Possibly, شاید, باشد, بالامکان A, بقدر الامکان A, لعلّ A. v. *Perhaps.*

A POST (*letter carrier*), نامه‌بر, برید A, پیک, قاصد A. *Situation*, مقام A, مکان A, وضع A, وضعیت A, موضع A, محلّ A. v. *Seat, position.*—(*a military station*), لشکرگاه, مکان لشکر, وضع سپه, وضایع (plur. وضع A. *An advanced post*, پیشاهنگ, پیشاونگ, پیشادنگ, مقدّمت A. *A post* (*employment*), خدمت, هرکش, طلیعت A, پیشرو. منزلت A, بار, پایه, جاه A, منصب A, عیده A. v. *Office, dignity.*—(*a piece of timber set erect*), ستون, چوب, ساریت A, میخ, اوتاد (plur. وتد A. *The winning-post at a race*, میدا A, میتا A, نشان, نشانگاه. *The starting post*, مقوس A, مقبض A. *A direction post on a road, &c* سارہ, نصب A, نشانگاه, علامت A. *The post of a door*, لب در, الخي, الني, المي. *The posts of a door*, دارواس, بلندین.

To post or travel by post, سیرفي البرید, بزودي صفرکردن. —(*to station*), تعیّن کردن, وضع ساختن, وضعیت کردن. —*to transcribe* (*from one book of accounts, &c. into another*), نقل کردن. v. Also *to placard.*—*A post-boy*, برید A, *&c.* v. *Post.*—*Post diluvian*, بعد از طوفان نوح. —*Post-existence*, وجود الاخر A.

POSTERIOR, پس, بعد A, مؤخّر A, متأخّر A, آخر A. v, *After, following.*—*Posteriors*, نشستگاه. v. *Backside.* — *Posteriority*, تأخّر A.

POSTERITY, آخرون A, آل A, نسل A, اولاد A. v. *Descendants.*

Positiveness (*actualness*), معني, معنیت A, عدم نفي. (*certainty*), وضوح A, تحقیق A, یقین A, تیقّن A, اقرار A, خود (*dogmaticalness*). عدم شبهه وگمان, زوال الشکّ A. قاطعي A, عناد A, خود کامي, خود رایي, سري.

To POSSESS (*have, hold*), داشتن, ملاکت داشتن, مالک شدن, صاحب بودن, تصرّف نمودن, متصرّف شدن, ضبط, بتصرّف آوردن. (*seize*), مقتني شدن, ملک داشتن, اقتنا کردن, قابض شدن, قبض کردن, عمل کردن, کردن, تملیک گیر شدن.

Possessed, متصرّف A, مقتنا or مقتني, مملوک A, گرفته. *Possessed of* (*in composition*), مقبوض A, مضبوط A, ذي A, ذات A, ذو A, مند, وار, ناک, ور, دار, صاحب A, اهل A, *&c.* (*for examples* v. *Possessing*).

Possession, تصرّف A, قبضه A, عمل A, ضبط, مالکیت A, ملکیت A, ملک A, ملاک A, ملاکت A, ملکت A, تملیک A, ملکداري, احستنا A. *Hereditary possession*, موروث A. v. *Heritage.*—*Complete and absolute possession*, تصرّف مالکانه. *To take possession*, ضبط کردن, تصرّف گرفتن, دخل کردن, عمل کردن, بتصرّف خود آوردن. *To give possession*, املاک, ملکیت دادن, تصرّف دادن, دخل دادن, عمل دادن, تملیک ساختن, کردن.

Possessions, عقارات A, تصرّفات A, ملکات A, املاک A. *Hereditary possessions*, خانمان, مان, میهن, مسقط, میراث A. v. *Heritage.*

Possessing, possessive, possessory, adj. *and* part. متصرّف A, مالک A, متقني A, *&c.* (*in composition*), مند, دار, ذو A, صاحب A, ذات A, آور, اهل A, ذي A, *&c.* *Possessing wealth*, ذات المال, مالدار A. v. *Rich.* — *Possessing understanding*, خردمند, تمییز A, صاحب اهل. v. *Wise.*— *Possessing excellent qualities*, ذات ادراک. *Possessing an excellent disposition*, ذات مکرم صفات. *Possessing sensation*, ذو الحاست A. *Possessing dignity*, صاحب مقام عالي, ذي الجلال A, ذو الجلال A. *Possessing strength*, زورآور. *Possessing courage*, دلاور. *Possessing excellence*, صاحب فضل. *Possessing power*, صاحب اقتدار, صاحب وجود.—*Possessing many estates*, اعقار A.

A POSTERN (*small gate*), دريچه , بابچه .

POST-HASTE, شتاب بريد , سير في البريد A . v. *Haste.*

A post-horse, يابجيك T , يامجيك T , بارگير منزل , يامه . — *Post-horses, relays of post-horses*, خيل يام , البريد .

A post-house, A منزل , منزل خانه , بريد خانه .

A POSTMASTER, A صاحب البريد , دواسپه , صاحب منزلجي T , منزلخانه باشي .

POSTMERIDIAN, A بعدالظهر .

Post-office. v. *Post-house.*

To POSTPONE, تاخير كردن , توقّف كردن , موقوف كردن , مهلت كردن . v. *To delay.*

A POSTSCRIPT, A ذيل الخطّ , A ملحقت (plur. ملحقات), A ذيل (plur. ذيول), تتمه خطّ .

POSTULATE. *postulatum, postulation* (*assumption without proof*), A تعريف بي ازمودگي , اقرار نا مسجل , دعوا بلا دليل مطلوب بي اثبات , وامتحان .

POSTURE, طرز , A طور , A وضعت , A وضع (plur. اوضاع), A طرح , A حالت , A حال . *The posture of the body*, طرح جسد , وضع بدن , وضعت تن . — *The posture of affairs*, طرح احوال , حال امور عموم . *A posture master*, A خليفه .

A posy. v. *Poesy : nosegay.*

A POT, ديگ , ديگچه , A قدر , A مرجل , A سبو , آوند , تنجره or قزغان , غزغان , قزغان , پنگره , هركاره , سطيل , سطول (plur.), A قطانت , طنجيره , طنجره , اسطال (plur.), ناوه , A صاد , آژير , A ميكلت .—(*a drinking cup*), پنگام , كاس A , طاس , جام , كاسه , پياله , آبخوره , A قدح , پنگان . *A water-pot*, آبدان , آوند , آبتابه . v. *ewer.*—*An earthen pot*, سفالين , ديگ سفالين , فلجان , خزف , جرّه A , فنجان . *A flower-pot*, خزف . *A copper pot*, ديگ مسين . *To go to pot* (*to be ruined*), ويران شدن , مهدوم الاساس شدن , مفلس شدن .—(*to be devoured*), مبتلع , خوردة شدن , بودن . — *To pot* (*put in pots*), دردبگ نهادن . — *Meat boiled in a pot*, ديگ پخته . *Pot upon pot* (*as piled in kitchens*), ديگ بر ديگ . *Any thing for taking a pot off the fire*, ديگ گير . — *The foot of a pot*, ديكپايه . — *A pot with a foot*, پشك . *A hamper in which travellers carry their pots, &c.* ديگپرگي .

POTABLE, A مشروب . *Potables*, A مشروبات , A مشارب , آشاميدني . v. *Drinkable.*

POT-ASH, شخار , A رماد , A اشنان , A بلس , شخرور , شخانه .

POT-BELLIED, شكمدار , سبوشكم , A مبطن , سلعام A , A ضفاطه . *A pot-belly*, شكم گران .

A POT COMPANION, همپياله , همكاسه , همسفره , يارباش , نديم A , همشراب .

Potency, potentness, زور , A قوّت , توانايي , توانستگي , A قدرت , اقتداره , نيرومندي , A قهر . v. *Power, influence.*—(*vigour*), A قوّت , تندرستي , قوّت ذاتيه , قوّت .

Potent, توانا , توان , قوي A , مضبوط A , زورآور , كام , قهار A , قاهر A , قدير A , قادر A , نيرومند , ذوالقدره A , گذار . v. *Powerful, strong, forcible. A potentate*, شاه , A ملك , A سلطان , پادشاه . v. *Emperor, king, monarch.*

Potential, A ممكن . v. *Possible.*

Potently, زورآورانه , از زور , *&c.* v. *Powerfully.*

A POT-HANGER, *pot-hook*, ديگدان , ديگ آويز , ديگ گير .

Pother, هرج مرج . v. *Pudder, bustle, tumult, flutter.*

A POT-HERB, A افزار (plur. افازير), A ابزار (plur. ابازير), A افزار , ديگ افزار , A بقله , سبزه , تره , A حبوب , A احرار , A اطرت , A نبات , بقل (plur. بقول), A قميم , A فروزت , A لفاظ , A قفّ , A شمط , A معد , A قزح . *A bunch of pot herbs*, وزيم A , دسته افزار .

A POTION (*medicinal draught*), A ميسوس , A شربت . A نفس علاج , قهوه .

A POT-LID, ديگ پوش , سرپوش ديگ , سرپوش .

A POT-SHRED, پاره سفال .

POTTAGE, با , پالوده , A خزيره , شوربا , شوروا , شوبا , وا . v. *Broth, gruel.*

A POTTER, گلكار , گوزه گر , سفالگر , A سفالن , كلال ,

فخاري , سنگدانه , خزفي , خزاف A . *Potter's clay*, فخارت A , فخار A .

POT-VALIANT, شيرگير .

A POUCH, انبان , جيب . v. *Pocket, bag.*

POVERTY, افلاس A , مفلسي , بينوائي , مسكنت A , مسكيني , نيازمندي , فقيري , فقر A , غدائي , تنگ دستي , ترح A , رماحت A , خلّت A , درويشي , افتقار A , فاقت A , (شقاوات plur. شقاوت A , صلعت A , رجل A , قلّت A , خليلي A , بعر A , مترّبت A . v. *Necessity, meanness, defect. Poverty and old age* (literally *the two evils*), الاسران A . *Poverty is my glory* (*a saying of Muhammad*), الفقر فخري A . *To reduce to poverty*, فقيركردن . v. *To empoverish.*

A POULTERER, مرغ فروش .

A POULTICE, مرهم A . — *To poultice*, مرهم دادن .

POULTRY, مرغ . v. *Fowl.*

POUNCE, چنگال , چنگل , چنگ . v. *Claw, talon.*

To pounce (*seize with the claws*), جنگ زدن , بچنگل گرفتن . v. Also *to pierce.*

Pounced (*having claws*), چنگدار , اهل چنگل .

A pound, v. *Enclosure, pen for cattle. A pound weight*, نيم اسار .

To POUND, دقّ كردن , كوبيدن , كوفتن . v. *To beat, powder, bray: imprison.*

To POUR, صبّ كردن , ريز كردن , ريزيدن , ريختن , v. Also *To stream, flow; scatter, diffuse. — To pour out water*, آب ريختن . *To pour down blood*, خونريز شدن .

Poured, ريخته , ريزيده , مصطب A . *To be poured*, مصطب شدن , ريخته شدن .

A pourer, صبّ كننده , ريزنده . — *Pouring* (*part.*), ريزان . *Pouring down sweat*, عرق ريز .

To POUT (*look sullen*), سخت روي , غنجرت كردن , نمودن .

POWDER, سفوف A , تراب A , غبار A , غبره , گرد . v. *Dust.—Sweet scented powder*, غبار مشموم . *Gunpowder*, باروت .

To powder (*reduce to powder*), ريز ساختن , سفوف كردن , دهك , سحق زدن , پاييدن , سائيدن , ساويدن , ريزه كردن , افشاندن , پاشيدن , (*to sprinkle as with powder*), ساختن . — (*to salt*), نمكسود , پرشيدن , نمك زدن , ريختن , فشاندن . — نمكين نمودن , ساختن .

Powdered (*ground small*), مرفوت A , سائيده , ساويده . — (*sprinkled*), افشانده , پاشيده , ريخته , — (*salted*), نمك , نمكين شده , پرشيده , زده . *A powder-horn*, باروت , شاخ , دان .

A powder mill, آسياي براي ساختن باروت .

A powder room, باروت خانه .

Powdery, ريزناك , گرد آلود , پراز غبار , سفوف آميز , با سفوف پوشيده .

POWER, قوّت A , اقتدار , قدرت A , زورآوري , زور , توانائي : also (*less frequently used in this sense*), هول A , عزّت A , جلال A , شوكت A , دستگاه , دست , طاقت A , جاه A , بدّة A , والا A , يد A , نيرومندي , صلابت A , نيرو , عزّ A , كبريا A , ملكوت A , سطوت A , جاهت A , تاو , تاب , قاه A , مملكت A , كامكاري , ايد A , قرّ A , مكنت A , يار , ياري , توش ازره , اداد A , بلا A , الّ A , دسيعت A , طعم A , پاياب , بذم A , برژ , دوخت , هنگ , اورند , فيلجه , كو , حوفا A , ميط A , زهره , منّت A , باس A , تيو , يارا , سورت A , ابهت A , دماني , ريح A , بطشت A , بطش A , جرّ A , مجال A , جهد A , بدد A , محال A , ذهن A . v. *Strength, ability;* also *command, authority, dominion, help, influence.* — (*vigour.*), تندرسي , عنفوان A . v. *Potency. The power of attraction*, قوّت جاذبت . *The repelling power*, قوّت دافعت . *The power of motion*, قوّت محركت . — *The intellectual power*, قوّت مدركت . — *The power of imagination* or *fancy*, قوّت خيال , متخيّلت A . *The reflecting* or *thinking power*, قوّت وهم , واهمت A , مفكّرت A . *The power of memory*, قوّت حفظ , حافظت A , قوّت ماسكت , محافظت A . *Natural* or *inherent power*, قوّت ذاتيت . *Animal* or *vital powers*, قواء حيوانيت . *The powers* or *senses of the body*, قواء بدن . *Venereal powers*, قوّت شهوانيت . *To gain power*, نيرو گرفتن .

High in power, بلند اقتدار, بلند مرتبه, بلند جاه. *Possessed of power*, اهل قدرت. v. *Powerful.* — *Without power*, بي قدرت. v. *Powerless.* — *A power* (*potentate*), شاه, سلطان A. v. *King.*—(*military force*), لشكر, عسكر. v. *Army.*— *A power of people*, كثرت خلايق, جمع كثير. v. *Multitude.*

Powerful (*strong, able*), قادر A, قوي A, توانا, زوزآور, نيرومند, فراخ دست, صاحب اقتدار, اهل قدرت, قدير A, اهل صلابت, مقتدر A, عزيز A, قهّار A, قاهر A, ذوالقدر A, موهب A, زوش, زبردست, سرپنجه, ذي يال و بال, بابات A, دمان, عنتج A, عنانج A, عالي A, معتفر A, بجال A. — *Very powerful*, صاحب تمكين, شديد البطش A. *Powerful as heaven*, گردون اقتدار. *To be* or *become powerful*, زورآور, توانستن, قدرت داشتن, قوي شدن, پرزور شدن, شدن, قادر شدن. *To make powerful*, عزّت يافتن, قدرت دادن, توثيل كردن, مضطلع ساختن, تعريز كردن, زور بخشيدن. *A powerful man*, صاحب قدرت, ذوالاقتدار A, &c.

Powerfully, بقدرت, از نيرومندي, نيرومندانه, قارداً A, زورآوري, قهارانه, بزور, تندرستانه, بقوّت.—*Powerfulness*, قوّت A, قدرت A, توانائي. v. *Power.*

Powerless, بلا قوّت, غير قدرت, بي زور, بي توانائي, بلا اقتدار A, بي نيرومندي, نا قادر.

POX, آبله. v. *Small-pox.* — (*venereal*), بادِ آتشك, فرنگ.

PRACTICABLE, كردني, ممكن A.

Practical, عملي, استعمالي.—*Practically*, از روي استعمال, كارگذاري.

Practice (*experience, use*), كار, مزاولت A, استعمال A, كارآموزي, كارگذاري, كرداري, كارراني, تجربه A, عمل A. —(*habit*), خو, عادت A. (*custom*), دستور, ضابطه A, رسم A, رواج A. *Bad practice*, بد كرداري, حيله بازي, غدر. v. *Knavery.*

To practise, كردن, عمل كردن, استعمال كردن, تجربت. v. *To perform, execute, do.*—*To practise artifice*, حيله بازي كردن. *To practise physick*, طبابت كردن, بزشكي نمودن, طبيبي كردن.

A practiser, practitioner, عامل A, كننده, كارگذار, سازنده.

(*in composition*), كن, گر, كار, ساز, باز. v. *Performer, agent.*

PRAGMATICAL, گستاخ, مداخل A. v. *Impertinent, intermeddling.* — *A pragmatical fellow*, صاحب گستاخي, هرزه خوار, عفرر A, منفح A, معن A, فضولي.

Pragmatically, بطور فضولي, از روي گستاخي. گستاخانه.

Pragmaticalness, گستاخي.

PRAISE, شكر A, ثنا A, سپاس, ستايش, تعريف A, حمد A, صفت A, (plur. اوصاف) وصف A, نعت A, استا, است, تحسين A, آفرين A, مدحت A, مدح A, اخيه, وند, شفه A, امدوحت A. *The praise of God*, حمد و ذكر خدا, (plur. اذكار) ذكر A, (plur. شكور) شكر A. *Praise be to God*, الشكر لله A, الحمد لله A, ثناي لمولي. v. *Renown, fame : flattery.*

To praise, ثنا, تعريف كردن, ستودن, ستايش كردن, حمد كردن, سپاس دادن, شكر كردن, تحسين كردن, كردن, تعظيم نمودن. *To praise* or *return thanks to God*, شاكر, تشكّر كردن, شدن.

Praised, ستوده, ممدوح A, موصوف A, متصّف A, محمود A, مشكور A, ممدّح A, مستحسن A, حميد A, حمود A, مطبوع A.

A praiser, ستاينده, حامد A, ثنا خوان, محسّن A, مادح A, مدّاح A, واصف A, وصّاف A, هاتف A. *A self-praiser*, خود ستا, خود فروش.

Praise-worthy, لايق ستايش, واجب المدح A, مستحسن A, مستوجب الحمد A. v. *Laudable.*

To PRANCE, وكري كردن.

A prance, وكري A. v. *Curvet.*

A PRANK, بذله, رنگ, بازي, بازيچه, تلعب A, سخري, مسخره A, لابه.

To PRATE, *prattle*, هرزه گفتن, يافه كردن, پرگوي شدن, ابقاق كردن. v. *To chatter.*

Prate, prattle, يافه, كلام بيمعني, گفت وگوي بيهوده, كپ شپ A, هذيان پاشي, هرزه گوي. v. *Chat, talk.*

A prater, prattler, هرزه خوار, يافه گو, پر گوي, فاهي A, كتكات, بسگو.

Pravity. v. *Depravity.*

PRAWN, كشغير , اربيان .

To PRAY (*make petition to heaven*), صلوت , نماز كردن , از خدا حاجت طلبيدن , استدعا كردن , دعا كردن , خواندن , نيازيدن (*to entreat*) . پيش خداوند عالميان تضرّع نمودن , عرض كردن , درخواست كردن , نيازمند شدن , نياز كردن , با انقياد خواستن , ابرام نمودن , التماس كردن , تمنّا نمودن , لابيدن , با الحاح طلب كردن , با خضوع تام خواهش كردن , لابه كردن . v. *To supplicate.*

Prayer (*to heaven*), نماز , دعا A , خطبه A , صلوت A , ثناكاري . *A place of prayer*, عبادت گاه , نمازگاه .—*Prayer* (*submissive importunity*), نياز , نيازمندي , رجا و نياز , ابتهال A , عرض A , التماس A , تمنّي A . v. *Entreaty, supplication.*

To PREACH, نصيحت گفتن , مواعظه نمودن , وعظ كردن , پند دادن .

A preacher, شيخ A .— خطيب A , نذير A , واعظ A .— *A preachment*, v. *Sermon.*

PREAMBLE, مقدمت A , ديباچه A , خطبه , پيشرو , سراغاز .

PRECARIOUS, بي قيام , بي ثبات , بي قرار , نا مقرّر , نا مستقرّ , بي بقا , غير متثبت , نا ثابت . v. Also *uncertain, dependent.*

Precariously, از بي قراري , از بي ثباتي , نا مقرّرانه , بلا بقا A .

Precariousness, بي ثباتي , بي قراري , عدم بقا , عدم قرار , بي بقائي .

PRECAUTION, خبرداري , دوراندیشي , عاقبت انديشي , هوشياري , نگاه , بصيرت A , احتياط A , تدارك A , پيش بيني , حذر A , آگاهي , اماني A , انتباه .

To precaution, پند گفتن , نصيحت دادن , اگاه كردن . v. *To warn, advise.*

To PRECEDE (*take rank, go before*), پيشي , پيش رفتن , درپيش , اقدام كردن , مقدّم شدن , تقدّم داشتن , گرفتن صدارت گرفتن , تصدّر كردن , استقدام نمودن , شدن تقادم , قدم نمودن , پيش شدن , سالف شدن , سابق شدن , شدن .

Precedence, precedency, پيشي , پيش روي , اقدام A , سبقت A , سبق A , تصدّر A , صدارت A , تقدّم A . v. *Superiority.*

Precedent, preceding (*foregoing*), پيشروان , پيش رو , متقدّم A , مقدّم A , قدم A , اوّل A , پيشينه , پيشين , سالف A , قبل A , سابق A , قدام A . v. *Former, prior.*

A precedent, نمونه , دستورالعمل , دستور , پيشنهاد , مثل A , دستور سابق , عبرت مقدّم , عبرت نما , نمودار , سالف A . v. *Example.*

Precedently, مقدّماً A , پيش ازوقت , دروقت پيشين , سابقانه , قبل از آن .

A PRECEPT, امر A , حكم A , اندرز , نصيحت A , پند , فرموده , بارنامه , قضا A , سپارش , وصيت A , فرمان .

A preceptor, نزد , اديب A , اتاليق A , معلّم A , استاد , مودّب A .

PRECESSION, پيش روي , پيش رفتاري , مقدّمت A .

A PRECINCT, كشور , ديار A , قلمرو , احاطه A , حدّ A , ولايت A , ناحيت A . v. *District.*

PRECIOUS (*costly, valuable*), گران , گران مايه , گران بها , نفيس A , عزيز A , يتيم A , ارجمند , ثمين A , قيمتي , عبقريه A , عبقري A , فاخر A , بهي A , نفيسه . v. *Dear, valuable. Any thing precious*, سبكتگين , علق A , روايش . — *A precious pearl*, درّ ثمين , لولوي گران بها . *A precious gift*, آوردني , پيشكش , هديت بهيت . *Precious effects*, اموال , سنگ , تفارق A , نفايس A , نفايس . بيش قيمت . v. *Jewel, gem.*

Preciously, نفيساً A , ارجمندانه , بهيانه , بگران بها , بگران مايه . v. *Valuably.*

Preciousness, ارجمندي , نفاست A , گران بهايي , گران قيمتي , بها A , قيمت A . v. *Worth, price, valuableness.*

A PRECIPICE, ورطه A , هلك A , هبوط A , مسقط A , لهب A (plur. الهاب), مهلكت A (plur. مهالك).

PRECIPITANCE, *precipitancy, precipitation* (*haste*), شتاب , امّ A , زودي , چالاكي , جلدي , تعجيل A .—(*rash haste*), هوج A , شتاب متهوّر , تعجيل بي تدبير , النّدامت , بعجلت A . — *Precipitation, precipitating* (*throwing headlong*),

ركس A , تقحيم A , تكرمكر , تكرمكر , تكره A , هبط A . *To attack with precipitation*, قحمت دادن , قحم ساختن , قحوم كردن .

To precipitate (throw headlong), متزلّخ نمودن , انداختن , سر فروزدن , تكرمكر ساختن , هبط نمودن , هلك كردن , ايراط ساختن , توريط كردن . v. *To ruin. To precipitate one's self (into danger)*, تهالك , خودرا درخطر انداختن , تقتّرزدن , نمودن . — (*to hurry rashly* or *embroil one's self in business*), عتل كردن , تودّرساختن , تعجيل بي تدبير كردن , تدهكم نمودن , منكرس شدن . v. *To plunge.*—(*to fall headlong*), متزلخ شدن , هبط شدن , هلك يافتن , سرنگون افتادن .

Precipitate, precipitous, precipitant (hasty), چالاك , جلد , شتابان , زود , چست . — (*imprudently hasty*), متهالك A , متهوّر A . v. *Rash.*— (*violent*), خشمناك , غضبناك , تيزمزاج , شتاب كار بي تدبير .

Precipitately, precipitantly, تهالكانه , بزودي , بشتاب , متهوّراً A , با عجل بي تدبير , متهالكاً A .

PRECISE (*accurate, exact*), صحيح A , راست , درست , مكمّل A , كامل A .—(*determined, definite, limited*), مستقل A , مقرّر A . — (*formal, finical*), قاطع A , يقيني , معيّن A , محدود A , مستغني A , صاحب تكلّفات . v. *Punctilious.*

Precisely (exactly), مكمّلاً A . — (*definitely*), با دقّت , علي اليقين A , مقررانه , بطور معين , محدوداً A , مستقلّانه . —(*ceremoniously, formally*), بالاستغنا A , با تكلّفات .

Preciseness, precision (exactness), صحّت A , راستي , درستي , دقّت A , كمال A .— (*definiteness*), يقين A , مقرّري , تحقيق A .

To PRECLUDE, محروم كردن , بازداشتن , بيرون داشتن , مردود نمودن , منع كردن , تردّد ساختن . *Precluded*, محروم A , ممنوع A , مردود A .

PRECOGNITION, پيش داني .

To PRECONCEIVE, پيش ازوقت پنداشتن , وهم متقدّم داشتن , فكر مقدّم پذيرفتن , انديشيدن . v. *To premeditate.* — *Preconception*, پيش قياسي , پيش بيني , وهم متقدّم , فكر مقدّم .

A PRECONTRACT, عهد و پيمان پيشين , عقد مقدّم , شرط و اقرار متقدّم . *To precontract*, عقد مقدّم ساختن , عهد و پيمان پيشتر كردن .

A PRECURSOR, پيشادنگ , مقدّمهٔ A , پيشرو . v. *Forerunner.*

PREDAL, *predatory*, غنيمتي , يغمائي , غاري , تاراجي .

PREDECEASED, مقدّم فوت شدهٔ , پيشين مردهٔ .

A PREDECESSOR, پيشينه (plur. پيشينگان), متقدّم A , مقدّم A , سابق A . v. *Ancestor.*

A PREDESTINARIAN (*a believer in predestination*), قابل در قدر و قضا باور نما , بتقدير اعتقاد كنندهٔ , تقدير .

Predestination. قضا , قضا A , قدر A , تقدير A , سرنوشت , نصيب A , نوشت خدا , قضاء الله , قدرت A , و قدر A , مقدرت A , قسمت A . v. *Fate, destiny.*

To predestine, predestinate, قدر , مقدّر نمودن , تقدير كردن , ساختن .

Predestinator (an attribute of Omnipotence), مقدّر A , قادر A . *The divine predestinator of death*, حضرت خداوند مقدّر الاجل .

Predestined, مقدّر A , منقدّر A , مقدور A , سرنوشت , موعود A . *Predestined death*, اجل موعود .

PREDETERMINATION, مراد متقدّم , نيّت پيش گرفته , قرار مقدّم , عزيمت پيشينه .

To predetermine, مراد متقدّم نمودن , نيّت پيش گرفتن , قرار مقدّم ساختن , عزيمت پيش كردن .

Predetermined, مقرّر A .

PREDICAMENT, مقام A , شان A , حال A , حالت A , نوبت A . v. *Condition, state, degree, class.*

PREDICANT (*one that affirms*), اقرار كنندهٔ .—*To predicate (affirm)*, اقرار كردن .—*Predicate (that which is affirmed of any thing, an adjective noun)*, مقول A , صفت A , وصف A . *The subject and the predicate*, مقدّم و تالي . — *Predication*, اقرار A , تعريف A .

To PREDICT دلالت , خبر غيب نمودن , پيش گفتن , عدت , كهانت نمودن , كاهن شدن , تكهن زدن , ساختن

متعلق, *Prefatory*,—پیشرو کننده, دیباچه نویس, سازنده. بطور دیباجه, مقدّمه پیوند, سراغازي, دیباچه.

A PREFECT, حاکم A, سالار, سرور, سردار, پیشوا, ناظر A, والي A, امیر A, ضابط A, مباشر A. v. *Governor, commander.* — *A prefecture*, حکومت A, سرداري, ضبط A, مباشرت A. v. *Government, command.*

To PREFER (*give a preference*), تقدیم ساختن, مقدّم کردن, درجهٔ پیش دادن, پیش داشتن, ترجیح دادن, تقدّم دادن احسن, پیشتر دانستن, پیشتر اندیش ساختن, ممتخر نمودن, اختیار کردن, گذیدن, پسند کردن, قبول کردن, دانستن, سربلند کردن, سرفراز کردن, (*to advance*), — مرجح نمودن, افراختن, استحکام کردن, افراز نمودن, افراشتن, برداشتن. تنفیر نمودن, پیشي دادن, تمشیت ساختن, ترقي دادن v. *To promote.*—(*to prefer a complaint*), شکایت نمودن, غمز ساختن, ذمّ کردن. v. *To accuse, impeach; exhibit, offer.*

Preferable, واجب المقدّم A, پیشتر, احسن A, بهتر. لایق, ترجیح, مستوجب التقدّم. *Preferableness*, بهتري, پیشتري, استحسان A.

Preference, تقدّم A, پیشي, تقدیم A, ترجیح A, تنفیر A, ترغیب A, رغبت A (plur. رغبوب). برگزیدگي, رغب A, اظهار A, اقتا A, قوفو A, مزن A, تلویت A, اصفا A, تفصیل A.

Preferment, ترقّي A, سربلندي, سرفرازي, استحکام A, تمشیت A. v. *Promotion.*—(*a place of honour* or *profit*), مرتبه A, منصب A, پایه, بار, جاه A. v. *Office, dignity.*

Preferred (*considered more highly*), مقدّم, پیشتر اندیشیده, سرفراز, (*promoted*), — مرغوب پنداشته, گذیده, کرده شده. برداشته, افراشته, افراخته, سربلند کرده, کرده.

To PREFIX, در پیشگاه نشاندن, پیش کردن, تقدّم ساختن, بمقدمت نمودن, در قبل نشاندن, در پیش نصب کردن.

A prefix (*particle prefixed to words*), حرف, ادات الجزا A. مشروط.

Prefixed, در قبل, در پیشگاه نشانده, پیش کرده شده, بقدام نصب شده, منصوب.

Prefixion, prefixing, تقدّم A, بقدام نصب, قبل نشاني, سازي.

موعد کردن, موعود نمودن, وعد کردن, وعید ساختن, کردن, پیشتر گفته, موعود A. — *Predicted*, فال گفتن, فالگو شدن. — *A predicter*, فالگو, کاهن A. v. *Prophet.*

A prediction, پیش گهانت A, فالگوي, فال A, خبر غیب, عدت A, وعید A, وعد A, موعد A, غیب گوي, گوي, دلالت A, تکهّن A (plur. تکهنات).

To PREDISPOSE, پیش آمادن, پیش تیار کردن. v. *To prepare.*—*Predisposed*, پیش آماده. v. *Prepared.*

Predisposition, اعداد متقدّم, تدارک مقدّم, پیش تیاري. v. *Preparation.*

PREDOMINANCE, دست, غلبه A, استعلا A, اعتلا A, استیلاء A, غلب A, بهارت A, تغلّب A. v. *Superiority.*

Predominant, اغلب A, علیا A, اعلي A, غالب A, غلبا A, متجلّل A, مستولي A. v. *Superior, prevalent.*

To PRE-ELECT, پیش گذیدن, قبل از وقت اختیار کردن.

PRE-EMINENCE, فوقیت A, شرفیت A, سبقت A, براعت A, قدمیت A, متقدّمیت A, تقدّم A, افضلیّت A, پیش دستي, پیشي, اعتلا A, استیلاء A, استعلا A, امتیاز A, دست. v. *Precedence, superiority.*

Pre-eminent, پیش دست, متقدّم A, ممتاز A, افضل A, مستولي A, متجلّل A, صاحب براعت, اعلي A.

To PRE-ENGAGE, پیش متعلق کردن, پیش مقرّر کردن.

Pre-engaged, پیش مقرّر کرده.

Pre-engagement, شرط, عهد و پیمان مقدّم, عقد پیشین, متقدّم.

To PRE-ESTABLISH, پیشتر متعیّن و, پیش مقرّر کردن, برقرار ساختن.

Pre-established, پیشتر مقرر کرده, پیشتر متعین و برقرار شده.

Pre-establishment, قرار, تعیّن مقدّم, بندوبست پیشین, متقدّم.

To PRE-EXIST, پیش هستن, وجود مقدّم داشتن. — *Pre-existence*, پیش هستي, وجود مقدّم.

A PREFACE, مقدمه A, دیباچه, دیباجه A, پیشرو, مقدّمه نمودن, پیش کردن, عنوان A.—*To preface*, سراغاز, دیباچه نوشتن. *Prefaced*, مع دیباچه. *A prefacer*, مقدّمه

PREGNANCY, حبل ع , حمل ع , آبستگي , بارداري .

Pregnant, حامله ع , باردار , آبسته , حبلي .—(*mare*), عقوق ع . v. Also *fruitful*.—*To make pregnant*, حامله كردن . v. *To impregnate*. *To become pregnant*, بار , حامله شدن , گرفتن , كشاف شدن . *Pregnantly*, v. *Fruitfully*.

To PREJUDGE, *prejudicate* (*decide without information* or *examination*), بي دانش و آگاهي , بي خبر و تفتيش فكر كردن . غير اعلام و ابتحاث ملاعنت گفتن , رأي دادن .

Prejudice, prejudication (*judgment formed without examination*), ملاعنت , راي بي دانش و تفحّص ع , فكر بي خبر و تفتيش . غير اعلام و ابتحاث . — *Prejudice* (*for or against*), تعصّب ع . —(*in favor of*), طرف داري , رغبت ع , حسن ظنّي , ميل ع . —(*against*), بدگماني , سوء الظنّ ع .—*Prejudice* (*detriment*), تعرّض ع , خسار ع , خسر ع , گزند , ضرر ع , زيان , نقصان ع . v. *Mischief, hurt, injury, damage*.

To prejudice (*injure*), زيان كردن , نقصان رسانيدن , ضرر رسانيدن . v. *To impair, hurt*.—(*to fill with prejudices* or *unexamined opinions*), راي و , اوهام بي خبر و تفتيش انگيختن . *To prejudice* (*for or against*), گمان غير ابتحاث انگيز كردن . —(*in favor of*), مايل كردن . — (*against*), بد , متعصب كردن . *Prejudiced* (*for or against*), متعصّب ع , گماني انگيختن . —(*against*), بدظنّ , بدگمان , متنفر ع . — (*in favor of*), مايل ع , راغب ع .

Prejudicial, آزار , زيان آور , مفسد ع , مضرّ ع , ضرر رسان . v. *Injurious, detrimental, hurtful; contrary, opposite*.

PRELECTION, v. *Reading, Lecture*.

A PRELIMINARY, سرآغاز , پيشرو , مقدّمه ع .

Preliminary (*adj.*), سرآغازي , پيشرو , مقدّم ع .

A PRELUDE, *preludium*, سرآغاز , پيشرو , مقدّمه ع .

PREMATURE, بي وقت , قبل الوقت ع , پيش از زمان , بي محل .—*A premature death*, اختصار ع . — *Prematurely*, باسرعت , بالكثرت العجل ع , قبل الوقت , پيش از زمان , امّ , كثرت العجل ع , بي وقتي . خيلي . — *Prematureness*, سرعت , خيلي , النّدامت .

To PREMEDITATE, پيش انديشيدن , پيش بندي كردن , پيش از , پيش سنجيدن , اوّلا تأمّل نمودن , پيشتر فكر كردن , قبل از وقت راي , فكر متقدّم گرفتن , وقت انديشه كردن , با غرض كردن , نيّت داشتن , ساختن .

Premeditated, با نيّت , پيش سنجيده , پيش انديشيده , پيشتر فكر كرده , با فكر متقدّم , با غرض .

Premeditation, تأمّل ع , نيّت ع , پيش بندي , پيش انديشه , راي قبل الوقت , فكر متقدّم , قصد ع , ارادت ع , پيشدلي . v. *Design*. — *Without premeditation*, بي , بي پيش بندي , با , بديهيت , بديهي , قبلاً ع , من قبل ع , بي تأمّل , فكر , با پيش بندي , با تأمّل , با فكر . *With premeditation*, اقتراح , پا پيشدلي , با غرض , با نيّت ع , فتودانه . *To speak with premeditation*, با پيشدل گفتن , فتودن .

Premier, v. *First, chief: prime minister*.

To PREMISE, پيشرو , پيش تعريف كردن , پيشين كشادن , مقدّمات نمودن , تقديم كردن , مقدمه ساختن , گفتن .

Premised, پيشتر , پيش تعريف كرده شده , بطور پيشرو ساخته , گفته .

Premisses (*propositions*), تقدّمات ع , مقدّمات ع . *Unquestionable premisses*, تقدّمات مسلّمه . *Premisses* (*houses and lands*), عقار ع (plur. عقارات), ضيعت ع (plur. ضيعات , ضياع).

PREMIUM, عوض ع , پاداش , پاداشت , صله ع , بخشش . v. *Compensation, reward*.

Premonition, آگاهي , نصيحت ع , پند پيشين .

Premonitory, آگاه ساز , نصيحت نما .

To PREMONSTRATE, پيش نمودن .

PRE-OCCUPANCY, *pre-occupation*, پيش گيري . v. *Anticipation*. *To pre-occupy*, پيش گرفتن . v. *To anticipate*.

To pre-ordain, v. *To predestine*.

PREPARATION, تهيّت ع , تدارك ع , آمادگي , تياري , شلنگ . v. *Provision, apparatus, composition*.

Preparative, preparatory, آمادگي نما , تدارك ساز , تهيّت كنا .

Preparatively, با آمادگي , بطور تهيّت , بوجه تدارك .

To prepare, آراستن , تيار كردن , آماده كردن , آمادن ,

, اعداد ساختن , تدارک کردن , مهیّا ساختن , آرایش نمودن , تعبیت کردن , سیچیدن , پرداختن , تهیّت کردن , بسنجیدن , تیمار کردن , معدّ نمودن . v. Also *to arrange, form; make, qualify.*

Prepared, آراسته , پاستاده , مهیا ع , آماده , تیار کرده , محشد ع , حاشد ع , پرداخته , سیچیده , بسنجیده , معدّ ع , حاضر ع , سغد ع , سغده ع , مستعدّ ع , مصنوع ع . v. *Ready.*

A preparer, تدارک , مرتّب ع , آراینده , آماده کننده , کننده .

Prepense, v, *Premeditated.*

PREPONDERANCE, *preponderation*, رجح ع , رجوح ع , رجحان ع , ترجیح ع .

To preponderate, رجح کردن , رجوح ساختن , رجحان نمودن .

A PREPOSITION, حرف ع .

To PREPOSSESS (*impress with prejudices*), v. *To prejudice.*

Prepossession, v. *Prejudice, prejudication.*

PREPOSTEROUS (*topsy-turvey*), زیروزبر , زیربالا , بازگونه , اشگونه , بازگون , منکوس ع , نکس ع , معکوس ع , سرنگون , وازگونه , وازگون , واژگون . v. *Absurd, foolish, ridiculous.—A preposterous birth*, انکاس ع .

Preposterously, بالعکس ع , برعکس , از بیهودگي .

Preposterousness, حال , سرنگوني , عکس ع , وازگون , بازگون , زیربالا .

PREPUCE, غلف ع , غلفت ع , قلف ع , رعلت ع , رغلت ع , اقلف ع , غرلت ع .

PRESAGE, *presagement*, حکمت ع (plur. احکام), فال ع , دلالت ع . v. *Omen, prognostick.—To presage*, فال گرفتن , غایب نمودن , پیش گشتن . v. *To prognostick.*

A PRESBYTER, شیخ ع , کاهن ع , صاحب القدس ع , کشیش ع .

PRESCIENCE, علم غیب , پیش بیني , غیب داني , خبر غیب , تعقّل ع , سبقت ع . v. *Foresight.*

Prescient, prescious, پیش بین , عالم غیب , غیب دان , تعقّل نمودن , اهل تعقل . v. *To be prescient*, پیش بین . از علم پیشین شناختن , پیش دیدن .

To PRESCRIBE (*order, direct*), فرمودن , فرمان دادن , تفریض , رسم نمودن , امر نمودن , مامور کردن , حکم کردن , نهیج نمودن , کردن . v. *To command.—To prescribe as a physician*, رسم طبي دادن , بزشکي نمودن , تشخیص کردن , *To prescribe bounds*, حدود تعیّن کردن , پیشاران نمودن . —تحدید نمودن , حدّ فرمودن , حدود شریعت مامور ساختن , *To prescribe* (*become a law* or *custom*), شرع و آیین گشتن , شریعت و عادت شدن , سابقت و پیشنهاد گردیدن .

Prescribed, prescript, فرموده , حکم کرده , محکوم ع , معین ع , مرسوم ع , مفروض ع , تعیین ساخته , مامور ع , موظّف ع . v. *Ordered, fixed.—The limits prescribed*, حدّ مامور . *At the term prescribed*, بحدّ مامور .

Prescription, prescript (*precept, model*), قاید ع , رسم ع , نمونه , آیین , دستور , (مراسم plur.) مرسم ع , (رسوم plur.), نمودار , رابطه ع , (روابت plur.), سنّه ع . v. *Order.—*(*ancient custom*), سان , عادت عتیق , پیشنهاد سابق , سابقه ع , *A medicinal prescription*, نسخه ع , رسم حکیم , قدیم پیشاران .

PRESENCE (*state of being present*), وجود ع , حضور ع , وجاهت ع , محضر ع , حضرت ع (plur. حضرات), حضر ع , شهود ع , مواجهت ع .—(*air, demeanor*), چهره , رخساره , وجه ع , روي , باره , نظر ع , سیما . v. *Mien, port.—The presence of God*, حضرت الله , باره . *The presence of a king*, حضرت , محضر سلطان , حضرت پادشاه , محضر ع . *The presence chamber*, دیوان خانه , دیوان عام , دربار . *Presence of mind*, دلیري , هشیاري .

Present (*not absent*), حاضر ع , محتضر ع , مستحضر ع , هي ع , ناغایب , رو برو , موجود ع . *To be present*, حاضر موجود شدن .—*Present* (*not past, not future*), حال , غیر , نا استقبال , نا سالف , نا ماضي , نا سابق , ناگذشته , آماده , مهیا ع , حاضر ع , (*at hand, ready*), تیار , مستقبل . —معدّ ع . v. *Prepared.—The present, time present*, حال , این وقت , این زمان , زمان حال . *The present tense*, امحال , حالیا ع , حال ع , الحاضر ع . *At present*, حالا ع , کنون , اکنون , الان ع , بالفعل ع , الحال ع . v. *Now.—The present day*, امروز , الیوم ع , هذا الیوم ع . *To the present day*, تا امروز , الي هذا الان ع . *The present year*, امسال . *Present* or *ready money*, نقد ع , حاضر اقچه , فروع ع .

A PRESENT, عنايت ا , پيش كش , نذر ا , بخشش , دادني , هديت ا , موهب ا , موهبت ا , عطا ا , بذل ا , غربون , هبت ا , نول ا , تحفه ا , احسان ا , ارمغان , داد , رزق ا , انعام ا , دهش , داشن , داشاد , داشت , داش , بشخواده , بلك — *A present to bribe a judge, &c.* ا رشوت , v. *Bribe.*—*A present for good news,* اتاوت ا . ارش ا , آوردني , پيشكش , مژدگاني ا نويد . *A magnificent present,* سوغات ا . مبذول ا , قدوميت ا . *A small present,* دست آويز , برگ سبزك , برگ سبز , تحفت خفيف , دست آويزه , برگ تر .

To present (make a present), بذل كردن , بخشش دادن , عطا نمودن , موهب ساختن , تحفه دادن , پيشكش نمودن , هديت بخشيدن , احسان دادن . v. *To offer, give.* —*To present to view,* اظهار كردن , پيدا ساختن , ظاهر كردن , نمودن , عرض نمودن . *To present one's self (before another),* حاضر شدن , نمايان شدن , رونماي كردن , چهره نمودن , پديد آمدن . v. *To appear.* — *To present a complaint,* شكايت كردن , داد ساختن . داد خواه شدن , ملامت زدن , غمز , وذم نمودن . *Presentaneous,* v. *Ready, quick, immediate.*

Presentation, اظهار ا , معرض ا , عرض ا , اقدام ا , تقديم ا ,

Presented, داده , بخشيده , معطي ا , مندفع ا , متقدم ا , متحف ا , مهدي ا , معروض ا .

A presenter, تقديم كننده , اقدام سازنده , بخشنده , دهنده , اهدا آورنده , تكليف سازنده , عرض نماينده . v. *Giver.*

Presently (immediately), بعد , بلا توقف ا , في الفور ا , علي الفور ا , بلا تواني , حلا ا , چندي . v. *At present.*—

Presentment, v. *Representation.*

PRESERVATION, محافظت ا , حفظ ا , محافظت ا , نگاهداشت , حراست ا , حمايت ا , صيانت ا .

To preserve, استبقا ساختن , نگاهباني كردن , نگاهداشتن , حمايت دادن , حفاظت كردن , محافظت كردن , حفظ كردن , مصون ساختن , صيانت كردن , حراست كردن .—*To preserve fruits, &c.* مزه , ريچار كردن , مربّه ساختن , انگبينه كردن , v. *To confect.* — (*pickle*), آچار ساختن .

A preserve (fruits preserved with honey, sugar, &c.), ريچال , ريچار , معجون ا , مربّه ا , انگبينه , v. *Confect.*

Preserved, مصون ا , محروس ا , محفوظ ا , نگاهداشته , مبقي ا . v. *Defended.* — *Preserved (as fruits),* مربّي ا .

A preserver, راعي , محافظ ا , حافظ ا , نگاهدارنده , v. *Guardian.* — *A preserver of fruits, &c.* مربّي ا . v. *Confectioner.*

To PRESIDE, رئيس بودن , سردار بودن , صدر نشين شدن , تقدميت داشتن , پيشرو شدن .

Presidency, presidentship, سرداري , صدر نشيني , صدر ا , تقدميت ا , پيشكاري , پيشگاهي , پيشي .

A president, رئيس ا , راس ا , سردار , صدر نشين , رئيس ا , پيشادنگ , پيشرو , پيشوا , سردار ديوان , المجلس , v. *Governor.*

PRESIDIAL (*relating to a garrison*), حصّاري , حصّار , منسوب .

To PRESS (*compress*), ضيق كردن , شكنجه كردن . (*squeeze*), پالودن , افشاردن , افشردن , فشاردن , فشردن , منعصر , پشخودن , افشادن , بالافتن , اشكستن , پالانيدن . v. *To crush, compress.* — (*to distress, urge*), بنج ساختن , معصور كردن , نمودن , همز كردن , آزار دادن , اضطرار كردن , زور و , قهر ساختن , تنگاتنگ نمودن , تنگ كردن , فرسودن , انهاج ساختن , تصديع دادن , ثقلت كردن , زار نمودن , عصد كردن , الجا ساختن , خوبانيدن , ابرام كردن . v. *To importune ; constrain.*—(*to drive*), ضربانه فرسودن , راندن , جبر كردن . — (*to hug*), بغل گرفتن . v. *To embrace.* — (*to crowd, throng*), لزن نمودن , قضاغط زدن , اعتراك كردن , مداغشت ساختن . *To press with argument,* با حجّت الزام لسن , ادلّه واضحت آوردن , دليل برهاني نمودن , كردن .—*To press upon (approach near, push to the wall),* نغط ساختن , قدع كردن , درگوشه راندن , تنگ كردن . *To press upon in battle,* كذّ , معتركت نمودن , معترك كردن , حمله ساختن , هجوم كردن , بردن . v. *To assault, attack.*— (*to blockade*), حصر كردن , تنگ ساختن . v. *To besiege.* *To press into the service of the state,* شخره گرفتن . v. *To impress.* — *To press on (go fast),* شتاب زدن , تيز رفتن , سرعت كردن , تيز گام بودن . v. *To hasten, rush.*—*To press to a conclusion,* در عاقبت تعجيل , بسرانجام شتابانيدن كردن . *To press, callender* or *smoothe linens, paper, &c.* مطرا كردن , مهره زدن .

A press (for olives, grapes, &c.), شكنجه , معصر ا , ملزام ا , برشك , افشرگر , خرك , خرخشت , معصرت ا ,

سپار , سبار , چرخ چرخشت , چرخش , ملزمهٔ ا , ملطاط ا , بزرخانه , سار , قرو ا , زشار , کیستارهٔ , کیستان رخت , دنگ , عنگ . — *A press* or *chest for holding clothes*, صوان ا , بغلندهٔ , برفند , جامه دان , خانه انگامه , ازدحام , ازدحام انام , هنگامه ا , *A press* (*throng, tumult*), کثرت خلایق , اباشت ا , جمع کثیر . v. *Crowd.*

Pressed (*squeezed*), فشارده , افشارده , درشکنجه کشیده , منعصر ا , معصور ا , بالافته , اشکسته , فشرده , پشخوده . v. *Compressed.* — *The pressed juice of fruit*, عصارت ا . — *Pressed* (*hugged*), در بغل گرفته , (*crowded*), در هنگامه , در ازدحام تنگ شده . آغوش محصور , محصور ا , (*closely besieged*), بجمع کثیر محصور , افشرده , مطراگر , افشارگر , — *A presser*, تنگ شده . متحصّر ا , عصّار ا .

Pressing, v. *Pressure.* — *Pressingly* (*with force*), بزور , افشارانه .

Pressure, افشرش , اهنجلوغ , همس ا . *The pressure of a crowd*, وعکت ازدحام , (قصفان , قصف) قصفت ا (pl. لزن ا . (*oppression, grievance*), اضطراب ا , آزار , تعدي ا , تنگي , ستم , جفا ا , قهر ا , پايمالي , ظلم ا , جور ا , جبر ا . — (*impression*), اثر ا (plur. آثار) , رسم ا , علامت ا , نشان . v. Also منهزم .

PRESTO, علي التعجيل , تيزکار , زود , تيز دست . v. *Quick.*

To presume (*suppose*), گمان , انديشه کردن , پنداشتن . v. *To imagine, hope.* (*to have presumption, boldness, impudence*), خيال داشتن , زعم کردن , وهم داشتن , کردن گستاخ , تصدّي ساختن , متصدي نمودن , گستاخي داشتن , بودن , جسارت کردن .

A presumer (*supposer*), صاحب پندارنده , اهل زعم , صاحب اهل مغروري , گستاخ , (*an arrogant man*), خيال گستاخي .

Presumption (*supposition*), انديشه , گمان , زعم ا , پنداري , اعتماد ا , اعتقاد ا , وهم ا , تصوّر ا , ظنّ ا , تخمين ا . v. *Conjecture, belief.* — *Presumption, presumptuousness* (*arrogance*), تکبّر ا , مغروري , اوستاخي , استاخي , گستاخي , استکبار القلب ا , استکبار ا , جسارت ا , غرور ا , متکبري , هواداري , انانيت ا .

Presumptive (*supposed*), پنداشته , متصور ا , &c. — *Presumptive, presumptuous, presuming*, اوستاخ , استاخ , گستاخ , خود بين , خود فروش , متکبّر ا , هوادار , مغرور ا . v. *Arrogant, insolent.*

Presumptuously, گستاخانه , مغروراً ا , استاخانه , &c. v. *Impudently, arrogantly.*

To PRESUPPOSE, پيش پنداشتن , پيش انديشه کردن , قبل الزّمان در ضمير پذيرفتن . v. *To preconceive.*

Presupposed, قبل الزّمان , پيش پنداشته , پيش انديشيده , در ضمير افتاده .

PRETENCE, عذر ا , رياء ا , مکر ا , حيله ا , بهانه , خشک , پوزش , پا , پاي , تعلّل ا , علّت ا . v. *Excuse.* — *A weak pretence*, تعلّل عليل , تعلّل عليل ومدعاي بي دليل . — *Pretence* (*claim*), دعوي . v. *Pretension.*

To pretend (*allege falsely, act hypocritically*), بهانه کردن , دوروي , تعلّل عليل ساختن , با رياگفتن , عذر دروغ کردن . v. *To feign.* — *To pretend* or *lay claim to*, دعوي نمودن . مطلب نمودن , درخواست کردن , طلب کردن , نمودن , *To pretend to superior merit*, اظهار تفاضل نمودن . v. *To boast.*

A pretender (*claimer*), دعوي , دعوادار , مدعي ا , داي ا , لاف , خود فروش , زعيم ا , (*a boaster*), مطلب ا , کنندهٔ , اظهار تفاضل نمايندهٔ , زن .

Pretension (*claim*), مدّعي ا , دعوت ا (plur. دعوات) , ادعا ا , طلب ا , مطلب ا , علاقه ا , دعوي ا or دعوا ا , داعيت ا (plur. دواعي) . *To explain one's pretensions*, مدّعاي بيان کردن . *To support one's pretensions*, مدّعاي تاييد کردن . *Making false pretensions to what belongs to others*, تنحل ا , انتحال ا .

PRETERITE (*tense*), فعل ماضي , الماضي ا .

PRETERNATURAL, خلاف , نامطبوع , بلا طبيعت , خلاف قاعدهٔ , خلاف دستور , غير ذاتي , ذات ناموافق , v. *Irregular.* — *Praternaturally*, از حدّ عادت , بلا ذات , طبيعت . *Preternaturalness*, حالت خلاف , طبيعت .

PRETEXT, بهانه ا . v. *Pretence.*

PRETTILY, لطيفانه , با لطف , با نزاکت , ظريفاً ا , موافق ظريف و نازنين , نازکانه , باکمالانه

Prettiness, جمال ع, خوب صورتي, خوش نمائي, حُسن ع. v. *Beauty, elegance.*

Pretty, خوب صورت, ظريف ع, لطيف ع, جميل ع. v. *Beautiful, elegant.* —*Pretty* (*in some measure*), بطور, بر وجه, نوعاً ع. v. *Somewhat, tolerably.*

To PREVAIL (*to be in force* or *fashion*), جاري شدن. *To prevail* or *prevail over*, ظفر, افزون آمدن, دست يافتن, غالب شدن, قوّت داشتن, رواج داشتن, مروج شدن. *To prevail upon* (*induce*), تغلّب يافتن, استيلا داشتن. v. *To persuade.*

Prevailing, prevalent (*victorious*), غالب ع, باهر ع, عليا ع, صاحب دست, اعلي ع, مستنير ع, اغلب ع, متجلّل ع, مستولي ع, مدلّ ع. v. *Superior; powerful; forcible.* — (*current*), مروج ع, رايج ع, روان, جاري. v. *Fashionable, common, general.*

Prevalence, دست, تغلّب ع, غلبه ع, افزايش, افزوني, استيلا ع, استعلا ع, باهري, اعتلا ع, قدرت ع, قوّت ع. v. *Superiority.* —(*currency*), اتّخاذ عام, اخذ مشمول, رواج ع, رواني.

Prevalently, با دست, با غلبه, غالباً ع, باهرانه, با قدرت, بزور, از قوّت. v. *Powerfully.* — (*currently, generally*), عموماً ع, علي وجه العموم. v. *Fashionably.*

To PREVARICATE, ليت ولعلّ كردن, حيله حواله كردن, معصيت كردن, بغي كنين, فسق نمودن, از حقّ عدول كردن, ضالّ بودن.

Prevarication, حيله ع, حيله حواله, ليت ولعلّ ع, بغي (plur. بغات), معصيت ع, از حقّ عدول ع, بازي ع, فسق ع.

A prevaricator, حيله باز, مخيل ع, ضال ع, بغي گو. *Prevaricators*, بغات ع.

To PREVENT, مانع شدن, منع كردن, باز داشتن, معارضت, معارض شدن, مزاحم شدن, ممانعت كردن, عايق, تعرّض ساختن, بذاذت نمودن, سدّ كردن, نمودن, تعويق كردن, عوق ساختن, شدن. v. *To obstruct; anticipate.*

Prevented, منسدّ ع, بازداشته, مسدود ع, ممنوع ع. v. *Obstructed.* — *A preventer*, مانع ع, مزاحم ع, معارض ع.

Prevention, تعرض ع, مزاحمت ع, ممانعت ع, منع ع, بذاذت ع. v. *Hindrance, obstruction, anticipation.*— *Preventional, preventing, preventive*, مانع ع, معارض ع, بازدار. v. *A preventer.*

PREVIOUS, قبل ع, پيشينه, پيشين, پيشتر, پيش, سابق ع. *Previous to which*, پيش گذشته, مقدّم ع, متقدّم ع. *Previous to this*, پيش از, قبل آن, پيش از آن. *Previously*, از پيش, قبلاً ع, من قبل ع. — *Previousness*, پيشي, مقدّمت ع.

PREY (*hunted* or *seized to be devoured*), صيد ع, شكار, حشرت ع (plur. حشر), بخچير ع, توارف. (*plunder*), غنيمت ع, يغما ع, تالان ع, تاراج ع. v. *Booty, spoil, ravage, rapine* —*A beast of prey*, سبع ع, حيوان درنده, شيرزه. v. *Wild beast.*—*A bird of prey*, مرغ ربايندة, طير جارحت.

To prey, بلع كردن, خوردن, اوباريدن. v. *To eat, devour.*—*To prey upon* (*rob, spoil*), خسارت وغارت كردن, يغما گرفتن. v. *To plunder.* — (*to corrode*), اكل كردن, متاكل شدن, جليدن, دنديدن. v. *To gnaw, waste.* — *Preyer*, v. *Plunderer, devourer.*

PRIAPUS (*scarecrow*), ضبغطري, هراس ع.

PRICE, ارزش, ارز, بها ع, قيمت ع, ثمن ع, ارزيش, ارج, عجوز ع, آخش, حاقت ع, سعر ع, اروند (plur. اسعار). v. *Rate, value, estimation, equivalent, reward.* — *Price paid for any thing hired*, اجوره, كرايه, پاي مزده. *The current price of provisions, &c.* نرخ ع. *The price of blood* (*compensation for murder*), بهاي خون, خونبها, ديت ع. v. *Mulct.* — *Price paid by a captive for liberty*, فدا ع, برخين. v. *Ransom.*— *High price*, گران بها, گران, مايه, بهمه ع, عالي ع, بسيار قيمت. v. *Valuable, precious.*—*Low-priced*, سبك مايه, ارزان, شايكيني, كمبها, لغو ع, فراخ, بخس, دون قيمت. v. *Cheap.*—*Lowness of price*, ترخص ع, رخص ع, ساد, كم قيمتي, ارزاني, كمبهائي. *To be at a low price*, ارزانيدن, ارزان شدن. *To make low priced*, ارزان كردن. *According to the current* or *market price*, بحسب نرخ جاري, موافق نرخ بازار. *To fix a price* (*by authority, in markets, &c.*), نرخ كردن. *To agree*

upon a price, تسعير كردن , جعل ساختن , بها قطع كردن . *Without price*, بلا عوض ا , ظلفاً ا , طليفاً ا .

To PRICK (*pierce with a small puncture*), سپوزيدن ; سپوختن , خيلانيدن , توليدن , توليدن , گريدن , سودن , خليدن , غرز ساختن , نخس كردن , همز ساختن , شصر كردن , آژندن , مشق كردن . v. *To pierce, sting: goad, spur.*—(*to pain*), آزار كردن , رنج دادن , درد كردن . *To cause to prick*, ترش كردن , سپوزانيدن , اژندانيدن . *To prick* (*make acid*), ترش , سرقع زدن , تيز كردن , زست ساختن . — (*to grow acid*), زست و سرقع گرديدن , شدن . *To prick with reproaches*, نقر , لسن زدن , طعن و طنز كردن , شتم دادن , گوازه زدن , ساختن . *To prick musick*, مشق موسقي كردن . *To prick figures on the skin* (*and rub the punctures with indigo, &c.*) نسغ ساختن , وشم كردن .

A prick. v. *Puncture*.—(*a mark at which archer's aim*), نشانگاه . *A prick of conscience*, دلتنگي , جان آزاري . v. *Remorse*.

Pricked, سپوخته . v. *Pierced*. — (*sour, as wine, &c.*), ترش , سرقع ا . v. *Sour, tart, acid*.

A pricker (*sharp instrument*), دزينه , الت تيز . v. *Piercer, bodkin, awl*.

Pricking, سپوختگي , خلش .

A prickle, خار , شوك ا , سنبل ا (plur. سنابل), چرخه , باد آورد , اسل ا , تلو , شوكت ا . v. *Thorn*.— *Prickliness*, شوكداري , خارداري . *Prickly*, خاردار , شوك دار , اسلدار .

PRICK-MADAM (*house-leek*), ميز عاشقان .

PRIDE, متكبّري , تكبّر ا , كبر ا , مغروري , غرور ا , دنه , تعظّم ا , استكبار ا , كبرا ا , كبريا ا , خودبيني , گردن , شوز , سوزه , عبيت ا , عميت ا , استقبار القلب ا , عنزهوت ا , مصبعت ا , صبع ا , فريده , زهو ا , پنكار , كشي , خنزوانت ا , خنزوانيت ا , خنزوان ا , خنزجت ا , فجس ا , شنف ا , غترفت ا or غطرفت ا , خنزوت ا , تيه ا , خيلا وغرور ا , خيلان ا , خيلا ا , ابيت ا , استغنا ا , بذخ ا , نخوت ا , تهكم ا , طرمحانيت ا , بهلقت ا , كماخ ا , عنجهيت ا , ذيخ ا , ذيخت (plur. اذيوخ), جدل و مكابره . v. *Vanity, insolence, loftiness, elevation, ostentation, decoration, splendour*.

PRIEST, كهن ا (plur. كهان), كاهن ا , امام ا , پيشوا , عرّاف ا , كشيش ا , قسيس ا .

Priesthood (*office of priest*), امامت ا , پيشواي , امامي , كشيشي , كاهنت ا . — (*the order of a priests*), كهان ا .

Priestly, امامي , امام منسوب , كاهن متعلق .

Prim. v. *Formal, precise*.

PRIMACY, سروري , سرداري , اوّليت ا , مقدّمت ا ,

PRIMARILY, اولاً ا , اوّل وهلة ا , اوّل ا , نخست , في بدئيت ا , مقدمانه .

Primariness, اصل ا , نخستي , اوّليت ا , عنك ا .

Primary, اوّل ا , اصلي ا , عيني ا , جبلّي ا , متلق ا , نخست . v. *First, original*.

A PRIMATE (*chief ecclesiastick*), صدر الدّين , امام ا , مفتي ا .

PRIME (*chief, most excellent*), اصلي ا , حوبترين , بهترين , اشرف ا , افضل ا . v. *Best, principal, excellent, original, first; early, blooming*.

The prime, تباشير صباح , صباح ا , بكرت ا . v. *Dawn*. also *beginning; spring*. — *The prime* or *best part*, عين , معظم ا , صوابت ا , عدّان ا , سرات ا . *The prime of life*, عنفوان شباب , شباب ا . *Prime cost*, اصل قيمت , بهاي نخست , قيمت اوّل , اصل بها .

To prime (*a musket*), باروت در آتشگاه پندوق نهادن . *Priming* (*of a gun*), رنجك ا .

* *Primely*, v. *Primarily; excellently*. *Primeness*, v. *Excellence; primariness*.

Primeval, primevous, primitive (*ancient*), قديم ا , پيشين , نخستين , دير , كهن , كهنه , اوّل ا , سابق ا , عتيق ا , سالف ا . v. *Original*. — *Primitive*, v. *Formal, precise, solemn, grave*.

Primitively (*originally, at first*), مقدماً ا , اوّلاً ا , اوّل ا , نخست , في بدئيت ا , بداءةً ا , اوّلا وهلة ا , وهلة ا , بطور پيشين .

Primitiveness, قديمي ا , حال قديم , سابقت ا , پيشيني . v. *Also formality, preciseness, gravity, simplicity*.

PRIMOGENIAL (*first-born*), نخست زاده , اهل بكوريت .

v. Also *primary, original, elemental.*—*Primogeniture,* نخست بکوریت ع , زادي .

PRIMORDIAL, ع اوّل . v. *Original.*

A PRINCE (*sovereign*), ع بادشاه , پادشاه , شاه , سلطان , ع مسند نشین , سیّد , میر , امیر , خان , ملک . v. *Emperour, king.* — (*the son of a king*), شاه زاده or شهزاده , ع نوین .

Princedom, ع سلطنت , حکومت ع , داوري . v. *Principality.*

Princelike, princely, شاه آسا , شاه وار , امیرانه , شاهانه . v. *Royal, grand, august.* — *A princely dwelling,* برزه . v. *Palace.*

Princeliness, شاهانگي , شاهواري . v. *Royalty, grandeur.*

A princess (*a woman having sovereign command*), ملکه , ع سلطانه . — (*a king's daughter*), شاهزادي , دختر شاه , ع بنت الملک , کریمه ع .—(*the wife of a prince*), خاتون شاه , بیگم . v. *Queen.*

PRINCIPAL, ع اصلي , ع مطلق , ع اوّل , اوّلا ع , نخست , ع اشرف , عیني ع . v. *Chief, capital, essential.*

A principal (*a chief*), سردار , رئیس ع , سالار , پیشوا , ع شریف , عین ع . v. *Chief, leader, president, governor. A principal* or *principal sum,* ع اصل , زر اصل , سرمایه , راس المال ع , مایه .

A principality. v. *Sovereignty, kingdom, province; predominance.*

Principally, ع خصوصاً , خصوصانه , ع اوّلا , ع غالبا , ع حقّا , بغایت , فرضا ع .

PRINCIPLE (*element*), ع عنصر (plur. عناصر). — (*original cause*), ع اصل , سر , مصدر , برنگ . v. *Origin.*—(*a fundamental truth, original postulate*), مطلب مقدمه معلوم بنفسه , قضیه آشکاره , ظاهر . — (*motive*), ع سبب , موجب ع , ذریعت ع , واسطه ع , باعث ع , موّدي ع , داعیت ع . — (*tenet*), ع مذهب , دین , ظنّ ع , پندار . v. *Opinion.*

To PRINT, مبصوم کردن , بصمه زدن , نشان کردن , نقش کردن , نمودن . v. *To mark, impress.*

A print, ع نقش , نشان , ع علامت , ع اثر . v. *Mark, impression.*—*The print of a foot,* نشان پا , اثر پا , علامت . — *Printless,* بي نشانه , غیر علامت .

A PRIOR (*of a monastery*), ع رئیس الرّهبان . v. *Abbot.* —*Priors,* ع اولوالطّریق .—*A prioress.* v. *Abbess.*

PRIOR, پیشینه , پیشین , اقدم ع , پیشتر , پیش , متقدّم ع , قدم ع , قبل ع , اولین ع , اوّل ع , قدیم ع , مقدّم ع , سابق ع , عتیق ع . v. *Previous.*

Priority, مقدّمت ع , اولیت ع , تقدیم ع , تقدّم ع , پیشي . v. *Antiquity, precedence. Priory.* v. *Abbey.*

To be prior, سابق , قبل شدن , پیشتر شدن , پیش شدن , اقدم شدن , شدن .

A PRISM, ع موشور (plur. مواشیر).—*Prismatick,* موشوري , موشور آسا .

A PRISON, ع سجن , محبس ع , حبس ع , زندان , بندي , قید خانه , هرزوقي , حصین ع , سجّین (plur. سجّون) ع , خانه .

To prison, تحبیس کردن , در زندان نهادن . v. *Imprison.*

A prisoner, محبوس ع , قیدي , بندي , زنداني , اسیر ع , مسجون ع . *A prisoner of war,* اسیر جنگ , اهل زندان . v. *Captive.*—*To take prisoner,* گرفتار کردن , اسیرگرفتن , گرفتار بردن .

PRISTINE, ع اوّل , عاتق ع , عتیق ع , سابق ع , اصلي , مقدّم ع , پیشین , قدیم ع . v. *Ancient, former, original.*

PRIVACY (*state of being alone*), تنهائي , یکانگي . — (*retirement*), پرده نشیني , گوشه نشیني , ع خلوت . —(*state of being secret*), ع اخفا , نهفتگي , پوشیدگي , نهاني , پنهاني , ع اختفا .—(*a place of retirement*). نهانخانه , خلوت گاه , جاي . v. Also *secrecy, privity: retreat.*

Private (*alone*), مجرّد ع , بخود , یکانه , بتنهاي , تنها , منعزل , متجرّد ع , — (*secret*), جدا , پوشیده , پنهان , نهان , مستقره , مستور ع , خبي ع , مخفي ع , مکتن ع , — (*not publick, particular*), مخصوص ع , خاص ع , مرهمص ع . خصوص ع . *In private,* تنها . v. *Privately.*—*In a private station,* بي خدمت ومرتبه , بي پایه , بي جاه , بي منصب . —*Private effects,* اموال خاصه .—*A private apartment,* خلوت نهانخانه , گاه . v. *Privacy.*

Privately (*secretly*), با نهفتگي , نهفته , بپنهاني , درپنهاني , — (*alone*), ع تشملاً , ومکتنانه , مستوراً ع , خفیاً ع , سرّاً ع ,

Privately, محرمانه, مجرداً ع, بخلوت, درتنهاي. *and publickly*, سراً وجهراً ع.

Privateness (of rank), عدم خدمت ومرتبه, عدم منصب. v. Also *privacy, secrecy, retirement, obscurity.*

PRIVATION, عدم ع, اعدام ع, سلب ع, حما ع. v. *Deprivation, deposition, degradation.*

Privative, عدمي, سالب ع, معدِم ع. — *A privative particle*, حرف سلب.

A PRIVILEGE, برات ع (plur. براوات), بيزاري, منشور ع, مسلّمي ع. v. *Immunity, patent.*

To privilege, برات نامه فرمودن, برات دادن, معاف كردن, بيزاري بخشيدن, بيزار كردن, مسلّم ساختن, منشور دادن. v. *Exempt.*

Privileged, اهل منشور, صاحب برات, معاف ع, بيزار. v. *Exempted.*

Privily, v. *Privately, secretly.*

PRIVITY (*consciousness*), وقوف ع, آگاهي, خبرداري, (*joint knowledge*), شناسائي, دانش, همرازي, رازداني. — همدانش, سرداري.

Privy (*conscious*), آگاه, مطّلع ع, واقف ع, خبردار. — *Privy to a secret*, داخل ع, سرّدار, سرّداش, رازداش, همراز. *To make privy to a secret*, ايداع, رازداش كردن, السّر ساختن. *To be privy to a secret*, رازداش بودن, همراز شدن. — *A privy counsellor*, صاحب ديوان, مدبّر, نديم شدن. — *Privy-purse*, نديم ع. — *Privy parts*, امور جمهور, وزير ع, مشاور ع, اموال خاصّه. — v. *Pudendum.* — *Privy.* v. Also *private, secret, clandestine.*

A privy, جاي زرور, قدم گاه, پاي خانه, مزبلة, پايگاه, بيت الفراغ ع, ادب خانه, مسغراحت ع. *A publick privy*, كنيف ع. *A cleanser of privies*, كنيفچي. *To go to the privy*, طواف كردن.

A PRIZE, عوض ع, مثوبت ع. v. *Reward, premium.* —(*booty*), غنيمت ع. v. *Plunder.*

To prize, اعتبار, شمردن, غنيمت شمردن, عزيز داشتن, گران مايه پنداشتن, گران بها انديشيدن, تكريم ساختن, كردن. v. *To esteem, rate, value.* — *Prized* (*esteemed*), معتبر ع, مكرم ع.

A prize-fighter, شجعان ع, كندواره, پهلوان, كشتي گير, عرك ع, يال (plur. عركون).

PRO, براي, جهت ع. v. *For.*

PROBABILITY, احتمال ع, معقولت ع (plur. معقولات), قابليت ع. v. *Possibility.*

Probable, احتمال دار, عقلي, معقول ع, محتمل ع, شايد, متحقق ع, صوابنما.

Probably, با احتمال, ازروي احتمال, معقولانه.

PROBATION, گواهي, اثبات ع, برهان ع, دليل ع, امتحان ع. v. *Proof, trial, examination; noviciate.* — *A probationer*, v. *Novice.*

PROBATUM EST, واجب, لايق است, پسند است, قبول است.

A PROBE, سبار ع, محراف ع.

PROBITY, پارسائي, صلاح ع, راستبازي, راستي, ديانت ع, انصاف ع, عدل ع, اخلاص ع, ساماني, صداقتكاري, صدق ع.

A PROBLEM, مشكل ع, مشكلت ع, مسئله. — *Problematical*, ممكن منازعت, مشكوك ع, مشكل ع, مشتبه ع, نايقيني, بي يقين. v. *Uncertain, doubtful, disputable.* — *Problematically*, از امكان منازعت, مشكوكاً ع, مشكلانه, بلايقين ع.

PROBOSCIS, شنگ, خراطيم ع, خرطوم ع, خرطم ع, دوژ, ململت ع. v. *Snout, nose.*

PROCEDURE, عمل ع, معامله ع, سلوك ع, رفتار, روش, فراز, مباشرت ع, زلف ع, استمرار ع, حركت ع, وضع ع, رفتارگذاري. v. *Management, progress, proceeding.*

To proceed, پيش, رفتارگردن, رفتن, گذشتن, گذريدن, اقبال كردن, پيش حركت ساختن, حركت نمودن, رفتن, استمرار كردن, وضع ساختن. v. *To go, pass, advance.* — (*to act, transact*), معامله كردن, عمل ساختن, كردن. v. *To make a progress.* —*To proceed, flow*, or *spring from*, در آمدن, ناشي شدن, ظهور كردن, صادر شدن, صدور يافتن, انبعاث كردن. *To proceed against one at law*, محاكمت كردن, محضر دعوت ساختن, ميدانه دعوت كردن, مناحبت ساختن, داد خواستن, داد خواه بودن.

Proceed, proceeds, پیدایش , حاصل A , یافت . v. *Produce.*

Proceeding (participle), گذارش , پیش حرکت نمایان , روان , نمایان .— *A proceeding* (*progress*), A استدراج , روش , فراز , — (*transaction*), A عمل , A مصلحت . A حرکت . A زلف . v. *Procedure, process.*

PROCESS, A استدراج , روش , A عمل , A مصلحت . v. *A proceeding, progress.* — *A process at law*, A معامله , A مقدّمه , A قضیه , A دعوی or دعوا , A احتجاج , A محتجج . — *Process* (*method, management*), A نظام , A ترکیب , کارسازي , کارگذاري .— *Process of time*, امتدان زمان .

A PROCESSION, A انبعاث , A طوّاف , سواري . *To make a procesession*, طوّاف کردن .

To PROCLAIM, شهرت , اشتهار کردن , منادي کردن , صلا کردن , موذّن ساختن , اعلان کردن , ندا کردن , دادن .

Proclaimed, اشتهارکرده , منادي کرده .

A proclaimer, A جاف , موذّن A , منادي A , نادي A , کارز .

Proclamation, A اشتهار , A شهرت , A اعلان , A ندا (plur. A منادات), A منادي , A صلا , A علانیه .—(*written*), اشتهار نامه .

PROCONSUL, A نایب .

To PROCRASTINATE, امروزفردا , تافردا موقوف کردن , تراخي کردن , دفع الوقتي کردن , لیت ولعلّ کردن , تأخیر نمودن , عوق کردن . v. *To defer, delay, put off.* — (*to be dilatory*), خیره دست شدن , کاهل بودن .

Procrastination, دفع الوقتي , لیت ولعلّ A , امروز فردا , اجیل A , تراخي A , تأخیر A , عوق A , درنگي . v. *Delay, dilatoriness.*

A procrastinator, تأخیرکننده , دفع الوقت , امروز فراکننده , معکّ A , معقب A , مطال A , مطول A .

Procrastinated, موخّر A , تاءخیر کرده , تافردا انداخته .

To PROCREATE, مولد , تولید کردن , پیدا کردن , تکوین کردن , ولاد ساختن , لدّت کردن , ساختن . v. *To beget.*

Procreated, زاییده , مولّود A , متولد A , پیدا کرده .—*To be procreated*, زاییده , تولّد شدن , متولد شدن , پیدا شدن , شدن .

Procreation, ولادت A , لدّت A , ولودت A , ولاد A , پیدایش , تناسل A , تولید A .

Procreative, procreant, ولودت ساز , مولد A , وجود ده . — *Procreativeness*, قوت تولید .

A procreator, موجود دهنده , مولّد A , والد A , پیدا کننده .

A PROCTOR, A وکیل . v. *Procurator.* — *A proctor at law*, A وکیل الدّعوا .

Proctorship, A وکالت , وکیلي .

Procumbent. v. *Laying down, prone.*

PROCURABLE, A میسّر , دستیاب . *Procuracy.* v. *Management.*

A PROCURATOR, A وکیل , مباشر A , کارگذار , مامور A , وقیل جري A . v. *Manager.* — *A procurator-general*, مطلق .

To procure, دستیاب کردن , بهم رسانیدن , میسرکردن , انتفاع ساختن , ورزیدن , نایل کردن , بدست آوردن . v. *To obtain, gain, acquire, manage, contrive; persuade.* — *To procure* (*as a bawd*), دلاله بودن . v. *To bawd, pimp.*

Procured, A میسر , بهم رسانیده . v. *Gained, obtained.*

Procurement, procuration, A تحصیل , A حصول . v. *Acquisition.*

A procurer. v. *Pimp.*—*Procuress.* v. *Bawd.*

PRODIGAL, A مسرف , A مبذّر , A معذّل , A مضیاع , A متلاف , متلف A .

A prodigal, اهل تبذري , تبذار A , صاحب اسراف .

Prodigality, مبذّري , A سرف , اسراف A , بذرة , مسرفي .

Prodigally, A مسرفانه , مبذرا , با اسراف .

PRODIGIOUS, A عجب , A عجیب , A عجوبه , هیبتوار , ذوالجلال A . v. *Wonderful, amazing, monstrous.* —*Prodigiously*, هیبترارانه , عجیبانه .

Prodigiousness, عجیبي , هیبتواري .

A prodigy, A عجب , علامت هیبتوار , عجب العجایب A ,

To PROFESS, آشکاره , اظهار کردن , ظاهر کردن , اقرار کردن , مدعي کردن , تعریف ساختن , تحقیق و تصدیق ساختن , کردن . v. *To acknowledge, confess, own, declare —To profess friendship,* اظهار محبت , دوستي اقرار کردن , اظهار دوستي کردن , نمودن . *To profess veracity,* صداقت پیشه شدن .

Professedly, ظاهراً .

A profession (calling), کسب ا , حرفه ا , هنر , پیشه , صنعت ا . v. *Art, occupation, vocation. — (declaration),* اعتراف ا , ایضاح ا , تلخیص ا , تعبیر ا , بیان , تعریف ا . *A profession of faith* or *belief,* شهادت ا . *To make a profession of faith,* شهادت نمودن , تشهّد کردن .

Professional, صنعت پیوند , پیشه منسوب .

A professor (publick teacher), مدرس ا , معلّم ا . *To give publick lectures as a professor,* درس عام دادن .

A professorship, مدرّسي .

To PROFFER, مقدمت کردن , تواضع کردن . v. *To offer, propose.—A proffer,* اقدام ا , تقدیم ا . v. *Offer, proposal.*

Proffered, معروض ا , متواضع ا .—*A proferrer,* مواضع ا , اقدام کننده .

PROFICIENCY (*improvement in learning, &c.*), ارتقا ا , مهل ا .—*Great proficiency,* ذو مهارت ا , واقف کار , انتفاع ا , ترقّي ا , سابقت ا . v. *Progress. — A proficient,* اهل ارتقا , صاحب ترقّي , سابقت .

PROFILE (*a likeness in*), تصویر یک نیم چهره , نیمرو , چشمي .

PROFIT, منافع ا , منفعت ا , نفع ا , فایده ا , سود ا , ارتقا ا , ترقّي ا , انتفاع ا . v. *Gain, advantage, advancement, improvement.*

To profit (gain advantage), نفع , فایده یافتن , سود یافتن , اندوختن , حاصل گرفتن , انتفاع کردن , یافتن .—(*to give advantage*), انتفاع بردن , سود دادن , ترقي بخشیدن . v. *To benefit.—(to make better, to edify),* بهتر کردن , خو بتر ساختن , مودّب گردانیدن .—(*to become better*), تعلیم نمودن , خو بتر , تعلیم گرفتن , بهتر گردیدن , شدن .

Profitable, فایده بخش , فایده‌مند , سودمند , مفید ا ,

علامات ا , عجایب ا , *Prodigies,* فلق ا . علق ا , شکفت , آثار ا .

TO PRODUCE (*bring to view* or *notice*), ظاهر , برآوردن , اشکاره ساختن , نمودن , موجود کردن , حاضر کردن , کردن , اصدار , ظهور کردن , پیدا ساختن , اجرا کردن , در میان آوردن , استبراز ساختن , تبریز کردن , پدید کردن , ایراد کردن , ساختن , رویانیدن . v. *To show, display, exhibit. To produce flowers,* شگفتن , شگوفه کردن . *To produce fruit,* بارآوردن , میوه نمودن , ثمر دادن . *To produce* or *give a being to,* وجود دادن , هست کردن , تکوین کردن , ایجاد کردن , تشکیل کردن , انگیختن . v. *To create, procreate: cause, effect. — To produce proof,* ثابت کردن , اثبات آوردن , ابراز نمودن , تصریح ساختن . v. *To prove.*

Produce (whatever any thing yields, as fruits, grain, &c.), محصول ا . — (*emolument*), حاصل ا , نفع , پیدایش , فایده ا , استفاده ا , منفعت ا . v. *Gain, profit, amount; fruit.*

Produced (offered to view), برآورده , موجود ا , پیدا کرده , معلول ا , مولود ا , مبروز ا .—(*generated*), تبریز کرده شده , منسل ا .

A producer, تبریز ساز , نماینده , پیداکننده , برآورنده .

Producible, productile, برآورده شدني , ممکن تبریز شدن , ممکن معلول شدن

Production, اصدار ا , ایجاد ا , تکوین ا , پیدایش , تبریز ا , ابراز ا . — (*a literary composition*), تصنیف ا , منشاء ا , انشاء ا .—*Product,* v. *Produce.*

Productive, مولّد ا . v. *Creative, efficient, fruitful.*

A PROEM, سرد فتر , مقدمه ا , دیباچه , پیشرو . v. *Preface.*

PROFANATION, عدم بي ادبي , بي امتیازي , تنجیس , حرمت .

Profane, متنجس ا , بي حرمت , حرام ا , ناپاک , پلید , بي ادب ا , دنیوي , قلیل الحرمت . v. *Irreverent, polluted, wicked.*

To profane, بي حرمت بودن , ناپاک کردن , پلید کردن , تنجیس ساختن . v. *To pollute.—To be profaned,* نجس شدن .

Profanely, از بي حرمتي , از بي ادبي .—*Profaneness,* عدم بي ادبي , بي حرمتي , گستاخي . v. *Irreverence, wickedness.*

Profitableness, سودمندي ,فايده مندي ,افاده ع . v. *Profit.*

Profitably, مفيدانه , باسودمندي , با فايده .

Profitless, بي ترقّي ,غيرسود , بي فايده .

PROFLIGATE, خوار , خراب ع , فاجر ع , فاسق ع , بدكار , بد آيين , فاسد ع , شرير ع , شيطان , ستيزه , شقي ع , زوبع ع . v. *Shameless, wicked.*

A profligate, بد آيين , شفك , فاجر ع , حرامزاده , خنطابت ع , رند , فغاك ع , دغل ع , زنيم ع , نابكار , مزور ع . v. *Scoundrel, villain.*

Profligateness, profligacy, بد , فسق ع , فجور ع , بد كاري , شرّت ع , شرارت ع , حرامزادگي . v. *Wickedness, villainy.*

PROFOUND, درن ع , ژفا , ژف , قعير ع , عميق ع , زورا , قعور ع . v. *Deep.* — (*most learned*), اعلم ع , معارف پرداز , افضل ع .

Profoundly (*deeply*), درنانه , دور فرود , عميقاً ع . — (*in a most learned manner*), بطور افضل , بروجه اعلم . v. *Deeply.*

Profoundness, profundity (*depth*), درني , غور ع , عمق ع , دريني , وادي ع , تك . — (*great knowledge*), كثرت العلم ع , بسيار فضيلت .

PROFUSE (*prodigal*), منهل ع , مسرف ع , مبذر ع , ذو , غنيم ع . معذل ع . — (*abounding*), متلف ع , بذول ع , البركت , فياض ع , مفاض ع . v. *Plentiful, abundant.*

Profuseness, profusion (*prodigality*), بذل ع , اسراف ع , مبذري , مسرفي . *Profusion* (*abundance*), استفاضت ع , وطف ع , افزايش , بركت ع , فراواني , بسياري , وفرت ع , كثر ع , كثرت ع , غنيمت ع . — *Prog*, v. *Victuals.*—*To prog*, v. *To steal.*

Progenitor. v. *Forefather, ancestor.*

PROGENY, خاندان , توالد ع , اولاد ع , منهل ع , نسل ع , ذريت ع , ذري ع , زه زواد , اصل ع , نسب ع , آل ع , ضيغي ع , ضوضو ع , زهزاد , وليبت ع , نافلات ع , كفل ع , ضنا ع , حقب ع , سلسال ع , دودمان , نابتت ع , ابلّت ع , عترت ع . v. *Offspring, generation, race.*—*The progeny of hell* (*the damned*), ذر النّار ع .

To prognosticate, غيب نمودن , غيب شناختن , پيش گفتن , موعد كردن , فال گفتن , دلالت كردن , تكهن كردن . v. *To foretel, predict.* — *To prognosticate from the stars*, تنجيم كردن .

Prognosticated, پيش , پيش دانسته , پيش نموده , موعود ع , گفته .

Prognostication (*prognostick*), پيش , كهانت ع , فال گوي , موعد ع , غيب شناسي , پيش شناسي , گوي . v. *Prediction, omen.*—*The prognostications of astrologers*, احكام ع . *Skilful in the prognosticks of the stars*, اقوال ستاره شناس .

A prognosticator, آخترگو , كاهن ع , فال گو , منجم ع , ستاره دان , نلك شناس . v. *Astrologer.*

PROGRESS, *progression*, پيش , تدريج ع , استدراج ع , تدرّج ع , حركت ع , زلف ع , فراز , روش , رفتار , رواني , وكن ع . v. *Passage.*—(*advancement in knowledge*), تاديب ع , تعليم ع , ترقّي ع , سابقت ع , ترتيب ع . *A remarkable progress* (*in any thing*), ظهور اقبال . — *A progress* (*circuit, procession, journey*), سفر ع , سير ع , طريق ع , سلوك ع , پيرامن , طواف ع , مسيرت ع , مسافرت ع .

Progressive, progressional, پيش روان , استدراجي .

Progressively, درجه بدرجه , پايه پايه , قدم بقدم , بتدريج , باستدراج .

Progressiveness, پيش رواني , پيش رفتاري , استدراج ع . v. *Progress.*

To PROHIBIT, نفي , نهي كردن , باز داشتن , منع كردن , منع , احرام ساختن , واداشتن , مانع و مزاحم شدن , كردن , انداخت كردن , تناهي ساختن , احصار كردن , و تحذير نمودن , ردع نمودن , جران كردن , محدود نمودن , تنبيه و تاكيد فرمودن , محروم نمودن , تحريم كردن , حرام ساختن . v. *To forbid, debar, hinder, check.*

Prohibited, بازداشته , ممنوع ع , منهي ع , محصر ع , محجور ع , منفطم ع , منجوف ع , محدود ع , محروم ع . *Any thing prohibited*, حرام , حرمه ع , ممنوع ع , ممتنع ع , مناهي ع , محرمات ع , نواهي ع , حدد ع .—*Things prohibited*, ممنوعات ع .

A prohibitor, ناهي ع , بازدارنده , منع كننده , مانع ع , مزاهم ع , نافي ع .

Prohibition, ممانعت A , منع A , امتناع A , بازداشتگي , برکم , حما A , زجر A , احصار A , حرمان A , حرم A , نهي A , کف A , حدّ A . حدد A . *The divine prohibition*, زجر و منع الهي .

Prohibitory, احرام فرما , زاجر A , حرمي A , منعي , منع ساز . v. *Prohibitor.*

To PROJECT (*contrive*), وجود , ایجاد کردن , تدبیر کردن , مبتدع ساختن , اختراع کردن , پیدا نمودن , اندیشه کردن . v. *To form, plan, scheme.* — *To project* (*jut out*), تقدّم نمودن , عجز نمودن . — (*To cast forward*), متقدّم شدن , نشوز بودن , اشراف نمودن , القا نمودن , طرح کردن , پیش انداختن .

A project, ایجاد A , تدبیر A , پیدایش , ابتداع A , اختراع A , وجود A , احداث A . v. *Contrivance, scheme, plan, invention.*

Projectile (*impelled forward*), پیش انداخته , انداخته . — *A projectile* (*any thing thrown forward*), چیزي پیش انداخته , رمي A , اندازي .

Projecting (*scheming*), *subs.* تدبیر A , تجویز A , ایجاد A , احداث A , اختراع A , ابتداع A . v. *A project.* — (*jutting out*), تقدّم A .

Projection (*shooting forwards*), پیش اندازي , القا A , طرح A . v. *Projecture.* — (*delineation*), رسم A , خطّ A , نشان , علامت A . v. *Plan*; also *project.*

A projector, مبدع A , مبتدع A , محدث A , مخترع A , مبدي A , متبدّع A , موجد A , واجد A .

Projecture (*a jutting out*), پیشي , تقدّم A , متقدّم A , عجر A , نشیز A , نشوز A . v. *Projection.* — *A projecture before a house* (*as a balcony, pent-house, &c.*), شاهنشین , کاشانه , رواق A , قابور , نجیرت A , کنّبت A . v. *Balcony, porch, portico.*

To prolate. v. *To pronounce.* — *Prolate.* v. *Flat.*

Prologomena, v. *Preface.*

Proleptical, v. *Antecedent, previous.*

PROLIFICK, زایگر , بچه کش , ابد A , نفوض A . v. *Productive, fruitful, pregnant.*

PROLIX, دور و دراز , منتشر A , مطوّل A , طویل A , دراز . مفصّل . v. *Long, tedious, diffusive.*

Prolixity, prolixness, درازي , طول A , طوالت A , طولاني , تطویل A , تفصیل A , دور و درازي , انتشار A .

Prolixly, بدور و , بطول , با نتشار , بطولاني , بدرازي . تطویلانه , بدرازنفسي , مفصّلاً A , بالتّفصیل A , درازي . ***Prolixly and compendiously***, بالتّفصیل و الاجمال A .

A PROLOGUE, تمهید A , خطبه A , دیباچه , سردفتر , پیشرو , مقدّمه A .

To PROLONG, امتداد کردن , طویل کردن , درازکردن , مطل , طول کردن , اطاله نمودن , تطویل کردن , مدید کردن , ساختن . ***To prolong the time***, تطویل زمان کردن .

Prolongation, درازکردن , امتداد A , تطویل A , اطاله A , مطل A , طول A , مدّ A , درازي . v. *Delay.*

Prolonged, درازشده , طویل کرده , مطوّل A .

PROMINENCE, قعن A , گوشه , افراز . v. *Protuberance.*

Prominent, ناشع A , نابي A , کابس A , افراز , متقدّم A , منحدب A , بارز A . ***The prominent part of any thing***, گوشه , چیزي . ***A prominent belly***, مندلع A . — ***Prominent hips***, قعوان A . — ***The prominent parts of a saddle before and behind***, کوهه . ***The prominent part of a saddle before***, پیشکوهه . v. *Protuberance.*

PROMISCUOUS, مشوّش A , مخلوط A , آمیزه , آمیخته , غیر تفریق , بي تدبیر , بي امتیاز , شوریده , بي فصل . v. *Mixed, confused, undistinguished.*

Promiscuously, مستعرض A , معرضاً A , با مخلوطي , با آمیزش , از بي امتیازي .

A PROMISE, اقرار A , وعد A , وعده A , عهد A , پیمان , نذر (plur. نذور) , عدي A , (میاثق , میاثیاق , مواثیق plur.) میثاق A , میعاد A . ***An idle promise***, ترفند . ***A pledge, earnest***, or *any thing by which a promise is confirmed*, ارمون . ***The promise of a portion*** or *marriage settlement*, کابین . — ***According to promise***, حسب الموعود A . ***The performance of a promise***, وفا A . ***A promise breaker***, بد عهد , پیمان شکن , بي وفا . ***A breach of promise***, پیمان شکني . — ***To break a promise***, عهد عدول کردن , وعده شکستن . ***Promises***, عهود A , مواعد A .

To promise, عهد و پیمان نمودن , تعهّد ساختن , وعده کردن ,

قول دادن , اقرار کردن . *To promise too much*, بمبالغت وعد کردن . *To promise to one another*, یک , تواعد ساختن دیگررا عهد و پیمان کردن .

Promised, معهود ع , موعود ع , اقرار شده .

A promiser, عاهد ع , عهد کننده , پیمان کننده , وعده گوینده .

Promising, promissory (*making a promise*), عهد کنان , پاک , پاک باز . — *Promising* (*hopeful*), تعهد نما , اقرارساز . خوش مزاج , پاکیزه خوي , نما

Promissorily, بطور اقرار , بوجه عهد , با پیمان .

A PROMONTORY, حرف ع . انف الجبل ع , بیني کوه , قاید ع , خرم ع , شناخ ع , طنف ع , حید ع , رغل ع , شق ع .

To PROMOTE (*prefer*), سربلند کردن , سرفراز کردن , افراشتن , افراختن , برداشتن , ترقي ساختن , استحکام کردن , استدراج نمودن , تقدیم دادن , تقدم ساختن , تمشیت کردن , ترفیع ساختن , انجان کردن , ارتقا دادن . v. *To elevate, exalt.* — (*to patronize*), دست , تخفیرنمودن , صیانت دادن , حمایت دادن , گرفتن . *To promote any thing, to cause it to take effect*, عمل گردانیدن , بجا آوردن , بکار آوردن . v. Also *to diffuse, propagate, increase.*—*To promote to dignity* or *office*, منصبدارکردن , منصب دادن , بمرتبه برداشتن , خدمت دادن .

Promoted, سرفراز شده , سربلند شده , افراشته , برداشته . مرتع ع , مترقي ع . v. *Propagated.*

A promoter, سربلند کننده , سرفرارکننده , استحکام کننده , جامي ع , تقدم سازنده , مترقي ع , مرتقي ع , ترقي کننده , محرک ع , موید ع . v. *Encourager.*

Promotion. ارتقا ع , ترقي ع , برتري , سربلندي , سرفرازي , انجاد ع , تدریج ع , استدراج ع , تمشیت ع , ترفیع ع , تقویت , تقدیم ع , تقدم ع , استحکام ع . v. *Preferment, encouragement, exaltation.*

PROMPT (*acute*), تیزکار , تیزدست , تیز , هوشیار , آماده , تیار , حاضر ع , چالاک , چست , گرمخیز , مهیاء ع , مستعد ع , ناجز ع . v. *Ready, acute.* —*Prompt payment*, حاضر ع , نقد ع . v. *Ready money.*

To prompt (*refresh the memory*), لقمه دادن , یاد کنانیدن , تحریک کردن , تذکیر کردن . v. *To remind.* — (*to incite*), اغوا ساختن , القا کردن , ترغیب کردن . v. *To suggest, instigate.*

A prompter (*monitor*), ناصح ع , نصیحت دهنده , واعظ ع , لقمه ده , یاد ده , پند بخش .— (*one who reminds* or *suggests*), الفا بخش .

Promptitude, promptness, تیزکاري , تیزدستي , هوشیاري , وجوزت ع , وجوزه ع , فور ع , چالاکي , چستي , تیزي . v. *Readiness, expedition, quickness.*

Promptly, علي الفور ع , ناجزاً ع , بزودي , بتیزي . v. *Readily, quickly, expeditiously.*

To PROMULGATE, *promulge*, اشتهارکردن , شهرت دادن , اظهار , خبردادن , ظاهرکردن , آشکاره کردن , علانیت نمودن ساختن . v. *To publish, proclaim.*

Promulgation, اظهار ع , اشتهار ع , علانیت ع . v. *Publication.*

Promulgated, مشتهر ع , مخبر ع , مشهورشده , اشتهارکرده شده . v. *Published.*

Promulgator, promulger, مشتهر ع , مخبر ع , شایع کننده , علانیت سازنده .

PRONE (*bending, not erect*), نا سپي , مایل ع . v. *Prostrate.* — (*going downwards*). حطوط ع , زیررو , فرو روان . v. *Declivous, sloping* —— (*having a propensity*), مایل ع , راغب ع , عطوف ع , عاطف ع . *A heart prone to joy*, فواد مسرّت اعتیاد . *Prone to anger*, خشمناگ , تیزمزاج , قهرناگ , غضبناگ , القي ع .

Proneness, میل ع , میلان ع , رغبت ع , شوق ع . v. *Propensity, inclination.*

A PRONG, شاخه , شاخ . v. *Fork.*

A PRONOUN (*personal*), ضمیر ع , ادات خطاب . *A demonstrative pronoun*, اسم اشارت . *A relative pronoun*, حرف استفهام . *An interrogative pronoun*, اسم مبهم .

To PRONOUNCE (*articulate*), تلفیظ ساختن , تلفّظ کردن , تلغّم ساختن , فوه کردن , تفوّه زدن , ادا نمودن , لفظ کردن , قضا شقشقه کردن . v. *To speak.* — *To pronounce sentence*,

To pronounce sentence of death, حکم قتل فرمودن . — *To pronounce a speech or verses extempore*, اقتراح کردن . —— *Pronounced*, تلفظ کرده شده , متلفّظ ا .

A pronouncer, متلفّظ ا , تلفظ کننده , ادا سازنده , گوینده .

Pronunciation, تلفّظ ا , تلفیظ ا , لفظ ا , لفظت ا .

PROOF, اثبات ا , ثبوت ا , دلیل ا , دلال ا , دلالت ا (plur. دلایل), حجّت ا , برهان ا (plur. براهین) —(*evidence*), شهادت ا , مشاهدت ا , گواهي . v. *Evidence, testimony.*— *A convincing or positive proof*, دلیل اجل , دلیل برهاني , بینت , مخبّت ا , سلطان ا , حجّت برهان . —*Proof* (*test, trial, experiment*), تجربت ا (plur. تجارب), امتحان ا , ابتلا ا , بلا ا , وند , ازمودگي , عیار ا , ازمایش , خبرت ا . —*Without proof*, غیر , بي دلیل , بي اثبات , بلاحجّت ا . *Legal proofs*, ادلّه شرعیه . *To produce proofs before a judge*, محتجج کردن , احتجاج وابراز نمودن . *A proof-mark upon weights, measures, gold, silver, &c.* عیار ا . *The assayer of the mint, who puts the proof-mark on gold or silver*, عیارگیر , صاحب عیار . *Proof-armour*, اسرت ا , جلا ا .

Proof (*impenetrable*), ممتنع درفتن , نا ممکن نفاذ .

Proofless, بي اثبات , بلاحجّت , بي ثبوت , بي برهان , بي عیار , غیر دلیل .

A PROP, عمود ا , تکیه , پشتیبان , پشتي , پشت , سند ا , عماد ا , عمده ا , نول ا , لشن ا , لخشان , مسند ا , ملجا ا . v. *Support.*

To prop, مسند , تسنید کردن , تکیه کردن , پشتي دادن , عمد ساختن , ورکردن , بر کردن , لخشیدن , ساختن , تعمید کردن , خیزیدن , سنبیدن . v. *To support, sustain.*

Propped, تکیه کرده , پشتي کرده , تسنید کرده . *The being propped*, اعتضاد ا , سنود ا .

To PROPAGATE, رایج کردن , رواج دادن , جاري کردن , افاضه کردن , تقویت ساختن , منتشر کردن , مروّج کردن , شایع کردن , شعب نمودن . v. *To extend, spread, diffuse, promulgate, publish.* — (*to increase*), ازدیاد کردن , زیاده متولّد , پیدا کردن , ساختن , افزایش نمودن . —(*to generate*), متفرّع نمودن , تولید ساختن , تفریع کردن , تولّد کردن , کردن . — *To propagate religion*, رواج دین و , انتشار دین کردن , تقویت دین کردن , مذهب کردن .

Propagated (*diffused*), شایع ا , پاشیده , افاضه کرده شده , ازدیاد کرده شده , متولّد ا , مولود ا , متفرّع ا , زیاده ساخته . v. *Promulgated, published.* — (*increased*), —(*generated*).

Propagation (*diffusing*), شعب ا , افاضه ا , انتشار ا . v. *Promulgation, publication.*—(*increase*), ازدیاد ا , زیادت ا , تولّد ا , توالد ا , پیدایش , افزوني , ولودت ا . — (*generation*), افزایش .

A propagator (*generator*), والد ا , مولّد ا . — (*a spreader*), رواج دهنده , جاري کننده , شایع کننده , پاشنده .

To PROPEL, پیش راندن . v. *To drive.*

PROPENSITY, *propension, propendency*, میلان ا , میل ا , آزرم , شره , آرزومندي , هوا ا , خاطر ا , رغبت , شوق ا . v. *Inclination, tendency.*

PROPER (*fit*), روا , مستوجب ا , واجب ا , لایق ا , مناسب ا , مستعد ا , موافق ا , شایسته , لازم ا , سزاوار , سزا — (*peculiar*), مخصوص ا . — (*accurate, just*), خاص ا , راست , درست . v. *True, exact.* — (*natural, original*), حقیقي , اصلي ا , جبّلي , عیني , ذاتي . —(*real*). v. *Necessary.*

Properly (*fitly*), بطریق , بمناسبت , واجباً ا , لایقانه , بشایستگي , بدرستي , از لیاقت , سزا . v. Also *exactly.*

Properness, مناسبت ا , شایستگي , سزاواري , موافقت ا , لیاقت ا . v. *Fitness, suitableness, tallness.*

Property (*peculiar quality*), ذات ا , خاصیت ا , خاصه ا , خلقت ا , جبلت ا , خصلّت ا , کیفیت ا , وصف ا , ماهیت ا , صفّت ا . v. *Essence, quality, nature, disposition.* —(*possession*), مالکیت ا , ملک ا , ملکیت ا , مالک ا , ملاک ا , مال ا , اهلیت ا , تمتّع ا , ضبط ا , تصرّف ا , خان ومان , (امول plur.). —(*goods*).

PROPHECY, علم غیب داني , غیب گوي , تنبیت ا , رمالي ا , فالگوي , کهانت ا , سخن غیب , خطاب غیب . v. *Prediction, divination.* — *The gift of prophecy*, نبوّت ا , رسالت ا , پیغامبري , پیغمبري , کهانت ا .

To prophesy, تنبیت , خطاب غیب گفتن , غیب گفتن , پیغامبري کردن , نبوّت کردن , کردن . v. *To predict.*

A prophet, prophesier, نبي ا , پیغامبر , پیغمبر , رسول ا .

مخبره , مرسل ا , خشور , وخشور , وخشود , پیامبر , پیمبر , کاهن ا .

A propheteſs, نبیه ا .

Prophetick, غیب نما , پیغمبرانه , نبوي . *A prophetick ſaying*, حدیث نبوي .

PROPINQUITY, نزدیکي , قرابت ا , تقریب ا . v. *Nearneſs, proximity, neighbourhood.*—(*relationſhip*), قرب ا , خویشي , خویشان , قرابت نسیبت , نسبت ا , قرابت ا , حشمت ا , رحم ا , وسیلت ا . v. *Kindred.*—*The right of propinquity*, ارحام حقي .

PROPITIATION, مهربان سازي . v. *Propitiouſneſs, atonement.*

Propitious, مهربان , خیرخواه , رحیم ا , مترحّم ا , لطیف ا , ملاطف ا , متوجّه ا , مبارک ا , میمون ا , روف ا , مراد بخش , مسعد ا , مسعود ا , مساعد ا , حنان ا . v. *Favourable, kind, benign, benevolent.*—*To make propitious, to propitiate*, مهربان کردن , لطیف , مسعود گردانیدن , موافق کردن , خیرخواه ساختن , ساختن , *&c.* *To be* or *become propitious*, مهربان شدن , *&c.*

Propitiouſneſs, مهرباني , خیرخواهي , توجّه ا , مساعدت ا , نیکوکاري , ملاطفت ا , لطف ا , موافقت ا , سعادت ا , عطف ا , توفیق ا , رحمت ا . v. *Conciliation, benignity, kindneſs.*

Propitiouſly, بتوجّه ا , لطیفانه , از روي مهرباني , مسعدانه .

Proponent. v. *Propoſer.*

PROPORTION, اندازه , مقدار ا , نسبت ا , مناسبت ا , اندام , مطابقت ا , موافقت ا , هماواري , تساوي ا . v. *Analogy, ſymmetry: form, ſize.* — *Wanting proportion*, بي غیر نسبت , نا مناسب , بي موافقت , نا هموار , اندازه .

To proportion, proportionate, با اندازه مناسب کردن , موافق اندازه ساختن , با مناسبت کردن . v. Alſo *to portion, divide, diſtribute.*

Proportionable, proportional, proportionate, proportioned, موافق اندازه , مناسب ا , موافق , هموار .—*Proportionality, proportionateneſs*, مناسبت ا . v. *Proportion.* — *Proportionally, proportionately*, با اندازه , با موافقت , با مناسبت ا , مناسباً ا .

A PROPOSAL, *propoſition*, عرض ا , سؤال ا , التماس ا , درخواست , استدعا ا , تقدیم ا , مقدّمه ا , مسئلت ا , مطلب (plur. مطالب) ا , مسأله ا , قضیه ا (plur. قضایا), مقصود ا , قصد ا , تدبیر ا , تکلیف ا , راي ا . (*a deſign*), غرض ا , مراد ا , نیّت ا . v. *Intention, ſcheme, plan.*—*The propoſition of a ſyllogiſm*, مقدمه ا . *The major propoſition of a ſyllogiſm*, مقدّمه ا , کبرة ا , مقدّم ا . *The minor propoſition*, صغرا ا .

To propoſe, propound (*make a proposal*), مقدّمه نمودن , قضیه ساختن , سوال کردن , التماس کردن , عرض کردن , تکلیف کردن , مسئلت نمودن . *To propoſe to one's ſelf*, قصد , اراده کردن , غرض کردن , نیّت ساختن , عزم کردن . v. *To intend, deſign, ſcheme, plan.*

A propoſer, propounder, مقدّمه کننده , عرض سازنده , قضیه نما .

Propoſed, مقدّم ا , معرّض ا , معروض ا , *&c.* v. *Offered.* — (*intended*), مقصود ا , منوي ا , معهود ا . v. *Deſigned.*

To propound, v. *To propoſe, offer, exhibit.*

PROPRIETARY (*belonging to a certain owner*), مالکانه , خاصّ ا , مخصوص ا .

A proprietor, proprietary, مالک ا , صاحب ا , خداوند , خاوند . v. *Poſſeſſor.*

PROPRIETY (*fitneſs*), مناسبت ا , شایستگي , لیاقت ا , سزاواري . v. *Exactneſs; fitneſs; property.* — *One who acts with propriety*, خوش حرکت .

PROPT, معمّد ا . v. *Prop.*

PROROGATION, امتداد ا , تعویق ا , توقّف ا , وقفه ا , استمرار ا , تطویل ا . v. *Prolongation, continuance.* — *To prorogue*, تا روز دیگر موقوف , ناغه کردن , موقوف کردن , استمرار کردن , تطویل ساختن , امتداد کردن , کردن .

Prorogued, تا روز دیگر موقوف , ناغه کرده , موقوف شده , امتداد کرده شده , کرده .

To PROSCRIBE, حکم قبض , نفي کردن , منع کردن , قضاي قبض و قتل ساختن , و هلاک کردن . v. Alſo *to baniſh, confiſcate.*

Proſcribed, منفي ا . — *A proſcriber*, نفي کننده .—*Proſcription*, قضاي قبض و قتل , حکم قبض و هلاک , نفي ا .

PROSE, كلام منثور , نثر A .

Prosaic, نثري , نثر منسوب .

To PROSECUTE (*continue endeavours after any thing*), مقرّي كردن , متمادي ساختن , مستمرّ شدن , استمرار كردن , دعلقت ساختن . v. *To persevere, continue.* — (*pursue*), پيروي كردن , تعقب كردن . — *To prosecute a design*, نيّت قصد مستمر ساختن . *To prosecute at law*, داد محضر دعوت ساختن , خواستن .

Prosecution (*pursuit*), تكاپو , تلاش , پيروي , تعقب A . v. Also *search.*—(*persevering to carry on*), استمرار A , مداومت A , دعلقت A . v. *Perseverance.* — *A legal prosecution*, دعوي A or دعوا , داد خواهي , شكايت A , اسناد A , ملامت A , غمز A . v. *Process.*

A prosecutor, داد خواه , مدعي A , شكايت كننده , كين توز . v. *Accuser, persecutor.*

A PROSELYTE, معتقد A , علج A , غرس A . v. *Convert.*

PROSODY, علم عروض , عروض A , شعر A .

PROSPECT (*sight, view*), منظر A , نظر A , ديد . — (*distant view*), بصر دور , نظر بعيد , بعيد المنظر A .—(*a place which affords an extensive view*), ديدگاه , منظرت A (plur. مناظر). — (*any thing hoped* or *looked for*), چشم داشت , انتظار A , اميد , خاطر خواه .

To PROSPER (*make happy*), فرخنده كردن , بختيار كردن , بختاور كردن , خوش كردن , برخوردار كردن , بهره مند كردن , تيسير , مبارك ساختن , سعادتمند كردن , اقبال مند كردن , ميسرت نمودن , بخت دادن , كردن . v. *To favour.* — (*to be* or *become happy* or *successful*), فرخنده , بختيار شدن , دولت يافتن , فيروزگشتن , شدن , &c. &c. v. *To thrive.* — *May God prosper* (*him, her, &c.*), افاض الله A .

Prosperity, prosperousness, بهره مندي , فرخندگي , بختياري , برخورداري , سعادتمندي , اقبال مندي , فيروزمندي , دولت A , ميمنت A , ترقّي A , بهبودي , نيك بختي , مباركي A , اقبال A , معسرت A , سعادت A ; بركت A , يسارت A , يسر A , نعمت A , نعم A , برخور , بخت A , فلاح A , فلح A . v. *Happiness, success, good fortune.*

Prosperous, بختيار , مبارك A , مقبل A , بهره مند , دولت مند , سعادت مند , بيرومند , بختاور , برخوردار , مفلح A , دولت مقرون , دولت اقتران , فيروز , فرخنده , مستمن A , انوشه , نوشه , پيروز . v. *Fortunate, successful.*

Prosperously, بختيارانه , با اقبال , با دولت , مقبلانه, &c. *Fortunately, successfully.*

To PROSTITUTE, رسوائي نمودن , فضيحت كردن , خواري , ذلالت كردن , كردن .

Prostitute, prostituted, رسوا , ذليل A , فضيح A , خوار , دهنده .

A prostitute, روسپي , فاحشه A , لولي , شلافه A , جاف , قحبه A , جلب , جاف . v. *Strumpet, whore.*—*To play the prostitute*, روسپي شدن , فاحشه بودن , &c.

Prostitution رسوائي , فضيحت A , خواري , ذلالت A . v. *Whoredom.*

PROSTRATE, تليل A , بسجود , سر بر زمين نهاده , مصروع A , مصرّع A , صريع (plur. صرعي), متلول A , متجعّب A . — *To fall prostrate*, سر بر سجده كردن , تجعب كردن , متلول شدن , زمين نهادن .

To prostrate, سجده كردن , سر بر زمين نهادن , اتّكا كردن , صريع زدن , متلول كردن , تليل ساختن .

Prostration, تسجّد A , سجّود A , سجده A .

To PROTECT, صيانت , پشتي دادن , حمايت دادن , زنهار , نگاهباني كردن , حفاظت كردن , پناه دادن , كردن , استظهار , توقيت نمودن , حفظ ساختن , دستياري كردن , كردن , ظهير , تظاهره كردن , امان دادن , تحميت ساختن , كردن , مظاهرت نمودن , ساختن . v. *To defend.*

Protection, نگاهباني , پناه , پشتي , صيانت A , حمايت A , حفاظت A , محافظت A , مظاهرت A , دستياري , دستگيري , عصمت A , خفرت A , خفارت A , زنهار A , امان A , ظلّ A (plur. حفظ A) , حشا A , حرمت A , حاشيت A , لطف A , كنف A , مطا A , ظهر A , (اظلال , ظلول , ظلال , ثلّا A , ملح A , ذري A . v. *Defence, shelter ;* also *passport. Protective.* v. *Defensive.*

A protector, نگاهدارنده , نگاهبان , حافظ A , جامي A , فريادرس , قفادار , خفير A , حفيظ A , مظاهر A , دستگير , ظهير A , ذمير A , ذمر A , مومن A , پشت و پناه , رس . v. *Preserver, defender.*

Protected, محمي ع , معصوم ع , محفوظ ع , نگاهداشته . *v. Defended.*

To protest, قول كردن , اقرار كردن .

Protest, protestation, اقرار ع , قول ع , تنبيه ع .

A protester, مقر ع , اقرار كننده , قايل ع .

To PROTRACT, طويل كردن , طول كردن , درازكشيدن , تراخي , تاخير كردن , امتداد كردن , دير كردن , درنگ كردن , متربّع كردن , انجرار كردن , كردن . *v. To delay, lengthen.*

Protracted, دير كرده , درنگ كرده , درازكشيده , كشيده , ممدّد ع , ممدود ع , متمادي ع . — *A protracter*, تاخير كرده , دراز كننده .

Protraction, امتداد ع , تاخير ع , تطويل ع , تراخي ع , توانى ع . *v. Delay.*

Protractive, protracter, امتداد كننده , تراخي كننده , توانى , ديري كننده , كننده , *&c. &c.* *v. Dilatory.*

To PROTRUDE (*thrust forward*), پيش راندن .—(*to thrust itself* or *come forward,*) پيش آمدن . *v.* Also *to intrude.* — *Protrusion*, پيش راني . *v. To thrust, push; intrusion.*

PROTUBERANCE, ورم ع , آماس , افراز , افرازي , بثع ع , بثوع ع . *A protuberance* or *kernel in the flesh*, دژبي . *Protuberance of the breast*, بزا ع . *A protuberance of the jaw bone*, لهزمت ع , (dual. لهزمتان). *A protuberance on the upper lip*, بظرت ع , بظر ع . *v. Tumour, swelling, pimple.* — *A protuberance* or *knot upon a tree, &c.* عجرت ع .

Protuberant, كابس ع , متقدم ع , ورم شده , ورمي , افراز . *v. Prominent.*

To protuberate, تقدّم شدن , ورم شدن , افراز نمودن , اشراف كردن . *v. To swell, project.*

PROUD, مغرور ع , متكبّر ع , پر غرور , تكبّر , اهل تكبّر , خود , نخوت , نخوت پيشه , گردنكش , باد بروت , سردرهوا , بين , مسلخم ع , زامخ ع , عتي or عاتي ع , شامخ ع , جبير ع , كش , اهل , فنود , مزهو ع , عنّ ع , پنكار , مريد ع , مارد ع , كلج , اعيط ع , عيطا ع , پنطر , دحامل ع , ضمخر ع , خنزوات , عنجهي , مختال ع , مختيل ع , خالي , خيل ع , خايل ع , مطاخ ع , بلخ ع , انفان ع , نفّاج ع , نقاع ع , ازوش ع , هبنقع ع , جماخ ع , هزائك , مجلّح ع . *v.* Also *splendid, grand, magnificent, pompous, vain, ostentatious: daring, presumptuous.* — *Proud* or *corrupted flesh*, گوشت لحم معفون , گنديده . *A proud bitch*, معاويه ع .

Proudly, از خود بيني , متكبّرانه , از غرور , مغروراً ع , با تكبّر , جبيراً ع . *To behave proudly*, نخوت پيشه نمودن .

To PROVE (*by testimony* or *argument*), ثابت كردن , تقويت كردن , گواهي دادن , دلالت كردن , اثبات نمودن , دليل برهان دادن , حجّت برهان نمودن , دليل آوردن , مسجّل ساختن . — (*to try, bring to the test*), خبرت , تجاربت ساختن , امتحان كردن , عجوم عجم كردن , گراييدن , گراييدن , ازمودن , كردن , ساختن . *v. To examine.*—(*to happen*), واقع شدن , افتادن , گشتن , گرديدن , شدن , —(*to become*). صيريافتن , عارض بودن —(*to find by experience*), از خبرت ياب , از وقوف يافتن , از خبرت ياب , از تجربت دريافتن , داشتن . — (*to be found in the event*), از عاقبت دريافته شدن , از نتيجه مفهوم شدن . *The proof* (*lies*) *with the author*, العهدت علي الراوي .

Proveable, ممكن مشاهدت , قابل دليل برهان , قابل اثبات , ممكن تجربت , قابل الامتحان ع .

Proved (*by evidence* or *argument*), ثبات شده , مشبوت ع , از دليل وگواهي مشروح , از حجّت برهان كشاده , مسجّل ع , مجرّب ع , محنّك ع , مشهود ع .—(*brought to the test*), ازموده , مفتن ع , مفتن ع .

PROVENDER, طعمت ع , تعام ع , خوراك , قوت ع , علف ع , رفيف ع . *v. Provisions, fodder.*

A PROVERB, مثل ع , مثله ع (plur. امثال), —. مثلات ع *To proverb, speak proverbs*, مثل گفتن .

Proverbial, لايق مثل , مثل آسا , مثلي .

Proverbially, از مثل .

To PROVIDE, *provide for* (*prepare, get ready*), تيار كردن , تهيت , تدارك ساختن , آماده كردن , آمادن , مهيا كردن , ترتيب كردن , حاضر ساختن , كردن . *To provide necessaries*, تهيت اسباب , تدارك لوازم نمودن , مهمات پردازي كردن , تزويد ساختن , كردن . *v. To prepare, purvey, procure, furnish.*—*To provide against*, بصيرت نمودن , عاقبت انديشي , دل آگاه شدن , آخربين شدن , كردن . *To provide* or *stipulate*, موانقت , عهد و پيمان كردن , معاهده كردن , شرط كردن ,

hand), آمادني , تهيت ع , تدارک ع , تهيه ع , تياري , ترتيب ع . — *Provision* (*stipulation*), شرط ع , عهد و پيمان , معاهدت ع . — *Provisional* (*conditional*), شرطي , عهد ع , مشروط ع . — *Provisionally*, با شرط , بشروط .

PROVISO, عهد ع , عقد ع , پيمان , شرط ع . v. *Stipulation, condition, provision.* *With this proviso*, ازاين شرط .

PROVOCATION تحريک ع , تحريص ع , تحريض ع (plur. تحريضات), طعن ع , ذم ع , خشم آفروزي , غضب انگيزي , ستم ع . v. *Irritation*; also *appeal.*

A provocative, حشيي ع , شهوت انگيز . *Provocatives*, مشتهيات ع , مبهيات ع .

To provoke (*enrage*), تغيظ ساختن , اغضاب کردن , خشمناک کردن , هنجيدن , انگيزانيدن , محارشت کردن . — (*to excite, give an edge*), تيزساختن , برانگيختن , انگيختن . v. *To irritate, offend.* — (*to promote, effect*), ساختن , بکار آوردن , موجب دادن , تکميل کردن , پرداختن . v. Also *to appeal.*

A provoker (*causing anger*), طنز , قهرانگيز , اغضاب کننده , ملامت زدن , v. *To irritate, offend.* — (*a causer, promoter*), بکار آور , سازنده , موجب . و طعن گو . — (*in composition*), انگيز , پرداز , دهنده .

Provoked, رنجيده , آزار رسيده , آزارده , مغضوب ع , غضوب ع , مقهور ع , مضطرب ع .

Provoking (*giving provocation*), اغضاب ساز , غضب انگيز , طعن و طنز گويان . — (*causing a painful and indignant sensation*, رنج و غضب , اضطراب و خشم افروز , آزار و قهرانگيز . — *Provokingly*, از قهرانگيزي , با طعن و طنز , آور .

PROVOST (*chief of a college* or *other society*), عرفت ع , سردار مدرسه , ريس العرفت ع . v. *Magistrate.*

PROW (*fore-part of a ship*), سر کشتي , راس الجهاز ع , مرتجه ع .

PROWESS, شجاعت ع , همت ع , بهادري , مردانگي , دليري , جرات ع . v. *Courage, valour.*

To PROWL (*as a wild beast for prey*), تقمر کردن . — *A prowler*, تقمر ساز .

PROXIMATE, قريب ع , نزديک . — *Proximity*, نزديکي , اتصال ع , قرب ع , مقرونيت , تقريب ع .

To provide industriously for a family, تهبّل کردن , تهبيل ساختن , &c. بودن .

Provided, آماده , &c. v. *Prepared.* *Provided that*, بر اين شرط که .

PROVIDENCE (*of* GOD), رزّاقي , پروردگاري , قدر ع , مقدرت ع , قدرت ع , منيت ع , مني ع . — (*foresight, prudence*), بصيرت ع , دوراندیشي , تدبير ع , عاقبت انديشي , آگاهي , احتياط ع , عقل ع , بينش , مبصري ع , آخربيني .

Provident, عاقبت انديش , دوراندیش , مدبّر ع , مبصّر ع , اهل بصيرت . آخربين , عاقل ع , آگاه . *A provident man*, v. *Prudent man.* — *To be provident*, مبصّر شدن , &c.

Providential (*effected by providence*), از قدرت الله ساخته . (*referrible to providence*), قدرت پيوند , قدر منسوب . — *Providentially*, با صيانت قدرت . v. *Providence.*

Providently, از عاقبت انديشي , بتدبير , با بصيرت , عاقلانه , احتياطاً ع , مبصرانه .

A provider, مهيّي ع , آماده کننده , مهيا سازنده , تيار کننده , صاحب بصيرت , تدارک کننده , تهيت کننده .

A PROVINCE, کشور ع , صوبه ع q. v. ولايت ع , ديار ع , مملکت ع , ايالت ع . v. *Region, tract.* — *A conqueror of provinces*, کشور کشا . *The conquest of provinces*, کشورکشاي . *Any man's province, duty*, or *office*. خدمت ع , کار , عهده ع , عمل ع . *It is my province*, خدمت من است . *In order to overawe the neighbouring provinces*, براي ضبط اطراف .

Provincial (*relating to a province*), از صوبه , کشور پيوند , ديار متعلق , ولايت منسوب . — (*not of the mother country* or *metropolis*), عجمي , اعجم ع , عجم ع . v. Also *rude, rustick.* — *A provincial*, اعجمي , عجم ع , عجمي (fem. عجما). *To speak a provincial dialect*, طبق ساختن , اعجم گفتن .

PROVISION, *provisions* (*food*), خوردني , خوراک , زاد ع , ذخاير ع , ذخيره ع , توشه ع , غذا ع , طعام ع , خورش , زواد ع , زوادت ع , زاد و زواد ع , اکل ع . *Provisions for a journey*, توشه راه . *A district barren of provisions*, گوشه بي توشه . *Plenty of provisions*, ريش ع . — *Provisions served out to ambassadors, &c. from the publick treasury*, تعيين ع . — *A magazine of provisions*, انبار خانه , ذخيره خانه . v. *Magazine, storehouse, granary.* — *Provision* (*providing before-*

A PROXY (*agent for another*), عوضي , بدلي .—(*agency*), عوض ا , بدل ا .

A PRUDE, زني باكثرت استغنا وتكلفات .

PRUDENCE, تميز ا , امتياز ا , تدبير ا , بصيرت ا , اكل ا , زيركي , فرهنگ , فرهنج , هوشمندي , هوشياري , دلاگاهي , نهي .

Prudent, prudential, هوشمند , هوشيار , صاحب بصيرت , روزگار ديده , اهل تدبير , دانا , عاقل ا , دلاگاه , زيرك , بهراي , متناهي ا , شهيم ا , مبشر ا , لبيب ا , روشن ضمير , اصحاب بصيرت , نقاف ا , اعقل ا , انها ا . *Prudent people*, اولو الابصار ا , عقلا ا , ارباب تدبير .

Prudently, prudentially, ازروي عقل و بصيرت , هوشيارانه , عاقلانه , با تدبير .

A PRUNE (*plum*), آلو . v. سغدي .

To PRUNE, تشذيب , حطاب كردن , تراشيدن , پيراستن . v. *To trim, lop.* — *Pruned*, پيراسته , تراشيده , ساختن . — *A pruner*, پيرايندة , حطاب ساخته , مشذّب ا , مقطوع ا .

A pruning-hook or *knife*, مشذب ا , كلند , كلندرة , داسكاله .

To PRY, چشم , لمح زدن , تجسّس كردن , جاسوسي كردن , لوص ساختن , نظر كردن , داشتن . v. *To peep.*

A PSALM, زبور ا , زمر ا . *The psalms of David*, زبور داود . *A singer of psalms*, زامر ا , زمّار ا , زبورخوان . — *Psalmody*, ا تزمير .—*A psalter* (*book of psalms*), كتاب زبور .

A PSALTERY (*species of harp*), كران ا , چنگ , ناقر ا , قانون ا .

PSHAW, واه . v. *Foh! pish!*

PTISAN (*barley-water*), كنگاب , كشكاب , كوشاب . v. *Barley.*

PUBERTY, حلم ا , بلوغيت ا , بلوغ ا , رسيدگي , بالغ , مشيّت ا . — *A boy arrived at the age of puberty*, ا خزور , حزور ا , پسر رسيدة , جوان مراهقه . *A girl arrived at the age of puberty*, دختر , دوشيزة , بالغه , بكر معصّا , صبيه معصر ا , دخيتنه , دخترينه , رسيدة , عكود ا , ملّه ا (fem. فوهدت), فوهده , ثهود ا , ثهود ا , مكرود ا , مثهد ا . *To arrive at the age of puberty*, رسيده شدن , بالغ شدن . *Pubescence*, بالغي . *Pubescent*, ا بلغ .

A PUBLICAN (*the keeper of a house of general entertainment*), پير مغان , مغ , مالك ميخانه , مهماندار .

PUBLICATION, افشا ا , اشتهار ا , تشهير ا , شهرت ا , تاليف ا , تصنيف ا , اظهار ا . *The publication of a book*, ا تصنيف , ا تاليف .

Publick (*common, general*), عمّ ا , عمومي ا , عميم ا , مشترك ا , مشاركت ا , مطلق ا , شامل ا , اعمّ ا , مشهور ا , آشكاره , ظاهر ا , معلوم ا , معلوم عالم , معروف ا , فاش , بازاري , پديد , پيدا , جهر ا , عرفي ا , علاني ا , احول امور دولت . *Publick business* (*national affairs*), احوال عموم , امور الجمهور ا , مملكت . *The publick treasury*, خزانه عام , خالصه , شريفه ا , خالصه , ميري . v. Under *building*. *Publick burdens*, تكاليف عرفيت . v. *Tax.* — *Publick prayers*, نماز ا , دعا ا . v. *Prayer.*—*A publick standard of weights or measures*, فرسطون . v. Also لغوي .

The publick (*general body of a nation*), ملّت ا , عامّت ا , رعايا و برايا ا , خواص وعوام ا , امّت ا . v. *Nation, commonalty.*

Publickly, جهرا ا , ظاهرا ا , ظاعرانه , علانيتا ا , آشكاره , بدحا ا . — *Publickly and privately*, سرا ا و علانية ا , صراحتا ا , عيانا ا , علي ملا النّاس ا .

Publickness, ظهور ا , شهرت ا , معلومي , آشكاري , معروفي , پيدايي .

Publick-spirited, صاحب حبّ الوطن . *Publick-spiritedness*, حبّ الوطن .

To PUBLISH, شهرت دادن , اشتهار كردن , ظاهر كردن , پيدا , بيان ساختن , آشكاره كردن , رواج كردن , جاري كردن , جهر نمودن , فاش كردن , اعلان ساختن , افشا كردن , نمودن —*To publish a book*, تصنيف نمودن , تاليف كردن .

A publisher, پيدا نما , بيان ساز , آشكاره كننده . — *The publisher of a book*, مصنّف ا , تصنيف كننده , تاليف كننده .

To PUCKER, چين افگندن , پرچين كردن

A PUDDING, آگنج , چهارخانه , لكامه , لكامه , سغدي .—

A pudding pie, زونج , گوشت آگنده . *In pudding time*, زماناً ع , بوقتها ع , لاوقت ع , در آغاز ضیافت .

A PUDDLE (*a small muddy piece of water*), آبدان پر چرک , رجع . ملوث و آلوده , آبگیر پر چرکاب وطین , و گل .

To puddle, پر از طین و چرکاب نمودن , پر از چرک و گل کردن , تقدیر ساختن , تیره گون کردن , آلودن , آب و گل آمیخته ساختن . v. *To dirty, pollute, soil.*

Puddly, آب چرکین نما , ملوث دار پر از گل و چرکاب , آب و گل دار . v. *Muddy, dirty.*

PUDENDUM (*membrum virile*), آلت رجل , آله تناسل , کیر , شرم آدم , مذاکیر ع (plur. ذکور), ذکر ع , عورت مرد , سر ع , کندر , کند , گرزه , متمیر ع , تله , خرزه , نره , نر , ذبذبذت ع , ذبانب ع , ذبذب ع , لند , الورڈ , ابو ع , (ایر , ایور , ایار plur.) ایر ع , ابو لبین ع , فزار ع , عجارم ع , (میامین plur.) میمون ع , یباس ع , ابو ادریس ع , ارب ع , (سوات plur.) سوت ع , عکموزت ع , عکموز ع , عکمز ع , علعل ع , وذاق ع , زب ع , لکانه , لکامه , اداف ع , حمدان ع , حادثات (plur.), شوار ع , نبط ع , شرم , عورت زن . *Pudendum* (*mulieris*), زول ع , قبل ع , شله , شلخ ع , کس , جهاز , (فروج plur.) فرج ع , عورت , احییت ع , لهذم ع , حیا ع , حرح ع , حرة ع , حر ع , سوت ع , لوت ع , زولت ع , قبل ع , شوار ع , حادثیت ع , شکر ع , فاعوست ع , شرج ع , کوم ع , خجام ع , فلهم ع , احراج ع , شکرت ع .

PUERILE, بچه , کودکی , صبوة ع , پسر آسا , پسری , طفلی , مخصوص . v. *Childish.*—*Puerility*, بچگی , کودکی , صباوت ع , صبا ع , طفلیت ع , طفولت ع . v. *Childishness.*

A PUFF (*blast*), پف , نفحت ع (plur. نفحات ع), نعرت ع , التجم . — (*a fungus*), کما , گلگورستان , سلمه . v. *Mushroom.*

To puff, پف دادن , نفحت زدن , ننفخ کردن . v. *To blow.*—*To puff and blow*, دماور , تیز نفس کشیدن , تیز دم زدن . *To puff up* (*swell with wind*), دما داشتن , برماهیدن , خود بین , مغرور کردن , باریح پر کردن (*to swell with pride*).— ازستایش , سر در هوا نمودن , ساختن (*to swell with praise*).— از وصف خود بینی دادن , سر افراز کردن .

A puffer (*blower*), پف زن , نافخ ع , نفح کننده . — (*a boaster*), باد بروت , خود فروش , لاف زن .

Puffy (*windy*), پر هوا .

PUG, میمون . v. *Ape.*

PUGH! واه . v. *Foh!*

Puisne. v. *Young, junior: petty.*

Puissance, v. *Power, potency.*—*Puissant*, v. *Powerful.*—*Puissantly*, v. *Powerfully.*

Puke, v. *Vomit.*—*Puker*, v. *Emetick.*

To pule, v. *To cry, whine.*

To PULL, جذب کردن , کشیدن . v. *To draw, drag.*—(*to pluck, gather*, q. v.), چیدن . *To pull up* (*eradicate*, q. v.), واکشیدن , برکشیدن , واکردن , پرخیدن , برکندن , قعر کردن , لنجیدن , نزع کردن , برانگیختن , نشیدن . استیصال ساختن , قلع کردن , تقویب ساختن v. *To extirpate, tear, rend.*—*To pull hairs from the face*, تهلب کردن , تنمص نمودن , تنماص ساختن . *To pull off skin* or *bark*, قعرطه زدن , مسمار کردن , آهنگیدن . — *To pull down* (*subvert*), v. *To overthrow, demolish*; also *to degrade.* — *To pull back*, بازداشتن , بازکشیدن . v. *To check, restrain.* *An instrument for pulling up trees, &c. by the roots*, پیکن . v. Also *tweezers.*

A pull or *pulling*, کشش , جذب ع , جر , ران , چین . — *A puller*, کشنده , جاذب ع .

Pulled, کشیده , مجذوب ع . v. *Drawn.* — (*plucked*), چیده , برخیده . — *Pulled up*, برکشیده , برکنده .

A PULLET, جوزه , چواچه .

A PULLEY, قعوه ع , عجله ع , (قیم plur.) قامت ع , چرخ , (قعي plur.), بکرت ع , ناشبت المحالت ع , دیوک ع , محال ع , علق ع . *The block of a pully*, عران ع . *A block of pullies*, قحدت ع . *The axle of a pulley*, مرود ع , قب ع .— *The axle hole of a pulley*, قب ع , ذلق ع . *A pulley whose axle hole is too wide*, نخیس ع . *A close or creaking pulley*, کزت ع .

PULMONICK (*belonging to the lungs*), شخار منسوب , قواد متعلق .

PULP (*of fruits*), مغز .—(*of a citron*), آبست . — (*of a gourd*), کبسته , کبستو , کبست . — (*of the coloquint*), شحم ع .

Pulpous, pulpy, مغز دار . — (*soft*), نرم .

A PULPIT, منبر (plur. منابر), محفل. *A step to a pulpit,* ترعت.

A PULSATION, پنپوش, تپش, حرکت, جنبش, نبضت, حچ. *An interval between two pulsations,* گشادگي, جينين.

The PULSE, نبض. *One stroke of the pulse,* نبضت. *To beat as the pulse,* نبض ساختن, نبضان کردن. *The motion of the pulse,* نبذ or نبض, نبذان or نبضان. *To feel the pulse,* نبض ديدن. *To feel one's pulse (endeavour to know his mind),* کوشش کردن براي دريافتن ضمير کسي.

PULSE (*leguminous plants*), حبّات, ترة, بقل, قطاني, قطينت, حبوبات, حبوب, ثفل, اراقو, بلس, بلسن, ماش. v. *Pea, bean.*

PULVERABLE, ممکن السّحق. — *Pulverization, pulverizing (reducing to powder),* سحق. *To pulverize,* سحق کردن, ريزه کردن. v. *To powder.*

A PUMICE-STONE, نشفة (plur. نشف, نشاف), سنگپاسو, سنگ حمام, حجر الاسفنج.

A PUMKIN, *pompion,* کدو, قرة, باشنگ, پاشيده, خفاچه, سفجه, سفنج.

A PUMP (*for raising water*), مغرفت, طولمبه. v. Also *shoe.*—*To pump up water,* آب از مغرفت کشيدن.

A PUN, ايهام, مزة, لطيفه, ضرب مثل, ذوالمعنيين, بذله, يافه. v. *Wit, humour. To pun,* مزه گفتن, بذله کردن, يافه زدن.

To PUNCH, آژندن, سوراخ کردن, سپوختن: v. *To pierce.—A punch, puncher (piercing instrument).* v. *Piercer.*—*A punch (thick short fellow),* مردم کوتاقد.

A PUNCHEON. v. *Barrel.*

PUNCTILIO, تکلّف (plur. تکلفات), نکته سنجي, تکليف.

Punctilious, اهل, صاحب تکليف, متکلّف, نکته سنج, تکلفات. v. *Precise, ceremonious.*

Punctiliously, با تکلفات.

PUNCTUAL, اهل دقت. v. *Exact, accurate.—Punctual to time,* راست بوقت. — *Punctually,* با دقّت, بالوقت. v. *Pointedly.—Punctualness,* دقّت. v. *Exactness.*

A PUNCTURE, ابره, لکع, نخزت, نيش, سوراخ, عين.

PUNGENCY, حدّت, تيزي.

Pungent, مضر, گزنده, زوش, تند, حادّ, تيز. v. *Piercing, sharp.*

Puniness. v. *Pettiness, smallness.*

To PUNISH, تعزير کردن, تعذيب دادن, سياست کردن, عقوبت کردن, عقاب ساختن, معاقبت کردن, سزا دادن, *To punish by retaliation (as eye for eye, life for life),* تنقام کردن, تعقّب کردن, مثلت, امثال ساختن, اقادت کردن, نمودن.

Punishable, واجب العقوبة, واجب التعذيب, واجب, سزاوار سياست, عقاب.

Punished, مقهور. — *To be punished,* معذّب, معاقب, محدود, معذب شدن, معاقب شدن, سياست يافتن, عقوبت خوردن, بودن.

A punisher, معاقب, منتقم, کين گذار, انتقام کننده.

Punishment, سياست, تعزير, سزا, سرزنش, تنقام, قهر, عقب, عقاب, عقوبت, تعذيب, مجازات, تعقّب, اقادت, امثال, مثلت, حدّ, نکال, تعزير.

A PUNK, جاف جاف. v. *Whore.*

A PUNSTER, ايهام گو, بذله گو, مزه خوار, واقه خاي.

PUNY, مودن, کمتر, کم, اندک, کوچک. v. *Little, inferior, petty, weak.*

To PUP (*as a bitch*), بچه وضع کردن.

PUPIL (*apple of the eye*), بوبو, حدقه (plur. حدق, مردمک, مردمک چشم, نقطه حدقه, احداق, حداق انگورک, چشم دانه, چشملان, بوبو العين, انسان العين, رغاوت, حندور, حندر, بطاقت, چشم, کيک, کاک, حدلقت. v. *Eye.*—(*a scholar*), شاگرد, معلّم, منعلّم, مريد, تلميذ, شاکار, شاکري.

Pupillage (state of being a scholar), حالت شاگردي, حالت تلميذ, شاگردي. *Pupillary (belonging to a pupil),* شاگردانه.

A PUPPET, تأمور, لعبت. *A puppet-show,* لعبتبازي. *A puppet-showman,* لعبتباز.

A PUPPY, كلبت ا , سگچه , يوذل , يوذك , يودك .

PURBLIND, كمه ا , كوتاه نظر , كوته نظر , كوتابين , شبكور , كوتاه , كوتاه بيني , شبكرت ا , شبكوري — *Purblindness*, نظري .

PURCHASEABLE, ممكن اشترا , قابل خريد .

To purchase, شرا , اشترا كردن , خريد كردن , خريدن , تسوق كردن , خريدار شدن , ساختن . شراب خريدن , سبي ساختن , سبا كردن . v. *To buy.*

A purchase or *purchasing*, اشترا ا , خريداري , خريد , شرا ا . v. *Buying.*

A purchaser, خريار , مشتري ا , خريدار .

PURE (*clear, limpid*), پاك , پالوده , مصفا ا , صاف ا , شفاف ا , زلال ا , طاهر ا , صفيه ا , صفي ا , صافي ا , ويرة , ويز , ناصع ا , نميره ا , مزمهل ا , ابه ا , نقي ا , نا , پاك , صاف ا (*clean, not dirty, sullied*). — سبغ . — (*unmixed*), خالص ا , بي آميزش . — ناملوث , چركين , صارح ا , صرح ا , صرف ا , صميم ا , ناب , صاف ا , ساده , زكي ا , پارسا , مطاهر ا , طاهر ا , پاك دامن , پاكيزه , پاك , بي خطا , بي گناه , صاف ا , خالص ا , پرهيزگار ا , زاكي ا , نزه ا . v. *Holy, virtuous, modest.* — (*sincere of heart*), خالص الفواد ا , خالص الجنان ا , صاف دل , ساده دل , مخلص ا , مضاض ا , حقي ا , صادق ا , حقاني ا , صميمي ا . *Pure wine*, شراب ناب . *Purer, purest*, اخلص ا , اطهر ا .

Purely (*without mixture, with limpidness*), طاهرانه , صافانه , خالصا ا . v. *Pure* (*merely, simply*), صرف ا , محض ا , خالي ا . (*innocently*), با پاكي . بلا گناه ,

Pureness, purity (*clearness, limpidness*), صفاي , پاكي , — (*having no mixture*), ويوگي , نقاوت ا , طهارت ا , صفا ا , سادكي , — (*innocence, chastity*), عدم آميزش , نابي , صفا ا , سادكي , پرهيزي , عدم خطا , خلوص ا , اخلاص ا , پاكي , پرهيزگاري , زكا ا , تقديس ا , زكات ا , طاهرت ا , پرهيزگاري . *Purity of heart*, اخلاص خاطر , صفوت قلب , صفاي دل . v. *Sincerity.* — *Purity* or *elegance of manner*, تهذيب خصال . v. *Elegance.*

PURGATION (*cleansing*), مطاهره , پاك سازي ا , مطاهرت ا . v. *Purification.* — (*cleansing the body by evacuation*), شكم راني , سهال ا , جريان شكم , شكم جاري , قضاي حاجت .

Purgative, صفا بخش . *A purgative.* v. *Purge.*

Purgatory, مطهر ا , اعراف ا .

A purge, شربت مسهل , مسهل ا , جلاب ا .

To purge (*cleanse*), صاف كردن پاك كردن . v. *To clean, clarify, purify.* — (*to evacuate by stool*), شكم راني كردن , با شربت مسهل , از جلاب شكم راني كردن , شكم كردن . *To purge from the imputation of guilt*, از بهتان جريمه پاك كردن , اسناد گناه صاف كردن .

A purger, purifier, مطاهرت , صفا بخش , صاف كننده , سازنده .

Purification (*rendering pure*), صفا سازي , تطهير ا , تخليص ا , تقدس ا . پاك سازي , تصفيه ا , تطهر ا , زكات ا , زكا ا , تزكيت ا , تهذيت ا .

Purificative, purificatory, purifying, پاك ساز , صفا بخش , محص ا , مطاهر ا , مظهر ا , مصفي ا .

Purified, پالوده , پالوده , صاف كرده , پاك كرده , مستصفي ا , متقدس ا , مصفي ا , مطهر ا , مطاهر ا . v. *Racked off.*

To purify (*make pure*), طهارت , پاك كردن , صاف كردن , تزكيت , مطاهرت ساختن , ساده كردن , تطهير كردن , كردن , صاف شدن , تقدس كردن , كردن , &c. — (*to become pure*), پاك گشتن , &c.

To PURL (*murmur as water*), شريدن , طنتنه زدن , هرهر كردن . — *The purling of water*, شرات ساختن , شران كردن , ازيز ا , شرات ا , شران ا , بضيض ا , هرهر , طنطنه .

PURLIEUS, گردنواح , پيرامون , پيرامن , اطراف ا . v. *Border, confines, enclosure.*

To PURLOIN, خيانت كردن , دزدي كردن , دزديدن . v. *To steal.* — *Purloiner.* v. *Theif.*

PURPLE (*adj.*), نارگيل , باده رنگ , ارغواني , ارجواني , ارغوان ا , ارجوان ا . — *Purple* (*subs.*), قرمزي . *The purple shell-fish*, ارجوان فام , برفير گون , فرفير ا , برفير ا . — *Purplish*,

PURPORT (*tendency of a writing* or *discourse*), معني ا ,

معنية A , نتيجه A , سبب كلام . ... *a petition*, منتهاي مراد , منتهاي طلب . *To consider the purport* or *tendency*, تعقب كردن . — *To purport*, معني داشتن , نتيجه نمودن . v. *Purpose.*

PURPOSE, ارادهA , قصدA , عزمA , نيّتA , منصوبهA , مرادA (pl. مرادات), مقصودA (pl. مقاصد), غرضA (pl. اغراض), همّتA , شاكلهA (pl. شواكل), سعيA , سويA , مطلبA , مدعاA or مدعيA . v. *Intention, design.*—(*consequence, effect*), نتيجهA (plur. نتايج), طبعA , پيراويA , فرعA . v. *Instance, example.*—*On purpose, purposely*, ديده و دانسته , بالقصدA , عمداًA , بقصد , باغرض , قصداًA .

To purpose, غرض كردن , مراد نمودن , ارادهٔ داشتن , قصد كردن , عزم كردن , نيّت گرفتن . v. *To intend, design, resolve.*

To PURR (*as a cat*), هرهرزدن , هرير كردن .

A PURSE, كيسه , صرّهA (plur. صرر), همياني , همميان , دجوبA , تامورA , ظرفA (plur. ظروف), خريطهA , سلفA . *A muslin* or *linen purse*, بزكيسه , خليطهA . *A leathern purse*, بيضاA , جرابA (plur. جرايب), خرمدان . *A large purse*, اندراني . *A double purse* (*especially divided by a partition of silk*), چناخ . *A purse* (or *sum of money, about* 500 *dollars*), كيسه . *A purse bearer*, كيسه دار . *A cut purse*, كيسه بر .

To purse (*put in a purse*), در كيسه نهادن . — (*to contract* or *draw together as a purse*), كيسه آسا پر چين كردن , براي كثرت المال خود نواشتن , كفّ كردن . — *Purse proud*, بجهت غنيمت متكبر , فروش .

PURSINESS, *pursiveness* (*shortness of breath*), دمابري , تنگ نفسي , دماوري . v. *Asthma.*

PURSLAIN, بقلة المحقاA , خلفه , خرفه , فرفحي , خرفA , حرفهA , هرم , فرفير , ترفهن , فرفخ , فرفخ فرفين , رجله , كفّA , پرپن , تخميان , پخله .

PURSUABLE (*capable of being prosecuted*), قابل استمرار , ممكن گذريده شدن .

Pursuance (*prosecution of any object*), استمرارA , متمادي A , مداومتA , دعلقتA , مقتري , تعقيبA .—*In pursuance of, pursuant to*, علي حسب , موافقA , بحسب , بقدر , براي , حسبA . v. *According to.*—*In pursuance of orders*, بحسب الامرA , حسب الحكمA . *Pursuant to the signal*, حسب الاشارهA . *Pursuant to promise*, حسب المامور .

To pursue (*follow, chase*), در پي رفتن , پس رفتن , دنبال شتافتن , پيروي كردن , تعاقّب كردن , دنبال — (*to prosecute with perseverance*), استمار كردن , متمادي ساختن , مقتري , دقّت نمودن , كردن . — (*to prosecute legally*), داد خواستن . v. *To persevere, endeavour: proceed.*

Pursued, متعاقبA .

A pursuer (*follower*), پي رونده , پس رونده , متعاقبA . — (*hunter*), شكّار , نخچيرگير . — (*prosecutor*), دادA , طارد , خواه .

Pursuit (*following*), پس روي , پيروي , تعاقبA . — (*endeavour*), كوشش , جهدA , سعيA , جدّ و جهد , همّتA . v. *Prosecution.*

A PURSUIVANT. v. *Herald.*

PURSY (*short breathed and fat*), تنگ نفس , فربه و دمابر و گوشتدار .

To PURVEY (*provide with victuals* or *conveniences*), تدارك , توشه آماده نمودن , تهيّهٔ ذخيره ساختن , خوردني كردن مهمّات پرداري , تهيّهٔ اسباب كردن , لوازم حاضر كردن طعمه , خوردني اشترا كردن (*to buy provisions*), ساختن . v. Also *to procure, provide, make ready.*

Purveyance (*procurement of provisions*), تدارك خوردني , آمادن طعمه , تهيهٔ توشه .

A purveyor, تدارك , وكيل خرج , اهتمامي , خرجبر دار , خوردني كنندهA . v. *Procurer, pimp.*

PURULENCE, *pus*, ريم , قيحA , صديدA , جاييتA , هو , وعيA , ريش , غذيذتA , غثيثتA , جراحتA , حضيرتA , وري , مهلA .

Purulent, قيحي . *Full of pus* (*as a wound*), غثّA , غثيثA . *Discharging pus*, مستغثA . *Making a sore purulent*, تقييحA .

To PUSH (*drive, shove, thrust, force*), تسويق , راندن , دعب كردن , تدفيع ساختن , دفع كردن , سوق كردن , كردن دسيعت , تياسه كردن , تياس ساختن , دسر كردن , ساختن . *To push back or away*, ردّ كردن ,

—— *To put down* (*confound, baffle*), تبقیت ساختن , استبقا کردن . بیحضور نمودن , حیر ساختن , آشفته کردن (*to degrade*), ذلیل نمودن , از جاه معزول ساختن , منعزل کردن . — (*to confute*), الزام ساختن , مخالفت کردن , رد کلام زدن — (*to cry down*), کمتر و نا روان ساختن , عرض پایمال کردن . — *To put forth* (*extend*), دراز نمودن , تطویل کردن . — (*to sprout*), شگفتن , شگوفه ساختن , نبت کردن — (*to exert*), اقدام و اهتمام ساختن , جدّ و جهد کردن , کوشش نمودن . — (*to propose*), قضیه ساختن , عرض کردن , مقدمه نمودن — *To put in* (*insert*), ادخال ساختن , در کردن , در نشاندن . درج کردن , درمیان آمدن , میانداري نمودن (*to interpose*), عمل , کارانیدن , بجاآوردن , بکارآوردن — *To put in practice*, ورزیدن , گردانیدن . v. *To exercise, use.* — *To put in a claim*, طلب ساختن , دعوت نمودن , مدعي کردن . *To put into port*, بر , در بندر رفتن . — *To put off* (*divest, lay aside*), دفع , طرف نهادن . بکنار وضع کردن — (*to procrastinate*), جنگ جلاب ساختن , عوق و تاخیر نمودن , الوقتي کردن . *To put off the payment of a debt*, مطل کردن . v. *To delay.* — (*to defeat* or *delay by some artifice*), از حیله محروم کردن . — (*to discard*), معزول نمودن , عزل ساختن . — (*to vend by recommendation*), از تناجش رواج , از ذکر جمیل فروختن از بندر , (*to leave land, put to sea*), ترویج کردن , ساختن . v. *To sail.* — *To put on* (*clothes*), پوش شدن , لباس پوشیدن , البلس کردن , تقلّس کردن . *To put on a cap*, ملبس شدن , پوشانیدن . — *To put on a necklace* (or *a collar on a dog, &c.*), تقلد کردن . — *To put on a halter*, ربق کردن . v. *To bridle.* — *To put on* (*assume an air of consequence*), سر در , صورت متکبر نمودن , چهره استغنا و خود بیني ساختن , هوا داشتن . *To put on* (*proceed briskly*), بشتاب رفتن , تیزگام نمودن , تیزرفتن , با سرعت پیش حرکت کردن . v. Also *to promote, forward, incite.* — *To put over* (*another's head, to prefer*), اقامت ساختن . — (*to sail across a river*), &c. عبور دریا رفتن , مقدم کردن . v. *To cross.* — *To put out* (*extinguish*), آتش خسپانیدن , نشاندن , اطفا کردن . *To put out a fire*, اطفاي نایرت کردن , نشاندن . *To put out a candle* or *lamp*, اشتهار کیبانیدن , شمع نشاندن . *To put out* (*publish*), آشفتن , آشکاره ساختن , کردن . *To put out* (*disconcert*), اضطراب کردن , آزاردادن , شوریده کردن . *To put out at usury* or *interest*, تصمین کردن . *To put a horse to a carriage*, آسپ بعربه پیوستن . *To put to death*, کشتن , قتل کردن , خون کردن , صاف کردن , هلاک کردن . v. *To kill, murder.*

زعب , خصوم کردن , دفع کردن , زفت کردن , بازراندن , وک ساختن , نکر کردن , ساختن . v. *To repel. To push away in contempt*, لهد کردن . *To push* or *press forward*, بزور پیش رفتن . *To push* (or *bring*) *any thing to a conclusion*, بسرانجام آوردن . *To push out, &c.* v. *To drive.*

A push, pushing, کوب , زفت ا , دفع ا , راندگي , میط ا , لهد ا , دسیعت ا , تیاست ا , تیاس ا , دسز ا . v. *Impulse.* — (*an attack*), هجوم ا , حمله ا . — (*an effort*), کوشش , اهتمام ا , جهد ا , جدّ ا , اقدام ا , سعي ا . v. *Endeavour.* — (*emergence, exigence*), سرگذشت , اقتضا ا , مقتضا ا . — (*a pimple* or *wheal*), آبله , پشترم . v. *Pustule.* — *To make a push* (*to assault*), هجوم بردن , حمله کردن . — (*to make an effort*), جدّ و جهد , کوشش کردن , سعي کردن . v. *To endeavour.*

Pushed, رانده , مدفوع ا , دفع کرده شده . *To be pushed*, رانده شدن , مدفوع بودن . *To be pushed to extremities*, تنگ شدن . *Pushed away in contempt*, ملهود ا . — *A pusher*, ران , راننده , دفع کننده . — *Pushing* (*enterprizing*), دلیر , دلاور , بي باک , جري ا , جگردار , ذوالغیرت .

PUSILLANIMOUS, نا مرد , اشتردل , بزدل , بي دل , بي غیرت , ترسناک , ترسان , خایف ا , ناکس , کوا ا , نا جري , محنث ا , سهمناگ , سهمگین , همّت . v. *Cowardly, timid.*

Pusillanimousness, pusillanimity, عدم , بزدلي , بیدلي , سهمناگي , بیغاره , ترسناگي , ناکسي , نامردي , غیرت . v. *Timidity, meanness.* —— *Pusillanimously*, ترسناگانه , از بیدلي . v. *Cowardly.*

PUSS, پوشک . v. *Cat;* also *hare.*

A PUSTULE, درج ا , پالو , آوله , بثاط ا , آبله , پشترم . — *Pustules on the lips* (*after a fever, &c.*), غدنگ . v. *Pimple, swelling.* — *Pustulous*, پریرفت , پریداري , آفت دیو , عقبلت ا , ماموس ا , آبله دار , پرپشترم . *A pustulous eruption*, برجستگي , ورجستگي .

To PUT (*lay*), وضع کردن , داشتن , نهاد کردن , نهادن , نصب ساختن , تودیع ساختن , طرح کردن , ودع نمودن , صک کردن , جعل ساختن , نشاندن , نشان کردن . — *To put aside*, برطرف کردن . *To put by* (*turn off, divert*), ازراه گردانیدن , بیراه کردن . — (*to reserve* or *save*),

—. بهم کردن ، جمع کردن ، فراهم آوردن —*To put together*, *To put up to sale*, مباع ، مبیع کردن ، بفروخت نمودن ، شورساختي ، نمودن . *To put up for, put in for* (*stand candidate for office*), حریص منصب بودن ، طالب خدمت شدن . —*To put upon* (*impose*), حیله بازي ، غدر کردن ، فریفتن کردن . v. *To deceive, cheat.*

A PUT-OFF, حیله حواله ، پوزش . v. *Excuse.*

PUTREDINOUS, *putrescent, putrid, putrified*, بوسیده ، ریهیده ، تباهیده ، معفون ا ، بلا ، متفسّخ ا ، گندیده ، گنده ، دم گرفته ، رمم ا ، رمیم ا ، یباب ، متذیّي ، انبوسیده . — *Putrid water*, گندآب .

Putrefaction, putrescence, putridness, بوسیدگي ، گندگي ، تفسّخ ا ، تباه ، عفونت ا .

To putrify (*rot*), بوسیدن ، گنده گردیدن ، گندیدن ، ریهیده ، تباهیدن ، متفسّخ شدن ، معفون شدن ، بوسیده شدن —(*to make putrid*), صلول شدن ، انبوسیدن ، ریهیدن ، شدن ، معفون کردن ، بوسیده کردن ، گنده گردانیدن ، کندیده کردن ، ریهانیدن ، تباهانیدن ، تباه ساختن .

A putter. v. *Placer.*

To PUZZLE, پریشان کردن ، تنگ کردن ، حیران کردن ، اشکله کردن ، آلفتن ، آشفتن ، مات کردن ، سرگردان کردن . v. *To perplex, embarrass, confound.*

A puzzle. مشکل ا ، پریشان ، آشفتگي ، تنگي ، حیراني ، تعجّب ا ، بیحضوري ، سرگرداني .

Puzzled, حیران ، متعجّب ا ، پریشان ، آشفته ، سرگردان ، مات . v. *Perplexed.*

A puzzler, متعجّب کننده ، پریشان کننده ، حیران کننده ، مات کننده ، آشفته کننده .

A pigmy. v. *Dwarf.*

A PYRAMID, هرم ا (plur. اهرام ، اهرام). — *A pyramid of globes on the top of a mosque*, امامه .

Pyramidal, pyramidical, هرم آسا .

PYRITES (*fire-stone*), جلنبوس ، روشنا ، سنگ اتشي ، بوریطش ، شحاس .

A PYX, حقّه ا ، شکافته ، ربعت ا . v. *Box.*

Q.

The Persian and Arabick characters which have any affinity with Q are ق and ک .

To QUACK (*as a duck*), زبیط ساختن ، زبط زدن —. (*to brag, boast as a quack*), باد بروت ، خود فروشي کردن ، لاف زدن ساختن .

A quack, پاروله ، باد بروت ، خود فروش ، لاف زن . v. *Boaster.*

Quackery (*boasting*), خود فروشي .

A QUADRANGLE, شکل مربّع ا . v. Also *court, square.*

Quadrangular, مربّع ا ، چهارگوشه دار . *To make quadrangular*, شکل مربّع ساختن ، تربیع کردن ، مربّع کردن ، چهارگوشه کردن . *To sit in a quadrangular form*, تربّع ساختن . *A quadrangular aspect of the stars*, انظار تربیع — *To be quadrangular*, مربع بودن ، تربع شدن .

A QUADRANT, ربع ا . v. *Quarter.*—*The quarter of a circle*, ربع دایره . *An astronomical quadrant*, بسیطه ا ، ربع دایره . *Quadrate.* v. *Quadrangle, quadrangular.*

To QUADRATE, مناسب ، مناسبت داشتن ، فراخور آمدن ، نسمیل بودن ، موافقت یافتن ، لایق بودن ، شدن . v. *To suit.*

Quadrature (*squaring*), تربیع ا ، چهار ، مربع سازي ، جهت سازي .

QUADRENNIAL (*comprizing or lasting four years*), چهار بعد از چهارسال ، هرچهارسال ، ساله — (*every four years*), .

QUADRILATERAL, مربّع ا ، چهار جانب دار .

QUADRILITERAL (*as a word consisting of four letters*), رباعي ا .

A QUADRUPED, حیوان ا ، بهیمه ا ، ستور ، چهارپایه ، ماشیه ا (plur. مواشي). v. صلاقیم .

QUADRUPLE, اربعة ا ، چهارتو ، چهارچند ، چهارتا — *To quadruplicate*, چهارتا کردن ، چهارچند کردن ، اضعاف .

To QUAFF, نوشیدن ، نوش کردن ، آشامیدن . v. *To drink.*

A quaffer, آشامنده, نوشنده. v. *Drinker.*

A quagmire. v. *Bog, marsh.*

A QUAIL, سلوا ع, سماني ع (plur. سمانيات, سمنات), وشم, كرچغو, كرچغر, ورتيج, ورتاج. سلوي ع

QUAINT. v. *Nice, neat, pretty, exact, affected, odd, strange.*

Quaintly (*accurately*), با دقّت, بروجه پرداخت. v. *Nicely.*—(*neatly*), لطيفانه, ظريفانه. v. *Prettily.*

Quaintness. v. *Niceness, neatness, prettiness, exactness, affectedness, oddness, strangeness.*

To QUAKE, لرزيدن, لرزان شدن, تپيدن, جنبيدن, رجرج نمودن, مخيدن, ارتعاش نمودن, ارتعاد كردن, زلزال يافتن, رعش كردن. v. *To shake, tremble.*

A quake, quaking, رعشان ع, جنبش, تپش, لرزه, رجراج ع, رجرج ع, زلزله ع, زلزال ع, رعدت ع, رعش ع, رجرجه ع.

QUALIFICATION, وصف ع (plur. اوصاف), اتّصاف ع, هنر, فضل, صفت ع, توصيف ع. v. *Quality, accomplishment:* also *abatement, diminution.*

Qualified (*made fit*), موافق ساخته, پرداخته, سزاوار, لايق كرده, مناسب ع.

To qualify (*make fit for any thing*), موافق, سزاوار نمودن, پرداختن.—(*to modify, regulate*), لايق نمودن, مناسب كردن, ساختن, انتظام كردن, آراستن, درست كردن, راست كردن, تقويم نمودن, نظم ساختن. v. *To arrange.*—(*to temper, moderate*), اعتدال دادن, معتدل كردن. v. Also *to assuage, ease, soften, abate, diminish.*

Quality (*property, accident*), سيرت ع, خاصيت ع, خاصه ع, توصيف ع, وصف ع, خصلت ع, ذات ع, نهاد, طبع ع, خصلت ع, ماهيت ع, كيفيت ع, صفت ع, اتّصاف ع, شان ع, درايت ع, تكييف ع, كتر ع.—(*disposition, temper of mind*), خو, خاطر ع, منوال ع, مزاج ع, مشرب ع, منش, مرتبه ع, منزلت ع, درجه ع, سجيت ع. —(*rank*), شرف ع, منصب ع, پايه, جاه, دولت ع, شان ع, بزرگواري. v. *Dignity, nobility.*—*The quality, people of rank*), امرا ع, اشراف ع, كرام ع, اصليان ع. v. *Nobless.*—*A person of quality*, سيّد ع, اميره ع, خانزاده, اصل زاده. v. *Nobleman.*

A QUALM, غشيت ع.

Qualmish, اهل غشيت.

Quandary, v. *Doubt, dilemma.*

QUANTITY, چندي, كمّ ع, كميت ع, قدر ع, مقدار ع, پايه, مايه ع, كنه ع, سامان, حسب ع, اندازه, چندگي, نهر ع, وزمت ع, وزن ع, مقياس ع, كتر ع, قاد ع, قيد ع, قدي ع, قاب ع, قيب ع, قيس ع, قاس ع, نهازت ع, وجه ع.—*A great quantity*, بسياري, كثرت ع, زيادتي.—*A small quantity*, شملت ع, شماليل ع, علصت ع.—*Quantity* (*of syllables*), وزن ع, ترازو.

QUANTUM (*amount*), مبلغ ع, جمع ع, جمله ع. v. *Quantity.*—*Quantum sufficit*, كفايت قدر, كفايت مقداري. v. *Sufficiency.*

A QUARREL, قضيه ع, جدل ع, مناقشه ع, خرخشه, خصومات (plur. خصومه ع), اختصام ع, نزاع ع, منازعت ع, دوكت ع, ارش ع, هيط ع, دقرور ع, دقرارت ع, دقرار ع, بحث ع. v. *Dispute, contest*—*A fomenter of quarrels*, منازعت انگيز, كين توز.

To quarrel, منازعت كردن, مناقشه كردن, خرخشه كردن, احتصام, ستيز كردن, ستيزيدن, قضيه كردن, خصومت كردن, ممارّت, محك بودن, نزاع كردن, لجاج كردن, كردن. v. *To debate, dispute, fight.*

A quarreller, quarrelsome, خرخشه, جنگ جو, ستيزه جو, مناقشه كننده, كننده, *&c.* v. *A quarrel.*

Quarrelsomeness, جنگ جوئي, ستيزه جوئي, *&c.*

A QUARRY (*stone-mine*), معدن الحجر ع, كان سنگ, سنگستان, سنگبر, سنگبار.

QUART (*measure*), يک اسار. v. Also *quarter.*

QUARTAN (*ague*), سونوخوش, ربع ع, حماي مربع.

QUARTER (*fourth part*), چارمي, چهارمي, چهارم حصّه, چاريک, چارمين, ربع ع. *A quarter* (*region of the world* or *country*), طرف ع, جانب ع, سمت ع, ضلع ع, حذفار ع (plur. حذافير), ناحيت ع, حذفور ع, ديار ع, كشور, ولايت ع (plur. ولايات, اولايا), مملكت ع. v. *Side, district, region.*—*The four quarters of the world*, ربع مسكون, چهار كشور. *The quarter of a city*, محله ع. *From every*

quarter, از هرسمت , ازهرطرف , از هرجانب . *Soldiers quarters*, مکان , وضع سپاه , وضایع ا , لشکرگاه , لشکرنشین . *Winter quarters*, ا مشتا , ا مشتات . *Quarter (mercy shown by a conqueror)*, ا امان , ا امن , پناه , رستگاري , نجات ا , سلامت ا , محافضت ا . *Quarter! quarter!* ا الامان , واي مدد , یامدد , مدد , پناه . *To give quarter*, سلامت دادن , پناه دادن , امان دادن .

To quarter (divide into four parts), چهار , چهارپاره کردن , رباع ساختن , چهاریک کردن , حصه کردن . v. *To divide.* —*To quarter soldiers*, وضع سپاه کردن .

Quartered, چهارحصّه کرده . — (*cut or torn in pieces*), پاره , تفلیذ کرده شده , تقطیع ساخته , قطعه قطعه کرده , پاره کرده . —(*lodged*), اقامت گرفته , متمکّن ا .

Quarterly (in four parts), ربع ا . — , چهارپاره , چهارگان (*every three months*), هرسه ماه .

A QUARTERMASTER, خیمه زن , داروغه پیش خیمه , معسکر ا .

To QUASH (*annul*), نسخ ساختن , ابطال کردن , باطل کردن , محو نمودن . v. *To crush.*

A QUATRAIN (*stanza*), مربّع ا , رباعي ا .

To QUAVER (*shake the voice when singing*), هزج ساختن . v. *Shake, tremble, vibrate.*

Quay, پشته . v. *Key for landing goods, pier.*

A QUEAN, جاف جاف . v. *Bunter.*

A QUEEN, ا ملکه , ا سلطانه . *The queen consort*, بگم , خاتون شاه , سلطانه ا , خاصکي , خاصکي سلطان . *The queen mother*, والده سلطان , مادر پادشاه . *The queen at chess*, وزیر ا , فرزان , فرزي , فرز , فرزین .

QUEER (*whimsical*), ا هوادار , متخیّل . — (*odd, strange*), عجیب . *Queerness*, (*oddness, strangeness*), طرح عجیب , قاعده ناموافق , ناموافق قاعده , نادر ا , عجب ا , ندرت ا , تعجّب ا . — (*fancifulness*), هواداري , تخیّل ا .

To QUELL, مسخّر , تسخیر کردن , هزم کردن , فرونشاندن , شدن . v. *To subdue, crush.*

To QUENCH (*fire*), اطفاي آتش کردن , آتش نشاندن . *To quench thirst*, دفع عطش کردن , تشنگي دفع کردن , منهل کردن , بضع ساختن , وژولیدن *still; cool.* — *Quenchable*, قابل اطفا , ممکن وژولیدن . — *A quencher*, ا مطفي , ا مبیخ .

QUERIMONIOUS, *querulous*, ا شاکي , گله گذار , گله‌مند , شکوار . *Querimoniously, querulously*, با شکایت , گله گذارانه , با زار و بکا , گله مندانه . *Querimoniousness, querulousness*, گله مندي , شکایت ا , گله گذاري .

A QUERIST, ا سایل , پرسنده . v. *Inquirer.*

A QUERY. v. *Question.*

To query, v. *To question, inquire.*

Quest, v. *Search, inquiry.*

A QUESTION (*interrogatory*), سوال ا , پرسش , استفهام ا , استفسار ا . v. *Inquiry, disquisition, search.*—(*doubt*), شک , گمان , ریب ا , وهم ا , شبهه ا . *An improper question*, مغلطه ا , غلوطه ا . *Any question put for amusement or trial of genius*, اجیت ا (plur. احاجي) , اجو ا , حجي ا , الهیت ا , حجیي ا . *To teaze by asking questions*, محاجات کردن . v. *To importune, teaze.*—*Question (dispute, controversy)*, ابتحاث ا , بحث ا , منازاعت ا , نزاع ا , قضیه ا , ممارات ا , اختلاف ا , مباحثت ا , مجادله ا , جدال ا , مناظرت ا . *Both sides of the question*, معنیت یا معارضت .

To question (interrogate), استفهام , سوال کردن , پرسیدن , تطلّب ساختن , استفسارکردن , نمودن . v. *To examine.* — (*to doubt*), در , تشکّک کردن , شکّ بردن , شبهه داشتن , گمان بودن . — *Questioned (doubted, disputed)*, مشکوک ا . — (*interrogated*), مسوّل ا , پرسیده .

Questionable, مشکل ا , مشکوک ا , مشتبه ا , شبهه دار , ممکن شکّ , وهام ا , محکل ا . v. *Problematical, disputable.*

A questioner, سوال کننده , سائل ا , پرسنده . v. *Inquirer.*

Questionless, علي الیقین , یقینانه , بي گمان , بلا شبهه , لاشک . v. *Certainly, doubtless.*

A QUIBBLE, نکته ا , حیله حواله ا , حیله ا , ایهام ا , یافه , نقطه ا (plur. نکات) . — *To quibble*, ایهام کردن , حیله کردن , نکته سنجي کردن . *A quibbler*, حیله باز , نکته سنج .

QUICK (*living, not dead*), زنده , حي ا , زي , زیان . — (*nimble, prompt, speedy*), جلد , زود , شتاب , تند

خفیف A , بادپا , شتابان , تیزدست , تیز , چست , چالاک v. هذروف A , هذربان A , باد عنان , منجم A , الحاذ *Swift, active, sprightly, ready.—Going quick (adj.)*, زود رو , زود نویس . *A quick writer*, وارین A , باد رفتار , تیزگام .

To quicken (make alive), حي گردانیدن , زندہ کردن . — *(to hasten)*, سرعت ساختن , شتافتن , شتابیدن , شتاب کردن , شتاب کنانیدن , *(to cause to make haste)*, عجلت کردن . — تعجیل ساختن , شتابانیدن . v. Also *to sharpen, actuate, excite. To quicken (as a woman with child)*, حامله شدن , بارگرفتن .

A quickener (making alive), زندہ سازندہ . — *(whatever accelerates)*, سرعت سازندہ , شتاب کنندہ , زود کنندہ , شتابانندہ .

Quicklime, آهک , آهک تفتّه , تفته , کلس A , ساروج , نورت A , جیار A .

Quickly, بزودي , سرعتاً A , تیزکار , شتابان . *Cutting quickly*, هذوذ A . *Seizing quickly*, قبیض A . *Entering quickly*, قبیس A .

Quickness, تندي , زودي , شتاب , شتابي , جلدي , تیزي , تیز روي , تعجیل A , مسارعت A , سرعت A . v. *Sprightliness, activity, briskness.—Quick sighted*, تیزچشم . — *Quick sightedness*, تیزچشمي . v. *Perspicacious, &c.*

QUICKSAND, دزدریگ .

QUICKSILVER, جیوہ , عطارد A , زیبق A , سیماب , ژیوہ , آبک or آبتی .

QUIET, *quiescent (at rest, undisturbed)*, بي حرکت , ساکن A , مرفّه A , صاحب راحت , آسودہ حال , آسودہ , آرامیدہ , مطمئن الخاطر A , مرفّه الخاطر A , مطمئن A , مرفّه البال A , بي آزار , نا مضطرب — *(peaceable, silent)*, ساکت A , خاموش , ساکر A , ساکرہ A , ودیع A . — *(mild, gentle)*, غریب A , ملایم A .

Quiet, quiescence (rest, repose, freedom from disturbance), آرامیدگي , آسودگي , آسودي , آرامش , آرام , آسایش , سکینت A , رفاهیت A , قرار A , حضور A , راحت A , آرمندہ , اطمینان A , سامان , رفاهت A , استراحت A , سکون A , هدو A , فرہ , سهو A , فراغت A , فراغ A , سکنت A . v. *Rest, repose, tranquillity, quietness.*

To quiet, دل آرام ساختن , آرام دادن , آرامیدہ کردن , ساکن , راحت دادن , آسودہ کردن , آسودن , آرامانیدن , کردن , *&c.* v. *To calm, still, pacify;* also موذوع .

A quieter, ساکن کنندہ , آرام دهندہ .

Quieted, آرامانیدہ , مسکون A , ارام ساخته .

Quietly, آهسته , با راحت , ساکتاً A . v. *Calmly, peaceably.*

Quietness, quietude (a state of tranquillity), آسودگي , آرامي . v. *Quiet.* — *(calmness of mind)*, دلاسائي , دلخوشي , آهستگي , اطمینان خاطر , ملایمت A . v. *Calmness, stillness.*—*(silence)*, خاموشي , سکوت A , صمت A , ساکوته A . — *(gentleness)*, غریبي , ملایمت A .

A QUILL *(feather of the wing)*, شاپر . *A quill on which weavers wind their threads*, ماسور A , ماسورہ , نایچه . *The quill of a porcupine*, خار . v. *Pen, reed.*

A QUILT, نهالي , نهالچه , رضائي , لحاف A , بالاپوش , توضیي , سوزني کردن *To quilt*, نهالي , شادگونه , پلنگپوش , سوزني کردن . *A garment or cloth quilted with cotton* or *silk*, قردمان , گرغند , کراگند , قزاگند .

A QUINCE, سفرجل A (plur. سفارج) ; بهي , بہ . *A quince tree*, شجر السفرجل A , درخت بهي . *Quince seeds*, بهي دانه .

QUINQUANGULAR, پنج پهلو , پنج گوشه . v. *Pentangular.*

QUINSY *(inflammation in the throat)*, خناقت A , خناق A .

QUINTESSENCE, ذات A , ماهیت A , خلاصه A , نفس A , جوهر A . v. *Essence.*

QUINTUPLE, خمست اضعاف A , پنج تو , پنج تا .

Quip. v. *Jest, sarcasm, jibe, taunt.*

A QUIRE *(of paper)*, دسته , دسته کاغذ ,

A QUIRK *(nice distinction)*, نکته A (plur. نکات), باریکي , نقطه A . v. *Subtlety, nicety.*

To QUIT *(leave)*, هجران نمودن , هجرکردن , گذاشتن , متروک نمودن , ترک کردن . موذوع ساختن . v. *To forsake, resign.*—*(to set free)*, اطلاق , خلاص کردن , آزاد کردن , *(to discharge* or *pay)*, توقیرساختن , ادا کردن . — مخوع کردن . v. *To pay, repay, requite.* — *(to make even* or

quits, برابر کردن .—*(to exculpate one's self from any imputation),* خودرا از خطا آزاد نمودن .

QUITE, بیمه , تماماً A , بتمامها A , بالتّمام A , هرجانب , بي کم و کاست , ابواب , بالکلّیة A , بالکمال A , بالجمله A , وفرانه , با اختتام , کاملانه , البه , کلا , جمیعاً A , مطلقانه , طبیقاً A , في الجمله A .

A QUITTANCE *(discharge from a debt, &c.)* ابرا , فارغخطي نامه . v. *Acquittance.* v. Also *recompence, repayment, return.—To quittance,* v. *To repay, recompence.*

A QUIVER *(case for arrows),* ترکش , کیش , جعبه A , شقا , عجوز A , سکا , جغیره A , شغا , شغتا , تیروان , تیردان , قرن A , چشیر , جشیر , غینه , نابل A . *A maker of quivers,* جعاب A . *Armed with a quiver,* ترکش بند , ترکش دار .

To QUIVER, تپیدن , لرزیدن . v. *To shudder, tremble, quake, quaver.—Quiver,* v. *Nimble, active.*

A QUOIF *(quoifure),* سرپوش . v. *Cap, head-dress.—To quoif,* تقنیع کردن , کله پوش کردن .

Quoin, v. *Corner: wedge.*

QUOTA, حصّه A , بهره , قسمت A . v. *Share, portion.*

A QUOTATION *(from an author),* اقتباس A , تنمیت A . *Any thing worthy of quotation,* امثول A .

To quote, اقتباس کردن , تنمیت کردن .

Quoted, مقتبس A , تنمیت کرده شده .

A quoter, مقتبس A .

QUOTIDIAN, یومي , روزمرّه , هر روزه . v. *Daily.—A quotidian ague,* حماي یومي , تب هر روزه , حماي دایم .

QUOTIENT *(in arithmetick),* حاصل A , مبلغ A .

R.

R has one uniform sound, in English; as *rose, more, for.*—In Persian and Arabick, it is expressed by ر .

To RABBET *(join),* تواصلات کردن , قوام ساختن , السّاق . *A rabbet (joint),* قوام A , السّاق A . *Rabbets,* تواصلات A .

A RABBI *rabbin (jewish doctor),* ربّي A , ربّاني , حبر A .

A RABBIT *(animal),* خرگوش , ازنب A , پرنگري .

A RABBLE, اوباش A , عوام النّاس A , هنگامه , رباق طباق . v. *Mob, crowd, vulgar.*

RACE *(family, lineage),* نسل A , اصل A , اولاد A , سلسله A , فرزندان , خاندان , ذات A , آل A , نسب A , قبیله A , تبار , نژاد , مبهن , مبهن , جنس A , رسم سلسله , منسل A , دودمان , ذوریت A (plur. ذریات), ذري A , طایفه . v. *Generation, offspring, progeny, ancestry.—Of an illustrious race,* پاک نژاد A , کریم العنصر , شرف برج , خانواده , کریم الاصل A , *&c. Of a mean race,* بد نژاد , بد اصل , بي نسب , مجهول النّسب A , *&c. A race (contest in running),* مسابقت A , تاز , میدان گیري , شریف A , حضر A , علالت A , شوط A (plur. اشواط). — *A race-ground,* بطحا A , مضمار A , مضلق A , تاختني , میدانه A . v. *Course,* and شلنگ . *A race-horse,* اسپ روندہ , اسپ بادعنان , اسپ جیار , اسپ چابک , فرس چلاک , شبرو سمند براق , اسپ پلنگ رفتار , گامران , دیوباد , رخش رفتار .

A racer, دونده , تیزگام , تیزرو . v. *Runner.—(one (who starts horses at a race),* کیاس A .

RACK *(torture),* کیسنارد .— *(torture),* اشکنجه , شکنجه , سیاست A , فیشله , فیشل A , دهق A , ترب , پاهک , شدّت A , عذاب A . *A rack for hay or straw,* معلف A , ادرون A , اري A , آگنده .

To rack (put to the torture), شکنجه , درشکنجه کشیدن , سیاست , تعضیب کردن , شکنجیدن , عذاب کردن , کردن , عقاب کردن . v. *To punish, torment, harass; stretch, extend.—To rack off (wine, &c.),* پالودن , پالوده , مستني کردن , صاف کردن , کردن .

Racked, شکنجیده , عذاب و جفا یاب , درشکنجه کشیده . v. *Tormented.—Racked off (as wine),* مستصفي A , صاف کرده , پالوده . v. *Purified.*

RACKET *(confused clattering noise),* شور , شورشغب , دمدمه وزمزمه , هرمسه A , خلالوش , غوغا , غلغل , آوازه . v. *Noise, clamour, tumult, uproar.*

RADIANCE, *radiancy, radiation,* پرتاب , پرتو , درخش , جلوه A , جلا A , روشنا , لمعان A , روشني , نور A , شعاع A , تاب , ضوا A , ضیا A , شعله A , تجلّي A , داري . v. *Light, splendor, lustre.*

Radiant, جلوگر, متجلّي A , نوراني A , منوّر A , پرتوانداز , تاب دار , روشن , منير A , درخشان , درخشنده , لامع A , جلادار , مجلّا or A مجلي , ضوي , شعله دار , تابناک A , جالع A , جوهردار , جالي . v. *Bright, splendid, shining. To be radiant*, پرتوانداز شدن , &c.

To radiate, شعله داري نمودن , پرتو انداز شدن , درخشيدن , منير شدن , درخشان شدن , رخشا کردن , لامع شدن . v. *To shine.*

Radiated, رخش آراسته , پرتو دار , شعله دار .

RADICAL, A اصلي , A اصيل , A اثيل , ذاتي A , عيني A . *Original, primitive.*

Radically, بطور ذاتي , اصيلاً A , از بنياد , از اصل .

Radicalness, اصيلي , حالت اصلي .

A RADDISH, خرخيار , حرن A , فجل A , ترف , ترب .

RADIUS (*of a circle*), نصف القطر A , نيمه دايره . — (*arm bone*), اشکنج , عظمت A . v. *Ray.—The radii* or *spokes of a reel, wheel, &c.* فراش .

To RAFLE (*throw dice*), قمار باختن . *A rafle*, قماربازي .

A RAFT, A رمث , A عمد . *Any thing used in making rafts* (*as logs, reeds, bladders, earthen pots, &c.*), A طوف .

RAFTER, بالان , تيره , تيرچوب , تير , فرشت خانه , تيردار , با تير آراسته . — *Raftered*, پالارخانه , پالار , پالاري , با تيره آراسته .

A RAG, خذفرت A , دروه , پرگاله , دربه , رقعه A , پينه , مشقت A , مشغت A , پرزه , پارچه , خرقه A (plur. مشق), v. *Tatter.*

A RAGAMUFFIN, حرامزاده . v. *Scoundrel, profligate.*

RAGE, A قهر, A غضب, A خشم , A غصّه , تهوّر A , کين A , حميّت A . گرمي , حنک A , تاقت A , غيظ A . v. *Anger, vehemence.*

To rage, غضب ناک شدن , غضب نمودن , قهر گرفتن , آتشي شدن , آتشمزاج گرديدن , گرم شدن , خشمناک گشتن , درجوش شدن .

Raging, rageful, غضبناک , قهرآلوده , صاحب قهر , آتشي , گرم , تيزمزاج , پر غصّه , خشمناک , غضوب A . v. *Furious, angry, violent.*

RAGGED, A مترقّع , A مرقّع . v. *Tattered, rugged.— — A ragged garment*, چپاره , خرقه A , دلق , جامه مترقّع . v. Under *garment.*

Raggedness, A تهبب , حال مترقّع .

Raging, v. *Rageful.* — *Ragingly*, با قهر , غضو بانه . *Furiously.*

A RAGMAN, دربه فروش .

A RAGOUT, نفايس , بهيت , نفايس , دم پوخت .

A RAIL (*palisade*), حلقس A , داربزين , دربزون , باره , ابالت A , جفلق A . v. Under *pale.* — *A rail round a well*, A اعضاد . *A kind of sunk fence of rails without the walls of fortified towns*, A فصيل (plur. فصلان).

To rail (*inclose with rails*), با , داربزين کردن , چقيدن , دربزون احاطه ساختن . *To rail at* (*to treat with abusive language*), شتم , تشنيع کردن , تعنه زدن , دشنام دادن , طعن و ذمّ زدن , گفتن , تراميي کردن , يک ديگررا دشنام دادن , تشاتم کردن . v. *To revile.*

Railed (*surrounded with rails*), با دربزون احاطه , چقيده کرده .

A railer (*one who abuses with insulting language*), دشنام , تعنه زن , طعان A , شاتم A , شتم سازنده , آزاررسان , ده , لقس A , لقّاعت A , نکّات A .

Raillery (*satirical merryment*), مزاحت A , مزاح A , شوخي A , لطيفه A , استهزا A , بذله A , ظرافت A , ظريفت A , تسخر , بازي , نکوه A , طنز A , طعزبت A , يافه , مسخره , نقاست A , لاب , لابه , هزوه A , هزا A , هزل A , زغزغت A , يافه گو , نکات A , نکوه زن , طنزگو , بذله باز , — *A raillier*, مسخره , بدباوه A , بذبار A . *To play off raillery*, بذله گفتن , استهزا زدن , مسخره کردن , طنز ظريف گفتن , &c.

RAIMENT, پوشله , پوشتن , پوشش , لباس A , پوشاک , اکسيت A , البلس A , جاموار , جامه . v. *Apparel, garment.*

RAIN, مطر A (plur. امطار), باريدگي , بارش , باران , راضت A , ابوالحميات A , غيث A , خدر A , نوف A , قطر A , ودق A , اهضاب , هضبات (plur. هضبت A , خبا , رزق A . v. *Shower.—A heavy rain*, زالو , شتاب باران . — *A slight rain*, نزل A . دهن , سست باران . *One plump of rain*, دعقت . *Watered by a gentle rain*, A مرهوم . *A salutary*

rain, مطر طیب الاثر. *A place where rain water collects*, مرهت A. *A cloak worne in time of rain*, باراني. — *Portending rain*, مرهج A. *A cold wind with rain*, هلابت A, هلاب A.

The rainbow, قوس قزح A, قوس القزح A, کمان فلکي, کمان رستم, کمان سام, کمان بنام, کمان اسمان, تیرازه, تیراژه, ازفنداک, سام, ادیندہ, مانندآب, نویسه, نوشه, نوس, سرگیش, قسطانت A, شدکیس, کرکم, سریر, زخش.

To rain, تمطّرساختن, ماطّرشدن, مطرکردن, باریدن, تبذّح نمودن, غیث کردن, ارهاج ساختن, اهضال کردن. — *To rain incessantly*, هطل, اغباط زدن, ودق ساختن, تهتان کردن. *To cause to rain*, امطارساختن, باراندن, حمل کردن, ساختن.

Rainy, اهلب A, باران ریزان, مطر A, ماطر A, از باران. *A windy and rainy day*, روز هلاب, یوم هیج. *A rainy night*, لیل هالبه. *The rainy season*, ایام بارش, پشکال H. برشکال H.

To RAISE (*lift, heave*), وابرون کردن, برآوردن, برداشتن, اعلا نمودن, بلند کردن, افرازساختن, افراشتن, افراختن, رفع کردن, نصب کردن. v. *To exalt, elevate, rear, build.* — *To cause to raise*, برداریدن, افرازانیدن. — (*to prefer*), ترقّي کردن, استحکام کردن, سربلند کردن, سرافراز کردن, تمشیت دادن. v. *To promote.*——(*to excite, stir up*), رویانیدن, تنبیه کردن, انگیزیدن, برانگیختن, انگیختن, برخیزانیدن. *To raise an insurrection*, فتنه انگیختن, فتنه و طغیان, برخیزش نمودن, خاستگي ساختن, فساد انگیز شدن. *To raise an army*, سپاه جمع کردن, لشکر برپا کردن, جمعیت عسکر کردن. *To raise contributions*, خراج اخذ تکالیف عرفیه گرفتن, باج وخراج گرفتن, کردن. *To raise money*, زر نقد حاصل کردن. *To raise one's self up*, خودرا برداشتن, کردن. *To raise a cry*, بانگ برزدن, غوغا وهنگامه زدن, شماته کردن, بلند آواز کردن, آواز دادن. v. *To cry; occasion, begin; collect, assemble, levy.*

Raised, برآورده, افرازیده, افراشته, برداشته, معلّي A, منتبر A, مرتفع A, مرفوع A. v. *Exalted, preferred, promoted.* — (*excited*), رویانیده, برانگیخته, انگیخته, تنبیه شده, برخیزانیده.

A raiser, افرازنده, برپاي کننده, برآورنده, برداریده, رفع سازنده, رافع A, ناصب A, نصب کننده. — (*an exciter*), مؤرّج A, برانگیزنده, انگیزنده. *In a compound state*, برانگیز, انگیز. v. *Incendiary.*

RAISIN, زبیبت A, زبیب A, مویز, انگور خوشک, عنجد A, عجد A, کشمش.

A RAKE, شوف A. *A coal-rake*, آهن ساي, محضا A, محضب A, خاده. *A rake, rake-hell* (*a dissipated young fellow*), فاسق A, رند, خراباتي, کسروز, زاني, زناکار, پرده در, روسپي پاره, زنپاره, اوباش, کنغاله A, کنغالک A, کنغالک A. v. Also *to scrape; search, grope: heap together; scour.*

To rake (*the ground*), خاک کشیدن. — (*to gather with a rake*), با بیل فراهم آوردن. — (*to clear with a rake*), رندیدن, با مازه تصفیت کردن, رندیده کردن. — (*to lead a loose disorderly life*), روسپي, بحرام رفتن, فاسق شدن, زناکاري کردن, زناچارد شدن, پارد بودن.

A raker, خاک کش.

A rakehell, v. *Rake. Rakish*, شوخ چشم, شوخ, بي قید, اهل هواي نفساني, اهل هوا و هوس. v. *Debauched.*

To RALLY (*dispersed troops*), سپاه منهزم بازگردانیدن, فوج شکسته باز جمع نمودن, لشکر کالیده باز آوردن — (*to play off raillery*), مسخره, طنزکردن, بذله باختن, مزاح کردن, تسخّر, لابه با ظرینت گفتن, لابیدن, یافه گفتن, ساختن.

A RAM, گسفند, نرمیش, غوچ, حمل A, میش نر. — (*the celestial sign*), راجل, نربده, شتحطب v. شافع, کبش. *A battering ram*, برج حمل, حمل A, میش, منجنیق A, منجنق (plur. منجنیقات, مجانن, مجانیق) A.

To ram (*beat violently as with a battering ram*), بامنجنیق آگندن, ضرب کردن. — (*to fill with any thing driven hard*), برتمیدن, آنگیدن, آغندن. v. *To cram.*

To RAMBLE, گشت وگذار, جابجا گردیدن, سیرکردن, تکیدن, پویان بودن, کوشیدن, وارفتن, کردن, آواریدن. v. *To wander, stray.*

A ramble, تک و پوي, گشت وگذار, گشت, سیر A, مسوح A. v. *Range.*

A rambler, رند جهان, رند, پویا, هرزه گرد, آواره, گمراه, بیراه, حایر بایر A, دربدر, بیکار. v. *Wanderer.*

RAMIFICATION, شاخسازي , ريشه داري , شاخ افرازي , تشعيب A , شاخساري .

To ramify, ريشه , شاخساري كردن , شاخ افرازي نمودن . تشعيب كردن , ريشه كردن . *Ramous*, شاخسار . v. *Branchy*.

A RAMMER, A ميطدت . v. *Beetle*.—*The rammer of a gun*, گز بندوق , دسته طوپ , گز طوپ .

Ramming (*any thing hard*), آگندگي , A وطد .

To RAMP (*leap, spring*), خيزيدن , جهيدن , جستن , پرتاب كردن , پرواز نمودن .

RAMPANT, مست , خرمست , شوخ , شوخ چشم , اهل هوا و هوس , نفساني . v. *Wanton*.—*A rampant he goat*, A عريض (plur. عرضان).

Rampancy (*wantonness*), A هوس , شوخي , خرمستي , مستي , هواي نفساني , هوا و هوس , A شهوت .

A RAMPART, *rampire*, سور A , شهرپناه , ديوار قلعه , كانفت A , بارة , بنيان A , سدّ A .

RAN, preterite of *run*, as *I ran*, تازيدم , دويدم . *He ran*, تازيد , دويد , &c.

RANCID, متعفّن A , گنديده , زنخ A , بوگرفته , بوسيده .

Rancidness, *rancidity*, كنده بوئي , پوسيدگي , بوگرفتگي , A عفونت , A زهومت .

RANCOROUS, كينور , كين توز , پر كينه , كينه خواه , سينه درون , بد خواه , سينه پر كينه , كينه ور .—*Rancorously*, با سينه پر كينه , با كين , از كينه وري , از كينه خواهي — *Rancour*, بد , كين توزي , كينه وري , كينوري , كين , كينه , A بغض , خواهي . v. *Malevolence*.

RANDOM (*chance*), A اتّفاق , عارض A , سرگذشت , — *Random* (*accidental*), اتّفاقي , آمداني , A موقع . قضا A , سرگذشتي , عارضي A . *At random* (*by chance*), از اتّفاق , A اتّفاقاً , بسرگذشت , عارضانه . — (*inconsiderately*), غافلانه , بي محل , بي تأمل . v. *Rashly*.

Rang, preterite of *ring*.

To RANGE (*place in order*), آراستن , آراسته كردن , انتظام نهادن , نظم كردن , صف بصف كردن , ترتيب كردن , تقويم ساختن , برجا كردن . v. *To order*. — (*to be placed, or stand in order*), برجانشانده , منتظم شدن , آراسته شدن , مرتّب شدن , منظوم بودن , درسلك نهاده شدن , بودن . — *To range at large* (*to rove over*), پويان بودن , پوييدن , وارفتن , گشت كردن , آواريدن . v. *To ramble, rove*.

A range, A صفّ , قطار A , سلسله A , سلك A , نظام A , (plur. صفوف , اصناف) , رسته . v. *Row, series, rank, order*. *Range*, *ranging* (*excursion, wandering*). v. *Ramble*; also *space, room, compass*.—(*the step of a ladder*), A درجه (plur. درجات) , A قدمه . — (*a grate for fire*), آتش , آتشدان , تاب .

برجا , منظوم A , منتظم A , آراسته , درصف نهاده , مرتّب A , درسلك نهاده , نشانده .

A ranger. v. *Rambler, rover*.

A RANK, A صف . — (*a series, row*), A صف , قطار A , نظام A , سلسله A , سلك A . v. *Range, order*.—(*degree*), A شان , پايه , جاه , درجه A , طبقه A , رتبه A , مرتبه A , منزلت A , شان قدر A , منصب A . v. *Dignity*.—(*precedency*), پيشكار , تقدّم A , پيشي , تصدّر A , دست , A امير , خانزاده , اصل زاده , ميرزا . v. *Nobleman*. —*All ranks*, رعيا و برايا , خواص وعوام .

To rank (*place abreast*), تصفيف كردن , صف صف كردن , پهلو پهلو آراستن . *To take rank*, تصدّر , دست گرفتن , پيشي يافتن , پذيرفتن . v. Also *to range, arrange*: *to be ranged*.

RANK (*luxuriant, as plants, &c.*), هدور A , رست افزون , A عفو . — (*rancid*), بوسيده , بدبو . v. *Stinking*. — (*gross, coarse*), A كثيف , هنكفت , A غليظ . —— (*indelicate*), نا پاك , نا طاهر , فاحش A . v. *Obscene*. — *To grow rank* (*long*), بافزوني رستن , دراز و پرر طوبت رويدن , دراز شدن , بوسيده . — (*rancid*), تكثيت كردن , تروح كردن .

To RANKLE (*fester*), قرحه كردن , تقرّح كردن . *To rankle in the mind*, آزاري , كين توختن , سينه پركينه داشتن , كينور بودن , كين گذار شدن , داشتن .

RANKLY (*luxuriantly*), با تكثيت . —— (*indelicately*), ازروي نا پاكي , فاحشانه . v. *Obscenely*; also *stinkingly*.

Rankness, تكثيث A , فضالت نبت , افزوني رست , جنون A . v. *Luxuriance*; also *obscenity*. — (*rancidness*), بوسيدگي . v. *Stink*.

To RANSACK (*plunder*), غارت و , تاخت و تاراج كردن

. سلب و غنیمت برداشتن , تلان ویغما گرفتن , غارت ساختن
—(*to search narrowly*), تکٹ و پو , تجسّس کردن , تلاش کردن
. جستن , تکاپوي ساختن , کردن v. *To search.*

Ransacked, A مسلوب . v. *Plundered.* — (*searched narrowly*), تکٹ و پو کردہ , تجسّس کردہ شدہ , تلاش کردہ شدہ
. جستہ , شدہ

RANSOME (*of a captive*), A فدا , A فدیہ , نالبندي ,
A برخیں , خلاص . — (*ransome* or *compensation for bloodshed*),
. دیت A , خونبہا v. *Mulct.*

To ransome, خونبہا , خلاص نمودن , فدیہ دادن , فدا دادن
. دیت دادن , *To exact ransome from a captive*, افدا
کردن . — *Ransomed*, A مفتدي , A مفتدي . — *Ransomeless*,
. بي فدا

To RANT, کلام جھوري کردن .

Rant, ھرزگوئي , رنگ آوري , کلام جھوري .

A ranter, ھرزہ گو , کلام جھوري کنندہ , رنگ آور .

A RAP, A ضرب , A ضربہ , کاچ , زد , A لطم , A لطمت .
v. *Blow.*

To rap, زدن , کاچ کردن , لطمہ زدن . v. Also *to snatch.*
— (*to affect with rapture, to hurry out of one's self*), بي ہوش
. آلفتہ نمودن , آشفتہ ساختن , کردن

RAPACIOUS, , ربایندہ , غارتگر , غران , A عدوان
, غرندہ , درندہ , گرزہ , ژیان , تیز ناخن .
A غاصب v. *Fierce.*

Rapaciously, بطور ژیان , قھرا A , بطور عدوان , بغارت .

Rapaciousness, rapacity, A غصب , عدواني , غارتگري ,
. ربایندگي

A RAPE, , ھدم بکارت , تعدي بکارت , پردہ دري
A فسخ , A بلوق , A انقاع , A ایتام . *To commit a rape*,
. بکارت گرفتن v. *To ravish.*—*The rape-root*, شلغم , شلجم
. یارابہ , بوشاد

RAPID, A سریع , شتابان , تند , زود , تیز رو , تیز ,
A طیّار , A سیّال , A ابال , A تقتاق , تقتاق ,
, طھورہ A , طھور , A مطار , خیطني A , خطني A , خیطف A
A فیاح , A فیاحس . v. *Swift, quick.*

Rapidity, rapidness, , تیز روي , شتابي , جلدي , زودي
A سرعت , A مسارعت . v. *Swiftness.*

Rapidly, با تیزي , A با سرعت , A سرعتاً , سرعتانہ
. شتابان

A RAPIER, تیغ . v. *Sword.*

RAPINE, A نھب , A نھبت , A حربت , A انتھاب ,
A غارت , A خلست , یغما . v. *Plunder, violence, force.*

RAPTURE, A وجد , بي خودي , آشفتگي , آلفتگي ,
A دلخوشي , شوز . v. *Transport, delight.*

Rapturous, rapt into extasy, وجد آور , وجدانہ , دلکش ,
. دلربا , دلشاد , شادي پذیر , آلفتہ , آشفتہ v. *Exstatick, delightful.*

RARE (*uncommon, valuable*), A نادر , کم یاب , ارجمند ,
A عزیز , A عجیب . v. *Precious; excellent.* — (*thin*),
, نا ھنگفت , رقیق A , رکیک A , تنک , نارک A غیر ستبر
A متخلخل . v. Also *raw.*

Rarely (*not often*), A نادراً , کم وقت , نا بسیار بار , غبّاً
. گاہ گاہ v. *Seldom.*—*Happening rarely*, A نادر الوقوع .
v. Also *finely, nicely, accurately.*

Rareness, rarity, عزیزي , کمیابي , نادري . — *A rarity*,
A نادرہ (plur. نوادر), نادري , تحفہ A , ترفت , غریبي
. عجیبي v. *Scarcity;* also *thinness, subtlety.*

A RASCAL, *rascalion*, حرامزادہ , شریر A , حیلہ باز ,
, بلس A , غابن A , غدّار A , فاسق A , نا بکار , اھل بد نفس
v. *Scoundrel, villain.*

Rascality, , حرامزادگي , شرارت A , نا کسي , بدکاري
A حقارت , خوري , A مذلّت . v. *Villainy.*

Rascally, پست وخور , ناکس , خور , بد کار , بي اعتبار .
. دون , حقیر A , کمینہ v. *Mean, worthless.*

To RASE, تمحیت کردن , تراشیدن , رندیدن . v. *To erase, demolish, destroy, skim.*—*To rase a word* or *letter*, تسبیخ کردن . *The rased part of any paper*, A طرس . v. *Rasure.*

RASH, A متھوّر , A متھالک , بي تدبیر , بي فکر , گستاخ ,
. فرناس , بیرو v. *Hasty, precipitate, violent, imprudent, careless.*—*Rash satin*, A اطلس , A اکسوب , A اکسون . *The rash* (*an efflorescent eruption on the body*), بخار , گرمي دانہ ,
. رشکین , سرخباد A حمرت .

Rashly, , با تھوّر , بي تدبیرانہ , گستاخانہ , بغیر رویۃ

غافلانه . v. *Precipitately, carelessly, violently.*

Rashness, تهوّر A , ستيزه , ستيز , گستاخي , بي تدبيري , جزافت A , دقرورة A , دقرارت A , دقرار A , غفلت A .

A RASP, *rasper (large file for wood, &c.),* سفن A , سوهان . *To rasp,* سوهان كردن . v. *File, to file.*

RASURE, جمش A , خراشش , خراشه , تراشش . *The rasure of writings,* رقمكشي , حكّ A (plur. حكوك), طلس A , اندراس A .

A RAT, موش , فارة A , فارد A , جردون A , جرذون A .

RATABLE, مناسب A , موافق A . *Ratably,* با مناسبت . v. *Proportionably.*

Rate (proportion), مناسبت A , شمار , حساب A , اندازه , مطابقت A , موافقت A , حسب A , منوال A , نسبت A . — (*price*), بها A . نرخ , ارز , قيمت A . v. *Price, value.* — (*tax, assessment, census*), خراج A , باژ , جزيت A , باج . *The rate or current price of provision,* نرخ .

To rate (value at a certain rate), احتساب , اندازه كردن , قيمت مقرّر ساختن , كردن . — (*to chide*), چشم نمائي كردن , شتم ساختن , طعن وطنز زدن , ملامت كردن , تنبيه كردن , ذمّ گفتن , آزار كردن , سرزنش دادن .

RATHER, قبل A , مقدّم A , اولاً A , پيشتر , پيش , فزا , پيش از اين , پيش از آن , فضلاً A , في الغالب A , غالباً A , افزونتر , فزونتر , فزاي . *To have rather,* v. *To prefer, choose.*

RATIFICATION, تقرّر A , استقرار A , قرار A , اقرار A , اثبات A , تشييد A , ابقا A , تاكيد A , تقويت A , استحكام A , تثبوت A , تاييد A , تسجيل A , تتريص A . v. *Confirmation.*

Ratified, مقرّر A , مؤكّد A , ابقا كرده شده , برقرار ساخته , قرارداد .

A ratifier, مستحكم A , قراردهنده , استقرارکننده , ابقا كننده , تقويت سازنده .

To ratify, برقرار , معيّن كردن , مستحكم كردن , مقرّر كردن , استحكام , مقرّر نمودن , استقراردادن , ابقا ساختن , كردن , تسجيل آوردن , تتريص كردن , تقويت ساختن , كردن , اجابت كردن , تقوّم نمودن .

RATIO (*proportion*), نسبت A , مناسبت A , اندازه ; حساب A . v. *Rate.* حسب A , وجه A

RATIONAL (*endowed with reason*), ناطق A , صاحب . صاحب ادراك , اهل قوّت , وهم , اهل هوش , عقل . *A rational creature,* حيوان ناطق . — *A rational man,* صاحب ادراك . *Rational men,* اصحاب ادراك , صاحب عقل . v. *Reasonable, wise, judicious.* — *Rational opinions, judgments,* or *decrees,* قضاياي موجّهت . — *Rationality* (*rationalness*), قوّت وهم . v. *Reason.*

Rationally, با هوش , معقولانه , با عقل , هوشمندانه , عقلانه . v. *Reasonable.*

RATSBANE, سم الفار A , تراب هالك . v. *Arsenick.*

A RATTLE (*for children, watchmen, &c.*), بيمند , شماته تنكه , اخكلندو , اخكندو , اخكند , اخكندة , اخككند , دمدمه , غلغل , غوغا , چغانه . صغانه . — (*a quick noise*), دقّ ولقّ , زمزمة A , شماته A . v. *Noise.* — (*empty loud talk*), سخن بلندو هرزه گوئي , هذر A , گفت بلندو بيهوده , بي اهل سرگرد , سراچه افتاب . بيمعني . — *Rattle-headed,* قرار . v. *Giddy, inconstant.* — *A rattle-headed fellow,* اهل فاهي A , يافه گو , هرزه خوار , هذيان پاش , بي قرار .

To rattle (make a noise), غلغل كردن , غوغا كردن , بيمند زدن , گفت و گوي بلند و بيهوده زدن , اخكنده زدن , ساختن يافه , هذيان پاشيدن , هرزه گفتن , گوي بلند و بيهوده زدن گوي نمودن .

Rattling (talkative), هرزه , هبرمت , هذيان پاش , بسگو , پرگوي , خاد . v. *Loquacious.* — (*making a noise*), بيمندزن , غلغل كنا , غوغا ساز .

To RAVAGE (*lay waste*), تاخت و تاراج , تاراج كردن , تخريب , پايمال كردن , خراب ساختن , ويران كردن , كردن , تعطيل نمودن , ساختن . v. *To sack, ransack, plunder, spoil.* — *The army of the enemy ravaged the whole country,* فوج دشمن تمام ملكرا پايمال نمودند .

Ravage, خرابت A , تخريب A , خرابي , پايمالي , ويراني , وحش A , هدم A , تعطيل A , (plur. خرابات , خرابي) . v. *Ruin, spoil, waste.*

Ravaged, خرابت يافته , پايمال شده , ويران شده , تباه , خراب كرده . v. *Desolate.* — *A ravager,* غارت گر , مخرّب A , مخرب A , يباب كننده , ويران كننده .

To RAVE, مجنون آسا , بي حواسانه گفتن , هذيان نمودن , هذركردن , هجر نمودن , هذو بودن , ديوانه وار گفتن , گفتن

To RAVEL, درهم کردن , برهم زدن , پیچ درپیچ کردن , پیچ کردن , درپیچیدن . v. *To entangle, perplex, involve.* — *(to become entangled)*, پیچاپیچ گردیدن , پیچ درپیچ گشتن , پیچاپیچ , پیچ , پیچیده , برهم شدن , درهم شدن .—*Ravelled*, برهم زده , برهم .

A RAVEN, زاغ , غراب A . v. *Crow.*

RAVENOUS, جوع الکلب A , جوع البقر A , خوران , خورا , اکول A , رغبوب A . *A ravenous animal*, اوبار . v. *Rapacious.*

Ravenously, باشره , اکولانه .

Ravenousness, آز , حرص A , جوع البقري , جوع الکلبي , شره A , رغب A , کرم A , همرمت A .

RAVING *(adj.)*, دیوانه , هذیان پاش , هذیان گو , مجنون A , شیدا . v. *Frantick;* also *delirious.*

To RAVISH *(a woman)*, اقتضاض کردن , ابتکار کردن , بزور — *(to seize by violence)*, مشیّب ساختن . بکارت گرفتن , مفترش ساختن , گرفتن — *(to transport, delight)*, دل , دل ربائي کردن , دل ربا شدن , دل ربودن , جان گداختن , شاد ساختن .

A ravisher, فاسخ A . v. Also *plunderer.*

Ravished (deflowered), مشیب A , مقتضّ A , مبتکره A , — *(delighted)*, غزید . دلخوش , شادمان , دلشاد .

Ravishment. v. *Rape, rapture.*

RAW *(not concocted)*, منغوث A . — *(unripe)*, خام , نا پخته , کدوخ , نا رسیده , خاد A . v. *Immature.* — *(unskilful)*, نا آزموده , نا دان , خام دست , بي وقوف , *Helf-raw (meat)*, نیّ A , نیو A , نیوت A , نیم سوز .—*(excoriated)*, ریش دار , جریح A , منسهي A . v. *Sore.*—*Raw undisciplined troops*, سپاه تازه . *A raw hide*, پوست , خامسوز , اهاب A .

Rawboned, لاغر A , عجیف A . v. *Lean.*

Rawly, خامانه , از نا پختگي . — *(unskilfully)*, بخام دستي , از بي وقوفي , از بي ازمودگي .

Rawness, قدوخي , خادي , خامي , نا پختگي . v. *Crudeness.* — *(unskilfulness)*, خام , نا آزموده کاري , نا آزمودگي , عدم وقوف , بي وقوفي , دستي .

Raw silk, آبریشم , قزّ A , جذّ A .

A RAY, رخش , شعله A , پرتو . *The rays of the sun*, شعاع , لوامع A , نیرت A , نیران A , تیغ شمس , اشوع A , افتاب , بهر A . v. *Beam.—Rays of light shining through a crevice*, اشواط A .

A RAY *(fish)*, کفچالیر .

To ray, v. *To array; streak.*

To raze, پا یمال کردن , مسمار کردن . v. *To rase, efface, overthrow.*

A RAZOR, استره or اوستره , ستره , ستوره , ستر , مزدوده A .

Razure, v. *Rasure.*

RE, in composition, is generally expressed by the corresponding Persian preposition باز .

To REACH *(touch with the hand)*, دست رس کردن , با دست , دست رس شدن , دست رسانیدن , دست رساندن , واصل شدن , رسیدن , — *(to arrive at, attain)*, لمس کردن , حاصل , یافتن , پیوسته شدن , وصل ساختن , وصول نمودن , از دور , اندوختن , کردن .—*(to fetch from a distance and give)*, دست دراز کردن , آورده دادن . — *To reach out the hand*, اطالت بازو ساختن , انگاریدن . *To reach out the hand in order to give assistance*, دستگیري کردن , دستگیر شدن . *To reach (penetrate to)*, گذریدن , درفتن , دخل کردن , قابل , لایق شدن , نفاذ یافتن , داخل شدن .—*(to be adequate to)*, مدّ کردن , موافق شدن , سزاوار گشتن , شدن . — *(to extend)*, تطویل ساختن , بسط کردن , پهنیدن . v. *To stretch.* — *(to be extended,)* ممتدّ شدن , کشیده شدن . *To reach or extend to the wall*, تا دیوار رسیدن . *As far as the eye can reach*, قدر مدّ البصر . *To reach* or *vomit*, استفراغ کردن , قي کردن , تیع ساختن , هراشیدن .

Reach (extent), مدّ A , امتداد A , استطاله A , پهنا , پهن , پهنائي , پهناور , — *(intellectual capacity)*, قوّت مدرکت , قابلیت A , قوّت A , هوش , ادراک A , قوّت وهم , عقل A , فریب , دانش . —— *(a fetch, contrivance)*, فراست A , حیله بازي , حیله . v. *Stratagem.* — *(power)*, قدرت A , اختیار A , قابو A , قبض A , توانائي , دست رس , دست , اقتدار A . *A reach* or *reaching, (to vomit)*, قي A , استفراغ A , هراش , تیع A .

To RE-ACT (*return the impulse*), دفع , رکصت باز راندن , نمودن هجوم باز انداختن . v. *To repel.*

Re-action, باز رکصت , دفع A , باز هجوم . v. *Repulsion.*

To READ, خواندن , مطالعه کردن , مطالع شدن , تلاوت . نیوشیدن , قران کردن , قراءت کردن , خواندگي کردن , ساختن v. Also *to guess, conjecture.*—*To read backward*, نکس کردن . *To read aloud*, or *with a loud voice*, با آواز بلند خواندن , مجاهرت کردن . *To read tacitly*, عبر کردن . *To read* or *study together*, تدارس کردن . *To read justly*, قراءت کردن .

Read, خوانده , مقرو A , مقري A . —*Deep read*, مدرّس A , علیم A . v. *Learned.*

Reading (*subs.*), خواندگي , مطالعه A , قرأت A . — (*lecture*), درس A , تدریس A , تالي A . v. *Study, lecture. To teach by reading* or *lecture*, تدریس کردن . *Writing and reading*, نوشت و خواند.

A reader, خواننده , خواننده , قاري A . v. *Student.* — *A public reader* (*in a university*, &c.), مدارس A , مدرس A . — *An accurate reader*, قرّا A (plur. قراون) .

READILY, علي الفور A , تیزکار , جلد , زود , بزودي , وشکان A , زکا A , شتابان , تعجیلانه , علي العجله A , سرعتاً A (*willingly, eagerly*), با ارزو , با دل و جان , با صفاي خاطر , با غیرت .

Readiness (*state of being ready*), تیاري , آمادگي . (*promptitude*), تیزي , اقدام A , سرعت A , جلدي , تندي , زودي , شتاب A , زکاوت A , وجوزت A , وجوز A , چستي , فور A , قبض A , قهمزي A . — *Readiness* or *fluency of speech*. زبان آوري , مناقلت A . *Readiness* (*willingness, eagerness*), صفاي خاطر , رشک A , غیرت A , آرزومندي , رضامندي , آرزو .

RE-ADMISSION, باز در آوردگي , باز دادن دخول .

To re-admit, باز دخل دادن .

Re-admitted, باز مدخول .

READY (*at hand*), تیار , آماده , موجود A , مرتّب A , مستعدّ A , مستحضر A , محتضر A , بسغده , مهیا A , حاضر A . v. *Present, prepared.* — (*prompt, quick*), تیز , تیزدست , زود , تند , سریع A , چالاک , چست , گرمخیز , تیزکار , تیز , زیرک , ببربیان , ناجز A . — (*acute of understanding*), زرین A , خرد , خرده بین , تیز طبع , ذکي A or زکي A , فهم پر رشک , آرزومند , صاحب صفاي حاظر (*willing, eager*), دلگرم . *Ready money*, نقد A , زر حاضر , اهل غیرت , پیشا دست , دستا دست . v. *Money.* — *Ready to receive*, مستعدّ قبول . *A ready answer*, زبان آوري , جواب حاضر . *Ready at an answer*, حاضر جواب , زبان آور . *Ready at work*, تیزکار , وشکرده , کارگذار . v. *Active. To make ready*, آمادن , حاضر کردن , تیار کردن . v. *To prepare.* *To be ready*, مستعدّ , آماده شدن , حاضر بودن , تیار شدن , شدن .

REAL (*genuine, not fictitious*), حقیقي A , اصلا A , مخلص A , صحیح A , جبلّي A , صافي A , عیني A . درست , راست , غیر قلب , نا ساخته , معنوي A , ذاتي A , حقاني A . *Real knowledge*, معارف معنویه . *A real estate*, سکنه A , عقار A , ضیعت A , ارض A . v. *Estate.*

Reality, معني A , معنیت A , درستي , راستي , حقیقت A , حقّت A , حقّ A , اصالت A .

To realize, معنوي نمودن , حقیقي ساختن , عیني کردن .

Really, یقیناً A , براستي , بدرستي , حقیقتاً A , البتّه , في ذاته A , الحقّ A , معنا A , بالفعل A , في الواقع A , بعیني , انه A , انّ A , لقد A , لحقّ A , عند التحقیق A .

A REALM, ملک A , مملکت A , پادشاهي , سلطنت A , دولت A . v. *Kingdom.*

To RE-ANIMATE, باز زنده کردن , باز احیا کردن , باز نشور , دادن . v. *To revive, inspirit.*— *Re-animated*, باز زنده کرده . *To be reanimated*, باز زنده گشتن .

To RE-ANNEX, باز , دگربار مضاف نمودن , باز پیوستن , بهم پیوسته کردن .

To REAP, دروکردن , درویدن , حصاد کردن , درودن , بخسودن , برخیدن . v. Also *to gather, obtain.*

Reaped, درو کرده شده , حصاد کرده شده , درویده , بخسوده , برخیده , درودة . *Reaped corn*, خرمن .

A reaper, اهل درو , درونده , حاصد A , حصّاد A , دروگر , داس درو , خرمنجي . *A reaping-hook*, خرمن درو , داسکاله , داسه . v. *Hook. Reaping-time*, زمان درو , خرمن . v. *Harvest.*

The REAR, *rearguard, rearward*, پس لشکر , پس عسکر , دنبال جیش , آخر لشکر , دندار , دمدار .

To REAR, افراز , افراشتن , افراختن , برآوردن , برداشتن , بلند برداشتن , کردن . v. *To raise, elevate.* — (*to educate, instruct*), تعلیم , تربیت نمودن , پروش کردن , پروردن , علم وادب دادن , تادیب ساختن کردن . *To rear an edifice,* عمارت برداشتن , بنا کردن . v. *To build, erect.* — *To rear the head,* گردن افراختن , سرافراز کردن . *To rear as a horse,* چراغ پا شدن , برد و پااستادن .

A REARMOUSE, خفّاش ع , خربنواز , شبپره . v. *Bat.*

To RE-ASCEND, باز , دیگربارطلوع کردن , باز برآمدن , بالا رفتن . v. *To ascend.*

REASON (*reasoning faculty*), ادراک ع , فهم ع , عقل ع , سامان , مدرکه ع , قوّت مدرکت , فراست ع , هوش , خرد , فکر ع , قیاس ع , مفکّرت ع , قوّت وهم , واهمت ع , سامانی , رأی ع . v. Also *logick.* — (*a ground, principle, cause, motive, argument*), سبب ع , موجب ع , جهت ع , واسطه ع , اصل ع , اجل ع , دلیل ع , حجّت ع , باعث ع , وجه ع , مودّی ع , طور ع , طریق ع , وسیله ع , واسطت ع . v. *Cause.* (*moderation, moderate demand*), اعتدال ع , عدل ع , عدالت ع , انصاف ع . v. *Right, justice.* — *For this reason,* از این , من اجل ذلک ع , از این سبب , جهت . v. *Account; for, because.* — *Endowed with reason,* عقل مند , ذوالعقل ع (plur. ذوي العقول). v. *Rational.* — *Consistent with reason,* معقول ع . v. *Reasonable.* — *With clear reasons,* با , با جلایل دلایل . *Words* or *things consistent with reason,* ادلّت واضحت , معقولات ع .

To reason (*argue rationally*), مباحثه کردن , بحث کردن , استدلال , جلایل دلایل گفتن , سبب دادن , مناظره کردن , رأي دادن , دلیل درمیان آوردن , برهان نمودن , ساختن , گفت و شنید با تدبیر ساختن , مشورت کردن , موجب گفتن , کلام با فکر گفتن . v. *To discourse, debate, discuss, argue, dispute, deliberate, talk, examine.*

Reasonable (*endowed with reason*), عاقل ع , عقل مند , خردمند . v. *Rational.* — (*just, proper, agreeable to reason*), عادل ع , معقول ع , روا , مناسب ع , شایسته , واجب ع , سزا , جایز ع , درست , لایق ع , معدل ع , موافق عقل , سزاوار , نا متجاوز , نا منتهز , موافق ع . v. Also *tolerable.* — *It is reasonable,* واجب است , لایق است , رواست , مناسب است , &c.

Reasonableness (*fitness, propriety*), لیاقت ع , شایستگي , عدالت ع , عدل ع , اعتدال ع , معقولیت ع . — (*moderation*), انصاف ع , سزاواري .

Reasonably (*agreeable to reason*), معقولانه , موافق عقل , بطریق معدل , روانه , با انصاف , لایقانه , بطور عادل , با سزاواري , نا صنتهزانه , با موافقت .

A reasoner, قیاس کننده , مناظره ع , مباحث ع , بحاث ع , جلایل دلایل گو .

Reasoning (*subs.*), مدرکت ع . — (*logical*), منطق ع . v. *Reason, logick, argument.*

Reasonless, غیرناطق , نا معقول . v. *Unreasonableness.*

To RE-ASSEMBLE, باز , باز بیم آمدن , باز جمع کردن , بیم آوردن . v. *To assemble.*

To RE-ASSERT (*assert again*), دیگر بار اقرار کردن . — (*claim again*), بتکرار دعوي کردن . v. *To assert.*

To REBATE (*blunt*), کند ساختن , کلیل کردن . *To rebate* or *turn back the point of a nail,* نوک میخ , سر میخ برخیدن , پرچیدن , باز پیچیدن .

REBECK, رباب , ستار .

A REBEL, عاصي ع , باغي ع , طاغي ع (fem. طاغیت), شقي ع , منحرف ع , برگشته , سرکش , گردن کش , نافرمان , v. *Mutineer.*

To rebel, طغیان انگیختن , باغي شدن , بغاوت کردن , عاصي شدن , تعصّي کردن , معاصات افروختن , گردنکشي نمودن . v. *To mutiny.*

Rebellion, عصیان ع , عصي ع , طغیان ع , بغي ع , بغاوت ع , خروج ع , انحراف ع , فتنه ع , سرکشي , برگشتگي , نا فرماني , شقاق ع , معصیت ع , معاصات ع , گردن کشي , نعرت ع , خلفان ع . غلو ع , عقوق ع . v. *Mutiny, insurrection.*

Rebellious, عاق ع , کنود ع , شیم , گردنکش , نعار ع , مستعصي ع , معاند . v. *A rebel;* also *mutinous.* — *Rebelliously,* نعاراً ع , ازگردنکشي , عصیانه , ازروي بغاوت , بطور عصیان انگیز , طاغي آسا . — *Rebelliousness,* بغاوت ع , عصیان انگیزي , گردنکشي , &c. v. *Rebellion.*

To REBOUND, عکس کردن , بازجستن , بازگشتن , دالف کردن , بازجهیدن , جهیدن , انعکاس ساختن . v. *To reverberate, recoil.*

Rebound, انعکاس ع , عکس ع , رجعت ع , بازگشت .

Rebuff, v. *Repulse.*

To REBUILD, ترميم ساختن , باز بنا كردن . v. *To build, to repair.*

To REBUKE, سرزنش , ملامت كردن , چشم نمائي كردن , غرميدن . v. *To chide, reprimand.* — *Rebuked*, غرميده , ملامت كرده , چشم نمائي يافته , ملوم ع .

A rebuke, ع سرزنش , ملامت ع , ملام ع , الومت ع , لوم ع , پيغار , تعذيل ع , عذل ع , ذمّ ع , شتم ع , طعن ع , چشم نمائي , پيغاره ع .طنز.—*A rebuker*, طعن ساز , ملامت زن , شتم كننده , چشم نمائي كننده , سرزنش كننده .

To RECAL, اعادت ساختن , اعاد كردن , باز طلبيدن . — (*from office*), برخاست كردن . *To recal to life*, زنده گردانيدن , احيا كردن , انشار نمودن . v. *To revive.* — *To recal to memory*, v. *To recollect.* — *To recal a promise*, از وعدت اجام كردن , منكر شدن , اقرار عدول كردن .

To RECANT, منحرف كردن , انحراف كردن , ارتداد كردن , منكر شدن , عدول كردن , اجام ساختن , انكار كردن . v. *To retract.* — *Recantation*, ع ارتداد , ع انحراف , ع انكار , *A recanter*, ع منحرف , ع عدول , ع اجام , برگشتگي , ع مرتدّ , ع منكر , عدول كننده , اجام كننده .

To RECAPITULATE, معني , تكرار كردن , باز بتفصيل گفتن , نتيجه سخن مكرّر كردن , كلام را بتكرار بيان كردن .

Recapitulation, تكرير , محصّل كلام , نتيجه كلام , تكرار كلام .

To RECEDE, پسپاي , بازگشتن , باز استادن , برگشتن , تجانب ساختن , انصراف كردن , اجتناب كردن , شدن , اقالت ساختن , تجنّب كردن . v. *To retire ; recoil, desist.*

A RECEIPT (*discharge*), قبض الوصول ع , رسيد , داخله ع , فارغخطي . *Receipt and disbursement*, جمع خرج . *A book, of receipts and disbursements*, اورجه , نگارش , انگار , فنداق ع . *The receipt* or *place of receiving*, اخذ , قبض گاه , ماب , ماخذ ع . v. Also *recipe.* *Receipt* (*receiving*), گرفتگي , حصول ع , وصول ع , اتّخاذ ع , قبض ع , اخذ ع .

Receivable, ممكن ماخوذ شدن , قابل اخذ و قبض , گرفتني , لايق اتّخاذ .

To receive (*take*), اتّخاذ , قبض كردن , اخذ كردن , گرفتن , قبول كردن , ستايدن , ستادن , ستدن , كردن . — (*accept*), تقبل ساختن , پذير كردن , اعتياد كردن , پذيرفتن , يافتن . وصول كردن , حاصل كردن . v. *To accept, take, obtain, contain.*—(*to entertain as a guest*), مهمانداري , منزل دادن , تنزيل ساختن , مسافر قبول كردن , نمودن , متبحح كردن . v. Also *to conceive.*

Received, اخذ كرده شده , گرفته شده , مقبوض ع , مأخوذ ع , متبحح ع , يافته شده . *Well received*, ع مقبول , پذيرفته .

A receiver, اتّخاذ كننده , قابض ع , آخذ ع , گيرنده , *A receiver of stolen goods*, ع خفيف , يابنده , پذيرنده , مخزن السّرقت ع , قابض دزدي ,

RECENCY, *recentness*, تازگي , طراوت ع , اجار ع . v. *newness, freesness.*

Recent, نورس , طارف ع , طريف ع , جديد ع , نو , تازه , نوخيز , نو رسيده , نو آورده , نو پيدا , نو زاده . v. *Fresh, new.*— (*not antique*), نا كهن , نا دير , غير عتيق , نا قديم . *A recent invention* or *publication*, نو آورد .

Recently, ع از نو , طارفانه , جديداً . *Recently produced*, تازه ظهور , نو پيدا . *Recently planted*, نو آجسته . *Recently sprung up*, نورس , نو رسيده , نو رسته . *Recently born*, نو زاده .

A RECEPTACLE, ع مأخذ , ع مأب , ع اعتياد , ع مكان , خانه . *A receptacle for water*, آبدان . v. *Reservoir.*

Receptibility, امكان اخذ .

Reception, گرفتگي , ع اخذ , ع اتّخاذ , ع قبض . *Favourable reception*, ع رضا , ع اجابت , قرين قبولي , پذير , قبول ع .— (*entertainment*), ع مسافرت , ميزبان گستري , مهمان پروري , ع نزل . v. *Hospitality, welcome.*

Receptive, receiving, ع آخذ , ع قابض , گيرنده , &c. *A receiver.*

RECESS, *recession*, (*retirement*), ع خلوت , ع تباعد , ع هجرت , ع ارتحال , ع مباعدت . (*departure*), رحلت ع , افتراق ع , فراق ع . v. *Secession, retreat.*—*A recess* (*place of retirement*), خلوتخانه , خلوتگاه , حرم ع , تنهايي , نهانخانه .

A RECIPE (*medical prescription*), ع نسخه , رسم حكيم , پيشاران , نمودار طبيب .

Recipient, v. *Receiving, receiver.*

RECIPROCAL, يكديگر , از جانبين , از طرفين ; از هردوطرف

Reciprocal alienation or *dislike*, از یکدیگر, همدیگر. v. *Mutual.* — *Reciprocally*, A مقابلة, با همدیگر, قطعیا A. — *Reciprocalness, reciprocation*, A مشارکت, بعض لبعض A. همکاري, A مفاوضت.

RECITAL, حکایت, A تقریر, بیان, گفتار, نشید A, انشاء A, قراءت A, استظهار A, نقل A, روایت A, تناشد A, سقاط A, ذکره (plur. اذکار). v. Also *repetition, rehearsal, enumeration.*

To RECITE, حکایت, بیان کردن, تقریر ساختن, گفتن, استظهار کردن, نقل کردن, کلام کردن, روایت کردن, ذکر کردن, سخن گذاري نمودن, انشاء کردن, سقاط ساختن, خطاب ساختن. v. *To repeat, rehearse, tell.*

Recited, گفته, بیان کرده, حکایت کرده, روایت کرده, نقل کرده, منقول A.

A reciter, راوي A, سخن گذار, مقرّر A, نقل گو, ناقل, گوینده.

To RECKON, حساب کردن, شمار کردن, شمردن, عدّ ساختن, انگاریدن. v. *To number, calculate, count, enumerate.* — (*to esteem*), تکریم, اعتبار کردن, کام, التفات نمودن. — (*to intend*), احترام کردن, ساختن, نیّت گرفتن, داشتن. v. *To purpose, design.*—(*to depend upon, trust to*), اعتماد نمودن, اتّکال ساختن, اعتقاد بردن.

Reckoned (*numbered*), شمرده, معدّ A, محسوب A, انگاریده.

A reckoner, حساب کننده, شمارنده, شمارکننده, محاسب A, شمارگیر.

Reckoning (*computation*), شمار, حساب A, محاسبت A, تعداد A, اعداد A, عدّ A, انگارش.—(*money charged by a host*) عارفانه.

To RECLAIM (*reform*), راست کردن, درست کردن, آراسته کردن, اصلاح کردن, تصحیح ساختن. v. *To correct, tame, redemand, recall.* — *Reclaimed*, v. *Reformed.*

To RECLINE, تکیه کردن, اتکا کردن, استناد نمودن, خفتن, خسپیدن, خوابیدن, هکوع کردن. v. *To repose, rest, lean.*

A RECLUSE, خلوت نشین, گوشه نشین.

RECOGNISANCE, شناسایي, شناخت, تعرّف A.

To recognise, شناختن, باز شناختن, یاد کردن. v. *To recollect.*

To RECOIL (*fall or run back*), پس رفتن, بازجستن, باز دویدن, وقع کردن, باز رفتن. v. *To recede, rebound*; also *to fail, shrink.*

To RECOLLECT, یاد کردن, ذکر کردن, درخاطر آوردن, اخطار کردن. v. *To remember.* — *To recollect one's self* (*recover reason* or *resolution*), حواس جمع کردن, بیوش, هوش گرفتن, قوّت گرفتن. — (*to collect again, to gather together what is scattered*), آمدن, باز فراهم آوردن, چیز پریشان جمع نمودن.

Recollected (*remembered*), یاد کرده, درخاطر آورده, یاد شده. (*possessed of reason* or *resolution*), بیوش آمده. v. *Bold*; *sedate*: also *remembered.*

Recollection, یاد داري, یاد گاري, یاد آوري, یاد, اخطار A, ذکرت A, ذکر A, تذکّر A, تذکرت A. v. *Remembrance, memory.*

To RECOMMENCE, دگربار آغاز, ازسر نو شروع کردن, باز مباشرت ساختن, کردن ازسر نو شروع.—*Recommenced*, باز مباشرت کرده, دیگر بار آغاز کرده, کرده.

To RECOMMEND (*praise*), تعریف, وصف کردن, ستودن, سفارش کردن, سپارش کردن, کردن. — (*introduce to favor*), تقریب کردن. v. *To commend.*

Recommendable, سزاوار, لایق ستایش, واجب الوصف A, ذکر جمیل. v. *Commendable.*

Recommendation. وصف A, ستایش, ذکر جمیل. v. *Praise, commendation.* (*introduction to favor or service*), تقریب A, سپارش, سفارش. *A letter of recommendation*, سفارش نامه, شناعت نامه.

Recommended, ستوده, موصوف A. v. *Praised.* (*introduced to favor or service*), تقریب کرده, سپارش کرده, سفارش کرده.

A recommender, v. *Commender.* — (*to favor*), سفارش کننده, مقرب A.

A RECOMPENSE, عوض A, مجازات, پاداش, پاداشت, مزد, مزد, سزا, اجر A, اجرت A, صله A, (plur. اعواض), مکافات A, منعمت A, جزا A, تعویض A. v. *Reward.*

To recompense (reward), مجازات دادن , باداش دادن , مکافات , جزا دادن , مؤد ساختن , اجرت کردن , عوض دادن , بدل کردن . — *(to make up by something equivalent)*, معادل ساختن , عدل نمودن . v. *To repay, requite, compensate.*

Recompensed, مجازت , جزا یافته , عوض یافته , پاداش گرفته , مکافات کرده , یافته .

To RECOMPOSE *(form anew)*, از سر نو ساختن , باز ساختن . *To recompose to rest*, باز خوابانیدن .

To RECONCILE, اصلاح کردن , صلح کردن , آشتي کردن , صلح و صلاح مابین ساختن , بازنانه کردن , اصلاح ذات البین ساختن — *(to make any thing consistent)*, تشفّع کردن , همدل کردن , مصالحت نمودن , هموار کردن , موافق ساختن , مناسب کردن , سزاوار نمودن .

Reconcileable (capable of reconciliation), مستعد , قابل اصلاح , مصالحت , سزا , سزاوار . — *(consistent)*, ممکن همدلي . — *Reconcileableness*, قوّت مصالحت و هموارى , امکان سزاوارى , قابلیت اصلاح . v. *Consistency.*

Reconciled, همدل ساخته , اصلاح کرده شده . v. *Consistent.*

A reconciler, سمسار , میانداُر , صلح کار , مصلح ع . v. *Mediator.*

Reconciliation, reconcilement, آشتي , صلح ع , مصالحت ع , خشنودي , دانوازي , صلاح ع , اصلاح ذات البین . v. Also *consistency.*

RECONDITE, مغلق ع , مقفّل ع , مشکل ع . v. *Obscure, occult.*

To RECONDUCT, باز دلالت کردن , باز رسانیدن .

To RECONNOITRE, از دیده گاه نگرستن , دیدبان بودن , نگاهي کردن . *A reconnoitring party*, طلایه ع , طالیع ع .

To RECONQUER, بار دیگر غالب شدن , باز فتح کردن .

To RECONVENE, باز جمع کردن . v. *To re-assemble.*

To RECONVEY, باز بردن , باز رسانیدن .

To RECORD, در دفتر داخل کردن , در دفتر ثبت کردن , در سرشته نوشتن , بدفتر نوشتن , درج کردن , مندرج کردن , تذکر نمودن , تذکیر ساختن , در دفتر قید ساختن . v. *To celebrate.*

A record, سرشته . v. *Register*, and لوح . — *A place where records are kept*, دفترخانه . — *A recorder (keeper or writer of the records)*, دفتر اهل , دفتر نویس , واقعه نگار , واقعه نویس , قانون گو , سرشته دار .

Recorded, در دفتر قید ساخته , مندرج دفتر , داخل دفتر , بلوح نوشته , متنبّه ع , آگاش , متذکّر ع , مستذکر ع .

To RECOVER *(as any thing lost)*, باز پیدا کردن , باز یافتن . انجا کردن , منتجي کردن , وجدان ساختن , وجد کردن . *To recover (a sick person)*, شفا دادن , تندرست کردن , صحیح , شفا بخش شدن , صحت دادن , افاقت دادن , البدن کردن , تندرستي باز , شفا باز یافتن . — *To recover health*, احیا کردن , مشتفا , اشتفا داشتن , صحّت یافتن , افاقت یافتن , یافتن , شدن . v. Also *To regain, repair.* — *To recover the feet when falling*, شگوخیدن .

Recoverable (possible to be regained), ممکن , ممکن وصول , ممکن بازیافته شدن , وجد . — *(possible to be recovered from sickness)*, ممکن اشتفا شدن , قابل شفا .

Recovered (found), باز یافته , موجود ع . — *Recovered (as a sick person)*, منتقه ع , مشتفي ع , شفا یاب .

Recovery (from sickness), شفا ع , افاقت ع , صحّت ع , برءت ع or براءت ع . — *(of any thing lost)*, دروا خ , اشتفا ع , بازیافت . *A perfect recovery*, برءت تام .

To RECOUNT, حکایت , بیان کردن , نقل کردن , باز گفتن , خبر دادن , قصّه کردن , کردن . v. *To relate.* — *(count again)*, بار دیگر حساب کردن , باز شمردن . — *Recounted*, باز گفته . — *(counted again)*, بار دیگر حساب کرده , باز شمرده .

RECOURSE, مراجعت v . v. *Return.* — *(application for help or protection)*, استناد ع , التجا ع , معاذ ع . v. *Refuge, dependence, trust.* — *To have recourse to heaven*, معاذ نمودن .

RECREANT, ناکس , بي دل , بد دل , هیز ع , بزدل , نامرد . v. *Cowardly; false.*

To RECREATE, خوش کردن , دل شاد ساختن , نزهت , فرحناک ساختن , دادن . v. *To delight, gratify, revive.* — *To recreate one's self*, سرور , تفرّج کردن , فرح شدن , تفریح ساختن , تفریح قلب دادن , نزهت کردن , یافتن ,

v. To refresh, take diversion. سیران بودن , جهیدن , شادماني یافتن .

Recreation, تفرّج A , نزهت A , سرور A , فرح A , جیش A , گشت , صفا A , تفریح A , سیران , تفریج A , عیش A , شادي , لهو A , شادماني , عیش وعشرت A . A pleasant place for recreation, گلگشت . v. Refreshment, pleasure, amusement, diversion.

Recreative, recreating, تفرّج کنا , نزهت ساز , فرح بخش , صفا بخش , عیش وعشرت آور , دلشاد ساز .

Recrement, recremental, v. Dross, drossy.

To RECRIMINATE, بهمدیگر بهتان , بریکدیگر تهمت نهادن , گفتن .

Recrimination, طعن مشارک , تهمت یکدیگر . A recriminator, بر دیگر تهمت انداز .

To RECRUIT, ضمیمه ساختن , ازدیاد کردن , تقویت کردن , ارتقا دادن . v. To strengthen, augment, repair. To recruit an army, سپاه تازه در دفتر لشکر قید کردن . v. To levy.

A recruit (supply), ضمیمه A , زیادت A , ازدیاد A , ارتقا A , تقویت A . v. Augmentation, addition. A recruit for the army, سپاه تازه , سپاه نو , سپاه نو نگاهداشت . To raise recruits, نگاهداشت کردن .

RECTANGULAR, گوشه مستقیم دار .

RECTIFIABLE, ممکن صحیح شدن , قابل اصلاح , مسدّد شدن .

Rectification, اصلاح A , تصحیح A , تعدیل A , اصطلاح A , یاساق .

To rectify, اصلاح دادن , درست کردن , راست کردن , تعدیل ساختن , صحیح کردن .

Rectified, مصلح A , صحیح کرده , راست کرده , درست کرده , مدبّر A , معدّل A , مصحّح A .

RECTILINEAR, سطر راست دار , خط مستقیم دار .

RECTITUDE (uprightness), صلاح A , صحّت A , صواب A , نیکي , حقیقت A , حقّ A , اصلاح A , استقامت A , سداد A , راست کرداري , صداقت A , صدق A , راست بازي , راستي , رشد , رشد A , رشادت A , معدلت A , عدل A , اصابت A , امن A , واخ , رشد و صواب , وسداد .

Rector, v. Ruler, governor.

RECUMBENCY, اتّکا A , ضجع A , وروک A , ورک A , ابکا A . v. Repose. — Recumbent, تکیه کرده , مضجع A . v. Lying, reclining.

To RECUR (have recourse to), رجوع , مراجعت کردن , مراجع شدن , کردن . v To return, take refuge. —To recur to the mind, درخاطر باز آمدن . v. To occur.

RED, سرخ , احمر A (fem. حمري or حمرا , plur. حمر , مدموم A , ماردین , ماردي , قاني A , (احمار , احامرت , گلگون , گلنام , الغنونه , الگونه , الغنونه , الغونه , کرک A , دمرخ A , عنک A , هور , اشاباني A , گلگوني , گلگونه , لعل , لعل فام , قشر A . v. Ruby, ruddy.—A red tincture, red ink, شنگرفي , سرخي , سرخه , سرخاب .

To redden (make red), سرخ کردن , احمر ساختن , گلگون , احمر گردیدن — (to grow red), سرخ گشتن , کردن . — (to blush), تورّد شدن , فضح نمودن , تبیدن , سرخ روي شدن .

Reddish, سرخارنگ , سرخک , مایل بسرخي , اندک سرخ , سرخارنگي , میل بسرخي , گلنام . Reddishness, سرخگون , سرخ رنگي , سرخگوني .

To REDEEM, آزاد , واخریدن , باز خریدن , فدا کردن , ضمن , منقذ شدن , عدل اداساختن , خلاص کردن , ساختن فکّ کردن . v. To ransom, deliver. — To redeem a pledge, رهین کردن . To redeem one's self, مفتدي کردن .

Redeemable, ممکن عدل شدن , قابل فدا .

Redeemableness, امکان عدل شدن , قابلیت فدا .

Redeemed, واخریده , مفتدي , مفتدي A , منقذ A , فدا کرده شده . v. Free.

A redeemer, فدا بخش , مخلّص A , مستخلص A , منقذ A , صیر A . — The Redeemer (Messiah), شفي A , حامي A المسیح A .

To REDELIVER, بازگردانیدن , باردادن , واپس دادن . v. To restore, repay —Redelivered, باز داده .

To REDEMAND, استرداد , باز خواستن , باز طلب کردن , تکریر دعوي ساختن , ساختن .

REDEMPTION, استخلاص A , خلاص A , فدا A , باز خریدگي , رهائي , آزادگي , خلاصي .

RED-HOT, ازگرمي سرخ .

REDLEAD, اسرنج A. v. Under *lead*.

REDNESS, سرخي, حمرت A, سقدت A, سقيدت A (plur. سقد), گلگوني.

To REDOUBLE (*to double twice*), باز, دو بار دو تا كردن. v. *To double*.

Redoubled, مثني A, متثنّي A, دو بار دو تا شده. v. *Doubled*.—(*often repeated*), چند بار مكرّر كرده.

A REDOUBT, سدّ A. v. *Fortification*.

REDOUBTABLE, *redoubted*, مخوف A, هيبتوار, صلابت ور. v. *Formidable*.

To REDOUND, افزون, زيادة كردن, تقويت دادن. *To redound to one's honour*, مكرمت افزون كردن, نامدار كردن, بزرگواري زيادة ساختن.

REDRESS (*amendment*), تصحيح A. v. اصلاح A, اصطلاح A. v. *Reformation*.—(*relief, remedy*), چاره, علاج A, تدارك A, معالجت A, گزيد. *Where is the redress?* چه چاره.— *Without redress*, بي چاره.

To redress (*amend*), تصحيح ساختن, اصلاح كردن.— (*to remedy, relieve*), چاره دادن, تدارك كردن.

Redressed, تدارك ياب, متدارك A, چاره يافته, مصحّح A.

A redresser, اصلاح, تدارك سازنده, متدارك A, چاره كار, كننده.

To REDUCE (*bring back*), باز آوردن, بازگردانيدن, باز آوردن, رجعان نمودن. رجع ساختن, اعادت كردن.— افادت كردن, اعادت كردن (*to subdue*), ضبط و ربط ساختن, ضبط كردن, مغلوب كردن, مخفّف (*to make less, diminish*), تسخير كردن, قهر كردن. — اصغار, كم كردن, كاستن, قليل كردن, تخفيف كردن, تنقيص, نقصان كردن, نقص نمودن, مقصور كردن, ساختن, از جاده معزول كردن, منعزل ساختن, كردن. — (*to degrade*), تباه, نابود كردن. *To reduce to nothing*, از مرتبه راندن. v. *To annihilate*. — *To reduce to order*, آراستن, ترتيب ساختن, نظم كردن. *To reduce to poverty*, افتقار, املاق ساختن, مسكين كردن, فقير كردن, كردن. v. *To impoverish, make poor*.

Reduced (*brought back to a former state*), باز, بازگردانيده, مغلوب, مغلوب A, مقهور A, آورده A. — (*subdued*), منجبر A. — (*diminished*), كمتر ساخته, مقصور A, كاسته, و مقهور (*degraded*), منعزل A, معزول A. *Reduced to poverty*, مسكين شده, تنگ دست شده, فقير شده, مفتقر A.

Reducible, قابل بار آورده شدن, ممكن باز آورده شدن.

Reduction (*bringing back*), اعتياد A, اعادت A, باز آوري, افادت A. — (*subjugation*), فيأت A, رجع A, فيئت A, فتح A, وقامت A, تملّك A, قهر A, مغلوبيت A, تسخير A. — (*diminution*), نقصان A, نقص A, تخفيف A, كاهش. — (*degradation*), از پايه عزل, معزولي. *Reduction to slavery*, استرقاق A. v. *Captivity*.

REDUNDANCE, *redundancy*, افزايش, فزوني, افزوني, افراط A, فضوليت A, فاضلي, تزايد A, زيادت A, صرفه, زيادكي, كثرت A, نزول A, فيضان A, استفاضت A. v. *Superfluity, exuberance*.

Redundant, مزيد A, فضول A, زايد A, فزون, افزون, متجاوز A, فيضوضه A, فيض A, كثير A, وافر A, فاضل A. v. *Exuberant, superfluous*.

Redundantly, فيضانه, كثيراً A, زايداً A, از افزوني.

REDUPLICATION, اضعاف A, دو تا سازي.—*Reduplicate, reduplicative*, مضاعف A, دوتا كرده, مؤكّد A. v. *Double*.

To RE-ECHO, ردّ صدا زدن, باز آواز دادن.

A REED, ابابت A, قصبا A, قصب A, نايه, ناي, ني, هرديت A, هرديه A, دوخ, ناوك. *A writing reed*, قلم A, ضعت A, قصب A, ياراعت A, يراع A, خامه, كلك. — *A bed of reeds*, قصبا A, مقصبت A, نيزار, نيستان, ابابت A, پيچه, ياراعت A, اجم A, اجمت A, زأرة A, چرا, مغرفت A.

Reedy, نيزار, پر قصب.

Reek. v. *Smoke, steam, vapour*.

A REEL (*for yarn*), چرخه, گله, كلاب, پيچ, كندة, كندش پيچ, چرخه دوك, گلوله. *A hand-reel*, تنبيب A, تزلزل A, فراخيز, رجرجه A, رجرج A, تمغض A. — (*tottering*), كندش لاشه. v. *Stagger*.

To reel (*yarn*), توشيع ساختن, تسليك كردن.— (*to stagger*), جنبيدن, لاندن, تزلزل كردن, فراخيز كردن.

ظریف (*to become elegant*), پاک گردیدن, ناب گشتن — (*to make nice distinctions*), ادب و آدرم گرفتن, نزاکت پذیرفتن, شدن . نکته بین شدن, نکته گرفتن .

Refined (*purified*), صفي A, مصفّي, صفا پزیر, صاف کرده, از ریم مستصفي, از درد مصفّي, پالوده, ناب ساخته, از فلز (*elegant, nice*), ظریف A (fem. ظریفت), شیرین, مطاهر کرده, نازنده, (لطیفت fem.), لطیف A, خوشنما, شیرین شمایل, کار مغلق A, باریک, دقیق A (*subtile*), نازک A .

Refinement (*from dross, &c.*), صفائي, صفا A, تصفیه A, پالودگي . (*elegance*), شیرینکاري, ظرافت A, نزاکت A, لطافت A — (*subtlety*), دقّت A, باریکي, نکته A .

A refiner (*from dross, lees, &c.*), پاک کننده, صاف کننده, پالوده ساز, صفا بخش, مصفّي A — (*an improver in elegance*), مربّي شیرین کار, اهل ادب و آدرم, صاحب ظرافت (*a subtile reasoner*), نکته سنج, باریک بین, دقیقه سنج, مدقّق A .

To REFIT, تعمیر ساختن, مرمّت کردن . v. *To repair.*

To REFLECT (*throw back*), عکس کردن, باز انداختن, رخش, عکس نور انداختن, پرتو باز انداختن *To reflect light*, بریق ساختن, باز انداز کردن . v. *To shine. To reflect as a mirror*, انعکاس کردن, عکس انداز نمودن . *To reflect* (*consider attentively*), تفکّر کردن, فکر کردن, تأمّل کردن, اندیشه کردن اندیشیدن, تصرّف ساختن, غور کردن . v. *To consider, meditate.* (*to throw reproach*), ملامت انداختن, طعنه زدن, زباندرازي زدن, شکایت کردن, بهتان گفتن, دادن . v. *To censure, reproach, accuse.* (*to bring reproach or disgrace*), بهتان و بدنامي آوردن, رسوائي و ملامت آوردن .

Reflected (*thrown back*), عکس, منعکس A, باز انداخته, شده . — *Reflected on* (*considered*), اندیشیده, متفکّر A, متأمّل A, پنداشته, متامّل . (*censured*), مذموم A .

Reflection (*throwing or bending back*), عکس A, بار اندازي, انعکاس A . *Reflection of light*, عکس نور, بریق A . *The reflection from a mirror*, انعکاس A . *The scorching reflection from burning sands*, A ممد. *Reflection* (*meditation*), تصوّف A, تصوّر A, تدبّر A, غور A, تفکّر A, فکر A, تأمّل A, اندیشه, نشخوار, نشخوره, امعان A . v. *Thought. Deep*

RE-ELECTION, اختیار باردیگر, باز پسندیدگي .

To RE-ENFORCE (*give additional strength*), ازدیاد قدرت, تأیید کردن, تقویت دادن, زیادت قوّت کردن, دادن . *To reinforce an army*, ازدیاد فوج کردن, لشکر زیاده کردن .

Reinforced, مدد یافته, زور یافته, زیاده کرده .

A reinforcement, ضمیمت, ازدیاد لشکر, زیادت قدرت, مدد کاري, سپاه .

To RE-ENJOY, باز تصرّف داشتن, بار دیگر برخورداري گرفتن .

To RE-ENTER, بازدخول کردن, بازدر آمدن . v. *To enter.*

To RE-ESTABLISH, بحال کردن, بازمقرّر کردن . v. *To establish.*

Re-established, بحال کرده, باز مقرّر . v. *Established.* — *Re-establishment*, بازتقرّر, بحالي . v. *Restoration, establishment.*

To RE-EXAMINE, بازتفتیش کردن, بازتجویز کردن . v. *To examine.*

To REFER (*to have relation*), علاقه داشتن, نسبت داشتن, مناسبت داشتن, موافقت داشتن . *To refer* (*for information, decision, &c.*) رجوع کردن, روبکار کردن . *To refer to arbitration*, بثالثي تفویض کردن .

A referee, referendary, ثالث A, میاندار, v. *Arbiter, mediator.*—*A report of state affairs presented to the king by referendaries*, تلخیص A .

Reference (*relation, analogy*), علاقه A, نسبت A, مناسبت A, رجوع A, موافقت A — (*to another for any thing*), انتساب A, سپارش, تفویض A .

To REFINE (*purify*), از ریم صاف ساختن, صاف کردن, از درد پالوده کردن, پالوده نمودن, پاک کردن, خالص کردن, از فلز پاک ساختن . v. *To rack off.* — (*to make elegant*), تعزیر نمودن, پرداز نمودن, نازک ساختن, ظریف کردن, خوشنما کردن, لطیف ساختن, نازنین کردن . v. *To polish.* — (*to grow pure*), پالوده شدن, صفا پذیرفتن, صاف شدن,

v. *To totter.* تهبهب نمودن, طنغض کردن, غوپیدن, طپیدن .

reflection, دوراندیشي . *Reflection* (*censure*), ملامت A , سرزنش , طعن A , شکایت A , غمز A , ذم A , بهتان A , زباندرازي . v. *Blame.*

Reflective, *reflecting*, *reflector*, بازانداز , عکس انداز , اندیشمند , تصوّف ساز , اندیشنده , منعکس A .—(*considering*), اندیشناک , متأمّل A , متفکر A . *Reflecting deeply*, دور پندار . *Reflecting justly*, خیراندیش . *A mind reflecting justly*, خاطر صواب اندیش .

Reflex (*directed backward*), معکوس A , باز , بازانداخته , باز پیچیده , مایل .

Reflexibility, قابلیت انعکاس , امکان عکس .

Reflexible, ممکن معکوس شدن , قابل عکس .

To REFLOURISH, دیگر بار شگوفه نمودن . v. *To Flourish.*

To REFLOW (*flow back*), حزر نمودن , باز جاري شدن , وزن کردن . — *Refluent*, بازجریان , جزر نما . v. *To flow.*

Reflux (*of the sea*), بازجاري , جزر A , وزن . *The flux and reflux of the tide*, مد وجزر A .

To REFORM, اصلاح کردن , درست کردن , راست کردن , خوبترکردن , بهترکردن , اصلاح و تربیت ساختن . v. *To amend, correct, improve.*

Reform, *reformation*, اصلاح A , تصحیح A , تأدیب A , ارتقا A , بهتري , خوبتري , ترقّي A .

Reformed, اصلاح کرده شده , مصلح A , مودّب A , خوبتر , بهترگشته , ساخته .

A reformer. بهترساز , خوبترسازنده , مصلح A , اصلاح کننده .

To REFRACT (*break the natural course of rays*), عکس کردن , انعکاس ساختن . —*Refraction*, عکس A , انعکاس A . — *Refracted*, معکوس A . *Refractive*, قوّت عکس .

REFRACTORINESS, سرکشي , گردنگشي , عناد A , معاندت A , تمرّد A . v. *Obstinacy*

Refractory, سرکش , گردنکش , متمرّد A , معاند A . v. *Obstinate.* *To be refractory*, گردن کش شدن , متمرد شدن , سربنهادن , سرکشي نمودن .

Refragable, ممکن مردود .

To REFRAIN, خودرا بازداشتن , بازاستادن , پرهیز کردن , احتراز کردن , اجتناب کردن . *To cause to refrain*, بازداشتن , پرهیزگردانیدن . v. Also *to spare, forbear.*

Refrangibility, *refrangible*, v. *Refraction*, &c.

To REFRESH (*after pain* or *labour*), آسودن , آسایش کردن , خوش کردن , تازه کردن , استراحت کردن . v. *To recreate.* — (*to refrigerate*), سرد کردن , ابراد کردن , تبرید ساختن , بارد ساختن , برود کردن . v. *To cool.*—(*to repair*), مرمّت کردن . v. *To retouch.*

Refreshed, استراحت یافته , تازه شده , آسوده . v. *Recreated.*—(*cooled*), مبرّد A .

A refresher, آسایش کننده , تازه کننده .

Refreshment, استراحت A , آسودگي , آسایش , تازگي . —(*food*), طعمت A , نعمت A , خوردني . v. *Recreation, food, rest.*

Refreshing, *refrigerent* (*cooling*), مبرّد A , برود A , — (*recreating*), مستریح A , مقرّ A , منقعت A .

To refrigerate, v. *To cool.*

REFUGE (or *place of refuge*), جاي پناه , پناه گاه , پناه , زنهار , مأمن A , آمان A , امن A , عوذ A , ملاذ A , ملجا A , گریزگاه , معقد A , مباص A , مناص A , عیاذ A , مخلص A , مجعم A , موجح A , محکد A , لجا A , مأرز A , نجا A , لخشان , مجحر A , محجا A , محید A , مفرّ A , معقل A , وشز , وعن A , وزر A , ملجص A , اجم A , اضاض A , مضاف A , وعنت A , وعل A . *The refuge of the world*, عالمپناه . *The refuge of the poor*, ملاذ الفقار A , [Eastern titles]. v. پناه ; also *shelter, protection, expedient.* *To take refuge*, پناه گرفتن , التجا کردن , لجا ساختن , &c. *To give refuge*, پناه , ملاذ نمودن , ملجا بخشیدن , دادن , &c. v. *To shelter.*

A refugee, پناه گیر , ملتجی A .

REFULGENCE, روشنائي , روشنا , جلوا A , تجلّي A , ضیا A , تاب , جلوگر , ضیا گستر , منوّر A , ضیا پاش , تابان , تابناک , روشن , v. *Bright, glittering, splendid.*

To REFUND, بازرسانیدن , واپس دادن , باز دادن , باز ادا کردن , استرداد کردن . v. *To repay, restore.*

REFUSAL, انکار A , نا پسندگي , ناقبولي , ناپذیري , رد A , ارتداد A , استنکاف A , برکم , تردد A , امتناع A ,

ابا، A نفي . v. *Rejection, denial, repulse :* also *option.* — *To have the refusal* (*of any purchase, &c.*), اختيار داشتن .

To refuse, ابا، ناقبول كردن ، ناپسندیدن ، ناپسند كردن ، منع دادن ، امتناع نمودن ، باز استادن از چيزي ، كراهت ارتداد ، دريغ كردن ، تردّد ساختن ، ردّ كردن ، نفي كردن نا ، استنكاف كردن ، تكلف ساختن ، سرهيجت نمودن ، كردن ، اقراع ساختن ، كام بودن . v. *To deny, reject, repulse. To refuse to accept,* ردّ اخذ كردن ، باز استادن از چيزي .

The refuse (*worst part of any thing, leavings*), A قصله ، A نفاوت ، A نفايت ، A نفيت ، A نفوت ، A نفات ، A نفا ، A خور پاره ، بقايا . v. *Dregs, sediment.*

Refused, ناپسند كرده ، ناپسنديده ، نامقبول ، ناقبول كرده ، A ممتنع ، A مردود ، A مردوده ، دريغ كرده ، منكره . v. *Repulsed.*

A refuser, امتناع كننده ، ناپسند كننده ، نا قبول كننده ، تردّد كننده ، دريغ كننده ، *&c.*

REFUTATION, A رادّ ، ردّ كلام ، ردّ ، ابطلان ، بطال ، A نسخ .

To refute, باطل ، نسخ ساختن ، ردّ كلام دادن ، ردّ كردن ، منسوخ كردن ، مردود كردن ، كردن .

Refuted, A مردود ، مردوده ، باطل كرده ، A مرسوح .

To REGAIN, وجد ، دگر بار توختن ، باز يافتن ، باز اندوختن ، كردن . v. *To get, obtain, gain.*

REGAL, خسروي ، شهانه ، ملوكانه ، پادشاهي ، خسروانه ، كسري .

Regalement, v. *Refreshment, entertainment.*

Regality, v. *Royalty, sovereignty.*

To REGARD (*value, esteem*), دوست داشتن ، عزيز داشتن ، محبّت و التفات نمودن ، اخلاص و رعايت بردن ، تكريم داشتن ، با عين اعتبار و دوستي نگرستن ، مودّت و احترام داشتن (*to observe, attend to, remark*), نگرستن ، نظر كردن ، نگاهي ، غور ، ملاحظه فرمودن ، متوجّه شدن ، التفات كردن ، كردن ، چشم داشتن ، كردن . v. *To look.*—(*to have a relation to*), موافق بودن ، مناسب شدن ، مناسبت نمودن ، نسبت داشتن . *To regard one's promise,* عهد وفا كردن .

Regard (*respect, reverence, affection*), A تكريم ، A التفات ، دوستي ، اخلاص A ، مودت A ، احترام A ، اعتبار A ، رعايت A . توجّه A ، ملاحظه A ، غور A ، آگاهي ، اشتغال A ، بصيرت A . — (*reference, relation*), A مناسبت ، A نسبت ، موافقت A . — (*look*), نگاه ، بصر A ، ديدار ، منظر A ، نظر A .

Regardable, A واجب الملاحظه ، لايق التفات ، *&c.* v. *Observable.*

Regarded (*esteemed*), معتبره A ، عزيز داشته ، دوست داشته ، محبوب A . v. *Observed, noticed, remarked.*

Regardful, A متوجّه ، خبردار ، A ملتفت ، آگاه دار ، آگاهي دار . v. *Attentive, respectful. Regardfully,* با آگاهي . v. *Attentively, respectfully.*

Regardless, بي توجّه ، غافل A ، بي خبر ، بي آگاهي ، كاهل A . v. *Careless, inattentive.*

REGENCY (*government, authority*), حراست ملك و ملت ، حكم گذاري ، فرمان فرمايي ، فرماندهي ، تحكّم A ، حكومت A ، مرزبت A . v. *Government, authority.*—(*government by a viceroy*), تدبير قايم مقام ، حكومت جانشين ، صوبه داري .

To REGENERATE, از سر نو پيدا كردن ، باز وجود كردن ، نوزاده نمودن . v. *To reproduce. Regenerate,* باز وجود نوزاده ، نو پيدا ، پذير .

Regent (*governing*), فرمان روا ، حكم گذار . — *A regent* جانشين سلطان ، قايم مقام پادشاه . v. *Viceroy, lieutenant.*

A REGICIDE, خونكار شاه ، قاتل الملك . *Regicide,* A قتل الملك .

REGIMEN (*medical prescription for diet*), تدبير ، پرهيز ، پرهيز ، بيمارژون ، بيمارگين ، احتما A ، حميت A ، غذا ، اعتدال اكل و شرب ، خورد و نوش .

A REGIMENT, كشون ، رساله ، دسته ، تمن ، سالاري . — *Regimental,* كشون ، كشوني ، نسبت بتمن ، سالاري منسوب . v. Also *military.*

REGION, A اقليم ، كشور ، ديار A ، ولايت A ، ملك A ، بلاد A ، بلد A ، مرزبوم ، زمين ، ارض A ، مملكت A . v. *Country, land, district, tract.* — *In every region,* درهر مرز بوم .

A REGISTER, A دفتر (plur. دفاتر) ، دستور ، صورت دفتر ، دردفتر ، دردفتر ثبت كردن . — *To register,* اوارجه ، اوارجه ، برتخته كتابت كردن ، درلوح نوشتن ، قيد كردن . v. *To record.*

A register or *keeper of registers*, امین دفتر , سرشته دار , دفتردار , دفتربند . دفتر نویس دفتري ; *Registry* (*place where register is kept*), دفترخانه .

To REGORGE, رجعان ساختن , باز استفراغ کردن . v. *To vomit ;* also *to swallow.*—*Any place where waters stagnate and regorge*, رجعان A , رجع A (plur. ارجاع) .

To REGRANT, بازدادن .

REGRESS (*passage back*), باز رهگذار . *Egress and regress*, آمد شد .

REGRET, افسوس , تأسّف A , حسرت A , پشیماني , غم A . v. *Sorrow, anguish, grief, vexation, lamentation, repentance.*

To regret, تأسّف کردن , حسرت داشتن , افسوس کردن , ستوهیدن , پشیمان شدن , غمگین شدن , متأسّف شدن .

Regreted, متأسّف A , افسوس کرده .

REGULAR. منظم A , رسمي , بارسم , موافق قاعده , بحسب A , قانوني , قیاسي , باترتیب , آراسته , باقریحه , حسب طریق , القاعدت .

Regularity, قاعده A , انتظام A , ترتیب A , آراستگي , سازکاري , نظم A , نسق A , سامان , باندام , قیاس A , موافقت A .—*Without regularity*, بي ترتیب , بیدون آراستگي , بي انتظام , بي اندام .

Regularly, موافق قانون , علي القیاس A , با قاعده , بحسب النّظام A , نسقاً A . *Regularly connected* or *joined*, منسرق A , نسق کرده شده .

To regulate, نظم , انتظام کردن , آرایش دادن , آراستن , مرتّب نمودن , ترتیب کرد , کردن , تدبیر , احکام کردن , تنسیق , تنویم و نسق ساختن , تنظیم کردن , ساختن , تسویت نمودن , کردن , تسنیف ساختن . v. *To adjust, arrange, order, direct.*

Regulated, آراسته , آراییده , منتظم A , متدبّر A , مرتّب A , منظوم A , منسّق A .

Regulation, آرایش , بندوبست , ترتیب A , انتظام A , طریقت A , طریق A , سامان , سازکاري , نظم A , نظام A , قانون A . v. *Arrangement, method.*—*A regulation*, v. *Rule, order.*

A regulator, آراییده , مرتّب A , منتظّم A , ناظم A .

REHEARSAL, بازپور , تکرار A , تکریر A , تکرّر A , اعادت A , قرض A . v. *Repetition, recital.*

To rehearse, بازپور , تکریر نمودن , تکرّر کردن , تکرار کردن , اعادت کردن , قرض ساختن , ساختن . v. *To repeat, relate.*

Rehearsed, بتکرار گفته , باربار گفته , مکرّر A .

To REJECT, نا قبول , دورکردن , بطرف کردن , ردّ کردن , نفایت داشتن , نفیان نمودن , نفي کردن , نا پزیرفتن , کردن , طرح ساختن , ترک کردن . v. *To refuse.*

Rejected, نا مقبول , مردود , متروک A , بر طرف زده , مطروح A , مفروغ عنه A , منفي A , دور کرده , نا پزیرفته , مردود ومطرود A , مخسول A , مخسّل A , مرذول A . مطرح A , خاسي A , خراش , دحیل A , منتفي A , مهجور A .

Rejection, رد A , ردّت A , ناقبولي , نا پسندي , حرم A , دحر A , رادّ A , حرمان A .

To REIGN (*exercise sovereign authority*), پادشاهي کردن , حکم و حکومت کردن , سلطنت کردن , فرمان روائي کردن , ضبط کردن , ملک داشتن . v. Also *to prevail, flourish.*

Reign (*sovereignty*), داوري , فرمانروائي , پادشاهي , حکم A , عمل A , حکومت A , سلطان A , سلطنت A , استلا A , سیادت A , سادت A , ربوبیت A , ضبط A , سلاطه A .

To REIMBURSE, ادا کردن , تاوان کردن , عوض دادن . v. *To pay, repay.*

Reimbursement, v. *Repayment, reparation.*

To RE-IMPREGNATE, بار دیگر حامله باز باردار کردن , ساختن .

REIN (*of a bridle*), عنان A (plur. اعنت) , لغام , لگام , زمام A (plur. ازمّت) , فرند , لجام A (plur. الجم) , الجمت A , مقود A (plur. مقاود) , لنجا , لنج , مآقط A , قیاد A , فاقرت A , جدیل A , یلک . v. *Bridle, halter.*

To rein, تعنین کردن , تقریط ساختن , تلجیم کردن . v. *To bridle ;* also *to check, restrain, control.*

The REINS, کلي , نطاق A , کمر , میان . v. *Kidney, waist, loins.*

To RE-INSTAL, *re-instate, re-invest*, بحال کردن . *Reinstatement*, بحالي .

To REJOICE (*be glad*). شاد , شادمان شدن , شاد شدن

Relation (*narrative*), ا نقل (plur. نقول), ا قصّه, (اخبار plur.) خبر ا, روايت ا, داستان, بيان ا, حكايت ا, قضيه ا, تاريخ ا, سخن, كلام ا, تقرير كلام, تقرير ا, قول ا, حديثي, وصف ا, تلخيص ا, (اثار plur.) اثر ا, سمر ا, انها ا. *A true relation*, نقل صواب انتما. *A false relation*, مرمات ا, خلاف انها, سروا ا. *According to the foregoing relation*, بحسب تقرير مذكور. — *Relation* (*reference, regard, respect*), علاقه ا, نسبت ا, انتساب ا, پيوست, عايد ا, تعلّق ا, سند ا, انتما ا, مناسبت ا, پيوستگي ا, عقد ا. *Eternal relation*, علاقه ازيله. — *Relation, relationship*, (*kindred*), قرابت ا, خويشي, علاقه قرابت. *A relation, relative* (*kinsman*), خويشاوند, خويش, قريب ا, متعلّقات ا, نسب ا, خويشاوندي, تعلّقات ا. — (*kinswoman*), قريبه ا, خويشي, عورت خويشي. — *The relation of two men marrying two sisters*, سلفان ا, *Relation of two women marrying two brothers*, سلفه ا.

Relative, منسوب ا, منتسب ا, مناسب ا, نسبتدار, مضاف ا, منصرف ا, منتمي ا, متعلّق ا, مضافه ا, راجع ا, لاحق ا, معرّف ا. — *A relative pronoun*, اسم مبهم. *Relative pronouns*, اسماء مبهم, الموصولات ا. — *Relatively*, نسبةً ا, با نسبت, با مناسبت. — *Relativeness*, مناسبت ا, نسبت ا, منسوبيت ا. v. *Relation.*

To RELAX (*slacken, make less tense*), نرم, سست كردن, كشاده كردن, اطلاق كردن, كردن, فراغت از ضبط و ربط v. *To loose, open.*—(*to remit, make less severe* or *rigorous*), آهرزيدن, ملايمت نمودن, كردن, تدهين, عشفق شدن, ملايم شدن, نرم گشتن, استراحت, فراغت يافتن, نمودن. — *To relax from labour*, فراغ يافتن, سست شدن, كردن. v. *To desist, cease.* — *To relax the mind*, تفريح قلب دادن, فراغ بال داشتن, دلارام ساختن, دلاسا كردن, تفريح ساختن, تفرّج كردن. v. *To recreate.*

Relaxation (*slackness, looseness*), اطلاق ا, وداع ا, سستي, فراغت, نرمي, كشادگي. — (*cessation of restraint* or *severity*), فراغ ا, از ستم ودرشتي. — (*cessation from labour*), آرام, استراحت ا, راحت ا, فراغت ا. v. *Rest, recess.* — *Relaxation of mind*, فراغ خاطر, تفرّج ا, تفريح ا, دلشادي, تفريح القلب ا, تفريح ا. v. *Recreation.* — *Relaxation of care* or *attention*, انقطاع اشتغال, فراغ شغل, غفلت ا, اهمال ا, وبصيرت, سستي. v. *Indolence.*

Relish (*taste*), مزه, ذايقه, لذت, طعم, چاشني, لطف, خوشي, ذوق, شور, شوق, ميل, رغبت, خواهش, آرزو, تمنّا, تهليل نمودن, خوشنود شدن, مسرور شدن, كامي يافتن, خرّم و, پر بهجت بودن, طرب و انبساط گرفتن, دلشاد بودن, شاد و, محظوظ گرديدن, تفريح قلب كردن, خندان شدن, دلخوشي يافتن, حظّ شدن. v. *To exult.*—(*to make glad*), خوش خاطر كردن, شادمان كردن, خوشنود كردن, شاد كردن, فرح و انبساط دادن. v. *To exhilarate, gladden.* — *To rejoice at another's misfortune*, شاد كامه كردن.

Rejoiced, شاد, شادمان, خوشنود, مسرور ا. v. *Glad.*

Rejoicing (*subs.*), سرور ا, شاد كامي, شادماني, شادي, بهجت ا, انبساط ا, عشرت ا, عيش ا, نشاط ا, روز عيش و. — *A rejoicing day*, دلشادي, دلخوشي, تهليل ا, آواز, عشرت. v. *Jubilee.*

To REJOIN (*join again*), بازجمع, باز پيوستن, باز بستن, باز وصل, بار ديگر ملاقات كردن. — (*to meet again*), ساختن. — (*to reply*), ردّ جواب كردن, باز جواب دادن. — نمودن. v. *To answer.* — *Rejoinder*, ردّ جواب, باز جواب. v. *Answer, reply.*

To REITERATE, تكرار, بتكرار كردن, دگر بار ساختن. v. *To repeat.*—*Reiteration*, تكرار ا, تكرّر ا.

To RE-JUDGE, بتكرار حكم ساختن, باز قضا كردن. v. *To re-examine, review.*

To RE-KINDLE, باز افروختن.

To RELAPSE, واسر شدن, نكس كردن, باز افتادن. *To relapse into error*, تكرار خطا نمودن. *To relapse into a distemper*, نكس بيماري يافتن, باز بيمار شدن. — *A relapse*, نكس ا.

To RELATE (*recite*), روايت, حكايت كردن, بيان كردن, كلام كردن, تقرير كلام ساختن, تقرير كردن, گفتن, كردن, محاكات, خبر گفتن, داستان دادن, نقل گفتن, قصّه دادن. v. *To tell.*—(*to have reference*), مناسب شدن, نسبت داشتن, علاقه داشتن, مناسبت داشتن. — (*to ally by kindred*), علاقه قرابت كردن.

Related (*told*), مروي ا, گفته, منقول ا, بيان كرده, (*connected by blood*), محكي ا, معروض ا, منطوق ا, متلخّص ا. — نسبي, نسيب ا. v. *Relative.*

A relater, نقل, ناقل ا, قصّه گذار, راوي ا, قصّه خوان, بند. v. *Narrator.*

Relaxed (loosened), کشاده , کشوده , نرم , سست . *Relaxed in constitution*, سست اندام , سست منطلق ع . v. *Languid.* — *Relaxed in moral or religious principles*, واسع مذهب , مسترخي ع , فاتر ع .

RELAY (*of horses*), خيل البريد ع .

To RELEASE (*from confinement*), آزاد کردن , اطلاق , خلاص کردن , رهاي دادن , رها ساختن , رهانيدن , ساختن , فرج دادن , نجات ساختن v. *To free.* — (*to free from obligation*), از سر بسته آزاد کردن , از حقّ منّت خلاص کردن , از عهد و پيمان اطلاق نمودن . *To release from debt*, ابرا , تبريت وام دادن , کردن . v. *To discharge;* also *to relax, quit.*

Release (*from confinement*), آزادي , نجات ع , خلاص ع , فلّت ع , فرج ع , دستور ع , اجازت ع , رهانيدگي , رهايي . *A release from obligation*, خلاص از حقّ منت . *A release from debt*, صافي نامه , ابرا ع , تبريت وام . v. *Discharge, receipt.*

To RELENT (*grow tender* or *compassionate*), رحم داشتن , مهرباني نمودن , ملايم شدن , شفقت نمودن , نرم دل گرديدن . v. *To soften, melt, relax, yield.*

Relentless, نا نرم , غير مرحمت , بي رحم , بي شفقت , نا ملايم , دل سنگ . v. *Merciless.*

RELIANCE, اعتقاد ع , اعتماد ع , اتّكا ع , تكيه ع , اتّكال ع , توكّل ع , استناد ع . v. *Trust, confidence.*

RELICK, *relicks*, مبقي ع , باقي ع , باز مانده , حصيله ع . *A relick which recalls the memory of any person*, باقي ياد کار . *A sacred relict*, تبرّک ع .

A RELICT, بيوه . v. *Widow.*

RELIEF (*assistance*), پشتي , امداد ع , مدد ع , دستگيري ياري , معاونت ع , ياردم , v. *Help, succour, release.*—(*comfort*), خاطرجمعي , تسليت خاطر , تسلّي ع , خاطر نوازي , دلاسائي , صماگداز , خوشي , آرام . v. *Consolation.*—(*remedy*), علاج ع .

To relieve (*assist*), پشتي کردن , امداد کردن , مدد دادن , نصرت ساختن , ياري کردن , دستگيري نمودن , دست گرفتن , معاونت دادن . v. *To help, support, succour, release.* — (*to comfort*), دل خوش , خاطرجمع کردن , دلاسا کردن , غمزدا , خاطر نواختن , تسليت کردن , تسلّي دادن , ساختن , صماگداختن , ساختن . *To relieve guard*, بدل , نوبت زدن , وضايع نوبت کردن , کردن . *To relieve from indigence*, بينيازکردن .

Relievable (*assistable*), ممکن منصورشدن , قابل نصرت , قابل دلاسائي , قابل تسليت , (*consoleable*), — .

Relieved (*assisted*), منصور ع , ياري يافته , مدد يافته . — (*comforted*), خوشنود , خاطر جمع کرده , دلاسا کرده , متسلّي ع .

A reliever (*assistant*), پشتيبان , يار , دستگير . (*a comforter*), خاطر نواز , دلاسا کننده . v. *Friend.*

To RELIGHT (*light anew*), باز افروختن , باز افروزکردن .

RELIGION, ملّت ع , ايمان ع , مذهب ع , دين ع , امّت ع , شرع ع , امانت ع , کيش ع , هراي , تقوا ع or القيمت ع , حسب ع , صبغت ع , لباس التقوي ع , تقوي ع , طريق ع , طريقت ع , طاعت ع . *The Christian religion*, ملّت مسيحيه . *The Mahommedan religion*, اسلام ع , *The religion of the Magi*, امّت محمّد , کوثر ع , توحيد ع , مجوسيت ع , گبري , جبري , آتش پرستي . *The religion of the Brahmins*, بتپرستي , دين برهمن .—*Of the same religion*, دين داش , همدين , همکيش . *Observance of religion*, ديانت ع , دينداري , متديّن ع , *Observant of religion*, بي مذهب , راستکار , دیندار . v. *Religious.*—*Of no religion*, بي دين . *Of a bad religion*, بد مذهب . *To embrace any religion*, بدين علج گشتن , دخيل شدن , ممتلّ کردن . *To apostatize from any religion*, مرتّد شدن , ارتداد ساختن . *For religion and country*, براي دين و دولت . — *Religions*, اديان ع , ملل ع , امم ع .

Religious, پارسا , صالح ع , ايماندار , متديّن , دیندار . v. *Pious.*— *A religious life*, رهبانيت ع , درويشي , کشيشي , زهادت ع . *A religious order* or *society*, مذهب ع , طايفه ع . *Religious societies*, عبدت ع . *A religious man*, ديندار , رهبان ع , کشيش , صاحب دين , کرم ع , صوفي ع , پارسا , عباد ع , زهاد ع , بدلا ع , اصحاب ديانت , طاعات ع , کرزمان . v. *Religious;* also *monk.*—*To observe religious duties*, ديندار شدن , ديندار نمودن . *Religious*, v. *Punctual, strict, exact.*

Religiously, بطريق ديندار , با تقوي , زاهدانه , بادين , بطور پارسا . v. *Piously, reverently.* — (*exactly, strictly*), کاملانه , با دقّت .

Religiousness, دیانت ع , تدین ع , ایمانداري , دینداري , راستکاري . v. *Religion, piety.*

To RELINQUISH, هجر ساختن , ترک کردن , گذاشتن , هلانیدن , هشستن , کوازیدن , دستبردار شدن , هجران نمودن . v. *To leave, desert, quit, abandon, forbear, release.*

Relinquishment, تخلیف ع , هجر ع , ترک ع , گذاشتگي , رفض ع .

Relinquished, گذاشته , متروک ع , مهجور ع , مودوع ع , مخذول ع , پالو , مفرط ع , مرفوض ع , رفیض ع .

RELISH (*agreeable taste* or *flavour*), مزه , ذایقه ع , لس , خاوندي , وابه , خوشگواري , خاي , لذّت ع , ذوق ع , جواي , لواس ع , چرش , چشش , چاشني , طعم ع . مذاق ع , لوس ع . v. *Sip, taste:* also *liking, delight, cast, manner*. — *Having a fine relish*, خوشگوار , ذوق دار , صفا بخش , لذیذ ع , خوش مزه . *Having no relish*, بي مزه , بي ذوق , بي لذّت .

To relish (*give a pleasing taste to any thing*), مزه دادن , خوش مزه , خوشگوار ساختن , ذوق و لذّت دادن , لذیذ کردن , خاي زدن , کردن . (*to have a pleasing taste*), مزه دار شدن , صفا بخش , خوشگوار بودن , لذیذ شدن , ذوق و لذّت داشتن , پسند , نیکو داشتن . — (*to feel pleasure — to like*), شدن . کردن .

Relishable, ممکن مزه , قابل لذّت .

Relished (*liked*), قرین قبول , پسندیده , نیکو داشته , پر مزه , مزه دار , لذیذ ع , دلپذیر . (*agreeable to the palate*), خوشگوار .

RELUCTANCE, عدم الرغبت ع , برخاستگي خاطر , بي دلي , اعراض ع , استکراه ع , معاندت ع , مخالفت ع , عناد ع , لجّ ع , دلگیري , نفرت ع , ابا ع , عدم اختیار , تنفّر ع . v. *Aversion, unwillingness.* — *To shew a reluctance*, دوري , استکراه داشتن , نمودن .

Reluctant, برخاسته خاطر , کشیده خاطر , بي رغبت , بي دل , اهل استکراه , دلگیر , ابي ع , معرض ع , متنفّر ع , بي اختیار . پر بیزار و کره , اهل نفرت . v. *Averse, unwilling.*

To RELY (*put trust in*), اعتقاد , اعتماد نمودن , باور کردن , استناد , تکیه کردن , توکّل کردن , اتّکال ساختن , بردن , ساختن , ایمان داشتن , متوسّل بودن , توسّل کردن . v. *To confide, trust.*

To REMAIN (*continue, tarry*), اقامت کردن , ماندن , استقرار کردن , ساکن شدن . v. *To dwell, stay.*—(*to be left as a remainder*), فضالت نمودن , باقي شدن , باقي ماندن , بقا و , باقي شدن (*to endure, last*), ریع شدن , بقیه بودن , پایدار شدن , استمرار نمودن , پاینده شدن , استواري داشتن , قایم بودن . مداومت داشتن . v. *To continue.*— *To remain behind* (*especially from fatigue*), درپس , واماندن , بازماندن , برقرار , واماندہ شدن , اقامت ساختن , ثبات قدم نمودن , ثبات پاي کردن , باقي شدن , بودن , پایدار شدن . *To remain alone*, تنها ماندن . *Those who remain at home*, واماندگان خانه .

Remainder, remains, باقي ع (plur. باقیات), ماباقي ع , ریع ع , باستان , بقوي ع , بقي ع , بقیه ع , بقایا ع , تتمه ع , حصیله ع (plur. فضالت ع (plur. فضالات), باقي مانده , لفاظت ع . v. *Rest, residue. Remains of victuals*, خرده سماط , خور پاره , حتامه ع , بزیم ع , حصایل), لفاظه ع , حتفل ع . کدامت ع , *Remains* (*traces, vestiges*), عصیم ع , اثور ع . اثار ع , رسوم ع , عصم ع , (*the body left by the soul*), جیفه ع , میت ع , لاش , جنازه , قالب بي جان .

Remaining, باقي ع , مبقي ع .

To REMAKE, باز کردن , باز ساختن .

To REMAND (*send back*), واپس ارسال , باز فرستادن کردن .

REMARK, ملاحظه ع , غور ع , نظر ع , نگاه , آگاهي . v. *Observation.* — *A remark* or *annotation*, گفتار , برگفت , شرح ع , تفسیر ع , تعبیر ع , بیان ع , نشان , مقوله ع , قول ع .

To remark (*notice*), آگاهي , نظر کردن , ملاحظه کردن , نگاه کردن , ساختن . v. *To observe, mark.*

Remarkable, هویدا , مستوجب نگاه , واجب الملاحظه ع , مشهور ع , جالع ع , نادر ع , عجیب ع , غریب ع , ظاهر ع , بنام , ممتاز ع . v. *Rare, uncommon.*

Remarkableness, عجبي , مشهوري , نادري , ندرت ع , غریبي .

Remarkably, مشهوراً ع , نادرانه , عجباً ع , غریبانه , نهایت ع , بسیار , بطور عجیب . — (*exceedingly*), .

A remarker, ناظر ع , نگاه کننده . v. *Observer.*—*Remarked*, v. *Observed.*

REMEDIABLE, چارہ اصلاح پزیر , علاج پزیر , قابل علاج , ممکن شفا , معالج ع , پزیر .

Remediless, بي علاج , بي چاره . v. *Helpless, irremediable.—Remedilessness*, امتناع چاره , عدم علاج .

Remedy, ع علاج , چاره , شفا ع , دوا ع , اصلاح ع , معالجه ع. v. *Cure, medicine, antidote, reparation.* — *Topical remedies*, فرديات ع .

To remedy, علاج , تيمار كردن , شفا ساختن , چاره دادن , دادن . v. *To heal, repair.*

To REMEMBER (*bear in mind*), ياد كردن , ياد داشتن , در ياد , ياد گرفتن , تذكر نمودن , ذكرت ساختن , ذكر گرفتن , اندامه يافتن , خاطر نشان شدن , در خاطر آمدن , آمدن , اخطار كردن . v. *To commit to memory.*— (*to put in mind*), v. *To remind, mention.* — *Remembering* (*subs.*), ياد داري .

Remembered, در ياد , بدل نشانده , ياد كرده , ياد شده . *To be remembered*, ياد بودن , درخاطر آورده , آمده .

Remembrance, ويرو , وير , اندامه , اخطار , ياد آوري , ياد , ويرو ويرا . v. *Memory, memorial.*

A remembrancer, ع مخبر , ع متنبّه , ياد آور , ياد ده .

To REMIND, ياد دادن , تذكير كردن , ياد دهانيدن , تخبير كردن , مخبر ساختن , متنبّه گردانيدن , تنبيه ساختن .

Reminded, ع متنبّه , ياد دهانيده .

REMISS, ع غافل , كاهل , سست , قاصر , نا مشغول . v. *Careless.* — *Remissly*, غافلانه . v. *Carelessly.*

Remissness, ع غفلت , سستي , قصور ع , كهولت ع , اهمال ع . v. *Carelessness.*

REMISSION, ع عفو , بخشايش , آمرزش , صفح ع , عذر ع , تخفيف ع , مغفرت ع , غفران ع . v. *Pardon.*—(*abatement*), ع رعايت , كمي . — (*cessation*), ع وقف , توقّف . Also *relaxation, release.*

To remit (*pardon*), رعايت كردن , عفو كردن , معاف كردن , مغفرت دادن , بخشيدن . v. *To forgive.* — (*to send back*), باز فرستادن . *To remit to prison*, واپس فرستادن , در زندان باز فرستادن . (*to remit money, &c.*), ارسال كردن , رسانيدن , فرستادن , ترسيل كردن . v. *To send.* v. Also *to relax, refer, resign, release, restore; slacken, abate.*

A remittance (*of money, &c.*), ع ارسال , فرستادگي , ع ترسيل .

A REMNANT, ع باقي , ع بقيه , ع بقي , ع تتمه , ع ربع . v. *Remainder* — *Remnant* (*adj.*), ع باقي , ع مبقي .

A REMONSTRANCE, عرضي , عرض احوال باشكايت .

To remonstrate, عرض شكايت آميز كردن .

REMORSE, ع تأسّف , ع ندامت , پشيماني , افسوس , دلفكاري , دلدوزي , اضطراب خاطر , دلازاري , ع قلق , دلگيري . v. *Horror, anguish, repentance, pity.*—*Remorseful*, v. *Compassionate.*

Remorseless, بي , بي پشيماني , بي افسوس , بي ندامت , تأسّف , بي رحمت , غير شفقت . v. *Merciless, cruel.*

REMOTE, ع قذوف , دورا دور , مغرب ع , دور , بعيد ع , مقصي ع , نزيح ع , سحيق ع , قاصي ع , قصي ع , قذيف ع , سمهدر ع , بطين ع , دحيق ع . v. *Distant, foreign.*— *More remote*, دورتر , ع ابعد . *Most remote*, دورترين .

Remotely, ع از بعيد , از دور , بعيداً .

Remoteness, ع سحق , غربت ع , تفاوت ع , دوري , بعد ع . v. *Distance.*

REMOVEABLE, ممكن رفتن يا برده شدن ازجائي بجائي . v. *Moveable.*

Removal, remove, (*changing ones abode*), ع انتقال . (*departing from a place*), ع افتراق , كوچ , رحلت ع , تباعد ع , ظعن ع , غربت ع , هجران ع , هجر ع . v. *Departure. Removal from office*, معزولي , ع عزل , ع خلع .

To remove (*go from one place to another*), ازجائي بجائي رفتن , كوچ , رحلت كردن . — (*depart from a place*), انتقال كردن . v. *To depart.*—(*to move any thing from its place* or *to a distance*), روانه شدن , هجر ساختن , تباعد ساختن , كردن , برداشته بردن , برداشتن , ازجائي بجائي بردن , نقل كردن , بعيد ساختن , ازجائي روانه كردن . v. *To move.*

Removed, ع منتقل , ازمكان نقل كرده , ازجائي بجائي برده , منهلت ع , مندفع ع , مقصي ع , مجتنب ع , منتفي ع . *Removed from office*, برطرف كرده , معزول ع , مقلوع ع . *Any thing by which another is removed*, ع منزع .

A remover (*of any thing*), نقل كننده , ازجائي بجائي روانه كننده . (*a remover of himself*), نقل , ازجائي بجائي رونده , رحلت ساز , مكان كننده .

To REMOUNT (*on horseback*), باز سوار شدن . v. *Re-ascend.*

To remunerate, v. *To reward.*

RENCOUNTER (*clash, collision*), ا تصادم , ا مصادمت . (*an unpremeditated combat*), برازِ ناگاه . (*an accidental meeting*), ا مقابلت , مواجهتِ آمدانه . v. *Encounter.*

To rencounter (*clash*), بهم زدن , مصادمت کردن , زد و خرد بي غرض , وقيعت الاثنين بر وجهِ آمدانه نمودن , مواجهت , مقابلت کردن (*to meet unexpectedly*).—ساختن ناگاه ملاقات کردن , کردن . v. *To encounter, skirmish.*

To REND, هتک , صرم زدن , چاک کردن , دريدن , افرا زدن , فترون , تخريق ساختن , کردن . v. *To tear, lacerate.*

A render, چاک کننده . v. *Tearer.*

To RENDER, باز دادن , واپس دادن . v. *To return, restore, repay.* — (*to translate*), ترجمه کردن . v. *To interpret.* — (*to yield, give up*), تسليم کردن , حواله کردن . v. *To surrender.* — (*to make*), نمودن , ساختن , کردن . *To render necessary*, ضرور کردن , مهم ساختن , لازم کردن . (*to give*), بخشيدن , دادن , عطا ساختن . v. Also *to offer, exhibit.*

A RENDEZVOUS, ا جماعت , اجماع , کرنگ . v. *Assembly, meeting.*—*The rendezvous of an army*, جمعيتِ لشکر . *The place of rendezvous*, ا مجمع , فراهم‌گاه , ا مرجع . جمعيت گاه .

To rendezvous, جمعيت , فراهم آوردن , جمع کردن نمودن .

Renegado, v. *Apostate, deserter.*

To RENEW (*renovate*), تجديد , از سرِ نو کردن , نو کردن , تحويل ساختن , کردن , تازه کردن . *To renew friendship*, تجديدِ محبّت کردن . *To renew* (*repeat*), تکرار کردن , تکرّر کردن . *To renew solicitation*, تکريرِ رجوع کردن , اعاده نمودن . v. Also *to recommence.*

Renewable, قابلِ تجديد , ممکنِ مجدّد شدن , نوکردني .

Renewal, ا تجديد , ا تحويل . v. *Reparation, repetition.*

Renewed, ا مجدّد , از سرِ نو کرده .

RENNET (*for curdling milk*), مايه , مايهٔ شير , لبوه , ا منفحت , ا انفحت , ا ينق .

To renovate, renovation, v. *To renew, &c.*

To RENOUNCE, انکار کردن , منکر کردن . v. *To disown.* — *To renounce all right to any thing*, قطعِ علاقه کردن .— *Renounced*, ا منکور .

RENOWN, نام , ناموري , نيک نامي , نا مداري , ا شهرت , ا اشتهار , ا ذکرِ جميل , ا جلال , ا مکرمت , ا عزّت , ا افتخار , ا فخرانيت , ا ناموس , ا عظمت , بزرگواري , برخورداري . v. *Glory.*

Renowned, روشناس , مشهور , نامور , نيک نام , نامدار , ا عظيم , ا شريف , ا عزيز , ا مفخّر , همايون , ا جليل . v. *Glorious, illustrious.*

A RENT (*fissure, break*), درز , شگاف , ا شقّ , چاک , ا هتو , ا دره , هتک , ا فرجت , خراش . v. *Gap, chasm, laceration.* — *Rent* (*income, revenue*), آمد , مدخول , ا دخل , باج , خراج , ا مالگذاري , ا مداخل , ا رادت . *Annual rent*, سالياني , سالياته . *Rent paid for any thing held of another*, ا التزام , حسبت , استجاره , اجاره , کرايه , التزام , بکرايه دادن , اجاره دادن , کرايه کردن , اجاره کردن , بکرايه گرفتن , استجاره کردن , اجاره دار شدن .

Rentable, قابلِ کرايه .

A rental, rent-roll, تقسيم جمع , طومارِ جمع , جمعبندي , هست و بود .

A renter, مالگذار , مستاجر , ا کرايه دار , اجاره دار , ا ملتزم , رعيّت .

Rent free, ا لاخراج , خارجِ جمع .

RENUNCIATION, ا استنکار , ا انکار , قطعِ علاقه , ا جحد , نکر .—(*of the world*), ترکِ دنيا .

REPAID, باز ادا کرده , باز رسانيده , وادا ده .

To REPAIR, ترميم ساختن , درست کردن , مرمّت کردن , معمور گردانيدن , تعمير ساختن , رمّ کردن . *To repair a house*, مرمّتِ خانه کردن . *To repair a fortification*, ترميمِ حصار ساختن . v. Also *to mend, amend.*—*To repair* (*to any place*), جمع شدن , رجوع شدن , رفتن .

Repair, reparation (supplying the loss, mending), مرمت ع, الام ع, لام ع, تعمیر ع, رمّ ع, ترمیم ع, تجدید و مرمّت, انقال ع, تنقیل ع, نقل ع, اصلاح ع, قین ع, نقب ع, رأب ع. *Repair (going to any place)*, v. *Resort, abode.*—*Reparation (amends)*, عوض ع, بدله ع, تاوان, تضمین ع, جزا ع, مکافات ع, پاداشت, پاداش. v. *Retribution, compensation.*

Repaired, ترمیم کرده شده, مرمّت کرده.

A repairer (of houses, &c.), ترمیم کننده, مرمّت سازنده, پاداش دهنده, تضمین بخش. — *(of injuries)*, تمیر گر.

Reparable, قابل تضمین, ممکن ترمیم, قابل مرمّت.

Reparation, v. *Repair.*

A REPARTEE, ظریفه ع, بذله ع, بدیهه ع, حاضر جوابی, یافه, لابه, مزه, ردّ کلام ظریف, جواب لطیف, لطیفه ع. *To repartee*, ظریفه گفتن, بذله باختن, حاضر جواب شدن, ردّ کلام ظریف ساختن, جواب لطیف دادن.

To REPASS, دیگر بار عبور, بازگذریدن, بازگذر کردن.

A REPAST, تعشّی ع, طعام ع, ناشته, خوردنی, خورش. *To make a repast*, خورش ساختن, طعم کردن. v. *To eat, feed, feast.*

To REPAY, تادید کردن, عاید ساختن, باز دادن. v. *To pay, recompense, reward.*

Repayment, ع اداء, ع تادید. v. *Payment.*

To REPEAL, ابطال کردن, نسخ ساختن, باطل کردن, بر طرف کردن, ردّ کردن, بطلان نمودن, بطل ساختن, برگرفتن, اعاد ساختن, قاطع کردن, محو زدن, برسیدن. *A repeal*, ع نسخ, ع ابطال, ع بطلان, ع ردّ, ع محو. — *The repeal of one law by another*, نسخ الایة بالایة ع. — *Repealed*, ع منسوخ, ع مردود, ع مبطل.

To REPEAT *(speak again)*, بازگفتن, بتکرار گفتن. — *(do again or several times)*, تکرار کردن, تکریر ساختن, تکرّر نمودن, رجع, کرکر ساختن, کرّ نمودن, مکرّر ساختن, اعادت کردن, بازکردن, باربار کردن, مکرّر کردن, کردن. *To repeat or rehearse by heart*, ظاهر اقرا‌ءت کردن, بیان کردن, نقل کردن, افسانیدن, ظاهر کردن, استظهار ساختن. v. *To recite.*—*A repeater*, ظاهر کننده. v. *Reciter.*—*Repeated (done or said often)*, مکرّر ع.—*(recited)*, افسانیده, نقل کرده شده.

Repeatedly, بسیار بار, باربار, بتکرار. v. *Often.*

To REPEL, دفع کردن, باز راندن, واراندن, ردّ کردن, تردد ساختن, هاد زدن, تفوت کردن, رفع کردن, دور کردن, باز ردّ کردن. v. *To repulse.* — *Repelled*, مترددع, رانده. v. *Repulsed.* — *A repeller*, ع دافع, ردّ, رافع ع, کننده.

To REPENT, نادم بودن, افسوس کردن, پشیمان شدن, توبه کار, توبه گرفتن, فوسودن, ستوهیدن, ندامت داشتن, تایب کردن, توبه کاري نمودن, شدن.

Repentance, توبه‌کاري, ندامت, پشیماني, توبه ع, استغفار ع. v. *Penitence.*—*Regret and repentance*, حسرت. — *Repentant*, پشیمان, مستغفر ع. v. *Penitent.*

To REPEOPLE, باز معمور کردن, باز آباد کردن.

REPERCUSSION, انعکاس ع. v. *Rebound.*

REPETITION, اعادت ع, تکرّر ع, تکریره, تکرار ع, بیان ع, نقل ع. v. *Recital.*—*(rehearsing)*. بازیور.

To REPINE, دلتنگ بودن, مضطرب شدن, آزاریافتن, المزده بودن, غمگین شدن, غم خوردن, دلبسته شدن, جان آزاري, دلفکار شدن, رنجیده و رمیده شدن, رنجیدن, خودرا اضطراب دادن, داشتن.

A repiner, اهل اضطراب, صاحب رنج, غم خور, آزاریاب, آزارش گیر. v. Also *murmurer.*

Repining (subs.), آزارش, آزاري, آزار, رنجوري, رنج, دلبستگي, دلتنگي, اضطراب ع. v. *Grief, regret, vexation.* *Repining (adj.)*, دلتنگ, دلبسته, مضطرب ع, غم خور, دلمانده, دلشکسته, دلفکار.

To REPLACE, بجا باز نهادن, باز نهادن. v. Also *to substitute.*

Replaced, باز نهاده.

To REPLANT, باز نشاندن, باز نصب کردن.

To REPLENISH, املا ساختن, پر کردن, باز پر کردن, تملیت کردن, انباشتن, مالامل نمودن. v. *To fill, stock.*

Replenished, replete, انباشته, ممتلي ع, سیر, پر, پر کرده

برزغ ا , مالمال . v. *Full, filled.* — *To be replenished,* پرگشتن , مالمال بودن , پرکرده شدن .

Repletion, پري , سيري , امتلا ا , املا ا , ممتليت ا , تخمه ا , گراز . v. *Indigestion.*

REPLY, *replication,* جواب ا , بازجواب , بازخواست , ردّ کلام , ردّ جواب , رجع ا . v. *Answer.*—*Replied,* جواب داده .

To reply, جواب کردن , بازجواب دادن , ردّ جواب , رجعان ساختن , رجع کردن , ردّ کلام نمودن .

A replier, بازجواب کننده , ردّ کلام کننده .

To REPOLISH, باز صقل کردن , باز پرداختن , باز جلا دادن .

A REPORT (*rumour of news*), خبر ا , شهرت ا , آوازه , صلا ا , وغيت ا , نغو , نغيت ا . v. *Rumour.* — (*publick character*), نام ا , ذکر ا , شهرت ا , عرض ا . v. *Reputation.* — *Of good report,* جميل ذکر , نيک نام . — *Of bad report,* بي عرض , بد نام . v. *Repute, fame.* — *Report* (*sound, loud noise*), آواز , صدا , رعد ا , ولوله , غلغل , غلغله , شماته . v. *Noise.* — *The report of a cannon,* آواز توپ , رعد توپ . *The report of a musket,* ولوله بندوق . — *A false report,* خبر دروغ , خبر فريبنده , خلاف انها , سروا , مرمات ا . *False reports,* اراجيف ا , ارجاف ا . *A report* (*or account returned by those to whom any thing is referred*), تلخيص ا , صورت حال . *To make a report* (*especially of state affairs to the king*), &c. صورت حال کردن , تلخيص کردن .

To report, گفتن , آوازه کردن , خبردادن . v. *To tell, relate, rumour.*

Reported, متلخّص ا , مروي ا , گفته , خبرداده . v. *Related.*

A reporter, مخبر ا . v. *Relater, reciter.*

To REPOSE (*rest*), آسايش کردن , آسودن , آرام کردن , — فراغت يافتن , ارميدن , استراحت کردن , آسودگي يافتن — (*sleep*), درخواب بودن , خسپيدن , خفتن , خوابيدن , هجوع کردن ا . v. *To sleep, recline.* — *To repose confidence,* توکّل ساختن , اعتقاد بردن , اعتماد کردن . v. *To confide.* — (*to intrust*), وديعت کردن , امانت ساختن . v. *To trust.*

Repose (*rest*), آرام , آسايش , آسودگي , استراحت ا , راحت ا , سکونت ا . — (*sleep*), خواب , نايمت ا , هجوع ا . v. *Sleep, rest, quiet.* — *Reposed* (*at rest*), آسوده , خفته , خوابيده , درخواب , آسوده . — (*asleep*), حال آسوده , حال اسودگي .

Reposedness, اسودگي .

To REPOSITE, تودع ساختن , وضع کردن , نهادن , درانبار وضع کردن , ودع کردن . v. *To store, lay in, deposite.*

Reposited, نهاده , موضوع ا .

A REPOSITORY, خزانه ا , خزينه ا , مخدع ا , مخزن ا , گنجا , گنجينه , انبار (plur.), نبر ا , وعا ا (plur. اعا ا , ربيدت ا , لو , جلف ا , مفتح ا , دان , اعيت , انبارخانه , توشه خانه , توشه دان , مقلدت ا . v. *Magazine, storehouse, treasury, warehouse, granary. A repository in inns, &c. for travellers baggage,* باردان . *A repository for clothes, jewels, &c.* جامه دان , صيانت ا , صوان ا , صيان ا , عکم ا , رخت خانه , زنفيلجه . v. رنبيل ا , يغلنده , برفند .

To REPOSSESS, باز تصرّف گرفتن , بازيافتن . *Repossessed,* بازمملوک , باز دست يافته , باز تصرف گرفته , باز يافته .

To REPREHEND, تعذيل , سرزنش کردن , ملامت کردن , لوم و توبيخ کردن , پاشيدن , عتاب ساختن , ذمّ زدن , کردن , مواخذ کردن , معاتبت ساختن , لومي دادن . v. *To blame, reproach, reprove, censure, chide. A reprehender.* v. *censurer.*

Reprehended, ملحي ا , ملتم ا , ملوم ا , مذموم ا , مواخذ ا .

Reprehensible, لايق , واجب الملامت ا , ملامت پزير , لام ا , جرمناک , جريم ا , ذميم ا , سرزنش .

Reprehensibly, جريمانه , ذميمانه .

Reprehension, معاتبت ا , ذمّ ا , سرزنش , ملامت ا , ابس ا , طعنه ا , طعن ا , عتاب ا , لوم و توبيخ , تعذيل ا . v. *Censure, blame, reproof.*

Reprehensive, سرزنش ده , عتاب رسان , ملامت زن .

To REPRESENT (*exhibit*), توزيدن , اظهارکردن , نمودن , احضارساختن , تبصيرکردن . v. *To show.* — *To represent* (*by painting, delineation, imitation, &c.*), تقليد , تصويرکردن , تمثيل کردن , ساختن . v. *To paint, describe. To represent by reflexion* (*as a mirrour*), منعکس ساختن , عکس اندازکردن , انعکاس نمودن . *To represent* (*by petition, &c.*), التماس

عرض داشت نمودن ,عرض کردن , کردن *To represent on a theatre*, تقلید نمایان , لعبتبازي نمودن , نمشا کردن , نقل کردن , ساختن . *To represent* (*act as the representative of another*), قایم مقام شدن , نایب بودن , وکیل شدن , جانشین بودن

Representation (*image, form*), ع شبه , نمایش , صورت ع , v. تمثیل ع , نقیش ع , شکل ع , قیافت ع , تصویر ع , *Likeness.*—(*a memorial*), ع عرضه , التماس ع , عرضي , عرض , v. *Petition.*—(*exhibition*), نمایش , معروض ع , عرضه داشت , اظهار ع . *Theatrical representation*, لعبتبازي , تماشا , نقل ع , *Representation of the person of another*, جانشیني , تقلید ع . *Representation as in a mirrour*, عکس , وکالت ع , وکیلي , انعکاس ع , اندازي .

Representative (*exhibiting a similitude*), ع مماثل , صورت , *A representative* (*of another person*), جانشین , نماینده , نما . *A representative vested with full poxers*, وکیل ع (plur. وکلا) , قیم مقام , نایب ع (plur. نواب) . وکیل مطلق . *To appoint a representative*, نایب نامزد نمودن , جانشین ساختن , وکیل کردن . *A representative* (*similitude* or *symbol of any thing*), ع علامت , ع نقیش .

A representer (*one who shows* or *exhibits*), اظهار کننده , تبصیر سازنده , نماینده . v. Also *representative.*

To REPRESS (*check*), ضبط و ربط , ربط کردن , ضبط ساختن , قرع نمودن , منع کردن , بازداشتن , ساختن . v. *To restrain, subdue, crush. Repressed*, ع مضبوط , ممتنع , ع مربوط . — *Repression*, ع ضبط , ع ربط , ع منع . — *Repressive*, ع مانع , منع ساز .

A REPRIEVE (*delay of punishment*), ع مهلت , ع وقفه , تاخیر ضعف , تراخي عقاب , امهال تعذیب , امهال ع .

To reprieve, مهلت دادن , وقفه دادن , امهال کردن , تراخي عقاب فرمودن , امهال تعذیب دادن .

Reprieved, تراخي عقاب یافته , امهال تعذیب .

To reprimand, v. *To reprehend, rebuke.*

REPRISAL, ع بدله , ع عوض , ع انتقام , پاداش .

To REPROACH, ملامت زدن , طعن کردن , طعنه زدن , دشنام دادن , بهتان زدن , سرزنش گفتن , ملام کردن , غمز زدن , غولانیدن , زکیدن , تولیدن , غراشیدن , غرمیدن , تعتّب , عتبان نمودن , عتب کردن , مکیدن , غرلیدن نقم , زرایت کردن , تعییر ساختن , معاتبت کردن , ساختن تشاتم , تعاتّب کردن , زدن . *To reproach one another*, یک دیگررا دشنام دادن , ارغیدن , ساختن .

A reproach (*censure*), ع طعن , ع بهتان , ع ملامت , ع ملام , عتاب , عتبي , ع طنز , ع شتم , سرزنش , ع طعنه , اطالت لسان , زباندرازي , ع سبّ , ع اعتوبت , ع عتبان , ع قذحت , ع قدح , ع غمز , ع دمّ , لومي , لوم , ع شکایت , ع معابت , ع معاب , ع اسناد , ع افترا , ع شنع . — (*infamy*), عیب ع , نقصان العرض ع , بد نامي , رسوایي . v. *Shame.*

Reproachable, واجب الملامت ع , قابل دشنام .

Reproached, مذموم ع , ملامت زده , طعن و طنز یافته , با دشنام پوشیده , سرزنش یافته . *Reproacher*, v. *Reviler.*

Reproachful (*scurrilous*), زباندراز , پر طعن , ملامت زن , طعن و طنزگستر , پر مذمّت . v. *Opprobrious.* — (*infamous*), رسوایي , بي عرض , بد نام , عیب دار , معیوب ع , فاحش , پر عیب , حقیر ع . v. *Shameful, vile.*

Reproachfully (*opprobriously*), با طعن , با ملامت , با رسوایي , با بد نامي . — (*shamefully*), بز باندرازي .

To REPROBATE, منکر ساختن , انکار کردن . v. *To reject. Reprobate*, ع فاسد , پر فساد , ع شقي . v. *Wicked. A reprobate*, ع فاجر , اهل فساد , اهل جهنم . v. *Profligate.*

Reprobated, ع مخسول , ع مردود , ع مردّد , ع متردّد , ع مخسّل . v. *Rejected. Reprobateness, reprobation*, v. *Wickedness.*

To REPRODUCE, نو پیدا , باز وجود دادن , باز برآوردن , باز خلق ساختن , کردن . *Reproduced*, باز پیدا کرده , &c.

REPROOF, ع طعن , ع طعنه , ع لوم , ملامت ع , سرزنش .

To reprove, ملامت کردن , طعن کردن , طعنه زدن , سرزنش کردن . v. *To reprehend, reproach.*

A REPTILE, حشرت ع (plur. حشرات) , جنبنده , کرم , خزنده , خست , حنش ع , ددودام , ددم , دد , راشح ع , خس , دواب (plur. دابت) , دب ع (plur. هوام) , هامت ع . *Centiped, millipedes, insect. The reptiles of the earth*, خزنده ع , هوام الارض ع , حشرات الارض ع , حشرات ارض . *Noxious reptiles*, هوام ضرر رسان .

REPUBLICK, A اجماع, جمهور A (plur. جماهير), گروه.

To repudiate, &c. v. *To divorce, reject.*

REPUGNANCE (*contrariety*), A مخالفت, خلاف A, تعلّل A, تردّد A, اختلاف A. v. *Inconsistency.*—(*reluctance*), A تعارض, معاندت A, عناد A, مقاومت A, رغم A.—(*aversion*), نفرت A, اعراض A, گريز, كشيدگي, دريغ, كراهيت A.

Repugnant (*contrary*), A مخالف, خلاف A, مغاير A, مناقض A, منافي A. v. *Inconsistent.*—(*reluctant*), A متردد, معاند A, عاند A, عنيد A, ذو التعارض A, اخشنج.—(*averse*), مستكره A, نفور A. *Repugnant to friendship,* از موالات و مصافات مغاير. *Repugnant to humanity,* A منافي المروّت. *Repugnant to nature,* A نا مطبوع. *To be repugnant* (*contrary*), منافي, خلاف شدن, مخالفت نمودن, مخالف شدن.—(*to be averse* or *reluctant*), تخالف نمودن, مغاير گرديدن, مناقض گشتن, بودن, معناد شدن, استكراد نمودن, كره داشتن, معاندت نمودن.

Repugnantly (*contrarily*), مغايراً, با مخالفت.—(*with reluctance*), عنيدانه, با تردد, باكره.

A REPULSE, A دفع, شكست, اندفاع A, ردّ A, ردع A, مسافات A, حرمان A, مردوديت A, رفع A, ردّت A, ميط A, حرم A. *A violent* or *shameful repulse,* A وقاحت, دفاع A. *To meet with a repulse,* حرم, شكست خوردن, حرمان يافتن, محروم بودن, خوردن.

To repulse, رفع و دفع, دفع ساختن, ردّ كردن, باز راندن, ممانعت كردن, مدافعت ساختن, شكست دادن, كردن, مردود كردن, محروم ساختن, حرمان دادن. v. *To repel, resist.*

Repulsed, باز رانده, مردود A, متردّد A, مدفوع A, محروم A, حريم A, منتفي A, منفي A, مدفّع A, مندفع A. —*To be repulsed,* مدفوع, مردود شدن, باز رانده شدن, بودن. v. *To meet with a repulse.*

Repulsion, اندفاع A, دفع A, مدافعت A, دفعيت A, بازداري, بازراني, دافعت A. v. *Repulse.*

Repulsive, repelling, باز دار, دافع A, بازران. *The repelling power,* قوّت دافعت.

To REPURCHASE, باز اشترا كردن, بازخريدن.

REPUTABLE, A معتبر, صاحب اعتبار, عزّت دار, v. *Honourable, creditable, honest.*—*Reputably,* معتبراً, با عرض, با اعتبار, با نيك نامي, با حرمت.

Reputation, repute, A حرمت, A عزّت, معتبري, آبرو A, عرض A, نيك نامي, نام, اعتبار A, وقار A. v. *Credit, honour. Repute* (*general opinion*), راي شمل, فقره عمومي. *Reputeless.* v. *Disgraceful.*

To REPUTE, انديشيدن, انديشه كردن, پنداشتن, ملاحظه ساختن, داشتن, شمردن. v. *To consider, reckon.*—*Reputed,* انديشيده, پنداشته, شمرده, داشته.

A REQUEST (*entreaty, petition*), عرض A, درخواست, استدعا, مقصد A, مطلب A, ارادة A, آرزو, التماس A, خواه, خواست, رجا A, طلب A, خواهش, سوال A, غرض A, نيازمندي, نياز, لابه, اقتضا A, مبتغا A, خواهه. *In request* (*in great demand*), A مطلوب. *Any thing greatly in request,* A بغا, A بغايت. *To be in request,* رواج, مطلوب شدن.

To request, التماس كردن, عرض كردن, درخواست كردن, مقصد نمودن, سوال كردن, استدعا كردن, درخواستن, خواستن, رجا ساختن, طلب كردن, پرسيدن, طلبيدن, لابه كردن, نيازيدن, ابرام كردن, لابيدن. v. *To petition, beg, entreat.*—*Requested,* درخواسته, خواسته, طلبيده, پرسيده, نيازيده, &c. *A requester,* v. *Petitioner.*

To re-quicken, v. *To re-animate. Requiem,* v. *Rest,*

Requirable, قابل, واجب الطلب A, لايق درخواست, رجا.

To require, اقتضا ساختن, مستلزم كردن, دعوي نمودن, مبتغا نمودن. v. *To demand, request.*—*As occasion may require,* A حسب الاقتضا.

Required, درخواست كرده, مطلوب A, مرجو A, مقتضا A, مقتضي or A. v. *Requested.*

Requisite, ضرور A, دركار, لازم A, ملتزم A, واجب A, مهمّ A, مناسب A, مقتضي. v. *Necessary.*

A requisite, A اقتضا, لازمت A, مهمّت A, حاجت A, امر مقتضي. v. *Necessary, necessaries.*

Requisitely, A ضرورتاً, بالضرورت A, لازمانه. v. *Necessarily.*

Requisiteness, لازمي, A ضرورت, مناسبت A.

REQUITAL, A مكافات, مجازات A, عوض A, بدله A,

پاداش , مکافات ع , خلف ع , معوضت ع . v. *Retaliation, compensation, retribution.*

To requite, جزا دادن , عوض کردن , مجازات کردن , تعویض , مقارضت کردن , مفاوضت ساختن , معوضت کردن , قراض کردن , عیاض دادن , نمودن . v. *To repay, retaliate, reward.*

To rescind, v. *To repeal.*

A RESCRIPT (*royal edict*), منشور ع , حکم نامه , فرمان , همایون نامه , خطّ شریف .

To RESCUE (*from confinement* or *danger*), آزاد کردن . خلاص کردن , اطلاق کردن , رها ساختن

A rescue, اطلاق ع , رهایی .

Rescued, از حبس گرفته , خلاص کرده , آزاد کرده , رها ساخته , رسته .

A rescuer, اطلاق , آزاد کننده , خلاص کننده , رها کننده , کننده .

RESEARCH, جست و جو , تفتیش ع , سراغ , تلاش , تک و پو . v. *Inquiry, search.*

To research, تفتیش , تلاش کردن , جست وجو کردن , پرسیدن . v. *To search, examine, inquire.*

To RESELL, باز فروختن .

RESEMBLANCE, تمثیل ع , مماثلت ع , صورت ع (plur. صور) , تصویر ع , مانندگی , تشبیه ع , نقیش ع , مشابهت ع (plur. مشابهات) , برابری , شبه ع . v. *Similitude, likeness.*

To resemble (*be like*), مماثل شدن , مانیدن , مانستن , مانند شدن , مشابهت داشتن , مشابه بودن , تمثیل داشتن , رو برو نمودن , مقابله ساختن — (*to compare*), صورت داشتن . تشبیه ساختن , تنظیر کردن , مناظرت ساختن , تطبیق کردن .

Resembling, مانند , مثال ع . — (*in composition*), آسا , گون , مثال ع , آنه , آشام , وار , وش , سا . v. *Like.*

To RESENT, آزرده شدن , فکر انتقام ورزیدن , کینه داشتن , غضب داشتن , غضبناک بودن , خشم نمودن , قهر گرفتن , زکیدن , کین توختن .

Resentful, غضب , با سینه پر کینه , کینه کش , کینه دار . غضوب ع , رنجیده ع . v. *Angry, cholerick.*

Resentingly, با قهر , با کین , کینه کش , با فکر انتقام , غضوباً ع .

Resentment, کینه , کین , بغض ع , عداوت ع , فکر انتقام , قهر ع , خشم , غضب ع . v. *Anger, indignation.* — *With a look full of resentment*, با نگاه غضب آلود .

RESERVATION, *reserve* (*retaining, withholding*), بازداری , نگاهداشت , (*saving*) — استبقا ع , ابقا ع , تبقیت ع , مستبقی ع , احتیاط ع . — (*concealment of something in the mind*), حفاظت ع , پوشیدگی , ریاکاری , ریا ع . — (*exception, condition*), ثنیا ع , ثنیت ع , تحاشی ع , استثنا ع , قید ع , شرط ع . v. *Stipulation.* — (*caution* or *modesty of behaviour*), احتیاط ع , سکینت ع , آذرم و بصیرت ع , انتباه ع , ادب ع . v. *Reservedness. A reserve*, v. *Store. A reserve kept for one's own particular use*, تخصیص ع .

To reserve (*keep back*), بازداشتن , نگاهداشتن . — (*keep in store*), در انبارخانه نهادن , برای اقتضای زمان برطرف زدن , در خزانه وضع کردن , باسیدن , کنز کردن — انبار ساختن , (*to retain the whole* or *part of any thing*), مستبقی کردن , غیر داشتن , استبقا کردن , تبقیت ساختن , مستفضل نمودن , ابقا نمودن .

Reserved (*kept back*), بازداشته , نگاهداشته . — (*kept in store*), در انبارخانه نهاده , در خزانه موضوع , موضوع ع , پاسیده , باسیده .

Reserved (*modest, silent, not impudent*), ناگستاخ , نا شوخ , محجوب ع , شرمگین , مودب ع , ساکت ع , ساکن الطّبع ع — (*sullen*), تیره ضمیر , نا ملایم , ثقیل ع , سیه درون , نا کشاده . v. *Morose.*

Reservedly (*modestly*), با شرم , ادبانه , با نا شوخی , بی گستاخی , با رزانت , سکینت — (*sullenly*), تیره ضمیری , از روی نا کشادگی , ثقیلانه , بی ملایمت , با ثقالت .

Reservedness (*modesty*), آذرم , سکینت ع , شرم , ادب ع , وقار ع , بی شوخی , آهستگی , وقارت ع — (*sullennes*), عدم کشادگی , تیره ضمیری , ثقالت , ثقلت ع , عدم ملایمت , سیه دروني . *To behave with reservedness*, برکراییدن .

A RESERVOIR (*of water*), حوض ع , آبدان , تالاب , ژي , سارنج . v. Also *magazine, store.*

To RESET (*a broken bone, &c.*), باز بند کردن .

To re-settle, v. *To re-establish, subside.*

To RESIDE, اقامت , سکونت داشتن , ماندن , باشیدن , ساکن بودن , تمکّن ساختن , تمکین کردن , وطن گرفتن , داشتن

Resisted, مزاحم ا, متعرّض ا, متردّد ا, مردود ا, مدفوع ا. v. *Repulsed.*

Resistibility, قوت دافعت.

Resistible, قابل مدفوع شدن, ممکن مردود بودن.

RESOLVABLE, *resoluble* (*capable of being dissolved*), حلّ پزیر, ممکن محلول شدن, آسان حلّ, قابل گداز — (*capable of being explained*), قابل تعریف, ممکن کشاده شدن.

To resolve (*determine*), قرار کردن, نیت نمودن, تصمیم. جزم کردن, عزیمت نمودن, قصد گرفتن, کردن v. *To purpose.*—(*to dissolve*), محلول نمودن, حل کردن, گداختن. v. *To melt.* — (*to analyse*), جدا کردن, تفریق, تفرّق ساختن, — (*to inform, resolve a doubt*), نمودن. دفع شبهه کردن, افتا کردن, شک دور راندن, گمان زایل ساختن, خبر و آگاهي دادن. *A resolve.* v. *Resolution.*

Resolved (*determined, steady*), برقرار, ثابت پا. v. *Resolute.* — (*melted*), گداخته, متحلّل ا. v. *Dissolved.* — (*analyzed*), جدا کرده شده, مفروق ا. — (*explained*), کشاده, مقصود ا, مصمّم ا, مقرّر ا, معیّن ا. — *Resolved upon*, معیّن ا. — *Resolvedly* (*with firmness*), با صبر و قرار. v. *Resolutely* —*Resolvedness*, v. *Resolution.*

Resolvent, resolutive, محلّل ا, فاسخ ا.—(*in composition*), گداز.

A resolver (*one that determines*), نیّت گیر, قرارکننده. — (*a dissolver*), محلّل ا, حلّ سازنده, گدازکننده, گدازنده. —(*in composition*), گداز.

Resolute (*constant to a resolution*), ثابت, راسخ دم, برقرار, متوثّق ا, راسي ا, صاحب رسوخ, قدم و راسخ دم. v. *Firm, steady, constant.*—(*bold*), بي پروا, دلاور, دلیر. v. *Brave.*

Resolutely, با جان و دل, دلیرانه, بارسوخ, بقرار. v. *Courageously.*

Resolution, resoluteness (*boldness*), دلاوري, دلیري, جرأت ا. — *Resolution* (*fixed purpose*), ثبات ا, غیرت ا, استمرار ا, استواري, قرار ا, ثابت قدمي, ثابت پائي, نیّت ا, قصد ا, رسوخ ا. *Resolution of a doubt*, دفع شبهت.

To RESORT (*frequent*), آمد ورفت کردن, بار بار رفتن. v. *To have recourse.* آمد و شد ساختن

نزل, نزول ساختن, فرارکردن, مقیم بودن, رسایش داشتن, تعرّش کردن, داشتن. v. *To dwell, inhabit;* also *to subside.*

Residence, توطّن ا, استقامت ا, اقامت ا, سکونت ا. — *A place of residence*, وطن (plur. اوطان), نشستگاه, مقام ا, سکنه ا, سکنی ا, منزلگاه, منزل ا, قرارگاه, مکان ا, بیت ا. v. *Abode, habitation, dwelling, country.*—*A fixed residence*, وطن مالوف.

Resident, متوطّن ا, مکین ا, مقیم ا, باشنده, ساکن ا. — *A resident*, گماشته, فرستاده, سلطان, وکیل ا. v. *Envoy, agent, ambassador.*

RESIDUARY, *residual*, باقي ا, مبقي ا. — *A residue*, ماعدا ا, تتمّه ا, ماباقي ا, بقیّت (plur. بقایا) ا, باقي ا, — (*of water*), نصیت ا, غبور ا, غبر ا, مفضل ا, مستفضل ا. v. *Rest, remainder.*

To RESIGN (*give up, quit*), ترک کردن, دستبردار شدن, تنزّل کردن. *To resign an office*, استعفا کردن, تسلیم کردن. *To resign one's self to providence*, رضا, توکّل کردن, خواستن. خدارا توکّل نمودن, برضاي اللّه قایل بودن, متوکّل شدن, نمودن v. *To submit, yield.*

Resignation (*of office, &c.*), استعفا ا, ترک ا, گذاشتگي, اعتزال ا.—(*submission to providence*), اعتماد, رضا ا, توکّل ا, بخدا, تسلیم ا. v. *Submission.*—*Resigned* (*to providence*), متوکّل ا. v. *Submissive.*

RESIN, راتبان, راتبانت, رجینه ا, راتنج, راتینج, علک ا (plur. علوک), — (*mastich*), کندوش, راتبانج, رجینت, راتنجي, بناست, بناسیب, بناسب.—*Resinous*, راتبان دار.

To RESIST, مزاحمت, مخالفت نمودن, مقاومت کردن, مزاحم شدن, مقابلت کردن, ممانعت کردن, عرض ساختن, عروض کردن, مانع شدن, معارضت کردن, مشاجرت, ستیز نمودن, ردّ ساختن, تردّد کردن, تعرّض نمودن, روي, متانخت ساختن, تقاوم کردن, مطاردت نمودن, کردن نمودن. v. *To oppose, repulse.*

Resistance, مقاومت ا, مزاحمت ا, ممانعت ا, اعتراض ا, تعرّض ا, عرض ا, تردّد ا, ردّ ا, مقابلت ا, منع ا, ستیزه, ستیز, مطاردت ا, مشاجرت ا, تعارض ا. v. *Opposition.*

Resort (*concourse*), آمد , اجتماع A , جمع A , مجمع A . v. *Assembly, meeting; visit, resource.*

To RESOUND (*sound, echo*), صدا کردن , آهنگ ساختن , آواز , مصوات ساختن , رنم کردن , نوفیدن , ردّ صدا زدن . v. Also *to celebrate.*—(*to be echoed back*), نوفیده شدن , ردّ صدا زده شدن , باز آوازیده بودن .

Resounding (*part.*), آهنگ کنان , آوازکنان , صدا زنان , ردّ صدا کنان , متّرنن A , مصوات .

RESOURCE (*fund*), اصل A , مایه A . v. *Source.*—(*remedy*), چاره , علاج A . *Where is the resource?* چه چاره . *Without resource*, لاچار , بي چاره , دروا . v. *Helpless.*

To RE-SOW, باز زرع کردن , دوبارگشتن , بازگشتن .

To RESPECT, بلند دیدن , عزیم داشتن , تکریم داشتن , احترام داشتن , اعتبار کردن , التفات نمودن , رعایت بردن .

Respect, عزّت A , تکریم A , تعظیم A , اعزاز A , اکرام A , بقوت A , رعایت A , احترام A , التفات A . اعتبار A , حسب A . v. *Attention, regard, honour, reverence;* also *consideration, motive.* —— (*reference, relation*). علاقه A , مناسبت A , نسبت A . *In respect of*, نسبةً , با نسبت , علي حسب .

Respectable, معتبر A , واجب التّکریم .

Respected, مکرّم A , معتبر , محسّب A , التفات قرین . v. *Honoured.*

Respectful, مؤدّب A , صاحب التفات , پر رعایت , احترام دار , اعتبار نما .

Respectfully, با التفات و , با رعایت , علي وجه التبجیل A , با تکریم و احترام , اعتبار . *To behave respectfully*, بلند دیدن . v. *To respect.*

Respective (*particular*), خاصّ A , مخصوص A .—(*relative*), منسوب A , نا مطلق .

Respectively (*particularly*), خصوصاً A , فرداً فرداً , یک یک , نسبةً A . v. *Relatively.*

RESPIRATION, تنفّس A , نفس کشیدگي , دم زدگي .

To respire (*breathe*), تنفّس , نفس کشیدن , دم زدن , کردن .

Respite, وقف A , مهلت A , فراغت A , فرصت A . *Reprieve.*

RESPLENDENCE, تجلّي , جلوه A , شعله A , ضیا A , فر , تاب , درخشندگي , روشني . v. *Brightness, splendor.* — *Resplendent*, تابدار , شعله دار , روشن , درخشان , منوّر A , ضیا گستر , نوراني , لامع A . v. *Bright, splendid.*— *Resplendently*, با شعله , با ضیا , روشنانه . v. *Splendidly.*

To respond, v. *To answer, correspond.* —*Response.* v. *Answer.*—*Responsible*, v. *Answerable, accountable.*

Responsibility, معتبري , ضامني , ضمانت A , کفالت A , اعتبار A .

Responsive, جواب ده .

REST (*quiet, repose*), ارمیدگي , آرامش , آرامي , آرام , فرسخ A , فرد , استراحت A , راحت A , آسایش , آسودگي , قرار A , اطمینان A , فراغت A , فراغ A , سکون A , رفاهیت A , حضور A , پروا . v. *Tranquillity, sleep.*—(*cessation of motion*), فراغ حرکت , فراغت جنبش , قرار A , سکون A . *Rest and motion*, سکون و حرکت ,

To give rest, آسایش , آسایانیدن , آرامانیدن , آرام دادن , دادن . *May he rest in peace* (*speaking of the dead*), قدّس A , طاب ثراه A , طاب سرّه A , قدّس سرّه A .

The REST (*remainder*), بقیت A , باقي A , ماباقي A , صباصب A , صبصب A , سایرت A , سایر A , ما عدا A , عشوش A , صبصاب A . v. *Residue, remains.* — *And so with regard to the rest*, باسرها A , باسرهم A , باسره A , وقس A . علي هذا . *As to the rest*, باقي A .

A REST (*support on which any thing leans*), تکیه A , پشتیبان , عمود A , عمدت A , ستون , متکا A , رکن A , سند A , نول A , لنجشان , مسند A . v. *Prop, pillar, support.*

To REST (*be at quiet*), آرامدن , آرام کردن , آرامیدن , آسایش داشتن , آرمیده شدن , آرمیدن , آرام داشتن , حضور , آسودن , استرفاه کردن , استراحت داشتن , آساییدن , درخواب بودن , خواب کردن , —— (*to sleep*), داشتن . اونیدن , نوم گرفتن , خسپش کردن , خسپیدن , خوابیدن , بي جنبش , ساکن شدن , غنودن . — (*to be without motion*), نا جنبان , بي حرکت شدن , فراغت جنبش نمودن , شدن , فراغت (*to cease from labour*), غیر خلجان بودن , شدن از عمل دست , ازکار باز استادن , فراغ پذیرفتن , گرفتن .

استناد, تکیه کردن, اتّکا کردن, (*to lean upon*) — . برداشتن کردن. *To rest satisfied*, مستغني, قایل شدن, راضي شدن. *To rest* or *lay to rest*, خسپانیدن, قبول کردن, بودن. v. *To give rest.—To cause to rest upon*, بسنّد آرامانیدن. بر عمود نشاندن, بر نهادن.

Rested (*reposed*), آرمیده. *Rested* (or *laid upon*), بسند بر عمود نشانده, برنهاده.

REST-HARROW (*herb*), کیروج.

RESTIFF, سرکش, گردنکش, کاهگیر, ازوح ع, محب ع, متمرّد ع, خلو ع, مسو ع, معاند ع. v. *Obstinate, stubborn, reluctant.* — *A restiff horse*, اسپ, حرون ع, سرکش. v. Under *horse*. *Restiffness*, گردنکشي, سرکشي, کاد گیري. v. *Stubbornness, obstinacy.*

RESTITUTION, ردّ ع, ابقا ع, رجع ع, رجعن ع, عاید ع, عود ع, بازدهي ع, رجاع ع, رجعت ع.

RESTLESS (*having no rest*), بي آرام, مضطرب ع, بي حضور, خواب و راحت. *To be restless*, بي آرام شدن, &c.—(*unsteady, unsettled*), نا پایدار, بي قرار. v. *Inconstant, turbulent.*

Restlessly, از بي آرامي, بلا قرار ع. *To tumble about restlessly in bed*, هوشا شدن.

Restlessness (*want of rest* or *ease*), بي آرامي, اضطراب ع, — (*unsteadiness*), عدم راحت, بي حضوري, عدم آرام, نا پایداري, سبکپأي, بي قراري. v. *Inconstancy, turbulence.*

RESTORABLE, v. *Recoverable.*

Restoration, بازدهي, ارجاع ع, استرداد ع. v. *Restitution. Restoration of health*, شفا ع, بیمار خیزي. v. *Recovery.*

Restorative, شفا بخش, شفا رسان. — *A restorative*, علاج شفا رسان.

To restore (*give back, send back, bring back*), واپس دادن, باز آوردن, بازفرستادن, ارجاع کردن, مسترد کردن, بازرسانیدن, عود کردن, ابقا ساختن. v. *To retrieve, re-establish, recover, repay.*

Restored, باز آورده, واپس داده, مسترد ع, بازرسانیده, مرجوع ع, مردود ع. *Restored to health*, شفاپذیر, متشي ع. *To be restored*, باز آورده شدن, واپس داده شدن, مسترد شدن, مردود شدن. v. *To return.*

A restorer, بازدهنده, واپس دهنده.

To RESTRAIN (*curb*), ضبط کردن, ربط ساختن, ضبط و ربط, بازداشتن, نمودن. v. *To check, repress, overawe.*— (*to limit, confine*), تحدید کردن, حدّ نمودن, اقتصار ساختن. v. Also *to hinder.—To restrain one's self*, درمیان خود گرفتن. — *To restrain anger*, قهر کظم کردن, کظم ساختن.

Restrainable, قابل ضبط و ربط, ممکن ضبط.

Restrained (*checked*), مضبوط ع, بازداشته, ممتنع ع. — (*limited*), محدود ع, مقتصر ع, محصور ع. v. *Restricted.* — *Restrainedly*, با ضبط و ربط.

A restrainer, ضابط ع, بازدارنده.

Restraint (*check*), ضبط و ربط, ربط ع, ضبط ع, بازداري, — (*limitation*), حدّ ع, توریع ع, قرع ع, وقفت ع, منع ع, اقتصار ع, قصر ع, تحدید ع.

To RESTRICT, قصر کردن, تحدید ساختن, حدّ کردن, اقتصار نمودن. *Restricted*, مقتصر ع, مقصور ع, محصر ع, مقبوض ع, محصور ع.

Restriction, اقتصار ع, قید ع. v. *Restraint.*

Restrictive, restringent, اقتصار ساز. v. *Styptick.*

Restrictively, با اقتصار, با قید.

RESULT, نتیجه ع (plur. نتایج), انجام ع, انصرام ع, آخر کار, ثمره ع, حاصل ع, تباع ع. v. *Effect, inference.*— (*resolve, decision*), نیّت ع, قرار ع, جزم ع.

To result (*rise as a consequence*), پیدا شدن, برآمدن, نتایج داشتن, نتیجه نمودن, حاصل شدن, تباع شدن. — (*to fly* or *spring back*), باز جستن, باز جهیدن.

RESUMABLE, باز یافت پزیر, ممکن بازگیري.

To resume (*take back*), بازگرفتن. *To resume a discourse*, تکریر خطاب ساختن. v. *To renew.—Resumption*, باز گیري, باز پذیري.

Resumptive, باز پذیر, باز گیر.

The RESURRECTION, معاد ع, بازخاست, رستخیز, بعث و نشور ع, بعث ع, نشور ع, قیامت ع, حشر ع, بعث اموات. *The day of resurrection*, روز روز پرهول رستخیز, روز رستخیز, یوم النشور ع, قیامت. v. *Day of judgment.*

To RESUSCITATE, احیا کردن . v. *Revive.* — *Resuscitation*, احیا ا , بعث ا . v. *Resurrection.*

To RETAIL, خورده فروشي کردن , خورده فروختن .

Retail, خورده فروشي .

Retailed, خورده فروخته شده .

A retailer خورده فروش . v. *Pedlar.*

To RETAIN (*with-hold*), نگه , نگاه داشتن , بازداشتن .—(*to keep in confinement*). v. *To detain, keep: restrain, hinder.*—(*to keep in pay, maintain as followers, &c.*) v. *To hire, pension.*

Retained (*with-held*), نگاه داشته , باز داشته . — (*kept on pay, maintained*), پروورده , وظیفت پذیر .

A retainer, بنده, فرمان , مصاحب ا , رفیق ا , دامن گیر , روزانه گیر , تابع ا , وظیفه دار , حکم بردار . v. *Dependant, follower, pensioner.*

To RETAKE, واپس گرفتن , بازگرفتن . *Retaken*, بازگرفته , گرفته .

To RETALIATE, انتقام کردن , عوض دادن , بدله گرفتن , استقصاص , مقاصّت نمودن , قصاص کردن , پاداش کردن ساختن .

Retaliated, مقصوص ا .

Retaliation, مکافات ا , پاداش , انتقام ا , عوض ا , بدله ا , قود ا , اقصاص ا , مقاصّت ا , اقصاص ا , تقاصّ ا , قصاص ا , تأر ا . v. مستقید .

To RETARD, مزاحم شدن , منع کردن , بازداشتن , تبطیت ساختن , تاخیر کردن , ممانعت کردن , معرض شدن . v. *To hinder, obstruct, delay.*

Retarded, متأخّر , موخّره ا , باز داشته .

RETENTION (*with-holding*), بازداري . — (*holding*), قوّت ماسکت , ماسکت ا , امساک ا . *Retention*, or *retentiveness of memory*, قوّت حفظ , محافظت ا , حافظت ا . v. Also *confinement, restraint, limitation.*

Retentive (*having the power of holding* or *withholding*), باز , بازگیر , ماسک ا , دار .—(*having memory*), حفظ دار .

RETICULAR, *reticulated, retiform*, شباکت , مشبّک ا , شبک ا , آسا .

RETINUE, حشمت ا , حشم ا , قور ا , جلوه ا , سواري , توابع و ا , توابع ا , اتات ا , احتشام ا , خدم و حشم , اشیاع ا , حواشي , اتباع ا , لواحق . v. *Train, equipage.*

To RETIRE, تجانب , انصراف نمودن , بازگشتن , بازرفتن , عدول ساختن , کردن . v. *To recede, retreat, resign.* — *To retire from one another*, از , مباعدت ساختن , تباعد کردن , یک دیگر باز رفتن .

Retired (*private, recluse*), خلوت نشین , گوشه نشین , تنها . v. *Private.*—(*withdrawn*), باز برده , باز کشیده .

Retirement, قهقري , تجانب ا , بازگشت , بازرفت , انصراف ا , اجتناب ا . v. *Retreat.* — *Retirement, retiredness* (*of life*), خلوت ا , یکانگي , تنهائي , گوشه نشیني . *Retirement from business*, فراغ ا , فراغت ا , خلوت نشیني . معزولي از خدمت , فراغت منصب . *A retirement* or *place of retirement*, حرم ا , خلوتخانه , خلوتگاه .

A RETORT (*sharp answer*), جواب تلخ , جواب درشت . v. *Repartee, raillery.* *To retort*, جواب درشت دادن , جواب تلخ دادن . v. *To repartee, recriminate.*

To RETOSS, باز انداختن .

To RETRACE, باز قصص ساختن , درپاي بازرفتن .

To RETRACT, منکر , اجحام کردن , باز ماندن , بازکشیدن , بطالّ کردن , باطل نمودن , منسوخ کردن , انکار کردن , نمودن , عدول کردن , اعادت ساختن , باز طلبیدن , تقصیر ساختن .

Retracted, باز , منکور ا , اجحام کرده شده , بازکشیده شده , مبطل ا , منقبض ا , طلبیده .

Retraction, اعادت ا , انکار ا , اجحام ا , بازکشش , باز طلب , عدول ا .

RETREAT (*place of privacy*), خلوتخانه , خلوت گاه . v. *Retirement.* *The retreat of an army*, قهقري , رجع لشکر , پشت دادن و قهقري , کرور جیش , فرار ا , گریز , سپاه عسکر . *A shameful retreat*, رجوع قهقري . *A feigned retreat*, انهزام صوري .

To retreat (*from an enemy*), فرار , گریختن , پشت دادن , کرور و رجع ساختن , رجوع قهقري نمودن , کردن . v. *To retire.*—*Retreated*, فرارشده , گریخته , پشت داده .

To RETRENCH (*cut off, abridge*), اختصار , قصر ساختن . قطع کردن , مقصور نمودن , کوتاه کردن , تقصیر نمودن , کردن v. *To pare, lop ;* also *to confine.*

Retrenchment, اختصار A , تقصیر A , اقتصار A , قطع A .

Retrenched, مختصر A , مقصور A , مقطوع A .

RETRIBUTION, مجازات A , سزا , جزا A , بدله A , مقارضت A , عقبي A , خلف A , مفاوضت A , عوض A , پاداش , مکافات A , قراض , قرض A , عیاض A , تعویض A , کیغر A , گهري , دین A , وشیان A , اجر A , اجرت A , کیفر A , شیان , اثابت A , نوید , نوش , کیفرت A . v. *Repayment, recompense.*

Retributive, retributory, عوض , جزاده , مجازات ساز , خلف نما , بخش , *&c.*

To RETRIEVE (*recover, repair*), تجدید و , بازیافتن . بدست باز آوردن , بازگردانیدن , اصلاح کردن v. *To re-establish, restore.*

Retrievable, v. *Recoverable.*

RETROCESSION, *retrogradation, retrogression,* پس پاي , مرجعت A , اد بار A , تراجع A .

Retrograde, پس پا , راجع A , متراجع A , منکع A , معکوس A , متزحل A . v. *Contrary, opposite.* — *To retrograde,* باز رفتن .

RETROSPECT, *retrospection,* پس نظري , پس بیني , باز . پس نگران , پس بین — *Retrospective,* تعقیب A , پرس — *To take a retrospective view,* پسبیني کردن , باز پرس کردن , تعقیب کردن .

To RETURN (*come back*), باز آمدن , واپس آمدن . — (*go back*), باز رفتن . — (*come or go back*), برگشتن , بازگشتن , عودت کردن , مراجعت کردن , رجوع کردن , بازگردیدن , عودت و انصراف نمودن , انجکیدن , انجسکیدن , تافتن — (*to give back*), باز دادن , واپس دادن , تنفق کردن . — (*bring back*), باز فرستادن , باز رسانیدن . — (*send back*), باز آوزدن v. *To restore, repay.* — (*to make answer*), پاسخ , جواب کردن — (*to begin again after a periodical revolution as the moon, &c.*), تحویل کردن . v. *To revolve.* — *To return periodically* (*as an ague*), نابیت کردن . *To return to one's senses,* (*after madness, ebriety, anger,* or *fainting*), بهوش آمدن , صحو نمودن , صاحي کردن , افاقت ساختن , تشفي کردن — *To return to any former habit,* معاودت کردن . v. *To recriminate.*

A return (*to any place*), بازروي , باز آمد , بازگشت , عودت و انصراف A , عودت A , رجوع A , مراجعت A , باز آي , مرجوع A , مرجع A , رجعي A , رجعت A , رجع A , رجاع A , گردش , کصم A کصوم A , محار A , عوادت A , مرجوعت A , رد A , رادت A محاصل A , منفعت A , نفع A , منافع A , آوب A . — (*profits arising from merchandize, &c.*), ایاب A . دخل A , ربع A , عیدت A . v. *Profit, revenue ;* also *retribution, repayment : report.* — *A return to a former habit,* معاودت A . v. *Relapse.* — *A return to one's duty,* هود A , تهود A . *A return, after a periodical revolution,* تحویل A . v. *Period, revolution.* — *Return from a journey,* قفول A . — *Cattle returning from pasture,* عتمت A .

Returnable, ممکن عودت , قابل رجوع .

Returned, بازگشته , بازرفته , باز آمده , واپس آمده , بازگردیده , مرجوع A .

To REVEAL, هویدا کردن , ظاهر کردن , آشکاره کردن , پرده , مظهر ساختن , جهر نمودن , افشا ساختن , فاش کردن , کشف ساختن , نمودن , کشادن , اظهار کردن , واکردن ابداث , وحي نمودن , ایحا کردن , فیض ساختن , اسرار کردن , هتک نمودن , معلن شدن , ساختن v. *To discover, disclose.*

Revealed, نموده , منکشف A , مکشوف A , کشاده .

A revealer, رفع نقاب ساز , منکشف A , کشاف A , معلن A , کاشف A .

To REVEL, زندگاني بعیش , عیش و عشرت با آوازه ساختن شادماني و بردي نمودن , و غوغا کردن .

A revel-rout, آوازه , شادکامه , هنگامه . v. *Mob. A reveller,* صاحب شوخي و , عیّاش A , باده نوش و آوازه زن ضیافت با شوخي , عیش و عشرت با آوازه , بردي . — *Revelry,* وغوغا . v. *Festivity, mirth.*

REVELATION, اظهار A , اسرار A , افشا A , رفع نقاب , نمایش , آشکارد . v. *Discovery.* — *A revelation from heaven,* الهام , الهام الهي , الهام A , تنزیل A . وحي ربّاني , وحي A ربّاني . *Revelation in augury,* ساحت A .

REVENGE, کین , کین , کینه , جزا A , سزا , انتقام A , نقمت A , غزم , باد افرا , داد , پاداشت , پاداش , گذاري

کین , کیفر A . — *To instigate one to revenge*, بیشه , دمار A , توختن . *A fomenter of revenge*, کین توز .

To revenge, کینه کشیدن , کین گذارشدن , انتقام گرفتن , اخذ , داد ستاندن , باداش گرفتن , عوض گرفتن , بدله گرفتن , انتقام کردن .

Revengeful, revenging, کینه ور , کینه خواه , کین گذار , کینه کش . *A revengeful mind*, سینه پرکینه . *Revengefully, revengingly*, با سینه پرکینه , ازکینه , با کینه . — *Revengefulness*, سینه پرکینه , انتقام کشي , کین گذاري , کینه وري . v. *Revenge*.

A revenger (one who takes revenge), کین کش , کین گذار , *(one who avenges* or *punishes)*, منتقم A , قهار A , انتقام گیر . *The revenger (omnipotence)*, قهري . عزیز الانتقام

REVENUE, باج , باج , خراج A , مالواجب , مالگذازي , محصول A , رسوم عرفیت , حاصل , باژه , باژ , باژ , وخراج , (تکالیف plur.) تکلیف A , مدخول A , دخول A , دخل A , رسم A , عشور A , عشر A , عوارض A , مقاطع A , مقاطعات A , ترغان A , ترغاق A , وضیعت A , مراسم شرع , رسوم A , عکس A . v. *Tax. A collector of revenue*, تحصیلدار , یاره , (امنا pl.) امین A , محصّل A , باژگیر , باژدار . باجدار . گیر . *The superintendant of the revenue*, امین A , دیوان A . مقاطعت باشي , خراجچي , دیوان A . *An office of revenue*, جزیت خانه . *Paying a revenue (adj.)*, خراج گذار , باج گذار , مالگذار .

To REVERBERATE (*beat or throw back*), باز , باززدن , انعکاس کردن , منعکس کردن , انداختن . *To reverberate (as sound)*, بازگشتن , بازگشت کردن . v. *To echo — To reverberate (as rays)*, بریق ساختن , عکس نور کردن .

Reverberated, بازگشته , باز انداخته , باززده , منعکس A . *Any place where sound is reverberated*. مطرح A .

Reverberation, انعکاس A , عقس A , بازگشتگي , بازگشت , بریق A . *Reverberation of sound*, ردّ صدا . v. *Echo*.

To REVERE, *reverence*, بزرگ داشتن , تکریم نمودن , تبجیل کردن , آزرم داشتن , احترام ساختن , تعظیم کردن , هیبت , التفات ورعایت کردن , اعتبار نمودن , توقیر ساختن , رهبت نمودن , داشتن . v. *To venerate, honour*.

Revered, مکرّم A , کریم A , محترم A , ذو الهیبت A , معتبر A , صاحب احترام واعتبار , عزیز A , اهل عزت . v. *Venerable, honoured, esteemed*.

Reverence, آزرم , اکرام A , تعظیم A , تکریم A , احترام A , آذرم or , اعتبار A , رعایت A , التفات , دست بوسي , خضوع A , حرمت A , توقیر A , رهبت A , رهبان A , شکه A , شکوه A , اعزاز A , هیبت A , صلابت A , مکرمت A , وشل A , شگفت , هشمت A , مهابت A , ستوه , عبودت A . v. *Veneration, respect, honour*.—*A reverence (act of obeisance)*, سلام A , تسلیم A , تکریم A , تکریمات A , دست بوسي , تبجیلات A , انحنا A , پا بوسي , دامن بوسي .

A reverencer, reverer, اکرام آذرم , تریم ساز , احترام نما , کننده .

Reverend, مفخر A , مکرّم A , معزّز A , عزیز A , محترم A , مهیب A , موقّر A , معظّم A . v. *Venerable, revered*.

Reverend, reverential, پر حرمت و التفات , مادّب A , صاحب ادب و آذرم , تعظیم و توقیر نما . v. *Respectful*.

Reverently, با کمال , علي وجه التّبجیل A , با ادب و آذرم , با التفات و احترام , اکرام و توقیر .

To REVERSE, برعکس کردن , منقلب کردن , گردانیدن , سرنگون ساختن , زیر زبر نمودن , بازگونه ساختن , منعکس کردن , تقلیب , قلب ساختن , انقلاب کردن , بازگشتن , وزیر زبر نمودن . v. *To overturn, subvert, repeal, contradict*.—*Reversed*, v. *Repeal*.

Reversed, بازگون , منقلب A , منعکس A , گردانیده شده , منقلب , منعکس شدن , بازگشته , واژگونه . *To be reversed*, واژگون شدن , شدن . v. *Inverted, inverse*.

Reverse, سرنگوني , انقلاب A , تعاکس A , عکس A , انحراف , بازگوني , واژگوني . v. *Inversion*. — *(change)*, زواب A , تصریف A , تبدیل A . تغیر A , قلب A , انقلاب A . *The reverses of fortune*, صارفت A , سرزنش روزگار , چرخ ستمکار , چرخ غدّار , نوایب A . — *(an opposite, contrary)*, صتّ A , ضدّ A , مخالفت A , خلاف A .—*The reverse of a coin*, عکس سکه . — *Reversible*, قابل , ممکن عکس قلب .

REVERSION (*right of succession*), تصرّف , میراث A , وراثت A . v. *Heritage, succession*. — *Reversionery*, بطریق میراث , موروث A , بطریق میراث .

A ROMANCE, افسانه, داستان, حکایت ع, قصّه ع. سروا. *Romances*, افسانه و افسون. v. *Fable*; also *lie, fiction*.

To romance, سروا گفتن, قصّه خواندن, افسانه کردن. v. *To fable, feign, forge, lie*.

A romancer, افسانه گو. v. *Fabler, liar*.

Romantick (*resembling romances*), افسانه آسا.—(*fanciful*), متخیّل ع, خیالي, متصوّر ع. v. *Fable*; also *improbable, false*.

A ROOF, بام, سقف ع, پالارخانه, پالار, انجاره ع, سبغ ع, رفیف ع, سبغ ع, سمک ع, قریعت ع, سقف (plur. سقوف, سقفان, سقف), آسمانه, سقف خانه. *An arched roof*, گنبد. v. *Arch, cupola, dome*. *A sharp roof*, خرپشته. *A flat roof*, طراد ع, تهره, طایت ع, سطح ع, انجاره ع, اجّاره ع. — *The roof of the mouth*, گنبذ دماغ. v. *Palate*. *A gutter on the roof*, قصو ع. *A gutter-tile*, قرمید ع.

To roof, توقیع کردن, با بام پوشیدن.

A ROOK, کلاغ, غراب ع, زاغ, زغ. v. *Crow*. —*The cheat at chess*, رخ, روخ. v. Also *cheat*. *To rook*, v. *cheat, rob*.—*A rookery*, زاغ خانه.

ROOM (*place*), جا. محل, مکان ع, مقام ع. — (*space*), گنجایش, وسعت ع, سعت ع.—(*place of another*), بجاي, بدل ع, عیاض ع, عوض ع, جا. — *In his room*, بجاي او, بدل, درعوض آن. *In the room of that*, عوضا عنه ع, عوضه ع. *A room* or *apartment*, خلوتخانه, حجره ع. v. *Chamber*. *A dining room* or *parlour*, طعمگاه, طعمت ع, مشربه ع. ایوان, (غرفات, غرف plur.) غرفت ع, چاشتگاه. *Roominess*, کشادگي, وسعت ع. v. *Space*. *Roomy*, کشاده, وسیع ع. v. *Spacious, wide, large*.

A ROOST, *hen-roost*, دجاج خانه. —— *A roost-cock*, بوسلیمان, عطرفان ع. v. *Cock*.—*To roost*. v. *To sleep*.

ROOT, بیخ, مایه, بنیاد, بن, اثلت ع, اصل ع, جذر ع, جدر ع, نژاد, جذل ع, جدن ع, نیرنگ, عرق ع, کنسیج ع, کنسج ع, میسم ع, شلخ ع, دحم ع, مبره ع, سوس ع, ازر ع, بوح ع, برنگ, محکد ع, ارومت ع, اروم ع, نجار ع, نصاب ع, یرنگ, ایام ع, امّ ع, پیله, مارث, اس ع, بنگ, عقر ع, عرارت ع, طبیعت ع, نجر ع, الّ ع, جذمور ع, جذن ع, قنس ع. *Roots*, بیخها, جذورة, امات ع, اروم ع, اعراق ع, عروق ع, اصول ع, دایث ع. *The root of a tree*, بیخ درخت, گونه درخت, وشیجت ع. *The root of the tail* (*of a horse, &c.*), طنب ع, دمار ع, کز, جذل ع. سنور ع, عجب ذنب, عجب. *The root of a tooth*, ارد, اري. *The root of the nose*, بن بیني. *The rape root* or *bread made of it*, یارابه, بوشاد. — *The square root* (*in arithmetick*), جدر ع. *To root up, tear up by the roots*, بیخشت, بن برکندن, از بیخ کندن, کندن. v. منقعر نمودن, مستاصل کردن, بیخ افگندن, ساختن. *To eradicate*.—*An instrument for pulling up trees by the roots*, پیکن, بیخ افگن. *The root of a mountain*, بن کوه, گردر. *To take root*, اصل, موصل کردن, اصیل گشتن, اصل گرفتن. مستاصل زدن, اثیل شدن, موصّل بودن.

Rooted, موثل ع, اصلي, اثیل ع, اصیل ع, بیخ دار, موصل ع. v. *Firm, deep, strong*.—*Rootedly*, اصیلاً ع, اصلیانه. v. *Deeply, strongly, firmly*.

A ROPE, تاخته, ریسمان, حبل ع (plur. حبال), رسن, رشته, سررشته, خطل ع, خیط ع, مرار ع, مراز ع, شریط ع, لیف ع, وثیل ع, مشنک, پالاهنگ, پالهنگ, عصاب ع, نکل ع, پاد بان, وثاق ع, بند, رژد, (plur. شرط), قلس ع, جمّل ع, آهنج, آهنجه, روا ع. *A cable rope*, طناب ع, طناب ع, کر, قتاج ع, (plur. قلوس). — *A tent-rope*, اخیت ع, قمّاب ع, (plur. اطناب, طنب). *A ship-rope*, سارت ع, رسن کشتي ریسمان جهاز. *A stretched rope on which any thing is hung*, ملسا ع. — *To make ropes*, حبل, رشته تنبیدن, جمل تابیدن, رسن تاختن, تافتن. *A rope-maker*, موتاو, موتاف, موتاب, حبّال ع, رسن تاب, رسنباز, ریسمان باز, جانباز. *A rope-dancer*, خزّام ع, متة. *The rope on which he dances*, دار, چارمیخ.

Ropy, لعاب دار. *Ropiness*, لعاب داري. v. *Glutinous, viscous, &c.*

A ROSARY, تسبیح ع, سبحه ع.

A ROSE, وعاط ع, وردت ع, ورد ع, جلّ ع, گل, حوجن ع, فغر ع. — *The hundred-leaf rose*, گل صد برگ, گل بي. *A wild rose growing in the meadows*, ورد مضاعف. *A very beautiful rose*, گل سوري, گل رعنا. *A rose of two colours*, گل دورنگ. *The piony rose*, ورد الحمیر ع. *A rose leaf*, گل برگ. *The outward leaves of a rose-bud*,

كم A (plur. اكمام). *The ruddy button of a rose, after the leaves fall off,* كوهنج. *A rose-bud,* غنچه, گلغنچه, كمّ A, چاوله. *A rose tree* or *bush,* بن گل, گل بن, عبال A. *A garden* or *bed of roses,* گلشن, گلستان, گلزار, گلرعنا, گلدار, كللك. *A handful of roses,* گلدسته. *Oil of roses,* روغن گل, دهن. *Rose water,* گلاب, ماء الورد A. *A vessel for rose water,* گلابدان. *Syrup of roses,* گل مكرّر. *Conserve of roses,* گل بشكر, گل شكر, گلشكره, گلنگبين, گلكند, گل با شكر, گلاجه. *Ottar of roses,* عطر A, وردیت الشّميم A. *Scattering roses,* گلشان, گلفشان. *A rosy bower,* گلگشت.

Roseate, گل گون, سرخ

ROSEMARY, اكليل الجبل A, يوشان پهن, يوشان دراز, ببريه.

ROSIN, رجينت A. v. *Resin.*

ROSY, *roseate,* گلغونه, گلگونه, گلگوني, گلگون, الگونه, گلرنگ. *Of a rosy complexion,* گلرخ, وردي, گلفام, ورد A, شقرت A, گلعذار, گلروي, گلرخسار.

Rostrum, v. *Beak, pulpit.*

To ROT, گندیدن, گندیده شدن, پوسیدن, گندیده, گندن. v. *To putrify. Rot,* v. *Putrefaction.*

ROTATION, چرخ, نوبت A, گردا, گرد, گردش, دور A, دایر A.

ROTE, *by rote,* از بر. — *To repeat by rote,* از بر كلام كردن.

Rotten, پوسیده, گندیده. v. *Putrid.* — *Rottenness,* متفسّخ A, گندیدگي.

Rotund, v. *Round. Rotundity,* v. *Roundness.*

A ROTUNDO, دوارت A, بنا دوار, گرد, كمر, كنبد A.

To ROVE, سير كردن, هرزه گردي كردن, آواره گرديدن, اينجا گشت كردن, وارفتن, آواريدن, پوييدن, پويان بودن, انجا رفتن, گريدن, گوشيدن, يك روان بودن. v. *To ramble, roam, wander.*

A rover, رند جهان پويا, سياره A, آواره, هرزه گرد. v. *Rambler.* — (*a fickle inconstant man*), صاحب بيقرار, اهل مردم نا استوار, هرجايي. v. Also *robber, pirate.* — *At rovers,* v. *At random.*

ROUGE, گلگون, سرخه, سرخ, سرخاب, گلرعنا, سرخي, گلغونه. v. *Paint.*

ROVING, *subs.* (*wandering*), هرزه گردي, آواره گردي, سير A. — (*inconstancy*). نا استواري, نا پايداري, بي قراري.

ROUGH (*not level* or *smooth of surface*), نا هموار, درشت, غليظه A, غلظ A, ظليف A, خشن A, نا يكسان, نا برابر. — *Rough ground,* غليظه A, غلظ A, ظليف A, شرض A. v. توعّر A, كندروش, شازب A, شرص A. *A rough road,* *Rugged,*—*Rough to the taste,* حريف A, زست, تيز, ترش, عنيف A, عنفي A, تند, درشت, زوش. *Rough of temper,* زست, شديد A, تيزطبيعت, تيزمزاج, نا ملايم, ترش, خشن A, غليظ القلب A, غلظ A, خرس شرس, زشت, ضز A. *Rough of countenance,* زشت, ترش رو, سخت رو, كروجه, رو. — (*tempestuous*), موّاج A, موج خيز. v. مواج A. *Stormy.* — *A rough sea,* بحر مواج, *Of rough* or *unpolished manners,* نا ملاطف, خشن الجانب A, نا شيرين كار, بي ادب, نا ظريف, روستا, خشب, اخشب A, غليظ A, نا پرداخته, *Rude, rustick.*—*Rough* (*not smoothed* or *polished*), بي صيقل, نا زدوده, نا رنديده, نا تراشيده, غير جلا, بي, نا موزون, نا افروخته, افروز (*harsh to the ear*). — نا همتا, بي آهنگ, دمساز.

To roughcast (*to incrust a wall, &c. with mortar*), با نواشه ديواراندودن, كردن. *To roughdraw,* (*make a rough draught* or *rude model*), مسوّده كردن.

Roughcast, اندوز, اندروز, نواشه. v. *Plaster, mortar.* — *A roughcast* or *rough draught or model,* مسوّده A.

To roughen (*make rough*), نا هموار كردن, درشت كردن. — (*to grow rough*), غلظ ساختن, درشت گشتن, غلظ گرديدن. v. *Rough.*

To rough-hew, شكل نا پرداخته, قالب نارنديده كردن. — *Rough-hewn,* نا پرداخته, نا رنديده. v. *Rugged.*

Roughly, شعبانه. — (*hairily*), با سختي, غلظاً A, با درشتي. — (*not smooth of surface*), ظليفانه, بي برابري, نا هموارانه. — (*not smooth to the taste*), زوشانه, ترشانه. (*with roughness of temper*), با درشتي, با عنفي, با تندي. — (*tempestuously*), نا, بي شيرين كاري. — (*with unpolished manners*), مواجانه. — (*not polished* or *smoothed*), از بي, ادبانه, غير ظرافت. — بلا جلا, صفائي.

Roughness, سختي , درشتي , غلظت A . — (*hairiness*), ربب , دبب A , هلب A , شعرت A . (*want of levelness*), زوشي , ترشي . بي برابري , نا هموارى .—(*harshness of taste*), خشونت A , تندي , زستي , درشتي , ترش‌روي , سخت‌رويي , عنف A . — (*harshness of face*), آشوب , حال‌ِ موّاج , موّاجي . —(*tempestuousness*). زشتي , عدم‌ِ , عدم‌ِ شيرينكاري , عدم‌ِ ادب (*rudeness of manners*), غلظت A . (*want of smoothness* or *polish*), روستايي , ظرافت , عدم‌ِ صقيل , بي پردازي , عدم‌ِ پرداخت . *Harshness of sound*, عدم‌ِ اهنگ , نا موزوني .

ROUND, (*adj.*), دايرهٔ , مستديرهٔ A , مستديرهٔ A , مدوّر A , دوّار A , دوّاري A , دوّارهٔ A , گرد , متشرّر A , ملموم A , دمحدح A , دملق A , دملوق A , دمالق A . *Anything round* (*as a piece of money, fish scales, a circular heap of sand, &c.*), كوفان A , دوارت A , پشيز , لكاش A .—*Round, long and smooth* (*like a cylinder*), مندمج A , مدمّج A . — *Round about, round and round*, گرداگرد , حوال A . *Turning* or *wheeling round*, گردان , دايرهٔ A . *To wheel round*, غاليدن , گرديدن . — *A round face*, صورت‌ِ مدوّر , روي مطّهم . *A round tent*, كناس , جزهٔ , جزه . *To muffle* or *wrap round*, دور كردن . — *To drive round*, گردانيدن . *To turn round*, گردان كردن . *To revolve. To wind round* (*as a river, road, &c.*, گردا گرد ساختن . *To wind round a clew*, توشيع كردن , كروهه ساختن .

A round, گرد , دايرهٔ A , دور A , حوال A . v. *Circle, ring; revolution. The round* or *step of a ladder*, درجت A , درجهٔ A , ادرجت A . *The round or circuit made by a guard* or *watch*, گرداوري , نوبت A , پيرامون , پيرامن . *To go the rounds*, گرداوري كردن , نوبت كردن , در پيرامن دور , ساختن .

Round (*adv.*), دور A , گرداگرد , درگرد , در پيرامن , هر , بهر جانب , حوال A , در دور , تدريرانه .—(*on every side*), من كلّ جانب A , طرف . (*in a heap*), دمحدح A .

To round (*make round*), گرد كردن , مدور ساختن , تدوير , گرد كردن , دور كردن , در دور رفتن , گرديدن . — (*to go round*), كردن . —(*to become round*), مستدير گشتن , گرد گرديدن , مدوّر شدن , دوّار شدن . — *Rounded, made round*, گرد , مدورساخته , مستدير ساخته , گردانيده .

Roundabout, گرداگرد . v. Also *indirect, extensive.*

Roundish, اندك مدوّر .

Roundly (*in a round form*), دور A , بطور گرد , مدورانه . — (*without reserve*), بي ريا , بالصدق و اخلاص A , باكشاد . *in earnest*, (*vigorously*), با كوشش , با جدّ و جهد , جدّاً A , بروجه تيزدست , تيز كار . v. Also *completely.*

Roundness, مستديري , مدوّري , شكل‌ِ دواري , دوّارت A , صورت‌ِ دايره . v. Also *smoothness*; *sincerity.*

To ROUSE, برانگيختن , انگيزكردن , انگيختن , برخيزانيدن , از خواب برخيزانيدن , اسهارساختن , ايقاظ كردن , افزاع ساختن , بيدار كردن . *To rouse a wild beast*, نجش كردن . — (*to be excited*), انگيخته , بيدار شدن , برانگيخته بودن , شدن . (*to awake from sleep*), متنبه شدن , افزاع بودن . *Roused*, برخيزانيده , انگيخته , بيدار شده , برانگيخته , متنبّه A . *Rouser* (*in composition*), انگيز .

ROUT (*defeat of an army*), شكست , شگستگي , انهزام A , دايرهٔ A , كسرت A , كسر A , كال , هزيمي , هزيمت A . v. Also *rabble.*

To rout, منهزم و تار و مار كردن , شكستن , شكست دادن , انهزام‌ِ لشكر كردن , براغاليدن , كاليدن . v. *To defeat.*

Routed, براغاليده , كاليده , شكسته , منهزم A . v. *Defeated.*

ROUTE, راه , ره , طريق A , سلوك A . v. *Way, road.*

A ROW, صفّ A (plur. صفوف , اصفاف), رسته , قطار A , سلك A , رست , سلسله A , نظام A . *A row of warehouses* or *shops in a market*, رسته . *A row of pearls*, سلك‌ِ جواهر , نظم A . v. Also *rank, line, series, string. In a row*, صف , مواليا A , علي التوالي A , درسلسله , صف , مسلسل A , صف صف آراسته , منتظم A , مصفّ A , مسلك A . *To plant trees in a row*, درختان , تنبيق كردن , صف صف نشاندن .

To ROW (*a boat*), زورق با غادوف راندن , غادوف زدن , هليسه كشيدن . *A rower*, غادوف كش , غادف A .

A ROWEL, مهمز A . v. *Spur.*

ROYAL, پادشاهي , شاهي , بادشاهانه , شاهنه , شهانه , خسروي , ملكي A , ملوكانه , شهي , شاهنشاهي , بادشاه , همايون , سلطاني , كسري , خسرواني , خسروانه , عامر A , خداوندكاري , خداوندي , كياني , مخصوص (fem. ملكيت)

, خاقاني , تاجدار , شاهوار , شهرياري , سيدي , (عامرت خرينت A , خالصه شريفهٔ , عاليشان . *The royal treasury*, v. *Exchequer*. *A royal favourite*, A خاصّ . — *Royal chattels*, اموال خاص .

Royally, بطور , موافق سلطان , ملوكانه , شاهانه , بادشاهانه , خسروانه , همايون .

Royalty, A سلطنت , شاهنشاهي , شاهي , پادشاهي , دينپناهي , خسروي , سلطاني , تاجداري .

To RUB, حكّ , فرسودن , سودن , سائيدن , ماليدن , دعك ساختن , تحكّك كردن , تحكيك ساختن , كردن , مداعكت كردن , سحل زدن . v. *To grind, polish, scour, clean*. — *To rub down a horse*, اسپ تيمار كردن . v. *To curry*. *To rub up* (*rouse*), انگيختن . v. *To awaken, excite*.—(*to rub* or *furbish*), سحن , پرداختن , زدودن , افروختن كردن . v. *To polish*. *To rub* (*wear* or *be worn*), فرسودن , سحق كردن , رثيث شدن , فرسودهٔ گشتن . *To rub one's self against any thing*, ممترس كردن . *To rub through difficulties*, اضطراب واراندن , مشكلات مغلوب كردن .

A rub, rubbing, مالش , A حكّ , A تحكيك , A تحكّك , A دعك , A مداعكت , A دلك , A معك . *Rubbing one another*, A تساحق . *Rubbing with the hands* or *between the fingers*, A فرك , A تفريك . *Rubbing the skin*, A عفس . *Rubbing the teeth*, A تشويص . *Rubbing the hands*, دست مش . *A rub* (*difficulty, cause of uneasiness*), A اضطراب , A طعن , A استزها , A طنز , رنج . — (*gibe*), آزار , مشكل A . v. *Sarcasm*.

A rubber. v. *Rasper, burnisher: towel: whetstone*.

RUBBISH, كناست A , خاك روبه , رفته , خاشاك , چوبچوب , رماد A , خلاشه , (plur. قمامت) قمامت A , عذب A , دراغس , پوك , حصالت A , سوارهٔ , كثمت A , خشارت A , خشار A , نساح A , نسح A , كيا , عذيبت A , تفايف A , قذي A , غثا A , خس , داژ , خثّ A , غضاب A , مقمّت A , سباطه A , فشر A .

A RUBY, لعل , ياقوت , ياقوته , (plur. ياقوتيت) ياقوت , ياقوت سيال , رمّاني , باكند , پاكند . *A brilliant ruby, a ruby of the finest kind*, لعل بدخشان , بدخشان تابدار , بهرمان . v. Also *blain, blotch, carbuncle*. *Ruby, of a ruby colour*, ياقوت گون , لعل فام , لعلين .

A RUDDER, خلّه , خلّه كشتي , دستور , دنبال جهاز , تير كشتي , خلاشه .

RUDDINESS, سرخارنگي , حمرت A , سرخي , ميگوني , سرخارنگ .

Ruddy, سرخارنك , سرخك , گلگون , لعلفام , سرخ . v. *Rosy, ruby*.

RUDE (*uncivil, brutal*), بي , بي ادب , شوخ , گستاخ , زشت , شديد A , نا ملايم , عنفي A , درشت , تند , مروّت , (*ignorant, unpolished, unskilful*) — غليظ القلب A , غليظ A , غلظ A , صعب A , لاشه , نادان , بي دانش , ناشناس , غير ظرافت , بي نزاكت , نا شيرين كار , نا پرداخته , بي علم A , صلب . A جعزري . v. *Inelegant, rustic, rugged, rough, harsh, savage, turbulent*.

Rudely (*brutally, uncivilly*), گستاخانه , شوخانه , بي ادبانه , با عنف , با درشتي , تندانه , بي مروّت — (*ignorantly*), نا سازكار , بي دانش — (*without exactness*), بطور نا پرداخته . *To behave rudely*, ترك ادب نمودن .

Rudeness (*brutishness, incivility*), ترك , شوخي , گستاخي , عنف A , درشتي , تندي , عدم ادب و آدرم , ادب , عدم دانش , غلظت A , زشتي — (*ignorance, unskilfulness*), عدم علم , جاهلي . v. *Inelegance, violence*.

RUDIMENT (*first elements of science*), بنياد , اصل A , مصدر A , شروح A , ابتدا A , آغاز A , شروع A , قاعده A , عناصر فصل , اصول معرفت , مصدر علم .

Rudimental, اصلي , شروحي , &c.

RUE (*herb*), سداب , سداب A , خيل A , سفند , اسفند , قيجان A . *Wild rue*, حرمل A , اسپند , الدّفرا A , سپند .

To RUE, دلفكار شدن , تاسّف كردن , افسوس كردن , توبكار , ندامت داشتن , زاري كردن , غم خوردن , المزده بودن , شدن . v. *To lament, grieve, regret*.

Rueful, المزده , مضطرب A , دلفكار , ملول A , غمگين , آزار رسيده . v. *Woeful, mournful*. *Ruefully*, با افسوس , تاسّف , غمگيني , دلفكارانه , با اضطراب . — *Ruefulness*, الم A , آزار و اضطراب , دلفكاري .

A RUFFIAN, رهزن , حرام زاده , حرامي , پروند , كلتب A , سنمار A , (fem. قوادت) قوّاد A , قاطع الطّريق A ,

A جلّاد, A كلتبا. v. *Assassin, robber, murderer:* also *rude, brutal, savage.*

To RUFFLE (*discompose*), بيحضور ساختن, اضطراب كردن, آلفتن, آشفتن, دلازار ساختن, تصديع دادن, آزار دادن, پريشان ساختن. v. *To disturb, perplex.* — (*to put out of form, make less smooth*), برهم زدن, پيچان, پيچانيدن, پرچين كردن, مشاوش زدن, واهم كردن, گرد گردانيدن, ساختن. v. *To rumple* — (*to be contracted into plaits*), پيچيدن, پيچان شدن, چين افگندن. v. *To wrinkle.*

Ruffled (*discomposed*), A مضطرب, آشفته, آزار رسيده, الفته, رنجيده. (*wrinkled, plaited*), واهم, چين افگنده, برهم زده, پيچيده. v. *Disordered.*

A RUG, جلّ A, زند, طنفست A, كراخت A, كليم A, درنگ, سغري پوش, قطوع A, اجلال (plur. جلال), A نمط. v. *Mat, coverlet, carpet.*

RUGGED (*rough, uneven*), درشت, نا هموار.—(*as ground*), رجلا A, ارجل A, وعر A, ظليف A, غلاظ A, غليظ, غلظ A. *Rugged rocky places,* A صحا, علب A, حزبا A, حزبي A, جومان, صر A. *A rugged road,* A توعر, شازب A. v. *Rough.* —— *Rugged of temper,* تند, درشت, شرفنج, غليظ, A اخشن, نا ملايم, غلظ A, غليظ القلب A, دژاگاه. v. *Morose, rude, brutal, surly.*

Ruggedly, بطور درشت, تندانه, نا هموارانه, بادرشي, ظليفاً A, غلظانه.

Ruggedness, تندي, دژ, ظلفت A, درشتي, نا هموارى. v. *Roughness.*

RUIN (*destruction*), تخريب A, خرابي, اضلال حال, انهدام A, هدم A, تباهي, پا يمالي, ويراني, زوال A, قمع A, هلاك A, اهلاك A, قعش A. — (*loss of fortune*), ديوالي. *A ruin* (*of a building*), A خرابه, A قعف. *Ruins,* ويرانه, خرابات A, طلل A.

To ruin, خراب كردن, ويران كردن, پا يمال كردن, تخريب, بهمزدن, برباد دادن, هلاك كردن, شكست كردن, هدم كردن, ويرانه نمودن, كردن. v. *To demolish, destroy, overthrow.* — (*to make poor* or *wretched*), مفلس كردن, فقير, ديواله كردن, گدا كردن, هزم ساختن, كردن.

Ruined (*demolished, overthrown, laid waste*), خراب كرده, ويران شده, پايمال گرديده, هلاك شده, مهدوم A. ويرانه, ويران, مخروب A, بهمزده, برباد داده, منهدم A (*made poor* or *wretched*), تنگ, مفلس كرده, فقيركرده شده. — (*bankrupt*), ديواله, گدا كرده شده, دست ساخته.

Ruinous (*as buildings*), منقض A, مرمّت, رشت. — (*destructive*), تباهي ساز, زياندار, زيان ساز, مفسد A, مضرّ A. v. *Pernicious. Ruinously* (*perniciously*), مفسدانه, با زياندارى, با فساد.

RULE (*government,* q. v.) حكومت A, عمل A, امر A, حكم A.—(*a canon*), تحكّم A, ضابطه A, دستور A, قاعده A, رسم A, روش, قانون A, سنّت A, بارنامه, فهرس A, قدّت A, ادب A, آئين, شريّت A. *A rule* or *ruler by which right lines are drawn,* جدول A (plur. اجداول), مسطر A, مسطرت A, مخطاط A, مخطّ A, خطّ كش. v. Also *regulation, regularity.*—*Rules,* قوانين A, قواعد A, اداب A, اوضاع A, دستورها, ضوابط A, سنن A, رسوم A. *According to rule,* علي القياس A, موافق قاعده. *Not according to rule,* غير A, نا برهندسه, القياس. *A mason's rule,* A تر, تيره. v. Under *mason.*

To rule, حكم فرمودن, ضبط و ربط كردن, حكومت كردن, تدبير كردن. v. *To govern, regulate, manage. To rule or draw a line with a ruler,* خطّ كشيدن, سطر, مسطر كردن, رده زدن, كشيدن.

Ruled (*governed*), مضبوط A, محكوم A, فرموده. *Ruled with a ruler,* A مسطور, از مخطّ كشيده, از مسطّر زده.

A ruler, ضابط A, حاكم A, مدبّر. v. *Governor. A ruler for drawing lines* (*made of parallel threads disposed on pasteboard*), A مسطّر. v. Under *rule.*

To RUMBLE, رعد كردن, هرمسه زدن, قرقار كردن, ولوله زدن, هنگامه كردن, شماته ساختن. *The rumbling of the belly,* تيز, تيز.

To RUMINATE, نشخوار كردن, نشخور كردن, نشوار, زازيدن, ساختن. v. *To chew the cud.*—(*to muse*), انديشه, فكر كردن, كردن. v. *To meditate.*

Rumination (*chewing the cud*), نشخوره, نشخور, نشخوار, ژاژخور, ژاژ, نشوا. (*meditation*), انديشه, A فكر.

To RUMMAGE, در هرجا , بهر جانب تفتیش ساختن , تک و پو کردن , جست وجو کردن , جستن . v. *To search; also to plunder.* — *Rummaged,* جست وجو کرده .. v. Also *plundered.*

RUMOUR, آوازه, شهرت A , افواه A , اشتهار A , صیت A , غغان , وغیت A , صلا A , گلبانگ , خبر A , صوت A , زمجرت A , نغو A , طنطنه A , نغیت A , طنن , دردوخت , ارجاف A , اراجیف A . v. *Report, news.*

To rumour, اشتهار کردن , شهرت دادن , آوازه کردن , صیت پاشیدن , خبردادن , صوت گستردن , اخبارگفتن .

The RUMP, پشت , پشت مارہ , الیه A , سرون , سرین , کاوچال , دمغزه , دمغژه , دمچه , پشتمهره , پشتمازو , مازه , قطن A .—(*of a bird*), زمکّي . v. Also *buttocks.*

To RUMPLE, هزار , پرچین کردن , شکن دادن , ژولیدن , چین , شکن , واهم , پرِ شکن کرده , پرِ چین کرده , پیچ و تاب ساختن . v. *To ruffle.*—*A rumple,* پیچ . — *Rumpled,* پیچیده .

To RUN, پوییدن , تکیدن , تازیدن , تاختن , دویدن , شتاب کردن , عدا ساختن , عدو کردن , حضر ساختن , پیوشیدن . v. *To make haste, fly, rush.*—*to run away* (*flee*), گریختن , — (*to flow*), جاري شدن , جریان کردن . v. *To stream.*—*To cause to run,* دوانیدن .—*To run up and down,* تکا پو ساختن , تک و پو کردن . *To run* or *dissolve,* گداختن . v. *To melt.*—*To run* or *have a run,* قوّت , افزون آمدن . v. *To prevail.*—*To run after* (*search for eagerly*), بذل , با جد و جهد جستن , تکاپوي ساختن , همّت کردن . v. Under *employ* and *pursue.* —*To run away with* (*hurry without consent*), بي رضا شتاب کردن .—*To run on* (*proceed in a continued series*), با مسلسل , بي انقطاع روان بودن , سند رفتن . *To run over,* لبریز شدن . v. *To overflow.*—(*to recount cursorily*), تحلّة القسم فصّه کردن . —(*to consider hastily*), سرعةً اندیشه ساختن .—*To run out* (*as a leaky vessel*), منفضح , ترشح ساختن , زه کردن , ترابیدن , (*to be at an end*), تمام , بسر آمدن , هشاش کردن , شدن . —(*to expatiate on*), تفصیل کردن , سخن ران کردن , شدن . *To run the hazard,* در خطر انداختن . v. *To risk.*—*To run down* (*depress, brow-beat*), سر فروزدن , بي دماغ ساختن . v. *To crush, overpower.*—(*to hunt down*), نخچیر افگندن .

Run, running (*subs.*), روش , پویش , دوش , دویدگي , پویان , روان , دوان , عدو A , حضر A . *Running* (*part.*), جریان .—(*in composition*), پو , رو . *Running water,* آبِ روان , آبِ جریان . v. Also *course, flow.*—*Running knots* (*in fastening garments, &c.*), انشوطه A . *At the long run,* آخر الامر . v. *At length.*

Runagate, v. *Apostate.*

Runaway, فراري . v. *Fugitive.*

A RUNDLET (*small barrel*), فیه .

A RUNNER, شتاب رونده , دونده . — (*swift messenger*), خبرجي , پیک , ساعي A , بریده A , قاصد A . v. *Messenger, courier.*

A RUPTURE (*breach of peace*), شکستِ , عداوت A , صلح و صلاح . v. *Breach, hostility, enmity, war.* — (*hernia*), غر , قروت A , قرو A , دبه , باد کندي , فتق A , باد خایه , ادرت A , دمّ , فنج , غژ , غرد , غرغر , غرو , شکستگي , شکست . (*breach*), *To be afflicted with a rupture,* باد خایه داشتن .

To rupture, v. *To break, burst.*

RURAL, مبدوي , صحراي , روستاي , دهکاني , دیهي . . v. *Rustick.*

RUSE, حیله A . v. *Artifice, finesse.*

A RUSH, اسل A , استوم , بردي . v. *Reed.*

To RUSH (*move with violence*), تند رو رفتن , زود رفتن , سرعةً لاندن , تیزرو شدن . v. *To run.* — *To rush upon,* برتمیدن , خروج کردن , وقع ساختن , تاختن , برتاختن , هجوم آوردن , خروش , حمله بردن . v. *To assault, attack.* — *To rush upon one another,* تکالب کردن .

RUSSET (*reddish brown*), سرخ تیره , صدا A , گندم رنگ , اغثرا A , اغثر A , سرخک , غثرت A .

RUST, جنگار , زغار , ژغار , زنجار , کره , زنگ , ژنگ , معنده , مغند , اکلت A , مورخانه , شوخي , نقبت A , سدا A , طبع A , خوي , کشدانک , خرساوله , انارین . *The rust of iron,* زنگِ اهن , زنجارِ حدید . *Rust of copper,* مورنانه , زنجار , ژنگار .

To rust (*gather rust*), ژنگ اندوختن , زنگ خوردن , زنگ آلود , — (*to make rusty*), زنگ بسه شدن , زنجارگرفتن . با زنجازاندودن , داثرساختن , بستن , ژنگ دادن , کردن

RUSTICK, *rustical* (*belonging to the country*), روستاي ,

دهقاني, ديهي. v. *Rural.* — (*rude, untaught, inelegant*), نا, بي نزاكت, غيرِ شيرين شمايل, بي ادب, نا تراشيده, بي تربيت, بي آدميت, نا سازكار, نا شناس, ظريف ع.—(*artless, honest, simple*), ساده دل, ساده, پاك, صداقتكار, صالح ع, زاده, غيرِ حيله, بي ريا, يكتا, يكرنگ, بي آرايش, بي زينت. v. Also *brutal, savage.* — *A rustick life*, روستايي.

A rustick, دهقان ع, اهلِ روستا, روستازاده, روستايي, فلاح ع. v. *Clown, countryman, husbandman, farmer.*—*Citizens and rusticks*, اهل المدر والوبر.— *Rusticks*, v. *Peasantry.*

Rustically, مانندِ روستا زاده, خوريادِ آسا, بي ادبانه. v. *Rudely, svagely.*

To rusticate (*live in the country*), در قريت نشستن, (*to banish to the country*), بكوي طرد ساختن, شهر بدر راندن, نفي بلد كردن, بمبدو وطن گرفتن, دركوي تمكيق كردن.

Rusticity, rusticalness, روستايي, روستازادگي, دهقانيت, عدمِ, قريتي, دهقاني, خوريادي (*rudeness, ignorance*), ظريفت ع, نا سازكاري, نا شناسي, عدمِ, ادب, ريا, صداقتكاري, ساده دلي (*artlessness, honesty*), صلاح ع.

RUSTINESS, ژنگ پذيري, زنگ آلودگي, زنگ خوردگي, كره بستگي, زنجار گرفتگي.

To RUSTLE, شخشخه كردن, وسواس, همهمه ساختن, همهمه كردن, قعقاع ساختن, همهمه كردن.

Rusty, زنگ آلوده, زنگ خورده, كره بسته, زنجار گرفته, سكوار, داثر ع, قشب ع, جوت ع. *A rusty sword*, صيفِ, شمشيرِ موريانه گرفته, تيغِ, ژنگ بسته, داثر. *Of a rusty colour*, ژنگاري, صدا ع, صدات ع.

A RUT (*in the ground*), غدر ع.

Ruth, v. *Pity.*—*Ruthful*, v. *Rueful.* — *Ruthless*, v. *Cruel, barbarous.* — *Ruttish*, v. *Libidinous.*

RYE, چاودار, ديو گندم, كنگران.

S.

S, in English, has two sounds; one soft, at the beginning of words, as *Salt*; the other approaching to the sound of z, as *rose*. — The characters (as pronounced by the Persians, particularly in Hindostan), which correspond with this letter, are ث (as ليث ع *a lion*), س (as سلطان *a king*, راس *the head*), ص (as صفي, خاص *pure*). In both the Arabick and Persian languages *sh* is expressed by ش (as شمس *the sun*, خوش *pleasant*).

SABBATH, سبت ع, يوم السبت ع, سبتِ مبارك, يك شنبه, جبا ع. — (*sunday*),

The SABINE (*tree*), ابهل, اردج, ارس, ساج.

SABLE, سياه. v. *Black.*— *The sable* or *its fur*, سمور ع, سنجاب, زنجاب.

A SABRE, شمشير. v. *Sword.*

SACCHARINE (*sugary*), شكرين.

SACERDOTAL, امامي. v. *Priestly.*

A SACHEL, جزدان, كيسه. v. *Bag.*

A SACK, كعد ع, كيس ع, جوالق ع, چوال, جوال, وارذان, خريطه ع, تروا ع, جشير. v. *Bag.* — *A corn sack*, مسلت ع. — *A large needle for sewing sacks*, جوال دوز, *Sackcloth*, دلق ع, لبد ع, سبد ع, مسح ع, جلّ ع.

To SACK (*storm, plunder, lay waste*), تاخت وتاراج كردن, تسخير و پايمال ساختن, غارت وخسارت كردن, غارت كردن, ويران ساختن, خراب كردن. v. *To pillage*; also *to bag.* —*Sacked*, تاخت, خسارت و غارت كرده شده, غارت كرده, مسخّرو پايمال كرده شده, وتاراج كرده شده, ويران كرده شده, خراب كرده شده. v. *Plundered.*

Sack (*storm, pillage*), خسارت, غارت ع, تاخت و تاراج, وغارت. v. *Plunder.* — *A sacker.* v. *Plunderer.*

A SACKBUT (*musical instrument*), قانون ع (plur. قوانين), كران, چنگ.

Sacrament, v. *Eucharist: oath.*

SACRED, مقدس ع, پاك, مجيد ع, منزّه ع, مطهّر ع. v. *Holy.*—(*inviolable, interdicted from promiscuous use*), حرم ع, حرام ع, حريم ع.—(*private*), خاص ع, مخصوص ع. *The sacred writings*, كلامِ عزّت. *A sacred place*, v. *Sanctuary.*

Sacredly, باراستي, باديانت, بادين. v. *Religiously, inviolably.*

Sacredness, قدس ع, تقدّس ع, تقديس ع. v. *Holiness.*

To SACRIFICE, ذبح ساختن , فدا کردن , قربان کردن , کشتارکردن , منذورساختن , مقرّب کردن , نسک نمودن v. Also *to kill, destroy, devote.*—*A sacrifice*, A قربان , فدًا . A نسیکت (plur. نسایک), A قربان گاه , *A place of sacrifice*, A منسک (plur. نسایک), A قربان , کریان , کشتار , ذبح , فدیت A , بدنه A , ضحیت A , تقریب A , صعیدت A . —*Sacrificed*, A مذبوح , قربان کرده شده , منذور A . *The animal sacrificed*, A ذبیحت . —*A sacrificer*, A ذابح , فداگر , صاحب القربان A . —*Sacrificing, sacrificial, sarcificatory, sacrifick*, A فدا , فدائي , A ذبح , A مقرّب . —*A sacrificing knife*, A مذبح .

SAD, غمگین , سوداوي , دلفکار , دلشکسته , دلتنگ , مغموم , تیره , ملول A , غمخور , اندوه گین , غمناک , اندوهگین , اهل قساوت , محزون A , محزن A , حزین A , المزده . v. *Sorrowful, melancholy, mournful: dark.*—(*bad*), زبون , بد .

To sadden (*make sad*), دلفکار , ملول کردن , غمگین کردن . — (*to grow sad*), تیره دل ساختن , دلتنگ کردن , ساختن , دلفکارشدن , غم خوردن , ملول گردیدن , غمناک کشتن , محزون بودن .

A SADDLE, زین , زین اسپ , A سرج , A قعدت , A قیقبان , A قیقب , A قیقاب , A قعیدت (plur. قعیدات), A مقتر , A حرکلت , رحالت , احتصار , کودبان q. v. *The bow of a saddle*, زین کوه . *The stuffing of a saddle*, پیش کوهه . *A saddle-cloth*, زین پوش , غاسیه . *A saddle-bags*, تنبه , تکیسه , خورچین , توبره . v. Under *cloth*. — *A horse with a saddle of gold*, اسپ زرین زین . *The art of making saddles*, زین گري , A سراجت . — *A saddler, saddle-maker*, سراج A , زین گر , زین ساز , کوه واره وان , پالان , بارخانه , A کلچ , A سمر . *A pack-saddle*, پالاندوز , پالاني . —*A saddle-girth, belt*, or *any thing which fastens a saddle*, تنگ , بارزنگ . v. *Girth*. —*The seat of a saddle*, A صفّه .

To saddle, زین دادن , زین کردن , تسریج کردن , زین بسته , A مسرّج . — *Saddled*, زین پوشیدن , بستن .

SADLY, بطور غمگین , با غمگیني , ازدلفکاري , ملولانه .

Sadness, اندوه , A سودا , دلفکاري , غمگیني , ملولي , A تسّه , A الم , غم , غمناکي , قساوت A , دلتنگي . v. *Sorrow, melancholy, dejection.*

SAFE, A مامون , A مسلّم , A سالم , A امن , A امین , مطمین , A آزاد ازخطر , A محمي , بسلامت , A محفوظ , A محترز , بلاخطر , عاصم A , مکلّي A . — *Safe and sound*, صحیح وسالم A .

A safe-conduct, بدرقه . v. *Convoy, passport.*

Safeguard, نگاه باني , A حمایت , صیانت . *Defence, protection.* — (*guard for the road*), v. *Convoy.*

Safely, با سلامت , سالمانه , A مسلّماً , بروجه امین , A سالماً غانماً , بلاخطر .

Safety, safeness, A امن , A آمان , A سلامت , A سلام , A امنیت , A حفاظت , A نجاب , امیني , اطمینان A , A عافیت , A خلاص , رستکاري , A فلاح , فلح A , معافات A , پناه . *ruptu.*

SAFFRON, A فید , A ریهقان , A رادن , A کرکم , زعفران , A ملاب , A رقان , A جسد , A جادي , A تامورا , A فیدت , زرد , A ایدغ , A فسحت , A قماحت , A ورد , A ورس , A ردغ , A ناحود , A عبیر . *Wild* or *bastard saffron*, کازیره , بهمن , فرطم A , معصفر A , کاژیره . v. کاکیان . *Tinged with saffron*, A مرتدع , مرتقن A .

SAGACIOUS, زهین A , تیزفهم , زود فهم , اهل بصیرت , کیس A , عقل مند , نکته دان , دل آگاه , زیرک , زکي A , اکیس A (fem. کیست , کوس (plur. اکیسي). v. *Sage*. — *A sagacious man*, اهل , صاحب بصیرت , اهل فراست , رند , عقل . v. *Sage.*

Sagaciously, با عقل , با تیزفهمي , با بصیرت , زیرکانه , بافراست , عقلمندانه .

Sagaciousness, sagacity, تیز فهمي , A زکاوت , زیرکي , A جزالت , A کیس , A فراست , A بصیرت . v. *Foresight, prudence.*

SAGE (*herb*), A سفاقس , سنالبیه .

SAGE (*wise*), عارف A , عالم A , علیم A , دانا , عاقل A , دانشخور , حازم A , هوشیار , مدبّر A , زیرک , هوشیار , زنیر , خرده بین , بخرد , خردمند , فرزانه , روشن ضمیر , کنداي , کندا , راسخ A , پردان . v. *Sagacious, prudent.* — *Sage ministers*, وزراي فرخنده راي .

To revert, بازآمدن , رجوع کردن , بازگردیدن , بازگشتن , انصراف نمودن , عود کردن . v. *To return, reverberate.* — *Revertible*, قابل رجوع , ممکن بازآمدن .

REVERY, قیاس A , خیال A , اندیشه . v. *Meditation.*

To REVIEW (*look back*), باز , باز نظر کردن , بازنگرستن , ملاحظه کردن . (*to see* or *consider again*), دیگر بار اندیشیدن , دیگر , نظر مکرر کردن , بتکرار پندارش ساختن , اعادت کردن , بار تفتیش کردن . v. *To re-examine, examine, survey.*—*To review an army*, سان ساختن , عرض لشکر کردن .—*The place where an army is reviewed*, جمعیتگاه, جمعیت گاه , عرضه گاه , سپاه . *To review a book*, بارگین و مقابله کردن .

A review (*retrospection*), نظر A , باز پرسي , نظر ثاني , مقابله . v. *Examination, survey.*—*The review of an army*, سان , عرض لشکر .—*The review of a book*, بارگین , مقابله A .

Reviewed, باز نظر کرده , باز نگرسته . *Reviewed* (*as an army*), عرض کرده شده . — *A reviewer*, ناظر A , نظرکننده , مقابله کننده , باز پرس .

To REVILE, بهتان دادن , سرزنش کردن , دشنام دادن , تولیدن , غمز زدن , عتب کردن , طعن و ملامت انداختن . v. *To reproach.* — *Reviled*, v. *Reproached.*

A reviler, سرزنش کننده , دشنام دهنده , طعنه زن , ذمّ و شتم کننده , ملامت گو .

Reviling (*subs.*), دشنام , ملامت A , ملامت گوي , با , با طعنه , با ملامت , با دشنام , سرزنش . *Revilingly*, سرزنش .

To REVISE (*writings, &c.*), نظر ثاني , بازملاحظه کردن , مقابله کردن , بارگین کردن , باز نظر کردن . v. *To review.*—*A revise*, اعادت , نظر مکرر , مقابله A , نظر ثاني , بارگین , نظر مقابله , نظر ثاني کننده , باز دیده , مقابله کرده , نظر ثاني یافته . v. *Reviewed.*

To REVISIT, تکرار , باز زیارت کردن , بازملاقات کردن , زیارت ساختن .

REVIVAL, *revivification, reviviscency*, احیا A , باززیست .

To revive (*return to life* or *vigour*), باز , باز زنده شدن , بازمحي شدن , زیستن , زنده شدن , منشر ساختن , نشر کردن . (*to restore to life* or *vigour*), منشر کردن , نشر ساختن , زنده کردن . v. Also *to rouse, quicken, refresh, renew.*

Revived, باز زنده شده , محي شده , باز زنده کرده شده .

A reviver, احیا ساز , باز زنده کننده .

RE-UNION, تکریر اتفاق , تکرار اتّحاد , باز پیوستگي , باز وصل .

To re-unite, تکریر آتفاق , تکرار اتّحاد کردن , پیوستن , ساختن . — *Re-united*, باز پیوسته شده .

REVOCABLE, قابل اعاد A , ممکن اعادت .—*Revocableness*, امکان اعادت , قابلیت اعاد .—*To revocate, revoke.* v. *To recall, retract, repeal.*

Revocation, revokement, اعاد A , اعادت A . v. *Repeal.*

To REVOLT, منحرف شدن , برگشتن , روگردان شدن , روگردان شدن , طغیان کردن , تعصّي ساختن , باغي شدن . *To rebel, desert.*

A revolt, بغاوت A , انحراف A , برگشتگي , روگرداني , عصي A , طغیان A , برخیزش . v. *Rebellion, desertion.*

Revolted, روگردان , باغي شده , متعاصّي A , برگشته شده , شده .

A revolter, اهل منحرف A , روگردان , برگشته , باغي A , طغیان . v. *Rebel, deserter.*

To REVOLVE (*turn around*, v. n.), گردش , گردیدن , دوران کردن , تحویل کردن , دور کردن , کردن . v. *To roll.* — (*revolve in the mind*), v. *To consider, meditate.* v. *To roll.* — *Any thing revolving in an orbit*, چرخ . v. Also *to devolve.*

Revolution (*revolving in a circle*), گردش , دور A , دوران A , تحویط A , نوبت A , انقراض , تحویل A , انقلاب A , رهدنت A . *Revolutions*, گردشها , نوایب A , انقلابات A . *The revolutions of the heavens*, تقلبات A , تحویلات A . *The revolutions of the heavens*, تقلبات افلاک , دور گردون , چرخ دوار . *The revolutions of ages*, انقلابات زمان , دور زمان . *Revolutions of fortune*, چرخ , چرخ ستمکار , چرخ دواري , صارفت A , نوایب A , غدر . *A revolution* or *change of government*, تبدیل سلطنت , تحویل داوري .

A REWARD, صله A , اجر A , اجرت A , جزا , مزد , پاداشت , تعویض A , عوض A (plur. اعواض), مبادله A , مثوبت A , ثواب A , مکافات A , منعمت A , بخشش . v. *Retribution.* — *Deserving a reward*, مستوجب الثّوبت A . *A good action worthy of a rewark*, عمل خیر موجب الثّواب .

To reward, اجرت ,عوض دادن , جزا دادن , مزد دادن , بخشش دادن , تعویض ساختن , ثواب دادن ,دادن v. *To recompense, repay.*

Rewardable, A مستوجب , لایق جزا , واجب العوض , الثّواب .

Rewarded, A ماجور , جزا گیر , عوض یافته , مثوّب .

A rewarder, اجرت ,جزا نما , ثواب بخش , عوض ده , کننده .

RHAPSODY, کلام بي سند , سخن نا پیوسته , نثر بي عقد .

RHETORICK, علم , علم بلاغت , علم معني , علم کلام , علم خطابت , فصاحت . v. *Oratory.* — *Rhetorical.* v. *Oratorical.* — *Rhetorician*, v. *Orator.*

RHEUM, A زکام , A نزله , A نازله , باد در تم . — *Rheumatick*, زکام پیوند . *Rheumy*, باد در تام , نزله دار , زکامي . *Rheumatism*, وجع مفاصل , باد , دردریحي . منسوب .

A RHINOCEROS, A حریش , گرگدان , گرگدن .

RHODODAPHNE (*a rose with laurel leaves*), خرزهره .

RHUBARB, A راوند , ریوند . *China rhubarb*, ریوند چیني , راوند چیني .

RHYME, A قافیه , قافیه شعر , A سجع , A منظومه , پساوند , نوح , ساوند , A اسجوعت , A مقافات , A مستومات . *A rhymer.* v. *Poet.*

Rhythmical, A موزون , A مسجّع , A مقفّي , قافیه دار , A منظوم . *Rythmically*, با قافیه , منظومانه . *Not rythmical*, نا موزون . — *An oration rythmically composed*, A مقفّا or A مقفي , A مسجّع . *Who speaks rythmically*, A ساجع .

A RIB, پهلو , استخان پهلو , A ضلع , A لزق . *The short ribs*, A قصري , النّاحران , النّاحرتان , A نافجت , A قصيري , A خرت , شرسوف . v. مضلع , حنجوف , حشر . — *Ribbed*, پهلو دار .

RIBALDRY, A فحشیات , A مهجرت , A عرابه , فحش , پوچیات , پوچ , مغلظه , اهجار , A مجالعت .

RIBAND, *ribbon*, A قور , A شریط , شربد . v. *Fillet.*

RICE (*in the husk*), شالي , A ارزّ , A رزّ . — (*cleaned from the husk*), سپید روي , کرنج , برنج — *Rice milk*, شیر برنج . *Rice milk with butter*, بها . *Rice-soup*, شیله . *Bread made of rice*, A زغارت . *Boiled rice*, خشکه . *Rice plant*, شالي . *A rice merchant*, A رزاز , برنج فروش .

RICH, A منام , بخت آور , دولتمند , تونگر , مالدار , فاجر A , عریض البطان A , کامبین , فراخدست , مستغني A , A ملاّ , نیرومند , برومند , مکثر A , وجد A , غني A , فاجره A . v. *Opulent, wealthy. The rich and poor*, بختیار , غني و محتاج , گدا و . v. Also *precious, estimable, valuable, splendid, fertile, fruitful.*

Riches, A اموال , A مال , زر و زیور , دولت , کثرت المال , A رزق , A ارزاق , A نوا . v. *Wealth.*

Richly, توانگرانه , با کثرت المال , با مال , با دولت . v. *Opulently, abundantly, plenteously.*

Richness, A غناوت , مالداري , تونگري , دولتمندي , فراخدستي . v. *Fertility, opulence, abundance, finery, splendour.*

A RICK (*pile of corn, hay, &c.*), گنج , انبار A , توده , خرمن , خانه , چاچ , چاش .

To RID (*disengage, disentangle*), مشکل , حلّ مشکل کردن , آزاد نمودن , رسته کردن , خلاص کردن . (*to set free*), کشادن , رسته شدن , رستن . *To get rid of* (*escape from*), رها ساختن , دفع , واراندن , آزادي یافتن , رها بودن . (*to drive away*), نا بود , نیست کردن , ساختن . (*to annihilate*), بر طرف کردن , ازاله ساختن , واکردن , نا پدید گردانیدن , کردن .

Riddance (*disincumbrance*), حلّ , کشادگي از مشکلات — رهائي , آزادي , رستگي , خلاصي . (*deliverance*), مشکل , نا بود سازي , ازاله A , دفع A . (*driving away, clearing away*),

A RIDDLE (*enigma*), چیستان , لغز A , معمّا A or A معمي , رمز A . — *To propound a riddle*, مشکلت A , مشکل A (plur. مشکلات), لغز گفتن , اشکلت کردن , معمّا کردن . *A riddle* (*sieve*), غربال A , پتکن , خاکبیز .

To riddle (*solve a riddle*), مشکل کشادن , شرح رمز ساختن , تعبیر لغز نمودن , کشف معمّي کردن . — (*to separate by a coarse sieve*), غربال زدن , از پتکن بیزیدن , خاکبیز زدن .

To RIDE, راکبا ذهاب کردن , سوار شدن , سوار رفتن , رکب کردن , راکب شدن , برنشستن . *To ride behind another*, ممانات ساختن , معاقبت کردن . — *To ride at anchor*, در مینا نصب شدن , رسو بودن , با لنگر شدن ,

مرفا بودن. *Any beast or carriage upon which a person rides*, مرکب ع, رکوبه ع, رکوب ع.

A rider, سوار, فارس ع, راکب ع, برنشسته. *Riders*, سواران, رکبت ع, ارکب ع, رکاب ع, رکب ع, کبکبت ع. *A rider or breaker of horses*, چابک سوار, سلاخور, سراخور. *A rider (an inserted leaf)*, رایض ع, سراج ع, سلاح شور. صحیفه درنشانده, ورق درکرده.

A RIDGE (*higher part, top*), بالا, سر, سرسره, پشته, ذروه ع. *The ridge of a house*, بالای خانه, کروني ع. *The ridge of a mountain*, راس الجبل ع, طغیت ع, قلّه کوه, نیق (plur. انیاق), شنظاف ع, شظرف ع, صعود ع, دژ, شنظاوت ع, شنظاوه ع. *The ridge of the back*, سر ظهر. *A ridge tile*, قرمید ع. *A ridge of land*, سرسره زرع, پشنج, سیخ, شنج. *The ridge of a road*, سر راه. *The ridge of the nose*, سر بیني, وتیرت ع, وترت ع. — *Ridgy*, سرسره, ذروه و پشته دار, خیز.

To ridge (form a ridge), سرسره ساختن, ذروه کردن.

RIDICULE, لابه, بذله, طنز ع, مزه, مسخره ع, سخري ع, ضحکت ع, مضحاک ع, تضحیک ع, سخر ع, سخریت ع, مزاح ع, ضحاک ع, نکوه, هزا ع, استهزا ع. v. *Raillery.*

● *To ridicule*, لابه کردن, طنزدادن, بذله باختن, مزه کردن, مسخره ساختن, سخري زدن, سخر نمودن, ضحکت گفتن, تسخر ساختن, ضحک کردن, نکوهیدن, لابیدن. v. *To deride, rally, mock, laugh at.—One who ridicules*, ضاحک ع, بذله باز, مستهزي ع, مسخره ع, هزات ع. v. *Wag, mocker.*

Ridiculed, مضحک ع, بذله پذیر, طنزیاب, مزه کرده شده.

Ridiculous, مضحک ع, هزات ع, ماکي ع, سخرت ع, سخري, یافه, هرزه گو, دعبوب ع. *Any thing ridiculous*, اضحوکت ع. *Ridiculous things*, مسخره ع, سخریت ع, مضحکات ع, مزاح و مضحکات ع.

Ridiculously, مضحکانه, با تضحیک. *To laugh ridiculously*, هرزقت ساختن.

Ridiculousness, هزاتي, حال مضحک. v. *Ridicule.*

RIDING, *subs.* سواري, رکب ع, رکوب ع. — *A riding coat*, بارانی, فرغل.

RIE, کنکران, دیوگندم, چاودار.

RIFE (or *general, as a contagious distemper*), عمومي. *Rifely*, عموماً ع.

Rifeness, عموم ع, جحاف ع.

To RIFLE, تاراج, تالان گرفتن, خسارت و غارت کردن, دزدي کردن, دزدیدن, کردن. v. *To pillage, plunder, rob.*

Rifled, مسلوب ع. v. *Robbed.*

A rifler, سالب ع. v. *Plunderer.*

A RIFT, جوبت ع, سلع ع, چاک, شگاف, درز. v. *Cleft, breach, fissure.* — *To rift*, چاک زدن. v. *To split.* — (*to burst*), شگافته شدن. v. Also *to belch.*

To RIG, آراستن. v. *To dress, accoutre.—To rig a ship*, جهاز با بادبان و رسن آراستن, مقلع کردن.—*A rig*, v. *Ridge.* — *A rigger (of shipping)*, مقلع گر, جهاز با بادبان و رسن آراینده. v. Also *dresser.* — *Rigging (of a ship)*, بادبان و رسن جهاز. آرایش کشتي. — *Rigged*, v. *Dressed.*

To RIGGLE (*move backwards and forwards*), جنبیدن, پس و پیش جنبش کردن.

RIGHT (*fit, proper, just*), روا, واجب ع, لایق ع, مستعد ع, هموار, سزاوار, سزا, شایسته, مناسب ع, موافق ع. v. *Becoming, suitable, convenient.* — (*true, not erroneous*), راست, درست, صحیح ع, بي خطا, بي غلط, نا بیهوده, کامل ع, بي زلّت, بي سهو, غیر قصور. v. *Perfect, complete.* — (*just, honest*), عادل ع, صادق ع, صالح ع. v. *Righteous.* — (*not crooked, straight*), راست, عتسوي ع, قیام ع, قویم ع, مستقیم ع, صایب ع, درست, نا پاچیده, بي پیچ, نا ضجم, سبي ع, سوي ع, چینور. — (*not left*), راست, میمنت ع, یمین ع, نا گوژ, نا کیوس, یمن ع, یمین ع. *The right hand*, دست راست, یمنت ع. *The right side* (also *any thing situated on the right*), راست, طرف راست, یمین ع, یمن ع, ایمن ع, یمنه ع, کف یمین, یمني ع. *Any thing held with the right hand*, یمنت ع. *Victuals presented with the right hand*, یمنت من طعام ع. *To the right*, براست, بطرف راست, یمنةً ع, چپ. *Right and left*, میمنت میسرت ع. *Right and wrong*, وراست. *From the right*, از طرف راست, عن الیمین ع. *From right and left*, من یمن و یسیر ع, ازراست و چپ. *The right wing of an army*, جانب راست, میمنت ع. *The right and left wing*, شوکل ع, میمنت و میسرت ع, ایدان ع. *A right line*, خط مستقیم, نظام ع. *The right way*, رداه,

سمت، صواب A، نظام A، طريق، مستقيم، هدي A، راست، صواب، رشد A، صنجر A، نهج A. *Not right*, نا راست، نا صواب، نا درست. *To be right* (*proper, suitable*), لايق، سزاوار بودن، شايسته شدن، واجب بودن، شدن (*to be straight*), مستوي، مستقيم بودن، قيام شدن، راست شدن، بي خطا، بي غلط شدن، صحيح بودن (*to be correct*). — بودن. شدن.

Right (*interjection of approbation*), خوب، خير A.

Right (*properly*), لايقانه، بطور مناسب A، واجباً، قويماً A، درخطّ مستقيم (*in a direct line*). — بطريق، روا، درستانه، صايبانه.

Right (*justice*), انصاف A، عدل A، معدلت A، عدالت A، حقّ A، نصفت A. — (*freedom from error*), صحّت A، عدم، خطا و سهو. — (*due or just claim*), حقّ A، علاقه، دادِ حقّت. — (*property*), ملک A، مال A، مالکيت A، خاصيت A، اختيار A، قدرت A، اهليت A. — (*power, prerogative*), اقتدار A، قوّت A. — (*privilege, immunity*), برات A، منشور A، يزاري، معافي، يافته، سربستي. *The right* (*side*), طرف، ميمنت A، يمين A. — *Against right*, خلاف، راست، حقّ. *Disputing a point of right*, مجادلت A، مجاد A. *By right of priority*, بطريق، اولويت. — *Hereditary right*, ارث A. *To set to rights*, ترتيب، آراستن، درست کردن. v. *To rectify, adjust.*

To right (*administer justice*), انصاف کردن، داد دادن، از تعدي و اضرار (*to relieve from wrong*). — عدالت کردن. — (*to establish in just claims*), خلاص کردن، در علاقه و مالکيت پايدار، احقاقِ حق فرمودن، ساختن.

Righteous, راست، راشد A، صديق A، صادق A، صالح A، نيکوکار، صداقتکار، راست باز، راستکار، صفي A. v. *Just, honest, virtuous, holy.*

Righteously, باصداقت، صالحانه، براستي، با حقيقت.

Righteousness, راستي، نيکوکاري، صدق A، صداقت A، سداد A، صواب A، صلاح A، صحّت A، حقيقت A، اصلاح A. v. *Rectitude, honesty, virtue, piety, justice.*

Rightful (*having right*), حقّ دار، مستحقّ A، حقيقي A، محلول A. v. *True, lawful.*

Rightfully, محلولانه، حقّانه، باحقّ، ازروي انصاف، باحلال A.

Rightly (*properly, suitably*), براستي، با سزاواري، لايقانه، کمال مرتبه، با دقّت، مناسبانه، با مناسبت. — (*exactly*), عيناً A، بعين A، بعينه A. — (*straightly*), بالصّواب A، بطور، بطريق راست، قيامانه، صايباً A، مستقيمانه، مستوي.

Rightness, راستي، درستي، &c. v. *Rectitude, righteousness, straightness, trueness.*

RIGID, *rigorous* (*severe, inflexible*), تند، درشت، سخت، عنفي A، شديد A. v. Also *sharp, cruel.*—*Rigid* (*stiff*), ناخنث، نا آسان مايل، سفت، کزّ A، خرد A.

Rigidity, سختي، درشتي، شدّت A. v. *Rigidness, stiffness.*

Rigidly, rigorously (*severely*), بادرشتي، بشدّت A، با سختي، شديداً A، بي حلم، با عنف، با تندي.

Rigidness, rigour, عنف A، شدّت A، درشتي، سختي، تندي، بي حلمي. v. *Severity, austerity*; also *cold, coldness, shivering: stiffness.*

A RILL, *rillet*, جدول A. v. *Rivulet.* — *To rill*, جاري شدن. v. *To flow.*

A RIM, کنار، لب. v *Border, margin.*— *The wooden rim of a drum, sieve, &c.* اطار A، فريس A. v. *Ring, circle.*

RIME, ژاله. v. *Hoar frost*: also *chink.*

To rime (*freeze with hoar-frost*), با ژاله فسردن. — *Rimy*, v. *Misty, foggy.*

To RIMPLE, چين افگندن.

Rind, پوست. v. *Bark, husk.*—*To rind*, v. *To peel.*

A RING, حلقه A، خلقه A، v. *Hoop, circle.* — (*for the finger*), انگشتري، اشتوانه. — *A seal ring*, مهره، خاتم A، ختم (plur. خيتام، خواتم، خواتيم)، بظرم A، بظرت A. — *A ring worne on the thumb by archers, and those who dart the javelin*, زه گير، تخش، جليده، انگشتوانه. *A ring at which they dart the javelin*, دريت A. *An iron ring at a gate*, حلقه A، آهنديک، آهنچه، فلخم A، فلخمت A، فلج، قلغنج، پشکله، زرفين. *A large ring of iron or wood*, اطار A، آهنچه، آهنچه. *An iron ring to which any thing is hung*, گردانه. *The rings of a sword hilt or belt*,

A, رصدف A , رصيعت (plur. ارصايع), جمشرك . — *The rings of a bridle*, بند پايزه , مسخلان A , زناق A . *A ring worne by women in the nose*, برسن , خوق A . *A camel's nose-ring*, برت A , خزامت A , ضانت A , برسن (برون , بري plur.). *An ankle-ring worne by women*, برت A (برات plur.), فتخت A , خشل A , خلخل A , خلخال A . *The ring of a coat of mail*, حبك A . v. *Mail*. — *To display a ring by waving the hand*, تبظرم كردن . — *In rings, in the form of a ring*, حلقه حلقه . — *Ring* (*of bells, &c.*), آهنگ , طنن A . v. *Sound*; also *ear-ring*.

To RING, v. a. نواختن . (*as bells, &c.*), آهنگ كردن , طنن ساختن . v. *To sound, resound, tinkle*; also *to encircle*. — *To ring a camel*, شتر خزم كردن . *To ring a hog*, خوك خزم كردن . *To ring* or *fit with rings*, با حلقه آراستن . — *A ringer*, نوازنده .

The ring-finger, انگشت حلقه . v. Under *finger*.

A RING-DOVE, A حمام , يمام A , صلصل , موسيچه , تاتاريك , فاخت A , فاخته A (فواخت plur.), گوگو , موسيچه , قلقل A , نميت A , ونا , (ورشان , وراشين plur.) ورشان A , حيدوان A . *A small ring-dove*, فاختك . *Of the colour of the ring-dove*, فاخته گون .

A RINGLEADER, مقتداي , سردار , سر حلقه , سر گروه , پيشواي غلعل , هنگامه .

A RINGLET (*of hair*), جعد A , گيسو , كاكل , زلف , خم , تاب , پايرA . v. *Curl, lock of hair*; also *ring; circle*.

The RING-WORM (*disease*), قوبا A , پريون , حصف A , (قوابي plur.), بهق A , لشينه , اغره , كروند . — *To have ringworms*, قوبا داشتن , حصف داشتن .

To RINSE, غسل كردن , شويدن , شستن . v. *To wash*.

RIOT, اشوب , شماته A , غوغا , غلغل , هنگامه , شورش , فتنه A . v. *Sedition*; also *revel*.—*To run riot* (*act without controul*), بي ضبط عمل كردن , بي قيد حركت كردن .

To riot (*raise a sedition* or *uproar*), هنگامه , فتنه انگيختن , غلغل انگيز شدن , افروختن . v. *To rebel*; also *to revel*.

A rioter, riotous, هنگامه افروز , فتنه انگيز , غوغا كننده , بي ضبط , بي قيد , اهل اغراض , شماته خيز , فتان A , سركش , نافرمان . v. *Reveller*; also *rebel; seditious, rebellious, turbulent: luxurious*.

Riotously, با غلغل و غوغا , با فتنه انگيزي . v. *Seditiously, turbulently*. — (*luxuriously*), با عيش و عشرت پراوازه , بي قيدي . — *Riotousness*, فتنه انگيزي , شوخي و غلغل , سركشي , نافرماني , ضبطي . v. *Riot*: also *revelry*.

To RIP, شكاف كردن , دريدن , شق كردن , چاك كردن . *To rip up a sewing*, تفتيق كردن , اتم زدن . *Ripped up*, تفتيق , اتم زده , شگافته , دريده , چاك كرده , كرده شده .

RIPE, پخته , رسيده , ناضج A , نضيج A , ينع A , ينوع A , مستوي A , منضوج A . v. Also *complete, ready, fit, consummate*. — *Of ripe years*, رسيده , بالغ A , بالديده , سالدار , سالديده , كهل A (كهلان , كهول , كهال , كهل plur.). *Not ripe*, ناپخته , نا رسيده , خام .

To ripe, ripen (*grow ripe*), پخته شدن , رسيده شدن , انذلاغ , تنوير كردن , نضج بودن , ادوا شدن , باليدن , رسيدن . *To ripen near the stalk*, موتزك گشتن , زهو شدن , گرديدن . (*to make ripe*), تذنيب كردن , پخته كردن , انضاج , باليده كردن , رسانيدن , رساندن , رسيده كردن , كردن .

Ripeness, باليدگي , بلوغت A , رسيدگي , پختگي . v. *Puberty*.

To RISE, طلوع كردن , برآمدن , برخاستن , خاستن — (*as the sun*). شرق , شارق شدن , مطلع شدن , طالع شدن , طلوع كردن , زلوغ و ظهور شدن , اشراق ساختن , شروق نمودن , كردن . (*to spring up as from a fountain*), صادر شدن , صدور كردن , مصدر نمودن , اصدار ساختن . (*to appear in view, to emerge*), متبادر , برآمدن , پيدا شدن , پديد آمدن , پديد شدن , حادث شدن , ظاهر شدن , ظهور ساختن , طلوع كردن , شفق , خيز نمودن , خيزيدن , حدوث كردن . (*to spring* or *jump up*), قيام كردن , برپا شدن , پرواز كردن . *To rise upon the feet*, استاده , استادن , برخاستن , خاستن , خيزيدن , قايم شدن , برپا قايم شدن . v. *To stand*.—*To rise from a fall*, شخيدن , منتعش شدن , انتعاش كردن . *To rise from bed*, از خواب برخاستن , از پلنگ برآمدن , از بستر برخاستن . *To rise from a sick-bed*, تعلي كردن , بيمار خيز كردن . *To rise at dawn of day*, درآول , ابتكار ساختن , تبكير كردن , صباح برخاستن . *To rise before dawn*, شبگير كردن . *To rise in growth* (*as a child* or *vegetable*), نشو كردن , ناشي

v. *To grow.* — *To rise* or *ascend*, عروج کردن , شدن , صعود کردن , برآمدن , برشدن , بالا رفتن , مطلع گردیدن . *To rise as stars*, عروج ساختن , نجوم نمودن , انجام کردن . v. افغار . — *To rise in price*, گرانتر شدن , اعقاب ساختن . v. غالي بودن , گران مایه گردیدن , ازدیاد قیمت یافتن . *To rise* or *prosper in the world*, ترقي یافتن , برداشته شدن , بلند پایه شدن , پیش دستي نمودن , افراشته شدن . *To rise* or *make insurrections*, فتنه , برخیزش ساختن , خاستگي کردن , انگیختن . v. *To mutiny.* — *To rise from the dead*, نشور , بازخیزساختن , بازخاست کردن , نمودن . *To rise* or *swell*, خزب ساختن , تخزب کردن . *To rise* or *have a beginning*, اصلي گرفتن , مباشرت داشتن , ابتدا یافتن , آغاز نمودن .

Rise (*source*, *spring*), شروع A , اصل A , آغازه A , مصدر A , مباشرت A , ابتدا A . v. *Beginning*, *origin.* — (*preferment*), برداري , تمشیت A , ترفیع A , ترقي A , سرافرازي , افرازي . v. *Elevation*, *promotion.* — (*increase*), ازدیاد A , زیادتي , تکثیر A . (*increase of price*), زیادت , فضل A , افزوني . — *Rise*, *rising* (*springing up* or *from*), طلوع A , پرواز , خیزش , صدور A . (*appearing*), ظهور A . *Rising* or *starting from sleep*, شب خیزي , نا شیت . *Rising and falling* (*part.*), افتان وخیزان . *The rising of the sun*, طلوع افتاب . v. *Sun.* — *Rising of the morning star*, تباشیر صباح , مطلع الفجر A . v. *Dawn.* — *The rising of a star*, نجوم A , انجام A . *The rising of the moon*, طلوع قمر , مطلع البدر A . *Rising up on the feet* (*subs.*), برخاستگي , قیام A .

Risen, برخاسته , خاسته , خیزیده . — (*as the sun*), طلوع شده . *Newly risen*, نو خاسته .

A riser, خیزنده , برخیزنده . — (*in composition*), خیز . *An early riser*, سحر خیز .

RISIBILITY, ضحک A , ضاحکت A , قوّت خندیدن , خندیدگي . v. *Laughing.* — *Risible* (*having the faculty of laughing*), قابل خندیدن , ضاحک A . — (*exciting laughter*), خنده انگیز , خنده خیز . v. Also *ridiculous.*

RISK, خطره A , خطر (plur. اخطار), مخاطره A , احتمال A , بیم , مغلطه A . v. *Danger*, *hazard*, *chance.*

To risk, مخاطره کردن , در خطر انداختن . *To risk an experiment*, تجربت کردن . — *A risker*, مخاطره ساز , خطر انگیز . — *Risked*, در خطر انداخته .

A RITE, عادت A , آئین دین , قاعده A , دین A , رسم A , شرع A , شریعت A , شمّه A , طریق A , طریقت A , روش , قاعده و رسم الله , رسوم A , ادیان A , مسلک A . *Rites*, خدمت و عبادت الله , *Rites observed at the temple of Mecca*, مشاعره A , المشعر الحرم A , مشعر A , مناسک A , روش , آئین پیوند , دین منسوب — *Ritual*, جمرت A . متعلق , کتاب فقه , *A ritual* (*book of rites*), مشعر A .

RIVAGE, کنار , v. *Coast*, *bank.*

A RIVAL, رقیب A , حریف A , هم خواه , هم مطلب , ضیزن A . *Rivals*, اغیار A . v. *Competitor.* *Rival* (*adj.*), اهل غیرت , هم مطلب , هم خواه . v. *Emulous*, *jealous.*

To rival, رقیب بودن , هم مطلب شدن , رقابت نمودن , اغیار نمودن , هم خواه بودن , رشک بردن . v. *To emulate.*

Rivalship, *rivalry*, *rivality*, رقابت A , غبطه A , رقیبي , هم مرادي , هم مطلبي , هم کامي , فهه , رشک , همخواهي . v. *Jealousy*, *competition*, *emulation.* — *To rive*, v. *To split*, *cleave.*

To RIVEL, چین افگندن .

A RIVER, نهر A (plur. انهار), رود , دریا , جوي , بغند , بغار A , شهربار , آبگون , واد A , وادي A , جویبار , خورابه , جارور , ناو , خلیج A , ضریح A , سري , دریا , بحر , واد الکبیر A , شاه رود , نهر عظیم , نهر شدید , رود مطنب A , جعفر A . *A rapid river*, سیلاب , سیل A , یعبوب A . *A river in a valley*; also *a place where many rivers run*, رودبار . *The bed of a river*, رودخانه . *The bank of a river*, جویبار , کنار , شرط A . v. *Bank.* — *A river of paradise*, جویبار بهشت , کوثر A . *A river of clear water* (literally *a river with silver bracelets*), جویبار سیمین خلخال . *Branches*, &c. *floating down a river*, رودآورد . *A wheel for raising water from rivers*, منجنون A (plur. مجانین). *A river overflowing its banks*, خرج A . *The swell of a river* (*by tides*, &c.), مدّ A . *The winding of a river*, گرداگرد . *A river dragon*, نهنگ . v. *Crocodile.* — *A river horse*, فرس البحر A . v. *Hippopotamus.*

A RIVET, میخ , مسمار . v. *Nail.* *To rivet*, مسمور سر میخ , با مسمار بند ساختن , با میخ پیوستن ,

نوک مسمار پیچ کردن , برخیدن v. *To fasten.—Rivetted,* با میخ پیوسته , با مسمار بسته , مسمور A.

A RIVULET, آبخوست , جویچه , ناله , دریاچه , جدول A , عقاب A , شرط A , فلج A , جویک , آبجو . جداول A , افلاج A , طبع A .—*Rivulets,* فرکند, فرکن, سعید A —*To bring a rivulet into gardens* or *fields,* فرکندیدن , فرکندن .

A ROAD, راه , ره , طریق A , طریقت A , سبیل A , عروض A , عجوزه, سمت A , مسلک A , سلک A , روش , صراط A , زراط A , خیاط A , مرکل A , (وتایر plur.) وتیره A , دین A , نمطي . v. *Way, path, passage.* — *A guard of the roads,* رهگذار , راهوان , رهبان , راهبان , راهدار . *A guide for the road,* رهنما , دلیل A , راهدان , رهور , رهبر . v. *Guide. An infester of the roads,* راه زن . v. *Robber.* — *The high road,* شاهراه , طریق عام , شهره , شاه راه A . v. *Highway.—A narrow road,* راه تنگ . v. *Pass.—An impervious road,* ردب A . *A winding road,* راه گردا گرد . *A road through a town* or *village* (*street*), زیوار . *To show the road,* دلالت کردن . v. *To guide. To block up a road,* مخازمت کردن , طریق بند ساختن , راه سدّ کردن v. *To intercept.* — *Not in the right road,* غیر شارع . *To wander from the right road,* از طریق مستقیم خروج کردن , بیراه بودن . v. *To deviate.* — *Roads,* راها , انحا A , سنک A , طرق A , مسالک A , سموت A , سبل A , شرارع A . *Narrow roads leading from highways,* شکایل A .— *A desert without the vestige of a road,* هوجل A , عانک A , عانکت A . *A road for shipping,* لنگرگاه , مکلا A , مینا A بندر , (فرض plur.) فرضت A , کلّا A , کشتي گاه , (موانی plur.) گاه . — *Toll paid for guarding the roads,* راهداري .

To ROAM, واریدن , پویان شدن , پوییدن , آواریدن . v. *To rove, wander.* — *A roamer,* v. *Rambler, rover, wanderer.*

ROAN (*horse*), رخش , سرخگیره , بدامي رنگ , مگسی .

To ROAR (*as a lion, &c.*), برزح , غرش کردن , غریدن , رزمت ساختن , هرهر زدن , نهات کردن , غرمیدن , زدن , تهدیر کردن , ذمر کردن , نعره زدن , هدر کردن , نییم زدن , تلاطم امواج , متموج شدن . — *To roar as the sea,* شرزه بودن . — *To roar* or *make a loud noise,* آوازه معتلج شدن , ساختن . v. *To cry,* بانگ برزدن , گامه زدن , آوازیدن , کردن *make a noise, howl.*

A roar, roaring, برزح , رزمت A (plur. رزم), نییم A , شرزه , تهدیر A , نعره A , هدر A , ذمر A , هرهر A , نهات A , ولوله A , نهیت A . v. *Cry, outcry, clamour, noise.—The roaring of the sea,* تموّج A , تلاطم امواج .

To ROAST, کباب کردن , کوداب ساختن , بریان کردن , رضف , تشویت نمودن , شي ساختن , برشتن , مشوي ساختن , مصطاب ساختن , تضهیب کردن , خمط ساختن , کردن .

Roast, roasted, کباب کرده , مشوي A , برشته , بریان , کوداب , کباب A , کوداب ساخته , مصلّي . *Roast meat,* کوداب . — *To rule the roast,* ضمط کردن . v. *To govern, manage.*

To ROB, غارت , راه زني کردن , دزدي کردن , دزدیدن , تاراج کردن , نهب کردن , شقاوت کردن , سرق کردن , کردن , خسارت و غارت کردن . v. *To steal, plunder.* — *To cause to rob,* دزدانیدن .

Robbed, دزدیده , دزدي کرده , مسروق A , مسلوب A , منهوب A , مجروب A , منسلب A .

A robber, قطاع الطّریق A , راه زن , سارق A , دزد , اطلس A , شقی (plur. اشقیا), رس , لصت A , ص A , لصّ A (plur. لصوص , لصاص , fem. لصّت A). v. *Plunderer, thief.—An infamous robber,* دزد بي مزد . *A highway robber,* هطلس A , رهزن , راه زن , قطاع الطریق A .

Robbery, غارت A , سرقه A , رهزني , راهزني , دزدي , تلصّص A , لصاصت A , لصّ A , لصوصیت A , شقاوت A . v. *Plundering, theft.*

A ROBE, خلعت A , پیراهن , قفتان , قباي شاهي , قبا A , سویرغال , خلعت فاخره , (خلع plur.) . *To robe* or *invest with a robe,* تشریف ساختن , قبا کردن .

ROBUST, مضبوط A , شه زور , پر زور , زورآور , تنومند , صاحب کندواله , توانا , تندرست , کربر , قوي A , نیرومند , عنفوت A . ممنون A . موجد . v. *Strong, vigorous.*

Robustness, مضبوطي , شه زوري , زورآوري , تنومندي , عنفوت A . v. *Vigour, strength.*

A ROCK, کوه پاره , جبل A , کوه . v. *Mountain.* — وقل A , (صوان plur. صوانت A , حجر A , سنگ . v. *Stone.*— وقع A , وقعت A . v. Also *protection, defence: distaff.* — *Rocky,* پر کوه , وعر A , غلظ A , کوه سار سنگسار , سنگستان , پاره . v. *Rugged.*

To ROCK, v. n. جنبيدن , لاندن , فراخيزكردن , جنبيش . v. To shake, totter, reel, stagger. — (to make rock), جنبانيدن , وجف نمودن , دوسيدن , حركت كردن , داشتن . To rock a cradle, جنبانيدن , كهور جنبان . جنبش دادن . A rocker, جنباننده . تكيدن , كردن .

A ROCKET, هواي . — (for war), H بان .

A ROD (stick, staff), A عصا , عصيت A , چوب , A نفعت , A قصيدت , A قصيد , A قضيب (plur. قضبان), A نفعات (plur.). — (for punishment), A مقفعت . To beat with rods, چوب زدن . To be beat with rods, چوب خوردن . — A certain measure, گز .

A ROE, roebuck, غزال , بازو , آهو . — (the female of the hart), باز ماده , آهو ماده , گوزن , غزال ماده . v. Buck, hart, doe, deer. — (the eggs of fish), تخم , بيضه ماهي , صعقر A , خبيار , ماهيزاد , ماهي .

ROGATION, لابه . v. Supplication.

A ROGUE (vagabond), ابدال A , ابطال A , اوباش , آواره , حيله باز , شرير A , دغاباز , حرامزاده , در بدر . — (knave), لعبن , بد آئين , سگار , چاپاني , غدّار A , غابن A , بدارام . v. Rascal, villain, scoundrel, cheat, thief. — (a wag), بذله باز , مستهزي A , مسخره A , مزه گو , بدباز , بذبار , ضاحك A , ابوالكنجل A , هزات A .

Roguery (knavery), فريب , غدر A , حيله بازي , شرارت A , تلبيس A , سگاري , حرامزادگي , غبن A , ال . — (waggery), يافه , استهزا A , سخري , مزه , مسخره A , بذله بازي , بردي , لعبتبازي .

Roguish (knavish), پر ريا , فريبنده , حيله باز , شرير A , غابن A , غديرA , غدّار A , پر غدر . v. Frqudulent. — (waggish, wanton), پر مسخره , لعبتباز , مزه گو , بذله باز , شوخ چشم , پر شوخي , شوخ .

Roguishly (like a knave), آواره آسا , باشرارت , حيله بازانه , با بذله (waggishly, wantonly), غدّارانه , بطور فريب . هوادارانه , با شوخ چشمي , شوخانه , مسخره آسا , بازي .

Roguishness. v. Roguery, wantonness.

A ROLL (catalogue), فهرست . v. List, register. — A muster roll, اسمنويسي . To enter in a muster-roll, در دفتر قيد كردن . A roll (of paper, &c.), A فرد , دسته , دسته كاغذ , A قيد . — A roll of linen, silk, &c. طومار كرباس , A طوي , پرونده . — A roll of bread, leaven, or paste, گنده , گنده خمير . A roll of thread, silk, &c. گنده پشم , دسته , كروهه . v. Clew. — A roll (along the ground, &c.), غلطك , بالايدي , دحراج A , دهدهت A . Roll within roll, پيچ در پيچ .

To roll (any thing upon the ground), غلتانيدن , غلتان , دعك ساختن , دحراج كردن , پالودن , پالانيدن , كردن , تمعيك كردن . To roll up and down (as a child or animal on the ground), خزيدن , پالودن , بالايدن , غلطيدن or غلتيدن , متمرّغ شدن , تمعك ساختن , تمرغ نمودن , غلطان شدن , مراغت كردن , مراغ نمودن , دحراج كردن , متروغ شدن . — To roll in the dust (as a dog his prey), وعك كردن . To roll a stone, تدهده نمودن , دهدهت كردن . To roll about in pain, تعارّ ساختن , تصلّق كردن . To roll any thing round its axis, چرخ دادن , مداوره ساختن , دايره كردن , گردانيدن , گردش دادن . To roll (as any thing round its axis), دور گردانيدن , دورانيدن , دوران ساختن , مداوره شدن , دور كردن , پيچ كردن , To roll up, چرخ ساختن , گردش كردن , گرديدن , برهم زدن , هشتن , پيچانيدن , پيچا پيچ نمودن , پيچيدن . v. To involve. — To roll up (as a clew, &c.), كروهه كردن , كلاوساختن , دسته كردن . To roll up papers, توشيع ساختن , طومار كاغذ ساختن , كاغذ پيچيدن . To roll up linen, silk, &c. پرونده ساختن , طومار كرباس كردن . To roll as the waves معتلج , تلاطم خيزاب كردن , تموّج نمودن , متموّج شدن , بر عجلت رفتن , بچرخه گرديدن . To roll on wheels, شدن . To roll down, بگردنا روان شدن , لغزيدن , فروگرديدن . v. To slide, tumble.

Rolled (on the ground), غلتيده or غلطيده , A متدحرج . A متدحدر , متدهكر A , متمرّغ A . Rolled, foliled, or wrapt up, پيچيده , پيچا پيچ , برهم زده , طوي A , دانيده , مدمج A , متدهده A . Rolled as a stone, طومار ساخته . Rolled or levelled as ground, برابر , بشخوده , پشخواده , هموار كرده , مسطح A , ساخته .

A roller or rolling-stone, مسلفت A , لوغ , كيغره A , زمنج . To level ground with a roller, با مسلفت , با زمنج هموار كردن . — A roller or swathe, سالف ساختن , بند , بستگي , رگو , طلي A (plur. طليان). v. Bandage, fillet. — To swathe with rollers, مطلي كردن .

A rolling-pin, چوبه , ناو , تير نان , غلته , مسطح A , شوبج , واردان , وردان , خونه .

A sage, صاحب علم , اهل عقل , حکیم A , دانشمند , موبد A , نوان A , بزرگوار , اهل تحقیق , خردمند , هوشمند , کنداي . v. *Philosopher.* — *Sages*, صوفي A , برفندار , دانشمندان , اصحاب دانش , علما A , عقلا A , حکما A . اهالي تحقیق , عرفا A , ارباب تمییز , بزرگان , خردمندان *The sages of Greece*, حکماي یونان .

Sagely, با عقل , عالمانه , زیرکانه , با تمییز , هوشیارانه , ادبانه .

Sageness, حکمت A , عقل A , دانایي , عقلمندي , هوشیاري , بصیرت A . v. *Wisdom, prudence.*

SAGITTARIUS, *sagittary*, برج قوس , برج کمان , قوس A .

SAID (*aforesaid*), مشارالیه A , مذکور الاصاف A , مذکور A , سالف الذّکر A , سابق الذّکر A . (*spoken*), گفته A , مقول A , منطوق A , منقول A , موصوف A , مسطور A , مزبور A .—*He said*, گفت . *We said*, گفتیم . *You said*, گفتید . *They said*, گفتند .

A SAIL, جلّ A , شراع A , قلاعت A , اوزار , بادبان . *A ship rigged with sails*, مقلّع A , جهاز با بادبان آراسته . *The sails of a windmill*, پرهٔ آسیا . *To hoist sail*, بادبان برداشتن .

To sail, در اقلاع کردن , ابحار ساختن , بروي دریا رفتن , جهاز سفر کردن .— *Sailing* (*subs.*), ابحار A , اقلاع A .— *The art of sailing*, ملاحت A .—*A sailor*, ملّاح A . v. *Mariner.*

A SAINT, ولي A , صوفي A . *Saints*, اولیا A , ابرار A , اصفیا A , مقدّسان A , قدّسان A . *The saints in heaven*, جنّت اشیان , اهل بهشت , اصحاب جنّت . — *To saint*, درمیان اولیا شمردن .—*Sainted, saint-like, saintly*, مقدّس A , پاک , طاهر A . v. *Holy, sacred.*

SAKE (*end, purpose*), غرض A , مقصود A , قصد A , نیت A , مراد A , نتیجه A . (*cause, account of any person or thing*), موجب A , سبب A , اجل A , بهر , پاس خاطر , براي , واسطه A .—*For the sake of*, علي حسب A , براي . *For his sake*, براي او . *For your sake*, بهر تو , براي شما . من اجلک A . *For his own sake*, از بهر خود . *For the sake of this*, براي این . *For the sake of that*, براي آن . *For the sake of gain*, از بهر سود . *For God's sake*, لله A , في سبیل الله A .

SAL AMMONIAC, شخار A , نوشادر , شناظر , طیا A , ملح الصیاغت A .

Salacious, v. *Lecherous, lustful.*

A SALLAD, سلاته A , صلاطه A , صلوطه A , صلیطه A .

A SALAMANDER, سمندر A , سمندل A , سمندور A , آذرش , آذرشین , سمندون A .

A SALARY, سالیانه , علوفه A , سالیانه , سالیان , سالانه , سالگاني , جامگي , رزقت A , رزق A , وظیفت A , تعیین A , سالیاني , وجیهت A , عشرینیت A , ادراري , ورستاد , تیمار A . v. *Stipend, pension, pay.* — *Salaries*, وظایف A , مواجب , سالیانه دادن , توظیف کردن , ادرارات A . *To pay a salary*, علوفه دادن .

SALE, شرا A . — *Sale to the highest bidder*, مزاد A . *To put up to sale*, مزاد کردن . v. *To sell.*—*To bid against at a sale*, مساومت ساختن . *The time of sale*, وقت رواج .

Saleable, رایج A , رواج A , لایق البیع A , فروختني , نالایق , واجب البیع A , لایق فروخت . *Not saleable*, نا روا , نا رواج , نافروختني , فروختن , روان کردن . *To be saleable*, رواج . *To make saleable*, لایق فروخت شدن . *Saleableness*, روایش , روایي . v. *Currency.*

SALES, تعلیب مصري .

A salesman, بیاع A , فروشنده , دست فروش , دلال A . v. *Seller.*

SALIENT (*leaping, bounding*), پرتاب , جهنده , خیزان , ساز . v. Also *projecting, jutting out.*

SALINE, *salinous*, نمکین , لنبر , ملیح A , سبخه A , سبخ A , ماُج A . v. *Salt.*

SALIVA, بزاق A , تف , لعاب A , لعب A , آب دهن , کالیار , ریال A , ریقت A , ریق A , بساق or بصاق A , تفل A , بفج , مرغ A , پیشین , ریق پیوند , بصاقي , آبدهن منسوب . *To salivate*, لعاب ساختن , ملعوب کردن .

Salivation, لعاب A .

SALLOW (*yellow, sickly*), تیره , زرد , مرداري , بیمارگون .

Sallowness, زردي , بیمارگوني , مرداري , تیرگي .

A SALLY (*eruption of the besieged*), خروج ع, هجوم ع. *A sally of fancy*, طيرت خيال, بذله, خوش خيال, ظريفه ع, لطيفه ع, مزه, مسخره ع, يافه, متخيلت ع. v. *Frolick.*

To sally, خروج كردن, هجوم آوردن. *A sally-port*, دريچه, بابچه.

SALSUGINOUS, v. *Saline, salt.*—*A salsuginous place, a salt-marsh*, شورستان, شورسان, غشنه, هوكت ع, كوير, سبخ ع, شخ, سباخ ع, سبخت ع. *A salsuginous plant*, شلك, مالح, ملّاح ع.

SALT (*subs.*), نمك, ملح ع (plur. املاح), شذام ع, ابو ع. *Large-grained salt*, كديد ع. *Mineral salt*, نمك تبرزد. *Bad salt*, جريش ع. *Salt* or *brackish water*, تلخاب ع, ملح, ماء مالح, مليح ع, اجاج ع, آب ملوح, ماء حرّاق ع, آب امدان, بحر ع. *Making water salt*, تاجيح ع. *To drink salt-water*, آب مليح املاح كردن, آشاميدن.

Salt (*adj.*), نمكين, مليح ع, شور, كشت, لنبر ع, زعاق or ذعاق. *Salted*, نمك زده, نمكين كرده شده, مملوح ع, پرشيده.—*Salted meats*, نمكسود, نمكسوده, مملوحات ع.

To salt, نمك زدن, نمكين, نمكسود ساختن, پرشيدن, مليح كردن. *To oversalt in cooking*, مملوح نمودن, تمليح ساختن, املاح كردن.

A salt-cellar, نمكدان, مملحت ع.—*A salt-pit*, نمكسار, مملحت ع, ملاحت ع, خاك نمك, نمكزار.

A salter (*one who salts*), نمك زن, پرشنده. (*a seller of salt*), ملّاح ع, نمك فروش, تالت ع. (*a maker of salt*), نمك پز.

Saltish, مالح ع. v. *Saline.*

Saltless, بي نمك, مكفن ع, كفن ع. *Saltless bread*, سامط ع.

Saltly, بانمك, ملحانه.

Saltness, نمكيني, ملاحت ع.

Saltpetre, شوره, بوره. v. *Nitre.*

SALVATION (*eternal bliss*), سعادت ابديت, سعادت, خلاص ع, خلد ع, سلامت ع. v. سداد.—(*escape from danger* or *difficulty*), نجات ع, رستگاري, رهاي.

SALUBRIOUS, سليم ع, مصلح ع, خوشگوار, گوارنده, دلپذير, دلكش, دلجو, موافق ع, خوش آينده, نجوع ع, اوام, اصوب ع, نجيع ع. v. *Wholesome.*

Salubrity, موافقت ع, خوشگواري, سليمي, دلكشي. *Salubrity of air*, اعتدال هوا, خنك هوا.

A SALVE, مرهم ع. v. *Plaster.*—*An eye-salve*, شافه. v. *Collyrium.*

A SALVER, طبق ع, خوانچه. v. *Plate.*

A SALVO, شرط ع, قيد ع, استثنا ع, بهانه. v. *Exception, excuse.*

SALUTARINESS, نفع, فايده داري, سود, سودمندي, منفعت ع, داري, نفاع ع, نفع ع. v. *Salubrity, wholesomeness*; also *utility.*

Salutary (*wholesome*), شفا رسان, مصلح ع, خوش گوار, نافع ع, سودمند, شفا بخش, شافي ع. (*advantageous*) مفيد ع, سديد ع. v. *Profitable.*

SALUTATION, سلام ع, دعا ع, تسليم ع, درود, ثنا ع, سلام ع, مرحبا ع, تحيت ع, تكريم ع, بيعت ع, بيع ع, تسليمات ع, تحيات ع, الله مرحب. *Salutations*, ادعيت ع, دعوات ع, اثنيت ع. *Endless salutations*, درود بي انجام. *An affectionate salutation*, سلام سلامت. v. سلام, Vol. I.—*After salutations*, سلام سلامت رسان, انجام. *After salutations and compliments*, بعد السّلام ع. [These and similar phrases often begin Eastern letters.] بعد السّلام و الكلام.

To salute (*pay compliment*), سلام دادن, درود كردن, خير, وكم كردن, تسليم گفتن, دعا كردن, ثنا ساختن, دعا گفتن. (*to kiss*), بوسه دادن, بوسيدن.

Salute, v. *Salutation*; *kiss.*

A saluter, سلام ساز, دعاگو. v. Also *kisser.*

SAME, برابر, متساوي ع. v. *Equal, like, alike, even, similar.* (*in composition*), هم, يك; as in the following, and numerous other examples: *Of one* or *the same likeness* (*equal*), يكسان, يكسون. *At the same time* (*all at once*), يگبارگي. *Of the same intention or design*, يكجهت. *Of the same society*,

هم بزم . *Of the same bed,* هم بستر . *Of the same species,* يک جنس , هم جنس . *Of the same house,* هم خانه . *Of the same school,* هم دبستان . *Of the same religion,* هم مذهب . *Of the same name (namesake),* هم نام . *Of the same breed,* هم نسل . *Of the same sort,* يک گونه , همانند . *This same hour,* همين ساعت . *Of the same inclination,* هماهنگ . *Of the same profession* or *rank,* همپيشه . *Of the same condition,* همحال . *Of the same disposition,* همخوي . *Of the same city,* همشهر . *Of the same village,* همديهي , همقريه . *Of the same colour,* همرنگ . *Of the same age,* همعهد , همزاد . *Of the same weight,* همسنگ . *Of the same rank* or *value,* همقدر . *At the same time,* هموقت . *That same,* همان . *This same,* همين . *The same as that,* همچونان . *The same as this,* همچونين . v. يک , and هم with their compounds. *The same (ditto),* همانا , ا ايضاً . v. *Said.* — *Not the same,* نا يکسان .

Sameness, موافقت ا , برابري , يکسانگي , يکساني , مطابقت ا . v. *Equality, similitude, likeness, identity.*

A SAMPLE, انموذج , نموذج , نمودج , نمودار , نمونه , انمودج . (*to taste*), چاشني . v. *Specimen.*

SANATIVE, ا شافي . v. *Healing.*

SANCTIFICATION, تقدّس ا , تطهير ا , تزكيت ا , تقديس ا .

Sanctified, مقدّس ا , مطهّر ا , پاک کرده شده .

A sanctifier, مقدّس کننده , مطهّرساز , پاک کننده . *To be sanctified,* مقدّس شدن , مطهّر بودن . v. قدس Vol. I.

To sanctify, تقديس گفتن , مقدّس کردن , پاک کردن , مطهّرکردن , تزکيت ساختن , خاص کردن , تقدّس کردن , قدس کردن .

Sanctimonious, ا روحاني . v. *Holy.*

Sanctimony, ا روحانيت .

SANCTION, ا استقرار , حکم ا , امر ا , فرض ا , دست . v. *Ratification, decree, law.*

SANCTITY, *sanctitude,* ا روحانيت , طهارت ا , پاکي , ولايت ا . قدس ا , تقديس ا . v. *Holiness.*

A SANCTUARY (*holy place*), مقدس ا , قدس شريف . (*an asylum*), پناه گاه . v. *Refuge, protection ; shelter.*

SAND, ريگ , رمل ا (plur. ارمل) , رغام ا . *A gold-coloured sand which they sprinkle on writings,* زراسک , زر ريگ , حرّالرّمل ا , مردريگ , ميبارت , زراسنگ . *Fine sand,* سهلت ا , سهل ا , سايفت ا , نقح ا , هيام ا . *Large sand,* عدوب ا , دبّت ا , هبير ا , هبير ا . v. *Gravel.*—*Level sands,* سنيبت ا , عانکت ا , عانکت ا , احقاف ا , حقف ا , عوکل ا . *High-heaped sands,* ريگ , خانه , خامي ا , رملت ا , تودهٔ ريگ or تودهٔ , ترفسان ا , طرفاس ا , کوفان ا , کونت ا , عجزا ا , پشته ا , نمفره ا , صريمت ا , صريم ا , نقا ا , هذلول ا (plur. صرايم) , ضفرت ا . *Sands blown into the form of a chain,* حبل ا , سلسله ا , سلاسل ا . — *Moving sands (in the deserts),* ثعيط ا , *A sea of moving sands,* درياي ريگ روان . *Soft sands in which the feet sink,* وعث ا . *Shining sand,* حتّ ا . *Preserving meat in sand,* ترميل ا .

A SANDAL, سندل , نعلين ا , پاچيله , لنجا , لالکا , کالبار ا . v. *Slipper.*

SANDARAK, سندروس ا , سندلوس , جوزگندم .

SANDED (*covered with sand*), با ريگ پوشيده . v. *Barren.*

SANDERS or *sandal wood,* صندل ا or صندال , چندل , چندن .

SANDY (*consisting of sand*), ريگي , رملي . (*full of sand*), ريگزار , ريگستان . *A sandy place,* پر ريگ . — *A sandy desert,* تيهور ا , جندل ا , عاقر ا , حبوکر ا , حبوکل ا , عرافج ا , وعس ا , جرعا ا , جرعت ا . *The skirts of sandy deserts,* لويان ا , لوي ا .

SANGUINARY, خوني , خون اشام , خون ريز , خون خوار . v. *Cruel, bloody.*

SANGUINE (*having the colour of blood*), خونرنگ , خونين , کثيرالدّم ا , پر خون . (*abounding with blood*), احمر ذووج . (*full of hopes, confident, warm*), اميدوار , تيز , پر اميد , گستاخ , دلگرم , گرم . v. *Eager.*

Sanguineness, دلگرمي , گرمي , اميدواري . v. *Ardour.*

SANIES, ريش , ريم , زردآب . v. *Pus.*

Sanious, ريش دار , پر ريم .

SAP, عرق ا, رطوبت ا, رشحت ا. v. *Juice.—Full of sap*, عرق دار, آبدار, تر, سیراب, ریان ا. v. *Juicy.*

To SAP (*mine*), نقب زدن, نقب کاویدن, معدن درکندن, نغم کافتن. v. *To undermine.*

A SAPPHIRE, سفیر ا or صفیر ا, یاقوت کبود, سمانجوني. v. *Palatable.*

SAPID, خوش مزه, رطوبت دار.

Sapience, v. *Wisdom.* — *Sapient*, v. *Wise.*

SAPPINESS. سیرابي, آبداري, عرق داري. — *Sappy*, v. *Full of sap.*

Sapless, غیر رشحت, نا تر, نا آبدار, خشک, بي عرق.

A SAPLING (*young tree*), نهال ا, درخال, دارخال.

SAPONACIOUS (*soapy*), صابون آسا.

SAPOR, لذّت ا, مزه. v. *Taste.—Saporifick*, لذت دار.

A SARCASM, طعن ا, ملام ا, سرزنش, طنز ا, بهتان, شکایت ا. v. *Reproach, gibe, taunt.*

Sarcastical, sarcastick, طاعن ا, مطعنه ا, طعن آمیز, مندغ ا, زباندراز, طنز زن, بهتان ساز, طعن گو.

Sarcastically, با طعن و طنز, با سرزنش.

SARDEL, *sardine, sardius, sardonyx* (*precious stone*), عقیق ا, ینع ا.

A SASH, دستارچه, کیان, بند, میان بند, کمربند. v. *Scarf, belt, fillet.—A window-sash*, پنجره.

SATAN, شیطان ا, ابلیس ا, ابو مرّه, لیطان ا, زقوم ا, بلاز ا. ولهان ا, العین ا, طاغوت ا, الوسواس ا, قرح ا, خنزب ا, رجز ا, غرور ا, خیتعور ا, خیشعور ا, قاز ا, فتان ا, حباب ا, خطاف ا. v. *Devil.*

To SATE, *satiate*, اشباع کردن, سیرکردن, آسوده کردن, کاویدن, افزولیدن, برغالیدن, اغالیدن, شبع ساختن. v. *To satisfy, fill, saturate, glut, pall.*

Satiate, satiated, sated, سیر, آسوده, آغالیده, برغالیده, غوریده, افزولیده. — *To be satiated*, سیرشدن, آسوده شدن, غوریدن.

Satiating, طعم ا, اشباع ا.

Satiety, اغال ا, شباعت ا, شبع ا, آسودگي, سیري.

SATIN, اطلس ا, اکسوب ا, اکسون ا, قطیفت ا.

SATIRE, هجا ا, هجو ا, طنز ا, رقع ا, نکوه ا. v. Also *invective, irony, ridicule.* — *To compose a satire*, هجا کردن. v. *To satirize.*

Satirical, satirick, هجا ساز, هجو آمیز, نکوه بند. — *Satirically*, بطور نکوه, با هجا.

A satirist, صاحب هجا, زبان بران, هاجي ا.

To satirize, هجو ساختن, هجا کردن, زبان بران شدن, رقع بستن, تهجیت کردن, تهجا ساختن, منشد شدن. *To satirize one another*, تناشد کردن.

SATISFACTION (*of mind*), خوشدلي, سرور ا, خاطر جمعي, دلخوشي, دلاسایي, رضامندي, رضا ا, خوشي, خوشنودي, حصول مرامي, دلشادي. v. *Content, complacency, gratification.* — *Satisfaction for an injury*, عوض ا, بدله ا, مکافات ا, کفارت ذنوب, کفارت, تکفیر ا, تضمین ا, جزا ا, پاداش, معقلت ا.

Satisfactorily, با خاطر جمعي, دلپسند, بارضا.

Satisfactoriness, v. *Satisfaction.*

Satisfactory (*giving content, pleasing*), دلپسند, خاطر خواه, خوشدلي آور, رضا بخش, راضي ساز, خوشنودي بخش, دلپذیر, کفارت, تکفیرنما, بدله ده (*making atonement*). حصول پذیر, مکافات ساز, ده.

Satisfied, مسرور ا, خاطر جمع, خوشنود, راضي ا, خوشدل, دلشاد. v. *Content*; also *paid.* — *To be satisfied*, خوشنود, خاطر خوش شدن, خاطر جمع شدن, راضي شدن, بودن.

To satisfy (*give content*), راضي کردن, دلاسایي دادن, خوشنود کردن, سرور دادن, دلشاد کردن, خاطر جمع کردن, خاطر نواختن, خوشدل ساختن. v. Also *to satiate.*—(*to pay, fulfil*), عهد وفا ساختن, وفا کردن, توفیر ساختن, ادا کردن. —(*to recompense*), اجرت کردن, عوض دادن, بدله دادن. — (*to free from doubt* or *perplexity*), مشکل, اضطراب و آزار واراندن, شبهه دفع ساختن, وشک کشادن. —(*to convince*), مبصرت, حجّت واضحت نمودن, الزام کردن, آوردن.

A SATRAP, ستراب.

To SATURATE, اشباع, انجالیدن, سیرکردن, پرکردن. v. *To fill, satiate.* کردن.

Saturated, سیرکردہ شدہ , پرکردہ شدہ , انجالیدہ . v. *Satiate.*

SATURDAY, شنبہ , یوم السبط A .

SATURN (*planet*), زحل A , کیوان , فرنوج .

Saturnine, تیرہ ضمیر . v. *Gloomy.*

A SATYR, یبان آدمي , اهرمن , غول . v. *Savage.*

SATYRION (*herb*), خصاء الثعلب A .

SAVAGE (*unfeeling*), ظالم A , جان آزار , بي رحم , بي مرحمت , سنگ دل , غلیظ القلب A , درشت , بي شفقت ورحمت , تیز , تند . v. *Cruel, fierce.* — (*uncivilized, rustick*), وحشیہ A , وحشي A , یباني , جنگلي , بیاباني , دشتي , برّي A . v. *Wild, uncultivated.*—*A savage* (*wild man*), مرد وحشي , وحشي , یبان آدمي , یبان آدم (fem. عورت وحشي) . — (*a brutal fellow*), صاحب جان آزار , اهل آدم بي آدمیت , صاحب تعدّي وقہر , مظلمت کار , درشتي , حیوان بیاباني , بي شفقت ورحمت . *A savage beast*, سبع A (plur. وحوش) وحش A , نخچیر , جانور وحشي (plur. سباع), v. *Wild.* — *To savage* or *make savage*, یباني کردن , وحشي ساختن , ظالم کردن .

Savagely (*cruelly*), با درشتي , بي شفقت , با جان آزاري , ظالمانہ A . v. *Barbarously; wildly.*

Savageness (*barbarousness*), عدم مرحمت , سنگ دلي , عدم شفقت ورحمت , تعدّي A , مظلمت A , جان آزاري , تندي . v. *Cruelty.* (*wildness*), وحشت A , یبانیت A .

A SAVANNA, v. *Mead.*

SAUCE, کامہ , مزہ , چاشني , کامخ A . *To sauce*, چاشنیدار کردن .

A saucebox, v. *An impertinent.*

A saucepan, دیگچہ , تابہ . v. *Pan.*

A SAUCER, طبقچہ , تشري , کاسہ , قصعت A , اسکرہ , جفنت A , پنکرہ .

SAUCILY, بي شرم وخجلت , شوخانہ , گستاخانہ . v. *Pertly.*

Sauciness, شوخ چشمي , بي ادبي , شوخي , گستاخي , بي شرمي , عدم شرم وخجلت , دواداري . v. *Impudence, pertness.*

Saucy, بي ادب , هوادار , شوخ چشم , شوخ , گستاخ . v. *Impudent, pert.*

To SAVE (*preserve from evil*), محفوظ داشتن , نگاہ داشتن , بسلامت نگاہ داشتن , درامن داشتن . v. *To preserve.* — (*protect*), حمایت کردن , پناہ دادن . — (*set free*), خلاص کردن , رهانیدن , نجات کردن , آزاد کردن , کردن . *To save* (*not to spend or waste, to lay by*), کفایت کردن , پس اندازي کردن , استبقا , پاسیدن , باسیدن , خانہ داري نمودن , موضوع کردن . v. *To reserve.*— (*to spare* or *excuse*), معاف کردن , مغفرت دادن , معذورداشتن , عفودادن , بخشیدن . v. *To pardon.* — *Save you! God save you!* پناہ خدا , خدا حافظ , مرحبا A , سلام علیکم A .

Save (*except*), الا A , بغیرہ , غیرہ A , جز , بجز , ماسوا A .

Saved (*preserved from evil*), محفوظ A , نگاہ داشتہ شدہ , مسلّم A . (*not spent* or *wasted, laid by*), پس انداختہ شدہ , مستبقي A , پاسیدہ , موضوع A . v. *Reserved.*—(*protected*), خلاص کردہ شدہ , حمایت یافتہ , پناہ یافتہ . — (*set free*), معذور A , رهانیدہ شدہ , آزاد کردہ شدہ . —(*spared or excused*), معاف کردہ شدہ .

A saver (*preserver from evil*), نگاہ دار , نگاہ دارندہ , مسلّم A , حافظ A , &c.

Saving (*frugal*), پس , کفایت شعار , کفایتي , جزرس . (*not turning to loss*), نا زیان , خانہ دار , انداز , مستبقي A . — *A saving* (*of expense*), ناگزایش یاب , نا نقصان گیر , آور . —(*somewhat preserved from being spent or wasted*), کفایت A . بازپس , ابقا A , باقي A , بقي A , بقّیت A . v. *Remainder, reservation.* — (*exception*), استثنا A , ثنوي A , ثنیا A , تحاشي A , ثنیت A . v. Also *save, except.*

Savingly (*parsimoniously*), باپس اندازي , با خرچ قلیل , با جزرسي .

Savingness (*parsimony*), کفایت , پس اندازي , جزرسي , خانہ داري , خرچ قلیل , شعاري .

The SAVIOUR, المسیح A .

To SAUNTER, پویان , هرزہ گردي کردن , آوارہ گردیدن , آواریدن , وارفتن , بودن . v. *To wander, loiter.*

SAVOUR, مزہ , لذّت A . v. *Taste, flavour, smell.*—*Of a bad savour*, بدلذت , بشع A , بشیع A .

To savour (*have the taste of*), خاي و مزه , لذّت داشتن , خاي , لذّت دادن , لذيذ كردن (*to give a taste*), پذيرفتن . ومزه بخشيدن . v. Also *to like*. — (*to have the smell of*), شمّه داشتن , بوداشتن .

Savourily, با مزه , با لذّت .

Savouriness, مزه داري , چاشني داري , لذّت A . v. *Savour*; also *fragrance*.

Savoury, خوش مزه , خوش , چاشني دار , مزه دار , لذيذ A . v. *Fragrant*.

A SAUSAGE, زونيج , گوشت آگنده .

SAW, preterite of *see*; as *I saw*, ديدم ; *thou sawest*, ديدي ; *he saw*, ديد ; *we saw*, ديديم ; *you saw*, ديديد ; *they saw*, ديدند .

A SAW, ارّه , منشار A , ميشار , تش . *A hand-saw*, منشار يكدست , منشار A , دست رنج , دستره . *The handle of a saw*, دستاگرد . *A saw of serpents teeth*, ارّه ماردندان . *Belonging to a saw*, منشاري . *Notched like a saw*, مفلّل A . — *Saw*. v. Also *proverb*.

To saw, با منشار بريدن , ارّه كشيدن .

Saw-dust, براده , رند .

A sawyer, ارّه كش .

To SAY, مقالت , قول كردن , گويبدن , سخن گفتن , گفتن , كلام كردن , محاكات كردن , تكلّم كردن , قال دادن , حكايت كردن . v. *To speak, tell, relate*. — *They say, it is said*, گويند . *As you would say*, گويا . *You would say*, گوييا , كويي . *Say thou*, گو .

A saying, say, كلام A , سخن , گفتار , گوي , گو , گويا , مقال A , مقالت A , قول A , قيل A , گفت , گفت وگو , قالت A , قال A . *An extempore saying*, بداهت A , بديهت A . v. *Extempore*. — *A witty saying*, لطيفه A , بذله A , مزه , يافه , ظريفت A . *Sayings*. سخنها , سخنان , مقالات A , اقوال A . *Foolish sayings*, هرزه , اقوال هرزه , كلبتره , هذيان A , هرزوات A , گوي .

SCAB (*a disease*), خارش , جرب A , نقب A , نقبت , خشك رنده , خشك , خرك , نقس A , گري , گر , حكّت A , عرّ A , گرگاو , گرگن , شيره شكر , شيره خرما , هرص A , هرض A , خركبوته , خرگر , هودش , هودر , خراش , وقس A . v. *Itch*. *A scab*, پوست ريش .

A SCABBARD, غلاف A , نيام , ميان , سيف دان , غمد A . v. *Sword-sheath*.

SCABBED, *scabby*, خارش دار , اجرب A (fem. جربا , plur. عارّه , گريب , گردار , گرگين , گرگن , جربناگ , اجراب , خوقا A , منخوس A , اخوق A , اسعف A , عرّا A , گردار , صالخ A .

Scabbedness, scabbiness, حال خارشي , گرداري , گري , اجرب .

A SCAFFOLD, طبقه A (plur. طبقات), ساباط A , ورسيج A .

To SCALD, با آب گرم سوختن .

A SCALE (or *bason of a balance*), پله , كفه A , ساق كفّت (plur. كفف), كاسه , بلمه , پلمه , طاس ترازو , الميزان , تاره , كفعت A , سخت , (كفاف . *To rise in the scale*, كميدن . v. *To weigh*.—*Scales*, ترازو , ميزان A (plur. موازين). v. *Balance*. *A scale of a fish*, فلس A , پول , سيم ماهي , پديجه , پشيز , لكاش , پولك , (فليس , فلوس , افلس plur.), صفيحت A , حرشف A , شهف A . v. Also *plate, lamina*. *Scales on the head*, سپوسام , سپوسه سر , سبرس , سپوس , ابريت A , تبريت A , حشر A , نباغ A , وبغ A , هبريت A , سپوخ , سبوخ . *The scale of musical notes*, در مفصل . *A scale* or *gradation*), درجه A , تدريج A , تدرّج A , استدراج A . v. *Series*. — *A scale* or *filing of iron*, خراشت A . — (*a thin plate*), سفيحه , تنكه .

To scale (*fish*), منطشط , سيم ماهي برداشتن , پول گرفتن , خراشت گرفتن , ساختن . — (*to take off any thin lamina*), تنكه گرفتن , صفيحه واكردن — (*to pare off a surface*), ظاهري بسيطه تراش كردن , تراشيدن (*to peel* or *fall off in scales*), صفيحه برصفيحه افتادن , بخراشت افتادن . — *To scale a wall*, بنردبان برديوار جستن , از نردبانها بالاي ديوار رفتن , از درجه بر بالاي جدر صعود كردن .

Scaled, scaly, فلس دار , صفيحه دار , پول دار .

Scaliness, صفيحه داري , پولداري , فلسداري .

A SCALLION, قرط A . v. *Onion*.

The SCALP, كاسه سر . v. *Scull*.—*To scalp*, پرده كاسه برگشيدن .

A SCALPEL, نیش . v. *Penknife.*

SCAMMONY. سقمونیا ا .

To SCAMPER دویدن . v. *To run, scour.*

To SCAN (*verse*), تقطیع کردن , وزن کردن . — (*examine nicely*), تحقیق کردن , امتحان کردن , با دقت گرایستن , با تقید تفتیش کردن .

SCANDAL, عیب ا , تهمت ا , بدنامي , رسوايي , طعن ا , طعنه ا , ملام ا , دشنام , سرزنش , زبانْدرازي , عیب گویي , افترا ا , ناموس ا . v. *Infamy, disgrace.*—(*reproach*), عیب گفتن , طعنه زدن , بد نامي کردن , رسوا کردن , تهمت نهادن , افتراکردن , دشنام دادن . v. *To reproach, calumniate.*

Scandalous (*infamous*), عیبناک , معیوب ا , رسواي , رسوا , بدنام , فضیح ا , پر عیب , زبون ا , عیب دار , زباندراز , عیب گو , دشنام انداز , ملامت زن . v. *Ignominious, shameful.* — (*opprobrious*),

Scandalously (*infamously*), معیوباً ا , با عیب , بارسوائي , با بدنامي , فضیحانه , بوجه بطعن و ملام , با افترا و سرزنش , با زباندرازي , عیب گو . v. *Shamefully.*—(*censoriously*),

Scandalousness, معیوبي , زبوني , عیبداري , رسوائي .

Scant, v. *Scarce; scarcely, hardly.*

SCANTILY, *scantly* (*not plenteously*), نا فراوان , نا بسیار , بي کثرت . — (*niggardly*), با تنگي , تنگ دستانه , بي وفرت , بي جوانمردي , بلا مکرمت , بطور طمعکار , غیر بذول . v. Also *scarcely; narrowly.*

Scantiness, scantness (*narrowness, want of space*), تنگي , کوتاهي , قلّت ا , کمي , عدم پهنائي , تنگ دستي , عدم کثرت , نا فراواني , عدم بسیاري . — (*want of plenty*),

Scanty (*narrow, wanting amplitude*), تنگ , بي , نا پهن , کوتاه , قلیل ا , کم , غیر عرض , وسعت تنگ . v. *Niggardly: scarce.*

A SCANTLING (*a quantity cut off*), قطع ا , قطعه ا . — (*a small piece*), پاره , کسرت ا . v. *Fragment.*

Scape, v. *Escape.*—*To scape*, v. *To escape.*

SCAPULA, شانه , کتف ا , دوش . v. *Shoulder-blade.*—*Scapulary*, کتف منسوب , دوشي .

A SCAR, اثر پاره , وسمه ا , داغ زخم , نشان جراحت , قدح ا , (plur. قطوف) قطف ا , ندب ا , جدرت ا , ندوب ا , شجج ا , عذیرت ا , عاذره ا , (plur. کدوح) کدوح , ندیب ا , ندوبت ا .

To scar, انداب کردن , داغ گرفتن , داغ کردن .

Scarab, v. *Beetle.*—*Scaramouch*, v. *Buffon.*

SCARCE (*not plentiful*), نا فراوان , نا بسیار , کم , قلیل ا , نا فراخ , غیر فایض , نا وفر , کم عدد , غیر کثیر . (*rare, not common*), غریب ا , نادر ا , نا یاب , کم یاب .—*To be* or *become scarce* (*not plentiful*), اندک , قلیل شدن , کم شدن , کمیدن , نا فراوان گشتن , مقصور شدن , زایل کشتن , شدن , نادرگردیدن . — (*rare*), کم یاب شدن , کمین شدن . *To make scarce*, کم کردن , زایل ساختن . *To be scarce of provisions*, کم زار خورش شدن .

Scarce, scarcely, کرهاً ا , دشوارانه , با سختي , با دشواري , با جدّ و جهد , مشکلانه , با دشخواري , عوناً ا , علي کره ا , با حدّ وجهد , v. *Hardly.*

Scarceness, scarcity, کمي , قحط ا , قلّت ا , مضایقت ا , عدم فراواني , تنگي , جدب ا , جدوب ا , نا عمومي , نادري , کم یابي , v. *Penury.*—(*rareness*),

To SCARE, خوفناک , خوف زدن , ترسانیدن , هول کردن , کردن . v. *To frighten.*

Scared, ترسیده , ترسناک , خوفناک . v. *Frightened.*

A scarecrow, الرّجل لعین ا , لعین ا , نظار ا , مطرو ا , مخکل ا , خیال ا , داهل ا , ضبغطري , هراس ا .

A SCARF, شاره , ساج , طیلسان ا , طیلس ا , ردا ا , کسوت ا . v. *Turban.*

Scarfskin, v. *Cuticle.*

SCARIFICATION, حجم ا , حجامت ا , داغ سازي , ترخ ا . *A scarifier*, حجامت ساز , داغ ساز . v. Also *Lancet.*

To scarify, حجامت کردن , داغ ساختن .

SCARLET, سقرلاط , اسکرلت , قرمزي . v. *Red.*

A SCATE (*fish*), کفچالیر .

To SCATTER, ریز , ریختن , پاشیدن , پراگنده کردن , پریشان کردن , ریزیدن , تافتن , فشاندن , افشاندن , کردن , گستردن , ریستن , انباشتن , اوشانیدن , برانداختن , پراگندن , فراساختن , تطریس کردن , پشنجیدن . v. *To sprinkle, dis-*

perse.—(*to be dispersed*), پریشان, منتشرشدن, پراکنده شدن. v. *To be scattered.*

Scattered, ریخته, منتشر, منتشر A, افشانده, پراکنده, پاشیده, متذرّي A. *Scattered leaves* or *papers*, اوراق پریشان, *To be scattered*, منتشرشدن, پریشان شدن, پراکنده شدن. ریخته شدن, افشانده شدن, پاشیده شدن, منتشرشدن. v. *To scatter.* —*A scatterer*, پراکنده کننده, &c.—(*in composition*), نثار A, ریز, پاش, فشان, افشان, افگن, گستر, &c. *Scattering pearls*, گوهرافشان, درنثار. *Scattering gold*, زرافشان. *Scattering poison*, هلال ریز. *Scattering roses*, گل افشان.

Scatteringly, تفریقانه A, جابجا, باپراگندگي, باپریشاني, بي نظام, بلا ترتیب A.

A SCENE, منظر A. v. *Theatre*: also *display*, *prospect.*

SCENT (*power of smelling*), قوّت شامّه, شامّه A. (*odour, good* or *bad*), بو, شمّه A, شمومه A, شمّ A, مشامّ A. v. *Smell.*

To scent (*perceive by the nose*), شمّ, شمیدن, بوئیدن. v. *To smell.*—(*to give a scent to*), تشمم ساختن, کردن, نفح, دخنت کردن, بخوردادن, رایحت کردن, بوي دادن. v. *To perfume.*—*Scentless*, بي بو, بي بخور, غیررایحت.

A SCEPTRE, اشتلجونا.

A SCHEDULE, فرد A, فهرست, دفتر A.

A SCHEME (*purpose*), قصد A, غرض A, نیت A, مطلب A, مقصود A, مدعا A. v. *Design, intention.* —(*project, plan*), فطرت A, سازش, بندش, حکمت A, تدبیر A, نقشه A, منصوبه A.

A schemer, منصوبه باز, متدبّر A. v. *Projector, contriver*

SCHISM, شکت A, رفض A, اعتزال A, بدعت A. v. *Heresy.*—*A schismatick*, رافض, اهل اعتزال. v. *Heretick.*—*Schismatical*, v. *Heretical.*

A SCHOLAR (*disciple*), شاگرد, طالب علم, شاکار, مرید A, تلمیذ A, معلّم A, شاگرد مکبت. — (*a learned man*), شاگردي, صاحب دانشمند, فاضل A, خواندہ, عالم A, علیم A, حکیم A, مردم فاضل, اهل فضل ومعرفت, مدارس A, نادرہ دان, اهل علم, صاحب ادب, کتّاب A, اهل عرفان. *The entrance-money of scholars*, مکتب حقّی.

Scholarship, دانش, معرفت A, علم A, شاگردي, فضل A, تعلیم A, فضیلت A, مدارست A, فهم A, درست A. v. *Learning, education, study.*

Scholastic, scholastical, تعلیم, تعلیمي, شاگردانه, عالمانه. درست پیوند, لایق مکتب, منسوب شاگردانه. — *Scholastically*, شاگردانه.

A scholiast, نشان ساز, اهل تفسیر, مفسّر A, محشّي A, شرّاح A, حاشیه نویس. v. *Commentator.*

A scholium (*note*), نشان, تفسیر A, شرح A, حاشیه A. v. *Commentary.*

A school, دبستان, مکتب خانه, مکتب A (plur. مکاتب), دپایه, معلّمت A. — *A public school*, مدرسه A (pl. مدارس). v. *College.*—*A writing school*, مکتب خانه, دبستان, دبیرستان. *A dancing-school*, رقص خانه. *A fencing school*, مجالدت خانه.

To school, تعلیم نمودن, تربیت کردن, مدارست دادن, تادیب کردن. v. *To instruct, teach.*

A school-boy, کودک تعلیم, طفل مکتب, شاگرد. v. *Scholar.*

A school-fellow, همتلمیذ, هم سبق, هم درس, هم مکتب, هم شاگرد, خواجه تاش.

A school-master, خواجه, آخوند, ملّا A, استاد, مکتب دار, مکتب A, مؤدّب A, معلّم A, خواجهي, استاذ, مدرّس A.

SCIATICA (*hip-gout*), عرق النّسا A.

SCIENCE, فضل A, معرفت A, هنر, فنّ A, علم A, امّ الفضایل A, فضیلت A, دانائي, دانش, ادب A, عرفان A, فهم A, فرزان, فرزان, حکمت A, حکم A, شعور A, شعر A, درایت A, شان, بصر A, یقین A, رویت A, راي A, اذین A, اذینت A. v. *Knowledge. Practical and speculative science*, علم عملي و نظري. *Sciences*, علوم A, اشعار A, فهوم A, افندون A, ملومات A, افضال A, معارف A, علوم ریاضي A, ریاضیت. *The abstract sciences*, اداب A, فضایل A.

Scientifick, scientifical, معرفت نما, یقینیه, یقیني, علمي, بطور اهل دانش, فضل آور, علم بخش. *Scientifically*, علمیانه, یقیني.

A SCIMITAR, شمشير . v. *Sword.*

To SCINTILLATE, زخيخ كردن . v. *To spark, sparkle.*

Scintillation, ستارافگني , زخيخ افشاني . v. *Spark.*

A SCION, غرس ا , كلمدار , نهال ا , شاخ , پيوند , درخال . v. *Twig.*

SCISSARS, مقراض ا , مقاص ا , مقص ا , كاز . v. *Shears. The two blades of scissars*, ا مقصّان .

To SCOFF, نكوه , استهزا زدن , طنز كردن , طعن كردن . فسوس كردن , طعن و بذله باختن , افسوس داشتن , ساختن . v. *To ridicule, deride, gibe.*

A scoff, ا طعن , ا طنز , نكوه , ا فسوس , ا استهزا , ا لابه , ا تسخر , ضحكت ا , بذله . v. *Gibe, taunt, irony, ridicule.*

A scoffer, طنزگو , هزّال ا , هزل گو , طاعن ا , طعنه زن , نكوه كننده , مستهزي ا , ضاحك ا , مسخره ا , استهزا زن , هزات ا , بذله باز .

Scoffing (part.), طعنه زنان , طنزگويان . v. *A scoffer.*— *Scoffingly*, با طنز , استهزاً ا , بطور فسوس , طعنه زنانه , طعن .

To SCOLD, زباندرازي , با غوغا ملامت زدن , آزار دادن , با غرميدن , سرزنش گفتن , با بانگ شتم ساختن , كردن , شخوليدن , با آواز طعن و بهتان زدن , غلغل دشنام دادن , عتاب ساختن , استعتاب كردن , تعتب ساختن . v. *To reproach, revile.*

A scold, عورت زباندراز , اهل زباندرازي , آزاررسان , دشنام وسرزنش گوينده , طعن و ملامت زن , زن آزاررسان , عنقفير ا .

Scolding (subs.), طعن ا , زباندرازي , سرزنش , آزار , عتب ا , عتبان ا , عتاب ا , عتبي ا , طنز , طعنه ا , رژ , شتم ا , اعتوبت ا . *Scolding letters*, مكتوب سركوب , مكتوب ستم آميز .

SCOLOPENDRA (*a kind of serpent*), صد پا , هزارپا , امّ اربعين ا , تسبيح دود , بزك , شش پا , چهل پا .

A SCONCE (*pensile candlestick*), شمع دان , چراغ آويز , آويخته . v. Also *head, mulct, fort.*

To sconce. v. *To mulct, fine.*

A SCOOP, مغرفت ا , وادن , واردين , واردان .

To scoop (lade out), آب از مغرفت , آب از واردان بركشيدن , (*to cut hollow*), تجويف , ناويدن , كاويدن , برداشتن . تجوّف كردن , ساختن . v. *To hollow.*

SCOPE (*aim, intention, drift*), نيّت ا , قصد ا , مقصد ا , جهد ا , جدّ ا , مدعي ا , غرض ا , عمد ا , مقصود ا , تموك , نشانگاه , نشان , آهنگ . — (*the thing aimed at*), دلالت ا , بكوك , تيماج , عدم ضبط و ربط , خود كامي , اختيار ا , آزادي , v. *Mark, butt.* — (*freedom from restraint*), v. *Liberty, license; room, space.*

SCORBUTICK *medicine* داروي نحوست . v. *Scurvy.*

To SCORCH, تضهيب , امحاش كردن , حرق كردن , سوختن , تصلي نمودن , محش كردن , سلق كردن , ساختن .

Scorched, سوخته , ا ممتحش , ا مصلّي . *To be scorched*, مصلّي بودن , ممتحش شدن , سوخته شدن .

A SCORE (*line drawn*), ا خطّ , سطر . — (*a notch*), دهنه , رخنه , گز . — (*on account*), ا حساب , شمار , ا اعداد . — (*a debt*), وام , ا دين . — (*reason, motive*), ا سبب , موجب , ا اجل . v. Also *charge, imputation. A score*, بيست . v. *Twenty.* — *Threescore*, شصت . v. *Sixty.* — *Fourscore*, هشتاد . v. *Eighty.*—*To score (mark by a line)*, خطّ كشيدن , سطر كردن . (*to set down as a debt, to make debtor*), داين , غريم ساختن , كردن . v. Also *to charge, impute.*

Scoria, v. *Dross.*—*Scorious*, v. *Drossy.*

To SCORN, حقير دانستن , حقارت كردن , سبك گرفتن , اهانت نمودن , تخفيف ساختن , نكوهش كردن , نكوهيدن , استخفاف كردن , شتامت ساختن . v. *To despise, scoff.*

Scorn, ا مذمت , ا نكوه , ا اهانت , ا حقارت , حقر , ا تحقير , ا تخفيف , ا استهزا , ا حقيرت , نكوهيدگي , احتقار ا . v. *Contempt, scoff.*

Scorned, نكوهيده , ا مهان , ا محقّر , مبتذل .

A scorner, نكوهنده , مذمت كننده , اهانت نما . v. *Scoffer.*—*A scorner of his relations*, ا قطاع الرّحم .

Scornful, scorning, پر نكوه , مذمّت نما , پر شتامت , سبك گير , اهانت نما . v. *Insolent.*

Scornfully, ا شتامتاً , ا تخفيفاً , با نكوه , با مذمّت .

A SCORPION, کژدم, عقرب ع (plur. عقارب), عقربت ع, عنقفیره, اُم عریط, باد افراه, عقربان ع, عقربا ع, شبوت, شبدع ع, خفنج, فرضع ع, قصول ع. *The tail of a scorpion*, شوات ع. *The cry of a scorpion*, نقض ع. — *The constellation Scorpio*, برج عقرب. — *Scorpion grass*, کفّ العقارب ع.

SCOT (*proportion of any payment, a tavern reckoning*), عارفانه. *Scot and lot*, خراج مال. v. *Tax.*

To scotch, v. *To notch, nick, cut.*

A SCOUNDREL, فاسق ع, رند, دني ع, حرامزاده, غابن ع, غدّار ع, لعین بد آیین, بدارام, خنطابه ع, شریر ع, ناکس, (plur. اوقاس) وقس ع, بدنهاد, بدکردار, بد قمار ع, قلاش, خرد دست, بلس ع. v. *Villain, knave;* also *knavish, villainous, mean.*

To SCOUR (*rub, in order to clean*), صقل کردن, جلا ساختن, ممسوح نمودن, مسح کردن, زداییدن, زدا کردن, زدودن, پرداختن, افروز ساختن, تحکیک کردن, ساییدن, فرسودن. v. *To scrub, polish, rub, clean, bleach;* also *to purge.* — (*to scamper*), تیزگام نمودن, تیزرو بودن, بزودي رفتن. v. *To run, rove, range.*

A scourer, مسح کننده, جلا ساز, صقل گر. v. *Polisher;* also *purge; scamperer.*

Scoured, مجلّي ع, مجلو ع, ممسوح ع, مالیده, فرسوده. v. *Polished.*

A SCOURGE, چابک, مقرعت ع, تازیانه, سوط ع (plur. اسواط), عرفاص ع, قفیل ع, ربذي, دهان دره, لتّ ع, جذمت ع. v. *Lash, whip.*—(*an oppressor, tyrant*), ظالم ع. — (*punishment*), ستمکار, جبّار ع, زبردست, تعذیب ع, عقوبت ع.

To scourge, چابک دادن, تازیانه کردن, لتّ ساختن, مقرعت ساختن, جلد کردن, مضروبت دادن, شلاق زدن. v. *To lash.*

Scourged, چابک خورده, تازیانه خورده. *To be scourged*, چابک خوردن, تازیانه خوردن, چوب خوردن.

A scourger, چوب زن, تازیانه کننده, صماد ع, شلاق زن.

A scourging, چوب, مسن ع, شلاق ع, مضروبت ع.

A SCOUT, جاسوس, خبرگیر, خبرجو, متجسّس ع, متشیب ع. v. *Spy.*

To scout, جاسوسي کردن, تجسّس کردن, استخبار ساختن, متشیب بودن. v. *To spy, explore.*

To scowl, v. *To frown, pout.*

A SCRAG, چیز لاغر. *Scragged*, v. *Rugged.*—*Scraggedness*, لاغري. v. *Leanness, ruggedness. Scraggy*, لاغر ع. v. *Lean.*

To SCRAMBLE, گیردار کردن. — *Scramble*, گیردار.

A SCRAP, کسرت ع, جزي ع, تراشه, پاره, فرد ع, پرگاله. v. *Fragment, crumb, particle.* — *A scrap of paper*, پرزه. — *Scraps of victuals*, خورپاره.

To SCRAPE, ستردن, تراش کردن, تراشیدن, خراشیدن, شرخوریدن. v. *To erase, scratch.*—(*to scrape together*), قدم اندک اندک جمع کردن, بقدم فراهم آوردن. v. *To accumulate, gather.*—(*to make a harsh noise*), صرّ کردن, طرقیدن. v. *To grate.*

A scrape (*perplexity*), مشکل ع, آزار, اضطراب ع, دشخواري. *Getting into a scrape*, انتباک ع.

Scraped, ستّرده, تراشیده, خراشیده, محکوک ع. v. *Erased.*

A scraper (*instrument for scraping*), زندهٔ, تراش. v. Also *miser.*—*A scraping* or *paring*, قذاذت ع.

To SCRATCH, خدش, شرخوریدن, خراشیدن, خاریدن, حکّ ساختن, فرغاریدن, خیدن, خریشیدن, کردن, خشاییدن, خشانیدن, مخارشت ساختن, تحکیک کردن. *To scratch one's self*, تحکّک کردن.

A scratch, خدش ع, تحکیک ع, حکّ ع, خراشش, خارش, قطف ع, تقطیف ع, تخدیش ع, مخارشت ع, خدوش ع, تکدیح ع, قطوف ع. v. *Laceration.*—*Scratched*, خراشیده, خراش زن, خراشنده. *A scratcher*, شرخوریده, خاریده.

To SCRAWL, v. *To scribble.*

To SCREAM, *screech*, غریدن, غریویدن, غریو زدن, فریاد و فغان کردن. v. *To shriek. A scream*, غریو, فریاد و فغان. v. *Shriek.*

A SCREEN, شراغ ع, سراپرده, قنأت ع, حجاب ع, پرده,

شران ا . — *A screen or riddle to sift gravel, &c.* خاکبیز ، غربال ، پنکن .

To screen, پوشیدن ، پنهان کردن ، پس پردهٔ نهادن ، پردهٔ پس . v. *To cover, conceal, shelter*: also *to sift, riddle.*

Screened, پوشیدهٔ ، پردهٔ پس نهفته . v. *Concealed.*

A SCREW, پیچ ، لولب ا ، کیستارهٔ ، نرمادهٔ .

To screw (turn by a screw), از لولب تافتن ، ازپیچ کردن ، از پیچ بند کردن ، از کیستارهٔ گردانیدن .—*(to fasten by a screw)*. از کیستارهٔ بند کردن ، از لولب بستن .—*(to oppress by extortion)*. v. *To extort, oppress.* — *To screw the face*, روی درهم کشیدن . v. *To distort.*—*(to press)*, فشردن ، پالودن . v. *To squeeze.*

Screwed, از کیستارهٔ بسته ، از لولب تافته ، از پیچ بند کردهٔ . v. *Oppressed, extorted, pressed.*

To SCRIBBLE, خطّ نا حسن کشیدن ، بي نزاکت نوشتن .

Scribble, کتب بي ، ناخوش خطّ ، خطّ خام ، خطّ نا حسن نزاکت .

A scribbler, کاتب ، منشي بي اعتبار ، کاتب ناخوش نویس ، نکبت .

A SCRIBE, ا کاتب (plur. کتاب ، کتبت) ، نویسندهٔ ، ا سافر (plur. سفرت) . v. *Writer, notary.*—*A Jewish scribe*, یهود دانشمند ، حبر ا .

A SCRIP, غنج ، همیان ، انبانه ، انبان ، کیسه . v. *Bag, purse.*—*(a small writing)*, رقعه ا ، تذکرت ا .

SCRIPTURE, کتب ا ، نویس . v. *Writing.* — *The Holy Scripture*, کلام اللّه ، کتب سماوي ، الکتاب ا ، انجیل ا ، زبور ا ، توریت ا ، تورات ا ، المکتوب ا . — *Scriptural*, توراتي .

A SCRIVENER *(writer of contracts)*, عقد نویس ، نویسندهٔ عهد .

SCROFULA, دمغول ا ، دام غول ا ، دامغول ا ، دیرینه ، صراجه ا ، مرض خنازیر ، خنازیر ا ، غدّت ا ، بخش ، خوک ، خوکل ، خوکک . v. *King's evil.* — *Scrofulous*, خنازیردار .

A SCROLL, کاغذ دسته ، رقعه ا ، طومار ، دفتر ا ، فرد ا .

The SCROTUM, صفن (plur. صفنان ، صفن ، اصفان) ا ، فوطه ، جراب ا .

To SCRUB, مالیدن ، سائیدن ، زدودن ، زدایدن ، فرسودن ، تحکیک ساختن ، حکّ کردن . *To scrub one's self*, تحکّک کردن . v. *To rub, scour, clean.*

A SCRUB *(mean fellow)*, دني ا ، حقیر ا .

Scrubbed, scrubby, v. *Mean, vile.* — *(rubbed, scoured)*, محکوک ا ، مالیده ، زدوده ، سائیده .

A SCRUPLE, وهم ا ، اشتباه ا ، شبهه ا ، شکّ ا ، ارتیاب ا ، وسواس ا ، احتیاط ا ، تردّد ا ، حوجا ا . v. *Doubt, irresolution.* — *Without a scruple*, بي وهم ، لاشکّ ، بي پروا .—*A scruple in weight (twenty grains)*, بست دانه .

To scruple, شکّ کردن ، وسواس کردن ، وهم داشتن ، وهّام شدن ، احتیاط نمودن ، حوجا کرفتن . v. *To doubt, hesitate.*

A scrupler, اهل ضیق ، احتیاط نما ، حوجا گیر ، وهم دار ، صاحب بروا .

Scrupulous, وهم دار ، وهمناک ، شکي ، وهمي ، وسواسي ، پر حوجا ، اهل دقّت ، دقیق ا . v. *Cautious.* — *(nice, exact)*.

Scrupulously (cautiously), باشکّ ، باوسواس ، با وهم ، با ارتیاب ، با تردّد ، احتیاطانه . با دقت *(exactly)*,

Scrupulousness, ارتیاب ا ، احتیاط ا ، وهمناکي .

SCRUTABLE, از تفحّص ممکن اظهار .

Scrutiny, scrutation, تفتیش ا ، امحان ا ، تلاش ، رمایش ، گراي ، بازپرس ، پژوهش ، نجث ا ، تجسّس ا ، تفحّص ا . v. *Examination, ievestigation.*

A scrutineer, scrutator, تفتیشي ا ، مفتش ا ، فتّاش ا ، منکش ا . v. *Examiner, inquirer, searcher.*

To scrutinize, تفحّص کردن ، تفتیش ساختن ، گرایستن ، با دقّت جست کردن ، جستن ، کاویدن . v. *To examine, inquire, search.* —*Scrutinized*, گرایسته ، کاویده . v. *Examined.*

SCRUTOIRE, پیشتخته . v. *Bureau.*

To SCUD, تزیدن ، تیز رفتن ، دویدن ، گریختن . v. *To flee, fly, run, scour.*

A SCUFFLE, گیر , شماته , هنگامه , خرخشه , زد و خورد . v. *To scuffle*, مشت زدن , هنگامه انگیختن . غوغا , دار . *To fight.*

To SCULK, مستور شدن , مستتر کردن , رو پوش شدن , مخفي شدن , متواري بودن , کمین ساختن * پوشیده ماندن . v. *To lurk.*

A skulker, رو پوش , کمین ساز . v. *Lurker.*

The SCULL, قحف ا , تفّاغ ا , جمجمت ا , کاسه سر , (plur. اقحاف), اهیان سر , حیرة ا , جلجت ا . —*A scull-cap*, v. *Helmet.*

Scull, v. *Boat.* — *Sculler*, v. *Boatman*

A sculptor, v. *Carver, engraver.*

SCULPTURE, قلمکاري , کندگي , نقاشي , نقاشت ا , تراشش .—*To sculpture*, تراشیدن . v. *To carve, engrave.*

SCUM, کف , کرّة ا , چکرة , اژوغ , طباخت ا , کفخت , رغایت ا , رغاوت ا , خرشا , کلشکر , فوارت ا , اسلیح ا . *The green scum upon a pool or diteh*, گنداب . *The scum of a boiling pot* or *of milk*, کثا ا , کثعت ا . v. *Foam, dross, refuse.—To throw up scum* (*as a boiling pot, milk, &c.*), تنافط کردن , کثوغ نمودن , کثا ساختن , تکثیت کردن , کفیدن .

To scum (*skim*), کف گرفتن , نرمودن , کف برداشتن , کرة وا کردن .

A scummer (*skimmer*), کفگیر , کبجة . v. *Ladle.*

A SCUPPER (*hole on a ship's deck, through which water runs into the sea*), آبریز جهاز .

SCURF, سبوسه , سبوس or سپوس , بشنج , خشک رنده , ابله , بشنجة , کلف , سیس , کندمه . v. *Scab.* — *Scurf on the head*, سبوسام , سبوسه , سپوخ , سبوخ , سبوسه سر . v. *Dandruff.—The scurf of a wound* or *sore*, خشک ریشه . v. *Scab.*

Scurfy, نمش , پر بشنج , خشک رنده دار , سبوسه دار , اکهي .

Scurfiness, سبوسه داري , خشک رنده داري . v. *Scurf.*

SCURRILITY, دشنام , شتم ا (plur. شتوم), بهتان , فسوس , ذمّ ا , طعن ا , طعنه ا , زباندرازي , بهتان گوي , بذله , مسخره , کذاف بیهوده , طنز گستاخ , ژاژمیز .

Scurrilous, scurril, دشنام ده , دریده دهن , زبان دراز , بهتان گو , مسخره , فاحش زن , ملامت پیما . v. *Opprobrious:* also *mean, low.*

Scurrilously, با , بطور زباندراز , بوجه بهتان گو , با دشنام مسخره , فاحش .

SCURVILY (*vilely*), بوجه پست , با دوني . حقیرانه , بطور خور . v. *Meanly; basely; coarsely.*

Scurvy (*vile*), بي , دني ا , حقیر ا , خور , پست , خسیس ا , حقیر المقدار ا , خاکسار , غیر اعتبار , سعادت , فرومایه . v. *Mean, contemptible, worthless, sorry:* also *scabbed.* [I know no word for the disease called *the Scurvy.*]

A SCUT (*short tail*), دمچه .

A SCUTCHEON, سپر , ترس . v. *Shield.* — *Scutiform* (*like a shield*), سپرمانند , ترس آسا .

A SCUTTLE, زنبیل ا . v. *Basket.*—(*a grate*), قفص ا . v. *Lattice.* — (*a quick pace*), شتاب رواني , تیزگامي . *To scuttle.* v. *To scud.*—*To scuttle a ship* (*pierce it full of holes*), جهاز پر سوراخ کردن .

The SEA, دریا , بحر ا (plur. بحار , بحور , ابحار , خضارت ا , باهة ا , قلزم ا , یمّ ا (plur. یموم), (ابحر , غطّم ا , عجوزة , منقع ا , سدر ا , نوفل ا , رجّاف ا , قلهزم or قلهذم ا , قلهدم ا , خضم ا , غطمطم ا , غطیم ا , لهم ا , لجّ ا , نطفت ا , قمقام ا , اسطم ا . v. *Ocean, deep.—The Indian* or *Green Sea*, بحر الهند ا , بحر الاخضر ا . *The White* or *Mediterranean Sea*, بحر ابیض ا , بحر الروم ا . *The Black* or *Euxine sea*, بحر اسود . *The Persian* or *Blue sea*, بحر اخضر , بحر الفرس ا , آب کبود . *The Red sea*, بحر القلزم ا , بحر الاحمر ا . *The Caspian sea*, بحر الخزر ا . *The sea of Mecca*, بحر عروض . *The dead sea* or *sea of Lot*, بحر لوط . *The two seas*, بحرین ا , النّطفتان ا . [These will apply to any two seas, as the *East Sea and the West*, the *Mediterranean and Euxine*, &c.] *The deep sea*, دریاي عمیق . *A swelling sea*, بحر مسجور . *Sea and land*, بحر و بر . *By sea and land*, بحراً و براً ا . *A sea of blood*, دریاي خون . *A shallow in the sea*, شنار ا . *Belonging to the sea*, بحري . *On the sea shore*, بلب دریا , برکنار , بساحل البحر ا . *The bed of the sea*, منقع ا . *The ebb and flow of the sea*, مدّ و جزر بحر , مدّ و جزر . *The flowing of the sea*, جاري دریا , اسطم ا . *Overflowing*

as the sea, A خضرم. *The sound of the sea,* A نجوخ. *To sail on the sea,* مشي علي وجه البحر كردن. *Half seas over (half drunk),* شيرگير, نيم مست.

A sea-breeze, باد از دريا, نسيم از بحر.

A sea-chart, كنار نامه.

Sea-coast, كنار, لب دريا, ساحل البحر A. v. *Coast.*

A sea-compass, خبره نامه.

Sea-ear (a shell), دريا گوش.

Seafaring, اهل دريا. *A seafaring man,* A ملّاح, اهل جهاز.

A sea-fight, A قتال البحر, جنگ جهاز.

A sea-fowl, A طير البحر, مرغ دريا.

Sea-girt, از بحر محاط, از دريا مشمول.

Sea-green, دريارنگي, بحري. v. *Green.*

A sea-horse, A فرس البحر, اسپ دريا. — *Sea-maid,* v. *Sea-nymph, mermaid.*

A seaman, A ملّاح, اهل جهاز. v. *Mariner.*

A sea-mark or *beacon,* علامت در بحر, نشان در دريا, A منارت.

A sea-monster, A مسيخ البحر, سلتم دريا.

A sea-nymph, A بنت البحر, بنت الما.

A sea-port; ميناA (plur. موانى), سنار, شنار, بندر, بندرگاه, دريابند.

Sea-risk, A خطر البحر, بيم موج.

Sea-room, A ميدان.

A sea-shell, A صدف البحر.

Sea-shore, sea-side, v. *Sea-coast.*

Sea-sick, بيمار از حركت دريا.

A sea-serpent, A مار البحر.

Sea-service, خدمت جهاز.

Sea-surrounded, v. *Sea-girt.*

Sea-water, A ماء البحر, آب دريا, آب شور. v. *Salt-water.*

A SEAL, A مهر, A خاتم, A خاتام, نشان. *The seal-ring of a prince,* نگين. v. *Seal-ring.* — *A seal upon a purse, granary, &c.* دژه. *A wooden seal for sealing parcels of grain,* A راسوم, A رسوم. *A keeper of the seals,* مهردار. *The seal of Solomon,* خاتم جم, مهر سليمان. *The seal of a judge,* A سند. *To break* or *open a seal,* مهر كشادن. — *A seal-cutter,* مهركن.

To seal, راسم كردن, طبع ساختن, ختم كردن, مهر زدن. v. Also *to confirm, ratify; settle; close, shut.*

Sealed, A مرسوم, A مختوم, بمهر بند كرده.

A sealer, ختم كننده, مهر زن.

Sealing-wax, A ختام, طين مختوم.

A SEAM (*sewing which joins the edges of cloth*), دوخت, A ملّت. v. Also *scar, cicatrice: grease, lard.*

To seam, دوختن, دروز ساختن, درز كردن, دوخت كردن, دوزيدن. v. *To sew:* also *to mark, scar.*

A seamstress, زن دوزنده.

Seamy, كتبت نما, درز دار, دوخت دار. — *Seamless,* بي درز, بي دوخت.

To sear, v. *To burn, cauterize.* — *Sear,* v. *Dry.*

Sear-cloth, v. *Plaster.*

To SEARCE, تخليل ساختن, نخل كردن, بيختن. v. *To sift.*

A searce, A منخل, A هرقل.

To SEARCH, جستن, جوئيدن, جست وجو كردن, تفتيش كردن, تجسّس كردن, تفحّص كردن, تلاش كردن, كاويدن, گرايستن, گراييدن, برماسيدن, استخبار كردن, نجث ساختن, پروهيدن, استقصا كردن, ويديدن, ويدن, واكويدن. v. *To examine, enquire, probe.* — *To search out,* از تفحّص يافتن, ارجست وجو يافتن. *To search for by groping,* سازيدن.

Search, جست وجوي, جست, تلاش, جوياي, A استخبار, A ابتحاث, A تجسّس, A تفتيش, A تفحّص, A حسّيت, A دقّت, A استقصا, A نجث, A بحث,

پژوهش , تک و پو , ندش ع , فحص ع , فتش ع , انتعاص ع . v. *Enquiry, examination, quest, pursuit.*

A searcher, فتّاش ع , مفتّش ع , متفحّص ع , جوينده , فحيص ع , پژوه , مستقصي ع , فاحص ع , نجاث ع , نجث ع , منكش ع .—(*in composition*), جو . v. *Examiner, enquirer.*

Searched, تلاش كرده , جست وجو كرده , جويده , برماسيده , گرايسته , گراييده , كاويده , متفحّص ع , مفتّش ع , پژوهيده .

SEASON (*of the year*), فصل ع , موسم ع . (*time*), افاف ع , هنگام ع , زمانه ع , زمان ع , ايّام ع , وقت ع , افان ع . v. *Time.*—*The four seasons of the year*, چهار فصل . *The spring season*, فصل بهار . فصول اربع , چهار فصل سال . *The summer season*, فصل تابستان . *The autumn season*, فصل مهرجان . *The winter season*, فصل شتوي . *At a proper season, in season*, بوقت و زمان . v. *Seasonably.*—*Out of season*, بي هنگام , بي وقت و زمان , غيرمحلّ , بي , تقريب و بي وقت . هوازي , بي گاه . v. *Unseasonably.*

To season (*food*), مصالح دادن , مزه دار كردن , چاشني دار , تربيت , خوش مزه كردن , مزه دادن , لزيز كردن , كردن , ساختن , طعم تربيت زدن . v. *To relish.*—*To season* (*accustom one to any thing*), معتاد , اعتياد كردن , متربّي ساختن , آموختن , پيش نهاد دادن , ساختن (*to become accustomed to any thing*), متربي , اعتياد پذيرفتن , پيش نهاد گرفتن , شدن . v. *To mature.*

Seasonable, لايق ع , مناسب ع , برمحلّ , بروقت , موافق ع . v. *Proper.*—*It is not seasonable*, بروقت نيست , نشايد .

Seasonableness, وقت وزمان ع , مناسبت ع , فرصت ع , موافقت ع , دست يافت .

Seasonably, لوقته ع , للوقت ع , برمحلّ , بروقت وزمان , اين ع , بوقتها ع , وزم ع . *Any thing done* or *happening seasonably*,

Seasoned (*as food*), لزيز ع , مزه دار , چاشني دار , مصالح دار , متربي ع , خوش مزه زده , تربيت كرده شده . (*accustomed*), پيش نهاد گير , معتاد ع , آموخته .

A seasoner, مصالح دهنده , خوش مزه زن , تربيت دهنده .

Seasoning (*to food*), مصالح ع , مزه , تربيت ع , تربيت , آفزار , آبزار , آبزار , كامخ ع , كامه , طعم .

A SEAT (*chair, &c.*), كرسي , جلسه ع , صفه ع , جاي , نشستي , نشستي , نشستگه , نشست گاه , تخت , اسكملي , صندلي . v. Also *throne, residence, situation, mansion, villa.*—*The principal seat* (*at table, &c*, پيشكار , پيشي , پيشگاه .

To seat (*cause to sit down*), نشانيدن , نشاندن ساختن . Also *to settle, fix.*

SEAWARD, بسوي دريا .

To SECEDE, خلوت , كنارگرفتن , خودرا بازكشيدن ازكاري . عزلت كردن , بازماندن , بازاستادن , كردن . v. *To withdraw, relire, dissent.*

A seceder, عزلت كننده , اهل اعتزال , كنارگير . *Dissenter.*

Secession, خلوت ع , عزل ع , اعتزال ع .

To SECLUDE, جدا كردن , خارج كردن , بيرون كردن , محروم كردن , بازداشتن , ممانعت ساختن . v. *To shut up, exclude.*

SECOND, اخري ع , اخر ع , ثاني ع , دوميين , دويم . *Second in dignity* or *value*, ثني ع , ثنان ع .—(*deputy or substitute*), جا نشين . v. *Secondary.*

Second-hand (*not original, not new*), مستعمل ع , استعمالي , نا نو , نا اصلي .

A second (*assistant*), دستگير , پشتيبان , يار , مدد كار , همپشت , قادار , ناصر ع . v. *Friend.*

To second, نصرت نمودن , پشتي دادن , ياري كردن , معاونت ساختن , توفيق ساختن . v. *To assist.*

Secondarily, ثانياً ع , بطور ثني , بوجه ثنيان , ثنيةً ع , بطريق نا اصلي .

Secondariness, حال ثني .

Secondary, ثني ع , ثنيان ع (plur. ثنيت).

A secondary, ثني ع (plur. ثنيان , ثنية), جانشين , ردافت ع . v. *Deputy, delegate.*

A second-rate, قدر آخرداري , درجه ثانيه .—*Second-rate*, درجه ثانيه دار . v. *Secondary.*

SECRECY (*privacy*), پنهاني , اخفا ع , حال پنهاني , تنهائي , خلوت ع , يكانگي , نهفتگي , نهاني , حال تنهائي . v. *Solitude, retirement.* — (*taciturnity, fidelity to a secret*), راز داري , سرّداري , ساكوتت ع , سكتت ع , سكوت ع , خاموشي . v. *Silence.*

Secret (*private*), مكتن ع , پوشيده , تنها , پنهان , نهان , مستتر ع , مستورهٔ ع , مستور ع , خبي ع , مخفي ع , خفي ع , مرهمص ع . v. *Concealed, retired, hidden.* — (*faithful to a secret, silent*), ساكت ع , نا افشا , سرّدار , راز دار , سرّاچه , نهانخانه , خلوتخانه , سروقت ع , حرم ع . v. *Privacy.*

A secret, راز , سرّ ع (plur. اسرار), سريرت ع (plur. سرائر), نهانچه , نهاني , خفا ع , سرّي ع . *One in the secret*, رازدان , زاردار , سرّدار , همراز . v. *Confidant.*

A secretary, منشي ع , كاتب ع .—*Secretaryship*, منشيگري , خدمت منشي .

To secrete, بگوشه نهادن , نهان ساختن , پنهان كردن , مخفي كردن , پوشيدن . v. *To conceal, hide.* — *To secrete one's self*, پنهان , خبيدن , تنهيدن , نهفتن , روپوش شدن , مستور شدن , تدفّن كردن .—*Secreted*, پوشيده , نهفته , مخفي ع . v. *Concealed, hid.*

Secretly, نهفته , نهاني , نهان , درپنهاني , بپنهاني , سرّاً ع , خفياً ع , مخفي ع . v. *Privately.* — *Openly and secretly*, سرّاً و جهراً ع , سرّاً و علانيةً ع .— *Secreteness*, v. *Secrecy.*

Secreting (*part.*), نهان ساز , پوشان , پوشا , پوش .— *A secreting*, نهفتگي , پوشش , پنهاني . v. *Concealment.*

A SECT, ذات ع , فرقه ع (plur. فرق , افرقا , افراق , افاريق), مذهب ع , بدعت ع , شيوه , ملّت ع , فقرت ع , امّت ع , شكيكت ع , شرج ع , جماعت ع , هراي ع , طايفه ع , طريقت ع , منسم ع . *The head of a sect*, پيشوا , مغوشا , طريقت ع , صاحب بدعت . *The sect of the Magi*, مغوشك . *The sect of Pythagoras* (*who believe the transmigration of souls*), التّناسخيت ع . *Of a bad sect*, بد ذات , بد مذهب , بد كيش . *Sects of hereticks, sectaries*, خوارج ع , رافضه — v. Vol. I. كوسيت ع , ملكانيت ع , معتزله ع , سنه — مرجي — حنيفه .

A sectary, صاحب , خارجي , رافضي ع , اهل بدعت , پيرو , پسرو , تابع ع , ذانب ع , اعتزال . v. *Follower, heretick.*

A SECTION, تفصيل ع , قطع ع , قطعه ع , فصل ع , مقطع ع (plur. مقاطع). v. *Cut.*—*The section of a book*, نسك , قطعه ع , جزء , فصل ع . *Through every section* (*totally, entirely*), كلّي و جزي , كلّ و جزء .

SECULAR, دنياوي , دنيا دار , دوراني , دهري . v. *Temporal, worldly.* — (*centesimal*), صدم ع , هر صدّ سال , عايت ع .—*To secularize*, دهري كردن .—*Secularly*, دهريانه , بطور دنياوي , لوجه دوراني . — *Secularness, secularity*, حال دهري .

SECUNDINE (*membrane which envelopes the child in the womb*), تامور ع . v. *Membrane.*

SECURE (*free from danger or fear; safe*), مسلّم ع , محمي ع , اميني ع , امين ع , سالم ع , ايمن ع , محفوظ ع , بي خطره , بلا بيم ع , موطمن ع , مطمين ع , محميه ع , متأمّن ع , واثق , عاصم ع , اناق ت , مامون ع , (*firm, fast*), پايدار و برقرار , استوان , استوار , (*careless, without caution or vigilance*), غير بي بصيرت , غافل ع , بي پروا , بي خبر , غير اماني , بي انتباه , احتياط .

To secure (*make safe*), امان , امن دادن , محفوظ داشتن , صيانت و , اماني دادن , مسلّم كردن , امين كردن , دادن . v. *To protect.* — (*to make certain*), بي خطر كردن , حمايت نمودن . يقيني كردن , مقرّر كردن , معهود كردن , (*to make fast or firm*), ثابت كردن , برقرار ساختن , استوار كردن . v. *To fix.* — (*to secure in custody*), محبوس , درزندان نهادن , قيد كردن , گرفتار كردن , كردن . v. *To imprison.*

Secured (*from oppression, &c.*), مسلّم ع . v. *Exempted, protected.*—(*made certain*), مقرّر ع , معهود ع . v. *Established.* —(*made firm*), استوار ساخته . v. *Fixed.*— (*taken into custody*), محبوس ع , گرفتار كرده , قيد كرده , گرفته . v. *Imprisoned.*

Securely (*safely, without danger*), مسلّمانه , با اماني , بي انتباه , بلا بصيرت , سالماً غانماً ع , بلا خطر ع , (*carelessly*), بي باك و بيم , بي پروا , غفلتانه .

Security (*safety*), امن ع , امان ع , امنيت ع , سلامت ع ,

, ايمني ع , الامان ع , معافات ع , اميني ع , اماني ع , سكينت ع , اطمينان ع , عافيت ع . v. *Protection.*—(*carelessness*), اهمال ع , عدم بصيرت , بي پرواي , بي خبري , غفلت ع . *One who is security or bail for a debt, &c.* كفيل ع , ضامني . *Security or bail*, كفالت ع , ضامن ع , متكفّل ع . v. *Surety.* — *To become security*, ضامن شدن , كفيل شدن , تكفّل كردن , تضمّن كردن , تعهّد كردن . v. *To give bail.* — *To beg security* or *protection*, استيمان كردن , مستأمن شدن . *A place of security*, مأمن ع , پناهگاه . v. *Refuge, asylum : castle, fort.*

SEDATE, آهسته , ساكن ع , ساكت ع , رزين ع , مكيث ع , ملايم ع . v. *Calm, quiet, serene.*—*Of a sedate temper*, ساكن الطّبع .

Sedately, آهسته , بطور رزين , مكيثاً ع .

Sedateness, سكوت ع , ملايمت ع , رزانت ع . v. *Quietness, calmness, tranquillity, serenity.*

SEDENTARY, ساكن , بي حركت ع , متقاعد ع , موثبان ع , لهد ع . v. Also *inactive, sluggish, torpid.* — *Sedentariness*, تعدّت ع , سكونت ع .

A SEDGE, سوارة , قصبا ع .

Sedgy, پر سوارة .

SEDIMENT, دُرد , جرعت ع . v. *Dregs.*

SEDITION, فتنه ع , آشوب , هنگامه , شورش , طغيان ع , آسيب ع , هيشت ع , خاستگي , بغاوت ع , هرج ع , شغب ع , غلو ع . v. *Rebellion, mutiny, tumult.* — *To excite sedition*, فتنه انگيختن , آتش افروختن , تفتين كردن . v. *To mutiny.*

Seditious, آشوبي , بغي ع , مفسد ع , فتنه خيز , فتنه انگيز , فتّان ع , عاصي ع , عصيان ع , عصي ع , نعار ع , نعور ع . v. *Rebellious, mutinous.* — *A seditious man*, فتنه جو , صاحب شغب ع , اهل طغيان , آتش افروز , آشوب .

Seditiously, فتنه انگيزانه , عاصيانه . — *Seditiousness*, فتنه , آتش افروزي , انگيزي . v. *Sedition.*

To SEDUCE, اغوا كردن , گمراه كردن , بي راه كردن , بازي , تضليل كردن , اضلال ساختن , فريفتن , ورغلانيدن , تخبيب , طغويت كردن , اطغا ساختن , فروليدن , دادن , ساختن . v. *To misguide.*

, غاوي ع , ورغلاننده , بي راه كننده , گمراه كننده , كربز , خب ع , مضلّ ع , فريبنده , اغوا كننده , مغوي ع , عيهاب ع , كربز , كربز .

Seduced, گمراه كرده , فريفته , از راه كشيده , بي راه كرده , ورغلانيده , غوي ع , مغوي ع .

Seducible, قابل اضلال , ممكن گمراه شدن .

Seduction, seducement, فريب , اضلال ع , اغوا ع , گمراهي , لوزله , مته ع , غوايت ع , خانوره , خاتوله , لوش , اغايش ع , دغا .

SEDULITY, *sedulousness*, سعي ع , كوشش , شغل ع , مداومت ع , جدّ و جهد , جدّ ع , محنت , سرگرمي , ملازمت ع , بصيرت ع , آگاهي . v. *Care, diligence, labour, industry.*

Sedulous, محنتي , سرگرم , كوششي , مشغول ع , ساعي ع , مقيد ع (fem. مقيدت plur. مقايد), مداوم ع , ملازم ع , مجدّ ع , شيخان ع (fem. شيخانت), مكلّل (fem. مكللت), اهل بصيرت , آگاه . v. *Careful, industrious.*

Sedulously, بجدّ , ملازمانه , با جدّ و جهد .

To SEE, ديدن , نگريستن , نظر كردن , نگاهي كردن , مبصر , بصير شدن , بصر كردن , ملاحظه كردن , راي كردن , مشاهده , نگاهيدن , مطالعت كردن , مطالع شدن , بودن رويتّ , تنظار كردن , مباصرت ساختن , ابصار كردن , ساختن , ادراك كردن , تشويف كردن , زدن . v. *To observe, look, perceive, descry, discover, find, discern, remark, inspect.*—*To see one another*, دوچارخوردن , رو برو شدن , ملاقات كردن . v. *To meet, visit.*—*To see distinctly*, با كمال بصيرت ديدن . *Let him see*, ببيند .

SEE ! اينك . v. *Behold.*

SEED, تخم , دانه , بذر ع ; كاشته , كشت , برزه , برز , (plur. زروع) زريعت ع , زرعت ع , زرع ع , حبّ ع , پيله , مزارع ع , حبّت (plur. حبوب). *Seed when sown*, زرع ع (plur. زروع , زريعت). *One seed*, حبّت ع .—*Coriander-seed*, بفنج , حبت السودا ع . *Anniseed* حبّت الحلوه ع . *Melon-seed*, كرشت . *Lint-seed*, خيقنج . v. *Linseed.*—*Hemp-seed*, طلّام ع . *Purslain seed*, خرقا ع . *A seed-plot*, زريعت ع . — *Any thing produced from the natural falling of seed*, زريع ع . *A field sown with seed*, زرع ع . (*semen genitale*), نطفه ع , آب پشت , زراعت ع

مني, مايه ع. بيظه ع, أيل ع, علوق ع, علاقت ع. v. Also *progeny, offspring, race, generation: original, principle, root.* —*To sow seed,* تخم كاشتن, زرع كردن. v. *To sow.*—*To fall to seed,* دانه آوردن.

Seed-time, موسم كاشتن, زرع ع, زمان زرع.

SEEING (*vision*), نظران ع, بصر ع, بينائي, بينش. (*part.*) راي ع, مشاهد ع, ناظر ع, باصر ع, مبصر ع, بصير ع, بينان, مهرا, متراي ع.—(*in comp.*) بين. *Seeing far,* دوربين.—*Seeing the world,* جهان بين. *Seeing minute objects,* خرده بين. *Seeing into affairs,* مصلحت بين. *Seeing, seeing that,* چو, چون, چونكه. v. *Since.*

To SEEK, جست و جوي كردن, جستن, تلاش كردن, تفتيش كردن, پوييدن, تك وپو كردن, استخبار ساختن, نشيد ساختن, ويديدن, كاويدن, ابتغا كردن, فتش ساختن, نوش كردن. v. *To search, inquire, ask, solicit, request.*—*To seek* (*at a loss*), غير وقوف, نادان, سرگردان, پريشان خاطر, آشفته حال. v. *Perplexed, irresolute, inexperienced.*

A seeker, تلاش كننده, جوينده, &c. v. *Inquirer, searcher, petitioner.*

Seeking (*part.*), نشيده ع, پويان, تك و پوكنان, جويان. *Seeking the destruction of an adversary* (*subs.*), تعنت ع, اعتلال ع.

To SEEL (*close the eyes of a hawk*), چشم باز پوشيدن.

To SEEM, نمودار شدن, ظاهر شدن, نمودن, معلوم شدن, صورت ظاهره نمودن, صورت پذير شدن, صورت نما شدن, وجه داشتن, مانستن, سيما وتمثيل گرفتن, نمايش داشتن, مماثلت پذيرفتن. v. *To appear, resemble.*—*To seem true,* صورت حقيقت داشتن. *It seems,* صورت نما مي نمايد, معلوم است, است.

Seeming (*appearance, semblance*), صورت ع, ظهور ع, صورت نما, نمايش, وجه ع, سيما ع. تمثيل.—(*apparent*), سيما و, معلوم ع, ظاهر ع, صوري ع, نمايش دار, نمايان, تمثيل گير.

Seemingly, وجها ع, ظاهراله, صورتا ع, بظاهر, ظاهراً, با نمايش.

Seemingness, v. *Plausibility.*

SEEMLINESS, حسن ع, خوبي, زيبائي, خوش نمائي, نزاكت ع, مناسبت ع, سزاواري, خوشي, شايستگي, جمال ع, ظرافت ع. v. *Beauty, decency, grace.*

Seemly (*decent becoming*), خوب, زيبا, خوش نما, مناسب ع, لايق ع, خوش, سزاوار, نيكو, شايسته. v. *Fit, proper.*—(*decently, becomingly*), با خوش, با ادب, سزاوارانه, با شايستگي, خوش نمايانه, نمائي, ظريفانه. ظريف ع.

SEEN (part. of *see*), ديده, نگرسته, مشهود ع, منظور ع, معاين ع. v. Also *skilled, versed.*—*To be seen,* ديده شدن, ظاهر شدن, منظور شدن.

A seer, مبصر ع, مشاهد ع, راي ع, بينا, ناظر ع, بيننده, اهل نظر.—(*in compos.*) بين. v. *Spectator, prophet.*

SEE-SAW (*reciprocating motion*), جرج ع, خرام, جنبش, نيحان ع, نيم ع, رجرجت ع. رجراج ع, رجرج ع, نوض ع, ملدان ع, ملد ع. *A see-saw* or *swing,* پرموزه, جانبازي, جنبش, جنبانيدن.—*To see-saw,* بازام, وازنيج, چنبلول دادن.

To seeth, v. *To boil, to be hot.*

A SEGMENT, فصله ع, قطعه ع, پاره, جزلت ع, قاش, وصله ع.

Segregation, v. *Separation.*

Seignior, v. *Lord.*—*Seigniory,* v. *Territory.*

A SEINE, شبكت. v. *Fishing-net.*

To SEIZE, گرفتن, گرفت كردن, گيركردن, برگرفتن, خبيدن, ربودن, اخذ كردن, قبض كردن, گرفتار كردن, بزور ميچودن, سكنجيدن, مجيدن. *To seize by force,* گرفتن. v. Also *to grasp.*

Seized, گرفته, مقبوض ع, ماخوذ ع. *To be seized,* گرفتار ماخوذ شدن, مقبوض شدن, گرفته شدن, شدن.

Seizure, گرفت, گيري, گيراني, قبض ع, برگرفت, گرفتگي, اخذ ع.

SELDOM, نا چندگاه, نا بسيار بار, كم وقت, كمتر, كم, غبّاً ع, نوبتهاي كم, گاه گاه, نادر الوقوع ع. — *Seldomness,* نادري.

To SELECT, اختيار كردن, انتخاب كردن, چيدن, گزيدن, اجتبا نمودن, اصطفا ساختن. v. *To chuse.*

Select, selected, منتخب ع, منتجب ع, چيده, گزيده, ممتاز ع, خنيده, مصطفي ع.

Selection, انتخاب ع, اصطفا ع, اختيار ع, اتخاذ ع, اجتبا ع. v. *Choice.*

Selectness, سفوت ع, حال گزيده, چيدگي, گذيدگي, صفي ع.

A selecter, اصطفا, انتخاب كننده, چيننده, گزنده, اختيار كننده, كننده.

SELF, خود, خويش, خيشتن, نفس ع, تنهي. *Myself,* من خود, نفسي ع. *Thyself,* تو خود, نفسكَ ع (fem. نفسكِ). *Himself, herself,* او خود, نفسه ع (fem. نفسها). *Ourselves,* ما خود, نفسنا ع. *Yourselves,* شمايان خود, نفسكم ع (fem. نفسكن). *Themselves,* ايشان خود, نفسهم ع (fem. نفسهن). *Self-complacent,* خود پسند. *Self-complacency, self-love,* خود پسندي. *Self-conceited,* خود بين. — *Self-conceit,* خود بيني. *Master of one's self,* خود دار. — *Admiring one's self,* خود پرست. *Self-admiration,* خود پرستي. *Boasting of one's self,* خود فروشي. *The thing itself,* نفس الامر ع. v. *Himself, herself.*

Selfish, خود مطلب, خود غرض. — *Selfishly,* خود غرضانه. — *Selfishness,* خود كامي, خود مطلبي, خود غرضي.

Self murder, ميرتني, خود كشي, قتلِ نفس.

Selfsame, همان خود, بنفسه ع. v. *Self.*

To SELL, فروش, فروشيدن, فروخت كردن, فروختن, اشترا ساختن, شرا كردن, مبيع ساختن, بيع كردن, كردن, خريد و فروش كردن, توصيف ساختن, جاب كردن. *To buy and sell,* داد و خريدن و فروشيدن, بيع و شرا كردن, فروخت كردن, تبايع كردن, داد و ستد كردن, استاد كردن. v. *To traffick.* — *To sell by auction,* بمزاد فروختن. *To sell on credit,* نظر كردن. *To sell for ready money,* بنقد فروختن.

A seller, فروشنده, بايع ع, مشتري ع. — (*in comp.*), فروش. v. *Merchant, trader. A seller of small wares,* خرده فروش, منبل ع. v. *Pedlar.* — *Selling* (*the act of*), شرا ع, اشترا ع, بيع ع. *Buying and selling,* خريد فروخت, بيع و شرا, داد و ستد. v. *Buying.*

SEMBLANCE, سيما, تمثيل ع, مثل ع. v. *Resemblance, likeness, similitude.*

SEMI (*in composition*), نيم, نصف ع.

A SEMI-CIRCLE, نيم دايره, نصف الدّايره. *Semicircular,* نيم دايره دار.

SEMINAL, تخمي, مني منسوب, آبِ پشت پيوند, بيضي ع, علوقي ع.

A SEMINARY (*ground where any thing is planted*), برزع, كشت زار, كشت, زريعت ع. — (*a place of education*), مكتب ع, مدرسه ع, تعليم خانه, تربيت گاه. v. *College, school.*

Semination, زرع ع. v. *Sowing.*

A SEMITONE, نيمترك.

SEMPITERNAL, سرمد, دايم ع, ازلي ع, ابدي ع. v. *Eternal.*

Sempiternity, v. *Eternity.*

A SEMPSTRESS, اتون.

SENARY (*consisting of six*), سداسي ع.

A SENATE, ديوانِ عام, مجلس ع. v. *Council.* — *A senate house,* اهلِ ديوان. — *A senator,* دستور, مشاور ع, مشير ع, وزير ع, مجلس. v. *Counsellor. Senatorial,* لايقِ وزير, مشيري, وزير منسوب, وزيري, واجبِ دستور.

To SEND, فرستادن, ارسال كردن, روانه كردن, رسانيدن, مراسلت ساختن, تسويم كردن, تسيير ساختن, مذكي كردن, ثدق ساختن, بعث كردن. *To send to one another,* تراسل كردن. *To send from place to place,* جا بجا فرستادن. *To send for,* دعوت ساختن, استحضار كردن. *To send before,* پيش فرستادن. *To send back,* باز فرستادن, واپش فرستادن.

A sender, ارسال كننده, فرستنده, مرسل ع.

A SENIOR, پير, شيخ ع (plur. شيوخ), خواجه, بزراد. — *Senior,* كبير ع, قديم ع, كلان سال, كلان, بكر ع, v. *An elder;* and under *old.*

Seniority, كلان, كلاني, پيري, شيوخيت ع, بكوريت ع, قدامت ع, سالي.

SENNA (*drug*), سنا ع. *Mecca senna,* سنا مكي.

SENNIGHT, هفته, اسبوع ع. v. *Week.*

SENSE, *sensation,* حسّ ع (plur. حواس), احساسّ ع. *Internal sense* or *sensation,* حواسِّ باطن. *External sense* or *sensation,* حسِّ ظاهر, حواس براني. v. *Feeling.* — *External*

— متحسّس ع , محسوس ع , محسّ ع , حسّي ع , الحاسّت (perceptible by the senses), حسّي , قابل حسّ دادن , ممکن , دانا , عقلمند , عاقل ع (wise, judicious), — . محسوس شدن , اهل ذو الادراک ع , هوشیار , تیزفهم , دانشمند . معقول فهم , تیزفهم , فهیم ع , عارف ع , علیم ع , بصیرت v. Reasonable. — (convinced, persuaded), ع قایل , مقرّ ع , واقف ع (aware), — . جفت یاب , ملزم ع , مبصرت پذیر (visible), ع ظاهر , ع معلوم . هوشیار

Sensibleness, v. *Sense, sensibility.*

Sensibly (*perceptible to the senses*), ع محسوساً , بطور حاسّه , با هوش , عقلانه (*judiciously*), — . از قوت حواس , با احساس . با بصیرت , هوشیارانه , ودانش v. *Reasonably.*

Sensitive, اهل حسّ , حواسّ دار . v. *Sensible.*

Sensitively, نا احساس .

SENSUAL, ذوه نفس تابع , حیواني , نفساني , شهوتي , حسّي ع , هوّاس ع . هوسه ع , شوخ , شهي ع , الشهوت v. *Luxurious, lascivious.*

A sensualist, صاحب نفس و , نفس پرور , شهوت پرست , اهل هواي نفساني , هوس .

Sensuality, شهوت پرستي , مستي , نفسانیت ع , شهوت ع , نفس اماره , هواي نفساني , هوس وهوا , هوس ع , نفس ع , شوخي , غوغان نفس .

Sensually, شوخانه . با شهوت v. *Lasciviously, luxuriously.*

SENT, روانه کرده , ارسال کرده , فرستاده , مرسل ع , مسوم ع , مبعوث ع . v. *To send.*

A SENTENCE (*of a judge*), حکم ع , قضا ع , فتوي ع (plur. احکام) , حکم شرع , حجّت سجل , سجل ع , حجّت ع , دیانونت ع . . v. *Decision.*—(*a saying* or *maxim*), مقال ع , مقالت ع (pl. مقالات) , قول ع (plur. اقوال) , مثل ع . v. *Proverb.* — (*a paragraph* or *period*), فصل ع , تفصیل ع , آیت ع , جمله ع , کارام ع , قطعت ع . *The end of a sentence* or *period*, ع محط . *To pronounce sentence of death*, حکم قتل فرمودن .

To sentence, جریمه , فتوي کردن , قضا کردن , حکم کردن . حکم شرع گفتن , حجت کردن , فرمودن v. *To condemn, decide.*

Sententious, مقاله گو , مقال گو , نکته سنج , نکته پرداز ,

and internal sensation, حواسّ ظاهر و باطن . — *The five senses*, قواي بدن , حواسّ خمست ع , پنج حواسّ , حواسّ پنجگانه . *The sense of seeing*, ع قوّت باصرت , باصرت . *The sense of hearing*, ع قوّت سامعت , سامعت . *The sense of tasting*, ع قوّت ذایقه , ذایقه . *The sense of smelling*, ع قوّت شامه , شامه . *The sense of touching* or *feeling*, ع قوّت لامسه , لامست . *Common sense*, حسّ مشترک , حاسّت عامه , احساس مشارک .—*Sense* (*intellect*), ع فهم , امتیاز ع , تمیز ع , نهي ع , هش , هوش , عقل ع , قوّت مدرکت , ادراک ع , طباع ع , طبع ع , فراست ع , خرد , ضمیر ع , اذعان ع , سامان , رویت ع , لبّ ع , هرم ع , هنگ , طبیعت ع . صیوره ع , فرهنگ , فرهنج , قلب ع , سرشت v. *Mind, understanding.*—(*meaning*), ع معني (plur. معاني) , معنیت ع , قرینه ع , مطلب ع , مفهوم ع , مضمون ع (plur. مضامن) , عبارت ع (plur. عبارات) , دلالت ع , فحوا or فحوي , نتیجه ع , قعب ع , لحن ع , تاییر ع , تعویل ع , شرح ع , (اقعب , قعبت , قعاب plur.). v. *Signification, explanation, reason.*—*The sense of a speech* or *passage*, نتیجه کلام , معني لغوي . *The literal sense*, معناي مصطلح . *The idiomatical sense*, معناي لطیفه ع , نکته ع . —*A mystical sense*, ع *To explain the sense*, تعبیر , تاویل کردن , شرح دادن , تفسیرکردن . بیان نمودن , ساختن . *To explain the sense by synonimous words*, عطف تفسیر کردن . v. *To explain.*—*Sense* or *sensual appetite*, ع نفس , ع هوس , شهوت ع , هواي نفساني , هوا وهوس . v. *Sensuality.*

Senseless (*wanting life* or *perception*), بي هوش , بي جان , بي حواسّ , بي قوّت , غیر حواسّ , بي حسّ , غیر حیات , وجنبش , جاثوم ع , جاثم ع , غیر حسّ وحرکت . v. *Lifeless.* — (*without understanding*), بي عقل , بي وقوف , سرسام , غیر هوش , بي فهم , نا شناس , بي ادراک , نا دان , غیر , بیهوده , بي معني , بي قوّت وهم — . (*without meaning*), غیر مضمون , بي عبارت , هرزه , فحوا v. *Foolish, stupid.*

Senselessly (*foolishly*), بلا معني , بي وقوفانه , بي عقلانه , سفاهةً ع , بطور بي هوش . v. *Stupidly.*

Senselessness, سفاهت ع , عدم عقل , بي وقوفي , بي حواسّي , نادانی , سرسامي . v. *Folly, stupidity.*

Sensibility, تنگ حواسي , ملایمت ع , نرمدلي , غیرت ع . v. *Acuteness, sympathy.*

Sensible (*having the power of perceiving by the senses*), ذو ع

پرامثل . — *Sententiously*, نکته پردازانه . *Sententiousness*, مقاله گوئي , نکته سنجي , نکته پردازي .

SENTIENT, درياب . v. *Percipient.*

SENTIMENT (*thought*), A فکر , A ظنّ , A رأي , A تدبير , قياس A . v. *Opinion, sense.* — *A moral sentiment*, رأي خوب , ظنّ خير , فکر حسن .

Sentimental, خوب رأي , حسن فکر , خيراندیش . *Sentimentally*, بطور خوب رأي , بوجه خيراندیش .

A SENTINEL, *sentry*, H چوکي دار , نگاه‌بان , پاسبان , (plur. حراس) A حارس , هرکش , ديدوان , ديده بان , (plur. نواب) A نوبت , گوشچي , نوبتچي , (plur. حفاظ) A محافظ , يقظت A , قراول , پرواک , پرواوه , حرسي A , (حفظت ترغان , ترغاق , تلابه . v. *Guard, watch. To relieve a sentinel*, نوبت کردن .

SEPARABLE, لايق جدائي , ممکن افتراق , قابل فراق . *Separableness, separability*, امکان افتراق .

To separate, تفريق , فصل کردن , فرق کردن , جدا کردن , مفارقت نمودن , عليحده کردن , کردن . v. *Part, to divide, break.* — *To separate* or *be separated*, منفصل , جداشدن . متفرّق شدن , عليحده شدن , مفروق بودن , شدن *That which separates two things*, A مصره .

Separate, separated, متفرّق A , مفروق A , عليحده , جدا , مهجور A , منفرق , مقطوع A , منفصل A , مفصل A , منفصي A , متزيل A , منفرد A , منجرد A , منحرد A , مبيّن A , شغنتري A , منکشح A , منفرج A , منفک A , منشت A , شذّان A , متبر A , وحد A , موزّع A , مقتسوم A , متصعصع A .

Separately, مفصّلانه , عليحده , جداگانه , جدا جدا , فرداً A , واحداً واحداً A , پاره پاره , قطعه قطعه , مفروقانه , يک يک , فرداً .

Separation, فرقت A , فراق A , مفارقت A , جدائي , مهجوري , انفصال A , تفرقت A , افتراق , تفريق A , فرق A , دوري , تفرّد A , تفرّق A , مهاجرت A , هجران A , هجر A , فجاي A , تجريد A , قطيعت A , افتصال A , مباعدت A . v. Also *divorce.*

Separating (*part.*) جدا کنان , مبهم A , مبين A , فاصل A , مزيل A , مختزل A , فرق کنان , &c.

A separator, جدا کننده , فرق سازنده , بين ساز , &c.

SEPTEMBER, ايلول , رجب A , مهر .

SEPTENNARY, هفتي , سباعي A .

SEPTENNIAL, هفت سالي , هرهفت سال ,

Septentrional, v. *Northern.*

SEPTUAGESIMAL, *septuagenary*, هفتادم , بهفتاد رسيده , سبعون A .

SEPTUPLE, هفت تا . سبعت اضعاف A .

SEPULCHRAL, تربت , مقبري , قبري , مزاري , تربتي , گوري , مرقدي , منسوب . *A sepulchral monument*, A مرقد , مزار سنگ . v. *Monument.*—*To erect a sepulchral monument*, رجم کردن , مزار سنگ نصب ساختن , مرقد برداشتن .

A sepulchre, A مرقد , A قبر , مزار A , درگاه , گور , رجمت , رجم A , گورستان , ستودان , تربت A , مقبره A , صندوق A , حفير A , رمس A , سرّ A , راموس A , (plur. ارجم) , جدف A , مدفنت A , مدفن A , دخمه A , صندوقه A وتيرت A , جنفور A , (plur. اطفاذ) طفذ A , مجثات A , مجثا A , منهل A , منهال A , (plur. لحود) لحد A , (plur. وتاير) , غياب A , ودع A , خفج A , بلد A , کفر A , حفرت A , انهال A , ريم A , أمّ A , مرمس A , v. *Tomb. The sepulchre of Jesus Christ*, مزار حضرت مسيح , مرقد حضرت عيسي , مشهد معطر ومرقد . *The holy sepulchre*, قمامه قبر القايمه . منور .

To sepulchre, v. *To bury.*

Sepulture, v. *Burial, interment.*

SEQUEL (*end*), آخر A , عاقبت A , ختم A . — (*continuation*), مواظبت A . — (*conclusion*), A نتيجه . v. Also *Consequence.* — *Sequence*, v. *Series, succession.*

To SEQUESTER, *sequestrate* (*to separate from others for the sake of privacy*), بتنهاي رفتن , تنهائي پذيرفتن , خلوت کردن . (*to place in the hands of trustees*), سپردن , امانت کردن . — (*to confiscate*), ببيت المال قبض , ضبط کردن , قرق کردن , ساختن .

Sequestrable (*capable of being confiscated*, قرق کردني , قابل . ببيت المال لايق قبض , ممکن گرفته شدن , ضبطي , ضبط بميري .

Sequestrated (separated from others), بحرم نهاده, جدا کرده, گرفته, ضبط کرده, قرق کرده, —(*confiscated*). در نهانخانه پوشیده. (*placed in the hands of trustees*), امانت بمیري گرفته, سپرده, کرده شده.

Sequestration (retirement), خلوت نشيني, گوشه نشيني, —(*confiscation*). قبض A, ضبط A, قرق A. تنهائي, يکانگي (*placing in trust*), وضع کردن در امانت. v. *Trust.*

A sequestrator, ضبط کننده, قرق کننده.

A SERAGLIO, زنانه, حرم A, سراي, حرم سراي, خلوتخانه.

SERAPH, *seraphim*, اسرافين A, اسرافيل A. v. *Angel, Seraphick*, v. *Angelick.*

SERENE (*clear, bright, cloudless*), نوراني, روشن, صاف A, بي سحابت, نا تاريک, کشاده. *A serene sky*, هواي مصحيه A. *Serene (calm, placid)*, بي ضاحي A, کشاده, نا تيره, کشاده, ملايم A, بي جنبش, بي اضطراب, حرکت روشن, ساکن A, نا مضطرب, آسوده, وديع A, آراميده, ضمير نا تيره, راي دل, دلخوش, مسکون A, ساکن الطّبع A, آهسته, نا تيز مزاج. *A serene countenance*, روي کشاده. *Having a serene countenance*, کشاده رو.

Serenely (calmly), ملايمانه, بوجه نا تيره ضمير, با سکينت, —(*without clouds, clearly*). آسودگي, با دلخوشي, بي اضطراب و آزار, مسکونانه, با روشنانه, به سحابت, با هواي کشاده, با کشادگي, بي تار, بي ابر, روشنا.

Sereneness, serenity (calmness, placidness), سکينت A, ملايمت A, خاطر کشاد, آسايش, آسودگي, کشايش, کشادگي, التيان A, نرم دلي, آهستگي, دلخوشي, وقارت A, وقار A, عدم تيز مزاج, ليان A. *Sereneness of countenance*, کشادگي. *Sereneness of the sky*, صحو A, کشايش, کشادگي هوا, روي. نوراني, عدم ابر, روشنا.

A SERJEANT (*military*), حوالدار for حواله‌دار, ده باشي. —(*an officer attending on judges, &c*) سرهنگ, محضر A, چاوش, عسس A. v. *Beadle, officer.*

SERIES, سررشته, تواتر A, سلسله A, سلک A, نظام A, انتظام A, منظومت A, صف A, رجه, رسته, رست, سلک A, سطر A. v. *Order, succession.*

SERIOUS. (*important, not trifling*), سنگين, مستحمّل A, سنجيده, مهم A, مهمّ A, گران, بجدّ, مستشري A, هيبتوار, مهيب A, صاحب, نا باد سر, نا هرحائي, نا سبکسر, شکوهمند, سکون A, ثقيل A. —(*grave, not light of behaviour*), ثقيل A. باوقار, وقار.

Seriously (gravely), مهيباً A, شکوهمندانه, با تحمّل A, بجدّ A, جدّاً A, لطيفه برطرف, —(*in earnest*), با وقار. با تاکيد, في الحقيقت A, حقيقةً A, جدّانه.

Seriousness (gravity), تحمّل A, سنجيدگي, سنگيني, شکوهمندي, وقارت A, وقار A, هيبت A, هيبتواري, اشتغال A, جدّ و جهد, غور A, —(*earnest, attention*). سکينت A. بذل اقدام و اهتمام, بذل سعي جميل, بذل همّت.

A SERMON, وعظ A, مواعظ A, مواعظه A, نصيحت A, مخطب, خطبه A.

To sermon, v. *To preach.*

SEROUS (*thin, watry*), آبي, مصلي A. v. مستارض and مجل.

A SERPENT, حيوت (plur. حيات), حيه A, حيّ A, مار, افعو A, افعي A (plur. افاعي), قنبض A, هاب A, عوهج A, تنّين A, مارمانه, مار قهقهت, مار افعي, عمج A, الهت A, صداد A (plur. صداييد), غول A, حباب A, عل A, حنش A, طلّ A, غضوب A, اخضف A, عومج A, درومس A, اين A, افنون A, شيطان A, صلّت A (plur. اصلال), بقمنج A, عثمان A, هلال A, اصم A, سالخ A, نايمت A, شجاع A, شجعم A, صمّت A, اخلف A, اخزم A, قلب A, عربد A, حيت عاضه, ضييلت A, خشاش A, دناست A, قريش A, الحيت الاقرع A, صمعريت A, رقيب A, حريش A (plur رقب, رقيبات). ربي A. *A water serpent*, مار آبي. *A charmer or tamer of serpents*, مار, مار افسار, مار آموز, مار فريب, مار ساحر, مار بند, افساي. *A place infested with serpents*, مارستان, مارناک. —*Full of serpents and insects*, پر مار و مور. *A large serpent*, قرّاز A, مارة, مارگرزه, مار گران. *Having the body of a serpent*, مارتن. *The serpent stone*, مارمهره, لوقا A, لوفا A. *The cast skin of a serpent*, شيرکوک. *Writhing as a serpent (when wounded)*, مرتعص A, تلظلظ A, نصناص A. *Coiled up as a serpent*, پيچ در پيچ. *To wreathe or coil as a serpent*, پيچيدن. v. Under *twist.*

Serpentine, پيچ دار, حيوي A. v. *Winding, meander.* — *Serpentine, serpent's tongue (herb)*,

مارقشينا ,مارقشيثا ,مارچوبين ,مارچوبه ,لوف كياه ,لوف
v. *Dragonwort.*

SERRATE, *serrated (jagged like a saw)*, دندانه دار ,
منشار آسا ,منشاري A ,موشّر A .—*Serrature*, دندانه داري ,
موشري .

A SERVANT, نوكر ,چاكر ,ملازم A ,خادم (plur.
عبد A ,غلام A ,فدوي ,بنده ,تابع A ,خدمتگار ,(خدام
داعي A ,حلقه بگوش ,بلغنده ,پرستار ,رهي A ,عبيد A
تلم A ,كز ,دولتجو ,عزّتخواه ,رقيق A .شاگرد ,ناعف
(plur. تلام). v. *Attendant, slave.—A female servant*, راعي A ,
كنيز ,كنيزك . v. *Maid-servant. — A servant born in the house*, خانه زاد ,كمازاد ,پروردة . *The servant of God*,
عبدالله A (a proper name). *The servant of a king*, ملازم
سلطان . v. *Courtier. — An overseer of servants*, داروغهٔ
خدمتگاران . v. *Overseer. To receive as a servant*, بنوكري
استعباد ساختن ,اعباد كردن ,ملازم ساختن ,نگاه داشتن ,
مدين پذيرفتن ,متعبّد كردن . *Servants*, چاكران ,نوكران ,
اعبد A ,عبيد A ,عبود A ,بندگان ,خدمتگاران ,ملازمان ,
خدّام A ,خدم A ,حشم A ,عبد A ,عبدان A ,عبدا A ,
كتلچيان ,قطين A ,نسف A . v. *Slaves.*

To serve (attend as a servant), چاكري كردن ,نوكري كردن ,
بندگي ,اداي خدمت كردن ,خدمت كردن ,ملازمت ساختن ,
مهين كردن ,نصفان ساختن ,نصاف كردن ,يخريدن ,نمودن
عرض شدن ,(*to stand instead of any thing*) .— مهنت نمودن ,
كافي ,بس شدن ,(*to be sufficient*) .—كوهريدن ,بدل شدن
كفايت كردن ,اكتفا شدن ,شدن . v. *To suffice.—(to confer a favour or benefit)*, خير كردن ,احسان كردن ,منفعت كردن ,
عنايت نمودن . v. *To benefit.* — (*to assist*), مدّد كردن ,
عبادت كردن . — *To serve* God, ياري كردن ,پشتي دادن .—
To serve an office, منصبدار شدن ,منصب داشتن ,
علوفه دار شدن ,بودن . v. Also *to obey, assist, promote, satisfy, content, requite, attend, conduce, officiate.*

Served (attended upon), مخدوم A ,ذوالتّوابع A ,اهل
خدم و حشم . — (*worshipped*), معبود A ,مرعي . *Served with victuals*, مستاكل A ,پروردة . *Served on table*, بر
برخوان موضوع ,سفرة نهادة .

Service (manial service), نوكري ,چاكري ,ملازمت ,
عبودت A ,عبوديت A ,بندگي ,خدمت A ,خدمتگاري .—
(*a course or order of dishes on a table*), نعمت A (plur. نعم),
طعام A (plur. اطعمت). — (*religious worship*), عبادت A ,
پرستش ,اعتباد A ,طاعت A . — (*actual duty, place*),
بار ,جاه ,منصبداري ,منصب A ,خدمت . v. *Office.*—
(*business*), كار ,عمل A ,امر . — (*advantage*), فايدة A ,
كسب A ,انتفاع A ,نفع A ,منفعت A . v. Also *attendance; obedience, employment, purpose, use, favour, benefit.*

Serviceable (useful), فايدةمند ,مفيد A ,كارگر ,سودمند ,
مجتني A ,نافع A . — (*diligent, industrious*), منفعت آور ,
تيزدست ,كارآموز ,كارساز ,مشغول A ,دست در كار ,
مفيد A ,تيزكار .

Serviceableness (usefulness), سود مندي ,فايدة مندي ,
شوغل A ,اشتغال A .— (*diligence, industry*), استفادة A
جد و جهد ,تيزكاري ,تيزدستي ,محنت A .

SERVILE, نوكرآسا, مطيع A ,متابع A . — (*mean, abject*),
لكيع A ,لكوع A ,لكع A ,خور ,حقير A ,فرومايه . v.
Slavish, dependant, obsequious.

Servilely, بطور وغادة ,حقيرانه ,خوراته ,ازخوري .

Servileness, servility, حكمبر ,اطاعت A ,بندگي ,غلامي ,
حقيري ,ابتذال A ,(*meanness*) . — فرمان برداري ,داري
خوري ,حقارت A . v. *Slavery, servitude, dependance.*

A serving-man, servitor. v. *Servant.*

Servitude, عبوديّت A ,بندگي ,چاكري ,نوكري ,
ملكت A ,ملك A ,مملوكيت A ,افكندگي ,عبودت A ,
ابتذال A . v. *Slavery, servility.*

SERUM (*thin watery part of milk, &c.*), مصل A ,زرد آب ,
آب ,رخبين ,مضارت A ,مصالت A .

SESSION (*sitting*), نشست ,اجلاس A ,جلوس A . —
(*an assembly of magistrates, &c.*) مجلس القضات A ,مجلس A ,
ديوان A ,دربار .

To SET (*put, place*), نهادن ,نشاندن ,وضع كردن ,ودع ,
طرح كردن ,برنشاندن ,توديع نمودن ,نصب كردن ,ساختن ,
غرس كردن ,آجستن ,(*to plant*) . — موضوع ساختن ,اغارس
تنبيه كردن .—(*to appoint*) ,تعيين كردن ,تصميم
ساختن ,(*to fix*) . — برقرار ساختن ,قايم كردن ,مقرّر كردن
آراستن ,نظم ساختن ,بندوبست نمودن ,(*to regulate*)
ترتيب ساختن ,متدبّر كردن .—*To set about (apply to, make a beginning)*, شروع ساختن ,آغاز كردن . — *To set against (place one thing in opposition to another)*, مقابله ,روبرو نهادن

بلند , آواز کردن ; بانگ برزدن , فریاد برآوردن *set up a cry*, طلب ساختن , دعوي کردن *To set up a claim*, آواز زدن . شیاع مدعي شدن . *To set up* (or *promulgate*) *an opinion*, وهم اظهار ساختن , فکر اشکاره نمودن , راي کردن . *To set on foot*, مباشرت و ترقّي دادن , بکار و بجا آوردن , برپا ساختن . v. *To promote, encourage.*—*To set at nought*, اهانت نمودن , حقارت کردن , سبک شمردن . v *To despise.*—*To set at defiance*, سبک شمردن , سبک خواندن . اهانت نمودن و آزاردادن , و اغضاب کردن *To set a broken bone*, دشبد بند ساختن , استخوان شکسته راست ساختن , اقتصار کردن , حدود مقرّر کردن *To set bounds to*, حدّ بستن . قصر کردن . v. *To fire.*— *To set on fire*, آتش دادن , آتش زدن , غابت ساختن , غروب کردن *To set* (*as the sun*), وقب کردن , وجوب ساختن , غیاب شدن , افول شدن , قنوب بودن , قنوب بردن , غمس ساختن , اقبال کردن *To set* (*as a star*), بمشکیدن . اعناق خفوق کردن *To set as the pleiades*, مفتحم شدن .

Set (*put, placed*), نهاده , نشانده , موضوع ا , مجعل ا , منظم ا , بحسب القانون ا (*regular, formal*), منصوب ا . قیامي , برقرار (*appointed, fixed*), حسب القاعده ا . معیّن ا , مقرّر ا .

A set (*complete suit of any thing*), ا سلسلة , ا طبقة , ا طایفه , گروه , گنج , &c. v. *Suit, kind, species.*—*A set of horses* (*six or eight*) *exactly matched*, ا طوله .

SETACEOUS, v. *Hairy.*

A SETTEE, ا صفه .

A SETTER (*placer*), نهنده , ا واضع .

Setting, v. *Placing.* — *The setting of the sun*, غروب , غیبت ا , وقوب ا , حلول خایه , شام , زوال شمس , آفتاب ا نصاب . *Setting as a star*, نوء , نوان .

To SETTLE (*determine, fix*), بند و بست کردن , مقرّر کردن , ثابت کردن , استحکام ساختن , برقرار کردن , پایدار ساختن . احکام ساختن . v. *To establish.* — (*to fix residence in any place*), تمکین کردن , وطن گرفتن , قرار گرفتن , متوطن گشتن , ویریدن , ناب گشتن , صاف گردیدن , نشستن , وطن مالوف یافتن . v. *To reside.*—(*to subside, as the dregs of liquor*), کارها تقویم کردن . مصفّي شدن *To settle one's affairs*, معامله نظم ساختن , مصلحت ترتیب کردن . *To settle*

, تحریض کردن . (*to irritate one against another*), یکي را بمخالفت دیگر انگیختن , تحریش ساختن . v. *To instigate, excite.* — *To set apart, set aside, set by*, بر طرف , برکنار وضع کردن , بگوشه نشاندن , نهادن . *To set aside* (*reject*), ترک نمودن , نفي کردن , رد ساختن , لا قبول کردن , (*to abrogate*), برطرف زدن , محو ساختن , موقوف کردن . v. *To repeal.* — *To set by* (*regard, esteem*), اعتبار کردن , یاد . — *To set down* (*make a memorandum*), تکریم ساختن . ذکرت ساختن , تذکّر کردن , داشت نوشتن . v. Also *to fix, establish.* — *To set forth* (*make appear*), آشکاره کردن , اظهار کردن , بیان ساختن . v. *To publish, promulgate.*— (*to display*), تبصیر کردن , نمایان ساختن , نمودن . v. Also *to explain.*— (*to arrange*), صف صف کردن , نظام ساختن . v. *To order.* — *To set forward*, تمشیت ساختن , تقدّم کردن , ترقّي کردن . v. *To promote, proceed.*—*To set in*, شروع کردن , v. *To begin. To set off* (*embellish*), زینت , زیب کردن , آراستن , حسن کردن , دادن , v. *To decorate, adorn.*—*To set on* (*animate, instigate*), دلیر ساختن . (*to attack*), تحریض کردن , انگیختن , کار دادن . v. *To assault.*—(*to employ*), حمله کردن , هجوم کردن . — *To set out* (*allot, divide*), قسمت کردن , تقسیم کردن , رسم سرحد کردن , (*to mark by boundaries*), حصه دار کردن . شیاع , (*to publish*), سرزمین مسطور نمودن , کنار نشاندن اظهار , نمودن , (*to show, display*), آشکاره ساختن , کردن , ابتدا داشتن , (*to have a beginning*), معروض ساختن , کردن . v. *To begin.*— (*to embellish*), مباشرت داشتن , شروع داشتن . v. *To set off.* — (*to fit out*), آراستن . v. *To equip.*—(*to prove*), سازیدن , سازکردن , آمادن . دلالت دادن , بینت آوردن , نمودن , حجت برهان . —*To set to* (*apply one's self to any thing*), جدّ و جهد نمودن , بامري مشغول شدن , عزم کردن , بذل مقدور وسعي موفور دادن , بذل همّت کردن . v. *To employ every endeavour.*—*To set up* (*erect*), برداشتن , نصب کردن , افراشتن . v. *To build, establish.* —(*to exalt to power*), بتوانگري برافراشتن , بقدرت و عظمت برداشتن , تعزیز کردن . (*to place in view*), پیش چشم , بنظر برداشتن , نهادن . — *To set out on a journey*, کوچ کردن , روانه شدن , تسفّر , عزم طریق ساختن , روبراه شدن , عزم راه کردن . *To set out in the world, to set up in trade*, بمحنت عزم کار و , آغاز تجارت و معامله ساختن , دنیا شروع کردن , راس المال براي عمل کردن . *To set another up in trade*, سرمایه جهت تجارت بخشیدن , تجارت دادن . *To set above* or *high up*, بلند کردن , بالا نشاندن , برنهادن . *To*

accounts, محاسبت , حساب مقابله کردن , حساب رفع کردن , گردن . *To settle or light upon (as a bird, &c.)*, لبود نمودن , وقع کردن . v. Also *to rest, repose, calm.*

Settled (confirmed, established, agreed upon), قرار , مقرّر ع , مصمم ع , معيّن ع , متعيّن ع , مؤكّد ع , مامور ع , كرده شده , معهود ع , موافق شده , مطلوب ع . *Settled (as an account)*, رفع كرده شده . *Settled (as the sediments of liquor)*, صالي . — ويريده , پاك شده , مصفّي ع , مستصفي ع , گرديده . *Settledness*, رسوخ ع , استقرار ع , پايداري , استواري , قراري .

Settlement (residence), جاي نشست , نشيمن , جايگاه . —(*of any business*), بند وبست . —(*of an account*), ع رفع . v. *Colony:* also *jointure.*

SEVEN, هفت , ع سبع , سبعت . *In sevens*, هفتگانه . *The seven planets*, هفت ستاره . هفت هفت , سبع سبع ع . *The seven climates*, هفت كشور , هفت اقليم .

Sevenfold, هفت تا , هفت طاق , ع سبعت اضعاف . *Seven hundred*, هفت صد , ع سبع مايۀ . —*Sevennight*, هفته , هفتق . v. *Week.* —*Sevenscore*, يك صد وچهل , اربعون ومايۀ ع .

Seventeen, هفده , هفتده , ع سبعت عشر . —*The seventeenth* , هفتدهم , ع سابع عشر .

Seventh, هفتم , هفتمين , هفتمي , ع سابع , سابعت . *A seventh part*, هفتم حصّه , هفتمي , ع سبع . — *Seventhly*, سابعا ع , هفتم .

Seventy, هفتاد , ع سبعون , سبعين . *Arrived at seventy years of age*, هفتاد رسيده , هفتاد ساله . —*Seventieth*, هفتادم , ع سبعون , سبعين .

To SEVER, افراز , افتراز كردن , جدا ساختن , بريدن , تفريق كردن , قطع كردن , ساختن . v. *To separate, part, divide, cut.*

Severed, مفروز ع , مقطوع ع , جدا شده , بريده , مفروز ع , منفصي .

Severance, افتراز ع , قطع ع , تقطّع ع , بريدگي , جدائي , افتراق . v. *Separation, partition.*

SEVERAL, چندان , چند , چندين . —(*many*), كثير ع , اكثر ع , بسيار , متعدّد ع . v. *Many.*—(*different, distinct*), ممتاز ع , منفصل ع , متفاوت ع , متفرّق ع , نا موافق .

Severally (distinctly), متفرقانه , [illegible] , فرداً فرداً ع , مفصّلاً ع . v. *Separately.*

SEVERE, ظالم ع , تند , عنيف ع , عنفي ع , درشت , غليظ ع , بي شفقت , بي رحم , بي حلم , شديد ع , ظلمكار , نا ملايم , بي مرحمت , القلب . v. *Rigid, austere, morose, harsh, cruel: strict; concise.* —(*grave, awful*), شكوهمند , پر هيبت , هيبتوار , اهل صلابت . v. *Sober, sedate.* —(*painful, afflictive*), پر رنج , زحمت ده , دلازار , درد ساز , آزار , آلمزن , دلگير , جان آزار , دلدوز , وجيع ع , رنج آور , وبيل ع , اضطراب آور , زيان .

Severely (harshly), ظالمانه , با عنف , درشتانه , بشدّت , با رنج , دلازارانه , با جان آزاري . v. *Rigidly.*—(*painfully*), با تنبيه تاكيد كردن . —*To prohibit severely*, با الم و وجع .

Severity, تندي , عنف ع , درشتي , سختي , شدّت ع , عدم ملايمت , عدم شفقت , بي حلمي , ظلم ع , ظلمكاري , مظلمت ع , سبعيت ع . v. *Rigour, cruelty, harshness.*—(*gravity, awfullness*), شكوه , شكوهمندي , هيبت ع , هيبتواري , صلابت ع . *To employ severity*, درشتي كردن , ظلمكار , ظالم بودن , تند بودن , عنف نمودن , سختي نمودن شدن .

To SEW, دوز ساختن , خياطه كردن , دوزيدن , دوختن , كتب كردن , تسريد ساختن , سرد كردن . *To sew together*, تلفيق كردن , بهم دوختن , آژندن . *To sew with close stitches*, غرزت كردن , رفو ساختن , اصغار كردن . *To sew with wide stitches, (to baste)*, شمرجت كردن , ملّت ساختن , ملّ كردن . *To cause to sew*, آژندانيدن , دوزانيدن .

Sewed, مضرّب ع , آژنده , دوخته , مخيط ع .

A sewer, دوزنده . —(*in composition*), دوز . v. *Taylor, shoemaker, sempstress.*—(*a sink, drain*), آبريز . v. *Common shore.* —(*one who serves up an entertainment*), خوانسالار , سخرلند , خوانسامان .

Sewing (subs.), كتبت ع , دوختن , دوخت , (plur. كتب) , خرزه ع , ملّت ع , غرزت ع . *Sewing thread*, چغرسته . v. *Thread.*

SEX, فرج ع , ساق ع , جنس ع . *The male sex*, ذكورت ع . *The female sex*, مونث ع . *Bringing forth only one sex*, مفرد ع . *She brought forth many children of the same sex*, ولدت بنين علي ساق واحد ع .

SEXAGENARY, (*sixty years old*), شصت ساله .

SEXAGESIMAL, ستون A . شصتم , v. *Sixtieth.*

SEXANGULAR, شش , شش جانب دار , شش گوشه دار , ششخانه . *A sexangular aspect of the stars*, کنار دار , تسدید A .

Sexangularly, با شش گوشه .

SEXENNIAL (*every six years*), کلّ A , هر شش سال , سنّت ست . (*lasting six years*), شش سال دوم .

A SEXTON, تربت کاوندہ , ضرح کنندہ .

SEXTUPLE, شش تا , ستّت اضعاف A .

SHABBY, حقیر A , پست و خور , دون A . v. *Mean, paltry.* —*A shabby fellow*, مردم پست و , شفک , دني A , فرومایه , خور . v. *Scoundrel.*— *Shabbily*, حقیرانه , خورانه .—*Shabbiness*, حقارت A , دوني , خوري , پستي . —*To behave shabbily*, شفک بودن , با حقیري عمل ساختن , با پستي حرکت کردن , دني شدن .

To SHACKLE, در بند , مقیّد کردن , در زنجیر بستن , دست و پا بستن , ساختن .

Shackled, با زنجیر مقیّد , دربند , درزنجیر .

Shackles, صفاد A , قید و بند , قید A , بند , زنجیر , کرّ A (plur. کرور) , صفد A . v. *Fetters, manacles.*

SHAD (*fish*), جباغ .

SHADE (*made by the interception of light*), ظلّ A , سایه , A فرد . (*darkness*), ظلمت A , تاري , تاریکي . (*coolness*), سایه , حمایت A , برودت A , سردي . (*protection, shelter*), حمایت , صیانت A , درف A . — *A shade* (*departed spirit*), طیف A , خیال A , صورت وهمي , ظلّ A . v. *Ghost ;* also *shadow* and *shady place.* — *Educated in the shade* (*ignorant of the world*), سایه پرور . *Diffusing a shade*, سایه گستر . *Any thing which affords a shade*, ظلّت A , ظلّال A (plur. ظلل) , چتر , سراپرده , A شراغ , A شران , A کنّ (plur. اکنت , اکنان) , A زفن . *A shade* (*over a door*), سایه بان , A سماوت . *To sit in the shade, to seek the shade*, استظلال در , بسایه نشستن , تظلّل کردن , مستظل شدن , کردن سایهگاه رفتن .

Shades, A ظلال , A ظلول , A اظلال .

To shade, سایه دادن , اظلال ساختن , تظلیل کردن , کم . (*to cover, hide*), پنهان کردن , پوشیدن , نهان ساختن , ساختن . v. Also *to protect, screen.*

Shaded, A مظلّل , سایه دادہ .

Shadiness, A ظلّ , سایه داري .

A shadow, سایه , A ظلّ , A حاشیه , A تبع , آلانه , A فرد . —*The shadow of God*, ظلّ اللّٰه . *The shadow of God upon earth*, A ظلّ اللّٰه في الارضین [royal titles]. — *An extensive shadow*, ظلّ ممدود , سایه دراز . *A thin* or *light shadow*, A شعشع . *The shadow of the earth* (*in an eclipse of the moon*), A ساهور . *A shadow in moonlight*, A سمر . v. *To shade.*

Shady, shadowy, سایهدار , سایه گستر , ظلّ بخش . *A shady place*, A ظلّ , جاي سایه دار , سایهبان , سایهگاه , گاز , کادہ , مغیرت A , مغیات A , مظلّت A , مثلّت A , عریش A (plur. عرش , عراش) , نشوارہ . *A shady tree*, درخت سایهدار , A رامیا . *The shady cypress*, سروي سایه دار .— *Shadowy*, v. Also *unreal, unsubstantial.*

A SHAFT, تیر . v. *Arrow.* — (*a spire*), A مناره . v. *Steeple.*

SHAGREEN (*skin of a fish*), سغري .

To SHAGREEN (*vex*), آزار کردن , اضطراب دادن , قهر . اغضاب کردن , انگیختن .

Shagreened, A مقهور , A مغضوب , A مضطرب , آزار رسیدہ .

To SHAKE (*agitate*), جنبانیدن , جنبان کردن , جنبش تنفیض , حرکت دادن , متحرک ساختن , لاندن , دادن . نفض کردن , هزّ ساختن , عنق کردن , ساختن , لرزیدن , تپیدن , مخیدن , لاندن , جنبیدن , ارتعاد کردن . ارتعاش نمودن , v. *To move, agitate, quaver, tremble, totter, stagger ;* also *to weaken.* — *To shake hands*, دست بدست کردن , دست گرفتن . *To shake off* (*rid one's self of*), برطرف زدن , وا راندن , دفع کردن . *To shake the voice* (*in singing*), سراییدن , آوازگردانیدن . *To shake one's resolution*, در شبهه , متردّد کردن , حایر بایر ساختن , تمیل کردن , انداختن .

Shake, shaking (*subs.*), جنبش , A زلزال , لرزش , لرزہ , A رجراج , رنجرج , A ارتعاش , A اوتعاد , A حرکت .

A shake in musick, اضطراب ا , رهل ا , زجوجت ا , نغمت ا , ترنّم ا , سرا , ترانه ا .

Shaken, مخيده , متحرّك ا , لرزانيده , لانده , جنبانيده , تپيده , مضطرب ا , مصطفق ا , منتفض ا .

A shaker, لرزنده , جنباننده , جنبنده , جنبش كننده , تنفيض كننده , ارتعاد سازنده .

A SHALLOP, قارب ا , زورق ف , سنبكى , پرنده , بوصي ا .

SHALLOW (*not deep*), كم عمق , كم تك , پاياب , نادرن , غير غور , نا دور فرو , بي عمق , نا عميق , زلحلم ا (*not intellectually deep, futile*), بي معني , بيوقوف , بيهوده , بيدماغ . *Shallow-brained*, سبكسر , بي دانش , كم عقل . v. *Ignorant, trifling, foolish.*

A shallow, آبجو , ستار , شنار , اداك . v. *Shelf.*

Shallowly (*not deeply*), بي وادي , بي عمق . (*simply, foolishly*), احمق آسا , بيوقوفانه , با بيهودگي , كم عقلانه .

Shallowness (*want of depth*), پاياپي , كم تكي , عدم عمق , — (*want of understanding, triflingness*), بيوقوفي , بي درني . سبكسري , عدم دماغ , حماقت ا , بيهودگي .

A SHAM (*trick, false pretence*), بهانه ا , نقل ا , سازش , حيله بازي . v. *Fraud, imposture, delusion.*

Sham (*counterfeit, fictitious*), نقلي , ساخته , رنگ اميز , مزور ا , صورت نما , حيله آميز , غدير ا .

To sham, حيله , سازش نمودن , بهانه كردن , نقل كردن , مزور كردن , صورت معامله نمودن , بازي كردن . v. *To cheat, trick.*

SHAMBLES (*place where butcher's meat is sold*), مسلخ ا , گوشت آويز , قصّاب خانه . *A hook on which meat is hung on the shambles*, گوشت آويز , آويز .

SHAME, شرم , شرمندگي , شرمساري , حيا ا . v. *Disgrace, ignominy, infamy.* — (*bashfulness*), خجلت ا , خجالت ا , حجاب ا . v. *Modesty.*

To shame (*make ashamed*), شرم دادن , شرمنده كردن , بي هرمت كردن , رسواي كردن , — (*to disgrace*), شرمسار كردن . ناموس زدن , بد نامي دادن , بي عزت كردن . *Shamefaced*, سرخ رو , نا شوخ , خجل ا , شرمسار , شرم رو , خجلت ا , خجالت ا , شرمساري , سرخ روئي . v. *Modesty, bashfulness, timidity.*

Shameful, شرم آور , رسواي , مذموم ا , معيوب ا , نكبتي , فضيع ا . v. *Disgraceful, infamous, ignominious.* — *Shamefully*, بطور شوخانه , فضيحانه , با شرم آوري . رسوائي , فضاحت ا , شرم آوري , — *Shamefulness*, معيوب . v. *Infamy.*

Shameless, بي شرم , بي حيا , بي خجالت , بي وقيح ا , معوبانه , با فضاحت , — *Shamefully*, شوخ , ادب و آذرم . بلا شرم , بلا ادب و آذرم .

Shamelessness, بي شرمي , ترك ادب , بي غيرتي , شوخي , عدم آذرم , گستاخي .

A shammer, v. *Cheat, impostor.*

SHANK, ساق ا , لنگ , اشتالنگ , شتالنگ , نفول ا . v. *Leg : stalk.* — *The shank* or *long part of an instrument, &c.* ساق ا , لنگ , دسته , دستيج . v. *Handle.*

Shanked, اشتالنگدار , ساق دار .

A SHANKER, قرحت ا , قرح ا , ريش آتشك . v. *Ulcer.*

SHAPE, شكل ا (plur. اشكال), صورت ا , حيئت ا , طبع ا , اندازه , خلقت ا , قالب ا , كالبد , تنديسه , اندام , طباع ا . v. *Figure, form.* — *To assume the shape*, صورت گرفتن , شكل گرفتن . *In no shape*, جدّا ا , جدّانه , قطعا , لا لا .

To shape, شكل كردن , تشكيل كردن , صورت بند نمودن , ساختن , تراشيدن , اندام كردن . v. *To make, form.*

Shaped, ساخته , تراشيده , متشكّل ا , مشكّل ا . v. *Formed.* — *Well-shaped, shapely*, خوش اندام , مخلّق ا , خوب صورت . v. *Elegant, handsome.* — *Ill-shaped, shapeless*, زشت , نا جمال , بي شكل , بد قطع , بد شكل , بد اندام . v. *Deformed.* — *Shapeliness*, حسن اندامي , خوش شكلي , خوب صورتي , جمال كالبد .

SHARD (*fragment of an earthen vessel*), سفال پاره , كسرت سفالن .

To SHARE (*divide among others*), تقسيم , حصّه كردن , بهره , تشريك كردن , قسمت كردن , بخش كردن , تفليج ساختن , فلج كردن , تبعض ساختن , توزيع كردن , دادن ,

To sharpen, سن زدن , تاب ساختن , حد دادن , تیز کردن , مجدّد کردن , ذرابت دادن , تذریب ساختن , تحدید کردن , ترقیع , اغماض کردن , ذکر دادن , طرور ساختن , طرّ نمودن , حالق کردن , ساختن . *To sharpen the teeth*, وقع کردن , ورش ساختن , دندان را تیز کردن .

Sharpened, تیز کرده شده , موقّع ع , موقوع ع , رمیض ع . *To be sharpened*, تیز شدن , موقوع بودن . *Any thing upon which another is sharpened*, سنگ آسیان , مسن ع . v. *Whetstone*.

A sharper, خوّان ع , غابن ع , غدار ع , فریب , حیله باز , چپانی , فنّ باف .

Sharply (*acutely*), عارفانه , باذکا , زیرکانه , تیزانه . بطور نکته بین , با عقل , با تیز فهمی . v. *Wittily, judiciously*. —(*severely, harshly*), درشتانه , با عنفی , تندانه , بی ملایمت . —(*painfully*), با طعن و طنز , با رنج , بطور جان آزار , با درد . با غم و درد .

Sharpness (*keenness of edge*), براني , تیزنایی , تیزی . —غرار ع , شفرت ع , ذکر ع , ذرابت ع , حدّت ع (*acuteness of understanding*), عقل ع , تیز طبعی , تیز فهمی , حذاقت ع , ظرافت ع , فراست ع , ذکات ع , ذکا ع , زیرکی . v. *Ingenuity*. — (*sourness*), زوشی , زستی , ترشی . —(*painfulness*), غم , اضطراب ع , آزار , الم , رنج , دردمندی , شکایت ع , شتم ع , ملام ع , بهتان , زباندرازی , طعن و طنز , سرزنش , غصّه ع , ملال ع . v. *Pain*.—(*severity of language*), عتبی ع , افترا ع , غمز ع , ذمّ ع . v. *Censure, reproach*.

To SHATTER (*break into many pieces*), خرد مرد کردن , ریزه ریزه کردن , پاره پاره کردن . — (*to be broken in pieces*), ریزه ریزه شدن , خرد مرد بودن .

Shattered, ریز یده , پاره پاره زده , خرد مرد کرده شده .

To SHAVE, بشر ساختن , تراشیدن , ستر ساختن , ستردن , صلمعت ساختن , حفّ نمودن , حلق کردن , بشور کردن , طموم ساختن , تملیط کردن . v. *To shear*. — *To shave the head*, تقزیع ساختن , تحلیق کردن , موی سر تراشیدن .

Shaved, shaven, تراشیده , ستر ده , محلق ع .

A shaver, حلاق ع (plur. حلقت), ستر نده , موتراش , دلاک ع . v. *Barber*. , حاجم ع , مزین ع

Shaving (*subs.*), حلق ع , تراشش , ستردگی .

بخش , تناهد کردن . v. *To divide*.—(*to partake with others*), شراکت , بهره داشتن , حصّه دار شدن , حصّه گرفتن , یافتن , شریک بودن , داشتن . v. *To participate*.

A share, مقسم ع , قسمت ع , بخش , بهره , حصّه . v. *Part, portion*.

Shared, مقسوم ع , مقتسم ع , موزّع ع , بخشیده .

A sharer (*one who divides*), بهره دهنده , حصّه بخش , موزع ع . — (*one who participates*), حصّه , مقسّم ع , قاسم ع , شریک ع . v. *Partaker*. , بهره مند , دار

To SHARK, v. *To cheat, trick*. — *A shark*, v. *Sharper*.

SHARP (*having a keen edge or point*), تیز , بران , قاطع ع , وادق ع , حدید ع , حدّاد ع , حاد ع , سنین ع , فلوع ع , سراتي ع , نهیک ع , قاضب ع , برّا ع , مهذم ع , هذام ع , سلط ع . — (*terminating in a point*), نوک دار . — (*acute of understanding*), عقل , ذکي ع , زیرک , تیز طبع , تیز فهم , نونده , نونده , مذروب ع , خرده بین , نکته بین , مندهدا , حاذق بادق ع , حذاق ع , حاذق ع , حادق ع , ماهر ع , تفت , محت ع (plur. محتا), ارطیون . v. *Ingenious, witty, subtle*. — (*acid*), حاد ع , زوش , زست , ترش , مقر ع , مضیر ع , ماضر ع , مضر ع , ناقس ع , حامض ع . v. *Sour*.—*Sharp-toned*, تیز آواز . v. *Shrill*.—*Sharp-sighted*, برت , دیدوار , تیز چشم , ذلیق ع , ذلق ع , زبانهراز , تیز وجه , روي . *Sharp tongued*, ذلیقه ع , ذلیق ع , طلیق ذلیق ع , طعنان ع , سلاطه ع . v. *Sarcastick*.— *Sharp* (*severe, harsh*), عنفي ع , سخت , درشت , تند , حلم . — (*sharp set*), تیز , گرسنه , جواعن ع . v. *Hungry, eager, keen*.—*Sharp* (*painful*), آزاررسان , رنج آور , درد ساز , دلخراش , دگیر , جان آزار , اضطراب بخش , آتشي , تند تیز , تند , تیز مزاج , تیز طبیعت , نحیف ع , کم گوشت , لاغر ع , آتشمزاج . — (*emaciated, lean*), *A sharp sword*, شمشیر ماضي , صیف قاطع , تیغ تیز , سیف سر تیز , شمشیر قاضب ع , سیف حدّاد , تیغ بران , مرهفه ع , شمشیر رهیف . *A sharp dagger*, خنجر تیز , حذاقي ع , لخز ع , سکین تیز , خنجر آبدار . *A sharp knife*, نای تیز . *The sharp edge of a sword, knife, &c.* رمیض ع . *Sharp in the edge*, تیز ناي .—*Armed with sharp arms*, شایکي ع . *A sharp thorn*, لداغ ع . *A sharp flint*, وقع .

A sharp (*a pointed weapon*). v. *Sword, dagger*.—*A sharp in musick*, اصول تیز صدا , مقام تیز .

A shaving (thin slice of wood, &c.), تراشش , تراشه , بازافگن , سونهش , سونش , حکاکت ع.

SHE, او , هي ع. v. Also *female.*

A SHEAF, آغوش , دسته . *A sheaf of corn)*, کدس ع , اغوش , شمال ع , جرزه , خرمن , ابالت غله , (اکداس .plur) دسته زرعت , حاصل .

To SHEAR, قطع کردن , بخسودن , بریدن , مقراض کردن , جزل ساختن , جز کردن , قص ساختن , جزم کردن , قصر ساختن , جلم کردن , غرف ساختن , کرد نمودن . *To shear sheep*, پشم بریدن .

Shears, ع مقراض , ع مقاص , ع مقص , کاز , جلم ع , مقطع ع . v. *Scissars*,—*Shears for cutting gold, silver, &c.* ع مفرض , ع مفرض , ع مفراض , ع مفراض . *Sheep-shearing shears*, برنیس .

A shearer, برنده , قطع کننده .

A SHEATH, میان , نیام , سذبه ع , غلاف ع (plur. غلف), وعا ع (plur. اوعیت), زنیله , نیاب , هرته , جلبّاب ع , غمد ع , غمدان ع (plur. غمود , اغمد). —(*in composition*), دان . v. *Case.*—*An ornamented sword-sheath*, خلت ع (plur. اخلت), قراب ع. *The ferrule of a sword-sheath*, پرازوان . v. *Ferrule.*—*Sticking in the sheath (as a sword, &c.)*, ع ملصاب .—*To draw (a sword, &c.) from the sheath*, آختن , تصلّه ساختن , مستصلّ کردن .

To sheathe, در غلاف نهادن , میان کردن , در نیام نهادن . *To sheath a ship*, قلفت کردن . v. *To defend.*

To SHED, ریختن , ریزیدن , ریزکردن , ریزش نمودن , اشک فشان کردن , فشاندن , افشاندن . *To shed tears*, سجم کردن , همع ساختن , همي کردن , اشکبار بودن , ریختن . v. *To cry, weep.*—*To shed blood*, خون ریختن , خون کردن , دم فشاندن , خونفشان کردن , خونبار ساختن .

Shed (part.), ریخته , فشانده , افشانده , ریزیده .

Shedding (part.), افشان , فشان , ریزان .—(*in comp.*), ریز . *Shedding blood*, خونریز , خونفشان . *Shedding tears*, همي ع , همع ع , سجم ع , ریزش , اشک ریزان .—(*subs.*), غسوق ع , غسقان ع , ذروف ع , ذرفان ع , ذرف ع , همیان ع .

A SHED (*slight temporary covering*), خرگاه , بارانگیر , خانه . لبان , خانه ي , گزوي ع , (کیخان .plur) کوخ ع , کاخ ع .

A SHEEP, ام الاموال ع , گسبند , گوسپند , گوسفند , میش , ازار ع . *A tame sheep*, غریس ع , طوبالت ع , ظبیت ع , شات ع , داجنت ع . *A milch sheep*, ابواع , دوشا .—*Sheep (collectively)*, ع ماشیت , ع شوي , غنایم ع , اغنام ع , غنم ع , اشاوت ع , شا ع , شیاة ع , مواشي ع . v. *Cattle, flock.*—*The bleating of sheep*, ثاج ع , ثغا ع , خوار ع . v. *Bleating.*—*A sheep-walk*, v. *Pasture.*

A sheep-fold, sheep-cot, اغل ع , صیرت ع , حظیر ع , زیرت ع . *A sheep-hook*, گراز , کمرا , انگروا , انگروا , منسات ع , پاژو , پاهو , پاشو .

Sheepish, v. *Bashful, timid.*—*Sheepishness*, v. *Bashfulness.*

A sheep's eye (modest, timid glance), نظر خجاب چشمي , شیوه خجلت آمیز , یاري شرمسار .

To SHEER OFF, v. *To retreat.*—*Sheer*, v. *Pure, clear, clean.*

A SHEET (*for a bed*), چادر , چدّر , برد ع , ردا ع . *A sheet of paper*, چار شف , ورق کاغذ , تخته . v. Under *paper*: also *sail.*—*A packing sheet*, پرونده .

A sheet anchor (large anchor), لنگر عظیم .

A SHEKEL (*Jewish coin 2s. 6d.*), وزن ع .

A SHELF, تخته , راف ع , رف ع , طاقیت ع , طبقه ع (plur. طباقات). (*a shallow, sunk rock*, or *sand-bank in the sea*), ستار , شنار . *Shelfy*, پر شنار .

A SHELL (*covering of a testaceous animal*), صدف ع , مصقله ع , مقشر ع , مقشل ع , مهره , مینا ع , دریا گوش . —*A small shell*, صدفچه . (*the external crust of any thing*), پوست , خشک , قشرت ع , قشر ع . *A nut-shell*, پوست جوز . *A bean-shell*, قشر بقلت . *An egg-shell*, پوست بیضه . —*The shell of a house*, چهاردیوار خانه . —*A shell-fish*, صدف ع , صدوف ع (plur. اصداف).

To shell (take out of the shell), پوست ازصدف گرفتن , مقشور ساختن , واکردن , از پوست جدا شدن , صدف گردیدن , صدف ترک کردن , مقشور گشتن .

Shelled (having a shell), صدف دار , پوستدار , با قشر .—

(*taken out of the shell*), از پوست بیرون شده , از صدف گرفته , مقشو A , مقشّر A , مقشور A .

Shelly, پوستدار , پر قشر , صدف دار , پر صدوف .

SHELTER (*covering*), مامونیت A , سترت A , ستر A , پوشش , — (*protection*), پناه , حفظ A , صیانت A , حمایت A , امان A . v. *Security*: also *protector, defender*. — *A place of shelter from rain*, بارانگیر . v. Also *asylum, refuge*.

Sherd, v. *Shard, shred*.

A SHEPHERD, گواره , گلّه‌بان , شو بان , شبان , چوبان , چرنده , (plur. خول) خایل A , راعي A , مرعي A , بان , نقّاد A , وقري A , هبهبي A , وطاس A , هیبان A , چرند , کعل A , قوّاط A . *A word used by shepherds in calling to their flocks*, پچیچه , پچیچ . v. معجل and جوم .

A shepherdess, عورت گلّه‌بان , زن چوبان , مرعیه A , هبهبیه A .

SHERBET, A شربت .

A SHIELD, سپر , گرده , ترس A , جنّه A , جنان A , مجن A , زبر , درقت A , درق A , چرخه , جنانت A , مجنا A , مجنب A , نفي A , غضبت A , جفت A . v. Also *protection, defence, defender, protector*. *Armed with a shield*, سپردار , ترّاس A , تارس A , محاجف A . *A shield-maker*, سپرساز , ترّاس A . *He threw away his shield*, i. e. *he threw down his arms, he surrendered*), سپر , سپر انداخت برآب افگند .

To shield, پناه , با ترس امان ساختن , با سپر پوشیدن , منصور نمودن , صیانت کردن , حمایت دادن , دادن . v. *To defend, protect*.

To SHIFT (*change place*), رحلت کردن , جا بجا رفتن , تنقّل کردن , انتقال ساختن , نقل کردن . v. *To move, go, travel, emigrate*. — (*to change*), تبدیل کردن , بدل کردن , متغیر گردانیدن , تغییر کردن . v. *To alter*. — (*to transfer from place to place*), جا بجا بردن , فادا بودن , ندل کردن . — *To shift one's place of residence*, ترک دایر , وطن بدل کردن , از مقام رحلت , از نشستگاه رفتن , تبدیل جایگاه کردن , ساختن . *To shift one's clothes*, تبدیل , تبدیل جامه ساختن , پوشش کردن , پوشاک بدل کردن . — (*to change shirt* or *shift*), تغیر پیراهن ساختن , تبدیل قمیص کردن . *To shift* (*practise indirect methods*), کارسازي نمودن , حیله بازي کردن , بي . v. *To trick, cheat, defraud*. — (*to pick up a livelihood with difficulty*), بد , خورپاره اندک اندک یافتن , شواري گذران کردن . v. *To make shift*.—*To shift off*, واپس انداختن . v. *To delay*.

A shift (*artifice*), کارسازي , حیله بازي , حیله A , عذر A , بهانه . v. *Subterfuge*.—(*an expedient, succedaneum*), بدل A (plur. بدلا), تبدیل A . — (*a remedy*), چاره , گزید , علاج A . — (*a woman's linen*), کرته , عجوز A , قمیص عورت , پیراهن , شعار A , الخالق A , درع A , پرواز , زیر جامه , زن , زن (plur. اشعرت). v. *Shirt*.—*To make shift* (*act with difficulty, find an expedient*), با دشواري چاره یافتن , با دشواري عمل پرداختن . *What shift can be made*, چه بدل , چه چاره .

Shifted, مبدّل A , مغیّر A . v. *Altered*.—*Shifted from one place to another*, از جا بجا برده .

A shifter (*changer*), بدل سازنده .—(*a shuffler*), حیله باز .

Shiftless, لاچار , بي بهره , بي چاره , حاجتمند . v. *Poor, helpless*.

To SHILL-I SHALL-I, پس و پیش کردن . v. *To hesitate*.

SHILY (*not frankly* or *familiarly, cautiously*), نا کشاده , با , باحتیاط , با اجتناب , با حذر , با وحشت , بي کشادگي , کمال انتبا . v. *Timidly*.

The SHIN (*fore part of the leg*), پیش ساق , پیش لنگ . v. *Shank*.

To SHINE, روشنایي کردن , تابیدن , درخشیدن , شعله , ضیا , رخشیدن , درخشان شدن , اشراق ساختن , کردن , متلالي شدن , لامع شدن , تابان شدن , تافتن , پاشیدن , ملتمع شدن , نورگستردن , پرتو انداختن , پرتاب کردن , بروق , تنویر کردن , تنوّر ساختن , پشنجیدن , بخشیدن , نمودن . v. *To enlighten, glitter, flash*.—(*to be eminent, illustrious, conspicuous*). رفیع بودن , اشرف بودن , روشن شدن , مشهور بودن , شهرت یافتن , نامدار شدن . — (*to be glossy*), مهره دار بودن , آبدار شدن , مجلّي بودن , پرداخته شدن .

Shine (*fair weather*), کشاده هوا , مصحیه A . v. Under *Fair*.—(*Brightness*), روشنایي , ضیا A , شعله A . *Sunshine*, روشنایي آفتاب , شعاع شمس , آفتاب . *Moonshine*, روشنایي ماه , مهتاب .

SHINESS (*unwillingness to be familiar, caution*), اجتناب A, احتذار A, احتراز A, احتياط A, انتباه A, عدم کشادگي, حذره. v. *Timidity, reservedness.*

A SHINGLE, شقّت A, پاروله, تراشه.

SHINGLES (*distemper*), فُلاع A, نمل.

SHINING (*part and adj.*), تابان, درخشان, رخشان, روشنائي گستر, شعله دار, شعله ور, لامع A, لامع النّور A, مشتعلي A, شاعل A, لموح A, لامح A, ضيا پاش, شعله زن, وليف A, زخيخ A, بروق A, برقان A, منبلق A. پرتو انداز. مستنير A. *Shining as colour,* رفيف A. *Shining arms,* الواح السلاح A. v. *Bright, luminous, splendid, resplendent.*

A SHIP, جهاز, کشتي, سفينه A, مرکب A, غراب A, شذا A, شذات A, عجوز A, فلک A, کوثل A, زورق A, رکاب A, دسرا A, عدولي A, عدوليت A. *A ship of war,* جهاز جنگ, مزراب A, بارجت A. *An armed ship,* شونت A. v. *Pirate.* — *A large ship,* جهاز کلان, جهاز عظيم, پوپون, قرقور A, چنگ. — *A small swift-sailing ship),* خلايا (plur. خليت A, خلي A, صلغت A, پرنده, قادس A. *A merchant-ship,* جهاز رنجبر. *A fire-ship,* حراقه. *To go on board ship,* بجهاز درفتن, برجهاز سوار رفتن, بسفينه راکب شدن, بکشتي دخول کردن. *To come from on ship-board,* از جهاز بساهل آمدن. v. *To land.* — *To ship* or *load a ship,* متاع, اجناس درجهاز وضع کردن, درجهاز بار انداختن, بکشتي نهادن. v. *To load, to freight.* — *To unload a ship,* متاع از, اسباب از جهاز بساهل بردن. *To rig a ship,* جهاز آراستن. v. *To rig.* *Shipping, ships,* سفن A, سفاين A, کشتيها, جهازها. *Any station for shipping (as a road, harbour, dock, &c.),* زخارف A, جواري A, باهرات A, بندرگاه, کشتي گاه, جهازگاه, فرضت A (plur. فرض), سنار A, کلّا A, مکلّا A, مينا A (plur. موانى). *A ship's company,* ملاحون جهاز. v. *Crew.* — *A ship-man, ship-boy,* v. *Mariner.* — *The mooring of a ship,* مرفا A. *The poop* or *stern of a ship,* دنبال جهاز, کوثل A. *The helm of a ship,* دنبال جهاز, کاثل A. v. *Helm.* — *A ship's boat,* قارب A, زورق A. v. *Boat.* — *The freight* or *hire of a ship,* کرايه جهاز, نول A, نولان A. v. *Freight.* — *The lading of a ship,* بار جهاز, حمل کشتي. *The anchor of a ship,* انجر, انگر, لنگر. v. *Anchor.* — *The deck of a ship,* سقيفت A. *A plank of a ship,* تخته جهاز, امسوح A. *A worm which pierces the bottoms of ships,* پيچک, پيچ, سرفه. *To caulk* or *sheathe a ship,* تلف ساختن, دسر کردن. *The art of caulking a ship,* تلافت A. *Wind driving a ship,* ملاح A. *Ships sailing with favourable wind,* سواخر A.

A ship-master, ريس, سفّان A, کشتيبان, صاحب جهاز, ربّان, ربّاني A, ناخدات, ناخدا, ناخداي.

Shipwreck, غرقاب, غرق A, شکستگي جهاز, غرق کشتي. — *Ship-wrecked,* غرق شده, شکسته. *To be ship-wrecked,* تباه شدن, غرق شدن, شکسته جهاز بودن. *To shipwreck,* کشتي زير آب فروزدن, جهاز شکستن, غرق کردن.

A shipwright, ship-carpenter, گشتي گر, جهاز گر.

A SHIRT, قميص A (pl. قمص, قمصان, اقمصه), پيراهن, بادبار, سبيج, سبي, سربال, ثوب A, زير جامه, پيرهن, بي قميص, بي جامه. — *Shirtless,* بتير A, پرواز, بادبان. بي پيراهن.

To shirt, با پيراهن پوش ساختن, با قميص پوشيده.

Shive. v. *Slice, splinter.*

To SHIVER (*tremble with cold, &c.*), تپيدن, لرزيدن, نفضا نمودن, نفاض داشتن, فراشيدن, لرزان شدن. *To shiver* (*break in pieces*), خرد مرد کردن, پاره پاره زدن, پاره پاره شدن, ريزه ريزه کردن, ريزيدن. — (*to fall in pieces*), ريزه ريزه افتادن, ريزيده شدن, خرد مرد شکسته بودن.

A shiver (*tremor*), نفض A, نفضا A, لرزه, لرزش. — (*a fragment*), تراشه, پاروله, ريزه, پاره, نفاض A. v. *Splinter.* — *In shivers,* ريزه ريزه, خرد مرد, پاره پاره.

Shivered (*broken in pieces*), پاره پاره زده. v. *Shattered.* — (*trembled*), لرزيده, فراشيده.

Shivering (*trembling*), *part.* لرزان, فراشان. — (*breaking in pieces*), ريزان, ريزه سازان, پاره پاره زنان. *The shivering fit of an ague,* لرزه, تب لرزه, تب, برد الحما A, حماي البرد A.

A SHOAL, جمع کثير, ازدحام A. v. *Crowd.* — (*a shallow*), سنار, شنار. v. *Shelf.* — *Shoal,* (*adj.*) زلحلح A, ناعميق. v. *Shallow.*

To shoal (*go in crowds*), جمع جمع, درجمع کثير رفتن. — (*to be* or *grow shallow*), زلحلح, شنار نمودن, روان بودن. ستار بودن, ناعميق گشتن, ناهموار گرديدن, شدن. *Shoaly* (*full of shoals*), بسيار شتاردار, پر شنار.

A SHOCK (*blow*), صدمه A , ضرب A . — (*shake*), جنبش , — . لرزش (*conflict, mutual impression of violence*), هجوم A , جنگ وجدال , جدال A , جدل A , جنگ , بهم زدگي , پيكار , حرب A , رزم , نبرد , جهاد A , مجادلت A , معركه A , محاربت A , زد وخرد , خروش , حمله A , خاطرماندگي (*offence, impression of disgust*), وقيعت A . — . *A shock of corn*, عامت A , كدّاس A , كدس (plur. اكداس), برق سگ . — *A shock-dog*, كدرت A .

To shock, صدمه كردن . — (*shake by mutual concussion*), باهم , زدن (*to offend, disgust*), از هجوم يكديگر اضطراب دادن — . , اضطراب كردن , آزاردادن , خاطرمانده ساختن , برهم كردن , مضطرب ساختن (*to be offensive*), اغضاب كردن , دلگيري انگيختن — . , دلخراش شدن , نا پسند بودن , آزاررسان شدن , اجتماع (*to build up piles of sheaves*), اضطراب آوردن — . اكداس كردن .

Shocked, آزرده شده , مضطرب A , خاطرمانده , برهم كرده , استكراه دار , معرض A , رنجيده , نفرت پذير , بيحضور . v. *Disgusted, offended.*

Shocking (*part. and adj.*), مضطرب , اضطراب آور , آزاررسان , دلخراش , دلگير , خاطرمانده ساز , خاطرماندگي انگيز , ساز , نزند , كوخ , كريه A , نا خوش , نا پسند , مكروه A , مستكره A . v. *Hideous, disagreeable.*—*Shockingly*, مستكرها A , مكروهانه , زشتانه , قبيحانه .

SHOD, منعل A , ناعلت A , ناعل A , با پاپوش پوشيده , نعلدار , كفش دار .

A SHOE, نعلت A , نعل A , كفشير , كفش , پاپوش , حذا A , شلوه , پاچيله , پارواز , لالكا , كوث A , نعلين A , كاليار A , جورب A , لغام A , لنحا , پالك , تخته له . *A course rustick shoe*, سلو , چاچله , سبتيه A , شمر , شمم , شم . *A wooden shoe*, نعلين A , قبقاب A . *A horse-shoe*, نعل A . *A shoe-latchet*, پوستكاله . *To put on shoes*, كفش پوشيدن , انعال ساختن , اشساع كردن , محتذي كردن , تنعال كردن , پاپوشيدن . *To shoe a horse*, اسب را انعال , نعل بند كردن . *Forceps with which they hold a horse's nose whilst shoeing him*, برس . *A shoer of horses*, نعلبند . v. *Farrier.*

A shoe-maker, سيكف A , سكّاف A , كفشگر , كفش دوز , اسكوف A (plur. اساكفت) . *Shoe-maker's glue*, پرواق , برواق . *Shoemaker's black*, موري . — *A shoemaker's cutting board*, كنده , گفشگر تخته .

SHOOK, جنبيده . v. *Shaken.*

Shone, pret. of *shine*, q. v.

To SHOOT (*throw, dart, hurl*), رمي كردن , انداختن , لتم كردن , بازنانه ساختن , ترميدن . *To shoot off a musket or cannon*, شلق كردن . v. *To fire, discharge, gun, cannon.* — *To shoot* or *kill with a gun, &c.* از توپ , از بندوق قتل كردن , تير , تيراندازي كردن , كشتن . *To shoot with bow and arrow*, پرتاب انداختن , نشابت اندازي كردن , انداختن — . (*to germinate, grow up as plants*), امشار ساختن , روييدن , رستن , نابت شدن , نبات ساختن , نبت كردن , منبت نمودن , وزيدن , دميدن , نشوظ نمودن . v. *To sprout, grow.*—*To shoot forth ears* (*as corn*), نفض كردن , خوشه دار شدن , انافت ساختن , تقدّم كردن , تخوّص ساختن .—*To shoot* or *jut out*, قرنت كردن , افراز نمودن . v. *To project.*—*To shoot* (*as the pain of a wound*), درد ساختن , رنج دادن , ضربان زدن , زحمت كردن . *To shoot* or *move swiftly along*, پران شدن , پريدن .

A SHOOT (*twig, tender branch*), شاخچه , شاك , شاخ , عسلج A , دارخال , درخال , قلمدار , غرس A , نهال A , شطء A (plur. شطو), سنج , غسلج A , فسيل A . v. *Sucker*; also *shot.*

A shooter (*in comp.*), تيرانداز , انداز . v. *Archer, gunner,*

Shooting (*subs*). انداختن , رمي A , رمايت A , تصخان A . — (*in comp.*), اندازي .

A SHOP, خان , (دكاكين plur.) دكان A , حانوت A , دوكان , خانوط or خانوت , مناميت A , (plur. مناميات) , پاچال — . (*in comp.*), خانه . *A work-shop*, كارخانه . *A butcher's shop*, قصاب خانه . *A wine shop*, ميخانه , خمخانه . v. *Tavern.* — *A banker's shop*, صراف خانه . *A stationer's shop*, كاغذ خانه . *A bookseller's shop*, كتب خانه . *A gunpowder shop*, باروت خانه . *A cook's shop*, كباب خانه . *A tanner's shop* تابه خانه , دبّاغ خانه . *A picture shop*, نگارخانه . *An apothecary's shop*, دوا خانه . *A little shop* (also *a bench before a shop on which goods are exposed to sale*), دوكانچه . *A range of shops in a market*, رسته . — *A shop book*, روزنامه . v. *Account book.*

A shopkeeper, shopman, دوکاندار, خان, اقطار or اقتار A, اهلِ خردوات, خردہ فروش, بقّال A. v. *Pedlar.*

SHORE, کنار, لب; ساحل A, ساحل البحر A, طرف. v. *Coast.*—*On the sea-shore*, بلبِ دریا. *To go on shore*, مساحلہ کردن. v. *To land*, and under *ship. There is safety on shore*, سلامت در کنار است. v. Also *common shore, sewer; buttress.*—*To shore*, v. *To prop, support.*

SHORN, تراشیدہ, سترده, منغرق A, مزین A.

SHORT, کوتاہ, قصیر A, کوتہ, نا دراز. v. *Little, small, narrow.*—*Short of stature*, کوتاہ قد, قصیر القدّ A. *In a short time*, در زمانِ قلیل. v. *Soon.* — *A short discourse*, کلامِ موجز. *A short cut or passage*, راہِ اقرب. *Short (not adequate)*, نا, نامطابق, نامناسب, ناسزا, نالایق, سزاوار. v. *Defective, imperfect.* — *(friable)*, ریزناک, گشت. v. *Brittle.* — *To fall short*, قصور, قاصر شدن, کردن.

To shorten, مجمل ساختن, قصیر کردن, کوتاہ ساختن. v. *Abbreviate, abridge, to contract, lop.*

Shortened, کوتاہ کردہ, مقصور A, مختصر A.

Shortlived; نا, قلیل الحیات A, کم عمر, کم زیست, بی بقا, پایدار, زایل A, فانی A, ساقط A. v. *Frail.*

Shortly (in short), بالاجمال, اجمالاً A, بالقصّہ A, في A, بزودي, سرعتاً A, مختصراً A, مقتصراً A. — *(soon)*, علي التعجيل A, الفور.

Shortness, اختصار A, قصيري, قصارت A, کوتاهي, اجمال A.

Shortsighted, نا دور بصیر, کوتاہ بین, کوتہ نظر. *Shortsightedness*, نا دور بصيري, کوتاہ بيني, کوتہ نظري.

Shortwinded, shortbreathed, ضیق نفس, دمابر, دماور, خشي A, خشا A.

SHOT (participle of *shoot*), رمي کردہ, انداخته, ترمیدہ, بازنانہ ساختہ, شدہ. v. Also *killed.*

A shot, اندازي, رمي A, نبل A, رمایت A, رمیت A, لطه A, حذف A, رمس A, حدس A, طرح A, نبالت A, نصخ A, لدس A. *Shot for fire arms*, گولہ, بندق, فندق, سنگریزہ, توپ گروهہ, گرہ, گلہ. v. *Ball.* — *Small shot*, کبکبت A, کبّت A, صاچمہ. — *Any thing shot high in the air*, برتاو, پرتاب. *A long shot*, ذمات A. *A shot which hits the mark*, از عارفانہ معاف. — *Shot free*, v. *Exempted.*

To SHOVE, راندن, پیش ران ساختن, تدفیع کردن, سوق ساختن. v. *To push.* — *A shove*, پیس ران, دافع A, زفت A, سوق A. — *Shoved*, رانده. v. *Pushed.*

A SHOVEL, کندوچ, کلندرہ, کلند, کنند, کندو, بیل, تو, داموژہ, داموز, فیہ, نلند, مسحات A (plur. مساحي), تم A, تیشہ.

To shovel, با مسحات فراهم, با کندو انداختن, بیل زدن, با کلند جمع ساختن, آوردن.

The SHOULDER (*of a man*), دوش, کتف A, منکب A, مطنت A, لاشہ, سفت, سف. *The shoulders*, دوشها, ارنج, ازدان, مناکب A, کتفت A, اکتاف A. *Having high or broad shoulders*, اکتف A, کتف A, ذو الاکتاف A, قفند A (plur. قفندد, قفاند, قفنددون). *Having one shoulder higher than the other*, احدل A (fem. حدلا), حدل A. *The shoulder of animals*, ذراع A, عضد A, منکب A, شانہ, دست. *Shoulders of animals*, مناکب A, اعضاد A. *A high-shouldered horse*, اسپِ تکتیف. *The shoulder-blade*, شانہ, رجع A, حاذ A. *The cartilage of the shoulder-blades*, ناغض A. *The space between the shoulder-blades*, حارک A. — *Two black streaks on the shoulders of an ass*, طرنان A. — *A shoulder sword-belt*, چشم. v. *Belt.* — *Slip shouldered*, فکک A, افک A. — *Strong-shouldered*, تیز.

To shoulder (put upon the shoulder), برکتف, بدوش نہادن, بر, بردوش بردن, وضع کردن. — *(to carry on the shoulders)*, با دوش راندن. — *(to push with the shoulder)*, اکتاف بردن.

To SHOUT, خروش کردن, بانگ برزدن, آواز زدن, آوازِ بلند دادن, خروشیدن. v. *To cry aloud, make a noise.* — *A shout*, غوغا, غلغل, بانگ, آوازِ بلند, آواز, شماته, هنگامہ, ولوله. v. *Cry.*—*A shouter*, بانگ برزن, آوازنده, آواز زننده.

To SHOW (*exhibit to view*), نمودن, نماییدن, نمایان کردن. — *(to make known)*, بنظر برداشتن, پیشِ چشم نهادن, توزیدن, پیدا ساختن, اشکارہ کردن, ظاهرکردن, اظهارکردن, ماعلان نمودن, بیان کردن, عیان نمودن, هویدا کردن. v. *To publish, proclaim.*—*(to demonstrate)*, دلیلِ, برهان دادن

, دلالت و اثبات نمودن , حجّت برهان آوردن , برهاني نمودن , بينت نمودن , استدلال ساختن , تبصير كردن , نمايان ساختن , سلطان نمودن , مبصرت كردن . v. *To prove.*—(*to explain*), روشن , خبردار ساختن , شرح كردن , كشادن , تعريف نمودن , گفتن , تسفير كردن , تعبير ساختن , كردن — (*to tell, teach*), تنبيه ساختن , تفهيم كردن , تعليم ساختن , اعلام دادن , آگاه كردن , آگاهانيدن .—(*to appear, have the appearance of*), رونما ساختن , ظهور كردن , صورت پذير شدن , نمايش كردن , منظور بودن , نمايان شدن .

Show (*superficial appearance*), صورت ع , نمود , نمايش , سيما , شكل ع , گونه , قيافت ع , روي , وجه ع . (*splendid appearance*), قيافت روشن , صورت بزرگوار , نمايش شاهانه . — (*pomp, magnificent spectacle*), تماشا , پروازه , پروان , سير ع , منظر ع , مظهر ع (plur. مظاهر), آوازه , رنا ع . v. Also *likeness, semblance : phantom.*

A SHOWER, باران , باريدگي , بارش , مطر ع , هما , رمي . v. *Rain. Shower after shower,* هطل ع , هطلان ع , رجع ع . *One shower,* همرت ع , رصدت ع (plur. رصاد), زالو , وبل ع , شتاب باران , هضوبت ع . *A heavy shower,* همع ع , هطف ع , هموم ع , قاعف ع , بغرت ع . *A thunder shower,* شجذت ع , باران سست , دهن ع .

To shower, مطر كردن , باريدن . v. *To rain.* (*to pour down,* or *scatter liberally*), با فراواني , وافر وافر ريختن , پاشيدن .

Showery, باراني , مطرريز , ماطر ع . v. *Rainy.*

SHOWING (*part.*), نمايان , مظهر ع , عارض ع .—(*in composition*), نما . *Showing the way,* راهنما .

Shown, نموده , ظاهركرده , مظهر ع , اظهار كرده . معروض ع . v. *Exhibited. To be shown,* نموده شدن .

Showy, showish, نازك ع , ظريف ع , رونق دار , نمايش , تاب دار , زينت دار , زيبا , آبدار , روشن . v. *Elegant, splendid, brilliant, ostentatious.*

A SHRED, قذاذت ع , پارچه , بازافگن , تراشه , پاره , قطع ع , كسرت ع . v. *Fragment. To shred,* پاره تراشيدن , قطع قطع كردن .

A SHREW, سلقلقت ع , سلقت ع , مشان ع , عنقفير ع .

SHREWD (*crafty*), عيّار ع , پخته , هوشيار , هشيار . v. VOL. II.

, بد انديش , بد خواه , شرير ع , كينور , بدسگال , بد آيين , بدكار . v. *Bad, dangerous, painful.*

Shrewdly (*craftily*), با هوشياري .—(*maliciously*), از شرارت , بغايت شرّة ع , بد خواهانه . *It is shrewdly suspected,* مظنون است .

Shrewdness (*craftiness*), زيركي , كياست ع , هوشياري , بد , حرامزادگي , شرارت ع , بد كاري , انديشي . v. Also *petulance.* v. *Sliness.* (*mischievousness*),

To SHRIEK, غريدن , غريويدن , غريو زدن , شور كردن , نحيب , ولوله ساختن , واويلا زدن , فرياد و فغان ساختن كردن .

A shriek, فرياد و فغان , ولوله , واويلا , غريو , شور , نحيب ع , عولت ع . v. *Cry.*

SHRILL, تيز آواز , بلند آواز . *A shrill voice,* آواز تيز , اصلاقانه , بلند آوازانه , با آواز تيز , صلق ع . *Shrilly,* صلق ع , بلند آوازي , تيزآوازي . *Shrillness,*

A SHRIMP (*fish*), ملخ آب , كشغير , جراد البحر ع , اربيان . v. Also *dwarf.*

SHRINE, مزار ع , درگاه , زيارت گاه .

To SHRINK (*become contracted*), درهم كشيدن , كوتاه شدن , از خطر , كرسيدن , كميص كردن .—*To shrink* (*from danger*), از بيم باز استادن , گريختن . — *Shrink,* v. *Contraction.*

To SHRIVEL, پرچين شدن , درهم كشيدن , كرسيدن .

Shrivelled, پرچين شده , درهم كشيده , كشيده . v. *Contracted.*

A SHROUD (*winding-sheet*), كفن ع . *To shroud,* تكفين كردن , با كفن پوشيدن . v. Also *to cover, shelter.*

Shrouded, با كفن پوشيده .

A SHRUB, شجرت ع , درختك , نهال ع , درختچه , گلبن الصغيرت . v. *Bush, tree.* — *Shrubby,* گلبن آسا .

A SHRUG, حركت اكتاف , جنبش دوش .—*To shrug,* حركت اكتاف نمودن , جنبش دوش كردن . — *Shrunk,* v. *Shrivelled.*

To SHUDDER, رميدن , لرزيدن , فراشيدن , رميده شدن ,

نفرت کرفتن , نفاض کردن . v. *To quake, shake, shiver, tremble.*

To SHUFFLE, درهم کردن , بهم زدن , زیرزبر کردن , خلط ساختن , آمیزش کردن , شوریدن . v. *To mix, mingle.* —*To shuffle cards*, گنجیفه بهم زدن . — *To shuffle any thing artfully out of the way*, از حکمت , بحقّه بازي از جا بردن . *To shuffle* (*tergiverse*), تردّد نمودن , تعلّل علیل . v. *To elude, shift off.*—(*to trick*), عوق و تاخیرساختن , کردن . v. *To cheat, defraud.* غبن باختن , غدر ساختن , فریفتن , حیله بازي کردن .

A shuffle (*mixture*), بهم زدگي , آمیزش . (*an artifice*), حیله بازي , حیله , روباهبازي , کارسازي , حیله حواله , فنّ ا , کید ا , غدر ا , غبن ا . v. *Trick, fraud.*—(*tergiversation*), تردد ا , تعلل علیل . v. *Subterfuge, shift.*

Shuffled (*mixed*), آمیخته , برهم زده .

A shuffler, حیله باز , فریبنده , غابن ا . v. *Cheat, knave.*—(*a mixer*), آمیزنده , برهم زننده .

Shuffling (*mingling*), *part.* آمیزان , برهم زنان . (*tricking*), ازروي , فریبان , حیله بازي کنان . — *Shufflingly* (*trickingly*), بطور رنگ آمیز , حیله بازي .

To SHUN, احتذارساختن , اجتناب کردن , پرهیزکردن , تحامي کردن , تنکّب نمودن , اعراض نمودن , حذرکردن , ابا نمودن , نفرین کردن , احتراز نمودن .

Shunned, اجتناب کرده شده , منفور ا .

Shunning (*part.*), پرهیز کنان , مجتنب ا , محترز ا , محتمي ا , حاذر ا , ممنس ا .

To SHUT, سدّ کردن , مسدود کردن , بستن , بند کردن , فراز , ردم ساختن , بسته نمودن , تغلیق کردن , غلق ساختن , مبهم کردن , دسم نمودن , لطّ کردن , رتق نمودن , کردن , بلوق ساختن . v. *To close, fasten. To shut a door*, غلق , دربند کردن , سدّ باب کردن , معتنک , اصماق کردن , اغلاق کردن , تعلیق کردن , باب کردن , صکّ کردن . *To shut a purse*, تشریج , شرج کردن , ساختن , کف کیسه کردن .—*To shut up* (*confine*), بندیدن , ساختن , حبس کردن , محبوس کردن , مسدود ساختن , بنده کردن . v. *To close, confine, block up : conclude.* — *To shut out*, بدر , مردود ساختن , محروم کردن , بیرون بند کردن , کردن .

v. *To exclude, keep out.*—*To shut* or *be shut*, مسدود گشتن , فراز گردیدن , مغلوق بودن , بسته شدن , بند کرده شدن .

Shut (*part.*), منسدّ ا , بسته , مسدود ا , بند کرده شده , مبهم ا , مغلوق ا , منقفل ا . v. Also *rid, clear, free.* — *Shut up* (*confined*), محبوس ا , بندیده . v. *Imprisoned.*— *Shutting*, بسته کنان , غلق ا , بند کنان , سدّ سازان . *The noise made by great gates when shutting*, جلبلق .

A shutter (*one who shuts*), غلق , سد سازنده , بند کننده , مغلق ا , کننده بسته کننده , مغلق ا .—(*door*), در , باب ا . *A window shutter*, سراپرده پنجره .

A SHUTTLE (*weaving instrument*), مکّک , مکوک , ترست , ستیره , پاوزاره , ماکوب ا .

SHY, خبردار , پرهیزگار , اهل انتباه , صاحب احتیاط , محتذر ا . v. *Cautious, wary.*—(*not free of behaviour*), ناکشاده , ناگستاخ , ناکشاده مشرب , کشیده , بدوستي نامایل , صاحب , ظانّ ا , وهام ا , برود ا , سرد , شکي , گمان . — (*suspicious*),

SIBILANT (*hissing*), هشت ساز , سفلان , صفار ا .—*Sibilation.* v. *Hiss.*

SICK, زبون , خسته , مریض ا , آزاري , بي آرام , بیمار , سقیم ا , شکسته مزاج , دردمند , علیل ا , بیماره , معلول ا . — *Sick* (*disgusted*), بیحضور ا , خاطرمانده , بیزار , عاري ا . *Sick at heart*, شکسته دل , خسته دل *Sick and confined to bed*, خسته وصاحب فراش . *The food of a sick person*, بیمارگین . v. *Regimen.*

To sicken (*grow sick*), خسته , مریض شدن , بیمارشدن , مریض , بیمارکردن (*to make sick*),—. نا خوش شدن , شدن (*to be disgusted* or *weary of*),—. زبون و شکسته کردن , خسته کردن , کردن , استکراه داشتن , نفرت پذیرفتن , خاطرمانده شدن , معرض شدن . v. *To be satiated.*—(*to decay*), بهلک رفتن . v. Also *to languish.*

A SICKLE, دستکاله , داسکاله , داسه , داس درو , داس , منجل ا , مجزّ ا .

SICKLINESS, ضعیفي , ناسازي . v. *Sickness.* — *Sickly*, ضعیف ا . v. *Sick.*

Sickness, علّت ا , مرض ا , تیماره , بیماري , خستگي , آزار , رنج , دردمندي , وجع ا . v. *Disease, distemper.*

A SIDE, A طرف (plur. اطراف), A جانب, جنب, A جناب, A جنابت (plur. جنوب, جوانب, اجناب), A سمت, كنار, كنارة, بغل, پهلو, (plur. جهات) A جهت, (plur. صفحات) A صفحت, A صفح, سو, سوي, كرانه, كران, حضور A, عند A, عرض A, كيشت, كوي, صفاح, وجه A, وجهت A, حوزت A, حوز A, قبل A, طف A, دف A, (plur. اقطار) قطر A, بصر A, ضفوان A, ضفو A, (plur. وجوه), (plur. اكناف) كنف A, نبذت A, صفق A, ناحيت A, لزق A, آوب A, عطف A, ملاط A, صبره A, حفاف A, طرّت A, شطو A, حضن A, حافّت A, حذفار A, حذفور A, متن A. *The right side*, جانب راست, طرف راست, يسار A, طرف چپ, يمين A, ميمنت A. *The left side*, جانب چپ, يسري A, شامه A. *The outside of the hand*, ظهرالكف A. *The side of the neck*, A لديد (dual. لديدان), عارضت A, صبي A, صفق A, ليت A. *The side of the face*, فرد A, عرض A (plur. افراد, فرادي). v. *Jaw, cheek.*—*The side of the head*, A شقيقت, A صفح. *The side of the body*, بازو, كنار, بغل, پهلو. *The side of a mountain*, A لوذ (plur. الواذ), صفق كوه. *The side of a house*, پيغوله. *Near the side, by the side, close to the side*, A جناب, نزد. *A stitch in the side*, A ذات الجنب. v. *Pleurisy.* — *Both sides*, A طرفين, هردوجانب, A جانبين. *From side to side*, طرف بطرف. *Led by the side (as a horse, &c)*, A مجنوب. v. Also *margin, edge, verge, faction, party, sect.*—*Side, sidelong*, v. *Lateral, oblique.*—*A side wind*, نكبا. *A side glance*, A اغيل.—*Sideways*, A عارنةً, بريك طرف. v. *Obliquely, edgewise. To side (take a party)*, تشريك كردن, همپشت گشتن, هموڈاق شدن. v. *To second.*

A SIEGE, A محاصره, بشهرچسپيدگي, قلع بندي, گرداوري, گرده بيچ, حصره, A احصاره, A احاطه.—*To siege.* v. *To besiege.*

A SIEVE, A غربال, A غربيل, A غلبار, A غلبور, A منخل, ماشوب, پيكن, بيزنه, پيزنه, هرقل A.

To SIFT, غربال زدن, بيزكردن, بيزيدن, بيختن, كربكت ساختن, دست زده كردن, نخل كردن, غربيل زدن, نخل زدن, سفسفه كردن, كاويدن, ميدن, بينجيدن. v. *To separate, examine, try.*

A sifter, غربال زن, بيزكننده, بيزنده.

Sifted, بيخته, A منخول, دست زده, ميده, كاويده, غربال زده, بينجيده.

To SIGH, تحسّر, حسرت كردن, آخ زدن, آه كشيدن, ارمانيدن, ارمان كشيدن, كردن. v. *To lament, mourn.*—*To sigh after*, ارزو داشتن. v. *To desire.*

A sigh, آزخ, ارمان A, حسرت A, آخ, آهي, آه, آه آتشبار, آه جگرسوز, گرم, گذرش, A يوسف, گويت, A انين. *An ardent sigh*, آه.

SIGHT, بينش, بين, ديدار, ديده, نگاه, A نظر. v. ربي A, عين A, بصيرت A, بصارت A, بصر A, بيناي. v. *Eye, view, show, spectacle, notice, knowledge.*

Sighted, چشم, بين, (*in comp.*), اهل چشم.—A نظر. — *Dim-sighted*, روزكور, تاريك چشم, A عشا, A عشوا, A ادوش, دوشا A, ادوس A, وغف A, نمبوالعين A. *Dim-sightedness*, دوش, روزكوري, تاريك چشمي. *Quick-sighted*, تيز چشم. v. *Perspicacious, acute.*—*Quick-sightedness*, تيز چشمي. *Short-sighted*, كوته نظر. *Short-sightedness*, كوته نظري. v. *Purblind, improvident.*—*Sightless*, v. *Blind, hideous.*

Sightly, خوشنما, خوش منظر, جميل A, حسنات A. خوب صورت. v. *Beautiful.*

A SIGN, نشان, نشانه, A اشاره, A علامت, اثر A, رسم A, شوزب A, شرط A, دلالت A, نقطه A, شعار A, غمز A, حبر A, شيت A, برهان A, تعامت A, سومت A, حيار A, سيمت A, سمات A. v. *Token, wonder, miracle, symbol, type, constellation, monument, memorial.*—*Signs and tokens*, علامت و اشارت.

To sign (mark), نشان كردن, علامت زدن, اثر كردن, بيض, دست خط كردن, اشاره كردن. (*with name or mark*), صاد كردن, طغرا كردن, نوشتن. v. *To seal, ratify.*

A SIGNAL, اشاره, A غمز. v. *Sign.*—*A signal with the eye*, غمز عين.

SIGNAL (*eminent, memorable*), A مشهور, واجب A, پديد, هويدا, آوازدار, نام ور, نامدار, نامي, الذّكر, A ظاهر, A بديع. v. *Remarkable, conspicuous.*

To signalize (make eminent), نامدارساختن, نامور كردن, روشن, واجب الذّكر ساختن, مشهور كردن, شهرت دادن, خودار نامدار, نام گرفتن, نمودن. *To signalize one's self*, كردن.

Signally, A مشهوراً, روشنانه, نامدارانه.

SIGNATURE, دستخط , طغرا , بیض ا . صاد . v. *Mark, stamp, seal.* — *The royal signature,* دستخط خاص , امضاء سلطان .

SIGNET, مهر , مهر خاص , خاتم ا .

SIGNIFICANCE, *significancy* (*meaning*), معني ا , قوت , معني . v. *Signification.*—(*importance*), مهمّي ا , گراني , لازمت ا . v. Also *energy, force.*

Significant, significative (*having a meaning*), معنوي ا , فحوا دار , با معني , معني دار . (*important, momentous*), مستشري ا , ثقيل ا , لازم ا , گران , مهمّه ا , مهمّ ا .

Significantly (*with force of expression*), با قوّت معني , با فحوا .

Signification, معني ا , معنيت ا , فحوي ا or فحوا ا , چم . *The evident signification,* نتيجه , نتيجه عبارت ا , صريح . *The signification of the words,* نتيجه کلام .

Signified (*intimated*), معروف کرده , آگاهانيده , معلوم ساخته شده .

To signify (*have a meaning*), معني داشتن , فحوا نمودن , چم داشتن , دلالت کردن . (*to intimate, make known*), معلوم , آگاهيدن , اخبار کردن , اعلام ساختن , خبر دادن , کردن تشعير , تخبير کردن , آگاهي دادن , آگاه کردن , آگاهانيدن , مشعر کردن , ساختن . *What does that signify?* آن چه معني دارد .

Signifying (*having a meaning*), معني دار , ذو المعني ا , دالّ ا . v. *Significant.* (*giving notice*), اخبار کنا , خبرده , معلوم ساز . *Signifying nothing,* بيمعني , مهمل ا , ما لا يعني ا .

SILENCE, خاموشي , سکوت ا , ساکوتت ا , صمات ا , صمت ا , سکت ا , سکتت ا , سکات ا , صموت ا , اصمت ا , صمتت ا , نصيقت ا , حبست ا , اخرماس ا , اخرماس ا . v. *Secrecy.*

To silence, ساکت کردن , خاموشي فرمودن , خاموش کردن , ابکام کردن , تعقيم ساختن , تسکيت کردن , سکوت فرمودن , بکع کردن , تصميت ساختن . *To silence in argument,* افحام , مبکت کردن , تفحيم ساختن , کردن .

Silent, صامت ا , بيزبان , ساکت ا , خموش , خاموش , خب , مدرمس ا , صموت ا .

To be silent, خاموش شدن , ساکت شدن , بي زبان بودن , صامت شدن . *A silent man,* قليل الکلام ا , صاحب , خاموشي , ساکوت ا , اهل سکوت .—*Be silent,* خاموش , خب باش .

Silently, با صمت , با سکوت , با خاموشي , خاموشانه .

SILK, حرير ا , بريشيم , بريشم , ريشم , ابريشم , دقمس ا . *Sewing silk,* ابريشم تاويده , ابرشيم , ابريشيم , حرير مبرم , پنام , نخ , کناغ , حرير مفتول . *Raw silk,* کز , قزّ ا , خز ا , کجي , کج . *The flue or refuse of raw silk,* ابيشم , کجين , کزين , قزّين , ابشم . *Made of raw silk,* قزّي , قزّين . *Unspun silk,* ابريشيم غير حرير نا تاويده , ابريشيم قز , قزّ ا , خزّ ا , مفتول . *Cloth made of spun silk,* ردن , خز ا . *Figured silk,* بهرامان , بهرام , اگليون , گلستاني . *Armosine silk,* حرير بي نقش , حرير ساده , والاد , درايي . *Plain silk,* پرونده , طومار حرير . *Dressed silk,* مطبوح ا . *A roll or bale of silk,*

Silk, silken, قزي , حريري , ابريشمي , ريشمي . *Silk cloth,* لاد , تبشک , حريرت ا , حرير ا , ريشمينه . *A silk garment,* ثوب من ا , جامه حرير , حريرت ا , حرير ا , پريان . *A silk garment embroidered,* دمقس or دمقس , حرير سندس , ديباد , ديباج , ديبا .

A silk-mercer, حرير , ريشمينه فروش , ابريشم فروش , ابريشمي , خزّاز ا , قزّاز ا , کرين فروش , حريري ا , فروش .

A silk-weaver, قزاز ا , حرير بافنده , ريشمينه باف , ابريشم باف .

The silk-worm, دود الحرير ا , کرم پيله , کرم ابريشم , پيله , کرم گر , کريم ايوب . *The silkworm in its nymphean state,* بادامه . *A silk-worm's cone* or *clue,* کرد , ابشم , ابيشم , کرد , کلاغ , پيله , سکاف ا , دمصق ا , کز .

Silky, v. *Silken, smooth, soft, pliant.*

SILL (*stone* or *timber at the foot of a door*), نجاف ا , اسکفت ا , آستانه , آستان , جناب ا , سدّه ا , وصيد ا . v. *Threshold.*

SILLILY, بي عقلانه , بطور نا قابل , احمق آسا , مثل بيهوده . v. *Simply.*

Silliness, غباوت ا , حماقت ا , سادگي , بيهودگي ,

v. بيرايي , عدم عقل , فيالت A , طرق A , ركاكت A *Stupidity, folly.* — (*harmlessness*), ساده دلي , عدم گناه , طاهري , پاکي , سادگي . v. *Simplicity.*

Silly, بيهوده , ابله A , ضعيف القلب A , احمق A , غرچه , هرش , هرزد , کالبس , بيدماغ , نا قابل , بي عقل , قاق A , سرگشته , بوي A . v. *Foolish, trifling;* also *harmless, simple, weak, helpless.*—*Silly-how.* v. *Membrane which envelopes the child in the womb.*

SILVER, نقره , سيم A , فضّت A , نضره A (pl. نضار , انضر), روپه H , لجت A , لجين A , ابيض A , عجوز A , قيسور A , گماشه , سبيکه , سيمين . *A bar of silver*, کرنج , غريف A , صريف A . *A silver mine*, معدن سيم . *The dross of silver*, مرداسنگ . *Pure silver*, نقره خالص . *Gold and silver*, زر وسيم . *Hammered silver*, لکام A . *Melted silver*, زربيوا , انتقده , نقره A . *Refined silver*, صولج A . *Unrefined silver*, پاخ , باخ . *Silver from the mine*, تبر A . *Stamped silver*, بشار , پشار . *Filings* or *cuttings of silver*, سحالت A . *Silver burnt black*, کزف A . *Burnt silver lace*, سکاف A . *Money of bad silver*, قسو A , قسا A . *A globule* or *particle of silver*, جمان A , جمانه A . *Having a bosom like silver*, سيمبر . *Quick-silver*, زيبق , سيماب , زوق A , زووق A . v. *Quicksilver.*

Silver (*made of silver*), ازنقره , سيمين A , مناقضه A . *Of the colour of silver*, سيمين گون , سيم فام , بادافره , بيضا A . *A string of silver beads*, قداس A .

To silver (*cover or ornament with silver*), با سيم پوشيدن , مغرق کردن , تفضيض کردن , مفضّه ساختن , مفضّض کردن , تدجيل ساختن , تمويه کردن , ستام ساختن .

A silversmith, سيمگر .—(*or goldsmith*), زرگر .

Silvered, silvery, با سيم , نقره دار , مفضّض A , با فضّت پوشيده , پوشيده .

SIMILAR, برابر , مانند , مماثل A , مثل A , مشابه A , نظير A . v. *Like.*

Similarity, similitude, برابري , يک سانی , مانندگي , مشابهت A , مماثلت A , تشبيه A , شبه A , مثل A , مثال A , اشتباه A , خمانايي , تساوي A , فسله , نقيش A , سيما A , حتل A . v. *Resemblance, likeness, equality, sameness.*

A simile, تشبيه A , مثال A , مثل A , تمثيل A . v. *Comparison.*

To SIMMER (*boil gently*), نيم جوش کردن .

SIMONY, بدل فراغت .

A SIMPER, تبسّم A , بسم A . v. *Smile.*

SIMPLE (*not compound*), نا آميخته , بسيط A , غير مرکّب , يک تو , يکتا , منفرد A , مفرد A . (*single*), بي آميزش . —(*plain*), يکنام , يکرنگ , ته , يکگونه , بي زيما , بي آرا , ساده , (*artless, unskilful, weak in understanding*), ضعيف A . —يکرنگان , سخيف A , نادان , بي وقوف , ابله A , احمق A , العقل فيالت A , هنبا or هنبي A , صلب A , نا شناس , نا آزموده . (*harmless, undesigning*), ساده , ساده دل , ساده لوح , طاهره A , معصوم A , بي رنگ , نا دورو , نا حيله باز , بي ريا , آزاد , پاک , نا مضر , بي خطا وجرم . v. *Innocent, guileless.*

A simple (*in botany*), گياه , نبت A , نبات A . v. *Herb.*—*Simples*, نباتات A . *The knowledge of simples*, علم نباتات .—*To simple* or *gather simples*, نبات چيدن .

A simpleton, احمق A , ادم بي ريا , ساده لوح , ساده دل , ابله A , هرزه خوار , يافه گو , سخيف A . v. *Fool, trifler.*

Simplicity (*plainness, without cunning or deceit*), ساده دلي , بسطت A . —(*without abstruseness*), عدم اشتباه , نا مشکلي , آساني , عدم مغلق . —(*without finery*), عدم زيب و آرايش , عدم زينت و طراز . —(*singleness, without composition*), يکرنگي , يکتايي , يکروي , عدم وقوف , بي وقوفي , (*weakness, silliness*). —عدم آميزش , طرق A , بيهودگي , عدم عقل , فيالت A , ركاكت A , هنب A . *Affecting, assuming the air of simplicity*, تباله A .

Simply (*without experience*), بي وقوف , بي آزمودگي . —(*without artifice*), بي ريا , غير غدر , بي فن , بي کارسازي , (*foolishly*), از بيهودگي , از ساده دلي , بي رنگ , از سادگي . —(*solely, merely*), بارکاکت , بي عقلانه , احمق آسا , حرف A , عيناً A , علي الاطلاق A , مطلقاً A , محضاً A , فقط A , بي A , بعينه A . v. *Entirely.* — (*without addition*), بلا آميزش , غير تکثير , بي افزايش , زيادت .

SIMULATION, v. *Dissimulation, hypocrisy.*

SIMULTANEOUS (*acting together*), همکار , همساز .— (*existing together*), همزاد , همذات , همعهد .

SIN, گناه, خطا ع, جرم ع, ذنب ع, حوب ع, حاب ع, سیت ع, جریرت ع, جناح ع, قصور ع, تقصیر ع, عیب ع, وبال ع, فسوق ع, شرّ ع, رانه ع, عثرت ع, عثرات ع, وزر ع, تاوان ع, اصر ع, اثم ع, خطء ع, خطیت ع, خطات ع, معصیت ع, جنایت ع (plur. جنایات), موزورت ع, حرج ع. v. *Wickedness, crime, fault.* *Sins*, گناها, خطایا ع, سیات ع, ذنوب ع, ذنوبات ع, جرایر ع, اوزار ع, معاصي ع, اثقال ع. *Small or venial sins*, صغایر ع. *A mortal sin*, اثم عظیم. *Original sin*, سودا ع, سویدا ع, سویداء القلب ع, گناه کلان. شغف ع, دانه دل, حبّت القلب ع, نقطه سویداي بال.

To sin, گناه کردن, خطا کردن, قصور کردن, تقصیر کردن, مخطي, خطاگربودن, گناه گارشدن, ارتکاب معاصي ساختن, وزرکردن, حوب ساختن, ذنب کردن, مأثم نمودن, اثم ساختن.

SINCE (*seeing that*), چونکه, چون, چو, ازآنجاکه, از براي, که, زیرا, زیراکه, انّه ع, انّ ع, کان ع, لانّ ع. — (*from that time*), ازآن وقت, از آن, پس از آن. — آنکه. — پس, من بعد ع, بعد ع, بعد از آن, از آن پس, زمان, از قدیم, قدماً ع, دیر, پیشتر, دروقت پیشین *Long since*, از قدیم, قبلاً ع, من قبل ع, قبل ع, سابقانه, قدیمانه, مقدماً ع, من قدیم ع, الایام.

SINCERE, صاف ع, مخلص ع, خالص ع, صادق ع, صداقت کار, پاک, راست, درست, بي ریا, راست باز, صدیق ع, صداقت پرور, صداقت پیشه, صداقت گستر ناخل ع, مشکوف القلب ع, خالص الجنان ع, سلیم القلب ع, صافي ع, صفیه, صفي ع, پردک, الصّدر. v. *Honest.*—(*unmixed*), صمارح ع, صمیم ع, صافي ع, نا آمیخته. v. *Pure.*—*A sincere heart*, خاطر پاک, قلب طاهر, دل صافي. v. *Sincerity.*

Sincerely, بي ریا, بالصّدق ع, با حقیقت, با صداقت, بي غرضانه, مخلصانه, خالصاً ع, با اخلاص, از صفاي.

Sincerity, صداقت ع, صدق ع, بي ریاي, حقیقت ع, وفا ع, راستي, درستي, راستبازي, استخلاص ع, خلوص ع, اخلاص ع, امان ع, استقامت ع, مصافات ع, صداقتکاري, مباحتت ع, صداقت گستري, صداقت پروري, صاف دلي, امن ع.

A SINEW, پي, عصب ع, حبل ع, حبل ع, عصبت ع, عجوات ع, اکیح ع, عقبت ع, حبل الذرّاع ع, العاتق. v. *Tendon, muscle.*—*Sinews*, اعصاب ع, عصب ع.—*Sinewed, sinewy*, معصوب ع, پهلوان. v. *Strong, muscular.*—*The back sinews of the knee joint*, مابض ع.

SINFUL, ملحد ع, نا خدا, حایب ع, مخطي ع, گناه گار, بد کیش, بي دین. v. *Wicked, impious.*

Sinfully, ملحدا ع, کناه گارانه, بلا دین ع.

Sinfulness, جنابت ع, تاوان ع, نا خداي, گناه گاري, عدم دین. v. *Sin.*

To SING, سرائیدن, سریدن, سرودن, سرود خواندن, تغنیت, خواندن, نوا کردن, نغمه پرداختن, تغني کردن, زمر کردن, نشیج ساختن, تمریق ساختن, ترنّم زدن, ساختن ترانه کشیدن. *To sing in harmony with another*, دمساز نغمت دمساز زدن, دم آهنگي کردن, شدن. *To sing a funeral dirge*, مرثیت کردن.—*To sing to any one in derision*, تهکیم ساختن, تهکّم کردن, تهکیدن.

To SINGE, برشته کردن, امحاش ساختن, تصلّي کردن, بریان ساختن. v. *To scorch.*

A SINGER, خواننده, سرود گو, سرود کننده, سرائینده, نغمه ساز, نوا گر, نغمه پرداز, مطرب ع, گوینده, مغني ع (*in comp.*)—. ممرّق ع, خینا گره, خینا گره, برفندار, نغمه کش, خوان. *A female singer*, مغنیه, زن خواننده, عورت خواننده, شاد گونه, قینه ع, مطربه ع.

Singing (*subs.*), تغنیه ع, غنا ع, تغنّي ع, سرود گوئي. v. *Song.* — *A singing-master*, استاد سرود. v. *Musician.*

SINGLE, یک, یکه, یکتو, یکتا, یکانه, یکان, نا دوتا, فرد ع (plur. افراد), فرید ع, وحد ع, واحد ع, تک, منفرد ع, مفرد ع, وحده ع, وحدان (plur. واحدون), وتر ع (plur. اوتار). v. *Simple.*—(*individual*), خاص ع, الوي ع, مخصوص ع. v. Also *alone, solitary.*—(*unmarried*), بي زوج, نا حلال, نا محصن, بي عروس, نا منکوح. *A single person* (*an individual*), فرد ع, یک شخص, یکي, یکنفر.—(*an unmarried person*). یکسره, مجرّد ع, بکار ع. v. *Bachelor, maid.*—*A single life*, بکاري, تجرّد ع.—*A single piece of gold*, یکي سرخ. *A single thing*, میحاد ع. *A single moment*, یکدم. *A single time*, یکبار, سنبسه. v. *Once.*—*A single horseman*, یکه سوار, یکسوار. — *A single-soled shoe*, کنس یگ تو. *The single sole of a shoe* (also *a single sheet of paper*), فرد ع.—*To single out*, استفراد ساختن, تفرّد نمودن, برگزیدن, گزیدن, اختیارکردن. v. *To choose, select.*

Singleness, يکرنگي , يکتايي , يکانگي . v. *Simplicity, sincerity.*

Singly, انفراداً A , فرداً فرداً A , يک يک , يکايک , يکان يکان , بداده A , جدا جدا , واحداً واحداً A , احداً A , علي الانفراد A .

SINGULAR, مفرد A , يکانه , فرد A , وحيد A , واحد A , يکه , وحد A , وحدهٔ A . v. *Single.* — (*uncommon, rare*), نادر A , بديع A , کمياب , فرد A (plur. افراد , فرادي), غير عام , نا عموم , غريب A , عجيب A , يتيم A , نا شمل . *Any thing singular* or *rare*, بديعهٔ A , نادره A . v. *Rarity.* — *The singular number* (*in grammar*), مفرد A , واحد A . *To be singular in opinion*, تفرّد نمودن , استغراد نمودن .

Singularity, فردانيت A , وحادت A , وحدت A , يکانگي , انفراد A , استغراد A , تفرّد A , اوبي A . — (*peculiarity*), خصوصيت A . — (*capriciousness*), خود سري , خود انديشي .

To singularize, مفرد کردن , فرد ساختن .

Singularly, با خصوصيت A . v. *Singly.* — (*uncommonly*), بطور نادره , بطور بديع , نا شملانه , بوجه عجيب .

SINISTER (*left*), چپ , ناراست . (*bad, unfair*), بد , بي عدالت , خلاف حقّ , ناصالح . v. *Dishonest, iniquitous, perverse.* v. *Unlucky.*

Sinistrously, v. *Unluckily, perversely.*

To SINK فرورفتن . (*in water*), غوطه خوردن , غرق شدن , غطس کردن , زير آب فرورفتن . — (*to cause to sink under water*), غطس ساختن , غرق کردن , زير آب راندن . — (*to penetrate, enter*), فرورفتن , در رفتن , نفاذ يافتن . *To sink in value*, قصور نمودن , سبکمايه گرديدن , کم بها گشتن , ارزان شدن . *To cause to sink in value*, کمبها گردانيدن , ارزان کردن , سبکمايه ساختن . *To sink from a higher to a lower state*, از جا افتادن , از مرتبه افتادن . *To sink* (*degrade*), منعزل ساختن , معزول کردن . v. Also *to depress, oppress.* — *To sink* (*decrease*), مقصور , کاهسته شدن , کمتر گرديدن , قصور , کاستن , کمتر کردن . — (*to cause to decrease*), گشتن . گردانيدن . v. *To diminish, lessen.* — *To sink* (*as the spirits*), غمناک گرديدن , دلشکسته شدن , دلتنگ گشتن . *To sink a ship*, جهاز غرق کردن . v. *To shipwreck.* — *To sink* (*as a ship*), غرق شدن . — *To sink* (*as the feet in sand*), غوط کردن . *To sink a mine*, نقب کاويدن , معدن در کندن . *To sink* (*suppress, conceal*), اخفا کردن , پوشيدهٔ ساختن , پنهان کردن , *To sink* or *fall to a level*, هموار , يکسان گرديدن , برابر گشتن , شدن .

A sink (*drain, jakes*), آبگذر , آبراه , آبريز . v. *Common-shore, sewer.*

SINLESS, بي گناه , از گناه معصوم , بي خطا , معصوم A .

A sinner, آثم A , بزه مند , بزه کار , خطا گر , گناه گار , اثيم A , مسي A , عاصي A , سيه کار , فاسق A , فاجر A , جاني A , نزند , اثوم A .

To SIP, مصّ , دم بدم خوردن , جرعه جرعه نوشيدن , تمزز , تجرّع کردن , جرع ساختن , تمصّص کردن , ساختن , تمزز A , تمصص A . مصمصت کردن , ساختن . — *A sip, sipping*, جرع A , جرعه A , مصمصت A . — (*a taste*), چاشني .

A SIPHON, مضخت A , انبوب , انبوب , قصابت A .

SIR, خداوند , صاحب A .

SIRE, پدر . v. *Father.*

A SIREN, بنت البحر A .

SIRIUS, شعري , کلب الجبار A . v. *Dog-star.*

SIRUP, ريخته , کوذاب , دوشاب , شربت A , شيره . *Sirups*, اشربت A , شرابات A . — *A maker of sirups*, شراباتي . — *Siruped, sirupy*, شيرين . v. *Sweet.*

A SISTER, خواهر or خاهر , همشيره , اخت A , شقيقت . *A nephew by the sister*, همشيره زادهٔ. *Wife's sister*, سلفت A , زوجهٔ برادر . (*brother's wife*), اخت زوجه , خواهر زوجه . *A foster-sister*, رضيعت A , همشير A .

Sisterly, اخوي A , اختي A , خواهري , خواهر آسا .

To SIT, جلوس , نشسته شدن , نشست کردن , نشستن , تقاعد کردن , مقعد شدن , قعود کردن , جالس بودن , کردن , برتخت وقورت کردن , سفارهٔ ساختن . *To sit upon a throne*, اورنگ نشين بودن , مسند نشين شدن , جلوس کردن . *To sit in the principal seat*, در پيشگاه نشستن , صدر نشين شدن , اجلاس , نشاندن , پيشي داشتن . *To cause* or *order to sit*, اقعاد ساختن , کردن . *Causing one to sit behind another on horseback*, مرادفت کردن . *To sit in the middle*, درميان , روبرو نشستن , توسّط کردن , نشستن . *To sit opposite*,

حذو کردن , مقابل نشستن . *To sit down together*, باهم نشستن . *To sit easily* (*having an easy seat, and room enough*), خوش نشستن . *To sit up* (*rise from bed*), از بستر برخاسته سهران شدن , ساهر بودن , بیدار شدن . —(*to watch*), نشستن . *To sit down* (*before a town*), بشهر چسپیدن . v. *To besiege*; also *to settle, rest, sit, hatch*.—*To sit still*, بی کار نشستن . v. *To be idle*.—(*as an assembly*), در دیوانخانه نشستن . *A place where people sit together*, نشستگاه , نشستگه , مجلس ا . —*Site*, v. *Situation*. — *Sith*, v. *Since*.

A SITHE, داس , داسه .

A SITTER, جالس ا , نشیندهٔ . (*in comp.*), نشین .

Sitting (*part.*), نشسته , جالس ا , قاعدهٔ ا , متقاعد ا . (*in comp.*), نشین . *Sitting on a throne*, مسند نشین , اورنگ نشین . *Sitting in a corner*, گوشه نشین . *Sitting in a low seat*, فرو نشسته . *A sitting*, نشست , جلوس ا , اجلاس ا , جلسهٔ ا . *Sitting together*, همنشین . v. Also *session, assembly, incubation*.

SITUATE, *situated*, وضع کرده شده , موضوع ا , نهاده , نشانده .

Situation (*place*), محل ا , مکان ا , مقام ا , جایگاه , جاه , موضع ا (plur. مواضع), وضع ا , وضعت ا . (*state, condition*), حال ا , حالت ا , مرن ا . *In a good situation*, نیکو حال . *A rural situation*, مبدو ا .

SIX, شش , ستّ ا , ستّت ا . *To be sixes and sevens*, پریشان شدن , مشوش بودن .—*A set of six horses*, طوله ا . *Six-score*, عشرون و مایة ا , صد و بیست .

Sixteen, شانزده , ستت عشر ا . — *Sixteenth*, شانزدهم , سادس عشر ا .

Sixth, ششم , سدس ا . — *A sixth part*, ششم حصّه , ششمی , سدس ا .—*Sixthly*, ششمانه ا , سادسا ا .

Sixtieth, شستم or شصتم ا , ستون ا , ستین ا . — *Sixty*, شصت or شست , ستّون ا .

SIZE, اندازه , مقدار ا , قدر ا , کمّ ا , خلقت . v. *Form, magnitude, bulk*.

Size (*viscous substance*), سریش , شوی , یلم . v. *Glue*.

To size (*measure*), اندازه کردن , پیمودن . v. *To measure*. — (*to cover with glutinous matter*), با سریش اندودن , با یلم پوشیدن , شوی زدن . v. *To glue*.

Sizeable (*proportionable*), با اندازهٔ مناسب , قدآور . *Not sizeable*, بی اندازهٔ مناسب . v. *Disproportionable*.—*Sizy, siziness*, v. *Viscous*.

SKATE, شیلیم , کفچالیر .

A SKEIN (*of thread, silk, &c.*), دسته , کلاوهٔ .

A SKEPTICK (*one who doubts of every thing*), وسواسی , اهل شکّ شامل . — *Skeptical* (*full of doubt*), وسواسی , شکّ شبهت عمومی , وسواس , -- *Skepticism*, پر شبهت . وهم عمیم , شامل .

A SKETCH (*a rough draft, first plan*), مسوّدهٔ ا . (*drawing or painting*), نقشه ا .

To sketch (*draw*), نقشه کشیدن . (*to make a rough plan*), مسوّده کردن .

A SKEWER, خلال ا , میخ .

To skewer, با خلال بند کردن , میخ زدن .

A SKIFF, بوصی ا . v. *Boat, yaul*.

SKILFUL, واقف ا , اهل حرفت , هنرمند , پیشه ور , قابل ا , صاحب حکمت , کار آزموده , کار آموز , کارشناس صاحب ماهر ا , پخته , خبیر ا , دانا , دانشمند , دانشور , ولیل ا , ردّ ا , حاذق ا , مجرّب ا , نابل ا , فراست . v. *Knowing, intelligent, expert*.

Skilfully, با قابلیت , با آزمودگی , با وقوف , هنرمندانه , دانشوری , با اهلیت , با تجربت کار اموزانه .

Skilfulness, skill, علم ا , وقوف ا , هنر , هنرمندی , تجربت ا , آزمودگی , قابلیت ا , معرفت ا , اهلیت ا , مهارت ا , نوقت ا , کارگذاری , کار آموزی . v. *Dexterity, knowledge*.

Skilled, واقف ا , قابل ا . v. *Skilful*.—*Skilled in the management of affairs*, کارشناس , کارگذار , کار آموز , امور دیده , مصلحت گذار , مصالح آزموده , کار آزموده , جهاندیده , کاردان , تجربیه کاران روزگار , روزگار دیده . *Men skilled in affairs*, ارباب الباب .

A SKILLET (*sort of saucepan*), تاوا , طابه or تابه , دیگچه , تاوه .

To SKIM (*take off the surface of any liquid*), کف گرفتن ,

نرمودن. *To skim the cream off milk*, سر شیر گرفتن. *To skim* or *glide lightly over*, سبک گرشتن.

A skimmer, کفگیر, کفچه, کبچه, ملبنت ʌ, مرغات ʌ, ملعقت ʌ. v. *Ladle.*

SKIN, پوست, چرم, قشر ʌ, جلد ʌ (plur. جلود), قشرت ʌ, لیط ʌ. v. *Hide, husk, bark, membrane, leather. The cuticle* or *outward skin*, بشره ʌ, بشرت ʌ, صفیحت ʌ. *The cutis* or *interior skin*, ادمت ʌ.—*The skin of the belly*, لیط ʌ. *The skin of the head*, مسحاق ʌ (plur. مساحیق), لحمت ʌ, ثمرت ʌ, فروت ʌ, شوات ʌ (plur. شوا), ملطاط ʌ.—*A thin soft skin*, بض ʌ, بضوضت ʌ, بضاضت ʌ. *The thin skin which grows over a wound*, جلبت ʌ. *Having a thick skin*, مستعلج ʌ. *Having a rough skin*, حرش ʌ.—*A skin upon which they write*, دفتر ʌ.—*Dried skins* or *a tent made of them*, قشع ʌ.—*A currier's instrument for scraping skins*, کروني.

To skin (*slay, peel*), مجلّد, تجلید کردن, پوست کندن, سلخ ساختن, کوازه کردن, کندن, جلد برگرفتن, ساختن, علج, بصل ساختن, قشر واکردن, آهنگیدن, آهنجیدن, رشتن, تقشّر نمودن, تقشیرکردن, متقشر نمودن, کردن, با, با پوست پوشیدن (*to cover with the skin*), حمر کردن. منفعل, بشرت پوشیدن (*to become covered with the skin*), پوشیدن, با بشرت پوشیده گشتن, شدن (*to cover superficially*), ظاهر کردن.

Skinned, پوست کنده شده, منقشر ʌ, مسلوخ ʌ, منقشور ʌ, آهنگیده, آهنجیده, منسبي ʌ, مقشو ʌ, کنده.

A skinner, جلد کننده, چرم ساز, چرمینه فروش, پوستپاره, واتگر, فرّا ʌ, جلودي ʌ.

Skinning (*part.*), پوست کندان, مجلّد ʌ (*subs.*), تجلید ʌ, تقشیر ʌ.

Skinny (*lean*), ظامي ʌ, ظاهي ʌ, لاغر ʌ, منقحل ʌ. v. *Lean.*

To SKIP, خیز کردن, کسروز ساختن, جهان رفتن, جستن, تقفّس, قفیزي نمودن, نفزان کردن, ابّاز نمودن, خیزیدن, رقص زدن, قهمزه کردن, ساختن. v. *To jump, bound, leap, spring.*—(*to miss, pass over*), گراشتن.—*A skip, skipping*, خیز, جست, تقفّس ʌ, ابّاز ʌ, رقص ʌ, کسروز, قفیزي ʌ, قهمزه ʌ. *By skips*, خیزخیز, ابّازابّاز.

To SKIRMISH, رزم ساختن, مقاتله کردن, جنگ کردن, عنزکردن. v. *To fight.*

A skirmish, عنزه ʌ.—*A skirmisher*, رزم سازنده, جنگ کننده.

SKIRT, کران, کناره, کنارین, کنار, ذیل ʌ, دامن, کرانه. v. *Border, edge, margin.*

SKITTISH (*fickle*), سبکپا, بي قرار, نا پایدار. (*whimsical, wanton*), خودراي, خود سر, شوخ. (*perverse*), سرکش, گردنکش. (*easily frightened, as a horse, and throwing his rider*), خایف وجموح, ترسان و شموس.

Skittishness (*fickleness*), بي قراري, سبکپاي, نا پایداري. —(*whimsical, wantonness*), شوخ. (*perverseness*), سرکشي, گردنکشي.—*Skittishly* (*fickly*), نا پایدارانه. (*wantonly*), شوخانه. (*perversely*), با سرکشي.

To SKULK, پنهان بودن, روپوش شدن, کمین کردن, نهفتن. v. *To lurk, hide.*—*Skulking*, کمین ساز.

The SKULL, کاسه سر, جمجمه ʌ. v. *Scull.*—*The joinings of the skull*, درز.—*A fracture in the skull*, شجت ʌ.—*A skull-cap*, v. *Helmet.*

The SKY, آسمان, سما ʌ, فلک ʌ, اثیر ʌ. v. *Air, heaven. A serene sky*, هواي کشاده, کشاده هوا. *A cloudy sky*, پوش هوا, سنبل هوا.—*Sky coloured*, آسمان, سماوي. v. *Azure.*—*A sky-lark*, v. *Lark.*—*A sky-light*, کوه, روشن دان, تاب دان. *Sky-rocket*, هوائي, بان H.

A SLAB, تخته, لوح ʌ.—*A marble slab*, لوح مرمر.

To SLABBER, العاب کردن. v. *To slaver.*—(*to smear with spittle*), با لعاب آلوده کردن, با ریق ملوّث ساختن, ریختن. (*to shed, pour*), با بساق پلید کردن, با آب دهن آلودن. v. *To spill.*—*A slabberer*, با بساق, با آب دهن آلود کننده, پلید سازنده.

Slabby, v. *Glutinous, viscous, wet, puddly.*

To SLACK, *slacken* (*loosen*), سست کردن, ناتنگ کردن, حلّ کردن, محلول کردن, کشادن, نرم کردن. (*to grow less tense*), حلّ شدن, محلول گردیدن, کشاده گشتن. (*to become remiss*), کاهل, نا مشغول شدن, غافل گردیدن, سست بودن, گشتن. v. *To relax, languish, fail, flag: ease, relieve, mitigate.*

Slack (not tense or compact), محلول A, کشاده, سست. *(remiss)*, سست, غافل A, نامشغول, کاهل A. v. *Careless.—Slackly*, A محلولاً, با سستي. v. Also *remissly.—Slackness*, حلّ A, تحليل, محلولي A, کشادگي, سستي. v. *Remissness, negligence.*

SLAG, نخاجد. v. *Dross.*

SLAIN, کشته, برگشته, مقتول A, منقتل A.

To slake, حلّ کردن. v. *To quench, slacken.*

To SLANDER, عيب, غيبت کردن, بد نام دادن, افترا کردن, بهتان گفتن, گفتن. v. *To revile.*

Slander, زباندرازي, افترا کاري, افترا A, بهتان A, بد نامي, طعنه A, ذمّ A, غيبت A. v. *Calumny, reproach.*

Slandered, بدگفته, مفتريل A, بد نام دار, نام کشيده, افترا اندوز, بهتان پذير. v. *Reproached.*

A slanderer, slanderous, A مفتري, متّهم A, نام کش, بهتاني, بدنامي گستر, افترا کننده, بهتان گو, بد گو, زبان دراز, عيب گو. v. *Calumniator, reproachful.*

Slanderously, بطور عيب گو, با ذمّ, با افترا, با بهتان, با زباندرازي.

SLANT, *slanting*, نا عمود, نا درخط مستقيم, کجرو, کج, از گوشه بگوشه. v. *Oblique.— Slantly, slantwise*, با کجروي, بطور نا عمود.

A SLAP, سيلي, طرف, طمانچه, تماچه, ضرب A, سيله. v. *Blow.— To slap*, طمانچه دادن, طرف کردن, ضرب دادن. v. *To strike.—Slap, slap-dash (all at once)*, يکباره, يکپاره, هبّةً A, يکباري.

A SLASH *(wound, cut)*, زخم, کلم A, دروش, قطع A. v. Also *fissure.—To slash*, بريدن, زخم کردن, کلم زدن, قطع ساختن.—*Slashed*, بريده, منقطع A, زخم کرده شده, کلم زده. v. *Cut, wounded.*

A SLAVE, بنده, عبد A, غلام A, مملوک A, عبد, غلام مملوک (pl. مماليک), حلقه بگوش, لکع A, اجير A. v. *Servant.—A female slave*, کنيز, کنيزک, مملوکه A, زن پرستار, پرستار, لاچين, برده, رقيق A, پرستار A. v. *Maid-servant.— Slaves and possessions*, رقيت و املاک. *Slaves carried about from place to place for sale*, جلبي A, جلبا A. *A slave-merchant*, برده فروش, نخاس A. *A manumitted slave*, تدبر A. *To be a slave to the passions*, متابع نفس شدن. *To slave*, v. *To drudge, labour, toil.*

SLAVER, آب دندان, آب دهن, لعاب A, تف, خيو A, بزاق A, بصاق A or بساق A, ريقت A, ريق A, قشا A, طشّت A. v. *Spittle.*

To slaver, لعاب کردن, لعاب ريختن, تف ريختن, بصق ساختن, تلعيب نمودن. v. Also *to slabber (smear with spittle)*.

A slaverer, آب دهن ريزنده, لعاب ريزنده, تف ريز. v. *Driveller, idiot.*

Slavering (subs.), تلعيب A, لعاب ريزي.

SLAVERY, غلامي A, عبوديت A, عبودت A, بندگي, مملوکيت A, استرقاق A, رقيّت A, رقّ A, ملک A, ملکت A. v. *Servitude.*

SLAUGHTER, خونريزي, قتل A, قتال A, مقاتلت A, هلاک A, اهلاک A, خونفشاني, کشش, خونباري, کشتي, تقتيل A. *To slaughter (kill)*, خون ريختن, قتل کردن, کشتن, دمار آوردن, سفک دم ساختن, صاف کردن *(kill animals for food)*, حلال کردن, ذبح کردن. *To kill, slay*, v. *Butcher.*

A slaughter-house, ذبح, مسلخ A, صالخانه, قصّاب خانه, خانه.

SLAVISH, پست وخور, خور, حقير A, افگنده, ذليل A, لکع A (fem. لکعا), کمينه, دون A, وغادت A, وغودت A. v. *Servile, mean.*

Slavishly, بطور پست وخور, حقيرانه, ذليلاً A. بطور

Slavishness, خوري, پستي, حقارت A, ابتذال A, افگندگي, دوني, ذلّت A. v. *Meanness.*

To SLAY, خون ريختن, قتل کردن, هلاک کردن, کشتن, ميرانيدن, ميرندن. v. *To kill, butcher, murder.—A slayer (in comp.)*, کش. v. *Killer, murderer, butcher.*

SLEEK, بهکل A, نرمق A, مجلّي A, مهره زده, مهره دار (fem. بهکلت), مترهلق A. v. *Smooth, glossy.*

To sleek, مجلّي كردن , مهره كردن .

Sleekly, نرمقانه , مهره دارانه .

To SLEEP, خفتن , خسپيدن , خواب كردن , خوابيدن , ناعس , تكرّو كردن , هجود كردن , نايم بودن , درخواب بودن تهجيع , تهجيد كردن , خوابانيدن .—*To cause to sleep*, بودن . *To feign sleep*, مستنيم كردن , ستان كردن , اهجاد كردن , ساختن . خواب سگ ساختن . *To sleep upon the back*, فخّ ساختن .

Sleep, خواب , خفتگي , نوم ا , منام ا (plur. منامات), كمي ا , سنت ا , رجل ا , هكاع ا , هكر ا , هجعت ا , رقدت ا , رقاد ا , لذّ ا , حثاث ا , غدن ا , كامى ا , دلخمّ ا , نقاخ ا , وسن ا . *The hare's sleep* (*a false promise*), وعدهٔ دروغ . *Dogs* (*or feigned*) *sleep*, خواب خرگوش . *The first sleep*, سر خواب . *The morning sleep*, تصبّح ا , فخّت ا . *The mid-day sleep*, ا قيلوله , قيل ا , قيلول ا , تقيّل ا . *The beginning of sleep*, *a slight sleep*, خواب سبك . v. *Slumber*. — *Drowned in sleep*, خواب آلود . *Overcome with sleep*, خوابناگ . v. *Sleepy*.—*To go to sleep*, بخواب رفتن . *To rouse from sleep*, بيدار كردن . v. *Awake*, *rouse*.—*To awake from sleep*, بيدار شدن .

A sleeper, خوابنده , نايم ا (fem. نايمت), خفته , خوابنوش , خسپنده , مهجد ا , هاجع ا .

Sleepily, خوابناگانه , نوماً ا . v. *Lazily*, *stupidly*.

Sleepiness, خواب آلودگي , خوابناگي , كرا ا , كراي ا , كرپي ا . v. *Drowsiness*.

Sleepless, بي خواب , بيدار , غير نوم . v. *Wakeful*.

Sleepy, خوابناگ , خواب آلود , انوم ا , كريان ا , ناعس ا , ميسان ا , وسن ا , هيتكور ا , نووم ا .

Sleeping (*part*), خفته , نايم ا , خسپان , خوابان , مهجد ا , هاجع ا . *Sleeping away an opportunity*, ا نومت .

SLEET, برف , زنگله , كرش .—*To sleet*, برف با باران زنگله كردن , با باران ريختن .

A SLEEVE, كمّ ا , رهب ا , آستيم , آستي , آستين (plur. اكمام). *The edging* or *border of a sleeve*, ا رانفت . —*Sleeved*, آستين دار . — *Sleeveless*, بي آستين , غير كمّ . (*without propriety*), غير لياقت , نا سزا , بي سزاواري .

SLEIGHT (*artifice*), حيله بازي , حيله ا , فن , حكمت ا , غبن ا , غدر ا . (*art*), آزمودگي . v. *Skill*. — *Sleight of hand*, حقه بازي , دست بردي . v. *Juggle*.

SLENDER (*slim*), سبك , باريك , تنك , نازك , منقوف ا , نحف ا , ركيك ا , اعجف ا (fem. عجفا), رقيق ا , دقيق ا , نزار (منقوفت .fem), ضامر ا , هبيت ا , شأس ا , شازب ا , قضف ا (plur. ضامرت), ضمر ا (fem. ضمرت), قضيف ا , مهبوط ا , مسمهل ا , هضيم ا , هضما ا , قضفان , قضاف , مجدول ا , مضطمر ا , لاغر ا , سيفانت ا , سيفان ا , حنصار ا , مخنقت ا , مخنق ا , ممشوق ا (fem. ممشوقت), خفوف ا , مدمج ا . v *Thin*, *small*, *weak*.

Slenderly, نازكانه , با باريكي , نحيفاً ا , لاغرانه , دقيقاً ا , نزارانه . v. Also *slightly*, *meanly*. — *Slenderness*, تنكي , لاغري , رقاقت ا , رفّت ا , نازكي , نحافت ا , باريكي , ضمر ا , قضف ا , هضم ا , هلس ا .

A SLICE, ورق ا , طبق ا , تراشش , تراشه , قطعه ا , كندت ا , شكله , شريحت ا (plur. شرايح), شريح ا , كسفت ا (plur. كسف), حذقت ا (plur حذاق), جزلت ا , اكساف , كسوف). *A slice of meat*, شرحت گوشت . *A slice* (*for cutting paper*), كاغذ تراش .—(*for mixing*), ا مسوط , ا نباج .

To slice, ورق تراشيدن , طبق ساختن , تراشيدن , بريدن , قطعه ساختن , شكله بريدن , شرحه كردن , متشق ساختن . v. *To cut*, *divide*.

To SLIDE, زلق كردن , خزيدن , خيزپدن , لغزيدن . v. *To slip*.—*To slide* or *pass away*, گذشتن . v. *To vanish*.—*To slide* or *pass unnoticed*, بي ملاحظه گذشتن . *To slide on the ice*, برّيخ لغزيدن . *To fall when sliding on the ice*, زلاق متزلخ شدن . *To slide down a declivity*, زلّت ساختن , كردن . *A slippery declivity down which one slides*, ا زلخ , ا زلخت .

A slide (*slippery* (*passage*), ا زلاقت , ا مزلقت .

A slider, خزنده , لغزنده . *A slider on the ice*, برّيخ لغزنده .

SLIGHT (*inconsiderable*), نا چيز , سبك , بي اعتبار , خورد , صغير ا , قليل ا , ناكس , ذليل ا , دون ا , كم , كه , كوچك . v. *Small*, *superficial*, *trifling*, *worthless*.—(*weak*, *unimportant*, *without force* or *effect*), نا مهم , كم زور , نا گران ,

از , ازرسن جنبانیدن (*to move by a rope*), آویزکردن . ریسمان لاندن .

A slinger, فلاسنگچي , فلاخنجي , کلوخ , فلاخن زن .

To slink, v. *To sneak, slip away, miscarry.*

To SLIP (*slide*), زلق ساختن , لغزش کردن , لغزیدن , زلجب کردن , متزلق شدن , زلّت کردن . v. *To slide ; to fall.* — (*to omit* or *neglect*), نسي , غافل شدن , سهوکردن , فوت فرصت کردن , ساختن . *To let slip an opportunity*, از غفلت محلّ گم کردن . *To slip* (*pass unexpectedly or imperceptibly*), نا گهانه گذشتن . *To slip* (*slink* or *sneak*), *away*, رو پوش شدن . *To slip the memory*, فراموش شدن , از یاد افتادن , از خاطررفتن . v. *To forget.* — *To slip* (*convey secretly*), بپنهاني بردن , پنهان رسانیدن . *To slip* or *let loose*, آزاد کردن , رها ساختن , رسته کردن . *To slip* or *get clear of any thing that holds one*, از بند خلاص شدن . *To slip away* (*as time, &c.*), گذشتن . *To slip in* (*to any place*), بپنهاني دخول کردن , تسرّب ساختن .

A slip, زلل ا , زلّ ا , زلیج ا , زلّت ا , لغزش , زلقت , زلیل ا , زلیلي , زلق ا , زلاق ا . *A slip of the foot*, قدم . *A slip of the pen*, سهو قلم . *A slip of the tongue*, سهو الانسان من اللسان ا . *A slip* (*mistake*), خطا ا , سهو ا , زلّ ا , زلل ا , زلّت ا , زلیلي . v. *Error, fault.* — *A slip cut* or *torn from the main trunk of a tree*, نهال , قلم ا , دارخال , درخال , قلمجق , قلمدار . *A slip* or *long narrow piece*, باره دراز و ناپهن , قطع طول و تنک . v. Also *leash.* — *A slip-knot*, عقد آسان حلّ .

A SLIPPER, طبله ا , سلوه , پاچیله , کفش , پا پوش , اغاره , اغار , نعلت ا , نعلچه , نعل ا , لنحا , کالک , حذا ا , غریفت ا , غرفت ا .

SLIPPERINESS, لغزندگي , مزلقت ا , مزلّت ا , نسوبي ا , ملص ا .

Slippery, لغزنده , لغران , نسو , زلق ا , زلّ ا , زللّ ا . — *A slippery place*, مزلقت ا , مزلّت ا , زلاقت ا , زلّخت ا , زلخ ا , دحوض , دحاض (plur. دحوض , دحاض). v. Also *smooth, glib, uncertain, changeable.*

SLIPSLOP, شرب ناخوش .

, ناکارگر , بي قدرت , نا توان , زبون , بي قوت , غیر مهمت , تنک , نازک , رقیق ا — (*thin*), نا شدید , بي شدّت . حریر نازک *Slight silk*, رکیک ا . رقاق ا , باریک *Slight paper*, کاغذ رقیق .

Slight (*contempt, neglect*), مذمّت ا , سبک گرفتگي , حقارت , حقر ا , تهاون ا , غفلت با جبهت , اهانت ا قرو ا . v. *Scorn, superciliousness :* also *sleight.*

To slight, تهاون کردن , اهانت نمودن , سبک گرفتن , قرو نمودن , مغتمص کردن , تزمّر ساختن . v. *To despise, neglect.*—*Slighted*, سبک گرفته , مذموم ا .

Slighting (*part.*), تهاون کنان , اهانت نما , سبک گیر , با مذمت , با اهانت , با غفلت , مغتمص ا .— *Slightingly*, مغتمصاً ا , بلا احترام .

A slighter, سبک گیرنده , تهاون کننده .

Slightly (*without force* or *strength*), بوجه ناتوان , بي قوّت , رقیقاً ا , بوجه نازک , بطور زبون . v. *Weakly.*—(*thinly*), بي اشتغال , بوجه کاحل , غفلتانه , رکیکانه . با اهمال .—(*negligently*),

Slightness, رقّ ا , رقاقت ا , ناتواني , عدم قوّت . v. *Weakness, thinness.* — (*want of attention*), عدم اشتغال , اهمال . v. *Negligence.*

SLIM, نازک ا , باریک , که . v. *Slender.*

SLIME, کدرت ا , گل چرب , ثرغط ا . v. *Mud.*—*Sliminess*, جربي , چربي .—*Slimy*, چرب , جربي . v. *Glutinous.* — (*covered with slime*), با چربي , با کدرت پوشیده اندوده .

SLINESS (*designing artifice*), حیله ا , رو به بازي , فنّ ا , زیرکي , داهي , دهي , آل ا , حول قلب , حول , کیاست ا , فریب . v. *Cunning.*

A SLING (*for throwing stones*), مقلاع ا , فلاخن ا , شجاذ ا , بلاحم , فلخن , فلاحن , فلاسنگ ا , قذافت ا , منجنیق ا . (*a hanging bandage for a broken arm, &c.*), دستارچه متعلق , عصابت تعلیق . (*a throw, stroke*), اندازي , رمي , ضرب ا .— *A ball* or *stone for a sling*, فندق , گله , گرّه , کروهه , سنگ رعد .

To sling, از فلاسنگ , از فلاخن انداختن , از مقلاع انداختن , رمي کردن . v. *To throw, cast.*—(*to hang loosely by a string, &c.*), درعصابت , از ریسمان تعلیق نمود , ازرسن آویختن ,

To SLIT, فلق کردن , شکافتن , شگافتن , جاک کردن , شگاف , چاک , اشتاق ساختن . v. *To split.* — *A slit*, دریدگي , شقّ ا . v. *Split, rent, tear, cut.*

A SLOOP, قلیون , برنده ; جهاز کوچک .

To SLOPE (*be oblique*), سرازیرشدن , نشیب داشتن ; منصب بودن , مایل شدن , حدور داشتن , حطوط شدن . (*to make oblique*), منصّب ساختن , مایل کردن , سرازیر کردن , حدور ساختن , حدرکردن , حطوط نمودن . v. *To slant.*

A slope, sloping, شیو , شیب ا , نشیب , سراریری , حدور ا , صبّب ا , حطّ ا , تابش . v. *Declivity, obliqueness.* — *Sloping* (*adj.*), مایل ا , حطوط ا , نشیب دار , منحدر ا , انقیاد دار , مصبّ ا , منصبّ ا . v. *Oblique, steep. Slope, slopewise, slopingly*, با شیب , سرازیرانه , منصبّانه , مصبّاً ا . v. *Slantingly.*

SLOTH, *slothfulness*, اهمال ا , کاهلي , سستي , غفلت ا , خرق ا , تهوان ا , کسل ا , مساهلت ا , دناءت ا . v. *Laziness, idleness.*

Slothful, مهمل ا , پرواش , مساهل ا , کاهل ا , سست , تنبل , تنبلان . v. *Indolent, lazy, sluggish, slow. Slothfully*, باسستي , کاهلانه , تنبلانه , مساهلاً ا . *A slothful man*, اهل , صاحب احمال , شنک , نا بکار , آواره , جلندي , کاهلي . v. *Sluggard.*

A SLOUCH (*down look*), روي ترش , اجوق ا , جوق ا , جنب ا , وجه سخت .

To slouch, ترش روي نمودن , جوق داشتن .

A SLOVEN, *a slouch*, مردد بي , مغلظه ا , غليظه ا , نزاکت .

Slovenliness, عدم نزاکت , نجاست ا , غلاظت ا .

Slovenly (*adj.*), بي نزاکت , نجس , چرکين , غليظ ا , ملوّث ا . — (*adv.*), بي نزاکتانه .

A SLOUGH, آبجاکه گل و چرکاب بسيار باشد , اجم ا , وحل ا , ورطت ا . v. *Puddle, marsh.*—(*the cast skin of a serpent*), شيرکوک , مسلاخ ا , پوست مار .

SLOW, آهسته , سست , کاهل ا , درنگ , دير , لاشه , بطي الحرکت ا , نا تند , نا چالاک , ازمرده , دير رو , نرم رو , رخمان ا , لاي ا , قطوف ا , لباث ا , کهام ا , اکبد ا , يتم ا , کبدا ا , اثمت ا , مليث ا . (*not quick or prompt*). v. *Lazy, sluggish, slothful, dull, inactive, dilatory. Slow of flight*, نا تيزپر , دير پرواز . *Slow of foot*, نا زود رو , نا تيزگام , گران سير , نا تيز رو .

Slowly, آهسته آهسته , آهسته , نا شتابان , بالاشتاب , بطور ازمرده , بي زودي , بي عجلت , گران سير , ناسريعاً ا , بطيعاً ا , تعتيماً ا , بلا زودي , نزراً ا , دير , نرم نرم , کاهلانه . v. *Tardy.*

Slowness, ازمردگي , نا تيزروي , گران سيري , آهستگي , عدم سرعت , حرکت کاهل , عدم شتاب , نرم روي , فرغول , فرغل , خمول ا , کيار ا , رهيات ا , بطو ا , بطا ا , لاي ا , اتم ا , يتم ا , روبت ا . v. *Sluggishness, dilatoriness, procrastination, dulness, deliberation*

To SLUBBER (*do any thing carelessly* or *inelegantly*), با بطور , بوجه نا لطيف کار ساختن , کاهلانه کردن , اهمال ساختن , اندودن , آلودن , (*to stain, daub*), بي نزاکت عمل کردن . پليد ساختن .

A SLUGGARD, شنک , آرام طلب , سست ا , کاهل ا , ميهملات ا , انگوني , انگول , جلندي , صاحب اهمال , تلنگين , تلّي ا , آواره , اهل کسولت ا , صاحب تکاسل , افّت ا .

Sluggish, بطي ا , تنبل , کاهل ا , کاسل ا , لاشه , سست , وسنا (fem. وسنن ا) , کهل ا , مساهل ا . بطي المشرب ا , کسلان ا (fem. کسلت , کسلانت . plur. کسول ا , کسل ا , متکاسل ا , مکسال ا , عتم ا , فشل ا , هجنف ا , هدف ا , آزور , آزور , لتنبر , نمير ا , فشل ا , صجعت ا , رعبوب ا , هبنکت ا . v. *Lazy, slow, slothful, indolent, idle, dull.*

Sluggishly, مساهلانه , بطور لاشه , کاسلاً ا , کاهلانه . v. *Slowly, lazily.*

Sluggishness, بطي ا , مساهلت ا , کسالت ا , کاهلي , سستي , کهل ا , کهولت ا , تهوان ا , غفلت ا , اهمال ا , وکال ا , کيار , لوثت ا , لهيعت ا , لهاعت ا , تکاهل ا , تکاسل ا , رسلت ا , ضجعت ا . v. *Sloth, laziness, slowness.*

A SLUICE, آبگذل , آبگذر , سدّ آب , دردازه , خوراب , قفس ا .

A SLUMBER, خوابِ سبک , نيم خواب , غنودگي , نعس ا , وسن ا , نوم ا . v. *Sleep.*

To slumber, خواب , مستوسن شدن , اونيدن , غنودن

v. نوم گیرشدن , وسن کردن , نعس کردن , سبک کردن *To sleep.*

Slumbery, slumberous. v. *Sleepy, soporiferous.*

A SLUR (*slight disgrace*), عیب A , داغ , رسوائي سبک , بدنامي , طعنت A , ناموس A . v. *Blot, stain.—To cast a slur*, عیب گفتن , طعنت زدن , ناموس ساختن , بدنامي , داغ کردن , ملوّث ساختن . v. *To stain, soil, calumniate.*

A SLUT, زني که در هرکار بسیار ناصاف وچرکین باشد .

Sluttish, خرساوله , ملوّث A , پلید , چرکین , ناپاک , نا موزون , بي لطیفت , بي نزاکت , پلشت . v. *Nasty, dirty.*

Sluttishly, بطور ملوّث , بانجاست , بلشتانه , پلیدانه , بي نزاکتانه .

Sluttishness, نجاست A , پلیدي , چرکیني , نا پاکي , عدم لطیفت , نا موزوني , عدم نزاکت , مرداري .

SLY, شریر A , محیل A , مکار A , دغاباز , عیار A , فریبنده , بلوس , قلاش , حیله باز , روباه باز , حریف A , غدار A , حول A , دهي A , خدعت A . v. *Cunning.*

Slyly, با غدارانه , حیله بازانه , با حیله , روباه بازانه , بلوسانه , بطور عیار , با کیاست , خدعت . *To act slyly*, حیله کردن , فن بافتن , روباه بازي کردن . *A sly fellow*, محیل A , مکار A , عیار A , حقه باز , رند , حیله کار , روباه باز . v. *Knave.—Looking slyly and attentively*, لامح A .

To SMACK (*have the taste of*), چشش , لذّت داشتن , پذیرفتن . v. *To savour.* — (*to kiss*), بوسیدن , بوسه دادن , چکچاک کردن , بوس زدن . —(*to make any quick smart noise*), صداي تیزساختن , چکاچاک کردن , چکاچک زدن .

A smack (*taste*), ذوق A , مزه , لذّت A . v. *Savour, flavour.*—(*a taste, small quantity*), چشش , چاشني , لوس A . *A smack* (*with the lips*), چکاچک , چکاچاک , چکچاک , بوس زدني . v. *Kiss. A smack with the hand*, طپانچه . —(*a small ship*), قلیون , سنبکي , پرنده , جهاز کوچک . v. Under *ship.*

SMALL, قلیل A , کم , اندک , ضغیر A , کوچک , خورد . v. *Little, minute, petty, few, slender, weak.—Of small value*, داخر A , ناگران بها , فرومایه , کمبها . *Small in quantity*, جزیجت A , جزوي A , جزي A , کم عدد , شملت A . v. *A little, particle, quantity.* — *Small of stature*, کوتاه قدّ , کوچک بالا , حبتر A , خورد و بزرگ , *Great and small*, حباب A , قصیر القدّ A , ریز , ریزناک , *Crumbled* or *broken small*, کبار وصغار A . خرد خام , اژندره , ریزین , ریزه , *To crumble* or *break small*, خرد خام زدن , ریز ساختن , ریزه کردن , ریزیدن , *To be crumbled* or *broken small*, ریزیدن , خردین کردن . v. *To bray, grind, bruise.* — *To make small*, تصغیر , خورد کردن , کوچک , *To be small*, کوچک کردن , اصغار ساختن , کردن . صغیر بودن , قلیل شدن , خورد شدن , شدن , *Small things*, هنوت A , هنات A , جزییت A , جزیات A , *Small craft*, قلیون , سنبکي , کشتي صغیر , جهاز کوچک . v. *Boat,* and *small ship.*

Smaller, کمتر , صغرا A , اصغر A , کهتر , خوردتر , کوچکتر , *Smallest*, اصغر A , کمترین , کهترین , خوردترین , کوچکترین . v. *Least.*

SMALL-POX, چیچک , حدري A , نسخ A , حماق A , *Seized with the small-pox*, قرحت A . برجشودگي , برجستگي , *One who has never had the small-pox*, مجدر A , محموق A , مبدو A , جدیر A . *Pitted with the small-pox*, قرحان A . پرموي .

SMALLNESS, صغر A , صغارت A , کوچکي , خوردي , کمي , قلاشت A , اندکي .

SMARAGDINE, زمرودي .

SMART, چابک , چست , تیزدست , تیزکار , تند , تیز , چالاک . v. *Sharp, acid, pungent; quick, active.*—(*acute of mind*), لطیف A , ظریف A , تیزطبع , زیرک , تیزفهم . v. *Witty, brisk, lively.*

Smart (*pain*), غم , الم A , وجع A , آزار , رنج , درد . v. *Pain.* — *A smart, smart fellow*, اهل , صاحب تیزطبع , ذوالظریفت A , تیزفهم .

Smartly, زیرکانه , با چستي , با تیزي . v. *Sharply, briskly, vigorously.*

Smartness, زیرکي , تیزطبعي , تیزفهمي , تندي , تیزي , ذکا A , فراست A , ظرافت A . v. *Liveliness, quickness, briskness.*

To SMATTER (*have a slight imperfect knowledge*), دانش

(*to talk superficially* or *ignorantly*), نا پرداخته نمودن . هرزه گفتن ، کلام بي معني کردن ، سخن بيهوده راندن .

A smatter, smattering, دانش نا پرداخته ، علم سبک .

A smatterer, اهل دانش ، صاحب علم سبک ، خوشه چين هرزه گو ، نا پرداخته .

To SMEAR, آلودن ، آلوده ساختن ، ماليدن ، اندودن ، سودن ، ماليده ساختن ، فرسودن ، اندوده کردن ، پليد کردن ، ساويدن . v. *To daub, anoint, rub.*

Smeared, ماليده ، فرسوده شده ، اندوده شده ، آلوده شده ، ساويده شده ، سوده شده ، شده .

To SMELL (*to have* or *diffuse a smell*), بخور ، بو داشتن ، نشيت افشاندن ، طيب ريختن ، رايحه پاشيدن ، زدن ، شميدن ، شميم دادن ، فايه ساختن ، نشک کردن . v. *To scent, perfume.*—(*to perceive by the nose*), شميدن ، بوگرفتن ، بو ، بوي پذيرفتن ، بوييدن ، اشتمام ساختن ، استشمام کردن ، شم گرفتن ، کشيدن ، کرف ساختن ، تشمم کردن . *To smell* (*any design*), گمان داشتن ، استشمام کردن . v. *To suspect.*

Smell (*power of smelling*), شمّ ع ، قوّت شامه ، شامّه ع ، مشام ع .—(*odour*), بو ، بخور ع ، رايحه ع ، بوي ، طيب ع ، عرف ع ، نشق ع ، نشوت ع ، نشيت ع ، بخري ع ، طيبت ع ، بنت ع ، عطر ع ، خنجير .

A smeller, بوکيرنده ، استشمام ساز ، بوي پذير ، شم گير .

Smelt, بوييده ، مشمّ ع .

To SMELT (*melt metals*), گداختن ، تسبيک کردن . v. *To melt.*—*A smelter*, گدازنده ، بسبيک گر .

To SMERK (*smile wantonly*), با شوخي بسم زدن .

A SMICKET, زير جامه زن .

To SMILE, ابتسام نمودن ، تبسّم ساختن ، بسم کردن ، اهلاس زدن ، تهانف ساختن ، هناف کردن ، تکلّح زدن . *To smile at ironically*, بسم ، نيم خنده ، تبسم ع ، تکلّح ع ، ابتسام ع . — *Smiling* (*part.*), تبسّم کنان ، متبسّم ع . *Smilingly*, با تبسم .

To SMITE, زدن ، کوفتن ، ضرب کردن ، کوبيدن . v. *To strike, beat.*—(*to kill*, q. v.), هلاک کردن ، قتل کردن ، کشتن . v. *To blast, destroy, afflict.*—(*to collide*), مصادمت ، بهم زدن ، ساختن . v. *To dash. To cause to smite*, کوبانيدن :

A smiter, ضارب ع ، ضرب کننده ، زننده ، کوبنده ، مضرب ع .

Smitten, مضروب ع ، زده ، کوبيده ، کوفته . *Smitten with love*, از عشق مفتون ، آشفته ، آلنته ، شيدا ، شوريده . *To be smitten with love*, آشفته بودن ، شوريده شدن ، شوريدن .

A SMITH (especially *a blacksmith*), بقّار ، حدّاد ع ، آهنگر ، هالکي ، فيتق ع ، بقرجي ، قين ع (plur. قيون ، اقبان), *A locksmith*, قفّال ع ، جلانگر ، چلنگر ، کفل گر . *A smith that shoes horses*, نعلبند ، کالنگ . v. *Farrier. A goldsmith*, صياغ ع (plur. صايغون) ، صوّاغ ع ، صايغ ع ، زرشناس ، زرگر ، پش ، هبرقي ع ، (صواغون . *A silversmith*, سيمگر . *A copper smith*, صفّار ع ، مس گر . *A gunsmith*, بندوقگر . *A smith's forceps*, ماشه ، آهنج . v. *Forceps. A smith's hammer*, پتک ، بتک ، چکش ، دراي ، خايسک ع ، سحم ع ، مترکه . *Smithcraft, the art of a smith*, نعلبندي ، حدّادي ، آهنگري . *To work as a smith*, حدّادي ساختن ، آهنگري کردن .

A smith's shop, حدّادي ، آهنگري ، آهنگر خانه .

A SMOCK, قرقر ع ، کرته ، زير جامه زن . v. *Shirt, shift.*

SMOKE, دود ، دخان ع ، دوخان ع (plur. ادخنت), سوّاد ع ، دوتون ، دوتن ، دوخن ع ، دوخ ع ، کشدانک ، ايام ع ، شواظ ع ، عجاجت ع ، عجاج ع ، عکب ع ، عکوب ع ، اوام ع (plur. ايم). *Full of smoke*, پر دود . *Of the colour of smoke*, دود فام ، دخاني ع ، دخنا ع . *Smelling of smoke*, دود گنده . *The smoke of tobacco*, دخان ، دوخان (plur. ادخنت). *Flame without smoke*, لسّان النّار ع ، شواظ ع ، مارج ع . *Smoke without flame*, نحاس ع . *The smoke of a furnace*, دود برسان ، دخان فرن ، غناج ع . *A vent for letting out smoke*, مدخن ع ، دود کين ، دود کش ، روزن . *Killing bees by smoke*, دود آهنگ ، ايام ع . *The being troubled with smoke*, تدخّن ع .

To smoke (*send forth smoke*), دخان زدن ، دود کردن . *To stain with smoke*, دخاني ، با دخان آلودن ، دود آلود کردن . (*to dry flesh, &c. in smoke*), دخنه کردن ، ساختن . *To smoke tobacco*, دود تنباکو کشيدن . (*to smell* or *find out*), استشمام کردن ، قديد کردن ، عشون ساختن ، احساس ساختن ، دريافتن .

Smoked, دخن ع ، با دخان آلوده شده ، دود آلوده

flesh, قدید ع, عشن ع. *To be smoked*, دود آلود شدن.

Smokeless, غیر دوتن, بی دخان, بی دود.

A smoker (*of tobacco*), کشنده دود تنباکو از حقّه وغیره, تنباکو کش, دخان نوش, دوتني. (*one who dries in smoke*), قدید گر, دخن کننده.

Smoking (*part.*), مدخّن ع — *Smoking tobacoo*, دخان کنان, دود کنان, دخن ع, دوتن کش, دخان تنباکو نوشان.

Smoky, دخن ع, دخاني, دود آگین, پر دود, دود آلود, ادخن ع. *A smoky colour*, دود فامي ع, دخنت, دخینت ع.

SMOOTH (*polished, glossy*), صیقل, مهره دار, صاف ع, پرداخته, سبک, رندیده, زدوده, مصقول ع, ساییده, زده, مجلّو ع, مجلّي ع, مطرا or مطري ع, آبدار, افروخته, مالیده, پالوده. v. *Sleek.* — (*not rough* or *unequal on the surface*), مستوي ع, یکسان, یکسو, پیشاپیش, برابر, هموار, غیر جلّ, نا شرس, نا ظلیف, نا غلظ, دلّاص ع. v. *Level.*—(*not hairy*), غیر هلاف, نا موي دار, نا شعراني, زهلول ع, اجرد ع, سوده, متمرّد ع. v. *Bald.*—(*worn bare*), مملّس ع, اطلس ع. (*sly, specious*), پلوس, روبه باز. — (*mild, adulatory*), نرم, ملایم ع, شیرین, خوش, خاطر نواز, صاحب ادب و, خوش اخلاق, خلیق ع, نرم دل. — (*polite*), لطیف ع (fem. لطیفت), ظریف ع (fem. ظریفت), آذرم, شرینکار, شیرین شمایل, ذو النزّاکت. (*not harsh to the ear*), دمساز, ذو الترانه ع, سازکار, خوشخوان, شیرین. v. *Melodious, soft.*—*Smooth to the palate*, بذوق, بدماغ لذیذ. v. *Palatable.* — *Smooth numbers*, بمذاق شیرین, خوش, قافیه موزون, نظم شیرین. *Smooth tongued*, چرب زبان, فصیح ع: v. *Eloquent.* — *Smooth-faced*, زنانه رو. *Smooth-paced*, آهسته گام, آهسته رو, نرم رو. — *A smooth stone*, ابرفه, اجرد ع.

To smooth, افروختن, مهره دار کردن, صیقل کردن, زدودن, مطرا ساختن, آبدار کردن, مصقول ساختن, صیقل کردن, جلا دادن, مجلّي کردن. v. *To polish.*—(*to make level*), یکسان ساختن, هموار نمودن, مسطح کردن, برابر ساختن, راه صاف کردن, تسطیح ساختن, بسیط نمودن, دلاص کردن, خوش شیرین کردن. (*to make harmonious*). آسان نمودن. — (*to mollify, soften*), نواختن, مسکون ساختن, نرم کردن, ملایم ساختن. v. *To calm, mitigate, palliate.* *To smooth leather*, تمحین کردن.

Smoothly (*in a polished manner*), مصقولانه, از پرداختگي, بي, از برابري, با هموارى, سبکانه. — (*not roughly, evenly*), بافصاحت, چرب زبانانه, شرص. — (*with smooth language*), با نزاکت, با ادب و آذرم, با ترخیم. — (*with gentle manners*), با لطافت ع, ظریفانه, با نوازش. — (*without difficulty or obstruction*), با آساني.

Smoothness (*polish*), صفائي ع, جلود ع, جلا ع, صیقل ع, یکساني, برابریه, هموارى. — (*evenness of surface*), مهره داري. — (*gentleness of speech*), زبان آوري, چرب زباني, تسطّح ع. — (*gentleness of manners*), فصاحت ع, نزاکت ع, شیرینکاري, ظرافت ع, لطافت ع. *Smoothness of numbers* (*in poetry*), موزوني قافیه. *Smoothness to the palate*, خوش دوقي.

SMOTE, مضروب ع, زده, گوفته. v. *Struck.*

To SMOTHER, خفه کردن, دم بستن, دم بند کردن, خنديدن, خبه ساختن. v. *To suffocate.*—*To smother* or *be smothered*, تنسیدن, تنشیدن, دم بسته, دم گرفته شدن, تسبیده شدن. v. Also *to suppress.* *Smother*, v. *Smoke, dust: suppression.*—*Smothered*, دم گرفته, دم بسته, تسبیده, تنشیده, شده. *Smug*, v. *Nice, spruce, neat, trim.*

To SMUGGLE, بي اداي محصول خرید فروخت کردن.

Smut, v. *Spot, obscenity, mildew.*—*To smut*, v. *To stain, mildew.*—*Smutty*, v. *Obscene, black.*

SNACK, حصّه ع. v. *Share, portion.*

A SNAFFLE, قسم لگام, دهانه ع. v. *Bridle.*

A SNAIL, حلزون ع, کرد.

A SNAKE, مار, حیه ع. v. *Serpent.*

To SNAP, شکستن. v. *To break.*—(*to be broken*), شکسته شدن. — (*to bite*), گزیدن, بدندان گرفتن. — (*to catch suddenly*), بزودي گرفتن. v. *To snatch.* *To snap the fingers*, زنجرت ساختن, زنجیر کردن.

A snap (*breaking*), شکستگي. — (*a bite*), گزیدگي. Also *catch, theft.*

Snappish, تيزمزاج , تيزطبيعت , تند , درشت . v. *Peevish.*

Snappishly, بطور تيزطبيعت , تيزمزاجانه . v. *Peevishly.*

Snappishness, تيزطبيعتي , تيزمزاجي , تندي , درشتي . v. *Peevishness.*

A SNARE, دام , كمند , شبيكه , فخّ A, (plur. فخوخ, فخاخ), چينه , پالهنگ , جوزه , جوژه , منشب A , پالهند , مبول A , وهنگ , حامي A , خطل A , طرقت A , معثرت A , خامي A , بيضا A , سرند , دام داهل , تله . v. *Noose, gin, trap.*

To snare, بدام گرفتن , بكمند گرفتن , كمند انداختن . v. *To entangle.*—*Snary*, v. *Insidious.*

To SNARL, خراش , هريدن , غريدن , غرش كردن , كردن , وهوهت زدن , تمزّع ساختن , قهقاد كردن , هرهرزدن v. Also *to rail, revile.*

Snarl (*of a dog*), غرش , هرير A , هرهر A , هرير سگ .

To SNATCH, ربودن , بزور گرفتن , بزودي كشيدن . v. *To seize.*—*To snatch greedily* (*as a starving man*), ترقف كردن .

A snatch (*hasty catch*), گرفتگي , گرفت , قبض A , زود كشي . —(*a small* or *broken part of any thing*), پاره , ريزه , پارچه , قطعه A .—(*sudden start* or *effort*), خيز ناگهاني , جدّ ناگهانه , هجوم تيزكار .

Snatched, قبض كرده , ربوده شده , برگرفته , بزودي گرفته , منقبوض A شده .

A snatcher, قابض A , برگيرنده , زود گيرنده , زود كشنده . *One who snatches any thing and immediately drops it*, قبضت A رفضت , قبضت A .

Snatching (*part.*), بزودي گيران , قابض A . (*subs.*) زود گيري , ترقف A .

To SNEAK (*creep slily*), رو بهانه پنهان رفتن . —(*to behave with meanness or servility*), با حقارت , از فرومايگي كاركردن با ابتذال حركت , ذلالت نمودن , ناكسي نمودن , كار كردن كردن .

Sneaking (*adj.*), (*mean, servile, abject*), حقير A , فرومايه , سرفرو , كمينه , ذليل A , دني A , دون A , پست , خور . v. *Slavish.*—(*niggardly*), طمعكار , بي مكرمت , ناكس A , بي , بخيل A , بذول . v. *Avaricious.*

Sneakingly (*meanly*), بطور فرومايه , فرومايهانه , حقيرانه , با دوني , با ابتذال . *Sneakingness*, ناكسي , فرومايگي , دوني , پستي , حقارت A , ابتذال A . v. *Meanness.*—(*niggardliness*), بخيلي , طمعكاري , خسيست A . v. *Avarice.*

To SNEER, استهزا كردن , طنزكردن , مزه كردن , فسوس سخري كردن , زدن . v. *To ridicule.*

A sneer, sneering, استهزا A , طنز A , افسوس , فسوس , ضحكت A , سخري A , سخريه A , نكوه A . v. *Ridicule, derision.*

A sneerer, طنزكننده A , مستهزي A , ضاحك A .

To SNEEZE (*as men*), عطسه زدن , عطسان كردن , سفليدن . —(*to sneeze, as brutes*), شنوشه زدن , شنوشه هساختن , شنوشه كردن , سلفيدن , نفط ساختن , كدسه زدن , كدس كردن , تنفّط ساختن , نفيط كردن .

A sneeze or *sneezing*, عطسان A , عطسه A , عطس A , بهص , كدسه A , كدس A , اشنوشه , شنوشه , شنوشه . *One who sneezes*, عاطس A . *Blessing one who sneezes*, تسميت A (by saying God *be merciful to you*, برحمك الله A).

Sneezing, (*part.*) عطسه زنان , عاطس A , لنگان .

To SNIGGER, *snicker*, v. *To laugh, laugh at.*

To SNIP (*cut with scissars*), با كاز وابريدن , مقراض بريدن . v. *To cut.*—*A snip* (*cut*), بريدي , مسح A , قطع A . (*a small piece*), ريزه , جزوي A , قطعه A , پاره , پارچه . v. Also *share.*—*To go snips*, شريك شدن , حصه دار شدن . v. *To partake.*

To SNITE (*blow the nose*), خميدن . v. Under *nose.*

SNIVEL, ذنين A , ذنان A , مخاط A . v. *Mucus.*—*To snivel* (*run at the nose*), ذنن شدن , ذنين نمودن . (*to weep*), معتول شدن , منتحب شدن , گريه كردن , گريستن . v. *To weep, whimper. A sniveller*, گريه كننده , منتحب A , معتول A .

To SNORE, بخستن , خرفتن , خرخر كردن , خراخر زدن , بخسب كردن , بخست زدن , بخسيدن , بخستانيدن , كخكيخ كردن , غطيط كردن , فخ ساختن , فخ زدن . *To snort*, انوح كردن .—(*as a horse*), دم برزدن .

SNOT (*mucus*), مخاط A, خلم, ذنان A, ذنين A.—*Snotty*, مخاط آلود, ذنن A, اذنّ A (fem. ذنا).

SNOUT (*nose*), بيني — (*of a hog*), بيني خوك, فرطوست A, فرطيست A, فلطيسه A, فلطست A, فنطيست A. v. *Nose, nosel.*—*Snouted*, بيني دار.

SNOW, برف, ثلج A (plur. ثلوج), خشيف A, سقيط A, ضريب A (pl. ضرايب). *A particle of snow*, عصرس A, هلهل A, رضاب A. *Melting snow*, هاءم A. *Wind and snow*, دمة. *Mountains white with snow*, شيب A. *The sound of the feet amongst snow*, (also *snow slightly frozen*), خشف A. *A snow-ball*, كرة برف.

To snow, ثلج باريدن, برف ريختن.

Snowy, مثلج A, برف ريز, برف دار.

A snow-cellar, برفدان, مثلجت A, سرداب.

To SNUB. v. *To check, reprimand.*

SNUFF (*powdered tobacco*), مغز روشن, سعوط A. *Medicinal snuff*, سعوط A. *To take snuff*, مغز روشن گرفتن, سعوط گرفتن. *The snuff of a candle*, فتيله, گل شمع, سر شمع, قراط A, سوخته.

To snuff (*a candle*), فتيله سوخته بريدن, گل شمع گرفتن, سر شمع گرفتن, تقريط ساختن. *To snuff* or *draw breath by the nose*, دم از بيني كشيدن. v. *To scent.* — *To snuff at* (*treat with contempt*), اهانت نمودن, سبك گرفتن, ظهور كردن. v. *To slight.*

A snuff-box, مشعوط A.

Snuffers, مقراض شمع, فتيله تراش, گل تراش, گل گير.

To SNUFFLE (*speak through the nose*), غنّا, از بيني گفتن, نعير كردن, كردن. v. Under *nose.*

SNUG (*close, out of notice*), پوشيده, پنهان, نهان, نهفته. v. *Secret.*—(*free from inconvenience*), بلا تعنيف, بي تكلّف, بي آزار. v. Also *sly, insidious.* — *To snug, snuggle, lie snug*, مخفي, در پنهاني شدن, نهان بودن, نهفتن بودن.

SO (*in like manner*), همچو, همچون. — (*in this manner*), هاكذا A, هكذا A, كيه A, كيت A, همچونين — *So that*, تاكه, حتّي A, تا حدي كه. *So so* (*indifferently*), علي انّ A. *So and so* (*in this manner*), كذا و A, معتدلانه A, توسّطاً A. كذيت ذيت A, كذا.

To SOAK (*macerate*), آغشتن, خيساييدن, خيسانيدن, تمييث كردن, ترطيب ساختن, آغاركردن, آغاريدن, تنضيد كردن. v. *To steep.* —*To soak* or *lie soaking*, خيسيدن, آغاريدن, آغار شدن, نغب ساختن, بلع كردن, خزيدن. *To soak in*, كرايستن.

Soaked, خيسانيده, آغاريده, منقعت A. *A vessel in which any thing is soaked*, منقع A.

SOAP, صابون A, ضجع A. — *A soap boiler*, صابوني.

To SOAR, تنمّي كردن, مستقلّ ساختن, بلند پرواز شدن, بالا برآمدن, مطلع كردن. v. Also *to fly.* — (*to mount, rise*), فرازرفتن, صعود كردن. — *A soar*, پرواز بلند. — *Soaring* (*part.*), بلند پرواز, مستقع A. *A bird soaring high*, مرغ بلند پرواز. *Soaring as a hawk.* A منتمي.

To SOB, معتول كردن, نحط ساختن, زويدن, فواق كردن, كنخكخ كردن, انجوغ ساختن, زروغ زدن, زغنگيدن.

A sob, اشكوهه, نحطA, زغنگ, انجوعA, فواقA, زروغA, انك, انقرطا, انقردبا, انقرديا, اشكه, اشكهه, كنخكخ, سكره, لهادA. v. *Sigh.*

SOBER (*temperate*), اهل رياضت, هوشيار, پرهيزگار, نا, نامست — (*not intoxicated*), زهيد الاكل و شرابA. نا سرخوش, نا اسيمه دماغ, سرمست. v. *Temperate, abstemious, regular;* also *grave, serious, calm.*

To sober, ازسرمستي, هوشيار كردن, بهوش باز آوردن. *To become sober*, ازسرمستي, بهوش آمدن, باز گردانيدن, باز گرديدن.

Soberly, بي سرمستي, هوشيارانه, پرهيزگارانه, با هوشياري. v. *Temperately.*

Soberness, sobriety, زهدA, پرهيزگاري, پرهيز, هوشياري. v. *Temperance: calmness.*

SOCIABLE, *social*, رفيقA, مصاحبA, همنشين, الفA, مونسA, مولفA, همدم, همدل, همزانو. v. *Friendly.*—*A social meeting*, ملاقاتA, همبزميA, مجلسA.

Sociably, با صحبت, ازالفت.

Socialness, همدمي, غمكساري, معشرتA, الفتA,

الف A, اتّحاد A, مواسا A, ايلاف A, ايتلاف A, صحبت A, مواسات A.

Society, A صحبت, A مصاحبت, همنشيي, مشاركت A, شركت A, رفاقت A, رقيقي, همخانگي, معاشرت A, مواسات A, مقارنت A, همراهي, مرافقت A, ياروي. v. *Company, partnership, union.—People of the same society*, برز يق A. *A religious society*, مذهب A, پروستان A, طايفه A, تصوّف A. *Society in travelling*, همراهي. *To live in society*, مشاركت, صحبت ساختن, مقارنت كردن ساختن. v. *To associate.*

A SOCK, جراب, موطا A, موطي A, پازار, پاتابه, پاوزار. پانقرار.

A SOCKET (*of a turnstile* or *any thing similar*), پياله, قلت A. *The socket of the eye*, چشم خانه, فرضت A. خجاج A, محجر A, وقب A, كواب A, غار A, العمن. *Having the eyes sunk deep in the sockets*, اغارت A, وقب A.

A SOD, عزق A. v. *Turf, clod.*

SODDEN, پخته. v. *Boiled.*

SODOM (*city of Lot*), شهر لوط, سدوم. —*Sodomia*, لواطت A. *Sodomita*, غلامپارد, لوّاط A, لوطي A, فسيق A. *Sodomiticum scortum, puer*, حيز or هيز A, بغا A, پشتي.

A SOFA, صفه.

SOFT (*not hard*), نرم, ملايم A, نرمه, نرمق A. v. *Delicate, mild, meek, placid, easy, civil, tender, flexible, ductile, timorous, effeminate, foolish, smooth. Soft* or *tender flesh*, خيزب A, خيزبان A (fem. خيزبت, خيزبانت).—*Soft* (*not loud*), آهسته, نا بلند آواز. *A soft voice*, آواز آهسته.— *Soft ground*, سهل A, سهلت A, رخاخ A, رغام A, رغاب A, ميثا A (plur. اميث), دهشت A, بشنت A, درمك A. *A soft sandy plain*, وعسا A, اعوس (plur. اواعس, وس), ميعاس A, دهشت A, دمث A. *A soft, thin, watery mass of clay, &c.* خلاب A, رخفت A, رخافت A, رخوفت A, رخيفت A, رخيخ A, رداخ A, ثرمط A. v. *Mud, clay.— Soft hands*, رخصت A, دست بيشغه. *Any thing soft laid under the head*, ملينت A. *A soft garment, bed, &c.* رخيص A, ششون A, وثير A, وثار A, وثر A. *Soft fur*, اوبار A. *Soft bread*, نان هش, هشاش A. *Soft iron*, نرم آهن.

Soft! آهسته, آهيز, رويدا. v. *Softly.*

To soften (*make soft*), نرم كردن, ملايم ساختن, ملين, تبريس, طرشحت ساختن, نرمه ساختن, لين كردن, نمودن ملاست, سهولت ساختن, مهك كردن, تمليد ساختن, كردن. (*to become less hard*), ملايم شدن, نرم گرديدن, ملين شدن, متلّص گرديدن.

Softly, بي سختي, ملايمانه, بانرمي, نرمانه. v. *Placidly, mildly, tenderly*, ملاستاً A, سهلانه. (*not loud*), آهسته, بلا صلق, نا اصلاقانه. (*by degrees, step by step*), آهسته آهسته, آهسته, پايه پايه, قدم بقدم. *To read softly*, با آهستگي, نرم نرم خواندن. *To speak softly*, آهسته گفتن. *To go softly*, آهسته رفتن.

A softener (*any thing which softens*), ملايم, نرم كننده, ملين كننده, كننده.

Softness, نرمي, ملايمت A, طرشحت A, ملّاست A, v. *Mildness, meekness, civility, effeminacy, pusillanimity.*

SOHO! ايا, يا, ايها, الا.

To SOIL, مردار ساختن, آلود كردن, آلودن, ناصاف كردن, ملوّث كردن, نجس كردن, چركين ساختن, پليد كردن. v. *To pollute, defile, contaminate, sully, stain:* also *to dung, manure.*

Soil (*ground, earth*), تربت A, ارض A, خاك, زمين, ترب A, تراب A. (*land, country*), زمين, ارض A, بلد A (plur. بلاد), كشور, ولايت A, ديار A. v. *Country, region.*—(*manure, compost*), سرگين, دمان, زبل A, سلاح A. v. *Dung:* also *dirt, spot, pollution, foulness.*

To SOJOURN (*dwell any where for a time*), خوش باشي كردن, سكونت ورزيدن, باش كردن, مقام گرفتن.—*A sojourn* (*tempory residence*), منزل A, مسكن A, مقان A.—*A sojourner*, خانه بدوش, خوش باش, مصافر A. v. *Stranger, guest, traveller.*

To SOLACE, تسلّي كردن, دلاسائي دادن, خاطر نواختن, دلخوش كردن, دادن. v. *To comfort, cheer, recreate, amuse.* — (*to take comfort or amusement*), تسلّي, تفرّج كردن, دلاويزي داشتن, دلخوشي پذير شدن, پذيرفتن, v. *To divert* or *recreate one's self.*

Solace, تسليت A, خرسندي, دلخوشي, دلاسائي, صفا A, تفرّج A, نزهت A, دلفروزي, دلشادي, تسلّي A,

ذوق A . v. *Consolation, comfort, pleasure, recreation.* — *Solaced,* متسلّي A , صفاگير , تسلّي پذير , دلشاد , خاطر نواخته , دلخوش .

SOLAR (*of the sun*), شمسي , آفتابي , مهري . (*belonging to the sun*), مهر پيوند , شمس منسوب .

SOLD, فروخته , مبيع A , مبيوع A . *Goods sold on condition of being returned if faulty,* مستعير بازار .

SOLDAN, سلطان . v. *Sultan.*

SOLDER, لهم A or لحم A , كفشير , كفشير , كبد . — *To solder,* پيوستن , رص كردن , ترصيص ساختن , لهم كردن , چسپاندن , با كفشير پيوستن . v. *To cement, mend.*—*Soldered,* مرصوص A , بالحم پيوسته .—*A solderer,* لحم گر , ترصيص ساز .

A SOLDIER, عسكري , لشكري , جنگي , سپاهي , سپاه , لوند A , سگبان , جندي , نفر A . *A gallant soldier,* بطل A , مبارز A , غازي A , پهلوان , شاهسوار , بهادر , صفدر , جدّار A , كنداوره , بهمت A , مجاهد A . v. *Hero, champion.*—*Soldiers,* اجناد A , جنود A , جند A , سپاهان , جيش A , مجاهدان , بهادران , انفار A , غزات A , نفرات A , ابطال A , بهم A , بهمات A , لوندات A , رجّال A , جيوش A . *The remains of soldiers after a battle,* بقيت السّيوف A [literally *the remains of the sword*].—*Soldiers pay,* طلب سپاه , وظيفت A , طمع جنگي , طمع A , تنخواه سپاه . v. *Pay.* — *Warlike soldiers,* دلاوران قوي دل . *Chosen soldiers,* جلويز A . v. Also *military, army, troops, battalion, squadron, levy, recruit, list, enlist, disband, desert, march, review, rendezvous, muster, detach, camp, encamp, decamp, rank, file.*

Soldierlike, soldierly, بهادرانه , دلاورانه , دليرانه , سپاهيانه . v. *Martial, military.*

Soldiery, جند A , افواج A , فوج A , سپاه , عسكر A , لشكر , جيش A . v. *Army, troops, soldiers.*

Soldiership (*military skill*), اهليت جنگي , سپاهيگري , رزم وقوي , آزمودگي جهاد , نبرد آزمايي .

SOLE, مجرّد A , واحد A , مفرد A , يكتا , يكانه , تنها . v. *Single, only.* — *The sole of the foot,* كف پا , پا پنهال .

A SOLECISM, غلط A , اغلوطه A .

SOLELY, فقط A , فقد A , صرف A , خاصّ A , خاصّة A , انمّا A , كيت A . v. Also *singly.*

SOLEMN (*grave*), سنجيده , مكين A , شكوهمند , هيبتوار , سنگين . v. *Awful, magnificent, grand.*

Solemnity (*rite, festival, rejoicing*), آذين , عيد A (plur. اعياد) , عيد عزيز , عيد مسرّت , يوم الزّينت A , آوازه . (*gravity, awefulness*), هيبتواري , هيبت A , شكوهمندي , وقار A . v. Also *seriousness, magnificence, grandeur.* —*Solemnization,* تعويد A , تعييد A , ذكر عظيم . v. *Commemoration, celebration.*

To solemnize, تعويد ساختن , تعييد كردن , آذين ساختن , ندب ساختن , باهر وظاهر كردن , ذكر عظيم كردن , عيد نمودن . *To celebrate.*

Solemnly (*in the manner of a festival commemoration*), با ذكر عظيم , بطور عيد , بطور آذين . (*gravely, awefully*), با وقار , با آذرم , شكوهمندانه , با هيبت .

To SOLICIT, نياز كردن , درخواست كردن , التماس كردن , الحاح نمودن , ابرام كردن , اقدام كردن . v. *To importune, entreat, ask, implore, invite.*—*To solicit assistance,* استنصار , مدد طلبيدن , كردن .

Solicitation, نياز , نيازمندي , درخواست , التماس A , الحاح A , ابرام A , اقدام A , استدعا A , تمنّي A , ثقلت A . v. *Importunity, invitation.*

A solicitor, مقدم A , مجد A , مستدعي A , ملتمس A , ابرام كننده .

Solicitous, مقدم A , مضطرب A , متمنّي A , نيازمند , مهتمّ A . v. *Careful, anxious, desirous.*

Solicitously, مقيّداً A , نيازمندانه , آرزومندانه . با آرزو . v. *Anxiously, carefully.*

Solicitude (*anxiety*), اهتمام A , آشفتگي , اضطراب A , آرزومندي , ثقلت A , اندوه , كدر A . v. *Anxiety, carefulness.*

SOLID, مستحكم A , سخت . (*firm, massive*), استوار , استوان , مجسّم A , مستوثق A , متين A , محكم A , نا گداخته , نا خالي , نا تهي , نا مجوف . v. *Compact, firm, strong.* — (*real, true, not superficial*), عيني A , حقيقي A , نا مجازي , معنوي A , جبلي , ذاتي . v. Also *grave, profound.*—*Solid glory,* مجد اصيل . *Of solid judgment,* قوي اصيل الرّأي A , طبع .

Solidness, solidity, انجماد A, بستگي, رسوخ A, وثيقت A. *Solidity in transacting business,* كظام A, استواري, متانت A, صدق A.—*Solidity of flesh,* ضلع A. v. *Firmness, compactness, hardness, density.*—(*truth, certainty*), حقيقت A, يقين A, معنيت A, معني A.

Solidly (*firmly, massively*), محكماً A, رسوخانه, با استواري, (*truly*), با حقيقت, يقيناً A, علي اليقين A. استوارانه. بامعنيت. v. *Certainly.*

SOLITARILY, تنها, درخلوت, واحداً A, علي وحده A.

Solitariness, solitude, تنهائي, يكانگي, خلوت, خلوت A, وحد A, وحشت A, نشيني. *A solitude* (*lonely place*), تيه A, تيما A, بيابان, وحدت A, وحشت A, ويرانه, بلوقت A, بلّوق A, بوبات A. v. *Desert, privacy, retirement.*

Solitary, تنها, بتنها, خلوتنشين, منفرد A, مفرد A, يكسره, واحد A, منحرد A. v. *Single;* also *gloomy, dismal.*—*A solitaire, solitary man,* صحرا نشين, گوشه نشين, منزوي A. v. *Hermit.*

SOLSTICE (*of summer*), راس السّرطان. *The winter solstice,* راس الجدا A.

SOLUBLE (*capable of being dissolved*), ممكن, قابل گداز. *Solubility,* امكان, قابليت گداز. آسان حلّ, كداخته شدن, كداخته شدن.

To SOLVE (*make clear*), آشكاره, كشاده نمودن, كشادن, اظهارساختن, حلّ كردن, تعريف ساختن, كردن. v. *To explain.*

Solved, كشاده. v. *Explained.*

SOLVENCY (*ability to pay*), قابليت گذارش, قوت ادا.

Solvent (*having ability to pay*), قابل ادا. v. Also *dissolvent.*

SOLUTION (*dissolving*), حلّ A, گداخت, گداز, انحلال A, تفت A, صهر A.—(*resolution of doubt* or *difficulty*), حلّ عقدت, دفع شبهت, زوال شكّ, حلّ مشكل.

Solutive, مسهل A. v. *Laxative.*

SOME, بعضي A, چند, قدري, برخ. *Some one, somebody,* شخصي, يكي, بعضي كس, يكسي A. *Somehow,* بوجهي, نوعاً A, بهري, احدي.—

Something, somewhat, چيزي, شي A, شي محقّر, بهري, عنشوش A, برخمن, عبكت A, بهمي, بازلة A, برخ, زنكير A, جزوي A. v. *A little.*—*Something, somewhat* (*in some degree, nearly*), تقريبانه, تقريباً A, عند A. *Somewhat long,* دراز ينه.

SOMETIME (*once*), وقتي, دروقت پيشين, پيش از اين, قبل ازاين, يكزمان, مقدّماً A. v. *Formerly.*

SOMETIMES (*now and then*), گاهي, گه گه, گاه گاه, احياناً A, بعضي اوقات, بعضي وقت.

SOMEWHERE, جاي, في بعض المساكن A, بجاي.

SOMEWHILE, يكبار, زماني. v. *Sometime, once.*

SOMNIFEROUS. نوم ساز, خواب آور, خوابناگ.

Somnolency, كرياني, خوابگذاري, خوابالودگي, خوابناگي, خواب آلودي, نوم دايم, كرا A, كري A. v. *Drowsiness.*

Somnolent, خواب آلود, كريان A. v. *Drowsy.*

A SON, بچه, ولد A, ابن A, بن A, فرزند, پسر, نخست پسر كلان, طفل A. (*in comp.*) زاده. *The eldest son,* ابن اكبر, ولد اوّل, فرزند بكر, زاده عجزت A, ولد كهين, فرزند كوچك, كوچك زاده هرمت A. *The son of a king,* شاهزاده, شهزاده. *The son of a prince* (*especially of the posterity of Muhammad*), اميرزاده. *The son of a nobleman,* ميرزا, ميرزاده, ميرزاد, *A legitimate son,* حلال زاده, بگزاده. *An illegitimate son,* ولد زنا, حرام زاده. v. *Bastard.*—*A son of the Magi,* مغ بچه. *A supposititious son,* ولد مجازي. *An adopted son,* پسر خوانده, ولد التّبني A. v. Under *adopted.*—*An only son,* ابن الواحد A. *A son's son,* نواده. *A daughter's son,* نواده دخترينه. پسرينه. v. *Grandson.*—*Such a one the son of such a one,* فلان, فلان ولد فلان. *To call a person, son,* تبني كردن. *O son!* اي جان پدر. *Having no son,* بي فرزند, كلال A.—*Sons,* بنو A, بنون A, ابنا A, ولدان, اولاد A, فرزندان, پسران, بني A. *The sons of Adam,* بني آدم. *The sons of Israel,* بني اسرايل.—The Arabick, ابن *a son* (like بنت *a daughter,* ابو *a father,* امّ *a mother*), is employed with elegance in many compounds; as, ابن سبيل, *The son of the way* (*a traveller*). ابن الارض A, *The son of the earth* (*a person unknown*). ابن الانس A, *The son of familiarity* (*intimate friend*). ابن ثمير, *The son of fruitfulness* (*a moon-light*

night.). ابناي زمان, *The sons of the age* (*moderns, the present race*). ابن الحبل ا, *The son of evil* (*misfortune, sorrow*). ابن الحرب ا, *The son of battle* (*a gallant soldier*). ابن خلاوة *The son of Khalawut* (*innocent*). [*Khalawut* was the name of a man, from the root خلا, which, *inter alia*, signifies *free from, clear of:* whence the Arabian proverb انا من هذا الامر بن خلاوة ا *I am innocent of that;* literally, *I, in that affair, am the son of Khalawut*]. ابن دابهت, *The son of the horse's back* (*a crow*, as he pecks the horse's back when galled). ابن دهليز, *The son of the gates* (*an exposed child*). ابن سحاب, *The son of the sun* (*the dawn*). ابن ذكا, *The son of the clouds* (*rain*). ابن سمير ا, *The son of time* (*night and day*). ابن ضالّ, ابن ضال بن ضال or اضلال بن اضلال, *The son of error* (*a worthless man;* also *unknown*), ابن عجزت, *The son of infirmity* (*the son of an old man or woman*). ابن هرمت, *The son of overspreading clouds* (*cold*). ابن الغمام ا, *The son of the scabbard* (*a sword*). ابن الايلي ا, *The son of the night* (*the moon*).

A son-in-law, داماد, حاقد ا, صهر ا, مولا ا or مولي ا, *Sons in law*, دامادان, احفاد ا, خسرانگير, خسرانگير. *The state* or *affinity of a son in law*, دامادي.

A SONG, سرود, نغمه ا, آوازه, اغنيت ا, غنا ا, لحن ا, ترانه ا, ترنّم ا, نوا, نواي, خوانندگي, ادا, نغم ا, كروز, رود, سرواز, سرواد, خنيا ا, عشاث ا, هزج ا, كروژ, خسرواني, پرمه, طشن ا, سماع ا, نغمات ا, لحان ا, لحون ا, الحان ا, سرودها, رنّم ا, اغاني ا, غواني ا, *The song of birds*, نواي مرغان, الحان پرندگان. *To sing a song;* سرود كردن; also *to accompany one with an instrument*), نواختن, نواخت كردن, ادا ساختن, سماع كردن. v. *To sing.*—*To sing a song in unison with another*, هماواز شدن. *Belonging to song*, سماعي. *A marriage song*, اعراسيت ا. *A funeral song*, اغنيت, مرثيت ا (plur. مراثي). *A nurse's song to a child*), بجبجت ا. *Songster, songstress*, v. *Singer.*

A SONNET, غزل ا.

SONOROUS, *soniferous, sonorifick*, آهنگدار, آوازدار, خوب آواز, بلند آواز, صدا دار. *Sonorously*, با بلند آواز, با رنم, با آواز, با خوب آوازي, اهنگدارانه. *Sonorousness*, طنطنت ا, طنين ا, اهنگداري, بلند آوازي.

SOON, زود, بزودي, جلد, سرعتاً ا, سريع ا, علي التعجيل ا, بعجله ا, بتعجيل ا. *As soon as*, هرگاه كه. *Soon fading*, سريع الزوال ا. *Soon opened*, زود كشاي. v. Also *immediately, early, readily, willingly.*—*Not soon*, نازود, دير. v. *Late, slow.*

SOOT, دوده ا, سواد ا, لفگر, نوورت ا. v. *Sooty.*

To SOOTH, دلاسا كردن, تسلّي كردن, تسكين نمودن. v. *To flatter, mollify, calm, soften.*—*Sooth*, v. *Truth, reality, pleasing, delightful.*—*A soother*, دلاساكننده, متسلّي ا. v. *Flatterer.*

To SOOTHSAY, فال گفتن, پيشين نمودن, غايب گفتن, عياف كردن, تكهّن ساختن. v. *Augur, predict.*

A soothsayer, كاهن ا, پيشيني نما, فال گو, عراف ا, رودهبين, طاغوت ا, ماقط ا, عياف نما, كنداي, كندا. v. *Augur.*

SOOTY, دوده آلود, پر دوده. v. *Black, dark, dusky.*

A SOP, لقمه ا, چنگال, چهارخانه, لاخشه, اكراه, لغن. *To sop*, چنگال ساختن, چهارخانه كردن.

SOPHI (*king of Persia*), صفي, عجم شاهي, بادشاه ايران.

SOPHISM, *sophistry*, تصوّف ا, علم تصوّف. *A sophist*, صوفي ا, اهل تصوّف. v. *Learned man. Sophistical*, غير حقيقت. *Sophistically*, بي حقيقت. — *To sophisticate* (*adulterate*), تزبيف كردن, مزوّر ساختن, تزوير كردن, —*Sophisticate, sophisticated* (*not genuine*), مزوّر ا, تزوير كرده, ناصافي, ناعيني. v. *Adulterated.* — *Sophistication*, تزبيف ا, تلبيس ا, تمويه ا, عدم صافي. *A sophisticator*, تزوير كننده, تزبيف سازنده.

Soporiferous, soporifick. v. *Somniferous.*

A SORCERER, ساحر ا, سحرباز, جادوگر. v. *Magician, enchanter, necromancer.* — *A sorceress*, زن جادوگر, ساحره ا. v. *Enchantress.* — *Sorcery*, سحر ا, جادوگري, سحربازي, افسون, فسون. v. *Enchantment, magick, necromancy.*

SORDID (*covetous*), هجرس, ناكس, باخل ا, طمعكار. v. *Avaricious* (*mean*), افگنده, پست, خور, حقير ا, فرومايه, مردار, پليد, نامرد, دون ا. v. *Base, vile.*—(*dirty*),

شوخ , چرکین . v. *Nasty, slovenly.* — *Sordidly (covetously)*, ازفرومایگي , باخلانه , طمعکارانه . v. *Avariciously.*—(*meanly*). بطور چرکین , مرداراته , پلیدانه . —(*nastily*), حقیرانه .

Sordidness (covetousness), طمعکاري .—(*meanness*), فرومایگي , شوخي , مرداري , پلیدي . — (*nastiness*), حقارت ا .

SORE (*as a wound, &c.*), خسته , ریشه دار , ریش دار , قرحي ا , قرحان ا , ملتذع ا , جریح ا , منتسر ا , خسته , رنج دار (*pained in mind*), ساد , مقروح ا , قروح ا , اضطراب , مضطرب ا , دلبسته , ملتذع ا , آزار رسیده , دل دلریش , المزده , پذیر . v. *Painful, afflicted: peevish;* also *vexatious.*

A sore, قرحت ا , ریش , خستگي , زخم , جراحت ا , خیم ا , قرح ا . v. *Wound, ulcer.*

Sore, sorely, بشدّت , با رنج والم , با اضطراب . v. *Painfully: vexatiously, violently.*

Soreness (of a wound, &c.), خستگي , جراحت ا , ریشداري .

SORREL (*herb*), ریباج , تروشه , حمّاض ا , حمضیض ا , ریباس .

SORRILY, حقیرانه . v. *Meanly, poorly.* — *Sorriness*, حقارت ا , صغر ا , پستي , خوري . v. *Meanness.*

SORROW, رنج , قساوت ا , الم ا , دلگیري , غم , اندوه , ملالت ا , ملال ا , اضطراب ا , آزار , زحمت ا . v. *Grief, sadness, mourning.*

Sorrowful دلتنگ , دلگیر , غمناک , غمگین , اندوهگین , حزین ا , ملول ا , مغموم ا . v. *Sad, mournful.*

Sorry (mean), دون , پست , خور , حقیر ا . v. *Vile, worthless.*—(*grieved for something past*), پشیمان .

SORT (*kind, species*), رقم ا , قسم ا , نوع ا , جنس ا , گونه .—(*quality*), کیفیت ا , صفت ا , ماهیت ا .—(*manner*), وجه ا , طور ا , طریق ا , روش , صورت ا , منوال ا . — (*a class*), طایفه ا , سلسله ا , طبقت ا , طبق ا (plur. طبقات), سلک , نظام ا .

To sort (separate into classes), رقم کردن . —— (*arrange*), ترتیب کردن , آرایش کردن , آراستن , مناسب .—(*to suit or fit*), فراخور آمدن , موافق بودن , شدن . v. *To quadrate, agree.*

A sortment (sorted parcel or *set of any thing)*, سلسلت ا , طایفت ا , طبق الات , طبقت الاداوات ا , الاسباب , الاداوات .

A SOT, اهل مستي , بکري , مي خور , باده پرست , قلّاش ا . v. *Drunkard: blockhead, fool.*

To sot (tipple to excess), باده پرست , مست مدام بودن . v. *To besot.*

Sottish, مست مدمن , مست مدام , باده پیمان , خوراب , سرمست , اسیمه دماغ . v. *Drunken.*—(*dull*), تیره دماغ . v. *Stupid.* — *Sottishly*, مستانه , باده پرستانه , سرمستانه . v. Also *stupidly.*—*Sottishness*, مست مدامي , سرمستي , باده پیماني . v. *Drunkenness, stupidity.*

SOVEREIGN (*supreme in power*), برترین , بلندترین , جلي ا , علیا ا , اعلي ا , عظمي , اعظم ا , برین , اکبر ا , مستقل ا , مطلق ا , غلبا ا , اغلب ا , اکرم ا , الصدر . v. *Supreme, absolute.*

A sovereign, والي ا , سلطان ا , شاه , پادشاه , شاهنشاه , مسند نشین , خان . v. *King.* — *Sovereignly.* v. *Supremely.*

Sovereignty, ریاست ا , صدارت ا , قدامت ا , استقلال ا , فرمان , حکومت ا , شاهي , سلطنت ا , داوري , ربوبیت ا , فرمائي . v. *Dominion, supremacy.*

SOUGHT (participle of *seek*), جسته , طلبیده , مطلوب ا , مبغي ا , پوییده .

The SOUL, نفس ا , جان , (plur. انفس), روح ا (plur. ارواح), مهج ا , نسمت ا , روان , ذات ا , (نفوس), جایشه ا , جردت ا . *A living soul*, روح روان . *A blessed soul*, روح مبارک . v. *Spirit, essence, being.* — *My dear soul*, روحم , جانم , جان من . *Possessing a soul*, صاحب نفس , اهل جان , روح دار . *Soulless*, بي روح , بي جان . v. *Spiritless.*

SOUND (*healthy*), تنومند , صحیح ا , تندرست . — (*right, not erroneous*), صحیح ا , درست , راست , بي غیرزآت , — (*free from blemish*), بي عیب . *A man of sound judgment*, هوشیار , عقل مند , اهل بصیرت . *Sound sleep*, خواب سنگین ,

SOUND (*any thing audible*), صوت ا , صدا ا , آواز , آوازه , بانگ , سمعت ا , نأمت ا , آهنگ , الحان ا , لحن ا ,

رنم ا , طنن ا , طنطنت ا , طنبن ا , هوا ا , کلبانگ , نغمت ا , نشدت ا , هزیز ا , دمدمه , زمزم ا , زمزمه ا , وحات ا , قبع ا , طغي ا , تالاش , تالاج , عرک ا , چغار , معمعت ا , سرفاک , ولوله ا , غرغره ا , قسیب ا , هاد ا , نقض ا , دنگ , همس ا , ترنگ . v. *Voice, noise, clamour, &c.*

To sound, تصویت , صوت کردن , آوازیدن , آواز کردن سمعت , کلبانگ کردن , بانگ برزدن , صدا کردن , کردن رنم ساختن , ساختن . *To sound an instrument*, زدن , نواختن , صدا دادن , چغارزدن , نواخت کردن , نوازش ساختن . — *To sound (try the depth)*, بلد انداختن , اندازه کردن . *To sound a retreat*, طبل آسایش کردن . *To sound one's praise*, نیک نامي دادن . *To celebrate, praise.—Sounding*, v. *Sonorous.*

SOUNDLY (*healthily*), با خوشي , با تندرستي v. *Lustily, stoutly, strongly.* — (*truly*), براستي , راستانه , حقیقةً ا , صحیحاً ا , با صحت , بدرستي . v. Also *fast, closely.*

Soundness (*faultlessness*), بي عیبي , صحّت ا .—(*health*), درستي , راستي , حقّ ا , حقیقت ا , تندرستي . — (*truth*), صداقت ا . v. *Rectitude: strength, solidity.*

SOUP, اسپیدبا , آبا , خوردي , آبجوش , سوروا , شوربا , حروقت ا , سوبا , شوب ا , حذرقت ا ,

SOUR, ترش , تیز , زست , حامض ا , ناقس ا , دژگیر , موخّذ ا , مقره ا , حمض ا , مضیره ا , ماضره ا , مضره ا , قاطع ا . v. *Acid, sharp;* also *crabbed, morose, peevish.* — *Very sour*, بسیار ترش , احمز ا , اقتع ا . — *Sour of countenance*, ترش رو . *A sour countenance*, روي ترش . *Sour fruit*, غنجال ا , میوه نیم رس , میوه خام . v. Under *fruit.* —*Sour milk*, لبن ماضر , شیر ترش , خامط ا , بینو , صقره . v. Under *milk.*

To sour (*make sour*), ترش کردن , ترشانیدن , زست , حمض کردن , مضر ساختن , تیز کردن , ساختن — (*to be* or *grow sour*), ترش گشتن , ترشیدن , ترش شدن , مضر بودن , حامض شدن ا , گردیدن — (*to make uneasy*), آزار دادن , مضطرب کردن , دلازار ساختن , دلریش , تیرهٔ ضمیر ساختن کردن . v. *To vex, teaze, plague.* — (*to grow peevish* or *discontented*), درشت گشتن , تند شدن , تیرهٔ ضمیر گردیدن , آزار یافتن .

SOURCE, سر . v. *Beginning, commencement, origin, root.* — (*fountain*), چشمه , عین ا , منبع ا , نبع ا , ینبوع ا , نبوع ا , شمس ا . v. *Spring.*

SOURISH, مایل بترشي , ترش شیرین , ترشه شیرین — . *A sourish stomachic for giving an appetite*, آب کامه , مایه خوش .

Sourly (*with acidity*), ترشانه , حامضاً ا , با ناقسانه , حموضت . v. *Morosely, peevishly.*

Sourness (*of taste*), ترشي , حموضت ا . — (*of temper*), تیزمزاجي , تیزطبیعتي , تندي , درشتي . v. *Moroseness, peevishness.*

SOUSE. v. *Pickle.* — *To souse*, مملوح کردن . v. *To pickle.*—*To souse* (*as a hawk on his prey*), دفیف کردن .

The SOUTH, جنوب ا . *South* (*southern*), جنوبي — . *The south wind*, باد جنوبي , ریح جنوبي , باد جنوبي , جنوب , صبا ا , نعامي ا . *The south pole*, قطب جنوبي . *Toward the south, southward, southerly*, بسوي جنوب . *From the south*, از جنوب : *The southern shore*, ناحیت جنوب . — *The southern quarter*, طرف جنوب (plur. اطراف جنوب).

SOUTHERNWOOD (*plant*), جنجک , بارنگبوي , قیصوم .

A SOW, گراز , رتّ ا , ماده خوک , خوک ماده .

To SOW (*seed*), زرع کردن , کاییدن , کاشتن , کشتن , دانه تخم ریختن , ورزیدن , بفشریدن , برزندن , برزیدن , کشت گستردن , کالیدن . v. Also *to propagate, spread; besprinkle; sew.* — *To cause to sew*, بفشرانیدن , کارانیدن , برزانیدن . v. *To sew.*

To SOWCE (*throw into water*), در آب انداختن .

A SOWER, کشاورز , کشاور , کدیور , برزگر , کشتکار , کارنده , فلّاح ا . v. *Husbandman, farmer.*—(*a scatterer*), زارع ا , زرع کننده , زرعت پاش , ریزنده , پاشنده , نثار کننده , گسترنده . *A sower of sedition*, آشوب انگیز , فتنه بیز , هنگامه افروز , خاستگي خیز . v. *Seditious man, mutineer, rebel.*

Sown, کشته , کاشته , مزروع ا , ورزیده , برزیده , چسپیده , بفشریده , کاریده . *Sown seed*, زرع ا (plur. زروع , زریعت). —*A sown field*, کشت , زرع ا , زرعت ا , خشاده , برز , ریفت ا , خوید , باسیره , خوي , برزه برز , ورز , کشت زار , مزدرعت ا , برزن . *A field sown and reaped*, ترکز .

SPACE (*local extension*), فاصله ا , وسعت ا , فراخي , عرض ا , گنجایش , مقدار ا , عرصه ا , کشادگي , کشایش ,

A. اماکن ع , مکان ع , سعت ع , میدان ع , ساحت ع , *space of time*, عرصه ع , امد ع , مدّت ع , سنب ع , *A long space of time*, حین ع . اجل ع , مهلت ع , حقبت ع , سنبت ع , برهت ع , زمان طول , مدت مدید , امد مدید وعهد بعید , برهت من الزّمان ع , برهت زمان . *A short space of time*, سنبتت ع , زمان قلیل . *The space of a month*, غرار ع , عرصه یک ماه . *The space of a day and night*, شبا روزي . *A space* or *interval*, مسافت ع , فاصله ع , میانگي , میانه , میان , اثنا ع , بینونت ع , مابین ع , بین ع , فراخناي , فراخنا , وساع ع , بعد ع , فجوات (plur. فجوت ع . *The space one occupies when sitting*, قعدت ع .

Spacious, فسیح ع , پهن , عریض ع , واسع ع , وسیع ع , فازر ع , فزر ع , افجج ع , پهناور , گشاده , فراخ , بلاعق ع . v. *Wide, open, extensive.* — *A spacious place*, حاي گشاده , مکان , عرصه ع , فجوت ع , صحراي فسیحت الارجا ع , میدان , مفغرت ع , فسیح ع , ندحت ع , ندح ع . — *Spacious places*, انداح ع , عرصات ع , اعراص ع , عراص ع , فجوات ع .

Spaciousness, فراخي , وسعت ع , فسحت ع , گشادگي , پهن , پهناوري , پهنا .

A SPADE, کلندره , کلند , کنند , پشنگ , کندو , بیل , دامو , فیه , نلند , (plur. مساحي) مسحات ع , کندوچ , گراز , تم , تو , تیشه , دامو ژه .

A SPAN, وجب ع , بلست , بدست , شبر ع (plur. اشبار) , وژه , وژخ , بزست , بزشت , بلسک , تابش . *Half a span*, نیم بدست .

To span, ازبلست , وجب کردن , تشابرساختن , شبرکردن , پیمودن . v. *To measure.*

A SPANGLE, تنکه , صفیحه ع . *To spangle*, تنکه افشاندن , با صفیحه آراستن . — *Spangled*, با صفیحه آراسته , تنکه دار .

A SPANIEL, سگ قسم .

A SPAR, مارقشیطا . v. *Marcasite.* — *A spar of wood*, چوب پاره , تیره , پاروله , شقت ع , تراشه , تیرچه , تیر , هیزان کوچک , جایز ضغیر . v. Also *bar.*—*To spar*, v. *To bar, shut, close:* also *to jangle, quarrel, skirmish.*

To SPARE (*use frugally*), پرهیز , نگاه داشتن , امساک کردن , مقتر شدن , خانه داري کردن , خرج قلیل ساختن , کردن , ضنانت کردن , استبقا کردن , پاسیدن , نوشتن , نفاست کردن (*to show mercy*), مرحمت نمودن , معاف کردن , اسجاح کردن , عفو کردن , بخشیدن , بودن , معذور داشتن , شفقت نمودن . v. *To pardon, forgive, exempt.*

Spare (*scarce*), قلیل ع , کم عدد , نا فراوان , نا بسیار , نا کثیر , نا وافر . v. *Scanty, parsimonious.*—(*superfluous, not wanted*), زیاده , زاید ع , نا لازم , کثیر ع , افزون , متجاوز ع , نا مبدن , نحیف ع , کم گوشت , لاغر ع , (*lean*), باقي ع .

Sparing (*parsimonious*), نا , کم خرج , بخیل ع , پرهیزگار , (*scarce, little*), کم , تنگ دست , مقتر ع , خانه دار , بذول , بلا بذل , باخرج قلیل , قلیل ع . — *Sparingly* (*frugally*), قلیلاً قلیلاً ع , (*not abundantly*), تنگ دستانه . (*with abstinence*), بطور , با پرهیزگاري , غیر کثرت , بسیاري . v. Also *cautiously, tenderly.*

A SPARK (*of fire*), شراره ع , آتش پاره , اخگر , جمره ع , نحاس ع , کیّول ع , وایزک , ایزه , ایز , ایزک , ایزک , حسکل ع (plur. حساکل) , خنبض ع . v. Also *gallant, beau.* — *Sparkish*, v. *Airy, gay, gallant, showy.*

A SPARKLE, چیز تابان , لمع ع . (*fig.*), شمّه ع . v. *Spark.*

To sparkle (*shine, glitter*), جوهردار , تابان شدن , درخشیدن , آبدار , لمع کردن , شعله ور بودن , رخشیدن , تافتن , بودن , (*to emit sparks*), شرارجهیدن , پشخیدن , پشنجیدن , شدن , شراره کردن , اتشپاره زدن .

Sparkling (*part. and adj.*), آبدار , تابدار , تابان , درخشان , شعله ور , جوهر دار . *Sparkling gems*, جواهر آبدار .

Sparklingly, آبدارانه , شعله ورانه , تابدارانه .— *Sparkling-ness*, جوهرداري , آبداري , تاباني , تابداري .

A SPARROW, عصفور ع (fem. عصفورت , plur. عصافیر) , بالوانه , چوچو , جوجو , پنجشت , پنجشک , کنجشک , صیق ع (plur. اصیاق) , پرند , کشکوهه , شفانه , سابان , دخنا ع , صفاریت ع , صفصف ع , اسود ع , نفاست ع , رهدن , نصّت ع . *The red-headed sparrow*, سرخسار . *The red-beaked sparrow*, [illegible] . *The chirping of a sparrow*, چوچو , [illegible] ع .

A SPASM, تشنّج ع , پیچش , فکک ع , تعص ع , *Cramp.* — *Spasmodick*, تعص ده , فکک دار , پیچشي .

To SPATTER (*with dirt*), از چرک پاشیدن . v. *To bespatter.*—(*to defame*), ناموس , بدنام دادن , نام کشیدن , غیبت زدن , عیب گفتن کردن .

A SPATULA, سمه , میقاف , میقف , مرهم کش .

SPAWN (*of fish*), سمیکا , صعقره , اشپک , تخم ماهي .

To spawn, سموک زاییدن , تخم ماهي نهادن . v. Also *to issue, proceed.*

Spawned, مولود ا , زاده .

To SPEAK, گفتن , کلام کردن , خطاب کردن , مقاولت , تکلیم کردن , گوییدن , حرف زدن , سخن گفتن , ساختن , نسبت , نبس کردن , تنطق ساختن , نطوق کردن , تکلّم ساختن , تنبیست کردن , ساختن اعجام . *To speak barbarously*, موسوس شدن , زکیدن , گفتن . *To speak to one's self*, کلامت مشوّش کردن . v. *To mutter.*—*Whatever one speaks of in ridicule*, مراک ا . *One who speaks well* (especially *extempore*), میر کلام , زبان آور , سخنگذار . v. *Eloquent man, orator.*—*To speak through the nose*, از بیني , غنا بودن , گفتن . *One who speaks through the nose*, اغن ا (fem. غناء), ادغم ا (fem. دغماء). v. Under *nose.*—*To speak* or *converse*, جواب سوال کردن , مکالمه ساختن , گفت و گو کردن . v. *To say, tell, converse, talk, discourse, utter, mention, pronounce, harangue, address, accost, proclaim, celebrate.*

Speakable (*proper to be spoken*), گفتني . (*possible to be spoken*), ممکن گفته شدن . (*having the power of speech*), لسان دار . اهل زبان , اهل قوت گفتار .

A speaker, گوینده , متکلّم ا , سخن ران , کلیم ا , زبان آور . (*in comp.*), گو . v. *Orator.*

Speaking (*part.*), گویان ا , متکلّم ا , ناطق ا , متجرس ا .

[illegible]EAR, نیزه , حربه ا (plur. حراب), سنان ا (plur. [illegible]), رمح ا (plur. ارماح , ارماح), پیکان , بید (plur. [illegible]ur. قنا), کتاره ه , شلّ ا , عسّال ا , [illegible] . — *A short spear*, [illegible] , مزراق ا , مک [illegible] , حربه کوچک (plur. [illegible] , طراد ا , خشب [illegible] , مزجل ا , کرده , [illegible] , عکازت ا . *A long spear*, [illegible] , رمح دراز , سنان [illegible] . *A limber spear*, نیزه بید برگ . *A [illegible] spear*, دست . v. *Fizgig.*—*The point of a spear*, [illegible] , حربه نوک پیکان , رهب

The upper part of a spear, عالیت ا , اسل ا , قتین ا . *To brandish* (also *to pierce with*) *a spear*, نیزه ثعلب ا .—ضرب اسنان ساختن , رامح کردن , زدن . *To throw a spear*, سنان رمي کردن , رمح حدس ساختن , حربه انداختن . *Striking with swords and piercing with spears* (*part.*), تیغ . *A man throwing a spear*, مرد نیزه زن , زنان و نیزه گذران . *A spearman*, سنان , حربه دار , رامح ا , نیزه بردار , نیزباز , رمّاح ا , اهل نیزه , صاحب رمح , بردار . *A spear-maker*, سنان کننده , نیزه ساز , حربه گر . *The art of spear-making*, رماحت ا . *A ferrule at the end of a spear*, سني .

SPEARMINT, نعنع ا . v. *Mint.*

SPECIAL (*particular, peculiar*), مستقل ا , مخصوص ا , خاصّ ا . v. *Specifick.* — (*excellent, supreme*), فاضل ا , مطلق ا , نادره ا , اعلا ا , باهر ا , شریف ا , مفضل ا , بزرگوار . v. *Extraordinary, uncommon.*

Specially, بوجه مخصوص , با استقلال , مستقلاً ا . v. *Particularly, peculiarly, specifically.*

Specialty, speciality, خصوصیت ا , اختصاص ا , خاصّت ا , استقلال ا . v. *Peculiarity.*

SPECIES, نوع ا (plur. انواع), شکل ا (plur. اشکال), جنس ا (plur. اجناس), گونه , صنف ا , ذات ا , قسم ا , قبیله ا , قبیل ا , فند ا , باجت ا , باج ا , گون , صفت ا , قام , شرج ا , غیسان ا . *Species and genus*, نوع و جنس . *Of the same species*, منتمي ا , هم جنس . *Men* or *animals of the species*, ابناي جنس . *Different species*, اجناس مختلفت . v. *Sort, kind: show, appearance*: also *money.*

SPECIFIC, مستقلّ ا , مخصوص ا , جنسي , نوعي . *Special.*

Specifically, علي ا , مخصوصانه , مستقلاً ا , ازروي جنس , الانفراد . v. Also *singly, one by one.*

Specification, وصف ا , تفصیل ا , تفریق ا , تشخیص ا , نشان , رقم ا , تعیین ا , (plur. اوصاف).

To specify, تعیین کردن , تفصیل کردن , تشخیص کردن , تفریق ساختن , امتیاز کردن , معیّن نمودن , اوصاف گفتن . v. *To distinguish.*

Specified, موصوف ا , معیّن ا , مشخّص ا .

A SPECIMEN, نمودچ , نمودش , نمودار , کارنامه , نمونه

انمودج , نمونه دادن . *To give a specimen*, نمودج , نمودار دادن .

SPECIOUS, وجيه ع , ظاهرحال , ظاهرنما , خوشنما , وسيم ع . v. *Plausible, showy, superficial.—A specious lie*, انيسان . — *Speciously*, با ظاهرحالي , با وجاهت , ازملمّع سازي , ظاهرانه . —— *Speciousness*, ظاهرحالي , ملمّع سازي , ظاهرنمائي , وجاهت ع , خوشنمائي , ظاهرالحال ع .

A SPECK, نقطه ع , نكته ع , لكه , داغ , نمرت ع (plur. نمر), ردع ع , طلس ع (plur. اطلاس), كاخچ . *A red speck on the eye (from a blow)*, طرفت ع . v. *Spot, dot.*

To speck. v. *To spot, speckle.*

A speckle, v. *A speck.* — *To speckle*, با نقطه نشاندن , منقّط , نمش ساختن , پلنگ رنگ كردن , داغ دار كردن , نمرت كردن , نمرساختن , منقوط نمودن , كردن . v. *To spot.*

Speckled, پلنگ رنگ , منقّط ع , منقوط ع , نمرا ع , انمر ع .

A SPECTACLE (*show*), تماشا , منظر ع , مظهر ع (plur. مظاهر), رنا ع , آوازه , پروان , پروازه , اذين . v. Also *sight.* —*Spectacles (to assist the sight)*, چشمه , عينك , چشمك .

A SPECTATOR, ناظر ع (plur. نظار), بيننده , بصير ع , راي ع , رنّا ع , رنو ع . (*in comp.*), بين . v. *Beholder.*

A SPECTRE, خيال ع (plur. خيالات), صورت , نمايش , ردعت ع , ظلّ ع , همانا , طيف ع , طايف ع , وهمي , سايه , غول ع , عفريت ع , ردغت ع .

To SPECULATE (*consider attentively*), انديشه كردن , تأمّل كردن , تصوّر ساختن , امعان كردن , ملاحظه ساختن , مطالع شدن , مطالعت ساختن , تدبّر كردن . v. *To meditate, consider, reflect.*

Speculation, انديشه , مشاهده ع , ملاحظه ع , امعان ع , تصوّر ع , تصوّف ع , توهّم ع , فكر ع . v. *Contemplation.* (*scheme, plan*), غرض ع , قصد ع , مقصود ع , مقصد ع . — *Speculation of mysterious* or *ideal things*, ستاره شماري , خيال باطل

Speculative (*given to speculation*), صاحب انديشه , مشاهده , وهمي , خيالي , متخيّل ع — (*ideal*), ملاحظه دار , پرور , واهم ع . v. *Visionary.* — *The speculative sciences*, معارف معنويت .

Speculatively (*with contemplation*), با انديشه , باملاحظه , بطور وهمي , خيالانه , با تصوّر (*ideally*).

A speculator (*one who contemplates*), صاحب انديشه , صاحب مشاهدات غيبيت , اهل امعان , اهل ملاحظه (*a schemer*), اهل مقصد , منسوبه باز , خيالي , ستاره شمار , قصد پرور , صاحب غرض . v. *Projector,*

A SPECULUM, آيينه . v. *Mirror.*

SPEECH (*language*), زبان , لسان ع , گفتي , گفتار , گويائي , گوي , لغت ع , لفظ ع , قول ع , قيل ع . (*an harangue*), سخن , منطق ع , كلام ع , كلمت ع , دجمت ع , نفس ع , خطبه ع , خطاب ع , نثر ع . — *A part of speech* (*in grammar*), لفظ ع , كلمه ع . *Softness of speech*, رخامت ع , رخم ع . *Slow of speech*, بطي الكلام ع .

Speechless, خاموش , زبان بسته , بي زبان , بيسخن , ابكم ع , اخرس ع . v. *Dumb.*

To SPEED (*move with celerity*), تعجيل , شتاب كردن , شتابان , جلد رفتن , جلدي كردن , عجلت كردن , كردن , تعجّل كردن , تيزگام شدن , تيزرفتن , شتابيدن , روان شدن . v. *To hasten.* — (*to cause to make haste*), تعجيل , شتابانيدن , حدس كردن , پوييدن , سرعت نمودن , مبادرت كردن . — (*to have success*), ايفاض كردن , اعجال كردن , گردانيدن , فرخنده , نيك بخت شدن , بختياري داشتن , بختيار شدن . v. *To succeed.* — (*to make prosperous*), مسعود بودن , دولت يافتن , بودن , برخوردار , مبارك ساختن , بختيار كردن , فرخنده كردن , شدن . v. *To prosper, assist;* also *to execute, dispatch, destroy, kill.*

SPEED (*quickness, celerity*), تيز , زودي , جلدي , شتاب , مبادرت ع , مسارعت ع , سرعت ع , تيزروي , گامي , عجل ع , فور ع , قبض ع , چالاكي , چستي , عجلت ع , غويث ع . v. *Haste, expedition, dispatch: success.* — *To ride at full speed*, اسپ با چستي , تقريب ساختن , عنان ريز كردن , راندن . v. *To gallop.*

Speedily, علي التّعجيل ع , شتابان , بزودي , با زودي , علي الفور ع , سريعاً ع , تيزكارانه , سرعتاً ع . *Speediness*, تيز زودي . v. *Speed.*

Speedy, چست , سریع ع , شتابان , زود , جلد ع , عجیل ع , عجل ع , مسرع ع , تند , تیز , شتابنده , چالاک , عجول ع . v. *Quick, swift, nimble.*

A SPELL, سحر ع , جادوگري , جادو , فسون , افسون , نیرنگ , مریرت ع , تعذیم ع , عزیمت ع , سحربازي , نفاثات ع , عزایم ع , افسونها , *Spells*, رقي ع . اینند ع , هست استا . *To spell.* v. *To charm, enchant.*

To SPELL (*name the letters singly when reading*), تهجّي کردن , تهجّو ساختن . — (*use proper letters in writing*), املا کردن .

Spelling, *subs.* (*orthography*), املا ع .

TO SPEND (*consume, waste*), خرج کردن , صرف کردن , تلف نمودن , اتلاف ساختن , اصراف کردن , تصرّف کردن . —(*to waste* or *wear out*), متلف , متصرّف شدن , خرج شدن , بودن . مسروف گشتن . *To spend money*, خرج کردن , انفاق ساختن , مصرف شدن , صرف کردن . *To spend* (*harass, fatigue*), مانده ساختن .

A spender, خرج کننده , مصرف ع . *Spendthrift*, مبذر ع , متلف ع .

Spent, رفته , بر باد داده , مصروف ع , خرج کرده شده .

SPERM, منی ع , آب پشت , آب نشاط , نزالت ع , بیظ ع , ایّل ع , علوق ع , علاقت ع , منیت ع , نفس ع , غضّ ع , وثر ع , روبیت ع , طرق ع , سلالت ع , مایه , ماء ع , رکبت ع , نطفت ع , عسیلت ع .—*Sperma emittere*, انزال کردن . *Cui fluit sperma ante congressum*, تیتا ع , زلق ع , زملق ع , زمالق ع . v. شهوة . *Spermatick*, منی , نزالتدار , نفسي , علوقي , آب پشت پیوند , منسوب , از مایه .

To spew. v. *To vomit.*—*Sphacelus*, v. *Gangrene.*

SPHERE (*globe*), گوي , گو , جرم ع , کرة ع , کرة , قلوله ع . *celestial sphere*, سپهر .

Spherical, spherick, مدوّر ع , کري , کره وار , کره آسا . *Circular, round*; also *planetary.*—*Spherically*, کره وارانه . *A lens or glass spherically convex on both sides*, انز ع . *Sphericalness*, v. *Roundness.*

A spherule, کره کوچک , مهره , خرمهره , مینا ع , مورش , شبه . v. *Bead.*

SPHINX, ابوالهولي .

SPICE, *spiceries*, مصالح ع , ابزار ع (plur. ابازیر), افزار ع (plur. افازیر), ابزاز ع , تابل ع (plur. توابل), بادام , تقره ع . v. *Pepper, seasoning.*

To spice, مصالح دادن , متبل کردن , با ابزار آمیختن , بادام , پاشیدن . v. *To season.*—*A dealer in spices*, مصالح فروش , ابزار فروش . *Spicy*, مصالح دار , افزاراگین .

Spiced, مصالح کرده شده , متبل ع . v. *Seasoned* (*as food*).

A SPIDER, تنندو , تنندة , کهول ع , کرة تن , عنکبوت ع , فدس ع , مولت ع , مول ع , کهدل ع , دیرپاي , دیوپاي , خدرنق ع , ملقاط ع , ورند ع , غندة , (فدست plur.), ذوطت ع (plur. اذواط), هبور ع . *A water spider*, ماغ . — *A spider's web*, پرده عنکبوت , خانه عنکبوت , هبور ع , تنندو , (فدست plur.), فدس ع , کرتینه , کرة , ملقاط ع , تنندة , ورند ع , عنظال ع , فرت , وشع ع , هلل ع . *To spin a web as a spider*, تنیدن , تنبیدن , تفت کردن .

A SPIGOT, صمام ع , صمامت ع . v. *Peg.*

A SPIKE, بغار ع , مسمار کلان , میخ دراز . v. Also *ear of corn.* — *To spike* (*fasten with long nails*), با میخ دراز , میخ (*to set with spikes*), — . با مسمار دراز پیوستن , بند کردن دراز نصب کردن .

SPIKENARD, سنبل الطّیب ع , سنبل هندي , نرد ع , ناردین or نردین ع .

To SPILL, صبّ , انصباب کردن , ریختن , ریزکردن , اساله کردن . v. *To shed.* —*To spill* or *be spilt*, افشانده , ریخته شدن , ریزان شدن , مصبوب شدن . *To cause to spill*, ریزانیدن , شدن , افراغ گردانیدن , افشانیدن . v. Also *to waste.* — *To spill blood*, خون افشان کردن , خون ریختن , دم فشاندن . v. *To shed.*

Spilt, ریخته , مصبوب ع .

To SPIN, غزل , تافتن , ریسیدن , ریستن , رشتن , رستن , هت کردن , کفن ساختن , کردن . v. Also *to flow out, whirl round.*—*To spin out*, تطویل کردن , بدرازي کشیدن . v. *To prolong, protract.* *To spin out a discourse*, طویل کلام کردن .

SPINAGE, بقلت A ,سپيدبا ,اسپاناج ,سپاناج ,اسفناج ,شوهين ,شومين ,الذهبيت .

SPINAL (*belonging to the back-bone*), قنات ,مهرهٔ پيوند ,مغز صلب ,مغز پشت ,منسوب . *The spinal marrow*, مازهٔ . *Spine*, A صلب ,حرزالظهر A ,مهرهٔ . v. *Back-bone.*

A SPINDLE (*for spinning*), مغزل A ,دوكچه ,دوك ,كرتلان (plur. مغازل) ,دوارت A ,مردن A . *A spindle-case*, دوكدان . *The whirl of a spindle*, دوكريسهٔ ,دوكرشته ,فلكت A . *A spindle maker*, مغزلي A ,دوك تراش .—*Spindle shanked*, نازك ساق .

A SPINNER, مغتزل A ,تافندهٔ .

Spinning (*subs.*), دوك ريسي ,غزل A ,چرخ زني . *A spinning-wheel*, قلوله ,شهرف A ,كلاب ,چرخ ,چرخهٔ .

A SPIRACLE (*breathing-hole*), منفس A (plur. انفاس). v. *Vent.*

SPIRAL, كيستارهٔ وار ,لولبي ,پيچدار . *A spiral lock of hair*, غرفت A ,عقيصت A ,عقصت A ,مسيخت A ,پيچ . v. *Ringlet.—Wrapping* (*the turban*) *round the head in a spiral form*, A كوير ,تكوير A كور . *The spiral twisting of the intestines*, دوارهٔ . *Winding thread in spiral hanks*, A توشيع .

Spirally, بوجهٔ پيچ ,بطور لولبي ,در پيچ ,تعرضانه . — *Writhing spirally as a serpent*, پيچ در پيچ .

A SPIRE, A منار ,A عمارت ,A منارهٔ ,A تاموزت ,A هرام . v. *Steeple, pyramid;* also *curve: curl, spiral lock of hair: stalk of corn.*

SPIRIT (*soul*), A نسمت ,A نفس ,جان ,A روح ,روان ,A ذات ,A جردت ,A جايشهٔ ,A مهيج — (*breath*), مردانگي ,دم ,A نفس ,A نسيم ,تنفّس —(*courage*), شجاعت A ,غيرت A ,دلاوري ,دليري . — (*magnanimity*), A همّت ,A حوصله ,A جرأت . — (*habit, temperament, constitution*), A مشرب ,A خوي ,A طبع ,A طبيعت ,A مزاج ,خاطر ,حال خاطر . v. *Disposition.* — [*genius, wit*), قوّت مهارت A ,قوّت خيال ,قوّت وهم ,زيركي ,مدركت . — *The holy spirit*, A روح القدس ,A روح اللّه ,A روح الهي . *The vital spirit*, روح حيوني ,روح حياتي . *The animal spirits*, A روح حيواني .— *Spirit* (*activity, briskness*), تيز ,چستي ,A نشاط ,چالاكي ,كاري . v. *Sprightliness.* — (*essence*), A خلاصه . — *The spirit of vitriol*, روح اعظم ,A روح . *The spirit of tutty*, روح توتيا . — *Spirit* or *spirituous liquors*, مسكر A ,آتش تر ,مي ,A شراب ,A عرق ,خمر A ,صورت A ,صورت وهمي ,هوشكش . *A spirit* (*apparition*), A خيال ,A طايف . v. *Ghost, spectre, hobgoblin, demon.—A spirit* or *man of spirit*, اهل مردم دلاور ,صاحب دل ,تنگدلي ,دلبستگي ,دلشكستگي ,دليري . *A broken spirit*, دلريشي .

To spirit, غيرت ,تيزدل ساختن ,جان دادن ,دليركردن ,جرأت دادن ,انگيختن . v. *To animate, encourage.*

Spirited, بهادر ,اهل غيرت ,دلاور ,دلير ,تيز دل . v. *Bold, brave, courageous.* — *Spiritedness*, دلاوري ,دليري ,A غيرت ,A جرأت . v. *Courage, spirit, boldness, bravery.*

Spiritless (*cowardly*), بزدل ,شتردل ,بي دل ,بي جان ,دلتنگ ,تيرهٔ دل ,ناكس ,بد دل ,تنگدل — (*dejected*), نامرد .

Spiritual. اهل باطن ,نفساني ,نا جسماني ,روحاني ,A مقدّس ,A قدسي ,جان منسوب ,A غياب ,غيبي . v. *Immaterial, incorporeal, intellectual; holy, heavenly.*

Spirituality, A روحانيت ,A نفسانيت ,A قدس . *To spiritualize*, پاك ,طاهر كردن ,صفي ساختن ,روحاني كردن ,مقدساً A ,با روحانيت ,بوجهٔ روحاني ,نمودن . —*Spiritually*, طاهرانه .

Spirituous, روحاني .—(*ardent, active*), تند ,تيز .

To SPIRT, از مصدر ناگاه جهيدن . v. *To spurt, start, stream, spring.*

SPIRY (*like a spire* or *pyramid*), منارت آسا ,پيچوار ,هرام مانند . v. *Spiral.*

Spissitude. v. *Thickness, grossness.*

A SPIT (*for roasting*), بابزن ,صنع A ,شيش ,سيخ ,سفود ,مفادت ,مفاد ,بلسك ,اماش —(plur. اسفاديد). *To spit meat*, گوشت بشيش سپوخته ,گوشت بسيخ كشيدن كردن .

To SPIT (*eject from the mouth*), تف برآوردن ,آب دهن افگندن ,خيو زدن ,تفو كردن . *To spit*, (*venom as a serpent*), نفاثت كردن .

A SPLINTER, پاروله , جراده ʌ , تراشه , چوپ پاره , باشين , جزازت ʌ , شومين , شورميز , تيره , برايت ʌ , دقاق ʌ . v. *Fragment.—A splinter of iron*, سپوسا , پاشين , پوستگي , زبرت ʌ .

To splinter (*shiver*), شگافتن , ريزه كردن , پاره پاره زدن , شقّ كردن , چاك چاك زدن , خرد مرد ساختن , تركيدن — , ريزيده شدن , ريزيدن , پاره پاره زده شدن (*to be shivered*), چاك چاك شدن . v. *To split.*

To SPLIT, مفرّج ساختن , تركيدن , شقّ كردن , شگافتن , مسلعت , سفتيدن , شكليدن , منكيدن , چاك زدن . خارق كردن , دريدن , تعطيط كردن , منشرج ساختن , كردن v. *To slit, crack, divide.—*(*to be split*), دو نيم , شگافته شدن , تركيده شدن , شقّ كرده شدن , شدن . v. *To burst, crack. —To split against a rock*, بروقع شگافته , بصوانت زده شدن , شدن .

Split (*part.*), شكليده شده , شگافته شده , دو نيم شده , چاك , نرگيده شده , سفتيده شده , دريده شده , مفرّج ʌ , منشرق ʌ , منشرج ʌ , مخروب ʌ , شقّ كرده شده , زده , متخرّم ʌ , منشرم ʌ .

A splitter, شقّ كننده , دو نيم كننده , شگافنده . —(*in comp.*) شگاف . *A splitter of hairs*, مُو شگاف .

SPLUTTER, v. *Tumult, bustle.*

To SPOIL (*injure*), خسارت , زيان كردن , خراب كردن , ويران كردن , غارت كردن , تاراج كردن — . (*lay waste, plunder*), رستن , سلب كردن , تالان گرفتن , يغما كردن , استلاب كردن . v. *To plunder, rob.* — (*to corrupt*), اضلال , افنا كردن , تباهي ساختن , بوسيده كردن , حرب ساختن , ساختن , افساد نمودن , زيان ساختن . v. *To mar, desolate, destroy.—*(*to grow useless* or *corrupted*), بوسيدن , خراب شدن , بوسيده شدن .

Spoil, تالان , تاراج , غارت ʌ , مغنم ʌ , غنيمت ʌ , سلب ʌ , يغما , نهبت ʌ , نفلت ʌ . v. *Plunder. Spoils*, نهاب ʌ , نفال ʌ , انفال ʌ , غنب ʌ , غنايم ʌ . v. Also *Corruption.— A spoiler* (*destroyer*), مخريب ʌ , خراب كننده , زيان كننده . v. Also *Robber, plunderer; marrer. Spoilful*, v. *Wasteful, rapacious.*

Spoilt (*injured*), خراب كرده شده , زيان رسيده . — (*corrupted*), بوسيده شده .

SPITE, كينتوزي , كينوري , بدي , كينه , كين , بد خواهي , تفه , حقد ʌ , غرض ʌ . v. *Hatred, malevolence. — In spite of*, باوجود , نهايت الامر ʌ , مع كلّ هذا ʌ . v. *Notwithstanding.*

To spite (*treat maliciously*), كينور , كينه گرفتن , كين توختن , بدخواهي نمودن , بودن . v. *To vex, thwart—*(*to fill with spite*), كينه ور , پر تفه ساختن , بد خواه كردن , كينه انگيختن , كردن .

Spiteful, بد انديش , كينه ور , كينور , كينه كش , بد خواه , پر , بد سگال , بد فرجام , كين توز , كينه خواه , سيه درون , حقود ʌ , حقد . v. *Malicious.*

Spitefully, با كين , بوجه , بد خواه , ضدّاً ʌ , كينه ورانه , بطور بد انديش , حقودانه .

Spitefulness, بد خواهي , كينه كشي , كينه وري . v. *Spite.*

Spitted (*as meat*), با شيش سپوخته , بسيخ زده .

A spitter (*of meat*), بسيخ زننده . —(*one who spits from his mouth*), بصق افگن , خيو زن , تف زننده .

Spittle, بساق ʌ , بصاق ʌ , آب دندان , آب دهن , تف , تفال ʌ . كالبار , لعب ʌ , لعاب ʌ خيو ʌ , پيشين , بزاق ʌ , حرف , قشا ʌ , روال ʌ , ريال ʌ , مرغ ʌ . تفل ʌ . —(*before ejected*), ريق ʌ . نخاعت ʌ

To SPLASH, ازآب چركين , آب چركين پاشيدن , پاشيدن , آلودن .—*Splashy*, پر چركاب , چركابي .

The SPLEEN (*milt*), طحال ʌ (plur. طحل), سپرز . — (*melancholly*), دلفكاري , سودا ʌ , كش سياه .—(*anger, ill humour*), قهر ʌ , بد خواهي , كين , طحال ʌ , طحل .

Spleenful, splenetick, غضبي , غضوب ʌ , بد خواه , كينور , تيز مزاج . v. *Fretful, peevish, spiteful.*

SPLENDID, جليل ʌ , روشن , تاب دار , رونق دار , مجلّي ʌ , جلوه گر . v. *Glorious, magnificent, showy, sumptuous, resplendent.*

Splendidly, جليلانه , بارونق , با جلوه , روشنانه .

Splendour, روشني , جلوه ʌ , رونق ʌ , جلالت ʌ , جلال ʌ , تاب , تابي , تابش , شعله داري , ضيا ʌ , اشراق ʌ , فرّ ʌ , جوهرداري . v. *Glory, magnificence, pomp, sumptuousness.*

A SPOKE (*of a wheel*), فراش.

SPOKEN (part. of *speak*), گفته. v. *To speak.*

A spokesman, متكلّم A, سخن ران, گوينده. v. *Speaker.*

Spoliation, v. *Robbery, privation.*

SPONGE, ابر مرده, اسفنجه, اسفنج, سفنج, غاري. — *A painter's sponge* or *brush*, مسبار A.

To sponge (*wet with a sponge*), از سفنج نم كردن. — (*to wipe out with a sponge*), از سفنج محوزدن.

A sponger, مفت خور. v. *Parasite.*

Sponginess, ماهيت اسفنج, وصف سفنج, خاصيت اسفنج. —*Spongy*, اسفنج مانند, سفنج آسا.

SPONTANEOUS, متبرّع A, مرادي, خود خيز, خود بخود. v. *Voluntary.*—*Spontaneously*, از خود, با ارادت, با حسن. — *Spontaneousness*, تبرع A, تبرّعاً A, تبرعانه, اختيار, خوش اختياري, حسن ارادت.

A SPOON, چمچه, كمچه, ملعقه A (pl. ملاعق), مغرفت I, قاشوق A. v. *Ladle.*—*Spoon-meat*, v. *Soup, broth.*

SPORT, صفا A, لعبتبازي, لعبت A, بازيچه, بازي, قصف A, قصفان A. v. *Play, pastime, diversion, frolick.* — (*contemptuous mirth*), بذله بازي, مسخره A, سخر A. — (*hunting, fishing, fowling*), شكار, نخچير. افسوس, مزه.

To sport, تلعب ساختن, بازي كردن, خوشي كردن, شمع ساختن, مشمعت كردن, دعب ساختن, بازيچه كردن, تدليل نمودن, كدكل كردن, عبث ساختن, لپو ساختن. v. *To play, trifle.*—(*hunt, &c.*), شكاركردن.

Sportful, sportive, v. *Playful, merry, gay, frolick.*

Sportsman, شكاري. v. *Hunter, fowler, fisher.*

A SPOT (*mark*), نقطه or A نكته, خال A, نشان, داغ, طلس (plur. اطلاس). — (*a stain*), لكه, لكا, داغ, ردع A, كانخ A. — (*a taint, disgrace*), عيب A (plur. عيوب), قصات A or قصعت. — (*place*), جا, مكان A, جايگاه. *A white spot on the forehead of a horse*, غرّت A, غرّت الفرس A, لطاط A, دايرت اللطاط A, وتيرت A (plur. وتاير), غرّت مبرقعه A, قرحت A, عصفور A, غرغرت A, كسعت A, اشي A, عصفورت A. *On the spot*, درحال, همانديم. v. *Immediately.*

To spot (*mark with spots*), نقطه دار كردن, داغدار كردن, با داغ پليد, با لكه آلودن. — (*to stain with spots*), داغ كردن. با نقطه ملوّث كردن, كردن. v. *To stain;* also *to corrupt, taint, disgrace.*

Spotless (*free from spots*), بي لكه, بي داغ, نا ملوّث. — (*free from reproach*), بي عيب, طاهر A, پاك, بي رسوائي. v. *Pure.*

Spotted, spotty (*stained*), لكا دار, داغ دار, لكه دار.

A SPOUSE, زوج A (dual. زوجان. fem. A زوجه), عروس A. v. *Husband, wife.* — *Spousal*, A تزويج. v. *Nuptials, marriage.* — *Spoused*, v. *Married.* — *Spouseless*, بي زوج.

A SPOUT (*mouth* or *lip of a vessel*), دهنه. — (*mouth of a pipe* or *vessel*), لوله, لواب. v. *Pipe, siphon. A spout or gutter for conveying water*, ميزاب A, ميز, ناودان, مزاب A (plur. ميازيب, ميارب). v. Also *Cataract.*

To spout (*as water from a fountain*), فواره زدن, فواره از چشمه, از مصدر جريان بودن, صدور كردن, جستن, از عين برجستن, خيزيدن.

A SPRAIN, پيچش, فسخ A, انخلاع A. *To sprain* (*the arm, leg, hand, foot*), فسخ ساختن, انخلاع كردن, پيچيدن. v. *To twist; to dislocate. Sprained*, پيچيده, منخلع A, مسفك A, منخرع A.

A SPRAT, سردل.

To SPRAWL, غلطيدن, خذيدن, باليدن.

SPRAY (*extremity of a branch*), سر شاخ. v. *Sprig;* also *foam of the sea.*

To SPREAD, بسط, فرش كردن, گستردن, گستراندن, تصفيح, بالايانيدن, باليدن, خوالدن, فراش كردن, ساختن, دحي كردن, سرنگيدن, ساختن. v. *To extend, stretch.*—(*to scatter, diffuse*), نثاركردن, افشاندن, ريختن, پاشيدن, اشكاره, نشر ساختن, نشاريدن. v. *To strow.*—(*to publish*), مشهور, معلوم عالم كردن, پيدا نمودن, بيان ساختن, كردن, گستراندن, آشكاره كردن, كردن. —(*to be expanded* or *stretched*), منفروش شدن, مبسوط شدن, شدن. *To spread the wings*, بسط جناح كردن. —*To spread on the ground*, بالاي زمين فرش, كدس كردن, بخاك بسط ساختن, بر زمين گستردن, كردن,

, طلوع ساختن , نفض کردن , نمي شدن , نبت کردن , شدن , جهيدن , نشوظ کردن . v. *To grow.* — (*to leap, bound*), , پرواز کردن , خيز کردن , خيزيدن , توثّب کردن , جستن . قحز کردن , پرتاب بردن , تقفّس کردن *To spring upon* (*attack suddenly*), حمله ناگهان کردن , هجوم ناگه ساختن , وزوزه کردن , خروش تيززدن *To spring upon one another*, بر يک دگر هجوم کردن , تناحر نمودن , تثابر کردن *To spring from ancestors*, از اجداد منسل شدن , از اصل آمدن , پيشينه‌گان ظهور شدن *To spring from a cause* or *motive*, موجب داشتن , از سبب آورده شدن *To spring a leak*, شگاف در جهاز شدن , رخنه دار شدن *To spring a mine*, , نخچير , آواز نقب کردن , نقب پرانيدن . نجش کردن , خيزانيدن , حشرت انگيزي ساختن , انگيختن *To spring partridges*, کبک پرواز کنانيدن , قبج خيزکردن , فرفرانگيز شدن , قبجت پرانيدن . *Spring tide*, مدّ .

A springe, دام . v *Gin, noose.*

Springy (*full of springs*), چشمه دار , پر آب خيز . *springy place*, چشمه سار .

To SPRINKLE, فشاندن , افشان کردن , افشاندن , پاشيدن , بفشريدن , ريختن . *To sprinkle a house with water*, نضح منتضح ساختن , کردن . *To sprinkle earth* (*especially on the face of a dead relation*), حشو نمودن , تحثا ساختن , حثا کردن , غبار افشاندن . *To sprinkle with sugar*, شکر ريز کردن . v. *To scatter, disperse, shed, strow, sow, spill.*

Sprinkled, ريخته شده , افشانده شده , پاشيده شده , منتضح , منتضح , متذرّي , پراگنده شده , منتشر .

Sprinkling (*part.*) ريزان , افشان , پاشان .—(*in comp.*), ريز , افشان , پاش .

Sprit. v. *Sprout.*—*Sprite*, v. *Spirit, demon.*

To SPROUT, نبت , شاخ براوردن , رويدن , رستن , طلوع ساختن , نشو نمودن , کردن . v. *To spring up, grow.* —*A sprout*, نبت , نبات , نشاء , فرخ , فرخت (plur. افرخ , فروخ , فرخان , فراخ , افرخ). *Sprouts at the roots of trees, corn, hay, &c.* مساک , وليبت .

SPRUCE (*neat, trim*), ظريف .— خوشنما , نازک , *Spruceness*, ظرافت , نزاکت , خوشنمائي . *Sprucely*, بطور ظريف , با نزاکت , با خوشنمائي .

SPRUNG, خيزيده . v. *Descended.*

, غژيدن , چستن , مجير نمودن . *To spread one over another*, يک بر دگر گسترديدن . *To spread* (*as a plaster*), طلا کردن .

Spread (*extent, compass*), افرازي , استطالة , امتداد , مدّ . — (*expansion*), کشادگي , گستردگي , گستري , بسط . —*Spread* (*as a carpet*), گسترده , مبسوط , مفروش , گسترانيده . — (*as wings*), کشاده . — (*diffused*), پاشيده , پيدا , مشهور , منتشر . — (*published*), ريخته , افشانده , آشکاره کرده شده , معلوم عالم شده , شده . *A spreader*, مبسّط , گسترنده . *A spreader* (*of carpets, &c.*) فرّاش .

A SPRIG, نبيت , شاخچه , غصنت . — *Spriggy*, غصنت دار , پرشاخچه , نبيت دار . *Spright*, v. *Spirit, apparition.*

SPRIGHTLINESS, نشاط , انبساط , فرح , شوق , دلشادي , شادماني , شادي , سرور و ابتهاج , بهجت , چستي , چالاکي , شوخي , زيرکي , خاطر کشادگي , کشادگي , شطارة , ارتياح , رامش , اشر . v. *Briskness, cheerfulness, gaiety, liveliness, vivacity. The sprightliness of youth*, نشاط الشّباب . *In the days of sprightliness and joy*, در ايام نشاط و فراح .

Sprightly, زيرک , شادمان , شاد , شوخ , نشيط , اشران (plur. اشاري), خرم , گرمخيز , چالاک , چست , مفروح , فرحناک , خندان , شمقمق , شمق , خاطر کشاد , مسرور . v. *Brisk, gay, airy, lively. In a sprightly manner*, با زيرگي , بطور شوخ , بروجه نشيط , خرمانه .

SPRING (*season*), ربيع , نوبهار , فصل بهار , بهار , بهاران , بهارستان , بقل .—(*instrument*), کمانه , کمانچه . — (*issue of water, fountain*), مصدر , چشمه آب , چشمه , آبخيز , (plur. مصادر), نبوغ , منبع , عين (plur. عيون), ينبوع (plur. ينابيع), شمس . فرامرز . v. Also *jet d'eau, source, origin, beginning.* — (*a leap, bound*), خيز , جهيد , قفزي , رقص , ابّاز , پنجه , پرواز , پرتاب , جستي , قهمزت .—(*elasticity*), جهيدگي . *The spring of the air*, هوازد . *Spring herbage.* وسمي , نفطور .

To spring (*as water*), صدور , صادر شدن , چشمه برآمدن , نبط نمودن , نبع ساختن , نبوع بودن , نابع شدن , کردن , تضخان شدن , نضخ کردن , نبوط ساختن , ظاهر شدن , مطلع شدن , طلوع کردن , ظهور کردن , پديد آمدن , برآمدن . v. *To rise, arise.*—(*to spring up as plants*), ناشي , نشات شدن نشو و نما نمودن , رستن ,

To spume, v. *To froth.* — *Spunge*, v. *Sponge.*

SPUN, تافته , رسته , رشته .

SPUNK (*touchwood*), پرو .

A SPUR, خار , مهمز ا , مهماز ا (plur. مهامز , مهامیز), چنگ , کلّاب ا . *The spur of a cock*, مهمز خروس , ناخن خروس , ظفر الدیک ا , زمع ا , زمعت ا , صیصت ا , دابرت ا , صیصت ا . *To spur a horse*, مهمز زدن , همز کردن , چنگ زدن , رکض کردن , رکل کردن . v. Also *to instigate, incite, urge, drive, goad.*

SPURGE, شرم , تیوّعت ا .

SPURIOUS (*not genuine*), ساخته , لباسی , مقلّد ا , خشوک , قلب ا . v. *False, counterfeit.*— (*illegitimate*), حرامزاده , نغل ا (fem. نغلت), نغل ا (fem. نغلت), حرام ا , منمد ا , سند , مخضرمت (fem. مخضرمت), قلت ا , وضیعه ا , خوک , مدخل ا . *A spurious son*, حرامزاده , ولد زنا , دعي ا . v. *Bastard.*

To SPURN (*kick*), پا زدن , لگد زدن , سپردن .—(*to reject with contempt*), با اهانت رد کردن , با ابتذال دفع کردن , طنز و مذمت زدن , ذلّ و ملام نمودن , ندس کردن . v. *To scorn.*

Spurn. v. *Kick: insolence, contempt, scorn.*

A SPURRER (*one who spurs*), مهمز زننده .—*A spurrier* or *spur maker*, مهمز گر .

To SPURT, جستن , جهیدن . v. *To spring, stream.*—*To spurt any thing out of the mouth*, واپکیدن , واپکندن , واپسکیدن . *To spurt* (*as blood from a vein*), تغذیه کردن , نعور کردن , نعار نمودن .—*A spurt* (*single* or *sudden effort*), کبّة ا , کرّة ا , دفعت ا , شدّت ا .

To SPUTTER (*throw out spittle, &c. when speaking, &c.*), تمرّغ ساختن , دهن دریده کردن , خیو افگندن . v. Also *to spurt.*—(*to speak indistinctly*), کلمات مشوّش , کشاده ناگفتن , تغمیض , تغمغم گفتن , تبغیم ساختن , بغوم کردن , پاچیدن , کردن .

A sputterer, خیو افگن , (*indistinct speaker*), کلمات مشوّش کننده .

A SPY, جاسوس ا , جوّاس ا (plur. جواسیس), متجسس ا , مائذ ا , گوشچي , پژوه , خبرپژوده , خبرجو , رازجو , هرکاره , ربیة ا , ربي ا , ناطس ا . *A spy over the private actions of others*, واش ا (fem. واشیت , plur. اوشات). v. *Informer, whisperer.*—*To play the spy*, چشم و , جاسوسي کردن , ربا ساختن , تجسّس کردن , استخبار ساختن , گوش شدن , وشایت کردن . *Any place from whence a spy makes his observations*, دیده گاه . *To spy* or *discover by the eye at a distance*, دیدن , نگرستن , نظر کردن . v. *To see.*

A spying glass, دوربین .

SQUAB (*stuffed cushion*), وشمار . v. *Cushion.* — (*not fledged, newly hatched*), پرشپي , گندامویه دار , بي پروبال , دار . (*short of stature and thick*), موثّث ا , زون ا , مربوع ا , قصیره ا , کوتاه قدّ , خورد اندام , صعت ا , ضمیج ا , قلهذم ا , هبرکع ا , کلنز ا . v. *Clumsy, awkward.*

To SQUABBLE, خرخشه کردن , غوغا کردن , ستیزه ساختن , منازعت کردن . v. *To quarrel, wrangle.*

A squabble, خرخشه , غوغا , ستیزه , منازعت ا , نزاع ا , فتنه . v. *Brawl, quarrel.* — *A squabbler*, خرخشه دوست , فتنه خیز , محکک ا , غوغا انگیز .

A SQUADRON, غزل ا , جماعت ا , حلقه ا , تمن , (*of horse*), رساله , کود بار . v. *Troop* and *horse.*—*A squadron of ships*, جمیعت جهاز .

SQUALID, مردار , گنده , چرکین . *Squalidness*, قرد ا . v. *Nasty.*

To SQUALL, غریو زدن , نفیط کردن , ولوله , صیحت , فریاد زدن , تحیب کردن , واویلا ساختن , کردن , تلابیدن , کردن .

A squall, غریو , نفیط ا , ولوله , فریاد , تحیب ا , صیحت ا . *A squall of wind*, تند باد . *A squaller*, غریو , واویلا ساز , زن .

Squally, هلّاب ا . v. *Windy.*

To SQUANDER, اموال برباد دادن , مال پریشان کردن , دولت کردن , اسراف کردن , ملک پراگنده ساختن . v. *To waste, spend* — *Squandered*, v. *Spent.*

A squanderer, v. *Spendthrift, prodigal.*

SQUARE, چهارگوشه دار , چارگوشه , مربّع ا , مکعب ا . *The square root* (*in arithmetick*), جذر ا , جذره . v. Also *honest, stout, parallel.*

A square (*figure*), چهارجانب , چهارگوشه , شکل ا

مربع ع. *A square*, میدان، چهارجانب. v. *Area, court, quadrangle;* also *rule, regularity, conformity, proportion, equality, level.*

To square, چهار گوشه کردن، مربّع کردن، تربیع ساختن. v. Also *to fit, suit, adjust, regulate.*

A SQUASH (*sudden fall*), سقوط ناگهاني، افتادگي ناگهانه. v. *Dash, crush.*—(*any thing soft or unripe*), چیز نرم، چیز نا رسیده.

To squash, همز کردن. v. *To crush.*

SQUAT (*short and thick*), مربوع ع. v. *Squab, compact.* —(*lying close to the ground*), متصل زمین. *To squat down*, چهارزانو نشستن، متصل زمین نشستن، برزانو نشستن.

Squeak, squeal. v. *Squall, cry.*

SQUEAMISH, مستهل ع، نفور ع، ناخوش منش، ابي ع، موقف ع. v. *Nice, delicate, dainty, fastidious.*—*To be squeamish*, ناخوش منش شدن، منش زدن، منش کردن، نفرت داشتن، بیزار و نفور شدن، بیزار شدن، بهم آمدن.

Squeamishness, ابا ع or نفرت ع، منشکرد، منشگر، استکراه ع، اکراه ع، ابي ع، کراهیت ع.

Squeamishly, باکراهیت، نفورانه، اجماء ع، کراهتاً ع.

To SQUEEZE, افشاردن، فشردن، فشاردن، افشردن، پالودن، پالانیدن، پالوده کردن، بالافتن، اشکستن، افشادن، همز کردن، بخج ساختن، منعصر کردن، پشخودن. v. *To press, oppress, crush, harass.*—(*to squeeze gently* or *tickle with the fingers*), بخیه زدن، چنگاله کردن، چنگال ساختن، بخستن. —*Squeeze*, v. *Compression, pressure.*

To SQUINT (*look obliquely*), ازگوشهٔ چشم، بکجي دیدن، چشم اغیل زدن، نظر کردن.

A squint, چشم اغیل، اغیل، کربیني، کج بیني، تغل ع. —*Squint-eyed*, احول ع، کج بین، لوچ ع. v. *Oblique.*—*A squinter*, کربین، دو نظره.

A SQUIRREL, سنجاب ع، موش پرنده، وروره، خرما.

To STAB, خنجر زدن، با تیغ سپوزیدن، وخص، خستن. *To stab with a poisoned dagger*, با خنجر زهردار کردن. v. *To pierce, wound.*

A stab, سپوختگي، ابر ع، زخم از نوک خنجر وغیر آن، وخص ع، خستي.

STABILITY, قرار ع، استقرار ع، استواري، پایداري، ثبات ع، بردوامي، رصانت ع، بقا ع، تقرار ع، رسوخ ع، ایستادگي، تماجث ع، سکون ع.

A STABLE (*for horses, &c.*), اصطبل ع (plur. اصابل)، آخور، کنده، (معالف plur.) معلف ع، پایگاه، ستوردان، اکنده، مناخ ع، اري ع، حظارت ع، حظیرت ع، حظیر ع، شولیده، خلف ع، (حرود plur.) حرد ع، مبعر ع، ثایت ع، ثیت ع.

Stable, v. *Steady, constant, fixed.*

A STACK (*of corn, hay, &c.*), تودد، انبار ع، وضیمت ع، انبارکردن، تودد کردن، اجتماع علف، کدّاس ع. *To stack*, کدس کردن، وضیمت ساختن.

STACTE (*gum of myrrh*), میعت ع، مایعت، بخور. *Liquid stacte*, میعت سایلات. v. *Storax.*

A STAFF, چوب، چوب دستي، عصا ع، دست چوب، باسو، باهو، درباش، دورباش، دستوار، دستواره، سردسته، گواژه، قسقس ع، قصید ع، بازه، پوه، بازه، تخته، پاهو، باد، باد دژنام، منسات ع، نخله، تخله، معوجت ع، بقاري ع، عیدان ع، (اعواد plur.) عود ع، باد شم، دشنام، هراوت ع، عکوز ع، عکاز ع، عکازت ع. *A pilgrim's staff*, پاشو.—*A bishop's pastoral staff*, عکازت ع.—*A staff with a hooked head*, محجن ع، مقلد ع، چوکان. *A churn-staff*, غویه ع. *The spear-staff of a banner*, لوایت ع.—*To strike with a staff*, چوب زدن.

A STAG (*male deer*), شاهد وحوش، بازو، آهوي نر، غزال ع. v. *Buck, deer.*

A STAGE (*floor raised, on which any show is exhibited*), مطمح ع، منصت ع، تبقه ع، تماشاگاه، منزلگه، منزلگاه، (منازل plur.) منزل ع، فرودگاه، (*a resting-place on a journey*), درجه ع. (*a step*), نزل گاه، محل ع، مقام ع، مرحله ع، حالت ع. *In every stage*, بهر درجه.—*Stage-play*, v. Under *play.*

To STAGGER, فراخیز کردن، افتان و خیزان رفتن، طپیدن، جنبیدن، خیزیدن، تزلزل کردن، لانیدن، لاندن، بشولیدن، مخیدن، رجرجه ساختن، تنغض کردن، غژیدن، هیبت کردن، نغضان نمودن، نغض کردن، کتر ساختن، وجف ساختن، تطلّع کردن، تهیبت ساختن. v. *To totter.* —(*to begin to lose courage*), ترسان گشتن، بیدل گردیدن، (*to be struck with doubt*), حیران شدن، هیبت و هراس گرفتن. v. *To hesitate*, دودل گشتن، شبهه گرفتن، عاجز شدن.

waver.—(*to cause to stagger*), فراخیز گردانیدن , جنبانیدن . (*to fill with suspicion*), پر گمان کردن , شبهه انگیختن . متردّد ساختن . v. *To shock, alarm.*

STAGNANT (*motionless, not flowing*), نا روان , نا جریان , نا جاري , غیر حرکت , بي جنبش , استاده . *Stagnant water*, آب استاده , برکت ا , رزن ا , رزنت ا . v. *Pool, marsh.*

To stagnate, استاده شدن , نا روان شدن , نا جریان بودن , بي حرکت و جنبش بودن , استادن .

Stagnation, stagnancy, استادگي , عدم جاري , نا رواني , عدم حرکت .

Staid, v. *Grave, sober, regular.*

A STAIN, داغ, لکه , لوث ا , عیب ا , آلودگي , آلایش . v. *Spot, blemish.*—*To stain*, لکه کردن , پلیدن , آلودن . v. *To spot, blot, defile, discolour, disgrace.*—*Stained*, داغ دار , لکه دار , عیبدار , متلوّث ا , آلوده شده .—*Stain'less*, بي لکه , طاهر ا , پاک , بي عیب , بي داغ .

A STAIR (*stair-case*), نردبان , نردوان , زینه , درجه ا , معرج ا , معراج ا (plur. معارج , معرج), مصعد ا (plur. مصاعد), مرقات ا , سلّم . *The step of a stair*, درجه ا , پایه , رتبه ا . v. *Step.*

A STAKE, میخ , مسمار ا , وتد ا , وتّد ا . v. *Pale, palisade.*—*A stake at play*, گرو , شرط ا , رهن ا , رهین ا , کروگان , بحث , سبق ا . v. *Wager.*—*A stake for impaling men*, خازوق ا .

To stake (*bet*), گرو کردن , شرط کردن , رهن ساختن , بحث کردن . v. *To wager.*—(*to prop* or *fasten with posts*), از میخ بند کردن , با اوتاد برداشتن . v. *To fence.* (*to empale*), خوزقت کردن .

STALE (*old, not new* or *fresh*), ناتازه , نا طریف , کهن , کهنه , متسنّه ا , متسنّي ا , بلوده . *Stale victuals*, شبینه . v. Also *urine.*—*Staleness*, کهنگي , بلود , حال متسنّه .

To STALK, قدمیت نمودن , خرامان شدن , خرامیدن . v. *To strut.*—*A stalk*, خرام موزون , قدمیت ا . v. *Strut.*

STALK (*of a plant*), ساق ا , ستونه , گلبن . *A stalk of corn*, نایزه , نایزه , بند بایزه . *The stalk of a grape*, ونتک ا .

A STALL (*for cattle*), آخور , اکنده , کنده , ستوردان , معلف ا (plur. معالف), اري . v. *Manger, stable.*—(*a beach on which goods are exposed to sale*), تخته , خوانچه , دکانچه . v. Also *shed.*—*To stall* (*put in a stall*), در آخور نهادن , در اصطبل نهادن .

A STALLION, ایغر , اسپ نر , فحل ا (plur. فحول , رسیل ا , اسب کراض , بد سوار , فحل , فحلت , فحال (plur. رسلا), گشن .

STAMINA (*first principle, essence*), ذات ا , طبیعت ا , ماهیت ا , اثلت ا , اصل ا , نفس ا . *The stamina of the human body*, قوّت ذاتیه , طبیعت تن , نفس بدن .

To STAMMER, لکنت کردن , خطل کردن . v. *To stutter.*—*A stammerer*, لغنت کننده , خطل کننده . *Stammering* (*subs.*), لغنت ا , سلاف .

To STAMP, زدن , ضرب کردن . (*impress with a mark*), نشان , مهر نهادن , تنقیش کردن , نقش کردن , داغ نهادن . طبع ساختن , عیار زدن , علامت زدن , نشاندن , کردن . *To stamp money*, سکّه ضرب کردن . v. *To coin ;* also *to pound, bray, bruise.*—*To stamp with the foot*, پاي زدن . *To stamp under foot*, پایمال کردن . v. *To trample.*

A stamp (*impression*), نقش ا , مهر , نشان , علامت ا , اثر ا (plur. اثار), رسم ا . *A stamp on weights and measures denoting their standard*, عیار ا . *An instrument for stamping*, (*die*), میخ درم , میخ , دار , سکّه ا , طبع ا . v. Also *currency, value, authority : form, make, shape, cast.*

Stamped, زده , مسکوک ا , منقوش ا , مطبوع ا , نشان دار , مضروب ا . *Stamped silver* (*to mark its fineness*), پشار , بشار . *An officer who stamps gold or silver*, عیارگیر , صاحب عیار .

STANCH (*sound, firm of principle*), ثابت ا , بر قرار , درست , راست , اهل صلاح , ثابت پا , مستقیم ا . v. *Trusty, resolute, strong.*

To stanch (*stop blood*), سیل خون , خون بند کردن , مسدود ساختن . v. *To stop.*

Stanched, مسدود ا , بند کرده شده . v. *Stopped.*

To STAND (*be erect on the feet*), استیدن , استادن , استقامت , پایدار بودن , قایم شدن , قیام کردن , برپا شدن

To stand an end (as the hair of a cat, &c. when frightened), مخیدن, کالیدن, فراشیدن. *To stand one in stead*, بکار آمدن, درعوض بودن. *To stand in need*, محتاج شدن. v. *To want.* — *To stand in awe*, هیبت داشتن. *To stand in the way*, مانع شدن, اعتراض. *Stand off! stand back!* دور باش, برو برو. —*To stand off*, سدّ بودن, کردن.

A stand, ا مقام, ا منزل, منزلگاه. v. *Station, post.* —(*a frame on which vessels, &c. are placed*), تخته. v. *Table;* also *stop, difficulty, interruption.*—*To make a stand*, مقاومت کردن. *To be at a stand*, مات شدن, سرگردان بودن, حیران. شبهه داشتن, شدن.

A STANDARD (*ensign, banner*), ا علم, نشان, لوا, ا رایت, ا علامت, ا ام الجیش, ا ام الرّمح, ا رایع, ا عقاب, درفش, درفس ا, براق, عجوزه ا, سبب, نمیل ا, مورق ا, عنزت ا, عایت ا, سوءت ا, عوخ, ا ساءه. *The royal standard*, علم, اختر گلویان, بند. رایت دولت, علم همایون, پادشاهی. *The victorious standard*, علم ظفر توام. v. Under *ensign.* — *To erect the standard*, علم نصب کردن, بیراق برداشتن. — *Standards*, رایات ظفر رایات, رایات ا, الویت ا, اعلام ا. — *The standard of weights or measures*, ا عیار. *To stamp measures or weights with standard marks*, تعویر کردن, عیار ساختن. *Of standard measure or weight*, تمام عیار, درست عیار, مستقیم عیار. v. Also *pattern, model, rate.*—*A standard-bearer*, میر لوا, میر علم, علم بردار. —*A stander-by.* v. *By-stander.*

Standing (part.), استاده, قایم ا, پایدار, مقاوم ا, ممتنع, مستوفف ا, واقف ا *Standing up to make a speech (subs.)*, ا قیامت. *Not standing to an agreement (part.)*, ا متخلف. *Matters standing so*, ا الحالة هذه. — *Standing (part. lasting)*, برقرار, ثابت قدم, پایدار, قایم ا, باقی ا. v. Also *settled, established, stagnant.*— *Standing (subs.)*, استادگی, استمرار ا, ثبات ا, ثابت پائی. v. *Continuance;* also *station, rank, condition, competition.* — *Of long standing*, کهنه, قدیم ا. v. *Ancient.*—*Of short standing*, نو رسیده, نو رس, نو رسته.

A STANDISH (*for ink, &c.*), دوات ا (plur. دوایات, دویت ا), محبرة, محبرت ا, نون ا. *Putting ink in a standish*, ا تنقیس.

To stop or halt), توقّف کردن, باشیدن, ماندن. — (*to stop or halt*), شدن. اقامت کردن, قومت ساختن, قوم نمودن, وقوف ساختن. *To stand still (to be at rest, without motion)*, بی, نا روان بودن. *To stand or remain firm*, بی حرکت شدن, آرام داشتن, جنبش شدن, پایدار بودن, برقرار شدن, مستقیم شدن, برجوام ماندن, ثابتپا بودن, ثبات قدم کردن, استواری داشتن. —(*not to fly, to resist*), مخالفت نمودن, مقاومت کردن, معارضت ساختن. *To stand opposite (front to front)*, رو برو, مقابل شدن, مقابله کردن. *To stand one behind another*, or *side by side (rank and file as an army)*, رجه برجه, صف صف شدن, استادن. *To stand by* (or *near*), نزدیک, مقاومت ساختن, مقاوم شدن, عن قریب شدن, استادن, عند قیام بودن, قرام شدن. —*To stand by (to assist, befriend)*, امداد کردن, مدد دادن, طرفدار شدن, طرفداری نمودن, دستگیری کردن, یاری دادن. v. *To assist, maintain, support.*—*To stand aside*, کنار گرفتن, برطرف رفتن, گوشه گیر. *To stand amazed*, سرگردان شدن, عجیباک بودن, شدن. *To stand for (be a candidate)*, سراسمه استادن, حیران شدن. امیدوار بودن, حارص خدمت بودن, طالب منصب شدن. —*To stand for (to represent another)*, قایم, جانشین بودن, مقام شدن. v. Also *to stand by, maintain, support.* — *To stand off (keep at a distance)*, باز استادن, دور شدن. —*To stand off (not to comply)*, امتناع, نا قبول کردن, نا رضا شدن. — *To stand off (avoid intimacy)*, از, نا قایل بودن, کردن. مفارقت باز استادن, مصاحبت امتناع کردن, بردت نمودن. *To stand out (hold resolution)*, قرار نمودن, ثابت پا شدن. — *To stand out (to be prominent)*, استمرار ساختن, برقرار بودن, افراز نمودن. v. Also *to stand off, stand aside.*—*To stand to (ply, persevere)*, ملازمت نمودن, بذل همّت ساختن, جدّ وجهد کردن. v. Also *to stand out (hold resolution).*—*To stand to a promise*, عهد وفا کردن, وفا داری کردن. v. Under *to keep.* — *Not to stand to a promise*, عهد, بی وفا بودن, از اقرار عدول کردن, شکستن. *To stand up*, برخاستن, برپا قایم شدن, قیام کردن. v. *To rise.*—*To stand upon (to be or rest upon any thing)*, بر, استناد کردن, تکیه کردن, اتّکا کردن, نشستن. *To stand upon (to insist on)*, خود رای شدن, اقامت کردن. v. *To persist, insist. To stand upon (to value, take pride in)*, عزیز داشتن. *To stand haggling (in making a bargain)*, سخت بازاری کردن. *To stand in (cost)*, بها بردن, قیمت داشتن. *To stand still (to be idle)*, بیکار استادن. *To stand one's ground*, ثابت پائی, ثابت قدم شدن, نمودن. —*To stand sentry*, پاسبان شدن,

A STANZA, ا بيت , ا مربّع .

A STAPLE (*emporium*), بندرگاه , بندر , بازار . *Staple commodities*, تجارت روان , اسباب رواج . *The staple of a lock or bolt*, ا قلابه .

A STAR, ستاره , ا كوكب , ا نجم , آختر , ا زوانش , ا ميسا . *The polar star*, ا النّجم , ا كانس , ا فرقد , ا جدي , قطب , *The morning star*, ستاره شام , فجر , ا طارق , نجم صباح . *A wandering star* (*a planet* or *comet*, as distinguished from *a fixed star*), نجم سايار , نجم السّاير . *A little star*, ستارچه . *A falling star*, ا شهاب . *The star* or *planet Saturn*, ا زحل , كيوان , فرنوج . *The star Jupiter*, ا مشتري , هرمزد , اورمز , جواد , فرزد , برجيس , ارمزد , زاواش , زاواش , اورمز , بهرام , مريخ , *The star Mars*, ا باقو , پيلان سپهر , الباهر , زهره , *The star Venus*, ا تير , عطارد , *The star Mercury*, ا زور , ناهيد , وپارای . خنس v. . زادبس , دبير , زاواش , زاوش , *A bright star*, نجم ازهر , فرقد , ا ميسا .—*The influences of the stars*, ا احكام . *The ascendant of a star*, ا اوج . v. *Ascendant*.—*The star predominant at the birth of any person*, ا نجم , ستاره , طلوع كوكب . *A fortunate aspect of the stars*, سعد , اوج شرف , *The two beneficent stars* (*Jupiter and Venus*), ا سعدين , سعدان , السّعدان . *The two malignant stars* (*Saturn and Mars*), ا نحسين , نحسان .— *The star of religion*, ا سعدالدّين . *The star of the state*, نجم الدّوله [proper names or titles].—*Stars*, ستارگان , ا نجوم , جواهر , زوابل , كواكب , انجام , انجم . *Stars which shine just before dawn*, ا كوكب الخرقا .—*To shine* or *twinkle as stars*, كوكبت كردن . *To rise as stars*, نجم كردن . v. *To rise*.—*To observe the stars*, تنجّم كردن , ستاره شناسي , ستاره شناس بودن , رصّاد شدن , رصد ساختن كردن . *A star-gazer*, ا منجم , آختركو , ستاره دان , ا رصّاد , v. *Astronomer*.—*A star* (*mark of reference in a book*), ا علامت , نشان , ا اشاره . *The science of the stars*, علم ستاره . v. *Astronomy*.

STARBOARD (*right hand side of a ship*), جانب راست جهاز .

STARCH, نشاسته , نشاستج , ا امار , شوبا , اهار , اهان , بتّ . *Starch mixed with blue*, آبگون .—*To starch* (*linen*), نشاسته كردن . *Starched*, نشاسته كرده شده . v. Also *stiff*, *precise*.

To STARE, امعان ساختن , با دقّت نظر كردن , وانگريستن , لمق كردن , لتا زدن , نگاه زدن , با چشم كشاده نگريستن . *To stare at sternly*, تحجم كردن .—*To stare in the face* (*to be undeniably evident*), هويدا و ظاهر شدن .

A stare (*fixed look*), نظر تيز , وانگراني , ا رنوت , ا لمق , ا لتا , ا امعان , نگاه با چشم كشاده , نظر دقيق . v. *Staring*.

A starer, نظرباز , وانگران .

STARK (*quite*), سراسر , ا محض , ا مطلق . v. *Stiff*, *strong*, *gross*, *deep* : *full* : *mere*, *quite*, *simple*, — *Stark mad*, ا مجنون , ديوانه . v. *Frantick*.

STARLESS, بي ستاره , بي نجم , غير كوكب .

Star-light (*lustre of the stars*), روشنايي ستاره , ا ضيا , *A star-light night*, ستاره شب , ليل النّجوم ا . الكوكب

Star-like, نجم آسا , ستاره وار , مانند كوكب . v. *Bright*.

A STARLING or *starc*, باشترك , ستربانک , وريا , سار , اسفرود , سامان , خليک , زرزير . *A green starling*, سارسبز . *A variegated starling*, كاخول .

STARRY, *starred*, نجومي , با ستاره آراسته , كواكب دار . *The starry heavens*, ا علّيون , ا علّيين .—*Ill-starred*, بد آختر , بي طالع . v. *Unfortunate*.—*A star-shoot* (*emission from a star*), ا رجوم . v. *Falling star*.

To START (*spring up*), رميدن , برجستن , خيز كردن , از هول جهيدن , اريم جستن , جهيدن . — *To start from terror*, مترلق ساختن , ازترس خيز كردن . v. *To tremble*.—*To start at his own shadow*, حيدي كردن . *To start* (*as eyes from the sockets*), ندص نمودن . *To start horses at a race*, اسپان ارمنبص دوانيدن . *To start* (*set out on any pursuit*), روانه عزم راه كردن , كوچ كردن , شدن . v. *To begin*.—*To start* or *deviate from any thing*, از چيزي بيراه شدن . v. Also *to winch*, *shrink*. — *To start* (*rouse*), برخيزانيدن . — *To start* (*produce to view* or *notice*), پيدا كردن , درميان آوردن . *To start a subject* or *opinion*, راي درميان آوردن , خيل پيدا كردن . *To start* or *put suddenly out of place*, ناگاه ازجاي جنبانيدن . *To start from sleep*, تعار كردن , ازخواب برجستن .

A start (*quick and sudden spring*), خیز, جلد و برجستگي, *v.* Also *tremor, shock.*—(*a sudden effort*), کوشش, جدّ, ناگهاني, هجوم, ناگهان, پرواز ناگهانه, پرتاب, تیز و ناگهان, ناگهان تیز و ناگهانه. *v. Fit, sally.*— *Starting of horses at a race,* از مقبض دوانیدن, اسپ را. *The starting-post at a race,* مقوص ا مقبض. *To get the start* (*gain an advantage*), پیشدستي یافتن, پیشي یافتن. *v.* Also *to outstrip.*

To STARTLE, ترس, ناگهانه انگیختن, حیران کردن. *v. To frighten, shock, shrink.*—*Startled,* ترسانیده, وهمناک, هیبت گیر. *v. Frightened.*

To STARVE (*perish* or *be perishing with hunger*), ازگرسنگي مردن, از جوع جان تسلیم کردن.—(*to kill with hunger*), تغریث ساختن, تجویع کردن, ازگرسنگي هلاک کردن.—(*to perish* or *be perishing with cold*), از شدّت سردي مردن.—(*to kill with cold*), از شدّت سردي کشتن.—(*to suffer extreme poverty*), حالت مخمصت و اضطرار کشیدن.

Starved (*with hunger*), ازگرسنگي کشته شده.—(*with cold*), از شدّت سردي کشته شده.

Starving (*subs.*), مردن ازگرسنگي. *Snatching greedily as a starving man,* تزقّف ا. *Starving one's self,* تجوّع ا.

A starveling, شخصي که ازگرسنگي درحالت مردن باشد.

STATE (*condition*), حال ا, حالت ا (plur. احوال), چگونگي (حالات), شان ا. (*station, rank*), مرتبه ا, رتبه ا, درجه ا, پایه, جاه, طبقت ا, منصب ا, منزلت ا. (*the publick, community, government*), حکومت ا, سرکار, جمهور ا, دولت ا, مملکت ا, حشمت ا, سلطنت ا, ملکوت ا, ملک ا. (*pomp, magnificence*), احتشام ا, مجد و دولت و اقبال ا, شکوه ا, شوکت ا, عظمت ا, جاه, اجلال. *v. Grandeur, dignity.*—*A state, statement* or *representation,* عرض داشت, صورت حال, عرض حال. *A state* or *account,* حساب ا. *Affairs of state,* امور, اهوال عموم, احوال مملکت, امور جمهور, سلطنت. *In this state of affairs,* در این حال. *In whatever state it is,* درهرحالي که باشد. *According to the state,* بحسب حال. *A good state,* احوال, حال نیکو, خوشي, حال خوش, خیرمال, عزادت ا. *A bad state,* حال بد. *To be in a good state,* خوش حال شدن, حال آسوده حال بردن, نیکو داشتن. *To be in a bad state,* بد حال بودن. *A state of confusion,* اضطراب ا, حال پریشان و اختلال حال. *A chair* or *bed of state,* تخت, مسند ا. *v. Throne.*— *Ministers of state,* عیان دولت و ارکان سلطنت, ارکان دولت. —*The pillar of the state,* عمدت الدّوله ا, عمدت الملک ا. *The force of the state,* شجیع الدّوله ا. *The star of the state,* نجم الدّوله ا. *The sun of the state,* شمس الدّوله ا. *The lamp of the state,* سراج الدّوله ا. *The cream of the state,* زبدت الملک ا. *The regulator of the state,* نظام الملک. *The blessed one of the state,* مبارک الدّوله ا. *The glory of the state,* مجد الدّوله. *The Asaf of the state,* آصف الدّوله. [The above ten are Eastern titles conferred on Subahdars, Nabobs, and other great men.]

To state (*represent in a memorial*), صورت حال کردن, عرض داشت ساختن, عرض کردن, عرضه حال نمودن. *To state an account,* محاسبت کردن, حساب دادن. *To state* (*arrange any thing*), نظام, منظوم نمودن, ترتیب کردن, آراستن, ساختن.

STATELINESS, متکبري, جلالت ا, بزرگواري, عظمت ا, (*of walk*), خرامش. *v. Grandeur, loftiness.*—*To walk with stateliness,* خرامان شدن, موزون خرام رفتن, خرامیدن, قدمیت نمودن.

Stately, بزرگانه, بزرگوار, معتمده ا, شاهانه, عظیم ا, مستقیم القامت ا, کبیر ا.—*Stately* (*adv.*), بزرگوارانه, باشوکت, باعظمت, باحشمت.

A STATESMAN (*one acquainted with the affairs of state*), مدبّر امور جمهور, واقف امور دولت. *v. Minister.*

STATION (*situation where any one is placed*), جاي, منزل ا, موقف ا (plur. مواقف), مقام ا, قیام ا, مکان ا, وضع ا, مسکن ا, محلّ ا, جایگاه, منزلگاه (plur. منازل), معیشت ا. *v. Situation, post, place, position, residence.*—(*employment, office*), منصب ا, پایه, بار, جاه, منصبداري, خدمت ا, منزلت ا. *v. Dignity.*—(*rank, condition of life*), مرتبه ا, رتبه ا, طبقت ا, شان, درجه ا. *v. Character. A station on an enemy's frontier,* رباط ا, مرزبوم, بوم. *A station for shipping,* کلّا ا, مکلّا ا, قلّا ا, مکلا or مرفي ا. *v. Road for shipping.*—*Stations,* مواقف ا, منازل ا, امکنت ا, اماکن ا, مرحال ا, سکنات ا.

To station, نشاندن , نصب کردن , تعیین کردن , قایم کردن . v. Also *to place, appoint.*

STATIONARY, برقرار , ثابت ▲ , ناروان , ساکن ▲ . (*implements for writing*), نشاندهٔ ▲ , مثبت ▲ , ثبیت ▲ , ثابت ▲ . کاغذ وغیرهٔ .

Stationed, قایم شدهٔ , موضوع ▲ , متعیّن ▲ . v. *Placed. Horses stationed for posting*, خلیل البرید . v. *Post-horse.* —*To be stationed*, متعیّن شدن , موضوع شدن , قایم شدن .

A STATIONER (*seller of paper*), کاغذ فروش .

STATUARY (*the art of carving images*), علم کندیدن . نقّاشي , و تراشیدن شکل انسان وغیرهٔ از سنگ . v. *Sculpture.* —(*a carver of statues*), تراشندهٔ شکل انسان وغیرهٔ آن از سنگ , نقّاش ▲ . v. *Carver.*

A statue (*human*), صورت انسان از سنگ . — (*of an idol*), بتّ , صنم ▲ (plur. اصنام), اثن ▲ , وثن (plur. اوثان). *A wooden statue*, بعیم ▲ . v. *Image.*

STATURE, اندام , قیمت ▲ , قامت ▲ , بالا , قدّ ▲ , قمّت ▲ (plur. قیم), کو , نهاد , وضع ▲ , برز , تقطیع ▲ , هندام ▲ (for اندام), یال و بال , یال , بال , هلبه , اموغ ▲ , بطحت ▲ , شلو . *Middle stature*, میان قامت . *Tall of stature*, کشیدهٔ بالا . v. *Tall.*—*Short of stature*, کوتاه قدّ , جدمه ▲ . *A man short of stature*, مردِ خورد اندام , جعبعت ▲ . v. *Dwarf.* — *Elegant of stature*, مستقیم ▲ , مسبکر ▲ , ممشوق (fem. ممشوقت), مقدود ▲ , القامت , معتدل ▲ . *Elegance of stature*, رشاقت ▲ , انمهلال ▲ .

A STATUTE, قاعده ▲ , آئین ▲ , قانون (plur. قوانین), امر ▲ (plur. اموار), حکم ▲ (plur. احکام), موقع ▲ . v. *Law.*

To STAVE (*a cask, &c.*), شکستن .—(*to push off, repel*), ردّ کردن , دور ساختن , دفع کردن . v. Also *to put off, delay.*

To STAY (*continue in a place*), ماندن , سکونت کردن , قرار کردن , بود و باش کردن , بودن , باشیدن , ساکن شدن , مقیم بودن , متمکن شدن , استقرار کردن , اقامت ساختن , شبیدن , درنگیدن . v. *To dwell.*—*To stay by the way* (*to be long a coming*), باز ماندن , درنگ کردن , درنگیدن . v. *To loiter.* — *To stay behind*, درپس ماندن . *To stay for* (*expect*), انتظار کردن , منتظر شدن .—*To stay* (*hinder from proceeding, keep from departure*), موقوف کردن , باز داشتن . *To stay* (*repress*), ضبط کردن , منع ساختن . v. *To restrain, obstruct, hinder.*—*To stay*, (*prop*), پشتي دادن , برداشتن , عمد کردن , تسنید ساختن .

Stay (*continuance in a place*), بود و باش ▲ , سکون ▲ , سکونت ▲ , حضر ▲ . v. Also *prop, stop, obstruction.*

Stayed, v. *Fixed, settled: serious, sedate.*

STEAD, بدل ▲ , جاي , جا , عوض ▲ . v. *Place*: also *use, help.*—*Instead of*, بجاي , درجاي , بدل , بعوض , بمنزلت . *To stand one in stead*, بکار آمدن , کارگر شدن , نافع شدن , منفعت کردن , فایده آوردن .

STEADFAST, *steady* (*constant, resolute*), استوار , پایدار , ثابت قدم , ثابت ▲ , راسخ ▲ , قایم ▲ .

Steadfastly, steadily, پایدارانه ▲ , قایماً , با ثبات , با رسوخ . — *Steadfastness, steadiness*, استواري , برقراري , ثبات ▲ , رسوخ ▲ . v. *Firmness, constancy, resolution.*

A STEAK (*slice of flesh*), گوشت پاره . *To broil steaks*, کباب ساختن , تکبیب کردن .

To STEAL (*take by theft*), دزدیدن , دزدي کردن , سرقه , التماع کردن , دیسان ساختن , ساختن , پنهان آهسته و پنهان پیش . *To steal away*, رو پوش شدن , رفتن . *To steal upon*, طمسّل ساختن , اطافت کردن , خفي الدّبّت ساختن , آمدن , دزد , دزدنده . *A stealer*, رویاه بازي ساختن , دبّ کردن . v. *Thief.*—*Stealing* (*part.*), دزدي کنان . *Stealingly*, رویه بازانه . v. *Slily, by stealth.*

STEALTH, دزدي . v. *Theft.*—*By stealth*, در , بدزدي , نهفته , سرقةً ▲ , مخفي ▲ , دباراً ▲ , بپنهاني , پنهاني . v. *Clandestinely.*

STEAM, بخار ▲ .

To steam, بخار کردن , تبخیر ساختن .

A STEED, v. *Horse, courser.*

STEEL, روهن , ذکر ▲ , یاب , زردچول , پولاد , فولاد ▲ . *Steeled*, فولاد دار . *Steely*, فولادي .—*To steel* (*make hard* or *hardy*), روهینا , سخت کردن , صلب ساختن , شدید کردن .

STEEP, سراشیب, نشیب دار, حدر ع, حطوط ع, مایل ع.

A steep, زمین که مایل باشد, شیب, نشیبگاه, مضبت ع, ورطه, نشیب زمین, نشیب. v. *Precipice.*

Steepness, نشیب داری. v. *Declivity.*

To STEEP, ترطیب کردن, خیسانیدن, آغاریدن, آغشتن, اشراب کردن, مرطب ساختن, تمییث کردن. v. *To soak.* —*Steeped*, مرطوب ساخته, خیسانیده, آغاریده, منقعت ع.

A STEEPLE, تاءورت ع, مناره ع, منارع.

A STEER, ع باول, ع ثاور. v. *Bullock.*

To STEER (*a ship*), سوق, بردن, راندن, ضبط کردن. *Steerage* (*a ship's course*), طریق کشتی. راه جهاز. کردن. v. Also *regulation, management.* *A steersman*, v. *Pilot.*

A STEM, ع ساق. v. *Stalk, trunk.* — (*family, race*), اصل ع, نسل ع, آل ع, نسب, نژاد. — (*the fore part of a ship*), سر جهاز.

To STEM (*pass through*), درگذشتن. — (*stop, resist*), سدّ, مانع شدن, وقف کردن, مقاومت ساختن, کردن. *To stem a current*, خلاف سیل رفتن.

STENCH, بوی, گند, بخر ع, رایحهٔ بد, بد بوی, گندیدگی, غندیدگی, صمر ع, دفر ع, خموم ع. *To stench*, v. *To stink.*

A STEP (*progression by one removal of the foot*), پا, گام, پای, قدم ع, خطوت ع (plur. خطوات, خطی), شبوت ع, جوت ع. v. *Footstep.* — *To go with long steps*, جدّ, رجع ع, بعید الشهوت کردن. *The step of a stair* or *ladder*, سلّم ع (plur. سلالم, سلام), درجه ع, ادرجت ع, بامیره, مشابت ع, پله, تله, نردبان, قصفت ع. *A step to a pulpit*, ع ترعت. *A step of promotion*, مرتبه ع, رتبه ع, درجت ع, پایه, جاه, منزلت ع. *A high step of promotion*, پایهٔ برین, رتبهٔ علیا. *A descending step* (*also the lowest step* or *degree*), ع درکت (plur. ادرکات), مرتبهٔ نزول, درکت اسفل. *An ascending step* (*also the highest step* or *degree*), ع درجهٔ مصعد, مصعد ع, رتبهٔ علیه, پایهٔ اعلی, مرتبهٔ صعود. *Any place ascended by steps*, ع مرقات. *A light step*, ع زقزاق, زقرقت ع. *Step by step*, قدم بقدم, تدریجانه, تدریجا ع, آهسته آهسته, پایه پایه, ازمرتبه بمرتبه قدم, متدرج شدن, تدریج ساختن, تدرّج کردن. *To tread in another's steps*, بقدم برآمدن. در پای کسی رفتن. *To make a false step*, سقوط کردن, سهو ساختن, خطا کردن. v. *To slip, slide, err*; also *air, gait*: *action, conduct.* — *Stepping-stones*, پاگاه.

To step, قدم نهادن, گام نهادن, درجان, دروج کردن. v. *To go.* — *To step slowly, gravely*, آهسته آهسته رفتن, موزون خرام رفتن, قدم بقدم رفتن, نرم. *To step out*, بیرون رفتن. رویدا رفتن, رو شدن. *To step in*, دخول کردن. *To step back*, باز رفتن. *To step forward*, پیش رفتن. *To step aside*, بر طرف رفتن. *To step after one*, درپی رفتن. میاندار شدن. *To step between*, درمیان رفتن. v. *To meditate, interpose.* — *To step on* (*go fast*), تیز گام کردن. *To step up*, بالا رفتن.

A STEP-FATHER, راب ع. — *A step-mother*, مادر اندر, بد مادر, رابت ع. *A step-son*, پسر اندر, ربیب ع. *A step-daughter*, دختر اندر, ربیبت ع.

Steril, v. *Barren.* *Sterility*, v. *Barrenness.*

Sterling, v *Genuine, standard.*

STERN (*of a ship*), دنبال جهاز, دنبوسه.

STERN (*severe of countenance*), ترش رو. — (*severe of manners*), سخت, درشت, تند, بی حلم, عنف ع, شدید ع. v. *Harsh, inflexible*; also *hard, severe, afflictive.*

Sternly (*in look*), با روی ترش. — (*in manners*), با عنف, درشتانه, با سخت رویی.

Sternness (*of look*), ترش روی, سخت رویی, روی ترش. — (*severity of manners*), تندی, درشتی, بی حلمی, شدّت ع, عنف ع. v. *Harshness.*

A STEW (*fish-pond*), برکه ماهی. (*a brothel*), بابل, خرابات ع, خانه. *A stew* (*stewed meat*), قلیّه ع, قیمه, پخنی.

To stew, اهرا ساختن, قیمه کردن, قلیّه کردن, پختن. — (*to be stewing*), قلیه شدن, پخته شدن. *Stewed*, پخته, مطبوخ و مهرّا, مهرّا ع, قیمه شده.

A STEWARD, دیوان. v. *Agent.* *A steward of the household*, خانسامان. *Stewardship*, خدمت خانسامان.

A STICK, چوب, عصا ع, پنک. v. *Staff, twig.* —

A bit of stick, تراشه , پاروله , چوب پاره . *To beat with a stick*, اتارت و هیچ , ولك کردن , با عصا زدن , چوب زدن , ساختن .

To STICK (*adhere*), ملتزق , ملتصق شدن , چسپیدن , جفسیدن , علق کردن , خوسیدن , ملصق شدن , بودن , نشب بودن , تلبّس کردن , چفسیدن . *To stick* (*to be unable to move*), منشوب شدن , بي قوّت , چنبش بودن . *To stick* (*as a rope in a pully*), مرس کردن . (*as an arrow in a wound*), رصع ساختن . (*as a sword in the sheath*), ملصاب کردن . *To stick in the mud*, پا درگل داشتن . *To stick* or *be embarassed*, سراسمه , آشفته شدن , سرگردان بودن , مأت شدن , دودل شدن , حیران شدن , عاجز شدن , بودن . v. Also *to scruple, hesitate*. — (*to remain, not to be lost*), نا , باقي شدن , نا غایب بودن , نا ضیاع گشتن , گم شدن .—(*to remain constant*), پایدار شدن , ثبات قدم کردن , برقرار ماندن . *To stick to* (*insist upon any thing*), وا استادن بچیزي . v. *To insist*.—*To stick into the ground*, نشاندن , در زمین نصب ساختن , نشانده کردن . *To stick into any thing*, درنشاندن , درکردن . v. *To insert* — *To stick out* (*to be prominent*), تقدّم کردن , نا رضا , نوف ساختن . — (*to refuse compliance*), انافت کردن . *To stick in the stomach*, امتناع نمودن , نا قول دادن , شدن . *To stick* (*stab*), تنشّب گرفتن , در یاد ماندن , درخاطر نشان داشتن . v. گریدن , سپوزیدن , سپوختن , آبرزدن . *To pierce*.

To cause to stick, چسپانیدن , الصاق کردن .

To STICKLE (*espouse warmly any person's interest*), طرفدار شدن , طرفداري کردن . v. Also *to contest, wrangle, trim*. *A stickler* (*partizan*), طرفدار . (*wrangler*), حجّي , تکراري .

Stickiness, چسپیدگي .

Sticky, چسپنده , v. *Viscous, glutinous, adhesive, &c.*

STIFF, عرد , سفت , سخت , صلب , درشت , نا منخنث , غلیظ . v. *Hard, strong, rigid*. — (*proud, inflexible, obstinate*), کردن کش , سرکش , متمرّد . v. Also *formal, harsh*.

To stiffen (*make stiff*), صلب , درشت کردن , سخت کردن , سفت کردن .—(*to grow stiff*), درشت , سخت شدن , صلب شدن .

Stiffly, درشتانه , با سختي , رشتانه . v. Also *inflexibly*.

Stiffness, صلابت , سختي , درشتي . — (*inflexibility of temper*), سرکشي , عناد , ستیز , مرود . v. *Stubbornness formality, constraint, harshness*.

To STIFLE, نفس , دم برگرفتن , خبه کردن , خفه کردن , خفیدن , تنگ نفس ساختن , گرفتن . v. *To smother, strangle, suffocate*. (*to conceal, suppress*), دسّ , اخفا کردن , پوشیدن , مستور کردن , خاصیدن , مخفي کردن , ساختن , ستر کردن . *To stifle one's sentiments*, مصبّ کردن . v. *To be silent*. *A stifling sensation* (*when under water, &c.*) جعز , *Stifled*, خفیده , خفه کرده شده , خبه کرده شده , دم برگرفته . v. *Smothered, suffocated*.—(*suppressed*), مخفي , خاصیده , پوشیده , مستور .

A STIGMA, داغ , وسمت , عذار , عجوز . v. *Brand*. عیب , بد نامي , رسواي . *To stigmatize*, داغ , وسم کردن , وسمت دادن , زدن . v. *To brand* —(*to render infamous*), عیب گفتن , بد نامي دادن , رسواي کردن , ناموس زدن . —*Stigmatized, branded*, داغ زده , موسوم — , (*rendered infamous*), رسواي کرده شده , بد نامي دار , ناموس زده .

STILE (*of a dial*), عقرب . v. *Style*.

STILETTO, خنجر . v. *Dagger*.

To STILL, آرامانیدن , تسکین ساختن , ساکن کردن , آسودن , آسایش دادن . v. *To quiet, appease*. — (*to make silent*), ابکام ساختن , سکوت کردن , خاموش ساختن . — (*to make motionless*), بي حرکت ساختن . *To still a crying infant*, بچیچه کردن . *To still a boiling pot*, فثا ساختن , وقم کردن .

Still (*quiet, calm*), آهسته , آسوده , ساکن .—(*silent*), صمیت , صامت , بلیم , ساکت , خاموش , نا روان , نا جنبان , ساکن . — (*motionless*), صموت . *A still*, v. *Silence, calm*. بي جنبش , بي حرکت .

STILL, *adverb*, (*till now*), تا این زمان , تاهنوز , تا این وقت . v. *Hitherto*. (*till then*), تا آن وقت . (*notwithstanding*), تاهم , با وجود . v. *Nevertheless*. — (*ever*), همیشه , هرزمان , علي الدوام , همواره , هروقت , هرگز , هربار , دایماً , هردم . v. *Always, continually*. — (*after that*), بعد از آن , با , در مداومت , پس از آن , غبّ ذا . — (*in continuance*), در استمرار , دوام .

STILLED (*calmed*), آرامیده, آرامانیده, مسکون A. — (*silenced*), خاموش کرده شده.

A STILL, *stillatory* (*vessel for distillation*), انبیق A, انبیق. *The neck* or *spout of a still*, لولب A, لوله A. — *To still*, v. *To distil*. *A still-house*, انبیق خانه.

STILL-BORN, سقط A, خداج A, جهیز A, بي جان زاده. v. *Abortion*.

STILLNESS (*calmness, quietness*), سکونت A, آسودگي, راحت A, رفاهیت A, رفاهت A, رفاه A, آسوده حالي, آهستگي, آرام. v. *Tranquillity, quiet*. —(*silence*), خاموشي, صمت A, سکوت A.

Stilly (*calmly*), با آسودگي, با رفاهیت. — (*silently*), با خاموشي.

To STIMULATE (*to excite*), برخیزیدن, برانگیختن, آنگیختن, راندن, استعجال کردن, اغرا کردن, سوق کردن, برخیزانیدن, تحریص ساختن, تحریک کردن, پدیدار ساختن, رویانیدن, غوریدن, اغوا ساختن, سایق کردن, آغالیدن, برآغالیدن, وژولیدن, افروليدن. v. *To incite, instigate*. — (*to prick*), گریدن, سپوختن. *One that stimulates*, شادي, اغراکننده, استعجال سازنده. v. *Driver*.

Stimulated (*excited*), برخیزانیده, برانگیخته, آنگیخته, گریده, سپوخته, مغري A. — (*pricked*), برآغالیده, غالیده, خلیده.

Stimulation, اغرا A, سوق A, انگیزش, تحریص A, تحریک A, تحریض A, ترغیب A.

A STING نیش, ابر A (plur. ابر), ابرت A, میبار A, شوک A, شذام A, لداغ A, ژنه, عجوز A, ناوک. v. *Prick*. — *The sting of a bee*, ابرت, ناوک, ناوک زنبور. *The sting of a serpent*, نیش مار, عجوز حیه. — *The sting of a scorpion*, نیش عقرب, شذام A.

To sting, نیش زدن, ابرت زدن, با میبار سپوختن, ناوک زدن, گریدن, خلیدن, غرز کردن. v. *Prick, pierce, pain*.—*Stingless*, بي نیش, بي ابرت.

STINGILY, تنگ دستانه, بخیلانه, با طمعکاري. v. *Covetously, avariciously*.

Stinginess, بخل A, خسیست A, طمعکاري, تنگدستي.

Stingy, تنگ دست, خسیس A, بخیل A, ناکس, طمعکار, بي مکرمت. v. *Avaricious, covetous*.

STINK, بد, زهمت A, زهم A, گند, نتن A, بد بو, دفر A, غنده, غشیه, بوي قبیحت, رایحت, رایحت بد, غراک. v. *Stench*.

To stink, بد رایحت, نفرینیدن, گندیدن, بد بو کردن, نتن کردن, دفرکردن, شمغندیدن, شمغیدن, زدن.

Stinking (*adj.*), گندیده, گنده, بد بوآلود, رایح A, متعفن A, منتن A. v. *Fetid*. — *Stinking meat*, گوشت مستعلب A, لحم کبیث, مکبوث. *To make stinking*, تنتین کردن. *To make the breath stinking*, ابخارکردن. *To be stinking*, گنده شدن. v. *To stink*. — *Stinkingly*, منتناً A, رایحانه. بابد بو, گندانه.

To STINT, حدّ, تحدید ساختن, ضبط کردن, مقیّد کردن, تضیّق کردن, قصر ساختن, کردن.—*Stint*, v. *Limit, bound, restraint: proportion, allowance*. — *Stinted*, ضبط, مقید A, مقصور A, مضبوط A, محدود A, کرده شده.

STIPEND, تنخواه, وجیبت A, وظیفه A, علوفه A, تغار. v. *Salary, pay, pension*.

Stipendiary (*receiving stipend or salary*), وظیفه, علوفه دار, دار.

STIPTICK, *stiptical*, عفص A, قابض A. *A stiptick medicine*, عفوصت A.

To STIPULATE, پیمان کردن, عهد کردن, شرط کردن, مواثقت, معاهده کردن, قرار کردن, قول کردن, عقد کردن, مبایعت ساختن, اتفاق کردن, ساختن. v. *To bargain, contract*.

A stipulation, پیمان, عقد A, عهد A, شرط (plur. شروط), ارمون, اتفاق A, مواثقت A, معاهده A, قرار A, قول A. v. *Bargain, paction*.

To STIR (*move, to agitate*), جنبانیدن, جنبش دادن, گردانیدن, متحرّک کردن, حرکت دادن, لاندن. v. Also *to mix*.—(*to move one's self, to be in motion*), جنبش کردن, روان بودن, رفتن, متحرّک شدن, حرکت کردن, جنبیدن, نویدن, خنبان شدن. v. *To move*. *To stir up* (*to incite, instigate*), اغرا, برانگیختن, آنگیختن, تحریض کردن,

ساختن. v. *To stimulate. To stir up sedition.* فتنه انگیختن. v. Under *sedition.*

Stir (tumult, bustle), غلغله, غلغل, غوغا, هنگامه, شماته, دمدمه. v. *Commotion, agitation, disturbance, sedition.*

A stirrer (a causer of motion), حرکت انگیز, انگیزنده, خود جنبان, متحرّک A. — *(one who is in motion)*, محرّک A. *A stirrer up*, آنگیزنده, افروزنده.

Stirred (moved), جنبانیده, متحرّک A. — *(excited)*, انگیخته, برانگیخته, براغالیده. — *(provoked)*, مضطرب A, غضوب A, آزاررسیده.

A STIRRUP, رکاب A (plur. ارکبت). *A stirrup of leather*, سلّم A, غرز A. *The stirrup leather*, ساقط A. *The stirrup-holder (person)*, رکابدار, رکابي. *To the imperial stirrup (i. e. represented to the king)*, برکاب همایون.

To STITCH, خیاطت ساختن, دوختن, دوزیدن. v. *To sew;* also *to mend, unite, join.*

A stitch (in sewing), کتبت A, دوخت, دوزي. *To sew with close stitches*, بخیه کردن, غرزت ساختن. *To sew, with wide stitches*, تشریج شاختن, ملّت کردن. *A stitch in the side*, ذات الجنب A, برسام A. v. *Pleurisy.*

STOCK *(trunk of a tree)*, پوژه درخت, تنه درخت, پایه, تیره درخت. v. *Trunk, block, log, post. The stock of a gun*, کنده. *A stock (neckcloth)*, گلوبند.—*A stock (for grafting)*, ریباج A. — *(a race, lineage)*, اصل A, نسل A, نسب, نژاد, آل A. — *(a capital in trade)*, راس المال A, سرمایه, مایه, اصل A. v. *Fund, store.* — *(a stupid man)*, گند, گنده. v. *Blockhead.* — *(a handle)*, قبضه A, ید A, دسته, دستیچ. *A laughing-stock*, سخرت A, هزات A, دعبوب A.

To stock, انباشتن, آگندن, پرکردن. v. *To fill, store.*— *To stock up*, برکندن. v. *To eradicate. A stock-dove*, صلصل. v. *Ring-dove.*—*A stock-jilliflower*, قرنفل.

A STOCKING, جورب A, خف A, موزه, پاي تابه.

STOCKS *(for confining the legs)*, کلیدانه, کلیدان, کنده, افلاق A, فلق A, هیزم, کلید دان.

STOCK-STILL, بي جنبش.

A STOICK *(philosopher)*, رواقي, اهل الاسطوانه.

A STOLE, حله A. v. *Robe.*

STOLEN, دزدیده, مسروق A.

STOMACH, قطنه A, شقنب, شکمبه, شکم, معده A, قبّت A. v. *Belly. The stomach of birds*, v. *Gizzard, crop.—The second stomach of beasts*, هزارتو, هزارخانه. v. *Appetite, inclination, liking: sullenness, resentment, pride, anger.*

A STOMACHER, شاک, سماچه, صدرت A (plur. اصدر), بروان, وربند, بربند.

STOMACHICK *(belonging to the stomach)*, معده منسوب. A *stomachick medicine*, داروي معده.

A STONE, سنگ, حجر A. Also رجم A, رجام A, لخفت A, سلمت A, جندل A, وقل A, خاره A, صخرت A, اعبل A, حمارت A, یرمع A, مرمع A, صوانت A, رتاجت A, رشادت A, وصاوص A. v. *Likewise rock, pebble, gravel. A hewn stone*, سنگ تراشیده. *A flint-stone*, سنگ ریزه. v. *Flint.* — *A hail-stone*, سنگ ژاله. v. *Hail.* — *A whetstone*, سنگ آسیان, حجر المن A. v. *Whetstone. The famous black stone at Mecca*, حجر الاسود A. — *A precious stone*, جوهر A (plur. جواهر), گوهر, سنگ بیش قیمت, گیر. *A serpent-stone*, شاد مهره. *A touchstone*, سنگ محک, محکّت A, محک A. *A hard stone*, ردي A, ردات A, سنگ خاره, سنگ سخت. *The bezoar stone*, باد زهر. v. *Bezoar.* — *A thunder stone* or *bolt*, ادرخش, اذرخش. *The philosopher's stone*, کبریت احمر, اکسیر A, کیمیاي اکبر, کیمیا. — سنگ رنبک, قلاعت A, کلاسنک, سنگ رعد, &c. *A mill-stone*, رحي A, سنگ آسیا. *The upper and under mill-stone*, ضرّتان A. v. *Mill-stone. A stone on which they bray colours*, حلو A, مداک. *A stone with which they bray colours, &c.* مداک A, مدوک A, مردس A, مرداس A. — *A stone bridge*, ناره. v. *Bridge. A large stone (such as they use in building)*, رضمت A (plur. رضام, رضم). *A hot stone (on which they roast meat, or which they throw into any liquid to warm it)*, رضفت A, مرضافت. *(any thing) roasted or warmed by this stone*, رضیف A, مرضوف A, مرضوفت A, سنگ جوش. *A stone used in paving (also a stone pavement)*, بلطت A, بلاط (plur. بلاليط). *To pave or strew with stones*, تبلیط, مبلط کردن, ابلاط ساختن, بلط کردن. *Hit by a stone*, مردي A. *Hitting with a stone*, نمودن.

A mile-stone, any direction-stone on a road, ردس A, ردي A. سارہ, علامت A, علم A, (میول, امیل (plur. میل A), (اناصیب, انصاب (plur. نصب A), فرسنکار, فرسنگسار, تناصیب A, احیسہ A, علم A, آخیر, آخیر. *A boundary stone,* ارم A, سابان, نصیبت A. *A rolling-stone,* هیزینہ A, زمنج A, کیغرہ A, لوغ A, مسلفت A. v. *Roller.* *A stone for throwing* (or *thrown from the hand*), مرمي, مشتاسنگ, مردات A, رجم A, رشادت A. *A blue stone* (*turquoise*, &c.), گوہر آبگینہ. v. *Blue.*—*The shining stone* (*lapis specularis*, *talk*), طلق A, کوکب A, کوکب الارض A, ابرق A. *A stone which imbibes water* (also *a stone smoothed by the water*), آبرفتہ. *The stone tutty,* سنگ توتیا. *A stone used in weighing,* سنگ ترازو, ناره. *The stone-devourer,* سنگ خورہ, خور سنگ. v. *Ostrich, bittern.* — *The stone-back,* سنگ پشت. v. *Tortoise.* *The stone which attracts iron,* سنگ آهن کش یا آهن ربا. v. *Loadstone, magnet.* — *A stone for striking fire,* سنگ آتش. — *A broad or flag-stone,* صندح A. *A flag-stone before a gate,* مردي A. — *A long stone,* برطل A. *A stone lifted or dragged as a trial of strength,* ربیعت A. *A grave stone or tumulus of stones over a grave,* مزار سنگ, رجم A, رجمت A (plur. ارجم), تکیز A. v. *Monument.* *To strike one's head against a stone* (*to blunder*), سر در سنگ زدن. *To become hard as stone,* متحجّر شدن. *A stone containing gold ore,* جذاذ A. *A long iron instrument for splitting stones, notching mill-stones,* &c. برطل A. *The sharp corner of a stone,* ظرب A (plur. ظراب). *Any stone against which a dog lifts his leg,* شغري A. *Chips which fly from stones when hewing,* سنگ ریزہ, سنین A, کشکث A. *The stone of fruit,* استخوان خستہ, استہ, نوات A, قلبت A, قلب A, لب, حبّ A. *A date-stone,* نوي A, وخچي, هلال A, وقلت A. *A grape-stone,* تکش, تکس, تکز, غژب, غژم, هبّت A, دانہ انگور, تکژ. v. Under *grape.* *Stones,* سنگها, حجار A, احجار A, تکژ A; also صخر A, صخور A, صخرات A, رجم A, هلال A, جنادل A, سلام A, وقل A, لخافت A, رجمت A, رتوج A, رتایج A, ارم A, اثا A, وصاوص A, جمعد A, رشاد A, سجّیل A, سجّیلت A, اعبل A, ضروس A. *Stones piled one upon another,* منصب A, مرضون A, مرضود A. — *Smooth stones,* صفوا A. *Soft stones of which they make plaster,* خشرم A. *Large stones of which they make caldrons,* صیدا A. *To join stones close in paving,* &c. رصفت, رصف کردن. رضم کردن, ساختن. *Stones close joined raised round any place to confine water,* حمارت A, رصاصت A. *Stepping-stones,* پاگاه. *Fire struck by a horse's shoes against the stones,* آتش سم, حباحب A. *The noise made by a horse over stones,* دبدبہ, حبطقطق. *Hurting the feet against the stones,* منکوک A. *The sound of a stone when struck,* صخّ A, صنّت A. *To throw stones,* سنگ, سنگ انداختن. *To throw stones at one another,* تطویح ساختن, افگندن. *To leave no stone unturned,* مخاسات ساختن, تخاسو کردن, تراجم ساختن. جد وجهد, بذل مقدور وسعي موفور دادن کردن. v. *To employ every endeavour.*

Stone in the bladder, سنگ مثانہ.

Stone (*made of stone*), ازسنگ, سنگین, سنگي, ازسنگ ساختہ. *A solid stone buttress,* &c. کارگیر. *A stone building,* کارگیر بنا.

To stone (*beat* or *kill with stones*), رجم کردن, سنگسار ساختن, ترجیم ساختن, رجمت دادن, رجوم ساختن, مرجّم کردن, تحجّر کردن (*to grow hard as stone*), نهم کردن, رجیم نمودن. v. *To harden.*

Stoned, سنگسار شدہ. *To be stoned,* سنگسار شدن.

Stonebreak (*herb*), کاسر الحجر A.

A stone-cutter, سنگ تراش, سنگ تراشندہ, حجّار A. *The art of stone-cutting,* سنگتراشي.

A stone-horse, v. *Stallion.*

A stone-pit, سنگستان, معدن سنگ, کان سنگ, سنگلاخ. v. *Quarry.*

The stone plover (*bird*), سنگلاک, سنگلان.

Stonework, کارگیر.

Stoniness, حجري, سنگیني

Stony, محاجر A, حجر A, پر سنگها, سنگي, سنگین, سنکسار, مصرّس A, مضروس A, محتجر A. *A stony country, place or road,* گندہ وش, سنگلاخ, سنگبر, سنگبار, سنگستان, خرشفت A, ام صبار, رعیت A, ابراق A, گندروش, بي شفقت, بي حلم, سنگین, صخما A. *Stony* (*unrelenting*), سنگ دل.

STOOD (pret. of *stand*) *I stood,* استادم, قایم شدم.

He stood, ایستاد , قایم شد . *We stood*, ایستادیم , قایم شدیم . *Ye stood*, ایستادید , قایم شدید . *They stood*, ایستادند , قایم شدند .

A STOOL, کرسي , تخته . *A foot-stool*, نشیمن , پایه , موطي or A موطا .

v. Also *evacuation.*

To STOOP (*bend forward*), خمیدن , مایل شدن , خمیدا , رکعت , رکوع ساختن , میل کردن , خمي کردن , لام ساختن , البا د کردن , تدمیج ساختن , ضلع شدن , کردن سرفرو , تذلّل نمودن , گردن نهادن , تواضع (*to condescend*), فروتني نمودن , تدنیخ کردن , نمودن —(*to yield, to be inferior*), قبول کردن , ملایم بودن , متواضع شدن , ساختن —(*to alight as a bird*), لبود ساختن , وقع کردن . *To stoop* (*as a hawk on his prey*), کسور نمودن , هوي ساختن , دفیف کردن .

A stoop, stooping (*act of stooping*), خمي , خمیدگي , میل A , ضلع A , انحنا A , رکوع A , البا د A , تدمیج A . (*condescension*), A تواضع . (*fall of a bird on his prey, on a tree, &c.*), A دفیف , هوي A , وقع A , لبود A .—*Stooping* (*part.*), رکوع نمایان , ضلع کنان , میل کنان , منحني A , خمي کنان .

To STOP (*stand, cease, desist*). ایستادن , قایم شدن , وقوف ساختن , توقّف کردن , وقف کردن , موقوف کردن , استناد کردن , باشیدن , بازماندن , ماندن , اقامت کردن , فنودن , باز ایستادن , تلبّد ساختن , قوم کردن , استقرار ساختن . v. *To pause.*—(*to hinder from progressive motion*), استاده مانع و مزاحم شدن , سدّ و منع کردن , باز داشتن , کردن باز (*to with-hold*),—. عایق شدن , ممانعت کردن , وا داشتن , سدّ کردن , اقطاع کردن , ضبط کردن , داشتن *To stop up*, تردیم کردن , بندیدن , بسته ساختن , مسدود کردن , بند کردن مدسم , مصمّ کردن , ردم ساختن , صمّ کردن , سمّ ساختن . *A stop, stopping* (*cessation of progressive motion*), وقوف A , توقّف A , اقامت A , وقف A , استادگي A , قوم A , قامت A , استقرار A , استناد A , تلبّد A . (*stoppage*), سدّ A , ممانعت A , مزاحمت A , تاخیر A , تعارض A , منع A . v. *Obstruction, obstacle, impediment.*—(*interruption*), A انقطاع , شکستگي , کسستگي . *The stop of a musical instrument*, پرده . *A stop* or *point in writing*, A نقطه , A محط . v. *Pause.*

Stopped, stopt (*hindered*), A ممتنع , A ممنوع . (*withheld*), باز داشته . *Stopt up*, مسدود A , بند کرده شده , منسدّ A .

A STOPPLE, A سمّ or صمّ , سمام A , سداد A , دسام A , وفاع A , سربند , شجاب A , وفیعت A , صبار A , علباص A .

STORAX (*gum*), A استرک , A اصطرک , A میعت , A مایعت , A قنروج . *Liquid storax*, A میعت سایله , میعت هندي , *Indian storax*, عسل لبني , لبني A , الطلست A . *The storax tree*, A لبني , A عبهر .

STORE (*abundance*), A کثرت , A وفرت , A فراواني , A برکت , A غنیمت , بسیاري . v. *Plenty; provision.*—(*a hoard*), A خزانه , A ذخیره , گنجباد , A انبار , پشته .—*A store*, or *store-house*, انبار خانه , گنجینه , ذخیره خانه , کندوک , پرخو .

v. *Repository, magazine, warehouse.*

To store, تملیت , املا ساختن , پر کردن , ذخیره کردن , انباشتن , مالا مال ساختن , کردن .

v. *To hoard, furnish.*

Stored, مالامال ساخته , در انبار خانه نهاده , پر کرده شده , A مطمور .

A storer, مهمت پرداز .

A STORK, A لقلق , لقالق (plur. لقالق), لک لک , بلارج . — *The cry of a stork*, A لقلقت .

Stork's-bill (*herb*), A ابرت الراعي .

A STORM (*tempest*), A طوفان , تند باد , باد شدید , امّ زوبعت , دیوباد , نخرت A , عصف A , عجّ A , آشوب , سفج A , اعصار (plur. اعصایر), فورطنه .

v. *Whirlwind, hurricane*—(*an assault on a fortified place*), هجوم بقلعه , تسخیر A , شهرگیري از هجوم , حمله A , هجوم A .

v. Also *sedition, tumult, violence: calamity, distress.* — *Becoming calm after a storm*, A سکور .

To storm (*attack a place by open force*), شهر از هجوم گرفتن , قلعه از حمله فتح کردن . حصار کشادن (*to rage*), با غوغا , با بلند آوازي سرزنش گفتن , غضب نمودن .

Stormed (*as a town*), از هجوم مفتوح , از حمله گشاده .

Stormy (*tempestuous*), طوفاني , طوفانور , آشوبي , هلّاب A , تلاطم امواج , بحر مواج . *A stormy sea*, A عجاج , A معج . *A stormy day*, روز هیجان , یوم هیج . (*violent, passionate*), خشمناک , تیز مزاج , تیز طبیعت , غضبناک .

STORY, A افسانه , فسان , قصّه A , داستان , حکایت A . v. *History; tale; fable, fiction, lie.*—*An idle story*, حکایت بي اصل .—(*a floor, flight of rooms*), A طبقه , A ورسیج .

سخ A. v. Under *floor*. *To tell a story*, v. *To relate*.— *A story-teller*, افسانه گو, قصّه گذار, قصّه خوان. v. *Historian, fabulist*.

A STOVE, شبستان, آتش تاب, تابخانه, تنور, گلخن, تندور, سادا ک, کاشانه, گرم خانه.

STOUT, قوي A, توانا, نیرومند, استوار, مضبوط A, پهلوان, شدید A, لست, زور آور, مستحکم A, محکم A. v. *Strong, robust, brave, resolute: obstinate*.

Stoutly, شدیداً A, بطور توانا, با قوّت, بازور, مضبوطانه.

Stoutness, نیرومندي, مضبوطي, استواري, زوراوري, زور, قوّت A, شدّت A, پهلواني, توانائي. v. *Strength, valour*.

To STOW (*lay up in the proper place*), نهادن, بجا نهادن, تودیع کردن, ودع ساختن, وضع کردن, نشاندن.—*To stow a ship*, اجناس برجهاز وضع کردن, باردر جهاز نهادن.—*Stowage* (*room for laying up*), جایگاه, نهادگاه, گنجایش.— (*state of being laid up*), نهاد, وضع A. موضوع A.—*Stowed*, نهاده.

To STRADDLE, فجّ کردن, انفجاج ساختن.

To STRAGGLE, آواره شدن, آواریدن, آواره گردیدن, بگردیدن, پراگنده رفتن, پویان بودن, بیراه شدن. v. *To wander, stray*.

A straggler, آواره, گمراه, بیراه. v. *Wanderer, vagabond*.

STRAIGHT (*right, not crooked*), راست, مستقیم A, ناکج, نا کژ, بي پیچ, نا ملتوي, معدلول A, متسوي A, درست. v. Also *upright, erect; strait*.—*A straight road*, راه راست, هنجار.—*A straight line*, خطّ مستقیم, خطّ استوا, هنجار. *To straighten* or *make straight*, راست ساختن, مستقیم کردن, درست نمودن, متسوّي کردن, الف ساختن.

Straightness, راستي, درستي, استقامت A, تسویا A.

Straight, straightways, في الفور A, بلا توقّف A. v. *Immediately*.

To STRAIN (*squeeze through something*), پالودن, افشردن, ساویدن, پالوده ساختن, پالوده کردن, پالانیدن, فشردن, رواق کردن, ترویق ساختن, بزل کردن. v. *To squeeze, ring, filter, purify, rack off*. *To strain every nerve*, جد و بذل, اقدام و اهدام نمودن, ورزیدن, تافتن, جهد کردن, جهد جمیل وسعي, بذل سعي جمیل کردن, همّت ساختن, کرسیدن, گرسیدن, جزیل نمودن. v. *To stretch, employ every endeavour*; also *to constrain, force, sprain*.—*To strain* (*be filtered*), مروق گشتن, افشرده شدن, پالوده شدن.— (*to stretch beyond natural strength*), فوق القدرت, بلا قوّت گشیدن.— (*to stretch beyond bounds*), فوق, ازحدّ گذشتن, راندن. الحدّ کشیدن. v. *To stretch*.

A strain (*great endeavour*), جهد جمیل وسعي جزیل, زور. v. *Stretch*: also *sprain*.—*A strain of musick*, خوانندگي, ترانه, رامش, اغنیت A, نغمه A. v. *Air, song*.— *A strain* (*mode of speaking or writing*), کیفیت کتب, سیرت کلام, وجه سخن. v. *Style*.

Strained (*squeezed*), مروق A, افشرده, ساویده, پالوده. *Strained beyond natural strength*, فوق, ازحدّ قوّت کشیده. *Strained beyond bounds*, ازحدّ بیرون کشیده, القدرت رانده, ازحدّ کشیده.

A strainer, کوبین, ممزل A, پالونه. v. *Colander*.

STRAIT (*close*), ضیّق A, نا پهن, چست, تنگ. v. *Narrow*: also *intimate: strict*.

A strait (*narrow pass*), درّه, تنگ راه, راه تنگ, مضیق A (plur. مضایق), بندر, دربند, گذر. v. *Pass*.— (*difficulty, distress*), تنگ دستي, ضغطه A, تنگي, سختي, اضطراب A, مضیق A, بلا A. v. *Poverty*.— *Straits of the sea*, حلق البحر A, تنگ دریا, سدّت A. *The straits of Gibraltar*, باب الزّقاق A, بحر الزّقاق A. *The straits of Babilmandel* or *Babelmandib*, (*the gate of tears*), باب المانذب A.

To straiten (*make narrow*), تنگ کردن, اضیق ساختن, بهم کشیدن. v. *To contract, confine*.—(*to reduce to straits* or *difficulties*), تنگ کردن, تنگدست ساختن, تنگا تنگ, تضییق ساختن, مضیق کردن, گردانیدن. v. *To distress, perplex*.

Straitened, تنگا تنگ گشته, تنگ کرده شده. — *To be straited* or *reduced to straits*, تنگ بودن, مضیق شدن.

Straitly, با تنگي. v. *Strictly, closely, intimately*.

Straitness, ضیقت A, چستي, تنگي (plur. ضیق). *Narrowness, closeness: distress, difficulty; rigour, strictness*.

STRAND (*bank of the sea* or *river*), کنار, کنار, کنارهٔ. v. *Shore.*

To strand, بساحل بحر زدن, بکنار دریا راندن.

STRANGE, بیگانه, غریب A, جنابه A, اجنب A, جانب A, مستغرب A, مغرب A, یباني, اتي A. v. *Foreign.* — (*wonderful*), عجیب A, عجب A, عبرت آمیز, — (*uncommon*), بدیع A. نادر A, نادرهٔ A, غریب A, نا معهود A, بلا قاعدهٔ A, غیر مستعمل, بدایع A, بدیع A. عویص A, عقمي A, فوق العادت A, مهمل A, مستغرب A. v. *Odd, irregular.*—(*new*), جدید A, نو پیدا, نو رسیده, نا, نا معلوم, مجهول A, — (*unknown*), بدیع A. بدایع A, — (*not acquainted*), نا مولف, نا همدم, نا آشنا. معروف. غیردخیل. v. Also *shy.*—*Any thing strange*, مغربّت A, ابدهٔ A, ابدت A, نادرهٔ, دهشت A.

Strange! (interjection of admiration), عجباً A, واه واه, بهراً A, سبحان من کذا A, الله الله, بارك الله, یا, ایا, واه A, وي A.

Strangely, بطور نا مستعمل, مهملانه, مستغرباً A, غریبانه.

Strangeness (*uncommonness, foreignness, wanderfulness*), عجیبت A. — (*coldness, reserve, aversion from intimacy*), اجنبیت A, غریبي, بیگانگي, اجتناب A, برودت A, اجتناب, نفرت مصاحبت, عدم کشادگي, انتباه A, کراهت صحبت, استکراه, مقارنت, همدمي. v. *Shiness: (mutual dislike)*, تنفّر A, تعارض A, تکرّه A.—(*remoteness from common apprehension*). v. *Obscure.*

A stranger (*foreigner*), بیگانه, اجنبي A, غریب A, حانبي, مغرّب A, غرب (fem. غریبت, plur. غرباء), نا محرم, جناب, اجانب (plur. اجنب A, جنب A, نزیع A, سکع A, ساکع A, نقیل (fem. نقیلت) A, سیاح A, بیواره, عابرالسّبیل A, نازع (plur. نزاع, نزعاء) A, طخور A, ناشتا, شصیب A, ابن ارض, مولّد A, بیوار, ادم شجیر, هسبت, شطیر A, طخرور (plur. طخاریر) A, اصحاب, مسافر A, زوّار A, دخیل A, داهفت A, ثوي A, نزیل (plur. نزل) A, اتاوي A, مهمان, مسافرت, میز. v. Also *pilgrim.* — *The situation of a stranger* or *person unknown*), مسافرت A, جنب A, بیگانگي.—*Strangers and friends*, بیگانه و خویش. *Kind to strangers*, غریب نواز. *To speak like a stranger*, عوص کردن, استعجام کردن, *To be* or *pretend to be a stranger*, تغرّب کردن. *To behave like a stranger*, تغریب ساختن. *To become a stranger* (*to travel, reside among strangers*), غربت, غریبي کردن, مسافرشدن, درغربت شدن, تغرّب ساختن, اغراب کردن, ساختن, تلود کردن, جنابت ساختن. v. *Sojourn.* — *A place of accommodation for strangers*, منزلگاه A, مصطبت, کاروانسراي, نزلات A. v. *Inn, caravansera.*

To STRANGLE, خفه کردن, خبه ساختن, تاسانیدن, تخنیق کردن, تسکیرساختن, تسبیدن, خفیدن, خفدیدن, ذات کردن, تغریق ساختن, سات کردن, خنق ساختن. v. *To hang, suffocate: suppress.*

Strangled, خفیده, خفه کرده, گلوگرفته, مخنوق A, تسبیده, خفدیده, تاسانیده, خنیق A. *To be strangled*, گلوگرفته, مخنوق شدن, تنسیدن, تسبیدن, خفه کرده شدن, شدن.

A strangler, خفه کننده, گلوگیر. v. *Hangman.*

Strangling (*part.*) خبه کنان, خفه کنان, گلوگیران, خبك, حبس النّفس A, خانق A. *Strangling, strangulation*, سأد, سأد A, تخنیق, خنق A, خبه, خنه, خفك, سأت A, دغر A, تذریع A, ذعث A, ذوط A, ذأت A, داظ A, زرد. *The noise made by one when strangling*, کریر A.

A STRANGURY, بستگي, عسر البول A, حبس البول A. — برمیو, سدّ بول, صرب A, اسر A, سلالت A, بول مکرب A, حاقن A, محتقن A. *Troubled with a strangury*.

A STRAP (*of leather*), سیر (plur. سیور, سیورت), زغراش, زغرغاش, ترکون, فتراك, سیرم, دّرجل A, اسیار A. *Straps of shoes, sandals, &c.* پاتابه, شراك A, پوستکاله, نعفت A, شرع A.

STRAPPING, عظیم بدن, بلند اندام. v. *Tall, large, bulky.* — *A strapping lass*, زن عظیم بدن, بکر بلند اندام, زنمرده.

A STRATAGEM, فریب, حیله بازي, حیله A, رنگ A, روبه بازي, ریو, ظرافت A, کید A, فنّ A, آل A, دغا. v. *Fraud, deceit, cunning.*

A STRATUM, طبق A (plur. طباق), بساط A, بسوط A (plur. بساط). v. *Layer, bed.*

STRAW, کاه, که, تبن A, قشّ A, علف A, رفّ A,

حشارهٔ A, تبنت A, کاه ریزه, *A bit of straw*, رفت A, رفتهٔ A. *Attracting straws (amber)*, کاه ربا. *Straw laid under cattle*, جرزت A, چاچ, *A truss of straw*, رفت A, کویه, ابالت A. *Straw thatch*, کاه بن. v. *Thatch.* — *Straw-coloured*, کاه گون, تبن رنگ. *Strawy*, کاهي, کاه ساخته.

A STRAWBERRY, قطلب A, اساسنو, کهج, میوهٔ شاکله.

To STRAY, گشت وگذار, بي راه شدن, گمراه شدن, آواریدن, کریدن, پویان بودن, پوییدن, کوشیدن, کردن, ربع نمودن, واریدن, رهق کردن, برهودن, آوارهٔ شدن. v. *To wander, rove, straggle, stroll, err.*

A stray (animal), گمراه.

Straying (subs.), رهق A, ضلالت A, گمراهي, بیراهي.

A STREAK, خطّ A, تحریر A. v. *Stripe. Two black streaks on the shoulders of an ass*, طرّتان A.

To streak, خطّ کشیدن. — *Streaked, streaky*, خطّ دار. — مخطّط A. v. *Striped.*

STREAM, مسیل (plur. مسایل), مسل, سیل A, روانگي, جریان A, رود. v. *River, rivulet, current. A stream (running water)*, زرنوق A, حافشه A, آب روان, آب جاري.

To stream, جویان, سیلان شدن, روان شدن, جاري شدن. v. *To flow, pour, issue.* — *To stream (as milk from the dug when milking, or any thing similar)*, درّ کردن.

A STREAMER, آزنخ, باد نما. v. *Flag, ensign.*

Streamy (abounding in streams), پر آب روان. *Streamy, streaming*, روان, جاري A, سایل A, سیّال A, منفجره.

A STREET, کو, کوچه, حارت A, خطّه A, زقاق A, برزن (plur. حارات). *A broad street*, شارع پهنا A. v. *Road.* — *A street leading to a castle*, حارت واقم. *From street to street*, کوچه بکوچه. *Streets*, کوچها, محلات A. *A street without a thoroughfare*, گریوه, ولج A, اوساق A. *A street-walker*, کوي, باریار. v. *Prostitute.*

STRENGTH, زور, توانائي, زورآوري, قوّت A, مجال A, استواري, نیرومندي, نیرو, دست, استحکام, طاقت A, آد A, اید A, ید A, پایاب, طرق A, اشتداد A, شدّت A, دخت, زهره, مکنت A, منّت A, آل A, ازره A, اداد A, جلادت A, جدل A, نویص A, ضلاعت A, ضلع A, حدّ A, میرت A, نیو A, مشیّت A, زه, کرّه, نوب A, عتره, مراست A, مراس A. v. *Force, vigour, firmness, power, ability, solidity.*—*Strength of arms*, ضرب دست, نیروي بازو. *To acquire strength*, قوّت یافتن, نیرو برگرفتن. *Strength of mind (courage)*, دلیري. — رسوخ خاطر, قوّت ضمیر. *Strength of argument*, حجّت برهان, دلیل برهاني, بیّنت A.

To strengthen (make strong), زور آور کردن, زوردادن, نیرو, توانا کردن, محکم کردن, قوي کردن, قوّت دادن, استوار کردن, استواري دادن, زورمند ساختن, بخشیدن (*to confirm, establish*), استقرار, برقرار کردن, مقرر کردن, استحکام, تقریر نمودن, تشدید کردن, پایدار ساختن, کردن. v. *To corroborate.*

A strengthener, قوي سازنده, زورآورکننده, قوّت دهنده, مقوّي A.

Strengthless, نا نیرومند, بي قوّت, بي زور. v. *Weak.*

STRENUOUS, اکید A, تند, شدید A, سخت, سرگرم, دلف A. v. *Brave, bold, active, vehement, zealous.*

Strenuously, دلیرانه, بشدّت, سرگرمانه.

STRESS (*importance*), لازمت A, مهمي A, گراني, سنگیني, — (*violence*), جفا A, جبر A, جور A, قهر A, زور. *To stress*, v. *To distress.*—*To lay a stress (to consider as of importance)*, لازم اندیشه, گرن پنداشتن, مهم اندیشیدن, سنگین پنداشتن, کردن.

To STRETCH (*extend, strain*), کشیدن, درازساختن, بخچیدن, ممدود کردن, مدّ ساختن, تطویل و تمدید کردن, متاکردن, ممادت ساختن, سرنگیدن, بسط کردن, بخجیدن, تقصّي کردن, v. Also *to expand.* — (*to strain to the utmost*), کرسیدن, بذل اقتدار کردن, متنعم ساختن, استقصا نمودن. v. *To employ every endeavour, to strain.* —*To stretch (be extended)*, ممدود شدن, مبسوط گشتن, کشیده شدن. *To imprecate with a stretched out hand*, دژخیم کردن. *To stretch out the arms or hands on hearing joyful news*, تذریع کردن.

A stretch, تطویل و تمدید A, مدّ, بسط A, کشیدگي, کشش. v. Also *effort, struggle.*—*Stretch of power*, تعدّي A, زبردستي, ظلم A, جور A, جبر A. v. *Tyranny.*

To strew, v. *To strow.*

STRICT (*exact, accurate*), دقیق A. — (*severe, rigorous*), بي حلم, تند, ظالم A, درشت, عنفي A, شدید A, سخت,

— (*not remiss*), ناکاهل , ناغافل , مشغول A . v. *Close, tight, tense, stretched.*

Strictly (*accurately, exactly*), بادقت , دقیقاً A . — (*severely, rigorously*), بسختي , بشدّت , بظلم A , ازروي ظالمانه . — (*not carelessly*), با شغل , نا غافلانه , زبردستي مشغولانه .

Strictness (*accuracy*), دقّت A . — (*severity*), سختي , عنف A , شدّت A . v. *Rigour.*

Stricture (*closeness, tightness*), تنگي .

To STRIDE, افجاج ساختن A , فجّ کردن , گام فراخ نهادن . v. *To go with long strides.*

A stride (*long step*), خطوت A , گام دراز , گام فراخ , متبوع A . — (*wideness between the legs*), طرمح A , خطوت طول , فج A , افجاج A , فجج A . *To go with long strides*, طرمح متبوع کردن , بعید الشحوت ساختن , با گام دراز رفتن , کردن .

STRIFE, منازعت A , خسومت A , مناقشه A , ستیزه . v. *Contention, discord.*—*Strifeful*, پر منازعت , پر ستیزه .

To STRIKE, زدن , زد کردن , کوفتن , کوبیدن , ضرب , لجج کردن , لجت زدن , لدم ساختن , لتم کردن , کردن , پالیدن , پرچیدن , کنش , نتش ساختن . v. *To beat, pound. To strike a bargain*, بازار کردن , شرط , عهد و پیمان ساختن , مقاوله ساختن . *To strike off* (*separate by a blow*), زدن , معاهده کردن , قطع ساختن , منقطع نمودن , از ضرب جدا کردن , بریدن , اوباریدن , تجذیم کردن . *To strike off* (*from an account*), از حساب قطع کردن . *To strike out* (*erase*), تمحیت کردن , تراشیدن , برسیدن . — *To strike out an eye, &c.* عایر کردن . *To strike in with* (*to conform, suit with*), یکساني نمودن , هموار گردیدن , موافق شدن , همدل گشتن , مطابق شدن . *To strike a bell*, جرس زدن , ناکوس زدن . — *To strike* (*as a bell does the hours*), صدا , آواز دادن ناکوس , زدن جرس . *To strike dumb*, خاموش , تسکیت کردن , زدن . v. *To silence.*—*To strike* or *dash together*, بهم زدن , مصادمت کردن . v. *To dash. To strike fire*, آتش زدن , نتق ساختن , تزنید کردن , قدح کردن . *To strike a flint without bringing fire*, تبکّو کردن . *To strike fire* (*as a horse's shoe against the stones*), حباحب نمودن , اتش سم زدن . — *To strike a flag*, لوا تسلیم کردن , علم فرو نمودن . — *To strike up*, شروع کردن . v. *To begin. To strike tents* (*decamp*), خیمه فرو زدن , کوچ کردن , قلع

برتهیدن , زیرو زبر زدن , کردن . v. *To subvert.* — *To strike with the fist*, مشت زدن . v. *Box.*—*To strike with a stick*, متاء کردن , حبج ساختن , چوب زدن . v. Under *stick and staff* —*To strike with the horns*, نطح کردن , شاخ زدن . v. Under *horn. To strike the mind*, بضمیر , درخاطر آمدن , رسیدن . *To strike terror*, هول زدن , هراس انگیختن , توصید ساختن , وحشت انگیزي کردن , مجزع ساختن . v. *To terrify, alarm. To strike with astonishment*, حیران کردن , حیرت انگیختن , سرگردان کردن . v. *To amaze, surprize.* — *To strike upon a rock* or *the sea-coast*, بصوانت زده شدن , بکنار دریا زده شدن .

A striker, ضرّب , مضرب A , ضارب A , کوبنده , زننده , کننده .

Striking (*part.*), ضارب A , ضرب کنان , کوبان , زنان , مضرب A , لادم A , لاطم A . *Striking the head*, سرکوبان . — *Striking the head against a stone*, سر در سنگ زنان . *Striking* (*astonishing*), حیرت انگیز , عجبناک , عجب A . v. *Surprising, wonderful.* — (*affecting*), دلگیر , دلکش , جانستان , دلگیرانه , دلربا , دلبر , دلاویز . *Strikingly* (*affectingly*), دلگیرانه , با حیرت انگیزي . — (*astonishingly*), با جانستاني . v. *Wonderfully.*

A STRING, رشته , رشتک , رسمان , رسن , ریسمان , تاخته , قناب A , خیط , تار . v. *Thread, cord, twine, rope. A string of pearls, beads, &c.* نظم A , نظام A (plur. انظام , اناظیم , انظمه), سلک اللال A (pl. سلکان). *A string of pearls hanging down the bosom*, سدل A (plur. سدول , اسدال , اسدل). *A string used by bricklayers, &c. for laying stones straight*, شرعت A , تار , هنجار . *The string of a musical instrument*, بم A , ابمّ A , قصب A , (شرع , شراع plur.). *A thread on which they string beads for necklaces*, سلس A (plur. سلسان), تار , قناب A , اوام A , وتر A , زه , *A bow-string*, سمط A , درجل A , (شرع , شروع , اشرعت plur.) شرعت A , شراع A . *The heart-strings*, الابب A , جلجلان .

To string, بررشته کشیدن . *To string pearls*, نظم کردن , تنظّم نمودن , نظمت ساختن . — (*to furnish an instrument with strings*), نواختن . — (*to play a stringed instrument*), تار نهادن . *Stringed*, تاردار . — *Stringy* (*fibrous*), عیر دار , ریشه دار .

To STRIP (*make naked*), برهنه کردن , عریان کردن , مجرد ساختن , بصل کردن , تعریت ساختن , پوشاک کردن , تالان گرفتن , محروم کردن , مسلوب ساختن , (*to spoil, rob*),

خسارت و غارت ساختن , خسر کردن . v. *To plunder.* — *(to peel)*, تمشیں , مقشور ساختن , پوست واکردن , تقشیر کردن , خرط بصل ساختن , کردن . *To strip leaves from a branch*, مخترط کردن . *To strip bark from a tree*, تمرید ساختن , کردن , لحو ساختن , قلف کردن . v. *To peel. A strip.* v. *Shred, stripe.*

A STRIPE, ضرب A , کوب , تازیانه . v. *Lash, blow.*— *The mark of a stripe on the skin*, داغ , عضروبت A , قرہ A , نشان ضرب , توف A . *A stripe (on cloth, &c.)*, خطّ A , وشیعت A (plur. وشایع), رسم A . *The weaving (of cloth), with stripes*, تخطیط A , تسییر A . *Woven with stripes*, مسیّر A , مجدّد A . *To stripe (weave or mark with stripes)*, تخطیط کردن , تسییر ساختن . *Striped*, خطّ دار , وشایع دار . *A striped garment*, وصیل A .

A STRIPLING, جوان , بالغ A . v. *Youth, boy.*

STRIPT *(naked)*, برہنہ ساختہ , معرّی or معرّا A . — *(plundered)*, مسلوب A , دزدیدہ , محروم A .

To STRIVE, محنت کردن , کوشش کردن , زور کردن , کوشیدن , تافتن , بذل همت ساختن , جد و جهد کردن , بذل اقدام و اهتمام ساختن , بذل اقتدار کردن . v. *To strive, struggle, employ every endeavour.*— *(to contest)*, اختلاف کردن , متبارز شدن , منازعت ساختن . v. *To contend.*—*(to emulate)*, حسرت کردن , رقیب شدن , غبطه کردن . v. *To vie.* — *A striver*, جد و جهد کنندہ .

A STROKE, صدمہ A , ضرب A , کوب , زدنی , لتّ A , لکد A , وقع A , طعنت A , کروہ , زخم A , مصادمت A , ولقت A , لکم A , عذاب A , صحنت A . v. *Blow, knock. A stroke of fancy*, خیال A , بداهت A , بذلہ A . v. *Sally.* — *A stroke at play.* داو A . *A lucky stroke of fortune*, دولت A . — *A stroke (gentle rub with the hand)*, لمس , سودگي , مساحت A , دست نوازي . *A stroke (of the pen, &c.)*, خطّ A , کشش , کشش قلم .

To stroke (rub gently with the hand), مالیدن , سودن , لمس کردن , با دست نواختن , مساحت ساختن , بسودن , برمسیدن , برمجیدن , مجسّت ساختن , ملامست کردن , بسودہ , سودہ , مالیدہ , بشلیدن , پرواسیدن . *Stroked*, لمس کردہ شدہ , با دست نواختہ .

To STROLL, در بدر , جا بجا رفتن . پویان بودن , گردیدن , کوشیدن , آواریدن , آوارہ شدن , رفتن . v. *To stray, wander, ramble, rove.*

A stroller, ضایا , یاژہ , اعرابي A , در بدر , آوارہ , گردندہ , دریم A , سایح .

Strolling (part.), جا بجا روان , پویان , گردان . *Strolling as female singers.* شارد A . *Female strolling singers*, شوارد A . *The chant of strolling singers*, مرق A .

STRONG, قوي A . مضبوط A , زورآور , ذو القدر A , صاحب قدرت , عزیز A , صاحب اقتدار , قدیر A , قادر A , توانا , توانگر , صاحب صلابت , قهار A , مقتدر A , نیرومند , عظیم A , سرپنجہ , کامگذار , کامبین . v. *Powerful.*—*(violent, vehement)*, حربي , ضربي , اکید و شدید , تند , شدید A , سخت , عنفي A . عنیف A , قهري , جبري , یمینت , ملزم A , الزام بر , دلیل برهان نما , حجّت برهان آور . — *(cogent, convincing)*, بخش , وثیق A , پایدار , استوار , استوان , مضبوط A , سخت , ثابت قدم , ثابت پا , ثابت A , متین A , رصین A , یکپارہ , بروک A , مستوثق A . — *(fortified, not easy to be taken)*, محصن A , محصون A , رصین A , متین A , محکم A , سکر , سرخوش ساز , هوشبر , مسکر A . — *(potent, as liquor)*, زست , تیز , هوشکش , کنا . *Strong in taste*, سرمستي آور , هوشکش , کنا . v. *Acrid, bitter, sour. Strong in smell*, گندہ , بد بو , نشمت A , تفل A . v. *Fetid, stinking.* v. also *brave, valiant; able, skilful; valid. A strong castle, a strong hold*, درف A , فدن A , حصن حصین , کلعہ متین , حصار استوار . v. *Fort, fortification, castle. A strong man*, زورآور , پهلوان . v. *Hero, champion. Strong-fisted, strong-handed*, ظلم A , زبردستي , آهنین دست , چیرہ دست . *Strong-hand*, دست A , جبر A , ستم A . v. *Force, violence.* — *A strong gale*, باد شدید . *Strong waters (spirits)*, آتش تر .

Strongly (with strength), با زور , با قوّت , زورآورانہ , شدیدانہ . v. *Powerfully, vehemently, eagerly.*

STROPHE, v. *Stanza.*

To STROW, افراشتن , ریختن , فشاندن , افشاندن , گستردن , پاشیدن , ریزکردن , ریزیدن , گسترانیدن , انداختن , نشار ساختن , نشاریدن , نشر کردن , گستریدن . v. *To sprinkle, spread, shed, scatter.* — *Strowing flowers (adj.)*, گل افشان . *Strowing pearls*, جوهر , درّ افشان

فشان . *Strowing dust*, غبار افشان . *Strowing gold*, زر فشان .

STRUCK (participle of *strike*), زده شده , مضروب A , *Struck with the foot*, لگد زده , پا زده . — *struck with the hand*, مشت زده , از دست کوفته , موجو A . *Struck on the face*, موجوه A . *Struck to the heart*, منقلب A , دلدوخته . *Struck with terror*, مشهوم A . v. *Terrified*. — *Struck* (*as corn by blight*), میروق A .

STRUCTURE (*act of building*), بناء A , بني , عمارت A . — (*form, make*), نهاد , کالبد , صورت A , اندام , شکل A . — *A structure* (*edifice*), عمارت A , بنا A , بنیان A , مبني A , اقنت A , والاد , نهاد , بنیت A , بنیات A , بني A . v. *A building*.

To STRUGGLE, سعي , جد و جهد کردن , محنت کردن , مصارعت , عیاص ساختن , دلاظ کردن , کاویدن , بلبغ نمودن کردن . v. *To labour, endeavour, strive, contend, wrestle*.— *To struggle under difficulties*, رنجیده و , اضطراب و آزار یافتن رمیده بودن . v. *To labour*. — *To struggle* (*as a beast in toils*), مناوصت کردن . *Struggling in the agony of death*, نمي A . v. Under *death*.

Struggle, سعي A , کوشش , جدّ A , جهد A , جدّ و جهد , سعي بلبغ . v. *Endeavour, effort*.—(*pain, anguish*), درد , آزار , رنج , اضطراب A , بلا A . v. *Distress*.

Struma, v. *King's evil*.—*Strumpet*, v. *Whore*.

STRUNG, بر ریسمان نهاده , منظوم A , مسلسل A . — *Pearls strung together*, عقد A , عقدُ الجمان A . v. *String of pearls, necklace*.

To STRUT, خرامیدن , خرامان رفتن , موزون خرام رفتن , لنجه نمودن , قدمیت کردن .

A strut, خرام , قدمیت A , رعونت A .

A STUB, کنده , جذل A . v. *Stump*.

To stub up, از بیخ برکندن . v. *To eradicate, root*.

Stubbed (*truncated, short and thick*), جذیم و مربوع , کوتاه قدّ .

STUBBLE, قش , کاهبن , هشیم A , جلّ A .

STUBBORN, سرکش , خودسر , گردنکش , معاند A , مرید A , ژکاره , ستیز , خود بین , لکس A *inflexible, stiff, harsh, rugged*. — *To be stubborn*, سرکش گردنکش شدن , شدن .

Stubbornly, با خود سري , بطور گردنکش , با سرکشي , با عناد .

Stubbornness, عناد A , خود سري , سرکشي , گردنکشي . v. *Obstinacy*.

STUCK (part. of *stick*), گزیده شده , سپوخته شده . v. *Pierced*.

A STUD, پاقته . v. *Boss, knob: post, stake*.—*A stud in a sword-hilt*, عجوز A . — *A stud of horses*, خیل A , اسپان .

To stud (*adorn with studs*), از پاقته آراستن .

A STUDENT, *studier*, طالب علم , طالب العلم A , شاگرد , تلمیذ A (pl. تلامیذ , تلامیذه) , معلّم A , مدارس A . v. *Scholars*.

Studied, v. *Learned*: *designed, purposed*.

Studious (*given to books*), علم , طالب A , طالب علم , عرفان خور , اهل معرفت , طلیب A , علیم A , دوست , مدرس A , اندیشمند , فضل اندیش , عارف A . v. *Learned, contemplative*. — (*attentive to any thing*), مشغول A , ساعي A , شمیر A , مکتسب A , ممارس A , معتني A , جاهد A . v. *Diligent, busy, careful*.—*Studious people*, طلبا A , طلبت A .

Studiously (*with close application to literature*), طالبانه , علم خورانه , علیم آسا , مدرساً A . — (*attentively, diligently*), با کوشش , با دقّت , با اجتهاد A , جدّاً A , با جدّ و جهد , عن A , با غرض , بقصد , بالقصد A , عمداً A , قصد .

Studiousness (*addicted to study*), خورش علم , طالبي . v. *Study*.

Study (*of books*), مطالعت , مدارست A , تحصیل علم , کتب . v. *Literature*. — (*attention, effort, endeavour*), جد و جهد , محنت A , کوشش , سعي A , شغل A , بصیرت A , اقدام و اهتمام A , بذل همّت , همّت A , هوس A , حرص A , حسرت A , غرض A , قصد A , نیت A , بشنج , پروا .

A study, معلم خانه . v. *Library*.—*Intense study*, شدّت A , تعلّق و تمسّک .

To study (*literature*), تحصیل , مطالعت کردن , علم اموختن , طالب علم شدن , علوم ساختن — (*to endeavour*) درس کردن .

STUPEFACTION, بي حسي, بيهوشي, مدهوشي, بي خودي, خبري, سرسامي, شيدايي, بي حواسي. v. Also *stupidity*

Stupefactive, بيهوش كنان.

Stupified, مد, بي هوش, بي خبر, سرگردان, سرگشته. سرسام, بي حواس, بي خود, هوش. v. *Stupid.*

STUPENDOUS, عجب ا, عبرت آميز, عجيبت ا, حيرت انگيز, عجيبناك.

STUPID, خيره سر, سفيه ا, خيره, بي وقوف, احمق ا, شيدا, كند, كالوس, ابله ا, سرسامه, سرسام, غابي ا بي, بي فهم, نادان, بي عقل, بليد ا, ناجد ا, كوردل, تيره دماغ, دماغ. v. *Dull.—Stupid* (*in point of style* or *subject*), بي لطيف, نا لطيف, بي ظريفت, نا ظريف, بي مزه, بي نمك, لطيفت.

Stupidity, غباوت ا, بلاهت ا, سفاهت ا, حماقت ا, عدم عقل, بلادت ا, سفيهي, بي وقوفي, سفه ا, سرسامي, نا شناسي.

Stupidly, احمق آسا, كندانه, با حماقت, بي عقلانه, بلا دانش.

A stupifier, بيهوش كننده, &c.

To stupify, بي حواس, مد هوش گردن, بي هوش كردن, سرسامي, سرگشته ساختن, سرسام كردن, سرگردان كردن, كردن حيران, حيرت دادن, شيدا ساختن, خيره سر كردن, آوردن, ساختن.

STUPOR, بي حواسي, حيرت ا. *A stupor in the teeth* (*from eating any thing acid*, &c.) كندي دندان, كندي. — *Having a stupor in the teeth*, ضرس ا. *A stupor in the limbs*, خدر ا. *To be affected with a stupor*, بي تاب و توان, حيرت يافتن, گشتن.

Sturdily, v. *Stoutly, hardily: obstinately.*

Sturdiness, v. *Stoutness, strength.*

Sturdy, v. *Stout, hardy, strong.*

To STUTTER, خطل ساختن, اكتوا كردن, لكنت كردن, تعتع ساختن, تمتمه گفتن, تطرّم ساختن, زعوم كردن, ترته كردن, اليغ ساختن, جبس كردن. v. *To stammer.*

A stutterer, اكتوا كننده. الكن ا.

جدّ و, سعي كردن, محنت كردن, كوشش كردن, قصد كردن, شغل كردن. اقدام و اهتمام نمودن, جهد ساختن, بذل همّت كردن. v. *To employ every endeavour.*

To STUFF (*cram*), آغندن, آگنده كردن, آگندن, آغاليدن. انكيدن, انپاشتن, انباريدن, انباشتن, برتميدن, ملاء, مصمت ساختن, دعس كردن, سير نمودن, پر كردن, انجاليدن, تكيت ساختن, كردن.—(*to saturate with meat*, &c.), افزولبدن, اشباع كردن, آغاليدن. v. *To satiate.* — *To stuff with wool*, پشم آگنده كردن. *To stuff* (*a pudding*,) &c. *with meat*, گوشت آگنده ساختن.

Stuff (*matter*), چيز, جنس ا. v. *Material, substance, thing.*—(*furniture*), زخت ا, سامان, اجناس, اسباب ا, لوازم ا, ماعون ا. v. *Goods* —(*medicine*), دارو, علاج ا, ميسوس.—(*cloth*), پارچه. *Woollen stuff*, پارچه پشمينه. *Cotton stuff*, پارچه پنبه. *Stuff* or *stuffing for cushions*, &c. كاردو, چغبوت, آگنج, انگبالين, اگين, آگندگي. *Stuffing for meat*, آگنج. *Dying stuff*, فلن ا. v. *Dye.* — *Stuffed*, محشي ا, آگين, ممنعبي ا, مصمت ا, انباشته, آگنده, &c.

To STUMBLE, سقطت يافتن, سقوط كردن, لغزيدن, خزيدن. v. *To slip, slide, trip, fall, stumble.*—(*to err*), زلّت ساختن, زليلي كردن, زلج ساختن, خطا كردن, سهو كردن. *To stumble upon by chance*, مصادفه دوش ساختن, مصادفه دوش كردن.

A stumble (*trip*), لغزش پا, سقطه ا, سقوط ا. — (*error*), سهو ا, خطا ا. v. *Slip, blunder.—To recover when stumbling*, شخيدن.

A stumbler, لغزش كننده, سقوط ياب.

A stumbling-block, مزاحمت ا. v. *Obstacle.*

A STUMP, كنده, جذمه ا (plur. جذم), قطعه ا (plur. قطع), جذل ا, جذمار ا, جذمور ا, كرناف ا, كرنافه ا. v. *Trunk.*

To STUN (*confound with noise* or *importunity*), تصديع, بي هوش, سرگردان كردن, صخّ كردن, صداع دادن, كردن, سركيج كردن, دردِ سر دادن, كردن. v. *To stupify.*

STUNG, گريده, خليده, ملسوع ا. *Stung by a serpent*, مار گذيده. *Stung by a bee*, زنبور خليده.

To STUNT (*hinder growth*), منع, ازرويدگي بازداشتن, رست كردن.

A STY (*for hogs*), خنزيري .

STYLE (*of writing*), عبارت A , اصطلاح A , خلال A .—*Sublimity of style*, اطناب A .—(*title, appellation*), لقب A (plur. القاب), خطاب A . — (*the hand of a watch* or *dial*), عقرب A , مقياس A .—(*a pointed iron or steel for writing on wax, &c.*) مرقم A . *The Persian style*, خلال فارسي . *The Arabian style*, خلال عربي .

To style, تسميت كردن , نام زد كردن , نام نهادن , لقب دادن .

Subaltern, v. *Subordinate, inferior.*

To SUBDIVIDE, باز تقسيم كردن , بار ديگر تقسيم ساختن v. *To divide.*

Subdivision, تقسيم ثاني . v. *Division.*

To SUBDUE, مغلوب كردن , فرود آوردن , زير كردن , فتح كردن , تسخير ساختن , ضبط كردن , شكست دادن , تملّك ساختن , تغلّب كردن , استرقاق كردن , مسخّر ساختن v. *To conquer, overcome, tame, crush.*

SUBDUED, مغلوب A , مسخّر A , شكسته شده , مرون A . v. *Conquered, overcome.*

A subduer, غالب A , فاتح A , قاهر A , قهّار . v. *Conqueror. A subduer of the world*, گيتي ستان , جهان كشا , عالمگير .

SUBJACENT, فرود , فرو , تحت A , در زير , زير .

A SUBJECT (*one who lives under the dominion of another*), رعيّت A , تبيع A (fem. تبيعت), ذمي A , فرمان بردار , مخضوع A , بنده فرمان . v. *Subject (adj.). Subjects*, رعايا A , توابع A , سوقت , زير دستان . v. *People. Subject (of a discourse)*, معني A , مضمون A , منشا , سبب A , حجّت A . *The subject and predicate (substantive and adjective)*, مبتدا وخبر , مقدّم و تالي .

Subject (living under the obedience of another), مطيع A , فرمان بردار , بنده فرمان , متابع A , تابع A . v. *Tributary*, —(*obnoxious, liable*), معرّض A . *To become subject*, متابع فرمان بردار گرديدن , تابع شدن , شدن .

To subject, تسخير كردن , اطاعت كردن , مطيع ساختن , بنده فرمان كردن , متابع ساختن , تابع كردن v. *To subdue, enslave. To subject (make liable)*, تعريض كردن , معرّض ساختن .

Subjected, مغلوب A , مقهور A , مسخّر A . v. زير پا زده *Subdued.*

Subjection, اطاعت A , انقياد A , فرمان برداري , تسخير A , ذمت A . v. *Subjugation.* — *To offer to come under subjection*, عرض اطاعت , اظهار اطاعت كردن , نمودن .

To SUBJOIN, مضاف , الحاق كردن , زياده كردن , افزودن , اضافه كردن , ملاحم نمودن , ترديف ساختن , كردن زير , غت كردن , غرا كردن , پيوستن . v. *To annex, join, add.*

Subjoined, subjunctive, افزوده , مضاف A , ملاحم A , پيوسته , ملحق A .

To subjugate, v. *To subdue, subject.*

SUBJUGATION, مغلوبيت A , وقاميت A . v. *Subjection. The subjugation of kingdoms* or *countries*, فتح ممالك , كشور علم گيري , كشور گيري , كشاي .

SUBJUNCTION, افزايش , افزوني , الحاق A , ترديف A , غت A , غرا A , پيوستگي , اضافه A (plur. مضافات) .

To SUBLIMATE (*chymically*), تصعيد ساختن , اصعاد كردن . v. *Also to exalt, elevate. Sublimation*, اصعاد A , تصعيد .— *Sublimate*, v. *Quicksilver.*

SUBLIME, بلند , رفيع A , علي A , عالي A , علوي A , والا A , معلّى or معلّا A , صمد A , بالا A , شامخ A , ساعي A , شريف A , مكبّج A . v. *High, lofty, grand, haughty. A sublime orator*, سلّاق A . *The sublime court*, عتبهٔ علياسينه .

To sublime, v. *To sublimate: exalt: improve.*

The sublime (style), اطناب A .

Sublimely, بطور عالي , بارفعت , با بلندي , صمداً A , سامياته .

Sublimity, بلندي , علويت A , ارتفاع A , رفعت A , افرنگ , علوت A , علا A , اروند , سمو A , علو A .

Sublunary, v. *Earthly, terrestrial.*

SUBMARINE, زير دريا , تحت البحر A .

To submerge, submersion, v. *To drown, &c.*

SUBMISSION (*obedience, humility*), اطاعت A , وضاعت A ,

خضوع A , فروتني , فرمانبرداري , انقياد A , تواضع A , عبودت A , ابتهال A , صراعت A , خنوع A , خشوع A , افتقار A , ماعون A , اذعان A , التيام A , عبوديت A , خضع A , لوسانه , تضرّع A , نالش , پيوس , استكانت A , تذلّل A . — (*surrender*), تسليم A , استسلام A . *With all submission*, با تضرّع و , با مزيد ضراعت , با خضوع تام , ابتهال . v. *Submissively*.

Submissive, متواضع A , اهل تواضع , مطيع A , فرمانبردار , خاضع A , منخضع A , ذليل A , ذلول A , فروتن , سرفر , منخفض A , خنع A , معبّد A , اطاعت نما , اخضع A , خضوع A , خفيض A , مبتكع A , رام , غريب A , تربوت A , وجس A , غرنگ , خفض A , آواز آهسته . *A submissive voice*, رتمت A , رتم A , خريد A . *To be submissive*, فرمانبردار تواضع , اطاعت نمودن , خضوع شدن , مطيع شدن , شدن , تخضيع كردن , هكوع كردن , ذلالت نمودن , كردن , &c.

Submissively, با انقياد و , متواضعاً A , با تواضع , فروتنانه , اطاعت . v. *With all submission*. — *To beg submissively*, نيازمندي نمودن , التماس كردن , نيازمند شدن , نيازكردن .

Submissiveness, فرمانبرداري , فروتني . v. *Submission*.

To submit (*yield, acquiesce in the authority of another*), اطاعت كردن , فروتن بودن , سرفرو نمودن , تواضع كردن , مطيع , وضاعت و انتياد نمودن , تسليم كردن , گردن نهادن , سپر انداختن , اذعان و اسلام كردن , راضي بودن , گرديدن . v. *To surrender*. — *To submit to the judgment of another*, استلام كردن , استسلام ساختن .

SUBORDINATE, متابع A , متعلّق A , زير حكم ديگر , زيرين . v. *Inferior*, (*subject*).

Subordinately, بدرجه , درجاه زيرين , درمرتبه اسفل , اصغر .

Subordination, متابعت A , محكوميّت A , زيرحكمي , v *Subjection*, *discipline*.

To SUBORN, رشوت دادن , ارتشا كردن , دسّ كردن , مدسّي ساختن .

Subornation, ارتشا A , دسّ A , دادن رشوت . *Suborned*, رشوت دهنده , راشي A , مدسّي A , مرتشي . *A suborner*, صاحب ارتشا , اهل رشوت .

To SUBSCRIBE, زير نوشتن , پائين نوشتن , — (*write one's name*), دست خطّ نوشتن , امضا كردن A , ممضي ساختن . v. *To consent*. (*to give consent*), رضا دادن , قبول كردن .

Subscribed, زير نوشته , ممضي A , دستخطّ كرده شده . *Subscribed and sealed* (*especially by a judge*), امضا كرده شده . *A subscriber*, دستخطّكننده , امضا ساز , ممضي و مسجل A . *A subscription*, دستخطّ , امضا A .

SUBSEQUENT, اخير A , موخّر A , پس رو . *Subsequen* or *subsequently*, بعد A , پس . v. *After*, *following*. — *Subsequent to which*, پس از آن , بعد از آن .

SUBSERVIENT, معاون A , كارگر , مددكار . v. *Useful*, *convenient*, *subordinate*.

To SUBSIDE (*sink to the bottom, as the sediment of liquor*, &c.) رسوب ساختن , رسب كردن , ويزيدن , فرونشستن , مغتمس شدن , تسوخ نمودن . v. *To settle*.

SUBSIDIARY (*assisting*, *brought in aid*), معاون A , نصور A , امداد آور .

A subsidy, معاونت A , ياري , مدد , امداد A , اعانت A , *Money paid to an ally for troops*, نعلبندي , مدد كاري .

To SUBSIST, برپاشدن , پايدارشدن , وجود داشتن , هستن , برقرارشدن , ثابت پا شدن , پاييدن . v. *To continue*, *exist*, *remain*. — (*to have the means of living*, *to be maintained*), ضروريات معاشي داشتن , پرورده شدن .

Subsistence, ثابت پائي , پايداري , وجود A , هستي , برقراري . v. *Existence*, *continuance*. — (*maintenance*), ضروريات معاشي , روزي , پرورش , معاش , گذران . v. *Sustenance*, *competence*.

Subsistent, *subsisting*, موجود A , برقرار , پايدار , پاينده , ثابت پا .

SUBSTANCE, جرم A , ذات A , جنس A , شي A , چيز , وجود A . v. *Thing*, *body*, *matter*. — (*essential part*), جسم A , اصل A , هيولا or A هيولي A , مايه A , گوهر , جوهر , خلاصه A , كنه A , قضيت A , مال A , مغز A , طبيعت A , اثلت A . v. *Essence*, *body*, *matter*. — (*solidity*, *firmness*), قوّت A , رسوخ و اشتداد A , استواني , استواري . — *The substance* or *result*, نتيجه A , اثلت المال A . *The substance of the words*, مال مقال , نتيجه كلام . — *Substance* (*means*, *wealth*), روزي , غنيمت A , غنا A , دولت A , اموال A , مال A ,

A, نعمت, مایه, رزق, ارزاق, عقار. v. *Fortune, riches, wealth.*

Substantial (*partaking of* or *belonging to substance*), جوهري, هستي منسوب, موجود A, اصلي, عيني, ذاتي, گوهري, مضبوط A, قوي A, (*firm, strong*), جثيماني A. وجود پيوند. راسخ البنيان A, راسخ الاساس A, راسخ A, استوان, استوار (*wealthy*), اهل غنيمت, مايه دار, مال دار. v. *Rich.*—*Substantials* (*essential parts*), جواهر A, طبيعات A, اصول A.

Substantiality, هستي, ماديت A, جسمانيت A. v. *Substance.*

Substantially (*with reality of existence*), از ذات, با هستي, (*strongly, solidly*), با, بطور جوهري, با طبيعت, از وجود, با ثابت, راسخانه, استوارانه, با استواني, بطور قوي, قوت, في الحقيقت A, پاي. v. *Truly, really.*—(*wealthily*), مالدارانه, با غنيمت, با مايه.—*Substantialness*, هستي. v. *Substance*; also *solidity, firmness, strength.*

To substantiate (*make to exist*), هستي دادن, هست كردن, وجود نمودن, ايجاد كردن, ذات ساختن. v. *To realize.*

A substantive (*noun*), اسم ذات, مبتدا A or مبتدي, موصوف A. *Substantive and adjective*, اسم ذات و اسم صفت, مقدم و تالي, مبتدا و خبر.

To SUBSTITUTE (*one thing for another*), عوض كردن, مبدّل, تبديل كردن, گوهريدن, ابدال ساختن, بدل كردن, ساختن. v. *To change.*—(*one person for another*), جانشين, موكّل نامزد كردن, نايب نمودن, قايم مقام ساختن, كردن, جانشين نمودن, گرهريدن, مباشر ساختن, توكيل كردن, مخلف ساختن, تفويض كردن, تخليف ساختن. *To substitute one word metonymically for another*, واخواندن.

A substitute, وكيل A, قايم مقام, جانشين, بدلي, عوضي, نايب A, مباشر A. v. *Deputy.*—(*a succedaneum*), بدل A (plur. بدلا).

Substituted (*instead of a thing*), مبدّل A, متبدّل A, بجاي چيز ديگر نهاده. (*instead of a person*), جانشين كرده, وكيل نامزد كرده, قايم مقام ساخته.

Substitution, معاوضه A, تعويض A, بدل (plur. بدلا) A, ابدال A, تبديل A.

To SUBSTRACT (*arithmetically*), تفريز, مشنات كردن, ساختن.—*Substraction*, مشنات A, تفريز A.

A SUBTERFUGE, بهانه, حيله A, روبه بازي. v. *Evasion, trick.*

SUBTERRANEOUS, زير زمين, زير خاك, زير تراب, تحت الارض A. *A subterraneous dwelling*, دولچ A, شمچ, هم A. v. *Cave, cavern, grotto.*—*A subterraneous water-course*, كمانه. v. *Common shore.*

SUBTILE (*thin, fine*), باريك, نازك A, دقيق A, خردين, خورد, نزار, تلو A, تنك, رقيق or ركيك A, خرده, لطيف A. v. *Slender, delicate.*—(*artful, refined, penetrating, shrewd*), زبرك, خرده بين, دور بين, نونده, روبه باز, حيله باز, باقعه A, نكته پيوند, نادره دان, نكاره A, داهي A, دهي A, دواس, نوننده. v. *Acute; cunning, sly, deceitful. A subtile disease*, دق A. *A subtile distinction*, نكته A.

Subtilely, نازكانه, دقيقاً A, با دقت. v. *Finely, thinly.*—(*artfully, slily*), روبه بازانه, حيله بازانه, با زيركي.

Subtileness, subtility (*thinness, fineness*), تنكي, باريكي, خيوشت A, ركاكت A, دقت A, دق A, نازكي, (*artfulness, refinement, cunning, shrewdness*), خرد, دقت A, زيركي, نكر A, داهي A, دهي A, ظرافت A, نكته داني, بيني, نكات A, دقايق A, شهامت A. *Subtilties*, حيله بازي. خردوات.

Subtilization, دقيق ساري.

To subtilize (*make fine* or *thin*), دقيق, باريك كردن, نازك ساختن, دق كردن, ساختن. (*to display subtility of genius, to make metaphysical distinctions*), نكته, نكته پرداختن, خرده, نكات سنجيدن, دقايق سنجي كردن, پردازي نمودن, بيني نمودن.

Subtle, v. *Subtile, sly.*—*Subtly*, v. *Subtily, slily.*

SUBVERSION, زير زبر سازي, انقلاب A, ركس A, هدم A, انهدام A, انقاع, خرابي, بعزت A, قلع A.

Subversive, زير زبرساز, ركس ساز.

To subvert, زير زبر كردن, زير گردانيدن, سرنگون كردن, ركس, برتهيدن, خراب كردن, ويران كردن, پايمال كردن, انهدام كردن, كردن. v. *To overthrow, ruin, destroy.*

Subverted, زير زبر شده, سرنگون ساخته, برتهيده شده, پايمال, منهدم A, موتفك A, مرتكس A, ويران كرده شده, كرده شده.

A subverter, مخرب A , خراب کننده , زیر زبر سازنده , پایمال کننده . v. *Destroyer.*

A SUBURB, کلات A , پیراسته , پیرامن شهر , گرد شهر , خارج شهر , ربض A , سواد A . *Suburban, inhabiting the suburbs*, ساکن پیرامن شهر , پیراسته نشین .

A SUCCEDANEUM, عوض A , بدل A (plur. بدلا). *To use as a succedaneum*, بدل کردن , استبدال ساختن .—*Succedaneous*, متبدل A , بدل آور .

To SUCCEED (*follow in order*), پیروی کردن , پس آمدن . v. *To follow.*—(*to come in place of another, to be successor*), خلافت , خالف شدن , قایم مقام شدن , در عوض کسی آمدن , عقب , خلفت کردن , خلوف ساختن , خلیفه بودن , نمودن , کام یافتن , التوالي رفتن , اعقاب نمودن , ساختن , عاقبت خیر داشتن , کام یاب شدن , بهره مند شدن , توریک , فیروز گشتن , فرخنده شده , دولت یافتن , خوشیدن , میراث خور , میراث خوردن , ایراث پذیرفتن , مناسخت گرفتن , شدن . *To succeed to an estate*, کردن . v. *To inherit.* —*To succeed alternately* (*as day and night*, or *one man to another, by rotation*), نوبت , خلفت نمودن , تعاقب کردن , عقبت کردن , مفارصت ساختن , تناوب کردن , ساختن .— *To cause to succeed* (or *prosper*), توفیق کردن . v. *To prosper.* — *To cause to succeed* (*as one to another*), اخلاف کردن , تعقیب ساختن .

Success (*what follows*), عاقبت A , عقبي A , عقب A , غب A , صیر A , صیرورت A , وقوع A , ورود A .—*Good success*, بهره مندي , کامیابي , عاقبت خیر , بهره مندي , سداد A . *Bad success*, بد بختي , عاقبت بد . v. Under *fortune.*

Successful, مبارک A , بختیار , بهره مند , کامیاب . v. *Prosperous.*

Successfully, با عاقبت خیر , بختیارانه , بهره مندانه . v. *Prosperously, fortunately.*

Successfulness, بختیاري , کامیابي , بهره مندي . v. *Success.*

Successless, بد بخت , بي بهره مندي , بي عاقبت خیر .

SUCCESSION (*a series of persons* or *things following one another*), خلافت A , خلیفي , خلفت A , سلسله A , توالي A , تواتر A . v. Also *lineage.* — *A succession* (*inheritance*), میراث A , مخلفات A , تناسخ A , تملیک A . v. *Heritage.* —*Uninterrupted succession*, ترادف A . *In succession*, پي در پي , التوالي A . v. *Successively.*

Successive, متوالي A , متوالر A , مسلسل A , متعاقب A , ترادف نما , پي در پي , خلفي A , خلفي . *Successiveness*, حال

Successively, التوالي A , بسلسله , پیاپي , پي در پي , علي التوالي A . *Successively from father to son*, ابا عن جد , جد بجد .

A successor, خالف A , پیرو , جانشین , قایم مقام , عقب A , عقوب A , عاقب A , خلف A , خلیفه A . *Successors*, عقبت A , خلفا A , اخلاف A .

SUCCINCT, مقتصر A , موجز A , خورد , کوتاه . v. *Summary, short, brief.* — *A succinct discourse*, کلام موجز .

Succinctly, اجمالا A , بطور اجمال , مقتصرانه , ملخص . *Diffusively and succinctly*, التفصیل والاجمال A , بالتفصیل .

SUCCORY (*plant*), کاسني A , هندبا , اندوژه .

SUCCOUR, اعانت A , چاره , یاري , مدد A , معاونت A . v. *Assistance, aid, help.* — *To succour*, یاردم , امداد A , نصرت A , اعانت کردن , مدد دادن , چارد دادن , معاونت . v. *To aid, help, assist.* پیچیدن , امداد و یاري نمودن , نصرت دادن , دادن .

Succoured, اعانت کرده شده , &c.

A succourer, ناصر A . v. *Assistant, friend.*

Succourless, بي چاره . v. *Helpless.*

SUCCULENT (*juicy, moist*), رطوبت دار , آبدار , ندیان A , ممعون A , ریان A , سیراب , تر و تازه , شاداب , رطوبت A , سیرآبي , قدشم A , فرزد , بلال A . — *Succulency*, آبداري , شاداب .

To succumb, v. *To yield, sink, faint.*

SUCCUSSION (*shaking*), جنبش .

SUCH, همانند , همچنان , همچون , همچو , همیدون , چو , آنچنین , آنجنان , چنین , چنان , همید , آنچنان که , چنانکه , چنانچه , همچنانکه , همانکه . *Such a one*, فلان A (fem. فلانه), ستار .

To SUCK, رضع ساختن , رضاع کردن , مص کردن , مکیدن , ترشف , رشف کردن , تمصص ساختن , کمیدن , مک کشیدن , رغث ساختن , نصف کردن , تمزر ساختن , تمزز کردن , ساختن , درخود چیدن , رغلت کشیدن . *To suck up* or *suck in*,

مشرب کردن . v. To imbibe, drain.—To suck greedily, کاغ کردن .

Suck (act of sucking), مکث ، مص A ، مکش ، رضع A ، رضاع A ، رضاعة A ، ملج A ، رغلت A ، رغث A ، نصف A ، تمزز ، [illegible] . Also milk.

Sucked, مکیده ، کمیده ، مزیده . *Any thing sucked,* رضع A .

A sucker (one that sucks), مک کش ، مکنده ، کمنده ، مرغوثه A ، راضع A .—(a young twig), شاک ، شاکچه ، نهال A . v. *Shoot.* — *The sucker of a vine,* شاخ انگور ، غرز A (plur. غروز) ، سرغ A (plur. سروغ).

Sucking (part.), مکان ، راضع A ، منتصف A ، رضیع A ، مرتضع A ، ملتبي A ، ملتبن A ، مستلبي A . *A sucking child,* طفل شیرخواره . *A sucking lamb,* عمروس A . *Sucking kids,* مقفت A . *Sucking the fingers,* مرس A .

To SUCKLE, شیردادن ، ارضع کردن ، عجوساختن ، ترمید کردن .

Suction, مکش ، رضع A ، مص A ، تمصص .

SUDDEN, ناگهانه ، ناگهاني ، ناگه ، ناگهان ، فجاي ، فجاي . *A sudden accident* or *misfortune,* بلاي ناگهانه .— *Sudden death,* موت ناگهانه ، مرگ مفاجان . v. Under death.—*A sudden, unexpected accident,* وقوع ناگهانه ، سرانجام ، ناگهاني ، فجاءت A . v. *Surprise.*

Suddenly (on a sudden), ناگاه ، ناگه ، ناگهان ، فجاةً A ، لاوقت A ، بالبداهة A ، فلتةً A ، بغتةً A . *Dying suddenly,* مفتلت A ، افتیات A . *Springing up suddenly,* توثب A . *Seizing suddenly,* ناگاه گیري . *To rush upon suddenly,* مفاجات کردن ، هجوم کردن ، هجم ساختن ، فجا کردن .— *Suddenness,* ناگهي ، ناکهانگي ، فجاءت A .

SUDORIFICK (*promoting perspiration*), معرق A ، عرق انگیز ، خوي ساز . *Sudorifick medicine,* شربت عرق انگیز .

SUDS, کف صابون ، لعاب صابون .

To SUE (*beg, entreat*), نیازکردن ، با الحاح و ضراعت استدعا و استرجا کردن ، طلب ساختن . *To sue at law,* محاضرت ، دعوت ، محضر دعوت شدن ، داد خواستن ، داد خواه شدن ساختن . v. *To litigate.*

SUET, پیه ، چربي ، شحم A . v. *Fat, tallow.*

To SUFFER (*bear with patience*), صابر ، صبر و تحمل نمودن ، شدن ، صبرداشتن ، شکیبائي کردن ، شکیبیدن . v. *To bear, endure.* *To suffer loss,* زیان کشیدن ، نقصان کشیدن ، ایضاع ساختن ، ایکاس کردن ، ضرریافتن ، خسارت کشیدن .— *To suffer pain,* درد خوردن ، آزاریافتن ، رنج داشتن . *To suffer misfortunes,* محنتها کشیدن ، محنت کشي کردن ، محنت ، بلا خوردن ، زده شدن . *To suffer punishment,* معاقب شدن ، سیاست شرعیت خوردن ، عقوبت پذیرفتن ، معذب بودن .— *To suffer* or *allow,* اجازت دادن ، دستور نمودن ، رخصت دادن . v. *To permit.*

Sufferable, برداشتني . v. *Tolerable.* — *Sufferably,* v. *Tolerably.*

Sufferance, suffering (pain), رنج ، درد ، آزار ، اضطراب A .—(*patience*), صبر A ، تحمل A ، بردباري ، شکیبائي . v. *Moderation.* — (*toleration*), اجازت A ، پروانگي ، رخصت A . v. *Permission.*—*Long-suffering.* v. *Patience.*

Suffered (*endured*), کشیده .—(*permitted*), مجاز A ، جایز A ، اجازت کرده شده .

A sufferer (*one who suffers pain* or *loss*), رنج دار ، درد خور ، آزار یاب ، زیان پذیر ، خسارت گیر ، مضرت دار ، گزند خور .—(*one who permits*), مجوز A ، اجازت دهنده ، رخصت نما .

To SUFFICE (*to be sufficient*), بس شدن ، کافي شدن ، وافر شدن ، کفایت کردن ، اکتفا ساختن ، فراوان شدن . v. Also *to supply, afford, satisfy.* — *To suffice for any purpose,* جهت امري کفایت کردن .

Sufficiency, کفایت A ، اکتفا A ، کفاف A ، وفور A . v. *Competence.*—*Self-sufficiency,* خود بیني ، خود پرستي .

Sufficient, بس ، کافي A ، وافي A ، فراوان ، وافر A ، بقدر احتیاج ، قنعان A . v. *Enough, plenty.* *Self-sufficient,* خود بین ، مختال A .

Sufficiently, بس ، باکفایت ، وافراً A .

To SUFFOCATE, خفه کردن ، خبه ساختن ، خفدیدن ، خفیدن ، نفس گرفتن ، تنگ نفس ساختن .

Suffocated, خفه کرده شده ، خفیده ، خبه کرده شده ، خفدیده ، دم گرفته . *To be suffocated,* خفیده شدن ، دم گرفته شدن ، تسبیده شدن ، تسبیدن ، تنشیدن ، تنسیدن .

Suffocation, حبس النفس ، خفه ، خبه ، خبک ، دم گرفتگي ، رس .

SUFFRAGE, A قول , طرفداري . v. *Vote.*

To SUFFUSE, ريزيدن , ريختن , افشاندن , پاشيدن . v. *To diffuse.*—*Suffused*, ريزيده , ريخته , افشانده , پاشيده . *Suffusion*, ريزش , افشان , پاشي .

SUGAR, شكر , A سكّر , ابو الشّفا , شرنگ , ابر . — *A species of dry sugar*, A فلن . *Sugarcandy*, A قند , شكر قند , *Broken sugar-candy*, A مبرت . v. *Candy. Fine or refined sugar*, A نبات شكر , نبات . *Sugar of roses*, گلبشكر , گلكند . — *A dealer in sugar*, شكرفروش . *Sugar-lipped*, شكرلب . — *Sprinkling sugar*, شكرريز . *Bearing* or *producing sugar*, شكربار . *A piece of sugar*, شكرپاره . *Bread baked with sugar, &c.* شكرپره , شكرپره , شكرپروه . *Gathering sugar*, شكرچين . *The sugar-cane*, ني شكر . *A sugar-chest* (also *a plantation of sugar-canes*), شكرستان . *Dressed with, preserved with*, or *made of, sugar*, شكرين . *Sugary*, از شكر , شكرآميز . v. *Sweet* شيرين .

To SUGGEST (*hint*), ايما دادن , اشاره دادن . — (*advise*), پند دادن , نصيحت دادن .

Suggestion (*hint*), A ايما . — (*advice*), پند , A نصيحت .

SUICIDE, ميرتني , قتل نفس , خودكشي . — (*the person*), قاتل النّفس A , ميرتن , خود هلاك , خود كش .

A SUIT (*set, number of things corresponding to one another*), سلسله , اسباب . — (*regular order*), A سلسله , نظام , سلك . v. *Series.* — (*retinue*), سواري , حشمت A , خدم و حشم . v. *Train.* — (*a petition, address of intreaty*), A عرض , نيازمندي , استغاثه A , درخواست , خواست , عرضداشت , خواهش . — (*courtship*), طلب عورت , خواستگاري . v. Also *law-suit.*

To suit (*agree with*), سزاوار شدن , شايسته شدن , شايستن , موافق شدن , لايق شدن , نسبت داشتن , مناسب شدن , موجه شدن , سازگار گرديدن , مشاكل بودن , موافقت داشتن , لايق , مناسب كردن , — (*to fit, adapt*), زيبيدن , سزا شدن , مشاكل , موافقت دادن , سزاوار كردن , موافق كردن , ساختن منطبق , چسپيدن , چسپانيدن , شايسته گردانيدن , كردن , هموار ساختن , كردن .

Suitable, شايسته , موافق A , مناسب A , لايق A , سزاوار , يكسان , واجب A , همتا , مطابق A , دزخور , سازگار , سزا , مماثل A , مانند .

Suitableness, شايستگي , موافقت A , مناسبت A , مطابقت A , هماواري , سازگاري , سزاواري , لياقت A .

Suitably, لايقانه , سزاوارانه , با موافقت , با مناسبت , شايستگي .

A SUITOR, طالب زن , خواستگار . v. *Lover.* — (*a petitioner*), مستغاثي A , مستدعي A , ملتمس A , داد خواه , نيازمند . v. *Suppliant, candidate.*

SULLEN, تيره ضمير , سيه درون , ثقيل A , درشت , نا خوش . v. *Gloomy, angry, morose, malignant, obstinate.*

Sullenly, درشتانه , ثقيلانه , تيره ضميرانه .

Sullenness, درشتي , ثقالت A , سيه دروني , تيره ضميري , ثقلت A . v. *Moroseness, malignity, obstinacy.*

To SULLY (*soil*), چركين كردن , پليد ساختن , آلودن . v. *To tarnish, dirty, stain, spot* — *To sully* (*another's*) *reputation*, معيوب كردن , بد نامي دادن , عيب گفتن . v. *To revile.*

A sully, بد نامي , رسوائي , لكه , عيب A . v. *Spot, blemish, disgrace.*

Sullied, معيوب A , عيبدار , پليد شده , چركين , آلوده .

SULPHER, A گوگرد , كبريت , گوگرد زرد . *Sulphureous, sulphery*, پر گوگرد , كبريتي , كبريت دار , گوگرد آميز . *Sulphureousness*, گوگرددارى , اثر كبريت .

SULTAN, A سلطان . v. *King.* — *Sultana, sultaness*, سلطانه . *Sultans*, A سلاطين , A سلاطت . *A sultanry, the office and dominion of a sultan*, A سلطنت . v. *Kingdom.*

SULTRINESS, A حرور , A حمّت , تابداري , سخت گرمي , سخت عصيب , حمادي A . v. *Heat.*

Sultry, A محرّ , حمي A , تابدار , نهايت گرم و بي هوا , سوزان , ناجر A , حار A .

A SUM (*of money*), A مبلغ (plur. مبالغ) . v. تومان . — *A sum total*, همگي , A جمع , A جمله . *A principal sum*, A اصل , مايه , مال موثّل . v. *Capital, principal. The sum* (*substance* or *result*), A حاصل , A محصّل , A نتيجة (plur. نتايج) . *The sum* or *substance of a speech*, A محصّل الكلام , نتيجه كلام . v. Also *summary, height, completion, compendium.*

To sum (*compute*), شمردن , شمار ساختن , حساب کردن , —(*to collect into a narrow compass*). جمع کردن , احصا ساختن , محصل کردن , تعدید ساختن , جمله کردن , مجمل ساختن , اجمل ساختن . v. *To comprise, comprehend.* — *To sum up all* (*upon the whole*), في الجمله ع , الحاصل ع , القصّه ع , عاقبة الامر , آخرالامر ع , عاقبة ع , نهايت الامر ع , والحاصل ع , مجموعاً ع , الغرض ع , غالباً ع , جملةً ع ,

Summed, جمع کرده شده , حساب کرده شده , شمرده شده , معدود ع , مجمل ع .

* *Sumless*, بي شمار , بلا حساب . v. *Innumerable.*

SUMMARILY, ايجازاً ع , با اجمال , اجمالاً , مجملاً ع , ايجازانه .

Summary, موجز ع , مختصر ع , مقتصر ع , مجمل ع , ملخّص التفصيل ع , ملخّص ع . v. *Short, brief. A summary* (*compendium*), اجمال ع , مقتصر ع , اقتصار ع , مجمل ع , موجز ع , ايجاز ع , مجموعت ع , مختصر ع , فهرس , سر دفتر .

SUMMER, تابستان , گرما , صيف ع . *Summer rains*, حميمت ع . *Summer heat*, ماحق ع , صيف ع , حميم ع , باحور ع , حميمت ع , حميم ع . *A summer or main beam of a house*, فروار , شاه ديوار , شاه تير . v. *Beam. A summer house, a house for summer residence*, تابستاني , تابخانه , آفتاب , مصيف ع . v. *Villa.*—*A place constructed under ground for keeping provisions cool in summer*, ترمست ع .

To summer or *pass the summer*, تصيف گردن , تقيّظ ساختن , تقييظ کردن .

Summer (adj.), صيفي , تيرماهي , سرمائي , تابستاني . — *Summer provision*, (also *a summer campaign*), صايفت ع .

SUMMIT, راس ع . —*The summit of a mountain*, راس الجبل ع , سر کوه , قلّه کوه , کيلان . v. *Top.*

To SUMMON, دعوت , طلبيدن , طلب کردن , خواندن , مرافعت کردن . *A summoner*, دعوت کننده , طلب کننده , خواننده , محضر ع . v. Also *officer of a court, tipstaff.* — *A summons*, دعوت ع (plur. دعوات), مرافعت ع . *A judicial summons in writing*, اعلام , طلب نامه . *Summoned*, طلب کرده شده , خوانده , دعوت کرده شده , شده .

A SUMPTER *horse*, اسپ , اسپ بارکش , اسپ کوتل , اسپ رخت بار , بارکي , بارگير , پالان کش .

SUMPTUARY, اخراجات پيوند , خرج منسوب .

SUMPTUOUS, گران قيمت , شاهانه , بزرگوار , بيش قيمت , گران بها , قيمتي , فاخره ع . v. *Costly, rich, expensive, splendid, magnificent.*

Sumptuously, با عظمت , شاهوار , بزرگوارنه .

Sumptuousness, فر , عظمت ع , حشمت ع , بزرگواري , جلالت ع , جلال ع . v. *Splendor, magnificence.*

The SUN, آفتاب , خورشيد , مهر , شمس ع ; also *less used*, ضحّ ع , ژنگ , زير تنگ , خاور , خرشيد , خر , خور , هوز , سپهر , سراج ع , الهت ع , عجوزه ع , ذكا ع , چونه , غزالت ع , هور , نيّر اعظم , نيّره , گو , بيضا ع , شيد , طريق , مهات ع , غورت ع , شرق ع . *The sun's course*, پرهون , قرص ع , شمس . *The disk* or *face of the sun*, كليچه . v. *Orb* : قرن .—*An idol of the sun*, شمست ع (plur. شمسات), الهت ع . *A worshipper of the sun*, آفتاب پرست . *The house of the sun* (*in astrology*), خانه آفتاب . *Exposed to the sun*, آفتاب رو . *A circle* or *halo round the sun*, شايورد , سراچه افتاب . v. *Parhelion.*—*The sun illuminating the world*, آفتاب عالم آفروز , آفتاب عالمتاب , آفتاب جهان سوز , شمس جهان سوز . *Sun and moon*, مهروسه . *The light of the sun*, ضحّ ع . *To expose to the sun*, در آفتاب نهادن , اصحاد , ضحيان کردن , ضحا ساختن , در تابش آفتاب نهادن . —*Any place exposed to the sun*, شرقت ع . v. *Sunny.*—*To shine like the sun*, آفتاب آسا درخشيدن . v. *To shine.*—*The sun of religion* [a title or proper name], شمس الدّين .—*A sun-beam*, پرتوي آفتاب . v. *Beam, ray. A sun-flower*, خورپرست , آفتاب پرست . — *Sunless*, بي آفتاب . بلا شمس ع .

Sun dial, دايره هندي , الدّايرة الهندية ع . .

Sun-rise, طلوع شمس , مطلع آفتاب , شرقت ع , اشراق ع , شرق افتاب , بسرت ع . v. *Morning.* — *Sun-set*, حلول خانه شام , زوال شمس , غروب افتاب , وقوب ع , غبيت ع , ميل ع , نصاب ع , شفا ع .

SUNK (*immersed*), غرق شده , زيرآب زده .—*Sunk* (*gone low*), فرورفته . v. *To sink.*

Sunlike, sunny (*like the sun*), مانند شمس , افتاب آسا . —

Sunny (exposed to the sun), شرقي , آفتاب رو . *A sunny place*, جاي افتاب رو , مصحات A , شرقت A , آفتاب .

Sunshine, شعاع , ضوء الشّمس A , آفتاب , روشني آفتاب , لوامع A , نيرت A , نيران A , اشوع A , تيغ شمس , آفتاب زنگ , ژنگ , بهر . v. *Light, ray.*

Sunshiny, آفتاب رخشا , رخشان , رخشا , پرتو انداز .

To SUP (*drink by mouthfuls*), جرعه جرعه خوردن . v. *To sip.*—(*to eat supper*), عشا خوردن , شامه خوردن , عشو كردن , طعم عشا اكل كردن . *To dine and sup*, تغدي و تعشي كردن . *A sup*, شربت A . v. *Sip.*

To SUPERABOUND, افزوني , افزون آمدن , زيادة شدن , نمودن . v. *To overabound.*

Superabundance, كثرت A , افزوني , زيادتي , زيادت A . v. *Exuberance.*

Superabundant, افزون , زايد A , فضول A , فاضل A , كثير A , فايض A , مستغني A . *Superabundantly*, زايدانه , فضولانه , كثيرا A . v. *Exuberantly.*

To SUPERADD, فصل كردن , افزون كردن , زيادة كردن , تطليف كردن , اكثر نمودن , فضول ساختن , فضلت دادن . v. *To augment, increase.* *Superaddition*, افزوني , زيادت A , فضلت A . *Superadded*, افزون شدة , زيادة شدة .

To SUPERANNUATE, سالدار كردن . *Superannuation*, سالداري .

Superannuated, سالديدة , سالخوردة , سالدار , پيرشدة , روز ديدة , مسنة A , مسن A , بدن A . v. *Old.*

SUPERB, شوكت مقرون , بزرگوار , عظيم A , بزرگانه , دولتمندانه , گران مايه , گران بها , شاهانه . v. *Grand, splendid, magnificent.*—*Superbly*, با عظمت . v. *Splendidly.*

SUPERCILIOUS, متكبّر A , مغرور A , برغرور , مختال A , خود بين . v. *Haughty, contemptuous.* —— *Superciliously*, متكبّرانه , متكبرا A . — *Superciliousness*, تكبّر A , متكبّري , خودبيني , غرور A , نخوت A .

Supereminence, v. *Pre-eminence.*

SUPEREXCELLENT, بسيار خوب , نهايت گران بها , فايق A , اشمل A , افضل A , اسبق A , گران مايه . v. *Excellent.*

SUPERFICIAL (*external*), نا , برونى , ظاهر A , بسيط A , مجازي A , صورتنما , سطحي A , عميق , بي علم وعقل , بي معني , سبكسر , شعل A , بيهودة , بي فهم و دانش . — (*shallow, futile, trifling*), بي عمق , بطور سطحي , ظاهرانه , موافق بيهودة , صورتا A — (*trifflingly*), خفّة A , مجازا A , بطور هرزه , شعلا A .

Superficialness (*superficial*), رو , صورت A , ظاهري , بسيطت A . v. *Surface.*—(*triflingness. futileness*), بيهودگي , هرزه گويي , سبكسري , عدم عقل و علم .

SUPERFINE, باريكترين , نازكترين , بسيار باريك . v. Also *superexcellent.*

SUPERFLUITY, *superfluousness*, زيادت A , زيادة , كثرت A , فصل A , افروني , زيادتي , زيادگي . v. *Surplus, superabundance.*

Superfluous, كثير A , فاضل A , فضول A , افزود A , زايد A , متجاوز A , ارمون A , مقرط A . v. *Superabundant.*

SUPERHUMAN, بلا , فوق الانسانيت A , بلا قوت ادم , طبيعت انسان .

To SUPERINDUCE, زيادة , مطارق ساختن , مظاهرت كردن , كردن .

To SUPERINTEND, اجراي كار كردن , سربراهي كردن , مباشرت كردن , مباشر شدن , نظارت كردن , سرداري كردن . v. *To oversee.*—*Superintendance*, مباشرت A . v. *Oversight.*

A superintendant, سربراه كار , سزاول , مباشر A , كاراگاه , سردار , سركار , نظر A , وركار , كارگذار , كارفرما .

SUPERIORITY, دستبرد , تغلّب A , غلبه A , اوّليت A , امتياز A , اعتلا A , استيلا A , استعلا A , پيش دستي , بلندتري , برتري , براعت A , تقدّميت A , تقدّم A . *To affect a superiority over others*, تفوّق كردن .

Superior, فوقاني , عليا A , عالي A , بالاتر , برتر , بلندتر , باهر A , ارفع A , اغلب A , متغلّب A , اعظم A , اكبر A , متفوق A , متجلل A , مغرندا or مغرندي A , زبر , متصاعد A , فايق A . v. *Higher, greater.*—*The introduction of an inferior to a superior*, ملازمت A . *To become superior*, اعتلا شدن , متغلب گشتن , بلندتر شدن , دست يافتن , استيلا گرفتن — *To render superior*, تعزيز ساختن , تغليب گردن .

A superior, ريس A , سردار , صاحب دستبرد . v.

Chief, lord. A superior of a monastery, ريس الرّهبان A, سركرده. پادريان. v. *Abbot, prior.*

SUPERLATIVE, افضل A. —*Superlatively,* با مبالغت. — *Superlativeness,* مبالغت A. *A superlative noun,* اسم مبالغه, اسم تفضيل.

Supernatural. v. *Superhuman.*

SUPERNUMERARY, ازشمار زياده A, افزود A, افضل A, فوق الحساب مرسوم A.

To SUPERSCRIBE, بالا نوشتن, بالاي چيزي نوشتن, سرنامه. خطّرا نوشتن.

Superscription, امضا A, سرنامه. خطّ, بالا نويسي.

Superscribed, با سرنامه, بالا نوشته.

To SUPERSEDE, باطل كردن, نسخ كردن, برطرف كردن, ابطال ساختن.

SUPERSTITION, عبادت, ايمان باطل, دين باطل, وسوست A, وسواس A, وسوس A, رقيّت A, باطل.

Superstitious, صاحب عبادت, اهل ايمان باطل, خيالي, وسواسي, متوسوس A, باطل. *Superstitiously,* با ايمان باطل, بطور متوسوس, بوجه رقيّت.

Superstructure, v. *Structure.*

To supervise, supervisor, v. *To superintend, &c.*

SUPINE (*lying on the back*), مسدوح A, سديح A, ستان. (*negligent, lazy, remiss*), آهسته, كاهل A, مهمل A, پشت A, تنبل, غافل A. v. *Careless, indolent, remiss, drowsy.* — *Supinely* (*on the back*), مسدوحانه. — (*negligently*), غافلانه, مهملانه, باسستي. *Supineness,* مسدوحي. — (*carelessness*), آهستگي, نا بكاري, غفلت A, كاهلي, سستي, اهمال A. v. *Indolence, drowsiness.*

SUPPER, عشا A, شامه, شامي, عشي A (plur. اعشيت). *The Lord's supper,* عشاي رباني. *To give* or *receive a supper,* اعشا ساختن, تعشيت كردن, شامي. *Supperless,* بي عشا, غير.

To SUPPLANT (*displace* or *turn out by stratagem*), از كار, از حيله معزول كردن, از حيله عزل ساختن, سازي تغير كردن, تصريع كردن. v. *To cheat: trip up.*

SUPPLE, ذابل A, خنث A, اسان معطوف A, منخنث A, منحني A. v. *Pliant, flexible, limber.* — (*yielding, soft, not obstinate*), نرم, ملايم A.

To supple (*make pliant*), نرم, خنث ساختن, ذابل كردن, نرمه كردن, ملايم كردن, كردن. — (*to become pliant*), ذابل, نرم شدن, منخنث گرديدن, گشتن.

A SUPPLEMENT, ملحقت A, تتمّه A, ضميمت A, تمام A, ذيل A.

Supplemental, supplementary, تتمه, ضميمه منصوب, پيوند.

Suppleness, نرمي, ملايمت A, مرونت A, مرانت A. v. *Flexibility: pliantness, compliance.*

SUPPLIANT, *supplicating,* ملتمس A, ارزومند, نيازمند, متمنّي A, ملتجي A, متضرّع A, مستهل A. *In a suppliant manner,* بطور نيازمند, ابتهالانه, با نياز, نيازمندانه.

To supplicate, تضرّع, تضرّع ساختن, رجا كردن, نياز كردن, استدعا, استرجا كردن, التماس كردن, و ابتهال با رجا كردن, لاوه ساختن, لابه كردن, تمنّي كردن, متمنّي شدن, كردن, افتقار نمودن, توجّن كردن, لابيدن. *To supplicate heaven,* اقنات كردن. v. *To pray, implore, entreat.*

Supplication, تمنّي A or, التماس A, نيازمندي, نياز, ابتهال A, لابه, لاوه, تضرّع A, رجا A, استرجا A, استدعا A, تمنّا. v. *Prayer, entreaty.*—*With the tongue of supplication and humility,* بلسان تضرّع و افتقار.

To SUPPLY (*give, yield, afford*), عطا, بخشيدن, دادن, مدد, ياري دادن, كردن. v. *To furnish.* — (*to succour*), اعانت كردن, معاونت كردن, دادن. v. *To fill, complete. To supply the place* (*of any thing*), بدل كردن, عوض كردن. v. *To substitute. To supply the place of* (*a person*), جاي, قايم مقام شدن, جانشين بودن, شخصي پر كردن.

A supply (*succour*), معاونت A, اعانت A, مدد A, نصرت A, ياري, مساعدت A. v. *Subsidy.* — *To ask supplies* or *assistance,* استمداد ساختن, استنصار كردن.

To SUPPORT (*bear up*), احتمال كردن. — برداشتن, تعميد كردن, تسنيد كردن, پشتي دادن, تكيه كردن (*prop*), صبر داشتن, طاقت داشتن, برداشت كردن, — (*to endure*), ممادات كردن. — احتمال نمودن, تحمّل ساختن (*to defend, befriend*), دوست, يار بودن, حمايت دادن, عنايت نمودن

شدن . v. *To favour.—To maintain in necessaries or food,* عول ، روزي بخش شدن ، ضروريات معاشي دادن ، پروردن ، كردن . v. *To maintain. To support in the arms,* اعتضاد كردن . *To support (suffer) pain or torture,* عذاب خوردن ، درد كشيدن .

Support (prop), سند ، مسند ، پشت ، پشتي ، تكيه ، لخشان ، پشتبان ، اعتماد ، عماد ، عمدت ، عمود ، لشن ، ملجا . — (*assistance*), ياري ، مدد ، اعانت . — (*necessaries of life, maintenance*), پرورش ، ضروريات معاشي ، طعم ، خوراك ، خوردني ، روزي ، رزق . — *The support of the state,* عمدت الدوله ، عمدت الملك ، [titles conferred on Nabobs, Vizirs, &c.] *The support of a family,* عمود .

Supportable, قابل برداشت ، برداشتني . v. *Tolerable.*

Supported (propped), لخشيده . — (*suffered*), كشيده . — (*maintained*), پروريده . — (*assisted, favoured*), منصور ، حمايت يافته ، محفوظ ، محمي . *To be supported or propped,* پشتي ، سنبيدن ، لخشيدن ، برداشته شدن . — (*to be maintained*), پروريده شدن . — (*to be assisted*), حمايت يافتن ، منصور شدن .

A supporter, بردارنده , *and, in composition,* بردار ، محتمل . v. *Prop.*—(*a maintainer*), پرورنده (*in comp.*), پرورش ، پرور ، خفير ، ظهير ، متشمل ، پشت ، دهنده . — (*a protector*), صبير . v. *Patron, defender, assistant, comforter.*

To SUPPOSE, تصوّر ، فكر كردن ، قياس كردن ، پنداشتن ، وهم كردن ، خيال كردن ، كردن . v. *To think, imagine, conjecture; fancy.* — (*to admit without proof*), بي دليل پذيرفتن ، بي حجّت قبول كردن ، بي اثبات راست پنداشتن . *Suppose, suppose the case,* فرضا ، فرضا كه .

Supposable, لايق ، ممكن ، پنداشته شدن ، پنداشتني ، خيال .

Supposed, قياس كرده شده ، پنداشته شده .

A supposer, پندارنده, (*in comp.*) پندار ، صاحب خيال ، اهل زعم .

Supposition, suppose, supposal, پندار ، زعم ، قياس ، انديشه ، فكر ، خيال ، خيل ، ظنّ ، وهم ، راي ، تخمين . v. *Opinion, force, imagination.*

Supposititious, ساخته ، وضيعه ، خيالي ، قياسي ، غيرعيني . v. *Spurious, imaginary.*

To SUPPRESS (*conceal*), پوشيدن ، پنهان كردن ، مخفي كردن ، نهان داشتن ، مخفي داشتن ، اخفا ساختن ، ابطال ، باطل ساختن (*to abolish*), — . خاصيدن ، دسّ كردن ، ضبط كردن ، مغلوب كردن ، فرو كردن (*to subdue*), — . نمودن v. *To quell, subdue, crush.—To suppress evidence,* خمر كردن ، تخمير ساختن . *To suppress intelligence,* لوت ، خبر اخفا كردن ساختن .

Suppressed (concealed), پوشيده ، مستور ، مخفي ، زير پرده كرده شده . — (*abolished*), مبطل . — (*subdued*), فرو ، مغلوب ، ضبط كرده شده ، كرده شده ، مسخر .

Suppression (concealment), ستر ، اخفا ، خفا ، پوشيدگي .

A suppressor, concealer, ستر كننده ، اخفا كننده . — (*an abolisher*), ابطال كننده ، باطل كننده .—(*one who overpowers*), ضبط كننده ، غالب ، فرو كننده .

To SUPPURATE (*as a wound*), ريش پخته شدن ، پختن ، غثّ كردن ، قيح كردن ، نضيج شدن ، ريم كردن .

Suppuration, نضج ، غثّ ، غثيث ، پختگي ريش ، قيح .

SUPREMACY, سرداري ، سروري ، اوّليت ، مقدمت ، رياست ، صدارت .

Supreme, اعلي or اعلا ، بلند ترين ، بالاترين ، برترين ، اكبر ، علوي ، عليا ، مستقلّ ، مطلق ، اوّلي ، صدرنشين ، اكرم ، جلي الصّدر ، عظمي ، اعظم ، قاضي القضات *A supreme judge,* ، فوقاني ، اغلب ، غلبا . *Supreme power,* ميرداد ، داور اعظم ، احكم الحاكمين . تسلّط ، سلطاني ، كمال استقلال ، قدرت مطلق .

Supremely (extremely), بسيار بسيار ، ازحدّ ، نهايت ، مطلقانه .

To surcease, v. *To cease, stop. To surcharge,* v. *To overcharge, overload.—Surd,* v. *Deaf, unheard.*

A SURCINGLE, برشك ، پشماگند ، زين بند ، تنگ . v. *Girth.*

SURE (*undoubted, infallible*), مقرّر ، ثابت ، يقين ، معهود ، محقّق ، متحقّق . v. *Certain.*—(*safe*), امين ،

قايم ع , (*firm, stable*) — . آزاد ازخطر , محمي ع , مسلّم ع — . ثابت قدم , پاينده , پايدار , متعين ع , مقرر ع , برقرار *Sure-footed*, ثابت قدم , پايدار .

Surely, sure, to be sure, بي شك , بي گمان , بي شبهه علي ع , حقّا ع , يقيناً ع , علي التّحقيق , في الواقع ع , البته , مقرّراً ع , برقرارانه , (*firmly*) — . بي مخاطره , بلا خطر , (*without hazard*) — . پايدارانه v. *Certainly.* — v. *Safely, securely.*

Sureness, حقّ ع . تحقيق ع , زوال الشّك ع , يقين ع v. *Certainty.* — (*safety*), سلام ع , سلامت , اميني .

SURETY, *suretiship* (*security, bail*), ضامني , ضمانت ع , صبره , ضمن ع , تكفّل ع , كفول ع , كفل ع , كفالت ع , زعم ع , امانت ع , اماني , امانه . — *A surety* (*bondsman*), ضامن ع , پايندان , ضمندار , ضمين ع , (كفلاء , كفل plur.) كفيل ع , حميل ع , زعيم ع , صبير ع (pl. صبراء) . v. *Bail, hostage:* also *sureness, certainty: support: ratification, confirmation.*

SURFACE, رو , وجه ع (plur. وجوه) , صفحه ع , صفيحه ع , سطح ع , جهت ع , بسيطت ع , بساط ع , جبوب ع . v. *Face, outside, superficies. The surface of the ground*, روي زمين , وجه ارض , جدت ع , ايلخان ع , اديم ع (plur ايانديم) . *The surface of water*, روي آب , طلّ ما . *Water extending over a great surface*, سيلاب , رقّ ع . *The surface of the heavens*, رقّ سپهر . v. *Sky.*—*The surface of the globe*, بساط كون و مكان . — *Dust on the surface*, صعيد ع . v. *Dust.* — *A hilly surface*, ظهير ع .—*A level surface*, سطيحت ع . v. *Level, plain.*—*Six surfaces*, شش جهت, or شش جهت . v. *Cube.* —*Looking at*, or *considering only the surface*, ظاهر بين , ظاهر نظر .

To SURFEIT, سيري دادن , سير كردن , شبع ساختن , غوريدن , كراهت آوردن , ابا دادن , آغاليدن , اشباع كردن , مخمور كردن . كاويدن . ناخوشمنش كردن , متنخ ساختن — *To surfeit* or *be surfeited*, كراهت گرفتن , شبع يافتن , سير شدن , منش گشتن , آغاليده شدن , ابا پذيرفتن , ممتليت داشتن , مخمور بودن .

A surfeit, سيري , شبع ع , شباعت ع , آغال , امتلا ع , نا , نا خوشمنش , ابا ع , كراهت ع , ثقلت ع , ممتليت ع , خوشمش . v. *Repletion.*

Surfeited, غوريده , آغاليده شده , سير كرده شده , ابا نما , كراهت گير , مخمور ع , دار .

A surfeiter, سيركننده . v. *Glutton.*

A SURGE, موج ع (plur. امواج) , خيزاب , اباب ع . v. *Wave.* *Surgy*, پرامواج . موج خيز . ستونه .

A SURGEON, اسي ع , حجام ع , حاجم ع , جرّاح ع , كرّا ع , (plur. اسات) , فصّاد ع . بربر . v. *Barber, bleeder.*

Surgery, علم جروح , جرّاحي .

SURLILY, با عنف , درشتانه , v. *Morosely.*

Surliness, وعقت ع , ترشي , تلخي , زستي , درشتي , بي نرمي , بي حلمي , ثقلت ع . v. *Moroseness.*

Surly, مرد تيز مزاج , ترش , تلخ , زست , درشت , بهلق ع .

A SURMISE, شبهه ع , گمان , مخيلت ع , خيال ع , وهم ع . v. *Suspicion, conjecture, doubt.*

To surmise, مخيلت , گمان كردن , خيال ساختن , وهم كردن . v. *To suspect, imagine, suggest.*

To SURMOUNT, غالب شدن , استيلا كردن , ظهور ساختن , گذشتن , غلبت ساختن , مسابقت كردن . v. *To conquer, surpass.*

Surmounted, مغلوب ع .

Surmountable, قابل مفضول شدن , ممكن مغلوب شدن .

A SURNAME, لقب ع (plur. القاب) , تخلّص ع , ورنامه , قزي ع . *Any surname adopted by a poet*, مخلص ع . *To give a surname*, لقب ورنامه , تنبيز ساختن . تخلّص نمودن , تلقيب كردن , دادن , منسوب ساختن , تلقّب كردن , نهادن .

Surnamed, منسوب ع , ورنامه دار , متخلّص ع , ملّقب ع .

To SURPASS, سبقت , سبق كردن , گذشتن , پيشي يافتن , تقدّم , پيش دستي يافتن , فايق شدن , غالب شدن , ساختن , امتياز نمودن , داشتن . v. *To excell, exceed.* — *Surpassed*, مسبوق ع , مفضول ع , مغلوب ع , گذشته شده . *Surpassing*, v. *Super-excellent.*

Surplus, surplusage, v. *Overplus.*

To SURPRISE (*come unexpectedly*), ناگهان , بي خبر رسيدن

بده کردن , آمدن . — (*to astonish by something wonderful*), حیران , متحیّر کردن , متعجّب کردن , عجبناک گردانیدن سرگردان , کردن . حیرت انگیختن — (*to confound, perplex*), حایر بایر , سراسمه کردن , آشفته نمودن , کردن . اضطراب کردن , مضطرب کردن , تهویل ساختن , کردن

A surprise (*surprizing, coming upon unawares*), مفاجات ع , بده ع , مغالطت ع , تغلّت ع . — (*sudden confusion* or *perplexity*), اضطراب ناگهاني , آشفتگي ع , تهویل ع . — *Surprising* (*wonderful*), *adj.* عجیب ع , عجبناک , بدیع ع , حیرت عبرت آمیز , انگیز .

Surprisingly, غریبانه , باحیرت , عجبناکانه , عجبانه .

Surprized (*taken by surprize*), ناگاه گرفته , بیخبرانه گرفته , غافل گرفته . — (*confounded, perplexed*), مضطرب ع , آشفته شده , مات . *To be surprized* or *taken by surprize*, ناگاگرفته شدن , بي خبر گرفته شدن . — (*to be confounded* or *perplexed*), سرگردان شدن , مات شدن , آشفته شدن , — (*to be filled with wonder*), عجبناک بودن .

To SURRENDER (*yield, deliver up*), سپردن , سپرد کردن , تفویض کردن , تسلیم کردن . — (*to yield up one's self*, گردن . ترکش ریختن , سپرانداختن , خودرا تسلیم کردن , نهادن — *To surrender on terms*, بشرط , برعهد و پیمان تسلیم کردن . اطاعت نمودن . *Surrendered*, تسلیم کرده شده , سپرده شده .

Surrender, سپرد , تسلیم ع , تفویض ع , سلم ع , استسلام ع , اطاعت ع . v. *Submission*. *They demanded the surrender of the fort*, تکلیف تسلیم حصار طلب کردند .

SURREPTITIOUS, v. *Fraudulent, clandestine.*

Surreptitiously, v. *By stealth, clandestinely.*

Surrogate, v. *Deputy, delegate.*

To SURROUND, احاطه کردن , محاصره کردن , گرد کردن , غالیدن , مدیر نمودن , دورساختن , احصارکردن . *To surround* (or *invest*) *a town*, حصارکردن , محاصره ساختن , احصارکردن , حصر کردن , شهري را محاط نمودن .

Surrounded, گرد کرده شده , محاط ع , منحصر ع .

Surrounding (*part.*), گرد کنان , محیط ع , محاصر ع , مستحصر ع . *A high wall surrounding a palace*, شهدیوار .

A SURTOUT (*great coat*), باراني , لباده ع .

To SURVEY, نگران شدن , نگرستن , نظرکردن , نگاه کردن , پیمایش , پیمودن . v. *To view.*—(*to measure*), مباشر شدن . مساحت کردن , کردن .

Surveying (*the science of measuring land*), مساحت ع , علم مساحت .

A surveyor, ناظر ع , مباشر ع , نگاه بان , نگاه کننده , v. *Inspector, overseer, superintendant.* — *A land-surveyor*, مساح ع , مساح الارض ع . — *Surveyorship*, مباشرت ع . — (*land surveyorship*), صنعت مساح .

To SURVIVE, باز , دیرزیستن , پس ازدیگري زیستن . باقي شدن , ماندن — *Surviving* (*part.*) پس زنده . — *A survivor*, پس زیهنده .

SUSCEPTIBLE, *susceptive* (*capable of receiving*), پذیر کننده . — (*in comp.*), پذیر ; as عشق پذیر *susceptible of love.*— (*tender-hearted*), نرم دل , ملایم ع , دلگرم .

Susceptibility (*capable of admitting* or *receiving*), قابلیت , اتخاذ ع . *Susceptibility* or *tenderness of heart*, پذیرکردن , ملایمت ع , نرم دلي .

To SUSPECT, ریب کردن , گمان بردن , شکّ داشتن , بد , ظنّ گرفتن , وهم کردن , درگمان بودن , شبهه داشتن , متهم شدن , توهّم پذیر شدن , تهمت دادن , گمان گرفتن .

Suspected, متهّم ع , درگمان داشته , مظنون ع , تهمت زده , مابون ع , محتمل ع , ظنین ع , ظالع ع . v. *Accused.*

To SUSPEND (*hang up, make to hang by any thing*), آویز کردن , برآویز ساختن , درآویختن , برآویختن , آویختن , معلّق نمودن , تعلیق ساختن , آویزان نمودن . v. *To hang.* — (*to interrupt*), اهمال کردن , مقطع ساختن , قطع کردن , (*to delay, hinder*), بازداشتن , واپس افگندن , موقوف کردن , معارض شدن , منع کردن . *To suspend* (*from an office*), براي مدّتي برطرف کرده شده , معزول کردن . v. *To dismiss.*

Suspended, معلق ع , براویخته شده , آویخته شده . v. *Hung up.* — (*interrupted*), مقطوع ع , شکسته , گسسته . — (*delayed*), موقوف ع , بازداشته شده . *Suspended from an employment*, ازخدمت براي مدّتي معزول .

SUSPENSE, شکّ ع , شبهه ع , تردّد ع , تذبذب ع , دودلي , اقدام و احجام ع . v. *Hesitation: stop.*

SUSPENSION (*hanging up* or *by*), آویختگي , آویزش , نشل ع , تعلیق ع . v. Also *suspense.* — (*interruption*),

band, قماط A (plur. قمط), طلیان A, رگو, رگوي, کفاس A, جمظت A.

To SWAG (*hang down*), فرو, معلق شدن, تختّرکردن, مایل بودن.

To swagger, a swaggerer, v. *To bully, &c.*

A SWAIN, جوان. v. *Youth : shepherd.*

To SWALLOW, اوباشتن, درگلو فرو بردن, فروبردن, بلع کردن, اوبارین, اکل کردن, الوان خوردن, خوردن, التقام کردن, تناول کردن, مبتلع ساختن, ابتلاع کردن, رمّ, تسمّل کردن, نغب ساختن, همط کردن, تجرع ساختن. *To swallow wine*, شراب تسمّل کردن. v. *To drink. To swallow up* (*as the sea, a whirlpool, &c.*), غرق کردن, بغرقاب اوبارین کردن. *The swallow*, حلق A, گلو. v. *Throat.*

Swallowed, درگلو فرو برده, اوبارین شده, فرو برده شده. *To be swallowed*, اوبارین شدن, فرو برده شدن. *To be swallowed up* (*by the sea, &c.*), غرق شدن, غوطه خوردن.

A SWALLOW, پرستو, خطاف A (plur. خطاطیف), خشّاف A, یالبانه, بالوانه, بالونه, پرستک, پرستوغ, پاسیچ, باسیچ, عجام A, فاسترک, چغنه, سنونیت A, سنونوت A, سنونو A, حجلاب, آراستک, کله, ارستو, وطواط (plur. وطایط, وطاوت), کزنه, عوهق A. *The rock* or *mountain swallow*, غاغا, وطّ A, وطوطت A. *The note of the swallow*,

SWALLOW WORT (*plant*), ارستو.

A SWAMP, ورطت A. v. *Marsh, fen.—Swampy.* v. *Marshy.*

A SWAN, چوچه, جوینده.

SWARD (*surface of the ground*), روي زمین. v. *Grass, herbage.*

A SWARM (*of bees*), جمع, غنینه, خشرم A, دبر A, زنبور عسل. v. Also *crowd.*

To swarm, v. *To crowd, throng.*

SWARTHY, *swarth*, اسمر A, قهوه رنگ, سیاه چرده, گندم گون, سمور A (fem. اسمرا), گندم گوني, *Swarthiness*, سمرت A, سواد A, سیاهي, ادمت A.

A SWATH, دستارچه جبیره A, عصابت A, بند. v.

Suspension from office, عزل از خدمت.

SUSPICION, ریبت A, ریب A, گمان, شبه A, وهم A, ظنّت A, ظنّ A, تهمت A, اندیشه, توهّم A, شکّ A, قرفت A, اشتباه A, شاپیت A, احتمال A, سگال, مظنّت A (plur. قرف), بدگمان, رغلت A, خنعت A, تفریق A. — *To remove suspicion*, وهم زایل ساختن, دفع شبهه کردن. *To create suspicion*, بدگمان, درگمان انداختن, وهم انگیختن, شگ وشبهه دادن, ساختن.

Suspicious (*having suspicion*), وهمي, اهل شکّ A, مشتبه A, وهم (*causing suspicion*), بدگمان, گمان دار, ظانّ A, وهام A, شبهه ده, گمان آور, انگیز. v. *Jealous. To be suspicious*, در پر وهم شدن. v. *To suspect.* — *Suspiciously*, بدگمانانه, با اندیشه, با گمان, با شکّ, وهامانه.

To SUSTAIN, عمد کردن, اعتماد ساختن, برداشتن, ورکردن, مسند ساختن. v. *To support, prop.*—(*to endure, suffer*), تحمّل نمودن, صبر داشتن, برداشت کردن. — (*to maintain, keep*), کفل, تکفیل کردن, پرورش دادن, پروردن, ساختن. *Sufficient to sustain life*, کفایت A, کفایت, بلغت A.

Sustainable (*possible to be borne up*), ممکن برداشته شدن. —(*possible to be endured*), قابل التحمّل A.

Sustained (*borne up*), برداشته شده. v. *Supported.* — (*endured*), کشیده شده. v. *Suffered, experienced, borne.*

A sustainer, v. *Supporter : sufferer.*

Sustaining (*part.*), برداران, مسند A. v. Also *suffering.*

SUSTENANCE (*victuals, necessaries*), ضروریات معاشي. طعم A, خوردني, خوراک, روزي, پروري, پرورش. v. *Food, maintenance.*

A SUTTLER, دهکاندار لشکرگاه, بنجاره.

SUTURE (*seam*), دوخت. — (*sewing up of wounds*), دوز, کتبت زخم, جراحت.

A SWAB, قسم خاک رو که در جهاز مستعل است, سقیفت روب.

To SWADDLE (*a child*), طفل با قماط بستن, قمط کردن, سلیل با طلیان آراستن. v. Also *to beat, cudgel.—A swadling*

Band, swaddling-band, bandage, fillet. — *To swathe,* با عصّابت بستن . v. *To swaddle.*

SWAY (*rule, dominion*), A حکومت , مختاري, A قدرت, A توان , اقتدار. v. *Power, influence.*

To sway (*bias, incline*), متوجّه کردن . مایل کردن , (*rule*), ضبط وربط کردن ,حکم فرمودن ,مختار شدن , حکومت داشتن .

To SWEAR, حلف کردن , قسم کردن , سوگند خوردن , قسم بالله کردن *To swear by God,* تالي کردن , یمین ساختن , انالت ساختن , یمین بالله کردن , بنام خدا سوگند خوردن . کنوع کردن *To swear* or *administer an oath,* سوگند دادن . v. Under *oath.*—*To swear falsely,* توریک ,دروغ گواهي دادن , کردن , *Any place where one swears,* A مقسم . *To swear one another,* تقاسم کردن .

A swearer, قسم کننده , سوگند خور or سوگند خورنده or گ. v. *Blasphemer.*

SWEAT, خوي , A عرق . v. *Perspiration.* — *To sweat,* v. *To perspire: toil, labour.*

To SWEEP, روب , کنس کردن , روبیدن , رفتن , روفتن , تعف , جرساختن , سفن کردن , جاروب زدن , ساختن کبت , کبو کردن , حوق ساختن , کردن . *To sweep together,* ساختن . *To sweep a house,* خانه روب ساختن . *To sweep the ground,* خاک را رفتن . *To order* or *cause to sweep,* روبانیدن . — *To sweep* or *carry off,* رفع کردن , برداشتن , تیز رو بودن , برداشته بردن . *To sweep* (*pass with swiftness*), تند رو بودن , باد عنان رفتن , تیز پر شدن — . (*to move pompously, as sweeping the ground with a train*), ذیل کردن , خرامان شدن , موزون خرام رفتن , خرام کردن , تلحیف ساختن , قدمیت نمودن , خرامیدن .

A sweeper, کبت , کناست روب , جاروب کش , روبنده کننده .

Sweepings, رفته , A کناست , خاک روبه , A کبت , قمامت A . خاشاک ,کیا ,کبي A , کیا A , سوارا , خس A . v. *Rubbish.*—*Sweeping away* (*as a torrent*), A بلوق .

SWEET, لذاذ A , لذیذ A , حلو A , خوش , شیرین , نوشین , نوش , خوش مزه . v. *Delicious, luscious, grateful, pleasing.* — (*mild, gentle*), A ملایم , نرم , نرم دل , خوش , نازنین , نازک , شیرین , لطیف A , آهسته . v. *Soft, tender.*

, نا نمک زده (*not salt*),—. غیر حمیز , نا ترش (*not sour*),— نا , ناکبیث (*not stinking, as meat*), . نا نمکین , غیر ملح آب , بادهٔ شیرین . *Sweet water,* — *Sweet wine,* . مکبت خوب , خوش بوي . *Sweet scented,* آب خوش , شیرین سکوار , سمن بوي , رایحه . v. *Odoriferous.* — *Sweet-tasted,* خوش مزه . v. *Savoury.* — *Sweet-voiced, sweet-toned,* خوش شیرین ادا , خوب آواز , خوش الحان , خوان . v. *Melodious.* —*Sweet tongued,* شیرین زبان , شیرین کلام , شکرگفتار . v. *Eloquent.*—*Sweet-faced,* پري رخسار , پري روي , خوب روي , شیرین شمایل , خوش خوي , v. *Beautiful.* —*Sweet-tempered,* شیرین , شکرلب *Sweet-lipped,* شیرین کار . v. *Temper.* — دهن . *A sweetheart,* A معشوق (fem. معشوقه). v. *Lover, mistress.*—*A sweet-meat,* A مربّه , A حلوا (plur. حلویات) , A نفایس , معجون A (plur. معاجین). v. *Confection.* — *A seller of sweatmeats,* حلواجي , حلواي , حلوا فروش .—*Sweet basil,* یکبن , ریحان . v. *Basil.*— *Sweet cane* (*galingale*), وژخ , وژ , ورژ , وج , الوج , الواه , خلنجان , سیاري , پژوهش , پژ , فرژ , فژر , پنر , پژ , سرمه , وزق , ورج *Sweetbriar,* جلنسرین , گلنسرین , استرون . *Sweet, sweeting* (*a term of endearment*), جانم , جان شیرین (literally, *my soul, my sweet soul*). v. Also *sweetness, perfume.*

To sweeten, تحلیت کردن , احلا ساختن , شیرین کردن , — (*to make mild, to soothe*), لذیذ کردن , رب کردن , تربیب ساختن . تلیین ساختن , نواختن , نرم ساختن , ملایم کردن , v. *To soothe.* — (*to make less painful*), درد تلییم ساختن , رنج ملیّن کردن . v. *To mitigate, alleviate, palliate, soften, reconcile.* — *To sweeten* or *grow sweet,* حلو , شیرین گشتن . مربّي A , محلّي A , گردیدن .—*Sweetened,* شیرین کرده شده . — *Sweetish,* مایل بشیریني , اندک شیرین .

Sweetly, با مزه , خوشانه , با حلاوت , باشیریني , بذاذا A .

Sweetness, شیریني , A حلاوت . *Sweetness of temper,* خوش ملایمت A , شیرین شمایلي , خوئي .

To SWELL (*grow turgid*), ورم , آماس شدن , متورّم شدن , متخرّب , شاک گردیدن , منفوخ گشتن , آماسیدن , کردن . مضمغد گشتن , شدن v. *To protuberate, grow.*—*To swell with pride,* متکبّر , مغرور گشتن , خودبین بودن , پر غرور شدن , غضب , غضب خوردن , (*with rage*),—. مخرنشیم گشتن , گردیدن —*To swell* (*cause to rise* or *increase*), پر حمیت بودن , قهر گرفتن , ناک شدن , برآماسیدن , آماسانیدن , آماسیده کردن ,

متخرب ,برآماهيدن , برآمهيدن , منفوخ نمودن , متورّم كردن , مغرور كردن , (*to raise to arrogance*) — . خرب كردن , كردن . خودبين كردن , متكبرساختن , پر غرور گردانيدن . v. Also *to heighten, aggravate.* — *To swell with wind,* پر باد كردن .

A swell, or *swelling,* آماس , ورم A , تورّم A , فلك , افراز , جما . v. *Protuberance, tumour.*

Swelled, آماسيده شده , برآماسيده شده , ورم شده , متورّم A , منفوخ A , برآماهيده شده . *Swelled with repletion,* مكتظ A , مكتوتب A .

Swelling (*part.*), آماسان , متورّم A , متخرب A . *Having swelling breasts,* نارپستان , پژول پستان , غريع A (fem. غريعة), كاعب A (plur. كواعب), كعوب A , fem. كعوبت or A كعابت . v. Under *breast.*—*The swelling part of any thing,* A فلك . v. *Swell.* — *The swelling* (*of the sea*), A طمو , خضرم A .—*A swelling,* آماس , ورم A , وارم , سام , سخد A , آمور , آمو , سل , (plur. سلع) سلعت A , ببلس . v. *Tumour.*—*A swelling on the head,* سرسام . *A swelling on the stomach* or *breast,* برسام . v. Also *protuberance, prominence.*

To SWELTER (*to be distressed with heat*), ازگرمي آزار يافتن ,از حمّت مضطرب بودن .

SWEPT (part. of *sweep*), رفته شده , مكنوس A .

To SWERVE (*deviate, wander*), گمراه شدن , بي‌راه شدن , ضلال ساختن , ضالّ كردن . v. *To stray, rove; ply, bend.*

SWIFT, سريع A , چالاك , چست , زود , جلد , باد رفتار , تند رو , تيز پر , تيزگام , تيزرو , تيز , شنابنده , شتابان , ميلب A , جودت A , طاير A , پشكول , باد پا , بادعنان , پوهش , پالاپال , دمان , هبهب A , هبهاب A , بشگرده , زالوچ A , منزاق A , بصباص A . v. Also *nimble, quick, speedy, ready.*

A swift, v. *Swallow, martinet; current.*

Swiftly, سريعاً A , با زودي , با سرعت .

Swiftness, عجلت A , سرعت A , چالاكي , چستي , زودي , تيزگامي , تيز رفتاري , تيز روي , تندي , تيزي , جلدي , هماري , عجل A , تيزپري , تند روي , باد رفتاري , باد پايي , شتاب زدگي . v. *Nimbleness, velocity, celerity, rapidity, quickness.*

To SWILL, *swig,* نوشا نوش آشاميدن , شراب خوردن , باده پرست بودن . v. *To drink.*—*A swiller,* v. *Drinker, drunkard.*

To SWIM, سباحت كردن , شناوري كردن , شنا كردن , شناع , شناريدن , شناويدن , سبّاح شدن , شناب ساختن , شافتن , سنابر شدن , سناب كردن , سناو ساختن , كردن . عوم كردن , ضرب ساختن , سبح كردن , آهنگيدن , آهنجيدن v. *To float, glide.*—*To swim* (*as the head*), سرگردد بودن , دوار , دواره داشتن , سركيجه درامدن , سرگردان شدن , گرفتن .

A swimmer, سبّاح A , شناه , سنابر , سناور , شناور , سابح A , سبوح A (plur. سباح), عوام . *A bold swimmer,* دلاور شناور .

Swimming, شنا , شناع A , شناوش , شناوري , شنار . *A swimming in the head,* دوار , دواره , سركيجه , زيغ دوار , سرگرد . v. *Vertigo, dizziness, giddiness.*

SWINE, خوك , خنزير A (plur. خنازير), رتات A . v. *Hog, pig, sow.* — *A swine-herd,* خوك بان .

A SWING (*rope on which they swing*), جانبازي , باد پيچ , بالوازه , بارام , وازنيج , پرموزه , چنبلول , مهد A , دودات A , رجّاحت A , باد پنج . (*the motion of a swing* or *any thing similar*), جنبش چنبلول .

To swing (*on a rope*), بجانبازي , بباد پيچ جنبش كردن , بچنبلول جهيدن , تنت كردن , جنسان شدن . v. Also *to whirl, wave, brandish.*—*To swinge,* v. *To lash, whip, punish.*

Swingeing, swingeingly, v. *Huge, great, vast, &c.*

To swingle, v. *To dangle,* — *Swinish,* v. *Hoggish.*

A SWITCH, شاخچه , قضيب A , عصيت A , شاك . v. *Twig.*

A SWOON, جان , سبت , غشيان A , غشي A , بي هوشي , منش گرد , سپاري . v. *Fainting.* — *To swoon,* بي هوش شدن . v. *To faint.*

To SWOOP (*fall as a hawk on his prey*), دفيف كردن , هوي ساختن . *A swoop,* دفيف A , هوي .

To swop, v. *To change, exchange.*

A SWORD, سيف A (plur. سيوف), تيغ , شمشير , صيلم A , اران A , دشنوه , دشنه , منصل A , حسام A , مصقعت A , صفيحه A , شفر , افرند A , فرند A , وقام A ,

A sharp sword, شمشیر تیز, شمشیر برنده, سیف قاطع, قطاع ع, سیف, صارم ع, جرازه ع, تیغ, باران, سیف صارم, برنده ذو ع, قرضاب ع, قرضوب ع (plur. قراضبت), ذملق, الکریهت, مخذم ع, مخدم ع, مهوه ع, ضلت ع. *A long small sword*, مغول ع, صراط ع. *The point of a sword*, سر, نوک شمشیر, سیف, عجوز ع. *A stud in a sword hilt*, عجوز ع, عران. *The edge of a sword*, مضرب ع. v. *Edge.* —*Armed with a sword*, سیّاف ع, شمشیربردار, سیف دار. *A sword ornamented with gems*, شمشیر مرصّع, سیف مجوهر. *To smite with a sword*, شمشیر, تیغ زدن, بلاکل ع, پرند. v. *To kill.*—*To fight with swords*, مصلت ساختن, زدن. *Shaped like a sword*, مبالدت ساختن, مجالدت کردن. تیغ آسا, سیفانت ع, سیفان ع.

A swordsman (*sword-bearer*), شمشیر بردار, سیف بردار.

A sword-cutler, شمشیرساز, سیّاف ع, تیغ گر.

SWORN, قسم خورده, سوگند خور شده.

A SYCOPHANT, ریشخند, چاپلوس, مفت خور, یتوشه, صاحب خوش آمدي. v. *Parasite, flatterer, informer.* —*Sycophantic*, با خوش آمدي, بروجه مفت خور, ریشخند آسا.

A SYLLABLE, هجا ع, هجه ع, هجو ع.—*Syllabical*, هجا, هجوي, منسوب.

A SYLLABUS, فهرست, فهرس ع. v. *Summary.*

A SYLLOGISM, دلیل ع, قیاس ع. *A perfect syllogism*, قیاس صحیح الارکان, دلیل صحیح. *A conditional syllogism*, قیاس استثنائي. *An absolute syllogism*, قیاس استقراي.—*Syllogistical*, دلیل پیوند, قیاس منسوب, قیاسي.—*Syllogistically*, بروجه دلیل, علي القیاس ع.

SYLVAN, روستاي, برّي, برّه ع, کوهستاني, درختستاني. v. *Woody, shady, rustick.*

A SYMBOL, علامت ع, نشان, نقیش ع, نمونه, شعاره ع (plur. شعایر).

Symbolical, شعارنما, نقیش ساز, علامتي.—*Symbolically*, با نقیش, با علامت.—*To symbolize*, نقیش, علامت نمودن, با علامت ساختن.

SYMMETRY, موافقت ع, مناسبت ع, یکساني, برابري, سجاحت ع, سجع ع, سجحت ع, اندام, هندام ع, اندازه, باراست, یال و بال, سر و سهي. v. *Proportion.*—*Symmetrical*, هندام دار, خوش ترتیب, خوش اندام, اندازه, موافق ع.

SYMPATHETICAL, *simpathetick*, همحسّ, همطبع, هم درد, هم رنج, هم مزاج, همخوي, هماحساس.

Sympathetically, با همحسّي.

Sympathy, همخوئي, همطبعي, هماحساسي, همحسّي. *To sympathize*, همطبع و رقّت ع, هم رنجي, هم دردي, هماحساس و همخوي بودن, همحسّ شدن.

SYMPHONY, اتفاق نغمه ع, هماوازي, ترانه, هماهنگي. —*Symphonious*, v. *Harmonious.*

SYMPTOM, نشان, علامت ع, اثر ع. v. *Sign, token.* —*Symptomatick*, علامتي.—*Symptomatically*, با علامت, از علامت, موافق علامت.

A SYNAGOGUE, کنایست ع, فهر ع, جماعت یهود, کنیست ع.

SYNCHRONICAL, *synchronous* (*happening at the same time*), همعهد, همزمان, هموقت. *A synchronism*, هموقتي, همزماني.

A SYNCOPE, غشي ع. v. *Swoon.*—(*a grammatical figure cutting off part of a word*), خبل ع, حذف ع, اختصار ع.

A SYNDICK (*the head, agent, or censor, of a publick body*), متوکّل ع, عرفت ع, مباشر ع, مفتّش ع.

To syndicate (*pass judgment*), حکم کردن, قضا ساختن. v. *To judge.*

A SYNOD, حفله ع, جمیعت علما, جمیعت. v. *Assemble.*—(*a conjunction of the planets*), اقتران ع. v. *Conjunction.*—*Synodical* (*relating to or done in a synod*), جمیعت, در جمیعت علما سخته و داده, منسوب.—*Synodically* (*by authority of a synod*), از قدرت و حکم جمیعت علما.

SYNONYMOUS (*having the same meaning*), هم معني, مترادف ع, یکمعني. *A synonymous word*, لفظ هم معني, لفظ یکمعني (plur. الفاظ یکمعني), کلمه هم معني (plur. کلمات هم معني).

A SYNOPSIS, A مختصر, A مجمل, A اجمال, A جمله. v. *Compendium, summary.*

SYNTAX, A النّحو, علم نحو.

A SYRINGE, A محقنه. — *To syringe,* حقنه زدن.

A SYSTEM, A قانون, A رسم (plur. رسوم), A قاعده, دستور, A نظام, A طريق. v. *Rule, canon, method.*

Systematical, موافق قاعده, دستوري, قياسي, قانوني, رسمي. — *Systematically,* بحسب القانون A, علي القياس A, حسب الرسم A, موافق قانون علم.

[Such words as are frequently written with *sy*, which are omitted above, *as syphon, syren, &c.* look for, under *si*, as *siphon, siren*].

T.

T, at the beginning and end of words, has, in English, one uniform sound; and is expressed, in Persian and Arabick, by ت (as تقويت *strengthening, &c*); and by ط, as طريق *a path, &c.*—Before *i* it takes the sound of *sh*, as *nation*; which in Arabick and Persian is expressed by ش (as شير *a lion*, جيش *an army*). But if *t* is preced d by *s*, it retains the hard sound, as in *question*. Before *h* it has two sounds; as in *thou* and *thing*. The letter ث, as pronounced by the Arabs, corresponds the nearest to *th* in thing; and the letter ذ to *th* in *thou*.

TABBY (*brindled*), پلنگ رنگ, نمرت A, لكه دار. v. *Spotted.*

A TABERNACLE, خيمه A, قبّت A, سايبان. v. *Pavilion, tent.*—(*a place of worship*), عبادتگاه.—*The tabernacle of the covenant,* قبّت الزّمان A.

A TABLE (*any flat* or *level surface*), تخته A, لوح A (plur. الواح, الاويح), لوحت A, صفيحت A, مصلح A, مصلحيت A. *A table with legs,* ميز. *A piece of leather or the like which serves for a table,* سفره A (plur. سفر), تبريز. — (*or tray*), خوان.—(*or table cloth*), سماط A. *A table or tray spread with victuals,* مايدت A, ميدت A (plur. موايد), دسيعت A. *A royal table* (or *entertainment*), شيلان. *A large table,* كندوري. *A silver table,* طشتخوان, قذمور A. *A voider in which they carry dishes to and from table,* سني. *An accountant's table, a banker's table* or *counter,* محساب A, صراف دستگاهي. *A table of accounts,* صورت دفتر. *A table on which dead bodies are washed,* تنشّر A, تخته A. *A baker's table,* تخته نان پز, طام A. *A table on which shoemaker's cut their leather,* تخته كفشگر. *A table of contents* (*to a book*), فهرست كتاب. — *Tables for chess, dice, &c.* كوبت A, طولي A, طوله A, عرصه A, تخته نرد. *Indian* or *arithmetical tables,* ارقام هندي. *Astronomical tables,* زيج. *Tables of navigation* or *of roads,* راهنامه. *Tables of daily expence,* روزنامه. *Tables made of palm-leaves,* نبيت A, نغيت A.—*To cover a table,* ميز آراستن, نشر مايده كردن. *Sitting at a table* (*a guest*), سفره نشين. *Sitting at the same table,* همسفره, همخوان.— *A table* or *tablet, on which any thing is inscribed,* لوح A (plur. الواح, الاويح). *To turn the tables,* زير زبر ساختن. *A table decker,* سخولند, خوانسالار, فكه.

To table (*board with*), همخوان بودن, همسفره شدن. (*to catalogue*), دفتر كردن.

A table-cloth, منديل A, سفره A, سماط A, دستارخوان, كندوري, كنده روي, سفره پيشگيري, منديل الغمر A.

Table-talk, گفت و گوي سفره, الكلام الطّعم A.

A tablet, tablets, لوح A, تخته, سلم.

A TABOUR, *tabouret, tabourine, tabret* (*tambourin*), طبل A, طبلك, دمامه, عرطب A, دهل A, قدوم A.—*A tabourer,* طبل زن, دهل باز.

TACIT, ساكت A. v. *Silent.*

Tacitly, ساكتانه. v. *Silently.*

Taciturnity, خاموشي, سكوت A, صمت A. v. *Silence.*

To TACK (*stitch* or *join together*), تلفيق, بهم دوختن, پيوستن, كردن. v. *To join, unite.*—*To tack* or *turn a ship,* جهاز گردانيدن.

A tack (*small nail*), ميخچه. (*the tacking of a ship*), گردانيدن جهاز.

Tacked (*joined with thread*), بهم دوخته. (*with small nails*), با ميخچه پيوسته.

TACKLE, *tackling* (*of a ship*), حبال كشتي, ريسمان جهاز, سامان كشتي, اسباب جهاز, سرانجام جهاز. v. *Also arms, utensils, instruments.*

TACTICK (*relating to the art of ranging in battle, or the art of war in general*), علم آرایش لشکر منسوب .

Tacticks, آرایش سپاه , علم آرایش لشکر .

A TADPOLE, ضفدع کوچک , وزغچه , غوکچي .

To TAG, پیوستن . v. *To tack, join.* — *A tag* or *point*, نوک , سر . *The tag of a lace* or *string*, سر رشته , رشتک . *Tag rag and bob-tail*, v. *Rabble, mob.*

A TAIL, دم , ذنب A , ذنبه A , ذنابت A (plur. ذنب , دنباله , دنبال , (اذناب , ذنبات A , ذنابب , دنبه , دمال , ده , رکبان , سبیبت A . *The dragon's tail* (*a star*), ذنب تنین . *The tail of a robe* (also *of a beast, the appendix to a book, &c.*), ذیل A (plur. ذیول). *Having a long tail*, مذنّب A , ذیال A . *A short tail*, دمچه . *The tail of the eye*, دنبال چشم . *The tail* or *train of a bird*, زمجّي , ذنابي . *A horse's tail*, عکوت A , سبیبت A . *A sheep's tail*, دنبه , الیت A , وافر A . *A camel's tail*, درس A . *A pigeon's tail*, دفیه A . *A scorpion's tail*, شولت A . *Wagging the tail* (*as a dog, subs.*), بصبصه A . *Clapping the tail between the legs* (*adj.*), کاسع A . *To turn tail* (*run away*), پشت دادن . v. *To fly, flee.*

Tailed, ذنب دار , دنبال دار , دنبارد , دنباور , دمدار .

A TAYLOR, درزي , خاط A , خایط A , خیاط A , جامه دوز . *A taylor who mends old clothes*, پینه دوز , ناصح A , ناصحي A , قراري , نصّاح A . *A taylor's needle bag*, تلّ A .

To TAINT, آلایش کردن , سرایت زدن , بوسیده کردن , اصابت ساختن . v. *To corrupt, infect.* — (*to stain, sully*), پلید , پلیدن , آلوده ساختن , آلودن , لکه کردن , عیب زدن , کردن . v. Also *to imbue, impregnate.*—*To taint* (*be infected*), آلایش گرفتن , سرایت پذیرفتن , بوسیدن , بوسیده شدن .

A taint, آلایش . اصابت A , سرایت A , بوسیدگي . v. *Corruption, infection.* — (*stain, soil, spot*), عیب A , لکه A , آلودگي . v. *Blemish.*

Tainted, بوسیده , آلوده , سرایت زده , آلاییده , پلیده , عیب دار , اصابت پذیر .—*Taintless*, بي آلایش , بي سرایت , غیر لکه , بي عیب .

To TAKE (*seize*), ستادن , گرفتار کردن , گرفت کردن , گرفتن , ربودن . (*to receive or accept*), اتّخاذ ساختن , قبول کردن , پذیر نمودن , پذیرفتن , اعتیاد ساختن , تقبّل نمودن , اختیار کردن . (*to comprehend, understand*), دریافت کردن , دریافتن . (*to succeed* or *gain ground*), موافق شدن , عاقبت خیر داشتن . v. *To prosper,* — *To take away* (*deprive of*), اعدام کردن , عدم ساختن , برداشتن , واکردن , دفع کردن . (*to remove*), محروم ساختن , خبردار شدن . — *To take care* (*to be cautious*), نزع ساختن . v. *To beware.*—(*to be vigilant, attentive, careful*), احتیاط نمودن , اگاه شدن , کمال , بصیرت نمودن , چشم وگوش بودن , کوشش نمودن , مشغول شدن , شغل دادن , انتباه داشتن , (*to superintend*), بیدار شدن , دل اگاه شدن , تیمار داشتن . v. *To oversee.*—*To take care of the sick* (*attend as a nurse, &c.*), مباشرت کردن . تیمار , راعي شدن , بیمارپرستي کردن , *To take care of a horse*, اسپ تیمار کردن . — *To take down* (*humble, reduce, depress*), ضبط و ربط , سر فرو کردن , (*to swallow*), اوباشتن , فرو بردن , فروتن نمودن , ساختن . (*to take down from a higher place*), اوبار کردن , زیر کردن . — *To take from* (*derogate*), از مکان رفیع گرفتن , فرود آوردن , ذمّ ساختن , مساوي کردن , ملامت زدن , غیبت کردن , دهن کشاي غیبت شدن . v *To detract, slander:* also *take away, deprive.* — *To take heed* (*be attentive*), اگاه شدن , شغل دادن , مشغول شدن . v. *To take care, beware.*—*To take in* (*comprehend, contain*), احاطه کردن , شامل کردن , احتوي ساختن , اشتمال کردن , شمول ساختن . — (*to admit, permit to enter*), اجازت دخول , مدخل کردن , دخول دادن , قبول کردن , پذیرفتن , (*to receive*), نمودن . — (*to receive mentally*), دریافتن , درخاطر نشان یافتن . v. *To understand:* also *to win.*—*To take oath*, سوگند خوردن . v. *To swear.*— *To take off* (*invalidate*), باطل , بي قوّت کردن , ازجا رفع ساختن , وا کردن , برداشتن . — (*to remove*), ساختن . — (*to with-hold, cut off*), قطع کردن , بازداشتن . — (*to swallow*), اوبار کردن , فرو بردن , (*to purchase*), خریدن , صورت بند تماثیل کردن , نقل کردن , (*to copy*), اشترا کردن . *To take order* or *course with*, ضبط و ربط , نسخه ساختن . v. *To check.*—*To take out* (*of any place*), برآوردن , ساختن . *To take part*, بهره مند بودن , حصّه دار شدن , بیرون کردن . v. *To partake.*—*To take part with* (*favour another*), طرف , طرفدار شدن , داري کردن . v. *To stickle.*— *To take place* (*happen*), واقع شدن . *To take up* (*borrow*), استعارت , گرفتار کردن , (*to seize, arrest*), استقراض ساختن , کردن . — (*to lift*), برآوردن , برداشتن , تخفیف , حبس ساختن . — (*to occupy* or *fill a place*), داخل شدن , رفع ساختن , کردن .—

بهتر , اصلاح کردن (*to reform one's life*), — . متصرّف شدن گردیدن . v. Also *to begin, stop, engross, engage, have recourse, adopt, assume, compromise, collect, levy.—To take upon* (*assume, claim, appropriate*), دعوا کردن , دعوي کردن , تخصیص کردن , ادعا ساختن . *To take up with* (*to be contented*), قناعت , بي نیاز بودن , خشنود شدن , راضي شدن , با کسي نزول ساختن , نزل کردن (*to lodge with*), —. نمودن همخانه بودن .—*To take by the hand* (*to assist*), دست گرفتن , دست گیر شدن . v. *To patronise.—To take one another by the hand*, مصافحت کردن .—*To take with* (*please*), پسندیده خاطر نواختن , قرین حسن قبول شدن , شدن . *To take an affront*), طنز و سرزنش خوردن . *To take prisoner*, اسیر گرفتن , گرفتار کردن . *To cause one to take*, گیرانیدن . *To take a bad presage*, فال بد گرفتن . *To take vengeance*, اخذ انتقام کردن . v. *To revenge.—Take* (*imper.*), بگیر , گیر . *Take care!* (*stand by*), خبردار , دور باش , برو , هین .— (*softly*), آهسته , هي ع , آهیز , خاموش .

Taken, گرفته شده , ع ماخوذ , ع مقبوض , ع متّخذ . v. *Seized.*

A taker, گیرنده , ع قابض . v. *Captor, receiver.*—(*in comp.*), گیر ; *as a taker of enemies*, دشمن گیر .

Taking (*part.*), گیران , ع قابض , ع اخذ .—(*in comp.*), گیر .

A TALE, ع حکایت , افسانه , دستان , داستان , ع قصّه , ع خرافت . *It is a well known tale*, قصّهٔ مشهور است .— *A teller of tales*, قصّه خوان . v. *Fabulist.* — *An idle tale*, حکایت بي اصل . *Idle tales*, ع ترّهات .— *Tale* (*number reckoned*), ع حساب , شمار . v. *Reckoning.* — *A tale-bearer*, عیب گو , غمّاز , ع ساعي , سخن چین , چغل . v. *Informer, slanderer.—Tale-bearing* (*subs.*), سخن چیني , چغلي , عیب گویي . *A tale* (*malignant intelligence*), ع نمامت , ع سعایت , غمّارت .

TALENT, *talents* (*mental ability, faculty*), ع قابلیت , ع plur. شمایل , ع ادراک , ع فراست , ع قوّت , ع قدرت , ع خصلت , ع plur. خصایص , ع عقل , ع علم , ع مجال .

A TALISMAN, ع طلسم (plur. طلاسم , طلسمات) . —*Talismanick*, طلسمي . v. *Magical.*

TALK (*lapis specularis*), ع ابرق , ع طلق , کوکب الارض . —*Talky*, ابرقي , پر طلق .

To TALK, قول کردن , کلام کردن , گفت وگو کردن , گفتن , سخن راندن , خطاب کردن . v. *To speak, prattle, chat, converse, relate.*

Talk, سخن , گفت وگو , گفتار . v. *Conversation, speech, talkativeness.—Publick talk*, سخن زمانه , گپ . v. *Rumour.* — *Idle talk*, سخن نا فرجام , ع هرزوات .

Talkative, ع کلماني , سخن ران , زیاده گو , بسیارگو . v. *Loquacious.*

Talkativeness, ع قیل و , کثرت کلام , پرگوئي , بسیارگوئي , گفت وگوي , قول . v. *Loquacity, prate.*

A talker, سخن ران , متکلّم ع , کلیم ع , قایل ع , گوینده , یافه , بیهوده گو — (*in comp.*), زبان آور . *An idle talker*, هرزه خوار , گو . v. *Prater, boaster.*

Talking (*part.*), گویان . v. *Speaking.*

TALL (*lofty*), بلند , ع رفیع , ع علیان , طویل ع (fem. طویلت), ع دلقم . v. *High, lofty.* — *Tall of stature*, بلند دراز قدّ , اندام .— *Any thing tall*, ع علیت .

TALLOW, ع اهالت , ع شحم , پیه , چربي . v. *Grease, fat.*

A TALLY, قطعهٔ موافق . *To tally*, موافقت داشتن , موافق شدن . v. *To fit, suit.*

TALLNESS, طوالت قامت , بلند اندامي , بالا , بلندي .

A TALON, پنجه , چنگال , چنگل , چنگ , ناخن , ع مخلب , ع خلب . v. *Nail, claw. To strike the talons into any thing*, چنگل در زدن , پنجه زدن .

TAMARINDS, طمر هندي .

TAMARISK (*plant*), ع طرفا , گزمازک , درخت گزم , تخیچ , شورکز , تاغ , توغ , کزو , ستاغ , اچ , اثل ع .

A TAMBORINE. v. *Tabor.*

TAME, متابع ع , تابع ع , مطیع ع , دست آموز , رام , انوس ع , انسي ع , حمول ع , وادع ع , ودیع ع (plur. ودعا) , ذلول ع , دعکن ع , متفه ع , پشکوک , مستأنس ع . v. *Quiet, mild, gentle ;* also *spiritless. Tame* (*domestick*), خانگي . *A tame fowl*, مرغ خانگي .

To tame, رام ساختن , دست آموز کردن , برد بار ساختن , وادع کردن , تابع کردن . v. Also *to subdue, depress, conquer, crush.*

Tameable, ممكن رامي , قابل دست آموزي .

Tamely, بي وحشت , با نرمي , ملايماً ع , راعانه .

Tameness, رامي , دست آموزي , اطاعت ع , ملايمت ع , عدم وحشت , آهستگي , نرمي . v. *Mildness, gentleness, timidity.*

A tamer, رام كننده , دست آموز كننده , ضابط ع . v. Also *conqueror.*

To TAMPER (*practise with* or *solicit clandestinely*), كارسازي , فضولي شدن , (*to meddle officiously, without propriety*)—. كردن بي شايستگي كردن , بي طلب دست انداز شدن دركاري .

To TAN, پيراه , پيراهيدن , دباغت كردن , دبغ كردن قهوه , سمور كردن , اسمر چرده ساختن , (*to imbrown*)—. شدن *A tan-pit*, دبغ گاه , گندم گون گردانيدن , رنگ ساختن .

A TANGENT (*in geometry*), مماس ع . *A sine, tangent, and secant*, جيب مماس و سهم .

TANGIBILITY, ممكن لمس , امكان لمس . — *Tangible*, لمس پذير .

To TANGLE, درهم كردن , برهم درهم زدن . v. *To entangle, entwine, embroil.*

Tangled, برهم زده .

A TANK, آبگير , استخر , آبدان , حوض ع , تالاب . v. *Pond, cistern, bason, reservoir.*

A TANKARD, كز , كوزه . v. *Flaggon.—A tankard with a spout*, لولين , لولبن , كوزه لوله دار .

TANNED, پيراهيده شده , دبيغ ع , مدبّغ ع . — *Tanned leather*, چرم مدبّغ ع , پوستپاره , پوستپاري .

A tanner, پژنگر , پيراه , دبّاغ ع . *A tanner's house, a tan-house*, دبّاغ خانه .

To TANTALIZE, تصديع دادن كسي را از نمايش چيزي كه حصول آن ممكن نيست .

TANTAMOUNT, معادل ع . v. *Equivalent.*

To TAP (*touch lightly, strike gently*), ضرب سبك زدن , با لت نازنين نواختن . v. *To pat.—To tap* (*for the dropsy*), نقب كردن . *The part of the belly where they tap*, منقب ع . *The instrument with which they tap*, منقب ع , منقبت ع .— *To tap a barrel*, برميل نقب كردن , دن تنقب ساختن .

A tap (*gentle blow*), لت نازنين , ضرب سبك — (*a pipe at which the liquor of a vessel is let out*), لولب برميل , لوله دن .

Tape, نوار , قور ع . v. *Ribband, fillet.*

A TAPER (*candle*), قنديل ع , شمع ع , موم . v. *Candle.*

TAPER, *tapering*, گاودم . (*like a cone* or *pyramid*), مخروطه آسا شدن , مخروطه آسا , هرم مانند . — *To taper*, هرم مانند گرديدن .

TAPESTRY, پرده ديوار كه منقش ورنگين مع تصويرات باشد , پوب , پيشيا , پيشيار , پيشيان .

TAR, مهلت ع , كرف , دجالت ع , قطران ع , قار سيال , خضخاض ع . — *A tar*, v. *Seaman.*

To tar, با دجالت , با قارسيال اندودن , قطران ماليدن , با قارسيال , با قطران اندوده شده — *Tarred*, اندود كردن . اندوده شده .

A TARANTULA, غنده .

TARDILY, گران سيرانه , بادرنگي , ديرانه , بادپري , تنبلانه . v. *Sluggishly, slowly.*

Tardiness, كاهلي , مكث ع , سستي , ديري , درنگي , گران سيري , اهمال ع , وكال ع , كسل ع , بطي ع . v. *Sluggishness, slowness, delay.*

Tardy, بطي ع , كاسل ع , كاهل ع , سست , دير , درنگ , وقاف ع , الحركت . v. *Slow, sluggish, dilatory.*

TARE (*a corn weed*), جليف ع , تلخ دانه , وغل ع , دنقت ع , زوان , زيوان , (plur. اغفا) اغفا ع , فوق ع .

Targe, target, سپر . v. *Shield, buckler.*

A TARIFF (*commercial regulation*), نرخ بازار , نرخ . *To establish a tariff*, نرخ مقرّر كردن .

To TARNISH, بي آب , بي جلا كردن , بي رونق كردن , فرو رونق بيره كردن , پليدن , آلودن , كردن . v. *To soil, sully.* — (*to lose brightness*), بي آب شدن , آلوده گشتن , بي فر و رونق گرديدن , جلا شدن . — *Tarnished*, آلوده شده , ناصاف شده , بي آب شده , بي فر و رونق شده .

To TARRY (*wait, stay*), ماندن . v. *To wait, stay,*

remain. — (*to be long in coming*), باز ماندن , دیري کردن , بطي الحرکت شدن , دیر شدن . v. *To delay.*—(*to wait for*), منتظر شدن , نظر کردن , نگران شدن .

TART, مضر A , حریف A , حامز A ; تیز , زست , ترش , تند , درشت , آزار رسان , تیز مزاج , عنفي A .

TARTAR (*of wine*), طرطیر A , دردي شراب .

TARTAR (*people*), تتار , ترک . *Tartar plunderers,* تاتار یغما کار . *Tartars swift as the wind,* تاتار باد رفتار . *The wild Tartars,* تاتار بد آیین , تاتار بد تبار . *Tartars plundering the enemy,* تاتار دشمن شکار .

Tartarick, تاتاري .

Tartarean, v. *Infernal, hellish.*

Tartary, ملک تاتار , ولایت تاتار .

TARTLY (*sourly*), ترشانه , حامزا A . (*acrimoniously*), درشتانه . (*with sourness of countenance*), با ترش روئي .

Tartness, ترشي , تیزي , حموضت A , حرافت A . v. *sourness.*—(*sourness of temper*), تندي , درشتي , تیز مزاجي , عنف A .

A TASK, کار و کسب فرموده , کار و بار معین , کار متعیّن , عمل نامزد , مصلحت A . v *Labour, employment, business.* —*A daily task,* عمل یومیه , کار روزینه . *A task* or *lesson,* درس A .

To task, کار و بار فرمودن , کار , متعیّن کردن . *To take to task,* تنبیه کردن , سرزنش گفتن , طنز زدن . v. *To chide, reprove, rail.*

A task-master, کارفرما .

To TASTE (*to distinguish by the palate, to eat a little*), ذوق کردن , ذایقه گرفتن , مزه گرفتن , لذّت گرفتن , چشیدن , عسل , لوس کردن , لسام کردن , مزیدن , چاشني ساختن , ساختن . *To taste repeatedly,* باربار ذوق ساختن , تذوق کردن . (*to have the taste, relish,* or *smack of*), بذایقه , لذّت داشتن , مزه و ذوق داشتن , رسانیدن . *To taste* (*enjoy intellectually*), بخاطر خوش مزه یافتن , با دل پسندي دریافتن . — *To taste* (*feel* or *have the perception of*), ادراک , احساس داشتن , پذیرفتن . v. *To feel, try, perceive.*

Taste (*the act of tasting*), چاشني , چشیدن , چشش , عسل A , لسام A , تزلّح A , تطعّم A , طعم A , ذوق A , لوس A , ذواق A , مذاق A , مزه , لذّت A , ذوق A (*flavour*), خاي . v. *Relish.*—(*the sense of tasting*), قوت ذایقه A , ذایقه , عقل A , احساس خاطر (*intellectual perception*), ذایقه . دریاب , فهم A , تفهّم A , ادراک A . *A taste* (*as a specimen*), چاشني . v. Also *essay, trial, experiment.* — *Having an exquisite taste or palate,* مذاق آشنا . *To give one a taste of any thing,* تطعیم , اذاقت کردن , چاشني دادن , تعلیس کردن , تلمیظ ساختن , السام کردن . *Taste thou,* بچش , چش .

Tasted, چشیده شده . (*having any peculiar taste*), لذّت مزه دار , ذوق دار , دار . *One who has tasted the sweet and the bitter,* چشنده شیرین و تلخ .

A taster, لوس زن , ذوّاق A , ذایق A , چشنده . *A taster to a prince,* چاشنیگیر , چاشني شاهي , ذایق شاهي .

Tasteful (*savoury*), خوش ذایقه , خوش مزه , لذیذ A , ذوق دار , لذّت دار , خوش گوار . v. *Delicious.*

Tasteless (*having no relish*), بي لذّت , بي ذوق , بي مزه , بي نمک , نا خوش مزه . v. *Insipid.*—(*having no power of perceiving taste*), غیر ذایقه , بي مزاق , بي قوّت ذایقت (*without intellectual relish*), بي عقل و , بي حسّ و ادراک . — *Tasteless water,* آب نا خوشگوار .

Tastelessness (*insipidity*), عدم نمک , عدم مزه , بي مزگي , عدم حسّ (*want of intellectual relish*), بیخواني or بیخاني . (*want of power of perceiving taste*), عدم مذاق , عدم قوت ذایقت .

A TATTER, دریه , درود , رقعه A , پاره , ریزه , پرزه , پینه , حذاریم A , پرکاله . v. *Rag.* — *To tatter* (*tear in pieces*), پاره پاره کردن , ریزه ریزه کردن , پرزه پرزه کردن , دریه دریه زدن . v. *To rend, tear.* — *A mender of tattered garments,* پینه دوز , پاره دوز .—*In tatters,* ریزه ریزه , پرزه پرزه , پاره پاره . *Tattered,* مرقّع A , پرزه پرزه شده . *A tattered garment,* چپاره , جامه مرقّع , جامه متقطّع . v. Under *garment.*

A tatterdemalion, مرقّع پوش , اهل اجامه مرقّع .

TATTLE, گپ , گفتار هرزه , قیل و قول , گفت وگو .

To tattle, هرزه , یافه گفتن , گفت و کو کردن , گپ زدن , قیل و قول کردن , خرارشدن . v. *To prate.*

A tattler, یافه گو , هرزه خوار , گفت و گو کننده , گپ زن . v. *Prater*. *Idle tattlers and slanderers*, هرزه خایان، بمیمت شعار . *The idle tattlers of the times*, هرزه گویان، زمان .

A TAVERN, خمار , ماخور , سبي خانه , خرابات , میخانه , بتکده , سگخانه , تاجر A , بتخانه , خصّ A , کلاته A , خانه . *A haunter of taverns*, خراباتي , قلّاش A . *A drunken company in a tavern*, ماخور . *A tavern keeper*, میخانجي , خمّار A , پیر مغان , مغ . v. *Host*.

TAUGHT (participle of *teach*), آموزانیده شده , متعلّم A , متعلّم A , آموزانیده شدن , تعلیم کرده شده شدن .

To TAUNT, سرزنش , طعن گفتن , طنز زدن , طعنه زدن , زدن . v. *To ridicule, deride, gibe, revile, reproach, insult*.

A taunt, طنز A , طعن A , طعنه A , سرزنش A , ملامت A , شتم (plur. شتوم) A , بذله . v. *Ridicule, reproach*. *A taunter*, سرزنش کننده , ملامت گو , طعنه زن , طنز زن , طنز و بذله گو . *Tauntingly*, با طعن و سرزنش , با طنز .

TAUTOLOGICAL, لجلج A , لجلجه A , تکریر سخن کننده .

Tautology, تکریر سخن , لجلجي , گفتن بتکرار .

To TAW (*dress white leather*), مسک پیراهیدن .

TAWDRINESS, عدم ظرافت , بي لطفي , عدم نزاکت .

Tawdry, بي ظرافت , نا لطیف جامه , بي نزاکت .

TAWNY, گندم چرده , کهوه رنگ , سمور A , گندم گون , ورقا A , ورود A .

A TAX, قطیعت A , محصول A , باژه , باژ , باج , خراج A , وضیعت A . v. *Toll, tribute, custom*: also *charge, censure*.—*Taxes*, رسوم عرفیت , تکلیف عرفیت , باج و خراج , مالیت A , مکس A , تکالف A , عوارض A , مراسم شرع , دیواني , میري , مال میري , مال دیوان . v. *Revenue*.—*A capitation or poll-tax*, خراج سر , جزیه A . *A tax upon effects*, خراج مال . *A tax upon lands*, مالگذاري , طسق A . — *A tax-gatherer*, تحصیلدار , امین A , یاره گیر , باژگیر , باجدار , کمرکجي T , ملتزم A , بارخیمه , مقاطعت A , خراج خانه (plur. مقاطعات , مقاطع).

To tax, حمل , تکلیف ساختن , باج نهادن , خراج نهادن , مکس کردن , تقلیج کردن , باج کردن .—(*to charge, censure, accuse*), ملامت , شکایت ساختن , اسناد کردن , تهمت نهادن , ذم و غمز زدن , بهتان و سرزنش گفتن , کردن .

Taxable, واجب التطیعت A , لایق خراج گذاري , لایق باج , قابل الوضیعت A .

Taxation (*act of imposing taxes*), طلب , مکرّر کردن خراج , باج . v. Also *tax*.

Taxed (also *the person taxed*), مال , باج گذار , خراج گذار , گذار . v. *Tributary*.

A taxer, مقرّر کننده باج و خراج .

A taylor, درزي , خیاط .

TEA, چا or چاي . — *A tea-pot*, چادان .

To TEACH, آموزگاري , آموزیدن , آموختن , آموزانیدن , تادیب ساختن , تربیت کردن , درس ساختن , تعلیم کردن , تدریس کردن , افاده کردن , تفهیم ساختن , تعریف کردن , تلقین ساختن . v. *To instruct, inform, tell*. — *To teach and learn*, افاده و استناده کردن . *To teach and demonstrate*, درس , تدریس کردن . *To teach to read*, افاده و تصریح ساختن . *To teach good manners*, فرهیختن , ادب دادن , گردانیدن . *Teachable, teachableness*, v. *Docile, docility*.

A teacher, آموزاننده , معلّم A , مدرس A . v. *Preceptor, lecturer*.

A TEAM (*of two horses, oxen, &c.*) جفت . v. *Yoke*.—(*of six or eight*), طوله A .

A TEAR, *tears*, اشک , سرشک , دمعت A , دمع A , آب چشم , آب سیاه , زرشک , ادماع , ادمع , دموع (plur.), مثل A , ضخ A , غروب A , صدا A , زرم A . *A tear just starting*, عبرت A (plur. عبرات). *A torrent of tears*, سیل اشک لاله گون , اشک خون . *Tears of blood*, دمع دم .

To shed tears, اشکبار شدن , اشک ریختن , گریستن , غرب , عبرات ریختن , عبر کردن , گریان شدن , گریه کردن , مذري شدن , ساختن . v. *To weep, cry*. *Apt to shed tears*, هرمع A . *A flow of tears*, اشک جاري . *Eyes flowing with tears*, عین منهلّ A , چشم اشکبار .

A TEAR (*rent, fissure*), خرق A , درز , دره , چاک , بذح A , کسستگي , شگاف , شقیقت A , شقّ A , دریدگي (plur. بذوح).

To tear, شبرقت , چاک کردن , دریده کردن , دریدن , خریشیدن , خراشیدن , شخودن , شنجودن , تظفیرساختن , خراش کردن , ساختن.—(*to wound with the nails, &c.*), *v. To scratch;* and under *nail.*—(*to split* or *make an oblong fissure*), خرق , شقّ ساختن , چاک زدن , شگافانیدن , شگافتن , هترکردن , نمودن . *To tear a garment*, جامه دریدن . *To tear the veil of chastity*, پرده , هتک حجاب عصمت کردن , پرده درشدن , عصمت دریدن . *To tear* (or *be torn*), دریده , هتکت شدن , مشقوق بودن , منخرق گشتن , فرسودن , شدن . *v.* Also *to rave, rant. To tear in pieces*, پاره پاره دریدن .

A tearer, خرق کننده , چاک کننده , درنده , خارق ا . *Tearful*, اشکبار . *v. Weeping.*

To TEASE (*fret, vex*), دلخراش , آزاردادن , تصدیع دادن , اضطراب رسانیدن , ساختن . *v. To plague, importune, torment. To tease* (*cotton, &c.*), شاندن , پنبه زدن , حلج کردن , تفدیک ساختن , فرباخیدن , واخیدن .

Teased (*vexed*), آزاررسیده , مضطرب ا .

A teaser (*tormentor*), اضطراب آور , آزاررسان , متصدّع ا . *A teaser of cotton*, پنبه زن , حلّاج ا .

A TEAT, سر پستان , ضرع ا , ضروع ا , مرضع ا , طبي ا , دیس ا . *v. Breast, nipple, pap, dug udder.* — *To suck the teat*, پستان را مکیدن , پستان حجم کردن .

TECHNICAL, حکمي , علمي , پیشه پیوند , صنعت منسوب .

TEDIOUS (*slow, long, drawling*), طویل ا , دراز , دیرکش , کاهل ا , سست , ازمرده , موخّر ا , گران سیر , دیررو , عتم ا , بطي الحرکت ا . *v. Tardy, prolix.* —(*irksome, wearisome*), آزاررسان , بیزارآور .

Tediously (*slowly*), با گران سیرانه , سستانه , با دیري , تاخیر .

Tediousness (*prolixity*), تطویل ا , دیرکشي , تاخیر ا , امتداد ا . — (*slowness*), گران سیري , کاهلي , تفسیل ا , سستي , حرکت کاهل , ازمردگي .—(*wearisomeness, the causing of disgust*), خاطر ماندگي , بیزار .

To TEEM (*to be pregnant*), حامله شدن , حامل شدن , باردار شدن , بارگیر بودن . *v. To breed, bring forth, produce.* *v.* Also *to abound. A teemer*, *v. Breeder.*

TEETH (plur. of *tooth*), دندانها , اسنّ ا , اسنان ا . — *The back teeth*, دندان آسیا . *v. Grinders. Having sharp teeth* (*adj.*), برشام , سگدندان , تیزدندان . *Nitre on the teeth*, طوامت ا .

TEGUMENT, پوش . *v. Cover, shell, husk.*

TEINT, رنگ . *v. Colour.*

TELESCOPE, دوربین .

To TELL (*utter*), قول کردن , بیان کردن , کلام کردن , گفتن , اطلاع کردن , خبردارکردن , خبردادن , سخن راندن . *v. To speak, relate, inform.* — (*to number, count*), شمار , شمردن , عدّ کردن , حساب ساختن , کردن . *To tell* or *tell of* (*discover, betray*), سخن چیدن , سخن چین شدن , خیانت سرّکردن , وشکایت گفتن . *v. To blab.*

A teller, سخن ران , گوینده , متکلّم ا . *v. Speaker, relator.* —(*in comp.*), خوان , گو . *A story-teller* (*liar*), دروغ گو . — (*narrator*), قصّه خوان .

A tell-tale, خیانت سرّکننده , سخن چین . *v. Blab.*

TEMERITY, امّ النّدامت ا , بي هوشیاري , گستاخي , بي تدبیري , تهوّر ا . *v. Rashness, imprudence, precipitancy.*

To TEMPER (*mingle*), خلاط کردن , آمیختن , سرشتن , اختلاط ساختن , ممزوج نمودن . *v. To mix, compound.* — (*to moderate*), تعدیل ساختن , اعتدال دادن , معتدل کردن , ملایم ساختن , نرم کردن , قرارکردن . — (*to soften, mollify*), سخت کردن . *To temper* (*harden*), تلیّن کردن , مسکون نمودن .

Temper (*of mind, disposition, constitution*), خوي , خو , مزاج ا , مشرب ا , طبیعت ا , طبع ا , خصلت ا , سیرت ا , جبلت ا , کش , طینت ا , سرشت , نهاد , امتزاج ا , سجیت ا , منش , مرن ا , حال خاطر , عنوال ا . *To bring the constitution to a proper temper*, تعدیل مزاج کردن . — *An excellent temper*, مشرب لطیف , مزاج سعادت امتزاج , سرشت شیرین , نهاد نیک . *Of an excellent temper, good tempered*, نیک , ساکن الطّبع ا , لطیف مشرب , خوش خوي , مشرب نا لطیف , نهاد شمایل , شیرین . *A bad temper*, بد خواهي , طبیعت شرّ , نهاد بد , بد سگال , بد طبیعت , بد خوي , بد نهاد . *Of a bad temper, ill tempered*, فراغ , آهستگي , سکونت ا , ملایمت ا , حلم ا , اعتدال ا , عدم تیزمزاجي , بال — (*moderation*),

اعتدال . *To lose temper* (literally *to throw away the veil of patience*), سرپوش انداز , سرپوش انداز صبر و طاقت شدن , بودن .

Temperament, سرشت , امتزاج A , طینت A , طبع A , طبیعت A , مزن A . v. *Temper, constitution, mixture.* — *Temperamental*, v. *Constitutional.*

Temperance, temperateness, [illegible], drinking, &c. پرهیز , پرهیزگاری , [illegible] A , ریاضت A . v. *Abstinence.*

Temperate (*moderate, salutary, not excessive*), معتدل A , ناتیز , صاحب اعتدال , متوسّط A . — (*not passionate, calm*), اهل , ملایم A , مزاج , آهسته , ناغضوب A . — (*abstemious*), پارسا , پرهیزگار , پرهیز . *Temperate weather*, هواي معتدل , خنک هوا . *Temperately* (*moderately*), معتدلانه , با اعتدال , با ریاضت , پرهیزگارانه , با پرهیز . — (*abstemiously*), با , بلا غضب , پي تیزمزاجي , ملایمت . — (*without violence of passion*),

Temperature, اعتدال A , فتورت A . *Temperature of weather*, فتورت هوا , اعتدال هوا .

Tempered, معتدل A , ممزوج A . v. *Mixed.* — *Good tempered*, خوش خو . *Ill tempered*, بد خو . v. Under *temper.*

A TEMPEST, طوفان A , باد شدید , باد تند , باد سخت , عصف A , آشوب , عجّ A , روزگار سخت , باد روزگار , تخرت A . v. *Storm, hurricane, whirlwind:* also *tumult, commotion.*

Tempestuous, باد شدید پیوند , طوفان آسا , تیزهوا , تندباد . v. *Stormy, turbulent, tumultuous.*

TEMPLARS or *the order of the Knights Templars*, دویت A .

A TEMPLE (*place of worship*), مسجد, عبادتگاه, مسجدگاه, طاعتگاه , پرستشخانه , بیت الحمد A , معبد A , مبعد A , عمارت A . *A Christian temple*, بیعت A , بهار , هیکل . v. *Church, mosque, synagogue. An idol temple*, بتخانه , بتکده . *A temple of the Magi* or *worshippers of fire*, آتشخانه , دیر مغان , دیر , اذرشب , اذرآباد , آتشگاه , آتش کده . — *The temple of Mecca*, کعبه A , المسجدالحرام A , البیت A , مسجد شریف , ذات الودع A , بیت الحرام A , العتیق , مشعر A , مشعرالحرام A , بیت الله A . *The temples of Mecca and Medina*, المسجدان A . *A great temple*, مسجد جامع . *A small temple*, مزکت A , مسجد خورد . — *Temples*, بقاع خیر , مساجد A , معابد A .

TEMPLES (*sides of the forehead*), اصداغ A , شقیقه A , صدغان A .

TEMPORAL, *temporary* (*measured by time, not eternal*), فاني A , دنیوي , دنیاوي , دوراني , روزگاري , دهري , زماني , نادایمي , با ابد پیوند . *Temporal goods*, مال , مال دنیاوي . — *Temporal* (*belonging to the temples of the head*), دنیوي . — صدغان پیوند , اصداغ منسوب , عذاري , شقیقه منسوب . *The two temporal veins*, اصدغان A .

To TEMPORISE (*accommodate one's self to the times*), زمانه سازي کردن . v. Also *to delay, procrastinate. A temporizer*, زمانه ساز .

To TEMPT, طمع انگیختن , ترغیب کردن , ورغلانیدن , مفتون ساختن , فاتن شدن , اغوا ساختن , طمع کارکردن , آزمودن , ابتلا کردن , آزمایش کردن . v. *To seduce, entice, allure.*

A tempter, اغوا کننده , مغوي A , فاتن A . v. *Seducer.* — *The tempter*, شیطان A , الوسواس A . v. *Satan, devil.*

Tempted, آزموده شده , اغوا کرده شده , مفتن A , مفتون A , مفتتن A .

Temptation, اغوا A , ترغیب A , ابتلا A , آزمایش , ورغلانیدگي , وسواس A . *The temptations of the devil*, وسوسه A , وسوس A .

Tempting (*alluring*), *part.* آزمایش نمایان , جاذب A , دلاویز , دلفریب , دلستان , دلربا .

TEN, ده , عشر A , عشرت A . *One of ten*, از ده یک , دهیک . *Ten thousand*, ده هزار , عشرت الاف A . *The ten commandments*, اعشار شریعت , عشر کلمات . *To divide or distinguish by tens*, تعشیر کردن .

TENABLE, ممکن مملوک شدن , قابل التّصرّف .

TENACIOUS (*grasping, holding fast, retentive*), سخت گیرنده , سخت گیر , ماسک A . — (*covetous, sparing*), ناخسیس A , تنگ دست , طمعکار , قلیل الخرج , بخشنده , بخیل A , همسک A . v. *Parsimonious, avaricious.* — (*cohesive*), ملتصق A , ملحق A . — *Tenacious of one's religion*, اخمس A , متدیّن A , دیندار . *Tenacious of an opinion*, خود راي . v. *Stubborn, opiniative.*

A TENANT (*of land*), مستاجر A, اجاره دار, كرايه دار, ملتزم A. *A tenant of government*, رعيّت A. *A military tenant*, زعيم A. *Tenancy*, اجاره داري, كرايه داري.

To tenant, بكرايه گرفتن, استجاره كردن, اجاره دار شدن. *Tenantable*, قابل اجاره داري, لايق استجاره. — *Tenantless* (*not possessed*), نا مملوك, غير مقتني.

To TEND (*incline toward a certain point* or *place*), ميل, عزم راه ساختن, روي داشتن, رو براه شدن, مايل شدن, كردن, وخي كردن, استوا نمودن, متوجّه شدن توجّه كردن, تلبّط كردن, ابّ نمودن, نحو ساختن. *To tend upwards*, بسوي بالا مايل شدن. — (*to contribute towards*), امداد كردن, معاونت بردن, دست رس كردن. v. *To assist.*—*To tend* (*the sick*), *&c.* تيمار داشتن, بيمار پرستي كردن, راعي شدن. *To tend sheep*, راعي شدن, گله بان بودن. v. Also *to attend.*

Tendance, v. *Attendance; care.* — *Tendency* (*course* or *inclination toward any place* or *object*), ميل A, ميلان A, توجّه A. — (*drift*), مراد A, مقصد A, مطلب A, مدعا A.— *The tendency of a sore to corruption*, ترامي A.

TENDER (*delicate, gentle*), نازك A, نازنده, نازنين, ترو, رقيق A, حليم A, ناعم A, لين A, ملايم A, نرم, رهوج A, رهيج A, آس, رخص A, املد A, رعديد A. v. *Soft, mild.*— *Tender-hearted*, نرم دل, نازك خلق, موتوي A. v. *Compassionate, amorous.* — *Tender flesh*, خيزاب A, خيزبان A. *Of a tender* or *delicate constitution*, نازك مزاج, نازك اندام, نازك وجود. *Tender* (*as young herbage, &c.*), تر, تازه, نورس, رطب A. *Tender sore, painful, as a wound, &c.* ريش دار, دردمند. *The tender* or *infant age*, صغر سنّ, طفولت A. v. *Infancy.*

A TENDER (*offer*), عرض A, تقديم A. v. *Proposal.*

To tender, اظهار ساختن, تقديم ساختن, عرض كردن. v. *To offer, propose, exhibit.*—*Tendered*, معرّض A, مقدّم A. — v. *Proposed, offered.*

TENDERLY, با نرمي, با نزاكت, با ملايمت, بي درشتي, با حلم, با رقّت قلب. v. *Softly, delicately, kindly, mildly.*

Tenderness, نرمي, ملايمت A, نزاكت A, ناركي, رهادت A, v. *Softness, mildness, kindness.* — (*soreness*), ريشه داري, درد. *Tenderness of age*, صغر, طفولت A, طفوليت A, حداثت A. *Tenderness of meat*, دهمقت گوشت. *Tenderness of heart*, رقّت, رقّت قلب, نرم دلي A.

A TENDON, پي, عصب A (plur. عصبت, اعصاب), اكيخ A, اوام A, دابرت A, حبل العتق A, حبل A, طنب A, عجايت A, عجاوت A, عقبت A. *The tendon of Achilles*, عرقوب A (plur. عراقيب). *Tendonous*, معصوب A.

TENDRIL (*of a vine*), سرغ A, ريشه ايگ (plur. سروغ).

A TENEMENT (*hired house*), خانه مكري, مقموضه A, منزل ملتزم, دار الالتزام A. v. Also *farm.*

TENET (*principle*), فكر A, راي A, طريقه A, آئين, روش, پندار, ظنّ A. v. *Opinion.*

TENOUR (*sense contained*), معني A, مفهوم A, مضمون A. v. *Meaning, signification.* — (*the constant mode* or *course of any thing*), اسلوب A, قانون A, طريق A, سلك A, سلسله A, طور A. v. *Series, manner.* —*Of one tenour*, علي نمط واحد A.

TENSE (*in grammar*), وقت A, زمان A, صيغه A. *The present tense*, ساعت A, زمان حال, صيغه حال. *The preterite tense*, زمان ماضي, صيغه ماضي. *The future tense*, استقبال A, زمان مستقبل, صيغه مستقبل.

TENSE (*stretched, not lax*), تنگ, متوتّر A, كشيده, كشيدگي, توتّر A, كزّ A. *Tenseness, tension, tensure*, نا ذابل, نا ذابلي A.

A TENT, خرگه, خرگاه, (خيمان, خيام, خيم plur.) خيمه A, گرياس, تاژ, قبّان A, بارخانه, مضرب A, عجوز A, خرگاه A, رواق A, رواق A. *A royal tent*, خيمه همايون, ليوان A. خرگاه, رواق A, سراپرده, بارگاه, ديوان A. *A wall or screen surrounding a tent*, قنات A. *A tent-rope*, رسن خيمه, طناب A. *A curtain within* (or *before the door of*), *a tent*, شران A, شراغ A, چتر, رواق A, سراپرده. *A square tent*, نرگ. *A tent projecting before the rest*, بهو A. *A tent of gouts hair cloth*, فستاط A, فساط A or فسطاط A, بلق A, همل A. *A tent of skins*, قشع A. *A tent of camels hair* or *woollen*, خبا A. *A torn tent*, خيمه بهو. *To pitch a tent*, متخبّي ساختن, مخيم كردن, تخييم ساختن, خيمه زدن. v. *To encamp.*—*To pitch a tent close by another*, مواصرت كردن. *One who pitches tents*, خيمه زن. *A tent pole*, چوب خيمه, سقب A (plur. مسماك A, وتد A, عماد A, ستون A

Terminated (bounded), A محدود.—*(concluded)*, تمام شده, مقطوع A. بانجام آورده. v. *Finished.*

Termination (bound, limit), A حدّ (plur. حدّود), سرحد, A امد.—*(conclusion)*, A آخر, A انجام, سرانجام, A عاقبت, A ختم (plur. اختمات), A تمام.

Termless (boundless), بي حدّ, ازحدّ بيرون, بي انجام.

A TERRACE (*flat roof*), A سقف, بام.—*(before a house)*, H چوتره.

TERRAQUEOUS, از بر و بحر.

TERRENE, *terrestrial*, A ارضي, ترابي, زميني, خاكي, اهل دنيا. v. *Earthly.*

TERRIBLE, *terrifick*, A مخوف, سهمناك, هولناك, A مرهوب, A موحش, ترسناك, وهمناك, هايل, امروغ, هيبتوار, خطرناك, پر بيم, A مهيب, A مهوّل, واقعت هايل. — *A terrible accident.* ژنده, ژيان, دمان, نوند.

Terribleness, A وحشت, مخوفي, هيبتواري, هولناكي, سهمناكي, خطرناكي, A هول.

Terribly, مخوفانه, هولناكانه, با هيبتواري.

To TERRIFY, مخوّف كردن, تخويف كردن, ترسانيدن, هراس, تهديد كردن, تهويل ساختن, هراس كردن, هراسيدن, تنفير, ترس انگيختن, دهشت دادن, تهدّد كردن, ساختن, شوريده كردن, رمانيدن, وترساختن, كردن. v. *To frighten.*

Terrified, مخوف A, مهوّل A, هراسيده سده, ترسانيده شده, مزعوق A, منزعق A, زعيق A, رعيب A, مشهوم A, ترسناك, متحيّش A, مرعوب A, مهرع A, مذعور A, منحوش A, ذعور A, متذعب A. *To be terrified*, ترسانيده شدن, ترسناك شدن, هراسيده شدن, مخوّف شدن, &c.

TERRITORY, A ناحيت. كشور, ديار, زمين, ملك, (plur. نواچي), A حولي, A حذفور, سواد. v. *Country, district, land.*

TERROUR, خوف A, وحشت A, هول A, هراس, ترس, محذورت A, آشيب, آشوب, تهويل A, نفرين, شكوه A, بيم, نجادت A, نجدت A, ذعر A, اموغ A, رعب A, روع A, وجس A. شرر, نهيب, نهيبت A, ازيب A. *Great terrour*, هول مهول. v. *Fear, apprehension, dread.*

A tent-pin, ميخ, A وح.—*Tented (covered with tents)*, خيمه, زيرخيمه, با خيمه پوشيده, نشين.

A TENTER (*hook*), ميخ, A نشبل, A نشل, جوزه, كوژ, چوژه. *To stretch by tenter-hooks*, ازميخ كشيدن.

TENTH, دهم, دهمي, A عاشر, A عاشرت. *A tenth part*, يك ازده, دهيك, A عشر (plur. اعشير), A اعشار, A اعشرا, A معشار. v. *Tythe.*

Tenthly, دهم, A عاشراً.

Tenuity, تنكي, A رقّت. v. *Thinness.*—*Tenuous*, تنك, A رقيق. v. *Thin.*

TENURE, v. *Term, terms, condition,*

TEPID, نيم گرم, شيرگرم. v. *Lukewarm.*

TEREBINTHINE (*consisting of or mixed with turpentine*), بنه سيب آميز, A طرمنطين.

TERGIVERSATION, A تعلّل, A تردّد, بي قراري. v. *Fickleness, evasion, trick.*

A TERM (*name*), A اسم, نام, اصطلاح, A عبارت, لغت, لغت, A كلمت, A كلام, A لفظ, A لفظه (plur. الفاظ), سخن, A قيل, A قال, A قول, اصطلاحيه, عهد و, A عهد, A شرط, عهد, A عقد, A معهدت, A قرار, A قول, پيمان, A اجل, نجم, A مهلت, A موقت, A مدّت, تمهيل كردن.—*To give a longer term*, اصطلاحات.—*Terms (conditions)*, A شروط, پيمانها, A عهود.—*Law terms* or *phrases*, فقها. *Astrological terms*, اصطلاحات منجم. *To express one's self in elegant terms*, اصطلاح كردن. v. Also *limit, boundary, termination.*

To term, اسم دادن, تسميت كردن, نام دادن, ناميدن. v. *To name, call.*

A TERMAGENT, عورت زبان دراز, A سلقلقه. v. *Scold, shrew.*

To TERMINATE (*bound*), حدّ كردن, محدود ساختن. *(to conclude)*, مقطوع كردن, بانجام آوردن, تمام كردن, ختم ساختن, قطع كردن.—*(to be bounded)*, محدود شدن.—*(to have an end)*, پيوسته, اختتام, بانجام آورده شدن, تمام شدن, مقطوع شدن, آخر شدن, سدن.

A TERTIAN AGUE, تب نوبت , تب غب . v. *Fever.* *Terse,* v. *Smooth, neat.*

TESSELATED, معين A .

TEST (*trial*), آزمايش , امتحان A , تفتيش A , تفحّص A , محک A , معيار A , عيار A , وزن A . (*a vessel for trying metals, a cupel*), بوته or بوطه , تنبک , تنبک , گاه . v. Also *distinction, discrimination, judgment.* *To bring to the test,* آزمودن , امتحان کردن , مفتّش نمودن , تجربت ساختن , عيارکردن , سنجيدن , وزن کردن , تفتيش ساختن . *To be brought to the test, to stand the test,* مجرّب , آزموده شدن , موزون شدن , در امتحان آورده شدن , مفتّش شدن , بودن , سنجيده شدن , محنک شدن , مفتّش شدن . *Brought to the test,* سنجيده , موزون A , محنک A , مفتّش A , آزموده .

TESTACIOUS, صدوف دار , صدفي .

A TESTAMENT, وصيّت A , وصايت A (plur وصايا), وصيت , ميثاق (plur. مواثيق , ميثاق , وثيق A , نامه (plur. وثاق), اندرز , (ميثاق . *To make a testament,* وصيّت کردن , موصي , وصايت کردن , اندرز ساختن , وصيّت نامه نوشتن , ساختن . *Acting contrary to the commands of a testament,* اجنف A . *The Old Testament,* توريت A . *The new Testament,* انجيل .

Testamentary, از وصيّت نامه , موصّي , موصّي کرده شده , از وصايت داده شده , بخشيده .

A testator, وصيّت کننده , وصّي A , موصي A .

A testatrix, موصا A .

TESTER (*cover* or *top of a bed*), سايبان , سايبان خابگاه , بستر .

A TESTICLE, خايه , خصيه A , بيضه A , دوميت A , عنادلان A , خصي A , خصا A , ذبذبت A , ليسه , انشيان A . *Testicles,* خايه , سگ , خزميان A , خصيت البحر A , شير خشک , خصاء الکلب A . *The testicles of the castor* (*castoreum*), خايه , جند بادستر . *Swelled testicles,* خصيت الادرا A , غژ , بزرگ .

Testification, v. *Testimony.* *Testificator,* v. *Testifier.*

To TESTIFY, مشاهدت , گواهي دادن , شهادت کردن , ساختن . v. *To prove.* — *Testified,* شهادت کرده , مشهود A , مسجّل A , مثبّت A . v. *Proved.* — *A testifier,* شاهد A , گواد . v. *Witness.*

A testimonial, شهادت نامه .

Testimony, شهادت A , مشاهده A , گواهي , بيينت A . v. *Proof, evidence.*

Testy, testily, testiness, v. *Morose, peevish, &c.*

TETE A TETE, مقابل A , روبرو , دوش بدوش , گوش , زانو بزانو , فردان , چمان , بگوش .

A TETHER, پاي بند , طوله A , پابند , پا لهنگ . *To tether,* پا بستن , با طوله بند کردن , پا لهنگ نهادن .

A TETRACHORD (*an instrument with four strings, as a lute, &c*), شاشکي , شاشک , شاشاک , ساز چارتاره , کمانچه .

Tetter. v. *Ring-worm, scurf, scab.*

A TEXT, مصدر A , اصل A , متين , متن A . *An exposition of a text,* شرح متن , شرح A . v. *Commentary.*

TEXTILE (*woven*), بافته . — (*capable of being woven*), قابل منتسج شدن , لايق باف , بافتني .

Texture, شتن A , وصد A , نساجت A , بافت , بافتگي , باريک , نسج A , ششل A , شش A . *Of a thin texture,* هلهل A , هلهال A .

THAN, عن A , من A , ز , از .

To THANK, ستايش کردن , تشکّر ساختن , شکر کردن , سپاس گذاشتن .

Thanks, شکرانه , شکران , اداي شکر , شکر نعمت , حقّ گذاري , حقّ شناسي , شکرگذاري . *To return thanks after meat,* مرازمت کردن .

Thankful, شاکر النعم A , شکرگذار , شاکر A , شکور A , منتدار A , پر شکر , حقّ شناس , شکران A , ذاکر A .

Thankfully, حقّ شناسانه , ذاکرا A , شکورانه , با شکر .

Thankfulness, حقّ , حقّ گذاري , شکران , شکرگذاري , شناسي .

Thankless, فرامشکار , کافر النّعمت A , بي شکر نعمت , نا سپاس , نا حقّ شناس , منکر A , بي حقيق , بي وفا , حقوق

v. *Ingrateful.* *Thanklessness*, كفر , كفران ع , بي شكرگذاري . v. *Ingratitude.*

A thanksgiving, ذكر خدا , اداي شكر نعمت .

Thank-worthy, واجب الشّكر ع .

THAT pron. (dem.) آن , ذاك (fem. ثاك), (relat.) كه . v. Also *who, which, because.*—*That which*, آنچه , آنكه , ما ع. *For that reason*, براي آن , لاجل هذا ع . *So that*, شتّي ع , علي انّ ع , تا كه , تا ع , لانّ ع , لانّه ع , لاجل ذلك ع . *There is no doubt, that*, لاشك كه . *From that time*, از آن وقت , از آن باز . *After that time*, پس از آن زمان , پس از آن , من بعد ما ع . *After that (when)*, چون . *At that time*, درآن زمان , در آن وقت , آن گاه , ذاك الان ع , ذالان ع . *To that time*, تا آن وقت . v. *Until, till. Until the time that*, الي آن , تا انگه كه . — *From that place*, از آن جا . *In that which, by that which*, در انچه . *Seeing that*, چون . v. *Since.* — *I came that I might see thee*, آمدم تا ترا بينم . *On that account*, براي آن , لاجل ع , ذلك . *That is to say, (viz. to wit)*, يعني ع , اعني ع , الغرض ع . *In order that*, تا , كيما ع , كمه ع , لكي ع . — *From that side*, از آن جانب . *It came into his mind that*, بياد آمد كه , در دل آمد كه .

THATCH, كاه , كاهبن . جلّ ع , قشّ ع . *To thatch*, با كاهبن پوشيدن . *Thatched*, با كاهبن پوشيده شده . — *A thatched house*, ساغ , ساغ .

To THAW (*melt ice*), گداختن . — (*to melt as ice*), گداخته شدن . v. *To dissolve, melt.*

THE, ال ع . *The Kurān*, القران ع .

A THEATRE, منظر ع (plur. مناظير), مظهر ع (plur. مظاهر), نظرگاه , نقل خانه , تماشاگاه , سيرانگاه , مظلّم ع , منصّت ع , پرده گاه , ستافند . *Theatrical*, منظر , تماشاگاه پيوند , منسوب .

THEE, ترا , انت ع .

THEFT, دزدي , سلّت ع , سلّ ع , سرق ع , سرقه ع , اسلال ع .

THEIR, ايشان , شان , هم ع (fem. هن).—*Them*, ايشانرا , هم ع (fem. هن). v. *Grammars.*

A THEME, منشا ع , مصدر ع .

THEMSELVES, ايشان خود , نفس هم ع (fem. نفس هن).

THEN (*at that time*), آن زمان , در آن وقت , آن وقت , پس , از آن پس , از آن زمان , در آن زمان . — (*after that*), عند ذلك ع . v. *Afterwards.*—(*for this or that reason*), بعد از آن , از آن , از آن , از آن جهت , براي آن , براي اين , ثم ع , پس , گاهيگاه , گاه گاه . باعث . v. *Therefore.* — *Now and then*, گاه گاه . v. *Sometimes.*

THENCE (*from that place*), از آن , از آن محل , از آن جا . — (*from that time*), از آن باز , از آن زمان , از آن وقت , براي آن , از آن جهت , از آن سبب , (*for that reason*), از , از آن وقت , لاجل ع . — *Thenceforth, thenceforward*, آن زمان .

A THEOLOGIAN, *theologist*, اهل , صاحب علم الهي , عارف ع . — *Theological*, علم خدا , اهل معرفت , اهل تصوّف , علم الهي منسوب , علم خدا پيوند . *Theologically*, موافق علوم حقايق ع , علم خدا , علم الهي . *Theology*, علم الهي , علم تصوّف .

THEORETICK, *theoretical*, خيالي , قياسي . v. *Speculative* —*Theoretically*, از روي قياس , بوجه خيال . *Theory*, خيال ع , قياس ع . v. *Speculation. A theorist*, صاحب قياس . v. *Speculator.*

THERE, آنجا , در آنجا , هناك ع , هنالك ع . — (*lo!*) اذ ع . v. *Behold.* — *Here and there*, اينك , همينك , تك و , يك , اخول اخول ع , من هنّ و هنّ ع , اينجا انجا , پك . *Dispersed here and there*, تند , تند و خند .

THEREABOUT, *thereabouts* (*near that place*), در آن , نزديك آنجا , نزديك آن , درگرد آن , در آن دور , حوالي , تقريباً ع . — (*near that quantity, number or state*), عنقريب ع , پرامن , تقريباً ع , قريب ع , غالباً ع , تخمينا ع .

THEREAFTER, بعد از آن , پس آن گاه , از آن پس , غبّ ذا ع , ثم ع , بعده ع , من بعد ما ع , في ما بعد ع , اثر ذا ع , غبّ ما ع .

THEREAT, براي آن .

THEREBY, حتي ع , از آن , از براي آنكه , بدآن .

THEREFORE, از آن , از آن جهت , بنا برآن , لهذا ع , انّما ع , من اجل ع , لاجل ع , لانّ ع , براي آن , سبب , لاجل هذا ع .

THEREFROM, ازآن , ازآن پس , من هذا A , عن A . ذاك . v. *Thence.*

THEREIN, در آن , في هذا A , في داخل A , في ذاك A .

THEREOF, از آن , از او .

THEREON, *thereupon*, برآن , بالاي آن , من هذا A , في ذلك A , في ذاك A , من ذاك A .

THEREOUT, از آن .

THERETO, *thereunto*, به آن , تا آن , الي ذاك A , في ذاك .

THEREUNDER, زير آن , تحتها A , تحت الان A .

THEREWITH, باو , مع آن , با آن , باوي , معه A , به A .

Therewithal (*with that*), با وجود آن , از آن . — (*over and above*), فوق آن , سواي آن . (*at the same time, also*), نيز , هم , هموقت . v. *Likewise.*

THESE, اينان , اينها , اولي A , or اولاء A , هولا A . *To these*, اينهارا , اينانرا . *From all these*, ازاين همه , از اين . *These two*, اين دو , هما A . *In these times*, هذا حمله . اليوم .

A THESIS, منشا A , مصدر A .

THEY, ايشان , آنها , هم A (fem. هن).

THICK (*dense, gross*), گنده , كثيف A , ستبر , هنگفت , عجره A , صلب A , سفت , غليظ A , غلاظ A , غلظا A , وثيج A , جمعاظا A . v. *Coarse.* — (*large, not slender*), عظيم A , جسيم A , عظيم الجسم A , كبير A , كبز A , نا تنك , قلهب A , تناور , قداور , مبدّن A , غير نازك , بلز A , متكدّر A , نوند , نقام , نفام , تير , تيره , دردي , درد , غليظ A , ناصاف , ابلد A . — (*muddy, feculent*), حرباج A , تيره فام , تيره گون . v. *Opaque, turbid.* — (*viscous*), چرب . (*coagulated, congealed*), منجمّد A , جمس A , افسرده , لبن دلمهشير , عشلت A . *Thick milk* (*especially sour*), حالومت A , عاهن A , عشلت , جنگل . *A thick wood*, غاب A . v. *Thicket.*—*Thick* (*frequent, repeated*), مكرّر A , كثير A . — (*close, without interval*), تنگ , بسيار بار , بسيار . متواتر A , مترادف A , غير مسافت , بي بينونت . (*crowding, crowded into narrow compass*), منقبض A , معترك A , مجمّل A , مجموع A .—(*thick and entangled, as branches, &c.*), برهم , درهم . — *A branch thick of berries*, ربيس A .

—*To go through thick and thin*, بي باك و پروا رفتن . Also *to employ every endeavour.*

Thick (*quick, repeatedly, frequently*), بسيار بار , بار بار , پيا پي آمدن , پيا پي , كثيراً A . — (*coming thick and threefold*), لبداً A . — (*to a great depth*), جوق جوق , فوج فوج , بسيار فرو .

To thicken (*make dense or gross*), كثيف كردن , گنده ساختن , وثيج ساختن , ستبر نمودن , هنگفت ساختن , غليظا كردن — . (*to condense*), افسردن , جمود ساختن , منجمد كردن , بي مسافت , بي بينونت كردن — (*to make close*), فرسودن . غليظ شدن , تنگ كردن , ساختن — (*to become dense*), هنگفت گرديدن , كثيف گشتن , گنده شدن , ستبر شدن (*to become condensed*), فرسودن , افسرده شدن , منجمد گشتن . v. Also *to crowd.*

A thicket, جنگل , غاب A , غابت A . v *Forest.*

Thickness (*density, coarseness, grossness*), هنگفتي , گندگي . غلظت A ,—(*largeness of circumference*), عظمت A , ستبري , تنگي , بزرگي , عظم الجسم A — (*closeness, want of intervals*), عدم مسافت , عدم بينونت . *Thickness or coarseness of cloth*, بذم A .

Thick-set (*close-planted*), بي بينونت نشانده .

Thick-sculled, گنده . v. *Dull, stupid.*

A THIEF, دزد , سارق A , چرب دست , مالاور , فتّان A , دزد بي , اطلس A , شصّ A , خارب A . *An infamous thief*, دزد بي حاصل . *A stupid thief* (*one who gets no booty*), مزد . v. *Robber.*—*A thief-catcher*, دزد گير .

To thieve, v. *To steal.*—*Thievery.* v. *Theft.*

Thievish (*given to stealing*), بدزدي مايل , دزد خوي , سارقاً A . *Thievishly*, دزدانه , داناق A , دانق A .—*Thievishness*, دست بردي , دزد خوي . v. *Theft.*

A THIGH, ران , فخذ A , سرين . *The inside of the thigh*, بادّ A .

A THIMBLE, انگشتوانه , انگشتانه .

THIN (*as paper, &c.*), تنك , رقيق A , ركيك A . (*small, fine, delicate*), باريك , نازك A , لطيف A , ضغير A , عجنا , نحيف A , لاغر , نزار , ضمور A . (*lean*), منقوف A , نا , نا كثيف , نا هنگفت , نا گنده , —(*not dense or coarse*), صهير A , آبدار , باريك , نا غليظ , ستبر . (*not thick, liquid*),

نا ,كم عدد قليل ,(*not numerous*) . ذايب ,مذاب ,عديد . *A thin woman*, زن باريك جسم . — *Thin paper*, كاغذ رقيق , كاغذ تنك . *Thin of hair*, تنك موي . *A thin plate of metal*, تنكه .

To thin (*make thin*), تُنُك كردن , رقيق كردن , باريك كردن , — (*to make liquid*), نازك كردن , صغير كردن , لاغر ساختن . — (*to make less numerous*), ذايب ساختن , گداختن , باريك كردن , كم عدد ساختن , قليل كردن , كم كردن . v. Above *thin*.

THINE, از تو , ازآن تو , ك (fem. ك). v. *Arab. Gram.* p. 55.

A THING, چيز , شي . *Things*, چيزها , اشيا .

To THINK, انديشه كردن , انديشيدن , پنداشتن , قياس , توهم كردن , وهم ساختن , تفكر كردن , فكر كردن , ظنون ساختن , تظنّن كردن , ظنّ كردن , گمان بردن , گمان كردن , ملاحظه , تدبير ساختن , راي داشتن , تصوّر كردن , خيال كردن . v. *To consider*, *meditate*, *reason*, *judge*, *conclude*, *imagine*, *fancy*, *believe*. — *To cause to think*, انديشانيدن , پندارانيدن , متفكّر گردانيدن .

A thinker, اهل فكر , انديشه كننده , پندارنده .

Thinking (*part.*), فكر كنان , انديشه كنان . — (*in comp.*), پندار , انديش . — *Thinking deeply*, دور پندار . *Thinking well* or *justly*, صواب انديش , خير انديش . *Thinking* (*malevolently*), فجور انديش . *Thinking* (*subs.*), the same as the infinitive, q. v. *See* also, *thought*.

THINLY, صغيراً , ركيكاً , بانزاكت , باباريكي , با تنكي , بي كثافت , ناگنده , نحفاً . (*not densely*), لاغراً , رقيقاً , هگفتي . — *Thinly dressed*, سبك پوشيده .

Thinness, ضمر , رقاقت , باريكي , نازكي , بي كثافت , تنكي , نحافت . v. *Slenderness*. — (*want of thickness* or *spissitude*), عدم , عدم هنگفتي , عدم بذم , عدم ستبري , باريكي , غلظت . — (*wateriness*), آبداري , باريكي . *Thinness of hair*, حصّ , تنك موئي .

THIRD, سيوم , ثالث , ثالثت . *A third*, سه يك , ثلث . — *Thirdly*, سيوم , ثالثاً .

THIRST, تشنگي , عطش ; also جودت , لهث , لهبت , لهيب , لهاب , لهاث , لهثت , لهثان , غليل , غلل , غلّ , (غيوم plur.) غيم , لهبان , سنسن , لواح , لوح , شربت , ظماي , ظمي , صارت . *Extreme thirst*, حبن , حرارت , حرّت , شعله عطش , غلبه تشنگي , امج . *To quench thirst*, بظع كردن , وژوليدن , دفع عطش كردن , تشنگي فرو نشاندن , سيراب گشتن .

To thirst or *be thirsty*, عطش , تشنگي داشتن , تشنه شدن , حرارت داشتن , عطشان شدن , داشتن .

Thirstiness, تشنگي . v. *Thirst*.

Thirsty, عطيش , متعطّش , عطشان , عاطش , تشنه , لوح , هفهاف , ملتهث , لهبان , لهثان , عطش , ظمان , صايم , غلّ , غلان , لوخي , ملنوح , لواح , صاديت fem. , صادي , غيمان , غيمي fem. , مظما , هيمان , هيام (plur.) هيمي fem. — *Blood-thirsty*, خونخور . *A blood-thirsty tyrant*, خونريز .

THIRTEEN, سيزده , ثلاثة عشر , ثلاث عشرة . — *Thirteenth*, سيزدهم , ثالث عشر , ثالثت عشرت .

THIRTY, سي , ثلثين , ثلثون . *Thirtieth*, سيم , ثلاثون .

THIS, اين , (*in comp.* ام) , ذا (fem. ذه , ذي , ذهي , هذا (fem هذه , هاذي , تي , تهي , ته , تا , كذا . *This and that*, اين و آن . *This day*, امروز , يوم . *This night*, امشب , ليل كذا . *This world*, اين جهان . *This and the other world*, الدّارين , اين و آن جهان .

A THISTLE, خرخه , شوكت البعير , خس , اشتر خار . *Thistly*, خس پوش . *Thistle-down*, نسال .

THITHER, *thitherward*, الي , بانجا , آنسو , بسوي آن , هناك .

A THONG, تسمه , دوال , دواله , درجل , طبّت . v. *Strap*. — *A thong for measuring*, اندرون اندر , اندز .

A THORN, خس , خار , شوك , شوكت , اسل , خرچنگ , باد آورد , بادآور , اسفتان , چرخه . v. *Prickle*. — *A white-thorn*, خار سپيد , جاورد , جاوزد . *A dry thorn*, خنجك . *Thorny plants* (*of different kinds*), خار , خار سه گوشه , خار سه پهلو , زرد . *Covered with thorns*, خس پوش , خاردار . *Bearing thorns*, خار آور , خار آورد ,

To fence (a wall, &c.), with thorns, تطنيف مشوك A ; کردن . *An instrument for cutting thorns,* خار سربر .

Thorny, خارآور , مشوك A , پر خس , خاردار .

THOROUGH, سراسر . v. *Through.* *(complete),* سراسر , کامل A . v. *Perfect.* — *A thoroughfare,* گذرگاه . v. *Passage, pass.* — *Thoroughly,* سراسر , بتمام , کاملاً A . v. *Completely, perfectly.*

THOSE, آنان , انها , اولایک A , اولاك A . *Of those,* از آن جمله .

THOU, تو , انت A (fem. انت), هنت A , ایاك A .

THOUGH, *although,* اگرچه , ورچه , گرچه , هرچندکه . v. *Nevertheless, notwithstanding.* — *As though,* چونانکه , کما A , کأن A , چون .

THOUGHT (*part. of think*), پنداشته , اندیشیده , ظنین A , مظنون A .

Thought, اندیشه , راي A , تأمل A , فکر A , قیاس A , گمان , مظنّت A , ظنّ A , خاطر A , خاطرت A , تصوّر A , تخیّل A , خیال A , متخیله A , سگالش . v. *Reflection, contemplation, meditation, conception, opinion, judgment, conjecture, suspicion, sentiment, imagination, fancy.* — v. Also *intention, purpose, design, care, solicitude, attention, concern.* — *A bd thought,* فکر فاسد , اندیشهٔ بد . — *A foolish thought,* اندیشهٔ بي معني , فکر بیهوده , خیال باطل , وهوم A , اوهام A , خواطر A , خطرات A , افکار A , اندیشها , تخیولات A , خیالات A , مخایل A , ظنون A . *Having bad thoughts (adj.),* بدگمان , بدراي , بد اندیش . *Foolish thoughts,* اوهام باطل , افکار بیهوده , خیالات بي معني . *To be lost in thought,* بفکر غرق شدن .

Thoughtful, اندیشناك , اندیشهمند , اندیشمند , فکرمند , متأمل A , متفکّر A , فکیر A , فکور A , پر افکار , دلفکار , دور پندار . v. *Contemplative.* v. Also *careful, attentive, anxious, solicitous.*

Thoughtfully, با اندیشه , اندیشمندانه , فکوراً A , بافکر , متأملاً A .

Thoughtfulness, اندیشه , اندیشمندي , تأمل A , دلفکاري . v. *Thought, anxiety.*

Thoughtless, غافل A , بي بصیرت , بي فکر , بي اندیشه , نا دوراندیش , نا دور پندار , بي تأمل . v. *Careless, gay, airy.* — *Thoughtlessly,* غافلاً A , غیرتأمل , بي فکرانه . *Thoughtlessness,* عجرفت A , بي تأملي , عدم فکر , بي اندیشگي , عدم بصیرت , غفلت A . v. *Carelessness.*

A THOUSAND, هزار , الف A (plur. الوف , الاف). *A thousand certain* or *complete,* الف صتم A , الف عرفا A . *A thousand-fold,* هزار بار , الف مضعاف A . *A thousand years,* هزار سال , الف سنه A , دهر A . *Ten thousand,* صد هزار , پیور , سیور , مایهٔ الف A . *A thousand thousands,* هزاران , ربي A , چند هزار , هزار . v. *Million.* — *Many thousands,* ربیون A . *A thousand pieces of money,* ندهت A . — *To be* (or *make*) *a thousand,* تالیف کردن , هزارشدن , هزارکردن , موّلف شدن , ایلاف ساختن .

Thousandth, هزارم , الف A .

Thrall, thraldom, v. *Slavery, servitude.*

To THRASH, ضرب , چوب زدن , زدن , کوبیدن , کوفتن , جلد کردن , لتّ ساختن , شلاق زدن , کردن . v. *To beat.* — *To thrash corn,* مندوس کردن , کوشه کوبیدن . — *A thrasher of corn,* کوشه کوب . — *A thrashing floor,* خرمن گاه , راژ . *Threshed (beat),* کوبیده شده , کوفته شده , مضروب A , زده شده . *Thrashed (as corn),* مندوس A .

A THREAD, خیط A (plur. خیوط , ریسمان , رشته , سلك A , تار , اخیاط , خیوطت . *A long thread (especially for weaving),* ارغمچي A , ارغنج , ارغج , تار , ارغجي . v. *String,* also *series.* — *A gold thread,* زرسان , زررشته , بسمه . *A single thread (not of many plies),* یکتا , سحیل A , مسحل A , دوتا , مسحول A , خیط ساده . *A thread of two or more plies,* کناغ A , رشتهٔ ابریشم , مبرم A , مفتول A . *A thread of silk,* رشتهٔ پنبه , غزل A . *To spin thread,* کفن ساختن , غزل کردن , تافتن , رَیسَتن . *A seller of thread,* غزال A , رشته فروش .

To thread (pearls, beads, &c.), نظام کردن , سلك ساختن , رشته درسوراخ سوزن . *To thread a needle,* تنظیم ساختن . حیط بسفار درکردن , نهادن .

Thread-bare. بي پوژه , فرسوده , سوده , بي پرزه , مسحق A , کهنه , کهن . v. *Worn, bare: trite.* — *A thread-bare garment,* جامهٔ بي پوژه .

A THREAT, تهدید A (plur. تهدیدات), تخویف A , ستم , دون A , غثرا , ایعاد A , وعد A , خذوك , سرزنش , مفایشت A .

To threaten, ترسانیدن , تخویف ساختن , تهدید کردن , توقّم کردن . v. *To terrify.*

A threatener, تخویف کننده , تهدیدکننده , مهدّد A , ترساننده , مخوّف A .

Threatened, ترسانیده شده , تهدید کرده شده , مهدّد A , مخوّف .

Threatening (*part.*), تخویف کنان , تهدید کنان , وعیدگو . *A threatening answer*, مهدّد A , مخوّف A . جواب تهدید آمیز . *Threatening letters*, مکتوب تهدید مصحوب .

Threateningly, بطور تخویف , بوجه تهدید .

THREE, سه , ثلاثت A , ثلاث A , ثلث A . *One of three*, سیک , سه یک , از سه یک . *To make three* (*call three, reckon by threes*), مثلّث کردن . *Threefold*, سه چند , (also *a three-thread rope*), ستا , ستو , سگانه , ثلاثت A . — *Three score*, شصت , ستون A . *A three-pronged corn-fork*, سه شاخ , سه شاخه , سه انگشت . *A stool, tripod*, or *any thing similar with three feet*, سه پای . —*The space of three days*, سه روز . *Of three days continuance*, از سه روز . —*The space of three months*, سه ماه . *Lasting three months*, از سه ماه . — *Three hundred*, سه صد , ثلاث مایة A . *Three thousand*, سه هزار , ثلاث الاف A . *In threes*, سه سه , ثلاث ثلاث , سهگانه . *Relative to three*, ثلاثی .

A THRESHOLD, ستانه , ستان , آستان , آستانه , جناب A , عتبت A (plur. عتب) , درگاه , سدّه A or سدّت A , وصید A , نجاف A , اسکفت A .

THRICE, ثلثاً A , سه دفع , سه بار .

THRIFT, *thriftiness* (*gain, profit, advantage*), کفایت A , پرهیزگاری , پرهیز , سود , نفع A , انتفاع A , (*frugality*), جزرسی , کفایت شعاری , خانه داری , قلیل الخرج A , با کفایت , پرهیزگارانه , امساک A , کم خرجی . —*Thriftily*, با قلیل الخرج , با کفایت , کم خرج , خانه دار . بوجه . — *Thrifty*, نا خانه دار , جزرس , کفایت شعار , کفایتی , پرهیزگار , مسرف .

To thrill, v. *To drill, pierce, bore.*

To THRIVE (*as a plant*), آباد , سرسبز شدن , تر و تازه شدن , فرخنده گردیدن , بختیار شدن , ترقّی یافتن , (*to prosper*) —شدن .

A thriver or *thriving*. v. *Prosperous.*

The THROAT, کوفجیان , حلق A , گلو , (or *fauces*) , حلقوم A . v. *Neck.*—(*the windpipe*), ناي گلو , سرخه . v. *Gullet, œsophagus.*—*To cut the throat*, گلو بریدن .—(*of animals*), ذبح کردن . v. *To kill.* — *A cut throat*, رهزن , جزّار A . v. *Cut-throat.*

To THROB, برجستن , جستن , جستن دل داشتن . v. *To palpitate.*—*A throb*, جستن دل .

THROE (*pain of child-bearing*), ریج , درد وضع , درد زه , مخاض A , آبستن .

A THRONE, تخت , مسند A (plur. مساند) , سریر , اریکه , اریک A , کشنجیر , دواج , چهاربالش , اورنگ , کرسي . *A royal throne*, or *chair*) , عرش A . — , اورند . تخت همایون , مسند سلطان , تخت پادشاه . *The glorious throne*, مسند عزّت . *The ornament of the throne*, مسند آرا , اورنگ زیب . *Sitting on a throne* (*reigning*), تخت نشین , اورنگ نشین , مسند نشین . *To sit on a throne* (*to reign*), مسند نشین و مالک تخت , مسند نشین بودن , برتخت , جلوس کردن , و نگین شدن . *To mount the throne*, ترک خلافت کردن , نشستن . *To abdicate a throne*, از مسند وضع ساختن , تخت معزول کردن . *To depose from a throne*, v. *To dethrone.* — *To throne*, برتخت نشاندن . v. *To enthrone.*

Throng, v. *Crowd.* — *To throng*, v. *To crowd.*

Throttle, v. *Windpipe.* — *To throttle*, v. *To choak.*

THROUGH (*from side to side, or end to end*), از طرف , عذ A , من A , به , از , — (*by means of*), سراسر , بطرف , خطور , گذر کردن , عبور کردن , گذشتن —*To pass through*, سراسر کردن , از طرف بطرف رفتن , مرور کردن , ساختن . v. *To pass.* — *To pass through the town*, بشهر گذشتن , شهر را , عبور دریا کردن . *To pass through a river*, گذر کردن . *Through me*, ازمن , عنّي A , عنّي A . *Through which*, ازچه . *To perish through famine*, از قحط مردن . *Through the whole year*, من سنه A . *To run through with a sword*, بشمشیر گذاردن . — *To dig through walls, rocks, &c.*, نقب , منقوب ساختن , کردن .

Throughout, بهروجه , سراسر , ازاوّل تاآخر , ازسر تا پا , من اوّل الي آخره , بتمام .

To THROW, انداختن , انداز کردن , افگندن , فگندن , ترميدن . v. *To shoot, dart, fling, hurl, cast.—To throw stones*, سنگ انداختن , سنگ افگندن . *To throw stones at a dog*, بسگ سنگ انداختن . *To cause to throw*, اندازانيدن . *To throw away*, افگندن , افگنده , تحقيض ساختن , تجويز کردن , افريدن , برانداختن , کردن , برباد دادن , هجر ساختن , طرح کردن . v. *To reject.* — *To throw by* برطرف انداختن . v. *Throw away.* — *To throw down*, فرو انداختن . — (*overturn*), برهم زدن , تجويز کردن , مخفق ساختن , سرنگون کردن , زيرو زبر کردن , عطّا کردن , قعر ساختن , مقطا کردن . v. *To subvert, demolish, overthrow. To throw one on another*, يک , انبار کردن . *To throw forward*, پيش , منابذت کردن , بر ديگر انداختن . *To throw one's self into danger*, خودرا , خودرا درورطه هلاک انداختن , خودرا درخطر انداختن . *To throw out* (*leave behind, distance*), درورطه خطر انداختن . — *To throw out* (*leave, quit*), پيش روشدن , عقب گذاشتن , پيش دستي نمودن . v. *To Outstrip, surpass.—To throw up* (*leave, quit*), دست , گذاشتن . v. *To resign*: also *to vomit.* — *To throw* (*in wrestling*), عقلت , کسي را بکشتي افگندن , مصارعت کردن . — *To throw a spear*, نيزه , بخاک زدن , عکل ساختن , کردن . v. *To dart*, and under *spear, javelin.* — *To throw into prison*, محبوس , درزندان نهادن , عکل ساختن , تحبّس کردن , کردن . v. *To imprison.—To throw in*, الغا , طرح ساختن , درکردن , درزدن , درانداختن , کردن . *To throw off clothes*, لباس باز , خلع جامه ساختن , کردن . *To throw together*, بهم انداختن , اختلاع نمودن , کردن . *To throw lots*, اقراع کردن . v. *Lot.—To throw dice*, برهم زدن . *To throw all about*, بهرطرف تقامر کردن , قمار باختن , برانداختن , نجل ساختن , بهرجانب انداختن , انداختن .

A throw, رمايت , انداختي , رمي , افگندگي , انداختگي , طرح , هطّو , لدس , لتم , لشط . v. Also *throe.—A throw at dice*, قمار بازي . *A fortunate throw*, قبيل .

A thrower, رامي , افگننده , اندازنده , رمي کننده . — (*in comp.*), افگن , انداز .

Throwing (*the act of*), انداختن , *&c.* the same as the infinitive, q. v. — (*part.*), اندازان , افگنان , رامي . (*in comp.*), افگن , انداز .

Thrown, افگنده شده , انداخته شده , مرتمي , مرمي , ترميده شده . *Thrown on the highway* (*as a foundling*), منبوذ .

A THRUSH, جاسّراک . v. *Starling. The thrush, a disease*, تپخاله .

To THRUST, v. *To push, drive, shove, force.—To thrust with a sword*, تيغ گذار ساختن , سيف گذاردن . *To thrust one's self in*, بي اجازت دخل کردن , بزور دخل کردن . *To intrude.*

A thrust, زفت . v. *Push.—A thrust with a sword*, هجوم , تيغ , سيف گذاري , هجوم , ضرب , حمله .

A THUMB, انگشت , انگشت سترک , ابهام , انگشته . *A thumb-ring* or *thumb-stall, worn by archers, &c.* انگشترانه , شست .

A THUMP, ضرب . v. *Blow.*

To thump, ضرب کردن , کوفتن , (*with the fist*), مشت زدن .

THUNDER, رعد (plur. رعود) , تندر , آذر , آذرخش , عو , قرقار آسمان , غيو , غو , زمزم , غرنبش , بختو , صاعقه , قابّت , هادّت . *A thunder-bolt, thunder-stone*, از يز , آذرخش . v. *Lightning.— The noise of thunder*, اويد , هزّت , جعجعت , زمزم , قرقار , هزج . —*Thunder-struck* (*confounded*), حيرت زده . v. *Amazed.*

To thunder, تنديدن , صلصل کردن , تندر زدن , رعد کردن , غريدن , زجل , غرنبش ساختن , زمزم زدن , قرقار کردن , کردن . *A thunder cloud*, مدوي .

THURSDAY, پنجشنبه , پشنبه , يوم الخميس .

THUS, هکذا , اين طور , بداين وجه , همچونين , چونين , or هاکذا , کيت , کذا , ايدور . *Thus and thus*, کيت و کيت , کذا و کذا , ذيت ذيت , کيت و کيت .

Thwack, v. *Thump, blow.—To thwack*, v. *To strike.*

To THWART (*cross, vex*), مزاهمت کردن , مزاهم شدن , تعارض کردن , مخالفت کردن , مخالف شدن . v. *To oppose, contradict.—Thwart*, v. *Athwart.— Thwartingly*, بامخالفت .

THY, تو , preceded by the sign of the genitive case; as دل تو . In composition تو is often contracted to ت, preceded by فتح; as سرت , *thy head*, کتابت *thy book*, کَ (fem.

اكي). *Thy book*, كتابڭ.—*Thyself*, توخود, نفسڭ ع. v. *Grammar.*

THYME (*plant*), اپار.

A TIARA, تاج, تيج, تيجان. v. *Crown.*

TICK (*score, debt*), دين ع, وام.—*To go tick*, قرض كردن, وام گرفتن. v. *To get into debt.*

A TICK (*louse which infests sheep and other animals*), كيك, قراد ع (plur. قردان), نارد, گوشخينه, گوشخيت, قرد ع, پندة, پندوي, پندو, قمانه ع, قمل ع, حمنان ع, گوشخيا (plur. طلح ع, طليحت ع, طليح ع, حبركا ع, نبرة, برام ع, اطلاح), حلم ع, قشعوم ع, قتين ع, راء ع, قلّت ع, حسدل ع, قردوح ع, حلمت ع. *An animal infested with ticks*, قرد ع, محمنة ع.

A TICKET, دستك, دستاويز, نشان, علامت ع.

To TICKLE, بچنگال نواختن, مدغدغ ساختن, دغدغه كردن, بزيدن, كلنجرجه انگيختن, تنغير كردن, بسكليدن, ندغ كردن, بخستن.—*To tickle the fancy*, خاطر نواختن, دلاويز كردن, خوشنود كردن. v. *To please.*

Ticklish (*sensible to tickling, easily tickled*), دغدغه پذير. (*tottering, unfixed*), نا ثابت قدم, نا ثابت پاي, نا پايدار, بي قرار, سبكپا. v. *Inconstant, capricious, whimsical: hazardous.*

Ticklishness, v. *Uncertainty, inconstancy.*

TIDE (*of the sea*), مدّ ع. *The flux and reflux of the tide*, مدّ وجزر ع. *Ebb tide*, جذر ع. *Flood tide*, مدّ ع. v. *Ebb, flow;* also *time, season, flood, stream, course.*

Tidy, tidily, tidiness, v. *Neat, neatly, &c.*

TIDINGS, خبر ع, اخبار ع, حديث ع. v. *News.*—*Joyful tidings*, بويد, مژدة.

To TIE, عقد, بسته ساختن, بند كردن, بنديدن, بستن, گره كردن, ربط ساختن, شدّ ساختن, غاتيدن. v. *To bind, fasten, knit, hold.*—(*to constrain, oblige*), اضطرار, قيد كردن, الجا كردن, فرسودن, الزوم ساختن, نمودن. — (*to restrain, confine*), باز داشتن, ضبط وربط كردن.

A tie (*knot*), گره, عقد ع, قيد ع, بند. (*bond, obligation*), وجوب ع, سربسته, عهد ع.

TIER, طبقه ع, صف ع, نظام ع. v. *Row, range, rank.*

A tiffing, پوسينة, حاضري.

A TIGER, پلنگ, نمر ع, ببرة. [شير *a lion* is also used in some parts to denote *tiger.*]

A tigress, پلنگ مادة.

TIGHT (*tense, stretched, drawn*), چست, تنگ, استوار, مستحكم ع, سخت كشيدة, بخنچيدة.

To tighten (*make tense*), تنگ كردن, مستحكم كردن, سخت كشيدن, استوار كردن, چست كردن. v. *To stretch.*

Tightly (*tensely*), بتنگي, بطريق استوار, تنگانه.

Tightness, چستي, تنگي, استواري.

A TILE, تاوة, قرميد ع, اجرّ ع, خزف, سفال. (*covered with tiles*), مقرميد, با سفال پوشيدة.

To tile, مقرميد كردن, سفال نهادن.

A tiler, مؤجّر ع, سفال گر.

TILL, *until*, تا, تاكه, الي ع, حتّي ع, حتّي اذا ع, الي متي ع, الي اوان ع. *Till when?* تا كي, تا بكي. *Till this time, till now*, الي هذا الان ع, الي الان ع, تاهنوز, تا اين وقت. *Till that time, till then*, تا آن وقت. *Till this day*, تا امروز, الي يومنا ع. *Till the end of time*, الي اخر زمان, الي غير نهايت, هذا.

To TILL, كشتن, كاشتن, كشتكاري كردن, زراعت كردن, شيار كردن, شيار يدن, بسار دادن, بساردن. v. *To plough, cultivate.* — *Tillable*, v. *Arable.*

Tillage, فلاحت ع, كشتكاري, زراعت ع.

A tiller, كشتاور, كشتكار, زارع ع. v. *Ploughman.*

A TILT (*cover of a boat, &c.*), تم, سايبان, كلّت ع, سايوان. v. Also *canopy, tent, thrust.*—(*a tournament*), رماح. *A tilt* or *tilting* (*a leaning on one side*), ضرب اسنان, بازي, ميل ع.

To tilt (*cover with a tilt*), سايبان گستردن, باتم پوشيدن. *To tilt with lances* (*as at tournaments*), ضرب اسنان كردن, جريد اندازي كردن, رماح بازي كردن. *To tilt* or *fight together with swords, &c.* مبالدت ساختن, مجالدت كردن. *To tilt* (*lean* or *fall to one side*), ميل شدن. *To tilt a barrel*, برميل ميل كردن.

A tilter, مبارز, مجالدت كننده, جريد باز, رماح باز. v. *Combatant.*

TIMBER, چوب, خشب A, حطب A (plur. احطاب), عود A (plur. اعواد, اعيدان), هيمه, هيزم. v. *Wood.*—*A timber-merchant,* A حطّاب, A خشّاب. *A place abounding in timber,* A حطيب. *Timber or wood for firing,* A احطاب, هيزم, سوختني, هيزم A, طبرخون. v. *Firewood.*—*A piece of timber,* چوپ پاره, هيمه ريز, A كسار. v. *Chip.*—*The timbers of a house,* v. *Beam, rafter.* — *Timbered,* با چوب آراسته شده. v. *Built, formed.*

A TIMBREL, A طبل. v. *Tabor.*

TIME, A وقت (plur. اوقات), گاه, A زمان, A زمن, فصل A, هنگام, موسم A, عهد A, حين A, زمانت A, زمانه A, ديرند, دم, ابد A, عمر A, روزگار (*days*), آيام A. اوان A, امد A, ان A, عالم A, عصر A, وازيره, عدّان A (q. v.), امّ الجذع A, دهر A, دور A, دوّاري A, دوران A, مدّت A, انو A, قران A, قرن A, گيتي, مسند A, افاف A, فرط A, ولا A, ايچ, غفّانت A, ايدر, افّان A, افّ A, اني A, فينت A, سمر A, ميلت A, هتا or هت, A, سپهر, امار A, كديور, (مجانين) منجنون A (plur.), تارت A, سبت A, زلف A, ملا A. *Time present,* زمان حال, حال A, وقت حال. *Time past,* عهد, زمان ماضي, ماضي A, وقت گذشته. عهد عتيق, زمان سابق, پيشنگي, وقت پيشين, سالف *in former times,* درايام سلف, A سابقاً. v. *Formerly.*—*Time future,* A استقبال, مستقبل, زمان مستقبل. *Seed-time,* موسم كشت. *Harvest time,* موسم درو, زمان داس. *In time of harvest,* در زمان ارتفاع محصول. v. *Harvest, autumn, season.*—*In good time,* A زمانا, بروقت و زمان. v. *Seasonably.*—*From time to time, at times,* گاه گاه, گاه بگاه. v. *Sometimes.* — *That time,* آن گاه, آن هنگام, آندم. v. *Then. At no time.* v. *Never.* — *In time of necessity,* دروقت حاجت. *Out of time,* بي هنگام, بي وقت. *In the evening time,* درهنگام شام, بوقت شام, درهنگام شام. *In the morning time,* درهنگام سحر. v. *Morning* and *evening.*—*At the time of the conquest,* درحين فتح. *A long time,* زمان طول, A فرسخ, *A short time,* زمان قليل.—*In a short time,* در زمان قليل. v. *Soon.*—*At all times,* هر زمان, همه وقت, A مدام, هميشه. v. *Always.*—*In the time of peace,* درزمان صلح و صلاح. *In the time of the war* or *battle,* در وقت حرب, بهنگام هيجا, درزمان جنگ. *At the time when,* وقتي كه. *The injuries of time,* جور دور. *The revolutions of time,* دور زمان. *A length of time,* ديري, ديروقتي. *In the time of Solomon,* درايام سليمان. *In the time of the prophet of* God, علي عهد رسول لله. *In the season of youth,* درعهد شباب. *Life time,* حين حيات, عمر A. *Restricted to any fixed time,* A موقّت. *An appointed time,* وقت مقرر, A اجل. *A convenient time,* حبالت A, قفاف A, ابّان A, هنگام A, محلّ A, فرصت A. v. *Opportunity.* — *Time* (*leisure*), A فرصت, فراغت A, حضور A. v. Also *interval, age.*

To time, زمان گرفتن, محل يافتن, فرصت شمردن.

Timely (*seasonable*), بروقت.

Time-serving (also *a time-server*), A ابن الوقت, زمانه ساز, دنيا ساز. v. *Servile.*

TIMID, *timorous,* A خايف (plur. خيف), ترسا, ترسان, هيّبان A, هراسان, بزدل, ترسناک, سهمگين, سهمناک, خشا A, خشيان A, خاشي A, خشي A, هيّب A, هايب A, مخنث A, رمان, (اوجرت A, وجرا (fem. اوجر A, وجر A, لعلاع A, كاءت A, كا A, نزند, نزه‌مند, نزه, كيول A, وجل A (fem.), كعّ A, فدادت A, تراره, درقوع A, جبّان A, سک, اجفيل A, اوجل A, (اوجلت, وجلا. v. *Fearful, frightened, pusillanimous, cowardly.*

Timidity, timorousness, A خوف, ترس, بيم, هراس, باک, دهشت, وهشت A, وهم, هيبت A. v. *Fear, cowardice.*

Timidly, timorously, با خوف, با هراس, بلا اشتردلانه, جراءت.

TIN, A رصاص, A قلعي, ارزيز.

To tin, قلعي كردن, با قلعي اندودن, ترصيص كردن, مرصّص ساختن. *A tin-man* (*one who tins pots and kettles*), A رصّاف, قلعيگر.

Tinned, با رصاص, A مرصّص, قلعي دار, قلعي كرده شده, اندوده شده.

TINCTURE, *tinct,* صباغ A, صبغ A, گون, رنگ.—*A chymical tincture,* كيميا. A صرف, A خضب, A خضاب. v. *Colour, die.*

To tincture, tinge, صبغ كردن, رنگين كردن, رنگ دادن, اژدن, ردع دادن, ملوّن ساختن, لون كردن, صباغ دادن,

تغمر , خضب کردن , تخضیب ساختن , مرادعت کردن , تغمیر زدن , ساختن . v. *To die.*

TINDER, سوخته , گل , سوخته , شعله ع . (*a tinder-box*), آتش افروز , آتش انگیز , آتشبار , آتشزن , آتشزنه , دان .

To TINGLE, *tinkle, tink*, طنین , طنطنه ساختن , طنن کردن , زمزمه ساختن , اطنان کردن , تلابیدن , رنم کردن , زدن . — *A tingling in the ear*, هوي .

TINSEL, زرِ ناقص ع . (*any thing shining with false* or *superficial lustre*), رونقِ بي , نمودِ بي بود , زيورِ مصنوع ع (*shining with false lustre*), شعلهٔ دروغ , روشنايِ قلب , رونقِ صورتنما , نور صورتنما . — (*a tinsel*), اهلِ رونقِ صورتنما . *To tinsel* (*decorate with false lustre*), با رونقِ صورتنما , با شعله دروغ آراستن اندودن .

Tint, گون , رنگ . v. *Tinct, tincture.* — *Tiny*, خورد , قليل ع . v. *Small.*

The TIP (*point, extremity*), سر , نوک , بن , اوج ع , فوق ع . v. *Top.* — *The tip of the nose*, بنِ بيني . *To look at the tip of she nose*, بنِ بيني را نگرستن . v. Under *nose.* — *The tip of the finger*, سرِ انگشت , بنانت ع . v. Under *finger.*

To tip (*cover the point*), برنوک نهادن . *To tip with a ferrule*, نعل برنوک نهادن . *To tip the wink*, چشم زدن , رمز کردن . v. *To wink*; also *to pat, tap.*

To TIPPLE, شراب , نوشا نوش خوردن , باده پرستي کردن . v. *To drink.* — *Tipple*, شراب ع , شرب ع , آشاميدن . v. *Drink, wine.* — *A tippler*, باده پرست , مي‌خور , نوش . v. *Drunkard.*

A TIPSTAFF (*officer of a court*), محضر ع , الوصيل ع , توثور ع , جلواز , عسس ع , سرهنگ , شرطي , حواله ع .

TIPSY, مست , سرمست , اسيمهٔ دماغ , مخمور ع , سران . v. *Drunk.*

TIPTOE. سرِ انگشتِ پا , سرِ پا . — *To walk on tiptoe*, بسرِ پا رفتن . — *To stand on tiptoe*, بسر پا استادن .

A TIRE (*rank, row*), صفّ ع , سلسله ع , سلک , طبق ع . — (*head dress*), آرايشِ سر , سراغوش , کله پوش . v. Also *attire, furniture, apparatus.*

To TIRE (*weary out*), ماندهٔ کردن , اتعاب کردن , وامانده , افگارکردن , ساختن . v. *To fatigue, weary*; also *to attire, dress.* — (*to become fatigued*), ماندهٔ شدن , معتوب شدن ع , آويدهٔ شدن , وامانده بودن , افگارشدن .

Tired, وا مانده , افگار , معتوب ع , ماندهٔ شده . — *Tiredness*, خبال ع , عنا ع , تعب ع , بستي , ماندگي . v. *Fatigue.*

Tiresome (*fatiguing*), ماندهٔ کنان , اتعاب آور , منتهک ع , آزار رسان . v. Also *tedious.*

Tiresomeness, v. *Tediousness.*

A TIREWOMAN, ماشطه ع , ماشطه ع , مشاطه ع , نامصه ع .

TISSUE (*gold* or *silver stuff*), زردوزي , زرباف , زربفت , تاش سراسر . *To tissue*, زردوزي کردن , زربفتي کردن . v. *To interweave, variegate.*

A TIT (*small horse*), اسپچه , اسپِ کوچک .

A titbit, مزه , نفايس ع . v. *Delicacy.*

A TITHE, عشر ع , عشير ع , ازده يک , دهيک (plur. اعشار , عشاير ع). *Legal tithes*, اعشارِ شرعيت .

A tithe-gatherer, عشّار ع , ده‌ستان . *To collect tithes*, تعشير کردن . *To pay tithes*, عشارگذار شدن .

To TITTILATE, ندغ ساختن , دغدغه کردن . v. *To tickle.*

Titillation, غلغليجه ع , غلغليج ع , ندغه ع , دغدغه ع .

A TITLE, وصف ع (pl. اوصاف), لقب ع (plur. القاب), خطاب ع . *The title* or *title-page of a book*, سرنامه , عنوان ع , غنيان . v. *Name, appellation.* — (*a claim of right*), حقّ ع , دعوي , دعوي شروع , علاقه ع . — *To title*, خطاب دادن , لقب دادن . *To title a book*, سرنامه نوشتن , تعنين ساختن , تعنيت کردن .

To TITTER, قه ساختن , قهقهه کردن , خند زدن . v. *To laugh.* — *A titter*, قه , قهقهه , خد .

A TITTLE, نقطه ع . v. *Point, particle.*

TITTLE-TATTLE, گپ شپ , گفت وگو , کثرتِ کلام , هرزه گوئي , يافه , سخنِ بيهوده , قيل و قال . v. *Tattle, prattle.*

To tittle-tattle, سخن , گفت و گوکردن , گپ شپ کردن , يافه گفتن , هرزه گوئي کردن , بيهوده راندن . v. *To prate.*

TITULAR (*nominal*), خطابي , لقبي , نامي , سموي ع.

TO, به. (*in comp.*), ب. (often before a vowel) بد , لِ ع or لَ , لد ع , لدن ع , لدي ع , الي ع. v. *Toward, till.*—It is also often expressed in Persian by the participle را added to the noun; as دل‌را or دلرا *to the heart*, دلهارا *to the hearts*. —*To me*, مرا , بمن , لي ع. *To thee*, ترا , بتو , لكَ ع (fem. لكِ). *To him* or *her*, اورا , باو , بدو , له ع (fem. الها, اليه ع. *To us*, مارا , بما , لنا ع. *To you*, شمارا , بشما , لكم ع (fem. لكن). *To them*, ايشان‌را , بايشان , لهم ع (fem. الهن).—*To himself*, بخود , باو , الي نفسه ع. اليه. *To that*, بان , بدآن , آن‌را , الي ذلك ع , له ع , لها ع , لذاك ع , كذاك ع , لهذا ع , لهذه ع. *To this*, باين , بدين , اين‌را , لذا ع , لذه ع , لهذا ع , لهذه ع.—*To that place*, بانجا , بدآنجا. *In order to*, تا , كه , تاكه , كي ع. —*To* (*as far as*), تا , الي ع. *From this place to that place*, از اينجا تا آنجا. *To* (*until*), تا , الي ع. *To the end of time*, تا آخر زمان , الي آخر الزّمان ع.—*To no purpose*, بي معني , بيهوده. *To speak to no purpose*, بيمعني گفتن , بيهوده سخن راندن.—*To-day*, امروز. v. *Day.*—*To-night*, امشب. v. *Night.*—*To-morrow*, فردا. v. *Morrow.* *Face to face*, رو برو. v. *Opposite.*—*To go over to a party*, رو گردان شدن.

A TOAD, غوك زهردار , وزغ ع , وزغ زهردار , ضفدع ع , السّم.

A toad-stool, كما , چترمار. v. *Fungus.*

To TOAST, مشوي , برشته كردن , برشتن , بريان كردن , مسلي كردن , دسيس ساختن , جفت ساختن. v. *To roast.*—*To toast the health of a mistress* or *friend*, دوستكاني نوش كردن , دوستكام ناميدن.

A toast (*toasted bread*), نان برشته , نان نيم سوخته. (*a health to a mistress* or *friend*), دوستكام , دوستكان.

Toasted, مشوي ع, مصلي ع, برشته شده , بريان.—*A toaster*, مشوي ساز , بريان كننده.

TOBACCO, دخان , دوتون , دوتن , طنبقو , تنباكو , دوخان. *The smoke of tobacco*, دوخان , دخان.—*A tobacco-pipe*, حقّه ع , قليون ع , امامه ع , لوله. *A pipe bearer*, حقّه بردار. *A tobacconist*, تنباكو فروش.

A TOE, انگشت پاي. *The great toe*, انگشت نر , انگشته. *The toe of a boot* or *shoe*, منقار ع , منقاد ع.

TOGETHER (*in company, in the same place* or *time*), هم , معا ع , شامل ع , همراه , باهم ديگر , برهم , بهم , باهم , يكجا , اندروا , اندرو , فراز , جميعاً ع. (*without intermission*), بي اهمال , بي توقّف ع , پيوسته. v. *Intermission.*—*Agreeing together*, همرنگ , همدل , هماهنگ. *Labouring* or *acting together*, همساز , همبار , همكار , همكن. *Playing* (or *gaming*) *together*, همباز. *Sitting together*, همزانو , همنشين. *Lying together*, همبستر , همخوابه. *Living together*), همخانه , همديوار , همسايه. *Breathing together* (*very intimate*), همدم. *Born together* (*as twins*), همزاد. *Sitting together at table*, همسفره , همبزم , همكاسه. *Joined together in alliance*, همعهد , هموثاق. *To assemble together*, فراهم آمدن. v. *To assemble.*—*To collect together*, فراهم آوردن. v. *To collect.*—*To converse together*, همصحبت كردن. v. *To converse.*—*To mix* or *jumble together*, برهم زدن. *To be jumbled together*, بهم درشدن. *To be drawn together* (*contracted*), بهم كشيده شدن. *To join together*, ملاحم شدن , ملاحمت كردن , بهم پيوستن.—*Together with*, مع ع , با.

TOIL, عنا ع , جهد ع , كوشش , سعي بليغ , محنت ع. v. *Labour.*—*To toil*, سعي بليغ , محنت كشيدن , رنج. *Toils*, دام , كمند , شبيكه. v. *Snare, net.*

Toilsome, محنت طلب , طالب محنت , منتهك ع , موجب الاتعاب ع , اتعاب آور , نهك كنا.

Toilsomeness, اتعاب ع , حال منتهك , محنت طلبي , ماندگي , تعب ع.

A TOKEN, معلم ع , علامت ع , نشان , ايما , اشاره ع (plur. معالم). v. *Sign, mark.*—*A token* or *memorial of friendship*, يادگار.

TOLD, منطوق ع , معروض ع , محكي ع , مروي ع , گفته , متّلخص ع.

TOLERABLE, قابل تحمّل , تحمّل پزير , برداشتني , مقارب ع.—*Tolerableness*, حال مقارب , احتمال ع. *Tolerably*, مقارباً ع , قابل تحمّل.

Tolerance (*patient suffering*), صبر ع , تحمّل ع , برداست , شكيبائي. v. *Patience.*

To tolerate (*permit*), روا داشتن , جايز داشتن , احازت

v. اصطبار داشتن , اغماض نمودن , تاني داشتن , دادن Also *to suffer.—Tolerated.* مجاز A , جايز A , روا داشته شده , روا . v. *Suffered.*

Toleration (permission, connivance), اجازت A , تاني A , تحمّل A , اصطبار A , اغماض A .

TOLL, A محصول , باژ , باج , خراج A , ساير A , راهداري , وضيعت A (plur. وضايع). v. *Tax.* — *Toll paid for guarding the roads,* راه داري , خفير A . *Toll paid for passing a river,* باج عبور . *A toll-gatherer,* تحصيلدار , باجدار . v. *Tax-gatherer.* — *To pay toll,* باج , خراج دادن *To collect tolls,* راهداري ادا كردن , گذاشتن باج تحصيل . — *To toll a bell,* جرس نواختن . راهداري گرفتن , كردن .

A TOMB, A رجم , مقبره A , مزار A , تربت A , گور , قبر , ستودان , سر A , راموس A , v. *Sepulchre.—A tomb-stone,* مرقد A , مزارسنگ , تخته قبر . v. *Monument.*

To tomb, v. *To entomb, bury, inter.*

Tombless, بي قبر .

A TOME, A جلد , A جريده . v. *Volume.*

A TOMTIT, A القرطبان .

A TONE, آواز , A صدا , نوا , اهنگ , A نغمه , رنم A , مقام A , اصول A , عشاق A . *From tone to tone* (also *in single tones*), مقام بمقام . *Speaking* or *singing in a sweet tone of voice,* A تلحين v. *Sound, note.*

TONGS, كلابت , كلبتين A , كلبتان A , دست پناه , ماشه . v. *Forceps.*

The TONGUE (*organ of speech*), زبان , A لسان (plur. السنه), A شبدع , A لهجت , A معلاق , مقول (plur. مقاول), A شاهد . v. Also *language, speech.* — *The mother tongue,* A لغت . *A glib* or *eloquent tongue,* A مسحل , A سلط . *Glib-tongued,* زبان آور , A حليف اللسان . v. *Eloquent.* —*Tongue-tied* (*having an impediment in speech*), گرفته زبان , A طمطم , A طمطمت . *Having a malevolent tongue,* A عقد اللسان , زباندراز , بد زبان . *To hold the tongue* (*to be silent*), خاموش ساكت شدن , شدن . *To tongue,* v. *To chide ; talk ; lick.* —*Tongued* (*having a tongue*), زبان دار , لساندار .—*Tongueless,* غير لسان , بي زبان . v. *Silent, speechless.—The tongue of a balance,* زبان ترازو , لسان ميزان , نارة كپان , بارگين . *The tongue of a buckle, or the like,* زبانه .

TONSURE, تراشش .

TOO, هم , نيز . v. *Likewise, also.—Too much,* A زايد .

A TOOL, A آلت (plur. A آلات), A اوزار , A ادات . v. *Instrument : venal, hireling.*

A TOOTH, دندان , دندانه , A سنّ . *A little tooth,* A سنينت . *A canine tooth,* A ناب , دندان ناب , انيب A , انياب A , دندان سگ . *Canine teeth,* A اناييت . *A back tooth,* دندان اسيا , A ضرس (plur. اضراس, ضروس). *The laughing* (or *fore*) *teeth* (*because shewn when laughing*), دندان خنده . *The biting* (or *fore*) *teeth,* دندان گير . *The stupor of the teeth* (*from eating any thing acid, &c.*), كندي دندان . *To draw teeth,* دندان برکندن , دندان از بيخ كشيدن . *The teeth or wards of a lock,* A مدنج , مدنك . *The tooth* or *teeth of a saw, comb, or the like,* دندانه . *To gnaw with the teeth* (also *to mutter with shut teeth*), دندیدن . v. *To gnaw.—With tooth and nail* (*with one's utmost force*), با بذل , با بذل مقدور و سعي موفور , با بذل قدرت و سعي جميل , اقدام و اهتمام . *To oppose to the teeth,* روبرو معارضت ساختن , روبرو مخالفت نمودن . *To cast in the teeth,* طعن و طنز زدن , سرزنش گفتن . v. *To upbraid, revile.—To cast one's words in his teeth,* سخن كسي را خواه و , باز انداختن . *In spite of the teeth* (*nolens volens*), بالضروره A , با وجود , بي اختيار , چارو ناچار , ناخواه . *To sharpen the teeth,* دندان را تيز كردن .

To tooth (*furnish with teeth, to indent*), با دندانه آراستن .

The tooth-ach, ضراس A , وجع الاسنان A , درد دندان .

A tooth-drawer, دندان كش , دندان برکننده .

Toothed, اهل سن , دندانه دار . v. *Indented, serrated.—Toothless,* غير سن , بي دندان .

A tooth-picker, A خلال (plur. اخلت). *To pick* or *clean the teeth with a tooth-picker,* تخلّل كردن .

Toothsome, خوش مزه , صاحب لذّت وذوق , اهل ذوق و صفا , خوشگوار . v. *Palatable, savoury.—Any thing toothsome,* مزه . v. *Titbit, delicacy.* — *Toothsomeness,* خوش گواري , A لذّت , A ذوق .

The TOP, تارك , تار , اوج A , فوق A , رأس A , سر , قمّت A , فرع A , سرسره , كلّه A , قلّه A , بالا , باله , قذذ A , چكاف , چكاوك , چكاو , كنگره , ذروت A . v

Pinnacle, head.—*The top* or *crown of the head*, افسر سر, اهیان, اهیانه, کروهه, کلالک A, کلال A, ام الراس A, میان سر, (plur. مفارق) مفرق A, چکاد, اهیان سر, نصلت A, نمغت A, قنص or قنس A. *The top of a mountain*, قلّه, قلّه کوه, (plur. راس الجبل) راس الجبل A, (plur. رووس الجبال) رووس الجبال, (plur. قرن) قرن A, راغ A, دژ, شنظوف A, شنظاف A, سربالا, سرسره, کلالک A, کلال A, کیلان A, تود, تیغ, دز, قذفت تل, گریوه, قنج A, (plur. نیق) نیق A, نمغت A, شعافات, شعاف, شعفت (plur. شعف) شعفت A, شخ کوه, (شعوف) شمراخ A, (plur. مصدان, مصاد) مصاد A, (امصدت) قنعت A. *A cloud on the top of a mountain*, عما A. *A fortification on the top of a hill*, کلات A, صهوت A, درغاله. *The top or best of any thing*, سرات A.—*From top to bottom*, از سرتاپا, سراسر, سرتاسر, سرتاپاي, سراپا. *The top* or *cover of a pot, &c.* سرپوش, دیگ افراز, دیگ افزار, سرخم A. v. *Lid, cover.*—*A bundle laid on the top of a load*, سربر. *The top of a wave*, سر موج, غارب A. *Level on the top*, سرپهن. *The top of a house*, اسمانه, تارخانه, کروني. v. *Roof, battlement.*—*A summer apartment on the top of a house*, بالا بسغ, سرطاق, خانه. *A window on the top of a house*, بادخور. v. بادهنج.—*The top of a tower, wall, &c.* شرفت A.—*The top of a declivity*, سرواندار. *To bend down the top of any thing*, سرابن کردن.—*A boy's top*, فرفر, فرفره. v. *Gig.*—*Topless*, بي سر.

To top (*rise aloft, be eminent*), سرافراز شدن, افراز گشتن, اشرف گشتن, رفیع بودن. v. *To surpass*: also *to predominate.*—(*to cover on the top*), سرپوش کردن. (*to lop*), سر تشذیب کردن, پیراستن, خطاب کردن, قطع ساختن.

Top-full, لبالب, لبریز. v. *Full, brimfull.*—*To be top-full*, لبریز شدن, لبالب شدن.

Top-heavy, گران سر.

Topmost, اعلي A, ارفع A, برترین, بالاترین, بلندترین.

A TOPAZ (*gem*), طوپاز, زبرجد.

To TOPE (*drink hard*), بادهٔ پرستي کردن, نوشانوش شراب آشامیدن.

A toper, باده پرست. v. *Drunkard.*

TOPICAL, تخطیط البلاد منسوب, بلاد پیوند. v. *Local.*—(*peculiar*), خاص A, مخصوص A.—*Topical remedies*, فردیات A.

TOPICK (*subject*), منشا A, مصدر A.

TOPOGRAPHY, تخطیط البلاد A.—*A topographer*, تخطیط البلاد کننده.

Topping, v. *Fine, gallant.*—*To topple*, v. *To tumble.*

TOPSY-TURVY, برافرود, شیو بالا, زیر بالا, ته بالا, سرنگون.—*To throw topsy-turvy*, سرنگون کردن, زیرزبر, بازگونه کردن.

A TORCH, مشعل A, مشعله A (plur. مشاعل), فلیته, مشعلچي, فلیته بردار.—*A torch-bearer*, مصباح A, مشکات A.—*Torch-light*, روشناي مشعل.

TORMENT, جفا A, رنج, بلا A, آزار, درد, عذاب A, صاعقت A, رجس A, رجز A, صعد A, صعود A, تنهیک A, صیحت A, صعوبت A. v. *Pain, anguish, misery, torture.*

To torment, درد دادن, تعذیب کردن, آزار رساندن, رنج آوردن, فرسودن, جفا ساختن, بلا کردن. v. *To pain, harrass, persecute, teaze, torture.*

Tormented, رنج دیده, معذّب A, آزار رسیده. v. *Tortured.*—*To be tormented*, معذّب بودن, آزار رسیده شدن, جفا دیدن, درد کشیدن.

A tormentor, جفا, تعذیب کننده, آزار رسان, درد دهنده. v. *Torturer.*

TORN, *tore*, دریده شده.—(*in peices*), چاک, پاره پاره زده, چاک کرده شده.

A TORNADO, طوفان A. v. *Tempest, hurricane.*

TORPEDO (*fish*), رعاد A, رعادت A.

TORPID, کاهل A, بي جنبش, بي حرکت, بي حسّ, ضرسامت A, موثب A, وناث A, واني A, هدا A, تنبل A, ثوبا A, متثایب A. v. *Sluggish, stupid numb.*

Torpidness, torpitude, torpor, بي حسّي, عدم حرکت, روبت A, مساهلت A, کسل A, کاهلي, عدم جنبش, تکاسل A, تکاهل A, قصرت A, وصمت A, توفت A. v. *Sluggishness, dullness.*

A TORRENT, سیل A (plur. سیول), سیلاب, سیلان A,

, نقيل ا , هين , هرهور ا , توجيه ا , توجيا ا , دره , سيال ا , نخج ا . *A torrent of blood*, سيل خون . *To make a torrent of swords (to invade a country)*, سيل سيف كردن . *The channel formed by a torrent*, سيلاب كند , مسيل ا , كوره , (مسايل , امسلت , مسل , مسلان (plur. مسل ا .

TORRID, محروقه ا , محروق ا , سوزان , بسيار گرم , رمضا ا , همي ا , تابدار , شديد الحرارت ا , حار ا , محر ا , ناجر ا . *The torrid zone*, منطقه محروقه , منطقت ا المحروقت .

TORSION (*twisting, wreathing*), پيچ , پيچش , تاب , نصاص ا .

Tort, v. *Injury*.—*Tortious*, v. *Injurious*.

A TORTOISE, كشف , لاك پشت , سنگ پشت , رق ا , ديگانه , سلحفيت ا , سلحفات ا , سلخفا ا *masc.* عيلم , ا *fem.* طومت , ا *masc.* ابس . *Tortoises*, سنگ پشتها , سلاحف ا , اونت ا , ايدت ا . — *A sea tortoise* or *turtle*, اطوم ا .—*Tortuous*, v. *Twisted, wreathed, winding*.

TORTURE (*torments judicially inflicted to extort confession, &c.*), شكنجه , شكنجه كشي , شكنجه , عذاب ا , عذاب شكنجه , ترب , كيستاره , پاهك , سياست ا , عقوبت ا , اهنجلوغ ا , فيشل ا , فيشله ا , دهق ا , سنت ا , خرك . v. *Torment, punishment*.

To torture, تعذيب , در شكنجه كشيدن , شكنجه دادن , سياست كردن , پاهك كشيده ساختن , اهنجلوغ كردن , تقرير كردن . v. *To rack*.—*To extort a confession by torture*, تقرير كردن .

Tortured, شكنجيده , سياست كرده شده , در شكنجه كشيده , معذب ا . v. *Tormented*. — *A torturer*, شكنجه كش , عذاب شكنجه كننده . v. *Executioner, tormentor*.

To TOSS (*throw*), طرح ساختن , رمي كردن , انداختن . *To toss up the nose*, زم كردن . — *To toss* (*to be agitated*), مضطرب شدن , ازار رسيده , آزار يافتن , اضطراب كرده شدن . v. Also *to roll, wallow*.

A toss, اندازي , رمي ا . v. *Throw*. — *A toss of the nose*, زم .

Tossed, tost, انداخته , مرمي ا . v. *Thrown*.

TOTAL, كل ا , تمام ا , جمع ا , همگي , درست . v. *Whole, complete, full*. — *The total, totality*, جمله ا , تمامي , كليت ا .

Totally, تماما ا , بالكليه ا , جمله ا , بالجمله ا , في الجمله .

To TOTTER, رجرج , جنبيدن , جنبان شدن , تزلزل كردن , لاندن , كردن . — *Tottering* (*part.*), متداعي نمودن , فراخيز كردن , متزجرج ا , جنبان , تزلزل كنان .

To TOUCH, مماسات كردن , مس ساختن , لمس كردن , طمث كردن , غشي كردن , مجتس كردن , امساس ساختن v. *To handle*.—*To touch one another*, يكديگررا , تماس كردن , دلاويز كردن . *To touch* (*affect the heart*), لمس كردن , نرم دل وملايم , خاطر كشيدن , جان گداختن , دلنواختن ساختن . v. Under *passion*.—*To touch a musical instrument*, نوازش ساختن , نواخت كردن , نواختن . v. *To play*.—*To touch* or *be in a state of junction*, مقرون شدن , پيوسته شدن , موصول بودن . *To touch up* (*repair*), تعمير , مرمت كردن . v. *To mend*.—*To touch at* (*come to without stay*), نزول ساختن , نزل كردن .—*To touch upon* (*mention slightly*), ذكر سبك كردن .

Touch (*contact*), مماست ا , مس ا , مساس ا , لمس ا , قوت لامسه , پيوستگي , لصوق ا . v. Also *stroke, animadversion, censure, hint, essay*. — *Soft to the touch* (*as clothes, plumage, &c.*), المس ا , سخام ا .—*Touched*, ملموس ا , ممسوس ا , پيوسته . *Touchable*, v. *Tangible*. *Touchiness*, v. *Peevishness*. *Touchy*, v. *Irascible, peevish*.

Touch-hole, سوراخ رنجك .

Touching (*affecting*), دلگير , دلاويز , غم آور , درد انگيز . v. *Pathetick*. — *Touchingly*, دلاويزانه , بد لگيري .

Touching (*in respect of*), در باب , نسبة ا , با نسبت .

A TOUCHSTONE, محك ا , معيار ا , سنگ عيار , محكة ا , سنگ محك .

TOUCHWOOD, شعله ا .

Touchy, آتش مزاج , تنگ مزاج .

TOUGH (*not brittle*), نا رشت , نا منكسر , نا هشيم .— (*stiff, not limber*), غلظ ا , نا منخنث , گز ا , نا ذابل , — (*difficult to be chewed*), پيچاك ا .— (*viscous*,

clammy), چرب, اشقر ٨, غليظ ٨. v. *Glutinous.—Tough viscous clay*, خرد ٨. v. Also *stout, strong : difficult.*

Toughness (*not brittleness*), عدم هشمي, عدم منكسري. —(*not flexibleness*), نا خنسي, كزي ٨, نا ذابلي, غلظت ٨. —(*viscosity*), چربي, غلظت ٨, اشقري ٨. (*difficulty to be chewed*), پيچاكي.

A TOUR, گشت وگذار, گردش, گشت, سير ٨, دور ٨, سفر دوره, پويا, واروي. —(*turn*), نوبت ٨, دور ٨.

A TOURNAMENT, ضرب, رماح, جريد بازي, رماح بازي, اسنان.

TOW, بنگ, قنب ٨, كتان ٨, بقام ٨, اصطبت ٨. v. *Flax, hemp.*

To TOW (*draw by a rope*), از حبل كشيدن.

TOWARD, *towards*, سو, سوي, بسوي, بجانب. *He went towards him*, بجانب او رفت, بسوي او رفت. *Towards the garden*, سوي باغ. *Towards the city*, بسوي شهر.

Toward, towardness, &c. v. *Docile, docility.*

A TOWEL, دستارچه, دستار, دستمال, صافي, رومال, پيشكير, بشكير.

A TOWER, قبّه ٨, برج ٨, منارة ٨, منار ٨ (plur. ميذنت ٨, مأذنت ٨ (plur. ماذن or ماذن), بارو, (قباب, دزغاله, قنّه ٨, تأمورة ٨, تأمور ٨, ماذنت ٨. v. *Castle, fortification.—The tower at chess*, رخ or روخ. *The tower of Babel*, منار نمرود. *The highest pinnacle of a tower*, شرفت ٨ (plur. شرفات). *The niched battlement* (also *the port-hole*) *of a tower*, كنگره.

To tower (*fly* or *rise high*), سر بلند, بلند پروازي كردن شدن. v. *To soar.*

Towered, towery (*guarded or adorned with towers*), منارة, با منارة آراسته, دار.

Towering (*lofty*), افراز, علي ٨, بالا, رفيع ٨, بلند, بلندپايه.

A TOWN, بلدة ٨, بلد ٨, مدينه, شهر, قصبه ٨, مدرت ٨ (plur. مدر), قريت ٨, حاضرت ٨, قعر ٨, دار ٨. v. *City, metropolis, capital. To storm a town.* v. *To storm.*

A townsman, قروي, حاضر ٨, ساكن شهر, شهري, مدني. v. *Citizen.—The town and townsmen*, شهر و شهري. *Of the same town*, هم شهر. *The town-hall* or *town-house*, محكمت ٨. — *Town-talk*, گفت وگو, گپ, سخن زمان.

A TOY (*bawble*), بازيچه, لعبت ٨. *Toys* (*trifles*), خرد, تراريت ٨, ترهّات ٨, هرزوات ٨, خردوات ٨, بذله, شوخي, پيرزي. v. *Trifle.* — (*frolick, humour*), لطيفه ٨, رنگ, مسخره ٨, مزه, يافه.—*Toy, toying* (*amorous dalliance*), ناز و نياز, ناز, عشوت ٨, لعبت بازي, دعابت بازي, شوخي, شيوه, ناز و كرشمه ٨. — *Toying* (*amorously playful*), نازان, نازنده, نازنين, لعبت باز, شوخ. — *A toy-shop*, بازيچه, پيرزي فروش. *A toy man*, دوكان بازيچه فروش, فروش.

To toy, ناز وكرشمه, عشق بازي كردن, لعبت بازي كردن, شيوه باختن, نازنين شدن, نازيدن, عشوت نمودن, كردن, دعب كردن. v. *To play, trifle.*

A TRACE, *tract* (*mark, vestige*), علامت ٨, نشان, نشانه, اثر ٨ (plur. اثور), رسم ٨ (plur. ارسم), مرسم ٨ (plur. مراسم), حبر ٨, حبار ٨, ندم ٨, قفاف ٨, (آثار, حبارت (plur.), عثير ٨, وعس ٨, نميم ٨, (علوب plur.) علب ٨, رجه. — *Traces left where people have been lying, sitting, &c.*), جخ ٨. *Traces* (*harness*), رسايع, براز.

To trace (*mark out*), نشان ساختن, رسوم زدن, رسم كردن, اثر نمودن, تاثير كردن. *To trace, track* (*follow the footsteps*), قصص كردن, در پي رفتن, پيروي كردن. *To trace* (*investigate*), استقصا كردن, تفحص ساختن, تفتيش كردن, پژوهش ساختن.

Traced (*marked*), نشانده, مرسوم ٨. (*followed by the footsteps*), از پي آمده, در پي رفته. (*investigated*), پژوهيده, تفتيش كرده شده. v. *Searched.*

A tracer (*one who marks out or delineates*), نشان, رسم ساز, كننده. (*one who follows footsteps*), پي رونده. (*one who investigates*), پژوهش, مفتّش ٨. v. *Searcher.*

Track (*path*), راه, طريق ٨, سبيل ٨.

Trackless, بي راه, بي اثر, بي نشان.

A TRACT (*district, quantity of land*), ناحيت ٨, ديار ٨, ساح, ساحات (plur.), ساحت ٨ (plur. انحا, نواحي), بقعت ٨ (plur. اقتار or اقطار), قطر or قطر ٨ (plur. سوح), حري ٨, عرض ٨, (جنوب plur.), جناب ٨, جنب ٨, (بقاع

v. Also *region: course.*—(*a treatise, small book*), رساله A .

TRACTABALE, فرمان , رام , حکم پزیر , دست آموز , مظلوم , ملایم A , آهسته , غریب A , نرم رو , بردار A , مطیع , بردبار . v. *Manageable, docile, tame, obsequious, obedient.*

Tractableness, رامگي , فرمان برداري , دست آموزي , آهستگي , بردباري , ملایمت A , اطاعت A . v. *Docility, tameness, obedience.*

Tractably, با ملایمت , با اطاعت .

TRADE (*traffick, commerce*), داد و ستد , تجارت A , بازرگاني , سوداگري , سودا , کاربار , معاملت A , اشترا A , متجره رنجبري A . v. *Exchange, business.*—*A trade* (*employment*), کردار , کار , صناعت A , صنعت A , فنّ A , پیشه , هنر , کسب A , استادي , حرفت A , دستکاري . v. *Occupation.*—*To follow a trade*, کار گري , صناعت ساختن , پیشه کردن , کسب کردن , استادي کردن .

To trade (*traffick*), داد , سوداگري کردن , تجارت کردن , معامله , اشترا ساختن , خرید فروخت کردن , و ستد کردن , کار و کسب نمودن , بیع و شرا ساختن , کردن . v. *To exchange, truck, traffick by exchange.*

A trader, سوداگر , تاجر A (plur. تجّار), رنجبر , بازرگان . v. *Merchant, dealer.*

A tradesman (*mechanic*), صنعتکار , اهل صنعت , کاریگر , صانع A , دستکار , پیشهکار , پیشهور , اهل حرفت , رنجبر , استاکار , ستاگر .

TRADITION, روایت A , اثر A (plur. اثار), خبر A (plur. اخبار), مأثرت A (plur. مأثر), نقل A (plur. نقول). *Traditional*, منقول A , مروي A , زباني , سینه بسینه , سماعي A , از پدر بپسر گفته , ابا عن جدّ مقوّل .

To TRADUCE, بهتان , تهمت نهادن , نام و ننگ گشیدن , نام پاخوست کردن , بدنامي دادن , افترا کردن , طنز زدن , گفتن , عیب , کواژه کردن , اسناد کردن , نام کشیدن , غیبت ساختن , گفتن . v. *To calumniate, slander, defame, censure, condemn, blame.*—*Traducement*, تهمت A , بهتان A , افترا A , اسناد A . v. *Slander, calumny, censure.*—*A traducer*, تهمت کننده , افترا کننده , طنز زن , بهتان گو , بهتاني , مفتري A , تهمتي A , حاشیت A , شفق A , شفیر A , v. *Calumniator, slanderer.*—*Traduced*, طنز زده , بهتان یاب , افترا کرده شده .

Traffick, v. *Trade.*—(*commodities*), اموال A , اجناس A , متاع A (plur. امتعت), اسباب A . v. *Merchandize, wares.*—*To traffick*, v. *To trade.*

TRAGACANTH (*plant*), گیاه شتر , قتاد . (*gum*), کتیره .

TRAGEDY, طراگیدیا . v. *Misfortune, calamity, disaster.*

Tragical, v. *Bloody, calamitous, mournful, disastrous, dreadful.*

To TRAIL, آهنجیدن , جرّ کردن , کشیدن . v. *To draw.*—*To trail as a garment on the ground*, ذیل , سحب کردن , مسحوب شدن , ساختن . *To trail* (*be drawn out in length*), طول گشتن , دیر کشیده بودن , بدرازي کشیده شدن .—*Trailed*, مجذوب A , منجرّ A , کشیده شده .

To TRAIN (*educate, form to any thing*), ورزیدن , پروردن , ترویض ساختن , مدبّر کردن , تدریب ساختن , تربیت کردن , تعلیم کردن . v. *To instruct, exercise*; also *to draw, trail.* *To train a dog*, سگ نصري ساختن , سگ را تعوید کردن , ترویض آسپ , سگ را ضاري کردن . *To train a horse*, ساختن .

A train (*artifice, stratagem*), حیله بازي , فریب , دغا , نیرنگ , رنگ , مکر A , کید A , فنّ , آل A . (*the tail of a gown*), ذیل A (plur. ذیول), دامن . *The train of a bird*, دنبابي , زمجّلي A , دفیه . v. *Tail.*—*A train* or *series*, تسلسل A , سلک A , سلسله A , نظام A , قطار A . v. *Process, method.*—*A train* (*followers*), پیروي , پاي رکاب , سواري , سواد A , لواحق A , خدم وحشم , اتباع A , توابع A , حشم A . v. *Retinue, procession.*—*A train of artillery*, قطار توپ , سلسله توپخانه . *A train-bearer*, دامن بردار .

Trained, مربّي A , دست آموز , پرورده .

A TRAITOR, خاین A , غدار A , خاینتگر , اهل خوان A , حرامزاده , کافر A , دغل زن , غدر نان و , نان و نمک حرام , نمک خایني .

Traiterous, غدیر A , غدّار A , اهل خاینت , خاین A . v. *Perfidious.*—*Traiterously*, با غدر , غدّارا A , با خیانت , *Acting treacherously* (*subs.*), اختیان A .

A traitress, زن غدار .

Trammel, trammels, v. *Net, shackles.*

To TRAMPLE, پایمال کردن , پاخوست ساختن , سپردن , سپردن .

Trampled, پایمال شده , پامال گردیده , پاخوست , پازده , پاخواست .

A trampler, پایمال کننده , پاخوست کننده .

A TRANCE or *transe* (*temporary absence of the soul*), بي غشيّت A , خودي .

Tranced (*in a trance*), بیخود , غشیان A .

TRANQUIL, اهل رفاهیت , با آرام , آرمیده , آسوده , آرامیده . v. *Quiet.*

Tranquillity, راحت A , آرام , آرامش , آسایش , سکونت A , رفاهیت A , آسودگي , سکون A , اطمینان A , اطمینان خاطر , فراغ بال , سکینت A . v. *Quiet.*

To TRANSACT, کاربار , کارگذاري کردن , جاري کردن , پرداختن , کارگذار شدن , سرانجام کردن , معامله کردن , کردن , ساختن , کردن , کارکردن , کار پرداختن . v. *To manage, negotiate, perform.*

Transacted, پرداخته , معامله کرده شده , جاري کرده شده , کرده شده , ساخته شده , شده .

A transaction, عهد A , میثاق A , معامله A , امر A , کار , کاربار , قرار A , امل A , تمسک A , قول A . v. *Negociation, management.*

To TRANSCEND, سبقت کردن , از حد گذشتن , گذشتن , پیش , پیش شدن , پیشي یافتن , دست بردن , غالب شدن , تقدّم داشتن , فاضل شدن , فضیلت یافتن , دستي نمودن , فایق شدن . v. *To pass, surpass, exceed, excel, surmount, climb.*

Transcendency, افزوني , زیادتي , تقدّم A , سابقت A , غلبت A , قدمیت A , پیش دستي , فضیلت A , پیشي , دست برد . v. *Excellence, pre-eminence.*

Transcendent, transcendental, سابق A , فاضل A , افضل A , اعلا A , باهر A , مکمّل A , متغلّب A , غالب A , متقدّم A , فایق A , پیش دست . v. *Excellent, pre-eminent, superior.*

To TRANSCRIBE, نسخ کردن , منتسخ ساختن , نقل کردن , استنساخ کردن , نسخه ساختن . v. *To copy.*

A transcript, نقل A , نسخه A . v. *Copy.*

To TRANSFER, نقل کردن , ازجاي بجاي دیگر بردن . v. *To convey, carry, transport, remove.—To transfer* (*property, &c*) *from one to another*, ازکسي بکسي دیگر رسانیدن . — *A transfer*, نقل A .

Transferred, رسانیده شده , نقل کرده شده , منقول A , برده .

TRANSFORMATION, *transfiguration*, تبدیل صورت , تغیّر شکل , مسخ A . *The transfiguration of Jesus Christ*, تغیّر حضرت , عید تجلّي حضرت مسیح , تجلّي حضرت عیسي المسیح , عیسي المسیح .

To transform, transfigure, تبدیل صورت کردن , بدل شکل , شکل را متغیر , تغیّر ظاهر ساختن , مسخ کردن , ساختن کردن .

Transformed, تبدیل کرده شده , منقلب A , متشکّل A . *To be transformed*, تبدیل صورت یافتن , شکل متشکّل شدن , منقلب شدن , دیگر نمودن .

A transformer, تبدیل صورت کننده , ماسخ A .

To TRANSFUSE, ازظرفي بظرف دیگر , نقل کردن , حواله کردن , تصفیق کردن , ریختن .

Transfusion, نقل A , تصفیق , حواله A .

To TRANSGRESS (*go beyond bounds*), از حدّ بیرون رفتن , از حد گذشتن . (*to offend against any law, custom, &c.*), بغي , عدول کردن , عدا کردن , عدوان کردن , تجاوز نمودن , تعدّي کردن . v. Also *to violate.*

Transgression, سهو A , خطا A , تعدّي A , عدا A , تجوّز A , وکار A , رهق A . v. *Offence, sin, crime, fault, violation.*

Transgressing, transgressive, خطا کنان , متجاوز A .

A transgressor, متعدّي A , باغي A (plur. بغات), متجاوز A , اهل سهو , خطا کننده .

TRANSIENT, *transitory* (*momentary, frail, fleeting*), نا ثابت , نا باقي , بي بنا , فاني A , زودرفته , زودروان , بي زایل A , فنا پذیر , بي پایداري , نا پایدار , یکساعت نا استوار , استواري .

Transiently (*soon passing, slightly, en passant*), با تيز تحلّة القسم ا , سرعة ا , گذاري .

Transientness, transitoriness, عدم , تيزگذاري , زود روانگي , عدم بقا , حال فاني , بي استواري , نا پايداري , ثبات .

TRANSITION, گذارش , گذشتن از چيزي بچيزي , گذر .—*Transitive* (*having the power of passing*), تبادل ا , عبور ا . *A transitive* or *active signification*, تعديت ا . قابل گذشتن . *A transitive* or *active verb*, فعل متعدّي ا . v. تعدّي .

To TRANSLATE (*from one language to another*), ترجمه كردن , نقل كردن . v. *To interpret, explain*; also *to transport, remove*.

Translated, ترجمه كرده شده , منقول ا , متنقّل ا , مترجم ا .

Translator, نقل كننده , ناقل ا , مترجم ا , ترجمان ا .

TRANSMARINE (*boyond sea*), انسو دريا , عبور دريا , ماورالبحر ا . (*rare, exotick*), غريب ا , نادر ا .

To TRANSMIGRATE, انتقال كردن , نقل مكان كردن , تبديل مقام ساختن . v. *To emigrate, travel*.

Transmigration (*passage from one place to another*), نقل , انتقال ا , نقل ا . v. *Emigration*. —*The transmigration of the soul*, التّناسخ ا .

Transmigrating, transmigrant, انتقال كنان , نقل مكان كنان .

TRANSMISSION, *transmittal*, ارسال ا , جابجا فرستادن , چيزي .

Transmissive, transmitted, فرستاده شده , مرسل ا . v. *Sent*.

To transmit, ارسال كردن , ازجا بجا فرستادن , ايصال , نقل كردن , رسانيدن , گذرانيدن , ساختن . v. *To send*.

TRANSMUTABLE, قابل , لايق قلب , ممكن ابدال , تبديل پذير , بدل .

Transmutation, ابدال ا , بدل ا , تبديل ا . *Transmutation of metals*, كيميا و سيميا , كيميا .

To transmute, ابدال كردن , تبديل كردن , ديگر كردن , منقلب كردن , قلب ساختن . v. *To change*.—*To transmute metals*, كيميا و سيميا ساختن .—*Transmuted*, منقلب ا .—*A transmuter*, اهل كيميا گر , ابدال كننده , قلب كننده , كيميا .

A TRANSOM, بردر . v. *Lintel*.

TRANSPARENCY, شفافي , شفافت ا , صفا ا , صفائي , برّاقي . v. *Clearness, brilliancy*.

Transparent, شفّاف ا , شفيف ا , صاف ا . v. *Clear, bright, brilliant*.

To TRANSPIRE (*become publick*), كشاده , اشكاره گشتن , گرديدن . v. Also *to perspire*.

To TRANSPLANT, فصال , انتقال كردن , نقل كردن , افتصال كردن , باز آجستن , ديگربارنشاندن , كردن .—*Transplantation*, افتصال ا , فصال ا , انتقال ا , نقل ا .—*Transplanted*, باز آجسته شده , ديگربارنشانده شده , متنقل ا .—*A transplanter*, ناقل ا , نقل كننده .

To TRANSPORT (*carry from place to place*), ازجا بجا تنقيل كردن , ازمقام تا مقام نقل ساختن , نقل كردن , بردن , انتقال نمودن . v. Also *to banish*.—(*to ravish with delight*), مسرور كردن , دلشاد ساختن , بسيار خوش كردن . v. *To delight*.

Transport (*rapture*), دلخوشي , دلشادي . v. *Delight*. —*Transporting* (*charming*), دلفروز , دلستان , دلربا , دلاويز , جانستان , خاطرگير , دلكش . —*Transport, transportation* (*conveyance*), انتقال از جا بجا , نقل ازمقام تا مقام , نقل ا , بارگشي , باربرداري , تنقيل ا . v. *Carriage*: also *banishment*.

Transported, نقل كرده شده , بجاي ديگر برده , برده .

A transporter, باربردار , ناقل ا . v. *Carrier*.

To TRANSPOSE, تبديل ساختن , تقديم و تاخيركردن , ازجاي درجاي ديگر نهادن , يک بجاي ديگر نهادن . *To transpose one letter in the place of another*, تحريف كردن , تصحيف ساختن , ابدال كردن , حرف بدل ساختن .

Transposition, transposal, ابدال ا , بدل ا , تبديل ا , تصحيف ا , تحريف ا , انقلاب , تقليب ا .

To TRANSUBSTANTIATE (*change substance*), تبديل هستي كردن .

TRANSVERSE, معترض ا , مناسطه ا . v. *Cross, oblique*. —*Transversely*, معترضاً ا , از گوشه بگوشه .

A TRAP, دام , شبيكه . v. *Snare, ambush, stratagem*. —*To trap*, در دام گرفتن . v. *To insnare*.

TRAPPINGS (*for horses*), جلال ع, رخت, هرّا ع, طرّف ع. v. Also *dress, ornament.*

TRASH, خردوات ع, خردمرد, بازافگن, نفا ع, درد. v. *Dross, dregs, offals, refuse.*

To TRAVAIL (*labour in childbirth*), درد وضع حمل آبستن, نفاس گیر شدن, دردِ زه کشیدن, کشیدن.

Travail (*labour in child-birth*), درد وضع حمل, دردِ زه, رنج نفاس.

To TRAVEL, سیر ملک کردن, مسافرت کردن, سفر کردن, راهگذار شدن, سیح ساختن, سیاحت کردن, تسفّر کردن, هنجاریدن. *To travel on foot*, پیاده رفتن. *To travel on horseback*, راکب شدن, سوار رفتن. *To travel in company*, سفارساختن, هم راه مسافره کردن. *To travel post*, سیر پی البرید کردن. *To travel day and night*, شب و روز سیر کردن, وضوع کردن. *To travel fast*, تیز رفتن, سیر المیقاف کردن. *To travel slow*, آهسته رفتن, نرم رو بودن, گران سیر شدن.

Travel, travelling, سیر ع, سیاحت ع, مسافرت ع, سفر ع, رحلت ع, راه گذاری. v. *Journey.* — *To set out on one's travels*, عزمِ راه ساختن, رهسپار شدن, کرچ کردن, عزمِ خرام نمودن, عزمِ طریق ساختن, تسفّر کردن, متوجه, توجه کردن, شدن.

A traveller, مسافر ع (plur. اصحابِ مسافره), سیاح ع, اهلِ, ابن, رند, رهور, رهاور, راهگذار, راهبان, راهرو, سیاحت سبیل (plur ابناي سبیل). *A great traveller, a traveller round the world*, رندِ جهان, راهشاه, سیاحِ دنیا. *A traveller's bottle*, گراز.

TRAVERSE, طرف بطرف, گوشه بگوشه نهاده. v. *Transverse, oblique.* — *A traverse* (*any thing laid across*), چیزي که ازگوشه بگوشه نهاده شود.

To traverse (*lay athwart*), از گوشه, از طرف بطرف نهادن. — (*to oppose*), مخالفت نمودن, رد کردن, بگوشه نصب کردن. v. *To thwart.* — (*to wander over*), گشت, نظرکردن, مقاوست کردن. — (*to survey*), پو یان بودن, وگذار کردن, نگران شدن.

A TRAY, ناوه, ناوژه, خوان, خوانچه.

TREACHEROUS, خاین ع, اهلِ خایشت, اهلِ, غدّار ع, بي وفا, بي ایمان, غدر. v. *Perfidious, traiterous.* — *That treacherous murderer*, آن غدّارِ خونریز.

VOL. II.

Treacherously, با خیانت, غدّاراً ع, بلا وفا ع.

Treachery, treacherousness, خیانت ع, غدر ع, خیانتگري, بي وفاي, خسران ع, آل ع. v. *Perfidy.*

TREACLE (*a medicinal composition*), طریاق ع or تریاق ع, دریاق ع, دریاقت ع, دوّاق ع, باد زم.

To TREAD, وضعِ قدم, پا زدن, قدم نهادن, پا نهادن, رفتن, دروج کردن, گام نهادن, کردن. v. *To go, step, walk.* — *To tread under foot*, پایمال کردن, پاخوست ساختن, آهنجلوغ کردن, زیرِ پا مالیدن. v. *To trample.* — *To tread majestically*, قدمیت, خرامان شدن, موزون خرام رفتن. *To tread* (or *copulate as birds*), جماع, روس کردن, نمودن. — *To tread in another's footsteps*, در, ضراب ساختن, کردن. v. *To follow, imitate.* — *To tread firmly*, پاي کسي دیگر رفتن. پاي استوار نمودن, ثبات قدم ساختن, پایداري کردن.

Tread (*step, footing*), پا, پي, قدم ع, گام, پایداري. (*manner of walking*), روش, حرکت ع, خرام, قدمیت ع, رس ع. v. *Air, mein;* also *track, way, path.*

A treader, وضعِ قدم کننده, پاکوب, پازن, گام ساز.

A TREADLE (*to a loom, &c.*), پاوزاره, پاچال, بافرجن, شو, بافرنجن.

TREASON, نمک حرامي, خیانتگري, خیانت ع, غدر ع. v. Also *rebellion.*

Treasonable, خاین ع, غدّار ع. v. *Treacherous, traiterous, rebellious.*

TREASURE, گنجور, گنج, خزینه ع, خزانه ع, ذخره ع, ذخیره ع, لخیزا ع. v. *Riches, wealth, money.* — *Hidden treasure*, گنجِ مدفون, دفینه ع, گنجباد, کنز. — *Treasures*, خزاین ع, مال و اموال, کنوز ع, دفاین ع.

To treasure, درخالصه, مال درگنجینه نهادن, خزینه کردن, کنز ساختن, انبار کردن.

A treasurer, خزانه دار, تحویلدار, خزانچي, کهبد, گنجور, خازن ع (plur. خزان, خزنت). *Treasureship*, خزانه داري, منصبِ خزانچه, تحویلداري.

A treasury, خزانه ع, خزینه ع, گنجینه, گنجا, کنزخانه, مخزن ع, مخازن ع, خالصه ع, بیت المال ع [Hence *magazen* in Spanish, *magazine* in English]. *The royal treasury*, خزانه عامره, خالصه شریفه.

To TREAT (*negociate, settle any business*), مصلحت گذار قول قرار , عهد و شرط تقویم ساختن , معامله کردن , شدن — (*to handle, manage*), اتقان کردن , اقراف داشتن , تعمیل کردن , مباشرت کردن , برکشیدن , ربط کردن , ضیافت دادن , کید ساختن — (*to give an entertainment*), میزبان گستری , میزد دادن , مهماندار شدن , مهماني کردن , جواب سوال کردن , مکالمه کردن , نمودن —. (*to discourse on*), مذاکرهٔ ساختن . *To treat well*, خوش کردن , نواختن , مأنست , مدارات نمودن , رعایت کردن , التفات نمودن , جفا کردن , *To treat ill*, دلو شدن , عفاس کردن , ساختن اضهاد , بلو کردن , ستم نمودن , قهرکردن , تغلیظ ساختن , ساختن . v. *To oppress.*— *To treat one another ill*, تکاوح به یک دیگر جفا ساختن , کردن .

A treat, ضیافت ا, مهماني , بزم , میزد . v. *Entertainment.*

Treated (*discoursed upon*), مذکور ا , مکالمه کرده شده . *Treated* (*entertained at table*), ضیافت یافته , مهماني , مذاکرهٔ ساخته —. التفات یافته , نواخته , نفایس خور , گیر *Treated ill*, جفا پذیر , ستم دیده .

A treatise, رساله ا , مذاکرهٔ ا , مقاله ا , نسخه ا .

Treatment, معامله ا , حرکت ا , سلوک ا . *Good treatment*, مهرباني , رعایت ا , التفات ا , نوازش , مدارات ا . *Ill treatment*, ظلم ا , ستم , بد سلوکي , جفا ا , قهر ا , جور ا , مصادرت ا . v. *Oppression.*

A TREATY, قول قرار , مصلحت ا , معامله ا , و عهد و پیمان حلف ا (plur. احلاف) , قرار مدار , تلا ا . *A treaty of peace*, عقد صلح و صلاح , مصالحت ا , مذاکرت احوال صلح . —(*in writing*), قول نامه , قرار نامه .

TREBLE (*threefold*), سه چند , ستا , ستو , سه گانه . (*sharp of sound*), تیز صدا . *A treble* or *sharp sound*, صداي تیز .—*To treble* (*make thrice as much*), سه چند کردن , ستا کردن . — (*to become treble*), سه چند , ستا شدن , گشتن .—*Treble*, ستا , ستو , ثلاث ا , ثلثا ا .

A TREE, درخت , شجر ا , شجرة ا , شجرا ا . *Trees*, شعار ا , شجرات ا , اشجار ا , درختان , درختها .—*The infernal tree* (*the devil*), شجرة الزقوم ا .—*A palm-tree*, درخت خرما , الشجرة الطیبت ا . *An almond tree*, درخت بادام . *A poplar-tree*, خدنگ . v. *Poplar.* — *A straight tree*, درخت راست , جسود ا , جیسود ا . *A crooked tree*, کپش , درخت کج . *The fruit of trees*, میوهٔ درخت , بار درخت . *Trees full of blossoms*, اشجار پر ازهار . *Abounding in trees, planted with trees, a grove* or *thicket of trees*, مشجرة , شجیرة , درختستان , دوح ا , دوحت ا , حرجت ا , مدغل ا , ایکت ا or عیکت ا . v. *Forest, grove, thicket*— *The stump of a tree*, کنده . v. *Stump, trunk.*—*The root of a tree*, بیخ شجر , کونهٔ درخت , بیخ درخت . v. *Root.*— *tear up trees by the roots*, از بیخ برکندن . v. Under *root.*— *Moss upon trees*, دوادم ا .

TREFOIL, طرفل ا , طریفل ا . v. *Clover.*

A TRELLIS, شباکت ا , چیز مشبّک . v. *Lattice, grate.*

To TREMBLE, جنبیدن , تپیدن , لرزان شدن , لرزیدن , ارتعاد نمودن , زلزال داشتن , ارتعاش کردن , رحرح کردن , مخیدن , رجد یافتن . v. *To shake, totter, stagger.* — *To tremble as the earth*, تزلزل کردن , رجفان ساختن . *To tremble with cold*, تقفقف ساختن , قنقفه کردن . *To cause to tremble*, لرزش دادن , لرزان گردانیدن , لرزانیدن .

Trembling, tremulous, لرزان . — *Trembling, tremour*, تزلزل ا , زلزال ا , رعدت ا , رعش ا , لرزه , لرزش , ارقاف ا , ارزیز ا , رعشان ا , ارتعاش ا , ارتعاد ا , زلزله ا , بصیص ا , وزغ ا , نقض ا , صعقت ا , عروا ا , ازیب ا , نحوا ا .

Tremblingly, رجرجاً ا , ارتعاداً ا , با لرزه , بالرزش .

TREMENDOUS, هولناک , مخوف ا , هیمت ناک , ترسناک , وهمناک , نژند , سهمناک , خطرناک . v. *Horrible, terrible, dreadful, awful.*

A TRENCH, خندق ا , کندک , کنده , مترس ا , کرهین , مغارت ا . v. *Ditch.*—*Trenches* or *intrenchments*, حصار و کندک , حصن و مترس , مترس ا , محاصره ا . v. *Lines.*—*To trench*, کوهین , کندک درکندن , کنده کاویدن کردن . — *Trenchant*, تیز . v. *Sharp.*

TREPAN (*surgeon's instrument for cutting pieces out of the scull*), ماهه , پرماهه , پیچه , گرده . v. Also *snare, stratagem.*

To trepan (*pierce the scull*), کاسه سر با پرماهه سپوختن . Also *to catch, ensnare.*

TREPIDATION, خوف ا , لرزه . v. *Terror, tremor.*

Trespass, to trespass, &c. v. *Transgression, &c.*

TRESSES, ع زلف , ع طرّه , فرخال , تاب , ع جعد . v. *Curl, lock of hair.*

Tressed (*curled*), با زلف آراسته , بطرّه پیچیده , بپیچیده .

A TRESTLE (*frame* or *supporter of a table*), قسم پایه, میز و مثل آن .

TRIAL (*experiment, examination*), آزمایش , آزمائي , تفحّص ع , تفتیش ع , خبرت ع , تجربه ع , امتحان ع , افتحاص ع , ابتحاث ع , بلوي ع , وند . (*endeavour, attempt*), کوشش , سعي ع , جدّ ع , جهد ع . (*temptation, test of virtue*), طایف ع , آزمون , ابتلا ع , اغوا ع , آزمایش . (*judicial examination*), تجویز ع , تحقیق ع (plur. تحقیقات).

A TRIANGLE, سه گوشه , ع مثلّث . — *Triangular*, سه گوشه دار , ع مثلّث . *A triangular rule used by carpenters*, کوس .

A TRIBE, ع قوم , ع فرقه , ع طایفه , ذات ع , کافه , گروه , (*or family*), ع قبیله (plur. قبایل), ع ابالت , ابوّت ع , تبار .— (عشایر plur.) عشیرت ع , عشیره ع , مسهن , میهن , دودمان ع , طارقت ع , عمارت ع , فصیلت ع , عشیرت وخویشان , قبیله ع هزمت (plur. عزم). *A large tribe* or *family*, دودمان , عظیم , ع شعب . *A small tribe*, ع بطن , فخذ ع , رحي ع (plur. احیا), حيّ ع . v. *Family, race, class, generation, horde, clan, &c.*

TRIBULATION, آزار , ع اضطراب , رنج , درد , غم , ع الم . v. *Trouble, vexation, distress, persecution.*

A TRIBUNAL, ع محکمه , دارالقضا ع , مسند انصاف , دیوان ع , محفل قضا , بارگاه , دیوانخانه , دیوان ع . *The tribunal of God*, دیوان مقدّس الارکان .

TRIBUTARY, خراج گذار , باج گذار , زینهاري , زنهاري . v. *Subject.—A tributary*, اهل ذمّت , ذمّي ع , باج گذار .

Tribute, ع اتاوت , جزیت ع , گذارش , باج , خراج ع (plur. اتاوي), ع اداماں , جالیت , سا , ساو , ساو , خرج , سمرّج ع , غرامت ع , قطیعه ع , مکس ع , هز , گزید , وضیعت ع , اسجاد ع , طبل ع . v. *Tax.*

In a TRICE, ناگاه , في الفور ع , دریک دم , دریک لحظه .

A TRICK, ع حیله , حیلهٔ بازي , فریب , مکره ع , بهانه , عندوات ع , غدر ع , کید ع , فنّ ع , نیرنگ , رنگ , روبه بازي , ع غبن . v. *Artifice, fraud, deception, juggle.* (*habit*), ع عادت ع , علّت ع . *A trick at cards*, دست .

To trick, نیرنگ , رنگ بستن , مکر کردن , حیله باختن , فریفتن , ساختن . v. *To deceive, defraud:* also *to dress, adorn, decorate.*

A tricker, فریب کننده . v. *Cheat, juggler.* — *Trickish*, غدیر ع , مکّاره ع , حیله کار , حیله باز .

Tricked (*cheated*), فریفته شده , مغبون ع , مغرور ع .— *Tricked out* (*adorned*), آراسته , مزیّن ع . v. *Dressed.*

To TRICKLE, چکیدن , زهیدن , تقطّرکردن , ریزان شدن , قطره قطره افتادن . v. *To drop.*

TRICK-TRACK (*a kind of game at draughts*), ع طوله , ع طولي .

A TRIDENT, سه انگشت , دست , شلّ ع , هیچ , هیچ .

TRIED (*brought to the test*), آزموده شده , مجوّز ع , مفتن ع , مجرّب ع , ممتحن ع , محقّق ع . v. Under *test.*

TRIENNIAL (*every three years*), هرسه سال , سه ساله .

A TRIER, آزماینده , مجرّب ع , ممتحن ع , محقّ ع , خبرت ساز , مجوّز ع (*one who examines judicially*), ع حاکم , ع قاضي . v. *Judge:* also *test.*

A TRIFLE, ع عبث , هرزه , خرده , لاشي ع , ناچیز , عندیات ع , خردوات ع , خردمرد , هرزوات ع . *Trifles*, فلاده , فلاد , ترهزات ع , محقّرات ع , گذاف بیهوده , ژاژ , کلبتره , فند , قماش ع . v. *Toy.—To dispute about trifles*, نزق الحناق کردن .

To trifle (*speak foolishly*), گذاف بیهوده کردن , هرزه گفتن , سخن بیهوده گفتن , غنشیدن , لاغیدن , یافه گفتن , کلام بي مناسبت کار . (*to act with impropriety*), بیمعني گفتن , بي شایستگي عمل نمودن , بي لیاقت حرکت کردن , ساختن , ناز , لطیفه گفتن , لتیف مشرب شدن , نازیدن , نازان شدن , نمودن , شیوه نمودن . *To trifle agreeably*, مزه گفتن . v. *To jest, rally, toy.*

A trifler (*one who speaks triflingly*), یافه , هرزه خوار , هرزگر , بي کلام بیهوده گوینده , گز . (*one who acts improperly*), صاحب غفلت , بي لیاقت حرکت کننده , مناسبت کارکننده .

Trifling (*wanting worth, unimportant*), بي اعتبار, سبكمايه, غير مهم, ناگران بها. v. *Trivial.*—(*foolish, without meaning*), بي عقل, هرزه, بيمعني, بيهوده. v. *Silly.*—(*playing, toying*), نازنده, نازنين, نازان, بذله باز, بازي كنان.

Triflingly, بلا, بي سزاواري, بي معني, بيهوده, بي اعتبار, لياقت.

TRIFORM, با سه شكل, سگانه.—*A trigon*, v. *Triangle.*

TRILATERAL, سه جانب, سه طرف, مثلث.

A TRILL (*shake in musick*), ترانه, ترنّم, هزج, ترانه بازي, ترنّم كردن, هزج زدن, سرا, نغمت.—*To trill*, ساختن. v. Also *to tickle.*

TRIM, آراسته, نازك, خوشنما, زيبا, مزيّن, زيبنده, حسن, ظريف, لطيف. v. *Neat, nice, tight.*

To trim or *trim up*, زيبا كردن, پيراستن, آراستن, حسن ساختن, نزاكت دادن, خوشنما كردن, مزيّن نمودن, ظرافت دادن, لطيف كردن. v. *To dress, decorate, adjust*; also *to beat.* (*to shave, clip*), پيراستن, تراشيدن.—*To trim between two parties*, با طرفين كار, دو رو بجانبين شدن, سازي كردن.

Trim (*dress*), طراز, زيب, زينت, آرايش. v. *Ornament.*

Trimly, لطيفا, با نزاكت, خوشنما, با زيب وزينت.

A trimmer (*hypocrite*), رياكار, دورو, دورو ورنگ آميز. v. *Turn-coat*; also *shaver, dresser.*

Trimmed (*dressed*), آراسته, پيراسته, مزيّن, تراشيده. v. *Shaved.*

Trimming (*ornamental appendages on garments*), طراز, نقشبندي, حاشيه, پرژه, زه, ريشه, فراويز, علم, نگارش, نقش.

A TRINE (*triangular aspect of stars*), تثليث.

The TRINITY, تثليث.

Trinket, v. *Toy, ornament.*

To TRIP (*stumble*), زلت ساختن, سقوط كردن. v. *To slip, slide.*—(*to fail, err*), خطا ساختن, سهو كردن. *To trip* (*throw one down in wrestling, &c.*), تصريع, مصارعت كردن, ساختن. v. Also *to detect, catch.*

A trip (*stumble*), زلت, سقطه, سقوط. v. *Slip.*—(*a mistake*), خطا, سهو. v. *Error, blunder.*—*A trip in wrestling*, تصريع, صرعت. *A trip* or *short journey*, مسيرت, ناطول, سفر نادراز, سلوك قليل.

TRIPARTITE, سه طرف منسوب, مثلث.

TRIPE, جگربند, رودها, احشا, شكنبه. v. *Intestines, guts.*—*The rough tripe of beasts which chew the cud*, كرش, (plur. كروش).

TRIPEDAL, سه پاي, سه پايه.

TRIPLE, مثلث, سه طاق, سگانه, ستو, ستا, سه چند. — *To triple*, سه چند كردن. v. *To treble.*

A triplet, مثلث, ثلث.

Triplicate, tripled, مثنّث, سگانه ساخته, ستو كرده شده, كرده شده. *A triplicate*, ازسه يك. — *Triplication*, سه ستايي, تثليث, چندي.

A TRIPOD, سپايه, سپا, سه پايه, سه پا.

TRIPPING (*going nimbly*), ابز, سبكپا, تيزگام, تيزرو. —*Trippingly*, تيزگام, با تيزروي.

TRITE (*not new, common*), عامّ, مشهور, قديم, كهن, كهنه. v. *Stale, old, vulgar, trivial.* — *Triteness*, كهنگي, عموم, شهرت.

A TRIVET (*for supporting a pot*), ديگدان, ديگپايه, سه پايه, جوا, جوات. v. *Tripod.*

TRIVIAL, خور, بي اعتبار, بي قدر, سبكمايه, سبك, حقير. v. *Trifling, vulgar, worthless.*

Trivially, عامّا, حقيرا, بلا اعتبار, عامّا. — *Trivialness*, حقارت, حال سبكمايه, بي قدري, سبكي, عدم اعتبار, عموم.

TRIUMPH, فلج, پيروزي, فتح, غلبه, ظفر, فوز, نصرت. v. *Victory, conquest.*—(*joy for success*), ابتهاج ومباحات, شادي, شادكامي. v. *Exultation, rejoicing.*

To triumph, ظفر گرفتن, مظفر ومنصور بودن, مظفر شدن, غالب شدن, پيروزي كردن, پيروز شدن. v. *To conquer.*—(*to rejoice*), آوازه ساختن, شادي كردن, شادكامي كردن. *To exult, shout.*

Triumphal, وزپيري ,نصري , فيروزي , فوزي , فيروز , پيروز , پيوند , ظفرمنسوب , غلبه پيوند , شاديانه .

Triumphant, triumphing, A مظفر , A منصور , پيروز . v. *Victorious.—A king triumphing over enemies*, سلطان فيروزمند عدوبند .— *Triumphantly*, با پيروزي , فيروزانه , منصوراً A , مظفراً A .

A triumpher, ابوالمفتوحات A, صاحب ظفر, منصور A, مظفّر A, پيروز , الغازي . v. *Triumphant*.

TROD, *trodden* (part. of *tread*), پاخوست , پايمال شده , پازده , كرده شده . *A barn or any place where grain is trodden out by cattle*, اندر .

To TROLL (*roll or turn round*), دورکردن , گرديدن , (*to cause to turn round*), دور گردانيدن , گرداگرد رفتن . گرداگرد ساختن , گردانيدن . v. *To roll, troul.— A trollop*, v. *Slattern*.

A TROOP, فرقه A, حلقه A , جماعت A , طايفه A , گروه , كوه , كوه بار , رساله A , غول , فوج A . *A troop of horse*, كردوس A , بارد , كردوسه A . v. *Horse, cavalry.—A troop of cuirassiers*, خشخش .— *Troops (army)*, فوج (plur. افواج), جيش A . v. *Soldier, army*. —*To assemble troops*, جمع لشكر كردن . v. Also *to levy, review, enlist*. — *In troops*, فوج فوج .

To troop (march in haste), شتابان روان شدن . تيز رو شدن . v. *To march, hasten* —(*to go in troops*), فوج فوج رفتن .

A trooper, يكسوار , سواره , بارگير , ترکسوار , سوار . v. *Horseman*.

A TROPE (*figure of speech*), عبارات A, عبارت A, مجاز A, حقيقت . v. ذکر حال و ارادهٔ محل , ذکر محلّ و ارادهٔ حال .

A TROPHY, غنيمت A.—*Trophied*, با غنيمت آراسته .

TROPICK *of Cancer*, خطّ سرطان , دايرهٔ راس السّرطان A. *The tropick of Capricorn*, خطّ جدي , دايرهٔ راس الجداي .

To TROT, دوج , سكسك كردن , تيزگامي , تيزگام رفتن , هرولت كردن , ساختن .— *A trot, trotting*, دوج A , سكسك , هرولت A .

Troth, v. *Truth, fidelity*.

To TROUBLE, آزار دادن , رنج دادن , اضطراب كردن , آزردن , جفا كردن , تعدّي و اضرار كردن , تصديع دادن , اذيّت و حقارت كردن , رنجيده و رميده ساختن , آزرده كردن , شوخيدن , تعذيب ساختن , ايذا كردن , زحمت و الم زدن , شخودن , شنجيدن , هنجيدن . v. *To distress, vex, torment, plague, afflict, grieve, perplex, teize, importune.—To trouble one's self* or *be anxious about any thing*, خودرا تصديع مضطرب شدن , اقدام و اهتمام نمودن , دادن *To trouble* or *sue one for debt*, وام و , محضر دعوت ساختن , محاضر كردن , داد خواستن . v. *To sue*.

Trouble, الم A , درد , رنج , آزار , تصديع A , اضطراب A , زحمت A , ايذا A , تكلّف A , محنت A , ثقلت A , غمّ A , اذيّت A . v. *Disturbance, perplexity, vexation, grief, injury, molestation*.

Troubled, رنجيده شده , آزرده شده , آزار رسيده, مضطرب A, متاذّي A , رنجيده و رميده , دل بهم در آمده , بهم آمده , غمگين شده , غم خورده , المزده . *To be troubled (vexed)*, بهم بر آمدن , آزار يافتن , تصديع يافتن , مضطرب شدن , غمگين شدن , المزده شدن , دل بهم در آمدن , بهم آمدن , غم خوردن , رنجيده شدن , آشفته شدن , (*to be oppressed*), تعدّي و اضرار , از جور و جبر مغلوب شدن , زير پا زده شدن , يافتن .

A troubler, رنج , موذي A , تصديع دهنده , آزار رسان , كننده . v. *Disturber*.

Troublesome, پر جفا , مصدّع A , اضطراب آور , آزار رسان , رنجاور , جان آزار , دلازار , رنجور . v. *Vexatious, uneasy, painful, importunate, impertinent.* — *Troublesomely*, با آزار , رنجش , جان آزاري , آزاري , اضطراب آوري , رنجوري , رنجاوري .— *Troublesomeness*. باضطراب . v. *Trouble*.

A TROUGH, ناو , ناوره . *A kneading-trough*, ناوه , بندروغ , لاک , لاكا , لاوک , لارنگ . *A watering-trough (for horses, &c.)*, آبدان , حوض A , آبشخور , آبخور , آبگاه , ابگان . *A trough used for holding plaster, lime, mud, for building, &c.* ناوه , فيه .

To TROUL (*move quickly*), تيز جنبان شدن , تيز جنبيدن , زبان , تيز زبان شدن . (*to utter volubly*), تيز حركت كردن . آور شدن .

TROUSERS, شلوار , سروال A , سروالهٔ A , ازار A , پايجامه , اشم , پايزه , پايچه , تمبا , تهبان . *Sailors trowsers*, تومان , دقراره A , دقرور A , دقرارهٔ A , پرتو . *Rustick trowsers*,

To trow, v. *To think, imagine, conceive.*

A TROWEL (*for spreading plaster, &c. on walls*), ماله, مسلفت ʌ, مسيعت ʌ, چنگاله, مالچ ʌ, انداز, انداوه, کچه, کفچه, کچه, ملاق ʌ. *To plaster with a trowel*, با ماله اندودن, بماله مالیدن, v. *To plaster.*

TROY (*pound weight*), اصطره ʌ. *A troy balance*, اصطرد ʌ, اصطور ʌ.

A TRUANT, آواره, کوچه گرد, هرزه گرد. v. *Idler, loiterer.* — *Truant*, آواره, دوشا ʌ, کاهل ʌ. v. *Idle, lazy.* — *To play the truant*, آواره شدن. v. *To idle, loiter.* — *Truantness*, آواري, کاهلي. v. *Idleness, laziness, negligence.*

A TRUCE, توقّف جنگ, مهلت ʌ, هدنت ʌ, مهادنت ʌ, صلح براي چندي. v. *Peace, cessation.*

To TRUCK (*traffick by exchange*), معاوضه, مبادله کردن, تجارت از مبادلت ساختن, کردن. v. *To barter, exchange, traffick.*

To TRUCKLE, فرمان بردار شدن, گردن زیر پا نهادن, فروتن شدن, سر فرو نمودن. v. *To stoop, submit.*

To TRUDGE (*march heavily on*), گران, فیل آسا رفتن, آهسته رو بودن, سیر شدن.

TRUE, حقّ ʌ, درست, راست, صادق ʌ, یقین ʌ, صافي ʌ, صحیح ʌ, متحقّق ʌ, محقّق ʌ, حقیقي, حقاني, معنویه ʌ, معنوي ʌ, مصدوق ʌ, ذاتي ʌ, عیني ʌ, روادار, روا, مستقیم ʌ, مستقدم ʌ, بحت ʌ. v. *Right, real, just, even, honest, faithful, genuine, certain.*— *The true religion*, سداد اعتقاد. *Not true*, ناراست, نادرست, ساخته. v. *False, feigned, forged.* — *True intelligence*, خبر صحیح, خبر حقیقي, خبر راست. *True-born* (also *true-bred*), اصل, آزاد, حرّالاصل ʌ, حرّه ʌ, نیک نژاد, زاده. *His true-born son*, فرزند صلبش — *True-hearted*, وفا دار, وفا پیوست, خالص الجنان, مشکوف القلب ʌ, صافي دل. v. *Sincere.*

A TRUFLE, کما or کم.

A TRULL, ریسپي ʌ, فاحشه ʌ, جافجاف, بیراه. v. *Bunter, whore.*

TRULY, حقاً ʌ, في الحقیقت ʌ, براستي, بدرستي, بالحقّ ʌ, بالصدق ʌ, صحیح ʌ, علي التحقیق ʌ, تحقیقاً ʌ, یقیناً ʌ, بعینه ʌ, عیناً ʌ, با صداقت, صادقانه, بي ریا, بعین ʌ. v. *Really, certainly, exactly, indeed.*

To TRUMP UP, تدبیر ناراست کردن, مکر و حیله بستن, احتیال ساختن, غرض کردن, کید ساختن. v. *To devise, feign, forge.*

Trumpery. v. *Tinsel; falshood, trifle.*

A TRUMP, *trumpet*, قرناي, نفیر ʌ, خم, شبّور, قنع ʌ, بوق (plur. بوقات), کرّه ناي, قشع ʌ, بورو, بوري, صور ʌ, طولمبه, کرناي, کرنا, گاودم, سرنا, ناقور ʌ. *The last trumpet*, طبل و نفیر. *Drums and trumpets*, کوس و نفیر. ولوله. —*To sound a trumpet*, بوري نواختن, نفیر, دمیدن, &c. *To trumpet* or *publish by sound of trumpet*, نفیر زدن و ندا کردن. v. *To proclaim.*— *To trumpet forth another's praise*, نداي ستایش کسي را کردن. —*To trumpet forth one's own praise*, خود فروختن. v. *To boast.*

A trumpet, trumpeter, نفیرزن, نفیرچي, شبور نواز, بورو نواز.

To TRUNCATE, تجذیم ساختن, قطع کردن. v. *To maim, mutilate, lop, cut.*—*Truncated*, مقطوع ʌ, جذیم ʌ.

A TRUNCHEON, چوب دستي, چوب, بقّاري ʌ. *Baton.*

To TRUNDLE (*make to roll along*), غلتانیدن. v. *To roll.*

A TRUNK (*of a tree*), ساق ʌ, تن, تنه, درخت, تنه, قدو ʌ, وشیع ʌ, نرد, جذع ʌ (plur. جذوع), جایز ʌ, جذل ʌ. v. *Stump.*—*The trunk of an animal*, بدن. *An elephant's trunk*, خرطوم فیل, خرطوم ʌ. v. *Proboscis.* —*A trunk for clothes, &c.*), صندوق ʌ, صندوقه ʌ, تپنگو. v. *Chest. The trunk* or *main body of a blood vessel*, شه رگ.

A TRUSS, بسته, تنگ, طنّ ʌ. v. *Package, bundle.* —*A truss of silk, linen, &c.* پرونده. v. *Roll.*—*To truss*, تنگ ساختن, بسته کردن, بستن. v. *To pack.*—*Bandages with which women truss their breasts*, سماخچه, شاک, طاقت ʌ.

TRUST (*confidence*), اعتقاد ʌ, اعتبار ʌ, اعتماد ʌ, امید, فنود ʌ, اریکا ʌ, توسّل ʌ, توکّل ʌ, اتّکال ʌ, امیدواري, ثقت ʌ. *Trust in* GOD, توکّل ʌ, وثوق ʌ, وثیقت ʌ, عماد ʌ, پناوه. v. *Faith.* — (*charge*), سپرد, ذمّه ʌ, حواله ʌ.—(*a*

deposit), امانت A . — (*credit in money matters*), نسیه A , مقارضت A , اقراض A , دین A , وام , قرض A .

To trust (*place confidence in*), اعتقاد بردن , اعتبار کردن , گرویدن , باور کردن , اعتماد داشتن . v. *To believe, credit, rely, expect.*— (*to sell upon credit*), بدین , بنسیه فروختن . (*deposit*), امانت داشتن . در اقراض بیع کردن , فروختن , حواله کردن , ذمّه کردن , سپردن .

A trustee, صاحب , پایندان کار , وکیل A , امین A , امانت دار , وضیع .

A truster, معتمد A , معتقد A , باور کننده . v. *Believer.* —(*one who trusts in money matters*), قرض خوا , غریم A , دین بخش , وام ده .

Trustiness, معتبری , دیانت داری , امانت داری , وفاداری , استقامت A , حقیقت A , صداقت A . v. *Honesty, fidelity.*

Trustless, بی وفا , نامعتبر A , بی اعتقاد A , بی اعتبار A , بی حقیقت A . v. *Faithless.*

Trusty, معتمد A , دیانت دار , ایمان دار , امانت دار , مستقیم A , وفا دار , صاحب حقیقت . v. *True, honest, faithful.*

TRUTH, حقّ A , صداقت A , صدق A , درستی , راستی , صداقتکاری , تحقیق (plur. تحقیقات) , حقیقت A , صحّت A , سداد A . v. *Honesty, fidelity, constancy, virtue, exactness* — *The undisguised truth*, حقّ صریح . *A well-known truth*, حقیقت عرفیه A . *Loving the truth*, سداد اشنا . *The way of truth* or *salvation*, سداد A , حدی A . *Truth is bitter*, الحقّ مرّ A . *This is the truth*, این تحقیق است . *To acknowledge* or *certify as truth*, تحقیق کردن , تسجیل ساختن . *An asserter of truth*, اهل تحقیق . *Concealing the truth*, تلبیس A . *In truth*, یقیناً A , بالحق A , في الواقع A , في الحقیقت A , الحقّ A , عند التحقیق A , حقیقةً A , بالصّدق A . v. *Truly, verily.*—*Against the truth of the matter*, خلاف نفس الامر . *Educated* or *accustomed to truth*, حقّ شناس , صداقت پیشه , صداقت پرور .

To TRY (*make an experiment, attempt, endeavour*), آزمایش کردن , سعی کردن , کوشش کردن , امتحان کردن , آزمودن , ابتلا و امتناع , مستعن کردن , تجربت کردن , جد و جهد کردن , تجویز (*examine, search into, investigate*), ابلا ساختن , کردن , تفحّص نمودن , تفتیش ساختن , کردن . v. *To examine, investigate, bring to the test, essay, purify, refine.*—*To try* (*law-suits, criminals, &c.*), تجویز کردن , قضا کردن .

A TUBE, انبوب A , انبب A , نایه , نای , نایچه , انابیب (plur.), لوله , لولب A . v. *Pipe, siphon.*—*Tubular, tubulous*, مانند لوله , نایه آسا .

A TUBERCLE, پشترم . v. *Simple.*

A TUCK, سیف A . v. *Sword.*

To TUCK, چین کردن , بهم کشیدن . v. *To contract, draw together.*—*To tuck up the garments round the middle*, لنگ کردن , دامن در میان بستن .

TUESDAY, ثلاثا A , یوم الثلاثا A , روز سه شنبه , سه شنبه .

A TUFT, طرّه A . (*of feathers*), کلکی , سرقوچ . *A tuft of hair*, شعی A , طرّه A . v. *Tress, lock.*

Tufted, طرّه دار , با سرقوچ آراسته .

To TUG (*pull with force*), با سعی بلیغ , بزور کشیدن , با اهتمام تام کشش کردن , کشیدن . v. *To pull, draw, contend, struggle.*

A tug, جد و جهد مفرور , کشش بازور , کش و اقدام , سعی بلیغ کننده , کشنده .—*A tugger*, اهتمام تام .

TUITION, تلقین A , تادیب A , تعلیم A , تربیت A , پرورش , محافظت A , درس A . v. *Education, guardianship.*

A TULIP, شترت A , شتر A , الاله , لعله , لاله , شتاران , شتاری , شقار A , اشترات (plur.). —*Like a tulip, tulip-coloured*, لاله گون , لاله صفت .

To TUMBLE (*fall down*), زیر , سقوط کردن , زیر افتادن , غلتان افتادن , غلتیدن . *To tumble* or *roll about*, غلتیدن , تقلیب ساختن , دحرج کردن , غلطان شدن , غلطیدن or , تمعیک کردن , پالودن , بالیدن . v. *To roll, wallow.*—*To tumble heels over head*, سرنگون افتادن , زیر زبر افتادن . *To tumble down* or *overset any thing*, زیر زبر انداختن . *To tumble one thing over another in confusion*, مدهدم , برهم زدن , جست و جوی کردن , کردن . *To tumble over* or *search for*, تکّ و پو کردن , تفتیش کردن , تفحّص ساختن . *To tumble* (*as a posture-master*), گنبد , جان بازی کردن , کلابازی کردن , کردن .

A tumble, افتادگي , سقوط A , سقطت A . *A tumble heels over head*, گنبد . *Tumbled down*, سرنگون كرده شده , زير زبر زده , افتاده . *A tumbler*, جانباز, گنبد ساز , كلا باز .

TUMEFACTION, تخرّب A , آماس , دنبل , ورم A . v. *Tumour. To tumify.* v. *To swell.*

Tumid (swelling, swoln), برآماسيده , آماسيده , ورم شده , مصمغد A , منفوخ A . v. *Protuberant, inflated.*

A tumour, ببلس , سام , سخد A , دنبل, آماس , ورم A , ببكس , سل , (plur. سلع) سلعت A , جما A , آمو, آمور , لوك , مغنده or مغند , دامغول A , ورغاره , اوارم A , وارم A , چنچ , نوطت A , بلمه A , كعرت A , قرن A , قرو A , ملح A , عجن A .

A TUMULT, شمانه , غلغله , غلغل , غوغا , هنگامه , خاستگي , فتنه A , دار گير , گير و دار , شورش , شور , دغدغه , آشيب , آشوب , شادكامه , غريو , دمدمه , ولوله , برخنش , بعكوك A , بعكوكه A , سجس A , شلتاق , مشغله A , آشفتگي , قيل و A , (plur. هوشت) هوشت A , هيشت A , همرشت A , غرنبه , غرنبيد , زحمت A , زحم A , اراجيف A plur. , قال , انبوهي , خراروش , انگامه , هرج مرج , قيامت A , قيام A , شغب A , غند , خلاوش , رقعا A , وغره A , معكوكا A , وعواع A , خميجليته A , صرّت A , زرج A , (plur. معامع) A , خواف A , وغي A , خيل .

Tumultuary, tumultuous, كثير A , هنگامه گير , شماته انگيز , موج A , هرج A , غوغا آفروز , فتنه خيز , الرحام , مصطخب A , مهايطه A , مشور A , غلغله تيز . *To tumultuate* or *become tumultuous*, فتنه انگيز شدن , بشورش آمدن , مصطخب بودن , چقيدن , شماته ساختن , هنگامه كردن .

Tumultuously, tumultuarily, با هنگامه , با غوغا و غلغل , مشورا A .

Tumultuousness, tumultuariness, فتنه گيري , شماته انگيزي , هنگامه خيزي , غلغل , غوغا . v. *Tumult.*

A TUN, دان , دن , برميل .

A TUNE, آهنگ, غنا , آواز, سرود , نغمه A (plur. نغمات) , اغاني plur) اغنيت A , نوا , رنم A , ترنّم A , ترانه , صدا A , عثاث A , هزج A , مقام A , (plur. الحان) لحن A , اغواني A , اصول A , عشاق A , پرده . v. *Harmony, melody:* also *temper, disposition, humour.*

To tune, نوازش , نواختن , هماهنگ ساختن , آهنگ كردن , دمساز ساختن , كردن . *To be in tune*, هماهنگ شدن . *To be out of tune*, نا دمساز شدن . *To tune an instrument*, سازكار كردن , نواختن , ساز آهنگ كردن , ساز درست كردن , v. *Instrument.*

Tuneful, خوش , اهل ترانه , شيرين آهنگ , خوش آواز , خوشخوان , سازكار , دمساز , الحان .

Tunefulness, tuneableness, شيرين , آهنگ , خوش آوازي , نغمه , دمساز , سازكاري , هماهنگي , خوش الحاني , آهنگي . v. *Melodious, harmonious.*

Tunefully, با خوش الحان , باخوش لحن , خوش آوازانه , شيرين آوازانه .

Tuneless, نا , غيرنغمه , بي نوا , بي آهنگ , بي لحن , نا سازكار , نا هماهنگ , دمساز .

A tuner, هماهنگ ساز , نواز , نوازنده . — (*in comp.*), نواخته , هماهنگ ساخته . *Tuned*, نوازش كر .

A TUNICK, قفتان T , اقبيت A , قباي A , قبا A , جامه , كمع A , جامگي , كرتك , كورته , كرته .

A tunicle, قباچه . v. Also *covering.*

A TUNNEL, لالب , لوله , قمع A , خوهن . v. *Pipe.* — (*a passage for smoke*), مدخن A , دود كين , دود كش , روزن , دود آهنگ . v. Also *net. To tunnel* or *form like a tunnel*, خوهن آسا ساختن .

A TUNNY (*fish*), تن , تنّه , جباغ , مورونه .

A tup, v. *Ram.*

A TURBAN, دولبند or دلبند , سبّ A , سربند , عمامه , دستار .

TURBID, آلوده , تار , تيره , كدر A , متكدّر A , نا صاف , تيره رنگ . v. *Muddy, thick. Turbidness*, ناصافي , كدورت A , تاري . v. *Muddiness.*

TURBULENCE, بيحضوري , بي قواري , اضطراب A , فتنه انگيزي , شماته گيري . v. *Tumultuousness, sedition.*

Turbulent, هنگامه , شماته گير , بيحضور , صاحب اغراض , نا رام , غوغا افروز , فتنه بيز , خيز . v. *Tumultuous, disobedient, seditious.*

Turbulently, بطور شماته گير , بيحضورانه . v. *Seditiously.*

TURCOIS, فيروزج A , فيروزه , پيروزه .

TURD, A غايط. v. *Excrement.*

TURF, A عزق, A قلاعت, A صتلت, A سقط. *A turf used in building* or *facing walls*, مدر A, كلوخ, كلوج. — *To turf*, با عزق پوشيدن. — *Turfy*, عزق A, لاد, مدرت A. پرعتلت, دار.

TURGID, A ناتي, A روبان, A مهبّل. v. *Tumid, swelling.*

A TURK, ترك (plur. A اتراك, P (ترکان), عثماني (plur. عثمانيان). *The emperor of the Turks* پادشاه آلِ عثمان.

Turkish, عثماني, ترکون, ترکيجه, ترکچه, ترکيّ, ذو عثمان. *Turkish writings, sayings*, or *things*, A ترکيات. — *A Turkish slipper*, پاپوش, پاپوچ.

A TURKEY (*large domestic fowl*), فيل مرغ, A حبيش.

A TURKOISE or *turquoise* (*gem*), فيروزه, پيروزه, فيروزج.

TURKY (*country of the Turks*), ملکِ روميه A, ترکستان, ولايتِ عثمان, روم.

TURMERICK, زرد چوب.

Turmoil, v. *Trouble, disturbance.*

To TURN (*put into a circular motion*), بگردانيدن, گردانيدن, چرخ دادن. — (*to put the upside downward*), گردان ساختن, تقليب ساختن. زيرزبر کردن, واژگونه کردن, سرنگون ساختن. — (*to change, alter*), مصروف, صرف ساختن, تصريف کردن, اقلاب, تحويل گردانيدن, تبديل ساختن, گردانيدن, کردن, تقليب ساختن, کردن. v. *To convert.* — (*to be changed*), متبدل گشتن, مصروف شدن, از حال گرديدن, گرديدن. — (*to bend*), پيچيدن, مايل کردن, کج کردن, مقلوب شدن. — (*to translate*), نقل کردن, ترجمه ساختن, معوج ساختن. — (*to transform*), تبديلِ شکل کردن, تبديلِ صورت کردن, گرديدن, گشتن, تنکير ساختن, مسخ کردن. — (*to become*), شدن. *To turn round* (*intrans*). گرديدن, چرخ کردن, گرداگرد, درگردش بودن, گردش کردن, تابيدن, دور کردن, دايربودن, رانده شدن. *To turn* (*go* or *walk round*), طواف, گرداگرد رفتن, گرديدن, پويان بودن, دردور رفتن, کردن. — *To turn away, turn off* (*dismiss*), عزل کردن, واراندن, دفع کردن, تغيّرکردن, معزول ساختن. *To turn off* or *to a side*, عدول, بجانب رفتن, برطرف رفتن, ازراه گرديدن, تحرّف ساختن, کردن. v. *To deviate.* — *To* v. واپس رفتن, مراجعت کردن, بازگرديدن, بازگشتن. *To return.* — *To turn back* (*refuse admittance*), محروم کردن. v. *To repulse.* — *To turn the back*, روي بردن, پشت نما شدن. — ظهر نمودن, پشت دادن, پشت بازدادن, اعراض ساختن. *To turn over*, نقل کردن. v. *To transfer.* — *To turn over a leaf*, ورق گردانيدن. *To turn over a new leaf* (*to behave with more propriety*), اصلاح, حرکتِ خو بترنمودن, بهترگشتن. *To turn to an author* (*refer to his authority*), انجاح کردن, وتربيت پذيرفتن. راوي نمودن, تنميت کردن. *To turn the eyes* (*towards any thing*), نظرکردن, ناظرشدن, نگران شدن. v. *To look, behold, view.* *To turn the mind* (*to any thing*), v. *To consider.* *To turn away the head* (*especially with an angry toss*), تظلظل ساختن, لظلظه کردن. روکشيدن. *To turn the face* (*towards a person* or *thing*), توجّه, روي آوردن, متوجّه شدن, کردن. *To turn the face from* (*desert, shun*), اعراض کردن. v. *To abandon, avoid.* — *To turn* (*change sides*), تبديلِ طرف کردن, طغيان نمودن, ترش, عصيان کردن. *To turn* (*become sour as liquors, &c.*), ترش گشتن, تيزگشتن, تولّا نمودن, شدن. v. *Sour.* — *To turn* or *grow giddy*, سرگردان گشتن, دواريافتن, سرکيجه داشتن. *To turn a spit*, سيخ گردانيدن. — *To turn* (*in a lathe*), خراطي, خراطه نمودن, خرط کردن, کردن.

A turn, turning (*the act of turning, circular motion*), گردش, دايرة A, طواف A, تدوار A, دوران A, دور A, تحويل A, ضوج A, گردا گرد, جرج, چرخ. — (*a meander, winding*), مجنونت A, مجنيت A, پويا, ظبيت A, تصوج A, مشي A, گشت, مشات A (pl. مشانيت). — (*a walk*), ثني A, سيرة A. — (*walk to and fro*), تنزّج A, گشت وگذار, سيرة A. — (*a change, vicissitude*), انقلاب A, تغيّر A, تناوب A, تحويل A, فرصت A, تبديل A, صرف A, زواب A. (*occasion, convenience*), دست يافت, محلّ A. v. *Opportunity.* (*manner, cast, form*), طور A, گونه, شکل A, صورت A. (*disposition of mind*), مزاج A, روش, مشرب A, منوال A, خو, طبع A, امتزاج A. v. *Temper.* *A turn* (*time, periods*), دورِ زمان, دور A, عقبت A, نوبت A. — *By turns*, پي در پي, پياپي, پي در پي, تناوب کردن, نوبت ساختن, درپي يکديگر کارکردن, ساختن. *To act by turns*, با نوبت. نوبةً A, پياپي, پي در پي, عقب کردن, مفارضت ساختن. *To succeed by turns* (*as day to night, night to day*), طورليل ونهار نمودن, تعاقب کردن. *To take a sudden turn*, ناگهانه يافتن, انقلابِ ناگهاني گرفتن,

The turn of a period (style in writing), وجه A , خلال A , تربيت A . *Turns (vicissitudes of fortune, &c.)*, گردشها , دور گردون , صوارف A , اصراف A , انقلابات A , تقاليب A .

A turn-coat (one who forsakes his party), v. *Deserter, apostate.*

Turned (changed), گرديده , منقلب A , متقلب A , مصروف A . — *(put into a circular motion)*, گردانيده شده , دور كرده شده . *Turned back (repulsed)*, وارانده , مردود A , محروم A , مدفوع A . *(bent back)*, بازپيچيده , معوج A , مايل كرده شده . v. *Bent.* — *(translated)*, مترجم A , منقول A . نقل كرده شده , گشته , گرديده , شده . *Turned upside down*, زيرزبر زده , منعكس A , سرنگون ساخته . *Turned against*, منصفق A , معزول A , وارانده , رو برو نهاده , مخالف زده . *Turned away*, دفع كرده شده . *Turned in a lathe*, مخروط A .

A turner, خراط A , خرادي , اهل خراطه . *A turner of cups, boxes, &c.* حقه گر , حقاق A . *The art of turning*, خراطه A . *A turning lathe*, خراد .

A TURNIP, شلجم A , شلغم , يارابه , بوشاد .

TURNSOL (*plant*), شترپا , خورپرست , آفتاب پرست , سپل , اكرار A , تنول A , زول A .

TURPENTINE, بناست , بناسيب , بناسب , طرمنتين .

TURPITUDE, خباثت A , فحس A , زشتي , رسوايي , حقارت A , شنار , قباحت A , قبح A , شنع A , شنعت A , هجنت A . v. *Baseness, depravity, vileness, deformity.*

A TURRET, كنگره , قذفت A (plur. قذفات , قذف), قبهچه , قهچه , كاخ . v. *Tower. A building ornamented with turrets*, كرخ , شرفت A (plur. شرف), سومع A . *Turretted (like a turret)*, قبچه مانند . *(ornamented with turrets)*, با قذف آراسته , كنگره دار . v. *Towered.*

A TURTLE or *turtle-dove*, فاخته , قمري A , ورش , حمام A , كتجشك , شفنين A , قمريه A , ونا , ورشان A , يمام A , ساق A . *A sea-turtle* or *tortoise*, سنگ پوشت , اطوم A .

A TUSK (*long* or *holding tooth of an animal*), دندان گير , سگدندان , دندان دراز , دندان ناب . *The tusks of a boar*, دندانهاي خوك .

Tusked, tusky, دندان ناب دار .

TUTELAGE, تعليم A , تاديب A . v. *Tuition, guardianship.*

A TUTOR, حافظ A , حامي A , وصي A , استاد A , استاذ A , اتاليق A , تبيع A . v. *Guardian, preceptor.*

To tutor, تاديب ساختن , تعليم دادن , تربيت كردن . v. *To teach, instruct;* also *to rate, chide.*

Tutorage, v. *Tutelage.*

TUTTY, توتيا , توتيا , سنگ توتيا , مرازي A . *A collyrium of tutty for anointing the eyes*, توتياي ديده .

TWAIN, دو . v. *Two.*

A TWANG (*sharp quick sound*), رنم A , طنطنه A , طنين A , طنن A , تروعت A , نغيز A , نقيض A , نقض A . v. *Tone, sound. To twang*, طنن ساختن , طنطنه زدن , رنم كردن .

To TWEAK, با چنگ گرفتن , چنگل كردن , نشكنج دادن . v. *To pinch, squeeze.*

A tweak, نشكنج . v. *Twitch, pinch.*

To TWEEDLE (*touch lightly*), با دست بازي نواختن , دغدغه كردن . v. *To tickle.*

TWEEZERS, موچينه , منتاش A , منتاق A , منتاخ A , آهنج , ملقاط A , انبور , انبره , انبر , مظفار A , منتاش A , فاهنج , منقش A . *To pull hairs from the face, &c. with tweezers*, موچيدن , تنمص ساختن , تنمّص كردن . v. طالقون .

The TWELFTH, دوازدهم , ثاني عشر A , ثانيت عشرة A , ثانيت عشر A .

Twelve, دوازده , اثنا عشر A , اثنتا عشرة .

A twelvemonth, سال , دوازد ماه . v. *Year.*

The TWENTIETH, بيستم , بستم , عشرون A , عشرين A .

Twenty, عشرين A , عشرون A , بست , بيست .

TWICE, مضاعف A , طرفتين A , چم چم , دوگره , دو بار . *Once or twice*, يك دو بار , طرقت و طرقتين A . *To do any thing twice*, مضعف A . طي كردن , مكرر كردن , دو بار كردن , v. *To repeat.*

A TWIG, نهال ا, عصيت ا, شاک, شاخ, شاخچه, سنج ا, قطيع ا, قصيب ا (plur. قضبان), قصيد ا. v. *Shoot, switch, rod.* *Twiggy,* پر شاخچه, شاک دار.

The TWILIGHT (*of the morning*), شفق ا (plur. اشفاق), شفق صباحي, فجر ا. v. *Dawn.* *The evening twilight,* آفتاب زرد, شفق الغروب ا, شفق پسيني. v. *Crepuscle.* *Twilight* (*adj.*) نيم تاريک, نيم پرتو, نصف ظلم. v. *Obscure.*

A TWIN, *twins,* همزاد, توام ا, توامان ا, دوشيده, جفت, پيوک, پيو, ايميد ا. v. Also *Gemini.* *Twin born,* همزاده.

To TWINE (*as ivy, &c.*), پيچيدن, پيچش کردن, تابيدن پيچا پيچ ساختن. v. Also *to twist, wind, meander.*

Twine, ريسمان, خيط ا. v. *Thread.*—(*twist, convolution, embrace*), پيچ, پيچش. v. *Twist.*

Twined, پيچيده, درپيچ. v. *Twisted.*

To TWINGE, آزار زدن, رنج دادن. v. *To torment, pinch.*

A twinge, درد, رنج, آزار.

A TWINKLE, *twinkling* (*sparkling of a star*), لمع ا, ستاره ستاره, کوکبه ا, زخيخ, لمحان ا, لمح ا. *The twinkling of the eye,* طرفت ا, طرفت العين ا, لمحت ا, لحظه ا, سلفت ا, سلفت ا, اغماض ا. غمزه ا, غمز ا. v. *Wink, glance.* — *In a twinkling,* في ا لحظه, دريک لحظه, بغمز العين ا, بلمحت چشم, لحظة ا, الطرفت العين.

To twinkle (*as a star*), لمع, دري نمودن, کوکبت کردن, زدن. v. *To sparkle.* — *To twinkle as the eye,* طرفت زدن, غمز کردن, مغتمض شدن, لمحت نمودن. *His eyes twinkled,* چشمش پريد.

A TWIRL, گردش. v. *Rotation.* *To twirl* (*cause to turn swiftly round*), گردش تيز دادن. — (*to turn round*). گرديدن. v. *To turn.*

To TWIST, فتل, برتافتن, تاب دادن, تابيدن, تافتن, پچ کردن, آويدن, پچيدن, پيچيدن, تاختن, ساختن, بازوشتن, تفتيل ساختن, دموک کردن, دمک ساختن, سرهجت کردن. *To cause to twist,* تابانيدن, پيچانيدن. v. *To writhe, wind, twine.* — *To twist* or *coil as a serpent,* تقوّر کردن, تلظلظ ساختن, پيچيدن, پيچ درپيچ کردن, مرتعص ساختن, تصناص کردن, ملاوات نمودن. *To twist one within another,* پيچ درپيچ شدن. *To twist the nose or mouth to one side,* روي گشتن. *To twist the neck,* عصد کردن, اعصاد ساختن, گردن پيچ کردن. *To twist* (*a rope*) *backwards,* اشزار کردن. v. *To untwist.*

A twist, twisting, پيچش, تاب, پيچ و تاب, *A twist or string,* ريسمان, خيط ا, تار, رشته. v. *Thread, twine, cord, rope.* *Twisting two threads together,* شکنج. *Twisting one's self,* تلوّي ا. v. *Writhing, contortion.*

Twisted, پيچيده, تافته, تابيده, تاخته, مفتّل ا, در, نهجير ا, نهجيز ا, ملوّي ا, منکفس ا, پاچا پيچ, پيچ, مقصّب ا.

A twister, تابنده (*in comp.*) تاب, تاب گر, پيچنده. v. *Rope-maker.*

To TWIT, تقريع, تعييرکردن, سرزنش دادن, طنزدن, ملامت, توبيخ کردن, تشنيع ساختن, تقبيح کردن, ساختن, گواره کردن, زدن. v. *To sneer, reproach, gibe.* *To twit one with a favour conferred,* منّت زدن, امتنان کردن.

To TWITCH, مدغدغ, با چنگال گرفتن, چنگل کردن, ندع ساختن, دغدغه کردن, ساختن. v. *To tickle, twinge, snatch, pluck.*

A twitch, چنگل گيري, ندغ ا, مدغدغ ا, دغدغه ا.

To TWITTER (*make a sound like a swallow, &c.*) وطوطه, چاو چاو زدن, غاغا کردن, وطّا زدن, کردن.

A twitter (*tremulous sound*), وطوطه ا. — (*mental emotion*), آشفتگي, اضطراب ا. *To be in a twitter,* آشفته شدن, مضطرب شدن.

'TWIXT, بين ا. v. *Betwixt.*

TWO, دو, اثنان ا, اثنتان ا, اثنين ا. *Two or three,* دو سه. *Two and a half,* دو و نيم. *Two in a hundred,* از صد دو. *The two hands,* دو دست, يدان ا, يدين ا. *One of the two,* از دويک, احد هما ا. يدي ا, يدين ا.

Two-edged, دودم. v. *Edge.*

Twofold, دوچند, دوتا. v. *Double.*

A TYMBAL, طبل ا, دهلباز, تعليم باز, دنبلک. v. *Tabor.*

A TYMPANY, استسقاي طبلي , استسقاي طبلي , كوفتِ .

A TYPE, نشان A , علامت A , معلم A . v. *Emblem, mark, stamp.—Typical*, v. *Emblematical. To typify*, v. *To represent.*

TYRANNICAL, *tyrannick, tyrannous*, ظالم A , ظلّام A , جابر , عنفي A , ستمي , ظلمي , ظليم A , ظلوم A , خونخور . v. *Cruel, imperious, oppressive.*

Tyrannically, ظلماً A , ستمگرانه , ظالمانه , زبردستانه , با ستم , با عنف , با جور و جبر , با ظلمكاري .

Tyrannicide, قتلِ خبّار .

To tyrannize, مظلمت , ظالم شدن , ستم نمودن , ظلم كردن , قهر كردن , تعدّي نمودن , عنفي شدن , زبردستي نمودن , ساختن , جور نمودن , جبر ساختن . v. *To oppress.*

Tyranny, جبر A , جور A , زبردستي , ستم , ظلم A , تعدّي A , ستمگري , جبّاري , جور و اذيت , زور , جفا A , آزار , دراز دستي , تطاول A , مظلمت (plur. مظالم) A , ظلامت A , ظليمت A .

A tyrant, ستم گر , ظالم A , جابر A , جبّار A , زبردست , غطرس A , ظلوم A , ظليم A , ظلّام A , جفا كار , ستمكار , سفّاح A , غطريس A , حجّاج A .

A TYRO, نوآموز , شاگرد , تلميذ A , مريد A . v. *Scholar.*

V. U.

V has one uniform sound in English. The Arabic and Persian و has occasionally a sound given to it approximating to that of *v*, as in جوان , جواب , &c. The difference seems to be, that the sound of و is produced by a slight vibration of the two lips, whereas that of *v* is formed by an appulse of the lower lip against the edge of the upper teeth. — U has three sounds, as in *usage, pull, but.* The sound given to *u* in *usage* is clearly that of a diphthong. In Arabic and Persian orthography it may be produced (if short) by ي with the mark ظم (ُ) over it; and, if long, by the same syllable followed by a quiescent و; as in the words يُونان , يُوسُف , &c. The sound of *u*, as in *pull*, is expressed, or is supplied by the vowel point ضمّ (ُ), expressed or understood, as in شُدَن *to be.* The short *u* in *but*, is, in the same manner, expressed by the vowel point فتح (َ) as in گشتَن *to become.* But as the vowel points are omitted in most manuscripts, practice must be the chief guide.

VACANCY, خلوت A , خلا A . v. *Emptiness, vacuity.—(leisure, relaxation)*, آسايش , فرصت A , فراغت A , فراغ A , آسودگي . v. *Cessation, intermission. — (listlessness, want of thought)*, مساهلت A , اهمال A , عدمِ فكر , غفلت A , آواري .

Vacant (empty, unfilled), محلول A , تيهو , تهي , ته , خالي A , ميان تهي , معطل A , خلو A , صفر A , غافل A , بي خبر . v. *Void—(thoughtless)*, .

To vacate (void, empty), خالي كردن , ته كردن . — *(to quit possession of)*, دست بردار شدن , گذاشتن .

Vacation, v. *Vacancy.—(a time of intermission from business)*, زمانِ فراغت , ايامِ استراحت .

Vacuity, vacuum, عدمِ ممتليت , خوا A , خلا A , خلوت A , جاي خالي , تهي .

A VAGABOND, *vagrant*, رند , دربدر , اوباش , آواره , بيكار , ابطال A , ابدال A , ياوه , اعرابي A . — *Vagabond, vagrant (wandering)*, پويا , سيّار A , دربدر , گمراه , آواره , پويان , سرگشته , ضايع سايع A , مسوح A . — *Vagrancy*, پويي , اوباشي , آواري .

A vagary, v. *Freak, frolick.*

VAGUE *(unsettled, undetermined)*, نا مكرّر , بي قرار , نا معهود , نا معلوم , غيرِ محقّق , نا پايدار , غيرِ معيّن A .

VAIN *(fruitless, ineffectual, unmeaning, absurd)*, با طل A , هرزه , بيمعني , بيهوده , عبث A , فاني A , بي فايده , مبوق A , بادرم , باد رام , نا برجا , خيره , مالا يعني , خلابس A , مهجره A , ياوه , يايه , روزگاري , زهوق A , بهرج A , بطّال A , متلاشي A , هاجره A , بوق A , خلابيس A . v. *False, worthless, idle.—Vain, vainglorious*, لاف زن , لاف , خود پسند , خود نما , خود بين , خود فروش , وگذاف ساز , فنخره A , فخور A , فخير A , مختال A , مغرور A , خود راي , هوا خواه , سر در هوا , هوا دار , باد فره , هوائي , هواي , زخيف A , طرمذان A , طرماذ A . v. *Ostentatious, self-conceited, boasting, airy. To make a vainglorious display*, اظهارِ فخر و غرور كردن .

Vainly (in vain), باطلاً A , بلا فايده , بيمعني , بيهوده . v.

Idly, foolishly. — (*proudly, vainglorioously*), با مغروراً, با هوا, از لاف زني, باخود فروشي, لاف وگذاف فخيراً. *Vainness*, v. *Vanity.*

A VAIVODE (*prince palatine*), ويوده.

A VALANCE, برژه. v. *Fringe.*

A VALE, وادي A. v. *Valley.*

A VALEDICTION, وداع A. v. *Farewell.*

Valedictory, وداع گو. — *Valedictory letters*, وداع نامه.

A VALET, نوكر, چاكر, خدمتگار. v. *Servant.*

VALETUDINARY, مريض A (plur. مرضا, مرضي), شكسته, عليل A. v. *Sick, infirm. Valetudinarian*, زبون, خسته مزاج, مزاج درد اشنا, دايم المرض A, ضعيف البنيان A.

VALIANT, دلير, دلاور, مردانه, بهادر, جوانمرد, شجاع A, شجيع A, كامي A (plur. كمات). v. *Brave, bold, courageous.*

Valiantly, با شجاعت, بهادرانه, دليرانه. *Valiantness*, v. *Valour.*

VALID, مستحكم A, محكم A, استوار, قوي, درست, مقتدر A, مضبوط A, صحيح A.

Validity, درستي, صحت A, استواري, استحكام A, قوت A, قدرت A.

A VALLEY, وادي A, واد A (plur. اودا, اودات), لوا A, جوا A, ذناب A, درّه A, (اودايت, اوديت), نفنف A (plur. نفانف), ملعب A, ملعبت A, مسيطه A, لجمت A, شاجنت A, كردر, افجيج A. *The valley of the last judgment*, وادي المحشر A, عرصه, عرصات.

VALOUR, شجاعت, مردانگي, بهادري, دلاوري, دليري, جراءت A. v. *Courage, bravery.*

Valorous, دلير, &c. v. *Valiant.*

VALUABLE, قيمتي, بيش قيمت, گران بها, گران مايه. v. *Precious, worthy.*—(*estimable*), عزيز A.

Valuation (*appraisement*), تخمين A, تعيين قيمت, تشخيص A.

Value, ارج, قدر A, ثمن A, بها, ارزش, قيمت A, آخش, ارز. v. *Price, worth.*

To value (*rate highly*), عزيز داشتن, اعتبار كردن, التفات, گران بها انديشيدن, آذرم نمودن, تكريم ساختن, نمودن. v. *To esteem.*—(*to rate* or *fix at a certain price*), تخمين بها ساختن, تعيين قيمت كردن, تشخيص, نرخ زدن, احتساب كردن, كردن. v. *To rate, estimate.*

Valued (*estimated*), مشخص A, معدود A, محسوب A, معين A. (*esteemed*), معزز, معتبر A, عزيز داشته. v. *Valuable.*

A VALVE, قشرت A.

To VAMP, ترقيع كردن, پينه دوز شدن, پينه زدن. v. *To mend, repair.* — *Vamped*, مرمت A, پاره دوز شده, پينه زده, كرده شده.

A vamper, همليخت دوز, پاره دوز, پينه زن.

The VAN, *vanguard*, مقدمة الجيش, هراول, پيش لشكر, پيشاونگ, پيشرو, پيشادنگ, طليعت A, قدم عسكر, پيشاهنگ. v. *Front.*

A VANCOURIER, فرانك, پروانك, پيشرو. v. *Harbenger, courier.*

A VANE, آزنخ, باد نما.

To VANISH, نا پيداگشتن, نابود شدن, غايب شدن, گم, مضمحل شدن, نا پديد گرديدن, پنهان شدن, زايل شدن.

VANITY (*emptiness, inanity, vain pursuit*), بطلان A, بيهودگي, هوا پرستي, هوا, تهي, عبث A, عدم معني, عجوز A, خود فروشي, (*self-conceit, ostentation, arroganoe*). — عدم فايده, گذاف, لاف A, خود پسندي, خود بيني, خود پرستي, غرور A, تكبّر A. v. *Pride, falsehood.*

To VANQUISH, غلبه كردن, شكست دادن, فتح كردن, ظفر گرفتن, مقهورساختن, غالب شدن, مغلوب كردن, ظفرياب, ظفريافتن, ظهوركردن, قهركردن, زيرپا زدن. v. *To conquer, overcome subdue : confute.*—*A vanquisher*, v. *Conqueror.*—*Vanquished*, مغلوب A, مقهور A, مظفّر A, كشاده, زيرپا زده. v. *Conquered.*

Vantage, v. *Advantage, superiority.*

VAPID, بازيره, مسخ A, بي مزه, تارز A. v. *Insipid.*

Vapidness, عدم مزه, بي مزگي, تارزي.

A vaporer. v. *Braggart, boaster.*

VAPORISH (*splenetick, humoursome*), خود خو , خود راي , بوقلمون طبع , تيز مزاج , خود سر .

VAPOROUS (*full of vapours*), مبخّر A , پر بخار , بادي , ابخرت پاش . v. Also *flatulent, windy.*

Vapour, بخار A (plur. ابخرت), تف , غبار A , هبا A . *Vapour exhaled by the sun on dry sandy plains looking like a large lake*, سراب , تبراز , نوسه . *Vapours* (*vain imagination*), خيال A , خيالت A , مخيّلت A , متخيّلت A . — (*low spirits, spleen*), سودا , كش سيه , دلتنگي , دلفكاري . v. *Melancholy.*

To vapour (*emit fumes*), تبخير كردن , هبا ساختن . v. Also *to brag.*

VARIABLE, متغيّر A , متلوّن A , نا پايدار , بي قرار , حوّلي A . v. *Changeable, inconstant, various.* — *To be variable*, بي قرار شدن , متلوّن شدن . — *To be variable in temper*, متغيّر بودن , بوقلمون شدن .

Variableness, بي ثباتي , بي قراري , نا پايداري , بوقلموني , عدم ثبات .

VARIANCE, اختلاف A , منازعت A , نزاع , آشوب , عدم اهنگ , انشقاق العصا A , نا سازكاري , فتنه A , غوغا . v. *Discord, dissention, strife.*

VARIATION, تغيّر A , تبديل A , تحويل A , تجر A , صرف A , اختلاف A , تفاوت A . v. *Change, variety, difference, succession, deviation.* — *Variation of termination* (*in a grammatical sense*), تصريف A . — *Varied*, متغيّر A , متلوّن A , ديگرگون .

To VARIEGATE (*diversify with different colours*), گوناگون كردن , رنگارنگ ساختن , بوقلمون نمودن , پلنگ رنگ , رقط كردن , بقع ساختن , نقش كردن , تنقيش كردن , ساختن . v. *To speckle, vary.*

Variegated, شهلا A , حلوني , بوقلمون , رنگارنگ , گوناگون , بلق A , اخصف A , خصيف A , ديسه , تنديسه , پاها , سرنگ , زغب A , خليت A , رخش A , ابرش A , بريش A , ملحا . v. *Speckled, spotted.*

Variegation, بوقلم A , بوقلموني , رنگارنگي , گوناگوني , عرم A , رقطت A , خرج A , ربشت A , ربصت A , بلق A .

VARIETY, تفاوت اقسام وانواع , رنگارنگي , گوناگوني . v. *Variegation, variation, difference.* *Varieties*, انواع A , اقسام A .

Various, مختلف A , رنگارنگ , گوناگون , متفرّق A , متنوّع A . v. *Variegated, different.* — (*uncertain, unfixed*), نا مقرّر , غير ثابت , نا پايدار , بي قرار . v. *Variable.*

Variously, مختلفاً A , با اختلاف , بچند صورت , رنگا , رنگانه . *Variously coloured*, ملوّن A .

Varlet, v. *Servant*: *knave, scoundrel.*

VARNISH (*for giving a gloss to wood, metal, &c.*), اك A , روغن . — (*the ornamental* or *fictitious colouring of discourse*), نمنمه A , نقش سخن , رنگ , رنگيني , حسن كلام , تمويه A , زخرفت A . v. Also *cover, palliation.*

To varnish (*wood, metal, &c.*), با روغن ماليدن . *To varnish* (*a tale*), زخرفت كردن , مزخرف ساختن , رنگين كردن , نمنمه ساختن , نقش سخن نمودن . تمويه كردن . v. Also *to palliate, conceal, disguise.*

Varnished (*as wood, metal, &c.*), با لاك , با روغن اندوده , مزخرف A , رنگين كرده شده , پوشيده . (*as a tale*),

A varnisher (*of wood, &c.*), روغن گر . — (*a disguiser, embellisher*), تمويه , نمنمه كننده , مزخرف ساز , رنگين كننده , ساز .

To VARY (*to cause to change*), تبديل , تبديل كردن , رنگارنگ ساختن , گوناگون كردن , تغيّر ساختن , صورت نمودن , اختلاف ساختن , تنويع كردن . v. *To variegate.* — (*to become changed, to be changeable*), متفاوت شدن , مختلف شدن , گوناگون شدن , ديگرگون شدن , متغير گرديدن , متبدّل گشتن . v. *To alter, deviate, disagree.*

A VASE, ظرف A (plur. ظروف). v. *Vessel.*

A VASSAL, اهل اخاذ , اخاذت دار , تابع , رعيّت A , كوكبه , توابع , رعايا A , زعيم A , ختاج A . — *Vassals*, برايا A , بغلان , وابستگان . v. *Subject, dependant.*

Vassalage, v. *Servitude, slavery.*

VAST, واسع A , از حد بيرون , بي اندازه , كبير A , عظيم A , وسيع A , فسيح A . v. *Immense, enormous, large, great, extensive.*

Vastly, غايت ع , نهايت , از حدّ بيرون , بلا اندازه ع . v. *Greatly, immensely.*

Vastness, عظمت ع , وسعت ع , فسحت ع , پهنائي . v. *Greatness, largeness.*

A VAT, حوض ع .

A VAULT (*arch, dome*), طاقات ع , طاق ع , كمر , گنبذ , رفّ ع (plur. رفوف , قباب , قبب), قبه ع (plur. طيقان ع , جنبدت ع , ارفراف , رفرف , لاجورد . (*cellar*), ته خانه . v. Also *cavern, cellar, tomb.*—*To vault* (*arch, cover with an arch*), تقبيب , مقبّب ساختن , با گنبذ پوشيدن , قبه ساختن , كمر كردن , طاق ساختن , كردن . *To vault on horseback*, سوار , احالت نمودن , متدثّر كردن , گنبذ نمودن , جانبازي كردن . *To vault as a tumbler*, شدن . v. *To tumble.*

Vaulted, قبّه دار , با آراسته كمر , مقبّب ع , گنبذ دار . *A vaulted rock* (*or a passage through vaulted rocks*), كمر كوه . *Rocks tumbled from a mountain presenting a vaulted appearance*, كمرا ع . *Entering any vaulted place*, تقبّب ع .

A vaulter (*jumper*), رقّاص ع . (*a tumbler*), گنبذ ساز , جانباز .

To VAUNT, لاف زدن , اظهار فخر , لاف وگذاف كردن , فخر و , بازبانه كردن , لافيدن , خود فروختن , و غرور كردن مفتخر ومباهي , تفاخر ساختن , افتخار كردن , مباهات ساختن شدن . v. To *boast, brag.*

A vaunt, لاف ع , گذاف , خود فروشي , فخر ع . v. *Boast.*

A vaunter. لاف زن , خود فروش . v. *Boaster, vainglorious man.*

Vauntful, vaunting, پر لاف وگذاف , فخور ع , فخير ع , فخره ع . v. *Vainglorious, ostentatious.*

Vauntingly, فخيرا , با خود فروشي , با لاف وگذاف .

UBIQUITY, حيثيت ع .

An UDDER, پستان . مرضع ع , ضروع ع , ضرع ع . *An udder full of milk*, حالق ع , ضرع مشتكر , خم خم . *Having long or loose udders*, سجلا ع , سجيل ع , طبي ع .

VEAL, گوشت گاوساله , گوشت عجل .

To VEER, گردان شدن , دور كردن . v. *To turn round, change.*

A VEGETABLE, *vegetive*, نبات ع (plur. نباتيت), رستني , نشو ع . *Vegetable, vegetive, vegetative*, نابت ع , نبات منسوب , نبت كننده , رونده , ناشي ع , نشو ع , نبت ع , رويدگي , نشو پيوند . قوّت نشو و نما , قوّت نبت . —*Vegetation, vegetativeness*,

To vegetate, رونده , رستن , نشو و نما ساختن , نبت كردن شدن . v. *To sprout.*

VEHEMENCE, شدّت ع , حدّت ع , درشتي , سختي , حرارت ع , حرور ع , حرّه ع , تيز مزاجي , تندي , تيزي . v. *Force, violence, ardour.*

Vehement, اكيد و شديد , درشت , شديد ع , تند , تيز , تيز طبيعت , تيز مزاج , سخت , ذو الحدّت ع . v. *Violent, forcible, ardent, eager, fervent.*

Vehemently, شدّة ع , با حدّت , با شدّت , &c.

A VEHICLE, سواري , مركب ع , عجله ع , عربه , عرابه , قعدت ع . (*small*), زرزور ع . v. *Litter.*

A VEIL, پرده , حجاب ع , نقاب ع , مقنع ع , معجر ع , جلباب , ستاره ع , ستر ع , سراغوچ , سراغوش , شيريش , اكنان (plur. كنّ ع , مطرف ع , غشوت ع , سدل ع , ازار ع , غشيت ع , سدافت ع , كنيف ع , سجف ع , گله , اكنت , برقع ع . v. *Curtain ;* also *cover, disguise.*—*A thin summer veil*, گوهرتاب .—*To veil* or *cover with a veil*, تنقّب كردن , تستير كردن , حجاب ساختن , ستر كردن , زير پرده ساختن , تنصيف ساختن . v. Also *to hide, conceal.* — *To be covered with a veil*, حليل شدن , مستور شدن , زير پرده شدن . *To take the veil* (*as a nun*), احتجاب كردن . *To withdraw the veil* (*to discover, reveal*), برقع ساختن , رفع نقاب كردن . —*Veils*, جلول ع , احجاب ع , پردها , حواجب ع . *The veil of the heart* (*the pericardium*), پرده دل , حجاب القلب ع .

Veiled, زير پرده , محتجب ع , مستور ع , محجوب ع , پرده نشين .

A VEIN, رگ , عرق ع , ناشرت ع , راقزه ع , راقزه . *To open a vein*, رگ زدن , فصد كردن . v. *To bleed.*—*Veins*, رواهش ع , مذاخر ع , نواشر ع , عروق ع , رگها , ودجان ع . *The jugular vein of a horse* (or

the place of it where they bleed him), A وديج. *The temporal veins*, A اصدغان. *Two veins in the jaws* or *throat*, A ماصغت, A النّاحران, A النّاحرتان. *Two veins in the eyes* (also *two in the nose*), A اسهران.—*Veins of gold or silver*, A سام, A سامت.—*Vein* (*turn of mind or genius*), A مشرب, A طبع, A طبيعت, خوي. v. *Humour, temper.* — (*a streak*), A خطّ, A رسم. طرّت A (plur. طرر, اطرار). v. *Variegation.*

Veined, veiny, پر نواشر, عروق پيوند, رگ دار.— (*streaked*), مخطّط. v. *Variegated.*

VELLUM, A قصيم (plur. قصم), A رقّ, A وصلي.

VELOCITY, زودي, سرعت A, چالاكي, چستي, شتاب A, باد رفتاري, باد پايي, تيز روي, عجلت A, شجع A, قلهمت A, وزام A, هماذي A, حصاص A, شنفيرت A, شنفارت A, حظلبت A, جحدمت A, زفتلت A.

VELVET, A مخمل, A قطيفت, A خملت, A خميلت, A چكن, خميل. *Velvet* (*adj.*), مخملي.

VENAL (*mercenary*), A اجر, A اجير, A موتجر, A موجر, A عظروط, A عظراط, A عظرط, A عتيل, فروختني, مبيع A, مزدور, A اسيف or عسيف. v. *Hired, prostitute.*

Venality, A ايجار, حال موتجر.

To VEND, اشترا كردن, شرا ساختن, بيع كردن, فروختن. v. *To sell.*—*A vender*, فروشنده. v. *Seller.*—*Vendible*, فروختني, لايق فروخته شدن. v. *Saleable.*—*Vendibleness*, A رواج.—*Vendition*, فروخت. v. *Sale.*

VENERABLE, A معزّز, A محترم, A محرّم, A مهيب, نره, نريد, اورند, شگرف, A مكرّم, A كرامي, A كريم, A نره‌مند, A هريد, A موقّر, پارشك, A مرجب.

Venerably, A حرماً, A مهيباً, با حرمت, با عزّت.

To venerate, احترام نمودن, معزز ومكرّم داشتن, بزرگ, عزيز داشتن, تعظيم كردن, اكرام واعزاز كردن, داشتن, كراميدن. v. *To honour, reverence.*

Veneration, A احترام, A اكرام, A تكريم (plur. تكريمات), A اعزاز, A تعظيم, A توقير, A تبجيل (plur. تبجيلات), A التفات, آذرم. *With veneration*, با توقير واحترام, با تعظيم واكرام. v. *Reverence.* — *Worthy of veneration*, واجب الاحترام, A ذو الاكرام, جاي بوسه.

A venerator, احترام نما, صاحب التفات. v. *Reverencer.*

VENEREAL, A نفساني, A نفسي, شهوتي, A هكاعي.— *Venereal pleasures*, حظّ نفساني.—*The venereal distemper*, آتشك. v. *Pox, clap.*—*Venery*, A جماع, هواي نفساني. v. *Coition.*

VENESECTION (*bleeding*), A فصد, رگ زني.

VENGEANCE, A انتقام, كينه, كين, كين گذاري, پاداش. v. *Revenge, punishment.* — *To take vengeance*, انتقام كردن. v. *To revenge, retaliate.*

Vengeful, A منتقم, كين كش. v. *Revengeful.*

VENIAL, A معذور, لايق مغفرت, واجب العفو. v. *Pardonable, excusable.*

VENISON, لحم غزال, گوشت آهو.

VENOM, زهر, A صمّ. v. *Poison.*—*To venom*, v. *To poison.*

Venomous, زهر آلود, پر زهر, موذي, زهردار, زهري, A مسموم, سم دار, A سام. v. *Poison, poisonous*; also *malignant.*—*Venomously*, A مسموماً, با زهر, A ساماً. v. Also *malignantly.* — *Venomousness*, زهرداري, ماهيت سام. v. Also *malignancy.*

A VENT (*breathing-hole, passage, opening*), A منفس, گذار, A فتح, كشاد, سوراخ, راه, (plur. انفاس). (*a passage for smoke*), دود كش, مدخن A, روزن. v. *Tunnel.*—(*sale*), فروخت, A بيع, A شرا. (*disclosure, publication*), A اشاعت, علانيت A, اظهار A. *A subterraneous vent, through which air rushes into a furnace*, تنور تاب.

To vent or *give vent*, منفس كشادن, باد گذار كردن, اشكاره كردن, ظاهر كردن, (*to utter, report*), مدخن ساختن. خبر دادن, شايع ساختن. v. *To publish, divulge.*—(*to sell*), اشكاره ساختن, بيع كردن, فروختن, اشترا ساختن. *To take vent*, باهر شدن, منشور گرديدن, شايع گشتن, شدن.

To VENTILATE, هوا دادن, باد كشي كردن, ذرو كردن, نسف, تمريض كردن, فشاندن, داميدن, تذريت ساختن, فقيل كردن, ساختن. v. *To winnow, fan; examine, discuss.*

Ventilated, فشانده, باد آورده, داميده شده, A متذرّو.

Ventilation, باد كشي, A تذريت, A فقل, تمريض A, A ذرو.

A ventilator, تنور تاب تنوره, باد زن, A مروحه, بادكش, تنور تاب. v. *Fan.*

The VENTRICLE (*stomach*), معدهٔ A, چهارخانه, شکنبه, اشکنبه, بطین A. *The ventricle* or *crop of birds*, حوصله A, سختو, چینه دان. *The ventricle of beasts*, علفدان, هزار. *The ventricle* (*cell or chamber, as in the heart*), خانه, توي, رمانت A, کرش A (plur. کروش).

VENTURE (*hazard, risk*), خطر (plur. خطار, اخطار), مخاطرت A. v. *Danger.*—(*an attempt*), اجترا A, سعي A, قصد A. (*any thing risked, as a stake at play, &c.*), گرو, گروگان, سبق A, سبقت A, بحث A. *A lucky venture*, نیک بختي, نصیب A, قبیل A. *At a venture*, بي تدبیر, با تهوّر. v. *Rashly.*

To venture (*dare*), تیزدل شدن, بي باک و پروا بودن, خودرا در ورطهٔ خطر انداختن. *To venture at, venture on*, قصد ساختن, سعي نمودن, اجترا کردن. v. *To attempt, try, undertake.*—*To venture* or *put in hazard*, در مخاطره کردن, خطر انداختن.

Ventured (*put in hazard*), درخطر انداخته.

A venturer, صاحب, مردِ بي باک و پروا, اجترا کننده, دلیري.

Venturous, شیرمرد, جگردار, دلیر, بي باک و پروا, بخت باز, گستاخ. v. *Bold, fearless.*

Venturously, شیرمردانه, با دلیري, بي باک و پروا. v. *Boldly.*

Venturousness, دلاوري, دلیري, عدم باک و پروا, بي پرواي, جرأت A. v. *Boldness, courage.*

VENUS (*planet*), زهرهٔ A, ناهید A, ناهد A, ناهدهٔ A, زاوش, زاور, زهرهٔ زهرا, وپاراي.

VERACITY, راستي, صداقت A, صدق A, صداقتکاري. v. *Truth.*

Veracious, راست, صادق A. v. *True, sincere.*

A VERB, فعل A. (*active*), فعال متعدّي.—*A passive verb*, فعل مجهول.

VERBAL (*oral, spoken, not written*), لساني, زباني, خطابي, لغوي, لفظي, قولي. *A verbal noun* (*of action*), اسم مصدر. *Verbal* or *literal*, لغوي A.

Verbally (*in words, orally*), بزبان, بکلام. (*verbatim*), لفظ بلفظ, سخن بسخن, حرف بحرف, قول بقول.

VERBERATION, ضرب A, طعنه A, لتّ.

VERBOSE, پرگو, طول طویل, زیادهٔ گو. v. *Loquacious.* *Verbosity*, پرگوئي, زیادهٔ گوئي.

VERDANT, اخضر A, ناضر A, سرسبز, سبز. v. *Green.*—*Beautifully verdant*, اخضر A, ناضر A.

Verdict, v. *Judgment, opinion.*

VERDIGRISE, زنگار, زنجار A. *Of the colour of verdigrease*, زنگاري.

VERDURE, خضرت A, تازهکي, سرسبزي, سبزهٔ, سبزي, طراوت A, نضارت A.

A VERGE (*brink, edge*), جناب A, لب, کنار, کناره, کرانه, سر حدّ, حدّ A, طرف A. v. *Border, margin, skirt, limit*: also *rod, mace.*

To verge (*tend towards*), متوجّه, توجّه کردن, مایل شدن, متوجّه شدن.

Verging, مایل A, متوجّه A.

VERIFICATION, اثبات A, تصدیق A, تحقیق A, تصحیح A. v. *Proof.*

To verify, تصدیق کردن, تصحیح ساختن, محقّق کردن, تحقیق ساختن, ثابت کردن, اثبات کردن. v. *To prove.*—*Verified*, تصحیح کرده شده, مثبوت A, محقق A. v. *Proved.*

VERILY, یقیناً A, براستي, في الحقیقت A, في الواقع A, علي A, تحقیقاً A, حقّاً A, صادقانه, با صدق, البتّه, بعینه A, بالصّدق A, بالحقّ A, التحقیق.

Veritable, v. *True.*—*Verity*, v. *Truth.*

VERJUICE, آب غوره.

VERMICELLI. رشته, کرمان گندم, شهیر A.

VERMICULAR, *vermiform*, کرم آسا.

A vermicule (*small worm*), اسپس, سپس, کرمک, دود A, نغب A, دواد A, کیودر. v. *Worm, grub.*

Vermiculous (*full of grubs*), پر کرمان.

VERMILLION, زنجفر, زنجفره, شنگرف A, شجرف A, تزژو, اسرنج, سریج.

VERMINE, هوام A plur. کرم (plur. کرمان), دود A (plur. دواد), سپس, اسپس. v. *Worm, louse, rat, &c.*

VERNACULAR, مادرزاد . v. *Native.—Vernacular language* (*mother-tongue*), زبان مادري , لسان الامّ A .

VERNAL, بهاري , ربعي A . *In the vernal season*, در فصل بهار . *Vernal herbage*, بقل A . v. *Spring*.

Versatile, v. *Variable, changeable*.

VERSE (*poetry*), شعر A , نظم A . v. *Poesy, rhyme.—* (*a hemistich*), مسراع A . *A verse* or *distich*, بيت A (plur. ابيات). *A verse* or *sentence*, مثول A , *A verse of the Alcoran*, آيت A (plur. ايات), كريمت A , معمّا A or معمّي . *Verses of the Alcoran kept as preservatives against inchantment*, عزيمت A . *Reading verses for that purpose*, تعزيم A . *A repeater of verses*, باسيرة . *Competition in the repeating of verses*, تلاحز A .—*Versification*, تنظيم A , علم شعر , علم عروض A , نظام A .—*A versifier*, شاعر A , ناظم A , نظم كننده . v. *Poet*.

To versify, شعر كردن , نظم آراستن , تنظيم كردن , نظام ساختن .

VERSION, ترجمه A , نقل A . v. *Translation*; also *transformation, change*.

VERTEBRAL (*relating to the joints of the back-bone*), پشت مهره پيوند , بخرز الظّهر متعلق . — *The vertebræ or joints of the back-bone*, خرز الظّهر , پشت مهره , فقار A , فقارت A , سنوّر A , محال A (plur. محل).

The VERTEX (*zenith*), سمت الرّاس A . v. Also *top.—Vertical*, درسمت الرّاس نهاده .—*Vertically*, درسمت الرّاس .

VERTIGINIOUS (*turning round*), بدور روان , گردا گرد روان , سراچه ماه , سرگردان , سرسام (*giddy*), سرگيجه .—*A vertigo*, سرگرد . v. *Giddiness*.

VERY, بسيار , نهايت A , غايت A , بغايت A . *Very much*, بس , خيلي A . *Very good*, بسيارخوب , حسّان A , كثيرالخير A . *Very bad or pernicious*, بسياربد , بسيارخراب , اشرّ A , كثيرالشّر A , بسيار زبون . *Very white*, سخت سفيد . *Very attentive* or *serious*, جدّاً A . v. *In earnest.— Very large*, بسيار كلان , بزرگترين , اكبر A , كبرا A , كبّار A . *Very little*, بسيار كم , بسيار كوچك , صغري A , اصغر A . v. Also

VESPER, شام A . v. *Evening.—*(*the evening star*), ستاره شام . — *Vespers* (*evening prayer*), نماز شام .

A VESSEL, دجوب A , لي , وعا A , ظرف A , آوند , صهارج A , اناء A , منجوب A , نياب , آعاري , جلف A , صهريج A . v. *Vase, jar, pan, pot, &c. A drinking-vessel*, دستي , مشربه A , ابگينه , سقايت A , پياله , جام , آب خورد , تور A . v. *Cup, glass.—A vessel from which water is poured upon the hands*, آفتاب , آبدسدان , آبدستدان , آبدستان . v. *Ewer.—A vessel in which pot-herbs ae dressed*, آبزردان . —*A bathing-vessel*, آبزن . v. *Bath.— An earthern vessel*, تغور , شقف A , فنجان , فلجان , ظرف سفالين . *An earthern vessel in which any thing is preserved*, براني , برني , خمرت A . v. *Jar.—A wooden vessel for holding corn, &c.* كنوش , كنور , خنبه . *A porcelain vessel*, مرتباني . *A vessel in which they wash clothes*, آبزن , بازان . *A vessel in which they prepare hides for dressing*, دبّاغ A , پيراهي . *A vessel for rose-water*, كلابدان . *A large vessel in which they keep wine*, خرس , چرغنو , باطيه A . *A wine-vessel with a long neck*, صراحي A . v. *Flask.—A grape juice vessel*, مناصخ A . *A large vessel from which smaller ones are filled*, ناحود A .—*Vessels*, آوندها , ظروف A , آوان , آواني . *Kitchen vessels* or *utensils*, اسباب باورچي خانه , ظروف . خنور , باردان , دامال , آوند , خنثر , مطبخ . *Wine-vessels*, شوارف A . *The blood-vessels*, رگها , عروق A . v. *Veins.—The seminal vessels*, اسهران .—*A vessel* (*ship, boat*), كشتي , جهاز . v. *Ship*.

A VEST, جامه , قبا A , كرتك , كرته , قنطان T , حلّت A .

To vest (*clothe with a vest*), سروپا دادن , ترديت كردن . v. *To invest: dress, decorate.— To vest with possession*, متصرّف كردن , تصرّف دادن . v. *To give possession*.

A VESTAL, بتول A . v. *Virgin*.

A VESTIBULE, دهليز , آستان , پيشتاق , پيشگاه , گرياس , حيات A , شدّت A , عتبت A . v. *Porch*.

A VESTIGE, نقش پا . v. *Footstep.* (*a mark*), نشان , علامت A , رسم A . v. *Trace*.

Vestment, vesture, v. *Garment, dress*.

A VETCH (*kind of pea*), كشنه , كشني , ميشو , كلوله , سلك , ملك A , فوك .

VETERAN, A عتيق . v. *Old, ancient.* —(*experienced in war*), جنگ آموز, کارزاردیده, نبرد دیده . *A veteran soldier,* سپاه جنگ آموز , بهادر نبرد آزما .

To VEX, ایذا , دق دادن , ازرده کردن , تصدیع دادن زحمت و , اضطراب دادن , جفا کردن , آزار دادن , رسانیدن , رنج دادن , تعذیب کردن آزردن , رنجیدن , الم رسانیدن رنجیده و رمیده کردن . v. *To plague, teize, trouble, disturb, torment.*

Vexation, A جفا , آزار , رنج , آزردگی , ایذا A, تصدیع , دلفکاري , دلخراشي , زحمت A , اضطراب A . v. *Trouble, affliction, grief, sorrow, anguish, irritation.*

Vexatious, دل , آزاررسان , ایذا رسان , تصدیع رسان , دلفکار , دلخراش , رنج ده , اضطراب آور , آزار رسان . v. *Troublesome, painful, vexed.*

Vexatiously, دلفکارانه , با اضطراب , با آزاز , با تصدیع , با رنج .

Vexatiousness, رنجاوري , تصدیع رساني , &c. v. *Vexation.*

Vexed, رنجیده شده, مضطرب A, اضطراب دیده, آزار رسیده, متاذي A , آزرده شده .

A vexer, آزاررسان , جفا کار, موذي A , تصدیع رسان , جاني A . v. *Tormentor, oppressor.*

UGLINESS, قباحت A , زشتي , زشت روئي , بد صورتي , قبح المنظر A . v. *Turpitude, loathsomeness.*

Ugly, کریه , بد شکل , زشت رو , بد صورت , زشت , مکروه , قبیح وشنیع , قبیح A , قبیح المنظر A , المنظر . *Uglily,* با زشتي .

A VIAL, v. *Phial.*

VIANDS, A طعم , خوراک . *Exquisite viands,* نفایس بهیت . v. *Meat, food, delicacy.*

VIATICUM (*provision for a journey*), راه آورد , توشه راه .

To VIBRATE, ازطرف , پس و پیش جنبیدن , جنبیدن , بطرف جنبیدن , خطرکردن , جنبان شدن . v. *To shake, quiver.*

Vibration, خطر ازطرف بطرف , جنبش پس و پیش .

Vicar, vicarious, v. *Vicegerent.*

VICE, گناه , شرارت A , شر A , زبوني , بدکاري , بدي , دخل A , دغل A , شنع A , فسوق A , قباحت A , عیب A , فساد A . v. *Sin, evil, crime, wickedness, depravity, fault, offence, defect.* — *A vice with a screw used by workmen,* A لولب . v. *Screw, forceps.*

A VICE-ADMIRAL, سردار دریادر درجه ثاني .

A VICEGERENT, A وکیل , قایم مقام , جانشین , خلیفه , شحنه , وکیل مطلق , نایب مناب . *The vicegerent* or *vicar of* God, A خلیفة الله . v. *Deputy.* — *Vicegerents,* A نواب , نوب A , وکلا A , خلایف A , خلفا A .—*To appoint a vicegerent,* توکیل , جانشین نامزد کردن , خلیفه کردن . *To act as vicegerent,* جانشین , قایم مقام ساختن , وکیل بودن , قایم مقام بودن , شدن .

Vicegerency, وکیلي , وکالت A , نیابت A , خلافت A , مناب A , جانشیني .

A viceroy, صوبه دار , نوّاب A . v. *Vicegerent. Viceroyalty,* صوبه داري .

VICINITY, *vicinage,* نزدیکي , قربة A , قرب A , قرابت A , همسایگي , جوار A . v. *Nearness, neighbourhood.*

VICIOUS, عیب , معیوب A , فاسد A , شریر A , بدخو , دار , اهل قباحت . v. *Bad, wicked, profligate.*

VICISSITUDE, A گردش , انقلاب A , دوران A , دور A , زواب A , تحویل A , تغیّر A , تناوب A , نوبت A , تعاقب A , رتوت A . v. *Revolution, change.*— *Vicissitudes,* A تقالب , تناوب A . انقلابات A . *The vicissitudes of fortune,* دور , صوارف A , اصراف A , صارفت A , گردش فلک , گردون , چرخ دوار . v. *Fortune.*

VICTIM, A صدقه , فدا A , فدیه A , قربان A . v. *Sacrifice.* — *To offer up a victim,* ذبح کردن , فدا کردن , قربان ساختن .

A VICTOR, *victorious,* پیروز , فیروز , غالب A , غازي A , مظفّر A , فاتح A , فیروزمند . v. *Conqueror.*

Victoriously, مظفّرانه , فیروزمندانه , غالباً A , غالب آسا , مظفّراً A , فیروزانه .

Victoriousness, فیروزمندي , فتحمندي .

Victory, دست , پیروزي , فیروزي , ظفر A , فتح A , غلبه A , استیلا A , فلح A , فوز A , صنعت A , نصرت A , دستبرد , ویل A , یاوري , نفره , منازّت A , فتاحت A , غزا A ,

VIGOROUS, A قوي , زورمند , زورآور , پر قوّت ذاتيه . v. *Forcible, strong.—A vigorous old age,* A خلود , توانا .

Vigorously, بزور , با قوّت .

Vigour, vigorousness, A قوّت , زور , تاب , طاقت , عنفوان A . *The vigour of youth,* عنفوان شباب , قوّت شباب , شبانه A , غلو A , غلوان A , غلون A , موجت A . v. *Force, strength, energy.*

VILE, ذليل A , نابكار , بي قدر , ناكاره , پست , خوار , دني A , دون A , ناكس A , فرومايه , حقير A , كمينه , سفله A , ارذل A , خاكسار , سفله A , خسيس A , بي اعتبار , بد نژاد , قليل الظفر A , قليل الحرمت A , قليل الاعتبار A , نكبتي A , نكبت A , كمترين , خاشاك , بد بخت , بد اصل , باخل A , دون همّت , كمپايه , بي همّت , افگنده , پستاري , زماهن . v. *Mean, base, despicable, sordid, worthless.*

Vilely, حقيراً A , با حقارت .

Vileness, بي , فرومايگي , نابكاري , حقارت A , خواري , خستي , خساست A , دوني , ناكسي , پستي , قدري , سفلت A , ذلالت A , ذلّت A , رذولت A , رذالت A , نذالت A , ذلّ وملام , ذلّ A , مذلّت A , صغار A , سفل A , دنوّ A , نكبت A , مهانت A , تذليل A . v. *Baseness, meanness.*

To villify, عيب گفتن , بد نام دادن , حقارت كردن , خوارداشتن , طعن و ذمّ گفتن , اهانت نمودن , بهتان كردن , نكوهيدن . v. *To defame, debase, slander.*

A VILLA, راغ , عقدت A , ضيعت A (plur. ضيعات), ضياع A , عقار (plur. عقارات).

A VILLAGE, ده , ديه , A قريه (plur. قرا), موضع A , اهل قريه , ديهي , دهكان , دهقان A .—*A villager,* روستا . v. *Rustick, peasant.—The chief man of a village,* ساحب قريه , ده خدا .

VILLAIN, فاجر A , اهل فساد , شرير A , حرام زاده , عتريف A , بد عهد , دني A , خشوك , شقي A , ناهل A . v. *Scoundrel, rascal, rogue.*— Also *villanous.*

Villanous, شرير A , شرّ A , بد , فاسد A , اهل فساد , ريبال A , بد پرتو , بد آيين , بد انديش , بد اخلاق , قبيح A , كدة A ; ائلاج A , فتك A , بلّ A . *A place where a victory is gained,* مفازات A (plur. مفاوز). *To gain a victory,* ظفر يافتن , مظفر شدن , ظفر ياب شدن , فتح يافتن , استيلا يافتن , فيروزمندي يافتن , مظفر و منصور شدن . v. *To conquer.—Victory (at any game),* ژفرة , زفرة .

A victress, خورش , غالبه A , قاهرة A .

VICTUALS, مأكل A , اكل A , طعام A , خوردني , خوراك , ماكولات A , ازوقه A , غذا A , ذخيرة A (plur. ذخاير), غذا A , صنع A , توشه A , زاد وزواد A . v. *Food, meat, provision.—A daily allowance of victuals,* روزي .

To victual, توشه در انبار , با زاد و زواد پر كردن , ذخيرة دادن , روزي دادن . v. *To feed.*

A victualler, داروغهٔ رسد .

VIDELICET, A يعني . v. *Viz.*

To VIE (*contend with, emulate*), هم سري , برابري كردن , رشك , حسرت بردن , غبطه داشتن , غيرت نمودن , كردن , همخواه شدن , هم مطلب بودن , رقيب شدن , نمودن .

To VIEW, نظر كردن , نگاه كردن , نگريستن , ديدن , چشم داشتن , نگران شدن . v. *To look, see, behold, contemplate, investigate, examine.*

A view (prospect), نظر A , نگاه , شوهيز . v. *Sight, eye.—A distant view,* نگاه دور , نظر بعيد .— *View (intention, design),* عزم A , مراد A , مرام A , ارادة A , عزيمت A , مقصود A , قصد A , مطلب A , غرض A , نيّت A , نتيجه , فواد . *At the first view,* بنظر اوّل , بنظرة الاولي A . *At one view,* يكرة . *To come in view,* بنظر آمدن , در حضرت رسيدن .

A VIGIL (*watching*), سهران A . v. *Watch.*

VIGILANCE, هوشياري , خبرداري , آگاهي , بيداري , نبه A , حزم A , ديدباني , بصيرت A , انتباه A , احتياط A . v. *Watchfulness, diligence, circumspection.*

Vigilant, اهل انتباه , هوشيار , خبردار , آگاه , بيدار , ساهر A , مستيقظ A , متيقظ A . v. *Watchful, circumspect, attentive, diligent, careful.*

Vigilantly, با آگاهي , ساهراً A , با بيداري , با انتباه , خبردارانه .

شاطين A , بد نفس , خبيث A , بد سگال , افسق A , بد خصال طامل A (plur. طامول). v. *Base, wicked, vile, malignant.*

Villanously, با قباحت , شرّاً A , فاساداً A , با فساد .

Villany, villanousness, A قباحت , شرّ A , شرارت A , فساد , قبايح (plur. قبيح) A , فسق A , بدي , بدا , بد , فتنه . v. *Depravity, baseness, vileness, wickedness.*

VINCIBLE (*conquerable*), ممكن مغلوب شدن .

To VINDICATE (*justify*), پوزش كردن , تبرير ساختن , صيانت كردن , خلاص كردن , دستگير شدن , عذر آوردن , حمايت دادن . v. *To defend, support, protect, maintain: revenge, avenge: assert, claim. To vindicate one's self*, تنزح باعذر خودرا خلاص كردن , كردن .

Vindicated, معذور A , متبرر A , مبرور A , مبرر A .

Vindication, اعتذار A , عذر A , پوزش , تزكيت A , تبرير A , تنزح A , معذرت A .

A vindicator, تبرير , متعذر A , عذر كننده , پوزش كننده , كننده .

VINDICTIVE, كين گذار , كين كش , كينه ور , كينه كش , كينه خواه , كينور . v. *Revengeful.*

A VINE, زرجون A , (اكروم plur.) كرم A , درخت انگور , كاخنج , جفنت A , جفن A , داليت A , رس A , زرجينه A , ارم A , انبالش A , انبالس A , ميسان A , ميس A , شريق A , شكير A , فاشر , فاشري , الكرمت السّودا A . *A vine-shoot or twig*, زرجون A , سرع A , حبالت (plur. حبالیل) , جفنت A , جفن A , ترخچه . *A vine-bud*, وادخ A , *The tendril of a vine*, تاك . *A vine-prop*, ترخچه . v. *Arbour.* — *The lopping of a vine*, فرخو . *A vine-dresser's hook*, داس رز .

A vineyard, آبسال , فرغانج , رز , باغستان , باغ انگور . *A vineyard newly planted*, نو آجسته .

Vintage, انگورچيني , قطاف A . *To gather in the vintage*, تقطيف ساختن , قطف كردن , انگورچيدن . — *A vintager*, قطّاف A , انگورچين .

VINEGAR, حاذق A , اشكي , سك , خلّ A , سركا , سركه . *A quantity of vinegar*, خلّت A . *To grow sour as vinegar*, تخليل كردن , چون سركه ترش شدن . *Vinegar in which onions have been steeped*, زيريان . *Any thing preserved in vinegar*, كالبد يارانه , اچار , (*pickles*) . *Strong vinegar*, صرب سركه .

A VINTNER, باده فروش , مي فروش , شراب فروش , خمّاره .

A VIOL (*musical instrument*), رباب A , ساز , كمانچه . — *A bass-viol*, رباب الابم , ابم A .

VIOLABLE, ممكن نقض .

To VIOLATE (*injure, hurt*), جبر كردن , جور نمودن , آزار دادن , قهر كردن , ستم نمودن , ظلم كردن , جفا ساختن — (*to ravish* or *deflower*), هتك حجاب , هتك بكر كردن , بكارت گرفتن , ابتكار كردن , پرده در شدن , عصمت ساختن — (*to break*), انقاع ساختن , مشيب ساختن , مفترع كردن . *To violate an agreement*, نقض كردن , شكستن , فسخ كردن . *To violate friendship*, تفاسد كردن , خيسان , بي وفا شدن , فسخ عهد و پيمان كردن , تناقض ساختن , خيس كردن , شدن . فسخ دوستي ساختن

Violated (*injured*), مقهور A , مظلوم A , منقوض A . v. *Oppressed.*—(*ravished*), منهتك A , مشيب A , مفترع , ثيب A , زن مشيب , بكر منهتك , كرده شده . *A violated woman*, غريد A , اتوم A , شرما A , شريم A , شروم A , غزيد A — *Violated* (*as an agreement*), منتقض A , شكسته شده , نقض كرده شده , منقوض A , مفسوخ A .

Violation, ظلم A , جبر A . v. *Injury, violence.*—(*ravishment*), انقاع A , ابتكار A , پرده دري . v. *Rape.*—(*infringement of agreements, &c.*), شكستگي عهد , نقض A , نقض خيس عهد و وفاداري , فسخ وعدت , پيمان .

A violator (*injurer*), ظالم A , جبّار , ستمكار .—(*a ravisher*), ابتكارساز , پرده در , بكارت گير . *A violator of agreements*, فاسخ عهد و پيمان , نقض كننده , ناقض A , فاسخ A .

VIOLENCE, فضول A , جفا A , ستم A , جور A , جبر A , زور , زبردستي , عنف A , ظلم A , تعدّي A , فساد A , تهوّر A , بلا A , رغم A , ايس A , فجس A , اضطرار A . دست درازي , قسر A , دخل A , غشمرت A , غشميرت A , حيف A , پرتك . v. *Violation, injury, force, outrage, oppression, tyranny; attack, assault; murder; vehemence.* — *To offer or commit violence*, جور و جبر ساختن , زبردستي كردن , زور كردن , ظلم و عنف ساختن , درازدستي نمودن , ستمكار شدن . v. *To oppress; violate.*

Violent, سخت, عنفي A, تيز, اشدّ A, شديد A, قاسر A. —— (*passionate*), غضوب A, متهوّر A, عنيف A, آتشمزاج, غضبناك, ارغده, ارغند. *A violent wind*, باد روزگار عاصف, شديد. v. *Tempest.* — *To lay violent hands on*, بزور گرفتن, دست درازي كردن. v. *To seize.* — *To lay violent hands on himself*, قتل نفس كردن, ميرتن شدن.

Violently, بشدّت, جبراً A, ضرباً A, حرباً A, بزور, با جور. v. *Tempestuous.*

A VIOLET, بنفشه, بنفسج A, اندوژه, سبزه دانه, فرفير. — *The yellow violet*, خيري, خيرو, شبيو, شب بوي. — *A violet bed*, بنفشه زار.

Violin, v. *Fiddle.* ***Violoncello***, v. *Bass-viol.*

A VIPER, افعي, افعو A, تيرمار, مار افعي, حنفش A, قصقاص A, عنده, زعبل A (plur. زعابل), ادوي A, حنفيش A, وزل A, عربد A, حاريت A. *The teeth of a viper*, تيرمار. *Vipers*, افاعي A. *Vipers in motion* or *irritated*, فحج A. *Full of vipers*, مفعات A. — *Viperine; viperous* (*belonging to a viper*), افعي منسوب, تيرمارپيوند.

A VIRAGO, عورت فحلت, زن مردانه.

A VIRGIN, دوشيزه, باكره A, بكره A, آزاد, ناسفته, درّ, عذرا A (plur. عذراوات, عذاري). v. *Maid.* — *Virgin*, بكري. v. *Maiden, maidenly.* —— *Virginity*, بكارت A, دوشيزگي. v. *Maidenhead.*

Virile, مردي, مردانه. v. *Manly.* ***Virility***, مردانگي. v. *Manhood.*

VIRTUAL, قوّي A, ذاتي A, مطبوع A, مجبول A, جوهري, غريزي A, جبلّي A, معنوي A. v. *Innate, effectual.* ***Virtuality***, v. *Virtue, efficacy.*

Virtually (*in effect*), في ذاته, معناً A, مجبولاً A, عيناً A.

VIRTUE (*moral goodness*), نيكو, خير A, نيكي, خوبي, معرفت A, هنر, فضيلت A, فضل A, صلاح A, كاري, فرهنگ, فرهنج, سيرت A. v. *Excellence, probity, rectitude, piety, goodness.* — (*efficacy, power, intrinsic quality*), قوّت A, خصلت A, خاصّت A, خاصّيت A, ذات A, قوت ذاتيه, جبلّت A, مجال A, زهره A, حيل A, طوق A, قدرت A, جوهر, غريزت A. v. Also *bravery, courage, valour.* — *Magnetick virtue*, قوّت جاذبت. *Without virtue, virtueless*, &c. v. *Worthless.* — (*without power* or *efficacy*), بي قوّت, بي خاصّيت. *By virtue of a royal order*, بحسب امر جهان مطاع وواجب الاطاعت, بموجب حكم شاه, بحسب الحكم سلطان, موافق فرمان پادشاه.

Virtuous (*good*), هنرمند, اهل هنر, نيكو كار, نيك كردار, صاحب فضيلت, (افاضيل plur.) فاضل A, صاحب معرفت, خير, نيك, (صالحت fem.) صالح A. v. *Good, pious, excellent.* — (*chaste*), پاك, پاكدامن, پاكيزه, پارسا, طاهر A, پرهيزكار.

Virtuously, با معرفت, هنرمندانه, با فضيلت, با هنر. — (*chastely*), با پرهيزي, طاهراً A.

VIRULENCE (*poison*), زهر, سمّ A. v. *Venom.* — (*malignity*), شرارت A, شدّت A, بدي, كين, بد خواهي.

Virulent (*poisonous*), زهردار, سامّ A. — (*malignant*), بدخواه, شرّ A, شرير A, شديد A, بد, كينه خواه, كينور.

Virulently (*poisonously*), با زهر, سامّاً A. — (*malignantly*), با كين, با بد خواهي, شريراً A.

VISAGE, روي, رو. v. *Face.*

VISCID, *viscous* (*glutinous, thick, tenacious*), چسبان, صمكيك A, صمكوك A, چرب. *Viscous* (*as sizy blood*), اشقر A. *A viscous humour about the eyes*, رمص A, ششك, ارمص A. *A viscous plant* (*producing bird lime*), دبق A, دابوق A, دبوقا A.

Viscidity, viscosity, دبقي, صمكوكي, چربي, چسپيدگي.

VISIBILITY, *visibleness*, ظهور A, نموداري, منظوري, ظاهري, تعين.

Visible, منظور A, ظاهر A, صريح A, نمودار, قابل النّظر A, آشكاره. v. *Conspicuous, open, apparent.*

Visibly, منظوراً A, ظاهراً A, ظاهرانه.

VISION, ديده, بصيرت A, بصر A, بصارت A, بيناي, نظران A, نظر A, نمايش, بينش, مشاهدت A. v. *Sight.* — (*a phantom*), سايه, خيال A, وهم A, صورت وهمي, خيال ميال A. v. *Spectre.* — *Visions*, خيالات A, نمايش.

Visionary (*imaginary*), متخيل A, تصوّري A, خيالي, واهم A, وهمي A

A visionary, خيالي , صاحب خيال .

To VISIT (*pay a visit*), ملاقات كردن , عزم ملاقات كردن , اعمار ساختن , زيارت كردن , عزم زيارت كردن , عود شدن , تيمار بيمار كردن , عياد ساختن , عيادت كردن . *To visit the sick*, —*To visit one another*, تزاور كردن . *To visit relations*, صلت رحم كردن . *To visit with affliction*, اضطراب رسانيدن , آزار , تعذيب كردن , و رنج دادن .

A visit, زورت ا , زيارت ا , ملاقات ا , عزم ملاقات , زور . *Visiting the sick*, عيادت , عيادت خستگان ا , تيمار بيمار . *Visiting every second day*, غبّ ا . *A place of visitation* (*as the tombs, &c. of celebrated men*), مزار ا , مراقد ا , زيارت گاه . v. *Pilgrimage*.—*Visitation* (*affliction, punishment*), تعذيب ا , درد , رنج , آزار , اضطراب ا , عقوبت ا .

A visitant, visitor, ملاقي ا , ملاقات كننده , زاير ا . *A visitor of the sick*, عايد ا , عيدات كننده . *A visitor* or *inspector*, مفتّش ا .

A VISOR, برقه ا . v. *Mask*.

VISUAL, بصارتي . v. *Optical*. — *The visual faculties*, قوّت بصارت . v. *Vision*.

VITAL (*having* or *containing life*), نشري , حياتي , حيواني , حيوت , زندگاني ده , حيات بخش , زنده . — (*giving life*), عمر منسوب , حيات منسوب , بخش . — (*relating to life*), زندگاني پيوند . *The vital powers*, قوّت حيوانيت ا , قوّت حيوانيت .

The vitals, جگر , جگر بند , قوت حيوانيت .

To VITIATE, خراب كردن , ضايع كردن , تباه كردن , مفسد كردن , افساد نمودن , فاسد كردن . v. *To spoil, corrupt*; also *to violate, deflower*.

Vitiated, خراب كرده شده , تباه كرده شده , مضيّع ا , فاسد كرده شده , معيوب ا .

Vitiation, vitiosity, اصاعت ا , تضييع ا , فساد ا , افساد ا . v. *Corruption, violation*.

Vitious, بدخو , شرير ا , تباه , بد ذات , زبون , خراب . v. *Vicious*.

Vitiousness, بدخوي , شرارت ا , بدذاتي ا , زبوني , خرابي , حال فاسد . v. *Vice*.

VITREOUS (*consisting of glass*), زجاجي . — (*resembling glass*), زجاج آسا .

To vitrify (*change into glass*), بزجاج تغمّر كردن . (*to become glass*), بزجاج مغيّر گرديدن , زجاج گشتن .

Vitrification, تغيّر بزجاج .

Vitrified, زجاج گرديده .

VITRIOL, زاج or زاك , زاج اخضر , زاج سپره , سوري , زاج سبز , قلقند , بخج , شنجار , خليس ا , زهره , چنگار , لنجج , رشكر , قلقطار . *Green vitriol*, زاج سبز . *Blue vitriol*, توتياي هندي . *White vitriol*, زاج سفيد , قلقديس . *Spirit of vitriol*, روح اعظم ا , روح زاج . *A vitriol mine*, معدن زاج .

Vitriolate, vitriolated (*consisting of* or *impregnated with vitriol*), زاج دار , زاجي . — *Vitriolick, vitriolous* (*resembling* or *containing vitriol*), زاج دار , زاج آسا .

VIVACIOUS, *vivid*. v. *Lively, sprightly*. *Vivid* (*as colours*), روشن , تيز .

Vivacity, vividness, vivaciousness, زنده دلي , دلشادي , شوخي , زندگي , شادي , سرور و ابتهاج , زيرگي , شوق ا . v. *Liveliness, sprightliness*.

Vividly, با تيزي , با شوخي .

To vivify, vivificate, زنده كردن , جان دادن , زندگي دادن , نشر ساختن , احيا كردن , حيوت رسانيدن , حيات بخش شدن , زيانيدن , زياندن . v. *To revive*.

Vivification, احيا ا , حيات بخشي . *Vivifick*, زنده كنان , حيات بخش , زندگي ده .

VIZ. *videlicet*, اعني ا , يعني ا .

A vizard, v. *Visor, mask*.

A VIZEER (*minister of state*), وزير ا (plur. اوزرا) . *The grand vizeer*, وزير اعظم . *The dignity of vizeer*, وزارت ا . *The dignity of grand vizeer*, وزارت عظمت . v. *Also minister*.

An ULCER, *ulceration*, قرح ا (plur. قروح) , قرحه ا , ورم ا , دنبل , خستگي , ريش . v. *Sore*.—*An inflamed*

ulcer, سوزاک . *An ulcer on the lip*, سليح , سکنج ا . *An ulcer on the side*, ناقبت ا , ذبال ا . *An ulcer on the lower part of the foot*, شافت ا . *An ulcer on the hand*, زبيبت ا . *A running ulcer*, وري ا . *The being corroded with ulcers*, تقرّح ا .—*Ulcerous, ulcered*, مقروح ا , قريح ا , شاف ا .

ULTIMATE, بافدم , پسين , پسترين , آخرين . v. *Last.*

Ultimately, عاقبة ا , عاقبت ا , با لاخر ا , آخرة ا , آخر ا الامر . v. *Finally, lastly.*

ULTRAMARINE, معبور دريا

UMBRAGE, سايبان . v. *Shady place;* also *shadow*, — (*resentment*), غضب ا , قهر ا , خشم . *Umbrageous*, سايهدار , ظليل ا . v. *Shady. Umbrosity* (*shadiness*), سايه‌داري , ظلّ ا , ظلّيلي ا .

An UMBRELLA, چتر , افتاب گير , سايبان . v. *Parasol.*

An UMPIRE, ثالث ا , ميانداز , v. *Mediator, arbitrator.*

Umpirage, ثالثي , مياندازي .

UN, This negative and privative particle is generally expressed by بي , نا , نه , غير ا , بلا ا , لا ا , &c.

UNABASHED, نا شرمسار , بي شرم , بي حرمت , بي ابرو .

UNABLE, بي قوّت , نا توان , بي قدرت , نا قوي . v. Also *impotent, weak.*

UNABOLISHED, نا موقوف ا , نا منسوخ , نا مبطل .

UNACCEPTABLE, نا پسنديده , نا پسند , نا خوش آينده , نا حسن قبول , غير مبذول . v. *Disagreeable.*

UNACCOMPANIED, بي همراه , بي رفيق , بي صحبت .

UNACCOMPLISHED, نا پرداخته , نا كامل . v. *Incomplete,*

UNACCOUNTABLE, ممتنع شرح , بلا تعبير , بي حساب , مستغرب ا , عجب ا , مستحيل بيان , بلا قاعده ا . v. *Inexplicable, odd, strange.* — (*not subject* or *controlled*), بلا ا زير دست , غير مطيع , نا فرمان بردار , ذمّت . — *Unaccountably*, عجبا ا , بلا تعبير , بي حسابانه . v. *Oddly, strangely.*

UNACCUSTOMED (*not habituated*), بي استعمال , بي ربط , نو رسيده , نو . —(*new*), بي پيشنهاد , بي پيشه , نا مستعمل . v. *Uncommon.*

UNACKNOWLEDGED, نا معترف , نا مقبول , نا قبول , غير مقرّر .

UNACQUAINTED (*not having familiar knowledge* or *intercourse*), بي , نا يارانه , بي همدمي , نا همدم , نا آشنا , نا آگاه , بي خبر , ناواقف ا . — (*not informed*), مصاحبت . نا خبردار , نا مطلع , بي اطلاع .

UNADMIRED, نا التفات دار , بي اعتبار .

UNADORED, نا معبود .

UNADORNED, بي زيب , بي آرايش .

UNADVISED, بي تدبير , گستاخ , غافل ا , بي بصيرت , بيفكر . v. *Imprudent, thoughtless, rash.*

UNAFFECTED (*real, not hypocritical*), نا رنگ , نا ساخته , نا ساخته , حقيقي , غير مداهنت , نا رياداز , بي ريا , آميز غير قلب . v. Also *open, sincere, candid.*—(*without stiffness or formality*), بي تكلفات , بي تقليد , نا پسند , نا استغنا , بي , بي نرم دلي , خودبين .—(*not moved, not heart-touched*), تند , درشت , سنگدل , سنگين , ملايمت .

Unaffecting, نا دلستان , نا دلاويز , نا جان گذار .

UNAIDED, بي , غير معاونت , بي مددكاري , بي ياري , بي مدد , نا منصور , نصرت . v. *Unassisted.*

UNALLIED (*not related*), بي علاقه , قرابت , بي نسبت , نا همخوي , نا همجنس . — (*not congenial*), بي خويشي .

UNANIMOUS, يكدل ويكجهت , يكدل , يكجهت , همدل , همساز , هامال , متّفق ا . *Unanimously*, باهمدلي , بايكجهتي , اتفاقاً ا .

Unanimity, يكي , يكانگي , يكجهتي , اتّفاق ا , همدلي , ميره , موافقت ا , يكدلي . v. *Concord.*

UNANSWERABLE, ممتنع , بي جواب , لاكلام , لاجواب . *Unanswered*, نا ردّ جواب پذير . مردود شدن .

UNAPPALLED, بي باك , بي پروا . v. *Fearless.*

UNAPPEASABLE, سنگين , بي مرحمت . v. *Implacable, obdurate.*

UNAPPREHENSIVE (*not intelligent*), نا شناس , نا دان . v. Also *unsuspecting.*

UNAPT (*dull*), كند , احمق ا , خيره سر , نا تيزفهم .

Stupid.—(*improper*), نا برجا, نا شایسته , نا مناسب , نا لایق . v. *Unfit, unsuitable. Unaptness*, v. *Dullness, unfitness.*

UNARMED, بي الات و سلاح , مسلوب السّلاح ا , بي سلاح , حاسر ا , اجّم ا , اعزل ا , عُزُل ا .

UNASKED, نا طلبیده , بي استداع , بي طلب , نا پرسیده , نا مسول , نا مطلوب , نا درخواسته . *Unartful.* v. *Unskilful, guileless.*

UNASPIRING, نا طالب وجویا , بي تکبّر , بي حرص , نا حریص منصب .

UNASSAILED, نا هجوم پذیر .

UNASSISTED, بي دستگیري , نا منصور , بي مدد . v. *Unaided.—Unassisting*, نا دستگیر , نا مدد کار .

UNATTAINABLE, نا ممکن حسول , نا یاب , نا میسّر ا , نا ممکن دست رس , ممتنع واصل شدن .

UNATTEMPTED, نا آزموده .

UNATTENDED, بي تابع , بي خدم و حشم , بي سواري و پیرو .

UNAVAILING, بي فایده . v. *Useless.*

Unavoidable, v. *Inevitable.*

UNAUTHORISED, بي حکم .

UNAWARES (*without thought*), بي , بي اندیشه , بي فکر , غافل ا , تامّل . v. *Inconsiderate, thoughtless.*—(*unexpectedly*), علي الفور ا , ناگهاني , ناگهانه , ناگهان , ناگاه . v. *Suddenly.*

UNAWED, بي باک , بي پروا , بي تکریم , بي هیبت .

To UNBAR, سدّ باب برداشتن , قفل کشادن .

UNBECOMING, *unbefitting*, غیر , نا سزاوار , نا شایسته , نا لایق , موافق . v. *Indecent.*

UNBEGOTTEN, نا مولود .

Unbelief, v. *Infidelity, incredulity.* — *To unbelieve*, v. *To disbelieve.—An unbeliever*, v. *Infidel.*

UNBENDING, نا میلان .—*Unbent*, نا مایل . v. *Relaxed.*

Unbeseeming, v. *Unbecoming.*

UNBEWAILED, نا گریسته , نا نالیده , نا غریویده .

UNBIDDEN, v. *Unasked, uninvited: spontaneous.*

UNBIGOTED, بي وسواس .

To UNBIND, کشادن , حلّ کردن . v. *To loose.*

UNBLAMEABLE, بي , بي سهو , بي خطا , نا جرمناک گناه . v. *Innocent.*

UNBLEMISHED, غیر لکه . بي رسوائي , بي عیب .

Unblest, v. *Accursed, unhappy.*

UNBLOWN, نا شگفته .

UNBLUNTED, تیز, نا کند .

Unbodied, v. *Incorporeal, immaterial.*

UNBORN, نا مولود , نا زاده . *To unbolt*, v. *To unbar.*

UNBORROWED, نا مقتبس , نا متعاور , نا مستعار .

To UNBOSOM, رازداش کردن , رازگفتن , اسرارکشادن , سرّداش ساختن .

UNBOUGHT (*got without money*), نا خریده یافته .

UNBOUND, نا بند کرده , کشاده , محلول ا , بي قید , نا بسته . v. *Loose.* — *Unbound* (*as a book*), نا , بي جلد مجلّد .

UNBOUNDED, بي , بي نهایت , غیرمحیط , بي حدّ , بي نهایت , پایان , نا محدود , از حد بیرون , بلا حدّ و غایت . v. *Infinite.* — *Unboundedly*, بلا غایت و نهایت , از حدّ بیرون . — *Unboundedness*, عدم حدّ و غایت .

To UNBRACE, محلول ساختي , حلّ کردن , کشادن . v. *To loose, relax.*

UNBRED, بي نزاکت , نا شناس , بي ادب . v. *Ill-bred.*

UNBRIBED, نا رشوت بذیر , بي رشوت .

UNBRIDLED, بي , بي ضبط ا , نا مضبوط , شوخ . v. *Unrestrained, licentious.*

UNBROKE, *unbroken*, بي نقض , نا منتقض , نا شکسته . v. *Inviolate.*—(*not tamed*), نا رام ساخته . — (*unsubdued*), نا منفور , نا مغلوب .

UNBROTHERLIKE, *unbrotherly*, نا برادر آسا , نا برادري , ببرادر نا شایسته .

To UNBUCKLE, کرست کشاده کردن , تقّه کشادن .

UNBUILT, نا مبني .

UNBURIED, نا مندس , غير دفين , نامتدفّن , نا مدفون .

UNBURNT, نا حريق , غيرمحق , نا ممتحق , نا سوخته .

To UNBURTHEN, وضع بار كردن , وضع حمل كردن . v. Also *to unbosom.*

To UNBUTTON, حلّ كوژگره كردن , گره كشادن .

UNCALLED (*not invited*), نا خوانده , نا مدعو ع . *Not called for* (*not demanded*), نا درخواست كرده , نا مطلوب , نا درخواسته .

UNCANCELLED, نا منسوخ , نا موقوف , نا مبطل .

To UNCASE, پوشش وا كردن , كشادن , بي غلاف كردن , قشرت برداشتن . v. *To uncover, peel, flay, skin.*

UNCAUGHT, نا گرفته شده .

UNCENSURED, نا طعن پذير , نا مذموم , نا ملامت زده , بي شكايت .

UNCERTAIN (*not known*), غيرمحقق , نا معلوم ع , بي اعلام و , نا خبردار (*not certainly knowing*) — . مشكوك ع . v. *Doubtful.* — (*unsettled, irregular*), غيرثابت , نا پايدار , بي قرار , غيرمعين , نا مقرر , پر شبهه , آگاهي . v. — (*hesitating, perplexed*), حايرباير , دودل , سرگشته , متردد ع , مذبذب ع .

Uncertainty (*want of information*), نا آگاهي , بي خبرداري , عدم خبر , شبهه ع , ابهام ع , ارتياب ع , شك . *Uncertainty of mind*, تردّد ع , دودلي , حيربر . v. *Hesitation, perplexity.* — (*want of stability*), عدم , نا پايداري , بي قراري , بي ثابت قدمي , ثبات . *An uncertainty* (*any think unknown*), امر پر شبهه وارتياب , چيز نا معلوم .

To UNCHAIN, زنجيركشادن , قيد و بند محلول كردن . صفاد كشادن , حلّ زنجيرساختن .

UNCHANGEABLE, *unchanged* (*not alterable*), بلا تغيّر ع , بي امكان تبديل .

Unchanged (*not altered*), نا , نا مبدل , غيرتغير , نا متغير , منتقع .

UNCHARITABLE (*giving no alms*), نا صدقت , نا بخشنده , بخش , نا سخاگستر , بي شفقت . v. *Hard-hearted.* — (*not benevolent, illiberal*), نا خيراندیش , نا نيك خواه , بد خواه , درشت , فجور انديش . v. *Malevolent.* — *Uncharitableness*, بد خواهي , فجور انديشي . درشتي , مظلمت ع , عدم شفقت .

Uncharitably, بي , با بد خواهي , با درشتي , بي شفقت نيك خواهي .

UNCHASTE, هواي , شوخ , نا پاك بوي , نا پاك دامن , نفساني , شهوت پرست . v. *Incontinent, lascivious.* — *Unchastity*, هوا و هوس , هواي نفساني , شوخي , شهوت ع , نفس اماره . v. *Incontinence, lasciviousness, lust.*

UNCHEERFULNESS, تيره ضميري , دلتنگي , دلفكاري , عدم دلشادي . v. *Melancholy.*

UNCHECKED, بي صدّ , بي ضبط وربط , بي قيد , بي ضبط . v. *Unrestrained.*

UNCHEWED, نا خاييده .

UNCIRCUMCISED, نا مختون , بي سنت , بي ختنه .

Uncircumscribed, v. *Unbounded.*

UNCIRCUMSPECT, بي , بي تأمّل , غافل ع , بي بصيرت , فكر . v. *Imprudent, uncautious.*

UNCIVIL, نا ظريف , نا لطيف , بي ادب و آزرم , بد خلق , بي مروّت . v. *Unpolite.* — *Uncivilly*, بلا , بي ادب وازرم , ظرافت . v. *Rudely.*

Uncivilized, بي ادب , تند , نا تراشيده , بي تربيت , وحشي , غليظ ع , درشت . v. *Rude, savage, indecent.*

UNCLARIFIED, نا پالوده , نا مطاهر , نا مصفي .

To UNCLASP, دجت كشادن , كشادن .

An UNCLE (*father's brother*), عمّو ع , عمّ ع (plur. اعمام , اخوت , اخوال) — (*a mother's brother*), اخ الوالد ع , برادر پدر , عمومت , اخ الوالدت ع , برادر مادر , خالو ع , خال ع , خالي ع , خوال ع (plur. اخوال , خوول ع .

UNCLEAN, *uncleanly*, چركين , پليد , نا پاك , نا صاف , ملوّث ع . v. *Foul, dirty, polluted: unchaste, sinful.* *Uncleanliness, uncleanness*, چركيني , نا پاكي , نا صافي , توقان نفس . فجور ع , شهوت ع , آلايش , شوخي , پليدي . v. *Incontinence, lasciviousness.*

Uncleansed, نا مصفي , نه مطاهر , نه پاك كرده شده .

To UNCLENCH (*the fist*), مشت كشادن .

UNCLIPPED, نا مقطوع .

To UNCLOATH, برهنه كردن , بي پوشاك كردن .

To UNCLOG, مانع برداشتن. v. *To disincumber; to set at liberty.*

To UNCLOSE, کشادن. v. *To open.*

UNCLOUDED, *uncloudy*, نا تاریک, نوراني, کشاده, بي ابر. v. *Serene, clear.* — *Uncloudiness*, بي ابري, غیرسحاب. v. کشایش, کشادگي.

To UNCOIL, اشزار ساختن, نکث کردن, پیچ کشادن. v. *To untwist.*

UNCOINED, نا مضروب, نا مسکوک.

UNCOLLECTED, نا محصّل, نا مجمّع. — (*not recollected in mind*), متردّد ع, بي جمعیت خاطر. v. *Irresolute.*

UNCOLOURED, نا موشي, نا ملوّن, نا رنگین, بي رنگ.

UNCOMBED, نا شانه زده, نا شانده.

UNCOMEATABLE, نا یاب, ممتنع الوصول ع. v. *Inaccessible.*

UNCOMELINESS, نا حسني, عدم جمال و نزاکت. — *Uncomely*, نا ظریف, نا خوب روي, بي جمال بي نزاکت, نا حسن و جمیل.

UNCOMFORTABLE, نا خوش, نا مقبول, نا موافق, جان آزار, دلخراش, نا دلشاد ساز. — *Uncomfortableness*, جان آزاري, دلخراشي, نا خوشي, پسندیدگي. — *Uncomfortably*, بطور نا مقبول, در حال نا پسندیده, بي دلشادي.

UNCOMMANDED, نا فرموده.

UNCOMMON, نادر ع, غیرمعهود, کم یاب, نادر الوقوع ع. v. نا بسیار, نا مشهور, فوق العادت ع. v. *Extraordinary, rare, singular.* — *An uncommon thing*, نادره ع (plur. نوادر). — *Uncommonness*, کم یابي, نادري, یکانگي. v. *Rarity, singularity.*

UNCOMPACT, نا بسته, نا پیوسته, نا متراکب.

UNCOMMUNICATED, نا مکشوف, نا کشاده.

UNCOMPELLED, نا ملتزم, نا فرسوده. v. *Unforced.*

UNCOMPOUNDED (*not mixed*), غیرمخلوط, ناآمیخته. — (*not intricate*), نا درهم, غیرمشوّش, نا پیچا پیچ.

UNCOMPRESSED, نا محصور, نا افشرده, غیرتراکم. v. *Uncompact.*

Unconceivable, v. *Incomprehensible.*

UNCONCERN, *unconcernedness, unconcernment* (*coldness, unfeelingness*), عدم حسّ, نا نرم دلي, برودت ع. v. *Indifference.*—(*negligence*), غفلت ع, اهمال ع, کاهلي. — (*freedom from anxiety*), عدم اضطراب, عدم, مساهلت ع. — عدم جستن دل, بي دلفکاري, اندوه.

Unconcerned (*cold, unfeeling*), نا نرم دل, اهل برودت. v. *Indifferent.* — (*having no interest* or *participation*), نا حصه دار, نا نصیبدار, بي اشتراک. — (*not solicitous about*), بي اندوه, غیرمهمت, بي غرض, بي فکر, بي پروا. — *Unconcernedly* (*unfeelingly, coldly*), بي نرم دلي, با برودت. — (*not solicitously*), بي اندوه, بي پروا.

UNCONNECTED (*not joined*), نا, نا بسته, نا پیوسته. — (*not connected by society, partnership, &c.*), بي معطوف. نا همساز, نا همپشت, بي علاقه, نا مشترک, مشارکت.

To UNCOVER, رفع نقب کردن, کشاده ساختن, کشادن, عرض سر پوش برداشتن, عرض ساختن. *To uncover the head*, سر کردن. *To uncover the face*, عرض دیدار کردن. *Uncovered*, نا پوشیده, عرض کرده شده, کشاده.

Uncourteous, uncourtly, v. *Uncivil, unpolite.*

UNCREATED, غیرمخلوق, نا افریده.

UNCROPPED, نا مقطوع, نا چیده, نا خیده.

UNCROWDED, بي هنگامه, غیرمزاحمت, نا مزدحم. v. Also *uncompressed, uncompact.*

UNCTION, مندهن ع, مسحت ع, مسح ع, مالش. — دهن ع. v. Also *Unguent.*

Unctuous, چرب. v. *Oily, fat, greasy.* — *Unctuousness*, چربي. v. *Oiliness, fatness.*

UNCULLED, نا چیده.

UNCULPABLE, نا مذموم, بي گناه, لا جرم. v. *Blameless.*

UNCULTIVATED (*as a country*), غیرمعمور, غیرآباد, خالي, ویران, خراب ع, مخروب ع, نا مزروع. — (*not civilized* or *instructed*), نا مودّب, نا معلّم, نا تراشیده, نا شناس, نا دان, بي ادب. v. *Rude.*

UNCUMBERED, بي سدّ و مانع, بي بار و حمل.

UNCURABLE, نا قابل شفا.

UNCURBABLE, نا ضبط پزیر.

Uncurbed, v. *Unchecked, unrestrained.*

To UNCURL, موي پيچيده كشادن , كيسو راست كردن , زلف وكاكل كشاده نمودن . v. *To uncoil.*

Uncurled, بي زلف و , نا تافته , بي پيچ وتاب , نا پيچيده كاكل.

UNCURRENT, نا روان , بي رواج , نا رايج . *Uncurrent coin*, زرِ نا روان , نا سزه , نا سزه .

UNCUT, نا بريده , نا تراشيده , نا مقطوع .

UNDAM, سدّ برداشتن .

UNDAMAGED, نا مخسر , غيرمخسور , نا مضرور ^A .

UNDAUNTED, دلاور , تيزدل , دلير , بي باك , بي پروا , صاحب جراءت , بي هراس . v. *Brave, bold, intrepid, courageous.—Undauntedly*, با جراءت , بي پروا , بي باك .

UNDAZZLED, نا , نا روشن زده , نا چشم بسته , نا جهرا , نا سرگردان , سرگشته .

UNDEBAUCHED, v. *Undefiled.*

UNDECAYED, *undecaying*, غيراتلاف , نا كاسته , بي نقص , نا مقصور , غيراسراف , بي تباه . v. *Undiminished.*

To UNDECEIVE, آگاهي , خبرِ صحيح گفتن , نافريفته كردن , خطا رفع كردن , راست دادن .

Undeceivable, نا قابلِ فريفته شدن . v. *Sagacious.*

Undeceived, نافريفته كرده شده ,

UNDECIDED, نا مقطوع , نا منعقد , غيرموقوف , نا مقرر .

UNDECISIVE, نا قاطع .

UNDECKED, بي نزاكت , بي زيب وزينت , نا آراسته , غيرنازك .

UNDEFACED (*not ruined*), نا مخروب . — (*not erazed*), نا مبطل , نا منسوخ . — (*not disfigured*), نا آلوده . v. *Undeformed, undefiled.*

UNDEFEASIBLE (*not to be annulled*), نا ممكنِ منسوخ بودن .

UNDEFILED (*not polluted*), نا آلوده , نا پليده , نا ملوّث , نا چركين . — (*not deflowered*), نا مثيّب , نا منهتك . v. *Unviolated.*

UNDEFINED, نا مبيّن . — *Undefinable*, ممتنعِ مشروح شدن , نا مشروح , نا مفصّل .

UNDEFORMED, نا زشت رو , نا بدشكل , ناكريه المنظر , نا چركين , غيرقبيح . v. *Handsome.*

UNDELIBERATED, نا انديشيده , نا پنداشته .

UNDELIGHTED, نا دلخوش , نا مسرور , نا دلشاد .

Undelightful, غير , نا شاد , نا دلاويز , نا دلفروز , نا خوش تفريح .

UNDEMOLISHED, نا برهم زده , نا مخروب , نا شكسته .

UNDEMONSTRABLE, نا قابلِ برهان , ممتنعِ دلالت .

UNDENIABLE, نا قابلِ انكار , غيراعتراض , لاردّ ^A , ممتنعِ منكر شدن . v. *Clear, evident.—Undeniably*, v. *Clearly.*

Undeplored, v. *Unbewailed.*

UNDEPRAVED, نا مخلف , نا بد خو .

UNDEPRIVED, نا منعزل , غيرعديم , نا محروم .

UNDER (*beneath*), زير , تحت ^A . *From under*, از زير . *In the under part*, در زير . *From under him*, از زيرِ او , *Under the castle*, تحت القلعه ^A . — *To tread under foot*, زيرِ پا ماليدن , پايمال كردن , پا خوست , ساختن . v. *To tread, trample.* — *Kept under*, ضبط كرده , مضبوط ^A , شده . ضبط وربط ساخته , بازداشته . v. *Restrained.* — *Under age*, نا بالغ , *Under protection*, زيرِ حمايت . *He took him under his wing*, زيرِ پرگرفت . — *The under part of any thing*, ته . v. *Bottom. Any thing placed under another*, زيرا . — *Under* (*lower, inferior, subordinate*), زير , اسفل المرتبه ^A , اسفل ^A , فروتر , كمتر . *To be under*, شدن . *Over and under*, زيروبالا . *An under garment*, خوي خورد , خوي چين , خوي خور , زيرجامه , زيرپوش , خلالت ^A . *Under-breeches*, شلوار . v. *Drawers. Under* (*adj.*), زيرين . *More under*, زيرتر . *Most under*, زيرترين ,

To UNDERBID (*offer less than the just price*), كمتراز قيمت راست نمودن

To UNDERDO (*do less than one ought or can*), كم كردن , تصنّع ساختن , تعذيركردن , اقصارساختن , تقصيركردن , الوكردن .

To UNDERFURNISH (*supply less than enough*), كمتراز كفايت دادن .

To UNDERGO, كشيدن , صبروتحمل نمودن . v. *Suffer.*

UNDERGROUND, تحت الارض ع , زيرِ خاك , زيرِ زمين , زيرِ تراب .

UNDERHAND, نهاني , مخفي ع , درپنهاني , بپنهاني . v. *Clandestine, clandestinely.*

To UNDERLAY, زيرِ نهادن .

To UNDERLINE (*draw lines under words*), زيرِ الفاظ خطّ كشيدن .

An UNDERLING (*inferior agent*), كارگذارِ , وكيلِ كوچك , (*a mean fellow*), مردِ فرومايه , مردِ پست و خوار , زيرين . دني ع , اهلِ ناكسي .

To UNDERMINE, زيرِ زمين كافتن , نقب كردن , معدن كنديدن . (*to act as a concealed enemy*), دشمنِ پنهان بودن , عدوي مخفي شدن , خاك دركندن . v. *To supplant, ruin.—Undermined,* زيرِ خاك , منقوب ع , دركنديده شده . v. Also *ruined.—An underminer,* نقب گر . v. *Miner.* — (*a clandestine enemy*), عدوي , دشمنِ مخفي پنهان .

UNDERMOST, زيرترين .

UNDERNEATH, تحت ع , در زير , زير .

To underpin, v. *To prop, support.*

An UNDER-PLOT, تدبيرِ مخفي , تدبيرِ كوچك .

To UNDERPRIZE, *under-rate,* v. *To undervalue.*

To underprop, v. *To prop, sustain, support.*

To UNDERSELL, بكمتر بها فروختن .

To UNDERSTAND, فهم كردن , دريافت كردن , دريافتن , اذعان , واقف شدن , معلوم كردن , ادراك كردن , فهميدن تبصّر , تفهّم ساختن , تعقل كردن , وايافتن , درك كردن , كردن , چفتن , شنابيدن , ساويدن , استدراك ساختن , كردن , اشتافتن , شناختن , اژدن , خميدن . v. *To comprehend, conceive, perceive.*

Understanding (*intellectual powers*), فهميد , دريافت , قوّتِ , مدركت ع , ادراك ع , (plur. افهام) فهم ع , عقل , دانش , دانائي , هوشمندي , خبرداري , اذعان ع , مدركت ع , علم ع , فطنه ع , هوشياري , زيركي , عرفان ع .

UNDERSTOOD, مفهوم ع , معروف ع , مدروك ع , معلوم ع , شناخته شده , در يافته شده , معقول ع . v. *Intelligible.*

Understrapper, v. *Underling.*

To UNDERTAKE (*assume any business, set about any thing*), عزيمت نمودن , عزمِ كار كردن , مباشرت كردن , شروع كردن , ارتكاب ساختن , اجترا نمودن , التزام كردن , كارگير شدن , بدست گرفتن , سعي نمودن , شروعِ عمل ساختن , قصد كردن , كار بدست گرفتن . v. Also *to attempt, try, venture, hazard.*—(*to promise* or *engage one's word for any thing*), وعده كردن , قرار كردن , قبول كردن , قول دادن , تعهد ساختن , تضمّن كردن , تكفّل ساختن , پايندائي نمودن , عزمِ توجه و عزيمت , عزم طريق ساختن , روبراه شدن , راه كردن , عازم شدن , كردن . *To undertake a journey,* تعدّي كردن , عهدان شدن . *To undertake a warlike expedition,* عزمِ سفرِ جنگ گرفتن . *To undertake great things,* قايم بالامور العظام شدن .

Undertaken, undertook, بدست گرفته , مباشرت كرده شده , مشروع ع , عزم كرده شده .

An undertaker, مباشرت كننده , مباشر ع , كارگير . *An undertaker of funerals,* كفن دوز .

An undertaking, عزم ع , مباشرت ع , سعي ع , اجترا ع , (plur. عزمان) , كار ع , (*work*), جهد ع , جدّ ع , اجتهاد ع . معامله ع .

To UNDERVALUE (*slight*), اهانت نمودن , حقارت كردن , حقير پنداشتن , تحقير كردن , تذليل ساختن , كم قدر كردن , كمبها انديشيدن , سبك گرفتن . v. *To despise, contemn, underprize.*

Undervalue (*low price*), رخص ع , كساد ع , ارزاني , كمبهائي .

Undervalued, سبك گرفته , كمبها انديشيده , حقير داشته , بقيمت زيرِ معدلت پنداشته .

To underwork, v. *To undermine, underdo.*

To UNDERWRITE, زيرنوشتن .

UNDESCRIBED, غير , نامرقوم , نا مرسوم , نا مسطور , غير مكتوب , نا نوشته , موصوف .

UNDESERVED, نامستوجب , نامستحقّ , نا واجب , بي استعداد , نا لايق .

Undeservedly, بي محلّ , بي استحقاق , بي استعداد .

Undeserving, نا واجب , نا لايق , نا سزا , نا شايسته , نا سزاوار , نا چسپان , نا روا . v. *Unworthy, worthless.*

UNDESIGNED, *undesigning* (*not intended*), نا مقصود , بي غرض , بي قصد , بي ارادة . — *Undesigning* (*open, without fraud*), بي , نا حيله باز , بي غدر , بي حيله , كشادة مشرب , صافي دل , صادق ع , ريا . v. *Sincere.*

UNDESIRABLE, نا دلپسند , نا واجب الارادة , نا دلخواه , نا دلپذير .

Undesired, نا مطلوب , نا درخواسته .

Undesiring, نا مطلب , غافل ع , مساهل ع . v. *Indifferent, careless.*

UNDESTROYED, نا برباد دادة , نا مخروب . — *Undestroyable*, ممتنع مخروب شدن .

UNDETERMINABLE, ممتنع مقرر شدن .

Undeterminate, undetermined (*unsettled*), نا برقرار , نا مقرر , صاحب , متردّد ع , غير ثابت . — *Undetermined* (*irresolute*), دودل , تردد . — *Undeterminateness, undetermination* (*unsettledness*), بي قراري . v. *Uncertainty.* — (*irresolution*), تردّد ع , دودلي .

UNDIGESTED (*as meat*), غير منهضم , ناگواريدة . (*not arranged*), لا مضطف ع , نا آراسته , نا منظوم ع , نا مرتّب ع .

UNDIMINISHED, نا كم , غير مقصور , ناكاسته .

UNDIPPED, غير غطس , نا غارق , نا غريق , نا غرق شدة , نا زير آب زدة .

UNDIRECTED (*not ordered*), نا فرمودة . (*not regulated*), نا مرتّب .

UNDISCERNED, نا يافته , نا نگرسته , غير منظور , نا ديدة , نا دريافته .

Undiscernible, غير منظور , ممتنع ديدة شدن , نا پديد شدن , غايب ع . v. *Invisible.*

Undiscernibly, غير منظور , نا پديدانه , غايباً ع .

Undiscerning, نا تيز فهم , بي بصيرت , بي تأمّل , نادور بين .

UNDISCIPLINED, نا مربّي , نا آموخته , نا معلّم , بي ضبط , غير مودّب . *Undisciplined as a soldier*, بي قواعد . *Undisciplined in war*, نا جنگ آموز , نا نبرد ازما .

UNDISCOVERABLE, نا يابت , نا ياب , ممتنع استطلاع , نا ممكن كشايش .

Undiscovered, نا منكشف , غير مكشوف , نا كشادة , نا يافته .

UNDISGUISED, بي تبديل صورت , بي پرده , بي لباس , نا مبدل , غير صورت معامله .

UNDISJOINTED, نا منقطع .

UNDISTINGUISHED (*not eminent*), نا صاحب , نا معرّف وجود .

UNDOUBTED, مبصرة , بلا شك , مقرّر ع , بي شبه . *Unquestionable.* — *An undoubted fact*, مبصرت ع .

To UNDULATE, موج زن شدن , موج زني كردن .

Undulation, تموّج ع , موج زني .

UNDUTIFUL, با فرمان بردار , نا مطيع , ناخلف , دلفكاري , آزار , اضطراب ع , بي آرامي , رنج . v. *Trouble, perplexity, pain, vexation.*

Uneasy, غم , دلفكار , مضطرب ع , بي آسايش , بي آرام , رنجيدة , خور . v. *Painful, vexed, peevish.*

UNEDIFYING, بي تعليم , نا بهتر ساز .

UNELIGIBLE, نالايق گزيده شدن , نا واجب اختيار .

UNEMPLOYED, نا مشغول , معطّل ع , بي كار . v. *Idle.*

UNENGAGED (*free, not appropriated*), آزاد , متخلّي ع . v. *Unemployed.*

UNENJOYED (*not possessed*), نا , نا داشته , نا مملوك , نا متصرف , بي وصلت , بي مواصلت , مقتني . — *Unenjoying*,

UNENLIGHTENED, نا منوّر , نا نوراني , نا روشن .

UNENLARGED, بي بسط , غير عرض , نا پهن , بي وسعت . v. *Narrow.*

UNENSLAVED, معاف ع , سزبست , رسته , آزاد , مسلّم ع .

UNENTERTAINING, نا دلپسند , نا دلشاد ساز , نا دلاويز , نا خاطر نواز .

UNENVIED, نا رشك انگيز , نا محسود .

UNEQUAL (*not even*), نا , نا يكسان , نا هموار , نا برابر , مستوي . v. *Inferior, disproportionate, irregular.*

Unequalled, بي وهمتا , بي نظير , بي مانند . v. *Unparalleled, unrivalled.*

Unequally, بي هموارى , بي برابري .

Unequitable. v. *Unjust, partial.*

UNEQUIVOCAL, بي شبه , نا مشكوك , بي دومعني , غيرمبهم .

UNERRING (*committing no mistake*), غيرسهو , نا خطا ساز . —(*certain, infallible*), مقرّر A, محقّق A, يقيني .—*Unerringly*, بلا سقط , بي سهو , بي خطا .

UNESPIED, نا ديده .

UNESSENTIAL (*not important*), غيرلازم , نا مهم , نا ضرور , ناگران مايه .

UNESTABLISHED, ناثابت , نا پايدار , نا مقرّر , نا برقرار , بي استواري .

UNEVEN, نا برابر , نا هموار , غيرمستوي . v. *Unequal.* —*Unevenness*, نا برابري , عدم هموارى . v. Also *turbulence.*

UNEXACTED, نا مقتضا .

UNEXAMINED, بي , بي تفتيش , نامجرّب , نا ازموده , نا كاويده , نا گرايسته , تفحّص .

UNEXAMPLED, بي , بي نمودار , غيرِ تمثيل , بيمثال , بي دستور , پيشنهاد .

UNEXCEPTIONABLE, نا قابلِ استثنا , نا معرّض بردّ .

UNEXECUTED, نا , نا پرداخته , نا بسر برده , نا ساخته , نا كرده .

UNEXEMPLIFIED, از نمودار تا مشروح . v. *Unexampled.*

Unexercised, v. *Undisciplined.*

UNEXEMPT, *unexempted*, غير , نا بيزار , غيرمعاف , مسلم .

UNEXHAUSTED, غيرنفد , نا كشيده , نا بركشيده .

UNEXPANDED, نا گسترده , نا كشاده , نا مبسوط .

UNEXPECTED, بلا , يكايك , ناگه , ناگهانه , ناكهان . v. *Sudden.*—*Unexpectedly*, غيرِ مترقّب , نا متوقّع , اميد , بلا اميد , نا گاه , علي الفور A . v. *Suddenly.*—*Unexpectedness*, بلا اميدواري , نا كهاني , ناگهاني .

Unexplored, v. *Unexamined, unknown.*

UNEXTENDED, نا , نا كشاده , نا مبسوط .

UNEXTINGUISHED, لا منطفي , نا مطفي . v. *Unquenchable.*

UNFADED, *unfading*, نا , غيرِ تارز , نا افسرده , نا زايل , تازه , ضعيف .

UNFAILING, نا زايل . v. *Certain.*

UNFAIR, بي صلاح . v. *Dishonest.*—*Unfair play at dice, &c.* مسنگ .

UNFAITHFUL, بي وفا , خاين A , غدار A . v. *Perfidious, treacherous.*

Unfamilia , v. *Uncommon, unusual, strange.*

UNFASHIONABLE, *unfashionably*, بي , نا موافقِ عادت , بلا قاعده A , نا موافقِ قاعده , خلافِ معتاد , دستور .

To UNFASTEN, كشادن . v. *To loose.*

UNFATHOMABLE, *unfathomed*, بي ته , عميق بلا اندازه .

UNFATIGUED, نا افگار , غيرمتعوب , نا مانده .

UNFAVOURABLE, خلاف A , غيرمعسود , نا موافق , نا لطيف .

UNFEATHERED, بي پر و بال .

UNFED, بي خوردني , بي غدا , غيرمعلوف , نا پرورده , بي طعمت .

Unfeeling, بي رحم . v. *Unmoved, insensible, inhuman.*

UNFEIGNED, نا ساخته , حقيقي , بي ريا , صادق A . v. *Sincere, real.*—*Unfeignedly*, بي ريا , با حقيقت , صادقاً A .

UNFELT, نا دريافته , نا مفهوم , نا محسوس .

UNFENCED (*not surrounded with a fence*), بي , نا محاط , بي پرده , احاطه .

UNFERMENTED, نا , نا مخمّر , نا مختمر , نا ترشيده , بي مايه .

To unfetter, بي زنجير كردن . v. *To unchain, free.*

UNFILLED, نا انباشته , نا ممتلي , نا مملو , نا پر كرده , نا مشحون , نا آگنده .

UNFILIAL, نا فرزند آسا .

UNFINISHED, نا , نا انجاميده , بي انسرام , بي انجام , نا تمام , كامل . v. *Incomplete.*

UNFIT, *unfitting*, نا شایسته, نا لایق, نا مناسب, نا موافق, نا سزاوار, نا سزا, نا قابل, نا درست. *To unfit*, نا مناسب ساختن, کردن. v. *To disqualify.* — *Unfitly*, بي مناسبت, موافقت. *Unfitness*, عدم, عدم موافقت, بي مناسبت, عدم, نا سزاواري, نا شایستگي, عدم, مناسبت, لیاقت, قابلیت.

To UNFIX, حلّ کردن, کشادن. v. *To loose.*—*Unfixed*, متردّد ʌ, نا استوار, نا ثابت, ناپایدار, نا مقرر, بي قرار, سیار ʌ, پویان. v. *Inconstant, wandering.*

UNFLEDGED, بي پرو بال.

UNFOILED, نا مغلوب.

To UNFOLD (*open, spread out*), کشادن, بسط کردن, مبسط نمودن. v. *To expand.*—(*to tell, reveal*), خبر, گفتن, اظهار نمودن, رفع, نقاب ساختن, آشکاره کردن, دادن. v. *To declare, discover, display.*

Unfolded, کشاده. v. Also *told.*

UNFORBIDDEN, نا ممنوع, نا محروم, نا منهي.—*Unforbiddenness*, نا محرومي.

UNFORCED (*not compelled*), نا بزور کرده, نا مقهور, مرادي ʌ. v. *Voluntary.*

UNFORESEEN, نا پیش دیده. *Unforeseeing*, نا پیش, بي تعقّل, بي بصیرت, غیر, سبقت, بین.

UNFORGOTTEN, نا فراموش, کرده شده.

UNFORGIVING, نا بخشنده, بي مرحمت, بي شفقت. v. *Relentless, implacable.*

UNFORMED (*not moulded into form*), نا, بي شکل, نا ساخته, بي کالبد, متشکل.

UNFORSAKEN, نا گذاشته, نا ترک کرده شده, نا متروک, غیر مخذول.

UNFORTIFIED, غیر, بي حصن و حصّار, بي سدّ و برج, غیر محکم, نا محصون, بي مترس و بارو, محاصر. v. *Weak.*

UNFORTUNATE, بد بخت, بي بخت, بي نصیب, سیاه, نا مسعود, محروم ʌ, بي بهره, بي طالع, بي دولت, بي دولتانه, بلا کش, سیاه روز, بخت. — *Unfortunately*, از بد بختي.

UNFOUND, نا یافته. v. *Undiscovered.*

UNFREQUENT, نا درالوقوع ʌ, نابد فعات. v. *Uncommon.*

Unfrequented, بي آمد و شد, بي آمد و رفت.

Unfriendliness, نا مهرباني, عدم, محبّت, عدم, دوستي. — *Unfriendly*, نا مهربان, بي محبّت, بي دوستي. *Unkind.*

UNFROZEN, نا منجمّد, نا افسرده.

UNFRUITFUL (*not fertile as ground*), بي, نا برومند, نا زایکر, (*not prolifick, as a female*), نا خصیب, برکت, غیر, نفوض, استرنک, عقیم ʌ, عاقر ʌ, غیر ابلت.

UNFULFILLED, نا تمام, نا برانجام آورده, نا انجامیده ساخته.

To unfurl, v. *To expand, unfold.*

To UNFURNISH, اسباب برداشتن, بي رخت کردن, مسلوب کردن. v. *To deprive, strip, divest.*

Unfurnished, نا آماده, نا آراسته, بي رخت, بي اسباب. v. *Unsupplied.*

UNGAINLY, بي نزاکت.

UNGALLED, نا مجروح, نا مرتهش. v. *Unhurt.*

UNGATHERED, نا چیده.

UNGENEROUS (*not ingenuous*), نا لطیف, بد اندیش, بد سگال, نا نیکخوي, نا خوش طبع, بد خواه, مشرب. v. *Malevolent, ignoble, illiberal.*

UNGENIAL, نا موافق, مشرب, خلاف, طبیعت.

UNGENTLE, عنفي ʌ, تند, درشت, نا دلپسند, نا ملایم. v. *Harsh, rude, rugged.* — *Ungentleness*, عدم, ملایمت, درشتي, عنف ʌ.—*Ungently*, بي ملایمت, با عنف.

UNGENTLEMANLY, *ungentlemanlike*, نا, بي ادب, بد اصل, بد نژاد, نا جوانمرد, غیر سلیقه, ظریف. v. *Unpolite, rustick, mean.*

UNGEOMETRICAL, غیر القیاس ʌ, نا برهندسه.

To UNGIRD, میانبند کشادن, کمر کشادن.

UNGODLY, ملحد ʌ, کافر ʌ, نا خدا, ناصالح, نا متّقي. v. *Impious.* — *Ungodliness*, تقوي ʌ, صلاح ʌ, صلاحیت ʌ, فساد ʌ, الحاد ʌ, کفر ʌ, نا خدائي.

UNGOVERNABLE, گردنکش , سرکش , نا حکم پزیر , نا قابل ضبط و ربط . v. *Licentious, unruly, wild.*

Ungoverned, بي بندوبست , بي ضبط و ربط . v. *Unbridled.*

UNGRACEFUL, نا , نا زیب , نا ظریف , بي نزاکت , نا , عدم نزاکت , بي ظرافت , لطیف . — *Ungracefulness,* ظریفي . v. *Inelegance.* — *Ungracefully,* بي , بي نزاکت , زیبائي .

UNGRACIOUS, بد , شوخ , بي سر و سامان , بد آموز , فاحش ا , منافق ا , فاسق ا , فاجر ا , شرّ ا , شریر ا . v. *Wicked, impious.*— *Ungracious in manner,* , بي نزاکت , درشت , ناشیرینکار , نا ملاطف .

UNGRANTED, نا بخشیده .

UNGRATEFUL, , نا شکرگذار , بي وفا , نا سپاس , نا شکر , نمک حرام , کافر نعمت , بي احسان , ناحقّ شناس . v. *Ingratitude.*

UNGRUDGINGLY, با خوش دلي . v. *Unrepiningly.*

UNGUARDED, غافل ا , مساهل ا , بي تامّل . v. *Imprudent.*

Unhandsome, v. *Ungraceful: disengenuous, illiberal.*

UNHANDY, نا تیز دست .

UNHAPPY, , بد بخت , بي طالع , نا خوشنود , ناخوش , دلبسته , دلتنگ , دلمانده , درد خور , بي نصیب , بد حال , دلشکسته . v. *Unfortunate, distressed, miserable, wretched, calamitous.*

Unharmed, v. *Unhurt.*—*Unharmful,* v. *Innocent.*

UNHARMONIOUS (*unmusical*), , بي اهنگ , نا هماهنگ , بي مناسبت , نا دمساز , ناموافق , نا هموار . — (*disproportionate*), , نا خوشخوان .

To UNHARNESS, رخت کشادن , حل براز کردن .

UNHAZARDED, نا درخطر انداخته . v. *Safe.*

UNHEALTHFUL, نا , نا صواب , نا ساز , نا موافق . v. *Unwholesome.*

Unhealthy, نا , بي آرام , مریض ا , ضعیف ا , خسته , تندرست , بي صحّت , بي تندرستي , زبون . v. *Sickly.*

Unheard (*not heard by the ear*), — نا مسموع , نا شنیده , *Unheard of* (*obscure, unknown*), نا , نامعروف , نا معلوم , بي , بي نمودار , بي پیشنهاد , نامدار . — (*unprecedented*), دستور سابق .

UNHEATED, نا گرم ساخته , لا محموم ا .

UNHEEDED, سبک گرفته , نا واجب الملاحظه . v. *Unobserved.*—*Unheeding, unheedy,* v. *Negligent, careless.*

UNHEWN, نا تراشیده .

To UNHINGE, (*throw from the hinges*), از قبه انداختن , برهم زدن , (*to throw into disorder*), — از جارور برداشتن , پریشان کردن , مشوّش ساختن , اضطراب کردن .

Unholiness, unholy, v. *Profaneness, profane.*

UNHONOURED, بي اعتبار , نا معزّز , نا معظّم , نا مکرم , نا التفات دار , نا معتبر ا .

To UNHOOK, از آویز گرفتن , از نشیمن برداشتن .

Unhoped. v. *Unexpected.* —*Unhopeful.* v. *Depraved.*

To UNHORSE, از اسپ فرو زدن . v. *To dismount.*

UNHURT, , بي خسارت , بي زیان , بي ضرر , بي نقصان , نا متأذي , نا رنجیده , بي زخم , غیر آسیب . v. *Uninjured.*

Unhurtful, نا آزار رسان , نا زیان آور , نا مضرّ . *Unhurtfully,* , بي زیان , بي ضرر .

The UNICORN, گرگدن .

UNIFORM, , یکجهت , برابر , موافق ا , یکسان , یکسو , موجّه ا , سوي ا , یکون , یک رنگ , یک گونه , یکجنس , هماهنگ , هماورد , هماور , همانند , همال . v. *Like, equal, similar.*

Uniformity, , موافقت ا , برابري , یکجهتي , یکساني , هماوري , هماهنگي , سویت ا , یکانگي , یکرنگي .

Uniformly, بطور یکجهت , علي السّویّة ا , با یکساني .

UNIMAGINABLE, نا قابل الفکر , بي قیاس , نا متصوّر .

UNIMPORTANT (*of small importance*), نا , غیر مهم , نا خود بین , نا گران مایه , گران . — (*not assuming pompous airs*), نا مغرور , نا متکبر , نا متخیّل .

UNIMPROVEABLE, نا ممکن مودّب , نا قابل بهتري , نا ممکن المفاد , شدن . — (*unimproveable as a country*), ممتنع معمور شدن , نا قابل آباد .

Unimproved, نا خوبتر گردیده , نا بهترگشته . *Unimproved a country* or *estate*, نا معمور و آباد , غیر آباد , نا معمور ساخته . *Unimproved by instruction*, غیر معلّم , نا مودّب .

UNINCREASABLE, نا قابل افزوني , ممتنع زیاده شدن .

UNINDIFFERENT, *partial*, جانبدار .

UNINDUSTRIOUS, نا , نا جاهد , نا ساعي , نا محنتي , نا چالاک , سرگرم .

UNINFLAMABLE, نا , ممتنع افروز , نا قابل سوز , سوختني .

Uninflamed, نا سوخته , نا افروخته , نا اتش زده .

UNINFORMED, نا مطّلع , نا واقف , نا مودّب , نا معلّم , نا خبردار , بي اطّلاع .

UNINHABITABLE, نا قابل استقامت , نالایق سکون . v. *Ruinous*.

Uninhabited, نا آباد , غیر عامر , نا معمور , نا مسکون .

UNINJURED, نا ستم دیده , نا رنجیده ورمیده , نا مظلوم , بي نقصان , بي زیان , نا آزار رسیده .

UNINSCRIBED, غیر مکتوب , نا مقید .

UNINSPIRED, نا ملهم .

UNINSTRUCTED, نا مودّب , نا معلّم . v. *Unintelligent*.—*Uninstructive*, نا دانش ده , نا تعلیم ساز , نا علم بخش .

UNINTELLIGENT, بي علم , غیر عالم , بي عقل , ناعاقل , بي , نا قابل , بي آگاهي , نا آگاه , نا شناس , بي دانش , بي زیرکي , نا زیرک , بي فهم , بي ادراک , قابلیت . v. *Ignorant*.

UNINTELLIGIBLE, نا قابل فهمیده شدن , ناهوشیار , نا قابل فهم , نا ممکن ادراک , نا ممکن فهم .—*Unintelligibility*, عدم امکان الفهم .

Unintentional, نا دیده و دانسته , بي قصد . v. *Undesigned*.

UNINTERESTED (*having no interest* or *participation*), بي غرض , نا حصّه دار , بي اشتراک .

UNINTERMITTED, *uninterrupted*, نا مقطوع , نا شکسته , نا واصي , نا گسسته .

UNINVITED, ناخوانده , نا مدعي , بي طلب , بي دعوت , نا طلبیده , نا خوریده .

UNION, یکانگي , وصال A , پیوستگي , اتّفاق A , اتّحاد A , امتزاج A . v. *Unity*, *junction*.

UNISON, هماواز , همساز .

A UNIT, یک . v. *One*.

To UNITE (*cause to join* or *agree*), وصل کردن , پیوستن , (*to join*, *be joined* or *coalesce*), اتّفاق ساختن , متّفق کردن , متّحد ساختن , اتّحاد کردن , یکانه , متّفق گشتن , متّحد شدن , شدن .

United, متّحد A , متّفق A , متأحّد A . v. Also *joined*.—*Unitedly*, با اتّفاق , با اتّحاد , متّحداً A , متّفقاً A .

An uniter, اتّحاد ساز , آتفاق کنندد .

Unity (*the state of being one*), یکتائي , یکانگي , احدیت A , وحدت A , توحید A . v. *Union*.

UNIVERSAL, جامع A , شامل A , عمیم A , عمومي , کلّي A , کلّ A . v. *General*, *total*, *whole*.

Universality, کلّیت A , جامعیّت A , شمول A , عموم A , حیثیّت A , جمله A . v. *The whole*, *total*.

Universally, کلّي و جزوي , کلّ و جزي , بالکلّیت , عموماً A , عامةً کافةً A , بالجمله . v. *Generally*.—*Universally advantageous*, عمیم البرکات A , عمیم النّفع A .

The UNIVERSE, جمله , عالم A , گیتي , جهان , دنیا , زمین و زمان , کون و مکان , کاینات . v. *World*.

An UNIVERSITY, مدرسه A .

UNJOYOUS, نا شاد .

UNJUST, بي داد , مغایرشرع , خلاف معدلت , نا حقّ , جفاکار , بي عدالت . v. *Iniquitous*, *oppressive*. — *Unjustly*, بي عدالت , بي داد , خلاف شرع , بي حقّت .

Unjustifiable, ممتنع مبرّرشدن , بلا قابلیت معاف . v. *Inexcusable*. — *Unjustifiableness*, عدم قابلیت معاف . v. *Inexcusableness*. — *Unjustifiably*, بي قابلیت معاف . v. *Inexcusably*.

UNKIND, غیرمرحمت , بي شفقت , نا مهربان ,

غیر ترحّم ، بی رحم و امان ، صعبت . v. *Malignant.* — *Unkindly*, بی شفقت ، بی مرحمت ، بی ملایمت . v. Also *malignant, unfavourable, unnatural.*

Unkindness, عدم بد خواهی ، عدم مرحمت ، نا مهربانی شفقت .

To UNKNIT, کشادن .

UNKNOWING, ناخبردار ، بی وقوف ، نادان . v. *Ignorant.*—*Unknowingly*, نا دانسته ، بی دانش ، بی خبرداری غافلانه . v. Also *undesigned.*

Unknown, نامعلوم ، مجهول ع ، نامعروف ، غیر معبود ، بیگانه . *The situation of a person unknown (being among strangers)*, بیکانگی . *Unknown by father or mother (spurious)*, سند .

UNLABOURED (*produced without labour*), بی محنت ، اسان و جریان ، بی کوشش کرده ، بی سعی ساخته ساخته . v. Also *spontaneous.*

To unlade, v. *To scoop, lade out.*

UNLAID (*not placed* or *fixed*), نا نهاده ، نا نشانده موضوع .

UNLAMENTED, نا نالیده ، نا غریویده ، نا متاسّف .

UNLAWFUL, خلاف شرع ، نا مجلول ، نا شروع ، ناحقّ نا جایز ، نا شایسته ، غیر حقّت ، نا مشروع . v. *Illegal, unjust.* — *Unlawfully*, بی حقّت ، بلا شرع .— *Unlawfulness*, عدم شرع ، خلاف حقّ . v. *Iniquity, injustice.*

UNLEARNED, *unlettered, unlessoned*, نا خوانده . v. *Ignorant.* — *Unlearnedly*, v. *Ignorantly.*

UNLEAVENED, نا پشتحیده ، نا مخمّر ، بی خمیر .

UNLESS, اگرنه ، وگرنه ، بغیر ، بمگر ، گرنی ، گرنه ان لم ع ، لولا ع ، والّا ع ، الّا ع .

UNLEVELLED, نا هموار ، نا مسطّح ، نا برابر ، نا سوی غیر مستوی .

UNLICENSED, بی دستور ، بی اجازت .

UNLIGHTED, نا ، نا محرق ، غیر مشعل ، نا افروخته ناسوزان ، آتش زده .

UNLIKE (*dissimilar*), غیر ، نا برابر ، نا یکسان ، نا موافق بی ، متفاوت ع ، مختلف ع ، مغایر ع ، نا همتا ، مشابه نا یکرنگ ، نا یک گونه ، غیر تشبیه ، بی تمثیل ، مماثلت .—*Unlikeness*, تفاوت ع ، عدم مشابهت ، عدم مماثلت .

Unlimited, نا محدود ، بی حدّ . v. *Unbounded, undefined.*

To unlink, v. *To untwist, open.*

UNLIQUIFIED, نا گداخته .

To unload, v. *To disburden.*

To UNLOCK, از کلید کشادن ، قفل کشادن ، کشادن . v. *To open.* — *Unlocked*, کشاده .

Unlooked, unlooked for, v. *Unexpected.*

To UNLOOSE, حلّ کردن ، کشادن . v. *To loose.*—(*to become loose*), کشاده شدن ، محلول گشتن .

To UNMAN (*throw into despondency*), نامرد کردن ، بدل بی ، اشتردل کردن ، دلتنگ ساختن ، دلفکار کردن ، ساختن جان ساختن . v. Also *to emasculate.*

Unmanned, نامرد کرده شده .

UNMANAGEABLE, نا ، گردنکش ، سرکش ، بی لگام معاند ع . v. *Stubborn*; also *unwieldy.*— *Unmanaged*, نا قابل ضبط ، دست آموز نا رام ساخته . v. *Unbroke.*

UNMANLY, ناکس ، بی مردی ، بی مردانگی ، نامردانه غیر ، نا خلف ، بی غیرت ، نا دلاور ، نا تیزدل ، نا دلیر . v. *Cowardly.*

Unmannerly, بد خلق ، بی طرح ، بی ادب . v. *Ill-bred, uncivil.*

UNMARRIED, نا منکوح ع ، بکار ، بی نکاح ، نا کدخدا ارمل ع ، غیر حلال ، نا محصن ، مجرّد ع ، بی زوج .

To UNMASK (*strip off a mask* or *disguise*), برقع پرده کشادن ، صورت واکردن ، برداشتن . (*to throw off the mask*), خلع خال کردن ، صورت برطرف نهادن .

Unmasked, بی صورت ، بی برقع ، بی پرده ، بی خال برهنه ، کشاده . v. *Open, naked.*

Unmatched, بی نظیر ، بی مثال . v. *Matchless, unequalled.*

UNMEANING, بیهوده ، بی معنی غیر فحوی .

Unmeant (*not intended*), غير, نا مقصود, بي قصد, بي ارادہ معہود.

UNMELLOWED, نا رسيدہ, نا بالغ. v. *Unripe.*

UNMELTED, غيرمذاب, ناگداختہ.

UNMENTIONED, ناگفتہ, نا مذكور, بي وصف, غير تقرير, نا منطوق. v. *Unnamed.*

UNMERCHANTABLE, نا رواج.

UNMERCIFUL, نا, بي رحمت, بي شفقت, بي رحم, مشفق, نا رحمان, بي مرحمت. v. *Cruel, inhuman; exorbitant.*

Unmercifully, بلا مرحمت, بي شفقت.

Unmercifulness, عدم شفقت, بي رحمي. v. *Cruelty, inhumanity.*

Unmerited, نالايق, نا واجب, نا سزا. v. *Undeserved.*

UNMINDFUL, مساهل A, غافل A, ناآگاہ, بي خبر. v. *Inattentive.*

UNMINGLED, *unmixed*, صافي, بي آميزش, نا آميختہ, نا آلودہ. v. *Pure.*

UNMOIST, *unmoistened*, نا آبدار, نا نمدار, نا نمكين, نا تر.

UNMOLESTED, نا رنجيدہ, نا مضطرب, نا آزاررسيدہ, آزاد از اضطراب.

To UNMOOR (*weigh anchor*), لنگربرداشتن, مرسات برآوردن.

UNMORTGAGED, غيرمرتهن, نامرهون.

UNMOVED (*from one place to another*), پايدار, قايم A, غير, نا جنبيدہ, نا محروك, غيرمتحرك, نشاندہ, مقيم A, برقرار, نا متردد, نا خشم, ثابت قدم.—(*not affected by anger* or *violent passion*), مستعف. — (*not changed in resolution*), آلود, نا تيزمزاج, نا غضوب, نا تيزطبيعت, نا خشمناك, بي شفقت, سنگدل, درشت. — (*pitiless, obdurate*), غيرمحرور, نا آتشي, غيرمرحمت.

Unmoving (*having no motion*), غيرحركت, بي جنبش, نا خاطرگير, نا جان گداز, نا دلاويز, نا دلنواز. — (*unaffecting*), بيجان.

To UNMUZZLE, دهن بند كشادن.

UNMUSICAL, نا, نا خوشخوان, نا آهنگي, نا هماهنگ, بي ترانہ, دمساز.

UNNAMED, نا نامزد, بي تسميت, نا مسمّي, نا ناميدہ, غيرمنتسب, نا نامدار.

UNNATURAL (*against nature*), نا طبيعي, خلاف طبيعت. v. *Preternatural.*—*Unnaturalness*, خلاف طبيعتي, خالت, نا موافق طبيعت. — *Unnaturally*, نا طبيعي.

UNNAVIGABLE, نا لايق اقلاع, نا قابل ابحار.

UNNECESSARY, نا, نا ضرور, نا لازم, لامهمّ A, نا ملتزم, عدم, نا ضروري, بي ضرورت. v. *Useless.*—*Unnecessariness*, بي ضرورت, بلا لازمت. *Unnecessarily*, لا مهمّي, لازمت.

UNNEIGHBOURLY, نا موافق همسايہ.

UNNUMBERED, نا شمردہ, نا معدود. v. *Numberless.*

UNOBEYED, لا انقياد ياب, نا طاعت پذير, نا مطاع.

UNOBJECTED, غيرمعارضت, بي ردّ, نا مردود.

UNOBNOXIOUS, غيرتعريض, نا معرّض.

UNOBSERVANT, *unobserving*, *unobsequious*, نا مطيع, غيرالتفات, نا منقاد, بي رعايت. v. *Irreverent.*—(*not attentive*), مساهل A, غافل A, بي آگاهي, نا مشغول. v. *Careless.*

Unobserved, *unnoted*, *unnoticed*, غير, نا ديدہ, نا منظور, نا نگرستہ, ملحوظ.

UNOBSTRUCTED, غيرانسداد, نا مسدود, بي مزاحمت, نا سدّ, نا مزاحم, نا منسدّ ومعارض آور. — *Unobstructive*, بي سدّ ومنع.

UNOBTAINED, غير, نا ميسّر A, نا حاصل كردہ, نا يافتہ, محصّل.

Unoccupied, v. *Unpossessed.*

UNOFFERED, نا معروض, نا مهدي, غيرمتقدم.

UNOFFENDING, نا آزاررسان, بي خطا, بي گناہ. *Harmless, innocent.*

UNOPERATIVE, نا كارساز, نا كارگر.

Unopposed, v. *Unobstructed.*—*Unorderly*, v. *Disorderly.*

UNORTHODOX, غيرراشد, نا متديّن, نا مسلم.

UNOWNED, بي خاوند, بي مالك, — (*not acknowledged*), بي اعتراف, نا مقرّ, نا معترف, نا قبول.

To UNPACK, تنگ کشادن , بسته‌کشادن . v. *To loose, disburden.*

UNPAID, نا ادا کرده , ناگذارده .

Unpainful (*giving no pain*), نا آزاررسان , نا درد رسان , نا رنج کنان .

UNPALATABLE, نا خوش مزه , بي ذوق و صفا , نا نفيس .

UNPARAGONED, *unparalleled*, بي مثال , بي نظير , بيهمتا , بيبدل , بيهمان , بيهمال . v. *Incomparable.* — *Unparagoned in beauty*, درکمال حسن وجمال بيمثال .

UNPARDONABLE, نالايق معاف شدن , ناواجب العفو , بلا بخشايش , بلا عفو — *Unpardonably*, نامستوجب الغفران . — *Unpardoned*, نامغفور , نامعاف , بطور ناواجب المغفرت — *Unpardoning*, نا عفو , نابخشيده , غيرمعفو , نامعذور , نامغفرت نما , بخش .

UNPARTED, نامفروق , نا منفق , نا منطلع , نا جدا کرده . v. *Unseparated.*

UNPASSIONATE, نا تيز , نا غضبناک , ناخشمناک , مزاج . v. *Dispassionate.*

UNPAWNED, نا مرتهن .

UNPEACEABLE, نا صلح جو , نا صلاح انديش . v. *Quarrelsome, turbulent.*

UNPENSIONED, بي تيمار , بي تعيين , بي وظيفه .

To UNPEOPLE, بي ساکن کردن , ويران کردن . v. *To depopulate.*

UNPERCEIVED, نا , نا معلوم , نا مفهوم , نا دريافته , بروجه نا ديده . *Unperceivedly*, نا نگرسته , نا منظور , ديده .

UNPERFORMED, نا ساخته , نا کرده , نا پرداخته , نا مصنوع , نا برجا آورده .

UNPERISHABLE, لاعاجل , غيرمميز , نا فاني , نا زايل , نا ضعيف .

UNPERJURED, غيرحنيث , نا محنث .

UNPERPLEXED (*unentangled*), نا , نا پيچا پيچ , نا برهم زده , نا پريشان خاطر , غيرمشوش . — (*not perplexed in mind*), بي تردّد , نا مات , نا شوريده , غيرمضطرب , سرگردان , نا متردد .

UNPHILOSOPHICAL, بحکيم نا شايسته , خلاف حکمت .

UNPIERCED, نا سپوخته , غيرمنسقب , ناگريده , نا سفته .

To UNPIN, ميخ کشيدن , بي ميخ کردن .

UNPITIED, رحمت محروم , مرحمت عديم , نا مرحوم .

Unpitifully, بلا شفقت . v. *Unmercifully.*

Unpitying, غيرمرحمت , بي شفقت , بي رحم . v. *Pitiless.*

UNPLAGUED, نا آزار رسيده , نا ازرده , نارنجيده , جفا عديم , اضطراب محروم .

UNPLANTED, غيرمغروس , نا آجسته , نا نشانده .

UNPLEASANT (*not agreeable to the feelings*), نا خوش , نا , نامفرّح , غيرلطيف , نا دلپذير , نا دلپسند , نادلخوش , دلاويز . *Unpleasant* (*to the view*), نا خوشنما . *Unpleasant to the taste*, بي ذوق و صفا , نا خوش مزه . v. *Bitter, unpalatable.*

Unpleasantly, بي دلاويزي , بي لطف , بي خوشي .

Unpleasantness, نا خوشي , نادلخوشي .

Unpleased, نا راضي , غيرمسرور , نا دلشاد , نا خوشنود .

Unpleasing, v. *Unpleasant, disgusting, offensive.*

UNPLIANT, نا ذابل , نا آسان معطرف , نا ميل پذير , غيرخنث . v. Also *stubborn.*

UNPLOWED, نا بسارده , نا شخم زده , نا قلبه راني کرده .

UNPOETICAL, نا شعري .

UNPOLISHED, غيرمصقول , غيرمجلي , بي صيقل , بي جلا . v. *Uncivilized.*

UNPOLITE, بي , نا لطيف , نا ظريف , بي ادب و آدرم , بي ارکان , نزاکت .

UNPOLLUTED, نا شوخکين , نا چرکين , غيرملوّث , نا آلوده . v. *Undefiled.*

UNPOPULAR, بي اعتبار عام , بملّت نا مقبول .

UNPORTABLE, نا قابل برده شدن , ممتنع حموات شدن .

UNPRACTICABLE, ممتنع معمول شدن , نا دست رس , نا ممکن کرده شدن .

UNPRACTISED, نا معمول , بي استعمال . v. *Unexperienced, undisciplined.*

UNPRAISED, غير , غيرموصوف , نامدوح , نا سترده , مستحسن .

UNPRECARIOUS, ثابت قدم, قايم ا, مقرر, برقرار, ثاندار. v. *Independent, fixed, certain.*

UNPRECEDENTED, بي نمودار, بي پيشنهاد. v. *Unexampled.*

UNPREFERRED, نا مترقّي, نا مرتفع, بي تدرّج, نا سرافراز كرده, نا برداشته, بي تقدّم, متدرّج.

UNPREGNANT, نا حمالي, نا باردار, نا ابست, نا حامله.

UNPREJUDICED, غير متعصّب ا, بي تعصّب نا, جانبدار. v. *Impartial.*

UNPREMEDITATED, بي نيّت, بي پيش بندي, بي غرض. *An unpremeditated or unguarded expression,* بداهت ا, بديهت ا.

UNPREPARED, نا حاضر, نا كمر بسته, غير مستعدّ, نا تيار, نا مهيا, نا آراسته, نا آماده.

Unpreparedness, غير, نا حاضري, نا آمادگي, نا تياري, مستعدي.

Unprepossessed, v. *Unprejudiced.*

UNPRESSED (*not squeezed*), نا افشرده, نا معصور, غير, بي, غير الحاح, منعصر, نا اشكنته. — (*not inforced or urged*), غير مضرّ, ابرام.

UNPRETENDING, *unpresuming,* بي گستاخي, نا خودبين, نا متكبّر, بي مغروري, نا متخيل ا. v. *Modest.*

UNPREVAILING, بي قوّت.

UNPREVENTED, نا مسدود, غير ممنوع, نا بازداشته, نا ممتنع.

UNPRINCELY, نا خسروانه, نا شاهانه.

UNPRINCIPLED (*not settled in opinion*), بظن نا برقرار, بيقرار, بفكر نا قايم. v. Also *knavish, wicked.*

UNPRIZED (*not valued*), نا پسنديده, غير مكرم, نا معتبر, نا گران مايه.

UNPROCLAIMED, نا منادي كرده, بي اشتهار, نا مشهور, نا از منادات آشكاره ساخته, نا ندا كرده شده, نا شايع.

UNPROFITABLE, بي فايده, نا فايده مند, غير مفيد, بي, بي نفع, نا سودمند, سود. v. *Useless.*

Unprofitableness, نا فايده مندي, عدم فايده. v. *Uselessness*

Unprofitably, بلا فايده, بي سود, بي نفع.

Unprolifick, v. *Barren.*

UNPROPITIOUS, نا مسعود, غير مسعد, بد بخت, بد فال, بد آختر, بي طالع, نا مهربان, نا موافق.

UNPROPORTIONED, بي موافقت. v. *Disproportionate, unsuited*

UNPROPPED, نا معمّد, نا برداشته, بي پشتي. *Unsupported.*

Unprosperous, v. *Unfortunate.*

UNPROTECTED, بي دستگير, بي حمايت, نا محمي, بي صيانت, نا محفوظ, معصوم.

UNPROVED, نا مثبوت, نا ثابت, غير مسجّل, بي اثبات, نا مقرّر, بي دليل و برهان.

UNPROVIDED, بي اسباب, بي سرانجام. v. *Unprepared, unfurnished.*

UNPROVOKED, نا غضبناك, نا غضوب, نا مغضوب, غير مضطرب, نا آزار رسيده, نا آزرده, نا خشمگين.

UNPRUNED, غير مشذّب, نا مقطوع, نا پيراسته.

UNPUBLISHED, نا شايع, نا مشهور, بي شهرت, نا ظاهر, نا معروف, نا معلوم. v. Also *secret.*

UNPUNISHED, لا محدود ا, نا معذّب, نا معاقب.

UNPURCHASED, نا خريده.

UNQUALIFIED, نا لايق, نا قابل, نا موافق, بي موافقت, نا سزاوار, نا سزا, نا پرداخته. *To unqualify,* نا سزاوار كردن.

UNQUESTIONABLE, بلا شك, مقرّر ا, بلا اعتراض, بلا شك, مقرراً ا. — *Unquestionably,* بي شك, بلا وهم, مبصره. — *Unquestioned,* نا پرسيده, نا طلبيده, نا مطلوب, لا متفحّص, غير مسول.

To UNRAVEL (*disentangle*), فكّ, حلّ مشكل كردن, پيچ كشاده كردن, كشادن, ساختن. v. *To disengage, disorder.*

Unread, نا خوانده. v. *Untaught, unlearned.*

Unready, نا تيار. v. *Unprepared, unfit.*

UNREAL, نا عيني, نا اصلي, نا حقيقي, نا راست, لا جبلّي, بي حقيقت, نا صافي, لا حقيقي, نا ذاتي.

UNREASONABLE (*immoderate*), بي اعتدال , نا عادل , بلا انصاف , منتهز ا , متجاوز ا.—(*not agreeable to reason*), نا معقول , خلاف ادراک . *Unreasonableness* (*immoderateness*), عدم اعتدال , نا عادلي . — (*want of reason*), مدرکت . *Unreasonableness in demands, an unreasonable demand*, دعواي نا عادل , مطلب بلا انصاف . — *Unreasonably*, بلا انصاف , بي اعتدال .

UNRECEIVED, نا يافته , نا مقبوض , لا ماخوذ . — (*not accepted*), نا پزيرفته , نا قبول .

Unreclaimed, v. *Unreformed.*

UNRECONCILED, بي صلح , نا يکدل , نا همدل ساخته . v. *Inimical.*

UNRECOUNTED, نا معروض , نا گفته , لا مروي , نا محکي .

UNREDUCED, نا مغلوب .

Unreformed, نا خوبتر , نا بهترساخته , بي اصلاح و تربيت , نا مودّب , کرده شده .

UNREINED, بي بندوبست , بي ضبط و ربط , بي لگام , نا مضبوط , بي لجام و زمام , بي عنان . v. *Unrestrained.*

UNRELENTING, بي امان , بي مرحمت , بي شفقت , سنگدل , نا ملايم , عنيف ا , درشت . v. *Inexorable, cruel, harsh, unfeeling.*

UNRELIEVED (*unassisted*), بي معاونت , نا منصور . — (*not eased*), بي تسلّي قلب و تن , نا دلخوش , نا شنا پذير .

UNREMARKABLE, نا غريب و نادر , نا واجب الملاحظه , غير عجيب .

UNREMOVEABLE, ممتنع برداشته , برقرار , قايم ا , پايدار , نا قابل برداشته شدن , شدن . v. *Fixed.*

Unremoved, نا از جا کرده , لا منزوع , نا برداشته . *Unremoved from office*, نا منعزل .

UNREPAID (*not returned* or *recompensed*), نا باز داده , بي مجازات و مکافات , بي عوض , بي رجعت ادا .

UNREPEALED, غير مبطل , لا منسوخ , نا موقوف .

UNREPENTED, نا فرسوده , نا ستوهيده , نا پشيمان شده .

Unrepenting, unrepentant, بي , نا توبه کار , بي پشيماني , بي ندامت , توبه کاري .

UNREPINING, بي , نا گله مند , بي شکايت , بي نالش , نا دلفکار , نا شکوار . v. *Content.*

UNREPLENISHED, نا انباشته , غير ممتلي , نا باز پر کرده .

UNREPROACHED, *unreproved*, نا مذموم , نا ملامت زده , بي دشنام , بي سرزنش , بي ملامت .

Unreprovable, بي سهو و خطا , نا واجب ملامت .

UNREPUGNANT, نا مخالف , لا متردّد ا , غير مغاير , نا متنافي , لا متعارض , نا متناقض .

UNREPUTABLE, نا شايسته , رسوا , معيوب ا , فاحش ا .

UNREQUESTED, نا درخواسته , نا پرسيده , نا مطلوب .

UNREQUITABLE, نا قابل مجازات , ممتنع عوض و جزا .

UNRESENTED, v. *Unrevenged.*

Unresentful, نا کينه گش , نا قهرگير , نا طالب انتقام .

UNRESERVED (*open, frank*), صافي دل , کشاده مشرب , مخلص ا , کشاده خاطر , بي رنگ , بي ريا , مکشوف القلب ا . — (*not reserved* or *kept back*), نا مبقي , نا باز داشته . — *Unreservedness* (*frankness*), عدم رنگ و ريا , کشاده مشربي , بي رنگ , با اخلاص , خلوص قلب ا . — *Unreservedly*, اخلاص ا , خلوص قلب و ريا .

UNRESISTED, نا مدفوع ا , نا مردود , نا متردّد .

Unresisting, بي , بي تعرّض , بي مزاحمت , بي مقاومت , نا مانع .

UNRESOLVABLE (*impossible to be resolved* or *explained*), نا ممکن مشروح شدن , نا قابل شرح , ممتنع کشاده شدن .

Unresolved (*not solved* or *explained*), نا مشروح , نا کشاده , لا مبيّن ا . v. Also *undetermined.*

UNRESTORED, لامرجوع ا , ناواپس داده , نا بازرسانيده .

UNRESTRAINED (*not hindered* or *confined*), نا باز , بي قيد , بي ضبط , داشته . v. *Licentious, loose.*—(*not limited*), بي انتها , بي انجام , نا محدود , از حدّ بيرون , نهايت , نا انجام کرده شده .

UNRETRACTED, نا منقبض , نا منکور , نا مکشوف , نا کشاده , نا فاش کرده .

UNREVEALED, نا آشکارد , غير منشور , لا منکشف .

UNREVENGED, انتقام نا گرفته , مطلف ا .

UNREVERSED (*not turned upside down*), نا , نا سرنگون , منعکس . — (*unrevoked*), v. *Unrepealed.*

UNREWARDED, نا , بي عوض , بي اُجرت ا , بي مزد , بي مجازت , بي پاداشت , بي جزا وسزا , مثوّب .

To UNRIDDLE, معما کشاده , لغز کشادن , چیستان کشادن , شرح لغز دادن , کردن .

To UNRIG, بي ساز وسامان کردن .

UNRIGHTEOUS, بي راستي , بي نیکوکاري , بي صداقت , نا صادق , لا معدل , نا عادل , گناه گار , نا خدا , بي صلاح , مخطي ا , غیرحق . v. *Unjust, sinful, wretched.*

Unrighteousness, عدم , عدم صداقت , عدم نیکوکاري , عدم عدالت , جنابت ا , نا خداي , گناه گاري , صلاح , عدم دین . v. *Wickedness, injustice.*

Unrightful, بي عدل وداد , بي شریعت , بي عدالت .

To unrip. v. *To rip, cut open.*

UNRIPE, فج ا , کدوخ , خام , نارسیده , نا پخته . — *Unripeness*, فجاجت ا , کدوخي , خامي , نا رسیدگي .

UNRIVALLED (*without a rival*), بي اغیار , بي رقیب , غیرحریف , بي همخواه , بي هم مطلب , بي نظیر , یکانه , بي عدیل . بیچون . v. *Unparagoned.*

UNRUFFLED, بي اضطراب , بي ازردگي . v. *Calm, tranquil, quiet.*

UNRULED, نا ضبط کرده .

Unruliness, گردنکشي , سرکشي , بي حکمي , بي ضبطي , *Unruly*, بي ضبط , بي حکم , سرکش , گردنکش . v. *Turbulent.*

Unsafe, نا امین , خطرناک , بي سلامت . v. *Insecure, dangerous.*

UNSAID, نا گفته , نا مذکور .

UNSALTED, نا نمکین , غیرمالح , بي نمک , نا نمک زده , نا پرشیده .

UNSANCTIFIED, نا مقدّس , غیرمطهّر , نا متبرک .

UNSATISFACTORINESS, عدم , عدم خاطر پسندي , عدم خاطرخواهي .

Unsatisfactory, unsatisfying, نا پسند خاطر , نا خاطرپسند , نا موافق , نا خاطرخوا .

Unsatisfied (*not contented* or *pleased*), نا شاد , نا راضي , نا خاطرجمع , بي دلاسایي , نا دلشاد , نا خشنود , نا دلخوش .

UNSAVOURINESS, بد لذتي , عدم مزه , عدم لذّت .

Unsavoury, نا خوش مزه , بد لذّت , بي لذّت , v. *Tasteless, insipid, fetid.*

UNSCREENED, بي حمایت , نا پوشیده , بي پرده . v. *Uncovered, unprotected.*

To UNSEAL, (*open any thing sealed*), مهر کشادن . — *Unsealed* (*having the seal broken*), مهر کشاده . — (*without a seal*), نا مختوم , بي مهر .

UNSEASONABLE, بیگاه , بیهنگام , بي وقت , بي زمان , بي , بي زماني , هواري , هوازي , هواژي . — *Unseasonableness*, بي محلّي , بي وقت , بي وقتي , هنگامي . — *Unseasonably*, بي تقریب وبي وقت , بي زمان . v. *Ill-timed.*

UNSEASONED (*not inured*), بي , نا آزموده , نا متربّي , بي تربیت , بي مزه , پیشه . — *Unseasoned* (*as victuals*), بي ابزار . v. Also *unsalted.*

Unseemliness, unseemly, v. *Indecency, &c.*

Unseen, غایب ا , غیرمشهود , نا منظور , نا دیده . *Invisible.*

UNSENT, غیرمسوّم , لا مرسل , نا فرستاده . — *Unsent for*, نا مدعو . v. *Uninvited.*

UNSEPARATED, غیرمنقطع , نا مقطوع , نا مفروق , نا منفرق , نا جدا کرده .

UNSERVICEABLE, نا مفید , نا بکار . v. *Useless.*

UNSET (*unplaced*), نا موضوع , نا نهاده , نا نشانده .

To UNSETTLE, نا پایدار , بي ثبات ساختن , بي قرار کردن , بیبقا کردن , بي دوام ساختن , کردن .

Unsettled, نا ثابت قدم , نا ثابت پاي , نا ثابت , بي قرار , بي ثبات , سبکپاي , بي دوام , نا پایدار , نا قایم . v. *Uncertain, unstaid, unsteady, inconstant, irregular.* — *Unsettledness*, بي قراري , عدم ثبات , نا ثابت پایي , نا پایداري . v. *Inconstancy, irresolution, uncertainty.*

UNSHAKEABLE, نا ممکن جنبش . —*Unshaken, unshook, (not moved or agitated)*, بي جنبش , بي تزلزل .

To UNSHEATH, از غلاف کشیدن , بي میان کردن , مستهل ساختن , تصلّت کردن .

UNSHED, نا افشانده , نا ریخته .

UNSHELTERED, بي صیانت , بي حمایت , نا پوشیده , غیرحفظ و امان , بي پناه .

UNSKILLED, *unskilful*, نا وقوفدار , بي وقوف , نا واقف , بي عقل , نا شناس , نا عاقل , نا کار آزموده , نا امورديده , نا دان . — *Unskilfully*, بي آزمودگي , بي وقوف . — *Unskilfulness*, عدم وقوف , نا شناسي , نا داني , بي وقوفي , &c.

UNSOPHISTICATED, نا مزّور , بي آمیزش . v. *Genuine, pure.*

UNSOUND (*sickly*), خسته , مریض A , ضعیف A . — (*cracked*), شگاف دار, رخنه دار , منفرج A , مفرّج A , بینونت پر , معفون A , گنده , فنا پذیر , دار . — (*rotten, corrupted*), تباه . — (*not orthodox*), نا مسلم , نا خدا , غیرمتدیّن . v. *Ungodly.* — (*not honest*), نا صادق , نا صالح , غیر , نا راست , رنگ , پرریا , نا وفادار , عادل . — (*not sincere* or *faithful*, حیله باز , آمیز . v. *Deceitful, insincere;* also *erroneous, wrong, unsteady.* — *An unsound sleep*, خواب سبک . v. *Slumber.*

Unsoundness (*sickliness*), حال مریض , خستگي — (*crackedness*), شگاف داري , رخنه داري . — (*rottenness, corruption*), عدم , عفونت , تباه , گند , فنا A — (*want of orthodoxy*), نا خدائي , اسلام , عدم صلاح , — (*want of honesty* or *fidelity*), نا راستي , حیله بازي , نا وفاداري , عدم رسوخ , نا پایداري , نا استواري , عدم قوّت . v. *Deceitfulness* — (*want of strength* or *solidity*),

UNSLAIN, نا کشته , نا برکشته , نا مقتول , غیرمنقتل .

UNSLAKED. نا وژولیده . v. *Unquenched.*

UNSOCIABLE, نا , نا مالوف , نا مهربان , نا همزانو , همسفره وهمکاسه , نا همدم . v. Also *unkind, morose.* — *Unsociably*, بروجه نا مالوف , بي مهرباني . v. *Morosely.*

UNSOWN, نا برزیده , غیرمزروع , نا کاشته , نا کشته , نا چسپیده , نا ورزیده .

UNSPEAKABLE, نا , بلا قوّت سخن ووصف , ناگفتني , ممتنع گفته شدن , قابل تقریر . — *Unspeakably*, بلا قوت , بي قابلیت تقریر , سخن ووصف .

UNSPECIFIED, نا مذکور , غیرمعین , ناموصوف . v. *Unmentioned.*

UNSPENT, نا مبذول , نا مصروف .

UNSPIED, نا دیده . v. *Unseen.*

UNSPILT, نا افشانده , نا ریخته .

UNSTABLE, نا ثابت قدم , نا ثابت , نا پایدار , نا قایم , هرجائي , بي قرار , بي سکون . v. *Unfixed, inconstant, irresolute.*

UNSTEADILY, بي قرارانه .

Unsteadiness, نا ثابت قدمي , عدم پایداري , بي قراري , نا ثابت پائي . v. *Inconstancy.*

Unsteady, unsteadfast, بي , نا قایم , نا شکیبا , بي قرار , نا ثابت قدم , نا ثابت , بي سکون , ثبات , نا استوار , سبکسر .

To UNSTOP, کشادن . v. *To open.*

Unstopped (*not closed, meeting no obstruction*), کشاده , نا ممنوع , بي مانع , غیرممتنع , نا مسدود .

To UNSTRING (*a musical instrument*), بي تارکردن . v. Also *to loose.*

UNSTRUCK (*not struck* or *beat*), نا , لا مضروب A , نا زده , گوفته . — (*not struck with amazement*), ناحیرت زده . v. *Unmoved.*

UNSTUDIED, بدیهي A , بدیهیه A . v. *Unpremeditated.*

UNSUBDUED, نا زیر , غیرمسخّر . نا مقهور , نا مغلوب A , پا زده .

UNSUBSTANTIAL, بي وجود . v. Also *unreal, unsolid.*

UNSUCCESSFUL, بي نصیب , بي مقصد , نا کامیاب , بي عاقبت خیر , بي طالع , بي نیکبختي , بد بخت , نا بختیار , سیاه روز , شوم آختر , کوربخت . v. *Unfortunate, unhappy.*

Unsuccessfully, بي طالع , بلا نیکبختي , بي نصیبانه .

Unsuccessfulness, بي مرادي , بي نصیبي , بي مقصدي , شومي A , عدم طالع , بد بختي , نا کام یابي , نا مرادي , شامت A . v. *Misfortune.*

UNSUCCESSIVE, غیرمسلسل , نا پي درپي , نا متوالي , نا متواتر , غیرمتعاقب , نا خلفي .

UNSUITABLE, *unsuiting*, نامناسب , نالايق , ناموافق , نا شايسته , نا سزاوار , نا سـ . v. *Incongruous.*

Unsuitableness, ناسزاواري , عدم مناسبت , عدم موافقت .

UNSULLIED (*not fouled*), نا ملوّث , نا چرکين . — (*not disgraced*), بي ناموس , بي رسوئي , بي عيب .

UNSUPPORTED (*not held up, unsustained*), نا برداشته , بي عمود . v. Also *unassisted, unaided.*

UNSUSCEPTIBLE, نا قابل پذير . v. *Incapable.*

UNSUSPECTED, نا , ناظالع , غيرظنين , نا مظنون , لامابون , محتمل .

Unsuspecting, unsuspicious, بي گمان , غيروهم , بي مظنت , بي سگال , غير تهمت .

Unsustained, v. *Unsupported.*

Untainted, v. *Unsullied, unsuspected.*

UNTAKEN, نا گرفته .

UNTAMEABLE, سرکش, نا قابل , دست آموزي , گردنکش .
v. *Unmanageable.*

Untamed, سرکش , گردنکش , وحشي , نا دست آموز , نا رام ساخته . v. *Wild.*

UNTASTED, نا مزيده , نا چشيده .

UNTAUGHT, نا آموخته , نا خوانده , غير تعلّم , نا معلّم , نا مودّب . v. *Ignorant.*

UNTENABLE, ممتنع داشته شدن , نا قابل مقبوض شدن , نا ممکن مصون شدن .

UNTENANTED, بي اجاره دار , بي رعيت , بي کرايه دار , غير ملتزم . v. *Unpossessed.*

Unthankful, نا شکور , نا شاکر النّعم . v. *Thankless.* — *Unthankfully*, بي شکران , بي شکر نعمت , بي شکرانه . — *Unthankfulness*, عدم شکر نعمت . v. *Thanklessness, ingratitude.*

UNTHINKING, غافل ا . v. *Thoughtless.*

UNTHOUGHT OF, نا کهاني , ناانديشيده , نا پنداشته , فجائي , بديهت ا . v. *Unheeded.*

To UNTIE, کشادن , حلّ کردن . v. *To loose, unbind.* — *Untied*, کشاده , محلول .

UNTIL, تا , حتي ا , الي ا . v. *Till.*

UNTILLED, نا آباد , غيرمزروع , نا وارانده , نا کاشته , کرده . v. *Uncultivated.*

UNTIMELY, بي هنگام , بي محلّ , بي زمان , بي وقت .

UNTINGED (*not coloured*), غيرمصبّغ , نا ملوّن , نا رنگين , نا مخضّب .

UNTIRED, نا افگار , نا معتوب , نا مانده .

UNTITLED, غيرلقب , نا ملقب , بي القاب . *Unto*, v. *To.*

UNTOLD, غيرمحکي , نا معروض , غيرمروي , ناگفته , نا متلخص , نا منطوق . v. *Unrevealed.*

UNTOUCHED, نا , نا زده , ناگرفته , نا ممسوس , نا بسوده , نا دست زده . v. Also *unmoved, unfelt.*

UNTRACTABLE, نارام , نا دست آموز , گردنکش , سرکش .
v. *Unmanageable, ungovernable.* *Untractableness*, سرکشي , گردنکشي .

UNTRAINED, نا پرورده , نا معلّم , نا مربّي , نا مودّب , نا دست آموز .

UNTRIED, نا سنجيده , غيرمفتن , نا مجرّب , نا آزموده .
v. *Unexperienced.*

UNTROD, *untrodden*, غيرپاخوست , نا پايمال , نا پامال , نا پا زده .

Untroubled, v. *Unvexed, undisturbed: clear.*

UNTRUE, نا راست , بي حقيقت , نا حقّ . v. *False.* — (*faithless*), بي وفا , پرريا , اهل غدر . — *Untruly*, بي حقيقت . — *Untrustiness*, v. *Unfaithfulness.* — *Untruth*, دروغ , ناراستي . v. *Falsehood.*

UNTURNED, نا گردانيده , نا متقلب .

To UNTWINE, (*untwist*), نقض کردن , نکث ساختن , حلّ پيچ و تاب کردن , پيچ کشادن .

Unvanquished, نا مغلوب . v. *Unconquered.*

UNVARIED, *unvariable, unvarying*, بي تغيّر , بي تبديل , غير متلوّن , نا متغير .

To UNVEIL, عرض ديدار , بيپرده ساختن , بيحجاب کردن , حجاب واکردن , رفع نقاب ساختن , کردن .

Unversed, v. *Unskilled, ignorant.*

UNVEXED, نا ازار , نا مضطرب , بي رنج , نا رنجيده , بي غم و غصه , نا ستمديده , رسيده . v. *Undisturbed.*

UNVIOLATED (*not injured*), غير مقهور , نا مظلوم . — (*not broken as a promise, &c.*) نا مفسوخ , نا منتقض . — (*not deflowered*), غير مثيب , نا منهتک .

UNUSED, نا مستعمل , بي استعمال . — *Unuseful*, نا فرجام . v. *Useless.*

UNUSUAL, خلاف , خلاف قاعده , بي دستور , بي قاعده , غير معهود , غير معمول , خلاف معمول , ضابطه . v. *Uncommon.* ا نادراً .

UNWALLED, بي ديوار .

UNWARILY, غافلاً . v. *Carelessly.* — *Unwariness*, ا غفلت . v. *Carelessness.*

UNWARLIKE, نا , نا جنگي , نا جنگانه , نا جنگ آسا , نا نبرد آزما , جنگ آموز .

UNWARNED, غير متّعظ , بي آگاهي .

UNWARY, بي بصيرت , غافل ا , بي انديشه , بي احتياط . v. *Careless, imprudent, rash, precipitate.*

UNWASHED, نا شسته , نا مغسول . v. *Dirty, nasty.*

UNWASTED, نا كم شده , غير مصروف , نا كاسته .

UNWEARIED, نا مانده شده , نا متعوب . v. *Indefatigable, incessant.*

UNWELCOME, نا , نا خوش , نا پسنديده , نا دلپسند . نا دلاويز . v. *Unpleasant, disagreeable.*

UNWHOLESOME, نا خوش , نا صواب , نا موافق , ناگواره , نا خوشمش , گوار .

UNWIELDY, نا قابل , گران سير , گران , نا آسان حركت , نا مستعد . v. *Ponderous, weighty; awkward.*—*Unwieldiness*, ثقلت ا , عدم قابليت , گران سيري , گراني . v. *Heaviness.* —*Unwieldily*, با ثقلت , با گراني . v. *Heavily, awkwardly.*

UNWILLING, بي اراده , بي دل , نا خوشنود , نا راضي , نا راضي . —*Unwillingly*, قاسر , بي اختيار , نا مراد , نا خواه علي , با اكراه , كراهةً ا , اضطراراً ا , با ضرورت , بلا اراده , بي رضائي , راغم داغم , متكرهاً ا , تكرّه . — *Unwillingness*, بي اختياري , عدم مراد , نا خواهي , بي دلي .

To UNWIND (*a clew, &c.*), نقض دسته , وشيعت كشادن كردن .

UNWISE, بي بصيرت , بي وقوف , بي عقل , نادان , نا شناس , غافل ا . v. *Ignorant, weak, imprudent.*—*Unwisely*, غافلاً ا , بي عقلانه .

UNWISHED, نا مطلوب , نا مرغوب , نا متمنّي , نا خواسته , غير مستدعي .

UNWITNESSED, نا مشهود , بي گواه , بي شاهد .

UNWITTINGLY, با سهو , با خطا , غافلانه , بي تعقلانه .

UNWONTED, نادرالوقوع ا , نا مشهور , نا موافق آئين , بلا قاعده .

UNWORSHIPPED, غير عبادت , بي پرستش , نا معبود .

UNWORTHILY, بي شايستگي , بي سزاواري , بي استحقاق , بي محلّ , بي لياقت .

UNWORTHINESS, عدم , نا شايستگي , عدم استحقاق , رسوائي , لياقت . v. *Worthlessness.*

UNWORTHY, نالايق , نا سزاوار , نا شايسته , نا مستحق , نا مستحسن . v. *Worthless, mean, unsuitable.*

To UNWREATHE, نكث ساختن , نا نگاشته , نقض كردن . v. *To untwine*

UNWRITTEN, نا مكتوب , نا نرشته . v. *Oral, traditional.*

UNWROUGHT, غير , نا كرده , غير معمول , نا ساخته , مفعول , مصنوع .

To UNYOKE, ربقه كشادن , چوغ كشادن , بي يوغ كردن , بي يوغ كرده , آزاد از ربقه , بي غلّ . — *Unyoked*, جفت واكردن , حلّ غلّ ساختن .

A VOCABULARY, فرهنگ , لغت ا , كتاب لغت , كتاب الفاظ .

VOCAL, نوائي , صوتي .

VOCATION (*calling by the will of God*), دعوت خدا , الهام ايزد تبارك و تعالي , دعوت الله تعالي . v. Also *trade, occupation.*

VOCATIVE (*part of speech*), ا المندي . *A vocative particle*, حرف ندا .

VOCIFERATION, آواز, غوغا, بانگ, شور, شماته ع. v. *Clamour, outcry.* — *Vociferous,* غوغائي, شوري, بلند. v. *Clamorous, noisy.*—*To vociferate,* شور کردن, شماته زن. v. *Clamorous, noisy.*—*To vociferate,* زغاریدن, زغازیدن, شماته زدن, غوغا کردن, بانگ برزدن.

VOGUE, رواج. v. *Fashion, mode.*—*To be in vogue,* رواج شدن.

VOICE, نوا, صیت ع, صوت ع, صدا ع, آوازه, آواز. *A loud voice,* آواز بلند, ژغار, زغار, جهارت ع. *To cry with a loud voice,* فریاد براوردن, بانگ برزدن. v. *Clamour. Having the same voice,* هماواز. *Having a loud voice,* بلند آواز, جهیر ع. *Having a sweet voice,* خوش آواز, نواي, آواز شیرین, خوب آواز, خوش الحان. *A sweet voice,* خوب. *A shrill voice,* آواز تیز, ترنیت ع.

VOID, صفر ع, صفور ع, صفر ع, معلول ع, تهي, خالي ع. v. *Empty, vacant.*—(*null, vacated*), معطّل ع, مصفر ع, صحر. v. Also *ineffectual, vain; unsubstantial. Void of care,* بي پروا, خلي ع, فارغ ع, دلخوش.

A void, خلوت ع, جاي خالي, خوا ع, خلو ع, خلا ع.

To void (*leave empty*), تخلیت, تهي کردن, خالي کردن, سجر کردن, منتجف ساختن, مبهي کردن, خلوت کردن, کردن. —(*to make null*), معطّل کردن, مبطل کردن, باطل کردن, محو ساختن. v. *To nullify, abolish, abrogate, repeal.* — (*to pour out*), ریختن, ریز کردن. v. *To shed.* — *To void excrement,* نثل ساختن, سلح کردن, تغوّط ساختن, تغیط کردن ع.

Voidable (*possible to be annulled*), نا قابل مبطل شدن.

Voided (*emptied*), مخلّي ع, خالي کرده شده, تهي کرده شده.

A voider (*in which dishes, fragments, &c. are carried from table*). v. *Tray.*

Voidness, خلا, خلو ع, خوا ع. v. *Emptiness.*

A VOITURE, v. *Carriage.*

VOLATILE, *volant* (*flying through the air*), پران, پرنده, پر, تیز, طیار ع, طیر ع, طیراني ع, طایر ع, باسي, (*lively, fickle*), هوادار, سبکسر, هرجایي, ذوطیرت, سیماب طبع, بي قرار, نا پایدار.

Volatileness, volatility, طیرت ع, نا پایداري, بي قراري, هواداري, طبش. v. *Fickleness, levity.*

A VOLCANO, کوه آتش انداز, آتش فشان, جبل تاب, افگن.

VOLITION, خواهي, خواهش.

A VOLLEY (*a flight of arrows, &c.*) شلح ع.

VOLUBILITY (*of speech*), زبان آوري, مناقلت ع, زبان, نا, بي قراري, چالاکي. — (*mutability, liableness to change*), عدم ثبات, نا پایداري, استواري. —(*the act or power of rolling round*), دوار ع, چرخ, قوّت گردش, گردش.

Voluble (*fluent in speech*), زبان آور, زبان چالاک, ذو المناقلت ع. — (*rolling, easily put in circular motion*), گرداگرد روان, دوار ع, چرخي, استوار. — (*unsteady*), نا, بي قرار.

A VOLUME, جلد ع, جریده ع, رقّ ع, سفر ع (plur. اسفار). *A book of two volumes,* کتاب دو جلد. *Three volumes of books,* سه جلد کتاب. *Voluminous,* بسیار جلد دار. v. *Copious, diffusive.*

VOLUNTARILY, خود, ارادتانه, با اختیار, با اراده, از خود, بخود.

Voluntary, اختیاري, ارادتي, مرادي.

A VOLUNTEER, فدائي, انکه خود بخود کاري میکند. *To volunteer,* فدائي شدن, لوند گشتن.

A VOLUPTUARY (also *voluptuous*), جشني, عیّاش ع, نفس و شهوت پرست, شهوت پرست, اهل ذوق, شکم پرست, نفساني, صاحب عیش و عشرت, اهل صفا, پرست هوس باز.

Voluptuously, با هوس و, با عیش و عشرت, با ذوق و صفا, با شهوت, هوا.

Voluptuousness, عیش و عشرت, ذوق ع, صفا ع, عیاشي, هواي نفساني, هوا و هوس.

To VOMIT, تقیو, استفراغ کردن, ردّ کردن, قي کردن, هراشیدن, انشاع کردن, اشکوفه زدن, تیع نمودن, کردن.

A vomit, vomition (*act of vomiting*), استفراغ ع, قي ع, قلس, هوع, هراش, اشپخون, اشکوفه, ردّ ع. *A flux and Vomiting,* جورا, هیضت ع. *Vomiting much,* قیو ع, ذراع ع. *The matter thrown up in a vomit,* متاع ع, اشخوان, انباع ع. *A vomit or emetick,* مستفرغ ع, قیو ع, قي ع, اشپخون.

Vomited, اشکوفه , هراشیده , ردّ کرده شده , از قي انداخته زده .

Vomitory, vomitive, مقيي ع , قیوساز , قي انگیز .

VORACIOUS, حریص ع , اکال ع , اکل ع , اکول ع , بلع ع . — (*in comp.*) خوار or خور , خوران . v. *Ravenous, greedy.* *voraciousness, voracity*, آز , حرص ع . v. *Ravenousness.*

A VORTEX, گرداب , ورطه ع , گردباد .

A VOTARY, فدائي , فرمان بردار , بنده , فدوي ع .

A VOTE, قول , قول عام براي انتخاب کسي را بخدمت و غیره . — *To vote*, قول دادن , قول دهنده .

VOTIVE (*given by vows*), بطور نذر , از نذر بخشیده , منذور ع , نذیرت ع , نذیر ع , نذرانه .

To VOUCH, دلالت و اثبات نمودن , شهادت کردن , گواي دادن . v. *To attest, prove.* — *Vouched*, مثبوت ع , مشهود ع , ثابت کرده شده . v. *Proved.*—*A voucher*, شهادت , گواهي , دلیل ع . v. *Proof, witness.*

To VOUCHSAFE, ارزاني , دستور نمودن , اجازت دادن , بخشیدن , بخشردن , کردن . v. *To permit, grant, condescend, deign.*—*Vouchsafement*, اجازت ع . v. *Grant, permission, condescension.*

A VOW, نذر ع (plur نذور ع , نذر ع), عهد ع , نحب ع . — *Any thing dedicated to God in consequence of a vow*, نذیرت ع . v. *Voice.*—*A vow to sin no more*, توبه کاري , توبه ع .

To vow, نحب ساختن , تنذّر کردن , عهد گفتن , نذر کردن . v. *To promise.*

A VOWEL, حرف علّت , حرکت ع . Vowel points or marks used to denote the short vowels to be pronounced with the consonant, اعراب ع , حرکات ع . *To mark* (*Arabick, Persian, &c.*) *with vowel points*, اعراب کردن .

A VOYAGE, صفر دریا . *To voyage*, صفر دریا کردن . — *A voyager*, مصافر دریا .

UP, بالا , بر , فراز , فرا , فوق ع , علي ع . *To come up*, برامدن . *To go up*, بالا رفتن . *To run or get up*, برخاستن , برپاشدن . *To rise up* (*as the sun*), طلوع کردن , برآمدن . — *To hang up*, برآویختن . *To stand up*, استادن , قایم شدن , برپا شدن . *To bring up*, برآوردن . — (*educate*), پروردن , مربّي ساختن , تربیت کردن . v. *To rear.*—*To give up*, تسلیم , دست بردار شدن , کردن . v. *To resign, surrender.*—*To give up an office*, استعفا دادن . v. *To resign.* *To spring up*, ظهور کردن , صادر کردن , بر روهیدن , انگیختن . v. *To excite, instigate.*—*To stir up sedition*, ایقاظ فتنه کردن , آشوب برخیزانیدن . — *To bear up*, اعتماد کردن , برداشتن , عمود ساختن . v. *To prop, support, sustain.*—*To raise up*, برخیزانیدن , برداشتن . *To blow up* or *swell.* براماسیدن , براماهیدن . *To blow up with gunpowder*, از باروت بر پرانیدن . *To tear up by the roots*, از بیخ برکندن . v. *To eradicate.*—*Up and down*, زیر زبر . — *Up to*, تا , الي ع , حتّي ع . *Up to this time*, تا این وقت , الي هذا الان ع . *Up to that time*, تا آن زمان . *Up! get up!* خیز , برخیز , استا , ستا .

To UPBRAID, گوارة زدن , طعنه زدن , سرزنش گفتن , تقبیح , پیغاره زدن , تعیب کردن , تعیّر ساختن , ملامت کردن , ثرب , تشنیع کردن , تقریع ساختن , توبیخ کردن , ساختن , بهتان زدن , طعن و طنز کردن , عیب گفتن , ساختن . v. *To reproach, revile.*—*To upbraid one with a favour conferred*, امتنان کردن .

Upbraidingly, با طعنه ع , توبیخا ع , با سرزنش , با طعن و طنز .

UPCAST, بالا انداخته .

UPHELD (*maintained*), پروردة , مربّي ع . — (*supported, propped*), برداشته , معمّد ع .

To UPHOLD, برداشتن . v. *To support, sustain, maintain.* *An upholder.* v. *Supporter.*

To UPLIFT, برداشتن .

Upmost, v. *Uppermost, highest.*

UPON, بالا , بر , علي ع . v. *On.*

UPPER, اعلي ع , بلندتر , برتر , زبرین , برین , بالاتر , فایق ع , فوقاني , علیا ع . v. *Superior.*

Uppermost, اعلي ع , بلندترین , برترین , بالاترین , علیا ع . v. *Supreme.*

To UPRAISE, *uprear*, برداشتن , افراز کردن . v. *To raise, exalt.*

UPRIGHT (*straight up*), راست , سهي , راست برپا , صداقتکار , صالح ع , منتصب ع , منتصّ ع . مجشیل ع .—(*honest*), شایسته , اصلي ع , نیکنام , درست , راست , صادق ع .

Uprightly (*perpendicularly*), راستانه, منتصباً A, منتصّاً A, (*honestly*), صالحاً A, با صلاح, با صداقتکاري, با راستي.

Uprightness (*straightness*), راستي, سهي حال.—(*honesty*), صداقتکاري, صلاح.

To uprise, v. *To rise, rise up.* *Uprise*, v. *Rise.*

UPROAR, شماته, هنگامه, شور, شورشر, غوغا, آواز, غلغل. v. *Tumult, clamour.*

To UPROOT, از بیخ برکندن. v. *To eradicate*, and *root.*

To UPROUSE, برانگیختن.

UPSHOT, انجام A. v. *Conclusion, event.*

UPSIDE DOWN, سرنگون, ته و بالا, زیر و بالا, زیر زبر, نگون. *To turn upside down*, زیر بالا نمودن, زیر زبر کردن.

An UPSTART, مرد بي اصل, نودولت, فطاري.

UPWARD, *upwards*, v. *Up.* — (*toward a higher place*), بالا, ببالا, بام, فراز, الي فوق A. — (*more than*), زیاده, اکثر A. v. *More.* — (*towards the source*), سوي سرچشمه, بسوي مصدر.

Urbanity, v. *Politeness, elegance.*

URCHIN, انقد A. v. *Hedge-hog.*

The URETHRA, مجراي بول, نایره A, برېخ A.

To URGE, الحاح, اقدام و ابرام ساختن, تقاضي کردن, فرسودن, اضطرار نمودن, ثقلت کردن, کردن. v. *To press, importune, enforce.*

Urged, آزار, فرسوده, ابرام کرده شده, تقاضي کرده شده, رسیده.

Urgency, اقدام A, ابرام A, لزوم A, ضرورت A, تقاضي A, الحاح A, ثقلت A, اضطرار A.

Urgent, لازم A, مبرم, داغي, متقاضي A, ضرور A, مهم A, مصمم A, بجد, مستهند. *an urgent affair*, مهمت A, داعي A. v. *Importunate, pressing, violent, cogent.*—*Urgently*, با تقاضي, با الحاح, با اضطرار, با ابرام, مهماً A, لازماً A, مبرماً A, با ثقلت A.

An urger, الحاح کننده, متقاضي A.

A URINAL, شیار, پیشیار, بولدان, مبول A, تارورة A, میزدان

Urinary (*belonging to urine*), شاش پیوند, بول منسوب. — بول انگیز. *Urinative* (*provoking urine*), کمیزرا تعلق. *Urinator*, v. *Diver.*

Urine, پیشیار, کمیز, شاشه, شاش, بول A, پیشاب. — (*of a bat*), شیروق. —(*of a dog*), قزح A. *The inspection of urine to discover diseases*, تفسیرة A, تفسرة A, فسر A. *Heat of urine*, پرمیو. *Retention* or *stoppage of urine*, سدّ بول, اسر A, صرب A. *Who has a retention of urine, to urine*, بول, پیشاب کردن, کردن, &c. v. *To piss.*

An URN (*water-pot*), آپیزه, آپیز, آبریز, صراحي A, حرجت A, ضجوع A, ناعورت A, دهوه, دلو, دهله, استاخ, هرکاره, هوگان. — *A brass urn*, دغول A, لقوت A, نیطل A. *An urn for the ashes of the dead*, ستودان. *A small urn*, دلات A (plur. دلا).

US, نا A, مارا.

USAGE (*treatment*), گیري, معامله A, حرکت A. — (*custom*), آئین, رواج, روش, رسم A, دستور, ضابطه A, طور A, متاد A, استعمال A, پیشنهاد, عادت A, قاعده A, طریق A.

Usance, v. *Use, usury.*

USE (*experience*), ازمودگي کارداني, تجربه A, وقوف A, عمل A. —(*practice*), استعمال A. — (*habit, custom*), عادت A, آئین. v. *Usage.* — (*possession*), ملکیت A, تصرّف A, فایده A, انتفاع A, نفع A, تمتّع A. — (*advantage*), منفعت A. v. *Utility; convenience, help.* *Use of money*, معامله A. v. *Interest, usury.* *To be of use*, بکار آمدن, نافع شدن. *To employ to a bad use*, اسراف کردن. v. *To waste.*

To use (*employ to any purpose*), خرج کردن, بکار آوردن, منتفع کردن. v. *Treat.* — (*to practise*), تصرّف ساختن, استعمال کردن. — (*to frequent*), آمد و شد نمودن.

Used, مستعمل A. v. *Accustomed.* — (*brought into use*), بکار آورده شده. —(*expended*), صرف کرده, خرج کرده شده, مصروف شده.

Useful, نفّاع A, نافع A, مفید A, فایده‌مند, بکار, سودمند. v. *Advantageous, profitable.* *More* or *most useful*, مفید شدن, بکار آمدن, انفع A, اعود A. *To be useful*, فایده‌مند شدن, غیار شدن.

Usefully, مفيداً A , نافعاً A , با منفعت , با فايده .

Usefulness, انتفاع A . سود مندي , فايده مندي . v. *Utility.*

Useless, ناكاره , نا بكار , نا مفيد , بي فايده , بي نفع , ما لا يعني A , كاسموي , نا فرجام , عقيم A . *An useless thing*, بادژم , لغو A , نا فرجام , فلاده A , فلاد A , عبث A . v. *Trifle.*

Uselessly, نا بكارانه , بلا فايده , بي منفعت , غير نفع , بي معني . v. *Triflingly.*

Uselessness, نا كارگي . نا بكاري , عدم فايده , عدم , نا شايستگي , منفعت .

An user, مستعمل A , استعمال كننده , تصرّف كننده , بكار آورنده , متصرّف A .

An USHER (*who introduces*), عرض بيگ , محضر A . —(*an under school-master*), خليفه A , معلّم كوچك . — *To usher in*, پيشروي كردن . v. *To introduce, forerun.* — *Ushered in*, v. *Introduced.*

USUAL, معمول A , معهود A , معتاد A . v. *Common, customary, frequent.*—*Usually*, بطريق قاعده , موافق دستور , بحسب الاستعمال A , موافق عادت , حسب المعتاد A . — *Usualness*, استعمال A , معمولي . v. *Frequency.*

USUFRUCT, تصرف محصولات . —— *A usufructuary*, متصرّف محصولات .

An USURER, سود خور , رباخوار , ربا خور . — (*usurious*), با ربا , ربحي , رابح A , مقرض A . *Usuriously*,

To USURP, از جبردخل , از زبردستي بتصرّف خودآوردن , نا حقّ تصرّف گرفتن , كردن .

Usurpation, تصرّف نا حقّ , غصب A .

Usurped, نا حقّ گرفته شده .

An usurper, تصرّف نا حقّ كننده , غاصب A .

USURY, ربح حرام , سود خواري , ربا خواري , ربح A , ربيت A , ربون A , ربوان A , ربا A . *To lend at usury*, بسود قرض دادن , مقارضت كردن .

UTENSIL (*tool, implement*), دستا فراز , آلت A or آله A (plur. الات) . — *Utensils* (*pots, pans, &c.*), ظروف A (sing. ظرف), اخريان , رخت , متاع A , اسباب A , صلخف A , تور , كاله , آوند A , باردان , قاش ماش A , آداوات A , پرخ , اوقاب A , دامال , خنائير A , خنود , خنور , خشمه . *Utensils of the meanest kind*, خرڤي . v. *Tool, instrument, weapon:* also *apparatus, furniture, necessaries, vessel.*

UTERINE (*belonging to the womb*), رحمي , رحم پيوند , مادر , همشكم . *A brother or sister uterine*, شكم منسوب زاده .

The UTERUS, زهدان , رحم A , شكم , ابسته , بوكان . v. *Womb.*

UTILITY, فايده A (pl. فوايد), استفاده A , فرجام , منفعت A , سود , نفع A , نفاع A , انتفاع A (plur. منافع): also ژيون , نوا , پرخ , يل , كفل A , غنا A , عايدت A , رادت A . v. *Use, profit, advantage.*

UTMOST, اقصا A or اقصي A . v. *Extreme, highest, greatest.*—*To do one's utmost*, حتّي المقدور كردن . v. *To employ every endeavour.*

Utter, v. *Total, complete: outer, outward.*

To UTTER, خطاب ساختن , كلام كردن , گفتن . v. *To speak, relate.* — (*to sell*), بيع , فروخت كردن , فروختن . — (*give currency*), رواج دادن , جاري كردن , ساختن . — *Utterable*, v. *Speakable.*—*Utterance*, v. *Speaking, pronunciation. An utterer*, v. *Speaker: vender.* — *Uttered*, v. *Spoken, sold.*

UTTERLY, بالتّمام A , بهمه ابواب . v. *Wholely, completely, perfectly, quite.*

Uttermost, v. *Extreme.* *Vulcano*, v. *Volcano.*

VULGAR, عام A . v. *Plebeian.* — (*mean, low*), حقير A , عوام النّاس , ناكس A , پست وخوار , دني , اوباش A , اوقاش A . *The vulgar*, اذناب النّاس A . v. *Plebeians, commonalty, mob.*

Vulgarity, عموم A , حقارت A , دوني , خوري , پستي . v. *Meanness.*

Vulgarly, عموماً A . v *Commonly.*

VULNERABLE, قابل خسته شدن , ممكن مجروح شدن , زخم پذير .

A VULTURE, كركس , نسر A (plur. انسر , نسور), هوزب ,

قشعمان , قشعام , غداف . *The falling vulture (a star)*, النسر الوقع ٨ .

The UVULA, ملازه , ملاژه , ٨ لهات (plur. لها , لهي , لهيات , لهوات . *The falling* or *swelling of the uvula*, ٨ طلطل , طلطله ٨ .

UXORIOUS, بعورت مطيع , زن پرست , زن مريد , عاشق زوجه . *Uxoriousness*, زن پرستي , زن مريدي .

W.

W is expressed in Persian and Arabick, by و — as ديوانه, *mad;* موافق, *conformable*, &c.

WAD, *wadding*, نواله .

To WADDLE, از جانب , از طرف بطرف جنبان رفتن , تنغص كردن , فراخيزكردن , بجانب ترازل ساختن . v. *To totter, stagger.*

To WADE (*walk through water*), در آب , پا ياب رفتن , با دشواري مشي كردن . — (*to pass through with difficulty*), درميان مشكلها گذر كردن , گذر كردن .

A WAFER, كلاچ .

To WAFT (*to carry or transport expeditiously*), بزودي , درهوا بردن , بهواپرانيدن . — (*carry through the air*), رسانيدن . *To waft over a river*, &c. عبور دريا كردن . *To make a waft* or *signal*, اشاره كردن . v. *To wave;* also *to swim, float.*

A waft (*floating body*), ٨ رمث , ٨ عمد .

Wafted, گذرانيده , برده , رسانيده .

A WAG, ٨ مسخره , بدباز , بذبار , بذله باز . v. *Droll, jester.*

To WAG (*cause to move* or *shake*), جنبانيدن , جنبان كردن , جنبان , جنبيدن . — (*to move* or *be agitated*), حركت دادن , بصبصه كردن . *To wag the tail*, متحرك شدن , شدن . v. Also *to wave.*

To WAGE (*war*), غزا , مبارزت ساختن , جنگ كردن , جهاد و رزم كردن .

A WAGER, ٨ گرو , ٨ شرط , ٨ سبق , ٨ بحث , اوچ .

To wager, اوچ كردن , تقامر كردن , گرو بستن , شرط كردن , بحث كردن , سبق نمودن .

WAGES, ٨ وظيفه , ٨ مواجب , ٨ علوفه , ٨ طلب . v. *Salary, pay, stipend. Yearly wages*, سالانه , ساليانه . — *Monthly wages*, مشاهره , ماهانه , ماهينه . *Daily wages*, روزانه , يوميه ٨ , روزينه .

WAGGISH, ٨ بذله باز , شريد . v. *A wag. Waggishness, waggery*, ٨ بذله بازي , شرارت , ٨ مسخره .

A WAGGON, ٨ عرابه , عربه . v. *Cart.*

A WAGTAIL (*bird*), كواك , كراك ٨ , صعود ٨ , سريچه , ليچور ٨ , سنگلان , سنگاليك , ذعرت ٨ , هزاز ٨ , شيشالنگ , ستا , ستربانگ .

To WAIL, غريويدن , شكايت كردن , زاري كردن , ناله زدن . v. *To lament, bewail, moan. Wail, wailing*, زاري , نالش , ٨ شكايت . v. *Lamentation. Wailful*, ناله زن , غيريو , غم خور . v. *Mournful, sorrowful.*

WAIN, ٨ عرابه , ٨ عربه . v. *Carriage.*

WAINSCOT, تخته بندي . *To wainscot*, ديوار را از تخته آراستن .

The WAIST, ميانه , نطاق ٨ , كمر , ميان , تن , ميان (plur. گشح ٨ , قرب ٨ , سقال ٨ , صقل or ٨ سقل , كردكار , ٨ ناطق , ٨ اطل , كشوح). *The waist* (or *middle of the deck of a ship*), ميان سقيفه جهاز . *Slender-waisted*, ستك . — *A waistcoat*, ٨ تونيت , كرته , كرتك . *An under-waistcoat*, غلالت ٨ , خوي خور .

To WAIT (*stay, remain, delay*), درنگ , باشدن , ماندن , توقف كردن . — *Wait for* (*with expectation*), ترصّد ساختن , منتظر شدن , انتظار كردن . v. *To stay, watch, expect. To wait upon* (*as a servant*), خدمت , ملازمت ساختن , اداي خدمت نمودن , كردن . v. *To serve, to attend.* — (*to visit*), عزم ملاقات نمودن , براي ملاقات رفتن .

Wait (*ambush*), ٨ مكادت , بخيز , كمينگاه , كمين . *To lie in wait*, مكادت ساختن , در , دركمينگاه ماندن , كمين ساختن , بخيز پنهان شدن .

A waiter (*servant*), ٨ ملازم , خدمتگار , چاكر , نوكر .

A waiting-woman, ايينه , عورت خدمتكار , كنيز , زن نوكر . v. *Maid-servant.*

٨ راعي , ٨ دار .

To WAKE, *waken* (*rouse another from sleep*), بیدارکردن, تیقیظ کردن. ایقاظ ساختن, از خواب برانگیختن. *To wake, be awake*, or *be awakened*, بیدار شدن, از خواب بیدار شدن, مستیقظ گردیدن A, باختن. v. Also *to watch*.

Waked, بیدارکرده, میقوظ A, متیقّظ A, از خواب برانگیخته.

Wakeful, بیدار, ساهر A, سهران A (plur. سهار), مستیقظ A, مکتلا A or مکتلي A, یقظان A, متیقّظ A, بي خواب. v. Also *watchful, vigilant*.

Wakefulness, بیداري, سهر A, کثرت السّهر A, یقظت A, ارق A, مساهرت A, بیخوابي, عدم خواب.

To WALK, خرامان شدن, مشي کردن, سیرکردن, پارفتن. v. Also *to go, move, come, travel, pass*.—*To walk with an easy graceful air*, خرامیدن, خرامان رفتن. *To walk out* or *abroad*, بیرون رفتن. *To walk on foot*, پیاده رفتن. *To cause to walk*, خرامانیدن.

Walk (*the act of walking*), خرام, مشي A, گشت, سیر A. —(*gait*), رفتار, روش.—(*a place for walking for pleasure*), گذگشت, مسیره A, تفرّج گاه, سیرانگاه.

A walker, ماشي A, مشي کننده, سیرکننده. *A night-walker*, شبرو.

A WALKING-STAFF, عصا A, سردسته. v. *Staff*.

A WALL, دیوار, جدر A, جدار A (plur. جدران, جدر), حول A, پرچین, حاجر A, حجر A (plur. حجران), منقبت A, سور A. v. *Partition*. *A wall of canvass inclosing an area about a tent*, قنات A, سراچه. *The walls of a town or castle*, دیوار قلّعه, دیوار حصّار, قلّعه بند, شهربند, شهرپناه, ربض A, باره, بار, بدن A, بارو, حصّار A, دیوار شهر, آل. v. *Rampart, fortification*. *The top of a wall*, سر دیوار, پرچین. *Any part of a wall higher than the rest*, طربال A. *The coping of a wall*, تاج دیوار, افریز A, کنگره. *The encrustation* or *plastering of a wall*, مهره دیوار. *A high wall* (*surrounding a palace, &c.*), شهدیوار or شاد دیوار. *A parapet wall*, دیوار به رفعت سینه, کنگره. v. *Parapet*.—*The parapet wall surrounding a well*, جول A (plur. جوال, اجوال).

To wall (*inclose with walls*), ازدیوار احاطه کردن.—(*to fortify with walls*), تحصین کردن, از دیوار محکم ساختن.

A WALLET, جامه دان, زنبیل, بغچه, جامدان or خورچین, جمعدان, راویت A, مزود A (plur. مزواد), جشیره A. v. *Sack, bag*.

WALL-FLOWER, قرنفل.

A WALL-LOUSE, بقّ الخشف A, بقّ الحیطان A, فسافس A.

To WALLOW (*roll on the ground, in the mire, &c.*), غلطیدن, غلطان شدن, بخچیزیدن, خریدن, بالیدن, مقلوب شدن, تمرّغ کردن, متدحدر شدن, متدحرج شدن. v. Under *to roll*.

WALLWORT (*herb*), خمان صغیر, یبان مروري.

A WALLNUT, گوز, جوز, چهازمغز, گردگان, شلوکه, بخکلول, بخکلون, بخکلبون, بخکله, جوزه رومي, کاردکان, تخکلول. *A walnut-tree*, درخت گردگان, تخکلون.

WALL-PEPPER, میرعاشقان.

WAN, زرد فام, زرد, بیمارگون. v. *Pale*. *To grow wan*, زرد فام شدن, بیمارگون گردیدن.

A WAND, عصّیه A, شاخچه. v. *Rod, twig*.

To WANDER (*ramble about*), گردیدن, جابجار رفتن, تکیدن, سیارکردن, پویدن, سیرکردن, گشت وگذارکردن, واریدن, آواریدن, گریدن.—(*to go astray, lose the way*), آواره شدن, حدس کردن, گمراه شدن, بیراه شدن. v. Also *to stray, rove, travel*.

A wanderer, سیرکننده, گردنده.—(*vagrant, vagabond*), اعربي A, دریم A, آواره, دربدر, رندِ جهان, رند.

Wandering (*part. and adj.*), سیرکنان, پویان, گردان, سیار A, جابجاروان, مخیق A. *Wandering in mind* (*adj.*), حیران A, متحیّر A, حایربایر, متردّد A, سرگردان, سرگشته. *Wandering in mind* (*subs.*), تردّد A, سرگرداني, سرگشتگي. v. *Irresolution*.

WANE (*decline*), زوال A, نقص A, نقصان A, کاست, تصغیر A, جزر A. v. *Decrease, decay, diminution*.—*The wane of the moon*, محاق A, محاق هلال.—*To wane* (*grow less*), کمیدن, مقصورگردیدن, کم شدن, کمترگشتن, کاستن, تصغیرکردن, کمترگردانیدن, نقصان یافتن.—(*to make less*), نقصان ساختن.

WANNESS, پژمردگي, زردي, بیمارگوني.

To WANT (*long or wish for*), خواستن.—ارزوداشتن,

(*to need, be in want of*), حاجتمند شدن , حاجت داشتن , نیازمند شدن , محتاج شدن , احتیاج داشتن , ناقص شدن , کم شدن , قاصر شدن , درکار شدن , ضرور شدن . — (*to be deficient or wanting*). — (*to be necessary*).

Want (*wish*), غرض ا , مطلب ا , درخواست , خواهش , آرزو . — (*need*), حاجت ا , احتیاج ا , نیازمندي , نیاز , تنگي , تنگدستي , مسکنت ا , گدائي . v. *Poverty, penury.* — (*deficiency*), کمي , قصور ا , نقص ا , [illegible] ا .

Wanting (*defective*), کم , نقیص ا , ناقص ا . v. *Deficient.*

WANTON, شوخ , شوخ چشم , شوخي , اهل هواي نفساني , هواس ا , صاحب هوس و هوا . v. *Lascivious, libidinous, dissolute, licentious, frolicksome, airy, gay, saucy.*

A wanton, شوخي , یارباز . v. Also *whore, whoremonger : trifler.*

To wanton, شیوه باختن , شوخي نمودن , هوادار شدن , عشوت زن شدن , عشوت نمودن . v. *To revel, play.*

Wantonly, با هواي , با شهوت , بطور شیوه باز , با شوخي , با عشوت , نفساني .

Wantonness, شوخي , شهوت ا , هوس ا , هوا و هوس , هواداري , هواي نفساني . v. *Lasciviousness, licentiousness.* — (*frolick, humour*), عشوت ا , شوخ طبعي , شوخي , شیوه , خرمي , دلشادي , شادي .

WAR, جنگ , نبرد ا , جهاد ا , پیکار , جدل , کارزار , محاربت ا , حراب ا , حرب ا , مبارزت ا , غزا ا , رزم , فرخاش , پرخاش , هیجا ا , وغا ا , سفر ا , حرابت ا , آزرم , کفاح ا , کژغند , کواغند , فساد ا , عجوز ا , خاش , کید ا , بکره , صفدري , غشوم ا , صرام ا , ذات رعد , عماص ا or *a great, bloody* or *dangerous war*, نهمان , نهمار , عماص ا . v. *Hostility, fight, battle.* — *Wars*, جنگها , فسادات ا , مغازي ا , غزوات ا , محاربات ا , حروب ا , معامع ا . — *The terror of war*, مهابت جنگ . *The hero of war*, دلاور جنگ . *The triumph of war*, ظفر جنگ . *The strength of the war*, جلادت جنگ . *The leader of war*, سالار جنگ , سپهدار جنگ . [The above, with others of a similar combination, are titles conferred in the East on men of rank, especially in the military line.] — *Trained* or *skilful in war*, رزم پیشه , جنگ آموز , نبرد آزما . *A holy war, a war against infidels*, جهاد ا , اجتهاد ا , مجاهده ا , مغزي ا (plur. مغازي) , غزا ا , فتنه انگیز , باعث جنگ .

To war or *make war*, جنگ کردن , کارزار کردن , مبارزت , مجاهدت نمودن , &c. v. *War;* also *to fight.*

To WARBLE, ترنّم , تغرّد ساختن , سرودن , سرائیدن , تغني , نغمت پرداختن , ترانه زدن , رنّم ساختن , کردن . v. *To sing.*

A warbler, سراینده , مترنّم ا , خوشخوان , رنم پیراي , ترانه پردار . v. *Singer.*

To WARD, *ward off*, دافع شدن , دفع کردن . v. Also *to guard, protect, defend.*

A ward (*young person under guardianship*), یتیم ا (fem. یتیمت) , پروردهٔ . v. *Pupil, orphan.* — *A ward or district of a city*, محلّه ا . v. Also *watch, guard, custody, confinement.* — *The ward of lock* or *key*, مدنج , مدنگ , پرهٔ , دندانه . — *Wardship* (*guardianship*), محافظت ا , حال یتیم , پروردگي . — (*pupillage*).

A warden, حارس ا , ناظر ا , راعي ا , وصيّ ا , حافظ ا , امین ا , داروغه , امانت دار . v. *Guardian, keeper.* — *The warden* or *head man*, v. *Chief.*

A WARDROBE, جامه دان , توشک خانه , توشه خانه , صوان ا , برفندهٔ .

WARE, جنس ا , مال ا , متاع ا , قماش ا , بیاعت ا , سلعت ا . *Wares*, اجناس ا plur. , اموال ا plur. , اثاث ا plur. , اقمشت ا plur. , امتعت ا plur. v. *Goods. Small wares*, خردوات ا , اسباب , اسباب کمبها . v. *Pedlary.*

A warehouse, خزینه ا , مخزن ا , خانهٔ اجناس , اسباب , کریج , باردان , انبار خانه , انبار ا , خانه . v. *Storehouse, repository.*

WARFARE, حالت جنگ . v. *War.*

Warily, v. *Cautiously.* — *Wariness*, v. *Caution.*

WARLIKE (*skilled in* or *fit for war*), نبرد , جنگ آموز , جنگ شناس , رزم پیشه , جنگ ازموده , آزما , احوال , جنگي , دلیر , دلاور . — (*brave*). — (*military, belonging to war*). — *Warlike accoutrements*, نبرد منسوب , جنگ پیوند . ا plur.

اوزنگ , اوزند , اوزند , الات رزم , اسلحه . v. *Accoutrement.*

WARM, گرم , حار ا , تابدار . v. *Hot.*—*A little warm,* نیم گرم , معتدل ا . *Warm* (*fiery, furious*), آتشي , تیزطبیعت , تیزمزاج , گرم , محرور ا . v. *Violent, vehement.* —(*ardent, zealous*), رشکین , پر رشگ , صاحب رشک , غیرت , غیور ا . v. Also *fanciful.*—*Warm-hearted,* گرمدل . *A warm place,* گرمگاه . *A warm climate,* گرمسر , جروم . *Warm water,* گرمابه . *A warm bath,* حمّام ا . v. Under *hot.*

To warm, حارکردن , گرمیدن , گرم کردن . v. *To heat.*—(*to become warm* or *passionate*), قهر گرفتن , گرم گشتن , غضبناک شدن . v. Also *to enrage.*

Warmly (*with heat*), گرمانه , باگرمي , حرا ا .—(*passionately, angrily*), با قهر , با غضب , محرورا ا .—(*zealously, ardently*), با دلگرمي , با غیرت , با رشک .

Warmness, warmth (*heat*), تابداري , گرمي , تابش , تیز , قهر ا , غضب ا , گرمي , حرارت ا .—(*passion, choler*), دلگرمي , تیزطبیعتي , مزاجي . v. *Zeal, passion, enthusiasm.*

To WARN, خبردادن , خبردارگردانیدن , آگاهي دادن , منبهت دادن , تنبیه نمودن , نصیحت دادن , اطلاع کردن , موعظه ساختن , پند دادن , متنبّه گردانیدن . v. *To admonish, notify.*

Warned, متّعظ , متنبّه ا , خبردار گردانیده , اگاهانیده .

Warning (*subs.*), تنبیه ا , اطلاع ا , خبر ا , اخبار ا , پند , نصیحت , منبهت ا .—(*advice*), خبرداري , آگاهي . v. *Admonition.*

WARP (*of cloth*), حبالت ا , اریش , ارش , تار , تاره (plur. حبایل), بتّ , فرت . v. *Woof.*

To WARP (*bend, become crooked*), خمیدن , کج شدن , منحني , کوژگردیدن , معوج گشتن , پیچیده شدن , پیچیدن شدن . v. *To bend, twist, turn.*—*To cause to be warped,* پیچیده کردن , معوج ساختن , اعوجاج دادن , کج کردن .

Warped, warpt, خمیده , معوج ا , منحني ا , پیچیده , نا راست گشته .

A WARRANT (*commission* or *order*), فرمان , سند ا , بیزاري , برات ا , اعلام ا , حکم نامه , دستک , پروانه .

To warrant (*give authority*), فرمان گذار , استقلال دادن , مختارکردن , اختیاردادن , حکم دادن , کردن .—(*to exempt, secure, privilege*), بیزاري دادن , معاف ساختن , برات دادن , حجت برهان , دلالت واثبات نمودن — (*to prove, attest*), شهادت و اقراردادن , تصدیق ساختن , کردن . v. Also *to justify.*

Warrantable, لایق ا , مناسب ا , لازم ا , روا , جایز ا , شرعي ا , حلال ا , محلول ا , سزا , مستوجب ا , واجب ا , واجب ا , قابل مبرر شدن , شایسته , صالح ا , راست , سنّي ا , التزکیت . v. *Right, proper, just, justifiable.*

Warrantableness, راستي , شریعت ا , روایي , جواز ا , سزاواري , قابلیت مبرر شدن , شایستگي , صلاح ا , مناسبت ا .

Warrantably, با صلاح , با راستي , بالحلال ا , جایزا ا , باسزاواري , با موافقت .

Warranted (*lawful*), حلال ا . v. *Warrantable.*—(*authorised*), مبرّر ا , مستقل ا .—(*proved*), استقلالي , از حجت برهان مشروح , مشهود ا , مسجّل ا , مثبوت ا .

Warrantise, warranty (*authority, commission*). v. *A warrent.* (*security*), کفالت ا , پایندانی .

A WARRIOUR, غازي ا , شاهسوار , بهادر , جنگي , بطل ا , جدار ا , مجاهد ا , نبرد آزما , پهلوان , مبارز ا , صفدر , مردم دلاور , دلیر , دلاور , صاحب دلیري , کنداور . v. *Soldier.*

A WART, کندومه , کندمه , اژخ , ژخ , زخ , ثولول ا , پرکندومه , ژخ دار , منکل , پاژده , پالو . — *Warty,* ذو پالو . — *Wartwort,* v. *Spurge.*

WARY. صاحب , صاحب احتیاط , دوراندیش , هوشیار , محتذر ا , اهل بصیرت , انتباه . v. *Cautious.*

WAS, کان ا , شد , بود .

To WASH, شست و شو ساختن , شوییدن , شستن , موص , تمویص کردن , مسیدیدن , مجیدن , غسل کردن , غسل —*To wash the body,* اشردن , شوص کردن , ساختن . v. بدن شستن , تغسّل ساختن , استحمام ساختن , کردن *To bathe.* — *To wash clothes,* جامه شست کردن , نسگ . *To wash the feet,* لباس رحض ساختن , ملق کردن , ساختن . — *To wash* or *rub with the tips of the fingers,* غسل پا کردن . *To wash the hands,* تقریص کردن . *To wash one's hands of any thing,* دست رحض , دست برداشتن کردن .

— *To wash with cold water*, با آب سرد غسل کردن, مقتر . *To wash with warm water*, مبترد ساختن , ابتراد کردن , ساختن . *To wash the groin*, با آب گرم شستن , محمّ کردن . *To wash* (*clothes, head, hands, &c.*) *badly, without cleaning them*, تلجن ساختن , ضغث کردن . *To wash the mouth, &c. by way of purification before prayer, &c.* وضو کردن . *To wash* or *gargle the mouth*, تغرغر , غرغره ساختن . *To wash* or *colour*, با , رنگین ساختن , رنگ کردن . *To wash the blackamoor white*, آبرنگ شستن , جنگ جلا کردن .

A wash (*cosmetick lotion*), سرخاب , سپید آب , آب رنگ , گلگونه , گلگون , گلگوني . v. *Paint, colour:* also *marsh, fen.* —*A wash-ball* (*of scented clay*), گل خوشبوي . *A wash-hand bason*, دست شوي , ابجامه . *A wash* or *a washing*, شوب , غسل ع , شوئيدگي .

Washed, مغسول ع , غسيل ع , شسته شده , مرخوض ع , رخيض ع . *Dirty water in which any thing has been washed*, غسالت ع .

A washer, شوينده (*in comp.* شو), غاسل ع , غسّل ع . *A washer of linen*, گاذر , حواري ع , قصّار ع . v. *Bleacher.* —*A washer of dead bodies*, غسّال ع , مرده شو .

Washing (*part.*), شويان , غاسل ع .—*A washing tub* or *vat*, اجانت ع .

Washy, آبي . v. *Watery;* — (*moist*), تر , نم . v. *Damp:* also *weak, unsolid.*

A WASP, زنبور ع , زنبورخر , منج , شفور ع .

Waspish, v. *Malignant, peevish.* — *Waspishness*, v. *Malignancy.*

To WASTE (*consume unnecessarily*), بيجا خرج کردن , برباد دادن , اتلاف کردن , تلف ساختن , اسراف کردن , ضايع کردن . (*make less*), کاستن , کم کردن . v. *To destroy, spend, wear.* —(*to be in a state of consumption*), کم شدن , اسراف , اتلاف يافتن , متلف شدن , زايل شدن , خرج شدن , پذيرفتن .

Waste (*desolate, uncultivated*), ويران , بي آباد , نامعمور , جريده , مخروب ع , خراب ع , بيابان , بي تعمير , وحش ع , مستوحش ع . v. *Desert;* also *useless, superfluous.*

Waste (*consumption*), اتلاف ع , اسراف ع , نقص ع , خرج بيجا , (*unnecessary expenditure*).— زوال ع , نقصان ع , ويرانه ع .—*A waste* (*desolate* or *uncultivated ground*), اسراف ع . v. *Desert:* also *prodigality: loss.*

Wasted, اسراف , برباد داده , مسروف ع , بيجا مخروج , کرده شده .

Wasteful, waster (*lavish, prodigal*), خرج بيجا کننده , متلف ع .—*Wastefully* (*prodigally*), معذّل ع , مبذّر ع , مسرف ع , خرّاج ع .—*Wastefulness*, ع مبذراً . با اسراف , مسرفاً ع , مبذري , مسرفي , اسراف ع .

To WATCH (*not to sleep*), بيدار شدن , &c. v. *To wake.* (*to observe*), نظرداشتن , نگاه کردن . v. *To see, look, view.* (*to keep guard*), چوکي کردن , نگاهباني کردن , نگاهبان شدن , پاسباني کردن , چوکي داري کردن , نوبت کردن . (*to be vigilant* or *attentive*), متيقّظ بودن , آگاه شدن , چشم و گوش دادن .

A watch, watchman, نگاهبان , چوکي دار , پاسبان . *A watch-tower* or *watch-house*, نگاهخانه , ديده گاه , نوبتخانه , پاسبان خانه , ديدبان , *A watch* or *period of three hours*, پاس , جوشوش ع , نوبت ع . (*turn of watching*), جزعت ع .—*Watch* (*forbearance of sleep*), بيداري , عدم خواب . (*attention, observation*), بصيرت ع , ملاحظه ع , نگاه , نگاهباني . v. *Watchfulness.* —*A watch-word*, شعار ع . *A watch* or *clock*, ساعت ع , تشته , ساعت نامه , بسيطه ع . *A horizontal watch*, افاقي ع .—*A watch-maker*, تشته گر , ساعت کننده .

Watched, منظور ع , ديده .

A watcher (*one who observes* or *attends*), ملاحظه کننده , نگاه کننده , ناظر ع , نظر کننده . v. Also *overseer, watch.*

WATCHFUL, هوشيار , خبردار , اهل انتباه , بيدار , مستيقظ ع , اهل ملاحظه , صاحب بصيرت , ساهر ع , آگاه . v. *Wakeful, vigilant, attentive.*

Watchfully, با نگاه , با بيداري , با انتباه , مستيقظاً ع . v. *Vigilantly, carefully, cautiously, attentively.*

Watchfulness, انتباه ع , خبر داري , هوشياري , بيداري , بصيرت ع , ملاحظه ع , آگاهي , آگاهداري . v. *Vigilance, caution, attention.*

Watching, v. *Watchful, vigilant.*—*Too much watching*, کشير السّهر .

WATER, آب, آو, ماء A, ماءت A, تامور A, تامورت A. *Running water*, اباب A, زوان, عتيق A, ملك امر, آب روان, نجل A, خرخار, ضلل A, ماء جاري, ماء المتسبب A. *Water flowing in the form of a chain*, راسم A, سلسل A, سلسبيل A, سلسال A. v. *Meander.*—*Stagnant water*, برکت A, ماء جامد A, آب استاده, رزنت A, رزن A, فاحم A, بارگين, غدير A, اخاذ A. v. *Ditch, marsh, pool.*—*Pure or clear water*, آب صاف, آب روان, زلال A, آب مروّق, آب خوش, نقاخ A, زلال. *Fresh or sweet water*, آب شيرين, خضرم A, نفيض A. *Thick, stinking or unwholesome water*, آب شور, زهراب. *Dirty or muddy water*, آب ملوّث, خوراب, چرکاب, رداع A. *Rose-water*, گلاب, ماء الورد A. *Salt-water*, تلخاب, شور آب. v. *Salt.*—*Water oozing or dropping through crevices*, خرابابه, تراب, مذي A. *Any mound, dike or dam for confining water*, بندروغ, خوراب, حبس A. *To draw or raise water*, آب برداشتن, آب کشيدن.—*A carrier or drawer of water*, ساقي A, سقا A, آبکش. *Cold water*, آب سرد, قرور A. *Warm water*, آب گرم. v. Under *warm.*—*A watering-trough*, آبگور, قرو A. v. *Trough.*—*Water or lustre (of a diamond, &c.)*, آب, کوکب A. *Gems of a fine water*, جواهر آبدار.—*Water overflowing the surface of ground*, غيل A, طسل A. *Water running with great noise*, هرهور. *Water running in aqueducts*, لبب A, بيت A, ادب خانه, آبخانه, لوبب A. *A water-closet*, الفراغ. *A watering-pot*, آبگير. *Any vessel or place for containing water*, آبدان, آبگند, آبگر, برج آبي. v. *Reservoir.*—*Any place through which water passes*, رهاو, طريق ماء, آبراه, آبگذر. v. *Canal, conduit.*—*A draught of water*, آبشخور.—*A spring of water*, آبخيز, ماء نبع. v. *Spring.*—*A keeper of water*, آبدار. *A watering-place*, آبگان, آبگاه. *Barley water*, ماء الشعير A. *Honey water (a kind of mead or metheglin)*, ماء العسل A. *Rain water*, ماء مطر, آب باران. *Slime of water*, طثرت A. *Water covered with fenny weeds, &c.*, عذب A, طثرت A. *Water lentils or weeds*, عذبت A. *A water-snake*, مار آبي, مار البحر A.—*A torrent or flux of water*, سيلاب, جريت A. v. *Torrent.*—*To pour out water*, آب ريختن, سلسله کردن, سيراب شدن, آبسير شدن. *To be full of water*, دفق ساختن.—*To let in water (to leak as a ship, &c.)*, آب درون پذير, مويه نمودن, مويه ساختن, مويه کردن, شدن. *Bilge water (in a ship's hold, &c.)*, فنطيس A.—*A rock appearing above water*, هاديت A.—*A valley through which water runs*, ذناب A, ذنابت A (plur. ذنايب).—*A water-fall*, آبشار, ذنابت A. v. *Cascade.*—*A water-mill*, آسيا, دولاب, ناعور A. v. Under *mill.*—*A water-wheel (for watering fields, gardens, &c.)*, دولاب, چرخ, منجنون A. v. *Wheel.*—*A water-dog*, هبکت A.—*A water-[illegible]*, آبي.—*A water-lily*, نيلوفر, ابو. *Water cresses*, پندو. v. *Cresses.*—*A waterman*, ملاّح, ملاحه. *A water carrier*, بهشتي, سقا A. *A water-melon*, هندوانه, بطّيخ الزّقي A, سردا, آبدان, سفنجه. v. *Melon.*—*A water-work*, زريت A, چمن بند, شادروان, زهاب A.—*Water-gruel*, شولا, شوبا. v. *Gruel.*

آب, شاداب ساختن, *To water (sprinkle with water)*, آبکار, تركردن, آبيار شدن, آب پاشي کردن, پاشيدن, تبليل کردن, تورخ ساختن. *(to supply with water for drink)*, آب دادن, تسقيت کردن, اسقا ساختن.

شاداب کننده, آب پاش, آبيار, *A waterer.*

با آب پاشيده. *Watered (sprinkled)*, آب پذير. *(supplied with water to drink)*,

نمناکي, نمي, رطوبت A, مائيت A. v. *Moisture, humidity.*

آب پاشي. *Watering (subs.)*, آب بخشي. *(sprinkling)*,

آب, مايّ, نم, سيراب, آبي, آبدار, ماء منسوب, پيوند. v. *Wet, moist, humid.*—*Watery-coloured*, آبگين. *A watery place*, ابگاه, طرخ A.—*Watery (insipid, tasteless)*, غير ذوق, بي مزه, بي لذّت.

از, با شاخ و قندرق بستن, To WATTLE *(bind with twigs)*, شاخ و قندرق, شاک و عصيت بند کردن. *(to plat twigs)*, شاک و عصيت باهم نسج کردن, بافتن. *A wattle or a number of twigs wattled together*, قنس A, برن.

اباب A, خيزاب, A WAVE, موج A (plur. امواج), ستونه A, نرّه A, تيار A, مور A, فلک A, روکت A, رمکا A, خبّ A, غوطه A, غوط A, هنگ.—*The danger of the waves*, خطر امواج, بيم موج. *The agitation of the waves*, تموّج A. *Tossed by the waves*, مايج A. *The dashing of the waves*, طلاطم خيزاب, تلاطم امواج, قمص A *The dashing of the waves, and the agitation of the stormy sea*, تراکم امواج و

Pass. — *The milky way*, ا آم النّجوم, کاهکشان. *Knowing the way* (*adj.*), راهدان. *Showing the way* (*adj.*), راهنما, راهگذار, راهبر. *Finding out the way* (*adj.*), راهیاب. *To depart from the right way* (*morally* or *religiously*), also, *to lose the way* (*take the wrong road*), از طریق مستقیم خروج, بدراه شدن, بیراه بودن, گمراه شدن, کردن. *To direct into the right way* (*show the road*), دلالت کردن, راه نمودن, (*to guide* or *convert morally* or *religiously*)—. دلیل طریق شدن, سمت صواب نمودن, ارشاد ساختن, هدایت کردن, رهنمای رشد و سداد شدن, رشاد نمودن, راشد گردانیدن, رشد و صواب نمودن. *In the way of the Lord*, درراه خدا, حسبةً للّه ا, في سبيل اللّه, درطریق حقّ. *In a lawful way*, ا شرعاً ا, بحسب الشرع ا. *A keeper of the ways*, راهوان, راهبان, راهدار. *A carriage-way*, عربه راه. *A horse* or *bridle way*, اسپ راه. *A foot-way*, پا راه. v. *Path*.—*A by way*, کوره راه, ا رایغ, ا مجید. *Narrow paths leading from high ways*, ا شکایل. *A narrow way*, *through mountains* or *between houses*, ا منقب. v. *Pass*. —*A long way off*, دور, دورادور, ا بعید. v. *Distant*.— *A way mark*, راهنما, ا علامت, ا دلالت, ساره ا, ا نصب. v. *Milestone*. — *By way of recreation*, از براي جهت عیش و عشرت, بوجه دلفروز, تفرّج. *By way of civility*, از براي ادب. *Which way?* (*in what manner?*), لکي ا, حیث ا, بکجا, ازکجا, کجا, چون, چه گونه, چه, چه طریق, چه راه, ا لکیما. v. *How*.—(*what road*), سمت. *By this way*, از این راه, از این طریق. *By that way*, از آن راه, از آن طریق. *Every way*, بهرجانب, ازهرطرف, بهرجا, کمال مرتبه, بهرحال, بهرراه. *Which way soever*, بهر طرف که باشد. *Out of the way*, بي راه. *In the way*, درراه. (*hindering*), مانع ومزاحم ا. *By the way* (*by the by*), ا تحلّة, ا سرعة, تحلّة القسم ا. *By the way* (*on the road*), برراه, ا درسبیل. *To be in the way* (*to be an obstacle*), اعتراض, مانع شدن, مزاحم شدن, نمودن. *To be on the way*, براه بودن, سلوک ساختن, بسلوک شدن. v. *To travel*. — *To give way*, راه دادن, تجانب کردن, باز استادن. v. *To yield*.—*Give way! stand out of the way!* (*fall back*), هان از راه, برد برد, دور باش. *To lead the way*, پیش رو بودن, پیش رفتن, پیشادنگ شدن. v. *To guide*. — *To go one's ways*, رو براه نمودن, رحلت کردن, از حضور رفتن. *Half-way*, نیم راه. v. *Midway*.—*Ways*, راها, ا سبل, ا سموت, مسالک ا,

—*Cutting the waves* (*as a ship, swimmer, &c.*), تلاطم بحر, مواج, ا مخور, مخر.

To wave (*beckon by waft* or *signal*), غمز, اشارت کردن, — (*to play loosely, float backwards and forwards*), نشان نمودن و لاندن, علامت زدن, ساختن, اینجا انجا جنبان, تنغص, نرمودن, لاندن, جنبیدن, حص کردن, شدن, کردن, — *To wave from side to side in walking*, خرام کردن, — *To wave* (*put off for a time*), کناره, پس انداختن, انجیدن, موقوف کردن, برطرف کردن. v. *To delay*.

To WAVER (*be unsettled* or *inconstant*). بي قرارشدن, متردّد شدن, تردّد نمودن, اضطراب داشتن, نا پایدار بودن, سبکپا و, پس و پیش کردن, دو دل شدن, مضطرب بودن, حول بودن, سبکسر شدن. v. *To fluctuate*.

A waverer, پس و پیشي, اهل دودل, صاحب تردّد.

Wavering (*adj.*), متردّد, مضطرب ا, نا پایدار, بي قرار, نا ثابت, سبکپا وسبکسر, دو دل, نا قایم, بي ثبات. v. *Inconstant*.

Waving, wavy (*rising in waves*), مستعرف ا, متموّج ا, مرد ا, متاطم ا, موج نما, موج زن. — (*playing to and fro*), حصّ ا, اینجا آنجا جنبان.

WAX, موم, شمع ا, شما ا. *Bees wax*, شمع عسل. *A wax candle*, موم, شمع ا, شما ا. *A candle of camphorated wax*, شمع کافوري. *Sealing wax*, طین مختوم, ختام ا. *A wax-candle maker*, شماع ا, مومجي.

To wax (*cover or smear with wax*), مشمع, از موم مالیدن, —(*to join with wax*), با موم پیوستن, تشمیع ساختن, کردن. v. *To seal*.—(*to grow, increase*), افزودن, با ختام بند کردن. —*Waxed*, مشمع ا. —*Waxen*, افزون گشتن, زیاده شدن, ترقي کردن. —*Waxy*, شمعي, مومي, از موم ساخته.

A WAY, راه, رو, ا طریق, ا سبیل, ا سلوک, رهگذار ا, ا سمت, مسلک ا, جاده. v. *Road, path, journey*.—(*method, manner*), روش, طریق ا, دستور, وجه ا, طور ا, حسب ا, اسلوب ا (plur. اسالیب), نظام ا, منوال ا, شکل ا (plur. اشکال), رسم ا, صورت ا, طرز ا, طرح ا, سبیل, پیشنهاد, ا قاعده. v. *Mode, custom, practice*.— *A high way*, راه, طریق عام, راه کبیر, شاهراه, ام الطّریق ا, تخت, وهم ا, شارع ا. v. *Highway*.— *A narrow or difficult way*, راه دشوار, راه تنگ. v.

شوارع A ، طرق A ، اسالب A . *Ways through which one must grope*, لموس A .— *Branching as ways*, منشعبت A .

A way-farer, راهگذار ، ابن السّبيل A ، راهرو ، سالك A . v. *Traveller*. — *Way-faring*, سفركنان ، راهگذار ، راهروان ، مسافر A ، سالك .

To WAY-LAY, كمين ساختن . v. *To lie in wait*. — *A way-layer*, كمينساز ، كميندار .

WAYWARD, گردنكش ، خودسر ، خودراي ، سركش ، بدائين A ، عناد A ، درشت ، فاسد A . v. *Perverse, morose, obstinate, froward*. — *Waywardly*, با خودسري ، با سركشي ، عناداً A . *Waywardness*, خودسري ، گردنكشي ، سركشي ، درشتي ، عناد A .

WE, ما ، مايان ، ما ، ايما A ، نحن A .

WEAK, سست ، نا توان ، بي قوّت ، ضعيف A ، كم زور ، نحيف A ، واهن A ، صفراليد A ، عاجز A ، عجوز A ، اندام ، حائل A ، كسيح A ، ضعضاع A ، ضعضع A ، درمانده ، درمنده ، منكاب A ، غسّ A . v. *Feeble, languid, infirm, impotent*. — *Weak in mind*, ضعيف العقل A . v. *Foolish, spiritless, imprudent: soft, silly, pliant* —*Weak arguments* or *premises*, مقدمات واهيه A . *A weak* or *diluted colour*, رنگ كشاده . *Weak in faith*, ضعيف الايمان A . *Weak in knowledge*, ضعيف المعرفت .

To weaken, نا توان كردن ، ضعيف ساختن ، كم زور كردن ، عاجز ، سست اندام كردن ، زبيل ساختن ، بي قوّت كردن ، ساختن , &c. v. *Weak*.

Weakly (*feebly*), ضعيفاً A ، كم زورانه ، بلا قوّت . v. Also *weak*.

Weakness (*of body*), سستي ، نا تواني ، ضعيفي ، كم زوري ، وهن A ، هبتت A ، فسخ A ، عجز A ، ضعف A ، عدم قوّت A ، خوّر ، وطوطه A . *Weakness of mind*, ضعف العقل A ، ركاكت A ، خفش A ، فيالت A ، ضجعت A . *Weakness of sight*, سمادير A . v. *Dimness*.

Weal. v. *Happiness, prosperity*.

WEALTH, دولت A ، مال A (plur. اموال) ، مالداري ، كثرت المال A ، غنيمت A ، غنا A ، زر ، زرداري ، ماليت A ، مامك A ، املاك A ، ملك ، ارزاق A ، رزق A ، تونگري ، ورق A (plur. محاش A ، وفر A ، نعيمت A ، نعمت A ، خير A ، اثاث A ، حلك A ، رم A ، نفيست A ، نفيس A ، اوراق ، كحل A ، ضرت A ، سواد A . v. *Riches, goods, property*; also *opulence*. — *Hereditary wealth*, اهن المال A ، مال موروث ، خانمان . *Ill got wealth*, مهارش ، هواشت A .

Wealthily, با غنا ، دولتمندانه ، مالدارانه . *Wealthiness*, مالداري ، زرداري ، دولت مندي .

Wealthy, واسع A ، مالدار ، زردار ، غني A ، تونگر ، دولتمند ، مايه دار ، مثمر A ، وشكرده ، النّعمت . v. *Rich, opulent*.

To WEAN (*put from the breast*), از پستان بازداشتن ، قطيم كردن ، از شير قطع نمودن ، قطيع كردن ، تبهيم ساختن ، فطم ، فسالت ساختن ، منتسج كردن ، فلا ساختن ، الارضاع كردن ، از پيشنهاد قطع كردن . *To wean from any thing*, تبهيم عادت كردن از خوي منفصل ساختن .

Weaned, قطيم A ، قطيع A ، از پستان و شير ماده بازداشتن ، مقطوع عن الارضاع A ، منفصل A . *Weaned from any habit*, از خوي منفصل ، از پيشنهاد مقطوع .

A WEAPON, آله ، جنگ ، آلت A or آله (plur. آلات) ، سلاح A (plur. اسلحه) . v. *Arms, sword, spear, arrow*. — *Weaponed*, v. *Armed*. *Weaponless*, بي سلاح ، بي آله . v. *Unarmed*.

To WEAR, *wear out* (*a garment*, &c.), فرسانيدن ، ساييدن ، اتلاف ، اهما كردن ، انهاج ساختن ، سحق كردن ، فرسودن ، ساختن . v. *To consume: harass* — *To wear down* (*ground with the feet*, &c.) ، پاييدن ، دهك كردن ، دوس ساختن ، توقيع كردن . *To wear or be clothed with*, لبس ، پوشيدن ، تلبّس كردن ، ملبّس شدن ، نمودن ، نمايش داشتن ، صورت نمودن ، وجه داشتن ، سيما داشتن ، روي نمودن . *To wear* or *be consumed*, متلف بودن ، ساييده شدن ، فرسوده شدن ، فرسودن .

Wear, wearing (*clothing*), لباس A ، پوشاك ، پوشش . v. *Apparel*.

A wearer (*of apparel*), پوشاك دار ، اهل لباس . v. *Consumer*.

WEARINESS, *wearisomeness*, تعنّي A ، تعب A ، ماندگي ، عنا A ، خبال A . v. *Fatigue, languor, lassitude*. (*impatience of any thing tedious or irksome*), بيزار . v. *Tediousness*. *Wearisome*, تعب انگيز . v. Also *tedious, troublesome*. — *Wearisomely*, v. *Tediously*.

Weary, *wearied* (*fatigued*), مانده ، تعب دار ، افگار ،

زکید or ژکید . — (*impatient* or *tired of any thing*), اویده , حسیر ع , بیزار , بجان آمده , ازیخ . *To weary* (*tire, fatigue*), اویدن , تعب دادن , افگارساختن , مانده کردن . — (*to be* or *grow fatigued*), اویدن , تعب دار شدن , مانده گردیدن . — (*to become disgusted with*), بیزار شدن . *To weary* or *disgust*, برودت انگیختن , بیزار کردن . v. Also *to harass, vex.*

A WEASEL, راسو , راس , کلد ع , ورغ , نغچه . *The hag-*, ابن , دلق ع , دله , فنک ع (plur. افناک), *The Scythian* or *Tartar weasel* (*the sable* or *marten*), ارض , سمور ع . *The white weasel of Tartary* (*the ermine*), آس , قاقم ع , راسو , امادق .

WEATHER (*state of the atmosphere*), هوا , حالت هوا . —(*season*), موسم ع , ایّام ع , هنگام . v. *Sky, wind, rain, &c. Open* or *serene weather*, هواي کشاده , کشاده هوا , خوش , هواي خوش , وقت دلخوشا , اسمان صاف , هواي اعتدال . *Moderate weather*, هواي خنک , سجسج ع . *Cloudy weather*, اسمان تیره رنگ , پوش هوا , سنبل هوا . v. *Cloudy. Bad weather*, هواي بد , بد هوا . *Seasonableness of weather*, موافقت هوا . *Unseasonable weather*, هواي نا موافق . *To weather a storm*, بعد از مخاطره , آزاد از خطر و بیم موج شدن . *To weather out* (*endure*), کشیدن , احتمال , سلامت یافتن . *To weather* (*endure*), صبر داشتن , تحمّل ساختن , کردن . — *Weather-wise*, هوا شناس . — *Weather-beaten*, سخت رو , هوا زده .

A WEATHERCOCK, باد نما . — (*inconstant*), بیقرار , دودل , نا پایدار , نا قایم , هرجایي .

To WEAVE, حیاک , حاک ساختن , نسج کردن , بافتن , وصد , نسج ساختن , تخته کردن , الحام ساختن , آختن , کردن .

Weaved, بافته , منسوج ع , منسج ع , آخته .

A weaver, بافنده (*in comp.* باف), جولاهه , جلّاه , جله , کوفشانه , کوفشان , حایک ع , ناسج ع , نساج ع , جلّاه , شائن ع , تاحم ع , وصّاد ع , منوال ع , واشي ع , کوفشله , منسج ع , دستگاه , حیاک , شئون ع . *A weaver's shop*, بت or پت . *The weaving art*, نساجت ع , محاکت ع , علم ناسج . *Weaver's glue*, شوي . v. *Glue. A weaver's slay* or *comb*, انگاز , اهنج , اهنچه . *A weaver's treadle*, پاچال . v. *Treadle. A weaver's shuttle*, ماکوب . v. *Shuttle.* — *A weaver of mats*, بوریا باف .

A WEB (*of cloth*), قطعه پارچه , کرباسه , نسیجه ع , پرونده , طوي ع , نشیجه , کرباس . *A web in the eye*, ظفر , چشم . v. *Cataract. A spider's web*, پرده عنکبوت . — *Web-footed*, وصل پا .

To WED, عروس , زوج ساختن , ازدواج کردن , نکاح کردن . *To wed with a ring*, نشان نهادن . v. *To marry.* — *A wedding*, ازدواج ع , نکاح ع , عروس ع . v. *Marriage, nuptials.* — *Wedded*, منکوح ع . v. *Married.*

A WEDGE, گاوه , بغار , پغار , فهاته , پانه , فانه , میخ , بخیه , سفین ع , سبیکت ع , میخ , شفشه . *A wedge* or *mass of metal*, v. *Ingot.*

To wedge (*cleave with wedges*), از فانه شگافتن . —(*to fasten with wedges*), از فانه بند کردن , از پغار بند کردن .

Wedged, فانه زده .

WEDLOCK, نکاح ع , عروس ع , ضرّ ع . v. *Marriage.*

WEDNESDAY, چارشنبه , یوم الاربعه ع .

A WEED, خس , کاه , ناکاره , سبزه بیگانه . — *A poisonous weed*, نبات زیانکار , بیش , خس زهرناک . *Weed, weeds* (*habiliments*), v. *Clothes, garments, mourning habits.* — *To weed*, خس برکندن . — *A weeder*, خس برکننده . *A weeding-hook*, داسکاله , ترشت . *Weedless*, بي خس . *Weedy*, پر خس .

A WEEK, هفته , اسبوع ع (plur. اسابیع), هفتق .

Weekly (*every week*), هر هفته , کُل اسبوع ع . — (*once a week*), در هفته یکبار .

To WEEP (*shed tears*), گریستن , گریه کردن , اشکبار شدن , دموع ساختن , دمعان کردن , دمع ریختن , گریان بودن , عبران , عبر کردن , نمدیده شدن , همع ساختن , تدمّع کردن , خرجیدن , تدمیع کردن , بکي کردن , بک کردن , شدن , سخونت کردن , سوگیدن , گریزیدن . v. *To cry, lament.*

Weeping (*part.*), باکي ع , اشک ریزان , گریان , هامع ع , نالان . *Prone to weeping*, هرمع ع . *Weeping bitterly*, تحفل ع . *Weeping eyes*, چشم دیده تمدیده , اشک ریز , باکي ع , گریه کننده . *A weeper*, نمگین .

To WEIGH (*examine by the balance*), وزن , سنجیدن , اهیختن , اهنجیدن , ترطیل کردن , سختن , ساختن , همسنگ , گرانیدن , گرییدن . — (*to be equal to in weight*), دنگادنگ شدن , هم وزن شدن , شدن — (*to examine in the*

mind, وزبن الرّاي نمودن , بدل ميزان كردن , بخاطر سنجيدن , وزبن الرّاي نمودن , انديشه كردن , پنداشتن , انديشيدن . v. *To ponder, consider.* —(*to be of importance*), گران , مهّم ولازم شدن , سنگين شدن , انگر , لنگر برداشتن . *To weigh anchor*, انديشيده شدن . *To weigh* or *bear heavy*, ثقيل , مرسات برآوردن , كشيدن . *To cause to weigh*, وزن , سنجانيدن , گران بودن , شدن . *To weigh exactly*, درست عيار كردن . *Those who weigh exactly*, راست عياران , درست عياران .

Weighed, سنجيده , موزون ا , سنجيده , آهنجيده , آهيخته , سخته . *Weighed in the balance*, بميزان سنجيده . *Weighed* (*considered*), انديشيده , پنداشته . — (*tried*), ازموده ا , مجرّب ا , منجّد .

A weigher, سنجنده (*in comp.* سنج) , وزن ساز , وزّان ا . — *A weigher of words* (*an orator*), سخن سنج .

Weight, وزن ا (plur. اوزان), سنج , ثقل ا (plur. اثقال), وزندار , تمام الوزن ا , اوق ا , بار , گراني . *Of just weight*, همو زن , مستقيم عيار , درست عيار . *Balancing any thing in the hand to guess its weight*, همسنگ . — *A weight* (*whatever is put into a scale for weighing any thing*), ثقل ا , وزن ا . *Marking weights according to standard*, عيار ا . *Standard weights*, عيار مستقيم , عيار درست , عيار تمام . — *Weight* (*gravity, heaviness*), گراني , ثقل ا , ثقلت ا , سنگيني . —(*authority, importance, power*), قدرت ا , مكانت ا , نيرومندي , عرض ووقار , مهابت ا , منش , مكينت ا .

Weightily (*heavily, ponderously*), با گراني , با ثقلت . (*importantly, powerfully*), با , بطور مهّم , بامكانت , با قدرت , منش .

Weightiness (*heaviness*), گراني , سنگيني , ثقلت ا . (*solidity, force, importance*), قدرت ا , قوّت ا , رسوخ ا , مكانت ا .

Weighty (*heavy*), رزين ا , ثقيل , ثاقل ا , گران , سنگين , وزين ا . (*important*), مهم ولازم , مهّم ا , لازم ا , گران , مستشري ا , ثقيل ا .

WELCOME (*grateful, pleasing*), پسند , دلپسند , قرين حسن قبول , مقبول ا , دلاويز , دلپذير , پسنديده , دلخوش . *To welcome*, تهنيت قدوم كردن , خير مقدم گفتن , ترحيب كردن , مبارك باد گفتن , مرحبا كردن , خيردعا گفتن , خوشيدن . *To be welcome*, مهنّا شدن , خوش آمدن , خيرمقدم , — . *A welcome*, مرحبا پذيرفتن , تهنيت يافتن , خيردعا , ترحيب ا , (plur. تهاني) تهنيت ا .—*Welcome! you are welcome!* مرحباً وسهلاً ا , مرحباً ا , خوش آمدي ! *Welcome!* اورا خوش آمد . مبارك باد , نعم ا . *He is welcome!* دلپذيري , دلپسندي , خوشي , خوشيدني , *Welcomeness*, تهنيت ساز , ترحيب كننده , مرحبا گو , *welcomer*, — .

WELFARE, خيريت ا , بهتري , بهبودي , ترقي , سعادت ا , بخت ا , بختياري , اقبال ا , دولت ا , برخورداري , برخوري . v. *Prosperity, happiness.*

The WELKIN, هوا . v. *Sky.*

A WELL, چاه , بير ا (plur. ابار), چه , حفير ا , جبّ ا (plur. جبب), حفنت ا (plur. حفن), دحله ا , دحل ا , (ركايا , ركي) ركيت ا (plur. ركي) , فلهم ا , عجوز ا , خدّت ا (plur. خدد), نقز ا , اكرت ا , ذبذب ا , هوها ا , قليذم ا . v. Also *fountain, spring: pit.* — *A dry well in which they lay up grain*, چغارد . *A parapet surrounding a well*, جول ا (plur. جوال , احوال). —*A well surrounded by a parapet*, مابول ا , بير جولدار , پيراسته . *The pipe* or *conduit of a well*, بيب ا , فقير ا . *The cover of a well*, چاه پوش , كرامت ا . *A small well round the root of a tree* (*for watering it*), شربت ا (plur. شرب). *The wells of Joseph*, بير يوسف .—*To dig a well*, تعقّم كردن , بيركاويدن , چاه كندن . *To fill up a well*, تعو ير كردن . *A crevice in a well through which water exudes*, خسف ا .

WELL (*in health*). تنومند , تندرست , بخير , خوش , بختيار , خوش , ناخسته , نا بيمار . v. *Healthy.*—(*happy*), دولتمند , مبارك ا , فيروز , سعدتمند . v. *Fortunate: convenient, good.*—*To be well* or *well disposed*, خاطر خوش . *To be well* (*in a good situation, happy*), خوش بودن , شدن , منعمت , خوش دم بودن , نيكو حال شدن , خوش حال شدن , مفلح شدن , داشتن . *To be* or *grow well* (*recover from sickness*), مشتفي شدن , شفا يافتن , بيمار خيز شدن . *Well in years*, سال ديده , سال رسيده .

Well (*adv.*), نعم ا , اعلا ا , نيك , خوب , خوش , اود ا , بلي ا , با لخير ا , خير ا , بسيار خوب . *Very well*, خيرخواه شدن . *To wish well* (*to another*), شيرين كار , خوش حركت داشتن , نيك كار نمودن , خيرانديش شدن . *To behave well*, نيك گو . *To think well* (*justly* or *benevolently*), نيك گو . *Speaking well*, شدن . v. *Eloquent.* — *Going*

well, نیک رو . *Well and ill,* خیروشر . *Well nigh,* في الغالب A , غالباً A , تقریباً A , نزدیک , عنقریب A . *As well as,* همان , همچنانکه , چنان , هم . *Well to pass,* ذو غنیمت , مالدار . v. *Rich.*

WELLADAY, ایها , ایا , اه , دریغا A , دریغ A .

WELLBEING, سعادت A , اقبال A , دولت A , بهبودي , برخوري , بخت A , خیریت A , خیر A , نیک بختي , [illegible] A . v. *Prosperity, happiness.*

WELL-BORN, اصل زاده , نیک اصل , پاک نژاد . v. *Noble.*

WELL-BRED, نیکخوي , ادب گرفته , خوش خلق , خوش خصال , ظریف A . v. *Polite.*

WELL-NATURED, خوش , لطیف مشرب , خوش خوي , طبع . v. *Good-natured.*

WELL-DONE! افرین , خوشا خوشا , واه واه , شاباش , ویک A , حبّذا A , طوبي A , طوبا A , بخ , به , مرحبا A , زهي A , زه A , نعمت A , نعم A .

WELL-FAVOURED, جمیل A , حسن A , خوب روي . v. *Beautiful.*

A WELL-WISHER, نیک خواه , خیرخواه . v. *Friend.*

A WELT, زه , رژه , کنار , طراز . v. *Border, edging* — *To welt,* با زه اراستن .

To WELTER, غلطیدن . v. *To wallow.* — *Weltering in his blood,* بخونش غلطان .

A WEN, غده , بخش , دامغول , سلعت A (plur. سلع), اغره A , اوث , ضوات A , خنازر A plur. , خنازیر A plur. .

A WENCH, صبیّه A , کنیزک , غلامه A . v. *Maid, girl, maid servant.*

WEPT, گریسته , بکا کرده شده , نالیده , متاسّف A , گریستم . *I wept,* گریست . *He wept,* گریستیم . *We wept,* گریستید . *Ye wept,* گریستند . *They wept,*

A WERE, بندروغ . v. *Dam.*

WERE, as *we were,* بودیم , شدیم , &c. v. *Grammar.*

The WEST, مغرب A (plur. مغارب), غروب A , غرب A , باختر , جابلسا . *Going towards the west* (*subs.*), تغرّب A , تغریب A —(*part.*), مغرّب A . *The west wind,* دبور . v. *Wind.* Also *east; sun-set.*—*West, westerly, western,* غربي A , سوي , بسوي غروب مغربي A .—*West, westward, westerly,* غرب .

WET, *adj.* آبدار , آبي , رطب A , تر . *A little wet,* نمگین , نمناک , &c. v. *Moist, damp.*

Wet, wetness, تري , رطوبت A , ندي A , نداوت A , بلّت A , بلل A . v. *Moisture, wet.*

To wet, مرطّب , ترطیب کردن , رطب کردن , ترکردن , تبلیل کردن , ساختن . v. *To moisten.*

A WETHER (*sheep*), تکل . — *A bell-wether,* هادي A , برئن A .

WHARF, فرودگاه , پشته , معبر A . v. *Key for landing goods.*

WHAT? چه . *In what shape?* چه گونه . *Of what sort?* از چه قسم . *What remedy?* چه چاره . *To what end? what is the meaning?* چه معني . *To what good end? what is the advantage?* چه فایده . *What is it?* چیست . v. *Who? What can I do?* چه کنم . *In what state?* بچه حال . *In what place?* کجا . v. *Where?*—*At what time? at what hour?* کي , چه ساعت , چه وقت . v. *When?*—*What though?* فرضاکه , فرضا A . *What ho!* الا , هي . v. *Ho! hollo!*

WHATEVER, *whatso, whatsoever,* هرچه , کلما A , هرانچه .

A WHEAL, غدنگ , پستم , درج A . v. *Pustule.*

WHEAT, گندم , حنطه A (plur. حنط), ورنا , برّ A , قمح A .—(*boiled*), کنکک .—(*or grain*), طحن A . (*braised or boiled*), برغول A . *Long wheat,* or *wheat with long ears,* گندم دراز . *Of the colour of wheat,* گندم گون . *Wheat toasted in the ear,* گندم نیم بریشته , نیم خرد . *A seller of wheat,* حنّاط A , گندم فروش . *Wheaten,* از گندم ساخته .

To WHEEDLE, از چرب زباني نواختن , شیرین زباني کنتن , دمدمه ساختن , نوازش کردن , نواختن . v. *To flatter, cajole.*

A WHEEL, چرخ , چرخه , پایه , عجلت A (pl. عجل), داو , جلاو , بکره , عربه A , گردنا , گردون . *A spinning wheel,* قلوله , کلاب , داو , چرخ , کنده پیچ . *A mill-wheel,* چرخ آسیا , چرخ . v. *Mill-wheel.*— *The cogs of a mill-wheel,*

پرهٔ اسیا. *A wheel for raising water (for watering gardens, &c.)*, دولاب A (pl. دوالیب), دالیت A, منجنون A, چرخ, (pl. دوالي). عقرب. v. —*A potter's wheel*, ضعمور A, عصمور A, عضمور A. واخ, چرخ, کندهٔ. کندهٔ پیچ. *The wheel of fortune*, گردون, چرخ دوار. *The wheel of a pulley*, چرخ. v. *Pulley*.

To wheel (fetch a compass, turn on an axis, &c.), گردیدن, گردش. گرداگرد رفتن, دایره کردن, دور رفتن, کردن. v. *To revolve.*—*(to cause to turn round)*, گردانیدن, اداره کردن, گردش دادن. *To wheel (as soldiers)*, جولان کردن, جولان نمودن, بدایره. *To cause a horse to wheel*, آسپ جولان کردن, غش. *To move on wheels*, بالای چرچ رفتن, برعجلات گردانیدن. *A wheeled carriage*, عربه A, عجله A, گردون, دواره A. v. *Cart*.

A wheeler, wheelwright, عجلت کنندهٔ, عربه گر, چرخ کار.

To WHEEZE *(breathe asthmatically)*, تنگ, دمابر شدن, ضیق نفس شدن, نفس کشیدن.

A WHELP *(young dog)*, یوزل or یوزک, یودک, سگبچه. *A lion's whelp*, شیر بچه. *A panther's whelp*, یوزک. *To whelp*, v. *To pup*.

WHEN *(at the time that)*, چو, چون, در زماني که, آن, آن وقت, آن زمان, آن گاه, اذما A, اذ A, وقتي که. محلّ. *(after the time that)*, بعد از زماني که, چو, چون, اذا A.—*When? at what time?*, پس آنگاه, پس از آن که, اذا A, کي, چه وقت, کدام زمان, کدام وقت, ممها A, ایان A. *Just when*, همان ساعت.

WHENCE? *(from what place)*, از, از چه محلّ, از کجا. *(from what person)*, از کدام. *(from what cause)*, چه طرف. من حیث A, من این A, از چه مقدمت, کز, از چه سبب. —*(consequently)*, از آن سبب, فلاجرم A, لاجرم A, التزاما A. *Whencesoever*, از هر انجاکه.

WHENEVER, *whensoever*, هرگاه که, هر بار, هر بارکه, ایبان ما A, چون. v. *When.*—*Whenever it may be possible*, چون ممکن باشد, مهما امکن A.

WHERE, بچه, بکدامین, درکدامین, کدامجا, کو, کجا, این A, حیث A, چه جا, چه محلّ, بچه مکان, گاه, حیث ان A. *Where are you going*, کجا میروید. *Everywhere*, بکلّ جا, هر طرف, هرجانب, همه جا.

WHEREABOUT, کجا. v. *Where*.

WHEREAS, چون, ازآنجاکه, چونکه, لان A. *(on the contrary)*, برعکس. v. *Since, on the contrary*.

WHEREAT, برآن, ازآن, لاجل هذا A.

WHEREBY, ازآن.

WHEREFORE *(for which reason)*, از این جهت, لذلک A, لهذا A, من اجل ذلک A. *Wherefore? (for what reason)*, چرا, برای چه, لماذا A, کماه, مهما A.

WHEREIN, *whereinto, whereto, whereunto*, بچه, درچه, در اینجا, در این, في هذا A, في ذلک A.

WHEREOF, ازچه, ازکه, ازکدام, عما A.

WHEREON, *whereupon*, برآن, بعدازآن, في الذي, في ذاک A.

WHEREVER, *wheresoever*, هرجاکه, هرکجا, هرکجا که, حیثما A, اینما A.

WHEREWITH, *wherewithall*, باکه, باچه, باکدام.

A WHERRY, کشتي خورد, معبره A, بوسي.

To WHET, حدّ دادن, تذریب ساختن, تیزکردن, تحدید کردن, تحریب ساختن, تاب کردن. v. *To sharpen.*—*(to irritate)*, تیز طبیعت ساختن, تیز مزاج کردن, حد انگیختن, غضوب کردن. *To whet desire* or *appetite*, طمع برانگیختن, ارزو انگیختن.

A whet (act of sharpening), تحدید A, تذریب.—*(any thing eaten to create an appetite)*, مزه.

WHETHER, ان A, ا A, او A, یا این یاآن. *Whether or not*, خواهنخواه.—*Whether true or false*, خواه راست خواه دروغ.

A WHETSTONE, مسنّ A, حجر المرن A, سنگ فسان. *A strap for whetting razors*, براز, سنگ فسان, میقعت A.

WHEY, ماء لبن, ماء الجبن A, آب پنیر, آب شیر, رجبین A, مصالت A, مصل A, مضارت A.

WHICH *(pron. relative)*, الذي A (fem. التي, الذين), که, چه. *That which*, آنچه, انکه. *Till which time*, تا ایت A, اي A, کدام.—*Which? (interrogative)*, آنکه.—*In which*, درکدام. v. *Wherein*.—*From which?* ازکدام.—*Which soever*, هرکدام, ایما A.

A WHILE, مدتي . v. *Time.—A long while, a good while,* مدتِ مديد ، مدتِ چند . — *Some while,* مدتِ چند . *A little while,* مدتِ قليل . *A little while ago,* اندک پيش ازاين ، اندک پيشتر . — *While, whilst,* مادام ع ، تاکه ، مادامکه ، وقتيکه ، تا ، اثنا ع . *In the mean while,* درين وقت ، درآن ميان ، دراين اثنا ، بينا ع ، بينما ع ، فيما ع ، عندما ع .

A WHIM, *whimsey,* خيال ع ، خيال . v. *Fancy.*

Whimsical, خيالي ، متخيّل ع .

To WHINE, *whimper,* ناليدن ، زاري کردن ، زار و بکا زدن ، کنخکخ کردن . v. *To weep, snivel, lament. A whine, a whining,* کنخکخ ، زاري ، بکا ع ، نالش .

To WHIP, شلاق زدن ، تازيانه زدن . v. *To lash, beat:* also *to snatch: baste, sew with wide stitches.—To whip* or *move nimbly,* تکيدن ، تيزرو شدن .

A whip, ه چابک ، تازيانه ، مقرعه ع ، سوط ع . v. *Lash, scourge.—Whipped, whipt,* از تازيانه مضروب ، تازيانه خورده .

A whipper, شلّاق زن ، صماد ع ، تازيانه زننده .

To WHIRL (*turn round*), گرديدن ، تدويم کردن . *To cause to turn round with velocity,* گردانيدن ، تدوير کردن ، گردش کردن ، ادارة ساختن . *To whirl up dust* (*as the wind*), سفن کردن .

A whirl, گردش ، دور ع ، دوران ع ، تدوار ع . *The whirl of a spindle,* قبله ع ، فلکت ، دک ، برخواج ، برخواش .

A WHIRLPOOL, گرداب ، ورطه ع ، غرقاب ، غرغاب ، خليج ع ، نول ع ، دور ع ، غمر ع ، غمرت ع (plur. غمور) ، باحت ع ، عاقول ع .

A WHIRLWIND, گردباد ، ديوباد ، بادگرد ، ابو زوبعت ع ، زوبرة . v. *Wind.*

Whisk, v. Besom. *To whisk,* v. *To sweep: whip: move nimbly.*

A whisker or *whiskers,* شارب ع ، بروت . v. *Mustacho.*

To WHISPER, زيرِ لب ، باهستگي گفتن ، سخنِ آهسته گفتن ، اثاوت ساختن ، مغالت کردن ، گفتن .

A whisper or *whispering,* سخنِ آهسته ، فسافس .—(or *slandering*), اثو ع ، اثاوت ع ، مغالت ع ، نميمت ع ، ماثات ع ، خيلي ع ، نقل ع ، دقرور ع ، دقرارت ع ، دقرارة ع ، ماثيت ع —(*the sound of*), هدهد ع (plur. هداهد) ، فجفجة ع ، طنطنة ع ، طنين ع .

A whisperer, سخن آهسته گو . v. Also *slanderer, informer. Whist,* v. *Hush.*

To WHISTLE, سفارکردن ، صفيرزدن ، سفليدن ، شپليدن ، هشت کردن . *A wistle* (*with the lips*), صفار ، صفير ع ، هشت . v. Also *flute.*

A whistler, صفيرکننده ، صفارزن .

A WHIT, نقطه ع . v. *Point, jot.*

WHITE. بياض ع ، ابيض ع ، اسفيد ، سپيد ، سفيد ، مضرحي ع ، مضرح ع ، ازهر ع (fem. زهرا ع) ، سپيداع ، بيضا ع ، متزهلق ع ، لياح ع . *White men* (*in opposition to negroes*), سودان ، بيضان ع . *The white of the eye,* سپيدي چشم ، بياض العين ع . *White specks* or *marks on the nails,* ثور ع ، فوف ع ، زنجيرت ع ، ربش ع ، نمنمت ع ، نمنم ع ، ملک ع or فوفت ع . *The white crescent at the root of the nail,* هلال ع ، سپيدِ خايه ، بياض البيضة ع ، حقاب ع . *The white of an egg,* سپيده ، غرقد ع ، غرقي ع ، قيقا ع ، ماح ع . *Very white,* ابيض لياح ع . *Pure white,* بسيارسفيد ، سخت سفيد ، ناصع البياض ع .

White-ant, ارضة ع ، ديوک .

White-lead, استوباج ، سپيداج ، اسفيداج ع ، سپيدة ، اسفداج ، استوج .

To whiten (*make white*), تبيّض ساختن ، سپيد کردن . (*to be* or *grow white*), سپيد فام گشتن ، سپيد شدن .

A whitener, مبيض ع ، سپيد کنندة . v. *Bleacher.*

Whiteness, بياضت ع ، بياض ع ، سفيدي ، سپيدي ، ظلم (plur. ظلوم) ، سفرة ع ، سپيداغ ، زهرة ع ، زهر ع . v. Also *Paleness.*

White-thorn, جاوزد ، جاورد ، خارِ سپيد .

White-wash, سپيدآب . v. *Wash.* — *White-leather,* مسک ع (plur. مسوک) ، جلدِ سپيد .

Whitish, سپيد بام ، سپيد گون ، سپيد فام ، غبس ع ، سپيد گوني . *Whitishness,* بياض چرده .

WHITHER, کجا ، بکدامين ، حيث ع ، حيثما ع ،

v. *Where.—Whithersoever*, هرکجا, بهرطرف, بهرکجا, اینما A, حیثما A. v. *Wherever.*

WHITLOW, داحس A, داحوس A.

Whitsuntide. v. *Pentecost.*

To WHIZ, وسواس زدن, هزیز ساختن, ازیز کردن. v. *To buz, hum.*

WHO (relative personal prononn), که, الذي A (fem. التي). *He who*, آنکه, من A. *Who?* (interrogative), که, اي A, ایت A. *Who is it?* کیست. *Who came?* که آمد. — *Whoever*, هرآنکه, هرکه.

WHOLE (*unimpaired*), درست, بي عیب, مسلّم A, سالم A, کامل A, بي نقصان, غیرنقص, بي زوال, صحیح A, سلیم A, تمام A, تام A, تمام, کاست و کم بي, نا شکسته. v. *Entire, complete: universal.* — (*having no ailment*), خوش, تنومند, تندرست.

The whole, جمله A, کلّیه A, همگي.—(*or all*), کلّ A, تمام A, همه, کمال A, جمیع A. *The whole of the army*, جمله لشکر. *Upon the whole*, بالجمله A, في الجمله A, حاصل کلام, نتیجه کلام, والحاصل A, النصّه A, الحاصل A, نهایت الامر A, الغرض A, محصّلاً A, محصّل A, جملةً A, غالبا A, یکبارگي, عاقبة الامر A.

WHOLESOME, موافق A, شازگار, نافع A, سلیم A, شفا, رسان, نجوع A, نجیع A, اوام A, مصحّه A. v. *Sound, salutary.—Wholesome* (*as food*), خوشگوار. *Wholesome advice*, راي ثاقب. *A wholesome beverage*, شربت خوشگوار. *Wholesome air*, هواي موافق.

Wholesomely, سلیماً A, خوشگوارانه, سازگارانه.

Wholesomeness, خوشگواري, موافقت A, سازگاري.

WHOLLY, بالکلّیه A, کاملاً A, بالکمال A, بهمه ابواب, بالتّمام A, تماماً A, بالجمله A. v. *Entirely, perfectly.*

WHOM, *to whom* (relatively and interrogatively). v. *Who*, and *Grammar.* *To whom*, بکه.—(*accus.* کرا, اورا, که. *From whom*, از که. *With whom*, با که, الذي منه A.

Whomsoever, هرکرا. v. *Whosever*, and *Grammar.*

Whoop, v. *Shout.* *To whoop*, v. *To shout.*

A WHORE, روسپي, روسپا, لوکي, جسنه A, سبکتگین, جاف جاف A, جاف A, بیراه, شلّانه A, سلیطه, بازار, فحسا A, لوند زن, لوند, هوسین, تردامان A, بغي A, بغیه A, قحبة A, جلب, زنچه, زنشوي (plur. غر, برل A, عاهرت A, کنغاله A, زانیه A, زانیه, بغایت), حرام زاده, روسپي زاده, غو, یلیه. *The son of a whore*, ابن زانیت, ولد زنا, زنیم A. v. *Bastard.*

To whore (*commit whoredom*), زنا کردن, زنا کار, روسپي شدن, روسپي پاره شدن — (*to play the whore*), موجر شدن, فاحشه گشتن, کردن. *A tax paid by whores*, امهر حقّي, قسط A.

Whoredom, زنا A, زناکاري, فعل شنیعه, باه, عهر, عهور A, عهارت A (plur. عهرات). v. *Fornication, adultery.*

A whoremonger, whoremaster, زناکار, زنپاره, روسپي پاره, دغل زن, زنوي, زندوست, زنشوي, رجل A, کتعلت A, کتعل A, کنغال, (فجرت, فجار plur.) فاجر A.

A whoreson, پسندره, سندره, حرامزاده. v. *Son of a whore.*

Whoreish, روسپي, شوخ چشم, شوخ, شهوت پرست, مانند فاحشه آسا, نا پاکدامن, بي عصمت. v. *Incontinent, unchaste.*

WHOSE, کرا, الذي A (fem. التي A). v. *Who*, and *Grammar.*

WHOSOEVER, هرکه, هرانکه, هرکس که, من A, ایمان A, ایت A, اي A.

WHY? چرا, براي چه, بچه جهت, بچه سبب, بچه, لما A. *Why so?* چه معني.

A WICK, ریشته, پتیله, پلیته, فتیله A, فتیل A, آهنج. v. *Candle-wick.*

WICKED, بد, بد کار, بد کردار, زبون, شریر A, مفسد A, بد خو, بد آیین, بد اخلاق, فاحش A, فاسد A, فسید A, شقي A, فجور A, بد سگال, بد زندگاني, بد راه, بد خوي, بد, بد قمار, بد فرجام, بد عمل, خدا نا ترس, ملحد A. v. *Bad, impious, profane.*

Wickedly, فاحشاً A, فسیدا A, بشرارت, بد کارانه, ملحدانه, کافرانه.

Wickedness, فساد, زبوني, بد عملي, بد كرداري, بدي, شرارت, (قبايح plur. قبح A), قباحت A, بد خوي, مقبوحت (مقابيح plur.), فسق A.

WICKER, قيد, *A basket* (or *any thing*) *of wicker*, دمچه, تريان.

A WI[illegible] (*small gate*), دريچه, بابچه, درقت A.

WID[illegible] *oad*), پهناور, پهنا, عريض A.—(*extensive*), كشاده, [illegible], فراخ, فراخا A, بسيط A, پهن. v. *Broad, open.* — (*[illegible]ing, remote*), دور, بعيد A, بعيد از, دور از راه, طريق [illegible] *Wide, widely* (*with great extent*), عريضاً, واسعاً A, بعيداً A. v. *Far.* — (*remotely*), دورانه, پهنا. — بـ[illegible].

To widen, to make wide (*extend*), پهنا كردن, عريض كردن, كشادن, كشاده كردن, فراخ كردن, پهناور ساختن, مبسوط ساختن. — (*to grow wide, be extended*), پهناور گرديدن, توسيع كردن. — مبسوط كشتن, كشاده گرديدن, عريض شدن.

Wideness, وسعت A. v. *Width, breadth, broadness.*

A WIDOW, بيوه, ربض A, ايّم A, شوي ديده, بي شوهر, رجعت A. *To become a widow*, بيوه گشتن. *To widow* or *make a widow*, بيوه كردن. *A widower*, عذب A, مرد بيوه, بيوه گي.—*Widowhood*. حالت بيوه, بيوه گي, عورت ديده, بي زوجه.

WIDTH (*breadth*), عرض A, پهنا, پهناي, پهناوري, پهن, وساعت A, كشادگي, دوكزان, عريضي. — (*extensiveness*), فراخناي, فراخنا, فراخي, بسط A. v. *Breadth.*

To WIELD, با اساي بدست, خطر كردن, بركشيدن. *To wield a sword*, تيغ افشان كردن. *To wield a sceptre*, سلطنت كردن. v. *To reign.*

Wieldy, بدست آسان جنبش, نا ثقيل, نا گران.

A WIFE, عورت A, زن, زوجه A, منكوحه A, قبيله A, بهوله A, حوبت A, حليله A, خصلت A, حلاله A, ربض A, حميا A, حرم A, ام الرّجل A, بعل A, قرينت A, ربضت A. v. *Queen.* *A wife and children*, زن و فرزندان. *To take a wife*, زن كردن, نكاح كردن, تزوّج ساختن, استنكاح, تاهل ساختن, كردن. v. *To marry.* *To cause one to take a wife*, نكاح گردانيدن, تزويج كردن.

WIGHT, شخص, كس. v. *Person, being.*

WILD (*not tame*), جنگلي, وحشيه A, وحشي A, رمنده, سكيز A, بدوي A, نا رام, نا دست آموز, بياني, دشتي, غران, نهاد. v. *Savage, fierce.*—(*desert, un nhabited*), ويران, غيرمعمور و, وحش A, مستاحش A, خالي, بياني, بياباني.—(*in a state of uncultivated nature, as a country*), دشتي, آباد نا بساوده, نا كاشته, صحراي A, برّ A, برّي A, بداوي A, بياني, بي ادب, بي, (*uncivilized*), —. غيرمعمور و آباد, و مزروع, غليظ, نادان, نا شناس, نا ظريف, ادب و اركان. v. *Rude.* —(*irregular, inconstant*), هرجائي, نا پايادار, نا قايم, بي قرار, بي ثبات. — (*licentious, ungovernable*), سبكسر و سبكپاي, سبكسرو. v. *Hair-brained.*— (*imaginary, visionary, absurd*), خيالي, تخيل A, وهمي, بيهوده, بيمعني, واهم A. *A wild unbroke horse*, بسنگ, اسب بدوي, توسن, سكيز. *Wild uncultivated ground*, بيان, دشت, يباب, (بدح plur.) بدوح A, وحشت A. *A wild beast*, وحشي A, (وحوش pl.) وحش A, (وحشيت fem.), شيرزه, (سبعت, سباع plur.) سبع A, حيوان بياباني. — *A wild ox*, بقر الوحش A. *A wild cow*, فنات (فنوات plur.).

A wild, wilderness, صحرا A, ويرانه, جنگلستان, وحشت A, بر, دشت, باديه A, بريت A, بيان, بياباني. v. *Desert.* *To wilder*, v. *To bewilder.*

Wildly (*fiercely*), بطور, سكيزاً A, با رميدگي, با وحشت, بي, بلا زراعت, بدوي.—(*without cultivation, as a country*), بلا فلاحت A. — (*without cultivation of mind*), باويرانگي, عمارت, بي تربيت.—(*with perturbation or distraction of mind*), با آشفتگي, بيهوشانه, با اضطراب. (*without meaning* or *coherency*), غافلانه, بي معني. — (*thoughtlessly, carelessly*), بي فكر, غير تأمّل, اهملاً A. v. Also *irregularly.*

Wildness (*fierceness, savageness*), سبعيّت A, وحشت A, بي آبادي, درشتي, عفريت A. — (*an uncultivated state*), عدم عمارت, وحشت A. — (*wild vivacity*), شادي, شوخي, اشفتگي, اضطراب A. — (*disorder of mind*), بيخود و بيمعني. — (*inconstancy*), نا, بي قراري, الفتگي, بيهوشي, سرگرداني.—پايداري.

A WILE, حيله A, فريب, مكر A, خدع A, رو به بازي, رنگ, غدر A, غبن A. v. *Trick, stratagem.*

WILFUL, نا, خود سر, عناد A, كردنكش, سركش, خودراي, با خود سري, سركشانه, فرمان. v. *Perverse.* *Wilfully*, قصداً A, ديده و دانسته, عنادا.—(*by design, on purpose*),

WILFULNESS, سرکشي , خودرايي , با لقصد ا , بقصد , باغرض , گردنکشي , خودسري , عناد ا . v. *Perverseness.*

WILILY (*cunningly*). بطور روبه , از حيله , بمکر و فريب , بازي .

Wiliness, حيله بازي . روبه بازي . v. *Cunning.*

The WILL, ا مرضي , ا رضا , ا اراده , مراد ا , آرزو , قصد ا . مقصود ا , کام , خواست , خواهش , مشيت ا v. *Desire, wish, want, inclination.*—(*command, power*), اختيار , قابو ا , حکم ا , *A will* or *last will*, ا وصيّت (plur. وصايا), وصيّتنامه . v. *Testament.*—*The divine will*, رضاي حقّ , قضا , اللّه , قدر ا , قضا و قدر . *Good-will* (*kindness*), خيرخواهي , مهرباني . v. *Benevolence, friendship, favour.*—(*right intention*), درستي , راستي .—*Free will*, ا حسن ارادة , حسن ا , اختيار جزيي , اختياره . *Ill will*, کينه , بد خواهي . v. *Malevolence.*—*To conceive ill will*, کينه خواه شدن , کين گرفتن , بدخواه شدن . *Against one's will*, نا خواه , نا مراد , بي , اختيار . v. *Unwilling.*

To will, ارزو کردن , خواستن , اراده داشتن . v. *To wish, desire.*—(*to command*), فرمودن , فرمان دادن , حکم نمودن , امر دادن .

Willing (*adj.*), ارزومند , خواهان , رضامند , خوش , راضي , مغتزي . v. *Voluntary.*—*Willing or unwilling*, راغب ا , خواه نخواه . *God willing*, انشاء اللّه ا , انشاء اللّه تعالي ا .

Willingly, مريداً ا , با اراده , با اختيار , اختيارانه , علي الرّاس والعين ا , بسرو چشم , بدل وجان . v. *Voluntarily.*

Willingness, خوشدلي , ارزومندي , رضامندي . v. *Will.*

A WILLOW, بيد , سپيد دار , صفصاف ا , غرب ا , کبود , کبوده , کبودي . *Trembling like the willow*, چون بيد لرزان .

WILY, حيله باز , روبه باز , &c. v. *Cunning.*

A WIMBLE, پرماهه , بيره , پيچه , گرده , گردبر . v. *Augur.*

To WIN, اندوختن , غالب شدن , غلبه يافتن . v. *To win* (*at chess*), مات دادن .—(*at cards*), خلال دادن .

To WINCE, *winch* (*kick as a horse, &c.*), ضروح کردن .—*A winch*, v. *Windlas.*

WIND, باد , هوا ا , ريح ا , رايحت ا , هيل ا , هيبه ا , آوب ا . v. *Gale, breeze, air.*—*The north wind*, ا شمال , باد شمال , مسع ا , شامل ا , *The south wind*, ا نسع , ا ام المرزه , هير , اوزه ا , باد جنوب , جنوب ا , *The east wind*, باد صبا , هواي مشرق , باد مشرقي , باد صبا , *The west wind*, ا ابور , ا ابور , القبول . باد فروزديد , فروديد , دبور ا . *The north wind*, صبايت ا . *A violent* (*also cold*) *wind*, باد شديد , حرجف ا , باد تند , تند باد , باد روزگار , سخت , زعزع ا , زعزع ا , دعميت ا , نحس ا , زهلق ا , خريف ا , زعازع ا (plur. زعازعان), زعازع ا , دوف ا . v. *Storm.*—*A sultry noxious wind*, ا سموم , سرور ا , دوف ا , سمجات ا , عجوز ا , باد سام , سموم , بارح ا . *Hot winds*, ا طبابخ . *A gentle wind*, ا صبا , رخاوت ا , رخوت ا , رخا ا , نسمم ا (plur. نسايم), لطيف . *Wind with rain*, ا هلابت , بليل ا , هلّاب ا . *A wind portending rain*, ا مسبرت . *A favourable wind*, باد موافق , باد شرطه . *A contrary wind*, باد مخالف . *A side wind*, نکب ا (plur. نکبا), نکبا ا , باد جانب .—*Wind from the stomach* or *belly*, ارغ ا , ضرط ا , فسا . v. *Belch.*—*Wind in a tumour, &c.* فرصت ا , مغنده .—*A high wind whirling up the dust*, ريح تربيت , الوب ا , سافيا ا , مسفسف ا . —*Throwing dust to the wind*, تغنيق ا . *Changing* or *veering as the wind*, سوم ا . *Whistling as the wind*, حنون ا . *Shaking a tree as the wind*, مسفه ا . *Raising the wind*, باد انگيز . *The beginning* or *rising of wind*, نافجت ا . *Swift as the wind*, باد رفتار , باد پا . *A whirlwind*, گردباد , ديوباد . *Like a whirlwind*, گردباد آسا . *Any apartment* or *building exposed to the wind*, بادگير , بادگي , بادغير , بادغر . *A breath* or *blast of wind*, نفحت ا (plur. نفحات), نفح , نسيم , هلاب ا , زفبان ا , سفيح , نخرت ا .—*A rainy day with wind*, هلابت ا . *Ringlets waving in the wind*, زلف هوادار . *Any thing which shews how the wind blows*, باد نما . *Wind driving a ship*, ا ملاح . *Ships sailing with a favourable wind*, ا مواخر . *Following the wind*, هوادار . *To go down the wind* (*to go to ruin* or *decay*), برباد رفتن , برباد داده شدن .—*To blow as the wind*, باد زدن , بزيدن , وزيدن , هبوب کردن . v. *To blow.*

To WIND (*with a wheel*), ريستن . (*twine*), پيچ کردن , برتافتن , تاب کردن , پيچيدن , نافتن . v. *To twist.*—*To*

دسته , توشیع ساختن . گروهه کردن ,(*wind or wind up a clew*
بوزو . بوق زدن . — *To wind a horn*, کلاو پیچیدن , تاب کردن
. نفخ صور ساختن . بوزو خفار کردن , نقیر زدن , *To*
گرد , گردا گرد رفتن , گردیدن ,(*turn or* [illegible] *round*
. (*to roll or cause to roll round*), گردانیدن ,
, پیچیدن . *To wind as a river*, دور کردن
. محنیت کردن , پویان بودن , تصوج کر
. تنشم ساختن , بشم در پی رفتن ,(*by the scent*

WI[illegible]SOUND, از باد مخالف بازداشته .

WI[illegible]DED (*blown as a horn*), بوق زده , نفخ کرده شده .
Lo[illegible]*winded*, بسیار دراز , طول بي حدّ . v. *Tedious.*—*Short-*
[illegible]*d*, دمابر , تنگ نفس , قابع A . v. *Asthmatick.*

A WINDER, تدویر کننده , پیچ کننده , تابنده , پیچنده ,
کردش کننده .

A WINDFAL (*fallen fruit*), میوه افتاده . (*an accidental acquisition*), فایده , سود ناگهانه , باد آورد , خداداد ,
ناگهاني .

The WINDFLOWER (*anemone*), بوستان افروز .

WINDINESS, بادانگیزي , هواداري . v. Also *flatulency.*

WINDING (*of a river, &c.*), پیچش , لوا A , صواجع A ,
عرقوب A . v. *Meander: curvature, crookedness.*—*A winding sheet*, کفن A . *To wrap in a winding-sheet*, تکفین کردن .
— *A winding stair-case*, سلم لولب آسا , نردبان لولبي .
Winding thread into hanks or clews, توشیع A , بدسته پیچ .

A WINDLASS, ارغاد A , منجنیق A , منجنیق A .

A WINDMILL, آسیا باد . *The sails of a windmill*, پرده
پداسیا , آسیا .

A WINDOW, دریچه , خرفه A , پنجره , روزن , روزنه ,
پاتله , خوخت A , رفیف A , کوّ A , طاقات A , طاق A ,
باجه . *A latticed window*, پنجره , غلبکن . *A bow window*,
پردو . *A window in the roof for the benefit of air, prospect,* خوخت , کوه , باد خون , باد خور , *&c.*
, بادغر , بادغرد . *A window-shutter*, جناح پنجره ,
جاح روزنه . *A little window in a great gate*, بامبره ,
بامبره , دریچه , درقت , خوخت *A blind window* (or *niche*) *in a wall*), رف A (plur. رفوف), سهوت A , دریچه .

The WINDPIPE, ناي گلو , ناي , عرق الرّبت A ,
عضرت A , امریت , (plur. مرو) مري A , سرخه , حلقوم A ,
حنجور A , حناجره A , زردمت A , زردمن .

WINDWARD, بسوي باد .

WINDY, ریحدار , هوادار , هوائي , باد دار . *A windy day*,
روز هلّاب , یوم هیّج . v. *Stormy.*

WINE, خمر A , خمرت A , مل , باده , مي , شراب A ,
راف A , مدومت A , مدامت A , مدام A , (plur. خمور),
منبع فساد , خسرواني , صرخد A , تامور A , ام الخبایث A ,
نبیذ A , عقار A , هوشکش , (plur. انبذت), کاس A , (plur.
عجوز A , سلاف A , غرب A , (اکوس , کاسات , کیاس , کوس ,
عنقود A , عنقاد A , اللذیذ A , اللذّت A , فیهج A , قحاف A ,
مدومت A , مخضفت A , عسعاس A , عسلق A , معف A ,
راح A , زرجون A , خطیت A , رحیق A , قنددا A , قندد A ,
شراب ناب , سخام A , رساطون A , رازقیت A . *Pure wine*,
علق A , رحیق A , مي خلاص , باده ناب . *New wine*,
شیره انگور , شبره شراب , شیره , طلا A , باده نو .
Old wine, خندریس A , معتقت A , عاتق A . *Strong wine*,
باده , خمرت غمگسار , شراب سرکوش ساز , باده هوشبر ,
شراب بي . *Weak or diluted wine*, مي هوشکش , مست .
مل قطیب , مصفق A , باده مسحوط , کیف . *Sweet wine*,
شراب خوش مزه , باده شیرین . *Red wine*, شراب
— لعل مذاب , صهبا A , مع ارغواني , باده سرخ , لعل گون .
Sour pricked wine, خمطه A , سرقع A , خلّت A , مزّت A ,
مصطار . *Fermenting as wine*, مختمر A . *Mulled wine*, مي
پخته , مثلث A . *Wine drank in a morning*, صبوح A . —
Wine drank in the evening, غبوق A . *Cherry-wine*, وشناب .
Date-wine, سکار A , سکر A , طابت A , بتع A , حلیب A ,
بتع A , مقدي A , کسیس A , باذق A , قضیخ A . *Honey-wine*,
باده عسل . *Wine made from barley*, اخسمه . *Wine made from millet*, سکرکت A . *Musk wine*, شراب مسکت .
Wormwood wine, شراب افسنتین . *Wine and water*, آب و
شاخ . *The wine of Paradise* (*nectar*), زنجبیل A , تسنیم , کوثر A .
A drinker of wine, رند , شراب پرست , باده نوش . v. *Drunkard.*—
Given to wine, باده پیمان . v. *Drunken. Overcome with wine*, مست مدام , مخمور A , سرکوش , مست خراب .
v. *Drunk.*—*A wine measure*, فیهج , ناطل A . *Any thing eaten to give a relish to wine*, مزه . *A cup or glass of wine*, پیاله
باده , کاس , دوستکام , شیشه شراب , شراب . v. *Flask*,

bottle.—A wine-cask, مي دان . v. *Jar.—A wine-merchant*, مي فروش , خمال A , بادهٔ فروش .— *To drink wine*, بادهٔ مي خوردن , شراب آشاميدن , نوشيدن . v. *To drink.*

A WING, بال , مجدف A , كنف A , پر , جناح A , اجنحت A , بالها , *Wings*, تاپال , مجذاف A , مجداف A . ساعدا الطّير A . *Flapping* or *fluttering the wings*, بال زدن , هفوان A , هفوت A , هفوف A , ركض A , صفق A . v. Also *to flutter, flap.—Clapping close the wings* (*as a hawk when darting on his prey*), كسر A , كسور A . *The wing of an army*, جانب وجناح لشكر , اياد لشكر , اياد A . — *The right wing*, جانب راست لشكر , ميمنت A , ميسرت A . *The left wing*, جانب چپ لشكر . *The right and left wing*, مجنبتان A , منمنت و ميسرت A , شوكل A , ايادان A .

To wing or *take wing*, پر زدن , پرواز كردن . v. *To fly.*

Winged, wingy, جناحدار , بالوار , بالور , بال دار .

To WINK (*shut the eyes*), پلك زدن , چشم بند كردن , مژگان بسته نمودن , تسكير كردن , طرفت ساختن , چشم زدن , مغتمض كردن , (*to twinkle with the eyes*), سدّ چشم ساختن . *To wink* or *tip the wink*, عين جهيدن , چشم پريدن , رفّ ساختن آبرو , رمز عين نمودن , غمز كردن , چشم زدن , خلوج كردن , از عين ايما زدن , از چشم اشارت نمودن , زدن چشم , كمحت زدن . *To wink* or *connive at*, رمّازت كردن , غمز عين ساختن , اغماض كردن , ناز يدن , پوشي كردن , محابا كردن .

A wink, غمز , غمز عين , رمز چشم , طرفت العين A , سلفت A , اشارت چشم , ايماي عين , اغماض A , غمض A , لحظه A , لمحت A , كلوج A , خلوج A , رفّ A , سفكت A . v. *Twinkling.*

A winker, رمز عين , غمزه ساز , طرفت نما , چشم زن , كنندهٔ .

Winking (*part.*), پلك زنان , غمزه كنان , چسم زنان . *Winking* (*subs.*), غمزه , بند كردن چشم , بهم زدن پلك كردن . v. *To wink.*

A WINNER, مكاسب A , سود گير , كاسب A . v. *Gainer.*

WINNING (*attractive, charming*), دلبند , دلاويز , دلكش , دلپذير , دلنواز , جانستان , خاطرنواز , خاطرگير , دلستان , نازنين , نازنده , جان فريب , دلفروز , دلربا , دلپسند

[illegible] A , جميل A , خوش , خوب , شيرين , لطيف A *Winning* (*subs.*), v. *To win*; also *gain, profit, advantage.*

To WINNOW, غلّه را بر هوا افشاندن . v. *To clean.*

WINTER, شتا A , زمستان , سرما , [illegible] , ديبادر , دي , (اشتيت , شتا .plur) شتوت A , *The intense cold of winter*, زمهرير , زمهري , [illegible] شتا , *In the winter time*, در موسم سرما . *Winter quarters*, مشتات A . *In winter quarters*, بمشتاي .

To winter (*pass the winter*), [illegible] مستان را گذرانيدن , سختن .

Winterly, wintery (*suitable to winter*), زمستاني , سرماي , شتوي A , لايق شتا .

To WIPE, مسح ساختن , ماليدن . (*make clean*), [illegible] , مناوشت ساختن , صاف كردن , كردن . *To wipe the hands*, بيني را پاك مشّ كردن , امراس كردن . *To wipe the nose*, رعام ساختن , كردن . v. Also *to clean, scour. To wipe out* (*efface*), بطّال كردن , ابطال نمودن , نسخ ساختن , محو كردن .

A wipe (*act of cleansing*), مسح A , پاك سازي .—(*sarcasm*), طعن A .

A wiper (*cleaner*), ماسح A , پاك ساز , صاف كنندهٔ , مسح كنندهٔ . v. Also *scoffer.*

WIRE, تار , مهل رشته , مد .

To wire-draw (*spin-wire*), تار كشيدن , تارساختن . —— (*to draw out into length*), درازكردن , بدرازي كشيدن .

A wire-drawer, تارساز , تاركش . *A steel plate full of holes through which they wire-draw*, شفتاهنج , سرتخته .

WISDOM, فهم A , زيركي , ادراك A , دانايي , دانش , علم A , فضل A , حكمت A , عقل A , وقوف A , شعور A , ذبر A , زمستان , فرنان , فرزانگي , فرزان , خرد . v. *Knowledge, science. The wisdom teeth*, دندانهاي خرد .

Wise, خردمند , زيرك , دانشور , دانشمند , عقلمند , هوشيار , دانا , عليم A , عالم A , عاقل A , حكيم A , فرزانه A , روشن ضمير , عارف A . v. *Sage, skilful.—A wise man.* v. *Philosopher, sage.*

WISE, طرح A , وجه A , طور A . v. *Manner.*

A WISEACRE, احمق A . v. *Fool.*

[illegible] با, باعقل, خردمندانه, عاقلانه, حکیماً, علیماً A. v. *Sagely.*

To WISH, مراد کردن, تمنّی کردن, آرزو کردن, خواستن, [illegible] ارزومند شدن, راغب [illegible]. v. *To desire.*

[illegible] مراد A, شوق A, تمنّی A, راغبت A, خواه [illegible] ارادهٔ A, آرزومندي, حسرت A, خواه. v. *Desire.*

[illegible], خواهنده, *and (in comp.)* خواه, متمنّي A, [illegible] ارادهٔ دار, صاحب [illegible]. v. *Wishful.*

[illegible]*ful, wishing,* آرزومند, ارادهٔ دار. *(in comp.)*, خواه, [illegible] مشتق A.—*Wishfully,* با آرزو, آرزومندانه, خواهان, [illegible] با مراد و ارادهٔ, با [illegible].

[illegible] WISP *(of hay, &c.)*, جرزت کاه, دستهٔ علف.

Wistful, wistfully, v. *Attentive, earnest, &c.*

To wit, A يعني, *viz.*

WIT *(powers of the mind)*, زيرکي A, خرد, ظرافت, تيزطبعي, طباع A, طبيعت A, قوّت مدرکت A, مدرکت, قوّت وهم, وهم A, ذهن A, عقل A, قوّت خيال, خيال A, منش, ذکا A, فراست A, نکر, هنر, ادراک A. v. *Fancy, judgment.*—*A wit* or *man of wit,* صاحب زيرکي, خردمند خرده بين, مردم تيزطبع, اهل خيال, خردمند. *Wits (sound mind)*, عقل A, هوشياري, هوش. *To be in one's wits,* هوشيار بودن, عقلدار شدن. *To be out of one's wits,* نا هوشيار, بي عقل شدن, ديوانه بودن, مجنون شدن بودن.

A witch, ساحرهٔ A. v. *Sorceress, enchantress.*—*To witch,* v. *To bewitch.*—*Witchcraft,* v. *Sorcery, necromancy.*

WITH, با, به, مع A, ب, همراه. *With him,* باوي. *With reverence,* با احترام, معهٔ A, به A. *I wrote with a pen,* نوشتم بقلم. *I went with him,* همراه او رفتم. *With skill,* با استعداد.—*With difficulty, with much ado,* کرهاً A, [illegible] علي کره, مشکلاً A, سهلاً A.—*With good will,* با صفاي خاطر. v. *Willingly.*—v. *Unwillingly.*—*With one another,* با همدگر, بايک ديگر. *Together with,* باهم, هم. *Living with (in the same house, &c.),* همخانه, همدم. *Sleeping with,* همبستر, همخوابه. *Sitting with,* همنشين, همزانو. *Sitting at table with,* همسفره. *Drinking with,* همقدح, همکاسه.—*Travelling with,* همراه, همسفر. *Associated with,* همعهد, همحال, هموثاق.

With one accord, يکدل و يکجهت, هماهنگ, همدل. *With child,* A حامله, باردار. v. *Pregnant.*—*Withal,* نيز, هم.

To WITHDRAW *(take back, deprive of)*, بازگرفتن, عدم, [illegible] محروم کردن. *(to retire)*, باز استادن, باز رفتن, ساختن. v. *To retreat.*—*Withdrawn (taken back)*, بازگرفته, واپس گرفته.—*(retired)*, باز رفته.

Withe, v. *Willow.*

To WITHER, افسردن, پژمريدن, پژمردن, پژمرده گشتن, پژمرده, پژمرده کردن *(to make to fade)*, تارز گشتن.—تارز کردن, افسرده ساختن, گردانيدن

Withered, پژمرده, افسرده, تارز A, پيس.—*Witheredness,* افسردگي, پژمردگي.

To WITHHOLD *(keep back)*, باز داشتن, واداشتن, توقيف کردن. v. Also *to restrain, refuse.*—*With-held, with-holden,* باز داشته.—*A withholder,* باز دار, باز دارنده.

WITHIN, اندر, درون, اندرون, داخل A, في داخل. v. *In.*—*To twist one within another,* پيچ در پيچ تافتن. *To place within,* اندرون نهادن, درون کردن. *Within two or three days,* درعرصهٔ دو سه روز. *Within bounds, within compass,* درون حدّ.—*From within,* ازدرون. *To go within,* اندرون رفتن. v. *To enter.*

Within, withinside, في داخل, بدرون, دراندرون.

WITHOUT *(not within)*, بيرون, برون, خارجاً A, خارج A, غيرهٔ, بي, بدون, بيدون, ظاهراً A, براً A, بدر.—*(wanting)*, بي, از حدّ بيرون, بلا A, لا A, بغير. *Without bounds,* بي غايت, بي پايان, بي اندازه, بي انتها, بي انجام, نهايت. *Without cause,* بلا سبب, بلا موجب, بي تقريب. *Without doubt,* بي ريب, غير مشکوک, بي اشتباه. *Without delay,* بلا A, بلا امهال A, بلا تأخير A, بيدرنگ, بي توقّف, توقّف. *Without neglect,* A بلا اهمال. *Without orders,* بلا A, بي تدبير. *Without order (irregular)*, بي فرمان. *Without hesitation,* A بلا تردّد. *Without proof,* ترتيب. *Without asking,* بي طلب. *Without reward,* بي حجّت, بي اثبات. *Without advantage or profit,* A بلا غير عوض. *Without politeness* or *decency,* غير مفيد, بي سود, فايده.

بلا ناموس و ننگ ، نا ظریف ، بي ادب وارکان ، بي ادب . *Without merit* or *skill*, بي استحقاق . *Without esteem*, بي اعتبار . *Without comparison, without an equal*, بيمثال ، بي مانند ، بي عديل ، بيچون ، بي بدل ، بي نظير ، بياقران . *Without information*, بي دانش ، بي خبر ، بي آگاهي . *Without understanding*, بي ادراک ، بلا عقل A . v. *Ignorant.*— *Without fear*, بي باک و پروا ، بي پروا . v. *Fearless.*— *Without harmony*, نا هماهنگ ، بي اهنگ . v. *Discordant.* —*Without circumspection*, بلا A ، بي بصر ، غافل A ، بي احتياط . v. *Imprudent.*—*Without foundation* or *permanency*, بصيرت . v. Also *groundless.*—*Without repose*, بي آرام .—*Without strength*, بي زور ، بي ، بي طاقت ، بي قوّت ، نا توان ، بي مقدار ، بي تاب ، زبون ، مجال . v. *Powerless, feeble.*—*Without reflexion*, بي تأمل . v. *Thoughtless.*—*Without mixture*, بي آميزش ، بي تقصير ، بي عيب . v. *Pure.*—*Without defect*, بي تشاوش . *Without gratitude, sincerity* or *truth*, بي زوال ، بي کم و کاست . *Without shame*, بي شرم ، بي وفا ، بي حقيقت . v. *Shameless, impudent.*—*Without taste*, بي نمک ، بلا مزه ، بي خواني ، بي لذّت . v. *Insipid.*—*Without justice*, بيداد ، بلا عدل A ، بي انصاف . *Without brains*, بيدماغ .—*Without head or feet*, بيدام . بي سرو پا . *Without hands or feet*, بيدست و پا . *Without a heart*, بيدارد ، بيدل . v. *Cowardly.*—*Without pity*, بي رحم ، بي مرحمت ، بلا شفقت . v. *Merciless, cruel.*— *Without ambition* or *emulation*, بلا غيرت A ، بي رشک . *Without care or grief*, بي غم . *Without hesitation or dissimulation*, بي تردد و تکلّف . *Without hatred* or *dissimulation*, بي کينه و ريا ، غش و غل ، بي ستارد ، بي دولت . *Without success*, نا ميسر ، بي فراغ . *Without hope*, بلا اميد . *Without design*, بي غرض ، بي قصد و اختيار . *Without employment*, بيکار . v. *Idle.*—*Without measure*, بيحد ، بلا قياس A . v. *Without bounds, infinite.*—*Without an owner*, بي ، بي خاوند ، مالک . *A kingdom without a king*, ممالک بي مالک .— *Without trouble*, بي مشقّت . *Without jesting*, لطيفه بر طرف . *Without meaning*, بي معني ، بيهوده . *Without entreaty, without being under the necessity of asking*, بي نياز ، بي منّت . *Without life*, نا زنده ، بي جان . *Without existence, without a being*, بي هستي ، بي وجود . *Without a name*, غير اسم ، بينام . *Without light*, بي نور . v. *Blind, dark.*—*Without constraint* or *compulsion*, باختيار ، بي اکراه ، بي ولا A ، بي ان لم A ، الا A .

To WITHSTAND, مقاومت کردن ، مخالفت نمودن ، و معارض شدن . v. *To* [illegible]

Withy, v. *Willow.*—*Witless*, v. *Ignorant.*

A WITNESS, A شاهد ، گواه ، A شهيد ، A [illegible] ، A مهيمن ، A قاريت . *To call* or *take to witness, cite* [illegible] *bring witnesses*, [illegible] ، شاهد گرفتن ، استشهاد کردن ، [illegible] ، [illegible] ، بينت اقامت ساختن ، اقامت شهود کردن ، [illegible] ، اشهاد ساختن . v. *To prove. To call God to witness* [illegible] . *To witness* or *bear witness*, گواهي دادن ، بالله کردن . v. *To attest, testify. A credible witness*, گواه معتمد ، شاهد عادل . *A false witness*, [illegible] . *Witnessed*, A مشهود . *Witness* گواه کاذب ، دروغ . *Contradictory witnesses*, A شهدا ، A شاهود ، A شواهد ، گواهان مخالف . — (*testimony*), A شهادت ، گواهي .

A WITTICISM, A مسخره ، يافه ، مزه ، بذله ، لطيفه ، A نکته ، زيرکي ، ظريفت .

Wittily, A ظريفانه ، زيرکانه ، با زيرکي ، با يافه ، با مزه ، با عقل و فراست ، با بذله و لطيفه ، با ظريفت .

Wittiness, A ذکا ، A ذکاوت ، مزه داري ، لطيفه گويي ، ذُکه ، v. *Wit.* زيرکي .

WITTINGLY (*knowingly*), خبردارانه ، ديده و دانسته ، A قصداً ، بقصد ، با غرض ، باخبر ، اگاددارانه .—(*by design*), بالقصد A .

A WITTOL (*contented cuckold*), A ديّوث ، قلتبان ، A القرطبان . *Wittolly*, القرطبان آسا .

WITTY, A تيزفهم ، ذميق ، اهل مسخره ، يافه گو ، مزه دار ، نادره ، لطيفه گو ، عارف A ، ظريف A ، نکته پرداز ، نکته پرور ، گو . v. *Ingenious, sarcastick.*

WIVES, A زوجات ، A حلايل . *Marrying many wives*, A کثير النّکاح ، A نخات . *Wives of the same husband*, [illegible] . *To wive*, v. *To marry.*

A wizard, v. *Conjurer, enchanter.*

WO (*grief*), A رنج ، غم ، الم ، اندوه ، اضطراب ، A قساوت ، دريغ ، افسوس ، انقباض خاطر ، ماتم ، تاسه ، A ملال . v.

[illegible] calamity, misery.—*Wo to you*, ويلك A , ويل
[illegible] *Wo to him*, ويله A . ويب A , وي A , ويلك A
[illegible] هاي مدد A , ويلي A

[illegible]WOAD, وسمت A , تيلج A , نيل A , نوورت

WO[illegible]obegone, زنجدار , غم خوز , دلفكار , غم زده , المزده , رنج ديده , مضطرب A , ملول A , غمگين , دلتنگ . v. *Sorrowful, mournful, calamitous.* — [illegible]retched), دني , ذليل A , حقيره , پست و خور . — *Wo* ملولاً A , غم خورانه , با تاسه , با رنج , دلفكارانه . — (*pitifully*), حقيراً A , صغراً A . *Wofulness*, تنگي , &c.

A WOLF, گرگ , ذيب A (plur. اذوب) ; also سرحان A , (fem. سرحانت), ابو حعاده A or ابو جعده A , ابو غسلت A , عساس A , تنان A , ابو غطلس A , ابو كاسب A , ابو رعل A , ذيخت (fem. ذيخ A , ذوبان A , هطل A , شيدمان A , دعلج (plur. ذيوخ), اويس A , اوس A , طبس A , سبد (plur. اسباد), سيد A (plur. سيدان), سلق A (fem. and plur. سلقت A , اشبت A , اقزل A , (ذيلان , ذولان plur.) ذوالت A , قلوب A , (مياس plur.) مايس A , عاسل A , خمع A , تبن A , خليع A . *A young wolf*, گرگ بچه , ذعبان A . *A howling wolf*, قاعب A , قوّاع A . *The howl of a wolf*, وعوعت A . *A place abounding in wolves*, گرگستان , مذاب A , مذيب A . v. Also *Cancer, ulcer.*

Wolfish, wolvish, موافق اوصاف ذيب آسا , گرگ مانند . v. Also *rapacious.*

WOLFSBANE, خانق ذيب .

A WOMAN, زن , عورت A , نسّا A , لبّت A , رباب A , قوصرت A , حشمت A . *A married woman*, تكين A , خاتون A , كذبانو , كدبانو , گذبا , كدبا , ملك الولي A , عوان A , ثرغامت A , لباس A . v. *Wife. A young woman*, صبيه A , عزّت A , برهرهت A , دختر , دوخت , دوشيزه . v. *Girl.* — *A woman who has a husband in common with other wives*, بتانج , مشقات A , باوسي . *A woman disobedient to her husband*, صجوع A , دلعس A . *A divorced woman*, مختلع A , رذي A , خلات A , زن مطلوق , عورت مهجور , مرذوده A . *A pregnant woman*, زن بار دار , حامله A . *A woman in child bed*, زواج A . *A barren woman*, سرترون , استرون , سرتزون .

A chaste woman, زن پاكدامن , مستوره A , مخدّره A , *An impudent* or *immodest woman*, زن عفيفه A , ذكذكه A . *An old woman*, پيرزن , عجوزه A . v. Under *old. A little woman*, خبتل A , جنبره A , عورت كوچك .

A woman-hater, بعورت كينتوز , زن دشمن .

Womanhood, اوصاف زن , حال عورت , نسّا A .

Womanish, womanly, زنانه , لايق عورت , واجب النّسّا A , موافق اوصاف زن , زن آسا .

Womankind, فرقه زنان , عالم مستوران , عالم نسّا .

The WOMB (*matrix, uterus*), رحم A , آبسته , زهدان , عجوزه A , گوشه , المستودع A , بوكان , پوكان , اسحم A , يوكان , عدابت A , محبل (plur. امهابل), متبوّا A . *In the mother's womb*, دررحم مادر .

WOMEN, زنان , عورات A , نسوت A , نسوان A , عواني A , زوايل A . *Little women*, نسيت A .

WON, يافته , حاصل كرده , اندوخته . v. *Gained.*

To WONDER, عجب ماندن , متعجب شدن , سرگردان , متحيّرشدن , حيران شدن , تعجّب نمودن , شدن , شگفتن . استغراب داشتن , بودن .

Wonder, هكر A , شگفت , حيرت A , تعجّب A , عجب A , تهكّر A , عبرت A . v. *Amazement.*—*A wonder*, معجز A , معجزه A , كرامت A , عبرت A . v. *Miracle.*—*A wonder of wonders*, عجب العجايب A . *Exciting wonder*, عجب انگيز .

Wonderful, wondrous, عجيب A , عجايب A , عجب A , غريب A , حيرت انگيز , عبرت اميز , عجبناگ , عجوبه A , نادر A . v. *Admirable, strange.*—*Of wonderful beauty*, نادرالحسن A . *Wonderful*, عجباً A .

Wonderfully, wondrously, عجبناگانه , عجباً A , باعبرت .

Wonder-struck, متعجّب شده , عجبناگ , حيرت زده , سرگردان .

To WONT, *to be wont*, معتادي شدن , عادت داشتن , استعمال , روش وخوي نمودن , قاعده گرفتن , پيشنهاد كردن . داشتن. *Wont, wontedness*, عادت A , پيشنهاد , استعمال A . v. *Use, usage, custom, habit. Wonted*, موافق , معتاد A , حسب قاعدت A , موافق استعمال , مشمول , پيشنهاد A . v. *According to custom.* بقدر العادت A

To WOO, تعشق ساختن ,عشق نمودن , ناز و نیاز کردن . v. *To court.*

WOOD (*substance of trees and plants*), چوب , خشب A (plur. خشبان , خشب) , هیمه , هیزم , حطب A (plur. احطاب) عود A (plur. عیدان , اعواد) , توغ . *Dry wood,* طبرخون , احطاب A , هشیمت A , هشیم A , هیزم سوختني . *Fire-wood,* اود or A عود , عود A . *Wood of aloes,* مندل , هشتدهان , کب , کبا , دار بوي , راد بوي , البخور , صبر A , انجوج , لفخت , یلنجج , النجوج , النجج , یلنجوج , اللیت A , الوّة A , قطر A , رند , v. اود .—*The worst kind of aloes wood,* صبر سمنجاني . *A censer for burning aloes wood,* عود سوز . *Aloes wood split or broken for burning,* عود مطیر . —*Brasil* or *red wood,* بقم A , ایدع , چوب سرخ , چوب برزیل . *Dyed with Brasil wood,* مبقّم A .—*Yellow wood,* پرنیان . اغار , زرد چوب .—*Wood prepared for building,* کراسته .—*A piece of wood,* وصله A , کسّار A , چوب پاره , پاره چوب , سجور A , پرّه A , جذوت . v. *Chip, lath, fire-wood.*—*Shavings of wood,* رند , رنده .—*A hewer of wood,* هیمه شکن . *A carrier of wood,* هیزم کش , هیمه بار .—*To wood* or *cut wood* (*for firing, &c.*), هیزم کردن , محتطب ساختن . v. *To hew.*—*A piece of wood with which they rub the back,* مازه , پشت مازه . *A block* or *log of wood,* هیمه , گنده هیزم , زفت . v. *Trunk, log.*—*A pile or stack of wood, a wood-yard,* هیمستان , انبار هیزم .

A wood (*forest*), غاب A , جنگلستان , هیمستان , جنگل , گنده (مشاجر plur.) مشجّر A , درختستان , درختزار , غابت A , جا , یبان . v. *Forest.*

WOODBINE, *woodbind,* لبلاب , بوغند , سرند .

A WOODCOCK, یلوایه , ماکیان یباني .

WOODED (*supplied with wood*), خشب دار , هیمه دار , پر چوب . v. Also *woody.*

Wooden, اخشب A , از چوب ساخته , چوبین , خشبا A .—*Wooden. A wooden block on which artificers work,* گنده , گردبان , هیزم . *A wooden chest,* زورا . *A wooden corn-fork,* انبار هیزه . *A woodfreter, woodworm,* چوب خوار . v. Under *worm.*

WOODLAND, جنگلستان , درختستان , هیمستان .

A WOODLARK, قبرت جنگل , قبرت بیابانی . v. *Lark.*

A WOODLOUSE, هزارپایه A , بق الخشب A , [illegible] فسافس .

A WOODMAN, *woodmonger, woodcutter, woodseller,* هیمه [illegible] A , چوب فروش , هیمه فروش , شکن حطابت). *Woodman,* v. Also *hunter.*

A WOOD-PIGEON, [illegible] , یمام A , کبوتر جنگلي v. *Turtle-dove.*

WOODY, [illegible] درخت سار , جنگل سار , درخت , حطیب A , مشجّر A , یباني .

A WOOER, [illegible] , طالب زن , عاشق A , زن خواه نوازش گر , نیاري نواز . v. *Lover.*

Wooing (*subs.*), [illegible] زن خواهي , خواستکاري , نمایش ناز و نیاز , v. *Courtship.*

WOOF (*of a web*), سدات A , قیام A , لحمت A , پود , سدا A , سدي A . *Cloth with the warp and woof of different colours,* دوپود , دپود , دپوذ . *The woof on the quill in the shuttle,* استیج A , استاج A . v. *Warp.*

WOOL, ریش , also (plur. اصواف) , صاف A , صوف A , پشم , ثلّت A , طثرت A , لبد A , جزّت A , حمرقت A , رعث A , طوف A . *Coarse* or *uncombed wool,* پقام , قرد A . *Any thing stuffed with wool,* بابه , پشماگند . *Fine soft wool* (*of camels, goats, &c.*), وبر A , تفتیک A , خبیر A . *Bearing wool,* صایف A , پشم دار . *Abounding in wool,* (*as sheep, &c.*), موسب A , وبر , معبر A . *Plucking off wool* (also *teazing it*), نفش A , لبد A . *To card* or *tease wool,* حلج کردن , پشم زدن , ندف صوف ساختن . *A quantity, lock,* or *flock of wool,* کنده پشم .— *Wool* (also *cotton* or *raw silk*), *put into an ink-holder,* پشم عبعبت A , کاردو , صوفت A . *A clew of wool,* لیقت A , بوهت A , صوفت الدّوات A , دوات *wool,* پشم بریدن . *Wool-shears,* کاردو . *A dealer in wool,* صوّاف A , پشم فروش .

Woollen, صوفت A , صوف A , صاف A , پشمینه , پشمین , از پشم , اصوف A , صایف A . *Woollen cloth,* پارچه پشمینه , پارچه صوف , لبد A .—(*broad cloth*), بانات A . *A piece or patch of woollen,* لبدت A . *A piece of coarse woollen stuff,* نمد پاره . *A cloak* or *any upper garment of woollen,* خسي A , نمد A . *A garment of napped woollen,* فباغد , قباغند .— *A garment of thick woollen stuff,* لباس عیهب , نمد A .—

[redacted], پشمینه فروش, *A woollen-draper*, [redacted] رعث A.

[redacted] صوفی A.

[redacted] *Woolly (bearing* [redacted] صایف, پشم دار. *(resembling* [redacted] *wool)*, مثل پشم. *(covered or cloathed with wool)*, پشمي. *(having the quality of wool)*.

[redacted] RD, سخن, A کلمه, A کلام, A لفظ, A لغت, A قول; A نقیت. مقالت A, مقال A, قیل A, [redacted] A. غذست A. *The word of God*, کلمة الله, [redacted] A, زجر A. *In a word*, حاصل الکلام A, [redacted] A, قال [redacted] کلام خدا. محصل کلام, خلاصت [redacted] بالجمله. *Not a word! (silence)*, خب باش, خامش [redacted]. *Word by word*, کلمه بکلمه, بعینه A. *A foreign word adopted into a language*, دخیل A.—*Words*, لغات A, الفاظ A, لفظات A, کلام A, کلمات A, سخن [redacted], مقلات A. انفس A, انفاس A, قیل وقال, اقوال A. *Words and actions*, سخنها وکارها, فعل ومقال. *In word and deed*, فعلاً و قولاً A. *Foolish words*, سخن بیهوده, کلام بي معني. *Soft, sweet, agreeable words*, سخن شیرین, یاوه, یاژه. *Mystick words*, کلام حکمت انتما. کلام خوش. *To make words (haggle in a bargain)*, سخت بازاري کردن.—*To have words with one*, سخن با کسي برافکندن. *To throw one's words in his teeth*, رد کلام کردن. *To keep one's word*, وفا دار شدن, عهد ووفا ساختن, نمودن. *To use harsh words*, دشنام دادن, سخن ستم آمیز گفتن, شتوم گفتن. ذم وغمز زدن.

To word, کلام کردن, تلفّظ کردن. v. *To express.*

To WORK, معامله کردن, شغل کردن, عمل کردن, کارکردن, وشکردن, ورزیدن. v. *To labour, toil: manufacture, form, fashion.*—*To work* or *ferment as liquors*, جوش کردن, ترشیدن. *To work with a needle*, نقش مضر کردن, مخلّ ساختن. v. *To embroider.*—*(produce an effect)*, اثر کردن, تاثیر کردن.—*To work as a purge*, شکم راني کردن. *To work* or *prevail upon*, اغراساختن, القا کردن, متوجه کردن, انگیختن. v. *To wheedle, induce, persuade.*—*To work out (effect by toil)*, از [redacted] (*to erase, deface*), از سعي جمیل پرداختن, جد وجهد کردن. *To work up (irritate)*, اغضاب, نسخ ساختن, مهوّر کردن. *(to stimulate)*, تحریض کردن, برانگیختن, غضبناک ساختن. v. *To raise.*—*To set on work*, کاردادن, کار فرمودن, وبار دادن. v. *To employ.*

Work, معاملت A, عمل A, کاربار, کاروبار, کردار, کار, مصلحت A, فعل A, امر A, کیا. v. *Action, act, deed, business, labour, toil.*—*Work* or *embroidery*, نقش, نقشبندي, نگارش, طراز A. *He was at work*, بکار مشغول بود, درکار بود. *Skilful at work*, کارآموز, کارآزموده. *Diligent at work*, کارآگاه, آگاه, کاربند, کارپرورد. *Performing work*, کارکنان, کارکن, کارگر, کارساز, کارگذار, کاران.—*A work-fellow, one engaged in the same work*, همساز, هم کار.

A worker (in comp.), ساز, کار, گر.

A workhouse, workshop, کارخانه, کرخانه, پیشه گاه, کربه, دستگاه. v. *Shop.*

A working-day, work-day, روز کار و بار, یوم العمل A.

A workman, worker, کارگر, کارگذار, صنّاع A, کسبي, اهل صانع A, عمال A, رنجبر, دستکار, پیشهکار, کارکن. v. *Tradesman, labourer. Artist, artificer.*—*Workmanly, workmanlike*, دستکارانه, کارگرانه.

Workmanship, صنعت A, کردار, کار, دستکاري, کارگري, کارگذاري, پیشه, صناعت A. v. *Work, art, skill.*

The WORLD, جهان. عالم A, دنیا A, گیتي, دهر A, خیشعور A, گردون, زمانه A, زمان A, روزگار, گیهان, دیریاز, دور A, ایدر, سپنج, کون ومکان A, غرور A, عجوز A. *A division of the world*, کشور. برپژ, خناور. *The four quarters of the world*, چهار کشور, ربع مسکون A. اناق A. *This world (the present life)*, این جهان, دار عالم شهادت. حیات عاجلت, دار فنا, دار البوار A, غرور و محنت. *The next world*, آخرت A, آن جهان, آخري, عالم ارواح, عالم بالا, سراي سرور, حیات اجلت A, کشور بقا, دار البقاء, عالم غیب. *The present world and the next*, دو جهان, این جهان و آن جهان. *Relating to this world and the next*, دنوي و اخروي. *The whole world*, اقطار و اطراف عالم, اطراف و افاق. —*Adorning the world*, عالم آرا, جهان آرا. *Illuminating* or *inflaming the world*, عالم سوز, جهانتاب, عالم افروز, جهان افروز. *Conquering the world*, عالم گیر, جهان کشا, جهانگیر. *The protector of the world*, شاه جهان, شاه عالم. *The king of the world*, جهان بان. *The asylum of the world*, جهان پناه. *Possessing the world*, جهاندار. [The above are proper names, adopted in general, by sovereign princes on ascending the throne.]—*Knowing the world*, اهل روزگار, جهان دیده. *Known to all the world (celebrated)*, بعالم مشهور, مشهور عالم. *In the [redacted] of fancy*

(in a reverie, dreaming), درعالم مثال. *The way of the world*, عادت دوراني. *An inhabitant of the world*, جهاني (plur. جهانيان), اهل دنيا. *For all the world (exactly)*, نقطه بنقطه, كمال مرتبه.

Worldliness, دنيا پرستي, زمانه پرستي, طمع A, طمعكاري, ناكسي. v. *Avarice.*

Worldly (relating to the world), دنياوي, دنيوي. *(attached to wordly things)*, دنياپرست, زمانه پرست, طمعكار, ناكس, دني. v. *Avaricious.*—*Worldly goods*, مال دنياوي. *A worldly-minded man*, دنيا پرست, زمانه پرست. *Worldly-minded people*, دنيا پرستان, زمانه پرستان.

A WORM, كرم, دود A, دودت (plur. ديدان, دواد). *The silk-worm*, دود الحرير A. v. *Silk-worm.*—*A maw-worm*, خرك, چيّت A, دود بطن, شجاع الجوع A, كرم شكم, خركبوته, نغف A, نغفت A. *The glow-worm*, كرم شبتاب. *An earth-worm*, امعاء الارض A, خراطين A, كرم خاك, دود ارض, خاك خركبوته, خرك, حيّت A. *A ship-worm*, پت, بريمه, ايرك, زيو A, سرفه, پيچك, پيچ. *A worm that knaws wood, furniture, &c.)*, چوب خوار A, قتع A, زيو A. *A tree-worm*, قادحت A. *A fruit* or *herb-worm*, اسروع A, يسروع A (plur. اساريع).—*A worm with many feet, a palmer-worm*, هزارپا, صدبا, ششپا. *A dung-worm*, مكس, *A river-worm*, كوره: *A corn worm*, اليرقا. *JWorm, bred in meat from putrefaction*, گوشت حيّت, دفر A. *Infected* or *swarming with worms, wormy*, كرم دار, مدود A, مديد A. *A worm (or screw)*, پيچ.

Worm-eaten, كرم خورده, رميم A. v. *Old, rotten.*

WORMWOOD, افسنطين or افسنتين, افسطين رومي, چنچك, جنجك, گلو.

WORN, *worn out*, مسحوق A, سوده, فرسوده, كهنه, كهن, منسحت A, غاضف A. *Worn down by the feet*, پايمال, پا خوست, پاي خوست, پامال. *Worne (as dress)*, پوشيده.

To WORRY, v. *To harass, teaze, torment.*

Worse, بدتر, زبونتر, اشر A. *To make worse*, بدتر كردن. *To grow worse*, بدتر گرديدن, زبونتر شدن.

WORSHIP *(religious adoration)*, پرستش, عبادت A, طاعت A, سجده A. *The worship of one God*, توحيد A. *Divine worship*, عبادت خداي. v. *Adoration, reverence, respect. A place of worship*, پرستشخانه, سجدگاه, عبادتگاه. v. *Church, temple, mosque.*

To worship, پرستيدن, پرستش كردن, عبادت نمودن, سجده ساختن, اعتباد كردن. v. *To adore, reverence, respect, honour.*

Worshipped, پرستيده, معبود A, مرعي A.

Worshipful, واجب الرعايت A, مستوجب التعظيم. *Worshipfully*, با التفات واعتبار, با رعايت. v. *Reverently.*

A worshipper, پرستنده.—*(in comp.)* پرست, A, عبادتگر. *A worshipper of God*, خدا پرست, A, متعبّد A. *A worshipper of idols*, بت پرست. *A worshipper of fire*, گبر, اذركيش, اذركشب, اتش پرست. *A worshipper of the sun*, آفتاب پرست, شمس پرست. *A worshipper* or *admirer of himself*, خود پرست.

WORST, اشرّ A, زبونترين, بدترين.

To WORST, منهزم و تارومار, شكستن, شكست دادن, منهزم A, مغلوب A, مقهور A. v. *To defeat.*—*Worsted*, شكسته, كردن.

WORSTED *(spun wool)*, صوف تافته, پشم ريشته. *A clew of worsted*, كندهٔ پشم.

WORTH *(price, value)*, ارج, بها A, ارزش, قيمت A.—*(excellence)*, كمال A, شرفيت A, فضيلت A, فضل A, يكانگي, مهارت A, لياقت A, استعداد, استحقاق A, بيمنظيري. v. *Virtue, worthiness, merit: importance.*

Worth (equal in price or *value)*, معادل A, همبها, همقدر, همسر, همجازي. v. Also *worthy.*

Worthily, بطور شايسته, با استعداد, با لياقت, لايقانه, بالواجب A, مستوجباً A, با سزاواري, بوجه سزا.

Worthiness, شايستگي, لياقت A, سزاواري. v. *Worth, excellence.*

Worthless, حقير A, ناكس, نا بكار, نا كاره, بي قدر, غير حرمت, بي اعتبار, بي لياقت, نا شايسته, پست, خور, حقير A, نا ستوده, نا سزا, بي سزاواري, نا كريم, ذليل A, كمترين, كمينه, دني A, دون, خاكسار, فرومايه, المقدار, افگنده, بي سروسامان, بد نژاد, خسيس A. v. *Mean, vile, unworthy.*

عدم ، حقارت A ، بي قدري ، كم قدري ، [illegible] ، مذلّت A ، ذلّت A ، دوني ، ناكسي ، پستي ، خوري ، [illegible] ، صغار [illegible] اعتبار و التفات ، خسيست A ، خساست A ، [illegible] baseness, villany, [illegible]

[illegible] ing), سزاوار ، مستحق A ، واجب A ، مستوجب A ، ذو ، شريف A ، حقيق A ، روا ، لائق ، اندرخور ، سز [illegible] v. Also *valuable.* — (*suitable, proper, becoming*), [illegible] ، محلّ A ، مستوجب A ، واجب A ، شايسته ، [illegible] . *Worthy of honour* or [illegible] ، مستوجب اعتبار و التفات ، واجب الرعايت A ، [illegible] ، واجب . *Worthy of reward,* واجب العوض A ، [illegible] . — مستحق دولت . *Worthy of empire,* مستوجب التواد [illegible] *rthy to be obeyed,* واجب الاتباع A . *Worthy of death,* واجب القتل . *Worthy of being hanged,* واجب الصلب A . *Worthy of damnation,* مستحق قهر مطلق . *Worthy of compassion,* مستوجب عفو ، لايق مرحمت ، واجب الترحم A . *Worthy of execration,* واجب لعنت . *Worthy of contempt,* مستحق و مستعد التذليل A . *To think worthy,* روا انديشيدن ، لايق پنداشتن .

A worthy, ادم ، مردم كريم ، مرد نيكوكار ، صاحب ظهور ، بهادر ، كريم الخلاق . v. *Hero.*

To wot, v. *To know.*—*Wove, woven,* v. *Weaved.*

WOULD. v. *Grammar. Would! would that!* كاش ، كاشه ، كاشا ، كاشكه . *Would to God!* خداكند .

WOUND (*rolled up* or *round*), دانيده ، پيچيده ، گردانيده ، پيچا پيچ ، مداور كرده شده . — (*rolled, as a hank of thread, &c.*) بدسته پيچيده ، توشيع كرده شده .

A WOUND, زخم ، جراحت A (plur. جروح) . جرح A ، لتم A ، (كلوم ، كلام plur.) كلم A ، زخمكاري ، خستگي ، ريش ، خارخار ، نكايت A ، خيم A ، ياروي ، كلول A ، كلوشه ، (قروح plur) قرح A ، ولانه ، تالت A ، تعقبت A . شنجود ، زخم سهمناك ، هاشمت A ، قرحت A . *A mortal wound,* ضربت بكر ، جراحت مرگ آور . *A wound in the head,* دامغت A ، سرينه . *A wound penetrating to the brain,* شجّت A ، سمحق A ، لاصيت A ، ملطاءت A ، ملطا or ملطى A (plur. شجوج) . *A slight wound on the head,* مفرشت A ، دامية A . *A wound in the hand,* سعته . *A wound with the nails,* شخنود ، خراشش . v. *Scratch.*—*An old wound,* دامعت A . *Blood flowing from a* [illegible] A . *Blood dropping from a wound,* دامية A . *A wound which cannot be stopped bleeding,* جرح تعار . *The scar of a wound,* نشان جراحت ، داغ زخم . v. *Scar. The bed* [illegible] *wound,* ضربان A ، امج A . *A wound for which no* [illegible] *is fixed,* خماشت A . *One who cures wounds,* جرّاح A . v. *Surgeon.*—*A tent for wounds,* فتيل A .

To wound, زخم كردن ، جراحت دادن ، جرح ساختن ، ريش ، خستن ، ريشدار كردن ، زخم زدن ، مجروح نمودن ، تكالم ساختن ، تكليم كردن ، انجيدن ، تجريح ساختن ، دادن ، عقر كردن ، مجارحت ساختن ، تدميت كردن ، شنجودن ، نكايت دادن .

Wounded, زخم يافته ، زخمدار ، زخم خورده ، ريش دار ، مقروح A ، مكلوم A ، شنجوده ، مجترح A ، جريح A ، مجروح A ، زخم خوردن ، مدبور A ، وخيض A ، منعقر A . *To be wounded,* جراحت يافتن ، زخم يافتن . *To be incurably wounded,* شجاج زخم خوردن . بي علاج داشتن .

To WRANGLE, مناقشه كردن ، خرخشه كردن ، قضيه كردن ، ستيزه كردن ، منازعت ساختن ، خصومت كردن ، اختشام ، لجاج كردن ، ساختن . v. *To dispute, quarrel.*

A wrangle, خصومت A ، مناقشه A ، خرخشه ، قضيه A ، منازعت A ، نزاع A . v. *Dispute, quarrel.*

A wrangler, اهل خصومت ، اهل مناقشه ، قضيه كننده ، خرخشه كننده .

To WRAP, *wrap up,* لفّ ، ملفوف كردن ، لفافه كردن ، در كم بستن ، تلفيف ساختن ، كردن . v. *To roll up, involve: comprise, contain. To wrap in a winding sheet,* تكفّن كردن . *Wrapped,* ملفوف A ، لفافه كرده ، در پيچيده . — *A wrapper* (*one that wraps*), ملفّف A . — (*that in which any thing is wrapped*), لفافه A .

WRATH, قهر A ، غضب A ، خشم . v. *Anger, fury.*

Wrathful, غضبان A ، متغضب A ، غضوب A ، غضبناك ، قهرآلود ، پرقهر ، خشم ناك ، خشم گين . v. *Angry, furious.*

Wrathfully, غضباً A ، با قهر ، با خشم ، خشمناگانه .

Wrathless, بي غضب ، بي قهر ، بي خشم .

To WREAK (*vengeance*), كين گذار شدن ، انتقام بردن ، كين توختن . v. *To revenge.*

Wreakful, کین توز . v. *Revengeful.*

A WREATH (*any thing curled or twisted*), پیچ , پیچش , تاب, عوج ا . — (*a chaplet*), استفان ا , پساک , تاج گل , بلون . v. *Garland.*

To wreath, پیچیدن , پیچانیدن , پیچ کردن , پیچ درپیچ , پیچا پیچ کردن , ساختن , با استفان آراستن , گرداگرد سر بلون بستن , تاج گل دور کردن . v. *To curl, twist, intertwine.*—(*to encircle with a wreath*),

Wreathed, wreathy, پیچیده , پیچ درپیچ , پیچان , تافته .

WKECK, شکستگي , تباهي , انهدام ا , هلاک ا , هدم ا , تخریب ا . v. *Ruin, destruction*: also *shipwreck.* — *To wreck*, v. *To ruin, destroy: shipwreck, to be shipwrecked.* — *Wrecked*, v. *Ruined, shipwrecked. The danger of being wrecked*, خطر غرقاب , بیم موج .

To WRENCH, *wrest* (*to pull* or *twist by violence*), بزور مسیدیدن , بزور گرفتن , بزور کشیدن , بزور تافتن , پیچیدن . v. *To distort, extort, sprain.*

A wrench, wrest, تاب , پیچش , پیچ . v. *Distortion, sprain. Wrenched, wrested*, پیچیده , تافته . v. *Distorted.*

To WRESTLE, مصارعت کردن , کشتي کردن , کشتي گرفتن , خفس , نحت ساختن , مرارکردن , تمارساختن , ممارت کردن , عیاص ساختن , کردن . v. Also *to struggle, contend.*

A wrestler, مصارع ا , کشتي باز , کشتي گیر , کشتي گر , کندواره , پهلوان , یال , شجعان ا , عرک (plur. عرکون), پنجه گیر , عرنت ا , مغث ا .

Wrestling (*subs.*), کشتي , مصارعت ا .

A WRETCH (*a poor man*), مسکین ا (fem. مسکینت , plur. مساکین , مسکینات), مستمند ا , فقیر ا .—(*a worthless fellow*), حقیر ا , ناکس ا .

Wretched, unhappy (*miserable*), آشفته , شوریده , پریشان , بي نصیب , بیچاره , سراسیمه , منتشره , مضطرب ا , مستمند ا , مسکین ا , شقي ا , کم بخت , سیاه بخت , مغلاک , نا مراد , پیخسته , بد حال , سیاه روز . v. *Poor, calamitous.* — (*contemptible, mean*), حقیر ا , پست وخور , نا مرغوب , مذم ا , دني , ذلیل ا , ناکس v. *Worthless, infamous, base.*

Wretchedly (*unhappily*), مستمندانه , بي چاره , مسکینا ا .

v. *Miserably.* — (*meanly, despicably*), با حقارت , ذلیلا ا , بوجه ناکس , وخور .

Wretchedness (*misery*), شوریدگي , بي چارگي , پریشاني , آشفتگي , اضطراب ا , سراسیمگي , شقاوت ا , مستمندي , درماندگي , فلاکت ا , سیاه روزي , زوال ا , بد بختي (*contemptibleness, baseness*), پستي , کمینگي , ذلت ا , حال پست وخور , حقارت ا , فرومایگي , حال دني , دوني . v. *Pitifulness.*

To WRIGGLE, تنغض کردن , تیزلنجیدن , جنبیدن

Wright, v. *Carpenter, artificer, workman.*

To WRING, ب کردن , تافتن , پیچیدن , پیچ کردن , شردن , فشردن , برتافتن . v. *To twist.*—(*to squeeze, press*), زور , پشخودن , مسدیدن , پالودن , شکنج کردن . پاهک دادن , پاهکیدن , شکنجیدن , عسف کردن , بر کشیدن v. Also *to writhe, torture, harass, distress, distort. To wring water out of clothes*, آب از جامه برتافتن .

A WRINKLE, کلج , شکفه , آژنگ , آژند , شکن , چین , مطوي ا , شین ا , انجوح , انجوخه , انجوخ , انجوغ , غضون ا , عطاوي ا , عضن ا . *Wrinkles*, چینها , شکنها , کلخ , کریچ ا , کرنج ا . *The wrinkles in the roof of the mouth*, شکنهاي کام . v. مبناة . *A brow full of wrinkles*, جبین پر چین . v. مضمرت . *Without a wrinkle*, بي تا , غیر شکن , بي چین .

To wrinkle, چین دار شدن , چین افگندن , پرچین , پرپیچ وشکن , انجوختن , افگار گردیدن , خوشیدن , گشتن , چین کردن , گردیدن , انجوفتن . *To wrinkle* or *cause to wrinkle*, پر شکن ساختن , پرچین کردن .

Wrinkled, انجوخ , افگار , پر شکن , پرچین , چین دار , انجوفته , انجوخته . *Wrinkled in the belly*, نغاض البطن ا .

The WRIST, خرده دست , پیوند دست , بند دست , ساعد . v. رسغ ا , سر دست .

Writ, v. *Scripture, writing.*

To WRITE (*perform the act of writing*), ترقیم , نوشتن , کتب , نگاریدن , نگاشتن , تحریر کردن , رقم کردن , کردن , تسطیر , نمق ساختن , زیر نمودن , مسطور ساختن , کردن , خطّ , استطار ساختن , تنمیق کردن , تسوید ساختن , کردن , تصویر , تخطیط کردن , وحي ساختن , نمنمه کردن , نمودن ,

...نویسانیدن, ترقیم ... *To write to one another,* ...مکاتبه ساختن. *To cause or order to write,* ...تحطیط کردن, نو... *To teach to* ...*write (compose),* انشاء کردن, ...*write a book,* کتاب تصنیف کردن, ...اکتتاب, کتب ساختن, سفارت کردن, ...*write a letter,* خطّ نوشتن, نامه نوشتن. v. ...*tion.*—*A copy to write by,* مشق.

...*ter (one who practises the art of writing),* نویسنده. ...*p.* منشي, نگارنده, محرّر, راقم, انویس, ...کا, دبیر, سافر, رسّام. v. *Secretary.*—*A fine* ...*r,* خوش نویس.—*(an author),* مصنف, مولّف, ...منشي, نقلبند, ...اثر طراز, سخنسرا, حاکي. v. *His-* ...*ian.*

To WRITHE, پیچیدن, پیچان شدن, پیچ و تاب کردن, برتافتن, تافتن. v. *To twist, distort, wring, wrest.*—*To writhe in agony,* تمرّغ کردن, متمرّغ شدن. *To writhe as a serpent,* تلظلظ ساختن, پیچ در پیچ شدن, نصناص کردن.—*To cause to writhe,* پیچانیدن, تقوّر کردن, ملاوات نمودن, تاب گردانیدن.

Writhing (subs.), پیچش, پیچ و تاب, تلظلظ, نصناص, تقوّر, ملاوات.

WRITING (*part. present*), نویسان, کاتب, مکتتب, راقم, راسم, مزبّر. *Writing (subs.),* نوشت, کتابت, کتب, تحریر, ترقیم, رقم, نوشتن, نگارش. *(composing),* تصنیف, انشاء. *Writing and reading,* نوشت و خواند. *A writing (written instrument),* تمسّک, خطّ, عهد نوشته, نوشته, مکتوب, قباله, *A writing-master,* خواجه دبیرستان, مکتب, اُستاد نوشتن. *A writing-school,* مکتب خانه, مکتب, دبیرستان, دبستان. *A writing of authority,* دستور. v. *Record.*—*A writing signed by a judge or notary,* وصر, وصرت, سجل. *Fine writing,* خوش خطّ, تحریر. *Hand-writing,* دست خط. *The royal hand-writing,* دست خطّ همایون, دست. *Writings,* مکاتب, ارقام, اراقم. *The sacred writings,* الکتاب, المکتوب. v. *Scripture.*

Written, نوشته, مرقوم, مکتوب, مسطّر, مسطور, مکتتب, مقیّد, قلمزده, رقمزده, مزبور, محرور. *Above-written,* مسفور. v. مزبور, مسطور, مرقوم. *Above-mentioned.*—*Written or signed by a judge,* منسجل. v. Also *dated.*

WRONG (*subs.*), ظلم, حیف, غدر, تعدّي, زبردستي, ضرر, زیان, تعرّض, ستم, جفا, جور, فساد, ناحقّ. v. *Injury, error.*—*Right and wrong,* صواب و خطا.

Wrong (not right, bad), نادرست, ناراست, ناصحیح, نامستقیم. شریر, شر, خلاف حقّ, ناحقّ, ناخیر, نا موافق, نا مناسب *(unsuitable),* ناواجب, ناصواب, خوش, بي موافقت, ناهماهنگ, ناراست, نامناسب, لایق, چارناچار. v. *Unfit.*—*Right or wrong,* بي نسبت لایق, یا خیر یا شرّ, راست یا ناراست, گاه بیگاه, حقّ ناحقّ یا نالایق.

To wrong, جفا, ستم کردن, جور و جبر نمودن, ظلم کردن, تعدّي و اضرار, اذیت کردن, رنجیده و رمیده کردن, ساختن, غدر کردن, رسانیدن. v. *To injure.*

Wronged, مقهور, مظلوم, منظلم, ظلم خور, ستم دیده, جور و جبر یاب, ستم دیده, مضیم, متظام, پایمال, لاهف, مهتضم, هضیم, مستضام, زور و جفا خور, زوریده, قهر و تعدي پذیر, پاي خوست, فرومانده, مجفي, مجفو.

A wronger, غدّار, جافي, ظلمکار, ستمکار, متعدّي.

Wrongful, بلا انصاف, اعتداساز, خلاف معدلت, ناحقّ, بلامعدلت, بي عدالت. v. *Unjust, oppressive.*—*Wrongfully.* بلاحقّ, بي انصاف, با اعتدا.

Wrongheaded, سبکسر, سرکش, کج خیال, کج رو, خود سر, بي عقل. v. *Perverse.*

Wrongly, v. *Wrong, wrongfully.*

WROTE, نوشته. v. *Written.*

WROUGHT (*made, done, performed, effected*), ساخته, کارکرده, مفعول, معمول, مصنوع, پرداخته, کرده, کاریده. *(laboured, done with care and difficulty),* با سعي. با تعب و مشقّت مصنوع, جمیل ساخته. *Wrought up (excited, produced),* انگیخته, برانگیخته, معلول. *Wrought upon (influenced, actuated),* مغري, انگیخته, قدم بقدم برخیزانیده. v. *Stimulated.*—*(agitated, disturbed),* برانگیخته, آزرده شده, رنجیده, مضطرب. *Wrought (in the loom),*

زر , زربفت , زرباف *Wrought with gold*, منسوج ع. پارچهٔ زرباف , منسوج *Garments wrought with gold*, طرازیده , نگاریده , مسوجات ع. *Wrought (embroidered)*, دست آموز , با نقش آراسته — *Wrought (managed tamed)*, رام ساخته .

WRUNG, پیچیده , تافته .

WRY, کج , خم , گوژ , کژ , معوج ع , اعوج ع , منحني ع , ناهموار , ناراست , مایل ع , خم بیني . *Wry-nosed*, کج کردن . *Wry-necked*.

Y.

Y is expressed in Persian and Arabick by ي ; as ياري *yārī, friendship ;* يعني *yaʿnī, that is to say, viz.*

A YACHT, خلي ع , صلغت ع , پرنده , قسم جهاز , خليت ع , قادس ع .

A YARD (*inclosed ground adjoining to a house*), صحن ع , ساحت ع , حيطه ع , حولي ع , حيّز , توشمان . v. Also *Court, quadrangle. A yard before the house*, پيشطاق , پيشگاه , پايگاه . *A back yard*, پأين گاه . —(*where rubbish is thrown*), كرهٔ دان , ابشتگاه , حوب ع . *A court-yard in caravanseras, inns, &c. (where burdens are deposited or loaded)*, بارگاه . — *yard (measure of length)*, گز , ذراع ع , اندازه , درهٔ , ارش , اندان , شامان , اريش . *A measure of two yards*, قامت ع . v. *Fathom. Sail-yards*, انتنا , ارتنا , سرن . v. Also *pudendum.*

YARN, سدا , ارغاج , پود , تار , رستهٔ خام . v. *Warp, woof, thread.*

A YAWL, بوصي ع , قسم كشتي . v. *Pinnace.*

To YAWN, فسار , دهن كشادن , خميازه كردن , فاژيدن , ثوبا ساختن , ناژكردن , آسا كشيدن , غمياز ساختن , كردن , فنجيدن . v. *To gape.*

A yawn, yawning, فاژ , درهٔ , ناژ , فسار , خميازه , فاژه , فنجا , پاسك , آسا , ثوبا ع , يازه , ياز , خمياز , غمياز , فنجام .

YE, انتن ع , انتم ع , شمايان , شما .

To YEAN (*bring forth as sheep, &c.*), نتاج , نتج كردن , نمودن .—*Yeaned*, منتج .—*A yeanling*, v. *Lamb.*

A YEAR, سال , سنه ع , من ع , [illegible] , حقبت ع , حول ع , قرن ع , جبيرهٔ , شمسي , [illegible] *A lunar year*, سال [illegible] . *year*, [illegible] , اين سنه , امسن , امسال , [illegible] . *Another year*, عام ديگر , سال ديگر . *Last year, the year immediately prece*[illegible] , آينده . سنهٔ سابقه , پارسال , گذشته *The year be*[illegible] . پراريز , پرارير , پرارسال , پيرارسال , پريسال *The* [illegible] . *years*, سال گذشته و پيوسته . *The third year from t*[illegible] *sent*, قباقب ع . *The fourth year from the pe*[illegible] . مقبقب ع . *The new year*, نو روز , سال نو , [illegible] السنه ع , [illegible] . خرزان . *An entire year*, هجيرت ع . *Every year.* [illegible] سال v. *Yearly.*—*From year to year*, سال بسال , سال در سال , [illegible] . سنه بسنه .—*Years*, سالها , سنوات ع , سنون ع , [illegible] سنين ع . *A man a hundred years old*, [illegible] صد اعوام ع , احوال ع . ساله . *Laden with years*, سالدار , سالديدهٔ . v. *Old.*—*One year old*, يكساله . *Two years old*, دوساله . *Three years old*, سه ساله . *Four years old*, چهارساله . *Of few years*, خورد ساله , اندك ساله . *In the years of youth*, در اعوام [illegible] . سال فراخ . *A plentiful year*, درسال جواني , طفوليت . *A barren year*, سنهٔ كاحك , سال قحط , مقرشت ع , سنه جاوت ع . *A severe year (for cattle, &c.)*, سال عزا , ازام ع , ابكّ ع , جداع . *To agree* or *bargain by the year*, مسانهت ساختن , مسانات كردن . v. Also Vol. I. سال ; and سنه .

A yearling, يكساله , حول ع .

Yearly (every year), هرسال , كل سنه ع , سنه , هر سنه , سنوي , سالكي . سالانه , سالگاني , سالياني , سالیان (*lasting a year*), —يكساله , سالانه , سنه باقي , سال دوم (*perennial*), هرساله . *A yearly pension*, سالیانه , مسانهت ع .

To YEARN (*feel compassion*), شفقت داشتن , مرحمت بشفقت آمدن , داشتن . v. *To compassionate :* also *to grieve, vex,*

Yeast, v. *Yest.*

A YELL, غريو . v. *Shriek.* — *To yell*, غريو زدن . v. *To shriek, howl.*

YELLOW, زرد , اصفر ع , صفرا ع , زرباب , زرجون . *Of a deep yellow*, زردهٔ زرد , زردگي , فاقع ع . *A wood for dying yellow*, زردهٔ چاو , زردهٔ چوب , زريره ع . *To be or*

[illegible] ,زردنام , زرد [illegible] ,سایا [illegible] ,سرخ زرده ; زردبوی , زرد [illegible] .Yellow-

[illegible] ,صفرت A ,زردي .

ELP, نبح کردن . v. *To bark.*

,فرضا A ,بله ,نعم A ,بلي A ,آري ,بلي [illegible] .اجل

ST, کف جعت . *Yest (or leven used in raising* [illegible]), A خمیر ,مایه .

YESTERDAY, امس A ,کردا ,دیروز ,روز گذشته ,امس A ,بالمس A ,البارح A . *Yesterday evening* or *yesterlight*, مساء امس A ,بارحه A ,دوشینه ,دوش ,دشب ,الامس . *Yesterday morning*, صباح دیروز ,عشي امس .

YET, A امّا ,والّا A ,ولایک ,لکن A ,لیکن A ,ولیکن A . v. *But, still.* (*hitherto*), تا این وقت ,تاهنوز ,تاحال ,هنوز . تا این زمان ,الي الآن A (*over and above*), A علاوه ,بلا A . v. *Beside.*—*Once more*, باز ,دیگربار . v. *Again.*—(*after all*), باوجود ,آخرالامر A ,پس ,پس از آن ,محصّلاً A . v. *Nevertheless.*

To YIELD (*produce*), پیدا کردن ,حاصل دادن ,فایده و ,منفعت بردن . (*to exhibit to view*), بر دادن ,نفاع آوردن ,نمودن ,ظاهرکردن ,پدید کردن . v. *To show.*—(*to grant permission*), اجازت دادن ,دستور بخشیدن . v. *To allow, permit.*—(*to give up*), سپردن ,حواله کردن ,دست بردار شدن ,بدست تسلیم ساختن ,تسلیم کردن ,عرض اطاعت نمودن . v. *To yield up one's self*, گردن نهادن ,خودرا تسلیم کردن . v. *To submit.*—*To yield to reason* or *argument*, قبول کردن ,از ,بحجت برهان ساکت ماندن ,ازدلیل برهاني ملزم شدن . *To yield up the ghost*, جان ,روي سلطنت خاموش شدن . v. *To die.*—*To yield* (*to be inferior in excellence*), کمتر ,کم قدر شدن ,اسفل شدن . v. Also *to comply, concede, admit,* [illegible].

Yielding (*complying*), A قایل ,رضامند ,اتّفاق بخش , [illegible] . v. *Passive.*

Yielded (*surrendered*), A مندفع ,A متسلّم . — (*granted,* [illegible], پیداشده ,(*produced*) ,بخشیده ,مرخص A ,مجاز A . (*allowed*) ,محصول A ,حاصل شده .

A YOKE (*for oxen, &c*), A طوق ,لباد ,ربقت A ,(pl. ربق) ,چیغ ,چوغ ,یوغ ,یو ,(اغلال plur.) غل A ,(ارباگی ,رباق ,نیر ,دوال خوار ,غبازه ,هیچ A . *A yoke* or *pair of oxen, &c.* ایمسه ,فدان ,ابا ; ایمید A ,أیمد A ,جفت ,دوال خوار . v. Also *slavery, servitude; link, chain, pair. Fit for the yoke,* سزاوار اغلال .

To yoke, بغل پیوستن ,یوغیدن ,اغلال کردن ,جفت کردن ,در ربقه بند کردن . v. Also *to enslave.*

A yoke-fellow, yoke-mate, همجفت ,همکار ,همبار .

YOLK (*of an egg*), زرده ,زرده بیضه ,زرده خایه ,ماح A ,زاجل A ,ذهب A (ذهاب plur.) .

YON, *yonder* (*adv.*) آنجا ,درآنجا ,هناك A ,هنالکه A . (*adj.*) آن . *Yonder he is*, اینک ,همینک .

Of YORE, سابقاً A ,دراوّل زمان ,پیشینه ,ازمدّت ,پیشتر ,متقدماً A ,علي اس الدّهر A ,درقدیم الایام ,درماتقدّم ,بسوالف ایام . v. *Formerly.*

YOU, شما ,انتم A (fem. انتن.) *You*, or *to you*, شمارا ,کم A (fem. کن). v. *Grammar : Pronouns.*

YOUNG, *youthful*, نوسن وسال ,خورد سال ,تازه ,جوان ,فتي A (fem. فتیت, plur. افتا.)— (*new, fresh*), تازه ,نو . *A young man, a youth, youngster, younker*, جوان (جوانان plur.), شاب A (شباب plur.), برنا ,پرنا ,جوزل A ,کودك ,خرد سال ,نوخاسته ,نوجوان ,هبینق ,هبانق A ,هبنوق A ,هبنق A ,حدث A ,ورنا ,هبنیق A (هبانق plur.), رعل A . v. *Boy.*— *A handsome* (also *healthy, stout*) *young man*, برزغ A ,سابن A ,شاب مرد ,غلیج A ,دعلج A ,عبعب A ,صتع A ,غطروف A . *A noble generous youth*, جوانبخت ,جوانمرد . *In years a youth, in judgment mature*, خورد سال و بزرگ منش . *Youthful warriors*, دلاوران نوخاسته . *The young of any animal, a youngling*, بچه ,جانه ,پلیته ,دردق A ,ارب A . *To be with young*, حامله ,بارداد شدن . *To bring forth young*, نتج کردن . v. *To yean.*

Youngly, youthfully, شاباً A ,شاب آسا A ,جوان آسا ,بطور جوانبخت ,جوانمردانه .

Youth, جواني ,شبّ A ,شباب A ,شبیبت A ,شبیبیت A ,

ملذان , ملد , فرزند , حداثت , The flower of youth, مهکنیه , غیسانیت A , رونق عهد شباب , عنفوان شباب Early youth, طفولیت A , بلوغ A , عنفوج (plur. عناعیج), عنفوان A , عیدان A .

Youthfulness, عهد شباب , حال جوانی v. Youth.

YOUR, شما preceded by کسر (ـِ), شمارا , کم A (fem. کن). Your hearts, دلهای شما . To your hearts, دلهای شمارا , Your books, کتبکن A , کتبکم A . To your books, بدل شما . v. Grammar: Pronouns. Your's, از آن شما . بکتبکم A

Z.

Z is expressed in Arabick and Persian by ز; as زمان *time*, زینت *an ornament*. The following letters are also pronounced by the Persians (though differently by the Arabs) like z. viz. ذ, as ذکر *remembrance*, ض as ضرب *a blow*, and ظ, as ظرافت *elegance*.

ZEAL, *zealousness*, A غیرت, رشک, A حسرت , A حمیّت, A غبطه . *Zeal for God* or *religion*, A غیرت الهیت , غیرت دینیت , غیرت اسلامیت , حمیّت .

A zeal for religion [illegible] *warmth, ardour*.

[illegible] رشک , صاحب غیرت [illegible] A

[illegible] (شیحانت) , [illegible] A

Zealous, غیور A , شایح A , رشکین v. *Warm, hot, fervent*.

Zealously, با حسرت , با رشک , با غیرت

ZEDOARY (*plant*), زدوار , جدوار , زرنباد , [illegible]

The ZENITH, A سمت الرّاس , سمت النّظر A .

The ZEPHYR, [illegible] , نسیم A , باد صبا , باد خوش رضاعت A , دبور A , باد فروزدین , باد برین , باد بر

ZEST, مزه . v. *Relish*.

The ZODIACK, A منطق البروج , منطقه , [illegible] اسمان

A ZONE, کمر , کمربند , منطقه A , میان بند , [illegible] منطق A (plur. مناطق), نطاق , جدیل , حقاب A . v. *Girdle*. — *The frigid zone*, منطقه مبرودة . *The torrid zone*, منطقه محروقه . *The temperate zone*, منطقه معتدله .

THE END.

London: Printed by W. Bulmer and Co.
Cleveland-row, St. James's.